S

S, s n. (-,-) : **1.** *ein großes S,* ar bennlizherenn S b., un S bras g., un S skrivet bras g. ; *ein kleines s,* un s munut g., un s skrivet bihan g. ; **2.** *s.,* [*berradur evit* **siehe**] sellit ouzh, s.o., ho taveiñ a ran da ; **3.** *S,* [*berradur evit* **Süden**] su g., kreisteiz g. ; **4.** *S,* [*berradur evit* **Seite**] pajenn b.
SA b. (-) : [istor, nazi.] [*berradur evit* **Sturmabteilung**] SA b., bagad-arsailh g., bagad-stourm g., unvez stourm b., unvez argadiñ b.
Saal g. (-s, Säle) : sal b. ; *der Saal ist voll,* leun eo ar sal ; *ein Saal voller Menschen,* ur saliad tud b. ; *der Saal leert sich langsam,* goustadik e tidud ar sal, goustadik e tisleugn ar sal, goustadik en em garzh ar sal, emañ ar sal o c'houlloiñ tamm-ha-tamm, tamm-ha-tamm e tilez an dud ar sal, dichalañ a ra ar sal ; *der Saal kann unmöglich so viele Leute aufnehmen,* re vihan eo ar sal diouzh an niver 'zo anezho ; *im Saal herrscht elektrische Spannung, im Saal herrscht Unruhe,* berv a zo (an tan a zo) en dud er sal, war rustaat e ya an traoù er sal, tommañ a ra an traoù er sal, pebr a zo gant ar soubenn, er sal ez eo krog an dud da virvilhañ (da vreskenn), emañ an traoù er sal o kinnig tarzhañ, birviñ a ra ar saliad tud.
Saalschlacht b. (-,-en) : kabaduilh b., frigas g., reuz g.
Saaltochter b. (-,-töchter) : [Bro-Suis] servijourez b., matezh b.
Saalweide b. (-,-n) : [louza.] haleg milin str.
Saar b. (-) : [stêr] *die Saar,* ar Saar b.
Saarbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] elv du str., elvenn zu b., pupli str.
Saarbrücken n. (-s) : Saarbrücken b.
Saargemünd n. (-s) : Saargeminn b.
Saargebiet n. (-s) / **Saarland** n. (-s) : *das Saargebiet, das Saarland,* bro ar Saar b., Saarland b.
Saarländer g. (-s,-) : annezad bro ar Saar g., Saarlandad g. [*liester* Saarlandiz].
Saarländerin b. (-,-nen) : annezadez bro ar Saar b., Saarlandadez b.
saarländisch ag. : eus bro ar Saar, saarlandat.
Saat b. (-,-en) : **1.** had str., greun str., here g. ; *die Saat geht nicht gleichmäßig auf,* ne ziwan ket an had heñvel-heñvel, ne ziwan ket an had heñvel-heñvel, ne zeu ket an had da ziwanañ heñvel-heñvel, an had ne ziwan ket ingal, an had ne ziwan ket keit-ha-keit ; *die Saat ist aufgegangen,* diwan eo an had ; *der Taumellolch und die gute Saat gehen beide vermischt auf,* an dreog a gresk mesk-ha-mesk gant ar greun mat ; *Kartoffelsaat,* had avaloù-douar str. ; *Kleesaat,* had melchon str. ; **2.** haderezh g., here g. ; *die (Aus)saat,* an hadañ g., an haderezh g., an here g., mare ar gounidoù g., koulz an hadañ g., koulz an haderezh g., poent an hadañ, amzer an hadañ g., amzer an haderezh g., mare an haderezh g., koulz an here g. ; *die Saat bestellen,* hadañ an edoù bras (Gregor), ober an here, hadañ an here ; *die Saat geht auf,* kroget eo an ed da c'hlazañ, diwanañ a ra ar gwinizh, dizouarañ a ra ar gwinizh, krog eo an ed da gorzenniñ, emañ an ed o reiñ kellid (o kellidañ, o vroudañ, o tont, o sevel, o labourat) ; *junge Saat,* hadeg b., spluseg b. (Gregor) ; *die Saat steht gut,* fonnus ha kaer eo an ed, sin vat a zo gant an trevadoù, fesonet mat eo an trevadoù, doareet mat eo an trevadoù, blezad a vo a-leizh ; *die Saat mit Netzen vor Vögeln (vor Raben) schützen,* neudennañ parkadoù nevez hadet ; **3.** [dre skeud.] *die Saat grün mähen,* debriñ e ed diwar o gar, debriñ e ed en glas, debriñ e eost diwar e c'har ; [kr-l] *wie die Saat, so die Ernte,* diouzh an here e vez an eost, eostet e vez ar pezh a zo bet hadet, diouzh ma ri e kavi, diouzh a ri e kavi, hervez ma ri e vo graet dit, gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h.
Saataustern ls. : [loen.] munus istr str.
Saatbestellung b. (-,-en) : hadañ g., haderezh g., here g., mare ar gounidoù g.
Saat-Esparsette b. (-,-n) : [louza.] foenn-gall str./g., foenn-Spagn str./g., geot-gall str., geot gallek str.
Saatfeld n. (-s,-er) : park lakaet dindan had g., hadeg b. [*liester* hadegi, hadeier, hadegoù].
Saatgut n. (-s) : had str., greun str., greunaj g. ; *das Saatgut mit Erde bedecken,* glannañ an had, gourzeurel ; *Saatgut von verschiedenen Pflanzenarten,* greunioù a bep seurt ls., hadoù a bep seurt ls. ; *Saatgut einführen,* enporzhiañ greunioù estren, enporzhiañ hadoù estren ; *mit Saatgut handeln,* trafikañ gant hadoù, trafikañ gant greunioù ; *gutes Saatgut verlangt gute Erde,* had ag ar choaz a rank douar hag ar choaz.
Saatguthersteller g. (-s,-) / **Saatgutproduzent** g. (-en,-en) : hadenner g.
Saathafer g. (-s) : [louza.] kerc'h str.
Saatkartoffel b. (-,-n) : aval-douar da blantañ g., aval-douar-had g. ; *Saatkartoffeln,* patatez-had str., had avaloù-douar str., had patatez str. ; *Saatkartoffeln schneiden,* rannañ patatez da hadañ.
Saatkorn n. (-s,-körner) : hadenn b.
Saatkrähe b. (-,-n) : [loen.] frav-du g., bran-goad g. ; *Brutkolonie von Saatkrähen, Schlafplatz der Saatkrähen,* braneg b.
Saatlein g. (-s) : [louza.] lin str.
Saatluzerne b. (-) : [louza.] geot-gall str., geot-dall str., serradel str., luzern str., melchon-gall g.
Saatplatterbse b. (-,-n) : [louza.] charoñs g., piz-logod-vras str., piz-logod str.
Saatschnellkäfer g. (-s,-) : [loen.] tepin g. [*liester* tepined], P. Yann-ar-c'hreisteiz g. ; *Drahtwurm des Saatschnellkäfers,* preñv-orjal g.
Saatweizen g. (-s) : [louza.] gwinizh bouk str.
Saatwicke b. (-,-n) : [louza.] pizel g., beñs g.
Saatwucherblume b. (-,-n) : [louza.] bozen str., bozen melen str.
Saatzeit b. (-,-en) : *die Saatzeit,* an hadañ g., an haderezh g., an here g., mare ar gounidoù g., mare an haderezh g., koulz an hadañ g., koulz an haderezh g., koulz an here g., amzer an hadañ g., amzer an haderezh g., ar c'hala-goañv g. ; *die Saatzeit*

ist vorbei, bet eo ar yar-here ; *heute ist die Saatzeit zu Ende,* hiziv emañ ar yar-here.
Saatzüchter g. (-s,-) : diuzouenner had g., hadenner g.
Sabäer g. (-s,-) : [istor, relij] sabaad g. [*liester* sabaiz].
Sabäismus g. (-) : [relij.] sabaadegezh b.
Sabbat g. (-/-s,-e) : [relij.] sabat g. ; *gedenke, dass du den Sabbat heiligst,* miret a ri an holl sulioù gant euvroù mat ha pedennoù ; *den Sabbat einhalten,* mirout ar sabat ; *den Sabbat nicht einhalten,* terriñ ar sabat ; *Vortag des Sabbat,* kentsabat g.
Sabbatarier g. (-s,-) : [relij.] sabatad g. [*liester* sabatiz].
Sabbatical n. (-s,-s) : ehan sabatek g.
Sabbatjahr n. (-s,-e) : bloavezh sabatek g.
Sabbebart g. (-s,-bärte) : glaoureg g. [*liester* glaoureien], glaourenneg g. [*liester* glaourenneien], neudenner g. [*liester* neudennerien], babouzeg g. [*liester* babouzeien].
Sabbel g. (-s) : babouzenn b., glaour str., glaourenn b., glaouregezh b., babouz g., bavitell b.
sabbeln V.gw. (hat gesabbelt) : [rannyezh.] *sellit ouzh* **sabbern**.
Sabbelbart g. (-s,-bärte) : glaoureg g. [*liester* glaoureien], glaourenneg g. [*liester* glaourenneien], neudenner g. [*liester* neudennerien], babouzeg g. [*liester* babouzeien].
sabbelnd ag. : babouzek, glaourek, glaourus, glaourennek.
Sabber g. (-s) : [rannyezh.] babouzenn b., glaour str., glaourenn b., glaouregezh b., babouz g., bavitell b.
Sabberbart g. (-s,-bärte) **/ Sabberer** g. (-s,-) : glaoureg g. [*liester* glaoureien], glaourenneg g. [*liester* glaourenneien], neudenner g. [*liester* neudennerien], babouzeg g. [*liester* babouzeien].
Sabberfaden g. (-s,-fäden) : glaourenn b., babouzenn b., bavitell b., neudenn b.
Sabbelfresse b. (-,-n) : glaoureg g. [*liester* glaoureien], glaourenneg g. [*liester* glaourenneien], neudenner g. [*liester* neudennerien], babouzeg g. [*liester* babouzeien].
Sabberlätzchen n. (-s,-) : babouzenn b., lien-groñj g.
sabbern V.gw. (hat gesabbert) : **1.** halviñ, glaourenniñ, glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, divav, dourenniñ ; *er sabbert,* ar c'hlaourenn a ziver diouzh e c'henoù, ur c'hlaourenn (ur vabouzenn) a zo ouzh e c'henoù, emañ glaour o tont er-maez eus e c'henoù, glaour a zo ouzh e c'henoù, babouz a zo ouzh e veg, glaourenniñ (glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, divav) a ra ; **2.** [dre astenn.] komz dilokez - komz jore-dijore - parlikanat - storlokat - latennat - babouzañ - glaourenniñ - glabousat - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - pilprenn e c'henoù - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - trabellat - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - astenn kaozioù - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - komz a-dreuz hag a-dal - komz a-dreuz hag a-benn - bezañ gant e veg abred - bezañ gant e veg a-raok - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - ragellat - ragachat - pilat kaozioù - ranezenniñ - pilat e c'henoù - chaokat e c'henoù - flabotal e c'henoù - pilat e veg - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - mont betek Pariz da-heul kaoz - marvaihat kaer ha sof-kont - flapañ - flapennañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - raskañ - langajal - drailhañ langaj - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diverglañ e deod - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk.
Sabbern n. (-s) : halviñ g., glaourenniñ g., glaouriñ g., babouzañ g.
sabbernd ag. : babouzek, glaourek, glaourus, glaourennek.
Sabbertuch n. (-s,-tücher) : babouzenn b., lien-groñj g., pateled b.
Säbel g. (-s,-) : sabrenn b. [*liester* sabrennoù, sabrinier] ; *langer Säbel,* brakemard bras g. (Gregor), sabrenn soudarded war varc'h b. ; *krummer Säbel, Türkensäbel,* sabrenn gromm b., semterenn b. ; *kurzer Säbel,* kontelasenn b. ; *mit gezogenem Säbel,* e sabrenn er vann ; *mit gezogenen Säbeln,* o sabrinier er vann; *den Säbel blankziehen,* lakaat e sabrenn er vann ; *mit dem Säbel rasseln,* **a)** ruzañ e sabrenn ; **b)** [dre astenn.] ober trouz brezel, c'hwezhañ brezel, elumiñ ar brezel ; *mit dem Säbel auf Menschen einhauen,* skeiñ war an dud gant lemm e sabrenn, skeiñ war an dud gant barvenn e sabrenn, sabrennañ tud ; *jemanden auf den Säbel fordern,* hegal u.b. d'an emgann-daou gant sabrinier, hegal u.b. da stourm gant sabrinier, daeañ u.b. d'an duvell gant sabrinier (Gregor) ; *jemandem den Säbel in den Leib rennen (bohren, stoßen, jagen),* toullgofañ u.b. gant e sabrenn, difreuzañ e vouzelloù en e gof d'u.b. gant e sabrenn, choukañ e sabrenn e korf u.b., fourrañ e sabrenn e kof u.b., plantañ e sabrenn e korf u.b., treuziñ u.b. gant e sabrenn, sikañ e sabrenn e kof u.b. ; *zum Säbel greifen, seinen Säbel ziehen,* dic'houinañ (dispakañ, tennañ) e sabrenn, tapout krog en e sabrenn, lakaat e sabrenn er vann, lakaat an dir en avel, dic'houinañ.
Säbelantilope b. (-,-n) : [loen.] oriks-semterenn g. [*liester* oriksed-semterenn], algazelenn b. [*liester* algazeled].
Säbelbeine ls. : divesker war-gromm ls., divhar ramp ls., divesker rampik ls.
Säbelfechten n. (-s) : iskrim gant sabrinier g., sabrennañ g.
Säbelfechter g. (-s,-) : sabrenner g.
Säbelgehänge n. (-s,-) **/ Säbelgehenk** n. (-s,-e) : bodriel g., gouriz-lêr g.
Säbelhieb g. (-s,-e) : sabrennad b., taol sabrenn g.
Säbelklinge b. (-,-n) : lavnenn ar sabrenn b.
Säbelkoppel n. (-s,-) : bodriel g., gouriz-lêr g.
Sabeller g. (-s,-) : [istor] Sabelliad g. [*liester* Sabelliiz].
Sabellianismus g. (-) : [relij.] sabelliadegezh b.
sabellisch ag. : [istor] sabelliat ; [yezh.] sabelliek.
Sabellisch n. : [yezh.] sabellieg g.
säbeln V.k.e. (hat gesäbelt) : **1.** sabrennañ ; **2.** troc'hañ-didroc'hañ, chakoniat, drailhañ, dispenn, lakaat a-dammoù, diframmañ, dibezhiañ, disklipañ, didammañ.
Säbelquaste b. (-,-n) : lêrennig sabrenn b.
Säbelrasseln n. (-s) : [dre skeud.] trouz brezel g.
Säbelrassler g. (-s,-) : [dre skeud.] c'hwezher brezel g., elumer brezel g., atizer brezel g.
Säbeltroddel b. (-,-n) : lêrennig sabrenn b.
Säbelscheide b. (-,-n) : gouin sabrenn g., feur sabrenn b.
Säbelschnäbler g. (-s,-) : [loen.] **1.** [genad *Recurvirostra*] avosetenn b. [*liester* avoseted] ; **2.** [spesad *Recurvirostra avosetta*] avosetenn vistr b. [*liester* avoseted mistr]
Säbeltasche b. (-,-n) : sac'h ar sabrenn g.
Säbelzahnkatze b. (-,-n) / **Säbelzahntiger** g. (-s,-) : [henloenoniezh] smilodon g. [*liester* smilodoned], tigr dent sabrenn g. [*liester* tigred dent sabrenn].
Säbenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] savigne g.
Sabier g. (-s,-) : [istor, relij] sabaad g. [*liester* sabaiz].
Sabotage b. (-,-n) : tarverezh g., moc'herezh g., moc'haj g.
Sabotageakt g. (-s,-e) : tarvadenn b., taol tarverezh g.
Saboteur g. (-s,-e) : tarver g., moc'hataer g., moc'her g., batrouzer g., mazaouer g., bodoc'her g., talfaser g., foeltrer g.
sabotieren V.k.e. (hat sabotiert) : tarvañ, moc'hañ, kouilhourañ, bastardiñ.
sabrieren V.k.e. (hat sabriert) : sabrennañ ; *eine Flasche sabrieren,* sabrennañ ur voutailh.
Saccharase b. (-,-n) : [bevgimiezh] sakaraz g., sukraz g.

Saccharid n. (-s,-e) : [kimiezh] karbohidrat g., glukid str. ; *Verstoffwechselung von Sacchariden,* kennevid ar glukid g., metabolegezh ar glukid b. ; *Monosaccharid,* sukrenn eeun b., oz g.
Saccharin n. (-s) : sakarin g. ; *die Süßkraft des Saccharins,* galloud sukrañ ar sakarin g., c'hwekausted ar sakarin b.
Saccharose b. (-) : sakaroz g.
Sacculus g. (-, Sacculi) : [korf.] sac'hig g. [*liester* sac'higoù] ; *Makula des Sacculus,* brizhenn ar sac'hig b.
Sachangabe b. (-,-n) : roadenn devoudel b., titour kantrat b.
Sachanlage b. (-,-n) : [armerzh] klaviad korfel g., kevala korfel g.
Sacharase b. (-,-n) : [bevgimiezh] sakaraz g., sukraz g.
Sacharid n. (-s,-e) : [kimiezh] karbohidrat g., glukid str. ; *Verstoffwechselung von Sachariden,* kennevid ar glukid g., metabolegezh ar glukid b. ; *Monosacharid,* sukrenn eeun b., oz g.
Sacharin n. (-s) : sakarin g. ; *die Süßkraft des Sacharins,* c'hwekausted ar sakarin b.
Sachaufklärung b. (-,-en) : enklask g., enklaskerezh g., enserch g., arsell g., arselladenn b., arsellerezh g., gwiriekadur g., ensell g. ; *weitere Sachaufklärung,* ur peurenklask g.
Sachbearbeiter g. (-s,-) : implijad arbennikaet g., implijad anaoudek g., spiskefridiour g.
Sachbearbeiterin b. (-,-nen) : implijadez arbennikaet b., implijadez anaoudek b., spiskefridiourez b.
Sachbeitrag g. (-s,-träge) : skodenn e traezoù b., degasadenn draezoù b., degasadenn e traezoù b., font e traezoù g.
Sachbereich g. (-s,-e) : rann b., gennad g.
Sachbeschädigung b. (-,-en) : freuz traoù g., gwasterezh dafar g., gwast g./b., gwallerezh g., gwastidigezh b.
Sachbeweis g. (-es,e) : prouenn fetis b., prouenn danvezel b., prouenn anat b.
sachbezogen ag. : **1.** devoudel, … a glot gant ar beziadoù, … a gemer harp war ar fedoù, … a chom stag ouzh ar fedoù ; **2.** [goulenn] a-dailh, dik, azas, klenk, mat, hag a sell … an danvez, … a sell ouzh an afer, kantrat, perzhek.
Sachbezüge ls. : gopr e traezoù g., kevuziadoù e traezoù ls.
Sachbeweis g. (-s,-e) : [gwir] prouenn fetis b., prouenn danvezel b.
Sachbuch n. (-s,-bücher) : levr arbennik g.
sachdienlich ag. : talvoudus-bras, a bouez, kantrat, perzhek.
Sachdienlichkeit b. (-) : kantraded b., perzhegezh b.
Sache b. (-,-n) : **1.** tra g. [*liester* traoù], traezenn b. [*liester* traezoù] ; *Drucksache,* paperenn b., moullskrid g., paper moull g. **2.** *Sachen ls.,* **a)** dilhad ls., dilhadoù ls. ; **b)** peadra g., traoù ls. ; *seine Sachen aufräumen,* renkañ e draoù ; *seine Sachen herumliegen lassen,* lezel e draoù e-kreiz an abati, lezel e draoù war an dispalu, lezel e draoù da stlaenañ ; *jede Sache an ihrem Platz, ein Platz für jede Sache !* pep tra en e apart ! / pep las en e blas ! / pep tra en e blas hag ar bec'h e-kreiz ar c'hravazh / an traoù gant an traoù, an nez gant al laou ; *seine Sachen packen,* pakañ (dastum) e fleütoù, pakañ e draoù, pakañ e draoùajoù, pakañ e rabotoù, fardañ (danzen, aveiñ, aozañ, prientiñ) mont kuit, troñsañ (dastum, pakañ) e damm stal, pakañ e stal, ober e bak, ober e droñsad, koufrañ e draoù, ober e bakadenn, troñsañ e stal, dastum e stal ; *Sportsachen,* traoù sport ls., dafar sport g. ; *das Kind ist aus seinen Sachen gewachsen,* re verr eo deuet e zilhadoù d'ar bugel ; *sie haben einen Haufen Sachen zurückgelassen,* ur gwiskad traoù (ur pezh stropad traoù, ur stal draoù, e-leizh a draoù, un euzh a draoù, ur fardellad traoù, ur guchennad vat a draoù, ur c'halzad traoù, ur c'hastad traoù, ur c'harrad traoù, ur berniad traoù, ur garg traoù, un taol traoù, ur yoc'h traoù) a zo chomet war o lerc'h.
3. afer b., kraf g., gra g., jeu b., tro b., kaz g., tra g. ; *die Sache verhält sich so : …,* sed a zo : … ; *das Gute an der Sache,* ar mad eus an dra-se g. ; *das ist nicht deine Sache !* petra a sell an dra-se ac'hanout ? diwall d'en em luziañ gant traoù n'ac'h eus ket karg anezho ! lez ar re all da ziluziañ o gwiad ! chom war da dreuzoù ! chom hep lakaat da fri en dra-se ! na sank ket da fri en dra-se ! n'ay ket da fri aze ! emell eus ar pezh a sell ouzhit ! n'a ket da emellout eus kement-se ! n'a ket d'en em veskañ e kement-se ! ne vefe ket a boan dit lakaat da fri en dra-se ! n'ec'h eus klask ebet war mann ebet en afer-se ! n'emañ ket ez kerz emellout eus kement-se ! an dra-se n'eo ket da stal eo ! n'eo ket da batatez ! pep hini e vutun ! n'ec'h eus ket da welet war gement-se ! mir a lakaat da fri en afer-se ! n'ec'h eus netra da welet gant an dra-se ! kement-se ne sell ket ouzhit ! kement-se ne sell netra ouzhit ! n'eo ket da afer eo ! n'eo ket da dra eo ! ; *zur Sache kommen,* lakaat ar gaoz war kraf an diviz ; *sofort zur Sache kommen,* mont berr ; *Mensch, der gleich zur Sache kommt,* den blok g. ; *kommen wir zur Sache zurück,* n'eus ket se eo se, n'eo ket a-walc'h „se eo se“ na d'ar vuoc'h da zenañ al leue, distroomp war hor c'hraf, distroomp gant hor c'hezeg ; *Sie kommen zu schnell zur Sache !* emaoc'h o c'haoliata an traoù ! mont a rit re vuan ganti ! mont a rit re brim ganti ! gwall vuan ez it ganti ! ; *damit sind wir beim Kern der Sache,* emaomp ganti ! ; *wir kommen nun zum Kern der Sache,* erruout a reomp bremañ e kreiz ar c'hoari, mont a reomp bremañ dre greiz ar stad, stagañ a reomp bremañ gant mudurun an afer ; *bei der Sache bleiben,* chom war ar c'hraf ; *bleiben wir bei der Sache !* chomomp en hon erv, mar plij ! ; *der Haken bei der Sache ist, dass ich hier bleiben muss,* ar pezh ma'z eo e rankin chom amañ ; *seiner Sache sicher sein,* bezañ sur eus e jeu, bezañ barrek war e daol, bezañ diarvar diwar-benn udb, bezañ sur, bezañ asur, fiziout war an-unan (*warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.*), kaout fiziañs en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), na zont war skoulmoù balan ; *das ist eine Sache des Gewissens,* un afer a goustiañs an hini eo ; *das ist eine Sache für sich,* ur c'hoari all eo kement-se, ur pezh all eo an dra-se, se zo un abadenn all (ur gont all, ur jeu all), honnezh a zo un afer all ; *das ist meine Sache,* kement-se a sell ouzhin, se eo va jeu, va zra eo ; *das Wasserholen war Sache der Frauen,* ar c'herc'hat dour a oa labour ar merc'hed, en emell ar merc'hed e oa mont da gerc'hat dour ; *das gehört nicht zur Sache,* kement-se n'en deus netra da welet gant hon afer, ned eo ket eno emañ ar c'haz (Gregor) ; *er ist nicht bei der Sache, er ist nur halb bei der Sache,* 'mañ ket ganti, aet eo e spered da stoupa, emañ e soñj e lec'h all, e soñj a zo war veaj, n'emañ ket gant e labour, diankañ a ra diwar e labour, treiñ a ra e spered diwar al labour, n'eo ket lamprek warni, buzhugenniñ a ra e labour, alabistriñ a ra en e labour, eñ a labour alabistr, al labour hag eñ n'int ket ostizien gaer, n'eo ket gwall ruz war al labour, n'eus moned ebet gantañ, laosk eo da labourat, ober a ra gwak e labour, lugut eo da labourat, hennezh a zo pouer da labourat, mont a ra pouer gant al labour, soñjal a ra e lec'h all, treiñ a ra e spered e lec'h all, hennezh a zo ur pesketaer loar, n'emañ ket war e du, azezet eo war e spered, balafenniñ a ra, lezel a ra kabestr gant e spered, n'emañ ket en e vleud, n'emañ ket en e jeu, n'emañ ket gant e jeu, n'emañ ket en e vutun, n'emañ ket en e voued leun, hemañ a zo diaes e benn ; *in der Sache stark, mild in der Form,* chom dibleg evit pezh a sell ouzh ar palioù ha bezañ damantus evit tizhout anezho ; *sie ist in eine böse Sache hineingeraten,* tapet eo en ur blegenn lous, tapet eo en ur gaotigell, gwall luziet eo en ur gudenn lous, gwall strobet eo en un afer lous, aet eo en un afer fall, aet eo d'en em vountañ en ur gwall afer, en em vountet eo en ur gudenn skoemp, emañ he fagodenn ha kant ganti, tapet eo en un afer liboudennek, degouezhet ez eus plegennoù diaes ganti, en em gavet eo en ur gwall blegenn, em gavet eo diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, ur vriad leun hag un ere berr a zo degouezhet ganti, en em gavet eo en estrenvan, en em gavet eo e-kreiz ar gwashañ

droukverzh, en em gavet eo evel ur pesk en ur bod lann, en em gavet eo en ur gempenn, en em gavet eo el lagenn, en em gavet eo en ur grenegell, en em gavet eo sac'het en ur gaoc'henn ; *eine hässliche Sache, eine schmutzige Sache, eine üble Sache,* ur blegenn lous (divalav) b., un afer gazus b., ur gempenn b., ur gaoc'henn b., ur grenegell b., ur vouilhenn b., ul lagenn b., un afer liboudennek b., un afer dizabolu b., ur gudenn lous g., ur gwall afer b., ur gaotigell b. ; *die Sache wird immer undurchsichtiger,* luzietoc'h e teu an afer da vezañ, luziañ a ra an afer ; *er spricht in eigener Sache,* komz (pediñ, prezeg) a ra evit e sac'h, komz a ra evit e c'hodell ; *was tut das zur Sache ?* d'ober petra ? da betra e vefe mat an dra-se ? peseurt mad a c'heller tennañ diouzh an dra-se ? hag e vi petra gwelloc'h pa'z po graet an dra-se ? ; *das tut nichts zur Sache,* ne cheñcho netra, ne vimp ket gwell a se, ne vimp ket barrekoc'h a se, ne vimp na gwell na gwazh a se, ne vimp ket avañsetoc'h gant se, ne vimp ket savetoc'h gant se ; *das dient der Sache wenig,* kement-se ne dalv ket deomp da nemeur ; *die Farbe tut nichts zur Sache,* pep seurt liv 'zo mat - a bep liv marc'h mat, a bep bro tud vat - a bep liv gwin mat - ur vuoc'h zu a ro laezh gwenn ; *die Sachen stehen so, dass ...,* o vezañ penaos emañ kont e vo ret ..., diouzh m'emañ kont e vo ret … ; *für die Sache des Vaterlands,* evit ar vro, evit difenn lazioù ar vro ; *er macht mit ihm gemeinsame Sache,* a-dra emañ gantañ, war al lazh emañ gantañ, kenlabourat a ra gantañ, en em unanet eo gantañ, mont a ra dorn-ha-dorn gantañ, fri ha revr eo gantañ, kavailhat a ra gantañ, ken gwazh eo hag an hini all, lodek eo en e aferioù, an daou-se a zo a-dra an eil gant egile, kenemglev a zo etrezo, labourat a reont e boutin, kar ha kilhoroù int, emaint o wriat war an hevelep liñsel (war an hevelep torchenn), àr an hevelep neudenn emaint, emglev a zo kenetrezo evit kenlabourat, ar re-se a zo an eil dindan egile, bountañ a reont (sachañ a reont) war an hevelep ibil, bountañ (sachañ) a reont war an hevelep tu, a-vouezh emaint, kanañ a reont ar gousperoù war ar memes ton ; P. *das sind mir schöne Sachen !* ma, prop eo ! setu aze ur gempenn 'vat ! setu amañ kempennoù din-me 'vat ! setu me paket propik ! diouzh ar c'hentañ ! en ur soubenn vrav emaon ! aze emañ ar boch ! bez' emaon fresk ! fresk emañ va c'hased 'vat ! ; *das ist beschlossene Sache,* graet eo an diviz, graet eo ar gra, graet eo ar stal, graet eo ar marc'had, tonket eo ar marc'had, ken sur ha graet eo, statudet eo ; *die Sache ist erledigt, die Sache ist gelaufen,* echu an abadenn, skaret eo ar gudenn, renket an traoù, graet eo ar gra, echu eo, aet eo an askorn en e blas, krog eo ar c'hrog, paket eo an tan ha gwerzhet al ludu, peurechu eo an traoù, echu ha mat pell 'zo, ha mat pell 'zo Mari-Jo ! graet eo an dro, la ! ; [tr-l] *geben ist Sache des Reichen (Goethe),* reiñ a zo afer ar re binvidik, reiñ a zo e kerz ar re binvidik, reiñ a zo tra ar re binvidik, d'ar re binvidik (d'ar re o deus) eo reiñ [*d'ar paour gouzañv e blanedenn, d'ar pinvidig ober aluzen*] ; *jede Sache hat ihre zwei Seiten,* nend eus menez hep traoñienn - nend eus ket menez hep deval - n'eus pesk hep drein - ar wreg, an arc'hant hag ar gwin o deus o mad hag o binim - dibaot hent kaer na ve meinek ha gwenodenn na ve dreinek - ret eo kemer an droug gant ar mad - daou du en deus ar bod - daou benn he deus pep bazh - ne vez ket savet ur c'hleuz eus un tu nemetken - ur voger ne vez ket graet eus un tu hepken - n'emañ ket ar boutonoù hag an toulloù diouzh ar memes kostez - pep tra en deus e zroug hag e vad - pep tra en deus e fall ha mad - pep medalenn he deus he zu rekin ; *er macht seine Sache gut,* disoc'hañ a ra bloc'hik gant e aferioù ; *eine Sache ergibt die andere und …,* eus an eil kont d'eben e …, a vihan da vras e … ; P. *die Sache lohnt nicht,* ne dalv(ez) ket ar boan (ar fred), poan gollet eo, ar vevenn ne dalvez ket ar vezherenn, gwazh eo ar vevenn eget ar vezherenn, ne dalvez ket ar boan sutal pa ne fell ket d'ar marc'h staotañ, ne c'hounezfe ket an den gwerzh e boan, n'eo ket ar boan, n'eo ket a boan deomp ober an dra-se, evit kelo pezh a dalv, evit ar pezh ma'z eo, kenkoulz ribotat dour, kenkoulz goro un tarv.

4. [gwir] afer b., kaoz b., kaz g., gread g. ; *die Sache Müller,* afer Vüller b. ; *eine Sache im Gericht aufrufen,* gervel ur gaoz ; *eine Sache vor Gericht vertreten,* difenn un gaoz dirak al lez-varn, breutaat ur gaoz, breutaat evit u.b. (Gregor) ; *Diebstahlsache,* afer a laeroñsi b. ; *Vergewaltigungssache,* afer a wallerezh b. ; *ein Gericht für nicht zuständig in einer Sache erklären,* dizarhopañ ul lez-varn diouzh un afer ; *in einer Sache ermitteln,* imbourc'hiñ un afer, imbourc'hiñ ur prosez ; [dre astenn.] *für jemandes Sache eintreten,* tuañ (entuañ, sevel a-du, sevel en tu, sevel en un tu) gant u.b., sevel gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., kabaliñ evit u.b., taeriñ evit u.b., difenn kaoz u.b., mont en avel u.b., skeiñ (bezañ erru) e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., sevel krog u.b., difenn krog u.b., sevel lamm u.b., dougen dorn d'u.b., tuañ u.b. a-du gant u.b. all, ober (toullañ) evit u.b., erbediñ u.b. ouzh unan all, gourc'hemenn u.b. d'u.b. all, lavaret ur gerig e kerz u.b., ober bazhvalan evit u.b., reiñ sav d'u.b., pediñ evit u.b. / mennout evit u.b. (Gregor).

5. [dre skeud.] *halbe Sachen machen,* ober an traoù diwar hanter, ober an traoù a-hanter, chom war zaouhanter gant an traoù, hanterober ; *er macht nie halbe Sachen,* n'eo ket hanterober eo a ra ; *sich mit halben Sachen zufriedengeben,* na vont morse betek penn, ober an traoù diwar hanter, ober an traoù a-hanter, chom war zaouhanter gant an traoù, hanterober, lezel an arar e-kreiz an erv ; *sich nicht mit halben Sachen zufriedengeben,* na dremen gant hanterziarbennoù, kas an erv da benn, mont betek penn, mont betek pal, kas an erv da benn betek an talar, disoc'h d'ar penn, disoc'h betek ar penn ; *er gibt sich mit halben Sachen nicht zufrieden,* n'eo ket hanterober eo a ra ; *um die Sache herumreden,* klask tro, klask tro en e gaoz, klask kornioù-tro en e gaoz, ober kant tro d'ar pod, klask kant ha kant tro, klask kammdroioù, klask un dro-bleg, klask tro da ziverrañ ; P. *...zig Sachen darauf haben,* c'hwistañ, tizhañ, plantañ tizh, sankañ tizh, bleinañ gant un tizh an diaoul, bleinañ gant pep tizh, bleinañ gant ur foll a dizh, bleinañ d'an druilh, bleinañ d'an druilh-drask, bleinañ d'an druilh-drast, bleinañ d'ar red-tan-put, bleinañ d'ar red-tan-ruz, bleinañ war dorr e chouk, mont d'ar c'haloup, mont tizh-ha-tizh, mont tizh-ha-taer, mont a-benn-herr, mont- a-bost, mont a-hast-kaer, mont a-dizh hag a-dag, mont a-dizh hag a-dro, mont a-herr-kaer, mont d'ar flimin-foeltr, mont a-benn-kas, mont a-brez-herr, mont a-daol-herr, mont diwar herr, mont en herr, bleinañ gant tizh ar mil diaoul, bleinañ gant tizh ken a foeltr, bleinañ gant tizh ken a finfoeltr, bleinañ gant tizh ken a foec'h, bleinañ gant tizh ken na yud, bleinañ gant tizh ken na strak, bleinañ gant tizh ken a findaon, bleinañ gant tizh ken a friz, bleinañ gant tizh ken na ziaoul, mont endra c'hall, mont evel an tan, mont d'an tan ruz.

Sacheinlage b. (-,-n) : skodenn e traezoù b., degasadenn draezoù b., degasadenn e traezoù b., font e traezoù g., postadur e traezoù g.

Sacherklärung b. (-,-en) : termenadur trael g.

Sachertorte b. (-,-n) : [kegin.] gwastell chokolad b., gwastell Sac'her b.

Sachfrage b. (-,-n) : kraf spesadel g.

sachfremd ag. : … na sell ket ouzh an afer, … n'en deus netra da welet en afer.

Sachführer g. (-s,-) : advoue g. [*liester* advoueed], aferour g., den a aferioù g.

Sachgebiet n. (-s,-e) : domani g., rumm g., rummad g., tachenn b.

sachgemäß ag. / **sachgerecht** ag. : kevazas, dereat, a-dailh, azas, dre feson, reizh, prop, etapl, a-zoare, azas ouzh ar pal da dizhout, … a jaoj ouzh ar pal da dizhout, … a zere ouzh ar pal

da dizhout, … a zegouezh gant ar pal da dizhout ; *sachgemäße Behandlung,* intentoù a-dailh ls., intentoù mat diouzh an droug ls., intentoù azas ouzh an droug lies, louzouadur a-dailh g., treterezh dereat g.
Adv. : razas, a-dailh, e pep reizhfurm, en dailh hag en doare ma'z eo ret, en dailh m'eo dleet, evel ma tere, ent prop, e doare, a-vad, etapl, evel ma'z eo dleet, evel m'eo dleet, evel eo dleet, evel ma faot, evel a faot, a-zoare, a-feson.
Sachgut n. (-s,-güter) : madoù trael ls.
Sachhehlerei b. (-,-en) : [gwir] tuoni b., tuerezh g., tuadur g., tuadenn b.
Sachkatalog g. (-s,-e) : fichennaoueg dre dachennoù b., fichennaoueg dre rummadoù b.
Sachkenner g. (-s,-) : anaoudeg g., anavezer g., arbennigour g., ispisialour g., spezielour g., mailh war an dachenn g., ki war an dachenn g., pabor war an dachenn g., mestr d'ober g., tad den war an dachenn g., mailh g., mestr g., anavezer g., c'hwil g., dañvad g., houad g., maout a zen g., hinkin g., kole g., tarin g.
Sachkenntnis b. (-,-se) : barregezh b., anaoudegezh arbennik b., gouiziegezh arbennik b. ; *in voller Sachkenntnis,* gant gouiziegezh vat, a-fetepañs, a-benn-kefridi, a-zevri-bev, a-ratozh-kaer, gant rat vat d'an-unan, a-barfeted, gant rat, gant rat vat, a-zevri-kaer, a-ratozh, a-ratozh-vat, dre e ratozh.
Sachkunde b. (-) : **1.** barregezh b., anaoudegezh arbennik b., gouiziegezh arbennik b., perzhegezh b., kantred b. ; **2.** danvez-skol da zihuniñ spered ar vugale g., diskiblezh dihuniñ b.
Sachkundeunterricht g. (-s) : danvez-skol da zihuniñ spered ar vugale g., diskiblezh dihuniñ b.
sachkundig ag. : akuit, abil, ampart, diampech, barrek, titouret-mat, dereat, a-dailh, kantrat, perzhek, arroutet, gouiziek, gourdon, kevarouez.
Sachkundige(r) ag.k. g./b. : anaoudeg g., anavezer g., arbennigour g., ispisialour g., arbennigourez b., ispisialourez b., kevarouezour g., mailh war an dachenn g., ki war an dachenn g., pabor war an dachenn g., mestr d'ober g., mestrez d'ober b., tad den war an dachenn g., tarin g., tarinez b., gouizieg g., gouiziegez b.
Sachlage b. (-) : stad an traoù b. ; *in voller Kenntnis der Sachlage,* gant gouiziegezh vat, a-fetepañs, a-benn-kefridi, a-zevri-bev, a-ratozh-kaer, gant rat vat d'an-unan, a-barfeted, gant rat, gant rat vat, a-zevri-kaer, a-ratozh, a-ratozh-vat, dre e ratozh ; *bei der gegenwärtigen Sachlage,* evel m'emañ an traoù en deiz a hiziv ; *aus der Sachlage, dass,* pa'z eo gwir e, peogwir, diwar-benn ma, dre an arbenn ma, en arbenn ma, abalamour ma, rak ma, pa, o vezañ ma, en askont ma, en abeg ma, dre berzh ma, dre abeg ma, dre an abeg ma, dre ma, e-skeud ma, e-skeud e, betek ma, betek pa, a gement ha ma, war-zigarez ma, war-zigarez ma ne, war-zigarez e, war-zigarez ne, a gement ha ma ; *in Anbetracht der Sachlage wird Ihnen dieser Fehler teuer zu stehen kommen,* diouzh m'emañ an traoù ganeoc'h e kouezho truez ouzhoc'h, diouzh m'emañ an traoù ganeoc'h e vo fall-daonet ar geusteurenn evidoc'h, staotet he deus ar c'havr en ho lavreg ; *die Sachlage schildern und auswerten,* sevel ar poent, kavout ar poent, taolenniñ stad an traoù ha dielfennañ anezhi.
Sachleistung b. (-,-en) : paeamant e traezoù g., skodenn e traezoù b., degasadenn draezoù b., degasadenn e traezoù b., font e traezoù g.
sachlich ag. : neptu, didu, diduek, diuntu, diuntuek, ergorek ; *sachlich bleiben*, kemer harp war ar fedoù.
sächlich ag. : nepreizh, neutrel, trael ; *sächliches Geschlecht,* nepreizhelezh b., reizh neutrel b. ; [yezh.] *sächliches Hauptwort,* pennanv nepreizh g. ; *das sächliche Genus,* an nepreizh g.
Sachlichkeit b. (-) : **1.** neptuegezh b., diduegezh b., diuntuegezh b., diuntu g., egoregezh b. ; **2.** [lenn., arz (1918-1930)] *die neue Sachlichkeit,* an Egoregezh Nevez b. [*anvet a-wechoù* Gwirvoudelezh Nevez b.].
Sachmangel g. (-s,-mängel) : [gwir] si freuzañ marc'had g., si terriñ marc'had g., si rebutus g.
Sachregister n. (-s,-) : meneger g., roll g., taolenn b., kavlec'h g.
Sachschaden g. (-s,-schäden) : freuz traoù g., reuz g., droug g., distruj g., dismantr g., gaou g., gaouad g., gwast g./b., gwall g., koll g., domaj g.
Sachse g. (-n,-n) : **1.** [hiziv] annezad Bro-Saks g., Saksad g. [*liester* Sachsiz] ; **2.** [istor] Sakson g. [*liester* Saksoned], Saoz g. [*liester* Saozon] ; *Angelsachse,* Angl-ha-Saoz g., Angl-ha-Sakson g..
Sachseite b. (-,-n) : [yezh.] *Sachseite der Sprache,* arc'hwel engeñveriñ al lavar g.
sächseln V.gw. (hat gesächselt) : P. komz gant pouez-mouezh Bro-Saks, komz e stumm Bro-Saks, saksegañ, komz e rannyezh Bro-Saks.
Sachsen n. (-s) : Bro-Saks b., Saks b. ; *der Freistaat Sachsen,* Stad dieub Saks b. ; *in Sachsen, wo die schönen Mädchen wachsen,* e Bro-Saks, bro ar merc'hed koant.
Sachsen-Anhalt n. (-s) : Saksen-Anhalt b., Saks-Anhalt b.
Sächsin b. (-,-nen) : **1.** [hiziv] Saksadez b. ; **2.** [istor] Saksonez b., Saozez b.
sächsisch ag. : **1.** saksat, ... Bro-Saks, ... Saks ; **2.** [rannyezh] saksek ; **2.** [istor] **a)** sakson, saoz ; *angelsächsisch,* angl-ha-saoz, angl-ha-sakson ; **b)** [yezh.] saksonek ; *angelsächsisch,* hensaoznek.
Sachspende b. (-,-n) : donezon e traezoù g./b., aluzen e traezoù b., prof e traezoù g.
sacht ag./Adv. : **1.** aketus, evezhiek, fur ; **2.** gorrek, distroñs, plarik, kempennik, dre voder ; **3.** *sacht tun,* ober e gazh gleb, ober e glufan, ober lentigoù, lakaat (kaout, skeiñ) ludu da c'holeiñ e dan, lakaat e letern dindan e vantell, ober e souchet, bout kerc'h e-mesk e segal, ober e c'hogez, en em c'holeiñ gant ul liñsel doull, [dre eilpenn-ster e brezhoneg] bezañ sioul evel ur sac'had minaouedoù.
sachte Adv. : dousik, goustadik, gorrek, dre gaer, war-bouez, bravik, plarik, distroñs ; *sachte !* habaskterit ! war bouez ! war ho pouez ! war da bouezig ! kae bravik ganti ! dousik ! dousik dezhi ! it dousik ha plaen ganti ! kit plarik dezhi ! kit dezhi dre gaerig ! ent habaskik ! goustadik ! koul ganti ! amzer ! ; *der Zug fährt sachte an,* an tren a zistok gorrek ; *er geht sachte vor,* gouzout a ra treiñ e grampouezhenn, gouzout a ra ar stek, mont a ra dezhi gant evezh bras, mont a ra dezhi dre sil (a-silik, dre vrav, gant moder, dre voder, dre het, dre gaer, dre zouster, dre du, gant mil evezh, gant evezh mat, koutik-koutik, koul, koulik, war e zres, war e zresik, gant evezh), mont a ra dousik ha plaen dezhi, mont a ra dous dezhi, mont a ra plarik dezhi, mont a ra dezhi dre gaerig, mont a ra bravik ganti, mont a ra dres dezhi.
sachunmittelbar ag. : dihanteradek ; *sachunmittelbare Demokratie,* demokratelezh dihanteradek b.
Sachverhalt g. (-s,-e) : tenor g., foñs g., danvez g., peragoù an afer ls., fedoù ls. ; *bevor ich den Sachverhalt nicht kenne, treffe ich keine Entscheidung,* ne gemerin diviz ebet a-raok ma anavezin holl beragoù an afer, ne gemerin diviz ebet hep betek-gouzout ; *einen Sachverhalt verkomplizieren,* luziañ un afer, rouestlañ un afer ; *den Sachverhalt feststellen,* stadañ ar fedoù, stadañ an devoudoù.
Sachvermögen n. (-s,-) : kevala sonn g.
sachverständig ag. : akuit, abil, ampart, diampech, barrek, arroutet, kevarouez, kevarouezel.
Sachverständige(r) ag.k. g./b. : kevarouezour g., kevarouezourez b., prizacher g., prizacherez b., barner g., arbennigourez b., arbennigour g., mailh g., c'hwil g., dañvad g.,

houad g., maout a zen g., hinkin g., ki g., kole g., pabor g., tad den g., tarin g., tarinez b., mestr d'ober g., mestrez d'ober b.

Sachverständigengutachten n. (-s,-) : danevell kevarouezerezh b., danevell prizachañ b.

Sachverständigenuntersuchung b. (-,-en) prizachadenn b., kevarouezerezh g., kevarouezañ g., prizacherezh g.

Sachverzeichnis n. (-ses,-se) : meneger g., roll g., taolenn b., kavlec'h g.

Sachwalter g. (-s,-) : **1.** abienner g., advoue g., kulator g., prokulor g. ; **2.** leuriad g., merour g., melestrour g. ; *Sachwalter eines Mündels sein,* kaout gward madoù ur minor bennak.

Sachwert g. (-s,-e) : **1.** gwerzh gwerc'hel g. ; **2.** [dre skeud.] *Sachwerte ls.,* gwerzhioù repu ls. ; *in Sachwerte flüchten,* postañ e arc'hant e gwerzhioù repu.

Sachwörterbuch n. (-s,-bücher) : geriadur arbennik g.

Sachzwang g. (-s,-zwänge) : redi egorel g., redi liammet gant stad an traoù en diavaez g.

Sack g. (-s, Säcke) : **1.** sac'h g. [*liester* sier, seier], sac'had g., poch g., pochad g. ; *ein Sack Mehl,* ur sac'had bleud g., ur pochad bleud g. ; *ein Sack Weizen,* ur sac'had ed g., ur sac'had gwinizh g., ur pochad ed g., ur pochad gwinizh g. ; *hundert Sack Sand,* kant sac'had traezh ls., kant pochad traezh ls. ; *der Sack war voll Kartoffeln,* patatez a oa leizh ar sac'h ; *der Sack reißt auf,* fregañ a ra ar sac'h, freuzañ a ra ar sac'h ; *so schwer war der Sack auf seinem Rücken, dass er gekrümmt ging,* ken pounner e oa ar pezh sac'had traoù a oa gantañ war e chouk ken e torte ; e*twas in einen Sack stecken,* e*twas in einen Sack packen,* sikañ udb en ur sac'h, choukañ udb en ur sac'h, punañ udb en ur sac'h, lakaat udb en ur sac'h, plantañ udb en ur sac'h ; *etwas in Säcke füllen,* ensac'hañ udb, sac'hañ udb ; *etwas aus einem Sack nehmen, etwas aus einem Sack ziehen,* disac'hañ udb ; *Korn rieselt aus dem gerüttelt vollen Sack,* greun a feltr diouzh ar sac'h karget a-rez, greun a fenn diouzh ar sac'h karget a-rez ; *einen Sack überfüllen,* kargañ ur sac'h da fennañ ; *einen Sack links drehen, einen Sack nach links drehen, einen Sack auf links drehen,* distroñsañ ur sac'h ; *der unterste Teil des Sacks,* goueled ar sac'h g., foñs ar sac'h g., traoñ ar sac'h g. ; *Öffnung des Sacks,* genoù ar sac'h g., gouzoug ar sac'h g. ; *kein einziger Sack wies das angegebene Gewicht auf, kein einziger Sack brachte das angegebene Gewicht auf die Waage,* ne oa sac'had ebet a gement na vankfe muioc'h pe nebeutoc'h war ar pouez merket ennañ, ne oa sac'had ebet a gement na vankfe muioc'h pe nebeutoc'h a bouez warnañ, sac'h ebet a boueze just, sac'h ebet a rae krak ar pouez, amskañv e oa an holl seier.

2. [troioù-lavar] P. *die Katze im Sack kaufen,* prenañ dindan ar sac'h, ober marc'had ar sac'h ; *die Katze aus dem Sack lassen,* dispakañ e jeu, dispakañ e soñj, disac'hañ e gaoz, diskuliañ ar pod, gwerzhañ ar bistolenn, reiñ avel d'ar c'had, toullañ d'an douar ; *na los, lass die Katze aus dem Sack !* disac'h 'ta ! distrip 'ta ! lavar da stal 'ta ! skop din ar pezh ac'h eus da skopañ ! dispak da grampouezh ! ; *jemanden in den Sack stecken,* **a)** dont da vezañ gwelloc'h eget unan all, riñsañ e dreid d'u.b., sevel e dreid d'u.b., sevel dindan u.b., rouzañ ar bloneg d'u.b., dont da vezañ trec'h d'u.b., mont dreist u.b., kemer al levezon war u.b., distroadañ u.b., kannañ u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kemer e greñv war u.b., kemer an hol war u.b., kemer lañs war u.b., sevel war varr, tapout an tu war-c'horre war u.b., skubañ dindan botoù u.b., troc'hañ a-raok d'u.b., troc'hañ dindan u.b., troc'hañ ar foenn dindan treid u.b., kaout ar gounid war u.b., souriñ war u.b., dont da vezañ sour war u.b., dont da vezañ mestroc'h eget unan all, pakañ u.b., tremen dreist u.b., dont da vezañ barrekoc'h eget u.b., dont da gaout muioc'h a ampartiz eget u.b., dont da dalvezout war u.b. ; **b)** houperigañ ur re bennak (Gregor), paltokiñ u.b., bilhañ u.b., flemmañ u.b., c'hoari u.b., toazañ brav ha prop u.b., bratellat (stranañ, stranigañ, skobardiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout, riñsañ) u.b., c'hwennat u.b., gennañ u.b., klaviañ u.b., pakañ u.b., tapout u.b., gwaskañ u.b., bountañ ar c'henn en u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., touzañ e c'henoù d'u.b. ; *er steckt sie alle in den Sack,* dont a raio a-benn da sorc'henniñ an holl gwitibunan ; *mit Sack und Pack,* gant e strob, gant e stramm, gant e reizhoù (e rikoù, e stalikerezh traoù, e holl beadra, e zafar, e stalad traoù, e damm stal) ; *mit Sack und Pack abhauen,* pakañ (dastum) e fleütoù, pakañ e rabotoù, fardañ mont kuit, troñsañ (dastum) e damm stal ; *wir haben es noch nicht im Sack,* n'eo ket go an toaz c'hoazh, n'eo ket krog ar c'hrog c'hoazh ; P. *in den Sack hauen,* reiñ e zilez, reiñ e ziskarg, reiñ an digarg ag ur garg bennak, goulenn e ziskarg, lakaat e zilez eus ur garg, mont diwar e labour, terriñ e c'hopr, P. diskouez e seulioù ; [dre skeud.] *er schläft wie ein Sack,* kousket-mik eo evel ur broc'h en e doull, kousket a ra evel pigos, kousket a ra evel ur varrikenn, kousket a ra evel ur bleiz, kousket moñs eo, kousket-mort eo ; *ins Bett plumpsen wie ein nasser Sack, ins Bett fallen wie ein nasser Sack,* kouezhañ en e wele evel ur sac'had loaioù, kouezhañ en e wele evel ur sac'had eskern, kouezhañ a-freilh en e wele, kouezhañ a-flagas en e wele.

3. *Tränensack,* sac'h daeroù g., sac'h dindan al lagad g. ; *Tränensäcke haben,* kaout seier dindan e zaoulagad.

4. [Bro-Aostria] godell b. ; *einen Sack machen,* ober ur c'hodell, lakaat ur c'hodell ouzh ur pezh dilhad.

5. [tro-lavar, dre skeud.] *in Sack und Asche pilgern,* goloiñ e benn a ludu hag anzav e faot, en em izelaat, anzav e wall, anzav e giriegezh, anzav e wallegezh, anzavout e gablusted, anzav e fazi.

6. P. foerouz g., tamm foerouz g., revreg g., tarrevreg g., Yann al leue g. (Gregor), louad g., lochore bras g., buzore g., balteg g. [*liester* balteien], loukez g., kloukez g., gogez g., penn luch g., magn g., penn beuz g., penn sot g., keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., begeg g., penn-skod g., penn peul g., penn pampes g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., barged g., den panezennek g., Yann seitek g, Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar Peul g., Yann ar peul karr g., panezenn b., patatezenn b., patoenn b., paganad g., mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., loñseg g. [*liester* loñseged], paourkaezh penn brell g., brell g., pennsod g., diskiant g., darsod g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., makez cheulk g., makez tamm paotr fin g., makez penn leue g., mell baja g., beulke g, jostram g. ; *ein alter Sack,* ur c'hozh straker g., ur c'hozh kripon g., ur paourkaezh loaver g., ur gastaouer kozh g., ur gaster kozh g., ul loufer g., ur c'hripon pampes g., ur c'hripon impopo g., ur c'hripon babala g., ur c'hripon luo g., ur glaourenneg g., un neudenner g. ; *fauler Sack,* skoeñver g., leozenn b. [*liester* leozenned], moriser g., feneant g., yeueg g. [*liester* yeueien], kostenner g., dibreder g., toull diboan g., Fañch an Didalvez g., Yann Diegi g., sonnard g., plader g., arouareg g. [*liester* arouareged], arwareg [*liester* arwareged], den vak g., sach war-dreñv g., dalc'her a-dreñv g., landread g. [*liester* landreidi], landreant g. [*liester* landreanted], breiner-boued g., ra-netra g., lezireg g. [*liester* lezireien], gwalleg g. [*liester* gwalleien], fagnouz g. [*liester* fagnouzien], kreouz g. [*liester* kreouzien], louangen g., brein boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-boued g., koll-bara g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., kac'h-moudenn g., didalvez g., pezh didalvez g., labaskenn b., labaskenneg g. [*liester* labaskenneien], tra didalvez g., pezh dilamprek g., den lifret g., den hualet g., penn-karn g., foerouz g., tamm foerouz g., landore g., landregenn g., lanfre

g. [*liester* lanfreidi], lanfread g. [*liester* lanfreidi], lantouzer g., luduenn b., leubeurc'henn g., lochore g., lustrugenn g., chuchuenn b., magadenn b., magadell b., rouzer g., ruz-revr g., ruzer g., ruzer-e-revr g., treineller g., stlejer g., henour g., travelgen g., peul g., den kouezhet en arouaregezh ha lizidanted g., paourkaezh den g., den a foeltr forzh g., marvasenn b., lugudenn, klouarenn b., kouskadenn b. ; *feiger Sack,* flakenn b., kac'her er goudor g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar dibluñvet b., yar beliet b., yar-zour b., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., foerer g., klouarenn b., krener e revr g., krener gwak g., krener g., revr aonik a zen g., toull-foer g., gogez g., korzenn wak b., sac'h goullo g., krank gwak g. ; *das ist ein feiger Sack,* ur c'hrener gwak a zo anezhañ, n'eus netra ennañ, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, dismeg eo, ur c'hac'her er goudor eo, n'eo nemet ur revr aonik, hennezh a zo un toull-foer, hennezh a ruilh gwad gad en e wazhied, un den aonik eo, spountik eo, flaer a zo en e loeroù, flaer a zo en e vragoù, ur c'hozh yar a zo anezhañ, lammat a ra dirak e skeud, aon en deus rak e skeud, doan en deus rak e skeud, aon en deus rak e anv, gant an derzhienn-skeud emañ, treant a zo gantañ / gant ar gloazoù emañ (Gregor), c'hwen a zo en e loeroù, klevet a ra c'hwen en e loeroù, santout a ra c'hwen en e loeroù, sevel a ra c'hwen en e loeroù, bihan eo e galon, moan eo e revr, moan eo e foñs, ur c'hren-e-revr a zo anezhañ, sec'hañ a ra gant ar spont, kaoc'h tomm a zo en e vragoù, ur pezh digalon a zo anezhañ.
7. P. sac'h g., poch g., gousac'h g., bisac'h g., sac'h an divgell g., yalc'h b., kouilhoù ls., deñvioù ls., sac'h binioù g., binioù g., pato str. ; [dre skeud.] *die gehen mir auf den Sack,* ar re-mañ a zo un torr-penn, ar re-mañ a dorr va revr din, ar re-mañ a zo torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, ar re-mañ a zo amerdourien, me a zo erru droug em c'horf gant ar re-mañ, heg am eus ouzh ar re-mañ, me 'zo erru dotu gant ar re-mañ, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant ar re-mañ, aet on dreist-penn gant ar re-mañ, me 'zo leun va c'hased gant ar re-mañ, me 'zo leun va rastell gant ar re-mañ, aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, kas a reont ac'hanon da sot, divontañ a reont va spered din, terrñ a reont va fenn din, lakaat a reont ac'hanon da vont war bilbotig, me a zo lor gant ar re-mañ, lakaat a reont ac'hanon da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanon, arabadiñ a reont ac'hanon, ganto ez eus peadra da goll e benn (peadra d'an den da vezañ troet), ar re-mañ 'zo traoù, ar re-mañ 'zo traoù heskinus ; *der geht mir langsam auf den Sack,* hennezh a gresk em daoulagad.
Sackbahnhof g. (-s,-höfe) : penn-linenn g., porzh-houarn dibenn g.
Säckchen n. (-s,-) **/ Säckel** g./n. (-s,-) : **1.** sac'hig g. [*liester* seierigoù] ; *Inhalt eines Säckchens,* sac'hadig g. ; **2.** chakot bragoù g. ; **3.** yalc'h b., boujedenn b., yalc'had b. ; *ins (in den) Säckel greifen,* mont d'e c'hodell, mont d'e yalc'h, diyalc'hañ, meudañ, kaout miz, pochañ, bilheouziñ ; *seinen Säckel leeren,* goulloiñ e yalc'h, skarzhañ e yalc'h, P. dibluskañ e yalc'h ; **4.** [korf.] **a)** sac'h g., gousac'h g., bisac'h g., sac'h an divgell g., yalc'h b., kouilhoù ls., sac'h binioù g., binioù g., poch g. ; **b)** [Säckchen, Sacculus] sac'hig g. [*liester* sac'higoù] ; *Kehlkopfsäckchen,* sac'hig ar c'harloc'henn g. ; **5.** [dre skeud.] P. Yann al leue g. (Gregor), louad g, lochore bras g, buzore g, loukez g, penn luch g., magn g., penn beuz g, penn sot g, keuneudenn b., kanuchenn b., penn-bazh g., begeg g., penn-skod g., penn peul g, leue g, barged g., den panezennek g., Yann seitek g, Yann banezenn g., Yann diwarlerc'h g., Yann beul g., Yann yod g., Fañch ar peul g., Yann ar peul karr g., panezenn b., patatezenn b., patoenn b., paganad g., mab-azen g., magn g./b., inosant g., droch ar pardon g., penn maout g., loufer g., paourkaezh nouch g., loñseg g. [*liester* loñseged], paourkaezh penn brell g., brell g., pennsod g., diskiant g., darsod g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., louad g., makez cheulk g., makez tamm paotr fin g., makez penn leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., mell baja g., beulke g, jostram g.
Säckelmeister g. (-s,-) : kasedour g., paotr ar yalc'h g., teñzorier g., evezhiad an arc'hant g. (Gregor), resever g.
sackeln V.k.e. (hat gesackelt) : sac'hañ, ensac'hañ.
Sackeln n. (-s) : ensac'herezh g., ensac'hañ g.
sacken V.k.e. (hat gesackt) : sac'hañ, ensac'hañ ; *Korn sacken*, ensac'hañ ed.
V.gw. (ist gesackt) : koazhañ, mont koazh en dra-mañ-tra, ober e goazh, gwantañ, dont da bukañ, disac'hañ, diazezañ, isfontañ ; *der Boden sackt,* gwak (blot, krenigellek, bouk) eo an douar dindan an treid, disac'hañ a ra an douar, sankañ a reer en douar, douar gwak a zo dindanomp ; *das Dach ist nach unten gesackt,* deuet eo an doenn da bukañ.
Sacken n. (-s) : ensac'herezh g., ensac'hañ g.
Sackerl n. (-s,-n) : [Bro-Aostria] korned g., kornedad g., mañch paper g., sac'h g.
säckeweise Adv. : a sac'hadoù.
sackförmig ag. : sac'hek, a-stumm gant ur sac'h, stummet evel ur sac'h, e doare ur sac'h, e doare seier, a-zoare gant ur sac'h, a-zoare gant seier, a-seurt gant ur sac'h, a-seurt gant ar seier.
Sackgasse b. (-,-n) : hent-dall g., hent-bac'h g., toull-sac'h g., vin-dall b., hent born g., ru-zall b., ru-dall b., gouru b., goustraed b., hent hep isu g. ; *in eine Sackgasse geraten,* **a)** en em gavout en un hent-dall (en un hent-bac'h), degouezhout en un hent-dall ; **b)** [dre skeud.] degouezhout en un hent-dall, bezañ lutet, bezañ e penn e spered hep gouzout penaos ober, na gavout e ziluzioù, na c'houzout ober ganti, na c'houzout war peseurt avel sturiañ e vatimant, na c'houzout penaos ober diouti, na c'houzout petra ober ken, na c'houzout eus pe goad ober loaioù (eus pe goad ober ibil, gant pe goad ober ibil, gant pe goad ober gennoù, gant pe goad ober tan), na c'houzout re vat petra ober, na gavout na tu na paramant, na c'houzout mui pe sant pediñ, na c'houzout war be droad pouezañ, chom luget da zirouestlañ e neud, bezañ diaes en e votoù, na c'houzout mui pelec'h skeiñ e benn, na c'houzout mui war peseurt tu en em deuler, bezañ (chom, menel) war vordo, bezañ boud, en em gavout boud, na gaout diank ebet ken, na c'houzout war pe du treiñ (pe e tu treiñ), en em gavout en un enkadenn, na gaout na tu na lañs ; *er hatte seine Partei in eine Sackgasse geführt,* kaset en doa e strollad politikel war un hent-dall ; *das kann nur in eine Sackgasse führen,* tonket eo an afer da enkañ.
Sackgeld n. (-s) : [Bro-Suis] arc'hant bihan g., arc'hant Sul g.
Sackhüpfen n. (-s) : redadeg seier b.
Sackkarre b. (-,-n) **/ Sackkarren** g. (-s,-) : [tekn.] diaoul g. [*liester* diaouloù], bleiz g. [*liester* bleizoù].
Sacklaufen n. (-s) : redadeg seier b.
Sacklaus b. (-,-läuse) : P. [loen.] laou-faraon str., laou-pafalek str., laou krapitous str.
Sackleinen n. (-s,-) **/ Sackleinwand** b. (-,-wände) : leien g., lien leien g., liñsel-rouez g., kanavaz g., leien gros g., lien rouez g., lien sklaer g.
Sackloch n. (-s,-löcher) : [tekn.] toull dall g.
Sackmesser n. (-s,-) : [Bro-Suis] kanived b.

Sacknetz n. (-es,-e) : [pesketaerezh] kidell b. ; *mit einem Sacknetz Fische fangen,* kidellañ ; *gefangene Fische in einem Sacknetz,* kidellad pesked b.
Sackpfeife b. (-,-n) : [sonerezh] binioù g. [*liester* biniawoù], sac'h-binioù g., beuz b., P. sac'h an diaoul g. ; *Windsack der Sackpfeife,* sac'h-binioù g. ; *Sackpfeife spielen,* biniaouiñ, seniñ biniou, seniñ gant ar binioù, fleütal gant ur binioù ; *große Hochlandsackpfeife,* binioù-bras g.
Sackpfeifer g. (-s,-) : biniaouer g., soner binioù g.
Sackratte b. (-,-n) : P. [loen.] laou-faraon str., laou-pafalek str., laou krapitous str.
Sackträger g. (-s,-) : simiad g. [*liester* simidi], portezer g., dougersammoù g., den a boan g., choukataer g.
Sacktuch g. (-s,-tücher) : **1.** leien g., lien leien g., kanavaz g., leien gros g., lien rouez g., lien sklaer g., liñsel-rouez g. ; **2.** [dre skeud.] P. lien-picher g., lien-fri g., frilien g.
Sackwaage b. (-,-n) : krog-pouezer g., pouezerez dre winterell b., mentel dre winterell b., krog-pouezer gwinterellek g.
Sackwurzeltang g. (-s) : [louza.] kalkud str., tali-penn str., baodrez g. ; *Stiel des Sackwurzeltanges,* kalkudenn b., kalkud str. ; *die blattähnlichen Wedel des Sackwurzeltangs,* ar c'horre str.
Sacramentarium n. (-s, Sacramentarien) : [relij., arz] sakramanter g. [*liester* sakramanterioù].
Sadduzäer g. (-s,-) : [relij.] Sadukead g. [*liester* Sadukeiz].
Sadduzäismus g. (-) : [relij.] sadukeegezh b.
Sadebaum g. (-s,-bäume) : [louza.] savigne g.
Sadismus g. (-) : sadegezh b., plijadur ziaoulek b., oberoù diaoulek ls.
Sadist g. (-en,-en) : sadeg g. [*liester* sadeien].
Sadistin b. (-,-nen) : sadegez b.
sadistisch ag. : sadek, diaoulek ; *sadistisch machen, sadistisch gestalten,* sadekaat.
sadistisch-anal ag. : [bred.] fraezhel-sadek, sadek-fraezhel ; *sadistisch-anale Phase, sadistisch-anale Stufe,* pazenn fraezhel-sadek b., pazenn sadek-fraezhel b.
Sadomasochismus g. (-) : [mezeg., bred., rev] sadomazoc'hegezh b., sadegezh-mazoc'hegezh b.
Sadomasochist g. (-en,-en) : [mezeg., bred., rev] sadomazoc'heg g. [*liester* sadomazoc'heien].
sadomasochistisch ag. : [mezeg., bred., rev] sadomazoc'hek.
Säemann g. (-s,-männer) : hader g.
Säen n. (-s) : *das Säen,* an hadañ g., an haderezh g., an here g., mare ar gounidoù g., mare an haderezh g., mare an hadañ g., poent an hadañ g., koulz an hadañ g., koulz an haderezh g., koulz an here g., amzer an hadañ g., amzer an haderezh g., ar c'hala-goañv g. ; *zum Säen ist es noch nicht zu spät,* n'eo ket digoulzet hadañ c'hoazh ; *das Säen ist vorbei,* bet eo bet ar yar-here ; *heute ist das Säen zu Ende,* hiziv emañ ar yar-here ; *das Säen zu Ende bringen,* peurhadañ, peurlakaat an had ; *das Säen der Weizenfelder zu Ende bringen,* peurhadañ e winizh, peurlakaat e winizh ; *beim Pflügen oder Säen ausgelassene Stelle,* mank g., mankenn b.
säen V.k.e. / V.gw. (hat gesät) : **1.** hadañ, teuler had, lakaat had, profitañ, ober an here ; *noch einmal säen, wieder säen,* adhadañ ; *ein zweites Mal säen,* eilhadañ ; *nach dem Frosteinbruch hat er ein zweites Mal säen müssen,* eilhadañ a rankas ober gant ar barrad rev ; *es wird zweimal im Jahr gesät,* profitet e vez div wech ar bloazh ; *reihenweise säen,* hadañ a-rizennoù, hadañ dre rizennoù, hadañ e renkennadoù ; *dünn säen,* hadañ tanav, hadañ rouez, hadañ gloev ; *dünn gesät,* hadet tanav, hadet rouez, hadet gloev ; *Korn säen,* hadañ ed, hadañ gwinizh, lakaat gwinizh, lakaat douar dindan winizh ; *dieser Roggen wurde dünn gesät,* gloev eo ar segal-mañ, skeltr eo ar segal-mañ ; *dicht säen,* hadañ tev, hadañ stank ; *es wurde zu dicht gesät, jetzt treibt der Weizen nur noch dünne Halme,* re stank eo bet hadet, bremañ e spilhenn ar gwinizh ; *da es zu dicht gesät wurde, vergilbt jetzt der Weizen,* ar stank eo a laka an ed da veleniñ ; *breitwürfig säen,* hadañ a-zorn-nij, hadañ a-fuilh, teuler an had a zornadioù-nij ; *sät so viel wie nötig,* hadit ar pezh a zo ezhomm ; *bei abnehmendem Mond säen,* hadañ war an diskar, hadañ war ar c'hozh ; [Bibl] *die mit Tränen säen, werden mit Jubel ernten,* ar re a had en daeroù a vedo el levenez ; **2.** [dre skeud.] c'hwezhañ, plantañ, hadañ, fennañ, fichañ ; *Lügen säen,* hadañ gevier, skignañ gevier ; *Zwietracht säen, Unfrieden säen,* c'hwezhañ trubuilh, c'hwezhañ dizunvaniezh etre tud 'zo, plantañ dizunvaniezh etre an dud, hadañ an dizunvan, c'hwezhañ an tan etre an dud, fichañ trouz ha kasoni e-touez an dud, c'hwezhañ trouz etre an dud, c'hwezhañ an debr etre an dud, lakaat droug etre an dud, lakaat drougiezh etre an dud, lakaat droukrañs etre an dud, lakaat droug da sevel etre an dud, lakaat diemglev da sevel etre an dud, lakaat gwall intent etre an dud, lakaat disrann etre an dud, lakaat malis etre an dud, dizunvaniñ an dud, trenkañ ar soubenn etre an dud, ampoezoniñ ar vro, lakaat an disparti etre an dud, lakaat ar gerteri etre an dud, sevel tabut, lakaat tabut da sevel, hadañ drailh e-touez an dud, plantañ reuz, plantañ freuz, plantañ freuz ha reuz, c'hoari e gi ; [kr-l] *wer Wind sät, wird Sturm ernten,* tud fallakr, abred pe ziwezhat, ho pezo greun diwar hoc'h had - diouzh ma ri e kavi - an hini a staot ouzh an avel a-benn a bak leun e zent - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - eus ar skudell a roez e resevez - eostet e vez pezh a zo bet hadet - hervez ma ri e vo graet dit - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all ; *er erntet, was er gesät hat,* eostiñ a ra pezh a zo bet hadet gantañ.
Säer g. (-s,-) : hader g.
Säerin b. (-,-nen) : haderez b.
Safari b. (-,-s) : safari g. [*liester* safarioù].
Safarijacke b. (-,-n) : sae Sahara b., chupenn sahariat b.
Safaripark g. (-s,-s) : park natur g., park naturel g.
Safe g./n. (-s,-s) : koufr-kreñv g., armel-houarn b., koufr houarnet g. ; *einen Safe aufbrechen, einen Safe aufknacken,* digrogennañ ur c'houfr, digrogennañ un armel-houarn, grimandellañ ur c'houfr, grimandellañ un armel-houarn, dibotailhañ ur c'houfr, dibotailhañ un armel-houarn.
Saffian g. (-s) : [lêr] gavrgen g., marokan g., lêr Maroko g.
Saffianfabrik b. (-,-en) : marokinerezh b., meginerezh b.
Saffianleder n. (-s) : [lêr] gavrgen g., marokan g., lêr Maroko g.
Safir g. (-s,-e) : [maen.] safir str., maen-safir g., kurundamez str.
Safirnadel b. (-,-n) : beg safir g., safirenn b.
Safran g. (-s) : **1.** [louza.] safron str., safronenn b. ; **2.** [danvez] safron g. ; *mit Safran würzen,* safranañ, safraniñ.
Safrananbau g. (-s) : *der Safrananbau,* ar gounit safron g.
Safrananbauer g. (-s,-) : safroner g. [*liester* safronerien].
Safrananbaufläche b. (-,-n) : safroneg b. [*liester* safronegi].
safrangelb ag. : ken melen ha safron / melen evel safron (Gregor), melen-safron.
Safransauce b. (-,-n) : hilienn safranet b., hili safranet g.
Safranrebendolde b. (-,-n) : [louza. *Oenanthe crocata*] pempiz str., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b., kegid-lou g.
Saft g. (-s, Säfte) : **1.** chug g., sug g., dourenn b., sun g., chugon g., gwaskadur g., saourenn b., dour g. ; *Fruchtsaft,* chug-frouezh g., dour-frouezh g. ; *ausgepresster Saft,* chugon g. [*liester* chugonioù], gwaskadur g. ; *Saft von unreifen Trauben, Saft von sauren Trauben,* egras g. ; [kegin.] *im eigenen Saft schmoren,* poazhañ er c'hloz diwar e goust ; *etwas im eigenen Saft*

schmoren lassen, poazhañ udb er c'hloz diwar e goust ; *Thunfisch im eigenen Saft,* toun drezañ e-unan g. ; *Bratsaft,* resed g. ; *den Saft aus einer Zitrone pressen,* gwaskañ ur suraval evit kaout e chug, chugañ ur suraval, dichugañ ur suraval, deverañ ur suraval ; **2.** [louza.] sev g., sabr g., teñv g., sap g., jol g., jouatim g., mel g., seim g., boud g., chugon g., gwad g. ; *im Frühjahr steigt der Saft in den Bäumen,* en nevezamzer (d'an nevezamzer, gant an nevezamzer) e sav an teñv er gwez, d'an nevezamzer e vez ar gwad o sevel er gwez, teñvañ (dideñviñ, joliñ) a ra ar gwez gant an nevezamzer ; *Baum voller Saft,* gwezenn sabrek str. ; *Frühlingssaft*, sev a-bign g. ; *Herbstsaft,* sev a-ziskenn g. ; *Rohsaft,* sev diaoz g. ; *verarbeiteter Saft,* sev kenaoz g. ; *Saft der Heckenkirschenblüte, Saft der Geißblattblüte,* laezh-gavr g., laezh-koukoug g., sun-gad g. ; **3.** [dre skeud.] *ohne Saft und Kraft, ohne Saft in den Knochen,* tamm mel en e eskern, tamm startijenn ennañ, tamm deltu gantañ, tamm sap ennañ, na da vont na da zont ennañ, dilañs, divegon, gwevn, dinerzh, digas, ur jañ-blev anezhañ, ur marmouz gwisket anezhañ, ur morgousket anezhañ, lizidant, diek, lezirek, divlaz, disaour, dibreder, landreant, laosk, netra ennañ, startijenn ebet ennañ, dilañs ennañ, diegus, mors, gwad mors ennañ, mors, lizidour, un toull diboan anezhañ, kousket evel an naer er goañv, ur vuzhugenn anezhañ, lugut evel ur velc'hwedenn, bouk evel ur velc'hwedenn, gourt, lugut, lugudus, luguder, nemet dour karotez en e wazhied, nemet dour irvin en e wazhied, nemet gwad panez en e wazhied, ur varvadenn (ur varvasenn, ul labaskenn, ur glouarenn) anezhañ, ur gorzenn wak anezhañ, ur c'hrank gwak anezhañ evel un tamm koad ; *er hat keinen Saft in den Knochen,* n'en deus tamm mel en e eskern, n'eus tamm sap ennañ, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, ur morgousket a zen eo, un allazig a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur bladorenn, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o voredin, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk, diboan) eo, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, divegon eo, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourt eo, lugudus eo, luguder eo, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ul labaskenn) anezhañ, hennezh a zo ur gorzenn wak anezhañ, hennezh a zo ur c'hrank gwak anezhañ, hennezh a zo evel un tamm koad ; *im eigenen Saft schmoren,* chom da vichodiñ en e uhelennoù pell diouzh darempred an dud ; **4.** P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g. ; **5.** [mezeg.] siros g., sirop g. ; *Hustensaft,* siros ouzh ar paz g., siros eneppaz g., lazh-paz® g. ; [mezeg., istor] *Körpersaft,* dourenn b., imor b.

Saftanstieg g. (-s) : [louza.] nevez g., sav sap g.

Saftausbeute b. (-,-n) : chugon g. [*liester* chugonioù], gwaskadur g.

Saftfrüchte ls. : [louza.] *Fleisch- und Saftfrüchte* frouezh bouedek str. [enebet ouzh *Trockenfrüchte / frouezh divouedenn*].

Saftdrüse b. (-,-n) : [louza.] melgel b., nekter g. [*liester* nekterioù], nektarenn b. [*liester* nektarennoù].

Säfte ls. : [bev.] dourennoù ls., imorioù ls., humorioù ls., katarrem g.

saften V.gw. (hat gesaftet) : **1.** chugoniñ ; *die Frucht saftet,* chugoniñ a ra ar frouezhenn ; **2.** tennañ ar chug eus udb ; *die Äpfel sind reif, wir können saften,* darev eo an avaloù (michot a-walc'h eo an avaloù), tu 'zo deomp tennañ chug diouto.

saftig ag. : **1.** dourek, dourennek, chugonus, sunek, ... a ro chug ; *saftige Birnen,* per dourek str., per dourennek str., per chugonus str. ; **2.** saourus, saourek, sasun, blazet mat, blazus ; **3.** [labourdouar] *saftige Weide, saftiges Weideland,* peuriñ druz g. ; **4.** [dre skeud.] *saftiger Witz,* bourd hudur g., bourd divergont g., bourd diwisk g., bourd ordous g., bourd distrantell g., bourd distres g., bourd lourt g., bourd pebret lik g., tezenn gras b., bomm kras g., diskramailherezh g. ; *saftige Witze,* bidoc'haj g., komzoù kras ls., tezennoù kras ls., koñchennoù kras ls., diskramailherezh g., tourc'haj g., luc'haj g., luc'hajoù ls., loustajoù ls., tezennoù dizabolu ls.

Saftigkeit b. (-) : **1.** chugonusted b. ; **2.** saour g. ; **3.** [dre skeud.] hudurniezh b., diskramailherezh g.

Saftkanal g. (-s,-kanäle) : [louza.] gwazhienn sap b.

Saftkreislauf g. (-s) : [bev.] amred ar sev g., kas ar sev er gwazhied g./b., red ar sev er gwazhied g., red-dired ar sev g., tremeniri ar sev b.

Saftladen g. (-s,-läden) : P. toull-dispac'h g., embregerezh un tamm brav a flav-flav ennañ g., ti-kenwerzh a-borc'hell an traoù ennañ g., ti-kenwerzh a-benn-porc'hell an traoù ennañ g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b.

saftlos ag. : **1.** dichug, dizour, dideñv ; **2.** [dre skeud.] hep pebr nag holen, divlaz, disaour, milis ; **3.** P. *er ist saft- und kraftlos,* n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'en deus tamm mel en e eskern, ur morgousket a zen eo, un allazig a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur bladorenn, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o voredin, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk) eo, labourat a ra dibalamour, ober a ra e labour diwar neuz, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, buzhugenniñ a ra e labour, alabistriñ a ra en e labour, eñ a labour alabistr, n'eus moned ebet gantañ, mont a ra pouer ganti, laosk eo, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, divegon eo, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, lugut eo da labourat, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourt eo, lugudus eo, luguder eo, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'eus nemet dour irvin en e wazied, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ul labaskenn, ul labaskenneg, ur gouskadenn b., ul lugudenn, ur glouarenn) anezhañ, hennezh a zo ur gorzenn wak anezhañ, hennezh a zo ur c'hrank gwak anezhañ, hennezh a zo evel un tamm koad, n'eus rebarb ebet ennañ.

Saftpresse b. (-,-n) : dichuger g. [*liester* dichugerioù], gwaskell-orañjez b., gwaskell-suraval b.

saftreich ag. : leun a chug g., leun a zourenn b., leun a sun g., dourek, dourennek, chugonus, sunek.

Saftröhre b. (-,-n) : [louza.] gwazhienn sap b.

Saftsack g. (-s,-säcke) : P. foerouz g., tamm foerouz g., revreg g., tarrevreg g., beulke g., bajaneg g.

saftvoll ag. : leun a chug g., leun a zourenn b., leun a sun g., dourek, dourennek, chugonus, sunek.

Saftzirkulation b. (-) : [bev., louza.] amred ar sev g., kas ar sev er gwazhied g./b., red ar sev er gwazhied g., red-dired ar sev g., tremeniri ar sev b.

Saga[1] b. (-,-s) : [lenn.] saga g. [*liester* sagaoù].

Saga[2] *liester evit* **Sagum**.

sagbar ag. : komzabl, lavarus.
sägbar ag. : ... a c'heller heskennat.
Sage b. (-,-n) : **1.** gwengel g., mojenn b., judenn b., marvailh g., marzhdanevell b. ; *die Sage von Tannhäuser,* mojenn Tannhäuser b. ; *an den Kaiser Barbarossa knüpfen sich viele Sagen an,* ur bern mojennoù a denn d'an impalaer Barv-Ruz (a bled gant an impalaer Barv-Ruz) ; *um das alte Schloss ranken sich viele Sagen,* ur bern mojennoù a denn d'ar c'hastell kozh (a bled gant ar c'hastell kozh).
2. *es geht die Sage, dass* ..., deuet eo ar brud e ..., hervez an dud e ..., gouez d'an dud e ..., poz d'an dud e ..., liz d'an dud e ..., da lavaras an dud e ..., evel ma lavaras an dud e ..., emañ ar brud a bep tu e ... (Gregor).
Säge b. (-,-n) : **1.** heskenn b. ; *Bandsäge,* heskenn lietenn b., heskenn rubanenn b. ; *Kreissäge,* heskenn-dro b., heskenn gleurc'h g., P. kleurc'h b., gleurc'h g. ; *Motorsäge,* heskennerez b., hanocherez b. ; *Stichsäge,* heskennerez-penn b., heskenn lammer b., lañsardez b. ; *Brettsäge,* rafanterez b., heskenn rafant b., heskenn a-benn b. ; *die Bahn einer Säge,* hent un heskenn g. ; *meine Säge hat nicht genug Bahn,* erru eo diheñchet va heskenn, va heskenn n'he deus ket hent a-walc'h ken ; **2.** [sonerezh] *singende Säge,* heskenn seniñ b.
sage [tro-lavar] : *sage und schreibe,* eeun-hag-eeun, end-eeun, dre vras, well-wazh, an eil dre egile, an eil da gas egile, mui pe vui.
Sägeangel b. (-,-n) : ibil stignañ g., ibil heskenn g.
Sägeband n. (-s,-bänder) : lietenn heskenn b., rubanenn heshenn b.
Sägebarsch g. (-es,-e) : [loen.] soner g., roue g. [*liester* roueed, rouizien], tarv-gwrac'h g. [*liester* tirvi-gwrac'h], farlod g. [*liester* farloded].
Sägeblatt n. (-s,-blätter) : lavnenn an heskenn b., direnn-heskenn b. ; *das Sägeblatt einklemmen,* harpañ lavnenn an heskenn, lakaat an direnn-heskenn da sac'hañ.
Sägebock g. (-s,-böcke) : marc'h-koad g.
Sägebogen g. (-s,-/-bögen) : framm gwar an heskenn g., stern gwar an heskenn g.
Sägefisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk-heskenn g. [*liester* pesked-heskenn], beg-heskenn g. [*liester* begoù-heskenn] ; *Speer-, Säge- und Schwertfische,* pesked broudek ls.
Sägegarnele b. (-,-n) : [loen.] chevr-bouk str., chevrenn-vouk b., boukenn b. [*liester* bouked], chifretez ruz str., chevr ruz str.
Sägegrube b. (-,-n) : poull-heskenn g.
Sägekette b. (-,-n) : chadenn heskennerez b.
Sägemaschine b. (-,-n) : heskennerez b., hanocherez b.
Sägemehl n. (-s) : brenn-heskenn str., brenn-koad str., bleud-heskenn g., heskennadur g.
Sägemesser n. (-s,-) : kontell dentek b.
Sägemühle b. (-,-n) : heskennerezh b.
Sägemuschel b. (-,-n) : [loen.] *gebänderte Sägemuschel,* bilhombanenn b. [*liester* bilhombanoù].
Sägemuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn heskennek b. ; *vorderer Sägemuskel,* kigenn heskennek a-raok b.
sagen V.k.e. (hat gesagt) : **1.** lavaret, lavarout ; *etwas noch einmal sagen,* adlavaret udb, azlavaret udb, eillavaret udb ; *etwas immer und immer wieder sagen, etwas wieder und wieder sagen,* lavaret hag adlavaret udb ; *etwas über jemanden sagen,* lavaret udb eus u.b., lavaret udb diwar-benn u.b. ; *die Wahrheit sagen,* lavaret (mont gant) ar wirionez, lavaret gwir ; *er sagt die Wahrheit,* gwir a lavar, komz a ra gant gwirionded, komz a ra heñvel ouzh ar wirionez, komz a ra hervez ar wirionez ; *er sagt nicht die Wahrheit,* ne lavar ket ar wirionez, ne ya ket gant ar wirionez, ne gomz ket gant gwirionded, ne gomz ket heñvel ouzh ar wirionez, ne gomz ket hervez ar wirionez ; *um die Wahrheit zu sagen, offen gesagt,* e leal, ez leal, end-eeun, evit lavaret gwir, evit gwir lavaret, ent gwir, e gwirionez, evit lavaret ar gwirionez, kuit a c'haou, hep komz ger gaou, hep komz gaou, pa lavarin mat, kement ha lavaret ar wirionez, kenkoulz ha lavaret ar wirionez, betek lavaret ar wirionez, hep ger gaou, evit komz heñvel ouzh ar wirionez, evit komz hervez ar wirionez, em askre e lavaran deoc'h … ; *das sagen viele,* e-leizh el lavar ; *ich bleibe bei dem, was ich gesagt habe,* ne zislavaran ket ; *mir wurde gesagt, ich sei zu klein,* lavaret ez eus bet din e oan re vihan ; *dies bestätigt, was Sie vorher gesagt haben, dies bekräftigt, was Sie vorher gesagt haben,* kement-se a zeu da stardañ ho lavar ; *er hat sich nicht getraut, etwas zu sagen,* ne gredas ket gwikal ; *was sagen Sie dazu ?* petra a lavarit-hu war gement-se ? (Gregor), petra a lavarit-hu eus kement-se ? petra a soñjit-hu a gement-se ? petra a soñjit-hu eus se ? ; *sag mal !* klev 'ta ! ; *das sagt man nicht mehr,* ne vez ket lavaret mui ; *er sagt, dass du ein Dieb bist,* lavaret a ra ac'hanout ez out ul laer ; *er sagt, dass er in Berlin wohnt,* lavaret a ra emañ o chom e Berlin ; *er sagt, dass wir morgen schönes Wetter haben,* lavaret a ra e vo brav an amzer warc'hoazh ; *ich sage es euch : auf mich dürft ihr nicht mehr rechnen,* lavarout a ran deoc'h na gontañ ken warnon ; *ohne ein Wort zu sagen,* hep rannañ (faoutañ, seniñ, saniñ, gwikal, tintal) grik, hep faoutañ ur ger, hep rannañ un dister ger, hep dihostal ur ger, hep daouhanteriñ ur ger, hep dihostal grik, hep dihostal, hep dic'hwezhañ, hep distagañ ur grik, hep distagañ an disterañ ger, hep lavaret an disterañ ger, hep lavaret ger, hep lavaret un dister ger zoken, hep lavaret un hanter c'her zoken, o tevel krenn, o tevel mik, hep mik na mak, hep ober mik na mak, hep trinkañ ur ger, hep lavaret na grik na mik, hep rannañ (dic'hwezhañ, dihostal, tintal) ger, hep diserriñ grik, hep diserriñ e rann, hep diserriñ e c'henoù, hep digeriñ e c'henoù, hep digeriñ e veg, hep leuskel ur wikadenn, hep leuskel gwik ebet, hep divegañ grik, hep lavaret na deus na meus ; *der sagt kein einziges Wort,* hennezh n'eus ger evitañ, hennezh n'eus ger ebet outañ, hennezh ne rann ket un dister ger, hennezh ne lavar poz ebet, tevel a ra berr ; *er sagte kein einziges Wort,* ne zihostas (ne zic'hwezhas) ger, ne rannas (ne faoutas, ne wikas, ne sonas, ne zivegas) grik, tevel a reas krenn, tevel a reas mik, tevel a reas berr, ne lavaras na grik na mik, ne reas na mik na mak, ne drinkas ger ebet, ne lavaras poz ebet ; *er sagte kein Wort,* ne lavare grik ebet, ne oa grik ebet gantañ, ne sane grik, ne lavare seurt ebet ; *mehr sagte sie nicht,* ne lavaras ket hiroc'h, ne'z eas ket larkoc'h, ne zeuas ket hiroc'h ganti ; *tu, was er dir sagt,* gra e lavar ; *etwas zu sich selbst sagen,* lavaret udb ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), lavaret udb en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), lavaret udb dre an-unan (*drezañ e-unan, drezi hec'h-unan h.a.*), lavaret udb d'an-unan (*dezhañ e-unan, dezhi hec'h-unan h.a.*), lavaret udb d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, lavaret udb etre Doue hag an-unan (*hag eñ, hag hi h.a.*), lavaret udb d'e roched, lavaret udb etre e roched hag e chouk, lavaret udb etre e chouk hag e chik, lavaret udb etre e roched hag e vruched, soñjal ; *ich werde dem Bürgermeister zwei Worte darüber sagen,* lavaret a rin ur gomz d'ar maer a-zivout an dra-se, komz a rin eus an afer-se d'ar maer, komz a rin a gement-se d'ar maer, rannañ a rin ur ger d'ar maer a-zivout an dra-se, rannañ a rin ur geriennoù bennak d'ar maer a-zivout an dra-se ; *ich werde ihm kein einziges Wort darüber sagen,* ne gomzin ket anv dezhañ eus an dra-se, ne gomzin ket anv dezhañ diwar-benn an dra-se, ne ziskuilhin ger dezhañ ; *wenn ich das so sagen darf, wenn ich so sagen darf,* mar kredan lavaret ; *wenn man so sagen darf,* koulz lavaret, evel pa lavarfed ; *wie man so bei uns sagt,* hervez ma lavarer du-mañ ; *wie man so sagt, wie man so schön sagt,* tro ma lavarer ; *nach dem, was man so sagt,* a-hervez, hervez, war a glever, war a lavarer, war a lavar ar vrud, war a gonter, hervez a gonter, hervez a lavarer, hervez klevet, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez ar vrud, hervez kont,

hervez ar gaoz, hervez al lavarioù, diouzh al lavarioù, hervez a lavarer, da lavaras ar gaoz, evel ma lavaras an dud, gouez d'ar gaoz, gouez d'an dud, da lâras ar gaoz, da lavaras ar brud, gouez da vez lavaret ; *wie mir gesagt wurde,* war a zo lavaret din ; *nach dem, was die meisten Leute sagen,* hervez an darn vuiañ eus an dud, war a laka ar brasniver eus an dud ; *nach dem, was sie sagen,* hervezo, war a lavaront, gouez dezho ; *das sagt man so, das sagt man sich so,* honnezh eo ar vrud ; *jemandem Dank sagen,* trugarekaat u.b., lavaret trugarez d'u.b. ; *was ich immer sagen wollte,* setu pezh a soñjan abaoe pell ; *man kann sagen, was man will,* kaer 'zo, kaer 'zo lavaret ; *was immer man auch sagt, das Spiel ist bei Kindern eine natürliche Veranlagung,* kaer 'zo (kaer 'zo lavaret), a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari ; *jemandem etwas ins Gesicht sagen,* lavaret udb rak dremm d'u.b., lavaret udb d'u.b. en e zaoulagad / lavaret udb d'u.b. e kreiz e zaoulagad (Gregor) ; *du hättest das lieber nicht sagen sollen,* gwashoc'h eget paouez az poa lavaret, n'az poa ket ezhomm da vezañ lavaret an dra-se, ken dit bezañ chomet hep digeriñ da forn ; *das hättest du mir lieber sagen sollen,* 'karfe dit bout lavaret din, ken dit bout lavaret an dra-se din ; *ich habe mir sagen lassen,* da (evel ma) lavaras tud 'zo, gouez da veur a hini, poz da dud 'zo, liz da dud 'zo, hervez pezh am eus klevet, war em eus klevet, diwar glev em eus gouezet e … ; *etwas nicht zu Ende sagen,* lavaret udb diwar hanter ; *was die Ehrlichkeit betrifft, braucht er sich (dat.) von Ihnen nichts sagen zu lassen,* ken onest ha c'hwi eo n'eus forzh e pelec'h - ken onest ha c'hwi eo, ha war an ampl ; *du kannst sagen, was du willst,* lavaret mat a c'hallez ; *das brauchen Sie mir nicht zu sagen,* gouzout a ran a-walc'h an dra-se, gouzout a ran an dra-se gwelloc'h eget hini ; *das hast du gut gesagt !* mat-tre ! setu aze kaozeal ! ; *da kann man wohl sagen, dass ...,* anat eo e … ; *ich will nichts gesagt haben,* disoñjit mar plij pezh am eus lavaret ; *das will ich nicht gesagt haben,* kemeret ho peus ho poned evit ho tog, komprenet ho peus pig e-lec'h bran, komprenet ho peus a-dreuz pezh am eus lavaret ; *du kannst von Glück sagen,* pebezh taol chañs ac'h eus bet ! pe daol chañs ac'h eus bet ! un taol chañs eo dit ! mil chañs ac'h eus bet ! nag ur misi evidout ! an taol-se a denn d'ar burzhud ! un dro vat eo dit ! ; *wir können ja noch von Glück sagen, dass sie das Blumenbeet nicht zertrampelt haben,* c'hoazh eo kaer pa n'o deus ket flastret ar vleuñveg, c'hoazh eo brav deomp pa n'o deus ket flastret ar vleuñveg, c'hoazh eo ur c'hras kaer deomp mar n'o deus ket flastret ar vleuñveg, ur chañs eo deomp n'o deus ket flastret ar vleuñveg, chañs a zo ganeomp c'hoazh da vihanañ pa n'o deus ket flastret ar vleuñveg, eürusamant evidomp c'hoazh ma n'o deus ket flastret ar vleuñveg ; *offen gesagt,* evit gwir, e gwirionez ; *richtiger gesagt, genauer gesagt,* pa lavarin mat (ervat), erfin, kement ha komz resisoc'h (reishoc'h), kenkoulz ha komz resisoc'h (reishoc'h), betek komz resisoc'h (reishoc'h) ; *gesagt, getan, - kaum gesagt, schon getan,* ha graet diouzhtu a-raok kaout amzer da lavaret ba, ken buan graet ha lavaret, kerkent (kenkent) graet ha lavaret, ken buan ha lavaret, ken prim hag ar ger, ken prim hag e lavar, kerkent (kenkent) hag ar ger, kerkent (kenkent) ha lavaret, diouzhtu war ar ger ; *gesagt, getan : er sprang sofort ins Meer,* ha, kerkent hag ar ger, e splujas er mor ; *gesagt ist schon lange nicht getan,* lard n'eo ket kig eo, lavaret hag ober n'eo ket ur c'hement ; *unter uns (im Vertrauen) gesagt,* etrezomp-ni hon-daou, kement-mañ etrezomp, kement-mañ ent prevez, kement-mañ e kuzulig ; *beiläufig gesagt,* kement-mañ etre div gaoz ; *das ist viel gesagt, das ist zu viel gesagt,* kement-se a ya amplik ganti (dezhi), kement-se a zo lakaat c'hoazh war ar barr, kement-se a zo mont amplik dezhi (a zo lavaret amploc'h evit justoc'h, a zo mont un tammig pell ganti), arabat lakaat da grazañ, se 'zo mont amplik ganti, mont a ra an dra-se dreist (en tu all d') ar wirionez ; *damit ist alles gesagt,* n'eus netra mui da ouzhpennañ ; *man sagt ihn tot,* marv eo war a lavarer (war a gonter, hervez a lavarer, a-hervez) ; *mit Verlaub zu sagen,* salv ho kras / respet d'an neb am c'hlevo (Gregor), na spontet den o klevet kement-se ! ; *nun sage noch einer, ...,* arabat lavaret goude-se e ..., ne vo ket tu mui da lavaret e ..., ha goude-se ne vo ket tu mui da lavaret e … ; *sozusagen,* koulz lavaret, evel pa lavarfed, pe-dost, pe dostik ; *er sagt zu allem ja und amen,* ne gred ket lavaret ez eo e revr dezhañ, ne gred ket touiñ ez eo e revr dezhañ, sentiñ a ra evel ur c'hi, un ene bouk evel ur goarenn en deus, bouk eo evel ur goarenn, sioul eo evel un oan o vont gant ar c'higer, sentus eo evel ur c'hleuz ouzh ur park, heul-heul a spered eo, ur spered heul-heul a zen a zo anezhañ, ur spered sentidik a zen a zo anezhañ, bale moan a ra, charreat moan a ra, kerzhet moan a ra, bale plaen a ra, bale eeun a ra, bale strizh a ra, bale a ra kempenn, mont a ra eeun gant an hent, gouzer ha skabell eo dindan treid an dud, gouzer eo dindan treid an dud, mont a ra da c'houzer dindan treid an dud, plegañ a ra da vezañ gwelien ; [kr-l] *wer A sagt, muss auch B sagen,* arabat labourat evel ur yar dilost - pa vez ar c'hazh da foetañ e foetañ diouzhtu eo ar gwellañ - ret eo kas an erv da bennvat - ret eo kas an erv da benn - arabat chom hanter hent a-sav - arabat lezel an arar e-kreiz an erv - ul labour bet boulc'het a zo da gas da benn - tost ne dap ket, berr ne skoulm ket - to pa ri ti, pa ri ti to ; *„hier sind sie !“ sagte der Soldat,* « amañ emaint » eme ar soudard, « amañ emaint » a lavaras ar soudard ; *„hier sind sie !“ sagt Paul,* « amañ emaint » eme Baol, « amañ emaint » a lavar Paol ; *„hier sind sie !“ sagte er,* « amañ emaint » emezañ ; *„hier sind sie !“ sagt er,* « amañ emaint » emezañ ; *„hier sind sie !“ sagte ich, sage ich,* « amañ emaint » emezon (emeve) ; *„hier sind sie !“ sagtest du, sagst du,* « amañ emaint » emezout ; *„hier sind sie !“ sagte sie, sagt sie,* « amañ emaint » emezi ; *„hier sind sie !“ sagten wir, sagen wir,* « amañ emaint » emezomp ; *„hier sind sie !“ sagtet ihr, sagt ihr,* « amañ emaint » emezoc'h (emezit-hu) ; *„hier sind sie !“ sagten sie, sagen sie,* « amañ emaint » emezo ; *sie sagen's wohl, und tun's nicht,* selaouit o c'homzoù ha laoskit o oberoù.

2. goulenn, kemenn, gourc'hemenn, lavaret ; *sag ihr, dass sie hingehen soll,* goulenn diganti mont di ; *sag ihm, dass er singen soll,* goulenn digantañ kanañ ; *sag ihnen, dass sie nicht zu laut sprechen dürfen,* lavar dezho pas komz re greñv ; *ich habe ihm gesagt, dass er nicht zu viel essen soll,* goulennet em eus digantañ pas debriñ re.

3. *er hat mir nichts zu sagen,* n'on na ret na dleet dezhañ, n'en deus perzh ebet ennon, n'en deus perzh ebet warnon, n'on ket dalc'het da sentiñ outañ, n'en deus ket a wir warnon, n'en deus gwir ebet warnon, n'emaon ket dindan e veli, n'en deus galloud ebet warnon, n'en deus ket da welet warnon, n'en deus ket karg ac'hanon, n'en deus ket da reiñ kentelioù din, n'emañ ket en e garg da zont da reiñ kentelioù din ; *er hat hier nichts zu sagen,* n'en deus klask ebet war mann ebet amañ, n'emañ ket en e gerz emellout eus kement-se, an dra-se n'eo ket e stal eo, n'en deus ket da welet war gement-se ; *sich (dat.) nichts sagen lassen,* bezañ diouzh an-unan (*dioutañ e-unan, diouti hec'h-unan h.a.*), ober e benn e-unan, bezañ re vras e benn evit deskiñ netra, bezañ kaset e zivskouarn da livañ, sentiñ ouzh e benn, heuliañ e benn, bezañ ur penn kalet a zen, kaout lod e Kerbennek, bezañ ur marc'h-mul a zen eus an-unan, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ pennek evel ur mul, bezañ troet d'e benn, ober hervez e faltazi e-unan, na ober netra nemet diouzh e vod ; *er lässt es sich nicht zweimal sagen,* ne vo ket ezhomm lavaret an dra-se un eil gwech dezhañ ; *lass es dir gesagt sein !* merk mat an dra-se ! laka don an dra-se ez penn (ez spered) ! laka an dra-se don e-barzh da benn ! sank an dra-se don ez penn ! moull kement-mañ ez kalon ! peg hennezh ouzh da c'henoù ! ; *du bist*

ein Scheißdieb ! lass dir das gesagt sein ! laer out ! ha peg hennezh ouzh da c'henoù !
4. *das hat nichts zu sagen,* ne denn ket da vraz, n'eo ket strikt, n'eo ket drouk, n'eo ket ur gwall afer, n'eo ket tener, ne zoug pouez ebet, n'eo ket grevus, ne ra forzh, ne vern (ket), ne laz ket, na rit ket mell forzh ganti, n'eus tamm forzh ebet, n'eo ket kalz tra, n'eo ket kalz a dra, n'eo ket pikol tra, n'eo ket pikol, avel traken ; *das will schon etwas sagen,* dibaot siminal a voged hep na ve tan en oaled, dibaot siminal a voged anez na ve tan en oaled, gloev eo ar siminal a zivoged hep na ve tan en oaled, el lec'h ma'z eus tremen ez eus hent pe wenodenn, nepred ne sav ar flamm hep moged, vi pe labous a zo gant ar yar, bez ez eus pig pe vran, pa gloch ar yar e vez vi pe labous, pa gloch ar yar ez eus vi pe labous, biskoazh flamm-tan ebet ne savas d'an nec'h hep moged ; *das ist leicht gesagt,* brav eo komz ! brav eo dit lavaret, te a lavar a-walc'h, te a brezeg a-walc'h ; *nichts sagend,* dister, divlaz ; *sein Schweigen sagte viel,* chom a rae dilavar, met se a dalveze kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn - e vuderezh a dalveze kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn ; *wie man so sagt,* evel ma lavarer, tro ma lavarer ; P. *das sagt mir nichts,* **a)** ne blij ket din tamm ebet, kement-se n'eo ket da din, diegi am eus oc'h ober an dra-se, prederi am eus oc'h ober an dra-se, e chal emaon d'ober an dra-se, n'on ket lamprek evit ober an dra-se, karnañ a ran d'ober an dra-se, klouaraat a ran d'ober an dra-se, diegusaat a ran d'ober an dra-se, heugiñ a ran oc'h ober an dra-se, en em derriñ a ran d'ober an dra-se, drouk eo ganin ober se, garv eo ganin ober se, n'em eus ket lañs d'ober an dra-se, fae eo ganin ober an dra-se ; **b)** n'ouzon keal (grik) eus an dra-se ; *dieser Name sagt mir nichts,* n'anavezan ket an anv-se, n'ouzon anv ebet eus an den-se, n'ouzon ket piv eo.
5. [gwir] *für jemanden gutsagen,* mont da gred evit u.b., bezañ kred evit u.b., kretaat evit u.b.
V.em. **sich sagen** (hat sich (dat.) gesagt) : soñjal ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), lavaret ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), lavaret en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), lavaret dre an-unan (*drezañ e-unan, drezi hec'h-unan h.a.*), lavaret d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret d'e vañch, lavaret etre Doue hag an-unan (*hag eñ, hag hi h.a.*), lavaret etre an tog hag an-unan (*e dog hag eñ, he c'hoef hag hi h.a.*), lavaret etre e roched hag e chouk, lavaret etre e chouk hag e chik, lavaret etre e roched hag e vruched.
Sagen n. (-s) : damani b., beli b., mestroni b. ; *er will das Sagen haben,* c'hoari a ra e vestr, ober a ra e renkoù war bep tra, ober a ra e renkoù war an holl, tailhañ a ra e vestr warnomp, klask a ra ober lezennoù, klask a ra ober al lezenn d'ar re all, fellout a ra dezhañ lezenniñ, ur c'hozh arloup a zo anezhañ ; *ich habe hier das Sagen,* me eo ar mestr amañ, me a zo mestr amañ, me a zo e penn amañ, ganin emañ an damani ; *das Sagen haben,* bezañ an ton hag ar son gant an-unan, bezañ an ton hag ar pardon gant an-unan, kas ar penn hag an troc'h, bezañ an damani gant an-unan, bezañ e penn an traoù, mestriñ, mestroniañ ; *dort hat das kapriziöse Wesen das Sagen,* al loariadenn a zo mestr eno, gant al loriadenn emañ an damani eno.
sägen V.k.e. (hat gesägt) : troc'hañ gant un heskenn, heskennat ; *einen Baum sägen,* heskennat ur wezenn ; *etwas gegen die Faserrichtung quer sägen,* heskennat udb a-dreuz-neudenn ; *etwas in Faserrichtung sägen,* heskennat udb hed an neudenn, heskennat udb a-benn, heskennat udb a-du gant gwiad ar c'hoad, ravankiñ ; *ein Brett der Länge nach sägen,* heskennat ur plankenn en hir, heskennat ur plankenn a-hirded, ravankiñ ; *ein Brett der Breite nach sägen,* heskennat ur plankenn en e lec'hed, heskennat ur plankenn en e led. ; *schräg sägen,* distoc'hennañ.
V.gw. (hat gesägt) : **1.** heskennat ; *mit dem linken Arm kann er nicht sägen,* n'eo ket evit heskennat gant e vrec'h fall (gant e vrec'h kleiz) ; **2.** [sonerezh] P. *auf der Geige sägen,* c'hoari gant ar violin evel ur c'hozh rebedour, seniñ biolin evel ur c'hozh rebedour (Gregor), rebediñ, skrabañ kerdiñ ur violoñs, gwigourañ war ar violin ; **3.** [dre skeud.] P. roc'hal, diroc'hal, roc'hal-diroc'hal ; *er hat die ganze Nacht gesägt,* roc'het en deus bet evel un hoc'h (evel ur pemoc'h, evel ur broc'h, leizh e vouzelloù) a-hed an noz, diroc'het en deus bet evel un hoc'h (evel ur pemoc'h, evel ur broc'h) hed an noz, roc'h-diroc'h e oa bet dre hed an noz, klevet eo bet o tifuc'hal hag o tiroc'hal dre hed an noz.
Sägen n. (-s) : heskennerezh g., heskennat g., heskennadur g., heskennadurezh b.
Sagen- : ... mojennel, … mojennek, … moliac'hus, … moliac'hel, … marzhadel, … marzhadek, ... mojennoù, ... ar mojennoù.
Sagenbuch n. (-s,-bücher) : mojennaoueg b., levr mojennoù g.
sagend ag. : *viel sagend, vielsagend,* skeudennus, helavar, peursklaer, fraezh, splann, anat ; *ein viel sagender Blick,* ur sell helavar g., ur sell aes da gompren g.
Sagenerzähler g. (-s,-) : mojenner g., mojennour g., moliac'hour g.
sagenhaft ag. : **1.** gwengelek, mojennel, mojennek, moliac'hus, moliac'hel, fablus, marvailhus, marzhadek, marzhadel ; **2.** [dre astenn.] dreist, mat-dreist, gwall vat, dispar, disteñget, boemus, teogus, marzhus, estlammus, burzhudus, spontus, marvailhus.
Adv. : dreistkred, dreist.
Sagenkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] kroazig b., barlen b., louzaouenn-ar-groaz b.
Sagenkreis g. (-es,-e) : [lenn.] dastumadeg vojennoù b., teskad mojennoù g., skourr g., mojennaoueg b. ; *arthurianischer Sagenkreis, Sagenkreis um König Arthur,* kelc'h arzhuriek g., kelc'hiad arzhuriek g.
Sagenkunde b. (-,-n) : gwengeloniezh b., marzhadouriezh b., marzhadoniezh b.
sagenumwoben ag. : mojennel, moliac'hus, moliac'hel.
Säger g. (-s,-) : **1.** heskenner g. ; *Grubensäger, Brettsäger,* heskenner a-benn g., heskenner war stern g. ; **2.** [loen.] heskenneg g. [*liester* heskenneged].
Sägerochen g. (-s,-) : [loen.] pesk-heskenn g. [*liester* pesked-heskenn], beg-heskenn g. [*liester* begoù-heskenn].
Sägeschmied g. (-s,-e) : [dispredet] tailhanter g. (Gregor).
Sägespäne ls. : brenn-heskenn str., brenn-koad str.
Sägewerk n. (-s,-e) : heskennerezh b.
Sägewerker g. (-s,-) : heskenner g., heskenner a-benn g., heskenner war stern g.
Sägezahn g. (-s,-zähne) : dant heskenn g., dentig heskenn g., biz heskenn g.
Sägezähnchen n. (-s,-) : [loen.] bilhombanenn b. [*liester* bilhombanoù], brankikenn b. [*liester* brankiked, brankikoù].
Sägezähne ls. : dent an heskenn ls., dentigoù an heskenn ls., bizied an heskenn ls.
sägezahnförmig ag. : heskennek.
Sägezahnmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn heskennek b. ; *vorderer Sägezahnmuskel,* kigenn heskennek a-raok b.
sagittal ag. : [mezeg.] a-saezh, birek, diasaezh ; *sagittales Gleiten,* rikladur war-saezh g.
Adv. : a-saezh.
Sagittalebene b. (-,-n) : [mezeg.] plaenenn a-saezh b.
Sagittalnaht b. (-,-nähte) : [korf.] mellez a-saezh b.
Sago g. (-s) : [louza.] tapioka g., sagou g.
Sagopalme b. (-,-n) : [louza.] palmez sagou str., sagouenn b., gwez-sagou str.
Sagum n. (-s, Saga) : [istor, dilhad] sagom g. [*liester* sagomoù].
Sahara b. (-) : *die Sahara,* ar Sahara g. ; *die Wüste Sahara*, gouelec'h ar Sahara g., dezerzh ar Sahara g.

Sahara- : … sahariat, … ar Sahara, … er Sahara, … eus ar Sahara.
Sahara-Steinschmätzer g. (-s,-) : [loen.] bistrak kabell gwenn g.
saharisch ag. : [douaroniezh] sahariat.
Sahel g. (–/-s) : *der Sahel (des Sahel / des Sahels),* ar Sahel g.
Sahel- : **1.** [douaroniezh] sahelat ; **2.** [douarouriezh] sahelian.
Sahelbewohner g. (-s,-) : sahelad g. [*liester* saheliz].
Sahelzone b. (-) : *die Sahelzone,* ar Sahel g.
Sahne b. (-) : **1.** [kegin.] dienn g., koaven g., bouf g. ; *zu Sahne werden,* diennañ, koaveniñ ; *etwas (dat.) Sahne beimengen,* diennañ udb. ; *Sahne ansetzen,* diennañ, koaveniñ ; *mit Sahne überziehen,* pallennañ gant dienn ; *mit Sahne verfeinern, mit Sahne sämig machen,* voulouzañ ; *Sahne auf etwas (ak.) streichen, Sahne auf etwas (ak.) verstreichen, etwas mit Sahne bestreichen, Sahne auf etwas (ak.) schmieren*, ledañ dienn war udb, diennañ udb, lakaat (astenn) dienn war udb ; *eine Form mit Sahne einfetten,* diennañ ur moull, koaveniñ ur moull ; *Schicht Sahne an der Oberfläche stehender Milch,* koavenenn b. ; **2.** P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g.
Sahneeis n. (-es) : [kegin.] dienn-skorn g., koaven-skorn g.
Sahnegießer g. (-s,-) **/ Sahnekännchen** n. (-s,-) : pod dienn g., pod koaven g.
sahnehaltig ag. : diennek, koavenek.
Sahnehäubchen n. (-s,-) : [dre skeud.] *das Sahnehäubchen auf dem Kuchen,* al lañs da beurdogañ ar stal g., ar vistradenn b., ar peurlipadur g., ar peurobererezh g., ar peuraoz b., ar peuraozadur g., an talaroù ls., al labour peurlipat g. ; *das Sahnehäubchen auf den Kuchen setzen,* peurechuiñ (lipat ha peurlipat) udb., peurgribañ udb, peurvegañ udb, peurdogañ udb, kinklañ brav udb, peurober brav-kenañ udb, turgnañ udb., flourañ udb, ober beskelloù udb, ober an talaroù, kalfichat udb, parañ e labour, degas ar vistradenn.
Sahnekäse g. (-s) : [kegin.] keuz diennek g., keuz koavenek g.
sahnen V.k.e. (hat gesahnt) : diziennañ, diennañ, kignat, digoaveniñ ; *die Milch (ab)sahnen,* diziennañ (kignat, digoaveniñ) al laezh.
V.gw. (hat gesahnt) : diennañ, koaveniñ, sevel [dienn] war-c'horre al laezh, teurel koaven.
Sahnetorte b. (-,-n) : [kegin.] tartezenn dienn b.
sahnig ag. : diennek, koavenek ; *sahnig werden,* diennañ, koaveniñ.
Saiga b. (-,-s) **/ Saigaantilope** b. (-,-n) : [loen.] saiga b. [*liester* saigaed].
Saint-Brieuc n. (-s) : [kêr] Sant-Brieg b.
Saint-Malo n. (-s) : [kêr] Sant-Maloù b. ; *Bewohner von Saint-Malo,* Malaouad g. [*liester* Malaouiz] ; *großes typisches Landhaus aus dem 17. Jahrhundert in der Gegend um Saint-Malo,* malaouadenn b.
Saint-Nazaire n. (-s) : [kêr] Sant-Nazer b.
Saint-Pol-de-Léon n. (-s) : Kastell-Paol b. ; *Kopftracht aus der Gegend um Saint-Pol-de-Léon,* chikolodenn b. [*liester* chikolodennoù] ; *Frau aus der Gegend um Saint-Pol-de-Léon,* Chikolodenn b. [*liester* Chikolodenned] ; *Bewohner von Saint-Pol-de-Leon,* kastellad [*liester* kastelliz, kastellidi] g.
Saint-Simonismus g. (-) : santsimonegezh b.
Saintsimonist g. (-en,-en) : santsimonad g. [*liester* santsimoniz].
Saison b. (-,-s) : **1.** koulzad g., koulz-bloaz g., koulz-amzer g., mare g., rannvloaz b., rannamzer b. ; *außerhalb der Saison,* digoulz, e-maez amzer ; *außerhalb der Saison pflanzen,* plantañ en digoulz ; *Obst der Saison, Früchte der Saison,* frouezh ar mare str. ; **2.** [touristelezh] *die Saison ist eröffnet,* krog eo mare an douristelezh ; *Hochsaison,* uhelamzer g., barr ar maread touristel g., maread touristel e barr e ampled g., barr ar c'houlzad touristel g., koulzad touristel e barr e ampled g. ; *Nachsaison*, izelamzer goude ar maread g., izelamzer goude ar c'houlzad g., kozhamzer g, diwezhamzer g., dilost ar maread g., dilost ar c'houlzad g. ; *Vorsaison,* kentamzer g., rakvaread g., rakkoulzad g., marvamzer a-raok ar maread g., marvamzer a-raok ar c'houlzad g., izelamzer a-raok ar maread g., izelamzer a-raok ar c'houlzad g. ; *tote (stille) Saison,* marvamzer g., mare-bloaz dilañs g., mare an dilabour g.
Saison b. (-,-en) : [Bro-Aostria] *sellit ouzh* **Saison** b. (-,-s).
saisonal ag. : rannvloaziek, rannvloaziat ; *saisonale Schwankungen eines wirtschaftlichen Phänomens,* argemmoù rannvloaziat un anadenn armerzhel ls. ; *saisonale Abhängigkeit,* rannvloaziegezh b.
Saisonabhängigkeit b. (-) **/ Saisonalität** b. (-) : rannvloaziegezh b.
Saisonarbeit b. (-,-en) : labour rannvloaziek g.
Saisonarbeiter g. (-s,-) : rannvloaziad g. [*liester* rannvloaziaded], labourer rannvloaziat g. ; *Saisonarbeiter, der bei der Algenernte hilft,* pitouilher g. ; *sich als Saisonarbeiter verdingen,* treuziezhiñ ; *als Saisonarbeiter einstellen,* treziataat ; *den ganzen Sommer über als Saisonarbeiter tätig sein,* hañviñ.
Saisonarbeiterin b. (-,-nen) : rannvloaziadez b.
Saisonarbeitsmigration b. (-,-en) : mont-dont mareadek ar rannvloaziaded g., treuztiriañ rannvloaziat g.
saisonbedingt ag. : rannvloaziek, hervez ar rannvloaz, diouzh ar rannvloaz ; *saisonbedingte Schwankungen,* argemmoù rannvloaziat ls.
Saisonbeginn g. (-s) : deroù ar c'houlz bloaz g. ; *beim Saisonbeginn,* war an abred, e deroù ar c'houlz bloaz.
Saisonkellner g. (-s,-) : paotr ostaleri rannvloaziat g., mevel ostaleri rannvloaziat g., paotr-kafe rannvloaziat g.
saisonmäßig ag. : rannvloaziek, hervez ar rannvloaz, diouzh ar rannvloaz.
Saisonschwankungen ls. : argemmoù rannvloaziat ls.
Saisonwanderung b. (-,-en) : mont-dont mareadek ar rannvloaziaded g., treuztiriañ rannvloaziat g.
Saite b. (-,-n) : **1.** kordenn b. [*liester* kerdin/kerden/kordennoù] ; *die Saiten eines Tennisschlägers,* kerdin ur baliked tennis ls. ; *einen Tennisschläger mit Saiten beziehen,* kordennañ ur baliked tennis, stignañ kerdin war ur baliked tennis ; [sonerezh] *ein Satz Saiten,* ur re gerdin g. ; *eine Saite berühren (anschlagen),* lakaat ur gordenn da fraoñval, lakaat ur gordenn da dregerniñ ; *die Saiten der Geige schwingen,* fraoñval a ra kerdin ar violin, froumal a ra kerdin ar violin ; *schwingende Saite,* kordenn froum b. ; *höchste Saite,* kordenn-skiltr b. ; *die Spannung der Saiten einer Gitarre drosseln, die Spannung der Saiten einer Gitarre lockern,* distennañ kerdin ur gitar ; *eine Saite nachspannen, eine Saite neu spannen,* adstignañ ur gordenn ; *eine Geige mit Saiten beziehen,* stignañ kerdin war ur rebed (war ur violin), kordennañ ur rebed (ur violin) ; *eine Zither mit Saiten beziehen,* kordennañ ur c'hitar, stignañ kerdin war ur c'hitar ; **2.** [dre skeud.] *die empfindliche Saite berühren,* gwaskañ war gwiridig (kizidig, klañvenn, kaledenn) u.b., gwaskañ war ar c'hizidig, gwaskañ war an arroud kizidik, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, gwaskañ war ar gor, mont d'u.b. dre e du gwan, mont d'u.b. dre e du gwak, pouezañ war ar gwan en u.b., kemer u.b. dre an andred gwiridik (damantus) / lakaat e zorn war hesked (gor) u.b. (Gregor), pikañ kalon u.b. er bev, tizhout u.b. er bev, ren u.b. diwar-bouez un neudenn vrein, sachañ u.b. diwar-bouez un neudenn vrein ; **3.** [dre skeud.] *die Saiten zu hoch spannen,* mont re bell gant e rekedoù, re c'houlenn ; **4.** [dre skeud.] P. *andere Saiten aufziehen,* mont (komz) rustoc'h d'u.b., stardañ ar senklenn war u.b., derc'hel reutoc'h war u.b., derc'hel strishoc'h war u.b. ; *gelindere Saiten aufziehen,* mont dousikoc'h

dezhi, diskanañ, ameniñ, plegañ e santimant, diskar e gribell, habaskaat d'an-unan, bihanaat e c'hoantoù.
Saitenhalter g. (-s,-) : [sonerezh] lostenn b., lost g. ; *Saitenhalter einer Violine,* lost ur violin g.
Saitensatz g. (-es,-sätze) : [sonerezh] *ein Seitensatz,* ur re gerdin g.
Saiteninstrument n. (-s,-e) : [sonerezh] benveg dre gerdin g., benveg war gerdin g., klav dre gerdin g., kerdiner g. [*liester* kerdinerioù].
Saitenklang g. (-s,-klänge) : [sonerezh] ton g., kendon g.
Saitenmacher g. (-s,-) : kordenner g.
Saitenspiel n. (-s,-e) : [sonerezh] son an delenn g., son al lud g., son al lourenn g.
Saitenwurst b. (-,-würste) : silzig Frankfurt str.
-saitig ag. : *siebensaitige Leier,* lourenn seizh kordenn b.
Sake g. (-) : [evaj] sake g.
Sakko g. (-s,-s) : porpant g., krakvestenn b.
Sakkoanzug g. (-s,-anzüge) : gwiskamant klok g., dilhad ls., ur re zilhad g.
sakral ag. : sakr, nevet, nevedel, nevedek, relijiel ; *sakrale Kunst,* arz relijiel g., arz sakr g. ; *sakraler Charakter,* nevedelezh b., nevedegezh b. ; *etwas (dat.) einen sakralen Charakter verleihen,* sakraat udb, nevetaat udb.
Sakralgegend b. (-,-en) : [korf.] rannbarzh ar groazell b.
Sakralgegenstand g. (-s,-gegenstände) : traezenn sakr b. [*liester* traezoù sakr].
sakralisieren V.k.e. (hat sakralisiert) : sakraat, nevetaat.
Sakralität b. (-) : nevedelezh b., nevedegezh b.
Sakralobjekt n. (-s,-e) : traezenn sakr b. [*liester* traezoù sakr].
Sakralwirbel g. (-s,-) : [korf.] mellenn-groazell b. ; *die Sakralwirbel,* melloù ar groazell ls.
Sakrament n. (-s,-e) : [relij.] sakramant g. ; *ein Sakrament spenden,* ministrañ ur sakramant, sakramantañ ; *ein Sakrament bekommen,* kaout beleg ; *das allerheiligste Sakrament, das Heiligste Sakrament des Altars,* Sakramant an Aoter g., ar Sakrament meulet ra vezo g., ar Sakramant benniget g., an eukaristiezh b., ar gomunion b. ; *das Sakrament der Ehe,* ar sakramant a briedelezh g., sakramant ar briedelezh g. ; *das Sterbesakrament,* an nouenn vut b. ; *das Sterbesakrament bekommen,* bezañ nouennet, bezañ nouet, kaout an nouenn, resev an nouenn, kaout e urzhioù diwezhañ, kaout e reizhoù diwezhañ, kaout beleg a-raok mervel ; *er hat das Sterbesakrament bekommen,* an olev a zo bet roet dezhañ, nouennet eo bet, resevet en deus an nouenn, bet en deus e groaz-nouenn, bet en deus e reizhoù diwezhañ, P. siret eo bet e votoù dezhañ, lardet eo bet e dreid dezhañ ; *jemanden mit den Sterbesakramenten versehen,* nouiñ un den toc'hor, nouenniñ un den toc'hor, deveriñ un den toc'hor, lakaat an nouenn d'u.b., reiñ an nouenn d'un den toc'hor, reiñ e zeverioù d'un den toc'hor, sakramantiñ un den toc'hor, reiñ an olev d'un den toc'hor, kas e basion d'un den toc'hor, P. sirañ e votoù d'u.b., lardañ e dreid d'u.b. ; *der Priester hat ihn soeben mit den Sterbesakramenten versehen,* emañ ar beleg o paouez reiñ an nouenn dezhañ.
sakramental ag. : [relij.] sakramantel ; *sakramentale Kommunion,* komunion sakramantel g. ; *der sakramentale Segen,* bennozh ar Sakramant g./b.
Adv. : ent-sakramantel.
Sakramentar n. (-s,-e) : [relij., arz] sakramanter g. [*liester* sakramanterioù].
Sakramenter g. (-s,-) : P. [den] Kerdrubuilh g., penn-avelek a zen g., penn-avel a zen g., penn-bantek a zen g., penn-bervet a zen g., penn brell g., penn-rambre g., brell g., skañvbenneg g., skañvelard g.
Sakramentierer g. (-s,-) : [relij.] sakramanter g. [*liester* sakramanterien].
sakramentlich ag. : [relij.] sakramantel.
Sakramentshäuschen n. (-s,-) : [relij.] tabernakl g., armel-sakr b.
Sakramentsprozession b. (-,-en) : [relij.] prosesion ar Sakramant b.
sakrieren V.k.e. (hat sakriert) : [relij.] santelaat, santelañ, kensakriñ, nevetaat.
Sakrifizium n. (-s, Sakrifizien) : [relij.] sakrifis e-kerzh an oferenn g.
sakrileg ag. : disakr.
Sakrileg n. (-s,-e) : disakridigezh b., taol-disakr g., sakrilaj g.
sakrisch ag. : … milliget, sapre ..., sakre ..., stronk a …, gast a …, kozh …, lastez …, tamm ampoezon …, … gagn, … brein, … kaoc'h kazh, … daonet, .. a'r groug ; *diese sakrischen Spekulanten,* an arvrokerien daonet-se ls., an diaouled-se a arvrokerien ls., an diaeled-se a arvrokerien ls.
Adv. : dijaoj, egorant, divent, abominapl, spontus, evel n'onn doare petra, dreistkont, dreistkemm, dispar, dreist, eston, gwall, kenañ-kenañ, mantrus, euzhus, daonet, pitoaiapl, kruel, barbar ; *das schmeckt sakrisch gut,* beuz eo, disteñget eo ar meuz-se, dreist da vat eo ar meuz-se, un teuz eo, un teuz ! ur saour ! se a zo ul lipadenn ! ul lip-e-vourroù eo ! pegañ a ra ouzh ar genoù ! flouraet e vez va stomog gant ar meuz-se ! flouraet e vez va c'halon gant ar meuz-se ! an dra-se en deus madelezh ! an teuzer ! P. an teuzer brein ! disteñget ! ; *sakrisch groß,* bras-bras, bras-meurbet, bras kenañ-kenañ, bras-dijaoj, bras-eston, bras-spontus, bras-euzhus, bras-mantrus, bras-pitoaiapl, bras-abominapl.
Sakristan g. (-s,-e) : [relij.] sakrist g., bedell g., regresten g., chasgeu g., komis g.
Sakristei b. (-,-en) : [relij.] sakristiri b., sekreteri b., soubould g., vestial g., kambr an iliz b.
sakrosankt ag. : sakr ha santel, benniget.
säkular ag. : **1.** kantvedek, kantvedel ; **2.** lik, laik, foran, disakr, bedus, douarel, bedat, bedel, … ar bed, amzerel.
Säkularisation b. (-,-en) : laikadur g., likadur g., likaat g., bedelaat g., digristenerezh g., bedatadur g.
säkularisieren V.k.e. (hat säkularisiert) : likaat, laikaat, bedataat, bedelaat, digristenañ.
Säkularismus g. (-) : laikouriezh b.
säkularistisch ag. : laik.
Säkularität b. (-) : laikter g., laikelezh b., likelezh b.
Säkularjahr n. (-s,-e) : *(1800, 1900, 2000 h.a.),* bloavezh ar c'hantved g.
Säkulum n. (-s, Säkula) : kantved g.
Salafismus g. (-) : [relij.] salafelouriezh b.
Salafist g. (-en,-en) : [relij.] salafelour g.
Salafistenprediger g. (-s,-) : imam salafelour g. [*liester* imamed salafelour].
salafistisch ag. : [relij.] salafelour.
Salafitentum n. (-s) : [relij.] salafelouriezh b.
Salamander g. (-s,-) : **1.** [loen.] sourd g. [*liester* sourded], parlafan g. [*liester* parlafaned], salamandra b. [*liester* salamandraed] ; **2.** [skol-veur] *einen Salamander reiben,* strakal gant e zaouarn ha toumpañ gant e dreid ; **3.** [kegin.] graterez b. [*liester* graterezioù].
Salami b. (-) : [kegin.] salami g.
Salamitaktik b. (-) : silzigañ g., doare-ober ar silzigañ g., doare-ober a-gammedoù g., doare-ober kammed-ha-kammed g., doare-ober a-dost-da-dost g., doare-ober a-hed-kamm g., doare-ober tamm-ha-tamm g., doare-ober nebeut-ha-nebeut g., doare-ober a-nebeudoù g., doare-ober a-dammoù g., doare-ober a-nebeudoùigoù g.
Salamiwurst b. (-,-würste) : [kegin.] salami g.
Salär n. (-s,-e) : [Bro-Suis] gopr g.

salarieren V.k.e. (hat salariert) : [Bro-Suis] goprañ.
Salat g. (-s,-e) : **1.** [louza.] glazienn g., penn-saladenn g., saladenn b., saladenn str. [*stumm unan* penn saladenn g.], P. melchon g. ; *Salat pflanzen, Salat pikieren,* pikañ saladenn, plantañ saladenn, lakaat saladenn, piketa pennoù saladenn ; *der Salat wächst in Reihen,* regennañ a ra ar saladenn ; *bring den Salat !* degas ar melchon ! ; *den Salat zubereiten,* temzañ ar saladenn, terkañ ar saladenn ; *den Salat umrühren, den Salat wenden,* meskañ ar saladenn ; *ein Kopf Salat,* ur penn saladenn g., pomeenn ur saladenn b. ; *den Salat in dem Salatkorb schleudern,* dizourañ ar saladenn ; *römischer Salat,* letuz Rom str. ; *spanischer Salat,* kaol-gwenn str., kaol-Herodez str. ; *Salat essen,* debriñ saladenn ; *Tomatensalat,* saladenn domatez b. ; *Fruchtsalat, Obstsalat,* saladenn frouezh mesk-ha-mesk b., masedoan frouezh g. ; **2.** P. *da haben wir den Salat !* aze emañ ar boch ! debret eo koan ! poazh eo ar soubenn ! echu an neizh kegin ! bremañ emaomp kempenn ganti ! en ur soubenn vrav emaomp ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat ! fresk emaomp bremañ ! setu ni paket propik ! diouzh ar c'hentañ ! setu aze kempennoù deomp-ni 'vat ! el lagenn emaomp bremañ ha brav ! gounezet hon eus hon devezh ! tapet brav emaomp bremañ ! riñset omp ! sell aze ul luz dezhi ! brav emaomp ganti ! setu aze ur soubenn vrav ! un taol-kaer hoc'h eus graet aze ! c'hwi 'oar anezhi 'vat !
Salatallerlei n. (-s,-s) : [kegin.] liorzhad seurtoù saladenn b., seurtoù saladenn mesk-ha-mesk b., meskadenn seurtoù saladenn b., meskad seurtoù saladenn g. ; *Salatallerlei auf Nizzaer Art,* mesklun g., saladenn giz Nisa b.
Salatbesteck n. (-s,-e) : loaioù saladenn ls. ; *ein Salatbesteck kaufen,* prenañ ul loaioù saladenn.
Salatpflänzling g. (-s,-e) : [louza.] *Salatpflänzlinge,* plant saladenn str.
Salatplatte b. (-,-n) : **1.** [kegin.] saladenn b. ; **2.** plad-saladenn g., saladennaouer g., saladennouer g.
Salatschleuder b. (-,-n) : dizourerez b.
Salatschüssel b. (-,-n) : plad-saladenn g., saladennaouer g., saladennouer g.
Salatsetzling g. (-s,-e) : [louza.] *Salatsetzlinge,* plant saladenn da bikañ str.
Salatzichorie b. (-,-n) : [louza.] sikorea ledan g./b., endivez str.
Salbader g. (-s,-) : fistilher g., barbilher g., ravoder g., glabouser g., storloker g., farouell g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., drailher kaozioù g., trabell b., brammer g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., rahouenn b., randoner g.
Salbaderei b. (-,-en) : randonerezh g., fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabouserezh g, barbilherezh g., chaok g., ravoderezh g., flap g., flapaj g., flaperezh g.
salbadern V.gw. (hat salbadert) : ravodiñ, randoniñ, orogellat, ouroulat, rahouenniñ, chaokat, chaokat kaozioù.
salbadrig ag. : P. … pil-beg, beginot, klakenn, ranezennek, trabellek, begek, flav, latennet, fistilher, bourouell, ragacher, glabous, teodek, teodet mat, teodet kaer, hir e deod, lañchennet mat, latennet mat, latennet kaer, glaourek, glaourennek.
Salbe b. (-,-n) : traet g., olev b., ogan g. ; *sich mit Salbe einreiben,* en em eouliañ, en em draetañ ; [merdead.] *Salbe zum Kalfatern der Schiffe, die aus einer Mischung aus Teer und Talg besteht,* kourrez g. ; *ein Schiff mit Salbe bestreichen,* kourrezañ ur vag, soaviñ ur vag.
Salbei g. (-s) / b. (-) : [louza.] saoj g. ; *echte Salbei / echter Salbei,* saoj munut g. ; *römischer Salbei,* outarzig g. ; *eine Abkochung von Salbei zu sich nehmen,* evañ dour bervet diwar saoj, evañ ur vervadenn diwar saoj.
Salbei-Gamander g. (-s,-) : [louza.] louzaouenn-an-taskil b.
Salbei-Weide b. (-,-n) : [louza.] haleg skouarnek str., halegenn skouarnek b.
salben V.k.e. (hat gesalbt) : **1.** oleviñ ; *Kranke mit heiligen Ölen salben,* oleviñ klañvourien ; *zum König salben,* sakriñ da roue, sakriñ roue ; **2.** induañ gant un traet, eouliañ, lindrenniñ, lakaat traet war, eliañ, traetañ, ognamantiñ, [dre fent] libistrañ.
V.em. **sich salben** (hat sich gesalbt) : en em eouliañ, en em draetañ.
Salbenverband g. (-s,-verbände) : [mezeg.] palastr g.
Salfranke g. (-n,-n) : [istor] Salian g. [*liester* Salianed], Frank salian g. [*liester* Franked salian].
salbig ag. : eouliek, eoulek, eliek ; *salbige Konsistenz,* eliegezh b.
Salböl n. (-s,-e) : [relij.] olev sakr b., olev g.
Salbung b. (-,-en) : **1.** [relij.] olevadur g., oleviñ g., sakradur g., sakradurezh b., sakridigezh b. ; **2.** [mezeg.] eouladur g., eliadur g., eliañ g.
salbungsvoll ag. : fesonius (Gregor), orbidek, orbidus, kontenañsus, fistoul, lidour, loavus, melus, lidour ; *salbungsvolle Worte,* komzoù lidour ls., komzoù loavus ls.
Sälchen n. (-s,-) : salig b.
Salchow g. (-/-s,-s) : [sport] lamm Salchow g.
saldieren V.k.e. (hat saldiert) : [arc'hant] **1.** mentelañ ; *ein Konto saldieren,* mentelañ ur gont, kempouezañ ur gont ; **2.** reizhañ ; *einen Rückstand saldieren,* paeañ un dilerc'h dle, eeunañ un dilerc'h dle, reizhañ un dilerc'h dle ; **3.** kempouezañ ; *nicht saldierte Waage,* pouezerez digempouez b., pouezerez digempouezet b., mentel digempouez b., mentel digempouezet b.
Saldieren n. (-s) **/ Saldierung** b. (-,-en) : [arc'hant] menteladur ur gont g., kempouezadur ur gont g.
Saldo g. (-s, Salden/Saldi) : mentelad b., endalc'hioù ls. ; *den Saldo ziehen,* klozañ ur gont ; *Habensaldo,* mentelad kred b., mentel gredek b. ; *Saldo zu Ihren Gunsten,* mentelad en ho kred b. ; *Sollsaldo,* mentelad dle b., mentel dleek b. ; *Saldo zu Ihren Ungunsten,* mentelad en ho koll b.
Saldobetrag g. (-s,-beträge) : stad ar ventelad kont b.
Saldoübertrag g. (-s,-überträge) **/ Saldovortrag** g. (-s,-vorträge) : astaoladur ar ventelad g.
Säle ls. : *liester evit* **Saal**.
Salesianer g. (-s,-) : [relij.] salezian g. [*liester* salezianed].
Salesianerin b. (-,-nen) : [relij.] leanez Maria-lid b.
salesianisch ag. : [relij.] salezian.
Salicylat n. (-s,-e) : [kimiezh] salikilat g.
Salicylsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn salikilek b.
Salizylat n. (-s,-e) : [kimiezh] salikilat g.
Salizylsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn salikilek b.
Salier g. (-s,-) : [istor] Salian g. [*liester* Salianed].
Saline b. (-,-n) : **1.** *Saline, Meerwassersaline,* palud-holen g., poull-holen g., holenenn b. [*liester* holenennoù, holeninier], silin b. ; *erstes Verdunstungsbecken einer Meerwassersaline,* kobier b., klerenn b. ; *letztes Verdunstungsbecken einer Meerwassersaline,* lagad-holen g., adern g. ; *großes rechteckiges Verdunstungsbecken einer Meerwassersaline,* fard g. ; *Zuflusskanal einer Meerwassersaline,* baojer g. [*liester* baojerioù] ; **2.** *Saline, Siedesaline,* silin dre verviñ b.
Salinenarbeiter g. (-s,-) : holenaer g., gweran g., gwerigan g., saogarner g., paluder g., silinour g.
Salinenbecken n. (-s,-) : lagad-palud g., oglenn b. ; *erstes Verdunstungsbecken einer Meerwassersaline,* kobier b., klerenn b. ; *letztes Verdunstungsbecken einer Meerwassersaline,* lagad-holen g., adern g. ; *großes rechteckiges Verdunstungsbecken einer Meerwassersaline,* fard g.
Salinenindustrie b. (-) : ijinerezh an holena g.
Salinität b. (-) : holenegezh b.

salisch ag. : [istor] salian, saliek ; *salischer Franke,* Salian g., Frank salian g. ; *salische Franken,* Franked salian ls., Salianed ls. ; *das salische Recht,* al lezennoù salian ls., al lezennaoueg salian b.
Saliterer g. (-s,-) : salpestrer g. [*liester* salpestrerien].
Salivation b. (-) : [mezeg.] rehalviñ g., ushalviñ g.
Salizyl- : … salikilek.
Salizylat n. (-s) **/ Salizylsäure** b. (-) : [kimiezh] salikilat g., trenkenn salikilek b.
Salm¹ g. (-s,-e) : [loen.] eog g., penn-eog g.
Salm² g. (-s,-e) : P. glabous g., glabouserezh g., kaketerezh g., ragellerezh g., ragacherezh g., flap g., flaperezh g., flapaj g., flep g., klakenn b., fistilh g., fistilherezh g., chaok g., chaokerezh g., gragailh g.
Salmi n. (-/-s,-s) : [kegin.] frigod g. ; *Waldschnepfensalmi,* frigod kefeleg g.
Salmiak g./n. (-s) : [kimiezh] kloridenn ammoniom g., holen ammoniak g.
Salmiakgeist g. (-es) : ammoniak g., alkali aezhidik g.
Salmiakpastille b. (-,-n) : [mezeg.] kachouenn b. [*liester* kachouennoù], kachou str.
Salmiaksalz n. (-es,-e) : [kimiezh] kloridenn ammoniom g., holen ammoniak g.
Salmiakspiritus g. (-) : alkali g.
Salmonelle b. (-,-n) : [bev.] salmonellenn b. [*liester* salmonelled].
Salmonellose b. (-,-n) : [mezeg.] salmonelloz g.
Salmoniden ls. : [loen.] salmonideged ls.
Salome b. : Salome b.
Salomo g. : Salaun g.
salomonisch ag. : *ein salomonisches Urteil,* ur varnadenn dellezek eus Salaun ar Fur b. (Gregor).
Salomonssiegel n. (-s) : [louza.] dent-ki ls. ; *vielblütiges Salomonssiegel,* lili-naer str., lilienn-naer b.
Salon g. (-s,-s) : **1.** saloñs g., sal-degemer b., sal vras b. ; *in den Salons verkehren, sich in den Salons herumtreiben,* saloñsiñ ; **2.** [stal] *Salon für Schönheitspflege,* saloñs-kened g., kenederezh b., saloñs kenediñ g., saloñs hebretaat g., hebrederezh b. ; **3.** [kenwerzh] foar b., saloñs g., diskouezadeg b., foar-diskouez b. ; *nautischer Salon,* saloñs ar bigi g.
Salonbolschewist g. (-en,-en) : krakdispac'her g., brizhdispac'her g., dispac'her bihan boazh g., dispac'her bouk g., dispac'her tremenet dre ar ridell g.
salonfähig ag. : dereat, seven, degemeradus, jaojabl, a-feson, disaotr, a-zoare, kenañ.
Salonflügel g. (-s,-) : [sonerezh] piano hanterlostek g.
Salonkommunist g. (-en,-en) : krakdispac'her g., brizhdispac'her g., dispac'her bihan boazh g., dispac'her bouk g., dispac'her tremenet dre ar ridell g.
Salonlöwe g. (-n,-n) **/ Salonmensch** g. (-en,-en) : saloñser g., mondian g.
Salonrevolutionär g. (-s,-e) : krakdispac'her g., brizhdispac'her g., dispac'her bihan boazh g., dispac'her bouk g., dispac'her tremenet dre ar ridell g.
Salontiroler g. (-s,-) : meneziad paper g., meneziad a-hervez g., meneziad mard eo g., meneziad war a lavar g., meneziad gouez dezhañ g., meneziad sañset g., meneziad diouzh e glevet g., meneziad seurtanvet g., tamm meneziad g., meneziad bouk g., krakmeneziad g., brizhmeneziad g., meneziad bihan boazh g., meneziad tremenet dre ar ridell g.
Salonwagen g. (-s,-) : bagon-saloñs b.
Saloon g. (-s,-s) : saloun g. [*liester* salounioù].
salopp ag. : **1.** loudour, digempenn ; **2.** diskramaih, distruj, disparbuilh, dibalamour, foutouilhek, chelgenn dezhañ, difarle, diardoù, dilu, digomplimant, netra dreist, dichafoul ; *sich salopp kleiden,* bezañ gwisket en un doare diskramaih (distruj, disparbuilh, dibalamour, difarle) - en em wiskañ evel ma tere ouzh an-unan, netra dreist ; *sich salopp ausdrücken,* komz en un doare diardoù, bezañ digomplimant.
Salpeter g. (-s) : [kimiezh] salpestr g., nitrat potasiom g., nitrat potas g., holen-moger g., holen-mein g., hili-moger g. ; *aus den Wänden schwitzt Salpeter aus,* sevel a ra salpestr diwar ar mogerioù ; *mit Salpeter bedeckte Mauer,* moger salpestret b.
Salpeterbildung b. (-) : salpestriñ g.
Salpeterer g. (-s,-) : salpestrer g. [*liester* salpestrerien].
Salpeterfabrik b. (-,-en) : salpestrerezh b.
Salpetergeist g. (-es) : [kimiezh] trenkenn nitrek b.
Salpetergrube b. (-,-n) **/ Salpeterlager** n. (-s,-) : salpestrerezh b.
salpetersauer ag. : azotek, nitrek.
Salpetersäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn nitrek b.
Salpetersieder g. (-s,-) : salpestrer g. [*liester* salpestrerien].
Salpetersiederei b. (-,-en) : salpestrerezh b.
salpetrig ag. : nitrus, azotus ; *salpetrige Säure,* trenkenn nitrus b.
Salpikon g. (-/-s,-s) : [kegin.] salpikon g.
Salsa b. (-,-s) / g. (-/-s,-s) : [sonerezh, dañs] salsa b.
Saltato n. (-s,-s/Saltati) : [sonerezh] piklammed g.
saltatorisch ag. : [bev., mezeg.] … lammat ;
Salto g. (-s,-s/Salti) : lamm g., pimpoellenn b. ; *Salto mortale,* lamm a-bennbouzell g., lamm chouk-e-benn g., lamm-faraon g., lamm ar vatezh g. ; *ein dreifacher Salto, ein Dreifachsalto,* un trilamm-faraon g.
salü estl. : [Bro-Suis] salud.
Salut g. (-s,-e) : salud g., kevarc'h g. ; [merdead.] *Salut schießen,* saludiñ gant tennoù kanol (gant tennoù fuzuilh) (Gregor).
salutieren V.k.e. (hat salutiert) : [lu] saludiñ, kevarc'hiñ.
Salutieren n. (-s) : [lu] salud an armoù g., salud-soudard g., saludiñ, saludadeg b., kevarc'hadur g., kevarc'hiñ g.
Salutist g. (-en,-en) : [relij.] silvidigezhour g. [*liester* silvidigezhourien].
Salutschuss g. (-es,-schüsse) : tennadenn salud b., tenn salud g.
Salvaiter g. (-s,-) : salpestrer g. [*liester* salpestrerien].
Salvator g. (-s) : [relij.] salver g., dasprener g., redemptor g.
Salve b. (-,-n) : tennadeg b., mindrailhadeg b., barrad tennoù g., barrad mindrailh g., kaouad tennoù b. ; *lang andauernde Salven schießen,* malañ dir ; *eine Salve auf jemanden abfeuern,* leuskel un dennadeg war u.b., leuskel ur barrad tennoù war u.b., diskargañ ur barrad tennoù war u.b., diskargañ ur gaouad tennoù war u.b., tanfoeltrañ ur barrad tennoù war u.b.
Salvenfeuer n. (-s,-) : [lu] tennadeg taol-ouzh-taol b., tennadeg a-daoladoù b., barradoù tennoù ls., barradoù mindrailh ls.
Sal-Weide b. (-,-n) : [louza.] haleg milin str.
Salz n. (-es,-e) : **1.** holen g., halen g. ; *Pfeffer und Salz,* pebr hag holen ; *Steinsalz,* holen mengleuz g., holen maen g. ; *Meersalz,* holen mor g., hal-mor g. ; *grobes Salz,* holen rous g., holen bras g., holen gros g., holen glas g. ; *feines Salz, feinkörniges Salz, Tafelsalz,* holen fin g., holen gwenn g., holen munut g., holen malet munut g. ; *feinstes Salz,* flourenn holen b., holen flour g. ; *ohne Salz,* disall, disholen, kuit a holen ; *das Salz kristallisiert aus,* dilaviñ a ra an holen ; *etwas in Salz legen,* sallañ udb ; *Salz ernten,* holena, kutuilh holen, dastum holen ; *Salz mit dem Salzrechen ernten,* rozellat holen ; *der Suppe etwas Salz hinzufügen, in die Suppe eine Prise Salz hinzugeben,* lakaat ur meudad holen e-mesk ar soubenn ; *voll Salz,* holenaus, holenek ; *das Salz ist verwässert,* aet eo an holen e dour ; *wenn nun das Salz nicht mehr salzt, womit soll man's salzen ?* mar deu an holen da goll e vlaz, gant petra e vezo sallet ? ; *von Salz geschwängerte Seeluft,* aer ar mor he lod a holen ganti b., aer vor karget a holen g./b., hal ar mor g.; **2.** [dre skeud.] *attisches Salz,* ampartiz

spered b., finesa b., lemmded spered b., spered lemm g., taolioù spered ls., bommoù spered ls., fentigellerezh g., farserezh g., farsellerezh g., taoladoù spered ls. (Gregor) ; *das hat weder Salz noch Schmalz,* n'eus pebr nag holen gant kement-se, n'eus ket ur begad pebr hag holen gant kement-se, un tammig divlaz eo kement-se ; *jemandem nicht das Salz in der Suppe gönnen,* bezañ klañv gant an avi (gant ar warizi, gant an erez) ouzh u.b., bezañ o tagañ gant an erez ouzh u.b., bezañ duet e galon gant ar warizi ouzh u.b., bezañ o tisec'hiñ gant ar jalouzi ouzh u.b., bezañ devet e galon gant ar warizi ouzh u.b. ; *Salz in die Wunde streuen,* skeiñ war an tach ; **3.** [relij.] *das Salz der Erde,* holen ar bed g. (Gregor), holen an douar g. ; **4.** [kimiezh] hal g., kloridenn b. ; *ohne Salz,* digloridenn b., hep kloridenn ; *Calciumsalz, Kalziumsalz,* hal kalkiom g. ; *Chromsalz,* hal krom g. ; *Silbersalze,* halioù argant ls. ; *in ein Salz überführen, in die Salzform überführen,* haliñ ; **5.** [bev.] hal g. ; *Nährsalz,* hal mezhurel g.

Salzabgabe b. (-,-n) : [istor, Bro-C'hall] tell-holen b., deog-holen g., gabel g.

salzarm ag. : nebeut a holen ennañ, paour a holen.

Salzbauer g. (-n,-n) : holenaer g., holener g., gweran g. [*liester* gweraned], gwerigan g., saogarner g., paluder g., silinour g. ; *spezieller Salzrechen der Salzbauern,* rozell b.

Salzbediente g. (-n,-n) : [istor, Bro-C'hall] gabeler g.

Salzbergwerk n. (-s,-e) : poull-holen g., mengleuz-holen b., holeneri b.

salzbildend ag. : **1.** holenus ; **2.** [kimiezh] haladus.

Salzbildung b. (-) : [kimiezh] halidigezh b.

salzbildungsfähig ag. : [kimiezh] haladus.

Salzbrühe b. (-,-n) : [kegin.] dour-hal g., hal g., hili g.

Salzbüchse b. (-,-n) : chipot-holen g., chipot g., holener g., saligner g.

Salzbunge b. (-,-n) : [louza.] gleizh-dour b.

Salzbutter b. (-) : amanenn sall g.

Salzburg n. (-s) : Salzburg b.

salzen V.k.e. / V.gw. (salzte // hat gesalzen / hat gesalzt) : sallañ, holeniñ ; *erneut salzen, wieder salzen,* adsallañ, sallañ a-nevez, sallañ en-dro ; *wenn nun das Salz nicht mehr salzt, womit soll man's salzen?* mar deu an holen da goll e vlaz, gant petra e vezo sallet ? ; *gesalzene Butter,* amanenn sall b. ; *gesalzenes Schweinefleisch,* kig-sall g., P. nikol turgn g. ; *gesalzenes Schweinefleisch mit dicker Fettschicht,* kig-sall kozh wiz kozh g. ; *frisch gesalzenes Schweinefleisch,* kig-sall glas g. ; *geräuchertes und gesalzenes Rindfleisch,* kig-saezon g., kig-sezon g. ; *gesalzener Seefisch,* vergadell b. ; *leicht gesalzen,* damsall, hantersall ; *ungesalzen,* disall, disholen, kuit a holen, dous ; [dre skeud.] *ein gesalzener Witz,* ur bourd hudur (diwisk, lous, pebret lik) g. ; *eine gesalzene Rechnung,* ur fakturenn hag a goust pikez b., ur fakturenn hag a goust un dirañson, un notenn ker-daonet b., ur vazhad b. ; *gesalzene Hiebe,* mestaolioù lies, takadoù taer lies, c'hwistadoù ls.

Salzen n. (-s) : salladur g., sallerezh g. ; [kr-l] *halt Maß im Salzen, doch nicht im Schmalzen,* seul vui, seul well - dorn leun, diogel e berc'henn - gwelloc'h re eget re nebeut - gwell eo re eget re nebeut - ar pinvidig en deus e vadoù da barañ ar bec'h diwarnañ.

Sälzer g. (-s,-) : **1.** holener g., gweran g., gwerigan g., saogarner g., paluder g., silinour g. ; **2.** saller g. [*liester* sallerien].

Salzernte b. (-,-n) : holenerezh g., holena g.

Salzfass n. (-es,-fässer) : **1.** barrikenn holen b., tonell holen b., kelorn holen g. ; **2.** P. [korf.] toull-bruch g.

Salzfässchen n. (-s,-) : chipot-holen g., chipot g., holener g., saligner g.

Salzfleisch n. (-es) : [kegin.] kig-saezon g., kig-sezon g., kig-sall g., P. nikol turgn g. ; *frisches Salzfleisch,* kig-sall glas g. ; *Salzfleisch zum Entsalzen in Wasser einweichen,* lakaat kig-sall da zisallañ.

Salzfleischfass n. (-es,-fässer) : charnell g., salorj g., bailh-kig g., kelorn ar c'hig g., kelorn ar c'hig-sall g., penton g.

Salzform b. (-) : [kimiezh] stumm an hal g., aoz an hal g./b. ; *in die Salzform überführen,* haliñ.

Salzgarten g. (-s,-gärten) : palud-holen g., holenenn b. [*liester* holenennoù, holeninier], poull-holen g., silin b. ; *erstes Verdunstungsbecken eines Salzgartens,* kobier b., klerenn b. ; *letztes Verdunstungsbecken eines Salzgartens,* lagad-holen g., adern g. ; *Zuflusskanal eines Salzgartens,* baojer g. [*liester* baojerioù] ; *großes rechteckiges Verdunstungsbecken eines Salzgartens,* fard g. ; *kreisförmige Erdterrasse in einem Salzgarten zum Anhäufen des Salzes,* ladur b. [*das dort angehäufte Salz,* al laduriad holen b., ar bern holen g.].

Salzgartenbecken n. (-s,-) : lagad-palud g., lagad-holen g., oglenn b.

Salzgehalt g. (-s) : sallder g., sallded b., bec'h holen g., holenadur g. ; *seinen Salzgehalt verlieren,* disallañ.

Salzgewinnung b. (-) : gounidegezh holen b. ; *oberste Kristallschicht bei der Salzgewinnung,* flourenn holen b., holen flour g.

Salzgrube b. (-,-n) : poull-holen g., mengleuz-holen b., holeneri b.

salzhaltig ag. : holenek, sall.

Salzhaltigkeit b. (-) : sallded b., sallder g.

Salzhändler g. (-s,-) : holenaer g., saogarner g.

Salzhaufen g. (-s,-) : bern holen g.

Salzhering g. (-s,-e) : [kegin.] harink-sall g.

salzig ag. : sall, holenek, holenaus, holenus, sallet, holenet ; *scharf salzig,* sall-brout, sall-pik, sall evel an hili ; *salziger Senf,* sezv blazet kreñv g. ; *salzig werden,* sallañ.

Salzigkeit b. (-) : holenegezh b. ; *die Salzigkeit des Meeres,* an hal mor g.

Salzkammergut n. (-s) : *das Salzkammergut,* Salzkammergut b., Bro Salzburg b.

Salzkartoffeln ls. : [kegin.] avaloù-douar poazh-disec'h ls., avaloù-douar dre zour ls., avaloù-douar diwar zour ls.

Salzkasten g. (-s,-kästen) : holenouer g., kas-holen g.

Salzkorn n. (-s,-körner) : greunenn holen b., strinkenn holen b.

Salzkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] bugelenn-mor str., bugelennenn-vor b., morgelenn str., morgelennenn b.

Salzkruste b. (-,-n) : koc'henn holenn b., krestenenn holen b.

Salzlache b. (-,-n) : palud-holen g., holenenn b. [*liester* holenennoù, holeninier], poull-holen g.

Salzlake b. (-,-n) : [kegin.] dour-hal g., hal g., hili g.

Salzlamm n. (-s,-lämmer) : [kegin.] oan palud g. [*liester* oaned palud, ein palud].

Salzlauge b. (-,-n) : [kegin.] dour-hal g., hal g., hili g.

salzlos ag. : disall, disholen, kuit a holen.

Salzlösung b. (-,-en) : [mezeg.] serom fiziologel g., serom bevedel g.

Salzmesser g. (-s,-) : [istor] ofiser servijoù an deogoù-holen g., deogour g.

Salzmiere b. (-,-n) : [louza.] pipoul-mor g., boked kalied g., bara-an-evn-arvor g.

Salzpflanze b. (-,-n) : [louza.] halluvenn b., halluv str., plant halgar str.

Salzrechen g. (-s,-) : *spezieller Salzrechen der Salzbauern,* rozell b. ; *Salz mit dem Salzrechen ernten,* rozellat holen.

salzsauer ag. : klorhidrek.

Salzsäule b. (-,-n) : **1.** delwenn holen b. ; **2.** [dre skeud.] *zur Salzsäule erstarren,* chom skodeget, menel diloc'h ha staenet.

Salzsäure b. (-,-n) : trenkenn glorhidrek b.

Salzschmuggler g. (-s,-) : [istor] falsholener g., falsweran g., floder holen g.
Salzsee b. (-,-n) : lenn dour sall b.
Salzsieder g. (-s,-) : holenaer g., gweran g., gwerigan g., saogarner g.
Salzspeicher g. (-s,-) : salorj g.
Salzstange b. (-,-n) : [kegin.] bazh sall b., bazh gwispid sall b., gwispid sall str.
Salzsteuer b. (-,-n) : [istor, Bro-C'hall] tell-holen b., deog-holen g., gabel g. ; *die Taille und die Salzsteuer,* an dailh hag ar gabel.
Salzstreuen n. (-s) : [hentoù] holenerezh g.
Salzstreuer g. (-s,-) : chipot-holen g., chipot g., holener g., saligner g.
Salzstreuung b. (-,-en) : [hentoù] holenerezh g.
Salzstreufahrzeug n. (-s,-e) : holenerez b.
Salzstück n. (-s,-e) : maen-holen g.
Salzteich g. (-s,-e) : lagad-palud g., lagad-holen g., oglenn b.
Salzverarmung b. (-) : [mezeg.] diveineladur g., diveinelaat g.
Salzwaage b. (-,-n) : pouezer holen g. [*liester* pouezerioù holen].
Salzwasser n. (-s) : dour sall g. ; *Salzwasser bringt Eisen zum Rosten,* an dour sall a vergl an houarn, gant an dour sall e vez merglet an houarn.
Salzwasserfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk dour mor g., pesk mor g.
Salzwasserkrokodil n. (-s,-e) : [loen.] krokodil-mor g.
Salzwassermoor n. (-s,-e) : loc'h b. [*liester* loc'hioù, lec'hier].
Salzwerk n. (-s,-e) : mengleuz-holen b., poull-holen g., holeneri b.
Salzwerker g. (-s,-) : holenaer g., gweran g., gwerigan g., saogarner g.
Salzwesen n. (-s) : gwazadur ar poulloù-holen g., gwazadur ar mengleuzioù-holen g.
Salzwiese b. (-,-n) : prad-sall g., palud g.
Salzwiesenlamm n. (-s,-lämmer) : [loen.] oan palud g. [*liester* oaned palud, ein palud].
Salzwüste b. (-,-n) : gouelec'h-holen g.
SA-Mann g. (-s,-Leute/-Männer) : [istor, nazi.] ezel eus an SA g. [*liester* izili eus an SA].
Sämann g. (-s,-männer) : hader g. ; [Aviel] *das Gleichnis vom Sämann,* hañvaladenn an hader b.
Samarien n. (-s) : Samaria b.
Samariter g. (-s,-) : **1.** [relij.] Samaritan g. [*liester* Samaritaned] ; *der barmherzige Samariter,* ar Samaritan madelezhus (mat, a galon vat) g. ; **2.** [mezeg.] skoazeller g., sikourer g., adklañvdiour g.
Samariterdienst g. (-es,-e) : *Samariterdienst tun,* ober war-dro ar re glañv, ober diouzh ar re glañv, intent ouzh ar re glañv, prederiañ an dud klañv.
Samariterknoten g. (-s,-) : skoulm plat g.
Samarium n. (-s) : [kimiezh] samariom g.
Sämaschine b. (-,-n) : haderez b. [*liester* haderezioù].
Samba b. (-,-s) : samba b.
Same[1] g. (-n,-n) : Samiad g. [*liester* Samied], P. Lapon g. [*liester* Laponed] ; *das Land der Samen,* Sami b., Sápmi b., P. Laponia b.
Same[2] g. (-ns,-n) : **1.** [louza.] had str., greun str. ; *seine Samen abgeben,* teuler e had, teurel e had ; *aus Samen hervorkommen,* dont diwar had, dont war an had ; *in Samen schießen, in Samen übergehen,* mont e(n) had / greuniañ (Gregor), chagudiñ, jagudiñ, mont e jagud, sabardiñ, chaotrañ, bouedañ ; *die Blütenstände gehen in Samen über,* krouiñ a ra greun er bleuñvadurioù, emañ ar bleuñvadurioù o vont e(n) had, emañ ar bleuñvadurioù o c'hreuniañ ; *die Pflanze hat Samen gebildet,* e greun emañ ar blantenn ; *die Kleeblüten sind in Samen übergegangen,* emañ ar melchon e greun ; *Samen aussäen,* hadañ greun ; **a)** *die Samen sind nicht unter der Erde geblieben und schauen nun heraus,* **b)** *die Samen wurden nur leicht auf die Oberfläche der Erde gedrückt,* resedet eo ar greun ; **2.** [loen., tud] sper g., had mal g., natur b., P. laezh-tarv g., laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-anduilhenn g., mic'hi g. ; *Samen ergießen,* ezflistrañ, ezflistrañ e sper, teuler had, disteuler had, strinkañ sper, skuilhañ e natur, speriañ, P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ, teurel stronk.
Same-Ätnam n. (-s) : Laponia b., Sami b., Sápmi b.
Samen g. (-s,-) : **1.** hadenn b., greunenn b. ; **2.** [*liester ebef*] had str./g. ; **3.** [*liester ebef*] sper g., had mal g., natur b.
Samen- : speriek, speriel, .. sper, … had.
Samenanlage b. (-,-n) : [louza.] viell b.
Samenbank b. (-,-en) : [mezeg.] bank sper g. ; [loen.] kreizenn ouennañ b.
Samenbaum g. (-s,-bäume) : baluenn b., gwez doug-had str.
Samenbeet n. (-s,-e) : hadeg b. [*liester* hadegi, hadeier, hadegoù].
Samenbläschen n. (-s,-) **/ Samenblase** b. (-,-n) : [korf.] kellenn sper b., sac'h ar sper g.
Samendrüse b. (-,-n) : [korf.] kell b. [*liester* divgell / kelloù].
Samenerguss g. (-es,-ergüsse) : [korf.] ezflistrañ had g., ezflistradur sper g., speriañ g. ; *einen Samenerguss haben,* ezflistrañ, ezflistrañ e sper, teuler had, disteuler had, strinkañ sper, skuilhañ e natur, speriañ, P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ, teurel stronk ; *vorzeitiger Samenerguss,* strinkadenn re abred b.
Samenfädchen n. (-s,-) **/ Samenfaden** g. (-s,-fäden) : [korf., bev.] sperenn b. [*liester* sperennoù], spermatozoid g. [*liester* spermatozoidoù], spergellig b. [*liester* spergelligoù], sperloenigan g. [*liester* sperloeniganed].
Samenflüssigkeit b. (-,-en) : [korf.] sper g., had g.
samenfressend ag. : [loen.] greunezat, P. … debrer greun, … greundebrer.
Samenfresser g. (-s,-) : [loen.] greunezad g. [*liester* greunezaded], P. debrer greun g, greundebrer g. [*liester* greundebrerien].
Samenhändler g. (-s,-) : greunier g., marc'hadour greun g., marc'hadour had g.
Samenhandlung b. (-,-en) : **1.** [micher] greunierezh g. ; **2.** [stal] greunierezh b.
Samenhülle b. (-,-n) : [louza.] sac'hig g. [*liester* seierigoù, sac'higoù].
Samenhülse b. (-,-n) : [louza.] klor str., plusk str.
Samenkanälchen n. (-s,-) : [korf.] tuellenn spergaser b.
Samenkapsel b. (-,-n) : [louza.] bolc'h str./g., yalc'h b.
Samenkorn n. (-s,-körner) : [louza.] hadenn b., greunenn b., sporenn b., spor str.
Samenläppchen n. (-s,-) : [louza.] kotiledon g. [*liester* kotiledonoù], haddelienn b. [*liester* haddelioù] ; *Pflanze mit einem einzigen Samenläppchen,* monokotiledon g. [*liester* monokotiledoned] ; *Pflanze mit zwei Samenläppchen,* dikotiledon g. [*liester* dikotiledoned ls.] ; *mit einem Samenläppchen versehen, mit mit mehreren Samenläppchen versehen,* kotiledonek ; *mit mehr als zwei Samenläppchen versehen,* polikotiledon, polikotiledonek ; *Pflanze mit mehr als zwei Samenläppchen,* polikotiledon g. [*liester* polikotiledoned].
Samenleiter g. (-s,-) : [korf.] san sper b., kan sper g.
samenlos ag. : dihad, displus.
Samenmilch b. (-) : livrizhenn sper b., laezh sper g.
Samenpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant spisfrouezhus str., plant spermafit str., plant spermatofit str., spermafit g. [*liester* spermafited], spermatofit g. [*liester* spermatofited], plant fanerogam str.
Samenschale b. (-,-n) : [louza.] perikarp g., yalc'h an hadenn b.

Samenspende b. (-,-n) : reiñ sper g., roadenn sper b.
Samenspender g. (-s,-) : roer sper g.
Samenstaub g. (-s) : [louza.] pollen g., bleud-bleuñv g.
Samenstrang g. (-s,-stränge) : [korf.] funig ar sper b.
Samentierchen n. (-s,-) : [korf.] sperenn b. [*liester* sperennoù], spermatozoid g. [*liester* spermatozoidoù], spergellig b. [*liester* spergelligoù], sperloenigan g. [*liester* sperloeniganed].
samentötend ag. : [mezeg.] lazh-sper, sperlazher.
samentragend ag. : [bev.] doug-sper, spergaser.
Samenwege ls. : [korf.] forzhioù sper ls.
Samenzelle b. (-,-n) : [korf., bev.] sperenn b. [*liester* sperennoù], spermatozoid g. [*liester* spermatozoidoù], spergellig b. [*liester* spergelligoù], sperloenigan g. [*liester* sperloeniganed].
Sämerei b. (-,-en) : **1.** had str., greun str. ; **2.** [stal] greunierezh b.
sämig ag. : [kegin.] fetis, yodennek, eliek ; *sämig machen,* fetisaat, fetizañ, tevaat ; *sämige Konsistenz,* eliegezh b. ; *mit Sahne sämig machen,* voulouzañ.
samisch ag. : **1.** samiat, laponat ; **2.** [yezh.] samiek, laponek.
Samisch n. : [yezh.] samieg g.
sämisch ag. : gwevn ; *sämisch gerben,* kivijañ d'ober lêr gwevn, gavrgeniñ.
Sämischgerben n. (-s) : gavrgeniñ g.
Sämischgerber g. (-s,-) : gavrgener g.
Sämischgerberei b. (-,-en) : **1.** [stal] gavrgenerezh b. ; **2.** [micher] gavrgenerezh g.
Sämischgerbung b. (-) : gavrgeniñ g.
Sämischleder n. (-s) : lêr gavr-gouez g. (Gregor), lêr gwevn g., garvrgen g.
Samischsprachige(r) / Samischsprechende(r) ag.k. g./b. : samieger g., samiegerez b.
Sämling g. (-s,-e) : [louza.] plant diwar had str.
Sammelachänenfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] liesaken g. [*liester* liesakenoù].
Sammelalbum n. (-s,-alben) : albom dastumadeg g.
Sammelanschluss g. (-es,-anschlüsse) : [pellgomz] linennoù strollet ls.
Sammelapparat g. (-s,-e) : [tredan.] dastumer g. [*liester* dastummerioù], daspugner tredan g. [*liester* daspugnerioù tredan].
Sammelband g. (-s,-e) : dastumadenn b., dastumad g., dastum g., antologiezh b., strobad b., kombod g.
Sammelbecken n. (-s,-) : **1.** stroller g. [*liester* strollerioù], dastumer g. [*liester* dastummerioù], poull-dastum g., diazad degemer g. ; **2.** [dre skeud.] magerezh b., mirad g. ; *diese Partei ist ein Sammelbecken der reaktionären Kräfte,* ar strollad politikel-se a zo anezhañ ur mirad bras a gilstourmerien, ar strollad politikel-se a zo anezhañ ur vagerezh kilstourmerien.
Sammelbegriff g. (-s,-e) : termen-stroll g., anv-stroll g.
Sammelbestellung b. (-,-en) : [kenwerzh] urzh-prenañ a-stroll g., urzhiad a-stroll g., urzhiadeg b.
Sammelbewegung b. (-,-en) : [polit.] luskad unelaat g.
Sammelbezeichnung b. (-,-en) : termen-stroll g., anv-stroll g.
Sammelbüchse b. (-,-n) : kef g., klozenn b.
Sammelfahrkarte b. (-,-n) **/ Sammelfahrschein** g. (-s,-e) : tiked a-stroll g., bilhed stroll g.
Sammelfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] frouezh lieskarpell str.
Sammelgelder ls. : arc'hant dastumet g.
Sammelgrab n. (-s,-gräber) : bez boutin g., karnel b.
Sammelgut n. (-s,-güter) : [treuzdougen] marc'hadourezh stroll b. ; *als Sammelgut befördern,* kenanvon.
Sammelguttransport g. (-s,-e) **/ Sammelgutverkehr** g. (-s) : [treuzdougen] kenanvonerezh g., kenanvon g.
Sammelkasten g. (-s,-kästen) : lestr-degemer g., lestr-dastum g., stroller g. [*liester* strollerioù].
Sammelkauf g. (-s,-käufe) : prenadeg b.
Sammelladung b. (-,-en) : [treuzdougen] strollerezh g., kenanvonerezh g.
Sammellager n. (-s,-) : kamp degemer g., kamp dastum g., kamp strollañ g., dastumlec'h g.
Sammellinse b. (-,-n) : [optil] ferenn vodellañ b., ferenn argeinek b., ferenn geinek b., ferenn volzennek b., ferenn gengerc'hus b., bodeller g. [*liester* bodellerioù].
Sammelliste b. (-,-n) : roll stroll g., roll klok g.
Sammelmanie b. (-) : [bred.] dastumvar g., dastumvariadezh b.
Sammelmappe b. (-,-n) : kleurenn b., teuliad g.
sammeln V.k.e. (hat gesammelt) : **1.** dastum, kendastum, kengronnañ, daspugn, daspun, kendaspugn, serriñ, serrezh, kutuilh, bodañ, kenstrollañ, strollañ, kreizennañ, tolpañ, pennaouiñ, sevel ; *zerstreute Schafe wieder sammeln,* adstrollañ deñved ; *Reisig sammeln,* serriñ danvez tan, dastum keuneud, bleñchaoua, gwreskaoua, keuneuta, koata, bezañ war an dastum keuneud, c'hoari gant keuneud ; *Geld sammeln,* arc'hanta, sevel arc'hant, dastum arc'hant, ober ar mañch, dastum aluzenoù, kutuilh arc'hant, kestal arc'hant, ober kest, ober ar gest, [relij.] ober klask, goulenn prof ; *Kleidungsstücke für die Bedürftigen sammeln,* kestal dilhad evit ar re baour ; *Pflanzen sammeln,* klask plant, louzaoua (Gregor) ; *Kastanien sammeln,* kistina, klask kistin ; *Eicheln sammeln,* pizmoc'ha, mesa ; *Volkslieder sammeln,* soniaoua, pennaouiñ kanaouennoù, dastum kanaouennoù, kutuilh kanaouennoù pobl, kutuilh gwerzioù ha sonioù ; *Napfschnecken sammeln,* brennika ; *Strandschnecken sammeln,* bigorneta ; *Briefmarken sammeln,* timbraoua, dastum timbroù ; *alte Bücher sammeln,* levraoua, dastum levrioù kozh ; *Unterschriften sammeln,* dastum sinadurioù ; *Kenntnisse sammeln,* deskiñ skiant, dastum anaoudegezhioù, pennaouiñ anaoudegezhioù, prenañ deskadurezh ; *Fakten sammeln, Beweise sammeln, Beweismaterial sammeln,* berniañ prouennoù, dastum prouennoù ; *Argumente für seine Verteidigung sammeln,* lakaat biroù en e glaouier, dastum arguzennoù ; *Erfahrungen sammeln,* gounit skiant-prenet, sevel skiant-prenañ d'an-unan, prenañ skiant, deskiñ skiant, akuizitañ skiantoù, lemmañ e skilfoù ; *er verfügte über ein umfangreiches Fachwissen, nur dass er noch nicht genügend Erfahrung gesammelt hatte,* gouiziek-bras e oa war e dachenn, nemet ar skiant-prenet an hini eo a vanke dezhañ c'hoazh ; *Strandgut sammeln,* diaochañ traoù peñse, diaochañ tammoù flodet, peñsea ; *wir haben bei ablaufendem Wasser Muscheln gesammelt,* dastumet hor boa kregin a-drec'h, aet e oamp da gregina a-dre ; *neue Kräfte sammeln,* diziviañ, sevel e bouezioù, sevel an nerzh d'an-unan en-dro (*e nerzh dezhañ en-dro, he nerzh dezhi en-dro h.a.*), sevel war an dour, dont da wellaat d'an-unan, dont e-barzh, dont ar yec'hed d'an-unan en-dro (*e yec'hed dezhañ en-dro, he yec'hed dezhi en-dro h.a.*), frankaat war an-unan, adnerzhusaat, adnerzhekaat, kreñvaat, difallañ, dont da vad, nerzhañ en-dro, adkavout e greñvder hag e nerzh, reneveziñ e nerzh, en em nerzhañ en-dro / kemer nerzh en-dro (Gregor) ; *seine Kräfte sammeln,* dastum e nerzh, kendastum e holl nerzh, dastum e holl nerzh, dastum an holl nerzh a zo gant an-unan ; *alle Kräfte sammeln,* kreizennañ an holl strivadoù ; *die Bienen sammeln, die Bienen sammeln Nektar und Blütenstaub,* bleuniata (bleuñvata, bleuniaoua, sunata, fleurachiñ, pikotañ) a ra ar gwenan, mont a ra ar gwenan a voked da voked da zastum nektar ha pollen ; *seine Leute sammeln,* bodañ e dud ; [lu] *seine Soldaten sammeln,* dastum e soudarded ; *Truppen sammeln,* kendastum (bodañ) soudarded en ul lec'h bennak, strollañ soudarded, tolpañ rejimantoù, bagadañ soudarded ; *sammeln !* an holl amañ gwitibunan ! emvod ! ; **2.** [optik] *sammelnder Meniskus,* kluzenn gengerc'hus b.

V.em. : **sich sammeln** (hat sich (ak.) gesammelt) : **1.** en em dolpañ, en em vodañ, bodañ, tolpañ, engroeziñ, gorjañ, kenstrollañ, en em zastum, emzastum, kuilhañ ; *sich um jemanden sammeln,* en em zastum en-dro d'u.b., bodañ en-dro d'u.b., tolpañ en-dro d'u.b. ; *die Menge sammelt sich,* en em dolpañ a ra an dud, bodañ a ra an dud, en em zastum a ra an dud, engroeziñ a ra an dud ; *die Bienen sammeln sich als Schwarmtraube,* gorjañ a ra ar gwenan, en em vodañ a ra ar gwenan, diwanañ a ra ar gwenan, nodiñ a ra ar gwenan, barrañ a ra ar gwenan ; **2.** en em soñjal, sipañ e spered, dastum e soñjoù, tolpañ e soñjoù, ober luskoù a spered, lakaat e holl skiant da c'hoari, lakaat e empenn da labourat, lakaat e spered da labourat, kemer poell da zont a-benn eus udb ; *sich innerlich sammeln,* en em zastum en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), emzastum, ober un dastum ennañ e-unan, diskenn en-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), en em zastum en-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), antren en-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), ober un enklask war e goustiañs, diskenn e goueled e galon, diskenn en e galon.

Sammeln n. (-s) : **1.** tolpadur g., kenstrolladur g., strollerezh g., emvodañ g., dastum g. ; [lu] *zum Sammeln trommeln,* seniñ an dec'halv, gervel d'en em vodañ ouzh son an daboulin, seniñ (taboulinañ) an tolp ; *Ruf zum Sammeln,* galv d'en em vodañ g. ; **2.** dastum g., berniañ g. ; *das Sammeln von Informationsmaterial,* ar c'helaoua g., ar berniañ titouroù g. ; *das Sammeln von Volksliedern,* ar soniaoua g., ar pennaouiñ kanaouennoù g., an dastum kanaouennoù g., ar c'hutuilh kanaouennoù pobl g., ar c'hutuilh gwerzioù ha sonioù g. ; *das Sammeln von Napfschnecken,* ar brennika g. ; *das Sammeln von Strandschnecken,* ar bigorneta g. ; *das Sammeln von Briefmarken,* an timbraoua g., an dastum timbroù g. ; *das Sammeln von alten Büchern,* al levraoua g., an dastum levrioù kozh g. ; *das Sammeln von Beweismaterial,* ar berniañ prouennoù g.

Sammelname g. (-ns,-n) : anv-stroll g.

Sammelnummer b. (-,-n) : [pellgomz] niverenn linennoù strollet b., niverenn stroll b.

Sammelplatz g. (-es,-plätze) : lec'h emvod g., lec'h an emvod g., lec'h m'en em vod an dud g., ar poull g.

Sammelpunkt g. (-s,-e) : lec'h emgav g.

Sammelruf g. (-s,-e) : **1.** youc'h emgav g., youc'h d'en em dolpañ g. ; **2.** [pellgomz] niverenn linennoù strollet b., niverenn stroll b.

Sammelschale b. (-,-n) : [relij.] plad-prof g.

Sammelsendung b. (-,-en) : [treuzdougen] kenanvonerezh g., kenanvon g.

Sammelspiegel g. (-s,-) : melezour argevek g., melezour kleuziek g.

Sammelstation b. (-,-en) : porzh-houarn arenkiñ g.

Sammelstätte b. (-,-n) / **Sammelstelle** b. (-,-n) : dastumlec'h kreiz g., dastumva kreiz g., lec'h m'en em vod an dud g., ar poull g.

Sammelsurium n. (-s,-surien) : lastez str., stlabez g., kemmeskailhez b./g., keusteurenn b., stalikez b., touesk g., touez b.

Sammeltaxi n. (-s,-s) : taksi stroll g., taksi a-stroll g.

Sammelwarenbehälter g. (-s,-) : kontener g. [*liester* kontenerioù], endalc'her g. [*liester* endalc'herioù].

Sammelwerk n. (-s,-e) : [lenn.] teskad g.

Sammelwort n. (-s,-wörter) : [yezh.] anv-stroll g.

Sammelwut b. (-) : terzhienn an dastum traoù b., mania an dastum traoù g., egar an dastum traoù g., dastumvar g., dastumvariadezh b.

Sammelzeichen n. (-s,-) : sin emgav g., sin d'en em dolpañ g.

Sammet g. (-s) : [Bro-Suis, gwiad.] boulouz b., voulouz g. [*sellit ouzh* **Samt**].

Sammetblume b. (-,-n) : [louza.] roz-lndez str.

Sammler g. (-s,-) : **1.** dastumer g., daspugner g., kendastumer g., kester g., kengronner g. ; **2.** kutuilher g., dastumer g., serrer g. ; **3.** pod-tredan g., batiri g., daspugner tredan g. [*liester* daspugnerioù tredan] ; **4.** [mezeg.] *obsessiv-kompulsiver Sammler,* dastumer mac'hennek g.

Sammlerin b. (-,-nen) : **1.** dastumerez b., daspugnerez b., kendastumerez b., kesterez b. ; **2.** kutuilherez b., dastumerez b., serrerez b.

Sammlung b. (-,-en) : **1.** dastum g., dastumad g., dastumadenn b., dastumadeg b., dastumadur g., teskad g., strollad g., dibab g. ; *Bildersammlung,* taolennaoueg b., dastumad taolennoù g. ; *Gedichtsammlung,* barzhaz g., dastumad barzhonegoù g., dastum barzhonegoù g., teskad barzhonegoù g., bokedad gwerzioù g., dibab barzhonegoù g. ; *eine Sammlung Lieder,* un teskad kanaouennoù g., un dastum kanaouennoù g., un dastumad kanaouennoù g., un dastumadenn ganaouennoù b., un dibab kanaouennoù g. ; **2.** panellad b. ; *Waffensammlung,* panellad armoù b. ; **3.** [arc'hant.] kest b., dastum arc'hant g., dastumadenn arc'hant b. ; **4.** *innere Sammlung,* emzastum g., dastum eus an den ennañ e-unan g., enklask war e goustiañs g., distro g./b., parfetiz b. ; *jemanden zum Denken und zur inneren Sammlung führen,* mont ouzh koustiañs u.b., degas u.b. ennañ e-unan, lakaat u.b. da zont ennañ e-unan.

Samowar g. (-s,-e) : samovar g. [*liester* samovarioù].

Sampan g. (-s,-s) : [merdead.] sampan g. [*liester* sampanioù].

Sample n. (-/-s,-s) : **1.** standilhon dargouezhel g., standilhonadur g., sontadur g. ; **2.** skouerenn b., standilh g., standilhon g., patrom g.

Samplefrequenz b. (-,-en) : [stlenn.] talm standilhonañ g.

Sampler g. (-s,-) : standilhoner g.

Samplerate b. (-,-n) : [stlenn.] talm standilhonañ g.

Sampling n. (-s,-s) : standilhonadur g., standilhonerezh g., standilhonañ g.

Samplingfrequenz b. (-,-en) / **Samplingrate** b. (-,-n) : [stlenn.] talm standilhonañ g.

Samson g. : Samzun g. ; *Samson rüttelte an den zwei Säulen,* Samzun a horjellas an daou biler.

Samstag g. (-s,-e) : Sadorn g., sadornvezh g., sadornvezhiad g., [Adv.] disadorn ; *am Samstag,* beb Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *am gleichen Samstag,* ar memes sadornvezh ; *heute haben wir Samstag, heute ist Samstag,* hiziv emañ ar Sadorn, hiziv emaomp ar Sadorn, ar Sadorn 'zo hiziv, deuet eo ar Sadorn ; *morgen ist Samstag, morgen haben wir Samstag,* warc'hoazh emañ ar Sadorn ; *der darauf folgende Tag war ein Samstag, der Tag darauf war ein Samstag,* antronoz edo ar Sadorn ; *bis Samstag,* kenavo disadorn, ken disadorn, a-benn disadorn ; *er hat sich seit letztem Samstag nicht blicken lassen,* n'eo ket bet gwelet abaoe ar Sadorn diwezhañ, n'eo ket bet gwelet abaoe disadorn ; *am nächsten Samstag,* **a)** ar Sadorn kentañ, ar Sadorn war-lerc'h ; **b)** disadorn all, disadorn kentañ, disadorn a zeu, disadorn o tont, disadorn tostañ, a-benn disadorn ; *nächsten Samstag, kommenden Samstag,* disadorn all, disadorn kentañ, disadorn a zeu, disadorn o tont, disadorn tostañ, a-benn disadorn ; *manche Samstage,* sadornvezhiennoù ls. ; *einen ganzen Samstag,* un devezh Sadorn a-bezh g., ur sadornvezh a-bezh g., ur sadornvezhiad a-bezh g. ; *Samstag in einer Woche, Samstag in acht Tagen,* disadorn penn-sizhun, disadorn a-benn eizhtez ; *am Samstag dem 16. (sechzehnten) November, am Samstag, den 16. (sechzehnten) November,* d'ar Sadorn c'hwezek a viz Du ; *ihre Heirat fand am Samstag vorher statt,* hec'h eured a oa d'ar Sadorn a-raok ; *er ist bis zum nächsten Samstag geblieben,* chomet e oa betek ar Sadorn war-lerc'h ; *an jenem Samstag,* d'ar Sadorn-se, ar sadornvezh-se, er Sadorn-se ; *an einem Samstag,* un devezh Sadorn, ur sadornvezh ; *jeden Samstag,* bep Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *an diesem*

Samstag haben wir eine wahre Sintflut erlebt, aze e oa bet ur sadornvezh dour, aze e oa bet ur sadornvezhiad glav ; *es geschah an einem Samstagnachmittag,* endervezh ur sadornvezh e oa ; *am Samstag vorgetragene Schularbeit,* sadornenn b. ; [relij.] *Karsamstag,* Sadorn-Fask g.

Samstagabend g. (-s,-e) : *an einem Samstagabend,* ur sadornvezh d'abardaez.

samstagabends Adv. : d'ar Sadorn d'abardaez.

samstägig ag. : ... Sadorn, sadornek ; [relij.] *samstägige Bulle,* builh sadornek b./g. ; *das samstägige Privilegium,* an dreistgras sadornek b., an induljañs sadornek b.

Samstagmittag g. (-s,-e) : *am Samstagmittag, Samstagmittag,* disadorn da greisteiz ; *am Samstagmittag, jeden Samstagmittag,* d'ar Sadorn da greisteiz, ar Sadorn da greisteiz.

Samstagmorgen g. (-s,-) : *an einem Samstagmorgen,* ur sadornvezh vintin, ur sadornvezh da veure ; *am Samstagmorgen, Samstagmorgen,* disadorn vintin, disadorn veure, disadorn ar beure ; *am Samstagmorgen, jeden Samstagmorgen,* d'ar Sadorn beure, ar Sadorn beure, d'ar Sadorn vintin, ar Sadorn vintin ; *am Samstag voriger Woche,* disadorn a-raok.

Samstagnachmittag g. (-s,-e) : *am Samstagnachmittag, Samstagnachmittag,* disadorn goude kreisteiz ; *am Samstagnachmittag, jeden Samstagnachmittag,* d'ar Sadorn goude kreisteiz, ar Sadorn goude kreisteiz ; *es geschah an einem Samstagnachmittag,* endervezh ur sadornvezh e oa.

Samstagnacht b. (-,-nächte) : disadorn da noz ; *jede Samstagnacht,* d'ar Sadorn da noz.

samstagnachts Adv. : d'ar Sadorn da noz.

samstags Adv. : bep Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *samstags wird hier Markt abgehalten,* bep Sadorn e vez dalc'het ar marc'had amañ.

samstagvormittags Adv. : d'ar Sadorn beure, ar Sadorn beure, d'ar Sadorn vintin, ar Sadorn vintin.

samt Adv. : *alle samt und sonders,* kement hini a zo anezho, tout-razh, tout-pizh-razh, holl-razh, holl-razh-ribus, holl-pizh-razh, razh a-bezh, an holl gwitibunan, holl gwitibunan, an holl dud tout, an holl hep diskontañ nikun, an holl hep esevañ nikun, an holl hep na vankas gour, an holl hep faot ebet, holl a-bezh, holl en ur bagad, holl a-gevret, holl d'un dro, holl e-kevret, holl asambles, an holl en ur ser, an holl ser-ha-ser, an holl e-ser, holl a-genstroll, holl a-geñver, holl a-gor, holl a-unan, holl a-unvan, holl a-unstroll, holl asambles hep digarez ebet, kement den a zo tout, an dud holl gwitibunan, pizh an dud, a-zifec'h, a-zifec'h-kaer.

araogenn : (dat.) gant, a-stroll gant ; *samt seiner ganzen Familie,* gant e holl diad - gant e holl diegezh - gant karr ha karrigell - gant kar, par ha yar ; *die Orangen samt weißer Haut schälen,* peliat an orañjez betek ar vouedenn.

Samt g. (-s,-e) : [gwiad.] boulouz b., voulouz g. ; *Frisésamt,* voulouz grognonek g. ; *weich wie Samt,* ken flour ha voulouz, kuñv e-giz ar voulouz, flour evel ur c'hoz, voulouzek, flour ; *Stück Samt,* voulouzenn b. ; *in Samt und Seide gekleidet,* gwisket gant seiz ha voulouz, gwisket pinvidik, fichet en e granañ (en e vravañ), stipet ha lipet, gwisket klok, war e begement, pinfet en e granañ, aet en e c'hloria mundi, gwisket en e c'hloria sifoc'hell, en aotrou, en e vrav, en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroañ, en e gaerañ gre, gwisket en e faroañ, gwisket faro, greiet, fichet kaer ; [tekn.] *Samt scheren,* divleviñ voulouz.

samtartig ag. : voulouzek, flour, ken flour ha voulouz, e doare ar voulouz, a-zoare gant ar voulouz, a-seurt gant ar voulouz ; *samtartig weben,* voulouzañ.

Samtband n. (-s,-bänder) : [gwiad.] voulouzenn b., seizenn voulouzet b., lurell voulouz b.

Samtblume b. (-,-n) : [louza.] roz-lndez str.

Samtdecke b. (-,-n) : [gwiad.] voulouzenn b.

samten ag. : voulouzek, voulouzet, ... boulouz, ... voulouz.

Samtente b. (-,-n) : [loen.] duanenn vras b.

Samtglanz g. (-es) : lufr ar voulouz g.

Samthandschuh g. (-s,-e) : **1.** [dilhad.] maneg voulouz b., maneg voulouzet b. ; **2.** [dre skeud.] *mit Samthandschuhen anfassen,* mont dre gaer (d'u.b., gant u.b.), mont dre du (d'u.b., gant u.b.), mont goustad (ouzh u.b.), ober brav (d'u.b.), mont gant evezh bras (ouzh u.b.), mont dezhi dre sil (a-silik, dre vrav, gant moder, dre voder, dre het, dre gaer, dre zouster, dre du, gant mil evezh, gant evezh mat), mont dousik dezhi, mont dous dezhi, mont bravik ganti, mont dres dezhi, ober pavig voulouz, gouzout treiñ e grampouezhenn.

Samthose b. (-,-n) : [dilhad.] bragoù voulouz g.

Samthut g. (-s,-hüte) : [dilhad.] tok voulouzet g.

samtig ag. : ken flour ha voulouz, voulouzek, flour, flour evel ur c'hoz ; *samtige Haut des Pfirsichs,* kinvi g. ; *samtige Beschaffenheit,* gwakter g., gwakted b., boukter g., boukted b., bloter g., bloted b., kuñvder g., kuñvded b., c'hwekter g., flourder g., flourded b., flour g.

Samtjacke b. (-,-n) : [dilhad.] chupenn voulouz b. ; *bestickte Samtjacke,* kamailhon g.

Samtkappe b. (-,-n) : [dilhad.] kaskenn b.

Samtkopf-Grasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig penn du g.

Samtkrabbe b. (-,-n) : [loen.] krank-silioù g., chichalvenn b. [*liester* chichalvenned], krank-reder g. [*liester* kranked-rederien], krank-skuit g., krank-avel g., reder g. [*liester* rederien], rederez b. [*liester* rederezed], gweltaz str., gildas str., meltaz str.

sämtlich ag. : holl, klok, klok ha kempenn, peurglok, a-bezh-kaer ; *sämtliche Werke,* an holl oberennoù ls., an oberennoù klok ls. ; *Goethes sämtliche Werke,* holl oberennoù Goethe ls. ; *sämtliche Fragen beantworten,* respont an holl c'houlennoù, respont ouzh an holl c'houlennoù ; *wir sind sämtlich da,* amañ emaomp holl gwitibunan, amañ emaomp hep na vankfe hini ; *sein sämtliches Hab und Gut,* e holl beadra g. - e holl vad, sec'h ha glas g. ; *sämtliche Marktsignale stehen auf Rot,* ruz eo ar blinkerioù ; *einschließlich sämtlicher Steuern und Abgaben,* pep taos e-barzh.

Samtmuschel b. (-,-n) : [loen.] alamandez-vor b. [*liester* alamandezed-mor].

Samtpfötchen n. (-s,-) : **1.** pav ken flour ha voulouz g., pavig voulouz g. ; **2.** [dre skeud.] *mit Samtpfötchen behandeln,* mont dre gaer (d'u.b., gant u.b.), mont dre du (d'u.b., gant u.b.), mont goustad (ouzh u.b.), ober brav (d'u.b.), mont gant evezh bras (ouzh u.b.), mont dezhi dre sil (a-silik, dre vrav, gant moder, dre voder, dre gaer, dre du, gant mil evezh, gant evezh mat), ober pavig voulouz, gouzout treiñ e grampouezhenn.

Samtröschen n. (-s,-) : [louza.] boked-hañv g., tommheolig g., tro-heol b.

Samtscherer g. (-,-) : [tekn.] divlever voulouz g. [*liester* divleverien voulouz].

Samtschur b. (-) : [tekn.] divlevadur voulouz g., divleviñ voulouz g.

Samtweber g. (-s,-) : **1.** [micherour] voulouzer g. ; **2.** [loen., labous, *Euplectes capensis*] eskob belost melen g.

samtweich ag. : ken flour ha voulouz, kuñv e-giz ar voulouz, flour evel ur c'hoz, voulouzek, flour.

Samun g. (-s,-s/-e) : [avel] simoun g.

Samurai g. (-/-s,-/-s) : samourai g. [*liester* samouraied].

Sanatorium n. (-s, Sanatorien) : [mezeg.] ti-gurañ g., ti-pareañ g., yec'heti g., ti-yec'hed g., sanatoriom g. [*liester* sanatoriomoù].

Sand g. (-s,-e) : **1.** traezh g./str., sabl g./str., jimbl g. ; *feiner Sand, feinkörniger Sand,* traezh blot g./str., traezh tener g./str., traezh munut g./str., traezh tanav g./str. ; *feinster Sand,* flourenn draezh b. ; *grober Sand,* grellsabl g./str., grae b., grouan str., sabl gros

g./str., sabl grouanek g./str. ; *reiner Sand,* traezh frank g./str., traezh digemmesk g./str. ; *feuchter Sand,* traezh gleb g./str., traezh leizh g./str., traezh mouest g./str. ; *Sand in der Gezeitenzone,* traezh bev g./str., traezh moret g./str. ; *Sand oberhalb der Gezeitenzone,* traezh marv g./str. ; *Flugsand,* traezh-nij g./str. ; *Treibsand,* bouktraezh g./str., lonktraezh g./str., traezh bouk g./str., traezh gwak g./str., traezh lonker g./str., traezh krenegellek g./str., traezh-kren g./str. ; *Muschelsand,* traezh glas g./str., traezh kregin g./str. ; *Mischung aus Sand und Dünger,* manndraezh g./str. ; *dem Sand Zement beimengen,* lakaat simant e-mesk an traezh ; *etwas mit Sand bestreuen,* lakaat (strewiñ, fuilhañ) traezh war udb, traezhañ udb ; *die Gartenwege mit Sand bestreuen,* traezhañ alezioù ar jardin ; *sein Haus auf Sand bauen,* diazezañ e di war an traezh, sevel e di war an traezh, sevel e di war ar pri rik ; *das Gehen im Sand ist anstrengend,* ar c'herzhed en traezh a zo skuizhus ; *das Feuer mit Sand ersticken,* mougañ an tan gant traezh ; *zahllos wie Sand am Meer,* diniver evel traezh ar mor, stank evel traezh ar mor, diniver evel ar stered en oabl, stank evel ar glizh, puilh evel ar glizh, stank evel brenn, ken stank hag an delioù, kement anezho ma n'eur ket evit anavezout an niver anezho, niver ebet dezho, hep na oufed niver ebet dezho ; *etwas in den Sand stecken,* entraezhiñ udb ; *im Sand stecken bleiben,* chom sac'het en traezh, chom luget en traezh, chom bourdet (bourt, houbet) en traezh, bezañ gludet en traezh, bezañ chanet en traezh, bezañ sac'het en traezh, bezañ fontet en traezh, sac'hañ en traezh, loc'hañ en traezh, fontañ en traezh, houbañ en traezh, kontraezhiñ, lonktraezhiñ, bouktraezhiñ ; *etwas aus dem Sand herausziehen, etwas vom Sand befreien, den Sand von etwas entfernen, den Sand von etwas abschütteln, etwas vom Sand säubern,* didraezhañ udb ; [merdead.] *auf Sand auflaufen,* skeiñ war an traezh ; [merdead.] *auf dem Sand sitzen bleiben,* entraezhiñ ; *bei Niedrigwasser auf Sand liegende Schiffe,* bigi marvoret ls., bigi dichalet war an traezh ls. ; [loen.] *im Sand lebendes Tier,* loen traezhtrigat g. ; **2.** [dre skeud.] *auf Sand gebaut,* diazezet fall, savet war ur sableg ; *jemandem Sand in die Augen streuen,* gwerzhañ brav poultr d'u.b., teurel ludu e daoulagad u.b., lubaniñ (sorc'henniñ, trellañ) u.b., alaouriñ an neudenn d'u.b., reiñ ludu d'u.b. e-lec'h butun, fritañ naered e-lec'h silioù d'u.b., reiñ kañvaled (kelien) da blomañ d'u.b., lakaat da grazañ, reiñ kelien (kañvaled, poulc'hennoù, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b, lakaat u.b. da lonkañ lostoù leue ; *die Sache verläuft im Sande,* chomet eo an afer el lagenn, sac'het eo an afer en ul lagenn, mont a ra an afer da gaoc'h-heiz, mont a ra an taol e kas, treiñ a ra an taol e kas, kouezhañ a ra an taol e kas, treiñ a ra an taol e gwelien, mont a ra an taol e gwelien, chom a ra an afer a-sac'h ; *er ist der Sand im Rundlauf des Getriebes,* hennezh a zo un ampech ; *jemandem Sand ins Getriebe streuen,* lakaat sav dindan kilhoroù u.b., teurel dour e laezh u.b., degas chastre d'u.b., sparlañ d'u.b., lakaat skoilhoù war hent u.b., lakaat genn d'u.b., lakaat harz d'u.b., darbar u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., kontroliañ u.b., lakaat kaeoù d'u.b., ober beskelloù e park u.b. ; *den Kopf in den Sand stecken,* stankañ e zaoulagad, serriñ an daoulagad, na vennout gwelet, lakaat ul lunedoù koad war e fri ; **3.** [sport] *auf den Sand setzen,* astenn war an dachenn, astenn ouzh torgenn, astenn ouzh an dorgenn, lakaat war e c'henoù, skeiñ ouzh torgenn, ledañ ouzh torgenn, reiñ lamm da, reiñ douar da, douarañ, torgennañ, taouarc'hennañ, kas da rudellat, pradañ, diskar u.b. hed-blad e gorf, kas da vuzuliañ an douar, lakaat korf u.b. da vuzuliañ an douar.

Sandaal g. (-s,-e) : [loen.] marc'h-aguilh g., talareg g., miner g. ; *Sandaale fangen,* talaregeta ; *gefleckter großer Sandaal,* talareg bras g., talareg gris g. ; *kleiner Sandaal,* talareg bihan g., talareg glas g. ; *Mittelmeersandaal,* ivignenn b. [*liester* ivigned].

Sandaalfischer g. (-s,-) : talaregetaer g.

Sandabscheiden n. (-s) : didraezhadur g., didraezhañ g.

Sandale b. (-,-n) : sandalenn b., solenn b., soledenn b. ; *Sandale mit Beinriemen,* solenn war gorreoù b. ; *leichte Sandale,* sandalennig b. [*liester* sandalennigoù], solennig b. [*liester* solennigoù], soledennig b. [*liester* soledennigoù] ; *ich bin nicht wert, ihm den Riemen seiner Sandale zu lösen,* **a)** [Aviel] n'on ket dellezek da zieren korreenn e solenn ; **b)** [dre skeud.] me n'on mann ebet e-skoaz dezhañ, me n'on netra dezhañ, didalvez on e-skoaz hemañ, un netra on e par dezhañ, n'on nemet ur c'hoariell e-skoaz dezhañ, un netra on pa vezan lakaet e kemm gantañ, un netra on pa vezan lakaet en ur geñver gantañ, un netra on pa vezan lakaet keñver-ha-keñver gantañ, me n'on nemet ur skubadenn e-skoaz dezhañ, n'on ket gour e-keñver hennezh, n'on nemet un tañva dezhañ, me a zo nebeut a dra en e geñver.

Sandalenfilm g. (-s,-e) : peplom g., film meur g., film istorel g.

Sandalette b. (-,-n) : sandalennig b. [*liester* sandalennigoù], solennig b. [*liester* solennigoù], soledennig b. [*liester* soledennigoù].

Sandbank b. (-,-bänke) : erv-traezh b., reuzeulenn-draezh b., traezhenn b., bank traezh g., poullad traezh g. ; *voller Sandbänke,* traezhennus.

Sandberg g. (-s,-e) : tevenn g., tunienn b., erin g., tuchenn-draezh b., bri b. ; [bugale] *Sandberge bauen und umgestalten,* moullañ traezh, moullañ pastezioù traezh.

Sandbestrahlung b. (-,-en) : [metaloù] skeiñ sabl g., stlapañ sabl g., stlaperezh sabl g., raskennañ gant traezh g.

Sandbettmuschel b. (-,-n) : [loen.] kanivarenn b. [*liester* kanivared], rigadell str.

Sandbewohner g. (-s,-) : [loen.] loen traezhtrigat g.

Sandblätter ls. : [plant butun] delioù traoñ ls.

Sandboden g. (-s,-böden) : douar sabronek g., douar traezh g.

Sandbüchse b. (-,-n) : [istor] chipot-traezh g., chipot-sabl g. [da sec'hañ al liv skrivañ].

Sandburg b. (-,-en) : kastell traezh g. [*liester* kestell traezh, kastelloù traezh, kastilli traezh].

Sanddorn g. (-s,-e) : [louza.] spernenn draezh b., spernenn devenn b.

Sanddüne b. (-,-n) : tevenn g., tunienn-draezh b., erin g., tuchenn-draezh b., bri b.

Sandel g. (-s) **/ Sandelbaum** g. (s,-bäume) : [louza.] santalenn b. ; *weißer Sandel, weißer Sandelbaum,* santalenn wenn b. ; *roter Sandel, roter Sandelbaum,* santalenn ruz b.

Sandelholz n. (-es) : **1.** koad santal g., santal g. ; **2.** porfum santal g., santal g.

Sandelholzbaum g. (s,-bäume) : [louza.] santalenn wenn b.

Sandelholzöl n. (-s) : eoul santal g.

sandeln[1] V.gw. (hat gesandelt) : [Bro-Aostria] buzhugenniñ al labour, labourat war e oarigoù, pismigañ, pismigañ al labour, kac'higelliñ al labour.

sandeln[2] V.gw. (hat gesandelt) [su Bro-Alamagn] **/ sändeln** V.gw. (hat gesändelt) [Bro-Suis] : c'hoari war an traezh, c'hoari gant an traezh.

Sandelöl n. (-s) : eoul santal g.

sanden V.k.e. (hat gesandet) : traezhañ ; *einen Gartenweg sanden,* traezhañ ur vali, traezhañ un alez (Gregor).

Sandentfernung n. (-s) : didraezhadur g., didraezhañ g.

Sander g. (-s,-) : [loen] sandrenn b. [*liester* sandred].

Sanderling g. (-s,-e) : [loen.] sourouc'han gwenn g.

sandfarben ag. **/ sandfarbig** ag. : gwenn-traezh, gwenn evel an traezh, a-liv gant an traezh, el liv d'an traezh, kenliv gant an traezh, … a zoug liv an traezh, livet e gwenn-traezh.

Sandgarnele b. (-,-n) : [loen.] chevr-traezh str., chevr gris str., chifretez gris str.

Sandgebäck n. (-s,-e) : [kegin.] sableenn b. [*liester* sableennoù], kouign sablek b.
Sandgestein n. (-s,-e) : karregad traezhek b.
Sandglöckchen n. (-s,-) : [louza.] bleuñv-kurun str.
Sandgrube b. (-,-n) : traezheg b. [*liester* traezhegi], sableg b. [*liester* sablegi / sablegoù], grellsableg b.
Sandgrundel b. (-,-n) / g. (s,-) : [loen.] skanteg g. [*liester* skanteged], touseg-mor g. ; *Sandgrundeln fangen,* tousegeta, skantegeta ; *gefleckte Sandgrundel,* skanteg marellet g.
Sandhafer g. (-s) : [louza.] sinkerc'h str.
Sandhaken g. (-s,-) : [douarouriezh] erv g./b.
Sandhalm g. (-es) : [louza.] morhesk str., korz-mor str., segal-aod str.
sandhaltig ag. : traezhek.
Sandhase g. (-n,-n) : **1.** [dispredet, lu] troadeg g., soudard war-droad g., skalf g. [*liester* skalfed], Yann Soudard g. ; **2.** [kilhoù] taol c'hwitet g.
Sandhaufen g. (-s,-) : bern traezh g., kalz traezh g. ; *der Sandhaufen zerrieselt nicht,* chom a ra an traezh en e vern.
Sandhüpfer g. (-s,-) : [loen.] moc'h-aod g., moc'hig g. [*liester* moc'hedigoù], c'hwen-mor str., morc'hwen str.
sandig ag. : traezhek, traezhennek, sabronek, grellek, sablek, grouanek ; *sandiger Meeresgrund,* grellenn b., sont traezh g. ; *ein sandiger Weg,* un hent traezhek g. ; *sandiger Boden,* douar sabronek g. ; *mitten auf sandigem Gelände, auf rein sandigem Gelände,* war an traezh mik.
Sandinist g. (-en,-en) : [polit., istor] sandinour g.
Sandkäfer g. (-s,-) : [loen.] c'hwil briket g.
Sandkasten g. (-s,-kästen) : **1.** [bugale] toull traezh g., leur draezh b. ; **2.** [lu] kased-traezh g./b. ; **3.** [tekn., treñioù] traezherez b. [*liester* traezherezioù].
Sandkastenspiel n. (-s,-e) : [lu] strategiezh er gased-traezh b.
Sandklaffmuschel b. (-,-n) : [loen. *Mya arenaria*] kalmarenn b. [*liester* kalmared], frigerez b. [*liester* frigerezed], P. staoterez b. [*liester* staoterezed], kouilhenn-varc'h b. [liester kouilhoù-kezeg].
Sandkorn n. (-s,-körner) : traezhenn b., greunenn draezh b. ; *Sandkörner,* grizien b., greunennoù traezh ls., traezhennoù ls., traezh str.
Sandkuchen g. (-s,-) : [kegin.] sableenn b. [*liester* sableennoù], kouign sablek b.
Sandlanze b. (-,-n) : [loen.] marc'h-aguilh g., talareg g., miner g. ; *Sandlanzen fangen,* talaregeta.
Sandlaufkäfer g. (-s,-) : [loen.] c'hwil briket g.
Sandleinkraut n. (-s) : [louza.] [*Linaria arenica*] lin gouez an aod str.
Sandler g. (-s,-) : [Bro-Aostria] sklanker g., kloc'her g.
Sandlerin b. (-,-nen) : [Bro-Aostria] sklankerez b., kloc'herez b.
Sandmann g. (-s) **/ Sandmännchen** n. (-s) : *das Sandmänchen,* paotr e votoù stoub g., paotr e dog stoub g., korrig an noz g., ar bornig g., Bornig g., Busabornig g., an aotrou Gerarbornig g., paotr Kerhun g., paotr Kerroc'h g., biziter ar milinoù brenn g. ; *das Sandmännchen kommt,* erru eo ar bornig, emañ Busarbornig o tont, prest eo paotr e votoù stoub da vont war e chouk.
Sandmasse b. (-,-n) : tolzenn draezh b. ; *sie wurden unter Sandmassen verschüttet,* goloet (beuzet, kufunet, sebeliet) e oant bet gant an tolzennoù traezh ; *abrutschende Sandmassen,* diruilhad traezh g.
Sandmergel g. (-s,-) : marg sablek g., merl sablek g.
Sandpapier n. (-s,-e) : lien smerilh g., paper sabl g., paper gwer g., paper-garv g., paper-emeri g., paper-lufrañ g.
Sandplatz g. (-es,-plätze) : [tennis] leur-dennis palumet b., leur balumet b.
Sandplätzchen n. (-s,-) : [kegin.] sableenn b. [*liester* sableennoù], kouign sablek b.
Sandrapunzel b. (-,-n) : [louza.] bleuñv-kurun str.
Sandregenpfeifer g. (-s,-) : [loen.] nouelig bras g.
Sandrohr n. (-s) : [louza.] morhesk str., korz-mor str., segal-aod str.
Sandsack g. (-s,-säcke) : sac'h traezh g.
Sandschaufel b. (-,-n) : pal draezh b.
Sandschüttung b. (-,-en) : traezhadur g.
Sandstein g. (-s,-e) : krag g., maen-krag g. *; grobkörniger Sandstein,* maen-Champagn g. ; *quarzitischer Sandstein, quarzzementierter Sandstein,* krag kouarzitek g.
sandsteinartig ag. : kragek, e doare ar maen-krag, a-zoare gant maen-krag, a-seurt gant maen-krag.
Sandsteingefäß n. (-s,-e) : pod krag g.
Sandsteingrube b. (-,-n) : krageg b. [*liester* kragegi].
Sandstrahl g. (-s,-en) : disvann traezh g., stlapadenn sabl b.
sandstrahlen V.k.e. (anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken) (hat gesandstrahlt / hat sandgestrahlt) : traezhañ, skeiñ sabl war, stlapañ sabl war, raskennañ gant traezh.
Sandstrahlbehandlung b. (-,-en) **/ Sandstrahlen** n. (-s) : disvann traezh g., stlapadenn sabl b., stlapañ sabl g., traezhadur g., traezhañ g.
Sandstrahlgebläse n. (-s,-) : mekanik skeiñ sabl g., mekanik stlapañ sabl g.
Sandstrahlverfahren n. (-s,-) : [tekn.] abraziñ g., abrazerezh g., raskennañ gant traezh g., skeiñ sabl g., stlapañ sabl g., stlaperezh sabl g.
Sandstrand g. (-s,-strände) : traezhenn b. ; *die göttliche Gnade ist mit dem Plestiner Sandstrand nicht gleichzusetzen : der Plestiner Sandstrand ist viel, viel größer,* ya, gras Doue a zo bras, met al Lev-Draezh a zo brasoc'h c'hoazh.
Sandstreifen g. (-s,-) : angell b., riblennad traezh b.
Sandstreuer g. (-s,-) : [tekn., treñioù] traezherez b. [*liester* traezherezioù].
Sandsturm g. (-s,-stürme) : [hinouriezh] korventenn draezh b., korventad traezh g.
Sandteufel g. (-s,-) : [hinouriezh] korc'hwezhad traezh g.
Sandtherapie b. (-) : [mezeg.] kouronk traezh g.
Sand-Thymian g. (-s,-e) : [louza.] louzaouenn-an-deñved b., munudig g., tin-lann g., saourea g.
Sandtorte b. (-,-n) : [kegin.] sableenn b. [*liester* sableennoù], kouign sablek b.
Sandtrombe b. (-,-n) : [hinouriezh] korc'hwezhad traezh g.
Sanduhr b. (-,-en) : sableg b. [*liester* sablegoù], eurier-traezh g.
Sanduhrmagen g. (-s,-mägen/-) : [mezeg.] stomog divlog g.
Sandwehe b. (-,-n) : bern traezh degaset gant an avel g., tuchenn draezh b., erin g.
Sandwespe b. (-,-n) : [loen.] morhesk str.
Sandwich n./g. (-/-s,-es/-e) : sandouich g., tamm sandouich g., bara-touseg g., bara pok-ha-pok g. ; *Käsesandwich,* sandouich gant keuz g. ; *Sandwich nach amerikanischer Art,* sandouich amerikan g.
Sandwichbranche b. (-) : sandouicherezh g.
Sandwichbude b. (-,-n) **/ Sandwichladen** g. (-s,-läden) : sandouicherezh b.
Sandwichmann g. (-s,-männer) : baleer skritelloù g., douger skritelloù bruderezh g.
Sandwurm g. (-s,-würmer) : [loen] leog g., leogenn b. [*liester* leoged], morvuzhug str., buzhug-aod str., buzhug-mor str., buzhug-lec'hid str., buzhug du str. ; *roter Sandwurm,* petiz str., petizenn b. ; *Sandwürmer suchen,* leogeta, preñveta, morvuzhuka, buzhuka ; *Kothaufen des Sandwurms,* kaoc'h leog g.
Sandwürmer ls. : [loen.] boued rous g.
Sandwurmhaufen g. (-s,-) : [loen.] kaoc'h leog g.

Sandwurmsuche b. (-) : leogeta g., morvuzhuka g.
Sandwüste b. (-,-n) : gouelec'h-traezh g., dezerzh traezh g., dezerzh traezhek g.
sanforisieren V.k.e. (hat sanforisiert) : [gwiad.] sañforañ ; *Baumwollwaren sanforisieren,* sañforañ kotonadoù.
Sanforisieren n. (-s) : [gwiad.] sañforañ g.
sanft ag. : dous, flour, c'hwek, kuñv, tener, habask, gwar, klouar, reizh, blin, blouc'h, mouk, blot, dic'harv, klet, meizh ; *sanfter Wind,* aezhennig dous b., c'hwezhadenn avel skañv b., aezhennig avel b., suc'hadenn b., mouchig-avel flour g. ; *erfrischende sanfte Brise,* bannac'hig avel distanus g. ; *sanfter Hügel,* torgenn gant nebeut a naou b., torgenn nebeut a bouez-krec'h ganti b. ; *sanfter Schlummer, sanfter Schlaf,* kousked kuñv g., kousked flour g., kousked c'hwek g. ; *sanftes Licht,* gouloù dous g. ; *sanft wie ein Lamm*, dous (reizh, habask) evel un oan, ken divalis hag un oan, divalis evel un oan, ken reizh hag un oan, reizh e-giz eun dañvad, doñv evel un oan, dous evel al laezh, kuñv evel un dañvad ; *mein Joch ist sanft,* va yev a zo dous ; *sanftes Kissen,* torchenn vlot b., torchenn glet b., plueg vouk b., goubenner mouk g., torchenn guñv b., torchenn veizh b., torchenn vlin b. ; *sanfter Charakter,* temz-spered habask g., spered peoc'hus a zen g. ; *sanfte Bewegung,* lusk (fiñv) distroñs g., fiñvadenn distroñs b. ; *ein sanftes Blau,* ur glaz oabl g., ur glaz tener g. ; *mit sanfter Stimme sprechen,* komz dous ha brav ; *sanfte Worte,* komzoù dous ls., komzoù brav ls., gerioù sev ls., komzoù flour ls., komzoù tener-glizh ls. ; *sich sanfte Worte ins Ohr flüstern,* en em vobionat.
Adv. : dousik, bravik, koutik-koutik, koul, koulik, plarik, dre sil, a-silik, dre vrav, dre gaer, dre het, dre du, dre zouster, gant moder, dre voder, dizrouk, dous, dres, flour, distroñs ; *er geht sanft vor,* gouzout a ra treiñ e grampouezhenn, gouzout a ra ar stek, mont a ra dezhi gant evezh bras, mont a ra dezhi dre sil (a-silik, dre vrav, dre gaer, dre het, dre du, gant moder, dre voder, dizrouk, gant mil evezh, gant evezh mat), mont a ra dres dezhi ; *der Zug fährt sanft an,* an tren a zistok gorrek ; *er wird mit Ihnen sanfter umgehen müssen,* ret e vo dezhañ dousaat en ho keñver, ret e vo dezhañ dic'harvaat en ho keñver, ret e vo dezhañ flouraat en ho keñver, ret e vo dezhañ bezañ gwelloc'h ouzhoc'h ; *mit den Tieren muss man sanft umgehen,* al loened a vez ret mont ganto dre du (dre sil, a-silik, dre gaer, gant moder, dre voder, dre vrav, dre het), al loened a vez ret mont dizrouk dezho, al loened a vez ret mont ganto dre zouster, al loened a vez ret mont dres dezho, al loened a vez ret bezañ mat outo, n'eo ket mat mont d'al loened dre nerzh ; *sie ist sanft entschlafen,* marvet eo (tremenet eo, aet eo) evel ur mouch-gouloù ; *sanft berühren,* chourañ ; *der Kranke entschlummert sanft, der Kranke scheidet sanft hin,* emañ mouchig gouloù ar c'hlañvour o vervel, emañ ar c'hlañvour o vervel sioulik (goustadik, a-nebeudoù, didrouz), emañ ar c'hlañvour o tremen (o vervel, o vont) evel ur mouch-gouloù ; *sanft abfallend,* damblaen, war zamzinaou, nebeut a zinaou gantañ, war ildraoñ, war zisvarr ; *der Strand fällt sanft ab,* damblaen eo an draezhenn, war zamzinaou emañ an draezhenn, war zisvarr emañ an draezhenn, nebeut a zinaou a zo gant an draezhenn, war ildraoñ emañ an draezhenn, ildraoñ a zo gant an draezhenn ; *das Korn wogt sanft im Wind,* an aezhenn a laka an ed da vrañsellat milzin war o c'horzennoù.
Sänfte b. (-,-n) : [istor] leter g., kador-bortez b., kador-doug b., kador-zoug b., kador-dougerez b., kador-zougerez b., gwele-douger g. ; *rings geschlossene Sänfte,* basternenn b.
Sänftenpferd n. (-s,-e) : marc'h-leter g.
Sänftenträger g. (-s,-) : leterer g., leterour g., portezer leter g., portezer kador-doug g., portezer kador-dougerez g.
Sanftheit b. (-) : kuñvder g., kuñvded b., kuñvelezh, kuñvnez b., douster g., habaskted b., habaskter g., c'hwekter g., c'hwekted b., flour g., flourder g., flourded b., flourenn b., klouarder g., klouarded b., sil g., teneridigezh b., tenerded b., tenerder g.
Sanftmut b. (-) : karadegezh b., habaskted b., habaskter g., kuñvelezh b., kuñvder g., kuñvded b., kuñvnez b., douster g., c'hwekter g., c'hwekted b., flourder g., flourded b., klouarder g., klouarded b., damant g., madelezh b., sil g., hegarated b.
sanftmütig ag. : peoc'hus, habask, dous, kuñv, damboner, klouar, pardonus, dizrouk, hegarat, madek, meizh ; *er ist sanftmütig,* n'eo ket rust, hennezh a zo meizh a galon ; [kr-l] *selig sind die Sanftmütigen,* gwenvidik eo a-vremañ ar re beoc'hus (Gregor).
Sang g. (-s, Sänge) : kan g., son b. ; *mit Sang und Klang,* gant lid bras, war an ton, war an ton uhelañ, war an ton bras, gant binioù ha bombard, gant digoroù bras, gant digorded, a-stroñs, gant modoù bras, gant modoù randonus, ouzh son an daboulin, gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigoroù, gant foet bras ; *ohne Sang und Klang,* evel ul laer, hep archer nag urcher, sioul-sibouroun, didrouz-kaer, hep ober brud, didrouz ha mezhek.
sangbar ag. : ... a c'heller kanañ.
Sänger[1] g. (-s,-) : [loen.] labous kaner g.
Sänger[2] g. (-s,-) : kaner g., kanour g. ; *er ist ein begnadeter Sänger,* un drugar eo e glevet o kanañ, ur yec'hed eo e glevet o kanañ, ur chalm eo e glevet o kanañ, ur voem eo e glevet o kanañ, kanañ a ra ken brav ma'z eo un dudi e glevet, gwashat ma kan brav ! ; *Sänger, der falsch singt,* distoner g. ; *Opernsänger,* kaner opera g. ; *Chorsänger,* kaner laz-kanañ g. ; *Kirchensänger,* kiniad g., kaner-iliz g. ; [istor] *keltischer Sänger,* barzh-kaner g. ; [lenn.] *der Sänger der Ilias,* barzh an Ilias g. ; [loen.] *unsere gefiederten Sänger,* al laboused ls., an evned ls., P. ar fistilherien askellek ls.
Sängerfest n. (-es,-e) : kevezadeg kan b.
Sängerin b. (-,-nen) : kanerez b., kanourez b.
Sängerkraut n. (-s) : [louza.] louzaouenn-ar-ganerien b.
Sängerkrieg g. (-s,-e) : [dispredet] tournamant barzhed-kanerien g., kenstrivadeg barzhed-kanerien b.
Sängerschaft b. (-) : kanerien ls.
Sang-froid n. (-) : [dispredet] difromidigezh b., fervder g. fervded b., feroni b., krizder g., krizded b., krizeri b., kruelder g., kruelded b., diguñvnez b., garventez b., garvded b., garvder g., gouezerezh g., gouezder g., kaleter g., kaleted b., krinder g., skarin an ene g.
Sangria b. (-,-s) : [kegin.] sangria b.
Sanguiniker g. (-s,-) : koulzeler g.
sanguinisch ag. : bev-buhezek, bev-kann, bev-kel, bev-buhez, buhezek, bliv, divorfil, birvilh ennañ, bouilhus, bouilh, birvidik, prim, mibin, dizoac'het, feul, gardis, gwiv, monedus ; *sanguinischer Typus,* koulzeler g. ; *er war extrem sanguinisch,* re a wad a oa dindan e ivinoù.
sanguinolent ag. : [mezeg.] gwadek, mesket gant gwad, roudoù gwad ennañ.
sang- und klanglos Adv. : *er ist sang- und klanglos verschwunden,* aet e oa kuit evel ul laer (hep archer nag urcher, sioul-sibouroun, didrouz-kaer, hep ober brud), en em riklet e oa kuit didrouz ha mezhek.
Sanhedrin g. (-s) : [istor] sanedrin g. [*liester* sanedrinoù].
sanierbar ag. : **1.** yac'husadus, denevesadus, nevesadus, ratreadus, disaotradus ; **2.** [dre skeud.] adsavadus.
sanieren V.k.e. (hat saniert) : **1.** yac'husaat ; **2.** degas e ratre vat, lakaat e ratre, ratreañ, kempenn, dresañ, greiañ, adaozañ, renkañ, kas da blom, denevesaat, nevesaat ; *Stadtteile sanieren,* nevesaat karterioù kozh ; *der Stadtteil wird saniert,* war ratreañ emañ ar c'harter ; **3.** [endro] disaotrañ ; **4.** [dre skeud.] pareañ, difallañ, adsevel en e blom ; *ein Geschäft sanieren,* difallañ

(adsevel, pareañ) un embregerezh, adlakaat un embregerezh plom en e sav, adsevel un embregerezh en e blom.
Sanierung b. (-,-en) : **1.** yac'husaerezh g., yac'husaat g., kempennadur g., adsavadur g., adsavidigezh b., adsav g., adsevel g., ratreadur g., ratreañ, denevesadur g., nevesadur g. ; *Sanierung von Stadtteilen,* nevesadur karterioù kozh g. ; [kenw.] *Sanierung des Markts,* yac'husaerezh an nevid g. ; *Sanierung eines Betriebs,* yac'husaerezh un embregerezh g. ; **2.** [endro] disaotradur g., disaotrañ g.
Sanierungsplan g. (-s,-pläne) : steuñv adsevel g.
sanitär ag. **/ Sanitär-** : ... yec'hed, … yec'hedel ; *Maßnahmen im Sanitär- und Hygienebereich,* diarbennoù a yec'hedusted ls. ; *sanitäre Anlagen,* aveadurioù yec'hedel ls.
Sanitäranlagen ls. : aveadurioù yec'hedel ls., (a-wechoù) saldour ha privezioù.
sanitarisch ag. : ... yec'hed, yec'hedel.
Sanität b. (-) : **1.** yec'hed foran g., yec'hedouriezh publik b., gwazerezh ar yec'hed foran g. ; **2.** [Bro-Suis] servij mezegiezh prim g., servij skoazell vezegel prim g. ; **3.** [Bro-Suis, Bro-Aostria] gwazadur ar yec'hed foran g.
Sanitäter g. (-s,-) : **1.** [mezeg.] deborzher g. ; **2.** [lu] klañvdiour g.
Sanitäterin b. (-,-nen) : **1.** [mezeg.] deborzherez b. ; **2.** [lu] klañvdiourez b.
Sanitätsauto n. (-s,-s) : [lu] ambulañs b., klañvgarr g.
Sanitätsbehörde b. (-,-n) : [lu] gwazerezh ar yec'hed g., gwazadur ar yec'hed g.
Sanitätsdienst g. (-es) : [lu] gwazerezh ar yec'hed g., gwazadur ar yec'hed g.
Sanitätsmannschaften ls. : [lu] klañvdiourien ls.
Sanitätsoffizier g. (-s,-e) : [lu] ofiser eus gwazerezh ar yec'hed g.
Sanitätsoffizierin b. (-,-nen) : [lu] ofiserez eus gwazerezh ar yec'hed b.
Sanitätswagen g. (-s,-) : [lu] ambulañs b., klañvgarr g.
Sanitätswesen n. (-s) : [lu] gwazerezh ar yec'hed g.
Sankt ag. : sant g. ; *Sankt Gallen*, Sankt Gallen [Bro-Suis] b. ; [relij.] *Sankt Peter in den Ketten,* sant Pêr el liammoù g., sant Pêr en ereoù g.
Sankt-Elms-Feuer n. (-s,-) : [merdead.] tan sant-Nikolaz g. / tan santez-Helena g. / tan santez-Klara g. (Gregor).
Sanktion b. (-,-en) : **1.** kastiz g. ; **2.** kadarnadur g., asant g., kantgad g. ; *Sanktion durch das Parlament, Sanktion des Parlaments,* kantgad parlamantel g. ; *königliche Sanktion,* kantgad roueel g. ; **3.** handal g. ; *Sanktionen über ein Land verhängen,* dougen handalioù a-enep ur vro ; *wirtschaftliche Sanktionen,* handalioù armerzhel ls. ; *jemandem Sanktionen androhen, jemandem mit Sanktionen drohen, jemanden mit Sanktionen bedrohen,* kinnig koll d'u.b. ; **4.** [istor] *Pragmatische Sanktion* **a)** [1438], lezenn diazez a-zalc'h ouzh an darempredoù etre ar roue gall hag ar pab b. ; **b)** [1713], lezenn diazez rouantelezhioù an Habsburged b.
sanktionieren V.k.e. (hat sanktioniert) : **1.** [kastizañ] handalañ ; **2.** [kadarnaat] kantgadiñ ; *einen Gesetzentwurf sanktionieren,* kantgadiñ un danvez lezenn ; *einen Beschluss sanktionieren,* kantgadiñ un disentez ; **3.** asantiñ, kavout mat.
Sanktissimum n. (-s) : [relij.] armel-sakr b., tabernaklenn b., ar santel santelañ g.
Sankt-Lorenz-Strom g. (-s) : *der Sankt-Lorenz-Strom,* ar Sant-Laorañs g., ar stêr Sant-Laorañs b. ; *der Sankt-Lorenz-Strom war wegen vieler Stromschnellen nur bis Montréal schiffbar,* o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa bageadus nemet betek Montréal hepken - o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa ket bageadus en tu all da Vontréal.
Sankt-Nimmerleinstag g. (-s) : deiz sant Bikenig g., deiz goude biken g., bloavezh an erc'h du g. ; *etwas auf den Sankt-Nimmerleinstag verschieben,* kas udb da ouel sant Bikenig, gortoz ma ne vo ket a vleuñv el lann evit ober udb, daleañ udb ken na vo lidet gouel sant Bikenig, gortoz betek deiz sant Bikenig evit ober udb, gortoz betek trompilh ar Varn evit ober udb, daleañ udb betek bloavezh an erc'h du, daleañ udb betek an deiz goude biken ; *am Sankt-Nimmerleinstag,* pa gavin un neizh logod e skouarn ar c'hazh, a-benn james, biken, gwech ebet, pa savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, pa nijo ar moc'h, pa'n em lako ar yer da bisat, an deiz goude biken, pa sono trompilh ar Varn, da ouel sant Bikenig, da zeiz sant Bikenig, p'o devo dent ar yer, pa ne vo ket a vleuñv el lann pe goude-se.
Sanktorale n. (-) : [relij.] roll ar sent g.
Santorinkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] bestl-an-douar b., flutjañsif g.
Sanktuar n. (-s,-e) **/ Sanktuarium** n. (-s, Sanktuarien) : [relij.] **1.** kañsell b. ; **2.** arc'h-relegoù b., relegouer g.
Sanktusglocke b. (-,-n) : [relij.] kloc'hig g. [*liester* kloc'higoù, kleierigoù].
Sansculotte g. (-n,-n) : [istor] unan dilavreg g., dilavreg g. ; *die Sansculotten,* an dilavreien ls.
Sanskrit n. (-/-s) : [yezh.] sañskriteg g.
sanskritisch ag. : [yezh.] sañskritek.
Sanskritforscher g. (-s,-) : [yezh.] sañskritegour g.
Sanskritforschung b. (-) : [yezh.] sañskritegouriezh b.
Sanskritist g. (-en,-en) : [yezh.] sañskritegour g.
Sanskritistik b. (-) : [yezh.] sañskritegouriezh b.
sanskritistisch ag. : [yezh.] sañskritegouriezhel.
Sans papiers g. (- -,- -) : [Bro-Suis] den digartenn g., den dibaper g., enbroad amreol e saviad g., enbroed dirgel g., enbroed kuzh g., dirgeleg g. [*liester* dirgeleien].
Sans papiers b. (- -,- -) : [Bro-Suis] plac'h digartenn b., plac'h dibaper b., enbroadez amreol he saviad b., enbroadez dirgel b., enbroadez kuzh b., dirgelegez b. [*liester* dirgelegezed].
sans phrase : [tr-l] rube-rubene, eeun-hag-eeun, diwidre, diwe, didro, disgwe, distag, didroidell, didortilh, diguzh, eeun ha didroell, berr ha krenn, berr ha groñs, ken diflatr ha tra, hep biez, displeg, distlabez, ken aes ha tra, ken aes all, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, en un doare dichipot, dichipot, en un doare didaskagn, diardoù, digamambre, diorbid, digomplimant, divaniel, netra dreist, distenn, hep geizoù, hep ober ardoù, kuit a chistroù, ront a galon, war-eeun, war-eeun-tenn, diflastr, diouzhtu, krak-ha-berr, krenn-ha-kras, krenn-ha-krak, krak-ha-krenn, hep tamm kildroenn ebet.
Santalholz n. (-es) : **1.** koad santal g., santal g. ; **2.** porfum santal g., santal g.
Santalin n. (-s) **/ Santalsäure** b. (-) : [kimiezh] santalin g.
Santelholz n. (-es) : **1.** koad santal g., santal g. ; **2.** porfum santal g., santal g.
Santon g. (-s,-s) : [Provañs] santon g. [*liester* santoned].
Santon-Hersteller g. (-s,-) **/ Santonnier** g. (-s,-s) : santoner g. [*liester* santonerien].
Saphir g. (-s,-e) : safir str., maen-safir g., kurundamez str.
Saphirnadel b. (-,-n) : beg safir g., safirenn b.
Sápmi n. : Sami b., Sápmi b., P. Laponia b.
Sapotilla-Frucht b. (-,-Früchte) : sapotilhezenn [*liester* sapotilhezennoù], sapotilhez str.
Sapotillbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] sapotilhezenn b. [*liester* sapotilhezenned / sapotilhezed], gwez-sapotilhez str.
Sappanholz n. (-es) : koad brizilh g.
Sappe b. (-,-n) : [lu] disfont g., sap g.
Sappenbau g. (-s) : [lu] labour sapañ g., sapadur g.

sapperlot estl. : satordallik ! satordidell ! satordienn ! satordistac'h ! fidamdoue ! nondedistak !
Sappeur g. (-s,-e) : [lu] saper g., disfonter g.
sapphisch ag. : safek, safel, lesbian.
Sapphismus g. (-) : safelezh b., safegezh b., lesbianezh b., lesbianelezh g., lesbianiezh b.
Sappho b. : Sapfo b., Safo b., Saffo b.
sappieren V.k.e. (hat sappiert) : disfontañ, sapañ, keviañ dindan [udb].
Sapropel n. (-s,-e) : lizadur g. ; *durch Eutrophierung kann Nitrat die Bildung von Sapropel in den Lagunen verursachen,* an eutrofekaat (an hevezhurekaat) abalamour d'an nitrat a c'hall bezañ pennkaoz d'al lizadur e loc'hoù 'zo.
Saprophage g. (-n,-n) : [bev., loen.] breinezad g. [*liester* breinezaded].
Saprophyt g. (-en,-en) : [bev.] saprofit g. [*liester* saprofited], kenalad g. [*liester* kenaladed].
saprophytisch ag. : [bev.] kenalat, saprofit.
Saprophytismus g. (-) : [bev.] kelanadegezh b., saprofitegezh b.
Sarabanda b. (-, Sarabanden) / **Sarabande** b. (-,-n) : [dañs, sonerezh] sarabandenn b.
Sarazene g. (-n,-n) : Sarrazin g. [*liester* Sarrazined].
Sarazenensäbel g. (-s,-) : semterenn b.
sarazenisch ag. : sarrazin.
Sardana b. (-,-s) : [dañs] sardanenn b.
Sarde g. (-n,-n) : Sard g. [*liester* Sarded].
Sardelle b. (-,-n) : [loen.] glizig g., genougamm g. ; *Sardellen fangen,* genougammeta ; *ein mit Sardellen belegtes Weißbrotschnittchen,* un tamm bara glizig g. ; *ein Fass Sardellen,* ur baraodad genougammed g.
Sardellenboot n. (-s,-e) : bag genougammeta b.
Sardellenbutter b. (-) : [kegin.] amanenn genougammed g.
Sardellenfang g. (-s) : genougammetaerezh g., micher ar genougammed b., pesketaerezh ar genougammed g., genougammeta g. ; *auf Sardellenfang gehen,* mont da genougammeta.
Sardellenfass n. (-es,-fässer) : baraod g., baraodad genougammed g.
Sardellenfischer g. (-s,-) : genougammetaer g. ; *als Sardellenfischer arbeiten,* ober micher ar genougammed, genougammeta.
Sardellenhafen g. (-s,-häfen) : porzh genougammeta g.
Sardellenpaste b. (-,-n) : [kegin.] flastrenn c'hliziged b., flastrenn c'henougammed b. ; *Sardellenpaste mit Olivenöl,* genougammad g.
Sardengrasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig sard g.
Sardin b. (-,-nen) : Sardez b.
Sardine b. (-,-n) : **1.** [loen.] sardin str., sardin g., sardinenn b. [*liester* sardin, sardined] ; *pelagische Sardine,* sardin don str. ; *Wintersardine, Treibnetzsardine,* sardin driv str. ; *die Sardinen roh bearbeiten,* labourat ar sardin e glaz ; *Rohsardinen,* sardined glas str. ; *ausgewachsene Sardinen,* sardin bras str. ; *Sardinen fangen,* sardineta, sardina ; *gelbes Fett, das sich auf Salzsardinen bildet,* koilhen g. ; *hier kommen die Sardinen nur spärlich vor,* evit ar sardin n'eus nemet ul livadenn amañ, evit ar sardin n'eus ket pikol amañ, evit ar sardin n'eus ket ur bern amañ, evit ar sardin n'eus ket bernioù bras anezho amañ, evit ar sardin n'eus ket dirañj diouto amañ, war-dro amañ eo distank ar sardin, ne vez ket rust ar sardin amañ, evit ar sardin n'eus ket nemeur amañ, n'eus nemeur a sardin amañ ; *zum Fang von Sardinen eingesetzte Ringwade,* boleñch g. ; *Sardinen mit einer Ringwade fangen,* boleñchiñ ; *die Sardinen aus den Netzmaschen herausnehmen,* dibeskiñ ar sardin, dirouedañ ar sardin ; *Sardinen grillen,* grilhañ sardin ; *gegrillte Sardinen,* sardin grilhet str. ; *die Sardinen kommen hoch, die Sardinen kommen nach oben,* sevel a ra ar sardin da vol ; *die Sardinen anködern, damit sie hochkommen,* boueta ha sevel ar sardin ; *mit Rogen angeköderte Sardinen,* sardin greun str. ; [kegin., boued] *Ölsardinen,* sardin dre eoul str. ; **2.** [dre skeud.] *wie Ölsardinen gedrängt,* peg-ha-peg, chouket, stok-ha-stok, genoù ouzh genoù, sac'h-àr-vac'h, mac'h-àr-vac'h, a-vac'h, bodet start-ha-start, krog an eil en egile, pok-ha-pok, ken start ha gliziged sall en ur varilh, an eil e genoù egile, yoc'het, gwasket, kouchet evel foenn er solier, gorjellet, ur re ouzh ar re all ; *auf dem Hof stehen die Leute dicht gedrängt wie Ölsardinen,* gorjellet eo an dud leun ar porzh, en em gouchañ a ra an dud war ar porzh.
Sardinenboot n. (-s,-e) : rac'her g., bag-sardin b., bag-sardineta b., boleñcher g. [*liester* boleñcherioù] ; *weißer, fettiger, im Kielwasser des Sardinenboots schwimmender Köderbrei,* goulavenn b.
Sardinenbüchse b. (-,-n) / **Sardinendose** b. (-,-n) : boestad sardined-eoul b., boest sardined-eoul b. ; *dicht gedrängt wie in der Sardinenbüchse,* ken start ha gliziged sall en ur varilh, chouket, peg-ha-peg, stok-ha-stok, genoù ouzh genoù, an eil e genoù egile, yoc'het, gwasket, krog an eil en egile, sac'h-àr-vac'h, mac'h-àr-vac'h, a-vac'h, bodet start-ha-start, kouchet evel foenn er solier, gorjellet, ur re ouzh ar re all ; *im Bus stehen die Leute dicht gedrängt wie in der Sardinenbüchse,* gorjellet eo an dud leun ar c'harr-boutin, en em gouchañ a ra an dud er c'harr-boutin.
Sardinenfabrik b. (-,-en) : sardinerezh b., fritur sardin b., mirerezh sardined b., P. labouradeg boestoù-mir sardined b.
Sardinenfang g. (-s) : sardinetaerezh g., micher ar sardin b., ar vicher sardin b., pesketaerezh ar sardined g., sardina g., sardineta g. ; *auf Sardinenfang gehen,* mont da sardineta, mont da sardina ; *für den Sardinenfang geeignete Netze, zum Sardinenfang geeignete Netze,* rouedoù a-voull d'ar sardin ls.
Sardinenfischer g. (-s,-) : sardinetaer g., boleñcher g. [*liester* boleñcherien] ; *als Sardinenfischer arbeiten,* ober micher ar sardin, sardineta, sardina, boleñchiñ.
Sardinenfischerei b. (-) : sardinerezh g.
Sardinenhafen g. (-s,-häfen) : porzh sardineta g.
Sardinenkutter g. (-s,-) : chaloud sardineta g.
Sardinennetz n. (-es,-e) : roued sardin b., boleñch g., roued a-voull d'ar sardin b.
Sardinien n. (-s) : Sardigna b.
Sardinier g. (-s,-) : Sard g. [*liester* Sarded].
sardinisch ag. / **sardisch** ag. : sard ; [yezh.] sardek.
Sardisch n. : [yezh.] sardeg g.
sardonisch ag. : yud, gadal, fallakr ; *ein sardonisches Lachen,* ur c'hoarzh yud g., ur c'hoarzh gadal g., ur c'hoarzh fallakr g.
Sarg g. (-s, Särge) : **1.** arched g., serj g., laour b., arc'h b., charke g., geler b. ; *einen Toten in den Sarg legen,* lakaat un den marv en e arched, archediñ un den marv ; *den Sarg schließen,* prennañ an arched ; *den Sarg ins Grab herunterlassen,* diskenn an arched er poull ; *Arme-Leute-Sarg,* sparl-moc'h g. ; *neben dem Sarg schreiten,* dougen korn al liñsel ; **2.** [tr-l] P. *er ist ein Nagel zu meinem Sarg,* lakaat a ray ac'hanon da vervel gant ar glac'har, terriñ a ra va buhez din, uzañ a ra va buhez din.
Sargasso g. (-/-s,-s) : mojenn.] morvarc'h g. [*liester* morvirc'hed, morgezeg].
Sargdeckel g. (-s,-) : golo an arched g.
Sarggestell n. (-s,-e) : marskaon b., geler b.
Sargnagel g. (-s,-nägel) : P. [sigaretenn] tareadenn b., tariagenn b., lazherez b.
Sargstein g. (-s,-e) : laour-vez b.
Sargtischler g. (-s,-) : archeder g.
Sargtischlerin b. (-,-nen) : archederez b.
Sargträger g. (-s,-) : archeder g., douger g., douger-arched g.
Sargträgerin b. (-,-nen) : archederez b., dougerez-arched b.

Sargtuch n. (-s,-tücher) : lienenn b., liñsel b., pallenn-kañv g. ; *die Zipfel des Sargtuches,* kordennoùigoù (kornioù) ar pallenn-kañv, kornioù al liñsel ls., P. bouchoù an arched ls. ; *die Zipfel des Sargtuches halten,* dougen kornioù al liñsel.
Sargversenkgerät n. (-s,-e) : [tekn.] diskennerez archedoù b. [*liester* diskennerezioù archedoù].
Sari g. (-s,-s) : [dilhad.] sari g.
Sarkasmus g. (-, Sarkasmen) : flemm g., flemmadenn b., droukc'hoap g., drougc'hoapadenn b. ; *jemandem mit Sarkasmus begegnen,* droukc'hoapaat u.b.
sarkastisch ag. : flemmus, hek, droukc'hoapaus, droukc'hoapaer, ... droukc'hoap, broudus, pik, put.
Sarkom n. (-s,-e) **/ Sarkoma** n. (-s, Sarkomata) : [mezeg.] sarkom g.
sarkomatös ag. : [mezeg.] sarkomatus.
Sarkomer n. (-s,-e) : [korf.] sarkomer g. [*liester* sarkomeroù].
Sarkophag g. (-s,-e) : laour-vez b. [*liester* laourioù-bez], laour-vaen b. [*liester* laourioù-maen], sarkofagenn b.
Sarkoplasma n. (-s,- Sarkoplasmen) : [bev., mezeg.] sarkoplasm g.
sarkoplasmisch ag. : [bev., mezeg.] sarkoplasmek.
Sarong g. (-/-s,-s) : [dilhad.] sarong g.
Sarsaparille b. (-,-n) : [louza.] teol Amerika str., salsaparella b.
Sarworter g. (-s,-) **/ Sarwürker** g. (-s,-) : [istor, lu] jakouner g.
Sassafras g. (-,-) : [louza.] sassafras str.
Sasse b. (-,-n) : gwele g., ched g., ched gad g., ched ar c'had g. ; *der Hase ist in seiner Sasse versteckt,* emañ ar c'had o cheta, emañ ar c'had war he gwele, emañ ar c'had war he ched ; *Hase in seiner Sasse,* gad chedet b. ; *seine Sasse verlassen,* dichediñ, divusiñ ; *einen Hasen in seiner Sasse hochmachen, einen Hasen in seiner Sasse hochstoßen,* dichedañ ur c'had, divusañ ur c'had.
Satan g. (-s,-e) : Satan g., Satanaz g., P. Paolig g., Paolig du g., Paol gornek g., Paol lostek g., Paol gozh g., Gwilhoù g., Gwilhoù gozh g., Gwilh gozh g., Brelatore g., Kinard g., Herpin g., ar spered lous g., an enebour g., enebour an dud g., enebour ar salvidigezh g., Yann ar pennkêr dianaou g., tad ar gaou g., tad ar gevier g., tad an orgouilh g., tad ar gasoni g., tad ar pec'hed g., tad-kozh ar gaou g., ar paotr kozh g., aerouant an ifern g., arc'hmestr an deñvalded g., al losteg g., an hini lostek g., an hini daonet g., paotr-e-gernioù g., paotr-e-ivinoù-houarn g., priñs an ifern g., roue an ifern g., priñs an deñvalijenn g., roue an deñvalijenn g., spered an deñvalijenn g., spered an ifern g. ; *aus der Hand Satans erlösen,* diliammañ a-dre zaouarn an Droukspered ; *sich von Satan abkehren,* dilezel Satan, e fougeoù hag e oberoù - treiñ kein d'an diaoul, d'e bompoù ha d'e ardoù - diouennañ ar pec'hed eus e ene - harluañ ar pec'hed eus e ene ; *er ist ein Werkzeug des Satans,* hennezh a zo ministr Satan, hennezh a zo ministr an diaoul, diaoulet eo, hennezh emañ an diaoul en e gorf (en e groc'hen), mevel an diaoul eo hennezh, emañ diwar Baolig, lakez an diaoul eo hennezh, hennezh a zo ur c'hef ifern, hennezh en deus graet (tremenet) marc'had gant an diaoul (Gregor), gwerzhet eo d'an diaoul korf hag ene, hennezh a zo andon an diaoul, hennezh a zo tamm an diaoul, hennezh a zo sac'h an diaoul, hennezh a zo sac'h d'an diaoul ; *jemanden dem Satan übergeben,* reiñ u.b. d'an diaoul.
satanisch ag. : satanek, diaoulek.
Adv. : satanek, diaoulek.
Satanismus g. (-) : satanegezh b., satanouriezh b.
Satanist g. (-en,-en) : satanour g.
Satansbraten g. (-s,-) : diaoul a baotrig g., diaoulig g., bugel diwar Baolig g., bugel diaoulet g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar foeltr g., boued ar bleiz g., andon an diaoul b., tamm an diaoul g., sac'h an diaoul g., sac'h d'an diaoul g.
Satanspilz g. (-es,-e) : [louza.] bonedog Satan g. [*Boletus satanas*].
Satellit g. (-en,-en) : **1.** *natürlicher Satellit,* adplanedenn b., loarenn b., satellit naturel g. ; **2.** *künstlicher Satellit,* loarell b., amgerc'hell b., satellit g. ; *geostationärer Satellit,* loarell douargestal b. ; *einen Satelliten abschießen, einen Satelliten ins All schießen,* bannañ ul loarell ; *einen Satelliten in Orbit positionieren, einen Satelliten in eine Umlaufbahn abschießen, einen Satelliten in eine Umlaufbahn befördern, einen Satelliten auf seine Umlaufbahn bringen,* amestezañ ul loarell, amgerc'hellaat ul loarell ; *einen Satelliten von seiner Umlaufbahn abbringen, einen Satelliten vom Orbit abbringen,* diamestezañ ul loarell, diamgerc'hellaat ul loarell ; *Wettersatellit,* loarell hinouriel b., amgerc'hell hinouriel b. ; *Nachrichtensatellit, Kommunikationssatellit, Fernmeldesatellit,* loarell bellgehentiñ b., amgerc'hell bellgehentiñ b., loarell gehentiñ b., amgerc'hell gehentiñ b. ; *Erdnähe eines Satelliten, Perigäum eines Satelliten,* douarnesvan ul loarell g. ; **3.** [istor, polit.] Stad waz b., Stad amheuliat b. ; *die Sowjetunion und ihre Satelliten,* an Unvaniezh Sovietel hag he Stadoù amheuliat.
Satelliten- : **1.** ... amgerc'hellel, … amgerc'hellek, … amgerc'hell, ... loarell, … dre loarell ; **2.** … amheuliat ; **3.** … tro.
Satellitenbahn b. (-,-en) : amestez amgerc'hellel g. ; *zirkumlunare Satellitenbahn,* amestez troloarel g.
Satellitenbild n. (-s,-er) : luc'hskeudenn loarell b., luc'hskeudenn amgerc'hellel b.
Satellitenbombe b. (-,-n) : bombezenn o kelc'htreiñ b., bombezenn en amestez b.
Satellitenfernsehen n. (-s) : skinwel dre loarell g.
Satellitengestirn n. (-s,-e) : [stered.] adplanedenn b., eilplanedenn b., loarenn b.
Satellitenrad n. (-s,-räder) : [tekn.] rod amheuliat b.
Satellitenrechner g. (-s,-) : [stlenn.] urzhiataer amheuliat g.
Satellitenschüssel b. (-,-n) : stign parabolek g., parabolenn b.
Satellitenstadt b. (-,-städte) : eilkêr b., tolpad tro g., hungêr b., Kerhun b., Kerroc'h b., kêr-vannlev b.
Satellitenstaat g. (-es,-en) : [istor, polit.] Stad waz b., Stad amheuliat b. ; *die Sowjetunion und ihre Satellitenstaaten,* an Unvaniezh Sovietel hag he Stadoù amheuliat.
Satellitentelefon n. (-s) : pellgomzer dre loarell g.
Satin g. (-s,-s) : [gwiad.] satin g. ; *baumwollener Satin,* satinig g.
satinieren V.k.e. (hat satiniert) : [gwiad.] satinañ.
Satinieren n. (-s) : [gwiad.] satinerezh g., satinadur g., satinañ g.
Satinierer g. (-s,-) : [gwiad.] satiner g.
Satire b. (-,-n) : flemmskrid g., flemmgan g. ; *eine Satire auf den Adel*, ur flemmskrid (ur flemmgan) a-enep an noblañs g.
Satiriker g. (-s,-) : flemmganer g., flemmataer g., flemmskridour g.
Satirikerin b. (-,-nen) : flemmganerez b., flemmataerez b., flemmskridourez b.
satirisch ag. : flemmus, flemmganus, broudus ; *satirische Nachahmung,* luadenn b., luadennerezh g.
satirisieren V.k.e. (hat satirisiert) : flemmganañ.
Satisfaktion b. (-,-n) : asantadenn b., dic'haouadenn b., digoll g. ; *jemandem Satisfaktion geben,* resev an dae (Gregor), asantiñ d'an daeadenn, asantiñ duvelliñ gant u.b.
Satrap g. (-en,-en) : [istor] satrap g. [*liester* satraped].
Satrapie b. (-,-n) : [istor] **1.** [karg] satrapiezh b. ; **2.** [bro] satrapelezh b.
satt ag. : **1.** gwalc'het, war e walc'h, leun, leizh, reut-kof, karget e gof, leun e gorf, terket, bounezhet, torret e naon dezhañ, torret e anken dezhañ ; *satt machen,* dinaoniañ, bouneac'hiñ, gwalc'hañ, terkañ, ratouzañ ; *diese Speise hält lange satt,* ar boued-se ne zisleugn ket kof buan gantañ ; *satt sein,* bezañ war

e walc'h, kaout e walc'h, bezañ bet e walc'h, bezañ bet leizh-kof, bezañ leun e gof, bezañ reut e gof, bezañ reut-kof, kaout tenngof, bezañ leun e greiz, bezañ tenn war an-unan, bezañ tenn war e gof, bezañ tenn war e vegel, bezañ reut e vegel ; *ich bin satt,* va gwalc'h am eus, va gwalc'h am eus debret, gwalc'het on, debret em eus va razh, debret em eus va leizh, leizh va gwalc'h am eus bet, debret em eus va youl, debret em eus va fegement, bouroun eo va c'hof, leun eo va c'hof, leun va c'hof am eus, me a zo tenn warnon, tenn eo war va c'hof, tenn eo war va begel, reut eo va begel, tenngof am eus, debret em eus trawalc'h, karget em eus va bouzelloù, trawalc'h am eus bet, leun eo va c'heusteurenn, leun eo va sac'h, karget eo va sac'h, leun eo va c'hof, debret em eus da darzhañ, me a zo leun, erru on reut-kof, un torad a zo ennon, bourdet on, graet eo va fagodenn ganin, tenn eo va jiletenn, me a zo ront va jiletenn, leizh on, digarezet eo va naon ; *ich bin völlig satt,* torret-krenn eo va naon, bounezhet ha stambouc'het on ; *nicht satt,* distambouc'h ; *er ist nie satt zu kriegen,* rankles eo, ramgloud eo, lontek eo, emañ atav o ramgloudiñ, atav emañ e goust, n'en devez morse e walc'h, n'en devez ket trawalc'h morse, hennezh a zo don e sac'h, hennezh a zo ur bouzelloù-gom, bepred e vez digor e galon, un den mac'hom war ar boued eo, debriñ a ra evel ul loen (ur ranklez, ur marlonk), debriñ a ra evel ur roñfl, ur c'hof stamm a zo dezhañ, kleuz eo betek bleñchoù e dreid, kleuz eo betek begoù e dreid, hir ha lemm eo e zent, ur gourlañchenneg (ur gargadenneg bras, ur c'hourlañchenn vras) a zo anezhañ, diwalc'h eo e galon ; *wenn er satt ist, rülpst er,* hikat a ra pa vez leun e gof, breugeudiñ a ra pa vez leun e gof ; *er ist noch lange nicht satt, er hat sich nur halb satt gegessen,* n'en deus bet nemet hanter e walc'h, n'en deus graet nemet hanter gofad, n'en deus bet nemet hantervoued, menel a ra war e naon, nemet darngofad n'en deus graet ; *sind Sie satt ?* ha tenn eo war ho tor ? ; *sich satt essen,* debriñ e begement, debriñ e leizh, debriñ e youl, debriñ gwalc'h e galon, debriñ leizh e walc'h, debriñ e walc'h, debriñ e roll, debriñ ouzh e naon, terriñ e naon, dallañ e naon, tevel e naon, debriñ leun e gof, debriñ leizh e gof, stankañ e greizenn, kregiñ a-vegad er boued, skloufata, kargañ e benton, kargañ e jargilh, drusaat e bironenn, kargañ e vouzelloù, pilat boued, kordañ boued, debriñ a-leizh e zent, pegañ war ar boued a-leizh e zent, kofata, korfata, tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, distagañ ur c'hofad, bourellañ brav e borpant (Gregor), leuniañ e gof, ober ur c'hofad, ober meurlarjez, bastañ krenn d'e naon, en em walc'hañ, en em dafañ ; *du hast dich noch nicht satt gegessen,* n'eo ket tenn warnout c'hoazh, me a wel eo laosk da jiletenn ; *wenn er sich satt gegessen hat,* pa vez bouroun e gof ; *jeder wird sich satt essen können,* leizh kof a vo, boued kof 'zo hag a vo da dout, ne vanko na chervad na gwin, trawalc'h a voued a vo evit gwalc'hañ an holl, peadra a vo war an daol, pep hini a zebro e walc'h hag a evo e roll ; *sich an etwas (dat.) satt essen,* en em walc'hañ gant udb ; *die Schweine konnten sich an Eicheln satt futtern,* ar moc'h a gave mez o gwalc'h ; *sich nicht satt sehen können,* na skuizhañ nepred o vamiñ ouzh udb (Gregor).

2. fastet ouzh, fastet gant, eok gant, ôg gant, lor gant, dizonet diouzh, dic'hoantaet, en em gazet ouzh, erru poazh gant ; *ich habe sein Gerede satt,* skuizhañ a ran o klevet e brezegoù ; *ich habe dieses Amt satt,* aet on lark er garg-se ; *ich habe es satt, ich hab's satt bis obenhin,* rez va boned am eus, me 'zo rentet ôg, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dizonet on diouzh an dra-se, en em gazet on ouzh an dra-se, re eo din, trawalc'h da'm lêr, va gwalc'h am eus a gement-se, va gwalc'h am eus eus an dra-se, aet on tremen skuizh gant an dra-se, deuet on nec'het-marv gant an dra-se, me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, skuizh on (tremen skuizh on, me a zo eok, erru on heug, erru on heuget, faezh on) gant an dra-se, darev on gant an dra-se, eok ha tremen eok on gant an dra-se, heug a ro an dra-se din, heug on gant kement-se, heuget on gant kement-se, leizh va lêr am eus diouzh an dra-se, leizh va lêr am eus gant an dra-se, gwasket on evel un torch-listri, aet eo al loa dreist ar skudell, erru on poazh gant an dra-se, me a zo lor gant an dra-se, brenn ! va revr gant an dra-se ! va gaol ! dreistpenn am eus gant an dra-se, aet on dreist-penn gant an dra-se, me 'zo leun va c'hased gant an dra-se, me 'zo leun va rastell gant an dra-se ; *etwas satt bekommen,* fastañ oc'h ober udb, dont da fastañ gant udb, fastañ diouzh udb.

3. *des Lebens satt,* aet skuizh gant ar vuhez, skuizh o vevañ, c'hoant-mervel gantañ, dizesperet.

4. *satte Farben,* livioù peurvec'h ls.

5. [kimiezh] peurvec'h ; *satte Lösung,* dileizhenn beurvec'h b.

6. [goapaus] *satt sein,* bezañ stad en an-unan, treiñ al leue en an-unan (*e leue ennañ, he leue enni h.a.*), bezañ gwalc'het e youl (Gregor).

sattblau ag. : glas-oabl flamm.

Sattdampf g. (-s,-dämpfe) : burezh peurvec'h b.

Satte b. (-,-n) : pezel b., pezeliad b., skudell b., skudellad b. ; *eine Satte Milch,* ur bezeliad laezh b., ur skudellad laezh b. (Gregor).

Sattel g. (-s, Sättel) : **1.** dibr g., poentell b., poentellenn b. ; *Fahrradsattel,* dibr marc'h-houarn g. ; *gepolsterter Sattel, Polstersattel,* golc'hedenn b. ; *einem Pferd den Sattel abnehmen,* dizibrañ ur marc'h ; *sich in den Sattel schwingen,* marc'hañ e varc'h, bezañ en ul lamm war dibr e varc'h, en em strinkañ war dibr e varc'h ; *ohne Sattel reiten, ungesattelt reiten,* marc'hegezh dizibr, mont dizibr war varc'h ; *vom Sattel fallen,* divarc'hañ, distleugañ, kouezhañ a-ziwar e varc'h, tapout ul lamm-marc'h, pakañ ul lamm-marc'h, kouezhañ diwar e varc'h ; *fest im Sattel sitzen,* **a)** bezañ marc'het-mat, bezañ start war e zibr ; **b)** [dre skeud.] bezañ start war e dachoù (war e sichenn, war e elloù), bezañ diazezet mat e c'halloud ; [dre skeud.] *sich im Sattel halten,* chom divrall (start) war e sichenn, bezañ start war e dachoù, mirout divrall e c'halloud, delc'her e droad er par ; [dre skeud. ha ster rik] *jemanden aus dem Sattel werfen, jemanden aus dem Sattel heben,* divarc'hañ u.b. ; *er wurde aus dem Sattel gehoben,* taolet e voe d'an traoñ diwar e varc'h, tumpet e voe diwar e varc'h, diskaret e voe diwar e varc'h, divarc'het e voe ; [dre skeud.] *jemanden aus dem Sattel heben,* reiñ lamm (reiñ douar) d'u.b., divarc'hañ (distroadañ) u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b., leternañ u.b., lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, astenn u.b. war ar bratell, skubañ dindan botoù u.b. ; *der Typ sitzt fest im Sattel, der Typ ist nicht aus dem Sattel zu werfen, der Typ ist nicht aus dem Sattel zu heben,* hennezh 'zo dizistroadus ; *jemanden in den Sattel heben,* ober (toullañ) evit u.b., reiñ biz (reiñ lañs) d'u.b., dougen dorn d'u.b., degas u.b. en e jeu ; *in allen Sätteln gerecht sein,* bezañ gouest da gavout ar poell e pep kudenn, gouzout e ziluzioù e pep degouezh, gouzout ober ganti e pep degouezh, gouzout en em ober e pep degouezh, kavout atav ur voaien da zibunañ e gudenn, gouzout mat war peseurt avel sturiañ e vatimant, bezañ dilu, gouzout lakaat e ouel diouzh e avel, na vezañ moñs, na vezañ mogn, na vezañ mogn e zivrec'h, na vezañ mañchek, na vezañ ur paotr hualet, malañ diouzh an dour, gouzout ober e gorniad diouzh e vutun, gouzout ober e samm diouzh e dorchenn, gouzout ober e lenn diouzh e drezenn, ober tan diouzh ma vez keuneud, gouzout en em ober diouzh e blanedenn (diouzh an amzer), gouzout treizhañ diouzh an amzer ; *er ist in allen Sätteln gerecht,* forzh kaer a zo e sach e graf gantañ bepred.

2. [douarouriezh] *Bergsattel,* **a)** kribenn gromm (kern gromm) ur menez b. ; **b)** tachenn izeloc'h etre div grouzell b., kleuzenn b.

3. [sonerezh] gennig g. [*liester* gennigoù], pontig g. [*liester* pontigoù, pontoùigoù] ; *Violinsattel,* pontig a zalc'h kerdin ar violin g., pontig ar violin g.
4. [douarouriezh] antiklinal g. [*liester* antiklinalioù].
5. [louza.] begel g. ; *Nusssattel,* begel-kraoñ b.
6. [korf., mezeg.] *Türkensattel,* dibr turkek g.
Sattelanhänger g. (-s,-) **/ Sattelauflieger** g. (-s,-) : [treuzdougen] ramok karr-samm hanter-stlej g., ramok sammgarr g.
Sattelbaum g. (-s,-bäume) : korbell-dibr g., korbell-bas g., korbell g., krommellenn an dibr b. ; *vorderer Sattelbaum,* korbell a-ziaraok g. ; *hinterer Sattelbaum,* korbell a-ziadreñv g.
Sattelbogen g. (-s,-/-bögen) : **1.** korbell-dibr g., korbell-bas g., korbell g., krommellenn an dibr b. ; **2.** [tisav.] gwareg vriataek b., gwareg kildroek b.
Satteldach n. (-s,-dächer) : toenn div bantenn b.
Satteldecke b. (-,-n) : pallenn-marc'h g.
Satteldruck g. (-s,-drücke) : [kezeg] gwaskadenn gein b., bronduadur kein g.
sattelfest ag. : sonn war e stleugoù, divrall, marc'het-mat, start war e zibr.
sattelförmig ag. : [douarouriezh] antiklinal ; *sattelförmige Falte,* antiklinal g.
Sattelfortsatz g. (-es,-sätze) : [korf.] baleg gwelek g.
Sattelgurt g. (-s,-e) : senklenn an dibr b. ; *einem Pferd den Sattelgurt abnehmen,* disenklennañ dibr ur marc'h ; *seinen Sattelgurt abwerfen,* disenklennañ e zibr.
Sattelhandwerk n. (-s,-e) : dibrerezh g., bourellerezh g.
Sattelholz n. (-es,-hölzer) : [tisav.] botez b. [*liester* botezoù].
Sattelkissen n. (-s,-) : **1.** azdibr g. ; **2.** panell-vas b. [*liester* panelloù-bas].
Sattelknecht g. (-s,-e) : paotr-kezeg g., palefrigner g.
Sattelknopf g. (-s,-knöpfe) : pommell an dibr b., pommellenn an dibr b., korbell a-ziaraok g.
Sattelkorb g. (-s,-körbe) : karavell b.
Sattelkraftfahrzeug n. (-s,-e) **/ Sattelmotorfahrzeug** n. (-s,-e) : sammgarr-ramoker g. [*liester* sammgirri-ramoker].
satteln V.k.e. (hat gesattelt) : **1.** dibrañ ; *ein Pferd satteln,* dibrañ ur marc'h, lakaat an dibr war gein e varc'h ; **2.** [kr-l] *früh gesattelt, spät geritten,* gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - ne gresk ket ar geot en ur sachañ warno - an hini a zalc'h a dizh, an hini a red a skuizh - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwen a ve da bakañ - karrig a red ne bad ket - bale skañv ha gwelet a-bell eo merk un den a-boell - an hini a ya fonnus a ya pell an hini a ya difonn a ya gwell - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - mat ha buan n'int ket unan - re a herr n'eo ket mat - ne dalv ket mont d'ar red, gwelloc'h eo mont abred - hirañ amzer, aesañ labour - rodig a dro a ra bro, rodig a red ne bad ket - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yann ha buan-ha-buan e vez divragezet Mari-Jan - a-van-da-van ez a merenn da goan - tammig-ha-tammig ez a ar marc'h gant ar big - tamm-ha-tamm e teu ar verc'h da vamm - kammed-ha-kammed e reer tro ar bed ; **3.** [dre skeud.] *gesattelt,* lipet, peurgempenn, prest da vont, war vont kuit, dibret e varc'h da vont.
Sattelnase b. (-,-n) : fri kleuz e gein g., fri kleuz e gribenn g., fri kleuz e walenn g., fri puñset e gribenn g., fri puñset e walenn g., fri puñset e gein g., P. fri keinbant g.
Sattelpferd n. (-s,-e) : marc'h-dibr g.
Sattelpistole b. (-,-n) : pistolenn-dibr b.
Sattelplatz g. (-es,-plätze) : [redadeg kezeg] pouezlec'h g.
Sattelpolster n. (-s,-) : sac'h-torchenn g.
Sattelraum g. (-s,-räume) : dibrerezh b.
Sattelscheide b. (-,-n) : feur-korbell g., feur-dibr g.
Sattelschlepper g. (-s,-) : [karr-samm] **1.** ramoker hanter-stlej g. ; **2.** karr-samm hanter-stlej g., sammgarr-ramoker g. ; *Anhänger eines Sattelschleppers,* ramok karr-samm hanter-stlej g., ramok sammgarr g.
Sattelstorch g. (-s,-störche) : [loen.] c'hwibon beg-dibr b.
Satteltasche b. (-,-n) : **1.** sac'h-torchenn g. ; **2.** karavell b., sac'h-dibr g.
Satteltrunk g. (-s,-trünke) : banne glac'harig g., glac'harig g./b., banne partañs g., loaiad diwezhañ a-raok dispartiañ b. ; *den Satteltrunk nehmen,* pakañ ur banne glac'harig.
Sattelzeug n. (-s) : dibrerezh g., sternaj g., harnez g.
Sattelzug g. (-s,-züge) : sammgarr-ramoker g. [*liester* sammgirri-ramoker].
sattgelb ag. : melen-flamm.
sattgrün ag. : glas-gwer flamm.
Sattheit b. (-) : **1.** gwalc'h g., gwalc'hder g., gwalc'hded b. g. ; **2.** [livioù, tonioù] kreñvder g.
sättigbar ag. : [kimiezh, bev., tekn.] peurvec'hiadus.
Sättigbarkeit b. (-) : [kimiezh, bev., tekn.] peurvec'hiadusted b.
sättigen V.k.e. (hat gesättigt) : **1.** dinaoniañ, bouneac'hiñ, ratouzañ, dic'hoantañ, terriñ e naon da, terriñ e anken da, gwalc'hañ, ober fonn, bezañ fonnus ; *bis zum Überdruss sättigen,* fastañ, bounezhiñ ; *gesättigt,* gwalc'het, war e walc'h, leun, leizh, reut-kof, karget e gof, leun e gorf, terket, bounezhet, torret e naon dezhañ, torret e anken dezhañ ; *gesättigt sein,* bezañ war e walc'h, kaout e walc'h, bezañ bet e walc'h, bezañ bet leizh-kof, bezañ bounezhet ; *ich bin gesättigt,* debret em eus va razh, me a zo leun, va gwalc'h am eus, va gwalc'h am eus bet, leizh va gwalc'h am eus bet, leun va c'hof am eus, karget em eus va bouzelloù, leun eo va sac'h, karget eo va sac'h, leun eo va c'hof, trawalc'h am eus bet, leun eo va c'heusteurenn, tenn eo war va begel, debret em eus da darzhañ, tenn eo va jiletenn, me a zo ront va jiletenn, leizh-kof am eus bet, leun on, leizh on ; *einmal gut gesättigt gingen sie schlafen,* pa voent leizh ez ejont da gousket.
2. [dre skeud.] terriñ, dic'hoantañ, bastañ da, gwalc'hañ ; *seinen Hass sättigen,* seveniñ (gwalc'hañ, tremen) e gasoni, bastañ d'e gasoni, terriñ e gasoni ; *ihren Hass gegen ihren Vater hat sie noch nicht gesättigt,* n'eo ket gwalc'het c'hoazh he c'hasoni ouzh he zad.
3. [kimiezh, bev., tekn.] peureuvriñ, peurintrañ, peurleuniañ, peurgargañ, soulgargañ, peurvec'hiañ ; *nicht sättigen,* amvec'hiañ ; *gesättigte Lösung*, dileizhenn beurvec'h b. ; *gesättigte Luft,* aer peurvec'h g. ; *eine Farbe sättigen,* peurvec'hiañ ul liv ; [bev.] *gesättigte Fettsäuren,* trenkennoù druz peurvec'h ls. ; [douarouriezh, hidrologiezh] *gesättigte Zone,* gwelead freatek g. ; [armerzh.] *gesättigter Markt,* nevid peurvec'hiet g., marc'had peurvec'hiet g.
V.em. : **sich sättigen** (hat sich (ak.) gesättigt) : debriñ gwalc'h e galon, debriñ leizh e walc'h, debriñ ouzh e naon, debriñ leizh e gof, debriñ e leizh, debriñ e youl, debriñ e begement, debriñ e roll, debriñ e walc'h ; *sich mit etwas sättigen,* debriñ (evañ) udb gwalc'h e galon, kargañ e vouzelloù gant udb, ober meurlarjez, leuniañ e gof betek ar skoulm gant udb.
sättigend ag. : **1.** [boued] dinaon, bastus, gwalc'hus, fonnus, ... a ra fonn, ... a ra fonn vat ; *sättigende Suppe,* soubenn walc'hadenn b. ; *nicht sättigende Nahrung,* boued diwalc'h g. ; **2.** [kimiezh, bev., tekn.] peurvec'hius.
Sättiger g. (-s,-) : [tekn.] peurvec'hier g. [*liester* peurvec'hieroù].
Sättigung b. (-) : gwalc'h g., gwalc'hadur g., gwalc'hadenn g., gwalc'hder g., gwalc'hded b., leizh g., peurgarg b., peurvec'h g., peurvec'hiadur g., peurintradur g., soulgarg b. ; *die Sättigung des Marktes*, peurvec'hiadur ar marc'had (an nevid) g.
Sättigungsgrad g. (-s,-e) : derez peurvec'hiadur g.
Sättigungsmittel n. (-s,-) : [tekn.] peurvec'hier g. [*liester* peurvec'hieroù].

Sättigungspunkt g. (-s,-e) : poent peurvec'hiadur g.
Sattler g. (-s,-) : dibrer g., boureller g., gwakolier g., piker-lêr g., harnezer g., harnezour g.
Sattlerei b. (-,-en) : **1.** [stal] dibrerezh b., bourellerezh b. ; **2.** [micher] dibrerezh g., bourellerezh g.
Sattlerhandwerk n. (-s) : dibrerezh g., bourellerezh g.
Sattlerin b. (-,-nen) : dibrerez b., bourellerez b., gwakolierez b., pikerez-lêr b., harnezerez b., harnezourez b.
sattrot ag. : ruz-bev, ruz-kel, ruz-flamm.
sattsam Adv. : a-walc'h, kreñvoc'h eget justoc'h, muioc'h eget nebeutoc'h ; [dre skeud.] *das ist sattsam bekannt,* an holl er goar, ar brud-se a zo a bep tu, an holl a oar a-walc'h an dra-se, n'emañ ket se da c'houzout gant an dud.
Sattsamkeit b. (-) : bastusted b., gwalc'husted b.
Sattsein n. (-s) : gwalc'h g., gwalc'hder g., gwalc'hded b. g. ; *übermäßiges Sattsein,* stambouc'h g., tenngof g.
Sätuch n. (-s,-tücher) : sac'h had g.
Saturei b. (-) : [louza.] santurig g., savouri g.
saturiert ag. : peureuvret, peurintret, peurleuniet, peurgarget, soulgarget, peurvec'hiet, peurvec'h ; [armerzh.] *saturierter Markt,* nevid peurvec'hiet g., marc'had peurvec'hiet g.
Saturn g. (-s) : [stered./mojenn.] Sadorn g. ; *die Ringe des Saturn,* gwalennoù Sadorn ls. ; *die Monde des Saturn,* loarennoù Sadorn ls. ; *Titan ist der größte Mond des Planeten Saturn,* Titan eo brasañ loarenn Sadorn.
Saturnalien ls. [istor, Henamzer] *die Saturnalien,* gouelioù Sadorn ls.
Saturnringe ls. : [stered.] gwalennoù Sadorn ls.
Saturnismus g. (-) : [mezeg.] sadornenn b., kontammidigezh gant ar plom b., plomegezh b., saturnegezh b.
Satyr g. (-s/-n,-n/-e) : [mojenn.] satir g. [*liester* satired], den-bouc'h g. [*liester* tud-vouc'h].
satyrartig ag. : satirek, e doare ur satir, e doare ar satired, a-zoare gant ur satir, a-zoare gant ar satired, a-seurt gant ur satir, a-seurt gant ar satired.
Satyriasis b. (-) : [mezeg.] satiriazis g. ; *von Satyriasis betroffener Mann,* satiriazeg g. [*liester* satiriazeien].
satyriasisch ag. : [mezeg.] satiriazek.
Satyromanie b. (-) : [mezeg.] satiriazis g. ; *von Satyromanie betroffener Mann,* satiriazeg g. [*liester* satiriazeien].
Satyrspiel n. (-s,-e) : [lenn.] satirarvest g.
Satz g. (-es, Sätze) : **1.** [yezh.] frazenn b., frazennad b., lavarenn b., pozenn b. ; *übergeordneter Hauptsatz,* pennlavarenn b. ; *Hauptsatz als selbstständig vorkommender Satz,* lavarenn dizalc'h b. ; *Nebensatz, subordinierter Satz,* islavarenn b., lavarenn isurzhiet b. ; *beigeordneter Satz, nebengeordneter Satz,* kenlavarenn b., lavarenn kenurzhiet b. ; *eingeschalteter Satz, eingeschobener Satz,* gennlavarenn b., lavarenn gennet b. ; *Beisatz,* kenlakadenn b. ; *Temporalsatz,* islavarenn-amzer b. ; *Finalsatz,* islavarenn a verk ar pal b. ; *Konsekutivsatz,* islavarenn a verk an heuliad b. ; *Sätze aneinanderreihen,* kenheuliañ frazennoù ; *einen Satz an die Wandtafel schreiben,* skrivañ ur frazenn ouzh an daolenn ; *Schachtelsatz,* frazenn gwall luziet b., frazenn rouestlet b., frazenn fuilhet b., frazenn fandrouilhek b., frazenn rodellet b., frazenn widilius b. ; *der Schwung eines Satzes,* lusk ur frazenn g.
2. tezenn b., pennreolenn b., pennaenn b., gwirienn b., savelenn b. ; *mathematischer Satz,* teorem g., delakadenn b. ; *einen Satz darlegen, einen Satz formulieren,* delakaat ; *Grundsatz,* pennaenn b., savelenn b., gwirienn b. ; *Satz von Avogadro,* savelenn Avogadro b. ; *den Beweis eines Satzes führen,* dienaat un delakadenn, prouiñ un delakadenn ; [preder.] *Satz vom zureichenden Grund,* pennaenn an abeg (an arbenn) bastus b. ; [preder.] *Satz vom ausgeschlossenen Dritten,* pennaenn an trede bezuster er-maez b., pennaenn an trede ezlakaet b. ; [preder., Leibniz] *Satz der Identität der Ununterscheidbaren,* pennaenn an diziforc'hadoù b., pennaenn unded an diziforc'hadoù b. ; [preder., Schopenhauer] *Satz vom zureichenden Grunde des Werdens,* pennaenn poell spirus an dedreiñ b. ; [preder., poelloniezh] *Satz vom Widerspruch, Satz vom ausgeschlossenen Widerspruch,* pennaenn an andislavar b.
3. [gwir] reizhenn b. ; *Rechtssatz,* reizhenn wirel b.
4. [sonerezh] luskad g. ; *der dritte Satz einer Symphonie,* trede luskad ur sonadenn g. ; *der erste Satz,* al luskad kentañ g.
5. [moull.] lizherennadur g. ; *neuer Satz,* adlizherennadur g. ; *glatter Satz,* lizherennadur unvan g. ; *gesperrter Satz,* lizherennadur distanket g. ; *etwas in den Satz geben,* kas ur pennad-skrid da vezañ lizherennet, lakaat lizherennañ udb, reiñ udb da lizherennañ ; *den Satz umbrechen,* pajennaozañ, aozañ ar bajenn, aozañ ar pajennoù, maketenniñ.
6. lamm g. [*liester* lammoù, lemmen], sailh g., sailhadenn b., lamm-sailh g., draskadenn b. ; *mit einem Satz,* en ul lamm, en ur sailh, a-lamm-kaer ; *in Sätzen,* a-lamm, a-lemmen, a-lammoù ; *mit einem Satz ist sie über die Mauer gesprungen,* gwintañ a reas ul lamm dreist ar voger, lammat a reas dreist ar voger, en ul lamm edo en tu all d'ar voger, mont a reas en ur sailhadenn en tu all d'ar voger ; *mit einem Satz trinken,* ober toull founilh, ober toull flokon, ober toull foulin, evañ d'un taol-lonk, ober un taol c'hwitell, evañ en ul lonkadenn (en ur c'hrogad, stag-penn, a-stag-penn, hep distokañ, hep diskrog, en ul lamm, en ul lonkad, hep distekiñ diouzh e werenn, en un analad, en ur redadenn, en un tenn, en un tennad, en ur sachad, en un takad, en un troc'h, en ur gouzougad), klapañ e werennad, sec'hiñ ar pod war an taol kentañ, evañ kuit a zistokañ diouzh e werenn.
7. rumm g., rummad g., re g. ; *ein Satz Tassen,* ur rumm tasennoù g., ur rummad tasennoù g. ; *ein Satz Werkzeuge,* ur rumm(ad) binvioù g. ; *ein Satz Reifen,* ur rumm bandennoù-rod g., ur rummad bandennoù-rod g., ur rumm aezhanroioù g. ; *ein Satz Hufeisen,* ur gwisk hern g. ; *ein Satz Würfel,* un diñsoù g., ur re diñsoù g. ; *ein Satz Kegel,* ur rummad kilhoù g., ur c'hilhoù g. ; [sonerezh] *ein Satz Saiten,* ur re gerdin g.
8. [mat., poelloniezh] erganad g. ; *Disjunktivsatz,* erganad disglenadek g. ; *unentscheidbarer Satz,* erganad anskaradus g. ; *induktiver Satz,* erganad anren g. ; [poelloniezh] *hypothetischer Satz,* lavarenn debiñ b.
9. [fizik] pil g. ; *galvanischer Satz,* pil Volta g.
10. [loen] neizhiad g., torad g., klodad g., nodad g., had-pesked g., munus str., lambaj g. ; *ein Satz Hasen,* un neizhiad (un torad, ur c'hlodad, un nodad) gedon g.
11. feur g., feurroll g., barem g., skeul b. ; *überhöhter Satz,* dreistfeur g. ; *Diskontsatz,* feur diskontañ g. ; *Zinssatz,* feur kampi g., feur ar c'hampi g. ; *der Prozentsatz,* an dregantad g. ; *das geht über meinen Satz hinaus,* re verr on war va c'hezeg, re verr eo ar c'hrog ganin, staget on re verr, re verr on gant an arc'hant evit prenañ an dra-se, re verr eo an arc'hant ganin evit ober an dra-se, re just eo an arc'hant ganin evit ober an dra-se, n'em eus ket a aez da brenañ an dra-se, n'em eus ket a-walc'h a aez evit ober an dra-se.
12. gouelezenn b., gouelezennad b., goueledenn b., lec'hid g., lec'hidad g., lec'hidenn b., mamm b., tevaj g., li g., markaj str., markenn b., markoù ls., markoumelloù ls., maskloù ls., markinoù ls., dilavadur g., dilav g., gwaskadur g., koc'hien str., mal g. ; *Kaffeesatz,* mal kafe g., malachoù ls., markoù kafe ls. ; *Weinsatz,* tevion ar gwin g.
13. [tisav.] diazez g., diazezad g., diazezadenn b.
14. [tennis] set g., mañchad g.
15. [c'hoarioù arc'hant] skod g., skodenn b., arc'hant broket g.
satzartig ag. : [*a sell ouzh* ***Satz***[12]] gouelezennek, e doare ur ouelezenn, a-zoare gant ur ouelezenn, a-seurt gant ur ouelezenn.
Satzaussage b. (-,-n) : [yezh.] ardaolad g., prezegad g.

Satzbau g. (-s) : [yezh.] frammadur g., frazennadur g., frazennerezh g., ereadur g., framm ur frazenn g.
Satzbildungslehre b. (-) : [yezh.] ereadurezh g., frazennadur g., frazennerezh g., kevreadur g., kevreadurezh b.
Satzfehler g. (-s,-) : [moull.] vi-koukoug g., fazi moullañ g., mank g.
Satzfunktion b. (-,-en) : [mat.] kevreizhenn erganadel b.
Satzgefüge n. (-s,-) : [yezh.] frazenn gemplezh b.
Satzgegenstand g. (-s,-gegenstände) : [yezh.] rener g., gerrener g.
Satzglied n. (-s,-er) : [yezh.] rannfrazenn b., rummenn ger b., kenelfenn ur frazenn b., kenstrollad gerioù g., kenstrollad anvioù g., strollad gerioù kenaozet g., strollad anvioù kenaozet g.
Satzgliederung b. (-,-en) : kevaotadur ar frazenn g.
Satzlehre b. (-) : [yezh.] ereadurezh g., frazennadur g., frazennerezh g., kevreadur g., kevreadurezh b.
Satzmehl n. (-s,-e) : amil g., ampez g., fekul g.
Satzmelodie b. (-,-n) : [fonetik, yezh.] tonadur g., eolez g.
Satzspiegel g. (-s,-) : [moull.] gorread talvoudus ur bajenn g., gorread talvoudus un enebenn b., foñs steuñvennek g.
Satzteich g. (-s,-e) : pesklenn b.
Satzteil g. (-s,-e) : [yezh.] rannfrazenn b., kenelfenn ur frazenn b.
Satzung b. (-,-en) : **1.** statud g., reolenn-diazez b., reizhennoù ls., reoliadur g., reolennadur g., reizhadur g., reizhadurezh b., reizhennadur g., dezvad g., pennsturienn b. ; *die Satzung eines Vereins aufstellen, die Satzung eines Vereins aufsezten,* sevel reizhennoù ur gevredigezh, sevel dezvad ur gevredigezh, reizhennañ ur gevredigezh ; **2.** [armerzh.] dezvad gwirel g. ; **3.** [relij.] dogm g., penngredenn b., penngelennadur g., pennwirionez b., penngelennadurezh b., reolenn b., reizhenn b.
satzungsgemäß ag. : diouzh ar statudoù, hervez ar statudoù, hervez ar reizhennoù.
Satzungsklausel b. (-,-n) : diferadenn statudel b.
satzungmäßig ag. : statudel.
satzungswidrig ag. : kontrol d'ar statudoù.
Satzvariable anv-gwan kadarnaet. b. *pe* anav-kadarn b. (-,-n) : [mat.] argemmenn erganadel b.
satzweise Adv. : **1.** a-lamm, a-lemmen, a-lammoù, a-sailhoù ; **2.** [yezh.] frazenn-ha-frazenn.
Satzzeichen n. (-s,-) : arouezenn boentaouiñ b. ; *mit Satzzeichen versehen,* poentaouiñ.
Sau b. (-, **1., 3., 4.** Säue / **2.** Sauen) : **1.** [*liester* Säue] gwiz b. [*liester* gwizi] ; *junge Sau,* porc'hellez b., gwizig b. [*liester* gwiziig] ; *junge erwachsene Sau,* hadenn b. ; *Sau mit Ferkeln,* groll b. [*liester* grolled], banv b. [*liester* banved / binvi] ; *das Grunzen der Sau, wenn sie sich im Dreck wälzt,* soroc'h ar wiz o torimellat er fank g., soroc'h ar wiz o rodellañ er fank ; *die Sau zum Eber führen,* kas ar wiz d'an hoc'h ; *die Sau hat geworfen, die Sau hat abgeferkelt,* moc'het eo ar wiz, moc'hañ he deus graet ar wiz, porc'hellet eo ar wiz, perc'hellet eo ar wiz, troet eo ar wiz, klodet eo ar wiz, dozvet eo ar vanv, dozvet eo ar wiz, ar wiz he deus dozvet he ferc'hell, flutet he deus ar wiz he moc'h munut, flutet eo ar wiz ; *die Sau hat Ferkel,* ar wiz a zo moc'h warni, ar wiz a zo perc'hell bihan warni ; *die Sau von ihren Ferkeln trennen,* divoc'hañ ar wiz ; *die Sau ist brünstig,* tourc'ha a ra ar wiz, hoc'ha a ra ar wiz, moc'ha a ra ar wiz, o c'houlenn porc'hell emañ ar wiz, friantiz a zo gant ar wiz, ar wiz a zo friantiz enni, emañ ar wiz e reuz tourc'h, emañ ar wiz e c'hoant tourc'h, c'hoant tourc'h a zo gant ar wiz, ludik eo ar wiz, lupr emañ ar wiz, aet eo ar wiz e gwentl-par, gwentl-par a zo gant ar wiz ; **2.** [*liester* Sauen] *wilde Sau*, gwiz-ouez b. ; *junge wilde Sau,* porc'hellez-ouez [*liester* porc'hellezed-gouez] ; **3.** [dre skeud.] [*liester* Säue] ; **a)** P. *Drecksau,* bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen g., kroc'hen gagn g., den brein betek mel e eskern g., lec'hidenn a zen fall g., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., penn joskenn g., penn klouk g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g., gast b., viltañs g., vilbezh g., liboudenn b., porc'hellegez b., kañfantenn ar vazh lous b., libouz g., libouzell b., libouzenn b., charlezenn b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., libourc'henn b., landourc'henn b., torchlistri g., kontronenn b., kontronenn lous b., kailharenn b., kailhareg g., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., strouilhenn b., bastrouilhenn b., groll b., pemoc'h lous g., porc'hell lous g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., chuchuenn lous b., loudourenn b., louzenn b., louzell b., fourkailh b., flegenn b., porc'hell g., louz g., gwiz lous b., truilhenn b., strakouilhenn b., loustoñ g., louskod g., louveg g., louvidig g., louvigez b., lousken b., hudurenn b., stlabezenn b., kontronenn b., kontronenn lous b., kailhostrenn b., strodenn b. (Gregor) ; **b)** *die Nachbarn haben die ganze Nacht die Sau rausgelassen,* pebezh termaji a zo bet gant an amezeien a-hed (hed, dre hed) an noz, un talabao hag ur cholori ar gwashañ a zo bet gant an amezeien an noz-pad, un huch hag ur youc'h ar gwashañ a zo bet gant an amezeien an noz-pad, foar (ur sabat, cholori, boulorgn, un talabard, un todilhon, un todion, un doumpi, ur you hag un hemolc'h spontus, ur jabadao, karnaj, ur geusteurenn, ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat, un tolompi spontus) a zo bet gant an amezeien a-hed (hed, dre hed) an noz, brud (trouz, karnaj, reuz, freuz, freuz ha reuz, ur vosenn, jabadao, tousmac'h, un todion an diaoul) o deus bet graet an amezeien an noz-pad, tousmac'het o deus bet an amezeien an noz-pad, lakaat fourgas o deus bet graet an amezeien an noz-pad, c'hoariet (graet) o deus bet an amezeien an diaoul hag e bevar an noz-pad, graet o deus bet an amezeien an diaoul hag e gerniel an noz-pad, toumpial (tournial, todioniñ, cholorial, sabatiñ) o deus bet graet an amezeien a-hed (hed, dre hed) an noz, kaset o deus bet an amezeien karbac'h a-hed (hed, dre hed) an noz, c'hoariet o deus bet an amezeien o loened a-hed (hed, dre hed) an noz ; **c)** *Perlen vor die Säue werfen,* teuler perlez dirak ar moc'h, hadañ perlez e-touez ar moc'h (e-touez ar mez moc'h), reiñ bleud flour (flour gwinizh) d'ar moc'h, reiñ gwinizh d'ar moc'h ; **d)** P. *das ist unter aller Sau,* se a zo bezañ un etev memes tra ! ur vezh ruz eo kement-se ! ur vezh ruz ! fae ganti ! mezh warni ! ur mezh-e-envel eo an dra-se ! se 'zo an diwezhañ ! dipitus eo kement-se ! falloc'h n'eus ket ! ; **e)** P. *etwas zur Sau machen,* grilhañ udb, fregañ udb, drailhañ udb, drastañ udb, frigasañ udb, frikañ udb, lakaat udb da darzhañ, freuzañ udb, terriñ, udb, peurderriñ udb, strinkañ udb a dammoù, brevennañ udb, diskolpañ udb, distrujañ udb, dismantrañ udb, difoeltrañ udb, foeltrañ udb, dibarfoeltrañ udb, frailhañ udb, dibarfreuziñ udb, gwastañ udb, peurwastañ udb, netraiñ udb, dic'hastañ udb, dizalbadiñ udb, findaoniñ udb, dizeeunañ udb, mazaouiñ udb, mazaouiñ pizh udb, euveriñ udb, gwallegañ udb, mekaat udb, diwikefreañ udb, miñsañ udb, broustañ udb, direizhañ udb, fontañ udb, finfontañ udb, dispenn udb ; **f)** *P. er wurde zur Sau gemacht,* klevet traoù en doa graet, graet ez eus bet un dañs hep soner gantañ, bet en doa ur vuhez, langaj en doa bet, soroc'h en doa bet, ur guchenn en doa klevet, ur guchenn en doa paket, klevet en doa e santa maria, gourdrouzet c'hwek e oa bet, klevet en doa ar gousperoù war an ton bras, klevet en doa e jeu, tapet en doa trouz, tapet en doa kroz, kroz en doa klevet, klevet en doa storlok, paket (kavet, tapet, klevet) en doa e begement,

klevet en doa ur chapeled, lavaret e voe e begement dezhañ, rannet e voe e damm dezhañ, roet e voe e stal dezhañ, klevet en doa e anv mat, klevet en doa e holl anvioù, klevet en doa e seizh seurt ruz, klevet en doa ar seizh mil, klevet en doa e bater, bet en doa pater ha prezegenn da selaou, klevet en doa seizh gwirionez an diaoul, tapet en doa pironed, paket en doa pironoù, klevet en doa anezhi, tapet en doa anezhi, bet en doa anezhi da bakañ, kanet e voe e jeu dezhañ, lavaret e voe e jeu dezhañ, lardet e voe e billig dezhañ, pasket e voe e draoù dezhañ, kannet e voe e gouez dezhañ, kannet e voe e roched dezhañ, kanet e voe ar mil seurt ruz gantañ, lavaret e voe ar seizh seurt ruz dezhañ, lavaret e voe ar seizh mil dezhañ, lavaret e voe e sant Nikodem dezhañ, malet e voe gros dezhañ, koueziet e voe e benn dezhañ, kivijet e voe tonenn e benn dezhañ, klevet en doa ur vosenn, klevet en doa ur vuhez ; **4.** [sport, bouloù] mestr g., mestr bihan g., pinaou g. ; *schieß die Sau weg !* ro ur vazhad d'ar mestr ! ro dain d'ar mestr ! boul d'ar mestr ! ; *eine Kugel von der Sau wegschießen,* distokañ diwar-dro ar mestr ; *den Abstand zweier Kugeln zur Sau messen,* muchañ.

Sauarbeit b. (-,-en) : **1.** labour mac'homet (moc'het, mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls. ; **2.** kozh labour g., gast a labour g., gast a vicher b., labour gaoc'h g., labour kaoc'h g., labour lazhus g., lazh-korf g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad g., aner g., lazh g., lazh tud g., labour dreistpenn g., kouez g., disec'h-tud g., kole d'ober g., torr-korf g., klogor str., charre g., chastre g.

sauber ag. : **1.** naet, prop, dilastez, distlabez, brintin, difank, digatar, digailhar, distrouilh, disaotr, divastar, fraezh, fresk, koujourn, dibikouz, kempenn, onest ; *ihr Haus wird sauber gehalten,* he zi a vez dalc'het naet, he zi a vez dalc'het gant neuz ; *ein sauber gehaltenes und sorgfältig aufgeräumtes Haus,* un ti turgn g., un ti kempenn g., un ti kempenn ha dilastez g. ; *sein Haus sauber und ordentlich halten,* derc'hel e di naet ha kempenn ; *die Kinder sauber und ordentlich halten,* delc'her ar vugale dibikouz ; *ein zwar bescheidenes aber sauberes Haus,* un ti dister, met dilastez g. ; *ich staunte über die saubere Ordnung, die in so einem ärmlichen Haus herrschte,* souezhet e voen o welet koulz neuz en un ti ken paour ; *saubere Strände,* aod naet ha kempenn g./b. ; *sauber werden,* naetaat, onestaat, propaat, puraat ; *sauber machen,* naetaat, kempenn, dilastezañ, dilouzañ, difankañ, distlabezañ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, propaat, purañ, puraat, difallañ, digousi, digousiañ, disaotrañ, didarasañ, digailharañ, distronkiñ, divastrouilhiñ, onestaat, riñsañ, spurjañ, digaoc'hañ ; *die Küche sauber machen,* naetaat ar gegin ; *ich habe bei mir noch nicht sauber gemacht,* va zi am eus lezet da gempenn ; *ein Zimmer sauber halten,* delc'her naet ur gambr ; *sich (dat.) die Ohren sauber machen,* skarzhañ e zivskouarn, karzhañ e zivskouarn ; *sich (dat.) die Nägel sauber machen,* skarzhañ e ivinoù, karzhañ e ivinoù ; *sauber waschen,* gwalc'hiñ naet ; *sauber gekleidet,* gwisket kempenn, gwisket mistr, gwisket turgn, dilhadet mat, stipet mat, gwisket prop ; *saubere Arbeit verrichten,* ober e labour gant aket, ober labour vat, kaout ur maneur mat, ober mat e bost, ober labour brop, ober prop e labour ; *saubere Arbeit,* labour gempenn g. ; *eine saubere Arbeit,* ul labour kempenn g. ; [goapaus] *eine saubere Arbeit !* ma, prop eo ! pebezh stalbez ! biskoazh bravoc'h tra ! bravat stad ! diouzh ar c'hentañ ! te 'oar anezhi, te ! ; *ein sauberer Vogel,* nag ul labous a zen ! pebezh ibil ! pebezh lañfre ! pebezh labous toc'hor ! pebezh ibil treut ! pebezh gwall ibil a baotr ! pebezh akariod ! ; *etwas sauber abschneiden, etwas sauber durchschneiden, etwas sauber schneiden,* troc'hañ c'hwek udb, troc'hañ lip udb ; [tr-l] *etwas sauber abschreiben,* adskrivañ sklaer ha fraezh e damm brouilhed, lakaat udb fraezh ha sklaer dre skrid, skeiñ udb fraezh ha sklaer war ar paper, adskrivañ kempenn udb ; **2.** onest ; *das ist nicht ganz sauber,* n'eus ket doare vat gant kement-se, feson fall a zo gant an afer, n'emañ ket kement-se diouzh ar reizh, koad-tro a zo en afer-se, amsklaer eo an afer, c'hwezh ar rost 'zo gant an afer, c'hwezh ar suilhet 'zo gant an afer, toull eo ar billig tu pe du, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, vi pe labous a zo gant ar yar, pig pe vran a zo, ned a ket klok, ned a ket diroufenn an traoù, un ibil bennak a zo a-dreuz ; *er ist nicht ganz sauber,* n'eo ket doareet mat, temzet fall eo, koad-tro a zo ennañ, an den-se a zo koad-tro ouzh e ober, hennezh ez eus koad a-dreuz ennañ, un dra bennak a zo kamm en e gordenn, gwe (tro) a zo en e gordenn, un den daoubleg a zo anezhañ, hennezh a zo ur minor-plouz, n'eus ket tres kristen warnañ, digatolik eo e enebañs.

Säuberer g. (-s,-) : naetaer g., spurjer g.

Sauberfrau b. (-,-en) : [dre fent] plac'h direbech a-hervez b., seurez frank peder botez dindan ar bank b., seurez peder botez b., Gwerc'hez Vari b.

Sauberkeit b. (-) : naetadurezh b., kempennadurezh b., naeted b., naeter g., naetoni b., naetadur g., onestiz b. ; *Sauberkeit fördert Liebe,* lec'h ma vank naetadurezh ne chom ket bev ar garantez ; *alles blitzt vor Sauberkeit,* frotet eo bet pep tra ken na lufr, gourlufr eo pep tra, lakaet eo bet pep tra da luc'hañ, lakaet eo bet pep tra da lufrañ, kempennet naet ha prop eo pep tra, skuriet naet ha prop eo pep tra.

Sauberkeitsfimmel g. (-s) : terzhienn an naetaat b., mania an naetaat g. ; *ihn packt regelmäßig der Sauberkeitsfimmel,* a-reuziadoù e teu dezhañ ar c'hoant d'ober un tamm mat a gempenn, frot-difrot e teu da vezañ a-vareadoù.

säuberlich ag. : **1.** naet, dilastez, distlabez, kempenn ; **2.** *fein säuberlich,* gant evezh bras, gant mil evezh, gant evezh mat, gant preder, gant aked, pizh ha kempenn, sklaer ha fraezh, brav ha kempenn, prop ha brav.

Saubermann g. (-s,-männer) : [dre fent] den direbech a-hervez b., sant ruz e dreid g., sant kolo g., santig kolo g.

säubern V.k.e. (hat gesäubert) : **1.** naetaat, kempenn, dilastezañ, diziblañ, dilouzañ, difankañ, distlabezañ, skarzhañ, karzhañ, ober karzhadenn, propaat, purañ, puraat, difallañ, digousi, digousiañ, disaotrañ, distronkiñ, divastrouilhiñ, didarasañ, digailharañ, onestaat, riñsañ, spurjañ, digaoc'hañ, digramennañ ; *noch einmal säubern,* adkempenn ; *ein Kind säubern,* divalbouzat ur bugel, divabouzañ ur bugel, gwalc'hiñ ur bugel, ober un tamm divastrouilhiñ d'ur bugel, torchañ e veg d'ur bugel ; *den Backofen mit dem Ofenhaken säubern,* skarzhañ ar forn gant ar rozell-gamm, rozellat ar forn ; *eine Sprache säubern,* didrefoediñ ur yezh, reizhañ ur yezh ha skarzhañ diouti ar gerioù estren, ober karzhadenn en ur yezh, c'hwennat an trefoedadurioù diouzh ur yezh ; *gründlich säubern,* digramennañ, P. digaoc'hañ ; *ein Beet von Unkraut säubern,* c'hwennat un ervenn, dilouzaouañ un ervenn, dilastezañ un ervenn ; *von Steinen säubern,* diveinañ ; *von Sand säubern,* didraezhañ ; *das Land vom Gesindel säubern,* dilorañ ar vro, riñsañ an dachenn ; *die Stadt von Huren säubern, die Stadt von Prostituierten säubern,* dic'hastañ kêr ; **2.** [endro] disaotrañ ; **3.** [mezeg.] *eine Wunde säubern,* glanaat ur gouli ; *eine Wunde mit Wasser säubern,* gwalc'hiñ ur gouli gant dour ; **4.** [lu] *die Stadt säubern,* ober ar

riñs e kêr ; *ein Gebiet von Partisanen säubern,* ober riñs war ar bartizaned en un dachenn.
säubernd ag. : naetaus.
Säuberung b. (-,-en) : **1.** naetadur g., naetadurezh b., naetaerezh g., kempenn g., kempennadur g., kempennidigezh b., kempennadurezh b., diziblerezh g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., karzhañ g., skarzhañ g., spurj g., spurjadur g., dilouzadur g. ; **2.** [polit.] skarzhadeg b., karzhadeg b., taol-skarzh g., spurj g., taol purañ g., riñs g. ; **3.** [mezeg.] glanaat g. ; **4.** [lu] riñs g.
Säuberungsaktion b. (-,-en) : **1.** [polit.] skarzhadeg b., karzhadeg b., taol-skarzh g., spurj g., taol purañ g. ; **2.** [lu] taol riñs g. ; *eine Säuberungsaktion vornehmen,* ober un taol riñs, peurriñsañ an dachenn, dilorañ an dachenn.
Säuberungsmittel n. (-s,-) : dizibler g. [*liester* diziblerioù], disaotrer g. [*liester* disaotrerioù], aozad kempenn g., aozad naetaat g., aozad disaotrañ g., aozad diziblañ g., skurier g. [*liester* skurierioù], skarzher g. [*liester* skarzherioù], naetaer g. [*liester* naetaerioù], lijoù g., karzhadur g., skarzhadur g., glanauzenn b.
saublöd ag. **/ saublöde** ag. : *er ist saublöd,* hennezh a zo brizh da vat, hennezh a zo en tu all da ziot, aet eo divoued e benn, ur penn ki a zo anezhañ, gars eo evel ur penton, gars eo evel e dreid, sot eo evel ur pod kouez, hennezh a zo tapet war ar portolof, diotañ den a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, sot eo evel ur bailh, sot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h mil gwech eget ur banezenn, diot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h eget pevarzek, hennezh a zo sotoc'h eget ur baner, hennezh a zo sotoc'h eget paneroù.
Saubohne b. (-,-n) **/ Säubohne** b. (-,-n) : [louza.] fav-gall str., fav-munut str., fav-marc'h str., fav str.
Saubohnenkrankheit g. (-) : [mezeg.] favegezh b.
Sauce b. (-,-n) : [*sellit ivez ouzh* **Soße**] hilienn b., hili g., lipig g., chaous g., saos g., saosenn b., soubilh g., soubinell b., soub g. ; *dünne Sauce, ungebundene Sauce,* chaous tanav g., hilienn danav b., chaous tanav g., chaous gloev g. ; *dicke Sauce,* hilienn fetis b. ; *scharfe Sauce, pikante Sauce,* hilienn vrout b., hili brout g., hili grizias g. ; *würzige Sauce, die zum Fleisch serviert wird,* soubika g. ; *weiße Sauce,* hilienn wenn b., chaous gwenn g. ; *eine legierte Sauce,* un hilienn fetisaet b., un hilienn fetizet b. ; *Tatarensauce*, *Tatarsauce*, hilienn dardar b., chaous tartar g. ; *Tomatensauce,* hilienn domatez b. ; *Spaghetti mit Sauce bolognese,* spageti giz Bologna str. ; *die Sauce mit Mehl binden,* lakaat bleud da fetisaat an hilienn, fetizañ an hilienn gant bleud ; *braune gebundene Grundsauce,* hilienn c'hell b. ; *emulgierte Sauce,* hilienn livrizhet b., livrizhad g. ; *stabile emulgierte Sauce,* livrizhad stabil g. ; *instabile emulgierte Sauce,* livrizhad distabil g. ; *kalte emulgierte Sauce,* livrizhad yen g. ; *warme emulgierte Sauce,* livrizhad tomm g. ; *die Sauce hat zu lange geköchelt,* re a goazh 'zo aet en hilienn ; *die Sauce wird sauer,* distresañ a ra an hilienn ; *sobald die Sauce bis zur Hälfte eingedickt ist,* pa vo aet an hanter eus an hilienn e koazh ; *kurze Sauce,* hilienn verr b. ; *holländische Sauce, Sauce hollandaise,* hilienn hollandat, chaous hollandat g. ; *die Sauce mit Butter aufschlagen,* sevel an hilienn gant amanenn ; *eine Sauce verdünnen,* difetisaat un hilienn, astenn un hilienn gant dour, tanaviñ un hilienn, tanavaat un hilienn, tanavaat hili, hiraat un hilienn ; *den Geschmack einer Sauce verstärken,* blazañ un hilienn, reiñ muioc'h a vlaz d'un hilienn, reiñ muioc'h a saour d'un hilienn ; *aus welchen Zutaten ist diese Sauce bereitet ?* gant petra eo aozet ar chaous-se ? ; *mit Sauce übergießen,* soubinellañ, soubilhañ, hiliennañ, chaousañ, saosañ ; *eine Soße mit dem Finger kosten (versuchen, probieren),* tañva ur chaous diwar e viz ; *Bratensauce,* hili kig-rost g. ; *fettige Bratensauce,* lipig g., larjez g. ; *die Bratensauce ist fest geworden, die Bratensauce ist steif geworden, die Bratensauce ist erstarrt,* koarennet eo al lipig, sonnet eo al lipig.
Saucenkoch g. (-s,-köche) : hilienner g. [*liester* hiliennerien].
Saucenlöffel g. (-s,-) : loa lipig b.
Saucenrührgerät n. (-s,-e) : chaoser g. [*liester* chaoserioù], saoser g. [*liester* saoserioù].
Saucenschale b. (-,-n) **/ Saucenschüssel** b. (-,-n) : lestr-hili g., lestr-hilienn g. ; *lange, schmale Saucenschüssel ohne Untertasse,* kondolenn hili b.
Saucenzubereiter g. (-s,-) : chaoser g. [*liester* chaoserioù], saoser g. [*liester* saoserioù].
Saucier g. (-s,-s) : hilienner g. [*liester* hiliennerien].
Sauciere b. (-,-n) : lestr-hili g., lestr-hilienn g. ; *lange, schmale Sauciere ohne Untertasse,* kondolenn hili b.
Saudi-Arabien n. (-s) : Arabia Saoudat b.
Saudistel b. (-,-n) : [louza.] laezhegenn b. [*liester* laezheged], louzaouenn-al-laezh b., tuc'h-moc'h g., staon-c'had b., askol-laezhek str., askol-moc'h str., askol-laezh str.
saudumm ag. : *er ist saudumm,* hennezh a zo brizh da vat, hennezh a zo en tu all da ziot, aet eo divoued e benn, ur penn ki a zo anezhañ, gars eo evel ur penton, gars eo evel e dreid, hennezh a zo tapet war ar portolof, diotañ den a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, sot eo evel ur bailh, sot eo evel ur pod kouez, sot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h mil gwech eget ur banezenn, hennezh a zo sotoc'h eget ur baner, hennezh a zo sotoc'h eget paneroù, hennezh a zo sotoc'h eget pevarzek, diot eo evel ur waz.
sauen V.gw. (hat gesaut) : ober traoù lous, ober traoù hudur, lavaret traoù lous, lavaret traoù hudur, lavaret traoù ordous, lavaret traoù distrantell, lavaret traoù pebret lik, bezañ lourt e barlant, lavaret komzoù distres.
sauer ag. : **1.** trenk, c'hwerv, put, tagus, tag, trelonk, sur, arnevet, kalet ; *leicht sauer,* peuzdrenk, peuzc'hwerv, skildrenk, kildrenk, goudrenk, trenkik, piltrenk, c'hwerv-brizh, sur ; *sehr sauer,* trenk-put ; *saurer Wein,* gwin trenk g., gwin kriz da evañ g., gwelien ruz g., gwin skouarn g., gwin tri lonk hag un houpadig g., gwin a dri lonk hag un astenn gouzoug g., gwin put g., gwin sutik g., jamezenn b., gwin morfont g., gwin kalet g. ; *Saft von sauren Trauben, saurer Traubensaft,* egras g. ; *mit saurem Traubensaft würzen,* egraziñ ; *sauer werden,* c'hwervaat, trenkaat, goutrenkaat, trenkennañ, trenkañ, suraat, aketekaat ; *ein saurer Geschmack,* blaz an trenk g., blaz ar c'hwerv g., blaz ar put g. ; *durch die Hitze sauer werden,* hañviñ ; *sauer machen,* c'hwervaat, trenkaat, trenkañ, putañ, suraat, aketekaat ; *sauer machend,* trenkaus ; *ein saurer Geschmack,* blaz an trenk g., ur blaz tagus g., ur blaz put g., blaz ar c'hwerv g., ur goust c'hwerv g, blaz ar put g. ; *dieser Apfelwein schmeckt sauer,* kreñv eo ar sistr-mañ ; *sauer schmecken,* bezañ blaz an trenk gant an dra-mañ-tra (war an dra-mañ-tra), bezañ blaz ar c'hwerv gant an dra-mañ-tra (war an dra-mañ-tra) ; *saure Milch,* laezh trenk g., laezh kaoulet g., laezh-ribod g., laezh troet g., laezh tarzhet g., laezh-tro g., laezh hir g., laezh goedenn g., laezh goedennek g. ; *die Milch wird sauer,* treiñ a ra al laezh, tarzhañ a ra al laezh, trenkañ a ra al laezh, emañ al laezh o pifañ ; *die Sauce wird sauer,* distresañ a ra an hilienn ; *saure Gurken,* kokombrez bihan dre winegr str. ; *saure Kirschen,* kerez put str., kerez trenk str., kignez c'hwerv str., skilgerez str. ; *saure Birne,* per trelonk str., per tagus str., per-tag str., per tri lonk hag un houpadig str., per a dri lonk hag un astenn gouzoug str. ; *saure Mischung,* traoù trenk ls., traoù c'hwerv ls., trenkailhez ls. ; *saure Wiesen,* paludoù ls., pradoù-sall ls. ; [tr-l] *die Trauben sind ihm zu sauer,* ober a ra tuf d'ar mouar pa ne vez ket evit dastum anezho - bevin, houad ha

kig maout a zo mat d'an hini a c'hell o c'haout ; [endro] *saurer Regen,* glaveier trenk ls.

2. [dre skeud.] *ein saures Stück Arbeit,* ul labour da lazhañ tud g., ul labour lazhus g., ul lazh-tud g., ul lazh-korf g., ul lazh g., ul lazherezh g., ul labour brevus, ul labour ki g., ur c'houez g., un uz tud g., ul labour tenn g., ul labour pounner g., ur gwall grogad g., ur gwall reuziad g., ur gwall gaouad g., un aner g., ur glogorenn b., ur vourellenn b., ur c'houez g., un torr-korf g., un disec'h-tud g., ur c'hole d'ober g., charre g., chastre g. ; *jemandem das Leben sauer machen,* reiñ dibun d'u.b., ober buhez d'u.b., terriñ e vuhez d'u.b., mazaouiñ e vuhez d'u.b., iferniñ gant u.b., ober ur vuhez poanius-meurbet d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., ober gwall vuhez (ober vil, ober divalav) d'u.b., bezañ atav war kein u.b., bezañ bepred war buhez u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, na ehanañ d'ober mizer d'u.b., ampoezoniñ e vuhez d'u.b., ober gwallamzer d'u.b., ober charre d'u.b., ober buhezioù d'u.b., lakaat kalet d'u.b., fourgasiñ u.b., iferniñ u.b. ; *sie macht mir das Leben sauer,* reuz am bez ganti, honnezh a zo un tourmant bevañ ganti, honnezh a ra he gwalc'h a boan din, honnezh a zo ur groaz pounner, honnezh a zo ur gwir bistri evidon, ur pezh hek a zo anezhi, honnezh a zo ur poezon, honnezh a zo diaes-meurbet da gunduiñ, diaes-meurbet eo ober diouti, diaes spontus eo tremen diouti, honnezh a zo un ifernite bevañ ganti, honnezh a zo ur reuz enni, ur binijenn eo bezañ en he c'hichen, un binijenn eo bevañ ganti, un uz eo bevañ ganti, honnezh a zo un debr-spered, honnezh a zo un ifern a blac'h, ne'm eus ket va bev ganti, ne'm eus ket va buhez ganti, ne'm eus ket bihan labour ganti, honnezh a ra charre din, honnezh a ra buhezioù din, ur brav n'eo ket bevañ gant honnezh ; *er lässt es sich sauer werden,* labourat a ra hep damant ouzh e boan, poaniañ a ra ken gwazh hag an diaoul kamm, hennezh a ra labour tri, dic'hwistañ a ra, dic'hastañ a ra, bountañ a ra ganti, ki eo war e labour, gwall boaniañ a ra, plantañ a ra e-barzh, krugañ a ra ouzh al labour, lakaat a ra kas war e gorf, terriñ a ra e gein, foeltrañ a ra e revr, en em zuañ a ra el labour, kiañ a ra, kiañ a ra outi, kiañ a ra ouzh al labour, kiañ a ra e gorf, korfañ a ra, labourat a ra evel ur c'hi, reiñ a ra bec'h dezhi, hennezh a ruilh hag a ver e gorf, ne ra ket goap a labourat, reiñ a ra poan ha n'eo ket ober goap, reiñ a ra poan ha n'eo ket ober an neuz eo, ne zamant ket d'e gorf, loeniñ a ra, loeniñ a ra e gorf, sachañ a ra hardizh warni, c'hwezhañ a ra e-barzh, reiñ a ra bec'h d'ar c'hanab, lakaat a ra leizh ar vourell, bouc'halañ a ra, skrabañ a ra, en em zrastañ a ra, en em hersal a ra da labourat, lopañ a ra hep damantiñ d'e gorf, hennezh a zo ennañ ur gounnar labourat, lardañ a ra, kordañ a ra da vat gant al labour, en em lazhañ a ra o labourat, lazhañ a ra e gorf, daoudortañ a ra war an tach, en em arastiñ a ra ouzh al labour, breviñ a ra e gorf ouzh al labour, a-stenn emañ gant e labour, ne vouzh ket ouzh al labour ; *mit saurem Schweiß,* diouzh c'hwezenn e zremm, diouzh c'hwezenn e dal, gant c'hwezenn e dal, gant c'hwezenn e zremm, ouzh c'hwezenn e dal, ouzh c'hwezenn e zremm ; *in den sauren Apfel beißen,* bezañ ret d'an-unan kiañ outi (Gregor), evañ ar c'halirad c'hwerv, kavout trenk ha c'hwerv, ober udb en desped d'an-unan (daoust d'an-unan, en enep d'an-unan, a-enep e youl, enep e youl, a-enep e c'hoant, gant diegi, gant glac'har, gant reked) ; *da mussten wir in den sauren Apfel beißen,* hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ.

3. fumet, fum gantañ, fuloret, chifet, imoret fall, gwallimoret, en imor fall, echeve, en e loariad, aoz fall ennañ, troet e breñv, anoazet, fachet, mouzhet, troet fall, troet fall ar bramm en e gof, ur bramm a-dreuz gantañ en e gof, war e du fall ; *sauer werden,* brouezañ, fumañ, arfleuiñ, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, mont en egar, mont droug en an-unan, biskañ, anoaziñ, krugañ, flikañ, feulziñ, brouezíñ, ginañ, taeraat, taeriñ, buanekaat, buanegezh, trenkañ ar spered ouzh an-unan (*e spered outañ, he spered outi h.a.*) ; *ein saures Gesicht ziehen,* goeñviñ, ober fas koad, ober penn kozh, ober ur penn kozh, ober fas trenk, bezañ stag ur moulbenn ouzh e fas, ober kozh vin, bezañ kozh e benn, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, stummañ e c'henoù, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober e vuzell gamm, ober ur fri minaoued, bezañ hir beg e vinaoued, mousklenniñ, hurenniñ, mourrennañ, mont da Gervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig, bezañ ur bod-spern war e dal, ober begoù (beg a-dreuz, penn du), ober e benn fall, ober penn fall, ober e benn du, bezañ mouzhet, kintusaat ; P. *er ist sauer,* fumet eo, chifet eo, kintoù a zo ennañ, biskañ a ra, anoaziñ a ra, anoazet eo, krugañ a ra, flikañ a ra, n'emañ ket e holl voc'h er gêr gantañ, kollet en deus e vuoc'h vrizh, aet eo ar moc'h en ed-du gantañ, imoret fall eo, gwallimoret eo, en e loariad emañ, troet eo e breñv, war e du fall emañ, troet fall eo, hennezh 'zo troet fall ar bramm en e gof, ur bramm a-dreuz a zo gantañ en e gof, n'eo ket troet mat, o c'hoeñviñ emañ, koeñvet eo e boch, kintoù a zo ennañ, goeñvet eo, en e benn fall emañ, emañ e benn e gin, n'eo ket flour gantañ hiziv, treuflez eo, trenk eo e valadenn, trenket eo e valadenn, deuet eo e laezh da drenkañ, e gwad porc'hell emañ, tev eo e vourrennoù, n'eo ket eeun e vourroù, rekin eo, moulbenn eo, moulbennek eo, ginet eo, mousklennek eo, mourrennek eo, mouspennek eo, kamm eo e vlevenn, fachet eo, mouzhet eo, o vouzhañ emañ ; *sie sind sich sauer,* traoù kozh a zo etrezo, fachiri ruz a zo etrezo, fachirioù a zo etrezo, rannet int gant an dizunvaniezh, aet eo ar moc'h en ed-du etrezo, fall eo an traoù etrezo, emaint e malis an eil ouzh egile, droug (fachiri, mouzherezh, glazentez, broc'h, c'hoari, jeu, butun) a zo etrezo, savet ez eus broc'h (trouz, treuflez, bec'h, imor, reuz) etrezo, savet 'zo etrezo, savet ez eus droukrañs etrezo, droukrañs a zo etrezo, imoret int an eil enep egile, e droukrañs emaint, emaint e droug an eil ouzh egile, savet ez eus dizunvan ganto, rous int an eil ouzh egile, tarzhet eo ar soubenn etrezo, trenket eo ar soubenn etrezo, trenket eo an traoù etrezo, broc'het int, onglennet int, fachet int, fachet int an eil ouzh egile, mouzhet int an eil ouzh egile, en arvell emaint, emaint e treuflez, deuet int d'en em giañ, deuet int d'en em vroc'hañ, rouzet eo ar bloneg, troet eo d'ar put etrezo, emañ an debr hag an dag etrezo, emañ ar vouch o karzhañ etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo, bec'h bras a zo etrezo ; *auf jemanden sauer sein,* kaout youl ouzh u.b., kaout heg ouzh u.b., kaout droug ouzh u.b. ; *ich war sauer auf sie,* me am eus bet heg outo ; *er ist ganz schön sauer auf mich,* kounnar en deus ouzhin, droug en deus ouzhin, hennezh 'zo droug ennañ ouzhiñ, kounnaret eo ouzhin, emañ e malis ouzhin, goriñ a ra droukrañs ouzhin, magañ a ra droukrañs ouzhin, drougiezh en deus ouzhin, derc'hel a ra drougiezh ouzhin, broc'h en deus ouzhin, broc'het eo ouzhin, broc'h a zo ennañ ouzhin, droug a zo ennañ a-enep din, e droukrañs emañ ganin, mouzhañ a ra ouzhin, derc'hel a ra drougiezh diwarnon, derc'hel a ra droug ouzhin, derc'hel a ra imor diwarnon, imoret eo ouzhin.

4. [dre skeud.] P. *auf etwas (ak.) sauer reagieren,* nac'hañ groñs udb, nac'hañ groñs ober udb. ; P. *jemandem Saures geben,* **a)** lakaat u.b. en e renk, ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, lakaat u.b. en e blas, kenteliañ u.b., plantañ kentel gant u.b., ober skol d'u.b., ober kelenn d'u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., diskar ourgouilh u.b., dilorc'hañ

u.b., difougeañ u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., c'hoari buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., ober ur rez d'u.b. ; **b)** kefestañ u.b., gennañ u.b., merat kaer u.b., kalafetiñ u.b., frigasañ u.b., darc'haouiñ gant u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., reiñ un distres d'u.b., reiñ un dres d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., ober un dres d'u.b., dresañ u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., difeskinañ u.b., rahouenniñ u.b. a-dailh, koaniañ u.b., terkañ u.b., teurkiñ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., freskañ u.b., drailhañ u.b. kig-hag-eskern, drailhañ e c'henoù d'u.b., reiñ e dus d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., kalkennata u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, kannañ, fraeañ, pavata) u.b., ober un diroufennañ d'u.b., druilhañ u.b., drailhañ u.b., reiñ segal d'u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., dornañ u.b. a gof da gein, dornata u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez, c'hwistata u.b., fiblañ u.b., rordañ u.b., gwialennañ u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., fraoulat gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., mac'homañ u.b., skeltrennañ u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., reiñ koad d'u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b.

5. [kimiezh] trenkek ; *saure Oxide,* oksidennoù trenkek ls.

Sauerampfer g. (-s) : [louza.] triñchin str., trichin str., trechon str. ; *kleiner Ampfer, kleiner Sauerampfer, wild wachsender Sauerampfer,* triñchin-logod str., triñchin-koad str. ; *Sauerampfer pflücken,* triñchina ; *großer Sauerampfer, Wiesensauerampfer,* triñchin-gouez str. ; *Stängel des Sauerampfers,* bazhoul str., bazhoulenn b.

Sauerampfer-Chiffonnade b. (-,-n) : [kegin.] pilhennad triñchin b.

Sauerampferpflanze b. (-,-n) : triñchinenn b.

Sauerampferstängel g. (-s,-) : [louza.] bazhoul g.

Sauerbraten g. (-s,-) : [kegin.] kig-rost hiliadennet g.

Sauerbrot n. (-s,-e) : [kegin.] bara goell g., bara go g., bara goell-toaz g., bara goell-Pariz g.

Sauerbrunnen g. (-s,-) : stivell dour-melar aezhennek b., eien dour-melar aezhennek str., andon dour-melar aezhennek b., mammenn dour-melar aezhennek b., feunteun dour-melar aezhennek b., tarzh dour-melar aezhennek g., soursenn dour-melar aezhennek b.

Sauerdattel b. (-,-n) : [louza.] **1.** [gwez] gwez-tamarindez str., gwez-tamarin str., tamarinenn b. [*liester* tamarinenned] ; **2.** [frouezh] tamarindez str., tamarinenn b. [*liester* tamarinennoù].

Sauerdorn g. (-s,-e) : [louza.] spern-trechonek str., berberez str.

Sauerei b. (-,-en) : P. moc'haj g., gasterezh g., taol gast g., tro lous b., taol moc'herezh g., moc'herezh g., c'hwibez penn-da-benn str. ; *was er mir angetan hat, ist eine einzige Sauerei,* un taol gast eo en deus c'hoariet din ; *das ist eine einzige Sauerei,* c'hwibez penn-da-benn eo an dra-se.

Sauergras n. (-es) : [louza.] heskenn b., hesk str.

Sauerkirsche b. (-,-n) : [louza.] **a)** [frouezh] skilgerez str., kerez put str., kerez trenk str., kignez c'hwerv str. ; **b)** [gwez] skilgerezenn b. [*liester* skilgerezenned].

Sauerklee g. (-s) : [louza.] melchon-surig str. ; *gehörnter Sauerklee, hornfrüchtiger Sauerklee,* krampouezh koukoug str., bara koukoug g., triñchin koukoug str.

Sauerkohl g. (-s) **/ Sauerkraut** n. (-s) : [kegin.] kaol-go str., kaol-goet str. ; *rohes Sauerkraut,* kaol-go kriz str. ; *gedünstetes Sauerkraut,* kaol-go poazh str. ; *Sauerkraut als Speise,* choukroutenn b.

säuerlich ag. : peuzdrenk, peuzc'hwerv, skildrenk, kildrenk, goudrenk, ardrenk, trenkik, piltrenk, c'hwerv-dous, c'hwerv-brizh, sur, aketek ; *säuerlich schmecken,* bezañ blaz an trenk gant an dra-mañ-tra (war an dra-mañ-tra), bezañ blaz ar c'hwerv gant an dra-mañ-tra (war an dra-mañ-tra) ; *Äpfel mit säuerlichem Geschmack,* avaloù c'hwerv-dous ls. ; *rot oder braun gefleckte Äpfel mit säuerlichem Geschmack,* avaloù c'hwerv-brizh ls. ; *säuerlich herb,* garv, tagus, c'hwerv, kriz, put, rust, trelonk, tag, trenk, kalet ; *säuerlich herber Geschmack,* blaz tagus (kriz, put, c'hwerv) g., blazenn c'hwerv b., blaz rust (Gregor) g. ; *säuerlich herbe Früchte,* frouezh trelonk str., frouezh tag str., frouezh put str., frouezh tri lonk hag un houpadig str., frouezh a dri lonk hag un astenn gouzoug str. ; *säuerlich herber Apfelwein,* sistr sec'h g., sistr kalet g.

Säuerlichkeit b. (-) : egroni b., trenkennegezh b., trenkter g., trenkted b., suroni b., aketegezh b. ; *die Säuerlichkeit und die Süßigkeit,* ar c'hwerv hag an dous.

Sauermilch b. (-) : laezh trenk g., laezh kaoulet g., laezh-ribod g., laezh troet g., laezh tarzhet g., laezh-tro g., laezh hir g., laezh goedenn g., laezh goedennek g., laezh uzen g., kaouled str., kaouledennoù laezh ls.

säuern V.k.e. (hat gesäuert) : trenkaat, trenkekaat, trenkennañ, trenkañ, putañ, suraat, aketekaat ; *mit Zitronensaft säuern,* sitroniñ, sitroñsiñ.

V.gw. (hat gesäuert / ist gesäuert) : **1.** (hat) : degas kalondev, degas kalonlosk ; **2.** (ist/hat) : trenkekaat, trenkaat, suraat, trenkennañ, aketekaat.

säuernd ag. : trenkaus.

Sauerpflaume b. (-,-n) : [louza.] **1.** [frouezh] irin str., irinenn b., polos str., gwregon str., gregon str., pelorz str. ; **2.** [gwez] spern-du str., irinenn b., polosenn b.

Sauerrahm g. (-s) : [kegin.] bouf an dienn g.

Sauerregen g. (-s) : *der Sauerregen,* ar glaveier trenk ls.

Sauerstoff g. (-s) : [kimiezh] oksigen g. ; *mit Sauerstoff anreichern,* oksigenañ ; *Anreicherung mit Sauerstoff,* oksigenañ g., oksigenadur g. ; *molekularer Sauerstoff,* dioksigen g. ; *Sauerstoff ist ein Gas,* ur gaz eo an oksigen, ur gaz a zo eus an oksigen ; *Wasser besteht aus Wasserstoff und Sauerstoff,* hidrogen hag oksigen a ya d'ober an dour, an dour a c'hoarvez eus hidrogen hag oksigen, elfennoù an dour a zo anezho hidrogen hag oksigen, an dour a zo anezhañ hidrogen hag oksigen ; *Wasserstoff mit Sauerstoff zusammensetzen, um Wasser herzustellen,* kediañ oksigen hag hidrogen evit genel dour ; *in der atomaren Zusammensetzung des Wassermoleküls*

kommt auf zwei Wasserstoffatome ein Sauerstoffatom, kenstroll div atomenn hidrogen gant un atomenn oksigen a ya d'ober ur volekulenn dour, en ur volekulenn dour ez eus div atomenn hidrogen ouzh un atomenn oksigen, ur volekulenn dour a zo enni div atomenn hidrogen hag un atomenn oksigen ; *Wasserstoff und Sauerstoff können sich nicht bei einer anderen Proportion verbinden,* ne c'hall ket kediañ oksigen hag hidrogen diouzh kenfeurioù all ; *zum Brennen braucht das Feuer Sauerstoff,* hep oksigen tan ebet, an oksigen a zo diziouerus d'an tan, penn kentañ an tan eo an oksigen, ret eo kaout oksigen evit c'hwezhañ tan ; *unter Einwirkung von Sauerstoff und Feuchtigkeit setzt das Eisen Rost an,* diwar oksidadur (diwar labour an oksigen hag ar glebor) e teu mergl war an houarn ; *Entziehung des Sauerstoffs,* dizoksigenadur g. ; *den Sauerstoff von etwas entziehen, den Sauerstoff von etwas entfernen,* dizoksigenañ udb.

sauerstoffarm ag. : nebeut a oksigen ennañ.

Sauerstoffbehandlung b. (-) : treterezh gant oksigen g.

Sauerstoffentfernung b. (-) **/ Sauerstoffentziehung** b. (-) : dizoksigenadur g.

Sauerstoffflasche b. (-,-n) : boutailh oksigen b.

Sauerstoffgebläse n. (-s,-) : flammer oksidrek g. [*liester* flammerioù oksidrek].

Sauerstoffgerät n. (-s,-e) : [mezeg.] foer oksigen g. [*liester* foerioù oksigen], dewenter oksigen g. [*liester* dewenterioù oksigen] ; [sport] *Tauchen ohne Sauerstoffgerät,* splujerezh war apne g.

sauerstoffhaltig ag. : oksigenet.

Sauerstoffkreislauf g. (-s) : kelc'htro an oksigen b., kor an oksigen g.

Sauerstofflanze b. (-,-n) : [tekn.] goaf oksigen g., goaf gwrezel g.

Sauerstoffmangel g. (-s,-mängel) : diouer a oksigen g., [mezeg.] anoksiezh b.

Sauerstoffmaske b. (-,-n) : maskl oksigen g.

sauerstoffreich ag. : pinvidik en oksigen, kreñv an oksigen ennañ.

Sauerstoffsäure b. (-,-n) : [kimiezh] oksitrenkenn b.

Sauerstoffüberträger g. (-s,-) : trezouger oksigen g.

Sauerstoffzelt n. (-s,-e) : [mezeg.] teltenn oksigen b.

Sauerstoffzufuhr b. (-) : oksigenañ g., oksigenadur g.

Sauerstoffzyklus g. (-) : kelc'htro an oksigen b., kor an oksigen g.

sauersüß ag. : **1.** skildrenk, dous-trenk, dous-trenkik, c'hwerv-brizh, etre c'hwek ha c'hwerv ; **2.** [dre skeud.] klouar, klouarik, etre c'hwek ha c'hwerv, etre kriz ha klouar.

Sauerteig g. (-s) : [kegin.] goell g., toaz go g.

Sauerteigbrot n. (-s,-e) : [kegin.] bara goell g., bara go g., bara goell-toaz g., bara goell-Pariz g.

Sauertopf g. (-s,-töpfe) : P. beg trenk g., beg m'en argarzh g., kac'her diaes g., kac'her gwasket g., ripompi tagnous g., beg kamm g., spered debret a zen g.

sauertöpfisch ag. : malañjerek, malañjer, rekin, dirukel, goeñvet, goeñvus, araous, grignous, hek, hek e c'henoù, tagnous, ourz, blech, hek, diskombert, kintus, kinteüs, kinte ennañ, fioun ennañ, razailher, diaes, ginus, gin, ginet, kivioul, put, hegaz, bigarre, moulbenn, moulbennek, mourrennek, mouspennek, mousklennek, rust evel ur bod-spern, hegarat evel ur bod linad, hegarat evel bodoù linad, ur penn kegin anezhañ, ur razailher anezhañ, ur rachouz anezhañ, ur ragain anezhañ, pikous, ranous, chakous, mouzher, c'hwerous.

Säuerung b. (-,-en) : trenkadur g., trenkaat g., trenkekaat g.

Sauerwerden n. (-s) : trenkennidigezh b.

Saufaus g. (-,-) **/ Saufbold** g. (-s,-e) **/ Saufbruder** g. (-s,-brüder) : lonker g., mezvier g., pantier g., korfeg g., sac'h gwin g., toull gwin g., ivragn g., riñser tasadoù g., skarzher tasadoù g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., beg chopin g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouler g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., gouzoug karn g., gouzoug staen g., reilh g., plomer g., sec'her barrikennoù g., staoter g., ever touet g., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., mezvier pomet g., mezvier eus ar penn g., mezvier diouzh ar penn g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g. [**k**ollet **g**ant ar **b**oeson], barrikenn didalet b., mezvier arloupet g., chuker g., toullader g., trezenner g., penn boeson g., lip-ar-bont g., lip-e-vanne g., korfader g., P. kecher g., charinker g., piardour g.

Saufeder b. (-,-n) : gouzifiad g., impiod g.

saufen V.gw. / V.k.e. (säuft / soff / hat gesoffen) : **1.** [loen.] doura, evañ dour, lapañ ; **2.** [tud] pakañ friadoù, lonkañ, evañ, klukañ, puñsañ, lapañ, lipat, evañ kreñv, chopinat, chopinat start, chopinata, lipat, potevat, tasadiñ, kleuzañ gwer, disec'hañ gwer, charreat, mezviñ, furikat, riboulat, bezañ e godin, ober ur bordead, roulañ, pintal, kargañ e doull, P. kechañ, piardiñ ; *regelmäßig saufen,* boesoniñ, toulladiñ ; *wie ein Loch saufen,* lonkañ evel un toull goz, evañ evel un toull goz, toulladiñ, lakaat e-barzh, bezañ ur c'harg-e-doull (ul lonk-e-sizhun) eus an-unan, na vezañ sont ebet d'an-unan, distagañ forzh banneoù, bezañ kleuz betek begoù e dreid, bezañ ramp e gorzailhenn, evañ a c'hoari gaer, evañ ken na strak, lonkañ forzh banneoù, evañ brav, evañ kaer, evañ hardizh, pintal, sammañ toulladoù, pakañ friadoù, kechañ, piardiñ, kargañ e boch, kargañ e doull, kargañ betek toull e c'houzoug, kleuzañ gwer, disec'hañ gwer, trezennañ, chopinat start, na lakaat en e votoù, na deurel en e votoù ; *er säuft immerzu,* ne ra nemet mezviñ, ne ra ken tra nemet lonkañ, lonkañ a ra ken-ha-ken, tremen a ra e amzer oc'h evañ, tremen a ra e amzer o kleuzañ gwer, kas a ra e amzer o tisec'hañ gwer, kas a ra e amzer oc'h evañ, kas a ra e vuhez oc'h evañ, ne zivezv ket, n'eo ket ret reiñ ar biz dezhañ ; *er säuft immer mehr, er säuft immer stärker,* gwashaat a ra da evañ, mont a ra gwashoc'h-gwazh d'ar boeson, kreskiñ a ra da lonkañ, souriñ a ra da lonkañ ; *Bier saufen,* puñsañ ar pintoù, puñsañ pintoù, puñsañ bier, lonkañ bier, charreat bier.

Saufen n. (-s) : **1.** [loen.] evañ g., everezh g., lonkadur g. ; **2.** [tud] **a)** mezventi b., mezverezh g., lonkerezh g., ivragnerezh g. ; **b)** evadeg b., mezvadeg b. ; *ich habe vom Saufen noch ein pelziges Gefühl im Mund,* poazh eo c'hoazh va genoù ; *und dann hat er natürlich mit dem Saufen weitergemacht,* ne dalv ket lavaret en deus dalc'het da doulladiñ evel a-raok, ne dalv ket lavaret en deus dalc'het da bakañ friadoù evel a-raok.

Säufer g. (-s,-) : lonker g., mezvier g., boesonier g., korfeg g., pantier g., ivragn g., riñser tasadoù g., skarzher tasadoù g., sac'h gwin g., toull gwin g., toull-sistr g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., beg chopin g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouler g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gouzoug karn g., gouzoug staen g., reilh g., kluker g., trezer g., penn-boeson g., lagoutaer g., gwinardantaer g., staoter g., mezvier arloupet g., chuker g., toullader g., trezenner g., lip-ar-bont g., lip-e-vanne g., korfader g., beg chopin g., poch mezv g. [*liester* pochoù mezv], P. kecher g., charinker g., piardour g. ; *Erzsäufer,* mezvier touet g., mezvier arloupet g., mezvier brein g., mezvier peurechu g., mezvier pomet g., mezvier daonet g., lonker touet g., mezvier eus ar penn g., mezvier diouzh ar penn g., gourlañchenn frank b., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g. [**k**ollet **g**ant ar **b**oeson], barrikenn didalet b., lamprezenn b. [*liester* lamprezenned] ; *zum*

Säufer werden, ober ur mezvier, mont da vezvier, dont da vezvier, mont war ar boeson, en em deuler da evañ ; *sein Vater war ein Säufer,* un tad lonker en doa bet, e dad a oa atahinet d'ar gwin ; *der Säufer ist ganz rot im Gesicht,* ruz eo klipenn ar mezvier, ruz eo kribenn ar mezvier, ruzart eo ar mezvier, talfaset-ruz eo ar mezvier, liv ar vezventi a zo war fas ar mezvier ; *dem Säufer zittern die Hände, der Säufer hat den Tatterich gekriegt,* P. krenañ a ra ar mezvier gant an derzhienn logod ; *die Säufer,* ar vezvierien ls., P. marc'had an avu g., ar pochoù mezv ls. ; *Säufer !* gourlañchenn frank ! kozh mezvier ! barrikenn didalet !

Säuferei b. (-,-en) : **1.** mezventi b., mezverezh g., ivragnerezh g., lonkerezh g. ; **2.** evadeg b., mezvadeg b.

Säufergesicht n. (-s,-er) : penn mezvier g., penn liv ar vezventi warnañ g.

Säuferin b. (-,-nen) : lonkerez b., mezvierez b., boesonierez b., ivragnez b., riñserez tasadoù g., skarzherez tasadoù b., torterez b., korfegez b., liperez b., kargadell b., staoterez b., trezerez b., roulerez b., riboulerez b.

Säuferleber b. (-,-n) : avu mezvier g.

Säufernase b. (-,-n) : fri mezvier g., fri-sivi g., sivienn b., fri liv ar vezventi warnañ g.

Säuferstimme b. (-,-n) : mouezh groilhet ul lonker b.

Säuferviertel n. (-s,-) : karter eus kêr darempredet gant ar vezverien g., P. poull ar gwin g.

Säuferwahnsinn g. (-s) : alter alkoolek g., gwall alter g., ambren alkoolek b., deliriom tremens g.

Saufgelage n. (-s,-) : evadeg b., mezvadeg b., kenevadeg b., lonkadeg b., everezh g., bamboch g., bambocherezh g.

Saufkumpan g. (-s,-e) : kamalad riboul g., kamalad boeson g., kenlonker g.

Saufkumpanin b. (-,-nen) : kamaladez riboul b., kamaladez voeson b., kenlonkerez b.

Saufraß g. (-es,-e) : bouetaj g., pasturaj g., brif g., brifenn b., debraj g., kabouilh g., strabouilh g., strabouilhenn b., P. magnez g., tarzhell b., trantell b., keusteurenn b., moc'haj g., boued moc'h g., lastez str., loustoni b., tag g., stronk a voued g., traoù gros-fourdouilhet ls. ; *so einen Saufraß werde ich nicht essen,* boued moc'h ne blij ket din, sell aze moc'haj ! ne lonkin ket ar stronk a voued-se ! ne lonkin ket an darzhell-se ! ne lonkin ket an drantell-se ! gwelloc'h eo ganin tremen hep eget debriñ ar stronk a voued-se !

Sauftour b. (-,-en) : **1.** taol bos g., riboul g., rouladenn b. ; *eine Sauftour machen,* ober bos, ober un taol bos, c'hoari las, ober ur bordead, roulañ, riboulat, bezañ e godin, mont e riboul, mont da riboulat, mont da vatiñ anezhi, mont da gas anezhi, furikat, riotal, riblañ, breskenn, ober tro ar chapelioù, c'hoari bos, riblañ, mont e bos, distagañ ur rouladenn, ober ur rouladenn, tennañ ur rouladenn ; *auf einer Sauftour sein,* bezañ e godin ; **2.** [merdead.] bordead ; *eine Sauftour beim Landgang machen,* ober ur bordead, bezañ war jel.

Säugamme b. (-,-n) : magerez b.

Saugapparat g. (-s,-e) : sunerez b. [*liester* sunerezioù], suner g. [*liester* sunerioù].

Saugbagger g. (-s,-) : drag suner g., ravanell sunerez b.

Saugdüse b. (-,-n) : tuellenn sunañ b., korzenn sunañ b.

saugen V.k.e. (sog / saugte // hat gesogen / hat gesaugt) : **1.** sunañ, denañ, lonkañ, chugal, chugañ, chugelliñ, chutañ, chutellat ; *Fruchtsaft mit einem (durch einen) Trinkhalm aus einem Glas saugen,* sunañ e vanne chug-frouezh gant ur blouzenn ; *das Baby saugt an der Mutterbrust,* ar babig a zo o chugañ bronn e vamm, emañ ar babig o tenañ, emañ ar babig o tenañ e vamm, emañ ar poupig o vronnigañ, emañ ar poupig o vronnika, emañ ar poupig o chutañ ; *Milch saugen,* denañ laezh ; *saugendes Kind,* magadell b., magadenn b., poupig war ar vronn g., babig ouzh ar vronn g. ; *saugendes Kalb,* leue war e vamm g. ; *in sich saugen,* euvriñ, spluiañ, sorbiñ, lonkañ ; *die Pflanze saugt die Feuchtigkeit aus dem Boden,* lonkañ (sunañ) a ra ar blantenn glebor an douar ; *sich (ak.) mit Wasser voll saugen,* gourdourañ ; [loen.] *die saugenden Mundwerkzeuge bei Insekten,* pezhioù sunañ genoù amprevaned 'zo ls. ; *die stechend-saugenden Mundwerkzeuge bei Insekten,* pezhioù ar broud ls. ; P. *sie fickt und saugt Schwänze leer,* honnezh a oar lonkañ pennadoù, honnezh a oar chugañ ha fouzhañ ; **2.** [dre skeud.] P. *er hat es sich aus den Fingern gesogen,* eus dour e buñs eo an dra-se, graet en deus kement-se dioutañ e-unan, ijinet en deus an dra-se eñ e-unan.

Saugen n. (-s) : chugerezh g., chut g., sunerezh g., sunadur g., sun g., sunad g., sunadenn b., den g., denadenn b.

säugen V.k.e. (hat gesäugt) : reiñ bronn da, reiñ da zenañ da, magañ, bronnañ, chugal, chugiñ, laeshaat, laezhañ ; *säugende Kuh,* buoc'h o vagañ b. ; *die kleinen Katzen werden von ihrer Mutter gesäugt,* emañ ar gazhez o reiñ da zenañ d'he c'hizhierigoù, emañ ar c'hizhierigoù o tenañ o mamm, emañ ar c'hizhierigoù o tenañ laezh o mamm.

Säugen n. (-s) : bronnañ g., bronnadur g., chugal g., chugiñ g., chutellad b., laezhadur g., laezhañ g.

Sauger g. (-s,-) : **1.** sunerez b. [*liester* sunerezioù], suner g. [*liester* sunerioù] ; **2.** chut ur pod-bronnek g., chugell b., chugenn b., chutell b., chutenn b., sunig g., bronnig laezh b., mammenn b., bronn b. ; **3.** [loen.] amprevan suner g. ; **4.** [tekn.] *Sauger einer Pumpe,* ribouler ur blomenn g., ribouler ur vangounell g. ; **5.** [rev.] kigner bizhier g., diblusker kig g., chuker g.

Säuger g. (-s,-) : [loen.] bronneg g. [*liester* bronneged], loen bronnek g. ; *Meeressäuger,* morvronneg g. [*liester* morvronneged], bronneg mor g. [*liester* bronneged mor] ; *soziale Säuger,* bronneged kevredus ls.

Säugereptil n. (-s,-ien) : [loen.] stlejvil bronnek g.

Saugerin b. (-,-nen) : [rev.] kignerez vizhier b., dibluskerez kig b., chukerez b.

Säugerin b. (-,-nen) : magerez b.

Säugetier n. (-s,-e) : [loen.] bronneg g., loen bronnek g. ; *die Klasse der Säugetiere,* kevrennad ar bronneged b. ; *die kleinen Säugetiere,* ar bronneged munut ls. ; *die Katze ist ein Säugetier,* ur bronneg a zo eus ar c'hazh, ur bronneg eo ar c'hazh ; *als Säugetiere sind die Schweine Allesfresser,* ar moc'h a zo bronneged hollzebrer ; *Säugetiere betreffend,* bronnel ; *charakteristische Merkmale der Säugetiere,* arvezioù bronnel ls. ; *höheres Säugetier,* plakenteg g. [*liester* plakenteged] ; *die drei Ordnungen der Säugetiere,* an tri urzhad bronneged ; *Meeressäugetier,* morvronneg g. [*liester* morvronneged], bronneg mor g. [*liester* bronneged mor].

Säugetier- : bronnel, bronnek, … ar bronneged.

säugetierähnlich ag. : bronnek g. ; *säugetierähnliche Reptilien,* stlejviled bronnek ls.

Säugezahn g. (-s,-zähne) : [korf.] dant-laezh g.

saugfähig ag. : spluius, euvrus.

Saugfähigkeit b. (-) : euvruster g., euvrusted b.

Saugferkel n. (-s,-) : [loen.] porc'hellig-laezh g. [*liester* perc'hellig-laezh], porc'hell-laezh g. [*liester* perc'hell-laezh] ; *erbliche Rachitis der Saugferkel,* reunenn-dag b.

Saugflasche b. (-,-n) : pod-bronnek g., pod-sunik g.

Saugfüßchen n. (-s,-) : [loen.] troad speg g.

Sauggas n. (-es,-e) : aezhenn sunet b.

Saugglas n. (-es,-gläser) : pibell b.

Saugglocke b. (-,-n) : mandoz b., troad mandozek g.

Saugheber g. (-s,-) : **1.** pibenn b., korzenn b. ; *einen Saugheber betriebsbereit machen,* elumiñ ur gorzenn ; *einen Saugheber trockenlegen,* dielumiñ ur gorzenn ; **2.** dornell vandozek b., mandoz sevel b.

Saughütchen n. (-s,-) : [mezeg.] denell b. [*liester* denelloù].
Saugkalb n. (-s,-kälber) : leue war e vamm g., leue-laezh g.
Saugkorb g. (-s,-körbe) : kael-sil b.
Saugkürettage b. (-,-n) : [mezeg.] sungarzhañ g. ; *eine Saugkürettage der Schweißdrüsen vornehmen,* sungarzhañ ar gwagrennoù-c'hweziñ.
Sauglamm n. (-s,-lämmer) : [loen.] oan-laezh g. [*liester* oaned-laezh, ein-laezh].
Säugling g. (-s,-e) : magadell b., magadenn b., krouadur g., babig g., poupig war ar vronn g., babig ouzh ar vronn ; *einen Säugling stillen, einen Säugling nähren,* magañ ur bugel bihan, reiñ chutig d'ur bugel, reiñ bronn d'ur vagadenn, reiñ ur banne bronn d'ur vagadenn, bronnañ ur vagadenn, lakaat ur bugel war ar vronn, chugal ur vagadenn, chugiñ ur vagadenn ; *der Säugling wird durch Stillen ernährt,* emañ ar vagadenn war ar vronn, emañ ar vagadenn ouzh ar vronn.
Säuglingsalter n. (-s) : oad kentañ g., oad tener g.
Säuglingsbewahranstalt b. (-,-en) ; magouri b.
säuglingsgerecht ag. : azas ouzh ar magadelled ; *Kuhmilch säuglingsgerecht verarbeiten,* mammekaat laezh buoc'h
Säuglingsheim n. (-s,-e) **/ Säuglingskrippe** b. (-,-n) : magouri b.
Säuglingspflege b. (-) : babigouriezh b.
Säuglingspfleger g. (-s,-) : babigour g.
Säuglingsschwester b. (-,-n) : desaverez bugaligoù b., babigourez b.
Säuglingssterblichkeit b. (-) : marvelezh ar c'hrouadurioù b., merventez ar c'hrouadurioù b., mervent ar vugale vihan b.
Säuglingstod g. (-es) : [mezeg.] *der plötzliche Säuglingstod,* marv trumm ar vabiged g.
Säuglingswaage b. (-,-n) : pouezerez vabigoù b., pouezerez vabiged b., pouezer babigoù g.
Saugluft b. (-) : aer sunet b./g.
Saugmal n. (-s,-e) : merk sunerezh war ar c'hroc'hen g., merk ur pok-sunañ (ur pok kloz) war ar c'hroc'hen g.
Saugmaschine b. (-,-n) : sunerez b. [*liester* sunerezioù], suner g. [*liester* sunerioù].
Saugnapf g. (-s,-näpfe) : mandoz b., speg g. ; *die Saugnäpfe der Kraken,* bronnoù ar morgazhed ls., spegoù ar morgazhed ls.
Saugpumpe b. (-,-n) : plomenn sunañ b., pomp sunañ g. ; *Druck- und Saugpumpe,* plomenn riboul-diriboul b., bangounell a sun hag a strink an dour b., bangounell sunañ ha strinkañ b.
saugrob ag. : P. hudur, divergont-krenn, ordous, distrantell, distres, lourt.
Saugrohr n. (-s,-e) : **1.** tuellenn sunañ b., korzenn sunañ b., pibenn b. ; **2.** [keflusker] tuellenn degas b.
Saugröhre b. (-,-n) : pibell b., pibenn b.
Saugrüssel g. (-s,-) : [loen.] trompilh b., sunerez b. [*liester* sunerezioù], suner g. [*liester* sunerioù].
Saugschlauch g. (-s,-schläuche) : pibenn b. ; *einen Saugschlauch durch Ansaugen mit dem Mund füllen,* elumiñ ur gorzenn gant ar genoù evit pibennañ.
Saugwarze b. (-,-n) : [korf.] beg-bronn g., penn-bronn g.
Saugwerk n. (-s,-e) : plomenn sunañ b., stignad sunañ g.
Saugwerkzeug n. (-s,-e) : [loen., amprevaned] pezh sunañ g. ; *die Saugwerkzeuge,* ar pezhioù sunañ ls.
Saugwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] trematod str., trematodenn b.
Saugwurzel b. (-,-n) : [louza.] gwriziennig suner b. [*liester* gwrizioùigoù suner, gwriziennigoù suner].
Sauhaufen g. (-s) : P. ribitailh b./g., orintud ls., gouenn ar re fallakr b., lastez str., gagnoù ls., tud foei ls., livastred ls., lagailhoù ls., lorgnez str., truilhenned ls., hailhoned ls., hailhoneged ls., maraoded ls., peñselioù fall ls., standilhoned ls., noueañs b., ravalidi ls., breinaj g., gañsaj g., reilhaj g., strailhaj g., ragoustailh g., torfedourien en o had ls., gisti ls., meveloù ls., mevelaj g., stronk g., haras g., bernioù kaoc'h ls., lignez b., tud didalvez ls.
Sauhetze b. (-,-n) : hemolc'h moc'h-gouez g.
Sauhirt g. (-en,-en) : moc'haer g., mêsaer-moc'h g.
säuisch ag. : P. hudur, lous, ordous, distrantell, distres, lor, lourt, gadal, pebret lik, dizabolu.
saukalt ag. : yen-du, yen-skorn, yen-ki, yen-sklas, yen-skorn, yen-chas, yen-put ; *es ist saukalt,* yen-du eo, yen-du eo anezhi, yen-skorn eo, yen-skorn eo an amzer, rip eo an amzer, yen-kalet eo, yen-ki eo, yen-chas eo, yen-rip eo, yen-sklas eo anezhi, riv bras a zo, riv bras a ra, amzer but a ra, amzer rip a ra, yen eo ken ma rip, gwashat eo yen !
Saukälte b. (-) : [dre skeud.] P. amzer yen-ki b., amzer yen-chas b., yenijenn c'harv b., yenijenn dinatur b., kriz g., riv lemm g., yenijenn but b., yenijenn zu b., yenijenn rip b., amzer yen-put b., amzer but b., amzer yen-sklas b., amzer yen-skorn b., amzer yen-du b., amzer skorn ruz b., amzer skorn du b., morfont g., morfontadur g., yenijenn a grog en dud b.
Saukerl g. (-s,-e) : P. bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., kroc'hen gagn g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen g., lec'hidenn a zen fall g., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., vilbezh g., viltañs g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., pezh teil g., pezh lous g., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., lampon g., hailhevod g., jalod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., penn joskenn g., penn klouk g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g.
Saulache b. (-,-n) : [loen.] faou g., bertim b., toull-hoc'h g., toull-rudellat g., toull-krenial g.
Säulchen n. (-s,-) : kolonennig b. [*liester* kolonennigoù].
Säule b. (-,-n) : **1.** kolonenn b., peul g., piler g., post g., peulvan g. ; *ionische Säule,* kolonenn ionek b. ; *verjüngte Säule,* kolonenn a ya war voanaat eus an traoñ d'an nec'h b. ; *Spindelsäule, Säule mit Entasis,* kolonenn werzhidek b., kolonenn gofek b. ; *Pfeilersäule,* piler g., kanevedenn b. ; *kannelierte Säule, geriefte Säule, gestreifte Säule,* kolonenn andennek b., kolonenn rizennet b. ; *gewirtelte Säule,* kolonnen walennek b. ; *zentrale Säule eines Armleuchters,* gwalenn ur c'hantolor-barrek b. ; *zentrale Säule der Spindeltreppe,* gwalenn-viñs b., gwalenn ar viñs b. ; *mit Säulen ausstatten,* kolonennañ ; *Säule mit einfachem, glattem, geradem Schaft,* kolonenn unpeuliek b. ; *Samson rüttelte an den zwei Säulen,* Samzun a horjellas an daou biler ; **2.** *Rauchsäule,* peuliad moged g. ; **3.** [tekn.] *Volta'sche Säule, Voltasäule,* pod Volta g. ; **4.** [tekn.] bann g. ; **5.** [kirri] *Lenksäule,* marbr sturiañ g. ; **6.** [dre skeud.] piler g., kolonenn b., skorer g., skorer feal g., skoazeller feal g. ; *die Säulen des Glaubens,* skorerien ar feiz ls. ; **7.** P. pourvezerez dour-tan b., plomenn dour-tan b. ; **8.** [arm] *die Säule der Armbrust,* fust an arbalastr g.
Säulenabschluss g. (-es,-abschlüsse) : [tisav.] togenn b., tog g., kerndogenn b., tog-peul g. ; *etwas (dat.) einen Säulenabschluss aufsetzen,* togañ udb.
säulenartig ag. : kolonennek.

Säulenaufsatz g. (-es,-aufsätze) : [tisav.] togenn b., tog g., kerndogenn b., tog-peul g.
Säulenbau g. (-s,-bauten) : savadur gant kolonennoù g., savadur kolonennek, kolonennoù ls., kolonenneg g.
Säulenbohrmaschine b. (-,-n) : [tekn.] trogleuzerez kolonennek b., mekanik trebarzhiñ a-serzh g.
Säulendeckplatte b. (-,-n) : [tisav.] gorre-tog g., abakenn b.
Säulendiagramm n. (-s,-e) : kevregad a-vizhier g., diagramm a-vizhier g.
säulenförmig ag. : **1.** kolonennek, e doare ur golonenn, e doare kolonennoù, e doare ur peul, e doare peulioù, e doare ur piler, e doare pilerioù, a-zoare gant ur golonenn, a-zoare gant kolonennoù, a-seurt gant ur peul, a-seurt gant peulioù ; **2.** [louza.] eeun-eeun hag uhel, feskennek ; *säulenförmiger Wuchs, säulenförmige Wuchsform,* dalc'h feskennek g.
Adv. : a-sonn, a-blom, a-serzh.
Säulenfuß g. (-es,-füße) : [tisav.] solenn b., sichenn b., mas g., diazez ur peul g.
Säulengang g. (-s,-gänge) : kolonenneg b., peuliaoueg-tro b.
säulengetragen ag. : [tisav.] peuliaouek.
Säulenhalle b. (-,-n) : porched g., kolonenneg b., peuliaoueg b.
Säulenheilige(r) ag.k. g./b. : [relij.] stilit g., peulour g.
Säulenknauf g. (-s,-knäufe) **/ Säulenknopf** g. (-s,-knöpfe) : [tisav.] togenn b., tog g., kerndogenn b., tog-peul g. ; *etwas (dat.) einen Säulenknopf aufsetzen,* togañ udb.
Säulenkreuz n. (-es,-e) : lammgroaz b.
Säulenordnung b. (-,-en) : peuliaoueg b. ; *dorische Säulenordnung,* doare dorek g., peuliaoueg dorek b.
Säulenplatte b. (-,-n) : [tisav.] soledenn b.
Säulenquerbalken g. (-s,-) : [tisav.] isrizenn b., isdaez g.
Säulenreihe b. (-,-n) : [tisav.] kolonenneg b., peuliaoueg b.
Säulenschaft g. (-s,-schäfte) : [tisav.] fust g. ; *Ausbauchung eines Säulenschafts, Schwellung eines Säulenschafts,* kof ur fust g.
Säulensims g. (-es,-e) : [tisav.] isrizenn b., isdaez g.
Säulenstatue b. (-,-n) : [tisav.] atlant g.
Säulenstuhl g. (-s,-stühle) : [tisav.] mas g.
Säulenstumpf g. (-s,-stümpfe) : kolonenn vesk b., peul besk g., piler besk g.
Säulentempel g. (-s,-) : [tisav.] peripter g., templ kolonennek g.
Säulentropfstein g. (-s,-e) : hinkin-leur g., hinkin-maen leur g., stalagmit g.
Säulenumgang g. (-s,-umgänge) : [tisav.] kolonenneg b., peuliaoueg-tro b.
Säulenunterlage b. (-,-n) : sichenn ur golonenn b., troad (diazez) ur golonenn g. (Gregor).
Säulenweite b. (-,-n) : [tisav.] hed etre div golonenn g., etrekolonenn b.
Säulenwerk n. (-s,-e) : [tisav.] kolonenneg b., peuliaoueg b.
säulig ag. : **1.** stummet evel ur golonenn, kolonennek ; **2.** gant kolonennoù, kolonennek, peuliaouek.
-säulig ag. : -peuliek ; *achtsäulig,* eizhpeuliek.
Saulus g. : [relij.] Saul g.
Saum g. (-s, Säume) : **1.** [dilhad.] gourem g., pleg g. ; *der Saum eines Kleides,* erion ur vrozh g., erionenn ur vrozh b., bevenn ur vrozh b., lurell ur vrozh b., riblenn ur vrozh b., riblennad ur vrozh b., rizenn ur vrozh b., bord ur vrozh g., gourem ur vrozh g. (Gregor), gwrimenn ur vrozh b., lezenn ur vrozh b. ; *einen Saum unten an einem Rock nähen,* ober ur pleg e traoñ ur sae, gouremiñ traoñ ur sae ; *Hohlsaum,* gourem dantelezek g., gourem toullek g., erionenn dantelezek b., erionenn doullek b. ; *den Saum eines Kleidungsstücks entfernen,* divevennañ ur pezh dilhad.
2. lost ar c'hoad g., lezenn ar c'hoad b., lez ar c'hoad g., gwrimenn ar c'hoad b., or ar c'hoad g., bevenn ar c'hoad b., treuskoad g. ; *am Waldessaum,* war lez (war vevenn, war wrimenn) ar c'hoad.
3. buñs g., buñsad g., mes g., mesiad g.
4. [korf.] marz g.
5. [ardamezouriezh] bevenn b., erien g.
Saumagen g. (-s,-mägen) : [kegin.] formaj-penn g. ; [tr-l] *er hat einen Saumagen,* hennezh a zo brizh e sac'h, hennezh eo brizh e sac'h.
saumäßig ag. : **1.** skrijus, spontus, spouronus, euzhus ; **2.** *saumäßige Kälte,* amzer yen-du b., amzer yen-sklas b., amzer yen-ki b., amzer yen-chas b., amzer yen-put b., amzer but b., amzer yen-skorn b., amzer yen-du b., amzer skorn ruz b., amzer skorn du b., morfont g., morfontadur g., yenijenn a grog en dud b., yenijenn c'harv b., yenijenn dinatur b., kriz g., riv lemm g., yenijenn but b., yenijenn zu b., yenijenn rip b. ; **3.** truek, truezek, dister ; **4.** lous.
Adv. : abominapl, spontus.
säumen V.k.e. (hat gesäumt) : **1.** gouremiñ, gouremenniñ, erioniñ, erienañ, lezennañ, bevenniñ, bordañ, godiñ, kuilhañ, krizañ, ober ur pleg ; *Taschentücher säumen,* gouremiñ frilienoù, erioniñ frilienoù, bordañ frilienoù ; *mit Spitze gesäumt,* bevennet gant dantelez ; *mit einer Franse säumen,* pempilhennañ, frezilhonañ ; **2.** bevenniñ, bonnañ, riblañ, riblennañ, bordañ, hedañ ; *von Schilf umsäumter See,* lenn bevennet gant raoskl b.
V.gw. (hat gesäumt) : chuchual, chuchuiñ, chartiñ, deren, dereniñ, bezañ trein war an-unan, treinañ, treinellat, toulbabañ, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, lugudiñ, lantouzat, heniñ, hezañ, tardañ ; *mit etwas säumen,* daleañ udb, deren udb, dereniñ udb ; *ohne zu säumen,* hep tardañ, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, ribus, dizale, prestik, dambrestik, tuchant, tuchantik, diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, a-benn-kaer, war-eeun-tenn, war an taol, war al lec'h, war an tach, a-daol-dak, a-drak, kentizh, war an tomm, hardizh, her, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, rag-eeun, diwar zifrae ; *nicht säumen,* ober difrae.
V.k.e. : **sich säumen** (hat sich (ak.) gesäumt) : bezañ dale gant an-unan, tapout dale, daleañ, daleañ da zont (d'en em gavout, oc'h erruout), goulerc'hiñ da zont.
Säumer g. (-s,-) : **1.** gouremer g., erioner g. ; **2.** muler g., muleter g., muletaer g. ; **3.** loen-samm g. ; **4.** daleer g.
Säumerin b. (-,-nen) : **1.** gouremerez b., erionerez b. ; **2.** daleerez b.
Saumesel g. (-s,-) : azen-samm g.
säumig ag. : **1.** lent, lezirek, disaour, dibreder, diboan, yeuek, diaked, desfailh ; *säumiger Aktionär,* kevranneg desfailh (a fell, o fellout) g. ; *säumiger Zahler,* gwall baeer g. / paeer fall g. / paeamanter fall g. (Gregor), gwall zleour g., kozh dleour g., dilerc'hiad g. [*liester* dilerc'hiaded, dilerc'hidi] ; *ein schlechter Zahler sein, ein säumiger Zahler sein,* bezañ fall da baeañ ; *säumiger Zeuge,* desfailh g., test desfailh g. ; *säumige Partei,* kevrenn desfailh b. ; **2.** *säumiges Brett,* krustenn b. [liester krustennoù, krust str.].
Säumigkeit b. (-) : dale g., digasted b., leziregezh, yeuaj g., labaskennegezh b., lentegezh b., gorregezh b., lizidanted b., landreantiz b.
Saumnaht n. (-,-nähte) : erion g., erionenn b., gourem g.

Säumnis b. (-,-se) : **1.** dale g., daleadur g., mank g. ; **2.** [gwir] desfailherezh g. ; *im Falle der Säumnis,* e ken kaz ma vefe desfailh an tamallad (*pe* an test), e ken kas ma teufe an tamallad (*pe* an test) da fellel.
Säumniszuschlag g. (-s,-zuschläge) : agio en abeg d'an dale evit paeañ g., dreisttaos en abeg d'an dale evit paeañ g., ustaos en abeg d'an dale evit paeañ g., mizoù enkef ls.
Saumpfad g. (-s,-e) : hent ar vulerien g., hent mul g.
Saumpferd n. (-s,-e) : marc'h-samm g.
Saumriff n. (-s,-e) : karreg vevenn b., kouraleg vevenn b.
Saumsattel g. (-s,-sättel) : bas g., bas-dibr g., golc'hedenn b.
saumselig ag. : lent, lezirek, disaour, dibreder, diboan, dic'hred, diaked, desfailh, lezober, dibalamour, digaz, digas, difoutre, dievezh, gwallek, dilamprek, lizidant, euver, kerterius, lantous, laosk, lizidour, lureüs, gourt, lezirek d'al labour, digalon da labourat, labaskennek, lugut da labourat, gwak, yeuek.
Saumseligkeit b. (-) : digasted b., leziregezh, dic'hred g., gorregezh b., lentegezh b., lizidanted b., landreantiz b., luguderezh g., yeuaj g., labaskennegezh b., lovrentez b., mank g., mankadenn b.
Saumtau n. (-s,-werke) : [merdead.] ravalink b. ; *ein Segel mit einem Saumtau versehen,* ravalinkañ ur ouel.
Saumtier n. (-s,-e) : loen-samm g.
Sauna b. (-,-s / Saunen) : **1.** saona g. ; **2.** [dre skeud.] *das ist hier wie in einer Sauna,* emaomp amañ evel en ur stoufailh, ken tomm eo amañ ken na boazh, amañ 'vat ez eo digor war ar forn, gor forn a zo amañ, gor forn ez eus amañ, n'eus ket tu da badout gant ar wrez, tomm-gor eo amañ.
Säure b. (-,-n) : **1.** trenkenn b. ; [kimiezh] *ätzende Säure,* trenkenn gengrinus b. ; *konjugierte Säure,* trenkenn geveilet b. ; *zweiwertige Säure,* divdrenkenn b. ; *einbasische Säure, einbasige Säure,* untrenkenn b. ; *weiche Säure,* trenkenn vlot b. ; *harte Säure,* trenkenn galet b. ; *flüchtige Säure,* trenkenn aezhidik b. ; *die Säure hat das Eisen geätzt,* devet (krignet) eo an houarn gant an drenkenn ; *monofunktionale Säure,* trenkenn unsoaz b. ; *Kohlensäure,* trenkenn garbonek b. ; *Schwefelsäure,* trenkenn sulfurek b. ; *Essigsäure,* trenkenn aketek b. ; *Mineralsäure,* trenkenn vaenel b. ; *organische Säure,* trenkenn vevel b. ; *zu Säure werden,* trenkennañ ; *Säure bildend, Säure entwickelnd,* trenkennus ; *starke Säure,* trenkenn greñv b. ; *fixe Säure,* trenkenn lenet b. ; *salpetrige Säure,* trenkenn nitrus b. ; *Salpetersäure,* trenkenn nitrek b. ; [bev.] *essenzielle Fettsäuren, essentielle Fettsäuren,* trenkennoù druz bevret ls., trenkennoù druz diziouerus ls. ; *gesättigte Fettsäuren,* trenkennoù druz peurvec'h ls. ; *ungesättigte Fettsäuren,* trenkennoù druz amvec'h ls. ; *jemandem Säure ins Gesicht schütten,* vitriolañ u.b. ; **2.** trenkennegezh b., trenkter g., trenkted b., trenk g., puted b., puter g., krizder g., ruster g., rusted b., rustoni b., garventez b., garvder g., garvded b., egroni b., tagusadur g., suroni b.
Saure(s) ag.k. n. : **1.** [kegin.] traoù trenk ls., traoù c'hwerv ls., trenkailhez ls. ; **2.** [dre skeud.] P. *jemandem Saures geben,* **a)** lakaat u.b. en e renk, ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, lakaat u.b. en e blas, kenteliañ u.b., plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., c'hoari buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., ober ur rez d'u.b. ; **b)** kefestañ u.b., gennañ u.b., merat kaer u.b., kalafetiñ u.b., frigasañ u.b., darc'haouiñ gant u.b., dotuañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., reiñ un distres d'u.b., reiñ un dres d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., ober un dres d'u.b., dresañ u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., difeskinañ u.b., rahouenniñ u.b. a-dailh, koaniañ u.b., terkañ u.b., teurkiñ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., freskañ u.b., drailhañ u.b. kig-hag-eskern, drailhañ e c'henoù d'u.b., reiñ e dus d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., kalkennata u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., mont a-grabanadoù d'u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (fustañ, pilat, kannañ, fraeañ, pavata) u.b., ober un diroufennañ d'u.b., druilhañ u.b., drailhañ u.b., reiñ segal d'u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., dornañ u.b. a gof da gein, dornata u.b., teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez, c'hwistata u.b., fiblañ u.b., rordañ u.b., gwialennañ u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., fraoulat gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., mac'homañ u.b., skeltrennañ u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., reiñ koad d'u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b.
Säureanschlag g. (-s,-anschläge) **/ Säureattentat** n. (-s,-e) : vitrioladur g., vitrioliñ g.
Säureattentäter g. (-s,-) : vitrioler g.
Säureballon g. (-s,-s) : [kimiezh] melt b., touk g., toukenn b.
Säure-Base- : [kimiezh] … trenkenn-bazenn.
Säure-Base-Ampholyt g. (-s,-e) : [kimiezh] amfolit g. [*liester* amfolitoù].
Säure-Base-Gleichgewicht n. (-s) : [kimiezh] kempouez trenkenn-bazenn g.
Säure-Base-Titration b. (-,-en) : [kimiezh] titlerezh trenkenn-bazenn g.
Saurebe b. (-,-n) : [louza.] bouloù-aerouant ls., chapeled-an-naer g., frond g.
säurebeständig ag. : [mezeg.] eneptrenkek, didrenkennus.
säurebildend ag. : trenkennus, trenkaus.
Säurebildung b. (-) **/ Säureentwicklung** b. (-) : trenkennidigezh b., trenkaat g., trenkekaat g., trenkadur g.
säurefähig ag. : [kimiezh] trenkadus.
säurefest ag. : dalc'hus ouzh an trenkennoù.
Säuregehalt g. (-s,-e) **/ Säuregrad** g. (-s,-e) : derez trenkter g., trenkegezh b., trenkter g., trenkted b.
Säuregruppe b. (-,-n) : [kimiezh] stroll trenkenn g.
Saure-Gurken-Zeit b. (-,-en) : [kenw.] *die Saure-Gurken-Zeit,* ar marvamzer g., ar mare-bloaz dilañs evit an aferioù g., mare an

dilabour g., ar mare-bloaz dilabour g., mare dilañs ar vakañsoù bras g., mare asik evit an aferioù g. ; *in der Sauren-Gurken-Zeit,* er mare-bloaz dilañs, er marvamzer.

säurehaltig ag. : trenkennek, c'hwerv ; *säurehaltige Äpfel,* avaloù c'hwerv ls.

säureliebend ag. : [bev.] trenkennlen, akidofil.

Säuremesser g. (-s,-) : trenkventer g. [*liester* trenkventerioù].

Säuremessung b. (-,-en) : trenkventerezh g.

Säureprüfer g. (-s,-) / **Säurewaage** b. (-,-n) : trenkventer g. [*liester* trenkventerioù].

Säurewirkung b. (-) : [kimiezh] soaz trenkenn b.

Saurier g. (-s,-) : [loen.] saorian g. [*liester* saorianed].

Sauropode g. (-n,-n) : saoropod g. [*liester* saoropoded].

Saurübe b. (-,-n) : [louza.] beterabez-kutuilh str., beterabez-saout str., beterabez-loened str., boetrabez-saout str., boetrabez-loened str., brouskon g.

Saus g. (-es) : [tro-lavar] *er kam im Saus heran,* degouezhout a reas evel un tarzh avel ; [tr-l] *mit Saus und Braus,* gant trouz bras, gant tourni, gant cholori, gant strap bras, gant safar, gant toumpi ; *in Saus und Braus leben,* ober trein, bevañ war an ton bras, ober ritenn, bevañ gant kadañs, ren ur vuhez diroll ha didailh, punañ ur fall vuhez, pitaouat, tourc'heta, ober anezhi, kas warni, kas warnezi, c'hoari anezhi, c'hoarigaerat, ober landigedon, kas an ton, kas anezhi, ober bourraplted, mont da heul an ebatoù, redek war-lerc'h an ebatoù, redek an ebatoù, roulat, rouliñ an ebat, roulat an ebatoù, roulat an ebat, fringal, riotal, riboulat, bezañ atav e godin, furikat, riblañ, ribodal, ebatiñ, breskenn, c'hoari las, c'hoari bos, derc'hel tinell gaer, reilhennat, bambochal, diaoulat, ober an diaoul hag e gern, ober an diaoul hag e gerniel, ober an diaoul hag e bevar, ober ar seizh diaoul hag e benn, c'hoari e loen, c'hoari buhez fall, ren ur vuhez direol, ren ur vuhez direizh, en em reiñ d'an direizh, tremen e vuhez en direizh ar vrasañ, ober e bezh fall, bevañ en e roll, boulc'hañ an dorzh dre an daou benn ; *seine Jugend in Saus und Braus verbringen,* roulañ e yaouankiz.

Sause b. (-,-n) : P. jabadao g., riboul g., bos g., bamboch g., bambocherezh g., lapavan g. ; *eine Sause machen,* c'hoari lapavan, bambochal, ober anezhi, kas an ton, kas anezhi, kas warni, kas warnezi, c'hoari anezhi, batiñ anezhi, ober tro ar chapelioù, c'hoari bos, c'hoari las, furikat, ober bos, ober un taol bos, riotal, roulañ, riblañ, mont e bos, ober ur bordead, bezañ e godin, mont e riboul, mont da riboulat, mont da vatiñ anezhi, toulladiñ, lakaat e-barzh, kechañ, piardiñ, distagañ ur rouladenn, tennañ ur rouladenn, ober ur rouladenn, kargañ e boch, kargañ e doull, sammañ toulladoù, kargañ, tapout un tontonad (ur revriad, ur c'horfad, ur sac'had, un toullad, ur pifad, ur foñsad, ur picherad, ur jiletennad, ur chupennad, un tognad, un troñsad, ur senklennad, un tortad, ur garg), lakaat un talad, pakañ unan, korfata, klukañ, lipat, lonkañ, distagañ (ober, kargañ, sammañ, tapout) ur c'hofad, ober (lakaat, distagañ) ur c'horfad, ober un tortad, mezviñ, sistra, bezañ o tisammañ diwar ar c'herloù, puñsal ar pintoù, pintal, lakaat tenn war e vegel, ober pant, mont e-barzh.

Sauselaut g. (-s,-e) : [yezh.] son c'hwitellus g.

säuseln V.gw. (hat gesäuselt) : rugañ, sarac'hañ, sourral, bourouañ, moustrouzal ; *der Wind säuselt,* rugañ a ra an avel, sourral a ra an avel, sarac'hañ a ra an avel, c'hwibanat (c'hwistañ, c'hwitellat, gwic'hal, hudal, soroc'hal, yudal) a ra an avel.

Säuseln n. (-s) : soroc'h g., sourr g., sourrad g., rugenn b., sarac'h g., tarav g., mouskan g., moustrouz g., boubou b. ; *das Säuseln des Windes,* mouezh an avel b., ar rugenn b. ; *das Säuseln des Laubes im Wind,* sarac'h an delioù g.

sausen V.gw. (hat gesaust / ist gesaust) : **1.** (hat) : rugañ, sarac'hañ, sourral, bourouañ, moustrouzal, boudal, bouboual, kornal ; *der Wind saust,* rugañ a ra an avel, sourral a ra an avel, sarac'hañ a ra an avel, c'hwibanat (c'hwistañ, c'hwitellat, gwic'hal, hudal, soroc'hal, yudal, boudal, kornal) a ra an avel ; **2.** (ist) : diflipat, skarzhañ, karzhañ, c'hwistañ, tizhañ, plantañ tizh, sankañ tizh, lakaat tizh, sachañ e skasoù, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent, mont gant un tizh an diaoul (gant ar foeltr, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken na yud, gant tizh ken a friz, gant tizh ken na ziaoul, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant tizh ken na strak, gant tizh ken a findaon, endra c'haller, herrañ ma c'haller, her da ma c'haller, evel ur c'hurunoù), reiñ kentr d'e varc'h, lakaat aer en e gilhoroù, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, redek evel un dremedal, redek evel un tenn, redek evel an avel, redek d'ar pevarlamm, regiñ hent, pevarlammat, plantañ d'ar pevar zroad, redek evel ur c'had, nijal, kantenniñ, kidellat, kravañ, kravañ gantañ, frizañ, fustañ ; *er sauste zur Bahn,* skeiñ a reas etrezek ar porzh-houarn endra c'helle, mont a reas d'an daoulamm ruz (d'ar c'haloup ruz, d'an daoulamm mut, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, a-dizh hag a-dro, a-dizh hag a-dag, evel an tan, d'an tan ruz) d'ar porzh-houarn, nijal a reas d'ar porzh-houarn, mont a reas tizh-ha-tizh d'an ti-gar, lammat a reas a-benn-kas (d'ar flimin-foeltr, a-herr-kaer, a-benn-herr) d'ar porzh-houarn ; *der Zug saust,* un tizh an diaoul a zo gant an tren, d'an tizh bras (gant pep tizh) e ya an tren ; *der Zug saust durch Panschwitz,* tremen a ra an tren d'an tizh bras dre borzh-houarn Panschwitz hep ehanañ ; **3.** [dre skeud.] *jemanden sausen lassen,* rouzañ ar bloneg d'u.b., diarbenn u.b., distroadañ u.b., kas u.b. d'an traoñ, skubañ u.b., reiñ lamm d'u.b., reiñ ar skar d'u.b., kas u.b. kuit, kas u.b. diwar hent hag eus e c'houloù, kannañ u.b., riñsañ e dreid d'u.b., sevel e dreid d'u.b., sevel dindan u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kemer an hol war u.b., sevel war varr, tapout an tu war-c'horre war u.b., skubañ dindan botoù u.b., troc'hañ a-raok d'u.b., troc'hañ dindan u.b., kemer e greñv war u.b., kemer lañs war u.b., kemer al levezon war u.b., kaout an dizober eus u.b., diskar u.b. ; *seine Freundin ließ ihn sausen,* e zigouviañ a reas e vignonez, e vignonez a zigouvias anezhañ, dispartiañ a reas e vignonez, e vignonez a lezas anezhañ e perch, e vignonez a lezas anezhañ war ar beoz, mont a reas e vignonez digantañ, mont a reas e vignonez a-zigantañ, e vignonez a roas e sac'h dezhañ ; *seine Freundin ließ ihn sausen und gabelte sich einen anderen auf,* e vignonez a zilezas anezhañ evit mont gant unan all, e vignonez a droc'has ur jak dezhañ ; **4.** *durchs Abitur sausen,* c'hwitañ e vachelouriezh, bezañ korbellet er vachelouriezh, bezañ kastellet er vachelouriezh, kaout korbell er vachelouriezh, ober bouc'h er vachelouriezh, bezañ nac'het er vachelouriezh, bezañ rasket d'e vachelouriezh, degas ur penn leue d'ar gêr evit ar vachelouriezh, tapout ar bouc'h er vachelouriezh, bezañ bet ur penn leue er vachelouriezh, distreiñ eus ar vachelouriezh gant ur bouc'h, kaout yod er vachelouriezh, bezañ yotaet er vachelouriezh, kaout ul louzenn er vachelouriezh, pakañ korbell er vachelouriezh, kaout ar billig toull er vachelouriezh.

V.dibers. : (hat) : *es saust mir in den Ohren,* boudal a ra em divskouarn, boudinellañ (boudal) a ra va divskouarn, kornal a ra va divskouarn (Gregor), badinellañ a ra va fenn gant an trouz.

Sausen n. (-s) : sourr g., sourrad g., rugenn b., sarac'h g., tarav g., moustrouz g., c'hwiban g., c'hwibanadennoù ls., c'hwibanerezh g. ; *das Sausen des Windes,* mouezh an avel b., ar rugenn b. ; *Ohrensausen,* [mezeg.] boudinell b., boudinellerezh g., bouderezh en divskouarn g. ; *ich habe Ohrensausen,* boudal a ra em divskouarn, boudinellañ (boudal) a ra va divskouarn,

kornal a ra va divskouarn (Gregor), badinellañ a ra va fenn gant an trouz
Sauser g. (-s,-) : [Bro-Suis] gwin gwenn nevez g., gwin foll g.
Sausewind g. (-s,-e) : **1.** avel fourradus g. ; **2.** [dre skeud.] penn kefeleg g., houperig g., penn-disoñj g., penn-skañv g.
Sauspieß g. (-es,-e) : gouzifiad g., impiod g.
saussuresch ag. : [yezh.] saosurek, hervez Ferdinand de Saussure.
Saustall g. (-s,-ställe) : **1.** kraoù-moc'h g. [*liester* krevier-moc'h], loch ar gwizi g., lochenn ar gwizi b. ; **2.** [dre skeud.] kaoc'heg b., kraoù-moc'h g., kozh ti g., neizh touseg g., foukenn hudur b., klotenn lous b., ti-gutez g., ti brein g., lastez ti g., tamm toull ti g., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., kozh toull brein g., toull-dispac'h g., toull lous g., moc'herezh, g., tamm brav a flav-flav g., ti a-borc'hell an traoù ennañ g., ti a-benn-porc'hell an traoù ennañ g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b. ; *in einem Saustall wohnen,* bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un neizh touseg, bezañ kludet en un toull lous ; *was für ein Saustall !* bravat stad ! pebezh stlabez ! nag un dizurzh ! nag ur gabiotenn !
saustark ag. : P. dispar, dreist, fiskal, forzh vat.
Sauteuse b. (-,-n) : [kegin.] frinkerez b. [*liester* frinkerezioù].
sautieren V.k.e. (hat sautiert) : [kegin.] lakaat da frinkañ, frinkañ ; *sautiertes Kalbsfleisch,* frinkadenn leue b.
Sauwetter n. (-s) : strouilh g., amzer vil b., amzer vrein (divalav, lous, displet, hek) b., amzer bounner b., amzer rust b., amzer ruz b., gast a amzer b., gastamzer b., diaoul a amzer g., amzer ziaoulek b., amzer a-berzh an diaoul b., amzer diharak b., amzer difurlu b., amzer doareet fall b., gwashat amzer b., amzer hudur b., amzer dampous b., amzer dampouzek b., amzer goudask b., amzer gaoc'h b., amzer c'hagn b., amzer lous-gagn b., amzer da gac'hat tachoù b., amzer c'harv b., amzer digar b., amzer hegus b., devezh kaoc'h kazh g.
Sauwirtschaft b. (-) : toull-dispac'h g., moc'herezh, g., tamm brav a flav-flav g., ti a-borc'hell an traoù ennañ g., ti a-benn-porc'hell an traoù ennañ g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b., stlabez g.
sauwohl ag. : P. *er fühlt sich sauwohl,* laouen eo, hag en tu-hont ivez - beuzet eo e-barzh al levenez - beuzet eo e-barzh al laouenidigezh - nijal (tridal) a ra gant al levenez - ouzhpenn laouen eo - azezet (beuzet) eo en e bemp plijadur warn-ugent - azezet (beuzet) eo en e seizh plijadur warn-ugent - ne zoug ket mui an douar anezhañ - dibradet eo - e barr al levenez emañ - barr eo gant al levenez - leun-barr a levenez eo - leun-barr eo e levenez - barret a levenez eo - nijal a ra gant ar stad a zo ennañ - bez' eo laouen hed-da-hed - laouen eo evel an deiz - laouen-ran eo - ken laouen ha tra eo - laouen eo evel an heol - ken laouen hag an heol eo - seder eo evel ul laouenan - lirzhin eo evel ul laouenan - seder eo evel ul laouenanig – lirzhin eo evel ul laouenanig - emañ an traoù war ar pevarzek-kant gantañ - n'eo ket evit e levenez - fest a zo ennañ - en e laouenañ emañ - digor eo dezhañ - barrleun (barruhel, barr) eo e galon gant ar joa - meurbet a joa a zo ennañ - evel Yann en e wele eo - emañ evel en ur pred eured - eürus eo evel ul logodenn er bleud (en ur sac'had bleud) - kontant eo evel ur roue war e dron - en e vleud emañ - en e jeu emañ - en e voem emañ - eürus eo evel seizh - eürusañ loen a daol troad war an douar eo - eürus eo mar boe den biskoazh - eürus eo mard eus bet biskoazh un unan - eürusañ den a zebr bara eo - eürusañ den dindan tro an heol eo - eürusañ den dindan an Neñv eo - eürusañ den a zo bet biskoazh eo - en e zour hag en e c'heot emañ - en e voued emañ - en e voued leun emañ - en e goch emañ - en e ched emañ - en e lec'h emañ - en e charreoù emañ - en e vutun emañ - koñfortiñ a ra - er friko emañ - en ur friko emañ - en e wellañ emañ.
Sauwut b. (-) : kounnar ruz b., kounnar du b., fulor ruz g., fulor du g. ; *in eine Sauwut geraten,* brizhañ, dizatiñ, mont dreist-penn, alfoiñ, dirollañ, breskenn, mont e breskenn, mont da vreskenn, mont e belbi (e berlobi).
Sauzahn g. (-s,-zähne) : [benveg liorzhour] grif b. [*liester* grifoù].
Savanne b. (-,-n) : savanenn b., geoteg b. ; *Savanne mit dünnem Baumbestand,* savanenn damwezek b. ; *Dornenstrauchsavanne,* savanenn vrousgwezek b.
Savarin g. (-s,-) : [kegin.] baba g., baba dre rom g.
Savate n. (-) **/ Savate-Boxe-Française** n. (-) : [sport] savatenn b. ; *Savate praktizieren, Savate-Boxe-Française praktizieren,* c'hoari savatenn.
Savoyen n. (-s) : Savoia b., Savoie b.
Savoyer g. (-s,-) : Savoiad g., Savoazian g.
Savoyerin b. (-,-nen) : Savoiadez b., Savoazianez b.
savoyerisch ag. : savoazian, savoiat, ... Savoia, ... Savoie.
Saxhorn n. (-s,-hörner) : korn Sax g., saksorn g.
Saxifraga b. (-) : [louza.] maendarzh g., torr-maen g., boked sant Weltaz g., arc'hme g., gremilh g., louzaouenn-an-aod b., perisilh-aod str., perisilh-mor str.
Saxofon n. (-s,-e) : [sonerezh] saksell b. ; *Altsaxofon,* saksell alto b.
Saxofonist g. (-en,-en) : [sonerezh] saksellour b., soner saksell g.
Saxone g. (-n,-n) : [istor] Sakson g., Saoz g. [*liester* Saozon].
Saxonium n. (-s) : [douarouriezh] saksonian g. ; *das Saxonium betreffend,* saksonian.
Saxophon n. (-s,-e) : [sonerezh] saksell b. ; *Altsaxophon,* saksell alto b. ; *Sopransaxophon,* saksell sopran b.
Saxophonist g. (-en,-en) : [sonerezh] saksellour b., soner saksell g.
sazerdotal ag. : [relij.] belegel, … beleg ; *die sazerdotale Tradition des Priestertums,* an hengoun belegel g.
Sazerdotium n. (-s) : **1.** [relij.] belegiezh b., stad a veleg b. ; **2.** [istor, Krennamzer] galloud speredel ar pab g.
S-Bahn b. (-,-en) : [*berradur evit* **Stadtbahn**] tren-bannlev g.
SBB ls. *pe* b. (-) : [*berradur evit* **Schweizerische Bundesbahnen**] kevredad hentoù-houarn Bro-Suis g.
SB-Laden : [*berradur evit* **Selbstbedienungsladen** g. (-s,-läden)] stal pak-ha-pae b., stal emservij b., gourstalig b.
s. Br. : [*berradur evit* **südlicher Breite**] ... ledred kreisteiz, ... ledenn greisteiz.
SB-Warenhaus n. (-es,-häuser) : hipermarc'had g.
Scampi g. (-/-s,-/-s) : [loen., kegin.] grilh-traezh g. [*liester* grilhed-traezh].
Scampi-Reuse b. (-,-n) : kavell grilheta g. [*liester* kavelloù grilheta, kevell grilheta].
Scampo g. (-/-s, Scampi) : [loen., kegin.] grilh-traezh g. [*liester* grilhed-traezh].
Scandium n. (-s) : [metal.] skandiom g.
scannen V.k.e. (hat gescannt) : [stlenn.] skanniñ, c'hwilerviñ.
Scannen n. (-s) : [stlenn.] c'hwilervadenn b., c'hwilerviñ g.
Scanner g. (-s,-) : [stlenn.] skanner g. [*liester* skannerioù], c'hwilerver g. [*liester* c'hwilerverioù], luc'hlenner g. [*liester* luc'hlennerioù].
Scannerkasse b. (-,-n) : kef laser g.
Scartkabelstecker g. (-s,-) **/ Scartsteckdose und -stecker** : lugell beritel® b., peritel® g.
sch ! estl. : peoc'h ! chik ! grik !
Schabbes g. (-,-) : [relij.] sabat g.
Schabe b. (-,-n) : [loen.] **1.** c'hwil-du g., kloreg g., preñv-du g. ; **2.** [Bro-Suis] tartouz g., gaozan g., preñv-dilhad g. ; **3.** [tekn.] kraver g. [*liester* kraverioù], kraverez b., rask g., rakerez b. [*liester* rakerezioù], raklouer g. [*liester* raklouerioù], skraber g. [*liester*

skraberioù], riperez b. [*liester* riperezioù], kravell b., raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b. [*liester* raklerezioù], sklerenn b.
Schabeeisen n. (-s,-) **/ Schabeisen** n. (-s,-) : [tekn.] kraver g. [*liester* kraverioù], kraverez b., rask g., rakerez b. [*liester* rakerezioù], raklouer g. [*liester* raklouerioù], skraber g. [*liester* skraberioù], riperez b. [*liester* riperezioù], kravell b., raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b. [*liester* raklerezioù], sklerenn b., [kourrezerezh] kontell-barerez b.
Schabeisenkunst b. (-) : skraberezh giz du g., krafengravadur du g., mezzotinto g.
Schabefleisch n. (-es) : [rannyezh.] hacheiz kig-bevin g.
Schabemesser n. (-s,-) : [benveg] kraver g. [*liester* kraverioù], kraverez b. [*liester* kraverezioù], rask g., rakerez b. [*liester* rakerezioù], raklouer g. [*liester* raklouerioù], skraber g. [*liester* skraberioù], kravell b., raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b. [*liester* raklerezioù], sklerenn b.
schaben V.k.e. (hat geschabt) : **1.** raskañ, rakañ, raklañ, kravat, peliat, rinkat, kignat, daladuriñ, grakañ, skrabañ, naviñ, rac'hañ, razhañ, rimiañ, diraskañ, ripañ ; *Rüben schaben,* peliat rabez, raskañ rabez, rinkat rabez, naviñ rabez, rac'hañ rabez, rimiañ rabez ; *Leder schaben,* parañ al lêr ; **2.** [tr-l] P. *jemandem Rübchen schaben,* ober kibiz d'u.b., ober bisk d'u.b. o frotañ e zaou viz-yod an eil ouzh egile ; *schabe, schabe Rübchen, sie hat ein Bübchen !* rask, rask, rask, hep e bask ! ; **3.** *sich den Bart schaben,* troc'hañ e varv, lemel e varv ; **4.** *schaben und scharren,* bezañ re bizh / bezañ krez / bezañ re zalc'hus / espern re war an dispign (Gregor), amsellet, bezañ amsellus, bezañ tost d'e wenneien, bezañ ur c'hraf-naon, bezañ pizh-lovr (pizh-lor, pizh-gagn, pizh-brein, sellus-bras, ur pizh-lous, ur c'hrug-sec'h, pizh-pemoc'h, pizh evel ar moc'h, pizh evel un touseg, pervezh war e arc'hant, skragn, skragn evel an avel norzh, skragn evel ar bleiz, ur preñv, ken tost hag ur preñv, tost evel ur preñv, tost-gagn, ur Yannig sec'h a gein, kras e revr, peg e groc'hen ouzh e gein, stag e groc'hen ouzh e gein, tost e groc'hen d'e gein, peg e vizied kamm ouzh e veud, tostik-tost, tost ken en dije an-unan touzet kein ul laouenn-dar), bezañ tost da gignat ur c'hwenenn, bezañ start war an distag, bezañ start war e arc'hant, bezañ tost d'e chakot, bezañ azezet war e c'hodelloù, bezañ tost da douzañ kein ul laouenn-dar, bezañ dallet gant sorc'henn ar berniañ arc'hant, bezañ eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, na vezañ buan da ziskravañ diouzh e wenneien, bezañ pizh-euzhus, na stagañ e chas diwar-goust silzig, na vezañ ar c'hiz gant an-unan da stagañ ar chas gant chapeledoù silzig, bezañ kevnidet e yalc'h, leuskel e wenneien da verglañ en e yalc'h, na vezañ tenn gwenn e revr, bezañ klañv pa ranker foetañ ul liard toull, bezañ troet war an dastum, bezañ troet war ar serr, bezañ moan e vizied, armerzhañ a gement tu 'zo ha reiñ netra da zen, sellet berr ouzh bleud ha brenn, bezañ atav o redek war-lerc'h an disterañ gounidegezh, bezañ engravet, bezañ un engravet eus an-unan, bezañ segal segal.
Schaben n. (-s) : rask g., grakerezh g., razherezh g., skrab g., skraberezh g., skrabañ g., raklañ g., razhañ g., ripañ g. ; *ein Pergament durch Schaben reinigen,* kravat ur parch, razhañ ur parch.
Schaber g. (-s,-) : **1.** [den] skraber g., kraver g., rakler g. ; **2.** [tekn.] kraver g. [*liester* kraverioù], kraverez b., rask g., rakerez b. [*liester* rakerezioù], raklouer g. [*liester* raklouerioù], skraber g. [*liester* skraberioù], kravell b., raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b. [*liester* raklerezioù], sklerenn b., sklipard g., sklisenn-razañ b., sklisenn-divarrañ b., karzhprenn g., riperez b. [*liester* riperezioù].
Schabernack g. (-s,-e) : bourd g., bourderezh g., baoch g., lamponerezh g., chalvanterezh g., tro gamm b., fars g., farsadenn b., bourdellajoù ls. ; *jemandem einen Schabernak spielen,* c'hoari un dro gamm d'u.b., c'hoari (ober) an dall d'u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., ober bourd gant u.b., ober bourd àr-goust u.b., tennañ un dro d'u.b. ; *Schabernak machen,* dirollañ un tamm, ober un tamm dirollañ, ober e baotr fistoulik, chalvantiñ, lamponat, c'hoari e baotr, c'hoari e loa, c'hoari al loa, bourdigellat.
schäbig ag. : **1.** tagn, strizh e revr, skars a spered, sec'h a gein, kras e revr, stag e groc'hen ouzh e gein, tost e groc'hen d'e gein, start war an distag, start war e arc'hant, tost, tost d'e chakot, tost d'e wenneien, tost da douzañ kein ul laouenn-dar, tost da gignat ur c'hwenenn, tost evel ur preñv, eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, pizh-euzhus, moan e vizied, taskagn, skars ; **2.** [dilhad] teuc'h, uzet, poazh, truilhek, truilhennek, truilh, paourik ; *schäbige Kleider,* dilhad mod netra ls. ; *ein schäbiger Mantel,* ur c'hozh vantell b., ur vantell druilhennek b. ; **3.** rukunus, doñjerus, displed, mezhus, divalav ; **4.** dister, truek, tru, truezek, divalav, truilh, teusk ; *Gerstenkaffee ist ein schäbiger Ersatz für echten Kaffee,* kafe heiz n'eo nemet un divlaz eus ar gwir gafe.
Schablone b. (-,-n) : **1.** patrom g., skouer b., gobari g., moull-livañ g., [*Keramik* / kroc'hanerezh] poeñsadenn b. ; *eine Schablone ausschneiden,* patromañ ; *mit einer Schablone arbeiten,* labourat diouzh ur patrom, labourat diwar batrom ; **2.** [dre skeud.] *nach der Schablone arbeiten,* ober dre voazamant, ober e dammig reuz standur, chom da vreinañ en e voazamant, ober e dammig reuz pemdeziek, chom da vreinañ en e voazioù kozh, chom da louediñ en e c'hizioù kozh, chom da ginviañ en e voazioù kozh, chom da gozhañ e morloc'h ar pemdez.
schablonenhaft ag. **/ schablonenmäßig** ag. : **1.** standur, brizhvoaziek, boas, kustum ; **2.** skoueriet boutin, gwall voutin.
schablonieren V.k.e. (hat schabloniert) : **1.** fardañ diouzh ur patrom, kopiañ, patromañ, gobariañ ; **2.** [arzoù] aozañ gant ur moull-livañ, primdresañ.
Schabmesser n. (-s,-) : [kourrezerezh] kontell-barerez b.
Schabracke b. (-,-n) : **1.** pallenn-marc'h g., palañch g. ; *mit einer Schabracke bedecken,* palañchiñ ; **2.** [kinkladur] lambrikin g. ; **3.** sprec'henn b. [*liester* sprec'henned], kozhvarc'h g., gagn b., gagn gozh b., tamm gagn marc'h g., marc'h ar babu g. ; **4.** gwrac'h kozh b., gwrac'h luo b., kleuzenn b., pratenn b., stlejadell b., stlejadenn b., kantouilhenn b., droilhenn b., kozh lorgnez b., kozh sorserez kozh b., kozh wrac'h kozh b.
Schabrackenspitzmaus b. (-,-spitzmäuse) : [loen.] minoc'h Millet g.
Schabsel n. (-s) : skrabadenn b., skrabadur g., raskadenn b., rakladur g., razhadur g., livadenn b., karzh str., karzhioù ls., karzhadenn b., karzhadur g., karzhien g., paradur g., skarzhadur g., frotadenn b.
Schach n. (-s) : **1.** echedoù ls., laerig g. ; *keltisches Schach,* gwezboell g. ; *Schach spielen,* c'hoari laerig / c'hoari gant an echedoù (Gregor), c'hoari echedoù, c'hoari an echedoù ; *keltisches Schach spielen,* c'hoari gwezboell, c'hoari ar gwezboell, gwezboellat ; *eine Partie Schach spielen,* ober un taol echedoù, ober un dro echedoù ; *Schach dem König !* bec'h d'ar roue ! ; *Schach matt,* tapet eo ar roue ! marv an taol ! ; **2.** *jemandem Schach bieten,* talañ ouzh u.b., mont a-benn-kaer d'u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., pennañ d'u.b., ober ouzh u.b., ober penn d'u.b., daeañ (faeañ, dichekal, hegal) u.b., reiñ fas d'u.b., en em aroziñ ouzh u.b., en em glask ouzh u.b., klask penn ouzh u.b., mont a-benn d'u.b., diarbenn u.b., lakaat u.b. da gilañ, herzel ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *jemanden in Schach halten,* derc'hel u.b. en diaskren, sparlañ d'u.b., stankañ an hent d'u.b., lakaat genn d'u.b., diharpañ u.b., herzel ouzh u.b., lakaat harz d'u.b., lakaat u.b. boud, kemer ar c'hreñv war u.b., kemer an

hol war u.b., derc'hel penn ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh udb, pennañ ouzh u.b., pennañ d'u.b., rentañ penn ouzh u.b., ober ouzh u.b., ober penn d'u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b., derc'hel war u.b., sujañ u.b., sioulaat u.b., distanañ u.b., terriñ e herr d'u.b., doñvaat u.b., maoutañ u.b., damesaat u.b., naskañ u.b., kabestrañ u.b., plegañ u.b., dont a-benn eus u.b., delc'her u.b. en e renk ; *die Polizei hält die Menge in Schach,* herzel a ra ar bolised ouzh an engroez a zo ; *jemanden Schach und matt setzen,* gennañ u.b., lakaat enk war u.b., reiñ lamm d'u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b., leterniñ u.b., lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, astenn u.b. war ar bratell.

Schachbrett n. (-s,-er) : tablez g., echeder g., damer g., taolenn-echedoù b., taolenn-wezboell b., marell b.

schachbrettartig ag. : a-varelladoù, a-engroaz.

Schachbrettfigur b. (-,-en) : pezh echedoù g. ; *Schachbrettfiguren,* tudigoù ls.

schachbrettförmig ag. : a-varelladoù, a-engroaz.

Schachbrettmuster n. (-s,-) : tres a-engroaz g., tres a-varelladoù g.

Schachbrettordnung b. (-) : ilgroaz b., marell b.

Schacher g. (-s,-) : trafikerezh g., droukkenwerzh g., flod g., floderezh g.

Schächer g. (-s,-) : **1.** drougoberour g., torfedour g., trafiker g., floder g. ; **2.** [relij.] laer g. ; *der gute Schächer,* al Laer Mat g., al laer keuzidik g., al laer dehou g. ; *der schlechte Schächer,* al laer fall g., al laer kleiz g.

Schacherer g. (-s,-) : trafiker g., kenwerzhour dizonest g., floder g., toueller g., lapin g., lubaner g., luban g., brateller g., c'hwiblaer g., skraper g., korbiner g., trufler g., taper g., paker g., toupiner g., bamer g., bamour g., sklanker g., flip-arc'hant g., lourin g. [*liester* lourined], bardell b. [*liester* bardelled], kouskeder g.

schachern V.gw. (hat geschachert) : **1.** trafikañ, trokiñ, trokata, flodañ ; **2.** *um etwas schachern,* marc'hata diwar-benn priz udb, chipotal etre daou wennegad marc'hadourezh, taskagnat, prenañ udb a-daskagn, prenañ udb dre daskagn, liardañ ouzh udb.

Schachfigur b. (-,-en) : pezh echedoù g. ; *Schachfiguren,* tudigoù ls.

schachmatt ag. : **1.** [echedoù] divi ha lamm, boud ; *schachmatt sein,* bezañ boud ; *jemanden schachmatt setzen,* tapout roue u.b., lakaat u.b. boud ; **2.** [dre skeud.] *er ist schachmatt,* chom a ra motet gant ar yost hag ar skuizh ma'z eo, skuizh eo ken ez eo, penn e nerzh emañ, erru eo e penn e nerzh, war e nerzh emañ, asik (asiket, flep, brev, brevet, divi, tanailhet, skuizh-divi, skuizh-lazhet, skuizh-stank, skuizh-lovr, skuizh-brevet, skuizh evel ar bleiz, skuizh-brein, skuizh-marv) eo, brevet eo gant ar skuizhder, diviet eo, ban eo, divanet lip eo, aet eo d'an eurvar, ôg eo gant ar skuizhder, darnaouet eo, darnaou eo, hernet eo, torret eo gant ar skuizhder, riñset eo, marv eo diwar e sav, faezh eo betek skoulm e ene, faezh-mouch eo, broustet eo e gorf, nezet eo tout e izili dindanañ, rentet eo, krevet eo, gell eo ; *ich bin schachmatt,* skuizh on, ken ez on - skuizh on, biskoazh skuishoc'h.

Schachspiel n. (-s,-e) : c'hoari echedoù g., c'hoariadenn echedoù b., taol echedoù g., abadenn echedoù b., tro echedoù b. ; *der einfache Soldat ist nur ein Bauer im Schachspiel der Generäle,* ur jedouer eo Yann soudard etre daouarn ar jeneraled ha netra ken.

Schachspieler g. (-s,-) : c'hoarier echedoù g., [*keltisches Schach]* gwezboeller g.

Schachspielerin b. (-,-nen) : c'hoarierez echedoù b., [*keltisches Schach]* gwezboellerez b.

Schacht g. (-s, Schächte) : **1.** toull g., genoù g. ; *Fahrstuhlschacht,* log ar bignerez b., log ar saverez b., toull ar bignerez g., toull ar saverez g. ; *Kaminschacht,* mogedeg b. [*liester* mogedegoù], korzenn ar siminal b., toull ar siminal g. ; *Lüftungsschacht,* san aerañ b. ; *Öffnung des Belüftungsschachts,* toull avel g., toull aveliñ g. ; *Kanalschacht,* genoù ar c'han-skarzh g.

2. [tekn.] poull g., foz b. ; *Förderschacht,* poull eztennañ g., poull mengleuz g. ; *einen Schacht abteufen,* kleuzañ un toull mengleuz, kleuzañ ur poull ; **3.** P. laz taolioù g., bazhadenn b., roustad druz g., pilad g., kempenn g./b., fustadenn b., fustadoù ls., fustad g., freilhadoù ls., trell b., bodennad b., c'hwistadoù ls., keuneudennadoù ls., fest ar vazh g/b., fest ar geuneudenn g/b., kefestad g., distoupad g., distokadenn b., pulloc'h g., lard g., abadenn vazhadoù b., piladeg b., distres g., dres g., sifel g., foetadenn b., grizilhad taolioù bazh g., gwiskad fustadoù g., pred bazhadoù g., predad g., chupennad taolioù b., gwiskad bazhadoù g., trepan g., saead vazhadoù b., frotadenn b., prad g., pred g., repaz g., fraead g., fraeadenn b., roustadenn b., flum g., flumad g., kroc'henad g., lardenn b., lardadenn b., lord g., lordad g., lordadenn b., ognad g., pradadenn b., rapenn b., toufad g., laz bazhadoù g., pred bodennadoù g., saead b., eoul garzh g. ; *Schacht kriegen,* pakañ (tapout) taolioù, pakañ (tapout) lopoù, bezañ boufonet, kaout an drell, pakañ ur repaz, tapout ul lazh, kaout war e groc'hen, kaout ar fust, pakañ korreenn, bezañ boureviet a daolioù, bezañ malet a daolioù, bezañ brevet a daolioù, bezañ broustet a daolioù, bezañ flastret a daolioù, bezañ maoutet, kouezhañ koad war an-unan, kaout fest ar vazh (fest ar geuneudenn, koad, kerc'h, kerc'h Spagn, segal, ul lard, ur c'hefestad, ur pred, ur predad), pakañ kerc'h, pakañ ur roustad eus ar gwashañ tout, kaout ur roustad druz, tapout ur roustad druz, kaout ur peilh, tapout fest ar geuneudenn, tañva fest ar geuneudenn, tañva blaz ar geuneudenn, tapout ul lardenn, tapout ul lip, tapout ur gempenn, tapout ur c'hempenn, tapout kerc'h, tapout e gerc'h, pakañ ur grizilhad taolioù bazh (ur grizhilhad fustadoù) (Gregor), bezañ frotet kaer (kivijet a-zoare, fiblet a-dailh), tapout frot, tapout sifel, pakañ sifel, pakañ un dres, tapout ur freilhad, kaout beuz, tapout ur vodennad, tapout ur pred bodennadoù.

Schachtarbeiter g. (-s,-) : kleuzier poulloù g.

Schachtel b. (-,-n) : **1.** boest b., boestad b., pakad g. ; *Hutschachtel,* boest togoù b. ; *eine Schachtel Streichhölzer, eine Schachtel Zündhölzer,* ur voestad alumetez b. ; *eine Schachtel Zigarren,* ur voestad segalennoù b. ; *eine Schachtel Zigaretten,* ur pakad sigaretennoù g. ; *er raucht zwei Schachteln Zigaretten pro Tag,* butunat a ra daou bakad sigaretennoù bemdez ; **2.** *er ist so nett wie aus der Schachtel,* hennezh a zo lakaet e-grei (a zo stipet ha lipet, a zo ur paotr a stad), aet eo war e begement, aet eo en e c'hloria mundi, gwisket eo en e c'hloria sifoc'hell, emañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, gwisket-klok eo, gwisket mat eo evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, emañ en e faroañ, gwisket eo en e gaerañ gre, gwisket en e faroañ eo, gwisket-faro eo, greiet eo, fichet kaer eo ; **3.** P. pikez b. ; *alte Schachtel,* plac'h kozhviret b., gwrac'h kozh b., gwrac'h luo b., kleuzenn b., pratenn b., stlejadell b., stlejadenn b., kantouilhenn b., droilhenn b., kozh lorgnez b. ; *alte Schachtel !* kozh sorserez kozh ! kozh wrac'h kozh ! gwrac'h kozh !

Schachtelhalm g. (-s,-e) : [louza.] c'hwist g., lost-marc'h g., lost-louarn g., balan-louarn g., lost-hoc'h g.

Schachtelkäse g. (-s) : [kegin., Bro-Suis] formaj da ledañ g., keuz da ledañ g.

schachteln V.k.e. (hat geschachtelt) : enboestañ, kenemprañ.

Schachtelsatz g. (-es,-sätze) : [yezh.] frazenn gwall luziet b., frazenn rouestlet b., frazenn fuilhet b., frazenn fandrouilhek b., frazenn rodellet b., frazenn widilius b.

Schachtelteufel g. (-s,-) : Yann-blev g.

Schachtelwort n. (-s,-wörter) : [yezh.] ger-malizenn g.

schachten V.k.e. (hat geschachtet) : kleuzañ ur poull, klazañ, poullañ.

schächten V.k.e. (hat geschächtet) : [relij.] dic'houzougañ, diwadañ.
Schächten n. (-s) : [relij.] dic'houzougadur g., dic'houzougañ g., diwadañ g.
Schächter g. (-s,-) : [relij.] aberzhour g.
Schachtholz n. (-es,-hölzer) : koad chap g., prenn chap g. koad tuvenniñ g., prenn tuvenniñ g., koadaj g., bañch g. ; *das Schachtholz abnehmen,* digoataat ; *Abnahme des Schachtholzes,* digoatadur g., digoataat g.
Schachtsumpf g. (-s,-sümpfe) : puñs-diskarg g.
Schachtverkleidung b. (-,-en) **/ Schachtverzimmerung** b. (-,-en) : koadaj tuvenniñ ur poull mengleuz g.
Schachzug g. (-s,-züge) : **1.** taol echedoù g., taolad g., echek g. ; **2.** taol g., taol kaer g., taol ruz g.
schade ag. : *schade ! wie schade ! das ist schade !* siwazh ! gwazh a se ! domaj eo kement-se ! damant eo ! pebezh bisk ! pegen biskenn ! biskenn eo ! euver eo ! iver eo ! ivin eo ! kerse eo ! dipitus eo ! ; *schade, dass er nicht gekommen ist,* biskenn eo ne vije ket deuet, biskenn eo n'eo ket deuet, domaj eo n'eo ket deuet ; *es ist schade, dieses Schloss verfallen zu lassen,* domaj eo lezel ar c'hastell-se da gouezhañ en e boull, ur c'herse eo lezel ar c'hastell-se da gouezhañ en e buch, maleürus eo memes tra gwelet ar c'hastell-se o kouezhañ en e vern ; *schade nur, dass ...,* euver eo ma …, kerse eo e ..., gwazh a se e ..., gwazh a se ne ..., euver eo e … ; *es ist schade um dich,* hennezh ar gwashañ dit ! gwazh a se dit ! siwazh dit ! (Gregor) ; *zu schade ! schade dafür ! schade darum !* gwazh a se ! ma ! ma n'eo ket trist ! pec'hed eo ! ma n'eo ket un druez ! trist eo ! trist an traoù ! pegen trist ! pebezh tristidigezh ! maleürus eo memes tra ! ; *das ist zu schade für ihn,* pec'hed eo (un druez e vije, ivin e vije) reiñ an dra-se dezhañ, pec'hed am bije o reiñ an dra-se dezhañ.
Schade g. (-ns, Schäden) : [dispredet] **1.** domaj g., reuz g., freuz g., droug g., gaou g., gwast g., gwall g., noaz g., euver g. ; **2.** [tr-l] *es soll dein Schade nicht sein, es wird dein Schade nicht sein,* n'az po ket keuz goude, n'az po keuz ebet, n'az po ket a geuz, n'az po meskont ebet goude, ne vi ket gwazh a se, ne vi ket gwazh eus se, n'en em gavi ket gwazh eus se, n'en em gavi ket diaes eus se, ne vo ket drouk dit, kement-se a dalvezo dit, kement-se a denno da vad dit, gwell e vi eus se, n'en em gavi ket gwazh a se, peseurt droug e c'hallfe an dra-se ober ouzhit ? muioc'h a vad eget a zroug az po diwar gement-se, ne vo ket an dra-se ez kaou, ne vo ket an dra-se ez koll, ne vo ket ur fall dit ober an dra-se, kerse war vat a gavi, kerse war vat a vo ganit, kerse war vat a vo evidout.
Schädel g. (-s,-) : **1.** [korf.] klopenn g., krogenn ar penn b., podenn-benn b., boest klopenn b., klorenn ar penn b., kraoñenn ar penn b. ; *ein kahl rasierter Schädel,* ur penn touz g., ur penn touzet rez g. ; *jemandem den Schädel spalten,* faoutañ e benn d'u.b., daouanteriñ e benn d'u.b., faoutañ u.b. evel un irvinenn, faoutañ penn u.b. evel un irvinenn ; *jemandem den Schädel einschlagen, jemandem den Schädel einhauen,* fraouliñ e benn d'u.b., frikañ e benn d'u.b., tarzhañ kraoñenn e benn d'u.b., terriñ e benn ouzh u.b. ; *sich den Schädel einrennen,* terriñ e benn, skeiñ e benn gant (ouzh) ur voger, mont a-redek da dourtañ ur voger ; *mir brummt der Schädel,* poan benn am eus, ur voudinell a zo em fenn, boudinell a zo em fenn, boudinellañ a ra va fenn ; *Schlag auf den Schädel,* klopennad b. ; *sich (dat.) eine Kugel in den Schädel verpassen, sich (dat.) den Schädel rausschießen,* plantañ ur boled (ur vilienn blom, ur bolosenn) en e benn, en em zistrujañ gant un tenn en e benn, tennañ ur boled en e benn, en em lazhañ gant un tenn en e benn, en em dennañ ; **2.** [dre skeud.] *einen harten Schädel haben,* bezañ klopennek, bezañ ur penn kalet a zen, bezañ pennek, bezañ kalet e benn, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ pennek evel ur mul, kaout lod e Kerbennek, bezañ ur marc'h-mul a zen eus an-unan, bezañ tev e voned.
Schädelbasis b. (-,-basen) : diaz ar c'hlopenn g.
Schädelbasisbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] faoutadur ar c'hilpenn g.
Schädelbohrer g. (-s,-) : [mezeg.] trepan g.
Schädelbohrung b. (-,-en) : [mezeg.] trepanañ g., trepanadur g.
Schädelbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] faoutadur ar c'hlopenn g. ; *einen Schädelbruch haben,* bezañ faoutet e glopenn ; *mir war, als ob ich einen Schädelbruch hätte,* me a soñje din e oa digrogennet va fenn, me am boa bet un taol bazh war va fenn ken e soñje din e oan marv, me a soñje din e oa bet dizoloet mel va fenn.
Schädeldach n. (-s,-dächer) **/ Schädeldecke** b. (-,-n) : [korf.] kern ar penn b., kitern b.
Schädelgewölbe n. (-s,-) : [korf.] bolz ar penn b., krogenn ar penn b., podenn-benn b.
Schädelgrube b. (-,-n) : [korf.] poull ar c'hlopenn g. ; *vordere Schädelgrube,* poull a-raok ar c'hlopenn g. ; *mittlere Schädelgrube,* poull krenn ar c'hlopenn g. ; *hintere Schädelgrube,* poull a-dreñv ar c'hlopenn g.
Schädelhaut b. (-,-häute) : [korf.] lêr ar penn g., tonenn ar penn b., kokenn b.
Schädelhieb g. (-s,-e) : klopennad b.
Schädelhöhle b. (-,-n) : [korf.] boest klopenn b., klopenn g., krogenn ar penn b., klorenn ar penn b., kraoñenn ar penn b. ; *das Siebbein ist ein Knochen des Hirnschädels, der am Ende der Nasenhöhle an der Grenze zur Schädelhöhle liegt,* ar sileg a zo un askorn eus ar c'hlopenn a zisparti foñs kavenn ar fri diouzh an empenn.
Schädellehre b. (-) : [mezeg.] frenologiezh b., klopennouriezh b.
Schädellose ag.k. ls. : [loen.] kefalokordeged ls.
Schädelnaht b. (-,-nähte) : [korf.] mellez b.
Schädeloperation b. (-,-en) : [mezeg.] trepanadur g.
Schädelschlag g. (-s,-schläge) : klopennad b.
Schädelstätte b. (-) : [relij.] Kalvar g.
Schädeltrauma n. (-s,-traumata/-traumen) : [mezeg.] daraez klopenn g., anaf er c'hlopenn g., gloaz er c'hlopenn b., traoma ar c'hlopenn g.
Schädelverletzung b. (-,-en) : [mezeg.] anaf er c'hlopenn g., gloaz er c'hlopenn b., traoma ar c'hlopenn g., daraez klopenn g.
Schaden g. (-s, Schäden) : **1.** droug g., gloaz b. ; *sich einen Schaden tun,* en em c'hloazañ / en em bistigañ (Gregor), c'hoarvezout droug gant an-unan, dastum droug, tapout e fall ; *bei diesem Unglück sind zwanzig Personen zu Schaden gekommen,* er gwallzarvoud-se e oa bet gloazet (paket) ugent den ; *bei dem Unfall ist kein Mensch zu Schaden gekommen,* n'eus bet tizhet den gant ar gwallzarvoud, n'eus bet gloazet den er gwallzarvoud ; *keiner ist zu Schaden gekommen,* n'eus ket bet a zroug ; [dre skeud.] *den Schaden ans Licht ziehen,* gwaskañ war ar gwiridig (ar c'hizidig, an arroud kizidik, ar glañvenn, ar galedenn), lakaat e zorn war ar gor (war an hesked) (Gregor) ; [mezeg.] *neuronaler Schaden,* anaf neuronel g.
2. gaouad g., gouadenn b., domaj g., reuz g., freuz g., freuz traoù g., droug g., distruj g., dismantr g., gaou g., gwast g./b., gwall g., noaz g. ; *den Schaden konstatieren, den Schaden feststellen, den Schaden begutachten, den Schaden abschätzen, den Schaden einschätzen, den Schaden approximieren, sich (dat.) ein Bild des Schadens machen,* stadañ ar freuz, prizañ ar freuz priziañ ar freuz ; *das Ausmaß des Schadens, der Umfang des Schadens,* an hollad eus an distrujoù (eus ar c'holloù, eus an droug graet) g., ampled ar freuz g. ; *Schaden anrichten,* domajañ, domajiñ, degas reuz, plantañ (hadañ) freuz ha reuz, devoudañ freuz, ober droug, freuzañ, diframmañ, drailhañ, gwastañ,

gwatalañ, glac'hariñ, dismantrañ, lakaat (plantañ) freuz, ober e reuz, ober e freuz, ober freuz, degas freuz, ober gaou, ober distruj, teuler ar wast, devoudañ freuz ; *er hätte keinen großen Schaden angerichtet,* n'en dije ket graet ur pikol droug ; *die Raben richten große Schäden an,* ar brini a ra dismantr, ar brini a ra droug bras, kalkennet (gwatalet) e vez ar parkeier gant ar brini ; *der Sturm hat erhebliche Schäden angerichtet,* ar gorventenn he deus graet kalz a zistruj, glac'haret (gwatalet) eo bet ar vro gant ar gorventenn, bras eo an droug a zo c'hoarvezet e-kerzh ar gorventenn, drastus (gwall wastus, gwallreuzus, reuzus) eo bet an taol gwallamzer, gwalloù a-leizh a zo bet degaset gant ar gorventenn, ar gorventenn he deus taolet ar wast war ar vro, kribet rust eo bet ar vro gant ar gorventenn, bras eo ar gwalloù (an droug) devoudet gant ar gorventenn, bras eo ar c'holloù degaset gant ar gorventenn ; *der Schaden ist bereits geschehen,* graet eo an droug ; *einen Schaden erleiden*, *einen Schaden davontragen, Schaden leiden,* bezañ gwazh (eus), en em gavout gwazh (eus*),* kaout koll / kaout domaj / bezañ gaouiet (Gregor), bezañ gwallet, c'hoarvezout droug gant an-unan, erruout ur wast bennak gant an-unan, degouezhout droug gant an-unan, en em gavout diaes eus udb ; *durch etwas Schaden erleiden,* en em gavout gwazh eus udb, en em gavout gwazh ag udb, en em gavout diaes eus udb, damantiñ eus udb ; *die Reben haben Schaden gelitten,* ar gwini a zo bet gwazh eus ar wallamzer, ar gwini a zo en em gavet gwazh eus ar wallamzer, gwallgaset eo bet ar gwini ; *das Obst hat durch die anhaltende Dürre Schaden gelitten,* ar frouezh a zo en em gavet gwazh eus ar sec'hor, ar frouezh a zo bet gwazh eus ar sec'hor ; *großen Schaden davontragen, großen Schaden erleiden,* bezañ ifamet, bezañ gwallaozet, bezañ gwall zomajet, bezañ glac'haret, bezañ gwastet, kouezhañ ar wast war an-unan / war an dra-mañ-tra, bezañ gwallet, bezañ gwatalet ; *und Sie werden den Schaden davontragen,* ha c'hwi eo a vezo gwazh a-se deoc'h ; *Schaden nehmen,* bezañ gwall-lakaet, c'hoarvezout droug gant an dra-mañ-tra ; *die Metzger haben dadurch großen Schaden erlitten,* bet o-deus bet ar gigerien ur friad, bet o deus bet ur pezh koll ar gigerien, ifamet e oa bet ar gigerien gant an dra-se, graet ez eus bet gaou bras ouzh ar gigerieñ gant an dra-se ; *vor größerem Schaden bewahren, den Schaden eindämmen, den Schaden begrenzen, den Schaden in Grenzen halten,* parraat ouzh gwazh ; *jemandem einen Schaden vergüten, einen Schaden wiedergutmachen,* dispenn an droug graet, dic'haouiñ u.b. eus un droug graet dezhañ, digoll u.b. evit un droug graet dezhañ ; *Schäden ersetzen,* digoll an distrujoù graet da vadoù u.b., digoll u.b. evit an distrujoù graet d'e vadoù, dic'haouiñ u.b. eus an distrujoù graet d'e vadoù, kempouezañ an droug graet ouzh u.b., dic'haouiñ u.b. eus ar gaou graet outañ ; *die Höhe der Entschädigung soll dem entstandenen Schaden entsprechen, die Höhe der Entschädigung soll in einem angemessenen Verhältnis zum entstandenen Schaden stehen,* diouzh an droug eo digoll, an digoll a rank bezañ kevatal ouzh an droug graet ; *gegen Schaden versichern,* kretaat ouzh an domajoù ; *der Schaden beträgt tausend Euro,* kement ha mil euro a zo bet distrujet, an droug graet a ya d'ober kement ha mil euro ; [dre skeud.] *Schaden bringen,* noazout, ober (degas) noaz, ober (degas) droug, ober gaou, bezañ noazus, ober diaez, degas diaezamantoù, diservijañ ; *jemandem Schaden tun, jemandem Schaden zufügen,* ober noaz (gaou, droug, un tamm mat a goll) ouzh u.b., ober gaou (droug, diaez, domaj) d'u.b., degas droug d'u.b., noazout d'u.b. (ouzh u.b.), gaouiñ u.b., gaouiañ u.b., gaouiñ ouzh u.b., dougen gwall d'u.b., gwallaozañ u.b., gwallañ u.b., gwallegañ u.b., reuziñ u.b., blesañ u.b., pistigañ u.b. ; *sich gegenseitig Schaden zufügen,* noazout an eil d'egile ; *der Natur Schaden zufügen,* gwallgas an natur, gwatalañ an natur ; *mir hat sie großen Schaden zugefügt,* me he doa graet un tamm mat a goll ouzhin, gaou bras he doa graet ouzhin, paket em boa un tamm mat a goll ganti ; *mit Schaden verkaufen,* gwerzhañ war goll, gwerzhañ war e wall, fallwerzhañ ; *durch Schaden klug werden,* deskiñ skiant war e wall, deskiñ skiant diwar e goust, deskiñ diwar e goust, deskiñ skiant diwar-bouez e groc'hen (diwar-bouez e yalc'h) (Gregor) ; [gwir] *immaterieller Schaden,* gaou dezevel g. ; [kr-l] *durch Schaden wird man klug, aus Schaden wird man klug,* koll a ro skiant d'ar foll, ret eo gouzañv evit kaout skiant - pep tra en deus e gentel - ar poanioù hag an trubuilhoù a zesk mab-den - er fallagriezh e kaver desk - diwar boan e teu ur vad bennak - emañ ar vicher o sankañ don - skiant prenañ eo ar gwellañ - skiant prenañ, skiant wellañ ; *zu seinem Schaden,* diwar e goust, en e vizoù, en e c'haou, en e goll, war e goll, war e wall ; *die Staaten dürfen sich nicht zum Schaden anderer Nationen ausdehnen,* arabat d'ar Stadoù emastenn e gaou da vroadoù all, arabat d'ar Stadoù emastenn war-bouez ober gaou ouzh broadoù all ; *es wird sein Schaden nicht sein,* n'en devo ket keuz goude, n'en devo keuz ebet, ne vo ket drouk dezhañ, n'en em gavo ket gwazh a se, ne vo ket gwazh a se, n'en devo ket a geuz, n'en devo meskont ebet goude, peseurt droug e c'hallfe an dra-se ober outañ ? muioc'h a vad eget a zroug en devo diwar gement-se, ne vo ket an dra-se en e c'haou, ne vo ket an dra-se en e goll, ne vo ket ur fall dezhañ ober an dra-se, n'en em gavo ket gwazh eus an dra-se, n'en em gavo ket diaes eus an dra-se, kerse war vat a gavo, kerse war vat a vo gantañ, kerse war vat a vo evitañ ; *Kriegsschaden,* distruj degaset gant ar brezel g., gwast da-heul ar brezel g., domaj a vrezel g., reuz deuet da-heul ar brezel g.

schaden V.gw. (hat geschadet) : noazout da, noazout ouzh, ober an noaz da, gaouiañ, gwallañ, ober diaez da, ober droug da, ober gwall da, diservijañ, kousiañ, gwallaozañ, blesañ, dispenn, diframmañ, bezañ drastus da, gwallegañ, ober gaou ouzh, ober gaou da, pistigañ ; *dieses Klima schadet seiner Gesundheit,* an temz-amzer-se a ra diaez (a ra droug, a noaz) d'e yec'hed ; *zu viel rauchen schadet der Gesundheit,* ar butun a ra diaes da gemeret re alies, butunat re a zo noazus d'ar yec'hed ; *den Interessen jemandes schaden,* ober un tamm mat a goll (a c'haou, a noaz) ouzh u.b., gaouiñ lazioù u.b., gaouiañ u.b., gaouiñ ouzh u.b., ober gaou ouzh u.b., ober droug d'u.b., noazout da (ouzh) u.b., gwallañ u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., diharpañ u.b., ober an anoaz d'u.b., ober divalav d'u.b., ober domaj d'u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., blesañ u.b. ; *der Vorschlag ist gut, insofern als er keinem schadet,* ar c'hinnig-se a zo mat, seul vui ma ne raio gaou ouzh den ebet ; *alles, was uns schaden könnte, müssen wir von uns fernhalten,* ret eo tec'hel diouzhomp kement tra a c'hall ober gaou ouzhomp ; *zu viel Kaffee schadet dem Herzen,* evañ re a gafe a ra gaou ouzh ar galon ; *zu viel Dünger schadet, zu wenig auch,* re gozh an douar evit ober goap anezhañ ; *jemandem zu schaden suchen, jemandem schaden wollen,* klask noazout d'u.b., karet droug d'u.b., karet droug ouzh u.b., pediñ droug d'u.b., klask dougen gwall d'u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., klask an dro a u.b., klask en-dro a u.b. ; *das hat seinem Ruhm nicht geschadet,* kement-se n'en doa ket dispennet e vrud, ne voe ket diframmet e anv kaer gant kement-se, kement-se ne reas droug ebet d'e vrud vat ; *es kann ihm nur schaden, weiter draußen zu arbeiten,* fall eo dezhañ chom er-maez da labourat ; *was schadet es ?* kement-se ne ra gaou ebet da zen, petra a vern ? petra a laz ? pe kaz a zo ? / pe forzh a zo ? / pe vern ? / pe laz ? (Gregor) ; *es schadet nichts,* ne ra forzh, ne vern, ne vern ket, nend eus kaz, se ne ra mann (mann ebet), nend eus forzh, kement-se ne ra ket a zroug ; P. *es kann nicht schaden,* ne zeuio droug ebet eus kement-se, ne vo droug ebet, ne vo droug ebet oc'h ober an dra-se, ne vo ket a zroug, kement-se ne raio droug ebet, muioc'h a vad eget a

zroug a vo diwar gement-se, ne vo ket an dra-se en hor gaou, ne vo ket an dra-se en hor c'holl, ne vo ket ur fall dimp ober an dra-se ; *eine kleine Pause würde dir nicht schaden, glaub mir !* un tamm diskuizh ne raio ket droug dit, eus na raio ! ; *das kann nicht schaden,* un dra vat eo ; *Zuviel kann nichts schaden,* seul vui, seul well - dorn leun, diogel e berc'henn - gwelloc'h re eget re nebeut - gwell eo re eget re nebeut - ar pinvidig en deus e vadoù da barañ ar bec'h diwarnañ ; *blinder Eifer schadet nur,* Yann a vo atav ar c'hentañ hag a vefe da vezañ krouget e vefe - meur a varc'h mat zo marvet o vont adarre - "deomp adarre" en deus lazhet meur a varc'h - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - karrig a dro a denn bro, karrig a red ne bad ket - an neb ne sec'h ket e bal a sec'h c'hwezenn e dal - an hini a ra re a ra re nebeut goude-se - an hini a ya fonnus a ya pell, an hini a ya difonn a ya gwell - Paol gozh o klask eeunañ he gar d'e vamm en deus he zorret e daou damm - an hini a zalc'h a dizh, an hini a red a skuizh - netra re morse n'en deus padet pell - ken gwazh re ha re nebeut - re a vann ne dalv mann ; *sich gegenseitig schaden,* noazout an eil d'egile.

Schadenanzeige b. (-,-n) : disklêriadur an domajoù g., disklêriadur an droug graet g.

Schadenausmaß n. (-es) : ampled ar freuz g.

Schadenersatz g. (-es) : gopr-dic'haou g., digoll g., digollad g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b., redimerezh g., [dispredet] garedon g./b. ; *Schadenersatz leisten,* digoll hervez an droug graet, dic'haouiñ eus an droug graet, reiñ un digoll diouzh an droug graet, redimañ ar c'holl ; *jemandem Schadenersatz für etwas leisten,* digoll u.b. evit udb, digoll u.b. diouzh udb, dic'haouiñ u.b. eus udb, dic'haouiñ u.b. diouzh udb ; *auf Schadenersatz klagen,* goulenn digoll dirak al lez-varn, goulenn dirak al lez-varn un digoll eus ar gaou bet graet ouzh an-unan ; *Klage auf Schadenersatz,* keinad dic'haouiñ g. ; *Antrag auf Schadenersatz,* mennadenn dic'haou b., mennadenn digoll b., goulenn digoll eus ar gaou bet graet ouzh an-unan kaset d'al lez-varn g.

Schadenersatzantrag g. (-s,-anträge) : [gwir] mennadenn dic'haou b., mennadenn digoll b., goulenn digoll eus ar gaou bet graet ouzh an-unan kaset d'al lez-varn g.

schadenfrei ag. : didorr, en ur stad vat, anterin, dic'haou, divoulc'h, en e bezh, difreuz, kuit a zroug, hep gaou na tro fall ebet.

Schadenfreiheitsrabatt g. (-s,-e) : [kretadurioù] bonuz g.

Schadenfreude b. (-) : laouender droukseder g., laouended droukseder b., laouenidigezh droukseder b., malis g./b., drougiezh b., fallagriezh b., fallentez b., sadegezh b. ; *Schadenfreude bringt nichts, Schadenfreude schadet nur,* poan an eil ne wella ket poan egile.

schadenfroh ag. : droukseder, malisius, fallakr, laouen o welet poanioù ar re all.

Schadensbegrenzung b. (-) : bevennadur an domajoù g.

Schadensereignis n. (-ses,-se) : gwall g., gwallzarvoud g., drouklamm g.

Schadensersatz g. (-es) : *sellit ouzh* **Schadenersatz**.

Schadenspotential / Schadenspotenzial n. (-s,-e) : gouested noazout b.

Schadensvergütung b. (-,-en) : digoll evit an droug graet g., digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b., redimerezh g., [dispredet] garedon g./b.

Schadenumfang g. (-s) : ampled ar freuz g.

Schadenverkauf g. (-s,-verkäufe) : fallwerzh b. ; gwerzh war goll b.

schadhaft ag. : fall, direizh, gwallaozet, siek, nammek, direizhet, kammadek, inkruzun ; *schadhaft werden,* mont (treiñ) da fall, mont da goll, uzañ, gwastañ, fallaat, mont war fallaat, findaoniñ, bezañ gwall-lakaet, c'hoarvezout droug gant an-unan ; *durch Veralterung schadhaft gewordenes Mobiliar,* arrebeuri debret gant an amzer ls., arrebeuri debret gant ar gozhni ls. ; [mezeg.] *schadhafte Stelle,* klañvenn b., gloaz b.

Schadhaftigkeit b. (-) : si g., namm g., direizhder g., direizhded b., gwallaoz b., nammder g., nammded b.

Schadheilwurzel b. (-,-n) : [louza.] skouarn-azen b., louzaouenn-ar-skevent b.

schädigen V.k.e. (hat geschädigt) : *jemanden schädigen,* ober noaz ouzh u.b., ober gaou ouzh u.b., ober fall d'u.b., gaouiñ u.b., gaouiñ ouzh u.b., gaouiañ (gwallañ) u.b., ober droug ouzh u.b., ober droug d'u.b., ober diaez d'u.b., noazout d'u.b. (ouzh u.b.).

Schädigung b. (-,-en) : **1.** gaou g., gwallerezh g., noazadur g. ; **2.** [mezeg.] gloaz b., tizhad g. ; *beidseitige Schädigung,* tizhad daoudu g. ; *neuronale Schädigung,* anaf neuronel g.

Schädigungsvorsatz g. (-es) : youl da noazout b.

schädlich ag. : noazus, gaouus, fall, drastus, domajus, drougoberius, drougoberus, gwalloberus, diyac'h, gwallus, kontammus, [loen] gwaster ; *schädliche Wirkung,* kammwered g. ; *schädlich für,* gwallus da, gaouus da ; *der Gesundheit schädlich,* noazus d'ar yec'hed, klañvus, kleñvedus, fall evit ar yec'hed, diyac'h, diyac'hus ; *schädliches Gas,* gaz pistrius g. ; *schädliche Spezies,* spesad gwaster g., spesad noazus g. ; *schädliche Insekten,* amprevaned noazus ls., amprevaned gwaster ls.

Schädlichkeit b. (-) : noazusted b., noazuster g.

Schädling g. (-s,-e) : noazour g. [*liester* noazourien], loen noazus g., loen gwaster g., arvevad g., amprevan noazus g., amprevan gwaster g., astuz g., gwaster g. [*liester* gwasterien] ; *Rebenschädling,* c'hwen-gwini str. ; *die Kartoffeln sind von Schädlingen befallen,* gwashaet eo an avaloù-douar ; *Schädlinge beseitigen, Schädlinge vernichten, Schädlinge austilgen,* diouennañ loened noazus, dinodiñ loened gwaster.

Schädlingsbekämpfung b. (-) : diamprevanerezh g., stourm ouzh al loened noazus g.

Schädlingsbekämpfungsmittel n. (-s,-) : diastuzer g. [*liester* diastuzerioù], enebarvevadeg g. [*liester* enebarvevadeier] ; **a)** lazh-amprevaned g., louzoù-amprevaned g., louzoù-diamprevanañ g., diamprevaner g. [*liester* diamprevanerioù], dilastezer g. [*liester* dilastezerioù] ; **b)** louzoù razhed g., louzoù logod g. ; *Schädlingsbekämpfungsmittel gegen Viren,* viruslazher g. [*liester* viruslazherioù].

schadlos ag. : **1.** didorr, dizrast, en ur stad vat, anterin, dic'haou, divoulc'h, en e bezh, a-bezh, difreuz, hep gaou na tro fall ebet, kuit a zroug, dinoaz, sasun ; **2.** *sich für etwas an jemandem schadlos halten,* kempouezañ ur c'holl bennak diwar goust u.b., kemer udb da zigoll diwar goust u.b., en em zic'haouiñ eus udb diwar goust u.b., en em zigoll eus udb war u.b.

Schadloshaltung b. (-) : digoll g., dic'haou g., dic'haouenn b., dic'haouadur g., dic'haouadenn b.

Schador g. (-s,-s) : chador g., mouch islamek g.

Schadstoff g. (-s,-e) : danvez-saotrañ g., danvez kontammus g., danvezenn bistrius b., pistrienn b.

schadstoffarm ag. : nebeut a zanvez-saotrañ ennañ.

Schadstoffrekord g. (-s,-e) : barr saotradur g.

Schaduff g. (-s,-s) : [puñs] chadouf g.

Schaf n. (-s,-e) : **1.** [genad *Ovis*] ovineg g. [*liester* ovineged] ; **2.** [spesadoù] **a)** [par ha dre vras] dañvad g. [*liester* deñved], [e yezh ar vugale] beig g. ; **b)** [parez] dañvadez b., dañvadenn b., mammenn b. ; *ein Schaf,* ur penn dañvad g., ur penn deñved, ul loen deñved g., ur penn meot g. ; *trächtiges Schaf,* dañvadez kenoan b., dañvadenn genoan b., mammenn genoan b. ; *Mutterschaf mit Lamm,* mamm dañvadez b. ; *das Schaf ist brünstig,* maouta a ra an dañvadez, emañ an dañvadenn e

c'hoant maout, gwentl maout a zo en dañvadez, c'hoant maout a zo gant an dañvadenn, friantiz a zo gant an dañvadenn, emañ an dañvadez o c'houlenn maout ; *das Schaf lammt,* emañ an dañvadez oc'h oaniñ, emañ an dañvadez oc'h halañ, emañ an dañvadez gant droug hec'h oan ; *das Schaf wird bald lammen,* da c'hortoz halañ emañ an dañvadez, da c'hortoz hec'h amzer emañ an dañvadez, war-nes halañ emañ an dañvadez, war ar bord da halañ emañ an dañvadez, emañ an dañvadez gant droug hec'h oan, emañ an dañvadez war droug hec'h oan, droug an oan a zo gant an dañvadez ; *das Schaf hat gelammt,* halet eo an dañvadez, oanet eo an dañvadez ; *das Schaf hat vor Kurzem gelammt,* nevez-halet eo an dañvadez, nevez-hal eo an dañvadez ; *Wollschafe sind keine Fleischschafe,* an deñved da reiñ gloan n'int ket deñved kig ; *bei Schafen beträgt die Trächtigkeitsdauer (die Tragzeit) fünf Monate,* an dañvadezed a zoug e-pad pemp miz ; *die Schafe zur Schur zusammentreiben,* dastum an deñved da vezañ touzet ; *die Schafe scheren,* touzañ (kreviañ, digreoñañ) an deñved ; *die Schafe geben Wolle,* diouzh an deñved ez eus gloan ; *Schafe an den Füßen kreuzweise fesseln,* kroazhualañ deñved ; *unsere Schafe sind gebrandmarkt worden,* ur merk gant an houarn ruz a zo bet lakaet d'hon deñved ; *für Schafe ist Efeu ein Leckerbissen,* an deñved a zo sot gant an iliav ; *das Schaf hat sich eine Klaue verletzt und hinkt stark,* kamm-broud eo an dañvad ; *die Klaue des verletzten Schafes bis zur Wunde zurückschneiden,* rimiañ karn an dañvad gloazet betek ar gouli ; *bei dieser Hitze wird die Wolle bei den Schafen schnell nachwachsen,* buan e c'hloano an deñved en-dro gant an tommder-se, buan e kreoño an deñved en-dro gant an tommder-se ; *sechs Schafe sind von den Hunden erwürgt worden,* c'hwec'h dañvad a zo bet taget gant ar chas, c'hwec'h dañvad a zo bet dic'hastet gant ar chas ; *wollige Schafe,* deñved kreoñek ls., deñved kreouichennek ls. ; *das Vlies eines Schafes,* kreoñ un dañvad g., kreoñad un dañvad g. ; *die Schafe wegscheuchen,* chabousat an deñved ; *räudiges Schaf,* penn dañvad galous g. (Gregor), penn deñved rognek g., penn deñved klañv g. ; *Erkennungskerben in die Ohren der Schafe schneiden,* drailhennañ skouarnioù an deñved ; (*Salzlamm*) *Schaf, das auf zeitweise vom Meer überschwemmten Wiesen weidet,* dañvad palud g. ; *zerstreute Schafe wieder zusammenbringen, zerstreute Schafe wieder sammeln,* adstrollañ deñved ; **3.** [kr-l] *die Schafe von den Wölfen bewachen lassen,* lakaat ar bleiz gant e zeñved, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, bazañ an hoc'h, lakaat ar bas war an hoc'h ; **4.** [dre astenn.] *das schwarze Schaf,* ar penn dañvad galus g. (Gregor), ar penn deñved klañv g. ; **5.** *dumm wie ein Schaf,* diot evel ul leue, diot evel ul leue brizh, diot evel ul leue dour, diot evel ul leue geot, ken sot ma weler e voued ennañ, sot evel ur penton (evel ur bailh, evel ur baner, evel ur c'hwil-derv, evel ur banezenn), gars evel ur penton, sot evel ur pod kouez, sot evel ur Gwenedad, sot evel ur waz, sotoc'h eget ur banezenn, sotoc'h eget ur baner, sotoc'h eget paneroù, sotoc'h eget pevarzek, diot evel ur waz, sotoc'h eget va botez kleiz, sot-pik, sotoc'h eget e votoù, sot-paner, sot-echu, sot-ran, sot ken e tro an douar dindanañ, sot-nay, sot-permil, sot pitilh, sot-magn, diot-magn, diot-naet, diot-nay, diot-ran, genaouek evel ur ribod, gars evel e dreid, gars ken ez eo faout bizied e dreid, ur genoù da bakañ kelien dezhañ ; **6.** [relij.] *die Schafe,* an deñved ls., deñved Doue ls., ar feizidi ls. ; *die verlorenen Schafe,* an deñved dianket ls., an deñved diank ls., an deñved faziet er feiz ls. ; **7.** *die Schafe von den Böcken scheiden,* lakaat disparti etre an ed hag an dreog ; **8.** *ein gutmütiges Schaf sein,* bezañ touzet aes, bezañ aes da douzañ ; **9.** *wer sich zum Schaf macht, den frisst der Wolf,* gra da oan hag e vi touzet.

Schafbandwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] kestod *Taenia multiceps* str., kestodenn *Taenia multiceps* b. ; *Finne von Taenia multiceps,* [*Coenurus cerebralis*] kenur str., kenurenn b.

Schafblattern ls. : [mezeg., loen.] brec'h an deñved b.

Schafbock g. (-s,-böcke) : [loen.] maout g. [*liester* meot], tourz g., maout-tourz g., maout-tarv g., maout-tourc'h g. ; *hornloser Schafbock,* maout Spagn g., maout diskorn g.

Schäfchen n. (-s,-) : **1.** dañvadig g., oan g.

2. P. *mein Schäfchen,* va logodenn b., loulig g., va loenig g., kalonig b., menon g., bravig g., moumounig g., va c'halonig b.

3. *der Himmel ist voll Schäfchen,* deñvedigoù a zo en oabl, laezh kaoulet a zo en oabl ; [dre astenn.] *das Meer hat Schäfchen,* deñved a zo war ar mor, deñvedigoù a zo war ar mor, war ar mor ez eus deñved, laezh a zo war ar mor, gwennañ a ra ar mor, pilhennek eo ar mor.

4. [kr-l] *sein Schäfchen ins Trockene bringen, sein Schäfchen scheren,* ober e eost (e fagodenn, e graf), sevel e graf, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober fortun, ober ur fortun, fortuniañ, ober berzh, ober struj, redek an dour d'e vilin, ober mat, ober e ran, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, ober arc'hant war an oaled, gounit arc'hant bras, lardañ, lartaat, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *er hat sein Schäfchen im Trockenen,* dastumet en deus un tamm mat a voujedenn, savet (graet) eo bet e graf gantañ.

5. [poultrenn] stloagenn b., pilpouz g.

Schäfchenwolke b. (-,-n) : [koumoul] lost-kazh g., flip-avel g., sirrus g., kaouled str., kaouledenn b. ; *Schäfchenwölkchen, Schäfchenwolken,* deñvedigoù en oabl ls., lostoù-kezeg, lostoù-kizhier ls., laezh kaoulet g., kalzennoùigoù ls., eon en amzer str., kaouled str. ; *mit Schäfchenwölkchen bezogener Himmel,* oabl kalzennet g., oabl kaouledet g. ; *sich mit Schäfchenwölkchen bedecken, sich mit Schäfchenwölkchen beziehen,* kalzenniñ, kaoulediñ ; *diese Schäfchenwolken kündigen gutes Wetter an,* ditourañ a ra an oabl kaouledet-se amzer vrav, diougan a ra an oabl kaouledet-se amzer vrav, an oabl kaouledet-se a zo diougan amzer gaer, reze da gaer a zo gant an oabl kaouledet-se, seblant amzer vrav eo an oabl kaouledet-se ; *keine einzige Schäfchenwolke störte den blauen Himmel,* glas e oa an oabl hep an disterañ kaouledenn pe lost-kazh ouzh e varellañ, glas hepken e oa an oabl.

Schäfer g. (-s,-) : maouter g., mêsaer-deñved g., diwaller deñved g., bugul g., paotr-deñved g., mirer an deñved g., pastor g. ; *er hatte einen Alten als Schäfer eingestellt,* kemeret en doa graet unan kozh da ziwall an deñved.

Schäferdichtung b. (-,-en) : barzhoniezh vêsaer b., barzhoneg mêsaer g., bugulgan g., mêsaergan g., pastoralenn b.

Schäferei b. (-,-en) : **1.** sout b., kraou-deñved g., dañvati g., jaol g., jal g. ; **2.** magañ deñved g., magerezh deñved g., sevel deñved g. ; **3.** barzhoniezh vêsaer b., barzhoneg vêsaer b., barzhoneg mêsaer g., bugulgan g., mêsaergan g., pastoralenn b., gwerz b.

Schäfergedicht n. (-s,-e) : gwerz b., barzhoneg vêsaer b., barzhoneg mêsaer g., bugulgan g., mêsaergan g., pastoralenn b.

Schäferhund g. (-s,-e) : [loen.] ki-deñved g., ki-tropell g., ki-mêsaer g.

Schäferin b. (-,-nen) : mêsaerez-deñved b., bugulez b., plac'h-deñved b., diwallerez deñved b.

Schäferkopf g. (-s,-köpfe) : [stalaf prenestr] paotr kaozioù g. [*liester* paotred kaozioù].

Schäferroman g. (-s,-e) : romant mêsaer g., romant bugul g., romant bugulek g.

Schäferspiel n. (-s,-e) : pezh-c'hoari mêsaer g., c'hoari-bugul g., pezh-c'hoari bugulek g.
Schäferstab g. (-s,-stäbe) : kammell b., bazh vêsaer b.
Schäferstündchen n. (-s,-) : emgav galant g., pennad flouretiñ g. ; *Schäferstündchen zu viert mit Partnertausch,* c'hoari pevar g.
Schäfertasche b. (-,-n) : sac'h mêsaer g.
Schaff n. (-es,-eln) : **1.** [Bro-Aostria] barazh b., barazhiad b., beol b., beoliad b., penton g., bailh g., bailhad g., botenn b., grenn b., kibell b., kibellad b., pelestr g., pelestrad g., kelorn g. [*liester* kelornioù, kelern], kelorniad g., pibenn b., rañjod g., rañjodad g. ; **2.** [su Bro-Alamagn] **a)** armel b. [*liester* armelioù / armili], pres g., armener g., armeler g., prest g., kredañs b. ; **b)** estajerenn b., lañsed b., stalenn b., stal b., astell b. [*liester* estell], instremen g., istremen g., riz g., plankenn g., mester g.
Schaffell n. (-s,-e) : maoutken g., kreoñ g., kreoñad g., kroc'hen maout g.
Schaffellmütze b. (-,-n) : maoutenn b.
schaffen[1] V.k.e. (schuf / hat geschaffen) : krouiñ, forjañ, sevel, furmiñ, stummañ, imbroudiñ, ijinañ, ober, produiñ ; *ein Kunstwerk schaffen,* krouiñ (sevel, produiñ) un oberenn (ur bennoberenn) ; *Gott schuf die Welt,* Doue a grouas ar bed, Doue en deus graet d'ar bed bezañ, Doue a stummas ar bed ; *die Welt wurde aus dem Nichts geschaffen,* krouet eo bet ar bed diwar netra ; *Gott schuf den Himmel und die Erde,* Doue en deus produet (krouet) an Neñv hag an Douar, Doue en deus krouet an Neñv hag an Douar, Doue en deus graet an Douar hag an Neñv ; *ein Klima der Angst schaffen,* lakaat brizhaon da ren.
anv-gwan verb II : **geschaffen** *sie sind wie füreinander geschaffen,* graet int an eil evit egile evel daou damm en ur glozenn, graet int evit en em ober an eil ouzh egile, graet int an eil diouzh egile, dibabet int bet an eil d'egile.
schaffen[2] V.k.e. (verb digemm : schaffte / hat geschafft) : **1.** ober, peurechuiñ, pakañ, tapout, disoc'h, disoc'h gant, disoc'h da benn, kavout un disoc'h gant, difretañ [un tamm labour bennak], dont a-benn eus, dont da benn a, dont da benn eus, kas da benn, lakaat klok, ober ouzh, ober diouzh, c'hoari gant, tizhout d'an-unan ober udb, tizhout ober udb, tapout ober udb, tapout d'ober udb, tapout gant an-unan ober udb, akuitañ d'ober udb, degouezhout da vat gant udb, en em gavout d'ober udb, fonnañ ober udb, fonnañ d'ober udb, bezañ trec'h d'udb, ober taol, erruout gant udb ; *er hat es geschafft, den bestehenden Rekord zu brechen,* deuet eo a-benn da barfoeltrañ ar rekord diwezhañ, tizhet en deus gwellaat ar rekord kozh, tizhet ez eus bet dezhañ gwellaat ar rekord diwezhañ, tapet en deus gwellaat ar rekord kozh, tapet en deus da wellaat ar rekord diwezhañ, tapet eo gantañ parfoeltrañ ar rekord kozh ; *das Abi schaffen,* ober berzh er vachelouriezh, bezañ degemeret er vachelouriezh, tapout ar vachelouriezh, dont ar vachelouriezh gant an-unan, gounit ar vachelouriezh, pakañ ar vachelouriezh, tremen ar vachelouriehz gant berzh, bezañ bachelouriet ; *diesen Acker schaffen wir noch vor Anbruch der Nacht,* a-benn ma vo deuet an abardaez e vo paket ar parkad-se ; *ohne Mühe wird nichts Großes geschafft,* ne vez graet netra vras hep poan ; *was schaffst du denn da ?* petra emaout o farbotañ ? o turlutañ petra emaout ? o fistoulat petra emaout aze ? o penefiañ petra emaout ? petra an diaoul emaout oc'h ober ? petra an tanfoeltr emaout oc'h ober ? petra emaout o klask war-dro amañ ? ; *in einem Tag schafft er viel,* hennezh a ra labour d'e zevezh, pezhiadoù labour a ra d'e zevezh, hennezh a ra fonn d'e zevezh, hennezh a labour plaen ha buan ; *er schafft am Tag zweimal so viel wie sein Kollege,* ober a ra d'e zevezh hanter muioc'h eget e genseurt, ober a ra d'e zevezh daou labour e genseurt ; *er schafft nur halb so viel wie die anderen,* hanterañ a ra ouzh ar re all, ober a ra an hanter kement hag ar re all ; *er schafft so viel wie zwei zusammen,* labour daou a ra ; *das zu leistende Arbeitsquantum schaffen,* bezañ lodenn ; *die Hälfte des zu leistenden Arbeitsquantums, schaffen,* bezañ hanterlodenn ; *sich (ak.) kaputt schaffen,* lazhañ e gorf ouzh al labour, labourat a-lazh-korf, labourat a-lazh-ki ; *ich habe viel zu schaffen,* labour am eus dreistpenn, kalz a draoù am eus d'ober, kalz am eus d'ober, gwall sammet on gant va labour, sammet eo va c'hein gant al labour, mac'homet on gant al labour, foulet (foulmac'het, penndallet, ampleret, beuzet, debret, friket) on gant al labour, labour spontus 'm eus, e-kreiz ar bec'h emaon, bec'h labour am eus, labour am eus dreistpenn, foul a zo warnon, mezv on evel ar yer en eost, leun a gefridi on, herr labour a zo warnon, dever a zo warnon, war vec'h emaon, dre brez emaon, prez labour a zo warnon, traoù a zo ganin war ar ramp, labour am eus war ar portolo, dalc'het on gant an eur, dalc'het on gant an amzer, dall on gant al labour, labour 'zo en arrelaj, P. bec'h a zo war va lasenn ; *wir werden es heute nicht schaffen,* ne vo ket peurechuet hiziv, ne dizhimp ket peurechuiñ hiziv, ne dapimp ket peurechuiñ hiziv, ne zisoc'himp ket da benn hiziv ; *wetten, dass ihr es nicht schafft,* kraoñ a baefen deoc'h mar grit an dra-se, me a bari n'oc'h ket kad d'an dra-se, pariañ n'oc'h ket kad d'an dra-se, klaoustre ne zeuot ket a-benn ; *das schaffst du so gut wie jeder,* gouest out d'ober al labour-se kenkoulz hag hini, gouest out d'ober al labour-se kenkoulz ha nikun ; *nur Mut, wir schaffen es schon !* deomp atav, pevar ha pemp a ra nav ! kalon tudoù, paket e vo ganimp ! ; *wenn ich es schaffe,* pa dizhan ; *er hat es nicht geschafft,* graet en deus bouc'h, boud eo bet d'ober an dra-se, n'eo ket bet trec'h d'an dra-se, n'eo ket deuet a-benn, manet eo d'ober ; *ich schaffe es schon ganz allein !* emsav on ! erruout a rin me va-unan ! ober a rin taol me va-unan ! ; *er wird es schaffen, wenn er sich Mühe gibt,* dont a raio a-benn gant ma poanio ; *wenn er auch so stark ist, er schafft es nicht,* gant bras eo e nerzh ne dizh ket, daoust pegen bras eo e nerzh ne dizh ket, n'eus forzh pegen kreñv eo ne dizh ket ; *noch eine letzte Anstrengung und wir haben's geschafft,* ur frapad c'hoazh hag e teuimp a-benn ; *noch eine Woche zusätzlich und wir haben es geschafft,* ur sizhun muioc'h c'hoazh hag e vo echu ; *ich schaffe es nicht, dieses Stück Kuchen zu essen,* an tamm kouign-mañ n'on ket gouest da c'hoari gantañ, ne fonn ket din debriñ an tamm kouign-mañ, an tamm kouign-mañ a zo ouzhpenn din ; *und sei die Arbeit auch schwer, sie muss geschafft werden,* bez' e ranker kas al labour-se da benn, goude ha ma ve diaes en ober - goude ha ma'z eo gwall ziaes al labour-se d'ober e ranker kas anezhañ da benn - n'eus forzh pe c'hoari eo, c'hwi a raio al labour-se - da ziaes ma'z eo al labour-se d'ober, bez e ranker kas anezhañ da benn ; *geschafft ! das wäre geschafft !* la ! graet eo ar stal ! deuet eo ganeomp ! deuet eo brav ganeomp ! deuet eo an tamm ganeomp ! echu eo a-benn ar fin ! graet eo ar gra ! graet hon eus taol ! degouezhet omp ganti da vat ! echu ar Bater ! disoc'h omp ! barrek omp ! bremañ emaomp dispeg ! bremañ omp distrob diouzh an dra-se ! setu echu eo ! ur maneur graet eo bepred ! kaset hon eus hon taol da vat ! kaset hon eus hon taol da benn ! krog eo ar c'hrog ! emaomp ganti ! ; *er hat's geschafft,* deuet eo gantañ, deuet eo a-benn eus e daol, kaset en deus e daol da vat, kaset en deus e daol da benn, degouezhet eo ganti da vat, tennet en deus e daol, deuet eo d'ar jube, disoc'het eo gant e bennad, deuet eo a-benn eus e vennozh, deuet eo e daol da vat gantañ, deuet eo e dro da vat gantañ, graet en deus tro-vat, graet en deus taol mat, graet en deus taol, deuet eo a-benn eus e grog, deuet eo a-benn d'ober e daol, deuet eo a-benn eus e gefridi, deuet eo a-benn eus e labour, graet en deus ouzh e gefridi, graet en deus diouzh e gefridi, erruet eo ; *wir haben die Hälfte des Weges nach Stuttgart geschafft,* degouezhet omp hanter hent da Stuttgart, graet hon eus an hanter eus an hent a gas da Stuttgart ; [sport] *es ins*

Finale schaffen, tapout mont er gourfenn ; *jemandem zu schaffen geben,* koustañ da gorf u.b., darbariñ u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., lakaat bec'h war u.b., lakaat kalet d'u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ neud da zirouestlañ d'u.b., reiñ koad-tro d'u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., c'hoari diaes d'u.b., reiñ darbar d'u.b., danzen darbar d'u.b., reiñ plouz da chaokat d'u.b., reiñ raou d'u.b., lakaat u.b. diaes, degas trabas d'u.b., strobañ spered u.b., degas diaezamant spered d'u.b., reiñ blev gwenn d'u.b., daoubenniñ u.b., jabliñ u.b., ober d'u.b. brammat ; *das gibt mir zu schaffen,* kement-se a daol labour ganin ; *er hat mir zu schaffen gegeben,* braoz 'm eus bet gantañ, deur 'm eus bet gantañ, chati am eus bet gantañ, c'hoari 'm eus bet gantañ, reuz am eus bet gantañ, d'ober em eus bet gantañ, ur gempenn am eus bet gant hennezh, gwe am eus bet gant hennezh, hennezh en deus bet maget ur vuhez din, darbar am eus bet gantañ, kefridi am eus bet gant hennezh, un abadenn am eus bet gantañ, gwall abadenn am eus bet gantañ, un abadenn am eus bet paket gantañ, c'hoari am eus bet gant al lampon-se, bec'h am eus bet gant al lampon-se, atapi am boa kemeret gantañ, kavet em boa da gochañ gantañ, hennezh a oa un den teuc'h en em ober outañ, roet en doa blev gwenn din, kavet em boa avel a-benn gantañ (digantañ), krog am eus bet gantañ, krog a-walc'h am eus bet gantañ, gwall grog am eus bet gantañ, luziasennoù am eus bet gantañ, ne oa ken nemet rouestl anezhañ, kavet em boa krog gantañ, kavet em boa krog a-walc'h gantañ, kavet em boa gwall grog gantañ ; *mein Mann macht mir zu schaffen,* braoz 'm bez gant va gwaz, deur 'm bez gant va gwaz, chati am bez gant va gwaz, c'hoari 'm bez gant va gwaz, poan am bez e-ser va gwaz, kavout a ran da gochañ gant va gwaz, va gwaz a zo un den teuc'h en em ober outañ, reuz am bez gant va gwaz, luziasennoù am bez gant va gwaz, va gwaz n'eus ken nemet rouestl anezhañ, krog am bez gant va gwaz, krog a-walc'h am bez gant va gwaz, gwall grog am bez gant va gwaz, kavout a ran krog gant va gwaz, kavout a ran krog a-walc'h gant va gwaz, kavout a ran gwall grog gant va gwaz ; *seine Gesundheit macht ihm zu schaffen,* kas a zo warnañ, n'eo ket gwall yac'h, e yec'hed a c'hoari da fall, aet eo e yec'hed digantañ, d'ober en deus gant e yec'hed ; *wenn ihm sein Rheuma zu schaffen machte,* pa veze an droug-izili o stourm outañ ; *diese Schweißausbrüche machen mir zu schaffen,* me am bez diaezamant gant an tommderennoù-se, darbar am eus gant an tommderennoù-se, souriñ a ra an tommderennoù-se warnon ; *dieses Asthma macht mir zu schaffen,* diaezamant am bez gant ar berranal (ar verranal) a vez ingal warnon, pinijenn am bez gant ar berranal, bec'hiet on gant ar verralan, souriñ a ra ar berranal warnon, dalc'het on gant ar berranal ; *die Hitze macht den Leuten zu schaffen,* an tommder a lazh an dud, mac'homet e vez an dud gant an tommder, deviñ a ra an dud gant an tommder ; *diese Arbeit macht uns zu schaffen,* bec'h hon eus oc'h erruout gant al labour-se ; *es schaffen, etwas zu tun,* dont a-benn d'ober udb, disoc'h gant udb, disoc'h da benn, en em gemer diouzh ober udb, en em gavout d'ober udb, en em gemer evit ober udb, fonnañ ober udb, fonnañ da ober udb, erruout gant udb ; *ich schaffe es nicht,* ne dizhan ket, ne fonnan ket, ne fonn ket din en ober, ne zegouezhan ket ganti da vat, ne zisoc'han ket da benn, disneuz on d'en ober, emaon null ganti, n'akuitan ket, n'erruan ket, me n'on ket a-walc'h d'ober an dra-se ; *ich schaffe es schon !* mont a rin a-benn eus an dra-se, disoc'h a rin da benn, disoc'h a rin gant an dra-se, kas a rin an dra-se da benn (da vat), dont a ray da vat ganin, kavout a rin va lank, kavout a rin lank forzh penaos, ne vo ket ouzhpenn din, degouezhout a rin ganti da vat, erruout a rin, fonnañ a rin en ober, fonnañ a rin d'en ober, fonnañ raio din en ober, en em gavout a rin d'en ober ; *das schaffst du nie !* ne'n em gavi biken ! ; *das schaffe ich nie ! das werde ich nie schaffen !* morse ne vin gouest ! ouzhpenn din eo an dra-se ! kement-se a zo en tu all din ! ne vin ket lodenn ! me n'on ket a-walc'h evit ober an dra-se ! ne'n em gavin biken ! ; *das schaffst du nie !* ne zeui ket a-benn ! ; *ohne deine Hilfe hätte ich es nie geschafft,* keneve ar sikour ac'h eus roet din, biken ne vijen deuet a-benn - panevet ar sikour ac'h eus roet din, biken ne vijen deuet a-benn - kenevedout (panevedout, anez dit), biken ne vijen en em gavet ; *wir schafften es nie, früh aufzustehen,* ne dape ket ganimp sevel abred kammed ; *er schafft es, die Tür aufzuschließen,* en em gemer a ra evit dibrennañ an nor, en em gemer a ra diouzh dibrennañ an nor ; *wenn er es schafft, seinen Wunsch zu erfüllen,* ma tegouezh dezhañ kaout ar pezh en deus c'hoant, ma tizh dezhañ kaout ar pezh en deus c'hoant, ma tap kaout ar pezh en deus c'hoant, ma fonn dezhañ kas e bennad da vat ; *das schaffst du nicht,* n'emañ ket a-du dit, ne zeui ket a-benn eus an dra-se, n'out ket barrek evit an dra-se, ne zisoc'hi ket gant an dra-se, ne zisoc'hi ket da benn, ne fonno ket dit ober an dra-se, morse ne vi gouest, ne'n em gavi biken ; *das Pferd wird diesen Baumstamm schon wegschaffen,* barrek eo ar marc'h war ar c'hef-se, barrek eo ar marc'h evit ar c'hef-se ; *sich zu schaffen machen,* bezañ dever en an-unan, bezañ prez war an-unan, en em zifre(t)añ, ober fonn, teuler fonn, fonnañ ; *damit habe ich nichts zu schaffen,* n'em eus netra da welet gant an afer-se, n'on ket lodek neudenn ebet en afer-se ; *er hat hier nichts zu schaffen,* n'en deus klask ebet war mann ebet amañ, an dra-se ne sell ket outañ, an dra-mañ ne sell netra outañ, n'en deus netra da welet en afer-se, n'emañ ket en e gerz emellout eus kement-se, gwelloc'h e vefe dezhañ mont d'en em glask e lec'h all, amañ n'en deus netra da gaout, an dra-se n'eo ket e stal eo.

2. kas, degas, karrigellat ; *an Ort und Stelle schaffen,* kas dibistig (hep gaou na tro fall ebet, kuit a zroug, diampech, kempenn) d'al lec'h merket ; *etwas zur Post schaffen,* kas udb d'an ti-post ; *im Winter war es ein Heidentheater, sie in die Schule zu schaffen,* ur portez e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall abadenn e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall reuz e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa da gochañ o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwe am beze o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, luziasennoù am beze evit kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog a-walc'h am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwall grog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog a-walc'h da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa gwall grog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv ; *sie haben den Mist aufs Feld geschafft,* fin eo dezho charreat an teil ; *ein Hindernis aus dem Weg schaffen,* distankañ an hent, lemel ur skoilh diwar an hent, tec'hel ur skoilh diwar an hent, dilemel udb diwar hent ; *schaff den Stuhl beiseite,* lam ar gador-se diwar hent, tec'h ar gador-se diwar hent ; *Geld beiseite schaffen,* tuañ arc'hant, distreiñ arc'hant, skrapañ arc'hant, truflañ arc'hant, bogodiñ arc'hant, lakaat arc'hant en e rastell, sachañ d'e c'hod, houarnañ ar vulez (Gregor) ; *jemanden beiseite schaffen,* P. kaout an dizober (en em zizober, en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus u.b., en em ziaesaat ag u.b., skubañ u.b., diskar u.b., kas u.b. kuit ; *sich (dat.) jemanden vom Halse schaffen,* kaout an dizober (an disamm, an dieub, an distag, distag) eus u.b., en em zivec'hiañ eus u.b., kas u.b. diwar e gein (diwar e dro) ; *sich (dat.) etwas vom Halse schaffen,* en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus udb, en em ziaesaat ag udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, difoarañ diouzh udb, diskregiñ diouzh udb, kaout an dizober eus udb, frankaat gant udb, kas udb diwar e hent hag eus e c'houloù, kaout an disamm eus udb, en em zivec'hiañ eus udb, disteurel udb, chetiñ udb ; *eine Angelegenheit aus der Welt schaffen,* skubañ udb, skarat ur

gudenn, reiñ lamm d'ur gudenn, reiñ un disentez d'ur gudenn, na zelc'her kont eus udb, kaout an disamm eus udb, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus udb, en em ziaesaat ag udb, dijabliñ ag udb, dijabliñ diouzh udb, disammañ udb, difoarañ diouzh udb, en em zistlabezañ eus un afer bennak.

3. kavout, pourchas ; *ich muss mir Geld schaffen,* ret e vo din diboufañ (dineizhañ) arc'hant, rankout a ran kavout arc'hant tu pe du ; *Ordnung schaffen,* skarzhañ al leurenn, ober karzhadenn, lakaat urzh, reizhañ, urzhiañ, renkañ, degas urzh, kempenn, klenkañ, distlabezañ, kêrreizhañ, lakaat an traoù en o reizh, ober un tamm renk, lakaat ar c'henurzh da ren, lakaat pep tra war e rez, lakaat an traoù war o rez, lakaat an traoù war o zu, lakaat an traoù en o rez, lakaat an traoù kempenn, lakaat an traoù a-blaen ; *Hilfe schaffen,* remediñ, kavout ar remed (d'udb), mont en arbenn d'un droug bennak, sikour, reiñ (degas) sikour ; *einer Sache (dat.) Abhilfe schaffen,* remediñ ouzh udb, remediañ ouzh udb, degas remed ouzh udb ; *Gerechtigkeit schafft Frieden,* al lealded a vag ar peoc'h ; *Rat schaffen,* kavout penn diouzh lost d'ur bellenn, kavout poell (penn) d'ur gudenn, reiñ un disentez d'ur gudenn, kavout ar c'hraf (ar skoulm, an dalc'h, an dro, ar pleg), kavout pennvat d'un taol bennak, kavout an tu ; *sich selbst (dat.) Recht schaffen,* ober ar justis eñ e-unan ; *Gerechtigkeit schaffen,* ober ar justis ; *Gefangene entlassen, um Platz zu schaffen,* dileuniañ ar prizonioù ; *das schafft Linderung,* an dra-se a dorr (a zistan) ar boan.

4. riñsañ, lazhañ ; *diese Wanderung hat mich total geschafft,* ar valeadenn-se he deus lazhet ac'hanon, ar valeadenn-se he deus riñset ac'hanon ; *diese Hitze hat mich total geschafft,* me a zo faezh gant an tommder-mañ, an tommder-mañ a laka ac'hanon da vezañ lor, gant an tommder-mañ on deuet da vezañ flakik, dinerzhet on gant an tommder-mañ, mac'homet on gant an tommder a zo, lazhet on gant an tommder-mañ, fall on ouzh an tommder-mañ, arnevet eo va gwad gant an toufor-mañ, lakaet on-me en ur peñse spontus gant an tommder-mañ.

Schaffen n. (-s) : **1.** ober g., oberiegezh b., greanted b., oberiadegezh b., obererezh g., oberadur g. ; **2.** krouiñ g., krouidigezh b. ; **3.** trevell g.

schaffend ag. : *schaffende Kraft,* ijin krouiñ g., ijinegezh b., spered-krouer g., spered-krouiñ g., nerzh-krouiñ g., imbroud g. ; *die Geistigschaffenden,* ar gefredourien ls., ar sperederien ls. ; *die Kulturschaffenden,* an obererien sevenadurel ls.

Schaffensdrang g. (-s) : ijin krouiñ g., ijinegezh b., spered-krouer g., spered-krouiñ g., nerzh-krouiñ g., c'hoant krouiñ g., c'hoant imbroudiñ g., imbroudusted b., itik da grouiñ g., itik da imbroudiñ g.

Schaffensfreude b. (-) : birvilh krouiñ g., entan krouiñ g., gred krouiñ g., jourdoul krouiñ g., goursav krouiñ g., bervder krouiñ g., birvidigezh krouiñ b., c'hoant krouiñ g., c'hoant imbroudiñ g., imbroudusted b., krouusted b.

Schaffenskraft b. (-) : ijin g., ijinegezh b., spered-krouer g., spered-krouiñ g., nerzh-krouiñ g., galloud imbroudiñ g., imbroudusted b., krouusted b. ; *auf dem Gipfel seiner Schaffenskraft,* e-kreiz e ampartiz, p'edo en e wir wellañ.

Schaffer g. (-s,-) : krouer g., oberer g., imbrouder g.

Schafferin b. (-,-nen) : krouerez b., obererez b., imbrouderez b.

Schaffhausen n. (-s) : Schaffhausen b.

schaffig ag. : [su Bro-Alamagn, Bro-Suis] aketus, gredus, leun a c'hred, greant, bev-buhez, bev-kann, bev-kel, bev-buhezek.

Schaffleisch n. (-es) : [kegin.] kig-deñved g., kig-dañvad g., kig maout g.

Schaffner g. (-s,-) : [treuzdougen] kontroller g., minaoueder g., touller-tikiji g.

Schaffnerei b. (-,-en) : [relij., istor] **1.** [karg.] prokulerezh g. ; **2.** [lec'h] prokuldi g.

Schaffnerin b. (-,-nen) : [treuzdougen] kontrollerez b., minaouederez b., toullerez-tikiji b.

Schaffung b. (-,-en) : krouidigezh b., obererezh krouiñ g., forjerezh g. ; *Schaffung von Arbeitsplätzen,* krouidigezh postoù-labour b.

Schafgarbe b. (-,-n) : [louza.] mildelienn b., milfer b., penngaled g., skouarn-an-ozhac'h-kozh b., skouarn-Valkuz b., skouarn-Yuzaz b., louzaouenn-ar-c'halvez b.

Schafhaltung b. (-,-en) : magañ deñved g., magerezh deñved g., sevel deñved g.

Schafherde b. (-,-n) : tropell deñved g., tropellad deñved g., bagad deñved g., bandenn zeñved b., bandennad zeñved b.

Schafhirt g. (-en,-en) : maouter g., mêsaer-deñved g., diwaller deñved g., bugul g., paotr-deñved g., mirer an deñved g., pastor g.

Schafhirtin b. (-,-nen) : mêsaerez-deñved b., bugulez b., plac'h-deñved b., diwallerez deñved b.

Schafhürde b. (-,-n) : kloz deñved g.

Schafkamel n. (-s,-e) : [loen.] lama g. [*liester* lamaed].

Schafkäse g. (-s) : [kegin.] keuz dañvadez g., keuz laezh dañvadez g.

Schafkleider ls. : [tro-lavar] *der Wolf in Schafkleidern,* ur bleiz skraper gwisket e dañvad g., ur bleiz du dindan kroc'hen un oan gwenn g., ar bleiz dindan kroc'hen an oan g., al louarn o prezeg d'ar yer g., unan gwenn diavaez du diabarzh g., un daouarn tomm hag ur galon yen.

Schaflamm n. (-s,-lämmer) : [loen.] oan g.

Schaflaus b. (-,-läuse) : [loen.] teureug str., tarlask str., tilh g., megel b., porailh g.

Schafleder n. (-s) : **1.** maoutken g. ; *etwas mit Schafleder beziehen,* maoutkenañ udb ; **2.** [dre fent.] *ausreißen wie Schafleder,* tec'hel, didec'hout, tec'hel kuit, tec'hel d'ar red, tec'hel d'an daoulamm, didec'hel, dilammat, mont er gas, mont e chil, kerzhet e chil, trasañ e chil, en em laerezh, flipañ, diflipañ, ripañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em riklañ, en em riklañ kuit, en em ziskrapañ, kemer an tec'h, mont war dec'h, tec'hel (skampañ) kuit, skarañ, mont diwar skizh, ober gaol, gounit a veg botez, ober gardenn, gallout kavout hed e c'har, gallout kavout hed e votez, mont d'e dreid, mont d'an tus, skubañ ar ouinell, harpañ ar vanell, skarañ douar, skarañ mibin, sachañ e garavelloù gantañ, redek ar c'had, skarañ, skarzhañ, karzhañ, reiñ gaol dezhi, kemer (tapout, kavout) hed e c'har, klask e ribinoù, klask e ribouloù, kavout e ribouloù da dec'hel, en em skrabañ, flipat er-maez, ober botoù kazel, lakaat e seulioù en e c'hodell, ober gar, sachañ e dreid (e c'har, e groc'hen, e lêr, e revr, e skasoù, e loaioù, e ivinoù) gantañ, sachañ war e skasoù, skarañ er ouinell.

Schäflein n. (-s,-) : **1.** dañvadig g., oan g. ; **2.** [tro-lavar] *sein Schäflein ins Trockene bringen,* ober e eost (e fagodenn, e graf), sevel e graf, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober e ran, ober fortun, fortuniañ, ober ur fortun, ober berzh, ober struj, redek an dour d'e vilin, ober mat, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, gounit arc'hant bras, ober arc'hant war an oaled, lardañ, lartaat, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *sein Schäflein im Trockenen haben,* bezañ dastumet un tamm mat a voujedenn, bezañ graet (savet) e graf gantañ.

schafmäßig ag. : strolladus, strollidik, heul-heul, evel deñved, sentidik, deñvedek, bagadus.

Schafmilch b. (-) : [kegin.] laezh dañvadez g.

Schafott n. (-s,-e) : chafod g. ; *auf das Schafott steigen,* pignat gant diri ar chafod ; *der Delinquent wurde auf das Schafott gebracht, wo er zur Schau gestellt wurde,* lakaet e voe an torfedour e diskouez war ar chafod ; *ein Schafott aufbauen,* sevel ur chafod..
Schafpelz g. (-es,-e) : **1.** maoutken g. ; **2.** [tro-lavar] *der Wolf in Schafpelz,* ur bleiz skraper gwisket e dañvad g., ur bleiz du dindan kroc'hen un oan gwenn g., ar bleiz dindan kroc'hen an oan g., al louarn o prezeg d'ar yer g., unan gwenn diavaez du diabarzh g., un daouarn tomm hag ur galon yen.
Schafpocken ls. : [loenvezegiezh] brec'h an deñved b.
Schafpelzmütze b. (-,-n) : maoutenn b.
Schafrasse b. (-,-n) : gouenn deñved b.
Schafräude b. (-,-n) : [loenvezegiezh] teurk g.
Schafschere b. (-,-n) : sizailh da douzañ an deñved b., sizailh kreviañ b.
Schafscherer g. (-s,-) : krevier g., touzer g.
Schafschulter b. (-,-n) : [kegin.] skoaz-vaout b.
Schafschur b. (-,-en) : an touzañ deñved g., touz an deñved g., touzerezh an deñved g., touzadenn an deñved b., kreviadur g., krevierezh g., kreviadeg b.
Schafschwein n. (-s,-e) : [loen.] pemoc'h gloanek g. [*liester* moc'h gloanek], hoc'h gloanek g. [*liester* hoc'hed gloanek].
Schafschwingel g. (-s) : [louza., *Festuca ovina*] *der echte Schafschwingel,* ar geot maout str.
Schafseintopf g. (-s) : [kegin.] keusteurenn vaout b. ; *Schafseintopf mit Bohnen,* kefalenn-vaout b.
Schafsfußpilz g. (-es,-e) : [louza.] broudog gwenn g., troad-dañvad g. [*liester* treid-deñved].
Schafsgesicht n. (-s,-er) : stumm ur beulke g, tres da vezañ diot g., amiod g., imobil g., imobil a zen g., amoed g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], loñseg g. [*liester* loñseged], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., genoù bras g., beg don g., beg bras g., genoù frank g., begeg g., louad g., buzore g., balteg g. [*liester* balteien], inosant g., sod g., darsod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., kloukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn luch g., magn g., diskiant g., pennsod g.
Schafskäse g. (-s) : [kegin.] keuz dañvadez g., keuz laezh dañvadez g.
Schafskopf g. (-s,-köpfe) : amiod g., imobil g., imobil a zen g., amoed g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], loñseg g. [*liester* loñseged], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., genoù bras g., beg don g., beg bras g., genoù frank g., begeg g., louad g., buzore g., balteg g. [*liester* balteien], inosant g., sod g., darsod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., kloukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn luch g., magn g., diskiant g., pennsod g. ; *jemanden einen Schafskopf schelten,* ober an azen gant u.b., ober un azen eus u.b., lakaat u.b. da azen.
Schafskot g. (-s) : kagal deñved g., kagalennoù deñved ls., kaoc'h-deñved g., biliennoù deñved ls.
schafsmäßig ag. : strolladus, strollidik, heul-heul, evel deñved, deñvedek, bagadus.
Schafsmilch b. (-) : [kegin.] laezh dañvadez g.
Schafsochse g. (-n,-n) : [loen.] ejen-musk g., maoutejen g.
Schafspelz g. (-es,-e) : *sellit ouzh* **Schafpelz**.
Schafstall g. (-s,-ställe) : sout b., kraou-deñved g. [*liester* krevier-deñved], dañvati g., jaol g., jal g. ; *der Schafstall steht offen,* digor eo war an deñved.
Schafstelze b. (-,-n) : [loen.] kannerez velen b. ; *englische Schafstelze,* kannerez velen temzig b. ; *Wiesenschafstelze,* kannerez velen penn glas b. ; *aschköpfige Schafstelze,* kannerez velen penn louet b. ; *Maskenschafstelze,* kannerez velen penn du b. ; *nordische Schafstelze,* kannerez velen an norzh b.
Schaft g. (-s, Schäfte) : **1.** fust g., troad g., treujenn b., truñs g., gar b., gwalenn b. ; *Lanzenschaft,* fust goaf g. (Gregor) ; *eine Lanze mit grünem Schaft,* ur goaf fustet glas g. ; *der Schaft der Armbrust,* fust an arbalastr g. ; *Keil zum Verkeilen eines Schafts,* klukenn b. ; *etwas mit einem Schaft versehen,* troadañ udb, fustañ udb ; *am Schaft war eine Klinge angebracht,* ul lavnenn en em gave a-eeun gant an troad.
2. [tisav.] fust ur golonenn g. ; *abgebrochener Schaft,* kolonenn diveget b. ; *Säule mit einfachem, glattem, geradem Schaft,* kolonenn unpeuliek b.
3. *Kreuzschaft,* fust kroaz g., troad kroaz g., kef kroaz g., gwalenn groaz b.
4. *Gewehrschaft,* gwele-fuzilh g., fust ar fuzuilh g., lamm ar fuzuilh g., kros g., troad-fuzuilh g., horzh-fuzuilh b.
5. [botoù] gwalenn b., korf g. ; *Stiefelschaft,* korf an heuz g. (Gregor), gwalenn an heuz b.
6. [merdead.] *Ankerschaft,* pav an eor g., gwalenn an eor b.
7. [stern-gwiader] embroued g.
8. [Bro-Suis] armel b. [*liester* armelioù / armili], pres g., armener g., armeler g., prest g., kredañs b.
9. [ardamezouriezh] kelf g.
schäften V.k.e. (hat geschäftet) : **1.** troadañ, fustañ ; **2.** *Stiefel schäften,* lakaat ur c'horf war an heuzoù ; **3.** [louza.] imboudañ, lagadiñ, grefiñ ; **4.** [ardamezouriezh] *geschäftet,* kelfiet.
Schafthalm g. (-s,-e) **/ Schaftheu** n. (-s) : [louza.] lost-marc'h g., lost-louarn g., c'hwist g., balan-louarn g., lost-hoc'h g.
Schaftkreuz n. (-es,-e) : lammgroaz b.
Schaftring g. (-s,-e) : [tisav.] gwalenn-golonenn b.
Schaftrinne b. (-,-n) : [tisav.] garan golonenn b.
Schaftstiefel g. (-s,-) : heuz lêr korf uhel g.
Schafvieh n. (-s) : [loen.] deñved ls.
Schafwolle b. (-) : gloan dañvad g.
Schafzoll g. (-s,-zölle) : [istor] mennad g.
Schafzucht b. (-) : magañ deñved g., magerezh deñved g., sevel deñved g.
Schafzüchter g. (-s,-) : maouter g.
Schah g. (-s,-s) : *der Schah von Persien,* cha Persia g., impalaer Persia g.
Schakal g. (-s,-e) : [loen.] chakal g. [*liester* chakaled], bleizlouarn [*liester* bleizlern] g. ; *Goldschakal,* aourgi [*liester* aourgon] g.
Schake b. (-,-n) : [merdead.] mell g., mell chadenn g., anell b., lagadenn b.
Schäkel g. (-s,-) : [merdead., tekn.] mailhon g., manilh g. ; *etwas mit einem Schäkel befestigen,* mailhoniñ udb.
schäkeln V.k.e. (hat geschäkelt) : [merdead., tekn.] mailhoniñ.
Schäker g. (-s,-) : douseter g., likaouer g., lubaner g., luban g., lorber g., galant g., drujer g., farseller g., fringer g., jirfoll g., milizenn b., teod tanav a baotr g., minaouer g.
Schäkerei b. (-,-en) : galanterezh g., galantiz b., farsellerezh g., drujerezh g., badinerezh g., friantaj g., friantiz b., jirfollezh b., jirfollerezh g., minoù ls.
schäkern V.gw. (hat geschäkert) : farsellat, drujelat, drujal, badinat, andellat, fentigellat, likaouiñ, c'hoariellañ, c'hoariellat, peuzfolliñ, fringellat, ebatal, ober joa, bragal, meskañ, turlutañ, turlutat, noualantiñ, garzenniñ, ober e zen gars, c'hoari ar foll, ober ar jirfoll, ober e jirfoll, jirfollañ, ober e jostram, ober e istrogell, ober e Yann, ober e Juluan, diotal, diotat, friantañ, faraouellañ,

fourgasiñ, flouretiñ, logota, dousetiñ, c'hoari koukoug, chourañ, lesaat, fringal, fringalañ, dizoac'hañ, en em zizoac'hañ, ober e baotr yaouank, ober minoù ; *mit jemandem schäkern,* ober chiboudoù d'u.b., ober chiboudig d'u.b., likaouiñ ouzh u.b., likaouiñ u.b. ; *mit schon verheirateten Frauen schäkern,* turlutat gwragez ar re all.

schäkernd ag. : friant, jirfoll.

Schal g. (-s,-s/-e) : skerb g./b., eskerb b., seizenn-c'houzoug b., skerb gouzoug g., skerb fri g., chal g., frileuzenn b., mouchouer g., mouched-gouzoug g., mouchouer-gouzoug g. ; *mit umgebundenem Schal,* ur skerb en e gerc'henn gantañ ; *ungebundener Schal,* skerb diskoulm g. ; *der Zipfel eines Schals,* begenn ur frileuzenn b. ; *in ihren Schal eingehüllt,* tamolodet en he frileuzenn.

schal ag. : **1.** divlaz d'ar staon, disaour, goular, disasun, peñver, dic'houst, digar, flak, euver, panenn, heuz, milis, plaen ; *schale Nahrung,* boued plaen (divlaz, disaour, goular, disasun, peñver, dic'houst, digar, euver, panenn, flak, heuz, milis) g. ; *schales Bier,* bier avelet g., bier c'hwezh an aveladur gantañ g., bier c'hwezh an avelet gantañ g., bier blaz an avelet warnañ g. ; *der Wein schmeckt schal,* blaz an aveladur a zo gant ar gwin, blaz an avelet a zo gant ar gwin ; *schal werden,* aveliñ, koll e vlaz, divlazañ, goulariñ, disaouriñ, goularaat ; *schal machen,* divlazañ, goulariñ, disaouriñ ; *schal machend,* divlazus ; **2.** [dre skeud.] *ein schales Leben,* ur vuhez dister b., un tammig silvidigezh g., ur vuhez treut b., ur bevañ bihan g. ; *schale Worte,* komzoù divlaz ls., komzoù dister ls., komzoù goular ls., plataj g.

Schalbrett n. (-s,-er) : krustenn b. [*liester* krustennoù, krust], koad blod g.

Schälchen n. (-s,-) : kochenn b., kluzenn b, koupenn b., koupennad b. ; *feuerfestes Schälchen,* ramikin g.

Schale b. (-,-n) : **1.** plusk g., koc'henn b., krogenn b., kroc'hen g., klorenn b., klor str., klozenn b., klosenn b., klos str. ; *Stück Schale,* pluskenn b., peilhuskenn b. ; *Schalen,* plusk str., pluskad str., peilhusk str., pel g., peilh g., peliadur g., klor str., klos str. ; *Orangenschale,* pel orañjez g., pluskenn un orañjezenn b. ; *Orangenschalen,* rusk orañjez str., plusk orañjez str. ; *Schale einer Kartoffel,* peilh patatez g., plusk patatez str., pluskenn ur batatezenn b., pel ur batatezenn b. ; *Kartoffeln in der Schale,* avaloù-douar plusk hag all ls., avaloù-douar plusk ha tout ls., avaloù-douar plusk ha rusk ls., avaloù-douar dre o flusk ls., avaloù-douar peilhast ha tout ls., patatez kroc'hen-digroc'hen str., patatez pluskoù ha tout str., patatez peilh ha tout str., avaloù-douar en o c'hroc'hen ls., patatez plusk ha rusk str., patatez en o flusk str. ; *Knoblauchzehen in der Schale,* kignen plusk hag all g. ; *Nussschale,* krogenn ur graoñenn b., krogenn graoñ b., klor kraoñ str., plusk kraoñ str., klozenn graoñ b., pluskenn ur graoñenn b. ; *aus Schalen bestehendes Perikarp,* perikarp krogennek g. ; *die Schalen des Perikarps betreffend,* krogennel ; *Schale einer Melone,* koc'henn sukrin b., pluskenn ur sukrinenn b. ; *Eierschale, Eischale,* klor vi str., klos vi str., plusk ar vioù str., klorenn b., klorenn vi b., pluskenn ar vi b. ; *Eier mit zersprungenen Schalen,* vioù brechet ls., vioù darnet ls., vioù brizhfaoutet ls. ; *Schale der Krabbe,* kavell krank g., klorenn grank b. ; *Muschelschale,* krogenn b. [*liester* kregin] ; *Austernschale,* krogenn un istrenn b., krogenn istr b., klorenn istr b. ; *dextrale Schale, rechtsgewundene Schale,* krogenn a-zehou b. ; *sinistrale Schale, linksgewundene Schale,* krogenn a-gleiz b. ; [kegin.] *Miesmuscheln aus ihren Schalen lösen, Miesmuscheln aus ihren Schalen herauslösen, Miesmuscheln aus ihren Schalen befreien, Miesmuscheln aus ihren Schalen entfernen,* digrogennañ meskl ; *Eier in der Schale,* vioù poazhet tanav ls., vioù poazh-tanav ls., vioù bihanboazh ls. ; *Schale einer Schildkröte,* toenn ur vaot b., krogenn ur vaot b., toenn-vaot b. ; *Schale eines Seeigels,* kogenn vi-teureug b. [*liester* kogoù vioù-teureug] ; *je rauer die Schale, desto süßer der Kern,* arabat sellet ouzh ar goc'henn nemetken, arabat fiziout war an diavaez, arabat barn an traoù diouzh an diavaez, an dud n'int ket ken drouk m'o deus doare da vezañ ; *goldenes Herz in rauer Schale,* taer da welout ha laosk da c'houzout ; *Hirnschale,* klopenn g., boest klopenn b., krogenn ar penn b., klorenn ar penn b., kraoñenn ar penn b.

2. [dre skeud.] *sich in Schale werfen, sich in Schale schmeißen,* mont en e c'hloria mundi, mont en e c'hloria sifoc'hell, en em fichañ en e vravañ, en em fichañ en e faroañ, en em wiskañ en e gaerañ gre, en em wiskañ en e granañ, en em wiskañ en e gaerañ, en em wiskañ en e gaer, en em lakaat e-grei, en em lakaat en e vrav, en em c'hreiañ brav, paramantiñ, mont war e begement, en em lakaat war e begement, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em wiskañ mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en em lakaat en e faroañ, en em wiskañ en e faroañ, en em jolisañ, en em geuriñ.

3. pezel b., pezeliad b., kop g., kopad g., bolenn b., bolennad b., bolad g., plad sklat g., plad g., pladad g., pladenn b., god g., kirin b., kirinad b., kirinennad b., koupenn b., skudell b., skudellad b. ; *große Schale,* jedot g. [*liester* jedotoù] ; *Obstschale,* pezel frouezh b., plad frouezh g. ; *Schale Obst,* pezeliad frouezh b., pladad frouezh g. ; *Schale Milch,* pezeliad (bolennad) laezh b., kirinad laezh b., kirinennad laezh b. ; *kalte Schale,* kibad dienn-skorn b. ; *eine Schale Apfelwein,* ur volennad sistr b., ur bolad sistr g. ; [mojenn.] *Schale der Hygeia, Schale der Hygieia b.,* kop Hygeia g., kop Hygieia g.

4. [loen., hemolc'h] troad skalfek g., troad forc'hellek g., troad forc'hek g.

5. [kleze] krogenn b.

Schäleisen n. (-s,-) : [labour-douar] **1.** diruskerez b. [*liester* diruskerezioù] ; **2.** digaolerez b.. [*liester* digaolerezioù].

schalen V.k.e. (hat geschalt) : plañchodiñ, plañcherisiñ, doublañ.

schälen V.k.e. (hat geschält) : dibluskañ, diruskañ, kignat, peliat, digoc'hennañ, digroc'henañ, diskroc'henañ, diglosañ, diglorañ, diheiñ, rac'hañ, risiañ, raskañ, kignat, naviñ, diaozañ, ober ur peilh da, ober un dro beilh da, rimiañ ; *Zwiebeln schälen,* dibluskañ ognon ; *Kartoffeln schälen,* dibluskañ patatez, peliat avaloù-douar, risiañ avaloù-douar, diaozañ avaloù-douar, diglorañ avaloù-douar, ober ur peilh d'ar patatez, ober un dro beilh d'ar patatez ; *einen Apfel schälen,* kignat un aval, peliat un aval ; *geschält,* diblusket, diblusk ; *geschälte Kartoffeln,* avaloù-douar diblusk ls. ; *Mandeln schälen,* peliat alamandez ; *Kastanien schälen,* lemel ar glorenn vihan diwar ar c'histin, dibluskañ kistin ; *Kalbshirne schälen,* digroc'henañ empennoù leue ; *Krabben schälen,* dilenn kranked, dibab kranked, eskaoutiñ kranked ; *Garnelen schälen,* dilenn chevr, dilenn chifretez ; *einen Baum schälen,* digoc'hennañ ur wezenn, dibluskañ ur wezenn, diruskañ ur wezenn, kignat ur wezenn ; *geschältes Holz,* koad-kign g., koad-peilh g., keuneud kign g. ; *geschälte Stelle bei einer Loheiche,* kign g. ; *Eichen zur Herstellung von Lohe schälen,* peliat kouez, diframmañ rusk derv evit ober kivij, kignat derv da c'hounit kivij ; *aus seiner Umhüllung schälen,* digoc'hennañ, lemel e goc'henn [digant udb], diglosañ, diglorañ, diruskañ ; *Nüsse schälen,* dibluskañ kraoñ (Gregor) ; *Gerste schälen,* eskaoutiñ (diskoultrañ, diruskañ) heiz ; *Hafer schälen,* eskaoutiñ (diskoultrañ, diruskañ) kerc'h ; *geschälter Hafer,* kerc'h eskaout str., kerc'h eskaoutet str. ; *ein Ei schälen,* diglosañ (diglorañ, dibluskañ) ur vi ; [kegin.] *die Orangen mit einem scharfen Messer schälen und dabei die weiße Haut entfernen, die Orangen samt weißer Haut schälen,* peliat an orañjez betek ar vouedenn.

V.em. : **sich schälen** (hat sich (ak.) geschält) : **1.** diskantañ, kroc'heniñ, diskroc'heniñ, kignat, peliat ; *die Haut schält sich,*

peliat a ra ar c'hroc'hen ; *ich schäle mich an den Händen,* va daouarn a ziskroc'hen, va daouarn a gign, peliat a ra va daouarn ; **2.** P. *sich aus einem Kleidungsstück schälen,* tennañ ur pezh dilhad, en em ziframmañ eus ur pezh dilhad.

Schälen n. (-s) : dibluskerezh g., dibluskañ g., peilh g., peliadur g., peliat g., raskerezh g., kign g., kignerezh g., kignadenn b., diruskañ g.

schalenförmig ag. : e stumm ur girin, e stumm ur skudell.

Schalengehäuse n. (-s,-) : krogenn b. [*liester* kregin].

Schalenhaut b. (-,-häute) : [bev., loen.] pluskennig ar vi b.

schalenlos ag. : **1.** diblusk, diglorenn ; **2.** digrogenn.

Schalenmembran b. (-,-en) : [bev.] pluskennig ar vi b.

Schalensitz g. (-es,-e) : kavell g. [*liester* kavelloù, kevell].

Schalentier n. (-s,-e) : [loen.] krogenneg g. [*liester* krogenneged], [a-wechoù] kresteneg g. [*liester* kresteneged].

schalentragend ag. : [loen.] krogennek.

Schalenweichtier n. (-s,-e) : [loen.] blodeg krogennek g.

Schalenwild n. (-s) : [hemolc'h] jiber bras g./str., jiboez bras g./str.

Schalenzwiebel b. (-,-n) : [louza.] bulb tonegek str., bulbenn donegek b.

Schäler g. (-s,-) : kontell dibluskañ b., diblusker g.

Schälerbsen ls. : [kegin.] piz-faout str.

Schalhaut b. (-,-häute) : [tisav.] koadaj g., bañch g.

Schalheit b. (-) : divlazder g., divlazded b., divlazadur g., goularder g., goularded b., milister g., milisted b. ; *Schalheit hervorrufend,* divlazus.

Schälhengst g. (-es,-e) : [loen.] marc'h-servij, marc'h kalloc'h g., marc'h antier g., marc'h anterin g., marc'h-sailher g.

Schalholz n (-es,-hölzer) : koad koufrañ g., koadaj g., bañch g. barras g. [*liester* barrasoù].

Schalk g. (-s,-e) : kailh g., kailhenn g./b., legestr g. [*liester* ligistri], straner g., hailhon g., maraod g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., stronk g., standilhon g., hinkin g., ravailhon g., lampon g., jibidoull g., kantolor g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., poñsin g., lourin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], penndog g., tamm krennard abil g., kampinod g., marc'h-an-abil g., diaoul g., trubuilh a baotr g., Kerdrubuilh g., lapin g., fripon g., friponer g., filouter g., c'hwil g., kañfard g., konikl g., bidaneller g., lampavan g., istorier g., monandour g., noualant g., bourder g., farser g. ; *er hat den Schalk im Nacken, ihm schaut der Schalk aus den Augen,* daoulagad abil a zo en e benn, ar stumm a zo war e zremm da vezañ un hailhon, parañ a ra splann e hailhonerezh en e zaoulagad, gwelet e vez warnañ ez eo un hailhon, brasañ hailhon a zebr bara eo hennezh, n'eus nemet korvigell en e gorf ; *ihm sitzt der Schalk im Nacken,* itrikoù an diaoul a zo en e gorf, hennezh a zo finoc'h eget kaoc'h louarn (a zo gwriet a finesaoù), ur mailh louarn eo, hennezh a zo leun e sac'h a widre, hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, finesaoù a zo ouzh en ober, hennezh a zo tro en e laezh, ur sifelenn a zen eo, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, hennezh en deus kement fil a zo, hemañ en deus fil, hennezh a zo finesus, ul louarn a zen a zo anezhañ, hemañ a zo tro en e gordenn, pegen louarn eo hennezh ! hemañ 'zo un ebeul, ur fouin eo hemañ, hemañ 'zo ul labous a zen, hemañ n'eo ket un hanter c'henaoueg, ur sapre den kordet eo, hennezh a zo un hinkin a zen, hennezh a zo bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, hennezh a zo un higenn a zen, darbet eo bet dezhañ mont da louarn, meret eo bet e bleud tanav, ur Fañch an Itrikoù a zo anezhañ, diouzh ar mintin eo, ul louarn kozh eo, hennezh a zo ul luban, korvigell n'eus ken en e gorf, korvigell a zo en e gorf, ur sac'had korvigelloù a zo gantañ.

schalkhaft ag. / **schalkig** ag. : ravailhon, korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, gweet e hentoù, beskellek, gwidilus, gwidal, gwidreüs ; *schalkhaftes Lächeln,* mousc'hoarzh goapaus, minc'hoarzh goap g., minc'hoarzh goapaer g., minc'hoarzh godisus g. ; *dieses Mädchen ist nicht besonders schalkig,* n'eus ket ur pikol a droioù kamm er plac'h-se.

Schalkhaftigkeit b. (-) : lamponerezh g., hinkinded b., malis g./b., riboulou ls., sigotiezh b., stranerezh g.

Schalksauge n. (-s,-n) : lagad lampon g., lagad abil g., lagad kazh g.

Schalksknecht g. (-s,-e) : mevel mat da vann g., mevel mat da netra g.

Schalksnarr g. (-en,-en) : furlukin g., farouell g.

Schalksstreich g. (-s,-e) : taol-lampon g., friponaj g., lamponerezh g., filouterezh g., malis g./b., tunenn b. ; *Schalkstreiche,* monandoù ls., bourdellajoù ls.

Schall g. (-s,-e/Schälle) : trouz g., dasson g., son g., diston g., sonliv g., sten b. ; *der Schall unserer Schritte,* trouz (dasson) hor c'hammedoù g. ; *Schall der Stimme,* skiltr ar vouezh g., bommoù-mouezh ls. ; *dumpfer Schall,* trouz pounner g., trouz teñval g., trouz pout g., son boud g., son teñval g. ; *ein Schall verklingt*, mougañ a ra ur son ; *gegen den Schall abdichten, gegen den Schall isolieren,* lakaat da vezañ didreuzus d'ar son, stengaeañ, didrouzañ, disonaat.

2. [fizik] sten g. ; *Wiedergabe von Schall,* haneilañ ar stenioù g. ; *Refraktion von Schall, Brechung von Schall,* gouskog ar sten g. ; *Fortpflanzung des Schalls, Ausbreitung von Schall,* treled ar sten g., emastenn an trouz (ar son) g. ; *die Lehre vom Schall,* ar stenoniezh b., an akoustik g., ar sonouriezh b., ar glevedoniezh b.

3. [dre skeud.] *leerer Schall,* bramm en dour g., taol bouc'hal en dour (er stank) g., taol bazh en dour g., mogidell b. ; *das ist nur Schall und Rauch,* lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan - un taol bouc'hal er stank an hini eo - un taol bazh en dour an hini eo - ur bramm en dour eo ha netra ken - avel aveloù ha pep tra 'zo avel (Gregor) - kement-se ned eo nemet avel ha moged ; *in Schall und Rauch aufgehen,* mont e moged, mont da netra ; *seines Lebens Schall (Schiller),* ar vrud anezhañ g./b.

Schallaufnehmer g. (-s,-) : diafragm daskrenus g., klevell b.

Schallausbreitung b. (-) / **Schallausstrahlung** b. (-) : treled ar sten g., emastenn ar son g.

Schallbecher g. (-s,-) : [sonerezh] founilh g. ; *der Schallbecher der Klarinette,* founilh ar glerinell g.

Schallbecken n. (-s,-) : [sonerezh] simbalenn b.

Schallboden g. (-s,-böden) : boest-dasson b., kef-dasson g.

Schallbrechung b. (-) : gouskog ar sten g., stentorr g., sontorr g.

Schallbremse b. (-,-n) : stignad enepheklev g.

schalldämmend ag. : … a zistera an trouz, … a wana an trouz, … a voug an trouz, … a zisona, … difuiñ-son, … disonaat, … didrouzañ, … eneptrouz, … stengaeañ.

Schalldämmung b. (-) : didrouzañ g., disonadur g., disonaat g., difuiñ-son g., stengaeañ g.

schalldämpfend ag. : … stengae, … stengaeañ ; *schalldämpfendes Gehäuse, schalldämpfende Box, schalldämpfende Einhausung,* koufr stengae g.

Schalldämpfer g. (-s,-) : **1.** sonvougerez b., didrouzer g., mouger-trouz g., mouger g., difuer-son g. ; **2.** [sonerezh] mougell b. ; **3.** [kirri-tan] didrouzer g., pod skarzhañ g.

Schalldämpfung b. (-) : **1.** didrouzañ g., disonaat g., disonadur g., difuiñ-son g., sonvougerezh g., stengaeañ g. ; *mit Schalldämpfung,* terket gant un didrouzer, terket gant ur mouger-trouz ; **2.** [tekn.] bouzarañ g.

Schalldeckel g. (-s,-) : tog kador-brezeg g., tog kador-sarmon g., bolzenn-vouezh b.
schalldicht ag. : didreuzus d'ar son, stengaeet ; *schalldicht machen*, lakaat da vezañ didreuzus d'ar son, stengaeañ, didrouzañ, disonaat.
Schalldose b. (-,-n) : diafragm daskrenus g., klevell b.
Schalldruck g. (-s) : [fizik] gwask ar gwagennoù son g., gwask stenel g.
Schalldruckpegel g. (-s) : live ar gwask stenel g., live son g., live stenel g.
schallen V.gw. (schallte / scholl // hat geschallt) : dasseniñ [*pennrann* dasson-], tregerniñ, distonañ, skiltrañ, draskal.
schallend ag. : skiltr, skiltrus, strakus, trouzus, tregernus ; *schallendes Gelächter,* c'hoarzhadennoù skiltr ls., c'hoarzhadeg skiltr b., taolioù c'hoarzh skiltrus ls., bommoù c'hoarzh sklintin ls. ; *in schallendes Gelächter ausbrechen,* dic'hargadenniñ, kristilhañ, dirollañ (diskordañ, tarzhañ, dibalediñ, distankañ, distagañ, distignañ, disvantañ, sklokal, sailhañ, foeltrañ) da c'hoarzhin a-strak ; *eine schallende Ohrfeige,* ur flac'had yac'h b., ur flac'had c'hwek b., ur flac'had a-zoare b., ur makez flac'had b., ur pezh flac'had b., ur flankad g. ; *ich bekam zwei schallende Ohrfeigen,* tarzhañ a reas va divjod gant daou flankad ; *schallender Kuss,* bouchig trouz g., pokig trouz g.
Schallerreger g. (-s,-) : korf sonus g., benveg sonus g.
Schallfänger g. (-s,-) : korn-selaou g.
Schallfenster n. (-s,-) : skigner-trouz g.
Schallfülle b. (-) : sonuster g., sonusted b.
Schallgeschwindigkeit b. (-) : tizh ar son g., tizh ar sten g. ; *die Schallgeschwindigkeit überschreitend,* dreistson, trastenel ; *die Schallgeschwindigkeit überschreiten,* mont dreist tizh ar son, terriñ moger ar son, terriñ ar stenvur, terriñ mur ar sten ; *Überschallgeschwindigkeit*, tizh dreistson g., tizh trastenel g.
Schallgrenze b. (-) : **1.** [fizik] *sellit ouzh* **Schallmauer** ; **2.** [dre skeud.] usvevenn b.
schallisoliert ag. : didrouz, didreuzus d'ar son, stengaeet.
Schallisolierung b. (-) : didrouzañ g., disonadur g., disonaat g., difuiñ-son g., stengaeañ g.
Schallkammer b. (-,-n) : kambr hekleviñ b., kambr zasson b.
Schallkasten g. (-s,-kästen) : boest-dasson b., kef-dasson g.
Schallknall g. (-s,-e) : [nij.] bang g., baoñ g.
Schallkopf g. (-s,-köpfe) : [mezeg.] sont-tro g., sonterez-tro b.
Schalllehre b. (-) : stenoniezh b., sonouriezh b., akoustik g.
Schallleiter g. (-s,-) : korzenn glevout b.
Schallloch n. (-s,-löcher) : [benveg dre gerdin] toull ar c'hef-dasson g., brenk g.
Schallmauer b. (-) : moger ar son b., mur ar sten b., stenvur b. ; *die Schallmauer brechen (durchstoßen),* mont dreist tizh ar son, terriñ moger ar son, terriñ ar stenvur, terriñ mur ar sten.
Schallmesser g. (-s,-) : sonventer g. [*liester* sonventerioù], stenventer [*liester* stenventerioù], fonometr g., sonometr g.
Schallmesslabor n. (-s,-s/-e) : imbourc'hva stenventerezh g., arnodva stenventañ g.
Schallnachahmung b. (-,-en) / **Schallnachbildung** b. (-,-en) : [yezh.] **1.** [ober] trouzadellañ g. ; **2.** [disoc'h] dambrezenn b., ger-drevezañ g., trouzadell b., onomatopeenn b.
Schallortung b. (-) : ekolec'hiañ g., ekolec'hierezh g., heklevlec'hierezh g., heklevlec'hiañ g.
schallos ag. : **1.** diblusk, diglorenn ; **2.** digrogenn ; *schallose Molluske,* blotvil digrogenn g.
Schallplatte b. (-,-n) : pladenn b., pladenn zu b., pladenn vinil b. ; *auf Schallplatten aufnehmen,* enrollañ war bladennoù ; *eine Schallplatte auflegen,* lakaat ur bladenn war an troer-pladennoù, lakaat ur bladenn da dreiñ, lakaat ur bladenn ; *eine Schallplatte pressen,* engravañ ur bladenn.
Schallplattenalbum n. (-s,-alben) : albom sonerezh g.
Schallplattenarchiv n. (-s,-e) : pladennaoueg b.
Schallplattenhändler g. (-s,-) : gwerzher pladennoù g., pladenner g.
Schallplattenkonzert n. (-s,-e) : abadenn sonerezh enrollet war bladennoù b.
Schallplattenproduktion b. (-) : ar produiñ pladennoù g.
Schallplattensammlung b. (-,-en) : pladennaoueg b.
Schallplattenspieler g. (-s,-) : troer-pladennoù g. [*liester* troerioù-pladennoù], fonograf g. ; *Tonarm des Schallplattenspielers,* loc'henn an troer-pladennoù b., brec'henn an troer-pladennoù b., brec'h an troer-pladennoù b.
Schallplattenständer g. (-s,-) : kombod pladennoù g., palier pladennoù g., armel bladennoù b.
Schallplattenverkäufer g. (-s,-) : gwerzher pladennoù g., pladenner g.
Schallplattenverzeichnis n. (-ses,-se) : pladennrolladur g., pladennlennadur g.
Schallquantum n. (-s,-quanta) : [fizik] fonon str., fononenn b.
Schallreflexion b. (-) : dameuc'h ar son g., disvannadur ar sten g., disvan ar sten g.
Schallrohr n. (-s,-e) : korn-youc'hal g., korn-mouezh g.
schallschluckend ag. : … a zistera an trouz, … a wana an trouz, … a voug an trouz, … a zisona, … difuiñ-son, … disonaat, … didrouzañ, … eneptrouz, … stengaeañ ; *schallschluckende Wandverkleidung,* gwiskad moger didrouzañ g., gwiskad moger eneptrouz g., gwiskad moger stengaeañ g.
Schallschutz g. (-es) : disonadur g., difuiñ-son g., stengaeañ g.
Schallschutzgehäuse n. (-s,-) : [tekn.] koufr stengae g.
Schallschutzmauer b. (-,-n) : moger eneptrouz b.
schallsicher ag. : didreuzus d'ar son, stengaeet ; *schallsichere Zelle,* logell didreuzus d'ar son b., logell stengaeet b.
Schallsignal n. (-s,-e) : arhent son g., sinal son g.
Schallstärke b. (-) : kreñvder stenel g., live son g.
Schallstärkemesser g. (-s,-) : stenventer g. [*liester* stenventerioù], sonometr g. [*liester* sonometroù].
Schallstück n. (-s,-e) : [sonerezh] founilh g. ; *das Schallstück der Klarinette,* founilh ar glerinell g.
Schalltrichter g. (-s,-) : [sonerezh] founilh g.
Schallverstärker g. (-s,-) : amplaer son g., sonamplaer g.
Schallwand b. (-,-wände) : [sonerezh] baflenn b.
Schallwelle b. (-,-n) : gwagenn son b., gwagenn stenel b. ; [fizik] *eine Schallwelle reflektieren,* astroniñ ur wagenn stenel, astroniñ ur sten.
Schallwellenbündel n. (-s,-) : [fizik] bann gwagennoù son g., hordenn usstenek b.
Schallwellenwiderstand g. (-s) : [fizik] luzded stenel b.
Schallwirkung b. (-) : perzhded ar sonioù klevet b., live splannder ar sonioù klevet g., klevidikted b.
Schallwort n. (-s,-wörter) : dambrezenn b., ger-drevezañ g., trouzadell b., onomatopeenn b.
Schallwortbildung b. (-,-en) : [yezh.] **1.** [ober] trouzadellañ g. ; **2.** [disoc'h] dambrezenn b., ger-drevezañ g., trouzadell b., onomatopeenn b.
Schallzeichen n. (-s,-) : arhent son g., sinal son g.
Schälmaschine b. (-,-n) : **1.** dibluskerez b. [*liester* dibluskerezioù], pelierez b. [*liester* pelierezioù], raskerez b. [*liester* raskerezioù], eskaouterez b. [*liester* eskaouterezioù] ; **2.** diruskerez b. [*liester* diruskerezioù] ; **3.** digaolerez b. [*liester* digaolerezioù].
Schalmei b. (-,-en) : [sonerezh] chalami g., c'hwitell-gorz b., sutell-gorz b., skavenn b., berlitonenn b. ; *Schalmei spielen,* chalamiañ.
Schalmeispieler g. (-s,-) : [sonerezh] chalamier g.

Schälmesser n. (-s,-) : **1.** [legumaj, frouezh, kegin.] kontell risiañ b., kontell dibluskañ b., diblusker g. [*liester* dibluskerioù] ; **2.** [tekn., koad] diruskerez b. [*liester* diruskerezioù].
Schalobst n. (-es) : [louza., kegin.] frouezh gant krogenn str., frouezh krogennek str.
Schalotte b. (-,-n) : [louza.] chalotez str., penn chalotez g., chalotezenn b.
Schalottenbutter mit Petersilie, Knoblauch, Salz und Pfeffer zu Schnecken b. (-) : [kegin.] amanenn maligorned g.
Schälpflug g. (-s,-pflüge) : [labour-douar] tumperez b., kignarar g. [*liester* kignerer].
Schälrippchen n. (-s,-) : [kegin.] kostezenn blat b. [*liester* kostezennoù plat].
Schaltalgebra b. (-) : aljebr Boole g.
Schaltanlage b. (-,-n) : [tredan.] staliadur dasparzh tredan g.
Schaltapparat g. (-s,-e) : [tredan.] trec'haoler g. [*liester* trec'haolerioù].
Schaltbild n. (-s,-er) : [tredan.] brastres kennaskañ g., brastres kevreañ g.
Schaltblende b. (-) : taolenn lankañ b.
Schaltbrett n. (-s,-er) : **1.** taolenn dasparzh b., panell dasparzh b. ; **2.** [tekn.] taolenn-stur b., taolenn-lankañ b.
Schaltelement n. (-s,-e) : [tredan.] krug elektronek b.
schalten V.gw. (hat geschaltet) : **1.** ober ; *willkürlich über etwas schalten,* ober diouzh e benn e-unan gant udb, bezañ pep frankiz gant an-unan d'ober diouzh e youl gant udb, kaout pep frankiz d'ober diouzh e benn e-unan gant udb, bezañ diliamm d'ober pezh a gar an-unan gant udb, kaout ar vestroni war udb, bezañ mestr war udb ; *frei mit etwas schalten,* bezañ frankiz gant an-unan d'ober gant udb, ober udb hervez e zorn, kaout pep frankiz d'ober gant udb, bezañ lizher digor gant an-unan ; *nach Belieben schalten und walten,* ober diouzh e c'hoant, ober ar pezh a blij d'an-unan, bezañ pep frankiz gant an-unan, kaout pep frankiz d'ober pezh a blij d'an-unan, ober ar pezh a zo en e volontez, ober e renkoù, bezañ gant an-unan ar gontell hag an dorzh, bezañ al letern hag ar gouloù gant an-unan, bezañ lizher digor gant an-unan, bezañ e gabestr war e voue, bezañ lezet en e vadober, bezañ lezet da heuliañ e santimant, bezañ lezet en e ziviz, na gaout luz ebet, ober e stal e-unan, bezañ diliamm d'ober pezh a gar an-unan, ober e c'hiz, ober diouzh e vod, bezañ mestr en e di, ober e santimant, heuliañ e benn, ober e volontez, bevañ en e c'hiz, bevañ en e roll, ober diouzh e yezh, ober hervez e yezh, bevañ en e yezh / bevañ diouzh e c'hiz (Gregor), bevañ evel ma plij gant an-unan, ober pep tra diouzh ma plij gant an-unan, bevañ hervez e blijadur, ober pep tra hervez e blijadur, ober pep tra diouzh e imor, ober pep tra hervez e faltazi, ober pep tra diouzh e faltazi ; **2.** [kirri-tan] *in den zweiten Gang schalten,* lakaat an eil tizh ; **3.** *die Ampel schaltet auf Grün,* treiñ a ra ar gouloù da wer ; **4.** [skinwel] *hin und her schalten,* zapiñ ; **5.** [dre skeud.] P. *langsam schalten,* bezañ gorrek da gompren, bezañ ul lastez hir e skouarn, bezañ berr (bouc'h) da gompren, kaout ur spered diwezhat, bezañ pout a spered, bezañ divaoue, bezañ teuc'h a spered, bezañ pouer a spered, bezañ ur spered pouer a zen, bezañ ur spered goustad a zen, bezañ lourt e spered, bezañ lourt a spered, bezañ lourt a benn, bezañ pout e spered, bezañ stouvet, na vont herrus gant an-unan, bezañ toulloù talar en e benn, bezañ tuzum, bezañ ur skiant verr a zen, bezañ difonn da zeskiñ, bezañ lugut da zeskiñ, bezañ ur spered divalav a zen.
V.k.e. (hat geschaltet) : **1.** luskañ, reiñ lañs da, plantañ tro e, lakaat da dreiñ, lakaat da vont en-dro, lañsañ, lakaat tro e ; *eine Maschine (ein)schalten,* lakaat ur mekanik da vont en-dro ; **2.** [tredan.] lugañ, lugellañ ; *parallel schalten,* lakaat a-stur, koublañ ; *hintereinander schalten,* lakaat en arsteud ; **3.** [kirri-tan] *einen anderen Gang schalten,* cheñch tizh ; *den Leergang (ein)schalten,* lakaat ar mekanik da dreiñ a-varv, lakaat er poent marv (er poent dilusk, er poent diskrog, en digraban) ; *einen Gang höher schalten,* **a)** enkrabañ un tizh uheloc'h, antellat un tizh uheloc'h, lakaat un tizh uheloc'h ; **b)** [dre skeud.] plantañ tizh, sankañ tizh, lakaat tizh, ober tan dezhi, pouezañ warni, hastañ buan, hastañ a-fo, ober diampech, ober e ziampech, ober e ziampechoù, en em zifretañ, lakaat kas war e gorf, kabalat, sevel kabal en an-unan, reiñ kentr d'e varc'h, sachañ war e ivinoù, lakaat aer en e gilhoroù, dipadapañ, doublañ da labourat.
Schalter g. (-s,-) : **1.** draf g., dorikell b., gwiched b. ; *Fahrkartenschalter,* draf an tikedoù g. (Gregor), dorikell an tikedoù b., gwiched an tikiji b., bilhederezh b.
2. [tredan.] heñcher-tredan g., spanaer g. [*liester* spanaerioù], nozelenn b., afell b., enaouer g. [*liester* enaouerioù] ; *Anlassschalter,* loc'her g. [*liester* loc'herioù], enstoker g. [*liester* enstokerioù] ; *Drehschalter,* spanaer-tro g. [*liester* spanaerioù-tro] ; *Hebelschalter,* spanaer loc'henn g. [*liester* spanaerioù loc'henn] ; *Schutzschalter,* troc'h-amred g., disreder g. [*liester* disrederioù], troc'her-tredan g. [*liester* troc'herioù-tredan], disjunter g. [*liester* disjunterioù], troc'h-red g. ; *Fernschalter,* pellenaouer g. [*liester* pellenaouerioù], pellspanaer g. [*liester* pellspanaerioù] ; S*chalter der Scheibenwischer,* dornell ar rozelloù-glav b., ibil ar rozelloù-glav, lanker ar rozelloù-glav g. [*liester* lankerioù ar rozelloù-glav].
Schalterautomat g. (-en,-en) : **1.** gwiched emgefre b., bilhedaouer emgefre g. [*liester* bilhedaouerioù emgefre] ; **2.** loc'her emgefre g. [*liester* loc'herioù emgefre], spanaer emgefre g. [*liester* spanaerioù emgefre]
Schalterbeamte(r) ag.k. g. : drafer g., gwicheder g.
Schalterbeamtin b. (-,-nen) : draferez b., gwichederez b.
Schalterbrief g. (-s,-e) : postadenn war c'hortoz b., lizher manbost g.
Schalterhalle b. (-,-n) : hall an dorikelloù g., hall an drafoù g., hall ar gwichedoù g.
Schalterknopf g. (-s,-knöpfe) : [tredan.] nozelenn ar spanaer tredan b.
Schalterstunden ls. : eurioù digeriñ an draf ls., eurioù digeriñ ar wiched ls.
Schaltfeld n. (-s,-er) : [tredan.] maez trec'haoliñ g.
Schaltfläche b. (-) : taolenn lankañ b.
Schaltgehäuse n. (-s,-) : [kirri-tan] boest an tizhoù b.
Schaltgeschwindigkeit b. (-,-en) : [tredan.] tizh trec'haoliñ g.
Schaltgetriebe n. (-s,-) : [kirri-tan] boest an tizhoù b.
Schalthebel g. (-s,-) : **1.** [kirri-tan] loc'h an tizhoù g., diuzer tizh g. [*liester* diuzerioù tizh] ; **2.** loc'h spanaer g., dornell b. ; **3.** loc'henn lankañ b., dornell lankañ b. ; **4.** [dre skeud.] *an den Schalthebeln sitzen,* bezañ ouzh ar stur.
Schaltier n. (-s,-e) : [loen.] kresteneg g.
Schaltjahr n. (-s,-e) : bloavezh bizeost g.
Schaltkasten g. (-s,-kästen) : armel lankañ b.
Schaltklinke b. (-,-n) : [tekn.] ki g. [*liester* kioù], pluenn b., draen g., draenenn b., mastin g.
Schaltknopf g. (-s,-knöpfe) : [tredan.] bouton lanker g.
Schaltknüppel g. (-s,-) : [kirri-tan] loc'h an tizhoù g.
Schaltkreis g. (-es,-e) : [tredan.] amred g. ; *integrierter Schaltkreis,* amred kevanek g. ; *offener Schaltkreis,* amred digor g. ; *reaktiver Schaltkreis,* red dazgweredus g. ; *resistiver Schaltkreis,* amred harzus g. ; *aus dem Schaltkreis herausschalten,* ezredañ ; [stlenn.] *logischer Schaltkreis,* amred mezoniel g.
Schaltnetz n. (-es,-e) : [tredan.] amred kevosodat g.
Schaltplan g. (-s,-pläne) : [tredan.] brastres kennaskañ g., brastres kevreañ g.
Schaltpult n. (-s,-e) : [stlenn.] penel lankañ g. [*liester* penelioù lankañ].

Schaltschema n. (-s,-schemen) : goulun kennaskañ g., goulun kevreañ g.
Schaltschlüssel g. (-s,-) : [kirri-tan] alc'hwez loc'hañ g.
Schaltschütz n. (-es,-e) : [tredan.] enstoker g. [*liester* enstokerioù].
Schaltsperre b. (-,-n) : etreprennañ g.
Schaltstange b. (-,-n) : [kirri-tan] lanker antellañ g.
Schaltstelle b. (-,-n) : **1.** kreizenn ren b., kreizenn genurzhiañ b. ; *zentrale Schaltstelle,* organ lankañ g., lanker g. [*liester* lankerioù] ; **2.** kreizenn divizout b.
Schaltsystem n. (-s,-e) : [tredan.] *kombinatorisches Schaltsystem,* amred kevosodat g.
Schalttafel b. (-,-n) : **1.** taolenn dasparzh b., panell dasparzh b. ; **2.** [tekn.] taolenn-stur b., taolenn lankañ b.
Schalttag g. (-s,-e) : [bloavezhioù bizeost] gourdeiz g., deiz aboutet g., deiz ouzhpennet g.
Schaltuhr b. (-,-en) : spanaer gant munuterezh g., munutennerez b., munuter g. [*liester* munuterioù].
Schaltung b. (-,-en) : **1.** cheñch tizh g. ; **2.** antellañ g. ; **3.** diantellañ g. ; **4.** [tredan.] lugañ g., lugelladur g., koublerezh g., koublañ g., stignañ g., stignadur g., stignad g. ; *gedruckte Schaltung,* amred enlouc'het g. ; *integrierte Schaltung,* amred kevanek g. ; *Dreieck-Schaltung,* stignadur a-dric'horn g. ; *Parallelschaltung, Nebenschaltung,* stignad en amdreug g. ; *Reihenschaltung,* stignad en arsteud g. ; **5.** [stlenn.] *elektronische Schaltung,* amred elektronek g. ; *virtuelle Schaltung,* amred galloudel g.
Schaltwendekreisel g. (-s,-) : [nij.] girometr g.
Schaltzentrale b. (-,-n) : **1.** kreizenn ren b., kreizenn genurzhiañ b. ; **2.** kreizenn divizout b. ; **3.** [dre skeud.] kalonenn b.
Schaltzeit b. (-,-en) : [tredan.] amzer trec'haoliñ g.
Schalung b. (-,-en) : [tisav.] koadaj g., bañch g.
Schälung b. (-,-en) : dibluskañ g., eskaoutiñ g., dibluskerezh g., dibluskadur g., pelierezh g., raskerezh g., kignadur g.
Schaluppe b. (-,-n) : [merdead.] bagig b., chaloud g., bag-lestr b.
Scham b. (-) : **1.** mezh b., mezhegezh b. ; *falsche Scham,* mezh-fall b. ; *von Scham ergriffen,* deuet mezh dezhañ ; *du solltest vor Scham erröten,* ruziañ a zlefes gant ar vezh ; *ich musste vor Scham erröten,* ar vezh he doa graet din ruziañ, ruz e oa deuet va fenn gant ar vezh ; *aller Scham bar sein,* bezañ divezh, bezañ gwerzhet e vezh, bezañ ur mezh-e-glevet [*liester* ur mezh-o-c'hlevet], bezañ ur mezh-e-welet [*liester* ur mezh-o-gwelet], bezañ staotet e vezh abaoe pell ; *ohne Scham,* hep mezh, divezh, divergont, dibalamour, difoutre ; *er hat aller Scham den Kopf abgebissen,* gwerzhet en deus e vezh, staotet en deus e vezh abaoe pell 'zo ; *er gehört zu jenen Leuten, die den anderen gern verbieten, was sie selbst ohne Scheu und Scham tun,* hennezh a zo unan eus ar seurt tud a blij dezho difenn ouzh ar re all ar pezh a reont eus o zu hep mezh na keuz.
2. elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b. ; *falsche Scham,* seblant a vezh-natur (a vezh-dleet, a vezh-fur, a elevez) g.
3. [korf.] *weibliche Scham,* forzh b., gouin g., kourzh g., heñchoù ls., hentoù ls.
Schamade b. (-,-n) : *Schamade schlagen,* **a)** seniñ (taboulinañ) an hanteriñ, seniñ (taboulinañ) an emziviz ; **b)** [dre astenn.] plegañ touchenn, diskanañ, koazhañ, en em izelaat, koll e rogoni, dic'hwezañ, difoeñviñ, plegañ d'e drec'h, en em zaskoriñ, kouezhañ ar bannieloù gant an-unan (*e vannieloù gantañ, e bannieloù ganti h.a.*), kouezhañ e blu en e votoù, na vezañ mui ken faro.
Schamane g. (-n,-n) : chaman g. [*liester* chamaned], hudeller g.
Schamanin b. (-,-nen) : chamanez b., hudellerez b.
Schamanismus g. (-) : chamaniezh b., hudellouriezh b.
Schamanist g. (-en,-en) : chamaniad g.
schamanistisch ag. : chamaniat.
Schambein n. (-s,-e) : [korf.] askorn-kaezour g.
Schambeinfuge b. (-,-n) : [korf.] juntad an askorn-kaezour g.
Schambeinwinkel g. (-s,-) : [korf.] korn endan-gaezour g.
Schambereich g. (-s) : kaezourenn b., garbedenn b., gaol b., fourch g., kof bihan g., P. moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù].
Schamberg g. (-s,-e) : [korf.] kaezour g., menez ar c'haezour (Gregor) g. ; *weiblicher Schamberg,* moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù].
Schambogen g. (-s,-/-bögen) : [korf.] gwareg ar c'haezour b.
schämen V.em. : **sich schämen** (hat sich (ak.) geschämt) : dont mezhek, kaout mezh, bezañ mezh d'an-unan, mezhekaat, mezhañ, eleveziñ, bezañ dindan e vezh, bezañ mezhek, bezañ mezhus, kemer mezh, sevel mezh gant an-unan ; *sich einer Sache schämen,* mezhañ en abeg d'udb (Gregor), mezhekaat (bezañ dindan e vezh, kregiñ mezh en an-unan) en abeg d'udb, kemer mezh en abeg d'udb, sevel (dont, bezañ) mezh d'an-unan abalamour d'udb, kaout mezh gant udb ; *sich eines Fehlers schämen,* sevel mezh gant an-unan en abeg d'e fazi, bezañ ur vezh d'an-unan bezañ graet ur fazi ; *sich zu Tode schämen, sich bis in seine Seele hinein schämen,* bezañ treantet e galon gant ar vezh, teuziñ (fontañ) gant ar vezh, bezañ goloet a vezh, bezañ karget a vezh, bezañ ken mezhek ha tra, flaeriañ gant ar vezh, bezañ un torad mezh (un troc'had mezh, ur c'horfad mezh, ur revriad mezh, ur vrozhad vezh) gant an-unan, bezañ ur saead vezh gant an-unan, bezañ prest da fontañ gant ar vezh, bezañ mezh d'an-unan da fontañ, kaout mezh da fontañ, bezañ devet gant ar vezh, bezañ rostet gant ar vezh, bezañ mezh an diaoul gant an-unan, kaout mezh hardizh, tapout ur c'haouad mezh, kaout ul lostennad vezh ; *er schämte sich zutiefst,* ur vezh vras en doa outañ e-unan ; *er hat sich fürchterlich geschämt,* tapet en doa ur revriad (ur c'horfad, ur c'haouad, un torad) mezh ; *schäme dich !* fae warnout ! mezh warnout ! mezh eo ober seurt traoù ! n'ec'h eus ket mezh ? gant ar vezh ! mezh eo ! koustiañs ! pebezh mezh ! ne ra ket mezh dit ober kement-se ? mezh da zoare ! evel ma vefe graet seurt traoù ! ur vezh eo dit ober ur seurt tra ! ne jaoj ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne jaojont ket ouzh un den a-feson ! seurt traoù ne vezont ket graet ! an dud fur ne reont ket a draoù evel-se ! n'eo ket mat ober traoù ar seurt-se ! ne faot ket ober seurt traoù ! ; *schämst du dich nicht ? - von wegen !* n'ec'h eus ket mezh ? - mez 'vez kavet e beg ar gwez derv ! / n'ec'h eus ket mezh ? - ar mez 'zo mat d'ar moc'h ! ; *sie ist so dick, dass man sich für sie schämen muss,* honnezh a zo ur vezh he gwelet gant al lart m'eo (gant al lart ez eo), n'eo ket permetet bezañ ken tev ; *als ich seine Worte hörte, musste ich mich für ihn schämen,* me am boa bet mezh ouzh e glevet, sevel a reas mezh ganin ouzh e glevet, kemer a ris mezh ouzh e glevet ; *ich schäme mich für dich,* mezh am eus war da sikour ; *sich jemandes schämen,* kaout mezh gant u.b., kaout mezh diouzh u.b. ; *ich schäme mich meiner Eltern,* va zud a laka mezh din, mezh am eus gant va zud, mezh am eus diouzh va zud ; *ich würde mich schämen, wie ein gemeiner Bettler um Almosen zu bitten,* mezh am bije o vont da c'houlenn, mezh e vije din mont da c'houlenn ; *ich schäme mich, es euch zu sagen,* mezh eo ganin el lavaret deoc'h ; *man braucht sich nicht zu schämen,* n'eo ket pec'hed ober se, n'eo ket ur vezh ober kement-se, n'eo ket un droug ober an dra-se, an dra-se n'eo ket ur vezh da welet, n'hon eus ket pec'hed o tiskouez an dra-se, arabat kaout mezh-fall ; *ich würde mich schämen, so was zu tun,* fae a vije ganin ma rajen kement-se, mezh am bije ma rajen kement-se, mezh a vije din ober ur seurt tra, mezh am bije oc'h ober an dra-se, mezh e ve din mar grafen an dra-se ; *ich schäme mich bei diesem Gedanken,* mezh a zeu din o soñjal en dra-se ; *er schämte sich, den*

Kampf aufgegeben zu haben, mezhekaet e oa o vezañ kuitaet ar stourm.

schamerregend ag. : mezhekaus.

Schamgefühl n. (-s,-e) : mezh b., mezhegezh b., elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b. ; *Mangel an Schamgefühl,* dielevez b. ; *jegliches Schamgefühl verloren haben,* bezañ divezh, bezañ gwerzhet e vezh, bezañ ur mezh-e-glevet (ur mezh-e-welet), bezañ staotet e vezh abaoe pell 'zo ; *sein Schamgefühl verfliegen lassen,* uzañ an torad mezh a zo en an-unan, diazezañ e dorad mezh ; *ein starkes Schamgefühl ergriff ihn,* un torad mezh (un troc'had mezh, ur c'horfad mezh, ur revriad mezh, ur saead vezh, ur vrozhad vezh) a grogas ennañ, un c'horfad mezh a savas ennañ, un troc'had mezh a savas gantañ, dont a reas da vezañ mezhek tout ; *ohne jegliches Schamgefühl, jedes Schamgefühls verlustig gegangen, bar jeglichen Schamgefühls,* gwerzhet e vezh gantañ, staotet e vezh gantañ ; *jegliches Schamgefühl verloren haben,* bezañ staotet e vezh, bezañ gwerzhet e vezh ; *er war nicht völlig bar jeglichen Schamgefühls,* mezhigoù en doa memes tra.

Schamgegend b. (-) : kaezourenn b., garbedenn b., gaol b., fourch g., kof bihan g., P. moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù].

Schamhaar n. (-s,-e) : [korf.] blev ar voudenn str., blev ar gaezourenn str., blev ar c'haezour str., kaezour g., P gaol zu b., [kleuk] blev revr str., [kleuk] foenn str., marmouz g.

schamhaft ag. : **1.** mezhekaus ; *schamhaftes Bekenntnis,* anzav mezhekaus g., anzav hag a zegas ur c'horfad mezh g. ; **2.** eleveziek, mezhek ; *überaus schamhaft, besonders schamhaft,* reeleveziek.

Schamhaftigkeit b. (-) : elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b. ; *gegen die Schamhaftigkeit verstoßen,* bezañ kollet gant an-unan pep elevez, bezañ divezh (dizereat, amzere, dizoare) e emzalc'h ; *übergroße Schamhaftigkeit,* reelevez b.

Schamhügel g. (-s,-) : [korf.] kaezour g., menez ar c'haezour (Gregor) g., kof bihan g. ; *weiblicher Schamhügel,* moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù].

Schamlaus b. (-,-läuse) : laou-faraon str., laou-pafalek str., laou krapitous str.

Schamlippen ls. : [korf.] *die Schamlippen,* gweuzoù ar c'hourzh ls., muzelloù ar c'hourzh ls., P. ar muzelloù dindan ls. ; *die großen Schamlippen, die äußeren Schamlippen,* gweuzoù bras ar c'hourzh ls., muzelloù bras ar c'hourzh ls. ; *die kleinen Schamlippen, die inneren Schamlippen,* gweuzoù bihan ar c'hourzh ls., muzelloù bihan ar c'hourzh ls., lantigennoù ls.

Schamlippenkommissur b. (-,-en) : [korf.] freilh a-dreñv ar muzelloù g.

schamlos ag. : hep mezh na keuz, hep mezh ebet, divezh-kaer, divergont, dizereat, hudur, distrantell, distres, gadal, gadalus, lous, dichek, dibalamour, digoll, difoutre, hardizh, dilent, her, balc'h, divezhet, divezh-ki, divezh ken ez eo, ordous, pebret lik, lourt, laosk, re zieub e zoareoù, re libr e zoareoù, [e-keñver noazhded an-unan] dibrenn ; *schamlose Lüge,* gaou du (divergont, divezh) g. ; *schamloses Weib,* Marc'harid-ar-gontell-gamm b., plac'h distrantell b., plac'h divergont b., plac'h divezh b., pezh divezh a blac'h g., plac'h a vuhez fall b., plac'h debordet b., divergondadell b., jalgaod b., efrontadell b., pezh fall g., gwallbezh g., liboudenn b., botez-toull b., botez-lous b., friantell b., ribodell b., lousken b., kañfantenn ar vazh lous b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., loudourenn b., louzenn b., flavenn b., brizhenn b., gadalez b., koll-mezh g., soudardez b., friolez b. ; *schamloser Mensch,* kailh g., kailhenn g./b., pezh divergont g., pezh divezh g., labous treut g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], hailhon g., maraod g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., stronk g., standilhon g., lampon g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., legestr g., gadal g., koll-mezh g. ; *er hat ihm schamlose Worte gesagt,* komzet en doa vil outañ.

Adv. : divezh, vil, hep mezh na keuz ; *sich schamlos ausdrücken,* bezañ divezh en e gomzoù, kaozeal gast, kaozeal vil, bezañ re libr en e gomzoù, bezañ libr ha lous en e gomzoù, lardañ e gomzoù gant gerioù hudur, bezañ lourt e barlant, bezañ un teod lous a zen, bezañ ur beg vil a zen eus an-unan, bezañ ur genoù lous a zen eus an-unan, bezañ lous e c'henoù, bezañ boull e grouer.

Schamlosigkeit b. (-) : divezhoni b., divergontiz b., divezhded b., divezhder g., gadalerezh g., gadalezh b., gadaliezh b., hakrder g., hakrded b., koll-mezh g., doareoù re zieub ls., doareoù re libr ls.

Schamnerv g. (-s/-en,-en) : [korf.] nervenn sperius b.

Schamotte b. (-,-n) : pri-tan g., pri tanspirus g.

Schamottestein g. (-s,-e) : brikenn pri-tan b., brikenn danspirus b.

Schampflanze b. (-,-n) : [louza.] **1.** [*Mimosa pudica*] louzaouenn-an-onestiz b., gwiridig g. ; **2.** [*Impatiens noli-tangere*] louzaouenn-ar-Werc'hez b., tarzhell-brim b.

Schampun n. (-s,-s) : champouenn b.

schampunieren V.k.e. (hat schampuniert) : champouennañ.

Schampus g. (-) : P. champagn g., gwin spoum g., gwin strink eon g., gwin spoumek g.

Schamritze b. (-,-n) : [korf.] faout ar c'hourzh g., forzh b., gouin g., kourzh g., heñchoù ls., hentoù ls., P. rann b., ritenn b.

schamrot ag. : ruz gant ar vezh.

Schamröte b. (-) : ruzder diwar vezh g. ; *das trieb ihm die Schamröte ins Gesicht,* diwar-se e savas mezh dezhañ ken na ruzias e benn, diwar-se e savas ar ruz d'e benn gant ar vezh, diwar-se e teuas ur rusder (ar ruz) en e benn gant ar vezh.

Schamseiten ls. : [korf.] *die Schamseiten,* rannbarzh ar varlenn b.

Schamspalte b. (-,-n) : [korf.] faout ar c'hourzh g., P. rann b., ritenn b.

Schamteile ls. : [korf.] kaezourenn b., kevrennoù ls., benvegad gouennañ g., benvegad genel g., benvegenn ouennañ b., organoù revel ls., organoù engehentiñ ls., takadoù ganadel ls., tachadoù ganadel ls., gaol b., fourchad g., kof-bihan g., mezh b. ; *seine Schamteile bedecken,* kuzhat e vezh, kuzhat e gevrennoù.

Schan g. (-s,-e) : [loen.] touseg-mor g., lonteg g. [*liester* lonteged].

Schandbalg g./n. (-s,-bälge/-bälger) : marmouz fall g.

schandbar ag. : **1.** dizenorus, fallakr, yud, hudur, mezhus, divalav-mezh, liboudennek, gadal, divezh, euzhus, argarzh, argarzhus, divlas, ifam, ifamus, pugnes, stramm, dianzavus, digernez, lous-mezhus, gwall zismegañsus, vil ; **2.** P. distruj, flodac'het, erru fall, dipitus e zoare (e stad), doanius e zoare, truezus e stad (e zoare) ; *das Gebäude ist in einem schandbaren Zustand,* en ur stad fall-mantrus emañ ar savadur, e gwall zoare emañ ar savadur, en ur stad reuzeudik emañ ar savadur, en ur stad dipitus (truezus, truek, mantrus, trist) emañ ar savadur, erru dirapar eo ar savadur, ar savadur a zo aet dirapar g., ar savadur a zo aet distruj.

Adv. : -meurbet, -kenañ, -divent, -spontus, -iskis, -put, kenañ-kenañ, dreist, dreistpenn ; *schandbar teuer,* rivinus, ker-daonet, ker-bras, ker-du, ker-spontus, ker-divalav, dreist da ger, ker dreist, ker-ruz, ruz, ker evel pebr da veurlarjez, an hanter re ger,

direzon, er-maez a briz, er-maez, dibriz ; *es hat sich alles schandbar verteuert,* nag a geraouez a zo hiziv war bep tra, nag a gernez a zo hiziv war bep tra, nag a gerteri a zo hiziv war bep tra, spontañ a ran gant ar prizioù a vez goulennet bremañ, pep tra a zo aet da ger, kanañ a ra an traoù, an tan a zo war an traoù, sutal a ra ar moc'h ! ruz (ker-ruz) eo an traoù er mare-mañ, deuet eo an traoù er-maez (er-maez a briz), kresket spontus eo priz an traoù, un dirañson e koust an traoù bremañ - ker-du (ker-ruz, dreist da ger, ker dreist, ker spontus) eo deuet an traoù da vezañ, ur vraouac'h !

Schandbarkeit b. (-) : mezh b., gwallvezh b., fallagriezh b., ifamded b.

Schandblatt n. (-s,-blätter) : kazetenn flapaj b., kazetenn louzik b.

Schandbrief g. (-s,-e) : lizher saotrus g., lizher dizenorus g., lizher ifamus g.

Schandbube g. (-n,-n) : kailh g., kailhenn g./b., legestr g. [*liester* ligistri], hailhon g., maraod g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., truilhenn b., standilhon g., hinkin g., ravailhon g., lampon g., jibidoull g., kampinod g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., ampouailh g., forbann g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], tamm krennard abil g., marc'h-an-abil g., diaoul g., trubuilh a baotr g., Kerdrubuilh g., lapin g., fripon g., friponer g., filouter g., lampavan g., ur mezh-e-welet g., ur mezh-e-glevet g.

Schandbühne b. (-,-n) : [istor] post ar gelc'henn-wanañ g., piler ar vezh g., post an dorfedourien g., piler-torfedourien g., bouilhouer g., post an aotroù g., post an dalc'h g., post ar c'holier g., post an dro-c'houzoug g.

Schande b. (-) : **1.** mezh b., mezhegezh b., mezhadenn b., dizenor g., dismeg g., dismegañs b., argarzhidigezh b. ; *was für eine Schande !* ma n'eo ket ur vezh ! ma n'eo ket mezhus ! mezh eo ! gant ar vezh ! koustiañs ! pebezh mezh ! fae ganti ! mezh warni ! ur vezh ruz eo kement-se ! mezhus-bras eo ur seurt tra ! mezh ar chas eo an dra-se ! evel ma vefe graet seurt traoù ! ne jaoj ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne jaojont ket ouzh un den a-feson ! an dud fur ne reont ket a draoù evel-se ! seurt traoù ne vezont ket graet ! ne faot ket ober seurt traoù ! pebezh dismegañs eo dezhañ bezañ graet ur seurt tra ! an dra-se a zo ur goustiañs e ober ! bras eo gwelet seurt traoù ! gwashat ! euzhusat ! ur mantr eo gwelet seurt traoù ! n'eo ket permetet ober seurt traoù ! ; *er gestand zu seiner Schande,* anzav a reas gant ur c'horfad mezh (gant ur saead vezh, gant un toullad mezh, gant ul lostennad vezh, gant ur sac'had mezh) ; *jemandem Schande machen,* lakaat (ober) mezh d'u.b., bezañ mezh u.b., mezhekaat u.b., mezhañ u.b., kargañ u.b. a vezh, tennañ mezh war u.b., bezañ dizenor u.b., bezañ mezhus-bras evit u.b. ; *jemandem Schande bringen, über jemanden Schande bringen,* dizenoriñ u.b., kargañ u.b. a vezh, tennañ mezh war u.b. ; *er hat unserem Land Schande gebracht,* dizenoret eo ar vro gantañ, mezh ar vro eo hennezh, ur mezh-ar-vro eo hennezh, graet en deus dizenor d'ar vro ; *ich wurde mit Schande und Hohn (mit Schmach und Schande) überschüttet,* stlabezet e voen gant lagenn ar vezh hag an dizenor ; *seine Schande im Alkohol ertränken,* beuziñ e vezhadenn ; *sich eine Schande ersparen,* parraat ouzh mezh ; *eine öffentliche Schande,* ur wallskouer b., un droukskouer b. ; *in Schimpf und Schande geraten, in Schmach und Schande leben,* ren gwall vuhez, en em reiñ d'e fallentezioù (d'ar plijadurezhioù mezhus), ren ur vuhez fall (ur vuhez diroll ha didailh), punañ ur fall vuhez, pitaouat, gadaliñ, gastaouiñ, louvigezhiñ, oriadiñ, ren ur vuhez lous / ren ur vuhez lovr (Gregor) ; *Arbeiten ist keine Schande,* labourat n'eo ket un dizenor ; *Armut ist keine Schande,* paourentez n'eo ket dizenor, paourentez n'eo ket pec'hed ; *Armut ist keine Schande, doch weiter kommt man ohne sie,* bezañ paour n'eo ket pec'hed, gwelloc'h koulskoude tec'hel - dorn leun, diogel e berc'henn - ar pinvidig en deus e vadoù da barañ ar bec'h diwarnañ ; *es war für alle eine Schande, sich so etwas anhören zu müssen,* an holl a gave un euzh klevet seurt traoù.

2. *zu Schanden machen,* kas da get (da netra, war netra, da neuz, da vann), distrujañ, dismantrañ, goullonderiñ, peurgas, netraiñ, netraekaat, neantekaat, heskiñ, rivinañ, difregañ, fregañ, difoeltrañ, dizober, fontañ, finfontañ, lakaat da c'hwitañ, findaoniñ ; *ein Pferd zu Schanden reiten,* mont a holl nerzh ur marc'h (Gregor), gwallgas ur marc'h, difindaoniñ ur marc'h.

3. mezhadenn b., dismegañs b. ; *jemandem eine Schande antun,* dizenoriñ (mezhekaat, dismegañsiñ, ifamañ) u.b., ober dismegañs da (un taol dismegañs ouzh) u.b., kargañ u.b. a vezh, tennañ mezh war u.b.

Schandeck[1] n. (-s,-e) : [istor] post ar gelc'henn-wanañ g., piler ar vezh g., post an dorfedourien g., piler-torfedourien g., bouilhouer g., post an aotroù g., post an dalc'h g., post ar c'holier g., post an dro-c'houzoug g.

Schandeck[2] n. (-s,-e/-s) / **Schandeckel** g. (-s,-) : [merdead.] plabourzh g.

schänden V.k.e. (hat geschändet) : **1.** dizenoriñ, dismegañsiñ, ifamañ, disakrañ, divennigañ, divinnigañ, saotrañ, kousi ; *sein Ruf ist geschändet,* dizenoret eo, kailharet eo e anv kaer, diskaret (dispennet) eo e vrud ; *jemandes Ruf schänden,* ober gaou ouzh anv mat u.b., saotrañ brud vat u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., gwallañ brud vat u.b., kousi brud vat u.b., divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ) u.b., ober anv fall ouzh u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dichekal u.b., binimañ u.b., ober un diframm e sae u.b., ober ur freg e brud vat u.b., kailharañ brud u.b., diframmañ brud vat u.b., ober gaou ouzh enor u.b. / ober dismegañs d'u.b. en e enor / ober gaou ouzh u.b. en e anv vat (Gregor) ; *Armut schändet nicht,* paourentez n'eo ket dizenor ; *Armut schändet nicht, doch weiter kommt man ohne sie,* bezañ paour n'eo ket pec'hed, gwelloc'h koulskoude tec'hel ; **2.** disleberiñ, dispenn, digoantañ, disneuziañ, mekaat, gwastañ, glac'hariñ, difoeltrañ, euveriñ, gwallegañ, gwallañ, mazaouiñ, mac'hagnañ, disteraat, vilaat, displetaat, difurmiñ, dihevelebiñ, dizoareañ, mastariñ ; **3.** *eine Frau schänden,* forzhañ ur vaouez, forsiñ ur vaouez, gwallañ ur vaouez, palforsiñ ur vaouez, mazaouiñ ur vaouez, dizenoriñ ur vaouez, kousiañ ur vaouez ; **4.** [ardamezouriezh] *geschändeter Hund ohne Schwanz,* ki besk g.

Schänder g. (-s,-) : **1.** saotrer g. ; **2.** palforser g., gwaller g. ; **3.** disakrer g.

Schandfleck g. (-s,-e) : mastar g., mastarenn b., kailhar g., kousiadur g., mastarenn war anv u.b. ; *sie ist der Schandfleck ihrer Familie,* dizenor he zud eo, mezh he zud eo honnezh, mezh ha ranngalon he zud eo honnezh, dizenoret e vez he zud ganti.

Schandgeige b. (-,-n) : [jahin] skeul-c'houzoug b.

Schandgeld n. (-s,-er) : **1.** gopr ar vezh g., gopr ar felloni g. ; **2.** hanter eus netra g., priz marc'had-mat-lous g., priz gwall varc'had g., priz re varc'had g., priz marc'had-mat-vil g. ; *etwas um ein Schandgeld kaufen,* kaout udb evit ur bouton ; *etwas um ein Schandgeld verkaufen,* lezel udb da vont evit an hanter eus netra (evit daouhanter netra).

Schandgesell g. (-en,-en) : fallakr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., tra milliget g., sac'h malis g., toull visoù g., paotr lavis g., loen

brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen mut g., loen gars g., ur mezh-e-glevet g., ur mezh-e-welet g.
Schandkragen g. (-s,-) : [jahin] skeul-c'houzoug b.
schändlich ag. : **1.** dizenorus, fallakr, yud, hudur, mezhus, divalav-mezh, divezh, euzhus, argarzh, argarzhus, divlas, ifam, ifamus, liboudennek, pugnes, stramm, dianzavus, digernez, lous-mezhus, gwall zismegañsus, vil ; *schändliche Tat,* ifamidigezh b., kaz lous g., ifamded b. (Gregor), fallentez b., viloni b., taol kailh g., taol dizenorus g., ur mezh-e-anzav g., gwall zismegañs b., un euzhadenn b. ; *die schändlichen Taten ihres Sohnes brachten sie zur Verzweiflung,* mezh ha ranngalon e vamm e oa ar paotr-se ; **2.** [dre skeud.] *das sind schändliche Preise,* ker-spontus (ker-ruz, ker dreist, ker-du, ker-daonet, ker-divalav, ruz, direzon) eo ar prizioù-se, dreist da ger emañ ar prizioù-se, ken ker eo ha pebr da veurlarjez, an hanter re ger eo, un dirañson e koust an traoù-se.
Adv. : divalav, stramm, ent stramm.
Schändlichkeit b. (-) : ifamidigezh b., ifamded b. (Gregor), euzhusted b., euzhuster g., divlasted b., divlaster g., fallentez b., viloni b., gwall zismegañs b.
Schandmal n. (-s,-e) : *sellit ouzh* **Schandfleck**.
Schandmaul n. (-s,-mäuler) : teod lous a zen g., beg vil g., teod fall g., teod divergont g., beg lemm g., teod lemm g., teod da dennañ an diaoul eus an ifern g., teod kiger g., teod naer g., teod milliget g., teod binimus g., teod gouest da ijinañ ar vosenn g., teod bet lemmet war breolim an ifern g., piler-beg g., teod fall a zen prest atav da ziswriat gwellañ pezh-dilhad nevez e amezeg g., gwir bistri g., pezh hek g., poezon g., ur mezh-e-glevet g.
Schandpfahl g. (-s,-pfähle) : post ar gelc'henn-wanañ g., post an aotrou g., post an dalc'h g., post ar c'holier g., post an dro-c'houzoug g., piler ar vezh g., piler an dorfedourien g., piler-torfedourien g., bouilhouer g. ; *an den Schandpfahl binden,* lakaat ouzh ar gelc'henn-wanañ, stagañ ouzh post an aotrou (post an dalc'h, post ar c'holier, post an dro-c'houzoug) (Gregor), stagañ ouzh piler ar vezh (ouzh piler an dorfedourien, ouzh ar bouilhouer), lakaat er c'holier.
Schandpreis g. (-es,-e) : hanter eus netra g., priz marc'had-mat-lous g., priz gwall varc'had g., priz re varc'had g., priz marc'had-mat-vil g. ; *zu einem Schandpreis verkaufen,* gwerzhañ evit ur bouton, lezel da vont evit an hanter eus netra (evit daouhanter netra).
Schandschrift b. (-,-en) : skrid gwallvrudus g., skrid saotrus g., skrid dizenorus g., skrid ifam g., skrid ifamus g.
Schandtat b. (-,-en) : gwall zismegañs b., fallagriezh b., viloni b., mestaol g., fallentez b., taol kailh g., taol dizenorus g., ifamidigezh b., ifamded b. (Gregor), kaz lous g.
Schändung b. (-,-en) : **1.** ifamidigezh b., ifamded b., disakrerezh g., disakradur g., disakridigezh b., disakrañ, taol-disakr g., divinnigadur g., dinevetadur g. ; **2. a)** [ober] palfors g., palforserezh g., palforsadur g., gwallerezh g., forzhidigezh b. ; **b)** [oberenn] gwalladenn b.
Schank g. (-s, Schänke) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.
Schankberechtigung b. (-,-en) : aotre da werzhañ boeson g., aotre da werzhañ diedoù alkoolek g.
Schänke b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.
Schanker g. (-s,-) : [mezeg.] livant g., malitouch g. ; *weicher Schanker,* livant-blot g., livant meizh g. ; *harter Schanker,* livant sifilitek g. ; *tuberkulöser Schanker,* livant torzhellek g.
Schankerlaubnis b. (-,-se) **/ Schankkonzession** b. (-,-en) : aotre da werzhañ boeson g., aotre da werzhañ diedoù alkoolek g.
Schankstätte b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.
Schanksteuer b. (-,-n) : tailhoù da vezañ paeet gant an davarnourien ls.
Schanktisch g. (-es,-e) : taol-gont b., kontouer g., bar g.
Schankwein g. (-s,-e) : gwin kej g.
Schankwirt g. (-s,-e) : tavarnour g., ostiz g., gwerzher diedoù g.
Schankwirtschaft b. (-,-en) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.
Schanzarbeit b. (-,-en) : [lu] savidigezh ur c'hae-difenn b., savidigezh difennoù b.
Schanzarbeiter g. (-s,-) : [lu] gwastadour g.
Schanzbekleidung b. (-,-en) : [merdead.] listenn b., farkaj g.
Schanze b. (-,-n) : **1.** kre g., kae-difenn g., kreñv g., lec'h kreñv g. (Gregor), kreñvlec'h g., harz-difenn g., plas surentez g. ; *kleine Schanze,* kreñvig g. [*liester* kreñvigoù], kreig g. (Gregor) ; *geschlossene Schanze,* kreig karrez g. (Gregor) ; **2.** *sein Leben in die Schanze schlagen,* lakaat e vuhez en arvar, arvariñ e vuhez, mont dezhi hep damant d'e vuhez, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vervel, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vezañ lazhet, en em lakaat war riskl (war var) da goll e vuhez, en em lakaat e riskl e vuhez (er riskl a goll e vuhez), en em lakaat e dañjer (e-tailh, e pirilh) da goll e vuhez (Gregor) ; **3.** [sport, ski] roudenn lammat g., roudenn-lamm b. ; **4.** [merdead.] tilher a-dreñv g.
schanzen V.gw. (hat geschanzt) : **1.** [lu] sevel mogerioù-difenn, sevel kaeoù-difenn, sevel difennoù, en em gaeañ ; **2.** pigellat ; **3.** [dre skeud.] poaniañ, mont hardizh dezhi, sachañ hardizh warni, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, lakaat ar vourell en e gerc'henn, bezañ ar vourell en e gerc'henn, pegañ, bezañ er wakol, dont ar gwakol gant an-unan (*e wakol gantañ, he gwakol ganti h.a.*), ober ur c'hrogad bleiz, ober un taol striv, ober un taol diskrap, krugañ ouzh al labour, labourat a-zevri, mont parfet dezhi, bezañ gwir wellañ o labourat, gwallgas e gorf gant al labour, en em zuañ el labour, kiañ, kiañ outi, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, korfañ, labourat a-nerzh, mont dizamant dezhi, brevañ e gorf o labourat, en em lazhañ gant al labour, lazhañ e gorf ouzh al labour, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, lakaat leizh ar vourell, c'hwistañ, labourat evel un dall (a-lazh-ki, a-lazh-korf, evel ur c'hi, evel ul loen, evel ur marc'h), tramailhat evel ul loen, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, lopañ, lorgnañ, lardañ, forsiñ, bouc'halañ, skrabañ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, c'hwezhañ e-barzh, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, ruilhal ha merat e gorf, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, bezañ a-stenn gant e labour, ober fonn, reiñ bec'h d'al labour, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour.
Schanzgraben g. (-s,-gräben) : [lu] kae-difenn g., difenn g.
Schanzkleid n. (-s,-er) **/ Schanzkleidung** b. (-,-en) : [merdead.] listenn b., bardell-lestr b., portolof g.
Schanzkorb g. (-s,-körbe) : [lu] boutegad-douar g. ; *mit Schanzkörben versehen,* boutegadiñ ; *Verschanzung durch Schanzkörbe,* boutegadur g.
Schanzkorbmacher g. (-s,-) : [lu] boutegader g.
Schanzpfähle ls. : peulgae g., peulieg b.
Schanzwerk n. (-s,-e) : kre g., kreñvig g. [*liester* kreñvigoù], kreig g. (Gregor), harz-difenn g., kae-difenn g.
Schapka b. (-,-s) : chapka g. [*liester* chapkaoù], kalabous g. [*liester* kalabousoù].
Schar b. (-,-en) : **1.** bagad g., strollad g., strolladenn b., stroll g., bandenn b., bandennad b., frapad g., gronn g., gronnad g., haras

g., nasad g., tolp g., tolpad g., torkad g., toullad g., strobad g., ajad g., tropad g., maread g., druilh g., druilhad g., duilhad g., froud g., froudad g./b., rejimant g., remziad g., bostad b., santier g., stardigennad b. ; *eine Schar Kinder,* ur grubuilhad vugaligoù b., ur vriad vugale b., ur ribitailh bugale g., ur ribitailh vugale b., ur ribitailhad bugale g., ur ribitailhad vugale b., un neizhiad a vugale g., un nodad bugale g., ur struj a vugale g., un druilhad bugale g., ur gronnad bugale g., ur frapad bugale g., ur strobad bugale g., ur rustumellad vugale b., un tropad bugale g., an druilh g., ur froud bugale g., ur froudad bugale g., ur froudad vugale b. ; *eine Schar Vögel,* un nijad (un nijadell b.) laboused g. ; *eine Gänseschar,* un tropell gwazi g., ur bagad gwazi g., ur rumm gwazi g., ur vandenn wazi b., ur vandennad wazi b., ur gaouad wazi b., un torkad gwazi g. ; *die himmlischen Scharen*, meuriad gwinvidik ar re zivarvel g., holl sent hag aelez an Neñvoù ls. ; *die Leute strömten in Scharen herbei,* stank-ha-stank e teue an dud, a-vordilh en em gave an dud, a-vagadoù (a-vareadoù, a-vostad, a-vostadoù, a-hentadoù) e teue an dud, a-steioù e teue an dud, deredek a rae an dud ha n'eo ket diouzh kont (ha n'eo ket dre gont), engroeziñ a ra an dud ; **2.** [labour-douar] soc'h g., troc'her g. ; *die Schar herausheben,* disoc'h ; *die Schar springt aus dem Erdboden heraus,* disoc'h a ra an arar ; *die Schar sitzt fest,* houbet eo ar soc'h ; *einen Pflug mit einer Schar versehen,* soc'hañ un arar, soc'hiañ un arar.

Scharade b. (-,-n) : **1.** [divinadell] charadenn b. ; **2.** [divinadell] jestrc'hoari g.

Scharbe b. (-,-n) : [loen.] **1.** [labous] morvran b. [*liester* morvrini], morvaout g. [*liester* morvaouted], boku g. [*liester* bokued] ; **2.** [pesk] jelinenn [*liester* jelined, jelinenned] b., ainez b. [*liester* ainezed], lizenn [*liester* lized] b.

scharben V.k.e. (hat gescharbt) : drailhañ, miñsañ, munudañ, frigasañ.

Scharbock g. (-s) : [mezeg.] skorbut g., droug-an-douar g.

Scharbockskraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] **1.** louzaouenn-an-daroued b., sklaerig b. ; **2.** [*Cochlearia officinalis*] louzaouenn-an-droug-douar b., louzaouenn-ar-skorbut b., beler aod str.

Schäre b. (-,-n) : karreg b., karreg-tarzh b.

scharen V.k.e. (hat geschart) : bodañ, tolpañ, strollañ.

V.em. : **sich scharen** (haben sich (ak.) geschart) : en em vodañ, en em dolpañ, tolpañ, bodañ, en em zastum, kuilhañ, kengejañ, kengevrediñ ; *sich um jemanden scharen,* en em zastum en-dro d'u.b., bodañ en-dro d'u.b., tolpañ en-dro d'u.b.

schären V.k.e. (hat geschärt) : [gwiad.] steuñviñ ; *Leinengarne schären,* steuñviñ lien.

Schären n. (-s) : [gwiad.] steuñverezh g., steuñviñ g.

scharenweise Adv. : a-vandenn, a-vandennoù, a-vandennadoù, a-vagad, a-vagadoù, a-ribitailhoù, a-strolladoù, a-rummadoù, a-vostad, a-vostadoù, a-c'hardenn, a-vern, a-vernioù, a-verniadoù, a-bezhiadoù, a-vordilh, a-steioù, a-vareadoù, mac'h-àr-vac'h, a-lostadoù.

Schärer g. (-s,-) : [gwiad.] steuñver g.

Schärrahmen g. (-s,-) : [stern-gwiadiñ] steuñvailh b., steuñvlec'h g.

scharf ag. : **1.** lemm, begek, troc'hus, skejus, pik, direnet ; *scharfe Spitze,* beg lemm g. ; *scharfe Waffe,* arm lemm g., arm goulazhet g., arm pik g. ; *scharfe Krallen,* skilfoù lemm ls., krabanoù lemm ls., ivinoù lemm ls., krabanoù dir ls. ; *scharfe Zähne,* dent lemm ls. ; *scharfe Kante,* ker lemm g. ; *dieses Messer ist ganz schön scharf,* ar gontell-mañ n'emañ ket an ampez war he genoù, ar gontell-mañ a zo lemm evel un aotenn, ar gontell-mañ a droc'h evel un aotenn ; *die scharfe Seite der Klinge,* al lemm eus al lavnenn g., dremm al lavnenn b., malvenn al lavnenn b., grem al lavnenn g., lemm al lavnenn g., barvenn al lavnenn b., silh al lavnenn g., neudenn al lavnenn b., direnn al lavnenn b. (Gregor) ; *die Spitze eines Werkzeuges wieder scharf schleifen,* advegañ ur benveg.

2. kreñv, brout, put, drouk, tagus, tag, c'hwerv, trenk, grizias ; *scharfer Geruch,* c'hwezh ar put (an trenk) b., c'hwezh put b., c'hwezh pounner b., c'hwezh kreñv b., c'hwezh trenk b., mouezh pounner g., mouezh put g., mouezh trenk g. ; *scharf gepfeffert,* gant un tamm mat a bebr e-barzh, gant un tamm mat a bebr ennañ ; *scharf salzig,* sall-brout, sall-pik, sall evel an hili ; *scharfes Gericht,* meuz spiset brout g. ; *scharfer Senf,* sezv blazet kreñv g. ; *scharfe Soße,* hilienn vrout b., hili brout g., hili grizias g. ; *scharfe Säure,* trenkenn grignus b. ; *scharfer Wind,* avel but g., avel c'harv g., avel c'hwerv g., avel lemm g., avel vinimus g., avel yud g. ; [dre astenn.] *scharfer Hund,* ki drouk g., ki blech g., gwallgi g.

3. krenn, spis, pizh, rik ; *scharfe Kurve,* korn-tro berr g., tro-gorn gwall gromm b., pleg krenn g., pleg serzh g., pleg berr g., korn-tro krak g. ; *die Straße beschreibt einen scharfen Bogen,* treiñ krenn a ra ar straed, treiñ a-grenn a ra ar straed ; *scharf abdrehen, scharf wenden, eine scharfe Wendung vollführen,* treiñ krenn ; *scharfes Bremsen,* taol stardañ g., stardadenn grenn b. ; *scharfes Profil,* tro spis ar penn b., doare rik g. ; *scharfe Umrisse,* trolinennoù spis ; *scharfe Züge,* linennoù spis ar vizaj ls. ; *scharf geschnittenes Gesicht,* dremm sklosennek b., dremm askornek b., bizaj askornek b., bizaj koadesk b. ; *eine scharfe Grenze ziehen,* dispartiañ pizh an traoù, disrannañ groñs an traoù ; [yezh., skritur] *scharfer Akzent,* tired lemm (begek, serr) g. ; *diese Meldung wurde aufs schärfste dementiert, diese Meldung wurde schärfstens dementiert,* dislavaret krenn e voe ar c'heloù-se ; [mat.] *scharfer Winkel,* korn lemm g. ; [merdead.] *scharf am Wind segeln,* pikiñ, delc'her kloz d'an avel, delc'her tost-tost d'an avel, mont kloz d'an avel, bezañ tost d'an avel, bezañ kloz d'an avel, delc'her ar vag a-benn, delc'her ar vag a-benn d'an avel, mont eeun d'an avel, mont a-benn an avel, mont a-benn d'an avel, mont a-benn-kaer d'an avel, mont a-fas, reiñ fas, kaout avel enep (avel penn, avel a-benn, avel stourm), pennata.

4. reut, dizamant, flemmus, c'hwerv, trenk, broudus, lemm, sec'h, rok, put, hek, start, feuls, taer, garv, tagus, ribus, rep ; *scharfer Ton,* komzoù reut (dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, c'hwerv, trenk, broudus, put, taer, feuls) ls. ; *in scharfem Ton,* war un ton strizh, gant ur vouezh strizh (reut, dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, dichek, divalav, c'hros, vroudus, put, taer), krak, bresk, war un ton reut, gant komzoù krak-ha-krenn, war an notenn vras (an notenn uhelañ) (Gregor), groñs, en un doare rust (rok, dibalamour) ; *scharfe Stimme,* mouezh skiltr(us) b., mouezh reut b., mouezh c'harv b., mouezh c'hroñs b. ; *scharf antworten,* respont sec'h, respont a-grenn, respont teuc'h, respont krak, respont bresk ; *äußerst scharf gegen jemanden vorgehen,* bezañ rep ouzh u.b. ; *jemanden scharf anfahren,* dichekal u.b., faeañ u.b., komz feuls ouzh u.b., komz rok ouzh u.b., komz kalet ouzh u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., delazhiñ kunujennoù war u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., gwallgas u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, kas u.b. d'e doull, mont a-stroñs d'u.b., mont rep ouzh u.b., mont feuls ouzh u.b., gwallgaozeal d'u.b., ober lous d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., kannañ e gouez d'u.b., kannañ e roched d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., kanañ ar mil seurt

ruz gant u.b., lavaret ar seizh seurt ruz d'u.b., lavaret ar seizh mil d'u.b., lavaret e sant Nikodem d'u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., mont rust (dibalamour) d'u.b., teñsañ kaer u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., ober ur rez d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., krignat fri u.b., ober dael ouzh u.b.

5. krak, tanav, spis, lemm ; *ein scharfer Blick,* daoulagad talarek ls., daoulagad lemm ls., daoulagad treantus ls., selloù lemm ls., selloù treantus ls., selloù talarek ls., selloù pizh ls. ; *scharfe Augen (scharfes Gesicht),* gweled spis g., sell krak g., daoulagad krak ls., daoulagad bouilh ls., daoulagad lemm ls., daoulagad splann ls., daoulagad talarek ls., daoulagad bliv ls., daoulagad evel re ar goulm (Gregor) ls., daoulagad lufr ls., daoulagad birvidik ls. ; *scharfe, unruhige, funkelnde Augen,* daoulagad lemm hag hedro ls. ; *scharfe Augen haben, ein scharfes Gesicht haben,* bezañ lagadek, bezañ daoulagad vat d'an-unan, bezañ splann a lagad ; *ein scharfes Gehör haben,* bezañ tanav e skouarn, bezañ skañv e skouarn, bezañ skañv a skouarn, bezañ skañv e zivskouarn, kaout skouarn tanav, klevet sklaer, klevet buan, klevet spis, bezañ skiltr e skouarn, klevet skiltr, bezañ spis e skouarn, bezañ sklintin e skouarn, bezañ sklaer e skouarn, klevet reizh, klevet fraezh, kaout divskouarn skiltr, bezañ sklaer e skouarn, bezañ sklaer a skouarn (Gregor), bezañ lemm e glev ; *scharfer Geruch,* fri tanav g. ; *scharfes Gedächtnis,* memor vat (disi) b., eñvor diorroet-kenañ b., koun mat g. ; *über etwas scharf nachdenken,* prederiañ a-zevri war udb, prederiañ parfet war udb, peursoñjal diwar-benn udb, bezañ gwir wellañ o prederiañ war udb ; *etwas scharf untersuchen,* imbourc'hiñ udb gant ar brasañ aked, studiañ pizh ha kempenn udb, studiañ kenañ udb, sellet pizh ha kempenn ouzh udb, nizañ udb gant ar brasañ evezh, mont don e studi udb, kompren war udb ; *scharfer Verstand,* spered lemm (eskuit, diabaf, divorfil, soutil) g., lagad eeun a zen g. ; *er hat ein scharfes Urteil,* lemm (eskuit, divorfil, diabaf, dibikouz, soutil) eo e spered, lemm a spered eo, hennezh a zo speredet lemm, ur spered diabaf a zen eo, ur spered soutil a zen eo, ur spered lemm a zen eo, ur spered divorfil a zen eo, n'emañ ket e zaoulagad o rodellat en e c'hodell.

6. strizh, kriz, reut, rok, gros, rust, garv, gardis, flemmus, broudus, groñs, arloup, kalet, kruel ; *in scharfem Ton,* war un ton strizh, war un ton rust, war un ton groñs, gant ur vouezh strizh (reut, dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, dichek, divalav, put, taer, hek), gant ur vouezh c'hros, krak, bresk, war un ton reut, gant komzoù krak-ha-krenn, war an notenn vras / war an notenn uhelañ (Gregor), groñs, en un doare rust (rok, dibalamour) ; *scharfe Zucht,* kelennadurezh (deskadurezh b., gouarnidigezh b., gouarnamant g., magadurezh b.) strizh b. ; *scharfe Strafe,* pinijenn galet b., pinijenn c'hardis b., pinijenn c'harv b., pinijenn but b., pinijenn rust b., pinijenn denn b., kastiz kriz g., kastiz garv g., kastiz lourt g., kastiz kruel g., kastiz start g. ; *scharfer Verweis,* gourdrouz groñs g., gwalennad b., rebechoù dismegañsus ls. ; *scharfer Arrest,* bac'hidigezh strizh b., toull-bac'h strizh g., karc'haridigezh strizh b. ; *scharfer Kampf um den ersten Platz,* stourm arloup evit ar plas kentañ g. ; *scharfe Kritik,* skridvarnerezh taer (flemmus, put, hek) g., barnadenn (burutelladenn) flemmus b. ; *scharfer Wind,* avel but g., avel lemm g., avel c'harv g., avel c'hwerv g., avel vinimus g., avel dreut g., avel griz g., avel sklas g., avel rip g., avel drenk, avel yen g., avel a droc'h g., avel a grog g., avel a c'hwist g. ; *eine scharfe Feder,* ur bluenn flemmus b., ur bluenn lemm b., ur bluenn but b., ur bluenn a zo bet lemmet war breolim an ifern ; *jemanden in der Presse scharf angreifen,* embann pennadoù flemmus (put, hek) a-enep u.b. ; *das entfachte eine scharfe Polemik,* rendael ha tabut a savas diwar-benn an dra-se, kement-se a voe abeg da arguz ha tabut ; *scharf verfolgen,* heuliañ a-dost, derc'hel tost (d'u.b.), bezañ war seulioù u.b. ; *jemanden scharf bewachen,* derc'hel tost d'u.b., derc'hel tost war u.b., teurel evezh mat ouzh u.b., ober gward war u.b.

7. splann, krak, spis ; *scharfes Bild,* poltred splann (spis) g. ; *scharfe Munition,* tennoù karget da vat ls. ; *scharf schießen,* tennañ evit gwir, tennañ da vat ; *eine Bombe scharf machen,* emorsañ ur vombezenn ; *eine Pistole scharf machen,* emorsañ ur bistolenn ; *scharf fahren,* bleniañ krak (krenn, rust) ; *Pferde scharf beschlagen,* lakaat hern-kezeg krapoù dezho da gezeg 'zo ; *scharfe Brille,* lunedoù spis, lunedoù kreñv ; *ein Mikroskop scharf stellen,* lakaat ur mikroskop en e reizh, justaat (reoliañ) ur mikroskop.

8. P. *er ist scharf auf Schnaps,* skeiñ a ra war al lambig, her eo war al lambig, hemañ a zo paotr ar gwin-ardant ; *er ist nicht scharf auf Wein,* hennezh n'eo ket kamalad d'ar gwin, hennezh n'eo ket her war ar gwin, hennezh n'eo ket taer war ar gwin, hennezh n'eo ket paotr ar gwin ; *er ist scharf auf Briefmarken,* tik (troet, sot, angoulet, lorc'het, touellet, nay, pitilh, gwrac'h, stran) eo gant an timbroù, angoulet eo evit an timbroù, ruz eo war an timbroù, tik eo ouzh an timbroù, tik eo war an timbroù, deur en devez gant an timbroù, taer eo war an timbroù ; *sie ist scharf (auf Sex),* honnezh a zo leun a c'hwiti, honnezh he deus c'hwiti, emañ an tan en he gaol ganti, n'eus ket ur c'haol sec'h ganti, homañ eo lijer he gaol, ur plac'h gwintik eo, ur plac'h tomm eo, honnezh a gar ar c'hoari, e gwentl tarv e vez atav, honnezh a flut, prest e vez atav da sevel he fav, friantiz a zo enni, krog eo an tan en he brozh, e gwentl tarv emañ, gwentl tarv a zo enni, kroget eo an orged enni, kroget eo gant an orged, homañ a zo leun a orged, emañ an tan dindan he brozh, emañ an tan en he revr, emañ an tan en he zoull, honnezh e chom ar c'heler en he feñsoù ; *er ist scharf auf Frauen,* hennezh a gar ar c'hoari, hennezh en deus c'hwiti, hennezh a zo leun a c'hwiti, gantañ n'eus ken sońj nemet feskenniñ, darvredet eo gant ar revr, mac'hvredet eo gant ar revr, sorc'hennet eo gant ar c'hoari-daou, hennezh n'eo mat nemet da friantañ, trelatañ a ra gant an orged, klañv eo gant an orged, kroget eo gant an orged, kroget eo an orged ennañ, hemañ a zo leun a orged, klañv eo gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), klañv eo gant ar c'hoant friko fourch, hemañ a zo orget war-lerc'h ar merc'hed, hennezh e vez atav an tan en e vazh ; [rev] *sie macht mit scharf,* mont a ra va lost war sav ganti, sevel a ra serzh din ganti, me a sav friantiz ennon outi, koad a sav din ganti, honnezh a gas koad din.

9. [levrioù, filmoù, komzoù, rev] noazh, diwisk, lous, hudur, dibrenn, distres, distrantell, her, balc'h, lampr ; *ein scharfer Porno,* ur film pornografek eus ar re hudurañ g.

Scharfabstimmung b. (-) : [skingomz] reizherezh spis g., reizhadur spis g., peurreizhadur g.

Scharfblick g. (-s) : **1.** daoulagad lemm ls., daoulagad talarek ls., daoulagad treantus ls., selloù lemm ls., selloù treantus ls., selloù talarek ls., selloù pizh ls. ; **2.** [dre skeud.] spiswel g., spered lemm g., spered tanav g. ; *nichts kann seinem Scharfblick entgehen,* e spered lemm a verz pep tra, e spered lemm ne laosk netra da dremen.

scharf blickend ag. : lemm a spered, spiswel, meizek, meizidik, pellweler.

Schärfe b. (-,-n) : **1.** *Schärfe einer Klinge,* dremm ul lavnenn b., malvenn ul lavnenn b., grem ul lavnenn g., lemm ul lavnenn g., barvenn ul lavnenn b., silh ul lavnenn g., neudenn ul lavnenn b., direnn ul lavnenn b. (Gregor) ; *die Schärfe des Schwertes,* barvenn ar c'hleze b., dremm ar c'hleze b., lemm ar c'hleze g., malvenn ar c'hleze b., silh ar c'hleze g. ; *Schärfe einer Kante,* ker ur c'horn g., gwalenn b. ; *Schärfe einer Sense,* gwel g., plankenn g. [*liester* plankennoù, plenk], grem ur falc'h g., barvenn ur falc'h b.

2. spister g., spisted b., lemmder g., lemmded b., rikted b. ; *Schärfe einer Brille,* spisted (spister g.) ul lunedoù b. ; *Schärfe eines Bildes,* spisted (spister g.) ur poltred b. ; *Gedankenschärfe,* spisted (lemmded) spered b., spister (lemmder) spered g. ; *Schärfe der Umrisse,* spisted (spister g.) an trolinennoù b. ; *Schärfe des Gehörs,* lemmder ar c'hleved g. ; *Schärfe des Verstandes,* lemmder (eskuited b., eskuiter g.) spered g. ; *Schärfe des Gedächtnisses,* lemmded (lemmder g.) ar vemor b., eskuited (eskuiter g.) an eñvor b. ; *Schärfe des Urteils,* spisted (eskuited) ar skiant varn b., spister (eskuiter) ar skiant varn g.
3. strizhder g., strizhded b., ruster g., rusted b., rustoni b., kruelder g., kruelded b., garventez b., garvded b., garvder g., starter g., started b. ; *Schärfe der Gesetze,* strizhded (strizhder g.) al lezennoù b. ; *jemanden mit Schärfe behandeln,* bezañ strizh (dibalamour) ouzh u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., gwallgas u.b., mont a-stroñs d'u.b., mont rep ouzh u.b., mont feuls ouzh u.b., ober lous d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., kannañ e gouez d'u.b., kannañ e roched d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lavaret ar seizh seurt ruz d'u.b., lavaret ar seizh mil d'u.b., lavaret e sant Nikodem d'u.b., mont rust (dibalamour) d'u.b., teñsañ kaer u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., ober ur rez d'u.b.
4. taerded b., taerder g., araousted b., flemmusted b., flemmuster g. ; *Schärfe einer Polemik,* taerded (taerder g.) un ergu b., taerded (taerder g.) ur vreutadeg b., flemmusted (flemmuster g.) un tabut b.
5. [boued] puted b., puter g., krizder g., ruster g., rusted b., rustoni b., garventez b., garvder g., garvded b., egroni b., tagusadur g., trenkennegezh b., trenkter g., trenkted b., suroni b.
Scharfeinstellung b. (-) : [luc'hskeudenn.] reizherezh spis g., reizhadur spis g., peurreizhadur g., fokusañ g.
schärfen V.k.e. (hat geschärft) : **1.** lemmañ, lemmaat, breolimañ, ober ul lemm da, livnaat, tremen war ur vreolim, teneraat, direnñañ ; *einen Mühlstein schärfen,* lemmañ ur maen-milin, kougañ ur maen-milin, sevel ur maen-milin da lemmañ, pikañ ur maen-milin, konvog ur maen-milin ; *den Mühlstein schärfen,* lemmañ ar vilin, kougañ ar vilin, konvog ar vilin ; *eine Säge schärfen,* lemmañ (goulazhañ) un heskenn, teneraat lavnenn un heskenn ; *diese Messer müssen geschärft werden,* ar c'hontilli-se ez eo poent diskouez ar vreolim dezho, poent eo lemmañ ar c'hontilli-se, poent eo d'ober ul lemm d'ar c'hontilli-se.
2. anataat ; *einen Gegensatz schärfen,* lakaat anatoc'h c'hoazh un enebiezh, kreñvaat un enebiezh, splannaat un enebiezh.
3. broudañ, atizañ ; *die Sinne schärfen,* broudañ (atizañ) ar skiantoù ; *den Verstand schärfen,* broudañ (lemmañ) ar spered, distrouezhañ ar speredoù.
Schärfen n. (-s) : lemmerezh g., breolimerezh g., breolimadur g., lemmidigezh b., lemmadur g., lemmañ g., breolimañ g.
Schärfentiefe b. (-,-n) : donder an noñv g., donder ar maez g.
scharfgeladen ag. : [arm] karget da vat.
scharfkantig ag. : kerioù lemm dezhañ, silhek ; *scharfkantiger Fels,* kizell b.
Scharfkraut n. (-s,-kräuter) : [louza. *Persicaria hydropiper*, *Polygonum hydropiper*] deil-pok str., troadur g., kuraj g.
scharfmachen V.k.e. (hat scharfgemacht) : **1.** *einen Hund scharfmachen,* deskiñ ur c'hi da dagañ ; **2.** *sie macht mich scharf,* mont a ra va lost war sav ganti, sevel a ra serzh din ganti, me a sav friantiz ennon outi, koad a sav din ganti, honnezh a gas koad din.
Scharfmachen n. (-s) : [danvez-tarzh, arm] emorserezh g.
Scharfmacher g. (-s,-) : atizer g., brouder g., enaouer g., annouger g., entaner g., petroler g., kabaler g., c'hwezher tan g., kef-tan g., penn-tan g., c'hwezher kasoni g.
Scharfmacherin b. (-,-nen) : brouderez b., atizerez b., annougerez b., entanerez b., petrolerez b., kabalerez b., c'hwezherez tan g., c'hwezherez kasoni g.
Scharfrichter g. (-s,-) : bourev g., dibenner g., krouger g., jahiner g., jaker g., mestr an oberoù uhel g.
scharfsalzig ag. : sall-brout, sall-pik, sall evel an hili.
Scharfschütze g. (-n,-n) : tenner gourresis g., tenner ampart g., tenner eus ar vegenn g., tenner a'r gwellañ g., mailhtenner g., buker gourresis g., bizer gourresis g.
Scharfschützengewehr n. (-s,-e) : fuzuilh lunedek g./b., fuzuilh c'hourresis b.
Scharfschützin b. (-,-nen) : tennerez c'hourresis b., tennerez ampart b., tennerez eus ar vegenn b., tennerez a'r gwellañ b., mailhtennerez b.
Scharfsicht b. (-) : lemmded-spered b., spiswel g., spiswelded b., diawel g., diaweled g., pellwel g.
scharfsichtig ag. : **1.** lemm a spered, spiswel, meizek, meizidik, pellweler, gwevn ; **2.** lagadek, daoulagad vat dezhañ, splann a lagad ; *scharfsichtige Augen,* daoulagad lemm (krak, bliv, bouilh, lins, kazh, krak evel re an naer er c'hleuz) ls., daoulagad splann ls., daoulagad evel re ar goulm (Gregor) ls.
Scharfsichtigkeit b. (-) : lemmded spered b., spiswelded b., spiswel g., spiswelerezh g., diawel g., diaweled g., pellwel g.
Scharfsinn g. (-s) : lemmded spered b., spiswel g., spiswelded b., ijin g., ijinegezh b., itrik g., speredegezh b., soutilder g., soutilded b., filenn b., digoradur spered g.
scharfsinnig ag. : lemm a spered, speredet lemm, spiswel, ijinus, ijinek, ijinet mat, meizek, meizidik, speredek, soutil, gwevn ; *scharfsinniger Geist, scharfsinniger Verstand,* spered lemm (eskuit, diabaf, divorfil, dibikouz, soutil, tanav) g., lagad eeun a zen g. ; *scharfsinniger Mensch,* spisweler g., spered lemm a zen g., spered tanav a zen g., spered soutil a zen g., den lemm a spered g., den speredet lemm g., paotr lemm g. ; *er ist scharfsinnig,* lemm (eskuit, divorfil, diabaf, dibikouz, tanav) eo e spered, lemm a spered eo, soutil a spered eo, hennezh a zo speredet lemm, ur spered diabaf a zen eo, ur spered soutil a zen eo, ur spered divorfil a zen eo, n'emañ ket e zaoulagad o rodellat en e c'hodell.
Scharfstellung b. (-) : [luc'hskeudenn.] fokusañ g. ; *Scharfstellung auf unendlich,* stiañ ouzh an trafell g., trastiañ g.
Scharführer g. (-s,-) : penngadour g., pennden g. [*liester* penndud], penn ur vandennad g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g.
Schärfung b. (-,-en) : lemmerezh g., lemmadur g., lemmidigezh b., lemmañ g., breolimerezh g.
Scharia b. (-) : charia g./b., gwir koranel g.
Scharlach g.. (-s) : **1.** [mezeg.] skarlegenn b., terzhienn ruz b. ; *bei Scharlach schilfert die Haut ab,* diskroc'henet a-dammoù e vezer gant an derzhienn ruz ; **2.** ruz skarlek g., liv skarlek g., skarleg g. ; *mit Purpur und Scharlach bekleidet,* gwisket a voug hag a skarleg ; **3.** [loen.] preñv-skarlek g., preñv-karmin g., tane str.
Scharlachbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] derv skarlek str.
Scharlachfarbe b. (-) : ruz skarlek g., liv skarlek g., skarleg g.

scharlachfarben ag. : ruz-skarlek, ruz-bev, ruz-tan, ruz-tane, ruz-poazh, skarlek, ruz lirzhin, livet e ruz-skarlek.
Scharlachfieber n. (-s) : [mezeg.] skarlegenn b., terzhienn ruz b.
Scharlachkraut n. (-s) : [louza.] saoj skarlek g.
Scharlachmonarde b. (-,-n) : [louza.] bent ar gwenan g./b.
scharlachrot ag. : ruz-skarlek, skarlek, ruz-bev, ruz-tan, ruz-tane, ruz-poazh, ruz lirzhin ; *scharlachrotes Tuch,* lien ruz-skarlek g., skarleg g.
Scharlachrot n. (-s) : tane g., skarleg g.
Scharlatan g. (-s,-e) : **1.** triakler g., lec'hennour g., operataer g., diskonter g. ; **2.** toueller g., lapin g., lubaner g., luban g., brateller g., c'hwiblaer g., skraper g., korbiner g., trufler g., taper g., paker g., toupiner g., bamer g., bamour g., sklanker g., flip-arc'hant g., lourin g. [*liester* lourined], bardell b. [*liester* bardelled], kouskeder g.
Scharlatanerie b. (-,-n) : **1.** triaklerezh g. ; **2.** tromplerezh g., touell g., touellerezh g., touelladur g., tromplezon b., bratellerezh g., trubarderezh g., korvigellerezh g., troidellerezh g., troidellegezh b., truflerezh g., skobarderezh g., skobardiñ g., saouzan g., stranerezh g.
Scharm g. (-s) : neuz-vat b., hoalusted b., hoaluster g., hoalerezh g., dudi g./b., chalm g., plijusted b., mistrded b., koantiri b., koantiz b., kened b., boem b., boemerezh g. ; *der Scharm dieses Landes liegt in seinen Berglandschaften,* hoalusañ tra er vro-se eo he menezioù, kaerañ a weled er vro-se eo he menezioù ; *voller Scharm,* hoalus, boemus, marzhus, estlammus, moutik.
scharmant ag. : moutik, neuziet-kaer, sichant, dudius, hoalus, strak, kran, cheuc'h, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, lipet, stipet, turgn, stad ennañ, a droc'h, brav e dreuz, heneuz ; *scharmante Menschen,* tud amc'hraus ls., tud sichant ls.
scharmieren V.k.e. (hat scharmiert) : **1.** boemañ, dodinañ, desev, diduellañ, mezevelliñ, hoalañ ; **2.** [gwashaus] ober e baotr brav, ober al lagad dous, ober lagad bihan, ober lagad mignon, ober lagad flour, ober lagadig, ober lagadigoù, ober selloù doñv, rodal, rodal e revr, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bragal, brageiñ, en em rollañ, lorc'henniñ, torodelliñ.
Scharmützel n. (-s,-) : karmouch g., krogad g., krogadig g., tamm krogad g., krog g., pegad g., kabaduilh b.
scharmützeln V.gw. (hat scharmützelt) : distagañ krogadoùigoù, distagañ tammoù krogadoù.
scharmutzieren V.gw. (hat scharmützierte) : ober e baotr brav, ober al lagad dous, ober lagad bihan, ober lagadig, ober lagad flour, ober lagad mignon, ober lagadigoù, ober selloù doñv, rodal, rodal e revr, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, lorc'henniñ, torodelliñ.
Scharnier n. (-s,-e) : koubledenn b., koubled g., koubl g., mudurun b.
Scharnierfunktion b. (-,-en) : [dre skeud.] roll mudurun g.
Schärpe b. (-,-n) : seizenn b., skerb g./b., eskerb b., mouchouer g. ; *die Schärpe umbinden,* lakaat e seizenn (e skerb) ; *blau-weiß-rote Schärpe,* seizenn triliv b.
Scharpie b. (-) : [mezeg.] chalpiz g.
Scharre b. (-,-n) **/ Scharreisen** n. (-s,-) : raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b., raklouer g. [*liester* raklouerioù], sklerenn b., rozell b.
scharren V.k.e. (hat gescharrt) : **1.** kleuzañ ; *ein Loch in die Erde scharren,* ober un toull en douar, kleuzañ an douar, ober ur gleuzadenn, ober un tamm kleuzadenn ; **2.** douaraañ ; *etwas in die Erde scharren,* douaraañ udb, lakaat udb en douar ; **3.** rastellat, rozellat, dastum ; *Geld zusammenscharren,* rastellat arc'hant, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, ober e graf, ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober e ran, ober god, ober godell, ober yalc'h, dibladañ e yalc'h, rontaat e yalc'h, reutaat e yalc'h, ober fortun, ober ur fortun, fortuniañ, ober berzh, ober struj, redek an dour d'e vilin, ober mat, dastum arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, gounit arc'hant bras, gounit arc'hant ruz, bezañ kavet gant an-unan andon an arc'hant, ober e eost (e fagodenn), lardañ, lartaat, ober arc'hant war an oaled.
V.gw. (hat gescharrt) : **1.** skrabañ-diskrabañ an douar, diskrabañ an douar, diskrabellat, kravellat, skrabellat an douar, kravat ; *die Hühner scharren im Sand,* skrabañ-diskrabañ a ra ar yer an traezh ; *das Huhn scharrt in der Erde nach Würmern,* skrabañ ha diskrabañ a ra ar yar an douar evit klask preñved, skrabellat a ra ar yar an douar da gavout preñved ; *die Hühner haben fürchterlich gescharrt,* ur skrab spontus o deus graet ar yer, un diskrab spontus o deus graet ar yer ; **2.** skrabat, kravat ; *der Hund scharrt an der Tür,* skrabat a ra ar c'hi ouzh an nor ; **3.** draskañ, draskal ; **3.** [skol-veur, studierien] *mit den Füßen scharren,* tankeal, toumpañ gant e dreid, ober trouz treid, strakal gant e dreid (Gregor : tripal) evit diskouez e zisplijadur ; **4.** [kezeg] *mit den Hufen scharren,* karnata, pavata, bragal, fringal, pilpaza, tripal ; *das Pferd scharrt ungeduldig mit den Vorderhufen,* karnata (pavata, fringal, bragal, pilpaza, tripal) a ra ar marc'h.
Scharren n. (-s) : **1.** toumpi b., pilpazerezh g., pavataerezh g., kalemarc'h b/g., draskadennoù ls. ; **2.** skrab g., diskrab g. ; **3.** [kezeg] *ungeduldiges Scharren,* pavataerezh g., pilpaz g. ; *Pferd, das zum ungeduldigen Scharren neigt,* pavataer g.
Scharrer g. (-s,-) : **1.** labous skraber g. ; **2.** raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b., raklouer g. [*liester* raklouerioù], sklerenn b., rozell b. ; **3.** tostenn b., pizhenn b., kaouenn b., kraf-naon g., pizhard g., taskagner g., taskagn g., liarder g., tagnouz g., preñv g., pizh-lous g., krug-sec'h g., bizied ar gernez ls., kalon arc'hant b., krafer kozh g., Yann sec'h a gein g., Yann ar sec'h g., sec'henn b., tad kalon arc'hant g., Yann kalon arc'hant g., krigner-eskern g., touseg g., kein treut g., chaoker laou kriz g., kraf an darbodoù g., skrab-e-sac'h g., un engravet g., paotr kras e revr g., krinenn b., piñs-mezell g. ; *das ist ein gottverdammter Scharrer,* hennezh a zo eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, hennezh ne vez ket buan da ziskravañ diouzh e wenneien, pizh-euzhus eo, hennezh a zo hoc'h, n'emañ ket ar c'hiz gantañ da stagañ e chas gant chapeledoù silzig.
Scharrfuß g. (-es,-füße) : [dre skeud.] P. stouig g., stouadenn b., soubladenn b., skrab-diskrab g.
Scharrharz n. (-es) : tourmantin Bourdel g.
Scharrnetz n. (-es,-e) : [merdead.] roued-stlej b., med b., ravanell b., trech g., drag g., sac'h-drag g., sac'h-driv g., seulenn b. ; *Austern mit einem Scharrnetz fangen,* ravanelliñ istr, dragiñ istr ; *das Scharrnetz sitzt fest,* krog eo ar roued-stlej e-barzh ar vein, dalc'h eo ar roued-stlej e-barzh ar vein ; *das Scharrnetz hatte sich in den Felsen verfangen und blieb trotz unserer Bemühungen darin hängen,* aet e oa ar roued-stlej da gregiñ e-barzh ar vein e strad ar mor ha n'omp ket deuet a-benn da dennañ anezhi eus he dalc'h daoust d'hon troioù ha distroioù.
Scharte b. (-,-n) : **1.** boulc'h g., boulc'hadur g., boulc'henn b., faout g., jel g., jelenn b., rann b., skarnil g., skarr g., skalf g. ; *eine Scharte machen,* darnañ, boulc'hañ, dantañ ; *eine Scharte bekommen,* dont da vezañ darnet (boulc'het, dantet), digeriñ ur boulc'h en dra-mañ-tra, stummañ ur faout (ur boulc'h) en dra-mañ-tra, faoutañ, skarnilañ ; **2.** [dre skeud.] *eine Scharte auswetzen,* dispenn un droug bennak, digoll (kempouezañ, dispenn) an droug graet, dic'haouiñ eus an droug graet, digoll evit an droug graet, difallañ (renkañ, digoll) udb. ; **3.** *Schießscharte,* tarzhell b., kranell b. ; **4.** [mezeg.] *Hasenscharte*, muzell faout b., boulc'h g., beg-darn g., beg-gad g.
Scharteke b. (-,-n) : **1.** kozhkailhez b., kozhigelloù ls., kozhkailhoù ls. ; **2.** kozhlevr g., eurioù kozh g., agripa g. ; **3.** P.

gwrac'h kozh b., gwrac'h luo b., kleuzenn b., pratenn b., stlejadell b., stlejadenn b., kantouilhenn b., droilhenn b., kozh lorgnez b., kozh sorserez kozh b., kozh wrac'h kozh b.
schartig ag. : brechet, dantet, darnet ; *schartig machen,* darnañ, boulc'hañ, dantañ, dentañ ; *schartig werden,* digeriñ boulc'hoù en dra-mañ-tra, faoutañ, skarnilañ, dantañ ; *schartige Mauer*, moger granellet b. / moger darzhellet (Gregor).
Scharung b. (-,-en) : [douarouriezh] charreadeg b., charrat g.
Scharwache b. (-,-n) : strollad gwarded g., gward [*liester* gwardoù] g., ged g.
Scharwächter g. (-s,-) : gward g. [*liester* gwarded], gedour g.
Scharwachtturm g. (-s,-türme) **/ Scharwachttürmchen** n. (-s,-) : gwardlec'h g., tourig-ged g.
Scharwenzel g. (-s,-) : **1.** [kartoù] lakez g. ; **2.** [dispredet] grapep-tra g. ; **3.** [dispredet] tostenner g., fistouler g., fistoul g., flaner g., lesaour g., lubaner g., luban g., likaouer g., lorber g., loaver g., milizenn b., teod tanav a zen g. ; **4.** [hemolc'h] tenn a-gostez g.
scharwenzeln V.gw. (scharwenzelte // ist scharwenzelt / hat scharwenzelt) : P. tostennat ouzh u.b., tostenniñ ouzh u.b., klask en em dremen ouzh u.b., klask en em dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., en em lipat ouzh u.b., fistoulat, ober fistoul d'u.b., meveliat, ober fistoulig d'u.b., ober e fistoulig d'u.b., kañjoliñ u.b., mignañ dreist u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., meuliñ dreistpenn ur re bennak / reiñ lorc'h d'u.b. (Gregor), lavaret komzoù brav d'u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ ur begad mel d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., abostoliñ d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., klufaniñ d'u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., loavañ u.b., flanañ ouzh u.b., ober e glufan, ober e gazh gleb.
Scharwenzler g. (-s,-) : tostenner g., fistouler g., fistoul g., flaner g., lubaner g., luban g., likaouer g., lorber g., loaver g., lesaour g., milizenn b., teod tanav a baotr g.
Scharwerk n. (-s,-e) : [istor] aner g.
Schaschlik g./n. (-s,-s) : [kegin.] beriad g.
schassen V.k.e. (hat geschasst) : P. skarzhañ, karzhañ, teurel er-maez, stlepel er-maez, skubañ, bannañ er-maez, lakaat er porzh, lakaat u.b. 'barzh ar porzh, reiñ herr da.
Schatten g. (-s,-) : **1.** skeud g., diheol g., disheol g., gwasked g., gwaskedenn b. ; *im Schatten der Bäume,* en disheol ar gwez, en disheol dindan ar gwez, e skeud ar gwez, e gwaskedenn ar gwez, e gwasked ar gwez ; *im Schatten sitzen,* disheoliañ, en em zisheoliañ, chom en disheol, bout er waskedenn ; *im Schatten eines Felsens,* e skeud ur roc'h ; *einen Schatten werfen,* teurel skeud, teurel disheol ; *es macht Schatten,* teurel skeud a ra ; *die Bäume spenden Schatten,* ar gwez a daol skeud en-dro dezho, disheoliañ a ra ar gwez, gwaskedenniñ a ra ar gwez, gwaskediñ a ra ar gwez, disheol a ra ar gwez, disheol a ro ar gwez, disheol a daol ar gwez, reiñ a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ro gwasked, teurel a ra ar gwez gwaskedenn tro-ha-tro, skeudiñ a ra ar gwez ; *Licht und Schatten in einem Gemälde,* gouloù-dic'houloù un daolenn g. ; *Schatten (ls.) unter den Augen,* distronk str., distronkennoù ls. ; *Schatten unter den Augen haben,* bezañ distronk(et) e zaoulagad, bezañ distroñset e zaoulagad, bezañ karzhet e zaoulagad dindano, bezañ koarennet e zaoulagad, bezañ dislivet e zaoulagad, bezañ labiennet e zaoulagad ; [kr-l] *niemand kann über seinen Schatten springen,* Yann eo, Yann e vo - c'hwezh an harink a chom atav gant ar varazh - en e groc'hen louarn e varvo nemet kignet 'vije ez vev ; *man muss manchmal über den eigenen Schatten springen,* mat eo a-wechoù en em ziwiskañ eus an den kozh a zo en an-unan, mat eo a-wechoù en em ziwiskañ eus e gig (eus e gorf) ; *über seinen Schatten springen,* moustrañ war e ziegi (e gerteri, e lure), en em derriñ d'ober udb, en em rediañ d'ober udb, en em balforsiñ d'ober udb, ober udb en desped d'an-unan, ober udb daoust d'an-unan, ober udb en enep d'an-unan, ober udb enep e youl, ober udb a-enep e youl, ober udb a-enep e c'hoant, ober udb a-gasoni, ober udb dre heg.
2. *jemandem wie sein Schatten folgen,* heuliañ u.b. a-dost, spiañ u.b., chom war seulioù u.b., na zispegañ diouzh u.b., dispenn roudenn u.b., delc'her stag ouzh u.b., derc'hel stag d'u.b., delc'her tost d'u.b. (war u.b.), delc'her kloz war (ouzh) u.b., enkañ u.b., delc'her tenn d'u.b., delc'her tenn war u.b., heuliañ u.b. kammed-ha-kammed, heuliañ u.b. a-dost, mont war seulioù u.b., bezañ (kerzhet) war seulioù u.b., dont war seulioù u.b., dont kerkent (kenkent) ha seulioù u.b., dont kerkent (kenkent) ha troad u.b., lostañ u.b., ober ki bihan d'u.b., bezañ atav a-istribilh ouzh u.b., bezañ war seulioù-treid u.b. (Gregor) ; *wie ein Schatten vorbeihuschen,* tremen evel ur skeud ; *das Leben huscht vorbei wie ein Schatten,* buan e tiverr ar vuhez evel ur skeud ; *in jemandes Schatten stehen,* bevañ e skeud u.b. ; *jemanden in den Schatten stellen, jemandem im Schatten stehen lassen,* teurel skeud war u.b., teurel disheol war u.b., en em lakaat a-dreuz gouloù u.b., mont e gouloù u.b., souriñ war u.b., sevel dreist unan all, bountañ dreist unan all, kaout al lañs war u.b., kaout lañs war u.b., pakañ u.b., lañsañ war u.b., bezañ ur barr en tu all d'u.b., bezañ dreist d'u.b., bezañ trec'h d'u.b., talvezout war u.b., tremen u.b., paseal u.b., bezañ war hent u.b., bezañ a-dreuz hent (a-dreuz gouloù) u.b., bezañ ur skoilh war hent u.b., bezañ e gouloù u.b., bezañ evel un draen e kig u.b. ; *er ist nur noch ein Schatten seiner selbst,* treutaet eo kement ma n'eo nemet ar skeud anezhañ, n'eus mui nemet ar spes anezhañ ; *einem Schatten nachjagen,* bezañ gant ur sorc'henn (ur sorbienn), mont da-heul e hunvreoù ; *sich vor seinem eigenen Schatten fürchten,* kaout aon rak e skeud, kaout doan rak e skeud, krenañ rak e skeud, spontañ rak e skeud, krenañ an derzhienn skeud, tec'hout a-raok e skeud, tec'hel rak e skeud, lammat rak e skeud, kaout aon rak e anv ; *wo Sonne ist, ist auch Schatten,* an neb a zebr stripoù a zebr kaoc'h a-wechoù, n'eus pesk ebet hep e zrein, ur bern drein a zo tro-dro ar gaerañ rozenn, pep medalenn he deus he zu rekin, ne vez ket savet ur c'hleuz diouzh un tu hepken, n'emañ ket ar boutonoù hag an toulloù eus ar memes kostez, dibaot hent kaer na ve meinek ha gwenodenn na ve dreinek, an neb na glev nemet ur c'hloc'h ne glev nemet ur son, nend eus ket menez hep deval.
3. *nicht den Schatten eines Beweises konnte er erbringen,* ne oa ket bet evit degas (ne c'hellas reiñ) an disterañ prouenn, ne oa ket bet evit degas (ne c'hellas reiñ) damskeud ur brouenn zoken.
Schattenbild n. (-s,-er) : **1.** diskeud g., damskeudenn b., trolinenn b., ledskeud g. ; **2.** tasmant g., spes g., teuz g., skeud g.
Schattendach n. (-s,-dächer) : apoueilh g., baled g., doublet g., disheol g., disheolienn b.
Schattendasein n. (-s) : divrud g., bevañ bihan g., buhez du b., buhez reuzeudik b. ; *ein Schattendasein führen,* **a)** mizeriñ, disec'hañ gant an dienez, langisañ gant paourentez ha mizer, morfontiñ, bevañ-bevaik, bevañ-bevaik-bevetez, bevañ truilh, krakvevañ, bevata, darnvevañ, bevañ moan, bevañ togn, bitañ, lainañ, treuzvevañ, bezañ lakaet da beuriñ, bevañ er baourentez vras, kaout ur vuhez treut, bevañ en ezhomm, gweañ (ruzañ) anezhi, c'hoari gant glac'harig, hersal mizer, hersal e vizer, stlejañ an diaoul dre e lost, chaokat mizer, fritañ mizer, fritañ paourentez, fritañ mizer gant paourentez, ober ur bevañ bihan, mont d'ar jol vihan, justinañ, na vezañ druz ar peuriñ gant an-unan, na vezañ hir ar peuriñ gant an-unan, bezañ berr ar peuriñ

gant an-unan, bezañ treut ar peuriñ gant an-unan, bezañ tanav ar peuriñ gant an-unan, bezañ treut an traoù gant an-unan, bezañ berr an traoù gant an-unan, bezañ berrek an traoù gant an-unan, bezañ berr ar stal gant an-unan, na vezañ frank ar stal gant an-unan, bezañ an traoù ken just ha fri ar c'hazh gant an-unan, bezañ tenn ar bed gant an-unan, ober e dammig silvidigezh, duañ gant ar vizer, duañ anezhi, jastrañ gant an dienez, punec'hiñ, kaout mil boan o skoulmañ an daou benn, kaout bec'h o lakaat an daou benn da skoulmañ, kaout bec'h o skoulmañ ganti, kaout gwe o skoulmañ ganti, kaout bec'h o sec'hañ an eil dorn gant egile, kaout bec'h o walc'hiñ an eil dorn gant egile, bezañ tenn war an-unan, en em vevañ divalav, bezañ c'hwezh an dienez gant an-unan, spinañ gant an dienez, bezañ krog an dienez en an-unan, bevañ divalav, bevañ er baourentez, bevañ paour ha dibourvez, bezañ ezhommek (tavantek, en dienez), bezañ reuzeudik-meurbet e stad, ren ur vuhez du, ren ur vuhez reuzeudik / tremen trist e vuhez / bevañ e kaezhnez / bevañ gant reuzeudigezh (Gregor) ; **b)** chom divrud-kaer, na vezañ ken nemet liv dister war an-unan, bevañ e rouantelezh ar skeudoù.

Schattendecke b. (-,-n) : klouedenn b.

Schattengang g. (-s,-gänge) : bali disheol b., bali disheoliet b., bali disheoliek b., rabin disheol b., rabin disheoliet b., rabin disheoliek b., alez disheol b., alez disheoliet b., alez disheoliek b., pratell-c'hlasvez b., bali dindan deil ar gwez b., rabin dindan deil ar gwez b., bali e gwasked ar gwez b., rabin e gwasked ar gwez b.

schattenhaft ag. : damspis, dispis ; *schattenhafte Vorstellung,* damskeud eus ar gwirvoud, alberz g.

Adv. : ent-dispis, dam- (+ anv-verb).

Schattenhang g. (-s,-hänge) : duaod b. ; *Sonnenhang und Schattenhang,* gwennaod ha duaod.

Schattenkabinett n. (-s,-e) : [polit.] kabined-skeud g., gouarnamant n'eo nemet ar skeud anezhañ g., gouarnamant n'eus nemet ar spes anezhañ g., gouarnamant tasmant g.

Schattenkegel g. (-s,-) : [stered.] kernenn skeud b.

Schattenkönig g. (-s,-könige) : [polit.] roue skeud g., roue n'eo nemet ar skeud anezhañ g., roue n'eus nemet ar spes anezhañ g., roue tasmant g.

Schattenland n. (-s) : ar bed all g., tir ar re varv g., Tartaros g., Tartar g., rouantelezh Hades b., Avalon b.

Schattenlicht n. (-s,-er) : gouloù-dic'houloù g.

Schattenmorelle b. (-,-n) : [louza.] skilgerez str.

Schattenpflanze n. (-,-n) : [louza.] plant a gresk en disheol str.

Schattenpreis g. (-es) : [kenwerzh] mizoù hegoulzder ls., mizoù diuzañ ls., mizoù erlec'hiañ ls.

Schattenreich n. (-s) : **1.** ar bed all g., tir ar re varv g., Tartaros g., Tartar g., rouantelezh Hades b., Avalon b. ; **2.** [dre fent] rouantelezh ar gozed b., rouantelezh ar buzhug b., Kankari b.

schattenreich ag. : disheoliek, disheol.

Schattenriss g. (-es,-e) : trolinenn b., damdresadenn b., damskeudenn b. ; *im Schattenriss zeichnen,* trolinennañ.

Schattenseite b. (-,-n) : **1.** tu disheol g. ; *Schattenseite eines Berges,* duaod b. ; **2.** gwalldu g., tu teñval g. ; *dies hat auch seine Schattenseite(n),* diouzh an tu all ez eo fall an dra-se, koulskoude ne dalv tra penaos e ya traoù 'zo, traoù 'zo a ya digompez koulskoude, traoù 'zo a ya a-dreuz koulskoude, perzhioù fall 'zo koulskoude gant an dra-se.

Schattenspiel n. (-s,-e) : **1.** c'hoari skeud ha gouloù g. ; **2.** skeudc'hoariva g.

Schattenspiele ls. : skeudoù Sina ls.

Schattenstrich g. (-s,-e) : [moull., lodenn dev ul lizherenn] garr b. [*liester* girri], post g., garenn b.

Schattentheater n. (-s,-) : c'hoariva skeudoù Sina g., skeudc'hoariva g. ; *Schauspieler an einem Schattentheater,* skeudc'hoarier g.

Schattenwelt b. (-) : [mojenn.] ar bed all g., tir ar re varv g., Tartaros g., Tartar g., rouantelezh Hades b., Avalon b., rouantelezh ar skeudoù b.

Schattenwirtschaft b. (-) : armerzh keñverek g., armerzh kevelat g., armerzh kuzh g., ekonomiezh kuzh b.

Schattenzeiger g. (-s,-) : barrennig an horolaj-heol b., barrennig an eurier-heol b.

schattieren V.k.e. (hat schattiert) : **1.** arlivañ, dazlivañ ; **2.** skeudenniñ, teñvaliñ ; *eine Zeichnung schattieren,* skeudenniñ un dresadenn, teñvaliñ un dresadenn ; **3.** disheoliañ, skeudañ.

Schattieren n. (-s) : **1.** arlivañ g., dazlivañ g. ; **2.** skeudenniñ g., teñvaliñ g. ; **3.** disheoliañ g., skeudañ g.

Schattierung b. (-,-en) : **1.** arliv g., dazliv g., ton-liv g., arne g., dereziad livioù g., dinaouiñ g., dinaouadur al livioù g., dinaou g. ; *um eine Schattierung zu hell,* un disterig (un netraig, un disterañ) re sklaer ; *Bild mit gleichmäßigen Farbtönen ohne Schattierung,* abladenn b. ; *die Technik des gleichmäßigen Farbtons ohne Schattierung anwenden,* livañ a-blad ; **2.** arlivañ g., dazlivañ g. ; **3.** skeudenniñ g., teñvaliñ g. ; **4.** disheoliañ g., skeudañ g.

schattig ag. : disheol, disheoliet, disheoliek, skeudek, skeudus ; *schattiges Laub,* disheol ar gwez g., skeud ar gwez g., disheolienn b., gwaskedenn ar gwez b., gwasked ar gwez g. ; *schattiger Platz, schattiger Ort, schattige Stelle,* disheol g., disheolienn b., gwaskedenn b., gwasked g., lec'h disheol g., ec'hoaz g. ; *einen schattigen Platz unter einem Baum aufsuchen,* mont da zisheoliañ dindan ur wezenn, mont en disheol dindan ur wezenn.

Schattseite b. (-,-n) : [Bro-Suis] *sellit ouzh* **Schattenseite**.

Schatulle b. (-,-n) : arc'hig b., skrin g., krin g., klozenn b., kasedig b./m., kas g., kef g.

Schatullengelder ls. : [dispredet] korvoderioù ar Gurunenn ls.

Schatullengüter ls. : [dispredet] madoù ar Gurunenn ls.

Schatz g. (-es, Schätze) : **1.** teñzor g., trezol g. ; *einen Schatz bewahren,* diwall un teñzor, eveshaat un teñzor ; *einen Schatz anhäufen,* dastum teñzor, dastum un teñzor ; *Schätze sammeln,* heoliañ arc'hant, gwrac'hellat paper, sevel arc'hant, teñzoriañ, teñzoriata, kuzhiadañ, rastellat arc'hant, gronnañ arc'hant, dastum (berniañ) arc'hant ; *nach einem Schatz graben,* klask un teñzor ; *einen Schatz heben, einen Schatz ausgraben,* dizouarañ un teñzor, tennañ un teñzor eus an douar ; *verborgener Schatz,* teñzor kuzh g., kuzhiadenn b., yalc'hig a-dreñv b., yar gozh b., tousegad g. ; [gwir] *Finder eines Schatzes,* kavadenner un teñzor g.

2. bern g. ; *Schätze von Erinnerungen,* eñvorennoù e-leizh ls., eñvoradoù diouzh an druilh (a-zruilhadoù, a-zruilh, a-zruilhoù, puilh, a-builh, a-fonn, fonnus, a-largentez, a-druilhadoù) ls., eñvorennoù a-vil-vern ls. ; *Bücherschatz,* dastumadeg levrioù b., dastumad levrioù g., dastumadenn levrioù b. ; *er verfügt über einen unerschöpflichen Schatz an Witzen,* ur gwiskad brav a dezennoù a zo renket gantañ en e gelorn.

3. bugel milliour g. ; *sein Schatz,* e garedig g., e zousig koant b., e fleurenn b. ; *sellit ouzh* **Schätzchen**.

Schatzamt n. (-s,-ämter) : teñzor Stad g., teñzoriezh b., teñzorerezh b., teñzordi g., Echeder g.

Schatzanweisung b. (-,-en) : madenn an Teñzor b.

schätzbar ag. : **1.** dewerzhadus, prizadus, a c'heller prizañ ; **2.** dellezek a azouez.

Schätzbarkeit b. (-) : **1.** dewerzhadusted b., prizadusted b. ; **2.** dellid g., dellezegezh b.

Schätzchen n. (-s,-) : *mein Schätzchen,* va c'halon(ig) b., va dousig b, va c'haredig g., va logodenn b., va bouchig g., va loenig g., pokiol g., mennig g., logodennig b., ranig b., loulig g., lellig g.,

loutig va c'halon g., kalonig b., menon g., bravig g., moumounig g., moutig g., koulouch g., poupig va c'halon g., va fichonig g., va aelig a garantez g., va fleurenn b., bravig e vamm g., bugelig e vamm g., karedig-me g., [plac'hig] bidiez b. ; *komm zu mir, mein Schätzchen !* deus ganin, va moutig ! deus ganin, kalonig ! deus ganin, koulouchig-me ! deus ganin, karedig-me !

schätzen V.k.e. (hat geschätzt) : **1.** dewerzhañ, prizañ, priziañ, istimañ, istim, prizout, prizachañ, lakaat ur priz war, lakaat ur priz da, feuriañ, gwalennañ, jaojañ, barn ; *nach Augenmaß schätzen, grob schätzen,* brasprizañ, brasprizout, brasveizañ, braskontañ, brizhkontañ, brasjediñ, brizhjediñ, brasventañ, muchañ, feuriañ d'ar much, dewerzhañ a-wel dremm, prizañ a-wel dremm ; *den Wert einer Sache nach Augenmaß abschätzen,* skeiñ damdost ; *grob geschätzt,* a-vuch, d'ar much, hep sellet pizh, dre daol-lagad, dre vuchañ, diouzh ar jed, mui pe vihanoc'h, mui pe vui, muioc'h pe vui, mui pe nebeutoc'h, muioc'h pe nebeutoc'h, tamm-pe-damm, kalz pe nebeut, well-wazh, pe-seik, kement ha skeiñ damdost, tost, tostik, arnesadek, damdost, kazi, kazimant, a-rez da, lod a, tamm-pe-damm, hogos, hogozik, war-bouez nebeut, war-bouez nebeut a dra, war-nes nebeut a dra, war nebeut a dra, war un nebeud, war vetek nebeut, war-hed nebeut, war-vete nebeut, war-nes nebeut, war nemeur a dra, a-hed bihan dra, war 'n hed un dra bennak, pare, war-dost da, tost-da-vat, kichenik, prestik, bordik, war vordik, peuzvat, sa, e-ser, war-dro, pe dost, pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, pe kalz ne fell, ur … bennak, tost pe dost, burzhud, an eil dre egile, an eil dre eben, an eil da gas egile, kement ha skeiñ damdost ; *geschätzter Wert,* gwerzh prizadurel g. ; *etwas richtig schätzen,* prizout udb diouzh ma talvez, istimañ udb d'ar just (Gregor), prizout udb evel ma'z eo dleet, prizout udb reizh, skeiñ eeun, skeiñ mat ; *deine Arbeit schätze ich auf fünfhundert Euro,* da bemp kant euro e prizan da labour ; *sein Acker wurde auf 2000 Euro geschätzt,* lakaet e oa bet 2000 euro war e bark ; *der Wert dieses Gemäldes lässt sich nur schwer schätzen,* diaes a-walc'h da zewerzhañ eo an daolenn-se, diaes a-walc'h da brizañ eo an daolenn-se ; *einen Schaden schätzen,* prizout (prizañ, priziañ, prizachañ) an droug graet, prizañ ar freuz ; *auf wie viel schätzst du dieses Haus ?* pegement e prizachez an ti-mañ ? ; *wie hoch schätzen Sie es ?* pegement e lakafec'h war an dra-se ? pegement e koust an dra-se d'ho soñj ? pegement e koust an dra-se, c'hwistim ? pegement e prizachit an dra-se ? pegement e istimit an dra-se ? ; *wie alt schätzen Sie ihn ?* pe oad eo a gav deoc'h ? pe oad eo, c'hwistim ? ; *ich schätze, dass ...,* me gav din e ..., me a ra va c'hont e ... ; *ein Grundstück schätzen,* dewerzhañ un dachenn, istimañ un dachenn, feuriañ un domani, lakaat ur priz d'un domani ; *die Preise schätzen,* dewerzhañ ar varc'hadourezh, feuriañ ar varc'hadourezh / lakaat (ober) ur priz d'ar varc'hadourezh (Gregor) ; *ein Haus abschätzen,* dewerzhañ un ti, istimañ un ti, feuriañ un ti, lakaat (ober) ur priz d'un ti ; *etwas zu hoch schätzen,* dreistprizañ udb, dreistprizout udb, dreistprizachañ udb, dreistdewerzhañ udb, rebriziañ udb, prizachañ udb ouzhpenn ar pezh a dalvez ; *etwas zu niedrig schätzen, etwas unterschätzen,* isprizout udb, ispriziañ udb, istalvezout udb.

2. kavout mat, doujañ, dougen doujañs da, dougen bri da, istimañ, istim, prizañ, priziañ, kaout istim evit, ober stad eus, derc'hel stad eus ; *jemanden hoch schätzen,* kaout un istim vras evit u.b., kaout doujañs evit u.b., derc'hel stad vras eus u.b., ober stad vras eus u.b., derc'hel stad vras ag u.b., uhelbriziañ u.b., priziañ kenañ u.b., uhelbrizout u.b., prizout kenañ u.b., prizañ uhel u.b., bezañ u.b. deuet dreist gant an-unan ; *alle schätzten ihn,* deuet mat e oa gant an holl ; *er wurde von allen geachtet und geschätzt,* deuet dreist e oa gant an holl, priziet dreist e oa gant an holl ; *er wird höher geschätzt als die anderen,* prizet eo war ar re all, kontañ a ra muioc'h eget ar re all ; *etwas gering schätzen,* ober ruz war udb, na zelc'her (na ober) stad ebet eus udb, ober nebeut a stad eus udb, ober dismegañs war udb, dismegañsiñ udb, dismegañ udb, dispriziañ udb, disprizout udb, ober fae war (ouzh, eus) udb, ober goap eus udb ; *jemanden gering schätzen,* ober nebeut a stad eus u.b., na ober (na zelc'her) stad eus u.b., na zerc'hel stad ag u.b., na zerc'hel kont eus u.b., na zerc'hel kont a u.b., dismegañsiñ u.b., disprizañ u.b., disprizout u.b., ober dismegañs war u.b., kaout dismegañs evit (ouzh) u.b., bezañ lorc'hus ouzh u.b., ober fae war (eus, ouzh) u.b., faeañ u.b. ; *ich schätze ihn,* bri a zougan dezhañ, istimañ a ran anezhañ, e istimañ a ran ; *er schätzt unsere Gesellschaft nicht,* ne briz ket dont ganeomp, n'eo ket troet d'ober kavandenn ganeomp ; *ich schätze seine Gesellschaft sehr,* kavout a ran kevannezus bezañ gantañ, kavout a ran bourrus e gavandenn, un ebat eo evidon kaout darempred gantañ, ebat eo din bezañ gantañ, plijadur am bez o vezañ gantañ, bourrañ a ran o vezañ gantañ ; *sich glücklich schätzen,* kavout mat (kavout ebat) e zoare, kavout d'an-unan bezañ eürus, kavout n'eo ket fall d'an-unan ; *etwas zu schätzen wissen,* gouzout a-walc'h pegen talvoudus eo udb, prizañ udb diouzh ma talvez, priziañ udb diouzh ma talvez, istimañ udb d'ar just (Gregor), anavezout mat talvoudegezh udb, prizout udb evel ma'z eo dleet (evel ma faot, evel a faot) ; *er weiß die Gesellschaft von Menschen zu schätzen,* bourrañ a ra gant ar re all, en em blijout a ra gant an dud ; *er weiß guten Wein zu schätzen,* ober a ra stad ouzh ar gwin mat, blizidik eo war ar gwin, paotr ar gwin mat eo ; *ich weiß, gutes Essen zu schätzen, ich weiß, die Tafelfreuden zu schätzen,* plijout a ra din ober chervad.

anv-gwan verb II : **geschätzt** *ein geschätzter Gelehrter,* ur gouizieg istimet (prizet, enoret, brudet) g. ; *ein geschätzter Dachdecker,* un toer kalz goulenn dezhañ g. ; *er wird von allen hoch geschätzt,* deuet dreist eo gant an holl ; [kenw.] *Ihr geschätztes Schreiben,* ho lizher enorus g. ; *grob geschätzt,* well-wazh, an eil da gas egile, an eil dre egile, pe-seik, kement ha skeiñ damdost.

schätzenswert ag. **/ schätzenswürdig** ag. : dellezek a azaouez.

Schätzer g. (-s,-) : **1.** istimour g., prizachour g., prizer g. [*liester* prizerien], feuraer g., taoser g. ; **2.** [mat.] prizer g. [*liester* prizerioù].

Schätzerin b. (-,-nen) : istimourez b., prizachourez b., feuraerez b., prizerez b.

Schätzesammler g. (-s,-) : teñzoriataer g.

Schätzfunktion b. (-,-en) : [mat.] prizer g. [*liester* prizerioù].

Schatzgräber g. (-s,-) : klasker teñzorioù g.

Schatzgräberin b. (-,-nen) : klaskerez teñzorioù b.

Schatzkammer b. (-,-n) : kambr an teñzor b., teñzor Stad g., teñzoriezh b., teñzorerezh b., teñzordi g., kambr greñv b.

Schatzkanzler g. (-s,-) : ministr e karg eus an arc'hant e Breizh-Veur g., ministr ar Yalc'h g., maodiern ar Yalc'h g., ministr an arc'hant g.

Schatzkasten g. (-s,-kästen) : kasedig g., koufr-kreñv g.

Schatzmeister g. (-s,-) : teñzorier g., evezhiad an teñzor g., arc'hantour g., arc'hanter g., resever g.

Schatzmeisterin b. (-,-nen) : teñzorierez b., evezhiadez an teñzor b., arc'hantourez b., arc'hanterez b., reseverez b.

Schatzschein g. (-s,-e) : madenn an Teñzor b.

Schätzstatistik b. (-,-en) : [mat.] prizer g. [*liester* prizerioù].

Schätzung b. (-,-en) : **1.** feuriañ g., feuriadur g., prizidigezh b., priziadur g., prizadur g., prizerezh g., istimadur g., istim b., istimadenn b., prizach g., prizachadenn b., prizacherezh g., dewerzhañ g., dewerhadur g. ; *zu hohe Schätzung, Überschätzung,* dreistpriziadur g., dreistpriziañ g., dreistdewerzhañ g., dreistdewerzhadur g. ; *Unterschätzung,* ispriziañ g., isdewerzhañ g., isdewerzhadur g. ; *bei vorsichtiger*

Schätzung, nach vorsichtigen Schätzungen, d'an nebeutañ, d'an taol izelañ, bepred, da vihanañ, d'ar bihanañ ; *die Wertschätzung,* ar feuriañ, ar feuriadur g., an istimadur g., ar prizadur g. ; **2.** brasjedadenn b., brasjedadur g., nesadur g., nesadenn b., kont tost da vat b., priz a-vras g., kont nesaet b., rakbudjed damresis g., hogoster g. ; **3.** bri g., azaouez g., istim b. ; *er erfreut sich allgemeiner Schätzung,* istimet e vez gant an holl, deuet mat eo gant an holl.

schätzungsweise Adv. : a-vuch, d'ar much, hep sellet pizh, dre daol-lagad, dre vuchañ, diouzh ar jed, mui pe vihanoc'h, mui pe vui, muioc'h pe vui, mui pe nebeutoc'h, muioc'h pe nebeutoc'h, tamm-pe-damm, kalz pe nebeut, well-wazh, pe-seik, kement ha skeiñ damdost, tost, tostik, arnesadek, damdost, kazi, kazimant, a-rez da, lod a, tamm-pe-damm, hogos, hogozik, war-bouez nebeut, war-bouez nebeut a dra, war-nes nebeut a dra, war nebeut a dra, war un nebeud, war vetek nebeut, war-hed nebeut, war-vete nebeut, war-nes nebeut, war nemeur a dra, a-hed bihan dra, war 'n hed un dra bennak, pare, war-dost da, tost-da-vat, kichenik, prestik, bordik, war vordik, peuzvat, sa, e-ser, war-dro, pe dost, pe dostik, pe war-dro, pe evel-se, pe kalz ne fell, ur … bennak, tost pe dost, burzhud, an eil dre egile, an eil dre eben, an eil da gas egile, kement ha skeiñ damdost ; *er ist schätzungsweise vierzig,* me a ra va c'hont ez eo daou-ugent vloaz, daou-ugent vloaz eo diwar welet (da welet, din da welet, diwar ur gwel, diouzh e welet, evit ur gwel, diouzh ar jed), un daou-ugent vloaz bennak en deus da welet, un daou-ugent vloaz den bennak a zo anezhañ.

Schätzungswert g. (-s,-e) : talvoudegezh istimet b., gwerzh prizadurel g.

Schatzwechsel g. (-s,-) : [arc'hant.] madenn an Teñzor b.

Schätzwert g. (-s,-e) : talvoudegezh istimet b., gwerzh prizadurel g.

Schau b. (-,-en) : **1.** diskouez g. ; *zur Schau stehen,* bezañ war wel, bezañ a-wel, bezañ a-wel-kaer, bezañ war ziskouez, bezañ o tiskouez ; *etwas zur Schau stellen*, diskouez udb, diskouezadegañ udb, lakaat udb war wel, lakaat udb a-wel, lakaat udb a-wel-kaer, lakaat udb war ziskouez, gwereañ udb, lakaat udb e diskouez, dispakañ udb, lakaat udb e gwel, staliañ udb, ober udb evit ar gwel, ober udb evit an diavaez ; *seine unbedeckten Genitalien schamlos zur Schau stellen,* dispakañ e stal ; *mit schamlos zur Schau gestellten unbedeckten Genitalien,* dispak e stal gantañ ; *der Delinquent wurde auf das Schafott gebracht, wo er zur Schau gestellt wurde,* lakaet e voe an torfedour e diskouez war ar chafod ; *etwas demonstrativ zur Schau tragen,* ober distalac'h, diskouez udb d'an holl kement ha paboriñ, ober staliaj ag udb, ober stal eus udb, pompadiñ gant udb, ober lorc'haj gant udb, ober lorc'hajoù gant udb, tennañ lorc'h gant udb, fougeal gant udb, en em fougeal gant udb, ober pompadoù gant udb (Gregor), ober udb evit ar gwel.

2. abadenn b., arvest g. ; *Ton- und Lichtschau,* abadenn tan ha kurun b., abadenn son ha gouloù b. ; P. *eine Schau abziehen,* bragal, brageiñ, pauniñ, inkaneañ, rodal, rodal e revr, torodelliñ ; *er zieht eine Schau ab,* emañ oc'h ober tron, kankalat (fougasiñ, brabañsal, paboriñ, tonal) a ra, emañ o poufal, emañ oc'h ober e babor, emañ o c'hoari e baotr, emañ o klask bamañ an dud, emañ oc'h ober e gañfard ; *sich zur Schau stellen,* pompadiñ dindan selloù an holl, ober pompad, ober lorc'hajoù, bezañ digoroù gant an-unan, rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ stroñs gant an-unan frankik, ruflañ avel ha moged, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan ; *er tut es nur zur Schau !* ober a ra dra-se kement ha paboriñ ! ; P. *das ist 'ne Schau,* dreist eo, dispar eo, n'emañ ket ar sifern gant an dra-se, se 'vat a zo ur marvailh, en e barfeted emañ ; *jemandem die Schau stehlen,* teurel skeud war u.b., teurel disheol war u.b., en em lakaat a-dreuz gouloù u.b., en em lakaat e gouloù u.b., mont e gouloù u.b.

3. enselladenn b., gweladeg b., moustr g., gwel g., gweloù ls. ; *Heerschau,* gweladeg b., moustr g., gwel g., gweloù ls. ; *eine Schau vornehmen,* ober moustr (ur weladeg, un enselladenn), ober gwel, ober gweloù.

4. [merdead.] *die Flagge in Schau wehen lassen,* [arhent argoll] skoulmañ ar banniel, lakaat ar banniel a-zivilh.

5. diskouezadeg b. ; *Blumenschau,* diskouezadeg vleunioù b. ; *Flugschau,* nijadeg b.

6. [relij.] *seligmachende Schau,* gwel gwenvedikaus g., gwel kevrinek g.

Schaub g. (-s, Schäube) : torch kolo g., torchad kolo g., torch plouz g., torchad plouz g., boutell golo b., boutell blouz b., tortell golo b., tortellenn golo b., tortell blouz b., tortellenn blouz b., plouz-keit str.

Schaubild n. (-s,-er) : **1.** damskeudenn b., damdresadenn b. ; **2.** diervad g., diagramm g.

Schaubrot n. (-s,-e) : [relij.] bara an aberzh g., bara ar c'hinnig g.

Schaubude b. (-,-n) : stal foar b.

Schaubühne b. (-,-n) : **1.** c'hoariva g., leurenn b. ; **2.** [dre skeud.] *die politische Schaubühne,* lisoù ar politikerezh ls., metou ar bolitikourien g., bed ar bolitikourien g.

Schauder g. (-s,-) : kridienn b., kridienn yen b., krenienn b., barr-krenañ g., glizhenn b., c'hwezenn-yen b., daskren g., skrijadenn b., skrij g., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., hirisenn, hirisadenn b., jouadenn b., kaouad hiris b., braouac'h g., orrol g., trid g. ; *ein Schauder ergreift (überläuft, erfasst, durchrieselt) mich,* ober a ran ur skrijadenn, ur gridienn aon a spin va ene, treantet eo va c'halon gant ar spont / treantet eo va c'halon gant an aon (Gregor), ur gridienn a hej ac'hanon, ur gridienn yen a zo warnon, ur gridienn yen a sav warnon, ur gridienn yen a grog e pep lec'h dre va gwazhied, ur gridienn va hej penn-kil-ha-troad, tremen a ra an Ankoù dreiston, mont a ra an Ankoù dreist din, tremen a ra an Ankoù drezon, tremen a ra an Ankoù dre va chouk, ur gridienn a red a-hed (hed, dre hed) va livenn-gein, santout a ran ur gridienn o redek dre va c'horf, deuet ez eus ur c'hwezenn-yen dreiston (ennon, warnon, drezon), ur c'hwezenn-yen a red a-hed (hed, dre hed) va c'hroc'hen, santout a ran ar spont o tremen dre va izili, deuet ez eus un aezhenn yen warnon, ur c'hlizhenn a zeu warnon ; *mich ergreift (überläuft, erfasst, durchrieselt) ein Schauder, wenn ich nur daran denke,* mont a ra ur sklas drezon mann nemet soñjal, sklasañ a ra va gwad ennon ken tra nemet soñjal e kement-se, me a vez skrij ganin ken tra nemet soñjal e kement-se ; *Schauder erregen,* reiñ kridiennoù d'u.b., lakaat da gridiennañ (da skrijañ, da euzhiñ), reiñ skrij (euzhadennoù) d'u.b.

schaudererregend ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, skrijus-groñs, hirisus, orrupl, orrol, orrolus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estonus, estlamm, estlammus, daskrenus, digernez, digounnar.

Schaudergeschichte b. (-,-n) : kontadenn spontus b.

schauderhaft ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, skrijus-groñs, hirisus, orrupl, orrol, orrolus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, daskrenus, digernez, digounnar.

Schauderhaftigkeit b. (-) : euzh g., skrij g., euzhusted b., divlasted b., divlaster g.

schaudern V.gw. (hat geschaudert) : kridiennañ, braouac'hiñ, daskrenañ, freneziañ, hirisiñ, skrijañ, ober ur skrijadenn, kaout kridienn ; *vor Kälte schaudern,* daskrenañ gant ar yen ez eo, simudiñ, kridiennañ (krenañ, bezañ kropet, bezañ morzet, bezañ sonnet, bezañ nodet, bezañ seizet, bezañ pistiget, bezañ chugudet, bezañ ridet, bezañ frimet) gant ar riv, grisiañ gant ar riv, chugudiñ gant ar yenien, skrijañ diwar anoued, skrijañ gant

ar riv, tortañ gant ar riv, krugañ gant ar riv ; *vor Ekel schaudern,* hichal, hichal gant an hiris ; *vor Furcht schaudern,* skrijañ gant an aon ; *vor Entsetzen schaudern,* skrijañ, hirisiñ ; *allein der Gedanke daran lässt mich schaudern,* mont a ra ur sklas drezon mann nemet soñjal, me a vez skrij ganin ken tra nemet soñjal e kement-se.
V.dibers. (hat geschaudert) : *mich schaudert bei dem Gedanken, dass ...,* skrijañ (euzhiñ) a ran o soñjal e ... ; *mich schaudert bei diesem Gedanken,* me a vez skrij ganin soñjal e kement-se ; *mich schaudert, wenn ich nur daran denke,* mont a ra ur sklas drezon mann nemet soñjal, sklasañ a ra va gwad ennon ken tra nemet soñjal e kement-se, me a vez skrij ganin ken tra nemet soñjal e kement-se.
Schaudern n. (-s) : kridienn b., skrijadenn b., skrij g., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., hirisenn b., hirisadenn b., jouadenn b., orrol b., daskren g. ; *das Schaudern packt ihn,* krenañ a ra penn ha troad (gant e holl izili, evel ur barr delioù), ur gridienn a hej anezhañ penn-kil-ha-troad, ur gridienn en hej penn-kil-ha-troad, ur gridienn a red a-hed e livenn-gein, ober a ra ur skrijadenn dre e holl izili ; *er blickt mit Schaudern hinab,* ur skrijadenn a dremen drezañ o welet an islonk (an torr-gouzoug) dindanañ.
schaudernd ag. : **1.** kridiennus, tridus, skrijus ; **2.** o kridiennañ.
schaudervoll ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, skrijus-groñs, orrupl, orrol, orrolus, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, daskrenus, digernez.
Schaudinn-Krankheit b. (-) : [mezeg.] naplez g., sifiliz b., livant sifilitek g.
schauen V.gw. (hat geschaut) : sellet ; *rückwärts schauen,* sellet dreist penn e skoaz, ober ur sell war-dreñv ; *schau hinter dich !* taol ur sell war da lerc'h ! ; *auf etwas schauen,* bezañ e zaoulagad o parañ war udb ; *aufs Meer schauen,* sellet ouzh ar mor ; *in die Ferne schauen, in die weite Ferne schauen,* sellet a-lark ; *zum Fenster hinausschauen,* sellet dre ar prenestr ; *jemandem ins Auge schauen, jemandem in die Augen schauen,* sellet a-benn ouzh u.b., sellet a-dal ouzh u.b., reiñ penn d'u.b., sellet eeun ouzh u.b., sellet eeun ouzh dremm u.b., sellet ouzh u.b. e-kreiz e zaoulagad, sellet ouzh u.b. etre e zaoulagad (Gregor), bezañ e barv u.b., sellet a-bik e daoulagad u.b., sellet pizh ouzh u.b. ; *er konnte keinem in die Augen schauen,* ne oa evit reiñ penn da gristen ebet ; *durch das Schlüsselloch schauen,* sellet dre doull an alc'hwez, lakaat e fri e toull an alc'hwez ; *in die Zukunft schauen,* sellet war-zu an dazont, rakwelet petra 'zo en hent dirak an-unan (petra 'zo da zont d'an-unan), klask gouzout ar pezh e teuio an-unan da vezañ (ar pezh a c'hoarvezo, ar pezh a zo ouzh e c'hortoz) ; *weder links noch rechts schauen,* mont war-eeun d'an-unan ; *auf jemanden schauen,* ober diouzh u.b., kemer u.b. da skouer, ober diouzh skouer u.b., kemer skouer diouzh (war) u.b., kemer pleg diwar u.b., kemer urzh war u.b. ; *Gott schaut ins Herz,* furchal a ra Doue ar c'halonoù, furchal a ra Doue e goueled ar c'halonoù ; *im Geiste schauen,* faltaziañ, ijinañ, diouganañ ; *er schaut traurig drein,* un neuz glac'haret en deus ; *ihm schaut der Schelm aus den Augen,* daoulagad abil a zo en e benn, daoulagad lampon a zo en e benn, daoulagad ul lampon a zo en e benn, ar stumm a zo war e zremm da vezañ un hailhon, parañ a ra splann e hailhonerezh en e zaoulagad, gwelet e vez warnañ ez eo un hailhon, brasañ hailhon a zebr bara eo hennezh, n'eus nemet korvigell en e gorf ; *dabei schaut nichts heraus,* n'eus gounid ebet da dennañ eus kement-se, ne vo gounid ebet gant kement-se, n'eus gounid ebet da ober eus kement-se, evit kelo pezh a dalv, evit ar pezh ma'z eo, ne c'hounezfe ket an den gwerzh e boan gant an dra-se ; *schauen Sie mal !* sellit 'ta ! ; *schau mal an ! schau, schau !* sell 'ta ! sell 'ta piv ! ac'hanta ! dal 'ta ! Vertuz ! ; *schau mal die Tussi !* degoch ar voazenn jeun !
Schauen n. (-s) : gwel g., gweled g., gweladur g., gweladurezh b., gwelerezh g., gweledigezh b.
Schauer[1] g. (-s,-) : **1.** kridienn b., kridienn yen b., krenienn b., glizhenn b., c'hwezenn-yen b., daskren g., skrijadenn b., skrij g., barr-krenañ g., euzhadenn b., frenezi b., hiris g., hirisenn, hirisadenn, jouadenn b., kaouad hiris b. ; *ein freudiger Schauer durchrieselte ihn,* tridal a reas gant al levenez, tridal a reas e galon hag e gorf gant ar joa, tridal a reas e galon gant al levenez, santout a reas ar joa o redek dre e holl wazhied ; *ein Schauer schüttelte ihn, ein Schauer überlief ihn, ein Schauer durchlief seinen Körper, ein Schauer lief ihm über den Rücken,* ober a reas ur skrijadenn, ur gridienn a hejas anezhañ penn-kil-ha-troad, ur gridienn en hejas penn-kil-ha-troad, ur gridienn a redas a-hed e livenn-gein, ur gridienn aon a spinas e ene, deuet e oa un aezhenn yen warnañ, deuet e oa ur gridienn yen warnañ, ur gridienn yen a grogas e pep lec'h dre e wazhied, ur gridienn yen a savas warnañ, tremen a reas an Ankoù drezañ, mont a reas an Ankoù dreist dezhañ, tremen a ra an Ankoù dreistañ, tremen a reas an Ankoù dre e chouk, ober a reas ur skrijadenn dre e holl izili ; *Fieberschauer,* frenezi b., kridienn an derzhienn b.
2. *Regenschauer,* rec'hin glav g., gwalc'hadenn b., barrad-glav g., barr-glav g., kaouad c'hlav b., kaouad glav g., bodad glav g., rizennad c'hlav b., strañsad-glav g., pilad-glav g., pilad-dour g., striflad g., strinkad-glav g., skourrad-glav g., taolad dour g., torrad-glav g., barr-dour g., pil-dour g., dour-bil g., glav puilh g., bouilhard g., struilh-dour g., struilhad-dour g., glav beuz g., glav dour-bil g., glav-pil g., bouilhad glav g., P. soubenn chas b. ; *der Regenschauer bricht aus,* pokañ a ra ar glav ; *ein kurzer Regenschauer,* ur banne glav g., ur walc'hadenn b., ur rizennadig c'hlav b., ur skilvarr g. ; *vereinzelte Regenschauer,* **a)** glav bep a lec'h g. ; **b)** glav bep a amzer g. ; *der Regenschauer, den wir heute abbekommen haben,* ar barrad glav en deus graet feteiz ; *warten wir ab, bis der Schauer vorbei ist,* gortozomp lost ar barr, gedomp ar glav da devel, gortozomp ar glav da devel, gortozomp ma tavo ar glav, gortozomp ac'hanen ma tavo ar glav, gortozomp ken a davo ar glav, gortozomp ken na davo ar glav, gortozomp ken na raio ket glav ken ; *Hagelschauer,* kaouad kazarc'h b./g., bouilhard kazarc'h g., barrad kazarc'h g., strañsad kazarc'h g., stokad kazarc'h g., barr-grizilh g., bodad grizilh g. ; *Märzschauer,* kaouadoù miz Meurzh ls., skouflad ar goukoug g., morzholioù miz Meurzh ls., kontelloù miz Meurzh lies [*miz Meurzh gant e vorzholioù a zo ken gwazh hag an Ankoù, miz Meurzh gant e vorzholioù a lazh al leueoù en o mammoù, Meurzh gant e gontelloù a gign ar saout hag al leueoù*].
3. glaouiadennad b. ; *einen kleinen Schauer machen*, ober ur c'hlaouiadennad, ober un tammig tan.
4. [stered., fizik] feskenn b. ; *Teilchenschauer,* feskenn rannigoù b. ; *Luftschauer,* feskenn atmosferek b. ; *kosmischer Schauer,* feskenn gosmek b.
Schauer[2] g. (-s,-) : arvester g., arvestiad g., seller g.
Schauer[3] g./n. (-s,-) : [tisav.] goudorenn b.
Schauer[4] g. (-s,-) : *sellit ouzh* ***Schauermann***.
Schauerdrama n. (-s,-drama) : pezh-c'hoari du g., pezh-c'hoari da spontañ an dud g.
Schauergeschichte b. (-,-n) : koñchoù born ls., koñchennoù born ls., kaozioù gwrac'hed kozh ls., flugaj g., fidorienn b., kontoù pikous ls., siklezonoù ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., flugez str., flugezenn b., pifoù ls., krakoù ls., bidennoù ls., bitrakoù ls., koñchoù ls., koñchennoù ls., sotonioù ls., diotaj g., dibennaj g., rambre g.
Schauerkerze b. (-,-n) : [brizhkredenn] goulaouenn goar da wareziñ ouzh ar wallamzer b.
Schauerklapperschlange b. (-,-n) : [loen.] naer-ouroulerez b. ; *Schwanz der Schauerklapperschlange,* ourouler g.

schauerlich ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, skrijus-groñs, orrupl, orrol, orrolus, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, kañvaouus, daskrenus, digounnar ; *das schauerliche Heulen der Eule,* hopadennoù kañvaouus ar gaouenn ls. ; *das war schauerlich !* ur skrij e oa !

Schauermann g. (-s,-leute) : simiad g. [*liester* simidi], douger g., portezer g., karger g., dibouller g., difarder g., choukataer g.

Schauermärchen ls. : koñchoù born ls., koñchennoù born ls., kaozioù gwrac'hed kozh ls., koñchoù gwrac'h kozh ls., fidoriennoù ls., flugaj g., kontoù pikous ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., siklezonoù ls., flugez str., flugezenn b., pifoù ls., krakoù ls., bidennoù ls., bitrakoù ls., koñchoù ls., koñchennoù ls., sotonioù ls., diotaj g., dibennaj g., rambre g.

schauern V.gw. (hat geschauert) : **1.** kridiennañ, daskrenañ, freneziañ, hirisiñ, kaout kridienn ; *vor Frost schauern,* daskrenañ gant ar yen ez eo, simudiñ, kridiennañ gant ar riv, grisiañ gant ar riv, chugudiñ gant ar yenien, bezañ kropet (morzet, sonnet, nodet, seizet, kruget, pistiget, frimet, chugudet, ridet) gant ar riv, tortañ gant ar riv, krugañ gant ar riv, krenañ gant ar riv, kaout paourentez, skrijañ diwar anoued, krenañ gant an anoued ; **2.** *vor Entzücken schauern,* tridal gant al levenez ; *vor Wonne schauern,* skrijañ gant ar blijadur ; **3.** [rannyezh.] ober glav puilh, barraouiñ, barradiñ.

schauernd ag. : **1.** kridiennus, tridus, skrijus ; **2.** o kridiennañ.

Schauerroman g. (-s,-e) : romant du g., romant da spontañ al lenner g.

schauervoll ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, skrijus-groñs, orrupl, orrol, orrolus, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, estonus, daskrenus.

Schaufechter g. (-s,-) : klezeiataer g., klezead g., klezeour g.

Schaufel b. (-,-n) : **1.** pal b. [*liester* palioù, pili], palikell b., paliked b., spanell b., palisenn b., sklisenn b. ; *kleine Schaufel,* palig b. [liester paligoù] ; *Schaufel mit Rändern an beiden Seiten des Blattes, Randschaufel,* rañbal b. ; *Schaufel mit bogenförmig gekrümmtem Blatt,* pal-dol b. ; *eine Schaufel voll,* ur balad b., palikedad b. ; *eine Schaufel Kohle,* ur balad (ur balikedad) c'hlaou b. ; *Kohlenschaufel,* pal-c'hlaou b., paliked b. ; *Müllschaufel,* paliked lastez b. ; *Backschaufel,* iforn g. [*liester* ifornioù], enforn g. [*liester* enfornioù], pal-iforn b. [*liester* palioù-iforn, pili-iforn], pal-forn b. [*liester* palioù-forn, pili-forn] ; *Glutschaufel, Feuerschaufel, Kaminschaufel,* pal-dan b. [*liester* palioù-tan, pili-tan], palikez b., paliked b. ; *Worfelschaufel,* pal-wentañ b. [*liester* pili-gwentañ] ; [dre skeud.] *die Schaufel in die Hand nehmen,* stagañ gant al labour, mont e penn eus al labour, en em stagañ da labourat, mont dezhi, stagañ ganti, kregiñ e-barzh, kregiñ el labour, kregiñ gant al labour, kregiñ enni.

2. [tekn.] pal b. [*liester* palioù, pili], elvenn b. [*liester* elvennoù, elvoù, elvad], askell b. [*liester* askelloù], pal-rod b., loa-zour b. ; *Schaufel eines Mühlrades,* pal ur rod vilin b., elvenn ur rod vilin b., pal-vilin b., askell ur rod vilin b., loa un tourlant b.

3. [elan, demm] brankoù palvezek lies, kerniel palvezek ls.

4. [roeñv] palisenn b., palmez g., palvezenn b., pal [*liester* palioù, pili] b.

Schaufelbagger g. (-s,-) : **1.** pal vekanikel b., palerez b., palataerez b., kleuzer g., kevierez b., traktor-pal g. ; **2.** drag gant bailhoù g., ravanell gant bailhoù b., trech gant bailhoù g.

schaufelbar ag. : palatadus.

Schaufelblatt n. (-s,-blätter) : skouarn ar bal b., plakenn houarn ar bal b.

schaufelförmig ag. : a-stumm gant ur spanell, stummet evel ur spanell, e doare ur spanell, e doare spanelloù, a-zoare gant ur spanell, a-zoare gant spanelloù, a-seurt gant ur spanell, a-seurt gant spanelloù, palvezek.

Schaufelfußkröte b. (-,-n) : [loen.] randouseg g. [*liester* randouseged].

Schaufelgeweih n. (-s,-e) : [elan, demm] brankoù palvezek lies, kerniel palvezek ls.

Schaufelhirsch g. (-es,-e) : [loen.] demm g. [*liester* demmed].

Schaufelhut g. (-s,-hüte) : tog-daougorn g., tog daougornek g.

schaufelig ag. : ... gant spanelloù, ... gant palioù, ... gant elvennoù, elvennek.

Schaufelkröte b. (-,-n) : [loen.] randouseg g. [*liester* randouseged].

Schaufellader g. (-s,-) : [tekn.] kleuzer g. [*liester* kleuzerioù], kevierez b., palerez b., palataerez b., pal vekanikel b., traktor-pal g.

schaufeln V.k.e. (hat geschaufelt) : **1.** palata ; *Schnee (weg)schaufeln,* karzhañ erc'h gant ur bal, skarzhañ erc'h gant ur bal ; *ein Grab schaufeln,* toullañ ur bez ; *er sucht den richtigen Ort, um sich dort sein eigenes Grab zu schaufeln,* emañ o klask an ardremez eus al lec'h ma toullo e vez ; **2.** [dre skeud.] *sein eigenes Grab schaufeln,* klask e varv, en em antell e-unan, bezañ enebour da vab e dad, ober e valapa, lakaat e zorn en e zisheol, lakaat e zorn en e c'houloù, en em ziharpañ, toullañ dindan an-unan, ober goap ouzh e lazioù, ober d'an-unan (*dezhañ e-unan, dezhi hec'h-unan h.a.*) ar gwashañ taol, gweañ e gordenn, nezañ e gordenn, distreiñ an dour diwar e brad, mont war e blankenn lardet, kas e garr el lagenn, noazout ouzh an-unan, ober noaz (gaou) ouzh an-unan, freuzañ e stal, peurfreuzañ e stal, kas e blouz da ludu, kaoc'hañ e stal, kas ar stal d'an dour, kas e stal e skuilh hag e ber, foeltrañ e stal, en em lakaat war an teil, en em lakaat war ar sec'h, kas e stal da stalig hag e stalig da netra.

Schaufeln n. (-s) : palataerezh g., palata g.

Schaufelrad n. (-s,-räder) : **1.** rod-pal b., tourlant loaioù g. ; **2.** rod dizourañ b.

Schaufelstich g. (-s,-e) : paladenn b.

schaufelweise Adv. : a-baladoù.

Schaufelzahn g. (-s,-zähne) : [loen.] rakdant g., dant a-raok g.

Schaufenster n. (-s,-) : rakstal b., prenestr-diskouez g., prenestr-stal g.

Schaufensterauslage b. (-,-n) : staliad b.

Schaufensterbummel g. (-s) : tro-vale e kêr evit lipat stalioù b., baleadenn e kêr evit genaouegiñ ouzh ar stalioù b., pourmenadenn e kêr evit genaouegiñ ouzh ar stalioù b., staliaoua g. ; *einen Schaufensterbummel machen,* genaouegiñ ouzh ar stalioù, lipat stalioù, staliaoua, bargediñ dirak ar stalioù, staliaouiñ.

Schaufensterdekorateur g. (-s,-e) : pestaliour g.

Schaufensterfront b. (-,-en) : talbenn ur stal-werzh g., diaraog ur stal-werzh g.

Schaufenstergestalter g. (-s,-) : pestaliour g.

Schaufensterkrankheit b. (-) : [mezeg., *Claudicatio intermittens*] migerzhed g., gougammerezh spanaennek g., klofadur spanaennek g.

Schaufensterpuppe b. (-,-n) : jak g. [*liester* jaked].

Schaufler g. (-s,-) : **1.** douarer g., palataer g. ; **2.** [loen[1].] demm g. [*liester* demmed] ; **3.** [loen[2].] spanell b. [*liester* spanelled], beg-spanell g. [*liester* begoù-spanell].

schauflig ag. : *sellit ouzh* **schaufelig**.

Schaugerüst n. (-es,-e) : tribunell b., leurenn b., leurenn war dreustellioù b.

Schaugestell n. (-s,-e) : diskouezer g. [*liester* diskouezerioù].

Schauhaus n. (-es,-häuser) [*berradur evit* ***Leichenschauhaus***] : [mezeg.] marvdi g., morg g., chapel-biledoù b., chapel wenn b., chapel gañv b., chapel b.

Schaukampf g. (-s,-kämpfe) : abadenn glezeiataerezh-diskouez b., gourenadeg-diskouez b.

Schaukasten g. (-s,-kästen) : **1.** panell ditouriñ b., panell diskouez b., panell skritellañ b. ; **2.** armel-wer b.
Schauke b. (-,-n) : [merdead.] radell alej b., radell garennañ b.
Schaukel b. (-,-n) : brañsigell b., brañsell b., brañskell b., luskell b. ; *die Schaukel am Baum befestigen,* stignañ ar vrañsigell ouzh brank ar wezenn.
Schaukelbemme b. (-,-n) : [dre fent] kreunenn b., boulc'h g., seulenn b., seulgenn b.
Schaukelbrett n. (-s,-er) : brañsigell b., brañsell b., brañskell b., luskell b.
schaukeln V.gw. (hat geschaukelt / ist geschaukelt) : **1.** (hat) : *schaukeln, hin und her schaukeln,* brañsellat, brañsigellat, brañskellat, en em vrañskellat, c'hoari war ar vrañsigell, c'hoari brañskelladig, brac'hitellat ; *mit dem Stuhl schaukeln, auf den beiden hinteren Stuhlbeinen schaukeln,* brañskellat war e gador ; **2.** (hat) : *das Schiff schaukelt auf den Wellen,* brañsigellat a ra ar vag gant an houlennoù, brañskellat a ra ar vag gant an houlennoù, lusket-dilusket e vez ar vag gant ar gwagennoù, gwintañ-diwintañ a ra ar vag gant an houl, emañ ar vag o ruilhal evel ur penton, taolet ha distaolet e vez ar vag gant ar c'hommoù, neuñvennat (neuennat) a ra ar vag, hejet e vez ar vag gant ar c'hommoù, taol-distaol eo ar vag ; **3.** (ist) : storlokañ, stroñsañ, horosiñ, todorosal, mont stroñs-distroñs, stroñsañ ha distroñsañ, mont dre boull ha dre skosell, skoselliñ, draskañ, draskal ; **4.** (ist) mont treuflez, bezañ ramp, rampañ, trabidellañ, trabidellat, trantellañ, horjellañ, horellañ, treuzigellañ, charigellañ, mont a-we, mont a-gilwe, bale treuflez, bezañ laosk en e sav, mont treuz-didreuz, mont war e zaougostez, kammigellañ, gourgammañ, treuzkammañ, hatiñ, steuñviñ gant e hent.
V.k.e. (hat geschaukelt) : **1.** brañsellat, brañsigellat, brañskellat, brac'hitellat, horjellañ, lavigañ, luskañ, luskellañ ; *ein Kind schaukeln,* luskellañ ur c'hrouadur, luskañ ur c'hrouadur ; **2.** [dre skeud.] *wir werden das Kind schon schaukeln,* kavout a raimp hol lank, kavout a raimp lank forzh penaos, gouzout a ouezimp hon diluzioù, kavout a raimp ur voaien da zibunañ ar gudenn, disoc'hañ a rimp bloc'hik ganti, kavet e vo penaos ober diouti, kavet e vo ar c'hraf, kavet e vo un tu bennak d'en em zibab, kavet e vo doare pe zoare da zirouestlañ hon neud, ne chomimp ket luget da zirouestlañ hon neud, dont a ray ganimp, dont a raio ganeomp, kavout a raimp un doare bennak da dennañ hon tamm spilhenn eus ar c'hoari, ne chomo ket hol lost er vrae, kavout a raimp un dra bennak evit sachañ hon ibil, kavout a raimp penaos terriñ ode war an dra-se.
V.em. : **sich schaukeln** (hat sich (ak.) geschaukelt) : brañsellat, brañsigellat, brañskellat, en em vrañskellat.
Schaukeln n. (-s) : brañsell g., brañsellerezh g., brañselladur g., brañskellerezh g., horjellerezh g., luskellerezh g., luskell g., fiñv lusk-dilusk g., lusk-dilusk g., fiñv luskellus g.
schaukelnd ag. : horjellus, luskellus, lusk-dilusk.
Schaukelpferd n. (-s,-e) : marc'hig-brañsell g., marc'h-koad g. ; *auf dem Schaukelpferd spielen,* c'hoari marc'hig.
Schaukelpolitik b. (-) : [gwashaus] politikerezh ar vrañsigell g., loveadennoù politikel ls.
Schaukelreck n. (-s,-e) : [sport] trapez g.
Schaukelstein g. (-s,-e) : roc'h-hej b.
Schaukelstuhl g. (-s,-stühle) : kador-vrañsell b. [*liester* kadorioù-brañsell, keder-brañsell], kador-luskell b. [*liester* kadorioù-luskell, keder-luskell].
Schaukelwippe b. (-,-n) : brañsigell b., brañsell b., brañskell b., luskell b., skañvbouez g.
Schauloch n. (-s,-löcher) : [tekn.] digor g., digor kontrollañ g., foset g.
Schaulust b. (-) : kuriusted b., ranellder g., sellataerezh g.
schaulustig ag. : kurius, ranell, furedek, kivioul.
Schaulustige(r) ag.k. g./b. : bargeder g., klapez g., tarieller g., sellataer g., fri-furch a zen g., sav-e-fri a zen g., fri hir g., spered kurius a zen g., beg minaoued a blac'h b.
Schaum g. (-s, Schäume) : **1.** [liñvennoù] eonenn b., spoum g., eon g., kroz g., bervenn b., bervadenn b., chumenn b., skumenn b., fedenn b. ; *den Schaum von der Suppe abschöpfen,* tennañ an eonenn a-ziwar ar soubenn, dizeoniñ ar soubenn, dizeonenniñ ar soubenn, dieonennañ ar soubenn, dispoumañ ar soubenn, diskumenniñ ar soubenn ; *sie schöpft den Schaum von der Fleischsuppe ab,* tennañ a ra an eonenn (ar vervadenn, ar vervenn, ar c'hroz) a-ziwar ar soubenn gig ; *Wellenschaum,* eonenn an tonnoù b., spoum g., eon g., kroz an tonnoù g., laezh ar mor g., deñved ls. ; *Seifenschaum,* eon soavon g., eonenn soavon b., kroz soavon g. ; *Bierschaum,* bervenn ar bier b., bouilh ar bier g., spoum ar bier g., kroz ar bier g. ; *Rasierschaum,* kroz-barv g., kroz aotenniñ g., spoum aotenniñ g., koavon aotenniñ g. ; *Eier zu Schaum schlagen,* basañ ar gwenn-vi, trapañ ar gwenn-vi.
2. eon g., eonenn b., spoum g., babouz g., glaour g. ; *der Schaum steht ihm vor dem Mund,* an eon a zo etre e zent, eonenniñ a ra e c'henoù, klogorennañ a ra an eon war e vuzelloù.
3. *Teppichschaum,* champouenn moketenn g.
4. [danvez, tekn.] spoue g.
5. [dre skeud.] avel g., moged g., mogidell b. ; *zu Schaum werden,* steuziañ, tremen evel ur bouilh moged ; *Schaum schlagen,* brabañsal, paboriñ, ober e babor, klogoriñ, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, fougeal, ober e fouge, lorc'hañ, fougasiñ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, en em ambridañ, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù, c'hoari e gankaler, bezañ gant an-unan an ton hag ar pardon, c'hoari e aotroù, c'hoari e vestr, ober e aotrou, ober brasoni, ober e c'hrobis, bezañ c'hwezet d'an-unan, ober teil, bezañ bras (dichek, otus, uhel) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, en em gontañ, poufal, pompadiñ, ober re vras gaoliad, rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm brav en an-unan, treiñ al leue en an-unan (*e leue ennañ, he leue enni h.a.*), bezañ un tamm tro en an-unan, ober e varc'h-kaoc'h, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, ober fougeoù, c'hwezañ e skevent, reutaat e vruched, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, rodal, en em rollañ, ober pompadoù, ober pompad, ober e bompad, c'hwezañ e vruched, sevel e bigos, ober e gañfard, ober e baotr, c'hoari e baotr, bugadiñ, ober bugad, en em veuliñ, seniñ e gloc'h, brallañ e gloc'h, brallañ e gloc'h bras, seniñ e gloc'h bras, lakaat bole en e gloc'h, stagañ ur gordenn dev ouzh e gloc'h bras, seniñ e gloc'h e-unan, lakaat e gloc'h da dintal re skiltr, na gaout ezhomm kloc'her ebet evit seniñ e gloc'h, ober e vraz, skeiñ war e daboulin, c'hwezhañ en e drompilh, bragal evel ur big, ober kalz a deil gant nebeut a blouz (gant nebeut a golo), ober muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), ober muioc'h a voged eget a dan, bezañ leun a fouge hag a lorc'h, bezañ lorc'hoù en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, sachañ dour d'e foenneg, bezañ foeñvet gant an ourgouilh, bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor), foeñviñ gant an ourgouilh, c'hwezañ gant an ourgouilh, c'hwezañ gant al lorc'h ; [kr-l] *Träume sind Schäume,* hunvreoù a zo avel - dre glask pignat re uhel e kouezher re izel - ar c'hlask a zo frank, ar c'havout n'eo ket stank - kozh hunvreoù ne zisoc'hont da netra, sorc'hennoù n'int ken - c'hoantaat ha kaout n'int ket ur c'hement.
schaumartig ag. : **1.** [liñvennoù] eonennek, eonek, spoumek, spoumus, eonennus, eonus, e doare an eon, e doare ar spoum, a-zoare gant an eon, a-zoare gant ar spoum, a-seurt gant an eon,

a-seurt gant ar spoum ; **2.** [danvez, tekn.] spoueek, spouennek, spoueüs, stoubennek, e doare ar spoue, a-zoare gant ar spoue, a-seurt gant ar spoue.

Schaumbad n. (-s,-bäder) : **1.** [danvez emwalc'hiñ] spoum emwalc'hiñ g. ; **2.** [emwalc'h, mezeg.] kouronk eonek g.

schaumbedeckt ag. : goloet a eonenn, goloet a eon, goloet a spoum, goloet a groz.

Schaumbier n. (-s,-e) : bier spoumek g., bier bouilh g., bier eonek g.

Schaumblase b. (-,-n) : klogor soavon str., klogor eon str., klogor spoum str.

schäumen V.gw. (hat geschäumt) : **1.** eonenniñ, eoniñ, birviñ, spoumañ, krozañ, bouilhañ, chumenniñ, skumenniñ ; *sprudelnd schäumen,* bouilhañ ; *das Bier schäumt,* eonenniñ (birviñ, spoumañ) a ra ar bier, bouilh a zo gant ar bier ; *das Bier zum Schäumen bringen,* reiñ bouilh d'ar bier ; *dieser Wein schäumt,* bleuñv a zo war ar gwin-se ; *der Sekt schäumt,* eonenniñ a ra ar gwin-spoum, bouilhañ a ra ar gwin-strink-eon, strinkañ eon a ra ar gwin-spoum, birviñ a ra ar gwin-spoum (Gregor) ; *die Wellen schäumen,* deñved a zo war ar mor, eonenniñ a ra ar mor, laezh a zo war ar mor, gwennañ a ra ar mor, ar gazeg c'hlas a hej he moue eonennus, ar vartoloded o deus lakaet o dilhad da sec'hiñ ; *an den Klippen zerschellen und schäumen die Wellen,* ar c'herreg a dorr ar gwagennoù hag o laka da eoniñ, kreviñ a ra an taolioù-mor war ar reier en ur eoniñ ; **2.** *vor Wut schäumen,* birviñ gant ar gounnar, lammat gant ar gounnar, difronkañ ; *er schäumt vor Wut,* an eonenn a ya eus e c'henoù kement a lamm gant ar gounnar, eonenniñ a ra e c'henoù gant ar gounnar, kement a fulor a zo ennañ ma ne ra ken nemet babouzañ, an eon a zo etre e zent gant ar fioun a zo ennañ, fuc'hañ a ra ken a eonenn e c'henoù, fuc'hañ a ra gant ar vuanegezh, gant ar fulor a zo ennañ e klogorenn (e klogor) an eon war e vuzelloù.

schäumend ag. : eonennek, eonek, spoumek, spoumus, eonennus, eonus, bouilh ; *das Schiff hinterließ ein schäumendes weißes Kielwasser,* al lestr a leze a-dreñv e roudenn wenn o virviñ ; *sehr hohe Wellen mit schäumenden Kämmen,* tonnoù uhel-tre gant kribennoù plumachennek ls.

Schaumfestiger g. (-s,-) : spoum stabilaat g., spoum startaat g., lakenn vlev b.

Schaumfeuerlöscher g. (-s,-) : tanlazher erc'h karbonek g., mouger-tan erc'h karbonek g.

Schaumgebäck n. (-s,-e) : [kegin.] meureng g., meurengenn b.

Schaumgeborene ag.k. b. : [mojenn.] *die Schaumgeborene,* Afrodit Anadiomen b., Gwener Anadiomen b.

Schaumgold n. (-s) : falsvravigoù ls., alaouraj g.

Schaumgummi g./n. (-s) : kaoutchoug spoueek g.

schaumig ag. : spoumus, spoumek, eonennus, eonus, eonek, eonennek ; [kegin.] *schaumige Butter, schaumig gerührte Butter,* amanenn blotaet g., amanenn eonennek g. ; *schaumige Cremespeise,* spoumenn b., skañvadell goaven b., skañvadell diennn b. ; *schaumige Beschaffenheit,* spoumegezh b.

Schaumigkeit b. (-) : spoumegezh b.

Schaumkelle b. (-,-n) : dieonennerez b., loa-sil b., friket b., friked b., friketez b., diskumouer g. ; [tr-l] *das Meer mit einer Schaumkelle leer schöpfen wollen,* kargañ dour gant ur bouteg, klask skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, klask tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, klask an doare da dreiñ an avel diwar-bouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, klask pegañ al loar, klask tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv, skeiñ e benn e-barzh ur c'hleuz.

Schaumkette b. (-,-n) : [kezeg] [kezeg] grom b./g. ; *die Schaumkette anbringen, die Schaumkette verschnallen,* gromañ ar weskenn, gromañ ur marc'h ; *Pferd mit fachgerecht verschnallter Schaumkette,* marc'h rouflet mat g., marc'h ambridet mat g., marc'h bridet mat g.

Schaumkranz g. (-es,-kränze) : [gwin, bier] chadenn b.

Schaumkraut n. (-s) : [louza.] beler-prad str.

Schaumkrone b. (-,-n) : **1.** [mor] eonenn an tonnoù b., spoum g., eon g., kroz g., laezh ar mor g., deñved ls., deñvedigoù ls. ; *die See bildet Schaumkronen, die Wellen tragen Schaumkronen,* deñved a zo war ar mor, deñvedigoù a zo war ar mor, eonenniñ a ra ar mor, laezh a zo war ar mor, gwennañ a ra ar mor, ar gazeg c'hlas a hej he moue eonennus, ar vartoloded o deus lakaet o dilhad da sec'hiñ ; **2.** [bier] spoum g., bervenn ar bier b., bouilh ar bier g., tog eon g., tog bouilh g. ; *ein Glas Bier ohne Schaumkrone,* ur banne bier sonn g., ur banne bier start g., ur banne bier yac'h g., ur werennad rez a vier b.

Schaumkuss g. (-es,-küsse) : [kegin.] penn morian g.

Schaumlöffel g. (-s,-) : dieonennerez b., loa-sil b., friket b., friked b., friketez b., diskumouer g. ; [tr-l] *das Meer mit einem Schaumlöffel leer schöpfen wollen,* kargañ dour gant ur bouteg, klask skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, klask tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, klask an doare da dreiñ an avel diwar-bouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, klask pegañ al loar, klask tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv, skeiñ e benn e-barzh ur c'hleuz.

Schaumlöschgerät n. (-s,-e) : tanlazher erc'h karbonek g., mouger-tan erc'h karbonek g.

Schaummasse b. (-) : [kegin.] *mit Schaummasse,* meuringet.

Schaumnest n. (-es,-er) : [loen.] krañch-koukoug g., tuf-koukoug g., gwennig g.

Schaumschläger g. (-s,-) : **1.** bazh-vasañ b., traper g. [*liester* traperioù], baser g. [*liester* baserioù] ; **2.** [dre skeud.] fringer g., brabañser g., pezh glorius g., boufon g., pabor g., fougaser g., balpour g., glabouser g., storloker g., fougeer g., kankaler g., toner g., kañfard g., straker g., poufer g., poc'hon g. [*liester* poc'honed], brogoier g., brogolier g., pompader g., foeñvour g., toull-ourgouilh g., toull-lorc'h g., c'hwezher g., bugader g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., kagaler g., torodell g., bern trein g., lorc'heg g., lorc'henn b., stadenn b., pompoulig g., P. sac'h-ourgouilh g., sac'h-c'hwezh g., sac'h-moged g., bod-avel g., brammsac'h g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., teileg g., bern teil g., hejer-e-doull g., fougaser brein g., koantat pabor g., kac'her polos g., kac'her kanetinier g.

Schaumschlägerei b. (-,-en) : [dre skeud.] frink g., pompadoù ls., roufl g., brabañs g., fougaserezh g., gloar b., glabouserezh g., glabous g., brabañserezh g., taol brabañserezh g., gloriusted b., lorc'hig moan g., bragerezh g., fougeerezh g., pouferezh g., poc'honerezh g., kañfarderezh g., kankal g., bugaderezh g., bugad g., c'hwezh hag avel, teilerezh g.

Schaumseife b. (-,-n) : soavon barv g.

Schaumspeise b. (-,-n) : [kegin.] skañvadell b.

Schaumstoff g. (-s) : [danvez, tekn.] spoue g., kaoutchoug spoueek g.

Schaumünze b. (-,-n) : medalenn goun b.

Schaumwein g. (-s,-e) : gwin bouilh g., gwin spoum g., gwin strink eon g., gwin klogorek g. ; *der Schaumwein perlt in den Gläsern,* bouilhañ a ra ar gwin spoum er gwerennoù, birviñ (greunenniñ, klogorenniñ) a ra ar gwin bouilh er gwerennoù.

Schaupfennig g. (-s,-e) : medalenn b.
Schauplatz g. (-es,-plätze) : **1.** leurenn b. ; **2.** [dre skeud.] lec'h g., tachenn b. ; *Kriegsschauplatz,* tachenn-vrezel b., tachenn an emgannoù b. ; *Schauplatz der Handlung,* lec'h an darvoudoù g. ; *Schauplatz des Mordes,* lec'h al lazh g. ; *die wichtigsten Schauplätze der bretonischen Geschichte,* lec'hioù meur istor Breizh ls.
Schauprozess g. (-es,-e) : justis arvest b., prosez n'eo nemet termaji g., prosez mard eo g., prosez seurtanvet g.
schaurig ag. : braouac'h, braouac'hus, spontus, spouronus, estonus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, skrijus-groñs, spontus, orrupl, orrol, orrolus, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, kañvaouus.
schaurig-schön ag. : fromus, trivlius.
Schauseite b. (-,-n) : talbenn g., tal g.
Schauspiel n. (-s,-e) : **1.** arvest g., arvestadeg b., abadenn c'hoariva b., c'hoariadenn b. ; **2.** arvest g., arvestadeg b., taolennad b. ; *zauberhaftes Schauspiel, märchenhaftes Schauspiel,* marzharvest g.
Schauspieler g. (-s,-) : **1.** c'hoarier g., aktor g., komedian g., c'hoarieller g., paotr-komedioù g., [film] dremmour g., ; *einen Schauspieler doubeln,* doublañ un dremmour ; *Schauspieler in einer Nebenrolle,* dremmour eilroll g. ; **2.** [dre skeud.] ardaouer g., andeller g., tad an ardoù b.
Schauspielerei b. (-) : **1.** micher c'hoarier b., micher aktor b., micher gomedian g. ; **2.** [dre skeud.] ardoù ls., charre g., kamambre g., kamambreoù ls., chiboudoù ls., yekoù ls., yezhoù ls., arvezioù ls., tailhoù ls., mignerezh g., asavandenn b.
Schauspielerin b. (-,-nen) : **1.** c'hoarierez b., aktorez b., komedianez b., [film] dremmourez b. ; **2.** [dre skeud.] ardaouerez b., andellerez b., mamm an ardoù b.
schauspielerisch ag. : ... c'hoarier, ... aktor, ... komedian.
Adv : evel c'hoarier, evel aktor, evel komedian.
schauspielern V.gw. (hat geschauspielert) : **1.** ober e gamm, ober an neuz ; **2.** bezañ c'hoarier, bezañ aktor, c'hoari, c'hoari pezh.
Schauspielgruppe b. (-,-n) : strollad c'hoarierien g.
Schauspielhaus n. (-es,-häuser) : c'hoariva g., c'hoaridi g. ; *das alte Schauspielhaus wurde in eine Konzerthalle umfunktionniert,* lakaet e voe ar c'hoaridi kozh en ur sal evit ar sonadegoù, lakaet e voe ar c'hoaridi kozh d'ober ur sal evit ar sonadegoù.
Schauspielkunst b. (-) : dramaouriezh b., arz ar c'hoariva g.
Schauspielschule b. (-,-n) : skol-c'hoariva b.
Schauspielschüler g. (-s,-) : danvez aktor g., danvez komedian g.
Schauspielschülerin b. (-,-nen) : danvez aktorez b., danvez komedianez b.
Schauspieltruppe b. (-,-n) : strollad c'hoarierien g.
Schauspielunterricht g. (-s) : kentelioù c'hoariva ls.
Schausteller g. (-s,-) : foaratour g., foaraour g. ; *die Schausteller,* paotred ar c'huriozíteoù ls.
Schautafel b. (-,-n) : taolenn voger b., panell diskouez b., panell skritellañ b.
Schauturm g. (-s,-türme) : gwere b.
Schauturnen n. (-s) : abadenn jiminas b., abadenn embregerezh-korf b.
Schauwerbegestalter g. (-s,-) : stalier prenester-diskouez g., pestaliour g.
Scheck[1] g. (-s,-s) : chekenn b. ; *gekreuzter (gesperrter) Scheck,* chekenn barrennet b. ; *offener Scheck,* chekenn divarrenn b. ; *uneingelöster Scheck,* **a)** chekenn chomet hep bezañ enkefiet b. ; **b)** chekenn chomet hep bezañ paeet b. ; *ungedeckter Scheck,* chekenn dibourvez (digred) b. ; *abgerechneter Scheck,* chekenn gempouezet b. ; *gesperrter Scheck,* chekenn kaelet outi b. ; *Barscheck,* chekenn a c'hall bezañ enkefiet diouzhtu b. ; *Inhaberscheck, Überbringerscheck, auf den Überbringer lautender Scheck,* chekenn e gourc'hemenn an dalc'her (e anv an neb he diskouezo) g., chekenn d'an dalc'her g., chekenn d'an douger g. ; *Restaurantscheck,* chekenn bredañ b., predchekenn b., tiket preti g. [*liester* tikiji preti], tiked pred g. [*liester* tikiji pred], tiked boued g. [*liester* tikiji boued] ; *mit Scheck bezahlen, per Scheck bezahlen,* paeañ gant ur chekenn ; *einen Scheck ausstellen, einen Scheck ziehen, einen Scheck ausfüllen,* ober (skrivañ, leuniañ, sevel, tennañ) ur chekenn ; *Ausstellung eines Schecks,* tennadur ur chekenn g. ; *jemandem einen Scheck ausstellen, einen Scheck auf jemanden ausstellen,* tennañ ur chekenn e gourc'hemenn u.b., tennañ ur chekenn en anv u.b. ; *einen Scheck blanko unterschreiben,* sinañ (titrañ) ur chekenn wenn, ardestañ ur chekenn wenn, gwennsinañ ; *einen Scheck indossieren,* ardestañ ur chekenn ; *einen Scheck protestieren, einen Scheck zu Protest gehen lassen,* gourzhleñvañ ur chekenn ; *Postscheck,* chekenn-bost b., postchekenn b. ; *einen Scheck einlösen,* **a)** enkefiañ ur chekenn, touch ur chekenn ; **b.)** enoriñ ur chekenn, talañ ur chekenn, reizhañ ur chekenn ; *Schecks werden nicht angenommen, Schecks werden nicht akzeptiert,* ne gemerer ket chekennoù ; *dem Brief einen Scheck beifügen,* enklozañ ur chekenn el lizher ; *einen Scheck stoppen, einen Scheck sperren lassen,* kaelat ouzh ur chekenn, skoilhañ ouzh ur chekenn, sparlañ ur chekenn, dianzavout ur chekenn.
Scheck[2] g. (-en,-en) : loen brizh g., loen marellet g., marc'h pig g.
Scheckabschnitt g. (-s,-e) : seulenn chekenn b.
Scheckaussteller g. (-s,-) : tenner ar chekenn g.
Scheckbuch n. (-s,-bücher) : chekennaoueg b., karned chekennoù g.
Schecke[1] g. (-n,-n) : loen brizh g., loen marellet g., marc'h pig g.
Schecke[2] b. (-,-en) : **1.** kazeg vrizh b., kazeg varellet b., kazeg pechar b., kazeg pig b. ; **2.** buoc'h vrizh b., buoc'h varellet b., brizhenn b.
Scheckenfalter g. (-s,-) : [loen., balafenn] marellig g. [*liester* marelliged].
Scheckformular n. (-s,-e) : furmskrid chekenn g., chekenn b.
Scheckheft n. (-s,-e) : chekennaoueg b., karned chekennoù g.
scheckig ag. : brizh, brizhet, marellet, marellek, marigellek, pechar, brizhellek ; *scheckige Kuh,* buoc'h vrizh b., buoc'h varellet b., brizhenn b. ; *scheckiges Fell,* kroc'hen loen gant brizhelloù g., kroc'hen loen brizhellek g., kroc'hen loen brizhellet g.
Adv. : *sich (ak.) scheckig lachen,* c'hoarzhin a-strak, c'hoarzhin a-ziroll, c'hoarzhin ken na strak (forzh, frank, leizh e gorzenn, leizh e vouezh, a-bouez-penn, evel roñseed, uhel, leizh e veg), ober pezhioù c'hoarzhadennoù, kristilhañ, dic'hargadennañ.
Scheckinhaber g. (-s,-) : dalc'her ur chekenn g.
Scheckkarte b. (-,-n) : kartenn daveennoù bank b., kartenn warant b.
Scheckkonto n. (-s,-s) : kont red b. ; *Postscheckkonto,* Kont Red Post (KRP) b.
Schecksperre b. (-,-n) : kaeladur ouzh ur chekenn g., skoilhañ ouzh ur chekenn g., sparl lakaet war ur chekenn g., stankadur (dianzavadur) ur chekenn g.
Scheckverkehr g. (-s) : treuzgreadoù dre chekennoù ls.
scheel ag. : luch, loakr, blink, louis, tarluch, likorn ; *scheele Blicke,* selloù treuz ls., selloù a-dreuz ls., selloù likorn ls. ; *jemanden scheel ansehen,* sellet a-dreuz (a-gorn, a-gorn-lagad, gant frailh e lagad) ouzh u.b. ; *scheele Augen,* daoulagad likorn ls., daoulagad luch ls. ; *mit scheelen Augen ansehen, scheele Blicke werfen,* sellet gant avi (ouzh u.b.), luchañ (ouzh u.b.), steredenniñ (ouzh u.b.), lugerniñ (ouzh u.b.), bezañ e galon (war

udb), glaourenniñ (war-lerc'h udb), luchañ (ouzh udb), tarluchañ (ouzh udb).
Scheelblick g. (-s,-e) : sell c'hoantek g., sell gourvennek g.
Scheelsucht b. (-) : avi b., erez b., gourvenn g., gourventez b., c'hoantidigezh b., droukc'hoant g., droukc'hoantegezh b., gwallc'hoant g., gwallc'hoantegezh b., gwarizi b.
Scheffel g. (-s,-) : **1.** poezell b., poezellad b., truell b., truellad b., hanaf g., hanafad g. ; *ein Scheffel Getreide,* ur boezellad ed b. ; *mit dem Scheffel messen,* poezellañ ; *Doppelscheffel,* gwarzad g., renn g., rennad g. ; *drei Scheffel,* ur minodad g. ; *anderthalb Scheffel,* un everann g. ; **2.** [dre skeud.] *sein Licht unter den Scheffel stellen,* lakaat e letern dindan e vantell, ober e souchet, bezañ re voder (re eleveziek), kaout (lakaat, skeiñ) ludu da c'holeiñ e dan, en em c'holeiñ gant ul liñsel doull, bout kerc'h e-mesk e segal, [dre eilpenn-ster e brezhoneg] bezañ sioul evel ur sac'had minaouedoù ; *sein Licht nicht unter den Scheffel stellen,* diskouez splann e varregezhioù hep mezh ebet ; *das Geld mit Scheffeln messen,* kaout arc'hant d'armerzh, kaout arc'hant da zioueriñ, kaout arc'hant d'ober teil, kaout arc'hant da stlepel diouzh an-unan, kaout arc'hant hardizh, gounit arc'hant gant ar rozell, gounit arc'hant bras, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, dastum arc'hant gant ar bal-dol, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, ober e graf, ober god, ober godell, ober yalc'h, dibladañ e yalc'h, rontaat e yalc'h, reutaat e yalc'h, ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober e fagodenn, ober fortun, redek an dour d'e vilin, lardañ, lartaat, ober ur fortun, fortuniañ, ober berzh, ober struj, ober mat, ober arc'hant war an oaled, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *es gießt wie mit Scheffeln,* ober a ra glav evel skeiñ (evel teuler dour) gant barazhioù, skeiñ a ra gant ar c'helorn, skeiñ a ra gant ar bezel, skeiñ a ra gant barazhioù, ar glav a gouezh puilh evel gant ur bezel, ar glav a gouezh a-bezhiadoù, skeiñ a ra ar glav evel gant ur bezel, teuler a ra dour, ober a ra glav a-bil, kouezhañ a-bil a ra ar glav, glav a ra a-skuilh, glav stank a ra, glav a ra a c'hoari gaer, glav puilh a ra, ferc'hier houarn a ra, glav bras a ra, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, glav meur a ra, druz eo an traoù, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, pilioù dour a ra, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, glav touseg a ra, glav pil polos a ra, glav a ra a-skudellad, glav pil a ra / glav a ra ken na fu / glav a ra endra c'hall / poulladañ a ra ar glav (Gregor), P. ober a ra lañs, P. wateriñ a ra, P. lañsañ a ra ; *einen Scheffel Salz mit jemandem gegessen haben,* bezañ debret ur minod holen gant u.b., gouzout mat diouzh u.b., anavezout u.b. penn-kil-ha-troad, anavezout u.b. evel p'en dije an-unan maget anezhañ, gouzout mad ha droug u.b., anavezout u.b. en daou du, gouzout an tu diouzh u.b., gouzout holl ribouloù u.b., gouzout diouzh holl ribouloù u.b., gouzout brav diouzh u.b. (Gregor), kaout meiz mat ouzh u.b., bezañ bet e-pad pell o vevañ gant u.b.
Scheffelhandel g. (-s) : poezellerezh g.
Scheffelmacher g. (-s,-) : poezeller g.
Scheffelmacherarbeit b. (-) : poezellerezh g.
scheffeln 1. V.gw. (hat gescheffelt) : bezañ fonnus, ober fonn vat, reiñ kalz ; *das Getreide scheffelt,* fonnus eo an ed.
2. V.k.e. (hat gescheffelt) : rastellat, dastum, rozellat ; *Geld scheffeln,* dastum arc'hant gant ar bal-dol, rastellat arc'hant, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, gounit arc'hant bras, gounit arc'hant ruz, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, ober e graf (e eost, e fagodenn, e ran), ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober god, ober godell, ober yalc'h, dibladañ e yalc'h, rontaat e yalc'h, reutaat e yalc'h, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, lardañ, lartaat, ober arc'hant war an oaled, bastañ mat pep tra evit an-unan.
scheffelweise Adv. : **1.** a boezelladoù ; **2.** [dre skeud.] sof-kont, gros, a-foziadoù, gwalc'h e galon, leizh e walc'h, puilh-ha-puilh, puilh, a-builh, a-fonn, fonnus, a-flav, a-flec'henn, a-goñfont, diouzh sour, a-yoc'h, stank, dreistkont, paot, forzh pegement, na pegement, diouzh an druilh, a-druilhadoù, a-zruilhadoù, a-zruilh, a-zruilhoù, a-largentez, dizamant, a-leizh, e-leizh, helaezh, d'ober kouez ganto, evel dour eus ar vilin, war an ampl, amplik, stank evel ar raden, kement ha kement ha ma karer, pezh a garer, da rastellat, da reketiñ, ken na wic'h, ken a findaon, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui, paot-mat, d'armerzh, da zioueriñ, P. d'ober teil, a-dropiti, a-dorimell.
Scheibchen n. (-s,-) : [kegin.] tanavenn b.
scheibchenweise Adv. : **1.** a guchennoùigoù ; *scheibchenweise schneiden,* skantennañ, miñsañ, miñsadenniñ, tanavaat, skejenniñ ; **2.** [dre skeud.] tammig-ha-tammig.
Scheibe b. (-,-n) : **1.** kant g., paled g., pal g., kantenn b., pladenn b., disk g. ; *die runde Scheibe des Mondes,* kant al loar g., lagad al loar g., kantenn al loar b. ; *die Sonnenscheibe,* kant skedus an heol g., lagad an heol g., kantenn an heol b.
2. *die Zielscheibe,* ar gwenn g., ar pal g. ; *nach der Scheibe schießen,* tennañ d'ar gwenn.
3. [kegin.] kuchenn b., delienn b., tailhenn b., drailhenn b., darnenn b., rondigenn b., lachenn b., troc'had g., skolpenn b., skejenn b., felpenn b., tellenn b. ; *lange dicke Scheibe,* jelkenn b. ; *eine Scheibe Brot,* ur guchenn (un delienn, un dailhenn, un drailhenn, un darnenn, ur skolpenn, ul lachenn, ur felpenn) vara b., un troc'had bara g. ; *eine dicke Scheibe Brot,* un troc'had mat a vara g., un troc'h tamm bara g., ur jelkenn vara b., ur skolpennad vara b. ; *auf meiner Scheibe Brot war nur ein Abschabsel Butter,* war va zamm bara ne oa nemet ur skrabadenn amanenn ; *eine Scheibe Wurst,* un delienn silzig b., un dailhenn silzig b., un drailhenn silzig b., un troc'had silzig g., un dellenn silzig b., ur rondigenn silzig b. ; *eine Scheibe Schinken,* un delienn vorzhed-hoc'h b., un dellenn vorzhed-hoc'h b. ; *eine Fleischscheibe,* un dailhenn gig b. ; *dünne Scheibe,* tanavenn b., delienn b. [*liester* deliennoù] ; *hauchdünne Scheiben,* skant str. ; *in Scheiben schneiden*, silzigañ, skejennañ, diskejennañ, troc'hañ a-bastelloù ; *in feine Scheiben schneiden*, *in dünne Scheiben schneiden,* pilhennañ, skantennañ, miñsañ, miñsadenniñ, tanavaat, skejenniñ ; *Brot in feine Scheiben schneiden*, *Brot in dünne Scheiben schneiden*, tanavaat bara ; *Brot in lange dicke Scheiben schneiden*, dijelkenniñ bara ; *schon in Scheiben geschnitten,* raktroc'het ; *Trüffelscheiben unter die Haut von Poularden schieben,* lakaat deliennoù truf da riklañ dindan kroc'hen kabonelled ; *Zitronenscheibe,* rusk suraval g., rusk sitroñs g., tailhenn suraval b., drailhenn suraval b.
4. *Fensterscheibe,* karrezenn wer b., gwerenn b. [*liester* gwerinier, gwerennoù, gwer], pastell wer b. ; *schussfeste Scheibe,* gwerenn harz-boledoù b., gwerenn enep tennoù b. ; *die Scheiben einwerfen,* terriñ gwer ar prenestroù, skeiñ mein etrezek ar prenester ; *ein Fenster mit Glasscheiben versehen,* gwerañ ur prenestr, gwerennañ ur prenestr ; *die Scheiben blank putzen,* gwalc'hiñ gwerinier ar prenestroù ken na lufront, luc'hañ gwerennoù ar prenistri, lufrañ gwerennoù ar prenestroù, lakaat gwerennoù ar prenestrer da luc'hañ, lakaat gwerennoù ar prinistri da lufrañ ; *viereckige Fensterscheibe,* karrez gwer ur prenestr g., karrezenn wer ur prenestr b. ; *eine Scheibe frei machen, eine Scheibe frei von Beschlag machen,* dilizennañ ur werenn ; *der Regen prasselt gegen die Scheiben,* skoet-diskoet e vez gwer ar prenester gant ar barradoù glav, fraeañ a ra ar glav gwer ar prenester, foetañ a ra ar glav gwer ar prenester, sklakal a ra ar glav ouzh ar prenester.

5. *Ziffernscheibe,* dremm b., kadran g., kalander g., bizaj g./b., dremm niverennet b.
6. pole g., meliodenn b. ; *Antriebscheibe,* pole kefluskañ g., meliodenn gefluskus b. ; *Scheiben herstellen,* poleañ ; *mit einer Scheibe hochheben,* poleat.
7. *Töpferscheibe,* turgn poder g., troell b.
8. [mel] terenn b., koarenn b., follenn-goar b., follenn-vel b., bruskenn b., terenn-vel b., terenn-goar b., direnn b.
9. [tekn.] *[Unterleg]scheibe,* ruilh plat g., ruilhenn blat b.
10. [sonerezh] P. pladenn b., pladenn zu b., pladenn vinil b.
11. [dre skeud.] *von dem kannst du dir noch eine Scheibe abschneiden,* mat e vefe dit tennañ skouer dioutañ, mat e vefe dit heuliañ e skouer, mat e vefe dit kemer pleg diwarnañ, mat e vefe dit kemer skouer diwarnañ, mat e vefe dit kemer skouer dioutañ, mat e vefe dit kemer patrom dioutañ, mat e vefe dit e gemer da skouer, mat e vefe dit ober diouzh e batrom (diouzh e skouer), mat e vefe dit skoueriañ da vuhez war e hini, mat e vefe dit en em skoueriañ warnañ, mat e vefe dit reizhañ da vuhez war e hini, mat e vefe dit e heuliañ, mat e vefe dit kemer urzh warnañ, mat e vefe dit en em zerc'hel evel ma ra.
scheibenartig ag. : heñvel ouzh ur gantenn, e doare ur gantenn, a-zoare gant ur gantenn, a-seurt gant ur gantenn, kantennheñvel, kantek.
Scheibenblei n. (-s) : plom gwerennoù prenestr g.
Scheibenbremse b. (-,-n) : [kirri-tan] starderez dre bladenn b., frouen dre bladenn g.
Scheibenegge b. (-,-n) : [labour-douar] arar disoulañ g.
scheibenförmig ag. : heñvel ouzh ur gantenn, kantennheñvel, kantek, e doare ur gantenn, e doare kantennoù, a-zoare gant ur gantenn, a-zoare gant kantennoù, a-seurt gant ur gantenn, a-seurt gant kantennoù.
Scheibenglas n. (-es) : gwer da fardañ gwerennoù prenestr str.
Scheibenhonig g. (-s) : **1.** mel e terennoù g. ; **2.** *so ein Scheibenhonig !* pebezh kaoc'henn ! pebezh teilad ! pebezh kouez ! pebezh moc'herezh ! Daonet ! chaous !
Scheibenkleister g. (-s,-) : [tro-lavar] *so ein Scheibenkleister !* pebezh kaoc'henn ! pebezh teilad ! pebezh kouez ! pebezh moc'herezh ! daonet ! chaous !
Scheibenkuppelung b. (-,-en) **/ Scheibenkupplung** b. (-,-en): [kirri-tan] anteller-pladennoù g., anteller dre bladennoù g.
Scheibenmauer b. (-,-n) : [tisav.] gar-volz b.
Scheibenqualle b. (-,-n) : [loen.] skifozoenn b. [*liester* skifozoed].
Scheibenschießen n. (-s) : [sport] tennañ d'ar gwenn g.
Scheibenschütze g. (-n,-n) : [sport] tenner g.
Scheibenskimmer g. (-s,-) : [tekn.] daspugner-pladennoù g., atorer dre bladennoù g.
Scheibenstand g. (-s,-stände) : [sport] stand tennañ g., tennadeg b.
Scheibenwärmer g. (-s,-) : [kirri-tan] direver g. [*liester* direverioù], direverez b. [*liester* direverezioù].
Scheibenwaschanlage b. (-,-n) : [kirri-tan] gwalc'her-gwerenn g., strinkerez dour b.
scheibenweise Adv. : a guchennoù, jelkenn-ha-jelkenn, delienn-ha-delienn, tellenn-ha-tellenn ; *scheibenweise schneiden,* silzigañ, skejennañ, diskejennañ, troc'hañ a-bastelloù.
Scheibenwerfer g. (-s,-) : [sport] banner kantennoù g.
Scheibenwischer g. (-s,-) : [kirri-tan] rozell-c'hlav b., skubell-werenn b., skubellenn-werenn b., biz-glav g., tarner gwerenn g. [*liester* tarnerioù gwerenn] ; *Lenkstockschalter der Scheibenwischer,* dornell ar rozelloù-glav b., ibil ar rozelloù-glav, lanker ar rozelloù-glav g.
Scheibenwischerblatt g. (-s,-blätter) : [kirri-tan] balaenn ar rozell-c'hlav b., rozell b.
-scheibig ag. : *ein zweischeibiger Block,* ur poleoù g.
Scheibtruhe b. (-,-n) : [Bro-Aostria] karrigell b., kravazh-rodellek g.
Scheich g. (-s,-e/-s) : cheik g. [*liester* cheiked], cheic'h g. [*liester* cheic'hed].
Scheichtum n. (-s,-tümer) : emirelezh b.
scheidbar ag. : **1.** rannadus ; **2.** [kimiezh] digenaozadus.
Scheide[1] b. (-,-n) : **1.** gouin g., feur b. ; *aus der Scheide ziehen,* dic'houinañ, disfeuriañ (Gregor) ; *das Schwert aus der Scheide ziehen,* dic'houinañ e gleze, dic'houinañ, dispakañ e gleze, tennañ e gleze, tapout krog en e gleze, lakaat an dir en avel ; *das Schwert wieder in die Scheide stecken,* feuriañ e gleze, adlakaat e gleze en e feur (en e c'houin), gouinañ e gleze, adfourrañ e gleze.
2. [louza., togoù-touseg] volvenn b.
3. bevenn b. ; *die Wasserscheide,* linenn disrann an doureier b.
Scheide[2] b. (-,-n) : [korf.] **1.** forzh b., gouin g., kourzh g., hentoù ls., P. semper g., fete g. ; *die Scheide einer Stute beringen,* lagadennañ ur gazeg ; **2.** [kleuk] rann b., faout g., ritenn b., muzelleg g., moudenn b., mougnous g., mezenn b., kont g., kokezenn [*liester* kokezennoù] b., neizh g., kleuzenn b., troc'h g., c'hwil g., bigorn g. [*liester* bigorned, bigerniel, bigornoù], krogenn [*liester* krogennoù] b., ourmelenn [*liester* ourmelennoù] b., kouch g., kokouzenn [*liester* kokouzennoù] b., koukourouzenn [*liester* koukourouzennoù] b., forn b., hoc'hig g., rigenn [*liester* rigennoù] b., bouteg g., kanol b., kiez b., kazh g., pich g., pich plat g., pech g., chaflutenn b., siflutenn b., siminal b., toull g., toull tag g., tog kistin g., pillig b., plad g., pizenn b., ribod g., pod ribod g., riboul g., roudenn b., sakredie g., paradoz b., paradozig b., paradoz vihan b., morlukenn b., mesklenn b., kreiz g., kreuzenn b., lantigenn b., lapin g., loutenn b., lukarn b., Mari-vuzelloù b., marjan b., maner ar blijadur g., krakilinenn b., feunteun kreiz-kêr b., gwaremm ar glizh b., boest-lizheroù b., sal ar gouelioù b.
Scheideanlage b. (-,-n) : purerezh b.
Scheideerz n. (-es,-e) : kailh didoueziet g., kailh puraet g.
Scheidegruß g. (-es,-grüße) : kimiad diwezhañ g.
Scheidekunst b. (-) : [dispredet] kimiezh b.
Scheidelinie b. (-,-n) : bevenn b., linenn vevennañ b., linenn dispartiañ b., linenn disrann b.
Scheidemünze b. (-,-n) : pezh moneiz bihan g.
scheiden V.k.e. (schied / hat geschieden) : disrannañ, dispartiañ, diforc'hiñ, forc'hiñ, didoueziañ, divodañ, estrenaat ; s*ich scheiden lassen,* terriñ e zimeziñ, freuzañ e zimeziñ, dizimeziñ, dizeurediñ, dibriediñ, dispartiañ, diforc'h, diforc'hiñ ; *das Ehepaar hat sich scheiden lassen,* diforc'het (dispartiet, dizimezet, dizeuredet) eo an daou bried ; *was Gott vereinigt, soll die Welt nicht scheiden* [Körner], arabat eo d'an dud disrannañ ar pezh a zo bet unanet gant Doue ; *die Schafe von den Böcken scheiden,* dispartiañ ar bleud diouzh ar brenn, lakaat disparti etre an ed hag an dreog, didoueziañ ar greun douzh ar c'holo, dibab ar greun douzh ar c'holo.
V.em. : **sich scheiden** (schied sich / hat sich (ak.) geschieden) : *die Milch scheidet sich,* treiñ (pouloudañ, kaoulediñ) a ra al laezh ; *hier scheiden sich unsere Wege,* amañ emañ ar forc'h hent e-lec'h ma vo ret deomp mont an eil diouzh egile, amañ eo en em ziforc'h hon hentoù, bremañ e vo ret deomp mont pep hini d'e du ; *darüber scheiden sich die Geister,* diemglev a zo a-zivout kement-se, disrann a zo etre an dud a-zivout an dra-se.
V.gw. (schied / ist geschieden) : dispartiañ, kimiadiñ, forc'hiñ, partial, disparañ, dispariñ, disparat, diankañ ; *von jemandem scheiden,* mont digant (diouzh) u.b., kimiadiñ diouzh (digant) u.b., dispartiañ diouzh u.b., forc'hiñ diouzh u.b., diforc'hiñ diouzh u.b., diankañ digant u.b., partial eus u.b. ; *der scheidende Tag,* an deiz o tennañ d'e fin, an deiz war e zistro (war e ziskar) g. ; *voneinander scheiden,* kimiadiñ, mont pep hini d'e du, mont an

eil diouzh egile, partial an eil eus egile, dispartiañ, divodañ, estrenaat ; *aus einem Dienst scheiden,* dilezel ur garg (e garg) ; *das scheidende Jahr,* ar bloavezh oc'h echuiñ ; *aus dem Leben scheiden,* mont da Anaon, tremen, mervel ; *aus der Welt scheiden,* tremen eus ar bed-mañ, mont eus ar bed-mañ, kuitaat ar beg-douar-mañ, mervel, mont kuit, mont diwar ar bed, mont diouti, bezañ war ar fin, bezañ pare gant an-unan, mont alese, mont ac'hann ; [kr-l] *Scheiden bringt Leiden,* ranngalonus eo kimiadiñ, un diframm eo kimiadiñ, tenn e vez ar c'himiadoù.
anv-gwan verb : **geschieden** *eine geschiedene Frau,* ur vaouez dispartiet diouzh he fried b., ur vaouez dizimezet b., ur vaouez dizeuredet b., ur vaouez aet digant (diforc'het diouzh) he fried b., un dibriedadez b. ; *wir sind geschiedene Leute,* n'hon eus netra ken d'ober an eil gant egile, n'eus ket ken a draoù boutin etrezomp, fontet eo an traoù etrezomp, torret eo ar votez etrezomp, echu eo tout etrezomp, n'em eus afer ebet mui outañ, ned eo ken un estren evidon bremañ.
Scheiden n. (-s) : kimiadoù ls., disparti g. ; *Scheiden bringt Leiden,* ranngalonus eo kimiadiñ, un diframm eo kimiadiñ, tenn e vez ar c'himiadoù.
Scheidenabstrich g. (-s,-e) : [mezeg.] lifrad gouin g.
Scheidenentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] gouinfo g.
Scheidenflüssigkeit n. (-s) : [korf.] glaourenn b.
Scheidenhaut b. (-,-häute) : [korf.] *Scheidenhaut des Hodens,* sae c'houinek b., gouinuzenn b.
Scheidenhäutchen n. (-s,-) : [korf.] *hinteres Scheidenhäutchen,* freilh a-dreñv ar muzelloù g.
Scheidenklappe b. (-,-n) : [korf.] lienenn-gourzh b., P. rouedenn b., ridenn b.
Scheidenmacher g. (-s,-) : gouiner g. [*liester* gouinerien].
Scheidenmacherei b. (-) : gouinerezh g.
Scheidenmuschel b. (-,-n) : [loen.] **1.** [kerentiad] solenideg g. [*liester* solenideged] ; **2.** [spesadoù] kontelleg g., kontellegenn b. [*liester* kontelleged], troad-kontell g. [*liester* treid-kontell, kontilli] ; *schwertförmige Scheidenmuschel,* kontelleg kamm g., kontellegenn gamm b. ; *schotenförmige Scheidenmuschel,* kontelleg eeun g., kontellegenn eeun b. ; *Scheidenmuscheln sammeln,* kontelegeta.
Scheidenöffnung b. (-,-en) : [korf.] gwask ar gouin g./b.
Scheidenpessar n. (-s,-e) : [mezeg.] pesar g. [*liester* pesarioù].
Scheidenring g. (s,-e) : [kazeg] *Scheidenring für Stuten,* lagadenn b.
Scheidensekret n. (-s) : [korf.] glaourenn b.
Scheidenvorhof g. (-s,-vorhöfe) : [korf.] gwask ar gouin g./b.
Scheidepunkt g. (-s,-e) : poent disparti g., poent diforc'h g., poent disrann g.
Scheider g. (-s,-) : didouezier g. [*liester* didouezieroù], purer g. [*liester* purerioù].
Scheidewand b. (-,-wände) : **1.** speurenn b., speur b., moger-dreuz b., moger a-zisparti b. ; *halbhohe Scheidewand,* hanterzeiz g. ; **2.** [korf.] kelc'hspeurenn b., tilhenn b. ; *Nasenscheidewand,* stagell-fri b., stagell ar fri b., speurenn ar fri b., tilhenn an divfron b., tailh ar fri b. ; *Scheidewand zwischen den Herzkammern,* speurenn etre-kofigoù b., tilhenn etre-kofigoù b. ; **3.** [dre skeud.] *eine Scheidewand aufrichten,* dispartiañ, ober un disparti, lakaat disparti.
Scheidewasser n. (-s) : [kimiezh] dour-kreñv g., dour-ardant g., dour real g., dour roueel g.
Scheideweg g. (-s,-e) : **1.** kroashent g., kroazhent g., kroazlec'h g., kroazru g., hent forc'hek g., gaol b., gaoliadur g., toull-hent g., forc'h-hent b., fourch-hent g. ; **2.** [dre skeud.] *am Scheideweg stehen,* en em gavout etre unan pe zaou, bezañ etre daou, bezañ etre daou soñj, bezañ etre daou bleg, bezañ etre beuziñ ha neuñviñ ; *wir stehen am Scheideweg,* en em gavet omp etre unan pe zaou ! ; *ein historischer Scheideweg bilden,* bezañ mudurun daou brantad istorel.
Scheiding g. (-s,-e) : Gwengolo g., miz Gwengolo g.
Scheidung b. (-,-en) : **1.** disparti g., disrann g., disrannadur g., diforc'hidigezh b., distag g., distagadur g. ; *Ehescheidung,* torr-dimeziñ g., freuz-dimeziñ g., torridigezh an dimeziñ b., diforc'hidigezh-dimezin b., dibriediñ g., dizimeziñ g., disparti g., freuzidigezh an dimeziñ b. ; *Scheidung von Tisch und Bett,* disparti a gorf hag a vadoù g. / disparti etre an ozhac'h hag ar wreg ken evit ar c'horf ken evit ar madoù g. (Gregor) ; *Scheidung auf Grund gegenseitigen Einverständisses, einverständliche Scheidung, einvernehmliche Scheidung,* torr-dimeziñ dre asant an daou bried, meiz ha youl g. - torr-dimeziñ dre genasant g. - dibriediñ dre genasant g. - dibriediñ a-gengrad g. - dibriediñ a-genglev g. - torr-dimeziñ dre asant leun an daou bried g. - disparti gant grad vat an daou bried (Gregor) g. - disparti dre gaer g. ; *nach der Scheidung musste er seiner Frau Unterhalt zahlen,* goude o disparti e rankas kenderc'hel d'e wreg peadra da vevañ, goude o disparti e rankas kenderc'hel e wreg ; *die Scheidung einreichen, auf Scheidung klagen,* goulenn torridigezh an dimeziñ dirak al lez-varn, goulenn digant al lez-varn ma vefe torret an dimeziñ, goulenn dibriediñ ; *in der Scheidung stehen, vor der Scheidung stehen,* bezañ o tibriediñ, bezañ war zibriediñ ; **2.** [kimiezh] digenaozadur g., digenaoz g. ; **3.** purerezh g., puridigezh b., didoueziadur g.
Scheidungserkenntnis b. (-,-se) : embannidigezh an torr-dimeziñ b.
Scheidungsgesuch n. (-s,-e) : goulenn diforc'hidigezh-dimeziñ g., goulenn dibriediñ g., mennadenn dibriediñ b.
Scheidungsgrund g. (-s,-gründe) : abeg an diforc'hidigezh-dimeziñ g., abeg dibriediñ g., kaoz an dibriediñ b., perag eus an dibriediñ g., abeg an dibriediñ g.
Scheidungsrate b. (-) : feur dibriediñ g.
Scheidungsurteil n. (-s,-e) : barnedigezh torr-dimeziñ b., barnadenn dibriediñ b.
Scheik g. (-s,-e/-s) : cheik g. [*liester* cheiked], cheic'h g. [*liester* cheic'hed].
Schein g. (-s,-e) : **1.** skleur g., sked g., luc'h g., luc'had g., lugern g., sklaeriad g., splannder g., splannded b., splannderenn b., splannijenn b., sklaerded b., sklaerded b., sklaerderenn b. ; *beim Mond(en)schein,* ouzh skleur al loar, e skleur al loar, ouzh heol al loar, dindan sklaerder al loar, ouzh sked al loar, da sklaer al loar, ouzh sklêrijenn al loar, da sklaerder al loar, ouzh heol ar bleizi ; *im Schein der Kerzen tanzen,* dañsal e gouloù ar c'hantolioù-goar, dañsal ouzh gouloù ar c'hantolioù-goar ; *Lampenschein,* sklêrijenn ar gleuzeur b., sked ar gleuzeur g. ; *roter Schein,* ruzadur g. ; *heller Schein,* sklêrijennad b., strinkad sklêrijenn g., strinkad luc'h g., strinkad gouloù g. ; [dre skeud.] *ein Schein von Hoffnung,* un tamm spi (un tamm goanag) dister g., un euflenn esper b., un elfenn spi b., un elfenn esper b., ur fulenn spi b., ur brizhesper g., / ur skleurig a esperañs g. (Gregor), ur brizhspi g., ur bann spi g., ur vogedenn a spi b.
2. doare g., seblant g., man b., neuz b., spes g., spurmant g., stumm g., anad g., anadenn b., aer g., aeridigezh b., feson b., liv g., tres g., diavaez g. ; *den Schein wahren,* chom difrom (diseblant), menel difrom, ober van da vezañ distrafuilh, gwareziñ an diavaezioù kaer, ober an asvan da vezañ dinec'h, ober an ezvan da vezañ dinec'h, ober an neuz da vezañ didrabas, ober neuz da vezañ didrabas, ober an neuz bezañ didrabas, ober neuz bezañ didrabas, ober ar mod da vezañ didrabas, ober sin a vezañ distrafuilh, ober min da vezañ distrafuilh, na ober ur van, na ober van ebet evel un tamm koad ; *zum Schein,* war a seblant, a-hervez, hervez, da welet, diouzh gwelet, din da welet, bete gwelet, evit doare, e-doare, war a hañval, hervez ar gwel, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare,

diouzh doare, me 'laka, 'm eus aon, evit ar gwel, a-ziavaez ; *etwas zum Schein machen,* ober van (ober an neuz, ober an asvan) d'ober udb, ober an ezvan d'ober udb, lakaat udb da grediñ ; *etwas nur zum Schein machen,* ober udb evit ar gwel ; *dem Schein nach urteilen,* barn diouzh an diavaez, fiziout war an diavaez, barn diouzh ar gweled, na sellet nemet ar goc'henn ; *falscher Schein,* troidell b., gwidre g., tun g., ijin g., ijin fall g., filenn b., touell g., touelladenn b., desevañs ; *trügerischer Schein,* neuz touellus b., trell-lagad g., arrizhusted b. ; *unter dem Schein,* e-digarez, war-zigarez, e sigur, e-skeud ; *einen Schein erwecken,* lakaat da grediñ un dra fals, tromplañ, touellañ ; *sich den Schein geben, als ob ...,* lakaat da grediñ e ..., ober van (an neuz, an asvan, an ezvan) da … ; *er gibt sich den Schein, als ob er rau wäre,* n'eo ket ken drouk m'en deus doare da vezañ, taer eo da welout ha laosk da c'houzout, diskouez a ra bezañ droukoc'h eget ma'z eo e gwirionez ; *er gab sich den Schein, als ob er weggehen wollte,* ober a reas ar man e felle dezhañ mont kuit ; *alle sind zum Schein einig,* an holl a vez plaen diwar-c'horre ; *bloßer Schein, leerer Schein,* diavaez touellus g. ; *sich vom Schein der Wahrheit betrügen lassen, sich durch den Schein täuschen lassen,* bezañ touellet gant an diavaezioù ; [kr-l] *der Schein trügt,* n'eo ket evit gwelet an dud o vont d'an oferenn ec'h anavezer anezho - ur vuoc'h zu a ro laezh gwenn - muioc'h a voged eget a dan a zo - kement tra a lugern n'eo ket aour - tout ar pezh 'zo gwenn n'eo ket arc'hant, tout ar pezh 'zo melen n'eo ket aour - ar seblant zo brav, neoazh n'en em fiziit ket - arabat barn an dud diouzh o gweled - n'eo ket diouzh gweled an dud ez eo mont dezho - arabat barn an traoù diouzh an diavaez anezho - arabat fiziout war an diavaez - kement a strak ne dorr ket krak - piv bennak re en em fizio, keuz diwar-lerc'h (a-ziwar-lerc'h) en devo - ouzhpenn an aour a lufr - n'eo ket an dilhad a ra ar beleg - arabat barn manac'h diouzh e chupenn - n'eo ket an tog a ra an eskob - ur vodenn skav pa vez gwisket a vez brav - an diavaez ne ra ket an dalvoudegezh - n'eo ket ar vent a werzh ar marc'h, an dalvoudegezh a zo trawalc'h - n'eo ket dre o ment, c'hwi oar, e werzher roñseed er foar - a bep liv marc'h mat, a bep bro tud vat - heñvel war wir a sav ken aes ha ma ra dienn war al laezh - n'en em fiziit ket en ur c'hazh souchet o soñjal e ve kousket - evit bezañ krizet, un aval mat n'eo ket kollet gantañ e c'hwezh vat - taer eo da welout ha laosk da c'houzout - bras da welout, met bihan da c'houzout - brasoc'h eo da welout eget da gaout.

3. bilhed g., bilhetenn b., tiked g. [*liester* tikiji], tikedenn b., testeni g., paperenn b., paper g., aotre g., lizher g., merk g., teul g. ; *in kleinen Scheinen,* gant bilhedoù bihan ; *einen Schein in Kleingeld wechseln, einen Schein gegen Kleingeld umtauschen,* dispenn ur bilhed, freuzañ ur bilhed, ober arc'hant bihan diwar ur bilhed, ober skirioù gant ur bilhed, froc'hañ ur bilhed, frec'hiñ ur bilhed, fourtañ ur bilhed, moneizañ ur bilhed ; *Zehneuroschein,* bilhed dek euro g., P. tamm a zek euro g., pezh dek euro g. ; *diese Geldscheine sind nicht mehr gültig,* diamzeret (eztalvoud, ezkreriet) eo ar bilhedoù-bank-se, ar bilhedoù-bank-se n'o deus ket a von ken, ar bilhedoù-bank-se n'int mui talvoudek ; *Geburtsschein,* testeni-ganedigezh g. ; *Führerschein,* aotre-bleinañ g. ; *Jagdschein,* aotre-hemolc'hiñ g. ; *Empfangsschein,* lizher-degemer g., lizher-diskarg g. ; *Gepäckschein,* bilhed (tiked) pakadoù g. ; *Fahrschein,* bilhed g., tiked g., teul treuzdougen g. ; *Flugschein,* **a)** bilhed karr-nij g., bilhed nijerez g. ; *ein Flugschein nach Berlin,* ur bilhed karr-nij da vont da Verlin g. ; **b)** aotre da vleiniañ ur c'harr-nij g., aotre-leviañ g.

Schein- : brizh-, krak-, gaou-, fals-, mard eo, war a lavar, gouez dezhañ, a-hervez, hervez, sañset, war a seblant, hervez kont, war a hañval, diouzh ar mod, hervez ar gwel, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, lavaret, diouzh e glevet, war e glevet, war e veno, seurtanvet, fent, hunvreek, hunvreel, diwar faltazi, faltaziet, faltaziek, handerc'hek, handerc'hat, neuziat, neuziek, derc'hek, arrizhus, touellus, pil-pave.

Scheinabgang g. (-s,-abgänge) : [c'hoariva] kuitadenn faos b., sortiadenn faos b., asvan da vont kuit eus al leurenn g., ezvan da vont kuit eus al leurenn g.

Scheinakazie b. (-,-n) : [louza.] robinenn b., gwez-robin str., gwezenn-robin b.

Scheinangriff g. (-s,-e) : asvan da dagañ g., ezvan da dagañ g., fentadenn b.

Scheinanlage b. (-,-n) : enstaladenn faos b., staliadur faos g.

scheinbar ag. : **1.** touellus, faltaziek, brizhwir, hañvalat, darvanel, neuziat, arrizhus ; *scheinbare Ruhe,* sioulder touellus g.

2. [fizik] galloudel, e galloud, handerc'hel, derc'hel ; *scheinbares Bild,* skeudenn derc'hel b.

3. [stered.] manat ; *scheinbares Gewicht,* manbouez g. ; *scheinbare Bewegung,* loc'h manat g., manloc'h g. ; *scheinbare Bewegung des Mondes,* manloc'h al loar g., loc'h manat al loar g. ; *scheinbare Bewegung der Sonne,* manloc'h an heol g., loc'h manat an heol g. ; *scheinbare Helligkeit, scheinbare Sternhelligkeit, scheinbare Größe, scheinbare Größenklasse,* meurez manat g. ; *scheinbare Höhe eines Gestirns,* eror manat un astr g. ; *scheinbarer Horizont,* edrec'had g., dremmwel edrec'hat g.

Adv. : hervez pep doare, hervez doare, hervez kont, evit doare, e-doare, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez an dailh, moarvat, emichañs, pechañs, diouzh doare, diouzh an doare, diouzh feson, diwar-c'horre, diwar-benn, en diavaez, a-ziavaez, a-hervez, hervez, diouzh ma kreder, hervez ar gwel, da welet, diouzh gwelet, din da welet, bete gwelet, war a seblant, war a hañval, me 'laka, 'm eus aon, da grediñ ez eus e ..., kredapl, peadra 'zo da grediñ e ... ; *er hörte nur scheinbar zu,* ober a rae van da selaou, ober a rae ar mod da selaou, ober a rae min da selaou, ober a rae sin a selaou, reiñ a rae da grediñ e oa o selaou, ober a rae neuz selaou, ober a rae neuz da selaou, ober a rae an neuz selaou, ober a rae an neuz da selaou, selaou a rae diwar neuz, ober a rae an asvan da selaou, ober a rae an ezvan da selaou.

Scheinbehelf g. (-s,-e) : trokell b., remistenn b., risklenn b., digarez arrizhus g., digarez ki g., digarez toull g.

Scheinbild n. (-s,-er) : trell-lagad g., touellwel g., eriunell b., falswelidigezh b.

Scheinblüte b. (-,-n) : bleuñvidigezh touellus b., berzh touellus g.

Scheinbretonin b. (-,-nen) : Breizhadez pil-pave b.

Scheindividenden ls. : [arc'hant.] ranndalioù neuziat ls.

Scheinehe b. (-,-n) : dimeziñ paper g., dimeziñ gwenn g.

scheinen V.gw. (schien / hat geschienen) : **1.** luc'hañ, parañ, skediñ, lugerniñ, splannañ, flammañ, lintrañ, gweleviñ ; *der Mond scheint,* luc'hañ (parañ, lintrañ) a ra al loar, dispak eo al loar, splann eo al loar, spis eo al loar ; *der Mond scheint trübe heute,* amloar a zo en noz-mañ ; *die Sonne scheint,* parañ a ra an heol, dispak eo an heol, heol a zo, lugerniñ a ra an heol, lugern a zo gant an heol ; *die Sonne scheint warm,* tomm eo an heol, fennañ a ra an heol e dommder ; *die Sonne scheint klar,* dispak eo an heol, dispak eo lagad an heol, splann eo an heol, spis eo an heol ; ; *die Sonne scheint trübe,* toull eo an heol, ur banne heol a zo nemetken, an heol a zo lagad bleiz gantañ, digar eo an heol ; *gestern regnete es, heute aber scheint die Sonne,* glav a oa dec'h, hiziv avat e par an heol - kement a c'hlav ma oa dec'h, ken splann e par an heol hiziv ; *die Sonne scheint ins Zimmer,* goulaouet e vez ar sal gant splannder an heol, parañ a ra an heol er gambr ; *es regnet und die Sonne scheint,* emañ an heol o parañ hag ar glav o kailharañ, glav a ra ha tomm an heol, emañ

an diaoul o pilat e wreg ; *durch etwas scheinen,* lugerniñ a-dreuz udb.

2. V.gw. ha V.dibers. (schien / hat geschienen) : seblantout, hañvalout, heñvelout, diskouez bezañ, fesoniñ, bezañ treset da vezañ, stummañ, stummañ da vezañ, bezañ doare war an-unan da vezañ, bezañ doare d'an-unan da vezañ, kaout doare da vezañ, kaout an aer da vezañ ; *dieses Werkzeug schien ihnen am besten geeignet,* ar benveg-se a seblante dezho bezañ ar c'hlokañ (bezañ al lañsusañ) ; *wie es scheint,* hervez pep doare, hervez kont, evit doare, e-doare, doare 'zo, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, moarvat, emichañs, pechañs, diouzh doare, diouzh an doare, diouzh feson, a-hervez, hervez, diouzh ma kreder, hervez ar gwel, da welet, din da welet, bete gwelet, war a seblant, war a hañval, a-ziavaez, me 'laka, 'm eus aon, da grediñ ez eus e ... , kredapl, peadra 'zo da grediñ e ... ; *so scheint es mir,* hañval ganin, din-me da welet, … 'm eus aon, a gav din, kavout a ra din ; *mir scheint's, ...,* kavout a ra din e …, seblantout a ra din e ..., hañval ganin e …, hañval eo ganin e …, … 'm eus aon ; *es scheint wahr zu sein,* se a seblant bezañ gwir, se a hañval bezañ gwir ; *es scheint für mich offensichtlich zu sein, dass …, es scheint mir offenkundig, dass …,* anat eo din e … ; *er scheint recht zu haben,* bez emañ ar gwir gantañ, war a hañval ; *es scheint, als ob er kommen möchte,* c'hoant dont en deus evit doare ; *es scheint nur so,* muioc'h a voged eget a dan a zo ; *das scheint zwar nicht so, aber …,* ne seblant ket evel-se, met ... ; *er scheint nur so rau,* n'eo ket ken drouk ha m'en deus doare da vezañ, taer eo da welout ha laosk da c'houzout, diskouez a ra bezañ droukoc'h eget ma'z eo e gwirionez ; *wenn es Ihnen gut scheint,* ma fell deoc'h ; *er will reicher scheinen, als er ist,* emañ o c'hoari e berc'henn ; *man sollte nicht reicher scheinen wollen, als man ist,* an neb a zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est - mat al laezh dous, mat al laezh trenk, mat da bep den chom en e renk - bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget - lec'h m'emañ stag ar c'havr e rank peuriñ ; [kr-l] *ein anderes ist scheinen, ein anderes ist sein,* ar seblant 'zo brav, neoazh n'en em fiziit ket - arabat barn an dud diouzh o gwelet - arabat barn an traoù diouzh an diavaez - arabat fiziout war an diavaez - mard eo koulz da gaout evel da welet - tout ar pezh 'zo gwenn n'eo ket arc'hant, tout ar pezh 'zo melen n'eo ket aour - ur vuoc'h zu a ro laezh gwenn - kement a strak ne dorr ket krak - n'eo ket ar vent a werzh ar marc'h, an dalvoudegezh a zo trawalc'h - n'eo ket dre o ment, c'hwi oar, e werzher roñseed er foar - evit bezañ krizet, un aval mat n'eo ket kollet gantañ e c'hwezh vat - taer eo da welout ha laosk da c'houzout - bras da welout, met bihan da c'houzout - brasoc'h eo da welout eget da gaout.

Scheinfirma b. (-,-firmen) : kevredad prester-anv g., kevredad golo g., kevredad plouz g.

Scheinfriede g. (-ns,-n) : peoc'h touellus g.

scheinfromm ag. : bigot, falsdevot, brizhdevot, krakdevot, pilpous, pilpouzek, klufan, bouk, klouar, tremenet dre ar ridell, kamm-gourgamm, pil-pave, pil-pavez.

Scheinfüßchen n. (-s,-) : [bev.] pseudopod g. [*liester* pseudopoded], mardroad [*liester* mardreid] g.

Scheingefecht n. (-s,-e) : baroud a enor g.

Scheinglück n. (-s) : eurvad touellus b., eürusted touellus b., hevoud touellus g.

scheinheilig ag. : pilpous, pilpouzek, klufan, klouar, tanav, tremenet dre ar ridell, bouk, brizh devot, kamm-korgamm, douserus, mitouik, mitaouik, chaou, pil-pave, pil-pavez ; *ein Scheinheiliger,* ur sant ruz e dreid g., ur sant kolo g., ur sant koar g., ur brizhdevod g., ur falsdevod g., ur c'hrakdevod g., ur pilpouz g., ur min benniget g., ur c'hazh gleb g., ur c'hazh born g., ur genoù gleb g., ul lubaner g., ul luban g., un teod tanav g., ur santig kolo g., ur mitaouig g., un den hag a vez heñvel e vezher ouzh e vevenn g., paotr ar gontell gamm g., ur gontell daou-du a baotr g., ur gontell a zaou droc'h b., ur spered kamm-gourgamm a zen g., un trubard yud g., ur yudaz fallakr g., ur gwasker g., unan gwenn diavaez du diabarzh g., ur paotr klouar g., ur glouarenn b., ur gogez g., ur c'hlufan g., un toull-sev g., ur fentour g., ur goarenn b., ul likoez g. ; *eine Scheinheilige,* ur santez kolo b., ur santezig pri b, ur santezig kolo b., ur plac'h klouar b., ur plac'h tanav b., un danavenn b., ur seurez frank peder botez dindan ar bank b., ur seurez peder botez b., ur Werc'hez Vari b., ur Werc'hez Varia-Goñfitur b., ur glouarenn b., ur bladenn b., ur bilbouzenn b., ur vilizenn b., ur goarenn b., ur brizhdevodez b., ur falsdevodez b., ur grakdevodez b., ur seurez pil-pavez b., ur gevnidenn b., P. ur min benniget g. ; *scheinheilig tun,* klufanañ, pilpouzañ, ober e bilpouz, c'hoari e bilpouz, ober e glouarenn, ober e gazh gleb, ober e glufan, kemer troioù pilpous, ober e veg mel, ober e vitaouig.

Scheinheiligkeit b. (-) : pilpouzerezh g., klufanerezh g., tartuferezh g.

Scheinheirat b. (-) : dimeziñ paper g., dimeziñ gwenn g.

Scheinkorrelation (-,-en) : [fizik, mat.] ankeflended b.

Scheinkranke(r) ag.k. g./b. : den klañv diwar faltazi g., den klañv diouzh e glevet g., den klañv war e glevet g., den klañv war e veno g., den klañv war a lavar g., den klañv gouez dezhañ g., den klañv seurtanvet g., den klañv sañset g.

Scheinleistung b. (-,-en) : [stered.] galloudezh vanat b.

Scheinmanöver n. (-s,-) : [lu] abadenn diskouez b., diskouez g.

Scheinreligion b. (-,-en) : relijion plouz b., Iliz plouz b.

Scheinschwangerschaft b. (-,-en) : brazezded diwar faltazi b., brazezded faltaziet b.

Scheinstückpforte b. (-,-n) : [merdead.] faosedar g.

Scheintod g. (-s) : marv-bihan g., morgoñv g.

scheintot ag. : feson varv gantañ, na ra alamant ebet, er morgoñv, morgoñvek, morgoñvus.

scheint's : [su Bro-Alamagn, Bro-Suis] hervez pep doare, hervez kont, evit doare, e-doare, diouzh ar mod, hervez ar mod, hervez an dailh, hervez doare, moarvat, emichañs, pechañs, diouzh doare, diouzh an doare, diouzh feson, a-hervez, hervez, diouzh ma kreder, hervez ar gwel, da welet, din da welet, bete gwelet, war a seblant, war a hañval, me 'laka, 'm eus aon, a-ziavaez, da grediñ ez eus e ..., kredapl, peadra 'zo da grediñ e ...

Scheinunternehmen n. (-s,-) : kevredad prester-anv g., kevredad golo g., kevredad plouz g.

Scheinverkauf g. (-s,-verkäufe) : asvan da werzhañ g., ezvan da werzhañ g., gwerzh faos b., gwerzh neuziat b., gaouwerzhidigezh b.

Scheinwelt b. (-) : bed diwar faltazi g., bed darvanel g.

Scheinwerfer g. (-s,-) : **1.** luc'hvanner g., luc'hvannerez b. ; *die Scheinwerfer strahlen die Bühne völlig aus,* peurc'houlaouet e vez al leurenn gant al luc'hvannerioù, peursklêrijennet e vez al leurenn gant al luc'hvannerioù ; **2.** [kirri-tan] gouloù g. [*liester* gouleier] ; *die Scheinwerfer abblenden,* lakaat gouleier ar c'harr-tan war-draoñ, lakaat gouleier-etre ; *die Scheinwerfer aufblenden,* lakaat gouleier ar c'harr-tan war-grec'h.

Scheinwerferlicht n. (-s) : gouloù al luc'hvannerioù g.

Scheinwiderstand g. (-s,-widerstände) : **1.** enebiezh hervez ar gwel b., eneberezh hervez ar gwel g., harz hervez ar gwel g., harzerezh hervez ar gwel g., baroud a enor g. ; **2.** [tredan.] luzded tredanel b.

Scheinwiderstandsmessgerät n. (-s,-e) : [fizik] luzdedventer g. [*liester* luzdedventerioù].

Scheinwissenschaft b. (-,-en) : brizh skiant b.

Scheinzypresse b. (-,-n) : [louza.] falssiprez str./g. [*Chamaecyparis*].

Scheiß g. (digemm) : [kleuk] *Scheiß machen, Scheiß bauen,* kaoc'hmoc'hiñ, kac'hata, alkaniñ, brellañ, dekoniñ, ober ar

brasañ sotonioù, abostoliñ, dirollañ, mont e breskenn, folliñ, pennsodiñ, treiñ da sot, diskiantiñ, mont e belbi (e berlobi), diboellañ, pennfolliñ, mont e benn e gin, koll e benn, koll ar stur, koll e oremuz, koll e sterenn, koll ar Sterenn, koll e bod-houarn bihan, mont ganto, ober un tamm mat a ziroll, garzhenniñ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, bezañ an diaoul gant an-unan ; *lass doch mal den Scheiß,* lez da storlok ! lez da strak ! lez da c'hlabous ! lez da fourgas ! ro peoc'h gant da sorc'hennoù ! ro peoc'h gant da stultennoù droch ! tav da glakenn ! serr da c'henoù din gant ar gaoz-se ! ; *er versteht einen Scheiß davon,* ne gompren ket ur c'heuz en dra-se, ne gompren notenn ebet en dra-se, ne gompren ket ur siseurt en dra-se, ne gompren foeltr Doue seurt en dra-se, n'en deus intent ebet e kement-mañ, kement-se a zo dreist e veiz (dreist e spered), divarrek ha dizesk eo war traoù seurt-se, ne oar seurt war an dachenn-se, hep intent seurt eo war an dra-mañ, ne oar na tailh na bailh war an traoù-se, dall eo e gazh, kement-se a zo dreist e vaner (dreist e gompren), n'eo ket barrek diouzh an traoù-se tamm ebet, kement-se a dremen e spered.

Scheiß- : stronk a …, gast a …, kozh …, lastez …, tamm ampoezon …, … gagn, … brein, … kaoc'h kazh, … torr-revr, … daonet, .. a'r groug ; *diese Scheißbrücke,* ar bouc'h pont-se g., ar c'hozh pont-se g., an tanfoeltr pont-se g., ar pont gagn-se ; *du bist ein Scheißdieb ! lass dir das gesagt sein !* laer out ! ha peg hennezh ouzh da c'henoù ! ; *in diesem Scheißland,* er vro a'r groug-se.

Scheißarbeit b. (-,-en) : kozh labour g., micher daonet b., gast a labour g., gast a vicher b., labour gaoc'h g., labour kaoc'h g., tamm ampoezon labour g.

Scheißdreck g. (-s) : [kleuk] kaoc'h g., toaz g., stronk g., kac'herezh g., kac'hadenn b., kac'hadell b., P. freouz g. ; *das geht dich einen Scheißdreck an !* kae da zirouestlañ da neud ! soursi ouzh da grampouezh ! soursi ouzh da bemp krampouezhenn ! diwall d'en em luziañ gant traoù n'ac'h eus ket karg anezho ! lez ar re all da ziluziañ o gwiad ! chom war da dreuzoù ! chom hep lakaat da fri en dra-se ! na sank ket da fri en dra-se ! n'ay ket da fri aze ! emell eus ar pezh a sell ouzhit ! n'a ket da emellout eus kement-se ! n'a ket d'en em veskañ e kement-se ! ne vefe ket a boan dit lakaat da fri en dra-se ! n'ec'h eus klask ebet war mann ebet en afer-se ! n'emañ ket ez kerz emellout eus kement-se ! an dra-se n'eo ket da stal eo ! n'eo ket da batatez ! pep hini e vutun ! n'ec'h eus ket da welet war gement-se ! mir a lakaat da fri en afer-se ! n'ec'h eus netra da welet gant an dra-se ! kement-se ne sell ket ouzhit ! kement-se ne sell netra ouzhit ! n'eo ket da afer eo ! n'eo ket da dra eo ! ; *wegen jedem Scheißdreck,* evit kement bramm 'zo tout, evit ket ha netra, abalamour da blouz e votoù.

Scheiße b. (-) : [kleuk] kaoc'h g., brenn str., mon g., fank g., stronk g., teil kristen g., kac'herezh g., kac'hadenn b., kac'hadell b., toaz g., kaoc'haj g., traoù tev ls., pri g., foeriadenn b., mel g. ; *ein Stück Scheiße,* ur gac'hadenn b., ur gac'hadell b., P. un tamm toaz g., ur boulom-kaoc'h g., ur c'houign g., ur foeriadenn b., un tamm sezv g. ; *mit Scheiße verdrecken,* kaoc'hañ, fankañ ; *so eine Scheiße !* pebezh kaoc'henn ! pebezh krenegell ! kaoc'h ! kaoc'h ki ! kaoc'h ki ha kignen ! kaoc'h ki du ! kaoc'h ki du kac'het gant ar c'hi gwenn ! kaoc'h louarn ! kaoc'h razhed ! pebezh kempenn ! ; *das ist doch eine große Scheiße !* kaoc'h ki ha kignen eo an dra-se ! kaoc'h ki du kac'het gant ar c'hi gwenn eo an dra-se ! kac'haj tout ! ; *wir sind noch nicht aus der Scheiße raus,* n'omp ket deuet er-maez eus ar stloagenn ; *die Scheiße steht ihm bis zum Hals, er steckt in der Scheiße,* sac'het eo en ur gaoc'henn, e-mesk ar c'haoc'h emañ, paket eo en un dreineg, ur paotr brav a zo anezhañ, en ur gempenn emañ, kempenn eo ganti, brav eo ganti, el lagenn emañ, setu eñ paket propik, en ur soubenn vrav emañ, emañ o tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bez' emañ fresk, fresk emañ e gased 'vat, tenn eo an taol gantañ, fallik a-walc'h emañ ar stal gantañ, kouezhet eo etre kebr ha toenn, emañ evel un touseg etre treid an ogedoù, en ur grenegell emañ, gwall strobet eo, emañ e fagodenn ha kant gantañ, emañ e viz er wask, emañ e viz e gwask, emañ e fri er wask, emañ e lost er vrae, diaes eo evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, paket eo er gwask, er vouilhenn emañ, berr eo war e sparl, en avel d'e voue emañ, en ur blegenn lous emañ, paket fall eo, dindan ar bec'h emañ, ne ya ket rust an traoù gantañ, n'emañ ket en un eured, paotr brav eo ; *Scheiße bauen,* kaoc'hmoc'hiñ, kac'hata, alkaniñ, brellañ, dekoniñ, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, ober ar brasañ sotonioù, abostoliñ, dirollañ, mont e breskenn, folliñ, pennsodiñ, treiñ da sot, diskiantiñ, mont e belbi (e berlobi), diboellañ, pennfolliñ, mont e benn e gin, koll e benn, koll ar stur, koll e oremuz, koll e sterenn, koll ar Sterenn, koll e bod-houarn bihan, mont ganto, ober un tamm mat a ziroll, garzhenniñ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, bezañ an diaoul gant an-unan ; *in der Scheiße rühren, in der Scheiße wühlen,* meskañ kozh kaoc'h da flaeriañ, diveskañ teil kozh, meskañ kozh teil ; *eine Scheiße kommt nach der anderen,* pa erru ur c'holl en ti ez erru daou pe dri, un droug a denn egile.

scheißegal ag. : P. *es ist mir scheißegal !* va revr gant an dra-se ! - ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh ne ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket foutr kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbaret - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'in ket klañv gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - ne ran na mik na man ; *ihm ist alles scheißegal,* ur Yann foeltr-forzh a zo anezhañ, ne ra foutre kaer gant netra, ne ra van eus netra, ne ra van gant netra, hennezh a zo disoursi meur ; *es mir scheißegal, wer heute Geburtstag hat !* me 'ra foeltr foutr' deiz-ha-bloaz piv 'zo ! ; *es ist ihnen scheißegal, wo sie arbeiten,* forzh 'zo dezho pelec'h labourat ; *es ist mir scheißegal, ob er klein oder groß ist,* mat pe fall din pe ez eo bihan pe ez eo bras ; *das ist mir völlig scheißegal, was die Leute so denken,* me ne ran van ebet evit klevet ar chas o harzhal, leuskel a ran an dud da lavaret, me ne ran na van na kaoz ouzh tanfoeltr den ebet, ober a ran foutre kaer eus ar c'haozioù, foeltr forzh ne ran eus kaozioù an dud, n'eus kaz pe 'lavaro an dud, ober a ran forzh gant kaozioù an dud, ober a ran forzh petra 'lavaro an dud, me ne ran van ebet pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, ne ra

forzh din pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, me ne ran van ebet pe bour pe driñchin am bo gant an dud, me ne ran ket a gaz pe e vin lakaet mat pe fall gant an dud, me a zo ingal din peseurt abeg a gavo an dud ennon, me ne ran van peseurt abeg a gavo an dud ennon, difoutre on ouzh pezh a lavaro an dud ; *das ist doch scheißegal !* ne ra forzh ! n'eus forzh ! ne ra foeltr forzh ! n'eus forzh da se ! nag evit se ! forzh a se ! va revr gant an dra-se !

scheißen V.gw. (schiss / hat geschissen) : [kleuk] kac'hat, difankañ, fankañ, teilañ, foerat, ober, ober e louz, leuskel un huanad da gouezañ, dozviñ, dozviñ ur vi hep pluskenn, lakaat un tamm da yenañ, leuskel ur bouton, ober traoù tev, ober ur gac'hadenn, ober ur blegadenn, ober un neizh, ober un dilas, ober un dilasenn, lakaat un dra bennak da sec'hañ, P. freoziñ, kouziñ ; *in die Hose scheißen,* kac'hat en e vragoù, foerañ en e vragoù, ober en e vragoù, en em lezel da vont en e vragoù, freoziñ en e vrikoù, ober mel en e vragez ; *scheißen gehen,* mont da blegañ, mont d'ober ur gac'hadenn, mont d'ober ur blegadenn, mont da buchañ ; *er muss ständig scheißen,* hennezh 'zo atav kac'h-kac'h.

Scheißer g. (-s,-) : [kleuk] foerelleg g. [*liester* foerelleged], foerouz g., foerer g., kac'her g., sac'h kaoc'h g., freozer g.

Scheißerei b. (-) : **1.** P. foer b., foerell b., skid b., sklis g., red-kof g., red-korf g., tanavenn b., laerez b., rederez b., dipadapa g., diruj g., balibuan g., troñsivit g., glav kaoc'h g. ; **2.** kaoc'heg b.

Scheißerin b. (-,-nen) : [kleuk] foerouzell b., foererez b., kac'herez b., sac'h kaoc'h a blac'h b.

scheißfreundlich ag. : [kleuk] libistr tout, gogez, tanav, melus, luban, mitaouik, milis, chaou, klouar, mitennek, flourik.

Scheißhaus n. (-es,-häuser) : [kleuk] kac'heri b., kac'herezh b., toull-kaoc'h g., kersoulaj b., lec'h ne c'hall ket ar seurez mont evit ar person g., freoziri b., freozouer g. ; [dre skeud.] *ins Scheißhaus geraten,* treiñ e gwelien, mont e gwelien.

Scheißkerl g. (-s,-e) : [kleuk] **1.** bern kaoc'h g., lorgnez g., pezh teil g., pezh lous g., tamm teil g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., den brein betek mel e eskern g., bosenn a zen g., lec'hidenn a zen fall g., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., krever g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., lampon g., hailhevod g., jalod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., kalkenn g./b., penn joskenn g., penn klouk g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g. ; **2.** kac'her er goudor g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar beliet b., yar dibluñvet b., yar-zour b., kabon g., kozh kabon g., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., foerer g., foerelleg g., klouarenn b., krener e revr g., krener gwak g., krener g., toull-foer g., revr aonik a zen g.

Scheißlakai g. (-en,-en) : liper botoù g., lip-revr g.

Scheißleute ls. : [kleuk] lastez tud ls., tammoù teil ls., tud brein ls., bernioù kaoc'h ls.

Scheißtag g. (-s,-e) : *so ein Scheißtag !* nag un devezh kaoc'h kazh !

Scheit n. (-s,-e) : etev g. [*liester* etevien, etivi], skod g., kef g., penn-kef g., keuneudenn b., tos g., tous g., hanochenn faoutet b., hanoch faoutet str., koad hanoch faoutet g., bilhetez str., bilhetezenn b. ; *brennendes Scheit,* kef-tan g., penn-tan g., skod-tan g., etev-tan g., kef entanet g., penn-kef entanet g. ; *Scheite und Kleinholz,* keuneud ha skirioù.

Scheitel g. (-s,-) : **1.** andenn b., regenn b., roudenn b., rann b. ; *einen Scheitel ziehen,* rannañ e vlev, roudennañ e vlev, regennañ e vlev, ober un andenn en e vlev, ober ur regenn en e vlev, ober ur rann en e vlev ; *du hast da einen schönen Scheitel gezogen,* rannet brav eo da vlev ganit ; *sie trägt den Scheitel in der Mitte,* ur regenn e-kreiz he fennad-blev a zo ganti.

2. kern ar penn b., kitern g., kernboent g. ; *von der Sohle bis zum Scheitel,* adalek lein e benn betek plantoù e dreid / adalek an treid betek ar penn (Gregor), eus seul e droad betek e glopenn, penn-kil-ha-troad, penn-ha-troad, penn-ha-korf, penn-ha-korf-ha-troad, leizh ar gudenn, eus ar penn d'an treid, eus beg e dreid betek penn, eus beg e dreid betek krec'h, eus penn an traoñ betek krec'h, glez ; *Schlag auf den Scheitel,* kiternad b. ; *sich den Scheitel kratzen,* skrabat kern e benn, kravat kern e benn.

3. kern b., lein g., beg g., penn uhelañ g., pik g., krec'h g., penn-laez g., blein g., bleinenn b. ; *der Scheitel einer Kurve,* lein ur grommenn b., pik ur grommenn g. ; *die Sonne steht im Scheitel ihrer Bahn,* emañ an heol en e uhelañ, emañ plom an heol, emañ an heol uhel en neinboent ; [mat.] *der Scheitel eines Konus, der Scheitel eines Kegels,* kern ur gernenn b.

4. [tisav.] *Scheitel eines Gewölbes,* maen-bolz g., begel-bolz g., maen-alc'hwez g., alc'hwez bolz g., begel ar wareg g., maen-bonn g., maen-harz g.

Scheitel- : … kern, … lein, … kitern, … kribenn.

Scheitelbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn kitern g. ; *die Scheitelbeine,* an eskern kitern ls.

Scheitelbrechwertmesser g. (-s,-) / **Scheitelbrechwertmessgerät** n. (-s,-e) : [mezeg.] fakometr g.

Scheitelfläche b. (-,-n) : plaenenn a-serzh b.

Scheitelhöhe b. (-,-n) : **1.** uhelder kribenn g. ; *Scheitelhöhe eines Gewölbes,* uhelder brasañ ar volz g., uhelder ar begel-bolz g. ; **2.** [lu] barr an hent-bann g., barr ar bannhent g.

Scheitelkreis g. (-es,-e) : azimut g.

Scheitellappen g. (-s,-) : [korf.] tolbezenn gitern b.

Scheitellinie b. (-,-n) : linenn uhelañ b. [enebet ouzh ***Sohlenlinie***].

scheiteln V.k.e. ha V.em. (hat (sich) gescheitelt) : *sich (dat.) das Haar scheiteln,* rannañ e vlev, roudennañ e vlev, regennañ e vlev, ober un andenn en e vlev, ober ur regenn en e vlev.

Scheitelpunkt g. (-s,-e) : kernboent g., kern b., lein g., beg g., penn uhelañ g., pik g., barr g., penn-laez g., neinboent g., zenit g. ; *Scheitelpunkt eines Winkels,* beg ur c'horn g., poent kogn g. ; *Scheitelpunkt einer Flugbahn,* barr ur bannhent g.

scheitelrecht ag. : serzh, sonn, a-serzh, a-blom, a-bik.

Scheitelstein g. (-s,-e) : [tisav.] *Scheitelstein eines Gewölbes,* maen-bolz g., begel-bolz g., maen-alc'hwez g., alc'hwez bolz g., begel ar wareg g., maen-bonn g., maen-harz g.

Scheitelwert g. (-s,-e) : [fizik] ampled g., heled g.

Scheitelwinkel ls. : [mat] kornioù enebet beg-ouzh-beg ls.

Scheiterhaufen g. (-s,-) : **1.** bern-keuneud g., gwrac'hell-geuneud b., keuneudeg b., fagodiri b., gwrac'hell fagod b., fagodeg b., bec'holo keuneud g., bern fagod g., krug keuneud b., krugell geuneud b. ; *nach oben hin verjüngt sich der Scheiterhaufen,* rabatet eo bet ar bern keuneud, krizet eo bet ar bern keuneud ; **2.** [tanlazherezh] fagodiri b., buched g., keuneudeg b., bern-keuneud g. ; *zum Tod auf dem Scheiterhaufen verurteilen, zum Scheiterhaufen verurteilen,* kondaoniñ da vervel dre an tan ; *sie hat (sie ist) als Hexe auf dem Scheiterhaufen geendet,* echuiñ a reas he buhez evel

sorserez war ur geuneudeg, echuet eo evel sorserez war ar fagodiri ; *er erteilt den Befehl, den Scheiterhaufen anzuzünden,* gourc'hemenn a ra ma vo enaouet ar bern-keuneud, kemenn a ra ma vo enaouet ar fagodiri.

scheitern V.gw. (ist gescheitert) : **1.** [merdead.] skeiñ, mont da skeiñ, mont da douch ; *ein Schiff scheitert auf einer Sandbank,* skeiñ a ra ur vag war ur reuzeulenn-draezh (war un erv-draezh) ; **2.** c'hwitañ, c'hwitout, ober tro-c'houllo, kaout un distokadenn, tapout un distokadenn, ober tro-wenn, ober un taol gwenn, ober taol gwenn, ober kazeg, chom kazeg, chom dre an hent, chom a-dreuz gant e hent, mont a-dreuz gant e hent, chom berr, en em gavout berr, ober kazh, chom a-sac'h, menel warni, menel war ar marc'had, bezañ kazeg ganti, tapout lamm, mont er c'harzh, mont an tenn er c'hleuz, c'hwitañ war e daol, soetiñ war e daol, mankout war e daol, c'hwitañ e graf, afochiñ, ober chat ; *bei dieser Kuh sind alle Besamungsversuche gescheitert,* ar vuoc'h-se ne zalc'h ket ouzh tarv, ar vuoc'h-se ne zalc'h ket ouzh ar c'hole ; *unser Unternehmen scheiterte,* c'hwitañ a reas hor embregerezh, hon taol a foeras, ne oa ket aet hor c'hoant da benn, un distokadenn hor boa bet, c'hwitet hor boa gant hor mennad, c'hwitet hor boa gant hor raktres, tapet hor boa un distokadenn, manket e oamp war hon taol, graet hor boa tro-wenn, graet hor boa kazeg, graet hor boa kazh, graet hor boa un tenn gwenn, hon taol a reas chat, graet hor boa chat gant hon taol, aet e oa an taol d'ar c'hostez, c'hwitet hor boa war hon taol (war hor c'hrog), c'hwitet e voe hon taol ganeomp, soetet e oamp war hon taol, en em gavet e oamp berr, chomet e oamp berr, manet e oamp warni, manet e oamp bet da gas hon taol da benn, ne fonnas ket deomp kas hor pennad da vat, aet e oa ar ribotadenn da fall, aet e oa an tenn er c'hleuz ganeomp, aet e oa an traoù er c'harzh, afochiñ a reas an taol ganeomp, hor raktres a voe un afochadenn ; *jämmerlich scheitern, kläglich scheitern,* c'hwitañ mantrus, c'hwitout mantrus ; *er ist aus Inkompetenz gescheitert,* c'hwitet eo o vezañ ma'z eo divarrek, ar pezh a zo kiriek dezhañ da vezañ c'hwitet eo ez eo divarrek, c'hwitet eo dre berzh e zivarregezh ; *gescheiterte Hoffnung,* mil aet d'ober kant, kerse g., kerseenn b., distokadenn b., distro lous b., distro divalav b., distagadenn lous, kan aet da c'hwiban g., disouezhadenn b. ; *gescheiterter Plan,* mennad c'hwitet g., taol gwenn g., tro wenn b., tro c'houllo b., tenn gwenn g., tro null b. ; *eine gescheiterte Existenz,* **a)** [buhez] ur vuhez foeltret b., ur vuhez c'hwitet b., ur vuhez koc'honet b. ; **b)** [den] ur c'hwitig g., un den foeltret e vuhez gantañ g., ur sprec'henn b., ur paourkaezh den g., ur c'hozh netra g., ur c'hac'h-moudenn [*liester* kac'h-mouded], un den a netra g., un didalvez g., un den echu g.; [dre skeud.] *kurz vor dem Hafen scheitern,* c'hwitañ war e daol war-bouez nebeut, c'hwitañ war e daol evit nebeut / c'hwitañ war e daol evit bihan dra (Gregor), ober kazeg dre greiz ar porzh, ober karreg dre greiz ar porzh, bezañ bet e-sell d'ober mil hag ober kazh, ober flagas dre greiz ar porzh.

Scheitern n. (-s) : droukverzh g., c'hwitadenn b., c'hwitadeg b., afochadenn g., tro-wenn b., distokadenn b., tenn gwenn g., taol boud g., P. louzenn b., kac'hadenn b. ; *jemandem das Scheitern zuschieben,* tamall ar c'hwitadenn d'u.b. ; *sich (dat.) sein Scheitern eingestehen,* anzav e zroukverzh (e c'hwitadenn) etre e roched hag e chouk (etre e chouk hag e chik, etre e roched hag e vruched) ; *etwas zum Scheitern bringen,* reiñ lamm d'udb, lakaat udb da c'hwitañ, parraat ouzh udb, diarbenn udb, kontroliañ udb, c'hoari ar c'hontrol ouzh udb, kas udb da get, P. kas ar stal d'an dour ; *ein Vorhaben aus Inkompetenz oder Ungeschick zum Scheitern bringen,* kaotañ ar stal ; *jemandes Pläne zum Scheitern bringen,* c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., diarbenn (kontroliañ) raktresoù u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., goullonderiñ tresoù u.b., kas da netra tresoù u.b. (Gregor), kas war netra tresoù u.b., diharpañ u.b., mont en avel d'u.b., arbennañ u.b., kaeañ ouzh u.b., lakaat sav e gilhoroù u.b.

Scheitholz n. (-es) : keuneud str., koad-tan g., bilhetez str.

Schelch g. (-es,-e) : [merdead.] bark bras g., kobar b.

Schelde b. (-) : [douar., stêr] [nederlandeg] *die Schelde,* ar Schelde b., [galleg] an Escaut g.

Schelf g./n. (-s,-e) : [moroniezh] seulad kevandirel g., seulad ar c'hevandir g.

schelfern V.k.e. (hat geschelfert) : diskantañ, diskantenniñ.

Schelfkante b. (-,-n) : [moroniezh] torr-plateiz g.

Schellack g. (-s,-e) : [kimiezh] gom-lakenn g.

Schelle b. (-,-n) : **1.** grizilhon g., ourouler g., ouroul g., kloc'hig g., sonerez b. ; [dre skeud.] *der Katze die Schelle anhängen, der Katze die Schelle umhängen,* na vezañ sac'h an diaoul, komz didortilh (displeg, didro, fraezh, distlabez, distag, diflatr, diguzh, eeun ha didroell, berr ha groñs, berr ha krenn) diwar-benn udb, mont didroidell dezhi, lavaret an traoù ken diflatr ha tra, dispakañ ar wirionez plaen hep kambr a-dreñv, na glask tro d'ober e anv eus udb, na gaout treuzoù ebet war e zor d'ober e anv eus udb. **2.** skouarnad g., palvad g., avenad b., boc'had b., javedad g., fasad g./b., bousellad b., bougennad b., karvanad g., jodad g., flac'had b., dornad g., krabanad b., bozad b., flankad g., mojad g. ; *jemandem ein paar Schellen verabreichen,* fasadiñ (fasata, javedata, jodadiñ, jodata, cholpata, flankadiñ, skouarnata) u.b. ; *ich bekam zwei kräftige Schellen,* tarzhañ a reas va divjod gant daou flankad. **3.** grizilhonoù ls., kefioù dorn ls., manegoù-houarn ls., kefioù ls., kef g., P. chapeled g. ; *einem Dieb die Handschellen anlegen,* lakaat grizilhonoù (kefioù dorn, manegoù-houarn) d'ul laer, lakaat ar c'hefioù ouzh daouarn ul laer, lakaat ar c'hef war daouarn ul laer, potailhañ e zaouarn d'ul laer, grizilhonañ ul laer. **4.** [tekn.] ailhedenn b., gwalenn b., kolier g., envez g., envezenn b. ; *Rohrschelle,* envez stardañ g., ailhedenn stardañ b.

Schellen[1] ls. : [kartoù] karo g.

Schellen[2] n. (-s) : tregern ar sonerez g./b., taol sonerez g.

schellen V.gw. ha V.dibers. (hat geschellt) : seniñ ; *es schellt,* emañ ar c'hloc'h o seniñ ; *jemandem schellen,* seniñ ar c'hloc'h evit gervel u.b., seniñ ar c'hloc'h da c'hervel u.b.

Schellenbaum g. (-s,-bäume) : [sonerezh] kreskenn otoman b., jingling johnny g.

Schellenbube g. (-n,-n) : [kartoù] lakez karo g.

Schellenkappe b. (-,-n) : mantell furlukin b.

Schellenkönig g. (-s,-könige) : [kartoù] roue karo g.

Schellentrommel b. (-,-n) : [sonerezh] taboulin stirlink b./g.

Schellenzug g. (-s,-züge) : kordennig ar sonerez b.

Schellfisch g. (-es,-e) : [loen., pesk] azenn b., azenn-vor b. ; *geräucherter Schellfisch,* azenn vogedet b., hadok g.

Schellhengst g. (-es,-e) : [loen.] marc'h-servij, marc'h kalloc'h g., marc'h antier g., marc'h anterin g., marc'h-sailher g.

Schellkraut n. (-s) : [louza.] louzaouenn-ar-gwennilied b., louzaouenn-an-daoulagad b.

Schelm g. (-s,-e) : kailh g., kailhenn g./b., legestr g. [*liester* ligistri], kalkenn g./b., straner g., hailhon g., maraod g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., jalod g., hailhevod g., hailhevodeg g., stronk g., standilhon g., ravailhon g., lampon g., jibidoull g., kampinod g., kantolor g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], ampouailh g., forbann g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., poñsin g., konikl g., lourin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g.,

labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], tamm krennard abil g., marc'h-an-abil g., diaoul g., trubuilh a baotr g., Kerdrubuilh g., istorier g., monandour g., penndog g., alvaon g., aotrou g., forbann b., korvigeller g. ; *armer Schelm,* paourkaezh den g. ; *kleiner Schelm,* diaoulig g., kañfardig g., lamponig g. ; *so ein kleiner Schelm !* kañfardig bihan ac'hanout ! lamponig bihan ac'hanout ! c'hwil bihan ac'hanout ! ; *er hat den Schelm im Nacken, ihm schaut der Schelm aus den Augen,* daoulagad abil a zo en e benn, daoulagad lampon a zo en e benn, daoulagad ul lampon a zo en e benn, ar stumm a zo war e zremm da vezañ un hailhon, parañ a ra splann e hailhonerezh en e zaoulagad, brasañ hailhon a zebr bara eo hennezh, n'eus nemet korvigell en e gorf ; *ihm sitzt der Schelm im Nacken,* itrikoù an diaoul a zo en e gorf, hennezh a zo finoc'h eget kaoc'h louarn (a zo gwriet a finesaoù), ur mailh louarn eo, hennezh a zo leun e sac'h a widre, hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, finesaoù a zo ouzh en ober, hennezh a zo tro en e laezh, ur sifelenn a zen eo, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, hennezh en deus kement fil a zo, hemañ en deus fil, hennezh a zo finesus, ul louarn a zen a zo anezhañ, hemañ a zo tro en e gordenn, hemañ 'zo un ebeul, ur fouin eo hemañ, hemañ 'zo ul labous a zen, hemañ n'eo ket un hanter c'henaoueg, ur sapre den kordet eo, hennezh a zo un hinkin a zen, hennezh a zo bet e benn o stekiñ er wezenn bellañ, hennezh a zo un higenn a zen, darbet eo bet dezhañ mont da louarn, meret eo bet e bleud tanav, ur Fañch an Itrikoù a zo anezhañ, diouzh ar mintin eo, ul louarn kozh eo, hennezh a zo ul luban, korvigell n'eus ken en e gorf, korvigell a zo en e gorf, ur sac'had korvigelloù a zo gantañ, pegen louarn eo hennezh ! ; *ein Schelm, wer Schlechtes (Böses, Arges) dabei denkt,* goloet a vezh ra vezo nep piv bennak a soñj e droug (Gregor), gwa nep a soñj e droug ; [kr-l] *salb den Schelm, so sticht er, stich ihn, so salbt er,* a-raok meuliñ pe damall gwelit hag-eñ ez eo leal, d'an dud fall reiñ meuleudi ouzh re vat 'zo strinkañ pri, n'eo ket d'ar re fall ober lezenn d'ar re all, barner a zidamall torfed a zo e-unan en em varnet ; *auf einen Schelmen anderthalbe, auf einen Schelmen anderthalbe setzen,* plantañ ar brasañ reuz a-zivout un afer bennak, ober ar brasañ trouz en-dro d'un afer, teurel pelloc'h eget u.b., skeiñ pelloc'h eget u.b., [n'eus den fin n'en deus e goulz].

Schelmenroman g. (-s,-e) : [lenn.] romant-picaro g., romant pikaresk g.

Schelmenstreich g. (-s,-e) / **Schelmenstück** n. (-s,-e) : tro gamm b., tro lous b., trikon g., taol fobiez g., taol kamm g., taol-gwidre g., taol-yud g., taol ganas g., taol gast g., taol vil g., yudazerezh g., hailhevodaj g., jalodaj g., hailhonerezh g., taol hailhonerezh g., taol hailhevoderezh g., lakepoderezh g., taol lakepoderezh g., tunenn b., abilitaj g., malis ruz g./b., malis du g./b., malis diaoulek g./b. ; *Schelmenstreiche, Schelmenstücke,* monandoù ls., bourdellajoù ls.

Schelmerei b. (-,-en) : bourd g., bourderezh g., fars g., hailhevodaj g., jalodaj g., hailhonerezh g., lakepoderezh g., taol lakepoderezh g., stranerezh g., trikonoù ls., abilitaj g. ; *Schelmereien,* monandoù ls., bourdellajoù ls. ; *Schelmereien verüben,* lavagnonañ, ravailhoniñ, ganazañ, gidaziñ.

schelmisch ag. : ravailhon, korvigellus, korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, gweet e hentoù, troidellus, troidellek, tro ennañ, gwidreüs, gwidilus, gwidal, ganas, gidas, beskellek, itrikoù tout, gwevn, fin, abil ; *schelmische Tat,* taol fobiez g., taol kamm g., taol-gwidre g., taol-yud g., taol ganas g., taol gidas g., taol gast g., tro lous b., yudazerezh g., jalodaj g., hailhevodaj g., tro gamm b. ; *schelmische Antwort,* respont gwidreüs g. ; *schelmisches Gesicht,* neuz gwidreüs g., neuz ul louarn a baotr g., daoulagad abil ls. ; *dieses Mädchen ist nicht besonders schelmisch,* n'eus ket ur pikol a droioù kamm er plac'h-se.

Schelte b. (-,-n) : rebech g., kroz g., krozadenn b., gourdrouz g., gourdrouzerezh g., teñsadenn b., teñsadur g., tabut g., bazhad b., kelenn c'hwerv b. ; *Schelte bekommen,* klevet trouz, klevet (tapout, pakañ, kavout) e begement, klevet ur chapeled, klevet e anv mat, klevet e holl anvioù, klevet e seizh seurt ruz, klevet ar seizh mil, klevet e bater, selaou pater ha prezegenn, klevet e Bater, klevet e Bater Noster, bezañ gourdrouzet, klevet traoù, tapout trouz, tapout kroz, kaout soroc'h, klevet ur guchenn, pakañ ur guchenn, klevet e santa maria, bezañ gourdrouzet c'hwek, klevet ar gousperoù war an ton bras, klevet kroz, klevet storlok, tapout e draoù, klevet anezhi, tapout anezhi, kaout anezhi da bakañ.

schelten V.k.e. ha V.gw. (schilt / schalt / hat gescholten) : foeltradiñ, sakreal, jarneal, renakañ, trouzal, sinkanal, taraniñ, skandalat, teñsañ, P. pomponiñ ; *auf etwas schelten,* jarneal gant udb (Gregor) ; *auf jemanden schelten,* hopal war u.b., huchal war u.b., harzhal ouzh u.b., choual war u.b., teñsañ u.b., teñsañ (jarneal) gant u.b. (Gregor), gwalarniñ u.b., soroc'hal d'u.b., kunujañ u.b., delazhiñ kunujennoù taer war u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., leuskel kunujennoù ouzh u.b., argarzhiñ u.b., karnajal war u.b., letaat u.b., lavaret traoù d'u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., sabatiñ d'u.b., skandalat u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., reiñ skandal d'u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., ober trouz d'u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., rendaeliñ u.b., gourdrouz u.b., gourdrouz gant u.b., gourdrouz war-lerc'h u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ober kroz d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., ober brud d'u.b., gourmachiñ u.b., leuskel leoù spontus gant u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., pouilhañ u.b. ; *auf die Kinder schelten, mit den Kindern schelten, die Kinder schelten,* lezenniñ ar vugale, huchal war ar vugale, harzhal ouzh ar vugale, ober trouz d'ar vugale, langachiñ ar vugale, todioniñ war ar vugale, ober kroz d'ar vugale, ronkal ouzh ar vugale, krozal d'ar vugale ; *jemanden einen Dieb schelten,* ober ul laer eus u.b., lakaat u.b. da laer ; *jemanden einen Schafskopf schelten,* ober an azen gant u.b., ober un azen eus u.b., lakaat u.b. da azen ; *gescholten werden,* klevet trouz, klevet (tapout, pakañ, kavout) e begement, klevet ur chapeled, klevet e anv mat, klevet e holl anvioù, klevet e seizh seurt ruz, klevet ar seizh mil, klevet e bater, selaou pater ha prezegenn, klevet anezhi, tapout anezhi, kaout anezhi da bakañ, klevet e Bater, klevet e Bater Noster, bezañ gourdrouzet, klevet traoù, kaout soroc'h, tapout trouz, tapout kroz, klevet ur guchenn, pakañ ur guchenn, klevet e santa maria, bezañ gourdrouzet c'hwek, klevet ar gousperoù war an ton bras, klevet kroz, klevet storlok.

Scheltopusik g. (-s,-e) : [loen.] anuz-dall ar Balkanoù g.

Scheltrede b. (-,-n) : kunujennoù ls., salmennoù ls.

Scheltwort n. (-s,-e) : mallozhenn b., kunujenn b., ledoued [*liester* ledouedoù, leoùdoued] g., salmenn b., pec'hadenn b., le g.

Schema n. (-s,-s/Schemen/Schemata) : **1.** damdresadenn b., damskeudenn b., brastres g., berrdres g., braslun g., brasluniadur g., brasskeudenn g., pennlinennoù ls., raktres g., raktresadenn b., goulun g., raklun g., steuenn b., steuñvenn b. ; *ein Schema aufstellen,* sevel ur brastres, brastresañ (brasskeudenniñ, damdresañ, berrdresañ) udb. ; *Leitschema,* goulun sturiañ g., brastres ren g., brastres stur g., brastres sturiañ g., brastres blein g. ; **2.** [preder, Bergson] lun g. ; *dynamisches Schema,* lun arluskel g. ; **3.** [preder, Kant] etrelun g., skema g., skem g. ; *tranzendentales Schema,* etrelun

trehontel g., skema trehontel g., skem trehontel g. ; **4.** [bred.] *Körperschema,* lun-korf g., goulun an emgorf g.

Schemabuchstabe g. (-ns,-n) : [mat.] argemmenn erganadel b.

schematisch ag./Adv. : **1.** brastresek, brasluniek, gouluniek, brastreset ; **2.** berr, berr-ha-berr, e berr-ha-berr, eeun, ez berr, e berr gomzoù, e berr gerioù ; *etwas schematisch beschreiben,* brastresañ udb, damskeudenniñ udb, skeudenniñ udb e berr gomzoù, taolenniñ udb e berr gerioù, displegañ udb berr-ha-berr, berrdaolennañ udb, brastaolenniñ udb ; **3.** [preder, Kant] skematek, etreluniek

schematisieren V.k.e. (hat schematisiert) : **1.** brastresañ, brasluniañ, berrdresañ, gouluniañ ; **2.** brasskeudenniñ, berrdaolennañ, brastaolenniñ ; **3.** [preder, Kant] etreluniañ.

Schematisierung b. (-,-en) : brasluniadur g., gouluniadur g.

Schematismus g. (-) : **1.** brasluniegezh b., gouluniegezh b. ; **2.** [preder, Kant] etreluniadur g., skemategezh b. ; *tranzendentaler Schematismus,* etreluniadur trehontel g., skemategezh trehontel b.

Schemel g. (-s,-) : skabell b., skabellenn b., brich b., briched g., tous g., pased b., skaon g./b., torchenn b. ; *sich auf einen schemel setzen,* teuler e bouez war ur skaon, azezañ war ur skaon, lakaat e revr war ur skaon, pikañ e revr war ur skaon.

Schemelmacher g. (-s,-) : skabeller g.

Schemen g. (-s,-) : **1.** spes g., teuz g., tasmant g., skeud g. ; **2.** gweenn g., maskl g.

schemenhaft ag. : **1.** tasmantheñvel, spesheñvel, heñvel ouzh ur skeud ; **2.** dispis, diresis, displann.

Schenk g. (-en,-en) : **1.** [istor] hanafer g. [*liester* hanaferien], hanafour g. [*liester* hanafourien], dietaer g. [*liester* dietaerien], diskarger-gwin g. [*liester* diskargerien-win], boutailher g. [*liester* boutailherien], paotr-ar-c'hrog g., floc'h-kegin g., koper g. [*liester* koperien] ; **2.** [dispredet] tavarnour g., ostiz g.

schenkbar ag. : **1.** ... a c'heller profañ ; **2.** [diedoù] ... a c'haller diskargañ, ... a c'haller gwerzhañ.

Schenke b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

Schenkel g. (-s,-) : **1.** [korf.] morzhed b. [*liester* morzhedoù, divorzhed] ; *zum Schenkel gehörig,* morzhedel ; *Unterschenkel,* gar (dindan ar glin) b. ; *Oberschenkel,* morzhed b. ; *mit langen Schenkeln,* gaolek, gaoloc'h ; *ein Kerl mit langen Schenkeln,* ur gaoloc'h g., ur gaoleg g. ; *mit dicken Schenkeln,* morzhedek ; *bis zu den Schenkeln ins Wasser steigen,* mont en dour betek e zivorzhed ; *Schenkel eines Pferdes,* morzhed ur marc'h b. ; *Hund mit gebrochenem Schenkel,* ki divorzhedet g. ; *der Pfeil bohrte sich in seinen Schenkel,* deuet e oa ar saezh d'en em stekañ en e vorzhed, deuet e oa ar saezh da lojañ en e vorzhed.

2. *Winkelschenkel,* kostez ur c'horn g.

3. brec'h b., brec'henn b. ; *Zirkelschenkel,* brec'henn ur gaolren b., brec'henn ur c'helc'hier b. ; *Winkelabstand der Schenkel eines Zirkels,* gaoliad b. ; *Schenkel einer Schere,* brec'h ur sizailh b.

4. *Schenkel des Angelhakens,* pav an higenn g.

Schenkelader b. (-,-n) : [korf.] talmerenn ar vorzhed b.

Schenkelbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn morzhed g.

Schenkelbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] torradur askorn ar vorzhed g.

schenkelgleich ag. : [mat.] izoskelel, keitgarek.

Schenkelhals g. (-es,-hälse) : [korf.] gouzoug askorn ar vorzhed g., gouzoug an askorn-morzhed g.

Schenkelhalsbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] torradur gouzoug an askorn-morzhed g.

Schenkelschiene b. (-,-n) : morzhedwisk g., morzhedenn b.

Schenkelstrecker g. (-s,-) : [korf.] *vierköpfiger Schenkelstrecker,* kigenn bevarfennek b.

Schenkelstrumpf g. (-s,-strümpfe) : [istor, dilhad.] bazoù g. [*liester* bazeier].

schenken V.k.e. (hat geschenkt) : **1.** diskargañ, diskenn, dinaouiñ, teurel, skarzhañ, strinkañ ; *Wein in ein Glas schenken,* diskargañ (diskenn, dinaouiñ, teurel, skarzhañ, strinkañ) ur werennad win ; *das Glas voll schenken,* kargañ ar werenn ; *ein volles Glas Bier schenken,* kargañ ur werenn a vier a-rez ar bordoù, kargañ ur werenn a vier da fennañ ; *jemandem einschenken,* diskargañ (diskenn, teurel, skarzhañ, strinkañ) ur banne d'u.b., lakaat ur banne d'u.b., dinaouiñ ur banne da evañ d'u.b.

2. profañ, donezoniñ, mennout, ober prof [ag, eus udb], reiñ da brof, reiñ e prof, kinnig e prof ; *jemandem etwas schenken,* reiñ udb d'u.b. e prof, reiñ udb da brof d'u.b., kinnig udb d'u.b. e prof, profañ udb d'u.b., mennout udb d'u.b., ober prof ag udb d'u.b., ober prof eus udb d'u.b., reiñ udb e ro d'u.b., donezoniñ udb d'u.b., reiñ udb e donezon d'u.b. ; *jemandem etwas zum Geburtstag schenken,* reiñ udb d'u.b. e prof da-geñver e zeiz-ha-bloaz, profañ udb d'u.b. da-geñver e zeiz-ha-bloaz ; *einem Bettler ein Almosen schenken,* ober aluzen d'ur c'hlasker-bara, reiñ an aluzen d'ur c'hlasker-bara ; *geschenkter Tabak,* butun bouzar g. ; *wenn man zu einer Hochzeit geht, muss man schon etwas schenken,* pa'z eer d'an euredoù e vez ret profañ ; *das ist geschenkt !* se 'zo da gaout evit netra ! se 'zo evit an hanter eus netra (evit daouhanter netra) ! ; *mir wird nichts geschenkt ! ich kriege nichts geschenkt !* n'em eus tra nemet evit va gwenneg, n'em eus seurt 'met evit va gwenneg ; *geschenkt ist geschenkt, wieder holen ist gestohlen,* ur ro n'eo ket un amprest ; *lange geborgt ist nicht geschenkt !* n'em eus ket talaret ganit c'hoazh ! bremaik e ri ur c'hoarzh all ! diwall diouzh da gont ! m'en talvezo dit ! en em zigoll a rin warnout ! a-benn nebeut e vo tomm da'z chupenn ! damantiñ a ri ! va distro am bo ! gwregon am eus da lodennañ ganit c'hoazh ! gwregon a zo da lodennañ etrezomp c'hoazh ! me a zistago ar c'hoarzhin diouzhit ! klevet a ri ganin ! pakañ a ri !

3. *jemandem Aufmerksamkeit schenken,* teurel pled ouzh komzoù u.b. ; *etwas (dat.) Beachtung schenken, etwas (dat.) Aufmerksamkeit schenken,* sellet udb a-bennvat, ober fed ouzh udb, teurel pled d'udb, ober van ouzh udb, teuler meiz d'udb, teuler kont en udb, teuler evezh ouzh udb ; *jemandem wenig Beachtung schenken,* ober nebeut a stad eus u.b., derc'hel nebeut a stad eus u.b., derc'hel nebeut a stad ag u.b., derc'hel nebeut a gont eus u.b., derc'hel nebeut a gont ag u.b., na ober kalz a van eus u.b., na ober kalz a van ouzh u.b., na ober kalz a seblant ag u.b. ; *den Armen wird keine Beachtung geschenkt,* ne vez ket sellet ouzh ar beorien, ne vez graet van ebet eus ar beorien, ne vez ket graet van ouzh ar beorien, ar paour ne gan den e glodoù ; *etwas (dat.) wenig Beachtung schenken, etwas (dat.) wenig Aufmerksamkeit schenken,* ober bihan a forzh eus udb, ober bihan a stad eus udb, ober nebeut a stad eus udb, derc'hel nebeut a stad eus udb, derc'hel nebeut a stad ag udb, derc'hel nebeut a gont eus udb, derc'hel nebeut a gont ag udb, na ober kalz a van eus udb, na ober kalz a van ouzh udb, na ober kalz a seblant ag udb ; *etwas (dat.) keine Aufmerksamkeit schenken,* na ober van eus udb, na ober van ouzh udb, na ober seblant ebet ag udb, na deuler evezh ouzh udb, lezel udb a-gostez, lezel udb war e revr, lakaat udb er-maez ; *jemandem Vertrauen schenken,* fiziout en (war) u.b., lakaat e fiziañs en u.b., kaout fiziañs en u.b., magañ fiziañs en u.b., en em fiziañ en u.b. (Gregor) ; *einer Sache keinen Glauben schenken,* kaout disfiz diouzh udb, diskrediñ war udb, kaout diskred war udb, magañ (goriñ, kaout) disfiziañs ouzh udb, disfiziout ag (ouzh, diouzh, diwar-benn) udb, na gaout (na lakaat) fiziañs ebet en udb, na reiñ fiziañs ebet d'udb ; *einem Gerücht Glauben schenken,* krediñ da gaozioù an dud, lakaat fiziañs e kaozioù an dud, teurel kred war kaozioù an dud, reiñ kred da

gaozioù an dud, reiñ kredenn da gaozioù an dud, krediñ udb diwar kaozioù an dud ; *jemandem Glauben schenken,* kaout kred en u.b., kaout kredenn en u.b., kaout kred d'u.b., ober kred d'u.b., fiziout en u.b., kaout feiz en u.b. ; *ich war stark versucht, ihm Glauben zu schenken,* troet a-walc'h e oan da fiziout ennañ ; *wem sollen wir Glauben schenken ?* piv da grediñ ? ; *man schenkt ihm keinen Glauben,* ne vez ket kredenn dezhañ, n'eus ket kredenn dezhañ ; *einer Bitte kein Gehör schenken,* ober skouarn vouzar ouzh reked u.b., ober skouarn goad ouzh reked u.b., ober ar bouzar ouzh reked u.b., na selaou ouzh reked u.b. ; *Gehör schenken,* teuler pled ouzh, selaou ouzh, reiñ skouarn da, bezañ digor e skouarn da ; *jemandem die Freiheit schenken,* reiñ e frankiz d'u.b. ; *einem Kind das Leben schenken*, lakaat ur bugel er bed, reiñ buhez d'ur bugel, genel ur bugel ; *jemandem das Leben schenken,* espern e vuhez d'u.b., reiñ e vuhez d'u.b., leuskel e vuhez gant u.b., lezel e vuhez gant u.b., leuskel bev u.b. ; *wenn Gott mir das Leben schenkt,* gant ma vo roet din hir vuhez gant Doue / gant ma roio Doue hirhoal din (Gregor), Doue da reiñ din hirhoal ; *du kannst dir die Mühe schenken,* kuit out d'ober an dra-se, ne dalv ket ar boan (ar fred) en ober.

Schenker g. (-s,-) : donezoner g., roer g., profour g.

Schenkerin b. (-,-nen) : donezonerez b., roerez b., profourez b.

Schenkkanne b. (-,-n) : pint g.

Schenkstube b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

Schenktisch g. (-es,-e) : taol-gont b., taol ostaleri b., taol-evañ b., kontouer g., [dre fent] taol santel b.

Schenkung b. (-,-en) : roidigezh b., roadenn b., roadur g., donezon g./b., donezonad g., donezonadur g., profadenn b., ro g. ; *großzügige Schenkungen,* largentezioù ls., profoù brokus ls., profoù largentezus ls. ; *er hat das Museum mit einer Schenkung bedacht,* en em ziannezet eo evit ar mirdi, graet en deus un donezon d'ar mirdi, graet en deus ur roadenn d'ar mirdi ; [gwir] *Schenkung unter Lebenden,* donezon etre tud vev g. ; *Teilung im Wege der Schenkung,* dilez g. ; *eine Teilung im Wege der Schenkung rückgängig machen,* terriñ un dilez.

Schenkungsakte b. (-,-n) **/ Schenkungsbrief** g. (-s,-e) : lizher donezon g.

Schenkungsempfänger g. (-s,-) : donezoniad g.

Schenkungssteuer b. (-,-n) : tell war an donezonoù etre tud vev b.

Schenkungs- und Verausgabungsökonomie b. (-) [preder., Georges Bataille] ekonomiezh hollekaet b., armerzh hollekaet g.

Schenkungsurkunde b. (-,-n) : lizher donezon g.

Schenkwirt g. (-s,-e) : tavarnour g., ostiz g.

Schenkwirtschaft b. (-,-en) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., ti-evañ g., kafedi g., evlec'h g.

scheppern V.gw. (hat gescheppert) : storlokañ, stirlinkat, strapañ, ouroulat ; *wie eine gesprungene Glocke scheppern,* ober trouz ar groilh.

Scherbaum g. (-s,-bäume) : [kezeg] limon g., kleur g.

Scherbe b. (-,-n) : darbod g., tamm g., drailh g., drailhenn g. ; *Scherben,* brevadur g., drailhoù diwar vreviñ ls. ; *Glasscherbe,* tamm gwer torr g., darbod g. ; *Tonscherbe,* darn-bod b., darbod g., tamm priaj torr g. ; *in Scherben zerbrechen,* frigasañ, tarzhañ, mont e skolp, mont a-skolp, mont a-ziskolp, mont e tammoù, disklopenniñ, mont a-dammoù, didammañ, tarzhañ e skolpoù, tarzhañ e tammoù, tarzhañ a-dammoù, terriñ a-darzh, bruzunañ, disklipañ, difloskiñ, difloskañ, sklisennañ, skilfennañ, drailhañ, strimpiñ, mont e bruzun, freuzañ, mont e mil damm, mont etre mil damm, strinkañ, diskolpañ, kreviñ ; *das Glas liegt in Scherben,* puzuilhet eo ar werenn, mildammet eo ar werenn, drailhet eo ar werenn, torret-groñs eo ar werenn ; [dre skeud.] *gleich wird es Scherben geben,* reuz a vo bremaik, strakadeg a vo a-benn nebeut, ur wast bennak a erruo sur a-walc'h ; [kr-l] *Scherben bringen Glück,* n'eus droug ebet a gement na servij d'ur vad bennak, n'eus droug ebet na denn da vad.

Scherbengericht n. (-s) : **1.** [istor] lez-varn an darbodoù b., lez-varn forbannañ b. ; **2.** [dre skeud.] ostrakelezh b. ; *ein Scherbengericht über jemanden veranstalten,* lakaat u.b. en dizarempred, lakaat u.b. e Koraiz, ezperzhiañ u.b., dispellaat u.b., lakaat u.b. en dispell, lakaat dispell war u.b., arlezadekaat u.b.

Scherbenhaufen g. (-s,-) : [dre skeud.] stlabez g., gwallreuz g., malapa g., teilad g., kouez g., moc'herezh g., kaoc'henn b. ; [dre skeud.] *vor einem Scherbenhaufen stehen,* tañva blaz an netra.

Schere b. (-,-n) : **1.** *eine Schere,* ur re sizailhoù g., sizailhoù ls., ur sizailh b., ur sizailhoù g., ur weltre b. ; *Blechschere,* sizailh da droc'hañ follennoù-houarn b., gweltre houarngwennerezh b. ; *Papierschere,* sizailh vurev b., sizailh da droc'hañ paper b. ; *Baumschere, Gartenschere, Heckenschere,* sizailh vras b., benerez b., bener g. [*liester* benerioù], gweltre-benañ b. ; *mit einer Schere schneiden,* sizailhañ ; [kegin.] *Schnittlauch mit der Schere schneiden,* klemiñsat ognonetez, klemiñsañ ognonetez ; **2.** [loen.] meud g., pav-drailh g., pav-sizailh g., biz bras g., pav bras g., pav meudek g. ; *die Schere des Krebses,* meud ar grilh-dour g., biz bras ar grilh-dour g., pav bras ar grilh-dour g., pav meudek ar grilh-dour g. ; *die Schere des Hummers,* pav sizailh al legestr g., meud al legestr g., biz bras al legestr g. ; *die Schere der Krabbe,* meud ar c'hrank g., pav-drailh ar c'hrank g., pav-sizailh ar c'hrank g., biz bras ar c'hrank g., pav bras ar c'hrank g., pav meudek ar c'hrank g. ; **3.** [sport] *Scheren,* fiñvadeg-sizailh b., fiñvoù a-sizailh ls. ; *Scherenbewegungen mit den Beinen machen,* skarata ; **4.** limonoù ls., limoneier ls., kleurioù ls. ; *das Pferd an die Schere spannen,* lakaat ar marc'h el limon, lakaat ar marc'h er c'hleurioù ; **5.** *Preisschere,* marz g., gavael ar prizioù g., gavaelad ar prizioù g.

scheren[1] V.k.e. (schor / hat geschoren) : **1.** troc'hañ, sizailhañ, touzañ, razhañ ; *wieder scheren,* adtouzañ ; *die Haare scheren,* troc'hañ ar blev, ober un tamm dic'harzhañ (un tamm diskar) d'ar blev ; *kahl scheren,* touzañ pizh, touzañ rez, razhañ pizh ; *jemandem eine Glatze scheren,* touzañ pizh penn u.b., touzañ rez penn u.b., razhañ pizh penn u.b. ; *kurz geschorenes Haar,* blev touz str., penn touz g., penn touzet rez g., blev ratous str., blev troc'het rez str., penn rez g. ; *die Schafe scheren,* touzañ (kreviañ, digreoñañ) an deñved ; *die Wolle scheren,* touzañ ar gloan ; *den Rasen scheren,* troc'hañ al leton, touzañ al letonenn ; *eine Hecke scheren,* benañ (divegañ, divleñchañ) un dreilh, krennañ un dreilh (ur c'harzh, ur c'hae, ur c'haead), kourtañ un dreilh (ur c'harzh, ur c'hae, ur c'haead), gweltreañ ur c'harzh, noashaat ur c'harzh.

2. [tekn.] divleviñ, touzañ ; *Tuch scheren,* divleviñ mezher ; *Samt scheren,* divleviñ voulouz.

3. [dre skeud.] *die Kunden scheren,* goro arc'hant digant e bratikoù, kignat an arvalien, sunañ o gwenneien digant e bratikoù, peilhat (kignat) e bratikoù, diskantañ (disec'hañ, dibluskañ, skarzhañ, goulloiñ) o yalc'h d'e bratikoù, displuñvañ (touzañ, diwadañ, diorbliñ) e bratikoù, goro e bratikoù betek ar gwad, laerezh e arvalien, ober yalc'h diwar-goust e bratikoù, ober godell diwar-goust e bratikoù ; *sein Schäfchen scheren,* tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober e graf (e fagodenn, e eost, e ran), dibladañ e yalc'h, rontaat e yalc'h, reutaat e yalc'h, ober yalc'h, ober godell, ober god, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, lardañ, lartaat, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *alle über einen Kamm scheren,* lakaat an holl a-rez, lakaat an holl a-resed, lakaat an holl dud war ar memes resed, lakaat an holl dud keit-ha-keit, lakaat an holl dud war an hevelep pazenn, na ober kemm ebet evit den ; *alles über einen Kamm scheren,* peñseliat burell gant limestra, lakaat peñsel burell ouzh limestra, lakaat pep tra

en un douez (en un duilhad, touez-touez, kej-mesk, kej-mej, kein-dre-gein, mesk-ha-mesk, P. moc'h-ha-marc'h, a-stribouilh-strabouilh, stribouilh-strabouilh, [dre fent] pell-mell-kaotigell), lakaat ar maout da vezañ dañvad, brizhkemmeskañ an traoù ; *man darf nicht alles über einen Kamm scheren,* arabat eo lakaat peñsel burell ouzh limestra, arabat eo peñseliat burell gant limestra.

scheren[2] V.gw. (verb digemm : hat geschert) : bernout, lazout ; *das schert mich nicht,* n'emaon ket gant se, ne laz ket, ne vern, ne ran forzh, 'ran ket foutr kaer, 'ran ket foeltr forzh, n'eus forzh, ne ra netra din, heñvel dra eo din, ne lakaan van ebet gant an dra-se, evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! pe vern ouzhin ? pe forzh a ra din ? pe forzh a zo din ? pe forzh din ? ha forzh a ra din ? ha forzh a zo din ? petra a ra se din ? petra eo an dra-se din ? pe vern din-me ? / pe laz din-me ? / pe forzh (pe kaz) a ran-me ? / pe kaz a ra din-me ? (Gregor). ; *das schert mich einen Dreck,* ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh ne ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket foutr kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbaret - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'in ket klañv gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - ne ran na mik na man ; *das schert mich einen Dreck, wer heute Geburtstag hat !* me 'ra foeltr foutr' deiz-ha-bloaz piv 'zo ! ; *was schert mich die Flasche, was zählt ist der Rausch [Alfred de Musset],* ingal gant petore dour lazhañ an tan.

V.em. : **sich scheren** (hat sich (ak.) geschert) : *sich um etwas scheren,* kemer merfeti (kemer charre) gant udb, soursial ouzh (eus) udb, kaout damant (damantiñ) d'udb, kemer standur gant udb, kemer reuz gant udb, kemer streuvell gant udb ; *er scherte sich gar nicht um ihren Spott,* lezel a rae o goapaerezh da vont gant an avel, ne rae van ebet eus o goapaerezh, ober a rae fae war o goapaerezh, dichastre e oa diouzh o goapaerezh ; *scher dich zum Teufel !* da c'hastiñ ganit ! kae gant an diaoul ! kae da lec'h all d'en em rostañ ! kerzh d'an diamig ! ar moug ra'z mougo ! kae da da Gankari-noz ! kae gant ar c'hwezigenn ! kae d'ar groug ! kae d'ar wedenn ! kerzh da sutal brulu ! kae da strakal brulu ! kerzh da strakal bezhin e foñs al lennvor ! kerzh diwar va zro ! kae da glask brennig da Venez-Are ! kae da dalaregeta ! chaous warnout ! kae da aveliñ da loeroù ! kae da foar an diaoul ! kae da gaolmoc'ha ! da gac'hat ganit ! kae da skidañ ! kae da gouziñ ! va revr ganit ! kerzh da lusa ! kerzh gant ar foeltr ! kerzh da zistreiñ ar c'haoc'h saout da grazañ ! kae da foar ar c'hwitelloù ! kae d'ar foar ! kae da foar an ifern ! kae da foar an tri mil ! kae da logota da Venez-Are ! kae da c'hwitellat ! kae da c'hwitellat gioc'hed war gribell Menez-Are ! kerzh da c'hwitellat gioc'hed d'an dour-sav ! kae da c'hwitellat mouilc'hi da Venez-Are ! kae da wriat botoù ! kae da c'hwileta ! kae gant ar mil mallozh va Doue ! kae gant ar grug ! kae da grampouesha ! kae da stoupa ! kae lark diouzhin ! kae pell diouzhin ! kae pelloc'h !

Scheren n. (-s) : **1.** touz g., touzerezh g., touzadenn b., troc'h g., troc'hadur g., troc'herezh g., kreviadur g., krevierezh g., kreviadeg b., razherezh g. ; *die beim Scheren gewonnene Wolle,* ar c'hreoñ g., ar c'hreoñad g., an douzadenn b., an touz g. ; **2.** [tekn., gwiad.] divlevadur g., divleviñ g., touzadur g., touzañ g. ; *das Scheren von Samt,* an divleviñ voulouz g.

Scherenarm g. (-s,-e) : brec'h sizailh g., brec'henn sizailh b.

Scherenbewegung b. (-,-en) : [sport] fiñv a-sizailh g. ; *Scherenbewegungen mit den Beinen machen,* skarata.

Scherenfabrik b. (-,-en) : sizailherezh b.

Scherenfernrohr n. (-s,-e) : pellunedenn daoulagadek b., pellunedoù ls.

Scherenfeuer n. (-s) : [lu] tennadeg a-groaz b., tennadeg a-groazigell b., tennadeg kroaz-digroaz b.

scherenförmig ag. : heñvel ouzh ur re sizailhoù, heñvel ouzh meud ar c'hrank, e doare ur re sizailhoù, e doare sizailhoù, e doare meud ar c'hrank, e doare meudoù ar c'hranked, a-zoare gant ur re zizailhoù, a-zoare gant meudoù ar c'hranked, a-seurt gant ur re sizailhoù, a-seurt gant meudoù ar c'hranked.

Scherengitter n. (-s,-) : treilheris astenn-diastenn g.

Scherenherstellung b. (-) : sizailherezh g.

Scherenschleifer g. (-s,-) : **1.** breolimer g., lemmer g., libonig g., limonig g., [dre fent] armolud g. ; *umherziehender Scherenschleifer,* breolimer-baleer g., lemmer-kantreer g., libonig-red g. ; **2.** [dre skeud.] kozh ki g., albin g., chinegr g., grifon g.

Scherenschleiferin b. (-,-nen) : breolimerez b., lemmerez b.

Scherenschnabel g. (-s,-schnäbel) : [loen., labous] beg-sizailh g. [*liester* begoù-sizailh].

Scherenschnitt g. (-s,-e) : [arz] **1.** psaligrafiezh b., trodroc'hadur g. ; **2.** trodroc'hadenn b.

Scherensprung g. (-s,-sprünge) : [sport] lamm a-zisailh g. ; *einen Scherensprung machen, im Scherensprung springen,* lammat a-sizailh.

Scherenstromabnehmer g. (-s,-) : [tekn.] katener g., pantograf g.

Scherenzaun g. (-s,-zäune) : treilheris g.

Scherer g. (-s,-) : **1.** touzer g., krevier g. ; **2.** *Samtscherer,* divlever voulouz g. ; *Tuchscherer,* divlever mezher g. ; **3.** [istor] barver ha surjian en armeoù.

Schererei b. (-,-en) : trabas g., trabaserezh g., tregas g., tregaserezh g., trevell g., nec'h g., trubuilh g., chastre g., deur g., fleuskeur g., jabl g., nec'hamantoù ls., maritell b., darbar g., heskinerezh g., heskin g., chigarderezh g., charre g., P. amerdamant g. ; *viel Schererei machen,* degas ur bern pikoù, lakaat da c'houzañv meur a bik, kagalat, ober e Yann Gerdrubuilh, reiñ darbar, reiñ bec'h, reiñ safar, lakaat (c'hwezhañ) trubuilh, c'hoari e fri-butun, lakaat c'hwen e loeroù u.b., lakaat c'hwen e loeroù ar re all, ober gaol, jabliñ, maritellañ, trabasat, tregasiñ, darbariñ, heskinañ, siguriñ ; *deswegen werdet ihr noch Scherereien haben,* trabas ho po war gement-se, gwall afer ho po da gaout abalamour d'an dra-se, afer fall a bakot abalamour d'an dra-se, kement-se a raio heg deoc'h.

scherfeln V.gw. (hat gescherfelt) : [rannyezh.] dañsal, ruzañ e dreid, hejañ e c'hwen, tripal, frikañ bolc'h, fringal, pilañ melc'hwed, hejañ e bilhoù.

scherfest ag. : [tekn.] dalc'hus ouzh ar sizailhañ, harzus ouzh ar gweltreañ, harzus ouzh ar gourzhbreviñ.

Scherfestigkeit b. (-) : [tekn.] dalc'huster ouzh ar sizailhañ g., harz ouzh ar gweltreañ g., harz ouzh ar gourzhbreviñ g.
Scherflein n. (-s,-) : skodenn b., aluzen b., aluzenig b., aluzon b., karitez b., obolenn b. ; *sein Scherflein zu etwas beitragen,* **a)** reiñ e skodennig evit udb. ; **b)** [dre skeud.] reiñ un tamm sikour (un tamm skoazell) evit udb, kenlabourat d'udb.
Schergang g. (-s,-gänge) : [merdead.] listenn blabourzh b.
Scherge g. (-n,-n) : lakepod g., mastin g., mevel diouzh dorn ar mac'homer g., seid g. [*liester* seided] ; *seine Schergen,* tud eus e berzh ls., tud diouzh e zorn ls., e vevelien ls., e lakizien ls.
Schergendienst g. (-es,-e) : gwallgefridi b. ; *einen Schergendienst tun,* bezañ tapet d'ober al loen brein (al loen vil, al loen lous, al loen fall, al loen gars), bezañ dalc'het d'ober al loen brein, ober al loen brein, bezañ dalc'het d'ober e lakepod didruez.
schergenhaft ag. : seidek.
Scherif g. (-s,-s) : [islam] cherif g.
Scherkopf g. (-s,-köpfe) : penn un aotenn-dredan g.
Schermaschine b. (-,-n) : touzerez b. [*liester* touzerezioù].
Schermaus b. (-,-mäuse) : [loen.] muenn b. [*liester* muenned].
Schermesser n. (-s,-) : aotenn b.
Schersprung g. (-s,-sprünge) : [sport] lamm a-zisailh g. ; *einen Schersprung machen, im Schersprung springen,* lammat a-sizailh.
Schertauknoten g. (-s,-) : skoulm-kador g.
Scherung b. (-,-en) : **1.** [tekn.] destrizh sizailhañ g., destrizh gweltreañ g. ; **2.** [mat.] fleañ g. ; **3.** [gwarell] diwarelladur g., diwarellaat g. ; **4.** [relij.] kerniañ g., roidigezh ar gern b.
Scherwenzel g. (-s,-) : *sellit ouzh* **Scharwenzel**.
Scherwind g. (-s,-e) : avelaj g., barr-avel g., barrad-avel g., boutad-avel g., taol-avel g., kaouad avel b./g., reklom g., rugenn b., rizennad avel b., taolad avel g., fourrad g., froud-avel g., froudenn-avel b., sourrad avel g., avel-gorbell g., avel-gelc'hwid g.
Scherwolle b. (-) : **1.** kreoñ g., kreoñad g. ; **2.** bourell b.
Scherz g. (-es,-e) : tezenn b., bourd g., bourderezh g., bourdaj g., baoch g., farsadenn b., fentigell b., fars g., boufonerezh g., farouellerezh g., fariell b., farienn b., farsellerezh g., farserezh g., fentigellerezh g., taol-bourd g., tro b. ; *plumper Scherz,* farsadenn divalav b., bourd divalav g., tro divalav b., taol divalav g., noualantez b. ; *gewagter Scherz,* bourd dichek a-walc'h g. ; *das war mein tollster Scherz,* ar fars-se a voe an hini sershañ graet ganin ; *im Scherz,* dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars, diwar farsal, diwar c'hoari, dre c'hoari, kement ha badinat, dre vourd, diwar c'hoarzhin ; *etwas im Scherz tun,* ober udb a-fars (dre fars, evit farsal, diwar farsal, kement a farsal) ; *es hagelte Scherze,* ar farsadennoù a fuc'he, farsadennoù a nije a-gleiz hag a-zehoù, farsadennoù a yae hag a zeue ha n'eo ket diouzh kont, ar farsadennoù a valee stank ; *etwas im Scherz sagen,* lavarout udb dre fars (a-fars, evit farsal, diwar farsal, kement ha farsal, kement ha badinat) ; *das war nur ein Scherz,* evit ober van ne oa ken, ur c'hoari e oa ha netra ken, ur c'hoari ne oa ken, graet hor boa kement-se evit farsal, ur farsadenn an hini e oa, fellout a rae deomp bourdañ, o farsal e oamp, ne oa ket sirius, kement-se ne oa nemet c'hoariell ; *nur zum Scherz,* kement ha c'hoarzin, kement ha farsal ; *das ist kein Scherz,* n'emaon ket o farsal, gwir-bev eo, se 'zo un dra bouezus, gwir-Bater eo, gwir eo evel ar Bater ! n'eo ket farsal eo ; *den Scherz beiseitelassen, den Scherz beiseite lassen,* dic'hoarzhin, pozetaat, adkavout e siriusted ; *Scherz beiseite, Schluss mit den Scherzen !* fin d'ar pardon ! echu eo ar fest-noz ! hep fars / hep fars ebet / fars a-gostez / pep fars er-maez (Gregor), hep farsal bremañ, divadin, ent dic'hoarzh, kuit a farsoù, kuit a vourdoù, kuit a fent, ent sirius ; *mit jemandem seinen Scherz treiben,* kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., droukc'hoapaat u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., sodiñ u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., farsal diwar-bouez (diwar-goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *ein zu Scherzen aufgelegter Junge,* ur paotr farser g., ur farser a baotr g. ; *Scherze machen,* bourdigellat, bourdañ, bourdal, farsal, ober gennoù, ober bourdellajoù, ober bourdoù, boufoniñ, diverrañ, drujal, badinat, farsellat, fentigellañ, nodal, gogeal, ober farsoù, ober farsig-farsoù, ober jangloù, ober troioù-kamm, ober fent, ober bourd, furlukinat, ober furlikinerezh, farouellañ.
Scherzartikel ls. : [kenw.] tapadennoù ls., tapoù ls.
Scherzbold g. (-s,-e) : **1.** noualant g., legestr g., farser g., bidaneller g., boufon g., boufoner g., fentigeller g., kampinod g., bourjin g., farouell g., ibil g., bourder g., baocher g., ribardenner g., Yann vourdoù g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., tezenner g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., hailhon g., c'hwil g., lampon g., kantolor g., furlukin g., rampono g., istorier g., marc'h-kaneller g., marc'h-lu g., ampouailh g., labous a jav g., cholori g., dañvad g., fouin g., ebeul g. ; **2.** [gwashaus] kraker g., konter krakoù g.
Scherzel n. (-s,-n) : [Bro-Aostria] boulc'h g., boulc'hadur g., boulc'hadenn b., frapad g., drailh g.
scherzen V.gw. (hat gescherzt) : bourdigellat, bourdañ, bourdal, farsal, ober gennoù, ober bourdellajoù, ober bourdoù, boufoniñ, diverrañ, drujal, badinat, farsellat, fentigellañ, fentigellat, nodal, gogeal, kontañ bidennoù, kontañ tezennoù, dibunañ (distagañ, kontañ, divegañ) bourdoù, ribardennat, ober baochoù, baochal, distagañ fentigelloù, diskolpañ bommoù, distagañ bommoù, lakaat fent, kontañ tammoù fentoù, kontañ koñchennoù, reiñ melladoù ; *ich scherze nicht,* n'emaon ket o farsal ; *Sie belieben wohl zu scherzen,* n'oc'h ket sirius, emaoc'h o farsal, bourdañ a fell deoc'h ? ; *über jemanden scherzen,* ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober a bep seurt goapaerezh ouzh u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober fent gant u.b., dejanal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., droukc'hoapaat u.b., defoeiañ u.b., goapaat u.b., godisal u.b. ; *etwas scherzend sagen,* lavarout udb dre fars (a-fars, evit farsal, diwar farsal, kement ha farsal, kement ha badinat) ; *über etwas scherzen,* badinat ouzh udb, farsal war udb, godisal war udb ; *sie wussten nicht, ob ich scherzte oder ob ich es ernst meinte,* ne ouient ket pe a-fars pe a-zevri edon.
Scherzerl n. (-s,-) : [Bro-Aostria] boulc'h g., boulc'hadur g., boulc'hadenn b., frapad g., drailh g.
Scherzfrage b. (-,-n) : luziadell g., divinadell b., divunadell b., divunadenn b., divunetezenn b., dihustell b.
Scherzgedicht n. (-s,-e) : barzhoneg farsus g./b.
Scherzgegenstand g. (-s,-gegenstände) : tapadenn b., tap g.

scherzhaft ag. : bourdus, fentus, farsus, ribardennus, sart, friant, kement ha badinat ; *scherzhafte Bemerkung,* fentigell b. ; *in scherzhaftem Ton,* war don ar fentigell ; *scherzhafte Oper,* opera-komek g.

Scherzkeks g. (-/-es,-/-e) : [dre fent] noualant g., legestr g., farser g., kampinod g., bourjin g., farouell g., ibil g., bourder g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., baocher g., ribardenner g., Yann vourdoù g., tezenner g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., hailhon g., maraod g., c'hwil g., lampon g., kantolor g., furlukin g., drujer g., dañvad g., rampono g., fentigeller g., fouin g., ebeul g., badiner g., [gwashaus] kraker g., konter krakoù g.

scherzliebend ag. : farsus, bourdus, fentus, drant, sart, seder, gwiv, lirzhin.

Scherzmacher g. (-s,-) : noualant g., legestr g., farser g., kampinod g., bourjin g., farouell g., ibil g., bourder g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., baocher g., ribardenner g., Yann vourdoù g., tezenner g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., hailhon g., c'hwil g., lampon g., kantolor g., furlukin g., rampono g., drujer g., fentigeller g., dañvad g., fouin g., ebeul g., badiner g.

Scherznachahmung b. (-,-en) : luadenn b., drevezadenn farsus b., dambrezadenn fentus b.

Scherzname g. (-ns,-n) : moranv g., goapanv g., lesanv-godis g. lesanv goapaus g. (Gregor), lesanv goapaer g., lesanv goap g., lesanv godisus g.

Scherzo n. (-s,-s/Scherzi) : [sonerezh] scherzo g.

Scherzrede b. (-,-n) : tezenn b., bourd g., bourderezh g., farsadenn b., fentigell b., fars g.

scherzweise Adv. : dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars, diwar farsal, kement ha farsal.

Scherzwort n. (-s,-e) : farsadenn b., fentigell b., tezenn b.

scheu ag. : lent, abaf, aonik, skeudik, spontik, beizik, doujus, bav, doanik, flav, kufun, kufunek, gouez, gouher, ambac'h, ambazh, diz, dizoñv ; *sehr scheu,* abaf evel ur yar displuñvet, ul leue hanter dizonet anezhañ ; *scheu machen,* lentañ, abafiñ, lakaat abaf, spontañ, ober aon da, lakaat aon da ; *scheu werden,* kaout (kemer) aon, kregiñ aon en an-unan, serriñ ar gwall avel, dont morc'hed d'an-unan, kregiñ ar spont en an-unan, sevel aon gant an-unan ; *scheu herankommen,* tostaat war e lent, tostaat war e lentig ; *scheues Pferd,* marc'h skeudik (spontik, skoemp, beizik, tik, dizoñv, gouez) g. ; *das Pferd wird scheu,* pennfolliñ (spontañ) a ra ar marc'h ; *scheuer Blick,* sell aonik g. ; *menschenscheu,* kintus, [den] … en devez erez ouzh an dud (Gregor), lent dirak an diavaezidi, … na c'houzañv den war e dro, … a glask an distro bepred, … a ren ur vuhez digevannez ; *menschenscheues Kind,* gouezard g., bugel ambazh g.

Adv. : war e lent, war e lentig, gant lentegezh, lent, lentik.

Scheu b. (-) : aon g., spont g., lentegezh b., lentidigezh b., lentoni b., lentiri b., bac'honi b., baventez b., gouherded b. ; *keine Scheu kennen,* na gaout aon rak e anv ; *ohne Scheu,* dispont, dizamant, diabaf, disaouzan, dilent, dizaon ; *mit Scheu,* war e lent, war e lentig, gant lentegezh, lent, lentik ; *ohne Scham und Scheu,* hep mezh na keuz, divergont, divezh ken ez eo, divezh ken-ha-ken ; *seine Scheu los sein,* bezañ bet tennet ar sponterezig diouzh an-unan ; *er gehört zu jenen Leuten, die den anderen gern verbieten, was sie selbst ohne Scheu und Scham tun,* hennezh a zo unan eus ar seurt tud a blij dezho difenn ouzh ar re all ar pezh a reont eus o zu hep mezh na keuz.

Scheuche b. (-,-n) : spontailh g. ; *Vogelscheuche,* sant-plouz g., spontailh g., spontailh brini g., jak plouz g., marc'h-plouz g., paotr-kozh g.

scheuchen V.k.e. (hat gescheucht) : **1.** spontañ, spouronañ, choual ; *einen Fuchs aus seinem Bau scheuchen,* dichedañ ul louarn, didoullañ ul louarn, loc'hañ ul louarn eus e doull ; **2.** ober e renkoù gant, c'hoari e vestr gant, tailhañ e vestr gant, mestroniañ ; *manche lassen sich nicht scheuchen,* darn a zo ne c'houlennont ket bezañ mestroniet, darn 'zo ne c'houllont ket bezañ mestroniet, darn 'zo a c'houll en em ren hep sujidigezh na sparl ebet, tud 'zo ne garont ket ar sujidigezh.

scheuen V.k.e. (hat gescheut) : kaout aon rak, doujañ ; *er scheut den Regen,* doujañ a ra ar glav ; *die Ausgaben scheuen,* damantiñ d'e zispignoù (d'e zanvez), bezañ tost d'e wenneien, bezañ amsellus, na stagañ e chas diwar-goust silzig, kaout damant d'e wenneien, taskagnat, bezañ pizhik (tostik) / chipotal / bindedañ (Gregor), bezañ tost da douzañ ur c'hwenenn, bezañ tost da douzañ kein ul laouenn-dar, bezañ tost da gignat ur c'hwenenn, bezañ tost evel ur preñv, na vezañ ar c'hiz gant an-unan da stagañ ar chas gant chapeledoù silzig, bezañ pizh-euzhus, na vezañ buan da ziskravañ diouzh e wenneien, bezañ eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ ; *keine Kosten scheuen,* na sellet berr, na zamantiñ d'e zispignoù, na vezañ amsell, na chom da amsellout, stagañ e chas diwar-goust silzig, na stagañ e chas gant delioù kaol, na glask gwelet betek pegeit ez a an dispign, na espern war an dispign (Gregor), silañ ar yod dre lostenn he hiviz, silañ ar yod dre lost he hiviz, na azezañ war e votoù ; *keine Mühe scheuen,* na sellet ouzh e boan, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), na gaout kerteri d'e boan, na espern e boan, bezañ dizamant eus e boan, bezañ ki ouzh e gorf, bezañ ki ouzh ar boan, bezañ kalet ouzh ar boan, na vezañ tener ouzh e gig, na gaout damant d'e boan, na zamantiñ da labourat, na zamantiñ evit labourat, lakaat e holl nerzh, plantañ e holl nerzh d'ober udb, en em derriñ d'ober udb, en em zivadeziñ d'ober udb, poaniañ evel an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, labourat a-nerzh, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, lorgnañ, kordañ da vat gant al labour, bouc'halañ, skrabañ, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, ruilhal ha merat e gorf, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, c'hwezhañ e-barzh, en em zrastañ, en em hersal da labourat, difretañ, diskrapañ, diskrabañ, en em zibilhonañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), labourat a-lazh-korf, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, strivañ a-dro-vat, ober bec'h bras, kemer bec'h, lakaat bec'h war al labour, poursuiñ, merat, na vouzhañ ouzh al labour ; [kr-l] *tue recht und scheue niemand,* gra pa ri tra - pa ri ti ... to, to pa ri ti, pa ri falz troad, troad pa ri falz, had pe laosk dihad - an hini a ra hervez a dle a gousk dispont en e wele - goude an droug eo mat kaout keuz, gwell eo bale eeun eget mont a-dreuz - mont a-dreuz, droug ez eus. Mont a-hed, droug ebet - gra pa ri tra ha c'hoarvezet a c'hoarvezo (ha c'hoarvezet pe c'hoarvezo) - dre balat sonn, e ya ar glaz don - skouer vat a zoug bepred had ; [kr-l] *gebranntes Kind scheut (das) Feuer,* ki (kazh) skaotet en devez aon rak dour bervet - ki (kazh) skaotet en devez aon rak an dour bervet - ki skaotet en devez doan rak dour bervet - ki skaotet en devez aon rak an dour klouar - ki skaotet a dec'h dirak an dour bervet - evel ki skaotet, ho pez doan rak dour bervet - skiant prenañ eo ar gwellañ - skiant prenañ, skiant wellañ.

V.gw. : *das Pferd scheut,* karnañ a-dreñv a ra ar marc'h, pennfolliñ (spontañ) a ra ar marc'h ; *das Pferd scheut vor etwas,*

souzañ a ra ar marc'h dirak (rak) udb. ; *leicht scheuend,* skeudik, aonik, doanik, spontidik, spontik, beizik, skoemp ; *leicht scheuendes Pferd,* marc'h skeudik (spontik, skoemp, beizik) g.
V.em. : **sich scheuen** (hat sich (ak.) gescheut) : *sich vor etwas (dat.) scheuen,* doujañ udb, kaout aon rak (a-raok, ouzh, dirak) udb ; *sich nicht scheuen, etwas zu tun,* na vezañ aon ebet gant u.b. ober udb, na gaout aon d'ober udb, na zoujañ a ober udb, na vezañ daleetoc'h evit ober udb, na vezañ seizhdaleetoc'h evit ober udb ; *er scheut sich vor nichts und niemand(em),* distag eo ouzh pep tra ha netra na c'hell derc'hel anezhañ - ne ra na forzh na brall eus ar re all - ne ra ket kaz a netra - disaouzan eo - dizaon eo - dizaonik eo - ne ra foeltr-kaer eus pep tra - ur paotr a foeltr forzh an hini eo - hennezh n'en devez aon dirak mann ebet - ne ra ket forzh petra d'ober - hennezh a zo ur paotr diouzh an druilh - hennezh a zo ur paotr diskramailh - hennezh a zo ur paotr diramailh - hennezh a zo ur paotr diflav - hennezh a zo un amgrener - ne zouj na bev na marv, na Doue na diaoul.
Scheuer b. (-,-n) : **1.** grignol b., grignoliad b., sanailh b., lab g., grañj b. ; *in die Scheuer bringen,* sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gronnañ ; **2.** [merdead.] *Scheuer des Ankers,* stignad gwareziñ ar c'houc'h diouzh an eor g.
Scheuerbesen g. (-s,-) : broustskubelenn b., barrskuber g., barr-skuber g., broust neuc'h g.
Scheuerbürste b. (-,-n) : broust neuc'h g., barrskuber g., barr-skuber g., broustskubelenn b.
Scheuerfrau b. (-,-en) : plac'h-ti b., plac'h-tiegezh b., plac'h ar c'hempenn b., devezhourez b.
Scheuerkraut n. (-s) : [louza.] lost-marc'h g., lost-louarn g., c'hwist g., balan-louarn g., lost-hoc'h g.
Scheuerlappen g. (-s,-) : leien g., liñsel-rouez b., serpilherenn b., lapas g., frotouer g., sec'her g., taraver g., tarner g., torchouer g., toailhon g., torch g., pilh g., pilhenn b., pilhot g., liboudenn b., gwalc'houerig g. [*liester* gwalc'houeroùigoù].
Scheuerleiste b. (-,-n) : soledenn b., rizenn-draoñ b., riblenn-draoñ b.
Scheuermittel n. (-s,-) : poultr spurañ g.
scheuern V.k.e. (hat gescheuert) : **1.** rimiañ, frotañ, barrskubañ, taravat, skrabañ, skuriañ ; *gründlich scheuern,* digramennañ, P. digaoc'hañ ; *den Fußboden scheuern*, frotañ ar plañchod (al leurenn), spurañ ar plañchod (al leurenn), barrskubañ al leurenn ; *das Geschirr scheuern,* skaotañ an traoù (al listri) ; *blitzeblank scheuern,* luc'hañ [udb], lufrañ [ubd], lakaat da luc'hañ, kempenn naet ha prop, skuriañ naet ha prop ; **2.** [tekn.] skuriañ, spurañ, purañ.
V.em. : **sich scheuern** (hat sich (ak./dat.) gescheuert) : **1.** *sich (ak.) scheuern,* en em frotañ, frotañ e gorf ; *sich (dat.) die Beine scheuern,* frotañ e zivesker ; **2.** [merdead.] *sich (ak.) scheuern,* dont da uzañ dre rimiañ.
Scheuern n. (-s) : puradur g., skurierezh g., naetadur g., frot g., frotañ g., frotadur g., frotadurezh b., froterezh g., rimierezh g., taravadur g., tarav g.
Scheuerpapier n. (-s) : lien smerilh g., paper sabl g., paper gwer g., paper-garv g.
Scheuertuch n. (-s,-tücher) : leien g., liñsel-rouez b., serpilherenn b., lapas g., frotouer g., sec'her g., taraver g., tarner g., toailhon g., pilh g., pilhenn b., pilhot g., liboudenn b., torch g., torchouer g., torch-listri g., torch-skudelloù g., torch-skaotañ g., gwalc'houerig g. [*liester* gwalc'houeroùigoù].
Scheuerwisch g. (-es,-e) : tarner g., toailhon g., torch g., torchouer g., torch-listri g., torch-skudelloù g., torch-skaotañ g.
Scheuerwunde b. (-,-n) : [mezeg.] garchennadur g., eskar g., trouskenn b.
Scheuheit b. (-) : lentegezh b., abafded b., gouerded b.
Scheuklappe b. (-,-n) : **1.** gweskenn-zall b., gweskenn-dall b., moucher g., mouch-brid g. ; *Zaum mit Scheuklappen,* brid-mouch g., brid-vouch b. ; *ohne Scheuklappen,* dizall ; **2.** [dre skeud.] *Scheuklappen haben (tragen),* kaout gleuroù, kerzhet gant gleuroù.
Scheuklappendenken n. (-s) : aelelouriezh b.
Scheuleder n. (-s,-) : gweskenn-zall b., moucher g., mouch-brid g., brid-mouch g., brid-vouch b.
Scheune b. (-,-n) : grignol b., sanailh b., lab g., grañj b., logenn b., klotenn b., foukenn b. ; *Inhalt einer Scheune,* grignoliad b., grañjad b. ; *in die Schneune bringen,* sanailhañ, solierañ, grignoliañ, serriñ, dastum, gronnañ ; *unmittelbar danach fing die Scheune Feuer,* kerkent war-lerc'h e krogas an tan er c'hrañj ; *der Wind bläst durch die Ritzen in die Scheune hinein,* en em fourrañ a ra an avel er sanailh dre ar frailhoù.
Scheunendrescher g. (-s,-) : **1.** dorner g. ; **2.** P. *er frisst wie ein Scheunendrescher,* rankles eo, ramgloud eo, lontek eo, emañ atav o ramgloudiñ, kreñv eo war ar chaokat, hennezh a ra kof bras, debriñ a ra ent marlonk, debriñ a ra evel ur roñfl, pilat a ra boued a-c'hoari-gaer, n'en deus morse e walc'h, hennezh a zo don e sac'h, hennezh a zo ur bouzelloù-gom, bepred e vez digor e galon, un den mac'hom eo war e voued, debriñ a ra evel ul loen (evel ur ranklez, evel ur marlonk), ur c'hof stamm a zo dezhañ, kleuz eo betek bleñchoù e dreid, kleuz eo betek begoù e dreid, hir ha lemm eo e zent, pilat a ra, ur gourlañchenneg (ur gargadenneg bras, ur c'hourlañchenn vras) a zo anezhañ, debriñ a ra rankles, bez eo ken marlonk hag ur bleiz, hennezh a zo lontek, hennezh a zo douget d'e gof, hennezh a zo mignon d'e gof, debriñ a ra ken a ra, hennezh a chouk traoù 'vat ! hennezh a zo ur bouetaer, hennezh a zo ur flouper, hennezh a zo ur c'harger, hennezh a zo piler-boued, hennezh a zo un debrer bras / hennezh a zo un debriad [*liester* debridi] / hennezh a zo un danter kaer / hennezh a zo ur brifaod (Gregor), ur malouer mat en deus, pegañ a ra war ar boued, marlonk eo, ur c'hof don a zo anezhañ, don eo e gof, hennezh a zo debrus.
Scheunentor n. (-s,-e) : **1.** dor ar c'hrañj b. ; **2.** [dre skeud.] P. *jemandem mit dem Scheunentor winken,* ober sin a-wel-kaer d'u.b. ; *er steht da wie der Ochse vorm Scheunentor,* chom a ra pof, souezhet eo evel un teuzer kloc'h (Gregor), ken bras eo e zaoulagad ha brammoù saout, ken bras eo e zaoulagad ha pentonioù, chom a ra da luchañ evel ar yer ouzh an erc'h, chom a ra war e gement all (da vamañ evel ur genaoueg), kouezhet eo war e gement all, chom a ra genaoueg, troc'het eo bet e c'hwitell dezhañ, chom a ra abaf, chom a ra abaf evel ur yar displuñvet, chom a ra da sellet gant e c'henoù, mont a ra e genoù, chom a ra bamet, chom a ra en estlamm evel ur bouc'h kavet gantañ ur c'henn hag ur prenn.
Scheunenviertel n. (-s,-) : karter peorien g., karter paour g., foukennaoueg b., Kervidon b., Kerfoukenn b.
Scheusal n. (-s,-e) : **1.** [den divalav] vilbezh g. [*liester* vilbezhioù], euzhden g. [*liester* euzhtud], urupailh g. [*liester* urupailhed] ; **2.** [den fallakr] viltañs g. [*liester* viltañsoù], loen brein a zen g., loen vil a zen g., loen lous a zen g., loen fall a zen g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b. ; P. *er ist mir ein Scheusal,* euzh am eus razañ ; **3.** [loen, loen mojennel] loen-euzh g., amboubal g. [*liester* amboubaled], urupailh g. [*liester* urupailhed], euzhvil g. [*liester* euzhviled], euzhadenn b. [*liester* euzhadennoù], aerouant euzhus g. [*liester* erevent euzhus].
scheußlich ag. : euzhus, euzhus-diremed, euzhik, skrijus, divlas, diharak, dic'hailh, hakr, hudur, digoant, digoantiz, grizias, hek, iskis, urupailh, digernez, fall-du, hegaz, hegazus, ifam, kazus, argarzhus, brein, braouac'hus, spouronus, spontus, divalav-mezh, lous-mezhus, bosennus ; *von scheußlichem Aussehen,* euzhek, un euzh e welet ; *ein scheußlicher Verbrecher,* un torfedour kazus g. ; *scheußliches Wetter,* strouilh g., amzer vil b., amzer vrein (divalav, lous, displet, hek) b., amzer bounner b., amzer rust b., amzer ruz b., gast a amzer b., gastamzer b., diaoul

a amzer g., amzer ziaoulek b., amzer a-berzh an diaoul b., amzer diharak b., amzer difurlu b., amzer doareet fall b., gwashat amzer b., amzer hudur b., amzer dampous b., amzer dampouzek b., amzer goudask b., amzer gaoc'h b., amzer c'hagn b., amzer lous-gagn b., amzer da gac'hat tachoù b., amzer c'harv b., amzer digar b., amzer hegus b., devezh kaoc'h kazh g. ; *das Wetter ist heute scheußlich,* hudur eo an amzer hiziv, hiziv e ra ur gwall zevezh, amzer ruz (diharak) a zo hiziv, n'emañ ket an Aotrou Doue er gêr, gwashat amzer ! ; *zu jener Zeit wütete eine verheerende, scheußliche Krankheit : die Pest,* er mare-se e tirolle, e c'hwiste ur c'hleñved brein : ar vosenn ; *das ist ja scheußlich !* un hudur eo !

Adv. : **1.** *das schmeckt scheußlich,* lovr-brein eo ar boued-se, lovr-pezhell eo ar boued-se, fall-mantrus eo ar boued-se, blaz ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se, blaz ar pemp-kant a zo gant an dra-se, ur blaz da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se, dislonk am eus gant an dra-se, degas a ra an dra-se dislonk din, c'hoant dislonkañ am eus gant an dra-se, c'hoant am eus da zislonkañ gant an dra-se, fall-daonet (fall-kenañ, fall-du, fall-meurbet, fall-put, fall-ki, fall-hoc'h, fall-gast) eo an dra-se, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon / ac'h eo an dra-se din (Gregor) ; *das riecht scheußlich,* c'hwezh ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se ! ur c'hwezh da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh da ziskar ar c'hezeg a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh fall-mantrus a zo gant an dra-se ! c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh an diaoul) a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh ar fallañ a zo amañ ! flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn ! flaeriañ a ra an dra-se evel ur c'hagn ! flaerius eo an dra-se evel gagn ! an dra-se a zo flaerius evel ur pudask ! c'hwezh ar pemp-kant a zo gant an dra-se ! ; **2.** abominapl, spontus, evel n'onn doare petra, dreistkont, dreistkemm, gwall, hudur ; *das tut scheußlich weh,* ur boan araj am eus gant an dra-se, droug braouac'h am eus gant an dra-se, bazhadoù am eus gant an dra-se, poanioù terrupl am eus gant an dra-se, ur boan ifern am eus gant an dra-se, un araj poan am eus gant an dra-se, poanioù da grial am eus gant an dra-se, poanioù skrijus am eus gant an dra-se.

Scheußlichkeit b. (-,-en) : euzh g., euzhenn b., euzhadenn b., euzhuster g., euzhusted b., hegasted b., divlasted b., divlaster g., griziasted b., griziaster g., krizder g., krizded b., braouac'h g., orrol g., argarzhidigezh b., hakrded b.

Schi g. (-s,-er) : [sport] ski g. ; *sellit ouzh* **Ski**.

Schiavoni ls. : [istor] Sklavoned ls. [*unander* Sklavon g.] ; *Sprache der Schiavoni,* sklavoneg g. ; *die Schiavoni betreffend,* sklavon ; *ihre Sprache betreffend,* sklavonek.

Schibutter b. (-) : amanenn karite g., karite g.

Schinussbaum g. (-,-bäume) : [louza.] gwez-karite str.

Schicht b. (-,-en) : **1.** gwiskad g., gwisk g., gwelead g., kouchad g., livead g., trouskenn b., trousk g., trouskennad b., tonenn b., ledennad b. ; *undurchlässige Schicht,* gwiskad dihedreuz g. ; *in Schichten,* gwisk-war-wisk ; *abwechselnde Schichten,* gwiskadoù pebeilat ls., gwiskadoù a bep eil ls. ; [fizik] *empfindliche Schicht,* gwiskad kizidik g. ; *magnetische Schicht,* gwiskad gwarellek g. ; *über jede Schicht Koks eine Schicht Erz legen,* lakaat glaou-kok ha kailh a bep eil gwisk ; *Luftschichten,* gwiskadoù an aergelc'h ls. ; *die unteren Schichten der Atmosphäre,* gwiskadoù izel an aergelc'h ls. : *die oberen Schichten der Atmosphäre,* gwiskadoù uhel an aergelc'h ls. ; *die mittleren Schichten der Erdatmosphäre,* gwiskadoù kreiz an aergelc'h ls. ; *dicke Schicht,* troc'h g., troc'had g., palastr g., gwiskad tev g. ; *eine dicke Schicht Butter aufs Brot schmieren*, *ein Stück Brot mit einer dicken Schicht Butter bestreichen,* lakaat un troc'had tev a amanenn war e damm bara, lakaat un troc'h amanenn tev war e damm bara, lakaat amanenn tev war e damm bara, lakaat amanenn a-gontelladoù war e damm bara, larjezañ ur mell pezhiad amanenn war un tamm bara, [dre fent] priellañ bara ; *dünne Schicht,* koc'henn b., pluskennig b., pluskenn b., gwiskadig tanav g., gwiskad moan g., ledennad tanav b., frevenn b., frevennad b. ; *dünne Schicht Butter,* livadenn amanenn b., livad amanenn g., raskadenn amanenn b. ; *Schichten bilden,* gweleadañ, gweleadiñ ; [douarouriezh] *sedimentäre Schicht,* gwiskad gouelezennek g., gwelead gouezelennek g., gouezelennad b. ; *Kohlenschicht,* gwiskad glaou g. ; *sich in Schichten ablagern,* gweleadiñ ; *in Schichten ablagern,* gweleadañ ; *unterste Schicht eines Geländes,* kondon g. ; *die unterirdischen Schichten prospektieren,* amc'hwiliañ ar c'hondon ; *wasserführende Schicht,* gwelead dourek g. ; [kegin.] *dünne Schicht Fett,* koc'henenn b., krestenenn b., druzonienn b. ; *Farbschicht,* livadenn b., ledennad liv ; *Rostschicht,* merglenn b., gwiskad mergl g. ; [louza.] gwiskad g. ; *Wurzelschicht,* gwiskad danzouar g. ; *Moosschicht,* gwiskad kriptogamek g. ; *Krautschicht, Feldschicht,* gwiskad geotek g. ; *Strauchschicht,* gwiskad brousgwezek g. ; *Baumschicht,* gwiskad gwezek g.

2. haenad b., renkad b., renk b., dere g., kendere g., kouch g., meuriad g., P. sklisenn b. ; *soziale Schicht,* haenad kevredigezhel b., haenad renkadel b., renkad b., rummad kevredigezhel g., gwiskad kevredigezhel g., sklisenn b. ; *Leute aus allen sozialen Schichten,* tud a bep renk ls. ; *die mittleren Schichten,* ar renkadoù-etre ls. ; *die privilegierten Schichten,* ar renkadoù o deus ar muiañ ls., ar vrientinien ls., ar renkadoù pinvidikañ ls., an dud a dra ls., an dud a beadra ls., an dud a zanvez ls., P. an dud pastellek ls., an tev g. ; *benachteiligte Gesellschaftsschicht,* rumm kevredadel ezhommek g., rumm kevredadel tavantek g. ; *die untersten Schichten des Volkes,* ar bobl izelañ b., ar c'houchoù izelañ ls., renk ar re baourañ b.

3. [skipailh labour] pare b., paread b., skipailh g., rummad g., rouladenn b. ; *Nachtschicht,* pare labour-noz b., skipailh labour-noz g. ; *Schicht machen,* ehanañ (paouez) gant al labour, diskregiñ diouzh e labour ; *in drei Schichten arbeiten, l*abourat diouzh an devezh a deir fare, labourat diouzh reol an tri skipailh labour bemdez, labourat diouzh an devezh a dri skipailh, labourat dre rouladennoù, labourat a-bep-eil.

Schichtarbeit b. (-) : labour dre bare g., labour dre skipailhoù g., labour dre rouladennoù g.

Schichtbild n. (-s,-er) : [mezeg., skiantoù, tekn.] skeudenn domografek b., skeudenn haenlunel b.

schichten V.k.e. (hat geschichtet) : berniañ, kalzennañ, gweleadañ, gweleadiñ, klenkañ ; *Holz schichten,* kalzennañ (berniañ) koad ; [douarouriezh.] *gleich geschichtete Lagerung, gleich geschichtete Bankung,* gweleadur kenglot g.

Schichtenbildung b. (-,-en) : [douarouriezh] gweleadiñ g., gweleadur g., troc'hadur g., gweleaderezh g.

schichtenförmig ag. : gweleadek, e doare ur gwisk, e doare gwiskoù ; *schichtenförmig lagern,* gweleadañ, gweleadiñ.

Schichtengestein n. (-s,-e) : [douarouriezh] reier gweleadek ls., roc'h ouelezennek b., karregad ouelezennek b., gouelezenn b. ; *klastisches Schichtgestein,* roc'h klastek b., karregad klastek b.

schichtenweise Adv. : gwisk-war-wisk, a-weleadoù, a bep eil gwisk.

Schichtenzahn g. (-s,-zähne) : [korf.] dant-laezh g.

Schichter g. (-s,-) : [merdead.] klenker g.

Schichtfläche b. (-,-n) : [douarouriezh] junt gweleadur g.

Schichtgestein n. (-s,-e) : karregad weleadek b., roc'h atredek b., kendorbezenn b.

Schichtholz n. (-es,-hölzer) : **1.** koad berniet g., keuneud berniet str. ; **2.** [tisav.] prenn lavnennek g., koad lavnennek g., prenn darwisket g.

schichtig ag. : gweleadek.

-schichtig ag. : *zweischichtig,* daou wiskad dezhañ.

Schichtlinie b. (-,-n) : krommenn-live b.
Schichtlohn g. (-s,-löhne) : gopr diouzh an deiz g.
Schichtmannschaft b. (-,-en) : skipailh labour g. ; *eine Schichtmannschaft ablösen,* amsaviñ ur skipailh ; *die nächste Schichtmannschaft wird uns bald ablösen,* a-benn nebeut e teuio an amsaverien da eilañ ouzhomp.
Schichtmeister g. (-s,-) : penn skipailh labour g., mestr-micherour g.
Schichtpressstoff g. (-s,-e) **/ Schichtstoff** g. (-s,-e) : darwiskad g.
Schichtstufe b. (-,-n) **/ Schichtstufenlandschaft** b. (-,-en) : [douarouriezh] cuesta g., tarroz g. ; *Durchbruch einer Schichtstufe,* founilh g. ; *langgestreckte Schichtstufe,* tarroz frailh g.
Schichtung b. (-,-en) : **1.** berniadur g., kalzennañ g., gweleadur g. ; **2.** [mengleuz.] gweleadur g., troc'hadur g., distag g. ; *senkrechte Schichtung,* rouzenn b. ; *waagerechte Schichtung,* leurenn b. ; *schräge Schichtung,* linkern b. ; *den Stein nach seiner Schichtung spalten,* faoutañ ar maen diouzh e zistag ; *Steine senkrecht zu ihrer Schichtung verlegen,* lakaat mein war o silh, lakaat mein war o silhenn, lakaat mein war o sid ; *senkrecht zu seiner Schichtung verlegter Stein,* silhard g., P. bigoudenn b. [*liester* bigoudennoù] ; **3.** [kevredadouriezh] *soziale Schichtung, gesellschaftliche Schichtung,* haenadur kevredigezhel g. ; **4.** renkadur g., rummadur g. ; **5.** [mezeg.] eil dantadur g.
Schichtungsfläche b. (-,-n) : [douarouriezh] gwele ar maen g.
Schichtvulkan g. (-s,-e) : menez-tan gweleadek g., tanvenez gweleadek g., stratovolkan g. [*liester* stratovolkanioù].
Schichtwechsel g. (-s,-) : cheñchamant skipailh labour g., amsav g.
schichtweise Adv. : **1.** [douarouriezh] a-weleadoù ; **2.** [labour] dre bare, dre skipailhoù, dre rouladennoù, a-skipailhoù, a-rouladennoù ; *sie wechselten sich schichtweise bei der Betreuung der Kranken ab,* dont a rae ar skipailhoù a-bep-eil war-dro ar glañvourien.
Schichtwolke b. (-,-n) : kastell g., lizenn b., liz str., kaniblenn b., kanibl str., stratuz str., kumuluz str. ; *gehäufte Schichtwolken,* koumoul led str., ledenn b., gwele avel g. ; *mittelhohe Schichtwolke,* koc'henn b., altostratuz str. ; *sich mit Schichtwolken bedecken,* lizennañ ; *mit Schichtwolken bedeckt,* lizennek, lizennet.
Schick g. (-s) : mistrded b., kempennadurezh b., jolifted b., stipereh g., ficherezh g. ; *Schick haben,* kaout kalz a neuz, bezañ kran (cheuc'h, strak, kempenn, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, stipet, lipet, turgn, feul), bezañ stad en an-unan, bezañ un den a droc'h, bezañ brav e dreuz, bezañ gwisket mistr ha mibin, bezañ stipet kaer, bezañ paket cheuc'h, bezañ paket brav ; *dieser Mantel hat Schick,* ar vantell-se a laka an den kran ; *ohne Schick,* digran ; *Mangel an Schick,* digran g.
schick ag. : kran, cheuc'h, strak, kempenn, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, stipet kaer, fichet kaer, lipet, turgn, feul, stad ennañ, un den a droc'h anezhañ, brav e dreuz, gwisket mistr ha mibin, gwisket kran, paket cheuc'h, paket brav, jolif, sev, tonius ; *schicke Kleider,* gwiskamantoù paket ls., dilhad cheuc'h ls. ; *sich schick anziehen,* en em skizhañ, en em c'hreiañ, en em ginklañ kaer, en em wiskañ brav, en em wiskañ mistr ha mibin, en em lakaat en e granañ, mont war e begement, en em lakaat war e begement, mont en e c'hloria mundi, mont en e c'hloria sifoc'hell, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em wiskañ mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en em lakaat en e faroañ, en em wiskañ en e faroañ, en em wiskañ en e gaerañ gre, en em lakaat en e vrav ; *dieser Mantel ist sehr schick,* ar vantell-se a laka an den kran.
schicken V.k.e. (hat geschickt) : **1.** kas, daveiñ, degas ; *noch einmal schicken,* adkas ; *einen Brief schicken,* kas ul lizher, degas ul lizher, daveiñ ul lizher d'u.b., daveiñ ul lizher gant ar post, postañ ul lizher ; *ein Kind zur Schule schicken,* kas ur bugel d'ar skol ; *schickt mir Soldaten !* degasit soudarded din ! ; *nach dem Arzt schicken,* kas davit ar mezeg ; *einen Boten zu jemandem schicken,* kas kannad davet u.b., kas ur c'hannad davet u.b., leuriñ kannad davet u.b. ; *er hat ihn zu seinen Eltern geschickt,* e zaveet en deus davet e dud, e zaveet en deus da gaout e dud, e zaveet en deus d'e dud, graet en deus dezhañ mont da gaout e dud ; *Ihr Bruder hat mich zu Ihnen geschickt,* deuet on d'ho kwelet a-berzh ho preur ; *ihr Sohn schickt ihr regelmäßig Geld,* arc'hant he devez digant he mab ; *eine E-Mail schicken,* posteliñ ; *jemanden zum Teufel schicken,* kas u.b. da sutal (da dreiñ mein da sec'hañ da bark an aod, war ar c'herzhed, da foar an diaoul, da zistreiñ ar c'haoc'h saout da grazañ), kas u.b. da rudellat, kas u.b. da gaolmoc'ha, kas u.b. da lusa, kas u.b. da ganañ, kas u.b. da gac'hat, kas u.b. da skidañ, kas u.b. da gouziñ, kas u.b. da Gankari-noz, kas u.b. da c'hastiñ, kas u.b., da gontañ lus, kas u.b. da bolotresa, kas u.b. da gastrilhesa, kas u.b. da glask brennig da Venez-Are, kas u.b. da vrammat, kas u.b. da dalaregeta, kas u.b. da wriat botoù, kas u.b. da vaez, kas u.b. da c'hwileta, kas u.b. da dreiñ bili d'an aod, kas u.b. da dreiñ bili d'an heol, kas u.b. da stoupa, kas u.b. da gousket, kas u.b. da gousket d'an heol, kas u.b. d'an heol, kas u.b. d'an tus, kas u.b. da aveliñ e loeroù, kas u.b. da beuriñ, kas u.b. da droadañ, kas u.b. gant ar foeltr, kas u.b. da foar ar c'hwitelloù, kas u.b. d'ar foar, kas u.b. da foar an ifern, kas u.b. da foar an tri mil, kas u.b. da logota da Venez-Are, kas u.b. da c'hwitellat, kas u.b. da c'hwitellat mouilc'hi da Venez-Are, kas u.b. da c'hwitellat gioc'hed war gribell Menez-Are, kas u.b. da c'hwitellat gioc'hed d'an dour-sav, kas u.b. da vale, stlapañ u.b. da vale, kas u.b. da vale brav ha kempenn, kas u.b. da bourmen, distouvañ u.b., reiñ herr d'u.b., kivijañ u.b., distokañ u.b. ; [kenw.] *ins Haus schicken,* kas da chomlec'h ar prener, dereiñ [udb] er gêr ; *jemanden in den April schicken,* tapout u.b. d'ar pesk-Ebrel.
2. gourc'hemenn, kemenn ; *Gott hat es so geschickt,* youl Doue e oa, c'hoarvezet eo kement-se dre youl Doue.
V.em. : **sich schicken** (hat sich (ak.) geschickt) : **1.** en em ober ouzh, en em voazañ ouzh, habaskteriñ ouzh, doujañ da, asantiñ da ; *sich in eine Lage schicken,* en em ober (en em voazañ) ouzh ur stad nevez, tremen (boazañ) diouzh ur stad nevez ; *sich in eine Notwendigkeit schicken,* tremen diouzh un darvoud bennak, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, dougen e groaz, doujañ d'e donkadur, dougen bec'h e vuhez hep klemm, ober e gorniad diouzh e vutun, ober e lenn diouzh e drezenn, ober tan diouzh ma vez keuneud, ober e samm diouzh e dorchenn, malañ diouzh an dour, bezañ laouen ouzh ar boan, plegañ d'ar red, dougen e blanedenn, lakaat e ouel diouzh e avel, ober tan diouzh ar c'heuneud, ober ar chaoser diouzh al lenn, ober an eured gant ar pezh a vez, diouzh an aez eo kas ar saout er-maez, asantiñ d'e blanedenn ; *sich in sein Los schicken,* plegañ d'e blanedenn, gouzañv e blanedenn, dougen e blanedenn hep klemm, asantiñ d'e blanedenn, en em ober diouzh e blanedenn.
2. dereout, bezañ dereat, bezañ reizh, faotañ, jaojañ ; *das schickt sich nicht,* amzereout a ra ! dizereout a ra ! dizere eo ! n'eo ket dereat ! amzere(at) eo kement-se ! ne zere ket ober an dra-se ! dizereat (dizonest) eo kement-se ! kement-se ne zouj ket d'ar vuhezegezh-vat ! dizoare eo ober kement-se ! ne faot ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne vezont ket graet ! n'eo ket mat ober traoù ar seurt-se ! n'eo ket jaoj ober traoù ar seurt-se ! amzereout a ra kement-se ! kement-se a zo amzere diouzh un den a-feson ! gant ar vezh ! mezh eo ! koustiañs ! n'eo ket brav ober seurt traoù ! evel ma vefe graet seurt traoù ! ne jaoj ket ober

seurt traoù ! seurt traoù ne jaojont ket ouzh un den a-feson ! an dud fur ne reont ket a draoù evel-se ! ne aparchant ket ouzh un den a-feson ober seurt traoù ! ne vez ket graet traoù a seurt-se, gant ar vezh ! ur vezh eo ober kement-se ! an dra-se a zo ur goustiañs e ober ! ; *alles machen, wie es sich schickt,* ober an traoù war o reizh ; *es würde sich für dich schicken, deinen Eltern einen Besuch abzustatten,* prop e vefe dit mont da welet da dud, dere e vefe dit mont da welet da dud, a-zere e vefe dit mont da welet da dud, n'eo ket arabat dit mont da welet da dud, dereat eo ma'z afes da welet da dud, dereat e vefe dit mont da welet da dud, degouezhout a rafe dit mont da saludiñ da dud, mat e vefe dit mont da welet da dud ; *wie es sich für reiche Leute schickt,* evel ma tere ouzh tud pinvidik, evel ma tere ouzh doare an dud pinvidik ; *es schickt sich, dass Kinder ihren Eltern gehorchen,* reizh eo e sentfe ar vugale ouzh o zud ; [kr-l] *eines schickt sich nicht für alle,* pep hini e vlaz : logod d'ar c'hazh, eskern d'ar chas - un doue e pep iliz ha pep hini a ra e c'hiz (Gregor) - seul benn, seul veno - pep hini en deus e benn pa rank en dougen - kant bro kant giz, kant parrez kant iliz, kant plac'h kant hiviz, kant horolaj kant eur - kant sant, kant santimant - d'ar sparfell ul laouenan, d'ar bleiz un dañvad pe un oan, d'ar c'hazh ul logodenn, hag a re a zebr a vez laouen - da bep hini e vlaz : logod d'ar c'hazh, eskern d'ar chas - pep hini diouzh e zoare - evit plijout d'an holl eo dleet bezañ fur ha foll - pep hini en deus e c'houst, evel-se emaomp tout - da bep labous e gan.

3. en em gempenn, ober e gempennoù, ober e bourchasoù, en em zoareañ, en em brientiñ, en em lakaat e par, ober (kemer) e ziarbennoù, bezañ stag gant darbaroù 'zo, kemer e ziwalloù, rakkempenn ; *er schickt sich zum Gehen an,* emañ oc'h en em glask evit mont kuit, emañ oc'h en em glask da vont en hent, emañ oc'h aveiñ mont kuit, emañ o fardañ mont kuit, emañ o tanzen mont kuit, emañ oc'h aozañ mont kuit, emañ o prientiñ mont kuit, war gimiadiñ emañ, war e gimiad emañ, emañ o nodiñ mont kuit, emañ oc'h en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vont kuit, emañ war vont kuit, stag eo gant darbaroù e veaj, ober a ra e bak da vont en hent, ober a ra e renkoù a-benn mont en hent, emañ o sirañ e votoù, emañ o lardañ e dreid ; *sich zur Reise (an)schicken,* ober e bak da vont en hent, fardañ (aveiñ, aozañ, danzen, prientiñ) mont kuit, ober e zarbaroù a-raok mont da veajiñ, en em gempenn a-benn mont da veajiñ, em lakaat e doare da vont da veajiñ, bezañ war vont kuit.

Schicken n. (-s) : kasidigezh b., kasadur g., kas g., kasadenn b. ; *erneutes Schicken von Briefen,* adkasadur lizheroù g.

Schickeria b. (-) : bleuñv str., diuz g., dibab g., boked g., begenn b., pennoù bras ls., pennoù-tev ls., tud a-stroñs ls., tud a-stok ls., notabled ls., tud a renk ls., pennoù-kêr ls., oc'haned ls., tarined ls., floc'helleien ls., floc'hed ls., reoù-vras ls., tud uhel ls., uhelidi ls., tud vrav ls., tud cheuc'h ls., chas kêr ls., tev g., boulouardiz ls. ; *er verkehrt gern in den Kreisen der Schickeria,* hennezh a blij dezhañ bezañ e-touez an tev.

Schickermoos n. (-es) : P. [gwenneien] glazarded ls., glaou g., kailh str., kailhez str., kregin str., segal str., mouilh g., moulloù ls., kokez str., louzoù str., lut g., pesked ls., pekun g., grifoù ls., tachoù ls., kraf str., bilheoz g., mougoù ls., mell str.

Schickimicki g. (-s,-s) : **a)** snob g., paotr faro g., gogez g. [*liester* gogizien], paotr flammik g. ; **b)** plac'h farv b., plac'h flammik b. ; *die ganzen Schickimickis,* chas kêr ls., an tev g., ar voulouardiz ls.

schicklich ag. : dereat, reizh, aparchant, etapl, prepos, fur, prop ; *die schicklichen Worte finden,* kavout ar gerioù dereat (ar gerioù reizh).

Schicklichkeit b. (-) : dereadegezh b.

Schicklichkeitsgefühl n. (-s) : dilikatiri b., milzinded b., dereadegezh b., doujañs hag onestiz.

Schicksal n. (-s,-e) : tonkadur g., tonkad g., raktonkadur g., kenttonkadur g., planedenn b., sort g., fortun b., dorn-Doue g., gwalldonkadur g., gwallfortun b., chañs b., eur b., had g., davitad g., tro b., avantur b., buhez b., stad b. ; *ein grausames Schicksal,* un tonkad kriz g. ; *hartes Schicksal,* planedenn galet b., planedenn rust ha kalet b. ; *ein grausames Schicksal,* un tonkad kriz g. ; *ein trauriges Schicksal,* ur blanedenn c'harv b., ur blanedenn drist b., ur blanedenn rust ha kalet b., un tonkadur garv g., ur stad truant b., un droukplanedenn b., ur wallblanedenn b., un tonkad fall g. ; *unerbittliches (blindes) Schicksal, unentrinnbares (unabwenbares) Schicksal,* planedenn merket b. planedenn tonket b., planedenn donket b., planedenn diflach b., planedenn diremed b., planedenn dibedennus b. (Gregor), krizded an tonkadur b. ; *man kann seinem Sckicksal nicht entgehen,* pep hini e vez lakaet e blanedenn dezhañ - pep hini e vez merket e blanedenn dezhañ - pep hini en deus e sort - dirak e donkad ne c'hell ket an den achap - tonket eo e avantur da bep unan - da bep re e eur - an hini a zo tonket dezhañ mont gant ar bleiz, a yelo sur, en noz pe en deiz - pep den en deus e blanedenn merket ; *das Schicksal ist unvorhersehbar,* renet e vez planedenn mab-den gant darvoudoù a laka ar rod da ziheñchañ ; *die Macht des Schicksals,* nerzh an tonkadur g., gouestl didrec'hus an tonkadur g. ; *Opfer des Schicksals,* gouziviad an tonkadur g. ; *das ist Schicksal,* tonket e oa, lakaet e oa da c'hoarvezout ; *das Schicksal verfolgt ihn, er ist vom Schicksal geschlagen,* n'erru nemet gwall war wall gantañ, ar wallblanedenn a zo warnañ, dindan gwalenn ar reuz emañ, poursuet eo gant ar gwalleur, an drougavel (ar gwallavel) a zo warnañ, ar blanedenn a zo warnañ, ganet eo bet dindan ur wall blanedenn, deuet eo er bed gant ur blanedenn c'harv, ur paourkaezh siwazh a zo anezhañ, ur villigadenn a zo anezhañ, an dizeur a zo ouzh e seulioù, drougeur a zo ouzh e heul, droukverzh a zo ouzh e heul, tec'hel a ra ar fortun en e raok, barr a zo gantañ / n'eus tra ebet ouzh e strobañ nemet ar viltañs / an traoù fall a zo gantañ (Gregor), gant an dichañs emañ ; *ich lege mein Schicksal in Ihre Hand,* en em lakaat a ran etre ho taouarn hag en ho trugarez, en em lakaat a ran hep diviz ebet etre ho taouarn, ober a rin ho lavar, ober a rin diouzh ho tiviz, tremen a rin diouzhoc'h, kontañ a ran warnoc'h, fiziout a ran ennoc'h, lakaat a ran va fiziañs ennoc'h, tremen a rin diouzh ho tiviz (Gregor) ; *das gleiche Schicksal wird auch dich ereilen,* ar memes taol a goucho ganit ; *das Schicksal deines Bruders wird auch dich ereilen,* c'hoarvezout a raio ganit evel 'zo c'hoarvezet gant da vreur, kouchañ a raio ganit an taol a oa bet hini da vreur ; *das Schicksal der armen Leute,* aozioù buhez ar re baour ls., stuzioù buhez ar re baour ls., stad ar beorien b. ; *über sein Schicksal jammern, mit seinem Schicksal hadern,* klemm doanius war e stad, en em chalañ, en em chaokat, klemm ouzh e blanedenn ; *über sein eigenes Schicksal bestimmen,* en em savelañ, emsavelañ ; *mit seinem Schicksal zufrieden sein,* bezañ laouen gant e stad ; *das traurige Schicksal ihrer Kinder nagte der Mutter am Herzen,* ranngalon he doa ar vamm o welet stad reuzeudik he bugale ; *jemanden seinem Schicksal überlassen,* lezel u.b. etre treid ar bed, lezel u.b. etre daouarn e fortun, lezel u.b. en e vadober, lezel u.b. d'en em arat ; *diese Kinder wurden früh genug ihrem Schicksal überlassen,* ar vugale-se a veze lakaet abred a-walc'h war ar stign (war ar stegn), ar vugale-se a veze lezet abred a-walc'h en o roll o-unan, abred a-walc'h e ranke ar vugale-se ober o zreuz o-unan, abred a-walc'h e ranke ar vugale-se en em sachañ o-unan ; *sich mit seinem Schicksal abfinden,* hulmañ, plegañ diglemm d'e stad, gouzañv habask e stad, soublañ diglemm d'e stad,, asantiñ d'e blanedenn, heuliañ

e donkadur, heuliañ e blanedenn, gouzañv habask e blanedenn, plegañ diglemm d'e blanedenn, dougen e blanedenn hep klemm, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, bezañ laouen ouzh ar boan, karet ar pezh a zo karet gant Doue (Gregor), bezañ diglemm ouzh e blanedenn, dougen bec'h e vuhez hep klemm, dougen e groaz hep klemm, gouzañv habask poanioù e vuhez, gouzañv poanioù e vuhez hep klemm ; *jeder muss sich mit seinem Schicksal abfinden,* pep hini a rank dougen e blanedenn, bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget, lec'h m'emañ stag ar c'havr e rank peuriñ ; *in sein Schicksal ergeben,* laouen ouzh ar boan, o karet ar pezh a zo karet gant Doue (Gregor), diglemm ouzh e blanedenn, o tougen e blanedenn (bec'h e vuhez) hep klemm, o tougen e groaz hep klemm, o c'houzañv habask poanioù e vuhez, o c'houzañv poanioù e vuhez hep klemm, o plegañ diglemm d'e blanedenn ; *jemandes Schicksal aus seinen Händen lesen,* lenn planedenn u.b. diwar palvoù e zaouarn, lenn planedenn u.b. e linennoù e zaouarn, lenn doare u.b. en arroudennoù e zaouarn ; *jemandem sein Schicksal wahrsagen,* tennañ e blanedenn d'u.b., lavaret e blanedenn d'u.b. ; *sich (dat.) sein Schicksal wahrsagen lassen,* mont da glevet e blanedenn ; *das Schicksal [von sich / von jemandem] abwenden,* terriñ ar blanedenn [diwar an-unan / diwar u.b.], treiñ ar blanedenn [diwar an-unan / diwar u.b.] ; *es wird dein Schicksal sein,* tonket eo dit ; *es war dein Schicksal, so zu sein,* lakaet e oa dit bezañ e-giz m'emaout ; *die Launen des Schicksals,* ar berzh-diverzh g., ar rod vras o tihenchañ a-wechoù b., froudennoù an tonkadur ls., stultennoù ar blanedenn ls., dargouezhioù ar vuhez ls., ar chañs krog-diskrog b., darvoudoù eürus ha doanius ar vuhez, ar berzh-diverzh er vuhez g., an isuoù mat hag ar gwall isuoù ls., ar c'haoud-digaoud g., ar c'haoudoù-digaoudoù ls., ar rod vras o treiñ tu pe du b., pour ha triñchin, gloaz pe levenez, troioù mat ha troioù fall a bep eil ; [kartoù, mojenn.] *das Rad des Schicksals,* santig ar rod g.

schicksalhaft ag. : **1.** diflach, distourmus, didrec'hus, tonket, merket, dibedennus, diremed, ragaroueziek, ragarouezius ; **2.** prendennus.

Schicksalsdeutung b. (-,-en) : horoskop g., diougan g., P. planedenn b.

Schicksalsdrama n. (-s,-dramen) : [lenn.] drama diazezet war ur gwallfortun g.

schicksalergeben ag. : laouen ouzh ar boan, o karet ar pezh a zo karet gant Doue (Gregor), diglemm ouzh e blanedenn, o tougen e blanedenn (bec'h e vuhez) hep klemm, o tougen e groaz hep klemm, o c'houzañv habask poanioù e vuhez, o c'houzañv poanioù e vuhez hep klemm, o plegañ d'e blanedenn, gouzañvek, gouzañvidik.

Schicksalsgefährte g. (-n,-n) : **1.** kenreuziad g., keneil en dienez g., mignon a reuzeudigezh g., keneil a reuzeudigezh g., kile a reuzeudigezh g. ; **2.** P. pried g./b., hanter tiegezh g., hanter diegezh g.

Schicksalsgemeinschaft b. (-) : kumuniezh a wallfortun b., kenfortun b., kendonkadur g.

Schicksalsglaube g. (-ns) : tonkelouriezh b., tonkaduriezh b.

Schicksalsprüfung b. (-,-en) : aprok g., kroez b., c'hwezenn b., gwall abadenn b., abadenn fall b., tonkad fall b., gwallblanedenn b., droukplanedenn b., gwalldro b.

Schicksalsschlag g. (-s,-schläge) : droukverzh g., taol-fall g., taol-reuz g., prendenn g., tonkad fall g., gwalleur g./b., gwalldaol g., taol dichañs g., taol divalav g., taol kleiz g., reuz g., kroez b., amprou g., amprouadur g., gwallfortun b., gwall g., gwallblanedenn b., droukplanedenn b., glac'har bras g., gwalldro b. ; *eine Reihe von Schicksalsschlägen,* ur reuziad gwalleurioù g., un dibunadenn walleurioù b., ur strobab reuzioù g., ur wiadenn reuzioù b. ; *eine Reihe Schicksalsschläge erleiden,* erruout gwall war wall gant an-unan, erruout ur reuziad gwalleurioù gant an-unan, erruout gwalleurioù lerc'h-ouzh-lerc'h gant an-unan, erruout gwalleurioù bern-war-vern gant an-unan, erruout ur strobad reuzioù gant an-unan, erruout un dibunadenn walleurioù gant an-unan, erruout un heuliad gwallzarvoudoù gant an-unan, erruout ur chadennad taolioù-dichañs gant an-unan, erruout ur wiadenn reuzioù gant an-unan ; *Schicksalsschläge erleiden,* erruout gwalldaolioù gant an-unan, kouezhañ gwalloù war an-unan ; *alle Schicksalsschläge mit großer Geduld ertragen,* gouzañv gant ur basianted vras holl e wallfortunioù, bezañ laouen ouzh ar boan ; *gegen alle Schicksalsschläge gefeit sein,* bezañ diwallet a nep gwallfortun ; *einen fatalen Schicksalsschlag erleiden,* kouezhañ ur blanedenn fall war an-unan, kouezhañ ur blanedenn galet war an-unan, kouezhañ ur prendenn war an-unan, kouezhañ ur blanedenn wallreuzus war an-unan, bezañ ifamet, c'hoarvezout ur walldro spontus gant an-unan.

schicksalsschwer ag. : prendennus, gwalldonkus, ... a denn d'e heul gwalloù e-leizh, ... en devo heuliadoù grevus ha pouezus, gwallblanedennus.

schicksalsverbunden ag. : tonkadek.

Schicksalswechsel g. (-s) : mad-divad g., berzh-diverzh g., kaoud-digaoud g., kaoudoù-digaoudoù ls., ar fortun o vont hag o tont b., an isuoù mat hag ar gwall isuoù ls.

schicksam ag. : dereat, reizh.

Schickschuld b. (-,-en) : [gwir] dle kas g.

Schickse b. (-,-n) : **1.** [disgemañsus e-keñver ar Yuzevezed] P. friantell b., enaouidell b. ; **2.** [diouzh sellad ar Yuzevien, dismegañsus peurliesañ] Diyuzevez b.

Schickung b. (-,-en) : tonkadur g., planedenn b., sort g., fortun b. ; *Schickung Gottes,* barn Zoue b., barnedigezh Doue b., dorn-Doue g.

schiebbar ag. : rikl-dirikl, -red, war rikl, astenn-diastenn, war astenn.

Schiebebühne b. (-,-n) : **1.** [tekn.] karrig dezouger g. ; **2.** [c'hoariva] leurenn-red b. ; **3.** [trenioù] pont treuzkaeañ g.

Schiebedach n. (-s,-dächer) : [kirri-tan] toenn red b. ; *Schiebedach als Extra,* toenn red war zibab b.

Schiebefenster n. (-s,-) : **1.** prenestr war rikl g., prenestr rikl-dirikl g., prenestr-red g. ; **2.** prenestr saoz g., prenestr sav-disav g., prenestr gorre-gouziz g.

Schiebegehäuse n. (-s,-) : ruzerez b., riklerez b.

Schiebekarren g. (-s,-) : karrigell b., kravazh rodellek g., karr-bount g.

Schiebelehre b. (-,-n) : [Bro-Aostria] reolenn reti b.

Schiebeleiter b. (-,-n) : skeul rikl b., skeul rikl-dirikl b., skeul astenn-diastenn b.

schieben V.k.e. (schob / hat geschoben) : **1.** bountañ, poulzañ, ober (d'udb) riklañ, lakaat da riklañ ; *einen Wagen schieben,* roulat ur c'harr, bountañ ur c'harr, bountañ war ur c'harr ; *eine Karre schieben,* roulat ur garrigell ; *sein Fahrrad schieben,* ren e varc'h-houarn, roulat e varc'h-houarn ; *Kegel schieben,* c'hoari ar c'hilhoù ; *die See schiebt ihre Wellen vor sich her,* ruilhal ha diruilhal a ra ar mor e houlennoù, ruilhal-diruilhal a ra ar mor e houlennoù ; *hochschieben,* bountañ d'al laez, bountañ war-grec'h, poulzañ d'al laez, poulzañ war-grec'h ; *nach vorne schieben,* kas war-raok ; *nach hinten schieben,* kas war-dreñv ; *durch Schieben und Ziehen,* dre vount ha dre sach, a-sach hag a-vount ; [kegin.] *Trüffelscheiben unter die Haut von Poularden schieben,* lakaat deliennoù truf da riklañ dindan kroc'hen kabonelled.

2. [dre skeud.] teurel ; *den Verdacht auf jemanden schieben,* tamall u.b., teurel ar bec'h (an tamall) war u.b., lakaat an diskred war u.b. ; *etwas vor sich schieben,* pellaat udb, diarbenn udb, dizarbenn udb, distekiñ udb, distokañ udb ; *die Schuld auf jemanden schieben,* teurel war u.b., skeiñ ar bec'h war u.b., skeiñ ar bec'h war kein u.b., teuler ar bec'h war kein u.b., teurel

ar bec'h (an digarez) war u.b., teurel ar garez war u.b., kareziñ u.b., lakaat ur mank bennak war gont u.b., teurel un tamall war u.b., kas un tamall ouzh u.b., en em zizammañ war u.b., lakaat udb war gwall u.b., lakaat u.b. e gaou, lakaat ar gaou ouzh u.b., teurel ar brall war u.b., teurel ar gaou war u.b., teurel gaou war u.b. ; *jemandem etwas in die Schuhe schieben, jemandem etwas unter die Weste schieben,* **a)** teurel war u.b., skeiñ ar bec'h war u.b., skeiñ ar bec'h war kein u.b., teuler ar bec'h war kein u.b., teurel ar bec'h (an digarez) war u.b., teurel ar garez war u.b., kareziñ u.b., lakaat u.b. e gaou, teurel ar gaou war u.b., teurel gaou war u.b., reiñ ar gaou eus udb d'u.b., lakaat ur mank bennak war gont u.b., teurel un tamall war u.b., en em zizammañ war u.b., kas un tamall ouzh u.b., lakaat udb war gwall u.b. ; **b)** en em zizammañ eus udb war u.b., bountañ udb gant u.b.

3. daleañ, ampellaat, goursezañ ; *etwas auf die lange Bank schieben,* mont ruz-diruz gant udb, mont a-ruz (war-stlej, goustadik) d'udb, buzhugenniñ udb, lakaat an amzer da vont hebiou, sachañ war a-dreñv, daleañ udb, daleañ d'ober udb, goulerc'hiñ d'ober udb, deren udb, dereniñ udb, goursezañ ober udb, pellaat udb, lezel udb d'ober, lakaat udb da badout, gortoz evit ober udb betek ma savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, gortoz an devezh goude biken evit ober udb, kas udb da ouel sant Bikenig, gortoz evit ober udb ken na vo lidet sant Bikenig, gortoz betek trompilh ar Varn evit ober udb, ober udb gant lentegezh (Gregor) ; *alles auf die lange Bank schieben,* lakaat an traoù da hirbadout, [bred.] dijaniñ.

4. *eine ruhige Kugel schieben,* ober c'hoari gaer, bezañ brav war e gorf, bezañ ebat e zoare, bevañ kaer, bezañ brav e zoare, ober e ran, c'hoari anezhi, ober anezhi, c'hoarigaerat, ober landigedon, en em vignoniñ, en em vitoniñ, chom da vignonellat, ober e damm treuz ken distrafuilh ha tra, mont bravik ganti ken dinec'h ha tra, tremen kempennik ha brav e damm buhez, ruilhal koutik-koutik e voulig, ruilhal koul e voul, ruilhal koulik e voulig, ruilhal e voul war e oarig (war e zres, war e zresig, war e bouezig, war e sklavig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e vadober, war e blaen, dousik ha plaen), derc'hel da vont en-dro, derc'hel da rodal, derc'hel da vont war e blaen, derc'hel d'ober e dammig reuz, ruilhal kempennik e voul, ruilhal plarik e voul ; *diese Angestellten, die in ihren Büros eine ruhige Kugel schieben,* ar re a zo bertimet brav er burevioù ls.

5. *sich (dat.) was zwischen die Zähne schieben,* klakañ un tamm, debriñ un tamm bennak, kemer un tamm bennak, krignat un tamm bennak, debriñ un elfenn voued, kas udb da Gergof, lakaat un tamm boued war pondalez e ene, kemer un tamm boued da stankañ e greizenn, lakaat ur c'hriñsenn etre e zent, chaokat un tamm, debriñ ur begad ; *Kohldampf schieben,* chaokat goullo, ober kof moan, ober kofig moan, ober bouzelloù moan, ober bouzellenn voan, kaout ur vouzellenn laosk, kaout ur vouzellenn voan, ober moan wadegenn, ober gwadegenn voan da goan, ober kof gioc'h, bezañ moan e gof (e gorf), bezañ goullo e gof, sachañ war an ibil berr, sachañ war an ibil berraat, chom da sunañ e vizig, chom da vuzelliñ, tremen gant e naon, chom hep tamm na takenn, bezañ laosk war e vegel, santout e breñv, kaout diwalc'h, bezañ diwalc'het, kaout debron jave (debron en e fri), bezañ erru ruz e vouzelloù, bezañ erru moan e vouzelloù, bezañ o vougañ gant an naon, kaout naon du, kaout naon rankles, bezañ marnaonek, bezañ marnaoniek, bezañ darev gant an naon, bezañ dare gant an naon, bezañ diviet gant an naon, kaout ur c'hofad naon, kaout un naon-ki, kaout naon ruz, ruziañ gant an naon, klevet kleier an Naoned, bezañ broudet gant an naon, kaout naon da zebriñ bili, bezañ divouedet gant an naon, tortañ gant ar granig, bezañ naon du krog en an-unan, bezañ ur gounnar debriñ eus ar re zuañ krog en an-unan, bezañ du e zent ; *Langeweile schieben,* ruzañ e enoe, bezañ enoeet-marv, mervel gant an enoe, debriñ hiraezh, bezañ debret (en em zebriñ) gant an enoe, chom d'en em zebriñ.

6. *Wache schieben,* ober gward / ober ar gward / ober ged / ober ar ged / gedal (Gregor), bezañ ouzh gward, bezañ e gward, eveshaat, maesa, diwall.

7. P. *Knast schieben,* bezañ dastumet er c'hloz, bezañ en toull-bac'h, bezañ er bidouf, bezañ er goudor (er voest), bezañ o vañsonat an diabarzh, bezañ en disglav, bezañ en disheol, bezañ o tebriñ bara ar roue, bezañ klenk war an-unan, bezañ o freuzañ stoub e Lannuon, bezañ kraouiet, bezañ er sac'h maen, bezañ en toull, chagañ en toull-bac'h, michodiñ en toull-bac'h, chom da vichodiñ en toull, louediñ en toull.

8. trafikañ, flodañ, rastellat.

V.em. : **sich schieben** (schob sich / hat sich (ak.) geschoben) : **1.** en em stardañ, en em vountañ, toullañ e hent, digeriñ e hent ; **2.** [dilhad] sevel.

Schieber[1] g. (-s,-) : **1.** rañvell b., pal b. [*liester* palioù, pili], rederez b., riklerez b., morailhig g. ; *etwas mit einem Schieber versehen, etwas mit Schiebern versehen,* rañvelliñ udb ; *den Schieber öffnen,* digeriñ ar rañvell ; *den Schieber schließen,* serriñ ar rañvell ; **2.** astenn g., astellenn b. ; **3.** [tekn.] **a)** dasparzher g. ; **b)** linker g. ; *Visierschieber,* linker bizañ g. ; **c)** bounter g. [*liester* bounterioù] ; **4.** [mezeg.] pillig-wele b., lestr plat g.

Schieber[2] g. (-s,-) : floder g., trafiker g., rasteller g., serrer g., frikoter g., Yann e c'houstell g.

Schieberanlage b. (-,-n) : [tekn., stankelloù, skluzioù] rañvelladur g.

Schieberin b. (-,-nen) : floderez b., trafikerez b., rastellerez b., serrerez b., frikoterez b.

Schiebergeschäfte ls. : floderezh g., trafikerezh g., itrikoù ls., rastellerezh g.

Schiebernetz n. (-es,-e) : rouedad trafikerien b.

Schieberregler g. (-s,-) : [stlenn.] reti dibunañ g., ruzerez b.

Schieberiegel g. (-s,-) : morailhig g., krouilh g.

Schiebering g. (-s,-e) : gwalenn red b., envez red g., linker g., rederez b., riklerez b., ailhedenn b.

Schieberring g. (-es,-e) : rouedad trafikerien b.

Schiebesitz g. (-es,-e) : azezenn-red b.

Schiebetür b. (-,-en) **/ Schiebetor** n. (-s,-e) : dor war rikl b., dor rikl-dirikl b., dor mont-dont b., dor-red b., dor-rederez b., rederez b. [*liester* rederezioù], rakled g. ; *kleine Schiebetür,* dorikell b. ; *Schiebetür eines traditionellen Schrankbetts,* rederez b. [*liester* rederezioù], stalaf g./b.

Schiebewand b. (-,-wände) : speurenn rikl-dirikl b., speurenn astenn-diastenn b., rederez b. [*liester* rederezioù].

Schiebfach n. (-s,-fächer) : tiretenn b., lañser g., forser g.

Schiebkarre b. (-,-n) **/ Schiebkarren** g. (-s,-) : karrigell b., kravazh rodellek g., karr-bount g. ; *eine volle Schiebkarre,* ur garrigellad b.

Schiebkasten g. (-s,-kästen) **/ Schieblade** b. (-,-n) : tiretenn b., lañser g., forser g.

Schieblehre b. (-,-n) : reolenn reti b.

Schiebleiter b. (-,-n) : skeul-rikl b.

Schiebung b. (-,-en) : **1.** P. floderezh g., trafikerezh g. ; **2.** itrikoù ls., steuñvennoù ls., tunioù ls. ; **3.** darbaridigezh b., nizegelezh b., nizaj g.

schiedlich ag. : *schiedlich und friedlich,* dre gaer, hep arguz (Gregor).

Schiedsausschuss g. (-es,-ausschüsse) : bodad tredeogiezh g., bodad hanterouriñ g., kuzul tredeogiezh g., kuzul hanterouriñ g., bodad dezvarn g., bodad gourskarat g.

schiedsfähig ag. : kompezadus, … a c'heller kompezañ.

Schiedsgericht n. (-s,-e) : **1.** [gwir] lez-tredeogiezh b., lez-hanterouriñ b., lez-hanterañ b. ; *Haager Schiedsgerichtshof,* lez-tredeogiezh (lez-hanterouriñ, lez-hanterañ) Den Haag b. ; **2.** lez-varn an aferioù micher b. ; **3.** [sport] bodad tredeogiezh g.
Schiedsgerichtbarkeit b. (-) : tredeogiezh b.
schiedsgerichtlich ag. : ... tredeogiezh, ... tredeogiñ, ... hanterouriñ, ... hanterañ, … dezvarn, … a-berzh tredeog.
Schiedsklausel b. (-,-n) : diviz gourskarat g.
Schiedsrichter g. (-s,-) : **1.** hanterour g., tredeog g., dezvarnour g., kempouezer g., kempennour g., kompezour g., barner g., ranner g. ; *jemanden als Schiedsrichter einsetzen,* lakaat u.b. da hanterour (da dredeog) ; *als Schiedsrichter entscheiden,* hanterouriñ, hanterañ, ober tredeog, tredeogiñ ; **2.** [sport] tredeog g., komiser ar redadeg g. ; *Entscheidung des Schiedsrichters,* disentez an tredeog b.
Schiedsrichterassistent g. (-en,-en) : [sport] tredeog-gwrimenn g., tredeog ar wrimenn g., tredeog al linenn g.
Schiedsrichterball g. (-s,-bälle) : [sport] etredaou g.
Schiedsrichterin b. (-,-nen) : **1.** hanterourez b., tredeogez b., dezvarnourez b. ; **2.** [sport] tredeogez b.
schiedsrichterlich ag. : ... tredeogiezh, ... tredeogiñ, ... hanterouriñ, ... hanterañ, … dezvarn, … a-berzh tredeog.
Schiedsrichtern n. (-s) : [sport] tredeogiezh b., tredeogiñ g.
Schiedsrichterobmann g. (-s,-männer/-leute) : dreisttredeog g.
Schiedsrichterteam n. (-s,-s) : [sport] korf an dredeoged g.
Schiedsspruch g. (-s,-sprüche) : barn al lez-tredeogiezh b.
Schiedsspruchsverfahren n. (-s,-) : tredeogiezh b., hanterouriezh b., dezvarnerezh g.
Schiedsvereinbarung b. (-,-en) / **Schiedsvertrag** g. (-s,-verträge) : kevrat gourskarat b., treuzemglev a-berzh tredeog g. ; *einen Schiedsvertrag eingehen (schließen),* ober kenbromesaoù (Gregor), skoulmañ (tremen, ober, sinañ) un treuzemglev a-berzh tredeog.
schief ag./Adv. : **1.** a-dreuz, war-dreuz, kamm, war-naou, war-zinaou, kostezet, a-we, a-skizh, a-viziez, a-veskell, a-skej, a-skelp, a-skerb, gwelch, a-skij, gwarigellek, disonn, kouch, amskouer, gwar gantañ, biziez gantañ, gwelch gantañ, gweet, tort ; *völlig schief,* a-dreuz-kaer, a-dreuz-glez, a-dreuz-penn ; *etwas schief, ein bisschen schief,* - a-dreuz, un disterañ - ; *sein Hut saß etwas schief,* e dog a oa a-dreuz, un disterañ ; *schiefe Ebene,* plaenenn a-stou b., plaenenn war-naou b., plaenenn war-zinaou b., dinaouenn b., diribinenn b., devalenn b. ; *der schiefe Turm zu Pisa,* tour kamm (tour kostezet) Pisa g. ; *schief gewachsen,* a-dreuz, disneuz, divalav, distumm, diforch, hep gras na feson, tort, treuz ; *das Bild hängt schief,* a-dreuz eo bet lakaet an daolenn, d'an treuz eo bet lakaet an daolenn, treuflez emañ an daolenn, a-dreuz emañ an daolenn ; *schief stehen, schief sein,* gwarigellañ, disonniñ, kostezañ, bezañ kostezet, bezañ a-dreuz, brallañ war un tu ; *der Tisch steht schief,* treuflez emañ an daol, a-dreuz emañ an daol, kostezañ a ra an daol, kostezet eo an daol, beskellek eo an daol, kamm eo an daol, rangouilh eo an daol, gadal eo an daol, mezv eo an daol ; *mit schiefer Körperhaltung gehen,* kerzhet war e gostez ; *den Hut schief aufsetzen,* lakaat e dog a-we ; *er hat seinen Hut schief aufgesetzt,* riklik eo e dog gantañ, lakaet en deus e dog a-dreuz war e benn, a-we en deus lakaet e dog ; *ihr Rock hängt schief,* posles eo he brozh, lespos eo he brozh ; *schiefe Nase,* fri treuz g. ; *einen schiefen Mund haben,* bezañ gweet e vuzelloù, bezañ kamm e veg, kaout ur beg a-dreuz, kaout ur genoù treuz, kaout ur genoù treuflez ; *jetzt hat er einen völlig schiefen Mund,* aet eo e c'henoù a-dreuz-glez ; *schiefe Blicke,* selloù treuz ls., selloù a-dreuz ls. ; *jemanden schief ansehen,* sellet a-gorn (a-gorn-lagad, a-dreuz, gant freilh e lagad) ouzh u.b., ober ur sell a-gorn d'u.b., sellet dreist penn e skoaz ouzh u.b., sellet ouzh u.b. gant ur vourrenn, sellet gant disfiziañs ouzh u.b. ; *die Absätze seiner Schuhe schief treten,* uzañ seulioù e votoù war un tu, lakaat uz en un tu eus seulioù e votoù, ralegiñ, torkuliñ e votoù ; *schief getretene Absätze,* seulioù tremen teuc'h war un tu ls., seulioù ralek ls. ; *schief getretene Schuhe,* botoù teuc'h war un tu ls., botoù ralek ls.
2. [dre skeud.] *auf die schiefe Bahn kommen, auf die schiefe Bahn geraten,* distreiñ (mont, riklañ) diwar an hent mat, tec'hel diwar an hent eeun, divarchañ ag ar gwir hent, dilezel an hent mat, mont diwar an arroudenn vat, treiñ diwar an arroudenn vat, tec'hel diwar an arroudenn vat, treiñ diwar an arroudenn, diahelañ diwar an hent eeun, dizahelañ diwar an hent eeun, diheñchañ diwar an hent eeun, divarchiñ a-ziwar an hent mat, diroudennañ, direizhañ, skeiñ war ar gaou, skeiñ war ar c'herreg, faziañ war an hent ; *Abgleiten auf die schiefe Bahn,* divarch g. ; *jemanden auf die schiefe Bahn bringen,* gwallsiañ u.b., breinañ u.b., direizhañ u.b., kas u.b. war hent an dirollerezh, koll u.b. gant ur gelennadurezh fall, kontammiñ u.b. ; *jemanden schief ansehen, jemandem einen schiefen Blick zuwerfen,* sellet a-gorn (a-gorn-lagad, a-dreuz, gant freilh e lagad) ouzh u.b., ober ur sell a-gorn d'u.b., sellet dreist penn e skoaz ouzh u.b., sellet ouzh u.b. gant ur vourrenn ; *schiefes Gesicht,* mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g., genoù mousklenn g. ; *ein schiefes Gesicht ziehen,* ober e benn mousklenn, bezañ ur vousklenn ouzh e benn, ober kozh vin, ober ur penn kozh, bezañ kozh e benn, ober penn kozh, ober fas koad, ober fas trenk, ober ur penn pesk, bezañ teñval e benn, bezañ teñval e dal, bezañ hir e vailh, bezañ hir e fri, ober ur c'hinadenn, astenn e vuzelloù, krizañ e dal, krizañ e fri, c'hoari e benn bihan, kabridañ e dal, ober ur bod spern, ober gourrennoù du, mouspenniñ, moulbenniñ, mousklenniñ, goeñviñ, hurenniñ, ober beg kamm, ober beg a-dreuz, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober e vuzell gamm, ober ur fri minaoued, stummañ e c'henoù, kammañ e c'henoù, treuzañ e c'henoù, pennboufiñ, mont da Gervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig, ober mourroù, ober mourrennoù du, mourrennañ, rekinat, kintusaat ; *sich über jemanden schief lachen,* flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., ober foei d'u.b., droukc'hoapaat u.b., defoeiañ u.b., godisal diwar-goust u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *er hat schief geladen,* ur mouchig avel a zo en e letern, evet en deus en tu all d'e sec'hed, n'emañ ket diwar zour, n'emañ ket diwar an dour, karget en deus muioc'h eget ne c'hall charreat, ur banne a zo warnañ (a zo dindan e fri), erru eo lous e fri, trenk eo e doull, tomm eo d'e benn, tomm eo e forn gantañ, tomm eo d'e forn, tomm eo d'e fri, aet eo ganti, un toulladig a zo gantañ, tomm eo d'e

veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, tomm eo en e ziabarzh, druz eo e c'henoù, erru eo ront e votoù, brignen a zo ouzh e c'henoù, e ratre vat emañ, karigellet mat eo, ur garigellad en deus.
3. fall, fals, gaou, faos, diwir, disgwir, fazius, direizh, toull, treuz, biziez ; *ein schiefes Urteil,* ur varn disleal b. / ur varnedigezh faos b. (Gregor), ur varnadenn direizh ; *ein schief gewickelter Verband, ein schiefgewickelter Verband,* ul lienenn lakaet a-dreuz b. ; *die Sache geht schief,* emañ an traoù (an afer) o treiñ da fall, emañ an traoù (an afer) o tennañ da fall, emañ ar bleud o vont da vrenn, emañ ar ribotadenn o vont da fall, ne dalv tra penaos e ya an afer, emañ an taol o vont er c'hleuz, emañ an traoù o vont er c'harzh, mont a ra an afer en tu rekin, digompez e ya an afer, mont a ra ar soubenn war drenkaat, distignet eo ar stign ; *sobald etwas schief läuft,* pa c'hoarvez gantañ an disterañ enebiezh, pa stourm an disterañ outañ, pa vez kontroliet en un doare bennak, mar stourm udb ouzhimp, pa zeu an traoù da vont digompez, ma c'hoarvez un dra bennak a-dreuz, ma c'hoari un dra bennak a-dreuz, ma kav lug, ma teu un dra bennek da gontroliañ anezhañ ; *alles läuft schief,* pep tra a ya a-dreuz ; *alles, was er in der Hand nimmt*, *läuft schief,* ne dizh ober netra, ne gord mann gantañ, netra ebet ne zeu dezhañ da vat, e vuhez n'eo nemet ur chadennad c'hwitadennoù ; *schief gewickelt sein,* **a)** faziañ a-vras (a vras), faziañ mat, lienañ ar biz kontrol, tapout ar c'hi e-lec'h ar c'had, skeiñ hebiou ; **b)** bezañ troet fall, bezañ troet fall ar bramm en e gof, bezañ ur bramm a-dreuz gant an-unan en e gof, na vezañ ar moc'h bihan gant an-unan er gêr (*e voc'h bihañ gantañ, he moc'h bihan ganti h.a.*), bezañ war e du fall, bezañ en e benn fall, bezañ e benn e gin, na vout flour gant an-unan, bezañ treuflez, bezañ kamm e vlevenn, bezañ trenk e valadenn, bezañ trenket e valadenn, bezañ deuet e laezh da drenkañ, bezañ e gwad porc'hell, bezañ tev e vourrennoù, na vezañ eeun e vourroù, bezañ rekin, bezañ o c'hoeñviñ, bezañ koeñvet e boch, bezañ kintoù en an-unan ; *eine Sache schief nehmen,* gwallgemer udb / kemer udb a wall berzh (Gregor), bezañ chifet abalamour d'udb, bezañ feuket gant udb, en em gemer evit udb, kavout bras udb, kavout togn udb, anoaziñ diwar udb, kavout kalz udb, kavout start udb, kemer udb a berzh fall ; *eine schiefe Stellung,* ur walldro b., ur pleg fall g., ur pleg diaes g.
Schiefblatt n. (-s,-blätter) : [louza.] begonia g. [*liester* begoniaed].
Schiefblattgewächs n. (-es,-e) : [louza.] begonieg g. [*liester* begonieged].
Schiefe b. (-) : **1.** stouadur g., stou g., kostez g., kostezadur b., beskellegezh b., beskell b., biziez b., gwelch g., skij g., gwar g. ; **2.** [dre skeud.] fazi g., fazienn b., mank g., faot b. ; **3.** [mezeg.] skolioz g./b., droug al livenn-gein g. ; **4.** [stered.] *Schiefe der Ekliptik,* stou an ekliptik g.
Schiefer g. (-s,-) : **1.** skilt g., sklent str., sklentenn b., maen-sklent g., maen-glas g., maen-to g. [*liester* mein-do], to g., chist g., lefan g. ; *dünnes Blatt Schiefer, Blättchen Schiefer,* skantenn skilt b. ; *quarzitischer Schiefer,* skilt kouarzitek g. ; *Tonschiefer,* maen-to g. [*liester* mein-do], to g. ; *das Dach mit Schiefer decken,* teiñ an ti gant sklent, teiñ an ti gant sklentennoù, teiñ an ti gant mein-glas, teiñ an ti gant maen-glas, teiñ an ti e glaz, lakaat an ti dindan sklent ; *Glimmerschiefer,* maen-konk g., lefan-skant g., skilt-skant g., chist-skant g., mikaskilt g. ; *kleinformatiger Schiefer,* maen-bechou g., maen-breton g., maen-parizian g. ; *großformatiger Schiefer,* maen-katelet g. ; *Schiefer festnageln,* klochedañ sklent, klochedañ un doenn ; *überlappende Schiefer, sich überlappende Schiefer,* mein-glas levezon-ha-levezon ls., mein-c'hlas levezon-ha-levezon ls. ; *Doppelschicht von Schiefern,* soudoublenn b.
2. sklisenn b., skilfenn b. ; *sich einen Schiefer in den Finger einsetzen,* dont ur skilfenn (tapout ur sklisenn) en e viz.
Schieferader b. (-,-n) : [mengleuz.] ruskennad mein-glas b., ruskenn mein-glas b., gwazhennad mein-glas b., spledad to g.
Schieferarbeiter g. (-s,-) : maensklenter g., piker mein-glas g., mengleuzer g.
schieferartig ag. : skiltheñvel, skiltek, sklentek, chistek, e doare ar maen-glas, a-zoare gant ar maen-glas, a-seurt gant ar maen-glas.
schieferblau ag. : glas-sklent.
Schieferblock g. (-s,-blöcke) : tousenn maen-glas b., tolzenn maen-glas b. ; *Schieferblöcke spalten,* faoutañ mein-glas ; *zu Platten verarbeitbarer Schieferblock,* tousenn maen-glas mat da faoutañ b., tolzenn maen-glas mat da faoutañ b. ; *Verarbeitung der Schieferblöcke zu Dachschiefern,* kamaj g.
Schieferbrecher g. (-s,-) : maensklenter g. [*liester* maensklenterien], piker mein-glas g. [*liester* pikerien mein-glas], mengleuzer g.
Schieferbruch g. (-s,-brüche) : meinglazeg b. [*liester* meinglazegi, meinglazegoù], mengleuz mein-glas b., poull mein-glas g., poull-maen-sklent g.
Schieferdach n. (-s,-dächer) : toenn sklent b., toenn vein b., toenn vein-glas b., toenn mein-glas b., toenn mein-to b., toenn c'hlas b.
Schieferdachdecker g. (-s,-) / **Schieferdecker** g. (-s,-): toer mein-glas g., toer maen-glas g., P. paotr an tok-tok g.
Schieferdeckerhaubrücke b. (-,-n) : [tekn.] kroaz-houarn b.
Schiefergas n. (-es,-e) : aezhenn skilt b.
Schiefergebirge n. (-s,-) : menezioù sklentek ls., menezioù skiltek ls., torosad skiltek g. ; *Rheinisches Schiefergebirge,* Torosad skiltek ar Roen g.
Schiefergestein n. (-s,-e) : skilt g., sklent g.
Schiefergrube b. (-,-n) : poull mein-glas g., poull-maen-sklent g., meinglazeg b. [*liester* meinglazegi, meinglazegoù], mengleuz mein-glas b.
Schieferhammer g. (-s,-hämmer) : morzhol toer g.
schieferhaltig ag. : skiltek, sklentek, chistek.
Schieferhaus n. (-s,-häuser) : ti-glas g., ti toet e glaz g.
schieferig ag. : skiltek, sklentek, skiltheñvel.
Schieferigkeit b. (-) : [maenoniezh] skiltegezh b.
Schieferlatte b. (-,-n) : belet str.
schiefern V.gw. (hat geschiefert) : diskantañ, mont a-dammoù.
Schiefernagel g. (-s,-nägel) : tach-tro g. [gant un dro ennañ da zelc'her ur maen-glas], kloched g., krog g. [*liester* krigi].
Schieferplatte b. (-,-n) : maen-glas g. [*liester* ar vein-c'hlas], dar sklent b., intol str., intolenn b. [*liester* intolennoù *pe* intol].
Schieferschicht b. (-,-en) : [douarouriezh] gwelead maen-sklent g., gwelead maen-glas g.
Schieferstein g. (-s,-e) : maen-sklent g., maen-glas g. [*liester* ar vein-c'hlas], sklentenn b.
Schieferstift g. (-s,-e) : kreion sklentenn g., kreion tablezenn g.
Schiefertafel b. (-,-n) : tablezenn b., sklentenn b.
Schieferung b. (-) : [maenoniezh] skiltegezh b.
Schieferzahn g. (-s,-zähne) : [mezeg.] dant toull brein g., dant bruket g., dant merglet g., dant revet g.
schiefgehen V.gw. (ging schief / ist schiefgegangen) : c'hwitañ, mont a-dreuz, c'hoarvezout a-dreuz, soetiñ, foerat, mont war an tu a-enep, bezañ an traoù o korboniñ, treiñ ar jeu e jeu gi ; *die Sache geht schief,* emañ an traoù (an afer) o treiñ da fall, emañ an traoù (an afer) o tennañ da fall, emañ an traoù o korboniñ, emañ ar bleud o vont da vrenn, emañ ar ribotadenn o vont da fall, ne dalv tra penaos e ya an afer, digompez e ya an traoù, mont a ra an traoù war an tu a-enep, emañ an taol o vont er c'hleuz, emañ an traoù o vont er c'harzh, mont a ra an afer en tu rekin, distignet eo ar stign ; *an manchen Tagen geht alles schief,* devezhiennoù a vez e foer pep tra, devezhiennoù a vez e ya

pep tra a-dreuz ; *es geht wirklich schief !* fall an traoù ! P. fall foenn !

schiefgewickelt[1] ag. : *schiefgewickelt sein,* **a)** faziañ a-vras (a vras), faziañ mat, bezañ e fazi, bezañ o lienañ ar biz kontrol, faziañ diwar ar wirionez, en em dromplañ, en em vourdañ, c'hwitañ, mankout, en em vankout, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, en em dapout, en em bakañ, en em abuziñ, treuziñ war e votoù.

schief gewickelt ag. / schiefgewickelt[1] ag. : lakaet a-dreuz, paket fall ; *ein schief gewickelter Verband, ein schiefgewickelter Verband,* ul lienenn lakaet a-dreuz b.

schiefhälsig ag. : penngamm, penn-kouch ; *schiefhälsig sein,* penngammiñ, bezañ ur penngamm a zen, bezañ penngamm.

Schiefheit b. (-) : **1.** kostezadur b., beskellegezh b., beskell b., biziez b., gwelch g., skij g., stou g. ; **2.** [dre skeud.] fazi g., fazienn b., mank g., faot b., falsentez b., faosoni b.

schiefkantig ag. : skelp, skerb, skerbet, biskellet.

schiefköpfig ag. : penngamm, penn-kouch ; *schiefköpfig sein,* penngammiñ.

Schiefkreuz n. (-es,-e) : kroaz sant Andrev b.

schieflachen V.em. (rannadus) : **sich schieflachen** (hat sich (ak.) schiefgelacht) : riardiñ, bezañ puchet kement e c'hoarzher, c'hoarzhin da greviñ e vouzelloù, kaout ur bouzellaouad fars, c'hoarzhin forzh, rampañ e c'henoù, mont ar bouc'h war lein an ti gant an-unan, bezañ daoudortet o c'hoarzhin, bezañ daoudortet gant ar fent, bezañ daoubleget gant ar c'hoarzh, tortañ o c'hoarzhin, daoudortañ da c'hoarzhin, daoudortañ gant ar fent, tortañ gant ar c'hoarzh, hejañ gant ar c'hoarzh, c'hoarzhin leizh e gof (leizh e gorf), hejañ ha nezañ e gorf o c'hoarzhin, ober ur c'hofad c'hoarzhin, distankañ da c'hoarzhin ; *sich über jemanden schieflachen,* c'hoarzhin diwar-goust u.b., flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, c'hoarzhin goap war (ouzh, ag, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., droukc'hoapaat u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., ober fent gant u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b.

Schieflage b. (-,-n) : **1.** plas a-veskell g. / plas beskellel g. (Gregor), tro a-veskell b., lakadur a-veskell g. ; **2.** [dre skeud.] gwall blegenn b., saviad enkadennek g., saviad eizik g., plegenn gwall arvarus b., enkadenn b.

schieflaufen V.gw. (läuft schief / lief schief / ist schiefgelaufen) : [dre skeud.] c'hwitañ, mont a-dreuz, c'hoarvezout a-dreuz, soetiñ, foerat ; *sobald etwas schief läuft,* pa c'hoarvez gantañ an disterañ enebiezh, pa stourm an disterañ outañ, pa vez kontroliet en un doare bennak, mar stourm udb outañ, ma c'hoarvez un dra bennak a-dreuz, ma c'hoari un dra bennak a-dreuz, ma kav lug, ma teu un dra bennek da gontroliañ anezhañ ; *die Sache läuft schief,* emañ an traoù (an afer) o treiñ da fall, emañ an traoù (an afer) o tennañ da fall, emañ an traoù o korboniñ, emañ ar bleud o vont da vrenn, emañ ar ribotadenn o vont da fall, ne dalv tra penaos e ya an afer, digompez e ya an traoù, mont a ra an traoù war an tu a-enep, emañ an taol o vont er c'hleuz, emañ an traoù o vont er c'harzh, mont a ra an afer en tu rekin, distignet eo ar stign ; *an manchen Tagen läuft alles schief,* devezhiennoù a vez e foer pep tra, devezhiennoù a vez e ya pep tra a-dreuz ; *alles läuft schief,* pep tra a ya a-dreuz, foerat a ra pep tra ; *alles, was er in der Hand nimmt, läuft schief,* ne dizh ober netra, ne gord mann gantañ, e vuhez n'eo nemet ur chadennad c'hwitadennoù, netra ebet ne zeu dezhañ da vat.

schiefliegen V.gw. (lag schief / hat schiefgelegen) : [dre skeud.] faziañ a-vras (a vras), faziañ mat, bezañ e fazi, bezañ o lienañ ar biz kontrol, faziañ diwar ar wirionez, en em dromplañ, en em vourdañ, c'hwitañ, mankout, en em vankout, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, en em dapout, en em bakañ, en em abuziñ, treuziñ war e votoù.

Schiefmaß n. (-es,-e) : [tekn.] faosskouer heloc'h war-ahel b.

schiefmäulig ag. : **1.** mingamm, mindreuz ; **2.** ... a ra mourroù (mourrennoù, geizoù, orbidoù, grimoù, arvezioù, andelloù, ardoù gant e c'henoù), krizet e zremm, treuzet e c'henoù ; **3.** [dre skeud.] jalous, c'hoantek, gwallc'hoantek, avius, gwarizius, gourvennek, gourvennus, erezus, bidedus, oazus.

schiefrund ag. : hirgelc'hiek, vigelc'hiek.

schiefsymmetrisch ag. : [mat.] gourzhkantamsavat.

Schiefwerden n. (-s) : **1.** gwelchañ g., gwelchadur g., gwar g., gwariadur g. ; **2.** [mezeg.] skolioz g./b., droug al livenn-gein g.

schiefwinkelig ag. / **schiefwinklig** ag. : a-veskell, beskellek, amskouer ; *schiefwinkliges Dreieck,* tric'horn digevatal e gostezioù g., tric'horn kamm g.

schiel ag. : *sellit ouzh* **scheel**.

Schielauge n. (-s,-n) : **1.** lagad luch g. ; **2.** [gwashaus] penn luch g., lucher g., loakrer g.

schieläugig ag. : luch, loakr, blink, louis, tarluch ; *stark schieläugig,* luch-pik, luch-katre, luch-loakr, luch-pezhell, tarluch.

schielen V.gw. (hat geschielt) : **1.** luchañ, gwilc'hañ, loakriñ, gwelet treuz, blinkañ, bezañ luch e zaoulagad, bezañ tarluch, louiziñ ; *er schielt,* ul lagad luch a zo en e benn, gwilc'hañ a ra, loakriñ (luchañ, louiziñ) a ra, gwelet a ra treuz ; *nach jemandem schielen,* ober ul luchadenn war-du u.b. ; *nach einem hübschen Mädchen schielen,* luchañ ouzh ur geurenn, luc'hañ ouzh ur fulenn, lugnañ ur vilhez, krakañ ur feilhenn, reiñ taolioù lagad kazh d'ur goantenn ; **2.** [dre skeud.] *nach etwas schielen,* steredenniñ ouzh udb, luchañ ouzh udb., glaourenniñ war-lerc'h udb, bezañ e galon war udb, sellet a-gorn ha gant c'hoant bras ouzh udb, luchañ ouzh udb, lugerniñ ouzh udb., dislugerniñ ouzh udb., bezañ e anal war udb, c'hoantaat kenañ udb, sellet gant avi ouzh udb., droukc'hoantaat udb., gwallc'hoantaat udb., turluchañ ouzh udb ; *nach einer Erbschaft schielen,* gortoz an askorn.

Schielen n. (-s) : [mezeg.] loakrerezh g., lucherezh g., louizerezh g. ; *wechselseitiges Schielen, alternierendes Schielen,* loakrerezh pebeilat g. ; *Innenschielen, Einwärtsschielen,* loakrerezh engwar g., engwarded lagadel b. ; *Außenschielen, Auswärtsschielen,* loakrerezh ezwar g., ezwarded lagadel b.

schielend ag. : luch, loakr, blink, louis, tarluch ; *schielendes Auge,* lagad luch g. ; *stark schielend,* luch-pik, luch-katre, luch-loakr, luch-pezhell.

Schieler g. (-s,-) : lucher g., loakrer g., loakr g. [*liester* loakred], [gwashaus] penn luch g.

Schielerin b. (-,-nen) : lucherez b., loakrerez b., [gwashaus] penn luch g.

Schielwinkel g. (-s,-) : korn loakriñ g.

Schienbein n. (-s,-e) : gwerzhid vras ar c'har b., skin g., kribenn-c'har b., kribenn ar c'har b., askorn-gar g., kein ar c'har g. ; *er hat ihm ans (gegen das, vor das) Schienbein getreten,* distaget en doa un taol-troad gantañ war kein e c'har (e kribenn e c'har, e kribell e c'har, en e skin).
Schienbeinarterie b. (-,-n) : [korf.] talmerenn a-skin b.
Schienbeinbruch g. (-s,-brüche) : torr ar skin g., torridigezh ar skin b., torr gwerzhid vras ar c'har g., torridigezh gwerzhid vras ar c'har b.
Schienbeinkante b. (-,-n) : [korf.] kribenn-c'har b., kribenn ar gar b.
Schienbeinkopf g. (-s,-köpfe) : [korf.] gwastad ar skin g.
Schienbeinmuskel g. (-s,-n) : [korf.] *vorderer Schienbeinmuskel,* kigenn a-skin a-raok b. ; *hinterer Schienbeinmuskel,* kigenn a-skin a-dreñv b.
Schienbeinplateau n. (-s,-s) : [korf.] gwastad ar skin g.
Schienbeinschützer g. (-s,-) : gwarez-skin g., bodre g., garwisk g.
Schiene b. (-,-n) : **1.** [mezeg.] *Beinschiene,* askloedenn b., astell b., stellenn b., sklisenn b. (Gregor) ; *eine Schiene anlegen,* sklisaouiñ (sklisennañ, stellennañ) un ezel ; **2.** roudenn b., roud g. ; *die Wagen fahren auf Straßen, die Züge auf Schienen,* ar c'hirri a ruilh war an hentoù hag an trenioù war ar roudennoù ; *per Schiene,* dre houarn, gant an tren, gant an hent-houarn ; *aus den Schienen kommen (springen),* diroudennañ, diroudenniñ, dont er-maez eus e roudoù ; *kombinierter Transport auf Schiene und Straße,* houarnrouta g. ; [dor, tekn.] *in einer Schiene laufen, in einer Schiene gleiten,* riklañ, redek ; **3.** [tisav.] bandenn b., barrenn b.
schienen V.k.e. (hat geschient) : **1.** sklisennañ, stellennañ, sklisaouiñ ; *ein gebrochenes Bein schienen,* sklisennañ (sklisaouiñ, stellennañ) ur c'har dorr ; **2.** bandennañ ; *ein Rad schienen,* bandennañ ur rod karr gant ur c'helc'h houarn.
Schienenauszug g. (-s,-auszüge) : [tekn.] junt emledañ g., junt arledañ g., joentr emledañ g., joentr arledañ g., junt arlediñ g., joentr arlediñ g.
Schienenautobus g. (-ses,-se) : karrdren g., michelin® g., tren patatez g., tren karotez g., tren buzhug g., [dre fent] marc'h inkane g.
Schienenbahn b. (-,-en) : hent-houarn g.
Schienenbus g. (-ses,-se) : karrdren g., michelin® g., tren patatez g., tren karotez g., tren buzhug g., [dre fent] marc'h inkane g.
Schieneneisen n. (-s,-) : barrenn houarn mesplaen b.
Schienenfahrzeug g. (-s,-e) : karbed a ya war roudennoù g.
Schienenfuß g. (-es,-füße) : [tekn.] solenn roudenn b., solenn hent-houarn b., sichenn hent-houarn b.
Schienengeleise n. (-s,-) : hent-houarn g.
Schienenkontakt g. (-s,-e) : [tekn., treuzdougen] spanaer roudennoù g., enstoker g.
Schienenleger g. (-s,-) : stalier roudennoù g.
Schienennetz n. (-es,-e) : rouedad hentoù-houarn b.
Schienenomnibus g. (-ses,-se) : karrdren g., michelin® g., tren patatez g., tren karotez g., tren buzhug g., [dre fent] marc'h inkane g.
Schienenräumer g. (-s,-) : skarzh-hent g., diveiner g. [*liester* diveineroù].
Schienenschraube b. (-,-n) : tenn-foñs g.
Schienenschuh g. (-s,-e) : [tekn.] sich ar roudenn g., lodenn draoñ ar roudenn.
Schienenseilbahn b. (-,-en) : tren dre fun g., fundren g.
Schienenstoß g. (-es,-stöße) : juntr roudennoù g., joentr roudennoù g.
Schienenstrang g. (-s,-stränge) : hent-houarn g.
Schienenstuhl g. (-s,-stühle) : [tekn.] botez b.
Schienentransport g. (-s) : dezougen dre hent-houarn g.
Schienenverkehr g. (-s) : **1.** treizhid dre hent-houarn g., houarndreizhid g. ; **2.** dezougen dre hent-houarn g.
Schienenweg g. (-s,-e) : hent-houarn g. ; *auf dem Schienenweg,* dre houarn, gant an tren.
Schienenweite b. (-,-n) : treuz g.
Schienung b. (-,-en) : [mezeg.] kenstrizhadur g., kenstrizhañ gant un askloedenn g., kenstrizhañ gant un astell g., kenstrizhañ gant ur stellenn g., kenstrizhañ gant ur sklisenn g.
Schier ls. : skioù ls. ; s*ellit ouzh* **Schi** *ha* **Ski**.
schier ag. : gwirion, digemmesk, pur, rik ; *schieres Fleisch,* kig diaskorn g., ar bev g. ; *ins schiere Fleisch schneiden,* troc'hañ betek ar bev (Gregor), troc'hañ er bev, mont betek ar bev ; *die schiere Wahrheit,* ar wirionez plaen ha netra ken b., ar wirionez diwisk b., ar wirionez penn-da-benn b., ar wirionez eeun-hag-eeun ha penn-da-benn b., ar wirionez diginkl b., ar wirionez diflatr b., ar wirionez digatar b., ar gwir wirionez b., ar wirionez rik b. ; *schiere Böswilligkeit,* fallagriezh diabeg (hep gwir abeg, hep gwir nag abeg, hep abeg na reizh) b., drougiezh ki klañv b.
Adv. : krenn, a-grenn : *das ist schier unmöglich,* dic'hallus-krenn eo, dibosupl a-grenn eo, se a zo ken aes ha spazhañ melc'hwed, se a zo ken aes ha derc'hel ur bramm war beg un ibil, se a zo ken aes ha kargañ dour gant ur bouteg, se a zo ken aes ha skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, se a zo ken aes ha tennañ amann eus gouzoug ur c'hi.
Schier g. (-s) : [gwiad.] leien g., kanavaz g., linon g.
Schierling g. (-s,-e) : **1.** [louza. *Conium maculatum*] *gefleckter Schierling,* mankadell b., kegid bras g., kraban b., krabanad b., pempiz str., chagud g., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b. ; *Sokrates leerte den Schierlingsbecher,* evañ a reas Sokrates ar gibad kegid (ar c'halirad pempiz, ar c'halirad chagud) ; **2.** [dre skeud.] *den Schierlingsbecher trinken, den Schierlingsbecher leeren, den Schierlingsbecher nehmen,* en em ampoezoniñ, kemer ampoezon evit en em lazhañ.
Schiertuch n. (-s,-tücher) : [gwiad.] leien g., kanavaz g., linon g.
Schießanweisung b. (-,-en) : kemennoù evit tennañ ls.
Schießausbildung b. (-) : stummadur war an tennañ g.
Schießbahn b. (-,-en) : stand tennañ g., tennadeg b.
Schießbaumwolle b. (-) : [kimiezh] nitrokelluloz g., koton-tarzh g., kotoñs-tarzh g.
Schießbefehl g. (-s,-e) : [lu] urzh tennañ g.
Schießbude b. (-,-n) : [stal foar] tennadeg b.
Schießbudenfigur b. (-,-en) : [dre skeud.] P. penn drol g., klipenn chin b., fas lu g./b., talfas chin g., petard g., skudell b., pok g.
Schießeisen n. (-s,-) : P. kegel b., kegel doull b., kozh valandrag b., malandrag b., kozh fuzuilh b., kozh pistolenn b., sifoc'hell b., tarzhell b., strakerez b., mouchouer-godell g.
schießen V.gw. (schoss // hat geschossen / ist geschossen) : **1.** (ist) : lammat war, strimpiñ war, fardiñ war, en em strinkañ war, frammañ war, rabaniñ war, plavañ war ; *auf eine Beute schießen,* lammat war e breizh, lammat gant e breizh, strimpiñ war e breizh, plaouiañ war e breizh, en em strinkañ (fardiñ) war e breizh (Gregor) ; *der Adler schießt auf seine Beute nieder,* rabaniñ a ra an erer war e breizh, kouezhañ a ra an erer evel ur maen war e breizh.
2. (hat) : tennañ gant un arm war, [armoù, sport] tennañ ; *noch einmal schießen,* adtennañ ; *mit dem Gewehr schießen,* leuskel un tenn fuzuilh, lezel un tenn fuzuilh, ober un tenn fuzuilh, tennañ gant e fuzuilh, distagañ un tenn fuzuilh ; *mit einer Pistole schießen,* tennañ gant ur bistolenn ; *mit Pfeil und Bogen schießen,* tennañ gant ar wareg, gwaregata, gwaregañ ; *mit der Kanone schießen,* kanoliañ, kanoliata ; *aufs Ziel schießen,* tennañ en ur vizañ ; *auf eine Zielscheibe schießen, nach der Scheibe schießen,* tennañ d'ar gwenn ; *ungefähr in der*

Zielrichtung schießen, tennañ a-vuch war-zu ar pal ; *auf einen fliegenden Vogel schießen,* tennañ diwar-nij, klask diskar ul labous diwar-nij ; *auf jemanden schießen,* leuskel un tenn war u.b., leuskel un tenn gant u.b., lezel un tenn war u.b., lezel un tenn gant u.b., tennañ war u.b., distagañ un tenn gant u.b., reiñ un tenn d'u.b. ; *aus aller nächster Nähe auf jemanden schießen,* tennañ a-dost-kaer war u.b., tennañ a-dost-kaer gant u.b., tennañ a-dost-berr war u.b., tennañ a-dost-berr gant u.b., tennañ a-douch-kaer war u.b., tennañ a-douch-kaer gant u.b. ; *mit Kugeln scharf schießen,* tennañ da vat, tennañ a-zevri-bev gant bolidi ; *blind schießen,* tennañ hep bannadell, tennañ hep boled, leuskel un tenn-poultr ; *daneben schießen,* mont e denn er c'hleuz, mont e denn da fall, mont e denn dre-gichen ar pal, mont e denn dre-gichen ar gwenn, mont e denn hebiou, skeiñ (tennañ) hebiou, skeiñ kostez, c'hwitañ war ar pal ; *andauernd schießen,* malañ dir ; *es wurde von beiden Seiten wild und fortwährend geschossen,* an tennoù fuzuilh a yae hag a zeue, n'eo ket diouzh kont - an daou du a denne ha n'eo ket dre gont - eus an daou du e fuc'he stank an tennoù ; *er schießt sofort,* prim eo da dennañ ; [sport] *mitten ins Tor schießen,* plantañ ar vell keit-ha-keit etre an daou beul ; [bouloù, petank] *schießen,* tennañ a-dach ; *willst du schießen oder legen ? willst du schießen oder rollen ?* tennañ a ri a-dach pe a-ruilh ? ; [tr-l] *aus allen Rohren schießen,* ober tan gant forzh peseurt koad, ober ibil gant kement tamm koad a zo, ober bec'h bras, ober e seizh posupl (e seizh gwellañ), ober e c'halloud, lakaat e holl spi, ober e walc'h, klask e walc'h en em ziluziañ anezhi, bale war ar mor, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, lakaat an diaoul e pevar, ober an diaoul hag e bevar, c'hoari an diaoul hag e bevar, mont dizamant dezhi, en em aketiñ e pep doare, ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober diouzh e wellañ, ober diouzh e wellañ-holl, ober eus e wellañ, ober e wir wellañ, ober gwellikañ ma c'haller, ober par ma c'haller, ober pellañ ma c'haller, ober kement ha ma c'haller, ober muiañ ma c'haller, ober ar muiañ ma c'haller, ober herrañ ma c'haller, ober her da ma c'haller, ober e c'halloud, ober e wellañ, lakaat holl e albac'henn da gaout an dizober eus udb, dispakañ e ijin da gaout an dizober eus udb, lakaat e ijin hag e imor da gaout an dizober eus udb, plantañ e holl nerzh da gaout an dizober eus udb, lakaat e holl studi hag e holl nerzh (ober a-walc'h) evit dont a-benn eus udb (Gregor).

3. [arm] kas ; *dieses Gewehr schießt nicht sehr weit,* ar fuzuilh-se ne gas ket gwall bell.

4. (ist) : diflipat, skarzhañ, karzhañ, c'hwistañ, tizhañ, plantañ tizh, sankañ tizh, lakaat tizh, sachañ e skasoù, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent, mont gant un tizh an diaoul (gant ar foeltr, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken na yud, gant tizh ken a friz, gant tizh ken na ziaoul, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant tizh ken na strak, gant tizh ken a findaon, endra c'haller, herrañ ma c'haller, her da ma c'haller, evel ur c'hurunoù), reiñ kentr d'e varc'h, lakaat aer en e gilhoroù, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, redek evel un dremedal, redek evel un tenn, redek evel an avel, redek d'ar pevarlamm, regiñ hent, pevarlammat, plantañ d'ar pevar zroad, redek evel ur c'had, nijal, kantenniñ, kidellat, kravañ, kravañ gantañ, frizañ, fustañ, tremen buan, dont, sevel ; *der Gedanke schoss mir durch den Kopf,* dideñviñ a reas ar soñj-se em spered, dinodiñ a reas ar soñj-se em fenn, tarzhañ a reas ar mennozh-se em soñj, tarzhañ a reas ar mennozh-se em spered, treiñ a reas ar mennozh-se dre va fenn, dont a reas din a-greiz-holl ar mennozh-se em fenn (war va spered), tremen a reas ar soñj-se dre va spered, treuziñ a reas ar soñjezon-se va spered, diwanañ a reas a-greiz-holl ar soñjenn-se em fenn ; *die Antwort kam wie aus der Pistole geschossen,* respont a reas dak, respont a reas krenn-ha-krak, respont a reas krak-ha-krenn, respont a reas en ur ger krenn, respont a reas diouzhtu-dak, distreiñ a reas e grampouezhenn d'an hini all, respont a reas dak-diouzhtu, hag eñ dak dezho, stlepel a reas e respont evel ur bir, ne voe ket gwall nec'het evit kaout ur respont da reiñ dezho diouzhtu-dak, reiñ a reas ur freilhad dezho ; *Blitze schießen durch die Luft,* luc'hed (dared) a splann en oabl, luc'hed (dared) a strink en oabl, luc'hediñ a ra, daredin a ra ; *das Blut schießt ihm ins Gesicht,* sevel a ra e wad d'e benn ; *die Tränen schießen ihm in die Augen,* daeroù (an daer) a sav en e zaoulagad, dont a ra dour d'e vilin ; *ein Düsenjäger schießt durch den Himmel,* ur c'harr-nij kaeañ a rog an oabl ; *das Schiff schießt durchs Wasser,* regiñ (troc'hañ, digeriñ, fregañ) a ra ar vag an dour, freuzañ a ra ar vag an dour, gwentañ a ra ar vag, ar vag a rog mor, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent a ra ar vag, nijal a ra ar vag.

5. (ist) : [louza.] kreskiñ buan, pennañ ; *in Ähren schießen,* pennañ, disac'hañ, diveuziñ, tañvouezennañ, evodiñ, pennaouiñ, diodañ / disac'hañ (Gregor) ; [ed] *endlich nach oben schießen,* disaouzanañ ; *der Salat schießt ins Kraut,* chaotrañ (greuniañ, gwalennañ, gwalenniñ, korzenniñ, garzhenniñ, bazhouliñ, jagudiñ, marc'hañ, bazhiñ) a ra ar saladenn, mont a ra ar saladenn en had ; *in Samen schießen,* mont e(n) had / greuniañ (Gregor), chaotrañ, jagudiñ, mont e jagud, sabardiñ, krouiñ greun e plantenn-mañ-plantenn, bouedañ ; *der Baum schießt ins Holz,* mont a ra ar wezenn-mañ e koad, emañ ar wezenn-mañ oc'h ober koad, treujenniñ a ra ar wezenn-mañ ; [dre skeud.] *wie Pilze aus dem Boden schießen,* **a)** [savadurioù, kêrioù] kreskiñ evel raden, poulzañ evel raden, sevel evel raden, diwanañ evel raden, kreskiñ diouzh an deiz, kreskiñ a-wel-dremm, trummgreskiñ ; **b)** [plant] dont (diwanañ) kerkent hag an arar, sevel deiz-ha-deiz ; *die Preise schießen in die Höhe,* kanañ a ra an traoù, keraat a ra an traoù buan-ha-buan, trummgreskiñ a ra ar prizioù, kreskiñ a ra ar prizioù a-wel-dremm, trumm e kresk ar prizioù, a-bik e kresk ar prizioù ; *aus dem Boden schießende Stadt,* trummgêr b.

6. (hat) : *einem Pferde die Zügel schießen lassen,* leuskel brid gant ur marc'h (Gregor), lezel kabestr (kabestr laosk, kabestr hir) gant ur marc'h ; [dre skeud.] *jemandem die Zügel schießen lassen,* reiñ kabestr d'u.b., lezel kabestr (kabestr hir, kabestr laosk) gant u.b., lezel kordenn gant u.b., astenn e nask d'u.b., astenn kabestr war u.b., lezel ar vrid war moue u.b., leuskel herr gant u.b., lezel kabestr war e voue gant u.b. ; *die Farbe schießt,* dislivañ (fatañ) a ra al liv ; *eine Gelegenheit schießen lassen,* mankout d'e grog, c'hwitañ war e grog, koll an tu d'ober udb, ober flagas.

7. [sport, mell-droad] skeiñ, botezañ, tennañ.

V.k.e. (schoss / hat geschossen) : **1.** bannañ, teurel, tennañ, sinklañ ; *den Speer schießen,* teurel ar speg (Gregor), bannañ ar speer, sinklañ ar speg ; *eine Kugel schießen,* tennañ ur boled (ur voled) ; *eine Rakete schießen,* bannañ ur fuzeenn.

2. tennañ gant un arm, lazhañ gant un arm ; *lange Salven schießen,* malañ dir ; *einen Hasen schießen,* lazhañ ur c'had, tapout ur c'had gant un tenn ; *jemanden totschießen,* diskar (lazhañ) u.b. gant un tenn ; *ein Schiff in den Grund schießen,* soliñ ur vag, goueledin ul lestr / kas ur vag d'ar sol (Gregor), kas ul lestr d'ar goueled (d'an traoñ, d'ar strad) ; *jemanden über den Haufen schießen,* diskar u.b. d'an douar (kas u.b. d'an tu all) gant un tenn fuzuilh, lakaat u.b. da lipat e loa, diskar u.b. penn evit penn gant un tenn, lazhañ u.b. mik gant un tenn, diskar u.b. mik ha digar gant un tenn ; *wer sich rührt, wird über den Haufen geschossen !* tan gant neb a fiñvo ! ; *sich (dat.) eine Kugel durch den Kopf schießen, sich (dat.) eine Kugel vor den Kopf schießen,* plantañ ur boled (ur vilienn blom, ur bolosenn) en e benn, en em

zistrujañ gant un tenn en e benn, tennañ ur boled en e benn, en em lazhañ gant un tenn en e benn, en em dennañ ; [dre skeud.] *so schnell schießen die Preußen nicht,* a-benn neuze hag ac'hanen di en do harzhet meur a gi - pell amzer a vezo ac'hann di - pell emañ Yann diouzh e gazeg c'hoazh - ur poulzad mat a amzer a vezo ac'hann di - n'eo ket go an toaz, pell ac'hano - n'eo ket o vont da lazhañ an tan emaomp - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwen a ve da bakañ - an amzer a bad pell ha pep hini a ya pa c'hell - n'eo ket krog an tan e plouz hor botoù - n'ez eus ket tan e-barzh an ti - n'eo ket erru ar mor - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug.

3. *Felsen schießen,* lakaat reier da darzhañ.

4. [sport] *ein Tor schießen,* plantañ e-barzh, plantañ ar volotenn e-barzh, skeiñ e-barzh, skeiñ ar vell er gaoued, lojañ ar vell er gaoued, plantañ ar vell etre an daou beul, lojañ, lojañ ar vell, bountañ ar vell e foñs ar pal, merkañ, merkañ ur pal, lakaat ur pal ; *einen Freistoß ins Tor schießen,* lakaat diwar zigoll ; *dank eines Konters konnten sie ein Tor schießen,* gant un tenn enep e voe lojet ar vell er gaoued ganto ; *eine Ecke schießen, einen Eckball schießen, einen Corner schießen,* tennañ ur c'horner, tennañ un tenn-korn.

5. *Brot in den Backofen schießen,* lakaat ar bara er forn / ifornañ bara (Gregor), enforniañ bara, forniañ bara.

6. [moull.] etrefollennañ.

7. P. *ein Mädchen frei schießen,* falc'hat he flourenn d'ur plac'h, boulc'hañ ur plac'h, diflourañ ur plac'h, didalañ ur plac'h, dilouediñ ur plac'h, lakaat an alc'hwez e-barzh ar varrikenn.

8. [troioù-lavar] *sich (ak.) im Duell schießen,* duvelliñ gant pistolennoù ; *einen Purzelbaum schießen, koppheister schießen,* ober patati, c'hoari patati, c'hoari toutig-penn, c'hoari lamm-chouk-e-benn, ober lamm-chouk-e-benn, ober lamm-penn, ober lamm-penn-dibenn, ober toutig-penn, pimpoellenniñ, ober chiboud, ober ur ruilh, ober ur ruilhadenn ; *einen Bock schießen,* **a)** ober toutig-penn, ober (c'hoari) patati, ober lamm-chouk-e-benn, ober lamm-penn, ober lamm-penn-dibenn, pennboelliñ ; **b)** skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, fallvarchiñ, ober ur bourd, mont botoù-koad hag all e-barzh, lazhañ ar c'hi e-lec'h ar c'had, stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall.

Schießen n. (-s) : **1.** tennadeg b., tennañ g., tennerezh g., fuzuilhadeg b., kanoliadeg b. ; *Schießen üben,* pleustriñ war an tennañ ; *Preisschießen,* kenstrivadeg tennañ b., tennadeg b. ; *das Taubenschießen,* an tennañ dubeed g., an tennañ asiedoù g., an tennañ pichoned g. ; *Kanonenschießen,* kanoliadeg b. ; *das Schießen mit dem Gewehr,* an tennañ gant ar fuzuilh g. ; *das Bogenschießen,* an tennañ gant ar wareg g. ; *das Schießen trainieren,* pleustriñ war an tennañ ; *zum Schießen hatte er eine kleine Öffnung in der Hecke frei gemacht,* graet en doa ur riboulig da veg e fuzuilh dre greiz ar c'harzh ; [sport] *das liegende Schießen,* an tennañ a-c'hourvez g. ; *das stehende Schießen,* an tennañ a-sav g. ; *das kniende Schießen,* an tennañ diwar benn ur glin g. ; [mell-droad] *das Elfmeterschießen,* an dennadeg d'ar pal b. ; **2.** [dre skeud.] *zum Schießen,* fentus-dreist, farsus (fentus) ken ez eo, da skrijal, re farsus, bourdus, ribardennus, bourjin, da dortañ ; *das ist ja zum Schießen,* amañ ez eus peadra da dagañ o c'hoarzhin, fentus-dreist eo, farsus eo ken ez eo, ur farsite hag un drolite eo da welet ha da glevet, da dortañ eo, ur pezh eo gwelet (klevet) an dra-se.

Schießer[1] g. (-s,-) : [baraerezh] enforn g.

Schießer[2] g (-s,-) : **1.** P. drammgaezhiad g. [*liester* drammgaezhiaded], drammed g. [*liester* drammidi] ; **2.** [sport, petank] tenner a-dach g.

Schießerei b. (-,-en) : tennadeg b., tennoù stank ls., strak an tennoù g., strakadeg b., fuzuilhadeg b., tennata g. ; *Schießerei mit Musketen,* mouskedadeg b., mouskederezh g. ; *eine wilde Schießerei veranstalten,* tennata, tennañ a bep tu, tennañ-didennañ.

schießfreudig ag. : *er ist schießfreudig,* hennezh a zo prim da dennañ, hennezh a zo pront da dennañ, hennezh a ya d'e bistolenn evit kement bramm 'zo tout, hennezh a ya d'e bistolenn evit ket ha netra, hennezh ne vez ket pell evit dic'houinañ e bistolenn, hennezh ne vez ket pell evit lakaat e bistolenn da c'hoari, hennezh a zo un dic'houinour.

Schießgatt n. (-s,-/-s) : [merdead.] lambourzh g., tarzhell-lestr b.

Schießgestell n. (-s,-e) : marc'h tennañ g.

Schießgewehr n. (-s,-e) : arm-tan g.

Schießgrube b. (-,-n) : foz tennañ b., foz fuzuilhañ b.

Schießhund g. (-s) : [tro-lavar] *er passt auf wie ein Schießhund,* eveshaat a-dost a ra, eveshaat mat a ra, gant e jeu emañ.

Schießknopf g. (-s,-knöpfe) : pluenn b., draen g.

Schießlehre b. (-) : bannouriezh b.

Schießplatz g. (-es,-plätze) : [lu] tachenn pleustriñ war an tennañ b., tachenn dennañ b., tennva g.

Schießprügel g. (-s,-) : [dre fent] kozh pistolenn b., kegel b., kegel doull b., kozh fuzuilh b., sifoc'hell b., tarzhell b., strakerez b.

Schießpulver n. (-s) : poultr g. ; *das Schießpulver verpuffte,* an tenn a reas chat, ar fuzuilh a reas chat ; [dre skeud.] *er hat nicht gerade das Schießpulver erfunden,* n'eo ket eus ar gurunenn, n'eo ket gwall stank e damouez, n'en deus ket ijinet meskañ ar ribod, rouez eo e damouez gantañ, toull eo e vurutell, ne sked ket gant e nerzh spered ; *er hat das Rad neu erfunden,* ijinet en deus meskañ ar ribod.

Schießscharte b. (-,-n) : tarzhell b., kranell b. **;** *mit Schießscharten versehen,* tarzhellañ, kranellañ ; *mit Schießscharten ausgestattet,* tarzhellek, kranellek, kranellet.

Schießscheibe b. (-,-n) : gwenn g., pal g.

Schießsport g. (-s) : tennañ sportel g.

Schießstand g. (-s,-stände) : **1.** [evit pleustriñ] stand pleustriñ war an tennañ b., stand dennañ b., tennva g. ; **2.** [stal foar] tennadeg b.

Schießstoff g. (-s) : poultr g.

Schießübung b. (-,-en) : gourdonerezh war an tennañ g., pleustriñ war an tennañ g. ; *Schießübungen machen,* pleustriñ war an tennañ.

Schießwettkampf g. (-s,-wettkämpfe) : konkour tennañ g., kenstrivadeg tennañ b., kevezadeg tennañ b., tennadeg b.

schießwütig ag. : *er ist schießwütig,* hennezh a zo prim da dennañ, hennezh a zo pront da dennañ, hennezh a ya d'e bistolenn evit kement bramm 'zo tout, hennezh a ya d'e bistolenn evit ket ha netra, hennezh ne vez ket pell evit dic'houinañ e bistolenn, hennezh ne vez ket pell evit lakaat e bistolenn da c'hoari, hennezh a zo un dic'houinour.

Schiff n. (-s,-e) : **1.** [merdead.] bag b. [*liester* bagoù, bigi], lestr g. [*liester* listri], morlestr g. [*liester* morlistri], batimant b., nev-vor b. ; *kleines Schiff,* bagig b. [*liester* bagoùigoù] ; *bauchiges Schiff,* lestr moñsellek g. ; *Bauch eines Schiffes,* kouc'h g., flour g., korf g., kof-lestr g., moñselloù ls. ; *zu Schiffe (auf dem Schiff),* war vourzh, er bourzh ; *an Bord eines Schiffes sein,* bezañ war ur bourzh, bezañ e bourzh ur vag, bezañ war bourzh ur vag ; *zu Schiff gehen,* mont war vourzh, mont e bourzh ul lestr, sevel e bourzh ul lestr, lestrañ, pignat en ul lestr ; *vom Schiff aussteigen, das Schiff verlassen,* dilestrañ, divagiñ, lakaat e dreid en douar, diskenn war an douar ; *kaum hatten wir das Schiff verlassen,* bec'h a-walc'h ma oamp douaret ; *mit einem Schiff fahren,* mont dre vag, mont gant ar vag, bageal, merdeiñ [*anv-gwan-verb* mordoet], kemer ar vag, P. tapout ar vag ; *sie fuhren mit demselben Schiff,* bez' edont en ul lestrad ; *das Schiff liegt in Quarantäne,* emañ al lestr dindan daouugentvezhiad ; *das Schiff liegt vor Anker,* eoriet (eoret) eo ar vag, emañ ar vag war hec'h eor, emañ ar vag war eor, emañ

ar vag o pouezañ war hec'h eor, emañ ar vag war he chadenn, emañ ar vag o chom da baouez en ere he rañjenn ; *vor Anker liegendes Schiff,* bag er fes b., bag war hec'h eor b., bag war eor b., bag war he chadenn b. ; *das Schiff wird durch Segel getrieben,* al lestr a gerzh dre lien ; *das Schiff wird durch einen Motor getrieben,* ar vag a gerzh dre dan ; *den Motor eines Schiffes in Gang setzen,* luskañ ul lestr, reiñ lañs da geflusker ul lestr, plantañ tro e keflusker ul lestr, lakaat keflusker ul lestr da labourat, lakaat keflusker ul lestr da vont en-dro, lañsañ keflusker ul lest, lakaat tro e keflusker ul lestr ; *er stieg in das erstbeste Schiff,* kentañ lestr a gavas a savas ennañ ; *das Schiff wurde abgetakelt (abgerüstet, außer Dienst gestellt),* chomet e voe ar vag e kostez an aod, dibaramantet e voe ar vag ; *ein Schiff warten, ein Schiff überholen,* alejiñ ur vag, aozañ ur vag ; *ein Schiff abwracken, ein Schiff außer Dienst stellen,* dibaramantiñ ul lestr, dibaramantiñ ur vag, dibaramantiñ ur vatimant ; *ein Schiff ausrüsten,* fardañ ur vag (Gregor), paramantiñ ur vag, greiañ ul lestr, sterniañ ul lestr, terkañ ul lestr, akipañ ul lestr ; *ein Schiff zur Kaperei ausrüsten, um den Engländern nachzustellen,* armañ ul lestr e kours evit redek ar Saozon ; *ein Schiff beladen,* kargañ ul lestr ; *ein Schiff bauen,* sevel ur vag, fardañ ur vag ; *ein Schiff taufen,* badeziñ ur vag ; *ein Schiff auf die Seite legen, ein Schiff auf die Kimm legen,* lakaat ur vag war he c'hostez, moñselliñ ur vag ; *der Bug des Schiffes treibt hoch,* disflodañ a ra staon al lestr ; *das Schiff richtet sich langsam aus seiner Schräglage wieder auf,* goustadik e tigostez ar vag ; *Kriegsschiff,* lestr-brezel, lestr-emgann g. ; *Segelschiff,* bag-dre-lien b., lestr-dre-lien g., gouelier b. ; *ein Schiff manövrieren, ein Schiff regieren,* leviata ur vag, embreger ul lestr ; *ein Schiff zu Wasser lassen, ein Schiff ins Wasser slippen,* lakaat ur vag war flod, lakaat ur vag war neuñv, morañ ur vag, bountañ ur vag war an dour ; *es gelang uns nicht das Schiff zu Wasser zu lassen,* boud e voemp da vorañ ar vag ; *lenkbares Luftschiff,* aerlestr-stur g., aerlestr levius g. ; *ein Schiff beplanken,* bourzhiñ ur vag ; *ein Schiff auf See versorgen,* bitailhañ ul lestr ; *klar Schiff !* prest oc'h ! ; *das Schiff klarmachen,* fardañ mont kuit, lakaat pep tra en e reizh (renkañ pep tra) war ar vag e-sell da vont kuit ; [dre skeud.] *klar Schiff machen,* dilorañ an dachenn, riñsañ an dachenn, lakaat an traoù war o reizh ; *ein Schiff besitzen,* kaout bag ; *per Schiff reisen,* beajiñ dre vor, mont dre vag ; *jemandem ein Schiff besorgen,* reiñ bag d'u.b. ; *ein Schiff vermieten,* frediñ ur vag, freta ul lestr, reiñ ul lestr e fred ; *ein Schiff heuern, ein Schiff chartern, ein Schiff befrachten, ein Schiff mieten,* kemer ul lestr e fred ; *Schiff unter der Wasserlinie,* bourzhell izel b., isflod g., karenn b., kof-lestr g. ; *Schiff über der Wasserlinie,* bourzhell uhel b., usflod g., divoradur g. ; *deckloses Schiff,* bag kleuz b., bag dibont b. ; [dre skeud.] *die Schiffe hinter sich verbrennen,* na gaout diank ebet ken, na vezañ distro ebet evit an-unan, terriñ da vat gant an tremened, lakaat diwezh d'e holl zarempredoù diagent ; *Schiff für Personen- und Frachtverkehr,* sammdreizher g.

2. [tisav.] nev-iliz b., korf-iliz g. ; *Seitenschiff,* kazel-nev b. ; *Querschiff,* kroazenn b.

3. [tekn.] lestr soub-mari g., lestr dourgibañ g.

4. [gwiad.] bulzun b.

5. [moull.] gale g. [*liester* galeoù].

6. [ardamezouriezh] lestr greiet g.

7. [relij., arz] *das Schiff Petri,* bag sant Pêr b.

schiffbar ag. : [merdead.] **1.** [stêr] bageadus ; *nicht schiffbar,* divageadus ; *schiffbar machen,* bageadusaat, lakaat da vezañ bageadus, terkañ evit ma vefe bageadus ; *der Sankt-Lorenz-Strom war wegen vieler Stromschnellen nur bis Montréal schiffbar,* o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa bageadus nemet betek Montréal hepken - o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa ket bageadus en tu all da Vontréal ;

2. [mor] merdeadus ; *schiffbar machen,* merdeadusaat, lakaat da vezañ merdeadus, terkañ evit ma vefe merdeadus ; *nicht schiffbar,* diverdeadus.

Schiffbarkeit b. (-) : **1.** [stêr] bageadusted b., bageaduster g. ; **2.** [mor] merdeadusted b., merdeaduster g.

Schiffbau g. (-s) : lestrsaverezh g., saverezh-bigi g., sevel bigi g., sevel listri g.

Schiffbauer g. (-s,-) : lestrsavour g., saver-listri g.

Schiffbauplatz g. (-es,-plätze) : chanter-bigi g., chanter sevel bigi g., chanter sevel listri g., labouradeg sevel bigi b., lestrsaverezh b., saverezh-vigi b.

Schiffbruch g. (-s,-brüche) : **1.** [merdead.] peñse g. ; *Schiffbruch erleiden,* ober peñse, peñseañ, mont da goll er mor, beuziñ, en em goll ; **2.** [dre skeud.] droukverzh g., c'hwitadenn b., ur mell c'hwitadenn, afochadenn g., taol gwenn g., tro wenn b., tro c'houllo b., c'hwitadeg b., kac'hadenn b., distokadenn b., afer fall b., taol fall g., tro fall b., flagas g., strilh g., distrilh g., distro lous g./b., distro divalav g./b., gwall zistro g./b.

schiffbrüchig ag. : [merdead.] peñseet ; *ein Schiffbrüchiger,* ur peñsead g., ur peñse g. ; *die Schiffbrüchigen,* ar beñseidi ls., ar peñseoù ls., an dud peñseet ls.

Schiffbrücke b. (-,-n) : [stêr, aber, porzh] pont war-neuñv g., pont-bigi g., pont-bagoù g.

Schiffchen n. (-s,-) : **1.** [merdead.] skaf m., skuit g., skuitenn b., koked g. ; **2.** [lu] kalot g., kalotenn-soudard b., kalabousenn b. ; **3.** [tekn. stern-gwiader] bulzun b. ; **4.** [tekn. mekanik gwriat] botez b. ; **5.** [louza.] karenn b.

Schiffe b. (-) : P. troazh g., frig g., staot g., staotigell b.

schiffen V.gw. : **1.** [*verb-skoazell* **sein** : ist geschifft] bageal, merdeiñ [*anv-gwan-verb* mordoet], morvageal ; **2.** [*verb-skoazell* **haben** : hat geschifft] P. troazhigellat, skuilhañ ur banne dour, dizourañ, staotañ, dizourañ e gig, troazhañ, ober ur staotadenn, pistolodiñ, neudenniñ, teurel ur banne dour, cheñch dour war ar buzhug, frigat, ober e boull, ober ur poulladig, ober poullig, ober, [merdead.] cheñch dour war ar pesked, cheñch dour war ar c'hranked.

V.dibers. : [*verb-skoazell* **haben** : hat geschifft] P. ober glav, glaviñ, ober dour.

Schiffer g. (-s,-) : [merdead.] bageer g., merdead g. [*liester* merdeidi], moraer g. ; *Binnenschiffer,* martolod-stêr g., bageer g., bageer-riñvier g., kobarer g.

Schifferin b. (-,-nen) : [merdead.] bageerez b.

Schifferklavier n. (-s,-e) : akordeoñs g., P. boest an diaoul b., soufledoù ls.

Schifferknoten g. (-s,-) : skoulm martolod g.

Schifferlohn g. (-s,-löhne) : treizhaj g.

Schiffermütze b. (-,-n) : kasketenn vartolod b.

Schifferpatent g. (-s,-e) : [merdead.] breved bageer g.

Schifferstechen n. (-s) : [sport, dudi] tourterezh war vor g., tourterezh war an dour g.

Schifffahrer g. (-s,-) : [merdead.] merdead g. [*liester* merdeidi], moraer g.

Schifffahrt b. (-,-en) : [merdead.] **1.** beaj war vor b., beaj dre vor b., beaj diwar vor b., beaj dre vag b., merdeadenn b., bageadenn b., morvaleadenn b. ; *eine Schifffahrt unternehmen,* mont da veajiñ dre vor, beajiñ dre vor, beajiñ diwar vor, mont dre vag, morvale, ober un droiad gant ur vag, bale war ar mor, ober ur valeadenn war vor ; *der alte Fischer unternimmt seine letzte Schifffahrt,* mont a ra ar pesketaer kozh d'ober e vare diwezhañ, war e vor diwezhañ emañ ar pesketaer kozh ; *eine dreitägige Schifffahrt,* tri devezh mor ls. ; **2.** merdeadurezh b., merdeerezh g., merdeiñ g., bageerezh g., bageal g., moraerezh g., dezougen dre vor g., dezougerezh dre vor g., dezougerezh dre vag g.

Schifffahrtsgesellschaft b. (-,-en) : [merdead.] kompagnunezh verdeiñ b., kevredad-merdeiñ g.

Schifffahrtskanal g. (-s,-kanäle) : kanol-vor b. ; *Ausfahrt aus einem Schifffahrtskanal,* diboukañ g., dibouk g.
Schifffahrtskunde b. (-) : [merdead.] skiant ar merdeadurezh b., skiant ar merdeiñ b., skiant ar bageal b., merdeadurezh b., bageerezh g.
Schifffahrtslinie b. (-,-n) : [merdead.] **1.** kompagnunezh verdeiñ b., kevredad-merdeiñ g. ; **2.** hent-dour g., dourhent g., kanol b., morlinenn b., hent-mor g., morhent g., hent merdeiñ g.
Schifffahrtsminister g. (-s,-) : maodiern ar verdeadurezh g., ministr ar verdeadurezh g.
Schifffahrtsroute b. (-,-n) : [merdead.] hent-dour g., dourhent g., kanol b., morlinenn b., hent-mor g., morhent g., hent merdeiñ g., trepas merdeiñ g.
Schifffahrtsschule b. (-,-n) : [merdead.] skol verdeiñ b., skol vageal b.
Schifffahrtsstraße b. (-,-n) **/ Schifffahrtsweg** g. (-s,-e) : [merdead.] hent-dour g., dourhent g., kanol b., morlinenn b., hent-mor g., morhent g., hent merdeiñ g., trepas merdeiñ g., roudenn verdeiñ b.
Schifffahrtswege ls. : [merdead.] hentoù-dour ls., dourhentoù ls., morhentoù ls., morlinennoù ls., hentoù-mor ls., hentoù merdeiñ ls.
Schiffleine b. (-,-n) : [merdead.] fun b., bos g., stag g., ere g.
Schiffsabrüstung b. (-,-en) : [merdead.] dibaramanterezh g., dibaramantiñ g. ; *Hafenbecken für Schiffsabrüstung,* lenn dibaramantiñ b.
Schiffsagent g. (-en,-en) : [merdead.] kourater-mor g.
Schiffsarrest g. (-es,-e) : [merdead.] embargo g.
Schiffsartillerie b. (-) : [merdead.] kanolierezh mor g.
Schiffsarzt g. (-es,-ärzte) : [merdead.] mezeg-bourzh g.
Schiffsärztin b. (-,-nen) : [merdead.] mezegez-vourzh b.
Schiffsauslader g. (-s,-) : [merdead.] difarder g.
Schiffsausrüster g. (-s,-) : [merdead.] paramantour g.
Schiffsbau g. (-s) : lestrsaverezh g., saverezh-bigi g., sevel bigi g., sevel listri g.
Schiffsbauer g. (-s,-) : lestrsavour g., saver-listri g.
Schiffsbauch g. (-s,-bäuche) : kouc'h g., flour g., korf g., kof-lestr g., moñselloù ls.
Schiffsbefrachter g. (-s,-) : [merdead.] fredadour g., feurmer g., feurmer-lestr g.
Schiffsbefrachtung b. (-,-en) : [merdead.] fretañ g., frediñ g., kemer e fred g.
Schiffsbelader g. (-s,-) : [merdead.] klenker g., karger g.
Schiffsbesatzung b. (-,-en) : skipailh g., akipaj g., koskor bourzh g. ; *die Schiffsbesatzung bestand aus drei Mann,* ar skipailh a oa tri den anezhañ, ar skipailh a oa tri den ouzh e ober ; *die Schiffsbesatzung ablösen,* amsaviñ ar skipailh.
Schiffsbesen g. (-s,-) : badrouilh b.
Schiffsbeute b. (-,-n) : [merdead.] preizh g., preizhenn b.
Schiffsboden g. (-s,-böden) : [merdead.] goueled ar vag g., strad g., strad ar vag g., strad al lestr g., foñs ar vag g.
Schiffsbohrmuschel b. (-,-n) / **Schiffsbohrwurm** g. (-s,-würmer) : [loen.] blodeg touller g. [*liester* blodeged touller], tareg g. [*liester* tareged].
Schiffsboot n. (-s,-e) : **1.** [merdead.] chaloud g. [*liester* chaloudoù], bagig b. ; **2.** [loen.] naotil g. [*liester* naotiled].
Schiffsbrücke b. (-,-n) : [stêr, aber, porzh] pont war-neuñv g., pont-neuñv g., pont-bigi g., pont-bagoù g.
Schiffschaukel b. (-,-n) : [dudi] bag-vrañsigellat b., bag-luskellañ b.
Schiffseigentümer g. (-s,-) **/ Schiffseigner** g. (-s,-) : [merdead.] perc'henn ar vag g., freter g., freder g.
Schiffseigentümerin b. (-,-nen) **/ Schiffseignerin** b. (-,-nen) : [merdead.] perc'hennez ar vag g. b., freterez b., frederez b.
Schiffsfahrt b. (-,-en) : [merdead.] beaj war vor b., beaj dre vor b., beaj diwar vor b., merdeadenn b., bageadenn b., morvaleadenn b. ; *eine Schiffsfahrt unternehmen,* mont da veajiñ dre vor, beajiñ dre vor, beajiñ diwar vor, mont dre vag, morvale, ober un droiad gant ur vag, bale war ar mor, ober ur valeadenn war vor ; *der alte Fischer unternimmt seine letzte Schiffsfahrt,* mont a ra ar pesketaer kozh d'ober e vare diwezhañ, war e vor diwezhañ emañ ar pesketaer kozh ; *eine dreitägige Schiffsfahrt,* tri devezh mor ls.
Schiffsflagge b. (-,-n) : [merdead.] banniel-lestr g., arouez ar vag b.
Schiffsflanke b. (-,-n) : moñsell b.
Schiffsfracht b. (-,-en) : [merdead.] lestrad g., karg b., kargad b., kargamant g., fred g., fard g., bagad b., batimantad b.
Schiffsfrachtbrief g. (-s,-e) : [merdead.] lizher-fard g., paper-anavezout g.
Schiffsfriedhof g. (-s,-höfe) : bered ar bigi b., bered ar bagoù b., P. park ar c'hozh bigi peñse g.
Schiffsführer g. (-s,-) : [merdead.] penn bourzh g., kabiten g.
Schiffsfunker g. (-s,-) : [merdead.] skinbellgomzer g. [*liester* skinbellgomzerien].
Schiffsgrund g. (-s,-gründe) : [merdead.] goueled ar vag g., strad g., strad ar vag g., strad al lestr g., foñs ar vag g.
Schiffsgurt g. (-s,-e) : [merdead.] gwegr b., karroñs g.
Schiffshaken g. (-s,-) : **1.** [pesketaerezh] pregan g., bidev g., bazh-krog b., goaf g., krogell b., pech g. ; *Gegenstände oder Personen mit dem Schiffshaken aus dem Wasser ziehen,* bideviañ udb/u.b., tennañ udb/u.b. eus an dour gant ar pregan, divorañ udb/u.b. gant ar vazh-krog ; **2.** [merdead.] goaf g., sparr g. ; *sich samt Boot mit dem Schiffshaken an andere Boote oder den Anleger heranziehen,* sparrañ, goafañ.
Schiffshalter g. (-s,-) : [loen.] remora g. [*liester* remoraed], pilot g. [*liester* piloted].
Schiffshaut b. (-,-häute) : [merdead.] bordajenn b., bordaj g.
Schiffshinterteil g. (-s,-e) : [merdead.] aros g.
Schiffsjournal n. (-s,-e) : [merdead.] levr-bourzh g.
Schiffsjunge g. (-n,-n) : [merdead.] mousig g. [*liester* mousedigoù], mous g. [*liester* moused], paotr-bag g., danvez martolod g. ; *er musste sehr jung als Schiffsjunge auf einem Fischerboot arbeiten,* yaouank-tre e oa bet lakaet war ar vicher besketaer.
Schiffskapitän g. (-s,-e) : [merdead.] kabiten g. [*liester* kabitened].
Schiffskoch g. (-s,-köche) : [merdead.] keginer-bourzh g.
Schiffsköchin b. (-,-nen) : [merdead.] keginerez-vourzh b.
Schiffskommissar g. (-s,-e) : [merdead.] bousouin g.
Schiffskompass g. (-es,-e) : **1.** [merdead.] kompaz g., nadoz-vor b., spletenn-gompaz b. ; **2.** [stered.] *der Schiffskompass,* ar C'hompaz Martolod g.
Schiffskontrolle b. (-,-n) : [merdead.] enselladur g., ensellerezh g.
Schiffskörper g. (-s,-) : [merdead.] kouc'h g., flour g., korf ar vag g., korf al lestr g., kof-lestr g.
Schiffsküche b. (-,-n) : [merdead.] loch ar c'heginer-bourzh g., fouier g. [*liester* fouieroù].
Schiffsladung b. (-,-en) : [merdead.] lestrad g., karg b., kargad b., fred g., fard g., bagad b., batimantad b., kargamant g. ; *volle Schiffsladungen Langustinen,* bagadoù grilhed-traezh ls.
Schiffslage b. (-,-n) : [merdead.] azez ar vag g.
Schiffslast b. (-,-en) : [merdead.] lestrad g., karg b., kargad b., fred g., fard g., bagad b., batimantad b., kargamant g.
Schiffslaterne b. (-,-n) : [merdead.] letern-arouez b.
Schiffsleute ls. : [merdead.] bageerien ls., merdeidi ls.
Schiffslöscher g. (-s,-) : [merdead.] difarder g.

Schiffsluke b. (-,-n) : [merdead.] skoutilh g.
Schiffsmakler g. (-s,-) : [merdead.] kourater-mor g.
Schiffsmannschaft b. (-,-en) : [merdead.] akipaj g., lestrad moraerien g., skipailh g. ; *die Schiffsmannschaft ablösen,* amsaviñ ar skipailh.
Schiffsmaschinenbau g. (-s) : [merdead.] mekanikerezh bigi g., treloc'herezh bigi g.
Schiffsmesse b. (-,-n) : sal an ofisourien b., saloñs an ofiserien g., tinell an ofisourien b.
Schiffsmiete b. (-,-n) : [merdead.] fred g.
Schiffsmodell n. (-s,-e) : lunell vag b.
Schiffsmütze b. (-,-n) : [merdead.] karabous g., kalabous g.
Schiffspass g. (-es,-pässe) : [merdead.] lizher-bourzh g.
Schiffspassagier g. (-s,-e) : [merdead.] bagead [*liester* bageidi] g., treizhad g. [*liester* treizhidi], treizher g., beajer g., pasajour g., treuzer g. ; *alle Schiffspassagiere,* al lestrad tud g., ar vagad tud b. ; *alle Schiffspassagiere sind ertrunken,* ar vagad tud a zo bet beuzet.
Schiffspech n. (-s,-e) : [merdead., danvez] kourrez g.
Schiffsplanke b. (-,-n) : [merdead.] bordajenn b. ; *Naht zwischen hölzernen Schiffsplanken,* grem g., garan etre div regennad bordajennoù war kouc'h ur vag b. ; *aus den Nähten zwischen den Schiffsplanken trieft Wasser,* gouelañ a ra ar vag dre ar gremoù.
Schiffspropeller g. (-s,-) : [merdead.] biñs-tro b., biñs b., rod-viñs b.
Schiffspur b. (-,-en) : [merdead.] roud-lestr g., roudenn-lestr b.
Schiffsratte b. (-,-n) : [loen.] razh du g.
Schiffsraum g. (-s,-räume) : [merdead.] goueled ar vag g., strad g., strad ar vag g., strad al lestr g., foñs ar vag g. ; *unterster Schiffsraum,* loseo g., toull an dour g., toull-dizouriñ g., lost ar vag g.
Schiffsreise b. (-,-n) : beaj war vor b., beaj dre vor b., beaj diwar vor b., beaj dre vag b., merdeadenn b., bageadenn b. ; *eine Schiffsreise unternehmen,* mont da veajiñ dre vor, beajiñ dre vor, beajiñ diwar vor, mont dre vag, ober un veaj dre vag, ober ur veaj dre vor ; *eine dreitägige Schiffsreise,* tri devezh mor ls. ; *die letzten Tage einer Schiffsreise,* an devezhioù diwezhañ mor ls.
Schiffsrippe b. (-,-n) : koad-kamm g., azen b. [*liester* ezen], gourivin g. ; *die Schiffsrippen anbringen,* lakaat ar c'hoadoù-kamm.
Schiffsrumpf g. (-es,-rümpfe) / **Schiffsschale** b. (-,-n) : [merdead.] kouc'h g., framm-lestr g., klorenn b., korf ar vag g., korf al lestr g., kof-lestr g. ; *schwimmfähiger Schiffsrumpf ohne die enthaltene Technik,* kouc'h sec'h b., krogenn sec'h b., klorenn sec'h b. ; *unter Einwirkung der Sonne werden sich die Planken des Schiffsrumpfs lockern,* skarpañ a ray kouc'h al lestr dindan an heol, skarbodañ a ray kouc'h al lestr dindan an heol ; *unter Einwirkung der Sonne und der trockenen Luft haben sich die Planken des Schiffsrumpfs gelockert,* skarp eo kouc'h al lestr, skarpet eo kouc'h al lestr, skarbodet eo kouc'h al lestr ; *einen Schiffsrumpf mit Glasfasern und Harz verstärken,* gwiennañ ur c'houc'h.
Schiffsschnabel g. (-s,-schnäbel) : [merdead., istor] kentr-lestr g., kentr g., tourterez b., ligorn g.
Schiffsschraube b. (-,-n) : [merdead.] biñs-tro b., biñs b., rod-viñs b.
Schiffsseite b. (-,-n) : moñsell b.
Schiffssirene b. (-,-n) : [merdead.] korn-boud g., bouder g., P. buoc'h-vor b.
Schiffsspediteur g. (-s,-e) : mordreizhider g. [*liester* mordreizhiderien].
Schiffssteuerung b. (-,-en) : [merdead.] stur g.
Schiffstaufe b. (-,-n) : badeziant ul lestr b.
Schiffsüberfahrt b. (-,-en) : [merdead.] treizh-mor g., mordreizh g., mordreizhadenn b.
Schiffsunfall g. (-s,-unfälle) / **Schiffsunglück** n. (-s,-e) : [merdead.] feud-mor g. [*liester* feudoù-mor], gwallzarvoud mor g., gwallzarvoud war vor g., peñse g., gwallreuz mor g., gwallreuz merdeiñ g.
Schiffsverfrachter g. (-s,-) : [merdead.] freder g., freter g.
Schiffsverkehr g. (-s) : [merdead.] **1.** tremenerezh bigi g. ; **2.** merdeadurezh b., merdeerezh g., bageerezh g., moraerezh g., dezougen dre vor g., dezougerezh dre vor g., dezougerezh dre vag g., dezougen dre vag g., treizhid dre vor g., mordreizhid g.
Schiffsverkleidung b. (-,-en) : [merdead.] bordaj g., bordajenn b.
Schiffsvermieter g. (-s,-) : [merdead.] louajer bigi g., freter g., freder g., kourater-mor g.
Schiffsversorgung b. (-,-en) : [merdead.] bitailherezh g., biltailhadur g.
Schiffsvorderteil g. (-s,-e) : [merdead.] staon b., penn-araok g., frigalion g.
Schiffswache b. (-,-n) : [merdead.] karter g.
Schiffswant n. (-s,-en) : [merdead.] obant b., obank g.
schiffsweise Adv. : a-vagadoù.
Schiffswinde b. (-,-n) : [merdead.] gwindask g.
Schiffszimmermann g. (-s,-leute) : kalvez bagoù [*liester* kilvizien bagoù] g.
Schiffszwieback g. (-s,-bäcke/-e) : [merdead.] gwispid mor str. / gwispid lestr str. (Gregor).
Schifter g. (-s,-) / **Schiftsparren** g. (-s,-) : [tisav.] gourinenn b.
Schiit g. (-en,-en) : [relij.] chiit g. [*liester* chiited].
Schiitin b. (-,-nen) : [relij.] chiitez b.
schiitisch ag. : [relij.] chiit.
Schikane b. (-,-n) : **1.** tregas g., tregaserezh g., trevell g., trabas g., trabaserezh g., nec'hañs b., tabut g., tabuterezh g., chikan g., chikanerezh g., broc'h g., noualantez b., bec'h g., heskin g., heskinerezh, heskinadenn b. ; **2.** [sport, hentoù] kammigell b. ; **3.** [tro-lavar] *mit allen Schikanen ausgestattet,* paramantet (terket) diouzh ar gwellañ (diouzh ar c'hentañ). ; **4.** [tekn.] skoilh g.
Schikaneur g. (-s,-e) : chikaner g., kapailher g., arguzer g., den a drabas g.
schikanieren V.k.e (hat schikaniert) : gwegañ, noualantiñ, tregasiñ, trabasat, klask trabas (ouzh u.b.), eogiñ, hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, heskinañ, gaiañ, ouroulat da, burutellañ, hegañ, tabutal, chikanal, chikanañ, tarabazhiñ, taskagnat.
Schikanieren n. (-s) : taskagn g., chikanerezh g., heskinerezh g., heskin g., tregaserezh g., trabaserezh g.
schikanös ag. : kintus, kinteüs, atahinus, diaes, chikanus, heskinus, tregasus, trabasus.
Schikoree g. (-s) / b. (-) : [louza.] sikorea ledan g./b., endivez str.
Schild[1] g. (-s,-e) : **1.** [ardamezouriezh] skoed g. ; *ein Schild quadrieren,* palefarzhañ ur skoed ; *lediger Schild,* skoed plaen g. ; **2.** skoed g., daez g., skoedig g. ; *Schutzschild*, harz-tennoù g. ; *jemanden auf den Schild erheben,* **a)** [istor] sevel (lakaat) u.b. war an daez ; **b)** [dre skeud.] lakaat u.b war un troad mat, (Gregor), milganmeuliñ u.b., kanañ meuleudi d'u.b., ober stad vras eus (da) u.b., ober lid bras d'u.b., kas u.b. en tu-hont d'an neñv, meuliñ u.b. dreistpenn, reiñ meuleudioù divuzul (amzere) d'u.b., hilligañ u.b., ober kudoù d'u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., kaout ur c'hein gwevn hag ur genoù flour dirak u.b., reiñ lorc'h d'u.b., dougen bri d'u.b., dougen doujañs d'u.b., azaoueziñ u.b., azaoueziñ d'u.b. ; **3.** [dre skeud.] *etwas im Schilde führen,* bezañ o nezañ ur gordenn bennak, goriñ un taol bennak, kabalat udb, prientiñ un taol gwidre bennak, itrikañ udb, itrikañ un dro gamm bennak, itrikañ un taol kamm bennak, karet droug da (ouzh) u.b., pediñ droug d'u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., klask

an dro ag u.b., klask en-dro ag u.b., kaout c'hoant c'hoari ur jeu bennak a-enep u.b., bezañ en e benn ober un dro fobiez bennak, bezañ un dro c'hanas bennak o treiñ en e benn. ; **4.** [douarouriezh] skoed g. ; *Kanadischer Schild, Laurentischer Schild,* skoed kanadian g. ; *Sibirischer Schild,* skoed siberiat g. ; **5.** [stered.] *der Schild des Orion,* Skoed Orion g.

Schild² n. (-s,-er) : **1.** skritell b., panell b., plakenn b., panell arhentañ b., arouezinti b., asagn g., liketenn b., parchenn b. ; *Amtsschild,* ardamez g. ; *Notar-Amtsschild,* ardamez noter g. ; *Aushängeschild,* **a)** barr-ti g., skritell b., asagn g., panellerezh kenwerzh g. ; **b)** [dre skeud.] asagn brudus g., arouezinti vrudus b. ; *Aufschriftschild,* skritell b. ; *Nummerschild,* plakenn niverenn garbed b., plakenn varilh b. ; **2.** [loen.] krogenn b., toenn-vaot b. ; **3.** *Mützenschild,* erien g., lêrbenn g., barraotenn b.

Schildabteilung b. (-,-en) : [ardamezouriezh] palefarzh g.

Schildbord g. (-s,-e) **/ Schildbordüre** b. (-,-n) : [ardamezouriezh] lez b. ; *mit rotem Schildbord,* leziet e ruz.

Schildbuckel g. (-s,-) : [arm] bos g., soc'h g., begel-skoed g.

Schildbürger g. (-s,-) : beulke g., loukez g., kloukez g., gogez g., penn luch g., magn g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., lochore g., amparfal g., den lor g., penn lor g., lopez g., nouch g., loñseg g. [*liester* loñseged], bourjin g., paourkaezh den g.

Schildbürgerstreich g. (-s,-e) : kalpart b.

Schildbürgerin b. (-,-nen) : amparfalez b., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., louadez b.

Schildchen n. (-s,-) : **1.** tikedenn b. ; **2.** [loen., amprevaned] skoedenn b.

Schilddrüse b. (-,-n) : [korf.] skoedenn b., gwagrenn skoed b. ; [mezeg] *Überfunktion der Schilddrüse,* hipertiroidiezh b., skoedusvorc'hegezh g.

Schilddrüsen- : tiroidel, … ar skoedenn.

Schilddrüsenüberfunktion b. (-) : [mezeg.] hipertiroidiezh b., skoedusvorc'hegezh g.

Schilddrüsenunterfunktion b. (-) : [mezeg.] hipotiroidiezh b., skoedisvorc'hegezh g.

Schilddrüsenwucherung b. (-,-en) : [mezeg.] pennsac'h g., gouzougad g., jotorell b., foeñv ar gouzoug g. ; *er ist an Schilddrüsenwucherung erkrankt,* klañv eo gant ar pennsac'h.

Schilderhebung b. (-,-en) : [istor] savidigezh war an daez b.

Schilderer g. (-s,-) : daneveller g., dezreveller g., taolenner g.

Schilderhaus n. (-es,-häuser) **/ Schilderhäuschen** n. (-s,-) : gedig g., garid b.

Schildermaler g. (-s,-) : livour asagnoù g.

schildern V.k.e. (hat geschildert) : taolenniñ, skeudennañ, danevellañ, dezrevelliñ, livañ, ober un daolenn eus, derc'hennañ, deskrivañ ; *etwas knapp schildern, etwas kurz schildern,* brastaolenniñ udb, ober ur vrastaolenn eus udb ; *eine Landschaft schildern,* taolenniñ ur gweledva [dre gomz], skeudennañ ur c'horn-bro [dre gomz] ; *jemanden schildern,* reiñ un doare eus u.b. ; *in groben Zügen schildern,* brastaolenniñ, berrdaolennañ ; *die Lage der Dinge schildern und auswerten,* sevel ar poent, kavout ar poent, taolenniñ stad an traoù ha dielfennañ anezhi ; *der Film war interessant, umso mehr als er das Leben der Bauern im Mittelalter ganz präzis schilderte,* dedennus e oa ar film-se, seul vui ma tiskoueze pizh penaos e veve ar gouerien er grennamzer ; [dre skeud.] *jemandem etwas in den verlockendsten Farben ausmalen,* lakaat udb da lugerniñ dirak u.b.

schildernd ag. : skeudennadurel, deskrivus, deskrivel, … deskrivañ.

Schilderung b. (-,-en) : taolennadur g., danevelladur g., danevellad g., danevelliñ g., taolennad b., skeudennerezh g., skeudennadur g., depegn g., derc'henn b., deskrivadur g., deskrivañ g., deskrivadell b., deskrivadenn b. ; *kurzgefasste Schilderung, kurz gefasste Schilderung,* brastaolenn b., berrdaolenn b. ; *die Schilderung der Ereignisse,* danevelladur an darvoudoù g.

Schilderwald g. (-s,-wälder) : [dre fent] mor a banelloù g.

Schildeshaupt n. (-s,-häupter) : [ardamezioù] kab g., kab ar skoed g. ; *unten gezinntes Schildeshaupt,* kab amgranellet g.

Schiffsfisch g. (-es,-e) : [loen.] remora g. [*liester* remoraed], pilot g. [*liester* piloted].

Schildfuß g. (-es,-füße) : [ardamezioù] beg ar skoed g.

Schildhalter g. (-s,-) : [ardamezouriezh] dalc'her g. [*liester* dalc'herioù / dalc'herien].

Schildhaupt n. (-s,-häupter) : [ardamezioù] kab g., kab ar skoed g. ; *unten gezinntes Schildhaupt,* kab amgranellet g.

Schildknappe g. (-n,-n) : skoedour g., floc'h g. [*liester* floc'hed / flec'h], paj g., marc'heger g.

Schildknorpel g. (-) : [korf.] migorn skoed g.

Schildkröte b. (-,-n) : [loen.] baot b., kelonian g. ; *Schale einer Schildkröte, Rückenpanzer einer Schildkröte,* toenn ur vaot b., toenn-vaot b. ; *Panzer einer Schildkröte,* krogenn ur vaot b. ; *die Schildkröten kommen an das Land,* douarañ a ra ar baoted mor ; *Landschildkröte,* baot zouar b., baot douar b. ; *Wasserschildkröte,* baot dour b., baot zour b. ; *Meeresschildkröte,* baot vor b.

Schildkrötenformation b. (-,-en) : [lu, istor] savadeg skoedoù b.

Schildkrötenschuppe b. (-,-n) : skant-baot str.

Schildkrötensuppe b. (-,-n) : soubenn vaot b., soubenn ar baoted b.

Schildkrötenstein g. (-s,-e) : maen baotek g.

Schildlaus b. (-,-läuse) : [loen.] preñv-skarlek g., preñv-karmin g., tane str.

Schildmauer b. (-,-n) : ramparzh g., moger-dro ur c'hastell-kreñv b.

Schildpatt n. (-s,-e) : skant str., plakenn garnek b.

Schildrand g. (-s,-ränder) : [ardamezouriezh] lez b. ; *mit rotem Schildrand,* leziet e ruz.

Schildteilung b. (-,-en) : [ardamezouriezh] lodennadur ar skoed g.

Schildträger g. (-s,-) : [istor] floc'h g., skoedour g., paj g.

Schildwache b. (-,-n) : gedour g., gward g. ; *Schildwache stehen,* bezañ oc'h ober gward, bezañ ouzh gward.

Schilf n. (-s,-e) : [louza.] **1.** [plant] raoskl str., raosklenn b., korz-dour str., korzenn-dour b., broen str., broen-hesk str. ; *von Schilf gesäumter See,* lenn bevennet gant raoskl b. ; *Schilf ausreißen,* diraosklañ ; **2.** [tachenn] korzeg b. [*liester* korzegi], raoskleg b. [*liester* raosklegi], broeneg b. [*liester* broenegi] ; **3.** [dafar teiñ] raoskl to g., korz to g.

schilfartig ag. : raosklheñvel, e doare ar raoskl, a-zoare gant ar raoskl, a-seurt gant ar raoskl.

schilfbewachsen ag. : broennek, raosklek, korzek.

Schilfdach n. (-s,-dächer) : toenn raoskl b., toenn gorz b.

schilfern V.k.e. (hat geschilfert) : diskantañ, diskantenniñ.

Schilfgras n. (-es,-gräser) : [louza.] raoskl str., korz str., broen str.

schilfig ag. : broennek, raosklek, korzek.

Schilfmeer n. (-s) : [Bibl.] Mor Ruz g. ; *Mose teilte das Schilfmeer mitten durch,* Moizez a zisrannas ar Mor Ruz, Moizez a rannas ar Mor Ruz etre daou.

Schilfmeerwunder n. (-s) : [Bibl.] *das Schilfmeerwunder,* an dremenadeg dre ar Mor Ruz g.

Schilfpalme b. (-,-n) : [louza.] broen-Indez str., rotangenn b. [*liester* rotangenned], palmez-rotang str.

Schilfpfeife b. (-,-n) : c'hwitell gorz b.

schilfreich ag. : korzek, raosklek, raosklus.

Schilfrohr n. (-s,-e) : [louza.] **1.** [plant] raoskl str., raosklenn b., korz-dour str., korzenn-dour b., broen str. ; **2.** *Stängel des Schilfrohres,* garenn raoskl b., garenn gorz b. ; **3.** [dafar teiñ]

raoskl to g., korz to g. ; **4.** [tr-l] *sich auf ein Schilfrohr stützen,* en em harpañ war ur blouzenn.
Schilfrohrsänger g. (-s,-) : [loen.] devedig-raoskl g., rouzegan broen g.
Schilfwein g. (-s,-e) : [Bro-Aostria] gwin plouz g.
Schill g. (-s,-e) : [loen.] sandrenn b. [*liester* sandred].
Schiller g. (-s,-) : lintr sked-disked g., sked-disked g.
Schillerkragen g. (-s,-) : gouzougenn giz Danton b.
Schillerlocke b. (-,-n) : [kegin.] **1.** tanavenn spineg mogedet b. ; **2.** kornedad gant dienn g., kornedad gant koaven g.
schillern V.gw. (hat geschillert) : skediñ-diskediñ, bezañ sked-disked, dazluc'hañ, strinkellikat, lugerniñ, steredenniñ, stergannin, lufrennaouiñ, lagadenniñ ; *in den Regenbogenfarben schillern,* kanevedenniñ, skediñ-diskediñ en ur ziskouez holl livioù ar ganevedenn.
Schillern n. (-s) : sked-disked g., skediñ-diskediñ g., lufrennaouiñ g., dazluc'h g., dazluc'hadoù ls., lugern g.
schillernd ag. : **1.** sked-disked, steredennus, lugernus, lufr, lufrus, lintrus, lintr, lufrennaouus, amliv ; *die schillernden Lichtreflexe,* ar skediñ-diskediñ g. ; **2.** [dre skeud.] hedro, bouljant, valigant, kemm-digemm, tro-distro, distrantell ; *schillerndes Wesen,* spered hedro a zen g., den hedro g., spered kemm-digemm a zen g., imor kemm-digemm a zen g., den berrboellik g., den breskik g.
Schillertaft g. (-s,-e) : taftas sked-disked g.
Schillertangare b. (-,-n) : [loen.] tangara g. [*liester* tangaraed].
Schilling g. (-s,-e) : [arc'hant.] skilling g., schilling g.
Schillum n. (-s,-s) : [korn-hachich] chilom g. [*liester* chilomoù].
schilpen V.gw. (hat geschilpt) : pipial, tikat, tikal, chintal, gragailhat, gwikal, richanañ, geizañ, turlutañ, filipat, fistilhañ, krial, ragachat.
Schimäre b. (-,-n) : **1.** [mojenn.] Kimera b. ; **2.** euzhwrac'h b. ; **3.** [dre skeud.] sorc'henn b., sorbienn b., stultenn b. ; *Schimären nachlaufen,* sorc'henniñ ; *sich von Schimären leiten lassen,* bezañ dalc'het e spered gant sorc'hennoù, en em zallañ, en em douellañ an-unan, en em reiñ da douelladennoù spered, lakaat ul lunedoù koad war e zaoulagad, mont da-heul e hunvreoù, hunvreal, sevel kestell el Loar ; [kr-l] *Schimären nachjagen, statt zuzugreifen,* leuskel e breizh evit ar skeud.
schimärisch ag. : sorc'hennus, faltazius, sorbiennus, stultennus, rambreüs.
Schimmel g. (-s,-) : **1.** marc'h gwenn g. ; *Apfelschimmel,* marc'h glas g., marc'h glas marellet g. (Gregor) ; *rotgrauer Schimmel,* marc'h brizh-rous g., marc'h rouan g. ; **2.** loued g., louedenn b., louan g., loev g., moeltradur g., funguz str., bleuñv str., blev str., louedadur g. ; *Schimmel ansetzen,* (dont da) louediñ, louaniñ, dont blev (ul louedenn, louedennoù) war an dra-mañ-tra, loeviñ ; *der Apfelwein hat Schimmel angesetzt,* savet ez eus bleuñv war ar sistr, goloet a vleuñv eo ar sistr ; *den Schimmel beseitigen,* dilouediñ ; **3.** [dre skeud.] *Amtsschimmel,* burevierezh g., burevveliezh b., gorregezh ar velestradurezh b., labour difonn ar velestradurezh g., lugudajoù ar velestradurezh ls., tregaserezh melestradurel g., abuzetez ar velestradurezh b., trabaserezh melestradurel g. ; *den Amtsschimmel reiten,* bezañ paotr lugudajoù ar velestradurezh, bezañ paotr ar paperajoù.
schimmelfleckig ag. : bronduet, arnevet, intret ; *dieses Betttuch ist schimmelfleckig,* al liñsel-mañ a zo bronduet (a zo intret) ; *schimmelfleckig werden,* arneviñ, bronduañ.
schimmelfrei ag. : hep loued, kuit a loued ; *schimmelfrei werden,* dilouediñ ; *schimmelfrei machen,* dilouedañ.
schimmelig ag. : louet, louedet, louanet, tuf, moeltr ; *schimmelig werden,* dont da louediñ, louediñ, louaniñ, moeltrañ, dont blev (ul louedenn, louedennoù) war an dra-mañ-tra, tufañ, loeviñ, arneviñ, bronduañ ; *schimmelig machen,* arneviñ ; *der Apfelwein ist schimmelig geworden,* savet ez eus bleuñv war ar sistr, goloet a vleuñv eo ar sistr ; *schimmeliges Brot,* bara louet g., bara louedet g. ; *schimmeliges Stück Fleisch,* tamm kig louedet g., tamm kig louet g. ; *es riecht schimmelig,* c'hwezh ar c'hozh (an tuf, ar moeltr, ar stouv, al loued / al louet, ar brein, an touf) a zo amañ.
schimmeln V.gw. (hat geschimmelt / ist geschimmelt) : **1.** dont da louediñ, louediñ, louaniñ, moeltrañ, dont blev (ul louedenn, louedennoù) war an dra-mañ-tra, tufañ, loeviñ, dont bleuñv war an dra-mañ-tra ; **2.** [dre skeud.] koshaat, kozhañ, goeñviñ, dizeriañ.
Schimmelpilz g. (-es,-e) : loued g., louedenn b., loev g., louan g., funguz str., louedadur g.
Schimmer g. (-s,[*liester rouez*]-) : **1.** skleur g., skleurenn b., sked g., damskleur g., frevenn b., dazluc'h g., dazluc'had g., goulaouig g., lomm sklêrijenn g., banne gouloù g., lugern g., sklaeriad g. ; *roter Schimmer,* ruzadur g., ruzder g., ruzell b., ruzenn b., ruzonenn b., ruzoni b. ; **2.** [dre skeud.] euflenn b., elfenn b., fulenn b., naoudur g., keal g., alberz g., liv., eskenn b., eskenenn b., poulifrenn b., griñsenn b. ; *er hatte keinen blassen Schimmer davon,* n'en doa (ne ouie) keal ebet eus kement-se (a gement-se), n'en doa naoudur ebet eus an dra-se, ne ouie doare d'an dra-se, ne ouie alberz eus an dra-se (alberz a gement-se, keloù a gement-se, keloù eus an dra-se, anv ebet a gement-se, ster ebet a gement-se, ger ebet a gement-se, grik ebet a gement-se), ne ouie takenn diwar-benn an dra-se ; *keinen Schimmer Vernunft haben,* bezañ ur skiant verr a zen, na gaout ur begad skiant-vat, na vezañ ur c'hriñsenn boell gant an-unan, na vezañ ur boulifrenn boell gant an-unan, na vezañ ur vogedenn a boell gant an-unan, na vezañ liv skiant-vat ebet gant an-unan, na gaout ur begad spered en e glopenn, na vezañ begad spered ebet en e glopenn, na gaout ur begad skiant-vat, na gaout daou realad skiant-vat, bezañ ur skiant verr a zen, na vezañ daou wennegad skiant-vat en e glopenn, kaout un tammig lod e park ar Brizh, kaout ul lodenn e park ar Brizh, bezañ eus Kerwazi, bezañ gad diwar c'had, kaout kig leue, bezañ e spered o kerzhout war flac'hioù, bezañ hep kalz a skiant, bezañ bet lakaet e spered e-lec'h ma'z eo bet lakaet ar vi d'ar yar, bezañ diboell, na vezañ bet meret e bleud an tanavañ, na vezañ ur sklêrijenn, na vezañ eus ar c'horadenn gentañ, bezañ ken sot ma weler e voued ennañ, bezañ treid leue en e votoù, kaout kig leue en e votoù, bezañ sotoc'h eget e votoù (sotoc'h eget va botez kleiz), bezañ sotoc'h eget pevarzek, bezañ sot evel ur penton (sot evel ur Gwenedad, sot da stagañ, sot evel ur bailh, sot evel ur pod kouez, sot evel ur baner, sot evel ur banezenn, sot evel ur c'hwil-derv, sot ken e tro an douar dindanañ), bezañ sotoc'h eget ur baner, bezañ sotoc'h eget paneroù, bezañ diot evel ul leue, bezañ diot evel ul leue brizh, bezañ diot evel ul leue dour, bezañ diot evel ul leue geot, bezañ diot-magn, bezañ sot evel ur waz, bezañ sotoc'h eget ur banezenn, bezañ diot evel ur waz, bezañ diot-naet, bezañ diot-nay, bezañ diot-ran, bezañ sot-magn (sot-nay, sot-paner, sot-echu, sot-ran, sot-pik, sot-rik), bezañ gars evel ur penton, bezañ gars evel e dreid, bezañ gars ken ez eo faout bizied e dreid, bezañ paket anezho, bezañ aet ar penn digant an-unan (*e benn digantañ, he fenn diganti h.a.*) ; *ein Schimmer Hoffnung,* un tamm spi (un tamm goanag) dister g., un euflenn esper b., un elfenn spi b., un elfenn esper b., ur fulenn spi b., ur brizhesper g., / ur skleurig a esperañs g. (Gregor), ur brizhspi g., ur bann spi g., ur vogedenn a spi b.
schimmern V.gw. (hat geschimmert) : skediñ-diskediñ, bezañ sked-disked, dazluc'hañ, lugerniñ, steredennata, steredenniñ, darlammat, disteurel skedoù krenus, lufrennaouiñ, skleuriñ, damskleuriñ, splannañ, fulenniñ, strinkellat, lintraouiñ, lagadenniñ ; *der Diamant schimmert,* sked a zedarzh eus an diamant, fulenniñ a ra an diamant.

Schimmern n. (-s) : lufrennaouiñ g., sked-disked g., skediñ-diskediñ g., steredennerezh g., dazluc'h g., lugern g., splannder g., splannded b.
schimmernd ag. : sked-disked, steredennus, lufr, lufrus, gourlufr, lintr, lintrus, lufrennaouus, luc'h, luc'hus, luc'hek, fulennus, amliv ; *schimmernde Seide,* seiz sked-disked g., sidan sked-disked g., seiz luc'h g., sidan luc'h g. ; *die schimmernden Lichtreflexe,* ar skediñ-diskediñ g.
schimmlig ag. : *sellit ouzh* **schimmelig**.
Schimpanse g. (-n,-n) : [loen.] chimpanze g. [*liester* chimpanzeed].
Schimpansenartige ag.k. ls. : [loen.] panideged ls., panineged ls.
Schimpf g. (-s,-e) : dismegañs b., kroz g., mezhadenn b., dizenor g., led g. ; *jemandem einen Schimpf antun,* ober un taol dismegañs ouzh ur re, dismegañsiñ u.b., ober dismegañs d'u.b., teuler dismegañs war u.b., ober divalav d'u.b. ; *jemanden mit Schimpf überschütten,* fouilhezañ u.b. a salmennoù, reiñ anvioù d'u.b., huchal leoù-Doue war u.b., teuler ar seizh anv divalav war u.b., ober ar seizh seurt gant u.b., ober a bep seurt anvioù gant u.b., troc'hañ hujaotoù gant u.b., bleiziñ u.b., skeiñ kunujennoù gant u.b., krial war-lerc'h u.b., tagañ u.b., kunujañ u.b., diskargañ ur regennad mallozhennoù (ul las kunujennoù) war u.b., diskargañ ur regennad ledouedoù (un aridennad jarneoù, ur steud kunujennoù, ur riblennad ledouedoù, ur riblennad sakreoù) war u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., pouilhañ u.b., leuskel kunujennoù ouzh u.b., dornañ a-enep u.b., skeiñ gwalennadoù gant u.b., skeiñ gwalennadoù war u.b., ober trouz d'u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., rendaeliñ u.b., ober kant ha kant dismegañs d'u.b. (Gregor) ; *mit Schimpf und Schande davon gejagt werden,* bezañ skarzhet kuit ken mezhek ha tra (gant ur c'horfad mezh, gant ur saead vezh, gant ur revriad mezh) ; *jemandem Schimpf und Schande machen,* dizenoriñ u.b., ifamañ u.b.
Schimpfe b. (-) : kroz g., krozadenn b., gourdrouz g., gourdrouzerezh g., teñsadenn b., tabut g., bazhad b., kelenn c'hwerv b.
schimpfen V.k.e. (hat geschimpft) : *jemanden einen Dummkopf schimpfen,* ober ur genaoueg eus u.b., ober ur genaoueg gant u.b., tremen u.b. da c'henaoueg, lakaat u.b. da c'henaoueg, lakaat u.b. genaoueg, ober ur penn sot gant u.b., ober an azen gant u.b., ober un azen gant u.b., ober an azen eus u.b., lakaat u.b. da azen.
V.gw. (hat geschimpft) : foeltradiñ, cholmiñ, saezhiñ, sakreal, jarneal, leuskel nondeoù, nondeal, tonerdeal, langajal, renakañ, mallozhiñ, disteurel mallozhioù, leuskel mallozhioù ha gwallgomzoù, dornañ kunujennoù, divegiñ kunujennoù, tetiñ, luroniñ, doubleal, touiñ Doue, droukpediñ, gwallbediñ, sulbediñ, kalkennañ, pec'hiñ, gragailhat, grognonañ, grognonat, grozmolat, grognal, grontal, karnajal, krozal, sinkanal, soroc'hal, trouzal, razailhat, skandalat, P. pomponiñ ; *auf etwas (ak.) schimpfen, über etwas (ak.) schimpfen,* jarneal gant udb, dirollañ enep udb, langajal a-enep udb ; *auf jemanden schimpfen, über jemanden schimpfen, gegen jemanden schimpfen,* langajal u.b., langajal a-enep u.b., pec'hiñ war u.b., dichekal u.b., hopal war u.b., huchal war u.b., harzhal ouzh u.b., choual war u.b., teñsañ (teñsal, jarneal) gant u.b. (Gregor), gwalarniñ u.b., dirollañ war u.b., soroc'hal d'u.b., delazhiñ kunujennoù taer war u.b., skeiñ kunujennoù gant u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., leuskel kunujennoù ouzh u.b., leuskel leoù spontus gant u.b., karnajal war u.b., lavaret traoù d'u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., pouilhañ u.b., sabatiñ d'u.b., skandalat u.b., reiñ skandal d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., argarzhiñ u.b., ober trouz d'u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., razailhat war u.b., rendaeliñ u.b., gourdrouz u.b., gourdrouz gant u.b., gourdrouz war-lerc'h u.b., ober brud d'u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., skuilhañ droukvallozhioù war u.b., lezel mallozhioù war (gant) u.b., reiñ anvioù d'u.b., huchal leoù-Doue war u.b., teurel ar seizh anv divalav war u.b., fouilhezañ u.b. a salmennoù, troc'hañ hujaotoù gant u.b., bleiziñ u.b., skeiñ kunujennoù gant u.b., krial war-lerc'h u.b., leuskel mallozhennoù ouzh u.b., kunujañ (milligañ, mallozhiñ) u.b., stlepel kunujennoù ouzh u.b., dislonkañ kunujennoù war u.b., reiñ kant mil mallozh d'u.b. / reiñ mallozhioù d'u.b. / leuskel mallozhioù gant u.b. (Gregor) ; *auf die Kinder schimpfen,* huchal war ar vugale, harzhal ouzh ar vugale, ober trouz d'ar vugale, ober trouz war ar vugale, langachiñ ar vugale, todioniñ war ar vugale, razailhat war ar vugale, dirollañ war ar vugale, ober kroz d'ar vugale, ronkal ouzh ar vugale, krozal d'ar vugale, krozal ar vugale, gourdrouz ar vugale, ober brud d'ar vugale ; *er schimpft immerzu,* e c'henoù a zo ur stivell a gunujennoù, dont a ra kunujennoù (leoù spontus, leoùdoued reut, pec'hedoù spontus) gantañ leizh e c'henoù, hennezh a zo boull e grouer, hennezh a darzh buanoc'h ul ledoued war e vuzelloù eget ur bedenn, war ar pec'hiñ eo hennezh un den dibab ; *er fing an zu schimpfen,* aet e oa en e vallozh ruz ; *er konnte ganz schön schimpfen,* hennezh a oa dispar evit dornañ kunujennoù, hennezh n'en doa ket e bar evit divegiñ kunujennoù, un den dibab e oa war ar pec'hiñ, re c'hros a zeue gantañ pa gare (pa droe en e benn, pa droe ennañ) ; v*or sich hin schimpfen,* grozmolat, grumuzat.
Schimpfen n. (-s) : *sellit ivez ouzh* **Schimpferei** : *euch werde ich das Schimpfen schon austreiben,* m'ho kaso da douiñ ! ; *dein Schimpfen will ich mir nicht länger anhören,* ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj.
Schimpfer g. (-s,-) : jarneour g., jarneer g., sakreer g., mallozher g., kunujenner g., langajer g.
Schimpferei b. (-) : langaj g., kunujennoù ls., krozadennoù ls., krozerezh g., touerezh g., mallozhennoù ls., jarneoù ls., pec'hedoù ls., pec'hadennoù ls., salmennoù ls., sakreoù ls., ledouedoù ls., leoùdoued ls., jarneoù ls., gront g., gronterezh g., grogn g., grognerezh g., temzoù divalav ls., soroc'h g., touadennoù ls., gerioù bras ls., teodadoù druz ls., pater b. ; *euch werde ich die Schimpferei schon austreiben,* m'ho kaso da douiñ ! ; *deine Schimpferei will ich mir nicht länger anhören,* ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj.
Schimpfkanonade b. (-,-n) / **Schimpftirade** b. (-,-n) : blejadenn b., aridennad jarneoù b., aridennad kunujennoù b., regennad kunujennoù b., boltenn leoùdoued b., las kunujennoù g., steud kunujennoù b., riblennad ledouedoù b., riblennad sakreoù b., pater b., aridennad mallozhennoù b., aradennad jarneoù b., chapeledad jarneoù g., regennad ledouedoù b., regennad leoùdoued b., steud kunujennoù b., aridennad (aradennad) sakreoù b., kunujennoù stank-ha-stank ha n'eo ket diouzh kont (ha n'eo ket dre gont) ls., sakreoù ken stank hag ar grizilh ls. ; *eine Schimpfkanonade loslassen,* teurel ur vlejadenn.
schimpflich ag. : dizenorus, mezhekaus, fallakr, yud, hudur, mezhus, divalav-mezh, ifam, ifamus, pugnes, lous-mezhus, dismegañsus.
Schimpflied n. (-s,-er) : kanaouenn flemmus b.
Schimpfname g. (-ns,-n) : anv dismegañsus g., anv kunujennus g. ; *jemanden mit allen möglichen Schimpfnamen belegen,* ober a bep seurt anvioù gant u.b., ober ar seizh seurt gant u.b., reiñ a bep seurt anvioù vil d'u.b.

Schimpfrede b. (-,-n) : areizh b. ; *Schimpfreden,* langaj g., kunujennoù ls., mallozhennoù ls., pec'hedoù ls., pec'hadennoù ls., salmennoù ls., sakreoù ls., ledouedoù ls., leoùdoued ls., temzoù divalav ls., skolpad g., gerioù bras ls., gwalennadoù ls., teodadoù druz ls., traoù kunujennus ls. ; *deine Schimpfreden will ich mir nicht länger anhören,* ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj ; *sich (ak.) in Schimpfreden gegen die Religion ergehen,* distagañ a-enep ar relijion, kas a-enep ar relijion.

Schimpfwort n. (-s,-e/-wörter) : mallozhenn b., mallozh b./g., kunujenn b., ledoued [*liester* ledouedoù, leoùdoued] g., salmenn b., pec'hed g., pec'hadenn b., touadenn b., touadell b., jarne g., gwall anv g., anv vil g., ger bras g., ger dibrenn g., ger vil g., ger gros g., ger kunujennus g., teodad druz g., le g., pater gleiz b. ; *Schimpfworte,* temzioù divalav ls., komzoù diwisk (lous, hudur, druz, dizereat, amzereat, gros, divalav, divezh) ls., gerioù gros ls., gerioù lous ls., gerioù dibrenn ls., gerioù vil ls., gwall c'herioù ls., skolpadoù ls., braskomzoù ls., komzoù dizoare ls., komzoù vil ls., komzoù noazh ls., komzoù distrantell ls., komzoù distres ls., viltañsoù ls., langaj g., mallozhioù ls. ; *es hagelte böse Schimpfworte,* ar gerioù bras a fuc'he, gerioù dibrenn ha mallozhioù a fuc'he, kunujennoù a nije a-gleiz hag a-zehoù, kunujennoù a yae hag a zeue ha n'eo ket diouzh kont, ar gerioù bras a fuc'he ha n'eo ket dre gont ; *es hagelte Schläge und Schimpfworte,* ar mallozhioù hag an taolioù a valee stank ; *eine Flut von Schimpfwörtern,* un aridennad mallozhennoù b., un aridennad jarneoù b., ur regennad ledouedoù b., ur steud kunujennoù b., ul las kunujennoù g., ur riblennad ledouedoù b., ur riblennad sakreoù b., ul las gwalennadoù g., ur bater b.

Schimschon g. : Samzun g.

Schindaas n. (-es,-e) : gagn b.

Schindacker g. (-s,-äcker) / **Schindanger** g. (-s,-) : dispennerezh b., kignerezh b., breinerezh b.

Schindel b. (-,-n) : **1.** tufellenn b., elvenn b., sklisenn goad b., tuf str., tufad str., elvad b., bardellenn b. ; **2.** [ardamezouziezh] hanochenn b. ; *mit Schindeln besät, mit Schindeln bestreut,* hanochet.

schindelbesät ag. : [ardamezouziezh] hanochet.

Schindeldach n. (-s,-dächer) : toenn sklisennoù koad b., toenn duf b., toenn dufad b., toenn elvennoù b., toenn dufellennoù b.

schindeln V.k.e. (hat geschindelt) : sklisennañ, lakaat elvennoù war, lakaat tufellennoù war.

schinden V.k.e. (schindete / hat geschunden) : **1.** krabisat, kignat, digroc'henañ, diskroc'henañ ; *Vieh schinden,* kignat (digroc'henañ, diskroc'henañ) chatal ; *lebendig geschunden werden,* bezañ diskroc'henet ent bev.

2. gwallgas, tregasiñ, eogiñ, hegaziñ, chigardiñ, atahinañ ; *seine Leute schinden,* ober war-dro e dud evel pa vefent chas gouez, gwallgas e c'hopridi, ober vil (mont feuls, ober lous) d'ar re a zo dindan e veli, ober vil (mont feuls, ober lous) d'ar re a zo en e c'hourc'hemenn.

3. *Kollegien schinden,* heuliañ kentelioù hep paeañ ; *einen Kunden schinden,* kignat (diwadañ) un arval (ur pratik), goro un arval betek ar gwad, sunañ e wenneien digant un arval, peilhat un arval, goro e arc'hant digant un arval, ober yalc'h diwar-goust un arval, ober godell diwar-goust un arval, diskantañ (disec'hañ, dibluskañ, skarzhañ, goulloiñ) e yalc'h d'un arval, krignat un arval, displuñvañ (touzañ, diorbliñ) un arval, laerezh un arval ; *einen Preis herausschinden,* kaout udb a briz dister dre forzh marc'hata (Gregor), kaout ur priz marc'had-mat-lous dre zalc'h chipotal, kaout ur priz marc'had-mat-lous dre fin chipotal, prenañ udb a-daskagn, prenañ udb dre daskagn ; *Eindruck schinden,* klask difediñ, ober digoroù bras, ober digoroù kaer, bezañ digoroù gant an-unan frankik, ardaouiñ, akotriñ, bezañ stroñs frankik gant an-unan, bezañ ur paotr a-stroñs, bezañ ur bern tron gant an-unan, ober tron, ruflañ avel ha moged, klask sebezañ an dud, klask skeiñ spered an dud, bezañ un ton war an-unan, poufal, ober lorc'hajoù, ober pompadoù, ober pompad, ober e bompad, ober teil, teilat dirak an dud, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan ; *Zeit schinden,* lakaat an amzer da redek.

V.em. : **sich schinden** (schindete sich / hat sich geschunden) : **1.** *sich (dat.) die Hand schinden,* kignat e zorn ; **2.** *sich (ak.) ehrlich schinden,* labourat a-zevri, bezañ gwir wellañ o labourat, mont parfet dezhi, gwallgas e gorf gant al labour, en em zuañ el labour, kiañ, kiañ outi, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, korfañ, labourat a-nerzh, mont dizamant dezhi, brevañ e gorf o labourat, en em lazhañ gant al labour, lazhañ e gorf ouzh al labour, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, lakaat leizh ar vourell, sachañ hardizh warni, c'hwistañ, labourat evel un dall (a-lazh-ki, a-lazh-korf, evel ur c'hi, evel ul loen, evel ur marc'h), tramailhat evel ul loen, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ direzon ouzh al labour, relabourat, labezañ e gorf gant al labour, dirounnañ e gorf, lorgignañ e gorf ouzh al labour, bezañ a-lazh-ki gant al labour, lazeriañ e gorf, bezañ kriz ouzh e gorf, en em en em hersal da labourat, greviñ o labourat, bezañ war ar charre, lopañ, lorgnañ, lardañ, forsiñ, bouc'halañ, skrabañ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, c'hwezhañ e-barzh, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, poaniañ kalet, poaniañ tenn, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, ruilhal ha merat e gorf, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour.

Schinder g. (-s,-) : **1.** dispenner-loened g., diskroc'hener-loened g., kigner g. ; **2.** [dre skeud.] korvoer g., suner g., mac'homer g., kigner g., gwallgaser g., jahiner g., gwasker g., destrizher g., tregaser g., hegazer g., chigarder g., atahiner g., heskiner g.

Schinderei b. (-,-en) : **1.** dispennadur g., dispenn g., dispennerezh g., kignerezh g., kign g., digroc'henañ g. ; **2.** [dre skeud.] labour da lazhañ tud g., labour lazhus g., lazh-tud g., lazh-korf g., lazh g., lazherezh g., labour brevus g., labour ki g., kouez g., uz tud g., labour tenn g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad b., aner g., klogorenn b., bourellenn b., torr-korf g., disec'h-tud g., kole d'ober g., truaj g., predad g., trepan g., charre g., reuz g., chastre g. ; *im Winter war es eine Schinderei, sie in die Schule zu schaffen,* ur portez e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall abadenn e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall reuz e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa da gochañ o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwe am beze o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, luziasennoù am beze evit kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog a-walc'h am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwall grog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog a-walc'h da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa gwall grog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv ; *das ist ja eine echte Schinderei !* pebezh reuz ! ; *es ist eine echte Schinderei, den ganzen Tag schwere Lasten tragen zu müssen,* ul lazh eo dougen bec'hioù a-hed an deiz ; **3.** korvoerezh g., mac'homerezh g., gwallgaserezh g., gwallgas g., heskinerezh g., atahinerezh g., tregaserezh g., trabaserezh g.

Schinderin b. (-,-nen) : **1.** dispennerez-loened b., diskroc'henerez-loened b., kignerez b. ; **2.** [dre skeud.] korvoerez b., sunerez b., mac'homerez b., gwallgaserez b., jahinerez b.,

gwaskerez b., destrizherez b., tregaserez b., hegazerez b., chigarderez b., atahinerez b., heskinerez b.
Schindergrube b. (-,-n) : breinerezh b.
Schinderknecht g. (-s,-e) : bourev g., jahiner g.
Schindgrube b. (-,-n) : **1.** breinerezh b. ; **2.** [gwashaus] kaoc'higell b., toull-lastez g.
Schindluder n. (-s,-) : **1.** gagn b. ; **2.** [troioù-lavar] *mit jemandem Schindluder treiben,* mont feuls d'u.b., ober divalav d'u.b., ober vil d'u.b., mont dre vil d'u.b. ; *mit etwas Schindluder treiben,* moc'hañ (moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, porc'hellat, mac'hagnañ, bousoc'hañ, bodoc'hañ, bodoc'hañ, batrouzañ, bresañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, mac'homañ, tarvañ, strabouilhat, kaoc'hañ, tourc'hañ, kouilhourañ, bastardiñ, koc'honiñ) udb. ; *mit seiner Gesundheit Schindluder treiben,* ober diouzh kleñvel, gwallgas (findaoniñ, foeltrañ, drastañ, distresañ, diskar, fritañ, rivinañ, euvriñ, kalkennañ, foranañ) e yec'hed, ober gaou (ober noaz) ouzh e yec'hed, lakaat e yec'hed en arvar, en em zifindaoniñ, noazout d'e yec'hed, koll e yec'hed (Gregor), ober diouzh hastañ e varv.
Schindmähre b. (-,-n) : sprec'henn b. [*liester* sprec'henned], kozhvarc'h g., gagn gozh b., tamm gagn marc'h g., marc'h ar babu g.
Schinken g. (-s,-) : **1.** [kegin.] morzhed-hoc'h b., kig morzhed-hoc'h g. ; *westfälischer Schinken,* morzhed-hoc'h Westfalia b., kig morzhed-hoc'h Westfalia g. ; *eine Scheibe Schinken,* un delienn vorzhed-hoc'h b., un dellenn vorzhed-hoc'h b. ; *Endstück einer Schinkenkeule,* seulgenn ar vorzhed-hoc'h b. ; **2.** [tro-lavar] *mit der Wurst nach dem Schinken werfen,* klask kaout ar marc'h hag an arc'hant, klask kaout an toull hag ar boutonoù, klask lakaat ar bed-holl en e votez, paeañ gant marvailhoù, paeañ gant ur votez torret, paeañ gant ur fuzuilh dorret, paeañ gant diwiskoù tog ; **3.** [taolenn] livajenn b.
Schinkenbrötchen n. (-s,-) : [kegin.] sandouich morzhed-hoc'h g., baraig-touseg morzhed-hoc'h g., baraig pok-ha-pok morzhed-hoc'h g.
Schinkenscheibe b. (-,-n) **/ Schinkenschnitte** b. (-,-n) : [kegin.] skejenn vorzhed-hoc'h b., delienn vorzhed-hoc'h b., tellenn vorzhed-hoc'h b.
Schinkenspeck g. (-s) : [kegin.] bevin morzhed-hoc'h g., kig morzhed-hoc'h treut g.
Schinkenwurst b. (-,-würste) : [kegin.] saosison morzhed-hoc'h g.
Schinn g. (-,-e) **/ Schinne** b. (-,-n) : [blev] kenn str., kennenn b.
Schintoismus g. (-) : [relij.] sintoegezh b., chintoouriezh b.
Schintoist g. (-en,-en) : [relij.] sintoad g. [*leister* sintoiz], chintoour g. [chintoourien].
schintoistisch g. (-en,-en) : [relij.] sintoat, chintoour.
Schippe b. (-,-n) : **1.** rañv b., pal b. [*liester* palioù, pili] ; *eine Schippe Sand,* ur rañvad traezh b., ur balad traezh b. ; **2.** [kartoù] pikez g., pikezenn b. ; **3.** *eine Schippe machen, den Mund zu einer Schippe verziehen,* stummañ e c'henoù, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, mousklenniñ, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober e vuzell gamm, treuzañ e c'henoù, astenn e vuzelloù, ober ur fri minaoued ; *jemanden auf die Schippe nehmen,* **a)** flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, c'hoarzhin goap war (ouzh, ag, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., sodiñ u.b., droukc'hoapaat u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; **b)** ober gant u.b., touellañ a-zevri u.b., fritañ naered e-lec'h silioù d'u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., gennañ (nezañ, bratellat, stranañ, stranigañ, skobardiñ, riñsañ, toazañ, houperigañ, paltokiñ, bilhiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout, flemmañ, louzañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, dastum, pakañ, tapout, gwaskañ, deviñ) u.b., klaviañ u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., finesiñ ouzh u.b., c'hwennat u.b., kaotañ ha pegañ u.b., touzañ e c'henoù d'u.b., bountañ ar c'henn en u.b., kac'hat e godell u.b. ; *sie werden begreifen, dass man sie auf die Schippe genommen hat,* kompren a raint ez eus graet ganto ; *du willst mich wohl auf die Schippe nehmen,* bremañ ez ez ennon botoù-koad ha tout, krakoù eo a gontez din ; *man hat mich auf die Schippe genommen,* divleupet on bet.
Schippen ls. : [kartoù] pikez g.
Schippen n. (-s) : palataerezh g., palata g.
schippen V.k.e. (hat geschippt) : palata, skarzhañ gant ar bal, karzhañ gant ar bal.
Schipper g. (-s,-) : douarer g., palataer g.
schippern V.gw. [*verb-skoazell* **sein** : ist geschippert] : merdeiñ [*anv-gwan-verb* mordoet], bageal ; *flussaufwärts schippern,* sevel gant ar stêr, mont a-benn da red an dour, mont a-benn da red ar stêr, enebiñ ouzh an dour, mont a-enep red an dour, mont a-enep ar red, mont a-enep an dour, mont war-zu an eienenn.
schirken V.gw. (hat geschirkt) : spazhañ dour, skejañ an dour gant mein plat, kristinennañ, ober galetez, spazhañ houidi, spazhañ ar person, spazhañ ar c'hure, spazhañ ar c'hog, ober krampouezh war an dour.
Schirken n. (-s) : ar spazhañ dour g., ar skejañ dour gant mein plat g., ar c'hristinenniñ g., ar spazhañ houidi g. ; *Aufprall eines Steines auf das Wasser beim Schirken,* kristinenn b. [*liester* kistinennoù]
Schirm g. (-s,-e) : **1.** gwarez g., patromelezh b., patromiezh b., paeroniezh b., golo g., goloadurezh b., gwarant g., goudor g., mirerezh g. ; *Schutz und Schirm,* gwarez ha skoazell, kuzh ha golo, bara ha golo ; **2.** *Regenschirm,* disglavier g., *Sonnenschirm,* disheolier g. ; *Lampenschirm,* tog-kleuzeur g., skramm g. ; *Mützenschirm,* erien g., erien disheoliañ g., lêrbenn g., barraotenn b. ; *Ofenschirm,* harz-tan g., skramm g., gward-tan g., tanharz g., distaner g., harz-fulennoù g. ; *Fallschirm,* harz-lamm g. ; **3.** [louza.] *Schirm des Regenwaldes,* kerniaoueg b. ; *lichter Schirm,* kerniaoueg digor b. ; *geschlossener Schirm,* kerniaoueg serr b. ; **4.** [fizik] *elektrischer Schirm,* skramm tredanel g. ; *elektromagnetischer Schirm,* skramm tredanwarellel g. ; *magnetischer Schirm,* skramm gwarellel g. ; *optischer Schirm,* skramm luc'hel g.
Schirmanker g. (-s,-) : [merdead.] eor a-stumm gant un disglavier g., eor-disglavier g.
Schirmantenne b. (-,-n) : [skingomz] stign e doare un disglavier g.
Schirmart b. (-,-en) : [bev.] spesad gwarez g. (*saozneg : umbrella species*).

Schirmbild n. (-s,-er) : skeudenn radar b.
Schirmdach n. (-s,-dächer) : apoueilh g., baled g., doublet g., skiber g., apoteiz an doenn g.
schirmen V.k.e. (hat geschirmt) : gwareziñ, gwarediñ, goudoriñ, andoriñ, gwaskediñ, gwaskedenniñ, kledouriñ, diwall, diogelaat, difenn, skoazellañ, harpañ, sikour, disgwallañ, gwardoniañ, gouarn, mirout.
Schirmfeder b. (-,-n) : [loen.] pluñv skoaz str.
schirmförmig ag. : bolzet, bolzek, a-stumm gant un disglavier, e stumm un disheolier, e doare un disglavier, e doare un disheolier, a-zoare gant un disglavier, a-zoare gant un disheolier, a-seurt gant un disglavier, a-seurt gant un disheolier.
Schirmfutteral n. (-s,-e) : feur disglavier g.
Schirmgestänge n. (-s,-) : gwalennoù disglavier ls.
Schirmgitter n. (-s,-) : [skingomz] kael skramm b.
Schirmherr g. (-n,-en) : paeron g., gwarezer g., gwarezour g., gwaredour g., diwaller g.
Schirmherrin b. (-,-nen) : gwarezerez b., gwarezourez b., gwaredourez b., diwallerez b.
Schirmherrschaft b. (-) : paeroniezh b., paeroniadur g., paeroniañ g., patromelezh b., patromiezh b., patroniezh b., gwarez g., gwarezadur g. ; *unter der Schirmherrschaft von,* dindan paeroniezh (gwarez, askell) u.b., paeroniet gant.
Schirmhülle b. (-,-n) : feur disglavier g., golo disglavier g.
Schirmkappe b. (-,-n) : lien un harz-lamm g.
Schirmkiefer n. (-,-n) : [louza.] pin disheolier str.
Schirmmacher g. (-s,-) : farder disglavierioù g.
Schirmmütze b. (-,-n) : kasketenn b.
Schirmpalme b. (-,-n) : [louza.] gwez-palmez lostoù paun str.
Schirmpilz g. (-es,-e) : [louza.] kabell-touseg tog bras g. ; [*Macrolepiota procera*] *gemeiner Riesenschirmpilz,* potiron g.
Schirmqualle b. (-,-n) : [loen.] skifozoenn b. [*liester* skifozoed].
Schirmspezies b. (-,-) : [bev.] spesad gwarez g. (*saozneg : umbrella species*).
Schirmtraube b. (-,-n) : [louza.] bleuñvdoenn b., toennad-vleuñv b., boked korz-prad g., ombellenn b.
Schirmständer g. (-s,-) : doug-disglavieroù g.
Schirmung b. (-,-en) : diwallerezh g., gwarez g.
Schirmwand b. (-,-wände) : andorenn b.
Schirokko g. (-s) : [avel] siroko g.
schirpen V.gw. (hat geschirpt) : chintal, gragailhat, filipat, gwic'hal.
schirren V.k.e. (hat geschirrt) : [kezeg] sterniañ, harnezañ.
Schirrmacher g. (-s,-) : karrer g., harnezer g., harnezour g.
Schirrmeister g. (-s,-) : **1.** mestr-kunduer g. ; **2.** [hentoù-houarn] mestr-micherour g.
Schischa b. (-,-s) : nargile g. [*liester* nargileoù].
Schisma n. (-s, Schismen) : [relij.] skism g., diforc'hidigezh-kredenn b., diforc'h g., disivoud g. ; *großes morgenländisches Schisma,* skism meur g., Disivoud Meur g.
Schismatiker g. (-s,-) : [relij.] disranner g., diforc'her g.
schismatisch ag. : [relij.] skismatek.
Schiss g. (-es) : **1.** P. foer b., foerell b., skid b., sklis g., red-kof g., red-korf g., tanavenn b., laerez b., rederez b., dipadapa g., diruj g., balibuan g., troñsivit g., glav kaoc'h g. ; **2.** revriad aon g., korfad aon g., terzhienn-skeud b., rouzaon g., foerigell b., milaon g., P. daf g., P. pafenn b. ; *Schiss haben,* kaout daf, flaeriañ gant an aon, kaout ur revriad aon, bezañ moan an traoù gant an-unan, bezañ moan ar revr gant an-unan (*e revr gantañ, he revr ganti h.a.*), bezañ moan e wadegenn, bezañ moan e foñs, na vezañ c'hwezet d'an-unan, na vezañ gwall fier, bezañ ur revriad aon en an-unan, bezañ o foerañ, kac'hat ar marv, krizañ e chouk, sec'hañ gant ar spont, bezañ kaoc'h tomm en e vragoù, krenañ en e vragoù, bezañ ur c'horfad mat a aon en an-unan, bezañ treant gant an-unan / bezañ gant ar gloazoù (Gregor), bezañ c'hwen en e loeroù, klevet c'hwen en e loeroù, santout c'hwen en e loeroù, sevel c'hwen en e loeroù, bezañ bec'h war an-unan, bezañ bec'h war e chaosoù, bezañ e bec'h, bezañ savet flaer en e loeroù, bezañ flaer en e vragoù, mont (bezañ) bihan e galon, bezañ skoet gant an derzhienn-skeud ; *Schiss kriegen,* difoeñviñ ; *er hat Schiss !* n'eo ket c'hwezet dezhañ ! moan eo e revr gantañ ! moan eo an traoù gantañ ! moan eo e wadegenn ! ; *die Diebe hatten Schiss gekriegt und zitterten am ganzen Leib,* al laeron a oa flaer en o bragoù ha krenañ a raent en o holl izili.
Schisser g. (-s,-) : P. toull-foer g., skider g., kac'her er goudor g., kac'her g., kac'h-aonig g., digalon g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar beliet b., yar dibluñvet g., yar-zour b., kabon g., kozh kabon g., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., foerer g., klouarenn b., krener e revr g., revr aonik a zen g., krener gwak g., krener g. ; *ein Schisser sein,* bezañ eus gouenn ar c'had, bezañ gant kleñved ar sachañ skasoù, ruilhañ gwad gad en e wazhied, bezañ ur c'hac'her er goudor, na vezañ ar revr d'an-unan (*e revr dezhañ, he revr dezhi h.a.*), na grediñ lavaret ez eo ar revr d'an-unan (*e revr dezhañ, he revr dezhi h.a.*), na grediñ touiñ ez eo ar revr d'an-unan (*e revr dezhañ, he revr dezhi h.a.*), bezañ aonik, bezañ spontik evel ur c'had, lammat dirak e skeud, kaout aon rak e skeud, kaout doan rak e skeud, kaout aon ouzh e skeud, tec'hout a-raok e skeud, bezañ gant an derzhienn-skeud, kaout aon rak e anv, bezañ ur c'hozh yar eus an-unan, bezañ ur yar dilostet eus an-unan, bezañ ur yar beliet eus an-unan, bezañ ur yar-zour eus an-unan, bezañ ur yar dibluñvet eus an-unan, bezañ ur c'hazh born eus an-unan, bezañ ur c'hazh aonik eus an-unan, bezañ ur c'hazh gleb eus an-unan, bezañ ur foerer eus an-unan, bezañ ur c'hrener e revr eus an-unan, bezañ ur c'hrener gwak eus an-unan, bezañ flaer en e loeroù, bezañ flaer en e vragoù, bezañ ur c'hren-e-revr eus an-unan, bezañ un toull-foer, bezañ ur revr aonik a zen eus an-unan, bezañ kabon ; *Schisser !* makez krener gwak ! pezh digalon ! pezh digalon ac'hanout ! ; *verdammte Schisser !* pezhioù digalon ! pezhioù digalon ac'hanoc'h ! ; *er ist nicht gekommen, so ein Schisser !* n'eo ket deuet ! an digalon !
schizoid ag. : [mezeg.] skizoidek, skizoidel.
Schizoide(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] skizoideg g. [*liester* skizoideien], skizoidegez b.
Schizoidie b. (-) : [mezeg.] skizoidiezh b.
Schizogonie b. (-) : [bev.] emrannañ liesparzh g.
Schizoneurose b. (-) : [mezeg.] skizoneuroz g.
schizophren ag. : **1.** [mezeg.] skizofrenek ; **2.** diskiant, diboell, sot-mat, dibenn.
Schizophrene(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] skizofren g. [*liester* skizofrened], skizofreneg [*liester* skizofreneien] g., skizofrenez b., skizofrenegez b.
Schizophrenie b. (-) : **1.** [bred.] skizofreniezh b. ; *hebephrene Schizophrenie, desorganisierte Schizophrenie, desintegrative Schizophrenie,* hebefreniezh b. ; **2.** dibennaj g., diskianterezh g., brizherezh g.
schizothym ag. : [mezeg.] skizotim, skizotimel.
Schizothymie b. (-) : [mezeg.] skizotimiezh b.
Schizotomie b. (-) : [bev.] emrannañ daoubarzh g.
Schlabber b. (-,-n) : [kleuk] geol g., moj g., genoù g., beg g., trap g., traped g., beol b., forn b., klapez b.
Schlabbergeräusch n. (-s,-e) : lapadenn b.
schlabberig ag. : **1.** [dilhad] laosk, distenn, distign, ent distribilh ; **2.** [died] flak, disaour, disasun, goular.
Schlabberlätzchen n. (-s,-) : babouzenn b., lien-groñj g.
schlabbern V.gw. (hat geschlabbert) : **1.** evañ gant trouz bras, evañ evel ur pemoc'h, lapañ ; **2.** [dilhad] bezañ laosk, distribilhañ ; **3.** glaourenniñ, glaouriñ, babouzañ, neudenniñ.
V.k.e. (hat geschlabbert) : evañ gant trouz bras, evañ evel ur pemoc'h, lapañ.
Schlabbern n (-s) : lapadur g., laperezh g., lap g.

Schlacht b. (-,-en) : emgann g., argadenn b., kad b., kann b., kannadeg b., kannerezh g., bell b., stourmad g., stourmadeg b., aer b., drailh g., frigasenn b., frigas g., emgannerezh g., foeterezh g., krog g., pigos g. ; *offene Schlacht, Feldschlacht,* emgann a-renkadoù g. ; *eine Schlacht liefern,* bellañ, en em gannañ, emgannañ, kas un emgann en-dro, kregiñ gant un emgann, distagañ un argadenn, mont d'an enebourien, mont da stagañ gant an enebourien, mont ouzh an enebourien ; *diese Schlacht war ein einziges Gemetzel gewesen !* ne oa ket bet un emgann, ul lazhadeg ne lavaran ket ! ; *morgen werden wir eine Schlacht liefern,* warc'hoazh e skoio an tan ; *eine Schlacht gewinnen,* bezañ trec'h en un emgann, bezañ gounit da-geñver un emgann, kaout al levezon en un emgann ; *eine gewonnene Schlacht,* un emgann trec'h g. ; *eine Schlacht verlieren,* bezañ trec'het (faezhet) en un emgann, koll un emgann ; *eine verlorene Schlacht,* un emgann koll g. ; *die Schlacht bei Jena,* emgann Yena g. ; *die Schlacht um Verdun,* emgann Verdun g. ; *die Schlacht bei Kergidu,* emgann Kergidu g. ; *am Tag vor der Schlacht, am Vortag der Schlacht,* en deiz a-raok an emgann, derc'hent an emgann, da zerc'hent an emgann, e derc'hent an emgann, en deiz diagent an emgann, en deiz kent an emgann, en devezh diagent an emgann, en devezh kent an emgann ; *am Vorabend der Schlacht,* nozkent an emgann, da c'housper an emgann ; *das Schiff ging bei der Schlacht verloren,* kollet e voe al lestr er stourmad ; *auf dem Höhepunkt der Schlacht, als die Schlacht am heftigsten war,* p'edo an emgann en e greñvañ, p'edo kreñvañ an emgann ; *ihr werdet unter meiner Führung Schlachten erleben, das verspreche ich euch !* me a roio krog deoc'h !

Schlachtabfälle ls. : [kigerezh] dispouilhoù ls.

Schlachtausbeute b. (-) : [kigerezh] *Schweine weisen eine gute Schlachtausbeute und ein ausgezeichnetes Fleisch-Knochen-Verhältnis auf,* ar moc'h a ra un dispenn mat.

Schlachtbank b. (-,-bänke) : **1.** [kigerezh] stal-gig b., eskemmer kiger g., tousenn b., tourtenn b., pased b. ; **2.** *ihm ist, als werde er zur Schlachtbank geführt,* mont a ra di evel ur c'hi d'ar groug ; *Soldaten zur Schlachtbank führen,* kas soudarded d'an drailh, kas soudarded d'al lazhadeg, kas soudarded d'ar marv.

Schlachtbeil n. (-s,-e) : [kigerezh] bouc'hal ar c'higer b., bouc'hal ar boser b.

Schlachtblock g. (-s,-blöcke) : [kigerezh] piltos g., penngos g.

schlachten V.k.e. (hat geschlachtet) : **1.** [kigerezh] bosañ, lazhañ, lakaat d'ar marv, diskar, lazhadegañ, kreviñ, distrujañ ; *Vieh schlachten,* diskar (lazhañ) loened, lazhañ chatal, bosañ loened-kig ; *einen Ochsen schlachten,* bosañ un ejen, diskar un ejen ; *ein geschlachtetes Tier in große Stücke zerteilen,* karterennañ ul loen, palefarzhañ ul loen ; *bogenförmiges Gehänge für geschlachtete Hausschweine,* gwareg-voc'h b. ; [kigerezh] *Abstichstelle am Rachen oder am Hals des geschlachteten Schweins,* bron g. ; [Bibl] *das Mastkalb schlachten,* lazhañ al leue lart ; **2.** [dre skeud.] *die Milchkuh schlachten,* lazhañ Yarig ar vioù aour.

Schlachten n. (-s) : **1.** [kigerezh] boserezh g., bosadur g., diskaridigezh loened b., bosañ g. ; **2.** [dre skeud.] lazhadeg b., drailh g., boserezh g.

Schlachtenbummler g. (-s,-) : [sport] harper g., entanad g., bamad g.

Schlachtenbummlerin b. (-,-nen) : [sport] harperez b., entanadez b., bamadez b.

Schlachtenglück n. (-s) : fortun an emgannoù b.

Schlachtengott g. (-s) / **Schlachtenlenker** g. (-s) : doue an emgannoù g.

Schlachtenmaler g. (-s,-) : livour emgannoù g.

Schlachter[1] g. (-s,-) : [micherour] boser g., kiger g., lazher g., P. paotr nikol g.

Schlachter[2] g. (-s,-) : [loen.] tad laner g.

Schlächter g. (-s,-) : **1.** [micherour] boser g., kiger g., lazher g., P. paotr nikol g. ; **2.** [dre skeud.] kiger g., lazher tud g., bourev g., dispenner g.

Schlachterbeil n. (-s,-e) : [kigerezh] bouc'hal-giger b., troc'hell b., kontell droc'h b.

Schlachterei b. (-,-en) / **Schlächterei** b. (-,-en) : **1.** [ober] lazhadeg b., drailh g., boserezh g. ; **2.** [stal] P. kigerdi g., kigeri b., kigerezh b., boserezh b., charkuterezh b., kilhevardonerezh b., kigerezh-voc'h b.

Schlachterin b. (-,-nen) : [micherourez] boserez b., kigerez b., lazherez b.

Schlächterin b. (-,-nen) : **1.** [micherourez] boserez b., kigerez b., lazherez b. ; **2.** [dre skeud.] kigerez b., lazherez tud b.

Schlachtermesser n. (-s,-e) : [kigerezh] troc'hell b., kontell droc'h b.

Schlachtfeld n. (-s,-er) : maez-ar-stourm g., tachenn-emgann b., tachenn-vrezel b., stourmva g., aerva g., emgannlec'h g., kaddir g., kadlann b., kannlec'h g., stourmlec'h g., plaenenn b. ; *auf dem Schlachtfeld bleiben,* chom war an dachenn, chom ouzh torgenn, chom war ar rampev, kouezhañ ouzh torgenn, kouezhañ war an dachenn-vrezel, skuilhañ e wad war an dachenn-emgann, lezel e vuhez war an dachenn-emgann, bezañ lazhet en emgann.

schlachtfertig ag. : war ar pare evit ober brezel, pare evit ar brezel, prest d'ober brezel, prest da stourm.

Schlachtfest n. (-es,-e) : [kigerezh] fest an hoc'h g./b., fest ar gwadegennoù g./b., gwadegennoù ls.

Schlachtgesang g. (-s,-gesänge) : kanaouenn vrezel b.

Schlachtgetümmel n. (-s) : mesk g., meskadeg b., stourmadeg b.

Schlachtgewicht n. (-s) : [chatal] pouez ur wech diskaret ha divouzellet g.

Schlachtgewühl n. (-s,-e) : mesk g., meskadeg b., stourmadeg b.

Schlachthaus n. (-s,-häuser) / **Schlachthof** g. (-s,-höfe) : [stal] lazhti g., boserezh b.

Schlachtkalb n. (-s,-kälber) : [kigerezh] leue kig g.

Schlachtkeule b. (-,-n) : horzh vosañ b. [*liester* horzhioù bosañ, herzhier bosañ].

Schlachtkörper g. (-s,-) : [boserezh] bediv g.

Schlachtkreuzer g. (-s,-) : lestr-reder brezel g., reder brezel g., morreder brezel g.

Schlachtochs g. (-en,-en) : [kigerezh] ejen lart g.

Schlachtopfer n. (-s,-) : lazhiad brezel g., reuzied brezel g., reuziad brezel g.

Schlachtordnung b. (-) : urzh emgann g. ; *in Schlachtordnung aufstellen,* renkañ evit an emgann.

Schlachtplan g. (-s,-pläne) : steuñv emgann g.

schlachtreif ag. : [chatal] erru mat da lazhañ, mat da reiñ d'ar c'higer.

Schlachtreihe b. (-,-n) : linenn emgann b.

Schlachtrinder ls. : [kigerezh] saout-kig ls., bioù-kig ls.

Schlachtross n. (-es,-e) : [loen., lu] kavarc'h g. [*liester* keverc'h], marc'h-emgann g., roñse brezel g., jav brezel g., marc'h brezel g., kaval g., kourser g., drester g.

Schlachtruf g. (-s,-e) : [lu, istor] garm g./b. (Gregor), garm a vrezel g./b., garm arenkiñ g./b., garmadenn arenkiñ b., lugan g., youc'h brezel g., youc'h emgav g.

Schlachtschaf n. (-s,-e) : [kigerezh] dañvad kig g. [*liester* deñved kig] ; *Wollschafe sind keine Schlachtschafe,* an deñved da reiñ gloan n'int ket deñved kig.

Schlachtschiff n. (-s,-e) : lestr-brezel g., batimant ar morlu b., lestr-emgann g.

Schlachtsteuer b. (-,-n) : [kigerezh] taos bosañ g.

Schlachtteil n. (-s,-e) : palefarzh g., karterenn b. ; *ein Tier in Schlachtteile zerteilen,* karterennañ ul loen, palefarzhañ ul loen.
Schlachttier n. (-s,-e) : [kigerezh] loen-kig g. ; *Schlachttiere,* loened-kig ls., chatal lart g.
Schlachtung b. (-,-en) : [kigerezh] bosadur g., diskaridigezh loened b., bosañ g. ; *die Nebenprodukte der Schlachtung,* an dispouilhoù ls., ar bleñchoù ls., ar bleñchennoù ls.
Schlachtvieh n. (-s) : [kigerezh] loened-kig ls., chatal lart g. ; *sollte es zu Preiseinbrüchen auf den Schlachtviehmärkten kommen,* mar deu laosk war ar chatal, mar diskenn priz ar chatal.
Schlackdarm g. (-s,-därme) : [korf.] youlc'h g., P. riboul ar patatez g., toull an dar g.
Schlackdarmampulle b. (-,-n) : [korf.] gloestr ar youlc'h g.
Schlackdarmknötchen n. (-s,-) : [mezeg.] *offene Schlackdarmknötchen,* gwazrudez b., ruzderioù ls.
Schlacke b. (-,-n) : **1.** kenn g. ; *Hammerschlagschlacke,* kaoc'h-houarn g., kenn g., koc'hion str., koc'hien str., kenn-houarn g., skant-houarn str., potinaj g. ; **2.** loustoni b., stronk g., taras g., mardoz g., lastez str., lapas g., lorgnez str. ; **3.** [mezeg.] *Schlacken,* gwiennoù ls.
schlacken V.gw. (hat geschlackt) : **1.** teuler (reiñ) kenn, teuler (reiñ) koc'hien, koc'hienañ ; **2.** ober glav dizehan, ober erc'h dizehan.
schlackenartig ag. : koc'hienek.
Schlackenbildung b. (-,-en) : furmadur kenn g., koc'hienaat g.
Schlackenhalde b. (-,-n) : bern kenn g., koc'hieneg b.
Schlackenkegel g. (-s,-) : kern tanveneziek b., kern volkanek b.
Schlackenzement g. (-s,-e) : simant koc'hion g., simant kaoc'h-houarn g.
schlackerig ag. : gwidilet, tortigellet, kilwedennet ; *schlackerige Hose,* bragoù tortigellet (kilwedennet) g.
schlackern V.gw. (hat geschlackert) : **1.** [dilhad] bezañ laosk, distribilhañ ; **2.** jorgellat ; *er schlackert mit den Gliedern,* laosk eo war e zivesker, emañ laosk en e sav, brañsellat a ra e zivrec'h en ur vale, mont a ra en un doare freilhek ; **3.** [dre skeud.] P. *mit den Ohren schlackern,* bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom beg, bezañ e beg, chom da zigeriñ e glap, rampañ e c'henoù, chom batet e c'henoù, chom sabaturet, chom manet, bezañ troc'het ar c'hwitell d'an-unan (*e c'hwitell dezhañ, he c'hwitell dezhi h.a.*), chom genaouek (abaf, war e gement all, abafet holl, mantret), kouezhañ war e gement all, menel batet, chom bamet, bezañ skoet mik gant ar souezh, bezañ souezhet mik (souezhet marv, sabatuet, sabaturet, alvaonet holl, divarc'het, divontet, notet, batorellet, boemet, kalmet), bezañ kouezhet ar sabatur war an-unan, chom badet, stonkañ gant ar sebez, chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, bezañ beiet, bezañ beudet, bezañ beziv, bezañ bezivet, bezañ balzek, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom en estlamm, ober estlammoù, ober souezhoù bras, estlammiñ, sebeziñ, mantrañ, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ taolet en alvaon, bezañ bac'het ar genoù d'an-unan (*e c'henoù dezhañ, he genoù dezhi*), chom e spered e bili-bann, chom d'ober yezhoù, rontaat e zaoulagad hag e c'henoù, chom da luchañ ouzh udb evel ar yer ouzh an erc'h, bezañ ken bras e zaoulagad ha brammoù saout, bezañ ken bras e zaoulagad ha pentonioù, chom da vamañ evel ur genaoueg, chom genaoueg, bezañ tapet lopes, chom abaf evel ur yar displuñvet, chom da sellet gant e c'henoù, mont e genoù, chom bamet, chom en estlamm evel ur bouc'h kavet gantañ ur c'henn hag ur prenn, chom pof.
Schlackerwetter n. (-s) : amzer rec'hinoù glav b., amzer barradoù-glav b., amzer barroù-glav b., amzer kaouadoù c'hlav b., amzer rizennadoù glav b., amzer bodadoù glav b., amzer strañsadoù-glav b., amzer strifladoù b., amzer taoladoù dour b., amzer torradoù-glav b.
schlackig ag. : koc'hienek, leun a skant-houarn, leun a genn.
schlackrig ag. : *sellit ouzh* **schlackerig**.
schlacksig j ag. : estrek, freilhek, distrantell, fardellek.
Schlackwurst b. (-,-würste) : [kegin.] pennsac'henn b.
Schlaf g. (-s) : kousk g., kousked g., kousket g., hun g., hune b., Kerroc'h b., Kerhun b., *[Spitznamen des Schlafes]* an aotrou Gerabornig g., bornig g., busabornig g. ; *kurzer Schlaf,* mor g., mored g., mored berr g., moredenn b., moredadenn b., morenn b., mordoenn b., sorenn b., kouskadenn b., kouskadennig b., pennadig g., morgouskig g., morgousk g., morgousked g., dargud g., chop g., jar g., morfil g. ; *langer Schlaf,* pennad mat a gousk g. ; *tiefer Schlaf, Tiefschlaf,* morvitellerezh g., kousk kalet (divorfil, don) g., kousked mik g., kousk mik g., hun kalet g., kousk tenn ha pounner g. ; *Dornröschenschlaf,* kouskidigezh b. ; *sanfter Schlaf,* kousked kuñv g., kousked flour g., kousked c'hwek g. ; *leichter Schlaf,* kousk skañv g., mored g., morgousk g. ; *einen leichten Schlaf haben,* kousket skañv, bezañ skañv e gousked, bezañ kouskedik, bezañ etre kousk ha digousk, dargudiñ, morgousket, mordoiñ, gougousket, moriñ, morenniñ, morfilañ, morediñ, kogasiñ, bezañ dre e vor, bezañ dindan vor, bezañ mor-mor, soubañ gouloù, morgudiñ, sorenniñ, soriñ, boemañ, kousket evel ki milin, bezañ dalc'het gant ar morgousk, na ober nemet hanter gousket, na gousket nemet ul lagad digor ; *den Schlaf des Gerechten schlafen, den Schlaf der Gerechten schlafen,* kousket dispont en e wele, kousket aes, kousket gant kousk an dud reizh, kousket c'hwek, bezañ kousk-dous ; *jemanden in den Schlaf singen,* kanañ ul luskellerez evit lakaat u.b. da gousket ; *jemanden in Schlaf versetzen,* lakaat u.b. da gousket, ober d'u.b. kousket ; *in einen tiefen Schlaf sinken,* distagañ un tamm c'hwek a gousk, distagañ ur c'horfad kousket, menel kousket c'hwek, en em reiñ da vorvitellañ, mont don en e gousk, distagañ ur c'housk tenn ha pounner, pakañ ur c'housk tenn ha pounner, mont da Gerroc'h, mont da Gerhun, mont d'ar Roc'h, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont er vallin ; *in einem Dornröschenschlaf liegen,* bezañ e kouskidigezh ; *jemanden aus dem Schlaf holen,* dihunañ u.b. eus e gousk, dihunañ u.b. a-greiz e gousk, dihunañ u.b. diwar-greiz e gousk, dihunañ u.b. e-kreiz e gousk, dihuniñ u.b. a-greiz e gousk, divorediñ u.b., tennañ u.b. eus e gousk ; *jemanden aus dem Schlaf rütteln,* strilhañ u.b. evit e zihuniñ, strilhañ e c'hwen d'u.b. evit e dennañ eus e gousk, ober un tamm hej d'u.b. evit e zihuniñ, ober un hejañ d'u.b. evit e zihuniñ, horellañ u.b. evit e zihuniñ, horjellat un den kousket ; *jemanden aus dem Schlaf trommeln,* dihuniñ u.b. ouzh son an daboulin, [dre skeud.] dihuniñ u.b. a-stroñs ; *vom Schlafe erwachen,* dihunañ eus e gousk, divorfilañ eus e hun, divorediñ ; *er schrak aus dem Schlaf auf, er fuhr aus dem Schlaf auf, er fuhr aus dem Schlaf hoch,* dihuniñ a reas dre spont, dihuniñ a reas en ul lamm, dihuniñ a reas a-daol, dihuniñ a reas a-stroñs, divorfilañ a reas neuze-souden, sevel a reas a-rafoll, dihuniñ a reas en un taol trumm ; *mit dem Schlaf kämpfen, gegen den Schlaf ankämpfen,* enebiñ ouzh ar c'hoant kousket, difenn ouzh ar c'housked ; *der Schlaf übermannte mich, der Schlaf überwältigte mich,* trec'hiñ a reas ar c'housked (ar c'hoant kousket) warnon, souriñ a reas ar c'housked àrnon, kregiñ a reas ar c'housked ennon, ar bornig a oa deuet din, ar c'housked a varc'has warnon, erru e oa an aotrou Gerabornig, ar c'housked a zeuas warnon, gounezet e voen gant ar c'hoant kousket, gounezet e voen gant ar c'housked, ne oan ket mui evit difenn ouzh ar c'housked, aet e oan gant ar c'housked ; *der Schlaf war dabei, mich zu überwältigen, der Schlaf war dabei, mich zu übermannen,* o vont gant ar c'housked e oan, bec'h am boa o tifenn ouzh ar c'housked ; *jemandem den Schlaf rauben, jemanden um den Schlaf bringen,* lakaat u.b. da goll ar c'housked ; *um den Schlaf gebracht werden,* koll ar c'housked ; *im Schlaf,* **a)** dre e gousk, dre ma kouske, dre e hun, en e hun, e-

doug e gousk, e-pad e hun, keit ma oa o kousket, e-kerzh e gousked, en ur gousket, o kousket, e-korf e gousk, dre greiz e gousk, e-kreiz e gousk ; **b)** [dre skeud.] dic'hortoz-kaer ; **c)** diboan, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, plaen ha brav, ken bravik ha tra, brav-bras, ken aes all, koulz all, ken aes ha tra, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, war blaen ; *im Schlaf sprechen,* komz dre e gousk, komz dre e hun, komz en e hun, hunvreal uhel, hunvreal a vouezh uhel ; *ich fand keinen Schlaf,* n'em eus ket bet kousket ur berad (kousket banne, kousket un dakenn) e-doug an noz, n'em boa gallet kousket lomm e-pad an noz, me n'eo ket bet savet din ar c'hoant-kousket, digousk (dihun) e oan chomet e-pad an noz, ne oan ket bet evit serriñ lagad ebet e-pad an noz, ne oan ket bet evit serriñ va lagad e-pad an noz, tamm kousk ebet n'em boa bet e-pad an noz, n'em boa kousket tamm e-pad an noz, en noz-mañ em boa graet un nozvezh ; *sich den Schlaf aus den Augen reiben (wischen),* dibikouzañ e zaoulagad, frotañ e zaoulagad, dibikouzañ e ziv vernigenn, dibikouzañ e leternioù, dibikouzañ e brenester, dibikouzañ e gantolorioù ; *das fällt mir nicht im Schlafe ein,* biken ne zeufe din ur sonj seurt-se ; *den Seinen gibt's der Herr im Schlafe,* ar chañs vat a zegouezh dic'hortoz-kaer ; *der letzte (ewige) Schlaf,* ar marv g., ar c'housk peurbadus g., an hun diwezhañ g. ; *Winterschlaf,* kouskedadur g., goañvadur g. ; *Schlaf bringendes (Schlaf förderndes) Mittel,* hunwezher g. [*liester* hunwezherioù], morzer g. [*liester* morzerioù], louzoù kousket g., louzoù kouskedus g. louzoù moredus (huneiat, kouskus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) g. ; *keine Gesundheit ohne gesunden Schlaf,* ar c'housked eo an hanter eus ar yec'hed ; [bred.] *REM-Schlaf, paradoxer Schlaf, desynchronisierter Schlaf,* kousk diac'hinek g., kousk fonnus g.

Schlafabteil n. (-s,-e) : [trenioù] kombod-kousket g., kombod hunvagon g.

Schlafanfall g. (-s,-fälle) : barr c'hoant kousket g.

Schlafanzug g. (-s,-anzüge) : pijama g., dilhad-noz g.

Schlafbeere b. (-,-n) : [louza.] benede g., boul du b., louzaouenn foll b.

schlafbringend ag. : huneiat, moredus, kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus.

Schläfchen n. (-s,-) : mor g., mored g., mored berr g., moredenn b., moredadenn b., morenn b., mordoenn b., morfil g., sorenn b., kouskadenn b., kouskadennig b., pennadig g., pennadig kousk g., pennadig kousket g., morgouskig g., morgousk g., morgousked g., dargud g., poukad g., chop g., chouk g., tammig chouk g., jar g., hun g., berad kousked g., krogad kousked g., pennad kousket g. ; *Mittagsschläfchen,* kousk-kreisteiz g., hun kreisteiz g., kousk-aez g., morenn b. ; *geht es dir besser nach diesem Schläfchen ?* gras e kavez bezañ kousket un tammig ? ha gwelloc'h emaout goude da damm kousk ? ; *mach doch ein Schläfchen,* kae d'ober un tammig chop, kae d'ober un tammig chouk, kae da zistagañ ur pennadig, kae da gousket ur banne, kae d'ober ur vorenn, kae d'ober ur c'hrogad (ur pennad, ur berad) kousket, kae d'ober ur pennadig, kae d'ober ur gouskadennig, kae d'ober ur pennadig kousk, kae d'ober ur morgouskig, kae d'ober ur mored ; *ein Schläfchen machen, ein kleines Schläfchen halten,* dargudiñ, moriñ, morgousket, morenniñ, morfilañ, morediñ, soubañ gouloù, mordoiñ, morgudiñ, sorenniñ, soriñ, gougousket, boemañ, ober ur morgouskig, ober ur gouskadennig, ober ur mored berr, ober ur vorenn verr, ober ur voredenn, ober ur jar, distagañ ur jar, distagañ ur pennadig, ober un tammig chop, ober un tammig chouk, ober ur poukad, pakañ ur c'housk, pakañ un hun.

Schlafcouch b. (-,-en) : gourvezvank treuzfurmadus g., gourvezvank a c'hall bezañ troet e gwele g., gourvezvank-gwele g.

Schläfe b. (-,-n) : [korf.] ividig g. [*liester* daouividig, ividigoù].

schlafen V.gw. (schläft / schlief / hat geschlafen) : kousket, bezañ kousket, bezañ o kousket, bezañ kousk, ober e gousked, ober ur gouskadenn, hunañ, huniñ, huneal, huneiñ, P. boueta ar c'hwen, boueta c'hwen, magañ ar c'hwen, magañ c'hwen, diroc'hal, flutañ, tortañ, kludañ, plouzañ, choukañ, piochiñ, [e yezh ar vugale] ober toutou, ober chouchouk ; *er schläft,* kousket eo, o kousket emañ ; *egal, ob er schläft oder nicht !* n'eus forzh pe e vo kousket pe e vo dihun, n'eus kaz pe e vo kousket pe e vo dihun ; *ich habe zwei Stunden geschlafen,* kousket e oan e-pad div eurvezh, chomet e oan da gousket e-pad div eurvezh, kousket em boa e-pad div eurvezh ; *er schläft nur sehr kurz,* ar c'housked a ra a zo tanav, hennezh a vez berr e gousk, hennezh n'eo ket ur gwall gousker ; *fest (tief) schlafen, tief und fest schlafen,* kousket c'hwek (mik, kalet, kloz, kloz ha kalet, kalet ha kloz, evel ur roc'h, evel ur broc'h en e doull, evel ur maen, evel pigos, divorfil, mort, aes), bezañ kousket moñs, kousket en e gloz, distagañ un tamm c'hwek a gousk, morvitellañ, kousket evel ur varrikenn, kousket evel ur bleiz, huniñ mik, bezañ kousket mort, bezañ kousket kalet, bezañ kousket kloz ; *er schläft wie ein Murmeltier, er schläft wie ein Stein, er schläft wie ein Stock, er schläft wie ein Sack, er schläft wie ein Ratz,* kousket-mik eo evel ur broc'h en e doull, kousket a ra evel ur varrikenn, kousket a ra evel pigos, kousket a ra evel ur maen, kousket a ra evel ur bleiz, kousket moñs eo, kousket mort eo ; *getrennt schlafen,* kousket disparti ; *den Schlaf des Gerechten schlafen, den Schlaf der Gerechten schlafen,* kousket dispont en e wele, kousket aes, kousket gant kousk an dud reizh, kousket c'hwek, bezañ kousk-dous ; *ich musste einfach schlafen, ich konnte nicht anders,* ne oan ket evit digousket ; *im Stehen schlafen,* kousket diwar e sav, kousket diouzh e sav ; *im Sitzen schlafen,* diroc'hal en e vrennigenn, kousket en e azez ; *er schlief im Sitzen und hatte dabei den Kopf auf die Arme gelegt,* kousket a rae en e azez, e benn chouket gantañ war e zivrec'h ; *mit angezogenen Beinen schlafen,* kousket en e zaougromm, kousket rodellet evel ur c'hi ; *das Baby schläft friedlich,* ar babig a zo kousk-dous, kousket-c'hwek a ra ar babig ; *ich will nur eines : schlafen !* c'hoant kousket ne'm eus ken ! ; *lasst mich schlafen !* laoskit me da gousket ! ; *ich möchte schlafen,* goust 'm eus da gousket, c'hoant kousket 'm eus, c'hoant 'm eus da gousket ; *er schlief selten im eigenen Bett,* ur ral e oa dezhañ kousket en e wele ; *sie dürfen nicht so lange schlafen,* arabat eo o lezel da gousket e-pad keit amzer ; *halb schlafen, nur mit halbem Auge schlafen,* kousket skañv, bezañ skañv e gousked, bezañ kouskedik, bezañ morgousket, bezañ damgousket, bezañ hanter-gousket, bezañ dalc'het gant ar morgousk, dargudiñ, morgousket, moriñ, morgudiñ, morenniñ, morfilañ, morediñ, kogasiñ, bezañ dre e vor, bezañ dindan vor, bezañ mor-mor, soubañ gouloù, mordoiñ, sorenniñ, soriñ, gougousket, boemañ, kousket evel ki milin, bezañ dalc'het gant ar morgousk, na ober nemet hanter gousket, bezañ etre kousk ha digousk ; *ich konnte gar nicht schlafen,* tamm kousk ebet n'em boa bet, n'em boa ket gellet kousket en noz-mañ, n'em boa gellet kousket lomm e-pad an noz, n'em eus ket bet kousket ur berad (kousket banne, kousket un dakenn, kousket takenn, kousket berad) en noz-mañ, me n'eo ket bet savet din ar c'hoant-kousket en noz-mañ, ar c'hoant-kousket ne cheine ket ac'hanon en noz-se, digousk (dihun) e oan chomet e-pad an noz, ne oan ket bet evit serriñ lagad ebet, n'em boa kousket tamm e-pad an noz, en noz-mañ em boa graet un nozvezh ; *hast du letzte Nacht gut geschlafen ?* kousket aes ac'h eus graet evit an noz ? ; *manche Nacht kann ich nicht schlafen,* nozvezhioù a vez, ne gouskan ket ; *die ganze Nacht ununterbrochen schlafen,* tremen an noz o kousket ; *mit jemandem in einem gemeinsamen Bett schlafen,* ober gwele gant u.b., bezañ en ur gwelead ; *wir schliefen in*

einem Bett zu dritt, tri e oamp en ur gwelead ; *die Kinder schlafen Kopf an Fuß (Kopf bei Fuß),* kousket a ra ar vugale penn-ha-revr (pennek-ha-revrek, daoubennek-daourevrek) ; *die Kinder schlafen Kopf an Kopf, die Kinder schlafen Kopf bei Kopf,* kousket a ra ar vugale pennek-ha-pennek, kousket a ra ar vugale en ur benneg ; *getrennt schlafen,* kousket disparti ; [darempredoù rev] *mit jemandem schlafen,* kousket gant u.b., kousket davet u.b. ; *nicht weil du mein Freund bist, darfst du mit meiner Frau schlafen,* bezañ va mignon ne ro ket dit ar gwir da gousket gant va gwreg ; *mit jedem schlafen,* ribodal, roulat, c'hoari daou a-hed hag a-dreuz gant n'eus forzh piv, c'hoari toutou gant n'eus forzh piv, ribotat a-hed hag a-dreuz gant n'eus forzh piv, fouzhañ a-hed hag a-dreuz gant n'eus forzh piv ; *schlafen gehen (sich schlafen legen),* mont da glask e wele, mont da gousket, en em ledañ da gousket, mont d'e wele, mont da c'hourvez evit kousket, mont d'ober ur c'housk, mont d'ober ur pennad kousk, mont d'ober ur pennad kousket, mont d'ober ur gouskadenn, P. mont da blouzañ, mont da biochiñ, mont da gludañ, mont da loñchañ, mont d'e riboul, mont d'e ched, mont d'e glud, mont d'e gel, mont d'e gloz, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da flutañ, mont da glask arc'hoazh beure, mont da glask arc'hoazh ar beure, mont da Gêrhun (da Gêrroc'h), mont er vallin, mont da vagañ c'hwen, mont da voueta ar c'hwen ; *mit den Hühnern schlafen gehen,* mont da gousket pa ya ar yer d'o c'hlud, mont da gludañ gant ar yer, bezañ ur c'housker abred eus an-unan ; *in den Tag hinein schlafen,* chom da sac'hañ en e wele, ober grallig en e wele, diveureiñ, chom da ziveureiñ, ober kousk-mintin, chom d'ober laou, ober laou, chom da vreinañ war e c'holc'hed, chom da flaeriañ, chom da vuzuliañ lin, chom da lipat an tomm, kousket hed ar mintinvezh, kousket betek pell an deiz / betek uhel an deiz (Gregor), chom d'ober teil tomm en e wele, ober teil, ober teil tomm, chom da vagañ ar c'hwen war e wele, sevel e mare vrav, sevel diwezhat, kemer ar c'hraz ; *unter freiem Himmel schlafen*, kousket dindan an amzer (e kambr ar stered, e-barzh liñselioù sant Pêr, dindan liñselioù an Tad eternel, dindan ar billig vras, dindan bolz an neñv, dindan bolz ar stered), lojañ e maner Lonk-Avel, lojañ e kambr ar stered, lojañ e asagn ar stered, lojañ e asagn al loar, kousket e maner Lonk Avel, chom da ziwall al loar diouzh ar bleiz, na gaout nemet toenn an noz evit en em c'holeiñ, chom da gousket e ti Mari C'hlazioù ; *auf bloßer Erde schlafen, auf dem bloßen Boden schlafen, auf hartem Boden schlafen, auf dem blanken Boden schlafen, auf hartem Lager schlafen, auf der nackten Erde schlafen,* kousket war ar c'haled, kousket war an douar noazh, kousket war ar mort, kousket war an douar ran, kousket war an douar rik, kousket war an douar yen (Gregor) ; *hier schläft es sich gut,* brav eo kousket (chom da gousket) amañ ; *schlaf wohl !* nozvezh vat dit ! kousk c'hwek ! ; *wer schläft, hat keinen Hunger / gut schlafen ist so gut wie gut essen / schlafen nährt / wer lange schläft, den Gott ernährt,* ar c'housked a zo hanter voued - netra n'eo kollet, leignit pe gouskit - kousket ha leiniañ a zo memes tra - kousket ha leiniañ a zo un heñvel dra - ur gwele mat 'zo hanter bañsion ; *die Konkurrenz schläft nicht,* mall 'zo war ar plasoù.

Schlafen n. (-s) : kouskerezh g., kousked g., kousk g., hun g. ; *jemanden zum Schlafen bringen,* lakaat u.b. da gousket, ober d'u.b. kousket.

Schläfenader b. (-,-n) : [korf.] gwazienn an ividig b.

Schläfenbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn an ividig g. ; [Incisura parietalis] *Einschnitt am oberen Rand des Schläfenbeins,* ask an askorn kilpenn g. ; [Pars petrosa] *Felsenteil des Schläfenbeins,* karregenn an ividig b.

Schläfenbeinkondyle b. (–,-n) : [korf.] torzhell genvellañ an askorn ividig b.

schlafend ag. : **1.** kousket, moret, sorennet, P. tortet ; *tief schlafend,* kousket c'hwek, kousket kalet, kousket kloz, kousket kloz ha kalet, kousket kalet ha kloz, kousket moñs, kousket en e gloz, kousket mort, kousket mik ; *halb schlafend,* hanter-gousket, kousket skañv, kouskedik, morgousket, damgousket, gougousket, etre kousk ha digousk, mor-mor ; *schlafender Vulkan,* menez-tan kousket g., menez-tan arwarek g. ; **2.** [ardamezouriezh] kouskant ; *schlafendes Tier,* loen kouskant g.

Schlafengehen n. (-s) : mont da gousket g.

Schläfenlappen g. (-s,-) : [korf.] tolbezenn ividig b.

Schläfenpol g. (-s,-e) : [korf.] blein ividig g.

Schläfer g. (-s,-) : **1.** kousker g., huner g., P. piocher g. ; *Langschläfer,* gwall gousker g., saver diwezhat g., P. hunegan g., gwall biocher g. ; *Kurzschläfer,* kousker nebeut g., saver abred g., paotr tanav e gousk g., paotr berr e gousk g., paotr beureek g., paotr mintinek g., dihuner abred g. ; [mojenn.] *die Sieben Schläfer von Ephesus,* Seizh Huner Efezoz ls., breudeur ar seizh hun ls. ; [dre skeud.] *Siebenschläfer*, hunegan [*liester* huneganed] (Gregor) g. ; **2.** [loen.] **a)** [kerentiad] glirideg g. [*liester* glirideged] ; **b)** [spesad] hunegan [*liester* huneganed].

Schläferin b. (-,-nen) : kouskerez b., hunerez b.

Schläfermaus b. (-,-mäuse) : [loen.] **1.** [kerentiad] glirideg g. [*liester* glirideged] ; **2.** [spesad] hunegan [*liester* huneganed].

schläfern V.gw. ha V.dibers. (hat geschläfert) : *mir schläfert,* emañ ar bornig o tont din, marv eo va daoulagad gant ar c'hoant kousket, lazhet (marv) on gant ar c'hoant kousket / dallet on gant ar morgousk / n'ouzon pe ran gant ar mored (Gregor).

schlaff ag. : **1.** laosk, distenn, distegn, distign, distignet, diantell, divant, dizalc'h, gadal, distart, dinerzh, blot, flakik, flak, flav, flibous, gwak, ven, eon tout, frank, damwak, fouest, fouist ; *schlaffe Gesichtszüge,* un dremm linennoù laosk dezhi b. ; *schlaffes Fleisch,* kig fouest g., kig fouist g., kig flak g., kig eon tout g. ; *schlaffes Seil,* fun distign b., fun laosk b. ; *die Elefanten haben eine recht schlaffe Haut,* kroc'hen an olifanted a zo gwall frank d'o c'horfoù ; *schlaffer Händedruck,* stard-dorn dinerzh g., dornad laosk g. ; *bei Windstille hängen die Segel schlaff,* pa 'vez dizavel an amzer e chom laosk ar gouelioù (Gregor), pa vez dizavel an amzer e chom distenn gouelioù ar vag ; *schlaffer Riemen,* lêrenn laosk (distenn) b. ; *schlaff werden,* flakaat, flakañ, herniñ, [rev] direudiñ ; *er fühlte, wie seine Finger auf der Dudelsackspielpfeife schlaff wurden,* klevet a rae e vizied o herniñ war al levrienn ; **2.** [dre skeud.] labaskennek, distaouel, lezirek, disaour, dibreder, skoeñvek, feneant, landreant, didalvez, lezober, diegus, gwad mors ennañ, mors, diek, dilamprek, lifret, hualet, euver, flai, landrennek, landrennus, lor, diboan, digalon da labourat, lugut da labourat, lezirek d'al labour, pouer da labourat, gwak, distart e youl, divalav, flav, yeuek ; *schlaff werden,* diegusaat, diekaat, marvasenniñ, labaskenniñ.

Schlaffheit b. (-) : laoskadurezh b., dinerzh g., dinerzhded b., landrenn b., langis b., rekont g., doan b., gwakter g., gwakted b., boukter g., boukted b., mored g. ; [mezeg.] *Schlaffheit der Muskulatur,* antant g., distenn ar c'higennoù g.

schlaffördernd ag. : huneiat, moredus, kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus.

Schlafgast g. (-es,-gäste) : kouviad a chom(o) da gousket g., gweladenner a chom(o) da gousket g.

Schlafgelegenheit b. (-,-en) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b. ; *jemandem eine Schlafgelegenheit anbieten,* gweleiñ u.b.

Schlafgemach n. (-s,-gemächer) : kambr-gousket b., kambr-wele b., kambr da gousket b., kambr b.

Schlafgott g. (-s) : [mojenn.] Morfeüs g.

Schlafittchen n. (-s) : kolier g., kabiez g., kerc'henn b., chouk g. ; *jemanden am Schlafittchen packen,* pakañ (tapout) u.b. dre e golier, kregiñ e kolier u.b., kregiñ e kabiez u.b., lammat ouzh kabiez u.b., lammat e kabiez u.b., lammat gant kabiez u.b.,

lakaat e graban war kabiez u.b., kregiñ e chouk u.b., tapout krog e kitern u.b., lakaat e bav war kitern u.b., krafañ war u.b.

Schlafkammer b. (-,-n) : kambr-gousket b., kambr-wele b., kambr da gousket b., kambr b.

Schlafkörnchen n. (-s,-) : pikouzenn b., tamm pikouz g., koar g. ; *sich die Schlafkörnchen wegwischen,* dibikouzañ e zaoulagad, dibikouzañ e ziv vernigenn, dibikouzañ e leternioù, dibikouzañ e brenester, dibikouzañ e gantolorioù ; *Schlafkörnchen verkleben seine Augenlider,* peget eo e zaoulagad gant ar pikouz.

Schlafkrankheit b. (-) : [mezeg.] kleñved ar c'housk g., terzhienn hunadus b. ; *die Tsetsefliege ist der Überträger der Schlafkrankheit,* trezouget e vez kleñved ar c'housk (an derzhienn hunadus) gant ar c'helien tse-tse.

Schlafkur b. (-,-en) : [mezeg.] kur gousket b.

Schlaflied n. (-s,-er) : luskellerez b.

schlaflos ag. : digousk, dihun, anhun ; *schlaflose Nacht,* gwall nozvezh b., nozvezhiad digousk (dihun) b., tamm kousk ebet e-pad an noz g., nozvezh anhun b., nozvezh wenn b. ; *sich schlaflos wälzen,* treiñ ha distreiñ en e wele hep kavout tamm kousk ebet, merat en e wele hep kavout tamm kousk ebet, meskañ er gwele hep kavout tamm kousk ebet ; *ich habe eine schlaflose Nacht verbracht,* tamm kousk ebet n'em boa bet en noz-mañ, n'em boa ket gellet kousket en noz-mañ, n'em boa gellet kousket lomm e-pad an noz, n'em eus ket bet kousket ur berad (kousket berad, kousket banne, kousket un dakenn) en noz-mañ, me n'eo ket bet savet din ar c'hoant-kousket en noz-mañ, ar c'hoant-kousket ne cheine ket ac'hanon en noz-se, digousk (dihun) e oan chomet e-pad an noz, ne oan ket bet evit serriñ lagad ebet, n'em boa kousket tamm e-pad an noz, en noz-mañ em boa graet un nozvezh.

Schlaflosigkeit b. (-) : anhun g., digousk g., digousked g. ; *ich leide an Schlaflosigkeit,* kollet em eus ar c'housked, kollet em eus ar c'housket ; *an Schlaflosigkeit Leidender,* anhuneg g. [*liester* anhuneien].

Schlaflust b. (-) : c'hoant kousket g.

Schlafmangel g. (-s) : diouer a gousked g. ; *seine aus Schlafmangel hohl glotzenden Augen,* e zaoulagad aet don en e benn gant an diouer a gousked ls.

Schlafmantel g. (-s,-mäntel) : sae digibellañ b., mantell digibellañ b., sae-gambr b.

Schlafmittel n. (-s,-) : **1.** [mezeg.] hunwezher g. [*liester* hunwezherioù], morzer g. [*liester* morzerioù], louzoù kousket g., louzoù moredus (kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) (Gregor) g. ; **2.** [dre skeud.] borod g. ; *das ist das reinste Schlafmittel !* nag ur borod ! kaoz an arabaduz a zo hir ha padus ! pegen moredus !

Schlafmohn g. (-s,-e) : [louza.] roz-moc'h str.

Schlafmütze b. (-,-n) : **1.** boned-noz g. ; **2.** [dre skeud.] gwall gousker g., den a gousk kalz g., P. hunegan g., gwall biocher g. ; **3.** [dre skeud.] morgousked g. [*liester* morgouskidi], kouskadenn b. [*liester* kouskadennoù], marvasenn b. [*liester* marvasennoù], marvadenn b. [*liester* marvadennoù], klouarenn b. [*liester* klouarennoù], P. korzenn wak b., P. krank gwak g. ; *er ist eine echte Schlafmütze,* **a)** en em leuskel a ra da vont, ur morgousket a zen eo, un allazig a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur bladorenn, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o vorediñ, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, lochore, dibreder, landreant, laosk) eo, labourat a ra dibalamour, ober a ra e labour diwar neuz, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, lugut eo da labourat, buzhugenniñ a ra e labour, alabistriñ a ra en e labour, eñ a labour alabistr, al labour hag eñ n'int ket ostizien gaer, n'eo ket gwall ruz war al labour, n'eus moned ebet gantañ, mont a ra pouer ganti, laosk eo, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, divegon eo, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourt eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn, ur gouskadenn, ur gouskedenn, ur morgousked, ul labaskenn, ul labaskenneg, ul lugudenn, ur glouarenn, ur gorzenn wak, ur c'hrank gwak) anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo evel un tamm koad ; **b)** un dristadenn eo, ur penn kozh eo.

schlafmützig ag. : lochore, lizidant, diek, lezirek, disaour, dibreder, dibalamour, landreant, laosk, dilañs, divegon, gwevn, diegus, mors, lizidour, kousket, morgousket, chourek, lugut, lugudus, luguder, gourt, diboan, divalav.

Schlafplatz g. (-es,-plätze) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b. ; *Schlafplatz der Saatkrähen,* braneg b.

Schlafratte b. (-,-n) : [dre skeud.] gwall gousker g., den a gousk kalz g., saver diwezhat g., P. hunegan g., gwall biocher g.

Schlafraum g. (-s,-räume) : hunva g., kouskva g., hunlec'h g.

schläfrig ag. : **1.** c'hoant kousket gantañ, kouskedik, morgousket, moredek, morboriet, moredet, dindan vored, dre vored, morennet, dargudet, morennek, morfilek, tezeok, etre kousket ha dihun, mor-mor, hanter-gousket, etre kousk ha digousk, gant ar c'hoant kousket ; *jemanden schläfrig machen,* lakaat c'hoant kousket d'u.b., lakaat u.b. da gousket, ober d'u.b. kousket., reiñ c'hoant kousket d'u.b., degas c'hoant kousket d'u.b., lakaat u.b. da vorediñ, bezañ borodus ; *der Verzehr von Mohn macht schläfrig,* ar roz-moc'h a zeu da vorediñ un den ; *schläfrig sein,* bezañ gant ar c'hoant kousket, morediñ, soubañ gouloù, morenniñ, bezañ kouskedik, bezañ morgousket, bezañ damgousket, bezañ mor-mor, bezañ hanter-gousket, dargudiñ, moriñ, morgudiñ, boemañ, bezañ savet ar c'hoant kousket d'an-unan, kaout c'hoant kousket, bezañ etre kousk ha digousk, bezañ etre kousked ha dihun ; *ich bin noch ganz schläfrig,* n'on ket digousket mat c'hoazh, etre kousked ha dihun emaon c'hoazh, pikous eo va daoulagad c'hoazh, mor-mor emaon c'hoazh ; *schläfrig werden,* mont gant ar c'housked.

2. *eine Sache schläfrig betreiben,* chom da lezirekaat war e labour (Gregor), bezañ lugut da labourat, bezañ dilañs da labourat, bezañ difonn da labourat, mont ruz-diruz d'udb.

Schläfrigkeit b. (-) : c'hoant kousket g., mored g. ; *die Augen fallen ihm vor Schläfrigkeit zu,* marv eo e zaoulagad gant ar c'hoant kousket, dallet eo gant ar c'hoant kousket, ôg eo gant ar c'housked, bec'hiet eo e zaoulagad gant ar morgousk, emañ ar c'housk o trec'hiñ warnañ, emañ o reiñ bornig, maoutet eo, maoutañ a ra ; *seine Schläfrigkeit abschütteln,* divordoiñ, divoriñ, divorediñ, divorenniñ, divorgousket, difenn ouzh ar c'housked ; *plötzlich auftretende Schläfrigkeit,* barr c'hoant kousket g.

Schlafrock g. (-s,-röcke) : sae-gambr b., skañvwisk g. ; *ein Revolutionär in Schlafrock und Pantoffeln,* ur c'hrakdispac'her g., ur brizhdispac'her g., un dispac'her bihan boazh g., un dispac'her bouk g., un dispac'her tremenet dre ar ridell g.

Schlafsaal g. (-s,-säle) : hunva g., kouskva g., hunlec'h g.

Schlafsack g. (-s,-säcke) : sac'h-kousket g.

Schlafsand g. (-s) : pikouz g., koar g. ; *sich den Schlafsand wegwischen,* dibikouzañ e zaoulagad, dibikouzañ e ziv vernigenn, dibikouzañ e leternioù, dibikouzañ e brenester, dibikouzañ e gantolorioù ; *Schlafsand verklebt seine Augenlider,* peget eo e zaoulagad gant ar pikouz.
Schlafsofa n. (-s,-s) : gourvezvank treuzfurmadus g., gourvezvank a c'hall bezañ troet e gwele g., gourvezvank-gwele g.
Schlafstadt b. (-,-städte) : hundrev b., hungêr b., Kerhun b., Kerroc'h b., kêr-vannlev b., eilkêr b., tolpad tro g.
Schlafstatt b. (-,-stätten) : gwele g., fled g.
Schlafstätte b. (-,-n) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b., hundi g. ; *jemandem eine Schlafstätte anbieten,* gweleiñ u.b.
Schlafstelle b. (-,-n) : lec'h evit kousket g., ched evit an noz g., toull evit an noz g., klud evit an noz g., bod evit an noz g., kouskedenn b.
Schlafstörungen ls. : [mezeg.] dizurzh ar c'housk g., trubuilhoù ar c'housked ls.
Schlafsucht b. (-) : [mezeg.] gourhunegezh b., letargiezh b., terzhienn-gousk b., hunad g., gwallhun g., mored g.
Schlafsüchtige(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] gourhuneg g. [*liester* gourhuneien].
Schlaftablette b. (-,-n) : **1.** [mezeg.] kached evit kousket g., hunwezher g. [*liester* hunwezherioù], morzer g. [*liester* morzerioù], louzoù kousket g., louzoù moredus (kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) (Gregor) g. ; **2.** [dre skeud.] *er ist eine richtige Schlaftablette,* ganet eo skuizh, n'eus moned ebet gantañ, ur morgousket a zen eo, un allazig a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur bladorenn, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o voredin, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk) eo, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, mont a ra pouer ganti, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, divegon eo, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourt eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn, ul labaskenn, ul labaskenneg, ur glouarenn, ur gouskedenn, ul lugudenn) anezhañ, hennezh a zo ur gorzenn wak anezhañ, hennezh a zo ur c'hrank gwak anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, n'eus netra ennañ, hennezh a zo evel un tamm koad.
Schlaftier n. (-s,-e) : [dre skeud.] gwall gousker g., den a gousk kalz g., saver diwezhat g., P. hunegan g., gwall biocher g.
Schlaftrunk g. (-s,-trünke) : [mezeg.] hunwezher g. [*liester* hunwezherioù], morzer g. [*liester* morzerioù], banne louzoù kousket g., banne louzoù moredus (kouskus, kouskedus, dargudus, morennus, morfilus, morgouskus, morus, morvitellus) (Gregor) g.
schlaftrunken ag. : ôg gant ar c'housked, hernet gant ar c'housked, maoutet, skuizh-divi, beuzet (distronket, distroñset, koarennet, labiennet, karzhet) e zaoulagad gant ar c'housked ; *schlaftrunken sein,* maoutañ, bezañ maoutet, bezañ ôg gant ar c'housked, bezañ hernet gant ar c'housked, bezañ dallet gant ar c'hoant kousket, bezañ marv e zaoulagad gant ar c'hoant kousket, bezañ bec'hiet e zaoulagad gant ar morgousk, bezañ ar c'housk o trec'hiñ war an-unan, bezañ o reiñ bornig, bezañ beuzet (distronket, koarennet, labiennet, distroñset, dislivet, karzhet) e zaoulagad gant ar c'housked, bezañ etre kousk ha digousk.
Schlaftrunkenheit b. (-) : c'hoant kousket diharzus g.
Schlafwagen g. (-s,-) : [trenioù] bagon-gousket b., hunvagon b.
Schlafwagenbett n. (-s,-en) : [trenioù] fled g.
Schlafwandeln n. (-s) : [mezeg.] hunvaleerezh g.
schlafwandeln V.gw. (schlafwandelte // ist geschlafwandelt / hat geschlafwandelt) : [mezeg.] bale en e hun hep gouzout d'an-unan (*hep gouzout dezhañ, hep gouzout dezhi h.a.*), bezañ hunvaleer.
Schlafwandler g. (-s,-) : [mezeg.] hunvaleer g.
Schlafwandlerin b. (-,-nen) : [mezeg.] hunvaleerez b.
schlafwandlerisch ag. : … hunvaleer, … hunvaleerezh.
Schlafzeit b. (-,-en) : **1.** padelezh ar c'housk b. ; **2.** koulz kousket g., mare kousket g. ; *in der Schlafzeit,* e-koulz kousket.
Schlafzimmer n. (-s,-) : kambr-gousket b., kambr-wele b., kambr da gousket b., kambr b., P. log b., klud g. ; *getrennte Schlafzimmer haben,* kousket disparti pep hini en e gambr.
Schlafzimmerblick g. (-s,-e) : [dre fent] selloù atizus ls., daoulagad kailh ls., selloù a-druez ls.
Schlag g. (-s, Schläge) : **1.** taol g., taolad g., taoladenn b., takad g., c'hwistad g., freilhad g., freskad g., kotad g., tok g., babuenn b., fiezenn b., kistinenn b., katarenn b., bleukad g., skoadenn b., skoidigezh b., lop g., lopadenn b., moñsadenn b., ougnad g. ; *die Wucht seiner Schläge, die Kraft seiner Schläge, die Stärke seiner Schläge,* nerzh e daolioù g. ; *einen leichten Schlag geben,* reiñ un taol bihan (un taol skañv, ur chifrodenn, un taol moan) ; *Schlag mit einem Stock,* taol penn-bazh g., bazhad b., taol bazh g. ; *heftiger Schlag,* taol distaget kras g., c'hwistad g., lop g., fiblad g., freilhad g., kotad g., takad g., taol yac'h g., bazhad b., gwall daol g., pezh mell taol g., taol rust g., taol kreñv g., taol kalet g., taol kivioul g., ur c'hivioul a daol g., babuenn b., fiezenn b., katarenn b., kistinenn b. ; *fester Schlag,* paborell b. ; *kurzer heftiger Schlag,* taol krenn g. ; *Schläge austeilen,* reiñ taolioù a c'hoari gaer, dic'hastañ taolioù, sankañ gennoù, skoata, lopata ; *ein tödlicher Schlag,* un taol marvel g. (Gregor), un taol marvus g. ; *der tödliche Schlag,* taol ar marv g. ; *jemandem den tödlichen Schlag versetzen,* reiñ taol ar marv d'u.b., skeiñ taol ar marv gant u.b., darc'haouiñ taol ar marv gant u.b., peurgas u.b., peurlazhañ u.b. ; *übler Schlag,* mestaol g. ; [sport] *Schlag mit dem Unterarm,* mañchad g. ; *einen Schlag bekommen,* tapout un taol, pakañ un taol, kaout un taol digant u.b. ; *Schläge bekommen,* pakañ (tapout) taolioù, pakañ (tapout) lopoù ; *jemandem einen Schlag versetzen,* darc'haouiñ (diskargañ) un taol gant u.b., dic'hourdañ un taol gant u.b., diaveliñ un taol gant u.b., disvantañ un taol gant u.b., diastenn un taol gant u.b., diharpañ un taol gant u.b., troc'hañ un taol d'u.b., dic'hastañ un taol d'u.b., distagañ un taol d'u.b., plantañ un taol gant u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol war u.b., skeiñ un taol gant u.b., dispegañ un taol gant u.b., astenn un taol d'u.b., reiñ un takad d'u.b., reiñ un taol d'u.b., distagañ ur freskad gant u.b., dic'hwistañ un taol gant u.b., delazhiñ un taol gant u.b., dizaoniñ un taol gant u.b., dic'hagnañ un taol gant u.b., flastrañ un taol gant u.b., bountañ un taol gant u.b., strinkañ un taol gant u.b. ; *jemandem Schläge versetzen,* fraeañ u.b., plantañ taolioù gant u.b., skeiñ taolioù gant u.b. ; *jemandem einen üblen Schlag versetzen,* mestaoliañ u.b. ; *jemandem einen Schlag auf den Kiefer versetzen,* karvanata u.b., javedata u.b. ; *einen Schlag abwenden, einen Schlag abfangen,* dihellañ un taol, diarbenn un taol, distreiñ un taol, parraat un taol, kaeañ un taol, morzañ un taol ; *das Blut spritzte unter den Schlägen,* strinkañ a rae ar gwad dindan an taolioù ; *eine Tracht Schläge,* ur saead vazhadoù b., ur saead c'hwistadoù b.,

keuneudennadoù ls., ur gwiskad bazhadoù g., ur frotadenn b., ur chupennad taolioù b., ur gwiskad fustadoù g., ur grizilhad taolioù g., ur fraead g., ur fraeadenn b. ; *es hagelt Schläge auf ihn,* stank-ha-stank e kouezh an taolioù warnañ ha n'eo ket diouzh kont, ur grizilhad taolioù (ur gwiskad bazhadoù, ur chupennad taolioù) a gouezh warnañ ha n'eo ket dre gont, an taolioù a gouezh warnañ evel ur barrad kazarc'h, kazarc'hiñ a ra an taolioù warnañ, taolioù a-bil a gouezh war e chouk ; *es hagelte Schläge und Beschimpfungen,* ar mallozhioù hag an taolioù a valee stank ; *Handschlag,* stardadenn daouarn b., stard-dorn g., dornad g., dornad-karantez g. ; *Schlag mit der Hand,* flac'had b., dornad g., taol dorn g., krabanad b., palvad g., pavad g./b., skasad g., flipad g. ; *Faustschlag,* takad g., taol meilh-dorn g., bleukad g., taol-bleuk g., taol-dorn g., ougnad g., fiezenn b., kistinenn b., kalkennad b., babuenn b., katarenn b., dornad g. ; *kräftiger Faustschlag,* dornad sonn g. ; *Schlag auf die Schläfe,* penn-padez g. ; *Schlag aufs Ohr,* skouarnad b. ; *Schlag aufs Maul, Schlag auf die Schnauze, Schlag auf die Fresse,* mojad g., babuenn b., kistinenn b., fiezenn b. ; *Schläge auf den Hintern,* peñsad g., revriad g., feskennad b., tersad b., pradad g. ; *Schlag ins Gesicht,* fasad g./b., stlafad b. ; *Schlag auf die Nase,* friad g. ; *Schlag auf den Kiefer,* karvanad b., javedad b., avenad b. ; *Schlag auf den Kopf,* jaoutennad b., kiternad b., un taol war e gitern g. ; *Schlag auf die Wange,* jodad b. ; [dre skeud.] *harter Schlag, schwerer Schlag,* P. *Schlag ins Kontor,* mestaol g., distokadenn b., distro lous b., taol pounner g., gwall daol g., taol-droug g., taol kriz g., taol-fall g., taol garventez g., bazhad b., reuziad g., glac'har bras g., gwalldro b. ; *es war ein harter Schlag,* P. *das war vielleicht ein Schlag ins Kontor,* hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ, pebezh bazhad am boa bet gant ar c'heloù-se ; *Schlagabtausch,* krogad sach-blev g., krogad sach-kreoñ g., tabut g., tabuterezh g., trouz g., frot g., jeu b., chav g., stag g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., krogadeg b., bec'h g. ; *Schicksalsschlag,* chañs fall b., taol-dichañs g., taol kriz an tonkadur g., planedenn fall b., gwalleur g./b., droukverzh g., gwalldaol g., taol divalav g., reuz g., reuziad g., glac'har bras g. ; *wie vom Schlag gerührt,* nec'het-seiz, trefuet, mantret, simudet, alvaonet, o stonkañ gant ar strafuilh, kalmet, trejeboulet, daoubennet, trelatet, treboulet, baduellet, trechalet, strabouilhet, don estonet e galon, skoelfet, abafet lip, stabanet, tapet lopes, balzek, beiet, beudet, kouezhet ar sabatur warnañ, badet, batet, sabatuet mik ; *Hammerschlag,* taol morzhol g. ; *elektrischer Schlag,* disvec'hiadenn dredan b., stokad-tredan g., stroñs-tredan g., stroñsad-tredan g., tredangrid g. ; *einen elektrischen Schlag bekommen,* bezañ tredangeuziet ; *durch einen elektrischen Schlag verletzen,* tredangeuziañ ; *durch einen elektrischen Schlag verletzter Patient,* tredangeuzied [*liester* tredangeuzidi] ; *Verletzung durch einen elektrischen Schlag,* tredangeuziad g. ; *durch einen elektrischen Schlag töten,* tredanlazhañ ; *Blitzschlag,* tan-foeltr g., tan-kurun g. ; *Schlag für Schlag, Schlag auf Schlag,* taol-ha-taol, taol-war-daol, lerc'h-ouzh-lerc'h, lerc'h-ha-lerc'h ; *Schlag um Schlag,* taol evit taol - kraf evit kraf, ivin evit ivin, lagad evit lagad -ivin ouzh ivin - lagad evit lagad - losk evit losk, gouli evit gouli - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - bazhad evit bazhad - tenn evit tenn - krog evit krog - pezh evit pezh ; *Schlag auf Schlag aufeinander folgen, Schlag auf Schlag aufeinanderfolgen,* en em heuliañ lerc'h-ouzh-lerc'h ; *mit einem Schlag,* a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, en un taol-kont, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol krenn, gant pep tizh, en un taol, a-benn-krak, a-greiz-holl, a-greiz-tout, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-tenn, a-greiz-pep-kreiz, souden, a-daol-dak, a-drak, a-sav-daol, prim, a-daol-herr, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarzh, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, brusk, krak, krenn, trumm, pik, [dispredet] en ur gaouad ; *die Angelegenheit wurde mit einem Schlag erledigt,* ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket ar gudenn, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer ; *einen großen Schlag landen,* ober un taol ruz, ober un taol dreist, ober tro-vat, ober taol, ober un afer vat, dont un taol berzh kaer da vat gant an-unan, dont ur stropad da vat gant an-unan, dont un taol kaer da vat gant an-unan, ober un ant mat, dont un taol strak da vat gant an-unan ; *auf den ersten Schlag,* diwar an taol kentañ, war an taol, en taol kentañ, kerkent (kenkent) hag ar ger, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-benn-krak, en un netra, ken prim ha tra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en ur ober un netra, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, ken buan ha lavaret "chou" d'ar yar, en ur red, ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, propik, en un taol dorn, en un taol krenn, amzer sutal, a-raok kaout amzer da lavaret ba, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, war blaen, ribus, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), krenn, pik, [dispredet] en ur gaouad ; *ein Schlag ins Wasser,* un taol bazh en dour, un dro wenn b., ur bramm en dour g., un taol bouc'hal en dour (er stank, en ur stank) g., un tenn er c'hleuz g. ; [dre skeud.] P. *er tut keinen Schlag,* ne ra ket ur c'heuz, ne ra ket ur siseurt, ne ra netra gant e gorf, ober a ra e zidalvez (e gorf didalvez), hennezh a erbed e revr, ne ra ket ur c'heuz eus e zaouarn, lakaat a ra e zaouarn an eil en egile, emañ oc'h ober aner, ne rafe ket ur c'hrogad, ne rafe ket ur c'hraf, ne rafe ket an disterañ kraf, ne ra ket ur fulenn war ar plaen, ober a ra e varv, ne ra taol ebet, hennezh a vez oc'h ober mann a-hed an deiz, ne ra glad, chom a ra da straniñ, emañ o kinviañ (o kozhañ) el leziregezh, emañ o lardañ diegi, n'emañ ket bale an eost gantañ, hennezh ne c'hwezo ket lec'h ma c'hwez ar broc'h, hennezh a zo ur gorzenn wak anezhañ, hennezh a zo ur c'hrank gwak anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn, ul labaskenn, ur glouarenn, ur bladorenn) anezhañ.

2. [mezeg.] lamm-kalon g., taol-gwad g., arsav kalon g., droug-ar-moug g., orc'had empenn g., darvoud gwazhiedel empenn g., DGE g., gwallzarvoud gwazhienn en empenn g., GGE g., gwadliñv empenn g., enfroù empenn g. [*liester* enfraouioù empenn] ; *vom Schlage getroffen sein,* bezañ skoet gant ul lamm-kalon ; *Herzschlag,* arsav kalon g. ; *Hitzschlag,* taol-heol g. ; [dre skeud.] *mich trifft der Schlag !* biskoazh kement all ! biskoazh em buhez kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vamañ ! peadra a zo da vout balpet ! kur gaer ! ur gur gaer ! ; *mich traf der Schlag,* distroadet e oan bet dic'hortoz-kaer penn-kil-ha-troad - distroadet glez e oan bet dic'hortoz-kaer - ha pa vije kouezhet an neñv warnon, ne vije ket bet gwashoc'h - ansouezh bras a oa bet ganin.

3. talm g., talmadenn g., stlak g., taol g. ; *Herzschläge,* talmadennoù ls., talm ar galon g., sko ar gwad g., lammoù ar galon ls., taolioù ar galon ls., talmoù ar galon ls., poulzadennoù ar galon ls., tosoù ar galon ls. ; *Schläge der Uhr,* stlakerezh an horolaj g., stlakoù an horolaj ls. ; *Schlag zehn Uhr (mit dem Schlag zehn),* pa oa just dek eur o seniñ, d'an taol kentañ a zek eur, da dap dek eur, da zek eur dik, dik da zek eur, da zek eur war ar pik, da zek eur rik, da zek eur rik-ha-rik, da zek eur eeun, da zek eur klok ; *Schlag zwölf,* da daol kreisteiz, d'an taol a

greisteiz, da greisteiz rik ; *Glockenschlag,* kloc'had g., son kloc'h g., taol kloc'h g.
4. *(Trommel)schlag,* taboulinadenn b. ; *(Trommel)schläge,* taboulinadeg g. ; *Nachtigallenschlag,* kan an eostig g. ; *Schlag der Wachtel,* kan ar goailh g. (Gregor).
5. stroñs g., stroñsadenn b., stroñsad g., horos g., horosadur g., kurun b., draskadenn b.
6. tremp g., temz g., gouenn dud b., goradenn b., gobari g., rañs b., rañsenn b. ; *ein schöner Schlag Menschen,* tud a ouenn vat, tud a droc'h, tud tres kaer (neuz kaer) ganto, tud askornet mat ha livet kaer ls. ; *ein Offizier alten Schlages,* un ofiser mod-kozh g. ; *ein Mann von seinem Schlage,* ur gwaz a seurt-se g. ; *von gleichem Schlage,* ar seurt-mañ, ar seurt-se, heñvel a vent hag a liv, eus ar memes tremp, eus an hevelep temz, eus an hevelep bleud, eus an hevelep gobari, eus ar memes gobari, eus an hevelep goradenn, eus ar memes torad, a gigenn ar re arall ; *er ist genau wie sein Schlag,* d'ar ouenn e tenn ; *Männer von solchem Schlag trifft man nicht mehr,* ne weler ket bremañ a dud eus ar gobari-se.
7. *Wagenschlag,* dor ur c'harr b., stalaf ur c'harr g. (Gregor) ; *Taubenschlag,* kouldri g., kanustell b.
8. [labour-douar] reg g., treiñ eostoù g. ; *die Felder in Schläge einteilen,* treiñ an eostoù, stuziañ, lakaat an eostoù da dreiñ, labourat diouzh reol an treiñ-eostoù, labourat diouzh reg an trevad, labourat diouzh stuz ar parkeier.
9. [merdead.] jel g., bourzhiad g. ; *beim Kreuzen einen Schlag machen,* tennañ ur bourzhiad, jeliñ.
10. [koadeier] **a)** diskaradeg b., med g., troc'h g., digoadadur g., digoadañ g. ; **b)** digoadenn b., tachenn digoadet b.
11. [skoulmoù, merdead.] klav g. ; *ein Rundtörn mit zwei halben Schlägen,* un dro varv ha daou hanterglav.
12. strakadenn b., tarzhadenn b., tarzh g. ; *Donnerschlag,* kurunad g./b., taranad g., taol-kurun g., tarzh-kurun g., strak kurun g., talm-gurun b., talmad-kurun b., krozadenn b., tenn-kurun g., tan-kurun g., tan-taran g., tanfoeltr g., foeltr g., foeltrenn b., tarzhad kurun g.
13. [sonerezh] pred g. ; *leichter Schlag,* pred gwan g. ; *schwerer Schlag,* pred kreñv g.
14. *der Schlag der Peitsche,* lêrenn ar skourjez b.
15. [tekn.] *Schlag des Rades,* gwar ar rod g. ; *das Rad hat einen Schlag,* gwe a zo aet er rod, gwar a zo aet er rod, gwariet (gwar, gwaret) eo ar rod ; *den Schlag aus einem Rad herausmachen,* diwariañ ur rod ; *Höhenschlag des Rades,* gwar a-zerc'h ar rod g. ; *Seitenschlag des Rades,* gwar kostezel ar rod g.
Schlagabtausch g. (-es) : **1.** [boks] krogoù distaget a bep tu ls. ; **2.** tabut g., tabuterezh g., begadoù ls., begata g., trouz g., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroz g., diskrap g., breud g., reuz g., c'hoari g., fred g., riot g., chikan g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., krogadeg b., dael b., frot g., jeu b., chav g., stag g., kastrilhez str., kann b., kavailh g., sach-blev g., sach-kreoñ g., krog-blev g., fich-blev g., krogoù ls., patati g., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., chabous g., hennon g., dispeoc'h g., bec'h g., butun g. ; *es kam zu einem Schlagabtausch,* sevel a reas trouz (bec'h, c'hoari, jeu, patati, ur gourdrouz bras, kabal, kann) etrezo, sevel a reas bekilh etrezo, sevel a reas kign ha frot etrezo, strakal a reas an traoù, dont a rejont hag en em gannañ, kannoù a savas etrezo, kannoù a savas ganto ; **3.** [lu] stourmadenn b., saka-maout g.
Schlagader b. (-,-n) : [korf.] gwazhienn-gas b. [*liester* gwazhied-kas], gwadkaser g., talmerenn b. ; *eine Schlagader abdrücken, eine Schlagader abpressen,* amwaskañ un dalmerenn ; *querverlaufende Schlagader des Gesichts,* talmerenn dreuz an dremm b.
Schlaganfall g. (-s,-anfälle) : [mezeg.] lamm-kalon g., taol-gwad g., arsav kalon g., droug-ar-moug g., orc'had empenn g., argrad g., darvoud gwazhiedel empenn g., DGE g., gwallzarvoud gwazhienn en empenn g., GGE g., gwadliñv empenn g., enfroù empenn g. [*liester* enfraouioù empenn] ; *sie hatte einen Schlaganfall,* skoet e oa bet gant un taol-gwad.
schlagartig ag. : prim, trumm, dic'hortoz-krenn, ribus, pront.
Adv. : a-droc'h-taol, a-droc'h-mogn, a-droc'h-trañch, a-daol-trañch, a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, gant pep tizh, en un taol-kont, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, a-greiz-holl, a-greiz-tout, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-tenn, a-greiz-pep-kreiz, souden, a-daol-dak, a-drak, a-sav-daol, a-benn-krak, prim, a-daol-herr, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarzh, en un taol, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, en un taol krenn, en un taol krak, en un taol buan, a-daol, a-flav, brusk, krak, krenn, trumm, pik, a-stroñs, [dispredet] en ur gaouad ; *schlagartig aufhören,* soc'hiñ.
Schlagartigkeit b. (-) : trummder g., trummded b.
Schlagball g. (-s,-bälle) : [sport] tripod g., groll b., horell g., P. gwiz b. ; *Schlagball spielen,* c'hoari dotu, c'hoari an tripod, c'hoari tripod, dotuañ, grollañ, horellañ, krosal.
Schlagballspiel n. (-s,-e) : [sport] c'hoari polotenn g., tripod g., base-ball g., c'hoari-horell g., dotu g.
schlagbar ag. : ... a c'haller faezhañ, ... a c'haller bezañ trec'h warnañ.
Schlagbaum g. (-s,-bäume) : draf g. [*liester* drefen, drifier], bardell b., kloued-wint b., klouedenn-winteiz b., kef-harz g.
Schlagbohrer g. (-s,-) : [tekn.] **1.** toullerez dre zarskeiñ b., toullerez dre dosañ b. ; **2.** mouched g., biñsell b., gwimeled b., argoured g.
Schlagbohrhammer g. (-s,-hämmer) : [tekn.] morzhol pigeller g., morzhol-pigell g.
Schlagbohrmaschine b. (-,-n) : [tekn.] mekanik toullañ dre zarskeiñ g., mekanik toullañ dre dosañ g., toullerez dre zarskeiñ b., toullerez dre dosañ b.
Schlagbolzen g. (-s,-) : [arm-tan] toser g. [*liester* toserioù], skoer g. [*liester* skoerioù], darskoer g. [*liester* darskoerioù]
Schlagbrücke b. (-,-n) : pont-gwint g., pont-gwinter g., pont-gwinteiz g., dor-winterez b., porzh-gwint g., porzh-gwinteiz g.
Schlagdegen g. (-s,-) : kleze g.
Schlagdorn g. (-s,-e) : [tekn.] minaoued g., kuzh-tachoù g.
Schlage b. (-,-n) : [tekn.] horzh b. [*liester* horzhioù, herzh, herzhier], horzhenn b., mailh g., mell g., P. dotu g. [*liester* dotuioù].
Schlageisen n. (-s,-) : **1.** [antell] stokerez g., strakouer g., griped g. [*liester* gripedoù, gripidi] ; **2.** [tekn.] kizell b., engraver g.
Schlägel g. (-s,-) : [tekn.] **1.** [tekn.] horzh b. [*liester* horzhioù, herzh, herzhier], horzhenn b., horzhig b. [*liester* horzhigoù], mailh g., mell g., P. dotu g. [*liester* dotuioù] ; **.** *die zwei ebenen Bahnen eines Schlägels,* daou benn kompez ur mailh ls. ; **.** *mit dem Schlägel klopfen,* mellata ; **.** *der Stiel eines Schlägels,* troad ur mailh g. ; **2.** [taboulin] bazh-taboulin b. ; **3.** golvazh b. [*liester* golvazhioù, golvizhi, golvizhier], bazh-dilhad b. [*liester* bizhier-dilhad], bazh-kannañ b. [*liester* bizhier-kannañ], batuler g. [*liester* batulerioù], pezh-koad g., bazh-kannerez b. [*liester* bizhier-kannerez], kannerez b. [*liester* kannerezioù].
Schlägelschlag g. (-s,-schläge) : horzhad b., mellad g.
schlagen (schlägt / schlug // hat geschlagen / ist geschlagen)

I. V.k.e. :
1. skeiñ
2. en em gannañ, bellañ
3. kaout an tu kreñv war
4. plantañ, sankañ
5. treiñ war un tu bennak
6. c'hoari, seniñ, tintal
7. lakaat, goleiñ
8. kenwerzh, arc'hanterezh
9. [tekn.] goriñ

10. [kegiñ.] basañ, trapañ.
11. troioù-lavar
II. V.gw. :
1. stekiñ, skeiñ, pigosat
2. lammat, mont, fiñval
3. seniñ, kanañ
4. bezañ heñvel ouzh
5. troioù-lavar
III. V.em. : **sich schlagen**.
1. skeiñ war an-unan
2. en em gannañ
3. mont gant u.b.
4. mont etrezek, mont etramek, mont d'un tu bennak, mont da-geñver
5. tremen, digeriñ un hent
6. troioù-lavar
IV. Anvioù-gwan verb. II **geschlagen**

I. V.k.e. (schlägt / schlug / hat geschlagen) :
1. skeiñ, kannañ, stekiñ ouzh, stokata, bleukata, dornañ, dornata, lopañ, palvata, dotuañ, feukañ, fraeañ, kefestañ, gennañ, merat kaer, teurkañ, foetañ, P. frotañ, kivijañ, roustañ, lardañ, lordiñ, flumañ, rordañ, kempenn, aozañ, [yezh ar vugale] ober ahañ, reiñ daka, ober dav, ober pav ; *jemanden schlagen,* skeiñ u.b., skeiñ gant u.b., skeiñ war u.b., dornata u.b., dornañ u.b., dornañ war u.b., c'hwistañ war u.b., dic'hagnañ gant u.b., dotuañ u.b., kannañ u.b., flumañ u.b., fustañ u.b., kalafetañ u.b., kalkennañ u.b., moñsañ u.b., plakañ u.b., rordañ u.b., kargañ u.b. a vazhadoù, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., fraeañ u.b., fraeañ war u.b., reiñ d'u.b., reiñ deñv d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., reiñ un distres d'u.b., bleukata u.b., pilat u.b., lardañ u.b., mac'homañ u.b., eeunañ u.b., dresañ u.b., kefestañ u.b., gennañ u.b., merat kaer u.b., lorgnañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b. ; *schlag ihn* ! sko gantañ ! P. dao dezhañ ! ; *schlag mich doch !* sko ganin 'ta ! ; *jemanden blutig schlagen,* skeiñ gant u.b. betek ar gwad (Gregor), skeiñ gant u.b. ken dizamant ma perz ar gwad dindan an taolioù, skeiñ gant u.b. ken a berz ar gwad, skeiñ gant u.b. betek ma red ar gwad, P. reiñ gwin d'u.b. ; *er schlägt seine Frau,* foetet e vez e wreg gantañ, broustet e vez e wreg gantañ, kannet e vez e wreg gantañ, plaket e vez e wreg gantañ, dotuet e vez e wreg gantañ, alies e kemer ar vazh evit koaniañ e wreg, ingal e laka koad an ti da gouezhañ war kein e wreg ; *sie schlägt ihren Mann,* skeiñ a ra gant he fried, primoc'h eo da reiñ fest ar geuneudenn d'he gwaz eget hini ar gokellenn ; *sooft er kam, wurde er geschlagen,* kel lies gwech e teue, kel lies a daolioù a dape - kel lies tro ma teue e tape taolioù ; *jemanden bewusstlos schlagen,* pennvaoutiñ u.b., maoutiñ u.b., dotuañ u.b., baoutañ u.b., badaouiñ u.b., badaouinañ u.b., kas u.b. bord all, pennvadaouiñ u.b., divellañ u.b., filat u.b., chikiñ u.b. ; *jemanden mit einem stumpfen Gegenstand bewusstlos schlagen,* badaouinañ u.b. gant ur c'hlav bloñsus ; *jemanden aufs Ohr schlagen,* skouarnata u.b. ; *jemanden mit einem Stock schlagen,* reiñ fest ar vazh (fest ar geuneudenn, kerc'h, kerc'h Spagn, segal) d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ taolioù bazh d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù (ur pred bazhadoù, ur chupennad taolioù bazh, ur gwiskad bazhadoù) d'u.b., tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., reiñ ur c'hefestad (ul lard, ur grizilhad taolioù, un dres) d'u.b., bazhata u.b., fustañ u.b., koata u.b., koadata u.b., reiñ beuz d'u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, skeiñ war u.b. a daolioù bazh, distremen u.b. a daolioù bazh, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., frotañ u.b. gant eoul garzh ken na lufr, reiñ ur freilhad d'u.b., fraeañ u.b. gant ur vazh, sevel koad dreist u.b. ; *jemanden mit einer Rute schlagen,* reiñ ar wialenn d'u.b., gwialennañ u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., kelastrennañ u.b. ; *mit aller Kraft schlagen,* lopañ, c'hwistañ, kotañ, gwallskeiñ, skeiñ evel un dall, skeiñ a-dribilh, skeiñ a-dro-chouk, skeiñ a-dro-jouez, skeiñ a-fardeglev, skeiñ a-gleiz hag a-zehoù n'eus forzh penaos, diskargañ taolioù a-nerzh e zivrec'h, skeiñ a-nerzh e gorf, skeiñ hardizh, skeiñ put, skeiñ mort, skeiñ evel pilat c'hwez, skeiñ da lazhañ, daoudaoliñ, lorgnañ, lordañ, dornañ, braskannañ, fiblañ ; *jemanden totschlagen,* lazhañ u.b. ; *er wurde grün und blau geschlagen,* broñsuet ha bronduet e voe e gorf gant an taolioù, broñsuet ha bronduet e oa bet e gorf gant an taolioù en doa paket, boufonet e oa bet, an drell en doa bet, lardet e voe e billig dezhañ, paket en doa korreenn, boureviet e voe a daolioù, malet e voe a daolioù, brevet e voe a daolioù, broustet e voe a daolioù, flastret e voe a daolioù, maoutet e oa bet, kouezhet e oa koad warnañ, fest ar vazh (fest ar geuneudenn, koad, kerc'h, kerc'h Spagn, ul lard, ur c'hefestad, gwashat roustad) en doa bet, paket en doa ur roustad eus ar gwashañ tout, ur roustad druz en doa bet, ur pred en doa bet, ur predad en doa bet, ur peilh en doa bet, tapet en doa fest ar geuneudenn, tañvaet en doa fest ar geuneudenn, tañvaet en doa blaz ar geuneudenn, tapet en doa ul lardenn, tapet en doa ul lip, tapet en doa ur gempenn, tapet en doa ur c'hempenn, paket en doa ur grizilhad taolioù bazh (ur grizhilhad fustadoù) (Gregor), frotet kaer (kivijet a-zoare, fiblet a-dailh) e oa bet, tapet en doa frot, tapet en doa e gerc'h, broustet a-dailh e voe ; *in den Bauch schlagen,* toriñ ; *etwas kurz und klein schlagen (etwas in Stücke schlagen),* peurderriñ udb, puzuilhañ udb, terriñ udb e mil damm, foeltrañ udb, difoeltrañ udb, freuzañ (diframmañ, findaoniñ, drailhañ, miñsañ) udb, brizhilhonañ udb, bruzunañ udb evel darbod, grilhañ udb, ober frigousenn gant udb, frikañ udb, frigasañ udb, dispenn udb a-bezhioù, diframmañ udb a-bezhioù ; *jemanden zu Brei schlagen,* ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frigasañ u.b., frikañ u.b., ober butun gant u.b., foeltrañ e izili d'u.b., stlabezañ u.b. ; *wärest du nicht so stark, hätte er dich zu Brei geschlagen,* panevet ar c'hreñv ma'z out e vefes bet brevet gantañ ; *jemanden mausetot schlagen,* lazhañ u.b. mik ; *jemandem ein blaues Auge schlagen,* duañ e lagad d'u.b. ; *jemandem Wunden schlagen,* **a)** gloazañ u.b. ; **b)** [dre skeud.] flemmañ (feukañ, chifañ) u.b. ; *zwei Fliegen mit einer Klappe schlagen,* tapout (lazhañ) div c'had gant un tenn, ober div dro en unan, lazhañ div voualc'h gant ur maen, ober un doubladenn ; *mit Blindheit schlagen,* dallañ, skeiñ dall, skeiñ gant dallentez, rentañ dall ; *beim Gehen die Knöchel gegeneinander schlagen,* skarbellat, reiñ taolioù skarbell, skeiñ an eil ufern ouzh egile ; *der Adler schlägt die Flügel,* an erer a labour (a flap, a foet) e zivaskell, dispafalat a ra an erer e zivaskell, divaskellañ a ra an erer, en em zivaskellañ a ra an erer, stlakañ a ra an erer e zivaskell.
2. en em gannañ ; *eine Schlacht schlagen,* bellañ, en em gannañ, kregiñ gant un emgann, distagañ un argadenn, mont d'an enebourien, mont da stagañ gant an enebourien, mont ouzh an enebourien.
3. kaout an tu kreñv war, kemer e greñv war, trec'hiñ, kemer an hol war, kemer lañs war, kemer al levezon war, trec'hiñ war, trec'hiñ da, souriñ war, faezhañ, gounit war, gounit an trec'h war, bezañ

trec'h da, bezañ trec'h war, kannañ, reiñ lamm da, bezañ disoc'h gant, pladañ, yostañ, dornañ, pilat, peliat, kaout al levezon war, drouziwezhañ, flammañ, daoubenniñ, minmalañ, barrskubañ, riñsañ, dic'hastañ, klaviañ, razhañ, douarañ, ledañ ouzh torgenn, skeiñ ouzh torgenn, lakaat war e c'henoù, sec'hañ, kaout an tu war, kaout e du war, talvezout war, bezañ barrek war ; *den Feind schlagen,* bezañ trec'h d'e (war e) enebour, kaout al levezon war e enebour, reiñ lamm d'e enebour, kemer e greñv war e enebour, kemer an hol war e enebour, kannañ e enebour, pilat e enebour ; *jemanden zu Boden schlagen,* diskar u.b. d'an douar, strinkañ u.b. en (war an) douar, stlepel u.b. d'an douar (d'an traoñ), reiñ douar d'u.b., reiñ lamm d'u.b., reiñ ul lamm d'u.b., lakaat u.b. lamm, reiñ e lazh d'u.b., tintañ u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. ouzh an dorgenn, astenn u.b. war ar bratell, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b., leterniñ u.b., lakaat u.b. war e c'henoù, diskar (distroadañ, c'hweniañ, linkañ, douarañ, torgennañ, taouarc'hennañ, leurennañ, tumpañ, druilhañ) u.b., keinañ u.b., teurel u.b. en e c'hwen, diskar u.b. en e c'hwen, bannañ u.b. en e c'hwenegrann, bannañ u.b. war e c'hwenegrann, kas u.b. da rudellat, pradañ u.b., dibradañ u.b., diskar u.b. hed-blad e gorf, kas u.b. da vuzuliañ an douar, lakaat korf u.b. da vuzuliañ an douar, kas u.b. da lipat pri, astenn u.b. war e bevar ivin, ober d'u.b. astenn e bevar ivin, teuler u.b. d'an douar, drammañ u.b., pilat u.b., pilat u.b. d'an douar, dornañ u.b., flammañ u.b., pladañ u.b., [gouren e Breizh] kas u.b. da zebriñ brenn ; *aufs Haupt schlagen,* distrilhañ brav ha kempenn ; [sport] *nach Punkten schlagen,* bezañ trec'h diouzh ar poentoù, bezañ gounit diouzh ar poentoù, gounit war u.b. diouzh ar poentoù ; *einen Gegner aus dem Feld schlagen,* **a)** kaout an dizober eus un enebour, en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus ur c'hevezer, en em ziaesaat ag ur c'hevezer, bezañ trec'h war ur c'hevezer, lakaat un enebour da dec'hel, argas un enebour, kannañ un enebour eus an dachenn-emgann (Gregor) ; **b)** [dre skeud.] distroadañ un enebour, kas un enebour d'an traoñ, skubañ ur c'hevezer, kas ur c'hevezer kuit, kas ur c'hevezer diwar hent hag eus gouloù an-unan (eus e c'houloù), kannañ ur c'hevezer, riñsañ e dreid d'ur c'hevezer, sevel e dreid d'ur c'hevezer, sevel dindan ur c'hevezer, kemer e greñv war ur c'hevezer, kemer an hol war ur c'hevezer, kemer an tu kreñv war ur c'hevezer, sevel war varr, tapout an tu war-c'horre war ur c'hevezer, skubañ dindan botoù ur c'hevezer, troc'hañ a-raok d'ur c'hevezer, troc'hañ dindan ur c'hevezer, distreiñ an dour diwar prad u.b., rouzañ ar bloneg d'ur c'hevezer, kaout an dizober eus ur c'hevezer ; *geschlagen,* koll, kannet, dornet, bet trec'het, bet faezhet, faezh, riñset, ouzh torgenn ; *er wurde geschlagen,* trec'het e voe, trec'het eo bet, P. tapet en doa ur gempenn, tapet en deus bet ur guchenn ; *sich geschlagen geben,* anzav ez eur bet trec'het, koazhañ, kodianañ, kodianañ gant u.b., lezel e zivrec'h da gouezhañ, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, plegañ touchenn, kac'hat en e vragez, dilezel ar stourm, chom a-dreuz gant e hent, lezel pep tra war e revr, lezel pep tra ouzh torgenn, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar sklisenn, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar vasin ; [sport] *jemanden um Haaresbreite schlagen, jemanden knapp schlagen, jemanden um eine Nasenlänge schlagen,* gounit war u.b. a veg botez, gounit war u.b. gant treuz ur fri lañs, gounit krip-ha-krap war u.b., gounit ku-ha-ka war u.b., gounit war u.b. a-veg-fri, gounit war u.b. a-veg-troad.

4. plantañ, sankañ, sikañ, fichañ ; *einen Pfahl in die Erde schlagen,* sankañ (plantañ, sikañ) ur peul en douar ; *einen Pflock in die Erde schlagen,* fichañ ur piked en douar, sankañ ur pikerom en douar ; *einen Nagel in die Wand schlagen,* plantañ un tach er voger, sankañ un tach e-barzh ur voger (er speurenn), sikañ un tach e-barzh ur voger (er speurenn) ; *der Löwe schlägt seine Klauen ins Gesicht des Mannes,* al leon a grog a-leizh skilfoù e dremm an den ; *der Raubvogel schlägt seine Krallen in die Beute,* an evn-preizh a grog a-leizh skilfoù en e breizh, an evn-preizh a blant e skilfoù e korf e breizh ; *ans Kreuz schlagen,* tachañ (stagañ) ouzh ar groaz, lakaat [u.b.] e kroaz ; *Feuer aus dem Stein schlagen,* tennañ tan gant un direnn, dilinsiñ, trekiñ tan ; *Wurzeln schlagen,* bountañ gwrizioù, poulzañ gwrizioù, ober gwrizioù, sevel gwrizioù ouzh ar blantenn-mañ-plantenn, kreskiñ e wrizioù en douar, kemer gwrizioù, gwriziennañ, gwriziañ, gwrizaouiñ, plantenniñ, kregiñ, bezañ krog, kavout e beg en douar ; *an die Wand schlagen,* liketañ, skritellañ, pegañ [ur skritell] ouzh ar voger, pegañ [skritelloù], embann dre skritelloù ; *das Schiff schlägt Wellen,* berniañ a ra ar mor war-lerc'h ar vag.

5. treiñ war un tu bennak ; *die Augen gen Himmel schlagen,* sellet d'an nec'h, sevel e zaoulagad etrezek an neñv, sevel e zaoulagad etramek an neñv, sellet er vann ; *die Augen zu Boden schlagen,* lakaat e selloù da barañ war an douar, sellet war-draoñ, sellet a-bouez-traoñ, soublañ e zaoulagad, sellet davit bro ar saout ; *die Hände über dem Kopf zusammenschlagen,* sevel e zivrec'h d'an nec'h.

6. c'hoari, seniñ, tintal ; *den Takt schlagen,* mentadañ, bommañ ar vent, bommañ ar mentad (Gregor) ; *die Trommel schlagen,* skeiñ war (seniñ gant) an daboulin, fraeañ war an daboulin, skeiñ an daboulin / taboulinañ / c'hoari gant an daboulin (Gregor) ; *die Saiten schlagen,* seniñ, c'hoari [gant ur benveg dre gerdin] ; *eine bekannte Stimme schlägt an mein Ohr,* klevout a ran ur vouezh anavezet mat ganin ; *Sturm schlagen,* **a)** seniñ ar galv d'ar brezel, tokañ ar c'hloc'h, seniñ ar c'hloc'h-galv ; **b)** seniñ argad ; *Alarm schlagen,* seniñ alum, seniñ ar galv-diwall, lakaat an dud war evezh, lakaat an dud war o diwall, gelver d'an evezh ; *die Brandglocke schlagen,* seniñ an tan-gwall, seniñ kloc'h an tan ; *Zapfenstreich schlagen,* seniñ keulfe (Gregor), seniñ kloc'h an digouvi ; [lu] *die Reveille schlagen,* seniñ an dihun ; *die Stunden schlagen,* skeiñ (seniñ) an eurioù ; *eine geschlagene Stunde,* un eur-horolaj b., un eurvezh klok b. ; [tud] *Krach schlagen,* teurel ur vlejadenn.

7. lakaat, goleiñ ; *Papier um etwas schlagen,* pakañ udb gant un tamm paper ; *einen Mantel über die Schultern schlagen,* pakañ e zivskoaz gant ur vantell, mantellañ e zivskoaz, lakaat ur vantell war e zivskoaz, en em gafunañ en e vantell, lakaat ur vantell dreist an-unan, en em c'holeiñ gant ur vantell ; *ein Tuch über den Kopf schlagen,* pakañ e vlev, lakaat ur mouchouer war e benn ; *die Arme um jemanden schlagen,* stardañ u.b. etre e zivrec'h, briata u.b. ; *eine Brücke schlagen,* sevel ur pont ; *jemanden in Fesseln schlagen,* chadennañ u.b., lakaat ar c'hef war daouarn u.b. (ar c'hefioù war izili u.b., an houarn bras e treid u.b.) / potailhañ treid u.b. (Gregor), hualañ treid u.b., stagañ daouarn u.b. gant ur chadenn hag ur botailh (hag ur potailh), teuler u.b. en ereoù ; *alles auf einen Leisten schlagen,* muzuliañ ar re all diouzh an-unan, muzuliañ ar re all diouzh e walenn (Gregor), lakaat an holl draoù keit-ha-keit, lakaat an holl draoù a-rez, lakaat an holl draoù a-resed, na ober kemm evit tra ebet, na gaout kemm evit tra ebet, na lakaat kemm ebet etre tra ebet, ober heñvel ouzh an holl draoù.

8. [kenw.] *die Unkosten auf den Preis schlagen,* lakaat ar mizoù e-barzh ar priz ; *die Zinsen zum Kapital schlagen,* lakaat ar c'hampi er c'hevala, lakaat ar c'hampi da-heul ar font.

9. [tekn.] *ein Seil schlagen,* goriñ ur gordenn ; *ein Tauwerk aus Kardeelen schlagen,* goriñ ur fun.

10. [kegiñ.] basañ, trapañ, trapat, brellañ, mezañ, meskañ ; *Eier in die Pfanne schlagen,* ober un alumenn ; *Eier zu Schaum*

schlagen, basañ ar gwenn-vi, trapañ gwenn-vi en erc'h ; *den Teig schlagen,* mezañ (merat, mac'hañ, dorloiñ, distrempañ, koublañ, terriñ) an toaz, meskañ ha diveskañ an toaz.
11. [troioù-lavar] *jemandem etwas aus der Hand schlagen*, diframmañ udb a-dre zaouarn u.b. ; *jemanden zum Ritter schlagen,* marc'hegañ u.b., degemer u.b. en urzh ar varc'hegiezh ; *Münzen schlagen, Geld schlagen,* skeiñ moneiz, monañ, kognañ arc'hant ; *ein Kreuz schlagen,* ober sin ar groaz, en em groaziañ, lakaat arouez ar groaz ouzh e gerc'henn, gwiskañ sin ar groaz en e gerc'henn, lakaat arouez ar groaz en e gerc'henn ; *Falten schlagen,* jogañ, rodellañ, krizañ, dont plegoù en dra-mañ-tra, sac'higellañ ; *einen Kreis schlagen,* tresañ ur c'helc'h ; *der Pfau schlägt das Rad (schlägt Rad, schlägt ein Rad, schlägt sein Rad),* rodal a ra ar paun, pauniñ a ra ar paun ; [sport] *ein Rad schlagen,* rodal ; *etwas in den Wind schlagen,* ober ruz war udb, mont gant dismegañs ouzh udb, ober fae war (eus, ouzh) udb ; *Karten schlagen, die Karten aufschlagen,* tennañ ar c'hartoù, lavaret (tennañ) e blanedenn d'u.b., lavaret e avantur-vat d'u.b. (Gregor) ; *Holz schlagen,* troc'hañ keuneud ; *jemanden in die Flucht schlagen,* kas u.b. d'an tus, reiñ ar skar d'u.b., ober d'u.b. rahouenniñ kuit, lakaat u.b. da dec'hel kuit, sevel e dreid d'u.b., lakaat aer e kilhoroù u.b. ; *eine Armee in die Flucht schlagen,* lakaat un armead da dec'hel a-stlabez, dibarfoeltrañ un arme, disparfoeltrañ un arme, flastrañ rac'h un armead, pladañ un armead, kas un armead e drougatred ; [dre skeud.] *Schaum schlagen,* komz dilokez, komz jore-dijore, parlikanat, storlokat, latennat, treiñ e deod e goullo, chaokat avel, ribotat dour, bezañ glabous war e c'henoù, drailhañ e c'henoù, travellat, drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper, bezañ puilh e gaoz, bezañ e deod e-giz ur vilin avel.
II. V.gw. (schlägt / schlug // hat geschlagen / ist geschlagen) :
1. (hat/ist) : stekiñ, skeiñ, pigosat ; *mit dem Kopf gegen die Wand schlagen,* (ist) : skeiñ e benn gant ar voger, tosiñ e benn gant ar voger ; *nach jemandem schlagen,* (hat) distagañ un taol (ur palvad, ur skouarnad, un takad) d'u.b., darc'haouiñ (diskargañ) un taol gant u.b., dic'hourdañ un taol gant u.b., diaveliñ un taol gant u.b., disvantañ un taol gant u.b., diastenn un taol gant u.b., diharpañ un taol gant u.b., troc'hañ un taol d'u.b., dic'hastañ un taol d'u.b., plantañ un taol gant u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol gant u.b., skeiñ un taol war u.b., dispegañ un taol gant u.b., astenn un taol d'u.b., reiñ un taol d'u.b., reiñ un takad d'u.b. ; *mit der Faust auf den Tisch schlagen,* (hat) skeiñ un taol dorn sonn war an daol ; *auf etwas (ak.) mit der Ferse schlagen,* (hat) seuliata udb ; *mit der Peitsche schlagen,* (hat) reiñ skourjezadoù, reiñ taolioù skourjez, skourjezañ, reiñ skourjez ; *auf den Amboss schlagen,* (hat) pigosat war an annev ; *die Kuh schlägt mit dem Schwanz,* (hat) emañ ar vuoc'h oc'h ober skubadennoù lost (o strilhañ he lost gant nerzh) ; *jemandem ins Gesicht schlagen,* (hat) **a)** skeiñ gant u.b. war e c'henoù, distagañ un taol gant u.b. war e zremm, difoeltrañ ur pezh mell friad gant u.b., friata u.b., fasadiñ u.b., fasata u.b., stlafadañ u.b., distagañ un avenad gant u.b., darc'haouiñ (diskargañ) ur pezh mell takad e forn u.b., reiñ diwar e staon d'u.b., terriñ e c'henoù d'u.b., skeiñ war genoù u.b., drailhañ e c'henoù d'u.b., pladañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., terriñ e fas d'u.b., dic'hourdañ ur pezh mell friad gant u.b., diaveliñ ur pezh mell friad gant u.b., disvantañ ur pezh mell takad a-dreuz genoù u.b., diastenn ur pezh mell takad a-dreuz genoù u.b., lardañ e zivskouarn d'u.b., diharpañ ur glakennad gant u.b., distagañ ur glakennad d'u.b., distagañ un ougnad a-dreuz genoù u.b., dic'hastañ un ougnad d'u.b. e-kreiz e fas ; **b)** [dre skeud.] (hat) ober fae ouzh (eus, war) u.b., mezhekaat (anoaziñ, pikañ) u.b., ober un taol dismegañs ouzh u.b., dismegañsiñ u.b., kargañ u.b. a vezh ; *der Blitz schlägt in die Eiche,* (ist/hat) kouezhañ a ra ar foeltr war ar wezenn-derv, kouezhañ a ra ar gurun war an dannenn ; *der Regen schlägt gegen die Scheiben, der Regen schlägt an die Scheiben,* (ist/hat) skoet-diskoet e vez gwer ar prenester gant ar barradoù glav, fraeañ a ra ar glav gwer ar prenester, foetañ a ra ar glav gwer ar prenester, sklakal a ra ar glav ouzh ar prenester ; *er stand da wie vor den Kopf geschlagen,* kouezhañ a reas war e gement all, sabatuet holl e oa, goursouezhet e oa, pennveudet e oa, kouezhet e oa ar sabatur warnañ, chom a reas badet, aet e oa dall pa en doa klevet se ; *die Wellen schlagen ans Ufer,* (ist) dedarzhañ a ra ar gwagennoù war an aod, tarzhañ a ra ar mor war an aod ; *er schlug zu Boden,* (ist) tapout a reas lamm ; *kopfüber schlagen,* (ist) tapout lamm-penn ; *mit dem Kopf auf einen Stein schlagen,* (ist) tosiñ (stekiñ) e benn ouzh ur maen ; [dre skeud.] *der Wahrheit ins Gesicht schlagen,* (hat) ober fae ouzh ar wirionez.
2. (hat) : lammat, mont, fiñval ; *mit den Flügeln schlagen,* labourat e zivaskell, flapañ e zivaskell, stlakañ e zivaskell, divaskellañ, en em zivaskellañ, foetañ e zivaskell, dispafalat e zivaskell (Gregor) ; *der Adler schlägt mit den Flügeln,* an erer a labour (a flap, a foet) e zivaskell, dispafalat a ra an erer e zivaskell, divaskellañ a ra an erer, en em zivaskellañ a ra an erer, stlakañ a ra an erer e zivaskell ; *das Herz schlägt,* lammat (talmañ, skeiñ, tosiñ, kalkenniñ, piltrotat, poulzañ, bonnañ, pigosat, pilat) a ra ar galon, ar galon a ra lammoù, [dre fent] momediñ a ra ar galon, ar momeder a ya en-dro, „doug, doug, doug“ a ra ar galon ; *sein Herz hat aufgehört zu schlagen,* mik eo e galon ; *sein Erscheinen ließ alle Herzen höher schlagen,* ouzh e welet e lammas (e tarlammas, e titikas, e parlampas) ar c'halonoù e kreiz an holl, ouzh e welet e voe fromet kalonoù an holl, ouzh e welet e pikas kalonoù an holl ; *vor Freude schlägt mein Herz höher,* pikañ a ra va c'halon gant ar joa, gant ar joa e lamm va c'halon a lammoù skañv, gant ar joa e trid va c'halon, daoulammat a ra va c'halon gant ar joa ; *sein Herz schlug stärker als je zuvor, das Herz schlug ihm bis zum Hals, sein Herz schlug wild, sein Herz schlug wie verrückt,* pilgalon en doa, e galon a zaoudaole, mont a rae e galon d'ar pevarlamm, e galon a biklamme, e galon a biltrote d'an daoulamm ruz en e greiz, e galon a lamme meurbet en e greiz, e galon a bike ; *wild um sich schlagen,* en em zifretañ (en em zispac'hañ, jestraouiñ, jestral) par d'un diaoul, distagañ taolioù a-gleiz hag a-zehou evel un diaoul, ober dispac'hioù, dispac'hañ, diskrapañ, diskrapellat, en em vaniañ, loeniñ, fichañ, daoubenniñ, rigasat, rual, c'hoari ar vazh, ober e zen gars, ober bec'h, difretañ ; [merdead.] *das Segel schlägt lose im Wind,* strakal a ra ar ouel, fichal a ra ar ouel en avel, flapañ a ra ar ouel en avel, flipata a ra ar ouel en avel, stlakañ a ra ar ouel, dizaveliñ a ra ar ouel.
3. (hat) : seniñ, kanañ ; *die Turmuhr schlägt,* emañ horolaj tour an iliz o seniñ, emañ horolaj tour an iliz o tistignañ ; *die Glocke schlägt zweimal,* daoudaoliñ a ra ar c'hloc'h ; *die Glocke schlug immer lauter,* seniñ a rae ar c'hloc'h kreñvoc'h pe greñv, seniñ a rae ar c'hloc'h kreñvoc'h-kreñvañ ; *es schlägt drei,* bez emañ teir eur o seniñ, emañ teir eur o skeiñ ; *es wird bald fünf schlagen,* emañ pemp eur o vont da seniñ ; *es schlägt Mittag,* emañ kreisteiz o seniñ, emañ kreizteiz o skeiñ, emañ ar c'hreisteiz o seniñ (o skeiñ), kreisteiz eo a zo o seniñ, klevet e vez an daouzek abostol ; *es schlug Mittag,* edo kreisteiz o skeiñ, edo kreisteiz o seniñ ; *es hat gerade zwölf geschlagen, es hat gerade zwölf Uhr geschlagen,* kreisteiz sonet eo, skoet eo kreisteiz, sonet eo ar c'hreisteiz ; *der Verstorbene, wem die Glocke schlägt,* an hini marv m'emañ ar c'hlaz o seniñ evitañ ; *die Nachtigall schlägt,* kanañ a ra an eostig, turlutañ a ra an eostig ; *Zapfenstreich schlagen,* seniñ keulfe (Gregor), seniñ kloc'h an digouvi ; *die Stunde des Abschieds hat geschlagen,* deuet eo eur an disparti, erruet eo an disparti, sonet eo evidomp kloc'h an digouvi, pred eo deomp kemer hor c'himiad, bremañ emaomp o vont d'ho lezel,

n'hon eus mui netra d'ober nemet mont diwar ho tro ; [lu] *zum Angriff schlagen, zur Attacke schlagen, zum Sturm schlagen,* seniñ argad ; *zum Rückzug schlagen,* seniñ kiladeg, seniñ ar giladeg, seniñ ar retred.

4. (ist) : bezañ heñvel ouzh ; *er schlägt nach dem Vater,* tennañ (dougen) a ra d'e dad, hennezh a zo mab e dad, hennezh en deus taolet d'e dad, ar vi diwar e dad eo, hennezh n'eo ket bastard ; *aus der Art schlagen,* bezañ trec'h d'e ouenn, trec'hiñ gouenn, terriñ ar ouenn, mont da fall, disleberiñ, dilignezañ (Gregor) ; *er ist ganz aus der Art geschlagen, er schlägt aus der Art,* falset (forset) eo bet e natur (Gregor), dilignezet eo, aet eo da fall, trec'het en deus e ouenn, trec'h eo d'e ouenn, trec'het en deus gouenn, torret en deus ar ouenn ; *er schlägt nicht aus der Art, er ist nicht aus der Art geschlagen,* n'eo ket bastard.

5. [troioù-lavar] (hat/ist)) : *das Pferd schlägt nach hinten,* (hat) gwinkal (talmañ, rual, distalmañ, teisal, disgwinkal) a ra ar marc'h ; *die Fensterläden schlagen*, (haben) storlokañ (strakal, strapañ) a ra ar stalafioù gant an avel ; *das Fett schlägt durch das Papier,* (ist) treuziñ a ra an druzoni an tamm paper ; *in ein Fach schlagen,* sellet ouzh ..., bezañ eus un dalc'h bennak, bezañ e karg u.b. ober war-dro udb, bezañ e dalc'h u.b. (dindan dalc'h u.b.), bezañ e dalc'h gant u.b. ober war-dro udb ; *beim Ertrinken um sich schlagen,* (hat) : palvata dour a-raok beuziñ, dispac'hañ en dour a-raok beuziñ ; *die Flamme schlägt in die Höhe*, (hat/ist) sevel a ra ar flamm ; *die Waage schlägt nach der Gewichtseite,* (ist) gwalenn ar ventel a ya war an tu pounnerañ ; *der Wanderer schlägt nach links,* (ist) mont (treiñ, skeiñ) a ra ar baleer war gleiz (war an dorn kleiz, en dorn kleiz, war e zorn kleiz) ; *die Preise schlagen in die Höhe,* (sind) kanañ a ra an traoù, keraat a ra an traoù buan-ha-buan, trummgreskiñ a ra ar prizioù, kreskiñ a ra ar prizioù a-wel-dremm ; [dre skeud.] *er schlägt aus allem Kapital,* kalfichat a rafe un ibil gant brenn-heskenn, ober a ra an akuit gwellañ gant pep tra, tennañ (ober) a ra e vad eus pep tra, ober a ra e c'hounid eus pep tra, ober a ra e c'hounidegezh eus pep tra, tennañ a ra splet (ampled) eus pep tra ; [dre skeud.] *über den Strang schlagen,* (hat/ist) divanegañ e ivinoù, mont e-barzh blev kriz, mont droug en e goukoug (en e gentroù), sevel war e gentroù, sevel war e elloù, sevel war e dach, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel broc'h en an-unan, broc'hañ, mont tro en e voned, sevel droug en an-unan, kounnariñ, arfleuiñ, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, rebekat, sevel e gribell, sevel e gribenn, rual el limonoù, rebarbiñ ouzh ar c'hentroù, ourzal, taeraat, diodiñ, buanekaat, buanegezh, feulzañ, broueziñ, imoriñ, diskouez imor, rebekat ouzh ar c'hentroù (Gregor), derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., pennañ d'u.b., ober e baotr fistoulik, c'hoari e baotr, ober ouzh u.b., ober penn d'u.b., dirollañ un tamm, ober un tamm dirollañ, c'hoari e loa, c'hoari al loa.

III. V.em. : **sich schlagen** (schlägt sich / schlug sich / hat sich geschlagen) :

1. skeiñ war an-unan ; *sich (ak.) an die Brust schlagen,* lopañ war e vruched, skeiñ e vruched, skeiñ war poull e galon, skeiñ gant e zorn war e beultrin, stekiñ war poull e galon gant keuz (Gregor), ober « mea culpa », embann e bec'hed.

2. en em gannañ, en em c'hennañ, en em lardañ, en em beuriñ, en em bouezañ, en em beliat, en em beilhat, en em bilat, en em vazhata, en em vlevata, en em zornañ, en em zornata, en em grabanata, en em frigasañ, en em dagañ, en em gribañ, bezañ krog etrezo, en em galkennañ, c'hoari ar vazh, foetañ, en em foetañ, en em lopañ, en em flumañ, en em frotañ, en em gribat, en em stagañ, en em vataň, en em gregiñ, mont dezhi a-grog-kolier, kregiñ an eil en egile ; *einander schlagen,* en em gannañ an eil egile ; *sich (ak.) heftig schlagen,* bezañ kann ar gurun etrezo, en em lardañ evel kegi, en em ziframmañ evel chas, en em gannañ kriz, en em gignat ; *sich (ak.) für eine Sache schlagen,* stourm evit ur gaoz bennak ; *sich (ak.) auf Degen schlagen, sich mit dem Schwert schlagen,* en em gannañ gant ar c'hleze, c'hoari gant an dir, klezeiata ; *sich (ak.) auf Pistolen schlagen,* en em gannañ gant pistolennoù ; *sich (ak.) mit Stöcken schlagen,* en em gannañ a daolioù bazh, en em vazhata ; *sich (ak.) mit jemandem schlagen,* bezañ krog gant u.b., bezañ krog-ha-krog gant u.b., plantañ fisel gant u.b., en em gannañ ouzh u.b., kaout ul lazh gant u.b., kaout ur pegad ouzh u.b., en em lardañ ouzh u.b., kaout kann ouzh u.b., en em hejañ ouzh u.b., kregiñ da vat en u.b., en em stourm ouzh u.b., kaout kann ouzh u.b., bezañ e krog gant u.b. ; [dre skeud.] *sich (ak.) mit Grillen schlagen,* magañ e spered gant stultennoù droch.

3. mont gant u.b. ; *sich (ak.) zu einer Gesellschaft schlagen,* en em lakaat gant tud 'zo (Gregor) ; *sich (ak.) zum Feind schlagen,* treiñ banniel, treiñ e bastell, sevel (mont) a-du gant e enebourien gozh, cheñch tu, treiñ kein, treiñ diwar e garnoù, treiñ penn d'e vazh, cheñch tu d'e chupenn ; *sich auf die Seite des Stärkeren schlagen,* mont gant an tu kreñv ; *er weiß nicht, auf welche Seite er sich schlagen soll,* ne oar ket war be du treiñ.

4. mont etrezek, mont etramek, mont da-geñver, mont d'un tu bennak ; *sich (ak.) in die Büsche schlagen,* reiñ gaol dezhi, en em laerezh, en em laerezh kuit, mont kuit evel ul laer, kuitaat didrouz, flipañ, diflipañ, frapañ e zivesker diouzh ul lec'h bennak, en em riklañ, en em riklañ kuit, ripañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em ziskrapañ, rankout he c'hribat, kribat anezhi, kribat er-maez, skarzhañ er-maez, skubañ er-maez, dilorañ an dachenn, riñsañ an dachenn, mont kuit hep ober brud, diboufañ (Gregor), kemer prest an tec'h, mont war dec'h, tec'hel (skampañ) kuit, diskampañ, skarañ, mont diwar skizh, ober gaol, troc'hañ kuit, diriñsañ kuit, riñsañ, kantenniñ, terriñ e nask, disvantañ kuit, jilgammañ, skarañ er ouinell, sachañ war e skasoù, sachañ e loaioù, sachañ e vragoù (e lêr, e revr, e groc'hen, e dreid, e c'har) gantañ ; *er hat sich in die Büsche geschlagen,* kantennet eo, skubet en deus ar ouinell, harpet en deus ar vanell, skaret en deus douar, kravet kuit eo, ranket en deus he c'hribat, kribet en deus anezhi, kribet eo er-maez, diloret en deus an dachenn, riñset en deus an dachenn ; *sich (ak.) seitwärts schlagen,* en em laerezh, en em laerezh kuit, mont kuit evel ul laer, kuitaat didrouz, flipañ, diflipañ, skampañ kuit, fourchiñ, skrabañ kuit, fardiñ kuit, sachañ gantañ, tennañ gantañ, fanisañ, diloriñ, kanellat, sevel ar c'hamp, mont kuit hep ober brud, frapañ e zivesker diouzh ul lec'h bennak, en em riklañ, en em riklañ kuit, ripañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em ziskrapañ, troc'hañ kuit, diriñsañ kuit, riñsañ, kantenniñ, terriñ e nask, rankout he c'hribat, kribat anezhi, kribat er-maez, skarzhañ er-maez, skubañ er-maez, dilorañ an dachenn, riñsañ an dachenn, skarañ, diboufañ (Gregor) ; *er hat sich seitwärts geschlagen,* kantennet eo, skubet en deus ar ouinell, harpet en deus ar vanell, skaret en deus douar, kravet kuit eo, ranket en deus he c'hribat, kribet en deus anezhi, kribet eo er-maez, diloret en deus an dachenn, riñset en deus an dachenn.

5. tremen, digeriñ un hent ; *sich (ak.) durchs Leben schlagen,* en em zibab, en em embreger, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, en em bakañ, ober e dreuz (en em dennañ) er vuhez.

6. [troioù-lavar] *sich (dat.) den Wanst voll schlagen,* kloukañ, bourouniñ, gousañ, en em dafañ, en em varrañ, ober e borc'hell, ober ur foeltr-bouzelloù, choukañ traoù da foeltrañ e vouzelloù, ober ur rontad, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegel, mont traoù en e gorf, pilat boued, debriñ alfant, debriñ dislangour, kordañ boued, debriñ a-leizh e zent, pegañ war ar boued a-leizh e zent, kofata, korfata, ober meurlarjez, pegañ war an traoù a-leizh e zent, debriñ da darzhañ, kargañ e sac'h betek ar

skoulm, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geusteurennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont, debriñ evel ur marlonk, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, debriñ leizh e gof, ober ur c'horfad, gloutañ, gloutoniañ ; *sich (dat.) etwas aus dem Sinn schlagen,* lemel ur sońj bennak diwar e spered, distreiñ diwar e veno (e vennozh), cheñch santimant, distreiñ a-ziwar e vennozh, kemm meno, cheñch sońj, cheñch mennozh, dibennadiñ, treiñ kordenn, treiñ banniel, treiñ e bastell, argas ur sońj bennak diwar e spered.

IV. geschlagen : [dre skeud.] *ein geschlagener Mann,* un den echu g. ; *vom Schicksal geschlagen sein,* bezañ gwall amprouet gant ar vuhez, kaout e damm planedenn, bezañ trist e blanedenn, bezañ garv e donkadur, bezañ ifamet, kaout gwalldrubuilhoù, bezañ bounezhet a zisplijadurioù, bezañ burutellet gant ur morad a dourmant, bezañ beuzet en ur morad a c'hlac'har, gouzañv ezwar, gouzañv esgoar, dougen kañvoù, kaout e zelazhoù, kaout e walc'h a chane, bezañ o tremen a-dreuz drez ha spern, dougen e groaz, na vezañ kuit a zroug, bezañ e-kreiz ar poanioù, bezañ e-kreiz ar stokadoù ; *sich geschlagen geben*, koazhañ, kodianañ, kodianañ gant u.b., lezel e zivrec'h da gouezhañ, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, plegañ touchenn, kac'hat en e vragez, dilezel ar stourm, chom a-dreuz gant e hent, lezel pep tra war e revr, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar sklisenn, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar vasin.

Schlagen n. (-s) : **1.** kannerezh g., foeterezh g., taolioù ls., skeiñ g., sko g., skoerezh g. ; **2.** *das Schlagen des Pulses, das Schlagen des Herzens,* an talmadennoù ls., talmadennoù ar galon ls., talm ar galon g., talmoù ar galon ls., sko ar gwad g., lammoù ar galon ls., taolioù ar galon ls., poulzadennoù ar galon ls., talmerezh ar galon g., tosoù ar galon ls., keflusk ar galon g., kas ar galon g., doug-doug-doug ar galon g. ; **3.** *Schlagen der Fensterläden,* storlok ar stalafioù g. ; **4.** [merdead., tekn.] *das Schlagen eines Tauwerks,* ar goriñ g.

schlagend ag. : **1.** peurdrec'h ; *schlagender Beweis*, prouenn skarus b., prouenn gendrec'hus b., prouenn na c'haller ket diarbenn b., prouenn diziarbennus b., prouenn diflach b., prouenn anataus b. ; *schlagende Antwort,* respont diflach b./g., respont na c'haller ket toullañ dindanañ b./g., respont na c'haller ket diarbenn b./g. ; *das schlagendste Beispiel,* ar skouer reishañ b., ar skouer glokañ b., an dra skoueriusañ g. ; **2.** *schlagende Fensterläden,* stalafioù storlokus ls., stalafioù strakus ls., stalafioù strapus ls.

Schlagenergie b. (-) : [fizik] nerzh darskeiñ g.

Schlager g. (-s,-) : **1.** son-red b., hit g., son vrudet b. ; *ich habe einen neuen Schlager komponiert,* savet em eus ur son nevez ; *schmalziger Schlager,* kanaouenn a garantez b., kanaouenn vrizhfromidik b., tenergan g., red-hentoù g. ; **2.** pezh-c'hoari a ra berzh (brud) forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui) g. ; **3.** [tro-lavar] *das ist der große Schlager,* an dud a zo ruz war an dra-se.

Schläger g. (-s,-) : **1.** [den] bostoc'her g., mazaouer g., draster g., breser g., flastrer g., loper g., fuster g., fibler g., paotr an drailh g., toull-freuz g., paotr ar beilh g., taskagner g., rioter g., fraouler g., dic'houiner g., gwall skoer g., fibler g., kanner g., piler g., den gwaller g., penn bervet g. ; *guter Schläger,* lemmañ lavnenn b. / koantañ maout ! g. (Gregor) ; **2.** [tra, sport] kros g., bazh b. [*liester* bizhier], paliked b. ; *Tennisschläger,* paliked tennis b. ; *die Saiten eines Tennisschlägers,* kerdin ur baliked tennis ls. ; *einen Tennisschläger neu bespannen,* adstignañ kerdin ur baliked tennis ; *einen Tennisschläger besaiten,* kordennañ ur baliked tennis ; *Golfschläger,* bazh-c'holf b. ; *Hockeyschläger,* bazh-hoke b., kammell b., bazh-horell b., bazh-dotu b. ; *Kricketschläger,* bazh kriked b. ; **3.** [sportour] skoer g., tenner g. ; **4.** [kegin., benveg] baser g. [*liester* baserioù], baserez b. [*liester* baserezioù], traper g. [*liester* traperioù].

Schlägerbande b. (-,-n) : bandennad fusterien b., bandennad rendaelerien b., bagad fiblerien g., maread skoerien g., pare loperien b., bandennad drasterien b., bagad drasterien g., maread drasterien g., pare drasterien b., bandennad taskagnerien b., bagad taskagnerien g., maread taskagnerien g., pare taskagnerien b.

Schlägerei b. (-,-en) : kabaduilh b., saka-maout g., pegad g., mesk g., frigas g., frigasenn b., kann b., brete g., taol-bec'h g., tousmac'h g., kannadeg b., kannerezh g., gourenadeg b., stourmadeg b., foeterezh g., meskadeg b., krogadeg b., riot g., chao g., sach g., embiladeg b., piladeg b., tag g., lazh g. ; *eine Schlägerei von kaum zu überbietender Gewalt,* ur biladeg biskoazh taeroc'h b. ; *es ist zu einer Schlägerei gekommen,* en em gannet o doa a daolioù dorn, taolioù dorn a oa bet, kabaduilh a oa bet, savet ez eus bet mesk, savet ez eus bet frigas, trouz a zo bet savet etrezo, kann a savas etrezo, foeterezh a savas, krog a oa bet etrezo, dont a rejont hag en em gannañ ; *es kam zu einer heftigen Schlägerei,* tomm e voe ar soubenn ; *es kam oft zu Schlägereien zwischen den Jungs,* piladeg a veze alies etre ar baotred, kannoù a veze alies gant ar baotred, kannoù a veze alies etre ar baotred.

Schlägerin b. (-,-nen) : plac'h ar beilh b., plac'h an drailh b., rioterez b., rendaelerez b., gwall skoerez b., loperez b., fiblerez b., fusterez b., taskagnerez b.

Schlägermütze b. (-,-n) : kasketenn b.

schlägern V.gw. (hat geschlägert) : [Bro-Aostria] diskar (pilat) gwez, troc'hañ keuneud, lakaat ar vouc'hal dindan gwez 'zo, diskar koad / diskar keuneud (Gregor).

Schlagertexter g. (-s,-) : saver pozioù g., saver komzoù g., pozier g.

Schlägertrupp g. (-s,-s) : bandennad taskagnerien b., bagad taskagnerien g., maread taskagnerien g., pare taskagnerien b., bandennad rendaelerien b., bandennad fusterien b., bagad fiblerien g., maread skoerien g., pare loperien b., bandennad drasterien b., bagad drasterien g., maread drasterien g., pare drasterien b. ; *seine Schlägertrupps,* skoerien eus e berzh ls., loperien diouzh e zorn ls., e vevelien ls., e lakizien ls.

Schlägertyp g. (-s/-en,-en) : bostoc'her g., mazaouer g., draster g., breser g., flastrer g., loper g., fuster g., fibler g., paotr an drailh g., toull-freuz g., paotr ar beilh g., taskagner g., rioter g., fraouler g., gwall skoer g., rendaeler g., kanner g., piler g., den gwaller g., penn bervet g. ; *ich war vielmehr so ein Schlägertyp und konnte also meine Schnauze nicht halten,* imor en em gannañ a oa ennon ha ne oan ket troet da bladañ.

Schlagfeder b. (-,-n) : [loen.] stuc'h str., stuc'henn b.

Schlagfell n. (-s,-e) : [sonerezh] kroc'hen an daboulin g.

schlagfertig ag. : beget mat, teodet mat, teodet kaer, latennet kaer, latennet mat, lañchennet mat, hir e deod, dilu a deod, dichipot, pront da respont, prim a deod, prim an dro anezhañ, dak da respont ; *schlagfertige Antwort,* eilger g., eilgeriad g., eilgeriadenn b. ; *schlagfertige Gegenantwort,* freilhad g. ; *schlagfertig sein,* na gaout yod en e c'henoù, gouzout kas an

dorzh en-dro d'ar gêr, na vezañ stag daou benn e deod, bezañ prim an dro eus an-unan, bezañ prim e c'her, bezañ prim a deod, kaout ibil da bep toull, bezañ bouilh e gomzoù, na vezañ morse kavet berr da respont, bezañ dak da respont, na vankout morse dafar d'an-unan evit respont, bezañ rebarb en an-unan, mont d'an dud kraf evit kraf.
Adv. : krak-ha-berr, en ur ger krenn, berr-ha-krenn, a-dak, krak-ha-krenn, krenn-ha-krak ; *schlagfertig antworten,* reiñ ur freilhad d'u.b., distreiñ e grampouezhenn d'u.b., respont krak-ha-berr, respont berr-ha-krenn, respont en ur ger krenn, respont gant komzoù bouilh, respont prim, kavout diouzhtu an ibil da lakaat en toull, kavout raktal ibil da stouvañ, respont war an taol, bezañ prim a deod, respont a-dak, respont krenn-ha-krak, respont krak-ha-krenn, respont pront, kas diouzhtu an dorzh en-dro d'ar gêr, na vezañ kavet berr da respont, respont evel un tenn, respont evel ur boled, respont diouzhtu-kaer, respont kerkent (kenkent) hag ar ger, respont ken buan hag an avel, respont raktal, respont dak, respont diouzhtu-dak, respont dak-diouzhtu, stlepel e respont evel ur bir, na vezañ gwall nec'het evit kaout ur respont da reiñ d'u.b.
Schlagfertigkeit b. (-) : primded da respont b., primder da respont g., rebarb g. ; *an Schlagfertigkeit gewinnen,* deskiñ mont d'an dud kraf evit kraf, dont rebarb en an-unan.
Schlagflug g. (-s) : [loen.] nij flapet g.
Schlagfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] lamm-kalon g., taol-gwad g., arsav kalon g., droug-ar-moug g., orc'had empenn g., argrad g., darvoud gwazhiedel empenn g., DGE g., gwallzarvoud gwazhienn en empenn g., GGE g., gwadliñv empenn g., enfroù empenn g. [*liester* enfraouioù empenn].
Schlaggewicht n. (-s,-e) : pouez an horolaj g.
Schlaggold n. (-s) : aour lavnennet g., aour kannet g.
Schlaghebel g. (-s,-) : [tekn., arm] ki g. [*liester* kioù], pluenn b., draen g., draenenn b. ; *den Schlahhebel spannen,* stegnañ ki e fuzuilh ; *Schlaghebel in ungespannter Position,* ki distegn g.
Schlaghöhe b. (-,-n) : uhelder skeiñ g.
Schlagholz n. (-es,-hölzer) : **1.** kammell b., bazh-horell b., bazh-dotu b. ; **2.** golvazh b. [*liester* golvazhioù, golvizhi, golvizhier], bazh-dilhad b. [*liester* bizhier-dilhad], bazh-kannañ b. [*liester* bizhier-kannañ], batuler g. [*liester* batulerioù], pezh-koad g., bazh-kannerez b. [*liester* bizhier-kannerez], kannerez b. [*liester* kannerezioù] ; **3.** penn-bazh g., penngod g., krennvazh b., bazh pennek b. ; **4.** koad-med g., koad-troc'h g. ; **5.** bazh b., bazh-skeiñ b.
Schlaghüter g. (-s,-) : baluenn b., gwez-troc'h str.
Schlaginstrument n. (-s,-e) : [sonerezh] benveg tos g., benveg tosañ g.
Schlagkraft b. (-) : **1.** [boks h.a.] nerzh skeiñ g. ; *Schlagkraft einer Ohrfeige,* pouezantur ur mojad g. ; **2.** [lu] nerzh tagañ g., nerzh argadiñ g., barr skeiñ g., galloudezh tennañ b., nerzh dibennadiñ g. ; **3.** nerzh kendrec'hiñ g., nerzh darboellañ g., gwerc'hegezh b., efedusted b., skog g., skogusted b. ; **4.** [fizik] nerzh darskeiñ g.
schlagkräftig ag. : **1.** prim, efedus, nerzhus, stank, kreñv ; **2.** kendrec'hus, darboellus, … na c'haller ket diarbenn, skogus, diziarbennus, diflach, anataus.
Schlagkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] ivin bihan str.
Schlagladenhalter g. (-s,-) : [stalaf prenestr] paotr kaozioù g. [*liester* paotred kaozioù].
Schlaglaut g. (-s,-e) : son kreñv g.
Schlagleiste b. (-,-n) : **1.** [munuzerezh] harzell b., moulleür bunt g. ; **2.** [mederez] adlavnenn b.
Schlaglicht n. (-s,-er) : efed gouloù g., tarzhad sklêrijenn g. ; *ein bezeichnendes Schlaglicht auf etwas (ak.) werfen,* **a)** lakaat un arvez dibarek war udb ; **b)** lakaat udb er gouloù.
schlaglichtartig ag. : trumm, prim, ribus.
Adv. : a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, gant pep tizh, en un taol-kont, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol, a-greiz-holl, a-greiz-tout, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-tenn, a-greiz-pep-kreiz, souden, a-daol-dak, a-drak, a-sav-daol, prim, a-daol-herr, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarzh, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, a-benn-krak, brusk, krak, krenn, trumm, pik, [dispredet] en ur gaouad.
Schlagloch n. (-s,-löcher) : rodlec'h g., rollec'h g., roud-karr g., poull-rod g., anrod g., skoasell b., sodell-garr b., gamberotenn b., stokell b., chek g. ; *die Schlaglöcher,* neizhioù an hent ls., ar skoaselloù ls., ar chekoù ls. ; *aus dem Schlagloch rauskommen,* diskoasellañ, dirollec'hiañ, disodellañ ; *Straße voller Schlaglöcher,* hent foeltret g., hent difoeltret g., gwall hent g., hent fall g., hent rust ha diaes g., hent bleiz g., hent sodellek g., hent fontet g.
Schlaglot n. (-s,-e) : pouez an horolaj g.
schlaglustig ag. : … a blij dezhañ en em gannañ, kannus, tagus, stourmidik, rendaelus, regasus.
Schlagmann g. (-s,-männer) : [sport] **1.** [bigi] pennroeñver g., penn ar roeñverien g., kabiten ar roeñverien g. ; **2.** [baseball] skoer g. ; **3.** [Faustball/fistball] skoer g.
Schlagobers n. (-) : [Bro-Aostria] dienn trapet g., dienn baset g., koaven trapet g., koaven baset g., bouf an dienn g.
Schlagrahm g. (-s) : [Bro-Suis, su Bro-Alamagn] dienn trapet g., dienn baset g., koaven trapet g., koaven baset g., bouf g. ; *süßer Schlagrahm,* bouf an dienn g.
Schlagregen g. (-s) : glav foet g., glav pil g., glav pil polos g., dourbil g.
schlagreif ag. : [gwez] mat da bilat, mat da ziskar.
Schlagreim g. (-s,-e) : klotenn diabarzh kendalc'het b.
Schlagring g. (-s,-e) : **1.** [arm] dornad amerikan g. ; **2.** [kleier] kof ar c'hloc'h g.
Schlagsahne b. (-) : [kegin.] dienn trapet g., dienn baset g., koaven trapet g., koaven baset g., bouf g. ; *süße flüssige Schlagsahne,* bouf an dienn g. ; *mit Schlagsahne füllen,* kouchañ gant koaven baset, fourrañ gant koaven trapet.
Schlagschatten g. (-s,-) : skeud bannet g.
Schlagschieber g. (-s,-) : [kegin.] iforn g., enforn g., pal-iforn b. [*liester* palioù-iforn, pili-iforn], pal-forn b. [*liester* palioù-forn, pili-forn].
Schlagseite b. (-) : [merdead.] kostez g., kostezadur g., kosteziñ g. ; *das Schiff hat Schlagseite,* kostez a zo gant ar vag, kosteziñ a zo gant ar vag, plegañ a ra al lestr, kosteziañ a ra al lestr, kosteziñ a ra al lestr, moñselliñ a ra al lestr, plavañ a ra al lestr, war e gostez emañ al lestr, ilgostezañ a ra al lestr.
Schlagseitenwinkel g. (-s,-) : [merdead.] korn kosteziñ g.
Schlagstein g. (-s,-e) : [henoniezh] pigoser g. [*liester* pigoserioù] ; *Schlagstein zur Bearbeitung von Quarz,* pigoser kouarz g.
Schlagstock g. (-s,-stöcke) : penn-bazh g. [*liester* pennoù-bazh, pennoù-bizhier], pennbazh g. [*liester* pennbizhier], pennad-bazh g., bazh penndousek b., bilbod g., krennenn b., bazh pennek b., krennvazh b., bataraz b., penngod g., kefienn b., penn-bourdon g., penn-treujenn g., skeltrenn b., bazh-ribot b.
Schlagstockeinsatz g. (-es,-einsätze) : fraoulerezh g.
Schlagstück n. (-s,-e) : distegner g. [*liester* distegnerioù], diskrog g.
Schlagtür b. (-,-en) : trap g., traped g., toull-strap g.
Schlaguhr b. (-,-en) : horolaj a c'hall seniñ g.
Schlagvolumen n. (-s,-/-volumina) : [mezeg.] ec'hongas sistolel g.
Schlagwelle b. (-,-n) : [merdead.] bern dour g., gwazh b., gwagenn-drais b., taol-mor g., barr-mor g., taol-ratre g., sparkad g., rolladenn-vor b., rolladennad-vor b., ruilhadenn b., tarzh-mor g., tarzh g., tarzh-ruilh g., bomm mor g., toenn-vor b., kole g.

Schlagwerk n. (-s,-e) : soniri b. ; *das Schlagwerk ertönt, das Schlagwerk läuft ab,* emañ an horolaj o tistignañ, emañ an horolaj o seniñ ; [fizik] *Pendelschlagwerk,* maout momeder g. ; *Drehschlagwerk,* maout tro g.
Schlagwetter n. (-s) : treflamm g., treflammañ g., treflamm-glaou g.
Schlagwetterexplosion b. (-,-n) : treflammadenn b.
schlagwettergefährdet ag. : treflammek.
Schlagwort n. (-s,-e/(rouez)-wörter) : **1.** pater b., lugan g., ger-gourc'hemenn g., slogan g., ger-stur g., lavarenn-stur b. ; **2.** ger-alc'hwez g.
Schlagwortkatalog g. (-s,-e) : fichennaoueg dre c'herioù-alc'hwez b.
Schlagwunde b. (-,-n) : [mezeg.] bloñs g., brondu g., bloñsadenn b., kreuad g.
Schlagzeile b. (-,-n) : talbenn g., tog ur pennad kazetenn g. ; *in die Schlagzeilen geraten,* bezañ kaoz vras eus an-unan / eus an dra-mañ-tra, bezañ e-kreiz ar gaoz, magañ ar gaoz.
schlagzeilen V.k.e. (hat geschlagzeilt) : lakaat da dalbenn, skrivañ en talbenn.
Schlagzeug n. (-s,-e) : [soner.] toumperezh g., toserezh g., tos g., taboulinoù ls., un taboulinoù g. ; *mit Mike Stern am Schlagzeug,* gant Mike Stern ouzh an tos.
Schlagzeuger g. (-s,-) : [soner.] toumper g., tabouliner g., toser g.
Schlagzeugerin b. (-,-nen) : [soner.] toumperez b., taboulinerez b., toserez b.
Schlagzünder g. (-s,-) : bannadell darskeiñ b.
Schlaks g. (-es,-e) : *ein langer Schlaks,* un diskrouger anduilh g., ur ramz treut-gagn g., ur vazh wisket b., un dreustel b., ur sklipard g., ur skilfenn a baotr b., ur c'horf mat a zen g., un hinkin g., ur moanard g., unan hir ha moan evel ar wall-amzer g., ul lañsadenn b., ul lañsenn b., ur paotr korfet evel ur gouarc'henn g., ur pezh pikol den bras g., ul langouineg g., ur skarineg g., ur skrilh g., ur gaoleg g., ur fourcheg g., ul louaneg g., ul lank g., un tamm mat a zen g., ur freilhenneg g., ur sklipard g., ur skrifelleg g., ur gouere g., ur pezh jelkenn a baotr b., ur skeul vabu b., ur baluc'henn b., ur peulvan g. (Gregor), P. ul lahir g., ur paotr toullet uhel g.
schlaksig ag. : freilhek, freilhennek, dislavanket, korfet laosk, distrantell, fardellek ; *ein großer, schlaksiger Bursche,* un diskrouger anduilh g., ur ramz treut-gagn g., ur vazh wisket b., ur moanard g., unan hir ha moan evel ar wall-amzer, ul lañsadenn b., ul lañsenn b., ur paotr korfet evel ur gouarc'henn g., ur pezh pikol den bras g., ur firitelleg g., ul langouineg g., ur skarineg g., ur skrilh g., ur fourcheg g., un dreustel b., ur sklipard g., ur skrifelleg g., ur c'horf mat a zen g., ur skilfenn a baotr b., ur gaoleg g., ul louaneg g., ul lank g., un dreustenn b., ur gouere g., un tamm mat a zen g., ur freilhenneg g., un hinkin g., ur skeul vabu b., unan bras evel ur skeul g., ur baluc'henn b., ur berchenn b., ur pezh jelkenn a baotr b., ur peulvan g. (Gregor), P. ul lahir g., ur paotr toullet uhel g.
Schlamassel g. (-s,-) : **1.** kabaduilh b., mesk g., frigas g., meskadeg b., luziadeg b., frigasenn b., kann b., brete g., taol-bec'h g., tousmac'h g., stlabez g., meskailhez g., keusteurenn b., charre g., stalabarn g., kabiotenn b. ; *welch ein Schlamassel !* ar re-mañ o deus graet ur stal amañ ! pebezh stlabez ! pebezh kabiotenn ! ; **2.** taol-dichañs g., taouenn b., mizer b., lagenn b., P. amerdamant g. ; *er steckt im Schlamassel,* el lagenn emañ, tapet eo brav ha kempenn, paket eo en un dreineg, paket eo en ur grenegell, gwall dapet eo, setu eñ paket propik, en ur soubenn vrav emañ, emañ o tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bez' emañ fresk, fresk emañ e gased 'vat, kouezhet eo etre kebr ha toenn, emañ evel un touseg etre treid an ogedoù, en ur gempenn emañ, kempenn eo ganti, en ur grenegell emañ, sac'het eo en ur gaoc'henn, emañ e viz er wask, emañ e viz e gwask, emañ e fri er wask, paket eo er gwask, er vouilhenn (er vizer) emañ, berr eo war e sparl, en avel d'e voue emañ, paket fall eo, dindan ar bec'h emañ, en ur gaoc'henn emañ, diaes eo evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, paket eo en ur pleg berr, ne ya ket rust an traoù gantañ, n'emañ ket en un eured, gwall strobet eo, emañ e fagodenn ha kant gantañ, en ur gwall blegenn emañ, tapet fall eo, en un enkadenn emañ, tenn eo an taol gantañ, fallik a-walc'h emañ ar stal gantañ, tapet eo e droug, paotr brav eo ; *aus dem Schlamassel herauskommen,* en em dennañ eus ur pleg diaes, tennañ e spilhenn eus ar c'hoari, gouzout e ziluzioù, kavout ur voaien da zibunañ e gudenn, c'hoari e hent, en em sachañ diouzh un abadenn, en em tennañ eus ur gwall boull, disac'hañ, en em zisac'hañ a wall blegenn, en em zisac'hañ eus ur grenegell, tennañ e lost eus ar vrae, terriñ ode war ur gwall afer, tennañ e frap, dont war-c'horre, sevel war-c'horre an dour, sevel war-c'horre, bezañ barrek, en em lipat, disac'hañ an denn, tennañ e spilhenn, en em silañ etre an horzh hag ar genn, sachañ an ibil gant an-unan (*e ibil gantañ, hec'h ibil ganti h.a.*), sachañ ar c'hroc'hen gant an-unan (*e groc'hen gantañ, he c'hroc'hen ganti h.a.*), en em zifretañ, tennañ begig e spilhenn eus ar c'hoari, tennañ e damm spilhenn, dibunañ e gudenn, en em dennañ eus an abadenn, tennañ e fri a wall afer, en em dennañ a boan, en em zic'hennañ, tennañ e bleg, tennañ e blegoù, en em zibab, en em dreiñ, sevel e grog, sachañ ar c'hraf gant an-unan (*e graf gantañ, he c'hraf ganti h.a.*), en em zilammat a nec'hamant ; *er konnte endlich aus dem Schlamassel herausfinden,* deuet eo er-maez anezhi a-benn ar fin, dont a reas a-benn da sevel war-c'horre an dour, dont a reas a-benn da zont war-c'horre e vec'h, dont a reas a-benn da zienkañ.
Schlamm g. (-s,-e/Schlämme) : bouilhenn b., lec'hid g., pri g., lagenn b., fank g., frigas g., prigas g., kailhar g., kailharenn b., strak g., lag g., strod g., strodenn b., limouz g., liboud g., mailh g., libistr g., morvonk g., morfont g., saflik g., strouilh g., kaot g., yodasenn b., kampoullenn b. ; *verhärteter Schlamm,* lec'hid kaledet g. ; *dünnflüssiger Schlamm,* lec'hid fouist g., lec'hid fouest g. ; *vom Schlamm reinigen, vom Schlamm säubern,* difankañ, digailharañ, dibriañ, distrouilhañ, dilec'hidañ ; *jemanden mit Schlamm vollspritzen,* brizhañ u.b. a bri ; *einen Wagen in den Schlamm fahren,* lagennañ e garr, sac'hañ e garr, gourdigenniñ e garr ; *im Schlamm stecken bleiben,* chom sac'het el lagenn, chom luget el lagenn, menel er fankigell, bezañ sac'het er pri, bezañ sac'het en ur wagenn, bezañ lagennet, bezañ fontet el lagenn, en em c'hourdigenniñ, chanañ, bourdiñ ; *tief in den Schlamm einsinken,* mont don el lec'hid, plantañ don el lec'hid ; *im Schlamm waten,* fritañ fank, pilat fank, plapouziñ, fankigellañ, krenial er fank, torimellat er fank, foetañ fank, fregañ hentoù lous, fregañ hentadoù pri, fregañ hentadoù kaot, trapikellat er fank, kabouilhat pri ha fank ; *mit Schlamm beschmutzen,* priellañ, kailharañ, libistrañ, libistrennañ, fankañ, mailhañ, strakiñ ; *mit Schlamm überziehen,* priañ ; *der Schlamm fällt von den Schuhen ab,* distagañ a ra ar fank diouzh ar botoù ; *den Schlamm von Schuhen abkratzen,* dizouarañ botoù, dibriañ botoù ; *seine Füße aus dem Schlamm herausziehen,* dispegañ e dreid diouzh al lec'hid, dilagennañ e dreid, disankañ e dreid diouzh al lagenn ; *aus dem Schlamm ziehen,* **a)** tennañ eus al lagenn, dilagennañ, disac'hañ, digoliañ, dihoubañ, diskoasellañ, dilec'hidañ, disodellañ ; **b)** [dre skeud.] disac'hañ (tennañ) a wall blegenn, tennañ eus ar vouilhenn.
Schlammabkratzer g. (-s,-) : karzhprenn g.
Schlammablagerung b. (-,-en) : lec'hid g., lec'hidad g., gouelezenn bri b., dilavadur fank g., limouz g.

Schlammabsetzbecken n. (-s,-) : poull dilaviñ g., poull tevioniñ g., poull gouelezenniñ g.
Schlammbad n. (-s,-bäder) : [mezeg.] soub fank g., soubadenn er fank b., kouronk fank g., kibellerezh pri g., kibelladenn er pri b., kouronkadenn er pri b.
Schlammboden g. (-s,-böden) : douar put g., tachenn gampoullennek b., tachenn fankigellek (fankigellus) b., tachenn lagennek b., tachenn lagennus b., tachenn grenegellek b., douar krenek g., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], lec'hidenn b.
Schlammboot n. (-s,-e) : [merdead.] ravaneller g, lestr-ravaneller g.
schlammen V.gw. (hat geschlammt) : fankañ, gouelezenniñ, lec'hidañ, lec'hidenniñ.
schlämmen V.k.e. (hat geschlämmt) : **1.** dibriañ, skarzhañ, karzhañ, naetaat, distrouilhañ, skarzhañ ar fank eus, difankañ, dilagennañ, riñsañ, dilec'hidañ ; *einen Teich schlämmen,* karzhañ ar fank diouzh ur stank, skarzhañ ar fank diouzh ur stank, karzhañ ur stank, skarzhañ ur stank, dilec'hidañ ur stank ; *Erz schlämmen,* dibriañ ar c'hailh ; *geschlämmte Kreide,* gwenn Pariz g. ; **2.** [tekn., kimiezh] rannc'houzediñ.
Schlämmen n. (-s) : **1.** karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., dilec'hidadur g., dilec'hidañ g. ; **2.** [tekn., kimiezh] rannc'houzediñ g.
Schlammfangbecken n. (-s,-) : difanker g. [*liester* difankerioù].
Schlammfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk lec'hid g., pesk lec'hidtrigat g.
Schlammfliege b. (-,-n) : [loen.] megalopter g. [*liester* megaloptered].
schlammfrei ag. : distrouilh, dilec'hid, dibri, dibriet.
Schlammglöckchen n. (-s,-) : [louza.] limouz str.
Schlammgrube b. (-,-n) : distrouilh g., toull-distrouilh g., puñs-diskarg g.
schlammhaltig ag. : limouzek, lec'hidek, lec'hidus.
schlammig ag. : fankek, fankigellek, fankigellus, fankus, kailharek, kailharus, priek, strodennek, plapous, geuniek, krenek, mailhennek, krenegellek, druz, leun a bri, leun-bri, lagennus, lagennek, frigasus, kampoullennek, strouilhek, bouilhennek, bouilhennus, lec'hidek, lec'hidus, … lec'hid, priasellek, morfontek, leun a fank, fank-holl, leun a vorfont, goloet a vorfont ; *schlammiger Boden,* douar put g., tachenn gampoullennek b., tachenn fankigellek (fankigellus) b., tachenn lagennek b., tachenn lagennus b., tachenn grenegellek b., douar krenek g., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], lec'hidenn b., prieg b. [*liester* priegi, priegoù], bouilhenn-gren b. ; *schlammiger Grund,* foñs kampoullennek g., goueled fankigellek (fankigellus) g., strad lagennek g., naoz lagennus b. (Gregor), sont lec'hid g. ; *dieser Weg ist sehr schlammig,* an hent-se a zo lous eus al lousañ, an hent-se n'en defe ket ur bleiz an hardizhegezh da baseal drezañ g., an hent-se n'o defe ket ar bleizi an hardizhegezh da vont da stlabezañ o zreid drezañ g. ; *schlammige Wege durchwaten,* fregañ hentoù lous, fregañ hentadoù pri, fregañ hentadoù kaot, fritañ fank, pilat fank, plapouziñ, fankigellañ, krenial er fank, torimellat er fank, foetañ fank, trapikellat er fank, kabouilhat pri ha fank ; *in der Nacht hatte es geregnet, sodass die Waldwege schlammig waren,* glav a oa bet e-pad an noz, ken ma oa an hentoù er c'hoad leun a lagenn - glav a oa bet e-pad an noz, kement ma oa kailharek (leun a fank, fankek, priek, druz, fank-ki, leun a laginier, leun a libistr) an hentoù er c'hoad - kement a c'hlav a oa bet e-pad an noz ma oa kailharek (leun a fank, fankek, priek, druz, fank-ki, leun a laginier, leun a libistr) an hentoù er c'hoad.
Schlammkraut g. (-s) : [louza.] limouz str., limouzenn b.
Schlämmkreide b. (-) : gwenn Pariz g.
Schlammlawine b. (-,-n) : stêriad vouilhenn b.
Schlammling g. (-s,-e) : [louza.] limouz str., limouzenn b.
Schlammloch n. (-s,-löcher) **/ Schlammpfütze** b. (-,-n) : krenegell b., krenerez b., lagenn b., fontigell b., poull-kurun g., toull-kurun g., toull-koñfont g., toull-lag g., toull lagenn g., sodrenn b., bosac'henn b., bouilhasenn b., bouilhenn b., bouilhenn-dro b., bouilhenn-gren b., bourdigenn b., gourdigenn b., goadenn b., gwagenn b., poull pri g., priasell b., kampoullenn b., kaotigell b., fankigell b., fankidell b., koufont g., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], ogenn b., poull-fank g., prieg b. [*liester* priegi, priegoù], karg-botoù b., gwaflez b. ; **.** *auf diesem Weg wurden wir immer wieder von tiefen und breiten Schlammlöchern aufgehalten,* dastroc'het e oa an hent gant krenegelloù (krenegelleier) don ha ledan a lakae ac'hanomp da goll amzer, dastroc'het e oa an hent gant krenegelloù don ha ledan a zalc'he ac'hanomp a-sav ; **.** *in einem Schlammloch stecken bleiben,* chom sac'het en ur wagenn, chom sac'het en ur gaotigell, chom sac'het en ur grenegell, chom luget en ur grenegell, menel er fankigell.
Schlammschlacht b. (-,-en) : [dre skeud.] krabanataerezh g., foar an arigrap b., bount ha sach, firbouch g., diskrap g., peilh g., prez g., mall g.
Schlammschnecke b. (-,-n) : [loen.] limneenn b. [*liester* limneed].
Schlammspritzer g. (-s,-) : strinkad pri g.
Schlammstrom g. (-s,-ströme) : stêriad vouilhenn b.
Schlammtaucher g. (-s,-) : [loen.] *westlicher Schlammtaucher,* randouseg brizh g. [*liester* randouseged brizh].
Schlamm- und Gesteinfluss g. (-es,-flüsse) : stêriad vouilhenn b.
Schlämmung b. (-,-en) : karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., dilec'hidadur g., dilec'hidañ g.
Schlamp g. (-s,-e) : **1.** chervad b., korfad g. ; **2.** P. pemoc'h lous g., loudoureg g. [*liester* loudoureien], loudour g., loustoñ g., chuchuenn lous b., louveg g. [*liester* louveged], louvidig g. [*liester* louvidien, louvidoù], libouzer g., libouz g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen b., krasouz g. [*liester* krasouzed], lousken g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., louz g. [*liester* louzed, louzien], loen lous g., porc'hell g., kailhareg g. [*liester* kailhareien] ; **3.** [dilhad] stlejenn b.
schlampampen V.gw. (hat schlampampt) : [rannyezh.] ober chervad, chervata, chervadiñ, c'hoari (ober) lapavan, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, ober bos, c'hoari las, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotañ, frikoañ, festailhiñ, banvezañ, en em segaliñ, lipouzañ, debriñ hag evañ gwalc'h e galon, debriñ hag evañ leizh e walc'h, ober chegenn.
Schlampe b. (-,-n) : porc'hellegez b., riskerez b., jolfa b., jorgenn b., lovrgenn b., liboudenn b. [*liester* liboudenned, liboudennoù], kañfantenn ar vazh lous b., libourc'henn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., strobell b., charlezenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., landourc'henn b., lustrugenn b., strouilhenn b., louzell b., krasouzell b., fourkailh b., chuchuenn lous b., tarzhell b., truilhenn b., chaos g., torch-listri g., kailharenn b., kailhebodenn b., kailhc'horenn b., matourc'h b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., penn-fust g., loudourenn b., louzenn b., kontronenn b., kontronenn lous b., kailhostrenn b., gwiz lous b., louvigez b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., strakouilhenn b., lousken b., chelgenn b., cholgenn b., hudurenn b., groll b., stlabezenn b., doublenn b., stranell b., flegenn b., filhourenn b., kouilhourenn b., bastrouilhenn b., kroc'hen g., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., friantell b., ribodell b., strodenn b. (Gregor) ; **.** *alte Schlampe,* strogell b., strobell gozh b., liboudenn gozh b., loudourenn gozh b., lovrgenn gozh b., truilhenn gozh b.,

stronkenn gozh b., strouilhenn gozh b., strodenn gozh b., lousken gozh b., porc'hellegez kozh b.

schlampen V.gw. (hat geschlampt) : dihastañ al labour, kaoc'hañ al labour, ober udb diwar herr, ober udb gant herr, ober udb gant kalz a herr, ober udb diwar vont, ober udb diwar mont ha hanter vont, ober udb a-bempoù, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, tarvañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, mac'hagnañ, bousoc'hañ, batrouzañ, bresañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, strabouilhat, tourc'hañ, kalemarc'hiñ, marmouzañ, kouilhourañ, mac'homañ, porc'hellat, porc'hellañ, pemoc'hañ, drochañ, bastardiñ) al labour, bodoc'hañ al labour, ober e labour dreist-penn-biz, brellañ, daoulammat al labour, ober labour beleg, plamoustiñ, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat evel mevel ar person, ober an traoù a-bempoù, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, ober almanagoù, ober un tamm mac'homañ d'al labour, ober pep tra a-hed hag a-dreuz, labourat dibalamour.

Schlamper g. (-s,-) : pemoc'h lous g., loudoureg g. [*liester* loudoureien], loudour g., loustoñ g., chuchuenn lous b., louveg g. [*liester* louveged], louvidig g. [*liester* louvidien, louvidoù], libouzer g., libouz g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen b., krasouz g. [*liester* krasouzed], lousken g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., louz g. [*liester* louzed, louzien], loen lous g., porc'hell g., kailhareg g. [*liester* kailhareien].

Schlamperei b. (-,-en) : c'hoariellerezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls.

Schlamperin b. (-,-nen) : porc'hellegez b., jolfa b., jorgenn b., lovrgenn b., liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., louzell b., louzenn b., fourkailh b., libourc'henn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., charlezenn b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., landourc'henn b., torch-listri g., kailharenn b., kailhebodenn b., kailhc'horenn b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., penn-fust g., strouilhenn b., loudourenn b., flegenn b., chuchuenn lous b., kailhostrenn b., gwiz lous b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., louvigez b., lousken b., krasouzell b., chelgenn b., cholgenn b., strakouilhenn b., hudurenn b., groll b., stlabezenn b., doublenn b., filhourenn b., kouilhourenn b., bastrouilhenn b., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., strodenn b. (Gregor).

schlampig ag. : digempenn, difoc'h, distruj, diskramailh, difraoul, diferlink, diskrepez, diskrubuilh, diskalavr, difarle, difurlu, dispak, diskrelu, diharak, dijaoj, disparbuilh, foutouilhek, chelgenn dezhañ, krasous, tampous, tampouzek, loudour, strouilh, dibalamour, distres, distumm, bastrouilh ; **.** *schlampige Arbeit,* labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet dreist-penn-biz, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls. ; **.** *schlampige Alte,* kozhiadez porc'hellek b., porc'hellegez kozh b., strogell b., strobell gozh b., liboudenn gozh b., loudourenn gozh b., lovrgenn gozh b., truilhenn gozh b., stronkenn gozh b., strouilhenn gozh b., strodenn gozh b., lousken gozh b., krasouzell gozh b. ; **.** *er liefert nur schlampige Arbeit,* hennezh a zo ur strop a zen, ober a ra pep tra a-hed hag a-dreuz, un talfaser (ur batrouzer, ur c'hac'her, ur bodoc'her g., ur mazaouer, ur moc'hataer, ur palmousteg, ur blamoustenn, ur moc'her, un tarasour) a zo anezhañ ; **.** *den Boden schlampig bearbeiten,* pismigañ douar ; **.** *er sieht schlampig aus,* hennezh a zo ur struj warnañ, un den strujet fall eo, hennezh a zo distumm, digempenn eo, disparbuilh eo, ur strouilh a zo anezhañ, distruj eo, diskramailh eo, difraoul (diferlink, diskrepez, diskrubuilh, diskalavr) eo, diharak eo, difarle eo, difurlu eo, chelgenn eo dezhañ, diskrelu eo, e wiskamantoù a zo diginkl, gwisket eo distres, gwisket dibalamour eo, gwisket dilokez eo, dilhad mod netra a zo gantañ, dilhad dibalamour a zo gantañ, gwisket eo evel ur forc'h, gwisket dotu eo, gwisket divalav eo ; **.** *beide sahen genauso schlampig aus,* aze e oa an eil c'hoar d'eben gant al loustoni diouto, aze e oa an eil kar d'eben gant al loustoni diouto, dre al loustoni e oant heñvel-mik, ken lous ha ken lous e oant o-div ; **.** *sich schlampig anziehen,* diferlinkiñ.

Schlampigkeit b. (-) : tampouzoni b., loustoni b., loudouriezh b. ; *die Schlampigkeit dieser Familie,* tampouzoni an tiegezh-se g.

Schlange b. (-,-n) : **1.** [loen.] naer b. [*liester* naered, naeron], sarpant g. [*liester* sarpanted], ofidian g. [*liester* ofidianed], naer-wiber b., gwiber b. ; **.** *giftige Schlange,* naer vinimus b. ; **.** *die Schlange beißt,* flemmañ a ra an naer, kregiñ a ra an naer, pikañ a ra an naer, dantañ a ra an naer ; **.** *die Schlange hatte den Hund gebissen,* kroget he doa an naer er c'hi, flemmet (piket, dantet) e oa bet ar c'hi gant an naer ; **.** *die Schlange zischt,* c'hwibanat (fuc'hañ, pufal, c'hwitellat) a ra an naer ; **.** *die Schlange ringelt sich zusammen,* en em guilhañ a ra an naer en he bern, rodellañ a ra an naer, en em rodellañ a ra an naer, mont a ra an naer en he rodelloù ; **.** *die Schlange hat sich zusammengeringelt,* en he rodelloù emañ an naer, en he bern emañ an naer ; **.** *die Schlange rollt ihren Körper auseinander, die Schlange rollt sich auseinander,* an naer en em zirodell ; **.** *die Schlange hypnotisiert ihre Beute,* an naer e vez teoget he freizh ganti ; **.** *die Schlange erwürgt ihre Beute mittels ihrer Körperschlingen,* an naer a voug he freizh e-kreiz he gweadennoù ; **.** *Schlangen haben keine Gliedmaßen,* naered a zo diezel ; **.** *die Schlange schlängelt sich über den Sand,* en em dorgeilhiñ a ra an naer war an traezh, a-stlej (a-ruz) e ya an naer war an traezh, skrampañ (en em stlejañ, ruzañ) a ra an naer war an traezh ; **.** *die Schlange häutet sich,* muzañ a ra an naer, diskantañ a ra an naer ; **.** *Fangzähne einer Schlange,* dent-krog un naer ls., brogoù un naer ls. ; **.** *Giftzähne einer Schlange,* brogoù binimus un naer ls., flemmoù un naer ls., dent-krog binimus un naer ls. ; **.** *eine Schlange vor meinen Füßen im Garten,* un naer em harz el liorzh b., un naer e-harz din el liorzh b. ; **.** *von Schlangen wimmelnd,* naerek ; **.** *Schlangen jagen, Schlangen fangen,* naereta ; **.** [Bibl] *seid klug wie die Schlangen und ohne Falsch wie die Tauben*, bezit evezhiek evel an naer ha didroidell evel ar goulm ; **2.** [dre skeud.] **.** *eine Schlange am Busen nähren*, lakaat an diaoul e penn izelañ an ti ; **.** *damit würdet ihr eine Schlange am eigenen Busen nähren,* se a vefe en ho touez ur wrizienn o frouezhiñ poezon hag huelenn ; **3.** [dre skeud.] teod fall a zen g., teod milliget a zen g., teod binimus a zen g., teod naer a zen g., gwir bistri g., pezh hek g., poezon g., piler-beg g., rachouz g., sarpant g., elemant g. [*liester* elemanted], tra milliget g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., diaoul a baotr g., pezh fall a zen g., den drouk betek mel e eskern g., bosenn a zen b., lec'hidenn a zen fall b., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pegus g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., beg trenk g., rachouzell b., keben b., kegin b., sarpantez b., bitrañsenn b., perseval b., gwesped str., bleizez b., pikez b., pikez du b., pikez fall b., kanell b., diaoulez b., teod fall a vaouez b., teod binimus a blac'h b., teod naer a blac'h b., teod milliget a blac'h b., pilerez-veg b. ; **4.** *falsche*

Schlange, gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], den faos g., den hep feiz na reizh / den disleal g. (Gregor), den gaou g., den gaouiat g., den ganas (gidas, gwidreüs), yudaz g., gwasker g., trubard g., treitour g., den a-zindan g., kontell a zaou droc'h b., koarenn b., pezh klufan g., milizenn b., souchadenn, ur souchet a zen g., korvigeller g. ; *das ist eine falsche Schlange,* hennezh a zo ur sarpant, n'eus nemet kildro ennañ, un den gaou eo hennezh, ur pezh klufan eo hennezh, ur vilizenn a zo anezhañ, ur souchadenn a zo anezhañ, ur souchet a zen a zo anezhañ, ur gwidal eo hennezh, hennezh a zo gwidal, n'eo ket onest e c'hoari, hennezh ne sell ket eeun ouzh Doue james, n'eo ket virjin e zaoulagad, ur skoachet a zen a zo anezhañ, ur c'hlozennek a zen a zo anezhañ, ur c'hoachet a zen a zo anezhañ, ur c'huzhet a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur spered besk a zen anezhañ, an den-se a zo koad-tro ouzh e ober, hennezh ez eus koad a-dreuz ennañ, techet eo da c'hoari e vleiz, techet eo da c'hoari e vitaouig, dre zindan eo, kildrouk eo, kuzh-ha-muz eo, kuzh-muz eo, ur gontell a zaou droc'h eo, un den souchet eo, hennezh a zo ur yudaz, hennezh a zo ur gwasker, hennezh a zo ganas, ur goarenn a zo anezhañ ; **5.** lostad g., lostennad b., steud b., steudad b., chapeledad g., neudenn b. ; *Schlange stehen,* goztoz renk en ul lostennad tud, gortoz e dro en ul lostennad tud, lostenniñ, lostigellat, gortoz tro, gedal tro, bezañ lost-ouzh-lost, bezañ lost-ha-lost, ober lostig-al-louarn ; **.** *der Erste in der Schlange sein,* bezañ er renk kentañ ; **.** *eine Autoschlange,* ul lostad kirri g., ul lostennad kirri b., ur steudad kirri b. ; **6.** [mojenn.] aerouant g. [*liester* erevent] ; *die siebenköpfige Schlange,* an aerouant seizh penn g. ; **7.** [ardamezouriezh] naer b. ; **8.** [stered.] steredeg an Naer b., an Naer b. ; **9.** [relij.] *die gewundene Schlange,* an diaoul gwidilus g. ; **10.** [tekn.] *Schlange, Rohrschlange,* troellenneg b.

schlängelig ag. : kamm-digamm, jilgamm, gweüs, kammigellek, korvigellek, troidellek, troiellek, kammigellus, leun a gildroennoù, troidellus, gwidilus, kildroennus, tro-distro, distroüs, plegus, kildroennek, kammdro, kammdroek, krammdroennek, krammdroiennek.

schlängeln V.gw. ha V.em. : **sich schlängeln** (hat sich (ak.) geschlängelt : **1.** korvigellañ, kammigellañ, troidellañ, troiellat, troieta, kildreiñ, kildroenniñ, punañ, kilweañ, kammdreiñ, gwidilañ, kammañ ha digammañ, kammdroennat, kammdroiennat, kammdroienniñ, korntroiañ, riboulat, treiñ-ha-distreiñ ; **.** *der Weg schlängelt sich,* kildreiñ (kildroenniñ, kammdroienniñ, kammigellañ, korvigellañ, troidellañ, gwidilañ) a ra an hent, kamm-digamm eo an hent, an hent a gamm hag a zigamm ; **.** *der Weg schlängelt sich bergaufwärts,* pignat a ra an hent kamm-digamm ouzh tor ar menez ; **.** *der Pfad schlängelt sich durch Hecken und Felder,* ar wenodenn a riboul dre ar c'hleuzioù hag a-dreuz ar parkeier ; **.** *sich um etwas schlängeln,* korvigellañ (kammigellañ, punañ, kuilhañ) en-dro d'udb ; **2.** en em silañ, en em ruzañ, en em riklañ ; **.** *sich durch die Menge schlängeln,* en em silañ dre-douez an dud, en em silañ dre-vesk an dud ; **3.** en em dorgeilhiñ ; *die Natter schlängelt sich über den Sand,* en em dorgeilhiñ a ra an naer-wiber war an traezh, a-stlej (a-ruz) e ya an naer war an traezh, skrampañ (en em stlejañ, ruzañ) a ra an naer war an traezh.

Schlangenaal g. (-s,-e) : [loen.] silienn b. [*liester* sil, silioù, siliennoù].

Schlangenadler g. (-s,-) : [loen.] naerataer g. [*liester* naeretaered], skoulerer-hañv g. [*liester* skoulerered-hañv].

schlangenähnlich ag. : naerheñvel, naerek, e doare un naer, a-zoare gant un naer, a-zoare gant an naered, a-seurt gant un naer, a-seurt gant an naered ; **.** *schlangenähnlicher Gegenstand,* naerenn b.

Schlangenanbeter g. (-s,-) : [relij.] naerazeuler g.

Schlangenanbetung b. (-) : [relij.] naerazeulerezh g.

schlangenartig ag. : naerheñvel, naerel, naerek, e doare un naer, a-zoare gant un naer, a-zoare gant an naered, a-seurt gant un naer, a-seurt gant an naered ; *schlangenartige Bewegung,* fiñv emstlejañ g., emstlejadur g., emstlejañ g.

Schlangenbaby n. (-s,-s) : naerig b. [*liester* naeredigoù].

Schlangenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] dizesper ar marmouzien g.

Schlangenbeschwörer g. (-s,-) : teoger naered g., boemer naered g., chalmer naeron g.

Schlangenbiss g. (-es,-e) : flemmad naer g., krog naer g. (Gregor).

Schlangenbohrer g. (-s,-) : [tekn.] tarar g., biñsell b., mouched g.

Schlangenbrut b. (-,-en) : [Bibl] gorad naered g., gorad naered-gwiper g., gouenn naered b., distaoladennoù naer-wiper ls., orin g.

Schlangenbusen g. (-s,-) : [dre skeud.] kalon sarpant b., kalon fell b.

Schlangenfänger g. (-s,-) : naeretaer g., paker naered g.

schlangenförmig ag. : naerheñvel, e doare un naer, e doare an naered, a-zoare gant un naer, a-zoare gant an naered, a-seurt gant un naer, a-seurt gant an naered ; **.** *schlangenförmiger Gegenstand,* naerenn b.

Schlangenfraß g. (-es,-e) : bouetaj g., pasturaj g., brif g., brifenn b., debraj g., kabouilh g., strabouilh g., strabouilhenn b., P. magnez g., tarzhell b., trantell b., keusteurenn b., moc'haj g., boued moc'h g., lastez str., loustoni b., tag g., stronk a voued g., traoù gros-fourdouilhet ls.

Schlangengeschlecht n. (-s) : [loen.] naered ls., naeron ls., ofidianed ls.

Schlangengift n. (-s,-e) : [loen.] binim naer g., binim naerel g.

schlangengleich ag. : naerheñvel, e doare un naer, a-zoare gant un naer, a-zoare gant an naered, a-seurt gant un naer, a-seurt gant an naered.

schlangenhaft ag. : **1.** naerheñvel, naerek ; **2.** [dre skeud.] fell, kivioul, gwidreüs, gwidilus, gwidal, beskellek, troidellek, touellus, korvigellus, korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, troidellus, lubanus, gweet e hentoù.

Schlangenhaupt n. (-s,-häupter) : penn Medouza g.

Schlangenhorn g. (-s,-hörner) : [sonerezh] krogenn-seniñ g., ofleidell b., kammgorn g.

Schlangenjäger g. (-s,-) : naeretaer g., paker naered g.

Schlangenknöterich g. (-s,-e) / **Schlangenkraut** n. (-s,-kräuter) : [louza.] teod-naer g., louzaouenn-an-naer b., boued-naer g., boued-an-naer g., melloù-an-naer ls.

Schlangenkreuz n. (-es,-e) : [ardamezouriezh] kroaz naerek b.

Schlangenkunde b. (-) : naerouriezh b.

Schlangenkundige(r) ag.k. g./b. : naerour g., naerourez b.

Schlangenlauch g. (-s,-e) : [louza.] chalotez-Spagn str., chalotezenn-Spagn b.

Schlangenleder n. (-s) : kroc'hen naer g.

Schlangenlinie b. (-,-n) : linenn gorvigellek b., linenn gildroennek b., linenn droidellek b., troielloù ls., kildroennoù ls., kammdroiennoù ls., kildroioù ls.

Schlangenmensch g. (-en,-en) : gwedenner g., ouesker g., gwinider g.

Schlangenöl n. (-s,-e) : poultr brav g., louzoù mat evit kement seurt kleñved a zo tout g., louzoù hollbare g., orietan g., peurlouzoù g.

Schlangenpfad g. (-s,-e) : hent leun a gildroennoù g., hent kamm-digamm (gweüs, kammigellek, korvigellek, jilgamm, troidellek, troiellek, kammigellus, troidellus, gwidilus, kildroennus, kildroennek, kammdro, kammdroek, kammdroennek, kammdroiennek) g., hent plegus g. / hent distroüs g. (Gregor).

Schlangenphobie b. (-) : [mezeg.] naerarur g., arur an naeron g.

Schlangenrohr n. (-s,-e) **/ Schlangenröhre** b. (-,-n) : [kimiezh] troellenneg b.
Schlangensäule b. (-,-n) : [tisav.] kolonenn wedennek b.
Schlangenstab g. (-s,-stäbe) : **1.** gwialenn-beoc'h b. ; **2.** [mezeg.] bazh Asklepios b., naerwialenn b.
Schlangenstehen n. (-s) : lostenniñ g., lostigellat g.
Schlangenstein g. (-s,-e) : **1.** [maenoniezh] serpantin g., naerell b. ; **2.** dant rinkin fosil g. [*liester* dent rinkined fosil].
Schlangenstern g. (-s,-e) : [loen.] **1.** [spesad *Ophiura ophiura*] mordrebez g. [*liester* mordrebezed] ; **2.** [kerentiad *Ophiuroidea*] ofiurideg g. [*liester* ofiurideged].
Schlangenträger g. (-s) : [stered.] steredeg an Naeretaer b., an Naeretaer g.
Schlangenwiesenknöterich g. (-s,-e) : [louza.] teod-naer g., louzaouenn-an-naer b., boued-naer g., boued-an-naer g., melloù-an-naer ls.
Schlangenwindung b. (-,-en) : korn-tro g., diskorn-tro g., tro-gorn b., pleg g., pleg-hent g., plegenn b., tro-bleg b., displeg g., korn-pleg g., troigell b., troiell b., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kammigell b., kilbleg g., kornblegenn b., kildro b., kildroenn b., kildroad b., disgwe g., kamm g., tro b., tro-gamm b., distro g./b., korn-tro krak g., korn-tro krenn g.
Schlangenwurz b. (-,-en) **/ Schlangenwurzel** b. (-,-n) : [louza.] teod-sarpant g., teod-naer g., louzaouenn-an-naer b., boued-naer g., boued-an-naer g., melloù-an-naer ls.
Schlangenzunge b. (-,-n) : **1.** [dre skeud.] teod da dennañ an diaoul eus an ifern g., teod kiger g., teod naer g., teod binimus g., teod gouest da ijinañ ar vosenn g., teod naer-wiber g., piler-beg g., teod fall a zen prest atav da ziswriat gwellañ pezh-dilhad nevez e amezeg g., gwir bistri g., pezh hek g., poezon g. ; **2.** [louza.] stlañvesk str., dibennoatez str., louzaouenn-ar-pemp-roudenn b., louzaouenn-an-troc'h b.
schlänglich ag. : naerheñvel, e doare un naer, a-zoare gant un naer, a-zoare gant an naered, a-seurt gant un naer, a-seurt gant an naered.
schlank ag. : **1.** mistr, skañv, mibin, lank, hirvoan, sinkl, fin, moan, [tisav.] skip ; **.** *ein schlankes Mädchen,* ur plac'h mistr (skañv, mibin, lank) b., ur voanardenn b., ur voanardez, ur plac'h korfet mistr b., ur plac'h korfet moan b., ur skantenn b. ; **.** *ein schlanker Kerl,* ur moanard g., ul lañsenn a baotr b. ; **.** *der schlanke Kirchturm,* tour skip an iliz g. ; **.** *einen schlanken Wuchs haben,* bezañ mistr a gorf, bezañ korfet mistr, bezañ freilhennek, bezañ sinkl, bezañ askornet moan ; **.** *schlank wie eine Tanne,* ken mistr ha strink, mistr evel ul logodenn ; **.** *schlank und rank,* mistr ha mibin ; **.** *sie ist schlanker geworden,* moanaet eo honnezh ; **.** *er ist nicht ganz schlank,* tevik a-walc'h eo ; **.** *schlanker werden,* moanaat ; **.** *schlanker machen,* moanaat ; **.** *sie hat eine schlanke Taille,* honnezh a zo ken mistr ha strink, honnezh a zo mistr evel ul logodenn, honnezh a zo mistr he dargreiz, honnezh a zo dargreizet mistr, honnezh a zo dargreizet moan, n'eus nemet ur flac'had anezhi ; **2.** [tro-lavar] **.** *schlanker Hand,* ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, war blaen, hepmuiken, krak-ha-berr, berr-ha-krenn, en ur ger krenn, digomplimant, netra dreist.
Schlankel g. (-s,-) : higolenn b., freilhenn b., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., lakon g., lankon g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], ravailhon g., gast vihan b., gwidal g., lakepod g., lavagnon g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri lous g., tamm fri-lor g., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g. [*liester* loueged, loueien], glaoureg g., glaourenneg g., babouzeg g., chalvant g., kañfard a baotr g., konikl g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., mousig fall g., tamm mous flaer g., ajez g., akariod g., alvaon g., kastreg g., kantolor g., kastreenn b. [*liester* kastreenned], kastregenn b. [*liester* kastregenned], bistrakig g., tamm bistrakig fall g., lampon g., jibidoull g., kampinod g., kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], c'hwiltouz g. ; **.** *fauler Schlankel,* koll-boued g., landreant g., lezober g., didalvez g., ampouailh g., forbann g., gwall labous g., poñsin g., lampon g., jibidoull g., louzaouenn fall b., lavagnon g.
Schlankerwerden n. (-s) : moanadur g.
Schlankheit b. (-) : mistrded b., mistrder g., lankted b., sinklted b., finded b., finder g., hirvoander g., hirvoanded b., moander g., moanded b., [tisav.] skipter g.
Schlankheitsdiät b. (-,-en) : reol-voued moanaat b., reol-voued treutaat b., louzaouadur treutaat g., louzaouadenn gastizañ b., kur moanaat b., kur treutaat b., kur yuniñ b., kur treutaat b., kastizadur g., treutadur g., treterezh treutaat g., bevañs da dreutaat g., bevañs kastizus g., bevañs treutaus g.
Schlankheitskur b. (-,-en) : kur moanaat b., kur yuniñ b., kur treutaat b., louzaouadur treutaat g., louzaouadenn gastizañ b., kastizadur g., treutadur g., treterezh treutaat g., bevañs da dreutaat g., bevañs kastizus g., bevañs treutaus g.
Schlanklibelle b. (-,-n) : [loen.] agrion g. [*liester* agrioned].
schlankweg Adv. : krak-ha-berr, berr-ha-krenn, krenn-ha-krak, krak-ha-krenn, en ur ger krenn, digomplimant, ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, war blaen, start, netra dreist ; **.** *schlankweg verweigern,* nac'hañ krak-ha-berr.
Schlankwerden n. (-s) : moanadur g.
schlankwüchsig ag. : mistr, skañv, mibin, lank, hirvoan, sinkl, fin, moan.
schlapp ag. : **1.** laosk, distenn, distegn, distign, distignet, diantell, divant, dizalc'h, gadal, distart, flakik, flak, blot, gwak, eon tout ; **.** *schlappes Fleisch,* kig fouest g., kig fouist g., kig flak g., kig eon tout g. ; **.** *schlapp hängen,* bezañ laosk a-istribilh (a-ispilh), istribilhañ (ispilhañ) laosk ; **.** *schlappe Haltung,* emzalc'h laosk g. ; **.** *schlapp werden,* flakañ, flakaat ; P. **.** *schlapp machen,* yarañ, mont er-maez eus ar redadeg, kac'hat en e vragez, kodianañ, kodianañ gant u.b., plegañ touchenn, koazhañ, chom a-dreuz gant e hent, bezañ kouezhet (izelaet) ar bannieloù gant an-unan (*e vannieloù gantañ, he bannieloù ganti h.a.*), dilezel an dachenn ; **.** *wir dürfen nicht schlapp machen,* ret e vo ober diouzh padout, ret e vo ober diouzh pad, ret e vo derc'hel betek penn kousto pe gousto ; P. **.** *ein schlapper Schwanz,* ul lost kouezhet g., ur pich null g., ul lost gwak g. ; **2.** [dre skeud.] distaouel, labaskennek, lezirek, disaour, skoeñvek, feneant, landreant, dibreder, didalvez, lezober, diegus, mors, diek, dilamprek, lifret, hualet, euver, flai, lor, diboan, digalon da labourat, lugut da labourat, lezirek d'al labour, gwak, distart e youl, divalav, flav, yeuek, divegon ; **.** *das ist eine schlappe Nudel,* ur morgousket a zen eo, un allazig a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur bladorenn, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o voredin, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, labaskennek, landreant, laosk, gwak) eo, labourat a ra dibalamour, ober a ra e labour diwar neuz, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, buzhugenniñ a ra e labour, alabistriñ a ra en e labour, lugut eo da labourat, eñ a labour alabistr, al labour hag eñ n'int ket ostizien gaer, n'eo ket gwall ruz war al labour, n'eus moned ebet gantañ, mont a ra pouer ganti, laosk eo, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus,

hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, divegon eo, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourt eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn, ul labaskenn, ul labaskenneg, ul lugudenn, ur glouarenn, ur gouskadenn) anezhañ, hennezh a zo ur gorzenn wak anezhañ, hennezh a zo ur c'hrank gwak anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo evel un tamm koad, hennezh a zo ganet skuizh ; **3.** brev, brevet, divi, asik, asiket, flep, faezh, dinerzh, eoget, ôget, ôg, eok, fat, fatik, flak, flaket, diflaket, flakik, riñset, ven, divalav ; **4.** dister, treut, divalav.

Schlappe b. (-,-n) : droukverzh g., drouziwezh g., c'hwitadenn b., ur mell c'hwitadenn, c'hwitadeg b., afochadenn g., tro wenn b., taol gwenn g., tro c'houllo b., taol boud g., b., kac'hadenn b., distokadenn b., distagadenn lous b., afer fall b., taol fall g., tro fall b., flagas g., strilh g., distrilh g., distro lous g./b., distro divalav g./b., gwall zistro g./b., dic'hastadenn b., faezhadenn c'hwerv b., faezhadenn griz b., louzenn b., louzadenn b., kuchenn b., chupennad b., roustad g., roustadenn b., dornad g., drougatred g. ; **.** *eine Schlappe erleiden,* mankout war e daol (war e grog), c'hwitañ war e daol (war e bal), soetiñ war e daol, c'hwitañ penn-da-benn, c'hwitañ e graf, ober flagas, tapout un distokadenn, mont a-dreuz gant e hent, ober tro wenn, ober kazeg ; **.** P. *eine Schlappe einstecken,* pakañ ur strilh, pakañ un distrilh, pakañ ur chupennad, tapout ur skouarnad, pakañ un dornad, tapout e lip, tapout ur guchenn, tapout ul louzenn, tapout ur pur, tapout ul louzadenn, kaout lamm, bezañ krazet naet, bezañ lopet, bezañ terket, kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., bezañ distrilhet brav ha kempenn, bezañ dornet a-blad, bezañ lakaet war e c'henoù, bezañ trec'het treuz-ha-hed, degas ur penn leue d'ar gêr, bezañ korbellet, bezañ bet ur penn leue, bezañ bet distoket, bezañ kac'het ar marc'h ouzh an-unan (*e varc'h outañ, he marc'h outi h.a.)*, bezañ kac'het e varc'h ouzh e garr, ober kazeg, chom kazeg, kaout ar billig toull, kaout (pakañ, tapout) ur gwall zistro, kaout (pakañ, tapout) un distro lous, kaout (pakañ, tapout) un distro divalav, bezañ flastret, bezañ drastet, pakañ e damm digant u.b., na vezañ graet nemet ur pleg, kaout un distagadenn lous, bezañ kaset e drougatred.

schlappen V.gw. (hat geschlappt / ist geschlappt) : **1.** (hat) : distribilhañ, bezañ laosk a-istribilh (a-ispilh), istribilhañ (ispilhañ) laosk, bezañ distenn, bezañ distign ; **2.** (ist) : **.** *irgendwohin schlappen,* mont a-ruz-botoù betek udb ; **3.** (hat) : plaouiañ, plomañ, kloukañ, lonkañ, klukañ, kroufañ boued, kouchañ boued, porpantiñ boued, flumañ boued, en em varrañ, en em dafañ.

Schlappen g. (-s,-) : [norzh Bro-Alamagn] kozhvotez b., logenn b., babouchenn b. [*liester* babouchoù].

Schlappheit b. (-) : laoskadurezh b., dinerzh g., gwakter g., gwakted b., boukter g., boukted b., mored g.

Schlapphut g. (-s,-hüte) : tog bouk g., tog feltr g.

schlappig ag. : **1.** laosk, dinerzh, gwevn, dilañs, divegon ; **2.** digempenn, distruj, diskramailh, foutouilhek, diskrelu, diharak, difraoul, difurlu, diferlink, diskrepez, difarle, diskrubuilh, diskalavr, chelgenn dezhañ, dibalamour, disparbuilh, distres.

schlappmachen V.gw. rannadus (hat schlappgemacht) : **1.** mont er-maez eus ar redadeg, kac'hat en e vragez, kodianañ, kodianañ gant u.b., plegañ touchenn, koazhañ, bezañ kouezhet (izelaet) ar bannieloù gant an-unan (*e vannieloù gantañ, he bannieloù ganti h.a.*), chom a-dreuz gant e hent, dilezel an dachenn ; **2.** [dre skeud.] laoskaat, distanañ, klouaraat, koll e nerzh, gwevnaat, koll e lañs, koll e startijenn, dont da voredin ; **3.** skuizhañ, diviañ, faezhiñ, fastañ, bogiñ, flakañ, fatikañ, dont da skuizhañ.

Schlappohr n. (-s,-en) : [loen.] skouarn a-ispilh b.

Schlappschnee g. (-s) : souberc'h g., erc'h teuz g., dourerc'h g., teuzerc'h g.

Schlappschuhe ls. : kozhvotoù ls., botoù tremen teuc'h ls., botoù graet o reuz ganto ls., gagnoù ls., logennoù ls., kozhvotoù ls.

Schlappschwanz g. (-es,-schwänze) : flakenn b., kac'her er goudor g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar dibluñvet b., yar beliet b., yar-zour b., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., foerer g., klouarenn b., krener e revr g., krener gwak g., krener g., revr aonik a zen g., toull-foer g., gogez g., sac'h goullo g., korzenn wak b., krank gwak g. ; **.** *er ist ein Schlappschwanz,* n'eus netra ennañ, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, dismeg eo, ur c'hac'her er goudor eo, n'eo nemet ur revr aonik, hennezh a zo un toull-foer, hennezh a ruilh gwad gad en e wazhied, un den aonik eo, spountik eo, flaer a zo en e loeroù, flaer a zo en e vragoù, ur c'hozh yar a zo anezhañ, lammat a ra dirak e skeud, aon en deus rak e skeud, doan en deus rak e skeud, aon en deus rak e anv, gant an derzhienn-skeud emañ, treant a zo gantañ / gant ar gloazoù emañ (Gregor), c'hwen a zo en e loeroù, klevet a ra c'hwen en e loeroù, santout a ra c'hwen en e loeroù, sevel a ra c'hwen en e loeroù, bihan eo e galon, moan eo e revr, moan eo e foñs, ur c'hren-e-revr a zo anezhañ, sec'hañ a ra gant ar spont, kaoc'h tomm a zo en e vragoù ; **.** *Schlappschwanz !* makez krener gwak !

Schlappseil n. (-s,-e) : fun distign b., fun laosk b.

Schlaraffe g. (-n,-n) : P. skoeñver g., leozenn b. [*liester* leozenned], moriser g., feneant g., yeueg g. [*liester* yeueien], kostenner g., dibreder g., toull diboan g., Fañch an Didalvez g., Yann Diegi g., sonnard g., plader g., arouareg g. [*liester* arouareged], arwareg [*liester* arwareged], den vak g., sach war-dreñv g., dalc'her a-dreñv g., landread g. [*liester* landreidi], landreant g. [*liester* landreanted], breiner-boued g., ra-netra g., lezireg g. [*liester* lezireien], gwalleg g. [*liester* gwalleien], fagnouz g. [*liester* fagnouzien], kreouz g. [*liester* kreouzien], louangen g., brein boued g., koll-e-vara g., koll-e-voued g., koll-boued g., koll-bara g., kac'h-moudenn g., laer-e-vara g., laer-e-voued g., laer-e-amzer g., paourkaezh den g., didalvez g., pezh didalvez g., labaskenn b., labaskenneg g. [*liester* labaskenneien], tra didalvez g., pezh dilamprek g., den lifret g., den hualet g., penn-karn g., foerouz g., tamm foerouz g., landore g., landregenn g., lanfre g. [*liester* lanfreidi], lanfread g. [*liester* lanfreidi], lantouzer g., luduenn b., leubeurc'henn g., lochore g., lustrugenn g., chuchuenn b., magadenn b., magadell b., rouzer g., ruz-revr g., ruzer g., ruzer-e-revr g., treineller g., stlejer g., henour g., travelgen g., den kouezhet en arouaregezh ha lizidanted g., den a foeltr forzh g., klouarenn b., lugudenn b., kouskadenn b., marvasenn b., beuzelenn b.

Schlaraffenland n. (-s) : bro a builhentez b., baradoz war an douar g., gwenved war an douar g.

Schlaraffenleben n. (-s) : **.** *ein Schlaraffenleben führen,* ober c'hoari gaer, c'hoarigaerat, c'hoari anezhi, ober anezhi, ober landigedon, kas warnezi, kas anezhi, ober bourraplted, kas an ton, bezañ ebat e zoare, en em vignoniñ, en em vitoniñ, chom da vignonellat, bevañ en e aez, bezañ barrek, bevañ er binvidigezh, bevañ en aezamant, bevañ kaer, bezañ brav e zoare, bezañ eürusañ loen a daol troad war an douar, bezañ eürusañ den dindan tro an heol, bezañ eürusañ den dindan an Neñv, bezañ eürusañ den a zebr bara, bezañ eürusañ den a zo bet biskoazh, bevañ en e roll.

schlau ag. : fin, futet evel pemp gwenneg, gwidreüs, gwidilus, beskellek, korvigellus, korvigellek, kudennek, kudennek e galon, gweet e hentoù, fil ennañ, finesus, dispak, dilu, divreilh, digleiz, gwevn, troidellek, troidellus, abil, divorfil-kaer, lamprek, link, dibikouz, soutil ; **.** *ein schlaues Tier,* ul loen digousk ha soutil g., ul loen dihun a-fet spered g. ; **.** *ein schlauer Fuchs (ein schlauer Kerl),* ul louarn a baotr g., ul louarn a zen g., ur paotr finesus, ur finesaer g., ur paotr gwriet a finesaoù g., ur paotr fin g., un tamm paotr digleiz g., ur paotr a zo fil ennañ g., ur paotr en deus fil g., ur paotr a zo tro en e gordenn g., ur c'horvigeller g., un den gweet e hentoù g., un ard a zen g., ul labous g. ; **.** *schlaue Ränke,* soutilded b. (Gregor), iriennoù korvigellus ls., iriennoù troidellek ls., finesaoù ls. ; **.** *es war nicht gerade schlau, das zu tun,* ne oa ket gwall fin ober kement-se ; **.** *schlau vorgehen, schlau handeln,* tuniñ, mont dezhi dre finesa (dre widre, dre gammdroioù, diwar-bouez tunioù, dre fil, dre ijin, gant gwidreoù), displegañ e holl ardoù, mont a-dreuz ganti, korvigellañ, finesiñ, c'hoari e louarn, c'hoari fin, gogeziñ, gogezañ, troidellañ, strobinellañ ; **.** *gegen jemanden listig vorgehen,* c'hoari e louarn gant u.b., c'hoari trumm ouzh u.b., mont d'u.b. dre finesa (dre widre, dre gammdroioù, diwar-bouez tunioù, dre ijin, dre fil) ; **.** *mit jemandem den Schlauen spielen,* klask dastum u.b. en e lasoù, klask korvigellañ (toazañ) u.b., klask tremen lost al leue dre c'henoù u.b., klask paseal lost al leue hebiou da veg u.b., klask tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., klask c'hoari an troad leue d'u.b., klask c'hoari an nouch gant u.b., c'hoari e vitouik gant u.b., c'hoari e louarn gant u.b., klask kac'hat e godell u.b., klask c'hoari e baotr fin gant u.b., finesiñ ouzh u.b. ; **.** *schlau werden,* finaat ; **.** *ich wusste nicht, dass du so schlau bist,* ne ouien ket e oas ken louarn ; **.** *auch ein Schlauer findet seinen Meister,* n'eus den fin n'en deus e goulz, nep a ra goap ouzh e revr e stag.
Adv. : gant ijin, gant poell ha skiant, fin, gant finesa.

Schlauberger g. (-s,-) : paotr bet darbet dezhañ mont da louarn, louarn a zen g., louarn fin g., louarn daoudroadek g., paotr finoc'h eget kaoc'h louarn g., mailh louarn g., louarn kozh g., louarnig g. (Gregor), paotr leun e sac'h a widre g., fri tanav a baotr g., den gweet e hentoù g., paotr a zo fil ennañ g., paotr en deus fil g., paotr finesus g., finesaer g., paotr a zo tro en e gordenn g., sifelenn a zen g., paotr bet meret e bleud tanav g., den gwriet a finesaoù g., paotr kordet a finesaoù g., paotr ur c'harrad finesaoù gantañ g., hinkin a zen g. [*liester* hinkined], higenn a zen g., fouin g., ebeul g., korvigeller g., labous g., paotr fin g., frikoter g., c'hwil g. ; *sellit ivez ouzh* **Schlaukopf**.

Schlaubergerin b. (-,-nen) : louarn a blac'h b., plac'h gwriet a finesaoù b., plac'h fin b., plac'h gweet he hentoù b., plac'h he deus fil b., plac'h a zo tro en he c'hordenn b., korvigellerez b., frikoterez b., c'hwilez b.

Schlauch g. (-s, Schläuche) : **1.** korzenn b., pibenn b. ; **.** *Feuerwehrschlauch,* korzenn paotred an tan b., korzenn eneptan b. ; **.** *Wasserschlauch, Gartenschlauch,* korzenn zour b., korzenn doura b., korzenn dourañ b. ; **2.** [kirri-tan] duritenn® b. [*liester* duritennoù®] ; **3.** bouzellenn b. ; **.** *Luftschlauch,* bouzellenn b., bouzellenn-ziabarzh b., bouzellenn-rod b. ; **4.** soroc'hell b., sac'h-lêr g. [*liester* seier-lêr] ; **.** *leerer Schlauch,* sac'h-lêr goullo g. ; **5.** [louza., plant-dour] lin-raned str. ; **6.** [dre skeud.] korf-den g., paotr tev g., tolzenneg g. [*liester* tolzenneged], sac'h soubenn g., sac'h toaz g., sac'had toaz g., sac'h yod g., sac'had kig g., sac'h kig g., tevasenn b., pezh kig g., pezh toaz g., paotr korfet tev b., kofeg g. [*liester* kofeien], teurenneg g. [*liester* teurenneged, teurenneien], teureg g. [*liester* teureien], bigofeg g. [*liester* bigofeien], begelieg g. [*liester* begelieien], korfeg g. [*liester* korfeien] ; **7.** [troioù-lavar] **.** *das ist ja ein Schlauch !* ur gwall soubenn eo an dra-se, n'eo ket ur soubenn eo, se a zo ul lazh, setu aze hag a zo ur c'hole d'ober, n'eo ket ur brav ober al labour-se, n'eo ket un ebat kas al labour-se da benn, n'eo ket tra aes kas al labour-se da benn, start eo al lasenn, mil boan a vez oc'h ober an dra-se, eno e ranker lonkañ anezhi, gant an traoù-se e vo un abadenn, gwall abadenn a zo da gaout gant an dra-se, tomm (tenn, rust) e vo an abadenn, un uz spered eo an dra-se, ur c'holl-skiant eo an dra-se, un torr-spered eo an dra-se, diaes eo lonkañ anezhi, ur gwall abadenn (ur gwall grogad) e vo, an dra-se a zo diaes-ral da ober, ur gwir bistri eo an dra-se, bez' e vo charre, ur gwall grogad a zo da gaout, koustañ a raio d'hor c'horfoù ober al labour-se, start e vo an abadenn, bez 'vo jeu, n'eo ket bihan an abadenn, mizer hor bo o kas al labour-se da benn, n'eo ket bihan labour, c'hoari a vo evit dont a-benn eus an taol-se, ret e vo tremen a-dreuz drez ha spern, kement-se a roio darbar deomp, ur gempenn hor bo da gaout gant an dra-se, ober se n'eo ket ul lein debret, gwashoc'h eget un devezh pal arat e vo, start e vo ar foenn da dennañ, kavout a raimp da gochañ o kas al labour-se da benn, kavout a raimp da gochañ ouzh al labour-se, kavout a raimp da gochañ gant al labour-se, krog hor bo d'ober an dra-se, krog a-walc'h hor bo d'ober an dra-se, gwall grog hor bo d'ober an dra-se, kavout a raimp krog d'ober an dra-se, kavout a raimp krog a-walc'h d'ober an dra-se, kavout a raimp gwall grog d'ober an dra-se, peadra da vrammsac'hat a vo, abadenn a vo o kas da benn an dra-se, kerse e vo gant hor c'hostoù embreger al labour-se, kant poan ha kant all hor bo o kas al labour-se da benn, mil pinijenn hor bo o kas al labour-se da benn, d'ober hor bo evit kas al labour-se da benn, n'eo ket echu ganeomp da gaout poan, ober an dra-se n'eo ket ur c'hoari, ober se n'eo ket ur pardon, honnezh a zo micher a-walc'h, micher a-walc'h e vo dont a-benn eus an dra-se, chastre hor bo evit kas al labour-se da benn, ken start eo ha direunañ lost an diaoul, ur gwall zevezh hon eus d'ober, c'hwezadennoù a vo tapet evit dont a-benn eus an dra-se ; **.** *das war vielleicht ein Schlauch, den ganzen Tag schwere Lasten tragen zu müssen,* ul lazh e oa bet dougen bec'hioù a-hed an deiz ; **.** *er steht auf dem Schlauch,* ne dizh ket, ne fonn ket, menel a ra warni, ne zegouezh ket ganti da vat, ne zisoc'h ket da benn, n'eo ket barrek d'an (evit an) dra-se, n'eo ket barrek diouzh an dra-se, n'emañ ket evit kas kement-se da benn (da vat), ouzhpenn dezhañ eo kas an dra-se da vat, n'en deus ket itrik a-walc'h da gas al labour-se da benn, disneuz eo d'en ober, emañ null ganti, bouc'h eo, boud eo d'ober an dra-se, chom a ra boud, ne fonn ket dezhañ ober an dra-se, chom a ra berr, chom a ra dre an hent, chom a ra en entremar, e penn e spered emañ hep gouzout penaos ober, chom a ra en diaskren, chom a ra (menel a ra) war vordo, en em gavout a ra boud, ne oar mui gant pe goad ober ibil, ne oar ket mui pelec'h skeiñ e benn, ne oar mui penaos ober diouti, ne oar ket re vat petra ober.

Schlauchascidie b. (-,-n) : [loen.] sutell wenn b., [dre fent.] bronn seurez b.

Schlauchboot n. (-s,-e) : kanod-aer g., kanod c'hwez g.

Schlauchbride b. (-,-n) : [tekn.] ailhedenn stardañ b.

schlauchen V.k.e. (hat geschlaucht) : **1. .** *jemanden schlauchen,* stardañ war u.b., mont dizamant d'u.b., lakaat kalet d'u.b., kas u.b. betek ar pal, mont dreist ar pal gant u.b., distranañ u.b., lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. d'ar par pellañ, kas u.b. betek ar par pellañ, lakaat u.b. da bennsaoutiñ, arloupiñ war u.b., atahinañ u.b., hegaziñ u.b. hep paouez, poursu u.b. hep diskrog, bezañ dalc'hmat war-lerc'h u.b., bezañ atav war korf u.b., bezañ atav war buhez u.b., ober divalav d'u.b. ; **2.** mac'homiñ, skuizhañ, diviañ, faezhañ, dinerzhañ, breviñ, asikañ, drastañ, fatikañ, flakañ, helc'hiñ, herniñ, lazeriañ, yostañ, loesañ, mazaouiñ, sabatuiñ ; *diese Arbeit hat uns ganz schön geschlaucht,* al labour-se en deus riñset ac'hanomp, al labour-se en deus lazhet ac'hanomp ; **3.** P. *anständig einen schlauchen,* pintal, trezennañ, lakaat e-barzh, toulladiñ, kleuzañ gwer, disec'hañ gwer, evañ

brav, evañ kaer, evañ hardizh, evañ forzh banneoù, evañ a c'hoari gaer, evañ ken na strak, chopinat start, chopinata, lonkañ (distagañ) forzh banneoù, kargañ e doull, kargañ e boch, lonkañ evel un toull goz, na vezañ sont ebet d'an-unan, ober bos ; **4.** ober gant ur gorzenn evit kas un heverenn betek ur varrikenn.
V.gw. (hat geschlaucht) : toupinañ, toupinat, truflañ, korbinat, sklankenniñ, sklankal, truflennat, trutal, bevañ war gein ar re all, debriñ tud 'zo, bevañ e mizoù ar re all, bevañ diwar-goustik tud all, bevañ diwar-goust (àr-goust) tud all (Gregor) ; *du kannst doch nicht ewig bei mir schlauchen,* ne c'hallez ket kenderc'hel da lardañ diwar va c'houst, ne c'hallez ket kenderc'hel d'en em aeziñ diwar va c'houst, ne c'hallez ket kenderc'hel d'ober da vloue diwar va c'houst.
Schlauchhahn g. (-s,-hähne) : kog ar gorzenn dourañ g.
Schlauchklemme b. (-,-n) : [tekn.] ailhedenn stardañ b.
schlauchlos ag. : [bandenn-rod] kuit a vouzellenn-diabarzh.
Schlauchnetz n. (-es,-e) : [pesketaerezh] kidell b. ; *mit einem Schlauchnetz Fische fangen,* kidellañ ; *gefangene Fische in einem Schlauchnetz,* kidellad pesked b.
Schlauchpilz g. (-es,-e) : [louza.] askomiket str., askomiketenn b.
Schlauchreifen g. (-s,-) : [marc'h-houarn] bouzellenn b.
Schlauchreifenventil n. (-s,-e) : begel rod Sclaverand® g., begel rod Presta® g.
Schlauchseescheide b. (-,-n) : [loen.] sutell wenn b., [dre fent.] bronn seurez b.
Schlauchwagen g. (-s,-) : [liorzh] puner-red g.
Schlauchwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] nematelmint g. [*liester* nematelminted].
Schläue b. (-) : gwidre g., korvigell b., finesa b., ardivinkoù ls., ijin g., filenn b., itrik g., fil g., soutilded b., soutilder g.
Schlaufe b. (-,-n) : **1.** skoulm red g., skoulm rikl g., skoulm war rikl g., skoulm lagadenn g., skoulm rozennig g., las rikl g., las skoulmet war rikl g., las-red g. ; **.** *eingespleißte feste Schlaufe,* strob g. ; **2.** lagadenn b. ; **.** *Gürtelschlaufe,* lagadenn ar gouriz b. ; **3.** [boteier] skouarn votez b.
Schlauheit b. (-) : digaot g., divreilh g., gwidre g., korvigell b., finesa b., gwevnder g., gwevnded b., ijin g., itrik g., fil g., filenn b., troidellegezh b., troidellerezh g., ardivinkoù ls., gwidreüsted b., soutilded b., soutilder g.
Schlaukopf g. (-s,-köpfe) : c'hwil g., paotr bet darbet dezhañ mont da louarn g., louarn a zen g., louarn fin g., louarn daoudroadek g., paotr finoc'h eget kaoc'h louarn g., mailh louarn g., louarn kozh g., louarnig g. (Gregor), paotr leun e sac'h a widre g., fri tanav a baotr g., sifelenn a zen g., den gweet e hentoù g., paotr a zo fil ennañ g., paotr en deus fil g., paotr finesus g., finesaer g., paotr a zo tro en e gordenn g., paotr bet meret e bleud tanav g., den gwriet a finesaoù g., paotr kordet a finesaoù g., paotr ur c'harrad finesaoù gantañ g., hinkin a zen g. [*liester* hinkined], higenn a zen g., ebeul g., fouin g., korvigeller g., labous g., paotr fin g. ; **.** *er ist ein Schlaukopf,* n'eo ket ur paotr hualet, itrik en deus, ur spered ijinus a zen eo, un den leun a ijin eo, un den a gant tro eo, ijinet-mat eo, hennezh a oar e ziluzioù, forzh kaer a zo e sach e graf gantañ bepred, hennezh a zo gouest da gavout ar poell e pep kudenn, hennezh a zo paotr an itrikoù, hennezh a zo Fañch an itrikoù, hennezh a zo digaot dezhañ, hennezh a zo divreilh dezhañ, hennezh a zo un tamm paotr digleiz, hennezh a zo louarn, hennezh a zo fin evel ul louarn, hennezh a zo fin evel kaoc'h louarn, hennezh a zo leun e sac'h a widre, hennezh a zo hir troioù e gordenn, hennezh a zo kant tro en e gordenn, ul louarn a zen eo hennezh, un ebeul eo, ur fouin eo, ur sapre den kordet eo, gwriet eo a finesaoù, finesa a zo ennañ, finesaoù a zo ouzh en ober, n'eo ket moñs, n'eo ket mogn, n'eo ket mogn e zivrec'h, n'eo ket mañchek, hennezh a zo un den gweet e hentoù, hennezh a zo fil ennañ, hennezh en deus kement fil a zo, hemañ en deus fil, hennezh a zo finesus, ur finesaer a zo anezhañ, hemañ a zo tro en e gordenn, lamprek eo, link eo, pegen louarn eo hennezh ! ; **.** *auch ein Schlaukopf findet seinen Meister,* n'eus den fin n'en deus e goulz, nep a ra goap ouzh e revr e stag.
Schlaumeier g. (-s,-) : **1.** paotr bet darbet dezhañ mont da louarn, louarn a zen g., louarn fin g., louarn daoudroadek g., paotr finoc'h eget kaoc'h louarn p., mailh louarn g., louarn kozh g., louarnig g. (Gregor), paotr leun e sac'h a widre g., fri tanav a baotr g., sifelenn a zen g., den gweet e hentoù g., paotr a zo fil ennañ g., paotr en deus fil g., paotr finesus g., finesaer g., paotr a zo tro en e gordenn g., paotr bet meret e bleud tanav g., den gwriet a finesaoù g., paotr kordet a finesaoù g., paotr ur c'harrad finesaoù gantañ g., hinkin a zen g. [*liester* hinkined], higenn a zen g., ebeul g., fouin g., korvigeller g., labous g., paotr fin g. ; *sellit ivez ouzh* **Schlaukopf**.
2. par dube g. - bille g. [*liester* billeed] - paotr sot evel Bille g. - brizhouizieg g. [*liester* brizhouizieien] - paotr a oar pet lost en deus ar yar g. - den hag a zo muioc'h a gagal eget a c'hloan gantañ g. - den hag a ra muioc'h a voged eget a dan g. - den taer en e gomzoù ha gwak pa sav kaoz da stagañ ganti g. - den re vras e benn evit deskiñ tra g. - den teodet hir ha dornet berr g. - den hag a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer g. - den a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz) - penn boultouz : bras ar genoù, bihan al lost g. - lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan g.
Schlawiner g. (-s,-) : **1.** louarn a baotr g., paotr gwriet a finesaoù g., paotr fin g., paotr en deus fil g., paotr finesus g., finesaer g., louarn a zen g., paotr a zo tro en e gordenn g., kañfard a baotr g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], korvigeller g., hinkin a zen g. [*liester* hinkined], higenn b., labous g., fouin g., ebeul g., itriker g., Fañch an itrikoù g. ; *sellit ivez ouzh* ***Schlaukopf*** ; **2.** riboter g., kozh straker g., tourc'h g., bouc'h g., pitaou(a)er g., pitaouer brein g., pitaouaer spontus g., sapre pitaouaer g., mell pitaouaer g., revr tomm a baotr g., revr boazh a baotr g., kozh bouc'h g., treitour merc'hed g., abuzour g., ambuzer g., gastaouer g., gastaour g., gastaouaer g., gagnaouaer g., bordeler g., marc'h-limon g., kailh g., merc'hetaer g., plac'hetaer g., flemmer g., reder g., brigoñsour g., louveg g., kluder g., targazh g., boufon g., paotr kailh g., P. ki gaol g., chibouter g., paotr leun a c'hwiti g., gromer g., kilhoger g., siker g., c'hwiler g.
Schlawinerin b. (-,-nen) : louarn a blac'h b., plac'h gwriet a finesaoù b., plac'h fin b., plac'h he deus fil b., plac'h a zo tro en he c'hordenn b., plac'h gweet he hentoù b., korvigellerez b.
schlecht ag. : **1.** fall, divat, fogn, gagn, gwall, drouk, fazius, klak, P. gach, P. miñson ; **.** *sehr schlecht, furchtbar schlecht, äußerst schlecht,* fall-iskis ; **.** *das Gute und das Schlechte,* ar mad hag an divad ; **.** *die Guten und die Schlechten,* ar re vat hag ar re fall ; **.** *schlechte Ware,* marc'hadourezh fall b., marc'hadourezh mat da lakaat dindan lost ar c'hazh b. ; **.** *schlechtes Licht,* treuzc'houloù g. ; **.** *schlechtes Futter,* boued-chatal dinatur g., boued-chatal fall g. ; **.** *beide sind gleich schlecht,* ken fall ha ken fall int, ken fall an eil hag egile ; **.** *schlechtes Wetter,* amzer fall b., amzer lous b., amzer glak b., amzer ouez b., drougamzer b., gwallamzer b., amzer diharak b., amzer vil b., amzer divalav b., amzer displet b., amzer hek b., amzer greñv b., amzer lous b., amzer dampous b., amzer dampouzek b., amzer vrein b., fall amzer b., amzer doareet fall b. ; **.** *das schlechte Wetter machte ihm nichts aus,* ne'n em chale ket gant loustoni an amzer ; **.** *wir haben heute schlechtes Wetter,* fall eo an amzer hiziv, amzer fall a zo hiziv, feson fall a zo war an amzer hiziv, troet fall eo an amzer hiziv, doareet fall eo an amzer hiziv, hiziv e ra ur gwall zevezh ; **.** *diese Wolken kündigen schlechtes Wetter an,* ditourañ a ra ar c'houmoul-se amzer fall, spurmantiñ a ra ar c'houmoul-se amzer fall ; **.** *das Wetter wird schlechter,* gwashaat a ra an amzer, trenkañ a ra an

amzer, war bounneraat e ya an amzer, dont a ra an amzer da ziaesaat, emañ an amzer o treiñ da fall (o faragouilhañ, o kulvanniñ, o trenkañ, o fallaat), koumoulek e teu an amzer da vezañ, emañ-hi o treiñ da fall, stummañ fall a ra an amzer, stummet (doareet) fall eo an amzer, koumoulañ a ra an amzer, diougan amzer fall a zo ganti, cheñch a ra an amzer ouzh gwazh, seblant amzer fall a zo ; **.** *schlechtes Wetter ist nicht von Dauer,* n'eus ket d'an amzer evit en em bakañ - n'eus ket par d'an amzer evit en em bakañ - an eil amzer a vev an all - biskoazh glav n'eus graet na davfe, nag avel greñv na gouezhfe ; **.** *ein schlechtes Jahr,* ur gwall vloavezh g. ; **.** *schlechte Ernte,* eostad fall g., eostad tanav g., eostad skort g., eost dister g., eost bihan g., eost difonn g., gounezadur difonn g. ; **.** *die Ernte war ziemlich schlecht,* tanav eo bet an eost ; **.** *schlechter Charakter,* tro-spered diaes ober gantañ g., penn fall a zen g. ; **.** *eine schlechte Gewohnheit,* un tech fall g., ur boaz fall g., ur voaz fall b., ur c'hiz fall b., ur pleg fall g., ur gammvoaz b., ur c'hammvoaz g., ur c'hammbleg g., ur droukpleg g., ur fallbleg g., ur gwallbleg g., ur gwalldech g., un droukkustum g., un atapi divalav g. ; **.** *die schlechten Gewohnheiten bekämpfen,* gouren ouzh an techoù hag ar plegoù fall ; **.** *einer schlechten Gewohnheit ein Ende setzen,* terriñ ur c'hiz fall ; **.** *in seine schlechten Gewohnheiten zurückfallen,* distreiñ d'e lamm, distreiñ d'e blegoù fall, kouezhañ en e bleg kozh, mont da-heul en-dro e blegoù fall, distreiñ d'e boull, mont d'e bleg kozh, kouezhañ en e goch kozh, riklañ en e goch, kouezhañ en e goch, distreiñ d'e goch, distreiñ d'e bleg, distreiñ d'e roudenn, askouezhañ en e sioù fall ; **.** *schlechte Gewohnheiten von anderen Leuten übernehmen,* kemer pleg diwar tud 'zo ; **.** *ein schlechter Arbeiter,* un truek a vicherour g. ; **.** *du bist ein schlechter Schütze,* n'out gour da vizañ ; **.** *schlechte Augen haben,* bezañ belbich, bezañ fall e zaoulagad, bezañ pikous e zaoulagad, bezañ aet izel e zaoulagad, bezañ teñval e zaoulagad, bezañ teñval e weled, bezañ dremm verr gant an-unan, bezañ berrwel, bezañ fall e vernigennoù ; **.** *ich bin schlecht zu Fuß,* fall on da vale (da gerzhet), ur c'herzher gorrek a zo ac'hanon, teuc'h on da vale, n'on ket ur mestr baleer ; **.** *schlechter Zahler,* kozh dleour g., dilerc'hiad g., gwall baeer g. / paeer fall g. / paeamanter fall g. (Gregor) ; **.** *ein schlechter Zahler sein,* bezañ fall da baeañ ; **.** *schlechter Anwalt,* alvokad loull g., tamm alvokad g., kozh alvokad g. brizhalvokad g., alvokadig g., lastez alvokad g., truek a alvokad g. ; **.** *einen schlechten Ruf haben,* bezañ brudet fall, bezañ fallvrudet ; **.** *schlechtes Deutsch sprechen,* drailhañ alamaneg, komz un alamaneg fall, komz un alamaneg palefarzh (un alamaneg podoù, un alamaneg togn), kignat an alamaneg, saoznegañ an alamaneg ; **.** *schlechtes Bretonisch sprechen,* kignat ar brezhoneg, komz brezhoneg evel ur gazeg, komz brezhoneg evel un Norman, drailhañ brezhoneg, diskolpañ pezhioù brezhoneg, komz ur brezhoneg pampes, komz ur brezhoneg trefoet, disklipañ ul lastez brezhoneg, disklipañ ur c'hozh tamm brezhoneg, komz ur brezhoneg palefarzh (ur brezhoneg podoù, ur brezhoneg togn, ur brizh vrezhoneg), komz ur brezhoneg saout, dont ul lastez brezhoneg gant an-unan, komz brezhoneg treuflez, troc'hañ brezhoneg a-dreuz hag a-hed, dont brezhoneg tro an ti gant an-unan, dont brezhoneg kas ar saout er-maez gant an-unan, komz ur brezhoneg distrantell, chaokat fall brezhoneg, faoutañ brezhoneg ; **.** *schlechtes Französisch sprechen,* kignat ar galleg, gallegajañ, komz galleg evel ur gazeg, drailhañ galleg, komz ur galleg fall, komz ur galleg trefoet, komz galleg saout, komz galleg jav, komz ur galleg palefarzh (ur galleg podoù), komz ur galleg distrantell, dont ul lastez galleg gant an-unan, pakañ ur stlabez galleg, komz galleg treuflez, bezañ ur gallegajer, gouzout drailhañ tammoù galleg, komz galleg tro an ti ; **.** *er sprach ziemlich schlecht Französisch,* ne oa ket gwall greñv war ar galleg ; **.** *schlechter Kerl,* gwall-baotr g., labous treut g., labous toc'hor g., paotr n'eus ket un neudenn eeun oc'h ober anezhañ, gwallbezh g., gwallibil g., gwallibil a baotr g., akariod g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., paotr drouk g., paotr fall g. ; **.** *ein schlechter Rat,* ur gwall atiz g., un ali diaviz g., un ali fazius g., ur gwall guzul g., un drougali g., un ali fall g. ; **.** *sich mit schlechter Gesellschaft abgeben,* en em arastiñ gant tud fall, darempredin tud dizonest, gwallhentiñ tud fall, darempredin tud fall, hentiñ tud fallakr, en em veskañ gant hailhoned, mont e-touez tud fall, mont war-dro tud fall ; **.** *schlechte Gesellschaft verdirbt gute Sitten,* darempredin lamponidi a laka an diaoul da redek, ma tornatait an amann e vezo druz ho kraban ; **.** *ein schlechter Berater,* un ali fall a zen g. ; **.** *schlechter Kaffee,* bannac'h teil g., dour lous g., gwelien g., kafe gwelien g., stronk g., pipi-ludu g., pipi du g., dour lijoù g., dour lisiv g., dour-jostr g. ; **.** *schlechter Rotwein,* gwelien ruz g. ; **.** *schlechter Laune sein,* bezañ imoret fall, bezañ gwallimoret, bezañ en imor fall, bezañ en e loariad, bezañ aoz fall en an-unan, na vezañ eeun e vouroun, na vezañ plaen e bastell war e revr, bezañ fumet, bout kogus àr an heol, bezañ troet e breñv, bezañ kamm e vlevenn, bezañ trenk e valadenn, bezañ trenket e valadenn, bezañ deuet e laezh da drenkañ, bezañ e gwad porc'hell, bezañ tev e vourrennoù, na vezañ eeun e vourroù, bezañ rekin, na vezañ gwall imoret-mat, bezañ treuflez, bezañ o c'hoeñviñ, bezañ koeñvet e boch, bezañ kintoù en an-unan, bezañ war e du fall (en e benn fall), bezañ e benn e gin, na vout flour gant an-unan, bezañ troet fall, bezañ troet fall ar bramm en e gof, bezañ ur bramm a-dreuz gant an-unan en e gof ; **.** *schlechte Gesundheit,* yec'hed bresk g. ; **.** *schlecht werden,* fallaat gwashaat, mont da fall ; *schlechter werden,* mont war fallaat, mont gwashoc'h-gwazh, mont war washaat, mont a zrouk da wazh ; **.** *die Butter wird schlecht,* blaz ar c'hozh a zeu gant (war) an amanenn ; **.** *von jemandem Schlechtes sagen,* lavaret droug diwar-benn u.b., lavaret droug eus u.b., kaketal u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., droukprezeg diouzh u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., gwashaat (duañ) u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., dantañ u.b., labezañ u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeoù, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., drouklavaret war u.b., lañchennañ u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennañ war u.b., dispenn chupenn u.b., pikañ e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., hiboudiñ ; **.** *dauernd Schlechtes über jemanden sagen,* bezañ atav a-istribilh ouzh u.b. ; **.** *sich zum Schlechten verändern,* cheñch war wazh ; **.** *genauso schlecht wie,* ken gwazh ha, ken fall ha ; **.** *heute ist das Wetter genauso schlecht wie gestern,* an amzer a zo ken gwazh ha dec'h ; **.** *sehr schlecht,* fall-daonet, fall-kenañ, fall-du, fall-echu, fall-fin, fall-meurbet, fall-devet, fall-put, fall-ki, fall-hoc'h, fall-gast ; **.** *äußerst schlecht,* gwall fall.

2. dister, treut ; **.** *schlechter Trost,* un tamm frealz gwall zister g. ; **.** *schlechte Ergebnisse,* disoc'hoù dister (fall, treut).

3. [dispredet] **.** *schlecht und recht, mehr schlecht als recht,* evel ma teu e teu, well-wazh, evel ma vo e vo, a-grip hag a-grap, krip-ha-krap, ku-ha-ka, hepmuiken, end-eeun, didro, didroidell, diroufenn, displeg, disgwe, didres, hep finesa / hep kempennadurezh (Gregor), an eil dre egile, an eil da gas egile, an eil e-ser egile ; **.** *schlecht und recht anfertigen,* feuzañ, skarvañ, talfasañ ; **.** *schlecht und recht schnitzen,* kalfichat, kabochat.

derez uheloc'h : ***schlechter als***, falloc'h eget, gwashoc'h eget, gwazh eget ; **.** *die Lage wird schlechter,* mont a ra an traoù

gwashoc'h-gwazh, war washaat e ya an traoù, en tu rekin e ya an traoù, da fall e ya an traoù, mont a ra an traoù a zrouk da wazh.
derez uhelañ : ***schlechteste(r,-s)***, fallañ, gwashañ ; *der Schlechteste,* an hini fallañ g., an hini gwashañ g.
Adv. : fall ; **.** *mir wird schlecht,* heugdoñjer a sav ennon, en em gavout a ran diaes, dont a ran da vezañ fall, deuet on fall, deuet on diaes, mont a ra fall ganin, va c'halon a zo e-giz war-neuñv, sevel a ra va c'halon din, heugiñ a ra va c'halon, dislonk 'm eus, c'hoant dislonkañ 'm eus ; **.** *beim Anblick von Blut wird ihr schlecht,* gant ar gwel eus ar gwad e ya klañv, pa wel gwad o redek e ya klañv ; **.** *von dem Geruch wird ihm schlecht,* lakaet e vez dihet gant ar c'hwezh, lakaet e vez diaes gant ar c'hwezh ; **.** *sie verträgt die Hitze schlecht,* lakaet e vez diaes gant an tommder, lakaet e vez dihet gant an tommder ; **.** *er fühlt sich schlecht,* ur fallaenn en deus, diaes eo dezhañ, diaes en em gav, diaes eo, klañv-diaes emañ, kozh klañv eo, kozh-fall emañ, gweget eo, barbouellet eo, kinglañv (damglañv, peuzklañv) eo, distreset eo e gorf, ne ya ket mat gantañ, dihet eo, un diaezamant en deus, savet ez eus bec'h warnañ, korf fall en deus, n'emañ ket mat ; **.** *es geht ihm schlecht, ihm geht es gesundheitlich schlecht,* kozh-fall eo, dihet eo, e yec'hed a c'hoari da fall, d'ober en deus gant e yec'hed, fall eo an traoù gantañ, n'eo ket gwall yac'h, ned a ket herrus an traoù gantañ, ned a ket herrus gantañ, ne ya ket mat an traoù gantañ, mont a ra fall gantañ, trist eo ar jeu gantañ, trist eo an traoù gantañ, krog eo d'ober neuz fall, kas a zo warnañ, c'hoari a ra gant e voued, erru eo nezet e gerdin, krog eo da c'hoari da fall ; **.** *es geht mir nicht schlecht,* ne c'hwitan ket ; **.** *ihm geht es seit langem gesundheitlich schlecht,* pell 'zo emañ ouzh en em glask ; **.** *ihm geht es [gesundheitlich] schlechter,* klañvaet eo c'hoazh, fallaet eo c'hoazh, gwashaet eo dezhañ, gwashaet eo e yec'hed, gwashaet eo e gerz, gwashaet eo e gleñved, aet eo e yec'hed war washaat, deuet eo e yec'hed da washaat, aet eo e yec'hed war fallaat, aet eo e yec'hed war zisteraat, aet eo e yec'hed war wastañ, aet eo war ziaesaat, diaesaet eo, diaesoc'h eo bremañ c'hoazh, war e ziskar emañ, en e ziskar emañ, gwazh-ouzh-gwazh emañ e stad ; **.** *mal geht es ihm besser, mal wieder schlechter,* gwech e vez en un dro vat, gwech en un dro fall - gwech e vez mat e stad, gwech e vez fall ; **.** *davon wird mir schlecht,* ar boued-se a zeu da neuiñ (da zarneuiñ) war va c'halon, heugdoñjer a sav ennon pa zebran an dra-se ; **.** *die Geschäfte laufen schlecht,* n'eus lañs ebet gant an aferioù, mont a ra fall an traoù gant an aferioù, ne dalv tra penaos e ya an aferioù, null eo an aferioù, mont a ra an aferioù da fall, mont a ra an aferioù en tu rekin, digompez e ya an aferioù ; **.** *es läuft schlecht,* fall an traoù ! P. fall foenn ! ; **.** *schlecht wegkommen,* bezañ koll ; **.** *er sieht schlecht aus,* fall vinet eo, fall cheret eo, neuz fall a zo warnañ, neuz fall en deus, droukneuz a zo warnañ, droukneuz en deus, ul liv a zo war e c'henoù, liv an diyac'h a zo warnañ, tres fall a zo warnañ, hennezh a zo livet fall, gwall-livet eo, min fall en deus, doareet fall eo, ur gwall zremm a zo gantañ, n'emañ ket en e liv, n'en deus ket feson yac'h ; **.** *immer schlechter,* falloc'h-fallañ, gwashoc'h-gwashañ, gwashoc'h-gwazh, gwazh-ouzh-gwazh, gwazh-àr-wazh, gwazh-dre-wazh, gwazh-da-washoc'h, a zrouk da wazh ; **.** *schlecht hören,* droukklevet, teñvalglevet, bezañ teñval e gleved, bezañ teñval e skouarn, klevet fall, bezañ kalet e skouarn, bezañ kaletklev, bezañ pounnerglev, bezañ teñvalglev, bezañ pounner a skouarn, bezañ kalet da glevet ; **.** *wer schlecht hört, kann nur schlecht wiederholen,* an hini a zrougintent a zrouklavar ivez ; **.** *er hört immer schlechter,* fallaat a ra da glevet, fallaat a ra e skouarn, dont a ra e skouarn da vezañ fall ; **.** *schlecht sehen,* bezañ aet izel (bezañ fall, bezañ erru teñval) e zaoulagad, bezañ teñval e weled, bezañ teñval e zaoulagad ; **.** *immer schlechter sehen,* teñvalaat da welet, fallaat da welet, mont ar gweled digant an-unan, bezañ e zaoulagad o fallaat, bezañ e zaoulagad o tiskediñ ; **.** *das Rechnen schlecht beherrschen,* bezañ kleiz da jediñ ; **.** *schlecht handeln,* fallober, drougober ; **.** *schlecht an jemandem handeln,* ober gaou ouzh u.b., ober vil d'u.b. ; **.** *er singt doch nicht so schlecht,* ne gan ket ket fallik, ne gan ket ken fallik-se ; **.** *er ist schlecht erzogen,* n'en deus stumm ebet, stummet-fall eo, desavet fall eo bet, savet fall eo bet, savet dibalamour eo bet, savet dilokez eo bet ; **.** *schlecht dran sein,* bezañ en avel d'e voue, bezañ en ur blegenn lous, bezañ tapet fall, bezañ paket fall, bezañ tapet nec'het, pakañ un distro lous, tapout ur gwall zistro ; **.** *wenn ihm so etwas je zu Ohren kommt, sind wir schlecht dran,* mar deufe dezhañ gouzout an dra-se e vefe spontus evidomp, mar deufe dezhañ gouzout an dra-se e vefe fall-daonet ar geusterenn evidomp ; **.** *finanziell schlecht gestellt sein,* bezañ treut (skañv, tanav, diskantet, diblusket, disec'het, skarzhet, skarzh, diskant, goullo-sec'h, goullo, plat, ridet, moan) e yalc'h, bezañ berr gant an arc'hant, na vezañ frank an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en arc'hant, bezañ berrek gant an-unan, bezañ berr an arc'hant gant an-unan, bezañ berr an arc'hant gant an-unan etre e zaouarn, bezañ prim an arc'hant gant an-unan, bezañ just an arc'hant gant an-unan, bezañ berr war e gezeg, na vezañ e yalc'h eus ar re reutañ, bezañ berr war e sparl, bezañ berr ar c'hrog gant an-unan, bezañ bas an traoù gant an-unan, bezañ staget berr, bezañ gwall verr ar voujedenn gant an-unan, bezañ skort an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en e skeuliad, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ teusk an traoù gant an-unan, bezañ bihan pep tra gant an-unan, bezañ enkrezet gant an arc'hant, bezañ roustet, bezañ kras, bezañ berrek an traoù gant an-unan, bezañ berr an traoù gant an-unan ; **.** *finanziell ist er nicht schlecht gestellt,* n'eo ket drouk e draoù, n'en deus ket da glemm, mat eo an traoù gantañ, mat eo e jeu, mat eo e gerz, mat eo ar bed gantañ, barrek eo, ur vicher vat en deus, ebat eo e zoare, en e aez emañ, reut eo e jeu, frank eo an traoù gantañ, hennezh a ra berzh, hennezh a sav e graf, tapout a ra gantañ, brav-kenañ eo e stad ; **.** *es steht schlecht um ihn, es steht schlecht mit ihm,* fall eo ar jeu gantañ, fall emañ e gont, trist eo ar jeu gantañ, da fall ez a e yec'hed, n'eo ket gwall yac'h, ned a ket herrus gantañ, ned a ket herrus an traoù gantañ, fall eo e gerz, dister eo an traoù gantañ, erru eo fallañ ma c'haller bezañ, hemañ a ra ruskenn fall (ne ra ket ruskenn vat), gwastañ a ra e stad, ne ya ket mat an traoù gantañ, aet eo pell, fall eo an traoù gantañ, mont a ra fall gantañ, trist eo an traoù gantañ, krog eo d'ober neuz fall, c'hoari a ra gant e voued, erru eo nezet e gerdin, emañ o nezañ e gevre, bremaik emañ nezet, krog eo da c'hoari da fall, hennezh a zo erru pell gantañ ; **.** *es steht schlecht mit seinem Geschäft,* emañ e stal o vont da fall, treiñ a ra fall e stal, fall e ya e stal ; **.** *es steht schlecht um den Euro,* mont a ra fall ar bed gant an euro ; **.** *jemanden schlecht machen,* lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., droukprezeg diouzh u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., reiñ e gement all a zroukprezegerezh d'u.b., dispenn u.b., dispenn e nesañ, displuñvañ e benn d'u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeoù, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., gwashaat (duañ, dantañ) u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., labezañ u.b., drouklavaret war u.b., lañchennañ u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennañ war u.b., dispenn chupenn u.b., pikañ e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., torbilat war chouk u.b., hiboudiñ ; **.** *auf jemanden schlecht zu sprechen sein,* na badout e spered o klevout komz eus u.b., na badout e skiant o klevout anv eus u.b., bezañ u.b. erru fall gant an-unan, na vezañ evit aveliñ u.b., bezañ e malis

ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., na vezañ evit ahelañ gant u.b., na vezañ evit en em ahelañ gant u.b., bezañ u.b. kasausbras d'an-unan ; **.** *in unserer neuen Wohnung geht es uns nicht schlecht,* n'emaomp ket drouk en hol lojeiz nevez.
derez uheloc'h : **.** *schlechter als,* falloc'h eget, gwashoc'h eget, gwazh eget.
schlechterdings Adv. : a-grenn, war-naet, groñs, mik, rik, krak, krenn ; **.** *das ist mir schlechterdings unmöglich,* dibosupl a-grenn eo din ober kement-se.
Schlechtheit b. (-) : fallentez b., fallagriezh b., drougiezh b., falloni b., ijin fall g.
schlechthin Adv. : **1.** ken ez eo, ha tra ken, mard eus hini, ma'z eus unan, dreist pep hini, mar boe unan, mard eus bet biskoazh un unan, ar gwellañ ; **2.** evit gwir, e gwirionez, sur, evelato, avat, a-grenn, groñs, mik, rik, krak, krenn, na mui na maez, na mui na ment, ha netra muioc'h, ha netra ken.
Schlechtigkeit b. (-) : fallentez b., fallagriezh b., drougiezh b., falloni b., ijin fall g.
schlechtmachen V.k.e. (hat schlechtgemacht) : **.** *jemanden schlechtmachen,* gwashaat u.b., ober divalav d'u.b., dismegañsiñ u.b., reiñ e gement all a zroukprezegerezh d'u.b., dispenn u.b., dispenn e nesañ, mezhekaat u.b., flemmañ u.b., divrudañ u.b., brudellat u.b., gwallvrudañ u.b., chaokat brud u.b., dispenn brud u.b., regiñ brud u.b., gwallañ brud u.b., dantañ u.b., flipata u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., lavaret droug diwar-benn u.b., kaketal u.b., glabousañ u.b., dispenn u.b. da dud all, didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., diskar u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeoù, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., duañ u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., labezañ u.b., drouklavaret war u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., droukprezeg diouzh u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., lañchennañ u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennañ war u.b., dispenn chupenn u.b., pikañ e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., teodata diwar-benn u.b., plaenaat porpant u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., gwiskañ u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., hiboudiñ, katellat ; **.** *ich möchte deinen Schwager nicht schlechtmachen, aber anscheinend hat er ein Problem mit Alkohol,* n'eo ket evit kontañ droug (n'eo ket evit lavaret), mes da vreur-kaer a lonk betek re, 'm eus aon.
Schlechtmachen n. (-s) **/ Schlechtmacherei** b. (-,-en) : droukkomzoù ls., fallgomzoù ls., gwallgomzoù ls., droukprezegerezh g., droukprezegoù ls., gwallgomzerezh g., gwallvruderezh g., divrud g., divruderezh g., dantañ g., duerezh g., gragailh g., flipataerezh g., kaoz b., kaozioù ls., teodadoù ls., lañchennadoù ls., hiboudoù ls.
schlechtreden V.k.e. (hat schlechtgeredet) : gwashaat, vilaat, divrudañ, droukprezeg, dantañ, duañ ; **.** *die Opposition redet die Lage bewusst schlecht,* a-benvest-kaer eo e vez gwashaet (duet) stad an traoù gant an tu enep.
schlechtweg Adv. : evit gwir, e gwirionez, sur, evelato, avat, a-grenn, groñs, mik, rik, krak, krenn, na mui na maez, na mui na ment, ha netra muioc'h, ha netra ken.
Schlechtwetter n. (-s) : amzer fall b., amzer vrein (divalav, lous, vil) b., rustamzer b., gast a amzer b., brazamzer b., gwallamzer b., kruelder g., kruelded b., skoulad g., strapad g., follentez amzer b.
Schlechtwettergeld n. (-s,-er) : gopr digoll evit ar wallamzer g., gopr gwallamzer g.
Schlechtwetterzeit b. (-) : toull du ar bloaz g., laziadoù gwall amzer ls.
schlecken V.gw. (hat geschleckt) : **1.** lipat, lapañ, leat ; **2.** lipouzañ ; **.** *er schleckt gern,* hennezh a blij an traoù dous dezhañ, ur beg lipous eo, ur beg litous eo, ur beg latous eo, ur beg lichous eo, ur beg licher eo, ul licher eo, ul lipouz eo, ul lipouzer eo, ur garloter eo, ur morser eo ; **3.** *schleck, Bärtel, schleck !* rask, rask, rask, hep e bask !
Schlecker g. (-s,-) : **1.** liper g., leer g. ; **2.** lipouz g., lipouzer g., pitouilher g., licher g., beg lipous g., beg litous g., beg latous g., beg lichous g., beg licher g., beg fin g., beg tanav g., staon figus a zen b., staon gizidik a zen b., liper g., lip-e-bav g., liper-andarzhell g., garloter g., morser g., friant g., korfataer g., karg-e-doull g. [*liester* kargerien-o-zoull], paotr-e-gof g. ; **3.** [Bro-Aostria] sunig g.
Schleckerbatzl g. : [Bro-Aostria] **.** *Schleckerbatzl machen,* ober kibiz d'u.b., ober bisk d'u.b. o frotañ e zaou viz-yod an eil ouzh egile ; **.** *ätsch bätsch schleckerbatzl !* rask, rask, rask, hep e bask !
Schleckerei b. (-,-en) : traoù dous ls., lipouzerezh g., sukraj g.
Schleckerin b. (-,-nen) : lipouzenn b., lichouzenn b., pitouilherez b., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., staon figus a blac'h b., staon gizidik a blac'h b., garloterez b., morserez b., licherez b., liperez b.
Schleckermaul n. (-s,-mäuler) : **1.** [paotr] lipouz g., lipouzer g., pitouilher g., licher g., beg lipous g., beg litous g., beg latous g., beg lichous g., beg licher g., beg fin g., beg tanav g., staon figus a zen b., staon gizidik a zen b., liper g., lip-e-bav g., liper-andarzhell g., morser g., friant g., korfataer g., karg-e-doull g. [*liester* kargerien-o-zoull], paotr-e-gof g. ; **2.** [plac'h] lipouzenn b., lichouzenn b., pitouilherez b., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., staon figus a blac'h b., staon gizidik a blac'h b., garloterez b., morserez b., licherez b., liperez b.
Schleckstengel g. (-s,-) : [Bro-Suis] sunig g.
Schleef g. (-s,-e) : [rannyezh.] palod g., mordok g., beg vil g., beg lor g., bongorz g., paotr hek e c'henoù g., amparfal g., lopez g., den direspet g., loen g., loen gars g., pemoc'h badezet g., galjor g. [*liester* galjored], diaoul direzon g., beulke g., Yann Seiteg g., den lor g., penn lor g., glaouch g.
Schlegel g. (-s,-) : [kegin.] morzhedenn ur penn-jiber b., morzhed ur penn-jiber b., feskenn ur penn-jiber b. ; *Hirschschlegel*, morzhed-karv b.
Schlehbaum g. (-s,-bäume) **/ Schlehbusch** g. (-es,-büsche) **/ Schlehdorn** g. (-s,-e) : [louza.] spern-du str., spernenn-du b., irinenn b. [*liester* irinenned], polosenn b. [*liester* polosenned].
Schlehe b. (-,-n) : [louza.] **1.** [frouezh] irin str., irinenn b., polos str., gwregon str., gregon str., pelorz str. ; *Schlehen sammeln, Schlehen pflücken,* irina, polosa, gwregona ; **2.** [gwez] spern-du str., spernenn-du b., irinenn b. [*liester* irinenned], polosenn b. [*liester* polosenned].
Schlehendorn g. (-s,-e) : [louza.] spern-du str., spernenn-du b., irinenn b. [*liester* irinenned], polosenn b. [*liester* polosenned].
Schlehengestrüpp n. (-s,-e) : [louza.] irineg b., poloseg b.
Schlehenholz n. (-es) : [louza.] irin g.
Schlehenlikör g. (-s,-e) : gwin-irin g.
Schlehenschnaps g. (-es,-schnäpse) : lambig-irin g.
Schlei g. (-s,-e) : [loen.] tañch g. [*liester* tañched].
Schleiche b. (-,-n) : [loen.] anaf g., naer-galet b., anuz-dall g., kaledenn b.
schleichen V.gw. (schlich / ist geschlichen) : **1.** en em silañ, en em riklañ, en em ruzañ, mont dre sil, filouchañ ; **.** *geschlichen kommen,* tostaat sioul-sibouroun (sioul-ser, sioul evel ul logodenn, didrouz evel un naer, a bazioù kazh, a bazoù kazh,

sioul-riboulenn evel ul laer, a-dakot, a-davik, dre souch ha sioul, plarik), tostaat kempennik, dont evel ar c'hazh war an erc'h ; [dre skeud.] **.** *Eifersucht schlich in sein Herz,* ar warizi en em silas en e galon ; **2.** tremen goustadik ; **.** *der Bach schleicht durch die Wiese,* redek a ra ar richer goustadik dre ar prad, ar wazh a ruilh sioulik he doureier dre ar prad ; **.** *die Zeit schleicht,* sil-ha-sil e ya an amzer hebiou.

V.em. : **sich schleichen** (schlich sich / hat sich (ak.) geschlichen) : **.** *sich aus dem Zimmer schleichen,* en em silañ dre laer er-maez eus ar sal, en em silañ dre skrap (diwar skrab, a-skrab) er-maez eus ar sal ; **.** *sich in jemandes Vertrauen schleichen,* gounit fiziañs (kalon) u.b.

schleichend ag. : korvigellus, korvigellek, touellus, kuzh, e gor, o c'horiñ, dre zindan, damziverzus, diheverz ; *eine schleichende Krankheit,* ur c'hleñved kildrouk g., ur c'hleñved morgousket g., ur c'hleñved e gor g., ur c'hlenved mut g., ur c'hleñved evel glaou bev dindan al ludu g. ; *eine schleichende Inflation,* ur monc'hwez lor g., ur monc'hwez enkelat g., ur monc'hwez stlejus g., ur monc'hwez eginek g. ; *schleichende Geldentwertung,* krignadur ar moneiz g. ; *schleichende Wege,* kildroennoù ls., kildroadoù ls., kildroioù ls., kammdroioù ls., kilblegoù ls.

Adv. : a-sil, dre sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, a-ruz, a-van-da-van, ent-diheverz ; *schleichend beginnende Krankheit,* kleñved o teraouiñ a-sil.

Schleicher g. (-s,-) : **1.** mitaouig g., pilpouz g., kazh born g., klufan g., klouarenn b., toull-sev g., fentour g., gogez g., koarenn b., fistouler g., fistoul g., lesaour g. ; **2.** louf g., loufad g., loufadenn b., mouz g. ; *einen Schleicher lassen,* loufañ, pufal, mouziñ.

Schleicherei b. (-,-en) : falsentez b., falster g., falsted b., yudazerezh g., korvigellerezh g., soucherezh g., skoacherezh g., dislealded b., trubarderezh g., gwidre b., kammdro b., finesa b., korvigell b., barad g., kildro b., treitouriezh b., pilpouzerezh g., ardivinkoù ls., fistoulerezh g.

Schleicherin b. (-,-nen) : pilpouzez b., klufan b., tanavenn b., klouarenn b., klufenn b., koarenn b., fistoulerez b.

Schleichfieber n. (-s) : [mezeg.] terzhienn c'horrek b.

Schleichhandel g. (-s) : kenwerzh born g., marc'had du g., marc'had kuzh g., floderezh g., kenwerzh kuzh g., trafikerezh flodus g.

Schleichhändler g. (-s,-) : floder g., trafiker g.

Schleichware b. (-,-n) : marc'hadourezh flod b.

Schleichweg g. (-s,-e) : troidell b., korvigell b., hent-distro g., tro b., distro b., kammdro b., korn-tro g., kildro b., luz g., troidellegezh b., troidellerezh g., korvigellerezh g.

Schleichwerbung b. (-) : bruderezh kuzh g., bruderezh dre zindan g.

Schleie b. (-,-n) : [loen.] tañch g. [*liester* tañched].

Schleier g. (-s,-) : **1.** gouel b., rouedenn b., mouch g., kouricher g. ; *Trauerschleier,* gouel gañv b. ; *Schleier eines Imkers,* mouch ur gwenaner g. ; *den Schleier von etwas abnehmen,* dioueliañ udb, divouchañ udb ; *seinen Schleier ablegen,* en em ziouelian ; **2.** *Rauchschleier,* morenn voged b., mogedenn b., mogidell b. ; **3.** [relij] mouch g., gouel b. ; *den Schleier nehmen,* **a)** mont dindan ouel, gwiskañ ar ouel, mont e relijion, mont da leanez, [Islam] talbenniñ ; **b)** [Islam] gwiskañ ar mouch islamek, talbenniñ ; *sie hat den Schleier genommen,* talbennet eo ; *sie hat den Schleier abgelegt,* **a)** [Islam] didalbennet eo ; **b)** [leanez] aet eo er-maez a leanez ; **4.** [dre skeud.] *den Schleier lüften,* diskuliañ ar wirionez ; *der Schleier der Vergessenheit,* an ankounac'h g., mouch an ankounac'h (an disoñj) g. ; **5.** *der Schleier des Todes,* koc'henn ar marv b. ; *vom Schleier des Todes getrübte Augen,* daoulagad marvennet ls., daoulagad gwerennet ls., daoulagad koc'hennet gant ar marv g.

Schleierchen n. (-s,-) : mouchig g., gouelig b.

Schleiereule b. (-,-n) : [loen.] grell b., labous an Ankoù g., kaouenn-wenn b., chevech b., freje b., garmelod b.

Schleierflor g. (-s) : lien-fuilh g., mezher-topin g., topin g.

schleierhaft ag. : iskis, rinek, kudennek, teñval, kevrinus, misterius, divinadellek, divinadellus, luziet, rouestlet, digomprenus, espar ; *schleierhafte Worte,* komzoù amc'houloù ls. ; *das ist mir schleierhaft,* kement-se a ya dreist va c'hompren, kement-mañ a ya dreist va maner, n'on ket evit kompren an dra-se, chom a ra dall va c'hazh, an dra-se a ya dreist va meiz, kement-se a dremen va spered, kement-se a ya dreist va spered.

Schleierleinwand b. (-) : [gwiad.] linon g.

schleierlos ag. : diouel.

Schleierschwanz g. (-es,-schwänze) : [loen.] **1.** pesk-aour gouelek g., pesk ruz gouelek g. ; **2.** gupi gouelek g.

Schleierstoff g. (-s,-e) **/ Schleiertuch** n. (-s,-tücher) : gouel b., lien-rouez g., rouedenn b.

Schleifapparat g. (-s,-e) : [tekn.] **1.** breolimerez b., breolim b. ; **2.** brikerez b. ; **3.** livnerez b., reizherez b., raskerez b.

Schleifbahn b. (-,-en) : hent-ruzañ g., hent-rampañ g., ruzerez b., risklerez b., hent riklañ g., riklouer g., skornenn b.

Schleifbock g. (-s,-böcke) : [tekn.] turgnig lemmañ g.

Schleife b. (-,-n) : **1.** skoulm red g., skoulm rikl g., skoulm war rikl g., skoulm war riskl g., skoulm lagadek g., skoulm lagadenn g., skoulm lagadennek g., skoulm redennek g., rinell b., kilbleg g., kilwedenn b., lagadenn b., las rikl g., las skoulmet war rikl g. ; *mit Schleifen versehen sein,* bezañ lagadennek ; *Schleife im Haar,* skoulm lagadenn g., skoulm rozennig g., seizenn b., seintez b., lietenn b. ; *mit einer Schleife verzieren,* seizennañ, lietennañ ; *eine Schleife in den Schnürsenkel machen,* ober ur skoulm lagadenn gant e las ; **2.** [dilhad.] skoulm barbellig g., skoulm papilhorig g.; **3.** [hentoù] pleg bras g., korn-tro g., pleg g., pleg an hent g., korn-pleg g., kammdro b. kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kammigell an hent b., troidell an hent b. ; **4.** [tekn.] rakled g., riklenn b., riklerez b., stlejell b. ; **5.** [tredan.] amred kloz g. ; **6.** [stlenn., tekn.] dol b. ; *Programmschleife,* dol c'houlev b. ; *Koppelschleife,* dol goublañ b.

schleifen[1] V.k.e. (schliff / hat geschliffen) : **1.** lemmañ, adlemmañ, breolimañ, ober ul lemm da, livnaat, kizellañ, benañ, tremen war ur vreolim, teneraat, brikañ ; *diese Messer müssen geschliffen werden,* ar c'hontilli-se ez eo poent diskouez ar vreolim dezho, poent eo adlemmañ ar c'hontilli-se, poent eo breolimañ ar c'hontilli-se, poent eo ober ul lemm d'ar c'hontilli-se, poent eo teneraat lavnennoù ar c'hontilli-se ; *eine Schere schleifen,* tremen ur sizailh war ar vreolim, lemmañ (adlemmañ, breolimañ) ur sizailh, lemmañ ur sizailh ouzh (gant) ar vreolim, ober ul lemm d'ur sizailh ; *Diamanten schleifen,* benañ diamantoù ; *Edelsteine schleifen,* livnaat (kizellañ) mein prizius ; *Diamanten zu Brillanten schleifen,* brilhantal diamantoù ; *die Spitze eines Werkzeuges wieder scharf schleifen,* advegañ ur benveg ; *geschliffenes Glas,* gwer tailhet (benet, livnaet) ; *Glas matt schleifen,* diflourañ gwer ; *fein schleifen,* reizhañ, lufrañ, parañ, lemmañ pizh, peurechuiñ al labour gant ur vreolim, benañ pizh ; *grob schleifen,* livnaat dre vras, divrazañ un tamm labour gant ur vreolim, lemmañ (benañ) dre vras ; *zu dünn geschliffene Klinge,* drezenn b. ; [ragistor] *das Zeitalter des geschliffenen Steins,* oadvezh ar maen flouret g. ; **2.** [dre skeud.] *geschliffen,* seven, savet-mat ; *ungeschliffen,* diseven, rust, gros, difeson, disneuz, savet dibalamour ; [lenn.] *geschliffener Stil,* doare-skrivañ peurlipet (dilikat, cheuc'h, tonius, ampart ha gourdon, turgnet-koant, kribet a'r gwellañ) g.

schleifen[2] V.k.e. digemm (hat geschleift) : **1.** dismantrañ holl-razh, distrujañ naet, rezañ, kenrezañ, dic'hastañ, divogeriañ, diskar, diwriziennañ, razhañ ; *eine Festung schleifen,* dismantrañ (rezañ, razhañ, divogeriañ, peurziskar) ur c'hreñvlec'h, dic'hastañ

ur c'hreñvlec'h, kas ur c'hreñvlec'h d'an traoñ, diskar ur c'hreñvlec'h a-benn-font, diskar ur c'hreñvlec'h a-blad, diskar ur c'hreñvlec'h rez an douar / lakaat ur c'hreñvlec'h rez an douar (Gregor) ; *einen Erdwall schleifen,* digleuziañ, diskar ur c'hleuz, freuzañ ur c'hleuz, fontañ ur c'hleuz, dic'hastañ ur c'hleuz, finfontañ ur c'hleuz ; *ein Stadtviertel mit Bulldozern schleifen lassen,* lakaat diskar ur c'harter rez an douar gant tourterioù, lakaat diskar ur c'harter a-blad gant tourterioù, lakaat diskar ur c'harter a-benn-font gant tourterioù, lakaat rezañ ur c'harter gant tourterioù, lakaat razhañ ur c'harter gant tourterioù, lakaat dismantrañ ur c'harter a-gren gant tourterioù, lakaat dismantrañ ur c'harter holl-razh gant tourterioù, lakaat distrujañ ur c'harter prop ha naet gant tourterioù, lakaat peurvantrañ ur c'harter gant tourterioù, lakaat freuzañ tiez ur c'harter gant tourterioù, lakaat kas tiez ur c'harter d'an traoñ gant tourterioù, lakaat teuler tiez ur c'harter d'an traoñ gant tourterioù, lakaat peurziskar ur c'harter gant tourterioù, lakaat dic'hastañ ur c'harter.

2. embreger, gourdonañ, pleustriñ, ober e renk war [u.b.], ober e renkoù da [u.b.] ; *Rekruten schleifen,* embreger (gourdonañ, pleustriñ) danvez-soudarded.

3. stlejañ, ruzañ, treinañ ; *den Fuß schleifen,* ruzañ e dreid, jilgammañ, rozellat, rabotat, en em hersal, mont a-ruz botez, ruzañ e votoù, rozellat e votoù, kerzhet a-ruz-botez, mont a-ruz, mont a-ruzoù ; *beim Gehen schleift er jetzt den Fuß,* erru eo jilgamm ; *beim Gehen die Schuhe auf dem Boden schleifen lassen,* ruzañ e dreid, ruzañ e votoù, rozellat e votoù, kerzhet a-ruz botez, kerzhet hep dizouarañ troad ebet, kerzhet hep dibradañ troad ebet, kerzhet hep distekiñ troad ebet diouzh an douar, mont a-ruz, mont a-ruzoù ; [dre skeud.] *die Zügel schleifen lassen,* reiñ kabestr d'u.b., lezel kabestr (kabestr hir, kabestr laosk) gant u.b., lezel kordenn gant u.b., astenn kabestr war u.b., astenn e nask d'u.b., lezel ar vrid war moue u.b., leuskel herr gant u.b., lezel kabestr war e voue gant u.b.

4. linkañ ; *Töne schleifen,* [sonerezh] linkañ, seniñ link.

5. liammañ, stagellañ ; [yezh.] *einen Laut schleifen,* lakaat ur son da vezañ linkus, stagellañ.

6. [tekn.] *die Kupplung schleifen lassen,* lezel ar grabanerez da skrabat.

7. livnaat, livnañ, brikañ, lufrañ, lenkrañ, lenkraat, lamprañ, blouc'haat, parañ, raskañ, reizhañ dre livnañ, breolimañ, trolimañ ; *eine scharfe Kante schleifen,* divevenniñ ur c'horn.

V.gw. (hat geschleift / ist geschleift) : **1.** (hat) : frotañ, skrabat ; **2.** (hat/ist) : *auf dem Eis schleifen,* riklañ (ruzikal) war ar skorn.

Schleifen n. (-s) : **1.** lemmerezh g., lemmadur g., lemmidigezh b., lemmañ g., breolimerezh g., breolimadur g., breolimañ g. ; **2.** benadur g., benerezh g., livnadur g., livnerezh g., brikadur g. ; *das Schleifen von Diamanten zu Brillanten,* ar brilhantal diamantoù g. ; **3.** lufrerezh g., lufradur g., livnadur g., plaenadur g., raskennadur g., raskerezh g. ; **4.** stlejerezh g. ; **5.** [lu] razherezh g., rezadur g., diskaradur g., dismantrerezh g., dismantridigezh b., rezañ g., kenrezadur g., divogeriañ g. ; *das Schleifen der Erdwälle,* an diskar kleuzioù g. ; **6.** [sonerezh] linkañ g., seniñ link g. ; **7.** [sport] ruzikerezh g.

Schleifenblume b. (-,-n) : [louza.] iberiz str. ; *immergrüne Schleifenblume,* gwennig b.

Schleifenflug g. (-s,-flüge) : [nij.] tro leun a-serzh b., looping g.

Schleifenkurve b. (-,-n) : [hentoù] pleg bras g., korn-tro g., pleg g., pleg an hent g., korn-pleg g., kammdro b. kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kammigell an hent b., troidell an hent b.

Schleifer g. (-s,-) : **1.** [den] lemmer g., breolimer g., libonig g., [dre fent] armolud g. ; **2.** [den] lufrer g., briker g. ; **3.** [sonerezh] linkadenn b., linkad g. ; **4.** [dañs] linkadenn b., linkad g. ; **5.** [lu] gourdoner rust g., loen brein a isofiser g.

Schleiferei b. (-,-en) : **1.** lemmerezh g., lemmidigezh b., lemmadur g., lemmañ g., breolimerezh g. ; **2.** stal vreolimañ b., breolimerezh b. ; **3.** [diamantoù, stal] benerezh b.

Schleiferin b. (-,-nen) : **1.** lemmerez b., breolimerez b. ; **2.** lufrerez b. ; **3.** [benveg] brikerez b. [*liester* brikerezioù].

Schleifgerät b. (-,-n) : [tekn.] **1.** breolimerez b. [*liester* breolimerezioù], breolim b., lemmerez b. [*liester* lemmerezioù] ; **2.** brikerez b. [*liester* brikerezioù] ; **3.** livnerez b., reizherez b., raskerez b.

Schleiferkrankheit b. (-) : [mezeg.] silikoz ar vreolimerien b., pneumokonioz ar vreolimerien g.

Schleifkontakt g. (-es,-e) : [tekn.] broust g., skubilli ls.

Schleiflack g. (-s,-e) : gwernis lintrañ g., gwernis lufrañ g.

Schleifleinen n. (-s) : lien smerilh g., paper sabl g., paper-gwer g., paper-garv g., paper-emeri g., paper-lufrañ g.

Schleifmaschine b. (-,-n) : [tekn.] **1.** breolimerez b. [*liester* breolimerezioù], breolim b., lemmerez b. [*liester* lemmerezioù] ; **2.** brikerez b. [*liester* brikerezioù] ; **3.** livnerez b., reizherez b., raskerez b.

Schleifmesser n. (-s,-) : direnn b.

Schleifmittel n. (-s,-) : danvez raskennañ g., reñvier g. [*liester* reñvieroù], raskluzenn b.

Schleifpapier n. (-s,-e) : lien smerilh g., lien emeri g., paper sabl g., paper gwer g., paper-garv g., paper-emeri g., paper-lufrañ g.

Schleifpulver n. (-s,-) : poultr raskennañ g.

Schleifrad n. (-s,-räder) : breolim b., maen-breolim g. ; *Schleifrad mit Wasserbehälter,* breolim-zour b. ; *das Schleifrad drehen,* treiñ ar vreolim, treiñ da lemmañ ; *Kurbel eines Schleifrads,* dorn ur vreolim g., dornell ur vreolim b., dornikell ur vreolim b.

Schleifring g. (-s,-e) : [tekn.] gwalenn enstok b., gwalenn a-stok b.

Schleifscheibe b. (-,-n) : **1.** breolimerez b. [*liester* breolimerezioù], breolim b., lemmerez b. [*liester* lemmerezioù] ; **2.** brikerez b. ; **3.** livnerez b., reizherez b., raskerez b.

Schleifschritt g. (-s,-e) : [dañs] linkadenn b., linkad g.

Schleifschuh g. (-s,-e) : [tekn.] botez dastum b., trolle g.

Schleifstein g. (-s,-e) : breolim b., maen-breolim g., higolenn b., maen-higolenn g., maen-lemmañ g., maen da lemmañ g., maen-falc'h g., maen-lemmer g., maen-goulazh g. ; *Kurbel eines Schleifsteins,* dorn ur vreolim g., dornell ur vreolim b., dornikell ur vreolim b.

Schleifsteinbehälter g. (-s,-) / **Schleifsteinbüchse** b. (-,-n) : chipot-higolenn g., douraer g., hogell b., botinell b., bodezour g.

Schleifsteinhorn n. (-s,-hörner) : korn-higolenn g., korn-falc'h g., douraer g., komm g., log b.

Schleifung b. (-,-en) : **1.** lemmerezh g., lemmidigezh b., lemmadur g.; lemmañ g., breolimerezh g. ; **2.** benadur g., benerezh g., livnadur g. ; **3.** lufrerezh g., raskerezh g., raskennadur g., lufradur g., livnadur g., plaenadur g. ; **4.** stlejerezh g. ; **5.** [lu] razherezh g., rezadur g., diskaradur g., dismantrerezh g., dismantridigezh b., rezañ g., kenrezadur g., divogeriañ g. ; **6.** [sonerezh] linkañ g., seniñ link g. ; **7.** [sport] ruzikerezh g.

Schleim g. (-s,-e) : **1.** gludenn b., libouz g., lec'hi g., lec'hienn b., lec'hidenn b., lizenn b., ronkenn b., stervenn b., mukuz g., flumm g., kraost g., sklerenn b., glaour g. ; *Mundschleim,* babouz g., glaour g., glaourenn b., krañch g. ; *Husten mit Auswurf von Schleim,* paz brein g. ; *er hat Schleim im Hals,* emañ stoc'het, stoc'het eo, emañ stoc'het e c'hourlañchenn, stoc'het eo e c'hourlañchenn ; *sie hängen zusammen wie Rotz und Schleim,* en em ober a reont evel gwenn ha melen, ar re-se a zo tout en un dorn, ar re-se a zo an eil dindan egile, kar ha kilhoroù int, gwall gamaladiaj a zo etrezo, em glevet a reont evel daou vi en un

neizh, en em ingalañ a reont mat, kalz a gevredigezh a zo etrezo, fri ha revr int an eil gant egile, en em glevet a reont mat-dispar, en em gordañ a reont mat-dispar, tomm int an eil ouzh egile, ar re-se a zo evel kein ha roched ; *Schleim absondernd,* glaourus ; **2.** [maligorned, melc'hwed, biskoul] babouz g., glaour g., glaourenn b. ; **3.** [kegin.] bervadur g., anverv g., lec'hi g. ; **4.** [mezeg.] lec'hi g., glaour g., flumm g., kraost g., stloagenn b.

Schleimabsonderung b. (-,-en) : diskarg lec'hi g., diskargadur lec'hi g., ezwagrennadur lec'hi g., ezveradur lec'hi g.

schleimartig ag. : gludek, gludennek, libous, stervennek, mukusek, mukilagek, mukozek, sklerennek.

Schleimauswurf g. (-s,-würfe) : [mezeg.] kraostañ g., kraostadur g., kraostadenn b.

Schleimbeutel g. (-s,-) : [korf.] yalc'h levrus b.

Schleimdrüse b. (-,-n) : [korf.] gwagrenn c'hlaour b.

schleimen V.gw. (hat geschleimt) : P. ober e glufan, ober e gazh gleb, tostennat, meveliat, ober e liper botoù, ober e lip revr, en em lipat ouzh u.b., klufaniñ d'u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., lavaret komzoù brav d'u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., klask en em dremen ouzh u.b., klask en em dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., en em lipat ouzh u.b., abostoliñ d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., tostennat, tostennat ouzh u.b., tostenniñ ouzh u.b., meveliat, ober fistoul d'u.b., ober e fistoulig d'u.b., kañjoliñ u.b.

Schleimer g. (-s,-) : liper botoù g. [*liester* liperien votoù], lip revr g. [*liester* liperien revr], flaner g., fistouler g., tostenner g.

Schleimerin b. (-,-nen) : tostennerez b., fistoulerez b., flanerez b., P. liperez votoù b., liperez revr b., lip revr a blac'h b.

Schleimfisch g. (-es,-e) : [loen.] *Schleimfisch, unbeschuppter Schleimfisch, nackter Schleimfisch,* blennideg g. [*liester* blennideged] ; *gestreifter Schleimfisch,* gralleg g. [*liester* gralleged].

Schleimfluss g. (-s,-flüsse) : [mezeg.] katar g., ezwagrennadur lec'hi g., ezveradur lec'hi g., diskarg lec'hi g., diskargadur lec'hi g., sifern g., anouedadur g.

Schleimhaut b. (-,-häute) : [korf.] glaourgenn b., glaouregenn b., kroc'hen lec'hidennet g., kroc'hen gludennek g., kroc'hen libous g., kroc'hen litous g. ; [mezeg.] *Übergehen von Schleimhaut in Haut,* kroc'henaat g.

Schleimhautbläschen n. (-s,-) : [mezeg.] borb g., aftenn b. [*liester* aftoù].

schleimhautentzündet ag. : [mezeg.] katarus.

Schleimhautentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] katar g.

Schleimhusten g. (-s) : [mezeg.] paz brein g.

schleimig ag. : **1.** gludennek, gludek, lec'hiek, lec'hidennet, libous, lizennet, glaourek, glaourennek, glaourus, ronkennek, stervennek, sklerennek, lardous, litous, kraostus ; *schleimiger Husten,* paz brein g. ; *schleimige Milch,* laezh-bistro g., laezh-druz g., laezh-frontek g., laezh-gludennek g., laezh-neudennek g., laezh-tourgouilh g., laezh stir g., laezh-tev g. ; *schleimiger Auswurf,* flumm g., strog g., kraost g. ; *schleimige Auswürfe spucken,* strogeal ; *schleimiges Zeug, schleimige Masse,* gludenn b., libouz g., lec'hidenn b., lizenn b. ; *schleimiger Wein,* gwin eoulet g. ; *der Wein wird schleimig,* eoulenniñ a ra ar gwin, eouliñ a ra ar gwin ; **2.** [dre skeud.] koulouch, luban, lubanus, loavus, lidour, pilpous, pilpouzek, klufan, milis, katik, tanav, mitaouik, lubanek, libistr tout, gogez, melus, chaou, klouar, madek, flourik.

Schleimkopf g. (-s,-köpfe) : [loen.] *nördlicher Schleimkopf,* gouzerc'h ruz g. [*liester* gouzerc'hed ruz].

Schleimlerche b. (-,-n) : [loen., pesk] touseg-mor g., lonteg g. [*liester* lonteged].

Schleimscheißer g. (-s,-) : tostenner g., flaner g., fistouler g., fistoul g., lubaner g., luban g., likaouer g., lorber g., loaver g., gogez g., ki-gaol g., lesaour g., teod tanav a baotr g., milizenn b., P. liper botoù g., lip-revr g.

Schleimscheißerin b. (-,-nen) : tostennerez b., fistoulerez b., flanerez b., teod tanav a blac'h b., P. liperez votoù b., liperez-revr b., lip-revr a blac'h b.

Schleimstoff g. (-s,-e) : mukus g., lec'hi g., glaour g.

Schleimsuppe b. (-,-n) : [kegin.] braoued g.

Schleimtiere ls. : [loen.] blotviled ls.

Schleiße b. (-,-n) : **1.** skilfenn b., sklisenn b., skolpenn b., skirienn b., diskolpadenn b. ; **2.** [pluñv] pluñvenn divarbekaet b. ; **3.** pilpouz g., dispilh g.

schleißen V.k.e. (schliss, hat geschlissen) : **1.** faoutañ en e hed ; **2.** *Federn schleißen,* divarvañ pluñv (Gregor), divarbekaat plu.

V.gw. ha V.em. (schliss, hat sich (ak.) geschlissen) : **1.** teuc'hiñ, uzañ ; **2.** faoutañ, frailhañ.

Schlemm g. (-s,-e) : [kartoù] chelem g. ; *Schlemm machen,* dont ar chelem bras da vat gant an-unan.

Schlemmbottich g. (-s,-e) : bailh g., barazh b.

schlemmen V.gw. (hat geschlemmt) : ober chervad / ober fest (Gregor), chervata, chervadiñ, ober chegenn, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, festañ, festal, kenfestañ, ober bos, c'hoari las, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotañ, frikoañ, banveziañ, banveziñ, bankediñ, panteiñ, en em segaliñ, lipouzañ, ober banvez, ober lapavan, c'hoari lapavan, debriñ hag evañ gwalc'h e galon, debriñ hag evañ leizh e walc'h, fringalañ, festailhiñ, bambochal, riotal.

V.k.e. (hat geschlemmt) : **1.** lipat, saouriñ ; **2.** (***schlämmen*** *hervez ar reizhskrivadur a-vremañ*) : dibriañ, skarzhañ, karzhañ, naetaat, distrouilhañ, skarzhañ ar fank eus, difankañ, dilagennañ, riñsañ, dilec'hidañ ; *einen Teich schlemmen,* karzhañ ar fank diouzh ur stank, skarzhañ ar fank diouzh ur stank, karzhañ ur stank, skarzhañ ur stank, dilec'hidañ ur stank ; *Erz schlemmen,* dibriañ ar c'hailh ; *geschlemmte Kreide,* gwenn Pariz g.

Schlemmer g. (-s,-) : lipouz g., lipouzer g., licher g., pitouilher g., beg lipous g., beg licher g., beg lichous g., beg litous g., beg latous g., beg fin g., beg tanav g., liper g., lip-e-bav g., garloter g., morser g., chervader g., festaer g., festaouer g., ribouler g., rouler g., teñchezour g., ribler g., fringer g., farloter g., paotr-e-gof g., korfataer g., karg-e-doull g. [*liester* kargerien-o-zoull], bambocher g., panteer g., galouper poulloù g. ; *er ist ein Schlemmer,* lontek eo, hennezh a blij an traoù mat dezhañ, douget eo d'e gof, ul lipouz eo, ul lipouzer eo, hennezh a zo ur beg lipous, ur beg litous eo.

Schlemmerei b. (-,-en) : friantaj g., lipouzerezh g., licherezh g., morserezh g., garloterezh g. chervadiñ g., roulerezh g. ; **2.** bañvez g., friko g., chervad b., chervadenn b., kouignaoua g., gwalc'hadenn b., reilhenn b., chegenn b.

schlemmerhaft ag. : lipous, litous, lichous, latous, pitouilh, friant, morser.

Schlemmerin b. (-,-nen) : lipouzenn b., lichouzenn b., pitouilherez b., beg lipous g., beg litous g., beg fin g., staon figus a blac'h b., staon gizidik a blac'h b., garloterez b., morserez b., licherez b., liperez b., riboulerez b., roulerez b.

schlemmerisch ag. : lipous, litous, pitouilh, friant, morser.

Schlempe b. (-,-n) : markoù ls., maskloù ls., markinajoù ls., markinoù ls.

Schlender g. (-s,-) : **1.** stranerezh g., fleiserezh g., luguderezh g. ; **2.** tammig reuz ar pemdez g., kozh plegoù ls., trepetoù ar vuhez pemdeziek ls., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., standur b., labourioù standur ls., sermoul g., brizhvoaz g.

Schlenderer g. (-s,-) : luguder g., straner g., ruzer g., ruz-botoù g., stlejer g., c'hoarieller g., lostenn b., chuchuer g., derener g., torter g., belbeter g.
Schlendergang g. (-s,-gänge) : **1.** stranerezh g., fleiserezh g., luguderezh g., belbeterezh g. ; **2.** tammig reuz ar pemdez g., kozh plegoù ls., trepetoù ar vuhez pemdeziek ls., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., standur b., labourioù standur ls., sermoul g., brizhvoaz g.
schlendern V.gw. (ist geschlendert) : kerzhet a-zoug e gamm, kerzhet a bazoù difonn, bezañ gorrek en e gerzhed, mont en e reol ; *lässig schlendern,* kerzhet landrennek ; *müßig schlendern,* baleata, straniñ, fleisat, galvagnat, braeat en e blijadur, toulbabañ, tortañ, chom da dortañ, garjata, lostenniñ, lostigellat, luduenniñ, lugudiñ, lantouzat, c'hwileta, turlutañ, ruzañ, ruzañ e dreid, ruzata, c'hoari e ruz-e-revr (e ruz-e-votoù), c'hoari e ruz botoù, ober kozh votoù, chom da logota, vakiñ, baotañ, flechat ; *durch die Straßen schlendern,* lardañ ar pavez, lonkañ avel, rodal evel ur gazhez lizidant, riblañ / redek ar ruioù / foetañ ar pavezioù (Gregor), boulouardañ ; *ziellos durch die Straßen schlendern,* mont da-heul e dreid, pourmen dre ruioù kêr hep mall na pal ; *eng umschlungen durch die Straßen schlendern,* kudenniñ, ober al liñs.
Schlenderschritt g. (-s) : *im Schlenderschritt gehen,* kerzhet a-zoug e gamm, kerzhet a bazoù difonn, bezañ gorrek en e gerzhed, mont en e reol, baleata, straniñ, fleisat, galvagnat, braeat en e blijadur, toulbabañ, tortañ, chom da dortañ, garjata, lostenniñ, lostigellat, luduenniñ, lugudiñ, lantouzat, c'hwileta, turlutañ, ruzañ, ruzañ e dreid, ruzata, c'hoari e ruz-e-revr (e ruz-e-votoù), c'hoari e ruz botoù, ober kozh votoù, chom da logota, vakiñ, baotañ, flechat.
Schlendrian g. (-s) : brizhvoaz g., turlut g., standur b. ; *der Schlendrian,* tammig reuz ar pemdez g., ar c'hozh plegoù ls., trepetoù ar vuhez pemdeziek ls., morloc'h ar pemdez g., turlut ar pemdez g., standur ar pemdez b., ar sermoul g., an tamm turgn g. ; *beim alten Schlendrian bleiben,* ober e dammig reuz standur, ober e dammig reuz pemdeziek, chom da vreinañ en e voazioù kozh, chom da louediñ en e c'hizioù kozh, chom da ginviañ en e voazioù kozh, chom da gozhañ e morloc'h ar pemdez ; *seinen Schlendrian weiter machen,* ober e damm treuz ken distrafuilh ha tra, mont bravik ganti ken dinec'h ha tra, tremen kempennik ha brav e damm buhez, ruilhal koutik-koutik e voulig, ruilhal koul e voul, ruilhal koulik e voulig, ruilhal e voul war e oarig (war e zres, war e zresig, war e bouezig, war e sklavig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e vadober, war e blaen, dousik ha plaen), ruilhal kempennik e voulig, ruilhal plarik e voulig, derc'hel da vont en-dro, derc'hel da vont war e blaen, derc'hel da rodal, derc'hel d'ober e dammig reuz.
Schlenker g. (-s,-) : **1.** hent-distro g., tro b., distro b., kammdro b. ; *einen kurzen Schlenker über irgendwo machen,* ober un tamm tro dre ul lec'h bennak, reiñ tro d'e hent dre ul lec'h bennak, klask tro d'e hent dre ul lec'h bennak, klask an dro dre ul lec'h bennak ; **2.** livard g., livardenn b. ; *einen Schlenker machen, Schlenker machen,* livardiñ.
schlenkerig ag. : freilhennek, dislavanket, distrantell, dizarle, freilhek, fardellek.
schlenkern V.gw. ha V.k.e. (hat geschlenkert) : **1.** brañsellat ; *im Gehen mit den Armen schlenkern,* brañsellat e zivrec'h en ur vale, mont en un doare freilhek, difretañ e zivrec'h, mont gant e zivrec'h o fistoulat a-ispilh ; *schlenkernde Gebärde,* jestr laosk, jestr freilhek g. ; **2.** luskellat ; *ein langer Rock schlenkerte ihr um die Beine,* ur vrozh hir a luskelle en-dro d'he divesker ; **3.** [merdead.] ruilhal-diruilhal ; **4.** [rannyezh.] kerzhet a-zoug e gamm, kerzhet a bazoù difonn, bezañ gorrek en e gerzhed, mont en e reol ; *durch die Straßen schlenkern,* lardañ ar pavez, lonkañ avel, rodal evel ur gazhez lizidant, riblañ / redek ar ruioù / foetañ ar pavezioù (Gregor), boulouardañ ; *ziellos durch die Straßen schlenkern,* mont da-heul e dreid, pourmen dre ruioù kêr hep mall na pal.
Schlenkern n. (-s) : **1.** brañskellerezh g., brañsellerezh g. ; **2.** [merdead.] ruilh-diruilh g.
Schlepp g. (-s) : [merdead.] *im Schlepp haben*, sachañ war e lerc'h, ramokañ, stlejañ ; *in Schlepp nehmen,* lakaat war-stlej, stagañ ouzh an-unan (ouzh e garr, ouzh e vag h.a.) ; *im Schlepp fahren,* bezañ a-stlej ouzh ur ramok.
Schleppangel b. (-,-n) : [pesketa] stokenn b., linenn galaouiñ b., linenn stokennat b.
Schleppangelboot n. (-s,-e) : [merdead.] bag linenner b.
Schleppangeln n. (-s) : linennañ g., kalaouiñ g., stokennat g. ; *Schleppangeln treiben,* linennañ, kalaouiñ, stokennat, ober ar stokenn.
Schleppangler g. (-s,-) : [merdead.] linenner g., kalaouer g.
Schleppanglerei b. (-) : [merdead.] linennañ g., micher linennañ b., micher linenn b., kalaouiñ g., stokennat g. ; *Schleppanglerei treiben,* linenniñ, kalaouiñ, stokennat, ober ar stokenn ; *beruflich Schleppanglerei treiben,* ober al linenn, ober ar vicher linenn.
Schleppauto n. (-s,-s) : stlejer g., traktor g.
Schleppbahre b. (-,-n) : kravazh-karr g., kravazh-kamm g.
Schleppdampfer g. (-s,-) : [merdead.] ramoker g., lestr-stlej g.
Schleppdienst g. (-es,-e) : ramokerezh g., stlejerezh g.
Schleppe b. (-,-n) : **1.** lostenn b., stlejenn b., lost g. ; *Kleid mit Schleppe,* pezh dilhad gant ul lostenn g., sae lostek b. ; *die hatte eine Schleppe,* ul lostenn a skube war he lerc'h ; *die mit Augen verzierte Schleppe des männlichen Pfaus,* lost lagadennek ar paun g. ; **2.** [mezeg.] impetigo g.
Schleppeiter g. (-s) : [mezeg.] impetigo g.
schleppen V.k.e. (hat geschleppt) : **1.** stlejañ, distlejañ, ramokañ, sachañ, sachañ d'e heul, sachañ war e lerc'h, kas d'e heul, tennañ d'e heul, frapañ, hersal, lostañ, treinañ, didreinañ, dougen a-drein, stlejañ a-ruz hag a-drein, bezañ [udb] a-drein gant an-unan, dont a-ruz gant an-unan, kas a-ruz, ruzañ, halañ ; *geschleppt werden,* bezañ a-stlej ouzh ur vag all, bezañ a-stlej ouzh ur ramoker, [kirri] bezañ a-stlej ouzh ur ramok, bezañ a-stlej ouzh ur c'harr all, bezañ stlejet ; *jemanden bei den Haaren schleppen,* stlejañ u.b. diwar-bouez e vlev, treinañ u.b. war-bouez e vlev ; **2.** [dre skeud.] *jemanden vors Gericht schleppen,* sevel ur prosez ouzh u.b., poursuiñ u.b. dirak al lez-varn, kas u.b. dirak al lez-varn ; *jemanden in den Dreck schleppen,* kailharañ enor u.b., ruilhañ u.b. er pri, stlejañ u.b. e-kreiz ar c'hailhar, druilhañ u.b. er c'hailhar, kas enor (brud) u.b da ludu, duañ u.b, lakaat u.b. duoc'h eget ar siminal, labezañ u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeoù, plaenaat e borpant d'u.b., ober un diframm e sae u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., ober ur freg e brud vat u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., terriñ keuneud war kein u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., dresañ porpant u.b., falc'hat e brad d'u.b. ; **3.** dougen, kas gant an-nan ; *Eimer voll Wasser schleppen,* dougen kelorniadoù dour ; *viel Gepäck mit sich schleppen,* kas ur bern pakadoù gant an-unan, kas ur stlabez pakadoù gant an-unan, bezañ ur strob landrammus gant an-unan, stlejañ ur bern pakadoù d'e heul, dont ur bern fardaj gant an-unan, en em lastrañ gant ur bern pakadoù, tennañ ur standur vras war e lerc'h, bezañ strobelloù gant an-unan, bezañ ur strobad pakajoù gant an-unan.
V.gw. : ruzañ ; *schleppenden Schrittes gehen,* bezañ gorrek en e gerzhed, bezañ pouer da gerzhet, ruzañ e dreid, ruzañ e votoù, chom da ruzañ e revr, chom da lugudiñ, chom da lantouzat, en em arat, buzhugenniñ, hersal, ruzata, mont a-ruz botez, mont a-stlej, mont divalav, rozellat, rozellat e votoù ; *es schleppt,*

goustadik ez a, war-stlej emañ an traoù, ne ya ket fonnus war-raok, chom a ra al labour a-revr (diwar-lerc'h, a-ziwar-lerc'h), labour 'zo en arrelaj, lugudus eo al labour, n'eus mont ebet gant an dud hiziv ; [merdead.] *der Anker schleppt,* riklañ a ra an eor, arat a ra an eor, emañ ar vag o stlejañ hec'h eor.
V.em. : **sich schleppen** (hat sich (ak.) geschleppt) : ruzañ, en em ruzañ, en em stlejañ, skrampañ, mont a-stlej e gorf, mont a-ruz, mont a-ruz botez, en em arat, buzhugenniñ, hersal, en em hersal, ruzata, bezañ gorrek en e gerzhed ; *das Schiff schleppt sich nur langsam vorwärts,* divalav eo kerzh ar vag ; *der Prozess schleppt sich seit Monaten,* chom a ra ar prosez da lostigellat (da c'houlerc'hiñ) abaoe mizioù ha mizioù, chom a ra ar prosez a-stlej abaoe mizioù ha mizioù.
Schleppen n. (-s) : ramokerezh g., ramok g., ramokañ g., stlejerezh g., stlejañ g., sacherezh g., hers g., treinellerezh g.
schleppend ag. : **1.** stlejus ; *schleppender Gang,* kerzhed stlejus (lugudus, landrammus, landrennek, a-ruz-botez, divalav, gorrek, pouer, pounner) g., gorregezh b., lentegezh b., lentidigezh b., goar g., landrenn b. ; *ein schleppender Stil,* un doare-skrivañ borodus (ruz-diruz, landrammus, arabadus) g. ; *schleppenden Schrittes gehen,* bezañ gorrek en e gerzhed, bezañ pouer da gerzhet, bezañ pounner e gerzhed, ruzañ e dreid, ruzañ e votoù, chom da ruzañ e revr, chom da lugudiñ, chom da lantouzat, en em arat, buzhugenniñ, hersal, ruzata, mont a-ruz botez, mont a-stlej, mont divalav, rozellat, rozellat e votoù ; *schleppender Verkehr,* tremeniri ruz-diruz b., tremeniri c'horrek b., tremeneri difonnik b., tremeniri lugudus b., tremeniri landrammus b., tremeniri arvarv b., tremeniri landrennek b. ; **2.** [mouezh] ganus ; *eine schleppende Stimme,* ur vouezh c'hanus b. ; *mit schleppender Stimme sprechen,* ganuzañ, ganuziñ, bezañ pouer da gaozeal, bezañ pounner e zistagadur, P. chom da velc'hweta war ar gerioù.
Adv. : a-stlej, a-ruz, divalav ; *schleppend vorankommeñ,* lostenniñ, ruzañ ; *schleppend vorangehende Arbeit,* labour lugudus g., labour a ya a-stlej (a-ruz) g., labour difonn, labour na zivraz ket g. ; *in seinen Händen geht die Arbeit nur schleppend voran, bei ihm geht die Arbeit nur schleppend voran,* ne zivraz ket al labour gantañ, ne ra ampled ebet, n'en deus ket a zibun en e labour, difonn eo en e labour, difonn eo da labourat, ne vez moned ebet gantañ ; *schleppend reden, schleppend sprechen,* ganuzañ, ganuziñ, bezañ pouer da gaozeal, bezañ pounner e zistagadur, P. chom da velc'hweta war ar gerioù.
Schleppenträger g. (-s,-) : lakez a zoug stlejenn ar roue (stlejenn ar rouanez) g.
Schlepper[1] g. (-s,-) : **1.** [merdead.] ramoker g., lestr-stlej g. ; **2.** traktor g., stlejer g., stlejerez b.
Schlepper[2] g. (-s,-) : **1.** [kenwerzh.] desacher pratikoù nevez g., dedenner arvalien nevez g., degaser arvalien nevez g. ; **2.** treizher repuidi g., heñcher g., tremener g. ; **3.** [mengleuz., den] sacher bagonigoù g., stlejer bagonigoù g.
Schlepperin b. (-,-nen) : **1.** [kenwerzh.] desacherez pratikoù nevez b., dedennerez arvalien nevez b., degaserez arvalien nevez b. ; **2.** heñcherez b., tremenerez b.
Schleppfischen n. (-s) : linennañ g., kalaouiñ g., stokennat g. ; *Schleppfischen treiben,* linennañ, kalaouiñ, stokennat, ober ar stokenn.
Schleppfischer g. (-s,-) : [merdead.] linenner g., kalaouer g.
Schleppfischerei b. (-) : [merdead.] linennañ g., micher linennañ b., micher linenn b., kalaouiñ g., stokennat g. ; *Schleppfischerei treiben,* linenniñ, kalaouiñ, stokennat, ober ar stokenn ; *beruflich Schleppanglerei treiben,* ober al linenn, ober ar vicher linenn.
Schleppflug g. (-s,-flüge) : nij war-stlej g., nijadenn war-stlej b.
Schleppgewand n. (-s,-gewänder) : simarenn b., sae gant stlejenn b., sae lostek b., hopelan g., rokedenn b.
Schleppkabel n. (-s,-) : [merdead.] traouilh ramokiñ g., fun ramokañ b., sug b.
Schleppkahn g. (-s,-kähne) : [merdead.] skaf g., kobar b. [*liester* kobiri], gobar g. [*liester* kobiri], bag-dougen b., bag-karg b.
Schleppkarren g. (-s,-) : stlejell b.
Schleppkleid n. (-s,-er) : sae gant stlejenn b., sae lostek b., simarenn b., hopelan g., rokedenn b.
Schlepplift g. (-s,-e) : [ski] sach skierien g., sach revr g., fun-revr g., adsaver krec'hioù [*liester* adsaverioù krec'hioù].
Schleppnetz n. (-es,-e) : [merdead.] roued-stlej b., strailh g., med b., ravanell b., trech g., drag g., sac'h-drag g., sac'h-driv g., seulenn b. ; *Austern mit einem Schleppnetz fangen,* ravanelliñ istr, trechañ istr, dragiñ istr ; *das Schleppnetz sitzt fest,* krog eo ar roued-stlej e-barzh ar vein, dalc'h eo ar roued-stlej e-barzh ar vein, karreget eo ar roued-stlej en dour, luziet eo ar roued-stlej, dalc'h omp ! ; *das Schleppnetz hatte sich in den Felsen verfangen und blieb trotz unserer Bemühungen darin hängen,* aet e oa ar roued-stlej da gregiñ e-barzh ar vein e strad ar mor ha n'omp ket deuet a-benn da dennañ anezhi eus he dalc'h daoust d'hon troioù ha distroioù ; *Schleppnetz und Zubehör,* strailh g. ; *das Schleppnetz einholen, das Schleppnetz einziehen,* sevel (gorren, dizourañ, divorañ) ar roued-stlej ; *das Schleppnetz ausbringen, das Schleppnetz ins Meer hinunterlassen,* mouilhiñ ar roued-stlej, mouilhiñ ; *das Einholen des Schleppnetzes, das Einziehen des Schleppnetzes,* ar gorren g. ; *das Ausbringen des Schleppnetzes, das Herunterlassen des Schleppnetzes,* ar mouilhiñ g.
Schleppnetzfischerei b. (-) : ravanellerezh g., trech g., dragiñ g., dragerezh g., micher an drag b. ; *Schleppnetzfischerei treiben,* ravanelliñ, trechañ, ober an drag, dragiñ ; *industrielle Schleppnetzfischerei,* ravanellerezh greantel g.
Schleppnetzsack g. (-s,-säcke) : [merdead.] sac'h g. [*liester* sier, seier].
Schleppschiss g. (-es) : [mezeg.] impetigo g.
Schleppseil n. (-s,-e) / **Schlepptau** n. (-s,-e) : **1.** [merdead.] fun ramokañ b., sug b. ; *im Schlepptau fahren,* bezañ a-stlej ouzh ur vag all ; *im Schlepptau haben, ins Schlepptau nehmen,* ramokañ ; **2.** [dre skeud.] *in jemandes Schlepptau geraten,* bezañ sterniet ouzh u.b., mont da-heul u.b., bezañ dindan gazel-ge gant u.b., bezañ troet ha distroet gant u.b., bezañ ouzh heul u.b.
Schleppzug g. (-s,-züge) : tren kobiri g., lostad kobiri g.
Schlesien n. (-s) : Silezia b.
Schlesier g. (-s,-) : Sileziad g. [*liester* Silezidi].
Schlesierin b. (-,-nen) : Sileziadez b.
schlesisch ag. : sileziat, silezian, ... Silezia.
Schleswig-Holstein n. (-s) : Schleswig-Holstein b.
Schleuder b. (-,-n) : **1.** [arm dorn] batalm b., talm b., taolerez-vein b. ; *Davids Schleuder,* batalm David b., talm David b. ; *einen Stein aus der Schleuder fliegen lassen,* batalmañ ur maen, talmañ ur maen, bannañ (teurel) ur maen gant an dalm ; *Steine aus der Schleuder fliegen lassen,* batalmañ, batalmat, talmañ, bannañ (teurel) mein gant an dalm ; *Steinwurf mit der Schleuder,* batalmad b., talmad b., talmadenn b. ; **2.** [dre astenn., *Zwille*] *aus einer Astgabel gefertigte gabelförmige Schleuder,* flech g. ; *Steinwurf mit der Schleuder,* flechad g., flechadenn b., [dre fazi] batalmad b., talmad b., talmadenn b. ; **3.** [arm brezel, istor] bannerez b., bangounell b. ; **4.** [benveg] dizourerez b., heskerez b., tronizherez b. ; *Milchschleuder,* tronizherez diennañ b., tronizherez digoaveniñ b., bregenn b., diennerez b., digoavenerez b. ; **4.** [tekn.] troellrod b.
Schleuderarbeit b. (-) : labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het,

tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls.

Schleuderausfuhr b. (-,-en) : tumpañ g., tumperezh g., priz tumpañ g., priz dister g., priz marc'had-mat-lous g., priz marc'had-mat-vil g., priz gwall varc'had g., priz re varc'had g., priz a-stok-varc'had g.

Schleuderbahn b. (-,-en) : roudenn vannañ b., leurenn vannañ b.

Schleuderbeton g. (-s,-s) : betoñs tronizhet g., betoñs fardet dre greistec'h g.

Schleuderdrehzahl b. (-,-en) : tizh dizourañ g.

Schleuderer g. (-s,-) : **1.** batalmer g., talmer g. ; **2.** marc'hadour a werzh a-stok-varc'had g.

Schleuderexport g. (-s,-e) : tumpañ g., tumperezh g., priz ezporzh tumpañ g., priz ezporzh dister g., priz ezporzh marc'had-mat-lous g., priz ezporzh marc'had-mat-vil g., priz ezporzh gwall varc'had g., priz ezporzh re varc'had g., priz ezporzh a-stok-varc'had g.

schleuderfrei ag. : diramp, dirampus, diriklus ; *schleuderfreie Straße,* hent diramp (diriklus) g., hent gant ur gwisk dirampus g.

Schleudergeschwindigkeit b. (-) : tizh tronizhañ ; *Schleudergeschwindigkeit einer Waschmaschine,* tizh dizourañ g.

Schleuderhonig g. (-s) : mel eztennet dre greistec'h g.

Schleuderkraft b. (-,-kräfte) : nerzh kreistec'h g.

Schleudermaschine b. (-,-n) : **1.** bannerez b., bangounell b. ; **2.** dizourerez b., heskerez b., tronizherez b.

Schleudermühle b. (-,-n) : tronizherez vraeañ b., tronizherez frikañ b., tronizherez valañ b.

schleudern V.k.e. (hat geschleudert) : **1.** teurel, bannañ, stlepel, talmañ, distrinkañ, strinkañ, stropañ, delazhiñ, skeiñ, strapañ, torimellat, disvantañ, foeltrañ, flistrañ, foetañ, lansañ, rual ; *einen Stein mit einer Zwille schleudern,* bannañ ur maen gant ur flech ; *einen Stein schleudern,* talmañ ur maen, batalmañ ur maen, batalmat ur maen, bannañ (teurel) ur maen gant un dalm, keitañ ur maen ; *Steine schleudern,* meinata, labezañ, batalmañ, batalmat, talmañ, teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ, rual) mein, keitañ mein, ober ul lañsadenn vein ; *ein Glas gegen die Wand schleudern,* strinkañ (delazhiñ, disvantañ, foeltrañ, plantañ, rual, darc'hav, skeiñ, tanfoeltriñ, penndraouigelliñ, trojouezañ) ur werenn ouzh ar voger, stlepel ur werenn a-flav ouzh ar voger, stlepel ur werenn a-daol herr ouzh ar voger ; *Dreck gegen die Wand schleudern,* stropañ fank ouzh ar voger, flistrañ fank ouzh ar voger, foetañ fank ouzh ar voger ; *jemanden zu Boden schleudern,* leurennañ u.b. evel ur c'hwist ; *zu Boden geschleudert werden,* bezañ stlapet d'an traoñ ; *brennende Blitze schleudern,* foeltrañ ; *seine Blitze gegen die Feinde schleudern,* leuskel e saezhioù tan ouzh an enebourien, saezhiñ an enebourien ; *der Henker schleuderte sie auf die glühenden Kohlen,* ar bourev he ruilhas war ar glaou bev ; *die Soldaten schleuderten ihn mit Fußtritten im Mist hin und her,* ar soudarded en ruilhe a daolioù treid e-touez an teil ; *er wurde aus dem Wagen geschleudert,* strinket e voe er-maez eus ar c'harr ; *beim Aufprall wurde er aus dem Schiff ins Meer geschleudert, durch die Wucht des Aufpralls wurde er ins Meer geschleudert,* gant ar stroñs (gant herr ar stroñs) e skoas war e benn er mor, gant ar stroñs (gant herr ar stroñs) eo bet torimellet er mor ; *die Wucht der Sturzwelle schleuderte ihn gegen die Reling,* an taolmor en doa stropet (torimellet, foeltret, strinket) anezhañ ouzh al listenn ; *die Lawine schleuderte riesige Felsbrocken zu Tal,* an disac'hadenn-erc'h a ziruilhas melloù reier da draoñ ar menez ; **2.** embann, dougen, teurel ; *den Bann schleudern,* teurel an eskumunugenn (an anoue) war u.b. (Gregor) ; **3.** [tekn.] tronizhañ ; *den Salat in dem Salatkorb schleudern,* dizourañ ar saladenn ; *die Wäsche in der Waschmaschine schleudern,* dizourañ ar c'houez.

V.gw. (hat geschleudert / ist geschleudert) : **1.** [tekn.] (ist/hat) : skarpiñ, bezañ laosk, kaout trec'houllo, bezañ gadal ; **2.** (ist/hat) : diflipañ, disruzañ, riklañ, rampañ, dirampañ, lampraň, tec'hel diwar an hent, rampañ diwar an hent, riklañ diwar an hent, ruzañ diwar an hent ; *ins Schleudern geraten,* en em lakaat da riklañ (da ziflipañ), disruzañ, riklañ, tec'hel diwar an hent ; *der Fahrer muss damit rechnen, dass das Auto beim Bremsen ins Schleudern gerät,* bez e rank ar blenier bezañ en gortoz ma tiflipo e garr-tan pa stardo ; *der Wagen wurde herumgeschleudert,* ober a reas ar c'harr-tan un dro penn-revr, ober a reas ar c'harr-tan un dro penn-ouzh-revr, penndalostennat a reas ar c'harr-tan ; **3.** [dre skeud.] *ins Schleudern geraten,* chom boud, chom bouc'h, chom krenn, sac'hañ, chom berr, chom dre an hent, chom en entremar, bezañ e penn e spered hep gouzout penaos ober, chom en diaskren, bezañ (chom, menel) war vordo, en em gavout boud, na c'houzout mui gant pe goad ober ibil, na c'houzout mui pelec'h skeiñ e benn, na c'houzout mui penaos ober diouti ; **4.** [kenwerzh] gwerzhañ evit an hanter eus netra, gwerzhañ evit daouhanter netra, lezel da vont evit an hanter eus netra, gwerzhañ marc'had-mat-lous, gwerzhañ a-stok-varc'had, reiñ evit ur priz dister, difoarañ, stropañ, gwerzhañ evit ur bouton, tumpañ.

Schleudern n. (-s) : **1.** [tekn.] tronizherezh g., tronizhañ g. ; *durch Schleudern,* dre dronizhañ ; *das Schleudern der Wäsche,* an dizourañ g. ; **2.** [karbedoù] rikladur g. ; *kontrolliertes Schleudern,* rikladur mestroniet g. ; *ins Schleudern geraten,* en em lakaat da riklañ (da ziflipañ), disruzañ, riklañ, tec'hel diwar an hent. ; *der Fahrer muss damit rechnen, dass das Auto beim Bremsen ins Schleudern gerät,* bez e rank ar blenier bezañ en gortoz ma tiflipo e garr-tan pa stardo ; *der Wagen ist dabei, ins Schleudern zu geraten,* war ziflipañ emañ ar c'harr-tan ; **3.** [dre skeud.] *ins Schleudern geraten,* chom boud, chom bouc'h, chom krenn, sac'hañ, chom berr, chom dre an hent, chom en entremar, bezañ e penn e spered hep gouzout penaos ober, chom en diaskren, bezañ (chom, menel) war vordo, en em gavout boud, na c'houzout mui gant pe goad ober ibil, na c'houzout mui pelec'h skeiñ e benn, na c'houzout mui penaos ober diouti.

Schleuderpreis g. (-es,-e) : priz tumpañ g., priz marc'had-mat-lous (gwall varc'had, re varc'had, marc'had-mat-vil) g. ; *zum Schleuderpreis (zu Schleuderpreisen) verkaufen,* gwerzhañ evit an hanter eus netra, gwerzhañ evit daouhanter netra, gwerzhañ marc'had-mat-lous, gwerzhañ a-stok-varc'had, reiñ evit ur priz dister, lezel da vont evit an hanter eus netra, difoarañ diouzh, stropañ, gwerzhañ evit ur bouton, tumpañ ; *Verkauf zu Schleuderpreisen,* difoar b., tumpañ g.

Schleuderpumpe b. (-,-n) : plomenn a labour dre greistec'h b.

Schleuderschmierung b. (-,-en) : larderezh dre zifruañ g., lardigennerezh dre vannañ g.

Schleudersitz g. (-es,-e) : [nij.] azezenn-strink b. ; *sich mit dem Schleudersitz retten,* en em strinkañ er-maez eus an nijerez.

Schleuderspur b. (-,-en) : tres ur rampadenn g., roud ur rampadenn g.

Schleuderstart g. (-s,-s) : [nij., merdead.] dibradañ diouzh ar roudenn vannañ g., bannerezh diwar ar roudenn vannañ g.

Schleudertrockner g. (-s,-) : dizourerez a labour dre greistec'h b.

Schleuderung b. (-) : [tekn.] tronizherezh g., tronizhañ g. ; *durch Schleuderung,* dre dronizhañ.

Schleuderware b. (-,-n) : kozh varc'hadourezh b., brizhvarc'hadourezh b., bitrakerezh g., marc'hadourezh gwerzhet evit an hanter eus netra b., marc'hadourezh gwerzhet evit daouhanter netra b., marc'hadourezh gwerzhet marc'had-mat-lous b., marc'hadourezh gwerzhet a-stok-varc'had b., marc'hadourezh roet evit ur priz dister b., marc'hadourezh lezet da vont evit an hanter eus netra b., marc'hadourezh stropet b., marc'hadourezh gwerzhet evit ur bouton b.
Schleuderwurf g. (-s,-würfe) : **1.** batalmad b., talmad b., talmadenn b. ; **2.** flechad g., flechadenn b.
Schleuderzunge b. (-,-n) : [loen.] teod erdennat g.
Schleudrer g. (-s,-) : **1.** batalmer g., talmer g. ; **2.** marc'hadour a werzh a-stok-varc'had g.
schleunig ag. : prim, buan, pront ; *schleunige Antwort,* respont prim g./b.
schleunigst Adv. : an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - seul gent, seul well - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellet - dizale - hep dale tamm - hep dale - hep ket a zale - hep an disterañ dale - hep dale ken - hep ken dale - hep dale pelloc'h - hep daleañ hiroc'h - hep gortoz hiroc'h - hep gortoz hiroc'h amzer - hep ken amzeriñ - hep ken amzeriañ - hep goursezañ pelloc'h - hep mui goursezañ - d'an druilh-drask - d'an druilh - dillo - gant mall (gant hast, gant herr) bras - hast gantañ - gant hastidigezh vras - gant prez vras - dre brez – gwall brez ennañ - gwall brez gantañ - tizh-ha-tizh - d'ar c'haloup - tizh-ha-taer – a-benn-herr - a-bost – a-hast-kaer - a-dizh hag a-dag - a-dizh hag a-dro - diwar dizh - diwar brim - war ar prim - war an tizh - diwar zifrae - difrae-kaer - gant difrae bras - buan-ha-buan - dre hast - trumm-ha-trumm - en un hunvre - dipadapa - en ur flipad - eus e vuanañ - gant pep tizh - gant diere - a-hast-kaer - a-brez-kaer - a-brez - a-herr-kaer - d'ar flimin-foeltr - a-brez-herr - a-daol-herr - diwar herr - en herr - evel an tan - d'an tan ruz - gant dillo bras - prim-ha-prim - diouzhtu-kentizh - diouzhtu-kaer - ken buan ha ma c'haller - a-benn-kaer - diouzhtu-dak - diouzhtu-krenn - dak-diouzhtu - kerkent all - kerkent ha bremañ - rag-eeun - raktal ; *die Sache muss schleunigst erledigt werden,* greomp hon diampech evit kas an afer-se da benn, greomp hon diampechoù evit kas an afer-se da benn ; *wir müssen schleunigst zum Bahnhof !* kentroù d'an ti-gar ! mall-mall eo mont d'ar porzh-houarn !
Schleuse b. (-,-n) : **1.** skluz g. ; *einen Kanal mit Schleusen versehen,* skluzañ ur ganol ; **2.** dorikell g., draf g. ; *Drehschleuse,* draf-tro g., dorikell-dro b.
schleusen V.k.e. (hat geschleust) : **1.** silañ, ensilañ, degas dre guzh ; **2.** [merdead.] lakaat da dremen ur skluz, skluzañ ; **3.** heñchañ ; *die Menschenmenge schleusen,* heñchañ an engroez.
Schleusenbecken n. (-s,-) : poull-skluz g., poull-skluzañ g., saz skluz g.
Schleusenbett n. (-s,-en) / **Schleusenboden** g. (-s,-böden) : diazez ur skluz g., sol ur skluz g., korven g. [*liester* korvenoù].
Schleusendeckel g. (-s,-) : goulc'her kan-skarzhañ g.
Schleusengang g. (-s,-gänge) : skluzad g.
Schleusenhaus n. (-es,-häuser) : ti-skluz g.
Schleusenkammer b. (-,-n) : poull-skluz g., poull-skluzañ g., saz skluz g.
Schleusenmeister g. (-s,-) : skluzer g.
Schleusentor n. (-s,-e) : dor-skluz b.
Schleusenventil n. (-s,-e) : rañvell skluz b., rañvell-goll b.
Schleusenwärter g. (-s,-) : skluzer g.
Schleusenwärterhaus n. (-es,-häuser) : ti-skluz g.
Schleusenwehr n. (-,-e) : rañvell skluz b., rañvell-goll b.
Schleusenwerk b. (-,-n) : [tekn., stankelloù, skluzioù] rañvelladur g.
Schleuser g. (-s,-) : treizher repuidi g., heñcher g., tremener g.
Schleusung b. (-,-en) : skluzañ g.
Schlich g. (-s,-e) : kailh munut g., kailh fin g.
Schliche ls. : troidelloù ls., iriennoù ls., korvigelloù ls., jeu b., kammdroioù ls., kammigelloù ls., finesaoù ls. ; *hinter jemandes Schliche kommen, jemandem auf die Schliche kommen,* diskuliañ itrikoù u.b., diskuliañ korvigelloù u.b., diskuliañ troidelloù u.b., dizoleiñ iriennoù u.b., dizoleiñ kammdroioù u.b., tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, diskoachañ ar voualc'h war he neizh, kouezhañ war an tres, kouezhañ war ar pik, tapout ar c'had war he ched ; *er kennt alle Schliche,* hennezh a oar anezhi, un ard a zen eo ; *er kennt alle Schliche des Berufes,* anavezout a ra mat holl droioù ar vicher.
schlicht ag. : **1.** eeun, plaen, didro, didroidell, diroufenn, displeg, disgwe, didres, dilorc'h, digamambre, diorbid, divaniel, distern, diginkl, rez, n'eus ket a gamambre gantañ ; *schlichte Kleidung,* dilhad simpl g./ls., dilhad dister g./ls., dilhad diginkl g./ls., gwiskamant diginkl g. ; *ein schlichtes Kleid tragen,* bezañ gwisket en un doare plaen, bezañ gwisket diginkl ; *schlichte Redeweise,* doare komz didro (eeun, plaen, rez) g. ; *schlichter Charakter,* spered didroidell (kompez, eeun, displeg, diroufenn, disgwe, didres, dilorc'h) g. ; *eine schlicht eingerichtete Kirche,* un iliz diginkl b. ; *schlichtes Essen,* pred dibouloud g., pred didres g., pred simpl g., pred dilarjez g. ; **2.** *schlichtes Haar,* blev flour, blev blouc'h str.
Adv. : evit gwir, e gwirionez, sur, evelato, avat, a-grenn, groñs, mik, rik, krak, krenn, na mui na maez, na mui na ment, ha netra muioc'h, ha netra ken ; *schlicht und einfac*h, ken plaen ha tra, ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet kaer, hep reiñ bec'h, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, ken lip ha tra, propik, ouesk, war blaen, na mui na maez, na mui na ment, na mui na ken, ha netra muioc'h, ha netra ken, en un doare dichipot, diardoù, distenn, hep geizoù, hep ober ardoù, kuit a chistroù, didroidell, displeg, distag, digamambre, diorbid, digomplimant, divaniel, ront a galon, netra dreist ; *schlicht gekleidet,* gwisket diginkl ; *schlicht ausgestattet,* kinklet dilorc'h.
schlichtbar ag. : diskoulmadus, kompezadus, a c'heller kompezañ ; *schlichtbare Angelegenheit,* afer a c'haller renkañ b., afer a c'haller kompezañ b.
Schlichtbohrer g. (-s,-) : [tekn.] trogleuzer g. [*liester* trogleuzerioù].
Schlichte b. (-,-n) : **1.** peg g., kaot g., indu g., lindrenn b. ; **2.** eeunded b., plaended b.
Schlichteisen n. (-s,-) : [tekn.] rask g., parouer g., parer g.
schlichten V.k.e. (hat geschlichtet) : **1.** *Haar schlichten,* blouc'haat (flouraat) blev.
2. *Holz schlichten,* bouc'halañ koad (Gregor).
3. *einen Stoff schlichten,* lintrañ (lufrañ) ur wiad ; *Garn schlichten,* kaotañ neud.
4. kompezañ, kempouezañ, renkañ, reizhañ, diveskañ, skarat, unaniñ, unvaniñ, rezañ, hanterouriñ, plaenaat, ingalañ ; *einen Streit schlichten,* kompezañ ur rendael, ingalañ ur rendael, kompezañ an traoù (etre an dud), kempouezañ un diemglev, renkañ un diemglev, didrenkañ ar soubenn, heñvelaat ar mennozhioù, reizhañ un dizunvan, ingalañ un tabut, diveskañ arguzoù, skarat un arguz, kompezañ un arguz, plaenaat un arguz, plaenaat an traoù, diskoulmañ kudennoù, P. lakaat an askorn en e lec'h ; *durch einen Schiedsspruch schlichten,* hanterañ, hanterouriñ, ober tredeog, barn evel tredeog, dezvarn ; *schlichtend eingreifen,* sioulaat an traoù, dont da dredeog.
Schlichter g. (-s,-) : hanterour g., kompezer g., tredeog g., dezvarnour g., kempouezer g., kempennour g., unaner g., unvaner g., diskoulmer kudennoù g.
Schlichterin b. (-,-nen) : hanterourez b., kompezerez b., tredeogez b., unanerez b., unvanerez b., diskoulmerez kudennoù b.
Schlichtfeile b. (-,-n) : [tekn.] livn kuñv g.

Schlichtheit b. (-) : **1.** eeunded b., plaended b. ; **2.** elevez b.
Schlichthobel g. (-s,-) : [tekn.] rabot bras g., verlop g.
Schlichtmaschine b. (-,-n) : [tekn.] mekanik plaenaat g.
Schlichtmeißel g. (-s,-) : [tekn.] rask g., parouer g., parer g.
Schlichtpassung b. (-,-en) : junterezh klenk g., junterezh rik g.
Schlichtung b. (-,-en) : hanterouriezh b., tredeogiezh b., tredeogiñ g., kompezadur g., renkadur g., dezvarnerezh g., kempouezerezh g., unvanidigezh b.
Schlichtungsinstanz b. (-,-en) **/ Schlichtungsstelle** b. (-,-n) : ensav kompezañ g., kuzul hanterouriñ g. ; *etwas einer Schlichtungsinstanz vorbringen,* lakaat udb e tredeog.
Schlichtungsverfahren n. (-s,-) : [gwir] argerzhad kompezañ g., argerzhad tredeogiñ g.
schlichtweg Adv. : evit gwir, e gwirionez, sur, evelato, avat, a-grenn, groñs, mik, rik, krak, krenn, na mui na maez, na mui na ment, ha netra muioc'h, ha netra ken ; *was wir tun, reicht schlichtweg nicht aus,* ne splet ket tamm ebet pezh a reomp.
Schlick g. (-s,-e) : bouilhenn b., lec'hid g., pri g., lagenn b., fank g., frigas g., kailhar g., limouz g., morvonk g., morfont g., lizadur g.
schlicken V.gw. (hat geschlickt) : fankañ, lec'hidañ, lec'hidenniñ.
Schlicker g. (-s) : [poderezh] papouilh g.
schlickerig ag. : fankek, leun a bri, leun-bri, fankigellek, fankigellus, lagennus, lagennek, priek, kampoullennek, kailharek, morfontek, fank, leun a fank, fank-holl, fouist, fouest, lec'hidek ; *schlickerige Röhrichte,* broenegi lec'hidek ls.
Schlickgras n. (-es,-gräser) : [louza.] broen paludenn str.
Schlickgrund g. (-s,-gründe) : foñs kampoullennek g., goueled fankigellek (fankigellus) g., strad lagennek g., lec'hidenn fouist b., lec'hidenn fouest b., naoz lagennus b. (Gregor).
Schlickwatt n. (-s,-en) **/ Schlickwattfläche** b. (-,-n) : lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], pladur lec'hidek g., Watt lec'hidek g., bazenn lec'hidek b., lec'hidenn fouist b., lec'hidenn fouest b., palud g.
schliefen V.gw. (schloff / ist geschloffen : [Bro-Aostria] en em silañ, en em ruzañ, en em riklañ.
Schliefer g. (-s,-) : **1.** [loen. *Hyracoidea*] daman g. [*liester* damaned] ; **2.** [ki] ki-douar g., based g. [*liester* baseded], P. displanter broc'hed g., ki-silzig g. ; **3.** [dilhad.] kuzh-dorn g., feurenn b.
Schliere b. (-) : stlejad eoul g., ledenn eoul b., ledennad eoul b.
schlieren V.gw. (hat schliert, ist schliert) : [merdead., diwar an alamaneg-izel] riklañ, arat ; *der Anker schliert,* riklañ a ra an eor, arat a ra an eor, emañ ar vag o stlejañ hec'h eor.
schliesig ag. : pegus, spegus, toazek, gludennek ; *schliesiges Brot,* bara toazek g. (Gregor), kaot b.
schließbar ag. : war alc'hwez, … a c'haller prennañ, … a c'haller morailhañ, … a c'haller alc'hwezañ, … a c'haller klozañ.
Schließblech n. (-s,-e) : [tekn.] gwele-potailh g., krapon g.
Schließbolzen g. (-s,-) : prenn g., prenner g., alc'hwezerez b., ibil klaviañ g., ibil sparlañ g., serjant klaviañ g., serjant prennañ g., boulon tolc'hañ g.
Schließdeckel g. (-s,-) : [luc'hskeudenn.] serrer g., stouvell b., stanker g.
Schließe b. (-,-n) : stern-boukl g., boukl g., fremailh g., fremouer g., kloched g., prenner g., tanailhenn stardañ b., tenailhenn b., prenn g. ; *die Schließe des Gürtels,* prenn ar gouriz g., boukl ar gouriz g.
schließen V.k.e. (schloss / hat geschlossen) : **1.** prennañ, serriñ, morailhañ, alc'hwezañ, klozañ ; *wieder schließen,* adserriñ, adklozañ ; *die Tür schließen,* serriñ an nor, prennañ an nor, serriñ an nor gant an alc'hwez, alc'hwezañ an nor, prennañ an nor war an ti, prennañ war an ti, prennañ an ti ; *beim Verlassen des Hauses die Tür schließen,* prennañ an nor war e lerc'h ; *denken Sie daran, die Tür zu schließen,* bezit soñj da brennañ an nor ; *schließ das Gatter, dass die Kühe nicht reinkönnen,* serr ar gloued ouzh ar saout ; *einen Brief schließen,* siellañ ul lizher ; [skluz, stankell] *den Schieber schließen,* serriñ ar rañvell ; *die Augen schließen,* serriñ e zaoulagad, prennañ e zaoulagad, klozañ e zaoulagad, P. klozañ e brenester, serriñ e brenester ; *einem Toten die Augen schließen,* klozañ e vizaj d'unan marv ; *den Mund schließen,* prennañ e c'henoù, serriñ e c'henoù, klozañ e c'henoù ; *die Hand schließen,* serriñ e zorn ; *zur Hälfte schließen, halb schließen,* damglozañ, damserriñ ; [sport, boks] *seine Deckung schließen,* serriñ e ward, serriñ e emward ; [moull.] *eine runde Klammer schließen,* serriñ ur grommell.
2. enklozañ ; *etwas in einen Schrank schließen,* serriñ udb e-barzh un armel, prennañ dorioù ur pres war udb, klozañ udb en ur pres ; *jemanden in Ketten schließen,* chadennañ u.b., stagañ izili u.b. gant chadennoù ha potailhoù, lakaat u.b. ouzh ar c'hefioù, hualañ treid u.b., lakaat ar c'hef war daouarn u.b. ; *jemanden ins Herz schließen,* stagañ e galon ouzh u.b., bezañ douget d'u.b., kaout joa ouzh u.b., lammat (talmañ) e galon evit u.b. ; *in sich schließen,* emplegañ, enbarzhañ, enklozañ, enderc'hel, delc'her, entalañ, enlakaat, konten, kompren, bezañ en dra-mañ-tra ; *die Reihen schließen, die Glieder schließen,* en em lakaat stank-ha-stank, serriñ (dastum) ar renkoù ; *jemanden in seine Arme schließen,* moustrañ u.b. etre e zivrec'h, stardañ u.b. etre e zivrec'h, kregiñ a-dro-vriad en u.b. ; [tredan.] *einen Stromkreis schließen,* enklozañ un amred.
3. echuiñ, klozañ, gourfenniñ, peurglozañ, klokaat, finisañ, difin, difinañ, lakaat diwezh da ; *den Zug schließen,* mont (kerzhet) en a-dreñv, kerzhet da ziwezh, bezañ war an diwezhadoù, bezañ e dibenn an dibunadeg ; *eine Rede schließen,* echuiñ ur brezegenn, gourfenniñ ur brezegenn, peurbrezeg ; *die Debatte schließen,* lakaat diwezh d'ar vreutadeg, klozañ an tabut (an diviz) ; *eine Sitzung schließen,* klozañ ur vodadeg (un dalc'h-azez, un emvod) ; *ein Konto schließen,* klozañ ur gont-vank.
4. skoulmañ, ober ; *mit jemandem Freundschaft schließen,* dont da vezañ mignon gant u.b., skoulmañ liammoù a vignoniezh gant u.b., ober mignoniezh gant u.b., ober mignoniaj gant u.b., ober kamaradiaj gant u.b., ober kamaradiezh gant u.b., kemer u.b. da vignon, kamalata gant u.b., mignoniñ gant u.b., mignonañ ouzh u.b., kamaradiañ gant u.b., kamaladiñ gant u.b., kenhoalañ gant u.b., ober anaoudegezh vat gant u.b. ; *ein Bündnis schließen,* tremen (skoulmañ) un emglev (gant) ; *eine Wette schließen,* ober ur bariadenn (ur glaoustre), klaoustreañ ; *Ehe schließen,* dimeziñ, eurediñ, priediñ, skoulmañ anezhi ; *Frieden schließen,* sinañ (skoulmañ) ar peoc'h, ober ar peoc'h (Gregor).
5. dezastum, dezren [ag.v. : dezreet], treren [ag.v. : trereet], anren [ag.v. : anreet], endastum, kendastum ; *daraus kann man schließen, dass ...,* eus an dra-se e c'haller dezastum e ..., alese e c'haller dezren e …, alese e c'haller treren e …, gant se e c'hallomp ober hor soñj ma ... ; *woraus schließt du das ?* diwar betra e c'hallez dezastum kement-se ? ; *von sich auf andere schließen,* muzuliañ spered ar re all gant e walenn e-unan, mont d'ar re all dioutañ e-unan, barn ar re all dioutañ e-unan.
V.gw. (schloss / hat geschlossen) : **1.** prennañ, serriñ ; *diese Tür schließt gut,* aes eo prennañ an nor-mañ ; *die Tür schließt nicht gut,* aet start eo an nor, start eo an nor da serriñ, pout eo an nor da serriñ, hek eo an nor, an nor ne ya ket en he flas ; **2.** echuiñ ; *das Stück schließt tragisch,* echuiñ a ra ar pezh c'hoari en un doare skrijus ; *der Redner schloss mit diesen Worten,* echuiñ a reas ar prezegenner gant ar c'homzoù-se ; **3.** [armerzh, embregerezh] serriñ, ober freuz-stal, lakaat an alc'hwez dindan an nor, foetañ e stal, foetañ e voutikl, sankañ e gontell er voger, sankañ e gontell er c'hleuz, distaliañ, mont e boch gant ar vezh.

Anv-gwan-verb II : **geschlossen 1.** *eine geschlossene Gesellschaft,* ur vodadeg prevez b. ; **2.** kloz, serr, prennet, stank ; *in geschlossener Formation,* en ur steudad stank ; *halb geschlossen, zur Hälfte geschlossen,* damserr, damgloz ; *bei geschlossenen Türen,* an dorioù serret (Gregor), disforan ; *das Theater bleibt geschlossen,* ne vo ket a abadennoù c'hoariva e-pad ur prantad ; **3.** unvan, peurunvan ; *geschlossener Grundbesitz,* douaroù bodet ls., douaroù en ur pezh (stag-ouzh-stag, en un dalc'h, dalc'h-ouzh-dalc'h) ls. ; *geschlossene Ortschaft,* tolpad g., tolpad kêrel g

Adv. : bloc'h, a-unvan, a-unvouezh, holl a-bezh, holl en ur bagad, holl a-gevret, a-bezh-kaer, holl d'un dro, holl gwitibunan, kement hini a zo anezho, holl e-kevret, holl asambles, en ur ser, ser-ha-ser, e-ser, holl a-genstroll, holl a-geñver, holl a-gor, holl a-unan, holl a-unvan, holl a-unstroll, kumun, en ur stern, boutin, e boutin, ken- ; *geschlossen für etwas stimmen,* votiñ a-unvouezh evit udb.

V.em. : **sich schließen** (schloss sich / hat sich (ak.) geschlossen) : **1.** en em lakaat a-gevret ; *die Staaten schlossen sich zu einer Union zusammen,* ar Stadoù en em lakeas a-gevret d'ober ur c'hengevredadur ; **2.** serriñ, klozañ, prennañ ; *sich wieder schließen,* adserriñ, serriñ en-dro ; *die Wunde schließt sich schnell,* buan e kleizhenn (e kig, e serr, e kigenn, e teñv, e kroc'hen, e kiz) ar gouli.

Schließen n. (-s) : serr g., serradur g., serridigezh b., klozadur g.

schließend ag. : … serrriñ, … klozañ, … prennañ ; [moull.] *schließende Anführungszeichen,* daouaskoù serriñ (prennañ, klozañ) ls. ; *schließendes einfaches Anführungszeichen,* skilf serriñ (prennañ, klozañ) g. ; *schließendes doppeltes Anführungszeichen,* daouskilf serriñ (prennañ, klozañ) g. ; *schließende eckige Klammer,* kroched-sonn serriñ (prennañ, klozañ) g., sonnell serriñ (… brennañ, … glozañ) b. ; *schließende runde Klammer,* kroched-kromm serriñ (prennañ, klozañ) g., krommell serriñ (… brennañ, … glozañ) b. ; *schließende geschweifte Klammer,* briataenn serriñ (.. brennañ, … glozañ) b.

Schließer g. (-s,-) : porzhier g., serrer g. ; *Gefängnisschließer,* karc'harour g., bac'her g., jolier g.

Schließerin b. (-,-nen) : porzhierez b., serrerez b.

Schließfach n. (-s,-fächer) : kombod war alc'hwez g. ; *Gepäckschließfach,* pakva emgefreek g., mirerezh-pakadoù emgefreek b. ; *Bankschließfach,* kombod surentez en ti-bank g., koufr-kreñv g., koufr-houarnet g. ; *Postschließfach,* boest-post b.

Schließfeder b. (-,-n) : [arm-tan] gwinterell adserriñ b.

Schließfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] frouezh andihilius str.

Schließhaken g. (-s,-) : prenn g., prenner g., kloched g., fremailh g., fremouer g.

Schließklappe b. (-,-n) : gwele-potailh g., krapon g.

Schließkeil g. (-s,-e) : tanailhenn stardañ b., tanailhenn b.

schließlich Adv. : da ziwezhañ, d'an diwezh, en diwezh, a-benn an diwezh, erfin, a-benn ar fin, a-benn fin ar gont, a-benn fin an dro, a-barzh ar fin, a-barzh fin ar gont, a-benn an dilost, en dilost, en dibenn, er penn diwezhañ holl, da fin an dro, a-benn fin an dro, war an diwezhad, war an diwezhadoù, diouzh an diwezhadoù, en diwezh, erziwezh, en taol diwezhañ, taol da fin, en taol fin, taol fin, a-benn-kont, pa'z eo deuet ar c'hazh d'ar razh, goude-holl, erfont, pelloc'h, evit echuiñ, evit klozañ ; *dann hat er es schließlich erfahren,* en em gavet e oa da c'houzout ; *schließlich hörte er auf zu weinen,* hag hennezh a zeuas ha ne leñve ket ken, pelloc'h e zeuas na leñve ket ken ; *er hat es schließlich verstanden,* komprenet en deus a-benn ar fin, dont a reas hag e gomprenas ; *schließlich konnte ich mich davonschleichen,* un dro bennak em boa gallet en em laerezh da zont er-maez ; *und schließlich geriet ich an den Bettelstab,* deuet e oan hag e oa ret din astenn an dorn ; *und schließlich konnte er nichts mehr sehen,* ha dont a reas ne wele berad ; *er bat sie so sehr, dass sie schließlich nachgab,* he fediñ a reas kement ha ken brav ma rankas asantiñ, kement a reas ouzh he fediñ ma asantas erfin.

Schließmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn strishaer b., kigenn gelc'hstrishaer b.

Schließung b. (-,-en) : serr g., serradur g., serridigezh b., klozadur g. ; *Schließung einer Wunde,* kigennadur g., kigennerezh g., kleizhennerezh g., teñverezh g. ; *jährliche Schließung,* ehan bloaz g., klozadur bloaz g.

Schließungszeit b. (-,-en) **/ Schließzeit** b. (-,-en) : eur serriñ b., eur glozañ b.

Schliff g. (-s,-e) : **1.** lufr g. lintradur g., lintrañ g., lemmerezh g., lemmañ g., lemmidigezh b., breolimañ g., breolimadur g., levn g., levnded b., levnder g., levnaat g., kizelladur g., kizellerezh g. ; [dre skeud.] *letzter Schliff,* mistradenn b., peurlipadur g., peurober g., peuroberezh g., peuraoz b., peuraozadur g., talaroù ls., labour peurlipat g., al lañs da beurdogañ ar stal g. ; *etwas (dat.) den letzten Schliff geben,* peurechuiñ (lipat ha peurlipat) udb., peurgribañ udb, peurvegañ udb, peurdogañ udb, kinklañ brav udb, peurober brav-kenañ udb, turgnañ udb., flourañ udb, ober beskelloù udb, ober an talaroù, kalfichat udb, parañ e labour, degas ar vistradenn ; P. *Schliff backen,* skeiñ hebiou, bourdiñ, mankout war e daol, c'hwitañ war e daol, soetiñ war e daol, c'hwitañ e graf.

2. lemm g., dremm b., barvenn b., malvenn b.

3. sevended b., doareoù mat ls. ; *er hat keinen Schliff,* ur ploukez 'zo anezhañ, doareoù rust (doareaoù dic'hras) en devez, savet dibalamour eo ; *jemandem Schliff beibringen,* deskiñ an doareoù mat d'u.b.

4. [lu] *militärischer Schliff,* gourdonerezh g., gourdonadur g., embregerezh g., pleustr g.

5. *Dünnschliff,* [tekn., mikroskop] lavnennig b.

schlimm ag. : fall, grevus, gwall, kruel, bras, grizias, gwaskus, lourt, pounner, rust, sañsupl ; *schlimme Nachricht,* keloù fall g. ; *schlimmer Fehler,* fazi bras g., fazi grevus g., mell fazi g., pezh fazi g., pezh mell fazi g., fazi lourt g., fazi pounner g. ; *schlimmer Husten,* paz divalav g. ; *eine schlimme Krankheit,* ur c'hleñved fall-kenañ (grevus, lourt, rust) g., ur gwall gleñved g. (Gregor) ; *schlimmes Zahnweh haben,* kaout dishegar en e zent, kaout ur boan dent araj, kaout un droug dent araj, kaout ur gwall varrad droug dent, kaout ur gwall grogad droug dent, kaout ur gwall daol droug dent, kaout ur gwall gaouad droug dent ; *ein schlimmes Jahr,* ur gwall vloavezh g. ; *eine schlimme Sache, etwas Schlimmes,* un dra vras g. ; *das Land wurde von einer schlimmen Plage heimgesucht,* ur walenn bounner (ur walenn rust) a zirollas war ar vro ; *in eine schlimme Lage geraten,* en em gavout en ur stad arvarus, bezañ paket er wask, chom e fri er wask, bezañ erru trist ar jeu gant an-unan, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ en ur stad skeudik, bezañ en ur pleg berr, bezañ e gwall zoare, bezañ tapet en ur blegenn lous, bezañ tapet brav, bezañ eno evel ur pesk en ur bod lann, bezañ tapet fall ; *das Schlimmste für mich,* diaesañ a gavan da ober g. ; *jemandem das Schlimmste wünschen,* karet droug d'u.b., pediñ droug d'u.b. ; *ein Ganove der schlimmsten Sorte,* ul lakepod diouzh ar penn g., ul lampon diouzh ar penn g. ; *das ist nur halb so schlimm,* un nes-damant n'eo ken, n'eo ket ken gwazh-se, netra n'eo, n'eus nemet hanterzroug, n'eus nemeur a zroug, n'eus ket a ziaez, n'eus ket a forzh, n'eus ket marv mil den, n'eo ket marv mil den, ne'n em drubuilhit ket evit ken nebeut a dra, n'emañ ket ar mor o tont war an douar, n'emañ ket ar mor o vont en douar, ne denn ket da wall dra, n'eo ket bras an droug, n'eo ket gwall dra, n'eo ket ur gwall dra (ur gwall afer), n'eo ket gwall sañsupl, n'eo ket tener, n'eo ket strikt, n'eo ket drouk, n'eo ket kalz a dra, n'eo ket pikol tra, n'eo ket pikol, nebeut a dra eo, ken nebeut all eo, dister dra n'eo ken, se ne ra mann, se ne ra mann ebet, n'omp ket war-bouez an dra-se, gwelloc'h eo eget an eost da vankout, n'eus forzh a se, ne ra tra, nag evit se ! se ne ra mann ebet,

an dra-se ne ra ket, ne rit ket kalz a forzh, ne rit ket paot a forzh ; *was ist denn so schlimm dabei ?* pelec'h emañ an droug e kement-se ? perak en em gemer gant ken nebeut a dra ? se ne ra droug ebet da zen ; *ich habe nichts Schlimmes getan,* ne'm eus graet mann drouk ebet ; *einen, der schlimmer ist als er, das gibt es nicht,* hennezh a zo ennañ kement si fall a zo tout, falloc'h eget ar fallañ eo an den-se, gwazh eget ar gwashañ eo an den-se, hennezh eo ar gwashañ e-touesk ar re washañ ; *es ist diese Woche noch schlimmer als vergangene Woche,* falloc'h eo ar sizhun-mañ eget ar sizhun all ; *man wirft Ihnen Schlimmes vor,* bras eo ar pezh a vez rebechet deoc'h ; *das wäre nur noch schlimmer,* neuze e vefe gwashoc'h kont, kement-se ne rafe nemet gwashaat an droug, kement-se a vinimfe an droug ; *das ist schlimmer als ein Knochenbruch,* gwashoc'h eo eget un torr ; *das ist nicht so schlimm wie eine Verstauchung,* n'eo ket ken gwazh hag ur weadenn ; *es noch schlimmer machen,* lakaat war ar barr c'hoazh ; *wenn ich ihnen sage, dass sie aufpassen sollen, dann machen sie es nur noch schlimmer,* pa lavaran dezho teuler pled e reont gwashoc'h c'hoazh ; *und schlimmer noch !* ha gwashoc'h 'zo ! 'zo brasoc'h ! ha 'zo kaeroc'h ! 'zo kaeroc'h ! kaeroc'h 'zo ! ha koantoc'h 'zo ! 'zo koantoc'h ! ; *wir haben einen schlimmen Winter erlebt,* goañv a oa bet da vat ; *ich fürchte, es ist was Schlimmes passiert,* 'm eus aon bras ez eus c'hoarvezet droug, 'm eus aon ez eus c'hoarvezet un dra vras ; *das Erstaunlichste dabei ist, dass nichts Schlimmes passiert ist,* ha souezhusañ tra, n'eus c'hoarvezet droug ebet - burzhudusañ tra ma kavan eo n'eus c'hoarvezet droug ebet ; *wenn etwas Schlimmes passiert wäre, hätten wir es erfahren,* mar bije bet ur gwallzarvoud e vije bet klevet nevez ; *etwas Schlimmes ist ihm zugestoßen,* un dra a vras a zo erruet gantañ, erru ez eus gwall gantañ, gwallerru ez eus gantañ, en em gavet ez eus ur walldro gantañ, kouezhet ez eus ur walldro gantañ, fortun a zo erruet gantañ, degouezhet ez eus netra nemet pep mad gantañ ; *zum Glück ist nichts Schlimmeres passiert,* eürus deomp n'eus ket c'hoarvezet gwashoc'h, tra gaer n'eus ket c'hoarvezet gwashoc'h, un taol kaer n'eus ket c'hoarvezet gwashoc'h, brav c'hoazh pa n'eus ket c'hoarvezet gwashoc'h ; *aus Angst, dass noch Schlimmeres passiert, aus Angst vor Schlimmerem,* rak aon eus gwashoc'h, gant aon a wazh ; *um Schlimmeres zu verhindern,* a-benn parraat ouzh gwazh ; *Schlimmes verhindern,* mirout ouzh gwall ; *es gibt nichts Schlimmeres als den Krieg, von allen Plagen ist der Krieg die Schlimmste,* n'eus ket krisoc'h gwall eget gwall ar brezel, n'eus netra ken gwazh hag ar brezel ; *das Schlimmste,* gwashañ tra, gwashañ pezh 'zo, ar gwashañ, ar pep gwashañ, ar vegenn, an diwezhañ ; *das Schlimmste steht uns bevor,* [darvoud] ar pep gwashañ 'zo da zont c'hoazh, [labour] ar pep gwashañ 'zo d'ober, ar pep gwashañ a chom d'ober ; *umso schlimmer,* gwazh a se dezhañ, hennezh ar gwashañ dezhañ, gwazh àr-se ; *umso schlimmer ist es,* siwazh a se n'eo ken ; *das Schlimmste ist überstanden,* echu eo gant ar pep gwashañ ; *das war das Schlimmste daran,* aze edo ar maleur ; *was das Schlimmste ist, '*zo gwashoc'h ; *und das Schlimmste daran ist, dass ihr Mann auch krank ist,* gwashañ pezh 'zo, he gwaz a zo klañv ivez - gwashañ 'zo, he gwaz a zo klañv ivez - gwashañ pezh eo, he gwaz a zo klañv ivez - 'zo gwashoc'h, he gwaz a zo klañv ; *das Schlimmste abwenden, das Schlimmste abwehren,* parraat ouzh ar pep gwashañ, mirout ouzh ar pezh gwashañ a c'hoarvezout ; *das Allerschlimmste,* ar pep gwashañ g., ar gwashañ-razh g. ; *aufs Schlimmste gefasst sein,* bezañ e sell e c'hoarvezfe ar gwashañ, bezañ o c'hortoz ar gwashañ da c'hoarvezout ; *du bist schlimmer dran als wir,* e gwashoc'h poent emaout eget m'emaomp-ni, gwashoc'h eo dit eget deomp-ni ; *er ist am schlimmsten dran,* dezhañ eo ar gwashañ ; *am schlimmsten ist das Frieren,* n'eus ket diaesoc'h eget kaout riv, gwashañ ma kavañ eo ar riv ; *im schlimmsten Fall,* d'ar gwashañ-holl / d'ar muiañ-holl / evit ar gwashañ / evit ar muiañ (Gregor), da rekour diwezhañ, gant ar stard, nemet ret-holl e ve ; *das nimmt einen schlimmen Verlauf,* emañ an traoù o treiñ fall, emañ an traoù o treiñ da fall, emañ an traoù o treiñ war an tu a-enep, emañ ar jeu o treiñ e jeu gi, krog eo ar soubenn da drenkañ ; *mit dem nimmt es noch ein schlimmes Ende,* emañ hennezh o tanzen trubuilh a-benn an amzer da zont, hennezh a gemer ur gwall hent, ma kendalc'h ouzh an hent-se e vo gwall fin gantañ, ma kendalc'h ouzh an hent-se e tenno d'ur gwall fin, ma kendalc'h ouzh an hent-se e tenno da wall fin, emañ o vont e drouziwezh ; *was schlimm angefangen hat, hat auch einen schlimmen Ausgang,* o wall enfomiañ e reer komek ar bara ; *immer schlimmer,* falloc'h-fallañ, pounneroc'h-ouzh-pounner, gwashoc'h-gwashañ, gwashoc'h-gwazh, gwazh-ouzh-gwazh, gwazh-àr-wazh, gwazh dre wazh, a zrouk da wazh ; *es wird immer schlimmer,* mont a ra an traoù e malamant, dont a ra an traoù da vezañ falloc'h-fallañ, fallaat a ra an traoù, gwashaat a ra an traoù, grevusaat a ra an traoù, mont a ra an traoù war washaat, dont a ra an traoù da vezañ gwashoc'h, mont a ra an traoù gwashoc'h-gwazh, mont a ra an traoù gwashoc'h-gwashañ, mont a ra an traoù a zrouk da wazh, mont a ra an traoù gwazh-ouzh-gwazh, mont a ra an traoù pounneroc'h-ouzh-pounner, mont a ra an traoù gwazh-àr-wazh, garvaat a ra an traoù, grizienañ a ra an traoù, emañ an traoù o c'hoari da fall, startaat a ra an traoù ; *ich glaube nicht, dass diese Verletzung sehr schlimm ist,* ne gredan ket e ve ur gwall dapadenn ; *genauso schlimm wie,* ken gwazh ha, ken fall ha ; *er ist genauso schlimm wie sein Bruder,* bez' eo ken gwazh hag e vreur ; *schlimmer als,* gwazh eget, gwashoc'h eget, falloc'h eget ; *umso schlimmer, desto schlimmer,* gwazh a se, gwazh àr-se ; *Schlimmeres gibt es noch,* gwashoc'h ez eus ; *ein schlimmeres Vergehen gibt es nicht,* se eo an diwezhañ, ur vankadenn lourtoc'h n'eus ket, n'eus netra a gement a vefe lourtoc'h eget ar felladenn-se.

schlimmstenfalls Adv. : **1.** d'ar gwashañ-holl, d'ar gwashañ tout, / d'ar muiañ-holl / evit ar gwashañ / evit ar muiañ (Gregor), da rekour diwezhañ, gant ar stard, nemet ret-holl e ve ; **2.** gwashañ a c'hallfe erruout eo e..., ar gwashañ eo e..., ar gwashañ 'zo eo e ...

Schling- : … krapus, … krap.

Schlinge b. (-,-n) : **1.** skoulm red g., skoulm rikl g., skoulm war rikl g., skoulm war riskl g., skoulm lagadek g., skoulm lagadenn g., skoulm lagadennek g., skoulm redennek g., rinell b., las g., las-kroug g., las rikl g., las skoulmet war rikl, krouglas g., antell b., gardinez b., tagell b., tagell-groug b., lagadenn ur gordenn b., lindag g., riperez b., kordenn skoulmet war rikl b. ; *Kupferdrahtschlinge,* kouevratenn b. ; *Schlingen legen,* stignañ lasoù-kroug, stignañ tagelloù, stignañ lindagoù, lakaat lasoù ; *Kupferdrahtschlingen legen,* kouevrata ; *in die Schlinge fallen,* kouezhañ el las, bezañ tapet el las ; *mit einer Schlinge fangen,* lindagañ, tagellañ, krouglasañ.

2. [dre skeud.] las-kroug g., las ar groug g., kordenn-groug b., gwedenn b. [*liester* gwedinier], krouglas g., tagell-groug b., griped g., stign g., trap g., pej g. ; *in die Schlinge geraten,* kouezhañ el las, mont er griped, mont er sac'h, bezañ tapet ; *den Kopf aus der Schlinge ziehen,* en em dennañ eus ur gwall boull, en em lipat, tennañ e spilhenn, tennañ e lost eus ar vrae, terriñ ode war udb, tennañ e frap, en em silañ etre an horzh hag ar genn, sachañ e ibil gantañ, sachañ e groc'hen gantañ, en em zisac'hañ, disac'hañ an denn, c'hoari e hent, en em dennañ a boan, en em zifretañ, en em bakañ, tennañ begig e spilhenn eus ar c'hoari, tennañ e damm spilhenn, dibunañ e gudenn, en em dennañ eus an abadenn, tennañ e fri a wall afer ; *den Kopf in die Schlinge stecken,* gweañ e gordenn, nezañ e gordenn, ober

d'an-unan ar gwashañ taol (*dezhañ e-unan, dezhi hec'h-unan h.a.*) ; *er hat den Kopf selbst in die Schlinge gesteckt,* dezhañ e-unan en deus graet ar gwashañ taol, gweet en deus e gordenn eñ e-unan, nezet en deus e gordenn eñ e-unan.
3. matezh-vrec'h b., enchelp g. ; *den Arm in der Schlinge tragen,* bezañ ar vrec'h en enchelp gant an-unan (*e vrec'h en enchelp gantañ, he brec'h en enchelp ganti h.a.*), dougen e vrec'h en e gerc'henn.
4. [louza.] biz g., troierez b., troellblantenn b., gweerez b., plant krap str., kraperez b.
5. [loen.] gweadenn b., kammigell b., rodell b., troad b. ; *die Schlange erwürgt ihre Beute mittels ihrer Körperschlingen,* an naer a voug he freizh e-kreiz he gweadennoù.
Schlingel g. (-s,-) : freilhenn b., marmouz fall g., fallou bihan g., orin fall g., ostiz g., lakon g., lankon g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], ravailhon g., gast vihan b., lakepod g., lavagnon g., gwidal g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri lous g., tamm fri-lor g., higolenn b., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g. [*liester* loueged, loueien], glaoureg g., glaourenneg g., babouzeg g., chalvant g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., mousig fall g., tamm mous flaer g., ajez g., akariod g., alvaon g., kastreg g., kastregenn g., bistrakig g., tamm bistrakig fall g., lampon g., jibidoull g., kampinod g., kantolor g., kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], c'hwiltouz g. ; *fauler Schlingel,* koll-boued g., landreant g., lezober g., didalvez g., ampouailh g., forbann g., gwall labous g., poñsin g., louzaouenn fall b., lavagnon g. ; *grober Schlingel,* kozh aotrou g., aotrou kaoc'h brochoù g., diaoul direzon g., loen g., loen gars g., galjor g. [*liester* galjored], pemoc'h badezet g. ; *der ist ein Schlingel !* un hinkin a baotr eo ! ; *kleiner Schlingel,* fripon bihan g.
schlingen V.k.e. (schlang / hat geschlungen) : **1.** *das Essen (hinunter)schlingen,* lonkañ e voued gant prez bras (evel ul lotrus) (Gregor), lonkañ a-rafoll, floupañ, gourlonkañ, debriñ lamprek, debriñ naonek, debriñ rankles, debriñ c'hwek, debriñ lontek, debriñ kreñv, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, debriñ evel ul loen (evel ur marlonk), debriñ a-leizh e zent, skeiñ war e voued, ober kof bras, pilat boued a-c'hoari-gaer, debriñ alfant, debriñ dislangour, pegañ war ar boued a-leizh e zent, pegañ war an traoù a-leizh e zent, kaout ur malouer mat, bezañ kreñv war ar chaokat, floupañ (plaouiañ) e voued, kroufañ e voued, kouchañ e voued, porpantiñ e voued, flumañ e voued, kordañ e voued, plaouiañ war e voued, ramgloudiñ.
2. punañ, rodellañ, gwidilañ, roltañ, korvigellañ, kroazigellañ ; *einen Strick um etwas schlingen,* punañ ur gordenn en-dro d'udb ; *den Arm um jemanden schlingen,* stardañ e vrec'h en-dro d'u.b. ; *die Arme um jemanden Schlingen,* stardañ u.b. war poull (ouzh poull) e galon, stardañ u.b. ouzh e askre, stardañ u.b. ouzh e vruched, stardañ u.b. ouzh an-unan, briata u.b., brec'hata u.b., brec'hataat u.b., brec'hataezh u.b., stardañ u.b. etre e zivrec'h, stardañ u.b. en e zivrec'h, strizhañ u.b., kregiñ a-dro-vriad en u.b., kregiñ a-vriad en u.b., kemer u.b. a-dro-vriad, moustrañ u.b. etre e zivrec'h.
3. skoulmañ ; *einen Knoten schlingen,* ober ur skoulm.
V.em. : **sich schlingen** (schlang sich / hat sich (ak.) geschlungen) : kildreiñ, kildroenniñ, kammigellañ, korvigellañ, troidellañ, punañ, kilwedenniñ, kuilhañ, en em rollañ, en em weañ ; *die Pflanze schlingt sich um den Baum,* korvigellañ (punañ, kamigellañ, kuilhañ, en em rollañ, en em weañ) a ra ar blantenn en-dro d'ar wezenn.
Schlingenjäger g. (-s,-) / **Schlingenleger** g. (-s,-) : kouevrataer g.
Schlingerkahn g. (-s,-kähne) : [dre skeud., merdead.] kokedig g., krogenn ourmel b., silwikenn b., bag c'hadal b., bag lespos b., pod toupin g., penton g., skiff g., skaf g., skuit g., skuitenn b.
schlingern V.gw. (hat geschlingert) : [merdead.] ruilhal, ruilhal-diruilhal, kosteziañ-digosteziañ, brañskellat, brañsellat, brañsigellat ; *das Schiff schlingert,* emañ ar vag o ruilhal, kosteziañ-digosteziañ a ra ar vag, mont a ra ar vag war he daou gostez, ruilhal-diruilhal a ra ar vag ; *stampfen und schlingern,* brallañ ha ruilhal, bezañ war mordo.
Schlingern n. (-s,-) : [merdead.] ruilh-diruilh g., ruilhadeg b., ar ruilh eus al lestr g. ; *das Stampfen und Schlingern,* ar brall hag ar ruilh, ar mordo g..
Schlingerschott n. (-s,-e) : [merdead.] stiv g., stivaj g. ; *den Frachtraum eines Schiffes mit Schlingerschotten verschlagen,* stiviñ, stivajiñ.
Schlingpflanze b. (-,-n) : [louza.] troerez b., troierez b., troellblantenn b., gweerez b., plant krap str., kraperez b.
Schlips g. (-es,-e) : **1.** kravatenn b., frondenn b. ; *einen Schlips umbinden,* lakaat ur frondenn (ur gravatenn) en e gerc'henn ; *jemandem einen Schlips umbinden,* kravatenniñ u.b. ; *ein rot gepunkteter Schlips,* ur gravatenn piz ruz b. ; **2.** [dre skeud.] P. *jemandem auf den Schlips treten,* feukañ u.b., chifañ u.b., pikañ u.b., anoaziñ u.b., gwanikenniñ u.b., hegal u.b., flemmañ u.b., mezhekaat u.b., tennañ mezh war u.b., glabousañ u.b., dismegañsiñ u.b., dispenn u.b., teuler dismegañs war u.b., ober un taol dismegañs ouzh u.b., gwalennata u.b., dantañ u.b., ober divalav d'u.b. ; *sich einen hinter den Schlips gießen,* pakañ ur banne, evañ ur banne, riñsañ unan, heskiñ e vanne, tapout ur banne, sevel ar vrec'h, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, tarzhañ unan, klukañ ur banne, dourata e bironenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, glebiañ e gorzhailhenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn, distanañ e c'hourlañchenn.
Schlipsknoten g. (-s,-) : skoulm frondenn g., skoulm kravatenn g.
Schlipsnadel b. (-,-n) : spilhenn gravatenn b., spilhenn frondenn b., gwask kravatenn g./b., gwask frondenn g./b.
schlitteln V.gw. (ist geschlittelt / hat geschlittelt) : [Bro-Suis] mont gant un dreinell (ur ruzikell).
Schlitten g. (-s,-) : **1.** treinell b., tranell b., ruzikell b., stlejell b., luj b., karr-ruz g., karr-stlej g. ; *auf einem Schlitten befördern,* treinellat ; S*chlitten fahren,* mont gant un dreinell (ur ruzikell), ruzikellat, mont gant ul luj, lujañ ; *das Herunterfahren der Stämme auf Schlitten,* dezougen ar c'hefioù d'an draoñienn war dranelloù g. ; **2.** [dre skeud.] *mit jemandem Schlitten fahren,* lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., kannañ e gouez d'u.b., kannañ e roched d'u.b., rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., lavaret ar seizh seurt ruz d'u.b., lavaret ar seizh mil d'u.b., lavaret e sant Nikodem d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lardañ e billig d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., ober ur rez d'u.b. ; **3.** P. *ein alter Schlitten,* ur strakell b., ur starigell b., ur garrigell b., ur c'hozh karr g., ur pezh traouilh g., ur c'harr-tan storlokus g., ur stroñsell b. ; **4.** P. *unter den Schlitten kommen,* bezañ kaset da get, mont da neuz (da fall, da goll, da beurgoll, da netra, war netra, da vann, e skuilh hag e ber), mont e blouz da ludu, mont ar ribotadenn da fall, mont da hesk, mont d'an hesk, mervel, steuziañ, bezañ dismantret (diskaret, pilet, distrujet, dic'hastet, peurgaset), islonkañ, mont war e ziskar, mont war e gement all, mont e drouziwezh, kouezhañ en toull izelañ, mont paour evel Job, kouezhañ en

diwezhañ pazenn a'n dud, kouezhañ e pod ar gwelien, mont war voued moc'h.
Schlittenbahn b. (-,-en) : **1.** roudenn dreinelloù b. ; **2.** [tekn.] rakled karrig g., riklenn garrig b., ruzerez b., risklerez b., riklerez b., riz g.
Schlittenfahren n. (-s,-) : troioù ruzikell ls., abadennoù ruzikell ls.
Schlittenfahrer g. (-s) : lujer g., ruzikeller g.
Schlittenfahrt b. (-,-en) : troiad gant un dreinell b.
Schlittenführung b. (-,-en) : [tekn.] rakled karrig g., riklenn garrig b., ruzerez b., risklerez b., riklerez b., riz g.
Schlittenkontakt g. (-s,-e) : [tekn.] enstok dre redell g., stokad dre redell g.
Schlittenkufe b. (-,-n) : lavnenn dreinell b., riklenn b.
Schlittenrad n. (-s,-er) : [tekn.] rod drezenn b.
Schlittensäge b. (-,-n) : [tekn.] heskennerez war riklenn b.
Schlitterbahn b. (-,-en) : hent-ruzañ g., hent-rampañ g., ruzerez b., hent riklañ g., riklouer g., skornenn b.
schlittern V.gw. (hat geschlittert / ist geschlittert) : riklañ war ar skorn, ruzata war ar skorn, c'hoari rikladig, c'hoari riskluzadig, c'hoari rikluzadig, ruzikat, rikluzañ.
Schlittern n. (-s) : riskladur g., rikladur g., riklerezh g., ruzikerezh g., ruzikat g., ruzadenn b., rikluzañ g., rikladeg b.
Schlitterpartie b. (-,-n) : abadenn riklañ b. ; *eine Schlitterpartie machen,* c'hoari rikladig, c'hoari riskluzadig, c'hoari rikluzadig, ruzikat, rikluzañ, riklañ.
Schlittschuh g. (-s,-e) : botez-ruzikat b. [*liester* botoù-ruzikat], botez-riklañ b. [*liester* botoù-riklañ] ; *Schlittschuh laufen, Schlittschuh fahren,* ruzikat, ruzata, riklañ.
Schlittschuhlaufen n. (-s,-) : ruzikerezh g., riklerezh g., ruzikat g.
Schlittschuhläufer g. (-s,-) : ruziker g., rikler g.
Schlittschuhläuferin b. (-,-nen) : ruzikerez b., riklerez b.
Schlitz g. (-es,-e) : **1.** faout g., brizhfaout g., ask g., askenn b., koch g., kran g., hosk g., boulc'h g., boulc'hadur g., skej g., skejadur g., skejadenn b., ingoch g., skalf g., skalfenn b., grem g., garan b., troc'h g., troc'hadenn b. ; *Mauerschlitz,* tarzhell b., garan b. ; *Hosenschlitz,* toull-bragez g., toull-bragoù g., fourk g., pont g., P. toull buoc'h g., toull gwiz g. ; **2.** [kemenerezh] tailhadur g. ; **3.** P. muzelleg g., moudenn b., mougnous g., mezenn b., kont g., kokezenn [*liester* kokezennoù] b., neizh g., kleuzenn b., troc'h g., c'hwil g., bigorn g. [*liester* bigorned, bigerniel, bigornoù], krogenn [*liester* krogennoù] b., ourmelenn [*liester* ourmelennoù] b., kouch g., kokouzenn [*liester* kokouzennoù] b., koukourouzenn [*liester* koukourouzennoù] b., forn b., hoc'hig g., rigenn [*liester* rigennoù] b., bouteg g., kanol b., kiez b., kazh g., pech g., chaflutenn b., siflutenn b., siminal b., toull g., toull tag g., tog kistin g., pillig b., plad g., pizenn b., ribod g., riboul g., roudenn b., sakredie g., paradoz b., paradozig b., paradoz vihan b., morlukenn b., mesklenn b., kreiz g., kreuzenn b., lantigenn b., lapin g., loutenn b., lukarn b., Mari-vuzelloù b., marjan b., maner ar blijadur g., krakilinenn b., feunteun kreiz-kêr, gwaremm ar glizh b., boest-lizheroù b., sal ar gouelioù b.
Schlitzärmel g. (-s,-) : milgin skalfet b., milgin dailhadet b.
Schlitzauge n. (-s,-n) : **1.** skalflagad g. [*liester* skalflagadoù], lagad moan g. ; *er hat Schlitzaugen,* strizh eo e zaoulagad, moan eo e zaoulagad, daoulagad doare an Aziiz a zo en e benn ; **2.** [dismegañsus, Aziad] kac'her-kraoñ g.
schlitzäugig ag. : skalflagadek, moan e zaoulagad, daoulagad doare an Aziiz en e benn, strizh e zaoulagad.
Schlitzblatt-Wegerich g. (-s,-e) : [louza.] korn-karv g.
Schlitzbrenner g. (-s,-) : dever gant ur glapedennig reoliañ g.
schlitzen V.k.e. (hat geschlitzt) : **1.** skejañ, faoutañ, brizhfaoutañ, flañchañ, regiñ, askañ, diskolpañ ; *ein Tuch schlitzen,* troc'hañ un tamm mezher ; **2.** [kemenerezh] tailhadiñ.
Schlitzfenster n. (-s,-) : prenestr strizh hag hir g.
Schlitzmesser n. (-s,-) : lañsetez b., kontell-flañchañ b., flañchell b.
Schlitzohr n. (-s,-en) : [dre skeud.] lapin g., fripon g., filouter g., lampon g., kantolor g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], kañfard a baotr g., konikl g., korvigeller g., hinkin g.
schlitzohrig ag. : [dre skeud.] korvigellus, korvigellek, lamprek, link, kudennek, kudennek e galon, beskellek, gwidilus, gwidal, gwidreüs, gweet e hentoù.
Schlitzverschluss g. (-es,-verschlüsse) : [luc'hskeudenn.] stouvell sti b., stanker sti g. [*liester* stankerioù sti], stanker fokalenn g.
Schlitz-Wegerich g. (-s,-e) : [louza.] korn-karv g.
Schlitzwender g. (-s,-) : [kegin.] banikell b., palikell b., palisenn b., spanell b., askloedenn b., rozell b., sklisenn b.
Schlögel g. (-s,-) : [Bro-Aostria, kegin.] morzhedenn ur penn-jiber b., morzhed ur penn-jiber b., feskenn ur penn-jiber b. ; *Hirschschlögel*, morzhed-karv b.
schlohweiß ag. : **1.** kann, gwenn-erc'h, gwenn-sin, gwenn-kann, gwenn-laezh, gwenn evel lin, gwenn evel an erc'h ; **2.** blev-gwenn.
Schloss[1] n. (-es, Schlösser) : **1.** prenn g., potailh g./b., potenn b., morailh g., krogenn-alc'hwez b., krogenn b. [*liester* krogennoù], doralc'hwez g./b., torzhell b., krouilh g. ; *Kofferschloss,* prenn ar c'houfr g. ; *Türschloss,* torzhell b., potailh g./b., krogenn b. ; *Schloss mit Mehrfachverriegelung,* potailh liesdleizhenn g. ; *hinter Schloss und Riegel,* er c'hloz, er goudor, dindan vorailh, er voest, er bidouf, dindan brenn, en disglav, en disheol, prennet warnañ, er sac'h maen, en toull ; *etwas unter Schloss und Riegel aufbewahren, etwas mit Schloss und Riegel verwahren,* derc'hel udb dindan brenn ; *ein Schloss aufbrechen,* terriñ (dizenkrogañ) ur botailh ; *eine Tür mit einem Schloss versehen, ein Schloss an einer Tür anbringen,* potailhañ un nor, potennañ un nor, lakaat ur potaihl ouzh un nor ; *dieses Schloss schließt nicht mehr,* dibotailhet eo an nor ; *die Tür fällt ins Schloss,* strakal a ra an nor, serriñ a ra an nor a-stlap (a-flav, a-daol, a-drak, a-gas) ; *die Tür ins Schloss werfen,* serriñ an nor a-stlap (a-flav, a-daol, a-drak, a-gas), lakaat an nor da strakal, dotuañ an nor, darc'haouiñ rust an nor, skeiñ an nor, skeiñ start an nor war e lerc'h, serriñ krak an nor, strapañ an nor, stropañ an nor, flapañ an nor, frapañ an nor, stekiñ an nor ; *den Schlüssel ins Türschloss stecken,* lakaat an alc'hwez e krogenn an nor, lakaat an alc'hwez e potailh an nor ; *das Quietschen des Schlüssels im Türschloss,* gwigour an alc'hwez e potailh an nor g. ; *das Schloss ist eingesprungen, das Schloss ist eingeschnappt,* dleizhenniñ en deus graet ar potailh, klikediñ en deus graet ar potailh ; [dre skeud.] *ein Schloss vor dem Mund haben,* derc'hel (diwall) war e deod, derc'hel war e latenn, derc'hel kloz draf e c'henoù, prennañ kloz e c'henoù (e veg).
2. [lu] revr g., skoer g. ; *das Schloss spannen,* antellañ (stignañ) ar skoer ; *Gewehrschloss,* revr ar fuzuilh g., revr korzenn ar fuzuilh g.
3. kloched g., prenner g., prenn g., fremailh g., fremouer g. ; *Schloss eines Buches,* prenn ul levr g., kloched ul levr g. (Gregor).
4. *Fahrradschloss,* hual g.
Schloss[2] n. (-es, Schlösser) : **1.** kastell g. [*liester* kestell, kastelloù, kastilli], palez g., noblañs b., maner g. ; *das Schloss zu Fontainebleau,* kastell Fontainebleau g. ; *Schloss Königstein,* kastell Königstein g. ; *er ließ sein Schloss auf einer Anhöhe bauen,*

lec'hiet en doa e gastell war un uhelenn ; *um das alte Schloss ranken sich viele Sagen,* ur bern mojennoù a denn d'ar c'hastell kozh (a bled gant ar c'hastell kozh) ; *ein pompöses Schloss,* ur c'hastell randonus g. ; *sein Landsitz lag nicht einmal eine Meile vom Schloss entfernt,* ul levig hent a oa etre e vaner hag ar c'hastell ; **2.** [dre skeud.] *Luftschlösser bauen,* ober (sevel) kestell el Loar.

Schlossaufseher g. (-s,-) : kastellan g., evezhiant g. (Gregor), merour ar c'hastell g., gward ar c'hastell g.

Schlossbeschläge ls. : houarnaj ur potailh g.

Schlossblech n. (-s,-e) : gwele-potailh g., krapon g.

Schlösschen n. (-s,-) : **1.** potailh vihan b., potailh bihan g. ; **2.** kastell bihan g., kastellig g. [*liester* kestelligoù].

Schloße b. (-,-n) : grizilhenn b., kazarc'henn b.

schloßen V.gw. (hat geschloßt) : grizilhañ, kazarc'hiñ.

Schlosser g. (-s,-) : **1.** doralc'hwezer g., alc'hwezer g. ; **2.** mekaniker g., junter-houarn g., houarner g.

Schlosserarbeit b. (-) : **1.** labour graet gant un doralc'hwezer g., labour graet gant un alc'hwezer g. ; **2.** labour graet gant ur mekaniker g., labour graet gant ur junter-houarn g., labour graet gant un houarner g.

Schlosserei b. (-,-en) : **1.** [stal] doralc'hwezerezh b., alc'hwezerezh b. ; **2.** [micher] doralc'hwezerezh g., alc'hwezerezh g. ; **3.** [stal] atalier mekanikerezh g., atalier houarnerezh g. ; **4.** [micher] mekanikerezh g., houarnerezh g.

Schlossergeselle g. (-n,-n) : **1.** kompagnun doralc'hwezer g., kompagnun alc'hwezer g. ; **2.** kompagnun mekaniker g., kompagnun houarner g.

Schlosserhandwerk n. (-s) : **1.** doralc'hwezerezh g., alc'hwezerezh g. ; **2.** mekanikerezh g., houarnerezh g.

Schlosserhammer g. (-s,-hämmer) : [tekn.] riñver g. [*liester* riñverioù], morzhol riñvediñ g.

Schlosserin b. (-,-nen) : **1.** doralc'hwezerez b., alc'hwezerez b. ; **2.** mekanikerez b., houarnerez b.

Schlosshauptmann g. (-s,-männer) : gouarnour ar c'hastell g., kastellan g.

Schlossherr g. (-n,-en) : **1.** kastellad [*liester* kastelliz, kastellidi] g., kastellour g. ; **2.** kastellan g. [*liester* kastellaned].

Schlossherrin b. (-,-nen) : itron ar c'hastell b., itron ar maner b.

Schlossherrschaft b. (-) : kastellaniezh b.

Schlosshund g. (-s) : [tro-lavar] *wie ein Schlosshund weinen, wie ein Schlosshund heulen,* gouelañ a-walc'h-kalon, blejal evel ul leue, gouelañ dourek (druz, forzh, gwalc'h e galon, leizh e walc'h, a-nerzh e galon, leizh e galon, leun e galon, evel ur vadalen, evel ur feunteun, a-boullad, a-boulladoù, tenn, leizh e gof), sklankat, skuilhañ daeroù puilh (stank, druz, c'hwerv), skuilhañ ur mor a zaeroù, skuilhañ pezh a gar daeroù, leñvañ evel ur glazard a zo kouezhet en ur grugell verien, gouelañ e walc'h, gouelañ e-leizh e varv, ober ur c'hofad garmiñ, garmiñ evel ur vadalen, dont tev an dour eus e zaoulagad.

Schlossplatz g. (-es,-plätze) : reper g.

Schlossriegel g. (-s,-) : prenn g., prenner g. [*liester* prennerioù], sparl g., krouilh g., morailh g., alc'hwezerez b., dleizenn b., kaserez b., kliked g., driked g., branell b., pluenn an dorzhell b., spletenn b.

Schlossturm g. (-s,-türme) : tour-meur g.

Schlossvogt g. (-s,-vögte) : kastellan g. [*liester* kastellaned], evezhiant g. [*liester* evezhianted] (Gregor), merour ar c'hastell g.

Schlossvogtei b. (-,-en) : **1.** porzhierezh b. ; **2.** kastellaniezh b.

Schlosswache b. (-,-n) : sal ar warded b.

Schlot g. (-s,-e) : **1.** siminal g./b. ; *die Schlote erheben sich in den Himmel,* siminalioù al labouradegoù a zo gwintet en aer ; *er raucht wie ein Schlot, er qualmt wie ein Schlot,* butunat a ra gwashañ ma c'hall, butunat a ra par ma c'hall, butunat a ra pellañ ma c'hall, fumiñ a ra evel ur siminal ; **2.** [dre skeud.] palod g., mordok g., beg vil g., beg lor g., bongorz g., paotr hek e c'henoù g., amparfal g., lopez g., den direspet g., loen g., loen gars g., pemoc'h badezet g., galjor g. [*liester* galjored], diaoul direzon g., beulke g.

Schlotbaron g. (-s,-e) : chevañsour g., mestr-meur ar greanterezh g., galloudeg g. [*liester* galloudeien], mestr-bras g., rener-meur g.

Schlotfeger g. (-s,-) : **1.** skarzher-siminalioù g. ; **2.** [louza.] pennduenn b. [*liester* pennduennoù].

Schlottenzwiebel b. (-,-n) : [louza.] sivolez str.

Schlotterhose b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-ar-skevent b., bara-an-ozhac'h-kozh g.

schlotterig ag. : **1.** laosk, re frank, frank-mat, ledan, flav, flibous ; *schlottriges Kleid,* pezh dilhad laosk (re frank, frank-mat, ledan) g. ; **2.** jestrek, freilhek, distrantell, fardellek ; **3.** daskrenus, kren-digren, krenidik, krenus.

schlottern V.gw. (hat geschlottert) : **1.** horjellat, charigellañ, krenañ, flojañ ; *vor Angst schlottern,* bezañ euzhuset ; *die Knie schlottern ihm vor Angst,* emañ laosk en e sav gant an aon, laosk eo war e zivesker, horellañ (horjellañ, charigellañ) a ra war e dreid gant an aon, krenañ ha horjellat a ra war e dreid gant an aon, divhar amann (divhar yod) en deus gant an aon, e zivesker a floj azindanañ gant an aon, eñ 'zo gwak e zivesker dindanañ gant an aon, horjellat a ra e zivesker gant an aon, krenañ a ra e zivesker gant an aon, krog eo ar c'hrenerezh en e zivesker gant an aon ; *er schlottert vor Kälte,* krenañ (skarnilañ) a ra gant ar riv, simudiñ a ra, daskrenañ a ra gant ar yen ez eo, krenañ a ra gant an anoued, kridiennañ a ra gant ar riv, skrijañ a ra gant ar riv, skrijañ a ra diwar anoued ; **2.** *der Anzug schlottert ihm um den Leib,* e wiskamant a zo re frank dezhañ, beuzet eo en e wiskamant.

schlotternd ag. : **1.** laosk, re frank, frank-mat, ledan, flav, flibous ; *schlotterndes Kleid,* pezh dilhad laosk (re frank, frank-mat, ledan) g. ; **2.** daskrenus, kren-digren, krenidik, krenus

schlottrig ag. : *sellit ouzh* **schlotterig**.

Schlotzer g. (-s,-) : [alamaneg-uhel ar su] sunig g.

Schlucht b. (-,-en) : **1.** kampoull g., kampoullenn b., kanienn b., stankenn b., saonenn b., boulc'henn b., strizhode b., ode b., hent-kev g. ; **2.** islonk g., isfont g., torrod g., torr-gouzoug g., kondon g., toull don g., lonk g.

Schluchtenbildung b. (-,-en) : krignañchadur g.

schluchzen V.gw. (hat geschluchzt) : **1.** difronkañ, suc'hellat, difronkal, gouelañ dourek, leñvañ ; *heftig schluchzen,* sklankal ; **2.** bezañ an hik gant an-unan, bezañ krog an hik en an-unan.

Schluchzen n. (-s) : **1.** difronk g., difronkadennoù ls., difronkadoù ls., difronkadeg b. ; *sie drücke sich (dat.) ein Taschentuch fest gegen den Mund, um ihr Schluchzen zu ersticken,* stardañ a rae he frilien war he beg da vougañ he difronkadennoù ; *heftiges Schluchzen,* sklankal g. ; *vom Schuchzen begleitet,* difronkek ; **2.** hik g., hikadennoù ls.

Schluchzer g. (-s,-) : **1.** taol klemm g., taol damant g., difronk g., difronkadenn b., difronkad g. ; *heftiger Schluchzer,* sklank g. ; *zwischen zwei Schluchzern,* etre daou daol damant ; *einen Schluchzer ausstoßen,* ober un taol klemm, ober un taol damant, ober ur glemmadenn, lezel un taol klemm, lezel un taol damant, lezel ur glemmadenn ; *von Schuchzern begleitet,* difronkek ; **2.** hik g., hikadenn b.

Schluck g. (-s,-/-e/Schlücke) : gouzougad g., lonkadenn b., banne g., bannac'h g., klukadenn b., klukad g., lonkad g., lipadenn b., lipad g., gwech b., klapad g., klapadenn b., lapad g., lapadenn b., lomm g., lommad g., takad g., talkad g., takenn b., taol-lonk g., flipadenn b., genaouad g., glebiadenn b., kaouad b./g., loaiad b. ; *einige Schluck Wasser,* un nebeud lonkadennoù dour ; *zwei Schluck Wasser,* daou c'houzougad dour ; *kräftiger Schluck,* banne sonn g., banne yac'h g., banne druz g., banne

start g. ; *ein Schluck Hochprozentiges,* ur banne hini reut g., ur banne gloria g., ur banne pil-atav g., ur banne pis-krank g., ur banne strob-jakez g., ur banne loko g. ; *ein Schluck Wein,* ul lonkadenn win b., ur banne gwin g., ul lomm gwin g., ur bannac'h gwin g., ur wech win b., un takad gwin g., ur flipadenn win b. ; *ein Schluck Rotwein,* ur banne hini ruz g. ; *einen Schluck trinken,* ober ur sach war e vanne, ober ur sachadenn war e vanne, ober un taol-lonk, evañ ur c'haouad, pakañ ur banne, evañ ur banne, evañ ul lonkad, riñsañ unan, tapout ur banne, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, tarzhañ unan, klukañ ur banne, dourata e bironenn, glebiañ e gorzhailhenn, gwalc'hiñ e gorzhailhenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, pakañ ur podad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, chikañ ur glabous, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn, distanañ e c'hourlañchenn ; *er trank allzu gern einen Schluck,* hennezh a gave mat re en holl e vanne ; *ohne einen Schluck zu trinken,* war ar sec'h ; *einen Schluck Wasser trinken,* evañ ur banne dour, evañ un dakenn dour, evañ ur berad dour, evañ ur wechig dour, evañ un takad dour, evañ ur gouzougad dour, evañ ur c'haouad dour, evañ ur genaouad dour, evañ ul lomm dour ; *in kleinen Schlucken trinken,* tarlipat, euvriñ, muzevañ, P. damantiñ d'e sec'hed ; *etwas in (mit) einem Schluck trinken,* klapañ udb., lonkañ udb en un takad, evañ udb en ul lonkad ; *Schluck Schnaps zum Ausspülen der Tasse nach dem Kaffeetrinken,* banne riñs tas g., riñsadenn b. ; *mit (in) einem Schluck,* stag-penn, a-stag-penn, hep distokañ, hep distagañ, hep diskrog, en ul lonkadenn, en un taol-lonk, en ul lonkad, en ur pennad, en ul lamm, en ur c'hrogad, en un taol-kont, hep distekiñ, en un analad, en un takad, en un talkad, en un taol ; *in der Flasche ist noch ein Schluck Wein übrig,* chom a ra ul lonkadenn e strad ar voutailh, ur foñsad gwin a chom er voutailh, un deunad gwin a chom er voutailh ; P. *einen Schluck über den Durst trinken,* evañ en tu all d'e sec'hed, kargañ un tammig re, lakaat en e fas en tu-hont d'e sec'hed ; *keinen einzigen Schluck zu sich nehmen,* tremen hep takenn, chom diwar zour, chom diwar an dour.

Schluckauf g. (-s) : hik g., hiket g., hikadennoù ls., hak g. ; *den Schluckauf haben,* bezañ an hik gant an-unan, bezañ krog an hik en an-unan, hakal, hakiñ, hikat, hiketal ; *der Schluckauf ist eine reflektorische Einatmungsbewegung des Zwerchfells,* an hik a zeu diwar strishadennoù trumm ar gelc'hspeurenn ; *den Schluckauf bekommen,* dont un abadenn (ur gaouad) hik d'an-unan, tapout an hik ; *er wird den Schluckauf nicht los,* ned a ket an hik dioutañ.

Schlückchen n. (-s,-) : takennig b., diveradennig b., bannig g., lommig g., netraig g., mannig g., beskennad b., flipadennig b., berad g., beradenn b., beradig g., lichadenn b. ; *nur ein Schlückchen,* un disterañ hepken ! un diveradennig hepken ! ur veskennad nemetken ! ur beradig hepken !

schlückchenweise Adv. : en ur darlipat, en ur euvriñ, en ur vuzevañ, gouzougad-ha-gouzougad, klukad-ha-klukad, lonkad-ha-lonkad ; *schlückchenweise trinken,* tarlipat, euvriñ, muzevañ, P. damantiñ d'e sec'hed.

schlucken V.k.e. ha V.gw. (hat geschluckt) : **1.** lonkañ, lipat, lopañ, riñsañ, flipañ, klukañ ; *beim Baden (beim Schwimmen) Wasser schlucken,* mont dour en e doull gaou (en e doull kontrol, en e doull enep), lonkañ mor ; *seinen Speichel schlucken,* lonkañ e halv.

2. [dre skeud.] *eine Erbschaft schlucken,* skrapañ un hêrezh, sachañ un hêrezh d'e du, sammañ un hêrezh ; *seinen Zorn schlucken,* moustrañ war e gounnar, euvriñ e fulor, kas ar c'hi d'e lochenn, moustrañ war e galon ; *einen Betrieb schlucken,* euvriñ un embregerezh all, goudeuziñ un embregerezh all, kenkizañ un embregerezh all.

3. [dre skeud.] P. *das ist schwer zu schlucken,* diaes eo lonkañ anezhi, hennezh a zo ur c'hrez yen da wiskañ, sall eo ar soubenn, kavout a ran sall ar soubenn ; *daran hatten wir schwer zu schlucken, das war schwer zu schlucken,* hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ, sall e oa bet ar soubenn.

4. *er schluckt alles, was man ihm erzählt,* hennezh a blom kelien (kañvaled, poulc'hennoù, silioù, prun), hennezh a lonk lostoù leue (kañvaled, poulc'hennoù, poulc'had, silioù, prun), hennezh en deus ur genoù da bakañ kelien, bez e c'hellit fiziout ur gaou ennañ hep aon da goll ho poan, hennezh a gred kement a gonter dezhañ, hennezh a zo tanav e lêr, hennezh a lonk (a ev, a blom, a dreizh) kement gaou a lavarer dezhañ, ur plomer kelien a zo anezhañ, ul lonker poulc'had a zo anezhañ ; *er hat diese Geschichte ohne Weiteres geschluckt,* aet eo gantañ stripoù hag all.

Schlucken g. (-s) : hik g., hiket g., hikadennoù ls., hak g. ; *den Schlucken haben,* bezañ an hik gant an-unan, bezañ krog an hik en an-unan, hakal, hakiñ, hikat, hiketal ; *den Schlucken bekommen,* dont un abadenn (ur gaouad) hik d'an-unan, tapout an hik ; *er wird den Schlucken nicht los,* ned a ket an hik dioutañ.

Schlucken n. (-s) : lonk g., lonkañ g., lonkerezh g., lonkadur g., klukadur g.

Schlucker g. (-s,-) : **1.** [dre skeud.] *armer Schlucker,* hers-mizer g., paourkaezh siwazh diwenneg g. [*liester* diwenneien], paourkaezh den g., paourkaezh paotr g., ur paourkaezh tru g., paourkaezh tra dreut g., paourkaezh treu g., treu g. [*liester* treued], pikouz g., trueg g. [*liester* trueged], reuzeudig g., ezhommeg g. [*liester* ezhommeien], tavanteg g. [*liester* tavanteien], kraf-naon g., labaskenn b., paourkaezh cheulk g., beg-lor g., denjentil laou g., laoueg g. [*liester* loueged, loueien], truilheg g. [*liester* truilheien], louveg g. [*liester* louveged] ; **2.** lonker g., mezvier g., korfeg g. [*liester* korfeged, korfeien], pantier g., sac'h gwin g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., chopiner g., rouler daonet g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., gouzoug karn g., gouzoug staen g., reilh g., ivragn g., riñser tasadoù g., skarzher tasadoù g., paotr glout g., glout g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g. [**k**ollet **g**ant ar **b**oeson], barrikenn didalet b., mezvier arloupet g., chuker g., toullader g., trezenner g., penn boeson g., beg chopin g., lip-ar-bont g., lip-e-vanne g., korfader g., P. kecher g., charinker g., piardour g. ; **3.** [loen.] labous lontek g., labous marlonk g.

Schluckimpfung b. (-,-en) : [mezeg.] vaksinadur dre ar genoù g., vaksinadenn dre ar genoù b.

schlucksen V.gw. (hat geschluckst) : bezañ an hik gant an-unan, bezañ krog an hik en an-unan, hakal, hakiñ, hikat, hiketal, ober un hik.

Schluckser g. (-s,-) : hik g., hikadenn b.

Schluckspecht g. (-es,-e) : P. lonker g., mezvier g., boesonier g., korfeg g., pantier g., ivragn g., riñser tasadoù g., skarzher tasadoù g., sac'h gwin g., toull gwin g., toull-sistr g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouler g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., gouzoug karn g., gouzoug staen g., reilh g., ever touet g., mezvier pomet g., mezvier eus ar penn g., mezvier diouzh ar penn g., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., staoter g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g. [**k**ollet **g**ant ar

boeson], barrikenn didalet b., mezvier arloupet g., chuker g., toullader g., trezenner g., penn-boeson g., beg chopin g., lip-ar-bont g., lip-e-vanne g., korfader g., P. kecher g., charinker g., piardour g.

schluckweise Adv. : en ur darlipat, en ur euvriñ, en ur vuzevañ, gouzougad-ha-gouzougad, klukad-ha-klukad, lonkad-ha-lonkad, a-c'henaouadoù.

Schluderarbeit b. (-,-en) : labour mac'homet (moc'het, mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet dreist-penn-biz, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls.

Schluderei b. (-,-en) : labour dibalamour g., labour gros g., labour graet dreist-penn-biz g., labour graet a-bempoù g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., kac'hidell b., moc'herezh g., moc'haj g.

schluderig ag. : **1.** *schluderig sein,* bezañ disparbuilh (digempenn, foutouilhek, dibalamour, distruj, diskramailh, dispak, diskrelu, diharak, difraoul, difurlu, diferlink, diskrepez, difarle, diskrubuilh, diskalavr, difoc'h, porc'hellek, plamoustrek), bezañ disneuz, bezañ chelgenn d'an-unan, bezañ strouilh ; *er sieht schludrig aus,* hennezh a zo ur struj warnañ, un den strujet fall eo, digempenn eo, disparbuilh eo, ur strouilh a zo anezhañ, distruj eo, diskramailh eo, difraoul (diferlink, diskrepez, diskrubuilh, diskalavr) eo, diharak eo, difarle eo, difurlu eo, difoc'h eo, chelgenn eo dezhañ, diskrelu eo ; *beide sahen genauso schludrig aus,* aze e oa an eil c'hoar d'eben gant al loustoni diouto, aze e oa an eil kar d'eben gant al loustoni diouto, dre al loustoni e oant heñvel-mik, ken lous ha ken lous e oant o-div ; *schluderige Alte,* porc'hellegez kozh b., kozhiadez porc'hellek b., strogell b., strobell gozh b., liboudenn gozh b., loudourenn gozh b., truilhenn gozh b., stronkenn gozh b., strouilhenn gozh b., strodenn gozh b., lousken gozh b. ; **2.** *schludrige Arbeit,* labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet dreist-penn-biz, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls. ; *er liefert nur schludrige Arbeit,* hennezh a zo ur strop a zen, ur c'hac'her a zo anezhañ, ur palmousteg a zo anezhañ, ur blamoustenn a zo anezhañ, un talfaser a zo anezhañ, plamoustek eo.

schludern V.gw. (hat geschludert) : kaoc'hañ al labour, tarvañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, mac'hagnañ, bousoc'hañ, batrouzañ, bresañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, porc'hellat, porc'hellañ, pemoc'hañ, strabouilhat, tourc'hañ, kalemarc'hiñ, marmouzañ, bastardiñ, kouilhourañ) al labour, bodoc'hañ al labour, brellañ, ober labour beleg, plamoustiñ, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, ober an traoù a-bempoù, ober e labour dreist-penn-biz, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, treiñ ar viell, treiñ ar bis, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost.

Schluderpresse b. (-) : kaoc'hzetennerezh g.

Schludrian g. (-s,-e) : P. pemoc'h lous g. [*liester* moc'h lous], loudoureg g. [*liester* loudoureien], loudour g. [*liester* loudoured], chuchuenn lous b. [*liester* chuchuenned lous], louveg g. [*liester* louveged], louvidig g. [*liester* louvidien], libouzer g. [*liester* libouzerien], libouz g. [*liester* libouzed], bastrouilher g. [*liester* bastrouilherien], bastrouilh g. [*liester* bastrouilhed], bodoc'her g. [*liester* bodoc'herien], chelgenn a zen b. [*liester* chelgenned], lousken g. [*liester* louskened], mastarer g. [*liester* mastarerien], strouilh g. [*liester* strouilhed], strouilhard g. [*liester* strouilharded], bouilh g. [*liester* bouilhed], libouz g. [*liester* libouzed], louz g. [*liester* louzed], loen lous g. [*liester* loened lous], porc'hell g. [*liester* perc'hell], libourc'henn b. [*liester* libourc'henned], kailhareg g. [*liester* kailhareien].

schludrig ag. : *sellit ouzh* **schluderig**.

Schluff g. (-s,-e/Schlüffe) : douar-liñv g., morfank g., lec'hid g.

Schluffpfropf g. (-s,-e) / **Schluffpfropfen** g. (-s,-) : [douarouriezh] stouv lec'hid g.

Schluft b. (-, Schlüfte) : *sellit ouzh* **Schlucht**.

Schlummer g. (-s) : mor g., mored g., moredadenn b., moredenn b., morenn b., mordoenn b., sorenn b., kouskadenn b., kouskadennig b., pennadig g., morgouskig g., morgousk g., morgousked g., morfil g., dargud g., chop g., jar g. ; *sanfter Schlummer,* kousked kuñv g., kousked flour g., kousked c'hwek g. ; *aus seinem Schlummer erwachen,* divordoiñ, divoriñ, divorediñ, divorenniñ, divorgousket.

Schlummergott g. (-s) : [mojenn.] Morfeüs g.

Schlummerkissen n. (-s,-) : goubenner g., plueg-penn b.

Schlummerlied n. (-s,-er) : luskellerez b.

schlummern V.gw. (hat geschlummert) : bezañ kouskedik, bezañ morgousket, bezañ damgousket, bezañ mor-mor, bezañ hanter-gousket, bezañ dalc'het gant ar morgousk, dargudiñ, moriñ, morgudiñ, morgousket, morenniñ, morfilañ, morediñ, kogasiñ, bezañ dre e vor, bezañ dindan vor, bezañ etre kousk ha digousk, soubañ gouloù, mordoiñ, sorenniñ, soriñ, gougousket, boemañ, ober ur morgouskig, kousket skañv, bezañ skañv e gousked, kousket evel ki milin, damgousket, na ober nemet hanter gousket, bezañ etre kousk ha digousk.

schlummernd ag./Adv. : morboriet, kouskedik, morgousket, moredek, moredet, dindan vored, dre vored, morennet, dargudet, etre kousk ha digousk ; *schlummernde Talente,* donezonoù morgousket ls., donezonoù e galloud ls.

Schlummerrolle b. (-,-n) : pennwele g., treuzplueg g., goubenner g., plueg-penn b. ; *eine mit Federn gefüllte Schlummerrolle,* ur pennwelead pluñv g.

schlumpig ag. : lous, loudour, loudourek, louan, strouilh.

Schlumpsack g. (-s,-säcke) : P. [paotr] pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., loustoñ g., louveg g., louvidig g., libouzer g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen b., lousken g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., libouz g., louz g., loen lous g., porc'hell g., chuchuenn lous b., libourc'henn b., kailhareg g.

Schlund g. (-s, Schlünde) : **1.** [korf.] gourlañchenn b., toull ar gouzoug g., toull-gouzoug g., korzailhenn b., arlonkenn b., kavenn ar c'hargadenn b., gargadenn b., gourgouz g., korzenn-voued b., toull-lonkerezh g., toull-lonk g., treizher g., goueled ar gouzoug g., goueled ar genoù g., P. straed b., toull ar mank g. ; **2.** *Kanonenschlünde,* genaouioù ar c'hanolioù ls. ; **3.** islonk g., isfont g., torrod g., torr-gouzoug g., kondon g., toull don g., toull-lonk g., geol g., kleuzenn hudur b., lonk g.

Schlundbogen g. (-s,-/-bögen) : [embriologiezh] gwareg vrenkel b.

Schlundenge b. (-,-n) : [korf.] strizh ar gorzailhenn g.
Schlundrachen g. (-s,-) : [korf.] gargadenn izel b.
Schlupf g. (-s, Schlüpfe) : repu g., bod g., toull g., herberc'h g., kuzh g., toull-kuzh g., kuzhiadell b.
Schlupfelektrizität b. (-) : red tredan dereet g.
schlupfen V.gw. (ist geschlupft) / **schlüpfen** V.gw. (ist geschlüpft) : **1.** en em silañ, en em riklañ, en em ruzañ, mont dre sil, filouchañ, sinklañ, en em siliennañ ; *in ein Versteck schlüpfen,* mont da skoachañ en un toull-kuzh ; *in die Kleider schlüpfen,* en em silañ en e zilhad, lakaat dilhad en-dro d'an-unan (*e zilhad en-dro dezhañ, he dilhad en-dro dezhi h.a.*) ; *schnell und ohne besondere Sorgfalt in seine Kleider schlüpfen,* en em wiskañ buan-ha-buan, en em wiskañ prim-ha-prim, lammat en e vragoù, en em silañ dre hast en e zilhad, en em houstañ, en em endrammañ (en em ensac'hañ) gwellañ ma c'haller ; *in seine Hose schlüpfen,* gwiskañ e vragoù (ul lavreg), bragezañ, lavregañ, P. klenkañ e benn a-dreñv en e vragoù ; *wieder in seine Hose schlüpfen,* adwiskañ e vragoù, advragezañ, adlavregañ, P. adklenkañ e benn a-dreñv en e vragoù ; *aus dem Ei schlüpfen,* diflukañ, diglorañ, diglosañ, dinodiñ, nodiñ ; *die Küken sind aus dem Ei geschlüpft,* difluk eo ar poñsined, difluket eo ar poñsined, digloret eo ar poñsined, digloset eo ar poñsined, (di)nodet eo ar poñsined ; *die Küken werden bald aus dem Ei schlüpfen,* deuet eo poent nodadur al laboused bihan ; *aus der Puppe schlüpfen,* diboupenniñ ; *die Seidenraupen vor dem Schlüpfen aus der Puppe mit Heißwasser oder Wasserdampf töten,* mougañ ar preñved-seiz.
2. riklañ, risklañ, diflipañ, dirampañ ; *der Krug schlüpfte ihm aus den Händen,* kouezhet e oa ar piched eus e zaouarn, kouezhet e oa ar piched eus etre e zaouarn ; *der Aal schlüpfte ihm durch die Finger,* ar silienn a ziflipas a-dre e zaouarn, ar silienn a ziflipas diouzh tre e zaouarn, ar silienn en em riklas a-dre e zaouarn, diflipañ a reas ar silienn digantañ, sinklañ a reas ar silienn eus etre e zaouarn, en em ziframmañ a reas ar silienn a-dre e zaouarn, e vizied a rampas diwar ar silienn.
3. [dre skeud.] *jemandem durch die Maschen schlüpfen,* en em ziframmañ a-dre zaouarn u.b., en em ziframmañ diouzh tre daouarn u.b., en em zispegañ diouzh u.b., achap kuit digant u.b., achap ouzh u.b., tec'hel kuit digant u.b., diflipañ a-dre grabanoù u.b., diflipañ a-dre daouarn u.b. ; *das Geld schlüpft ihm durch die Finger,* hennezh a zo frank war an dispign, un dispigner (ur friper, ur foet-e-voutikl, ur foet-boutikl, ur c'hac'h-moudenn) a zo anezhañ, dispign a ra hep muzul, hennezh a zo prest da lemel met lent da lakaat, ur foeter-boued an hini eo, ne zamant ket d'e zispignoù, n'en deus ket a zamant d'e wenneien, n'eo ket evit derc'hel mat d'ur gwenneg.
Schlüpfer g. (-s,-) : **1.** [paotred] mantell ledan b. ; **2.** [merc'hed] bragoù-dindan g., bragoù bihan g.
Schlupfhafen g. (-s,-häfen) : porzh ehanañ g., ouf g.
Schlupfjacke b. (-,-n) : jiletenn-stamm b., stammenn b.
Schlupfloch n. (-s,-löcher) : repu g., bod g., toull g., kuzh g., toull-kuzh g., kuzhiadell b., neizh g., herberc'h g., retred g./b., [dispredet] repel g. ; *sich in sein Schlupfloch verkriechen,* bertimiñ.
Schlupfpforte b. (-,-n) : dor-guzh b.
schlüpfrig ag. : **1.** rikl, riklus, ramp, rampus, lampr, lamprus, lenkr, ruzus, flibous, libous ; *schlüpfriger Boden,* leur riklus (ramp) b. ; *schlüpfrig machen,* lardigenniñ, lenkraat, eouliañ, lampraat ; *der schlüpfrige Weg der Wollust,* hent rampus ar plijadurezhioù g. ; **2.** diwisk, druz, hudur, lous, loudour, brein, pebret lik, chip, ordous, lourt, distrantell, distres, gadal, gadalus, lik, lor, ramp, lampr, skoemp, liboudennek, divezh, hakr, kailh, kras, dizolo, diskramailh, orgedus, P. dizabolu ; *schlüpfriger Scherz,* bourd diwisk ha druz g., bourd hudur g., bourd lous g., bourd ordous g., bourd pebret lik g., bourd dizabolu g., skolpad g., bourd distrantell g., bourd distres g., bourd gadal g., bourd lik g., bourd lampr g., bourd lourt g., bomm kras g. ; *schlüpfrige Lieder,* sonioù brein ls., sonioù lous ls., sonioù hudur ls., sonioù dizabolu ls., kanaouennoù lik ls., kanaouennoù kras ls., kanaouennoù divalav ls., kanaouennoù distrantell ls., kanaouennoù dizabolu ls., kanaouennoù pebret lik ls., diskramailherezh g.
Schlüpfrigkeit b. (-) : **1.** [fizik] riklegezh b. ; **2.** hudurniezh b., hudurnez b., likaouerezh g., loudouriezh b., pitaouerezh g., gadalerezh g., gadalezh b., gadaliezh b., likentez b., librentez b., skolpad g., moc'herezh g., diskramailherezh g.
Schlüpfrigkeiten ls. : komzoù lous ls., komzoù ordous ls., komzoù hudur ls., komzoù brein ls., komzoù loudour ls., tourc'haj g., luc'haj g., luc'hajoù ls., kaozioù kras ls., loustajoù ls., lousteri b., lousterioù ls., komzoù distrantell ls., komzoù distres ls., komzoù libr ha lous ls., komzoù lik ls., komzoù lourt ls., tezennoù kras ls., moc'herezh g.
Schlupftür b. (-,-en) : postern g.
Schlupfweg g. (-s,-e) : falszigarez g., remistenn b., risklenn b., lank g., digarez ki g., digarez toull g.
Schlupfwespe b. (-,-n) : [loen., amprevan] ikneumoneg g. [*liester* ikneumoneged].
Schlupfwinkel g. (-s,-) : **1.** repu g., bod g., toull g., kuzh g., toull-kuzh g., kuzhiadell b., neizh g., korn-tro g., herberc'h g., retred g./b., herberc'hva g., muz g., [dispredet] repel g. ; **2.** [dre skeud.] *die Schlupfwinkel des Herzens,* sekredoù (plegoù ha displegoù) ar galon ls., plegoù kuzh kalon mab-den ls.
Schluppenzwiebel b. (-,-n) : [louza.] sivolez str.
Schlurfe b. (-,-n) : kozhvotez b., logenn b.
schlurfen V.gw. (ist geschlurft / hat geschlurft) : ruzañ ; *er schlurft, er schlurft mit den Füßen,* ruzañ a ra e dreid, ruzañ a ra e votoù, kerzhet a ra a-ruz-botez, kerzhet a ra hep dizouarañ troad ebet, kerzhet a ra hep dibradañ troad ebet, kerzhet a ra hep distekiñ troad ebet diouzh an douar, rozellat a ra, rozellat a ra e votoù, rabotat a ra.
schlürfen V.k.e. (hat geschlürft) : **1.** plaouiañ, lonkañ, plomañ, kloukañ, klukañ, lapañ, floupañ, rukañ ; *ein Ei schlürfen,* klukañ ur vi, lonkañ ur vi ; *Austern schlürfen,* klukañ istr ; *seinen Kaffee schlürfen,* rukañ e gafe, evañ e gafe gant trouz ; **2.** *ein Getränk langsam schlürfen,* tarlipat (euvriñ) un evaj bennak, muzevañ, evañ gant begig e deod, tarlipat e vanne, P. damantiñ d'e sec'hed ; **3.** *einen Duft schlürfen,* evañ (ruflañ, fronal) ur c'hwezh.
Schlürfer g. (-s,-) : tarliper g.
schlurren V.gw. (hat geschlurrt / ist geschlurrt) : *er schlurrt,* ruzañ a ra e dreid, ruzañ a ra e votoù, kerzhet a ra a-ruz-botez, kerzhet a ra hep dizouarañ troad ebet, kerzhet a ra hep dibradañ troad ebet, kerzhet a ra hep distekiñ troad ebet diouzh an douar, rozellat a ra, rozellat a ra e votoù, rabotat a ra.
Schluss g. (-es, Schlüsse) : **1.** diwezh g., dibenn g., difin b., distag g., echuadur g., echuamant g., echuadenn b., gourfenn g., isu g., penn-diwezhañ g., klozadur g., dilost g., P. dibennamant g. ; *zum Schluss,* da glozañ, evit klozañ, kement ha klozañ ganti, kement ha klozañ, evit an diwezh, da ziwezhañ, en diwezh, taol da fin, en taol fin, taol fin, en taol diwezhañ, a-benn an dilost, evit echuiñ, evit difinañ ; *und zum guten Schluss eine Tasse Kaffee, um das Essen anständig zu beenden,* hag ur banne kafe da gerniañ ar pred ; *bis zum Schluss,* bete amen, betek an diwezh, betek ar penn, betek penn, betek pal ; *etwas bis zum Schluss durchziehen,* peurgas udb da benn ; *Schluss einer Sitzung,* klozadur ur vodadeg (un dalc'h-azez) g. ; *es muss Schluss sein,* ret eo kaout fin ; *Schluss damit !* trawalc'h gant se ! echu ha peoc'h ! echu ha mat pell 'zo ! ha mat pell 'zo Mari-Jo ! ha setu eno ! ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno ! peoc'h war gement-se ! echu dre eno ! la ! laoskomp se ! ; *Schluss mit eurem Gequatsche !* tavit gant ho klabous ! ; *mit etwas Schluss machen,*

klozañ gant udb, ehanañ gant udb, echuiñ gant udb, paouez gant udb ; *ab heute ist Schluss damit,* diwar hiziv e vo fin ; [tro-lavar] *Schluss mit lustig ! jetzt ist Schluss mit lustig ! nun ist Schluss mit lustig ! Schluss mit den Scherzen !* fin d'ar pardon ! echu eo ar fest-noz ! hep fars / hep fars ebet / fars a-gostez / pep fars er-maez (Gregor), hep farsal bremañ, divadin, ent dic'hoarzh, kuit a farsoù, kuit a vourdoù, ent sirius ; *seine Freundin machte mit ihm Schluss,* e zigouviañ a reas e vignonez, dispartiañ a reas e vignonez dioutañ, e guitaat a reas e vignonez, e vignonez a zilezas anezhañ, e vignonez a roas e sac'h dezhañ ; *seine Freundin machte mit ihm Schluss und gabelte sich einen anderen auf,* e vignonez a lezas anezhañ war ar beoz evit mont gant unan all, e vignonez a droc'has ur jak dezhañ ; *sie hatte vor Kurzem mit ihm Schluss gemacht,* edo o paouez mont dioutañ ; *der König machte endgültig Schluss mit dem Krieg,* ar roue a ehanas glez ar brezel ; *am Schluss des Zuges marschieren,* kerzhet en adreñv, kerzhet da ziwezh, bezañ war an diwezhadoù, bezan e dibenn an dibunadeg ; *vor Schluss der Redaktion,* a-raok ma vo (a-raok ma voe) lakaet dindan ar wask ; *zum Schluss kommen,* peurbrezeg, echuiñ e gomz.

2. heuliad g., klozadur g., kendastum g. ; *Schlüsse ziehen,* mont pelloc'h gant an erv ; *Schlüsse aus etwas ziehen,* sevel heuliadoù (klozadurioù) diwar udb, dezastum, mont pelloc'h gant an erv ; *voreilige Schlüsse ziehen, übereilte Schlüsse ziehen, vorschnelle Schlüsse ziehen,* dezastum re vuan ; *zu dem Schluss kommen, dass ...,* dezastum e ..., dezren e ... ; *die Fahnder sind zu dem Schluss gekommen, dass es sich um Mord handelt,* deuet eo an enklaskerien da vezañ sur e oa bet lazhet an den ; *logischer Schluss,* dezastum g., dezastumidigezh b., dezastumad g., dezren g., dezreadur g., dezreadenn b. ; [skol] *Einleitung, Hauptteil und Schluss,* digoradur, displegadur ha klozadur ; [preder.] *gehäufter Schluss,* liestribarr berraet g., sorit g., heulrakdiviz g.

3. skoulmadur g., sinadur g. ; *Friedensschluss,* skoulmadur (sinadur) ar peoc'h g.

4. [sonerezh] kaskouezh g. ; *authentischer Schluss, vollkommener Ganzschluss,* kaskouezh rik g. ; *unvollkommener Ganzschluss, offener Ganzschluss,* kaskouezh brizh g.

5. [sonerezh, lenn.] dilank g.

Schluss- : … fin, … diwezh, … diwezhañ, … dibenn, … klozañ.

Schlussabrechnung b. (-,-en) : kont da vat b., kont peurglok b., mentel da vat b., mentel beurglok b.

Schlussabsatz g. (-es,-absätze) : rannbennad dibenn g.

Schlussakkord g. (-s,-e) : [sonerezh] klotad diwezh g.

Schlussakt g. (-es,-e) : arvest diwezhañ g.

Schlussakte b. (-,-n) : teul diwezh g., teul diwezhañ g.

Schlussansprache b. (-,-n) : prezegenn glozañ b.

Schlussanträge ls. : [gwir] klozadurioù ls.

Schlussbemerkung b. (-,-en) : evezhiadenn glozañ b., gourfenn g., dibenn g.

Schlussbilanz b. (-,-en) : mentel da vat b., mentel beurglok b.

Schlüssel g. (-s,-) : **1.** alc'hwez g. ; *den Schlüssel ins Schloss stecken,* lakaat an alc'hwez e krogenn an nor, lakaat an alc'hwez war an nor (e potailh an nor) ; *einen Schlüssel feilen,* livnañ un alc'hwez ; *den Schlüssel steckenlassen,* leuskel an alc'hwez war an nor (e toull an nor) ; *den Schlüssel umdrehen, den Schlüssel einmal herumdrehen,* reiñ un taol alc'hwez, ober un dro gant an alc'hwez ; *den Schlüssel zweimal herumdrehen,* ober div dro gant an alc'hwez, prennañ ha morailhañ ; *dreh den Schlüssel zweimal herum,* gra div dro gant an alc'hwez ; *der Schlüssel steckt fest,* luziet eo an alc'hwez e toull an nor, an alc'hwez a zo chomet lug ; *wer hat den Schlüssel ?* gant piv emañ an alc'hwez ? ; *das Quietschen des Schlüssels im Türschloss,* gwigour an alc'hwez e potailh an nor g. ; *der Schlüssel zu einem Haus,* alc'hwez un ti g. ; *durchbrochener Schlüssel,* alc'hwez toull g. ; *falscher Schlüssel,* **a)** falsalc'hwez g. / alc'hwez kuzh g. / eil alc'hwez g. (Gregor) ; **b)** alc'hwez fall g. ; *lass die Schlüssel auf der Tischecke, dass ich sie schnell wiederfinde,* laosk an alc'hwezioù e korn an daol, ma kavin anezho hep poan ; [ardamezouriezh] *in den Ringen verflochtene Schlüssel, in den Ringen verschlungene Schlüssel,* alc'hwezioù kenstag ls.

2. alc'hwez g., diskoulm g. ; *Schlüssel zu einem Roman,* alc'hwez da gompren (da veizañ) ur romant g. ; *das gibt den Schlüssel zu seinem Verhalten,* kement-se a zispleg abeg e emzalc'h.

3. [sonerezh] *C- Schlüssel,* alc'hwez an ut g.

4. alc'hwez g., boneg kuzh b., ger kuzh g., ger-alc'hwez g., klav g. ; *Softwareschlüssel,* klav meziantel g. ; *Hardwareschlüssel,* klav periantel g.

5. [tekn.] klav g., alc'hwez g. ; *englischer Schlüssel,* alc'hwez saoz g., alc'hwez rodig g.

Schlüsselanhänger g. (-s,-) : alc'hwezer g., alc'hwesaer g., doug-alc'hwezioù g., lagadenn-alc'hwezioù b., klaouier-alc'hwezioù g., organell b.

Schlüsselart b. (-,-en) : [bev.] spesad alc'hwez g.

Schlüsselbalken g. (-s,-) : sourin b.

Schlüsselbart g. (-s,-bärte) : penn an alc'hwez g., paleton g., rastell an alc'hwez b. [*liester* restilli].

Schlüsselbein n. (-s,-e) : [korf.] trebez ar gouzoug g., trebez ar skoaz g., trebez-skoaz g., ibil-skoaz g., alc'hwez ar skoaz g., alc'hwez-skoaz g. ; *unter dem Schlüsselbein liegend, unterhalb des Schlüsselbeins gelegen, …* is-trebez ; *über dem Schlüsselbein liegend, oberhalb des Schlüsselbeins gelegen, …* us-trebez ; *Paul hat sich das Schlüsselbein gebrochen,* Paol en deus torret ibil e skoaz, Paol en deus torret trebez e c'houzoug.

Schlüsselbeinbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] torr trebez ar skoaz g., torradur ibil ar skoaz g.

Schlüsselbegriff g. (-s,-e) : ger-alc'hwez g.

Schlüsselblume b. (-,-n) : [louza.] *stängellose Schlüsselblume, schaftlose Schlüsselblume,* boked-laezh g., bleuñv-nevez str., triñchin koukoug str.

Schlüsselbrett g. (-s,-er) : taolenn an alc'hwezioù b.

Schlüsselbund g. (-s,-bünde) : organellad alc'hwezioù b., duilhad alc'hwezioù g., druilhad alc'hwezioù g., troñsad alc'hwezioù g., strobad alc'hwezioù g., rummad alc'hwezioù g.

Schlüsseldatum n. (-s,-daten) : deiziad mudurun g.

Schlüsseldienst g. (-es,-e) : [stal] alc'hwezerezh b., stal alc'hwezioù war ar prim b.

Schlüsseletui n. (-s,-s) : gouin alc'hwezioù g., feur alc'hwezioù b.

schlüsselfertig ag. : peurechu, … alc'hwezioù hag all ; *schlüsselfertiger Vertrag,* kevrat evit ur produ (ur c'henderc'had) peurechu b., kevrat alc'hwezioù hag all b.

Schlüsselfigur b. (-,-en) : pennden g. [*liester* penndud], tudenn eus ar re bouezusañ b.

Schlüsselgeld n. (-s) : gwir an treuz-dor g.

Schlüsselgriff g. (-s,-e) : lagad an alc'hwez g., lagadenn an alc'hwez b.

Schlüsselindustrie b. (-,-n) : greanterezh eus ar re bouezusañ g., greanterezh blein g.

Schlüsseljahr n. (-s,-e) : bloaziad mudurun g.

Schlüsselkind n. (-s,-er) : skoliad a zistro abretoc'h d'ar gêr eget e dud g., bugel e alc'hwez g.

Schlüsselkreuz n. (-es,-e) : kroaz alc'hweziek b.

Schlüsselloch n. (-s,-löcher) : toull an alc'hwez g., toull-alc'hwez g. ; *durch das Schlüsselloch gucken,* sellet dre doull an alc'hwez, lakaat e fri e toull an alc'hwez.

schlüsseln V.k.e. (hat geschlüsselt) : rinegañ, bonegañ, sifrañ, alc'hwezañ.

Schlüsselring g. (-s,-e) : doug-alc'hwezioù g., lagadenn-alc'hwezioù b., klaouier-alc'hwezioù g., organell b., alc'hwezer g. [*liester* alc'hwezerioù], alc'hwesaer g. [*liester* alc'hwesaerioù].

Schlüsselroman g. (-s,-e) : [lenn.] romant alc'hwezioù g.
Schlüsselschaft g. (-s, -schäfte) : troad an alc'hwez g., gar an alc'hwez b., gwalenn an alc'hwez b., garenn an alc'hwez b., steudenn an alc'hwez b.
Schlüsselsektor g. (-s,-en) : gennad lusker g., gennad blein g.
Schlüsselstein g. (-s,-e) : [tisav.] alc'hwez ur wareg g., begel-gwareg g., begel-bolz g., begel ur volz g., maen-bolz g., maen-alc'hwez g., alc'hwez bolz g., begel ar wareg g., maen-bonn g., maen-harz g.
Schlüsselstellung b. (-,-en) : [lu] savlec'h bellourel g., savlec'h alc'hwez g.
Schlüsselverfahren n. (-s,-) : bonegañ g., sifradur g., rinegañ g., sifrañ g., alc'hwezañ g.
Schlüsselwort n. (-s,-wörter) : ger-alc'hwez g.
Schlüsselzahl b. (-,-en) : boneg sifret b.
schlussendlich Adv. : da ziwezhañ, d'an diwezh, en diwezh, a-benn an diwezh, erfin, a-benn ar fin, a-benn fin ar gont, a-benn fin an dro, a-barzh ar fin, a-barzh fin ar gont, a-benn an dilost, en dilost, en dibenn, er penn diwezhañ holl, da fin an dro, a-benn fin an dro, war an diwezhad, war an diwezhadoù, diouzh an diwezhadoù, en diwezh, erziwezh, en taol diwezhañ, taol da fin, en taol fin, taol fin, a-benn-kont, pa'z eo deuet ar c'hazh d'ar razh, goude-holl, pelloc'h.
Schlussergebnis n. (-es,-se) : disoc'h g.
Schlussfeier b. (-,-n) : gouel klozañ g.
schlussfolgern V.k.e. (hat geschlussfolgert) : dezastum, dezren, kendastum.
Schlussfolgern n. (-s) : [poelloniezh] trereadur g., treren g. ; *mittelbares Schlussfolgern,* treren hanteradek g. ; *unmittelbares Schlussfolgern,* treren dihanteradek g.
Schlussfolgerung b. (-,-en) : heuliad g., dezastum g., dezastumad g., dezastumidigezh b., kendastum g., dezrenn g., dezreadenn b. ; *voreilige Schlussfolgerungen ziehen, übereilte Schlussfolgerungen ziehen, vorschnelle Schlussfolgerungen ziehen,* dezastum re vuan ; [poelloniezh] *logische Schlussfolgerung,* reizhveizad g., poellatadenn b., poellatadur g., poellata g., poellataerezh g., poellatad g., dezren g., dezreadur g., dezreadenn b., diwanenn b., trereadur g., treren g. ; *mittelbare Schlussfolgerung,* treren hanteradek g. ; *unmittelbare Schlussfolgerung,* treren dihanteradek g.
Schlussfolgerungsmaschine b. (-,-n) : [stlenn.] lusker treren g.
Schlussformel b. (-,-n) : gerienn sevended b., gerienn diwezh b.
Schlussgebet n. (-s,-e) : [relij.] absolvenn-veur b.
schlussgerecht ag. : poellek, reizhek, reizhpoell, kempoell, reizhveizek, reizhpoellek, reizhveizadek, reizhveizadel.
schlüssig ag. : **1.** *schlüssig werden, etwas zu tun,* lakaat en e benn (ober e vennozh, divizout) ober udb ; **2.** krenn, groñs, diarvarus, diskoulmus, skarus, krennus, kendrec'hus ; *schlüssige Folgerung,* arguzenn skarus b., arguzenn gendrec'hus b. ; *etwas schlüssig darlegen,* roudennañ just ha just petra eo udb.
Schlusskette b. (-,-n) : [preder.] liestribarr g. ; *abgekürzte Schlusskette,* liestribarr berraet g., sorit g., heulrakdiviz g.
Schlussklappe b. (-,-n) : [filmañ] stlak dibenn g., stlak echuiñ g.
Schlusslicht n. (-s,-er) : **1.** gouloù a-dreñv g. ; **2.** [dre skeud., sport] *er macht das Schlusslicht, er bildet das Schlusslicht,* da ziwezhañ emañ, P. serriñ a ra an tachoù.
Schlussnagel g. (-s,-nägel) : dornibil g., ibil-dorn g.
Schlussnote b. (-,-n) : [Yalc'h] kel gwerzhiadenn g.
Schlusspfiff [sport] taol sutell dibenn g., taol c'hwitell dibenn g., taol c'hwitell ar fin g.
Schlussprobe b. (-,-n) : [c'hoariva] pleustradeg veur b.
Schlusspunkt g. (-s,-e) : pik dibenn g., poent-dibenn g. ; [dre skeud.] *einen Schlusspunkt unter etwas (ak.) setzen, einen Schlusspunkt hinter etwas (ak.) setzen,* klozañ gant udb.
Schlussrechnung b. (-) : [mat., Bro-Aostria] reolenn an tri niver b., reolenn an tri b., reolenn ar c'henfeur b., reolenn ar genfeuriegezh b.
Schlussrede b. (-,-n) : prezegenn glozañ b.
Schlussring g. (-s,-e) : **1.** [tekn.] ruilhodenn b. ; **2.** [louza.] gwalenn b. [*liester* gwalennoù, gwalinier], anell b. [*liester* anelloù].
Schlusssatz g. (-es,-sätze) : [sonerezh] koda g. [*liester* kodaoù].
Schlusssitzung b. (-,-en) : dalc'h klozañ g., dalc'h diwezh g.
Schlussspieler g. (-s,-) : [sport] drekour g.
Schlussstein g. (-s,-e) : alc'hwez ur wareg g., begel-gwareg g., begel-bolz g., begel ur volz g., maen-bolz g., maen-alc'hwez g., alc'hwez bolz g., begel ar wareg g., maen-bonn g., maen-harz g.
Schlussstrich g. (-s,-e) : [tro-lavar] *einen Schlussstrich unter etwas (ak.) ziehen,* lakaat diwezh (harz, disoc'h) d'udb, treiñ kein d'udb, dilezel udb, disteurel udb, klozañ gant udb.
Schlussstück n. (-s,-e) : [sonerezh] frapad gourfenn g.
Schlussverkauf g. (-s,-verkäufe) : [kenwerzh] pilwerzh b., difoar b., dibennwerzh b., peurwerzh b., taol balaenn g. ; *beim Schlussverkauf,* pa vez lakaet traezoù e pilwerzh.
Schlussvignette b. (-,-n) : [moull.] lostennig b. ; *ornamentierte Schlussvignette,* lost-lamp g.
Schlusswagen g. (-s,-) : [sport] karr-skubellenn g., [dre fent] karr bale-dale g.
Schlussweise b. (-,-n) : dienadur g., dienadenn b., poellata g. ; *deduktive Schlussweise,* dienadur dre zezren g., dienadenn dre zezren b., poellata dre zezren g. ; *reduktive Schlussweise,* dienadur dre ziren g., dienadenn dre ziren b., poellata dre ziren g.
schlusswidrig ag. : direizhpoell, direizhveizadek, direizhveizadel.
Schlusswort n. (-s,-e) : ger diwezhañ g., ar boked g. ; *und das wäre das Schlusswort,* ha da glozañ ur gerig diwezhañ, hag e-giz-se e klozin an diviz.
Schlusszierrat g. (-s,-e) : [moull.] lostennig b., lost-lamp g.
Schmach b. (-) : gwall zismegañs b., feukadenn b., mezhadenn b., gwalennad b., fallagriezh b., viloni b., mestaol g., kaz lous g., taol kailh g., fallentez b., argarzhidigezh b., dizenor g. ; *es ist eine wahre Schmach,* ur vezh ruz ! ur vezh ruz eo ! fae ganti ! mezh warni ! gant ar vezh ! mezh eo ! koustiañs ! ma n'eo ket ur vezh gwelet traoù evel-se ! evel ma vefe graet seurt traoù ! ne jaoj ket ober seurt traoù ! seurt traoù ne jaojont ket ouzh un den a-feson ! seurt traoù ne vezont ket graet ! an dud fur ne reont ket a draoù evel-se ! ne faot ket ober seurt traoù ! ; *jemandem Schmach antun,* ober dismegañs d'u.b., teuler dismegañs war u.b., ober un taol dismegañs ouzh u.b., skeiñ gwalennadoù gant u.b., skeiñ gwalennadoù war u.b., dizenoriñ u.b., dismegañsiñ u.b. ; *das war wohl die größte Schmach, die ich je einstecken musste,* honnezh a oa bet ur walennad din-me ! ; *es als Schmach empfinden, in einem Gefangenenlager eingesperrt zu sein,* gouzañv ar vezh o vezañ bac'het en ur c'hamp prizonidi.
schmachbedeckt ag. / **schmachbeladen** ag. : dindan e vezh, ur saead vezh gantañ, ur revriad mezh gantañ.
Schmacht g. (-s) : marnaon g., marnaonegezh b., marnaoniegezh b., naonegezh b., naon ruz g., naon du g., naon-ki g., naon bleiz g., naon rankles g., naon da zebriñ bili g., kounnar debriñ eus ar re zuañ b., debron jave g., debron en e fri g.
schmachten V.gw. (hat geschmachtet) : langisañ, lañgisal, landrenniñ, langouriñ, hiraezhiñ da, gouzañv poan ha hirder, reuziañ, kaout paourentez ; *der Gefangene schmachtet nach Freiheit,* kalon ar prizoniad a zo o virviñ en e greiz (birviñ a ra gwad ar prizoniad) gant ar c'hoant adkavout e frankiz, emañ ar

prizoniad oc'h hiraezhiñ (hiraezh en devez ar prizoniad) d'ar frankiz ; *nach jemandem schmachten,* hirvoudiñ d'u.b., kavout hirnezh o c'hortoz u.b., birviñ en e greiz gant ar garantez ouzh u.b., kaout hiraezh d'u.b. ; *jemanden schmachten lassen,* ober d'u.b. langisañ / lezel u.b. da langisañ (Gregor), lezel u.b. da zizeriañ (da c'houlerc'hiñ, da reuziañ), lezel u.b. da sec'hañ, lezel u.b. da zisec'hañ war e izili, lezel u.b. da zisec'hañ diwar e dreid, delc'her u.b. e bec'h ; *im Gefängnis schmachten,* chagañ en toull-bac'h, michodiñ en toull, chom da vichodiñ en toull, reuziañ gant ar prizonierezh, louediñ en toull ; *hier schmachte ich und werde von Ungeziefer zerfressen,* me 'zo amañ o tebriñ gant ar c'hontron, me 'zo amañ o krignat gant ar c'hontron ; *unter der Macht Satans schmachten müssen,* chom da vorfontiñ e nask an diaoul, chom da chagañ e sujidigezh an diaoul.

schmachtend ag. : o hiraezhiñ, melkonius, hiraezhus, landrennek, landrennus, langisus, langourus ; *schmachtende Blicke,* ardoù klouarik ls., selloù flour ls., selloù sant Langis ls., selloù milliour ls., selloù a-druez ls., gwilc'hadennoù milliour ls., selladoù tener ls., selloù doñv ls., lagadenn b.

schmächtig ag. : treut, skildreut, falleganik, krabosek, disterik, dister, strizh a gorf, korfet dister, moanik, flav, krak, malotrou, munut, munudik, prim, ratous, teusk, sinac'h, signac'h, spinek, tanav, andraf, displed, displet, blank, blin, blinik, divalav, doareet fall, eon tout, gouezel, karnet, milzin, peñver ; *ein schmächtiges Baümchen,* ur wezennig treut b., ur wezennig falleganik b., ur wezennig vlin b., ur wezennig vlinik b., ur wezennig krabosek b., ur wezennig vunudik b., ur wezennig divalav b., ur wezennig kruget b. ; *ein junger Mann von schmächtigem Wuchs,* ur moanard g., ur grabotenn b., un dreudasenn b., ul louangen g., ur paotr krak g., un den dister ha milzin g., ur c'horf paour a baotr g., ur skrilh g., ur Jakez-Kroc'hen g., ur paotr disterik g., ur paotr moanik g., ur paotr sinac'h g., ur paotr signac'h g., un tamm paotr karnet g., un tamm paotrig dister g., un tammig paotr bihan ha displet g., ur paotr mentet dister g., ur paotr strizh a gorf g., ur sioc'han g., ur ratous a baotr g., un tamm paotr divalav g., un torgos bihan g., un traouilh g., ur c'horrigan g., ur skribiton g., ur skoanard g., ur gwidoroc'h a baotr, ur gwidoroc'hig a baotr, ur blogorn a baotr g., ur marmouz ken uhel hag ur bouteg g., ur marmouz ha n'eo ket brasoc'h hag ur c'horn-tont g., ur boustouv g., ur c'hwiltouz g., ur c'hwitouz g., ur bitouz g., ur paotr strujet fall g., ur paotr krabosek g., ur bidorc'hig g., ur minoc'h g., ur preñvig g., ur preñv-douar g., ur fallegan g. ; *der ist ja schmächtig,* hennezh n'eo ket mab da Veurlarjez ; *ihr schmächtiger Ehemann,* he c'hwitouz a bried g., he skoanard a bried g.

Schmächtigkeit b. (-) : breskter g., breskadurezh b., lankted b., moander g., moanded b., munuter g., munuted b., blankter g., blankted b., blinder g., blinded b., disterded b.

Schmachtkorn n. (-s) : [louza.] ed skaotet str. ; *der Weizen hat viel Schmachtkorn hervorgebracht,* un tamm mat eus an ed a zo bet skaotet, un tamm mat eus an ed a zo bet gwallet gant ar skaot.

Schmachtkörnigkeit b. (-) : [louza.] skaot g.

Schmachtlappen g. (-s,-) : **1.** [relij.] stign koraiz g., lien koraiz g., lienenn goraiz b. ; **2.** [dre skeud.] *ein Schmachtlappen,* un amourouz yen g. / un amourouz revet g. (Gregor).

Schmächtling g. (-s,-e) : sioc'han g. blogorn g., krotouz g., avrelod g., bitouz g., torgos g., korrigan g., traouilh g., skribiton g., skoanard g., gwidoroc'h g., gwidoroc'hig g., skrilh g., speñv g., taltouin g., rahouenn vragoù b., revr verr g., targos tra g., preñvig g., boustouv g., c'hwiltouz g., c'hwitouz g., bistrakig g., gouzen g. [*liester* gouzud], minoc'h g., preñv-douar g. ; *es waren weder Schmächtlinge noch Mickerlinge,* ne oa ket anezho na sioc'haned na bitouzed.

Schmachtlocke b. (-,-n) : *eine Schmachtlocke,* ur rodellig vlev da bikañ kalonoù ar baotred b.

schmachvoll ag. : dizenorus, fallakr, yud, hudur, mezhus, divalav-mezh, ifam, ifamus, mezhekaus, liboudennek, pugnes.

schmackhaft ag. : saourus, saourek, sasun, blazet mat, blazus, hevlaz, beuz, friant, pitouilh, c'hwek, lipous ; *etwas schmackhaft machen,* propikat (bravaat) udb., temzañ ur meuz bennak, friantaat udb.

Schmackhaftigkeit b. (-) : saouregezh b., saourusted b., c'hwekter g., c'hwekted b.

Schmäh g. (-s,-s) : [Bro-Aostria] tezenn b., bourd g., farsadenn b., fentigell b., bourderezh g., fars g. ; *jemanden am Schmäh halten, jemanden am Schmäh haben,* tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., kaotañ ha pegañ u.b., reiñ d'u.b. da grediñ e ve noz da greisteiz, kontañ poulc'hennoù d'u.b., kontañ poulc'had d'u.b., reiñ poulc'had da lonkañ d'u.b., reiñ kelien (kañvaled) da blomañ d'u.b., lakaat da grazañ, reiñ kelien (kañvaled, poulc'hennoù, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b, pentañ lern d'u.b., finesiñ ouzh u.b., tennañ siklezonoù d'u.b., reiñ ludu e-lec'h butun d'u.b., deviñ (louzañ, stranañ, stranigañ, skobardiñ, riñsañ, dilouzañ, diharpañ, divleupañ, houperigañ, paltokiñ, bilhiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout, flemmañ, toazañ, bratellat, nezañ, kabestrañ, gennañ, pakañ, tapout, gwaskañ, dastum, gwalldapout) u.b., klaviañ u.b., touzañ e c'henoù d'u.b., c'hwennat u.b., bountañ ar c'henn en u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., gwerzhañ duad d'u.b., reiñ treujoù e-lec'h bleñchoù d'an hini a zo bras e c'henoù, fritañ naered e-lec'h silioù d'u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., raskañ u.b., strobinellañ u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b.

schmähen 1. V.k.e. (hat geschmäht) : ober fae ouzh (war, eus), dismegañsiñ, dismegañ, disprizañ, disprizañ doujañ da, kaout dismegañs ouzh, kaout dismegañs evit, faeañ, ober goap eus, bezañ lorc'hus ouzh, ober ruz war, mezhekaat ; **2.** V.k.e. ha V.gw. (hat geschmäht) : kunujañ, kunujenniñ, gwashaat, salmenniñ, huerniñ, hujaotal, duañ, droukpediñ, gwallbediñ, sulbediñ, sulbedenniñ, argarzhiñ ; *auf (gegen) jemanden schmähen,* kunujañ (kunujenniñ, gwashaat, huerniñ, hujaotal, duañ, teodegañ, dantañ) u.b., argarzhiñ u.b., droukkomz (gwallgomz) eus u.b., droukkomz (gwallgomz) diwar-benn u.b., droukprezeg u.b., droukprezeg eus u.b., droukprezeg diouzh u.b., gwrac'hellat diwar-benn u.b., gwrac'hiñ diwar-benn u.b., drouklavaret war u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeoù, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., labezañ u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., lañchennañ u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennañ war u.b., dispenn chupenn u.b., pikañ e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., dichekal u.b., hopal war u.b., huchal war u.b., harzhal ouzh u.b., choual war u.b., teñsañ (jarneal) gant u.b. (Gregor), leuskel kunujennoù ouzh u.b., letaat u.b., lavaret traoù d'u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., pouilhañ u.b., ober trouz d'u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., rendaeliñ u.b., karnajal war u.b., chikanal u.b., chikanañ u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b.

schmähend ag. : faeüs, dispriz, disprizus, disprizañsus, kunujennus, dismegus, dismegañsus, dipitus, labennus, lañchennus, lañchennek, ledus, gloazus.

Schmäher g. (-s,-) : gwallvruder g., divruder g., falstamaller g., falstamallour g., droukprezeger g., droukkomzer g., gwallgomzer

g., danter g., duer g., hibouder g., dismegañser g., kunujenner g., teodeg g., teodeger g., lañchenn b., lañchenneg g., teod fall a zen g., den teodet fall g.

schmählich ag. : **1.** mezhus, saotrus, dizenorus, fallakr, divalav-mezh, hudur, dismegañsus, dipitus, dismegus, astut, liboudennek, pugnes, ledus, gloazus, diglod ; *jemanden schmählich im Stich lassen,* dilezel (disleukel, mont diwar-dro) u.b. en un doare dismegañsus (en un doare divalav-mezh) ; **2.** [dre astenn.] *eine schmähliche Kälte,* ur c'hrizaj g., ur yenijenn zu b., ur yenijenn but b. ; *eine schmähliche Niederlage erleiden,* bezañ krazet naet, bezañ lopet, tapout e lip, bezañ distrilhet prop ha kempenn, tapout (pakañ) un distrilh, tapout (pakañ) ur strilh, pakañ ur chupennad, tapout ur skouarnad, kaout lamm, tapout ul louzenn, tapout ur pur, tapout ur guchenn.

Schmährede b. (-,-n) : areizh b., kunujennoù ls., salmennoù ls., krozioù ls., komzoù dismegañsus ls., komzoù dipitus ls.

Schmähschrift b. (-,-en) : libell b., flemmskrid g.

Schmähsucht b. (-) : droukprezegerezh g., kleñved an droukprezegerezh g., gwallgomzerezh g., glaouregezh b., flemmusted b.

schmähsüchtig ag. : glaourennek, glaourek, teodek, gwallgomzer, drouklavarer, droukprezeger, techet da zroukkomz, lañchennek, flemmus, dantus.

Schmähung b. (-,-en) : droukpedenn b., gwallbedenn b., sulbedenn b., pedenn gleiz b., pater gleiz b., pedenn Gerne b., salmenn b., kunujenn b., teodad druz g., tamall e gaou g., falstamall g., droukprezeg g., droukkomz b., fallgomz b., gwallgomz b., gwallvruderezh g., divruderezh g., duerezh g., droukprezegerezh g., dantañ g., gragailh g., flipataerezh g., taol feuk g., gwalennad b., teodad g., lañchennad b., hegadenn b., dismegañs b., feukadenn b., feuk g., mezhadenn b., led g., letaerezh g., kaoz b., kaozioù ls., hiboudoù ls., pigell b., P. pakaj g. ; *deine Schmähungen will ich mir nicht länger anhören,* ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj, ne badfen ket pelloc'h da glevet da bigelloù ; *das war wohl die größte Schmähung, die ich je einstecken musste,* honnezh a oa bet ur walennad din-me ! ; *keine einzige Schmähung wurde gehört,* den ne lavaras gwallgomz ; *eine Schmähung abwaschen,* gwalc'hiñ ur flemm.

Schmähwort n. (-s,-e) : droukpedenn b., gwallbedenn b., sulbedenn b., pedenn gleiz b., pater gleiz b., pedenn Gerne b., salmenn b., kunujenn b., teodad druz g. ; *Schmähworte gegen jemanden ausstoßen,* leuskel ur aridennad jarneoù a-enep u.b., kunujañ (kunujenniñ, gwashaat, huerniñ, letaat) u.b. ; *kein einziges Schmähwort wurde gehört,* den ne lavaras gwallgomz ; *deine Schmähworte will ich mir nicht länger anhören,* ne badfen ket pelloc'h da glevet da langaj.

schmal ag. : **1.** moan, strizh, enk, treut ; *schmaler Weg,* hent moan g., hent strizh g., hent enk g., gwenodenn voan b., gwenodenn strizh b. ; *schmale Brücke,* pontenn b., pontig g., pont strizh g., pont enk g. ; *ein schmales Tal,* un draoñienn strizh b. ; *schmaler Pfad,* hent moan g., hent strizh g., gwenodenn voan b., gwenodenn strizh b., ivarc'henn b., ivarc'h b., strizhode b., ribin g./b., hent kev g. ; *schmale Hüften,* divlez mistr ls., divgroazell moan ls. ; *sie hat eine schmale Taille,* honnezh a zo ken ken mistr ha strink, honnezh a zo mistr evel ul logodenn, honnezh a zo mistr he dargreiz, honnezh a zo dargreizet mistr, honnezh a zo dargreizet moan, n'eus nemet ur flac'had anezhi ; *die Tür ist zu schmal,* re enk eo an nor ; *schmale Gasse,* banell b., ruig b., straedig g., gouinell b. ; *schmaler werden, schmäler werden,* enkaat, moanaat, strishaat, en em zastum, mont war serriñ, mont war strishaat, mont war voanaat, mont war enkaat, en em serriñ (Gregor).

2. dister, divalav ; *schmales Einkommen,* gopr dister g., gopr gwall just g. ; *eine schmale Kost,* ur geusteurenn dreut b., ur geusteurenn treutik-eston b., ur gegin dreut b., un dinell dreut b., ur pred divalav g., ur pred dister g., un dinell baour b., ur pred koraiz g., gwadegenn voan b., pañsion dreut b. ; *es geht schmal bei ihm her,* n'eo ket druz ar geusteurenn gantañ, treutik-eston e vez ar geusterenn gantañ, uhel ha bazhet stank eo ar rastell en e di, du-hont eo treut ar c'hi, kegin dreut a vez en e di, tinell dreut a vez gantañ, tinell baour a vez gantañ, koraiz a vez bemdez gantañ, skañv eo ar c'hrog en e di ha yen an oaled, n'eo ket druz ar peuriñ gantañ, n'eo ket hir ar peuriñ gantañ, berr eo ar peuriñ gantañ, treut eo ar peuriñ gantañ, tanav eo ar peuriñ gantañ, hennezh n'en deus ket da ziouerin, berr eo an traoù gantañ, berr eo ar stal gantañ, hennezh eo tenn ar bed gantañ, ken just ha fri ar c'hazh e vez an traoù gantañ, du-hont e vez graet moan wadegenn, du-hont e vez graet gwadegenn voan da goan, n'eo ket druz an traoù gantañ.

schmalbäckig ag. : divjod kleuz (treut) dezhañ, divoc'h kleuz (skarn) dezhañ, divougenn disleber dezhañ.

Schmalbahn b. (-,-en) : **1.** [tekn.] kil g. [*tu begek pe strizh tolzenn vetal ar morzhol*] ; **2.** [moull., paper] tu a-hed g.

Schmalbandanschluss g. (-es) : [stlenn.] izelgas g.

schmalbrüstig ag. : **1.** [den] ur bruched disterik dezhañ, ur brusk disterik dezhañ, ur brennid disterik dezhañ, ur peultrin disterik dezhañ, ur jave disterik dezhañ ; **2.** [ti] enk, strizh.

schmälen V.gw. (hat geschmält) : **1.** *auf jemanden schmälen,* skandalat (gourdrouz, krozal) u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., gourdrouz gant u.b., gourdrouz war-lerc'h u.b., ober brud d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., rendaeliñ u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., ober trouz d'u.b. ; **2.** *das Reh schmält,* ar yourc'h a c'harm, garmiñ a ra ar yourc'h.

schmälern V.k.e. (hat geschmälert) : **1.** bihanaat, koazhañ, krennañ ; *die Rationen schmälern,* bihanaat al lodennoù boued, krennañ ar peuriñ, tailhañ ar boued ; **2.** disteraat, izelaat ; *jemandes Rechte schmälern,* krennañ e wirioù d'u.b., lemel gwirioù digant u.b. ; **3.** [dre skeud.] *jemandes Verdienste schmälern,* divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ, izelaat, disteraat) u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dichekal u.b., gwashaat u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., binimañ u.b., glabousañ u.b., dispenn brud u.b., dispenn u.b. da dud all, didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., pikañ chupenn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., teodata diwar-benn u.b., plaenaat porpant u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., gwiskañ u.b. ; *er schmälert immer und alles,* n'eo mat nemet da gaoc'hañ ar stal - hennezh ne deuz ket ar sukr en e c'henoù - mar lavarer ya dezhañ, eñ a respont naren - hennezh a gav atav abeg e kement tra a zo tout - ar gaster-se a vez atav oc'h abegiñ hennezh pe honnezh - hennezh ne ra nemet dispenn e nesañ - klask a ra abeg bepred - ne oar nemet chaokat pep labour graet gant ar re all - ne gav nemet rebechoù d'ober - atav e kav abeg e pep tra - hennezh a gav atav tro da abegiñ - kavout a ra bepred drezenn da stagañ ouzh pep tra - ne gav netra vat - ne gav nep tra vat - bepred e kav da lavaret e kement bramm 'zo tout - eñ a gav da lavaret enep kement tra 'zo - kant rebech ha kant all a gav e kement tra 'zo tout - klask a ra atav c'hwen e loeroù ar re all - tremen a ra e amzer o tispenn labour ar re all - tremen a ra e amzer o tivrudañ ar re all - kas a ra e amzer o tispenn labour ar re all - kas a ra e vuhez o tivrudañ ar re all - ne gav gras gant den ebet - kaer 'zo ober, morse ne reer

e c'hrad - kaer 'zo, morse ne reer e c'hrad - kaer hon eus ober, morse ne vez graet e c'hrad - klask a ra kant si d'an holl - ne baouez ket da abegiñ ouzh an dud - atav e fell dezhañ kaout gwell pe well - ne wel netra nemet a-dreuz - eñ a blij dezhañ rezoniñ - ur spered rekin eo - hennezh a zo ur penn tortis - ur penn-treuz eo - hennezh a zo ur spered kamm - atav e vez o figuzañ - atav e vez o pismigañ - atav e vez o pigosat - atav e vez oc'h ober beg bihan - ur beg m'en argarzh a zo anezhañ - ur ripompi tagnous a zo anezhañ - ur c'hac'her diaes a zo anezhañ - ur pismiger eo - ur bagajer eo - ur chaoker-laou eo - ur flemmer eo - un nagenner eo - ur chikaner eo - un noazour eo - un den eo na blij netra dezhañ.

Schmälern n. (-s) : *sellit ouzh* **Schmälerung**.

schmälernd ag. : **1.** amreoliek ; **2.** [gwir] disdalc'hus.

Schmälerung b. (-,-en) : krennadur g., bihanidigezh b., izelidigezh b. ; *Schmälerung der Löhne,* krennadur ar goproù g., izelidigezh ar goproù b. ; *Schmälerung des Einkommens,* krennadur ar c'horvoder g., izelidigezh al leve b.

Schmalfeldteleskop n. (-s,-e) : teleskop maez strizh g.

Schmalfilm g. (-s,-e) : film super-eizh g., film super 8 g.

Schmalfilmkamera b. (-,-s) : kamera super-eizh g., kamera super 8 g.

Schmalhans g. : [tro-lavar] *bei ihm ist Schmalhans Küchenmeister,* n'eo ket druz ar geusteurenn gantañ, hennezh a zebr stripoù logod ha kig moan, kefalenn dreut a vez gantañ, uhel ha bazhet stank eo ar rastell en e di, du-hont eo treut ar c'hi, kegin dreut a vez en e di, treutik-eston e vez ar geusterenn gantañ, tinell dreut a vez gantañ, tinell baour a vez gantañ, treut e vez e vrifenn, ne vez ket rust an traoù da zebriñ en e di, koraiz a vez bemdez gantañ, kof moan a ra bemdez, skañv eo ar c'hrog en e di ha yen an oaled, ken just ha fri ar c'hazh e vez an traoù gantañ, berr eo an traoù gantañ, berr eo ar stal gantañ, n'eo ket druz ar peuriñ gantañ, n'eo ket hir ar peuriñ gantañ, berr eo ar peuriñ gantañ, treut eo ar peuriñ gantañ, tanav eo ar peuriñ gantañ, hennezh n'en deus ket da zioueriñ, berr eo ar boued en e di, hennezh eo tenn ar bed gantañ, du-hont e vez graet moan wadegenn, du-hont e vez graet gwadegenn voan da goan, bevañ treut e rank ober, ober a ra alies yun an nav steredenn, emañ o jastrañ gant an naon, n'en devez nemet hanter voued da zebriñ, n'eo ket gwall vouedek e di, n'eo ket druz an traoù gantañ, hennezh a gac'h moan.

Schmalheit b. (-) : **1.** strizhder g., strizhded b, enkter g., moander g., moanded b. ; **2.** [dre skeud.] paourentez b.

Schmalkost b. (-) : skudell vihan b., hanter voued g. ; *man hat dieses Tier wohl auf Schmalkost gesetzt,* negezet eo al loen-se, al loen-se n'en devez nemet hanter voued.

schmalkrempig ag. : *ein schmalkrempiger Hut,* un tog erienet moan g., un tog erien moan g., un tog besk g.

Schmalnasenaffe g. (-n,-n) : [loen.] katarinian g. [*liester* katarinianed], izelfrieg [*liester* izelfrieged].

schmalnasig ag. : [korf.] moanfriek, leptorinian ; *schmalnasiger Mensch,* moanfrieg g. [*liester* moanfrieged], leptorinian g. [*liester* leptorinianed]..

Schmalnasigkeit b. (-) : [korf.] moanfriegezh b., leptoriniezh b.

schmalleibig ag. : mistr, skañv, mibin, lank, hirvoan, sinkl.

Schmalseite b. (-,-n) : **1.** tu strizh g. ; **2.** kant g., silh g., ker g., kab g. ; *ein Brett auf seine Schmalseite stellen,* lakaat ur plankenn war e gab, (war e silh, war e ger, war e gant), kantañ ur plankenn ; *auf seine Schmalseite gestellter Stein,* silhard g. ; *auf seine Schmalseite gestellter Durchbinder,* maen lakaet war hup g.

Schmalspur b. (-,-en) ; [hentoù-houarn] hent-houarn distok strizh etre e roudennoù g., hent-houarn strizh g.

Schmalspurbahn b. (-,-en) : [hentoù-houarn] tren hent-houarn strizh g., P. tren patatez g., tren karotez g., tren buzhug g., michelin® g., karrdren g., [dre fent] marc'h inkane g.

schmalspurig ag. : [hentoù-houarn] strizh an distok etre ar roudennoù, ... hent-houarn strizh, ... hentoù-houarn strizh, strizh.

Schmalt g. (-s,-e) : smalt g., pigmant kobalt g., livegenn gobalt b., enlivad kobalt g., glaz prigwer g., glaz plomeis g., glaz amailh g.

schmaltblau ag. : glas-prigwer, glas-plomeis, glas-amailh.

Schmalte b. (-,-n) : smalt g., pigmant kobalt g., livegenn gobalt b., enlivad kobalt g., glaz prigwer g., glaz plomeis g., glaz amailh g.

schmalten V.k.e. (hat geschmaltet) : livañ gant glaz prigwer, livañ gant glaz plomeis, livañ gant glaz amailh.

Schmaltier n. (-s,-e) : [loen.] heizez yaouank b.

Schmalwurz b. (-,-en) : [louza.] skouarn-azen b., louzaouenn-ar-skevent b.

Schmalz n. (-es,-e) : **1.** *Schweineschmalz,* lard-teuz g., bloneg g., lard-dous g., sein g., senell g. ; *Gänseschmalz,* lard gwazi g., druzoni wazi b. ; **2.** [dre skeud.] *ohne Salz und Schmalz,* disaour, divlaz, disasun, goular, disall, hep pebr nag holen, hep ur begad pebr hag holen ; **3.** *Ohrenschmalz,* kaoc'h-skouarn g., koar-skouarn g., fank-skouarn g., mel-skouarn g., mel-divskouarn g., kerumen g., P. kaoc'h laou g., kaoc'h logod g. ; **4.** [Bro-Aostria, Bro-Suis] nerzh g. ; *er hat nicht genug Schmalz für diese Arbeit,* kas al labour-se da benn a zo en tu all d'e nerzh, revec'h eo al labour-se evitañ, ouzhpenn dezhañ eo al labour-se, n'eo ket evit ober al labour-se.

Schmalz g. (-es) : gourfromidigezh b., brizhteneridigezh b., falsteneridigezh b., brizhtenerded b.

Schmalzbirne b. (-,-n) : per dourennek (dourek, chugonus) str.

Schmalzbutter b. (-) : amanenn teuz g., amanenn adkaledet g., amanenn dilavet g.

schmalzen V.k.e. (hat geschmalzt / hat geschmalzen) : **1.** lardañ, temzañ ; *eine Speise schmalzen,* lardañ ur meuz ; [kr-l] *halt Maß im Salzen, doch nicht im Schmalzen,* seul vui, seul well - dorn leun, diogel e berc'henn - gwelloc'h re eget re nebeut - gwell eo re eget re nebeut - ar pinvidig en deus e vadoù da barañ ar bec'h diwarnañ ; **2.** [dre skeud.] *weder gesalzen noch geschmalzen,* disaour, divlaz, disasun, goular, disall, hep pebr nag holen, hep ur begad pebr hag holen.

Schmalzfleisch n. (-es) : [boued] rilhetez ls.

schmalzig ag. : **1.** druz, larjezek ; **2.** [dre skeud.] *schmalzige Stimme,* mouezh c'hludennek b., mouezh toazek b., mouezh yodek b. ; *schmalziger Schlager,* kanaouenn a garantez b., kanaouenn vrizhfromidik b., tenergan g., red-hentoù g.

Schmalzkloß g. (-es,-klöße) / **Schmalzriegel** g. (-s,-) : blonegenn b.

schmarotzen V.gw. (hat schmarotzt) : **1.** [loen.] buhezsunañ, arvevañ ouzh ; *in einem Wirt schmarotzen, auf einem Wirt schmarotzen,* arvevañ ouzh ur bevedeg all, en em vataat eus ur bevedeg all, emvataat eus ur bevedeg all, bevañ diwar-goust ur bevedeg all, bezañ arvevat ouzh ur bevedeg all ; **2.** [dre skeud] toupinañ, toupinat, truflañ, korbinat, sklankenniñ, sklankal, truflennat, trutal, bevañ war gein ar re all, debriñ tud 'zo, bevañ e mizoù ar re all, bevañ diwar-goustik tud all, bevañ diwar-goust (àr-goust) tud all (Gregor).

Schmarotzer g. (-s,-) : **1.** [loen., bev.] sun-buhez g., buhezsuner g., suner g., arvevad g. [*liester* arvevaded], krigner g., c'hwibez str. ; *Halbschmarotzer,* damarvevad g. [*liester* damarvevaded] ; **2.** [dre skeud.] gagnaouer g., toupiner g., liper g., truanter g., trufler g., korbiner g., gouelan g., trutell b., kac'h-moudenn g., krign-askorn g., krafigner g., krigner g., kigner g., sklanker g., glout g., truter g., suner g., logagnan g. ; *wir füttern so viele Schmarotzer,* lardezañ a reomp kement a grabanoù didalvez.

Schmarotzerei b. (-) : **1.** arvevadezh b., buhezsunerezh g. ; **2.** [dre skeud.] truflerezh g.
schmarotzerhaft ag. : **1.** arvevat ; **2.** [dre skeud.] ... toupiner, ... trufler, ... korbiner, … gagnaouer, … sklanker.
Schmarotzerin b. (-,-nen) : [dre skeud] toupinerez b., liperez b., truflenn b., korbinerez b., trutell b., porc'hellez b., kac'h-moudenn a blac'h b., krign-askorn a blac'h b., krignerez b., sklankerez b., truterez b.
Schmarotzerkegel g. (-s,-) : [douar.] adpikern g.
Schmarotzerleben n. (-s) : **1.** buhez arvevat b., arvevadezh b., buhezsunerezh g. ; **2.** [dre skeud.] truflerezh g., buhez toupiner b., buhez trufler b., buhez korbiner b., bevañ war goust tud all g.
Schmarotzerpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant arvevat str.
Schmarotzerraubmöwe b. (-,-n) : [loen.] sparfell-vor b. [*liester* sparfelled-mor], serjant g. [*liester* serjanted], P. digaoc'her g. [*liester* digaoc'herien].
Schmarotzertum n. (-s) : **1.** arvevadezh b., buhezsunerezh g. ; **2.** [dre skeud.] truflerezh g., bevañ war goust tud all g.
Schmarotzerzweig g. (-s,-e) : [louza.] broñs arvevat g./str., bouilhas g.
Schmarre b. (-,-n) : andenn b., hirgleizhenn b., troc'hadenn b., troc'had g., kleizhenn b.
schmarren V.k.e. (hat geschmarrt) : andenniñ, boulc'hañ, kleizhañ, troc'hañ.
Schmarren g. (-s,-) / **Schmarrn** g. (-s,-) : **1.** [kegin.] kaletez str. ; **2.** [c'hoariva] c'hwitadenn b., afochadenn g., flagas g. ; **3.** [Bro-Aostria] distervez b., disteraj g., belbeterezh g., lastez str., krakoù ls., bagaj g.
Schmatz g. (-es,-e/Schmätze) : bouchig trouz g., pokig trouz g., pok start g.
schmatzen V.gw. (hat geschmatzt) : **1.** chaokat gant trouz ; *zufrieden schmatzen,* lipat e vuzelloù, lipat e vourroù diwar ur meuz bennak, lipat e vourrennoù diwar ur meuz bennak, lipat e bav ; *schmatzendes Geräusch,* trouz chagelloù g. ; **2.** pokata, pokedal.
Schmätzer g. (-s,-) : [loen.] bistrak g. [*liester* bistraked].
Schmauch g. (-s) : mogidell b., moged stank g., moged tev g.
schmauchen V.gw. (hat geschmaucht) : mogediñ, divogediñ, butunat.
V.k.e. (hat geschmaucht) : mogediñ, divogediñ ; *seine Pfeife schmauchen,* butunat e gorn, poazhañ e gornad butun, rostañ ur c'horniad butun, P. derc'hel forn ; *Bienen schmauchen,* mogediñ un taol-gwenan.
Schmaucher g. (-s,-) : paotr e gorn-butun g., paotr e segalennoù g., butuner-korn g., butuner segalennoù g.
Schmaus g. (-es, Schmäuse) : banvez g., friko g./b., chervad b., chervadenn b., chegenn b., gwalc'hadenn b., festailhoù ls., festailhiñ g., tinell vat b., kouignaoua g., debradeg b., debrerezh g., meuzioù beleien ls., reilhenn b., ; *die Reste eines Schmauses,* ar freskad g., ramagnoù ur banvez ls., ramagnantoù ur friko ls., restajoù ur friko ls., dilerc'hioù ur banvez ls., pailhouroù ur banvez ls.
schmausen V.gw. (hat geschmaust) : ober chervad, chervata, chervadiñ, ober chegenn, c'hoari (ober) lapavan, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, festañ, festal, kenfestañ, ober fest, ober bos, c'hoari las, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotañ, frikoañ, banveziañ, banveziñ, bankediñ, panteiñ, festailhiñ, en em segaliñ, lipouzañ, ober banvez, debriñ hag evañ leizh e walc'h, debriñ hag evañ gwalc'h e galon.
Schmauser g. (-s,-) : festaer g., frikoter g., rouler g., bambocher g., chervader g., panteer g., festailher g., banvezer g.
Schmauserei b. (-) : lip-e-bav g., lip-e-vourroù g., friko g./b., banvez g., debradeg b. [*liester* debradegoù], debrerezh g., chervad b., chervadenn b., kouignaoua g., festailhoù ls., festailhiñ g., reilhenn b., chegenn b., kilhevardon g.
schmeckbar ag. : blaz dezhañ, saour dezhañ, goust dezhañ.
schmecken V.k.e. (hat geschmeckt) : tañva, blazañ, blaseta, blasaat, blazata, ober un tañva da, goustiñ, raktañva ; *den Wein schmecken,* ober un tañva d'ar gwin, tañva ar gwin.
V.gw. (hat geschmeckt) : *das schmeckt gut,* blaz mat eo, blaz mat a zo war an dra-se, blaz mat a zo gant an dra-se, blazet mat eo, saourus eo, pegañ a ra ouzh ar genoù, an dra-se en deus madelezh ; *das schmeckt mir,* em blaz emañ, diouzh va blaz eo, diouzh va goust eo, kavout a ran saour gant an dra-se, kavout a ran blaz gant an dra-se, kavout a ran mat an dra-se ; *das schmeckt köstlich,* beuz eo, disteñget eo ar meuz-se, dreist da vat eo ar meuz-se, un teuz eo, un teuz ! ur saour ! se a zo ul lipadenn ! ul lip-e-vourroù eo ! pegañ a ra ouzh ar genoù ! flouraet e vez va stomog gant ar meuz-se ! flouraet e vez va c'halon gant ar meuz-se ! an dra-se en deus madelezh ! an teuzer ! P. an teuzer brein ! disteñget ! ; *es schmeckt nicht,* blaz fall eo, blazet fall eo, digar eo ; *diese Milch schmeckt nicht,* hemañ a zo laezh fall ; *dieser Braten schmeckt großartig, dieser Braten schmeckt mir ausgezeichnet,* ar c'hig-rost-se a beg ouzh va genoù, kavout a ran mat-tre ar c'hig-rost-se, re vat eo ar c'hig-rost-se, ar c'hig-rost-se a zo ul lipadenn, eus ar c'hentañ eo ar c'hig-rost-se, ar c'hig-rost-se a zo ur fest evidon, flouraet e vez va stomog gant ar c'hig-rost-se, flouraet e vez va c'halon gant ar c'hig-rost-se, disteñget eo ar rost-se ; *dieser Apfelwein schmeckt ausgezeichnet,* ar sistr-mañ a zo hini mat, ar sistr-mañ a zo beuz, hemañ a zo sistr mat, hemañ a zo sistr blein, ar sistr-mañ a zo re vat, sistr kabidan eo, manam sistr eo ; *das scheint ihm nicht zu schmecken,* ne ya ket don e zent e-barzh ; *mir schmeckt Fleisch besser als Fisch,* me 'zo gwell ganin kig eget pesked, gwell eo ganin ur pred kig eget ur pred pesked ; *hausgebackenes Brot schmeckt mir besser als Brot vom Bäcker,* gwelloc'h eo ganin bara poazhañ eget bara prenañ, gwelloc'h eo ganin bara tiegezh eget bara prenañ ; *Tellerlecken schmeckt zwar, es gehört sich aber nicht,* al lipaj 'zo mat, met n'eo ket enorapl ; *bitter schmecken, sauer schmecken,* bezañ blaz an trenk gant an dra-mañ-tra (war an dra-mañ-tra), bezañ blaz ar c'hwerv gant an dra-mañ-tra (war an dra-mañ-tra) ; *angebrannt schmecken,* bezañ blaz ar grat (al losk, an dev, an dantet, an dantadur, al loskadur, ar suilh, ar suilhet, ar rost) gant udb, bezañ huerm ; *diese Speise schmeckt bitter,* blaz ar c'hwerv a zo war ar meuz-se, tennañ a ra ar meuz-se war an trenk ; *die roten und die bräunlichen Innereien der Krabben schmecken herrlich,* foer ha boued ruz ar c'hranked a zo dispar, foer ha boued ruz ar c'hranked a zo un teuz ; *ekelhaft schmecken,* gwallvlazañ, bezañ blaz war an dra-mañ-tra, bezañ fall-du, bezañ fall-put, bezañ fall-daonet, bezañ fall-hoc'h, bezañ fall-fin ; *das schmeckt ekelhaft, das schmeckt scheußlich,* lovr-brein eo ar boued-se, lovr-pezhell eo ar boued-se, fall-mantrus eo ar boued-se, blaz ar mil matañ tra 'zo war an dra-se, blaz ar pemp-kant a zo war an dra-se, ur blaz da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se, c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, c'hwezh an diaoul) a zo war an dra-se, ur blaz ar fallañ a zo war an dra-se, flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn, dislonk am eus gant an dra-se, degas a ra an dra-se dislonk din, c'hoant dislonkañ am eus gant an dra-se, c'hoant am eus da zislonkañ gant an dra-se, fall-daonet (fall-kenañ, fall-du, fall-meurbet, fall-put, fall-ki, fall-hoc'h, fall-gast) eo an dra-se, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon / ac'h eo an dra-se din (Gregor) ; *die Butter schmeckt ranzig,* blaz ar c'hozh a zo war an amanenn, blaz ar c'hozh a zo gant an amanenn, blaz ar boutet a zo war an amanenn, blaz ar boutet a zo gant an amanenn, blaz ar gerz a zo war an amanenn, blaz ar gerz a zo gant an amanenn ; *dieser Wein schmeckt nach Kork,*

blaz ar bont a zo gant ar gwin-mañ ; *dieser Wein schmeckt nach dem Fass,* blaz ar varrikenn a zo war ar gwin-mañ, ar varrikenn he deus lakaet he goust war ar gwin-mañ, fustet eo ar gwin-mañ ; *der Wein schmeckt schal,* blaz an aveladur a zo gant ar gwin, blaz an avelet a zo gant ar gwin ; *es schmeckt nach Zwiebeln,* blaz an ognon a zo war an dra-se ; *die Tomaten schmecken nicht mehr nach Tomaten,* ne vez ket ken an tomatez en o blaz, an tomatez a zo kollet o natur ganto ; *die Tomaten schmecken wieder wie früher,* deuet eo an tomatez en o blaz en-dro, bremañ emañ an tomatez en o blaz adarre ; *gestern hat die Suppe anders geschmeckt,* n'edo ket ar soubenn er blaz-mañ dec'h ; *fad(e) schmecken, nach nichts schmecken,* bezañ divlaz (disaour, goular, disasun, peñver, dic'houst, digar) d'ar staon, bezañ blaz ar goular war ar boued-mañ-boued, bezañ blaz ar goular gant ar boued-mañ-boued, bezañ blaz peñver war ar boued-mañ-boued, bezañ blaz peñver gant ar boued-mañ-boued, na gaout blaz ebet, bezañ blaz an heuz gant an dra-mañ-tra ; *diese Suppe schmeckt fade, diese Suppe schmeckt nach nichts,* ar soubenn-mañ n'eus blaz ebet ganti, blaz an heuz a zo gant ar soubenn-mañ, divlaz eo ar soubenn-mañ ; *im Winter schmecken die Austern am besten,* er goañv e vez an istr en o gwellañ ; *Rotwein schmeckt am besten,* pep seurt liv 'zo mat, met ar ruz eo an tad - gwin ruz eo an aotrou - gwin ruz eo ar mestr ; *verbrühter Kaffee schmeckt eklig,* kafe bervet, kafe lazhet - kafe bervet, kafe c'hwitet ; *lasst es euch (gut) schmecken,* kalon vat deoc'h ! sachit ganeoc'h ! krogit e-barzh ! debrit a galon zigor ! merenn vat (lein vat, koan vat) ra vezo ! ; *es schmeckt nach mehr,* blaz ar bihan (blaz kaout c'hoazh) a zo gant an dra-se, blaz ar re nebeut a zo gant ar meuz-se, blaz an nebeud a zo gant ar meuz-se ; *wie schmeckt es Ihnen ?* penaos e kavit ar boued ? ha terket mat eo diouzh ho plaz ? ha terket mat eo diouzh ho koust ? mont a ra d'an traoñ ? mont a ra mat war-draoñ ? diskenn a ra ? ; *man soll aufhören, wenn es am besten schmeckt,* ken gwazh re ha re nebeut - aes eo ober plijadur, diaes eo ober vad - o reiñ d'ar c'horf e c'houlennoù e teu dezhañ gwall gleñvedoù - an holl draoù mat d'ar staon n'int ket mat atav d'ar stomog.

Schmecker g. (-s,-) : **1.** blasaer g., blazataer g., tañvaer g. ; **2.** lipouz g., lipouzer g., licher g., pitouilher g., beg lipous g., beg licher g., beg lichous g., beg litous g., beg latous g., beg fin g., beg tanav g., staon figus a zen b., staon gizidik a zen b., liper g., lip-e-bav g., liper-an-darzhell g., morser g., garloter g., friant g. ; **3.** [rannyezh.] *einen feinen Schmecker haben,* bezañ beg litous, bezañ ur beg lipous, bezañ ur beg fin, bezañ ur staon figus a zen, bezañ fin e c'houst.

Schmeckknospen ls. : [korf.] bozhioù an tañva b.

Schmecksstörungen ls. : [mezeg.] midañva g.

Schmeichelblick g. (-s,-e) : selloù flour ls., selloù sant-Langis ls., selloù milliour ls., gwilc'hadennoù milliour ls., selladoù tener ls., selloù doñv ls.

Schmeichelei b. (-,-en) : likaouerezh g., lubanerezh g., lorbaj g., loaverezh g., lorberezh g., flodadenn b., fougeoù ls., kañjolerezh g., kouloucherezh g., kudoù ls., fistoulerezh g., tostennerezh g., flanerezh g., trut g., trutennaj g., chouradennoù ls., moumounerezh g. ; *mit Schmeicheleien, durch Schmeichelei,* dre likaouerezh, dre chalantiz, gant chouradennoù ; *kriechende Schmeichelei,* lubanerezh vil g., tostennerezh vil g., fistoulerezh vil g., flanerezh vil g., mignerezh vil g., lorbaj vil g., lorberezh vil g.

schmeichelhaft ag. : meulus, meuleudius, luban, lubanus, loavus, dorlotus ; *schmeichelhafte Reden,* prezegennoù loavus ls., prezegennoù meuleudius ls. ; *von jemandem schmeichelhaft sprechen,* reiñ mil meuleudi d'u.b., ober meuleudi eus u.b., meuliñ u.b. ; *man hört nur Schmeichelhaftes über ihn,* emañ ar mel hag ar c'hoar gantañ, hennezh a vez douget ; *schmeichelhaftes Bild,* poltred propiket g.

Schmeichelkätzchen n. (-s,-) / **Schmeichelkatze** b. (-,-n) : P. kouloucher g., kañjoler g., loaver g., lubaner g., luban g., meuler g., likaouer g., lorber g., dorloter g., floureter g., gogez g., truter g., lidour g., floder g., milizenn b., teod tanav a baotr g.

Schmeichellob n. (-s,-e) : fougeoù ls., orbidoù ls., lubanerezh g., moumounerezh g., tostennerezh g., flanerezh g., fistoulerezh g., mignerezh g., lorbaj g., loaverezh g., likaouerezh g.

schmeicheln V.gw. (hat geschmeichelt) : **1.** gogezañ, gogeziñ, lubaniñ, loavañ, reiñ mel, lidourat, tostennañ, flodañ, ober e glufan, ober e gazh gleb, flanañ, tostennat, klask en em dremen ouzh u.b., klask en em dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., en em lipat ouzh u.b. ; *jemandem schmeicheln,* klufaniñ d'u.b., todinañ d'u.b., lubaniñ d'u.b., lubaniñ ouzh u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., pompadiñ u.b., dorlotañ u.b., flouretiñ u.b., lidourat ouzh u.b., flanañ ouzh u.b., ober chalantiz d'u.b., cherisañ u.b., likaouiñ ouzh u.b., likaouiñ u.b., chalmiñ santimant u.b., ober e glufan, ober e gazh gleb, ober fistoul d'u.b., ober fistoulig d'u.b., flourañ u.b., kañjoliñ u.b., ober e fistoulig d'u.b., loavañ u.b., kas fougeoù d'u.b., troc'hañ fougeoù gant u.b., ober fougeoù ouzh u.b., lakaat fouge en u.b., klask en em dremen ouzh u.b., klask en em dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., en em lipat ouzh u.b., abostoliñ d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., tostennat ouzh u.b., tostennañ ouzh u.b., tostenniñ ouzh u.b., meveliat, reiñ lorc'h d'u.b., ober fougasoù gant u.b., fougeal u.b., fougasiñ u.b. ; **2.** [dre skeud.] hilligañ, herlinkat ; *sich geschmeichelt fühlen,* bezañ enoret, bezañ hilliget e galon (e enor, e spered), bezañ herlinket e galon (e enor, e spered) ; *ich fühlte mich durch dieses Lob irrsinnig geschmeichelt,* me am boa lipet va mourroù diwar ar c'haol-se ; *jemandes Eitelkeit schmeicheln,* hilligan lorc'h u.b., herlinkat lorc'h u.b., ober hillig da lorc'h u.b., fougeal u.b., pompadiñ u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., meuliñ dreistpenn ur re bennak / reiñ lorc'h d'u.b. (Gregor), lavaret komzoù brav d'u.b., flourañ u.b., reiñ mel (reiñ pour) d'u.b., reiñ mel d'u.b. gant al loa-bod, reiñ ur begad mel d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., plantañ kaol gant u.b., plantañ pour gant u.b., flodañ d'u.b. ; *der Menge schmeicheln,* mont dre gaer (reiñ lorc'h) d'an dud, mont dre gaer gant an dud, mont dre du d'an dud, mont dre du gant an dud, fougeal an engroez, fougeal ar bobl ; *das schmeichelt unseren Ohren,* pegen dudius eo klevet kement-se, un drugar eo klevet kement-se, hilligañ a ra kement-se ar skouarn, ober a ra kement-se hillig d'ar skouarn ; *das schmeichelt dem Gaumen,* se a zo blazet mat d'ar staon, hilligañ a ra ar staon, kement-se a ra hillig d'ar staon, tennañ a ra gwad (dour) eus an dent, lakaat a ra an dent da wadañ ; [La Fontaine] *das schmeichelte dem Raben und das Herz schlug ihm vor Freude höher,* itron ar vran neuze ne bad ket mui gant al levenez.

V.em. : **sich schmeicheln** (hat sich (dat.) geschmeichelt) : *sich selbst schmeicheln,* fougasiñ gant an-unan ; *sich schmeicheln, etwas zu tun,* bezañ brav d'an-unan gouzout ober udb, fougeal bezañ gouest d'ober udb, bezañ stad en an-unan o c'houzout ober udb ; *sich mit Hoffnungen schmeicheln,* en em douellañ an-unan, magañ re vras goanag, kaout re vras spi ; *er schmeichelt sich, ein Kenner zu sein,* c'hoari a ra e vailh, ober a ra an den intentet-mat (Gregor), ober a ra an hini a anavez mat an danvez, ober a ra e vailh.

Schmeicheln n. (-s) : fougeoù ls., orbidoù ls., lubanerezh g., moumounerezh g., likaouerezh g., tostennerezh g., flanerezh g., fistoulerezh g., mignerezh g., lorbaj g., flodadennoù ls., loaverezh g.

Schmeichelname g. (-ns,-n) : lesanv a garantez g.

schmeichelnd ag. : luban, lubanus, loavus, meulus, meuleudius, melus, lidour ; *schmeichelnde Worte,* komzoù loavus ls., komzoù lidour ls., komzoù meuleudius ls. ; *schmeichelndes Bild,* poltred propiket g.

Schmeichelrede b. (-,-n) : prezegenn veuleudius b., prezegenn veulus b., meulbrezegenn b.

Schmeichelwort n. (-s,-e) : meuleudi b., komzoù lubanus ls., komzoù lidour ls., komzoù loavus ls., komzoù meuleudius ls.

Schmeichler g. (-s,-) : lubaner g., luban g., loaver g., kanmeuler g., meuler g., likaouer g., lorber g., dorloter g., tostenner g., flaner g., floureter g., gogez g., kañjoler g., ki-gaol g., lidour g., melezour g. [*liester* melezourien], truter g., chouradenn b., fistouler g., lesaour g., todiner g., milizenn b., genoù lidour g., teod tanav a baotr g., kanmeuler g. ; *wer dem Schmeichler zuhört, muss ihn füttern,* diwallit ouzh meuler : gant ar c'han kaerañ eo e vez al labous kaouedet ar gwellañ - an dousañ liper, ar gwashañ taper - e-lec'h ma vez meulerezh e vez atav kalz gevierezh - n'eus dorloter na vev diwar-goustig an neb er selaouo.

Schmeichlerin b. (-,-nen) : lubanerez b., loaverez b., meulerez b., likaouerez b., milizenn b., lidourez b., todinerez b., teod tanav a blac'h b.

schmeichlerisch ag. : meulus, meuleudius, melus, luban, lubanus, loavus, touellus, fistoul, lidour, milis ; *schmeichlerisches Wesen,* mignerezh g., moumounerezh g., lubanerezh g., moumounerezh g., likaouerezh g., lorbaj g., lorberezh g., teod tanav a zen g., genoù lidour g. ; *schmeichlerische Worte,* komzoù loavus ls., komzoù meuleudius ls. ; *schmeichlerischer Betrüger,* toueller g., lubaner g., luban g., likaouer g., lorber g., sorc'henner g., loaver g., fistouler g., lesaour g., lidour g., milizenn b., teod tanav a baotr g., genoù lidour g.

Schmeichlerkatze b. (-,-n) : P. kouloucher g., kañjoler g., likaouer g., milizenn b., loaver g., lubaner g., luban g., teod tanav a baotr g., lorber g., meuler g., dorloter g., floureter g., gogez g., fistouler g., lesaour g., lidour g., todiner g., genoù lidour g.

schmeidig ag. : gweüs, plegus, hebleg, gwevn, govelius, pleg-displeg.

Schmeiß g. (-es,-e) : kaoc'h-kelien g.

schmeißen[1] V.k.e. (schmiss / hat geschmissen) : **1.** teurel, dideurel, disteurel, bannañ, stlepel, distlepel, talmañ, strinkañ, stropañ, buchañ, rual, tanfoestrañ, tanfoeltrañ, foeltrañ, foetañ, darc'haouiñ, skeiñ, trojouezañ, delazhiñ, lañsañ, torimellat, sinklañ, strapañ, chetiñ, disvantañ, findaoniñ d'an douar, flistrañ, kas da vreskenn ; *etwas mit aller Kraft gegen die Wand schmeißen,* trojouezañ udb ouzh ar speurenn (ouzh ar voger) ; *etwas wegschmeißen,* stlepel udb kuit, lañsañ udb, delazhiñ udb, kas udb da vreskenn ; *jemanden hinausschmeißen,* skarzhañ (stlepel) u.b. kuit, reiñ e sac'h d'u.b., reiñ distro d'u.b., reiñ an digouvi d'u.b., reiñ e begement d'u.b., distouvañ u.b., tanfoeltrañ u.b. e-barzh ar porzh, reiñ e zistag d'u.b., sevel e dreid d'u.b., reiñ herr d'u.b., reiñ foet an nor d'u.b., skubañ u.b., kas u.b. da vreskenn, batalmiñ u.b., lakaat sav dindan botoù u.b., bale u.b., diskouez d'u.b. pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, teuler u.b. war al lann, lakaat u.b. war ar beoz, stlepel (bannañ, bountañ teurel) u.b. er maez, lakaat u.b. er porzh, lakaat u.b. 'barzh ar porzh, P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, foutrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez, sirañ e votoù d'u.b., lardañ e dreid d'u.b. ; *er wurde hinausgeschmissen,* bet en devoa herr ; *jemanden zu Boden schmeißen,* leurennañ u.b. evel ur c'hwist ; *jemanden ins Wasser schmeißen,* torimellat u.b. en dour ; **2.** [dre skeud.] *das Geld zum Fenster hinausschmeißen, mit dem Geld um sich schmeißen,* na zamantiñ d'e wenneien (d'e zispignoù), foetañ e drantell, stlepel (skeiñ) arc'hant er mor, foranañ e arc'hant, kas e beadra e skuilh hag e ber, dismantrañ e wenneien, dismantrañ (digalzañ, kalkennañ, kalavriñ, malamantiñ, koufonañ, drailhañ, drastañ, foeltrañ, foetañ, fouilhezañ, teuziñ) e arc'hant, bezañ ul liper e drantell eus an-unan, kac'hmoudennañ e vadoù, debriñ e gestenn, ober difouliañs, debriñ e draoù, debriñ e stal, debriñ e beadra, debriñ e arc'hant, lipat e askorn, lipat e drantenn, foetañ e drantenn, foetañ e gorbilhenn, foetañ e stun, mazaouiñ e zanvez, foetañ e zrouin, foetañ e voutikl, foetañ e beadra, c'hwistañ arc'hant, frigasañ e zanvez, uzañ e spilhenn, ober diskempenn war e arc'hant, boulc'hañ an dorzh dre an daou benn, bezañ mat da zispign, stagañ e chas diwar-goust silzig, fripañ e zrouin / beveziñ (teuziñ) e zanvez (Gregor), silañ ar yod dre lostenn he hiviz, silañ ar yod dre lost he hiviz, bezañ ar foerell gant e yalc'h, bezañ toull e zaouarn, gwallzispign, droukzispign, debriñ e bistigenn, fontañ e bistigenn ; **3.** merañ ; *den Laden schmeißen,* kas ar stal en-dro, bezañ gant an-unan ar gontell hag an dorzh, bezañ al letern hag ar gouloù gant an-unan, kas ar penn hag an troc'h, bezañ e penn an traoù, bezañ e penn ar jeu, bezañ e penn an abadenn, bezañ ouzh ar stur, bezañ an dorn gant an-unan, delc'her penn ar vazh, bezañ ar stur gant an-unan ; *sie schmeißt den Laden ganz allein,* n'eus den ebet da c'hounit eviti, n'eus den ebet da c'hounit dezhi ; **4.** itrikañ ; **5.** *hinschmeißen,* dilezel, skarzhañ, mont diwar dro, disteurel ; *den ganzen Kram hinschmeißen,* lezel pep tra war e revr (ouzh torgenn), stlepel pep tra ouzh an drez, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, plegañ touchenn, koazhañ, chom a-dreuz gant e hent, kac'hat en e vragez, dilezel ar stourm, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar sklisenn, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar vasin ; **6.** *alle Pläne über den Haufen schmeißen,* lakaat pep tra penn evit penn, cheñch penn-da-benn an holl raktresoù, eilpennañ an holl raktresoù, daoubennañ an holl raktresoù ; **7.** *eine Runde schmeißen,* paeañ pep a vanne, paeañ pep a lomm, paeañ pep a lonkadenn, P. kabaliñ ; *etwas für jemanden schmeißen,* paeañ udb d'u.b., profañ udb d'u.b. ; **8.** [c'hoariva] *die Vorstellung schmeißen,* grilhañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, mac'hagnañ, porc'hellat, bousoc'hañ, batrouzañ, bresañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, mac'homañ, tarvañ, strabouilhat, kaoc'hañ, tourc'hañ, bastardiñ, kouilhourañ, koc'honiñ, ribakenniñ) an abadenn.

V.gw. (schmiss / hat geschmissen) : **1.** teurel, dideurel, disteurel, bannañ, stlepel, talmañ, strinkañ, chetiñ, skeiñ, foeltrañ ; *mit Brotkügelchen schmeißen,* strinkañ bouloùigoù bara ; **2.** [dre skeud.] *mit großen Reden um sich schmeißen,* brabañsal, paboriñ, ober e babor, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, lorc'hañ, fougeal, fougasiñ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, en em ambridañ, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù, c'hoari e gankaler, bezañ an ton hag ar pardon gant an-unan, c'hoari e aotroù, c'hoari e vestr, ober e aotrou, ober e c'hrobis, ober teil, bezañ c'hwezet d'an-unan, bezañ bras (dichek, otus, uhel) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, en em gontañ, poufal, pompadiñ, ober pompad, ober e bompad, ober re vras gaoliad, bezañ un tamm brav en an-unan, treiñ al leue en an-unan (*e leue ennañ, he leue enni h.a.*), rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, ober e varc'h-kaoc'h, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, ober fougeoù, c'hwezañ e skevent, reutaat e vruched, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, rodal, en em rollañ, ober pompadoù, ober

pompad, ober e bompad, c'hwezañ e vruched, sevel e bigos, ober e gañfard, ober e baotr, c'hoari e baotr, klogoriñ, bugadiñ, ober bugad, en em veuliñ, seniñ e gloc'h, brallañ e gloc'h, brallañ e gloc'h bras, seniñ e gloc'h bras, lakaat bole en e gloc'h, stagañ ur gordenn dev ouzh e gloc'h bras, seniñ e gloc'h e-unan, lakaat e gloc'h da dintal re skiltr, na gaout ezhomm kloc'her ebet evit seniñ e gloc'h, ober e vraz, skeiñ war e daboulin, c'hwezhañ en e drompilh, bragal evel ur big, ober kalz a deil gant nebeut a blouz (gant nebeut a golo), ober muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), ober muioc'h a voged eget a dan, bezañ leun a fouge hag a lorc'h, bezañ lorc'hoù en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, sachañ dour d'e foenneg, bezañ foeñvet gant an ourgouilh, bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor), foeñviñ gant an ourgouilh, c'hwezañ gant an ourgouilh, c'hwezañ gant al lorc'h.

V.em. : **sich schmeißen** (schmiss sich / hat sich (ak.) geschmissen) : *sich aufs Bett schmeißen,* en em deuler war e wele ; *sich in die Kleider schmeißen,* en em wiskañ buan-ha-buan, lammat en e vragoù, en em silañ dre hast en e zilhad, en em houstañ, en em endrammañ (en em ensac'hañ) gwellañ ma c'haller ; *sich in Schale schmeißen, sich in seine besten Klamotten schmeißen,* mont en e c'hloria mundi, mont en e c'hloria sifoc'hell, en em fichañ en e vravañ, en em wiskañ en e granañ, en em lakaat e-grei, en em lakaat en e vrav, mont war e begement, en em lakaat war e begement, en em c'hreiañ brav, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em wiskañ mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en em wiskañ en e gaerañ gre, en em lakaat en e faroañ, en em wiskañ en e faroañ, en em jolisañ, en em geuriñ.

schmeißen² V.gw. (hat geschmeißt) : [laboused-preizh] kac'hat, difankañ, fankañ, foerat, [dre fent] leuskel un huanad da gouezhañ.

Schmeißfliege b. (-,-n) : [loen.] kelien glas str. [*unander* kelienenn c'hlas].

Schmelz g. (-es,-e) : **1.** prigwer str., gwer-pri str., plomeis g., amailh g. ; *mit Schmelz belegen, mit Schmelz überziehen,* plomeisañ, amailhañ, prigwerañ ; **2.** [korf.] *Zahnschmelz,* amailh an dent g. ; **3.** [dre skeud.] *im Schmelz der Jugend,* e splannder (e splannded) e yaouankiz ; *Schmelz der Stimme,* birvidigezh ar vouezh b., tommder ar vouezh g.

Schmelzanlage b. (-,-n) : teuzerez b.

Schmelzarbeit b. (-) : plomeisiañ g., amailhañ g., prigwerañ g., amailherezh g., prigwererezh g.

Schmelzarbeiten ls. : traezoù amailh (plomeis, prigwer) ls.

Schmelzarbeiter g. (-s,-) : teuzer g., amailher g., prigwerer g., farder traezoù amailh g., farder traezoù plomeis g., farder traezoù prigwer g.

schmelzbar ag. : teuzus, teuzadus, liñvennadus.

Schmelzbarkeit b. (-) : teuzusted b., teuzuster g., teuzaduster g., teuzadusted b. liñvennadusted b., liñvennaduster g.

Schmelzbereich g. (-s) : [fizik] gavaelad teuziñ g.

Schmelzblau n. (-s) : smalt g., pigmant kobalt g., livegenn gobalt b., enlivad kobalt g., glaz prigwer g., glaz plomeis g., glaz amailh g.

Schmelzbutter b. (-) : amanenn teuz g., amann teuz g.

Schmelze b. (-,-n) : **1.** teuz g., teuzerezh g., teuzidigezh b., teuzadur g., teuzadenn b., enteuzadur g., enteuzidigezh b. ; *Schneeschmelze,* teuz an erc'h g., teuzidigezh an erc'h b. ; **2.** metal war deuz g., houarn war deuz g. ; *Goldschmelze,* aour war deuz g.

schmelzen¹ V.gw. (schmilzt / schmolz / ist geschmolzen) : **1.** [fizik] teuziñ, enteuziñ, fontañ, mont d'e stad liñvel ; *zu schmelzen beginnen,* kregiñ da deuziñ ; *der Schnee schmilzt,* emañ an erc'h o teuziñ, teuziñ a ra an erc'h ; *geschmolzener Schnee, schmelzender Schnee,* souberc'h g., erc'h teuz g., dourerc'h g., glaverc'h g., teuzerc'h g. ; *geschmolzenes Metal,* metal teuz g., metal war deuz g., metal aet d'e stad liñvel g. ; **2.** *das Herz schmilzt mir,* va c'halon a deuz em c'hreiz, teneraat a ra va c'halon, piket eo va c'halon, dont a ran da deneraat ; **3.** *sein Vermögen ist um die Hälfte geschmolzen,* an hanter eus e vadoù a zo bet dishiliet, deuet eo an hanter eus e zanvez da deuziñ, aet eo e beadra da hanter, koazhet eo e vadoù da hanter, P. aet eo an hanter eus e beadra en e revr.

schmelzen² V.k.e. (digemm ha kemmus : schmilzt / schmelzt // schmolz / schmelzte // hat geschmolzen / hat geschmelzt) : **1.** teuziñ, ober un teuz da, teuler en teuz, fontañ ; *Kupfer mit Zinn schmelzen,* kendeuziñ kouevr ha staen ; *die Sonne schmelzt den Schnee, die Sonne schmilzt den Schnee,* an heol a deuz an erc'h, an heol a laka an erc'h da deuziñ ; *Gold schmelzen,* teuziñ aour ; *Glas schmelzen,* teuziñ gwer ; **2.** [dre skeud.] *Mitleid schmelzt das Herz,* barr e vez ar galon gant an deneridigezh pa vez merzet poan ar re all.

Anv-gwan-verb : **geschmelzt** [tekn.] plomeiset, amailhet, prigweret.

Schmelzen n. (-s) : teuz g., teuzerezh g., teuzidigezh b., teuzadur g., teuzadenn b., enteuzadur g., enteuzidigezh b., teuziñ g. ; *übermäßiges Schmelzen,* soulteuzerezh g., dreistteuzerezh g. ; *durch das Schmelzen von Kupfer unter dem Zusatz von Zinn ensteht Bronze,* diwar kendeuzadur ar c'houevr hag ar staen e vez arem ; *zum Schmelzen bringen,* kas d'an teuz ; *Butter zum Schmelzen bringen,* teuziñ un tamm amanenn, lakaat un tamm amanenn da fontañ, lakaat amanenn da deuziñ, ober da amanenn teuziñ ; [dre skeud.] *das Eis zum Schmelzen bringen,* terriñ ar c'hler a zo etre an dud, lakaat an dud en o aez (war o zu, en o bleud), tommañ empenn an dud, aezañ an dud.

schmelzend ag. : **1.** o teuziñ, war deuz ; **2.** *schmelzende Früchte,* frouezh dourennek (dourek, chugonus) ; *schmelzende Birnen,* per blot str. ; **2.** [dre skeud.] *schmelzende Töne,* tonioù dudius (flour, heson) ; *schmelzende Augen,* selloù flour ls., selloù sant-Langis ls., ardoù klouarik ls., selloù milliour ls., selladoù tener ls., selloù doñv ls., daoulagad milliour ls.

Schmelzer g. (-s,-) : teuzer g.

Schmelzerei b. (-,-en) : **1.** [ober] teuz g., teuzerezh g., teuzidigezh b., teuzadur g., teuzadenn b., enteuzadur g., enteuzidigezh b. ; **2.** [lec'h] teuzlec'h g., teuzerezh b.

Schmelzerde b. (-) : pri teuzadus g., pri teuzus g.

Schmelzfarbe b. (-,-n) : liv plomeiset g., liv amailhet g., liv prigweret g.

Schmelzfett n. (-s) : *gehärtetes Schmelzfett,* markinoù ls.

Schmelzfluss g. (-es,-flüsse) : peurdeuzidigezh b.

schmelzflüssig ag. : peurdeuz, war beurdeuz ; *schmelzflüssiges Blei,* plom peurvervet g., plom war beurdeuz g. ; *schmelzflüssiges Gold,* aour war beurdeuz g.

Schmelzgießerei b. (-,-en) : teuzlec'h g., teuzerezh b.

Schmelzglas n. (-es,-gläser) : prigwer str., gwer-pri str., plomeis g., amailh g.

Schmelzgrad g. (-s,-e) **/ Schmelzhitze** b. (-,-n) : teuzverk g., gwrezverk teuziñ g.

Schmelzhütte b. (-,-n) : teuzlec'h g., teuzerezh b.

Schmelzintervall n. (-s,-e) : [fizik] gavaelad teuziñ g.

Schmelzkammer b. (-,-n) : teuzlec'h g., teuzerezh b.

Schmelzkäse g. (-s) : [kegin.] keuz da ledañ g.

Schmelzkessel g. (-s,-) : teuzlestr g., teuzerez b., teuzouer g.

Schmelzkunst b. (-) : teuzerezh g., amailherezh g., prigwererezh g.

Schmelzlaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn linkus b.

Schmelzmalerei b. (-,-en) : liverezh amailh g., liverezh prigwer g.

Schmelzmittel n. (-s,-) : [kimiezh] deliñv g.

Schmelzoberhäutchen n. (-s,-) : [korf.] amgoc'henn an dant b.
Schmelzofen g. (-s,-öfen) : teuzerez b., teuzouer g., forj g., fornez b.
Schmelzpunkt g. (-s,-e) : gwrezverk teuziñ g., teuzverk g. ; *kongruenter Schmelzpunkt,* teuzverk kewez g.
Schmelzrohr n. (-s,-e) : flammer g.
Schmelzschnee g. (-s) : souberc'h g., erc'h teuz g., dourerc'h g., teuzerc'h g.
Schmelzschweißung b. (-,-en) : souderezh dre deuziñ g., brazerezh g.
Schmelzsicherung b. (-,-en) : [tredan.] teuzell b., teuzenn b., plom g., troc'h-amred g., troc'her-tredan g., disreder g. ; *die Schmelzsicherung brennt durch, die Sicherung schmilzt durch,* teuziñ a ra ar plom-surentez, teuziñ a ra an deuzell.
Schmelztemperatur b. (-,-en) : gwerzverk teuziñ g., teuzverk g.
Schmelztiegel g. (-s,-) : teuzlestr g., kleuzeur b./g.
Schmelzüberzug g. (-s,-überzüge) : prigwer str., gwer-pri str., plomeis g., amailh g.
Schmelzung b. (-) : *sellit ouzh* **Schmelzen**.
Schmelzwärme b. (-) : gwrezverk teuziñ enkel g.
Schmelzwasser n. (-s) : dour diwar deuz g., dour souberc'h g., dour erc'h teuz g., dour teuzerc'h g., dourerc'h g.
Schmelzwerk g. (-s,-e) : teuzerezh b.
Schmer g./n. (-s) : behin g., bloneg g.
Schmerbauch g. (-s,-bäuche) : *sellit ouzh* **Schmerwanst**.
Schmerfluss g. (-es) : [mezeg.] soavred g.
Schmerle b. (-,-n) : [loen.] kouchourenn b., lochenn b., kouskerez b.
Schmerwanst g. (-es,-wänste) : **1.** bigof g., kof tev g., teurenn b., tor g., teur g., begeliad g., pezh kof g., bidon g., pinenn b., P. kof yod g., sac'h-boued g., pezh bouzelloù g., tonton g., tonell b. ; *er bekommt einen Schmerbauch, er setzt einen Schmerbauch an,* emañ o kofañ, hennezh a zo erru ur c'horfad kig ennañ, bourouniñ a ra, dont a ra da vezañ teurennek (kofek, begeliek, bigofek, bourounek, bouzellek, teurbelek, tourgof, kofellek, bidonek, bouzellennek), kemer a ra tro, dont a ra tro ennañ, torekaat a ra, tonellañ a ra ; **2.** korf-den g., paotr tev g., tolzenneg g. [*liester* tolzenneged], sac'h soubenn g., sac'h toaz g., sac'had toaz g., sac'h yod g., sac'had kig g., sac'h kig g., tevasenn b., pezh kig g., pezh toaz g., paotr korfet tev g., kofelleg g. [*liester* kofelleien], kofeg g. [*liester* kofeien], teurenneg g. [*liester* teurenneged, teurenneien], teureg g. [*liester* teureien], bigofeg g. [*liester* bigofeien], begelieg g. [*liester* begelieien], korfeg g. [*liester* korfeged / korfeien].
Schmerwurz b. (-,-en) : [louza.] gwinienn zu b., P. bouloù naered ls.
Schmerz g. (-es,-en) : **1.** poan b., droug g., broud g., gloaz b., gloazadenn b., pistig g., doan b., ambloari g., diwask g., esgoar g., hirvoud g., huanad g., pened g., diaester korf g., diaez korf g., poan-gorf b., poan-spered b., diaez spered g., enkrez g., gouli g., glac'har g., reuziad g., [mezeg.] laur g. [*liester* laurioù] ; *der Sitz des Schmerzes,* lec'h an droug g. ; *die Stelle, von der der Schmerz ausgeht,* al lec'h m'emañ an droug g. ; *die Tiefe meines Schmerzes,* donded va glac'har (va foan) b. ; *tiefer Schmerz,* glac'har don g./b., glac'har grizias g., glac'har c'hwerv ha grevus g./b., poan don b., gloaz don b., hirvoud bras g. ; *sich seinem Schmerz überlassen,* en em leuskel da vont gant ar glac'har ; *das Leben muss trotz Trauer und Schmerz weitergehen,* etre marv ha bev e vez ret derc'hel da vont ; *die Schmerzen, die uns quälen,* an drougoù a bouez warnomp ; *die Stelle, von der der Schmerz ausgeht,* lec'h an droug g. ; *Schmerzen verspüren, Schmerzen empfinden, Schmerzen spüren,* klevet droug, klevet poan, santout ur boan bennak (Gregor), klevet ur boan bennak, diwaskañ ur boan bennak, reuziñ ur boan bennak, bezañ gwasket gant ur boan bennak ; *er verspürt überhaupt keine Schmerzen,* ne glev poan ebet ; *Schmerz empfinden über (ak.),* bezañ doaniet gant ; *Schmerz empfinden,* klevet droug, klevet poan, diwaskañ poan ; *ich verspüre Schmerzen im Bauch,* me a sko taolioù din em c'hof, me am eus erru poan em c'hof, skoet ez eus poan din em c'hof, pistig am eus em c'hof, pikañ a ra din va c'hof, poan gof am eus, taget on gant ar boan gof, gant ar boan gof emaon, gouzañv a ran gant va c'hof, dalc'het on em c'hof, trevariet on em c'hof, brevet eo poull va c'halon, diaesterioù am eus gant va c'hof, va c'hof a ra diaez din, diaezamant am eus gant va c'hof ; *körperlicher Schmerz, physischer Schmerz,* poan gorf b., poan a gorf b. ; *seelischer Schmerz, geistiger Schmerz, psychischer Schmerz,* poan spered b., poan a spered b., poan galon b., ranngalon b., tarzh-galon g. ; *seelische Schmerzen sind schlimmer als körperliche,* poanioù ar galon a zo gwashoc'h eget re ar c'horf ; *meine Kopfschmerzen sind weg,* aet eo ar boan benn diwarnon ; *meine Zahnschmerzen sind weg,* torret eo ar boan dent din, torret eo ar boan dent warnon, aet eo ar boan dent diwarnon ; *ich habe furchtbare Halsschmerzen,* me a zo lorgnet va gouzoug ; *heftige Schmerzen*, *akute Schmerzen*, poanioù kriz ls., poanioù disaour ls., poanioù divat ls., poanioù kalet ls., poanioù skrijus ls., poanioù garv ls., poanioù terrupl ls., poanioù lemm ls., poanioù grizias ls., poanioù dreist ls., poanioù gardis ls., poanioù divlas ls. ; *an heftigen Schmerzen leiden, von heftigen Schmerzen befallen sein,* bezañ bec'hiet a zrougoù, kaout gwall galz a boan, bezañ poazh gant ar boan, reuziñ poanioù kriz-diremed, reuziñ ur boan araj, reuziñ poanioù terrupl, reuziñ poanioù grevus, reuziñ poanioù disaour, reuziñ poanioù grizias, reuziñ poanioù dreist, reuziñ poanioù divat, reuziñ poanioù divlas, reuziñ poanioù gardis, reuziñ poanioù kriz, bezañ taget gant ur boan ifern, bezañ taget gant un araj poan, poaniañ da grial, kaout poan da grial, diwaskañ poanioù skrijus, gouzañv poanioù kriz-diremed, gouzañv garv, diwaskañ poanioù araj, diwaskañ poanioù garv, diwaskañ poanioù dreistpenn, diwaskañ poanioù kalet, bezañ malet gant ar c'hloaz, bezañ poanioù kriz o hegal ouzh an-unan, gweañ poanioù kriz, bezañ poanioù kriz ouzh e waskañ, bezañ gwasket da vat ; *er musste drei Monate lang an heftigen Schmerzen leiden,* tri miz e oa bet o tennañ diouti, tri miz e oa bet o jahinañ gant poanioù araj ; *er hatte furchtbare Schmerzen, er hatte schreckliche Schmerzen,* droug en doa braouac'h, braouac'h d'an droug en doa ; *den brennenden Schmerz der Rutenschläge auf seinen Hintern konnte er nicht vergessen,* derc'hel a rae koun eus an taolioù gwialenn o doa kenkizet e bensoù dezhañ ; *Schmerzen beim Urinieren empfinden,* kaout un troazhañ poanius ; *von Schmerzen gepeinigt, von Schmerzen geplagt,* bec'hiet a zrougoù, malet gant ar gloaz, malet gant an drougoù, drastet gant ar boan ; *unstillbare Schmerzen,* poanioù na c'heller ket distanañ ls., poanioù na c'heller ket distav ls. ; *den Schmerz mildern, den Schmerz lindern, den Schmerz dämpfen,* dousaat ar boan, dousaat da boan u.b., distav ar boan, distaviñ ar boan, sourdiñ an droug, distanañ ar boan, skañvaat ar boan, terriñ ar boan, degas didorr d'ar boan, reiñ dousadur da boan u.b., distrizhañ ar boan, sioulaat ar boan, terriñ nerzh ar poanioù, terriñ nerzh an droug, reiñ d'u.b. didorr d'e boanioù, diboaniañ, diverrañ ar boan, bihanaat ar boan, digreskiñ ar poanioù, maoutañ ar poanioù, abafaat ar boan, kizañ ar boan ; *um seine Schmerzen zu lindern (zu mindern, zu dämpfen),* evit ma n'en defe ket klevet kement e zroug ; *nichts konnte seine Schmerzen lindern,* netra ne zistane d'e zroug ; *jemanden von seinen Schmerzen befreien,* diboaniañ u.b. ; *den Schmerz betäuben,* mervel ar boan ; *der Schmerz schwindet,* emañ ar boan o terriñ ; *von qualvollen Schmerzen befallen werden,* dont reuziad d'an-unan, kouezhañ gloazioù kreñv war an-unan ; *heftige Schmerzen fesselten sie ans Bett,* dalc'het e oa war he gwele

gant ar jahin ; *über Schmerzen klagen,* klemm gant un droug (gant ur boan) bennak, keinal gant un droug bennak, keinal (klemm) gant e zroug, damantiñ d'un droug bennak ; *der Schmerz lässt nach,* distanañ (terriñ, sioulaat, bihanaat, esmoliñ, tevel, koazhañ, abafiñ, ameniñ) a ra ar boan, terriñ a ra war ar boan ; *wenn die Schmerzen nachließen,* pa zeue ar boan da derriñ, pa amene ar boan, pa dorre war ar boan ; *seine Schmerzen haben nachgelassen,* sioulaet eo d'an droug en heskine, torret eo ar boan warnañ, torret eo war e boan ; *seinen Schmerz beherrschen, seinen Schmerz verhalten,* moustrañ war e boan, derc'hel war e boan ; *die Schmerzen ertragen, die Schmerzen aushalten,* herzel ouzh ar poanioù, reuziñ e boan, gouzañv ar boan, bezañ kalet ouzh ar boan, bezañ start ouzh ar boan, moustrañ war e boan, bezañ ur galedenn a zen ; *die Schmerzen tapfer ertragen,* kiañ ouzh ar boan ; *sich gegen Schmerzen abhärten,* kaletaat ouzh an droug, kaletaat ouzh ar boan ; *ich spüre noch Schmerzen im Bein,* n'eo ket aet ar boan eus va gar, n'eo ket aet ar boan diouzh va gar ; *dieser Schmerz plagt mich schon so lange, dass ich es nicht mehr ertragen kann,* keit all e pad ar boan-se warnon ma ne c'hallan mui padout, keit all e pad ar boan-se warnon ma ne c'hallan mui herzel ganti ; *Schmerzen verursachen,* ober poan, ober droug, gloazañ, bezañ laurus ; *stechender Schmerz,* pistig foeltrus g., poan vantrus b., poan sankus b., poan dreantus b., poan verius b., poan bistigus b., poan lemm b. (Gregor), berioù ls., bir g./b., flemm g., broudoù lemm ls., lañsadennoù ls. ; *bohrende (stechende) Schmerzen,* poanioù sankus ls. / poanioù lemm ls. (Gregor), poanioù flemmus (treantus, berius) ls., berioù ls., biroù ls., flemmoù ls., pistigoù ls., broudoù lemm ls., lañsadennoù ls., gloazenn b., dishegar g. ; *äußerst starke Schmerzen, entsetzliche Schmerzen,* ur boan iskis b., ar gwashañ poan b., ur boan araj b., droug braouac'h g., bazhadoù ls., poanioù kriz-diremed ls., poanioù disaour ls., poanioù grizias ls., poanioù dreist ls., poanioù terrupl ls., poanioù grevus ls., poanioù divat ls., poanioù divlas ls., poanioù gardis ls., gloazioù kreñv ls., ur boan ifern b., un araj poan g., poanioù da grial ls., poanioù skrijus ls., poanioù garv ls., poanioù dreistpenn ls., poanioù kalet ls., poanioù kriz ls., dishegar g. ; *dumpfer Schmerz,* marboan b., gouboan b. ; *unter Schmerzen,* gant poanioù bras ; *sich vor Schmerzen krümmen, sich vor Schmerzen winden,* bezañ gweet gant ar boan, en em weañ gant ar boan, gweañ gant ar boan, en em wedennañ gant ar boan, en em gordañ gant ar boan, daoudortañ gant ar boan, bezañ daoudortet kement e c'houzañver, bezañ daoubleget e gorf gant ar poanioù, tortañ gant ar boan, hejañ gant ar boan, nezañ e gorf gant ar boan ; *sich vor Schmerzen am Boden wälzen,* en em arat gant ar boan ; *sie verzerrt ihr Gesicht vor Schmerz,* krizet e vez he dremm gant kizell ar boan, kammañ a ra he genoù gant ar boan, treuzañ a ra he genoù gant ar boan, distronket eo he dremm gant ar boan ; *vor Schmerzen schreien, vor Schmerz schreien,* krial gant ar boan, krial dindan ar boan, youc'hal gant ar boan ; *vor Schmerzen stöhnen,* klemm gant ar boan ; *der Druck der Daumen seines Gegners ließ ihn vor Schmerzen schreien,* krial a rae dindan ar boan eus meudoù e enebour ; *jemandem Schmerzen zufügen,* reuziñ u.b., ober droug d'u.b., drougiñ d'u.b., ober poan d'u.b., ober anken d'u.b., merzheriañ u.b., boureviañ u.b., jahinañ u.b., doaniañ u.b., hegal ouzh u.b. ; *sie hat Schmerzen in den Beinen,* ur c'harad he deus, gant ar garwask emañ ; *Schmerzen im Nasenbereich,* friad g. ; *Schmerzen in der Hand,* dornad g. ; *Schmerzen in den Fingern,* bizad g., [Le Pelletier 1752] garwask g. ; *Schmerzen in den Pfoten,* pavad g./b. ; [dre skeud.] *jemandes Schmerz wieder aufflackern lassen, jemandes Schmerz wieder wach werden lassen,* neveziñ poan u.b., deneveziñ poan u.b. ; **2.** [relij.] *die sieben Schmerzen,* ar seizh glac'har, ar seizh kleze a geuz ; *Kirche zum Gedächtnis der sieben Schmerzen Mariens,* iliz Itron-Varia ar Seizh Kleze b. ; *unsere liebe Frau der sieben Schmerzen,* Itron-Varia ar Seizh Kleze b.

Schmerzanfall g. (-s,-anfälle) / **Schmerzausbruch** g. (-s,-ausbrüche) : taol poan g., taol droug g., barrad droug g., barrad poan g., gwaskad poan g., gwaskadenn boan b., kaouad poan b./g.

Schmerzbehandlung b. (-,-en) : [mezeg.] dislauriñ g., dic'hostiñ g.

schmerzbeladen ag. : malet gant ar c'hloaz, bec'hiet a zrougoù, poanioù kriz o hegal outañ, poazh gant ar boan, o reuziñ poanioù kriz, taget gant un araj poan, o poaniañ da grial, o tiwaskañ poanioù skrijus, o c'houzañv poanioù kriz, o tiwaskañ poanioù garv, o tiwaskañ poanioù kalet, o weañ poanioù kriz, gwasket da vat, drastet gant ar boan.

schmerzbetäubend ag. : [mezeg.] distan, distanus, diboanius, ... distanañ, … diboaniañ, … da ziboaniañ, paregorek, dic'hostus, hezus, dislaur, dislaurus, enepgost, … ouzh ar boan, … ouzh an droug.

Schmerzbetäubung b. (–) : [mezeg.] dieraeziñ g.

schmerzempfindlich ag. : kizidik ouzh ar boan, tener ouzh ar boan, hege, hegeuz, eidik, pitouilh, tener ouzh an droug.

schmerzen V.gw. (hat geschmerzt) : ober poan, ober droug, bezañ poanius, poaniañ, pikañ, bezañ gwiridik, gloazañ ; *wo schmerzt es ?* pelec'h hoc'h eus droug ? pelec'h hoc'h eus poan ? ; *die Wunde schmerzt,* ar gouli a ra poan, poanius (gwiridik) eo ar gouli, pikañ a ra ar gouli ; *mir (mich) schmerzt das Bein,* va gar a ra poan din, poan am eus em gar, droug am eus em gar, skeiñ a ra ur boan din em gar, skoet ez eus poan din em gar, pinijenn am eus gant va gar, poaniañ a ra va gar, pistig am eus em gar, pikañ a ra din va gar, poan c'har am eus, gant ar boan c'har emaon, gouzañv a ran gant va gar, dalc'het on em gar, ur c'harad am eus, klañv eo va gar, diaezamant am eus gant va garad, me am eus erru poan em gar ; *mir schmerzt das Bein noch,* n'eo ket aet ar boan eus va gar, n'eo ket aet ar boan diouzh va gar ; *das Zahnfleisch schmerzt mich (mir),* poan am eus e kig va dent ; *dieser Zahn schmerzt mir (mich), wenn ich darauf drücke,* pa bouezan war an dant-se em bez poan ; *die Spritze hatte nichts bewirkt, abgesehen davon, dass nun der Zahn schmerzte,* ar bikadenn n'he doa graet netra nemet kizidikaat an dant ; *es schmerzt uns sehr, so etwas zu sehen,* ur boan dreist (ur boan c'hrevus) hon eus o welet kement-se, un hirvoud bras hon eus o welet kement-se, poaniet kenañ omp o welet an dra-se ; *es schmerzt mir (mich) sehr, so etwas zu schreiben,* poan spered am eus o skrivañ an dra-se ; *das hat uns sehr geschmerzt,* un distokadenn e voe evidomp, hon doaniañ kalz en doa graet kement-se, doaniet a-walc'h (glac'haret, pistiget ha doaniet) e oamp bet gant an dra-se, kement-se en doa mantret ac'hanomp, kement-se en doa gloazet hor c'halonoù.

schmerzend ag. : gwiridik, poanius, gloazus ; *schmerzende Wunde,* gouli gwiridik (poanius) g. ; *nicht schmerzend,* na ra tamm poan ebet, na ra ket droug, diboan, diboanius, dizoan, dizrouk, kuit a boan, hep gwaskadenn boan ebet.

Schmerzensgeld n. (-s,-er) : digoll dizanvezel g., dic'haou dizanvezel g., dic'haouadenn dizanvezel b.

Schmerzenskind n. (-s,-er) : **1.** bugel gwall ziaes g., Kerdrubuilh g. ; **2.** [dre skeud.] gwall gudenn b., tra hag a zegas chastre ingal-ingal g., tra chastreüs g., kroaz b.

Schmerzenslager n. (-s,-) : gwele a reuzeudigezh g., gwele a boan g., gwele a dourmantoù hag a boanioù g., gwele a dristidigezh hag a boan-spered g.

Schmerzenslaut g. (-s,-e) : kriadenn laosket diwar boan b.

Schmerzensmutter b. (-) : [relij.] Mater Dolorosa b., Itron-Varia ar Seizh Kleze b.

schmerzensreich ag. : malet gant ar c'hloaz, poanioù kriz o hegal outañ, bec'hiet a zrougoù, poazh gant ar boan, o reuziñ poanioù

kriz, taget gant un araj poan, o poaniañ da grial, o tiwaskañ poanioù skrijus, o c'houzañv poanioù kriz, o tiwaskañ poanioù garv, o tiwaskañ poanioù kalet, o weañ poanioù kriz, gwasket da vat, drastet gant ar boan ; [relij.] *die schmerzensreiche Maria,* Itron-Varia ar Seizh Kleze b.

Schmerzensschrei g. (-s,-e) : kriadenn laosket diwar boan b.

Schmerzensweg g. (-s,-e) : [dre skeud.] kalvar g., merzherenti b., kroaz b.

schmerzerfüllt ag. : doaniet, glac'haret, mantret gant ar glac'har, brevet gant ar glac'har, poaniet, gouliet e galon, gloazet e ene, mantret, rannet e galon gant hirvoud, leun a hirvoud, bras e galon, pistiget, damantus ; *schmerzerfülltes Herz,* kalon damantus b. ; *schmerzerfüllte Stimme,* mouezh poaniet b. ; *schmerzerfüllt sein,* bezañ leun a hirvoud, damaniañ, bezañ enkrezet, bezañ war enkrez, bezañ un enkrez war e spered, bezañ ur galonad en e greiz, bezañ ur bec'h pounner war e spered, bezañ brevet gant ar glac'har, bezañ ur pouez war e spered, bezañ diaes e galon, bezañ en huanad, bezañ glac'haret, bezañ bras e galon, bezañ pistiget ha doaniet, bezañ mantret e galon gant ar glac'har, bezañ malet e galon gant ar gloaz, malañ enkrez ha glac'har, bezañ rannet e galon gant hirvoud, bezañ rannet e galon gant ar glac'har, bezañ rannet e spered gant ar glac'har, bezañ mantret e galon diwar c'hlac'har, bezañ rannet e galon diwar c'hlac'har, bezañ e glac'har, bezañ dindan e c'hlac'har, kemer glac'har, glac'hariñ, bezañ glac'harek, bezañ trubuilhet, bezañ mesket e spered, bezañ rouestlet, bezañ bec'h war e spered, bezañ chifet, bezañ trechalet, bezañ trefuet, bezañ melre gant an-unan, kaout doan, kaout enkrez, niñval, chifañ, kaout poan-galon, nec'hiñ, nec'hañsiñ, en em nec'hañsiñ, bezañ nec'hañset, rec'hiñ, en em ambreniñ, en em zoaniañ, tapout kalonad, en em chagrinañ, en em zebriñ, en em zrailhañ, en em dreboulin, en em drechalañ, en em chalañ, morc'hediñ, bezañ morc'hedus, enkreziñ, en em enkreziñ, bezañ diaes e benn, bezañ diaes e spered, bezañ lakaet diaes e benn, bezañ lakaet diaes e spered, kaout diaez, kemer diaez, kaout gwask, en em chaokat, bezañ dindan bec'h, bezañ c'hwen en e loeroù, klevet c'hwen en e loeroù, santout c'hwen en e loeroù, sevel c'hwen en e loeroù, bezañ nec'het, bezañ bec'h war an-unan, bezañ prederiet, bezañ chalet, bezañ en trubuilh, bezañ trubuilhet e galon, bezañ bec'hiet e spered, bezañ sammet e spered, kaout nec'h, bezañ klañv e galon, bezañ doaniet, kemer safar, bezañ karget e vazh a spern, beuziñ en e c'hlac'har ; *ich war schmerzerfüllt,* glac'har am c'hoñfonte bev.

schmerzfrei ag. : diboan, kuit a boan, hep gwaskadenn boan ebet.

Schmerzfreiheit b. (-) : diboan g. ; *Glücksgefühl und Gefühl von Schmerzfreiheit kurz vor dem Tod,* sklaeraenn ar marv b., sederaenn ar marv b., gwellaenn ar marv b., frevenn ar marv b., frankadenn ar marv b., bravadenn b., ergan ar marv g.

schmerzgeplagt ag. : malet gant ar c'hloaz, bec'hiet a zrougoù, poanioù kriz o hegal outañ, poazh gant ar boan, o reuziñ poanioù kriz, taget gant un araj poan, o poaniañ da grial, o tiwaskañ poanioù skrijus, o c'houzañv poanioù kriz, o tiwaskañ poanioù garv, o tiwaskañ poanioù kalet, o weañ poanioù kriz, gwasket da vat, drastet gant ar boan.

Schmerzgrenze b. (-) : **1.** poanioù brasañ na c'hallfed mui padout ganto ma kreskfent ls., poanioù brasañ a c'haller herzel ganto ls. ; **2.** [dre skeud.] priz uhelañ degemeradus g.

schmerzhaft ag. / **schmerzlich** ag. : poanius, doanius, chagrinus, gloazus, gwiridik, grizias, ivin, jahinus, c'hwerv, glac'harus, mantrus, ranngalonus, enkrezus, melreüs, nec'hañsus, grevus, laurek ; *schmerzliches Schauspiel,* traoù skrijus da welet ls. ; *schmerzlicher Verlust,* gwall goll g., koll bras (mantrus, poanius) g., distokadenn b., rann c'hwerv b. ; *mit schmerzlichem Unterton sprechen,* komz war un ton glac'harus ; *es trifft mich schmerzlich, es berührt mich schmerzlich,* un distokadenn eo evidon, va foaniañ a ra kalz ar pezh 'zo c'hoarvezet, glac'haret on gant kement-se, doaniet (mantret, pistiget ha doaniet) on gant an dra-se, gwall boaniet on gant an dra-se ; *schmerzhaft werden,* kizidikaat ; *schmerhafte Krankheit,* kleñved poanius g. ; *eine schmerzhafte Verletzung,* ur gouli grizias g., ur gouli gwiridik g. ; *auf den Hintern zu fallen ist schmerzhaft,* ul lamm-revr a dalv nav ; *solche Verbrennungen sind schmerzhaft und heilen nur langsam,* an devadennoù-se a zo poanius-meurbet hag e vezer pell ganto.

schmerzlindernd ag. : [mezeg.] distan, distanus, diboanius, ... distanañ, … diboaniañ, … da ziboaniañ, paregorek, dic'hostus, hezus, dislaur, dislaurus, enepgost, … ouzh ar boan, … ouzh an droug.

schmerzlos ag. : … na ra tamm poan ebet, … na ra ket droug, diboan, diboanius, dizoan, dizrouk, kuit a boan, hep gwaskadenn boan ebet.

Schmerzlosigkeit b. (-) : **1.** [mezeg.] diboan b., dizoan g./b. ; **2.** [preder.] aponiezh b.

Schmerzmittel n. (-s,-) : [mezeg.] louzoù diboaniañ, diboaniuzenn b., louzoù distan g., louzoù distanañ g., louzoù distanus g., louzoù paregorek g., dic'hoster g., hezer g., distanuzenn b.

schmerzstillend ag. : distan, distanus, diboanius, ... distanañ, … diboaniañ, … da ziboaniañ, paregorek, dic'hostus, hezus, dislaur, dislaurus, enepgost, … ouzh ar boan, … ouzh an droug.

schmerzunempfindlich ag. : [mezeg.] aneraezek.

Schmerztablette b. (-,-n) : moustrad diboaniañ g., diboaniuzenn b., dic'hoster g., hezer g., distanuzenn b.

Schmerzunempfindlichkeit b. (-) : [mezeg.] aneraez g.

schmerzverzerrt ag. : krizet e zremm gant kizell ar boan, kizellet e zremm gant kizell ar boan, e c'henoù o treuziñ gant ar boan.

schmerzvoll ag. : **1.** poanius, doanius, gloazus, grizias, jahinus ; **2.** doaniet, glac'haret, mantret gant ar glac'har, poaniet, gouliet e galon, gloazet e ene, mantret, rannet e galon gant hirvoud, leun a hirvoud, bras e galon, pistiget, damantus ; *schmerzvolles Herz,* kalon damantus b., kalon c'hlac'haret b. ; *schmerzvolle Stimme,* mouezh poaniet b.

Schmerzwurz b. (-,-en) : [louza.] gwinienn zu b., P. bouloù naered ls.

Schmerzzustand g. (-s,-zustände) : [mezeg.] laur g.

Schmetterball g. (-s,-bälle) : [sport, tennis] c'hwistad g.

Schmetterling g. (-s,-e) : **1.** [loen.] balafenn b. [*liester* balafenned, balafennoù], pobelan g. [*liester* pobelaned], bobelan g. [*liester* bobelaned], aelig-Doue g. [*liester* aeledigoù-Doue], yarig-an-hañv b. [*liester* yerig-an-hañv], aelig-hañv g. [*liester* aeledigoù-hañv], aelig-an-hañv g., malvenn b. [*liester* malvinier, malvenned], barbellig g. [*liester* barbelligoù], berrboellig g. [*liester* berrboelligoù], kalvennig b. [*liester* kalvennigoù] ; *die Larve bildet sich zum Schmetterling aus,* an nimfenn a dro da valafenn ; *ein Schmetterling ist gegen die Windschutzscheibe geklatscht,* ur valafenn a zo deuet da flastrañ war gwerenn-dal ar c'harr ; *Bienen und Schmetterlinge sterben alle aus,* a-benn nebeut ne vo mui na gwenanenn na balafenn Doue ebet ; *Schmetterlinge fangen, Schmetterlinge jagen,* balafenneta ; **2.** [kerentiad] skantaskelleg g. [*liester* skantaskelleged], lepidopter g. [*liester* lepidoptered] ; **3.** [amourouzien] *ich habe Schmetterlinge im Bauch, ich fühle Schmetterlinge im Bauch,* lammat a ra va gwad em gwazhied, pilgalon am eus, va c'halon a zaoudaol, mont a ra va c'halon d'ar pevarlamm, va c'halon a biklamm, va c'halon a biltrot d'an daoulamm ruz em c'hreiz, va c'halon a lamm meurbet em

c'hreiz, va c'halon a bik, va c'halon a darlamm, va c'halon a ditik, va c'halon a barlamp ; **4.** [sport] *200 m Schmetterling,* 200 m balafenn.
Schmetterlinge [loen., kerentiad] ls. : lepidoptered ls., skantaskelleged ls.
schmetterlingsartig ag. : [loen.] balafennheñvel, e doare ur valafenn, e doare balafenned, a-zoare gant ur valafenn, a-zoare gant ar balafenned, a-seurt gant ur valafenn, a-seurt gant ar balafenned.
Schmetterlingsblume b. (-,-n) : [louza.] bleunienn a vez speriet gant balafenned b. [*liester* bleunioù a vez speriet gant balafenned], P. bleunienn a zesach ar balafenned b.
Schmetterlingsblüte b. (-,-n) : [louza.] bleunienn bapilhonek b. [*liester* bleunioù papilhonek] ; *Korolla einer Schmetterlingsblüte,* kurunenn babilhonek b.
schmetterlingsblütig ag. : [louza.] papilhonek.
Schmetterlingsblütler g. (-s,-) : [louza.] papilhoneg g. [*liester* papilhoneged] ; *zu den Schmetterlingsblütern gehörig,* papilhonek.
Schmetterlingseffekt g. (-s,-e) : [mat., fizik, damkaniez ar c'haoz] gwered balafenn g.
Schmetterlingsfang g. (-s) : balafennetaerezh g., pakañ balafenned g., balafenneta g.
Schmetterlingsfänger g. (-s,-) : balafennetaer g., paker balafenned g.
Schmetterlingsfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk-balafenn g.
Schmetterlingsflechte b. (-,-n) : [mezeg.] lupuz g. [*liester* lupuzoù].
Schmetterlingsforscher g. (-s,-) : lepidopterour g., skantaskellegour g.
Schmetterlingsjäger g. (-s,-) : balafennetaer g.
Schmetterlingskrankheit b. (-,-en) : [mezeg.] lupuz g. [*liester* lupuzoù].
Schmetterlingskundler g. (-s,-) : lepidopterour g., skantaskellegour g.
Schmetterlingspuppe b. (-,-n) : [loen.] poupenn b., stoubenn b., gronnad g., gronnenn b.
Schmetterlingssammler g. (-s,-) : balafennetaer g.
Schmetterlingsschwimmen n. (-s) : [sport] angellat balafenn g.
Schmetterlingsschwimmer g. (-s,-) : [sport] balafenner g.
Schmetterlingsstil g. (-s) : [sport] angellat balafenn g.
schmettern V.k.e. (hat geschmettert) : **1.** teurel, bannañ, stlepel, talmañ, strinkañ, stropañ, buchañ, tanfoestrañ, tanfoeltrañ, trojouezañ, darc'hav, tanfoeltriñ, penndraouigelliñ, foeltrañ, darc'haouiñ, delazhiñ, skeiñ, sinklañ, strapañ, lañsañ, torimellat ; *einen Ball schmettern,* bannañ ur volotenn, c'hwistañ ur volotenn ; *die Tür ins Schloss schmettern,* serriñ an nor a-stlap (a-flav, a-daol, a-drak, a-gas), lakaat an nor da strakal, dotuañ an nor, darc'haouiñ rust an nor, skeiñ an nor, skeiñ start an nor war e lerc'h, serriñ krak an nor, strapañ an nor, stropañ an nor, flapañ an nor, frapañ an nor, stekiñ an nor ; **2.** *zu Boden schmettern,* stlepel d'an douar, diskar, drouksammañ, reiñ lamm (da), stlepel d'an traoñ, astenn war an dachenn, astenn ouzh torgenn, astenn ouzh an dorgenn, astenn war ar bratell, skeiñ ouzh torgenn, ledañ ouzh torgenn, lakaat war e c'henoù, kas da vuzuliañ an douar, lakaat korf u.b. da vuzuliañ an douar, diskar [u.b.] hed-blad e gorf, leurennañ, douarañ, torgennañ, taouarc'hennañ, kas da rudellat, tumpañ, druilhañ, tintañ, ledañ, leterniñ, pilat d'an douar (Gregor) ; **3.** [dre skeud.] P. *einen schmettern,* pakañ ur banne, evañ ur banne, riñsañ unan, heskiñ e vanne, tapout ur banne, sevel ar vrec'h, plegañ ar vrec'h, kammañ e ilin, tarzhañ unan, klukañ ur banne, dourata e bironenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, glebiañ e gorzhailhenn, evañ un tasad, tagañ ur chopinad, tapout ur chopinad, lipat ur chopinad, dibradañ ur banne, P. lopañ unan, touzañ ur bannac'h, mougañ ur vlevenn, klakañ ur vlevenn, charinkañ ur fistolenn, distanañ e c'hourlañchenn.
V.gw. (hat geschmettert / ist geschmettert) : **1.** (hat) : dasseniñ, skiltrañ, taraniñ, kuruniñ ; **2.** (hat) : tregerniñ ; **3.** (ist) : stekiñ ouzh, stekiñ ; **4.** (hat) [sport] ober ur c'hwistad.
Schmettern n. (-s) : [sonerezh] *das Schmettern der Trompete,* skiltradeg an drompilh b., an drompilhadenn b. ; *das Schmettern der Trompeten,* an drompilhadeg b.
schmetternd ag. : skiltr, skiltrus, strakus, tregernus ; *schmetternde Musik,* sonerezh skiltr g., sonerezh skiltrus g., sonererzh tregernus g. ; *mit schmetternder Stimme,* gant ur vouezh kurun, gant ur vouezh trouzus-spontus., gant ur vouezh evel hini Stentor, gant ur vouezh skiltr, gant ur vouezh skiltrus b.
Schmetterschlag g. (-s,-schläge) : [sport, tennis] c'hwistad g.
Schmied g. (-s,-e) : **1.** marichal g. [*liester* marichaled], gov g. [*liester* govien, goved], govelier g., goveler g. ; *Hufschmied,* marichal g., houarner-kezeg g., marichal kezeg g. ; *der Schmied hämmerte, dass es eine reine Freude war,* a-dro-vat (a-bil, gant tourni) e vorzholie (e lope, e pile) ar marichal ken e oa un dudi e welet, un ebat e oa sellet ouzh ar marichal o vorzholiañ (o pilat, o pigosat war an annev), aze 'vat e pigose (e pile) ar marichal ; **2.** *jeder ist seines Glücks Schmied,* e-giz ma ri da wele e kouski e-barzh, diouzh ma ri e kavi ; **3.** [dre skeud.] *Verseschmied,* rimadeller g., brizhvarzh g., skridajer g.
schmiedbar ag. : govelius, goveliadus, follennus, mezell, mezelladus ; *schmiedbares Eisen,* houarn govelius g., houarn goveliadus g., houarn follennus g.
Schmiedbarkeit b. (-) : goveliuster g., goveliusted b., goveliaduster g., goveliadusted b., mezellder g., mezellded b., mezelladusted b., mezelladuster g.
Schmiede b. (-,-n) : **1.** govel b. [*liester* govelioù] ; **2.** [dre skeud.] metoù lañsus g., magerezh b. ; *Talentschmiede,* magerezh tud dreistbarrek b. ; **3.** [dre skeud.] *vor die rechte Schmiede gehen,* kavout un den diouzh an-unan, kavout an den reizh, kavout e zen, kavout an den a faote d'an-unan, kavout an den a vanke d'an-unan, kavout an den a zo mat d'an-unan.
Schmiedeamboss g. (-es,-e) : annev b. [*liester* annevioù].
Schmiedearbeit b. (-,-en) : pezh-labour goveliet g., pezh-labour houarn goveliet g.
Schmiedebalg g. (-s,-e) : megin c'hovel b. ; *ein Schmiedebalg,* ur vegin b., ur meginoù g.
Schmiedeeisen n. (-s,-) : houarn goveliet g., houarn kannet g. ; *aus Schmiedeeisen,* en houarn goveliet, … houarn goveliet, goveliet.
schmiedeeisern ... houarn goveliet, en houarn goveliet, goveliet.
Schmiedeesse b. (-,-n) : siminal govel g.
Schmiedegebläse n. (-s,-) : c'hwezherez b., megin b. [ur vegin b., ur meginoù g.], soufletez b.
Schmiedegeselle g. (-n,-n) : paotr-govel g., piler g.
Schmiedehammer g. (-s,-hämmer) : morzhol govel g., morzhol marichal g., govelierez b., morzhol sko g. ; *Gesenkschmiedehammer,* morzhol-plader g., pilouer-tan g., horzh-tan b., govelierez b., horzherez b. ; *Schmiedehammer zum Flachschlagen,* plader g. [*liester* pladerioù].
Schmiedekunst b. (-) : govelierezh g., houarnerezh g.
schmieden V.k.e. (hat geschmiedet) : **1.** goveliañ ; *neu schmieden,* adc'hoveliañ *; das Eisen schmieden,* goveliañ houarn ; *Eisen warm schmieden,* skeiñ war an houarn tomm, skeiñ war an tomm ; *kalt schmieden,* goveliañ ent yen ; *im Gesenk schmieden,* stampañ, stampiñ, stampilhañ, pilouerañ gant ar morzhol-plader ; *auf dem Hornamboss schmieden,* goveliañ war an annev-kornek (Gregor) ; *Waffen schmieden,* goveliañ armoù ; *sich schmieden lassen,* bezañ govelius, bezañ goveliadus, bezañ follennus ; *kunstvoll geschmiedet,* afesonet ; [krennlavar] *man muss das Eisen schmieden, so lange es warm*

ist, dre m'eo tomm an houarn, eo skeiñ warnañ - ret eo skeiñ war an tomm pa vez ruz an houarn - ret eo skeiñ war an houarn keit ha ma vez tomm - pa vez avel eo nizat, pa dorr an avel eo tamouezat - pa vez avel eo gwentañ - kaout un dro vat d'ober un dra ne c'houlenn ket chom da varc'hata - pa vez ar c'hazh da foetañ, e foetañ diouzhtu eo ar gwellañ - pa vez gedon eo gedona.
2. [dre skeud.] *ein neues Wort schmieden,* ijinañ (krouiñ, sevel, forjañ, luniañ) ur ger nevez ; *sein Glück schmieden,* dont a-benn dre an-unan (*drezañ e-unan, drezi hec'h-unan h.a.*), steuñviñ e blanedenn ; *Hypothesen schmieden,* goveliañ goulakadennoù ; *Pläne schmieden,* ober (sevel) raktresoù, ijinañ tresoù ; *eine Lüge schmieden,* fentañ ur gaou, tennañ ur garotezenn, paskañ ur gaou, aozañ ur gaou, steuñviñ ur gaou, gwriat ur gaou, stignañ ur gaou ; *Ränke schmieden,* gwiadiñ itrikoù, atizañ iriennoù, antellañ iriennoù, punañ iriennoù (steuennoù), irienniñ, trokellat, kavailhañ, itrikañ, steuñviñ iriennoù, nezañ kordennoù, nezañ kerdin, penefiañ, farbotañ, troidellañ, lakaat an toaz e go, kempenn iriennoù, kabaliñ un irienn bennak, goriñ un taol ; P. *ich fürchte, da wird was gegen uns geschmiedet,* emañ ar forn o c'horiñ, 'm eus aon - amañ ez eus trubuilh e gor, 'm eus aon - bec'h (jeu) a vo a-benn nebeut, 'm eus aon - emañ hon toaz e go, 'm eus aon - ur c'hoari bennak a zo en hent, 'm eus aon - amañ ez eus ur gwall daol d'en em gavout.
Schmieden n. (-s) : goveliérezh g., goveliadur g., goveliañ g.
Schmiedeofen g. (-s,-öfen) : forj g., fornez b.
Schmiedestück n. (-s,-e) : / **Schmiedeware** b. (-,-n) : traezenn houarn goveliet b., pezh-labour goveliet g., pezh-labour houarn goveliet g.
Schmiedezange b. (-,-n) : gevell b.
Schmiedgeselle g. (-n,-n) : paotr-govel g., piler g.
Schmiedin b. (-,-nen) : marichalez b., govez b.
Schmiege b. (-,-n) : **1.** pleg g., gwar g., krommadur g., plegadur g. ; **2.** [dre astenn.] stou g., kostezadur b., beskellegezh b., beskell b., biziez b., gwelch g., skij g. ; **3.** [tekn.] kornventer g. ; **4.** [tekn.] metr koublet g., metr pleg g.
Schmiegekreis g. (-es,-e) : [mat.] kelc'h krommder g.
schmiegen V.k.e. (hat geschmiegt) : plegañ, krommañ, stouiñ, gwarañ ; *die Arme um jemanden schmiegen,* stardañ u.b. etre e zivrec'h, briata u.b.
V.em. : **sich schmiegen** (hat sich (ak.) geschmiegt) : tamolodiñ, en em damolodiñ, souchañ, en em souchañ ; *sich an jemanden schmiegen,* tamolodiñ etre divrec'h u.b., souchañ ouzh korf u.b., klask noilh ; *sich aneinander schmiegen,* souchañ an eil ouzh korf egile ; *sich in eine Ecke schmiegen,* **a)** mont da skoachañ (da souchañ, da damolodiñ) en ur c'hogn ; **b)** mont bihanik, mont en e grogenn ; *sich schmiegen und biegen,* bezañ aes ober gant an-unan, bezañ lavar-dislavar (pleg-displeg, aes da lakaat da blegañ, aes da lakaat da cheñch mennozh, aes da zibennadiñ), bezañ lavar-ha-dislavar.
Schmiegkreis g. (-es,-e) : [mat.] kelc'h krommder g.
schmiegsam ag. : **1.** gweüs, plegus, hebleg, gwevn, soubl ; *die schmiegsamen Fangarme der Kraken,* pivier gwevn ar morgizhier ls., brec'hioù gwevn ar morgazhed ls. ; **2.** [dre skeud.] sentus, aes ober gantañ, hesent, hezesk, soubl.
Schmiegsamkeit b. (-) : **1.** gweüsted b., gweüster g., plegusted b., pleguster g., gwevnder g., gwevnded b. ; **2.** [dre skeud.] gwevnder g., gwevnded b., soublded b., sentidigezh b., hesentidigezh b.
Schmiele b. (-,-n) : [louza.] geot-moue str.
Schmieranlage b. (-,-n) : [tekn.] stignad lardañ g., stignad druzañ g.
Schmierapparat g. (-s,-e) : larderez b. [*liester* larderezioù], lardigenner g. [*liester* lardigennerioù], larder g. [*liester* larderioù].
Schmierbuch g. (-s,-bücher) : brouilhed g.
Schmierbüchse b. (-,-n) : boest lard-karr b.
Schmiere b. (-,-n) : **1.** lard g., lifr g. ; *Wagenschmiere,* lard-karr g., larderezh g. ; [korf.] *Gelenkschmiere,* dourenn lenkr ar c'henvelloù b., iruzenn b.
2. *Schmiere stehen,* bezañ war evezh (war spi, war e api, e spi, o c'hedal, war api, e ged, war-c'hed), ober ar ged, ober ged, spiañ, bezañ oc'h arvestiñ, plavañ, bezañ war selaou, bezañ e par (Gregor).
3. P. lordadenn b., laz taolioù g., bazhadenn b., roustad druz g., pilad g., kempenn g./b., fustadenn b., fustadoù ls., fustad g., freilhadoù ls., trell b., bodennad b., c'hwistadoù ls., keuneudennadoù ls., fest ar vazh g/b., fest ar geuneudenn g/b., kefestad g., distoupad g., distokadenn b., pulloc'h g., lard g., abadenn vazhadoù b., piladeg b., distres g., dres g., sifel g., foetadenn b., grizilhad taolioù bazh g., gwiskad fustadoù g., pred bazhadoù g., predad g., chupennad taolioù b., gwiskad bazhadoù g., trepan g., saead vazhadoù b., frotadenn b., prad g., pred g., repaz g., fraead g., fraeadenn b., roustadenn b., flum g., flumad g., kroc'henad g., lardenn b., lardadenn b., lord g., lordad g., ognad g., pradadenn b., rapenn b., toufad g., laz bazhadoù g., pred bodennadoù g., saead b., eoul garzh g. ; *Schmiere kriegen,* pakañ (tapout) taolioù, pakañ (tapout) lopoù, bezañ boufonet, kaout an drell, pakañ ur repaz, tapout ul lazh, kaout war e groc'hen, kaout ar fust, pakañ korreenn, bezañ boureviet a daolioù, bezañ malet a daolioù, bezañ brevet a daolioù, bezañ broustet a daolioù, bezañ flastret a daolioù, bezañ maoutet, kouezhañ koad war an-unan, kaout fest ar vazh (fest ar geuneudenn, koad, kerc'h, kerc'h Spagn, segal, ul lard, ur c'hefestad, ur pred, ur predad), pakañ kerc'h, pakañ ur roustad eus ar gwashañ tout, kaout ur roustad druz, tapout ur roustad druz, kaout ur peilh, tapout fest ar geuneudenn, tañva fest ar geuneudenn, tañva blaz ar geuneudenn, tapout ul lardenn, tapout ul lip, tapout ur gempenn, tapout ur c'hempenn, tapout kerc'h, tapout e gerc'h, pakañ ur grizilhad taolioù bazh (ur grizhilhad fustadoù) (Gregor), bezañ frotet kaer (kivijet a-zoare, fiblet a-dailh), tapout frot, tapout sifel, pakañ sifel, pakañ un dres, tapout ur freilhad, kaout beuz, tapout ur vodennad, tapout ur pred bodennadoù.
schmieren V.k.e. (hat geschmiert) : **1.** lardañ, druzañ, eouliñ, induañ, lenkraat, lampraat, libouziñ, lifrañ, lindrenniñ, lindriñ, libistrañ ; *Butter aufs Brot schmieren*, amanennañ un tamm bara, lakaat (ledañ, astenn) amann war un tamm bara, lakaat ur gontellad amanenn war e damm bara ; *eine dicke Schicht Butter aufs Brot schmieren*, lakaat un troc'had tev a amanenn war e damm bara, lakaat un troc'h amanenn tev war e damm bara, lakaat amanenn tev war e damm bara, lakaat amanenn a-gontelladoù war e damm bara, larjezañ ur mell pezhiad amanenn war un tamm bara, lardañ e damm bara, [dre fent] priellañ bara ; *Butter auf eine Crêpe schmieren,* lardañ ur grampouezhenn ; *Schokolade (Schokocreme) auf etwas (ak.) schmieren,* chokoladiñ udb ; *Sahne auf etwas (ak.) schmieren,* diennañ udb ; *eine Maschine schmieren,* lardañ (druzañ, lardigenniñ, lampraat) ur mekanik ; *die Naben schmieren,* lardañ ar moelloù rod ; *mit Teer schmieren,* induañ gant ter (Gregor), terañ ; *mit Öl schmieren,* eouliañ ; *etwas mit einem Rostlöser (mit Kriechöl, mit Lockerungsöl) schmieren,* distrumañ udb ; **2.** mastarañ, bastrouilhañ, balbouzañ, bodoc'hañ, palastrañ, libistrañ, batrouzañ, barbouellañ, libouziñ, libouriñ ; *eine Wand voll schmieren,* lakaat lipadennoù leue ouzh ur voger, mastarañ (bastrouilhañ, balbouzañ, bodoc'hañ, palastrañ, libistrañ) ur voger ; **3.** *das geht (das läuft) wie geschmiert,* mont a ra an traoù en-dro, mont a ra pep tra evel war ur ganell, treiñ (mont, kerzhet) a ra pep tra evel ur ganell, mont a ra mat an traoù en o hent, difazi (distok, diroufenn, lampr, brav-bras) e ya pep tra, mont a ra pep tra mat ha diroufenn, mont a ra pep tra reizh hag en urzh,

treiñ a ra lenkr an traoù, dont a ra ganeomp evel diwar ar sklisenn, pep tra a c'hoarvez evit ar gwellañ, plaen ha brav e ya pep tra, kempenn e ya an traoù en-dro, mont a ra pep tra kompez, an traoù a dro kompez, mont a ra an traoù evel war rodoù, mont a ra pep tra d'e blas, mont a ra pep tra a het (Gregor) ; **4.** *jemandem Honig ums Maul schmieren, jemandem Honig um den Mund schmieren, jemandem Honig um den Bart schmieren,* reiñ pour, gwriziennoù hag all d'u.b. - lardañ e grampouezhenn d'u.b. - ober pecheroù d'u.b. - reiñ lorc'h d'u.b. - lorc'hañ u.b. - ober kudoù d'u.b. - ober kudoù dirak u.b. - sirañ e votoù d'u.b. - lipat e votoù d'u.b. - ober moumounerezh d'u.b. - flodañ d'u.b. - frotañ skant d'u.b. en e gein - frotañ skant e kein u.b. - frotañ e askell d'u.b ; **5.** *jemandem die Hände (die Pfoten) schmieren,* reiñ manegoù d'u.b., reiñ ur vanegad d'u.b., reiñ spilhoù d'u.b., reiñ gwin ar marc'had d'u.b., reiñ arc'hant dre zindan d'u.b., reiñ un tamm mat a werzh-butun dreist marc'had d'u.b., gouestlaouiñ u.b., prenañ u.b., gwalc'hiñ e zaouarn d'u.b. gant arc'hant, goubrenañ u.b. ; *dem Pförtner die Pfoten schmieren,* lardañ ar morzhol ; **6.** *Wein schmieren,* falsañ (kemmeskañ, farlotiñ) gwin ; **7.** P. *jemandem eine schmieren,* bountañ ur mojad gant u.b., dispegañ ur flac'had gant u.b., disvantañ ur flac'had gant u.b., plantañ ur flac'had gant u.b., plantañ ur stlafad gant u.b. a-dreuz e c'henoù, reiñ ur stlapad d'u.b, reiñ ur friad d'u.b, boc'hata u.b. / fasata u.b. / reiñ ur vougennad d'u.b., diaveliñ ur javedad diouzh u.b., diaveliñ ur vousellad (ur voc'had, ur fasad) gant u.b. / distagañ ur palvad diouzh u.b. / distagañ un avenad d'u.b. (Gregor), fasadiñ u.b., jodadiñ u.b., jodata u.b., cholpata u.b., flankadiñ u.b., difoeltrañ ur skouarnad gant u.b., distagañ ur skouarnad d'u.b. (gant u.b.) ; *ich werde dir eine schmieren,* ur grabanad a baki diganin, me a zistago dit ur skouarnad hag a bego ouzhit ; **8.** *sich (dat.) die Kehle schmieren, sich (dat.) die Gurgel schmieren,* distanañ e c'hourlañchenn, glebiañ e c'hourlañchenn, glebiañ e gorzailhenn, glebiañ e vos-lagout, gwalc'hiñ e gorzailhenn, soubilhañ e gorzailhenn, eouliañ e gorzailhenn, glebiañ e lañchenn, glebiañ e añchenn, disec'hiñ e lañchenn, disec'hiñ e c'hourlañchenn, tarzhañ unan, dourata e bironenn, klukañ ur banne, lopañ unan.

V.gw. (hat geschmiert) : **1.** na vezañ berus a-walc'h, na vezañ linkus a-walc'h ; **2.** skridajiñ, rimadelliñ, mastarañ, bastrouilhañ, libistrañ, batrouzañ, duañ paper, brizhskrivañ.

Schmieren n. (-s) : lardadur g., lardañ g., lenkraat g. ; *für das Schmieren zuständiger Arbeiter,* larder g. [*liester* larderien].

schmierend ag. : lamprus, lardus, lenkraus.

Schmierenkomödiant g. (-en,-en) : faraouell g., furlukin g., brizhkomedian g.

Schmierer g. (-s,-) : **1.** mastarer g., bastrouilher g., bastrouilh g., balbouzer g., bodoc'her g., moc'her g., kalkenner g., skribouilher g., tarasour g., livajer g. ; **2.** [lenn.] skridajer g., brizhskrivagner g., beuz g., kozh skrivagner g., ul lastez skrivagner g., un truek a skrivagner g., duer paper g., koll-paper g., brizhkazetenner g., pluacher g. ; **3.** breiner g., goubrener g. ; **4.** [Bro-Aostria] levr truchañ g., levr berzet er skol gant troidigezhioù an oberennoù da studiañ g.

Schmiererei b. (-,-en) : bastrouilhadur g., bastrouilhaj g., balbouzaj g., lipadennoù leue ls.

schmierfähig ag. : lamprus, lardus, lenkraus.

Schmierfähigkeit b. (-) : galloud lardañ g., galloud lampraat g.

Schmierfett n. (-s,-e) : [tekn.] lenkrauzenn b., lardigenn b., lard-karr g., larderezh g.

Schmierfink g. (-en,-en) : **1.** P. [paotr] pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., loustoñ g., louveg g., louvidig g., libouzer g., libouz g., bastrouilher g., bastrouilh g., skribouilher g., bodoc'her g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., chelgenn a zen b., krasouz g. [liester krasouzed], lousken g., libouz g., louz g., loen lous g., porc'hell g., porc'hell lous g., chuchuenn lous b., libourc'henn b., kailhareg g. ; [plac'h] liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., libourc'henn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., charlezenn b., porc'hellegez b., chuchuenn lous b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., landourc'henn b., torch-listri g., kontronenn b., kontronenn lous b., kailharenn b., kailhebodenn b., kailhc'horenn b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., strouilhenn b., loudourenn b., louzenn b., louzell b., fourkailh b., flegenn b., kailhostrenn b., gwiz lous b., louvigez b., lousken b., chelgenn b., cholgenn b., hudurenn b., groll b., stlabezenn b., doublenn b., filhourenn b., strakouilhenn b., kouilhourenn b., bastrouilhenn b., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., strodenn b. (Gregor) ; **2.** [kazetenner] mesker kaoc'h g.

Schmierflechte b. (-) : [mezeg.] impetigo g.

Schmiergeld n. (-s,-er) : kildornad g., manegad b., manegoù ls., spilhoù ls., gwin-marc'had g., gwin ar marc'had g., arc'hant dre zindan g., tamm mat a werzh-ar-butun dreist marc'had g., tamm mat a werzh-ar-banne dreist marc'had g., tamm mat a werzh-ar-gwin dreist marc'had g. ; *jemandem Schmiergeld geben,* reiñ manegoù d'u.b., reiñ ur vanegad d'u.b., reiñ spilhoù d'u.b., reiñ gwin ar marc'had d'u.b., reiñ arc'hant dre zindan d'u.b., reiñ un tamm mat a werzh-butun dreist marc'had d'u.b., gouestlaouiñ u.b., prenañ u.b., gwalc'hiñ e zaouarn d'u.b. gant arc'hant, goubrenañ u.b. ; *dem Pförtner Schmiergeld geben,* lardañ ar morzhol.

Schmiergerät n. (-s,-e) : [tekn.] larderez b. [*liester* larderezioù], lardigenner g. [*liester* lardigennerioù], larder g. [*liester* larderioù].

Schmiergrube b. (-,-n) : foz lardañ b.

Schmierheft n. (-s,-e) : brouilhed g., kaier brouilhed g.

schmierig ag. : **1.** gludek, gludennek, lec'hidennet, libous, lizennet, lardous, larjezek ; **2.** *schmierige Arbeit,* labour louzus g., labour vastarus g., labour mastarus g., labour vastrouilhus g., labour bastrouilhus g. ; **3.** lous, kramennek, kailharek, moustrouilh, plamoustrek, brennek ; *schmieriges Müllpapier,* paperioù druz ls. ; **4.** *schmieriger Politiker,* politiker brein g., politikour brein g. ; *schmieriger Typ,* kozh straker g., loustoñ kozh g., troñs lostenn g., paourkaezh loaver g., riboter g., tourc'h g., bouc'h g., bouc'h-pilhoù g., pitaouaer g., pitaouer g., pitaouer brein g., pitaouaer spontus g., sapre pitaouaer g., mell pitaouaer g., revr tomm a baotr g., revr boazh a baotr g., flemmer g., treitour merc'hed g., abuzour g., ambuzer g., gaster g., gastaouer g., gastaour g., gastaouaer g., gagnaouaer g., bordeler g., marc'h-limon g., kailh g., merc'hetaer g., plac'hetaer g., reder g., brigoñsour g., louveg g., kluder g., targazh g., tarv g., gad b., tarv-gad g., kilhog g., orgedour g., pailhard g., pampalard g., gadal g., gastaouer kozh g., bouc'h kozh / kozh bouc'h (Gregor), ki gaol g., paotr kailh g., chibouter g., paotr leun a c'hwiti g., gromer g., kilhoger g., siker g., c'hwiler g.

Schmierkanne b. (-,-n) : bured lard b.

Schmierkäse g. (-s,-) : [kegin.] keuz da ledañ g.

Schmierkur b. (-,-en) : [mezeg.] lardigennerezh ar c'horf g.

Schmierlager n. (-s,-) : [tekn.] kador lard b.

Schmierlappen g. (-s,-) : liboudenn eoulek b., truilhenn lardous b., lardouzenn b.

Schmierloch n. (-s,-löcher) : toull lardañ g.

Schmiermittel n. (-s,-) : lenkrauzenn b., lardigenn b., lard-karr g., larderezh g.

Schmiernippel g. (-s,-) : [tekn.] larder g. [*liester* larderioù].

Schmieröl g. (-s,-e) : eoul lenkraat g.

Schmierpapier n. (-s,-e) : paper brouilhed g.

Schmiersalbe b. (-,-n) : traet g.

Schmierseife b. (-,-n) : soavon du g.

Schmierstoff g. (-s,-e) : lenkrauzenn b., lard-karr g., lardigenn b.

Schmierung b. (-,-en) : lardigennerezh g., lenkraat g. ; *Druckschmierung,* larderezh dindan wask g., lardigennerezh dre wask g.

Schmiervorrichtung b. (-,-en) : [tekn.] larder g. [*liester* larderioù].

Schmierwurst b. (-,-würste) : silzig da ledañ str.
Schmierzettel g. (-s,-) : tamm paper brouilhed g.
Schminke b. (-,-n) : fard g., poultr g., liv g., livaj g., dremmlivaj g., gwezeladur g., dremmlivadur g., [gwashaus] tromplerezh g. ; *Schminke auflegen,* en em wezelañ, en em fardañ, en em livañ, en em bentañ, lakaat fard war e zremm, fardañ e zremm, pentañ e zremm ; *Schminke abwaschen,* lemel ar poultr diouzh e zremm, difardañ e zremm ; P. *sich (dat.) Schminke ins Gesicht knallen,* en em bentañ, chikañ e zremm.
schminken V.k.e. (hat geschminkt) : **1.** gwezelañ, livañ, dremmlivañ [u.b.], fardañ, pentañ, [gwashaus] chikañ ; *jemanden neu schminken,* adwezelañ u.b, adlivañ dremm u.b., addremmlivañ u.b. ; *geschminktes Gesicht,* dremm livet (pentet, fardet, chiket) b. ; *Frau, die sich gerne schminkt,* fichadenn b. ; [gwashaus] *geschminkte Frau,* pentadenn b. [*liester* pentadenned] ; **2.** *die Wahrheit schminken,* bravaat (propikat, falsañ, findaoniñ, distresañ) ar wirionez, skoachañ ar wirionez, livañ (treiñ, treuzlivañ, treuzfichañ) ar wirionez ; *die ungeschminkte Wahrheit,* ar wirionez plaen ha netra ken b., ar wirionez diwisk (diginkl) b. ; *er sagte es ihm ungeschminkt,* el lavaret en doa dezhañ hep klask tro en e gaoz, el lavaret en doa dezhañ hep klask kornioù-tro en e gaoz, el lavaret en doa dezhañ gant komzoù kriz, el lavaret en doa dezhañ diwisk, lavaret en doa hardizh e soñj dezhañ.
V.em. : **sich schminken** (hat sich geschminkt) : *sich (ak.) schminken,* en em wezelañ, en em alejiñ, fardañ e zremm, en em livañ, livañ e zremm, pentañ e zremm, en em bentañ, en em fardañ, lakaat fard war e zremm, en em ginklañ ; *sich (dat.) die Lippen schminken,* fardañ e vuzelloù, livañ e vuzelloù, lakaat fard war e vuzelloù ; *sich neu schminken,* en em adwezelañ, adlivañ e zremm, en em addremmlivañ.
Schminken n. (-s) : dremmlivañ g., gwezelañ g., gwezeladur g., gwezelerezh g., dremmlivadur g., emfardañ g., penterezh g.
Schminkkoffer g. (-s,-) : koufrig ar rikoù emfardañ g., koufrig emfardañ g.
Schminkmeister g. (-s,-) : farder g.
Schminkmittel n. (-s,-) : gwezelad g., fard g.
Schminkpflästerchen n. (-s,-) : kuchig g., P. tarch kafe g.
Schminkstift g. (-s,-e) : bazhig ruz-muzelloù b.
Schminktäschchen n. (-s,-) : trousenn emfardañ b.
Schminktisch g. (-es,-e) : taolig emfichañ b.
Schmirgel g. (-s,-) : smerilh g., emeri g.
Schmirgelfeile b. (-,-n) : livn smerilh g.
Schmirgelleinwand g. (-) : lien smerilh g., lien emeri g.
schmirgeln V.k.e. (hat geschmirgelt) : smerilhañ, emeriañ, livnañ gant smerilh, brikañ gant lien smerilh, brikañ gant paper sabl, brikañ.
Schmirgeln n. (-s) : brikadur g.
Schmirgelpapier n. (-s,-e) : lien smerilh g., paper sabl g., paper gwer g., paper-garv g., paper-emeri g., paper-lufrañ g.
Schmirgelscheibe b. (-,-n) : kantenn smerilh b., pladenn smerilh b.
Schmiss g. (-es,-e) : **1.** hirgleizhenn b., troc'hadenn b., andenn b. [*liester* andoù] ; *ein Gesicht voller Schmisse,* un dremm boulc'het (aret) b. (Gregor), un dremm kleizhennet (leun a gleizhennoù, leun a droc'hadennoù) ; *ein tiefer Schmiss durchzieht sein Gesicht,* ur gleizhenn don a roudenn e zremm ; *jemandem einen Schmiss beibringen,* hirgleizennañ fas u.b., andenniñ fas u.b., boulc'hañ fas u.b. ; **2.** *Schmisse kriegen,* bezañ skrivellet brav (Gregor), tapout ur roustad druz, kaout ur roustad druz, kaout ur pred, kaout ur predad, kaout ur peilh, bezañ strilhet brav, pakañ un dres, tapout ur freilhad ; **3.** *die Sache hat Schmiss,* n'eo ket fall tamm ebet ! stipet brav eo ! n'eo ket ur vezh diskouez an dra-se ! n'eo ket ur vezh da welet ! un dra a droc'h an hini eo ! n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! ; **4.** *auf den ersten Schmiss,* diwar an taol kentañ, diouzhtu, ribus.
schmissig ag. : kran, cheuc'h, a droc'h, birvilhus, lañsus, monedus.
Schmitz[1] g. (-es,-e) : taol g., taolad g., taoladenn b., takad g., c'hwistad g., freilhad g., kotad g., tok g., babuenn b., fiezenn b., kistinenn b., freskad g., taol dorn g., skasad g., krabanad b., pavad g./b., dornad g., flac'had g., palvad g., lop g., lopadenn b., moñsadenn b., ougnad g., flipad g., flipadenn b., skourjezad g., skourjezadenn b., taol foet g., foetad g., taol skourjez g., kelastrennad b., taol-flip g., foetadenn b.
Schmitz[2] g. (-es,-e) : **1.** saotr g., mastar g., mastarenn b. ; *Kleid voller Schmitze,* pezh dilhad mastaret g. ; **2.** [moull.] moulladur displann g., moulladur dispis g.
Schmitze b. (-,-n) : touchenn ar skourjez b., begenn ar skourjez b., flipenn b.
schmitzen V.k.e. (hat geschmitzt) : **1.** skourjezañ, skourjezata, foetañ, kelastrennañ ; **2.** saotrañ, stlabezañ, kousiañ, louzañ, labezañ, mastarañ, bastrouilhañ, palastrañ, libistrañ, batrouzañ.
Schmock g. (-s, Schmöcke/-e/-s) : skridajer g., brizhkazetenner g., pluajenner g., pluenner g.
Schmöker g. (-s,-) : romant pemp gwenneg g., kozhlevr g., eurioù kozh g.
schmökern V.gw. ha V.k.e. (hat geschmökert) : lenn.
Schmollecke b. (-) : toull mouzhig g., ti mouzhig g., Kervouzhig b. ; *in der Schmollecke sitzen,* ober e benn fall, ober penn fall, ober e benn bihan, c'hoari e benn bihan, ober e benn mousklenn, ober ur penn-mouzh, ober penn-mouzh, ober e benn-mouzh, c'hoari e benn, c'hoari e benn fall, ober e benn du, ober e vuzell gamm, ober e veg kamm, ober begoù kamm, mouzhañ, bezañ mouzhet, bezañ en toull mouzhig, bezañ e ti mouzhig, bezañ e Kervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, bout e gwalarn, gwalarniñ, ober e benn maout, ober penn maout, ober minoù, moulbenniñ, mourrennañ, ober mourroù, ober mourrennoù du, ourzal, ober penn fall, ober penn kozh, ober fas koad, ober fas trenk, ober ur penn pesk ; *sich (ak.) in die Schmollecke zurückziehen,* mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig, mont da Gervouzhig, mont da Gervouzh.
schmollen V.gw. (hat geschmollt) : ourzal, mouzhañ, bezañ mouzhet, astenn e vuzelloù, mouspenniñ, moulbenniñ, mousklenniñ, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, ober beg a-dreuz, ober e vuzell gamm, ober e veg kamm, ober begoù kamm, ober ur penn-mouzh, ober penn-mouzh, ober e benn-mouzh, ober mourroù, ober mourrennoù du, mourrennañ, ober e benn mousklenn, bezañ ur vousklenn ouzh e benn, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, stummañ e c'henoù, ober ur fri minaoued, pennboufiñ, bout e gwalarn, gwalarniñ, ober minoù, bezañ e Kervouzhig, bezañ e ti mouzhig, ober krampouezh-mouzhik, bezañ en toull mouzhig, bezañ teusk e c'henoù, sourral, sourennañ, ober e benn bihan, c'hoari e benn bihan, ober penn maout, c'hoari e benn fall, ober e benn fall, ober penn fall, ober penn kozh, ober fas koad, ober fas trenk, ober ur penn pesk, ober kozh vin ; *mit jemandem schmollen,* mouzhañ ouzh u.b., ourzal ouzh u.b. ; *sie schmollt nur ein klein bisschen,* n'eo nemet ur vouzhadennig ; *sie schmollt immerzu, sie schmollt immer gleich,* ne ra ken tra nemet mouzhañ, ne ra ken nemet mouzhañ, ne ra nemet mouzhañ, tremen a ra hec'h amzer o vouzhañ, kas a ra hec'h amzer o vouzhañ, dalc'hmat atav e vez o mouzhañ-divouzhañ.
Schmollen n. (-s) : mouzherezh g., mouzhadenn b. ; *mit dem Schmollen aufhören, das Schmollen einstellen,* diourzal, diourziñ, dibennadiñ, divouzhañ, divouzhat ; *sie hat mit dem Schmollen aufgehört,* divouzh eo bremañ.

schmollend ag. : mouzhus, pennboufet, mouzhet ; *nicht schmollend,* divouzh ; *jemandem schmollend begegnen,* mouzhañ ouzh u.b., ourzal ouzh u.b.
Schmoller g. (-s,-) : mouzher g., paotrig pikous g.
schmollieren V.gw. (hat schmolliert) : [skol-veur] breudeuriañ.
Schmollis[1] [skol-veur] estl. : *Schmollis !* yec'hed mat dit !
Schmollis[2] n. (-,-) : *mit jemandem Schmollis trinken,* pakañ ur banne gant u.b., evañ ur banne etre mignoned.
Schmolllippe b. (-,-n) : mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g., mouzhadenn b., penn mouzhet g., genoù palefarzh g., genoù mousklenn g.
Schmollmund g. (-s, Münder/Münde) : mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g., mouzhadenn b., penn mouzhet g., genoù palefarzh g., genoù mousklenn g. ; *einen Schmollmund machen,* ourzal, mouzhañ, astenn e vuzelloù, mouspenniñ, moulbenniñ, mousklenniñ, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, ober e vuzell gamm, ober e veg kamm, ober begoù kamm, ober beg a-dreuz, ober mourroù, ober mourrennoù du, mourrennañ, ober e benn mousklenn, c'hoari e benn bihan, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober ur pennmouzh, stummañ e c'henoù, ober ur fri minaoued, pennboufiñ, bout e gwalarn, gwalarniñ, ober minoù, mont da Gervouzhig, mont da Gervouzh, ober krampouezh-mouzhik, mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig, ober penn kozh, ober fas koad, ober fas trenk, ober ur penn pesk, ober kozh vin.
Schmollmuskel g. (-s,-n) : [korf.] P. kigenn an elgezh b.
Schmollsuse b. (-,-n) : mouzherez b., sourrenn b., plac'hig pikous b.
Schmollwinkel g. (-s,-) : toull mouzhig g., ti mouzhig g., Kervouzhig b. ; *sich (ak.) in den Schmollwinkel zurückziehen,* mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig, mont da Gervouzhig, mont da Gervouzh, mont en e gorn da vouzhañ ; *im Schmollwinkel sitzen,* ober e benn fall, ober penn fall, ober e benn bihan, c'hoari e benn bihan, ober e benn mousklenn, ober ur penn-mouzh, ober penn-mouzh, ober e benn-mouzh, c'hoari e benn, c'hoari e benn fall, ober e benn du, ober e vuzell gamm, ober e veg kamm, ober begoù kamm, mouzhañ, bezañ mouzhet, bezañ en toull mouzhig, bezañ e ti mouzhig, bezañ e Kervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, bout e gwalarn, gwalarniñ, ober e benn maout, ober penn maout, ober minoù, moulbenniñ, mourrennañ, ober mourroù, ober mourrennoù du, ourzal.
Schmonzes g. (-) : [gwashaus] fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabous g., glabouserezh g., barbilherezh g., chaok g., ravoderezh g., flap g., flaperezh g., flapaj g., klakenn b., storlok g. strak g.
Schmorbraten g. (-s,-) : [kegin.] kig-bevin krazet g., karbonadez b., dobez b., mougadell b. ; *Rindschmorbraten,* dobez vevin b. ; *Schmorbraten nach Art der Provence,* dobez giz Provañs b.
schmoren V.k.e. ha V.gw. (hat geschmort) : **1.** [kegin.] mouzaniñ, yostañ, mitoniñ, mioc'hañ, mitonellañ, rouzañ, kudaouiñ, dobezañ, mougadellañ ; *schmoren lassen,* poazhañ er c'hloz, ober mougad [gant], lakaat er stoufailh, stoufailhañ, poazhañ moug ; *geschmortes Fleisch,* kig poazh-moug g. ; *im eigenen Saft schmoren,* poazhañ er c'hloz diwar e goust ; *geschmortes Rindfleisch,* dobez vevin b. ; *in Wein geschmortes Wildragout,* sived jiboez g. ; *in der Hölle schmoren,* deviñ en ifern, leskiñ en ifern ; **2.** [dre skeud.] *hier wird man ja geradezu geschmort,* emaomp amañ evel en ur stoufailh, ken tomm eo amañ ken na boazh, amañ 'vat ez eo digor war ar forn, gor forn a zo amañ, n'eus ket tu da badout gant ar wrez, tomm-gor eo amañ ; **3.** [dre skeud.] chom da louediñ, chom da vreinañ, michodiñ, chagañ, louediñ ; *jemanden schmoren lassen,* leuskel u.b. da vichodiñ ; *im eigenen Saft schmoren,* chom da vichodiñ en e uhelennoù pell diouzh darempred an dud.
Schmorfrüchte ls. : [kegin.] kaotigell frouezh b.
Schmorhitze b. (-) : regez str., tantad g., fornez b., gwrez b., fo g.
Schmorobst n. (-es) : [kegin.] kaotigell frouezh b.
Schmorpfanne b. (-,-n) : frinkell b., kastelodenn-rouzañ b.
Schmortopf g. (-s,-töpfe) : [kegin.] kokell b., kokellenn b., chaodenn b., kaserolenn b., kastelodenn b., dobezerez b. [liester dobezerezioù], kaoter fritañ b. ; *Inhalt eines Schmortopfes,* kokellad d., kokellennad b.
Schmu g. (-s) : **1.** ribouilh g. ; *Schmu machen,* ribouilhat, skrabañ ha diskrabañ a-gleiz hag a-zehou, flodañ, trafikañ, trafikajiñ, farbotañ, turlutañ, penefiañ, fistoulat, forbannañ ; *beim Wiegen Schmuh machen,* krennañ diwar ar pouez, P. krignat diwar ar pouez ; **2.** koniri b., garzaj g.
schmuck ag. : strak, kran, cheuc'h, kempenn, mistr, a-stroñs, faro, moust, nifl, lipet, stipet, turgn, gwisket brav, gwisket koant, gwisket kaer, stad ennañ, a droc'h, brav e dreuz, gwisket mistr ha mibin, paket cheuc'h, paket brav, feul, brintin, propik, tonius, sev, a neuz, klenket, fichet ; *schmucke Kleider,* gwiskamantoù paket ls. ; *sich schmuck machen,* en em c'hreiañ, en em ginklañ kaer, en em wiskañ brav, en em wiskañ mistr ha mibin, en em lakaat en e granañ, mont war e begement, en em lakaat war e begement, mont en e c'hloria mundi, mont en e c'hloria sifoc'hell, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em wiskañ mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en em lakaat en e faroañ, en em wiskañ en e faroañ, en em wiskañ en e gaerañ gre, en em lakaat en e vrav, en em skizhañ, P. en em bakañ brav ; P. *eine schmucke Dirne,* ur farodez b., un tamm brav a blac'h b., ul labousell b., ur sukenn b., ur gaer a blac'h b., ur pakad brav a blac'h b., ur vouilhez plac'h b., ur gurun a blac'h b., ur plac'h gwall vrav b., ur plac'h kaer-distailh b., ur plac'h kaer-eston b., ur plac'h kaer-meurbet b., ur plac'h kenedus-espar b., ul loskadenn b., ur c'harsalenn b., ur femelenn b., ur garvez b., ur fulenn b., un tamm friant g., ul lipadenn b., ur blantenn b., ur gouarc'henn b., ur goantenn b., ur gaerenn b., un dekenn b., ur chevrenn b., un hadenn b., ur gaer a hadenn b., ur boked g., ur plac'h stipet b., ur stipadenn b., un darinenn a blac'h b., ur gañfantenn b., ur geurenn b., ur strakadenn b., ur bompinenn b., ur baotrezenn b., ur babig koant g., ur plac'h diouzh ar moull b., ur plac'h tonius b., ur c'hwenenn b., ur plac'h digoradur ganti b., ur plac'h digoradur dezhi b., ur gogez g. ; *das ist eine schmucke Dirne,* homañ a zo ur plac'h anezhi.
Schmuck g. (-s,-e) : bravig g., braverioù ls., brageriz g., bragerizoù ls., bragerezh g., bravigoù ls., bizeier ls., joaiuzoù ls., brabravioù ls., bravderioù ls., braventez b., kinkladurioù ls., kinklerezh g., kinkladur g., kinkl g., aornadur g., fichoù ls., ficherezh g., pinferezh g., stiperezh g., [dispredet] koantiz b. ; *unechter Schmuck,* danvez faos g., drevez g. ; *billiger Schmuck,* fanfarluchoù ls., turubailhoù ls. ; *silberner Schmuck,* bravigoù arc'hant ls. ; *Schmuck in einem Kasten bewahren,* mirout bragerizoù en un arc'h vihan, derc'hel bragerizoù en un arc'h vihan ; *in vollem Schmuck,* stipet ha lipet, gwisket-klok, war e begement, en e c'hloria mundi, gwisket en e c'hloria sifoc'hell, en aotrou, en e gaerañ, en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en e vrav, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroañ, gwisket en e faroañ, en e gaerañ gre, gwisket-faro, greiet, piñfet, fichet kaer, paket cheuc'h ; *den Schmuck von etwas abnehmen,* diginklañ udb.
Schmuckarbeit b. (-,-en) : pezh-labour bravigerezh g.
schmücken V.k.e. (hat geschmückt) : stipañ, kinklañ, kinkladuriñ, fichañ, afesoniñ, fardañ, pinfañ, gwiskañ brav, kaeraat, bravaat, koantaat, mariklezañ, propikaat, rikamaniñ, kempenn, paramantiñ, P. greiañ, [levr, moull.] istoriañ ; *festlich geschmückt,* kinklet brav ha kempenn ; *hübsch geschmückt,* kinklet bravik, paket brav ; *etwas mit Girlanden schmücken,* garlantezañ udb ;

mit grünen Zweigen schmücken, strujañ, maeiñ ; *mit Blumen schmücken,* bleuniañ, kinklañ gant bokedoù, fleurisañ, fleuriañ, lakaat fleur (war, ouzh, e), bokediñ, fichañ gant bleunioù, kaeraat gant bleunioù ; *mit Bändern schmücken,* rubanañ, rubanennañ, seizennañ, lietennañ, kinklañ gant chinkelloù.
V.em. : **sich schmücken** (hat sich geschmückt) : en em ginklañ, en em c'hreiañ brav, en em fichañ, en em gempenn, en em biñfañ, en em geuriñ, en em gintiñ, en em vravaat, en em stipañ ; *sich (ak.) mit fremden Federn schmücken,* mont da rodal war bern teil unan all, bragal evel ar mevel e dilhad e vestr, tennañ dour eus puñs unan all, kemer an enor eus udb sevenet gant unan all, tennañ gloar eus oberoù ar re all, sunañ skridoù unan all, skridbreizhañ tud all, fripañ, goubreizhañ, sachañ an dour war e brad, sachañ an dour d'e vilin, sachañ an dour d'e lenn.
Schmücken n. (-s) : stiperezh g., kinklerezh g., kinklañ g., bravadur g., kaeradur g., ficherezh g.
schmückend ag. : kaeraus, kinklus, … kinklañ.
Schmuck-Esche b. (-,-n) : [louza.] gouezonn str., gouezonnenn b., onn-gwenn str., onnenn-wenn b.
Schmuckfederhändler g. (-s,-) : pluaser g.
Schmuckgegenstand g. (-s,-gegenstände) : bravig g., brageriz g., braventez b., kinkladur g., kinklerezh g.
Schmuckhandel g. (-s) : bravigerezh g.
Schmuckhändler g. (-s,-) : bravigour g., bizaouier g.
Schmuckkästchen n. (-s,-) : skrin g., krin g., arc'h vihan b., koufrig bizier g., arc'hig bizier b., klozenn b., klaouier g., forser g., fosenn b., lañser g.
Schmuckladen g. (-s,-läden) : stal vravigoù b., bravigerezh b.
Schmucklilie b. (-,-n) : [louza.] agapant str., lili-karantez str.
schmucklos ag. : diginkl, strizh, eeun, plaen, didres.
Schmucklosigkeit b. (-) : diginkl g., strizhder g., strizhentez b., eeunded b., plaended b.
Schmucknadel b. (-,-n) : brochenn b.
Schmuckprothese b. (-,-n) : [mezeg.] steudelladur kenedekaat g., osod kenedekaat g.
Schmucksachen ls. **/ Schmuckstücke** ls. : braverioù ls., brageriz g., bragerizoù ls., bragerizioù ls., bravigoù ls., brabravioù ls., braventezioù ls., bravderioù ls., kinkladurioù ls., kinklerezh g., kinkloù ls., pinferezh g., paradur g., bragerezh g., bizeier ls., joaiuzoù ls., [dispredet] koantiz b.
Schmuckschatulle b. (-,-n) : skrin g., arc'h vihan b., koufrig g., arc'hig b., klozenn b., forser g., fosenn b., lañser g.
Schmuckstein g. (-s,-e) : gem g., maen-sked g., maen-fin g. ; *ein Topas als Schmuckstein,* un dopazenn b.
Schmuckstück n. (-s,-e) : **1.** bravig g., bizoù g., brabrav g., braventez b., kinklerezh g., kinkladur g. ; *Schmuckstücke ls. :* bragerezh g., brageriz g., braverioù ls., bragerizoù ls., bravigoù ls., kinklerezh g., brabravioù ls., bizeier ls., joaiuzoù ls., kinkladurioù ls., [dispredet] koantiz b. ; **2.** [dre skeud.] bleuñv (eus) str., boked g., bokedad g., begenn (eus) b., dibab (eus) g., diuz (eus) g., gwir flourdiliz (eus) str., flourdilizenn (eus) b., fleurenn b., perlezenn b., pep gwellañ g. ; *das Schmuckstück der Sammlung,* perlezenn an dastumadeg b.
Schmucktanne b. (-,-n) : [louza.] *chilenische Schmucktanne,* dizesper ar marmouzien g.
Schmuckwaren ls. : bravigoù ls., bragerizoù ls., braverioù ls., bragerizioù ls., bizeier ls., joaiuzoù ls., [dispredet] koantiz b.
Schmuckzweig g. (-s,-e) : bod-mae g., boked-mae g., mae g., maeenn b. ; *einen Schmuckzweig anbringen,* maeiñ un ti.
Schmuddel g. (-s) : fank g., kailhar g., loustoni b., tampouzoni b., stronk g., taras g., mardoz g., lastez str., lorgnez str., loustaj g., lousteri b.
Schmuddelei b. (-,-en) : bastrouilhadur g., bastrouilhaj g., lipadennoù leue ls.
schmuddelig ag. : lous, loudour, tampous, tampouzek, digempenn, distruj, foutouilhek, diskramailh, diskrelu, diharak, difurlu, difraoul, diferlink, diskrepez, difarle, diskrubuilh, diskalavr, disparbuilh, dibalamour, chelgenn dezhañ, tarasennet, kac'hus, louan, brennek, plamoustek, krasous, kramennek ; *er sieht schmuddelig aus,* hennezh a zo pemoc'h, hennezh a zo ul loudour, chelgenn eo dezhañ, krasous eo, ul louveg eo.
Schmuddeligkeit b. (-) : loudouriezh b., loustoni b., tampouzoni b.
Schmuddelkind n. (-s,-er) : tamm loustoni g., strouilh bihan strujet fall ha divalav-kenañ g., chuchuenn lous b., loustoñ g., stronkig g., pikouz bihan g., krasouz bihan g. [*liester* krasouzed vihan].
schmuddlig ag. : *sellit ouzh* **schmuddelig**.
Schmuggel g. (-s) **/ Schmuggelei** b. (-,-en) **/ Schmuggelgeschäft** n. (-s,-e) : floderezh g., flod g., kenwerzh flodus g./b., trafikerezh flodus g.
schmuggeln V.k.e. (hat geschmuggelt) : flodañ ; *etwas schmuggeln, etwas einschmuggeln,* degas udb dre flod, enporzhiañ udb dre flod, flodañ udb ; *Tabak schmuggeln,* flodañ butun.
Schmuggeltabak g. (-s,-e) : butun flod g.
Schmuggelware b. (-,-n) : marc'hadourezh flod b., marc'hadourezh verzet b., marc'hadourezh kuzh b.
Schmuggelwein g. (-s) : gwin kuzh g., gwin flod g.
Schmuggler g. (-s,-) : floder g.
Schmugglerin b. (-,-nen) : floderez b.
schmugglerisch ag. : flodus.
Schmugglernetz n. (-es,-e) **/ Schmugglerring** g. (-es,-e) : rouedad trafikerien b., rouedad floderien b.
Schmugglerschiff n. (-s,-e) : lestr floder g., bag floderezh b.
schmunzeln V.gw. (hat geschmunzelt) : mousc'hoarzhin, minc'hoarzhin ; *über etwas schmunzeln,* mousc'hoarzhin o welet udb., mousc'hoarzhin o klevet udb.
Schmunzeln n. (-s) : mousc'hoarzh g., minc'hoarzh g. ; *wohlgefälliges Schmunzeln,* mousc'hoarzh laouen g.
Schmus g. (-es) : ranerezh g., fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabous g., glabouserezh g., barbilherezh g., chaok g., ravoderezh g., storlok g., strak g., klakenn b., flap g., flaperezh g., flapaj g. ; *mach nicht so viel Schmus ! erzähl nicht so viel Schmus !* lez da strak ! lez da storlok ! tav da glakenn !
Schmusekurs g. (-es,-e) : pecheroù ls., madelezh b., douster g. ; *auf Schmusekurs,* dre sil, a-silik, dre vrav, gant moder, dre voder, dre zouster, dre gaer, dre du.
schmusen V.gw. (hat geschmust) : **1.** *mit einem Kind schmusen,* ober lazig d'ur bugel, ober daig d'ur bugel, lazigañ ur bugel, turlutañ ur bugel, ober brav-brav d'ur bugel, ober sev d'ur bugel, noilhat ur bugel, kaeraat ouzh ur bugel, ober allazigoù d'ur bugel, ober noilh d'ur bugel, moumounañ ur bugel, ober moumounoù d'ur bugel, ober moumounerezh d'ur bugel, ober kaezhigoù d'ur bugel, ober kaezh d'ur bugel, kaezhigañ ur bugel, kaezhañ ur bugel, cherisañ ur bugel, flourikañ ur bugel, ober karantezioù d'ur bugel, chourañ ur bugel, flodañ ur bugel, ober kamambre d'ur bugel, ober moutig d'ur bugel, kañjoliñ ur bugel, koulouchal ur bugel, glochat d'ur bugel, ober gloch d'ur bugel, loloiñ ur bugel, menoniñ ur bugel ; *mit seiner Freundin schmusen,* ober kuñv d'e vignonez, amouriñ a-zevri ouzh e vignonez, ober moumounoù d'e vignonez, pokañ ha pokata d'e c'haredig, ober moumounerezh d'e vignonez, karanteziñ, chourañ e vignonez ; **2.** [gwashaus] *jemandem schmusen,* tostennat ouzh u.b., tostenniñ ouzh u.b., abostoliñ d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., fistoulat e lost dirak u.b., flanañ ouzh u.b., meveliat, hejañ per melen d'u.b., kañjoliñ u.b., lavaret fougeoù d'u.b., klask en em dremen ouzh u.b., klask en em

dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., en em lipat ouzh u.b.
Schmusedecke b. (-,-n) : neñneñ g.
Schmusekater g. (-s,-) : **1.** floder g., kañjoler g., poker g., liper g. ; **2.** [bugel] toull noilh g., moumoun g., mign g.
Schmusekatze b. (-,-n) : **1.** floderez b., kañjolerez b., pokerez b., liperez b. ; **2.** [bugel] toull noilh g., moumoun g., mign g.
Schmusekissen n. (-s,-) : neñneñ g.
Schmuser g. (-s,-) : **1.** floder g., kañjoler g., poker g., liper g. ; **2.** [bugel] toull noilh g., moumoun g., mign g. ; **3.** [gwashaus] lavarer kaer g.
Schmusetier n. (-s,-e) : neñneñ g.
Schmutz g. (-es) : **1.** fank g., kailhar g., loustoni b., stronk g., taras g., lapas g., mardoz g., mailhemouzenn b., karzh str., karzhioù ls., karzhadenn b., karasenn b., lastez str., lorgnez str., loustaj g., lousteri b., loudouriezh b., lousnez b., goannaj g., mastar g., mastarenn b., stroan g., strod g., strodenn b., hudurez b., hudurnaj g., hudurnez b., kramenn b., moc'haj g., moc'herezh g., ounnezer g., viltañs g., stlabez g., strouilh g. ; *vor Schmutz starren, von Schmutz starren, vor Schmutz strotzen,* luc'hañ gant an hudurnez, bezañ lous evel un targazh, bezañ lous evel un hoc'h, bezañ lous evel un pemoc'h, bezañ lous-mezhus, bezañ ken hudur hag ar seizh pec'hed, bezañ hudur evel ar seizh pec'hed g., bezañ du ken na gomz, bezañ tarasennet holl, bezañ ur gramenn (un ounezer) war an-unan, na vezañ nemet loustoni eus an-unan, bezañ kac'hus, bezañ lous-gagn, bezañ lous-brein, bezañ lous-pemoc'h, bezañ lous-lous, bezañ lous-teil, bezañ lous-spontus, bezañ lous evel ul laouenn, bezañ lous evel ar seizh pec'hed ; *mit Schmutz bedeckt,* tarasennet, fanket, priek, priellek, mastaret, leun a fank, fank-holl, fank-ki, ur stroñsad fank outañ, fank outañ, bouilhenn outañ, kailharek, kailharet, kramennek, bastrouilh, strouilh, strouilhek, ur vastarenn warnañ ; *bei ihm herrscht Unordnung und alles starrt vor Schmutz,* pep tra 'zo a-borc'hell en e di, pep tra 'zo a-benn-porc'hell en e di, a-borc'hell emañ an traoù en e di, a-benn-porc'hell emañ an traoù en e di ; *nichts gegen die Anhäufung des Schmutzes unternehmen,* lezel al loustoni da sevel ; *vom Schmutz reinigen,* difankañ, divastrouilhiñ, dizouarañ, digramenniñ, dibriañ, digaoc'hañ ; *den groben Schmutz von den Kleidern abmachen,* dideilañ an dilhad, digailhariñ an dilhad, difankañ an dilhad ; *den gröbsten Schmutz von den Kleidern und Schuhen der Kinder abmachen,* digaoc'hañ ar voused ; *den gröbsten Schmutz von seinen Kleidern und Schuhen abkratzen,* en em zigaoc'hañ, en em zigailharañ, en em zibriañ ; **2.** [dre skeud.] *jemanden in den Schmutz ziehen,* ruilhañ u.b. er pri, druilhañ u.b. er c'hailhar, divrudañ (kailharañ, gwallvrudañ, fallvrudañ) u.b., ober anv fall ouzh u.b., lakaat u.b. duoc'h eget ar siminal, reiñ gwallvrud d'u.b., dichekal u.b., gwashaat u.b., binimañ u.b., mastariñ enor u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., dispenn (saotrañ) brud u.b., ober un diframm e sae u.b., terriñ keuneud war kein u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., ober ur freg e brud vat u.b.
Schmutzärmel g. (-s,-) : berrvañch gwarez g., advañch g.
Schmutzblech n. (-s,-e) : [marc'h-houarn] difanker g., difankell b.
Schmutzbürste b. (-,-n) : broust difankañ g.
schmutzen V.k.e. (hat geschmutzt) : saotrañ, stlabezañ, kousiañ, louzañ, lousaat, labezañ, mastaraañ, mastariñ, mastarenniñ, ober mastar war, bastrouilhañ, palastrañ, libistrañ, batrouzañ, kailharañ, mardoziñ, strodañ.
V.gw. (hat geschmutzt) : mont lous, saotrañ, louzañ, lousaat, libistrennañ, mardoziñ, bastrouilhiñ ; *dieser Stoff schmutzt leicht,* buan e ya lous an entof-se, an entof-se a ya lous buan, an entof-se ne vez ket pell da vezañ lous, fankus eo an danvez-se ; *dieser Stoff schmutzt nicht leicht,* distrouilh eo an entof-se.
Schmutzerei b. (-,-en) : **1.** fank g., kailhar g., loustoni b., stronk g., taras g., mardoz g., lastez str., lorgnez str., loustaj g., lousteri b., kramenn b., mastar g., mastarenn b., strouilh g. ; **2.** labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls. ; **3.** loustoniaj g., loustonioù ls., traoù hudur ls., komzoù hudur ls., komzoù ordous ls., luc'haj g., luc'hajoù ls., komzoù distrantell ls., komzoù lourt ls., komzoù distres ls., hudurniezh b., hudurnez b., moc'herezh g., loudouriezh b., lousterioù ls., likaouerezh g., gadalerezh g., viltañs g.
Schmutzfänger g. (-s,-) : [rodoù kirri-tan] flipenn b. [*liester* flipennoù].
Schmutzfarbe b. (-,-n) : liv lous g.
Schmutzfink g. (-en,-en) : **1.** P. [paotr] pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., loustoñ g., louveg g., louvidig g., libouzer g., libouz g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., mastarer g., strouilh g., strouilhard g., bouilh g., chelgenn a zen b., krasouz g. [*liester* krasouzed], lousken g., libouz g., louz g., loen lous g., porc'hell g., porc'hell lous g., chuchuenn lous b., libourc'henn b., kailhareg g. ; [plac'h] liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., libourc'henn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., charlezenn b., porc'hellegez b., chuchuenn lous b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., landourc'henn b., torch-listri g., kontronenn b., kontronenn lous b., kailharenn b., kailhebodenn b., kailhc'horenn b., Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., strouilhenn b., loudourenn b., flegenn b., kailhostrenn b., gwiz lous b., louvigez b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., lousken b., chelgenn b., cholgenn b., hudurenn b., groll b., stlabezenn b., doublenn b., filhourenn b., strakouilhenn b., kouilhourenn b., bastrouilhenn b., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., louzenn b., louzell b., fourkailh b., strodenn b. (Gregor) ; *so ein Schmutzfink wie du darf sich nicht an den Tisch setzen,* ne zeui ket ouzh taol gant a lous ma'z out ; **2.** [kazetenner] mesker kaoc'h g.
Schmutzfleck g. (-s,-e) : saotr g., kousi g., mastar g., mastarenn b., kailharenn b., brizhadur g., flipennad b., pik g., saotradur g., stlabez g., louzadur g., louzadenn b., babouzenn b.
schmutzfrei ag. : naet, naet a lastez, dilastez, distlabez, brintin, difank, digatar, digailhar, disaotr, distrouilh.
Schmutzgeier g. (-s,-) : [loen.] gup gwenn g. [*liester* guped gwenn].
schmutzig ag. : **1.** lous, loudour, lovr, loudourek, tampous, tampouzek, louan, lastezek, kramennek, kailharek, plapous, moustrouilh, flav, strodennek, fankus, mailhemous, strouilhek, strouilh, bastrouilh, mailhennek, lor, hudur, ordous, mardozek, ort, plamoustek, saotr, leun a saotroù, saotret, louzet, kailharet, kousiet, libistret, tarasennet, mastaret, mastarennet, tarchet, stlabezet, brennek, du, fank, fank outañ, bouilhenn outañ, straket ; *schmutziger Gegenstand,* klabanastrenn b., klamastrenn b. ; *schmutziger Müll,* klabanastrennoù ls., klamastrennoù ls., klabanastrennad loustoni b., klamastrennad loustoni b. ; *etwas schmutzig machen,* stlabezañ udb, louzañ udb, lousaat udb, labezañ udb, lastezañ udb, mastaraañ udb, mastariñ udb, mastarenniñ udb, saotrañ udb, kailharañ udb, kousiañ udb, hakraat udb, huduraat udb, kouilhourañ udb, libouziñ udb, libouriñ udb, mailhañ udb, mardoziñ udb, nammañ udb, pemoc'hañ udb, kac'higelliñ udb, kaoc'hañ udb, tarasiñ udb, tarchañ udb, strouilhañ

udb, stronkañ udb, strodañ udb, duañ udb, ober mastar war udb ; *etwas wieder schmutzig machen,* adstlabezañ udb, adlouzañ udb ; *sich schmutzig machen, schmutzig werden,* huduraat, duañ, duañ e zilhad, duañ e gorf, saotrañ (louzañ) e zaouarn (e zilhad), louzañ, lousaat, libistrennañ, mardoziñ, bastrouilhiñ, en em stlabezañ, en em gailharañ, en em saotrañ, en em louzañ, en em gousiañ, en em gargañ, en em fankañ, en em vastariñ, en em libistrañ ; *wie kommt es, dass du so schmutzig bist ?* petra ac'h eus graet a-benn bezañ ken lous-se ? petra ac'h eus graet evit bezañ ken lous-se ? ; *er hat ganz schmutzige Hände,* ur gramenn a zo war e zaouarn, du eo e zaouarn, lor eo e zaouarn ; *schmutziges Gesicht,* genoù kakouz g. ; *schmutziges Wasser,* dour saotr g., dour saotret g., dour lous g., dour louzet g. ; *schmutzige Wäsche,* dilhad lous ls., traoù du ls., dilhad fank ls., dilhad lor ls., lien lous g. ; *ein Korb schmutziger Wäsche,* ur boutegad dilhad fank g. ; [dre skeud. ha ster rik] *sich (dat.) die Hände schmutzig machen,* louzañ e zaouarn ; **2.** lastezus, louzus, mastarus, saotrus, stlabezus ; *eine schmutzige Arbeit,* ul labour lastezus g., ul labour louzus g., ul labour mastarus g., ul labour saotrus g., ul labour stlabezus g. ; *Arbeit, bei der man sich nicht schmutzig macht,* labour digailhar g.

3. *schmutzige Geschäfte treiben,* trafikajiñ, ribouilhat, troidellat, trokellat, bevañ diwar-bouez e ivinoù ; *eine schmutzige Sache,* ur blegenn lous (divalav) b., un afer gazus b., ur gempenn b., ur gaoc'henn b., ur grenegell b., ur vouilhenn b., ul lagenn b., un afer liboudennek b., un afer dizabolu b., ur gudenn lous g., ur gwall afer b., ur gaotigell b.

Schmutzigkeit b. (-) : **1.** louster g., lousted b., lousnezh b., loudouriezh b., digempennadurezh b., tampouzoni b., hudurerezh g., hudurnaj g., hudurniaj g., hudurniezh b., hudurnezh b., hakrder g., hakrded b. ; **2.** tro divalav b., taol divalav g., tro lous b. ; **3.** komz kras b., komz kleuk b, komz dibrenn b., komz diskramailh b., komz dizolo b., komz lampr b., komz serzh b., komz ort b., tourc'haj g., loustaj g., luc'haj g., diskramailherezh g., bomm ordous g., bomm hudur g., bomm lous g. bomm lourt g., bomm distrantell g., bomm distres g., bomm ort g.

schmutzigrosa ag. : arroz, damroz.

Schmutzkittel g. (-s,-) : kaldrav g., saro g.

Schmutzkruste b. (-,-n) : kramenn b., taras g., mardoz g., ounnezer g.

Schmutzlappen g. (-s,-) : frapour g., leien g., tarner g., torchouer g., toailhon g., torch g., pilh g., pilhenn b., pilhot g., liboudenn b., gwalc'houerig g. [*liester* gwalc'houeroùigoù], serpilherenn b., klabanastrenn b., klamastrenn b.,

Schmutzliese b. (-,-n) : P. kouilhourenn b., louzenn b., louzell b., fourkailh b., porc'hellegez b., liboudenn b., kañfantenn ar vazh lous b., libourc'henn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., charlezenn b., truilhenn b., stronk g., stronkenn b., choulou b., choulouenn b., chuchuenn lous b., landourc'henn b., torch-listri g., kontronenn b., kontronenn lous b., kailharenn b., kailhc'horenn b.,, Mari-flav b., Mari-vastrouilh b., Mari-forc'h b., strouilhenn b., strakouilhenn b., loudourenn b., flegenn b., kailhostrenn b., gwiz lous b., louvigez b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., lousken b., krasouzell b., chelgenn b., cholgenn b., hudurenn b., stlabezenn b., doublenn b., filhourenn b., bastrouilhenn b., mouzenn b., mouzourdenn b., mozogell b., strodenn b. (Gregor).

Schmutzliteratur b. (-) : loustaj g., skridoù ort ls, skridoù lor ls., skridoù hudur ls., skridoù ordous ls., skridoù distrantell ls., skridoù distres ls., skridoù lourt ls.

Schmutzloch n. (-s,-löcher) : foukenn hudur b., kozh ti g., neizh touseg g., ti-gutez g., ti brein g., lastez ti g., tamm toull ti g., klotenn lous b., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., toull lous g., kozh toull brein g., foukenn b. ; *in einem Schmutzloch wohnen,* bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un neizh touseg, bezañ kludet en un toull lous.

schmutzlos ag. : naet, naet a lastez, dilastez, distlabez, brintin, difank, digatar, distrouilh.

Schmutzpapier n. (-s,-e) : [moull.] mastarenn b., paper mastaret g.

Schmutzpresse b. (-) : kaoc'hzetennerezh g.

Schmutzschicht b. (-,-en) : kramenn b., taras g., mardoz g., ounnezer g.

Schmutzspur b. (-,-en) : saotr g., kousi g., mastar g., mastarenn b., kailharenn b., brizhadur g., flipennad b., pik g., saotradur g., stlabez g., louzadur g., louzadenn b., babouzenn b.

Schmutzstreifen, g. (-s,-) : gwazhenn fank b., roudenn fank b.

Schmutztitel g. (-s,-) : [moull.] falstitl g.

Schmutzventil n. (-s,-e) : [tekn.] kog spurjañ g.

Schmutzwäsche b. (-,-n) : kouez g., dilhad lous ls., traoù du ls., dilhad fank ls., dilhad lor ls.

Schmutzwasser n. (-s) : dour lous g.

Schnabel g. (-s, Schnäbel) : **1.** beg g., pigos g. ; *spitzer Schnabel,* beg lemm g. ; *bei den Amseln ist der Schnabel der Männchen gelb,* melen eo pigos an tad moualc'h ; *brauner Schnabel,* beg merglet g. ; *den Schnabel aufsperren,* digeriñ e veg ; *ein Schnabel voll,* ur begad g., ur vegadenn b. ; *mit dem Schnabel aufpicken,* greunata, pigosat, bekañ, bekat, beketal ; *mit ihrem Schnabel stöbert die Ente im Schlamm herum,* gant e bigos e fourgas an houad er fank ; *wie eine Kneifzange drückte der Schnabel der Gans die Nase des Jungen fest zusammen,* ar waz a waske fri ar paotr gant he beg e-giz gant un durkez ; *Oberschnabel,* karvan grec'h ar pigos b., karvan uhelañ ar pigos b. ; *Unterschnabel,* karvan draoñ ar pigos b., karvan izelañ ar pigos b. ; *Nahrung für seine Jungen in den Schnabel zurückbefördern,* dilonkañ boued, distreizhañ boued ; *der hornige Schnabel des Tintenfisches,* beg karn ar vorgadenn g. ; **2.** [genoù] beg g., teod g., trap g., traped g., beol b., forn b., klapez b., latenn b. ; *halt den Schnabel !* **a)** peoc'h en toull-se ! lak an dra-se dindan da votoù ! dalc'h mat war da deod ! ; **b)** serr da veg ! lez da strak ! lez da storlok ! lez da chaok ! tav da glakenn ! serr da c'henoù din gant ar gaoz-se ! ; *er spricht, wie ihm der Schnabel gewachsen ist,* komz a ra diwar beg e deod, ur beg abred a zo anezhañ, ur beg a-raok an hini eo, hennezh ne ra ket a c'henoù bihan evit lavaret e sonj ; *jemandem nach dem Schnabel reden,* mont en avel u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., reiñ lorc'h d'u.b., lorc'hañ u.b., ober kudoù d'u.b., ober kudoù dirak u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., flodañ d'u.b., frotañ skant d'u.b. en e gein, frotañ skant e kein u.b., frotañ e askell d'u.b, breutaat evit u.b., fonnañ da vennozh u.b. ; P. *jemandem den Schnabel stopfen,* lakaat u.b. da devel, plantañ ur c'henn en u.b., lakaat un tach d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., gennañ u.b., rentañ u.b., stankañ e draped d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., minellañ u.b., stankañ e riboul d'u.b., sankañ gennoù en u.b., stouvañ u.b., stouvañ (prennañ) e c'henoù d'u.b., serriñ e veg d'u.b., klozañ e veg d'u.b., stouvañ e veg d'u.b., ober d'u.b. tevel, lakaat u.b. da serriñ e c'henoù, stankañ e veg d'u.b., stankañ e forn d'u.b., stankañ e farouell d'u.b., stankañ e drap d'u.b., bac'hañ e c'henoù d'u.b., serriñ e stokenn d'u.b., sankañ ur c'henn en u.b., sankañ gennoù gant u.b., krennañ e douchenn d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b. ; *du wirst ihm wohl den Schnabel nicht stopfen können,* hennezh ne soc'ho ket ganit ; **3.** [listri kegin h.a.] flutenn b., gouzoug g., genoù g., chaflutenn b., bronn b., sut g., sutell b., beg g., brok g., brokenn b., gweuz b. ; **4.** *Grünschnabel,*

beg melen g. ; **5.** [merdead.] staon b., penn-araok g. ; **6.** [tekn.] beg g. ; **7.** [korf.] *Schnabel des Balkens,* beg ar c'horf karnek g.
Schnabelfliege b. (-,-n) : [loen.] mekopter g. [*liester* mekoptered].
Schnabelflöte b. (-,-n) : [sonerezh] fleüt-pigos b.
schnabelförmig ag. : beget, pigosek, a-stumm gant ur beg, a-stumm gant ur pigos, stummet evel ur beg, stummet evel ur pigos, e doare ur pigos, e doare pigosoù, a-zoare gant ur pigos, a-zoare gant pigosoù, a-seurt gant ur pigos, a-seurt gant pigosoù.
Schnabelhafte ag.k. ls. : [loen.] mekoptered ls.
Schnabelhieb g. (-s,-e) : begad g.
Schnabeligel g. (-s,-) : [loen.] ekidne g. [*liester* ekidneed].
Schnabelkerf g. (-,-e) : [loen.] hemipter g. [*liester* hemiptered], amprevan hemipter g.
schnäbeln V.em. : **sich schnäbeln** (haben sich geschnäbelt) : **1.** [laboused] en em vegata ; **2.** P. pokata an eil d'egile, poketal an eil d'egile, pokedal an eil d'egile, en em bokat a-leizh o genaouioù, en em bokat didruez, bezañ pok-pok, chom pok-ha-pok, pokat ha flourikat, pokat start an eil d'egile, en em lipat, P. en em gannañ a daolioù joskenn.
-schnäbelig ag. : beget, pigosek ; *langschnäbelig,* beget hir, hirbigosek.
Schnabelschiff n. (-s,-e) : [istor, merdead.] lestr pigosek g.
Schnabelschuh g. (-s,-e) : babouchenn b., botez pintek b., botez begoù b.
Schnabeltasse b. (-,-n) : tasenn gant ur beg-evañ b., tas gant ur beg-evañ g. ; *Schnabeltasse für Kranke,* koukoug b.
Schnabeltier n. (-s,-e) : [loen.] ornitorink g. [*liester* ornitorinked].
Schnabelvoll g. (-,-) : begad g., begadenn b.
-schnäblig ag. : beget, pigosek ; *langschnäblig,* beget hir, hirbigosek.
schnabulieren V.gw. (hat schnabuliert) : saouriñ, ober chervad / ober fest (Gregor), ober lapavan, c'hoari lapavan, korfata, kofata, mont don e zent e-barzh, debriñ e walc'h, debriñ a-leizh e zent, distagañ ur c'hofad, tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, leuniañ e gof, debriñ leizh e gof, debriñ gwalc'h e galon, debriñ leizh e walc'h, ober ur c'hofad, plaouiañ, kroufañ boued, kouchañ boued, porpantiñ boued, flumañ boued, floupañ, kordañ boued, flumañ, bezañ kleuz betek begoù e dreid, debriñ evel ur marlonk, debriñ evel ul loen, debriñ evel ur roñfl, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, pilat boued a-c'hoari-gaer, debriñ alfant, debriñ dislangour, pegañ war ar boued a-leizh e zent, lonkañ evel ur ranklez (Gregor), P. riñsañ e asied, ober meurlarjez, pilat boued, pegañ war an traoù a-leizh e zent, brifal / dantañ kaer / kargañ kaer e gof / bourellañ ervat e borpant (Gregor), bezañ don e gof, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, bezañ digor e galon, ober chegenn.
Schnack g. (-s, Schnäcke) : **1.** tamm kaoz g., troc'h kaoz g., frapad marvailhat g., tachad marvailhat g., marvailh g., marvailhadenn b., kaozeadenn b. ; **2.** tro fent b. ; *dummer Schnack,* tro lous b., tro divalav b. ; *Schnäcke treiben,* c'hoari troioù fent (troioù kamm).
schnacken V.gw. (hat geschnackt) : P. gragailhat evel ur pik - fistilhat - raskañ - komz dilokez - komz jore-dijore - parlikanat - storlokat - latennat - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - trabellat - pilprenn e c'henoù - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - astenn kaozioù - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - komz a-dreuz hag a-dal - komz a-dreuz hag a-benn - bezañ gant e veg abred - bezañ gant e veg a-raok - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - ragellat - ragachat - pilat kaozioù - ranezenniñ - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ an diviz etrezo o roulat eus an eil kaoz d'eben - pilat e c'henoù - chaokat e c'henoù - flabotal e c'henoù - pilat e veg - mont betek Pariz da-heul kaoz - marvaihat kaer ha sof-kont - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diverglañ e deod - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk - kaketal - lavaret traoù diwar veg e deod - badaouiñ.
Schnackerl n. (-s,-n) : [Bro-Aostria] hik g., hikadennoù ls.
schnackseln V.gw. (hat geschnackselt) : P. mont ouzh ar bouteg, ober ar bouteg, ober gae-gae, tennañ ur gae-gae, feskenniñ, lemmañ e vinaoued, plantañ unan, c'hoari ar vaouez, c'hoari lapavan (filifala, lallig, piti, pitiklou, pitouch, chiboud, c'hwiti, kornigell, pipeloch, ruilhaig), c'hoari al legon, ober ur ruilh gant u.b., ruilhal e gorf gant u.b., en em dourtañ, c'hoari daou, c'hoari koukoug, c'hoari toutou, ribotat, fouzhañ, bourikañ, c'hwilañ, tennañ un taolad, tennañ un taol, tennañ ur flupad, tennañ ur frap, tennañ ur frapad, chourañ, ober chiboud, fistoulat, kempenn ar jardin, skignañ polos war ar c'harotez, terriñ ur graoñenn, aozañ krampouezh, kaout e damm lipadenn, ober ur frotadenn, ober ur ruzadenn, heskennañ.
Schnaderhüpferl n. (-s,-/-n) : kanaouenn-bobl eus Bavaria b.
Schnake b. (-,-n) : **1.** [loen.] bleiz-gouel-Mikael g., c'hwibu bras str., fubu bras str., mikaelig g. [*liester* mikaeliged] ; **2.** bourd g., bourderezh g., farsadenn b., tro-gamm b., trikon g. ; **3.** [Su Bro-Alamagn, Bro-Aostria, Bro-Suis] moustik g., pikerez b., fubu-flemm str.
schnakig ag. : fentus, plijus.
schnäkig ag. : lipous, litous, pitouilh, friant, morser.
Schnalle b. (-,-n) : **1.** boukl g., blouk g., lagadenn b., prenn g., fremailh g., fremouer g., ezev g. [*liester* ezivi] ; *Schuhe mit goldenen Schnallen,* botoù, ur boukloù arc'hant warnezho ls. ; **2.** [dorioù] kliked g.
schnallen V.k.e. (hat geschnallt) : **1.** stagañ, bouklañ, lagadennañ ; *kürzer schnallen,* stardañ ; *länger schnallen,* distardañ ; *festschnallen,* stagañ, stardañ ; *losschnallen,* distagañ, divouklañ ; *den Gürtel weiter schnallen,* lakaat frankoc'h war e c'houriz, distardañ e c'houriz ; **2.** [dre skeud.] *sich den Leibriemen enger schnallen,* ober kof moan (kofig moan, bouzellenn voan, bouzelloù moan), ober moan wadegenn, ober gwadegenn voan da goan, ober kof gioc'h, sachañ war an ibil berr, sachañ war an ibil berraat, sunañ e vizig, chom da vuzelliñ, santout e breñv, bezañ laosk war e vegel, gwaskañ e gof goullo, ober soubenn dreut.
V.gw. (hat geschnallt) : *sellit ouzh* **schnalzen**.
Schnallenblume b. (-,-n) : [louza.] roz-moc'h str.
Schnallenbügel g. (-s,-) : stern-boukl g.
Schnallendorn g. (-s,-en) : draen-boukl g., nadoz-voukl b., broch g., brochenn b.
Schnallenschuh g. (-s,-e) : botez war voukloù b., botez boukloù warni b. ; *ein Paar Schnallenschuhe,* ur botoù war voukloù g.
Schnallenstrippe b. (-,-n) : senklenn b.
Schnallenzunge b. (-,-n) : draen-boukl g., nadoz-voukl b., broch g., brochenn b.
schnalzen V.gw. (hat geschnalzt) : stlakal, strakal ; *mit den Fingern schnalzen,* lakaat e vizied da strakal, strakal e vizied, tarzhañ e vizied ; *mit der Zunge schnalzen,* lakaat e deod da stlakal, tarzhañ e deod.

Schnalzen n. (-s) **/ Schnalzer** g. (-s,-) : stlak teod g., stlakadenn deod b., tarzhadenn deod b., tarzh teod g. [*Geräusch beim Schnalzen*] nak !
Schnalzlaut g. (-s,-e) : [yezh.] klik g.
schnapp estl. : *schnapp !* strak ! krak !
Adv. : buan.
Schnapp g. (-s,-e) : taol-lonk g., plaouiadenn b., geolad g. ; *einen Schnapp nach etwas tun,* klask plaouiañ (plomañ) udb ; *mit einem Schnapp,* en un taol-lonk, en ur geolad.
Schnappangel b. (-,-n) : higenn da blaouiañ b.
Schnäppchen n. (-s,-) : [kenwerzh] afer vat b., taol mat g., taol kaer g., merk mat g.
Schnäppchenladen n. (-s,-läden) : pilwerzherezh b.
schnappen V.gw. ha V.k.e. (hat geschnappt / ist geschnappt) : **1.** (hat) : tapout, pakañ, plomañ, plaouiañ, floupañ, kordañ boued, kordañ [udb], flipañ, kregiñ e ; *mit der Hand nach etwas schnappen,* klask tapout udb gant e zorn, klask tapout peg en udb, klask tapout krog en udb, klask plomañ udb ; *jemanden schnappen,* krabanañ u.b., krafañ war u.b., higennañ u.b., kutuilh u.b., boueta u.b. ; *die Bullen haben ihn geschnappt,* krabanet (tapet, paket, bouetaet) eo bet gant ar fliked, higennet eo bet gant ar gribenned, krafet o deus ar gribenned warnañ, kutuilhet eo bet gant ar gribenned, sammet eo bet gant beg-e-dog ; *den Dieb schnappen,* krapañ el laer, krapañ e krapig, krafañ war al laer, higennañ al laer, kutuilh al laer, en em sezisañ eus al laer, kregiñ peg el laer, kregiñ war al laer, tapout krog el laer, pakañ krog el laer, boueta al laer ; *man hat den Dieb geschnappt,* tapet (harzet, prizonet, dastumet, higennet, bouetaet) eo bet al laer, taolet eo bet al laer en toull-bac'h ; *der Hund schnappt nach der Hand,* klask a ra ar c'hi kregiñ en dorn ; *der Hund schnappt ins Bein,* kregiñ a ra ar c'hi er c'har ; *der Hund hat ihn geschnappt,* krog eo ar c'hi ennañ ; *der Hund schnappt das Stück Fleisch,* plomañ a ra ar c'hi an tamm kig, plaouiañ a ra ar c'hi an tamm kig ; *nach Luft schnappen,* dielc'hat / berranalañ (Gregor), trealañ, halpiñ, dic'hwezhañ, dihostal, termal, dianalañ, diflakañ, bac'hellat, trec'hwezhañ, mougañ, tagañ, diroufal, bezañ berr war e gezeg, diadaviñ, bezañ tenn an anal d'an-unan (*e anal dezhañ, hec'h anal dezhi h.a.*), bezañ berr war an-unan, bezañ e anal o kinnig mankout, bezañ berr e anal, bezañ ar berralan gant an-unan, bezañ ar berranal war an-unan, soetiñ, berraat war an-unan ; *frische Luft schnappen,* aveliñ (freskaat) e benn, ober un aveladenn, lonkañ ur banne avel, lonkañ avel, kemer an aer, ruflañ an aer vat, mont en aer vras, cheñch avel d'e bilhoù, mont da zistanañ, klouaraat, kemer avel / mont en avel / ruflañ an aer fresk / ruflañ an avel / tennañ aer fresk gant e skevent (Gregor).
2. (ist) : *in die Höhe schnappen,* sailhañ a-sonn / lammat a-sonn (Gregor), sailhañ (lammat) a-bik ; *das Schloss schnappt ein,* dleizennañ a ra ar botailh ; *das Schloss ist eingeschnappt,* dleizhennañ en deus graet ar potailh, klikedañ en deus graet ar potailh.
3. (hat) : *der Hund hat sich (dat.) ein Stück Fleisch geschnappt,* skrapet en deus ar c'hi un tamm kig, laeret en deus ar c'hi un tamm kig, aet eo ar c'hi gant un tamm kig, aet ez eus un tamm kig gant ar c'hi.
Schnapper g. (-s,-) : **1.** taol-lonk g., plaouiadenn b., geolad g. ; **2.** enanaladenn b. ; **3.** serradur a-stlap g., serradur a-flav g., serradur a-daol g. ; **4.** antell b., griped g., pej g., stign g., stegn g., trap g., traped g., tagell b., strap g.
Schnäpper g. (-s,-) : **1.** [tekn.] kliked g., branellig b. [*liester* branelligoù] ; **2.** flouper g. ; [labous] *Fliegenschnäpper,* flouperig g. [*liester* flouperiged] ; **3.** P. tap-kelien g. ; **4.** [mezeg.] lañsetez b., kontell-flañchañ b. ; **5.** touchenn ar skourjez b., begenn ar skourjez b., flipenn b.
schnäppern V.gw. (hat geschnäppert) : **1.** [bilhard] reiñ efed d'ar voulig. ; **2.** lammat digromm e gein.
Schnappfeder b. (-,-n) : [tekn.] gwinterell distegnañ b.
Schnappgalgen g. (-s,-) : [istor, jahin] **1.** benveg strepedennañ g. ; **2.** lec'h strepedennañ g.
Schnapphahn g. (-s,-hähne) : lakepod g., lavagnon g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., hailhevod g., jalod g., hailhon g., maraod g., renavi g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., standilhon g., stronk g., dorn-skrap g., laer g., skraper g., friper g., rober g., silc'her g., riper g., paotr rip g., c'hwiber g., c'hwib g., c'hwiblaer g., c'hwiper g., tuner g., flip-arc'hant g., lourin g. [*liester* lourined], spoeñser g., falziger g.
Schnapphähnchen n. (-s,-) : [loen.] floup-kelien g. [*liester* flouperien-gelien], flouperig g. [*liester* flouperiged].
Schnappkarren g. (-s,-) : tumporell b.
Schnappmesser n. (-s,-) : kontell-bleg gant distegner b., kontell dre zistegn b.
Schnappsack g. (-s,-säcke) : drouin g., sac'h-broc'h g.
Schnappschloss n. (-es,-schlösser) : potailh gant distegner g./b., prenner gant distegner g., kloched gant distegner g.
Schnappschuss g. (-es,-schüsse) : **1.** [lu] tenn laosket a-vuch g. ; **2.** [luc'hskeudennerezh] primskeudenn b.
Schnaps g. (-es, Schnäpse) : chnaps g., gwin-ardant g., gwin-an-tan g., lagout g., hini kreñv g., hini melen g., hini berr g., hini reut g., dour-kreñv g., odivi g., lambig g., cholori g., P. dour-betez g., dour g., louzoù kest kamm g., dour benniget g., dour binniget g., melenog g., meleneg g., dour melen g., pil-atav g., pis-krank g., strob-jakez g., loko g., chigodenn b., chigolokenn b., banne gloria g. ; *sich einen Schnaps genehmigen,* evañ ur banne hini kreñv, evañ ur banne hini reut, kas ur banne cholori da Gergof, mont ur banne hini kreñv gant an-unan, lazhañ ar preñv, pakañ ur banne gloria ; *Schnaps trinken,* gwinardanta, lagouta ; *sich nach Schnaps umsehen,* gwinardanta ; *dieser Schnaps schmeckt ausgezeichnet,* ar chnaps-mañ a zo hini mat, hemañ a zo lambig mat, al lambig-mañ a zo re vat, lambig kabidan eo ; *Schnaps gelber Farbe,* meleneg g., melenog g., dour melen g., hini melen g. ; *Schluck Schnaps zum Ausspülen der Tasse nach dem Kaffeetrinken,* banne riñs tas g., riñsadenn b. ; *Kaffee und Schnaps, halb und halb,* ur banne kafe hag e gement all a odivi, ur banne kafe hag e gementad a odivi, kafe hag odivi kement-ha-kement, kafe hag odivi hanter evit hanter, kafe hag odivi hanter-ouzh-hanter, kafe hag odivi hanter-hanter, kafe hag odivi hanter-dihanter ; *erwärmter Apfelwein mit einem Schuss Schnaps und Zucker,* flip g. ; P. *den Schnaps verachtet er nicht,* ne chom ket d'ober orbidoù dirak ur banne hini kreñv, ne zamant ket da bakañ ur banne hini kreñv, hennezh a gav mat e hini kreñv ; *er steht nicht auf Schnaps,* hennezh n'eo ket kamalad d'ar gwin-ardant, hennezh n'eo ket paotr ar gwin-ardant.
Schnapsbrenner g. (-s,-) : lambiger g., poazher-chnaps g.
Schnapsbruder g. (-s,-brüder) : gouzoug karn g., gouzoug staen g., lonker g., mezvier g., boesonier g., korfeg g., pantier g., ivragn g., riñser tasadoù g., skarzher tasadoù g., sac'h gwin g., toull gwin g., toull-sistr g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouler g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., reilh g., ever touet g., mezvier pomet g., mezvier eus ar penn g., mezvier diouzh ar penn g., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., lagoutaer g., gwinardantaer g., staoter g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g. [**k**ollet **g**ant ar **b**oeson], barrikenn didalet b.,

mezvier arloupet g., chuker g., toullader g., trezenner g., penn boeson g., beg chopin g., lip-ar-bont g., lip-e-vanne g., korfader g., P. kecher g., charinker g., piardour g.

Schnapsbude b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., kafedi g., ti-evañ g.

Schnäpschen n. (-s,-) : banne hini kreñv g., banne chnaps g. ; *nach ein paar Schnäpschen plappert er mit lockerer Zunge,* e deod eouliet mat gant un nebeud banneoù hini kreñv a ya brav-bras en-dro, goude un nebeud lipadennoù e ya e farouell kempenn en-dro, un nebeud lipadennoù a zo trawalc'h evit lampraat e deod.

Schnapsdrossel b. (-,-n) : **1.** gouzoug karn g., gouzoug staen g., lonker g., mezvier g., boesonier g., korfeg g., pantier g., ivragn g., riñser tasadoù g., skarzher tasadoù g., sac'h gwin g., toull gwin g., toull-sistr g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouler g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., reilh g., ever touet g., mezvier pomet g., mezvier eus ar penn g., mezvier diouzh ar penn g., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., lagoutaer g., gwinardantaer g., staoter g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g. [**k**ollet **g**ant ar **b**oeson], barrikenn didalet b., mezvier arloupet g., chuker g., toullader g., trezenner g., penn boeson g., beg chopin g., lip-ar-bont g., lip-e-vanne g., korfader g., P. kecher g., charinker g., piardour g. ; **2.** lonkerez b., mezvierez b., boesonierez b., korfegez b., ivragnez b., riñserez tasadoù g., skarzherez tasadoù b., roulerez b., riboulerez b., torterez b., liperez b., kargadell b., staoterez b., trezerez b.

schnapsen V.gw. (hat geschnapst) : pakañ ur banne hini kreñv, lazhañ ar preñv, gwinardanta.

Schnapsfahne b. (-,-n) : mouezh an taf g., c'hwezh an taf b., c'hwezh fall an alkool b.

Schnapsflasche b. (-,-n) : boutailh lambig b., boutailh chnaps b., P. [dre fent] marc'harid b.

schnapsfroh ag. : techet da evañ, douget d'ar boeson, taolet gant ar boeson, taolet da voesoniñ, kollet gant ar boeson, poazh gant ar boeson, bruket gant ar boeson, troet da evañ, roet d'ar boeson ha d'e blijadurioù.

Schnapsglas n. (-es,-gläser) : gwerenn odivi b., gwerenn chnaps b.

Schnapskneipe b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b., kafedi g., ti-evañ g.

Schnapsidee b. (-,-n) : mennozh droch g., mennozh sot-nay g., mennozh diboell g., mennozh ubuek g., sorc'henn b., kinnig droch g., sorbienn b., mennad koumoulek g.

Schnapsnase b. (-,-n) : fri mezvier g., fri-sivi g., sivienn b., fri liv ar vezventi warni.

Schnapsration b. (-,-en) : [merdead.] boujarenn b.

Schnapstrinker g. (-s,-) : lagoutaer g., gwinardantaer g.

schnarch : [trouz] roooo'c'h ! rrrr ! dzzz ! roc'h !

schnarchen V.gw. (hat geschnarcht) : roc'hal, diroc'hal, roc'hal-diroc'hal, roc'hellañ ; *er hat die ganze Nacht laut geschnarcht,* roc'het en deus bet evel un hoc'h (evel ur pemoc'h, evel ur broc'h, leizh e vouzelloù) a-hed an noz, diroc'het en deus bet evel un hoc'h (evel ur pemoc'h, evel ur broc'h) hed an noz, roc'h-diroc'h e oa bet dre hed an noz, klevet eo bet o tifuc'hal hag o tiroc'hal dre hed an noz, roc'h-diroc'h e oa bet dre hed an noz.

Schnarchen n. (-s) : roc'h g., roc'herezh g., diroc'herezh g., roc'hadennoù ls., diroc'hadennoù ls., roc'helloù ls. ; *sein Schnarchen war im ganzen Haus zu hören,* klevet e veze e roc'hadennoù en ti a-bezh.

schnarchend ag. : roc'h-diroc'h.

Schnarcher[1] g. (-s,-) : [trouz] roc'hell g., roc'hadenn b., diroc'hadenn b.

Schnarcher[2] g. (-s,-) : [den] roc'her g., diroc'her g.

Schnarcherin b. (-,-nen) : roc'herez b., diroc'herez b.

Schnarchkonzert n. (-s,-e) : roc'hadeg b.

Schnarchnase b. (-,-n) : **1.** P. roc'her g., diroc'her g. ; **2.** P. [dre astenn.] morgousked g. [*liester* morgouskidi], kouskadenn b. [*liester* kouskadennoù], marvasenn b. [*liester* marvasennoù], marvadenn b. [*liester* marvadennoù], maoutenn b., blonegenn b., den bouk evel ur velc'hwedenn g., kouskedenn b., kousker g., labaskenn b., landreant g., lochore g., beuzelenn b., luduenn b., marvasenn b., krouadur g., buzhugenn b. [*liester* buzhugenned], klouarenn b., chuchuenn b., paotr a zo gwad pouloudet en e wazhied b., den youst g., pichod g., P. korzenn wak b., P. krank gwak g.

Schnarchton g. (-s,-töne) : **1.** *einzelner Schnarchton,* roc'hadenn b., diroc'hadenn b. ; **2.** roc'h g., roc'herezh g., diroc'herezh g., roc'hadennoù ls., diroc'hadennoù ls., roc'helloù ls.

Schnarrbass g. (-es,-bässe) : [sonerezh] korn-boud g., krosunell b.

Schnarrdrossel b. (-,-n) : [loen.] pokerig g.

Schnarre b. (-,-n) : **1.** strakerez b., stlakerez b., strakell b., trabell b., tarabazh b. [*liester* tarabizhier], sourrell b., fraoñverez b. ; **2.** [loen.] drask g. [*liester* drasked, driski], borzevelleg g.

schnarren V.gw. (hat geschnarrt) : **1.** [ograou] fraoñval, boudal ; **2.** [mouezh] ranouziñ, bezañ mannous, mannousat, bezañ safronellus, bezañ monklus / fronellañ / bezañ fronellus (froneller) / komz dre ar fri / safronelliñ (Gregor) ; **3.** [sonerezh] gwigourat, chourikal, rigognat ; **4.** [tekn.] mont en-dro a-frapadoù.

V.k.e. (hat geschnarrt) : *das R schnarren*, komz kraoñennek, komz kraoñek, rastellat, kabouilhat, riziñ, komz ris ; *Mensch, der beim Sprechen das R schnarrt,* P. rastellour g.

Schnarren n. (-s) : **1.** bouderezh g., fraoñv g., fraoñv-difraoñv g., boubou b., boubouenn b., mouskan g., moustrouz g. ; **2.** [pellgomz] sarac'h g., trouz foñs g., gwrac'hadoù ls., adtrouzioù ls., mordrouz g., grizien str. ; **3.** [yezh.] *das Schnarren des R,* ar riziñ g.

Schnarrpfeife b. (-,-n) : [sonerezh] korzenn-ograou b.

Schnarrschrecke b. (-,-n) : [loen.] marc'h-raden g., krank-raden g., akred g.

Schnarrtrommel b. (-,-n) : [sonerezh] taboulin skiltr b., taboulin sklent b.

Schnarrwecker g. (-s,-) : soniri b.

Schnatterei b. (-,-en) : **1.** kaketerezh g., ragellerezh g., ragacherezh g., ravoderezh g., randonerezh g., fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabouserezh g, barbilherezh g., chaok g., ravoderezh g., flap g., flapaj g., flaperezh g. ; **2.** klocherezh g., gragailherezh g., gragailh g., ragach g., ragacherezh g., karnaj g. ; *die Schnatterei der Elstern,* gragailh ar piged g., ragach ar piged g., gragailherezh ar piged g., ragacherezh ar piged g., karnaj ar piged g.

Schnatterente[1] b. (-,-n) : [loen.] houad louet g.

Schnatterente[2] b. (-,-n) / **Schnattergans** b. (-,-gänse) : [dre skeud.] ravodez b., kozh trabell b., jaodreerez, trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., bardell b., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., rac'hoanerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., ragell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., trabell b., raonenn b., paborenn b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., [plac'hig] Mari drouzig b.

Schnatterhans g. (-ens,-en) : toubaod g., begeg g., glaourenneg g., brammer g., randoner g., randonenn g., rahouenn b., ranezenn g., ranezenner g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g.,

rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., balbouez g., glabouser g., storloker g., farouell g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., barboter g., franoueller g., jaodre g., jaodreer g., rac'hoaner g., drailher kaozioù g., trabell b., klakenn b., fistilher g., ravoder g., balbouzer g., beg abred g., beg a-raok g.

Schnatterliese b. (-,-n) : ravodez b., kozh trabell b., jaodreerez, trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., bardell b., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., rac'hoanerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., ragell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., trabell b., raonenn b., paborenn b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., [plac'hig] Mari drouzig b.

schnattern V.gw. (hat geschnattert) : **1.** gragailhat, ragellat, ragachat, godal, gragennat, grakal, karnajal, klochal ; *die Gänse schnattern,* gragailhat a ra ar gwazi, karnajal a ra ar gwazi ; *die Enten schnattern*, ragachat a ra an houidi, karnajal a ra an houidi ; *die Elstern schnattern,* gragailhat (ragachat, ragellat, karnajal, keketat) a ra ar piged ; **2.** [dre skeud.] gragailhat evel ur pik - fistilhat - raskañ - komz dilokez - komz jore-dijore - parlikanat - storlokat - latennat - batouilhat - gwikal - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - trabellat - pilprenn e c'henoù - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - astenn kaozioù - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - komz a-dreuz hag a-dal - komz a-dreuz hag a-benn - bezañ gant e veg abred - bezañ gant e veg a-raok - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - ragellat - ragachat - pilat kaozioù - ranezenniñ - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ an diviz etrezo o roulat eus an eil kaoz d'eben - pilat e c'henoù - chaokat e c'henoù - flabotal e c'henoù - pilat e veg - mont betek Pariz da-heul kaoz - marvailhat kaer ha sof-kont - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diverglañ e deod - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk - kaketal - lavaret traoù diwar veg e deod - badaouiñ.

Schnattern n. (-s) : **1.** karnaj g., sklank g. ; **2.** [tud] kaketerezh g., ragellerezh g., ragacherezh g., ravoderezh g., randonerezh g., fistilh g., fistilherezh g., drailh g., glabouserezh g, barbilherezh g., rimadellerezh g., rimadelloù ls., rimostelloù ls., raonerezh g., ranezennerezh g., chaok g., bourouell g., flap g., flapaj g., flaperezh g. ; **3.** [laboused] gragailherezh g., gragailh g., ragach g., ragacherezh g., karnaj g. ; *das Schnattern der Elstern,* gragailh ar piged g., ragach ar piged g., gragailherezh ar piged g., ragacherezh ar piged g., karnaj ar piged g.

schnauben V.gw. (schnaubte / schnob // hat geschnaubt / hat geschnoben) : ruflañ, bac'hellat, hinteal, ronkal, froennat, fronal, tarzhañ e zivfron, kristilhañ, fronellat ; *das Pferd schnaubt,* kristilhañ a ra ar marc'h, ruflañ a ra ar marc'h, emañ ar marc'h o c'hwezhañ, hinteal a ra ar marc'h, mogediñ a ra difronn ar marc'h, ar marc'h a strink tan dre e fronelloù, ronkal a ra ar marc'h ; *er schnaubt vor Wut,* fioun a zo gantañ ken na fuc'h.

V.k.e. (schnaubte / schnob // hat geschnaubt / hat geschnoben) : *Rache schnauben,* goulenn heñvelboan, birviñ e wad gant ar c'hoant kaout digoll eus un dismegañs bennak, tagañ (dizeriañ, bezañ klañv) gant ar c'hoant en em veñjiñ, disec'hañ war e dreid gant ar c'hoant da zalvezout e wall d'u.b.

Schnauben n. (-s) : ruflerezh g., dirouf g., trec'hwezh g., roc'h g., roc'hadennoù ls. roc'helloù ls., kristilhadennoù ls., kristilherezh g., kristilhadeg b.,

schnaufen V.gw. (hat geschnauft) : **1.** dic'hwezhañ, dihostal, suc'hellat, difuc'hal, bac'hellat, kristilhañ, diroufal, fronal, tarzhañ e zivfron, fronellat, ronkal ; P. *wie ein Walross schnaufen, wie eine Lokomotive schnaufen,* c'hwezhañ evel ul louz, c'hwezhañ evel ur morhoc'h ; **2.** [milvezegiezh] kornal ; *dieses Pferd schnauft beim Rennen,* ar marc'h-se a zo kornart, ar marc'h-se a gorn.

schnaufend ag. : peus, termus, berr e anal, dialan, tenn e anal, tiñvet, trealus, berranalek, dirouf, diflak.

Schnaufer g. (-s,-) : **1.** ruflerezh trouzus g., dic'hwezhadenn drouzus b. ; **2.** den a zic'hwezh gant trouz bras g.

Schnauferl n. (-s,-/-n) : [Bro-Aostria] strakell b., karrigell b., pezh traouilh g., karr-tan storlokus g., kozh karr g., stroñsell b.

Schnauz g. (-es, Schnäuze) : [Bro-Suis] kizennad-weuz b., mourrenn [*liester* mourrennoù, mourroù] b., barbustell b., moustachoù ls., P. pan g.

Schnauzbart g. (-s,-bärte) : **1.** kizennad-weuz b., mourrenn [*liester* mourrennoù, mourroù] b., barbustell b., moustachoù ls., P. pan g. ; **2.** [dre astenn.] *alter Schnauzbart,* kozhard g.

schnauzbärtig ag. : **1.** mourraouek, barbustellek, ur mourroù gantañ dindan e fri, mourroù dezhañ ; **2.** [dre skeud.] rok, rust.

Schnäuzchen n. (-s,-) : mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g., genoù mousklenn g. ; *ein Schnäuzchen ziehen,* astenn e vuzelloù, ober mourroù, ober mourrennoù du, mourrennañ, krizañ e dal, krizañ e fri, kabridañ e dal, ober ur fri minaoued, ober ur bod spern, ober gourrennoù du, ober kozh vin, ober ur penn kozh, bezañ kozh e benn, damvousklenniñ, mouspenniñ, moulbenniñ, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, ober e benn mousklenn, bezañ ur vousklenn ouzh e benn, c'hoari e benn bihan, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, ober e vuzell gamm, stummañ e c'henoù, pennboufiñ, ober ur c'hinadenn, mont da Gervouzhig, ober krampouezh-mouzhik, mont e mouzh, mont da di mouzhig, mont d'an toull mouzhig, ober penn kozh, ober fas koad, ober fas trenk, ober ur penn pesk, ober kozh vin.

Schnauze b. (-,-n) : **1.** [loened] geol g., moj g., mojell b., muzell b., joskenn b., min g., grogn g., groñj g. ; *die Schnauze eines Schweines beringen,* fibliñ ur pemoc'h, minellañ ur pemoc'h, minellat ur pemoc'h, minouerañ ur pemoc'h, minwalañ ur pemoc'h, minoc'hellañ ur pemoc'h ; *Schlag auf die Schnauze,* mojad g., babuenn b., kistinenn b., fiezenn b. ; **2.** tuellenn-ziskarg b. ; *Schnauze einer Dachrinne,* gargoul g., kan g. (Gregor) ; **3.** [listri kegin h.a.] flutenn b., gouzoug g., genoù g., chaflutenn b., bronn b., sutell b., sut g., beg g., brok g., brokenn b., gweuz b. ; **4.** P. [tud] geol g., moj g., genoù g., beg g., klap g., trap g., traped g., beol b., forn b., klapez g., klapezenn b., latenn b., klakenn b., malerez b., malouer g., riboul g., logell b., toull ar Bater g., rann b. ; *er hat eine große Schnauze, er hat eine freche Schnauze,* hennezh a zo hir e veg, hennezh a zo beg bras (a zo ur beg a-raok, a zo ur beg forn, a zo ur beg abred, a zo ur genoù frank, a zo un distageller, a zo ur genoù bras), hennezh a zo teodet mat (latennet-kaer, beget mat, begek, teodek, flav), e latenn a gerzh mat en-dro, ul latenn a zo dezhañ, dilu a deod eo, likant eo e deod, hennezh en deus teod, n'eo ket nodet e deod, un teod mat a zen eo, un teod kaer a zen eo, distagellet mat eo, dic'hlud eo e lañchenn, hennezh ne ziwano ket ar fav en e c'henoù, an drap 'zo gantañ, e deod a gerzh mat, lampr eo e deod, lamprik eo e

deod, hennezh a zo bras e veg evel beg ur puñs, ledan eo plas e loa, ledan eo eus plas al loa ; *halt die Schnauze !* astal da lañchenn ! stank da veg ! pak da lajour ! stank da c'henoù ! serr da veol ! serr da veg ! serr da forn ! stank da forn ! serr da c'houzoug ! serr da rann ! prenn da drap ! prenn da draped ! prenn da glapez ! prenn da glap ! serr da glap ! serr da glapez ! serr da voj ! stank da riboul ! stank da veol ! serr da skudell ! bez kloz da ribouloù ! lez da strak ! lez da storlok ! lez da chaok ! tav da c'henoù ! tav da glakenn ! tav din gant an traoù-se ! serr da c'henoù din gant ar gaoz-se ! P. miñson war da glankouer ! ; *ich war vielmehr so ein streitsüchtiger Typ und konnte also meine Schnauze nicht halten,* imor en em gannañ a oa ennon ha ne oan ket troet da bladañ ; *jemandem die Schnauze stopfen,* lakaat u.b. da devel, plantañ ur c'henn en u.b., lakaat un tach d'u.b., gennañ u.b., rentañ u.b., stankañ e draped d'u.b., stouvañ e vilin d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., stankañ e riboul d'u.b., sankañ gennoù en u.b., stouvañ u.b., stouvañ e c'henoù d'u.b., stouvañ e veg d'u.b., serriñ e veg d'u.b., klozañ e veg d'u.b., prennañ e c'henoù d'u.b., ober d'u.b. tevel, lakaat u.b. da serriñ e c'henoù, stankañ e veg d'u.b., stankañ e forn d'u.b., stankañ e farouell d'u.b., stankañ e drap d'u.b., bac'hañ e c'henoù d'u.b., serriñ e stokenn d'u.b., sankañ ur c'henn en u.b., sankañ gennoù gant u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b. ; *die Schnauze halten,* derc'hel (diwall) war e deod, derc'hel war e latenn, derc'hel kloz draf e c'henoù, derc'hel kloz e veg, klozañ war e veg, beilhañ war e deod, beilhañ war e soñjoù, beilhañ war e galon, prennañ e drap (e draped, e glapez, e veg, e forn), minellañ e c'henoù, na vezañ dibrenn e c'henoù, na vezañ toull e deod, gouzout delc'her gant an-unan, bezañ kloz a veg, ober ur skoulm war e deod, bezañ evit e deod ; *auf die Schnauze fallen,* **a)** [ster rik] kouezhañ war e c'henoù, kouezhañ war e veg, kouezhañ war e fri, ledañ e gorf, mont da bokat da wreg ar c'hantonier, mont da bokat da vugale ar c'hantonier, kaout kann ouzh bugale ar c'hantonier, lipat pri, kouezhañ eus e sav-sonn, kouezhañ diouzh e sav-sonn, kouezhañ en e led (a-hed e gorf, a-hed e groc'hen, a-stok e gorf, a-stok-korf, a-stok e lañjer, a-blad, hed-blad e gorf) (Gregor), mont war e gement all, kouezhañ a-dreuz e gof, kouezhañ àr e zivbav, kouezhañ a-dreuz-kof (a-lamm-gaer, a-stok e lañs, a-blad-kaer, war e gof), kouezhañ a-flav, kouezhañ sonnet war e c'henoù, astenn e groc'hen war an douar, pakañ un hetad, pakañ ul lamm ; **b)** [dre skeud.] kouezhañ war e fri, chom e fri war ar gloued, chom e fri hebiou, chom tarluch, tapout ur friad lous (un distokadenn, un distok, ur vezhekadenn), kaout un distro lous digant u.b., tapout un distro lous digant u.b., mont e ribotadenn da fall, menel warni, menel war ar marc'had, c'hwitout, bezañ kazeg ganti, mont e daol da gazh, mont e daol e drouziwezh, mont e vleud da vrenn, c'hwitañ war e daol, soetiñ war e daol, c'hwitañ e graf, ober kazeg, chom kazeg, ober flagas, chom berr, chom dre an hent, chom a-dreuz gant e hent, mont a-dreuz gant e hent, mont e raktres da gaoc'h-heiz, mont e daol e kas, treiñ e daol e kas, kouezhañ e daol e kas, treiñ e daol e gwelien, mont e daol e gwelien, mont e daol er c'harzh, mont an tenn er c'hleuz, mont an tenn er c'hleuz gant an-unan (*e denn er c'hleuz gantañ, he zenn er c'hleuz ganti h.a.*), ober kazh, ober un dro gazh, ober taol gwenn, ober tro wenn, ober un dro wenn, ober tro c'houllo, ober un dro c'houllo, ober chat, ober un tenn gwenn ; *ich habe die Schnauze gestrichen voll davon,* **a)** rez va boned am eus, me 'zo rentet ôg, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant an dra-se, aet on dreist-penn gant an dra-se, me 'zo leun va c'hased gant an dra-se, me 'zo leun va rastell gant an dra-se, re eo din, trawalc'h da'm lêr ! me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, va gwalc'h am eus a gement-se, va gwalc'h am eus eus an dra-se, aet on tremen skuizh gant an dra-se, deuet on nec'het-marv gant an dra-se, skuizh on (erru on skuizh, tremen skuizh on, me a zo eok, me a zo ôg, erru on heug, erru on heuget, faezh on) gant an dra-se, darev on gant an dra-se, eok ha tremen eok on gant an dra-se, heug a ro an dra-se din, heug on gant kement-se, heuget on gant kement-se, leizh va lêr am eus diouzh an dra-se, leizh va lêr am eus gant an dra-se, gwasket on evel un torch-listri, aet eo al loa dreist ar skudell, erru on poazh gant an dra-se, brenn ! va revr gant an dra-se ! va gaol ! ; **b)** flakik on, flak on, kabac'h on gant ar skuizhder, riñset on, marv on diwar va sav, gouzañv a ran skuizhder, gourdet on gant ar skuizhder, asik on, asiket on, flep on, mac'homet on, brevet on, eok on, eoget (ôget) on gant ar skuizhder, tanailhet on, darnaouet on, skuizh-brein on, skuizh-marv on, skuizh-divi on, skuizh-lazhet on, skuizh-stank on, skuizh-lovr on, skuizh-brevet on, brevet on gant ar skuizhder, skuizh on evel ar bleiz, faezh on betek skoulm va ene, faezh-mouch on, torret on gant ar skuizhder, nezet eo tout va izili dindanon, broustet eo va c'horf, me a zo distronket-holl, paket em eus un taol-dinerzh, brev on, flastret on gant ar skuizhder, divi on, rentet on, krevet on, gell on, divanet lip on ; *diesmal habe ich die Schnauze voll von diesen Kindern,* en dro-mañ 'm eus erru dreist va fenn gant an traoù yaouank-mañ ; *jemandem eins in die Schnauze hauen, jemandem die Schnauze polieren,* distagañ un avenad gant u.b., darc'haouiñ (diskargañ) ur pezh mell takad e forn u.b., disvantañ ur pezh mell ougnad a-dreuz genoù u.b., reiñ diwar e staon d'u.b., reiñ war e veg d'u.b., reiñ war e benn d'u.b., difoeltrañ ur pezh mell friad gant u.b., friata u.b., terriñ e c'henoù d'u.b., drailhañ e c'henoù d'u.b., skeiñ war genoù u.b., pladañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., terriñ e fas d'u.b., dic'hourdañ ur pezh mell friad gant u.b., diaveliñ ur pezh mell friad gant u.b., disvantañ ur pezh mell takad a-dreuz genoù u.b., diastenn ur pezh mell takad a-dreuz genoù u.b., diharpañ ur glakennad gant u.b., lardañ e zivskouarn d'u.b., distagañ ur glakennad d'u.b., distagañ un ougnad a-dreuz genoù u.b., dic'hastañ un ougnad d'u.b. e-kreiz e fas, difoeltrañ ur pezh mell friad gant u.b. ; P. *auf der Nase liegen,* bezañ dalc'het war e wele / chom war e wele (Gregor), chom en e wele, chom a-stok war e wele, bezañ war e gostez, bezañ war e wele.

schnauzen V.gw. (hat geschnauzt) : blejal, huchal ; *jemanden anschnauzen,* ober trouz d'u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., rendaeliñ u.b., kannañ e gouez d'u.b., kannañ e roched d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., teñsañ u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., dichekal u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., dirollañ war u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b.

schnäuzen V.k.e. (hat geschnäuzt) : *eine Lampe schnäuzen,* mouchañ ar gouloù, divouchañ ar gouloù.

V.em. : **sich schnäuzen** (hat sich geschnäuzt) : *sich (ak.) schnäuzen, sich (dat.) die Nase schnäuzen,* c'hwezhañ e fri, ober ur skarzh d'e fri, sec'hañ e fri, torchañ e fri (Gregor).

Schnauzenring g. (-s,-e) : *Schnauzenring für Schweine,* fibl g., minell b., minoc'hell b., minouer g., minwal b., minwalenn b. ; *Schnauzenring für Kälber,* minvroud g.

Schnauzenspitze b. (-,-n) : [loen.] geol g., moj g., mojell b., muzell b., joskenn b., min g., grogn g., groñj g.

Schnauzer g. (-s,-) : **1.** [loen., ki] grifon g. ; **2.** [barv] kizennad-weuz b., mourrenn [*liester* mourrennoù, mourroù] b., barbustell b., moustachoù ls., P. pan g.

Schnäuzer g. (-s,-) : [rannyezh.] kizennad-weuz b., mourrenn [*liester* mourrennoù, mourroù] b., barbustell b., moustachoù ls., P. pan g.

schnauzig ag. : **1.** teuc'hek, tuzum, divalav, dizoare, garv, dibalamour, diseven, lourt, gros, rust ; **2.** c'hwezet, foeñvet, brasonius, boufon, randonus, glorius, ur fougaser (ur brabañser,

ur pezh glorius, ur poufer, ur pompader, ur straker, ur brammer, ur braller, ur braller e gloc'h, ur mailhard, ur breser, ur bugader, ur glabouser, ur beg-a-raok) anezhañ.

Schnecke b. (-,-n) : **1.** [kevrennad loened] koftroadeg g. [*liester* koftroadeged], gasteropod g. [*liester* gasteropoded], blodeg gasteropodek g., blodeg koftroadek g. ; **2.** [loen.] melc'hwed-krogennek str., melc'hwed-krogilhennek str., melc'hwed-klorek str., melc'hwed-podek str., melc'hwed-podoù str., maligorn g., [yezh ar vugale] blej g. ; *eine nackte Schnecke,* ur velc'hwedenn b., ur vuoc'h-lart b. [*liester* bioù-lart] ; *Schnecken sammeln,* maligorneta, melc'hweta ; *Weinbergschnecke,* gourvelc'hwed-krogennek str., gourvaligorn g. ; *gefleckte Weinbergschnecke,* lima g. [*liester* limaed], louedig g. [*liester* louedigoù] ; *die Schnecke zieht ihre Fühler ein,* didennañ e gerniel a ra ar maligorn ; *die Schnecke streckt ihre Fühler aus,* dispakañ e gerniel a ra ar maligorn, displegañ e gerniel a ra ar maligorn ; [kegin.] *Schnecken im Pfännchen,* papelodad maligorned g. ; *Schnecken in Kräuterbutter,* maligorned giz Bourgogn ls. ; *Schnecken essen,* debriñ maligorned ; *Schnecken ausschwemmen lassen, Schnecken ausschwemmen, Schnecken entschleimen,* lakaat maligorned da zic'hlaourañ, lakaat melc'hwed da deurel o c'hrañch, lakaat maligorned da deurel o glaour ; *die Schnecken schwemmen aus,* emañ ar maligorned o tic'hlaourañ ; *Schnecken aus ihrem Gehäuse lösen, Schnecken aus ihrem Gehäuse herauslösen,* digrogennañ maligorned ; **3.** [korf.] melc'hwedenn b. [*liester* melc'hwedennoù], melc'hwedenn ar c'hleved b., maligorn ar c'hleved g. ; **4.** [dre skeud.] P. *jemanden zur Schnecke machen,* krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rustoniañ u.b., mont reut d'u.b., mont a-daol d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., krignat fri u.b., ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., sarmonal u.b., savantenniñ u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., delazhiñ kunujennoù taer war u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., reiñ ur c'houez d'u.b., kivijañ tonenn e benn d'u.b. / koueziañ e benn d'u.b. (Gregor) ober trouz d'u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., rendaeliñ u.b., hopal war u.b., huchal war u.b., harzhal ouzh u.b., choual war u.b., teñsañ (jarneal) gant u.b. (Gregor), kunujañ u.b., leuskel kunujennoù ouzh u.b., lavaret traoù d'u.b., kanañ salmennoù d'u.b., kanañ pouilh d'u.b., pouilhañ u.b., karnajal war u.b., reiñ bazhadoù d'u.b., darc'haouiñ bazhadoù d'u.b., lakaat u.b. en e renk, ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, lakaat u.b. en e blas, plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., diskar ourgouilh u.b., dilorc'hañ u.b., difougeañ u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b. ; *er wurde zur Schnecke gemacht,* klevet traoù en doa graet, graet e oa bet un dañs hep soner gantañ, langaj en doa bet, soroc'h en doa bet, ur guchenn en doa klevet, ur guchenn en doa paket, klevet en doa e jeu, klevet en doa e santa maria, gourdrouzet c'hwek e oa bet, klevet en doa ar gousperoù war an ton bras, kroz en doa klevet, klevet en doa storlok, paket (kavet, tapet, klevet) en doa e begement, klevet en doa ur chapeled, lavaret e voe e begement dezhañ, rannet e voe e damm dezhañ, roet e voe e stal dezhañ, klevet en doa e anv mat, klevet en doa e holl anvioù, klevet en doa e seizh seurt ruz, klevet en doa ar seizh mil, klevet en doa e bater, bet en doa pater ha prezegenn da selaou, klevet en doa seizh gwirionez an diaoul, tapet en doa pironed, paket en doa pironoù, klevet en doa anezhi, tapet en doa anezhi, bet en doa anezhi da bakañ, tapet en doa trouz, tapet en doa kroz, kanet e voe e jeu dezhañ, lavaret e voe e jeu dezhañ, lardet e voe e billig dezhañ, pasket e voe e draoù dezhañ, kannet e voe e gouez dezhañ, kannet e voe e roched dezhañ, kanet e voe ar mil seurt ruz gantañ, malet e voe gros dezhañ, koueziet e voe e benn dezhañ, kivijet e voe tonenn e benn dezhañ, klevet en doa ur vosenn, klevet en doa ur vuhez ; **5.** [tekn.] biñs-rod b., biñs-tro b. ; **6.** [tisav.] rodell b., troellenn b. ; *ionische Schnecke,* rodell ionek b. ; **7.** [tisav., Bro-Suis, diri] biñs b., skalier a-dro g., skalier graet a-dro g., biñs a-dro b., diri war-viñs g., diri àr-viñs g., diri a-viñs g. ; *die Schnecke hochgehen,* sevel gant ar viñs, sevel ar viñs ; *doppelläufige Schnecke,* biñs-doubl b. ; **8.** ; [sonerezh] penn troellennek troad ar violoñs g., lost troellennek troad ar violoñs g., rodell b.

Schneckenachse b. (-,-n) : ahel troellenn g.

Schneckenantrieb g. (-s,-e) : lusk dre ur viñs-tro g., erlusk dre ur viñs-rod g., erlusk dre ur viñs-tro g., keflusk dre ur viñs-rod g.

schneckenartig ag. : **1.** bigorniek, troellennek, kildroennek, biñsek, e doare ur maligorn, e doare maligorned, a-zoare gant ur maligorn, a-zoare gant ar maligorned, a-seurt gant ur maligorn, a-seurt gant ar maligorned ; **2.** [kevrennad loened] koftroadek, gasteropodek.

Schneckenfarm b. (-,-en) : maligorneg b. [*liester* maligornegi], park-maligorned g.

Schneckenfeder b. (-,-n) : gwinterell viñsek b., gwinterell-viñs b.

schneckenförmig ag. : bigorniek, a-ruilh, troellek, troidellet, troidellek, troellennek, kildroennek, rodellek, rodellaouek, biñsek, e doare ur maligorn, e doare maligorned, a-zoare gant ur maligorn, a-zoare gant maligorned, a-seurt gant ur maligorn, a-seurt gant maligorned ; *die schneckenförmig eingedrehten Hörner der Widder,* kerniel troellennek ar meot ls. ; *schneckenförmig eingedrehtes Stickmuster,* korn-maout g.

Schneckengang g. (-s) : [dre skeud.] *im Schneckengang fahren,* mont evel ur vaot, baotañ, mont evel ur velc'hwedenn, buzhugenniñ, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn.

Schneckengarten g. (-s,-gärten) : maligorneg b. [*liester* maligornegoù], park-maligorned g.

Schneckengehäuse n. (-s,-) : [loen.] krogenn valigorn b.

Schneckengewinde n. (-s,-) : [tekn.] saziladur g., aegou g.

Schneckenhaus n. (-es,-häuser) : **1.** [loen.] krogenn valigorn b. ; **2.** [dre skeud.] *sich in sein Schneckenhaus züruckziehen*, mont bihanik, mont munut, mont en e grogenn, en em serriñ war an-unan (*warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.*), mont en e gorn.

Schneckenklee g. (-s) : [louza.] geot-gall str., geot-dall str., serradel str., luzern str., melchon-gall g.

Schneckenlinie b. (-,-n) : troellenn b., kildroenn b. ; *in Schneckenlinie,* bigorniek, a-ruilh, troellek, troidellet, troidellek, troellennek, kildroennek, rodellek, rodellaouek, biñsek.
Schneckenplatte b. (-,-n) : [kegin.] maligornell b.
Schneckenpost b. (-) : [dre skeud.] *mit der Schneckenpost fahren,* ruilhal trankilik, ruilhal war e drankilite, ruilhal war e jibidorig, ruilhal plarik, bleinañ war e blaen, bleinañ dousik ha plaen, bleinañ koutik-koutik, mont evel ur vaot, kerzhet evel ur vaot, baotañ, mont evel ur velc'hwedenn, buzhugenniñ, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn, chom da zebriñ an hent, chom da straniñ.
Schneckenteller g. (-s,-) : maligornell b.
Schneckentempo n. (-s) : [dre skeud.] *im Schneckentempo fahren,* ruilhal trankilik, ruilhal war e drankilite, ruilhal war e jibidorig, ruilhal plarik, bleinañ war e blaen, bleinañ dousik ha plaen, bleinañ koutik-koutik, mont evel ur vaot, kerzhet evel ur vaot, baotañ, mont evel ur velc'hwedenn, buzhugenniñ, bezañ lugut evel ur velc'hwedenn, chom da zebriñ an hent, chom da straniñ.
Schneckenwindung b. (-,-en) : tro bun b., punenn b., rodell b., troellenn b., kildroenn b.
Schneckenzange b. (-,-n) : [kegin.] gwask maligorned g.
Schneckenzucht b. (-) : maligornerezh g., ar magañ maligorned g.
Schneckenzüchter g. (-s,-) : maligorner g., mager maligorned g.
Schnee g. (-s) : **1.** erc'h g., P. kaoc'h aelez g. ; *tiefer Schnee,* gwiskad mat a erc'h g., gwiskad don a erc'h g., erc'h don g., erc'h uhel g., erc'h tev g., mantellad tev a erc'h b., pallennad tev a erc'h g. ; *vereister Schnee,* erc'h skornet g. ; *ewiger Schnee,* erc'h peurbadus g., erc'h peurbad g., erc'h pad g., erc'hegi dideuz ls. ; *Pulverschnee,* erc'h fu g., erc'h-poultr g. ; *geschmolzener Schnee, schmelzender Schnee,* souberc'h g., erc'h teuz g., teuzerc'h g., glaverc'h g., dourerc'h g. ; *weiß wie Schnee,* gwenn evel an erc'h kann, gwenn-erc'h, gwenn evel an erc'h, gwenn evel strinkenn an erc'h, kaer evel an erc'h, gwenn-kann evel an erc'h, gwenn-holl, gwenn-sin, gwenn evel lin, gwenn-laezh, peurwenn, gwenn-gwenn-gwenn ; *Schnee bringend, Schnee hervorrufend,* erc'hus ; *Restschnee,* erc'h a-zilerc'h g. ; *Dauerschnee,* erc'h peurbad g. ; *Frühlingsschnee,* skoulad ar goukoug g. ; *der Schnee liegt hoch,* erc'h don a zo ; *es hatte viel Schnee gegeben, es war viel Schnee gefallen,* erc'h a oa bet kenañ ; *im Winter haben wir keinen Schnee gehabt,* evit ar goañv n'eus ket bet a erc'h ; *es hat viel Schnee gegeben,* erc'h a oa bet kenañ ; *es sieht nach Schnee aus,* erc'hus-bras eo an amzer, bouederc'h a zo en amzer, liv an erc'h a zo war an amzer, erc'h a zo en amzer, emañ an amzer e toull an erc'h, erc'h a zo enni, erc'h a zo ganti, gwelet e vez stumm an erc'h war an amzer, gwelet e vez distrap an erc'h war an amzer, risklañ a reomp kaout erc'h, feson erc'h zo gant (war) an amzer, sin erc'h a zo ganti, liv an erc'h a zo ganti, gouenn erc'h a zo, o ouennañ reiñ erc'h emañ, troet eo an amzer war an erc'h, stumm erc'h a zo ganti, stummet eo an amzer d'an erc'h, an amzer zo stummet diouzh ober erc'h, feson an erc'h a zo ganti, sin (seblant) erc'h eo an dra-se, seblant a erc'h eo kement-se, diougan erc'h a zo en amzer (gant an amzer, war an amzer), emañ o c'horiñ erc'h ; *der Schnee fällt dicht,* puilh (stank, fonnus) e kouezh an erc'h ; *der Schnee backt an den Schuhen,* karnañ a ra ar botoù a erc'h, an erc'h a garn ouzh ar botoù, chom a ra an erc'h peg ouzh ar botoù, stagañ a ra an erc'h ouzh ar botoù ; *durch den Schnee stapfen,* patouilhat e-barzh an erc'h, kalemarc'hiñ (patouilhat) erc'h, foetañ erc'h, frikañ erc'h ; *Schnee ballen,* ober bouloù erc'h, ober pouloudennoù erc'h, ober kouignoù erc'h ; *das Glitzern des Schnees,* strinkenn an erc'h b. ; *einen Weg vom Schnee freiräumen,* dierc'hañ un hent ; *es ist doch Januar und immer noch kein Schnee !* - erc'h ebet c'hoazh ! Mizh Genver anezhi koulskoude ! - ; **2.** [kegin.] erc'h g. ; *Eiweiß zu Schnee schlagen, Schnee schlagen,* basañ gwennoù-vioù en erc'h, trapañ gwennoù-vioù en erc'h, foetañ gwennoù-vioù da gaout erc'h ; **3.** *das ist Schnee von gestern, das ist Schnee von vorgestern,* se a zo bet klevet seizh kant gwech warn-ugent dija, kement-se n'eo ket un nevezenti eo ; **4.** P. [dramm] kokain g.
Schneeball g. (-s,-bälle) : **1.** boul erc'h b., pouloud erc'h str., kouign erc'h b., polotenn erc'h b. ; *mit Schneebällen werfen,* teurel pouloudennoù erc'h, polotañ ; **2.** [louza.] vibourna b. ; *gemeiner Schneeball, gewöhnlicher Schneeball* [*Viburnum opulus*], gwingoud g., erc'hegan str. ; *wolliger Schneeball,* [*Viburnum lantana*] skav-melen str. ; *lorbeerblättriger Schneeball, immergrüner Schneeball,* [*Viburnum tinus*] lore-tin str.
Schneeballen g. (-s,-) : [louza.] vibourna b.
schneeballen V.gw. (hat geschneeballt) : teurel pouloudennoù erc'h, polotañ.
Schneeballschlacht b. (-,-en) : emgann gant bouloù erc'h g., brezel ar pouloud erc'h g. ; *eine Schneeballschlacht veranstalten,* en em gannañ a daolioù erc'h, teurel pouloudennoù erc'h, polotañ.
Schneeballsystem g. (-s) : [kenwerzh] gwerzh kerndalek b., gwerzh piramidek b.
schneebedeckt ag. : erc'hek, goloet a erc'h, beuzet gant an erc'h, paket dindan an erc'h, ur vantellad erc'h warnañ, un tapis gwenn a erc'h warnañ.
Schneebericht g. (-s,-e) : kemennadenn amzer diwar ar gwiskad erc'h b., danevell amzer diwar-benn ar gwiskad erc'h b., kemennadenn amzer diwar an erc'hadur b., danevell amzer diwar-benn an erc'hadur b.
Schneebesen g. (-s,-) : [kegin.] baser g. [*liester* baserioù], traper g. [*liester* traperioù].
schneeblind ag. : dallet gant dameuc'h an erc'h.
Schneeblindheit b. (-) : [mezeg.] lagadfo diwar dameuc'h gouloù an heol ouzh an erc'h pe ar skorn g.
Schneeblume b. (-) : **1.** bleunienn erc'h b. [*liester* bleunioù erc'h] ; **2.** [marvailh] Rozenn Nedeleg b.
Schneebob g. (-s,-s) : skouter-erc'h g., c'hwil-erc'h dre dan g., c'hwil-erc'h g., moto-erc'h g. [*liester* motoioù-erc'h].
Schneebrille b. (-,-n) : lunedoù erc'hegi ha skornegi ls.
Schneedecke b. (-,-n) : golo erc'h g., gwiskad erc'h g., gwelead erc'h g., pallennad erc'h g., tapis gwenn g., mantell erc'h b., mantellad erc'h b. ; *eine dicke Schneedecke bedeckte den Boden,* erc'h don a oa war an douar, goloet don a erc'h e oa an douar.
Schneedicke b. (-) : uhelder ar gwiskad erc'h g., donder ar gwiskad erc'h g.
Schnee-Eule b. (-,-n) : [loen.] kaouenn-erc'h b.
Schneefall g. (-s,-fälle) : koempad erc'h g., kaouad erc'h b./g., rizennad erc'h b., erc'h o kouezhañ g. ; *starke Schneefälle,* kaouadoù erc'h fonnus ls., kaouadoù erc'h puilh ls., kaouadoù erc'h ken-ha-ken ls., kaouadoù erc'h ken-ha-kenañ ls., kaouadoù erc'h mui-pegen-mui ls., kaouadoù erc'h gwazh-pegen-gwazh ls., kaouadoù erc'h forzh pegement ls., kaouadoù erc'h n'eus forzh pegement ls. ; *dichter Schneefall verschleiert die Landschaft,* garzhet eo an dremmwel gant an erc'h o kouezhañ a valzennoù stank ; [diaweladoù amzer] *vorübergehende Schneefälle,* prantadoù erc'hek ls. ; *Schneefall im Frühling,* skoulad ar goukoug g.
Schneefangzaun g. (-s,-zäune) : kael gwareziñ ouzh ar berniadennoù erc'h b., kael gwareziñ ouzh an erc'hadoù b.
Schneefeld n. (-s,-er) : erc'heg b. [*liester* erc'hegi], erc'henn b. [*liester* erc'hennoù].
Schneeflocke b. (-,-n) : pluenn erc'h b., plu erc'h str., pluñvenn erc'h b., pluñv erc'h str., kalzenn erc'h b., kalzennig erc'h b., malzenn erc'h b., fulenn erc'h b., mouchad erc'h g., stoubenn erc'h b., toupenn erc'h b., balafenn erc'h b., strinkenn erc'h b., pell erc'h str., pellenn erc'h b., marbluñv erc'h str. ; *die ersten*

Schneeflocken des Jahres, boued erc'h g., kentañ malzennoù erc'h ar bloaz ls.
Schneeforschung b. (-) : erc'houriezh b.
Schneeforscher g. (-s,-) : erc'hour g.
Schneefräse b. (-,-n) : skarzh-erc'h g.
schneefrei ag. : **1.** kuit a erc'h ; *der Winter ist schneefrei geblieben,* evit ar goañv n'eus ket bet a erc'h ; **2.** *schneefrei haben,* kaout aotre da chom er gêr abalamour d'an erc'h.
Schneefuchs g. (-es,-füchse) : [loen.] louarn Arktika g. [*liester* lern Arktika].
Schneegans b. (-,-gänse) : [loen.] gwaz-erc'hegi b.
Schneegestöber n. (-s) : skouflad erc'h g., skoulad erc'h g., barrad erc'h g., kaouad erc'h b./g., fourrad erc'h g., tourmant erc'h g., bouilhard erc'h g.
Schneeglätte b. (-) : hentoù risklus (riklus, lampr, ramp) abalamour d'an erc'h ls.
Schneeglöckchen n. (-s,-) : [louza.] **1.** [*Galanthus*] treuz-erc'h g., kloched goañv g. ; **2.** [*Leucojum vernum*] *großes Schneeglöckchen,* treuz-erc'h bras g., grizilhon gwenn g.
Schneegrenze b. (-,-n) : bevenn an erc'hegi dideuz b.
Schneehase g. (-n,-n) : [loen.] gad-venez b. [*liester* gedon-menez].
Schneehemd n. (-s,-en) : [lu] gwiskamant kuzhat en erc'h g.
Schneehöhe b. (-) : uhelder ar gwiskad erc'h g., donder ar gwiskad erc'h g.
Schneehuhn n. (-s,-hühner) : [loen.] brugyar-erc'hegi b.
Schneehütte b. (-,-n) : iglou g. [*liester* iglouioù].
schneeig ag. : **1.** erc'hek, goloet a erc'h ; **2.** [dre astenn.] gwenn-erc'h, gwenn-sin, gwenn-kann, gwenn evel lin, gwenn-laezh, gwenn evel an erc'h.
Schneejahr n. (-s,-e) : bloavezh erc'h g.
Schneekanone b. (-,-n) : kanol erc'h g.
Schneekette b. (-,-n) : [kirri-tan] chadenn ouzh an erc'h b. ; *Schneeketten an Rädern montieren,* chadennañ rodoù.
Schneekönig g. (-s,-könige) : **1.** [loen.] dreolan g., laouenan-gwenn g., laouenan troc'hanik g., laouenanig g., draouennig-vihan b., minorig g., roueig g. ; **2.** [dre skeud.] *sich freuen wie ein Schneekönig,* na vezañ evit e levenez, bezañ er-maez eus an-unan gant al levenez, bezañ o nijal gant al levenez, bezañ ouzhpenn laouen, bezañ laouen ken-ha-ken, bezañ laouen mui-pegen-mui, bezañ laouen-ran, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ seder evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ dirollet gant al levenez, na zougen mui an douar an-unan, bezañ war ar pevarzek-kant, bezañ fest en an-unan, bezañ digor d'an-unan, bezañ kement a zo en an-unan o tridal gant al levenez, bezañ barret a levenez, bezañ barrleun (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ e galon barrleun gant al levenez, bezañ e galon barr gant al levenez, bezañ e galon barr a levenez, bezañ e galon barr a joa, bezañ en e laouenañ, bezañ e-kreiz e levenez, bezañ joa vras en e galon, bezañ meurbet a joa en an-unan ; *er freut sich wie ein Schneekönig,* n'emañ ket tout al lorc'h e Pariz, an eskob n'eo ket kar dezhañ.
Schneekristall g. (-s,-e) : strinkenn-erc'h b.
Schneelawine b. (-,-n) : diruilhad-erc'h g., disac'hadenn-erc'h b., disac'hadur-erc'h g.
Schneeleopard g. (-en,-en) : [loen.] panterenn erc'h b.
Schneemann g. (-s,-männer) : boulom-erc'h g., boulomig-erc'h g., paotr-kozh g.
Schneemantel g. (-s,-mäntel) : [dre skeud.] tapis gwenn g., mantell erc'h b., mantellad erc'h b., pallennad erc'h g.
Schneemasse b. (-,-n) : tolzenn erc'h b., bern bras a erc'h g. ; *sie wurden unter Schneemassen verschüttet,* goloet (beuzet, kufunet, sebeliet) e oant bet gant bernioù bras a erc'h ; *abrutschende Schneemassen,* diruilhad-erc'h g. ; *die Schneemassen rutschten ins Tal,* rampet e oa ar pakadoù erc'h gant ar menez da-gaout (war-gaout) an draoñienn, diruilhal a reas an tolzennoù erc'h da draoñ ar menez, disac'hañ a reas an tolzennadoù erc'h da draoñ ar menez, foeret e oa ar pakadoù erc'h da draoñ ar menez.
Schneematsch g. (-es) : souberc'h g., erc'h teuz g., dourerc'h g., teuzerc'h g.
Schneemensch g. (-en,-en) : yeti g., euzhden an erc'hegi g.
Schneemesser g. (-s,-) : [hinouriezh] erc'hventer g. [*liester* erc'hventerioù], nivometr g.
Schneemobil n. (-s,-e) **/ Schneemotorrad** n. (-s,-räder) : skouter-erc'h g., c'hwil-erc'h dre dan g., c'hwil-erc'h g., moto-erc'h g. [*liester* motoioù-erc'h].
Schneeperiode b. (-,-n) : buezon erc'h b.
Schneepflug g. (-s,-pflüge) **/ Schneeräumer** g. (-s,-) **/ Schneeräumgerät** n. (-s,-e) : skarzh-erc'h g. [*liester* skarzhoù-erc'h].
Schneeräumung b. (-,-en) : dierc'hañ g.
Schneereflexion b. (-) : dameuc'h an erc'h g.
Schneeregen g. (-s) : glaverc'h g., souberc'h g., erc'h teuz g., teuzerc'h g., dourerc'h g., bouederc'h g., glav kemmesket a erc'h g. ; *es fällt Schneeregen,* glaverc'h a ra, erc'h teuz a ra, bouederc'h a gouezh, dourerc'h a ra.
schneereich ag. : erc'hus ; *schneereiches Jahr,* bloavezh erc'h g.
Schneereifen g. (-s,-) : [kirri-tan] bandenn erc'h b., bandenn-rod erc'h b.
Schneerose b. (-,-n) : [louza.] evor du g.
Schneerute b. (-,-n) : [kegin.] baser g. [*liester* baserioù], traper g. [*liester* traperioù].
Schneeschauer g. (-s) : skouflad erc'h g., skoulad erc'h g., barrad erc'h g., kaouad erc'h b./g., fourrad erc'h g., tourmant erc'h g., bouilhard erc'h g.
Schneeschicht b. (-,-en) : golo erc'h g., gwiskad erc'h g., gwelead erc'h g., pallennad erc'h g., tapis gwenn g., mantell erc'h b., mantellad erc'h b. ; *eine dicke Schneeschicht bedeckte den Boden,* erc'h don a oa war an douar.
Schneeschläger g. (-s,-) : [kegin.] baser g. [*liester* baserioù], traper g. [*liester* traperioù].
Schneeschmelze b. (-) : teuz an erc'h g., teuzidigezh an erc'h b.
Schneeschuh g. (-s,-e) : **1.** botinez-erc'h b., brodikin-erc'h g. ; **2.** paliked erc'h b.
Schneeschuhwandern n. (-s) : baleadenn gant palikedoù erc'h b., kerzhadenn gant palikedoù erc'h b., kerzhadeg gant palikedoù erc'h b., ergerzh gant palikedoù erc'h g., ergerzhadeg gant palikedoù erc'h b., ergerzhadenn gant palikedoù erc'h b., tro-vale gant palikedoù erc'h b.
schneesicher ag. : erc'h a-walc'h ennañ a-dra-sur.
Schneeskooter g. (-s,-) : skouter-erc'h g., c'hwil-erc'h dre dan g., c'hwil-erc'h g., moto-erc'h g. [*liester* motoioù-erc'h].
Schneespeicherung b. (-) : [douarouriezh] azdalc'h erc'h g.
Schneestäubchen n. (-s,-) : eufl erc'h str., poultrenenn erc'h b., elfenn erc'h b., mouchad erc'h g. ; *die Schneestäubchen von seinem Mantel abschütteln,* ober un tamm hej (un tamm difretañ) d'e vantell da skarzhañ ar mouchadoù erc'h diouti.
Schneestiefel ls. : [dilhad.] botoù-erc'h feuret ls., goudeskioù ls.
Schneesturm g. (-s,-stürme) : skouflad erc'h g., skoulad erc'h g., barrad erc'h g., kaouad erc'h b./g., tourmant erc'h g., fourrad erc'h g., bouilhard erc'h g., arnev erc'h g., korventad erc'h g. ; *der Schneesturm tobt heftiger denn je,* an erc'h a daol gwazh eget kent, an erc'h a daol ken gwazh ha biskoazh, an erc'h a daol ken-ha-ken, an erc'h a daol mui-pegen-mui, an erc'h a daol gwazh-

pegen-gwazh, an erc'h a daol ken-ha-kenañ, an erc'h a daol kenañ-kenañ, an erc'h a daol forzh pegement, an erc'h a daol n'eus forzh pegement, an erc'h a daol par ma c'hall, an erc'h a daol pellañ ma c'hall, an erc'h a daol gwashañ ma c'hall.

Schneeteller g. (-s,-) : [bazh-ski] ruilhenn ar vazh-ski b., pladenn ar vazh-ski b.

Schneetreiben n. (-s,-) : skouflad erc'h g., skoulad erc'h g., barrad erc'h g., kaouad erc'h b./g., fourrad erc'h g., bouilhard erc'h g.

Schneeverwehung b. (-,-en) : berniadenn erc'h b., bern-erc'h g., berniad erc'h g., pakad erc'h g., erc'had g.

Schneewächte b. (-,-n) : bern erc'h o valirañ g., balirad erc'h g.

Schneewasser n. (-s) : dourerc'h g.

Schneewehe b. (-,-n) : berniadenn erc'h b., bern-erc'h g., berniad erc'h g., pakad erc'h g., erc'had g.

schneeweiß ag. : gwenn-erc'h, gwenn-sin, gwenn-kann, kann, gwenn-holl, gwenn evel an erc'h, ken gwenn hag an erc'h, gwenn evel strinkenn an erc'h, gwenn-kann evel an erc'h, kaer evel an erc'h, gwenn evel an erc'h kann, gwenn-sin, gwenn-laezh, gwenn evel al laezh, gwenn evel lin, peurwenn, gwenn-gwenn-gwenn.

Schneewetter n. (-s) : amzer erc'h b.

Schneewittchen n. (-s) : [mojenn] Gwenn-Erc'h b.

Schneezaun g. (-s,-zäune) : kael gwareziñ ouzh ar berniadennoù erc'h b., kael gwareziñ ouzh an erc'hadoù b.

Schneezeit b. (-,-en) : mare an erc'h g., buezon erc'h b. ; *in der Schneezeit,* pa vez erc'h.

Schnegel g. (-s,-) : [loen.] melc'hwed str. ; *großer Schnegel, Großschnegel,* melc'hwed gwenn str.

Schnegge b. (-,-n) : [Bro-Suis] biñs b., skalier a-dro g., skalier graet a-dro g., biñs a-dro b., diri war-viñs g., diri àr-viñs g., diri a-viñs g. ; *die Schnegge hochgehen,* sevel gant ar viñs, sevel ar viñs ; *doppelläufige Schnegge,* biñs-doubl b.

Schneid g. (-s) / die (-) : **1.** startijenn b., lañs g., kasentez b., fringantiz b., lavig g., kalon b., deltu g., rebarb g., skoultrenn b., begon g., kadarnded b., nerzh-kalon g., berv g. ; *er hat Schneid,* kourajus eo, kalon en devez, kalon a zo en e greiz, ur paotr kadarn eo, lavig (lañs, startijenn, deltu, begon) a zo gantañ, hennezh a zo bev ar gwad en e wazhied, rebarb a zo ennañ, begon en deus, skoultrenn en deus, hennezh en deus tres ; *ein Mann mit Schneid,* un den start a zorn g. ; **2.** [dre skeud.] *jemandem den Schneid (die Schneid) abkaufen,* lakaat u.b. da lentañ, ober aon d'u.b., abafiñ u.b., lakaat u.b. da foerañ, spontañ (spouronañ, espoluiñ, lorc'hañ) u.b., spourailhañ u.b., spontailhañ u.b., braouac'hiñ u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., reiñ un tamm spont d'u.b., reiñ ur pezh spont d'u.b., estlammiñ u.b.

schneidbar ag. : troc'hadus, skejadus, benadus.

Schneidbrenner g. (-s,-) : [tekn.] flammer oksiaketilen g. [*liester* flammerioù oksiaketilen].

Schneide b. (-,-n) : **1.** dremm b., malvenn b., grem g., lemm g., barvenn b., silh g., neudenn b., direnn b. ; *Messerschneide,* malvenn (dremm b., grem g., lemm g., barvenn b., silh g., neudenn b.) ur gontell, direnn ur gontell b. (Gregor) ; *die Schneide einer Axt,* dremm ar vouc'hal b. ; *Schneide einer Sense,* gwel g., plankenn g. [*liester* plankennoù, plenk], dremm ur falc'h b., grem ur falc'h g., barvenn ur falc'h b. ; *die Schneide einer Sense dengeln,* gwelat ur falc'h, goulazhañ ur falc'h, teneraat barvenn ur falc'h, ober barvenn d'ur falc'h, goveliañ ur falc'h, kargañ ur falc'h ; *die Schneide des Schwertes,* barvenn ar c'hleze b., dremm ar c'hleze b., lemm ar c'hleze g., malvenn ar c'hleze b., silh ar c'hleze g. ; **2.** *es steht (schwebt) auf des Messers Schneide,* en arvar emaomp c'hoazh a-zivout an dra-se, chom a ra an traoù en entremar c'hoazh, emañ an traoù e-kroug c'hoazh war-bouez un neudennig (Gregor), e-ispilh e chom an traoù c'hoazh war-bouez un neudenn voan, ar stal a zo c'hoazh ouzh an drez ; **3.** [balañsoù] steudenn b. ; **4.** [menezioù] kribenn venez b. ; **5.** [tekn., talarioù] mouched g. ; **6.** [Bro-Aostria] bevenn b.

Schneidebank b. (-,-bänke) : marc'h g., marc'h-koad g.

Schneidebohrer g. (-s,-) : [tekn.] sazilerez b. [*liester* sazilerezioù], biñseller g. [*liester* biñsellerioù].

Schneidebrenner g. (-s,-) : [tekn.] flammer oksiaketilen g. [*liester* flammerioù oksiaketilen].

Schneidebrett n. (-s,-er) : tailhouer g. [*liester* tailhouerioù], plankenn didroc'hañ g.

Schneideeisen n. (-s,-) : [tekn.] sazilerez b. [*liester* sazilerezioù], biñseller g. [*liester* biñsellerioù].

Schneidefläche b. (-,-n) : plaen sizailhoù g.

Schneideholz n. (-es,-hölzer) : koad-heskenn g., koad rafant g.

Schneidekopf g. (-s,-köpfe) : penn aotenn-dredan g.

Schneidelinie b. (-,-n) : skejenn b., kenskejenn b.

Schneidemaschine b. (-,-n) : **1.** drailherez b. ; **2.** [boued, kig] didroc'herez b. ; **3.** troc'herez-paper b., masikod g. ; **4.** [blev] touzerez b. ; **5.** *Schneidemaschine für Runkelrüben,* troc'her-brouskon g.

Schneidemühle b. (-,-n) : heskennerezh b.

schneiden V.k.e. (schnitt / hat geschnitten) : **1.** troc'hañ, didroc'hañ, skejañ, krennañ, flañchañ, lavniañ, tailhañ, ober ur c'hrenn da, rannañ ; *ich habe mir den Finger geschnitten,* troc'het eo bet va biz ganin, troc'het em eus va biz ; *Bäume schneiden,* benañ (gweltreañ, krennañ, divleñchañ, divrankañ, divazhañ, divarrañ, diskoultrañ, diskourrañ, bouskalmiñ, diorbliñ, riñsañ, tailhañ, dilañsañ, noashaat) gwez ; *Bäume neu schneiden,* advenañ gwez ; *Brot schneiden,* troc'hañ bara ; *Brot in dicke lange Schnitten schneiden,* dijelkennañ bara ; *Brot in die Suppe schneiden,* troc'hañ soub ; *Holz schneiden,* heskennat koad ; *sich (dat.) die Haare schneiden lassen,* lakaat troc'hañ e vlev, lakaat ober un tamm diskar (un tamm troc'h, un tamm dic'harzhañ, ur c'hrenn, un tamm krennañ, ur peuriñ) d'e vlev, lakaat krennañ e vlev ; *das Haar gerade schneiden,* keidañ ar blev ; *die Haarspitzen schneiden,* divleñchañ blev ; *Korn schneiden,* troc'hañ (mediñ) gwinizh, troc'hañ (mediñ) ed, lakaat ar falc'h dindan ar gwinizh ; *Saatkartoffeln schneiden,* rannañ patatez da hadañ ; *in kleine Stücke schneiden,* drailhañ (troc'hañ) munut (Gregor), troc'hañ-didroc'hañ, troc'hañ a dammoù bihan, troc'hañ a-dammoùigoù, drailhennañ, troc'hañ e tammoù bihan, troc'hañ e tammoùigoù, troc'hañ a bezhioù bihan, pezhiadañ, migailhiñ, tammata, didammañ ; *in Scheiben schneiden, scheibenweise schneiden,* silzigañ, skejennañ, diskejennañ, troc'hañ a-bastelloù ; *in feine Scheiben schneiden, scheibchenweise schneiden,* skantennañ, miñsañ, miñsadenniñ, tanavaat, skejenniñ ; *die Tomaten zu Concassé schneiden,* brasviñsañ tomatez ; *Schnittlauch mit der Schere schneiden,* klemiñsañ ognonetez ; [kegin.] *in feine Scheiben schneiden*, pilhennañ ; *dünne Brotschnitte schneiden, Brot in dünne Scheiben schneiden*, tanavaat bara ; *etwas glatt schneiden, etwas sauber schneiden,* troc'hañ c'hwek udb, troc'hañ lip udb ; *etwas in zwei Hälften schneiden,* daouhanteriñ udb, hanterañ udb, troc'hañ udb dre an hanter, troc'hañ udb dre e hanter, ober hanter-hanter ; *etwas entzwei schneiden,* troc'hañ udb etre daou damm, troc'hañ udb e div rann, rannañ udb e div lodenn, rannañ udb e daou, troc'hañ udb e daou damm, daoudammañ udb ; *etwas in vier Stücke schneiden,* pevarenniñ udb, troc'hañ udb e kroaz, troc'hañ udb e pevar, troc'hañ udb e peder rann, troc'hañ udb etre pevar, rannañ udb e peder lodenn ; *Kerben in die Ohren der Schafe schneiden,* drailhennañ skouarnioù an deñved ; *eine Pizza in vier Teile schneiden,* troc'hañ ur pizza (ur pidza) etre pevar zamm ; *ein Kleid schneiden,* kemenañ ur pezh dilhad ; *ein Kleid neu schneiden,* adkemenañ ur pezh dilhad ; *zu eng*

geschnitten, [dilhad] re start en-dro d'u.b. ; *nach dem Faden schneiden,* troc'hañ hed an neudenn, troc'hañ diouzh an neud, troc'hañ a-benn, troc'hañ a-du gant an neud, troc'hañ hervezh al linenn / troc'hañ diouzh al linenn (Gregor) ; *mit einer Schere schneiden,* sizailhañ.

2. [dre skeud.] *die Luft in diesem Raum war zum Schneiden,* ur moug e oa ar sal-se ; *diese Tätigkeit ist ihm auf den Leib geschnitten,* mont a ra brav al labour-se dioutañ, degouezh a ra mat al labour-se dezhañ, dioutañ eo al labour-se, al labour-se a zo rik-ha-rak dioutañ ; *ein fein geschnittenes Gesicht,* un dremm stummet brav, un dremm trolinennoù brav dezhi b., un dremm a droc'h b. ; *er ist seinem Vater wie aus dem Gesicht geschnitten,* heñvel-poch (-mik) eo ouzh e dad - e dad pakret eo - hennezh a zo poltred e dad pakret - pakret eo d'e dad - pochet naet eo d'e dad - ar vi diwar e dad eo - patrom-buhez eo d'e dad - e dad eo, fri ha lagad - taolet en deus d'e dad - kostezenn e dad en deus dalc'het ; *jemandem wie aus den Augen geschnitten sein,* bezañ heñvel-mik (-poch, -bev, -buhez, -pakret) ouzh u.b., bezañ u.b. d'an neudenn, bezañ heñvel ouzh u.b. hed an neudenn, bezañ memes tra Doue evel u.b., bezañ pakret d'u.b., bezañ pochet naet d'u.b., bezañ un heñvel eus u.b. ; *ins Fleisch schneiden, ins schiere Fleisch schneiden,* troc'hañ betek ar bev (Gregor), troc'hañ er bev, mont betek ar bev.

3. *Grimassen (Gesichter, Mienen) schneiden,* ober mourroù (mourrennoù, geizoù ha begoù, grimoù, fentoù, ardoù gant e c'henoù), ober mourrennoù du, andellat, ardaouiñ, kammañ e c'henoù, ober neuzioù fall / ober gwall fesonioù (Gregor) ; *Geld schneiden,* peilhat (kignat) u.b., goro e arc'hant digant u.b., diskantañ (disec'hañ, dibluskañ, skarzhañ, goulloiñ) e yalc'h d'u.b., truantal ouzh u.b., krignat u.b., sunañ e wenneien digant u.b., displuñvañ (touzañ, diwadañ) u.b., diorbliñ u.b., goro u.b. betek ar gwad, debriñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b. ; *jemanden schneiden,* faeañ u.b., bezañ fae d'an-unan kaozeal gant u.b., ober fae eus u.b., chom hep ober van ouzh u.b., treiñ kein d'u.b., snobañ u.b. ; *mir war doch klar, dass er mich schnitt,* gwelet a-walc'h a raen e oa yenaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet em c'heñver, gwelet a-walc'h a raen e oa fae dezhañ kaozeal ganin.

4. [kirri-tan] *jemanden beim Überholen schneiden,* troc'hañ krenn an hent a-raok u.b. goude bezañ bet o tistremen anezhañ, troc'hañ krenn dirak u.b. goude bezañ bet o tistremen anezhañ.

5. [mezeg.] spazhañ, digastrañ, troc'hañ.

6. [gwin] kemmeskañ, meskañ, kejañ.

7. [kartoù] **a)** troc'hañ ; **b)** meskañ.

8. [film] saeriñ, frammañ.

9. [tekn.] sazilañ, biñselliñ ; *in Holz schneiden,* kizellañ e-barzh ar c'hoad, garanañ er c'hoad, engravañ ; *in Stein schneiden,* kizellañ e-barzh ar maen, engravañ ; *nach der Intaglio-Technik vertiefend schneiden,* intailhiñ.

V.gw. (schnitt / hat geschnitten) : *dieses Messer schneidet gut,* ar gontell-mañ a droc'h mat ; *durch die Luft schneiden,* troc'hañ (digeriñ, regiñ) an aer ; *es schneidet mir ins Herz,* rannet eo va c'halon gant kement-se, me a ra poan da'm ene gwelet an dra-se ; *der Wind schneidet mir ins Gesicht,* an avel a droc'h, an avel a grog, c'hwistañ a ra an avel, rip (lemm, put, garv, c'hwerv, treut, kriz, sklas, binimus, trenk) eo an avel, flemmañ a ra an avel.

V.em. : **sich schneiden** (schnitt sich / hat sich geschnitten) : **1.** troc'hañ, krennañ ; *sich (ak. / dat.) in den Finger schneiden,* troc'hañ e viz ; *sich (ak. / dat.) beim Rasieren ins Kinn schneiden,* troc'hañ e elgezh o lemel e varv ; *sich (dat.) die Nägel schneiden,* krennañ e ivinoù, ober ur c'hrenn d'e ivinoù ; **2.** kroazigellañ, en em droc'hañ, en em groazañ, kengejañ, kenskejañ ; [mat.] *die zwei Linien schneiden sich (ak.),* en em droc'hañ a ra an div linenn, en em groazañ a ra an div linenn, kengejañ a ra an div linenn, kenskejañ a ra an div linenn, kengej eo an div linenn ; *zwei sich schneidende Geraden, zwei sich schneidende Gerade,* div genskejenn ls., div eeunenn genskej ls. ; *zwei sich schneidende Ebenen,* div blaenenn genskej ls. ; **3.** [dre skeud.] *sich (ak.) in den Finger schneiden,* **a)** en em antell an-unan, reiñ bazh d'e gannañ, reiñ bazh d'e vazhata, ober e valapa, dihuniñ ar c'hi da zont d'e dagañ, tommañ dour d'e skaotañ, bezañ enebour da vab e dad, mont a-enep e vara, en em ziharpañ, lakaat e zorn en e zisheol, lakaat e zorn en e c'houloù, toullañ dindan an-unan, ober goap ouzh e lazioù, ober d'an-unan (*dezhañ e-unan, dezhi hec'h-unan h.a.*) ar gwashañ taol, gweañ e gordenn, nezañ e gordenn, distreiñ an dour diwar e brad, mont war e blankenn lardet, kas e garr el lagenn, noazout ouzh an-unan, ober noaz (gaou) ouzh an-unan ; **b)** lakaat an tamm e-kichen an toull, faziañ, en em dromplañ, en em vourdañ, c'hwitañ, mankout, en em vankout, skeiñ a-gleiz, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, en em dapout, en em bakañ, en em abuziñ, bezañ e fazi, treuziñ war e votoù ; P. *er hat sich (ak.) geschnitten,* faziet eo a vras (a-vras), faziet mat eo, lakaet en deus e zorn en e zisheol (en e c'houloù), lienet en deus ar biz kontrol, e gouign a zo panenn, tapet en deus ar c'hi e-lec'h ar c'had, kemeret en deus e voned evit e dog, lakaet en deus troad al leue en e c'henoù, lakaet en deus an tamm e-kichen an toull ; P. *er wird sich (ak.) ins eigene Fleisch schneiden,* emañ o tarbariñ ur gwall gudenn dezhañ e-unan, enebour da vab e dad eo, emañ oc'h en em ziharpañ, emañ oc'h ober e valapa, mont a ra a-enep e lazioù, en em antell a raio eñ e-unan, emañ o vont da lakaat e zorn en e zisheol, emañ o vont da lakaat e zorn en e c'houloù, ober a raio noaz outañ e-unan, emañ o tommañ dour d'e skaotañ, emañ o reiñ bazh d'e gannañ, emañ o reiñ bazh d'e vazhata, emañ o tihuniñ ar c'hi da zont d'e dagañ, emañ o sachañ bec'h war e gein, emañ o sachañ ar c'harr war e gein, emañ o kas ar c'harr war e gein, emañ o sachañ ar c'hravazh war e gein, emañ o tennañ tan war e gein, emañ o sachañ ar moc'h war e dreid, e lêr a zamanto, en e c'haou e vo pezh a ra bremañ, diwar e goust e vo, emañ o toullañ dindanañ e-unan, ober a ra goap ouzh e lazioù, emañ o tistreiñ an dour diwar e brad, emañ o vont war e blankenn lardet, emañ o kas e garr el lagenn, emañ o freuzañ e stal, emañ o kas e blouz da ludu, emañ o kaoc'hañ e stal, emañ o kas e stal d'an dour, emañ o foeltrañ e stal, emañ o kas e stal da stalig hag e stalig da netra, paeañ a ray diwar-bouez e groc'hen (Gregor), emañ o kac'hat en e dog ha ret e vo dezhañ el lakaat war e benn, emañ o tanzen trubuilhoù a-benn an amzer da zont, emañ o hadañ danvez keuz, emañ o hadañ greun keuz, emañ o hadañ kerse, emañ o hadañ keuz, emañ o prenañ kerse, trabas en do war gement-se, gwall afer en do da gaout abalamour d'an dra-se, afer fall a bako abalamour d'an dra-se, kement-se a raio heg dezhañ.

Schneiden n. (-s) : **1.** troc'h g., troc'hañ g., troc'hadenn b., troc'hadur g., troc'herezh g., skej g., skejañ g., skejadur g., skejadenn b., krennadur g. ; [film] frammañ g., frammadur g., saeradur g., saeriñ g., saerad g. ; [dre skeud.] *die Luft in diesem Raum war zum Schneiden,* ur moug e oa ar sal-se ; **2.** [gwez] diskourrañ g., diskoultrañ g., diorbliñ g., divarr g., benerezh g., benadur g., benañ g., divarrerezh g., dic'harzherezh g., diorblañ g., divrankañ g.

schneidend ag. : **1.** lemm, troc'hus, skejus ; **2.** *schneidende Farbe,* liv disheñvel-krenn diouzh ar re all g., liv a flamm war ar re all g., liv a zifer g., liv a ra un tarch splann e-touez ar re all g., liv a vez gwelet diouzhtu war-greiz ar re all g., liv a ziforc'h krenn diouzh ar re all g. ; **3.** rip, put, kriz, lemm, trenk, yud ; *schneidende Kälte,* riv lemm g., yenijenn but b., yenien but b., yenijenn yud b., yenijenn zu b., yenijenn rip b., yenijenn bikotus

b., amzer yen-put b., amzer but b., amzer yen-ki b., amzer yen-chas b., morfont g., morfontadur g., yenijenn a grog en dud b. ; *schneidender Wind,* avel but g., avel lemm g., avel c'harv g., avel c'hwerv g., avel dreut g., avel griz g., avel sklas g., avel vinimus g., avel rip g., avel drenk g., avel yud g., avel a droc'h g., avel a grog g., avel a c'hwist g. ; **4.** *schneidender Widerspruch,* dislavar anat-mat g. ; **5.** reut, dizamant, flemmus, broudus, lemm, sec'h, rok, put, taer, flipatus, hek ; *schneidende Worte, schneidender Ton,* komzoù reut (dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, broudus, put, trenk, bouilh, taer, flipatus, hek), flipadoù a stag du ls., teodadoù ls. ; *schneidend antworten,* taraniñ, respont en un doare taer, respont krak, respont garv, respont krenn, respont bresk, respont teuc'h, respont a-grenn, reiñ ur respont rok, stlepel e respont evel ur bir ; **6.** [mat.] *zwei sich schneidende Geraden, zwei sich schneidende Gerade,* div eeunenn gengej ls., div eeunenn genskej ls., div genskejenn ls.

Schneidende ag.k. b. : [mat.] skejenn b.

Schneider g. (-s,-) : **1.** kemener g., gwrier g., ficher dilhad g., P. micherour-pleg g., artizan-pleg g., Yann gluch g., brouder c'hwen g., brouder al laou g., brocher-laou g., paotr-e-nadoz g., filocher g., pik-chupenn g., ram-goutur g. ; *Herrenschneider,* kemener-gwazed g. ; **2.** [loen.] opilion g. [*liester* opilioned], falc'heg g. [*liester* falc'heged, falc'heien], kemener g. [*liester* kemenerien], kemener bras g. [*liester* kemenerien bras], falc'hour g. [*liester* falc'hourien], kastell-eost g., karrad-foen g. ; **3.** [troioù-lavar] *aus dem Schneider sein,* **a)** bezañ erru a-us da dregont vloaz ; **b)** bezañ savet war-c'horre an dour, bezañ deuet war-c'horre e vec'h, bezañ savet war an dour, bezañ savet war-c'horre, bezañ war-c'horre, bezañ diboaniet, bezañ dispeg, bezañ barrek ; *du bist also aus dem Schneider,* barrek out neuze ; *wir sind noch nicht aus dem Schneider,* n'omp ket deuet er-maez eus ar stloagenn - n'eo ket echu c'hoazh gant hon trubuilhoù, pell ac'hano - n'omp ket echu ouzh hon trubuilhoù, pell ac'hano - n'omp ket pare gant hon trubuilhoù, pell ac'hano - n'omp ket deuet c'hoazh er-maez eus al lagenn - n'omp ket barrek c'hoazh - n'emaomp ket deuet c'hoazh ; *wie ein Schneider frieren,* kaout e walc'h a riv, bezañ e revr o skornañ, kaout riv da gac'hat tachoù, bezañ rivet e sac'h, tapout paourentez, fritañ gant ar riv, skarnilañ gant ar riv, kaout labour da gaout riv, bezañ seizet gant ar riv, skornañ e doull, kreviñ gant ar riv ; [kartoù] *Schneider schwarz sein,* kaout ar wrac'h, bezañ halegenn, kaout ul louzenn, tapout ur pur ; *jemanden Schneider schwarz machen,* leuskel ar wrac'h gant u.b., reiñ ar wrac'h d'u.b., lakaat u.b. da gaout ar wrac'h, lakaat u.b. halegenn.

Schneiderad n. (-s,-räder) : [tekn.] frezerez b. [*liester* frezerezioù], trolimerez b. [*liester* trolimerezioù].

Schneiderbursche g. (-n,-n) : kemener g., gwrier g., P. micherour-pleg g., artizan-pleg g., Yann gluch g., brouder c'hwen g., brocher-laou g., paotr-e-nadoz g.

Schneiderei b. (-,-en) : **1.** micher ar gemenerien b., gwrierezh g., kemenerezh g., kemenañ g. ; **2.** [dre skeud.] fliperezh g., korbinerezh g., c'hwiberezh g., filouterezh g.

Schneidergeist g. (-s,-er) : [loen.] opilion g. [*liester* opilioned], falc'heg g. [*liester* falc'heged, falc'heien], kemener g. [*liester* kemenerien], kemener bras g. [*liester* kemenerien bras], falc'hour g. [*liester* falc'hourien], kastell-eost g., karrad-foen g.

Schneidergeselle g. (-n,-n) : kemener g., gwrier g., P. micherour-pleg g., artizan-pleg g., Yann gluch g., brouder c'hwen g., brocher-laou g., paotr-e-nadoz g.

Schneiderin b. (-,-nen) : kemenerez b., gwrierez b., ficherez dilhad b. ; *meine Schwester ging zu einer Schneiderin, wo sie das Handwerk lernte,* va c'hoar a voe lakaet gant ur gemenerez da zeskiñ he micher.

Schneiderlehrling g. (-s,-e) : danvez kemener g. ; *er ist Schneiderlehrling,* emañ o teskiñ micher evit mont da gemener, emañ o teskiñ bezañ kemener ; *Schneiderlehrling werden,* mont da zeskiñ bezañ kemener.

Schneiderlohn g. (-s,-löhne) : priz ar feson g., priz al labour g.

Schneidermeißelbohrer g. (-s,-) : talar-tro lavnennek g.

Schneidermeister b. (-s,-) : mestr-kemener g.

Schneidermuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn gemener g.

schneidern V.gw. ha V.k.e. (hat geschneidert) : troc'hañ, kemenañ, tailhañ, sevel.

Schneidern g. (-s) : gwrierezh g., kemenerezh g.

Schneiderpuppe b. (-,-n) : jak g. [*liester* jaked].

Schneiderrechnung b. (-,-en) : trelladur g., kontoù treuz ls., kontoù miliner ls.

Schneiderschere b. (-,-n) : gweltre gemener b. [*liester* gweltreoù kemener, gweltrier kemener].

Schneiderseele b. (-) : [tro-lavar] *eine Schneiderseele haben,* bezañ moan e revr, bezañ moan e foñs, bezañ moan an traoù gant an-unan, sec'hañ gant ar spont, bezañ kaoc'h tomm en e vragoù, bezañ bihan e galon, kaout aon rak (ouzh) e skeud, bezañ eus gouenn ar c'had, bezañ gant kleñved ar sachañ skasoù, ruilhañ gwad gad en e wazhied, na vezañ ar revr d'an-unan (*e revr dezhañ, he revr dezhi h.a.*), na grediñ lavaret ez eo ar revr d'an-unan (*e revr dezhañ, he revr dezhi h.a.*), na grediñ touiñ ez eo ar revr d'an-unan (*e revr dezhañ, he revr dezhi h.a.*), bezañ aonik, bezañ spontik, kaout aon rak e anv, bezañ ur c'hac'her er goudor eus an-unan, lammat dirak e skeud, kaout aon rak e skeud, kaout doan rak e skeud, bezañ gant an derzhienn-skeud, bezañ ur c'hozh yar eus an-unan, bezañ ur yar dilostet eus an-unan, bezañ ur yar beliet eus an-unan, bezañ ur yar-zour eus an-unan, bezañ ur c'hazh born eus an-unan, bezañ ur c'hazh aonik eus an-unan, bezañ flaer en e loeroù, bezañ flaer en e vragoù, bezañ ur c'hazh gleb eus an-unan, bezañ un toull-foer, bezañ ur foerer eus an-unan, bezañ ur c'hrener e revr eus an-unan, bezañ ur c'hren-e-revr eus an-unan, bezañ ur c'hrener gwak eus an-unan, bezañ ur revr aonik a zen eus an-unan.

Schneidersitz g. (-es) : pleg kemener g. ; *im Schneidersitz auf dem Boden sitzen,* bezañ kemeneret war an douar noazh, bezañ azezet war al leur hervez giz ar gemenerien, bezañ en e goazez kemener ; *den Schneidersitz einnehmen,* kemeneriñ, kemer ar pleg kemener, kemer e bleg kemener, ober azez-kemener.

Schneidestahl g. (-s,-stähle) : kizell b.

Schneidetisch g. (-es,-e) : [filmoù] taol saeriñ b.

Schneidewerkzeug n. (-s,-e) : benveg lemm g., benveg skizh g., benveg troc'hañ g., benveg troc'hus g., troc'herez b.

Schneidezahn g. (-s,-zähne) : [korf.] rakdant g., dant-a-raok g.

schneidig ag. : **1.** fringus, feul, faro ; *ein schneidiges Auftreten haben,* kaout tres ; **2.** diskramailh, hardizh, her, balc'h, dispouron, disaouzan, dizaon, dispont, reut, krenn-ha-krak, krak-ha-krenn, feuls, divorfil, diabaf, leun a intrudu, un den a intrudu anezhañ, leun a isprid, difrae, anterin ; *ein schneidiger Kerl,* ur paotr a oar kaout krog g., ur paotr difrae g., ur paotr anterin g. ; *er ist ziemlich schneidig,* paotr a-walc'h eo, hennezh a zo kroc'hen ouzh e ober, hennezh a zo ur c'hole, kiger a-walc'h eo, un den en ur pezh eo, hennezh zo ur galon dir a zen, ur paotr reut eo, ur paotr tout en un tamm eo, un den krenn-ha-krak eo, un den krak-ha-krenn eo, ur paotr difrae eo, ur paotr anterin eo ; **3.** [tekn.] dremmek, barvennek, malvennek.

Schneidigkeit b. (-) : reuter g., feulster g., feulsted b., herder g., herded b., disaouzan g., hardizhegezh b., hardizhañs b., hardison b., hardizhded b., hardizhder g., berv g.

Schneidkante b. (-,-n) : dremm b., malvenn b., grem g., lemm g., barvenn b., silh g., neudenn b., direnn b. ; *Schneidkante einer Sense,* gwel g., barvenn ur falc'h b., plankenn g. [*liester* plankennoù, plenk], grem ur falc'h g. ; *die Schneidkante einer Sense dengeln,* gwelat ur falc'h, goulazhañ ur falc'h, teneraat

barvenn ur falc'h, ober barvenn d'ur falc'h, goveliañ ur falc'h, kargañ ur falc'h.
Schneidwarenfabrik b. (-,-en) : kontellerezh b., tailhanterezh b.
Schneidwarenhändler g. (-s,-) : konteller g., tailhanter g.
Schneidwarenhersteller g. (-s,-) : konteller g., tailhanter g.
Schneidwarenindustrie b. (-) : kontellerezh g., taihanterezh g.
Schneidwerk n. (-s,-e) : [tekn.] drailherez b. [*liester* drailherezioù].
Schneidzange b. (-,-n) : gevell droc'h b., piñsedoù skizh ls.
schneien V.dibers. (hat geschneit) : **1.** erc'hiñ, ober erc'h ; *wieder schneien,* erc'hiñ a-nevez, ober erc'h a-nevez ; *es schneit,* erc'h a ra, ober a ra erc'h, erc'h a zo oc'h ober, emañ oc'h erc'hiñ, emañ ar Yar Wenn o tispluñvañ, emañ sant Pêr (an aelez) o tispluñvañ gwazi ; *es schneit richtig,* erc'h a ra da vat ; *es schneit in dicken Flocken,* an erc'h a gouezh didrouz ha pounner, pezhioù malzennoù erc'h a gouezh, druz ha pounner e kouezh an erc'h, pluñv-erc'h tev a ziskenn ; *egal, ob es schneit oder regnet, ich komme,* pe e vefe erc'h, pe e vefe glav, dont a rin ; **2.** kouezhañ, glavenniñ ; *es schneite Konfetti,* tammoùigoù paper a c'hlavenne, koñfeti a gouezhe evel erc'h.
V.gw. (ist geschneit) : [dre skeud.] erruout dic'hortoz-kaer, erruout a-greiz-peb-kreiz, erruout evel un tarzh kurun, kouezhañ diwar al loar da vare kreisteiz, degouezhout evel ul laer, dont evel ul laer, erruout a-zelazh, erruout a-zelac'h, erruout evel ar bleiz.
Schneise b. (-,-n) : **1.** hent koadourien g., gwenodenn goadel b. ; **2.** troc'h g., foz b., klaz g., boulc'henn b. ; *Feuerschneise,* harz-tan g., digoadenn b. ; **3.** [nij.] aerdrepas g., trepas er spas-nij g.
schneiteln V.k.e. (hat geschneitelt) : [labour-douar] diskoultrañ, krennañ, divarrañ, benañ, noashaat.
schnell ag. : buan, lijer, difrae, prim, bliv, dillo, dilloüs, fonnus, fonnapl, herrek, herrus, herrant, dilas, eskuit, pront, ampl, mibin ; *ein schneller Läufer,* ur reder mat (lijer, difrae, prim, herrek) g. ; *ein schnelles Pferd,* ur marc'h prim g., ur marc'h buan g., ur marc'h lijer g., ur marc'h herrek g. ; *das ist kein schnelles Pferd, es hat dafür Ausdauer,* n'eo ket lijer ar marc'h, met padus eo - n'eo ket ur marc'h herrek, met padus eo - n'eo ket ampl ar marc'h, met padus eo ; *schnelle Schritte,* kammedoù mibin (dillo), bale mibin g. ; *in schnellem Tempo,* gant tizh bras, gant herr bras, gant diere, gant kalz a gas, e dillo, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'an druilh, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, tizh-ha-tizh, tizh-ha-taer, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, gant herr, a-daol herr, a-herr, diwar herr, evel an tan, d'an tan ruz, mibin, o skeiñ stank ; *das Flugzeug ist das schnellste Verkehrsmittel überhaupt,* an nijerezh eo an araez beajiñ an herrekañ ; *auf schnellstem Weg, auf dem schnellsten Weg,* prim-ha-prim, an abretañ ar gwellañ, an abretañ ar c'hentañ, diouzhtu-kentizh, diouzhtu-kaer, ken buan ha ma c'haller, a-benn-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, kerkent all, kerkent ha bremañ, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, rag-eeun, raktal, en un hunvre, trumm-ha-trumm ; *schneller Puls,* lammoù herrek ar wazhienn-lamm ls., talmadennoù herrek ls. ; *die anderen Schiffe sind schneller als wir,* ar bigi all a lañs war hon hini ; *schneller Tod,* marv trumm g. ; [nukl.] *schneller Brüter,* dreistazganer g. ; [kimiezh, bev.] *schnelle Zucker,* sukrennoù kevall ls.
Adv. : buan, prim, herr, herrus, dibilh, a-hast, a-dizh, a-brez, a-herr, fonnus, fonnapl, dillo, a-zillo, e dillo, dilloüs, a-dro-skañv, e berr amzer, dindan verr amzer, abred, a-skañv, trumm, en un hunvre, fresk, bresk, prest, timat, tizh, a-fo, a-gas, a-skas, a-skrap, kasant, difrae, gant diere, en un taol berr, diampech, dilas, dipadapa, en ur flipad, diwar herr, eskuit, pront, mibin, a-barzh-nebeut ; *sehr schnell,* buan-ha-buan, prim-ha-prim, prim-prim, trumm-ha-trumm, tizh-ha-tizh, gant herr bras, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, tizh-ha-taer ; *mach schnell !* gra diampech ! hast buan 'ta ! hast a-fo ! gra buan ! gra da ziampech ! gra da ziampechoù ! kentroù ! dibrouilh da revr ! dibilh ! dibun ! ; *du machst's zu schnell !* re brim ez ez ganti ! ; *schnell und gut,* prim ha brav ; *etwas schnell zurechtmachen,* braskempenn udb ; *sie waren schnell da,* dont a rejont timat ; *schnell und tüchtig arbeiten,* bezañ prim gant e labour, kaout dillo da labourat, labourat gant dillo, kaout dibun en e labour, bezañ ampl da labourat, ober fonn, ober ampled, ampletiñ gant e labour, kaout diere gant e labour, labourat gant diere, labourat c'hwek, dibolotennañ labour, dic'hastañ labour, dibradañ labour, draogiñ labour, teurel fonn, kaout fonn, fonnañ, kaout dibun en e labour, bezañ prim d'ober pezh a zo d'ober, bezañ prim en e labour, bezañ er wakol, bezañ ar vourell en e gerc'henn, lakaat kalz a jourdoul d'ober e labour, labourat gant gred bras, bezañ gredus da labourat, lakaat gred evit labourat ; *schnell zum Bahnhof !* kentroù d'an ti-gar ! mall-mall eo mont d'ar porzh-houarn ! milboent eo redek d'ar porzh-houarn ! mil mall eo redek d'ar porzh-houarn ! ; *du hast aber schnell gemacht !* n'out ket bet pell da nebeutañ ! 'm eus aon n'out ket chomet da evañ kafe ! n'eo ket bet pell da dro ! n'out ket chomet da gonoc'hañ en tiez war a welan ! ; *seine Arbeit schnell erledigen,* dibunañ e labour ; *das werde ich schnell erledigen,* ne vin ket pell evit ober an dra-se ; *die Angelegenheit wurde schnell erledigt,* ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket an afer, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer, renket e voe an afer en un netra, renket e voe an afer ken prim ha tra, ne voe ket pell ar frapad ; *das Unglück schreitet schnell (Fr. Schiller), schnell ist ein Unglück passiert,* an droug a zeu buan, buan e c'hoarvez an droug, an droug a c'hoarvez fonnus, d'an daoulamm e teu an droug ; *er spricht schnell,* hennezh a zo mibin a deod, un teod mibin a zen eo ; *er rannte so schnell er nur konnte,* redek a rae ma ouie mont - hag eñ da redek, mar gouie - redek a rae ken a rae - redek a rae diouzh e washañ ; *schnell gehen,* mont (bale, kerzhet) buan, mont kasant, mont a-skas, mont a-gas, kerzhet dibilh, kerzhet fonnus, kerzhet herrus, kerzhet mibin, bale tizh, tisha, kas war-raok, kidellat, fiseliñ, pikañ buan, pikañ stank, skeiñ stank, skeiñ mibin, bezañ mibin a droad, stampañ kaer, en em zifretañ, bale kaer, bale mibin, kerzhet kaer, troc'hañ hent, mont gant diere, bezañ diere war an-unan, stekiñ stank, bale e dillo, fardiñ, teurel fonn en e gerzhed, ober gaoliad, gaoliata, skarañ, bezañ ramp gant an-unan, dipadapañ, lakaat tizh, lakaat aer en e gilhoroù ; *geht doch nicht so schnell !* gortozit ac'hanon 'ta ! nad it ket ken buan ! kit goustatoc'h (goustadikoc'h, arouarekoc'h, warbouesoc'h) ! ; *schnell laufen,* tusañ ; *wohin läuft er so schnell ?* da belec'h ez a d'an trein-se ? ; *schnell fahren,* plantañ tizh, sankañ tizh, tisha, ober trein vat, lakaat tro er rod, kas a-raok, kas war-raok ; *machen Sie schnell !* hastit buan ! hastit a-fo ! herr ha bec'h ! lakait ho kilhoroù e gwigour ! poent eo kabalat ! ; *immer schneller werden, immer schneller gehen, immer schneller vorangehen,* dilloaat, mont war zilloaat ; *der Hase läuft schneller als das Kaninchen,* lijeroc'h eo ar c'had eget ar c'honikl, ar c'had a oar redek buanoc'h eget ar c'honikl ; *jemandes Tod schneller herbeiführen,* hastañ marv u.b. ; *er wird schnell müde,* buan eo da skuizhañ ; *kommen Sie schnell, Ihr Haus brennt,* deuit prest, emañ an tan en ho ti ; *der wird sich hier nicht so schnell wieder blicken lassen,* ne vo ket gwelet amañ en-dro a-raok pell, ne vo ket gwelet amañ en-dro ac'hann da bell, ne vo ket gwelet amañ en-dro an tazoù ; *diesen Krieg wird man so schnell nicht vergessen,* ne vo ket ankounac'haet ar brezel-se an tazoù, soñj a vo ac'hann da bell eus ar brezel-se ; *schnell war sein Geld alle,* a-barzh-nebeut e voe disec'het e yalc'h, a-barzh-nebeut e voe diskantet e yalc'h ; *ich schreibe noch schnell*

den Brief fertig, kabalat a ran da skrivañ al lizher ; *ich wasche mir nur noch schnell die Hände,* amzer din da walc'hiñ va daouarn ; *sagen Sie mir schnell, wen Sie suchen,* lavarit din fresk piv a glaskit ; *so schnell wie möglich,* **a)** an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - ar prestañ ar gwellañ - prestañ gwellañ - seul gent, seul well - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellet - ar buanañ ar gwellañ ; **b)** eus an herrantañ, eus e vuanañ ; *doppelt so schnell,* un hanter buanoc'h ; *dann würde die Arbeit doppelt so schnell vorankommen,* e-giz-se ez afe al labour an hanter buanoc'h en-dro ; *umso schneller wirst du wieder gesund,* gwellaat a raio dit kent a se, gwellaat a raio dit kentoc'h a se ; *mit diesen Schuhen kann man schnell laufen,* lañsus eo ar botoù-mañ ; *schneller,* buanoc'h, e berroc'h amzer ; *schneller gehen, schneller fahren,* buanaat, dilloaat, herrekaat, hastañ, fonnusaat, fonnaat, mont buanoc'h, mont herroc'h, reiñ herr, lakaat herr ; *lasst uns schnell verschwinden !* deomp dillo ac'halenn ! ; *ich bin schnell wieder da,* ne vin ket seizhdaleetoc'h gant va zro, ne vin ket daletoc'h evit ober va zro, ne vin nemet un hollvad oc'h ober va zro, ne vin ket ur begad o tont en dro amañ, ne vin ket pell gant va zro, ne vin ket pell oc'h ober va zro, a-benn ur pennad e vin en-dro ; [kimiezh, bev.] *schnell resorbierbare Zucker,* sukrennoù kevall ls.

Schnellabschaltung b. (-,-en) : [nukl.] arsav prim g., arsav mallusted g., arsav diwar vall g., arsav diwar zifrae g., arsav diouzhtu g.

Schnellarbeitsstahl g. (-s) : [tekn.] dir krom-tungsten g., dir prim g., dir dreistkalet g.

Schnellbahn b. (-,-en) : tren-bannlev g.

Schnellbahnnetz n. (-es,-e) : rouedad herrek rannvroel b.

Schnellbinder g. (-s,-) : simant a grog prim g., simant a galed buan g., simant prim g., simant pront g.

Schnellboot n. (-s,-e) : [merdead.] herrvag b. [*liester* herrvigi] ; *Schnellboot des Wasserzolls,* herrvag ar valtouterien b.

Schnelldrehstahl g. (-s) : dir krom-tungsten g., dir prim g., dir dreistkalet g.

Schnelle b. (-,-n) : **1.** b. (-) : tizh g., herr g., buander g., buanded b. ; *auf die Schnelle,* war ar prim, war an trumm, war an tizh, trumm-ha-trumm, en un hunvre, buan-ha-buan, dre hast, dipadapa, en ur flipad, gant pep tizh, eus e vuanañ, eus an herrantañ, gant tizh, timat, prim-ha-prim, dreist-penn-biz, a-bempoù, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, diwar herr, diwar sav, diwar dizh, diwar brim, a-hast, a-dizh, a-brez, a-hast-kaer, a-dizh-kaer, a-brez-kaer ; *etwas auf die Schnelle essen,* debriñ un tamm dindan e veud, debriñ buan un tamm diwar e sav, ober ul laeradenn a bred ; *etwas auf die Schnelle abhandeln, etwas auf die Schnelle erledigen,* daoulammat udb, dihastañ udb, ober udb diwar vont, ober udb dre brez, ober udb diwar mont ha hanter vont, ober udb a-bempoù, ober udb diwar herr, ober udb gant herr, ober udb gant kalz a herr, ober udb a-flav, ober udb diwar sav, ober udb dreist-penn-biz ; *so etwas lässt sich nicht auf die Schnelle machen,* an dra-se ne vez ket graet prim-ha-prim ; *sich auf die Schnelle anziehen,* en em wiskañ buan-ha-buan, en em wiskañ prim-ha-prim, lammat en e vragoù, en em silañ dre hast en e zilhad, en em houstañ, en em endrammañ (en em ensac'hañ) gwellañ ma c'haller ; **2.** b. (-,-n) : froud herrus g./b., herruz g., taranoù ls., taran g.

Schnellebauch g. (-s,-bäuche) : [fizik] tor g. ; *Schnellebäuche und -knoten einer stehenden Welle,* torioù ha klomoù ur wagenn arsavel ls.

Schnelleknoten g. (-s,-) : [fizik] klom g. ; *die Schnelleknoten und -bäuche einer stehenden Welle,* klomoù und torioù ur wagenn arsavel ls.

schnellen V.gw. (ist geschnellt) : *in die Höhe schnellen,* sailhañ (lammat) a-sonn (Gregor), sailhañ (lammat) a-bik, disailhañ, piklammat, dihoubañ, diflukañ ; *die Feder schnellt,* distignañ trumm a ra ar winterell, divantañ trumm a ra ar winterell, dizantellañ trumm a ra ar winterell, difrapañ a ra ar winterell ; *die Preise schnellen in die Höhe,* kanañ a ra an traoù, keraat a ra an traoù buan-ha-buan, trummgreskiñ a ra ar prizioù, kreskiñ a ra ar prizioù a-wel-dremm, trumm e kresk ar prizioù ; *das Schiff schnellt durchs Wasser,* regiñ (troc'hañ, digeriñ, fregañ) a ra ar vag an dour, freuzañ a ra ar vag an dour, gwentañ a ra ar vag, ar vag a rog mor, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent a ra ar vag.

V.k.e. (hat geschnellt) : **1.** *Pfeile schnellen,* tennañ (bannañ) biroù, diwaregañ ; **2.** touellañ, ripañ, truflañ, punañ, gennañ, riañ, touzañ, flipat.

V.em. : **sich schnellen** (hat sich (ak.) geschnellt) : sailhañ, lammat, dilammat.

Schneller g. (-s,-) : **1.** distegner g., diskrog g., pluenn b., draenenn b. ; **2.** [dudi] kanetenn b. ; **3.** [loen.] tepin g. [*liester* tepined], P. Yann-ar-c'hreisteiz g. / Yannig-ar-c'hreisteiz g. ; *Drahtwurm des Schnellers,* preñv-orjal g. ; **4.** [sonerezh] fringolenn biñset b., fringol piñset g. ; **5.** chifrodenn b., flapennad b. ; **5.** [gwiad.] darneud g., kelad g., kudennad b., kosenn b., kudenn neud b. / kosad neud g. / bann-neud g. (Gregor) ; **6.** [bizied] stlak bizied g., strakadenn vizied b.

Schnellfeder b. (-,-n) : gwinterell b.

Schnellfeuergewehr n. (-s,-e) : fuzuilh tennata b./g., fuzuilh-vindrailher b., fuzuilh-mindrailher g.

Schnellfeuerkanone b. (-,-n) : kanol tennañ prim-ha-prim g.

Schnellfliege b. (-,-n) : [loen., *Tachina*] tachin str.

schnellfüßig ag. : mibin, skañvik e gerzh, blim, ahelet aes, iziliet, iziliet aes, dilu e izili, likant, likant e rodoù, dilu a gorf.

Adv. : a gammedoù mibin.

Schnellgalgen g. (-s,-) : [istor, jahin] piler strepedennañ g., post strepedennañ g.

Schnellgang g. (-s) : [tekn.] uskefloc'h g.

Schnellganggetriebe n. (-s,-) : [kirri-tan] rodaoueg uskefloc'h b.

Schnellgaststätte b. (-,-n) : snak g., pretierezh prim b., preti boued prim g., friterezh b.

Schnellgericht[1] n. (-s,-e) : [kegin.] meuz rakkeginet g., boued rakkeginet g., meuz prest da zebriñ g., meuz graet en a-raok g., meuz graet ha tout g., meuz keginet g., meuz-boued g.

Schnellgericht[2] n. (-s,-e) : [gwir] lez-varn esevded b.

Schnellhefter g. (-s,-) : renkell b., kleurenn b., teuliad g.

Schnellheit b. (-) **/ Schnelligkeit** b. (-) : primder g., primded b., dillo g., difrae g., tizhder g., tizh g., herr g., buander g., buanded b., buanidigezh b., herregezh b., herrder g., herrded b., herruster g., herrusted b., diampech g., eskuited b., eskuiter g., trummder g., trummded b.

Schnellimbiss g. (-es,-e) : **1.** berrbred g., pred war ar prim g., harzell b., torr-naon g. ; **2.** P. snak g., pretierezh prim b., preti boued prim g., friterezh b.

Schnellimbissgewerbe n. (-s) : pretierezh prim g.

Schnellimbisshalle b. (-,-n) : snak g., pretierezh prim b., preti boued prim g., friterezh b.

Schnellkäfer g. (-s,-) : [loen.] tepin g. [*liester* tepined], P. Yann-ar-c'hreisteiz g. / Yannig-ar-c'hreisteiz g. ; *Drahtwurm des Schnellkäfers,* preñv-orjal g.

Schnellkraft b. (-,-kräfte) : [fizik] dastennegezh b., dastenn g.

Schnellkocher g. (-s,-) : [kegin.] kaoter-gloz b., primgaoter b., kaoter-vuan b., kaoter-vurezh b.

Schnellkochplatte b. (-,-n) : [kegin.] plakenn-dredan prim b.

Schnellkochtopf g. (-s,-töpfe) : [kegin.] kaoter-gloz b., primgaoter b., kaoter-vuan b., kaoter-vurezh b.

Schnellkurs g. (-es,-e) : stummadur herrek g., stummadur d'an daoulamm g.

Schnelllauf g. (-s,-läufe) : [sport] redadeg tizh b., kevezadeg tizh b. ; *im Schnelllauf,* d'ar red.

Schnellläufer g. (-s,-) : [sport] reder g., sprinter g.
schnelllebig ag. : fich-fich, bouljant, leun a vuhez, leun a fistilh gantañ, bev-buhezek, bev-kann, bev-kel, bev-buhez, fifilus, fringus, fistoul, bliv, birvidik.
Schnelllöscher g. (-s,-) : tanlazher emgefre g., mouger-tan emgefre g.
Schnellneutronenreaktor g. (-s,-en) : [nukl.] dazgwereder dreistazganer dre neutron difrae g.
Schnellpaket n. (-s,-e) : [post] kasadenn herrek b.
Schnellpost b. (-) : **1.** mal ar post b. ; **2.** servij post prim g.
Schnellpresse b. (-,-n) : [moull.] gwask emgefre g./b., gwaskell emgefre b.
Schnellrestaurant n. (-s,-s) : snak g., pretierezh prim b., preti boued prim g., friterezh b.
Schnellrücklauf g. (-s,-läufe) : [klev-gwel] adpunerezh herrek g.
Schnellschnittstahl g. (-s) : [tekn.] dir krom-tungsten g., dir prim g., dir dreistkalet g.
Schnellschreiber g. (-s,-) : berrskriver g. [*liester* berrskriverien].
Schnellschreiberin b. (-,-nen) : berrskriverez b.
Schnellschrift b. (-) : berrskriverezh g., berrskrivadur g., berrskrivañ g.
schnellstens Adv. **/ schnellstmöglich** Adv. : kerkent ha ma vo gellet - an abretañ ar gwellañ - ar c'hentañ ar gwellañ - ar prestañ ar gwellañ - prestañ gwellañ - seul gent, seul well - an trummañ ar gwellañ - ar primañ ar gwellañ - ar buanañ ma vo gellet - dipadapa - en ur flipad - buan-ha-buan - dre hast - en un hunvre - trumm-ha-trumm - prim-ha-prim - en un taol berr - a-fo - a-gas - a-skas - a-lamm - a-lemmen - a-lammoù - difrae-kaer - eus e vuanañ - gant pep tizh - diwar dizh - diwar brim - war ar prim - war an tizh - diwar zifrae - mibin - eus an herrantañ - eus e vuanañ - tizh-ha-tizh - tizh-ha-taer - a-benn-herr - a-bost - a-hast-kaer ; *wir müssen sie schnellstens begraben, wir müssen sie schnellstmöglich begraben,* greomp hon diampech evit o interiñ, greomp hon diampechoù evit o interiñ ; *wir müssen schnellstens zum Bahnhof ! wir müssen schnellstmöglich zum Bahnhof !* kentroù d'an ti-gar ! mall-mall eo mont d'ar porzh-houarn ! milboent eo redek d'ar porzh-houarn ! mil mall eo redek d'ar porzh-houarn !
Schnellstraße b. (-,-n) : hent tizh bras g., hent herrek g., P. hent-bras g.
Schnelltee g. (-s) : glec'hiadenn brim b.
Schnelltriebwagen g. (-s,-) : [tren] michelin® herrek g., tren-bannlev g., karrdren herrek g.
Schnellverband g. (-s,-verbände) : [mezeg.] bandenn evit an deborzhioù kentañ b., lienenn evit an deborzhioù kentañ b., lurell evit an deborzhioù kentañ b.
Schnellverfahren n. (-s) : [gwir] argerzhad buanaet g., [gwashaus] argerzhad krak-ha-berr g. ; *Hinrichtung im Schnellverfahren,* andishadur divarn g. ; *im Schnellverfahren verurteilt,* barnet krak-ha-berr.
Schnellverkehr g. (-s) : tremenerezh herrek g., servij prim g.
Schnellvorlauf g. (-s,-vorläufe) : [klev-gwel] punerezh war-raok herrek g.
Schnellwaage b. (-,-n) : krog-pouez g., krog-pouezer g.
Schnellzement g. (-s,-e) : goursimant g., simant a galed buan g., simant prim g., simant pront g.
Schnellzug g. (-s,-züge) : herrdren g., tren herrek g., tren tizh g., tren difrae g.
Schnepfe b. (-,-n) : **1.** [loen.] kefeleg g., kefeleg-koad g. ; *Schnepfen jagen,* kefelegeta ; *der Kuckuck : Was gibt's Neues in der Bretagne ? - die Schnepfe : Überall Erhängte!* ar goukoug : petra 'zo e Breizh ? - ar c'hefeleg : krougerezh e-leizh ! ; **2.** [dre skeud.] louvigez b., gast b. [*liester* gisti], boulenn b. [*liester* boulenned], frizenn b. [*liester* frizenned], forc'h b., bleizez b., gouin g. [*liester* gouined], gagn b., katell b., pezh fall g., gwallbezh g., pezh-lêr g., lêrgen b., marc'hken b., kroc'hen g., lovrgenn b., liboudenn b., botez-toull b., botez-lous b., friantell b., ribodell b., lousken b., kañfantenn ar vazh lous b., krampouezhenn bardon b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., baleantez b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., loudourenn b., louzenn b., flavenn b., gadalez b., kailharenn b., kalkenn b., kaloc'henn b., ruiherez-he-c'horf b., maouez an holl b., libourc'henn b., mari-voudenn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., landourc'henn b., lustrugenn b., strouilhenn b., strodenn b., bastrouilhenn b., tarzhell b., orgedenn b., fall verc'h b., plac'h fall b., oriadez b., friolez b., P. bilhez viñson b.
Schnepfenfleisch n. (-es) : kig kefeleg g.
Schnepfenvogel g. (-s,-vögel) : [loen., kerentiad] skolopakideg g. [*liester* skolopakideged], kefeleg g., gioc'h b., gavrig-an-hañv b.
Schnepfenzug g. (-s,-züge) : [loen.] tremenadeg kefeleged b.
schnetzeln V.k.e. (hat geschnetzelt) : [Bro-Suis, su Bro-Alamagn] skejenniñ, skantennañ, miñsañ, miñsadenniñ ; *klein geschnetzeltes Kalbfleisch,* pilhoustenn leue b.
Schneuse b. (-,-n) : [rannyezh.] *sellit ouzh* **Schneise** .
schneuzen V.k.e. (hat geschneuzt) : *die Kerze schneuzen,* mouchañ ar gouloù, divouchañ ar gouloù.
V.em. : **sich schneuzen** (hat sich geschneuzt) : *sich (ak.) schneuzen, sich (dat.) die Nase schneuzen,* c'hwezhañ e fri, ober ur skarzh d'e fri, sec'hañ e fri, torchañ e fri (Gregor).
schnicken V.gw. (hat geschnickt) : fifilat, fistoulat, difelpañ, firbouchal, diskrapañ, difretañ ; *mit den Fingern schnicken,* lakaat e vizied da strakal.
Schnickschnack g. (-s) : **1.** traballerezh g., glabouserezh g., rimadellerezh g., rimadelloù ls., rimostelloù ls., storlok g., strak g., sotonioù ls. ; *religiöser Schnickschnack,* bigoderezh g. ; **2.** ardoù ls., chiriboujoù ls., kludajoù ls., orbidoù ls. ; *ohne Schnickschnack,* didro, didroidell, displeg, distag, diorbid, diwisk, hardizh, her, hep klask tro en e gomzoù, hep ober ardoù, digomplimant, netra dreist ; **3.** *der technische Schnickschnack,* ar bitrakoù ls., ar gadjedoù ls. ; *mit allem Schnickschnack,* ha tout ar stal.
Schniedel g. (-s,-) **/ Schniedelwutz** g. (-es,-e) : P. c'hwitell b., sutig g., filipig g., logodenn b., biroullig g., pêrig g., fallig g., bistrakig g., pistolodenn b., pidenn b., bitouzenn b., biloutenn b., pifon g., lost g., kantol b., kalc'h g., heuz g., skourjez b., kalkenn b., Yann galkenn g., penn pour g., mudurun b., gamachenn b. [*liester* gamachoù], fardell b., pint g., silh g., kastr g., pik g., pich g., strinkell b., kastrenn b., ibil g., ibil kig g., ibil beuz g., barrenn-stur b., alc'hwez bras g., bazh b., bazh a-raok b., bazh-kig b., bazh verr b., bazh-yod b., bazhoulenn b., begel g., ar biz warn-ugent g., biz tev g., naer vragoù b., minaoued g., kilhog-Indez g., kellid g., bont g., buzhugenn b., c'hwitell b., brok g., brokenn b., brikezenn b., piti g., ezel g., flemm g., P. piñsev g. ; *seinen Schniedel aus der Hose ziehen,* difoupañ e filipig.
schniefen V.gw. (hat geschnieft) : **1.** ruflañ, suc'hellat, fronal, chuchal ; **2.** ruflañ e vic'hi, kas ar vuoc'h d'ar solier, tennañ Morvan er solier, sachañ Loull d'e doull, sachañ Yann d'ar grignol, sachañ ar c'hazh d'ar gambr, tennañ ar skeul er solier.
schniegeln V.em. : **sich schniegeln** (hat sich (ak.) geschniegelt) : mont en e c'hloria mundi, mont en e c'hloria sifoc'hell, en em fichañ en e vravañ, en em wiskañ en e granañ, en em lakaat e-grei, en em lakaat en e vrav, mont war e begement, en em lakaat war e begement, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em binfañ, en em stipañ, en em fichañ kaer, en em ginklañ, en em c'hreiañ brav, en em gempenn, en em vravaat ; *geschniegelt und gebügelt, geschniegelt und gestriegelt,* stipet evel da Sul, e-grei, lakaet e-

grei, gwisket kran, dilhad kaer gantañ, en e c'hloria mundi, gwisket en e c'hloria sifoc'hell, en aotrou, gwisket en e granañ, stipet ha lipet, gwisket-klok, en e vrav, en e vravañ, gwisket cheuc'h, gwisket kaer, gwisket kempenn, gwisket koant, gwisket mistr ha mibin, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroañ, en e gaerañ gre, gwisket en e faroañ, gwisket faro, greiet, paket cheuc'h, paket brav, fichet kaer.

schnieke ag. : mistr, faro, cheuc'h, kran, strak, turgn, moust, nifl, lipet, stipet, a-stroñs, tonius, kempenn, gwisket brav, gwisket kaer, gwisket koant, gwisket mistr ha mibin, paket cheuc'h, paket brav, feul.

Schnippchen n. (-s,-) : **1.** chifrodennig b., bichigogennig b., flapennad b. ; **2.** [dre skeud.] *jemandem ein Schnippchen schlagen,* c'hoari un taol fin d'u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b.

Schnippel g./n. (-s,-) : [rannyezh.] **1.** krennaj g., tammig g. ; **2.** [dilhad.] P. levitenn b.

schnippeln V.k.e. (hat geschnippelt) : drailhañ, diskolpañ, dispenn, skejenniñ, skantennañ, miñsañ, miñsadenniñ, troc'hañ a-dammoù bihan, troc'hañ a-dammoùigoù, troc'hañ munut, drailhennañ, troc'hañ e tammoù bihan, troc'hañ e tammoùigoù.
V.gw. : troc'hañ, krennañ.

schnippen V.gw. (hat geschnippt) : *mit den Fingern schnippen,* lakaat e vizied da strakal.
V.k.e. (hat geschnippt) : **1.** bannañ gant ur chifrodenn ; **2.** diboultrennañ, diboultrañ.

schnippisch ag. : divergont, divezh, hardizh, dichek, dilent, dibalamour, digoll, her, balc'h, difoutre ; *schnippische Miene,* neuz kintus g., neuz ur bikez b., doare divergont (divezh, hardizh, her, balc'h, dichek, dilent, dibalamour, difoutre) g. ; *was für ein schnippisches Ding deine Schwester,* pebezh kegin da c'hoar, pebezh dañvadez da c'hoar, pebezh pikez da c'hoar, pegen pikez eo da c'hoar, na pikez eo da c'hoar, pebezh ebeulez da c'hoar, pebezh orinez fall da c'hoar, pebezh paborenn (pebezh paborez) da c'hoar ; *schnippisches Mädchen,* pebrenn b., pebrennig b., plac'h lemm he beg evel ur spilhennig b., dañvadez b., pikez b., tamm pikez g., pikez du b., pikez fall b., ebeulez b., kegin b., orinez fall b., paborenn b., paborez b.

Schnipsel g./n. (-s,-) : krennadur g., krennaj g., tammig g.

Schnipseljagd b. (-,-en) : c'hoari klask ar roudenn g., c'hoari klask un teñzor g., c'hoari roudoù g.

schnipseln V.gw. (hat geschnipselt) : troc'hañ, krennañ.

schnipsen V.k.e. (hat geschnipst) : chifrodennañ.

Schnipser g. (-s,-) : chifrodenn b., bichigogenn b.

Schnitt g. (-s,-e) : **1.** ask g., koch g., troc'h g., troc'hadenn b., skej g., skejad g., skejadur g., skejadenn b., drailh g., drailhadenn b. ; *einen Schnitt ins Holz machen,* ober un ask (ur c'hoch, un troc'h) en un tamm koad ; *ein schräger Schnitt,* un troc'h laer g., un troc'h graet a-veskell g.
2. engravadur g. ; *Holzschnitt,* koadengravadur g.
3. trolinennoù ls. ; *Schnitt eines Gesichts,* trolinennoù un dremm ls.
4. benadur g., benerezh g., benañ g. ; *Schnitt eines Edelsteins,* benadur (benerezh) ur maen-sked g.
5. [labour-douar] med g., medadenn b., falc'hadur g., falc'hadeg b., falc'hadenn b., falc'herezh g., eosterezh g., gwilchadur g., troc'h g. ; *erster Schnitt,* medadenn gentañ b., troc'h kentañ g. ; *zweiter (oder dritter) Schnitt,* adtroc'h g.
6. krennadur g., tailh b. ; *Schnitt der Bäume,* krennadur ar gwez g., tailh ar gwez b.
7. [mezeg.] flañchadenn b., flañch g., flañchadur g., skejadenn b., skejadur g. ; *Kaiserschnitt,* kezarian g., skej-kof g.
8. [mat] *Kegelschnitt,* kernskejenn b. ; *goldener Schnitt,* niver aour g.
9. [blev] *Haarschnitt,* troc'h blev g., aozadur-blev g.
10. giz b., troc'h g. ; *nach dem neuesten Schnitt,* diouzh an troc'h nevez-flamm-flimin, diouzh ar c'hiz nevez-flamm-flimin, er c'hiz nevez-flamm-flimin ; *von feinem Schnitt,* eus an dibab, diouzh an dibab, eus ar c'hentañ, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, tailhet diouzh ar gwellañ, diouzh ar gwellañ troc'h, dibab.
11. [filmoù] frammañ g., frammadur g., saeradur g., saeriñ g., saerad g.
12. [moull.] kof ul levr g., troc'had g. ; *mit Goldschnitt,* [levr] alaouret, ur c'hof alaouret dezhañ (Gregor) ; *Kopfschnitt, Oberschnitt,* troc'had penn g. ; *Vorderschnitt, vorderer Schnitt,* troc'had kostez g., P. kof g. ; *unterer Schnitt, Unterschnitt,* troc'had lost g.
13. [tisav.] gwel a-droc'h g., gwel war droc'h g., skejenn b.
14. [dre skeud.] P. *einen guten Schnitt machen, einen großen Schnitt machen,* ober un taol ruz, ober taol, ober ur merk mat.

Schnittaufzeichner g. (-s,-) : [tekn.] treser g. [*liester* treserien].

Schnittbild n. (-s,-er) : **1.** gwel a-droc'h g., gwel war droc'h g., skejenn b., troc'h a-dreuz g., skejad diadreuz g., skejad a-dreuz g. ; **2.** [mezeg., skiantoù, tekn.] skeudenn domografek b., skeudenn haenlunel b.

Schnittblumen ls. : bleunioù da droc'hañ ls., bleunioù-troc'h ls.

Schnittbohne b. (-,-n) : [louza., kegin.] fav-glas str. ; *italienische Schnittbohne,* fav-Roma str.

Schnittbreite b. (-,-n) : [labour-douar] treuziad troc'h g.

Schnittchen n. (-s,-) : kuchennig b., deliennig b., tailhennig b., drailhennig b., darnennig b. ; *belegtes Schnittchen,* tostenn b. ; *ein mit Sardellen belegtes Weißbrotschnittchen,* un tamm bara glizig g.

Schnitte b. (-,-n) : **1.** kuchenn b., delienn b., tailhenn b., drailhenn b., darnenn b., lachenn b., troc'had g., skolpenn b., skejenn b., tellenn b. ; *dicke lange Schnitte,* jelkenn b., troc'had mat g. ; *Brot in dicke lange Schnitten schneiden,* dijelkennañ bara ; *dünne Brotschnitte schneiden,* tanavaat bara ; *eine Schnitte Brot,* ur guchenn (un delienn, un dailhenn, un drailhenn, un darnenn, ul lachenn) vara b., un troc'had bara g. ; *auf meiner Schnitte Brot war nur ein Abschabsel Butter,* war va zamm bara ne oa nemet ur skrabadenn (ur raskadenn, ul livadenn) amanenn ; *eine Schnitte Schinken,* ur skejenn (un delienn, un dellenn) morzhed-hoc'h b. ; *eine Fleischschnitte,* un dailhenn gig b. ; **2.** tamm brav a blac'h b., farodez b., labousell b., sukenn b., plac'h gwall vrav b., garsalenn b., femelenn b., karvez b., fulenn b., tamm friant g., lipadenn b., plantenn b., kouarc'henn b., koantenn b., kaerenn b., tekenn b., chevrenn b., hadenn b., boked g., babig koant g., plac'h diouzh ar moull b., plac'h stipet b., stipadenn b., tarinenn a blac'h b., fleurenn ar merc'hed b., beuf g., c'hwenenn b., keurenn b., gogez g.

Schnittentbindung b. (-,-en) : [mezeg.] kezarian g., skej-kof g. ; *eine Schnittentbindung vornehmen,* kezariañ ur vaouez, ober ur skej-kof d'ur vaouez.

Schnitter g. (-s,-) : **1.** meder g., eoster g., falc'her g., falzer g., troc'her g., medeler g., gwilcher g. ; **2.** [dre skeud.] *der Schnitter,* an Ankoù g., paotr e falc'h g., ar falc'her-noz g., ar falc'her dall g., hor Breur ar Marv g., an dognez vrizh b.

Schnitterin b. (-,-nen) : mederez b., eosterez b., falc'herez b., falzerez b., troc'herez b., medelerez b., gwilcherez b.

Schnittfläche b. (-,-n) : **1.** troc'h g., skejad g., skejenn b. ; **2.** [bara] boulc'h g. ; **3.** troc'h g., penn troc'het g., kostez troc'het g.

Schnittgut n. (-s) : troc'h g. ; *mit einem Sichelhieb abgemähtes Schnittgut,* stropad g., falzad b. ; *mit einem Sensenhieb abgemähtes Schnittgut,* falc'had b. ; *das Schnittgut von Bäumen,* an diskourrajoù ls., an diskoultroù ls.

Schnitthandel g. (-s) : kenwerzh a-vunut b., munuderezh g., gwerzh dre ar munud (dre ar munudoù, a-nebeut, dre an nebeud, a-bastelloù) b.

Schnittholz n. (-s,-hölzer) : koad-heskenn g., koad rafant g.

schnittig ag. : **1.** troc'hus, lemm, skizh ; **2.** darev, mat da droc'hañ, mat da vediñ ; **3.** [dre skeud.] a droc'h, brav e dreuz, mistr, faro, cheuc'h, kran, strak, turgn, moust, nifl, lipet, stipet, a-stroñs, tonius, kempenn, gwisket mistr ha mibin, gwisket brav, gwisket koant, gwisket kaer, paket cheuc'h, paket brav, feul.
Schnittkäse g. (-s) : keuz skejennet g., keuz diskejennet g., keuz troc'het a-bastelloù g.
Schnittkreisfläche b. (-,-n) : *Schnittkreisfläche eines Zylinders,* diaz ur granenn g.
Schnittkunst b. (-) : koadengraverezh g., koadengravadur g.
Schnittkünstler b. (-) : koadengraver g.
Schnittlauch g. (-s) : [louza., kegin.] ognonetez str., kraksivolez str. ; *grober Schnittlauch,* sivolez str. ; *Schnittlauch mit der Schere schneiden,* klemiñsañ ognonetez.
Schnittling g. (-s,-e) : **1.** [louza.] skourr-gouennañ g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b. ; **2.** [louza., kegin.] ognonetez str., kraksivolez str.
Schnittlinie b. (-,-n) : [mat.] skejenn b., kenskejenn b.
Schnittmeister g. (-s,-) : [film] saerour g., frammer g.
Schnittmengen ls. : [mat.] teskadoù anpar ls., teskadoù a-skej ls., teskadoù kenskej ls.
Schnittmesser n. (-s,-) : [mezeg.] lañsetez b., flañchell b., kontell-flañchañ b.
Schnittmuster n. (-s,-) : patrom kemenerezh g.
Schnittmusterbogen g. (-s,-/-bögen) : patrom kemenerezh g.
Schnittpeilung b. (-) : kornventouriezh b., goniometriezh b.
Schnittpunkt g. (-s,-e) : **1.** poent kengej g., poent kenskej g., poent kej g., poent kejañ g., poent dehaez g. ; **2.** [dre skeud.] mudurun b. ; *der Schnittpunkt zwischen zwei Epochen sein,* bezañ mudurun daou brantad istorel ; **3.** [merdead.] etrekemm g.
schnittreif ag. : darev, mat da droc'hañ, mat da vediñ.
Schnittsalat g. (-s,-e) : [louza., kegin.] letuz-troc'h str., letuz dantek str.
Schnittsellerie b. (-) : [louza.] ach-troc'h str.
Schnittstelle b. (-,-n) : **1.** klomboent g., klom treizhid g., kroazva g., kedlec'h g., kejlec'h g., poent kengej g. ; **2.** [stlenn.] etrefas g., ketal g., porzh g. ; *serielle Schnittstelle,* porzh a-steud g., etrefas a-steud g., ketal a-steud g. ; *parallele Schnittstelle,* porzh a-stur g., etrefas a-stur g., ketal a-stur g. ; *etwas über eine Schnittstelle mit etwas anderem verbinden,* ketalañ udb hag udb all ; *Druckerschnittstelle,* porzh moullerez g. ; **3.** [treuzdougen] *Luftfahrtschnittstelle,* leurenn nijadennoù kenere b., skoulm hentoù kirri-nij g., kroashent kirri-nij g., aerborzh kemmarsav g.
Schnittstellenanpassung b. (-) : [stlenn.] azasadur an etrefas g., azasadur ar c'hetal g.
schnittweise Adv. : a-bastelloù, a guchennoù, a jelkennoù, a dailhennoù, a drailhennoù.
Schnittwunde b. (-,-n) : [mezeg.] rann b., troc'h g., troc'hadenn b. ; *tiefe Schnittwunde,* pezh rann b., pezh troc'hadenn b., andenn b. [*liester* andoù], pezh troc'h g., kleizhenn vras b. ; *sie hat eine tiefe Schnittwunde am Kopf,* ur pezh rann a zo en he fenn ; *die Schnittwunde ist vernarbt,* kiget eo an troc'h ; *die Schwerthiebe hatten seinen Körper zerfurcht und tiefe Schnittwunden hinterlassen,* kilviziet e oa bet e gorf a daolioù kleze.
Schnittzwiebel b. (-,-n) : [louza.] ognonetez str., kraksivolez str.
Schnitz g. (-es,-e) : [Bro-Suis, su Bro-Alamagn] **1.** tamm paper g. ; **2.** krennaj g., tammig g., drailhenn b., retailh g., ratailh g., retailhenn b., ratailhenn b. ; **3.** [louza., kegin.] *Orangenschnitz,* oeñs g.
Schnitzarbeit b. (-,-en) : kizelladur koad g., koadengravadur g., kalfichadur g.
Schnitzbild n. (-s,-er) : delwenn goad b.
Schnitzel[1] n. (-s,-) : [kegin.] skalopenn b., skolpenn b. ; *Kalbsschnitzel,* skalopenn leue b., skolpenn leue b. ; *Wiener Schnitzel,* skalopenn giz Vienna b., skolpenn giz Vienna b. ; *paniertes Schnitzel,* skalopenn giz Milano b., skolpenn giz Milano b.
Schnitzel[2] n. (-s,-) : **1.** tamm paper g. ; **2.** krennadur g., krennaj g., tammig g., retailh g., ratailh g., drailhenn b., retailhenn b., ratailhenn b.
Schnitzeljagd b. (-,-en) : c'hoari klask ar roudenn g., c'hoari klask un teñzor g., c'hoari roudoù g.
schnitzeln V.k.e. (hat geschnitzelt) : drailhañ, diskolpañ, dispenn, skejenniñ, skantennañ, miñsañ, miñsadenniñ, troc'hañ a-dammoù bihan, troc'hañ a-dammoùigoù, troc'hañ munut, drailhennañ, troc'hañ e tammoù bihan, troc'hañ e tammoùigoù.
schnitzen V.k.e. (hat geschnitzt) : **1.** kalfichat, kizellañ e-barzh ar c'hoad pe an olifant, skultañ ; *kunstvoll geschnitzt,* afesonet ; *eine Madonna schnitzen,* skultañ ar c'hoad da sevel un delwenn eus ar Werc'hez, kizellañ ur Werc'hez koad ; *eine Figur aus Holz schnitzen, eine Figur in Holz schnitzen,* skultañ ar c'hoad da sevel un delwenn, kizellañ un delwenn goad ; *eine Figur in Elfenbein schnitzen, eine Figur aus Elfenbein schnitzen,* skultañ an olifant da sevel un delwennig, skultañ an ivor da sevel un delwennig, kizellañ un delwennig olifant, kizellañ un delwennig ivor ; [dre astenn.] *schlecht und recht schnitzen, grob schnitzen,* kalfichat, kabochat ; **2.** [dre skeud.] *aus dem gleichen Holz geschnitzt sein,* bezañ tuig ha talig, bezañ un heñvel (ur memes), bezañ eus an hevelep tremp (eus an hevelep temz, eus an hevelep bleud, eus ar memes bleud, eus ar memes gobari) ; *er ist aus dem gleichen Holz geschnitzt wie die anderen,* hennezh a zo a gigenn ar re arall ; *er ist aus dem gleichen Holz geschnitzt wie sein Freund,* temzet eo evel e vignon.
Schnitzer g. (-s,-) : **1.** kizeller g., skulter g., kalficher g. ; *Holzschnitzer,* kizeller koad g., skulter koad g. ; *Elfenbeinschnitzer,* ivorour g., skulter ivor g., skulter olifant g., kizeller olifant g., kizeller ivor g. ; **2.** [tekn.] kizell b., kizellig b. ; **3.** [dre skeud.] kalpart b., fazienn b., fallvarch g., beiadur g., fazi g., rampadenn b., risklkomz g., riskladenn deod b., gouskomz g., louaderezh g., bourd g., glepaj g. ; *sich (dat.) einen Schnitzer leisten,* fallvarchiñ, mont e-barzh botoù-koad hag all, mont e-barzh botoù-koad ha tout, pikañ (anoaziñ, dismegañsiñ) u.b., skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall, ober ur bourd.
Schnitzerei b. (-,-en) : **1.** [oberenn] kizelladur koad g., koadengravadur g., delwenn goad b., kalfichadur g. ; *Holzschuhe mit Schnitzereien verzieren,* mariklezañ botoù-koad, rikamaniñ botoù-koad ; **2.** [arz] kizellerezh koad g., kizelladurezh koad b., kizellouriezh koad b., skultouriezh koad b.
Schnitzerin b. (-,-nen) : kizellerez b., kalficherez b.
schnitzern V.gw. (hat geschnitzert) : fallvarchiñ, skeiñ a-dreuz, skeiñ hebiou, mont hebiou, mont e-barzh botoù koad hag all.
Schnitzkunst b. (-) : kizellerezh g., kizelladurezh b., kizellouriezh koad b., skultouriezh koad b.
Schnitzmesser n. (-s,-) : kizell b. [*liester* kizelloù].
Schnitzwerk n. (-s,-e) : kizelladur koad g., koadengravadur g., delwenn goad b., kalfichadur g., skultadur g.
schnobern V.gw. (hat geschnobert) : [rannyezh.] **1.** ruflañ, fronañ, fronal, musat, c'hwesha, c'hweshaat ; **2.** ruflañ e vic'hi, suc'hellat, fronal, chuchal, kas ar vuoc'h d'ar solier, tennañ Morvan er solier, sachañ Loull d'e doull, sachañ Yann d'ar grignol, sachañ ar c'hazh d'ar gambr ; **3.** c'hwezhañ e fri, ober ur skarzh d'e fri, sec'hañ e fri, torchañ e fri (Gregor).
Schnodder g. (-s) : P. kreien str., mic'hi sec'h g., mic'hienn sec'h b., klit sec'h g., klitenn sec'h b., mitenn sec'h b., stervenn sec'h b., stron sec'h g., klakienn sec'h b., mastarenn sec'h b.

Schnodderdeutsch n. (-/-s) : jagouilhaj g., safar g., luc'haj g., brizhyezh b., trefoedaj g., stlabezyezh b.
schnodderig ag. / **schnoddrig** ag. : **1.** divergont, divezh, hardizh, her, balc'h, dichek, dilent, dibalamour, digoll, difoutre ; **2.** digempenn, foutouilhek, distruj, diskramailh, diharak, difurlu, difraoul, diferlink, diskrepez, difarle, diskrubuilh, diskalavr, dibalamour, chelgenn dezhañ, disparbuilh, diskrelu, krasous.
schnöde ag. : **1.** faeüs, disprizus, kunujennus, displed, vil, divalav ; *schnöder Verrat,* taol fobiez g., taol kamm g., taol-yud g., tro vil b., tro lous b., trubarderezh vil g., taol ganas g., taol gast g., taol-yudaz g. ; *der schnöde Mammon,* ar c'hozh arc'hant benniget g.
2. *jemanden schnöde behandeln,* ober vil (divalav) d'u.b., mont dre vil d'u.b., dismegañsiñ u.b.
Schnödheit b. (-) / **Schnödigkeit** b. (-) : **1.** displedoni b., viloni b., falloni b. ; **2.** dismeg g., dismegañs b.
Schnorchel g. (-s,-) : korzenn-splujañ b., tuba g.
schnorcheln V.gw. (hat geschnorchelt) : neuial gant ur gorzenn-splujañ, neuial gant un tuba.
Schnörkel g. (-s,-) : **1.** [tisav.] troellenn b., rodell b. ; **2.** [el liester] koantigelloù ls., rikamanoù ls. ; **3.** [sinadur] tioñv g. ; *unleserlicher Schnörkel,* tioñv dilennadus g.
schnörkelhaft ag. / **schnörkelig** ag. : rikamanet, troidellek, brikemardet.
schnörkeln V.k.e. (hat geschnörkelt) : fichañ, kinklañ, rikamanañ, brikemardiñ.
V.gw. (hat geschnörkelt) : ober rikamanoù, brikemardiñ.
schnorren V.gw. (hat geschnorrt) : ober e druantoù, toupinat, korbinat, truflat, sklankenniñ, sklankal ; *bei jemandem schnorren,* truantal ouzh u.b., sunañ u.b., goro u.b., krignat u.b. ; *Geld von jemandem schnorren,* goro arc'hant digant u.b., sunañ u.b., sunañ gwenneien digant u.b.
Schnorrer g. (-s,-) : **1.** krafigner g., suner g., toupiner g., liper g., trufler g., korbiner g., gouelan g., trutell b., kac'h-moudenn g., krign-askorn g., krigner g., kigner g., sklanker g. ; **2.** klasker g., klasker-bara g., klasker-boued g., kester g., kochenner g., Yann goulenn g., Fañch ar Moan g., kork g., korker g., truant g., jalod g., kaimant g., kloc'her g., hubot g., krañv g.
Schnorrerin b. (-,-nen) : **1.** krafignerez b., sunerez b., toupinerez b., liperez b., truflenn b., korbinerez b., trutell b., kac'herez-voudenn b., krignerez-askorn b., sklankerez b. ; **2.** klaskerez b., klaskerez-vara b., klaskerez-voued b., kesterez b., korkez b., korkerez b., jalodez b., kaimantez b., hubotez b., krañvez b.
Schnösel g. (-s,-) : P. pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., tamm hej-e-revr g. [*liester* hejerien-o-revr], tamm gwe-e-revr g. [*liester* gweerien-o-revr], paltoked g. [*liester* paltokeded], ardaouer g., orbidour g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., malord g., mordok g., fri teil g., fri mitenn g., stervenneg g., mic'hieg g., P. bramm kog g., Yann an ardoù g.
Schnucke b. (-,-n) : [loen.] dañvad eus lanneier Lüneburg g.
schnuckelig ag. : **1.** moutik, koant, koantik, krot, menon, koant da lazhañ ; **2.** bravik, disteñget, propik, a neuz.
Schnüffelei b. (-,-en) : ranellder g., ranellded b., ranellerezh g., furcherezh g., spierezh g.
Schnüffelgerät n. (-s,-e) : [tekn.] ardivink rufler g.
schnüffeln V.gw. (hat geschnüffelt) : **1.** ruflañ, fronañ, fronal, froñsal, musat, c'hwesha, c'hweshaat, suc'hellat, chuchal ; *an etwas (dat.) schnüffeln,* musa udb, musat udb, museta udb, c'hweshaat udb, c'hwesha udb, c'hwesheta udb, ruflañ udb, fronal udb, fronañ udb, blasaat udb, frondiñ udb ; **2.** gogezañ, gogeziñ, konoc'hañ, c'hwileta, firbouchal, fetekiñ, furikat, firbouchat, kuriuzennañ, kuriuziñ, ober e bezh kurius, eferuzañ, friata, fourrañ e fri moan en un tu bennak, frifurchal, c'hoari e fri-furch, sankañ e fri en un tu bennak, ranellat, eferuzañ, spiañ, sellata, gorren e fri, sevel e fri ; *überall herumschnüffeln,* c'hoari e fri furch, sankañ e fri e kement tra 'zo, bezañ ur fri-furch a zen, bountañ e fri e kement tra 'zo, emellout eus pep tra, bezañ ur spered kurius a zen, bezañ ranell, bezañ eferus, c'hwileta, firbouchal, fetekiñ, furikat, firbouchat, kuriuzennañ, kuriuziñ, friata, fourrañ e fri moan e kement tra 'zo, frifurchal, ranellat, c'hwesha, ober gweladenn, eferuzañ ; **3.** [dramm] ruflañ ; *Aceton schnüffeln,* ruflañ aketon.
Schnüffeln n. (-s) : ruflerezh g., ruflañ g., rufladennoù ls.
Schnüffelnase b. (-,-n) : P. konoc'her g., fri-furch g., fri savet g., sav-e-fri g. [*liester* saverien-o-fri], feker g., furcher g., firbouch g., turluter g., firboucher g., fourdouilh g., c'hwiletaer g., c'hwilier g., furiker g., paotr furch-difurch g., spered kurius a zen g., fuketer g., gogez g., igounier g., sellataer g., sigoter g., c'hweshaer g., fri-c'hweshaer g. ; *hier sind wir vor Schnüffelnasen sicher,* amañ ne zeuio ket fri an dud.
Schnüffler g. (-s,-) : **1.** rufler g., c'hweshaer g., chucher g., musaer g. ; **2.** konoc'her g., fri-furch g., fri savet g., sav-e-fri g. [*liester* saverien-o-fri], feker g., furcher g., firbouch g., turluter g., firboucher g., fourdouilh g., c'hwiletaer g., c'hwilier g., fuketer g., furiker g., paotr furch-difurch g., spered kurius a zen g., gogez g., igounier g., sellataer g., sigoter g., c'hweshaer g., fri-c'hweshaer g. ; **3.** igounier polis g., enklasker polis g. ; **3.** [dramm, dileizhadur] rufler g. ; *Aceton-Schnüffler,* rufler aketon g.
Schnüfflerin b. (-,-nen) : **1.** c'hweshaerez b., chucherez b., musaerez b. ; **2.** konoc'herez b., fri-furch a blac'h b., fekerez b., plac'h furch-difurch b., fri savet g., firboucherez b., fuketerez b., spered kurius a blac'h b. ; *sie ist eine echte (richtige, elende) Schnüfflerin,* honnezh a zo kurius evel ur gaerell ; **3.** [dramm] ruflerez b.
schnullen V.k.e. (hat geschnullt) : chugal, sunañ, chutañ, chutellat.
Schnuller g. (-s,-) : chut g., chugell b., chugenn b., chutell b., chutenn b., sunig g.
Schnulze b. (-,-n) : kanaouenn vilis b., kanaouenn ouelvanus b., kanaouenn chuchu b., film milis g., film brizhfromus g., film chuchu g., romant milis g., romant trivlidik betek re g., romant chuchu g.
schnulzig ag. : milis, chuchu, gouelvanus betek re, brizhfromidik, brizhteneridik, falsteneridik, gourfromidik, trivlidik, santimantel betek re.
schnupfen V.k.e. (hat geschnupft) : **1.** [butun] *Tabak schnupfen,* lakaat butun en e fri, lakaat butun-malet en e fri, kemer butun-malet, kemer butun-fri, kemer butun-poultr, kemer poultr butun, lakaat butun, choukañ butun ; *eine Prise Tabak schnupfen,* lakaat ur wech vutun, lakaat ur banne butun, lakaat ur friad butun, kemer un dognadenn ; **2.** [kokain] ruflañ ; *Kokain schnupfen,* ruflañ kokain.
Schnupfen[1] n. (-s) : ar c'hemer butun-fri g. ; *mit dem Schnupfen aufhören,* lakaat souezhet e fri, lakaat e fri e pinijenn.
Schnupfen[2] g. (-s,-) : [mezeg.] sifern g., katar g., arwez g., friad g., choberd g., stoc'hadenn b., pennad g., P. revriad g./b. ; *wiederholt auftretender Schnupfen,* sifern retolz g. ; *den Schnupfen haben,* bezañ sifernet (klañv gant ar sifern, dalc'het gant ar sifern, ar sifern gant an-unan), bezañ stouvet e benn, bezañ stouvet e fri, bezañ stanket e benn, bezañ arwezet, bezañ gant ur friad ; *einen Schnupfen bekommen, sich (dat.) einen Schnupfen holen,* dastum sifern, pakañ ur sifern, tapout ar sifern, siferniñ, choberdiñ, tapout arwez, tapout an arwez, tapout ur barr arwez, serrañ ar goubion, dastum anoued, serriñ anoued, P. pakañ ur revriad ; *Schnupfen verursachen,* siferniañ ; *jemandes Schnupfen auskurieren,* disiferniañ u.b. ; *seinen Schnupfen vertreiben, seinen Schnupfen loswerden,* disiferniñ.
schnupfenartig ag. : [mezeg.] katarek, ... sifern, ... arwez, sifernheñvel, e doare ar sifern, a-zoare gant ar sifern, a-seurt gant ar sifern.

Schnupfer g. (-s,-) : **1.** butuner-fri g. ; **2.** rufler g. ; *Kokain-Schnupfer,* rufler kokain g.
Schnupftabak g. (-s) : butun-malet g., butun-fri g., butun-poultr g., poultr butun g. ; *eine Prise Schnupftabak,* ur banne butun g., ur bannac'h butun g., ur friad butun g., ur meudad butun-fri g., ur vriñsenn vutun b., ur wech vutun b., un tognad butun g., un dognadenn vutun b.
Schnupftabakdose b. (-,-n) : boest-vutun b., boest butun-fri b.
Schnupftuch n. (-s,-tücher) : frilien g., lien-fri g.
Schnuppe b. (-,-n) : **1.** stered-dared str., asteroidenn b. ; **2.** [gouloù-koar] mouch g.
schnuppe ag. : *ihm ist alles schnuppe,* ur Yann foeltr-forzh a zo anezhañ, ne ra foutre kaer gant netra, ne ra van eus netra, ne ra van gant netra, hennezh a zo disoursi meur ; *das ist mir schnuppe,* ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh ne ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket foutr kaer - 'ran foutr kaer - 'ran ket foeltr forzh - 'ran foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbaret - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'in ket klañv gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - ne ran na mik na man ; *das ist mir völlig schnuppe, was die Leute so denken,* me ne ran van ebet evit klevet ar chas o harzhal, leuskel a ran an dud da lavaret, me ne ran na van na kaoz ouzh tanfoeltr den ebet, ober a ran foutre kaer eus ar c'haozioù, foeltr forzh ne ran eus kaozioù an dud, n'eus kaz pe 'lavaro an dud, ober a ran forzh gant kaozioù an dud, ober a ran forzh petra 'lavaro an dud, me ne ran van ebet pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, ne ra forzh din pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, me ne ran van ebet pe bour pe driñchin am bo gant an dud, me ne ran ket a gaz pe e vin lakaet mat pe fall gant an dud, me ne ran van peseurt abeg a gavo an dud ennon, me a zo ingal din peseurt abeg a gavo an dud ennon, difoutre on ouzh pezh a lavaro an dud ; *das ist mir schnuppe, wer heute Geburtstag hat !* me 'ra foeltr foutr' deiz-ha-bloaz piv 'zo !
Schnupperfahrt b. (-,-en) : beaj verr evit dizoleiñ ur produ touristel b., beaj tañva b.
schnuppern V.gw. (hat geschnuppert) : **1.** ruflañ, fronañ, fronal, musat, c'hwesha, c'hweshaat, suc'hellat ; *an etwas (dat.) schnuppern,* musa udb, musat udb, museta udb, c'hweshaat udb, c'hwesha udb, c'hwesheta udb, ruflañ udb, fronal udb, fronañ udb, blasaat udb, frondiñ udb ; **2.** c'hoari e fri furch, gogezañ, gogeziñ, konoc'hañ, ober gweladenn, c'hwileta, firbouchal, fetekiñ, fuketal, furikat, firbouchat, kuriuzennañ, kuriuziñ, friata, ober e bezh kurius, eferuzañ, fourrañ e fri moan, frifurchal, c'hoari e fri-furch, sankañ e fri en un tu bennak, gorren e fri, sevel e fri, bezañ ur spered kurius a zen, ranellat, c'hwesha, eferuzañ, spiañ, sellata.
V.k.e. : *etwas schnuppern,* musa udb, musat udb, museta udb, c'hweshaat udb, c'hwesha udb, c'hwesheta udb, ruflañ udb, fronal udb, fronañ udb, blasaat udb, frondiñ udb ; *ein Aroma schnuppern,* ruflañ ur c'hwezh vat.
Schnuppern n. (-s) : ruflerezh g.
Schnupperpreis g. (-es,-e) : priz dedennañ g., priz hoalañ g., priz alichañ g., priz temptus g., priz dehoueliñ g., priz ennevidañ g.
Schnur b. (-, Schnüre) : **1.** poell g., sifel str., fisel str., fisel g., fiselenn b., fun b., kordenn b. [*liester* kordennoù, kerdin], las g., lasenn b., gor g., kordaouenn b., pañs g., tortis g., akuilhetenn b., orjalenn b., gañs g. ; *dünne Schnur,* kordigell b. ; *die zwei Enden einer Schnur,* daou benn ur gordenn ls. ; *das Ende einer Schnur,* lost ur gordenn g. ; *eine Schnur,* ur gordenn b., ur penn kordenn g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; *mit einer Schnur binden,* fiseliñ, stagañ gant ur poell, eren gant un tamm fisel ; *die Schnur langt nicht ganz herum, die Schnur reicht nicht ganz herum,* un tammig re verr eo ar fiselenn evit gronnañ ar pakad ; *eine Schnur durch die Öse fädeln,* lakaat ul las da dremen dre doull al lagadenn ; *Perlenschnur,* tro-c'houzoug perlez b. ; *Nabelschnur,* kordenn ar gwir b., funig ar begel b., gor ar begel g., kordennig-vegel b., P. chadenn gentañ b. ; *Richtschnur,* kordenn-rezañ ; *Messschnur,* linenn vañsoner b., linenn galvez b. ; *mit der Schnur messen, nach der Schnur messen, nach der Schnur abmessen,* kordennañ ; *die Schnur von etwas aufmachen, die Schnur von etwas abmachen,* dilasañ udb, disifelennañ udb, difiselennañ udb, dieren udb, dizeren udb, lemel ar fiselenn a-ziwar udb ; **2.** [dre skeud.] *Richtschnur*, linenn stur b., reizhenn b., pennreolenn b., pennstur g., pennvennozh g., pennlinenn b. ; **3.** [dre skeud.] *nach der Schnur,* resis, e kompaz, dre gompaz, diouzh ar c'hompaz, graet d'ar just, diouzh al linenn (Gregor) ; *Bäume nach der Schnur pflanzen,* linennañ gwez, renkañ gwez ; **4.** *über die Schnur hauen,* dirollañ un tamm, ober un tamm dirollañ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, ober e baotr fistoulik, c'hoari e baotr, mont er-maez eus ar park, mont re bell ganti, mont re lark ganti, mont dreist-penn, mont dreist d'ar roudenn (d'an arroudenn), mont dreist an treuzoù, mont dreist ar bord, mont dreist pal ganti, tremen ar pal, skeiñ diwar re, mont dreist ar yev, lammat dreist ar c'harzh, lammat dreist ar c'hleuz ; **5.** [Bibl] merc'heg b., merc'h-kaer b. ; **6.** [ardamezouriezh] bevenn b., erien g.
Schnurassel b. (-,-n) : [loen.] senk g., teledez b., P. milkraban g.
Schnürband n. (-s,-bänder) : las g., lasenn b. ; *ihm sind die Schnürbänder aufgegangen,* dilas eo e votoù, dilaset eo e votoù, diskoulm eo lasoù e votoù, dibrenn eo lasoù e votoù ; *eine Schleife in das Schnürband machen,* ober ur skoulm lagadenn gant e las.
Schnurbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez spalier str.
Schnürboden g. (-s,-böden) : [c'hoariva] bolzioù ls.
Schnürbrust b. (-,-brüste) : korvenn b., korfkenn b., justin g., justinenn b., korf-brozh g. ; *ärmellose Schnürbrust,* drogedenn b.
Schnurbüschel n. (-s,-) : bouch g., bouchad g., bechenn b., toupenn b.
Schnürchen n. (-s,-) : **1.** kordennig b. ; **2.** [tro-lavar] *es geht wie am Schnürchen,* mont a ra an traoù en-dro, plaen ha brav e ya pep tra, kempenn e ya an traoù en-dro, mont a ra pep tra d'e blas, mont a ra pep tra a het (Gregor), pep tra a c'hoarvez evit ar gwellañ, treiñ (mont, kerzhet) a ra pep tra evel ur ganell, mont a ra klok an traoù, mont a ra pep tra kompez, an traoù a dro kompez, difazi e ya pep tra, distok e ya pep tra, brav-bras e ya pep tra, pep tra a ya diroufenn en-dro, pep tra a ya lampr en-dro,

mont a ra pep tra evel war ur ganell (reizh hag en urzh), treiñ a ra lenkr an traoù, mont a ra mat an traoù en o hent, mont a ra pep tra mat ha diroufenn, mont a ra an traoù evel war rodoù ; *etwas wie am Schnürchen hersagen,* dibunañ udb war e blaen, dibunañ udb en un tenn, dibunañ e gentel buan-ha-buan, dibunañ udb dreist-penn-biz ; *etwas am Schnürchen hersagen können,* gouzout udb dre (dre 'n) eñvor (dindan eñvor, a-zindan eñvor, dreist-penn-biz, dreist penn e viz, dindan diviniour, a-vemor).

schnüren V.k.e. (hat geschnürt) : **1.** fiselenniñ, fiseliñ, liammañ, stagañ, poellat, eren, lasañ, sifeliñ, kordennañ, senklennañ ; *mit Bindfäden schnüren,* fiseliñ, lasañ, lakaat ur fiselenn [en-dro da] ; *sich die Schuhe schnüren,* skoulmañ lasoù e votoù, lasañ e votoù, prennañ e votoù, bouklañ e votoù ; *in ein Korsett schnüren,* korfkennañ ; **2.** *Perlen schnüren,* rollañ perlez, strollañ perlezennoù / strobañ perlez (Gregor) ; **3.** *sein Bündel schnüren,* ober e bak da vont en hent, dastum (pakañ) e fleütoù, pakañ e stal (e draoù), pakañ e rabotoù, troñsañ e damm stal, fardañ (aveiñ, aozañ, danzen, prientiñ) mont kuit, dastum e damm stal, ober e droñsad, koufrañ e draoù, ober e bakadenn.

V.em. : **sich schnüren** (hat sich (ak.) geschnürt) : **1.** stardañ e c'houriz ; **2.** gwiskañ ur gorfkenn, lakaat ur gorvenn.

Schnüren n. (-s) : lasañ g., laserezh g., sifeliñ g.

schnurgerade ag. : eeun-tenn, eeun-pik, hep pleg na kilbleg ; *diese Reihe ist aber nicht schnurgerade,* treuflez emañ al linenn-se war a welan ; *schnurgerade Straße,* straed hep pleg na kilbleg b. ; *eine schnurgerade Reihe von Häusern,* tiez regennet evel ur voger ls.

Adv. : a-dreuz-kaer, a-dreuz-penn, dre nij, war nij, didro, war-eeun, end-eeun.

Schnurhalter g. (-s,-) : [pesketaerezh] *Schnurhalter für eine Fischfanglinie,* pantol g., kantol g., toel g.

Schnürleib g. (-s,-er) : korvenn b., korfkenn b., justin g., justinenn b. ; *ärmelloser Schnürleib,* drogedenn b.

Schnürloch n. (-s,-löcher) **/ Schnurloch** n. (-s,-löcher) : toull-las g., lagadenn b.

schnurlos ag. : diorjal ; *schnurloses Telefon,* pellgomzer diorjal g., skinbellgomzer g., skinbellgomz g., radiopellgomzer g., radiopellgomz g., radiotelefon g., pellgomzer heloc'h g., pellgomzer hezoug g., hezougell b. ; *schnurloses Mikrofon,* mikro diorjal g., mikro distag g.

Schnurlot n. (-s,-e) : plomenn-skouer b., neudenn-blom b., plom g.

Schnurmacher g. (-s,-) : pasamanter g., laser g.

Schnürnadel b. (-,-n) : pase-las g., tremen-las g.

Schnurrbart g. (-s,-bärte) : kizennad-weuz b., mourrenn b., mourrennoù ls., mourroù ls., barbustell b., moustachoù ls., P. pan g. ; *seinen Schnurrbart zwirbeln,* tortigellañ e vourroù (e vourrennoù), kordigellañ e vourroù (e vourrennoù), korvigellañ e vourrennoù ; *er hat sich den Schnurrbart hochgezwirbelt,* daou lost mailhard a zo dindan e fri, sonnet en deus e vourroù.

Schnurrbarthaare ls. : [loen.] mourrennoù ls., mourroù ls., barv g./str., P. pan g.

schnurrbärtig ag. : mourraouek, barbustellek, ur mourroù gantañ dindan e fri, mourroù dezhañ.

Schnurre b. (-,-n) : **1.** strakerez b., stlakerez g., strakell b., fraoñverez b., trabell b., regegeg g., krikerez b. ; **2.** [kornigell] sourrell b. ; **3.** tezenn b., bourd g., taol jilibourdiñ g., taol farserezh g., farsadenn b., fentigell b., fars g., bourderezh g., baoch g., jangloù ls., wignavaou g., hanezenn b.

schnurren V.gw. (hat geschnurrt) : **1.** fraoñval, nezañ, sourral ; *die Katze schnurrt,* ar c'hazh a oar e gredo, emañ ar c'hazh o lavaret e bater, emañ ar c'hazh o tibunañ e bater (o rouzmouzat, o paterat, o paterata, o nezañ, o lavaret e gredo), ar c'hazh a ra « mareñv mareñv » ; *der Motor schnurrt,* nezañ a ra ar c'heflusker, mat ez a ar c'heflusker en-dro, kempenn (diroufenn, lampr, brav-bras) e ya ar c'heflusker en-dro, ar c'heflusker a zo likant, fraoñval a ra ar c'heflusker, froumal a ra ar c'heflusker, kompez e tro ar c'heflusker, klok ha kompez e tro ar c'heflusker, plaen e tro ar c'heflusker, kaozeal a ra ar c'heflusker ; **2.** P. ober e druantoù ; *bei jemandem schnurren,* truantal ouzh u.b., sunañ u.b., goro arc'hant digant u.b., diwadañ u.b., goro u.b. betek ar gwad, peilhat (kignat) u.b., diskantañ (disec'hañ, dibluskañ, skarzhañ, goulloiñ) e yalc'h d'u.b., krignat u.b., sunañ e wenneien digant u.b., displuñvañ (touzañ) u.b., debriñ u.b., diorbliñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b.

Schnurren n. (-s) : fraoñv g., fraoñv-difraoñv g., fraoñvadeg b., rouzmouz kazh g., rouzmouzerezh g. ; *das Schnurren des Spinnrades,* fraoñv ar c'harr-nezañ g., froum ar c'harr-nezañ g. ; *das Schnurren der Katze,* rouzmouzerezh ar c'hazh g., rouzmouz ar c'hazh g., P. kredo ar c'hazh b./g., pater ar c'hazh b.

Schnurrer g. (-s,-) : **1.** toupiner g., liper g., trufler g., korbiner g., gouelan g., trutell b., kac'h-moudenn g., krign-askorn g., krigner g., kigner g., sklanker g. ; **2.** klasker g., klasker-bara g., klasker-boued g., kester g., kochenner g., Yann goulenn g., Fañch ar Moan g., kork g., korker g., truant g., jalod g., kaimant g., kloc'her g., krañv g., hubot g.

Schnurrhaare ls. : **1.** kizennad-weuz b., mourrenn [*liester* mourrennoù, mourroù] b., barbustell b., moustachoù ls. ; **2.** [loen.] mourrennoù ls., mourroù ls., barv g./str., P. pan g.

Schnürriemen g. (-s,-) : las g., lasenn b., lêrenn b., korreenn b.

schnurrig ag. : droch, pampes, iskis, fentus, diboell, chin, lu, farsus, boufon, ribardennus ; *schnurriger Kauz,* ibil g., labous g., labous iskis a zen g., labous a jav g., c'hwil g., evn g., pichon g., brav a bichon g., oristal g., oristal a zen g., orin g., orin den g., orin a zen g., abostol g., boufon g., ebeul g., fouin g., pipi g., gwall bipi g., hinkin g., istrogell g., marc'h-lu g., mailhard g., tamm paotr iskis g., pitaouenneg g., gwikefre g., istrelog g., kalkenn b./g., papigo g., istañsour g., pitouch g., termaji g., diaoul a zen g., aotrou g. ; *schnurrige Einfälle,* mennozhioù diboell ls., sorc'hennoù ls., kinnigoù droch ls., sorbiennoù ls.

Schnurrpfeiferei b. (-,-en) : fidorienn b., flugez str., flugezennoù ls., bidennoù ls., pifoù ls., krakoù ls.

Schnürschuh g. (-s,-e) : botez lasoù b., botez laset b., botez lasennet b.

Schnürsenkel g. (-s,-) : las g., lasenn b. ; *ein Paar Schnürsenkel,* ul lasoù g. ; *meine Schnürsenkel haben sich aufgelöst,* dilas eo va botoù, dilaset eo va botoù, diskoulm eo lasoù va botoù, diskoulmet eo lasoù va botoù, dizereet eo lasoù va botoù, dibrenn eo lasoù va botoù ; *eine Schleife in den Schnürsenkel machen,* ober ur skoulm lagadenn gant e las ; *seine Schnürsenkel zubinden, seine Schnürsenkel binden, seine Schnürsenkel knüpfen,* skoulmañ lasoù e votoù, lasañ e votoù, prennañ e votoù, bouklañ e votoù ; *die Schnürsenkel aufbinden,* dilasañ e votoù, dilas e votoù, dibrennañ lasoù e votoù ; *mit Schnürsenkeln versehen,* lasenniñ.

Schnurstecker g. (-s,-) : klaouetenn b.

Schnürstiefel g. (-s,-) : botinez lasoù b., heuzig g. [*liester* heuzouigoù] ; *fester Schnürstiefel,* brodikin g. ; *ein Paar feste Schnürstiefel,* ur brodikinoù g. ; *feste Schnürstiefel anziehen,* brodikinañ.

schnurstracks Adv. : **1.** war-eeun, war-eeun-tenn, didro ; *schnurstracks aufs Ziel losgehen,* mont didro d'ar pal, mont war-eeun d'ar pal, mont rag-enep d'ar pal ; **2.** diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, dipadapa, diwar zifrae, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep

ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, war an taol, en un taol, en un taol berr, war al lec'h, war an tach, a-daol-dak, a-drak, ribus, kentizh, war an tomm, hardizh, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, en un taol-red, a-lamm, a-lemmen, a-lammoù, dipadapa, rag-enep, rag-eeun, diwar zifrae, prim-ha-prim ; *er läuft schnurstracks zum Richter,* mont a ra hardizh da gaout (da-geñver) ar barner, mont a ra krenn da gaout ar barner, mont a ra a-droc'h-trañch da-gaout ar barner, mont a ra a-benn-kaer da gaout ar barner, mont a ra war-eeun-tenn da gaout ar barner, leuskel a ra pep tra a-dreuz-foran hag eñ d'ar red da gaout ar barner, lezel a ra pep tra da foran hag eñ d'ar red da gaout ar barner ; **3.** [dre skeud.] *schnurstracks entgegen,* kontrol-bev an eil d'egile, a-enep-kaer an eil d'egile.

Schnürung b. (-) : sifeladur g., lasañ g.

schnurz ag. : P. *ihm ist alles schnurz,* ur Yann foeltr-forzh a zo anezhañ, ne ra foutre kaer gant netra, ne ra van eus netra, ne ra van gant netra, hennezh a zo disoursi meur ; *das ist mir schnurz*, ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh ne ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket foutr kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se – diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbaret - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'in ket klañv gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - ne ran na mik na man ; *das ist mir schnurz, wer heute Geburtstag hat !* me 'ra foeltr foutr' deiz-ha-bloaz piv 'zo ! ; *das ist mir völlig schnurz, was die Leute so denken,* me ne ran van ebet evit klevet ar chas o harzhal, leuskel a ran an dud da lavaret, me ne ran na van na kaoz ouzh tanfoeltr den ebet, ober a ran foutre kaer eus ar c'haozioù, foeltr forzh ne ran eus kaozioù an dud, n'eus kaz pe 'lavaro an dud, ober a ran forzh gant kaozioù an dud, ober a ran forzh petra 'lavaro an dud, me ne ran van ebet pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, ne ra forzh din pe tamallet pe meulet e vin gant an dud, me ne ran van ebet pe bour pe driñchin am bo gant an dud, me ne ran ket a gaz pe e vin lakaet mat pe fall gant an dud, me a zo ingal din peseurt abeg a gavo an dud ennon, me ne ran van peseurt abeg a gavo an dud ennon, difoutre on ouzh pezh a lavaro an dud.

Schnute b. (-,-n) : **1.** genoù bihan g. ; *einem Kind die Schnute abwischen,* torchañ e c'henoù d'ur bugel ; **2.** mousklenn b., yeuskenn b., mouzherezh g. ; *eine Schnute ziehen,* ourzal, mouzhañ, bezañ mouzhet, astenn e vuzelloù, mouspenniñ, moulbenniñ, mousklenniñ, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù, ober beg a-dreuz, ober e vuzell gamm, ober e veg kamm, ober begoù kamm, ober penn kozh, ober fas koad, ober fas trenk, ober ur penn pesk, ober kozh vin, ober ur penn-mouzh, ober penn-mouzh, ober e benn-mouzh, ober mourroù, ober mourrennoù du, mourrennañ, ober e benn mousklenn, bezañ ur vousklenn ouzh e benn, kammañ e veg, mont kamm e c'henoù, stummañ e c'henoù, ober ur fri minaoued, pennboufiñ, bout e gwalarn, gwalarniñ, ober minoù, bezañ e Kervouzhig, bezañ e ti mouzhig, ober krampouezh-mouzhik, bezañ en toull mouzhig, bezañ teusk e c'henoù, sourral, sourennañ, ober e benn bihan, c'hoari e benn bihan, ober penn maout, c'hoari e benn fall, ober e benn fall, ober penn fall.

Schoah b. (-) / **Shoah** b. (-) : Shoah g.

Schober g. (-s,-) : bern g., berniad g., bodenn b., bodennad b., yoc'h b., yoc'had b., gwrac'hell b., goustell b. ; *Heuschober,* bern foenn g., gwrac'hell foenn b., bodenn foenn b., bodennad foenn b. ; *Garben zu Schobern aufstellen,* kakuadañ, gwrac'hellat, goustellat feskennoù ; *Weizenschober,* goustellad winizh b.

schobern V.k.e. (hat geschobert) : kakuadañ, gwrac'hellat, berniañ, yoc'hiñ.

Schock[1] n. (-s,-e) : **1.** un tri-ugent bennak ; **2.** bern g., morad g., maread g., ribitailh b./g., ribitailhad b./g.

Schock[2] g. (-s,-s) : **1.** stok g., stokadenn b., distokadenn b., stroñs g., stroñsadenn b., tos g., bleuz g., fromadenn b. ; *mechanischer Schock,* tos treloc'hel g. ; *unter Schock stehen,* bezañ gwallskoet, bezañ stroñset, bezañ paket ur gwall stok, bezañ paket un distokadenn, bezañ daraezet ; *einen Schock erleiden,* pakañ ur gwall stok, pakañ un distokadenn ; *durch den Aufprall erlitten einige Passagiere einen schweren Schock,* gwall stroñset e voe un nebeud treizhidi gant nerzh ar stok ; *jemanden unter Schock versetzen,* stroñsañ u.b. ; *es ist für mich ein Schock, so etwas zu hören,* feuket on o klevet an dra-se, bras eo ganin klevet an dra-se, kavout a ran bras klevet an dra-se ; **2.** [mezeg.] *emotionaler Schock,* stroñs fromel g., *traumatischer Schock,* stroñs daraezel g. ; *toxischer Schock,* bleuz pistriel g. ; *septischer Schock,* bleuz lestel g. ; **3.** [fizik] *thermischer Schock,* stroñs gwrezel g., stok termek g.

schockant ag. : feukus.

Schockbehandlung b. (-,-en) : [mezeg.] **1.** prederiadur ur bleuz g. ; **2.** divleuzañ g., mezegadur dre stroñsañ g., mezegadur a ya a-stroñs g., mezegadur gant ar stroñser-tredan g. ; *jemanden einer Schockbehandlung unterziehen,* mont a-stroñs d'u.b., divleuzañ u.b.

schocken[1] V.gw. (hat geschockt) : **1.** *das Getreide schockt gut,* fonnus eo an eost ; **2.** [merdead.] *ein Schiff schockt,* morañ a reer ur vag, lakaat a reer ur vag war-neuñv, moret e vez ur vag. V.k.e. (hat geschockt) : **1.** bannañ ; *den Ball schocken,* bannañ ar volotenn ; **2.** [labour-douar] sevel kakuadoù tri-ugent hordenn, gwrac'hellat tri-ugent-ha-tri-ugent.

schocken[2] V.k.e. (hat geschockt) : stroñsañ, gwallskeiñ, daraezañ. Anv-gwan verb : **geschockt** *er ist geschockt,* gwallskoet eo e spered, stroñset eo, daraezet eo.

Schocker g. (-s,-) : **1.** euzhfilm g., film euzh g., film skrij g., film spont g. ; **2.** [boued.] gourskorner g. [*liester* gourskornerioù].

Schockfrosten n. (-s) : gourskornañ g.

schockfrosten V.k.e [nur anv-verb hag anv-gwan verb schockgefrostet] : gourskornañ.

schockgefrostet : ag. gourskornet.

Schockgefrieren : gourskornañ g.

schockgefrieren V.k.e [nur anv-verb hag anv-gwan verb schockgefroren] : gourskornañ.

schockgefroren ag. : gourskornet.

schockieren V.k.e. (hat schockiert) : feukañ, anoaziñ, saouzaniñ, gwallskoueriañ, droukskoueriañ, chifokañ, ober gwarzh da ; *diesen*

oder jenen schockieren, feukañ unan pe unan ; *ich bin schockiert,* feuket on, bras eo ganin klevet (gwelet) an dra-se, kavout a ran bras klevet (gwelet) an dra-se.
schockierend ag. : dizereat, amzereat, amzere, dizoare, diwisk, lous, kleuk, garzenn, hudur, druz, ort, feukus, divalav, skoemp, boufon, dizonest, gwallskouerius, kasaus, euzhus, ifamus, a wallskouer, gwarzhus, daraezus ; *schockierende Worte,* komzoù diwisk (lous, hudur, druz, dizereat, amzereat, dizoare, gros, distres, distrantell, dizonest, pebret lik, ort) ls., gerioù lous ls., gwall c'herioù ls., skolpadoù ls., komzoù vil ls., komzoù noazh ls., viltañsoù ls., komzoù a wallskouer ls. ; *das ist ja schockierend,* feukus eo an dra-se, un euzh eo, bras eo ganin klevet (gwelet) an dra-se, kavout a ran bras klevet (gwelet) an dra-se ; *das ist ja schockierend, was du da sagst !* an hini a glevfe ac'hanout !
Schockraum g. (-s,-räume) : [mezeg.] kambr defraouiñ b., kambr divleuzañ b.
Schockstarre b. (-) : [mezeg., bred.] darvigad g., darvigañ g. ; *in Schockstarre versetzen,* darvigañ.
Schocktherapie b. (-) : mezegadur dre stroñsañ g., mezegadur a ya a-stroñs g., mezegadur gant ar stroñser-tredan g., divleuzañ g. ; *jemanden einer Schocktherapie unterziehen,* mont a-stroñs d'u.b., divleuzañ u.b.
schockweise Adv. : tri-ugent-ha-tri-ugent, a-vern, a-vernioù, a-verniadoù.
Schockwelle b. (-,-n) : gwagenn stroñs b.
Schockzustand g. (-s,-zustände) : [mezeg.] stad a vleuz b., bleuz g.
schofel ag. / **schofelig** ag. : **1.** rukunus, doñjerus, displed, mezhus, ifamus, vil, divalav ; *das war recht schofel von ihm,* ne oa ket jentil-tre eus e berzh, evel ma vefe graet seurt traoù, ne jaoj ket ober seurt traoù, seurt traoù ne jaojont ket ouzh un den a-feson, seurt traoù ne vezont ket graet, ne faot ket ober seurt traoù, gwall zizamant e oa bet ; **2.** *in Geldsachen schofel,* teusk, tost, tostik, tost evel ur preñv, tagn, tagnous, tost-tagn, pizh, pizh-krug, pizh-gagn, pizh-lous, pizh-brein, pizh-lovr, pizh-lor, pizh-louidik, pizh-pemoc'h, pizh evel ar moc'h, pizh evel un touseg, pizh evel ur razh, kevnidet e yalc'h, pervezh, engravet, mac'hom war e arc'hant, start war an distag, start war e arc'hant, tost d'e chakot, tost d'e wenneien, tost da douzañ kein ul laouenn-dar, tost da gignat ur c'hwenenn, tost evel ur preñv, eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, pizh-euzhus, sec'h e gein, sec'h a gein, kras e revr, amsell, amsellus, berrsellus, sellant, sellus, skars, krez, krin, prim, skragn, skragn evel an avel norzh, skragn evel ar bleiz, ar c'hrug-sec'h warnañ, ar c'hrug-sec'h war e gein, peg e groc'hen ouzh e gein, stag e groc'hen ouzh e gein, tost e groc'hen d'e gein, peg e vizied kamm ouzh e veud, sinac'h, signac'h, porc'hell, teuc'h, moan e vizied, fallakr.
Schöffe g. (-n,-n) : [gwir] chuin g., azvarner g., advarner g., harper g.
Schöffenamt n. (-s,-ämter) : chuinaj g., chuinelezh b., chuiniezh b.
Schöffengericht n. (-s,-e) : [gwir] lez-varn chuined b.
Schöffin b. (-,-nen) : [gwir] azvarnerez b., advarnerez b., harperez b.
Schofför g. (-s,-e) : bleiner g.
schoflig ag. : *sellit ouzh* **schofel**.
Schogun g. (-s,-e) : shogun g.
Schokocroissant n. (-/s,-s) : [kegin.] bara chokolad g.
Schokokuss g. (-es,-küsse) : [kegin.] penn morian g.
Schokolade b. (-,-n) : chokolad g., chikola g. ; *bittere Schokolade,* chokolad du g. ; *weiße Schokolade,* chokolad gwenn g. ; *heiße Schokolade,* ur banne chokolad tomm g. ; *dem Teig Schokolade hinzufügen, in den Teig Schokolade hinzutun,* lakaat chokolad e-mesk an toaz, chokoladañ an toaz ; *Schokolade auf Brot (ak.) streichen, Schokolade auf Brot (ak.) verstreichen, Brot mit Schokolade bestreichen, Schokolade aufs Brot schmieren*, ledañ chokolad war un tamm bara, chokoladiñ un tamm bara, lakaat (astenn) chokolad war un tamm bara, lakaat chokolad war e vara, lakaat ur gontellad chokolad war e damm bara.
schokoladenbraun ag. : a-liv gant ar chokolad, el liv d'ar chokolad.
Schokoladenbrötchen n. (-s,-) : [kegin.] bara chokolad g.
Schokoladenbruch g. (-s) : [kegin.] drailhadur chokolad g.
Schokoladeneclair n. (-s,-s) : [kegin.] bazhig chokolad b.
Schokoladenfabrik b. (-,-en) : chokoladerezh b., stal fardañ chokolad b., stal-chokolad b.
Schokoladenfabrikant g. (-en,-en) : chokolader g.
schokoladenfarben ag. : a-liv gant ar chokolad, el liv d'ar chokolad.
Schokoladenfinger g. (-s,-) : [kegin.] biz chokolad g. [*liester* bizied chokolad].
Schokoladenfondant g./n. (-s,-s) : [kegin.] teuzenn chokolad b.
Schokoladenglasur b. (-,-en) / **Schokoladenguss** g. (-es,-güsse) : lindrenn chokolad b., pallennad chokolad lindr g., gwiskad chokolad lindr g., chokolad goleiñ g., chokolad pallennañ g.
Schokoladenhändler g. (-s,-) : chokolader g.
Schokoladenherstellung b. (-) : chokoladerezh g.
Schokoladenindustrie b. (-) : chokoladerezh g., ijinerezh ar chokolad g.
Schokoladenkanne b. (-,-n) : pod-chokolad g.
Schokoladenplätzchen n. (-s,-) : [kegin.] gwispid chokolad str.
Schokoladenpraline b. (-,-n) : [kegin.] chokoladenn b., pralin str.
Schokoladenriegel g. (-s,-) : barrenn chokolad b.
Schokoladentafel b. (-,-n) : tablezenn chokolad b.
Schokoladentrüffel b. (-,-n) : trufenn chokolad b.
Schokoladenüberzugsmaschine b. (-,-n) : [tekn.] gronnerez chokolad b. [*liester* gronnerezioù chokolad].
Schokoladenüberzugsmasse b. (-) : [kegin.] chokolad goleiñ g., chokolad gronnañ g.
Schokoriegel g. (-s,-) : barrenn chokolad b.
Scholar g. (-en,-en) / **Scholast** g. (-en,-en) : [istor] skoliad kantreer g., studier kantreer g., kloareg g. [*liester* kloareged, kloarien, kloer].
Scholastik b. (-) : [preder.] **1.** sklolastik g., skolastika b., skolastegouriezh b., skolbrederouriezh b. ; **2.** [gwashaus] tarskolastegouriezh b.
Scholastikat n. (-s,-e) : skolastikelezh b.
Scholastiker g. (-s,-) : [preder.] sklolastikour g., skolasteg g., skolbrederour g.
Scholastikerin b. (-,-nen) : [preder.] sklolastikourez b., skolastegez b., skolbrederourez b.
scholastisch ag. : **1.** [preder.] sklolastikel, skolastek, skolbrederouriezhel ; *scholastische Theologie,* doueoniezh skolastikel b. ; *scholastisches Konzept,* meizad skolastikel g. ; *das scholastische Latein,* al latin skolastek g. ; **2.** [gwashaus] tarskolastek.
Scholiast g. (-en,-en) : [preder.] skoliast g.
Scholie b. (-,-n) / **Scholion** n. (-s, Scholien) : [lenn.] skolienn b.
Scholle[1] b. (-,-n) : **1.** moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù], moudenn zouar b. [*liester* mouded douar, moudennoù douar], motenn b. [*liester* motennoù, motad], torpez str., klochenn b. [*liester* klochad], tamm boem g., tamm bomm-douar g. ; *die Schollen zerschlagen, die Schollen zerdrücken,* pilprennat ar mouded, dibouloudañ an douar, divosañ, boseal, terriñ ar motad ; *Schollen bilden,* moudennañ ; **2.** douar g., park g., glenn g., glad g. ; **3.** *Eisscholle,* skornenn b., tamm skorn g. ; **4.** *an der Scholle kleben, an die Scholle gefesselt sein, der Scholle verhaftet sein,*

a) [dre skeud.] bezañ stag ouzh e vro, bezañ chomidik, bezañ divonedus ; **b)** [istor] bezañ stag ouzh ar glad.

Scholle² b. (-,-n) : [loen] **1.** [kerentiad] pleuronektedeg g. [*liester* pleuronektedeged] ; **2.** [spesad] plaisenn b. [*liester* plaised, plaisenned], plais str., garlizenn b. [*liester* garlized], lizenn ruz b. [*liester* lized ruz], tarzhenn b., leizenn b. [*liester* leized] ; *rauhe Scholle,* jelinenn [*liester* jelined] b., ainez b. [*liester* ainezed], lizenn [*liester* lized] b. ; *Schollen fischen,* plaiseta.

Schollenbrecher g. (-s,-) : torrer-mouded g. [*liester* torrerioù-mouded], ruilhenn b.

Schollenegge b. (-,-n) : oged b., freuz g., kloued b., freuzell b., freuzerez b., klouedell b., tramailh g.

Schollenmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn c'harlizennn b.

Schollenüberschiebung b. (-) : [douarouriezh] charreadeg b.

schollern V.gw. (hat geschollert) : kouezhañ gant un trouz boud.

Scholli [tro-lavar] : *mein lieber Scholli !* gabell ! ganas ! ga ! gagn ! alato ! atoue ! daonet ! brenn ! chaous ! chaous warnout ! c'hwitell ! foeltr ! foutre ! tanfoeltr ! fidamdoue ! fidamdoustik ! fidam ! fidambiche ! fidambie ! fidambue ! fidamchig ! fidamdoulla ! fidadaoula ! fidamdoulle ! fidedoulle ! fidamdoullig ! fidamdoukou ! fidamdoumen ! fidamdouen ! fidamdoupik ! fidamdousik ! fidamdoustac'h ! fididouic'h ! fidambutun ! fidampret ! fidanderv ! fidandouchenn ! fidazomen ! fidezouar ! fidezouchenn ! fidezoupenn ! fidou ! fidoue ! fidouenn ! fidouac'h ! fidoupenn ! fidoustac'h ! fidoustik ! fedam ! fedadouac'h ! fedamdouac'h ! fedamdoulle ! fedamzoupenn ! fedamdousig ! fedamdoustek ! fedazouilher ! jarnigodik ! feiz da'm botoù ! feiz da'm daou vloaz ! feiz da'm distag ! feiz da'm douchig ! vantremorgenn ! vantredistag ! nondedistag ! nondedie ! nondegast ! mordouseg ! kordenn ! korn-butun ! Jezuz ! Jezuz-Doue ! Salver Jezuz ! mil krampouezhenn ! ha-dall daonet ! arsa ! manac'h da vin ! mil manac'h toull ! mil mallozh ! mallozh Doue ! mallozh va Doue ! mardouen ! mardiac'h ! mardoust ! mardoustac'h ! mardoustik ! mallozh gast ! tri mil c'hast ruz ! mil c'hast ! gast a c'hast ! gast ar c'hast ! putenn ar c'hast ! gast a vicher ! seizh kant luc'hedenn gamm ! tri mil barrad luc'hed ! double barrikenn ! seizh kant barrikennad kurun ! gagnig an ognon ! gast an ognon ! doubl-chas ! doubl-derv ! mil gurun ! gast alato ! mallach douar ! mallistoull ! mallach toull ! mallin rous ! mallech ti ! mil mallozh ruz ! mallozh ar foeltr ! foeltr an diaoul ! mil mallozh an tan hag ar c'hurun ! dampret 'vin ! daonet e vin ! daonet ne vin ket ! daonet 'vo ken ! daonet 'vo va ene ! daonet 'vo va ereoù ! daonet 'vo mil va ereoù ! daonet 'vo chipot-holen va mamm-gozh ! daonet 'vo chipot-holen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen va ene ! non de va ene ! daonet 'vo kroc'hen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen kurunoù va ene ! pennad kroc'hen ! pennad ! kroc'hen kurunoù !

schollig ag. : **1.** e stumm ur voudenn, e stumm mouded ; **2.** leun a vouded.

Schöllkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] louzaouenn-ar-gwennilied b., louzaouenn-ar-plac'h-koant b., sklaer b., gwad-melen g., louzaouenn-an-daoulagad b.

schon Adv. : **1.** dija, seulabred, endeo, erru, c'hoazh, pelloc'h, evit ar mare, ur wech bennak ; *ich muss schon gehen,* ret eo din mont dija ; *ich habe schon davon gehört, das habe ich schon mal gehört,* klevet em eus an dra-se c'hoazh a-raok hiziv, c'hoazh am eus bet klevet an dra-se, klevet em eus bet an dra-se c'hoazh ; *ich habe es euch doch schon gesagt,* c'hoazh am eus bet lavaret se deoc'h ; *ich war schon mehrmals dort,* eno on bet c'hoazh meur a wech ; *warst du schon dort,* bet out eno ur wech bennak ? ; *schon um acht Uhr sind wir abgefahren,* kerkent (kenkent) hag eizh eur ez ejomp en hent ; *um fünf waren wir schon mit der Arbeit fertig,* kerkent ha pemp eur e oa echu al labour ganeomp ; *es ist schon Nacht,* erru eo noz ; *seid ihr schon da ?!* erru ha tout oc'h ? ; *ich weiß nicht, wie viele Jacken ich schon gestrickt habe,* n'ouzon ket pet sae-stamm am-eus erru graet ; *schon jetzt,* diwar-vremañ, a-benn bremañ, a-vremañ ; *schon morgen,* warc'hoazh kentañ, kerkent ha warc'hoazh, kerkent hag arc'hoazh ; *schon am Morgen, am Morgen schon,* a-vintin ; *schon beim Eintreten in das Haus,* adal an treuzoù ; [dre astenn.] *schon die Höflichkeit lehrt es,* un afer a sevended eo hepmuiken ; *wo wohnst du schon ?* pelec'h emaout o chom c'hoazh ? ; *wie heißt dein Bruder schon ?* petra eo anv da vreur c'hoazh? ; *er stieg aufs Pferd und schon war er weg,* rampet en doa war e varc'h hag eñ kuit, pignat a reas war e varc'h ha ploup ! kuit diouzhtu ! ; *ich packte meine Siebensachen und schon war ich weg,* pakañ a ris va zraoù ha me mont kuit (ha me ha mont kuit, ha me em zro) ; *kaum gesagt, schon getan,* ha graet diouzhtu a-raok kaout amzer da lavaret ba, ken buan graet ha lavaret, ken buan ha lavaret, kerkent (kenkent) graet ha lavaret, ken prim hag ar ger, ken prim hag e lavar, kerkent (kenkent) hag ar ger, kerkent (kenkent) ha lavaret, diouzhtu war ar ger ; *wie viel habt ihr schon getrunken ?* pet banne hoc'h eus evet pelloc'h ? pet banne hoc'h eus evet evit ar mare ?

2. *da ist er schon wieder,* setu hennezh amañ adarre ; *er war schon wieder davongekommen,* en em sachet en doa ur wech c'hoazh ; *wir haben schon wieder fürstlich zu Abend gegessen,* ha setu bet ur goan a-stroñs adarre ; *er machte ihr schon wieder Vorwürfe,* edo adarre war he buhez ; *und schon wieder ist ein Jahr um,* setu c'hoazh deuet ur bloavezh, setu deuet ur bloaziad c'hoazh ; *es geht schon wieder los !* hag adarre ! setu ma krog adarre ! ; *schon lange,* a-bell-amzer, a-bell-kent, a-bell-gozh, a-bell 'zo, pell 'zo, pellik 'zo, forzh pell 'zo, pell 'zo bras, pelloù bras 'zo, ur pelloù bras a zo, mil bell 'zo, abaoe ez eus kozh amzer, ur gwall bennad 'zo, ur pennad brav 'zo, keit all 'zo, dibaoe keit all, abaoe keit all amzer, abaoe pell, abaoe pell amzer, pell amzer 'zo, pell amzer a oa, pell amzer a vo, ur geit vras a amzer 'zo dija, a-wechall, gwerso, a-werso, a-c'houde gwerso, a-c'houde gwerso bras, a-c'houde pell 'zo, a-c'houde pell amzer, a-c'houde un tazoù amzer, a-gozh, a-gozh-amzer, dijaik ez eus pell amzer (Gregor) ; *das ist mir schon lange bekannt,* gouzout a ran an dra-se a-bell-gozh ; *schon ziemlich lange,* abaoe ur pennad, abaoe un abadenn ; *das Buch, das er schon lange so heiß begehrte,* al levr edo e sorc'henn anezhañ keit all oa ; *ich habe schon lange nichts von ihm gehört,* pell 'zo bras ne'm eus ket bet eus e zoare ; *wie lange sind sie schon weg ?* pegeit 'zo int aet kuit ? pegeit 'zo abaoe ma'z int aet kuit ? ; *ich warte schon lange auf eine Nachricht von ihm,* emaon abaoe pell o c'hortoz eus e geloù, emaon abaoe pell o c'hortoz keloù digantañ, abaoe ar c'heit emaon o c'hortoz eus e geloù ! abaoe ar geit m'emaon o c'hortoz eus e geloù ! gwerso dija e c'hortozan eus e geloù ; *obwohl sie schon lange verheiratet war,* evit bout hi dimezet a-bell-kent, evit bout hi kozh-dimezet ; *das ist schon so lange her,* abaoe an amzer ! abaoe ar c'heit ! dibaoe ar c'heit ! abaoe ar geit ! dibaoe ar geit ! keit all 'zo ! gwerso 'zo ! ur pell bras 'zo abaoe, forzh pell 'zo abaoe, pelloù bras 'zo abaoe, ur pelloù bras 'zo abaoe, mil bell 'zo abaoe, tremenet ez eus kement a warlene, bremañ ez eus meur a warlene, abaoe ar c'heit ez eo c'hoarvezet ! abaoe ar geit ma'z eo c'hoarvezet ! ; *das ist schon lange her,* ur pennad mat a zo, un tamm brav a zo, ur pennad brav a zo, pell 'zo abaoe ; *er ist schon längst über alle Berge,* mil bell emañ a-benn bremañ ; *schon so lange,* abaoe keit-se, a-c'houde gwerso bras, keit all 'zo, keit all a oa, dibaoe keit all, evit a geit 'zo, ken pell 'zo, ken pell a oa ; *obwohl ich schon so lange sein Nachbar bin, habe ich ihn kein einziges Mal gesehen,* keit all 'zo emaon o chom e-kichen e di, n'em eus ket e welet c'hoazh ; *seit Gründung unseres Vereins vor schon so langer Zeit konnten wir unzähligen Menschen helfen,* evit a geit 'zo eo savet hor c'hevredigezh, hon eus gallet sikour nouspet den ; *das sah ich schon lange kommen,*

drouksantet em boa kement-se pelloù bras a oa, gouzout a ouien pell a oa petra oa da zont (petra oa en hent dirazomp, petra oa ouzh hor gortoz), me a ziskrede a-walc'h pell amzer a oa, m'en douete abaoe pell dija, abaoe ar c'heit e toueten kement-se ! abaoe ar geit ma toueten kement-se ! me a ouie abaoe pell dre belec'h hor boa da dremen ; *schon immer, immer schon,* a-holl-viskoazh, a-viskoazh, a-hed ar wech, evit ar wech, a-zoug ar wech, e-doug ar wech, dalc'hmat, a bep mare, a-vepred, a-hed an amzerioù, a bep amzer, a-hed-amzer ; *schon 1899 wurden Zentren für Thalassotherapie in Roscoff errichtet,* kreizennoù morvezegiezh a voe diazezet ken abred ha 1899 e Rosko ; *ich habe immer schon Bretonisch gesprochen,* dalc'hmat em eus gouezet brezhoneg, a-viskoazh em eus gouezet brezhoneg ; *das Kind ist schon zwei Monate entwöhnt,* daou viz dizonet eo ar bugel ; *ich wohne schon fünf Jahre hier,* pemp bloaz 'zo ez on deuet amañ da chom, emaon o chom amañ abaoe pemp bloaz ; [dre astenn] *schon bei der ersten Begegnung blühte in ihren Herzen eine tiefe gegenseitige Freundschaft auf,* raktal m'en em weljont e tiwanas etrezo kenvignoniezh tost ; *schon der Gedanke, dass ...,* ar soñj nemetken e ... ; *schon deswegen,* trawalc'h e vefe an abeg-mañ evit ..., kement-se a zo abeg a-walc'h evit ...

3. *ich weiß schon,* en gouzout a ran a-walc'h ; *das ist schon genug,* trawalc'h e vo gant kement-se ; *dieser Platz reicht schon zum Spielen,* pezh a gar eo al leur-mañ evit c'hoari, pealec'h 'zo da c'hoari amañ, moaien 'zo da c'hoari amañ, ichoù 'zo da c'hoari amañ, amañ ez eus frankiz a-walc'h da c'hoari, amañ ez eus isu a-walc'h da c'hoari ; *das wird schon reichen,* kement-se a zo peadra a-walc'h ; *wir werden schon sehen,* gwelet e vo ; *wenn wir schon dabei sind,* p'emaomp ganti, betek p'emaomp ganti, kement hag ober, betek ober, kenkoulz hag ober ; *ich werde auch Reis kochen, wenn ich schon dabei bin,* riz a boazhin ivez betek p'emaon ; *wenn es schon sein muss,* dre ma n'eus ket gwelloc'h, o vezañ n'eus netra a well, e defot gwell, kement hag ober, kenkoulz hag ober, betek ober ; *wenn wir schon warten müssen,* kement ha gortoz, betek gortoz ; *kauf mir mal die Zeitung, wenn du schon ins Dorf gehst,* kement ha ma'z ez d'ar vourc'h, pren din ar gazetenn – kenkoulz ha mont d'ar vourc'h, pren din ar gazetenn – betek mont d'ar vourc'h, pren din ar gazetenn ; *wenn Sie schon spenden wollen, spenden Sie viel !* betek ma roit, roit kalz ! betek reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ koulz reiñ kalz ! kenkoulz ha reiñ, roit kalz ! ; *wenn wir schon stehlen wollen, sollen wir doch große Summen stehlen !* betek laerezh, koulz laerezh a-vras !kement ha laerezh, koulz laerezh a-vras ! ; *wenn er schon kommen will, dann soll er sich doch bitte beeilen !* kenkoulz ha dont, deuet buan ! ; *wenn man zu einer Hochzeit geht, muss man schon etwas schenken,* pa'z eer d'an euredoù e vez ret profañ ; P. *na wenn schon !* forzh a se ! nag evit se ! ha neuze ? petra a vern an dra-se ? pe vern ? pe kaz a zo ? pe laz ? pe forzh a zo ? ha goude ? na pa vefe ? nag evit-se ! na bezañ ! ; *wenn schon, dann gehen wir,* koulz eo deomp mont kuit neuze - ma ! kent a se, kerzhomp kuit !

4. *was bedeuten schon die paar Jahre, die das Leben uns gönnt,* n'eo ket ar pellder a zo da vevañ ! ; *mag schon wahr sein,* hañval e vefe ez eo gwir, gwir eo war a hañval, a c'hall bezañ ; *wenn ... schon (ob ... schon),* bezañ ma, evit ma, evit dezhañ + anv verb, daoust dezhañ + anv verb, daoust ma, petra bennak, goude ma, ha ; *schon gut !* trawalc'h ! mat pell 'zo ! mat pell 'zo Mari-Jo ! peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno ! ; *mir schon recht !* mat ! a-du emaon ! ; *das ist doch schon was !* kement-se bepred eo, kement-se atav eo, kement-se gounezet, kement-se muioc'h, gwelloc'h fav eget netra, nebeudig a ra vad, nebeud a ra vad ; P. *mach' schon !* hast buan 'ta ! hast a-fo ! deus 'ta ! ; *es wird schon gehen,* mont a raio ganeomp sur 'vat ! kavet e vo penaos ober diouti !

schön ag. : brav, kenedus, kenedek, kaer, koant, derc'h, plijus da welet, stummet kaer da welet ; *ein schöner Mann,* un dremm kaer a zen g., ur paotr korfet-brav g., ur brav a baotr g., ur brav g., ur c'haer g. ; *ein recht schöner Junge,* ul lañsenn goant a baotr b. ; *ein schöner Mann ist er gerade nicht,* n'eo ket gwall vrav ; *schön sein,* kaout kened, bezañ brav, bezañ koant, bezañ kaer ; *es reicht nicht, ein schöner Junge zu sein, um den Mädchen zu gefallen,* n'eo ket a-walc'h bezañ paotr koant a-benn plijout d'ar merc'hed ; *ein schöner Greis,* un tamm brav a gozhiad g., ur c'haer a gozhiad g. ; *eine schöne Frau,* ur burzhud a goantiz g., ur fulenn a blac'h b., ur goantenn a blac'h b., ur plac'h kenedus-espar b., ur dra eus ar c'haerañ g., ur c'haer-kaer a dra g., un tamm friant g., ul lipadenn b., un tamm brav a blac'h b., ur farodez b., ul labousell b., ur sukenn b., ur gaer a blac'h b., ur pakad brav a blac'h b., ur vouilhez plac'h b., ur gurun a blac'h b., ur plac'h gwall vrav b., ur plac'h kaer-distailh b., ur plac'h kaer-eston b., ur plac'h kaer-meurbet b., ul loskadenn b., ur c'harsalenn b., ur femelenn b., ur garvez b., ur blantenn b., ur gouarc'henn b., ur goantenn b., ur gaerenn b., un dekenn b., ur chevrenn b., un hadenn b., ur gaer a hadenn b., ur boked g., ur babig koant g., ur plac'h diouzh ar moull b., ur plac'h stipet b., ur stipadenn b., un darinenn a blac'h b., fleurenn ar merc'hed b., melezour an dimezelled g., ur c'hwenenn b., ur geurenn b., ur gogez g. ; *ein schönes Gesicht,* un dremm genedus b. ; *ein schönes Haus,* ur c'haer a di g. ; *ein schöner Baum,* ur wezenn vrav b., ur wezenn gaer b. ; *ein schöner Himmel,* un oabl digoumoul g., un oabl glas g. ; *eine schöne Reise,* ur veaj gaer b. ; *ein schöner Lebensabend,* ur gozhni vrav b. ; *schöne Kleider,* dilhad brav ls. ; *wie schön !* na pegen brav ! na pegen kaer ! na kaer eo ! nag-eñ 'zo kaer ar pezh a welan ! ha kaer eo an dra-se ! pegen brav ! pegen kaer ! o ! ; *das Wetter wird schön,* diougan (seblant, keloù) amzer yac'h 'zo, stummet brav eo an amzer, emañ an hinon o tont, dont a ra an amzer da vat ; *schön werden,* dont da vrav ; *schöner werden,* bravaat, mont war vravaat, kaeraat, koantaat, kenedusaat ; *strahlend schön in seiner Gefreitenuniform,* flamm-flim en e wiskamant brigader ; *schönen Dank !* trugarez ! bennozh Doue ! bennozh deoc'h ! ; *das schöne Geschlecht,* gouenn goant ar merc'hed b. ; *die schönen Künste,* an arzoù-kaer ls. ; *ein schöner Geist,* ur spered kaer a zen (Gregor) g. ; *hinreißend schön,* kaer-kaer, brav-brav, kaer-mantrus, dreist da gaer, kaer evel an deiz, koant evel an deiz, brav evel an deiz, kaer evel an deiz o c'houlaouiñ, koant evel an deiz o c'houlaouiñ, brav evel an deiz o c'houlaouiñ, kaer evel an heol, kaer evel ur ganevedenn, kaer evel al loar, koant evel al loar, koant evel an heol, brav-echu, koant da lipat, koant da lazhañ ; *etwas Schönes,* un dra gaer g., ur vraventez b., ur c'haerder g., ur c'haer g., ur c'haer-kaer a dra g. ; [dre fent] *da hast du was Schönes angestellt !* ma, prop eo ! deuet eo brav ganit ! setu aze ur gempenn ! diouzh ar c'hentañ ! gounezet ac'h eus da zevezh ! ; *das Schöne,* ar gaerded b., ar c'haerder g., ar gened b., ar brav g., ar vraventez b. ; *zwischen dem Schönen, dem Schöneren und dem Schönsten unterscheiden können,* gouzout diforc'hiñ etre ar brav, ar bravoc'h hag ar bravañ ; *das Schönste,* ar pep bravañ g., kaerañ a zo g. ; *der Begriff des Schönen, die Idee des Schönen,* keal ar gened b., derc'h ar gened g. ; *die Schöne und das Biest, die Schöne und das Tier,* ar goantenn hag an euzhvil, ar goantenn hag al loen ; *wer ist die Schönste im ganzen Lande ?* piv eo an hini goantañ er vro a-bezh ? piv eo fleurenn holl verc'hed ar vro ? pehini eo an hini vravañ er vro a-bezh ? ; *seine Schöne,* e goantenn b., e dekenn b. ; *der eine ist schöner als der andere,* kaer pe gaeroc'h int, kaer war gaeroc'h ez int ; *zum Malen schön,* koant da lipat, kaer-tre, kaer-kaer, kaer-mantrus, brav-brav, dreist da gaer, hollgaer, rollet divlam, un drugar da welet, stummet brav, koant evel un ael Doue, brav-echu, koant da lazhañ ; *schön war das Leben !* kaer e oa ar bed ! ; *das ist zu*

schön, um wahr zu sein, un inosant neb a gred an dra-se ! erru e vefe marc'had-mat ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! ya, war lost al leue ! re vrav evit bezañ gwir ! ; *sie hatten für sie die schönsten Kleider ausgesucht,* dibabet o doa kaerañ a oa da lakaat dezhi ; *das schönste von diesen Mädchen,* ar goantañ eus ar merc'hed-se b. ; *jemandem schöne Augen machen,* ober al lagad dous (lagad bihan, lagad flour, lagad mignon, lagadig, lagadigoù) d'u.b., luc'hañ ouzh u.b., lugerniñ ouzh u.b., ober selloù doñv ouzh u.b. ; *eines schönen Tages,* ur pezeiz, ur pedeiz, hag un deiz a voe ... ; *schöne Worte,* lavaroù flour ls., komzoù flour ls., komzoù brav ls., kaozioù brav ls., komzoù troet brav ls., komzoù troet kaer ls. ; *ein schönes Geld,* un tousegad (un dornad, ur poullad) brav a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., un tamm brav a arc'hant g., ur pezhiad moneiz g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., ur somm vras a arc'hant b., arc'hantoù bras ls., arc'hant bras g., arc'hant mat g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; *eine schöne Bescherung,* ma, prop eo ! brav emaomp ganti ! setu aze ur gempenn ! setu ni paket propik ! en ur soubenn vrav emaomp ! aze emañ ar boch ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat ! diouzh ar c'hentañ ! gounezet hon eus hon devezh ! setu aze kempennoù deomp-ni 'vat ! ; [goapaus] *da haben Sie ja was Schönes angerichtet !* ma, prop eo ! bremañ emaomp kempenn ganti ! setu aze ur gempenn ! c'hwi 'oar anezhi 'vat ! eus ar c'hentañ ! sell aze ul luz dezhi ! brav emaomp ganti ! un taol-kaer hoc'h eus graet aze ! setu aze ur soubenn vrav ! aze emañ ar boch ! gounezet hoc'h eus ho tevezh !

Adv. : brav, kaer, mat ; *sich (ak.) schön machen,* en em lakaat brav, en em vravaat, en em alejiñ, en em gempenn, en em fichañ, en em biñfañ, en em geuriñ, en em gintiñ, en em jolisañ, en em lakaat faro ; *schön schreiben,* **a)** skrivañ brav, skrivañ flour, bezañ turgnet brav ar pezh a skriv an-unan ; **b)** kaerskrivañ ; *das ist schön geschrieben,* skrivet kaerik eo ; *schön singen,* kanañ brav ; *es hat mal eine Zeit gegeben, da konnte ich schön singen,* me 'zo bet hag e ouien kanañ brav ; *er singt nicht mehr so schön,* fallaet eo da ganañ, ne gan ket mui ken brav ; *das klingt schön !* brav eo da glevet ! nag eñ 'zo kaer ar pezh a glevan ! ; *schön !* mat ! dispar ! ; *das ist schön von ihm,* ma, pegen jentil eo eus e berzh ! ; *schön tun,* ober e baotr brav, rodal, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, lorc'henniñ, en em ourgouilhiñ, kemer ourgouilh, ober e vraz, torodelliñ, ober e babor ; *du siehst mir ja schön aus !* sell e pe stuzioù emaout lakaet ! ; *ich werde mich schön davor hüten,* en em ziwall a rin ouzh an dra-se, en em virout a rin ouzh kement-se, ober a rin va c'hempennoù ; *danke schön !* trugarez ! mersi bras ! bennozh Doue ! bennozh deoc'h ! ; *bitte schön !* mar plij ! mar plij ganit (ganeoc'h) ! ; *na schön ! a*-du ! mat ! ; *na schön, dann gehen wir,* koulz eo deomp mont kuit neuze - ma ! kent a se, kerzhomp kuit ! ; *Sie haben schön lachen,* brav eo deoc'h c'hoarzhin ; *er hat schön reden,* hennezh a zo aes kaozeal - brav eo dezhañ kaozeal (lavaret) - ebat eo dezhañ prezeg - ebat a zo dezhañ ober prezegennoù - an tan a vez fouge ennañ e-pad an hañv o vezañ n'eus ket ezhomm anezhañ - brav eo kaozeal pa ne vezer ket er blegenn - brav a-walc'h eo lavaret pa vezer pell diouzh ar bec'h, berroc'h e vez an teod pa vezer war al lec'h - kalonek e vez gant e c'henoù pa vez pell diouzh ar bec'h - hennezh a brezeg a-walc'h - hennezh a lavar a-walc'h ; *er lässt schön grüßen,* ober a ra e c'hourc'hemennoù deoc'h ; *wir sind schön dran !* brav emaomp ganti ! riñset omp ! setu-ni tapet brav ! setu amañ kempennoù deomp-ni 'vat ! setu-ni paket fall 'vat ! setu-ni paket ha paket brav ! setu aze ur gempenn ! setu ni paket propik ! gounezet hon eus hon devezh ! en ur soubenn vrav emaomp ! aze emañ ar boch ! bez' emaomp fresk ! fresk emañ hor c'hased 'vat ! ; *der Preis ist ganz schön gestiegen !* kresket eo ar priz, ha lous c'hoazh ! ; *sein Fuß ist ganz schön geschwollen,* e droad a zo c'hwezet evel un touseg, krog mat eo ar c'hoeñv en e droad ; *sie ist ganz schön groß,* un tamm mat a sav he deus, hi a zo sav mat dezhi, savig a-walc'h a zo ganti, a vent vat eo, lañset mat eo, un troc'had mat a blac'h eo., ur plac'h troc'het mat eo, ur vent vrav a blac'h eo, P. honnezh a zo toullet uhel 'vat.

Schönbartlaufen n. (-s) : [Krennamzer] maskaradenn b., maskladeg b.

Schonbezug g. (-s,-bezüge) : goloenn b., pallenn g., gwisk g. ; *den Schonbezug der Möbel abziehen,* diwiskañ an arrebeuri.

Schöndruck g. (-s,-e) : [moulla.] moulladur an enebennoù g., moulladur ar pajennoù dehou g.

Schöne ag.k. b. : [barzh.] koantenn b., brav b., kaerenn b. ; *die Schöne und das Biest, die Schöne und das Tier,* ar goantenn hag an euzhvil, ar goantenn hag al loen ; *seine Schöne,* e goantenn b., e dekenn b.

schonen V.k.e. (hat geschont) : arboellañ, erbediñ, espern, damantiñ da, damantiñ ouzh, kaout damant da, kaout damant ouzh, armerzhañ, armerzh, divec'hiañ, gouarn ; *seine Vorräte an Pulver und Munition schonen,* arboellañ e boultr hag e blom ; *seine Kleider schonen,* erbediñ e zilhad, armerzhañ e zilhad, kaout damant d'e zilhad ; *er schont seine Gesundheit,* hennezh a oar gouarn e yec'hed, arboellañ a ra e yec'hed, erbediñ a ra e yec'hed, kendelc'her a ra e yec'hed, damant en devez d'e yec'hed, damantiñ a ra d'e yec'hed, mitoniñ a ra e yec'hed ; *seine Augen schonen,* armerzh e zaoulagad ; *seine Kräfte schonen,* mont diouzh e nerzh, arboellañ e nerzh hag e yec'hed, en em virout.

V.em. : **sich schonen** (hat sich (ak.) geschont) : en em erbediñ, en em virout, en em armerzhiñ, erbediñ e gorf (e yec'hed), mitoniñ e yec'hed, mignoniñ e gorf, damantiñ ouzh an-unan, arboellañ e yec'hed, arboellañ e nerzh, erbediñ e nerzh, marc'hata e boan, arboellañ e boan, espern e boan, kaout kerteri d'e boan, kaout damant d'e gorf (d'e boan, d'e yec'hed), damantiñ d'e gorf (d'e boan, d'e yec'hed), bezañ damantus d'e gorf, bezañ damantus ouzh e gorf, sellet ouzh e boan ; *sich nicht schonen,* labourat hep damant ebet, na gaout a gerteri d'e boan, na sellet ouzh e boan, drastañ e gorf gant al labour, ober re, en em zrastañ, en em hersal da labourat, labezañ e gorf gant al labour, dirounnañ e gorf, lorgignañ e gorf ouzh al labour, bezañ a-lazh-ki gant al labour, lazeriañ e gorf, en em greviñ o labourat, labourat betek mervel warni, en em zrailhañ, drailhañ e gorf gant al labour, en em lazhañ o labourat, lazhañ e gorf ouzh al labour, terriñ ha breviñ e gorf gant al labour, bezañ kriz ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), bezañ digernez ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), bezañ kriz ouzh e gorf, na zamantiñ d'e boan (d'e gorf, d'e yec'hed), bezañ dizamant eus e boan, na gaout damant d'e boan (d'e gorf, d'e yec'hed), lakaat e holl nerzh, plantañ e holl nerzh d'ober udb, poaniañ evel an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, labourat evel ur c'hi, bezañ ki ouzh e gorf, kiañ outi, kiañ, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, labourat a-nerzh, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, lorgnañ, kordañ da vat gant al labour, bouc'halañ, skrabañ, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, ruilhal ha merat e gorf, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, c'hwezhañ e-barzh, difretañ, diskrapañ, diskrabañ, en em zibilhonañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour,

breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez ouzh an-unan (*outañ e-unan h.a.*), labourat a-lazh-korf, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour.
schönen V.k.e. (hat geschönt) : **1.** [gwin, bier, dour] boullaat, [gwin] gwennviañ ; **2.** [liv, lufr] adsplannaat, splannaat, flammaat ; **3.** propikat, fichañ, dreistkaeraat.
Schönen n. (-s) : **1.** [gwin, bier, dour] boullaat g., [gwin] gwennviadur g., gwennviañ g. ; **2.** bravadur g., propikadur g., dreistkaeraat g.
schonend ag. : evezhiek, evezhius, damantus, truezus, erbedus. Adv. : dre zouster, dre du, dre gaer, gant mil evezh, gant evezh mat, gant evezh bras, gant erbed ; *jemanden schonend behandeln,* mont dre gaer (ober brav) d'u.b., mont dre gaer gant u.b., mont dre du d'u.b., mont dre du gant u.b., tremen diouzh u.b., bezañ damantus d'u.b., na vont re galet d'u.b., mont dre zouster d'u.b., bezañ truezus e-keñver u.b., erbediñ u.b., kaout damant d'u.b. ; *mit etwas schonend umgehen,* implijout udb gant erbed, bezañ damantus d'udb, kaout damant d'udb.
Schoner g. (-s,-) : **1.** goloenn b., pallenn g., gwisk g. ; **2.** [merdead.] goueletenn b. [*liester* goueletinier].
Schönes ag.k. n. : un dra vrav g. ; *etwas Schönes,* un dra gaer g., ur vraventez b., ur c'haerder g., ur c'haer g., ur c'haer-kaer a dra g. ; [dre fent] *da hast du was Schönes angestellt !* ma, prop eo ! deuet eo brav ganit ! setu aze ur gempenn ! diouzh ar c'hentañ ! gounezet ac'h eus da zevezh ! ; [goapaus] *da haben Sie ja was Schönes angerichtet !* ma, prop eo ! bremañ emaomp kempenn ganti ! setu aze ur gempenn ! c'hwi 'oar anezhi 'vat ! eus ar c'hentañ ! sell aze ul luz dezhi ! brav emaomp ganti ! un taol-kaer hoc'h eus graet aze ! setu aze ur soubenn vrav ! aze emañ ar boch ! gounezet hoc'h eus ho tevezh !
Schonerbrigg b. (-,-s) : [merdead.] brig-goueletenn g. [*liester* brigoù-goueletenn].
schönfärben V.k.e. (hat schöngefärbt) : propikat, dreistkaeraat.
Schönfärber g. (-s,-) : livadenner a ra gant livioù flamm g.
Schönfärberei b. (-) : **1.** [dre skeud.] propikadur g., dreistkaeraat g. ; *ohne Schönfärberei,* diginkl, diflatr, ken diflatr ha tra, didortilh, diguzh, eeun ha didroell, berr ha krenn, berr ha groñs, diwisk, didroidell ; **2. a)** [micher, istor] livadennerezh gant livioù flamm g. ; **b)** [stal, istor] livadennerezh a ra gant livioù flamm b.
Schonfrist b. (-,-en) : **1.** dale-diwar-zigarez g. ; **2.** [polit.] prantad a c'hras g.
Schongang g. (-s) : [tekn.] uskefloc'h g.
Schonganggetriebe n. (-s,-) : [kirri-tan] rodaoueg uskefloc'h b.
Schöngeist g. (-es,-er) : spered kaer g., spered uhel a zen g., spered kaer a zen g., den speredet kaer g.
Schöngeisterei b. (-) : c'hoant tremen evit ur spered kaer a zen g.
schöngeistig ag. : **1.** *schöngeistige Literatur,* lizhiri-kaer ls. ; *schöngeistiger Ausdruck,* eztaol lennegel g. ; **2.** *schöngeistiger Mensch,* spered kaer a zen g., den speredet kaer g.
Schöngelb g. (-s) : [liv] liv okr melen g.
Schöngesicht n. (-s,-er) : [louza., *Viola tricolor*] boked-an-Dreinded g., louzaouenn-an-Dreinded b.
Schönheit b. (-,-en) : kened b., kenedelezh b., koantiri b., koantiz b., kaerder g., kaerded b., bravder g., braventez b., kaerentez b., braviri b., bravite b., bravitez b., neuz-vat b., heneuz b. ; *die Schönheit der Natur,* kaerder an natur g. ; *die Schönheiten eines Landes,* kaerderioù ur vro ls. ; *reine, unverfälschte Schönheit,* braventez distern b., braventez diginkl b. ; *eine vollendete Schönheit,* ur gened (ur goantiz) disi b., ur c'haerder peurvat g., ur gened hep si na gwri b., ur beurgened b. ; *ihre Schönheit hat ihn verzaubert,* mezevellet e voe gant kened ar plac'h, kened ar plac'h a vezvas anezhañ ; *ich war von der Schönheit dieser Landschaft überwältigt,* mezevellet e voe va daoulagad gant kened an dremmwel meurdezus-se, mezv e oan gant kened an dremmwel meurdezus-se, soulvoemiñ a raen da gened an dremmwel meurdezus-se, na pegen kaer e kaven an dremmwel-se ; *sie waren von seiner Schönheit ganz hingerissen,* soulvoemiñ a rejont d'e gaerder ; *ihre Schönheit verblüht,* goeñviñ a ra kened ar plac'h-se, emañ ar plac'h-se o koll he c'hened, emañ ar plac'h-se o tigenediñ, mont a ra he liv mat digant ar plac'h-se, dislivañ a ra ar vaouez-se, gwrac'hellat a ra ar wreg-se ; *sie lässt die Schönheit ihrer Seele erstrahlen,* lakaat a ra kened hec'h ene da zedarzhañ *; Schönheiten sagen,* ober al lez, ober e lez [d'u.b.], tailhiñ (kenderc'hel) al lez, lavaret traoù koant, kañjoliñ, lavaret kaer, lavaret komzoù flour, kontañ flourennoù, ober e glufan, ober e gazh gleb, likaouiñ / lubaniñ (Gregor) ; *wie bald schwindet Schönheit und Gestalt,* pegen buan e c'hoeñv kened ar c'horf, tra nebeut eo kened ar c'horf, pegen buan e tremen koantiri ar c'horf ; *ein Wunder an Schönheit,* [plac'h] ur burzhud a goantiz g., ur fulenn a blac'h b., ur goantenn a blac'h b., ur plac'h kenedus-espar b., ur dra eus ar c'haerañ g., ur c'haer-kaer a dra g., un tamm friant g., ul lipadenn b., un tamm brav a blac'h b., ur farodez b., ul labousell b., ur sukenn b., ur gaer a blac'h b., ur pakad brav a blac'h b., ur vouilhez plac'h b., ur gurun a blac'h b., ur plac'h gwall vrav b., ur plac'h kaer-distailh b., ur plac'h kaer-eston b., ur plac'h kaer-meurbet b., ul loskadenn b., ur c'harsalenn b., ur femelenn b., ur garvez b., ur blantenn b., ur gouarc'henn b., ur goantenn b., ur gaerenn b., un dekenn b., ur chevrenn b., un hadenn b., ur gaer a hadenn b., ur boked g., ur babig koant g., ur plac'h diouzh ar moull b., ur plac'h stipet b., ur stipadenn b., un darinenn a blac'h b., fleurenn ar merc'hed b., melezour an dimezelled g., ur c'hwenenn b., ur geurenn b., ur gogez g. ; *sich (dat.) viel auf seine Schönheit einbilden, sich seiner Schönheit (gen.) rühmen,* bezañ leun e benn a c'hloriusted abalamour d'e gened, bezañ karget a vended en abeg d'e gened, bezañ avel gant an-unan leizh e benn en abeg d'e gened, pompadiñ dre an abeg d'e gened, tennañ gloar eus e gened, bezañ glorius gant e gened, bezañ pennboufet gant avel en abeg d'e gened, en em vrabañsal eus e gened, en em bompadiñ eus e gened, en em bompadiñ da vezañ koant, en em vugadiñ diwar-benn e gened, en em vugadiñ gant e gened, dougen randon gant e gened, bragal gant e gened, en em veuliñ en abeg d'e gened, tennañ lorc'h gant e gened, fougeal gant e gened, en em fougeal gant e gened, ober fouge gant e gened, bugadiñ gant e gened, bezañ c'hwezet d'an-unan gant e gened korf, bezañ leun a avel hag a voged en abeg d'e gened korf, ober digoroù kaer gant e vraventez.
Schönheitschirurg g. (-en,-en) : [mezeg.] surjian kenedour g., surjian heneuziañ g., surjian atelvour g.
Schönheitschirurgie b. (-) : [mezeg.] surjianerezh kened g. surjianerezh heneuziañ g., surjianerezh atelviñ g.
Schönheitschirurgin b. (-,-nen) : [mezeg.] surjianez kenedourez b., surjianez heneuziañ b.
Schönheitsfehler g. (-s,-) : mank dister g., tamm si g., namm bihan g.
Schönheitsfleck g. (-s,-e) : [korf.] tapad g., brenn Yuzas g. / brizhenn b. / burbuenn b. / dluzhaj g. / lentilig b. / didremenadurezh b. (Gregor), plustrenn b., kousi g., lentilig b., letin g., letinad g.
Schönheitsgefühl n. (-s) : goust g., skiant ar gened b., blazidigezh b., blizidigezh b.
Schönheitsideal n. (-s,-e) : kened disi b., kened peurvat b., uhelskeudenn ar gened b., destloù ar gened ls.
Schönheitsinstitut n. (-s,-e) : saloñs-kened g., saloñs kenediñ g., saloñs hebretaat g., kenederezh b., hebrederezh b.
Schönheitskönigin b. (-,-nen) : rouanez kened b., fleurenn ar merc'hed b., fleurenn an holl verc'hed b.
Schönheitskonkurrenz b. (-,-en) : kevezadeg kened b., kenstrivadeg kened b.

Schönheitslehre b. (-) : kenedouriezh b., kenedoniezh b.
Schönheitsmaske b. (-,-n) : maskl kened g.
Schönheitsmittel n. (-s,-) : gwezelad g., aozad kened g.
Schönheitsoperation b. (-,-en) : [mezeg.] oberatadenn gened b., oberatadenn heneuziañ b., oberatadenn atelviñ b.
Schönheitspflästerchen n. (-s,-) : kuchig g., P. tarch kafe g.
Schönheitspflege b. (-) : [mezeg.] prederiad kened g., kenederezh g., kenediñ g., hebretaat g., hebrederezh g. ; *Salon für Schönheitspflege*, saloñs-kened g., kenederezh b., saloñs kenediñ g., saloñs hebretaat g., hebrederezh b.
Schönheitspflegerin b. (-,-nen) : [mezeg.] kenedourez b.
Schönheitssinn g. (-s) : goust g., skiant ar gened b., blazidigezh b., blizidigezh b.
Schönheitswettbewerb g. (-s,-e) : kevezadeg kened b., kenstrivadeg kened b.
Schonkost b. (-) : **1.** boued reol g. ; **2.** reol-voued b., hanren mezhur g., krennañ boued g., disvoued g.
Schönling g. (-s,-e) : [gwashaus] paotr faro g., farod g., paotr flammik g., pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g. [*liester* gweerien-o-revr], ardaouer g., orbidour g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., fring-foar g., poufer g., pompader g., fougeer g., arvezier g., gogez koant g. [*liester* gogizien goant], pichon g., Yann an ardoù g.
schönmachen V.em. **sich schönmachen** (hat sich (ak.) schöngemacht) : mont en e c'hloria mundi, mont en e c'hloria sifoc'hell, en em fichañ en e vravañ, en em wiskañ en e granañ, en em lakaat e-grei, en em lakaat en e vrav, mont war e begement, en em lakaat war e begement, en em wiskañ en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, en em binfañ, en em stipañ, en em fichañ kaer, en em ginklañ, en em c'hreiañ brav, en em gempenn, en em vravaat, en em jolisañ, en em geuriñ.
Schönredner g. (-s,-) : [gwashaus] distilhour g., den a lokañs g., komzer flour g., distager kaer g., mestr-kaozeer g., kaozeer brav g., komzer brav g., marvailher g., teod mat a zen g., teod kaer a zen g., beger mat g., lavarer g., lavarer kaer hag oberer nebeut g., lavarer kaer g., lavarer brav g., konter g., loaver g., parlanter g., unan a oar kaozeal ken brav ma tennfe laezh digant un tarv g., unan a oar treiñ krampouezh g., unan a oar treiñ brav ar grampouezhenn g., unan a oar treiñ brav e grampouezhenn g., unan a oar dispakañ brav e gaoz g.
Schönrednerei b. (-) : kaozeerezh brav g., loaverezh g.
schönrednerisch ag. : loavus, touellus, lidour ; *schönrednerische Worte,* komzoù diwar un teod tanav ls., komzoù diwar un teod lidour ls., komzoù diwar ur genoù lidour ls.
Schonrevier n. (-s,-e) : gwarezva loened g.
Schönschreibdrucker g. (-s,-) : [tekn.] moullerez a heberzhded uhel b., moullerez kaerskrivañ b.
Schönschreibekunst b. (-) / **Schönschreiben** n. (-s) : kaerskriverezh g., kaerskrivañ g., pizhskriverezh g.
Schönschreiber g. (-s,-) : pizhskriver g., kaerskriver g.
Schönschrift b. (-) : **1.** kaerskriverezh g., kaerskrivañ g., pizhskriverezh g. ; **2.** kaerskrivenn b.
Schönschrift-Übungen ls. : embregennoù kaerskrivañ ls.
Schönstein g. (-s,-e) : agat str., agatenn b., maen-agat g.
Schöntierlein n. (-s,-) : [loen.] kaerell-vihan b., kaerenn-vihan b., Marc'harid koant b., koantig g., propig g., buan g.
Schöntuer g. (-s,-) : paotr faro g., paotr flammik g., pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g. [*liester* gweerien-o-revr], ardaouer g., orbidour g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., gogez g., lubaner g., luban g., teod tanav a baotr g., loaver g., bombarder g., orbider g., Yann an ardoù g.
schöntuerisch ag. : koulouch, luban, lubanus, loavus, pilpous, pilpouzek, klufan, milis, katik, tanav, mitaouik, lubanek, libistr tout, gogez, melus, chaou, klouar, lidour, flourik.
schöntun V.gw. (hat schöngetan) : ober e baotr brav, rodal, pompadiñ, ober re vras gaoliad, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, lorc'henniñ, en em ourgouilhiñ, kemer ourgouilh, ober e vraz, torodelliñ, gogezañ, kañjoliñ, likaouiñ, lubaniñ, ober e glufan, ober e gazh gleb, trutal, ober fistoulig, ober chiboudig, ober e babor.
Schönung b. (-) : **1.** [gwin] gwennviañ g., gwennviadur g. ; [gwin, bier, dour] boullaat g. ; **2.** [liv, lufr] adsplannaat g., splannaat g., flammaat g.
Schonung b. (-,-en) : **1.** damant g., doujañs b., arboell g., erbed g. ; **2.** gwarezva gwez g., spluseg b. ; **3.** mirva g., gwarezva g., koad gwarezet g. ; **4.** plantadeg b., planteiz g.
schonungsbedürftig ag. : blizidik, tener, ... a c'houlenn damant.
schonungslos ag. : didruez, dibardon, dibedenn, dibedennus, dizamant, didrugar, didrugarez, antrugar, diguñvadus, … na c'haller ket kuñvaat, digernez, start, dibleg, kriz, ferv, garv, rust, yud, digalon, kalet a galon, kriz e galon, skornet e galon, kaledet e galon, spelc'het e galon, disec'het-pizh e galon, krin e galon, krinet e galon, didruezus, didrugarezus, digar, digoant, dihegar, digarantez, diguñv, dibalamour.
Adv. : diblegus, didrugar, didruez, dizamant, rust, gant ruster, hep damant, gant rustoni, hep ket a vezh, hep ma vefe strafuilhet e spered an disterañ gant an dra-se, hep rebech a goustiañs ebet, hep na zeufe ur bannac'h dour war e zaoulagad, hep sellet blaz ebet, hep sellet kont ebet, hep sellet blaz na kont ebet eus kement-mañ, hep ober ur van, ken distrafuilh ha tra, ken dinec'h ha tra, hep na rafe ur serr-lagad, hep ober esmae ebet, hep alamant, hep bezañ seizhdaleetoc'h evit ober an dra-se, dizamant, dibreder, diskorpul-kaer ; *jemanden schonungslos behandeln,* bezañ didruez ouzh u.b. ; *die Fahrer gingen schonungslos mit ihren Fahrzeugen um,* ar vleinerien n'o doa ket kalz a zoujañs evit o mekanikoù.
Schonungslosigkeit b. (-) : krizder g., krizderi b., rustoni b., fervder g. fervded b., feroni b., diguñvadusted b., garventez b.
schonungsvoll ag. : damantus, doujus, truezus.
Adv. : dre zouster, dre du, dre gaer, gant mil evezh, gant evezh mat, gant evezh bras, gant erbed ; *mit etwas schonungsvoll umgehen,* implijout udb gant erbed ; *mit seiner Stute ging er schonungsvoll um,* damant en doa ouzh e gazeg, damant en doa d'e gazeg.
Schonungszeit b. (-,-en) / **Schonzeit** b. (-,-en) : [pesketa, chaseal] prantad serradur g., prantad klozadur g., ehan bloaz g. ; *es ist Schonzeit,* difennet eo hemolc'hiñ (mont da besketa) er mare-mañ.
Schönwetterlage b. (-) : hinon b., amzer vrav b.
Schonzeit b. (-,-en) : *sellit ouzh* **Schonungszeit**.
Schopf g. (-s, Schöpfe) : **1.** *Vogelschopf,* bouch g., hupenn bluñv b., hup g., bouchadig g., kogenn b., klipenn b., bechenn b., toupenn b., chup g., chupenn b., kupenn b., kupennig b., kabell g., kabellig g. ; **2.** *etwas mit einem Schopf versehen,* hupañ udb, hupenniñ udb ; [lenn., Charles Perrault] *Riquet mit dem Schopf,* Riked e vechenn g. ; **2.** blev str. ; *jemanden beim Schopf fassen,* kemer u.b. dre e vlev, tapout krog e blev u.b. ; **3.** [dre skeud.] *eine Gelegenheit beim Schopf ergreifen,* na c'hwitañ war un taol-chañs, na vankout d'e grog, kemer tro eus un degouezh kaer, kemer e dro eus un degouezh kaer, mataat eus un dro-vat, en em vataat eus un dro-vat, emvataat eus un dro-vat, tennañ akuit eus un dro-vat, lakaat ar glizh da gouezhañ war e dachenn, gwentañ dre ma'z eus avel a-du, tennañ e vad eus un dro-vat, ober e c'hounid eus un dro-vat, ober e c'hounidegezh eus un dro-vat, malañ diouzh an dour, en em gavout mat eus un dro-vat ; *er*

ergreift die Gelegenheit beim Schopfe, ne vank ket d'e grog, kemer a ra e dro evit ober udb, pegañ a ra war an dro-vat-se, kemer a ra tro ac'hano evit ober udb ; *sich am eigenen Schopf aus dem Sumpf ziehen,* kavout e lank, kavout lank, en em gavout an-unan, en em ziluziañ an-unan, en em zisac'hañ an-unan, c'hoari e hent, en em zistrobañ an-unan, en em arat an-unan, en em dennañ an-unan eus ur gwall boull, digoliañ an-unan, disodellañ an-unan, dienkañ an-unan, dont an-unan war-c'horre, sevel an-unan war-c'horre an dour, sevel an-unan war-c'horre, en em ziboaniañ an-unan, dibunañ an-unan ar gudenn (e-unan e gudenn h.a.), en em zinec'hiñ an-unan, en em zifretañ an-unan, en em besketa an-unan, en em geitañ an-unan, en em zivreilhiñ an-unan, digaotañ an-unan, en em lipat an-unan, en em sachañ an-unan, en em dreiñ an-unan, sachañ ar c'hroc'hen gant an-unan (*e groc'hen gantañ, he c'hroc'hen ganti h.a.*), dont an-unan er-maez eus al lagenn, dont an-unan er-maez eus ar stloagenn.

Schöpfbrett n. (-s,-er) : pal-rod b. ; *ein Mühlrad mit Schöpfbrettern versehen,* paliañ ur rod-vilin.

Schöpfbrunnen g. (-s,-) : puñs g.

Schöpfeimer g. (-s,-) : sailh b., kelorn g.

schöpfen V.k.e. (hat geschöpft) : **1.** *Wasser schöpfen,* tennañ (puñsañ) dour ; *Wasser aus einer Quelle schöpfen,* kemer dour eus ur feunteun, tennañ dour eus ur feunteun ; *Wasser aus einem Brunnen schöpfen,* tennañ dour eus ur puñs, puñsañ dour ; *aus einem Boot Wasser schöpfen,* riboulat dour, karzhañ dour, dizourañ ur vag, puñsañ ur vag, skobañ ur vag ; *etwas aus einem Fass schöpfen,* didonellañ udb ; *voll schöpfen,* leuniañ, kargañ, kargañ a-rez, kargañ a-rez ar bordoù, kargañ da fennañ ; *mit beiden Händen Wasser schöpfen,* bozata dour, kemer dour en e voz, kemer bozadoù dour, kemer ur vozad dour, kemer dour a-vozadoù ; [dre skeud.] *das Meer mit einem Schaumlöffel leer schöpfen wollen,* kargañ dour gant ur bouteg, klask skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, klask tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, klask an doare da dreiñ an avel diwar-bouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, klask pegañ al loar, klask tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv, skeiñ e benn e-barzh ur c'hleuz.

2. krouiñ, sevel, ober ; *die Götter schöpften Mensch und Tier,* an den hag al loened mut a voe krouet gand an doueed ; *neu schöpfen,* adkrouiñ.

3. [troioù-lavar] *Atem schöpfen,* **a)** kemer e anal, ober un tenn anal, tennañ e alan, sachañ e anal, alanat ; **b)** [dre astenn] ehanañ, diskuizhañ, ober un ehan, kaout e alan en-dro, lakaat ur poz, kemer un tamm ehan, lakaat un higenn, diblegañ e gein, digeinañ, lakaat e gorf da zibouezañ, ober ur gourvez, kemer didorr, kemer ur pennad ehan, kemer ur pennad habaskter, adsevel e bouezioù, ober ur ruilh, dic'hwezhañ, ober un tamm sav-kein (un tamm diskuizh, un diskuizhig, un diskuizhadenn, un tamm diskrog), ober un dizalaniñ, ober un dizanaliñ, ober ur pennadig diskuizhañ, ober e ziskuizhoù, kavout e repoz, kemer e repoz, repoziñ, kemer arsav, diwaskañ e gorf ; *frische Luft schöpfen,* aveliñ (freskaat) e benn, ober un aveladenn, lonkañ ur banne avel, lonkañ avel, kemer an aer, ruflañ an aer vat, mont en aer vras, cheñch avel d'e bilhoù, mont da zistanañ, klouaraat, kemer avel / mont en avel / ruflañ an aer fresk (an avel) / tennañ aer fresk gant e skevent (Gregor) ; *Mut schöpfen,* kalonekaat, dont kalon d'an-unan, lakaat brignen en e zivrec'h / lakaat pebr war e galon (Gregor) ; *Verdacht schöpfen,* dont disfiz d'an-unan, sevel disfiz en an-unan ; *er schöpfte neue Hoffnung,* diwanañ a reas goanag adarre en e benn ; *neue Kraft schöpfen,* adnevesaat e nerzh, reneveziñ e nerzh ; *aus diesem Unglück hat er neue Kräfte geschöpft,* nerzh en deus adkavet en e walleur.

Schöpfen n. (-s) : puñserezh g., puñsañ g., [merdead.] skobañ g.

Schöpfer g. (-s,-) : krouer g., furmer g., oberour g., oberer g., saver g., aozer g. ; *der Schöpfer des Himmels und der Erden,* Krouer an neñv hag an douar g., ar C'hrouer g., Doue krouer ar bed g.

Schöpfergeist g. (-es,-er) : spered ijinus a zen g., spered-krouiñ g., spered krouer g., spered ijinet mat g.

Schöpferin b. (-,-nen) : krouerez b., furmerez b., oberourez b., obererez b., saverez b., aozerez b.

schöpferisch ag. : ijinus, ijinet mat, krouidik, krouus ; *schöpferisches Genie,* krouer dispar a zen g., krouer dreist a zen g., spered-krouiñ dispar g. ; *ein von schöpferischer Tätigkeit geprägter Aufenthalt,* ur chomadenn grouiñ b.

Schöpferkraft b. (-) : ijin g., nerzh krouiñ g.

Schöpfgurtförderer g. (-s,-) : [tekn.] pign lusket dre gorreenn g., saverez lusket gant korreoù b.

Schopfhähnchen n. (-s,-) : [loen.] dreolan tek g., dreolan-menez g.

Schöpfkelle b. (-,-n) : [kegin.] kloge b., kogloa b., loa-bod b. [*liester* loaioù-pod], loa-gog b. [*liester* laoaioù-kog], loñs b. ; *eine Kelle Suppe,* ur glogead soubenn b., ul loñsad soubenn b.

Schöpflöffel g. (-s,-) : [kegin.] kloge b., kogloa b., loa-bod b. [*liester* loaioù-pod], loa-gog b. [*liester* laoaioù-kog], loñs b. ; *ein Schöpflöffel Suppe,* ur glogead soubenn b., ul loñsad soubenn b.

Schopfpinguin g. (-s,-e) : [loen.] gorfou g. [*liester* gorfoued], mank kuchennek g. [*liester* manked kuchennek].

Schöpfrad n. (-s,-räder) : tourlant loaioù g., rod godigoù b., rod puñsañ b., rod-dourañ b., rod dizourañ b., noria b.

Schopf-Tintling g. (-s,-e) : [louza.] monog blevek g. [*liester* monogoù blevek].

Schöpfung b. (-,-en) : **1.** *eine Schöpfung,* ur grouadenn b. ; **2.** [relij.] krouadelezh b., ar Bed Krouet g., an traoù krouet ls. ; **3.** krouidigezh b., krouiñ g. ; [relij.] *die Schöpfung der Welt durch Gott,* krouidigezh ar bed b., ar Grouidigezh b. ; *Schöpfung aus dem Nichts, Schöpfung aus nichts,* krouidigezh diwar netra b.

Schöpfungsgeschichte b. (-) : [relij.] Geneliezh b., Krouidigezh b.

Schöpfungskraft b. (-) : ijin g., nerzh-krouiñ g.

Schöpfwerk n. (-s,-e) : mekanik da buñsañ dour g., tourlant loaioù g., rod godigoù b., rod puñsañ b., rod-dourañ b., rod dizourañ b., noria b.

Schoppen g. (-s,-) : **1.** chopin g., chopinad g., pint g., pintad g. ; *ein Schoppen Apfelwein,* ur chopinad sistr g. ; **2.** [Bro-Suis, su Bro-Alamagn] pod-bronnek g.

schoppen V.k.e. (hat geschoppt) : **1.** bountañ e-barzh, choukañ, mac'hañ, fourrañ ; *er schoppte die Kleider in einen Koffer,* fourrañ a reas an dilhad en ur valizenn ; **2.** [evned-porzh, gwazi] stambouc'hañ, lardañ, blouc'haat, lartaat, bourouniñ ; *Gänse schoppen,* bountañ boued e stomog ar gwazi, stambouc'hañ gwazi evit lardañ anezho, bourouniñ gwazi.

V.gw. (hat geschoppt) : sac'higellat ; *das Wams schoppt,* sac'higellat a ra ar porpant, sac'higellet eo ar porpant.

Schöps g. (-es,-e) : **1.** [loen.] dañvad g., penn-dañvad g. ; **2.** [dre skeud.] P. amiod g., imobil g., imobil a zen g., amoed g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig, pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], loñseg g. [*liester* loñseged], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], houperig g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., beg don g., genoù bras g., beg bras g., genoù frank g., begeg g., louad g., buzore g., balteg g. [*liester* balteien], inosant g., darsod g., sod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot

g., beg leue g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., kloukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn luch g., magn g., diskiant g., pennsod g.
Schorf g. (-s,-e) : **1.** [mezeg] tagn g., rach g., eskar g. ; **2.** trouskenn b., trousk g., trouskennad b. ; *der Schorf löst sich von der Wunde ab,* didrouskennañ a ra ar gouli ; *den Schorf entfernen,* didrouskennañ ur gouli ; **3.** [louza.] gal g., suilh g.
Schorfbildung b. (-,-en) : [mezeg] eskaraat g. ; *Schorfbildung bewirken,* eskaraat.
schorfig ag. : **1.** trouskennek ; *schorfiges Knie,* glin trouskennek g. ; **2.** [louza.] galouzennet, galouzennek ; *schorfige Äpfel,* avaloù galouzennet ls., avaloù galouzennek ls. ; **3.** tagnus, tagnous.
Schörl g. (-s,-e) : [maenoniezh] tourmalin du g.
Schorle b. (-,-n) **/ Schorlemorle** b. (-,-n) : gwin kemmesket a chug-frouezh ha limonadez g.
Schornstein g. (-s,-e) : **1.** siminal g./b., kiminell g., kiminal g., kimin g. ; *den Schornstein fegen,* skarzhañ ar siminal, karzhañ ar siminal, dihuziliañ ar siminal, divogediñ ar siminal, riñsañ ar siminal ; *der Schornstein raucht,* emañ ar siminal o tivogediñ, leuskel a ra ar siminal diwarnañ (diwarni), emañ moged o tont eus ar siminal, ar siminal a ra moged, ar siminal a daol moged, ur vogedenn a sav diwar ar siminal ; *der Schornstein qualmt,* emañ ar siminal o tivogediñ, ur vogedenn dev a sav diwar ar siminal ; **2.** [dre skeud.] *eine Schuld in den Schornstein schreiben,* kroaziañ war un dle, ober e gañv da arc'hant un dle, ober kañvoù da arc'hant un dle, ober e ziouer eus arc'hant un dle, koll pep spi da adkavout arc'hant un dle.
Schornsteinaufsatz g. (-s,-aufsätze) : ribot g., tog siminal g., tog divogederez g.
Schornsteinauslass g. (-es,-aulässe) : karre g., beg ar siminal g.
Schornsteinbrand g. (-s,-brände) : tan er gorzenn-siminal g.
Schornsteinfeger g. (-s,-) : skarzher-siminalioù g., dihuzilier g.
Schornsteinschacht g. (-s,-schächte) : mogedeg b. [*liester* mogedegoù], toull ar siminal b., korzenn-siminal b. ; *er ist im Schornsteinschacht eingeklemmt,* houbet eo e-barzh ar siminal.
Schornsteinfeger g. (-s,-) : skarzher-siminalioù g.
Schornsteinhaube b. (-,-n) **/ Schornsteinhut** g. (-s,-hüte) : ribot g., tog siminal g., tog divogederez g.
Schornsteinindustrie b. (-,-n) : industriezh hengounel deuet eus amzer an dispac'h greantel b., greanterezh hengounel deuet eus kreiz an XIX^{ved} kantved g.
Schornsteinkappe b. (-,-n) : ribot g., tog siminal g., tog divogederez g., torr-avel g., diskar-avel g.
Schornsteinkopf g. (-s,-köpfe) : karre g., beg ar siminal g.
Schornsteinkrone b. (-,-n) : ribot g., tog siminal g., tog divogederez g.
Schornsteinmantel g. (-s,-mäntel) : tumenn b., barlenn b., mantell ar siminal b.
Schornsteinmündung b. (-,-en) : karre ar siminal g., beg ar siminal g.
Schornsteinrauchfang g. (-s,-fänge) : toull ar siminal b., korzenn-siminal b., mogedeg b. [*liester* mogedegoù].
Schornsteinrohr n. (-s,-e) : toull ar siminal b., korzenn-siminal b.
Schornsteinspitze b. (-,-n) : divogederez b.
Schorsch g. **/ Schorsche** g. : [su Bro-Alamagn] Jord g., Jorj g.
Schorzenere b. (-,-n) : [louza.] sarsifi du str., sarsifienn zu b.
Schoss[1] g. (-es,-e) : [louza.] struj str., kreskenn b., taol g., strujenn b., poulzadenn b., lañsadenn b., lagadenn b., bount g., bountadenn b., taolad g. ; *Schosse treiben,* plantenniñ, bouilhasañ, poulzañ evel raden, teurel strujoù, brankañ, ober bodadoù, bodenniñ, strujañ, dont struj (strujoù) d'ar blantenn-mañ-plantenn, teuler kreskennoù, reiñ taol, ober taol.
Schoss[2] g. (-es,-e/-en/Schösse) : [dispredet] taos g., tell b., karg b., kustum g.
Schoß[(3)] g. (-es, Schöße) : **1.** [korf.] barlenn b. ; *ein Kind auf den Schoß nehmen,* kemer ur bugel war e varlenn, lakaat ur bugel war e varlenn, barlennañ ur bugel, lakaat ur bugel war bennoù e zaoulin ; *nimm das Kind auf den Schoß,* tap ar bugel war da varlenn ; *ein Kind auf dem Schoß halten, ein Kind auf dem Schoß wiegen,* barlennañ (barlennata) ur bugel ; *unsere Großmutter hielt uns sanft auf ihrem Schoß,* ni a veze kutuilhet dousik gant hor mamm-gozh en he barlenn ; *ihre Strickarbeit lag auf ihrem Schoß,* edo he stamm war he barlenn ganti ; *Menge, die man auf dem Schoß halten kann,* barlennad b. ; **2.** [dre skeud.] *die Hände in den Schoß legen,* ober e gorf didalvez, erbediñ e revr, na ober ur c'heuz eus e zaouarn, na ober ur siseurt, lakaat e zaouarn an eil en egile, ober e zidalvez, reiñ bronn d'ar bal, bezañ gant e benn war e forc'h, kaout lod e Kerdiboan, yeuiñ, sellet ouzh an heol, chom da selaou ar mouilc'hi o foerat, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, sachañ da c'hennañ, na ober netra gant e gorf, prederiañ ar pevar avel, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, chom da velc'hweta, chom da sellet ouzh an oabl o tremen, landreantiñ, leozenniñ, morisañ, ober e voris, [dre eilpennster e brezhoneg] ober aner, bezañ feneant evel chas, na ober glad, na ober netra gant e zaou zorn, na beuriñ ha na zaskiriat, na ober taol ebet, na ober mann a-hed an deiz, na ober ur c'hrogad, na ober ur c'hraf, na ober an disterañ kraf, pladorenniñ, en em arouaregiñ, en em arwaregiñ, labaskenniñ, morzañ en didalvoudegezh, chom da baouez, chom da blavañ, chom da yariñ ; **3.** [dre heñvel.] kerc'henn b., askre b., kreiz g., kreizon g. ; *sie trägt ein Kind in ihrem Schoß,* ur bugel a zo ganti en he c'herc'henn, ur bugel a zo ganti etre he daougostez, o tougen etre he daougostez emañ, o tougen ur bugel en he daougostez emañ, o tougen frouezh emañ, o tougen krouadur emañ, emañ ac'hub, emañ ac'hubet, bugel a zo ganti ; *im Schoß der Erde,* e kreizon an douar, en diabarzh an Douar / e kalon an Douar / e kof an Douar (Gregor), e kondon an douar ; *im Schoß der Familie,* e kreiz e dud, gant e dud ; **4.** [relij.] *im Schoß der Kirche,* e-kerc'henn an Iliz, e-barzh an Iliz, e gwasked an Iliz ; *in den Schoß der Kirche zurückkehren,* distreiñ e-kerc'henn an Iliz ; **5.** *dem Glück im Schoße sitzen, ein Schoßkind des Glückes sein,* bezañ bet ganet dindan ur blanedenn vat, na erruout nemet gwell war well gant an-unan, kaout mil chañs ; *das Glück fällt ihm in den Schoß,* hennezh e tiver ar mel warnañ, un den chañsus eo, ar rod vras a zo o treiñ a-du gantañ, ganet eo bet dindan ur blanedenn vat, mil chañs en deus ; *kein Unglück ist so groß, es hat nicht ein Glück im Schoß,* n'eus droug ebet a gement na servij d'ur vad bennak, n'eus droug ebet ha na denn da vad, diwar boan e teu un dra vat bennak, pa vez ar boan en he gwashañ e vez tost ar gor da ziskargañ ; **6.** *das ist ihm in den Schoss gefallen,* **a)** fardet eo bet e votoù a-raok e dreid, graet eo bet dezhañ e votoù a-raok e dreid gant kolo fresk e-barzh ouzhpenn-se, fardet eo bet e vragoù a-raok e revr ; **b)** dic'hortoz-kaer eo bet degouezhet an arc'hant-se gantañ, deuet eo da vezañ pinvidik hep gouzout dezhañ penaos, a-stroñs eo deuet pinvidik, degouezhet ez eus forzh arc'hant dezhañ dic'hortoz-kaer, en em gavet eo dic'hortoz-kaer gant forzh arc'hant ; **7.** [dilhad.] pastell-sae b., pastell b., lostenn b., stolikenn b., lost ur chupenn g., lost ur vantell g., lost ur sae g., P. patenn b. ; *Mantel mit Schößen,* poentenn b., mantell lostek b., lost-pik g. ; **8.** [dre elevez, merc'hed] kaezourenn b., kof bihan g.
Schoß[(4)] b. (-, Schöße/Schoßen) : [Bro-Aostria] brozh b.

Schossbuch n. (-s,-bücher) : [istor] roll an dailhoù da enkefiañ g.
Schößchen n. (-s,-) : pastell-sae b., pastell b., lostenn b., stolikenn b., lost ur chupenn g., lost ur vantell g., lost ur sae g., P. pantenn b.
schossen V.gw. (hat geschosst) : [dispredet] [ed] kreskiñ, poulzañ, sevel.
Schossfass n. (-es,-fässer) : [breserezh] beol diskargañ b.
schossfrei ag. : [dispredet] kuit a dailhoù.
Schoßgeige b. (-,-n) : [sonerezh] gaolviol b.
Schoßhund g. (-s,-e) **/ Schoßhündchen** n. (-s,-) : louferig g., ki-loull g., ki-loullig g., ki gaol g., ki madam g., ki-dimezell g., bichon g. [*liester* bichoned], ki barlenn g.
Schoßkind n. (-s,-er) : moumoun g., loull g., loullig g., gogez g. ; *ein Schoßkind des Glückes sein,* bezañ bet ganet dindan ur blanedenn vat, na erruout nemet gwell war well gant an-unan, kaout mil chañs.
Schössling g. (-s,-e) : [louza.] struj str., kreskenn b., kresk g., taol g., taolad g., taoladenn b., strujenn b., lañsadenn b., lagadenn b., poulzadenn b., poulz str., poulzenn b., azdiwanaj g., bouilhastr str., broust str., broustenn b., bount g., bountadenn b., glastrenn b., sapenn b., astaol g., nevezenn b., bann g., brank avoultr g., drailh g. ; *voll Schösslinge,* strujek ; *Schösslinge, die aus einem Baumstumpf wachsen,* morgoad g. ; *Schösslinge treiben,* teurel strujoù, brankañ, bountañ, ober bodadoù, bodenniñ, strujañ, dont struj (strujoù, azdiwanajoù) d'ar blantenn-mañ-plantenn, teuler kreskennoù, ober taol, reiñ taol, kefiañ.
Schoßrock g. (-s,-röcke) : pezh dilhad pastellek g.
Schoßumschlag g. (-s,-umschläge) : troñs g.
Schot b. (-,-en) **/ Schote[1]** b. (-,-n) : [merdead.] skout g., bos ar skout g. ; *Schote eines Segels,* skout ur ouel g. (Gregor) ; *eine Schot fieren, eine Schot auffieren, einer Schot Lose geben,* chokiñ ur skout, largañ ur skout ; *die Schot losmachen,* largañ ar skout ; *eine Schot anholen, eine Schot dichtholen,* halañ war ur skout.
Schote[2] b. (-,-n) : [louza.] plusk str., klos str., klor str., bolc'h str./g., perikarp divgrogennek g.
Schoten ls. : [louza.] piz bihan str.
Schotendorn g. (-s,-en) : [louza.] robinenn b., gwez-robin str., gwezenn-robin b.
Schotenklee g. (-s) : [louza., Bro-Suis] melchon lann str., troad laboused g., melchon melen str., melchon kornek str.
Schotentang g. (-s,-e) : [louza.] raden-mor str., dreog str.
Schothorn n. (-s,-hörner) : [merdead.] poent ar skout g.
Schotschiene b. (-,-n) : [merdead.] barrenn skout b.
Schott[1] n. (-s,-e) : **1.** rañvell b. ; **2.** [merdead.] stiv g., stivaj g. ; *ein Schiff mit wasserdichten Schotten versehen,* stivajañ ul lestr, stivajiñ.
Schott[2] g. (-s,-s) : [douaroniezh] chot g. [*liester* chotoù].
Schotte[1] b. (-,-n) : [Bro-Suis] laezh-glas g., laezh-ribod g., laezh-kujen g., gwipad g., gwitod g., keuzien g.
Schotte[2] g. (-n,-n) : Skosad g. [*liester* Skosiz], Skos g.
Schottenkaro n. (-s) **/ Schottenmuster** n. (-s,-) : *Mantel mit Schottenkaro,* mantell karrezennet e-giz Bro-Skos b.
Schottenrock g. (-s,-röcke) : **1.** brozh karrezennet e-giz Bro-Skos b. ; **2.** kilt g.
Schottenstoff g. (-s,-e) : mezher karrezennet e-giz Bro-Skos g.
Schotter g. (-s,-) : **1.** grouan str., grae b., grozol g./str., grell-mein g., kailhaouennoù ls., kailhos str., mein-ruilh ls., krogailh g., mein grogailh ls. mein grell ls. ; **2.** [dre skeud., gwenneien] P. glazarded ls., glaou g., kailh str., kailhez str., kregin str., segal str., mouilh g., moulloù ls., kokez str., louzoù str., lut g., pesked ls., pekun g., grifoù ls., tachoù ls., kraf str., bilheoz g., mougoù ls., mell str.
Schottergrube b. (-,-n) : grouaneg b. [*liester* grouanegi].
schottern V.k.e. (hat geschottert) : meinañ, grozolañ ; *einen Weg schottern,* meinañ un hent, grozolañ un hent ; *einen Weg erneut schottern, einen Weg frisch schottern,* adveinañ un hent, adc'hrozolañ un hent, grozolañ un hent a-nevez.
Schottern n. (-s) : meinadur g., meinañ g., grozolañ g.
Schotterstraße b. (-,-n) : hent meinet g., hent grozolek g.
Schotterung b. (-,-en) : meinadur g., solenn b., sichenn b., gwiskad mein g.
Schotterwerk n. (-s,-e) : labouradeg pilat mein b., pilerezh vein b., grozolerezh b.
Schottin b. (-,-nen) : Skosadez b., Skosez b.
schottisch ag. : skosat, skos, ... Bro-Skos ; *schottisches Zeug,* gwiad karrezennet e-giz Bro-Skos g./b. ; [loen.] *schottisches Moorschneehuhn,* brugyar ruz b. [*liester* brugyer ruz], brugyar Skos b. [*liester* brugyer Skos] ; [preder.] *schottische Schule,* Skol skosat b.
schottisch-gälisch ag. : [yezh.] e gouezeleg Bro-Skos, ma vez gomzet gouezeleg Bro-Skos ennañ, a sell ouzh gouezeleg Bro-Skos ; *schottisch-gälische Sprache,* gouezeleg Bro-Skos g.
Schottisch-Gälisch n. : [yezh.] gouezeleg Bro-Skos g., gouezeleg Skos g.
Schottland n. (-s) : Bro-Skos b., Alba b.
Schottländer g. (-s,-) : Skosad g. [*liester* Skosiz], Skos g.
Schottländerin b. (-,-nen) : Skosadez b., Skosez b.
schottländisch ag. : skosat, skos, ... Bro-Skos.
Schraderventil® n. (-s,-e) : begel rod Schrader® g.
schraffieren V.k.e. (hat schraffiert) : roudennañ, rizennañ, skeudvarrenniñ.
Schraffierung b. (-,-en) : **1.** roudennañ g., rizennañ g., skeudvarrenerezh g. ; **2.** roudennoù ls., rizennoù ls., skeudvarrennadurioù ls.
Schraffur b. (-,-en) : roudennoù ls., rizennoù ls., skeudvarrennadurioù ls.
schräg ag. : stouet, a-stou, disonn, beskellek, treuzveg, a-veskell, a-skizh, amskouer, war-naou, war-zinaou, war-ziribañs, war-ziribin, war-dreuz, kostezet, ilgostezet, war e gostez, gwarigellek, gwelch, kouch, a-we, biziez gantañ, gweet, treuveg ; *schräge Schrift,* skritur stouet g./b., skritur italek g./b. ; *schräges Dach,* toenn war-naou b. ; *schräge Ebene,* plaenenn a-stou b., plaenenn war-naou b., plaenenn war-zinaou b., dinaouenn b., diribinenn b., devalenn b. ; *schräg sein,* gwarigellañ, beskellañ ; *ein schräger Schnitt,* un troc'h laer g., un troc'h graet a-veskell g. ; [mat.] *schräge Gerade,* eeunenn a-veskell b., eeunenn veskellek b. ; [korf.] *äußerer schräger Bauchmuskel,* kigenn veskellek diavaez b.
Adv. : a-we, a-dreuz, war-dreuz, a-skizh, treuzveg, a-viziez, a-veskell, a-skej, a-skelp, a-skerb, a-skarv, a-zinaou, a-groaz, a-stou, e biziez, a-likorn ; *schräg verlaufen,* beskellañ, mont a-veskell, mont a-skizh ; *schräg über die Straße gehen,* mont a-skizh dre ar straed, treuziñ ar straed a-veskell ; *ich saß dir schräg gegenüber,* a-viziez dit e oan ouzh taol ; *er schaut mich schräg an,* sellet a ra a-gorn (a-gorn-lagad, gant freilh e lagad) ouzhin, sellet a ra a-skizh ouzhin, sellet a ra a-dreuz ouzhin ; *schräg umgraben,* palat a-skarv, palat a-skizh, skizhañ ; *schräg zum Fadenlauf (ab)schneiden,* troc'hañ a-viziez (a-veskell, a-skej, a-skelp, a-skerb, a-skizh), eskerbiñ ; *schräg behauen, schräg sägen,* distoc'hennañ ; *er hat einen schräg zur Seite hängenden Kopf,* hennezh a zo penngamm, ur penngamm a zen eo ; *sie hat einen schräg zur Seite hängenden Kopf,* honnezh a zo penngamm, ur benngammez a zo anezhi ; *schräg zuschlagen,* lopañ a-skarv, skeiñ a-skarv.
Schrägansicht b. (-,-en) : gwel a-skizh g., gwel a-viziez g., gwel a-veskell g., gwel a-skej g., gwel a-skelp g., gwel a-skerb g.

Schrägauflage b. (-,-n) : solenn war-ziribañs b., solenn war-naou b., solenn a-stou b.
Schrägbalken g. (-s,-) : [ardamezouziezh] bandenn b., sourin b.
Schrägband n. (-s,-bänder) : beskellenn b., treuzvegenn b., skizh str.
Schräge b. (-,-n) : **1.** beskell b., biziez b., beskellegezh b., gwelch g., skij g., amskouer b. ; **2.** beskellenn b., treuzvegenn b., skizh str. ; **3.** dinaou g., naou g., diribin g., rabañs b., dirabañs b., pantenn b. [*liester* pantennoù, pantoù], ildraoñ g., dichal g., gwantenn b., diskenn g., ardraoñ g., pouez-traoñ g., lañs-traoñ g. ; **4.** [tisav.] skoaz b. [*liester* skoazioù].
Schragen g. (-s,-) : **1.** treustell b., marc'h g. ; **2.** eskemmer-kiger g. ; **3.** [ardamezouriezh] lammell b. ; *aus Zwillingsstreifen gebildeter Schragen,* divlammell b.
schrägen V.k.e. (hat geschrägt) : **1.** beskellañ, skerbañ, eskerbiñ, aveskellañ, askerbiñ, dinaouañ ; **2.** [ardamezouriezh] *geschrägt,* benet ; *links geschrägt,* skejet.
Schrägen n. (-s) : beskellerezh g., skerbañ g., eskerbiñ g., dinaouañ g.
Schragenkreuz n. (-es,-e) : kroaz sant Andrev b. ; [ardamezouriezh] lammell b. ; *aus Zwillingsstreifen gebildetes Schragenkreuz,* divlammell b.
schragenweise Adv. : [ardamezouriezh] ouzh lammell b.
Schrägfeuer n. (-s,-) : [lu] tennadeg a-skerb b., tennadeg a-skizh b., tennadeg a-viziez b., tennadeg a-veskell b.
Schrägfläche b. (-,-n) : plaenenn war-ziribañs b., plaenenn war-naou b., plaenenn a-stou b., beskell b., biziez b., skizh g., amskouer b.
Schräggeison n. (-s,-s /-geisa) : [tisav.] amur g. [*liester* amurioù].
schräggequert ag. : [ardamezouriezh] benet.
schräggeteilt ag. : [ardamezouriezh] benet, stignet ; *schwarz schräggeteilt,* stignet e sabel.
Schrägheit b. (-) : beskellegezh b., beskell b., biziez g.
Schrägkante b. (-,-n) : [tekn.] chafren g. [*liester* chafrenoù], skerb g. [*liester* skerboù].
schrägkantig ag. : skelp, skerb, skerbet, beskellet.
Schrägkreuz n. (-es,-e) : kroaz sant Andrev b. ; [ardamezouriezh] lammell b. ; *aus Zwillingsstreifen gebildetes Schrägkreuz,* divlammell b.
Schräglage b. (-,-n) : stou g., kostez g., beskellegezh b., naou g., dinaou g., pouez-traoñ g., lañs-traoñ g., pouez-krec'h g., beskell b., biziez g. ; *das Schiff richtet sich langsam aus seiner Schräglage wieder auf,* goustadik e tigostez ar vag.
Schräglinie b. (-,-n) : treuzvegenn b., beskellenn b., beskell b., skizh str.
Schräglinksbalken g. (-s,-) : [ardamezouziezh] gwifrell b.
schräglinksgequert ag. **/ schräglinksgeteilt** ag. : [ardamezouriezh] skejet.
Schrägmaß n. (-es,-e) : skouer faos b., faosskouer heloc'h war-ahel b.
Schrägparken *n. (-s) : das Schrägparken,* an tuañ a-veskell g.
Schrägprojektion b. (-,-en) : [treserezh] diarsell a-veskell g.
Schrägrechtsbalken g. (-s,-) : [ardamezouziezh] bandenn b., sourin b.
schrägrechts geteilt ag. : [ardamezouriezh] benet.
Schrägrippenkammgarn n. (-s) : [gwiad.] dandrouin g., gabardin g.
Schrägschichtung b. (-,-en) : [douarouriezh] linkern b.
Schrägschnitt g. (-s,-e) : troc'h a-skizh g., skejad a-skizh g., skejenn a-skizh b., troc'h a-viziez g., skejad a-viziez g., skejenn a-viziez b., troc'h a-veskell g., skejad a-veskell g., skejenn a-veskell b.
Schrägschrift b. (-) : [moull.] skritur italek g./b., skritur stouet g./b., skritur kostezet g./b.
Schrägseil n. (-s,-e) : [tekn.] obank g. ; *einen Pylon mit Schrägseilen abspannen,* obankañ ur piler pont.
Schrägseilbrücke b. (-,-n) : pont-obankoù g.
schrägstellbar ag. : [tekn.] stouadus, … a c'heller kosteziñ, … a c'heller stouiñ.
Schrägstellung b. (-,-en) : stou g., kostez g., beskellegezh b., naou g., dinaou g., pouez-traoñ g., lañs-traoñ g., pouez-krec'h g., beskell b., skizh g., biziez b., amskouer b. ; *Schrägstellung einer Mauer,* amskouer ur voger b.
Schrägstrich g. (-s,-e) : barrenn a-skizh b., barrenn a-viziez b., barrenn a-veskell b.
Schrägung b. (-,-en) : beskell b. [*liester* beskelloù], chafren g. [*liester* chafrenoù], skerb g. [*liester* skerboù].
schrägzeilig ag. : a-varelladoù, a-engroaz, a-groazigell, kroaz-digroaz.
schral ag. : [merdead., avel] berr ; *schraler Wind,* avel verr g. ; *bei schralem Wind werden die Segel dichtgeholt und flach getrimmt,* pa vez avel verr e vez bordet al lien evit delc'her muioc'h a-benn d'an avel.
schralen V.gw. (geschralt) : [merdead., avel] bezañ berr ; *der Wind schralt,* avel verr 'zo ; *bei schralendem Wind werden die Segel dichtgeholt und flach getrimmt,* pa vez avel verr e vez bordet al lien evit delc'her muioc'h a-benn d'an avel.
Schram g. (-s, Schräme) : [mengleuz.] garan b.
schrämen V.k.e. (hat geschrämt) : [mengleuz.] keviañ.
Schrämen n. (-s) : [mengleuz.] keviañ g.
Schrämer g. (-s,-) **/ Schrämhauer** g. (-s,-) : [mengleuz.] kevier g. [*liester* keverien].
Schrämlademaschine b. (-,-n) : [tekn.] garanerez-kargerez b., kevierez-kargerez b.
Schrämmaschine b. (-,-n) : [tekn.] garanerez b., kevierez b.
Schramme b. (-,-n) : krabisadenn b., krafignadenn b., krafadenn b., kraf [*liester* krafioù, krefen] g., ribiñsadenn b., spinadur g., diruskadur g., graspadur g., graspadenn b., klisiadenn b., rifadenn b., diruskadenn b., garchennadur g., kignadenn b., kign g., kignadur g., rizenn b., roudenn b., skrabadenn b., garan b. ; *Blut perlt aus der Schramme ab,* gwad a berz eus ar grabisadenn ; *Schrammen bekommen,* roudennañ ; [douarouriezh] rizenn b. ; *Gletscherschrammen aufweisendes Gestein,* karregad rizennek b.
Schrammelgitarre b. (-,-n) : [sonerezh] gitar-boud g.
Schrammelmusik b. (-) : sonerezh e doare Vienna g. [*daou violoñs, ur gitar hag un akordeoñs*].
Schrammeln Is. : [Bro-Aostria] pevarbenveg e doare Vienna g. [*daou violoñs, ur gitar hag un akordeoñs*].
schrammen V.k.e. (hat geschrammt) : krabisat, krafignat, krifinat, ribiñsat, spinañ, graspiñ, klisiañ, flemmikañ, roudennañ, rizennañ, rifiñ, diruskañ.
schrammend ag. : spinus.
Schrammen n. (-s) : grasperezh g., graspadur g., graspad g., graspiñ n., klisiañ g., rizennañ g., rifadur g., diruskadur g.
schrammig ag. : krabiset, spinet, krafignet, rizennek, ribiñset.
Schrammschuss g. (-es,-schüsse) : tenn arm-tan a grabis (a grafign, a ribiñs) g., krabisadenn a-ziwar un tenn arm-tan b., krafignadenn a-ziwar un tenn arm-tan b. graspadur a-ziwar un tenn arm-tan g.
Schrammstein g. (-s,-e) : disoc'her g. [*liester* disoc'herioù], bunt-rod g., disouezher g. [*liester* disouezherioù].
Schrank g. (-s, Schränke) : **1.** armel b. [*liester* armelioù / armili], pres g., armener g., armeler g., prest g., kontouer g., kredañs b. ; *ein Schrank voller Kleidungsstücke,* un armeliad dilhad b., ur presad dilhad g. ; *ein Schrank voller Wäsche,* un armel karget a lien b., un armeliad lien b. ; *Bücherschrank,* armel-levrioù b. ; *Wandschrank,* armel-voger b., pres-stag g. ; *den Schrank an die*

Wand rücken, keinañ an armel ouzh ar voger ; *der Schrank steht ein Stückchen von der Wand abgerückt,* emañ an armel distok un tamm diouzh ar voger ; *einen Schrank in den Speicher wuchten,* en em arastiñ ouzh un armel evit he bountañ hag he sachañ a-zibrad betek ar c'hrignol ; *Bank vor einem Schrank,* sourbank g. ; *seinen Schrank weit öffnen,* digeriñ frank e armel, digeriñ e armel a-leizh ; *die Füße eines Schrankes, die Beine eines Schrankes,* botizi (botaouioù, troadoù, pavioù, pivier) un armel ls. ; **2.** *nicht alle Tassen im Schrank haben,* c'hoari gant e voned, bezañ kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet e spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet e benn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), bezañ darngollet e benn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ cheñchet war an-unan, bezañ tec'het e spered, bezañ skañvaet e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaiad d'an-unan, na vezañ mat e benn, na vezañ mat anezhañ, bezañ klañv e benn, bezañ laban, bezañ kollet e sterenn gant an-unan (*e sterenn gantañ, he sterenn ganti h.a.*), bezañ bet badezet gant eoul gad, bezañ bet badezet gant soubenn wadegenn, bezañ bet skoet gant ar morzhol, bezañ skoet e benn, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad, kaout un tammig lod e park ar Brizh, kaout ul lodenn e park ar Brizh, bezañ eus Kerwazi, bezañ gad diwar c'had, kaout kig leue, bezañ e spered o kerzhout war flac'hioù, bezañ tapet war ar portolof, na vezañ bet meret e bleud an tanavañ, na vezañ ur sklêrijenn, na vezañ eus ar c'horadenn gentañ, bezañ treid leue en e votoù, kaout kig leue en e votoù, bezañ aet ganto, bezañ paket anezho, bezañ bet lakaet d'an-unan ar spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, bezañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, bezañ brizh, bezañ chomet ar brenn e-touez ar bleud gant an-unan, na vezañ gwall stank e damouez, bezañ laosket an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, bezañ laosket un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, bezañ mat da dreiñ ar rod, bezañ toull e vurutell, dougen banniel sant Laorañs, bezañ eus fin ar sizhun, bezañ eus fin ar bloaz, bezañ bet ganet da Sadorn da noz, bezañ bet ganet da Sadorn goude koan, bezañ bet ganet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, bezañ bet ganet goude ar c'hrampouezh, bezañ eus dibenn ar bloaz, bezañ eus deizioù diwezhañ ar sizhun, bezañ eus penn diwezhañ ar sizhun, na vezañ eus penn kentañ ar sizhun, bezañ faout e girin, kuzhat al loar en e c'henoù, parañ al loar en e c'henoù, faziañ ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout d'an-unan ur c'hreunenn er chapeled ; **3.** [tekn., heskenn] hent un heskenn g. ; **4.** [labour-douar] ere da liammañ an herdin (an hordennoù) g. ; **5.** [dre skeud.] *ein Schrank,* un dreustel g., ur skilfenn a baotr b., ur c'horf mat a zen g., un treustelleg g. [*liester* treustelleged], ur pezh treustelleg g., un tos g., ur pres laezh g., un tamm tos g., un troc'had mat a baotr g., ur paotr troc'het mat g., ur vent vrav a baotr b., ur paotr sav mat dezhañ g., ur paotr a droc'had mat g., ur galedenn a zen b., ur palvad mat a baotr g., ur strapennad vat a zen b., un dornek mat a zen g., un den a-nerzh g., un tarin g., ur paotr temzet mat g., ur bilh den g., un tamm toupard a baotr g., ur pezhiad den g., ur pezhiad hini g., ur c'horf den g., ur c'horfeg g., ur paotr difall g., ur paotr reut g., un tamm mat a baotr g., ur c'horf mat a baotr g., ur paotr hag a zo e hed hag e lec'hed ennañ g., un temz vat a zen g. / ur gigenn vat a zen b. (Gregor) ; *Schränke,* paotred an terruplañ ls., paotred sonn ls., paotred start ls.

Schrankbett n. (-s,-en) : gwele-kloz g., kombod-gwele g. ; *Schiebetür eines traditionellen Schrankbetts,* rederez b. [*liester* rederezioù], stalaf g./b. ; *Bank vor einem Schrankbett,* bank-tosel g. ; *Vorderseite eines Schrankbettes,* arwele g.

Schrankbrett n. (-s,-er) : stal b., astell b., estajerenn b., stalenn b., instremen g.

Schränkchen n. (-s,-) : armelig b. [*liester* armelioùigoù].

Schranke b. (-,-n) : **1.** kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b., kael [*liester* kaelioù, kili] b., draf g. [*liester* drefen, drifier], endraf g. [*liester* endrifier], kezarz g., bardell b., harz g., kloued-wint b., klouedenn-winteiz b., kef-harz g., [hent-houarn] kael an dreuzenn hent-houarn b., kloued an dreuzenn hent-houarn b. ; *eine Schranke mit Stäben versehen,* bazhañ ur gloued ; *er flankte rechtshändig über die Schranke,* en em harpañ a reas war e zorn dehou evit lammat dreist ar gloued ; [tisav.] *Chorschranke,* balustr g. ; **2.** [dre skeud.] *der Altersunterschied wirkt wie eine Schranke zwischen ihnen,* an diforc'h oad a zo evel ur gloued etrezo ; **3.** kamp-postal g., lis b., plaenenn b., tachenn b. ; *jemanden in die Schranken fordern,* daeañ u.b., hegal u.b., hegal u.b. da stourm ; *in die Schranken treten,* antren el lis (er c'hamp-postal) (Gregor), erruout war ar blaenenn (war an dachenn), mont war an dachenn ; *für etwas in die Schranken treten,* mont da gampion evit difenn udb (Gregor), mont da zifennour entanet ur gaoz bennak, sevel krog udb, difenn krog udb ; **4.** bevenn b., harz g. ; *Zollschranke*, skoilh lakaet d'an enporzhadurioù g., kael maltoutel b. [*liester* kili maltoutel] ; *Schranken setzen,* lakaat ur vevenn (da), distanañ da c'hred u.b., lakaat harzoù (da), lakaat ur maen-harz da, bevenniñ (udb), lakaat u.b. d'ameniñ ; *die Schranken überschreiten,* mont er-maez eus ar park, mont dreist-penn, mont re bell ganti, mont re lark ganti, mont dreist ar roudenn (dreist an arroudenn), mont dreist pal ganti, tremen ar pal, mont dreist an treuzoù, mont dreist ar bord, mont dreist ar yev, lammat dreist ar c'harzh, lammat dreist ar c'hleuz ; *jemanden in seine Schranken weisen,* lakaat u.b. en e renk, delc'her u.b. en e renk, adsterniañ u.b., dihopañ u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., lakaat e ibil en e blas d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., lakaat u.b. brav en-dro en e stern, kas u.b. d'e goch, lakaat u.b. en e blas, kas u.b. d'e nask (d'e doull), divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, diskar ourgouilh u.b., dilorc'hañ u.b., difougeañ u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., diskroc'henañ e ourgouilh diouzh u.b., kenteliañ u.b., disorc'henniñ u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., ober ur rez d'u.b. ; *sich in Schranken halten,* **a)** derc'hel ar c'hreñv war an-unan (*e greñv warnañ e-unan, he c'hreñv warni hec'h-unan h.a.*), en em vestroniañ, en em drec'hiñ, emvestroniañ, derc'hel plaen e spered, chom mestr war e imor, kabestrañ e imor, plegañ e imor, padout, chom difrom, menel difrom, gwaskañ war an-unan (*warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.*), bezañ mestr d'e gorf (d'e imor), bezañ mestr war e imor, pouezañ war e imor, derc'hel (moustrañ, gwaskañ) war e imor, reizhañ barradoù e galon, kabestrañ e youloù, kabestrañ e c'hoantegezhioù, reoliñ e c'hoantoù, moustrañ war e from, moustrañ war e galon ; **b)** gouzout moull, ameniñ, derc'hel gant an-unan, en em voderiñ, en em voderiñ, en em voullañ, kabestrañ e c'hoantegezhioù, kabestrañ e youloù.

Schränkeisen n. (-s,-) : [tekn.] benveg da heñchañ al lavnennoù heskenn g., benveg da reiñ hent d'al lavnennoù heskenn g., henterez b.

Schranken g. (-s,-) : [Bro-Aostria] kloued treuzenn hent-houarn b.

schränken V.k.e. (hat geschränkt) : **1.** kroaziañ, kroazigellañ, lakaat e kroaz (Gregor), lakaat a-groaz, lakaat a-groazigell, lakaat kroaz-digroaz ; *die Arme schränken,* kroaziañ e zivrec'h ; **2.** *eine Säge schränken,* reiñ (ober) hent d'un heskenn, heñchañ un heskenn, stouiñ tro-ha-tro dent ul lavnenn a-gleiz hag a-zehou.
schrankenlos ag. : **1.** divevenn, diharz, divent, didermen, harz ebet dezhañ ; *schrankenlose Macht,* galloud diharz g., hollveli b. ; **2.** diroll, didailh, direol, direizh, direizhet, dirollet, dinasket, direoliet, diboell, diboellet, diemzalc'h, dizurzh, dizordren, dizordrenet, dizordret, ribot, digempenn, direnk, kollet gant an diroll, distres, distrantell, disuj, re zieub e zoareoù, re libr e zoareoù.
Schrankenpfosten g. (-s,-) : post-kloued g. [*liester* postoù-kloued, pester-kloued], post-draf [*liester* postoù-drefen, pester-drefen].
Schrankenstange b. (-,-n) : bann g.
Schrankenwärter g. (-s,-) : [treuzdougen] gward-kael g., gward-kloued g.
Schrankenwärterhaus n. (-es,-häuser) : ti ar gward g., ti ar gward-kael g., ti ar gward-kloued g.
Schrankenwärterin b. (-,-nen) : [treuzdougen] gwardez-kael b., gwardez-kloued b.
Schrankfach n. (-s,-fächer) : astell armel b., stalenn armel b., estajerenn armel b.
Schrankkoffer g. (-s,-) : armel-arc'h b.
Schranktür b. (-,-en) : dor an armel b., dorikell an armel b.
Schrankwand b. (-,-wände) : moger pezhioù arrebeuri staget a-istribilh outi b.
Schranne b. (-,-n) : **1.** [Bro-Aostria] **a)** lez-varn b., plasenn al lez-varn b. ; **b)** bann g., dalc'h g. ; **2.** [su Bro-Alamagn] stand g., stal b. ; **3.** [su Bro-Alamagn] eskemmez g., taol b. ; **4.** [su Bro-Alamagn] marc'had ar greun g.
Schranz g. (-es, Schränze) : [Bro-Suis] rog g., rogadenn b., didammadenn b., faout g., faoutenn b., damfaout g., brizhfaout, krakfaout g., faoutadur g., frailh g., frailhadenn b., frailhder g., frailhadur g., frizenn b., freg g., fregadenn b., fregadur g., freuz g., flaouiadenn b., flaviadenn b., jel g., jelenn b., rann b., skarnil g., skarr g., skalf g., skalfenn b., aeradenn b., tarzh g., tarzhad g., silabrenn b., silienn b., diframm g., drailh g., drailhadenn b., drailhadur g., grem g., streadenn b., nodadur g., sanenn b.
Schranze g. (-n,-n) : **1.** den-a-lez g., lesaour g. ; **2.** [dre skeud.] tostenner g., flaner g., fistouler g., luban g., lubaner g., teod tanav a baotr g.
schranzenhaft ag. : tostennus, tostenner, lubaner, luban, displed.
Schrapnell n. (-s,-e/-s) : **1.** [lu] shrapnel g., obuz boledoù g. ; **2.** [dre skeud.] kozhiadez b., gwrac'h kozh b., gwrac'h luo b., kleuzenn b., pratenn b., stlejadell b., stlejadenn b., kantouilhenn b., droilhenn b., kozh lorgnez b., kozh sorserez kozh b., kozh wrac'h kozh b.
Schrappe b. (-,-n) **/ Schrappeisen** n. (-s,-) : [tekn.] kraver g. [*liester* kraverioù], kraverez b. [*liester* kraverezioù], rask g., rakerez b. [*liester* rakerezerioù], raklouer g. [*liester* raklouerioù], skraber g. [*liester* skraberioù], kravell b., raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b. [*liester* raklerezioù], sklerenn b.
schrappen V.k.e. (hat geschrappt) : raskañ, rakañ, raklañ, peliat, rinkat, kignat, daladuriñ, grakañ, skrabañ, naviñ, razhañ.
Schrat g. (-s,-e) **/ Schrätel** g. (-s,-) : [mojenn.] kornandon g. [*liester* kornandoned].
Schratsegel n. (-s,-) : [merdead.] gouel gornek b.
Schraubanschluss g. (-s,-anschlüsse) : skarv sazilet g., joentr sazilet g., junt sazilet g.
Schraubbohrer g. (-s,-) : [tekn.] sazilerez b., biñseller g.
Schraubbolzen g. (-s,-) : boulon biñs g., serjant biñs g.
Schraubbuchse b. (-,-n) : envez biñs b., klaouenn sazilet b.
Schraubdeckel g. (-s,-) : golo viñs g., goulc'her sazilet g.
Schraube b. (-,-n) : **1.** biñs b., [dre fent] tach mut g. ; *linksgängige Schraube,* biñs sazilet a-gleiz b. ; *rechtsgängige Schraube,* biñs sazilet a-zehou ; *zweigängige Schraube,* biñs aegou doubl dezhi b. ; *versenkte Schraube,* biñs peursanket b. ; *Schrauben schneiden,* sazilañ biñsoù, biñselliñ ; *Kopfschraube,* boulon g., serjant g. ; *Holzschraube,* biñs koad b., biñs evit ar c'hoad b. ; *Stellschraube,* biñs-reizhañ b., rodig g. ; *Schraube ohne Ende,* biñs-rod b., biñs-tro b. ; *eine Schraube anziehen,* stardañ ur viñs ; *eine Schraube lockern,* distardañ ur viñs ; *ohne Schrauben,* diviñs ; *Schrauben und Bolzen,* biñsadur g. ; [merdead.] *Schiffsschraube,* biñs-tro b., biñs b., rod-viñs b. ; **2.** [mat.] biñs b. ; **3.** [dre skeud.] *die Schraube anziehen,* derc'hel berroc'h u.b. en e roll, derc'hel berroc'h (klosoc'h, tostoc'h) war u.b., mont rustoc'h c'hoazh d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., stardañ ar senklenn war u.b., derc'hel reut war u.b., derc'hel strizh war u.b. ; *bei ihm ist eine Schraube locker, bei ihm ist ein Schräubchen locker,* war dri zroad emañ, fursodiñ a ra, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, laban eo, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, kollet eo e sterenn gantañ, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, hennezh a zo tapet war ar portolof, ganet eo bet war-lerc'h e dad, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, un tammig lod e park ar Brizh en deus, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, treid leue a zo en e votoù, kig leue en deus en e votoù, aet eo ganto, paket en deus anezho, lakaet eo bet e spered dezhañ el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, n'eo ket gwall stank e damouez, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, toull eo e vurutell, dougen a ra banniel sant Laorañs, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, faout eo e girin, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled, faziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù ; **4.** *alte Schraube,* kozhiadez b., gwrac'h kozh b., gwrac'h luo b., kleuzenn b., pratenn b., stlejadell b., stlejadenn b., kantouilhenn b., droilhenn b., kozh lorgnez b., kozh sorserez kozh b., kozh wrac'h kozh b. ; **5.** [merdead., nij.] biñs-tro b., troellenn b., biñs b., rod-viñs b. ; *dreiflügelige Schraube,* biñs teirmalvenn b. ; **6.** [sport] troellenn b., troidell g. *Vorwärtsschraube,* troellenn war-raok b. ; *Rückwärtsschraube,* troellenn war-dreñv b.
schrauben V.k.e. (hat geschraubt) : **1.** biñsañ ; *fest schrauben,* startaat, peurstardañ, stardañ a-grenn, biñsañ start, biñsañ mort, biñsañ mot, stardañ c'hwek, stardañ yac'h ; *losschrauben,* diviñsañ ; *nicht geschraubt,* diviñs ; *sich schrauben lassen,* bezañ war viñs, bezañ biñset ; *dieser Haken kann man*

schrauben und abschrauben, ar c'hrog-se a zo war viñs ; **2.** [dre skeud.] *die Preise in die Höhe schrauben,* lakaat ar prizioù da bignat (da greskiñ) ; **3.** *geschraubter Stil,* stil ampezet g., doare-skrivañ stambouc'hus g., komzoù c'hwezigell ls., doare-skrivañ korvigellet g. ; *geschraubt reden,* komz en un doare orbidus ; **4.** *seine Hoffnungen herunterschrauben,* diskanañ, bukañ izeloc'h, izelaat e c'hoantoù.

Schrauben n. (-s) : biñsadur g., biñsañ g.

Schraubenachse b. (-,-n) : [tekn.] biñsahel g.

Schraubenalge b. (-,-n) : [louza., *Spirogyra*] spirogir str.

schraubenartig ag. : troellennek, kildroennek, biñsek, biñsellet, e doare ur viñs, e doare biñsoù, a-zoare gant ur viñs, a-zoare gant ar biñsoù, a-seurt gant ur viñs, a-seurt gant ar biñsoù, a-viñs.

Schraubenbaum g. (-s,-bäume) : [louza., *Pandanus*] pandan str.

Schraubenblatt n. (-s,-blätter) : malvenn b. [*liester* malvinier], pal b. [*liester* palioù, pili], bann g., brank g.

Schraubenbohrer g. (-s,-) : [tekn.] biñseller g.

Schraubenbolzen g. (-s,-) : **1.** ibilhouarn biñs g., serjant g., boulon g., tarval biñs g. ; **2.** [hentoù-houarn] tenn-foñs g.

Schraubenbund g. (-s,-bünde) : [tekn.] bouster sich g.

Schraubendampfer g. (-s,-) : [merdead.] lestr biñs-tro dre dan g.

Schraubendrehbank b. (-,-bänke) : turgn sazilañ g.

Schraubendreher g. (-s,-) : [tekn.] biñserez b. [*liester* biñserezioù], biñser g. [*liester* biñserioù], stard-biñsoù g., troer-biñsoù g. [*liester* troerioù-biñsoù].

Schraubenfabrik b. (-,-en) : biñserezh b.

Schraubenfeder b. (-,-n) : gwinterell-viñsek b., gwinterell-viñs b.

Schraubenfläche b. (-,-n) : [mat.] helikoid g.

Schraubenflügel g. (-s,-) : malvenn b. [*liester* malvinier], pal b. [*liester* palioù, pili], bann g., lavnenn b., elvenn b.

schraubenförmig ag. : troellennek, kildroennek, biñsek, e doare ur viñs, e doare biñsoù, a-zoare gant ur viñs, a-zoare gant biñsoù, a-seurt gant ur viñs, a-seurt gant biñsoù, a-viñs ; [tekn.] *schraubenförmige Bewegung,* biñsadur g.

Schraubengang g. (-s,-gänge) **/ Schraubengewinde** n. (-s,-) : aegou g. [*liester* aegouioù], saziladur g. ; *Schraubengewinde schneiden,* sazilañ biñsoù, sazilañ.

Schraubenkopf g. (-s,-köpfe) : penn biñs g.

Schraubenlehre b. (-,-n) : palmer g. [*liester* palmerioù], mikrometr g.

Schraubenlinie b. (-,-n) : [mat.] biñs b. ; *konische Schraubenlinie,* biñs kernennek b.

Schraubenmutter b. (-,-n) : [tekn.] bouster g., kraouenn b., tog-viñs g. ; *eine Schraubenmutter lockern, eine Schraubenmutter losschrauben,* distardañ ur graouenn ; *eine Schraubenmutter festschrauben,* stardañ a-grenn ur graouenn ; *die Seitenflächen einer Schraubenmutter,* pañsoù ur graouenn ls.

Schraubennagel g. (-s,-nägel) : tach sazilet g.

Schraubenpumpe b. (-,-n) : pomp biñs-tro g.

Schraubenschlüssel g. (-s,-) : alc'hwez g. ; *englischer Schraubenschlüssel,* alc'hwez saoz g. ; *verstellbarer Schraubenschlüssel,* alc'hwez rodig g.

Schraubenspindel b. (-,-n) : marbr sazilet g.

Schraubensprung g. (-s,-sprünge) : [sport] splujadenn droellennek b.

Schraubenständel g. (-s,-) **/ Schraubenstendel** g. (-s,-) : [louza.] kegelig-ar-Werc'hez b.

Schraubenwasser n. (-s) : [merdead.] roud bag g., roudenn vag b.

Schraubenwelle b. (-,-n) : marbr ar viñs-tro g.

Schraubenwinde b. (-,-n) : gwiñs viñs b., biñs-c'horren b., krog-krik biñs g.

Schraubenzieher g. (-s,-) : [tekn.] biñserez b. [*liester* biñserezioù], biñser g. [*liester* biñserioù], stard-biñsoù g., troer-biñsoù g. [*liester* troerioù-biñsoù].

Schraubenzwinge b. (-,-n) : starder g. [*liester* starderioù], krog-bank g., biñsell-stagañ b., biñsell-stardañ b., stagell b., strapenn b., serjant g.

Schrauber g. (-s,-) : [tekn., P.] biñserez b. [*liester* biñserezioù].

Schrauberei b. (-,-en) : [dispredet] **1.** [tekn.] biñsañ g., biñserezh g. ; **2.** [prizioù] kresk g., kreskidigezh b., c'hwezadur ar prizioù g. ; **3.** [dre skeud.] dejan g., godiserezh g., goapaerezh g., godiserezhioù ls., goapadennoù ls.,

Schraubfassung b. (-,-en) **/ Schraubhülse** b. (-,-n) : [tredan.] envez biñs g., envez sazilet b.

Schraubknecht g. (-s,-e) : starder g. [*liester* starderioù], krog-bank g., biñsell-stagañ b., biñsell-stardañ b., stagell b., strapenn b., serjant g.

Schraublehre b. (-,-n) : palmer g. [*liester* palmerioù], mikrometr g.

Schraubnagel g. (-s,-nägel) : [tekn.] tach sazilet g.

Schraubring g. (-s,-e) : envez sazilet g., envezenn sazilet b., ruilhenn sazilet b., kolier sazilet g., rondenn sazilet b., fret sazilet g.

Schraubsockel g. (-s,-) : [tredan.] skod biñs g.

Schraubstiefel g. (-s,-) : [istor, jahin] garwask g., brodikin-prenn g., brodikin-jahin g. (Gregor) ; *bei jemandem den Schraubstiefel anwenden,* garwaskañ u.b.

Schraubstock g. (-es,-stöcke) : [tekn.] biñs-taol b., krog-bank g. ; *Schraubstock des Holzschuhmachers,* intrañv g. ; [dre skeud.] *er ist eingezwängt (eingeklemmt) wie in einem Schraubstock,* paket eo e gwask an durkez.

Schraubstockbacke b. (-,-n) : beg ar viñs-taol g., javed intrañv g., javed ar viñs-taol g., karvan ar c'hrog-bank b., karvan ar viñs-taol b.

Schraubverbindung b. (-,-en) : [tekn.] serjant g. [*liester* serjantoù].

Schraubverschluss g. (-es,-verschlüsse) : **1.** stouv sazilet g., stouv biñs g. ; **2.** [tredan] envez biñs g., envez sazilet b.

Schraubzwinge b. (-,-n) : [tekn.] krog-bank g., biñsell-stagañ b., biñsell-stardañ b., stagell b., strapenn b., serjant g.

Schrebergarten g. (-s,-gärten) : liorzh tiegezh b., liorzh vicherourien b., liorzh vannlev b.

Schreck g. (-s,-e) : spont g., spouron g., taol-spont g., spontadenn b., aon g., kasadenn spont b., kaouad aon b./g., reuziad aon g., braouac'h g., orrol g., debailh g., efreizh g., estlamm g., estlammded b., lorc'h g., saouzan g., skrij g., skrijadenn b., alvaon g., morc'hed g./b., euzh g., strafuilhadenn b. ; *vor Schreck,* diwar e spont, dre e spont, dindan e spont, gant e aon ; *etwas vor Schreck tun,* ober udb dre e spont, ober udb diwar e spont, ober udb dindan e spont ; *vor Schreck erstarren,* sec'hañ gant ar spont, sonnañ gant ar spont, sklasañ gant ar spont, sonnañ gant ar morc'hed, bezañ treantet e galon gant ar spont ; *vor Schreck erstarrte ihm das Blut in den Adern,* sklaset e voe e wad gant ar spont, gant ar spont e sonnas e wad en e wazhied, frimañ a reas e wad gant ar spont, sec'hañ a reas gant ar spont, treantet e voe e galon gant ar spont (Gregor) ; *er ist vor Schreck gestorben,* mervel a reas diwar e spont (gant un taol-spont, gant ar spont, gant e aon), mervel a reas war an taol ken skoet ma voe gant ar spont ; *ich wäre beinahe vor Schreck umgekommen,* darbet e oa bet din kac'hat ar marv, tost-kaer e oa bet din mervel gant ar spont, war-hed un netraig e vijen marvet diwar va spont ; *vor Schreck umfallen,* semplañ gant ar spont, semplañ diwar e spont ; *vor Schreck zittern,* krenañ gant ar spont, krenañ gant an aon, skrijañ gant ar spont, bezañ war gren ; *Zittern vor Schreck,* kridiennoù aon ls. ; *vor Schreck zurückfahren, vor Schreck zurückweichen,* karnañ a-dreñv, souzañ gant ar spont, kilañ gant ar spont, argilañ gant ar spont, braouac'hiñ ; *er fährt vor Schreck*

zurück, souzañ (kilañ) a ra gant ar spont, karnañ a ra a-dreñv ; *vor Schreck erblassen,* dont da vezañ glas gant ar spont, dont glas (glazañ, distronkiñ, dislivañ) gant an aon, staenañ gant ar spont, glazañ gant ar spont, mont morlivet gant ar spont, hirisiñ ; *jemandem einen Schreck einjagen,* stravagañ u.b., drec'hiñ u.b., fromañ u.b., spontañ (spouronañ, espoluiñ, lorc'hañ, lorc'hiñ, spourailhañ, braouac'hiñ, efreizhañ, strabouilhat, spontailhañ) u.b., euzhiñ u.b., areuzhiñ u.b., teuler spouron e kalon u.b., bamañ u.b. gant ar spont, plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., reiñ un tamm mat a spont d'u.b., reiñ ur pezh spont d'u.b., estlammiñ u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b., kas ul lorc'had d'u.b., ober from d'u.b. ; *der Schreck fuhr mir durch alle Glieder,* mont a reas an Ankoù hebiou din, tremen a reas an Ankoù dreiston, tremen a reas an Ankoù dreist din, tremen a reas an Ankoù drezon, un tamm mat a spont a grogas ennon, pakañ a ris un tamm mat a aon, ur jouadenn spont a dreuzas va c'halon, ur jouadenn a spont a a hejas va c'horf, ur gaouad aon am boa bet, lammat a reas krenadenn ar spont war va c'halon, ur grenadenn am boa bet, ur spontadenn am boa bet, ur barr spont a zeuas warnon ; *ich bekam einen Schreck,* ur barr spont a zeuas warnon, ur gaouad aon am boa bet, ur c'horfad aon am boa bet, ur spontadenn am boa bet, kregiñ a reas aon ennon, serriñ a ris ar gwall avel, sevel a reas aon ganin, kemer a ris from, ur barr spont a zeuas warnon, lammat a reas krenadenn ar spont war va c'halon, ur grenadenn am boa bet, ur barrad spont a denijas warnon, santout a ris ar spont o tremen dre va izili a houlennoù herrus, ur gasadenn spont a zeuas warnon, un taol hiris a grogas ennon, islonket e voe va c'halon gant ar spont ; *er konnte sich von seinem Schreck nicht erholen,* ne oa ket mui evit en em gavout goude ar c'horfad spont en doa bet, ne oa ket mui evit disaouzanañ, ne oa ket mui evit dispontañ, ne oa ket mui evit dizaoniñ, ne oa ket mui evit distrafuilhañ, ne oa ket mui evit en em zispontañ ; *jemanden nach einem Schreck beruhigen,* dispontañ u.b., diankeniañ u.b., dienkreziñ u.b., distrafuilhañ u.b. ; *Schreck und Verzweiflung,* spont ha dispi ; *er war der Schreck seiner Feinde,* skrijañ a rae e enebourien o klevet e anv, teurel a rae spouron e kalonoù e enebourien, euzh o doa e enebourien razañ, spouron e enebourien e oa, spontailh e enebourien e oa ; *er war der Schulhofschreck,* spouron ar porzh-skol e oa, spontailh ar porzh-skol e oa.

schreckbar ag. : aonik, doanik, spontidik, spontik.

Schreckbild n. (-s,-er) : tra spontus da welet g., tra spontus da ijinañ g., hurlink g., gwallhunvre g./b., spes euzhik g.

Schrecke b. (-,-n) : [loen.] **1.** [amprevan] marc'h-raden g., lamperez b., kilhog-raden g., lammikerez b., lammiger g., lammigerig g., karveg g., karvez b., karvig-brug g., karv-lann g., karv-raden g., kelien-raden str., krank-raden g., skrilh-raden b. ; **2.** [labous] rakig-melchon g.

Schrecken g. (-s,-) : spont g., spouron g., taol-spont g., spontadenn b., aon g., kasadenn spont b., kaouad aon b./g., reuziad aon g., braouac'h g., debailh g., efreizh g., estlamm g., estlammded b., from g., lorc'h g., orrol b., saouzan g., skrij g., skrijadenn b., alvaon g., morc'hed g./b., euzh g., strafuilhadenn b. ; *die Schrecken des Krieges,* spouronioù ar brezel ls. ; *panischer Schrecken,* spont bras g., spouron g., braouac'h g., kaouad aon bras g./b., korfad aon bras g., aon du g., milaon g., aon ruz g., skrap g., diskrap g., skamp g., skampadeg b., spontadeg b., breskenn b., trefu g., trefuadeg b., pennfoll g., pennfollerezh g. ; *Schrecken erregend,* braouac'h, braouac'hus, estonus, spontus, spouronus, euzhus, euzhik, skrij, skrijus, orrupl, orrol, orrolus, hirisus, divlas, hakr, argarzh, argarzhus, hudur, estlamm, estlammus, efreizhus, doanius, lorc'hus, pennfollus, reuzus, saouzanus, saezhus, estonus, estlamm, estlammus, mantrus ; *jemandem einen Schrecken einjagen,* spontañ (spouronañ, espoluiñ, lorc'hañ, lorc'hiñ, spourailhañ, braouac'hiñ, efreizhañ, estlammiñ, fromañ, strabouilhat, penndallañ, spontailhañ) u.b., euzhiñ u.b., areuzhiñ u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantañ aon en u.b., ober (lakaat) aon d'u.b., ober from d'u.b., lakaat aon da sevel e kalon u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., reiñ un tamm spont d'u.b., reiñ ur pezh spont d'u.b., drec'hiñ u.b., kas ul lorc'had d'u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b. ; *jemanden in Angst und Schrecken versetzen, jemanden mit Schrecken erfüllen,* stravagañ u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantañ spont en u.b., lakaat spont en u.b. (aon en u.b., aon d'u.b.), spontañ u.b., spouronañ u.b., espoluiñ u.b., lorc'hañ u.b., efreizhañ u.b., euzhiñ u.b., areuzhiñ u.b., drec'hiñ u.b., reiñ spont d'u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., plantañ ur c'horfad aon gant u.b., penndallañ u.b., estlammiñ u.b., strabouilhat u.b., lorc'hiñ u.b., spourailhañ u.b., spontailhañ u.b., braouac'hiñ u.b., ober from d'u.b. ; *Schrecken überfiel ihn,* ur barr spont a zeuas warnañ, kregiñ a reas aon ennañ, serriñ a reas ar gwall avel, kemer a reas from, sevel a reas ur c'horfad aon gantañ, ur gaouad aon en doa bet, ur spontadenn en doa bet ; *Angst und Schrecken verbreiten, alles in Schrecken setzen,* lakaat ar spouron e pep lec'h, teuler spouron e kalonoù an holl, spontailhañ an dud, teurel ar spont dre ar vro, teurel ar spouron dre ar vro, fennañ ar spont, strewiñ ar spont, skignañ ar spont, skuilhañ ar spont, lakaat ar spont e-touez an dud, stravagañ (spontañ, spouronañ, espoluiñ, spourailhañ) an dud, spontailhañ an dud, braouac'hiñ an dud, lorc'hañ an dud, teurel ar spont e-touez an dud, teurel ar spouron e-touez an dud, lakaat ar spont e-touez an dud, lakaat ar spouron e-touez an dud, strewiñ ar spont e-touez an dud, strewiñ ar spouron e-touez an dud, skignañ ar spont e-touez an dud ; *er ist mit dem bloßen Schrecken davongekommen,* en em dennet e oa gant muioc'h a aon eget a c'hloaz, en em dennet eo bet gant muioc'h a spont eget a c'hloaz, kuitezet eo bet gant ur spontadenn, tremenet eo bet gant un tamm mat a aon, tremenet eo bet gant ar spont, en em dennet eo bet gant un tamm mat a aon, kuites eo bet gant un tamm mat a aon ; *blasser Schrecken,* barr aon g., bern aon g., korfad aon g., kasadenn spont b., kaouad aon b./g., taol-spont g., aon bras g., spontadenn b. ; *der Schrecken ist mir in alle Glieder gefahren,* mont a reas an Ankoù hebiou din, tremen a reas an Ankoù dreiston, tremen a reas an Ankoù dreist din, tremen a reas an Ankoù drezon, un tamm mat a spont a grogas ennon, pakañ a ris un tamm mat a aon, ur jouadenn spont a dreuzas va c'halon, ur jouadenn a spont a a hejas va c'horf, ur gaouad aon am boa bet, ur spontadenn am boa bet, ar spontadenn a gouezhas em divhar, an taol-spont a yeas betek mel va eskern, ur barr spont a zeuas warnon, ur barrad spont a denijas warnon, santout a ris ar spont o tremen dre va izili a houlennoù herrus, lammat a reas krenadenn ar spont war va c'halon, ur grenadenn am boa bet, ur gasadenn spont a zeuas warnon, un taol hiris a grogas ennon, islonket e voe va c'halon gant ar spont ; *vor Schrecken erstarrt,* sonnet gant ar spont, treantet gant an aon, mantret gant ar spont ; *vor Schrecken umfallen,* semplañ gant ar spont, semplañ diwar e spont ; *vor Schrecken erblassen,* dont da vezañ glas gant ar spont, dont glas (glazañ, distronkiñ, dislivañ) gant an aon, staenañ gant ar spont, glazañ gant ar spont, mont morlivet gant ar spont, hirisiñ ; *er konnte sich von seinem Schrecken nicht erholen,* ne oa ket mui evit en em gavout goude ar c'horfad spont en doa bet, ne oa ket mui evit disaouzanañ, ne oa ket mui evit dispontañ, ne oa ket mui evit dizaoniñ, ne oa ket mui evit en em zispontañ ; *er war der Schrecken seiner Feinde,* skrijañ a rae e enebourien o klevet e anv, teurel a rae spouron e kalonoù e enebourien, euzh o doa e enebourien razañ, spouron e enebourien e oa, spontailh e enebourien e oa ; *die Schrecken*

des Todes, ar wallanken e par ar marv b., ankenioù kriz ar marv ls., ar souflam g.
schrecken¹ V.gw. (schrickt / schrak / ist geschrocken) : spontañ, aoniñ, estlammiñ.
schrecken² V.k.e. digemm (hat geschreckt) : **1.** ober aon da, spontañ, saouzaniñ, spouronañ, lorc'hañ, lorc'hiñ, espoluiñ, spourailhañ, spontailhañ, braouac'hiñ, efreizhañ, euzhiñ, areuzhiñ, drec'hiñ, strabouilhat, estlammiñ ; *dich schreckt kein Sturm (Schiller),* ne gilfes dirak korvent ebet.
2. *Gestein schrecken,* lakaat reier da grenañ.
3. *Eier (ab)schrecken,* soubañ vioù poazh-tanav en dour yen, distanañ vioù poazh-tanav ; *das Wasser schrecken,* ober un tamm tommadenn d'an dour.
schreckensbleich ag. : glas gant ar spont, glas gant an aon.
Schreckensbote g. (-n,-n) : degaser gwall geloù g.
Schreckensbotschaft b. (-,-en) : keloù spontus g., gwall geloù g.
Schreckensherrschaft b. (-) : **1.** [polit.] renad diazezet war ar spont g. ; **2.** [istor, Bro-C'hall 1793/1794] Spont Meur g., Spont Bras g. ; **3.** marevezhiad torfedoù hag euzh g.
Schreckensnachricht b. (-,-en) : keloù spontus g., gwall geloù g.
Schreckensruf g. (-s,-e) : garmadenn a spouron b., kriadenn a spouron b., kriadenn a estrenvan b., kriadenn a ankalez b., kriadenn a euzh b., skrijadenn b.
schreckensstarr ag. : sonnet gant an euzh.
Schreckensvision b. (-,-en) : tra spontus da welet g., tra spontus da ijinañ g., hurlink g., gwallhunvre g./b., spes euzhik g.
Schreckgespenst n. (-es,-er) : spontailh g., tra spontus da ijinañ g., hurlink g., gwallhunvre g./b., spes euzhik g., aerouant euzhus g., spurmant g., moustr war spered an dud g. ; *das Schreckgespenst der Arbeitslosigkeit,* moustr an dilabour war spered an dud g. ; *das Schreckgespenst des Krieges,* spurmant ar brezel g.
schreckhaft ag. : **1.** skeudik, aonik, doanik, spontidik, spontik, beizik, skoemp ; *schreckhaftes Pferd,* marc'h skeudik (spontik, skoemp, beizik) g. ; **2.** spontus, braouac'hus, spouronus, skrijus, skrijus-groñs, orrupl, orrol, orrolus, efreizhus, doanius, aonus, estonus, saezhus, estlamm, estlammus, terrupl.
Schreckhaftigkeit b. (-) : perzh an hini a zo aonik (doanik, spontidik, spontik) g.
schrecklich ag. : spontus, aonus, euzhus, euzhik, kriz, garv, braouac'h, braouac'hus, spouronus, skrijus, skrijus-groñs, orrupl, orrol, orrolus, terrupl, efreizhus, doanius, divlas, estlamm, estlammus, fromus, lorc'hus, reuzus, saouzanus, saezhus, diharak, dic'hailh, digounnar, estonus, bosennus ; *schrecklicher Tod,* marv kriz (garv) g., marv estlamm g. ; *schreckliche Entdeckung,* gwallzizoloadenn b. ; *wie schrecklich !* gwashat ! euzhusat ! ; *ein schreckliches Jahr,* ur gwall vloavezh g. ; *etwas Schreckliches,* un dra spontus g. ; *das ist ja eine schreckliche Nachricht !* gwashat keloù ! ; *er hatte schreckliche Schmerzen,* droug en doa braouac'h, braouac'h d'an droug en doa ; *jemandem schreckliche Angst einflößen, jemandem schreckliche Angst machen,* stravagañ u.b., teuler spouron e kalon u.b., plantañ spont en u.b., lakaat spont en u.b. (aon en u.b., aon d'u.b), spontañ u.b., spouronañ u.b., espoluiñ u.b., lorc'hañ u.b., efreizhañ u.b., euzhiñ u.b., areuzhiñ u.b., drec'hiñ u.b., reiñ spont d'u.b., ober from d'u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b., kas ul lorc'had d'u.b., lakaat aon da sevel gant u.b., plantañ ur c'horfad aon gant u.b., strabouilhat u.b., spourailhañ u.b., spontailhañ u.b., braouac'hiñ u.b., estlammiñ u.b., teuler spouron e kalon u.b., esmaeañ u.b., fromañ u.b., ober spont d'u.b.
Adv. : abominapl, spontus, evel n'onn doare petra, dreistkont, dreistkemm, dispar, dreist, eston, -daonet, kenañ-kenañ, meurbet ; *schrecklich groß,* bras-euzhus ; *er frisst schrecklich viel,* debriñ a ra abominapl ; *schrecklich viel,* dreistmuzul, a-vordilh, a-dropiti, diouzh an druilh, a-druilhadoù, a-zruilhadoù, a-zruilh, a-zruilhoù, a-largentez, sof-kont, gros, a-foziadoù, dreistkont, a-vern, a-vernioù, a-verniadoù, a-vil-vern, bern-war-vern, bern-ha-bern, a-bezhiadoù, dizamant, puilh, a-builh, a-fonn, fonnus, kement ha kement ha ma karer, pezh a garer, d'ober kouez ganto, evel dour eus ar vilin, war an ampl, amplik, stank evel ar raden, paot-mat, da rastellat, da reketiñ, ken na wic'h, ken a findaon, evel ober glav, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui, forzh pegement, na pegement, d'armerzh, da zioueriñ, P. d'ober teil, a-dropiti, a-dorimell ; *ich habe mich schrecklich gelangweilt,* gwashat m'em boa kavet hir an amzer ! - gwashat ma oa bet hir an amzer din ! - o ! pegeit em boa kavet an amzer ! ; *er musste schrecklich leiden,* droug en doa braouac'h, braouac'h d'an droug en doa ; *es ist schrecklich heiß draußen,* krazañ a ra, ur bulluc'h a zo en amzer, ur boazhidigezh a zo hiziv evit lavaret ar wirionez, gwashat eo tomm ! ; *etwas schrecklich gern tun,* azeuliñ udb., bezañ gwrac'h d'ober udb, kaout ur c'hrog bras ouzh udb, bezañ meurbet a joa en an-unan oc'h ober udb ; *eine schrecklich lange Wartezeit,* un amzer hir spontus da c'hortoz b., un amzer hir-daonet da c'hortoz b. ; *schrecklich weinen,* gouelañ gant ur glac'har bras / skuilhañ daeroù ankenius (Gregor), skuilhañ daeroù stank (druz, c'hwerv), leñvañ forzh, gouelañ gwalc'h e galon, gouelañ e walc'h, gouelañ a-nerzh e galon, gouelañ dourek (druz, forzh, evel ur vadalen, evel ur feunteun, leizh e galon, leun e galon, a-boulladoù, a-boullad, tenn, leizh e gof), sklankat, skuilhañ pezh a gar daeroù, skuilhañ daeroù puilh, skuilhañ ur mor a zaeroù, leñvañ evel ur glazard a zo kouezhet en ur grugell verien, gouelañ e-leizh e varv, dont tev an dour eus e daoulagad.
Schreckmittel n. (-s,-) : spontailh g.
Schrecknis n. (-ses,-se) : euzh g., euzhusted b., skrij g., braouac'h g., orrol g., debailh g., efreizh g., estlamm g., estlammded b.
Schreckschanze b. (-,-n) : [lu] kre g., kae-difenn g., kreñvlec'h g., kreñvig g.
Schreckschraube b. (-,-n) : [dre skeud.] P. [plac'h divalav pe lous] klukenn b., euzhadenn b., penn-sac'h g., kozh tra g., kozh lorgnez b.
Schreckschuss g. (-es,-schüsse) : tenn-kemenn g., tenn-gouzav g., tenn kemenn diwall g., tenn er vann g.
Schreckschusspistole b. (-,-n) : pistolenn c'houzav b., pistolenn alarmiñ b.
Schrecksekunde b. (-) : predig termal g., predig spont g., kasadennig spont b.
Schredder g. (-s,-) **/ Schredderanlage** b. (-,-n) : [tekn.] braeerez b., drailherez b.
Schrei g. (-s,-e) : **1.** kriadenn b., kri g., taol kri g., hop g., hopad g., hopadenn b., huchadenn b., you g., youc'h g., youc'hadenn b., taol youc'h g., chouadenn b., galv g., galvadenn b., garm g., garm-galv g., garmadenn b., huch g., huchad g., huchadenn b., skrij g., yudadenn g., blejadenn b. ; *einen Schrei ausstoßen,* leuskel ur griadenn, ober ur griadenn, teuler ur griadenn, teuler ur c'hri, ober ur c'hri, leuskel ur c'hri, leuskel un taol-kri, teurel un taol-kri, leuskel ur youc'hadenn ; *sie stieß einen Schrei der Verwunderung aus,* lezel a reas ur griadenn diwar hec'h estlamm ; *Schrei des Entsetzens,* garmadenn a spouron b., kriadenn a spouron b., kriadenn a estrenvan b., kriadenn a ankalez b., kriadenn a euzh b., skrijadenn b. ; *ein Schrei der Verzweiflung,* ur griadenn-forzh b., ur c'halvadenn a zizesper b. ; *lauter Schrei,* kriadenn skiltr b., chouadenn skiltr b. ; *herzzerreißende Schreie ausstoßen,* krial a-rann-galon ; *schriller Schrei, gellender Schrei,* skiltrenn b., rifadenn b. ; *gellende Schreie ausstoßen,* rifal, skroeñjal ; *beim ersten Hahnenschrei aufstehen,* sevel da gan ar

c'hilhog ; **2.** [dre skeud.] *der letzte Schrei,* an nevez diwezhañ g., an nevezadenn ziwezhañ b., ar c'hiz nevez-flamm-flimin b.
Schreibärmel g. (-s,-) : berrvañch gwarez g., advañch g.
Schreibart b. (-,-en) : doare skrivañ g., stumm-skrivañ g., stil g., skrivadur g.
Schreibbarometer n. (-s,-) : aerbouezer enroller g. [*liester* aerbouezerioù enroller], barometr enroller g.
Schreibbedarf g. (-s) : dafar burev g., reizhoù burev ls., reizhoù skrivañ ls., dafar skrivañ g., rikoù skrivañ ls., klavioù skrivañ ls., prestoù skrivañ ls., dafaroù skrivañ ls., traouegezh skrivañ b., traouerezh skrivañ g.
Schreibblock g. (-s,-blöcke) : bloc'h-notennoù g., bloc'h-notennañ g., bloc'h-notañ g., strobad-notennañ g.
Schreibdesigner g. (s,-) : kaerskriver g.
Schreibe b. (-) : P. doare skrivañ g., stumm-skrivañ g., stil g., skrivadur g., roud e zorn g., lec'h-dorn g.
schreiben V.k.e. ha V.gw. (schrieb / hat geschrieben) : **1.** skrivañ, duañ paper, lavaret [dre skrid], [dispredet] diskrivañ, P. dibluennañ ; *etwas neu schreiben, etwas noch einmal schreiben,* adskrivañ udb ; *erst denken, dann schreiben,* en em soñjit ervat a-raok skrivañ, skrivit gant preder, grit ho taou soñj kent skrivañ ; *mit der Hand schreiben,* skrivañ gant an dorn ; *ich schreibe ebenso gut mit der linken Hand wie mit der rechten,* skrivañ a ran ken gant an dorn kleiz, ken gant an dorn dehou ; *er kann sowohl mit der linken als auch mit der rechten Hand schreiben,* gouest eo da skrivañ gant e zaou zorn, gouest eo da skrivañ kenkoulz gant e zorn kleiz ha gant e zorn dehoù, gouest eo da skrivañ kenkoulz gant e zorn kleiz evel gant e zorn dehoù ; *ich schreibe noch meinem Bruder,* ez an da skrivañ d'am breur ; *es tut mir leid, dass ich so lange nicht geschrieben habe,* ret eo din da gentañ en em zigareziñ evit bezañ dilerc'het da skrivañ deoc'h ; *was haben Sie ihm geschrieben ?* petra hoc'h eus lavaret dezhañ en ho lizher ? ; *einen Brief schreiben,* skrivañ ul lizher, sevel ul lizher ; *hast du deinen Brief geschrieben ?* daoust ha skrivet eo da lizher ganit ? daoust ha savet eo da lizher ganit ? ; *ich muss noch einen Brief schreiben,* ul lizher a van ganin da skrivañ ; *jemandem (an jemanden) schreiben,* skrivañ ul lizher d'u.b., skrivañ ul lizher d'ur re bennak, kas ul lizher d'u.b. ; *er hat mir geschrieben,* degaset en deus ul lizher din, bet em eus lizher digantañ, degouezhet ez eus din ul lizher digantañ ; *er schreibt immer seltener,* rouesaat a ra e lizheroù ; *eng schreiben,* skrivañ stank ; *die Summe in Buchstaben (in Worten) schreiben,* skrivañ ar sammad penn-da-benn gant lizherennoù ; *eine Seite nach der anderen schreiben,* duañ paper ; *aus der Eingebung schreiben,* skrivañ diwar brimawen ; *er schreibt einen steifen, gekünstelten Stil,* ampezañ a ra e stil ; *einen Satz an die Wandtafel schreiben,* skrivañ ur frazenn war an daolenn ; *etwas an den Rand eines Textes schreiben,* enmarzañ udb ; *was ich geschrieben habe, das habe ich geschrieben,* ar pezh am eus skrivet, am eus skrivet ; *so schreiben, wie es aus der Feder fließt,* skrivañ da-heul red e bluenn, skrivañ a-red-pluenn ; *richtig schreiben,* skrivañ reizh, skrivañ difazi, skrivañ en un doare reizh (hep ober fazioù), reizhskrivañ ; *etwas ins Reine schreiben,* adkopiañ sklaer ha fraezh e damm brouilhed, lakaat udb fraezh ha sklaer dre skrid, skeiñ udb fraezh ha sklaer war ar paper, adskrivañ kempenn udb ; *damit er lesen und schreiben lernt,* evit ma tesko lenn ha skrivañ ; *er kann weder lesen noch schreiben,* ne oar lenn ha skrivañ nemet war un tamm bara hag ur grampouezhenn ; *sie kann nicht schreiben,* ar skrivañ eviti a zo dianavez, ne oar ket skrivañ ; *er kann seinen Namen nicht schreiben,* ne oar ket lakaat e anv ; *sie kann gut schreiben,* honnezh a skriv flour ; *Mist schreiben, viel Mist schreiben,* brizhskrivañ, bezañ ar foerell gant e bluenn, duañ paper ; *die Zeitungen schreiben den letzten Mist,* forzh petra eo pezh a gont ar c'hazetennoù, n'eus forzh petra eo pezh a gont ar c'hazetennoù, kaoc'haj eo pezh a gont ar c'hazetennoù, ar paper hag ar vein a lakaer forzh petra war o c'hein ; *diese Feder schreibt nicht gut,* ne c'haller ket skrivañ mat gant ar bluenn-se ; *einen Bleistift stumpf schreiben,* divegañ ur c'hreion dre forzh skrivañ ; *er schreibt mit der Maschine,* skrivañ a ra gant ur mekanik ; *er schreibt Maschine,* skriverezañ a ra, bizskrivañ a ra ; *geschriebenes Recht,* gwir lakaet dre skrid g. (Gregor) ; *an einem Roman schreiben,* bezañ gant (labourat war) ur romant, kaout ur romant war ar stern ; *ich schreibe an einem neuen Roman,* staget on da skrivañ ur romant nevez, staget on da sevel (da aozañ, da fardañ) ur romant nevez ; *sie will über Goethe schreiben,* c'hoant he deus skrivañ un dra bennak diwar-benn Goethe ; *über diese Affäre wurde viel geschrieben,* duet ez eus bet paper gant an istor-se ; *wie schreibt sich Ihr Name ?* penaos e vez skrivet hoc'h anv ? ; *das schreibt man mit zwei L, das wird mit zwei L geschrieben,* skrivet e vez gant daou L ; *einen Artikel schreiben,* sevel ur pennad, sevel ur pennad-skrid ; *es steht in der Zeitung geschrieben,* e-barzh ar gelaouenn emañ, kement-mañ a zo douget (a zo skrivet) e-barzh ar gazetenn ; *eine Sonate schreiben,* sevel ur sonadenn ; *seine Memoiren schreiben,* kontañ dre skrid e dammig buhez, skrivañ e eñvorennoù ; *die geschriebene Sprache und die gesprochene Sprache,* ar yezh skrivet hag ar yezh komzet ; [mat.] *schreibe 4, behalte 1 / schreibe 4, merke 1, schreibe vier, behalte eins / schreibe vier, merke eins,* skrivañ a ran 4 o terc'hel 1, skrivañ a ran pevar o terc'hel unan ; *sechs schreiben, zwei behalten,* skrivañ c'hwec'h ha lakaat daou a-gostez, lakaat c'hwec'h ha mirout daou ; [yezh.] *Unwesentliches schreiben,* lakaat pri ; **2.** [dre skeud.] *es steht ihm an der Stirn geschrieben,* skrivet eo gant lizherennoù bras war e zremm, ar stumm a zo warnañ, ken fall eo hennezh ha m'en deus an doare da vezañ, gwelet e vez warnañ ez eo un hailhon ; *die Müdigkeit steht ihm im Gesicht geschrieben,* tres ar skuizhder a zo war e zremm, tres ar skuizhder a weler war e zremm, neuz ar skuizhder a zo war e zremm, liv ar skuizh a zo en e gerc'henn, liv ar skuizh a zo warnañ, stumm skuizh a zo warnañ, un neuz skuizh en deus, un aer skuizh en deus, un aer skuizh a zo warnañ, aer ar skuizhder a zo warnañ, doare a zo dezhañ da vezañ skuizh, gwelet e vez warnañ ez eo skuizh, dremmoù skuizh a zo dezhañ, skuizh eo da welet, diskouez a ra bezañ skuizh ; *diese Rolle ist ihm auf den Leib geschrieben,* ar roll-se a zo rik-ha-rak dioutañ ; **3.** [kenw.] *jemandem etwas gutschreiben,* kredekaat u.b. ; *schreiben Sie es auf meine Rechnung,* lakait kement-se war va c'hont, lezit kement-se war va c'hont, se 'zo da lakaat war va c'hont, kement-se a chom em c'harg ; *jemandem etwas zur Last schreiben, etwas auf jemandes Rechnung schreiben,* lakaat un dle bennak war gont u.b. ; [tiez-bank] *einen Betrag einem Konto zur Last schreiben,* dougen ur sammad war tu diwan ur gont, lakaat ur sammad war tu dle ur gont, dleekaat ur gont ; **4.** *der Arzt hat ihn für zehn Tage krankgeschrieben,* dek devezh ehan-labour en deus bet gant ar mezeg, dek devezh ehan-labour diwar gleñved en deus ; **5.** *schreib es dir hinter die Ohren ! schreib dir das hinter die Löffel !* merk mat an dra-se ! laka an dra-se don e-barzh da benn ! sank an dra-se don ez penn ! moull kement-mañ ez kalon !
Schreiben n. (-s,-) : **1.** skrivadur g., skrivañ g., skritur g./b., skridaozañ g. ; *das Schreiben und das Lesen,* ar skrivañ hag al lenn ; *das Schreiben fällt mir nicht leicht,* n'on ket gourdon bras ouzh ar skrivañ ; *er ist im Schreiben sehr gewandt,* likant eo e bluenn, hennezh a oar skrivañ flour ; *das szenische Schreiben,* ar skridaozañ c'hoarivaek g., ar skridaozañ pezhioù-c'hoari g. ; [lenn.] *automatisches Schreiben,* skrivañ diarzoug g. ; **2.** lizher g., skrid g., skridenn b., skrivadenn b., notenn b., pennad skrid g. ; *ich habe Ihr Schreiben erhalten,* degouezhet mat eo ho lizher ganin, erruet mat eo ho lizher ganin ; *unser Schreiben vom ...,*

hol lizher eus ar … ; *versiegeltes Schreiben,* lizher-siell g. ; *zweites Schreiben,* lizher koun g.
Schreibepult n. (-s,-e) : burev-letrin g., letrin g., marc'h-levr g.
Schreiber[1] g. (-s,-) : P. stilo g. [*liester* stiloioù].
Schreiber[2] g. (-s,-) : **1.** komis noter g., kloareg g. [*liester* kloareged, kloarien, kloer], eilskriver g., kopistr g. ; *Gerichtsschreiber,* grefier g., tablezer g. ; **2.** skridaozer g., skriver g., skrivour g., [yuzeviezh, *sofer sta"m*] skrib g. [*liester* skribed] ; *Schreiber eines Briefes,* saver ul lizher g. ; *die Sprecher und die Schreiber,* ar gomzerien hag ar skriverien.
Schreiberei b. (-,-en) : **1.** skriverezh g. ; **2.** [gwashaus] kozh parchoù ls., paperajoù ls., paperaj g., paperajerezh g. ; **3.** [gwashaus] skridaj g., skilfadennoù ls., krabisadennoù ls., krafignadennoù ls., skritur treid-kelien g., skritur fall devet g., skritur kazh g., skrabadennoù-yar ls.
Schreiberling g. (-s,-e) : **1.** brizhskrivagner g., kozh skrivagner g., ul lastez skrivagner g., un truek a skrivagner g., duer paper g., koll-paper g., beuz g., brizhkazetenner g., pluacher g. ; **2.** skridajer g., paotr e bluenn g., kozh skriver g., burever g., burokrat g., paperajer g., louf-torchenn g. [*liester* loufoù-torchenn], pluenner g., pluacher g., duer paper g.
Schreiberin b. (-,-nen) : skridaozerez b., skriverez b.
Schreiberstand g. (-s) : kloaregiezh b.
schreibfaul ag. : … na blij ket dezhañ skrivañ ; *er ist schreibfaul,* n'eo ket gwrac'h da skrivañ.
Schreibfeder b. (-,-n) : pluenn b. ; *Tinte an einer Schreibfeder,* pluennad liv-skrivañ b.
Schreibfehler g. (-s,-) : fazi reizhskrivadur g., fazi skrivañ g.
schreibfertig ag. : **1.** prest da skrivañ, pare da skrivañ, darev da skrivañ ; **2.** prest da vezañ skrivet, pare da vezañ skrivet.
Schreibfreiheit b. (-) : *Rede- und Schreibfreiheit,* librentez an teod hag ar bluenn b., frankiz-estaoliñ b.
Schreibgebrauch g. (-s,-gebräuche) : doare boutin da skrivañ udb g.
Schreibgebühr b. (-,-en) **/ Schreibgeld** g. (-es,-er) : mizoù skrid ls., mizoù marilhañ ls.
Schreibgerät n. (-s,-e) : benveg skrivañ g.
Schreibheft n. (-s,-e) : kaier g.
Schreibkästchen n. (-s,-) : boest binviji-skrivañ b., skritol g., boest-pluennoù b.
Schreibkopf g. (-s,-köpfe) : [skriverez] penn skrivañ g.
Schreibkraft b. (-,-kräfte) : [sekretourez] bizskriverez b., skriverezerez b., skoerez-lizhiri b.
Schreibkram g. (-s) : kozh parchoù ls., paperajoù ls., paperaj g., paperajerezh g. ; *dieser Schreibkram erdrückt mich,* strobet on gant ar paperioù da leuniañ - souriñ a ra ar paperajoù warnon - atredet eo va burev gant paperajoù - ar paperajoù, pebezh abuzetez.
Schreibkrampf g. (-s,-krämpfe) : [mezeg.] glaz ar skrivagnerien b., glizi diwar skrivañ ls.
Schreibkunst b. (-) : kaerskriverezh g., skriverezh g.
Schreibkünstler g. (s,-) : kaerskriver g.
Schreib-Lese-Speicher g. (-s,-) : [stlenn.] memor bev g., memor vev b., memor bresk g., memor vresk b.
schreiblustig ag. : ... a blij dezhañ skrivañ.
Schreibmappe b. (-,-n) : kleurenn b.
Schreibmarke b. (-,-n) : [stlenn.] poent ensoc'hañ g., poent ensoc'h g.
Schreibmaschine b. (-,-n) : [dispredet] skriverez b., mekanik da skrivañ g.
Schreibmaschinenschrift b. (-,-en) : [dispredet] skritur skriverezet g./b., skritur-voull b., skritur-moull g.
Schreibmaschinenpapier n. (-s,-e) : [dispredet] paper skriverez g.
Schreibmaschinenwagen g. (-s,-) : [dispredet] karr g.
Schreibmaschinenwalze b. (-,-n) : [dispredet] kranenn skriverez b.
Schreibpapier n. (-s,-e) : paper skrivañ g., paper lizheroù g.
Schreibplatte b. (-,-n) : skritouer g., taol-skrivañ b. ; *herunterklappbare Schreibplatte,* bannell b.
Schreibposition b. (-,-en) : [stlenn.] poent ensoc'hañ g., poent ensoc'h g.
Schreibpult n. (-s,-e) : burev-letrin g., letrin g., marc'h-levr g.
Schreibschrift b. (-) : skritur red g./b., skritur stag g./b.
schreibschützen V.k.e. (hat schreibgeschützt) : [stlenn.] gwareziñ a-enep ar rasklañ hag an ensoc'hañ.
Schreibschutzschalter g. (-s,-) : [stlenn.] isprenestr gwareziñ a-enep ar rasklañ hag an ensoc'hañ g.
Schreibsekretär g. (-s,-e) : [pezh arrebeuri] tabler g., burev g., taol-skrivañ b.
schreibselig ag. : … a blij dezhañ skrivañ.
Schreibstift g. (-s,-e) : kreion g.
Schreibstube b. (-,-n) : **1.** sekretourva g., burev g. ; **2.** studi b., kabined g., kuzulva g.
Schreibtafel b. (-,-n) : tablezenn b., sklentenn b.
Schreibtelegraf g. (-en,-en) : [dispredet] pellgomzer testenn g., pellskripter g.
Schreibtisch g. (-es,-e) : tabler g., burev g., taol-skrivañ b.
Scheibtischcomputer g. (-s,-) : [stlenn.] urzhiataer burev g., urzhiataer dilec'hiadus g.
Schreibtischlampe b. (-,-n) **/ Schreibtischleuchte** b. (-,-n) : kleuzeur vurev b., lamp burev g.
Schreibtischtäter g. (-s,-) : empenner g., atizer g., annouger g., brouder g., ragater g., arlouper g.
Schreibtischtäterin b. (-,-nen) : empennerez b., atizerez b., brouderez b., ragaterez b., arlouperez b.
Schreibtischuhr b. (-,-en) : [dispredet] pandulennig b. [*liester* pandulennigoù].
Scheibübung b. (-,-en) : poelladenn skrivañ b., skrivadeg b.
Schreib- und Lesekopf g. (-s,-köpfe) : [stlenn.] penn lenn ha skrivañ g.
Schreibung b. (-,-en) : skrivadur g., reizhskrivadur g., doare-skrivañ g.
Schreibunterlage b. (-,-n) : danzorn g.
Schreibutensilien ls. : dafar burev g., reizhoù burev ls., reizhoù skrivañ ls., dafar skrivañ g., rikoù skrivañ ls., klavioù skrivañ ls., prestoù skrivañ ls., dafaroù skrivañ ls., traouegezh skrivañ b., traouerezh skrivañ g., traezoù paperaerezh ls.
Schreibvorlage b. (-,-n) : patrom g.
Schreibwalze b. (-,-n) : [dispredet] kranenn skriverez b.
Schreibwaren ls. : dafar burev g., traezoù paperaerezh ls.
Schreibwarenhändler g. (-s,-) : paperaer g.
Schreibwarenhandlung b. (-,-en) : **1.** [stal] paperaerezh b. ; **2.** [micher] paperaerezh g.
Schreibweise b. (-,-n) : **1.** reizhskrivadur g. ; **2.** skrivadur g., doare-skrivañ g., stumm-skrivañ g., stil g. ; *die Schreibweise der alten Schriften aktualisieren,* bremanaat doare-skrivañ ar skridoù kozh ; **3.** [mat.] skrivadur g., skrivad g. ; *Dezimalschreibweise auf der Basis zehn,* skrivad dekredel g. ; *Dezimalschreibweise mit Komma,* skrivad skejel g. ; **4.** [preder.] *intensional beschreibende Schreibweise,* termenadur dre an endalc'h g., termenadur dre an ental g. ; **5.** [preder.] arouez b. ; *die Schreibweise des Existenzquantors,* an arouez veziadel b.
Schreibwut b. (-) : araj skrivañ g., debron skrivañ g., egar skrivañ g. ; *die Schreibwut hat ihn gepackt, er ist gerade in Schreibwut,* an debron skrivañ a zo savet ennañ, paket en deus an debron skrivañ.
schreibwütig ag. : … ar foerell gant e bluenn.

Schreibzeug n. (-s) : reizhoù skrivañ ls., dafar skrivañ g., rikoù skrivañ ls., klavioù skrivañ ls., prestoù skrivañ ls., dafaroù skrivañ ls., traouegezh skrivañ b., traouerezh skrivañ g.
Schreibzeugkasten g. (-s,-kästen) : boest binviji-skrivañ b., skritol g., boest-pluennoù b.
Schreibzimmer n. (-s,-) : sekretourva g., burev g.
schreien V.gw. (schrie / hat geschrien) : **1.** krial, hopal, huchal, garmiñ, youc'hal, youal, choual, huperiñ, gwic'hal, gwac'hat, sabatiñ, skuermal, skrijal, skrijañ, ober un taol kri, teuler ur c'hri, ober ur c'hri, leuskel ur c'hri, bekal, braeat, gelver, ober genoù, leuskel kriadennoù, blejal, hudal, houal, razailhat ; *um Hilfe schreien,* krial forzh (d')e vuhez, krial forzh, choual e vuhez, krial e vuhez, krial toaz d'ar forn ; *vor Schmerz schreien, vor Schmerzen schreien,* krial gant ar boan, krial dindan ar boan, youc'hal gant ar boan ; *der Druck der Daumen seines Gegners ließ ihn vor Schmerzen schreien,* krial a rae dindan ar boan eus meudoù e enebour ; *sich heiser schreien, sich die Kehle aus dem Leibe schreien, sich die Lunge aus dem Leib schreien,* disec'hañ e skevent o huchal (Gregor), hopal ken e kord gwazied e c'houzoug, gouraouiñ (raouliañ, gouraouliañ, raouañ) dre forzh krial, tagennañ, tagañ o huchal, koll e vouezh dre zalc'h huchal, koll e vouezh dre fin huchal, gagennañ, raouliañ dre sachañ re war e vouezh ; *schrill schreien,* rifal, skroeñjal ; *die Demonstranten fangen an, laut zu schreien,* emañ ar vanifestourien o tigeriñ trouz bras, emañ ar vanifestourien o tiskordañ da youc'hal a-bouez-penn, emañ ar vanifestourien o tiskordañ da leuskel kriadennoù ; *nach Brot schreien,* krial toaz d'ar forn, gervel toaz d'ar forn, krial kernez ; *die Kinder schrien herzzerreißend,* ar vugale a c'harme, ma oa ur ranngalon o c'hlevet, ar vugale a c'harme a-rann-galon ; *aus voller Kehle schreien, aus vollem Halse schreien, aus Leibeskräften schreien, lauthals schreien,* hopal leizh e vouezh, hopal a-leizh e gorzailhenn, hopal a-boulz-penn, hopal a-boulz e benn, youc'hal a-holl-nerzh e gorf, youc'hal a-leizh korzenn, youc'hal leizh e veg, huchal a-leizh e gorzailhenn, hopal ha dihopal evel un diaoul, blejal evel ur c'hole, huchal ken na spont ar brini, huchal a-bouez-penn, huchal a-bouez e benn, huchal war-bouez e benn, huchal a-leizh korzenn, huchal eus holl nerzh e gorzenn, huchal evel ur bleiz, youc'hal evel ur broc'h, youc'hal evel ur bleiz skaotet, sachañ warni, krial a-nerzh e vouezh, blejal evel ur vuoc'h kollet he leue ganti, gelver a-bouez-penn, choual a-bouez-penn, choual a-bouez e benn, choual forzh, krial forzh ; *er hat geschrien und wie !* youc'het en doa na pegeit ! youc'het en doa, ur spont ! youc'het en doa, un hiris ! youc'het en doa, un diframm ! ; *er schrie so laut, dass seine Halsadern drohten sich zu verknoten,* kement e huche ken e kinnige gwazied e c'houzoug kordañ ; *nach Brot schreien,* krial toaz d'ar forn, gervel toaz d'ar forn, krial a-bouez-penn (plantañ reuz, garmiñ, hopal) evit kaout bara ; *nach Rache schreien,* goulenn veñjañs (heñvelboan) a-bouez-penn, goulenn digoll eus ur gwall bennak kreñv hag uhel, goulenn gwall-ouzh-gwall a-bouez-penn ; *das schreit zum Himmel !* un euzh eo ! ur skrij hag un euzh eo gwelet kement-se ! ur vezh eo gwelet seurt traoù ! ur vezh eo da welet ! ur vezh ruz ! ur vezh ruz eo ! mezh ar chas eo kement-se ! ; *einem die Ohren voll schreien,* terriñ penn u.b., badaouiñ u.b., borodiñ u.b., mezevelliñ penn u.b., troc'hañ e zivskouarn d'u.b., bouzarañ divskouarn u.b., freuzañ divskouarn u.b. ; *Zetermordio schreien,* youc'hal ken na spont ar brini, diskordañ da youc'hal, disvantañ da grial, krial forzh e vuhez, krial a-bouez-penn, youc'hal leizh e gorzenn, huchal leizh e vouezh, choual a-bouez-penn, choual a-bouez e benn, krial toaz d'ar forn, hopal ha dihopal evel un diaoul, blejal evel ur c'hole, blejal evel ur vuoc'h kollet he leue ganti, blejal, razailhat, krial forzh [war an torfedour], huchal harao war u.b., huperiñ war-lerc'h ur re bennak (Gregor), huchal war-lerc'h u.b., ober an hu hag an hop war (ouzh) u.b.
2. *die Elster schreit,* ragachat (gragailhat, ragellat, karnajal, keketat) a ra ar big. ; *der Hirsch schreit,* blejal a ra ar c'harv ; *der Esel schreit,* an azen a vlej, hinnoal a ra an azen, skrijañ (breugiñ) a ra an azen ; *der Hahn schreit,* kanañ a ra ar c'hilhog, kotogogal a ra ar c'hilhog, kokelinal a ra ar c'hilhog, karnajal a ra ar c'hilhog.
Schreien n. (-s) : **1.** youc'h g., youc'herezh g., youc'hadennoù ls., youc'hadeg b., huchadeg b., huch g., hopadeg b., blejadeg b., garmerezh g., garmadeg b., garmoù ls., garmadennoù ls., krioù ls., kriadennoù ls., kriadeg b., krierezh g., kri ha cholori, boulorgn g., streuvell vras b., talabard g., kri ha youc'herezh, garm ha kri, gwic'h g., hucherezh g., sklank g., skuermerezh g. ; **2. a)** *das ist zum Schreien !* un euzh eo ! ur skrij hag un euzh eo gwelet kement-se ! ur vezh eo gwelet seurt traoù ! ur vezh eo da welet ! ur vezh ruz ! ur vezh ruz eo ! mezh ar chas eo kement-se ! ; **b)** *zum Schreien,* fentus-dreist, farsus (fentus) ken ez eo, da skrijal, re farsus, bourdus, ribardennus, bourjin, da dortañ ; *die waren zum Schreien,* ur farsite hag un drolite e oa o gwelet, fentus dreist e oant ; *das ist ja zum Schreien,* amañ ez eus peadra da dagañ o c'hoarzhin, fentus-dreist eo, farsus eo ken ez eo, ur farsite hag un drolite eo da welet ha da glevet, da dortañ eo, ur pezh eo gwelet (klevet) an dra-se.
schreiend ag. : **1.** youc'hus, yud ; **2.** *eine schreiende Farbe,* ul liv trellus (dallus, lugernus, lugernus evel an tan, lugernus evel an heol, re flamm) g. ; **3.** *schreiendes Unrecht,* dislealded skrijus b., direizhder skrijus g., direizhded skrijus b., dislealder skrijus g., direizhded euzhus ken na gomz b., digevionded b.
Schreier g. (-s,-) : **1.** karnajer g., sklanker g., blejer g., bosennour g., garmer g., gwic'her g., hoper g., hucher g., youc'her g., yuder g., krier g., chouer g., skuermer g., straker g., trouzer g., gragailher g., barr krenn g. ; [mojenn.] *nächtlicher Schreier,* hoper-noz g. ; **2.** *Marktschreier,* marc'hadour-red g, foraner g., triakler g., foranad g., foaraour g., oprater g., kamolod g.
Schreierei b. (-,-en) : karnaj g., sklank g., huchadeg b., blejadeg b., huch g., hopadeg b., youc'h g., youc'hadennoù ls., youc'hadeg b., garmadeg b., garmoù ls., garmadennoù ls., krioù ls., kriadennoù ls., kriadeg b., krierezh g., kri ha cholori, boulorgn g., streuvell vras b., talabard g., kri ha youc'herezh, garm ha kri, gwic'h g., hucherezh g., skuermerezh g., skiltradeg b., yudadeg b., yudadennoù ls.
Schreierin b. (-,-nen) : **1.** karnajerez b., sklankerez b., blejerez b., strakell b., skuermerez b., barr krenn g. ; **2.** *Marktschreierin,* marc'hadourez-red b, triaklerez b., foranadez b., foaraourez b.
Schreihals g. (-es,-hälse) : blejer g., youc'her g., sklanker g., gwic'her g., skuermer g., trouzer g., karnajer g., bosennour g., gragailher g., hoper g., hucher g., youc'her g., yuder g., chouer g., straker g., barr krenn g., garmer g.
Schreikrampf g. (-s,-krämpfe) : kriadennoù gliziennek ls., krioù gliziennek ls.
Schrein g. (-s,-e) : skrin g., koufrig g., arc'hig b., klozenn b., klaouier g., forser g., fosenn b., kasedig b./m., kas g., lañser g., kef g. ; *Schreine voll Gold und Silber,* koufroù leun a aour hag a arc'hant ls., koufroù garniset gant aour ha gant arc'hant ls.
Schreiner g. (-s,-) : munuzer g., amunuzer g., kalvez g., ebenour g., junter g. ; *auf Täfelung spezialisierter Schreiner,* lambrusker g.
Schreinerei b. (-,-en) : **1.** [micher] kilvizerezh g., munuzerezh g. ; **2.** [stal] kilvizerezh b., munuzerezh b.
Schreinerin b. (-,-nen) : munuzerez b., amunuzerez b., ebenourez b., junterez b.
schreinern V.gw. (hat geschreinert) : kilviziañ, munuzat.
Schreistimme b. (-,-n) : mouezh skiltr b.

schreiten V.gw. (schritt / ist geschritten) : **1.** mont, kerzhet, stampañ, skarañ, ober kammedoù ; *vorwärts schreiten*, mont war-raok ; *zum Sturm schreiten,* mont (en em deuler) d'an arsailh, mont d'an argad ; *das Unglück schreitet schnell (Fr. Schiller),* an droug a zeu buan, an droug a c'hoarvez fonnus, d'an daoulamm e teu an droug ; **2.** [dre skeud.] *zur Tat schreiten,* stagañ ganti, mont dezhi, mont d'an ober, mont d'an oberoù ; *zur Ausführung schreiten,* lakaat udb da dremen er pleustr, lakaat er pleustr, seveniñ udb, treiñ ar c'homzoù en oberoù, dont eus ar c'homzoù d'an oberoù, kas udb da vat, kas udb da benn ; *zur Abstimmung schreiten, zur Wahl schreiten,* mont d'ar mouezhioù, lakaat an dud da vouezhiañ (da votiñ), aozañ un dilennadeg.
V.k.e. : (schritt / ist geschritten) : *den Weg der Freiheit schreiten,* kerzhet war bali ar frankiz, kerzhet gant hent ar frankiz.
schreitend ag. : [ardamezouriezh] tremenant ; *schreitender Löwe,* leon tremenant g.
Schreitvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] hirc'hareg g., P. labous treid-hir g.
Schreivogel g. (-s,-vögel) : labous youc'hus g.
Schrieb g. (-s,-e) : P. tamm lizher g.
Schrift b. (-,-en) : **1.** skritur g./b., lizherennoù ls., skrivañ g. ; *lateinische Schrift,* lizherennoù latin ls., lizherennoù roman ls., arouezennoù roman ls. ; *gotische Schrift, deutsche Schrift, gebrochene Schrift,* skritur Fraktur g., P. skritur gotek g., skritur got g. (Gregor) ; *kursive Schrift,* lizherennoù italek ls. ; *schöne Schrift,* skritur brav g., skritur flour g. ; *Kurzschrift,* berrskriverezh g., berrskrivadur g. ; *Schrift, die wie gestochen ist,* skritur moull g. ; *eine schöne Schrift haben, eine schöne Handschrift haben,* skrivañ brav ; *unleserliche Schrift, unleserbare Schrift,* skritur dilennus g./b. ; *schwer entzifferbare Schrift,* skritur dihelenn g./b. **2.** skrid g., skridenn b., skrivadenn b., oberenn b., levr g., studiadenn b., pennad skrid g. ; *die Heilige Schrift, die Schrift,* ar Skritur Sakr g. / al Lezenn a C'hras b. (Gregor), ar Skritur santel g., ar Bibl g./b., ar Skriturioù ls., levr ar Selledoù g., ar Selledoù ls. ; *nach den Worten der Heiligen Schrift,* post d'ar Skritur santel ; *griechische Schriften,* skridoù gresianek ls. ; *Schriften aus dem Mittelalter,* skridoù eus ar Grennamzer ls. ; *theoretische Schriften,* skridoù damkanel ls. ; *Goethes Schriften,* oberennoù Goethe ls. ; *sämtliche Schriften,* an holl oberennoù ls., an holl skridoù ls., un dastumad klok g. ; *philosophische Schrift,* studiadenn war tachenn ar brederouriezh b., skrid a brederouriezh g., levr prederouriezh g. ; *alte Schriften studieren,* studiañ skridoù kozh, P. krignat kozh paperoù ; *die Schreibweise der alten Schriften aktualisieren,* bremanaat doare-skrivañ ar skridoù kozh.
3. *Kopf oder Schrift spielen,* c'hoari pil pe groaz, c'hoari tu pe du, c'hoari penn pe fleur.
Schrift- : [relij.] … skriturel, … ar skritur sakr.
Schriftart b. (-,-en) : font arouezennoù g., skritur g./b.
Schriftausleger g. (-s,-) : devarnour g., ezlizhour g.
Schriftauslegung b. (-,-en) : disklêriadur skridoù g., devarnerezh g., devarnouriezh b., ezlizhañ g., ezlizhouriezh b.
Schriftbild n. (-s,-er) : [moull.] dremm b. ; *fettes Schriftbild,* dremm vras b. ; *kleines Schriftbild,* dremm vihan b. ; *mittleres Schriftbild,* dremm grenn b.
Schriftdeuter g. (-s,-) : skriturour g., grafologour g.
Schriftdeutsch n. : alamaneg skrivet g., alamaneg lennek g., alamanek standart g.
Schriftdeutung b. (-) : skriturouriezh b., grafologiezh b.
Schriftenerkennung b. (-) : [stlenn.] *automatische Schriftenerkennung,* digejañ optikel an arouezennoù g.
Schriftexpertise b. (-,-n) : kevarouezerezh skritur g., elfennerezh skritur g.
Schriftform b. (-) : stumm skrivet g. ; *in Schriftform,* dre skrid.
Schriftforschung b. (-) : [relij.] studi a bled gant ar Skritur Santel g., ezlizhouriezh b.
Schriftführer g. (-s,-) : sekretour g., skriver g.
Schriftgelehrte(r) ag.k. g./b. : [relij.] doueoniour g., teologour g., doktor war al Lezenn a C'hras g., [Aviel] Doktor al Lezenn g.
Schriftgießer g. (-s,-) : [moull.] teuzer arouezennoù g.
schriftgläubig ag. : [relij.] reizhkredour.
Schriftgrad g. (-s,-e) : [moull.] korf an arouezenn g.
Schriftgut n. (-s) : lizheradur g.
Schrifthöhe b. (-,-n) : [moull.] korf an arouezenn g.
Schriftkasten g. (-s,-kästen) : [moull.] tirenneg b. ; *Fach im Schriftkasten,* tirenn b.
Schriftkegel g. (-s,-) : [moull.] korf an arouezenn g.
Schriftleiter g. (-s,-) : pennskridaozer g., rener ar skridaozañ g.
Schriftleitung b. (-,-en) : bodad skridaozañ g.
schriftlich ag. : dre skrid ; *die schriftliche Literatur,* al lennegezh dre skrid b. ; *schriftliche Frageprüfung,* goulennoù dre skrid ls. ; *schriftliche Prüfung,* arnodenn dre skrid b. ; *schriftliche Aufgabe,* dever g., priziadenn dre skrid b., test dre skrid g. ; *ich habe die schriftliche Prüfung bestanden,* deuet eo da vat an arnodenn dre skrid ganin ; *ich bin bei der schriftlichen Prüfung durchgefallen, ich habe die schriftliche Prüfung nicht bestanden,* klaouiet on bet en arnodenn dre skrid, klaouet on bet er skrid ; *schriftlicher Bericht,* danevell dre skrid b. ; *schriftlicher Befehl,* kemennadurezh b. ; *schriftlicher Beweis, schriftlicher Nachweis,* prouenn dre skrid b., prouenn diazezet war ur skrid bennak b., testeni skrivet g. ; *schriftliche Ermächtigung,* skrid-aotren g., skrid-galloudegañ g., skrid-testeni g. ; *eine auf schriftliche Anweisung des Artzes zubereitete Arznei,* ul louzoù aozet diwar ordrenañs ur mezeg g. ; *die schriftliche Ausfertigung,* ar skridaozerezh g., ar skridaozañ g. ; [polit.] *schriftliche Anfragen,* goulennoù dre skrid ls.
Adv. : dre skrid ; *etwas schriftlich niederlegen,* lakaat udb dre skrid, skeiñ udb war ar paper, skridaozañ udb. ; *etwas schriftlich beantworten,* respont d'udb dre skrid, respont udb dre skrid, diskrivañ d'udb ; *schriftlich gestellte Fragen,* goulennoù dre skrid ls.
Schriftliche(s) ag.k. n. : skrid g. ; *ich habe das Schriftliche bestanden,* deuet eo da vat ar skrid ganin ; *ich bin beim Schriftlichen durchgefallen,* klaouiet on bet er skrid ; *das Schriftliche und das Mündliche,* ar skrivañ hag ar c'homz ; *das Schriftliche und das Mündliche bestehen,* bezañ degemeret er skrid hag er c'homz, bezañ degemeret dre skrid ha dre gomz.
Schriftlichkeit b. (-) : skrivañ g. ; *von Mündlichkeit zu Schriftlichkeit,* eus ar c'homz d'ar skrivañ.
schriftlos ag. : diskrid.
Schriftmutter b. (-,-n) : [moull.] mammskrid g.
Schriftplatte b. (-,-n) : bloc'heilad g., stereotip g. ; *in Schriftplatten gießen,* bloc'heilañ, stereotipañ.
Schriftprobe b. (-,-n) : **1.** amprou skritur g. ; **2.** elfennerezh skritur g., prouad skriturouriezh g.
Schriftsachverständige(r) ag.k. g./b. : skriturour g., grafologour g., skriturourez b., grafologourez b.
Schriftsatz g. (-es,-sätze) : **1.** [moull.] lizherennadur g. ; *einen Schriftsatz zusammenstellen,* lizherennañ ; **2.** [gwir] kounskrid g.
Schriftseite b. (-,-n) : **1.** pajenn dornskrivet b. ; **2.** [moneiz] pil g., tuig g.
Schriftsetzer g. (-s,-) : [moull.] lizherenner g., linotipour g., linennlizherenner g.
Schriftsprache b. (-,-n) : **1.** yezh skrivet b., yezh lennek b. ; *der Erwerb der Schriftsprache,* an deskiñ lenn ha skrivañ g. ; **2.** yezh standart b., yezh unvan b., yezh lennegel b.
Schriftsteller g. (-s,-) : skrivagner g., aozer g., oberour g., oberer g., saver g. ; *zweitrangiger Schriftsteller,* skrivagner eilrenk g., skrivagner a-eilrenk g. ; *ein begabter Schriftsteller,* ur skrivagner donezonet e bluenn g., ur skrivagner dornet dispar g. ; *ein produktiver Schriftsteller,* ur skrivagner fonnus e bluenn g. ; *realistischer Schriftsteller,* skrivagner realour g. ; *okzitanischer*

Schriftsteller, felibr g. [*liester* felibred] ; *das Werk eines Schriftstellers herausgeben, die Werke eines Schriftstellers herausgeben,* embann un aozer, embann ur skrivagner.
Schriftstellerei b. (-) : skriverezh g., skrivañ g., ar skrivañ levrioù g.
Schriftstellerin b. (-,-nen) : skrivagnerez b.
schriftstellerisch ag. : ... skrivagner, … skrivañ ; *ein von schriftstellerischer Tätigkeit geprägter Aufenthalt,* ur chomadenn skrivañ b.
Adv. : evel skrivagner ; *schriftstellerisch begabt,* donezonet e bluenn, dornet dispar evel skrivagner.
schriftstellern V.gw. (hat geschriftstellert) : skrivañ levrioù, bezañ skrivagner, duañ paper.
Schriftstellername g. (-ns,-n) : anv-pluenn g.
Schriftstempel g. (-s,-) : stamper g., minaoued moullañ g.
Schriftstück n. (-s,-e) : skrid g., skridenn b., skrivadenn b., teul g., akta g., pezh g., pennad skrid g. ; *unverständliches Schriftstück,* skrid digompren g., skrid digomprenus g. ; *beigefügtes Schriftstück,* pezh stag, teul stag g. ; *das vom Gerichtsvollzieher zugestellte Schriftstück,* an espled g., al libell g. ; *ein gerichtliches Schriftstück zustellen,* espledin ; *amtliche Schriftstücke,* teulioù amaezhel ls. ; *wertloses Schriftstück,* skridaj g. ; *Schriftstücke zurückbehalten, Schriftstücke für sich behalten,* mirout teulioù en e gerz ; *ein Schriftstück zu den Akten legen,* lakaat ur pezh en un teuliad ; *altes Schriftstück,* parchenn b. [*liester* parchennoù, parchoù].
Schriftverfälschung b. (-,-en) : savidigezh ur falsteul b., falsidigezh un teul b.
Schriftvergleichung b. (-,-en) : [gwir] kevarouezerezh skritur g., elfennerezh skritur g.
Schriftverkehr g. (-s) : eskemm-lizhiri g., kenskriverezh g.
Schrifttum n. (-s) : lizheradur g.
Schriftwechsel g. (-s) : eskemm-lizhiri g., kenskriverezh g.
Schriftwerk n. (-s,-e) : skrid g., skridenn b., skrivadenn b.
Schriftzeichen n. (-s,-) : arouezenn b., arouez-skrid b., lizherenn b. ; *serifenlose Schriftzeichen,* arouezennoù didroad ls. ; *chinesisches Schriftzeichen,* sinalun g. [*liester* sinalunioù].
Schriftzug g. (-s,-züge) : taol pluenn g., tioñv g., goursin g., sin g., argrif g.
schrill ag. : skiltr, gourskiltr, skiltrus, skrilhus, sklintin, piltrenk, lemm ; *schriller Schrei,* skiltrenn b., rifadenn b. ; *schrilles Geschrei,* skiltradeg b. ; *schrill ertönen,* skiltrañ ; *ein schriller Pfiff,* ur c'hwitelladenn skiltrus b. ; *das schrille Pfeifen des herannahenden Artilleriegeschosses wird immer lauter,* c'hwitelladenn an obuz a zalc'h da c'hrosaat, c'hwitelladenn an obuz a zalc'h da bounneraat ; *schrille Stimme,* mouezh skiltr b., mouezh skiltrus b., mouezh lemm b., mouezh c'harmus b., mouezh piltrenk b. ; *schrille Klangfarbe,* sonliv skiltr g. ; *schrill schreien, schrille Schreie ausstoßen,* rifal, skroeñjal.
schrillen V.gw. (hat geschrillt) : skiltrañ, sklintinañ.
schrinden V.gw. (schrund / schrand // hat geschrunden) : [dispredet] regiñ, fregañ, faoutañ, dont gwaskoù da zigeriñ en dra-mañ-tra, skarnilañ, skarrañ, aeradenniñ.
Schrippe b. (-,-n) : [Berlin] baraig g., baraennig b.
Schritt g. (-s,-e) : **1.** kamm g., kammed g./b., paz g., pazenn b., kerzh g., kerzhed g., ergerzh g., fourchad g., gaoliad b., stamp g. ; *das Baby macht seine ersten Schritte,* paziiñ a ra ar poupig, krog eo an hini bihan da vale, pouezañ a ra an hini bihan war droad ; *Schritte hören,* klevet trouz bale, klevet un trouz bale ; *einen Schritt nach vorne machen,* ober ur gammed war-raok ; *seine Schritte dröhnten auf dem gefrorenen Boden,* e votoù a vorzhole al leur skornet, al leur skornet a zassone gant e gammedoù, e gammedoù a zassone war al leur skornet, al leur skornet a groze gant e gammedoù ; *ich konnte keine zehn Schritte gehen, ohne auf Bekannte zu treffen,* ne c'hallen ket ober dek kammed na welen tud anavezet ganin, ne c'hallen ket ober dek kammed hep bezañ dalc'het a-sav ; *ich war völlig überzeugt, Schritte zu hören,* me a soñje pakret klevet re o kerzhet (klevet trouz bale) ; *mit langsamem Schritt gehen, mit langsamen Schritten gehen,* kerzhet a-zoug e gamm, kerzhet a bazoù difonn, bezañ gorrek en e gerzhed, mont en e reol ; *gemessenen Schrittes,* a-zoug-kamm, a-zoug e gamm, a doug e gamm, a-hed e gamm, diouzh e gamm, dousik ha plaen, plarik, war e c'horregezh, war e gamm, ent habaskik, war e bouez, war e bouezig, war e sklavig, war e zres, war e zresig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e blaen, war e vadober, o kontañ e gammedoù / goustadik / sioulik / o selaou e bazioù (Gregor) ; *mit festem Schritt,* dideuk, a-gamm-kaer, digor e zivesker evit bale, stamp gantañ ; *mit festem Schritt voranschreiten,* stampañ kaer, mont a-gamm-kaer, kerzhet a-gamm-kaer, bale kaer, kerzhet kaer, pouezañ war droad, mont war-raok a gammedoù asur ; *großer Schritt, langer Schritt,* gaoliad b., fourchad g., skar g., stamp g., rampadenn b., skampadenn b. ; *einen großen Schritt machen,* ober ur c'haoliad ; *große Schritte machen, mit großen Schritten voranschreiten,* mont a-skampoù, mont a-stampoù, astenn e gammedoù, diskalfañ rampadennoù hir, ober kammedoù bras, mont a gammedoù bras, kerzhet a gammedoù bras, bale digor e zivesker, gaoliañ, gaoliata hent, ober gaol, mont gant gaol, dont gant gaol, ober kammedoù hir, ober stampoù bras (Gregor) ; *etwas mit großen Schritten durchschreiten, durch etwas mit großen Schritten eilen, mit großen Schritten über etwas (ak.) eilen, mit großen Schritten etwas entlangeilen,* gaoliata udb ; *einen großen Schritt über etwas (ak.) machen,* gaoliata udb, ober ur c'haoliad dreist udb, gaoliañ udb, fourchadiñ udb, fourchiñ dreist udb ; *Riesenschritte machen, mit Riesenschritten voranschreiten,* ober kammedoù ramz, kerzhet a gammedoù ramz, mont a gammedoù ramz ; *größere Schritte machen, seinen Schritt beschleunigen, seinen Schritt beflügeln, einen Schritt zulegen,* astenn e c'har, astenn e zivesker, astenn e gammedoù, astenn e gammed, astenn e garavelloù, mont buanoc'h en e hent, difraeañ, lakaat e zivesker e gwigour, lakaat e gilhoroù e gwigour, hastañ e dizh, hastañ e herr, paziañ ; *er ging mit großen, schnellen Schritten voran,* bale a rae prim, ramp gantañ ; *schnelle Schritte,* kammedoù mibin ls. ; *schnelle Schritte machen,* kerzhet a gammedoù dillo, pikañ buan, pikañ stank, en em zifretañ, skampañ, skarañ ; *kleine, schnelle Schritte machen,* ober kammedoù bihan ha mibin, skeiñ mibin, trotal, piltrotal, piltrotat, trotellat, tripal, mont d'ar piltrotig, mont d'an drotig louarn, pilpazañ, mont a-bilpazig, mont d'ar pilpazig, mont a bilbaz, bezañ birvilh en e zivesker ; *kleine Schritte,* pilpaz g., kammedoù bihan ls. ; *kleine, langsame Schritte machen,* mont a-bilpazig, mont d'ar pilpazig, mont d'ar pilpaz g. ; *den Schritt verdoppeln,* doublañ e gammedoù, hastañ e dizh, hastañ e herr ; *seinen Schritt verlangsamen, seine Schritte verlangsamen, den Schritt verzögern, den Schritt verhalten,* gorrekaat e vale, gorrekaat e gerzh, gorrekaat da vale, mont goustatoc'h (goustadikoc'h, arouarekoc'h, warbouesoc'h), lentaat, lentañ, dousaat da gerzhet ; *sie verlangsamen ihren Schritt,* bihanaat a ra o herr, gorrekaat a ra o c'herzhed ; *sie läuft beschwingten Schrittes davon,* redek a ra kuit evel un heizez - redek a ra kuit, treid skañv dezhi ; *zögernden Schrittes, mit zögerndem Schritt,* a gammedoù diasur, a gammedoù teuk, o tibab mat e hent, o c'hoari gant e zivesker, o teukañ ; *seine Schritte nach einem Ort lenken (wenden, richten),* kas e dreid war-zu ul lec'h bennak, kas e gammedoù war-zu ul lec'h bennak, mont war-zu ul lec'h bennak, mont etrezek ul lec'h bennak, mont etramek ul lec'h bennak, mont davet ul lec'h bennak, mont da-gaout ul lec'h bennak, mont

war-gaout ul lec'h bennak, mont da-geñver ul lec'h bennak, tennañ d'ul lec'h bennak, tennañ war-du ul lec'h bennak, skeiñ etrezek ul lec'h bennak, skeiñ war-du ul lec'h bennak, kavout e hent war-du ul lec'h bennak, ober hent etrezek ul lec'h bennak, durc'haat d'ul lec'h bennak, durc'haat ouzh ul lec'h bennak ; *er war nie in der Lage, einen einzigen Schritt zu tun,* n'en deus graet kammed douar ebet ; *keinen Schritt vorankommen,* na vont tamm war-raok, chom a-blas, chom e darn, chom da ruzañ ; *Schritt für Schritt,* kammed-ha-kammed, pazenn-ha-pazenn, a-dost-da-dost, a-nes-da-nes, a-hed-kamm, tamm-ha-tamm, nebeut-ha-nebeut, a-nebeudoù, a-dammoù, a-nebeudoùigoù, bep un tammig, bep a dammig, a-zoug-kamm, war bouezig, dre reuz, a-reuziadoù, a-grogadoù, e meur a wech, a-frapadoù ; *in kleinen Schritten,* a-sil, dre sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, a-ruz, a-van-da-van ; *im Laufschritt,* en ur redek, o redek, d'ar red, diwar red, war red, en un taol red ; *in gleichem Schritt und Tritt,* a-gengammed, d'ar paz mentet, troad-ouzh-troad, paz-ouzh-paz, troad-ha-troad, ingal d'ar paz, o skeiñ ar paz, en ur skeiñ ar paz ; *im Gleichschritt marschieren,* skeiñ ar paz, kerzhet a-gengammed, mont d'ar paz mentet, kerzhout troad-ouzh-troad (troad-ha-troad, ingal d'ar paz), mont en ur skeiñ ar paz ; *Schritt gehen, im Schritt gehen,* **a)** [lu] mont d'ar paz, kerzhet d'ar paz ; **b)** [kezeg] mont d'ar paz ; *fehlerhafte Gangart des Pferdes zwischen Schritt und Galopp,* trip g. ; *diese fehlerhafte Gangart gehen,* mont d'an trip ; *Schritt reiten, im Schritt reiten,* mont d'ar paz ; *bei jedem Schritt,* da bep kammed / da bep paz / da bep tro / da bep taol (Gregor), bep kammed a ra, gant pep kammed ; *ihre Brüste wippten bei jedem Schritt,* he bronnoù a vrañskelle gant pep kammed, bep kammed a rae e vralle he bronnoù, he bronnoù a darlamme da bep kammed ; *bei jedem Schritt sanken die Hufe des Pferdes tief in den weichen Sand ein,* sankañ a rae kammedoù ar marc'h en traezh bouk ; *jemandem auf Schritt und Tritt folgen, keinen Schritt von jemandem weichen,* mont kammed ouzh kammed a-dreñv u.b., delc'her stag ouzh u.b., derc'hel stag d'u.b., delc'her tost d'u.b. (war u.b.), delc'her kloz war (ouzh) u.b., enkañ u.b., delc'her tenn d'u.b., delc'her tenn war u.b., heuliañ u.b. kammed-ha-kammed, dont kerkent (kenkent) ha troad u.b., dont kerkent (kenkent) ha seulioù u.b., heuliañ u.b. a-dost, mont war seulioù u.b., bezañ (kerzhet) war seulioù u.b., dont war seulioù u.b., chom peg ouzh solioù u.b., bezañ atav war chouk u.b., lostañ u.b., ober ki bihan d'u.b., bezañ evel ur c'hi bihan war-lerc'h u.b., bezañ atav a-istribilh ouzh u.b., chom war seulioù u.b., dispenn roudenn u.b., dispenn roudoù u.b., bezañ atav e lagad war u.b., na zispegañ diouzh u.b., bezañ war seulioù treid u.b. (Gregor) ; *dies ist ein kleiner Schritt für einen Menschen, ein riesiger Sprung für die Menschheit* [Neil Armstrong, 1969], kement-mañ a zo ur gammed vihan evit un den hag ur pezh mell lamm war-raok evit Mab-den (evit an denelezh) ; [kirri] *Schritt fahren,* ruilhal d'ar paz ; *mit jemandem Schritt halten,* **a)** [ster rik] mont troad-ouzh-troad (troad-ha-troad, paz-ouzh-paz) gant u.b., mont ingal d'ar paz gant u.b. ; **b)** [dre skeud.] bezañ gouest d'ober kenkoulz hag unan all, bezañ ken barrek hag unan all, bezañ en dalvoudegezh d'unan all, bezañ re-bar ouzh unan all, bezañ kenkoulz hag unan all.

2. kammed b./g. ; *zehn Schritt davon entfernt,* dek kammed ac'hano ; *sie standen fünf Schritt von uns entfernt,* edont war-hed pemp kammed diouzhomp ; *sie standen ein paar Schritte von uns entfernt, sie standen wenige Schritte von uns entfernt,* edont war-hed un nebeud kammedoù diouzhomp ; *einen Schritt nach vorne machen,* ober ur gammed war-raok ; *fünf Schritte nach vorne tun,* araogiñ pemp paz, ober pemp kammed war-raok ; *ein paar Schritte von hier entfernt,* war-bouez nebeut ac'hanen, ur c'hwitelladenn ac'hann, ur c'halvadenn ac'halenn.

3. difrae g. ; *die nötigen Schritte unternehmen,* ober an difraeoù ret, stagañ (bezañ stag) gant an darbaroù ret, ober (kemer) e ziarbennoù, ober e ziwalloù, ober e zifennoù, ober e gempennoù, ober ar pezh 'zo ret ; *bei jemandem Schritte unternehmen, um etwas zu erreichen,* ober ur goulenn ouzh u.b., ober ur c'hrog war u.b., ober ur reked ouzh u.b.

4. [dre skeud.] *keinen Schritt zurückweichen,* na gilañ an disterañ, derc'hel mat d'e askorn, na gilañ a-dreuz troad ; *diplomatischer Schritt,* reked diplomatek b./g. ; *den ersten Schritt tun,* kregiñ, reiñ an ton, luskañ da vont, deraouiñ, stagañ, mont dezhi, loc'hañ, reiñ ar brall (Gregor) ; *ich gehe keinen Schritt weiter,* ne rin ken ur gammed war-raok ; *jemandes erste Schritte im Berufsleben,* kammedoù kentañ u.b. en e vicher nevez ; *die ersten Schritte im Berufsleben fielen ihm leicht,* ur c'hrog aes en deus kavet an dense en e vicher ; *seine ersten Schritte im Berufsleben machen,* ober e gammedoù kentañ en e vicher, bezañ war ar boulc'h kentañ ; *es ist der erste Schritt, auf den es ankommt, der erste Schritt ist immer der schwerste,* al loc'hañ eo an diaesañ - an neb a sellfe ouzh an erv ed ne c'hounezfe ket - ret eo kregiñ a-raok echuiñ - naet an douar ... pa vez c'hwennet - ret eo evit ober mat charreat teil kent kardellat - hadañ en daeroù, mediñ el levenez, al loc'hañ eo an diaesañ - un deroù a zo da bep tra hag e ve da zeskiñ debriñ yod gant ul loa koad - gant ar c'hammed kentañ e krog ar veaj hirañ - un deroù a zo eus tout - bez' ez eus un deroù eus tout ; *der erste Schritt,* an ervenn gentañ eus ul labour bennak b. ; *er hat den Schritt gewagt,* graet en deus e sonj da vat, en em risklet en deus, aet eo dezhi, en em daolet eo en dour ; *in einem Schritt, in einem einzigen Schritt, in nur einem Arbeitsschritt,* en un tennad, en ur sachad.

5. *in Zweierschritten zählen,* kontañ dre zaouioù ; *in Hunderterschritten zählen,* kontañ dre gantoù ; *in Fünferschritten zählen,* kontañ dre bempoù.

6. [bragoù] gaol ar bragoù b., gaolad b., fourk g., fourch g.

Schrittgänger g. (-s,-) : marc'h a ya d'ar paz g.

Schrittgeräusch n. (-es,-e) : toumpi b., trouz treid g., trouz bale g.

Schrittgeschwindigkeit b. (-) : [karbedoù] tizh izel-kenañ g. ; *Schrittgeschwindigkeit fahren,* ruilhal d'ar paz.

Schrittlänge b. (-,-n) : hed paz g., hed kamm g., hed kammed g., gaoliad b., fourchad g.

Schrittmacher g. (-s,-) : **1.** [sport, marc'h-houarn] brouder g., atizer g., lusker g. ; **2.** [dre skeud.] diaraoger g., degaser g., difraoster g., annouger g., lañsadenn gentañ b., enhenter g., kentradour g. ; **3.** [mezeg.] brouder kalon g., fraouer kalon g., tredanfraouer g.

Schrittmesser g. (-s,-) : konter kammedoù g., podometr g., odometr g.

Schrittpartie b. (-,-n) : [bragoù] gaol ar bragoù b., gaolad b., fourk g., fourch g.

Schritttempo n. (-s) : [kirri] tizh izel-kenañ g. ; *im Schritttempo fahren,* ruilhal d'ar paz.

Schrittwechsel g. (-s,-) : [lu] cheñchamant lusk g., cheñchamant paz g.

schrittweise Adv. : a-gammedoù, a-zoug-kamm, war bouezig, kammed-ha-kammed, a gammedoù bihan, a-dost-da-dost, a-hed-kamm, tamm-ha-tamm, nebeut-ha-nebeut, a-nebeudoù, bep un nebeud, a-dammoù, a-nebeudoùigoù, a-sil, dre sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, a-ruz, a-van-da-van, pazenn-ha-pazenn, dre bazennoù, a-bazennoù, a-bazennadoù.

ag. : pazennek ; *schrittweise Kürzung,* krennadur pazennek g.

Schrittweite b. (-,-n) : fourchad g., gaoliad b., skar g.

Schrittzähler g. (-s,-) : konter kammedoù g., podometr g., odometr g.

schroff ag. : **1.** a-blom, sonn, pik, a-bik, serzh, a-serzh, tenn ; *schroffer Fels,* roc'h a-blom (sonn, a-bik, serzh, a-serzh) b. ; *schroffer werden,* sershaat.
2. reut, dichek, groñs, teuc'h, dic'hras, rust, krak, rok, divalav, dizamant, flemmus, lemm, hek, sec'h, gros, put, dibalamour, difoutre, taer, trenk, garv, rok ; *ein schroffer Charakter,* ur spered reut a zen g., ur spered krenn-ha-krak a zen g., ur spered krak-ha-krenn a zen g., ur reutvredeg g. [*liester* reutvredeien], ur spered dibleg g. ; *schroffe Antwort,* respont reut (dichek, krak, rok, divalav, sec'h, gros, difoutre, taer, hek, rust) g. ; *in schroffem Ton,* krak, garv, war un ton strizh, war un ton rust, gant ur vouezh strizh (reut, dizamant, flemmus, lemm, sec'h, rok, dichek, divalav, put, taer, hek), gant ur vouezh c'hros, gant ur vouezh c'harv, war un ton reut, gant komzoù krak-ha-krenn, war an notenn vras / war an notenn uhelañ (Gregor), groñs, en un doare rust (rok, dibalamour), brusk.
Adv. **1.** a-blom, sonn, pik, a-bik, serzh, a-serzh ; *das Gebirge erhebt sich schroff auf beiden Seiten des Tales,* pik (a-blom, sonn, a-bik, serzh, a-serzh) e sav ar menezioù en daou du d'an draoñienn.
2. distag, krak, bresk, teusk, trenk, garv, rust, dak, reut, rep, rok (taer, kivioul, rust, garv) an tamm anezhañ, gant ur beg rok, gant ur vouezh kroz, gant ur vouezh rok, en un doare teuc'h, teuc'h, en un doare reut, en un doare sec'h ha treut, brusk ; *schroff antworten,* taraniñ, respont en un doare taer, respont krak, respont garv, respont krenn, respont bresk, respont rust, respont teuc'h, respont a-grenn, reiñ ur respont rok ; *jemandem schroff entgegenkomme*n, degemer u.b. evel ur c'hi en iliz, degemer u.b. e-giz ur c'hi divestr ; *jemanden schroff anfahren,* mont dak ouzh u.b., mont reut ouzh u.b., mont reut d'u.b., mont rep ouzh u.b., dichekal u.b., faeañ u.b., skandalat groñs u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., komz feuls ouzh u.b., komz rok ouzh u.b., komz kalet ouzh u.b., delazhiñ kunujennoù war u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., gwallgas u.b., gwallgaozeal d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, kas u.b. d'e doull, mont a-stroñs d'u.b., mont feuls ouzh u.b., ober lous d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., kannañ e gouez d'u.b., kannañ e roched d'u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., mont rust (dibalamour) d'u.b., mont rust ouzh u.b., teñsañ kaer u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., ober ur rez d'u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., krignat fri u.b., rustoniañ u.b., mont a-daol d'u.b.
Schroffheit b. (-) : **1.** serzhder g., serzhded b., sonnder g., sonnded b., tennder g., reuter g., reudadenn b. ; **2.** [dre skeud.] reuted b., ruster g., rusted b., rustoni b., garventez b., garvder g., dic'hrasted b., dic'hraster g., sec'hor b., emzalc'h reut g.
Schröpfeisen n. (-s,-) : [mezeg.] arasker g. [*liester* araskerioù].
schröpfen V.k.e. (hat geschröpft) : **1.** [mezeg.] *jemanden schröpfen,* mandoziñ u.b., lakaat mandozioù d'u.b.
2. skejañ ; *einen Baum schröpfen,* skejañ rusk ur wezenn.
3. *Getreide schröpfen,* un tamm diskar (un tamm troc'h, un tamm krennañ) d'an edeier yaouank evit mirout outo a greskiñ re vuhan.
4. [dre skeud.] *jemanden schröpfen,* goro e holl arc'hant digant u.b., goro u.b. betek ar gwad, rozellat arc'hant u.b., kignat u.b., peilhat u.b., diskantañ (disec'hañ, dibluskañ, skarzhañ, goulloiñ) e yalc'h d'u.b., krignat u.b., debriñ u.b., sunañ e wenneien digant u.b., truantal ouzh u.b., displuñvañ (touzañ, diwadañ) u.b., diorbliñ u.b., debriñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b.
Schröpfglas n. (-es,-gläser) / **Schröpfkopf** n. (-s,-köpfe) : [mezeg.] mandoz b.
Schröpfschnäpper g. (-s,-) / **Schröpfschnepper** g. (-s,-) : [mezeg.] arasker g. [*liester* araskerioù].
Schröpfschnitt g. (-s,-e) : [mezeg.] araskad g.
Schrot g./n. (-s,-e) : **1.** [boued] brasvleud g., brignen g., griñs g., griñson g., groel g. ; **2.** [hemolc'h] greun-plom str., drajez str., drajez plom str., plom str. ; *der Hase hat Schrot abgekriegt,* ar c'had he deus tapet plom ; **3.** materiz g., temz g., gobari g. ; *von echtem Schrot und Korn,* a-zoare, a-feson, tre, kenañ, brudet mat, deuet dreist, istimet, a-fiziañs, onest, eeun a bep hent, eeun e pep hent, hervez ar reizh ; [tr-l] *Männer von altem Schrot und Korn,* tud hervez ar reizh ls., tud onest (brudet mat, a-feson, a-zoare, eeun a bep hent, eeun e pep hent, istimet, a-fiziañs) ls., tud tre ls., tud kenañ ls. ; *es ist ein Mann von gutem Schrot und Korn, es ist ein Mann von echtem Schrot und Korn,* hennezh 'zo un den temzet mat.
Schrotbaum g. (-s,-bäume) : bilh g.
Schrotbeutel g. (-s,-) : sac'h drajez g., sac'h greun-plom g.
Schrotbrot n. (-s,-e) : bara brignen g.
Schroteisen n. (-s,-) : raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b. [*liester* raklerezioù], divarverez b. [*liester* divarverezioù].
schroten V.k.e. (hat geschrotet) : **1.** ruilhal ; *ein Fass in den Keller schroten,* kas ur varrikenn a-ruilh d'ar c'hav, diskenn ur varrikenn d'ar c'hav ; *Waren schroten,* ruilhal balodoù marc'hadourezh ; **2.** bruzunañ, drailhañ, malañ, munudañ, pinbreviñ, frigasañ ; **3.** krignat, rakañ, raklañ, divarviñ, divarbekaat.
Schröter g. (-s,-) : **1.** enkaver g., ruilher g. ; **2.** [loen.] c'hwil-kornek g., c'hwil-sant-Yec'han g., c'hwil-sant-Yann g., c'hwil-gouel-Yann g., gwrac'h-an-diaoul b., kornegan g.
Schrotflinte b. (-,-n) : fuzuilh chase b./g., grondin b., karabinenn b.
Schrotkorn n. (-s,-körner) : **1.** ed malet str., ed pilet str. ; **2.** greun-plom str., drajez str., drajezenn b., plomenn b. [*liester* plom, plomennoù].
Schrotkugel b. (-,-n) : plomenn chase b., plom chase str. ; *eine kleine Schrotkugel,* un drajezenn b. ; *eine große Schrotkugel,* ur vilienn b.
Schrotladung b. (-,-en) : kargad drajez b., kargad plom b., kargad plomoù b., mindrailh str., hernaj g.
Schrotlauf g. (-s,-läufe) : kanol-fuzuilh lenkr g.
Schrötling g. (-s,-e) : [moneizoniezh] moull g.
Schrotmehl n. (-s) : brasvleud g., brignen g., griñs g., griñson g., groel g.
Schrotmehlsuppe b. (-,-n) : soubenn ar brignen b.
Schrotmeißel g. (-s,-) : divrazouer g. [*liester* divrazouerioù], divrazer g. [*liester* divrazerioù].
Schrotmühle b. (-,-n) : piler g. [*liester* pilerioù], pilouer g. [*liester* pilouerioù], pilerez b. [*liester* pilerezioù], frikerez b. [*liester* frikerezioù]
Schrotpatrone b. (-,-n) : kartouchenn chase b., kartouchenn blom b., kartouchenn blomoù b.
Schrotsäge b. (-,-n) : [tekn.] *Zweimann-Schrotsäge,* heskenn vras daou benn b., heskenn da bilat gwez b., heskenn-loup b., harpon g. [*liester* harponioù] ; *mit der Schrotsäge sägen,* harponat.
Schrotseil n. (-s,-e) / **Schrottau** n. (-s,-e) : fun dev b.
Schrott g. (-s) : kozhhouarn g., houarnaj g., hernaj g. ; *Abfallschrott,* reputailhoù metal ls., repuajoù metal ls., traoù metal rebutet ls., kollaj g., amrefuz g. ; *Kleinschrott,* tammouigoù metal ls., greun metal str., greunigoù metal lies, drailhajoù

houarn ls., munudrailh plom g. ; *Schrott wieder verwerten,* kas kozhhouarn d'an teuz, atoriñ kozhhouarn.
Schrotthändler g. (-s,-) : houarnajer g., paotr ar c'hozhhouarn g., drailher kirri g.
Schrotthaufen g. (-s,-) : bern kozhhouarn g.
Schrottplatz g. (-es,-plätze) : mirlec'h kozhhouarn g., drailhadeg b., drailherezh kirri b.
schrottreif ag. : mat da gas da baotr ar c'hozhhouarn, mat da gas d'an houarnajer, mat da gas d'an teuz, mat da gas d'an drailh, diferlinket.
Schrottwert g. (-s) : talvoudegezh evel kozhhouarn b. ; *zum Schrottwert verkaufen,* gwerzhañ evit priz ar c'hozhhouarn.
Schrotwaage b. (-,-n) : live mañsoner g.
schrubben V.k.e. (hat geschrubbt) : **1.** rimiañ, taravat, frotañ, skubañ, barrskubañ, barrskuberañ, purañ, spurañ, skrabañ ; **2.** [tekn.] divrazañ, dic'hrozañ, keizañ.
V.em. : **sich schrubben** (hat sich (ak.) geschrubbt) : tarlaskat, en em frotañ.
Schrubber g. (-s,-) : barr-skuber g., barrskuber g., broust neuc'h g., broustskubelenn b.
Schrubbhobel g. (-s,-) : rabot keizer g., rabot keizañ g.
Schrubbmaschine b. (-,-n) : plaenaerez b., disgwarerez b., disgwarierez b.
Schrubbtuch n. (-s,-tücher) : leien g., liñsel-rouez b., serpilherenn b.
Schrulle b. (-,-n) : froudenn b., droukfroudenn b., kammfroudenn b., stultenn b., pennad g., sorc'henn b., albac'henn b., loariadenn b., loariad b., kulad g., boemenn b., tid b., aradenn b., jeu b., atapi g. ; *seine neue Schrulle,* e albac'henn nevez b. ; *diese Schrulle hat er schon ewig gehabt,* a-viskoazh en deus bet an atapi-se ; *er hat nichts als Schrullen im Kopf,* un istrogell eo, ur pitaouenneg eo, emañ atav o c'hoari gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, emañ atav o c'hoari gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, faout eo e girin, n'eo ket go e doaz, toull eo e vurutell ; *jemandem seine Schrullen austreiben,* difroudennañ u.b., divoumounañ u.b., diwrac'hañ u.b. ; *diese Schrulle wird ihm schon vergehen,* ne bado ket pell e loariad.
schrullenhaft ag. : stultennus, froudennek, barradus, loariek, loariadek, loarius, loariadenn a spered, loariadenn, pennadus, sorc'hennus, gwenno.
schrullig ag. : droch, pampes, iskis, espar, pitaouennek, gwenno, boufon ; *schrulliger Mensch,* oristal g., oristal a zen g., den droch g., labous iskis a zen g., istrogell b., marc'h-lu g., tamm paotr iskis g., den espar g., abostol g., boufon g., ebeul g., fouin g., orin g., orin den g., orin a zen g., pipi g., gwall bipi g., ibil g., labous g., labous a jav g., c'hwil g., evn g., pichon g., brav a bichon g., mailhard g., pitaouenneg g., diaoul a zen g., den dioutañ e-unan g., den dezhañ e-unan g., spered kamm a zen g. ; *schrullige Frau,* kalkenn b. [*liester* kalkenned], kegenn b. [*liester* kegenned], flestrenn b. [*liester* flestrenned].
Schrulligkeit b. (-,-en) : **1.** drocherezh g. ; **2.** pismigerezh g. ; **3.** maniezh b., albac'henn b., boazenn b.
schrumpelig ag. : ridet, kuilhet, krec'higellet, roufennek, krizet, krabosek ; *schrumpeliger Apfel,* aval ridet g., aval krec'higellet g., aval kuilhet g., aval krin g., aval krinet g. ; *schrumpeliges Gesicht,* penn ridet g., penn roufennet g., penn roufennek g., penn gwrac'hellet g., penn kuilhet g., penn krec'higellet g., penn gwrac'hennet g., dremm garanet don b., dremm kaniet gant ar roufennoù b., penn kaniet g., penn krinet evel un aval kozh g., penn krin g.
schrumpfen V.gw. (ist geschrumpft) : koazhañ, mont koazh en dra-mañ-tra, ober e goazh, kurzhañ, choukañ, en em zastum, strizhañ, strishaat, skoanañ, dic'hwezañ, krinañ, en em grinañ, kuilhiñ, kuilhañ, gwrac'hellat, gwrac'henniñ, krec'higelliñ, digreskiñ, krabotenniñ, krakañ, parchiñ, yostañ, bihanaat, mont bihan, mont en diminu, mont war ziminu, en em grizañ, sklerozin ; *auf die Hälfte schrumpfen,* koazhañ da hanter, mont da hanter, mont an hanter eus an dra-mañ-tra e koazh, mont an hanter a goazh en dra-mañ-tra, mont betek e hanter ; *die Bevölkerung ist auf die Hälfte geschrumpft,* niver an dud a zo aet war hanter ; *ihre Mehlvorräte schrumpfen nicht,* he bleud ne vihana ket ganti ; [kegin.] *schrumpfen lassen,* ober un tamm koazhañ da, reiñ ur c'hoazh da.
schrumpfig ag. : ridet, kuilhet, krec'higellet, roufennek, krizet, krabosek, gwrac'hellet, gwrac'hennet, krin, krinet ; *schrumpfiger Apfel,* aval ridet g., aval krec'higellet g., aval kuilhet g., aval krin g., aval krinet g. ; *schrumpfiges Gesicht,* penn ridet g., penn roufennet don g., penn roufennek g., penn gwrac'hellet g., penn kuilhet g., penn krec'higellet g., penn gwrac'hennet g., dremm garanet don b., dremm kaniet gant ar roufennoù b., penn kaniet g., penn krinet evel un aval kozh g., penn krin g.
Schrumpfkopf g. (-s,-köpfe) : penn koazhet g.
Schrumpfleber b. (-,-n) : avu skoanet g.
Schrumpfniere b. (-,-n) : lounezh sklerozek b.
Schrumpfung b. (-,-en) : **1.** dic'hwezañ g., dic'hwezadur g.
2. koazhadur g., kurzhañ g., kurzh g., kurzhadur g., koazh g.
3. digreskidigezh b.
4. strishadur g.
5. [mezeg.] atrofiezh b., skleroz g., isteñv g., skoan g., skoanadur g.
Schrumpfungsriss g. (-es,-e) : [koad] skarp g., faout didennadur g.
schrumplig ag. : *sellit ouzh* **schrumpelig**.
Schrund g. (-s, Schründe) : [Bro-Aostria / Bro-Suis] frailh g., frailhadenn b., frailhadur g., frailhder g., faout g., faoutadur g., faoutenn b., brizhfaout g., rann b., jel g., jelenn b., skarnil g., aeradenn b., skarr g., skalf g., skalfenn b., flaouiadenn b., flaviadenn b., grem g., tarzh g., tarzhad g.
Schrunde b. (-,-n) : goañvenn b., goañvadenn b., jal str., aouid g., spinac'h str., spinac'hadur g., spinac'henn b., filboc'henn b., milher str., skarnil g., skarr g., skalf g., skalfenn b., faout g. ; *er hatte Schrunden an den Fingern,* goañvennet e oa e vizied, spinac'het e oa e vizied, skarnilet e oa e vizied, skarroù (spinac'h, skalfoù) en doa en e vizied, jaliñ a rae e vizied.
schrundig ag. : goañvennet, spinac'het, skarnilet ; *er hat schrundige Hände,* paket en deus skalfoù (spinac'h) en e zaouarn, deuet ez eus skarroù dezhañ en e zaouarn, skarnilet eo e zaouarn, jaliñ a ra e zaouarn.
Schrupp- *sellit ouzh* **Schrubb-**.
Schrupphobel g. (-s,-) : [benveg] rabot keizer g., rabot keizañ g.
Schub g. (-s, Schübe) : **1.** poulzad g., poulzadenn b., poulz g., taol-bount g., bountadenn b., bount g., bountad g. ; *die Tür mit einem Schub öffnen,* ober ur boulzadenn d'an nor evit he digeriñ, digeriñ an nor gant un taol-bount ; *jemandem einen Schub geben,* bountañ u.b., bountañ war u.b., poulzañ u.b., peukañ u.b. ; *gib ihm einen Schub !* ro un taol-bount dezhañ ! ; *mit einem Schub,* en un taol-kont, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol-tarzh, d'un taol, war un dro, [dispredet] en ur gaouad ; *Schub auf Schub,* taol-war-daol, a-daolioù, a-frapadoù, a-stroñs ; *in Schüben vorgehen,* mont a-daol ; [kilhoù] *den ersten Schub haben,* bezañ tro an-unan da c'hoari da gentañ (e dro da c'hoari da gentañ h.a.), bezañ d'an-unan c'hoari da gentañ.
2. [dre skeud.] atiz g., broud g. ; *einen Schub geben,* reiñ lañs (lusk) da, reiñ ul lusk nevez da, broudañ, luskañ, atizañ, reiñ lañs

da, reiñ begon da, degas startijenn da ; *ein gewaltiger Schub,* un taol startijenn g.
3. a) gwechad b., gwechadenn b. ; *Schub Brot,* forniad vara b., poazhadenn vara b., fornezad vara b., forneziad vara b. ; *den Teig für einen Schub Brot vorbereiten,* kempenn e forniad ; **b)** P. karrad beajourien g. ; *ein Schub Leute,* ur guchennad tud b., ur forniad tud b.
3. [kezeg] kresk an dent g.
Schubachse b. (-,-n) : [fizik] linenn vount b.
schubartig Adv. : a-daolioù, a-daol-da-daol, a-stroñs, a-stroñsadoù, a-stokadoù, a-bennadoù, a-abadennoù, a-grogadoù, a-dourtadoù, a-sachadoù, a-reuziadoù, bep eil penn, a-vare, a-frapadoù, a-vareadoù, a-vomandoù, bep eil mare, a-goulzadoù, a-gaouadoù ; *der Vulkan spuckt schubartig Feuer und Flammen,* an tanvenez a daol kaouadoù tan ha flamm.
Schubbegrenzer g. (-s,-) : [nij.] bevenner an nerzh bount g., bevenner an nerzh bountañ g.
Schubbejack g. (-en,-en) : kailh g., kailhenn g./b., llegestr g. [*liester* ligistri], paotr kailh g., labous kailh g., labous treut g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., ampouailh g., forbann g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., ibil a zen g., lampon g., jibidoull g., kantolor g., lampavan g., stronk g., standilhon g., hailhon g., maraod g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., lankon g., kañfard g., konikl g., kork g., korker g., jalod g., kaimant g., hubot g., krañv g., Fañch ar Moan g.
Schubboot n. (-s,-e) : [merdead.] bag vount b., bag vounter b.
Schubdüse b. (-,-n) : [nij.] tuell a c'haller sturiañ b., tuell sturiadus b.
Schuber g. (-s,-) : **1.** karitell b., klaouier g. ; **2.** [Bro-Aostria] morailh g., prenn g., krouilh g.
Schubfach n. (-s,-fächer) : tiretenn b., tiret g., lañser g., forser g., fosenn b., kombod g. ; *mit Schubfächern versehen sein,* bezañ tiretennek.
Schubfenster n. (-s,-) : prenestr war rikl g., prenestr rikl-dirikl g., prenestr mont-dont g., prenestr-red g.
Schubfestigkeit b. (-) : dalc'husted ouzh ar bount b.
Schubgeißel b. (-,-n) : [bev.] poulzell b.
Schubhaft b. (-) : [Bro-Aostria] bac'hadenn da c'hortoz an argasadenn eus ar vro b., toullbac'hañ da c'hortoz an argasadenn diouzh ar vro g., azdalc'h da c'hortoz an argasadenn eus ar vro g.
Schubhaftgefängnis n. (-ses,-se) : [Bro-Aostria] kreizenn azderc'hel melestradurel b.
Schubkarre b. (-,-n) / **Schubkarren** g. (-s,-) : g. karrigell b., kravazh rodellek g. [*liester* krivizhier rodellek], karr-bount g. ; *eine Schubkarre voll Sand,* ur garrigellad traezh b. ; *Griffe der Schubkarre,* divrec'h ar garrigell ls., brec'hinier ar garrigell ls. ; *Sand mit einer Schubkarre transportieren, Sand mit einer Schubkarre befördern,* karrigellat traezh.
Schubkarrenladung b. (-,-en) : karrigellad b. ; *eine Schubkarrenladung Sand,* ur garrigellad traezh b.
Schubkarrenrad n. (-s,-räder) : rod karrigell b.
Schubkasten g. (-s,-kästen) : tiretenn b., tiret g., lañser g., forser g., fosenn b., kombod g. ; *mit Schubkästen versehen sein,* bezañ tiretennek.
Schubkraft b. (-,-kräfte) : [fizik] nerzh bount g., nerzh bountañ g., nerzh erluskañ g., poulzerezh g., erlusk g.
Schublade b. (-,-n) : tiretenn b., tiret g., lañser g., forser g., fosenn b., kombod g. ; *mit Schubladen versehen sein,* bezañ tiretennek ; *sich auf die Schublade stürzen,* lammat da zigeriñ an diretenn.
Schubladenstück n. (-s,-e) : [c'hoariva] pezh-c'hoari tiretennek g.
schubladisieren V.k.e. (schubladisierte / hat schubladisiert) : [Bro-Suis] *etwas schubladisieren,* mont ruz-diruz gant udb, mont a-ruz (war-stlej, goustadik) d'udb, lakaat an amzer da vont hebiou, sachañ war a-dreñv, daleañ d'ober udb, goulerc'hiñ d'ober udb, daleañ udb, deren udb, dereniñ udb, pellaat udb, lakaat udb da badout, buzhugenniñ udb, lezel udb d'ober, gortoz evit ober udb betek ma savo ul loar nevez e ti ar gemenerien, gortoz an devezh goude biken evit ober udb, kas udb da ouel sant Bikenig, gortoz evit ober udb ken na vo lidet sant Bikenig, gortoz betek trompilh ar Varn evit ober udb, ober udb gant lentegezh (Gregor).
Schublehre b. (-,-n) : [tekn.] vernier g., reolenn reti b.
Schubriegel g. (-s,-) : morailh g., prenn g., krouilh g.
Schubs g. (-es,-e) : P. poulzadenn b., taol-bount g., bountadenn b., bount g., poulz g., taol-skoaz g., peuk g., peukadenn b., taol-peuk g., bleukad g.
Schubsack g. (-s,-säcke) : yalc'h-c'houriz b., bisac'h g.
Schubschiff n. (-s,-e) : [merdead.] bag vount b., bag vounter b.
schubsen V.k.e. (hat geschubst) : bountañ, poulzañ, tamolodiñ ; *ich mag es nicht, wenn ich in der Menge geschubst werde,* ne blij ket din bezañ tamolodet.
Schubstange b. (-,-n) : [tekn.] brec'henn divountañ g., brec'h divountañ g.
Schubtisch g. (-es,-e) : [tekn.] taol rikl-dirikl b., taol astenn-diastenn b.
Schubumkehr b. (-) : [nij.] tuginadur bount g., tuginadur an nerzh bount g., tuginadur an nerzh bountañ g.
Schubumkehrer g. (-s,-) : [nij.] ginader an nerzh bount g., ginader an nerzh bountañ g.
schubweise Adv. : a forniadoù, a-strolladoù, a-strob, a-frapadoù, a garradoù.
Schubwiderstand g. (-s) : dalc'husted ouzh ar bount b.
schüchtern ag. : lent, lentik, ambac'h, ambazh, abaf, bav, bavek, doanik, doujus, flav, kufun, kufunek, mezhek, teuk, aonik, gouez, gouher ; *schüchtern werden,* lentaat, abafaat ; *er ist schüchtern,* lentik eo, mezh en devez, mezh en deus, abaf eo, ambac'h eo, ne gred ket touiñ ez eo e revr dezhañ, ne gred ket lavarout ez eo e revr dezhañ ; *ich bin schon lange nicht mehr schüchtern,* pell 'zo em eus gwerzhet va mezh evit prenañ hardizhegezh - n'em eus ket mezh, ar mez a zo mat d'ar moc'h - staotet em eus va mezh abaoe pell - pell 'zo ez eo bet tennet ar sponterezig diouzhin.
Adv. : war e lent, war e lentig, gant lentegezh, lent, lentik.
Schüchternheit b. (-) : lentegezh b., lentidigezh b., lentoni b., abafter g., lentiri b., bac'honi b., ambazhoni b., baventez b., mezh b., gouherded b. ; *starr vor Schüchternheit,* paorek.
Schufa® b. (-) : [*berradur evit* **Schutzorganisation für allgemeine Kreditsicherung**] kevredad kretaat hag evezhiañ ar prestoù d'ar beveziñ g.
Schuft g. (-s,-e) : kailh g., kailhenn g./b., paotr kailh g., labous kailh g., labous treut g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., legestr g. [*liester* ligistri], gardin g., saltin g., hubot g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., ampouailh g., forbann g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked,

lankidi], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., ibil a zen g., lampon g., kantolor g., lampavan g., standilhon g., stronk g., hailhon g., maraod g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., hailhoneg g., hailhevod g., hailhevodeg g., jalod g., lankon g., kañfard g., konikl g., jalod g., kikon g., lourin g., filouter g., fripon g., mastokin g., penndog g., alvaon g., aotrou g., forbann g., korvigeller g. ; *du Schuft !* bern kaoc'h ! sac'h kaoc'h ! ; *ein abgefeimter Schuft,* ur brav a gazh g., ur fripon touet g., ur fripon eus ar penn g., ur fripon diouzh ar penn g., ur filouter daonet g., ul lampon touet g., un hailhevod eus ar re washañ g., ur jalod eus ar re washañ g., ur pezh teil g., ur pezh lous g., un tamm teil g., ul labous treut g., ul labous kailh g., ur paotr kailh g., ul labous kleiz g. ; *ein Schuft, der Böses dabei denkt,* goloet a vezh ra vezo nep piv bennak a soñj e droug (Gregor).

schuften V.gw. (hat geschuftet) : poaniañ, turgnañ, tramailhat, dibunañ labour, mont hardizh dezhi, sachañ hardizh warni, toulbabañ, trepetiñ, lardañ, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, labourat start, labourat tenn, poaniañ kalet, poaniañ tenn, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, lakaat ar vourell en e gerc'henn, bezañ ar vourell en e gerc'henn, pegañ, bezañ er wakol, dont ar gwakol gant an-unan (*e wakol gantañ, he gwakol ganti h.a.*), ober ur c'hrogad bleiz, ober un taol striv, ober un taol diskrap, krugañ ouzh al labour, labourat a-zevri, mont parfet dezhi, bezañ gwir wellañ o labourat, gwallgas e gorf gant al labour, en em zuañ el labour, kiañ, kiañ outi, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ e gorf, korfañ, labourat a-nerzh, mont dizamant dezhi, brevañ e gorf o labourat, en em lazhañ gant al labour, lazhañ e gorf ouzh al labour, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, c'hwistañ, labourat evel un dall (a-lazh-ki, a-lazh-korf, evel ur c'hi, evel ul loen, evel ur marc'h), tramailhat evel ul loen, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, lopañ, lorgnañ, forsiñ, bouc'halañ, skrabañ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, c'hwezhañ e-barzh, poaniañ ken gwazh hag an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, bezañ ki war e labour, gwall boaniañ, plantañ e-barzh, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, ruilhal ha merat e gorf, merat, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, bezañ a-stenn gant e labour, ober fonn, reiñ bec'h d'al labour, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour, loeniñ ; *bis zum Umfallen schuften,* lazhañ e gorf ouzh al labour ; *schuftet, soviel ihr nur könnt,* labourit par ma c'hellit.

Schufterei b. (-,-en) : **1.** hailhonerezh g., lamponerezh g., lankonerezh g., fallagriezh b., hailhevodaj g., jalodaj g., lakepoderezh g., taol lakepoderezh g., huboterezh g. ; *Schuftereien verüben,* lavagnonañ, ravailhoniñ, ganazañ, gidaziñ ; *jemandem die Schuftereien abgewöhnen,* dihailhonañ u.b.

2. P. labour da lazhañ tud g., labour lazhus g., lazh-tud g., lazh-korf g., lazh g., lazherezh g., labour brevus g., labour ki g., kouez g., uz tud g., labour tenn g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad b., aner g., klogorenn b., bourellenn b., torr-korf g., disec'h-tud g., kole d'ober g., truaj g., predad g., trepan g., charre g., chastre g. ; *es war vielleicht eine Schufterei, den ganzen Tag schwere Lasten tragen zu müssen,* ul lazh e oa bet dougen bec'hioù a-hed an deiz.

schuftig ag. : ... lampon, ... hailhon, ... lakepod, ... lankon, ganas, fell.

Schuftigkeit b. (-) : floderezh g., tromplerezh g., touell g., touellerezh g., touelladur g., tromplezon b., trubarderezh g., tro-bleg b., desevidigezh b., lorbaj g., lorberezh g., fazierezh g., fent g., fentiz b., goap g., goapaerezh g., goapadennoù ls., godiserezhioù ls., korvigellerezh g., troidellerezh g., troidellegezh b., truflerezh g., skobarderezh g., skobardiñ g., saouzan g., stranerezh g., strobinellerezh g.

Schuftin b. (-,-nen) : friponell b., hailhevodegenn b.

Schuh g. (-s,-e) : **1.** botez b. [*liester* botoù, boteier], arc'hen g., arc'henad g., bot b., chaoch g., pavgen g., P. bag b., logenn b., [*yezh ar vugale*] dak g. ; *ein Paar Schuhe,* ur botoù g., ur re votoù g., ur rumm botoù g. ; *mehrere Paar Schuhe, mehrere Sorten Schuhe,* boteier ls. ; *der dazugehörige Schuh,* parez ar votez-mañ b. ; *wo ist der zweite Schuh ?* daoust pelec'h emañ parez ar votez-mañ ? ; *die Schuhe anziehen,* lakaat e votoù en e dreid, botaouiñ (arc'henañ) e dreid, arc'henañ, en em votaouiñ, gwiskañ e votoù ; *jemandem Schuhe anziehen,* botaouiñ u.b., gwiskañ e votoù d'u.b., lakaat e votoù d'u.b., arc'henañ u.b. ; *jemandem die Schuhe erneut anziehen,* advotaouiñ u.b., gwiskañ e votoù en-dro d'u.b., adarc'henañ u.b. ; *er hat keine Schuhe anzuziehen,* n'en deus ket ur botoù da lakaat en e dreid ; *die Schuhe ausziehen,* lemel e votoù eus e dreid, lemel e votoù, diarc'henañ e dreid, tennañ e votoù, diwiskañ e votoù, divotiñ, diarc'henañ / tennañ e lêroù (Gregor), filañ e votoù ; *jemandem die Schuhe ausziehen,* divotiñ u.b., lemel e votoù eus e dreid d'u.b., lemel e votoù d'u.b., diarc'henañ u.b., diarc'henañ e dreid d'u.b., tennañ e votoù d'u.b., diwiskañ e votoù d'u.b. ; *sich die Schuhe schnüren,* skoulmañ lasoù e votoù, lasañ e votoù, prennañ e votoù, bouklañ e votoù ; *seine Schuhe aufschnüren,* dilasañ e votoù, diskoulmañ lasoù e votoù, dibrennañ e votoù ; *nicht zusammenpassende Schuhe anhaben,* kaout ur votez a bep foar en e dreid, na vezañ par e ziv votez, na vezañ e ziv votez eus an hevelep rumm, bezañ dibarezet e ziv votez ; *für Ihre Fußweite passende Schuhe,* botoù a-vent diouzh ho treid ls. ; *bequeme Schuhe,* botoù aes en treid ls., botoù sasun ls. ; *leichter Schuh,* skarpin g. (Gregor), botez skañv b., arc'henad skañv g. ; *randgenähter Schuh,* botez lêr gant ul lezenn gwriet tro-dro dezhi ; *Holzschuh,* botez-koad b., botez-prenn b. ; *meine Schuhe sind mir zu groß, meine Schuhe sind mir zu weit,* botoù laosk am eus, re laosk eo va botoù din ; *diese Schuhe sind mir zu eng,* re verr eo ar botoù-se, re just eo ar botoù-se ; *die Schuhe sind mir zu knapp geworden,* deuet eo va botoù da vezañ re verr evidon, deuet eo va botoù da vezañ re just evidon ; *die neuen Schuhe tun mir höllisch weh,* va botoù nevez a zo ur vezherenti evidon ; *die Schuhe sind ihm zu weit, er hat zu weite Schuhe an,* flokignal a ra e dreid en e votoù ; *die Schuhe sind mir voll Wasser gelaufen,* kargañ va botoù am eus graet, karget em eus va botoù ; *meine Schuhe sind undicht,* va botoù a denn dour, va botoù a garg dour ; *ein Paar Schuhe geschmeidig machen,* digalediñ ur botoù ; *von einem Schuh verursachte Fußwunde,* sabatur g./b. ; *mit diesen Schuhen laufe ich mich wund,* sabaturet e vez va zreid gant ar botoù-se, tapout a ran klogorennoù gant ar botoù-se ; *diese Schuhe sind für das Wandern geeignet,* stummet eo ar botoù-se diouzh ar c'herzhed, anvet eo ar botoù-se evit ar c'herzhed, dereat eo ar botoù-se ouzh ar c'herzhed, aes ha didorr eo ar botoù-se evit kerzhet ; *Schuhe wichsen, Schuhe polieren, Schuhe blank putzen,* stuziañ botoù, luc'hañ botoù, lufrañ botoù, lakaat botoù da luc'hañ, lakaat botoù da lufrañ, koarañ botoù ; *Schuhsohlen beschlagen,* houarnañ botoù, minellañ botoù ; *eine doppelte Sohle an einen Schuh anbringen,* daousoliañ ur votez, doubsoliañ ur votez ; *Schuhe wieder besohlen, Schuhe neu besohlen,* koarellañ botoù a-nevez, soledenniñ botoù a-nevez, soliañ botoù a-nevez, adsoliañ botoù ; *einen Schuh mit einem Absatz versehen,* seuliañ ur votez ; *abgetretene Schuhe,* botoù teuc'h ls., botoù tremen teuc'h ls., botoù diseuliet ls. ; *die Absätze seiner Schuhe abtreten,* uzañ seulioù e votoù, lakaat uz e seulioù e votoù, diseuliañ e votoù, kas e votoù da fall, torkuliñ e votoù ; *die Absätze seiner Schuhe schief treten,* uzañ seulioù e votoù war un tu, lakaat uz en un tu eus seulioù e votoù, ralegiñ, torkuliñ

e votoù ; *schief getretene Schuhe,* botoù teuc'h war un tu ls., botoù ralek ls. ; *sie hat ihre Schuhe durchgetanzt,* toullet he deus he botoù dre forzh dañsal, lakaet he deus uz e seulioù he botoù dre forzh dañsal, diseuliet he deus he botoù dre forzh tañsal, kaset he deus he botoù da fall dre forzh dañsal, torkulet he deus he botoù o tañsal ; [tekn.] *Schuhe flicken,* karrezañ botoù, ober un dres da votoù 'zo, dresañ botoù, takonañ botoù / peñseliañ botoù (Gregor).
2. [dre skeud.] *jemandem etwas in die Schuhe schieben,* reiñ ar gaou eus udb d'u.b., teurel ar bec'h war u.b., teurel war u.b., teurel un tamall war u.b., lakaat udb war gont u.b., kas un tamall ouzh u.b., teurel an digarez war u.b. ; *wissen, wo der Schuh drückt,* gouzout pelec'h emañ ar galedenn (an dalc'h, ar gwiridig), bezañ kavet an dalc'h, anavezout tu gwak u.b., anavezout tu kizidik u.b., anavezout kizidig u.b., anavezout arroud kizidik u.b. ; *ich weiß, wo ihn der Schuh drückt,* gouzout a ran petra a ra diaez dezhañ, gouzout a ran pelec'h emañ e wiridig (e gizidig, e arroud kizidik, e galedenn), anavezout a ran e wiridig, anavezout a ran e glañvenn, anavezout a ran e du gwak, anavezout a ran e du gwan, anavezout a ran e du kizidik ; *da drückt der Schuh,* aze emañ an dalc'h, aze emañ an ibil a wigour ; *jeder weiß am besten, wo ihm der Schuh drückt,* gouzout a ra pep hini pelec'h emañ e galedenn ; [tro-lavar] *umgekehrt wird ein Schuh daraus,* ar c'hontrol bev eo, an dro enep an hini eo hag a zo gwir, an eskemm kaer eo ; *das sind zwei Paar Schuhe,* an daou dra-se a zo disheñvel-groñs (disheñvel-krak, disheñvel-krenn, disheñvel-bev, disheñvel-razh, disheñvel-bras, disheñvel-mik), n'eus ket tu da lakaat an daou dra-se en ur geñver an eil gant egile (keñver-ha-keñver), n'eo ket an daou dra-se da dostaat, ne c'haller ket lakaat an daou dra-se e kemm, an daou dra-se ne dennont tamm an eil d'egile, an daou dra-se n'eus enheñvel ebet etrezo, an daou dra-se n'eus heñvel ebet etrezo, an daou dra-se n'eus keñver ebet etrezo, an daou dra-se n'eus kemm ebet etrezo.
3. troatad g. ; *sechs Schuh hoch,* c'hwec'h troatad uhelder dezhañ.
Schuhabkratzer g. (-s,-) : skraber-treid g. [*liester* skraberioù-treid], difanker g., barr-botoù g.
Schuhabsatz g. (-es,-absätze) : seul botez g. ; *beim Gehen auf die Schuhabsätze drücken,* kerzhet (bale) war blad e votoù.
Schuhabstreichgitter n. (-s,-) / **Schuhabstreifer** g. (-s,-) : skraber-treid g. [*liester* skraberioù-treid], difanker g., barr-botoù g.
Schuhanzieher g. (-s,-) : korn-botoù g. [*liester* kerniel-botoù, kern-botoù].
Schuhband n. (-s,-bänder) : las g. lasenn b., korreenn b. ; *ihm sind die Schuhbänder aufgegangen,* dilas eo e votoù, dilaset eo e votoù, diskoulm eo lasoù e votoù, dibrenn eo lasoù e votoù ; *eine Schleife in das Schuhband machen,* ober ur skoulm lagadenn gant e las ; *das Schuhband aufbinden,* dilasañ e votez, dilas ur votez, dibrennañ al las.
Schuhbändel g. (-s,-) : [su Bro-Alamagn] las g., lasenn b., korreenn b.
Schuhbeschlag g. (-s,-beschläge) : minell b.
Schuhblatt n. (-s,-blätter) : eneb-botez g., lêreneb g., eneb g., enebenn b., palv g.
Schuhbürste b. (-,-n) : broust botoù g.
Schuhcreme b. (-,-s) : koaraj g., koar-botoù g. ; *Auftragebürste für Schuhcreme,* broust koarañ g.
Schuhdraht g. (-s,-drähte) : lignol str.
Schuheinlage b. (-,-n) : sol diabarzh g., soledenn diabarzh b., solenn diabarzh b.
Schuhfabrik b. (-,-en) : labouradeg fardañ boteier b., botaouerezh b., arc'henerezh b.
Schuhfabrikant g. (-en,-en) : botaouer g., arc'hener g.
Schuhfleck g. (-s,-e) : takon g., peñsel g.
Schuhflicker g. (-s,-) : kere g., takoner-botoù g., karrezer-botoù g., krenner g.
Schuhflickerei b. (-) : karrezadur-botoù g.
Schuhgeschäft n. (-s,-e) : kereerezh b., stal-voteier b., botaouerezh b., arc'henerezh b.
Schuhgröße b. (-,-n) : poentadur g., muzul g., poent g., ment ar botoù b. ; *was für eine Schuhgröße haben Sie ?* pehini eo muzul ho potoù ? peseurt muzul (peseurt ment) eo ho potoù ? pet poent 'zo en ho troad ? ; *ich habe Schuhgröße vierzig,* va zroad a zo daou-ugent poent ; *er weiß nicht mehr, was er für eine Schuhgröße hat,* ankouaet en deus ment e votoù.
Schuhhandel g. (-s) : botaouerezh g., arc'henerezh g.
Schuhhändler g. (-s,-) : botaouer g., arc'hener g.
Schuhhersteller g. (-s,-) : botaouer g., arc'hener g.
Schuhhinterklappe b. (-,-n) : skoaz b.
Schuhindustrie b. (-) : botaouerezh g., arc'henerezh g.
Schuhkappe b. (-,-n) : diaraog kreñvaet ar votez g.
Schuhkrem g. (-s,-e) / b. (-,-s) : koar-botoù g., koaraj g. ; *Auftragebürste für Schuhkrem,* broust koarañ g.
Schuhladen g. (-s,-läden) : kereerezh b., stal-voteier b., botaouerezh b., arc'henerezh b.
Schuhleisten g. (-s,-) : [tekn] moull-botoù g., furm-gere b.
Schuhlöffel g. (-s,-) : korn-botoù g. [*liester* kerniel-botoù, kern-botoù], loa-votoù b.
schuhlos ag. : divot, divotoù, kuit a votoù, diarc'hen, gant netra en e zreid ; *schuhlos herumlaufen,* kerzhed divot (divotoù, diarc'hen).
Schuhmacher g. (-s,-) : botaouer g., botaouer-lêr g., kere g., kereour g., P. talfaser g.
Schuhmacherahle b. (-,-n) : minaoued b./g.
Schuhmacherei b. (-) / **Schuhmacherhandwerk** n. (-s) : kereerezh g.
Schuhmacherin b. (-,-nen) : botaouerez b., botaouerez-lêr b., kereourez b.
Schuhmachermesser n. (-s,-) : [benveg] trañchezour g., kontell-gere b. [*liester* kontilli-kere].
Schuhmacherwerkstatt b. (-,-stätten) : kereouri b., kereerezh b., stal-gere b.
Schuhnagel g. (-s,-nägel) : tach-botoù g., broud g.
Schuhnummer b. (-,-n) : muzul g., poent g., ment b., troad g. ; *was für eine Schuhnummer haben Sie ?* pehini eo muzul ho potoù ? peseurt muzul (peseurt ment) eo ho potoù ? pet poent 'zo en ho troad ? ; *er weiß nicht mehr, was er für eine Schuhnummer hat,* ankouaet en deus ment e votoù.
Schuhoberteil g./n. (-s,-e) : eneb-botez g., lêreneb g., eneb g., enebenn b., palv g.
Schuhplattler g. (-s) : dañs hengounel eus Bro-Vavaria ha Bro-Aostria g., schuhplattler g.
Schuhputzer g. (-s,-) : koarajer-botoù g., koarer boteier g.
Schuhputzerin b. (-,-nen) : koarajerez-votoù b., koarerez voteier b.
Schuhriemen g. (-s,-) : **1.** las g., lasenn b., korreenn b. ; *ihm sind die Schuhriemen aufgegangen,* dilas eo e votoù, dilaset eo e votoù, diskoulm eo lasoù e votoù, dibrenn eo lasoù e votoù ; *die Schuhriemen aufbinden,* dilasañ e votoù, dilas e votoù, dibrennañ al lasoù ; **2.** *ich bin nicht wert, ihm die Schuhriemen zu lösen,* **a)** [Aviel] n'on ket dellezek da zieren korreenn e votoù ; **b)** [dre skeud.] me n'on mann ebet e-skoaz dezhañ, me n'on netra dezhañ, n'on nemet ur c'hoariell e-skoaz dezhañ, un netraig on e par dezhañ, un netra on pa vezan lakaet e kemm gantañ, un netra on pa vezan lakaet en ur geñver gantañ, un netra on pa vezan lakaet keñver-ha-keñver gantañ, n'on ket gour e-keñver hennezh, n'on nemet un tañva dezhañ, me n'on nemet

ur skubadenn e-skoaz dezhañ, me a zo nebeut a dra en e geñver, na par na tost on dezhañ, un netraig (un didalvez) on e-skoaz dezhañ, didalvez on e-skoaz hemañ, un netraig on en e geñver, netra on e-tal dezhañ.
Schuhschaft g. (-s,-schäfte) : gwalenn b., korf g.
Schuhschnabel g. (-s,-schnäbel) : [loen.] beg-botez g. [*liester* begoù-botez].
Schuhsenkel g. (-s,-) : las g., lasenn b., korreenn b. ; *ihm sind die Schuhsenkel aufgegangen,* dilas eo e votoù, dilaset eo e votoù, diskoulm eo lasoù e votoù, dibrenn eo lasoù e votoù ; *die Schuhsenkel aufbinden,* dilasañ e votoù, dilas e votoù, dibrennañ al lasoù.
Schuhsohle b. (-,-n) : **1.** sol b., solenn b., soledenn b., koarell b. ; *Schuhsohlen beschlagen,* houarnañ botoù, minellañ botoù ; *die Sohle eines Schuhs abnehmen,* disoliañ ur votez ; **2.** [dre skeud.] *sich (dat.) etwas an den Schuhsohlen abgelaufen haben,* gouzout penn d'udb abaoe pell.
Schuhspanner g. (-s,-) : moull-botoù g., furm-votoù b., furm-votez b., stign-botoù g.
Schuhspitze b. (-,-n) : beg ar votez g.
Schuhstrecker g. (-s,-) : [tekn.] moull-botoù g., furm-votoù b., furm-votez b., stign-botoù g.
Schuhu g. (-s,-s) : [loen.] toud korfer g. [*liester* touded korfer], toud meur g. [*liester* touded meur].
schuhuen V.gw. (hat geschuhut) : choual, houal, skrijal, hopal ; *die Eule schuhut,* choual a ra ar gaouenn, houal a ra ar gaouenn, skrijal a ra ar gaouenn, hopal a ra ar gaouenn, ar gaouenn a daol hopadennoù, ar gaouenn a ro hopadennoù da glevet, huanadiñ a ra ar gaouenn, roc'hal a ra labous-an-Ankoù.
Schuhuntersatz g. (-es,-sätze) : korniell b. [*liester* kerniell] ; *einen Schuh mit einem Untersatz versehen,* korniellañ ur votez.
Schuhwarenhändler g. (-s,-) : botaouer g., arc'hener g.
Schuhwerk n. (-s) : botoù ls., ur re votoù g.
Schuhwichse b. (-,-n) : P. koar-botoù g., koaraj g. ; *Auftragebürste für Schuhwichse,* broust koarañ g.
Schuhzeug n. (-s) : reizhoù evit kempenn ar boteier ls., traouegezh evit kempenn ar boteier b., traouerezh evit kempenn ar boteier g.
Schukostecker® g. (-s,-) : lugell daou vlein mui un douarged b., douarged Schuko® g.
Schul- : … skol, skolel.
Schulabbrecher g. (-s,-) : skoliad a zilez e studioù re abred g., diskroger g.
Schulabgänger g. (-s,-) : skoliad echu gantañ e amzer-skol (e skoliadur) g.
Schulabgängerin b. (-,-nen) : skoliadez echu ganti hec'h amzer-skol (he skoliadur) g.
Schulabgangszeugnis g. (-ses,-se) : testeni-studi g.
Schulabsentismus g. (-) / **Schulabwesenheit** b. (-) : *der Schulabsentismus, die Schulabwesenheit,* an ezvezañ er skol g.
Schulalter n. (-s) : oad da vont d'ar skol g.
Schulamt n. (-s) : Ensellerezh akademiezh g.
Schulanfang g. (-s,-anfänge) : **1.** distro-skol g./b. ; **2.** deroù an devezh skol g.
Schulanfänger g. (-s,-) : skoliad eus ar c'hlas prientiñ g.
Schulanfängerin b. (-,-nen) : skoliadez eus ar c'hlas prientiñ b.
Schulanstalt b. (-,-en) : skol b., ti-skol g.
Schularbeit b. (-,-en) : labour skol g., poelladennoù ls., deverioù ls. ; [dispredet] *am Samstag vorgetragene Schularbeit,* sadornenn b.
Schularzt g. (-es,-ärzte) : mezeg skol g.
Schulärztin b. (-,-nen) : mezegez skol b.
Schulausbildung b. (-) : skoliataezezh g. ; *ohne Schulausbildung,* diskol, distudi, dizesk ; *für eine gute Schulausbildung seiner Kinder sorgen,* skoliañ mat e vugale, lakaat e vugale war ar studi ; *die Schulausbildung seiner Kinder bis zu Ende führen,* peurskoliañ e vugale.
Schulaufgaben ls. : labour skol g., deverioù-skol ls. ; *seine Schulaufgaben machen,* ober e zeverioù.
Schulaufsicht b. (-) : ensellerezh ar skolioù g.
Schulausgabe b. (-,-n) : embannadenn glasel b., embannadenn evit ar skolioù b.
Schulbank b. (-,-bänke) : pased skol b., bank skol g. ; *die Schulbank drücken,* uzañ e revrioù lavreg gant pasedoù ar skol, uzañ foñs e vragoù er skol.
Schulbedarf g. (-s) : reizhoù skol ls., rikoù skol ls., dafar skol g.
Schulbeginn g. (-s) : **1.** distro-skol g./b. ; *am Wievielten ist Schulbeginn,* d'ar bet e vo an distro-skol ? ; **2.** deroù an devezh skol g.
Schulbehörde b. (-,-n) : Ensellerezh akademiezh g.
Schulbeispiel n. (-s,-e) : pimpatrom g., degouezh eus ar re anavezetañ g., degouezh skouer g., patrom skouer g.
Schulberater g. (-s,-) : kuzulier-heñchañ g.
Schulberaterin b. (-,-nen) : kuzulierez-heñchañ b.
Schulberatung b. (-) : heñchadur-skol g.
Schulbesuch g. (-s) : darempred ar skol g., pleustrerezh ar skol g., pleustr ar skol g., hentadur ar skol g., hentadurezh ar skol b. ; *zeitweiliger Ausschluss vom Schulbesuch,* diskoliadenn verrbad b. ; *der Schulbesuch ist unentgeltlich,* roet e vez ar skol evit mann, digoust eo an deskadurezh, evit mann e vez roet an deskadurezh ; *den Schulbesuch vorantreiben, den Schulbesuch staatlich fördern,* skoliata ur vro.
Schulbesuchsquote b. (-) : feur skoliata g.
Schulbildung b. (-) : stummadur skol g. ; *er hatte zwar keine Schulbildung bekommen, war aber sein Leben lang lernbegierig,* evitañ da vezañ dizesk ha diskol, en doa bet a-hed (hed, dre hed) e vuhez avi ouzh an deskadurezh.
Schulbruder g. (-s,-brüder) : [relij.] frer ar skolioù kristen g., [P. dre fent] frer dic'houiziek g.
Schulbube g. (-n,-n) : skoliad g., kampinod g., mous g., marmouz g., kañfardig g.
Schulbuch n. (-s,-bücher) : levr-skol g.
Schulbuchverlag g. (-s,-e) : ti-embann levrioù-skol g.
Schulbus g. (-ses,-se) : karr-boutin skol g. ; *der Schulbus sammelt die Schüler an verschiedenen Haltestellen ein,* mont a ra ar c'harr-boutin skol a arsavlec'h da arsavlec'h da zastum ar skolidi.
Schuld[1] b. (-,-en) : **1.** dle g., dleoud g. ; *drückende Schulden,* dleoù gwall sammus (gwall vec'hius) ls. ; *Schulden haben,* bezañ dindan zle, bezañ gant dle, kaout dle, kaout dle war e gein, kaout dle war e anv, chom gant dle, chom dindan dle, bezañ war goch, kaout dle war ar c'hoch ; *fünfhundert Euro Schulden haben,* kaout pemp kant euro dle ; *Schulden machen,* ober (tennañ, sammañ, dastum, gounit, kemer) dle, tennañ dleoù, en em vountañ dindan zle, en em vizeriñ, en em lakaat dindan vec'h ; *Schulden bei jemandem haben,* bezañ e dle u.b., bezañ e rest u.b. ; *ich habe Schulden bei ihm,* en e zle emaon, en e rest emaon ; *auf künftige Einkünfte hin Schulden machen,* debriñ e ed diwar e c'har, debriñ e ed en glas, debriñ e eost diwar e c'har ; *was seine Geldschuld betrifft, können wir ihm nichts anhaben,* ur c'hrog ramp a zo war hennezh ; *bis über die Ohren (bis an den Hals) in Schulden stecken,* bezañ sammet a zle, bezañ gwriet a zle, bezañ karget a zle (Gregor), kaout dle betek toull e c'houzoug, kaout ur bern dle, bezañ berniet a zle, bezañ dalc'het a bep lec'h (a bep tu), bezañ bec'hiet gant an dleoù, bezañ sammet gant dle, bezañ taget a zle, bezañ ur bern dle war an-unan, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ stag e vag dre holl, bezañ rivinet e boch gant ar vezh ; *ich werde deine Schulden nicht bezahlen,* me ne baein ket an dle war da lerc'h ; *sie haben ihre Schulden nicht bezahlt und werden es nie tun,* n'o

deus ket paeet ho dle na birviken ne raint ; *eine Schuld eingehen, eine Schuld aufnehmen,* kemer (tennañ, sammañ, ober) dle, dastum dle, gounit dle (Gregor), en em lakaat dindan vec'h, P. kemer bos, kemer bos war e gein ; *seine Schulden bezahlen, seine Schulden einlösen, sich seiner Schulden entledigen, seine Schulden begleichen,* paeañ e zleoù, paeañ e zle, peurbaeañ e zle, en em zizleañ, en em ziendleañ, diendleañ, en em akuitañ eus e zle, ardalañ e zle, distagañ e zle, mougañ e zle, P. paeañ e vos, paeañ e vosoù, plaenaat e gochoù ; *eine Schuld amortisieren, eine Schuld tilgen,* ardalañ un dle, peurbaeañ un dle, goleiñ arc'hant un dle, en em zieubiñ diouzh un dle, eeunañ un dle, reizhañ un dle, en em ziendleañ, en em zizleañ, en em lakaat kuit eus un dle, mougañ un dle ; *in Schulden geraten,* bezañ erru dindan zle, ober dle, en em vountañ dindan zle, en em lakaat dindan vec'h ; *jemanden von einer Geldschuld befreien,* kuitezañ u.b., disammañ u.b. eus un dle, reiñ diskarg d'u.b. eus un dle, diskargañ u.b., disteuler un dle d'u.b., disteuler dle diwar u.b., reiñ an distaol eus e zle d'u.b., lemel e zle diwar u.b., diendleañ u.b., dizleañ u.b., ober kuit u.b. diouzh e zle, kuitaat u.b. diouzh e zle, kuitaat u.b. eus e zle ; *öffentliche Schuld,* dleoù ar Stad ls., dleoù publik ls. ; *schwebende Schuld, unfundierte Schuld,* dle laosk g. ; *befristete Schuld,* dle war dermen g. ; *hypothekarische Schuld,* dle lakaet war ar madoù g. ; *ausstehende Schuld,* dle da enkefiañ g. ; *rückständige Schuld,* dilerc'h-dle g., dle da baeañ g. ; *Umwandlung einer Schuld,* amdroadur un dle g. ; [krl] *wer seine Schulden bezahlt, wird reich / wer seine Schulden bezahlt, verbessert sein Vermögen,* neb a bae e zle a zastum leve.

2. *in jemandes Schuld stehen,* bezañ e dle u.b., bezañ e rest u.b.

3. fazi g., faot g., gwall g., gwallegezh b., kiriegezh b., mank g., mankadenn b., karez b., kabluster g., kablusted b., pec'hidigezh b. ; *eine Schuld begehen,* ober fazi (faot) / kaout fazi (faot) / fellout (Gregor), mankout, faotiñ, faziañ ; *eine schwere Schuld auf sich laden,* sammañ ur mank bras war e chouk ; *eine Schuld büßen,* peurbaeañ ur vankadenn dre boan, dougen ar boan dleet d'ur mank, digoll e vank dre gastiz, dedalvezout e gastiz ; *eine Schuld vergeben,* pardoniñ e faot d'u.b., gwalc'hiñ u.b. eus e faot ; *durch meine Schuld,* da'm gwall, em gwall, dre va gwall, àr ma gwall, em faot, da'm faot, dre va faot, em c'hiriegezh, da'm c'hiriegezh, dre va c'hiriegezh, dre va gwallegezh, em gwallegezh, dre an abeg din ; *die Schuld auf jemanden schieben (wälzen, abwälzen),* teurel war u.b., skeiñ ar bec'h war u.b., skeiñ ar bec'h war kein u.b., teuler ar bec'h war kein u.b., teurel ar bec'h (an digarez) war u.b., teurel ar garez war u.b., kareziñ u.b., lakaat u.b. e gaou, lakaat ar gaou ouzh u.b., teurel ar brall war u.b., teurel ar gaou war u.b., teurel gaou war u.b., lakaat ur mank bennak war gont u.b., teurel un tamall war u.b., kas un tamall ouzh u.b., en em zizammañ war u.b., lakaat udb war gwall u.b. ; *es wäre unfair, die ganze Schuld auf nur eine Seite zu wälzen,* arabat lakaat an toulloù hag ar boutonoù war ar memes tu ; *er schreibt ihnen die Schuld zu, er gibt ihnen die Schuld,* lavaret a ra ez int kiriek d'an droug-se, lakaat a ra anezho kiriek d'an droug-se, o lakaat a ra kiriek d'an droug-se, krediñ a ra ez int kiriek d'an droug-se, teurel a ra ar gaou-se warno, tamall a ra anezho war ar ar gaou-se, reiñ a ra abeg dezho war ar gaou-se, teurel a ra warno, teurel a ra ar bec'h warno, teurel a ra ar garez eus ar gaou-se warno, kareziñ a ra anezho, kareziñ a ra ar gaou-se dezho, lakaat a ra ar faot (teurel a ra an tamall, kas a ra an tamall) warno, lakaat a ra ar gaou-se war o gwall, teuler a ra ar vallin warno, teurel a ra ar brall warno, lavaret a ra ez int kaoz ; *sich selbst (dat.) die Schuld geben,* lakaat en e gichen ; *er kann sich selbst die Schuld zuschreiben, er hat selbst Schuld, er hat selber Schuld,* dezhañ eo da voustrañ war e galon, kac'het en deus en e dog ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn, kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ, pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ, dre e faot eo ha n'en deus den da damall, pennkaoz eo eus e valeur, n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ ; *frei von jeder Schuld,* direbech, divlam, didamall, glan ; *er ist sich keiner Schuld bewusst,* direbech eo d'e veno, didamall eo war e veno, koustiañs vat (koustiañs droukseder) en deus, hennezh a sońj dezhañ bezañ direbech ; *die Schuld an etwas (dat.) tragen,* bezañ kiriek d'udb, bezañ c'hoarvezet udb dre e giriegezh (d'e giriegezh, en e giriegezh, dre e wall), bezañ kaoz eus udb, bezañ e penn an abadenn ; *er trägt die Schuld am Tod dieser zwei Jugendlichen,* kiriek eo da varv an daou zen yaouank-se ; *die Eltern beider Familien tragen die Schuld an dieser Zwangsheirat,* pennkaoz eo tud an daou diegezh d'o bugale da vezañ dimezet a-enep o santimant ; *er trägt keine Schuld daran, er hat keine Schuld daran,* divlam eo eus ar gwall-se, n'eo ket eñ a zo kiriek ; *an wem liegt die Schuld (wessen Schuld ist es) ?* piv 'zo kiriek da gement-se ? piv 'zo kaoz a gement-se ? ; *die Schuld liegt bei ihm, die Schuld trifft ihn,* en e c'haou emañ, abeg eo d'an dra-se, arbenn eo d'an dra-se, kiriek eo d'an dra-se da vezañ c'hoarvezet, kiriek eo d'an droug-se, dre an abeg dezhañ eo c'hoarvezet kement-se, dre an arbenn dezhañ eo c'hoarvezet kement-se, abeg eo da gement-se, en abeg dezhañ eo c'hoarvezet an droug-se, ar pennkaoz eo d'an dra-se, kaoz eo eus ar seurt tra, kaoz eo mard eo c'hoarvezet an dra-se, e penn an abadenn emañ, eñ a zo pennabeg d'an dra-se, c'hoarvezet eo bet kement-se en e faot (dre e faot, d'e faot, d'e wall, dre e wall, dre e wallegezh, en e wallegezh, dre e giriegezh, en e giriegezh, d'e giriegezh, àr e wall) (Gregor), kablus eo d'an dra-se, kablus eo war an dra-se, kablus eo a'n dra-se ; *die Schuld liegt bei allen zusammen,* rannet eo ar gaou ; *die Schuld liegt bei beiden,* rannet eo ar gaou, kevatal eo ar giriegezh ; *sich etwas zu Schulden (zuschulden) kommen lassen,* mankout, fellout, sammañ ur mank bennak war e chouk, bezañ kiriek d'udb ; *das ist unser aller Schuld,* a-wall an holl eo ; [relij.] *vergib uns unsere Schuld,* pardon deomp hor pec'hedoù, distaol deomp hor pec'hedoù ; *durch meine Schuld, durch meine große Schuld,* dre va faot, va brasañ faot.

schuld[2] ag. : [an + dat.] kiriek, kablus ; *ich bin nicht daran schuld,* n'eo ket me 'zo kaoz ; *er ist daran schuld,* erruet eo an dra-se en e wallegezh, war e wall eo, abeg eo d'an dra-se, arbenn eo d'an dra-se, kiriek eo d'an dra-se da vezañ c'hoarvezet, kiriek eo d'an droug-se, dre an abeg dezhañ eo c'hoarvezet kement-se, dre an arbenn dezhañ eo c'hoarvezet kement-se, abeg eo da gement-se, en abeg dezhañ eo c'hoarvezet an droug-se, ar pennkaoz eo d'an dra-se, kaoz eo eus ar seurt tra, kaoz eo mard eo c'hoarvezet an dra-se, e penn an abadenn emañ, eñ a zo pennabeg d'an dra-se, c'hoarvezet eo bet kement-se en e faot (dre e faot, d'e faot, d'e wall, dre e wall, dre e wallegezh, en e wallegezh, dre e giriegezh, en e giriegezh, d'e giriegezh, àr e wall) (Gregor), kablus eo d'an dra-se, kablus eo war an dra-se, kablus eo a'n dra-se ; *geben Sie zu, dass Sie daran schuld sind,* anzavit ez oc'h kiriek da gement-se ; *das faschistische Vichy-Regime ist an der Zerstückelung der Bretagne schuld,* diwar intrudu renad faskour Vichy eo, eo bet dispennet Breizh ; *wir alle sind daran schuld,* a-wall an holl eo ; *eure Kleingläubigkeit ist daran schuld,* ho pihan a feiz an hini a zo kaoz ; *er ging so weit zu behaupten, dass ich selbst daran schuld wäre,* aet e oa betek lavaret e vijen kiriek (kablus) d'an droug-se, aet e oa betek lavaret eo me a vije kaoz eus an droug-se ; *die Eltern beider Familien sind an dieser Zwangsheirat schuld,* pennkaoz eo tud an daou diegezh d'o bugale da vezañ dimezet a-enep o santimant ; *er ist nicht daran schuld,* divlam eo eus ar gwall-se, n'eo tamm kablus war an dra-se, n'eo ket eñ a zo kiriek ; *an der ganzen Sache ist mein Sohn*

schuld, tout eo en em gavet abalamour da'm mab ; *ich bin der Einzige, der an all diesem Elend schuld ist,* n'eus ken kaoz nemedon eus tout an holl valeurioù-se ; *was ist daran schuld ?* war betra teuler kement-se ? war-goust petra lakaat kement-se ? petra 'zo kaoz a gement-se ? da betra tamall kement-se ? petra 'zo abeg da gement-se ? petra 'zo arbenn da gement-se ? ; *daran ist er ganz allein schuld, er ist selbst schuld, er ist selber schuld,* dezhañ eo da voustrañ war e galon, kac'het en deus en e dog ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn, kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ, pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ, dre e faot eo ha n'en deus den da damall, pennkaoz eo eus e valeur, n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ ; *er ist am Tod dieser zwei Jugendlichen schuld,* kiriek eo da varv an daou zen yaouank-se ; *wenn wir jetzt Ärger haben, dann ist er daran schuld,* mar hon eus trubuilhoù, eñ eo a zo kiriek ; [dre vousgoap] *an allen Übeln der Welt schuld sein,* bezañ kablus eus ar seizh pec'hed-mammenn war'n-ugent.

Schuldablösung b. (-,-en) : ardaladur g., diendleadur g., dizleadur g., peurbaeamant an dle g., restaolerezh an dle g., peurbaeadur an dle g., daskor an dle g.

Schuldanerkenntnis n. (-ses,-se) : lizher-dle g., paper-dle g., merk-dle g., kesouen dle g. ; *ein Schuldanerkenntnis ausstellen,* ober merk ; *ein Schuldanerkenntnis in Höhe von tausend Euro ausstellen,* ober merk evit mil euro.

schuldbefleckt ag. : meur a vankadenn sammet gantañ war e chouk.

schuldbefreiend ag. : … frankizañ ; *schuldbefreiende Wirkung,* galloud frankizañ g. ; *schuldbefreiende Zahlung,* restaolerezh an dle g., peurbaeadur an dle g., daskor an dle g., ardaladur g., diendleadur g., dizleadur g., peurbaeamant an dle g.

Schuldbekenntnis n. (-ses,-se) : **1.** anzav g., anzavadenn b., anzavadur g. ; **2.** [relij.] *Schuldbekenntnis im Gottesdienst,* koñfiteor b.

schuldbeladen ag. : meur a vankadenn sammet gantañ war e chouk.

Schuldbeweis g. (-es,-e) : [gwir] prouenn gendrec'hus b., prouenn skarus b., prouenn anat ar felladenn b., prouenn anat an torfed b.

schuldbewusst ag. : emskiantek ouzh e faot, emouez ouzh e vankadenn, ... a oar mat ez eo kablus.

Schuldbewusstsein n. (-s) : emskiant ouzh e faot b., emouiziegezh ouzh e gablusted b.

Schuldbrief g. (-s,-e) : lizher-dle g., merk-dle g., paper-dle g., kesouen dle g. ; *einen Schuldbrief ausstellen,* ober merk ; *einen Schuldbrief in Höhe von tausend Euro ausstellen,* ober merk evit mil euro.

Schuldbuch n. (-s,-bücher) : *öffentliches Schuldbuch,* marilh (levr bras g.) an dleoù foran g.

schulden V.k.e. (hat geschuldet) : dleout, mankout, rankout, faziañ ; *er schuldet mir Geld,* mankout a ra arc'hant din, rankout a ra arc'hant din, faziañ a ra arc'hant din, dleout a ra arc'hant din, em dle emañ, em rest emañ ; *jemandem hundert Euro schulden,* dleout kant euro d'u.b., bezañ dleour a gant euro d'u.b., bezañ dleour d'u.b. eus kant euro, rankout kant euro d'u.b., faziañ kant euro d'u.b., mankout kant euro d'u.b. ; *ich schulde dir mein Leben,* va buhez a zlean dit, dleour eus va buhez ez on dit ; *ich schulde dir großen Dank,* ur maen gwenn a zlean dit, dougen a rajen ac'hanout ma vijen kap, me a vefe kontant e vefes em dle ivez un dro bennak, endalc'hioù am eus ouzhit, endalc'het on ez andred, kant trugarez a zlean dit ; *ich schulde ihm kein Geld mehr,* dizle on dioutañ, bremañ ne rankan mann ebet dezhañ, kuites on en e andred ; *jemandem Respekt schulden,* dleout respet d'u.b. ; [relij.] *der den Priestern geschuldete Respekt,* an douj dleet d'ar veleien g., ar respet dleet d'ar veleien g.

Schuldenbereinigung b. (-) : peurwiriadur an dleoù g.

Schuldendienst g. (-es) : daskor an dleoù g., peurbaeadur an dleoù g., restaolerezh an dleoù g.

schuldenfrei ag. : dizle, disamm a bep dle, diskarg ; *schuldenfreies Haus,* ti dizle g., ti disamm a bep dle g.

Schuldenkrise b. (-,-n) : [polit.] kudenn ar broioù dreistendleet b., enkadenn a-zalc'h ouzh dreistendleadur broioù 'zo b.

Schuldenmacher g. (-s,-) : sammer dleoù g., dastumer dleoù g., kemerer dleoù g., bernier dleoù g.

Schuldenswap g. (-s,-s) : amdroadur dleoù g.

Schuldentilgung b. (-) : ardaladur g., diendleadur g., dizleadur g., peurbaeamant an dleoù g., daskor an dleoù g., peurbaeadur an dleoù g., restaolerezh an dleoù g.

Schuldenwesen n. (-s) : dleoù ar Stad ls., dleoù publik ls.

Schulderlass g. (-es,-e) **/ Schulderlassung** b. (-,-en) : distaol dle g., diskarg dle, dizleadur g.

Schuldfähigkeit b. (-) : [gwir] *verminderte Schuldfähigkeit,* diatebegezh kastizel b.

Schuldforderung b. (-,-en) : arc'hant dleet da enkefiañ g.

Schuldfrage b. (-,-n) : afer ar gablusted b., kraf ar gablusted g., kudenn ar gablusted b. ; *die Schuldfrage klären,* klask piv 'zo kablus.

Schuldgefängnis n. (-ses) : kastiz toull-bac'h en abeg da zleoù n'int ket bet paeet g.

Schuldgefühl n. (-s,-e) : santad kablusted g., morc'hed g/b., skorpul g., rebech ar goustiañs g., broud ar goustiañs g., broud-goustiañs g., broud-kalon g., poan goustiañs b., remorz g., pik g. ; *ich habe sie ziemlich derb angefahren, sodass ich jetzt ein Schuldgefühl habe,* komzoù garv am eus bet lavaret dezho, ken e chom pik em c'halon ; *ohne das geringste Schuldgefühl,* diremorz, divorc'hed ; *Erwecken von Schuldgefühlen,* kablusadur g., kablusaat g. ; *Schuldgefühle bei jemandem erwecken,* kablusaat u.b. ; *jemandem das Schuldgefühl nehmen,* digablusaat u.b. ; *seine Schuldgefühle besänftigen,* boukaat e vorc'hed ; *sich vor Reue und Schuldgefühlen verzehren,* disec'hañ gant ar c'heuz hag ar morc'hed ; [mezeg., bred.] *unbewusstes Schuldgefühl,* santad kablusted diemskiant g.

Schuldgeständnis n. (-ses,-se) : anzav g., anzavadenn b., anzavadur g.

Schuldhaft b. (-) : kastiz toull-bac'h en abeg da zleoù n'int ket bet paeet g.

schuldhaft ag. : kablus, kiriek.

Schuldhaftigkeit b. (-) : kablusted b., klabluster g., kiriegezh b., gwallegezh b., pec'hidigezh b.

Schuldienst g. (-es) : kelenn g., kelennerezh g., labour en ur skol g. ; *im Schuldienst sein,* kelenn, bezañ kelenner, labourat en ur skol.

schuldig ag. : **1.** dleüs ; *was bin ich Ihnen schuldig ?* pegement a zlean deoc'h ? pegement a rankan deoc'h ? pegement a vankan deoc'h ? pegement a fazian deoc'h ? ; *was bin ich Ihnen noch schuldig ?* pegement a chom din da baeañ deoc'h ? ; *ich bin ihm Geld schuldig,* en e rest emaon, en e zle emaon, dle on dezhañ, dleour on dezhañ, dleüs on dezhañ ; *das bin ich ihm schuldig,* dleour on dezhañ eus an dra-se ; *ich bin Ihnen nichts schuldig,* n'hoc'h eus netra da gaout diganin, dizle on diouzhoc'h, ne rankan mann ebet deoc'h, kuites on en hoc'h andred ; *er möchte niemandem etwas schuldig sein,* ne fell ket dezhañ bezañ dleour da zen ; *ich bin ihm Dank schuldig,* en e zle emaon, dleüs on dezhañ, en e rest emaon, endalc'hioù am eus outañ, endalc'het on en e andred, anaoudegezh-vat a zlean dezhañ ; *ich bin dir großen Dank schuldig,* ur maen gwenn a zlean dit, kant trugarez a zlean dit, me a vefe kontant e vefes em dle ivez un dro bennak, dougen a rajen ac'hanout ma vijen kap ; *jemandem etwas schuldig sein,* bezañ e dle u.b. ; *jemandem etwas schuldig bleiben,* chom e dle u.b. ; *nichts mehr schuldig sein,* bezañ kuit,

na zleout ur spilhenn da zen, na rankout mann ebet da zen, bezañ dizle ; *wir sind uns gegenseitig nichts mehr schuldig,* kuites omp, kuit-ha-kuit (kuit-ouzh-kuit, kuit ha par) omp, setu-ni en em kuitezet ; *ich bin es mir schuldig, für mein Team da zu sein,* dle eo din chom en ardremez va c'henlabourerien ; *jemandem die Antwort nicht schuldig bleiben,* respont d'u.b., respont u.b. ; *die Antwort schuldig bleiben,* chom hep respont, lezel udb direspont, chom hep rentañ e respont, na respont netra, na respont ger ; *er bleibt mir jede Antwort schuldig,* ne vezan ket respontet gantañ.

2. kiriek, kablus, pec'hedus ; *eines Verbrechens schuldig sein,* bezañ c'hoarvezet un torfed dre e (en e, d'e) giriegezh, bezañ kiriek (kablus) d'un torfed, bezañ kablus ag un torfed, bezañ kablus war un torfed ; *einer Sache (gen.) nicht schuldig sein,* bezañ didamall diouzh udb ; *sich schuldig bekennen,* anzav e wall, anzav e giriegezh, anzav e wallegezh, anzav e faot, anzavout e gablusted, anzav e gabluster, anzav ez eur kablus, dislonkañ e dorfed, en em lakaat da gablus, diskargañ e c'hor, dont e-barzh, dont d'ar gêr, dont d'an dosenn ; *ich bekenne mich schuldig,* anzav a ran ez on kablus ; [gwir] *schuldiger Teil,* an tu kablus g. ; *für schuldig erklären,* embann en e varnadenn ez eo kablus an tamallad, embann kablusted u.b. ; *das Gesetz bestraft jeden, der schuldig gesprochen wird,* nep piv bennak (piv bennak, kement hini, kement den) a zo bet disklêriet kablus, a vo kastizet gant al lezenn ; *für schuldig befunden,* disklêriet kablus ; *nicht schuldig,* direbech, didamall, digablus, diantech, glan a dorfed ; *wer nicht verraten will, wer der Dieb ist, ist genauso schuldig wie er,* an hini a nac'h war al laer a zo ken laer hag eñ, an hini a nak war al laer a zo ken fall hag eñ, an hini a guzh war al laer a zo ken laer hag eñ ; [dre astenn.] *des Todes schuldig sein,* meritout (dellezout) ar marv, bezañ dellezek da vezañ krouget, dellezout ar groug, bezañ boued ar groug eus an-unan, bezañ mat da grougañ ; *einer Tat schuldig sein,* bezañ kiriek d'un dra bennak da vezañ c'hoarvezet, bezañ kiriek d'ur gwallzarvoud bennak, bezañ c'hoarvezet ur gwallzarvoud bennak en e faot (dre e faot, d'e faot, d'e wall, dre e wall, dre e wallegezh, en e wallegezh, dre e giriegezh, en e giriegezh, d'e giriegezh) (Gregor) ; *er fühlt sich schuldig,* en em lakaat da gablus a ra, en em lakaat kablus a ra ; *ohne sich im Gerinsten schuldig zu fühlen,* diremorz da vat, divorc'hed da vat ; [relij.] *einer Sünde schuldig,* pec'hedus.

3. dleet ; *der schuldige Betrag,* ar som dleet b., ar sammad dleet g., an arc'hant dleet g., an dleoud g. ; *jemandem den schuldigen Respekt zollen,* dougen d'u.b. ar respet dleet dezhañ, istimañ u.b. evel ma tellez ; *jemandem die schuldige Achtung schenken,* diskouez d'u.b. an azaouez dleet dezhañ ; *mit schuldigster Hochachtung,* gant va brasañ azaouez, gant va brasañ respet.

Schuldige(r) ag.k. g./b. : **1.** *der Schuldige,* an den kablus, an hini kablus g., ar c'habluz g. [*liester* ar gabluzed], ar c'hirieg g. [*liester* ar girieien], ar responteg g. [*liester* ar responteien] ; *besser, man riskiert, einen Schuldigen zu retten, als einen Unschuldigen zu verurteilen,* gwell eo risklañ saveteiñ un den kablus eget kondaoniñ unan digablus ; [relij.] *und vergib uns unsere Schuld, wie auch wir vergeben unseren Schuldigen,* pardon deomp hor pec'hedoù evel ma pardonomp ivez d'ar re o deus manket ouzhimp ; **2.** *der Schuldige,* an dleour g.

Schuldigerklärung b. (-,-en) : [gwir] embannidigezh ar gablusted b.

Schuldigsprechung b. (-,-en) : [gwir] embannidigezh ar gablusted b., kondaonidigezh b.

Schuldigkeit b. (-) : dlead g., dever g. ; *seine Schuldigkeit tun,* bezañ jurdik en e zever, ober e zlead (e zever), bezañ aketus d'e zever, seveniñ e zlead ; *es war seine (verdammte) Pflicht und Schuldigkeit,* ober kement-se a oa en e garg hag en e zalc'h, endalc'het e oa d'en ober, dalc'het e oa d'en ober, e zlead groñs an hini e oa ; [tr-l] *der Mohr hat seine Schuldigkeit getan, der Mohr kann gehen,* en eost e vez ar mevel mestr, pa vez aet an eost d'ar c'hrignol e tistro eus mestr da vevel - graet ec'h eus da zlead, kae da foar an diaoul bremañ - graet en deus e zlead, ra gerzho gant e hent bremañ - vad graet, buan ankounac'haet - echu ar pardon, ankouaet ar sant - kenavo d'ar sant pa vez graet ar mirakl - gra da oan hag e vi touzet - mar plegez da vezañ gwelien e vi lonket gant ar moc'h - dre forzh bezañ re vat e teuer da vezañ sot - mar grit ho tañvad e viot touzet - ma kar an den e vo mac'het gant kement loen fall 'zo ha n'en do mann da lavaret - ma kar an den e vo mac'het gant kement den fall a zo tout.

Schuldirektor g. (-s,-en) : rener skol g., pennrener g.

Schuldklage b. (-,-n) : klemm evit adkavout arc'hant un dle g.

Schuldkonto s. (-s,-s) : kont an dleoù b.

schuldlos ag. : didamall, didamall a zroug, direbech, digablus, dinamm, divlam, diantech, glan a dorfed, dibec'h, dinoaz, inosant, diskarg ; *für schuldlos erklären,* didamall u.b., digabluzañ u.b.

Schuldlosigkeit b. (-) : digablusted b., dinammded b., dinammder g., diantegezh b., inosanted b.

Schuldner g. (-s,-) : **1.** dleour g., endleed g. [*liester* endleidi] ; *einen Schuldner pfänden,* lakaat krog (sevel dalc'h) war peadra un dleour ; *einen Schuldner pfänden lassen,* sekutiñ madoù un dleour, sekutiñ un dleour ; *zweifelhafter Schulner,* dleour arvarek g. ; **2.** [gwir] endalc'hed g. [*liester* endalc'hidi].

Schuldnerin b. (-,-nen) : dleourez b.

Schuldnerland n. (-s,-länder) : bro dleour b.

Schuldnerposition b. (-) : saviad dleour g.

Schuldrückstand g. (-s,-rückstände) : dilerc'h-dle g.

Schuldsaldo g. (-s,-s) : mentelad kont an dleoù b., mentelad dle b., mentel dleek b.

Schuldschein g. (-s,-e) : [arc'hant.] endalc'henn b., lizher-dle g., merk-dle g., paper-dle g., kesouen dle g., teul-kred g., lizher anzav g. ; *einen Schuldschein ausstellen,* ober merk ; *einen Schuldschein in Höhe von tausend Euro ausstellen,* ober merk evit mil euro.

Schuldspruch g. (-s,-sprüche) : [gwir] devarn tamall b., kondaonidigezh b.

Schuldtitel g. (-s,-) : [gwir] lizher-dle g., merk-dle g., paper-dle g., teul-kred g.

schuldtilgend ag. : … frankizañ ; *schuldtilgende Wirkung,* galloud frankizañ g. ; *schuldtilgende Zahlung,* restaolerezh an dle g., peurbaeadur an dle g., daskor an dle g., ardaladur g., diendleadur g., dizleadur g., peurbaeamant an dle g.

Schuldtitel g. (-s,-) / **Schuldurkunde b.** (-,-n) : [arc'hant.] teul-kred g., paper-dle, merk-dle g., kesouen dle g. ; *einen Schuldtitel ausstellen,* ober merk ; *einen Schuldtitel in Höhe von tausend Euro ausstellen,* ober merk evit mil euro.

Schuldverhältnis n. (-ses,-se) : endalc'h g.

Schuldverschreibung b. (-,-en) : [arc'hant.] endalc'henn b., lizher-dle g., merk-dle g., paper-dle g., teul-kred g., amprest dre endalc'hennoù g. ; *Inhaber einer Schuldverschreibung,* endalc'henneg g. [*liester* endalc'henneien].

Schuldzuweisung b. (-) : tamall g., tamalladenn b., tamalladur g., kehuz g.

Schule b. (-,-n) : **1.** skol b., ti-skol g. ; *öffentliche Schule,* skol bublik b., skol stad b. ; *nicht konfessionelle Schule, bekenntnisfreie Schule,* skol laik b., [gwashaus] skol an diaoul b., skol digristen b., skol dibater b., skol dizoue b. ; *gemischte Schule,* skol amreviat b., P. skol paotred ha merc'hed b. ; *unter den Kindern im Dorf gab es zwei Lager : die aus den Staatsschulen und die aus den kirchlichen Schulen,* daou rumm vugale a oa er barrez : re ar skol lik ha re ar skol gristen ; *kaufmännische Schule,* skol genwerzh b. ; *Volksschule,* skol gentañ b., skol kentañ-derez b. ; *weiterführende Schule,* skol eil-

derez b. ; *eine Schule leiten,* ren ur skol ; *die Leitung der Schule übernehmen,* kemer stur ar skol ; *die Schule besuchen (in die Schule gehen, zur Schule gehen),* mont d'ar skol, darempredin (hentin, pleustrin, heulian) ar skol, kemer skol ; *er ging regelmäßig in die Schule,* mont a rae asidu d'ar skol, mont a rae aketus d'ar skol ; *eine Schule besuchen,* darempredin ur skol, bezañ enskrivet en ur skol ; *ich habe nie eine Schule besucht,* n'on ket bet er skol biskoazh, diskol da vat on, chomet on diskol ; *ein Kind in die Schule tun (schicken),* kas ur bugel d'ar skol, skoliañ (skoliata, skolaat) ur bugel, lakaat ur bugel er skol ; *ein Kind in der Schule anmelden,* enskrivañ ur bugel er skol, lakaat anv e vugel er skol ; *wenn es mir auch teuer zu stehen kommt, meine Kinder werden die Schule besuchen,* skoliañ a lakain ober va bugale ha goude ma koustfe ker din ; *die Schule versäumen,* mankout er skol ; *von der Schule nach Hause kommen, von der Schule nach Hause zurückkommen,* distreiñ eus ar skol ; *sobald ich von der Schule nach Hause zurückkam, half ich meinem Vater bei der Feldarbeit,* ur wech chomet er gêr eus ar skol e labouren an douar asambles gant va zad ; *ein Kind von der Schule nehmen, ein Kind von der Schule wegnehmen,* diskoliañ ur bugel ; *die Schule verlassen, nicht mehr zur Schule gehen,* diskoliañ ; *die Schule schwänzen,* chom da c'hoari troig al louarn, c'hoari al louarn, ober skol fich, ober skol vich, ober skol laer, chom da c'hoari tro, ober skol louarn, ober skol al louarn, ober skolig al louarn, ober chaochoù, mont da c'haloupat e lec'h all e-lec'h mont d'ar skol ; *sein häufiges Fehlen in der Schule bedrückt ihn,* sammet eo e goustiañs gant pouez e vankadennoù er skol ; *mit sechzehn ging ich von der Schule ab und blieb zu Hause,* c'hwezek am boa pa oan chomet er gêr eus ar skol, c'hwezek am boa pa'm boa lezet ar skol da chom er gêr ; *damals, als ich in der Schule war, durfte ich kein Bretonisch sprechen,* neuze, pa oan er skol, e veze difennet ouzhin komz brezhoneg - neuze, pa oan er skol, e reer difenn ouzhin da gomz brezhoneg ; *auf Schulen gewesen sein,* bezañ un den desket, bezañ un den studiet, bezañ stuziet ; *Schule halten,* ober skol, kelenn, derc'hel skol / reiñ kentel (Gregor) ; *sich in jemandes Schule (ak.) begeben, jemandes Schule (dat.) folgen,* mont er skol gant u.b. ; *bis fünfzehn blieb ich in der Schule,* betek an oad a bemzek vloaz on bet dalc'het er skol ; *ich mochte die Schule nicht,* ne vourren ket er skol ; *eine in Ruinen liegende ehemalige Schule,* un ti-skol dilezet ha war an dirapar g.

2. luskad g., skol b. ; *die romantische Schule,* ar skol romantel b. ; *die Maler der Pont-Aven-Schule,* livourien skol Pont-Aven ls. ; [preder.] *schottische Schule,* Skol skosat b.

3. *durch eine harte Schule gehen (in strenger Schule sein),* kaout gwall drubuilhoù, kaout mizerioù, kaout a bep seurt soubenn (a bep seurt buhezioù), kaout trenk ha c'hwerv, gwelet traoù briket ha traoù marellet, dougen e groaz, bezañ ruilhet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), kaout e zelazhoù, bezañ burutellet gant ur morad a dourmant, bezañ beuzet en ur morad a c'hlac'har, gouzañv ezwar, gouzañv esgoar, dougen kañvoù, kaout e walc'h a chane, bezañ plaouiet gant an enkrez hag an doan, bezañ o tremen a-dreuz drez ha spern, bezañ e-kreiz ar poanioù, bezañ e-kreiz ar stokadoù, rankout lonkañ anezhi, kaout bec'h a-walc'h ; *aus der Schule plaudern,* gwerzhañ ar bistolenn, reiñ avel d'ar c'had, toullañ d'an douar, bezañ toull (bresk) e deod, na zerc'hel war e deod, na zerc'hel war e latenn, flatrañ udb dre zievezh, bezañ ur beg toull, bezañ ur genoù dibrenn, bezañ ur ridell-doull, bezañ ur sac'h dizere, na gaout dorojoù war e holl doulloù ; *Schule machen,* reiñ an ton, ober berzh, gounit tachenn, en em astenn, diskouez an hent, reiñ skouer ; *alter Schule sein, der alten Schule sein,* bezañ eus ar c'hiz kozh, bezañ mod kozh, bezañ a c'hiz kozh, bezañ giz kozh.

4. *Schule des Geigenspiels,* hentenn evit deskiñ c'hoari violoñs b. ; *Klavierschule,* hentenn biano b. ; [sport, marc'hegerezh] *die Hohe Schule,* ar Skol Uhel b.

5. [dre astenn.] sinagogenn b.

6. [pesked] gwazhiad pesked b., gwazhienn besked b., gwazhiennad pesked b., taol pesked g., bank pesked g., klodad pesked g., moudenn besked b.

schulen V.k.e. (hat geschult) : stummañ, embregañ, embreger, gourdonañ, pleustriñ, dresañ, reizhañ, skoliañ, skoliata, skolaat ; *jemanden in etwas (dat.) schulen,* deskiñ u.b. ouzh udb ; *sein Onkel hat ihn geschult,* skoueriet (stummet) eo bet gant e eontr ; *Soldaten schulen,* embregañ (embreger, gourdonañ) soudarded ; *ein Pferd schulen,* pleustriñ ur marc'h ; *ein an der Klassik geschulter Geschmack,* un dro spered bet meret gant ar marevezh klasel g., un dro spered bet stummet gant ar marevezh klasel g.

Schulentlassung b. (-,-en) : dibenn an amzer-skol g., dibenn ar skoliadur g., diwezh an amzer-skol g., diwezh skoliadur g.

Schüler g. (-s,-) : **1.** skoliad g. [*liester* skolidi, skoliaded] ; *guter Schüler,* skoliad mat g. ; *fauler Schüler,* penn karn g. ; *leistungsschwacher Schüler,* skoliad re izel e notennoù g. ; *die Schüler,* ar skolidi ls., ar skoliaded ls., ar vugale skol ls. ; *Klasse mit zu vielen Schülern,* klasad gant un dreistniver a skolidi g. ; *dieser Schüler gibt Anlass zu großen Hoffnungen,* ar skoliad-se a zo diwanoù ennañ ; *dieser Schüler hat wirklich null Ahnung,* amzesk-pok eo ar skoliad-se, diouiziek-lous eo ar skoliad-se ; *Grundschüler,* skoliad kentañ-derez b., beuz g. [*liester* beuzed], beuzig g. [*liester* beuzedigoù] ; *Schüler der Sekundarstufe I,* skolajiad g. ; *die Aufmersamkeit der Schüler ablenken,* diparfediñ ar skolidi ; *das Eingehen auf die Bedürfnisse jedes einzelnen Schülers,* ar c'helenn dre vugel g., ar c'helenn dre benn g. ; *den Unterricht auf die Bedürfnisse jedes einzelnen Schülers abstimmen,* hiniennaat ar c'helenn, hiniennekaat ar c'helenn, hiniennelaat ar c'helenn ; **2.** [preder., arzoù, skiantoù] dalc'hiad g., heulier g., mab speredel g. [*liester* mibien speredel], diskibl g. [*liester* diskiblien] ; *ein Schüler Fichtes,* un diskibl da Fichte g., un heulier (un dalc'hiad) da Fichte g., ur mab speredel da Fichte g. ; *die Schüler Fichtes,* hil Fichte g., mibien speredel Fichte ls., diskiblien Fichte ls.

Schülerarbeit b. (-,-en) : labour skol g.

Schülerauslese b. (-) : dibabadur hervez an disoc'hoù-skol g., dibaberezh hervez an disoc'hoù-skol g.

Schüleraustausch g. (-es,-e) : eskemm skolidi g., eskemmadenn skolidi b.

Schülerausweis g. (-es,-e) : kartenn-anv skoliad b.

Schülerbeförderung b. (-) : dezougerezh skol g., dezougerezh skolidi g.

schulergänzend ag. : ledskolel, troskolel, en-dro d'ar skol.

schülerhaft ag. : **1.** -skol ; **2.** yaouank, diampart.

Schülerhaftigkeit b. (-) : diampartiz b.

Schülerin b. (-,-nen) : **1.** [skol] skoliadez b. ; **2.** [preder., arzoù, skiantoù] dalc'hiadez b., heulierez b., merc'h speredel b. [*liester* merc'hed speredel], diskiblez b. [*liester* diskiblezed] ; *eine Schülerin von Freud,* un diskiblez da Freud g., un heulierez (un dalc'hiadez) da Freud g., ur verc'h speredel da Freud g., ur freudianez b., ur freudourez b. ; *Freuds Schülerinnen,* merc'hed speredel Fichte ls., diskiblezed Fichte ls., ar freudianezed ls., ar freudourezed ls.

Schülerlotse g. (-n,-n) : skoliad e karg eus ar surentez war un dreuzenn gerzhourien e deroù hag e fin an devezh skol g.

Schülermitverwaltung b. (-) : perzhiadur ar skolidi e mont en-dro ar skol g.

Schülerschaft b. (-) : skolidi ha skoliadezed ls., liseidi ha liseadezed ls., studierien ha studierezed ls.

Schülersprache b. (-) : langaj ar skolidi g., parlant ar skolidi g., jagouilhaj ar skolidi g., safar ar skolidi g., luc'haj ar skolidi g., brizhyezh ar skolidi b., gregach ar skolidi g.
Schülerstreich g. (-s,-e) : kañfarderezh g., marmouzerezh g.
Schülertransport g. (-s,-e) : an dastum bugale g., an treuzdougen skolidi g., an dezougerezh skol g., an dezougerezh skolidi g.
Schülerweg g. (-s) : [dre skeud.] distroioù ls., troig al louarn b., hent al louarn g. ; *den Schülerweg gehen, den Schülerweg nehmen,* ober tro an impot.
Schülerzeitung b. (-,-en) : kelaouenn savet gant skolidi b.
Schulfach n. (-s,-fächer) : diskiblezh b., danvez-skol g.
Schulferien ls. : vakañsoù skol ls., ehan-skol g.
Schulfernsehen n. (-s) : programmoù skol ar skinwel ls.
Schulflug g. (-s,-flüge) : [nij.] nij pleustriñ g., nijadenn bleustriñ b., nij embreger g., nijadenn embreger b.
Schulflugzeug n. (-s,-e) : nijerez deskiñ b., nijerez pleustriñ b.
schulfrei ag. : diskol, hep skol, vak, kuit a skol ; *schulfreier Tag,* devezh diskol g., devezh vak g., devezh vakañsoù g., devezh hep skol g.
Schulfreund g. (-s,-e) : kamalad skol g., kile-skol g.
Schulfreundin b. (-,-nen) : kamaladez skol g.
Schulfuchs g. (-es,-füchse) : pabor g., brizhouizieg g. [*liester* brizhouizieien].
Schulfuchserei b. (-) : brizhouiziegezh b.
Schulfunk g. (-s) : programmoù skol ar skingomz ls.
Schulgebäude n. (-s,-) : savadur skol g., ti-skol g.
Schulgebrauch g. (-s) : *für den Schulgebrauch,* da implijout er skol, da implijout er skolioù.
Schulgeistliche(r) ag.k. g. : [relij.] aluzener g.
Schulgeld n. (-es,-er) : mizoù skol ls.
Schulgelehrsamkeit b. (-) : **1.** gouiziegezh b., helennegezh b. ; **2.** [gwashaus] brizhouiziegezh b., pedantegezh b.
schulgerecht ag. : **1.** diouzh reolennoù ar skol ; **2.** [dre skeud.] reizh e pep keñver, evel ma'z eo dleet, evel ma faot, reizh.
Schulgesetz n. (-es,-e) : lezenn a sell ouzh ar skolioù b., lezenn a sell ouzh an deskadurezh b.
Schulhaus n. (-es,-häuser) : ti-skol g.
Schulhausmeister g. (-s,-) : mevel-skol g., porzhier g.
Schulheft n. (-s,-e) : kaier g.
Schulhof g. (-s,-höfe) : porzh-skol g., porzh ar skol g., porzh-c'hoari g., porzh g. ; *überdachter Schulhof,* pratell b., goudorenn b. ; *ein Schulhof voll Kinder,* ur porzhiad bugale g. ; *er war der Schulhofschreck,* spouron ar porzh-skol e oa, spontailh ar porzh-skol e oa.
schulisch ag. : ... skol, er skol, skolel.
Adv. : ent-skolel.
Schuljahr n. (-s,-e) : bloavezh-skol g.
Schuljugend b. (-) : skolidi ls.
Schuljunge g. (-n,-n) : skoliad g. [*liester* skolidi, skoliaded].
Schulkamerad g. (-en,-en) : kamalad skol g., kile-skol g.
Schulkameradin b. (-,-nen) : kamaladez skol g.
Schulkind n. (-s,-er) : skoliad g. [*liester* skolidi, skoliaded].
Schulkindergarten g. (-s,-gärten) : skol-vamm b.
Schulklasse b. (-,-n) : klas g., klasad g.
Schulkosten ls. : mizoù skol ls.
Schullandheim n. (-s,-e) : kreizenn degemer klasoù war ar maez b., kreizenn degemer klasoù natur b.
Schullaufbahnberatung b. (-) : heñchadur-skol g.
Schullehrer g. (-s,-) : mestr-skol g. [*liester* mistri-skol], skolaer g., kelenner g.
Schullehrerin b. (-,-nen) : mestrez-skol b., skolaerez b., kelennerez b.
Schulleistung b. (-,-en) : disoc'hoù er skol ls.
Schulleiter g. (-s,-) : rener skol g., pennrener g.
Schulleiterin b. (-,-nen) : renerez skol b., pennrenerez b.
Schullaufbahn b. (-,-en) : treugad deskadurezh g. ; *Neuorientierung der Schullaufbahn,* adheñcherezh skolel g.
Schulmädchen n. (-s,-) : skoliadez b. [*liester* skoliadezed].
Schulmann g. (-s,-männer) : kelennour g., pedagogour g.
Schulmappe b. (-,-n) : sac'h-skol g., doug-kaieroù g.
Schulmedizin b. (-) : mezegiezh-skol b.
Schulmeister g. (-s,-) : **1.** mestr-skol g. [*liester* mistri-skol], mestr g. [*liester* mistri] ; **2.** [gwashaus] pabor g., brizhouizieg g. [*liester* brizhouizieien], pompader g., kentelier g., sarmoner g.
Schulmeisterei b.(-) : renelezh b.
schulmeisterhaft ag. / **schulmeisterlich** ag. : paborek, renel, doktorel, kelennus, lezennus ; *er ist ein schulmeisterlich trockener Pedant,* c'hoari a ra atav e vestr, ober a ra e renkoù war bep tra, klask a ra ober lezennoù, klask a ra ober al lezenn d'ar re all, plijout a ra dezhañ lezenniñ, plijout a ra dezhañ tailhañ e vestr, plijout a ra dezhañ ober skol d'ar re all, ur pabor a zo anezhañ, techet eo d'ober e berson e pep parrez, ur c'hozh arloup a zo anezhañ, hennezh a zo ul lavarer kaer, hennezh a zo ul lavarer brav.
Adv. : war un ton kelennus.
schulmeistern V.k.e. (hat geschulmeistert) : mestriñ, mestroniañ ; *immer muss er andere schulmeistern,* c'hoari a ra atav e vestr, ober a ra e renkoù war bep tra, klask a ra bepred ober lezennoù, ober a ra atav al lezenn d'ar re all, plijout a ra dezhañ lezenniñ, plijout a ra dezhañ ober skol d'ar re all, ur pabor a zo anezhañ, techet eo d'ober e berson e pep parrez, techet eo da lezenniñ, ur c'hozh arloup a zo anezhañ, komz a ra atav war un ton kelennus.
Schulnetz n. (-es,-e) : rouedad skolioù b.
Schulordnung b. (-,-en) : reoliadur diabarzh ar skol g. ; *sich der Schulordnung fügen,* sentiñ ouzh ar c'henurzh, doujañ ar c'henurzh, kaout doujañs da reolennoù ar c'henurzh, kaout doujañs d'ar c'henurzh, bezañ doujus d'ar c'henurzh, plegañ da reolennoù ar c'henurzh, plegañ d'ar reolenn.
Schulp g. (-s,-e) : [loen.] gwerc'hez-vor b. [*liester* gwerc'hizi-mor], pibid b., kein-morgad g., skouarn-vorgad b. [*liester* skouarnioù-morgad], askorn-morgad g. [*liester* eskern-morgad].
Schulpferd n. (-s,-e) : marc'h pleustriñ war ar marc'hegerezh g., marc'h kreizenn varc'hegezh g., marc'h skol-varc'hegañ g.
Schulpflicht b. (-) : redi da vezañ skoliataet g., skoliadur ret g.
schulpflichtig ag. : *schulpflichtiges Alter,* oad da vezañ kaset d'ar skol, oad evit bezañ skoliataet hervez al lezenn g. ; *im schulpflichtigen Alter,* en oad da vont d'ar skol.
Schulplan g. (-s,-pläne) : steuñv-stur skol g.
Schulränzel n. (-s,-) / **Schulranzen** g. (-s,-) : sac'h-skol g.
Schulrat g. (-s,-räte) : enseller kentañ-derez g.
Schulrätin b. (-,-nen) : ensellerez kentañ-derez b.
Schulreform b. (-,-en) : adreizh ar skolioù b.
Schulreiterei b. (-,-en) : embreglec'h marc'hegañ g.
Schulschießen n. (-s) : [lu] gourdonerezh war an tennañ g.
Schulschiff n. (-s,-e) : [merdead.] lestr-skol g. [*liester* listri-skol].
Schulschluss g. (-es) : **a)** diwezh an devezh skol g., dibenn an devezh skol g., fin an devezh skol g. ; **b)** diwezh ar bloavezh skol g., dibenn ar bloavezh skol g., fin ar bloavezh skol g.
Schulschwänzen n. (-s) : *das Schulschwänzen,* an ezvezañ diabeg er skol g.
Schulspeisung b. (-) : ar pretiañ skolioù g., ar predañ skolidi g.
Schulsprecher g. (-s,-) : dilennad ar c'hlasad g., dilennad ar skolidi g.
Schulstube b. (-,-n) : [Bro-Suis] sal-glas b.
Schulstunde b. (-,-n) : prantad g., kentel b.
Schulsystem n. (-s,-e) : reizhiad desavadurel b.

Schultafel b. (-,-n) : [skol; salioù-klas] taolenn, taolenn du b., taolenn-zu b. ; *die Schultafel abwischen,* diverkañ an daolenn, torchañ an daolenn ; *die Schultafel mit dem Schwamm abwischen,* diverkañ (torchañ) an daolenn-zu gant ur spoueenn ; *einen Satz an die Schultafel schreiben,* skrivañ ur frazenn war an daolenn.
Schultag g. (-s,-e) : devezh skol g.
Schultasche b. (-,-n) : sac'h-skol g., doug-kaieroù g.
Schulter b. (-,-n) : **1.** [korf.] skoaz b. [*liester* skoazioù, divskoaz], ckouk g. ; *breite Schultern haben,* bezañ skoaziek, bezañ ledan e zivskoaz, bezañ ledan e chouk ; *mit bloßen Schultern, mit entblößten Schultern, mit unbedeckten Schultern,* dizolo he divskoaz ; *der Kopf sitzt ihm direkt auf den Schultern,* emañ e benn gantañ e chouk e gil ; *mit den Schultern zucken,* ober ur c'hruz (ur sav) d'e zivskoaz, ober ur souch d'e zivskoaz, ober un hej d'e skoaz, ober un hej d'e zivskoaz, hejañ e zivskoaz, souchañ e zivskoaz, kruzañ e zivskoaz, skoaziañ e zivskoaz ; *die Schultern zurücknehmen,* sonnañ e zivskoaz, stennañ e zivskoaz ; *eng in den Schultern,* **a)** [korf.] moan e zivskoaz ; **b)** [dilhad] start en-dro d'an divskoaz ; *Schulter an Schulter,* skoaz-ouzh-skoaz, skoaz-ha-skoaz, skoaz-skoaz, a-skoaz, keñver-ha-keñver, en ur geñver ; *auf seine Schultern steigen lassen,* ober tousig kein d'u.b., ober kein d'u.b., keinañ d'u.b. ; *einen Sack Getreide auf der Schulter tragen,* dougen ur sac'had ed war e chouk, kas ur sac'had ed a-zoug war e zivskoaz, dougen ur skoaziad ed ; *etwas auf die Schulter nehmen,* choukañ udb, lakaat udb war e chouk ; *etwas über die Schulter gehängt tragen,* dougen udb a-dreuz-skoaz ; *ich hänge mir den Fotoapparat über die Schulter,* lakaat a ran al luc'hskeudennerez a-istribilh ouzh va skoaz ; *der Soldat hat sein Gewehr über der Schulter hängen,* ar soudard a zo e fuzuilh a-dreuz-skoaz gantañ, ar soudard a zo e fuzuilh a-dreuz e gorf gantañ, ar soudard a zo e fuzuilh e-krap e skoaz gantañ, ar soudard a zo e fuzuilh a-grap ouzh e skoaz gantañ ; *diese Bürde ist für seine Schultern zu schwer,* re bounner eo ar samm-se diouzh e zivskoaz ; *diese Last liegt schwer auf meinen Schultern,* pouezañ spontus a ra ar samm-se war va chouk ; *sich die Schulter auskugeln, sich (dat.) die Schulter ausrenken,* diskoaziañ, gweañ (distresañ, divoestañ, diaozañ, divarc'hañ, diempraň, dilec'hiañ) e skoaz ; *jemandem die Schulter ausrenken, jemandem die Schulter auskugeln,* diskoaziañ u.b. ; *er hat sich die Schulter ausgekugelt, er hat sich die Schulter ausgerenkt,* diskoaziet eo ; *zu seinem Unglück hatte er sich beim Sturz die Schulter verrenkt,* ar maleur en doa bet da gouezhañ war e skoaz a voe divarc'het gant al lamm - maleürusamant evitañ e oa kouezhet war e skoaz a voe divarc'het gant al lamm - gwashañ pezh zo, diskoaziañ a reas gant e lamm ; *ihr blondes Haar fiel ihr ungekämmt über die Schultern,* he blev melen a ziruilhe eus he fenn war he divskoaz, he blev melen a ziskenne a-fuilh war he divskoaz ; *einen Mantel über seine Schultern schlagen, einen Mantel über die Schultern werfen,* pakañ e zivskoaz gant ur vantell, mantellañ e zivskoaz, lakaat ur vantell war e zivskoaz, lakaat ur vantell war-varr e zilhad, en em gafunañ en e vantell, lakaat ur vantell dreist an-unan, en em c'holeiñ gant ur vantell ; *jemanden an beiden Schultern fest packen,* pakañ prim u.b. dre e zivskoaz ; *bis zu den Schultern ins Wasser steigen,* mont en dour betek e zivgazel, mont en dour betek e gazelioù ; [gouren] *den Gegner mit beiden Schultern auf die Matte bringen, den Gegner mit beiden Schultern auf die Matte drücken, seinen Gegner auf die Schultern zwingen, seinen Gegner auf die Schultern legen,* reiñ lamm d'e eneber, lakaat div skoaz e eneber en douar, lakaat e ziv skoaz d'ur gourener en douar, lakaat e ziv skoaz d'ur gourener a-stok ouzh al leur, c'hweniañ e eneber, keinañ e eneber, linkañ e eneber, bannañ e eneber en e c'hwenegrann, bannañ e eneber war e c'hwenegrann, teurel e eneber en e c'hwen, diskar e eneber en e c'hwen ; [gouren] *Fall auf die Schultern,* lamm-skoaz g. ; [mezeg.] *haltlose Schulter als Folge eines gleichzeitig aufgetretenen Bruches des Schulterbeines und des Schulterblattes,* skoaz laosk b. ; **2.** [dre skeud.] *breite Schultern haben,* bezañ kreñv e chouk, bezañ mat e gein, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, gouzout brav ober kein / kaout kein mat / bezañ mat da geinañ (Gregor) ; *den Fehler auf seine Schultern nehmen,* sammañ bec'h ur fazi bennak war e chouk ; *auf beiden Schultern tragen,* fistoulat e lost e pep lec'h, klask seniñ ar c'hloc'h ha mont d'ar brosesion, klask kaout ar marc'h hag an arc'hant, klask kaout an toull hag ar boutonoù, klask lakaat ar bed-holl en e votez ; *eine Sache auf die leichte Schulter nehmen,* kemer udb diwar-skañv, na vezañ gwall nec'het (gwall chalet, gwall brederiet) gant udb, na zebriñ e spered gant udb, na zebriñ e soñjoù a-zivout udb, na ober tachoù abalamour d'udb, na ober bil abalamour d'udb, na ober biloù abalamour d'udb, na ober a viloù abalamour d'udb, na drikamardiñ e voulienn gant udb, na ober forzh gant udb, na ober stad eus udb, na zerc'hel stad eus udb, na zerc'hel stad ag udb, na zerc'hel kont eus udb, na zerc'hel kont ag udb, na gemer merfeti gant udb, na lakaat van ebet gant udb, na reiñ a fed d'udb, na ober fed d'udb, na deuler pled gant (war, da, ouzh) udb, chom hep ober biloù en abeg d'udb ; *jemandem die kalte Schulter zeigen,* ober fas koad (ober penn kozh, ober fas trenk) d'u.b., ober penn kozh ouzh u.b., bezañ fae d'an-unan kaozeal gant u.b., bezañ hegarat evel bodoù linad, ober e benn kozh, droukzegemer u.b., bezañ diseblant ouzh u.b., bezañ yen-sklas ouzh u.b. ; *mir war doch klar, dass er mir die kalte Schulter zeigte,* gwelet a-walc'h a raen e oa fae dezhañ kaozeal ganin, gwelet a-walc'h a raen e oa yenaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet ouzhin, gwelet a-walc'h a raen e oa fallaet em c'heñver ; *jemanden über die Schulter ansehen,* sellet ouzh u.b. dreist korn e skoaz, sellet dreist penn e skoaz ouzh u.b., sellet dreist e skoaz ouzh u.b., sellet uhel ouzh u.b., sellet ouzh u.b. diwar e elloù, sellet ouzh u.b. gant fae, sellet ouzh u.b. gant morgañs, sellet ouzh u.b. gant rogoni, sellet a-dreuz ouzh u.b., sellet gant dismegañs ouzh u.b., bezañ lorc'hus ouzh u.b.
Schulterband n. (-s,-bänder) : [korf.] bourlasenn ar paler b. [*liester* bourlas, boulasennoù], bourlaskenn ar paler b. [*liester* bourlask], pourañsenn ar paler b. [*liester* pourañs, pourañsennoù], stagell ar paler b.
Schulterbein n. (-s,-e) : [korf.] paler g. ; [mezeg.] *haltlose Schulter als Folge eines gleichzeitig aufgetretenen Bruches des Schulterbeines und des Schulterblattes,* skoaz laosk b.
Schulterbinde b. (-,-n) : enchelp g., matezh-vrec'h b.
Schulterblatt n. (-s,-blätter) : [korf.] plankenn-skoaz g., plankenn ar skoaz g., P. paliked b. ; [mezeg.] *haltlose Schulter als Folge eines gleichzeitig aufgetretenen Bruches des Schulterbeines und des Schulterblattes,* skoaz laosk b.
Schulterblattgelenkpfanne b. (-,-n) : [korf.] pezel ar plankenn-skoaz b.
Schulterblattvene b. (-,-n) : [korf.] *obere Schulterblattvene,* gwazhienn us-skoaz b.
Schulterblech n. (-s,-e) : [istor, lu] skoazwisk g.
Schulterbogen g. (-s,-/-bögen) : [tisav.] skoazenn b., gwareg-skoraň b.
Schulterbreite b. (-,-n) : treuz-divskoaz g., P. ment ar chouk b./g.
Schulterdecker g. (-s,-) : [nij.] unplaeneg g. [*liester* unplaenegoù].
schulterfrei ag. : ... a laosk dizolo an divskoaz.
Schultergelenk n. (-s,-e) : [korf.] kenvell ar skoaz g., koubl ar skoaz g., kenvell ar paler g., koubl ar paler g.
Schultergürtel g. (-s,-) : [korf.] gouriz an ezel krec'h g.
Schulterhöhe b. (-,-n) : *bis Schulterhöhe, bis in Schulterhöhe,* betek an divskoaz, betek an divgazel, betek ar c'hazelioù.

Schulterklappe b. (-,-n) : [lu] stolikenn-skoaz b., patenn-skoaz b., skoazgenn b., skoazwisk g.
Schulterkragen g. (-s,-) : gouzougenn b., kolinetenn b.
Schulterlage b. (-) : [sport, gouren] *seinen Gegner in Schulterlage bringen,* lakaat divskoaz e gevezer a-stok ouzh al leur, rein lamm d'e gevezer, lakaat lamm e gevezer ; *wer in Schulterlage gebracht wird, verliert den Kampf,* koll eo ar gourener pa stok e zivskoaz ouzh an douar.
schulterlang ag. : [blev] a ziskenn war an divskoaz ; *sie hatte schulterlanges Haar,* he blev a ziskenne war he divskoaz.
Schulterlast b. (-,-en) : skoaziad b.
Schulterluxation b. (-,-en) : [mezeg.] disvellad skoaz g., gweadenn skoaz b., diaozadur ar skoaz g., diempradur ar skoaz g.
Schultermauer b. (-,-n) : skoaz-kleuz b., skoaz-difenn b., bardell b., aspled g., garidoù ls.
Schultermuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn delta b.
schultern V.k.e. (hat geschultert) : **1.** sammañ war e zivskoaz, choukañ, lakaat a-istribilh ouzh e skoaz ; **2.** [sport] *einen Ringkämpfer schultern,* lakaat e ziv skoaz d'ur gourener en douar, lakaat e ziv skoaz d'ur gourener a-stok ouzh al leur, reiñ lamm d'e eneber, lakaat lamm e eneber, lakaat div skoaz e eneber en douar, c'hweniañ e eneber, keinañ e eneber, linkañ e eneber, bannañ e eneber en e c'hwenegrann, bannañ e eneber war e c'hwenegrann, teurel e eneber en e c'hwen, diskar e eneber en e c'hwen.
Schulterplatte b. (-,-n) : [istor, lu] skoazwisk g.
Schulterpolster n. (-s,-) : skoazgenn b.
Schulterriemen g. (-s,-) : gouriz-skoaz g.
Schulterschluss g. (-es) : strivoù evit chom unanet ls.
Schulterschutz g. (-es) : [istor, lu] skoazwisk g.
Schultersieg g. (-s,-e) : [sport, gouren] trec'h dre lakaat divskoaz e gevezer a-stok ouzh al leur, trec'h dre lamm g.
Schulterstoß g. (-es,-stöße) : taol penn skoaz g., taol-skoaz g., skoaziad b. ; *eine Tür mit einem Schulterstoß einschagen,* divarc'hañ un nor gant un taol penn skoaz.
Schulterstück n. (-s,-e) : **1.** [lu] stolikenn-skoaz b., patenn-skoaz b., skoazgenn b. ; **2.** [kig, kegin.] ramskoaz g., tamm eus ar skoaz g., tamm eus ar plankenn g. ; **3.** [istor, lu] *Schulterstück eines Harnisches,* skoazwisk g.
Schultertasche b. (-,-n) : muzetenn b., maletenn b., sac'h gouriz-skoaz g. [*liester* seier gouriz-skoaz], bisac'h g. [*liester* biseier].
Schultertuch n. (-s,-tücher) : [relij.] amid g.
Schulterverrenkung b. (-,-en) : [mezeg.] disvellad skoaz g., gweadenn skoaz b., diaozadur ar skoaz g., diempradur ar skoaz g.
Schulterwehr b. (-,-en) : [lu] skoaz-kleuz b., skoaz-difenn b., bardell b., aspled g., garidoù ls.
Schulterzucken n. (-s) : kruz skoaz g., hej skoaz g., diskoazadenn b., sav g., souch g. ; *etwas mit Schulterzucken aufnehmen (quittieren),* na lakaat van ebet gant udb, na ober forzh gant udb, na ober van eus udb, lezel udb a-gostez, lezel udb war e revr, na ober foeltr-kaer gant udb, na ober na forzh na brall gant udb, na ober kaz ag udb, na vezañ e chal gant udb, na deuler pled gant udb.
schulterzuckend ag. : ... a ra ur c'hruz d'e zivskoaz, ... a hej e zivskoaz, ... a ra un hej d'e skoaz, ... a ra un hej d'e zivskoaz, ... a ra ur sav d'e zivskoaz, ... a ra ur souch d'e zivskoaz.
Adv. : gant ur c'hruz d'e zivskoaz, gant un hej d'e skoaz, gant un hej d'e zivskoaz.
Schultheiß g. (-en,-en) : [istor] provost g. [*liester* provosted].
Schulträger g. (-s,-) : aozadur e karg eus melestradur hollek ur skol hag eus hec'h arc'hanterezh g.
Schulung b. (-) : stummadur g., kelennerezh g., stummidigezh b., stummañ g.
Schulungskurs g. (-es,-e) : staj g., pleustrad g.
Schulungszentrum b. (-,-zentren) : kreizenn stummañ b.
Schulunterricht g. (-s) : kelennerezh g., kelennadurezh b. ; *den Schulunterricht laizisieren,* laikaat ar skol.
Schulverein g. (-s,-e) : patronaj g.
Schulverpflegung b. (-) : ar pretiañ skolioù g., ar predañ skolidi g.
Schulversagen n. (-s) : c'hwitadenn er skol b., droukverzh er skol g.
Schulversäumnisse ls. : ezvezañsoù stank er skol ls., mankadennoù er skol ls., darempred dizingal ar skol g., pleustrerezh dizingal ar skol g., hentadur dizingal ar skol g., hentadurezh dizingal ar skol b.
Schulvorsteher g. (-s,-) : provizor g., rener g.
Schulvorsteherin b. (-,-nen) : provizorez b., renerez b.
Schulweisheit b. (-) : **1.** anaoudegezh levrek b. ; **2.** [gwashaus] brizhouiziegezh b., pedantegezh b.
Schulweg g. (-s,-e) : hent ar skol g.
Schulwesen n. (-s) : *das staatliche Schulwesen,* an deskadurezh Stad b. ; *das öffentliche Schulwesen,* an deskadurezh foran b. ; *das Privatschulwesen,* an deskadurezh prevez b. ; *das Schulwesen entkonfessionalisieren, das Schulwesen bekenntnisneutral gestalten,* laikaat ar skolioù.
Schulze g. (-n,-n) : [dispredet] maer g.
Schulzeit b. (-) : amzer-skol g., amzer tremenet er skol g.
Schulzeugnis n. (-es,-se) : danevell notennoù b., lizher-notennoù trimiziek g.
Schulzimmer n. (-s,-) : sal-glas b.
Schulzuweisungssystem in Frankreich n. (-s) : [Bro-C'hall] kartenn skol evit ar skolioù publik b.
Schulzwang g. (-s) : redi da vezañ skoliataet g.
Schummelei b. (-,-en) **/ Schummeln** n. (-s) : trucherezh g., truch g.
schummeln V.gw. (hat geschummelt) : baratañ, truchañ, ober truch, meudikañ., beajiñ hep paeañ, mont e-barzh hep paeañ ; *bei einem Kartenspiel schummeln,* kignat e vamm-gozh ; *beim Wiegen schummeln,* krennañ diwar ar pouez, P. krignat diwar ar pouez.
schummelnd ag. : truchus.
Schummelnudel b. (-,-n) : P. stomper g. [*liester* stomperioù] ; *mit der Schummelnudel gewischte Zeichnung,* stompenn b. ; *die Farben einer Zeichnung mit der Schummelnudel verwischen,* stompañ livioù.
Schummer g. (-s,-) : **1.** serr-noz g., deroù-noz g., peuznoz b., bannwel-noz g. ; **2.** skleur g., skleurenn b., damskleur g., banne gouloù g., banne sklêrijenn g., banne deiz g., gouloù bleiz g., gouloù pikous g.
schummerig ag. : **1.** [gouloù] silet ; **2.** serrnozel, … peuznoz, teñval, nebeut a c'houloù ennañ ; **3.** [dre skeud.] trubuilhus, strafuilhus, ankenius.
Schummler g. (-s,-) : barater g., trucher g., fliper g.
schummrig ag. : *sellit ouzh* **schummerig**.
Schund g. (-s) : reputailhoù ls., repuajoù ls., kollaj g., kozhkailhoù ls., kozhigelloù ls., kozhajoù ls., kozhailhoù ls., kozh traoù ls., kozh hini g., bitrakoù ls., kac'herezh g., kaoc'hajoù ls., moc'herezh g., traoùajoù ls., rikoù intañvez lis., traoù intañvez ls., traoù a get ls., traoù chop ls., traoù distrantell ls., traoù diwar-sav ls., turubailhoù ls., gagnoù ls., drailhennoù ls., disterajoù ls., disterajigoù ls., belbeterezh g., stlabez g. ; *Schund und Schmutz,* loustoni b., lousteri b., stronk g., taras g., mardoz g., lastez str., lapas g., lorgnez str., loustajoù ls., moc'herezh g. ; *das ist doch*

alles Schund ! kaoc'h ki ha kignen eo an dra-se ! kaoc'h ki du kac'het gant ar c'hi gwenn eo an dra-se ! kac'haj tout !
Schundfilm g. (-s,-e) : film didalvoud (nul, a live izel, a netra, sklat) g.
Schundliteratur b. (-) : romant pemp gwenneg g., kozhlevr g., loustaj g., skridoù lor ls., skridoù hudur ls., skridoù ort ls., skridoù distrantell ls., skridoù distres ls., skridoù pebret lik ls.
Schundpreis g. (-es,-e) : priz marc'had-mat-lous (gwall varc'had, re varc'had, marc'had-mat-vil) g. ; *zu Schundpreisen verkaufen,* gwerzhañ evit an hanter eus netra, gwerzhañ evit daouhanter netra, gwerzhañ marc'had-mat-lous, reiñ a-stok-varc'had, gwerzhañ evit ur bouton.
Schundware b. (-,-n) : brizhvarc'hadourezh b., bitrakerezh g., reputailhoù ls., repuajoù ls., kollaj g., marc'hadourezh taolet d'ar blotoù b., distaoladur g., kozh varc'hadourezh b., amrefus g. / dilez g. (Gregor)
schunkeln V.gw. (hat geschunkelt) : brañskellat, brañsigellat.
Schupfer g. (-s,-) : [Bro-Aostria, Bro-Suis, su Bro-Alamagn] **1.** poulzadenn b., taol-bount g., bountadenn b., bount g. ; **2.** atiz g., broud g., lañs g.
Schupo[1] b. (-) : [*berradur evit* **Schutzpolizei**] polis g., polis-kêr g.
Schupo[2] g. (-s,-s) : [*berradur evit* **Schutzpolizist**] polis g. [*liester* polised], poliser g., gward-kêr g., gward-ruioù g. ; *zwei Schupos führten ihn ab,* kaset e voe kuit e-kreiz-etre daou archer.
Schupp[1] g. (-s,-e) : [norzh Bro-Alamagn] poulzadenn b., taol-bount g., bountadenn b., bount g.
Schupp[2] g. (-s,-en) : **1.** [loen., dispredet] rakoun g. ; **2.** feur rakouned b.
Schuppe b. (-,-n) : **1.** [loen.] skant str., pluskad str. ; *mit Schuppen bedeckt,* skantek, skantennek, goloet a bluskad ; *nicht alle Fische sind mit Schuppen bedeckt,* ne vez ket skant war korf an holl besked ; *etwas mit Schuppen versehen, etwas mit Schuppen bedecken,* skantennañ udb ; **2.** [louza.] skantenn b., skant str. ; *Tannenzapfenschuppe,* skant aval-pin str. ; **3.** [blev] *Kopfschuppe,* skantenn b., kennenn b. ; *Kopfschuppen,* kenn str., skant str. ; *du hast Schuppen auf den Schultern,* kenn a zo war da zivskoaz ; **4.** [tekn.] pailhurenn b. ; **5.** [dre skeud.] *die Schuppen sind ihm von den Augen gefallen,* dizallet eo bet a-benn ar fin, divaneget en deus e spered (Gregor), distrouezhet en deus e spered, divaneget en deus e zaoulagad, divogedet en deus e spered, lamet en deus diwar e zaoulagad ar rouedenn deñval lakaet warno, lamet en deus diwar e spered ar rouedenn taolet warnañ, sellet a ra didouell ouzh an traoù a-benn ar fin, digoret en deus frank e spered, en em zivleupañ en deus graet.
schuppen V.k.e. (hat geschuppt) : diskantañ, diskantenniñ ; *Fische schuppen,* diskantañ pesked, dibluskañ pesked.
V.em. : **sich schuppen** (hat sich (ak.) geschuppt) : diskantañ, diskroc'henañ ; *bei Scharlach schuppt sich die Haut,* diskroc'henet a-dammoù e vezer gant an derzhienn ruz.
Schuppen[1] n. (-s) : diskantadur g., diskant g.
Schuppen[2] g. (-s,-) : **1.** lab g., skiber g./b., laborenn b., logenn b., log b., grañj b., ti-prenn g., lochenn b. ; *Wagenschuppen,* lab-karr g. [*liester* laboù-kirri], log-karr g. [*liester* logoù-kirri], karrdi g., lab g., skiber g./b. ; *Holzschuppen,* keuneudeg b., toull-keuneud g., toull-koad g., fagodiri b., paou g., toull ar fagod g. ; *das Abstellen in einem Schuppen,* al laborennadur g., al laborennañ g. ; *etwas in einem Schuppen abstellen,* laborennañ udb ; *die Fahrräder in den Schuppen stellen,* dastum ar marc'hoù-houarn el lab, laborennañ ar marc'hoù-houarn ; **2.** kaborell b. ; **3.** boest-noz b., toull-noz g.
schuppenartig ag. : skantennheñvel, e doare skant, e doare ur skantenn, a-zoare gant ur skantenn, a-zoare gant ar skant, a-seurt gant ur skantenn, a-seurt gant ar skant.
Schuppenbaum g. (-s,-bäume) : [henlouzawouriezh] lepidodendron g.
Schuppenbildung b. (-) : [mezeg.] diskantadur g.
Schuppenfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk skantek g.
Schuppenflechte b. (-) : [mezeg.] psoriaziz g.
Schuppenflügler g. (-s,-) : [loen.] lepidopter g. [*liester* lepidoptered], skantaskelleg g. [*liester* skantaskelleged].
schuppenförmig ag. : skantennheñvel, a-stumm gant ur skantenn, stummet evel ur skantenn, e doare skant, e doare ur skantenn, a-zoare gant ur skantenn, a-zoare gant skant, a-seurt gant ur skantenn, a-seurt gant skant.
schuppengefeht ag. : [ardamezouriezh] skantek.
Schuppengrasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig-Kiprenez g. [*liester* devediged-Kiprenez].
Schuppengrind g. (-s) : [mezeg.] psoriaziz g.
Schuppenkamm g. (-s,-kämme) : krib tanav b.
Schuppenkette b. (-,-n) : [lu] chadenn-elgezh b.
Schuppenknospe b. (-,-n) : [louza.] broñs skantennek g.
Schuppenkriechtier n. (-s,-e) : [loen.] saorofidian g. [*liester* saorofidianed].
schuppenlos ag. : diskant.
Schuppennaht b. (-,-nähte) : [korf.] mellez skantennek b.
Schuppentanne b. (-,-n) : [louza.] dizesper ar marmouzien g.
Schuppentier n. (-s,-e) : [loen.] pangolin g. [*liester* pangolined].
Schuppenzwiebel b. (–,-n) : [louza.] bulb skantennek str., bulbenn skantennek b.
schuppig ag. : **1.** [loen., louza.] skantek, skantennek, goloet a bluskad ; *schuppig werden,* skantañ, skantennañ ; *schuppig machen,* skantañ, skantennañ ; [louza.] *schuppige Rinde der Ananasfrucht,* kroc'hen skantek an aval-ananaz g. ; *schuppige Knospe,* broñs skantennek g. ; *schuppige Zwiebel,* bulb skantennek str. ; **2.** [blev] leun a genn, kennek.
Schuppung b. (-,-en) : **1.** [loen.] muzadur g., diskantadur g. ; **2.** [mezeg.] diskantadur g., diskantañ g.
Schur[1] b. (-,-en) : **1.** [ober] touzerezh g., touz g., touzadenn b., touzañ g., kreviadur g., krevierezh g., kreviadeg b. ; *die Schafe zur Schur zusammentreiben,* dastum an deñved da vezañ touzet ; **2.** [gloan touzet] kreoñ g., kreoñad g., touzadenn b., touz g. ; **3.** [labour-douar] troc'h g. ; *die Hecke hat eine Schur nötig,* poent eo benañ (divegañ, divleñchañ) ar c'harzh, poent eo kourtañ ar c'harzh, poent eo ober un tamm troc'h d'ar c'harzh ; **4.** [tekn.] divlevadur g., divleviñ g., touzadur g., touzañ g. ; *Tuchschur,* divlevadur mezher g., divleviñ mezher g. ; *Samtschur,* divlevadur voulouz g., divleviñ voulouz g.
Schur[2] g. (-s) : [dispredet] trabas g., trabaserezh g., tregas g., tregaserezh g., trevell g., trubuilh g., chastre g., deur g., fleuskeur g., jabl g., maritell b., darbar g., heskinerezh g., heskin g., chigarderezh g., charre g., P. amerdamant g. ; *jemandem einen Schnur tun,* gaiañ u.b., P. amerdiñ u.b. ; *etwas jemandem zum Schur tun,* ober udb evit gaiañ u.b., P. ober udb evit amerdiñ u.b.
Schüreisen n. (-s,-) : pifon g., perchenn b., fichell forn b., keniler g. [*liester* kenilerioù].
schüren V.k.e. (hat geschürt) : **1.** pifonañ, fichellañ, keniliñ, brochañ, fichañ, c'hwezhañ, broudañ, atizañ, flutañ ; *das Feuer schüren,* pifonañ, fichellañ, brochañ ar regez, fichañ (c'hwezhañ, broudañ, atizañ, flutañ, keniliñ, brochañ) an tan, c'hwezhañ war an tan, broudañ an tan ; *das Feuer auseinander schüren,* dispac'hañ an tan ; **2.** [dre skeud.] gwashaat ; *das Feuer schüren, den Hass schüren,* c'hwezhañ an tan (c'hwezhañ trouz, elumiñ brezel) etre tud 'zo, fichañ kasoni, c'hwezhañ kasoni e kalonoù an dud, bevaat kasoni u.b., engervel ar gasoni, lakaat droug etre an dud, lakaat drougiezh etre an dud, lakaat droukrañs etre an dud, ereziñ enep u.b., magañ ar gasoni, mezhur ar gasoni.
Schüren n. (-s) : pifonañ g.
Schürer g. (-s,-) : **1.** tommer g., ficher-tan g. ; **2.** [tekn.] pifon g., perchenn b., fichell forn b., keniler g.

Schurf g. (-s, Schürfe) : **1.** [mengleuz.] amc'hwilierezh g. ; **2.** [dre astenn.] krabisadenn b., krafignadenn b., krafadenn b., kraf [*liester* krafioù, krefen] g., ribiñsadenn b., spinadur g., diruskadur g., graspadur g.
Schürfarbeit b. (-,-en) : [mengleuz.] amc'hwilierezh g.
schürfen V.gw.. (hat geschürft) : **1.** amc'hwiliañ, klask en douar, c'hwilañ an douar ; **2.** stlejañ, ruzañ.
V.k.e. : tennañ, eztennañ.
V. em. : **sich schürfen** (hat sich geschürft) : *sich (dat.) etwas schürfen,* diruskañ udb., krabisat udb., krafignat udb., ribiñsat udb. ; *ich hatte mir das Bein geschürft,* me a oa dirusket (krabiset, krafignet) va gar.
schürfend ag. : [dre skeud.] *tief schlürfend,* don, ... a dap don ; *tief schürfende Abhandlung,* studiadenn bizh (resis, dre ar munud, diouzh ar munud) b.
Schürfer g. (-s,-) : [mengleuz.] amc'hwilier g.
Schürferin b. (-,-nen) : [mengleuz.] amc'hwilierez b.
Schürferlaubnis b. (-,-se) : [mengleuz.] aotre amc'hwiliañ g.
Schürfwunde b. (-,-n) : krabisadenn b., krafignadenn b., krafadenn b., kraf [*liester* krafioù, krefen] g., ribiñsadenn b., spinadur g., diruskadur g., graspadur g., garchennadur g., kign g., kignadur g., kignadenn b.
Schürhaken g. (-s,-) : pifon g., perchenn b., fichell forn b., keniler g. [*liester* kenilerioù].
schurigeln V.k.e. (hat geschurigelt) : moustrañ, gwaskañ, noualantiñ, ober gaou da, darbariñ, tregasiñ, eogiñ, trabasat.
Schurke g. (-n,-n) : fallakr g. [*liester* fallakred], kailh g., kailhenn g./b., paotr kailh g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., legestr g. [*liester* ligistri], kalkenn g./b., stronk g., hailhon g., maraod g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., jalod g., hailhoneg g., hailhevod g., hailhevodeg g., standilhon g., hubot g., lampon g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., ampouailh g., forbann g., poñsin g., kantolor g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], fallakr g., sac'h malis g., fripon g., friponer g., filouter g., kikon g., milon g., lourin g., mastokin g., monandour g., penndog g., aotrou g., korvigeller g. ; *ein abgefeimter Schurke,* ur brav a gazh g., ur fripon touet g., ur fripon eus ar penn g., ur fripon diouzh ar penn g., ul lampon touet g., ur filouter daonet g., un hailhevod eus ar re washañ g., ur jalod eus ar re washañ g., ul lampon eus ar re washañ g., ur pezh teil g., ur pezh lous g., un tamm teil g. ; *er ist ein ausgemachter Schurke,* an den-se ne ra nemet forbannañ ha friponiñ.
Schurkensinn g. (-s) : fallagriezh b.
Schurkenstreich g. (-s,-e) : taol hailhonerezh g., taol hailhevoderezh g., lakepoderezh g., taol lakepoderezh g., taol-ganas g., taol-gast g., taol-yud g., taol trubard g., taol fobiez g., taol kamm g., taol vil g., tro gamm b., hailhevodaj g. ; *Schurkenstreiche,* monandoù ls., bourdellajoù ls.
Schurkerei b. (-,-en) : lamponerezh g., lankonerezh g., hailhonerezh g., lakepoderezh g., taol lakepoderezh g., hailhevoderezh g., friponaj g., friponerezh g., hailhevodaj g., jalodaj g., huboterezh g., filouterezh g. ; *jemandem die Schurkereien abgewöhnen,* dihailhonañ u.b.
schurkig ag. : fallakr, ganas, fell.
Schurkin b. (-,-nen) : friponell b.
schurkisch ag. : fallakr, ganas, fell.
Schurrbahn b. (-,-en) **/ Schurre** b. (-,-n) : hent-riklañ g., hent-ruzikat g., risklouer g., riklouer g.
schurren V.gw. (hat geschurrt / ist geschurrt) : **1.** (ist) : risklañ, riklañ, rampañ, ruzañ ; **2.** (hat) : skrabañ, diskrabañ, kravat.
Schurwolle b. (-,-n) : **1.** gloan druz g., kreoñ g., gloan kriz g. ; **2.** gloan gwerc'h g. ; *reine Schurwolle,* gloan gwerc'h rik g.
Schurz g. (-es,-e) : tavañjer b., flotantenn b., kaldrav g., berrwisk g., danter g., diaraogenn b.
Schürzange b. (-,-n) : piñsetez b.
Schürze b. (-,-n) : **1.** tavañjer b., flotantenn b., kaldrav g., danter g., diaraogenn b., saro g. ; *eine Schürze umbinden,* lakaat un davañjer, tavañjerañ ; *ohne Schürze,* didavañjer ; *eine Schürze voll Äpfel,* ur varlennad avaloù b., un davañjerad avaloù b. ; *Oberteil einer Schürze,* pateled g. ; *die Flecken von der Schürze entfernen,* disaotrañ an davañjer ; **2.** [dre skeud.] *hinter jeder Schürze herlaufen,* bezañ gwashañ merc'hetaer (gwashañ plac'hetaer) 'zo er vro, bezañ ur merc'hetaer eus ar penn, bezañ ur marc'h-limon eus ar re washañ, bezañ gastaouer (ur gastaouer touet, ur gastaouer diouzh ar penn), bezañ ur pitaouaer spontus g., bezañ ur sapre pitaouaer g., bezañ ur mell pitaouaer g., P. bezañ ur c'hi gaol eus an-unan ; **3.** [loen., yourc'hez, *herabfallender Haarbüschel bei Rehgeißen*] broust ar c'hourzh g. ; **4.** [tekn.] brozh b.
Schurzeit b. (-) : [deñved] touzerezh g.
schürzen V.k.e. (hat geschürzt) : **1.** *den Rock schürzen,* troñsañ ar vrozh.
2. skoulmañ ; *einen Knoten schürzen,* ober ur skoulm, skoulmañ.
Schürzenjäger g. (-s,-) : troñs lostenn g., kozh straker g., paourkaezh loaver g., riboter g., tourc'h g., bouc'h g., bouc'h-pilhoù g., pitaou(a)er g., pitaouer brein g., pitaouaer spontus g., sapre pitaouaer g., mell pitaouaer g., revr tomm a baotr g., revr boazh a baotr g., godiser merc'hed g., treitour merc'hed g., abuzour g., ambuzer g., gaster g., gastaouer g., gastaour g., gastaouaer g., gagnaouaer g., marc'h-limon g., kailh g., merc'hetaer g., plac'hetaer g., reder g., galouper g., brigoñsour g., louveg g., kluder g., targazh g., tarv g., gad b., tarv-gad g., kilhog g., orgedour g., pailhard g., pampalard g., flemmer g., gadal g., gastaouer kozh g., bouc'h kozh / kozh bouc'h (Gregor), ki gaol g., paotr kailh g., chibouter g., paotr leun a c'hwiti g., gromer g., kilhoger g., siker g., c'hwiler g.
Schürzenzipfel g. (-s,-) : **1.** lostenn b. ; **2.** [dre skeud.] *immer noch an Mutters Schürzenzipfel hängen,* bezañ dalc'hmat krog e chupenn e vamm, bezañ krogellet ouzh e vamm, bezañ dalc'hmat a-grap ouzh e vamm, chom dalc'hmat krog ouzh e vamm, na vezañ dizonet c'hoazh, bezañ atav-atav war seulioù treid e vamm, bezañ atav oc'h ober ki bihan d'e vamm, bezañ atav evel ur c'hi bihan war-lerc'h e vamm, bezañ atav a-istribilh ouzh e vamm, na zispegañ diouzh e vamm, bezañ ur c'hrap-e-doull eus an-unan, bezañ ur graperez-he-zoull anezhi.
Schurzfell n. (-s,-e) : diaraogenn-lêr b., tavañjer lêr b.
Schuss g. (-es, Schüsse) : **1.** [arm] tenn g., tennadenn b., talm b., taol g., fuzuilhadenn b., tarzh g., tarzhad g., tarzhadenn b. ; *blinder Schuss,* tenn hep bannadell g., tenn gwenn g. ; *scharfer Schuss,* tenn da vat g. ; *direkter Schuss, rasanter Schuss, gestreckter Schuss, flacher Schuss,* tenn a-blaen g., tenn a-rez-douar g. ; *der Schuss saß,* an tenn en doa skoet e-barzh ; *jeder meiner Schüsse saß, jeder meiner Schüsse traf,* ne raen tenn gwenn ebet, ne skoen tenn ebet hebiou, pep tenn e pilen va den ; *der Schuss verpuffte,* an tenn a reas chat, ar fuzuilh a reas chat, ratañ a reas an tenn ; *die Schüsse haben aufgehört,* tavet eo an tennoù ; *einen Schuss aus der Pistole abgeben,* leuskel un tenn poultr (un dalm, un taol) gant e bistolenn, lezel un tenn gant e bistolenn, diskargañ un tenn gant e bistolenn, distagañ un tenn gant e bistolenn ; *einen Schuss tun,* leuskel un tenn, tennañ un tenn, diskargañ un tenn, distagañ un tenn ; *einen Gewehrschuss auf jemanden abfeuern,* leuskel un tenn fuzuilh gant u.b. ; *ein*

Schuss knallte, ein Schuss fiel, un tenn poultr (un dalm, un taol fuzuilh, ur fuzuilhadenn) a darzhas (a strakas, a grozas, a strapas) ; *Schüsse abgeben, Schüsse abfeuern,* tennata ; *der Schuss traf ihn ins Bein,* an tenn a yeas da lojañ en e c'har, an tenn a yeas da bennaouiñ e c'har ; *die Schüsse hallten im ganzen Tal wider, das ganze Tal hallte von den Schüssen wider,* an tennoù fuzuilh a zassone en draonienn a-bezh, an draonienn a-bezh a zassone gant an an tennoù fuzuilh, an draonienn a-bezh a groze gant an an tennoù fuzuilh ; *die Bergwände hallten die Schüsse wider,* brioù ar menezioù a lakae heklev an tennoù fuzuilh da dregerniñ ; *er hat einen Schuss in den Bauch gekriegt,* paket en deus plom en e gased, paket en deus ur brunenn en e gof ; *auf den ersten Schuss,* gant an tenn kentañ, d'an tenn kentañ ; *Schuss Pulver*, kargad poultr b. ; *er ist keinen Schuss Pulver wert,* an den-se ne dalvez ket un tenn, hennezh ne dalv ket ur chik-butun bet dek vloaz e genoù ur c'hristen, hennezh ned eo ket muioc'h eget felc'h ur c'hi, ur pezh didalvez eo, ur c'holl-e-vara (ur c'holl-boued) a zo anezhañ, ne dalvez ket un taol botez (ur bramm) zoken, hennezh n'eo ken ur paourkaezh den, hennezh a zo didalvez ken ez eo ; P. *einen Schuss haben,* bezañ un tammig droch en e benn, c'hoari gant e voned, bezañ kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, bezañ kollet ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), bezañ darngollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), na vezañ go e doaz, na vezañ ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ cheñchet war an-unan, bezañ tec'het e spered, bezañ skañvaet e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaiad d'an-unan, bezañ kollet e sterenn gant an-unan (*e sterenn gantañ, he sterenn ganti h.a.*), bezañ chomet ar brenn e-touez ar bleud gant an-unan, bezañ tapet war ar portolof, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad, bezañ laban, bezañ ur penn droch eus an-unan ; [dre skeud.] *der Schuss ging nach hinten los,* doublet e voe an trompler, tapet e voe an taper, paket e voe ar paker ; *ein Schuss ins Blaue,* un dro wenn b., un taol gwenn g., un tenn er c'hleuz g., labour wenn g., labour null g., un taol bazh en dour, un tenn aet da fall g., un taol bouc'hal en dour (er stank) g.

2. [sport] tenn g., taol g. ; *ein Schuss ins Tor,* un tenn plantet e-barzh g., un tenn a blant e-barzh g. ; *satter Schuss,* tenn sterniet mat g. ; *Schuss ins Seitenaus,* tenn er wrimenn g. ; [diwaller-pal] *den Schuss halten,* herzel an tenn ; [ski] *Schuss fahren,* diskenn evel un tenn ; [bouloù, petank] tenn a-dach g. ; [c'hoari bouloù, petank] *Schuss, bei dem die Kugel die gegenerische wegschießt und exakt deren Platz einnimmt,* lem-laka g.

3. *Schuss eines Stromes,* ribuster ur stêr g. (Gregor), taerded dour ur stêr b., taerder kas an dour g.

4. *einen Schuss tun,* ober ur greskadenn ; ; *im Schuss sein,* **a)** bezañ lañs (startijenn, begon) gant an-unan, kaout begon, kaout startijenn, bezañ birvilh en an-unan, kas warnezi ; **b)** bezañ oc'h ober e gresk, bezañ en oad ar c'hresk ; *in einem Schuss,* en un tenn, en un tennad.

5. diveradenn b., beskennad b., lommig g., strilhig g., strilhennig b., splet g., strinkadenn b., netra a, netraig a, mannig g., berad g., beradenn b., beradig g. ; *ein Schuss Rum,* ur veskennad (ul lommig g., un diveradenn b., ur mannig g.) rom b., un netraig a rom g., ur beradig rom g. ; *ein Schuss Essig,* ur strilhig gwinêgr g., ur strilhennig winêgr b., un diveradenn winêgr b., ur splet gwinêgr g., un netraig a winêgr g., ur mannig gwinêgr g., ur beradig gwinêgr g., ul lomm gwinêgr g. ; *Kaffee mit Schuss,* kafe koefet g., kafe beleg g., kafe badezet gant ur banne lambig g., kafe benniget d'ur banne lambig g. ; *Kaffee ohne Schuss,* kafe seurezed g. ; *sich (dat.) einen Schuss in den Kaffee gießen,* koefañ e gafe, badeziñ e gafe gant ur banne lambig g., bennigañ e gafe d'ur banne lambig. ; *Kaffee mit einem Schuss Schnaps, halb und halb,* ur banne kafe hag e gement all a odivi, ur banne kafe hag e gementad a odivi, kafe hag odivi kement-ha-kement, kafe hag odivi hanter evit hanter, kafe hag odivi hanter-ouzh-hanter, kafe hag odivi hanter-hanter, kafe hag odivi hanter-dihanter ; *erwärmter Apfelwein mit einem Schuss Schnaps und Zucker,* flip g. ; *mit einem guten Schuss Humor,* gant ur gont vat a fent b., gant un tamm mat a fent g., gant un tamm brav a fent g.

6. [gwiad.] anneu str., anneuenn b., irienn b. ; *der Schuss wird nicht gleichmäßig angeschlagen,* gwall iriennet eo ar gwiad.

7. P. *etwas in Schuss halten,* trezerc'hel udb, kempenn udb, ober war-dro udb, bezañ war-dro udb, dont war-dro udb, mont war-dro udb, delc'her udb kempenn, delc'her udb e ratre, delc'her udb e ratre vat, delc'her udb e ratre vrav, delc'her udb e stad, delc'her udb e stad vat, delc'her udb a-ratre, delc'her udb a-blom.

8. P. *ich bin nicht in Schuss,* n'emaon ket war va zu, klañv-diglañv on, diaes eo din, diaes on, klañv-diaes emaon, kozh-fall emaon, gweget on, kinglañv (damglañv, peuzklañv) on, ne ya ket mat ganin, dihet on, kozh klañv on, korf fall am eus, n'emaon ket mat.

9. P. *weit vom Schuss,* pell ac'hanen, pell diouzh ar pal ; *zu weit vom Schuss sein,* bezañ re bell diouzh pep lec'h ; *es liegt weitab vom Schuss,* pell an diaoul diouzh pep lec'h emañ, ur c'hozh lec'h distro eo, un difouilh eo, un toull kutez eo, un toull gouez eo, en ul lec'h digenvez emañ, un toull kollet kac'het gant an diaoul eo, un toull parrez kollet ha dilezet gant an Aotrou Doue eo, ur vourc'hadenn laou eo, e Kerneblec'h emañ, e Kernetra emañ, e Kerneuz emañ, e Keribil-Beuz emañ, war ar beoz emañ.

Schussbahn b. (-,-en) : treug g., treizhent g., hent-bann g., bannhent g.

Schussbereich g. (-s) : hed-tenn g., hed-tennañ g., hed-taol g., hed-bann g., diraez g., doug g. ; *im Schussbereich,* war-hed-tenn, a-zindan tenn, a-hed un tenn fuzuilh, dindan e denn, dindan denn fuzuilh, war-bouez tenn.

schussbereit ag. : prest da dennañ, darev da dennañ, pare da dennañ.

Schussel g. (-s,-) / b. (-,-n) : P. penn-skañv g., penn kefeleg g., penn gad g., badaouer g., bredasour g., skañvbenneg g., penn avelek g., balbouez g., balouard g., den hualet g., amparfal g., lopez g., lochore g. [*liester* lochoreien], louad g., buzore g., balteg g. [*liester* balteien], kozh palastr g., kropet g., pezh kropet g., pagan g., Yann seitek g., aneval g., palod g., buredenneg g., beg glep g., den lor g., penn lor g., genoù glep g., geolieg g., genoù bras g., beg don g., beg bras g., genoù frank g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], loñseg g. [*liester* loñseged], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], bourjin g., bleup g., jaodre g., loukez g., kloukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., bazh-dotu b., penn luch g., magn g., darsod g., diskiant g., pennsod g., drailh-botoù g., drailher g., draster g., mazaouer g. ; *das ist ein Schussel,* nebeut a gelorn en deus, nebeut en deus en e gelorn, gwall nebeut a zo en e gelorn, n'eus netra en e gokenn, n'eus netra dindan e gokenn, ur penn divoued (ur penn skañvig, ur penn kefeleg, ur penn gad, ur penn disoñj, ur penn goullo, ur penn diboell) a zo anezhañ, hennezh a oa bet roet fav dezhañ en deiz ma oa bet ganet, ne oar ket pet fav a ya d'ober teir, ne oar ket pet fav a ya d'ober nav, lourt eo e spered, lourt a spered eo, lourt a benn eo, un tamm difournis a spered eo ar paotr-mañ, hennezh n'en deus tamm penn ebet, strantal (dievezh, skañvbenn, disoñj, diaviz, dibarfet, dibenn) eo, penn skañv eo, penn skañvik eo, skañv eo e benn, ur penn avelet (ur penn avelek, ur penn bervet) a zo anezhañ, ur spered brell

(strantal) a zen eo, diboell (distrantell) eo, ur skañvelard eo, ur pennglaouig eo (Gregor).

Schüssel b. (-,-n) : **1.** lestr g., plad don, plad g., pladenn b., pladad g., kirin b., kirinad b., kirinennad b., podez b., podezad b., podenn b., podennad b., basin b., basinad b., disk g., diskell b., terinenn b., terinennad b., skudell b., skudellad b., pezel b., bolenn b., bolennad b. ; *Ofenschüssel aus Stahl,* kasenn b. ; *Ofenschüssel aus Keramik,* lichefre g. ; *eine Schüssel Milch,* ur girinad laezh b., ur girinennad laezh b., ur bodezad laezh b., ur vasinad laezh b., ur volennad laezh b. ; *eine Schüssel Gemüse,* ur pladad legumaj g., ur bodezad legumaj b. ; *eine Schüssel Fleisch,* ur pladad kig g., ur bodezad kig b. ; *eine Schüssel für drei Personen,* ur pladad evit tri den g. ; *eine Schüssel für je drei Personen,* ur pladad da bep tri g. ; *ich habe mir die Hand an der heißen Schüssel verbrannt,* ken tomm e oa ar plad m'en doa poazhet din va dorn, ken tomm e oa ar plad m'en doa losket poazh va dorn din, en em boazhet em boa o kregiñ er plad ; *die Schüssel leer essen,* riñsañ ar plad, ober ar riñs war ar boued, ober riñs plad ; *in drei oder vier Zungenschlägen hatte der Hund die Schüssel leer gefressen,* gant tri pe bevar zaol teod e reas ar c'hi riñs plad ; **2.** [dre skeud.] *vor leeren Schüsseln sitzen,* chom da vuzelliñ, ober kof moan (kofig moan, bouzellenn voan, bouzelloù moan), ober moan wadegenn, ober gwadegenn voan da goan, ober kof gioc'h, chom da sunañ e vizig, chom hep tamm na takenn, sachañ war an ibil berr, sachañ war an ibil berraat ; P. *er hat einen Sprung in der Schüssel,* faout eo e girin, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, kollet eo e sterenn gantañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, aet eo ganto, laban eo, un tammig lod en deus e park ar Brizh, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, lakaet eo bet dezhañ e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, paket en deus anezho, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, ganet eo bet war-lerc'h e dad, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, dougen a ra banniel sant Laorañs, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, hennezh n'eo ket gwall stank e damouez, toull eo e vurutell, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù, faziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled.

schüsselförmig ag. : a-stumm gant ur plad, stummet evel ur plad, e doare ur plad, e doare pladoù, e doare pladeier, a-zoare gant ur plad, a-zoare gant pladeier, a-seurt gant ur plad, a-seurt gant pladeier.

schusselig ag. : *sellit ouzh* **schusslig**.

Schusseligkeit b. (-) : **1.** diampartiz b. ; **2.** dievezhded b., dievezh g., dievezhiegezh b., skañvbennegezh b., skañvadurezh b.

Schusselkopf g. (-s,-köpfe) : pennglaouig g., penn kefeleg g., penn gad g., penn disoñj g., penn goullo g., penn diboell g., penn avel g., penn avelet g., penn skañv g., penn brell g.

schusseln V.gw. (hat geschusselt) : mont diwar skañv, mont dezhi bourlik-ha-bourlok, lakaat e gein en e c'houloù, mont da vouara hep e grog, mont hep krog da graoña, mont a-raok e benn, mont gwall vuan ganti, sailhañ war udb evel war grampouezh lardet, bezañ pront evel ul Leonad.

Schüsselschnecke b. (-,-n) : [loen.] brennig str., brennigenn b., tog-archer g. ; *Schüsselschnecken sammeln,* brennika ; *Schüsselschnecken von den Felsen lösen,* dispegañ (distagañ) brennig diouzh ar mein.

Schüsseltuch n. (-s,-tücher) : tarner g., torchouer g.

Schüsseluntersatz g. (-es,-sätze) **/ Schüsseluntersetzer** g. (-s,-) : dindaner g., kondre g.

Schüsselwärmer g. (-s,-) : tommer-pladoù g.

Schussfaden g. (-s,-fäden) : [gwiad.] neudenn anneu b.

Schussfahrt b. (-,-en) : [ski] diskenn serzh g.

Schussfallschirm g. (-s,-e) : harz-lamm kof g.

schussfertig ag. : prest da dennañ, darev da dennañ, pare da dennañ.

schussfest ag. : harz-boledoù, harz-tennoù, didreuzus d'ar boledoù, didreuzus d'an tennoù ; *schussfeste Scheibe,* gwerenn harz-boledoù b., gwerenn enep tennoù b.

Schussgarn n. (-s,-e) : [gwiad.] neudenn anneu b.

schusslig ag. : **1.** diakuit, dornet fall, distu, loaiek, dizampart, meudek, mañchek, distu, kleiz, kleizek, glaouch, mat da vont da gaoc'ha gant ur gordenn, pounner e vodoù ober, heut, loerek ; **2.** strantal, distrantell, brell, dievezh, skañvbenn, disoñj, avelek, diaviz, dibarfet, dibenn ; P. *der ist schusslig,* hennezh n'en deus tamm penn ebet, strantal (dievezh, skañvbenn, disoñj, diaviz, dibarfet, dibenn) eo, penn skañv eo, penn skañvik eo, skañv eo e benn, ur penn avelet (ur penn avelek, ur penn bervet) a zo anezhañ, ur spered brell (strantal) a zen eo, diboell (distrantell) eo, ur skañvelard eo, ur pennglaouig eo (Gregor).

Schusslinie b. (-,-n) : linenn dennañ b., linenn an tennoù b., hent an tennoù g., hed-kouch g.

Schussnähe b. (-,-n) : hed-tenn g. ; *in Schussnähe,* war-hed-tenn, a-zindan tenn, a-hed un tenn fuzuilh, dindan e denn, dindan denn fuzuilh, war-bouez tenn ; *außer Schussnähe,* er-maez a ziraez, na c'heller ket diraez gant un tenn fuzuilh, na c'heller ket tizhout, dreistdiraez, dreist diraez ; *sobald sie in Schussnähe sind,* pa zeuint a-zindan tenn deomp.

schusssicher ag. : harz-boledoù, harz-tennoù, didreuzus d'ar boledoù, didreuzus d'an tennoù ; *schusssichere Weste,* jiletenn harz-boledoù b., jiletenn enep tennoù b.

Schussspule b. (-,-n) : [stern-gwiader] beni b., skavenn b., kanell b. ; *eine Schussspule Garn,* ur veniad neud b., ur skavennad neud b., ur ganellad neud b.

Schussstörung b. (-,-en) : [lu] direizhenn e-kerzh an tennañ b., teukad e-kerzh an tennañ g., chanad e-kerzh an tennañ g., miarc'hwel e-kerzh an tennañ g.

Schussverletzung b. (-,-en) : gloaz da-heul un tenn g.

Schusswaffe b. (-,-n) : arm-tan g. ; *Suizid durch Schusswaffen,* emlazherezh gant armoù-tan g.

Schusswaffengebrauch g. (-s) : implij an armoù-tan g., implij un arm-tan g.

Schusswechsel g. (-s,-) : tennadeg o tont eus an daou du b., fuzuilhadeg b., eskemm tennoù g., pegad g., krogad g.

Schussweite b. (-,-n) : hed-tenn g., hed-tennañ g., hed-taol g., hed-bann g., diraez g., doug g. ; *Schussweite eines Bogens,* doug ur wareg g., hed-tennañ ur wareg g., hed-taol ur wareg g.,

hed-bann ur wareg g. ; *in Schussweite,* war-hed-tenn, a-zindan-tenn, a-hed un tenn fuzuilh, dindan e denn, dindan denn fuzuilh, war-bouez-tenn ; *außer Schussweite,* er-maez a ziraez, na c'heller ket diraez gant un tenn fuzuilh, na c'heller ket tizhout, dreistdiraez, dreist diraez ; *sobald sie in Schussweite sind,* pa zeuint a-zindan-tenn deomp.

Schusswinkel g. (-s,-) : korn tennañ g.

Schusswunde b. (-,-n) : gloaz da-heul un tenn g.

Schussziehер g. (-s,-) : [armoù-tan, benveg] tenn-boled g.

Schuster g. (-s,-) : **1.** botaouer g., botaouer-lêr g., kere g., kereour g., P. talfaser g. ; [kr-l] *der Schuster hat die schlimmsten Schuhe,* n'eo ket gwreg ar c'here he deus ar gwellañ botoù ; **2.** *auf Schusters Rappen reiten,* mont war e bifoù, mont a-ruz botoù, mont war e dreid, mont war e droad, mont war gerzh (Gregor), kemer an tren kantonier ; **3.** *Schuster, bleib bei deinem Leisten*, pep hini e vicher ha ned aio ket ar c'hazh d'al laezh - pep hini e dro hag ar vilin a dro - an neb a zo mevel n'eo ket mestr, verbum caro factum est - mil micher, mil mizer - Yannig a vil vicher a varvas gant an naon - Daniel mil micher a varvas gant ar vizer - naontek micher, ugent mizer - mat al laezh dous, mat al laezh trenk, mat da bep den chom en e renk - bez e ranker peuriñ pe euzhiñ el lec'h ma vezer staget - lec'h m'emañ stag ar c'havr e rank peuriñ ; **4.** P. tostenn b., pizhenn b., kraf-naon g., pizhard g., taskagner g., sec'henn b., liarder g., pizh-lous g., krug-sec'h g., bizied ar gernez ls., krafer kozh g., Yann sec'h a gein, Yann ar sec'h, tad kalon arc'hant, kalon arc'hant b., Yann kalon arc'hant, kaouenn b., chaoker laou kriz g., kraf an darbodoù g., krinenn b., paotr kras e revr g., piñs-mezell g. ; *das ist ein gottverdammter Schuster,* hennezh a zo eus gouenn an touseg en deus aon ne vankfe an douar dezhañ da zebriñ, hennezh ne vez ket buan da ziskravañ diouzh e wenneien, pizh-euzhus eo, hennezh a zo hoc'h, n'emañ ket ar c'hiz gantañ da stagañ e chas gant chapeledoù silzig ; **5.** [loen.] opilion g. [*liester* opilioned], kemener g., falc'heg g. [*liester* falc'heged, falc'heien], falc'hour g. [*liester* falc'hourien], kemener bras g., kastell-eost g., karrad-foen g.

Schusterahle b. (-,-n) : minaoued g., poentell b. ; *mit einer Schusterahle durchstechen,* minaouediñ.

Schusterblume b. (-,-n) : [louza.] alkañjez g., louzaouenn-ar-maen b.

Schusterdraht g. (-s,-drähte) : neud peg g., lignol str.

Schusterei[1] b. (-) : [micher] kereerezh g.

Schusterei[2] b. (-,-en) : [stal] stal-gere b., kereouri b., kereerezh b.

Schusterin b. (-,-nen) : botaouerez b., botaouerez-lêr b., kereourez b.

Schusterkäfer g. (-s,-) : [loen., Bro-Aostria] pugnez ruz str., pugnezenn ruz b.

Schusterkarpfen g. (-s,-) : [loen.] tañch g. [*liester* tañched], trañch g. [*liester* trañched].

Schusterkneif g. (-s,-e) / **Schustermesser** n. (-s,-) : [benveg] trañchezour g., kontell-gere b. [*liester* kontilli-kere].

schustern V.gw. (hat geschustert) : **1.** bezañ kere, bezañ botaouer ; **2.** P. kaoc'hañ al labour, tarvañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, mac'hagnañ, bousoc'hañ, batrouzañ, bresañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, porc'hellat, porc'hellañ, pemoc'hañ, strabouilhat, tourc'hañ, kalemarc'hiñ, marmouzañ, bastardiñ, kouilhourañ) al labour, bodoc'hañ al labour, brellañ, ober labour beleg, plamoustiñ, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, ober an traoù a-bempoù, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, treiñ ar viell, treiñ ar bis, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost.

Schusterpfriem g. (-s,-e) : minaoued g., poentell b. ; *mit einem Schusterpfriem durchstechen,* minaouediñ.

Schusterrechnung b. (-,-en) : [dre skeud.] trelladur g., kontoù treuz ls., kontoù miliner ls.

Schusterwerkstatt b. (-,-stätten) : stal-gere b., kereouri b., kereerezh b.

Schute b. (-,-n) : **1.** [merdead.] skaf g., kobar b. [*liester* kobiri], gobar [*liester* gobiri] g. ; **2.** boned g., koef g.

Schutenhut g. (-s,-hüte) : boned g., koef g.

Schutt g. (-s) : atred g., atredoù ls., gregailh g., lastez g., atredadur g., atredadurezh b., plastraj g., dispennoù ls., rezadur g., skarzhadur g., karzhadur g., karzhioù ls.., karzhadenn b., disac'h g., diruilhad g. ; *den Schutt wegschaffen, etwas vom Schutt reinigen,* diatrediñ ul lec'h, diac'hubiñ an atred (an atredoù) a-ziwar an hent, ober karzhadenn, ober un dijabl d'un dachenn, skarzhañ an atred, karzhañ an atred, karzhañ an hent eus an atred, divorañ an atred, diboullañ an atred, dijabliñ ul lec'h diouzh an atred ; *in Schutt und Asche legen,* pulluc'hañ, kas da ludu, foeltrañ evel ludu.

Schuttabladeplatz g. (-es,-plätze) : diskarg-lastez foran g., lastezerezh b., toull-lastez g., P. toull ar gagnoù g., delestaj g.

Schuttablagerung b. (-,-en) : bern dilerc'hioù g., bern distaoladoù g.

Schüttbeton g. (-s) : betoñs diskennet g., betoñs koufret g.

Schüttboden g. (-s,-böden) : grignol ed b.

Schüttdamm g. (-s,-dämme) : savenn b.

Schüttdichte b. (-) : douester seblant g., douester manat g., manbouez g.

Schütte b. (-,-n) : boutell b., hordenn b., hordennad b. ; *Schütte Stroh,* hordenn blouz b., hordennad plouz b.

Schüttelbecher g. (-s,-) : kreher g. [*liester* kreherioù], cheker g. [*liester* chekerioù], mesker koktelioù g., hejerez koktelioù b.

schüttelfrei ag. : distroñs.

Schüttelfrost g. (-es,-fröste) : daskren g., kridiennoù ls., barr krenañ g., krenerezh anoued g., kridienn an derzhienn b. ; *Schüttelfrost haben,* kaout ur barr krenañ, krenañ an derzhienn, krenañ gant an derzhienn, krenañ gant an anoued, kaout kridienn, kridiennañ, kridiennañ gant ar riv.

Schüttelkrämpfe ls. : [mezeg.] glizi ls., kridoù ls. ; *Schüttelkrämpfe bekommen, von Schüttelkrämpfen befallen werden,* bezañ skoet (dalc'het) gant ar glizi, kaout ur gaouad c'hlizi, kaout ur barr glizi, bezañ glizi gant an-unan.

Schüttellähmung b. (-) : [mezeg.] kleñved Parkinson g.

schüttellos ag. : distroñs.

Schüttelmaschine b. (-,-n) : [tekn.] hejerez g., stroñserez b., hejer g.

schütteln V.k.e. (hat geschüttelt) : **1.** hejañ, dihejañ, krenañ, fichañ, horellañ, horjellat, hoskellat, stroñsañ, stroñsadenniñ, strilhañ, brallañ, dispac'hañ, difretañ, ober un tamm hej da, ober un hej da, ober un hejañ da, ober un tamm jog da, ober ur strilh da, trandellañ ; *einen Baum schütteln,* hejañ-dihejañ ur wezenn, ober un hejañ d'ur wezenn, brañskellat ur wezenn, hoskellat ur wezenn, strilhañ ur wezenn, hejañ ha dihejañ ur wezenn ; *eine Flasche schütteln,* ober un hejañ d'ur voutailh, ober un hej d'ur voutailh ; *den Kopf schütteln,* hejañ e benn, horjellat e benn, ober un tamm hej d'e benn, hoskellat e benn, krenañ e benn, horellañ e benn evit nac'hañ, horjellat e benn evit nac'hañ, diskouez bezañ a-enep gant un hej penn, hejañ e benn evit nac'hañ, ober un hej d'e benn evit nac'hañ, hejañ e benn evit diskouez bezañ a-enep ; *jemanden heftig schütteln,* divouzellañ u.b., strilhañ u.b., ober un hejañ d'u.b., hejañ start u.b., hejañ hardizh u.b., hejañ-dihejañ u.b., hejañ ha dihejañ u.b., hejañ didruez u.b., dihorellañ u.b. penn-kil-ha-troad, strilhañ u.b. evel ma vez graet gant gwinizh er c'houer, strilhañ u.b. e-giz ur wezenn bilhoù, ober ur strilh d'u.b. e-giz d'ur wezenn bilhoù, fourgasiñ u.b., difretañ u.b.

evel pa vijed o vont d'e ziframmañ ; *es schüttelt mich,* hirisiñ (kridiennañ) a ran, kement-se a lak ac'hanon da hirisiñ, kridienn am eus ; *hin und her schütteln,* hejañ-dihejañ, hejañ ha dihejañ, stroñsañ-distroñsañ, strilhañ, dotuañ, dorloiñ, horjellañ, horellañ, fourgasiñ, teuler a-zehou hag a-gleiz, teurel-disteurel, dispac'hañ, difretañ ; *in diesem Wagen wird man hin und her geschüttelt,* hejet ha dihejet e vezer er wetur-se, stroñset ha distroñset e vezer er wetur-se, jog a zo da gaout er wetur-se, taolet ha distaolet e vezer er wetur-se, taol-distaol e vez an dud er wetur-se, dorloet e vezer er wetur-se, lammat a ra ar wetur-se, stroñsañ ha distroñsañ a ra ar wetur-se, n'eus nemet hejadennoù da gaout er wetur-se, strilhet e vez an den er wetur-se e-giz ur wezenn bilhoù, strilhet e vez an dud er wetur-se evel ma vez graet gant gwinizh er c'houer, dotuet e vez an den er wetur-se gwasoc'h eget ur sac'had kraoñ, o torbilat e vezer er wetur-mañ, taolet e vezer a-zehou hag a-gleiz er wetur-mañ, didoroset e vezer er wetur-se, storloket e vezer er wetur-se ; *die Bäume werden vom Wind hin und her geschüttelt,* hej a zo gant ar gwez, hejet-dihejet e vez ar gwez gant an avel, hejañ a ra an avel skourroù ar gwez ; *die Wäsche wird vom Wind hin und her geschüttelt,* emañ an dilhad o lammat-dilammat gant an avel ; *ein Schauer schüttelte ihn,* ur gridienn a hejas anezhañ penn-kil-ha-troad, ober a reas ur skrijadenn, ur gridienn en hejas penn-kil-ha-troad, ur gridienn a redas a-hed e livenn-gein, ur gridienn aon a spinas e ene, ur gridienn yen a grogas e pep lec'h dre e wazhied, deuet e oa un aezhenn yen warnañ, ur gridienn yen a savas warnañ, ober a reas ur skrijadenn dre e holl izili, tremen a reas an Ankoù dreistañ, tremen a reas an Ankoù dreist dezhañ, tremen a reas an Ankoù drezañ, tremen a reas an Ankoù dre e chouk, mont a reas an Ankoù dreist dezhañ ; *vor Gebrauch schütteln !* da hejañ-dihejañ a-raok an implij ; *jemandem die Hand schütteln,* stardañ an dorn (reiñ ur stard-dorn) d'u.b., reiñ un dornad karantez d'u.b., stardañ e zorn d'u.b., ober ur stard da zorn u.b., ober ur stard-dorn d'u.b., kregiñ e dorn u.b., serriñ dorn u.b. en e hini ; P. *jemandem die Flosse schütteln,* ober ur stard da graban u.b., stardañ e graban d'u.b. ; **2.** [dre skeud.] *etwas aus dem Ärmel schütteln,* ober udb war an tomm (war an taol, a-daol-dak, diwar sav, war ar prim, war an trumm, war an tach), kavout en un taol-kont petra 'zo d'ober, bezañ diouzhtu-kaer udb dindan dorn gant an-unan, kavout gant un taolad spered petra 'zo d'ober (Gregor) ; *das Geld lässt sich nicht aus dem Ärmel schütteln,* ne gresk ket an aour war ar raden, ne gaver ket an aour war ar raden, ne zivero ket mel eus ar mogerioù, ne gouezh ket an aour eus beg ar gwez, da louarn kousket ne zeu tamm boued, ar gwellañ bara da zebriñ 'vez gounezet en ur c'hweziñ, ret eo gouzañv da gaout skiant ha labourat tenn da c'hounit arc'hant, neb na laka poan hag aket n'en devezo madoù na boued, an hini 'neus ket c'hoant kaout naon ne chom ket re bell war e skaoñ, o c'hortoz ar geot da greskiñ e varv ar saout gant an naon ; P. *jemanden aus den Lumpen schütteln,* lakaat u.b. en e renk, ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, lakaat u.b. en e blas, kenteliañ u.b., plantañ kentel gant u.b., ober skol d'u.b., ober kelenn d'u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., diskar ourgouilh u.b., dilorc'hañ u.b., difougeañ u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., ober ur rez d'u.b.

V.em. : **sich schütteln** (hat sich geschüttelt) : *sich (ak.) vor Lachen schütteln,* hejañ ha nezañ e gorf o c'hoarzhin, bezañ puchet kement e c'hoarzher, c'hoarzhin da greviñ e vouzelloù, kaout ur bouzellaouad fars, bezañ daoudortet o c'hoarzhin, bezañ daoudortet gant ar fent, bezañ daoubleget gant ar c'hoarzh, tortañ (daoudortañ) da c'hoarzhin, tortañ gant ar c'hoarzh, hejañ gant ar c'hoarzh, c'hoarzhin leizh e gof (leizh e gorf), ober ur c'hofad c'hoarzhin, c'hoarzhin forzh, rampañ e c'henoù, mont ar bouc'h war lein an ti gant an-unan ; *der Hund schüttelt sich (ak.),* en em zifretañ a ra ar c'hi.

Schütteln n. (-s) : hej g., hejoù ls., hejadur g., hejerezh g., stroñs g., hejadennoù ls., stroñsadennoù ls., jog g., horell g., horjell g., horelladur g., horjellerezh g., hoskell g.

schüttelnd ag. : hej, horjellus.

Schüttelreim g. (-s,-e) : eilpenniñ lizherennoù g. ; *zotiger Schüttelreim,* derlinkad g.

Schüttelrutsche b. (-,-n) : [tekn.] riklouer dre stroñsoù g.

Schüttelschuh g. (-s,-e) : [milin] bratell b. [*liester* bratelloù].

Schütteltanz g. (-es,-tänze) : [dañs] difreterezh g.

Schütteltrauma n. (-s,-traumen/-traumata) : [mezeg] azoniad ar babig hejet g.

schütten V.k.e. (hat geschüttet) : **1.** skuilhañ, fennañ, fuilhañ, feltrañ, saotrañ, diskargañ ; *Asche ausschütten,* feltrañ ludu ; *Getreide schütten,* feltrañ ed, feltrañ greun, kargañ ed a-dreuz ; *voll schütten,* leuniañ, kargañ ; *leer schütten,* goullonder(iñ), goulloiñ ; *jemandem Säure ins Gesicht schütten,* vitriolañ u.b. ; **2.** [glav] *es schüttet,* dislonkañ a ra ar barr-amzer, barradiñ a ra, barraouiñ a ra, ober a ra glav evel skeiñ (evel teuler dour) gant barazhioù, glav a ra forzh pegement, glav a ra n'eus forzh pegement, glav a ra kenañ, ar glav a gouezh puilh (a-builh, puilh-ha-puilh) evel gant ur bezel, ober a ra glav a-bil, kouezhañ a-bil a ra ar glav, ar glav a gouezh a-bezhiadoù, glav a ra ken-ha-ken, glav a ra mui-pegen-mui, glav a ra gwazh-pegen-gwazh, ar glav a daol ken-ha-kenañ, ar glav a daol kenañ-kenañ, skeiñ a ra ar glav evel gant ur bezel, teuler a ra dour, ober a ra ur barr-dour, ober a ra ur barr-amzer, glav foll a ra, ober a ra glav a-daol, a-boullad (a-boulladoù) e kouezh ar glav, ober a ra glav a-rec'hin, glav a ra a-skuilh, glav stank a ra, glav a ra a c'hoari gaer, glav puilh a ra, ferc'hier houarn a ra, glav bras a ra, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, glav meur a ra, druz eo an traoù, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, pilioù dour a ra, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, glav touseg a ra, glav-pil-polos a ra, glav a ra a-skudellad, skeiñ a ra gant ar c'helorn, skeiñ a ra gant ar bezel, skeiñ a ra gant barazhioù, foetañ a ra ar glav, glav-pil a ra / glav a ra ken na fu / glav a ra endra c'hall / poulladañ a ra ar glav (Gregor), P. ober a ra lañs, P. wateriñ a ra, P. lañsañ a ra ; **3.** *einen Damm schütten,* sevel ur chaoser ; **4.** [dre skeud.] *Öl ins Feuer schütten,* teuler plouz war an tan, c'hwezhañ an tan (an trouz) etre an dud, isañ (atizañ) an dud, c'hwezhañ war an tan, saotrañ eoul (skuilhañ eoul) war an tan, c'hwezhañ trubuilh, lakaat pebr e-barzh ar soubenn ; *Wasser in die Elbe schütten, Wasser ins Meer schütten,* kerc'hat (klask kargañ) dour gant ur bouteg, skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi (ar c'hazh) dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, klask an doare da dreiñ an avel diwar-bouez ur sugell, klask treiñ an avel d'u.b., klask treiñ an avel diwar-bouez ur gordenn, tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, mont da laerezh al loar, pegañ al loar, tapout al loar gant e zent, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask lakaat ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar

bed en ur glorenn vi, ribotat dour, goro un tarv, skeiñ piz gant Kastell an Tarv, skeiñ e benn e-barzh ur c'hleuz.
schütter ag. : tanav, skeltr, gloev, distank rouez, difonn ; *schütteres Haar,* blev rouez str., blev gloev str., penn damvoal g. ; *sein Haar ist ein wenig schütter,* damvoal eo, disto un tamm eo ; *schütter werden,* rouesaat, gloevaat, dont tanav, tanavaat, distankaat ; *er hat schütteres Haar,* hennezh a zo blevet rouez.
schüttern V.gw. (hat geschüttert) : krenañ, kridiennañ, taskrenañ ; *der Boden schüttert,* emañ al leur o taskrenañ, emañ al leur o krenañ.
Schüttern n. (-s) **/ Schütterung** b. (-,-en) : hejoù ls., stroñsoù ls., hejadennoù ls., stroñsadennoù ls., krenadennoù ls.
Schuttführer g. (-s,-) : diatreder g.
Schuttgelände g. (-s,-) : tachenn atredel b., tachenn diwar atredoù b.
Schüttgetreide n. (-s) : [merdead.] grignolaj g., greun a-drak str.
Schüttgewicht n. (-s,-e) : douester seblant g., douester manat g., manbouez g.
Schüttgüter ls. : marc'hadourezh a-drak b., marc'hadourezh karget a-dreuz b., marc'hadourezh evel-evel b.
Schüttgutfrachter g. (-s,-) : [merdead.] traker g. [*liester* trakerioù], lestr traker g. [*liester* listri traker].
Schutthalde b. (-,-n) : **1.** bern dilerc'hioù g., bern distaoladoù g., fagnaj g., krugell atred b., bern atredoù g. ; **2.** kaoc'higell b., toull-lastez g., toull-diskarg g., lastezerezh b., toull ar gagnoù g., delestaj g. ; **3.** disac'henn b., disac'hadenn b., disac'hadur g.
Schutthaufen g. (-s,-) : bern dilerc'hioù g., bern distaoladoù g., bern lastez g., fagnaj g., krugell atred b., bern atredoù g.
Schuttkarren g. (-s,-) : tumporell b.
Schuttkärrner g. (-s,-) : diatreder g.
Schuttkegel g. (-s,-) : kern dichaladur g.
Schüttler g. (-s,-) : **1.** [tekn.] hejerez-plouz b., hejerez-kolo b., hejerez b. ; **2.** [den] hejer g.
Schuttpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant atredel str.
Schuttschlamm g. (-s,-e/-schlämme) : skarzhadur g., karzhadur g., karzhioù ls.., karzhadenn b.
Schüttstall g. (-s,-ställe) : bac'h b., loenva g.
Schüttstein g. (-s,-e) : [Bro-Suis] dar b.
Schüttstroh n. (-s) : gouzer g., gouzeriad kolo g., gouzeriadenn golo b.
Schüttung b. (-,-en) : **1.** *Schüttung einer Quelle,* taol ur stivell g. ; **2.** [marc'hadourezh] *in loser Schüttung,* a-drak, dre vern, a-dreuz, evel-evel, P. 'vel-'vel, [gwashaus] a-flagas.
Schuttvegetation b. (-,-n) : [louza.] struzh atredel g.
Schüttwein g. (-s,-e) : [Bro-Aostria] gwin kej g.
Schutz g. (-es, [*liester tekn. hepken :* -e]) : gwarez g., gwarezerezh g., gwarezadur g., gwared g., gwarederezh g., difenn g., gwardoniezh b., diwall g., diwallerezh g., goudor g., gwasked g., gwask g./b., aior g., andor g., kled g., kledour g., kledourenn b., distav g., goudorlec'h g., patromelezh b., patromiezh b., patroniezh b., paeroniezh b., siklutenn b., golo g., goloadurezh b., gwarant g., mirerezh g. ; *engerer Schutz,* diwallerezh a-dost g. ; *jemanden in Schutz nehmen,* reiñ gwarez ha skoazell d'u.b., kemer u.b. en e warez (dindan e warez), kemer u.b. dindan e askell ; *jemandem Schutz gewähren,* reiñ gwarez ha skoazell d'u.b., reiñ bod (repu, diogel, herberc'h, golo, goloadurezh, goudor, gwarant) d'u.b., repuiñ u.b., bodenniñ u.b. ; *unter jemandes Schutz stehen,* bezañ dindan gwarez (dindan askell) u.b. ; *unter dem Schutz der Armee,* dindan gwardoniezh al lu, gwarezet gant al lu ; *Kirche, die unter dem Schutz des heiligen Yves steht,* iliz dindan paeroniezh an Aotrou sant Erwan b. ; *die Familie hat Anspruch auf Schutz durch Gesellschaft und Staat,* gwir en deus an tiegezh da gaout gwarez ar gevredigezh hag ar Stad ; *der Schutz von Mutter und Kind,* gwarez ar mammoù hag ar vugale g. ; *alle Menschen haben ohne Unterschied Anspruch auf gleichen Schutz durch das Gesetz,* par eo an holl dirak al lezenn ha gwir o deus da vezañ diwallet ganti ; *öffentlichen Schutz genießen,* bezañ dindan gwarez ar Stad (gwarez al lezenn) ; *zum Schutz seiner Interessen einer Gewerkschaften beitreten,* emezelañ en ur sindikad evit difenn e lazioù, emezelañ en ur sindikad evit gwarediñ e lazioù ; *Sozialschutz,* gwarezerezh kevredigezhel g. ; *sich in Gottes Schutz befehlen,* goulenn rekourañs digant an Aotrou Doue ; *ich befehle Sie in Gottes Schutz !* Doue d'ho miro ! Doue d'ho tiwallo ! Doue d'ho prezervo ! ; *Gott um Schutz für seine Familie bitten,* pediñ Doue da genderc'hel e diegezh ; *im Schutz eines Baumes,* e-doug ur wezenn, goudoret gant ur wezenn, dindan ur wezenn, en aior ag ur wezenn, e gwasked ur wezenn, er waskedenn ; *im Schutz eines Erdwalls,* e-doug ur c'hleuz, goudoret gant ur c'hleuz, a-dreñv ur c'hleuz, en aior ag ur c'hleuz, e gwasked ur c'hleuz ; *im Schutz der Dunkelheit,* e-ser an noz, a-fed-noz, en teñval, oc'h ober e vad eus an deñvalijenn ; *Schutz finden,* kavout gwarez, kavout goudor, kavout repu, kavout aior ; *Schutz suchen,* klask gwarez, klask goudor, klask repu ; *vor dem Regen Schutz suchen,* klask un disglavenn, klask un distav, klask un distavenn, mont da zisglaviñ, mont en disglav, en em gledouriñ diouzh ar glav, en em lakaat er gwasked, en em lakaat en herberc'h, mont d'ar gwasked, mont da zistav, mont da waskediñ ; *bei Regen unter einem Fels Schutz suchen,* mont da zisglaviñ e gwask ur roc'h, kavout disglavenn e gwasked ur roc'h, mont da zisglaviñ e pleg ur garreg, mont da zisglaviñ e-doug ur garreg ; *vor der Sonne Schutz suchen,* mont en disheol, mont d'an disheol, mont da zisheoliañ, emgledouriñ diouzh an heol, klask gwaskedenn ; *die Bäume bieten Schutz vor der Sonne,* disheoliañ a ra ar gwez, disheol a ra ar gwez, disheol a ro ar gwez, disheol a daol ar gwez, reiñ a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ro gwasked, teurel a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ziwall diouzh an heol ; [istor] *Schutz- und Trutzbündnis,* emglev kenemzifenn hag kenargadiñ g.
Schütz[1] n. (-es,-e) : **1.** [skluz] rañvell b., pal-dour b., pal ar vilin b. ; **2.** [stern-gwiadiñ] bulzun b.
Schütz[2] n. (-es,-e) : [tredan.] enstoker g.
Schütz[3] g. (-en,-en) : **1.** *sellit ouzh* **Schütze**[2] ; **2.** [*berradur evit* ***Feldschütz***] gward-maezioù g., gward-hentoù g., gward-parkeier g., P. diwaller park ar brammoù g.
Schutz- : … gwarez, … gwareziñ, difennus, … emzifenn, … difenn…, … mirer, … diwaller, diarbennus, diarbennekaus, … diarbenn, goudorus, mirus, diwallus, gwarezus, sparlus, gwaskedennek, skoilhus.
Schutzabdeckung b. (-,-en) : gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g.
Schutzanstrich g. (-s,-e) : gwiskad liv gwarez g., gwiskad liv gwareziñ g.
Schutzanzug g. (-s,-anzüge) : sae-gwarez b.
Schutzärmel g. (-s,-) : berrvañch g., advañch g.
Schutzauskleidung b. (-,-en) : gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g.
Schutzbacke b. (-,-n) : [tekn.] morz ar viñs-taol g.
schutzbedürftig ag. : ... a ranker gwareziñ.
Schutzbefohlene(r) ag.k. g./b. : gwarezad g. [*liester* gwarezidi], gwarezed g. [*liester* gwarezidi], gwarezadez b. ; *er ist mein Schutzbefohlener,* lakaet eo bet dindan va evezh, lakaet eo bet dindan va gwarez, lakaet eo bet dindan va gward.
Schutzbehauptung b. (-,-en) : remistenn b., risklenn b., digarez g., lank g., diflip g.
Schutzbekleidung b. (-,-en) : gwiskamant gwarez g.
Schutzbereich g. (-s,-e) : **1.** takad dindan warez g. ; **2.** takad gwarezet g., takad repuiñ g.
Schutzbeschichtung b. (-,-en) : gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g.

Schutzblech n. (-s,-e) : **1.** skramm gwareziñ g., skramm gwarez g., gward g. [*liester* gwardoù] ; **2.** [marc'h-houarn] difanker g., difankell b. ; **3.** [kefluskerioù] karter g. [*liester* karterioù].
Schutzbrett n. (-s,-er) : rañvell b., pal-dour b.
Schutzbrief g. (-s,-e) : paper-tremen g.
Schutzbrille b. (-,-n) : lunedoù gwarez ls., lunedoù gwareziñ ls.
Schutzbündnis n. (-ses,-se) : emglev kendifennerezh g., kevre emzifenn g., kevredadur emzifenn g. ; [istor] *Schutz- und Trutzbündnis,* emglev kenemzifenn hag kenargadiñ g.
Schutzdach n. (-s,-dächer) : goudor g., goudorenn b., gwarez g., gwasked g., aior g., andor g., kled g., kledour g., kledourenn b., disglav g., disglavenn b., apoueilh g., baled g., doublet g., siklud g., siklutenn b., spagn g., pratell b.
Schutzdamm g. (-s,-dämme) : chaoser gwarez g., sav-mein gwarez g. ; *Schutzdämme bauen,* chaoseriañ war ur stêr, chaoseriañ ouzh dour-beuz ur stêr ; *Schutzdämme an der Küste bauen,* chaoseriañ war ar mor.
Schutzdecke b. (-,-n) : gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g., golo g., goloenn b., goloadur g., goloadurezh b., ballin b., leienenn b., togenn, gwisk g. ; *Schutzdecke bilden,* ober ur gwiskad gwarez, reiñ goloadurezh ; *die Schutzdecke eines Strohhaufens abnehmen,* didogañ ur bern plouz.
Schutzdeckel g. (-s,-) : goloenn b., golo g., goloig g.
Schütze[1] b. (-,-n) : [skluz] rañvell b., pal-dour b., pal ar vilin b.
Schütze[2] g. (-n,-n) : **1.** tenner g., tennataer g., buker dispar g., bizer a-zoare g. ; *die Schützen haben gut gezielt,* kouchet mat o deus an dennerien ; *du bist ein schlechter Schütze,* n'out gour da vizañ ; **2.** [kr-l] *wer einmal trifft ist noch kein Schütze,* n'eo ket an devezh tomm a ra an hañv, ur wech n'eo ket atav (n'eo ket dalc'hmat, n'eo ket giz) ; **3.** *Bogenschütze,* gwareger g., saezher g., saezhour g., saezhataer g. ; **4.** [stered.] Saezher g., Saezhour g., Saezhataer g., steredeg ar Saezhataer b. ; **5.** [zodiak] Saezher g., Saezhour g., Saezhataer g. ; **6.** [lu] fuzuilher g., tennataer g. ; **7.** [tekn. stern-gwiader] bulzun b.
schützen V.k.e. (hat geschützt) : gwareziñ, gwarediñ, goudoriñ, andoriñ, gwaskediñ, gwaskedenniñ, kledouriñ, kletaat, diwall, diogelaat, difenn, skoazellañ, harpañ, sikour, disgwallañ, gwardoniañ, ober gwardoniezh war, mêsa, maesa, kaeañ, rageveshaat, rakdiwall, diarbenn, eveshaat, gouarn, gwarantiñ, mirout ; *jemanden vor einer Gefahr schützen,* gwareziñ u.b. diouzh (diwall u.b. ouzh, diwall u.b. diouzh, diwall u.b. rak, difenn u.b. ouzh, kaeañ u.b. ouzh, gwarantiñ u.b. diouzh) un dañjer, parañ un dañjer diwar u.b., treiñ un dañjer diwar u.b., distreiñ un dañjer diwar u.b., eveshaat u.b. diouzh un dañjer ; *Vermögen schützt vor Not,* ar pinvidig en deus e vadoù da barañ ar bec'h diwarnañ - dorn leun, diogel e berc'henn ; *sein Haus vor Eindringlingen schützen,* gouarn (mêsa, maesa) e di diouzh al laeron, gwareziñ e di a-enep al laeron, gwareziñ e di diouzh al laeron ; *gesetzlich geschützt,* gwarezet gant al lezenn, gwarantet gant al lezenn ; *gesetzlich geschützte Marke,* merk marilhet g., merk gwirioù miret warnañ g. ; *Unwissenheit schützt vor Strafe nicht, Unkenntnis schützt vor Strafe nicht,* bezañ dianaoudek eus al lezenn ne c'hall ket bezañ abeg a-walc'h evit chom digastiz ; *vor Fieber schützen,* difenn ouzh an derzhienn ; *unser Kulturerbe müssen wir schützen,* hor glad sevenadurel a zleomp da virout, hor glad sevenadurel a zleomp da gendelc'her ; *etwas vor der Sonne schützen,* diwall udb diouzh an heol, lakaat udb en disheol, disheoliañ udb ; *etwas vor dem Regen schützen,* disglaviñ udb, gwaskediñ udb, ober disglav d'udb, lakaat udb en disglav, reiñ gwasked d'udb, goudoriñ udb diouzh ar glav ; *vor dem Regen geschützt,* disglav, en disglav, en distav, diwallet diouzh ar glav, goudor diouzh ar glav, goudoret diouzh ar glav, er gwasked diouzh ar glav ; *vor dem Wind geschützt,* en dizavel, er gwasked diouzh an avel, er goudor d'an avel, gwaskedet, gwasket, en aer vat, diwallet diouzh an avelioù, diwall eus an avel, goudoret diouzh an avel, dizavel, klet, gwarez ; *etwas vor dem Wind schützen,* dizaveliñ udb, andorenniñ udb, kletaat udb, diwall (goudoriñ, gwaskediñ) udb ouzh an avel, diwall (goudoriñ, gwaskediñ, gouarn, gwarantiñ) udb diouzh an avel, diwall (goudoriñ, gwaskediñ) udb diouzh an avelioù, diarbenn an avelioù ; *diese Bäume halten nicht nur den Erdboden fest, sie schützen auch noch vor Windböen,* delc'her a ra ar gwez-se an douar estr ma torront an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar en tu-hont ma torront an avelioù bras, delc'her a ra ar gwez-se an douar ouzhpenn ma torront an avelioù bras ; *vor dem Frost schützen,* gouarn diouzh ar skorn, diwall diouzh ar skorn ; *vor Kälte und Wind geschützter Ort,* lec'h klet g., kornig klet g., kledour g., kledourenn b. ; *Kleider, die dazu geeignet sind, mich vor Unwetter zu schützen,* dilhad gouest da'm diwall diouzh ar wallamzer, dilhad gouest da'm gwarantiñ diouzh ar wallamzer, dilhad gouest da'm eveshaat diouzh ar wallamzer ; *die Saat mit Netzen vor Vögeln schützen,* neudennañ parkadoù nevez hadet ; *Sparen schützt vor Armut,* an arboellentez a stank an hent ouzh ar baourentez, ar foranerezh a gas an den da baour ; *Alter schützt vor Torheit nicht,* n'eo ket ar re goshañ hag a zo ar re furañ, en ur goshaat ne furaer tamm, ar malis a zeu kent an oad (Gregor), anken ha truez eo koshaat ha tremen hep furaat, [dimeziñ] da bep oad 'vez pilet koad, ur c'hozh kazh a gar logod yaouank, da bep oad e red ar c'hi war-lerc'h ar c'had, ul louarn kozh hag eñ dare gwelet ur yar c'hoazh a garfe, n'eus oad ebet evit karet.
V.em. : **sich schützen** (hat sich geschützt) : *sich (ak.) vor etwas schützen, sich (ak.) gegen etwas schützen,* kaeañ ouzh udb, emgledouriñ diouzh udb, rageveshaat ouzh udb, diarbenn ouzh udb, kemer e renkoù rak aon ouzh ur gwall bennak, rakdiwall diouzh udb, en em chouriñ diouzh udb, distav udb, en em wareziñ diouzh udb, mirout ouzh udb, en em virout ouzh udb, parraat udb, parraat ouzh udb, en em ziwall ouzh udb, en em ziwall diouzh udb, parañ ouzh udb, lakaat evezh ouzh (rak) udb, ober evezh ouzh (rak) udb, eveshaat war (ouzh) udb, diwall ouzh udb, diwall diouzh udb, diwall rak udb, diwall dirak udb, bezañ war ziwall ouzh udb, teuler pled ouzh (gant) udb ; *die Soldaten drückten sich flach an den Boden, um sich vor den Kugeln zu schützen,* douarañ (pladañ) a rae ar soudarded evit kuzhat diouzh an tennoù (evit kuzhat diouzh ar mindrailh) ; *sich (ak.) gegen die Kälte schützen,* mirout ouzh ar riv da gregiñ en an-unan, distav ar riv, eveshaat ouzh ar riv, en em ziwall diouzh ar riv, en em ziwall diouzh anoued, difenn diouzh an anoued, en em zifenn ouzh ar riv, en em sikour ouzh an anoued, difenn e gorf ouzh ar riv ; *sich vor Zugluft schützen,* en em virout ouzh an avelioù-red ; *sich (ak.) vor dem Regen schützen,* distav, distav ar glav, mont da zistav, klask un disglavenn, klask un distav, klask un distavenn, mont da zisglaviñ, mont en disglav, emgledouriñ diouzh ar glav, kledouriñ diouzh ar glav, en em lakaat er gwasked, mont d'ar gwasked ; *sich vor dem Wind schützen,* mont da zizaveliñ ; *sich (ak.) vor der Sonne schützen,* **a)** mont en disheol, mont d'an disheol, mont da zisheoliañ, emgledouriñ diouzh an heol, klask gwaskedenn ; **b)** lakaat dienn heol war e gorf.
schützend ag. : … gwarez, … gwareziñ, … gwarezer, gwarezus, diarbennus, diarbennekaus, … diarbenn, goudorus, mirus, diwallus, sparlus, gwaskedennek, skoilhus.
Adv. : evit gwareziñ u.b./udb.
Schützenbataillon n. (-s,-e) : [lu] batailhon fuzuilherien g.
Schützenbruder g. (-s,-brüder) : akebuter g.
Schützenfest n. (-es,-e) : **1.** kenstrivadeg tennañ b. ; **2.** [mell-droad] palioù plantet e-barzh forzh pegement ls., palioù a-stlabez ls., palioù ken-ha-ken ls., palioù mui-pegen-mui ls., palioù ken-ha-kenañ ls.

Schützenfeuer n. (-s,-) : mouskedadeg b., mouskederezh g., fuzuilhadeg b, fuzuilhadennoù ls.
Schützenfisch g. (-es,-e) : [loen., *Toxotes jaculatrix*] pesk tenner g.
Schutzengel g. (-s,-) : **1.** [relij.] ael mirer g., ael-mir g., ael gwenn g., arc'houere mat g. / ael-mat g. (Gregor), ael diwaller g. ; *unter den Fittichen meines Schutzengels,* dindan divaskell va ael-mat. ; **2.** [dre astenn.] gwarezer g., diwaller g.
Schützengesellschaft b. (-,-en) : [sport] kevredigezh tennerien b., kevredigezh tennañ b.
Schützengraben g. (-s,-gräben) : [lu] foz-difenn b., foz tennañ b.
Schützenhaus n. (-es,-häuser) : ti ar gevredigezh tennañ g.
Schützenhilfe b. (-) : harp g., skor g., skoazell b.
Schützenkönig g. (-s,-e) : kampion an dennerien g.
Schützenkönigin b. (-,-nen) : kampionez an tennerezed b.
Schützenpanzer g. (-s,-) : [lu] karr-emgann skañv g., karr-argad skañv g., karr hobregonek skañv g.
Schützenplatz g. (-es,-plätze) : tachenn pleustriñ war an tennañ b.
Schützenstand g. (-s,-stände) : stand tennañ g., tennadeg b.
Schützenverband g. (-s,-verbände) **/ Schützenverein** g. (-s,-e) : [sport] kevredigezh tennerien b., kevredigezh tennañ b.
Schützenwehr n. (-s,-e) : stankell aveet gant rañvelloù-koll b., stankell aveet gant palioù-dour b., stankell aveet gant laerezioù b., stankell aveet gant skloturioù b.
Schutzfarbe b. (-,-n) : gwiskad liv gwarez g., gwiskad liv gwareziñ g.
Schutzfärbung b. (-) : [loen.] emheñvelaat emzifenn g., emheñveladur emzifenn g.
Schutzfenster n. (-s,-) : prenestr gwarez g.
Schutzfrist b. (-,-en) : [gwir] prantad gwarez lezennel g.
Schutzgebiet n. (-s,-e) : **1.** [polit.] bro-warezet b., Stad-warezet b., Stad gouleviet b. ; **2.** lec'hienn warezet b., lec'hienn rummet b., load gwarezet g., mirva g., gwarezva g., takad repuiñ g.
Schutzgebühr b. (-,-en) : **1.** taos aotreet g., taos skoazell g. ; **2.** [dre flourlavar] raket g., rañson g.
schutzgeimpft ag. : [mezeg.] vaksinet.
Schutzgeist g. (-es,-er) : arc'houere mat g.
Schutzgeländer n. (-s,-) : aspled g., harzell b., bardell b.
Schutzgeld g. (-es,-er) : raket g., rañson g. ; *von jemandem Schutzgelder erpressen,* raketiñ u.b., tennañ rañson digant u.b.
Schutzgeleit n. (-s,-e) : [lu] amheuliadeg b., amheuliad g., ambroug g.
Schutzgitter n. (-s,-) : **1.** kael wareziñ b., treilhenn wareziñ b., kler gwareziñ str., draf gwareziñ g., treilheris gwareziñ g., gward g. [*liester* gwardoù], kañsell b., garidoù ls. ; **2.** [oaled] harz-tan g., skramm g., gward-tan g., tanharz g., distaner g., harz-fulennoù g., difulenner g.
Schutzgott g. (-s,-götter) : doue gwarezer g., doue gwarezour g., doue diwaller g.
Schutzhaft b. (-) : [gwir] rakvac'hadur g., bac'hadur diarbenn g.
Schutzhaube b. (-,-n) : golo gwarez g., golo gwareziñ g., gward g. [*liester* gwardoù]
Schutzhäuschen n. (-s,-) : gedig g.
Schutzheilige(r) ag.k. g./b. : [relij.] sant paeron g., santez paeronez b., paeronez b., patrom g., patromez b., maeronez b., patron g., patronez b. ; *zweiter Schutzheiliger der Gemeinde,* kenbatrom ar barrez g.
Schutzhelm g. (-s,-e) : tokarn g.
Schutzherr g. (-n,-en) : pennaotrou g., gwarezer g., gwarezour g., diwaller g., gwaredour g., patrom g.
Schutzherrschaft b. (-) : gwardoniezh b., paeroniezh b., paeroniadur g., gwarezadur g., goulevierezh g., gwarez g. ; *unter amerikanischer Schutzherrschaft,* dindan gwardoniezh ar Stadoù Unanet, dindan goulevierezh ar Stadoù Unanet ; *unter der Schutzherrschaft der Armee,* dindan gwardoniezh al lu, dindan goulevierezh al lu.
Schutzhülle b. (-,-n) : **1.** endalc'h g., koc'henn b. ; *etwas aus seiner Schutzhülle herausziehen,* digoc'hennañ udb ; *in einer Schutzhülle stecken,* bezañ koc'hennet ; **2.** jakedenn b., kleurenn b. ; **3.** [louza.] *Schutzhülle einer Blütenknospe,* himen g.
Schutzhütte b. (-,-n) : goudor g., goudorenn b., ti-bod g., ti-repu g.
Schützin b. (-,-nen) : tennerez b., tennataerez b.
schutzimpfen V.k.e. (schutzimpfte / hat schutzgeimpft) : [mezeg.] vaksinañ.
Schutzimpfung b. (-,-en) : [mezeg.] vaksinadur ergurañ g., vaksinadur gwarez g., vaksinadur diarbenn g.
Schutzinsel b. (-,-n) : [straedoù] enezig warez (enezig repuiñ) evit an droadeien b., goudorenn gerzhourien b.
Schutzkappe b. (-,-n) : [tekn.] kabell [*liester* kabelloù, kebell], golo gwarez g., golo gwareziñ ; *etwas mit einer Schutzkappe versehen, eine Schutzkappe auf etwas (ak.) aufstecken,* kabellañ udb.
Schutzklausel b. (-,-n) : diferadenn warez b., diferadenn wareziñ b., diferadenn warediñ b.
Schutzkleidung b. (-,-en) : dilhad war-c'horre ls., dilhad gwarez ls., dilhad gwareziñ ls.
Schutzkontakt g. (-s,-e) : [tredan.] kenstok surentez g., ereadur ouzh ar sol g., douarged g.
Schutzkorb g. (-s,-körbe) : [lu] bouteg gwarez g., boutegad-douar g.
Schutzkörper g. (-s,-) : antikorf g.
Schutzkrieg g. (-s,-e) : brezel emzifenn g.
Schutzlackierung b. (-,-en) : gwiskad liv gwarez g., gwiskad liv gwareziñ g.
Schutzleder n. (-s,-) : **1.** [karbedoù] difanker g., difankell b. ; **2.** [iskrim] brennid warez b., brennid gwarez g.
Schützling g. (-s,-e) : gwarezad g. [*liester* gwarezidi], gwarezed g. [*liester* gwarezidi] ; *er ist der Schützling des Ministers,* dindan gwarez ar maodiern emañ ; *er ist mein Schützling,* emañ dindan va askell, gwarezet e vez ganin, eveshaat a ran warnañ.
schutzlos ag. : **1.** dizifenn, en arvar, hep difenn, diwarez ; **2.** dic'houdor, digledour, diglet, P. diabri.
Schutzmacht b. (-,-mächte) : bro warezer b., riez warezer b., stad gouleviañ b.
Schutzmann g. (-s,-männer/-leute) : polis g. [*liester* polised], poliser g.
Schutzmantel g. (-s,-mäntel) : gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g. ; [nukl.] speurenn wareziñ b.
Schutzmarke b. (-,-n) : merk g., label g. ; *eingetragene Schutzmarke,* merk gwarezet g., merk gant gwirioù miret strizh g.
Schutzmaske b. (-,-n) : maskl gwareziñ g., mouch gwareziñ g.
Schutzmaßnahme b. (-,-n) : darbaroù gwareziñ ls., darbaroù diwall ls., diarbenn gwarez g. ; *soziale Schutzmaßnahmen,* diarbennoù war tachenn ar gwarezerezh sokial ls., darbaroù war tachenn ar gwarezerezh sokial ls. ; *als Schutzmaßnahme,* betek-gouzout, bete-gouzout, evit abegoù a surentez ; *alle Schutzmaßnahmen getroffen haben,* bezañ kuit ha pare diouzh pep droug, bezañ kuit ha pare diouzh pep gwall.
Schutzmauer b. (-,-n) : ramparzh g., moger-difenn b., moger-greñv b., kreñvvoger b., [dispredet e brezhoneg] boulouard g.
Schutzmimikry b. (-) : [loen.] emheñvelaat emzifenn g.
Schutzmittel n. (-s,-) : diwaller g. [*liester* diwallerioù], gwarezer g. [*liester* gwarezerioù], difenn g., gwarez g. ; *gegen diese Krankheit gibt es kein Schutzmittel,* n'eus difenn ebet a-enep ar c'hleñved-se.
Schutzpatron g. (-s,-e) : [relij.] sant paeron g., patrom g., sant patrom g.

Schutzpatronin b. (-,-nen) : [relij.] maeronez b., paeronez b., santez paeronez b., patromez b., santez patromez b.
Schutzplanke b. (-,-n) : [hentoù] harzell surentez b.
Schutzpolizei b. (-) : polis g., polis-kêr g.
Schutzpolizist g. (-en,-en) : polis g. [*liester* polised], poliser g., gward-kêr g., gward-ruioù g.
Schutzraum g. (-s,-räume) : goudor g., repu g., goudorenn b., goudorlec'h g., takad repuiñ g., lec'h-repu g., ti-repu g. ; *Luftschutzraum,* goudor enep kirri-nij g., goudor enepnij g.
Schutzschalter g. (-s,-) : [tredan.] troc'h-amred g., disreder g. [*liester* disrederioù], troc'her-tredan g. [*liester* troc'herioù-tredan], disjunter g. [*liester* disjunterioù], , troc'h-red g.
Schutzscheibe b. (-,-n) : gwerenn wareziñ b. ; *Windschutzscheibe,* **a)** gwentskramm g. ; **b)** [kirri-tan] gwerenn-dal b.
Schutzschicht b. (-,-en) : gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g.
Schutzschiene b. (-,-n) : **1.** roudenn surentez b., reilhenn a-barzh b., adroudenn b. ; **2.** kloued surentez b., harzell surentez b.
Schutzschild g. (-s,-e) : harz-tennoù g.
Schutzschrift b. (-,-en) : skrid emzifenn g., danevell gantreizhus b.
Schutzschürze b. (-,-n) : tavañjer warez b.
Schutzstreifen g. (-s,-) : treuzenn gerzhourien b.
Schutztitel g. (-s,-) : [moull.] falstitl g.
Schutzüberzug g. (-s,-überzüge) : **1.** pallenn gwareziñ g., goloenn warez b. ; **2.** gwiskad gwarez g., gwiskad gwareziñ g.
Schutzumhang g. (-s,-umhänge) : pelerinenn b.
Schutzumschlag g. (-s,-umschläge) : [levr] jakedenn b. ; [kaier] golo kaier g.
Schutzverband g. (-s,-verbände) : kevre gwareziñ g.
Schutzvorrichtung b. (-,-en) : [tekn.] gwarez g., gward g. [*liester* gwardoù], stignad gwareziñ g. ; *eine Schutzvorrichtung knacken,* forzhañ ur gwarez.
Schutzwaffe b. (-,-n) : arm emzifenn g.
Schutzwald g. (-s,-wälder) : koadeg gwarez ouzh an disac'hadennoù b.
Schutzwall g. (-s,-wälle) : chaoser gwarez g., sav-mein gwarez g., savenn wareziñ b.
Schutzwand b. (-,-wände) : speurenn wareziñ b., andorenn b.
Schutzweg g. (-s,-e) : **1.** tremen gwarezet g. ; **2.** [Bro-Aostria] treuzenn gerzhourien b.
Schutzwehr b. (-,-en) : moger-greñv b., moger-difenn b., ramparzh g., kreñvvoger b.
Schutzzeichen n. (-s,-) : merk gwarezet g., label gwarezet g.
Schutzzeit b. (-) : [mezeg.] dizarempred g., dispell g., dihentadur g.
Schutzzeuge g. (-n,-n) : [gwir] test didamaller g.
Schutzzoll g. (-s,-zölle) : taos enporzh gwareziñ g., telloù gwarez ls.
Schutzzollpolitik b. (-) : gwarezouriezh b., gwarezelouriezh b.
Schwa n. (-s) : [yezh.] „e“ dison g.
Schwab g. (-en,-en) : [Bro-Suis, gwashaus] boch g., kozh Alaman g.
Schwabbelei b. (-,-en) : randon g., randonenn b., glabouserezh g., ravoderezh g.
schwabbelig ag. : laosk, distenn, distign, flibous, gwak, bourr, gludennek, gludek.
schwabbeln 1. daskrenañ, horjellañ, flojañ, darlammat ; *beim Gehen schwabbeln ihre Brüste,* darlammat a ra he bronnoù pa vez o kerzhet, he bronnoù a vrañskell gant pep kammed, he bronnoù a vrall gant pep kammed, he bronnoù a darlamm da bep kammed ; **2.** randoniñ, orogellat, ouroulat, rahouenniñ, rambreal, rac'hoanat, chaokat, ravodiñ, borodiñ, flapennat, ragachat, fistilhat, raskañ, kaketal, flepañ.
Schwabber g. (-s,-) : [merdead.] barr-skuber g., barrskuber g.
Schwabe[1] g. (-n,-n) : Swabad g., annezad Swabia g.
Schwabe[2] b. (-,-n) : [loen.] c'hwil-du g. [*liester* c'hwiled-du], kloreg g.. [*liester* kloreged], preñv-du g.. [*liester* preñved-du].
schwäbeln V.gw. (hat geschwäbelt) : swabegañ, komz swabeg, komz gant pouez-mouezh Bro-Swabia.
Schwaben n. (-s) : Swabia b., Bro-Swabia b.
Schwabenalter n. (-s) : [dre fent] un daou-ugent vloaz bennak.
Schwabenkorn n. (-s) : [louza.] yell g., gwinizh-bouron str., gwinizh-blouc'h str.
Schwabenstreich g. (-s,-e) : kalpart b., fallvarch g., follezhenn b.
Schwäbin b. (-,-nen) : Swabadez b., annezadez Swabia b.
schwäbisch ag. : swabat, ... Swabia, [rannyezh] swabek ; [kegin., dre fent] *schwäbische Austern,* istr Swabia str. [d.l.e. maligorned].
schwach ag. : **1.** gwan, blin, blinik, asik, asiket, izil, sempl, fouist, fouest, blank, dinerzh, toc'hor, toc'h, andraf, ble, displed, displet, dister, fall, flak, gouezel, gwak, ven, tanav, bresk, divalav, peñver, astut, fillidik, fellat, o fallaat ; *schwache Gesundheit,* yec'hed bresk g. ; *schwaches Kind,* bugel sempl (dinerzh, blin, blinik, toc'hor, gwan, asik, asiket, izil, gouezel, displet, fouist, fouest, peñver) g. ; *äußerst schwach,* blank evel ul leue, erru ar fallañ ma c'haller, erru fallañ ma c'haller, izil, asik, asiket ; *sie ist äußerst schwach,* meurbet eo fallez ; *so schwach war der Kranke,* ken dister e oa ar c'hlañvour ; *er ist zu schwach, um schwere Lasten tragen zu können,* re andraf eo da zougen traoù pounner, re wak eo da zougen traoù pounner ; *schwaches Licht,* skleur g., damskleur g., skleurenn b., banne gouloù g., banne sklêrijenn g., banne deiz g., gouloù bleiz g., tamm gouloù pikous g., tamm gouloù dister g., gouloù blin g., lutig g. ; *schwächer werden,* fallaat, dont da vezañ fall, mont falloc'h-fallañ, disteraat, gwanañ, gwanaat, semplañ, semplaat, mont sempl, dinerzhañ, laoskaat, toc'horaat, mont an nerzh digant an-unan (*e nerzh digantañ, he nerzh diganti h.a.*), mont an nerzh diouzh an-unan (*e nerzh dioutañ, he nerzh diouti h.a.*), blinaat, blankaat, bleaat, flachañ, venaat, divalavaat, izelaat, digouezhañ, diflakañ ; *er wird immer schwächer,* bleaat a ra mui-ouzh-mui, war fallaat e ya bemdez, o tinerzhañ emañ, e nerzh a ya tamm-ha-tamm ; *sie wurde langsam immer schwächer, sie wurde nach und nach schwächer,* ar sempladurezh a zeuas d'he gounit nebeut-da-nebeut, mont a rae tamm-ha-tamm he nerzh diganti, he nerzh a yae tamm-ha-tamm ; *er ist hingefallen, weil er zu schwach war,* kouezhet e oa bet dre ma oa re sempl ; *er ist noch schwächer geworden,* disteraet eo dezhañ, hennezh a zo divalavaet, izelaet eo ; *er ist immer noch schwach,* asiket eo c'hoazh, n'eo ket rust c'hoazh, n'eo ket gwall rust c'hoazh, ned a ket rust, n'a ket rust ; *gesundheitlich schwach,* dister e yec'hed, silwink e yec'hed, nebeut a yec'hed dezhañ ; *es wurde mir schwach,* ar fallentez (ar fall) a gouezhas warnon ; *er hat eine schwache Konstitution,* temzet fall eo, flour eo an temz anezhañ, n'eo ket temzet mat e yec'hed, un tammig fall a baotr eo, ur gigenn fall a zen eo / sempl eo an temz anezhañ (Gregor), peñver eo an temz anezhañ, hennezh a gouezh alies en arwez ar yer, bepred klañvigoù e vez, klañv-diglañv e vez atav, n'en deus ket bet yec'hed biskoazh, ur galon voñselin en deus, sempl eo e yec'hed, stummet eo diouzh c'hoari ar c'hlañv, n'eo ket ur gwall sklosenn ; *sie hatten nur schwachen Widerstand geleistet,* n'o doa ket enebet bras, n'o doa ket pennadet bras ; *ein schwaches Gedächtnis haben,* bezañ eñvoret berr, disoñjal buan an traoù, kaout ur vemor fall, kaout un eñvor ankouazhus, bezañ disoñj, bezañ ur penn disoñj eus an-unan, bezañ fall eñvoret, bezañ eñvoret fall, bezañ memoret fall, kaout ur spered gad, bezañ bet badezet gant eoul

gad / kaout ur vemor ankouazhus / ankounac'haat aes (Gregor), bezañ ankounac'haus, bezañ ankouazhus, bezañ ankouaus ; *er ist schwach auf den Beinen,* gwall fall eo eus e sav, fall eo diouzh e sav, fall eo war e dreid, horjellat a ra war e dreid, divhar amann en deus, divhar yod a zo dindanañ, ne c'hall mui pouezañ war e zivesker, e zivesker a floj azindanañ, rodoù fall en deus, eñ 'zo gwak e zivesker dindanañ, laosk eo war e zivesker, blank eo evel ul leue, bec'h en devez o chom war e elloù, n'eo ket start war e gilhoroù, n'eo ket re blom war e gilhoroù, n'eo ken eon tout, erru eo ar fallañ ma c'haller, erru eo fallañ ma c'haller, ned a ket rust, n'a ket rust ; *schwach von Begriff,* gwan a spered, inosant, ul lastez hir e skouarn, berr e spered, speredet berr, tev e voned, toulloù talar en e benn, berr da gompren, divaoue, teuc'h a spered, gorrek da gompren, ur spered besk a zen anezhañ, kalet a benn, kalet e benn, bouc'h da gompren, pouer, lourt e spered, lourt a spered, lourt a benn, buoc'h a-walc'h, pounner a spered, pounner a benn, dister a spered, berrik a spered, bouc'h e spered, togn e spered, bac'h a spered, pout a spered, pout e spered, pouer a spered, gorrek a spered, ur spered gorrek a zen anezhañ, ur spered pouer a zen anezhañ, stouvet ; *von diesem Wein bekomme ich schwache Beine,* ar gwin-se a gouezh em divhar, gant ar gwin-se e varv va divhar din, gant ar gwin-se e teu va divesker da vezañ flakig ; *schwache Stimme,* mouezh tanav b., mouezh displet b., mouezh voan b., mouezh sempl b., mouezh dister b. ; *er ist schwach auf der Brust,* **a)** [ster rik] kizidik eo e vruched, techet eo da gaout poan e poull e galon ; **b)** [dre skeud.] erru eo skañv (treut, moan, ridet, plat, tanav) e yalc'h, berr eo gant an arc'hant, berr eo an arc'hant gantañ, berr eo an arc'hant gantañ etre e zaouarn, just eo an arc'hant gantañ, bas eo an traoù gantañ, hennezh a zo berr war e gezeg, hennezh a zo berr war e sparl, berr eo ar c'hrog gantañ, hennezh a zo berr en e skeuliad, gwall verr eo ar voujedenn gantañ, staget berr eo, skort eo an arc'hant gantañ, emañ Fañch ar Berr gantañ, teusk eo an traoù gantañ, berrek eo gantañ, pep tra a zo bihan gantañ, hennezh a zo enkrezet gant an arc'hant ; [dre skeud.] *auf schwachen Füßen stehen,* bezañ diazezet fall, bezañ fontet fall, bezañ brall-divrall, bezañ war al lusk, bezañ lusk-dilusk, bezañ luskellus, bezañ distrantell, na vezañ plom war e dachoù, na vezañ start war e dachoù (war e sichenn), bezañ bresk ; *diese Ansicht steht auf schwachen Füßen,* diazezet fall (brall-divrall, distrantell, bresk, fontet fall) eo ar savboent-mañ ; *auf schwachen Füßen stehender Friedensvertrag,* feur-emglev a beoc'h savet diwar divizoù plouz kerc'h g. ; *schwacher Punkt, schwache Seite*, tu gwan g., gwiridig g., kizidig g., arroud kizidik g., klañvenn b., tu gwak g., tu gwiridik g., tu kizidik g., kaledenn b., pleg an hobregon g., ibil a wigour g. ; *der schwache Punkt eines Werkes,* an tu gwan en un oberenn g. ; *jemandes schwache Stelle finden,* kavout pleg war u.b. ; *jemanden an seiner schwachen Stelle packen,* gwaskañ war gwiridig (kizidig, arroud kizidik, klañvenn, kaledenn) u.b., gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, gwaskañ war ar gor, mont d'u.b. dre e du gwan, mont d'u.b. dre e du gwak, pouezañ war ar gwan en u.b., kemer u.b. dre an andred gwiridik (damantus) / lakaat e zorn war hesked (gor, kaledenn) u.b. (Gregor), sachañ u.b. diwar-bouez un neudenn vrein, ren u.b. diwar-bouez un neudenn vrein ; *schwaches Geschlecht,* reizh wan b., gouenn ar merc'hed b. ; *schwach besucht,* nebeut a ziskenn ennañ, nebeut a zarempred gantañ ; *ein Arzneimittel in schwachen Dosen einnehmen,* kemer nebeut-tre eus ul louzoù bennak, kemer ul louzoù bennak e dozennoù munut, kemer ul louzoù bennak diouzh kont ; *ein schwacher Trost,* ur frealz gwall zister ; *schwacher Kaffee,* kafe hir (divlaz, flak, flav, tanav) g., bannac'h teil g., dour lous g., gwelien g., stronk g., kafe seurez g., lipig g. ; *schwache Augen haben,* bezañ aet izel (erru teñval, fallaet) e zaoulagad ; *ein schwaches Herz haben,* bezañ peñver e galon ; *schwacher Puls,* talmadennoù dister ar galon ls., talmadennoù gwan ls. ; *schwacher Atem,* alan (anal) verr b., alan (anal) denn b., alan (anal) izel b. ; *er atmet nur noch sehr schwach,* erru eo gwall izel e anal ; *schwach beleuchtet,* goulaouet dister ; *stark am Leib, am Geiste schwach,* eskuit eo ar c'hig hogen diyoul eo ar spered - ar c'hig a zo buan, met ar spered a zo dinerzh ; *schwacher Schüler, leistungsschwacher Schüler,* skoliad re izel e notennoù g. ; *schwacher Seegang, schwacher Wellengang,* mor treboulet nebeut g. ; *die Schwachen und die Unterdrückten,* ar re wan hag ar re wasket ; *die wirtschaftlich Schwachen,* an davanteien ls., an ezhommeien ls. ; *für die Schwachen eintreten,* sevel lamm ar re vlank, sevel krog ar re vlank, difenn krog ar re vlank ; *der Starke gegen den Schwachen,* an hini kreñv a-enep an hini blank ; [kimiezh] *schwache Base,* bazenn wan b. ; **2.** [yezh.] digemm ; *schwaches Verb,* verb digemm e bennrann g., verb reizh g.

Schwäche b. (-,-n) : **1.** fallentez b., gwander g., gwanded b., gwanadenn b., gwanidigezh b., gwanijenn b., blinded b., blinder g., blankadurezh b., blankted b., blankter g., izilded b., dinerzh g., dinerzhder g., dinerzhded b., diviañs b., drouklamm g., fillidigezh b., fallentez b., fallaenn b., fallijenn b., falladur g., venadur g., vender g., vended b., venizion b., sempladurezh b., semplaenn b., breskder g., breskded b., breskadurezh b., gwan g. ; **2.** [mezeg.] skorter g., skorted b., divig g., izilded b. ; *angeborene Schwäche,* izilded c'hanedigel b. ; *motorische Schwäche,* divig loc'hadel g., izilded loc'hadel b. ; *konstitutionelle Schwäche,* izilded c'henezhel b. ; *geistige Schwäche,* divig kefredel g. ; **3.** tu gwan g., gwiridig g., klañvenn b., tu gwak g., tu gwiridik g., tu kizidik g., kizidig g., arroud kizidik g., kaledenn b. ; *menschliche Schwächen,* mankoù Mab-den ls. ; *jemanden bei seiner Schwäche für gutes Essen packen,* tapout u.b. diwar-bouez e gof, tapout u.b. diwar-bouez e c'henoù ; *eine Schwäche für etwas / für jemanden haben,* bezañ gwall droet gant udb/u.b., bezañ troet un tamm mat gant udb/u.b., bezañ douget (kaout un doug) d'udb/d'u.b., kaout ur pleg evit udb/u.b., bezañ taolet gant udb, bezañ tomm e galon ouzh u.b. ; *kleine Schwäche,* pec'hedig g. [*liester* pec'hedoùigoù].

Schwächeanfall g. (-s,-anfälle) : fallaenn b., fallijenn b., falladur g., falladenn b., fillidigezh b., gwanadenn b., gwanidigezh b., gwanijenn b., gwanadur g., vaganadur g., sempladur g., sempladurezh b., sempladenn b., semplaenn b. ; *Schwächeanfälle erleiden,* faganellañ, bezañ klañv gant ar fall ; *einen Schwächeanfall erleiden, einen Schwächeanfall haben,* kaout ur fallaenn, kaout ur fallijenn, kouezhañ ar fall war an-unan, fallaat, berañ.

schwächeln V.gw. (hat geschwächelt) : **1.** fallaat da boaniañ, dont e hast da lentañ ha da yenañ, dont e gred da laoskaat, distanañ d'e gred, klouaraat d'an-unan, gwevnaat, dont da vezañ laosk, na vezañ koulz e labour ha ma veze a-raok, diegusaat da labourat, diekaat, marvasenniñ, labaskenniñ ; **2.** [arc'hant.] koll e dalvoudegezh, didalvoudekaat, diwerzhekaat, laoskaat.

schwächen V.k.e. (hat geschwächt) : **1.** gwanañ, gwanaat, dinerzhañ, disteraat, skañvaat, disleberiñ, toc'horiñ, asikañ, bleaat, blinaat, blankaat, fallaat, semplaat, lakaat da zivalavaat, breskaat ; *jemandes Ansehen schwächen,* gwallvrudañ u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., ober anv fall ouzh u.b., divrudañ (fallvrudañ) u.b., dichekal u.b., binimañ u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., gwashaat u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., dispenn anv kaer (brud vat) u.b. ; *diese Krankheit schwächt ihn,* ar c'hleñved-se a zeu d'e zinerzhañ, ar c'hleñved-se a zisliber (a doc'hor) anezhañ, gant ar c'hleñved-se e teu da vezañ dinerzh, emañ oc'h uzañ gant ar c'hleñved-se, e wanaat a ra ar c'hleñved-se, emañ o tivalavaat gant ar c'hleñved-se ; *jemandes Verantwortungsgefühl schwächen,* diatebekaat u.b. ;

2. [yezh.] *einen Konsonanten schwächen,* blotaat ur gensonenn, gwanaat ur gensonenn.
V.em. : **sich schwächen** (hat sich geschwächt) : *sich (ak.) absichtlich schwächen,* emwanañ, en em wanañ.
schwächend ag. : blinderus, gwanaus, blankaus, blinaus, dinerzhus.
Schwächerwerden n. (-s) : **1.** gwanadur g., gwanidigezh b., gorrekadur g., digresk g. ; **2.** [mezeg., droug, poan] habaskadenn b., aesadenn b., esmoliñ g.
Schwächezustand g. (-s,-zustände) : diouer a nerzh-korf g., fallentez b., gwander g., gwanded b., kabac'hded b., izilded b., blinded b., blinder g., blankted b., blankter g., dinerzh g., dinerzhder g., dinerzhded b., sempladurezh b., semplaenn b.
Schwachgas n. (-es,-e) : [kimiezh] aezhenn izelvec'h b.
schwachgläubig ag. : devot hervez feson nemetken, devot da welet hepmuiken, devot diwar-c'horre, devot a-ziwar-c'horre, bihan boazh, bouk, klouar, tremenet dre ar ridell, brizh-, krak-, yen klouar, lugut e galon da grediñ, pennadus ; *ein schwachgläubiger Christ,* ur c'hristen dister g., ur c'hristen bihan boazh g., ur c'hristen laosk g., ur c'hristen toc'hor g., ur c'hristen tremenet dre ar ridell g., ur brizhkristen g., ur c'hrakkristen g., ur c'hrakdevod g., ur c'hristen bouk g., ur c'hristen yen klouar g., ur c'hristen klouar e servij Doue g., ur c'hristen fall g., ur boulc'h kristen mat g., ur feiz dister a gristen b. ; *du Schwachgläubiger, warum hast du gezweifelt ?* feiz dister a zen, perak ne'c'h ket kredet a-walc'h ?
Schwachheit b. (-,-en) : **1.** diouer a nerzh-korf g., fallentez b., gwander g., gwanded b., gwanadenn b., kabac'hded b., izilded b., blinded b., blinder g., blankted b., blankter g., dinerzh g., dinerzhder g., dinerzhded b., diviañs b., venadur g., vender g., vended b., sempladurezh b., semplaenn b. ; **2.** *sich keine Schwachheiten einbilden,* sellet ouzh an traoù evel m'emaint, chom hep en em douellañ eñ e-unan.
schwachherzig ag. : digalon, digalonek, laosk.
Schwachherzigkeit b. (-) : laoskentez b., laoskoni b., labaskennegezh b., gwakter g., gwakted b., boukter g., boukted b.
Schwachkopf g. (-s,-köpfe) : amiod g., imobil g., imobil a zen g., amoed g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], loñseg g. [*liester* loñseged], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], houperig g., beg glep g., genoù glep g., bourjin g., bleup g., jaodre g., geolieg g., beg don g., genoù bras g., beg bras g., genoù frank g., begeg g., louad g., buzore g., balteg g. [*liester* balteien], inosant g., darsod g., sod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., kloukez g., gogez g., penn luch g., magn g., pennsod g., diskiant g., penn-skañv g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., Yann seitek g., spered berr a zen g., spered enk a zen b., spered chartet a zen g., spered besk a zen g., berrboell g. ; *alter Schwachkopf,* loufer g., kripon pampes g., kripon impopo g., kripon luo g., glaourenneg g., neudenner g., droch g., penn droch g., papelod g.
schwachköpfig ag. : laban, sot, genaouek, geoliek, amoet, gars, diot, diboell, diskiant, droch, pampes, sot-nay, sot-pik, panenn, cheulk, bleup, gloud, louad, brell, loukes, darsot, speredet-berr, glep.
schwächlich ag. : gwan, blin, blinik, asik, asiket, izil, blank, sempl, fouist, fouest, dinerzh, karnet, toc'hor, toc'h, ble, gouezel, krak, dister, strizh a gorf, korfet dister, malotrou, munut, prim, teusk, spinek, skuizh-diskuizh, divalav, peñver, ratous, fillidik, fellat, o fallaat ; *schwächliches Kind,* bugel sempl (dinerzh, toc'hor, gwan, blin, blinik, asik, izil, gouezel, fouist, fouest, karnet, peñver) g. ; *das Kind bleibt schwächlich,* fall eo ar bugel da greñvaat ; *von schwächlicher Gesundheit,* stummet diouzh bezañ klañv alies, kizidik ouzh ar c'hleñvedoù, klañvidik, klañv-diglañv, tener, ur galon voñselin dezhañ, sempl e yec'hed, bresk e yec'hed, flour an temz anezhañ, temzet fall, tener an temz anezhañ, atav vi pe labous o c'hoari gantañ, fall e gorf, hag en deus korf fall, hag a gouezh alies en arwez ar yer, bepred klañvigoù, disterik e yec'hed, ampalaeret-fall : pa ne vez ket poan en ur penn e vez poan er penn all, peñver an temz anezhañ ; *er ist von schwächlicher Konstitution,* temzet fall eo, flour eo an temz anezhañ, n'eo ket temzet mat e yec'hed, un tammig fall a baotr eo, ur gigenn fall a zen eo / sempl eo an temz anezhañ (Gregor), peñver eo an temz anezhañ, hennezh a gouezh alies en arwez ar yer, bepred klañvigoù e vez, n'en deus ket bet yec'hed biskoazh, ur galon voñselin en deus, sempl eo e yec'hed, stummet eo diouzh c'hoari ar c'hlañv, n'eo ket ur gwall sklosenn.
Schwächling g. (-s,-e) : **1.** sioc'han g., speñv g., skribiton g. [*liester* skribitoned] ; **2.** flakenn b., buzhugenn b. [*liester* buzhugenned], marvasenn b., marvadenn b., krouadur g., lopagn g., beuzelenn b., luduenn b., kouskadenn b., kouskedenn b., kousker g., morgousked g. [*liester* morgouskidi], klouarenn b., chuchuenn b., labaskenn b., landreant g., lochore g., P. korzenn wak b., P. krank gwak g. ; *das ist ein Schwächling,* ur morgousket a zen eo, un allazig a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur bladorenn, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o voredin, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, labaskennek, laosk) eo, lugut eo da labourat, labourat a ra dibalamour, ober a ra e labour diwar neuz, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, buzhugenniñ a ra e labour, alabistriñ a ra en e labour, eñ a labour alabistr, al labour hag eñ n'int ket ostizien gaer, n'eo ket gwall ruz war al labour, n'eus moned ebet gantañ, mont a ra pouer ganti, laosk eo, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus netra ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, divegon eo, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourt eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn, ul labaskenn, ul labaskenneg, ur glouarenn, ul lugudenn, ur gouskadenn) anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, hennezh a zo ur gorzenn wak anezhañ, hennezh a zo ur c'hrank gwak anezhañ, hennezh a zo evel un tamm koad.
Schwachmatikus g. (-,-se) : buzhugenn b. [*liester* buzhugenned], marvasenn b., marvadenn b., krouadur g., lopagn g., beuzelenn b., klouarenn b., chuchuenn b., kouskadenn b., kouskedenn b., kousker g., morgousked g. [*liester* morgouskidi], labaskenn b., landreant g., lochore g., luduenn b., P. korzenn wak b., P. krank gwak g.
Schwachpunkt g. (-s,-e) : gwan g., tu gwan g., gwiridig g., kizidig g., arroud kizidik g., klañvenn b., tu gwak g., kaledenn b., pleg an hobregon, ibil a wigour g. ; *jemandes Schwachpunkt suchen,* klask pleg war u.b.
schwachsichtig ag. : [mezeg.] bouc'hwel, fall e zaoulagad, aet izel e zaoulagad, teñval e zaoulagad, belbich.
Schwachsichtige(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] bouc'hwel g. [*liester* bouc'hweleien].
Schwachsichtigkeit b. (-) : [mezeg.] bouc'hwel g.

Schwachsinn g. (-s) : **1.** n'eus forzh petra, forzh petra, dispered g., sotoni b., diotaj g., diboellaj g., follinaj g., diotiezh b., bleuperezh g., brizherezh g., diskianterezh g. ; *das ist doch Schwachsinn !* n'eus forzh petra ! forzh petra ! ; *Schwachsinn von sich geben,* lavaret traoù diskiant, lavaret diotajoù, lavaret dioterezh, diotal, glabousañ a bep seurt diotajoù, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, batouilhat evel piged born, lavaret n'eus forzh petra, lavaret forzh petra, jaodreañ, kontañ flugez, kontañ flugezennoù, kontañ pifoù, kontañ lerbaj, kontañ kantikoù, pentañ lern, tennañ siklezonoù, tennañ koñchoù born eus e gelorn, tennañ koñchennoù born eus e gelorn, dornañ kaozioù, dibunañ kaozioù, bezañ kaozioù treuflez gant an-unan, bezañ ur chaoker-e-c'henoù (ur chaoker-e-spered) eus an-unan, bezañ ur chaoker kaozioù, kontañ sorc'hennoù lu, lavaret drocherezh, kontañ kaozioù, dibunañ aridennadoù komzoù flav, dibunañ aridennadoù komzoù besk, kontañ konirioù ; **2.** [mezeg.] labanded b., dilerc'hegezh vred b. ; *leichter Schwachsinn,* labanded skañv b., dilerc'hegezh vred skañv b.

schwachsinnig ag. : nammet e spered, hanter gollet e spered, arsot, un tamm difournis a spered, laban, amiod, diskiant, diod, gars, dilerc'het, speredet-berr, gwan a spered ; *schwachsinnig werden,* arsodiñ.

Schwachsinnige(r) ag.k. g./b. : **1.** [mezeg.] laban g. [*liester* labaned], den dilerc'het g., nammad a spered g., den nammet e spered g. ; **2.** P. dispered g., sod g., darsod g., arsod g., spered berr a zen g., berrboell g., spered besk a zen g., den speredet berr g., kaezh g. [*liester* kaezhed].

Schwachstelle b. (-,-n) : **1.** gwan g., tu gwan g., gwiridig g., kizidig g., arroud kizidik g., klañvenn b., tu gwak g., kaledenn b., pleg an hobregon g., ibil a wigour g. ; *jemandes Schwachstelle suchen,* klask pleg war u.b. ; **2.** faout g., toull g., fuadenn b.

Schwachstrom g. (-s) : [tredan.] red tredanvarr izel g., red barr izel g.

Schwächung b. (-,-en) : gwanadur g., gwanidigezh b., gwanadenn b., flakadur g., izilaat g., blinaat g., skañvadur g., bihanadur g., digresk g., venizion b., sempladur g., sioc'hanidigezh b. ; *Schwächung des Devisenkurses des Euros gegenüber dem Dollar,* gwanadenn an euro e-keñver an dollar b. ; *Schwächung des Geschlechtstriebs,* gwanidigezh ar c'hoant revel b. , P. koll friantiz b., koll c'hin-c'han (koll c'hign-c'hagn) g., koll c'hwiti g., koll goudig g.

Schwad g./n. (-s,-e) **/ Schwade**[1] b. (-,-n) **/ Schwaden**[1] g. (-s,-) : [labour-douar] andell b., andellad b., steudenn b., andenn b., dramm b. [*liester* drammoù, dremmen, drimier], savadell b., regenn b. ; *in Schwaden liegen,* bezañ drammet (savadellet, andellet), bezañ war e zramm ; *das in Schwaden liegende Getreide reifen lassen,* lezel an ed da zrammañ ; *in Schwaden legen,* drammañ, savadelliñ, andellañ, regennañ, ober andelloù, andenniñ, roudennañ, lakaat a-renkennadoù ; *sich in Schwaden legen,* kouezhañ en e zrammoù, ruilhal war e zramm ; *Schwaden zusammenharken,* distropañ ; *Heuschwaden ausbreiten,* diandelliñ foenn, direstañ foenn, didaoliañ foenn, diregennañ foenn.

Schwade[2] b. (-,-n) : **1.** [latar] latarenn b., ledennad latar b., ledenn latar b., libistrenn b., nivlennad b., gwiskad latar g. ; *Nebel wallen in Schwaden über die Felder,* ledennadoù latar a dremen a-rez ar parkeier ; **2.** [mengleuz.] aezhenn vougus b.

Schwaden[2] g. (-s,-) : **1.** mogasenn b., mogidell b., kalzenn b. ; **2.** [latar] latarenn b., ledennad latar b., ledenn latar b., libistrenn b., nivlennad b., gwiskad latar g. ; *Nebel wallen in Schwaden über die Felder,* ledennadoù latar a dremen a-rez ar parkeier.

Schwaden[3] n. (-s) : [labour-douar] andelliñ g., drammañ g. ; *Mäher, der das Getreide in Schwaden legt,* drammer g. [*liester* drammerien].

schwaden V.gw. (hat geschwadet) : [labour-douar] drammañ, savadelliñ, andellañ, regennañ, ober andelloù, roudennañ, lakaat a-renkennadoù.

Schwadenleger g. (-s,-) **/ Schwadenmäher** g. (-s,-) **/ Schwader** g. (-s,-) : [labour-douar, mekanik] andellerez b., endrammerez b.

Schwadron b. (-,-en) : [lu] skouadrenn b., skouadrennad b., skouadron g.

Schwadroneur g. (-s,-e) : fougaser g., balpour g., brabañser g., brageer g., pezh glorius g., pabor g., toner g.

schwadronieren V.gw. (hat schwadroniert) : kankalat, poufal, teilat, lorc'hañ, fougasiñ, en em fougasiñ, en em bompadiñ, en em ambridañ, brabañsal, paboriñ, ober e babor, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, fougeal, ober e fouge, debriñ mel, ober tron, bezañ ur bern tron gant an-unan, bezañ digoroù gant an-unan frankik, c'hoari e baotr, ruflañ avel ha moged, rual gant an avel, ober pompad, ober e bompad, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù, sachañ dour d'e foenneg, rodal, rodal e revr, raneal, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, en em gontañ.

Schwafelei b. (-,-en) : randon g., randonerezh g., randonennoù ls., sorc'hennerezh g., glabouserezh g., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., barboterezh g., jaodre g., rabardellerezh, g., rac'hoan g., rac'hoanerezh g., ragacherezh g., rambre g., rambreerezh g., raonerezh g., stranerezh g., ranellerezh g., komzoù arabadus ls., arabad g., borod g., pifoù ls., soroc'helloù ls.

schwafeln V.gw. (hat geschwafelt) : randoniñ, orogellat, ouroulat, rahouenniñ, chaokat, rambreal, rac'hoanat, ravodiñ, borodiñ, flapennat, ragachat, barbilhat, barbotiñ, fistilhat, raskañ, kaketal, flepañ, jaodreañ, rac'hoaniñ, ranezenniñ, arabadiñ, gwrac'hellat, gwrac'hiñ, sorc'henniñ, riotal.

Schwafeler g. (-s,-) : brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., ravoder g., borod g. [*liester* boroded], boroder g., arabaduz g., bourouell g. [*liester* bourouelled], bouroueller g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., barboter g., farouell g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., jaodre g., brammer g., jaodreer g., rac'hoaner g., randoner g., randonenn b., rahouenn b., ranezenn b., ranezenner g., drailher kaozioù g., trabell b., sorc'henner g.

Schwaflerin b. (-,-nen) : randonenn b., ravoderez b., rambreerez b., barboterez b., jaodreerez b., rac'hoanerez b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., raonenn b., trabell b., sorc'hennerez b.

Schwager g. (-s, Schwäger) : breur-kaer g. [*liester* breudeur-gaer], breureg g. [*liester* breureged] ; *mein zukünftiger Schwager,* danvez va breur-kaer g. ; *ich möchte deinen Schwager nicht schlechtmachen, aber anscheinend hat er ein Problem mit Alkohol,* n'eo ket evit kontañ droug (n'eo ket evit lavaret), mes da vreur-kaer a lonk betek re, 'm eus aon.

Schwagerehe b. (-) : leviriezh b.

Schwägerin b. (-,-nen) : c'hoar-gaer b., c'hoareg b.

schwägerlich ag. : ... breur-kaer, ... breureg, ... o vezañ breur-kaer, ... o vezañ breureg.

Schwägerschaft b. (-) : **1.** perzh bezañ breur-kaer g., perzh bezañ c'hoar-gaer g. ; **2.** [dre astenn.] kerentiezh b.

Schwalbe b. (-,-n) : **1.** [loen.] gwennili b. [*liester* gwennilied], skendilig b. [*liester* skendiliged], gwennel b./g [*liester* gwennelied], gwennelenn b., gwennidell b., darondell b. ; *Rauchschwalbe, Hausschwalbe, Gabelschwalbe,* gwennili-siminal b., siminalig b. ; *Mehlschwalbe, kirchschwalbe, Stadtschwalbe,* gwennili-doenn b., gwennili-vein-to b. ; *die Migration der Schwalben,* emdizhadeg ar gwennilied b. ; *wenn Schwalben tief fliegen, droht Regen,* pa zeu ar gwennilied da zarnijal e tiouganont glav dimp ; *die Schwalben zwitschern, die*

Schwalben trillern, rifal (richanañ, geizañ) a ra ar gwennilied ; **2.** *eine Schwalbe macht noch keinen Sommer,* n'eo ket ur skendilig a ra an hañv nag ur barr-avel ar goañv - n'eo ket ur wennili a ra an hañv nag ur barr-avel ar goañv - ar seblant zo brav, neoazh n'en em fiziit ket - n'eo ket un devezh heol tomm a ra an hañv - ur wech n'eo ket atav (n'eo ket dalc'hmat, n'eo ket giz).

schwalbenartig ag. : stumm ur wennili dezhañ, e doare ur wennili, e doare gwennilied, a-zoare gant ur wennili, a-zoare gant ar gwennilied, a-seurt gant ur wennili, a-seurt gant ar gwennilied.

Schwalbengezwitscher n. (-s) : fistilherezh ar gwennilied g., richanadeg ar gwennilied b., geizadeg ar gwennilied b.

Schwalbenkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] louzaouenn-an-daoulagad b., louzaouenn-ar-gwennilied b., louzaouenn-ar-plac'h-koant b., sklaer b., gwad-melen g.

Schwalbennest n. (-es,-er) : neizh gwennili g.

Schwalbenschwanz g. (-es,-schwänze) : **1.** lost gwennili g. ; **2.** [tekn.] lost-koulm g., lost gwennili g., lost gwennel g. ; **3.** P. levitenn hir b., poentenn hir b., lost-pig g., porpant lost-pig g., chupenn lost-pig b. ; **4.** [loen., *Papilio machaon*] makaon g. [*liester* makaoned], mac'haon [*liester* mac'haoned].

Schwalbenstein g. (-s,-e) : [maen.] maen gwennili g.

Schwalbenwurz b. (-,-en) **/ Schwalbenwurzel** b. (-,-n) : [louza.] asklepiad str., louzaouenn an divinim str.

schwalchen V.gw. (hat geschwalcht) : **1.** glaouañ, duañ ; **2.** mogediñ, divogediñ.

Schwale b. (-,-n) : [loen., pesk] mandog g. [*liester* mandoged], gargadenn b. [*liester* gargadenned], gwennig g. [*liester* gwenniged].

Schwall g. (-s,-e) : **1.** liñvadenn b., lanvad g., taol-mor g., morad g., bern-mor g. ; **2.** [dre skeud.] *Wortschwall, Redeschwall,* komzoù a-stlabez (a-drak, forzh pegement), kaozioù a-drojouez (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, mui-pegen-mui, gwazh-pegen-gwazh) ls., foerell gomzoù b., mor a gomzoù g. ; *ein Schwall von Flüchen,* un aridennad jarneoù b., ur regennad kunujennoù b., ur voltenn leoùdoued b., ul las kunujennoù g., ur steud kunujennoù b., ur riblennad ledouedoù b., ur riblennad sakreoù b., ur bater b., un aridennad mallozhennoù b., un aradennad jarneoù b., ur chapeledad jarneoù g., ur regennad ledouedoù b., ur regennad leoùdoued b., ur steud kunujennoù b., un aridennad (un aradennad) sakreoù b., kunujennoù stank-ha-stank ha n'eo ket diouzh kont (ha n'eo ket dre gont) ls., sakreoù ken stank hag ar grizilh ls.

Schwamm g. (-s, Schwämme) : **1.** [benveg] spoueenn b. [*liester* spoueennoù] ; *natürlicher Schwamm,* spoueenn loenel b. ; *Schwamm aus Planzengewebe,* spoueenn struzhel b. ; *synthetischer Schwamm,* spoueenn gevanaozel b. ; *das Eindringen des Wassers in den Schwamm,* an treant eus an dour er spoue g. ; *mit dem Schwamm abwischen,* sec'hañ gant ur spoueenn, tremen ur spoueenn war, spoueañ ; *Schwamm drüber !* kuit a zroug ! echu ha peoc'h ! disoñjomp an dra-se ! disoñjomp se ! greomp an disoñj war an dra-se ! ; **2.** [louza.] fungus g., kabell-touseg g., tog-touseg g., boued-touseg g. ; *Feuerschwamm,* tont g., losk g. ; **3.** [loen.] **a)** [skourrad] spoueeg g. [*liester* spoueeged] ; **b)** [spesad] spoue str., spoue-mor str., bara-korrig g., bara-mor g. ; *Kalkschwämme,* spoue razek str. ; *Kieselschwämme,* spoue silikek str. ; *nach Schwämmen tauchen,* spouea ; **4.** [mezeg.] burbu str., aftoù ls.

schwammähnlich ag. **/ schwammartig** ag. : spoueheñvel, spoueek, spoueennek, spoueüs, stoubennek, fungusek, e doare ar spoue, a-zoare gant ar spoue, a-seurt gant ar spoue ; *schwammartiges Fruchtfleisch,* bouedenn spoueek b. ; [bev., mezeg.] *schwammartiges Gewebe,* gwiad spoueek g./b.

Schwämmchen n. (-s,-) : **1.** spoue bihan str. ; **2.** [mezeg.] borb g.

Schwammfarm b. (-,-n) spouec'hounezerezh b., magerezh spoue b.

Schwammfarmer g. (-s,-) : spouec'hounezer g., saver-spoue g., mager spoue g., parker spoue g.

schwammförmig ag. : spoueheñvel, spoueek, fungusek, e doare ar spoue, a-zoare gant ar spoue, a-seurt gant ar spoue.

Schwammgewächs n. (-es,-e) : fungus g.

Schwammholz n. (-es) : koad stoubennek g.

schwammicht ag. **/ schwammig** ag. : **1.** spoueek, spoueennek, spoueüs, stoubennek ; *eine schwammige Rübe,* un irvinenn stoubennek str. ; **2.** [dre skeud.] toazennek, toazek, tevik ; *schwammiges Gesicht,* dremm c'hwezet b., dremm goeñvet b.

Schwammigkeit b. (-) : spoueegezh b.

Schwammkoralle b. (-,-n) : [loen.] koural spoueheñvel str.

Schwammkrabbe b. (-,-n) : [loen.] krank-boulouz g., krank-voulouz g.

Schwammspinner g. (-s,-) : [loen.] bombiks g. [*liester* bombiksed], preñv seiz g. [*liester* preñved seiz].

Schwammtaucher g. (-s,-) : spoueaer g.

Schwammzucht b. (-) : spouec'hounezerezh g., ar gounit spoue g.

Schwammzuchtanlage b. (-,-n) spouec'hounezerezh b., magerezh spoue b.

Schwammzüchter g. (-s,-) : spouec'hounezer g., saver-spoue g., mager spoue g., parker spoue g.

Schwammtier n. (-s,-e) : [loen.] spoue str., spoue-mor str., bara-korrig g., bara-mor g.

Schwan g. (-s, Schwäne) : **1.** [loen.] alarc'h g. [*liester* elerc'h], P. sin g. [*liester* sined] ; *weiß wie ein Schwan,* gwenn-sin ; [ardamezouriezh] *goldbewehrter Schwan,* alarc'h iziliet en aour g. ; **2.** *mein lieber Schwan !* va mignon ! va mignon kozh ! mignon kaer ! va filhor ! ; **3.** [stered.] an Alarc'h g., steredeg an Alarc'h b.

schwanen V.dibers. (hat geschwant) : *mir schwant nichts Gutes,* gwelet (drouksantout, gousantout, raksantout) a ran gwall drubuilhoù o tont deomp, un drouksant a bouez war va c'halon, me a sońj din e tenn kement-se da fall, netra vat ne welan o tont eus kement-se, mann vat ebet ne welan o tont eus kement-se, kement-se a yelo e drouziwezh 'meus aon.

Schwanenblume b. (-,-n) : [louza.] broen-dour str.

Schwanengesang g. (-s,-gesänge) : **1.** kan an alarc'h g. ; **2.** [dre skeud.] an abadenn diwezhañ b., finvezh an abadenn b., angoni b. ; *das war der Schwanengesang des Königtums,* kement-se a sone angoni ar roueelezh, kloc'h angoni ar roueelezh e oa an dra-se ; **3.** [dre skeud.] oberenn diwezhañ b.

Schwanenhals g. (-es,-hälse) : **1.** [loen.] gouzoug alarc'h g. ; **2.** [tisav.] gwareg penngamm b.

Schwanenhalsfunktion b. (-,-en) : [mat.] krommen sigma b., krommenn e sigma b., krommen sigmaheñvel b.

Schwanenjungfrau b. (-,-en) : [mojenn.] valkirienn b. [*liester* valkirienned, valkiriezed].

Schwanenmuschel b. (-,-n) : [loen.] meskl dour dous str.

Schwanenritter g. (-s) : [mojenn.] marc'heg e Alarc'h g., Lohengrin g.

schwanenweiß ag. : gwenn-kann evel un alarc'h, gwenn-sin.

Schwang g. (-s) : *im Schwange sein,* bezañ war an ton, bezañ diouzh ar c'hiz, bezañ ar c'hiz vras eus an dra-mañ-tra ; *das ist jetzt im Schwange,* setu ar bater nevez ! evel-se emañ ar c'hiz bremañ !

Schwangbaum g. (-s,-bäume) : [kirri-kezeg] brec'h-karr b., gwalenn-garr b.

schwanger ag. : **1.** brazez, brazez a vugale, brazezet, dougerez, o tougen, o tougen krouadur, o tougen frouezh, ac'hub, ac'hubet, e tro, mod, sezi, podet, o vont da vezañ mamm, P. leun, karget, aozet, diharpet, kenebet, kalafetet, kalipetet, klaouiet, gweget,

flemmet, pounner he zroad ; *schwanger sein,* bezañ brazez, bezañ brazezet, bezañ dougerez, bezañ o tougen, bezañ o tougen bugale, bezañ o tougen krouadur, bezañ o tougen etre he daougostez, bezañ o tougen ur bugel en he daougostez, dougen frouezh, bezañ ac'hub, bezañ ac'hubet, bezañ o c'hortoz, bezañ e tro, kemer kof, dougen had, bezañ bugel gant an-unan (ganti), bezañ un dra bennak a nevez gant an-unan (ganti), bezañ traoù nevez gant an-unan (ganti), bezañ war he fedennoù, bezañ keloù bugel gant an-unan (ganti), bezañ keloù gant an-unan (ganti), bezañ o vont da vezañ mamm, [dre fent] bezañ war he chaosonoù, bezañ kenebet, bezañ flemmet, bezañ pistiget, bezañ podet, bezañ krog, bezañ anv gant an-unan (ganti), bezañ lakaet (un) astenn d'he zavañjer, bezañ prenet un davañjer nevez, bezañ tapet he gad d'an-unan (dezhi), bezañ pounner he zroad, bezañ ur grilh gant an-unan (ganti) en he faner, bezañ karget, bezañ karget he faner, bezañ leun he faner, bezañ paket ur banerad, bezañ paket ur c'hofad, bezañ pounner he botoù, bezañ bet un taol ki rous ; *ich bin schwanger,* o tougen emaon ; *sie war schwanger,* [dre flourlavar] pounner e oa he zroad, n'edo ket hec'h-unan ; *schwangere Frau,* dougerez b., maouez dougerez b., maouez vrazez b., P. kaolenn pomet b. ; *schwanger werden,* en em gavout brazez, en em gavout dougerez, P. bezañ krog ; *sie ist seit Kurzem schwanger,* pistiget eo, keloù mat a zo ganti, keloù nevez a zo ganti, P. krog eo ; *hochschwanger sein,* bezañ brazez-ac'hub (brazez-tenn, brazez-darev, brazez-vras, prest da chom), bezañ tost d'an termen, bezañ dougerez tost d'an termen, bezañ tost d'ober he zro, bezañ he c'hof betek he lagad ; *vor der Heirat schwanger werden,* ober he neizh a-raok an hañv, debriñ he c'hig a-raok he soubenn, ober ar Sul Fask a-raok ar Sul Vleunioù ; *sie war im sechsten Monat schwanger,* dougerez e oa a c'hwec'h miz, war e c'hwec'h miz dougerez e oa, c'hwec'h miz bugel a oa ganti, c'hwec'h miz bugel a oa dezhi, c'hwec'h miz bugale a oa ganti, c'hwec'h miz bugale a oa dezhi, edo abaoe c'hwec'h miz o tougen bugel, edo abaoe c'hwec'h miz o tougen bugale, edo o tougen c'hwec'h miz bugel, c'hwec'h miz a oa edo war he chaosonoù ; *sie war von ihm schwanger,* brazezet e oa bet gantañ, lakaet e oa bet brazez gantañ, brazez e oa eus e berzh ; *eine Frau heiraten, die von einem anderen schwanger ist,* mont d'ober golo-pod, bezañ tapet da c'holo-pod ; *ledig und doch schwanger,* drouzivi ; *sie war mit ihm schwanger,* o tougen anezhañ edo, brazez diwarnañ e oa, brazez warnañ e oa, dougerez e oa warnañ, dougerez e oa outañ ; *Gelüste schwangerer Frauen,* c'hoantoù gwragez bragez ls., c'hoantezonoù gwragez bragez ls., c'hoantadennoù gwragez bragez ls. ; *sie ist schon wieder schwanger,* erru eo dougerez adarre, P. erru eo kofegez adarre ; **2.** *unheilschwanger,* sin fall gantañ (ganti), feson trubuilhoù bras gantañ (ganti) ; *an Folgen schwanger, ...* a denn da vraz, ... a denn d'e heul gwalloù e-leizh, ... en devo heuliadoù grevus ha pouezus.

Schwangere ag.k. b. : dougerez b., maouez dougerez b., maouez vrazez b., P. kaolenn pomet b. ; *Stützgürtel für Schwangere,* gouriz brazezded g.

Schwängerer g. (-s,-) : brazezer g.

schwängern V.k.e. (hat geschwängert) : **1.** brazezañ, P. troadañ ur rozenn da, speriañ, ober an afer, flemmañ, diharpañ, aozañ, lakaat an toaz e go, kargañ he faner goloet da, lakaat tev, renkañ, podañ, plantañ bugel da, plantañ bugel e, pakañ he zan da ; *ihr Nachbar hatte sie geschwängert,* hec'h amezeg en doa plantet bugel dezhi, hec'h amezeg en doa plantet bugel enni, hec'h amezeg en doa paket he zan dezhi, en em gavout a reas brazez eus (a-berzh) hec'h amezeg, lakaet e oa bet brazez gant hec'h amezeg, brazezet e oa bet gant hec'h amezeg, hec'h amezeg en doa roet ur pok Spagn dezhi, hec'h amezeg en doa graet an afer, hec'h amezeg en doa podet anezhi, diharpet e oa bet gant hec'h amezeg, renket e oa bet gant hec'h amezeg, flemmet e oa bet gant hec'h amezeg, aozet e oa bet gant hec'h amezeg, lakaet tev e oa bet gant hec'h amezeg ; *eine Frau heiraten, die von einem anderen geschwängert wurde,* mont d'ober golo-pod, bezañ tapet da c'holo-pod ; *geschwängert werden,* plomañ ar vell e korn he zanter ; **2.** peurvec'hiañ, peurintrañ ; *von Salz geschwängerte Meeresluft*, aer ar mor he lod a holen ganti b., aer vor karget a holen b., hal ar mor g.

Schwängern n. (-s) : speriadur g., frouezhusaat g., frouezhusadur g.

Schwangerschaft b. (-,-en) : brazezded b., dougadur g. ; *negierte Schwangerschaft,* dinac'h brazezded g. ; *rasch aufeinanderfolgende Schwangerschaften,* brazezdedoù lerc'h-ouzh-lerc'h ls., brazezdedoù re stank ls. ; *dizygote Schwangerschaft,* brazezded dizigot b. ; *homozygote Schwangerschaft,* brazezded homozigot b. ; *extrauterine Schwangerschaft, ektopische Schwangerschaft, ektope Schwangerschaft,* brazezded ezkrozhel b., brazezded ezlec'hiat b. ; *das Kind kam im sechsten Schwangerschaftsmonat zur Welt,* ar bugel ne oa nemet c'hwec'h miz douget pa oa bet ganet, tri miz kent e amzer e oa bet ganet ar bugel ; *die Schwangerschaft dauert neun Monate,* nav miz e vez douget ar re vihan, an danvez mammoù a zoug e-pad nav miz, an danvez mammoù a ya nav miz.

Schwangerschaftsabbruch g. (-s,-abbrüche) : torr dougen g., torr dougadur g., diforc'hiñ g., diforc'h g., diforc'hidigezh b., rikladenn b., riskladenn b., sioc'hanadur g. ; *strafbarer Schwangerschaftsabbruch*, torr dougen er-maez eus al lezenn g., torr dougadur er-maez eus al lezenn g., torr brazezded er-maez eus al lezenn b., diforc'hiñ difennet hervez al lezenn g. ; [gwir, Bro-C'hall] *freiwilliger Schwangerschaftsabbruch,* torr dougen choazet g., T.D.C. g., torr brazezded youlel g., T.B.Y. g., torr brazezded mennet g., T.B.M. g.

Schwangerschaftsberatung b. (-,-en) : kuzuliadenn vrazezded g., kuzuliadenn e kreizenn steuñviñ ar genel b.

Schwangerschaftsberatungsstelle b. (-,-n) : kreizenn steuñviñ ar genel b.

Schwangerschaftsgeld n. (-s) : skorenn vrazezded b., skorenn rakganedigezh b.

Schwangerschaftsgurt g. (-s,-e/-en) / **Schwangerschaftsgürtel** g. (-s,-) : gouriz brazezded g.

Schwangerschaftshormon n. (-s,-e) : [bev.] progestativ g. [*liester* progestativoù].

Schwangerschaftsmaske b. (-,-n) : [mezeg.] gweenn ar vrazezded g. ; *eine Schwangerschaftsmaske ist bei ihr aufgetreten,* merglet eo da vat.

Schwangerschaftsstreifen g. (-s,-) : roudenn vrazezded b., stirgennad g., ridadur g. ; *auf dem Bauch hat sie Schwangerschaftsstreifen,* roudennek eo he c'hof, roudennoù brazezded a zo war he c'hof.

Schwangerschaftsunterbrechung b. (-,-en) :
torr dougen g., torr dougadur g., diforc'hiñ g., diforc'h g., diforc'hidigezh b., rikladenn b., riskladenn b., sioc'hanadur g. ; *strafbare Schwangerschaftsunterbrechung,* torr dougen er-maez eus al lezenn g., torr dougadur er-maez eus al lezenn g., torr brazezded er-maez eus al lezenn b., diforc'hiñ difennet hervez al lezenn g. ; [gwir, Bro-C'hall] *freiwillige Schwangerschaftsunterbrechung,* torr dougen choazet g., T.D.C. g., torr brazezded youlel g., T.B.Y. g., torr brazezded mennet g., T.B.M.

Schwangerschaftsurlaub g. (-s) : ehan brazezded g.

Schwangerschaftsverhütung b. (-,-en) : hilastaliñ g., hilastalerezh g., enephiliañ g., enephiliadur g.

Schwängerung b. (-,-en) : **1.** speriadur g., frouezhusaat g., frouezhusadur g. ; **2.** [kimiezh] peurvec'hiadur g., intrañ g., intradur g., peurintradur g.

schwank ag. : **1.** plegus, gwevn, horellus ; *schwanker Stängel,* garenn blegus b., garenn wevn b. ; **2.** *jemanden schwank machen,* distardañ (strafuilhañ) mennozhioù u.b., dinerzhañ spered u.b., distabilaat u.b. ; **3.** divenn, etre-daou, war vordo, amgred, etre daou c'hoant, etre daou soñj, arvarek, arvarus, horell, silwink, diziviz.

Schwank g. (-s, Schwänke) : **1.** farsadenn b., fars g., bourd g., bourderezh g., furlukinerezh g., taol jilibourdiñ g., taol farserezh g., jangloù ls., wignavaou g. ; **2.** [lenn.] kontadenn farsus b., danevell fentus b., ribardenn b., hanezenn b. ; *Schwänke erzählen,* ribardennañ ; **3.** [c'hoariva] furlukinerezh g., bourdarvest g., fars g., farsadenn b.

schwanken V.gw. (hat geschwankt / ist geschwankt) : **1.** (hat) : horjellañ, horjellat, horijellat, horigellat, horellañ, hoskellat, brañsellat, brañskellat, bransigellat, gwangellañ, charigellañ, charigellat, gwintañ-diwintañ, ruilhal, brallañ, flojañ, bezañ e brall, bezañ gadal en e sav, bezañ laosk en e sav, bezañ laosk war e zivesker, bezañ hej gant an dra-mañ-tra, trabidellañ, trabidellat, beskellañ ; *die Zweige schwanken im Wind,* horjellat a ra ar skourroù ouzh c'hwezh an avel, frizañ a ra ar brankoù en avel, brañsellat a ra ar brankoù ouzh c'hwezh an avel, brallañ a ra ar skourroù en avel, lusket e vez ar skourroù gant an avel, an avel a laka ar skourroù da hejañ, luskañ a ra ar skourroù en avel, hejañ a ra ar skourroù en avel, hejet-dihejet e vez ar brankoù gant an avel, hejet ha dihejet e vez ar brankoù gant an avel, luskellañ a ra ar skourroù ouzh c'hwezh an avel ; *das Schiff schwankt,* brañsigellat a ra ar vag gant an houlennoù, brañskellat a ra ar vag gant an houlennoù, horjellat a ra ar vag, lusket-dilusket e vez ar vag gant ar gwagennoù, gwintañ-diwintañ a ra ar vag gant an houl, emañ ar vag o ruilhal evel ur penton, taolet ha distaolet e vez ar vag gant ar c'hommoù, neuñvennat (neuennat) a ra ar vag, taol-distaol eo ar vag ; *unter einer Last schwanken,* horjellañ (brañsellat, brañskellat, charigellañ, beskellañ) dindan ur bec'h bennak, horijellat gant ur bec'h bennak ; **2.** (hat) : krenañ, daskrenañ, bezañ war gren ; **3.** (hat) : chom war var, tarc'hwezhañ, termal, tarlaskat, horjellat, horellañ, digareziñ, argrediñ, amgrediñ, tortañ, chom da dortañ, tardañ, daleañ, dandrelliñ, dandoniñ, etredaouiñ, chom da arvariñ, soetiñ, kaeañ, amzeriñ, amzeriañ, douetiñ, chipotal, bezañ etre daou, bezañ etre daou soñj, bezañ etre daou vennozh, bezañ etre daou benn e vennozh, bezañ etre daou c'hoant, bezañ etre daou galon, bezañ en entremar, chom en entremar, chom war an entremar, bezañ war vordo, bezañ etre mont ha dont, arvariñ, P. bezañ etre an dour hag ar c'hler ; *zwischen zwei Gefühlen schwanken,* daoufromañ ; *er schwankt ständig hin und her,* n'eus na da vont na da zont ennañ, morse ne oar war be du treiñ, bepred e vez dic'houest d'en em zivizout ; *er schwankt noch in seiner Wahl,* n'en deus ket dibabet c'hoazh, chomet eo en entremar (etre-daou) evit c'hoazh, etre daou vennozh emañ c'hoazh, etre daou benn e vennozh emañ c'hoazh, emañ etre mont ha dont c'hoazh, ne oar ket c'hoazh pet bronn gleiz en deus, etre daou c'hoant emañ, ne ra na tre na lanv c'hoazh, emañ etre an dour hag ar c'hler c'hoazh, en em nec'hiñ a ra c'hoazh taol-distaol en eil dibab hag en egile, chom a ra da arvariñ, etredaouiñ a ra ; *zwischen Glauben und Unglauben schwanken,* bezañ kred-diskred ; *er schwankt wie ein Rohr im Wind,* emañ etre 'n daou (emañ en entremar, termal a ra) c'hoazh, etre div galon (etre mont ha dont, etre ober ha paouez) emañ c'hoazh, ne oar ket c'hoazh pet bronn gleiz en deus, ne oar ket war beseurt tu treiñ ar rod, ne ra na tre na lanv, emañ etre an dour hag ar c'hler, ne ra neuz ebet, n'ez a war du ebet, n'en deus na da vont na da zont, n'eus na da vont na da zont ennañ, chom a ra e bili-bann, en arvar emañ war ar pezh a zle ober ; *die Handlung schwankt,* en entremar emañ an dud ; **4.** (hat) : neuennat, neuñvennat, neuial-dineuial, bezañ neuñv-dineuñv, bezañ neuennus, argemmañ, brallañ, brañskellat, bezañ en argemm ; *die Preise schwanken,* neuennat a ra ar prizioù, en argemm emañ ar prizioù ; *der Preis schwankt zwischen zwanzig und dreißig Euro,* ar priz a vrall etre ugent ha tregont euro, ar priz a vrañskell etre ugent ha tregont euro ; *die Börsenkurse schwanken,* sav-disav (sav-diskenn) emañ ar feurioù er Yalc'h ; **5.** (ist) : mont war e grank, mont treuflez, mont a-we, mont a-gilwe, bale treuflez, mont treuz-didreuz, mont bouilh-ha-bouilh, mont brañsell-divrañsell, mont war e zaougostez, kammigellañ, hatiñ, steuñviñ gant e hent, trantellañ, trabidellañ, trabidellat, treuzigellañ.

Schwanken n. (-s) : **1.** brañskellerezh g., brañsellerezh g., luskelladur g., luskellerezh g., luskell b., horelladur g., horell g., horelladennoù ls., kemmadur g., neuennad b., argemmadur g., sav-diskenn g., brall g., bralladur g., hej g., fiñv luskellus g., fiñv lusk-dilusk g., lusk-dilusk g., trabidell g. ; **2.** [merdead.] ruilh g., horelladur g., horell g. ; **3.** krenerezh g., kren g., krenadennoù ls., krenijennoù ls., daskren g., daskrenadennoù ls., mordo g. ; **4.** tarc'hwezherezh g., termerezh g., argred g., argrederezh g., termadennoù ls., lure g., entremar g., mordo g., lugud g., diegi b., diaezamant g., esprejoù ls., neuennadur g., neuennadoù ls., amzivin g. ; **5.** neuennadur g.

schwankend ag. : **1.** diziviz, furluok, kemm-digemm, hedro, breskik, bresk, bouljant, tro-distro, valigant, variant, kildro, berrboell, berrboellik, dizalc'h, pennadus, diyoul, war vordo, horell, silwink, amzivin, en amzivin, etre daou soñj, etre 'n daou, etre-daou, etre div galon, etre mont ha dont, etre ober ha paouez, etre an dour hag ar c'hler, amgred, war an entremar, en entremar, war var, amziviz, mondiviz, mondivis, dizibab, mont-dont, moliber ; **2.** hejet, hej, hej-dihej, loc'h-diloc'h, fiñvus ; *ein schwankendes Rohr im Winde,* ur bennduenn hejet gant an avel ; **3.** gwak, krenigellek, krenek, bouk ; *schwankender Boden,* douar krenigellek g., douar krenek g., douar bouk g., douar gwak g. ; [dre skeud.] *sich auf schwankenden Boden begeben,* **a)** stagañ e varc'h ouzh ur ruilhenn fall ; **b)** dont (mont) war skoulmoù balan (war skoulmoù plouz kerc'h), tennañ riskloù war an-unan, kemer riskloù ; **4.** distabil, dispis, amresis, neuñv-dineuñv, argemmus, neuennus, kemm-digemm, fiñvus ; *schwankender Gebrauch eines Wortes,* implij distabil (amresis, dispis) ur ger bennak g., neuennadur ster ur ger bennak g. ; *schwankende Preise,* prizioù neuennus ls., prizioù neuñv-dineuñv ls., prizioù kemm-digemm ls., prizioù fiñvus ls. ; *frei schwankender Wechselkurs,* feur eskemm neuennus g., feur eskemm gwevn g., feur eskemm kestouek g. ; **5.** brall-divrall, brallus, horellus, horjellus, trabidellus, charigell, gadal, distabil, distrantell, laosk, silwink, a-silwink, amgadarn, dizalc'h, krenidik, e bili-bann, bouilh-ha-bouilh, brañsell-divrañsell, ling-ha-lang, treuzek, lusk-dilusk, luskellus, war al lusk ; *er geht nur noch sehr unsicher und schwankend,* hatiñ a ra bremañ pa vez o vale ; *unsicher und schwankend gehen wie ein Kleinkind,* mont d'ar c'hapoue.

Schwankerzähler g. (-s,-) : ribardenner g.

Schwankgedicht n. (-s,-e) : [lenn.] fablennig b.

schwankhaft ag. : fentus, farsus, bourdus, ribardennus.

Schwankung b. (-,-en) : **1.** brañskellerezh g., brañsellerezh g., luskelladur g., luskellerezh g., luskell b., lusk-dilusk g., kemmadur g., neuennadur g., neuennad b., argemm g., argemmad g., argemmadur g., sav-diskenn g. ; [armerzh.] *saisonbedingte Schwankungen,* argemmoù rannvloaziat ls. ; *jahreszeitliche Schwankungen eines wirtschaftlichen Phänomens, saisonale Schwankungen eines wirtschaftlichen Phänomens,* argemmoù rannvloaziat un anadenn armerzhel ls. ; *die Preisschwankungen,* valigañs ar prizioù b. ; **2.** [merdead.] ruilh g., horelladur g., horell g. ; **3.** [stered., *Nutation*] nugañ g. ; **4.** [mat.] *beschränkte Schwankungen,* argemmoù bonnet ls.

Schwankungsbreite b. (-,-n) **/ Schwankungsbandbreite** b. (-,-n) **/ Schwankungsspielraum** g. (-s,-räume) : [arc'hant.] lec'hed neuenniñ g.

Schwanz g. (-es, Schwänze) : **1.** lost g., P. skourjez b., brankenn b. ; *mit einem Schwanz versehen sein,* bezañ lostek ; *der Hund wedelt mit dem Schwanz,* emañ ar c'hi oc'h hejañ (o fistoulat, o fichañ, o lavigañ) e lost, emañ ar c'hi o tilostal, emañ ar c'hi o firlostal ; *die Kuh schlägt mit dem Schwanz,* emañ ar vuoc'h oc'h ober skubadennoù lost (o strilhañ he lost gant nerzh) ; *langer, buschiger Schwanz,* lost e panezenn g., lost hir ha toupek g., lost hir ha toupennek g. ; *der buschige Schwanz des Eichhörnchens,* lost toupek ar gwiñver g., lost toupennek ar gwiñver g. ; *nach oben gebogener Schwanz,* lost bigornek ur c'hi g. ; *die Eidechse kann ihren Schwanz abwerfen,* hedorr eo lost ar glazard, ar glazard a c'hall en em zizober eus e lost dre emambidañ ; *einem Tier den Schwanz abschneiden,* beskañ ul loen, dilostañ ul loen ; *dem Hund fallen die Haare am Schwanz aus,* disvleviñ a ra lost ar c'hi, divleviñ a ra lost ar c'hi, dibaniñ a ra lost ar c'hi, koll a ra lost ar c'hi e vlev, dont a ra lost ar c'hi da vezañ moal, moalaat a ra lost ar c'hi ; *den Schwanz einziehen*, **a)** bezañ e lost en e c'harbedenn, skoachañ e lost etre e zivhar, bezañ izel e lost ; **b)** [dre skeud.] difoeñviñ, bale moan, kerzhet moan, bale plaen, bale strizh, bale kempenn, charreat moan, plegañ touchenn, koazhañ, mont izel e gribenn, bezañ diskaret e gribenn, bezañ izel e glipenn, skrampañ dirak u.b., diskenn e vragoù, stouiñ e dal dirak u.b., yariñ gant u.b., lentañ ouzh u.b., kailhañ dirak u.b., bezañ kouezhet d'an-unan klipenn hag askell, bezañ izel e gribell, bezañ izel e glipenn, diskanañ, bezañ kouezhet ar bannieloù gant an-unan (*e vannieloù gantañ, he bannieloù ganti h.a.*), diskar e gribell, diskar e gripenn ; **2.** [dre skeud.] *den Schwanz hängen lassen,* bezañ izel e lost, bezañ izel e gribell, bezañ izel e glipenn, bezañ toutek (lostek, mezhek) ; **3.** [dre skeud.] *das Pferd am Schwanz aufzäumen,* kregiñ ganti dre ar penn foerell, lakaat an arar a-raok ar c'hezeg, lakaat lost ar c'harr a-raok, mont war e benn, debriñ e gig a-raok e soubenn, sevel an tour a-raok an aoter, troc'hañ e gerc'h a-raok e foenn, lakaat an arar a-raok ar c'hilhoroù, labourat evel ma kac'h ar saout en noz, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, bezañ maout da lakaat spilhoù e revr ar saout, tapout skrilhed gant bazh ar yod, skarzhañ al lenn gant un hanaf toull, brellañ, ober labour beleg, plamoustiñ, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, ober an traoù a-bempoù, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, mont da besketa goude ar mare, mont da ourmela goude ar vareaj, klask vioù fresk e neizhioù warlene, klask vioù fresk e neizhioù kozh ; **4.** [dre skeud.] *jemandem Feuer unter den Schwanz machen,* lakaat bole e divesker u.b., lakaat mani en u.b., ober tan d'u.b., reiñ herr d'u.b., reiñ kas d'u.b., lakaat kas en u.b. ; **5.** [kr-l] *kommt man über den Hund, kommt man auch über den Schwanz,* graet ar c'halz ne chom ket kalz - aet al lost, aet an hanter tost - an neb a c'hall ober paner a c'hall ober manikin ; **6.** [sonerezh] krogenn b. ; **7.** [rev] P. pidenn b., bitouzenn b., biloutenn b., pifon g., lost g., kantol b., kalc'h g., heuz g., kalkenn b., Yann galkenn g., penn pour g., mudurun b., gamachenn b. [*liester* gamachoù], fardell b., pint g., silh g., kastr g., pik g., pich g., strinkell b., kastrenn b., ibil g., ibil kig g., ibil beuz g., barrenn-stur b., alc'hwez bras g., bazh b., bazh a-raok b., bazh-kig b., bazh verr b., bazh-yod b., bazhoulenn b., begel g., ar biz warn-ugent g., biz tev, naer vragoù b., minaoued g., kilhog-lndez g., kellid g., bont g., buzhugenn b., c'hwitell b., brok g., brokenn b., logodenn b., brikezenn b., piti g., ezel g., flemm g., skourjez b., P. piñsev g. ; *jemandem den Schwanz lutschen,* dibluskañ e gig d'ur paotr, goro e sutig d'ur paotr, chukañ e vazh d'ur paotr, chukañ e vrokenn d'ur paotr, kignat ar vazh ; *sie fickt und saugt Schwänze leer,* honnezh a oar lonkañ pennadoù, honnezh a oar chukañ ha fouzhañ ; *jemandem den Schwanz abschneiden,* dilostañ u.b. ; *ein schlapper Schwanz,* ul lost kouezhet g., ur pich null g., ul lost gwak g. ; [coitus interruptus] *zieh den Schwanz raus !* sach ganit !

Schwanz- : lostel, lostek, a-dreñv, -lost.

Schwanzbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn belost b.

Schwanzbereich g. (-s,-e) : rannbarzh al lost b.

Schwänzelei b. (-,-en) : lubanerezh g., moumounerezh g., likaouerezh g., loaverezh g., tostennerezh g., flanerezh g., fistoulerezh g.

Schwänzelgeld g. (-es,-er) : arc'hant skrap g., arc'hant kemeret a-gildorn g.

schwänzeln V.gw. (hat geschwänzelt / ist geschwänzelt) : **1.** (hat) : fistoulat, fichañ, fifilañ, fichfichal ; *der Hund schwänzelt,* emañ ar c'hi oc'h hejañ (o fistoulat, o fichañ) e lost ; **2.** (hat/ist) : ober fistoul, ober e fistoul, ober fistoulig, ober e fistoulig, ober e gazh gleb, ober e glufan, torodelliñ, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, rodal ; *vor jemandem schwänzeln,* fistoulat e lost dirak u.b., ober fistoul d'u.b., ober fistoulig d'u.b., ober e fistoulig d'u.b., kañjoliñ u.b., en em lipat ouzh u.b., klask en em dremen ouzh u.b., klask en em dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., en em lipat ouzh u.b., abostoliñ d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b., ober pecheroù d'u.b., ober pleg-kein dirak u.b., plegañ e livenn-gein dirak u.b., ober kudoù d'u.b., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., kaout ur c'hein gwevn hag ur genoù flour dirak u.b., tostennat ouzh u.b., tostenniñ ouzh u.b., meveliat, flanañ ouzh u.b., displetaat dirak u.b., ober ar c'hi gaol dirak u.b., stlejañ dirak u.b., skrampañ (bezañ gwevn) dirak u.b. (Gregor), diskenn e vragoù, ober ar manegoù dirak u.b., ober e gi gaol, ober evel ar chas, gwiskañ e vanegoù war an tu gin evit komz ouzh u.b., ober chiboudig dirak u.b., lubaniñ u.b., frotañ e askell d'u.b, frotañ skant d'u.b. en e gein, frotañ skant e kein u.b.

Schwänzelpfennig g. (-s,-e) : arc'hant skrap g., arc'hant kemeret a-gildorn g. ; *Schwänzelpfennige machen,* houarnañ ar vulez (Gregor), houperigañ, laerezh arc'hant dre drucherezh, touzañ e vestr, touzañ ur gelienenn, sachañ d'e c'hod.

schwänzen V.gw. (hat geschwänzt) : rodal, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, pauniñ.

V.k.e. (hat geschwänzt) : *die Schule schwänzen*, ober skol fich, ober skol vich, ober skol laer, chom da c'hoari tro, chom da c'hoari troig al louarn, c'hoari tro al louarn, ober skol louarn, ober skol al louarn, ober skolig al louarn, c'hoari al louarn, ober chaochoù, mont da c'haloupat e lec'h all e-lec'h mont d'ar skol.

Schwänzer g. (-s,-) : dijanier g., sacher-e-revr g., digarezour g., risklennour g., direner g., rouzer g., faouter keuneud (Gregor) g., sach war-dreñv g., dalc'her a-dreñv g., landread g. [*liester* landreidi], landreant g. [*liester* landreanted], breiner-boued g., ra-netra g., lezireg g. [*liester* lezireien], gwalleg g. [*liester* gwalleien], fagnouz g. [*liester* fagnouzien], kreouz g. [*liester* kreouzien], louangen g., kac'h-moudenn g., foerouz g., tamm foerouz g., landore g., landregenn g., lanfre g. [*liester* lanfreidi], lanfread g. [*liester* lanfreidi], lantouzer g., luduenn b., leubeurc'henn g., lochore g., lustrugenn g., plader g., chuchuenn b., magadenn b., magadell b., ruz-revr g., ruzer g., ruzer-e-revr g., treineller g., stlejer g., henour g.

Schwanzfeder b. (-,-n) : [loen.] stuc'h lost g., stuc'henn lost b., pluñv lost str.

Schwanzfläche b. (-,-n) : [nij.] plaenenn a-dreñv stabilaat b., stabilaer a-dreñv g.

Schwanzflosse b. (-,-n) : [loen., pesked] askell lost b., angell lost b., lost g. ; *heterocerke Schwanzflosse,* askell lost heteroserk b., angell lost heteroserk b.

schwanzgesteuert ag. : orget, troet gant an traoù rev, trelatet gant an orged, klañv gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), mac'hvredet gant ar revr, darvredet gant ar rev ; *er ist schwanzgesteuert,* gantañ n'eus ken soñj nemet feskenniñ, darvredet eo gant ar revr, mac'hvredet eo gant ar revr, sorc'hennet eo gant ar c'hoari-daou, hennezh n'eo mat nemet da friantañ, trelatañ a ra gant an orged, klañv eo gant an orged, kroget eo gant an orged, kroget eo an orged ennañ, hemañ a zo leun a orged, klañv eo gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), leun a c'hwiti eo, klañv eo gant ar c'hoant friko fourch, hemañ a zo orget war-lerc'h ar merc'hed, hennezh e vez atav an tan en e vazh.

Schwanzgesteuerte(r) ag.k. g. : P. pitaouer brein g., troñs lostenn g., riboter g., tourc'h g., bouc'h g., bouc'h-pilhoù g., revr tomm a baotr g., revr boazh a baotr g., gaster g., gastaouer g., gastaour g., gastaouaer g., gagnaouaer g., bordeler g., marc'h-limon g., kailh g., flemmer g., brigoñsour g., louveg g., kluder g., targazh g., tarv g., gad b., tarv-gad g., kilhog g., orgedour g., pailhard g., pampalard g., ki gaol g., paotr kailh g., chibouter g., gromer g., kilhoger g., siker g., c'hwiler g.

Schwanzkröse b. (-,-n) : [barrikennoù] garaner g. [*liester* garanerioù], jerbler g. [*liester* jerblerioù].

Schwänzlein n. (-s,-) : lostig g.

Schwanzhaar n. (-s,-e) : [loen.] reun lost str.

schwanzlos ag. : [loen.] besk, dilost, golf, belost, besket, dilostet.

Schwanzlurch g. (-es,-e) : [loen.] gweronell b. [*liester* gweronelled].

Schwanzlutscher g. (-s,-) : [rev.] kigner bizhier g., diblusker kig g., chuker pidennoù g.

Schwanzlutscherin b. (-,-nen) : [rev.] kignerez vizhier b., dibluskerez kig b., chukerez b.

Schwanzmeise b. (-,-n) : [loen.] binoter lostek g. [*liester* binotered lostek].

Schwanzrahmen g. (-s,-) : [nij.] lost g., lodenn lost b., stabilaerioù a-dreñv ls.

Schwanzriemen g. (-s,-) : [kezeg] kulier g. [*liester* kulieroù], avalouer g. [*liester* avaloueroù], trakulier g. [*liester* takulieroù], troñs-lost g., belost g., lêrenn-zalc'h b. ; *lederner Ring am Schwanzriemen,* senklenn a-dreñv b.

Schwanzrübe b. (-,-n) : [kezeg] bouedenn al lost b.

Schwanzschraube b. (-,-n) : [lu, arm] kurun b., lost g., revr g.

Schwanzsporn g. (-s,-sporen) : [nij.] harpell a-dreñv b., skor a-dreñv g.

Schwanzstern g. (-s,-e) : stered-lostek str., kometenn b.

Schwanzsteuer n. (-s,-) : [nij.] stur a-dreñv g.

Schwanzstück n. (-s,-e) : [kegin.] bouedenn-lost b., dourgen g., feskenn b., bragaouad g., divorzhed dañvad pe leue ls. (eus bouedenn al lost betek al lezioù).

schwapp estl. : vlaou ! draou !

schwappen V.gw. (ist geschwappt / hat geschwappt) : fennañ, zrodiñ, fotañ, saflikañ, saflikat, riboulat ; *das Wasser schwappt über den Rand,* (ist) : mont a ra an dour dreist e varr leun, fennañ (zrodiñ, fotañ) a ra an dour ; *das Wasser schwappt aus dem Glas*, (ist) : fennañ a ra an dour dreist ar werenn ; *das Wasser schwappt im Eimer*, (hat) : saflikañ (flokignal, flokennañ) a ra an dour er sailh ; *man hörte, wie das Benzin im Kanister hin und her schwappte,* (hat) : klevet e veze an esañs o riboulat e-barzh ar bidon.

Schwäre b. (-,-n) : [mezeg.] hesked g., gor g., gorad g., pugnez g., c'hwidolenn b., apotum g., droug-sant-Kirio g. *eine Schwäre hervorrufen,* degas gor e korf u.b.

schwären V.gw. (hat geschwärt) : [mezeg.] diskargañ lin, teurel lin brein, goriñ, gwiriñ, dislinañ, direntañ, rentañ, apuriñ, livantiñ, P. dizourañ ; *erneut schwären,* azgwiriñ.

Schwären n. (-s) : [mezeg.] heskediñ g., dislinañ g., dislinadur g.

schwärig ag. : [mezeg.] linek, porbolennek, dislinus, c'hwidolennet.

Schwarm g. (-s, Schwärme) : **1.** [gwenan] *Schwarm Bienen,* taol-gwenan g., hed-gwenan g., hedad-gwenan g., barr-gwenan g., kestad b., kestennad b., ruskennad b., binennad b., bodad gwenan g., neizh gwenan g. ; **a)** [*Vorschwarm*] *erster Schwarm Bienen,* kenthed g. ; **b)** [*Nachschwärme*] *zweiter Schwarm Bienen,* tarvhed g., tarvhedad g., adtaol g. ; *als zweiter Schwarm ausschwärmen,* adtaoliñ ; *dritter Schwarm Bienen,* losthed g., flac'had b. ; *als dritter Schwarm ausschwärmen,* flac'hadiñ ; *vierter Schwarm Bienen,* arc'hanthed g. ; **c)** *neu eingefangener Schwarm,* nevezenn b. ; *der Bienenschwarm hat sich auf dem (auf den) Apfelbaum niedergelassen,* barret eo ar gwenan ouzh ar wezenn avaloù, aet eo ar gwenan da varrañ war ar wezenn avaloù, bodet eo ar gwenan war ar wezenn avaloù, nodet eo an taol-gwenan war ar wezenn avaloù, bolzet eo ar gwenan war ar wezenn avaloù, gorjet eo an taol gwenan war ar wezenn avaloù, gorjellet eo an taol gwenan war ar wezenn avaloù ; *der Bienenschwarm ist weiter geflogen,* divarret eo ar gwenan ; *einen Bienenschwarm in einen Bienenkorb stecken,* kestañ un hed-gwenan.

2. taol g., hed g., hedad g., barr g., bodad g. ; *ein Vogelschwarm,* un neñvad laboused g., un nijadeg b., un nijad laboused g., un nijadell laboused b., un toullad laboused g., ur goabrennad laboused b., ur mor a laboused g., un ebr laboused g., ur gaouad evned b. ; *ein Schwarm Möwen,* ur barr gouelaniged g. ; *ein Schwarm Seevögel,* ur gaouad evned-mor b. ; *Schwarm fliegender futtersuchender Seevögel,* barr krenn g. ; *schwimmender Vogelschwarm,* bank evned g., bankad evned g. ; *ein Schwarm fliegender Raben,* un nijad brini g., un nijadell vrini b. ; *ein Rabenschwarm,* ur bagad brini g. ; *diese Rabenschwärme waren eine echte Plage,* ur glac'har e oa seurt bagadoù brini evit ar vro ; *ein Schwarm Kinder,* ur grubuilhad vugaligoù b., ur vriad vugale b., ur ribitailh bugale g., ur ribitailh vugale b., ur ribitailhad bugale g., ur ribitailhad vugale b., un neizhiad a vugale g., un nodad bugale g., ur struj a vugale g., un druilhad bugale g., ur gronnad bugale g., ur frapad bugale g., ur strobad bugale g., ur rustumellad vugale b., un tropad bugale g., an druilh g., ur froud bugale g., ur froudad bugale g., ur froudad vugale b. ; *ein Schwarm Fische,* ur wazhiad pesked b., ur wazhienn besked b., ur wazhiennad pesked b., un taol pesked g., ur bank pesked g., ur bankad pesked g., ur c'hlodad pesked g., ur voudenn besked b., ur bodad pesked g., ur vodenn besked b., ur vodennad pesked b. ; *ein Schwarm Ameisen,* un taolad spontus a verien g. / merien hep fin (Gregor) str., merien a-vordilh (a-druilhadoù, a-zruilhadoù, a-zruilh, a-zruilhoù, forzh pegement, na pegement, diouzh an druilh) str., ur bodad merien g., un armead verien b., ur grubuilhad verien b., ur vordilh a verien b. ; *Mückenschwärme,* koabrennadoù c'hwibu ls., morioù a c'hwibu ls., nijadoù c'hwibu ls., nijadelloù c'hwibu ls., hedoù c'hwibu ls., hedadoù c'hwibu ls., ur vordilh a c'hwibu b., ur vostad c'hwibu b. ; *Schwärme von Besuchern,* gweladennerien a-vordilh ls.

3. [dre astenn.] boud g., sourrad g., boubou g., boubouenn b., bouderezh g., sardonnerezh g., fraoñv g., fraoñv-difraoñv g., fraoñvadenn b., fraoñvadeg b., mouskan g., moustrouz g.

4. diroll g., fringerezh g. ; *im Schwarme leben,* bezañ atav o kas warnezi, ren ur vuhez diroll ha didailh, punañ ur fall vuhez, en em reiñ d'an holl zizurzhioù, lezel kabestr gant e dechoù fall, c'hoari anezhi, c'hoarigaerat, ober landigedon, riboulat, ebatal, bezañ atav e godin, bragal, furikat, breskenn, pitaouat, roulañ, fringal, fringalañ, riotal, riblañ.

5. [dre skeud.] pik-kalon g. ; *sie ist sein Schwarm,* tik (sot, angoulet, lorc'het, touellet, trelatet, pennadet) eo ganti, joa en

deus outi, kehelañ (azeuliñ) a ra anezhi, karout a ra anezhi dreistpenn, karout a ra anezhi dreist ar barr, lakaet en deus e voemenn ganti ; *er ist der Schwarm aller Frauen,* hennezh eo moumoun ar merc'hed, hennezh eo kolladenn ar merc'hed .
6. [lu] *im Schwarm,* en dizurzh, a-strew, a-drak, a-stlabez, er stlabez.
Schwärmattacke b. (-,-n) : [lu] argadenn varc'hegiezh a-strew b.
schwärmen V.gw. : **1.** [*verb-skoazell* **sein** : ist geschwärmt] teuler hed, hediñ, hedañ, barrañ, barriñ ; *die Bienen schwärmen*, *die Bienen schwärmen aus*, teuler a ra ar gestennad, emañ an hed o nijal kuit, emañ ar gwenan oc'h ober (o teuler) o hed.
2. [*verb-skoazell* **sein** : [ist geschwärmt] dont a-vagadoù, diruilhal.
3. [*verb-skoazell* **haben** : hat geschwärmt] *für etwas schwärmen,* bezañ tik (itiket, sot, troet, angoulet, lorc'het, touellet, trelatet, nay, pitilh, stran) gant udb, bezañ tik war udb, bezañ tik ouzh udb, bezañ ruz war udb, bezañ paket preñv udb, bezañ tapet preñv udb, bezañ troet ouzh (war) udb, sodiñ gant udb, amoediñ gant udb, sodin gant udb, sodiñ e benn gant udb, bezañ ampl d'udb, bezañ ampl war udb, bezañ her war udb, kaout ur c'hrog bras ouzh udb, bezañ gwrac'h d'ober udb, bezañ gwrac'h gant udb, lakaat e voemenn gant udb ; *für jemanden schwärmen,* bezañ tik (sot, angoulet, touellet, lorc'het, trelatet) gant u.b., kaout joa ouzh u.b., kehelañ (azeuliñ) u.b., karout u.b. dreistpenn, karout u.b. dreist ar barr, bezañ pennadet gant u.b., amoediñ gant u.b., sodiñ gant u.b., sodiñ e benn gant u.b., lakaat e voemenn gant u.b.
4. [*verb-skoazell* **haben** : hat geschwärmt] riboulat, ebatal, bragal, furikat, ren ur vuhez diroll ha didailh, bezañ atav e godin, punañ ur fall vuhez, breskenn, roulañ, fringal, fringalañ, riotal, riblañ, pitaouat, riboulat noz.
V.dibers. : [*verb-skoazell* **haben** : hat geschwärmt] neriñ, neradiñ, bordilhañ, berviñ, merat, fourgasiñ, merienañ, meskañ, puilhañ, gorjañ, fonnañ ; *es schwärmt von Menschen auf dem Platz,* tud 'zo a-vordilh (bez emañ an dud o virviñ) war ar blasenn, ken stank ha merien eo an dud war ar blasenn, ken stank eo an dud war ar blasenn hag ar merien en ur grugell, birviñ a ra an dud war ar blasenn evel un taol gwenan, o virviñ emañ ar blasenn gant an dud, du eo ar blasenn gant an dud, merienañ a ra an dud war ar blasenn (Gregor).
Schwärmer g. (-s,-) : **1.** *politischer Schwärmer,* dispac'her g. ; **2.** morhunvreer g., pesketaer loar g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., randoner g., ranezenner g., rahouenn b., mogetaer g., paotr an utopia g., sorbiennour g., penn-skort g., berlobiour g., jaodre g., jaodreer g., soñjard g., soñjer g., spered tanijennet a zen g., spered bervek a zen g., penn bervet g., birvilher g., birvilhour g., penn bervet g., birvilher g., birvilhour g., baraneg g. ; *religiöser Schwärmer,* kevrinajour g. ; **3.** [dre skeud.] *Nachtschwärmer,* labous-noz g., rouler g., liper g., ribouler noz g., bever diroll g., galouper noz g., galouper poulloù g. ; **4.** [loen., balafenn] sfiñs g. [*liester* sfiñsed] ; *Totenkopfschwärmer [Acherontia atropos],* sfiñs an Ankoù g.
Schwärmerei b. (-,-en) : **1.** birvilh g., bervidigezh b., birvidigezh b., jourdoul g., begon b., lusk g., entan g., entanadur g., trelat g., trelaterezh g., bervder g. ; *mystische Schwärmerei,* birvidigezh kevrinel b. ; **2.** rambre g., reze g., sorc'hennerezh g., sorc'henn b., randon g.
Schwärmereifer g. (-s) : tanijenn b., bervidigezh b., jourdoul g., lusk g., begon b., birvidigezh b., entan g., entanadur g., trelat g., trelaterezh g., bervder g.
Schwärmergeist g. (-es,-er) : morhunvreer g., pesketaer loar g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., randoner g., ranezenner g., rahouenn b., mogetaer g., paotr an utopia g., sorbiennour g., penn-skort g., berlobiour g., jaodre g., jaodreer g., soñjard g., soñjer g., spered tanijennet a zen g., spered bervek a zen g., penn bervet g., birvilher g., birvilhour g.
Schwärmerin b. (-,-nen) : morhunvreerez b., rambreerez b., randonerez b., rahouenn b., ranezennerez b., mogetaerez b., plac'h an utopia b., sorbiennourez b., spered tanijennet a blac'h b., spered bervek a blac'h b., penn bervet a blac'h g., birvilherez b., birvilhourez b., pesketaerez loar b., penn-skort a blac'h b., berlobiourez b., jaodreerez b.
schwärmerisch ag. : **1.** birvidik, entanet, tomm, trelatet, gredus, leun a c'hred, alfoet, goursavet, gant jourdoul, birvilh ennañ, lusk gantañ, birvilhet, froudadek, fo ennañ, fo en e benn, atizek, bev-buhez, bev-buhezek, bev-kann, bev-kel, bervidant ; **2.** sorc'hennus, rambreüs.
Schwärmsporen ls. : [louza.] spor kantreat str., zoospor str., planospor str.
Schwarmtrieb g. (-s) : [loen., gwenan] hedañ g., hediñ g., an teurel hed g.
schwärmweise Adv. : **1.** a-vagadoù, a strolladoù bras. ; **2.** [loen., gwenan] a hedoù.
Schwärmzeit b. (-,-en) : [loen., gwenan] mare an hediñ g., mare an teurel hed g.
Schwärmzelle b. (-,-n) : [louza.] kellig-nij b.
Schwarte b. (-,-n) : **1.** tonenn b. ; **2.** *jemandem die Schwarte klopfen (gerben),* dornañ u.b., dornañ war u.b., dornata u.b., c'hwistañ war u.b., dic'hagnañ gant u.b., dotuañ u.b., kannañ u.b., flumañ u.b., fustañ u.b., kalafetañ u.b., kalkennañ u.b., moñsañ u.b., plakañ u.b., rordañ u.b., teurkañ u.b., foetañ u.b., kivijañ u.b., lardañ u.b., lorgnañ u.b., lordiñ u.b., kempenn u.b., aozañ u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b., plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., reiñ un distres d'u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), fraeañ u.b., reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., reiñ un dres d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (pilat, pavata) u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dornañ u.b. a gof da gein, teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez, fraoulat gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, mac'homañ u.b., soulgannañ u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, mont a-grabanadoù d'u.b., terriñ e fas d'u.b. ; **3.** [koad] krustenn b. [*liester* krustennoù, krust] ; **4.** [dre skeud.] *eine dicke Schwarte,* **a)** ur pezh mell levr g. ; **b)** ul levr kozh-Noe g., ul levr kozh-gagn g.
schwarten V.k.e. (hat geschwartet) : *jemanden schwarten,* dornañ u.b., dornañ war u.b., dornata u.b., c'hwistañ war u.b., dic'hagnañ gant u.b., dotuañ u.b., kannañ u.b., flumañ u.b., fustañ u.b., kalafetañ u.b., kalkennañ u.b., moñsañ u.b., plakañ u.b., rordañ u.b., teurkañ u.b., foetañ u.b., kivijañ u.b., lardañ u.b., lorgnañ u.b., lordiñ u.b., kempenn u.b., aozañ u.b., reiñ deñv d'u.b., kompezañ u.b., reiñ roustadoù druz d'u.b., blodañ kostoù u.b., dresañ e ganelloù d'u.b.,

plantañ taolioù gant u.b., reiñ an drell d'u.b., lardañ e billig d'u.b., lardañ u.b., kalkennañ u.b., reiñ un distres d'u.b., foeltrañ bazhadoù gant u.b., gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., reiñ ur pulloc'h d'u.b., rein laz d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ ur gwiskad bazhadoù d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù d'u.b., reiñ kordenn war e lêr d'u.b., roustañ u.b., skrivellañ mat u.b. / diboultrañ pizh dilhad u.b. / frotañ kaer u.b. / sevel koad dreist u.b. (Gregor), fraeañ u.b., reiñ ur roustad druz d'u.b., reiñ ur fraead d'u.b., reiñ ur gempenn d'u.b., reiñ ur prad d'u.b., reiñ ur pred d'u.b., reiñ ur predad d'u.b., reiñ ur c'hempenn d'u.b., reiñ bourr d'u.b., diboultrennañ u.b., reiñ e lip d'u.b., reiñ e damm lip d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., reiñ un dres d'u.b., eeunañ e dort d'u.b., ober un dres d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b., sec'hañ e fri d'u.b., kizañ fri u.b., boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, sevel akuilhetenn diwar u.b., bazhata kaer (pilat, pavata) u.b., ober butun gant u.b., ober bleud gant u.b., ober ur frigasenn ouzh u.b., frikañ u.b., reiñ beuz d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ kastrilhez d'u.b., reiñ bod d'u.b., dornañ u.b. a gof da gein, teurkiñ e vaout d'u.b., maoutañ u.b., kannañ u.b. evel ur sac'h en dour, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez, fraoulat gant u.b., lorgnañ u.b., lorgnañ war u.b., lopañ u.b., lopañ war u.b., lopañ gant u.b., torbilat u.b., trepanañ u.b., reiñ un trepan d'u.b., muntrañ u.b. a-daolioù, mac'homañ u.b., soulgannañ u.b., mont d'u.b. a grogoù berr, kannañ u.b. a-vat, kannañ u.b. a-griz-poazh, mont a-grabanadoù d'u.b., terriñ e fas d'u.b..

V.gw. (hat geschwartet) : lenn, levraoua.

Schwartenhals g. (-es,-hälse) : **1.** gouzoug tonennek g. ; **2.** [dre skeud.] paotr kaledet g., paotr kroc'hen ouzh e ober g., paotr reut g., paotr tout en un tamm g., paotr en ur pezh g., kaledenn a zen g., kalon dir a zen g., kalon vaen a zen g.

Schwartenmagen g. (-s,-mägen/-magen) : [kegin.] formaj kig-moc'h g.

Schwartholz g. (-es) : krustennoù ls., krust str.

schwartig ag. : tonennek, e doare an donenn.

schwarz ag. : **1.** du, teñval, glas-mouar, [tud] morian, morilhon ; *ein schwarz gefleckter Hund,* ur c'hi brizh du g. ; *kohlrabenschwarz, rabenschwarz, pechschwarz, tiefschwarz,* du-bran, du-mouar, du-peg, du-pod, du-polos, du-sac'h, du-poazh, du-jed, du evel jed, ken du ha pothouarn Mari-Job, du evel ur glaouer, du evel sac'h ur glaouer, du evel ar glaou, du-glaou, du evel un noz dall, du evel revr ar billig, du evel askell ar vran, du evel pluñv ar vran, du evel un tad bran, du evel ur vran,, du evel en ur sac'h du evel ar sac'h, du evel ar pec'hed, du evel ar mouar, ken du ha mouar, du evel ur pod, du evel ur forn, du evel ur siminal, du evel huzil ar siminal, du evel foñs ar siminal, du evel ur c'hoz, du evel ur born pikez, du evel dour-derv, du evel peg ; *schwarzer Bleistift,* kreion du g. ; *schwarze Jacke,* chupenn zu b., justin du g., porpant du g. ; *schwarze Augen,* daoulagad c'hlas-mouar ls., daoulagad glas-mouar ls. ; *schwarzer Kaffee,* kafe du g., kafe rik g., P. pipi du g. ; *schwarze Wolke,* malkenn b., duadenn b., duenn b., teñvaladenn b. ; *schwarzer Fleck,* duadur g., duaj g., duad g., duenn b., pik du g. ; *eine schwarze Rauchwolke,* ur vogedenn zu b. ; *schwarze Kuh, schwarzer Hund, schwarzes Huhn, h.a.,* duenn b. ; *schwarzer Farbstoff,* du g., duad g., danvez livañ du g., liv du g. ; *schwarze Rasse,* gouenn zu b. ; *schwarz anstreichen,* livañ e du ; *schwarzer König,* roue morian g., roue du g. ; *eine Kirche schwarz behängen,* stignañ un iliz gant mezher du, stignañ un iliz e du ; *ein Schwarzer,* unan du, un den du g., un dugroc'heneg g. [*liester* dugroc'heneien], ur morian g. [*liester* morianed], ur morilhon g. [*liester* morilhoned] ; *eine Schwarze b.,* un dugroc'henegez b. [*liester* dugroc'henegezed], ur vorianez b. [*liester* morianezed], ur vorilhonez b. [*liester* morilhonezed] ; *die Schwarzen Is.,* ar re zu Is. ; *der Platz war schwarz von Menschen,* gorjellet e oa an dud leun ar blasenn, en em gouchañ a rae an dud war ar blasenn, tud a oa e-leizh al leurgêr, tud a oa leizh al leurgêr, bez' e oa tud leizh al leurgêr, ken stank e oa an dud war ar blasenn hag ar merien en ur grugell, birviñ a rae an dud war ar blasenn evel un taol gwenan, o virviñ e oa al leurgêr gant an dud, du e oa ar blasenn gant an dud, un tolpad bras a dud a oa o fourgasiñ war al leurgêr, merienañ a rae an dud war ar blasenn (Gregor), kalz a hej hag a brez a oa war al leurgêr, goloet e oa ar blasenn gant tud, an dud a oa leun al leurgêr ganto, birviñ a rae an dud war ar blasenn e-giz ur grugell verien, ar blasenn a oa karget a dud ; *schwarz ist schön,* brav eo an du - pep seurt liv 'zo mat, met an du eo an tad - pep seurt liv 'zo mat, met an du eo an aotrou - pep seurt liv 'zo mat, met an du eo ar mestr ; *Schwarze Macht* [Black Power], Beli Zu b. ; *kleine, schwarze Augen,* daoulagad polos ls. ; *schwarz gekleidet,* gwisket e du ; *das Schwarze Meer,* ar Mor Du g. ; *das Schwarze Meer ist über mehrere Meeresengen mit dem Mittelmeer verbunden,* skeiñ a ra ar Mor Du war ar Mor Kreizdouarel dre veur a strizh-mor, digeriñ a ra ar Mor Du war ar Mor Kreizdouarel dre veur a strizh-mor, kehentiñ a ra (e kehent emañ) ar Mor Du gant ar Mor Kreizdouarel dre veur a strizh-mor ; *schwarz werden,* duaat ; *schwarz auf weiß geschrieben,* skrivet sklaer ha fraezh, lakaet splann dre skrid, skoet fraezh ha sklaer war ar paper ; *schwarze Magie,* hudouriezh zu b. ; *schwarze Messe,* oferenn zu b., oferenn war an tu-gin b., oferenn drantell b., oferenn fall b. ; [krennl.] *was man schwarz auf weiß besitzt, kann man getrost nach Hause tragen,* ar c'homzoù a ya gant an avel, ar skritur ne ya ket ; *vor Ärger schwarz werden,* birviñ gant ar gounnar ; *alles schwarz sehen,* gwelet an traoù war an tu fall, livañ ar vuhez e du, bezañ bepred war-nes damant, bezañ ur spered chalus a zen, bezañ bepred o tebriñ e spered (o kemer merfeti, o livañ du ar vuhez, o tiarbenn nec'hamant, o chaokat e ivinoù, oc'h ober tachoù), gwelet bepred tu fallañ an traoù ; *es wird ihm schwarz vor den Augen,* hemañ a zo o vont en tu all, badet eo, hemañ a zo evel pa vije ur vorenn dirak e zaoulagad, savet ez eus ur vorenn d'e zaoulagad, e zaoulagad a zo evel koc'hennet a vogidell, emañ o vont da fatikañ (da semplañ, da fatañ), deuet eo da vezañ fall, mezevelliñ a ra e benn, badinelliñ a ra e benn, e balbouz emañ e benn, hennezh a zo aet fall ken e fell dezhañ kouezhañ, eñ a venn mankout ; *schwarzer Tod,* bosenn b. ; *schwarze Kunst,* igromañs b., achantouriezh b., achantourezh g., sorserezh g. ; *der schwarze Mann,* paotr e dog ledan g., paotr kozh ar mor g., ar barbaou g., biziter ar milinoù brenn g., an eontr doujoù g., tonton-doujoù g., ar Waoñ du g., paotr e vomm g., paotr e voned ruz g., ar ramonut g., ar skoul g. ; *schwarz machen,* **a)** duañ, lakaat da vezañ du, lakaat liv du [war udb] ; **b)** [dre skeud.] *jemanden schwarz machen, jemanden schwarz anschreiben,* divrudañ u.b., labezañ u.b., gwallvrudañ u.b., fallvrudañ u.b., dantañ u.b., ober anv fall ouzh u.b., stlabezañ u.b., stlabezañ anv u.b., stlabezañ enor u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dichekal u.b., binimañ u.b., duañ u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., drouklivañ u.b., lakaat u.b. duoc'h eget ar siminal, droukkomz eus u.b., dispenn brud vat u.b., glabousañ u.b., didammañ brud u.b., difregañ u.b. a-drek e gein, diframmañ u.b., diskar u.b., gwashaat u.b., lakaat droukkeloù da redek diwar-benn u.b., ober e bigelloù d'u.b., regiñ e nesañ, gwalc'hiñ gros saeoù, pigosat war u.b., pigosat war kein u.b., ober e votoù d'u.b., displuñvañ e benn d'u.b., ober dilhad nevez d'u.b., ober e wele d'u.b., kempenn dilhad u.b., dineudenniñ brozh u.b., dineudenniñ u.b., pikañ u.b., lañchennañ u.b., komz drouk diouzh u.b., fallgomz ag u.b., gwallgomz ag u.b., chupennañ war u.b., dispenn chupenn u.b., pikañ e chupenn d'u.b., glabousat u.b., astenn e deod diwar-benn u.b., broudañ chupenn u.b., peñseliat chupenn u.b., peñseliat u.b., teodata

diwar-benn u.b., plaenaat porpant u.b., dresañ porpant u.b., ober ur porpant nevez d'u.b., gwiskañ u.b., hiboudiñ ; *schwarze Liste,* listenn du b., listenn zu b., listenn ar re lakaet en dispell b., indeks g. ; *auf die schwarze Liste setzen,* dispellañ, lakaat en dispell, lakaat war al listenn zu ; *das schwarze Brett,* an daolenn skritellañ b., an daolenn ditouriñ b., an daolenn gelaouiñ b., taolenn ar skritelloù b., ar banell skritellañ b., taolenn ar c'hemennadennoù b. ; [dre skeud.] *das schwarze Schaf,* ar penn-dañvad galus g. (Gregor), ar penn-dañvad klañv g.

2. kuzh, dirgel ; *schwarze Kasse,* kef kuzh g., kef a-dreñv g., kef du g., yalc'h a-dreñv b., arc'hant kuzh g., arc'hant dre zindan g., assac'h g., yar gozh b.

3. *schwarzer Tag,* gwall zevezh g., deiz a walleurioù g., deiz milliget g. ; *der Schwarze Freitag,* ar Gwener Du g. [25 / 10 / 1929, fallaenn veur er Yalc'h e New-York] ; *schwarzer Plan,* irienn ifern b., mennozh ifern g.

4. [kartoù] *schwarz sein,* kaout ar wrac'h, bezañ halegenn, kaout ul louzenn, tapout ur pur ; *schwarzer Peter,* korrig melen g. ; [dre skeud.] *dem anderen den schwarzen Peter zuspielen, jemandem den schwarzen Peter zuschieben,* **a)** teurel war unan all, teurel an digarez war unan all, skeiñ ar bec'h war unan all, skeiñ ar bec'h war kein unan all, teuler ar bec'h war kein unan all, teurel ar bec'h war unan all, teurel ar garez war unan all, kareziñ unan all, lakaat u.b. e gaou, teurel ar gaou war u.b., teurel gaou war u.b., teurel an tamall d'unan all, teurel un tamall war unan all, kas un tamall ouzh unan all, lakaat ar bec'h war unan all, en em ziskargañ diwar-goust unan all, en em zisammañ war unan all, lakaat ur mank bennak war gont unan all, lakaat udb war gwall unan all ; **b)** en em zizober (en em zifraeañ, en em zijabliñ, en em zistlabezañ, en em zistrobañ) eus ur bec'h bennak diwar goust unan all, en em ziaesaat ag ur bec'h bennak diwar goust unan all, dijabliñ ag ur samm bennak diwar goust unan all, dijabliñ diouzh ur samm bennak diwar goust unan all, difoarañ diouzh ur samm bennak diwar goust unan all ; *sie schieben sich gegenseitig den schwarzen Peter zu,* teurel a reont an digarez an eil war egile, an eil a daol war egile, an eil a ro abeg d'egile, an eil a daol abeg war egile, an eil a daol ar fazi war egile.

5. [sonerezh] *schwarze Note,* notenn zu b., duenn b. ; *eine schwarze Note punktieren,* pikañ un duenn.

6. [fizik] *schwarzer Körper, schwarzer Strahler,* korf du g.

7. [stered.] *schwarzes Loch,* toull du g.

8. [mezeg.] *schwarzes Erbrechen,* terzhienn velen b.

9. [ardamezouziezh] sabel ; *schwarz schräggeteilt,* stignet e sabel ; … *mit geschlossenem schwarzem Fallgatter,* … ogedet e sabel.

Schwarz n. (-es,-) : **1.** du g. ; *Schwarz ist in vielen Ländern die Farbe der Trauer,* e kalz a vroioù e verk al liv du ar c'hañv ; *in Schwarz,* e du ; *Schwarzes,* traoù du ls. ; *das Schwarze im Auge,* mab-al-lagad g., ar mab-lagad g., an ibil-lagad g. ; *Schwarz ist meine Lieblingsfarbe, ich liebe Schwarz,* an du a blij din dreist pep liv all, n'eus liv a blij kement din ha ma ra an du, n'eus liv a gement a blij din evel ma ra an du ; *Schwarz tragen, in Schwarz gehen,* bezañ gwisket e du ; **2.** [dre skeud.] *sich von Schwarz auf Weiß ändern,* cheñch penn d'ar vazh, treiñ (trokañ) penn d'e vazh, cheñch bazh d'e daboulin, cheñch bazh war an (en) daboulin, cheñch penn-da-benn ; *ins Schwarze treffen,* **a)** tennañ er gwenn, skeiñ eeun ; **b)** [dre skeud.] skeiñ e-barzh, skeiñ mat, tennañ er gwenn, ober mil, lakaat ar biz war ar gwiridig, sikañ e viz en toull, gwaskañ war ar gwiridig, gwaskañ war ar galedenn, mont d'u.b. dre e du gwak, gwaskañ war ar c'hizidig, gwaskañ war an arroud kizidik, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, pouezañ war ar gwan en u.b., pouezañ war ar glañvenn.

Schwarzafrika n. (-s) : Afrika zu b.

Schwarzafrikaner g. (-s,-) : morianafrikan g. [*liester* morianafrikaned].

Schwarzafrikanerin b. (-,-nen) : morianafrikanez b. ; *Schwarzafrikanerin mit Lippenteller,* morianez he fladenn b. [*liester* morianezed o fladennoù].

schwarzafrikanisch ag. : morian-afrikan.

Schwarzamerikaner g. (-s,-) : morianamerikan g. [*liester* morianamerikaned].

schwarzamerikanisch ag. : morian-amerikan.

Schwarzamsel b. (-,-n) : [loen.] moualc'h b. [*liester* mouilc'hi].

Schwarzangler g. (-s,-) : bigrier pesked g.

Schwarzarbeit b. (-,-en) : labour kuzh g., labour dirgel g., labour du g.

schwarzarbeiten V.gw. (hat schwarzgearbeitet) : labourat dre guzh, ober labour du.

Schwarzarbeiter g. (-s,-) : den a labour dre guzh g., den a ra labour du g., labourer kuzh g., labourer dirgel g.

Schwarzarbeiterin b. (-,-nen) : plac'h a labour dre guzh b., plac'h a ra labour du b., labourerez kuzh b., labourerez dirgel b.

schwarzärgern V.em. **sich schwarzärgern** (hat sich (ak.) schwarzgeärgert) : fachañ ruz, bezañ fuloret naet, bezañ fuloret ran, bezañ fuloret ruz, bezañ fuloret mik, bezañ ur barrad fulor o krozal en e greiz, bezañ krog an tan en e benn, bezañ brizh-du, bezañ en imor santel, bout e gwalarn, gwalarniñ, birviñ gant ar gounnar, bezañ e fulor ruz, bezañ en ur fulor, bezañ ruz gant ar gounnar, mont klañv, bezañ ar c'herc'h o tommañ d'an-unan (*e gerc'h o tommañ dezhañ, he c'herc'h o tommañ dezhi h.a.*), bezañ ar c'herc'h o krazañ d'an-unan (*e gerc'h o krazañ dezhañ, he c'herc'h o krazañ dezhi h.a.*).

Schwarz-Ass n. (-es) : [kartoù] born treflez g., bid treflez g., louz treflez g.

schwarzäugig ag. : daoulagad du dezhañ, daoulagad c'hlas-mouar dezhañ.

schwarzbärtig ag. : barv du dezhañ ; *ein Schwarzbärtiger,* unan barv du g.

Schwarzbeere b. (-,-n) : [louza.] lus du str., lusenn zu b., lus str., lusenn b. ; *Schwarzbeeren pflücken,* lusa.

Schwarzbeerkraut n. (-s) : bod lus g., plant lus str.

schwarzblau ag. : glas-du.

Schwarzbrasse b. (-,-n) : [loen.] bezu g. [*liester* bezued], duig g. [*liester* duiged], mojig-du g. [*liester* mojiged-du].

Schwarzbrauenalbatros g. (-, -se) : [loen.] albatroz abrantek g. [*liester* albatrozed abrantek].

schwarzbraun ag. : gell-du ; *schwarzbraunes Pferd,* marc'h gell-du g. ; *schwarzbraun anstreichen,* gellduañ.

Schwarzbrot n. (-s,-e) : bara-segal g., bara du g., bara brazez g., bara brizh g., P. bara-revr g., bara rog e revr g., bara-rog-perier g., eltriz-rog-perier g.

Schwarzbrotsuppe b. (-,-n) : [kegin.] soubenn chaotell b.

Schwarzdeckenfertiger g. (-s,-) : [tekn., hentoù] peuraozer g. [*liester* peuraozerioù], peurdererez b. [*liester* peurderereziou], peurgoultronerez b. [*liester* peurgoultronerezioù].

Schwarzdorn g. (-s,-e) : [louza.] irinenn b., spern-du str., polosenn b.

Schwarzdorngestrüpp n. (-s,-e) : [louza.] irineg b. [*liester* irenegi, irenegoù].

Schwarzdrossel b. (-,-n) : [loen.] moualc'h b. [*liester* mouilc'hi] ; *die Schwarzdrossel ruft, die Schwarzdrossel singt, die Schwarzdrossel pfeift,* sutal a ra ar voualc'h, c'hwitellat a ra ar voualc'h.

Schwärze b. (-,-n) : **1.** duder g., duadur g., teñvalder g., teñvalijenn b., du g. ; *Schwärze der Nacht,* teñvalijenn an noz b. ; **2.** duad g. ; *Druckerschwärze,* liv moullañ g., liv du evit moullañ g., huz g. ; *Druckerschwärze auf etwas (ak.) auftragen,* huzañ udb.

Schwarze(r) ag.k. g./b. : morian g., morianez b., morilhon g., morilhonez b., dugroc'heneg g. [*liester* dugroc'heneneien] ; *ein Schwarzer,* unan du, un den du g., un dugroc'heneg g. [*liester* dugroc'heneneien], ur morian g. [*liester* morianed], ur morilhon g. [*liester* morilhoned] ; *eine Schwarze,* un dugroc'henegez b. [*liester* dugroc'henegezed], ur vorianez b. [*liester* morianezed], ur vorilhonez b. [*liester* morilhonezed] ; *die Schwarzen,* ar re zu ls., an dugroc'heneneien ls.

Schwarze(s) ag.k. n. : **1.** *Schwarzes*, traoù du ls. ; *das Schwarze im Auge,* mab-al-lagad g., ar mab-lagad g., an ibil-lagad g. ; *das Schwarze von etwas entfernen,* dizuañ udb ; **2.** gwenn g. ; *ins Schwarze treffen,* **a)** tennañ er gwenn, skeiñ eeun ; **b)** [dre skeud.] skeiñ e-barzh, skeiñ mat, gwaskañ war ar gwiridig, gwaskañ war ar galedenn, mont d'u.b. dre e du gwak, gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, gwaskañ war an arroud kizidik, lakaat ar biz war ar glañvenn, pouezañ war ar gwan en u.b., pouezañ war ar glañvenn.

schwärzen V.k.e. (hat geschwärzt) : duañ, duaat ; *Feuer reinigt nicht, es schwärzt,* an tan ne c'hlana ket, duañ a ra ; *geschwärzte Hautfarbe,* kroc'hen spelc'het g., liv rous g. ; *mit Kohle schwärzen,* glaouañ ; *mit Ruß schwärzen,* huziliañ ; *mit (von) Ruß geschwärzt,* duaet gant an huzil, palastret gant huzil, huziliet.

V.em. : **sich schwärzen** (hat sich (ak.) geschwärzt) : **1.** teñvalaat, duaat ; **2.** *sich (dat.) das Gesicht schwärzen,* duañ e zremm.

Schwärzen n. (-s) : duañ g., duadur g., duerezh g.

Schwarzerde b. (-) : douar dous g., leus g.

Schwarzerle b. (-,-n) : [louza.] gwern str., gwernenn b. [*liester* gwernenned], gwez-gwern str. ; *mit Schwarzerlen dicht bewachsen,* gwerniek.

schwarzfahren V.gw. (fährt schwarz / fuhr schwarz / ist schwarzgefahren) : **1.** beajiñ hep bilhed, baratañ, korbinat ; **2.** bleniañ ur c'harr-tan hep aotre-bleniañ.

Schwarzfahrer g. (-s,-) : **1.** den a veaj hep paeañ e vilhed g., barater g., korbiner g. ; **2.** den a vlein ur c'harr-tan hep aotre-bleniañ g.

Schwarzfahrerin b. (-,-nen) : **1.** plac'h a veaj hep paeañ he bilhed b., baraterez b., korbinerez b. ; **2.** plac'h a vlein ur c'harr-tan hep aotre-bleniañ b.

Schwarzfärber g. (-s,-) : [micher, istor] livadenner a ra gant livioù teñval g.

Schwarzfärberei b. (-) : **1. a)** [micher, istor] livadennerezh gant livioù teñval g. ; **b)** [stal, istor] livadennerezh a ra gant livioù teñval b. ; **2.** [dre skeud.] dirfeudelouriezh b., hollwashaouriezh b., faezhegezh b., gwazhwelerezh g. ; *Schwarzfärberei betreiben,* gwashaat an traoù, gervel an drouksperedoù, gervel an diaouloù.

schwarzfigurig ag. : gant tudennoù e du.

schwarzfleckig ag. : brizhelloù du warnañ, brizh du, pik-du.

Schwarzföhre b. (-,-n) : [louza.] pin du str., pinenn zu b.

schwarzgallicht ag. / **schwarzgallig** ag. : melkonius, melkoniek, doanik, doanius, hiraezhus, tristidik, klañv gant an droug-hirnezh.

schwarzgerändert ag. : du e vordoù, du e rizennoù.

Schwarzgürtelträger g. (-s,-) : [sport] *ein Schwarzgürtelträger,* ur gouriz du g.

schwarzhaarig ag. : du e vlev ; *schwarzhaariger Mann,* duard g. [*liester* duarded] ; *schwarzhaarige Frau,* duardell b. [*liester* duardelled], duardenn b. [*liester* duardenned], duardez b. [*liester* duardezed].

Schwarzhaarige(r) ag.k. g./b. : duard g. [*liester* duarded], duardell b. [*liester* duardelled], duardenn b. [*liester* duardenned], duardez b. [*liester* duardezed].

Schwarzhafer g. (-s) : [louza.] sinkerc'h str.

Schwarzhals-Kronenkranich g. (-s,-e) : [loen.] garan gupennek b., garan zu b.

Schwarzhalsschwan g. (-s, -schwäne) : [loen.] alarc'h gouzoug du g. [*liester* elerc'h gouzoug du].

Schwarzhalstaucher g. (-s,-) : [loen.] plomer gouzoug-du g. [*liester* plomered gouzoug-du].

Schwarzhandel g. (-s) : marc'had du g., marc'had kuzh g., trafikerezh flodus g.

Schwarzhändler g. (-s,-) : marc'hadour a werzh dre guzh g., marc'hadour a werzh war ar marc'had du g., trafiker g.

Schwarzhändlerin b. (-,-nen) : marc'hadourez a werzh dre guzh b., marc'hadourez a werzh war ar marc'had du b.

Schwarzhändlernetz n. (-es,-e) / **Schwarzhändlerring** g. (-es,-e) : rouedad trafikerien b.

schwarzhäutig ag. : kroc'henet-du, dugen, dugroc'henek, morian, morilhon.

Schwarzhäutige(-r) ag.k. g./b. : *ein Schwarzhäutiger,* unan du, un den du g., un dugroc'heneg g. [*liester* dugroc'heneien], ur morian g. [*liester* morianed], ur morilhon g. [*liester* morilhoned] ; *eine Schwarzhäutige,* un dugroc'henegez b. [*liester* dugroc'henegezed], ur vorianez b. [*liester* morianezed], ur vorilhonez b. [*liester* morilhonezed] ; *die Schwarzhäutigen,* ar re zu ls.

Schwarzhemden ls. : [istor] rochedoù du ls.

Schwarzholz n. (-es,-hölzer) : koad rousinek g., koad gwez-rousin g.

schwarzhören V.gw. (hat schwarzgehört) : selaou ar radio hep paeañ an taos skingomz.

Schwarzhörer g. (-s,-) : den a selaou ar radio hep paeañ an taos skingomz g.

Schwarzhörerin b. (-,-nen) : plac'h a selaou ar radio hep paeañ an taos skingomz b.

schwarzhütig ag. : [louza.] *schwarzhütiger Steinpilz,* bonedog penn morian g.

Schwarzjura g. (-s) : [douarouriezh] juraseg izel g., liaz g.

Schwarzkauf g. (-s,-käufe) : prenadenn dre guzh b., prenadenn war ar marc'had du b.

Schwarzkehlchen n. (-s,-) : [loen.] *afrikanisches Schwarzkehlchen,* strakig-lann g., strakerig-lann g.

Schwarzkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin du str., pinenn zu b.

Schwarzkopf g. (-s,-köpfe) : **1.** duard g. [*liester* duarded], duardell b. [*liester* duardelled], duardenn b. [*liester* duardenned], duardez b. [*liester* duardezed] ; **2.** [loen.] devedig kabell du g.

Schwarzkopf-Moorente b. (-,-n) : [loen.] morilhon Baer g.

Schwarzkümmel g. (-s,-) : [louza.] pebr-gwenn g. ; *Acker-Schwarzkümmel,* niell g. ; *Damaszener Schwarzkümel,* niell Damask g.

Schwarzkunst b. (-) : igromañs b., achantouriezh b., achantourezh g., boemerezh g., sorserezh g.

Schwarzkünstler g. (-s,-) : igromañser g., achantour g., strobineller g., bamer g., bamour g., boemer g., huder g., hudour g., sorser g.

schwärzlich ag. : arzu, damzu, brun ; *schwärzlich sein, ins Schwärzliche fallen,* tennañ war an du, bezañ arzu, bezañ damzu ; *schwärzlich werden,* damzuañ, arzuaat.

Schwarzlicht n. (-s,-er) : luc'h du g., gouloù du g.

Schwarzlurch g. (-es,-e) : [loen.] urodel g. [*liester* urodeled], sourd g. [*liester* sourded].

Schwarzmacher g. (-s,-) / **Schwarzmaler** g. (-s,-) : [dre skeud.] hollwashaer g., faezhegour g., gwazhweler g., spered chalus a zen g.

Schwarzmalerei b. (-) : [dre skeud.] dirfeudelouriezh b., hollwashaouriezh b., faezhegezh b., gwazhwelerezh g. ; *Schwarzmalerei betreiben,* gwashaat an traoù, gervel an drouksperedoù, gervel an diaouloù.

Schwarzmarkt g. (-es) : marc'had du g., marc'had kuzh g.

Schwarzmilan g. (-s,-e) : [loen.] barged du g. [*liester* bargeded du].
Schwarznessel b. (-,-n) : [louza.] gweganenn b. [*liester* gweganed], linad du str.
Schwarzpappel b. (-,-n) : [louza.] elv du str., elvenn zu b., pupli str.
Schwarzpulver n. (-s) : poultr du g.
schwarz-rot ag. : roualek.
schwarzrotgolden ag. **/ schwarz-rot-golden** ag. : du, ruz hag aour.
Schwarzsauer g. (-s) : [kegin.] bleñchoù gwazi ls.
Schwarzschnabel-Sturmtaucher g. (-s,-) **/ Schwarzschnabelsturmvogel** g. (-s,-vögel) : [loen.] tort boutin g. [*liester* torted boutin].
schwarzsehen V.gw. (sieht schwarz / sah schwarz / hat schwarzgesehen) : **1.** gwelet an traoù war an tu fall, livañ ar vuhez e du, bezañ war-nes damant, debriñ e spered, kemer merfeti, livañ du ar vuhez, bezañ ur spered chalus a zen, diarbenn nec'hamant, chaokat e ivinoù, ober tachoù, ober bil, ober biloù, trikamardiñ e voulienn, gwelet bepred tu fallañ an traoù ; **2.** sellet ouzh ar skinwel hep paeañ an taos
V.k.e. (sieht schwarz / sah schwarz / hat schwarzgesehen) : *etwas schwarzsehen,* debriñ e spered gant udb, kemer merfeti gant udb, livañ du udb.
Schwarzseher g. (-s,-) : **1.** den a sell ouzh ar skinwel hep paeañ an taos g. ; **2.** [dre skeud.] hollwashaer g., faezhegour g., gwazhweler g., spered chalus a zen g., leñver g.
Schwarzseherei b. (-) : [dre skeud.] hollwashaouriezh b., faezhegezh b., gwazhwelerezh g.
Schwarzseherin b. (-,-nen) : **1.** plac'h a sell ouzh ar skinwel hep paeañ an taos b. ; **2.** [dre skeud.] hollwashaerez b., faezhegourez b., gwazhwelerez b.
schwarzseherisch ag. : gwazhwelus.
Schwarzsender g. (-s,-) : skingaser kuzh g., skingaser dirgel g.
Schwarzspecht g. (-es,-e) : [loen.] speg du g. [*liester* speged du].
Schwarzstirnwürger g. (-s,-) : [loen.] pig-spern tal du b. [*liester* piged-spern tal du].
Schwarzstorch g. (-es,-störche) : [loen] c'hwibon zu b. [*liester* c'hwiboned du].
Schwarztee g. (-s) : te du g.
Schwarzwald g. (-es) : [douaroniezh] Koadeg-Du b. ; *Schwarzwälder Uhr,* horolaj-koukoug g.
Schwarzweide b. (-,-n) : [louza.] *amerikanische Schwarzweide,* haleg du str.
schwarzweiß ag. **/ schwarz-weiß** ag. : gwenn ha du. ; *die Schwarz-Weiße,* ar gwenn-ha-du g., banniel Breizh g. ; *schwarz-weiß gescheckes Pferd,* marc'h pik g.
Schwarzweißaufnahme b. (-,-n) : luc'hskeudenn gwenn ha du b.
Schwarz-Weiß-Denken n. (-s) : spered tu pe du g.
schwarz-weiß-denkend : ur spered tu pe du dezhañ.
Schwarzweißfahne b. (-,-n) : gwenn-ha-du g., banniel gwenn-ha-du g., banniel Breizh g.
Schwarzweißfernsehen n. (-s) : skinwel gwenn ha du g.
Schwarzweißfernseher g. (-s,-) : [gwechall] skinweler gwenn ha du g.
Schwarzweißfilm g. (-s,-e) : [gwechall] film gwenn ha du g.
Schwarzweißflagge b. (-,-n) : gwenn-ha-du g., banniel gwenn-ha-du g., banniel Breizh g.
Schwarzweißfoto n. (-s,-s) : luc'hskeudenn gwenn ha du b.
Schwarzweißkunst b. (-) : kevregenn b., arzoù an tresañ ls.
Schwarzweißmalerei b. (-) : spered tu pe du g., dirfeudelouriezh b.
Schwarzweißzeichnung b. (-,-en) : tresadenn gwenn ha du b.
Schwarzwild n. (-s) : [loen.] loened du ls., moc'h-gouez ls. ; *junges Schwarzwild,* loened rous ls.
Schwarzwildkessel g. (-s,-) **/ Schwarzwildlager** n. (-s,-) : [loen.] faou g., bertim b. ; *sich in den Kessel hinlegen,* bertimiñ.
Schwarzwildsuhle b. (-,-n) : [loen.] toull-hoc'h g., toull-rudellat g., toull-krenial g.
Schwarzwurz b. (-,-en) : [louza.] skouarn-azen b., louzaouenn-ar-skevent b.
Schwarzwurzel b. (-,-n) : **1.** [louza.] *Gartenschwarzwurzel, spanische Schwarzwurzel, echte Schwarzwurzel,* sarsifi-du str., sarsifi-Spagn str. ; *niedrige Schwarzwurzel,* louzaouenn-ar-wiber b. ; **2.** [kegin.] sarsifi str./g.
Schwatz g. (-es, Schwätze) : tamm kaoz g., tamm flap g., tamm klakenniñ, troc'h kaoz g., frapad marvailhat g., frapad kaoz g., tachad marvailhat g., marvailh g., marvailhadenn b., kaozeadenn b., pennad divizout g., pennad-kaoz g., partiad kaozeal b., klakenn b. ; *einen kleinen Schwatz halten,* kaozeal ur begad, drailhañ un tamm flap, kontañ flap, ober un tamm (un troc'h, ur frapad) kaoz, ober un tamm klakenniñ, ober un tachad marvailhat, drailhañ un tamm flap, kontañ ar gaoz, lavaret kaer, rannañ (toullañ) kaoz gant u.b., ober ur marvailh bennak, ober ur varvailhadenn, ober ur frapad marvailhat.
Schwatzbase b. (-,-n) : P. trutell b., flaperez b., bardell b., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., drailherez lañgaj b., drailherez kaozioù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., sergonerez b., jaodreerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., rac'hoanerez b., ragell b., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., raklenn b., glabouserez b., klakennerez b., kaketerez b., trabell b., fistilherez b., ragacherez b., beg minaoued g., kozh strakell b., kozh kanell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., raonenn b., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., pil-beg a vaouez g., glaouregez b., [plac'hig] Mari drouzig b.
Schwätzchen n. (-s) : tamm kaoz g., tamm flap g., troc'h kaoz g., frapad marvailhat g., frapad kaoz g., tachad marvailhat g., marvailh g., marvailhadenn b., kaozeadenn b., pennad divizout g., pennad-kaoz g., partiad kaozeal b. ; *ein Schwätzchen halten,* kaozeal ur begad, drailhañ un tamm flap, kontañ flap, ober un tamm (un troc'h, ur frapad) kaoz, ober un tachad marvailhat, drailhañ un tamm flap, kontañ ar gaoz, lavaret kaer, rannañ (toullañ) kaoz gant u.b., ober ur marvailh bennak, ober ur varvailhadenn, ober ur frapad marvailhat.
schwatzen / schwätzen V.gw. (hat geschwatzt / hat geschwätzt) : ober un tamm kaoz, ober ur pennad kaoz, ober ur pennad kaozeal, ober un troc'h kaoz, marvailhat, ober ur frapad kaoz, divizout, klakenniñ, plapañ, plapenniñ, paribolennat, kontañ kaoz, rannañ kaoz, kontañ ar gaoz, kontañ flap, flapennat, grakal, dic'hourdañ e latenn, diverglañ e deod, diroufennañ e deod, marvailhat, ober ur marvailh bennak, ober ur varvailhadenn, kaozeal ur begad, randoniñ, orogellat, ouroulat, rahouenniñ, chaokat, ragachat, raklat, strakelliñ, strakellat, fistilhat, fistilhañ, raskañ, kaketal, flapañ, flapennañ, ragellat, barbilhat, faragouilhañ, brozennat, glabousañ, glabousat, latennat, rac'hoaniñ, rambreal, raneal, ravodiñ, ranezenniñ, gwrac'hellat, gwrac'hiñ, teodiñ, trabellat, trapañ, trapat, stranañ, balbouzañ, barbotiñ, bardellat, batouilhat, gwikal, jaodreañ, malañ komzoù ; *in den Tag hinein schwatzen,* parlikanat - storlokat - latennat - gragailhat evel ur pik - fistilhat - raskañ - uzañ teod - na vezañ rabat ebet war e deod - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - komz dilokez - komz jore-dijore - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - trabellat - pilprenn e c'henoù - bezañ un drabell

- treiñ (malañ) avel - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - astenn kaozioù - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - komz a-dreuz hag a-dal - komz a-dreuz hag a-benn - bezañ gant e veg abred - bezañ gant e veg a-raok - chom da valañ komzoù - reiñ tro d'e gomzoù - astenn kaozioù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - ragellat - ragachat - pilat kaozioù - ranezenniñ - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ an diviz etrezo o roulat eus an eil kaoz d'eben - pilat e c'henoù - chaokat e c'henoù - flabotal e c'henoù - pilat e veg - mont betek Pariz da-heul kaoz - marvaihat kaer ha sof-kont - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e latenn - diverglañ e deod - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk - kaketal - lavaret traoù diwar beg e deod - rambreal - raneal - randoniñ - orogellat - ouroulat - rahouenniñ - chaokat - badaouiñ - jaodreañ ; *aus der Schule schwatzen,* gwerzhañ ar bistolenn, reiñ avel d'ar c'had, toullañ d'an douar, bezañ toull (bresk) e deod, na zerc'hel war e deod, na zerc'hel war e latenn, flatrañ udb dre zievezh, bezañ ur ridell-doull, bezañ ur beg toull, bezañ ur genoù dibrenn, bezañ ur sac'h dizere, na gaout dorojoù war e holl doulloù ; *über etwas schwatzen,* teodata a-zivout udb ; *mit jemandem schwatzen,* kas ar gaoz gant u.b., rannañ kaoz gant u.b., marvailhat gant u.b., ober ur frapad marvailhat gant u.b., kontañ kaoz gant u.b., kontañ ar gaoz gant u.b., toullañ kaoz gant u.b., ober un tamm kaoz gant u.b., ober un troc'h kaoz gant u.b., ober ur gaozeadenn gant u.b., latennat gant u.b.

V.k.e. : (hat geschwatzt / hat geschwätzt) : P. *Unsinn schwatzen,* lavaret diotajoù, lavaret dioterezh, diotal, glabousañ a bep seurt diotajoù, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, batouilhat evel piged born, lavaret n'eus forzh petra, lavaret forzh petra, jaodreañ, kontañ flugez, kontañ flugezennoù, kontañ pifoù, kontañ lerbaj, kontañ kantikoù, pentañ lern, tennañ siklezonoù, dornañ kaozioù, dibunañ kaozioù, tennañ koñchoù born eus e gelorn, tennañ koñchennoù born eus e gelorn, dornañ kaozioù, dibunañ kaozioù, bezañ kaozioù treuflez gant an-unan, bezañ ur chaoker-e-c'henoù (ur chaoker-e-spered) eus an-unan, bezañ ur chaoker kaozioù, kontañ sorc'hennoù lu, lavaret drocherezh, kontañ kaozioù, dibunañ aridennadoù komzoù flav, dibunañ aridennadoù komzoù besk, kontañ konirioù, dinotenniñ.

Schwatzen n. (-s) **/ Schwätzen** n. (-s) : marvailhoù ls., kaozioù ls., frazennoù ls., kaozioù toull ls., labenn b., kelajoù ls., komzoù flav ls., komzoù besk ls., brozenn b., voltenn b., flap g., flapaj g., flapennaj g., klakerezh g., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., komzerezh goullo g., komzoù gwrac'h ls., kontoù pikous ls., faragouilh g., faragouilherezh g., paribolennoù ls., tarielloù ls., komzoù kollet ls., kozh kaozioù ls., chaok g., komzoù patatez ls., plataj g., komzoù plat ls., pifoù ls., arabad g., kozh fardaj g., komzoù goullo ls., komzoù aner ls., komzoù didalvez ls., gerioù gwan ls., komzoù ven ls., jaodre g., stranerezh g., ranellerezh g., rac'hoanerezh g., ragacherezh g., randon g., randonerezh g., randonennoù ls., raonerezh g., barbot g., barboterezh g., drailh g., fistilherezh g., klakenn b., trabell b., glabous g., gragailh g., ragach g., flaperezh g., klakenn b., trabellerezh g. ; *hört auf mit dem Schwatzen !* lezit ho storlok ! lezit ho chaok ! lezit ho klabous ! tavit ho klakenn ! astalit ho lañchenn ! tavit gant ho klabous !

Schwätzer g. (-s,-) : dirabañser g., flaper g., drailher lañgaj g., drailher kaozioù g., teodeg g., paotr flav g., lavarer g., braeer-kaozioù g., glabouser g., storloker g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., chaoker babouz g., plapenn a baotr g., klakenner g., klakenn b., ourouler g., diskourer g., kaketer g., trabell b., straker g., ragell g., ribod g., fistilher g., ragacher g., barboter g., barbot g., barbot rousin g., bobion g., brozennour g., chaoker g., franoueller g., glaoureg g., glaourenneg g., babouzeg g. [*liester* babouzeien], jaodre g., jaodreer g., konter g., rac'hoaner g., pil-beg g., pil-genoù g., piler-beg g., piler-e-c'henoù g., pil kaozioù g., strap-latenn b., ridell b., raklenn g., raklenner g., brammer g., penn-rambre g., rambreer g., berlobi g., randoner g., randonenn g., sorodenn b. [*liester* sorodenned], rahouenn b., ranezenn g., ranezenner g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., ravoder g., toron g., toronour g., toubaod g., begeg g., chaoker e stec'henn g., straner g., beg abred g., beg a-raok g., balbouzer g., bourouell g., bouroueller g., borod g., arabaduz g., boroder g., farouell g., faragouilher g., marvailher g. ; *ein fürchterlicher Schwätzer,* ur glakenn daonet b., ur piler-e-c'henoù g., ur chaoker-e-c'henoù g., ur pil kaozioù g.

Schwätzerei b. (-,-en) : marvailhoù ls., kaozioù ls., frazennoù ls., kaozioù toull ls., komzerezh goullo g., labenn b., kelajoù ls., komzoù flav ls., komzoù besk ls., brozenn b., voltenn b., flapaj g., stranerezh g., ranellerezh g., klakerezh g., kaket g., kaketerezh g., ragellerezh g., ravoderezh g., rac'hoan g., faragouilh g., faragouilherezh g., rabardellerezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., komzoù gwrac'h ls., kontoù pikous ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., kozh kaozioù ls., chaok g., chaokerezh g., komzoù aner ls., gerioù gwan ls., komzoù patatez ls., plataj g., komzoù plat ls., pifoù ls., arabad g., komzoù kollet ls., kozh fardaj g., komzoù goullo ls., komzoù didalvez ls., komzoù ven ls., jaodre g., koñchoù ls., koñchennoù ls., rac'hoanerezh g., ragacherezh g., rambre g., rambreerezh g., randon g., randonerezh g., randonennoù ls., sorodennoù ls., barbot g., barboterezh g., drailh g., fistilherezh g.

Schwätzerin b. (-,-nen) : trutell b., flaperez b., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., drailherez lañgaj b., drailherez kaozioù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., jaodreerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., faragouilherez b., strakell b., sergonerez b., rac'hoanerez b., ragell b., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., beg abred g., beg a-raok g., raklenn b., glabouserez b., klakennerez b., kaketerez b., trabell b., fistilherez b., ragacherez b., beg minaoued g., kozh strakell b., kozh kanell b., bardell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., raonenn b., sorodenn b., [plac'hig] Mari drouzig b.

schwatzhaft ag. : teodek, begek, flav, kaozeüs, rac'hoanus, trabellek, techet da gomerezañ, douget da gomerezata, troet da gomeriñ, douget da flapennat, techet da ragachat, troet da fistilhat, troet da raskañ, techet da gaketal, douget da flepañ, troet da glakenniñ, douget da drutellañ, techet da gunudal, troet da flapañ, techet da chaokat, douget da vrozennat, beginot, ragacher, glaourek, glaourennek, rambreüs, randonus, sorc'hennus, barbot, re a varbot dezhañ, bourouell, klakenn.

Schwatzhaftigkeit b. (-) : fistilherezh g., glaouregezh b., teodegezh b., trabellerezh g., barbot g., barboterezh g., tech da gomerezañ g., doug da gomerezata g., tech da gomeriñ g., doug da flapennat g., tech da ragachat g., doug da fistilhat g., doug da raskañ g., tech da gaketal g., doug da flepañ g., tech da glakenniñ g., doug da drutellañ g., tech da gunudal g., doug da flapañ g., tech da chaokat g., doug da vrozennat g., faragouilherezh g.

Schwatzliese b. (-,-n) : Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b.,

Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., teodenn b., strakell b., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., sergonerez b., rac'hoanerez b., klakenn b., kanell b., klukenn b., ragell b., randonenn b., ranez b., ranezenn b., raonenn b., bardell b., beg abred g., beg a-raok g., [plac'hig] Mari drouzig b. ; *dumme Schwatzliese,* begegez b., sorc'hennerez b., faragouilhez b.

Schwatzmaul n. (-s,-mäuler) : P. trutell b., klakenn b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., flaperez b., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., bardell b., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., teodenn b., strakell b., chaokerez b., fistilherez b., braeerez-kaozioù b., sergonerez b., kanell b., klukenn b., ragell g./b., rac'hoaner g., dirabañser g., drailher lañgaj g., drailher kaozioù g., glabouser g., storloker g., farouell g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker kaozioù g., chaoker-e-spered g., chaoker babouz g., plapenn a baotr g., klakenner g., pil-beg g., pil-genoù g., piler-beg g., piler-e-c'henoù g., pil kaozioù g., strap-he-latenn b., flaper g., faragouilher g., marvailher g., ourouler g., diskourer g., kaketer g., babouzeg g. [*liester* babouzeien], drailher kaozioù g., trabell b., ribod g., fistilher g., ragacher g., barboter g., barbot g., barbot rousin g., bobion g., bourouell g., brammer g., raklenn g./b., raklenner g., rambreer g., penn-rambre g., berlobi g., randoner g., randonenn g./b., rahouenn b., ranez b., ranezenn g./b., ranezenner g., raonenn b., ravoder g., teodeg g., brae b., brae c'houllo b., pav-kaol g., beg abred g., beg a-raok g., Mari latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b., [plac'hig] Mari drouzig b.

schwatzsüchtig ag. : barbot, flav, techet da gomerezañ, douget da gomerezata, troet da gomeriñ, douget da flapennat, techet da ragachat, troet da fistilhat, troet da raskañ, techet da gaketal, douget da flepañ., troet da glakenniñ, douget da drutellañ, techet da gunudal, troet da flapañ, techet da chaokat, douget da vrozennat, beginot, ragacher, glaourek, glaourennek, rambreüs, teodek, begek, kaozeüs, rac'hoanus, bourouell, re hir e deod.

Schwebe b. (-) : **1.** *in der Schwebe sein,* bezañ en entremar, bezañ e-kroug (Gregor), bezañ e-skourr, bezañ e-ispilh, bezañ chomet (manet) war vordo, bezañ manet e-skourr, bezañ e darn, chom a-stlej, bezañ en arvar, chom e krog, bezañ c'hoazh ouzh an drez, bezañ e-pign, bezañ chomet war vann, bezañ chomet er vann, bezañ chomet a-sac'h, chom da restañ, chom o restañ, chom a-istribilh, chom a-zistribilh, bezañ war silwink, bezañ war vrañskell, bezañ e bili-bann, chom e-perch ; *in der Schwebe erhalten,* lakaat e-skoaz (e kemm, war vordo) ; *dieser Punkt bleibt in der Schwebe,* ar gegeliad-se a chom da nezañ ; **2.** kempouez g. ; *die Schwebe verlieren,* koll e gempouez.

Schwebebahn b. (-,-en) : tren e-pign g., tren a-istribilh g. ; *Seilschwebebahn,* fungarr g., fundezouger g., funlogell b.

Schwebebalken g. (-s,-) **/ Schwebebaum** g. (-s,-bäume) : [sport] treust kempouez g.

Schwebebühne b. (-,-n) : chafot-skourr g., : chafot-a-ispilh g., kavell g.

Schwebefähre b. (-,-n) : pont treuzkaeañ g.

Schwebefliege b. (-,-n) : [loen.] kelien eus genad ar *Syrphidæ* str.

Schwebekünstler g. (-s,-) : kerzher-ouesk g., fungoroller g., baleer war fun g., dañser war fun g., kerzher war fun g.

schweben V.gw. (hat geschwebt / ist geschwebt) : **1.** (hat) : **a)** [labous *pe* nijerez] plavañ ; **b)** [labous] ledañ, bargediñ, nijal ; **c)** [dre skeud.] flodañ en aer, bezañ war-zibrad, mont a-zoug ; *der Vogel schwebt,* emañ al labous o plavañ, emañ al labous o ledañ, emañ al labous o vargediñ ; *das Flugzeug schwebt,* emañ ar c'harr-nij o plavañ ; *der Drachen schwebt am Himmel,* emañ ar sarpant-nij o plavañ en oabl ; *über dem Leeren schweben,* plavañ a-us d'ar goullo ; *mit schwebenden Schritten,* evel o nijal, war droad kaer / war e droad kaer (Gregor), a gammedoù mibin, a-zoug-kamm, evel un heizez, skañv evel ur c'harv, treid skañv dezhañ/dezhi, mibin a droad ; *schwebende Schuld,* dle laosk g. ; *schwebender Gleitflug,* plaverezh g. ; *ihr war, als ob sie frei in der Luft schwebte,* kavout a rae dezhi mont a-zoug hep stekiñ he zreid en douar, kavout a rae dezhi edo dibrad diouzh an douar, kavout a rae dezhi edo o flodañ en aer ; [goapaus] *er schwebt in höheren Regionen, er schwebt in höheren Sphären, er schwebt in den Wolken,* aet eo e spered da stoupa, kollet (beuzet) eo en e brederiadennoù, aet eo gant e soñjoù iskis, emañ adarre gant e sorbiennoù, emañ o lonkañ soñjoù, emañ gant e hunvreoù, emañ en ifernioù, emañ o plavañ e lec'h all, emañ e spered o nijal, azezet eo war e spered, lezel a ra kabestr gant e spered, balafenniñ a ra, soñjal a ra e lec'h all, treiñ a ra e spered e lec'h all, treiñ a ra a bep tu gant avel e hunvreoù, n'emañ ket ganti, n'emañ ket gant e jeu, n'emañ ket e dreid war an douar, mont a ra e spered a-zehoù hag a-gleiz, e soñj a zo war veaj, disoñj eo e spered ; *er schwebt oft in den Wolken,* hennezh a zo ur pesketaer loar.

2. (hat) : bezañ a-ispilh, bezañ e-kroug, bezañ e-skourr, bezañ e-pign ; *zwischen Leben und Tod schweben,* bezañ e vuhez e-barzh, mont tu pe du, kaout an enkoù / bezañ dare da vervel (Gregor), bezañ darev da vervel, bezañ enk-tre war an-unan, bezañ e-tailh da goll e vuhez, bezañ etre bev ha marv, bezañ etre e vev hag e varv, bezañ etre beuziñ ha neuñviñ, bezañ e balañs ar vuhez, bezañ e balañs da vervel ; [dre skeud.] *das Wort schwebt mir auf der Zunge,* emañ ar ger-se em genoù, emañ ar ger-se e toull va beg, emañ ar ger-se em beg, emañ ar ger-se war begig va zeod, emañ ar ger-se war bennig va zeod ; *die Sache schwebt immer noch,* en arvar emaomp c'hoazh a-zivout an dra-se, chom a ra an traoù en entremar c'hoazh, emañ an traoù e-kroug c'hoazh (Gregor), a-ispilh e chom an traoù c'hoazh, emañ an traoù e-pign c'hoazh, chomet eo an traoù war vann, chom a ra an traoù e-perch, chomet eo an traoù er vann, ar stal a zo c'hoazh ouzh an drez, chomet eo an afer a-stlej, manet eo an traoù e-skourr.

3. (ist) : *die Blätter schweben zu Boden,* an delioù a gouezh en ur droidellañ ; *der Heißluftballon schwebt über die Häuser,* tremen a ra ar vongolfierenn a-us an tiez.

Schweben n. (-s) : plaverezh g., plavañ g.

schwebend ag. : **1.** *in der Luft schwebend,* dibrad, war zibrad en aer, a-zibrad, a-zoug, o flodañ en aer ; *mit schwebenden Schritten,* a gammedoù mibin, a-zoug-kamm ; *schwebende Schuld,* dle laosk g. ; *schwebender Gleitflug,* plaverezh g. ; **2.** *schwebendes Verfahren,* gread en eriol g., afer o c'hortoz b., afer en entremar b., afer e-kroug b., afer e-ispilh b., afer chomet (manet) war vordo b., afer e darn b., afer e-skourr b., afer hag a zo c'hoazh ouzh an drez b., afer e-pign b., afer chomet war vann b., afer chomet er vann b., afer chomet a-sac'h b. ; **3.** [ardamezouriezh] **a)** divouedet ; *schwebendes Kreuz,* kroaz divouedet b. ; **b)** krennet ; *schwebender Balken,* treustell grennet b.

Schwebepflanzen ls. : [louza.] plankton struzhel g., morlizadur g.

Schwebereck n. (-s,-e) : [sport] trapez g., barrenn grouget b.

Schwebestütz g. (-es) : [sport] stumm a-skouer g., skouer b.

Schwebetiere ls. : [loen.] plankton loenel g., morlizadur g.

Schwebezustand g. (-s) : **1.** arlug g., arc'hoal g. ; **2.** [dre astenn.] mar g., marteze g., entremar g., arvar g., amzivin g.

Schwebfliege b. (-,-n) : [loen.] kelien eus genad ar *Syrphidæ* str.

Schwebstaub g. (-s) : poultrig an heol g., poultrig an aer g., bleud an heol g., eufl str., uloc'h str., huan g., rannigoù en arlug en aer ls., poultrennoùigoù ls.
Schwebung [b. (-,-en) : [sonerezh] krenerez b.
Schwebungsfrequenz b. (-,-en) : talm dastos g.
Schwebungsoszillator g. (-s,-en) : [fizik] luskellader talm dastos g.
Schwede g. (-n,-n) : **1.** Svedad g. [*liester* Svediz] ; **2.** *alter Schwede !* **a)** va mignon kozh ! mignon kaer ! va filhor ! kamalad kozh ! **b)** biskoazh kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh ! ne c'hallan ket krediñ, pezh a welan ! diaoul biskoazh ! lost ar spanell ! lost ar c'hazh er sac'had farz ! n'eo ket gwir alato ! biskoazh kement all, pevar lagad d'ar marc'h dall ! nag ul lanfas tra !
Schweden n. (-s) : Sveden b., Bro-Sveden b.
Schwedenkuss g. (-es,-küsse) : talad g., taol-tourt g., tourtad g., tourt g., taol teurk g., taol penn g. ; *jemandem einen sogenannten Schwedenkuss versetzen,* tourtañ u.b., reiñ un taol-tourt d'u.b., reiñ un tourtad d'u.b., reiñ un taol teurk d'u.b., reiñ un talad d'u.b.
Schwedenplatte b. (-,-n) : [kegin.] meuz yen mod Bro-Sveden g.
Schwedenrätsel g. (-s,-) : gerioù saezhennet ls. ; *das Gitter des Schwedenrätsels,* kael ar gerioù saezhennet b.
Schwedenstahl g. (-s) : dir Sveden g.
Schwedin b. (-,-nen) : Svedadez b.
schwedisch ag. : **1.** svedat, ... Sveden ; *schwedisches Turnen,* embregerezh-korf mod Bro-Sveden g. ; *schwedischer Stoff,* entof mod Bro-Sveden g. ; **2.** [yezh] svedek ; **3.** [lu] *schwedischer Reiter,* paluc'h-hiriset b., paluc'henn iriset b., marc'hoù-harz ls. ; **4.** *hinter schwedischen Gardinen sitzen,* bezañ dastumet er c'hloz, bezañ en toull-bac'h, bezañ er goudor (er voest), bezañ o vañsonat an diabarzh, bezañ en disglav, bezañ en disheol, bezañ o tebriñ bara ar roue, bezañ klenk war an-unan, bezañ o freuzañ stoub e Lannuon, bezañ er bidouf, bezañ kraouiet, bezañ er sac'h maen, bezañ en toull.
Schwedisch n. : [yezh.] svedeg g.
Schwefel g. (-s) : **1.** soufr g., [kimiezh] sulfur g. ; *mit Schwefel verbunden,* sulfurus ; *Schwefel aus etwas entziehen,* disulfitañ udb, disoufrañ udb ; **2.** *sie halten zusammen wie Pech und Schwefel,* gwall vignoned int, kar ha kilhoroù int, gwall gamaladiaj a zo etrezo, ar re-se a zo an eil dindan egile, en em ober a reont evel gwenn ha melen ur vi, en em glevet a reont evel gwenn ha melen ur vi, en em ober a reont brav-ral, ar re-se a zo tout en un dorn, en em ingalañ a reont mat, kalz a gevredigezh a zo etrezo, fri ha revr int an eil gant egile, en em glevet a reont mat-dispar, en em gordañ a reont mat-dispar, em glevet a reont evel daou vi en un neizh, tomm int an eil ouzh egile, ar re-se a zo evel kein ha roched, àr an hevelep neudenn emaint.
Schwefelammonium n. (-s) : [kimiezh] hidrosulfidenn amoniak b.
schwefelartig ag. : sulfurek, e doare ar sulfur, a-zoare gant ar sulfur, a-seurt gant ar sulfur.
Schwefeläther g. (-s) : [kimiezh] eter sulfurek g.
Schwefelbad n. (-s,-bäder) : soub sulfurus g., soubadenn sulfurus b.
Schwefelbande b. (-,-n) : bandennad hailhoned b.
Schwefelbioxyd n. (-s) : [kimiezh] gaz sulfurek g.
Schwefelblume b. (-) / **Schwefelblüte** b. (-) : bleud soufr g.
Schwefeldioxid n. (-s,-e) : [kimiezh] anhidridenn sulfurus b.
Schwefeleisen n. (-s) : [kimiezh] sulfidenn b., pirit houarn g.
Schwefelentziehung b. (-) : [kimiezh] disulfitañ g., disoufrañ g.
Schwefelfaden g. (-s,-fäden) : poulc'henn soufret b.
Schwefelgrube b. (-,-n) : soufreg b. [*liester* soufregoù], sulfureg b. [*liester* sulfuregoù].
schwefelhaltig ag. : sulfurus.
Schwefelholz n. (-es,-hölzer) / **Schwefelhölzchen** n. (-s,-) : [dispredet] soufretezenn b., soufretez str., alumetezenn b., alumetez str., ibil-tan g., enaouidenn b.
schwefelig ag. : sulfurus.
Schwefelkies g. (-es) : pirit sulfurus g.
Schwefelkohlenstoff g. (-s) : [kimiezh] sulfidenn garbon b.
Schwefelleber [dispredet] b. (-) / **Schwefelmetall** n. (-s) : [kimiezh] sulfidenn b.
schwefeln V.k.e. (hat geschwefelt) : **1.** soufrañ, sulfitañ ; *die Fässer schwefeln,* soufrañ an tonelloù, poulc'hañ an tonelloù, poulc'hennañ an tonelloù ; *den Wein schwefeln,* soufrañ ar gwin ; **2.** [kimiezh] sulfurañ, kediañ gant soufr, kombinañ gant soufr ; **3.** [labour-douar] sulfatañ.
Anv-gwan verb : **geschwefelt** sulfuret, sulfitet, sulfatet.
Schwefeln n. (-s) : **1.** soufradur g., soufrañ g., sulfitañ g. ; **2.** [kimiezh] sulfuradur g., sulfurañ g. ; **3.** [labour-douar] sulfatañ g.
Schwefelquelle b. (-,-n) : eien sulfurus str.
Schwefelreinigung b. (-) : disulfitañ g., disoufrañ g.
Schwefelsalz n. (-es,-e) : [kimiezh] sulfat g., sulfit g. ; *Schwefelsalze,* halioù sulfur ls.
schwefelsauer ag. : sulfatet, sulfurek, sulfurus.
Schwefelsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn sulfurek b. ; *rauchende Schwefelsäure,* dour vitriol g. ; *Schwefelsäure kann durch Ammoniak neutralisiert werden,* an amoniak a c'hall neptuiñ an drenkenn sulfurek ; *mit Schwefelsäure behandelt,* sulfurekaet.
Schwefelung b. (-,-en) : soufradur g., soufrañ g., sulfurañ g., sulfitañ g.
Schwefelverbindung b. (-,-en) : [kimiezh] kediad sulfurin g., kediad soufrek g.
Schwefelwasserstoff g. (-s) : [kimiezh] sulfidenn hidrogen b., hidrogen sulfuret g., trenkenn sulfhidrek b.
Schwefler g. (-s,-) : [micherour] soufrer g. [*liester* soufrerien] ; *Wollschwefler,* soufrer gloan g.
schweflig ag. : sulfurus.
Schwegel b. (-,-n) : [sonerezh] pif g. ; *auf der Schwegel blasen,* pifal.
Schwegelbläser g. (-s,-) : [sonerezh] pifer g.
Schwegelpfeife b. (-,-n) : [sonerezh] pif g.
Schwegler g. (-s,-) : [sonerezh] pifer g.
Schweif- : … lostel, … lostek, … a-dreñv, … lost.
Schweif g. (-s,-e) : **1.** lost g. ; *Schweif eines Kometen,* blev ur ster(ed)enn-lostek str. / lost ur ster(ed)enn lugernus g. (Gregor), lost ur gometenn g. ; *Schweif eines Löwen,* lost ul leon g. ; *Schweif eines Pferdes,* lost reunek ur marc'h g. ; *ein Pferd mit kupiertem Schweif,* ur jav mailhet g. ; *das Pferd trabte mit erhobenem Schweif dahin,* ar marc'h a gerzhe d'an trotig, e lost dibrad ; *langer, buschiger Schweif,* lost e panezenn g., lost toupek g. ; **2.** [dilhad] lostenn b., stlejenn b. ; *Schweif eines Kleides,* lostenn ur pezh dilhad b.
Schweifbiber g. (-s,-) : [loen.] avank-Spagn g. [*liester* avanked-Spagn].
schweifen V.gw. (ist geschweift) : bale bro, kantreal, kantren, trimardiñ, bezañ war ar champolu, bezañ war an trimard, baleantañ ; *seinen Blick schweifen lassen,* leuskel e selloù da vont du-mañ du-hont hep pal resis, leuskel e selloù da gantren ; *seinen Blick über etwas (ak.) schweifen lassen,* bale e zaoulagad war udb, pourmen e zaoulagad war udb, bale e selloù war udb, pourmen e selloù war udb ; *durch die Felder schweifen,* mont-dont a-dreuz ar parkeier, kantren war ar maez ; *in die Ferne schweifen,* redek bro, redek hent, redek hentoù, mont dre an hentoù, pourmen e galite dre ar bed ; *schweifende Phantasie,* rambre g., sorbiennoù ls., sorc'hennoù ls., faltazi o vale bro b.
V.k.e. (hat geschweift) : *ein Brett schweifen,* krommañ (gwarañ, bodiñ) ur plankenn.

Anv-gwan verb : **geschweift 1.** lostek ; *geschweifter Stern,* sterenn lostek b., steredenn lostek b., kometenn b. ; *feuergeschweift,* gant ul lost tan ; **2.** gwar, kromm, bolzek, bolzennek ; *geschweifte Augenbrauen,* abrantoù (gourrennoù) gwar ls.
Schweifhaar n. (-s,-e) : [loen.] reun lost str.
Schweifratte b. (-,-n) : [loen.] avank-Spagn g. [*liester* avanked-Spagn].
Schweifriemen g. (-s,-) : [kezeg] kulier g., avalouer g., trakulier g., troñs-lost g., belost g., lêrenn-zalc'h b.
Schweifrübe b. (-,-n) : [kezeg] bouedenn al lost b.
Schweifsäge b. (-,-n) : [tekn.] heskenn a-dro b.
schweifspiegelnd ag. : [ardamezouriezh] rodellant ; *schweifspiegelnder Pfau,* paun rodellant g.
Schweifstern g. (-s,-e) : steredenn-lostek b., stered-lostek str., steredenn vlevek b., steredenn lugernus b. (Gregor), ster-lostek str., kometenn b. ; *Koma eines Schweifsterns,* blev ur steredenn-lostek str., lost ur sterenn lugernus g. / lost ur steredenn lugernus g. (Gregor), lost ur gometenn g.
Schweifung b. (-,-en) : krouizadur g., gwar g., gwaradur g., bodadur g., bolzenn b., bolzadur g., kof g., kof-bolz g. ; *Schweifung einer Säule,* kof-bolz ur piler g., bos ur piler g., bolzadur ur piler g., bolzenn ur piler b.
schweifwedeln V.gw. (schweifwedelte / hat geschweifwedelt) : [dre skeud.] fistoulat e lost, ober e gazh gleb, ober e glufan, ober e gi gaol, ober evel ar chas, ober fistoulig, ober pleg-kein, plegañ e livenn-gein dirak u.b., ober kudoù., sirañ e votoù d'u.b., lipat e votoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., kaout ur c'hein gwevn hag ur genoù flour, tostennañ, flanañ, displetaat, ober ar c'hi gaol, stlejañ, skrampañ, diskenn e vragoù, bezañ gwevn, ober ar manegoù, gwiskañ e vanegoù war an tu gin, ober chiboudig, lubaniñ, tostennat, tostennat ouzh u.b., tostenniñ ouzh u.b., meveliat, klask en em dremen ouzh u.b., klask en em dremen diouzh u.b., klask dont mat gant u.b., en em lipat ouzh u.b., abostoliñ d'u.b., ober pecheroù d'u.b., lardañ e grampouezhenn d'u.b.
Schweigeanruf g. (-s,-e) : pellgomzadenn dianv ha mut b.
Schweigegeld g. (-es,-er) : gopr evit ma tavfe u.b. g., gopr an tav g.
Schweigemarsch g. (-es,-märsche) : kerzhadeg vut b., kerzhadeg didrouz b., manifestadeg vut b., manifestadeg didrouz b.
Schweigeminute b. (-,-n) : munutennad tav b., munutennad peoc'h b., munut didrouz g., tavadenn b. ; *eine Schweigeminute einlegen,* chom didrouz e-pad ur munut e koun u.b./udb., ober ur vunutennad tav, ober ur vunutennad peoc'h, ober un davadenn, chom digomz ha didrouz e-pad ur vunutenn.
schweigen V.gw. (schwieg / hat geschwiegen) : tevel, tevel e c'henoù, chikiñ, reiñ peoc'h, chom peoc'h, chom war-dav, menel war-dav, tevel e c'henoù, chom sioul, chom mut, chom mik, digomz, chom digomz, ober un tav, ober un davadenn, lezel e chaok, klozañ war e veg, na vezañ grik ebet gant an-unan, na lavaret grik ebet, tevel berr ; *er schwieg,* ne lavare grik ebet, ne oa grik ebet gantañ, ne sane grik, ne lavare seurt ebet ; *ab und zu muss man schweigen,* tevel a ranker ober a-wechoù ; *die Musik schweigt,* mougañ a ra ar sonerezh, emañ ar sonerezh o tevel (o vont da vut) ; *von etwas (über etwas + ak.) schweigen,* tevel udb, tevel war udb (Gregor), ober an tav war udb, delc'her udb en e c'henoù ; *schweige lieber ! du tätest gut daran, zu schweigen !* tav evit ar gwellañ ! ; *du hättest lieber schweigen sollen,* gwashoc'h eget paouez az poa lavaret, gwelloc'h e vije bet dit tevel, gwelloc'h e vije bet dit derc'hel kloz draf da c'henoù, ken dit bezañ chomet hep digeriñ da forn ; *ich schweige lieber,* kavout a ran gwell tevel eget komz ; *seien Sie doch so taktvoll und schweigen Sie !* tavit, gant ar vezh ! ; *eine Sache tot schweigen,* ober (lakaat) an tav war udb, na doullañ da zen eus udb, kuzhat war udb ; *jemanden schweigen heißen,* lakaat an tav war u.b., lakaat tav en u.b., lakaat u.b. da devel, stankañ e c'henoù d'u.b., stankañ e farouell d'u.b., stouvañ e c'henoù d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., tennañ peoc'h diouzh u.b. ; *wer schweigt, der bejaht / wer schweigt, stimmt zu,* tevel 'zo anzv, neb na lavar ger a zo asant, neb na lavar grik a asant ; *er braucht nur ein Wort zu sagen und schon schweigen sie alle,* trawalc'h eo dezhañ lavaret ur ger ken evit ma tavfe an holl, tevel a ra an holl ken klevet anezhañ o lavaret ur ger, miget e vez an holl ken klevet anezhañ o lavaret ur ger, minellet e vez an holl deodoù ken klevet anezhañ o lavaret ur ger, mar lavar un netraig e tav an holl.
Schweigen n. (-s) : **1.** tav g., dilavar g., didrouz g., sioulder g., sioulded b., sioulañs b., sioul g., peoc'h g., muderezh g. ; *kurzes Schweigen, Moment des Schweigens,* tavadenn b., tav g. ; *betretenes Schweigen,* tav a ziaezamant g., tav nec'het g. ; *beredtes Schweigen,* tav helavar g., tav a gomz fraezh g., muderezh helavar g. ; *eisiges Schweigen,* tav yen-skorn g., tav yen-sklas g. ; *betretenes Schweigen tritt ein,* aet an teodoù d'ar foar, miget eo an holl, an holl a chom mut, an holl a zigomz, chom a ra mik an dud, sioul e teu da vezañ, ne vez klevet na grik na mik e-pad ur pennadig ; *jemandem Schweigen gebieten,* lakaat u.b. da devel, ober d'u.b. tevel, lakaat tav en u.b., lakaat an tav war u.b., gourc'hemenn d'u.b. tevel, kemenn d'u.b. tevel ; *jemanden zum Schweigen bringen,* lakaat u.b. da devel, ober d'u.b. tevel, lakaat tav en u.b., lakaat an tav war u.b., stankañ e c'henoù d'u.b., stankañ e forn d'u.b., stankañ e farouell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., stouvañ u.b., krennañ e douchenn d'u.b., stouvañ e c'henoù d'u.b., minellañ u.b., minwalañ u.b., delc'her e deod d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., delc'her teod u.b., tennañ peoc'h eus genoù u.b., lazhañ mouezh u.b. ; *zum Schweigen gebracht,* mudet ; *sein Gewissen zum Schweigen bringen,* mougañ mouezh e goustiañs ; *Schweigen bewahren,* chom dilavar, tevel, tevel e c'henoù, delc'her war e deod, derc'hel war e latenn, chom mut, chom mik, digomz, chom digomz, tevel mik, delc'her udb er genoù, reiñ peoc'h, chom peoc'h, menel war sav, chom war-dav ; *das Schweigen brechen,* lakaat diwezh d'an tav ; *in tiefem Schweigen erwarteten sie alle das Urteil,* an holl a dave mik o c'hortoz ar varn da zont ; *sein Schweigen brechen,* divudañ ; *sich in Schweigen hüllen,* chom dilavar a-grenn, serret ar genoù gant an-unan - klozañ war an-unan ha chom war-dav - en em hobregonañ er muderezh - tevel e c'henoù - derc'hel gant an-unan - na rannañ ger (grik) - na faoutañ ger - na zaouhanteriñ ur ger - na seniñ grik - na wikal (na zic'hwezhañ, na zihostal) ger - derc'hel kloz war e soñjoù - ober ur skoulm war e deod - derc'hel war e latenn - moustrañ war e soñjoù - nac'h komz - klozañ war e veg - prennañ kloz e c'henoù - prennañ kloz e veg - tevel mik - chom mut - digomz - chom simudet - simudiñ - mudañ - ourzal ; *sich in Schweigen hüllend,* simudek ; *das Schweigen des Waldes,* sioulder ar c'hoad g., muderezh ar c'hoad g. ; *ihr Schweigen ist eine laute Erklärung,* chom a ra dilavar, met se a dalv kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn eus he ferzh - he muderezh a dalv kement ha n'eus forzh peseurt displegadenn eus he ferzh - tevel a zo anzav ; *Schweigen ist geboten, rigoroses Schweigen ist einzuhalten,* tevel 'zo ret ; *Schweigen ist die Tugend der Narren,* gwelloc'h brammañ dirak ar vro eget kreviñ en ur c'horn-tro - bramm hep trouz na c'hwezh a zo labour difrouezh - mat eo bezañ uvel, bevañ mat a zo gwell - n'em eus ket mezh, ar mez a zo mat d'ar moc'h - ne c'haller ket servijañ an dud vut ; *ganz zu schweigen von ...,* hep menegiñ … ; *Reden ist Silber, Schweigen ist Gold,* ma talv va c'homz ur pezh arc'hant, chom sioul a dalv ouzhpenn ur c'hant - ar gwellañ mevel eo tevel - an hini a zigor e glap a bak atav un dra bennak - tavit ha prennit ho kenoù ma

n'eo ket fur ho komzoù - gwelloc'h ur ger tavet eget daou lavaret - re gravat a boazh, re gaozeal a noaz - re gravat a boazh, re brezeg a noaz - gwashoc'h un taol teod eget un taol kleze - gwazh ur rikladenn deod eget ur rikladenn droad - ur skoulm graet gant an teod ne vez ket diliammet gant an dent - gwelloc'h un oberer eget kant lavarer - un oberer a dalv kant lavarer - n'eo ket tout lavaret heñ-heñ - lavaret mat 'zo un dra hag ober 'zo ar gwellañ - evit bevañ e peoc'h bepred sellet, selaou, tevel 'zo ret - tevel hag ober - ober ha tevel - neb a oar tevel a zo un den, nep a oar komz ur sod hepken - brizhdiod hag a oar tevel, ouzh un den fur a zo heñvel - dreist ar prezeg petra vez gwell ? goude tevel, tevel, tevel - an oberoù a dalv gwell eget ar prezegoù - digant selaou kent lavaret eo deskiñ tevel pa vez ret - kentañ 'zo a-raok prezeg : reiñ skouer vat ha komz brezhoneg - darn gerioù a zo lemmoc'h eget begoù ur forc'h ; *großes Schweigen !* aet an teodoù d'ar foar ! miget eo an holl, an holl a chom mut, an holl a zigomz, chom a ra mik an dud, sioul e teu da vezañ, ne vez klevet na grik na mik e-pad ur pennadig ; **2.** [mezeg., bred.] *psychogenes Schweigen,* simud g.

schweigend ag. : war-dav, dilavar, digomz, disafar, mut ; *die schweigende Mehrheit,* ar muianiver dilavar g., ar brasniver war-dav eus an dud g. ; *stillschweigende Einwilligung,* emglev tavel g., asant tavel g., asant hep meneg ebet g., asant hep test na skrid g., asant diskriv g.

Schweigepflicht b. (-) : endalc'h a boell g. ; *ärztliche Schweigepflicht,* redi tevel ar vezeged g., sekred ar vicher g., siell ar vicher b.

Schweiger g. (-s,-) : tavedeg g. [*liester* tavedeien]., den tavedek g., den a oar derc'hel war e latenn g., den sioul g., den arboeller en e gomzoù g., den arboellus en e gomzoù g., den berr e lañchenn g., den berr da gaozeal g., den kerterius en e gomzoù g., den kerterius war e gomzoù g.

schweigsam ag. : tavedek, tavus, tavant, sioul, amlavar, dilavar, digomz, mik, hurennek, disafar, arboeller en e gomzoù, arboellus en e gomzoù, war-dav, berr da gaozeal, berr e lañchenn, kerterius en e gomzoù, kerterius war e gomzoù, ken sioul hag un oan o vont gant ar c'higer ; *Wilhelm der Schweigsame,* Gwilherm ar Sioul g. ; *schweigsamer Mensch,* tavedeg g. [*liester* tavedeien], den tavedek g., den a oar derc'hel war e latenn g., den sioul g., den arboeller en e gomzoù g., den arboellus en e gomzoù g., den berr e lañchenn g., den berr da gaozeal g., den kerterius en e gomzoù g., den kerterius war e gomzoù g.

Schweigsamkeit b. (-) : simud g., muderezh g., tavedegezh b., hurennerezh g.

schweigselig ag. : tavedek, tavus, tavant, sioul, hurennek, arboellus en e gomzoù, arboeller en e gomzoù, berr da gaozeal, berr e lañchenn, kerterius en e gomzoù, kerterius war e gomzoù ; *schweigseliger Mensch,* tavedeg g. [*liester* tavedeien], den tavedek g., den a oar derc'hel war e latenn g., den sioul g., den arboeller en e gomzoù g., den arboellus en e gomzoù g., den berr e lañchenn g., den berr da gaozeal g., den kerterius en e gomzoù g., den kerterius war e gomzoù g.

Schwein n. (-s,-e) : **1.** [loen.] **a)** [kerentiad, *Suidæ*] *echtes Schwein, altweltliches Schwein,* suideg g. [liester suideged] ; **b)** [spesadoù] hoc'h g. [*liester* hoc'hed], penn-hoc'h g., pemoc'h g. [*liester* moc'h], penn-moc'h g. [*liester* moc'h], porc'hell g. [*liester* porc'helled, perc'hell], [yezh ar vugale] doc'h g., doc'hig g., totoc'h g., tatac'h g., P. reuneg g. [*liester* reuneged], turgn g. [*liester* turgner] ; *männliches Schwein,* hoc'h-par g., pemoc'h-par g. ; *Wildschwein,* hoc'h-gouez g., pemoc'h-gouez str., loen du g. ; *junges Schwein,* souin g. ; *neuweltliches Schwein,* pekari g. [*liester* pekaried] ; *als Säugetiere sind die Schweine Allesfresser,* ar moc'h a zo bronneged hollzebrer ; *im Freien lebende Schweine,* moc'h-rous ls. ; *noch nicht ausgewachsene Schweine,* moc'h-krenn ls., krennarded ls., perc'hell ls. ; *beinahe ausgewachsene Schweine,* moc'h krenn-mat ls. ; *ein fettes Schwein,* ur pemoc'h lart g., ur porc'hell mat g., ur c'horf mat a bemoc'h g. ; *das fetteste Schwein der Herde,* magetañ pemoc'h an tropell g. ; *Schweine kastrieren, Schweine verschneiden,* troc'hañ moc'h, razhañ moc'h ; *das Schwein stieß ein Grunzen aus,* ar pemoc'h a laoskas un hoc'h, ar pemoc'h a laoskas un hoc'hadenn ; *wie hoch werden Schweine gehandelt ? wie stehen die Schweinepreise ?* peseurt priz ez a ar moc'h ? da beseurt priz ez a ar moc'h ? pegement e vez paeet ar moc'h ? ; *Schweine weisen eine gute Schlachtausbeute und ein ausgezeichnetes Fleisch-Knochen-Verhältnis auf,* ar moc'h a ra un dispenn mat ; *die Schweine mit Eicheln füttern,* mesa ar moc'h ; *die Schweine in die Holzmast treiben,* kas ar moc'h da vesa ; *die Schweine konnten sich an Eicheln satt futtern,* ar moc'h a gave mez o gwalc'h, ar moc'h a gave peadra da vesa ; *bogenförmiges Gehänge für geschlachtete Hausschweine,* gwareg-voc'h b. ; *unser Schwein will keinen Speck ansetzen,* hor pemoc'h ne ra skritur vat ebet ; *ich weiß nicht mehr, was für ein Futter ich meinem Schwein gegeben habe, dass es heute so dick ist, guten Fraß bestimmt !* 'meus ket soñj ken petra 'm eus roet da'm porc'hell a-benn lardañ anezhañ er mod-se (evit lardañ anezhañ er mod-se), gwelien mat, moarvat ! ; [kigerezh] *Abstichstelle am Rachen oder am Hals des geschlachteten Schweins,* bron g. ; *ein Schwein abstechen,* diwadañ ur porc'hell, toullañ gwad d'un hoc'h, dic'houzougañ ur porc'hell, troc'hañ e c'houzoug d'ur porc'hell, toullgouzougañ ur porc'hell ; [milvezegiezh] *Schweine auf etwa vorhandene Finnen beschauen,* sellet moc'h.

2. [troioù-lavar] *das steht ihm wie einem Schwein die Krawatte,* mont a ra dezhañ evel gar ur c'hi en ur sac'h, gwisket eo evel ur forc'h gant an dra-se ; *wie ein Schwein essen,* debriñ evel ur pemoc'h, debriñ evel ur porc'hell ; P. *er blutete wie ein Schwein,* dont a rae ar gwad a vervadennoù eus e c'houli, redek a rae fonnus e wad eus e c'houli, koll a rae e wad ken a silhe, e wad a rede evel ur vammenn, skuilhañ a rae e wad a-boullad, skuilhañ a rae puilh e wad, diruilhal a rae ar gwad diwar e c'houli, plomañ a rae e wad evel ur gorzenn, bouilhoù gwad (bouilhadoù gwad) a strinke eus e c'houli, ar gwad a zerede a vouilhoù bras eus e c'houli, strinkañ a rae e wad gant puilhentez, e wad a ruilhe a-flav, e wad a rede a-boullad (a-radenn, a-riolenn), gwall galz a wad a golle ; *diese Äpfel würde kein Schwein fressen,* an avaloù-se a zo avaloù kaoc'h moc'h anezho.

3. [dre skeud.] chañs b. ; *Schwein haben,* bezañ ar voul gant an-unan, bezañ chañsus, kaout un dorn a chañs, bezañ ar rod vras o treiñ a-du gant an-unan, bezañ bet ganet dindan ur blanedenn vat, bezañ un den chañsus, bezañ chañsus, bezañ ar mel o tiverañ war an-unan ; *wir haben Schwein,* emañ ar voul ganeomp, emañ ar voul a-du ganeomp, kouezhet eo ar bilh warnomp, emañ ar rod vras o treiñ a du ganeomp, chañs hon eus.

4. [dre skeud.] *ich glaube, mein Schwein pfeift !* biskoazh kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh ! ne c'hallan ket krediñ, pezh a welan ! diaoul biskoazh ! lost ar spanell ! lost ar c'hazh er sac'had farz ! n'eo ket gwir alato ! biskoazh kement all, pevar lagad d'ar marc'h dall ! nag ul lanfas tra !

5. [dre skeud.] bouc'h g. [*liester* bouc'hed, bouc'hien], kozh straker g., loustoñ g., louskod g., troñs lostenn g., tourc'h g., bouc'h-pilhoù g., pitaouer brein g., lorgnez g. ; [Me Too] *verpfeif dein Schwein !* diskuilh da vouc'h ! ; *Dreckschwein,* bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., gast b., bosenn a zen g., kroc'hen gagn g., den brein betek mel e eskern g., lec'hidenn a zen fall g., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g.,

den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., chuchuenn lous b., loustoñ g., louskod g., louveg g. [*liester* louveged], libouz g., louvidig g., libouzer g., bastrouilher g., bastrouilh g., bodoc'her g., chelgenn a zen b., lousken g., mastarer g., pezh teil g., pezh lous g., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., lampon g., hailhevod g., jalod g., lavagnon g., louzaouenn fall b., gaster g., hailhevodeg g., hailhoneg g., renavi g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., stronk g., standilhon g., diaoul a baotr g., truilhenn b., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh vil g., pezh divalav g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., fallakr g., sac'h malis g., stronk labous g., penn joskenn g., penn klouk g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g., lorgnez g.

Schweinbeschauer g. (-s,-) : [milvezegiezh] seller-moc'h g. [*liester* sellerien-voc'h].

Schweinchen n. (-s,-) : **1.** [loen.] porc'hell g. [*liester* perc'hell] ; **2.** [sport, bouloù] mestr g., mestr bihan g., pinaou g. ; *schieß das Schweinchen weg !* ro ur vazhad d'ar mestr ! ro dain d'ar mestr ! boul d'ar mestr ! ; *eine Kugel vom Schweinchen wegschießen,* distokañ diwar-dro ar mestr ; *den Abstand zweier Kugeln zum Schweinchen messen,* muchañ.

Schweine- : *sellit ivez ouzh* **Schweins-**.

Schweinearbeit b. (-,-en) : **1.** labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dic'hastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls.

2. kozh labour g., gast a labour g., gast a vicher b., labour gaoc'h g., labour kaoc'h g., labour lazhus g., lazh-korf g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad g., aner g., lazh g., lazh tud g., labour dreistpenn g., kouez g., disec'h-tud g., kole d'ober g., torr-korf g., klogorenn b., bourellenn b., charre g., chastre g.

Schweinebacke b. (-,-n) : [kegin.] joskenn b.

Schweinebeschauer g. (-s,-) : [milvezegiezh] seller-moc'h g. [*liester* sellerien-voc'h].

Schweinebohne b. (-,-n) : [louza.] fav-gall str., fav-munut str., fav-marc'h str., fav str.

Schweinebox b. (-,-en) : kraou-moc'h g., ti-moc'h g., karched moc'h g.

Schweinebraten g. (-s,-) : [kegin.] rost moc'h g.

Schweineborsten ls. : reun moc'h str.

Schweinedreck g. (-s) : kaoc'h-moc'h g.

Schweinefett n. (-s) : [kegin.] lard-teuz g., bloneg g., lard-dous g.

Schweinefleisch n. (-es) : [kegin., boued] kig-moc'h g., kig-hoc'h g., kilhevardon g., P. nikol turgn g. ; *reines Schweinefleisch,* kig-moc'h rik g. ; *Geflügel-, Kaninchen-, Kalb- und Schweinefleisch,* kig gwenn g. ; *reines Schweinefleisch,* kig-moc'h rik g. ; *gesalzenes Schweinefleisch, gepökeltes Schweinefleisch,* kig-sall g., hini sall g., P. soavon g. ; *gesalzenes Schweinefleisch mit dicker Fettschicht,* kig-sall kozh wiz kozh g. ; *frisch gesalzenes Schweinefleisch,* kig-sall glas g. ; *mageres Schweinefleisch,* bevin moc'h g. ; *ungesalzenes Schweinefleisch, Schweinefleisch von einem frisch geschlachteten Tier,* freskad g.

Schweinefleischwaren ls. : charkuterezh g., kilhevardon g.

Schweinefraß g. (-es,-e) : bouetaj g., pasturaj g., debraj g., kabouilh g., strabouilh g., strabouilhenn b., podad g., gwelien g., P. magnez g., tarzhell b., trantell b., kalebeutenn b., moc'haj g., boued moc'h g., lastez str., loustoni b., tag g., stronk a voued g., kaoc'h g., brif g., brifenn b. ; *ich weiß nicht mehr, was für ein Futter ich meinem Schwein gegeben habe, dass es heute so dick ist, guten Fraß bestimmt !* 'meus ket soñj ken petra 'm eus roet da'm porc'hell a-benn lardañ anezhañ er mod-se (evit lardañ anezhañ er mod-se), gwelien mat, moarvat ! ; *so einen Schweinefraß werde ich nicht essen,* boued moc'h ne blij ket din, sell aze moc'haj ! ne lonkin ket ar stronk a voued-se ! ne lonkin ket an darzhell-se ! ne lonkin ket an drantell-se ! gwelloc'h eo ganin tremen hep eget debriñ ar stronk a voued-se !

Schweinegeld n. (-es) : arc'hant bras g., arc'hant ruz g., arc'hant mat g., un dornad (un tousegad, ur poullad) brav a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., ur bern arc'hant g., arc'hant e-leizh, arc'hant ken-ha-ken, arc'hant mui-pegen-mui, ur pezhiad moneiz g., ur somm vras a arc'hant b., meur a wenneg, peadra en arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; *ein Schweinegeld verdienen,* gounit arc'hant bras g., gounit arc'hant ruz g., rozellat arc'hant, dastum arc'hant evel ur mengleuzier, gronnañ arc'hant gant ar rozell, berniañ arc'hant gant ar rastell, rozellat arc'hant, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, dastum aour gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, bezañ war ar bern, dastum arc'hant a-vozadoù, ober aour gant morzholioù, tapout gant an-unan (*tapout a ra ganto*), tapout forzh gwenneien, gounit arc'hant gant ar rozell, ober e graf (e eost, e fagodenn, e ran), ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober god, ober godell, ober yalc'h, dibladañ e yalc'h, rontaat e yalc'h, reutaat e yalc'h, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, lardañ, lartaat, ober arc'hant war an oaled.

Schweinehals g. (-es) : [kegin.] kig-moc'h mell-kein g., mell-kein g.

Schweinehändler g. (-s,-) : marc'hadour moc'h g., moc'haer g., raer-moc'h g.

Schweinehirt g. (-en,-en) : mêsaer-moc'h g., paotr-moc'h g., diwaller moc'h g., moc'her g.

Schweinehund g. (-s,-e) : **1.** bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen g., kroc'hen gagn g., lec'hidenn a zen fall g., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., den brein betek mel e eskern g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., vilbezh g., viltañs g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., pezh teil g., pezh lous g., kalkenn g./b., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., stronk labous g., lorgnez g., penn joskenn g., penn klouk g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g. ; **2.** *der innere Schweinehund,* ar rouzaon g., ar revriad aon g. ; *wenn der innere Schweinehund nicht wäre,* ma ne vefe ket kaoc'h tomm em bragoù ; *den inneren Schweinehund überwinden,* gounit war e revriad aon, trec'hiñ war e revriad aon, kemer e greñv war e revriad aon.

Schweinekäfig g. (-s,-e) : muz g.

Schweinekarree n. (-s,-s) : [kegin.] ramskoaz g.

Schweinekamm g. (-s) : [kegin.] kig-moc'h mell-kein g., mell-kein g.

Schweinekerl g. (-s,-e/-s) : bern kaoc'h g., pezh fall a zen g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen g., kroc'hen gagn g., lec'hidenn a zen fall g., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., vilbezh g., viltañs g., porc'hell lous g., pemoc'h lous g., seller ar moc'h g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., pezh teil g., pezh lous g., kalkenn g./b., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., stronk labous g., lorgnez g., penn joskenn g., penn klouk g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g.

Schweinekoben g. (-s,-) : kraou-moc'h g., ti-moc'h g.

Schweinekot g. (-s) : kaoc'h-moc'h g.

Schweinekotelett n. (-s,-s) : [kegin.] kostezenn kig-moc'h b., kostezenn voc'h b.

Schweinelende b. (-,-n) / **Schweinelendchen** n. (-s,-) : malgwadeg g., kambon g., kabon g., spilhenn voc'h b.

Schweinemetzger g. (-s,-) : charkuter g., kilhevardoner g., kiger-moc'h g.

Schweinemist g. (-es) : teil moc'h g., natur moc'h b.

Schweinenase b. (-,-n) : fri pemoc'h g.

Schweinenetz n. (-es,-e) : [kegin.] tavañjer lart b., brozh b., rouedenn b. ; *Fleisch in ein Schweinenetz wickeln,* pakañ kig en ur rouedenn.

Schweineohr n. (-s,-en) : **1.** [loen.] skouarn voc'h b. ; **2.** [kegin.] kouign balmez b. [*liester* kouignoù palmez].

Schweinepastete b. (-,-n) : [kegin.] formaj-moc'h g.

Schweinepest b. (-) : kleñved du ar moc'h g.

Schweinepreis g. (-es,-e) : priz ar moc'h g. ; *wie stehen die Schweinepreise ?* peseurt priz ez a ar moc'h ? da beseurt priz ez a ar moc'h ? pegement e vez paeet ar moc'h ? ; *die Schweinepreise tendieren nach unten,* fall ez a war ar moc'h, diskenn (izelaat, digreskiñ, gouzizañ) a ra priz ar moc'h, laoskaat a ra war priz ar moc'h, laoskaenn a zo war ar moc'h, rabat a zo war priz ar moc'h, raval a zo war priz ar moc'h, en diminu e ya priz ar moc'h, war ziminu e ya priz ar moc'h, distaol a zo war priz ar moc'h, war-zigresk emañ priz ar moc'h ; *falls die Schweinepreise sinken,* mar diskenn priz ar moc'h, mar deu laosk war ar moc'h ; *die Schweinepreise tendieren nach oben,* keraat a ra priz ar moc'h, mont a ra priz ar moc'h war-raok, mont a ra priz ar moc'h war a-raok, lañsañ a ra priz ar moc'h, lañs a zo gant priz ar moc'h, kreskiñ a briz a ra ar moc'h (Gregor), kanañ a ra priz ar moc'h, kresk a zo war priz ar moc'h ; *jahrelang blieben die Schweinepreise niedrig,* chomet e oa ar moc'h e priz izel e-pad meur a vloavezh, fall e oa war ar moc'h e-pad meur a vloavezh.

Schweinerasse b. (-,-n) : gouenn voc'h b. ; *die Schweinerassen,* ar gouennoù moc'h ls.

Schweinerei b. (-,-en) : tro divalav b., taol divalav g., tro lous b., noualantez b., c'hwibez penn-da-benn str., taol gast g., rozenn gaer b., moc'herezh g., taol moc'herezh g. ; *das ist eine einzige Schweinerei,* c'hwibez penn-da-benn eo an dra-se.

Schweinereien ls. : lousteri b., loustoniaj g., loustonioù ls., traou hudur ls., komzoù hudur ls., komzoù ordous ls., luc'haj g., luc'hajoù ls., komzoù lourt ls., hudurniezh b., hudurnez b., loudouriezh b., lousterioù ls., likaouerezh g., gadalerezh g., kaoc'haj g., hoc'haj g., moc'haj g., moc'herezh g., traoù vil ls., viltañs g., stronkenn b., komzoù distrantell ls., komzoù distres ls., komzoù ort ls., komzoù pebret lik ls., komzoù gadal ls. ; *Schweinereien erzählen, Schweinereien von sich geben,* lavarout lousteri.

Schweinerne(s) ag.k. n. : P. *Schweinernes,* kig-moc'h g., charkuterezh g., kilhevardon g.

Schweinerippchen n. (-s,-) : [kegin.] kostezenn kig-moc'h b., kostezenn voc'h b.

Schweinerotlauf g. (-s) : [loenvezeg.] kleñved ar c'hig ruz g.

Schweinerüssel g. (-s,-) : moj g., mojell b., joskenn b., min g., grogn g., groñj g.

Schweinerüsselring g. (-s,-e) : fibl g., minell b., minoc'hell b., minouer g.

Schweineschlächter g. (-s,-) : charkuter g., kilhevardoner g., kiger-moc'h g., diwader g.

Schweineschmalz n. (-es) : [boued, kegin.] lard-teuz g., bloneg g., lard-dous g., sein g., senell g.

Schweineschmalzkloß g. (-es,-klöße) : [boued, kegin.] blonegenn b.

Schweineschnauze b. (-,-n) : moj g., mojell b., joskenn b., min ur pemoc'h g., grogn g., groñj g.

Schweinestall g. (-s,-ställe) : **1.** kraou-moc'h g. [*liester* krevier-moc'h], kraou-perc'hell g. [*liester* krevier-perc'hell], ti-moc'h g. [*liester* tiez-moc'h] ; *der Schweinestall steht offen,* digor eo war ar moc'h.

2. [dre skeud.] foukenn hudur b., klotenn lous b., kaoc'heg b., kraoù-moc'h g., kozh ti g., neizh touseg g., ti-gutez g., ti brein g., lastez ti g., tamm toull ti g., ti a-borc'hell an traoù ennañ g., ti a-benn-porc'hell an traoù ennañ g., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., toull lous g., kozh toull brein g., toull-dispac'h g., moc'herezh, g., un tamm brav a flav-flav g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b. ; *in einem Schweinestall wohnen,* bezañ lojet dindan lost ar c'hi, lojañ dindan lost ar c'hi, bezañ o chom e Kernetra, bezañ o chom e Kernebeudig, bezañ kludet en un neizh touseg, bezañ kludet en un toull lous.

Schweinetrank g. (-s,-tränke) : gwelien g.

Schweinetreiber g. (-s,-) : mêsaer-moc'h g., paotr-moc'h g.

Schweinetrog g. (-s,-tröge) : laouer b., nev b., komm g., of g., ofenn b.

Schweinezucht b. (-) : magerezh moc'h g., magañ moc'h g., sevel moc'h g.

Schweinezuchtanlage b. (-,-n) : magerezh voc'h b.

Schweinezüchter g. (-s,-) : saver moc'h g., desaver moc'h g., mager moc'h g. ; *die Schweinezüchter arbeiten dauernd mit Verlust,* n'eus nemet koll o sevel moc'h, n'eus nemet koll war goll o sevel moc'h.

Schweinezunge b. (-,-n) : [kegin.] teod hoc'h g.

Schweinfisch g. (-es,-e) : [loen.] hoc'h-mor g.

Schweinhirsch g. (-es,-e) : [loen., *Sus babirussa*] babiroussa g.

Schweinnetz n. (-es,-e) : [kegin.] tavañjer lart b., brozh b., rouedenn b. ; *Fleisch in ein Schweinnetz wickeln,* pakañ kig en ur rouedenn.

Schweinigel g. (-s,-) : **1.** [loen.] heureuchin g., avalouer g., laer-avaloù g., kulier g., P. paotr-pikoù g., paotr an avaloù g.

2. chalvant g., tra milliget g., toull visoù g., paotr lavis g., loen brein g., loen vil g., loen lous g., loen fall g., loen gars g., loen mut g., bosenn a zen g., kroc'hen gagn g., lec'hidenn a zen fall g., gwir hailhon g., hailhon echu g., maraod g., lastezenn b., paotr e gont a fallagriezh ennañ g., den korvigellet e galon a fallagriezh g., den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., paotr n'eus netra a vat ennañ g., gast b., porc'hell lous g., bern kaoc'h g., pemoc'h lous g., loudoureg g., loudour g., loen hudur (vil, lous) evel ar seizh pec'hed g., loustoñ g., louskod g., louveg g., libouz g., louvidig g., libouzer g., bastrouilher g., bastrouilh

g., bodoc'her g., chelgenn a zen b., lousken g., mastarer g., pezh teil g., pezh lous g., tamm mat a loustoni g., tamm brav a loustoni g., lorgnaj g., paotr gagn g., gwall higolenn b., higenn b., stronk labous g., lorgnez g., penn joskenn g., penn klouk g., fri lous g., kakouz g., tamm kakouz g.

Schweinigeleien ls. : moc'haj g., hoc'haj g., moc'herezh g., kaoc'haj g., loustoniaj g., loustonioù ls., lousteri b. ; *Schweinigeleien erzählen, Schweinigeleien von sich geben,* lavarout lousteri, bezañ ort e gomzoù.

schweinigeln V.gw. (schweinigelte / hat geschweinigelt) : lavarout lousteri, kontañ loustonioù, kontañ traoù ordous, bezañ lourt e barlant, bezañ ort e gomzoù.

schweinisch ag. : **1.** ... a denn d'ar moc'h g., ... moc'h, ... hoc'h ; **2.** [dre skeud.] hudur, ort, lous, ordous, distrantell, distres, lor, lourt, gadal, pebret lik, dizabolu, kras, druz.

Schweinkram g. (-s) : loustoniaj g., loustonioù ls., traou hudur, komzoù hudur ls., komzoù ort ls., komzoù ordous ls., luc'haj g., luc'hajoù ls., komzoù lourt ls., komzoù gadal ls., komzoù pebret lik ls., komzoù distrantell ls., komzoù distres ls., hudurniezh b., hudurnez b., loudouriezh b., lousteri b., lousterioù ls., likaouerezh g., gadalerezh g., viltañs g.

Schweins- : *sellit ivez ouzh* **Schweine-**.

Schweinsäuglein n. (-s,-) : lagad moc'h g.

Schweinsbackchen n. (-s,-) **/ Schweinsbacke** b. (-,-n) : [kegin.] joskenn b.

Schweinsblase b. (-,-n) : hoc'hkellenn b., c'hwezigell voc'h b. ; *ausgetrocknete Schweinsblase,* soroc'hell b. ; *mit der Schweinsblase hat er sich einen Tabaksbeutel gemacht,* gant ar soroc'hell en deus graet ur yalc'h-vutun (ur c'hwezigenn evit e vutun).

Schweinsbohne b. (-,-n) : [louza.] fav-gall str., fav-munut str., fav-marc'h str., fav str.

Schweinsborste b. (-,-n) : reun ar moc'h g.

Schweinschauer g. (-s,-) : [milvezegiezh] seller-moc'h g. [*liester* sellerien-voc'h].

Schweinsfilet n. (-s,-s) : [kegin.] malgwadeg g., kambon g., kabon g.

Schweinsgalopp g. (-s) : *im Schweinsgalopp,* war ar prim, war an trumm, war an tizh, trumm-ha-trumm, en un hunvre, buan-ha-buan, dre hast, dipadapa, en ur flipad, gant pep tizh, eus e vuanañ, eus an herrantañ, gant tizh, timat, prim-ha-prim, dreist-penn-biz, a-bempoù, dre brez, prez ennañ, prez gantañ, diwar herr, diwar sav, diwar dizh, diwar brim, a-hast, a-dizh, a-brez, a-hast-kaer, a-dizh-kaer, a-brez-kaer.

Schweinshachse b. (-,-n) **/ Schweinshaxe** b. (-,-n) : [su Bro-Alamagn] jaritell voc'h b., morzhedig-hoc'h b.

Schweinshatz b. (-,-en) **/ Schweinsjagd** b. (-,-en) : hemolc'h moc'h-gouez g.

Schweinskeule b. (-,-n) : morzhed-hoc'h b., morzhedenn hoc'h b.

Schweinskopf g. (-s,-köpfe) : **1.** penn hoc'h g. ; **2.**[kegin.] *halber Schweinskopf,* joskenn b., chotenn b.

Schweinskopfsülze b. (-) : [kegin.] formaj rous g., formaj penn g., mojellad voc'h b.

Schweinskotelett n. (-s,-s) : [kegin.] kostezenn kig-moc'h b.

Schweinsleder n. (-s) : lêr moc'h g., hoc'hken g.

schweinsledern ag. : ... lêr moc'h, … hoc'hken.

Schweinslende b. (-,-n) **/ Schweinslendchen** n. (-s,-) : malgwadeg g., kambon g., kabon g., spilhenn voc'h b.

Schweinsnetz n. (-es,-e) : [kegin.] tavañjer lart b., brozh b., rouedenn b. ; *Fleisch in ein Schweinsnetz wickeln,* pakañ kig en ur rouedenn.

Schweinsohr n. (-s,-en) : **1.** [loen.] skouarn voc'h b. ; **2.** [kegin.] kouign balmez b. [*liester* kouignoù palmez].

Schweinsrüssel g. (-s,-) : moj g., mojell b., joskenn b., min g., grogn g., groñj g.

Schweinsschauer g. (-s,-) : [milvezegiezh] seller-moc'h g. [*liester* sellerien-voc'h].

Schweinssülze b. (-) : [kegin.] formaj penn hoc'h g.

Schweinswal g. (-s,-e) : [loen.] **1.** [kerentiad *Phocoenidæ*] fokenideg g. [*liester* fokenideged] ; **2.** [spesad] morhoc'h g. [*liester* morhoc'hed], morhoc'h du g., poursuilh g. [*liester* poursuilhed].

Schweinszunge b. (-,-n) : [kegin.] teod hoc'h g.

Schweiß g. (-es,-e) : **1.** c'hwezenn b., c'hwez g., dour-c'hwezenn g., dourc'hwez g., dour g., dour-rous g., glizhenn b., , c'hwezour g., [kezeg] eon g. ; *kalter Schweiß,* c'hwezenn-yen b. (Gregor), aezhenn yen b. ; *ihm brach der kalte Schweiß aus,* c'hweziñ yen a reas, deuet e oa un aezhenn yen warnañ, deuet e oa ur c'hlizhenn yen warnañ, deuet e oa un aezhenn yen drezañ, ur c'hwezenn-yen a oa deuet warnañ, ur c'hwezenn-yen a redas a-hed e groc'hen, ur c'hwezenn-yen a darzhas àrnezañ ; *sie fühlte, wie ihr ein kalter Schweiß über das Gesicht lief,* ur c'hwezenn-yen a santas o redek diouzh he bizaj ; *in Schweiß gebadet,* er c'hwez bev, dour-c'hwez-holl, dour-c'hwez-tout, e c'hwez, beuzet en e c'hwez, gleb (leizh) gant ar c'hwezenn, c'hwez-brein, c'hwez-dour-dispenn, c'hwez-holl, brein gant ar c'hwez, brein o c'hweziñ, ar c'hlizhenn warnañ, ur c'hwezenn warnañ, gleb o c'hweziñ, gleb-brein gant ar c'hwezour, trempet gant ar c'hwezenn, ar c'hwezenn o tiruilhal diwarnañ (dioutañ), ar c'hwezenn o teverañ dioutañ, an dour o redek dioutañ, an dour o tiruilhal dioutañ, an dour o tiruilhal diwarnañ, an dour o tiverañ dioutañ, ar c'hwezenn o tiverañ bilh-bilh diouzh e dal, neudenn sec'h ebet dindanañ, tommet ; *gelinder Schweiß,* c'hwezig g. / c'hwezennig b. (Gregor), mouested b., mouester g., moeltradur ; *mir bricht der Schweiß aus,* dont a ra ur c'hwezenn dreiston (ennon, warnon, drezon) ; *Schweiß perlt auf seiner Stirn, der Schweiß steht ihm auf der Stirn,* war e dal e piz(enn) ar c'hwezenn, pizennañ a ra ar c'hwezenn war e dal, perlezenniñ a ra ar c'hwezenn war e dal, perzañ a ra ar c'hwezenn war e dal, ur c'hwezenn stank a bizenn war e dal, pizenniñ a ra e dal gant an dourc'hwez, pizennet eo ar c'hwezenn war e dal, glizhenniñ a ra an dourc'hwez war e dal, paterenniñ a ra ar c'hwezenn war e dal, paterenniñ a ra an dourc'hwez war e dal ; *der Schweiß trieft ihm von der Stirn,* c'hweziñ a ra ken na zever an dour dioutañ (Gregor), an dour a ziruilh diwarnañ, dourc'hwez a zever diouzh e dal, an dourc'hwez a red dioutañ, emañ ar c'hwezenn o redek (o ruilhal, o tiruilhal, o teverañ) diouzh e dal, bilh-bilh e tiver ar c'hwezenn diouzh e dal ; *sich (dat.) den Schweiß von der Stirn wischen,* ober ur sec'h d'e dal, sec'hañ ar c'hwezenn diwar e dal, sec'hañ e dal, dic'hweziñ e dal, torchañ ar c'hwezenn a bizenn war e dal ; *vor (von) Schweiß triefen,* c'hweziñ evel un touilh, c'hweziñ brein, c'hweziñ dourek, c'hweziñ divat, bezañ an dour o redek diouzh an-unan, bezañ an dour o tiruilhal diouzh an-unan, bezañ an dour o tiverañ diouzh an-unan, bezañ c'hwez-dour-dispenn, bezañ gleb-brein gant ar c'hwezour, bezañ dour-c'hwez-holl, bezañ e c'hwez, bezañ c'hwez-brein, bezañ brein gant ar c'hwez, bezañ brein o c'hweziñ, bezañ c'hwez-holl, bezañ beuzet en e c'hwez, bezañ leizh gant ar c'hwezenn, diruilhal ar c'hwezenn diwar an-unan (diouzh an-unan) ; *der Schweiß bricht ihm aus allen Poren,* c'hweziñ a ra evel un touilh, c'hweziñ a ra brein, c'hweziñ a ra dourek, c'hweziñ a ra divat, c'hwez-dour-dispenn emañ, gleb-brein emañ gant ar c'hwezour, emañ an dour o redek dioutañ, emañ an dour o tiruilhal dioutañ, emañ an dour o tiruilhal diwarnañ, emañ an dour o tiverañ dioutañ, emañ ar c'hwezenn o tiverañ bilh-bilh diouzh e dal, e c'hwez emañ, c'hwez-brein (c'hwez-holl, dour-c'hwez-holl) emañ, beuzet eo en e c'hwez, brein eo gant ar c'hwez, brein eo o c'hweziñ, leizh eo gant ar c'hwezenn, diruilhal a ra ar c'hwezenn diwarnañ (dioutañ) ; *im*

Schweiße seines Angesichts erworben, gounezet diouzh c'hwezenn e dal, gounezet diwar c'hwezenn e dal, gounezet diouzh c'hwezenn e zremm, gounezet gant c'hwezenn e dal, gounezet gant c'hwezenn e zremm, gounezet ouzh c'hwezenn e dal, gounezet ouzh c'hwezenn e zremm, gounezet o c'hweziñ, gounezet en ur c'hweziñ, gounezet diwar-bouez e zivrec'h, gounezet gant bec'h e zivrec'h ha lazh e gorf ; [Bibl] *im Schweiße deines Angesichts sollst du dein Brot essen,* gounit a ri da vara diouzh c'hwezenn da dal, gounit a ri da vara diwar c'hwezenn da dal ; *Schweiß wie Blutstropfen,* c'hwezenn a wad b. ; *vor den Erfolg haben die Götter den Schweiß gesetzt,* diwar c'hoari ne zeu netra d'ar gêr - ret eo labourat pe bihanaat ar skudellad - ret eo hadañ a-raok eostiñ - ar gwellañ bara da zebriñ a vez gounezet en ur c'hweziñ - da-heul al labour emañ ar boued - kazh maneget n'eo ket mat da logota - neb na laka poan hag aked n'en devezo madoù na boued - ne gouezh morse aour e godell un den dilabour - labourit a-dreuz, labourit a-hed, temzit ervat hag ho po ed - poaniañ pe moaniañ ; *die Arbeit hat viel Schweiß gekostet,* c'hwezadennoù hor boa tapet evit dont a-benn eus al labour-se, bec'h hor boa bet oc'h erruout gant an tamm labour-se, ur gwall grogad e oa bet, ur gwall reuz e oa bet kas an dra-se da benn, an dra-se a zo bet diaes-ral da ober, ni a oa koustet d'hor c'horfoù ober al labour-se, gwe hor boa bet o kas al labour-se da benn, mil pinijenn hor boa bet o kas al labour-se da benn, kant poan ha kant all hor boa bet o kas al labour-se da benn, d'ober hor boa bet evit kas al labour-se da benn, un abadenn hor boa paket gant al labour-se, gwall abadenn hor boa bet gant an dra-se, ne voe ket bihan an abadenn, tomm (tenn, rust) e voe an abadenn, mizer hor boa bet o kas al labour-se da benn, ober se ne oa ket bet ul lein debret, gwashoc'h eget un devezh pal arat e oa bet, an dra-se a oa bet ur c'hole d'ober, start e oa bet al lasenn, ne oa ket bet ur brav ober al labour-se, ne oa ket bet un ebat kas al labour-se da benn, ne oa ket bet tra aes kas al labour-se da benn, mil boan a voe oc'h ober an dra-se, bec'h da vec'h hor boa bet oc'h ober an dra-se, kavet hor boa da gochañ o kas al labour-se da benn, kavet hor boa da gochañ ouzh al labour-se, kavet hor boa da gochañ gant al labour-se, krog hor boa bet d'ober an dra-se, krog a-walc'h hor boa bet d'ober an dra-se, gwall grog hor boa bet d'ober an dra-se, kavet hor boa krog d'ober an dra-se, kavet hor boa krog a-walc'h d'ober an dra-se, kavet hor boa gwall grog d'ober an dra-se, peadra da vrammsac'hat hor boa bet o kas al labour-se da benn, abadenn hor boa bet o kas da benn an dra-se, kerse e oa bet gant hor c'hostoù embreger al labour-se, ne oa ket bet ur c'hoari ober seurt labour, ne oa ket bet ur pardon ober seurt labour, micher a-walc'h e oa bet kas al labour-se da benn, honnezh a oa bet micher a-walc'h, n'eo ket bihan a boanioù hor boa bet, chastre hor boa bet evit kas al labour-se da benn, ur gwall zevezh hor boa bet d'ober, ken start e oa bet ha direunañ lost an diaoul.

2. glizh str., glizhenn b., lizenn b., aezhenn b., burezh b., glizhennadur g. ; *mit Schweiß beschlagenes Fenster,* gwer gleb str., gwer prenestr leun a zour str., gwer prenestr lizennet str., gwer prenestr glizhennek str., gwer prenestr glizhus str.

3. [dispredet] gwad g. ; [hemolc'h] *Wildschweiß,* gwad g.

4. [kleñved, istor] *der englische Schweiß [pestis sudorora],* ar c'hwezell b.

Schweißanlage b. (-,-n) : [tekn.] stignad soudañ g., reizhoù soudañ ls., rikoù soudañ ls.

Schweißausbruch g. (-s,-ausbrüche) : kaouad c'hweziñ b., barrad c'hweziñ g., tommderenn b., c'hwezadenn b., tommadenn b., glizhenn b. ; *diese Schweißausbrüche machen mir zu schaffen,* me am bez diaezamant gant an tommderennoù-se, pinijenn am bez gant an tommderennoù-se, souriñ a ra an tommderennoù-se warnon ; *er bekommt vom Fieber Schweißausbrüche,* gant tomm an derzhienn en devez c'hwezadennoù bep ar mare, c'hweziñ a ra bep ar mare gant fo an derzhienn, c'hweziñ a ra bep ar mare gant tomm an derzhienn, c'hweziñ a ra bep ar mare gant ar fo eus e gleñved ; [mezeg.] *Schweißausbrüche,* gourc'hweziñ g.

Schweiß- : [mezeg.] … c'hwezadel, … c'hwezpar, … ar c'hwez, … c'hweziñ.

Schweißbad n. (-s,-bäder) : **1.** stoufailh g., hammam g., c'hwezlec'h g. ; **2.** soub burezh g., soubadenn vurezh b.

schweißbar ag. : [tekn.] … a c'heller soudañ, soudadus, [dre astenn.] … a c'hall soudañ, soudus.

Schweißbarkeit b. (-) : soudadusted b.

schweißbedeckt ag. : o c'hweziñ, dour-c'hwez-holl, dour-c'hwez-tout, e c'hwez, gleb gant ar c'hwezenn, gleb o c'hweziñ, ur c'hwezenn warnañ, c'hwez-brein, brein gant ar c'hwez, brein o c'hweziñ, c'hwez-dour-dispenn, gleb-brein gant ar c'hwezour, an dour o redek dioutañ, an dour o tiruilhal dioutañ, an dour o tiruilhal diwarnañ, an dour o tiverañ dioutañ, ar c'hwezenn o tiverañ bilh-bilh diouzh e dal, c'hwez-holl ; *die Pferde waren schweißbedeckt,* an eonenn a zeue eus ar c'hezeg, ar c'hezeg a oa an eon warno, eonenniñ a rae ar c'hezeg.

schweißbefördernd ag. : c'hwezus.

Schweißblatt n. (-s,-blätter) : [gwiad., dilhad.] konson g. [*liester* konsonoù].

Schweißbrenner g. (-s,-) : [tekn.] flammer g., souderez b. [*liester* souderezioù].

Schweißbrille b. (-,-n) : lunedoù soudañ ls., maskl soudañ g.

Schweißdraht g. (-s,-drähte) : [tekn.] orjal soudañ g., gwalenn soudeür b.

Schweißdrüse b. (-,-n) : [korf.] gwagrenn-c'hweziñ b., gwagrenn ar c'hwez b.

Schweißeisen n. (-s,-) : [tekn.] ferr soudañ g., souderez b. [*liester* souderezioù].

schweißen V.k.e. (hat geschweißt) : **1.** [tekn.] soudañ ; *autogen schweißen,* keveldeuziñ ; *stumpf schweißen,* soudañ dre stekiñ ; *erneut schweißen,* adsoudañ ; **2.** [hemolc'h] gwadañ.

Schweißen n. (-s) : [tekn.] soudañ g., souderezh g., soudadur g. ; *Lichtbogenschweißen,* soudañ dre wareg g. ; *Autogenschweißen,* keveldeuziñ g.

Schweißer g. (-s,-) : [tekn.] souder g. [*liester* souderien].

Schweißerin b. (-,-nen) : [tekn.] souderez b. [*liester* souderezed].

Schweißfieber n. (-s) : [kleñved, istor, *pestis sudorora*] *englisches Schweißfieber,* c'hwezell b.

Schweißfleck g. (-s,-e) : saotr c'hwez g., tarch c'hwez g.

Schweißfuchs g. (-es,-füchse) : [loen., kezeg] baian rous-du g. [*liester* baianed rous-du].

Schweißfuge b. (-,-n) : [tekn.] rizennad soudeür b.

Schweißfuß g. (-es,-füße) : *Schweißfüße haben,* dont dourc'hwez diouzh e dreid.

Schweißgang g. (-s,-gänge) : [korf.] san ar c'hwez b.

schweißgebadet ag. : o c'hweziñ, dour-c'hwez-holl, dour-c'hwez-tout, e c'hwez, gleb gant ar c'hwezenn, ur c'hwezenn warnañ, c'hwez-brein, brein gant ar c'hwez, brein o c'hweziñ, c'hwez-dour-dispenn, gleb-brein gant ar c'hwezour, c'hwez-holl, an dour o redek dioutañ, an dour o tiruilhal dioutañ, an dour o tiruilhal diwarnañ, an dour o tiverañ dioutañ, ar c'hwezenn o tiverañ bilh-bilh diouzh e dal, gleb (mouest, leizh, delt) gant ar c'hwezenn ; *ich bin schweißgebadet,* er c'hwez bev emaon, n'eus ket un neudenn sec'h dindanon, c'hweziñ a ran evel un touilh, ar c'hlizhenn a zo warnon, ur c'hwezenn a zo warnon, me a zo dour-c'hwez-holl, gleb-brein emaon gant ar c'hwezour, me a zo dour-c'hwez-tout, c'hwez-dour-dispenn emaon, emañ an dour o redek diouzhin, emañ an dour o tiruilhal diouzhin, emañ an dour o tiverañ diouzhin, trempet on gant ar c'hwezenn, brein emaon gant ar

c'hwez, brein emaon o c'hweziñ, gleb emaon o c'hweziñ, beuzet on em c'hwez, gleb (leizh) emaon gant ar c'hwezenn, c'hwez-brein emaon, c'hwez-holl emaon, e c'hwez emaon.

Schweißgerät n. (-s,-e) : [tekn.] souderez b. [*liester* souderezioù].

Schweißgeruch g. (-s,-gerüche) : mouezh ar c'hwez g., flaer ar c'hwezenn g.

Schweißgrübchen n. (-s,-) : [korf.] toullig-c'hweziñ g., toullig-c'hwez g.

Schweißhund g. (-s,-e) : [loen., hemolc'h] ki-hemolc'h g., liammer g.

Schweißkanal g. (-s,-kanäle) : [korf.] san ar c'hwez b.

Schweißkrankheit b. (-) : [kleñved, istor, *pestis sudorora*] *englische Schweißkrankheit,* c'hwezell b.

Schweißloch n. (-s,-löcher) : [korf.] toullig-c'hweziñ g., toullig-c'hwez g.

Schweißnaht b. (-,-nähte) : [tekn.] rizennad soudeür b.

schweißnass ag. : o c'hweziñ, dour-c'hwez-holl, dour-c'hwez-tout, e c'hwez, beuzet en e c'hwez, gleb (mouest, leizh, delt) gant ar c'hwezenn, c'hwez-brein, brein gant ar c'hwez, brein o c'hweziñ, c'hwez-dour-dispenn, gleb-brein gant ar c'hwezour, c'hwez-holl, ar c'hlizhenn warnañ, ur c'hwezenn warnañ, an dour o redek dioutañ, an dour o tiruilhal dioutañ, an dour o tiruilhal diwarnañ, an dour o tiverañ dioutañ, ar c'hwezenn o tiverañ bilh-bilh diouzh e dal, trempet gant ar c'hwezenn, gleb o c'hweziñ, ar c'hwezenn o tiruilhal diwarnañ (dioutañ), ar c'hwezenn o teverañ dioutañ, an dour o teverañ dioutañ ; *seine Stirn ist schweißnass,* delt (mouest, leizh) eo e dal ; *die Pferde waren schweißnass,* an eonenn a zeue eus ar c'hezeg, ar c'hezeg a oa an eon warno, eonenniñ a rae ar c'hezeg.

Schweißperle b. (-,-n) : takennig c'hwez b. ; *Schweißperlen standen ihm an der Stirn,* war e dal e pize ar c'hwezenn, pizennañ a rae ar c'hwezenn war e dal, perlezenniñ a rae ar c'hwezenn war e dal, ur c'hwezenn stank a bizenne war e dal, pizenniñ a rae e dal gant an dourc'hwez, pizennet e oa ar c'hwezenn war e dal, glizhenniñ a rae an dourc'hwez war e dal, paterenniñ a rae ar c'hwezenn war e dal, paterenniñ a rae an dourc'hwez war e dal.

Schweißstelle b. (-,-n) : [tekn.] kraf soudeür g., rizennad soudeür b.

Schweißsucht b. (-) : [kleñved, istor, *pestis sudorora*] *englische Schweißsucht,* c'hwezell b.

schweißtreibend ag. : c'hwezus ; *schweißtreibendes Mittel,* louzoù da c'hweziñ g., c'hwezuzenn b.

schweißtriefend ag. : o c'hweziñ, dour-c'hwez-holl, dour-c'hwez-tout, e c'hwez, beuzet en e c'hwez, gleb (mouest, leizh, delt) gant ar c'hwezenn, c'hwez-brein, brein gant ar c'hwez, brein o c'hweziñ, c'hwez-dour-dispenn, gleb-brein gant ar c'hwezour, c'hwez-holl, ar c'hlizhenn warnañ, ur c'hwezenn warnañ, an dour o redek dioutañ, an dour o tiruilhal dioutañ, an dour o tiruilhal diwarnañ, an dour o tiverañ dioutañ, ar c'hwezenn o tiverañ bilh-bilh diouzh e dal, trempet gant ar c'hwezenn, gleb o c'hweziñ, ar c'hwezenn o tiruilhal diwarnañ (dioutañ), ar c'hwezenn o teverañ dioutañ, an dour o teverañ dioutañ ; *ich bin schweißtriefend,* n'eus ket un neudenn sec'h dindanon, c'hweziñ a ran evel un touilh, ar c'hlizhenn a zo warnon, me a zo dour-c'hwez-holl, dour-c'hwez emaon tout, me a zo dour-c'hwez-tout, trempet on gant ar c'hwezenn, beuzet on em c'hwez, gleb (leizh) emaon gant ar c'hwezenn, gleb emaon o c'hweziñ, c'hwez-brein emaon, brein emaon gant ar c'hwez, brein emaon o c'hweziñ, c'hwez-holl emaon, dour-c'hwez-holl emaon, c'hwez-dour-dispenn emaon, gleb-brein emaon gant ar c'hwezour, emañ an dour o redek diouzhin, emañ an dour o tiruilhal diouzhin, emañ an dour o tiverañ diouzhin, e c'hwez emaon.

Schweißtropfen g. (-s,-) : takenn c'hwez b.

Schweißtuch n. (-s,-tücher) : [relij.] liñsel b.

Schweißung b. (-,-en) : [tekn.] soudañ g., souderezh g., soudadur g. ; *Autogenschweißung,* keveldeuziñ g.

Schweiz b. (-) : *die Schweiz,* Bro-Suis b., Suis b., Helvetia b. ; *das Volk ist der Souverän der Schweiz,* rieg Bro-Suis eo ar bobl ; *die französische Schweiz,* tachenn galleger Bro-Suis b.

Schweizer g. (-s,-) : **1.** Suis g. [*liester* Suised] ; **2.** anv-gwan : suis, helvetiat ; *Löcher im Schweizer Käse,* klogor an emmenthal® str., lagadoù an emmenthal® ls., daoulagad an emmenthal® ls. ; **3.** goroer a vicher g. ; **4.** [relij.] chasgeu g., P. ki-Doue g., toto g. ; **5.** soudard eus gward suis ar pab g.

Schweizerdegen g. (-s,-) : [moull.] micherour lizherenner ha moulier war un dro g.

schweizerdeutsch ag. : **1.** eus tachenn alemaneger Bro-Suis, aleman ; **2.** [yezh.] alemanek.

Schweizerdeutsch n. : [yezh.] alemaneg g.

Schweizergarde b. (-) : gward suis ar pab g., gwarded suis ar pab ls.

Schweizerin b. (-,-nen) : Suisez b.

schweizerisch ag. : suis, helvetiat, ... Suis ; *schweizerische Eidgenossenschaft,* Kengevread Suis g., Helvetia b., Kengevread Helvetia g.

Schwelbrand g. (-s,-brände) : tan o c'houleskin g.

Schwelchboden g. (-s,-böden) : sec'horeg b. [*liester* sec'horegoù], sec'hadeg b. [*liester* sec'hadegoù].

Schwelchmalz n. (-es) : malt g.

schwelen V.k.e. (hat geschwelt) : mutleskiñ, gouleskiñ, deviñ a-nebeudoù, glaouenniñ, glaouañ.

V.gw. (hat geschwelt) : **1.** goriñ, gouleskiñ, mutleskiñ, deviñ a-nebeudoù, glaouenniñ, glaouañ, mont e glaou, duañ, poufal ; *der Docht schwelt,* mont a ra ar boulc'henn e glaou, glaouenniñ a ra ar boulc'henn (ar vouchenn, ar mouch) ; *das Holz schwelt nur vor sich her,* ar c'heuneud ne reont nemet duañ, ar c'hoad ne ra nemet duañ, poufal a ra ar c'hoad ; *schwelender Kerzendocht,* mouch o c'hlaouenniñ g., poulc'henn o poufal b., mouchenn b., mouch-gouloù g. ; **2.** [dre skeud.] *Hass schwelte in ihm,* goriñ (magañ, derc'hel) a rae kasoni en e galon.

Schwelen n. (-s) : mutleskiñ g., gouleskiñ g.

schwelend ag. : **1.** *schwelender Kerzendocht,* mouch o c'hlaouenniñ g., poulc'henn o poufal b., mouch gouloù g. ; **2.** [dre skeud.] e gor, o c'horiñ, kufun, kafun, kafunet.

schwelgen V.gw. (hat geschwelgt) : **1.** ober chervad / ober fest (Gregor), chervata, chervadiñ, ober chegenn, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, festañ, festal, kenfestañ, ober bos, c'hoari las, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotañ, frikoañ, banveziañ, banveziñ, bankediñ, panteiñ, en em segaliñ, lipouzañ, ober banvez, ober lapavan, c'hoari lapavan, debriñ hag evañ gwalc'h e galon, debriñ hag evañ leizh e walc'h, fringalañ, festailhiñ, ober ritenn, bevañ war an ton bras ; **2.** *in Genüssen schwelgen,* bezañ beuzet e-barzh ar plijadurioù, bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ azezet (beuzet) en e seizh plijadur warn-ugent, bezañ dibradet, saouriñ ouzh ar vuhez ; *sie schwelgten alle in Wonne,* ne bade den gant ar blijadur ; **3.** *in Details schwelgen,* reiñ forzh munudoù, danevelliñ dre gen lies a vunudoù a zo holl (pizh dre ar munud, pizh diouzh ar munud, pizh-kempenn, dre gen lies munud a zo holl, dre gement munud a zo holl, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir) ; **4.** *in Erinnerungen schwelgen,* chom da vemoriñ ; *er schwelgte in Erinnerungen,* en em lakaet e oa da eñvoriñ outañ e-unan.

Schwelger g. (-s,-) : rouler g., liper g., ribouler g., bever diroll g., fringer g., festaouer g., bambocher g., panteer g., farloter g.

Schwelgerei b. (-,-en) : fringerezh, riboulerezh g., roulerezh g., dirollerezh g., bambocherezh g., dirolladeg b., bañvez g., friko g.,

chervad b., kouignaoua g., festailhoù ls., festailhiñ g., reilhenn b., chegenn b.

schwelgerisch ag. : **1.** diroll ; *schwelgerisches Leben,* buhez diroll ha didailh b. ; **2.** *ein schwelgerisches Mahl,* ur pred fetis g., ur pred fonnus g., ur pabor a bred g., ur bañvez g., un daol druz b., ur friko c'hagn b., kouignaoua g., farz da lein g., larjez g.

Schwelkoks g. (-es,-e) : damc'houlosk g.

Schwell g. (-s) : **1.** kas ar mor g., houl g., lavagnon g., ourl g., redere g. ; **2.** houl a-zilerc'h g., mor hir g. (enebet ouzh *Windsee* : mor berr g.).

Schwelle b. (-,-n) : **1.** treuzoù an ti ls., treuzoù an nor ls. [*adliester* treuzeier], toull an nor g. ; *von meiner Türschwelle aus überblicke ich alles,* diwar toull va zi e welan pep tra, diwar toull va dor e welan pep tra, diwar va zreuroù e welan pep tra ; *dort setze ich keinen Fuß mehr über die Schwelle,* birviken troad ne daolin mui eno ; *der kommt mir nie wieder über die Schwelle,* ne skubin ket ken war e lerc'h ; **2.** [dre skeud.] deroù g., treuzoù ls., treuzpoent g. ; *die Schwelle des Todes, die Schwelle zum Tode,* treuzoù ar bed-mañ ls. ; *an der Schwelle zur Ewigkeit,* war dreuzoù ar bed all ; *an der Schwelle einer neuen Zeit,* en deroù un amzer nevez, war dreuzoù un amzer nevez ; *an der Schwelle zum neuen Jahr,* e-tal ar bloaz nevez ; *an der Schwelle des Alters stehen, an der Schwelle des Greisenalters stehen,* bezañ en e oad diskar, bezañ war an diskar, bezañ war an distro, bezañ war an dichal, mont war an tu all ; *an der Schwelle des Winters,* e deroù ar goañv, e penn kentañ ar goañv, pa grogas ar goañv, e-tro ar goañv digor, e digor ar goañv, war dreuzoù ar goañv, e toull ar goañv, e boulc'h ar goañv, e kentaoù ar goañv ; **3.** [bred., korf.] gousomm vihanañ b., treuzpoent bihanañ g., treuzoù ls. ; *Schwelle des Bewusstseins,* treuzoù an emskiant ls. ; **4.** [hentoù-houarn] treuzell b., treuzellenn b., treuzenn b., treuz g. ; **5.** [tisav.] treust a-blaen g., sablezenn b. ; **6.** [merdead.] tuchennig traezh b. ; **7.** [dre astenn., barzh.] ti g. ; **8.** *mittelatlantische Schwelle,* keinenn atlantel b. ; **9.** [mezeg., bev.] *unter der Schwelle liegender Impuls,* skog danwehin g., skog danwehinek g.

schwellen[1] V.gw. (schwillt / schwoll / ist geschwollen) : **1.** kreskiñ, c'hwezañ, foeñvañ, koeñviñ ; *meine Hand schwillt,* c'hwezañ a ra va dorn, koeñviñ a ra va dorn, foeñvañ a ra va dorn ; *rund um den Bienenstich schwillt die Haut,* flemmadenn ar wenanenn a lak ar c'hroc'hen da goeñviñ ; *die Flut schwillt,* kreskiñ a ra ar stêr / c'hwezañ a ra ar mor (Gregor) ; *das Rauschen des Wassers schwillt (schwillt an),* kreskiñ a ra hiboud ar richer, c'hwezañ a ra kan ar richer ; **2.** [dre skeud.] *der Kamm schwillt ihm,* **a)** hennezh a zo c'hwezet evel un touseg, c'hwezet eo gant ar vrasoni, n'eus nemet fouge anezhañ, kollet eo gant gloar, mont a ra gant ar fru, mont a ra gant ar prun, kement a lorc'h a zo ennañ evel pa vije pevare person an Dreinded, lorc'h a zo ennañ kement ha pa vije pevare person an Dreinded, emañ oc'h en em ambridañ, en em c'hwezañ a ra, glorius (dichek, otus, tonius, uhel) eo un tamm, sonn e teu e gribell da vezañ ; **b)** sevel a ra e gribell, sevel a ra e gribenn, sevel a ra war e elloù (war e gentroù), sevel a ra war e dach, ur c'horfad droug a zo o sevel ennañ, sevel a ra kintoù ennañ, mont a ra kintoù ennañ, hennezh a ya ur sac'had droug ennañ, hennezh a ya ur c'horfad droug ennañ, sevel a ra droug en e gorf, trenkañ a ra e spered outañ, ne harz ket mui e wad, sevel a ra ar gwad d'e benn, emañ e wad o vont e dour, sevel a ra broc'h ennañ, komañs a ra da c'harvaat, deuet ez eus tro en e voned, emañ o c'hinañ.

Anv-gwan verb : **geschwollen 1.** foeñvet, koeñvet, c'hwezet, stambouc'het, stouvet ; *geschwollene Hand,* dorn koeñvet g., dorn foeñvet g. ; *die Backe ist geschwollen,* koeñvet (foeñvet) eo ar jod ; *sein Fuß ist ganz schön geschwollen,* e droad a zo c'hwezet evel un touseg, krog mat eo ar c'hoeñv en e droad ; *meine Hände sind dick geschwollen,* va daouarn a zo c'hwezet evel touseged, krog mat eo ar c'hoeñv em daouarn ; *rund um die Wunde war das Gewebe entzündet und geschwollen,* fulor ha koeñv a oa en-dro d'ar gouli ; *nicht geschwollen,* digoeñv, difoeñv. **2.** [dre skeud.] leun a avel, avel gantañ leizh e benn, emfizius, glorius, tonius, orbidus ; *rede nicht so geschwollen,* na laka ket kement a stambouc'h ez komzoù, n'eo ket a boan dit ober gant komzoù c'hwezigell, n'eo ket a boan dit ober gant modoù bras (modoù randonus).

schwellen[2] V.k.e., verb digemm (hat geschwellt) : **1.** lakaat da goeñviñ, koeñviñ, foeñvañ, c'hwezañ, kreskiñ, stignañ, bolzañ ; *der Wind schwellt die Segel,* an avel a c'hwez ar gouelioù, an avel a ronta ar gouelioù, rontaat a ra ar gouelioù gant an avel, c'hwezet e vez gouelioù ar vag gant an avel, emañ an avel o koeñviñ gouelioù ar vag, emañ an avel o volzañ gouelioù ar vag, emañ an avel o foeñviñ gouelioù ar vag, emañ an avel o c'hwezañ gouelioù ar vag, kregiñ a ra an avel er gouelioù ; **2.** *Kartoffeln schwellen,* poazhañ patatez en dour kroc'hen hag all ; **3.** *er ist von Stolz geschwellt,* en em c'hwezañ a ra, c'hwezet eo dezhañ, lorc'h a zo ennañ da vougañ, lorc'h don a zo ennañ, mont a ra gant ar prun, kement a lorc'h a zo ennañ evel pa vije pevare person an Dreinded, lorc'h a zo ennañ kement ha pa vije pevare person an Dreinded, emañ oc'h en em ambridañ, c'hwezet eo evel un touseg, c'hwezet eo gant ar vrasoni, n'eus nemet fouge anezhañ, kollet eo gant gloar, mont a ra gant ar fru, en em c'hwezañ a ra, ur fougeer brein a zo anezhañ, leun a fouge hag a lorc'h eo, lorc'hoù a zo ennañ, hennezh en deus lorc'h en e doull, hennezh en deus lorc'h en e foñs, teil a zo gantañ, fier-droch eo, fier-ruz eo, fier-sot eo, leun a gagal eo, n'eus nemet ur sac'h ourgouilh anezhañ, e galon a zo foeñvet a ourgouilh, hennezh n'en deus ket ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, e glevet a reer atav oc'h en em veuliñ, en em lakaat a ra trec'h d'an holl, c'hwezet eo gant al lorc'h, hennezh a zo ul lorc'h ennañ, hennezh a zo un torkad lorc'h ennañ, ur pezh lorc'h a zo ennañ, hennezh a zo ur reuz ennañ, uhel eo ar c'haoc'h en e doull, uhel eo ar c'haoc'h en e revr, hennezh a zo savet ar c'herc'h en e c'houzoug, uhel eo an tamm ennañ, foeñvet eo gant an ourgouilh, c'hwezet eo gant an avel / leun eo e benn a c'hloriusted / karget eo a vended / leun a avel hag a voged eo / pennboufet eo gant an ourgouilh / ober strakal e skourjez (e foet) a ra (Gregor), ober a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer (a blouz, a golo), ober a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), hennezh ne oar ket bale ken gant ar c'hwez a zo en e gorf, ur revr en deus na fontfe ket un tamm sukr ennañ, ne fontfe ket un tamm sukr en e revr, ober a ra teil, ur bern teil a zo anezhañ, hennezh zo c'hwezet e bluñv, hennezh a zo sonn e gribell, emañ o skeiñ war e daboulin, emañ o rodal e revr, emañ o c'hwezhañ en e drompilh, hennezh a zo brasoni tout, leun a lorc'h eo, en em dalvezout a ra, en em zougen a ra, en em gavout a ra, en em gontañ a ra, douget eo dezhañ e-unan, plantañ a ra c'hwez ennañ e-unan, fouge a zo ennañ evel un targazh er ribod, rok (otus, dichek, glorius, tonius, bras, uhel) eo an tamm anezhañ, bras eo an tamm gantañ, emañ e leue o treiñ ennañ, un tamm tro a zo ennañ, foeñvet eo gant al lorc'h.

Schwellen n. (-s) : **1.** kreskidigezh b., c'hwez g., c'hwezerezh g., c'hwezadur g., koeñv g., koeñvadenn b., foeñv g., foeñvadur g., bouf g. ; *Schwellen des Euters,* koeñv an tezh g. ; **2.** [stêrioù] dourgresk g.

Schwellenangst b. (-) : brizhaon g., damaon g., rouzaon g.

Schwellenland n. (-s,-länder) : bro war c'hreantelaat b., bro war eskoriñ b., bro a zo bet ijinerezhet a-nevez 'zo b., bro o tont war c'horre b., bro war treuzoù an diorroadur da vat b., Stad nevez-c'hreantelaet b., Stad o tiflukañ b.

Schwellenschraube b. (-,-n) : tenn-foñs g.

Schwellenwert g. (-s,-e) : gwehin g., treuz g., poent g., bevenn b. ; *kritischer Schwellenwert,* gwehin eizik g., treuz eizik g.

Schweller g. (-s,-) : **1.** [sonerezh, ograou] troadikell b. ; **2.** [kirri-tan] treuzoù kostez ls., stleug g., marchepi g.
Schwellkörper g. (-s,-) : [korf.] gwiad sonnidik g./b., korf keviaouek g., korf kevek g.
Schwellung b. (-,-en) : koeñv g., koeñvadenn b., koeñvadurezh b., koeñvadur g., koeñvenn b., c'hwez g., foeñv g. c'hwezadur g., foeñvadur g., bouf g., tevder g., gloevenn b. ; *lokale Schwellung,* koeñvadur lec'hel g. ; *systemische Schwellung,* koeñvadur hollel g. ; *Schwellung der Hände,* aouid g. ; *bei der Pest treten auf den ganzen Körper eitrige Schwellungen auf,* gant ar vosenn e porbolenn ar c'horf a-bezh ; *die Schwellung am Fuß geht zurück,* difoeñviñ a ra an troad, digoeñviñ a ra an troad ; *Schwellung am Bein beim Pferd,* korbezenn b. ; *Schwellung unter der Zunge beim Hornvieh,* gloevenn b. ; [tisav.] *Schwellung eines Säulenschafts,* kof ur fust g.
schwellungsfördernd ag. : c'hwezus, koeñvus.
Schwelverbrennung b. (-) : [tekn.] mutleskiñ g., gouleskiñ g.
Schwemmboden g. (-s,-böden) : dichaladur g., dichaladurioù ls.
Schwemme b. (-,-n) : **1.** poull-doura g., poull-dourañ g., dourlec'h g. ; **2.** poull-dour kouronkañ evit ar c'hezeg g. ; **3.** tavarn b., evlec'h g. ; **4.** dreistkinnig g., stambouc'h g., dreistfonn g., reñver g.
Schwemmebene b. (-,-n) : [douarouriezh] kompezenn dichaladurel b., plaenenn dichaladurel b.
schwemmen V.k.e. (hat geschwemmt) : **1.** disgwalc'hiñ ; **2.** *Holz schwemmen,* kas koad war-neuñv, tranellañ koad ; **3.** *Pferde schwemmen,* gwalc'hiñ kezeg, neuñviñ kezeg.
Schwemmfächer g. (-s,-) : [douarouriezh] kern an atredoù b., kern dichaladur b.
Schwemmgebilde n. (-s) : liñvajoù ls., dichaladur g.
Schwemmkegel g. (-s,-) : [douarouriezh] kern an atredoù b., kern dichaladur b.
Schwemmland n. (-s,-länder) **/ Schwemmlandebene** b. (-,-n) : [douarouriezh] kompezenn dichaladurel b., plaenenn dichaladurel b.
Schwemmsand g. (-s) : traezh stêr g.
Schwemmteich g. (-s,-e) : poull-dour kouronkañ evit ar c'hezeg g.
Schwende b. (-,-n) : difraostadenn douar-losk b., difraosteg douar-losk b. [*liester* difraostegi douar-losk], difraostenn douar-losk b., douar-losk g., douar-marr g.
schwenden V.k.e. (hat geschwendet) : difraostañ dre an tan, digeriñ dre an tan.
Schwendfläche b. (-,-n) : difraostadenn douar-losk b., difraosteg douar-losk b. [*liester* difraostegi douar-losk], difraostenn douar-losk b., douar-losk g., douar-marr g.
Schwendung b. (-,-en) : difraosterezh dre an tan g., loskadeg b., devadur g.
Schwengel g. (-s,-) : **1.** [bangounell] brec'h b., brec'henn b., gwint b., gwinterez-puñs b., vrikeval b., brec'henn bomp b., brec'henn blomenn b., brec'henn vangounell b., brec'henn riboul b., dornell bomp b., dornell blomenn b., dornell vangounell b., dornell riboul b., loc'henn bomp b., loc'henn blomenn b., loc'henn vangounell b., loc'henn riboul b. ; **2.** [kleier] bazhoul g., bazhoulenn b., pommell b., pommellenn ar c'hloc'h b., teod ar c'hloc'h g., teodenn ar c'hloc'h b., morzhol g., morzholenn b., bombell b., bazh-houarn b. ; *den Schwengel einer Glocke abnehmen,* divazhoulennañ ur c'hloc'h, dideodañ ur c'hloc'h ; **3.** [kirri] bazh-stern b., gwalenn-sparl b., sparlad g., bazh-treuz b. ; **4.** [pont-gwint] gwintellerez b., gwint b. ; **5.** [dre astenn.] *Ladenschwengel*, komis g. ; **6.** P. bazhoulenn b., pidenn b., bitouzenn b., biloutenn b., pifon g., lost g., kantol b., kalc'h g., heuz g., skourjez b., kalkenn b., Yann galkenn g., penn pour g., mudurun b., gamachenn b. [*liester* gamachoù], fardell b., pint g., silh g., kastr g., pik g., pich g., strinkell b., kastrenn b., ibil g., ibil kig g., ibil beuz g., barrenn-stur b., alc'hwez bras g., bazh b., bazh a-raok b., bazh-kig b., bazh verr b., bazh-yod b., begel g., ar biz warn-ugent g., naer vragoù b., minaoued g., kilhog-Indez g., kellid g., bont g., buzhugenn b., c'hwitell b., brok g., brokenn b., logodenn b., brikezenn b., piti g., ezel g., flemm g., P. piñsev g.
Schwengelring g. (-s,-e) : *Schwengelring einer Glocke,* organell b., ruilhenn vetal a dalvez da stagañ ur vazhoulenn e diabarzh ur c'hloc'h b.
Schwenk g. (-s,-e) : **1.** c'hwel g., c'hweladur g., troerezh g., treiñ g. ; **2.** [merdead.] cheñchamant hent g., cheñchamant roud g. ; *plötzlicher Schwenk,* livard g. ; *einen plötzlichen Schwenk machen,* livardiñ.
Schwenkachse b. (-,-n) : [tekn.] ahel-treiñ g.
Schwenkarm g. (-s,-e) : brec'h paoellus b., brec'henn baoellus b., brec'h war baoell b., brec'henn war baoell b.
schwenkbar ag. : kemm-digemm, kemmus, -fiñv, emdroüs, paoellus, war baoell, war fiñv ; [tekn, kirri-nij] *schwenkbare Tragfläche*, gorread kemporzhus kemm-digemm g. ; *der Arm dieser Lampe ist schwenkbar,* sturiadus eo ar gleuzeur-se, durc'hadus eo ar gleuzeur-se ; [merdead.] *schwenkbar gelagertes Schwert,* angell dro b.
Schwenkbecken n. (-s,-) : bailh disgwalc'hiñ g.
Schwenkbug g. (-s,-büge/-buge) : [tisav.] jambetenn b. [*liester* jambetinier].
Schwenkbühne b. (-,-n) : leurenn-dro b.
Schwenkbürste b. (-,-n) : [dispredet] skouvilhon g., barr-skuber boutailhoù g., barrskuber boutailhoù g., balaennig voutailhoù b., heureuchin da skarzhañ (da garzhañ) boutailhoù g.
schwenken V.k.e. (hat geschwenkt) : **1.** hejañ, hejañ a-benn-brec'h, fichañ, fichellañ, dispac'hañ, lavigañ, luskañ ; *das Florett schwenken,* c'hoari ar fleured ; *das Schwert schwenken,* lakaat e gleze da fraoñval, hejañ (horellañ) e gleze, hejañ e gleze a-benn-brec'h, treiñ ar vilin gant e gleze, ober milinig gant e gleze, c'hoari gant e gleze, c'hoari ar c'hleze, treiñ e gleze savet en aer, c'hoari gant an dir ; *das Taschentuch schwenken,* hejañ (fichañ, dispac'hañ) e frilien ; **2.** treiñ, loc'hañ, lakaat da dreiñ war e ahel, lakaat da dreiñ war e baoell ; **3.** riñsañ, disgwalc'hiñ ; **4.** [kegin.] frinkañ, lakaat da frinkañ ; **5.** . P. *jemanden schwenken,* reiñ foet an nor d'u.b., skubañ u.b., batalmiñ u.b., lakaat sav dindan botoù u.b., teuler (bountañ, stlepel, lakaat) u.b. er-maez, digêriañ u.b., bountañ u.b. er-maezh, lakaat u.b. er porzh, lakaat u.b. 'barzh ar porzh, sevel e dreid d'u.b., reiñ herr d'u.b. da vont ac'hann, diskouez d'u.b. pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, bale u.b., didreuzaouiañ u.b., lakaat u.b. en hent, P. bountañ u.b. a-raok, plantañ u.b. er-maez, bannañ u.b. er-maez, lakaat u.b. war ar beoz, teuler u.b. war al lann, foultrañ u.b. er-maez, foutrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez, sirañ e votoù d'u.b., lardañ e dreid d'u.b. ; *er wurde geschwenkt,* bet en devoa herr.
V. gw. : **1.** [*verb skoazell* **sein** : ist geschwenkt] treiñ, cheñch tu, cheñch hent, cheñch roud, disgweañ, mont diwar e roud ; [lu] *links schwenkt !* war gleiz ! a-gleiz ! ; [tekn.] *um eine Achse nach links schwenken,* paoellañ a-gleiz ; *um eine Achse nach rechts schwenken,* paoellañ a-zehou ; **2.** [*verb skoazell* **haben** : hat geschwenkt] P. *beim Gehen schwenkt sie,* hejañ (gweañ) a ra he revr pa vez o vale, kerzhet a ra en ur hejañ he revr, kerzhet a ra en ur weañ he revr, rodal a ra he revr pa vez o kerzhet, rodellat (rodellañ) a ra pa vez o kerzhet, frejañ a ra pa vez o kerzhet, jorgellat a ra pa vez o kerzhet.
Schwenker g. (-s,-) : **1.** gwerenn gognak b., gwerenn evit evañ kognak b. ; **2.** [filmoù] eilkameraour g.
Schwenkkartoffeln ls. : [kegin.] avaloù-douar melenet ls.
Schwenkkran g. (-s,-kräne) : [tekn.] gavr-dro b.
Schwenklager n. (-s,-) : [tekn.] kador paoellañ g.

Schwenkpunkt g. (-s,-e) : [tekn.] poent paoellañ g., gwip g., paoell g.
Schwenkrotor g. (-s,-en) : [nij.] rotor paoellus g., rotor war baoell g.
Schwenkung b. (-,-en) : **1.** hejerezh g., fich g. ; **2.** tro b., hanterdro b. ; *eine Schwenkung machen*, cheñch tu, cheñch hent, cheñch roud ; **3.** [tekn.] *Schwenkung um eine Achse,* paoellerezh g., paoellañ g.
Schwenkungspunkt g. (-s,-e) : [tekn.] poent paoellañ g., gwip g., paoell g.
Schwenkwasser n. (-s) : riñsadur g.
Schwenkzapfen g. (-s,-) : marc'h g. [*liester* marc'hoù], marc'h-dor g. [*liester* marc'hoù-dor], mudurun b., gwip g., meginer g., meud-dor g., draen an nor g. [*liester* drein an nor], koubledenn b., koubled g. .
schwer ag./Adv. : **1.** pounner, sammus, pouezus, pouezek, bec'hius, pouezant, kargus, lourt, tuzum ; *Blei ist schwer,* pouezus (pounner, pouezek) eo ar plom ; *sehr schwer,* pounner-bec'h ; *dick und schwer,* pouer ; *verdammt schwer,* pounner an diaoul ; *schwere Last,* bec'h pounner g., samm pounner g., gwall garg b., gwall samm g., gwall fardell b., gwall fardellad b. ; *er ist zu schwach, um schwere Lasten tragen zu können,* re andraf eo da zougen traoù pounner, re wak eo da zougen traoù pounner ; *du bist aber schwer beladen,* ur gwall garg a zougez, karget out evel ur vulez, gwall vec'hiet out ; *ein schwer beladener Wagen,* ur c'harr karget pounner g., ur c'harr gwall garget g. ; *schwer werden, schwerer werden,* pounneraat, poutaat ; *dieser Sack lässt sich nur schwer tragen,* ar sac'had-se a zo teuk ; *schwer machen, schwerer machen,* pounneraat, poutaat ; *er ist genauso schwer wie er,* pouez-ha-pouez eo gantañ ; *ich konnte es nicht hochheben, so schwer war es,* ne oan ket evit e zibradañ, pounner evel ma oa - ne oan ket evit e zibradañ, re bounner e oa diouzhin - ne oan ket evit e zibradañ, gant ar pounner ma oa ; *dieser Sack ist zehn Pfund schwer,* ar sac'h-se ez eus (a zo) dek lur a bouez ennañ, ar sac'had-se a bouez dek lur, dek lur bouez a ya d'ober ar sac'had-se, P. dek lur bouezaj a ya d'ober ar sac'had-se ; *zu schwer,* re bounner, re vec'h, re vras bec'h *; dieser Sack ist viel zu schwer,* re holl a bounner eo ar sac'had-se, re bounner holl eo ar sac'had-se, ar sac'had-se a zo en tu all da vec'h un den ennañ ; *zu schwere Last,* revec'h g., soulbec'h g. ; *eine zu schwere Last tragen,* dougen revec'h ; *diese Last ist ihm zu schwer,* **a)** [ster rik] re bounner eo ar samm-se dioutañ, se 'zo re samm dezhañ da zougen, kement-se a zo revec'h dezhañ ; **b)** [dre skeud.] kement-se a zo dreist e nerzh (en tu all d'e nerzh, en tu all dezhañ), n'eo ket evit kement-se, n'emañ ket evit bezañ trec'h war an dra-se (evit pakañ an dra-se), ouzhpenn dezhañ eo an dra-se, n'en deus ket itrik a-walc'h da gas al labour-se da benn, emañ null ganti ; *diese Bürde ist für seine Schultern zu schwer,* re bounner eo ar samm-se diouzh e zivskoaz ; *diese Last liegt schwer auf meinen Schultern,* pouezañ spontus a ra ar samm-se war va chouk ; *wie schwer bist du ? - siebzig Kilo !* pegen pounner out ? - dek ha tri-ugent kilo, kig, eskern, gwad, bouzelloù ha tout ; *schwer wiegen,* **a)** bezañ pounner, pouezañ mat ; **b)** [dre skeud.] tennañ da vraz, bezañ pouezus, dougen pouez bras, bezañ un holl vad eus an dra-mañ-tra, kontañ kalz ; *tonnenschwer sein,* bezañ ken pounner hag ur maen-milin, bezañ pounner-bec'h, bezañ pounner an diaoul ; *schwerer Boden,* douar pounner g., douar priek g., arbrad g., douar kourrez g., douar druz g. (Gregor), douar start en e chadenn g. ; [dre skeud.] *eine schwere Hand haben,* mont dizamant dezhi, diskenn (teurel, skarzhañ) banneoù sonn, diskargañ banneoù yac'h, pouezañ war ar werenn ; *schwere Zunge,* teod pounner g., teod tev g. ; *schwerer Schlaf,* kousk mik g., morvitellerezh g., hun kalet g. / kousked kalet g. (Gregor) ; *schweres Parfüm,* c'hwezh-vat kreñv b., c'hwezh-vat a sko d'ar penn b., porfum kreñv g., porfum a sko d'ar penn g. ; *das kostet schweres Geld,* ker-daonet (ker-ruz, ker-du, ker-divalav, ruz, ker dreist) eo, dreist da ger emañ, an tan a zo war an dra-se, koustañ a ra un dornad mat (un tousegad mat, ur poullad brav, ur pochad mat, ur somm vras, ur voujedenn bravik a-walc'h) a arc'hant, koustañ a ra un tamm mat a voujedenn, koustañ a ra ur pezhiad moneiz, ker eo evel pebr da veurlarjez, an hanter re ger eo, koustañ a ra pikez, koustañ a ra un dirañson, er-maez a briz emañ an dra-se, dibriz eo ; *schwer Geld haben,* kaout arc'hant d'ober teil, kaout arc'hant d'armerzh, kaout arc'hant da zioueriñ, kaout arc'hant da stlepel diouzh an-unan, kaout arc'hant hardizh, bezañ pinvidik evel ar mor (pinvidik-mor, pinvidik-pounner, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, pinvidik-bras, pinvidik-dreist), bezañ hollbinvidik, bezañ brein gant an arc'hant, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, kaout moulloù, kaout kregin, kaout ur madoù bras, bezañ pinvidik-bras, bezañ danvez d'an-unan, bezañ arc'hantet bravik, bezañ frank an arc'hant gant an-unan, bezañ frank an traoù gant an-unan, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ barrek, bezañ gouest, kaout madoù, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, P. bezañ mellek ; *der Kopf ist mir schwer,* stouvet eo va fenn, poan-benn am eus ; *schweren Herzens,* droug kalon gantañ, gwasket e galon (e spered), beget e galon, gouliet e galon, gloazet e ene, pistiget ha doaniet e galon, bras e galon, gant diegi, gant glac'har, gant reked, e diegi (da ziegi) dezhañ, a-enep va grad / en desped din (Gregor) ; *er nahm schweren Herzens von ihr Abschied,* hiraezh en doa ouzh he c'huitaat, kargañ a reas e galon ouzh he c'huitaat, keuz bras en doa o vont diganti, start e kavas he lezel ; *mir ist das Herz schwer, mir ist schwer ums Herz,* enk a zo warnon, ur galonad am eus, enkrezet (gwasket) on, war enkrez emaon, mantrañ a ra va c'halon, un enkrez a zo war va spered, diaes eo va c'halon, ur galonad c'hwerv a zo em c'hreiz, stouvet eo va spered, gwask a zo war va c'halon, mouget (gwasket, karget) eo va c'halon, beget eo va c'halon, kignet eo va c'halon, ur pistig a stard va c'halon, bihan eo va c'halon, bras eo va c'halon, glac'haret eo va c'halon, ur galonad c'hlac'har a zo em c'hreiz, enkreziñ a ran, enk ha diaes eo va c'halon, ur c'hlaouenn ruz a zo war va c'halon, santout a ran ur c'hlaouenn ruz em c'halon, damaniañ a ran ; *mir wird das Herz schwer, mir wird schwer ums Herz,* santout a ran va c'halon o kargañ, bihanaat a ra va c'halon, sevel a ra mantr em c'halon, mont a ra bihan va c'halon, dont a ra bihan va c'halon, dont a ra bras va c'halon, sevel a ra enkrez ennon, sevel a ra enkrez ganin, enkreziñ a ra va c'halon, stardañ a ra va c'halon ; *beim Anblick seines Sohnes wurde dem Vater schwer ums Herz,* poan a reas gant an tad gwelet e petore stad edo e vab ; *jemandem das Herz schwer machen,* mantrañ kalon u.b., glac'hariñ (doaniañ, enkreziñ, trubuilhañ, trechalañ, trefuañ) u.b., gloazañ kalon u.b., kalonizañ u.b., ober chal d'u.b., reiñ safar d'u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b., teurel ur bec'h pounner war kein u.b., teurel ur bec'h pounner war chouk u.b. ; *machen Sie mir das Herz nicht schwerer !* na greskit ket va foan c'hoazh ! paouezit ouzhin, mar plij ! na zaoubennit ket ac'hanon evel-se !
2. diaes, amaes, anaes, start, kalet, poanius, gloazus, tenn, reut, brevus, teuc'h, bouc'h, chastreüs, kargus, labourus, trevellus, skars, diblaen, garv ; *äußerst schwer,* diaes-ral, diaes-bras,

diaes-tre, forzh diaes, gwall ziaes ; *viel schwerer,* kalz diaesoc'h - pell diaesoc'h - paot diaesoc'h - ur barr diaesoc'h - ur bern diaesoc'h - un toullad diaesoc'h - un hanter diaesoc'h - un tamm mat diaesoc'h - diaesoc'h, un tailh - diaesoc'h, ur flipad - war an ampl diaesoc'h - kant gwech diaesoc'h ; *eine schwere Arbeit,* ul labour start (grevus, kalet, diaes, poanius, tenn, reut, brevus, pounner) g., un diaoul a labour g., un diaoulez a vicher b., ur vourellenn b., ur gwall grogad g. ; *schwer arbeiten,* labourat start, stardañ outi, stardañ warni, tramailhat, labourat tenn, poaniañ kalet, poaniañ tenn, lardañ, lopañ, kordañ da vat gant al labour, kiañ, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, poaniañ, gwall boaniañ, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour ; *ein schwerer Beruf,* ur vicher diaes b., ur vicher denn b. ; *schwer zu lesen,* dihelenn, diaes da lenn ; *schwer zu sehen,* dihewel ; *schwer zu verkaufen,* dihewerzh ; *schwer zu verstauen,* disklenk ; *das ist es, was ich als schwerste Aufgabe empfinde,* setu diaesañ a gavan da ober ; *schwer zu ertragen,* diaes da c'houzañv ; *schwer zu bearbeiten,* bouc'h da labourat, teuc'h da labourat ; *schwer begehbarer Weg,* hent bleiz g., hent lourt g., hent klak g., hent n'en defe ket ur bleiz an hardizhegezh da baseal drezañ g., hent n'o defe ket ar bleizi an hardizhegezh da vont da stlabezañ o zreid drezañ g., hent rust ha diaes g., hent difonn da vale g., hent teuc'h g. ; *schwer zugänglich,* diaes da ziraez ; *schwer hörbar,* diheglev ; *so schwer ist es nicht,* n'eo ket ken diaes-se, n'eo ket ken start-se ; *das ist ein schweres Studienfach,* un danvez studi garv eo, ur materi garv eo ; *trockener Farn lässt sich nur schwer sicheln,* raden sec'h a zo teuc'h da droc'hañ gant ar falz, raden sec'h n'int ket traoù karantezus da droc'hañ gant ar falz, raden sec'h a zo bouc'h da droc'hañ gant ar falz ; *im weichen Sand geht man nur schwer voran,* traezh gwak a zo bouc'h da vale, traezh gwak a zo teuc'h da vale ; *das ist schwer verdientes Geld,* an arc'hant-se n'int ket bet gounezet o c'hoari, c'hwezet em eus va gwalc'h evit gounid ar gwenneien-se ; *die Tür lässt sich nur schwer öffnen,* start eo an nor da zigeriñ, pout eo an nor da zigeriñ, diaes eo digeriñ an nor, ne vez digoret an nor nemet gant diaezamant, gant poan eo e vez digoret an nor ; *die Tür geht schwer,* aet start eo an nor, hek eo an nor, an nor ne ya ket en he flas ; *es wird immer schwerer voranzukommen,* diaesaat a ra ar c'herzhout ; *einen schweren Gang haben,* bezañ pounner e gerzhed, bale lopes, bale dilokez ; *Altwerden ist zwar schwer, Verjüngen noch schwieriger,* n'eo ket aes kozhaat, diaesoc'h eo yaouankaat ; *diese Steine lassen sich nur schwer bewegen,* ar mein-se a zo gourt da loc'hañ ; *eine schwere Verdauung haben,* bezañ sammet e stomog, dont ar boued da neuñviñ war e galon ; *schwer hören,* klevet fall, bezañ kalet e skouarn, bezañ kaletklev, bezañ pounnerglev, bezañ teñvalglev, bezañ pounner a skouarn, bezañ pounner e zivskouarn, bezañ kalet da glevet ; *er ist schwer von Begriff,* pounner eo a spered, pounner a benn eo, pout eo e spered, bouc'h eo e spered, togn eo e spered, pout eo a spered, berr eo e spered, speredet berr eo, berr a spered eo, un den berr a spered eo, gorrek a spered eo, ur spered gorrek a zen a zo anezhañ, ur spered pouer a zen a zo anezhañ, hennezh a zo berr ar vent a skiant roet dezhañ, hennezh a zo ur spered besk a zen anezhañ, dister a spered eo, berrik a spered eo, bac'h a spered eo, silet eo bet e spered dre ar ridell, lod en deus e Kerskouarneg, ul lastez hir eo e skouarn, ne ya ket herrus gantañ, toulloù talar a zo en e benn, gorrek (berr) eo da gompren, bouc'h eo da gompren an traoù, hennezh a zo kalet a benn, hennezh a zo kalet e benn, lourt eo e spered, lourt a spered eo, lourt a benn eo, pouer eo, ur spered pouer a zen a zo anezhañ, tuzum eo, ur spered divalav a zen eo, ur skiant verr a zen eo, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, buoc'h a-walc'h eo, un tammig lod en deus e park ar Brizh, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, dall eo e gazh, stouvet eo ; *ein schweres Leben haben, ein schweres Leben führen,* kaout ur bevañ diaes, ren ur vuhez pounner, kaout ur vuhez treut, kaout ur vuhez diblaen, bezañ en un diaezamant bras, bezañ gwall ziaes ar vividigezh gant an-unan, bezañ tenn war an-unan ; *schweres Leben*, bevañ start g., bevañ kalet g., bevañ tenn b. ; *ein schweres Leben*, ur vuhez tenn b., ur vuhez kalet b., ur vuhez digernez b., ur vuhez poanius-bras b., ur vuhez pounner b. ; *das Leben ist schwer,* kalet eo bevañ, start eo bevañ, start eo ar vuhez, tenn eo warnomp, ar bevañ a zo tenn, nag a boan etre merenn ha koan ; *früher war das Leben schwerer,* gwechall e oa fall ar bed ; *sie mussten ein schweres Leben führen,* o buhez a oa bet poanius-bras ; *wir haben es jetzt schwer,* bremañ eo erru garv an traoù, start eo bevañ en deiz a hiziv, start eo ar vuhez en deiz a hiziv, diaes eo bevañ en deiz a hiziv, deuet eo ar bevañ da vezañ kalet, tenn eo warnomp bremañ ; *es schwer haben,* dougen e groaz - kaout e zelazhoù - bezañ burutellet gant ur morad a dourmant - kaout e walc'h a chane - bezañ o tremen a-dreuz drez ha spern - kaout gwall drubuilhoù - gouzañv ezwar - gouzañv esgoar - dougen kañvoù - kaout mizerioù - bezañ e-kreiz ar poanioù - bezañ e-kreiz ar stokadoù - rankout lonkañ anezhi – kaout bec'h a-walc'h ; *er hat es schwer im Leben,* hennezh en deus e damm planedenn, trist eo e blanedenn, trist eo e zoare, n'eo ket ebat e vuhez, hennezh a zo bounezhet a zisplijadurioù ; *der Mensch hat es schwer im Leben,* o, va Doue ! nag a boan ha mervel goude ! nag a boan etre merenn ha koan ! nag a drubuilh en devez an den war an tamm douar patatez-mañ, a bep seurt buhezioù en devez an den, etre marv ha bev e vez ret derc'hel da vont, c'hwerv eo buhez an dud war an douar, ar bevañ a zo tenn a-wechoù, rankout a ra peb den lonkañ anezhi, bec'h a-walc'h en deus pep hini ; *auch andere Leute haben es schwer,* estregedout o devez poan ; *das erste Jahr hatten sie es ziemlich schwer gehabt,* ar bloavezh kentañ a oa bet rust a-walc'h evito ; *er hatte es nicht so schwer gehabt wie die anderen,* ur c'hrog kalz aesoc'h en devoe eget ar re all ; *jemandem das Leben schwer machen,* ober buhez (gwall vuhez) d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., terriñ (ampoezoniñ) e vuhez d'u.b., bezañ war buhez u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ blev gwenn d'u.b., ober vil d'u.b., reiñ darbar d'u.b., danzen darbar d'u.b., reiñ plouz da chaokat d'u.b., reiñ raou d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., c'hoari diaes d'u.b., darbariñ u.b., reiñ neud da zirouestlañ d'u.b., reiñ koad-tro d'u.b., lakaat bec'h war u.b., reiñ koad a-benn d'u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, lakaat kalet d'u.b., ober charre d'u.b., ober buhezioù d'u.b., ober gwallamzer d'u.b. ; *sie macht mir das Leben schwer,* reuz am bez ganti, c'hoari am bez gant al lamponez-se, honnezh a zo un tourmant bevañ ganti, honnezh a ra he gwalc'h a boan din, honnezh a zo ur groaz pounner, honnezh a zo ur gwir bistri evidon, ur pezh hek a zo anezhi, honnezh a zo ur reuz enni, honnezh a zo ur poezon, honnezh a zo diaes-meurbet da gunduiñ, diaes-meurbet eo ober diouti, diaes spontus eo tremen diouti, honnezh a zo un ifernite bevañ ganti, ur binijenn eo bezañ en he c'hichen, un binijenn eo bevañ ganti, un uz eo bevañ ganti, honnezh a zo un debr-spered, honnezh a zo un ifern a blac'h, ne'm eus ket va bev ganti, ne'm eus ket va buhez ganti, ne'm eus ket bihan labour ganti, ur brav n'eo ket bevañ gant honnezh, honnezh a ra charre din, honnezh a ra buhezioù din, honnezh a ra gwallamzer din ; *hier ist es schwer, Wasser zu holen,* ur c'herc'hat diaes a zour a zo amañ ; *er trägt schwer an der Last,* stlejañ e vec'h (e samm) a ra, en em lastrañ a ra gant ur bec'h pounner ; [dre skeud.] *an etwas schwer zu tragen haben,* bezañ nec'het bras (gwall drubuilhet, trechalet) gant udb ; *er hat viel Schweres erdulden müssen,* kavet en deus

bet trenk ha c'hwerv war e hent - gwelet en doa traoù briket ha traoù marellet - kejet en doa gant an trenk hag ar c'hwerv - a bep seurt buhezioù en deus bet - bet en deus e zelazhoù e-kerzh e vuhez - a bep seurt soubenn en deus bet en e vuhez - gwelet en deus bet a bep sort, re gamm ha re dort - hennezh a zo bet ruilhet-diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod) - gwelet en deus bet meur a varr-avel - tremenet ez eus bet kalz a draoù dreistañ - gwall drubuilhoù en deus bet a-walc'h - mizerioù en deus bet a-walc'h - hennezh en deus bet e lod er bed-mañ - ranket en deus bet lonkañ anezhi - bec'h a-walc'h en deus bet ; *ihn trifft es am schwersten, er hat es am schwersten,* dezhañ eo ar gwashañ ; *das Schwerste bleibt zu tun, das Schwerste kommt noch, das Schwerste liegt vor uns,* ar pep gwashañ a chom d'ober c'hoazh, ar pep diaesañ a chom d'ober c'hoazh, n'omp ket erru c'hoazh er vourellenn startañ, ar pep gwashañ 'zo d'ober ; *das Schwerste ist getan,* graet eo ar pep gwashañ ganeomp ; *dieses Buch liest sich schwer,* diaes eo lenn al levr-mañ ; *eine schwere Geburt,* ur gwilioud rust g. / ur gwall wilioud g. (Gregor), un dro gwall ziaes b., ur gwilioud tenn g., ur gwilioud labourus g. ; *schwere Zeiten,* amzer a strafuilh bras b., amzerioù diaes ls., amzerioù tenn ls., amzerioù fall ls., prantadoù trubuilh ls., mougenn b. ; *das war eine schwere Zeit,* d'ar mare-se e oa kalz a draoù o hegal, ur vougenn a oa war ar vro d'ar mare-se, amjestr-bras e oa an amzer-se ; *er bekam schwer wieder Luft, er kam schwer wieder zu Atem,* poan en doa o kavout e anal ; *das ist schwer begreiflich,* un dra digompren eo, diaes a-walc'h eo da gompren ; *man kann ihn nur schwer verstehen,* d'ober e vez kompren anezhañ ; *das Klettern fällt den Asthmatikern schwer,* ar sevel gravioù a zo diaes d'ar re a zo berr o anal ; *das Lernen fällt ihm schwer,* poan en devez o teskiñ, hennezh a zo pout da zeskiñ, hennezh a zo lugut da zeskiñ, hennezh a zo kleiz da zeskiñ, hennezh a zo difonn da zeskiñ, bouc'h eo hennezh da zeskiñ, skars eo dezhañ deskiñ, hennezh ne vez ket a zesk dezhañ, hennezh n'eus ket a zesk dezhañ, hennezh a zo dihezesk, hennezh n'eo ket kreñv war an deskiñ, amzesk eo, kalet a benn eo, buoc'h a-walc'h eo ; *es fällt ihr schwer, sich manierlich zu benehmen,* poan he deus o pakañ an tonioù bras ; *es fällt mir schwer, so etwas zu glauben,* poan am eus o krediñ kement-se ; *es fiel mir schwer, diesen von ihm vorgebrachten Vorwurf hinzunehmen,* diaes em boa kavet ouzh e glevet o reiñ ar rebech-se din ; *es fiel ihm schwer, diesem Befehl Folge zu leisten,* bras e voe gantañ plegañ d'ar gourc'hemenn-se ; *das Gehen fällt ihm schwer,* start eo dezhañ bale, diaes eo dezhañ bale, ur bec'h e vez dezhañ bale, bec'h a zo gantañ bale, bec'h en deus o kerzhet, skars eo dezhañ bale, ur gwall reuz e vez dezhañ bale, poan en devez o vale, pinijenn en devez o vale, gwe en devez o vale, mizer en devez evit bale, mizer en devez o vale, diaezamant en devez o kerzhet, kerzhet a ra gant kalz a ziaezamant, harzet e vez en e gerzh, dalc'het e vez en e gerzh, dalc'het e vez da vale, dalc'het eo en e vale, darev eo dezhañ bale, deuet eo da vezañ peudek, lor eo e zivesker, berr eo war e sparl, c'hoari en devez o kerzhet, ned a nemet a-ruz, fall eo da vale, teuc'h eo da gerzhet, teuc'h eo da vale ; *es fällt ihm schwer, seine Kinder zu bestrafen,* gwazh eo gantañ rankout kastizañ e vugale ; *es fiel ihm schwer, von ihr Abschied zu nehmen,* hiraezh en doa ouzh he c'huitaat, kargañ a reas e galon ouzh he c'huitaat, keuz bras en doa o vont diganti, start e kavas he lezel, kerse a voe gantañ mont diganti ; *es fällt mir schwer, es Ihnen sagen zu müssen,* trist eo din lavaret an traoù-se deoc'h, ur bec'h eo din lavaret an traoù-se deoc'h, garv eo din lavaret an traoù-se deoc'h.

3. grevus, pounner, grizias, … a denn da vraz, lourt, garv, kriz, rust ; *schwere Verfehlung,* fazi pounner g. ; *schwerer Fehler,* fazi bras g., fazi grevus g., mell fazi g., pezh fazi g., pezh mell fazi g., fazi lourt g., fazi pounner g. ; *schwere Sünde,* pec'hed grizias g., pec'hed grevus g., pec'hed bras g., pec'hed lourt g. ; *schwerer Schlag,* [dre skeud.] gwall daol g., mestaol g., distokadenn b., distro lous g., taol pounner g., taol-droug g., taol kriz g., taol-fall g., taol garventez g., bazhad b., reuziad g., glac'har bras g., gwalldro b. ; *das war vielleicht ein schwerer Schlag,* hennezh a oa bet ur c'hrez yen da wiskañ, pebezh bazhad am boa bet gant ar c'heloù-se ; *schwer hinkend,* kamm-groñs ; *schwerer Seufzer,* huanad hirvoudus g. ; *schwere Seufzer ausstoßen, schwer seufzen,* leuskel (lezel, tennañ, ober, teuler) huanadoù hirvoudus, leuskel (tennañ, ober, teuler) huanadennoù hirvoudus, leuskel siwadennoù ; *schwere Krankheit,* kleñved grevus g., kleñved lourt g., korfad kleñved g. ; *nach langer schwerer Krankheit verstorben,* marvet diwar ur c'hleñved hir ha tenn, kaset betek ar mouch gant ur c'hleñved hir ha tenn ; *er ist schwer krank,* klañv-fall (klañv-bras, klañv-ki, klañv-moñs, klañv da vat, klañv-kaer) eo, gwall fall eo, meurglañv eo, ruskenn fall a ra, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, gwall skoet eo, dalc'het mat eo gant e gleñved, toc'hor bras eo / gwall doc'hor eo (Gregor) ; *schwer verwunden,* gwallc'hloazañ, ifamañ, drougtizhout ; *schwer verwundet, schwer verletzt,* gloazet don, gloazet grevus, gwall c'hloazet, gloazet fall, gwall c'houliet, gwall dizhet, gwall dapet, gwall bistiget, mac'hagnet, drougtizhet, ifamet ; *er hat sich schwer verbrannt,* gwall zevet eo, losket-poazh eo ; *jemanden schwer beleidigen,* ober un taol dismegañs d'u.b., dismegañsiñ u.b., teuler dismegañs war u.b., ober dismegañs d'u.b. ; *schwere Not,* droug sant Yann g., droug-sant g. / droug-uhel g. (Gregor), epilepsiezh b., droukfell g. ; *schwerer Verlust,* koll pounner g., gwall goll g., koll bras g. ; *schweres Verbrechen,* torfed grevus g., torfed grizias g., torfed lourt g., torfed a-varv g. (Gregor), torfed marvel g. ; *er hat schwer darunter gelitten,* diwasket en doa poanioù bras da-heul an dra-se ; *Schweres durchmachen,* kaout a bep seurt soubenn, ha c'hwerv ha trenk - kavout trenk ha c'hwerv - kejañ gant an trenk hag ar c'hwerv - bezañ ruilhet ha diruilhet gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod) - bezañ ruilhet ha diruilhet gant an avel - gwelout a bep sort, re gamm ha re dort - gwelet traoù briket ha traoù marellet - kaout a bep seurt buhezioù - gwelet meur a varr-avel - dougen e groaz - kaout e zelazhoù - bezañ burutellet gant ur morad a dourmant - gouzañv ezwar - gouzañv esgoar - dougen kañvoù - kaout e walc'h a chane - bezañ plaouiet gant an enkrez hag an doan - bezañ beuzet e galon en ur morad a c'hlac'har - bezañ o tremen a-dreuz drez ha spern - kaout gwall drubuilhoù - kaout mizerioù - bezañ e-kreiz ar poanioù - bezañ e-kreiz ar stokadoù - rankout lonkañ anezhi - kaout bec'h a-walc'h ; *eine Sache schwer nehmen,* kavout grevus ha pouezus udb, reiñ pouez bras d'udb, reiñ fed bras d'udb, reiñ a fed d'udb, reiñ talvoudegezh vras d'udb, ober stad vras eus udb, lakaat udb e penn-kont, ober charre en-dro d'udb, ober charre gant udb, ober gwelien gant udb, ober c'hoari gaer gant udb ; *über jemanden eine schwere Strafe verhängen,* kondaoniñ strizh u.b. ; *jemanden schwer bestrafen,* lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz lourt, kastizañ u.b. gant garventez, kastizañ u.b. a-zoare, kastizañ start u.b., kastizañ garv u.b., punisañ start u.b, punisañ garv u.b., bezañ kriz ouzh u.b., bezañ garv ouzh u.b. ; *schwer betrunken,* dotu, mezv evel ur maltouter (evel ur soner, evel ur soner kloc'h, evel un toton, evel ur soubenn), kras, kras-mat, re garg e garg, mezv-dall (-dotu, -du, -du-dall, -mik, -marv, -poch, -put), moñs, bruket, mezv-dall-put, toulladet tre-ha-tre, moñs-dall, mezv-moñs, leun e revr, bourr da greviñ, na c'hall ket mui dougen e gig, poazh, ur sac'had lous gantañ, ur pezh revriad gantañ ; *schwerer Sturm,* reklom g., barr-amzer fourradus g., barr-amzer kivioul g., rugenn b., barr tourmant g., tourmant ruz g., tourmant bras g. ; *schwere See,* mor lourt g., mor garv g., mor pounner g.,

mor rust g., mor ratre gantañ g., mor gwall wagennek g., mor bras g. ; *schwerer Kampf,* stourm arloup g., krogad garv g.
4. gwall ; *schwerer Junge,* gwall baotr g.
5. [sonerezh] *schwerer Schlag,* pred kreñv g.
6. [kimiezh] *schweres Wasser, Schwerwasser,* dour pounner g. ; *Schweröl,* eoul pounner g.
7. [lu] *schwere Bewaffnung,* armadur pounner g. ; *schwer bewaffnet,* armet kloz, armoù forzh pegement gantañ, armoù ken-ha-ken gantañ, armoù ken-ha-kenañ gantañ, armet penn-kil-ha-troad / heuzet ha kentret (Gregor), armoù gantañ mui-pegen-mui, armoù dreistpenn gantañ, harnezet hag hobregonet penn-kil-ha-troad, armoù gantañ a-vil-vern.
8. [sport, redadeg kezeg] *das Geläuf ist schwer,* bouc'h eo an dachenn.
9. [boued] *schwer verdaulich,* teuc'h, sammus, kargus, bec'hius, pounner, diaes da ziskenn, diaes da fontañ, a chom war ar galon, a chom da neuñviñ war ar galon, stambouc'hus, diaes da boazhañ er c'hof, diaes da boull ar galon, kriz da boull ar galon, kalet da boull ar galon, diaes da wiriñ, stomokus, stomogus, sammus d'ar galon, sammus d'ar stomog, pounner d'ar galon ; *schwer verdauliche Nahrung,* boued stouv-e-doull g., kundu sammus d'ar galon b., boued pounner d'ar galon g., boued a chom da neuñviñ war ar galon g., boued stomogus g., boued stambouc'hus g. ; *schwerer Wein,* gwin kalonek g., gwin penn g., gwin kreñv g., gwin speredus g., gwin drant g. ; *schwere Speisen,* meuzioù stambouc'hus d'ar galon ls., meuzioù bec'hius (pounner, diaes da ziskenn, a chom war ar galon, sammus, diaes da boazhañ er c'hof, diaes da boull ar galon, kriz da boull ar galon, kalet da boull ar galon, diaes da wiriñ) ls. ; *Bohnen sind schwer verdaulich,* poazhadur ar fav a vez diaes, fav a zo boued diaes da fontañ, fav a zo ur gundu diaes da fontañ, fav a vez diaes da wiriñ, fav a zo diaes da ziskenn, fav a chom war ar galon, fav a chom da neuñviñ war ar galon, fav a vez diaes da boazhañ er c'hof, fav a vez diaes da boull ar galon, fav a zo kriz da boull ar galon, fav a vez kalet da boull ar galon, boued teuc'h da zebriñ a zo eus ar fav, boued sammus (kargus, stomogus) a zo eus ar fav, boued sammus d'ar stomog a zo eus ar fav, stambouc'hañ (stouvañ) a ra ar fav.
Schwerarbeit b. (-,-en) : labour start (grevus, kalet, diaes, poanius, tenn, brevus, reut, pounner) g.
Schwerarbeiter g. (-s,-) : den a boan g., poanier g., gwall labourer g., doser g., kier g., loen-labour g., marc'h g., marc'h-labour g., marc'h-kleur g., jav-labour g., ki-labour g., bleiz-labour g., paotr a-raok g.
Schwerarbeiterin b. (-,-nen) : poanierez b., gwall labourerez b.
Schwerathlet g. (-en,-en) : [sport] **1.** saver pouezioù g. ; **2.** sportour emgann g., gourener g.
Schwerathletik b. (-) : [sport] **1.** sevel pouezioù g. ; **2.** sport emgann g., gouren g.
Schwerathletin b. (-,-nen) : [sport] **1.** saverez pouezioù b. ; **2.** sportourez emgann b., gourenerez b.
schweratmend ag. **/ schweratmig** ag. : berr e anal, dialan, tenn e anal, gant e anal o kinnig mankout.
Schwerbehinderte(r) ag.k. g./b. : den gwall nammet g., den gwallet don g.
Schwerbehinderung b. (-,-en) : namm don g.
Schwerbeschädigte(r) ag.k. g./b. : den gwall vac'hagnet g., den mac'hagnet bras g.
schwerblütig ag. : trist e benn, du e benn, dic'hoarzh.
Schwere b. (-) : **1.** pounnerded b., pounnerder g., pouez g., pouezañs b., pouezegezh b. ; *Schwere in den Beinen,* divhar pounner ls., pounnerded (pounnerder g.) en divhar b. ; **2.** garventez b. ; *das Gesetz in seiner ganzen Schwere,* al lezenn gant he holl c'harventez b. ; **3.** grevusted b., grevuster g. ; *Schwere eines Verbrechens,* grevusted un torfed b., euzhusted ur muntr b., euzhuster ur muntr g. ; *die Schwere der Sünde,* grevusted ar pec'hed b. ; *die Schwere der Krankheit,* grevusted ar c'hleñved b. ; **4.** diaested b., poaniusted b. ; **5.** [fizik] pounnerder g., pouezañs b., hoalnerzh g., gravitadur g., nerzh-sach g., kerc'hellder g., kerc'hellerezh g.
Schwerebeschleunigung b. (-) : [fizik] c'hwimm ar pounnerder g. ; *die Schwerebeschleunigung auf der Erde ist etwa sechsmal so groß wie die auf dem Mond,* c'hwec'h gwech brasoc'h eget war al Loar eo c'hwimm ar pounnerder war an Douar war-nes nebeut a dra.
Schwerefeld n. (-s,-er) : [fizik] kerc'hellvaez g.
Schwerelosigkeit b. (-) : dibouez g., dibouezder g., anpounnerder g., ankerc'hellder g. ; *im Zustand der Schwerelosigkeit,* en anpounnerder.
Schweremesser g. (-s,-) : gwaskseller g. [*liester* gwaskselleriou], baroskop g. [*liester* baroskopoù].
Schweremessung b. (-) : barimetriezh b.
Schwereminderung b. (-) : [fizik] iskerc'hellder g.
Schwerenot b. (-) : [mezeg.] droug sant Yann g., droug-sant g. / droug-uhel g. (Gregor), epilepsiezh b., droukfell g.
schwerenot ! : [estl.] kern va buoc'h ! atoue ! daonet ! foeltr ! foutre ! tanfoeltr ! fidamdoue ! fidamdoustik ! fidam ! fidambiche ! fidambie ! fidambue ! fidamchig ! fidamdoulla ! fidadaoula ! fidamdoulle ! fidedoulle ! fidamdoullig ! fidamdoukou ! fidamdoumen ! fidamdouen ! fidamdoupik ! fidamdousik ! fidamdoustac'h ! fididouic'h ! fidambutun ! fidampret ! fidanderv ! fidandouchenn ! fidazomen ! fidezouar ! fidezouchenn ! fidezoupenn ! fidou ! fidoue ! fidouenn ! fidouac'h ! fidoupenn ! fidoustac'h ! fidoustik ! fedam ! fedadouac'h ! fedamdouac'h ! fedamdoulle ! fedamzoupenn ! fedamdousig ! fedamdoustek ! fedazouilher ! jarnigodik ! feiz da'm botoù ! feiz da'm daou vloaz ! feiz da'm distag ! feiz da'm douchig ! vantremorgenn ! vantredistag ! nondedistag ! nondedie ! nondegast ! mordouseg ! kordenn ! korn-butun ! Jezuz ! Jezuz-Doue ! Salver Jezuz ! mil krampouezhenn ! ha-dall daonet ! arsa ! satordallik ! satordidell ! satordienn ! satordistac'h ! manac'h da vin ! mil manac'h toull ! mil mallozh ! mallozh Doue ! mallozh va Doue ! mardouen ! mardiac'h ! mardoust ! mardoustac'h ! mardoustik ! mallozh gast ! tri mil c'hast ruz ! mil c'hast ! gast a c'hast ! gast ar c'hast ! putenn ar c'hast ! gast a vicher ! seizh kant luc'hedenn gamm ! tri mil barrad luc'hed ! double barrikenn ! seizh kant barrikennad kurun ! gagnig an ognon ! gast an ognon ! doubl-chas ! doubl-derv ! mil gurun ! gast alato ! mallach toull ! mallach douar ! mallistoull ! mallin rous ! mallech ti ! mil mallozh ruz ! mallozh ar foeltr ! foeltr an diaoul ! mil mallozh an tan hag ar c'hurun ! dampret 'vin ! daonet e vin ! daonet ne vin ket ! daonet 'vo ken ! daonet 'vo va ene ! daonet 'vo va ereoù ! daonet 'vo mil va ereoù ! daonet 'vo chipot-holen va mamm-gozh ! daonet 'vo chipot-holen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen va ene ! non de va ene ! daonet 'vo kroc'hen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen kurunoù va ene ! pennad kroc'hen ! pennad ! kroc'hen kurunoù !
Schwerenöter g. (-s,-) : farlaod g., paotr furluok g., jahiner kalonoù g., kilhog ar barrez g.
Schwererde b. (-) : [kimiezh] hidroksidenn variom b., barit g.
Schwerermachen n. (-s) : pounneraat g., pounneradur g.
schwerfallen V.gw. (fällt schwer / fiel schwer / ist schwergefallen) : bezañ diaes d'u.b. ober udb, bezañ start d'u.b. ober udb, bezañ garv d'u.b. ober udb, kavout diaes ober udb, kavout tenn ober udb, kaout bec'h oc'h ober udb, kaout poan oc'h ober udb, kaout abadenn oc'h ober udb, kaout c'hoari oc'h ober udb, kaout mizer oc'h ober udb, kaout gwe oc'h ober udb, kaout deur gant udb, kaout chati gant udb, ober deur d'an-unan, kaout poan gant udb, bezañ darev d'an-unan ober udb, bezañ poan gant an-unan ober udb, kavout garv ober udb, kochañ ; *das Lernen fällt ihm schwer,* poan en devez o teskiñ, hennezh a zo

pout da zeskiñ, hennezh a zo lugut da zeskiñ, hennezh a zo kleiz da zeskiñ, hennezh a zo difonn da zeskiñ, bouc'h eo hennezh da zeskiñ, skars eo dezhañ deskiñ, hennezh ne vez ket a zesk dezhañ, hennezh n'eus ket a zesk dezhañ, hennezh a zo dihezesk, hennezh n'eo ket kreñv war an deskiñ, amzesk eo, kalet a benn eo, buoc'h a-walc'h eo ; *das Klettern fällt den Asthmatikern schwer,* ar sevel gravioù a zo diaes d'ar re a zo berr o anal ; *es fällt ihr schwer, sich manierlich zu benehmen,* poan he deus o pakañ an tonioù bras ; *das Sprechen fällt ihm schwer,* amlavar eo, dalc'het eo un tamm en e gomz, komz a ra gant poan, poan en devez o komz, darev eo dezhañ prezeg, darev eo dezhañ komz ; *das Gehen fällt ihm schwer,* start eo dezhañ bale, diaes eo dezhañ bale, ur bec'h e vez dezhañ bale, bec'h a zo gantañ bale, bec'h en deus o kerzhet, skars eo dezhañ bale, ur gwall reuz e vez dezhañ bale, poan en devez o vale, pinijenn en devez o vale, gwe en devez o vale, mizer en devez evit bale, mizer en devez o vale, diaezamant en devez o kerzhet, kerzhet a ra gant kalz a ziaezamant, kerzhet a ra gant poan, harzet e vez en e gerzh, dalc'het e vez en e gerzh, dalc'het e vez da vale, darev eo dezhañ bale, deuet eo da vezañ peudek, lor eo e zivesker, berr eo war e sparl, c'hoari en devez o kerzhet, ned a nemet a-ruz ; *es fällt mir schwer, so etwas zu glauben,* poan am eus o krediñ kement-se ; *es würde mir schwerfallen, für ihn zu arbeiten,* diaes e vefe din labourat evitañ ; *es fiel mir schwer, diesen von ihm vorgebrachten Vorwurf hinzunehmen,* diaes em boa kavet ouzh e glevet o reiñ ar rebech-se din ; *es fällt ihm schwer, seine Kinder zu bestrafen,* gwazh eo gantañ rankout kastizañ e vugale ; *es fiel ihm schwer, von ihr Abschied zu nehmen,* hiraezh en doa ouzh he c'huitaat, kargañ a reas e galon ouzh he c'huitaat, keuz bras en doa o vont diganti, start e kavas he lezel, kerse a voe gantañ mont diganti ; *es fällt mir schwer, es Ihnen sagen zu müssen,* trist eo din lavaret an traoù-se deoc'h, ur bec'h eo din lavaret an traoù-se deoc'h, start eo din lavaret an traoù-se deoc'h, garv eo din lavaret an traoù-se deoc'h ; *es fiel ihm schwer, diesem Befehl Folge zu leisten,* bras e voe gantañ plegañ d'ar gourc'hemenn-se.

schwerfällig ag. : **1.** meudek, loaiek, amparfal, loerek, distu, kleiz, heut, patav, patavek, palav, patok, mañchek, glaouch, mat da vont da gaoc'ha gant ur gordenn, pounner e vodoù ober, landrammus, dispered, dotu, javedek, lopes, lor, lourt, lourt e spered, lourt a spered, lourt a benn, bac'h, mors, panezennek, tezeok, divaoue, teuc'h a spered, pout a spered, pout e spered, pouer a spered, pounner a spered, gorrek a spered, ur spered gorrek a zen anezhañ, ur spered pouer a zen anezhañ, ur spered tuzum a zen anezhañ, pavek, teuc'h, teuc'hek, teuk, tuzum, divalav, andraf, gourt, dopes e neuz ; *er ist ziemlich schwerfällig,* bouc'h eo e revr, un amparfal (ur c'hozh palastr, ur pagan, ur Yann seitek, ur palod, ul lopez, un den lor, ur penn lor) a zo anezhañ, meudek (loaiek, amparfal, loerek, distu, kleiz, mañchek, glaouch, divalav, gourt, lopes) eo, pounner eo e vodoù ober, ur penndolog a zo anezhañ, mat eo da vont da gaoc'ha gant ur gordenn ! ; *schwerfälliger machen,* tuzumaat ; **2.** kerzhedet pounner, teuc'h, teuc'hek, bouc'h, tezeok, peudek, andraf, tuzumek, tuzum, divalav, skarbellek, skarbet, skasek, pounner e droad, lopes, lor, lourt, pouer da gerzhet, pounner e gerzhed, pout, dalc'het en e gerzhed, dopes ; *der Dachs ist ein schwerfälliges Tier,* ar broc'h a zo pouer da gerzhet, ar broc'h a zo pounner e gerzhed, kerzhedet pounner eo ar broc'h ; *er geht ziemlich schwerfällig,* kerzhet a ra pounner, teuc'h eo da vale, teuc'h eo da gerzhet, teuc'hek eo, tezeok eo, divalav eo e gerzhed, kerzhet a ra en un doare divalav, kerzhedet pounner eo, peudek eo, andraf eo, peus eo, tuzumek eo, skarbelliñ a ra, un toumper a zo anezhañ, pounner eo e vale, patav eo e vale, pounner eo e gerzhed, bale a ra lopes, bale a ra dilokez, lor eo e zivesker, pouer eo da gerzhet, pout eo, patav eo e zoare da vale, dalc'het eo en e gerzhed ; *schwerfällig werden,* teuc'haat, tuzumiñ ; *das Alter macht uns schwerfällig,* pounneraat a reomp dre goshaat ; **3.** *schwerfällig fliegen,* nijal evel ur pichon buoc'h, nijal lopes, nijal dilokez, bezañ lourt da nijal, nijal lourt ; *schwerfällig fliegende Insekten,* amprevaned pounner o nij ls., amprevaned lourt da nijal ls.

Schwerfälligkeit b. (-) : pounnerded b., pounnerder g., diampartiz b., lourdiz b., lourdoni b., teuc'hder g., teuc'hded b., tuzumded b., tuzumder g.

Schwerfälligmachen n. (-s) : tuzumaat g., tuzumadur g., pounneraat g., pounneradur g.

schwerflüssig ag. : flibous, gludek, gludennek, libous, frontek, neudennek, yodennek.

schwergängig ag. : [tekn.] gourt, diaes da embreger.

Schwergewicht n. (-s,-e) : **1.** [sport] rummad ar pouezioù pounner g. ; *Kampf im Schwergewicht,* krogad pouezioù pounner g. ; **2.** [sport] sportour pouez pounner g., pouez pounner g. [*liester* pouezioù pounner] ; **3.** kreizenn-bouez b., kreizenn c'hraviter b., kreiz kerc'hell g. ; **4.** [dre skeud.] *das Schwergewicht liegt auf etwas (dat.),* ar pouez a vez lakaet war udb.

schwergewichtig ag. : tev, korfek, pounner.

Schwergewichtler g. (-s,-) : [sport] sportour pouez pounner g., pouez pounner g. [*liester* pouezioù pounner].

schwergläubig ag. : diskredik, diskredus, amgredik.

Schwergrubber g. (-s,-) : [labour-douar] kondonarar g. [*liester* kondonerer], arar-kondon g. [*liester* erer-kondon], plomerez b. [*liester* plomerezioù], tumper g. [*liester* tumperioù] ; *Zinke eines Schwergrubbers,* kontell-gondon b.

Schwergut n. (-s,-güter) : pouezeg g. [*liester* pouezegoù] ; *die Schwergüter,* an danvezioù pouezek ls., ar pouezegoù ls.

Schwergutschiff n. (-s,-e) : [merdead.] bag douger b., lestr douger g.

schwerhalten V.dibers. (hält schwer / hielt schwer / hat schwergehalten) : *es hat schwergehalten, etwas zu tun,* diaes e oa bet ober udb.

schwerhörig ag. : *schwerhörig sein,* klevet fall, droukklevet, bezañ pounner a skouarn, bezañ pounner e zivskouarn, bezañ pounnerglev, bezañ skort e gleved, klevet kalet, kaletklevet, bezañ kalet e skouarn, bezañ kalet da glevet, bezañ kalet a skouarn, bezañ kaletklev, kaout pounnergleved, kaout kleved kalet, kaout teñvalgleved, bezañ teñvalglev, bezañ teñvalglevet, bezañ teñval e gleved, bezañ teñval e skouarn, na glevet mat, bezañ bouzaregennek, bezañ aet dister e zivskouarn, uhelglevet.

Schwerhörige(r) ag.k. g./b. : den pounnerglev g. ; *die Schwerhörigen,* an dud skort o c'hleved ls.

Schwerhörigkeit b. (-) : kaletklev g., teñvalgleved g., pounnergleved g., bouzarded darnel b., pounnerder a skouarn g., skouarn galet b., skorted kleved b.

Schwerindustrie b. (-) : industriezh pounner b., ijinerezh pounner g., greanterezh pounner g., metalouriezh pounner b.

Schwerkraft b. (-) : [fizik] kerc'hellder g., graviter g.

Schwerkraftmesser g. (-s,-) : kerc'hellventer g.

Schwerkraftmessung b. (-) : [fizik] kerc'hellventerezh g.

Schwerkraftumlenkung b. (-,-en) : [fizik, stered.] kerc'hellwariañ g.

schwerkrank ag. : klañv-fall, klañv-bras, klañv-ki, klañv-moñs, klañv da vat, klañv-kaer, meurglañv, enk-tre warnañ, gwall glañv, gwall skoet, gwall fall, toc'hor bras, gwall doc'hor ; *er ist schwerkrank,* klañv-fall (klañv-ki, klañv-moñs, klañv-bras, klañv da vat, klañv-kaer) eo, meurglañv eo, ruskenn fall a ra, enk-tre eo warnañ, gwall glañv eo, gwall skoet eo, dalc'het mat eo gant e gleñved, toc'hor bras eo / gwall doc'hor eo (Gregor), en ur par fall emañ, gwall fall eo, hennezh a zo erru pell gantañ.

Schwerkranke(r) ag.k. g./b. : den klañv-fall g., den klañv-bras g., den gwall glañv g., den klañv-moñs g.
Schwerkriminalität b. (-) : gwall dorfederezh g.
Schwerlaster g. (-s,-) / **Schwerlastkraftwagen** g. (-s,-) / **Schwerlastwagen** g. (-s,-) : sammgarr pounner g.
schwerlich Adv. : a-vec'h, a-boan ; *er wird schwerlich kommen,* eston e vefe ma teufe - souezh e vefe ma teufe - n'eo ket lavaret e teuio - ne zeuio ket, kredapl - douetiñ a ran e teuio - ne zeuio ket, nemet ur chañs e vefe.
Schwerlot n. (-s) : plomenn sont b., plomenn sontañ b.
Schwermetall n. (-s,-e) : metal pounner g.
Schwermut b. (-) : tristidigezh b., gwalañjer g., malañjer g., maritell b., melkoni b., hiraezh b., hirnezh b., hirder g., melre g., „blues“ g., imor domm b., imor du b., imor drist b., imor velkonius b. ; *Schwermut hervorrufen,* melkoniañ ; *in Schwermut verfallen,* melkoniañ, amalekaat, amaliñ, hurenniñ ; *sie verfiel in Schwermut,* ar c'hleñved droug-hirnezh a grogas enni, ar „blues“ a grogas enni ; *das ließ ihn in tiefe Schwermut verfallen,* kement-se en daolas en ur velkoni vras ; *ein Anflug von Schwermut,* ur vorenn b., ur barrad melkoni g.
schwermütig ag. : damani, trist, tristik, tristidik, melkoniek, melkonius, leun a velkoni, klañv gant an droug-hirnezh, doanik, doanius, hiraezhus, mantret e galon gant ar velkoni, beget e galon, gouliet e galon, gloazet e ene, pistiget ha doaniet, glac'haret, glac'harus, malañjer, malañjerek, beunek, amalek, hurennek, klouhanek, kudennek, kozh e benn, du e benn, du e dal, teñval e benn ; *schwermütig sein,* melkoniañ, bezañ beget e galon, gouzañv poan ha hirder, bezañ pistiget ha doaniet, bezañ mantret e galon gant ar velkoni ; *schwermütig werden,* melkoniañ, amaliñ, amalekaat, hurenniñ ; *schwermütig machen,* melkoniañ, amalekaat ; *schwermütiger Mensch,* sońjard g., imor du a zen g., imor domm a zen g., penn-skort a zen g., penn trist a zen g., spered chalus a zen g. ; *ein schwermütiger Gesang,* ur c'han klemmus g., ur son velkonius b.
schwernehmen V.k.e. (nimmt schwer / nahm schwer / hat schwergenommen) : *er nimmt es schwer,* gwasket en em gav gant an dra-se, bec'hiet eo gant an dra-se, ober a ra an dra-se bec'h warnañ, stouvet eo gant an dra-se, sammet eo e galon (e spered) gant an dra-se, bec'hiet eo e galon (e spered) gant an dra-se, stardet eo e galon gant an dra-se, aet eo bihan e galon gant an dra-se, diaez en deus gant an dra-se, kemer a ra diaez gant an dra-se, skoet eo e galon gant an dra-se, mantret eo e galon gant an dra-se ; *nehmen Sie es nicht so schwer,* na vezit ket melkonius, arabat deoc'h ober biloù, na vezit ket war enkrez, 'rit ket bil, 'rit ket biloù.
Schweröl n. (-s,-e) : [kimiezh] eoul pounner g.
Schwerölmotor g. (-s,-en/-e) : [tekn.] keflusker dre eoul pounner g.
Schwerpunkt g. (-s,-e) : **1.** kreiz kerc'hell g. ; [dre skeud] *den Schwerpunkt auf etwas (ak.) ansetzen,* lakaat e holl nerzh war udb, lakaat ar pouez (pouezañ) war udb ; *den Schwerpunkt nach ... verlegen,* diblasañ ar pouez (ar greizenn-bouez) war-zu ... ; **2.** *denselben geometrischen Schwerpunkt haben,* bezañ kengreiz, bezañ kengreizek, bezañ kengreizennek ; **3.** [dre astenn.] tevet g., tevetegezh b..
schwerpunktmäßig Adv. : dreist-holl, ispisial, pergen.
Schwerpunktsenergie b. (-) : [fizik] tolz er paouez g., tolz anargemmat g.
Schwerpunktstreik g. (-s,-s) : diskrog-labour darnel stankañ g.
schwerreich ag. : hollbinvidik, pinvidik-mor, pinvidik evel ar mor, pinvidik-pounner, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, brein gant an arc'hant, pinvidik-bras, pinvidik-dreist, plousaet mat e votoù, plouzet mat e votoù, aes e borpant, aes dezhañ, uhel an dour gantañ, klok, arc'hant gwalc'h e galon gantañ, arc'hant gantañ leizh e walc'h, mat ar bed gantañ, arc'hantet bravik, frank an arc'hant gantañ, frank an traoù gantañ, pinvidik-dreist, war flod e-kreiz ar pinvidigezhioù, o heoliañ gant e arc'hant, foenn er rastell gantañ, kreñv an traoù gantañ, kreñv e chouk, kreñv e gein, kreñv a gein, barrek, gouest, madoù dezhañ, ur madoù bras dezhañ, mat da geinañ, pitaod, P. mellek, rup, richaod.
Schwerspat g. (-s) : [kimiezh] hidroksidenn variom sulfatet b., barit sulfatet g.
Schwert n. (-s,-er) : **1.** kleze g. [*liester* klezeier], P. ber g. ; *Schwerter und Piken,* klezeier ha pikoù ; *ein Schwert hing an seiner Seite,* ur c'hleze a oa ouzh e gostez ; *zum Schwert greifen, sein Schwert ziehen, das Schwert aus der Scheide ziehen, das Schwert blankziehen,* dic'houinañ (dispakañ, tennañ) e gleze, tapout krog en e gleze, lakaat an dir en avel, dic'houinañ ; *das Schwert schwingen, das Schwert schwenken,* lakaat e gleze da fraoñval, hejañ (horellañ) e gleze, hejañ e gleze a-benn-brec'h, treiñ ar vilin gant e gleze, ober milinig gant e gleze, c'hoari gant e gleze, c'hoari ar c'hleze, treiñ e gleze savet en aer, c'hoari gant an dir ; *mit dem Schwert zuschlagen, mit dem Schwert stechen und hauen,* c'hoari ar c'hleze ; *sich mit dem Schwert schlagen,* en em gannañ gant ar c'hleze, c'hoari gant an dir, klezeiata ; *zweihändiges Schwert,* foulc'h b., kleze bras a zalc'her gant an daou zorn g. ; *zweischneidiges Schwert,* **a)** kleze a ziv zremm g., kleze daou du g. ; **b)** [dre skeud.] *ein zweischneidiges Schwert,* ur gontell daoudroc'h b. ; *sein Schwert umgürten,* gourizañ e gleze, lakaat e gleze ouzh e groazell, lakaat e gleze ouzh e gostez, gwiskañ e gleze ; *ein Schwert an der Seite tragen,* bezañ ur c'hleze ouzh e gostez ; *sich das Schwert in den Leib rennen,* en em deurel war beg ar c'hleze ; *jemandem das Schwert in den Leib rennen (bohren, stoßen, jagen),* toullgofañ u.b. gant e gleze, difreuzañ e vouzelloù en e gof d'u.b. gant e gleze, choukañ e gleze e korf u.b., fourrañ e gleze e kof u.b., plantañ e gleze e korf u.b., treuziñ u.b. gant e gleze, sikañ e gleze e kof u.b. ; *auf jemanden mit dem Schwert einschlagen,* skeiñ war u.b. gant lemm e gleze, skeiñ war u.b. gant barvenn e gleze ; *jemanden mit dem Schwert erschlagen,* lazhañ u.b. gant e gleze, lazhañ u.b. gant un taol kleze, lazhañ u.b. a daolioù kleze ; *das Schwert Caliburn erneut durch den Amboss treiben,* adsankañ ar c'hleze Kaledvoulc'h en annev ; *als Spielzeug hatte jeder ein Schwert bekommen,* bet o doa pep a gleze evel c'hoariell ; *mit dem Schwert umgehen,* klezeiata, c'hoari ar c'hleze, kunduiñ ar c'hleze ; *er kann mit dem Schwert ganz gut umgehen,* dornet mat eo da glezeiata, ampart eo da gunduiñ ar c'hleze ; *er führt das Schwert ebenso gut wie die Feder,* kunduiñ a ra ar c'hleze kenkoulz hag ar bluenn ; *im Kampf noch nicht benutztes Schwert,* kleze gwerc'h g. ; *der Knauf des Schwertes,* pommell ar c'hleze b., pommellenn ar c'hleze b. ; *das Heft des Schwertes,* dornell ar c'hleze b., dorn ar c'hleze g., dornlec'h ar c'hleze g., lec'h-dorn ar c'hleze g., lec'h an dorn g. ; *der Korb des Schwertes, die Glocke des Schwertes,* krogenn ar c'hleze b. ; *die Parierstange des Schwertes, das Kreuz des Schwertes,* brankoù ar c'hleze ls., kroaz ar c'hleze b., kroazell ar c'hleze b. ; *die Klinge des Schwertes,* direnn ar c'hleze b. ; *die Schneide des Schwertes, die Schärfe des Schwertes,* barvenn ar c'hleze b., dremm ar c'hleze b., lemm ar c'hleze g., malvenn ar c'hleze b., silh ar c'hleze g. ; *es schwebt wie ein Damoklesschwert über uns,* emañ ar reuz-se evel ur c'hleze a-us d'hor pennoù, emañ ar reuz-se evel kleze Damoklez a-us d'hor pennoù, emañ ar reuz-se evel kleze Damoklez a-blom war hor pennoù ; *ein Land mit Feuer und Schwert verwüsten, ein Land mit Feuer und Schwert verheeren,* entanañ ha lazhañ (Gregor), lakaat an tan hag ar gwall dre ur vro, lakaat stign ha lazh dre ur vro, lakaat ar pil hag al lazh dre ur vro, diskar ur vro dre an dir hag an tan, gwastañ ur vro dre an tan hag ar c'hleze, skeiñ ur vro gant lemm ar c'hleze, lazhañ ha deviñ dre ma'z eer ; *zum Schwerte verurteilt,* kondaonet da vezañ dibennet ; *das Schwert soll entscheiden,* an armoù a varno ; *mit Schwert und Pflug,* gant ar c'hleze hag an

arar ; *sein Schwert in die Waagschale werfen,* lakaat e holl bouez da dalvezout evit degas an trec'h ; *das Schwert wieder in die Scheide stecken,* feuriañ e gleze, adlakaat e gleze en e feur (en e c'houin), gouinañ e gleze, adfourrañ e gleze ; **2.** [ardamezouriezh] *linker Arm mit Schwert,* brec'h ouzh kleiz b. ; *rechter Arm mit Schwert,* brec'h ouzh dehou b. ; **3.** [merdead.] angell b. ; *aufholbares Schwert,* angell c'houstilh b. ; *drehbares Schwert, drehbar gelagertes Schwert, schwenkbar gelagertes Schwert,* angell dro b.

Schwertadel g. (-s) : noblañs kleze b.

Schwertboot n. (-s,-e) : [merdead.] driver g. [*liester* driverioù].

Schwertbruder g. (-s,-brüder) : [istor] marc'heg eus urzh an Doug-Kleze g., douger kleze g.

Schwertbrüderorden g. (-s,-) : [istor] urzh an Doug-Kleze g.

Schwertel g. (-s,-) : [louza.] elestr str.

Schwertfeger g. (-s,-) : harnezer g. [*liester* harnezerien].

Schwertfisch g. (-es,-e) : **1.** [loen.] beg-sabrenn g., pesk-kleze g. ; *Speer-, Säge- und Schwertfische,* pesked broudek ls. ; **2.** [stered.] Aouredenn b., steredeg an Aouredenn b.

schwertförmig ag. : a-stumm gant ur c'hleze, stumm ur c'hleze dezhañ, klezeheñvel, e doare ur c'hleze, e doare klezeier, a-zoare gant ur c'hleze, a-zoare gant klezeier, a-seurt gant ur c'hleze, a-seurt gant klezeier ; [loen.] *schwertförmige Scheidenmuschel,* kontelleg kamm g. [*liester* kontelleged kamm], kontellegenn gamm b. [*liester* kontelleged kamm].

Schwertfortsatz g. (-es,-fortsätze) : [korf.] baleg al lech g.

Schwertgehenk n. (-s,-e) : doug-kleze g.

Schwertgriff g. (-s,-e) : **1.** dornell ar c'hleze b., dorn ar c'hleze g., dornlec'h ar c'hleze g., lec'h-dorn ar c'hleze g., lec'h an dorn g. ; **2.** [korf., *Manubrium sterni*] dornell ar glerenn b.

Schwerthieb g. (-s,-e) : klezeiad g., taol kleze g., taol-feuk g., feukadenn b. ; *die Schwerthiebe hatten seinen Körper zerfurcht und tiefe Schnittwunden hinterlassen,* kilviziet e oa bet e gorf a daolioù kleze ; *jemanden mit Schwerthieben ermorden,* lazhañ u.b. gant e gleze, lazhañ u.b. a daolioù kleze ; *übler Schwerthieb,* mestaol kleze g.

Schwertkämpfer g. (-s,-) : klezead g. [*liester* klezeaded, klezeidi].

Schwertkasten g. (-s,-kästen) : [merdead.] poull angell g.

Schwertknorpel g. (-s,-) : [korf.] lech g.

Schwerlastkraftwagen g. (-s,-) : sammgarr pounner g.

Schwertleite b. (-,-n) : [istor] marc'hegadur g., degemeridigezh en urzh ar varc'heien b. ; *Nackenschlag bei der Schwertleite, Ritterschlag bei der Schwertleite,* choukad g. ; *die Schwertleite empfangen,* mont er-maez a floc'h, bezañ marc'heget, bezañ lakaet da varc'heg.

Schwertlilie b. (-,-n) : [louza.] elestr str. ; *mit Schwertlilien dicht bewachsen,* elestrek ; *deutsche Schwertlilie,* elestr-liorzh str.

Schwertlilienbeet n. (-s,-e) : elestreg b.

Schwertliliengewächse ls. : [louza.] irideged ls. [*unander* irideg g.].

schwertlos ag. : [merdead.] diangell.

Schwertmuschel b. (-,-n) : [loen.] kontelleg g. [*liester* kontelleged], kontellegenn b. [*liester* kontelleged], troad-kontell g. [*liester* treid-kontell, kontilli] ; *gebogene Schwertmuschel,* kontelleg kamm g. [*liester* kontelleged kamm], kontellegenn gamm b. [*liester* kontelleged kamm] ; *Schwertmuscheln sammeln,* kontelegeta.

Schwertritter g. (-s,-) : [istor] marc'heg eus urzh an Doug-Kleze g.

Schwertschlag g. (-s,-schläge) : klezeiad g., taol kleze g., taol-feuk g., feukadenn b. ; *übler Schwertschlag,* mestaol kleze g.

Schwertschlucken n. (-s) : lonkañ sabrinier g.

Schwertschlucker g. (-s,-) : lonker sabrinier g.

Schwertschluckerin b. (-,-nen) : lonkerez sabrinier b.

Schwertspitze b. (-,-n) : beg ar c'hleze g., [dre ledanviñ] entok g.

Schwertstreich g. (-s,-e) : taol kleze g., klezeiad g. ; *ohne Schwertstreich,* kuit a stourm, distourm, hep krogad ebet.

Schwertträger g. (-s,-) : [istor] marc'heg eus urzh an Doug-Kleze g., douger kleze g.

schwertun V.em. (tat sich schwer / hat sich (ak./dat.) schwergetan) : *ich habe mich (rouez* mir*) damit schwergetan,* ur gwall soubenn e oa bet an dra-se evidon, se a oa bet ul lazh, an dra-se a oa bet ur c'hole d'ober, start e oa bet al lasenn, ne oa ket bet ur brav ober al labour-se, ne oa ket bet un ebat kas al labour-se da benn, ne oa ket bet tra aes kas al labour-se da benn, bec'h da vec'h am boa bet oc'h ober an dra-se, mil boan a voe oc'h ober an dra-se, eno em boa ranket lonkañ anezhi, diaes e oa bet evidon lonkañ anezhi, gant an traoù-se e oa bet un abadenn, gwall abadenn am boa bet gant an dra-se, un uz spered e oa bet an dra-se evidon, an dra-se a voe diaes-ral da ober, ur c'holl-skiant e oa bet an dra-se evidon, ur gwir bistri e voe an dra-se evidon, un torr-spered e oa bet an dra-se evidon, ur gwall abadenn (ur gwall grogad) e oa bet evidon, ur gwall grogad am boa bet gant an dra-se, me a oa koustet da'm c'horf ober al labour-se, start e oa bet an abadenn evidon, n'e oa ket bet bihan an abadenn evidon, mizer am boa bet o kas al labour-se da benn, n'em boa ket bet bihan labour gant an dra-se, c'hoari am boa bet evit dont a-benn eus an taol-se, ret e oa bet din tremen a-dreuz drez ha spern, kement-se en doa roet darbar din, darbar am boa bet gant an dra-se, ur gempenn am boa bet gant an dra-se, ober se n'e oa ket bet ul lein debret, gwashoc'h eget un devezh pal arat e oa bet, kavet em boa da gochañ o kas al labour-se da benn, kavet em boa da gochañ ouzh al labour-se, kavet em boa da gochañ gant al labour-se, krog am boa bet d'ober an dra-se, krog a-walc'h am boa bet d'ober an dra-se, gwall grog am boa bet d'ober an dra-se, kavet em boa krog d'ober an dra-se, kavet em boa krog a-walc'h d'ober an dra-se, kavet em boa gwall grog d'ober an dra-se, peadra da vrammsac'hat am boa bet gant an dra-se, abadenn am boa bet o kas da benn an dra-se, kerse e oa bet gant va c'hostoù embreger al labour-se, kant poan ha kant all am boa bet o kas al labour-se da benn, mil pinijenn am boa bet o kas al labour-se da benn, d'ober em boa bet o kas al labour-se da benn, ober an dra-se ne oa ket bet ur c'hoari evidon, ober se n'e oa ket bet ur pardon evidon, honnezh a oa bet micher a-walc'h, micher a-walc'h e oa bet evidon dont a-benn eus an dra-se, chastre am boa bet evit kas al labour-se da benn, ken start e voe ha direunañ lost an diaoul, tomm (tenn, rust) e voe an abadenn, ur gwall zevezh am boa bet d'ober, c'hwezadennoù am boa tapet evit dont a-benn eus an dra-se.

Schwertwal g. (-s,-e) : [loen.] skoazog g. [*liester* skoazoged], skoazeg g. [*liester* skoazeged], bleiz-mor g. [*liester* bleizi-mor], morvleiz g. [*liester* morvleizi] ; *kleiner Schwertwal, unechter Schwertwal, schwarzer Schwertwal,* falsskoazog g.

Schwerverbrante(r) ag.k. g./b. : deved a-vras g. ; *die Schwerverbrannten,* an devidi a-vras ls.

Schwerverbrecher g. (-s,-) : gwall dorfedour g., torfedour bras g., defailhad gwall-e-vrud g.

schwerverdaulich ag. : teuc'h, sammus, bec'hius, pounner, diaes da ziskenn, ... a chom war ar galon, ... a chom da neuñviñ war ar galon, stambouc'hus, diaes da boazhañ er c'hof, diaes da boull ar galon, kriz da boull ar galon, kalet da boull ar galon, diaes da wiriñ.

Schwerverkehrsabgabe b. (-,-n) : taos war ar sammgirri pounner g.

Schwerverletzte(r) ag.k. g./b. / **Schwerverwundete(r)** ag.k. g./b. : gloaziad a-vras g., gloziadez a-vras b., gloazed a-vras g.,

gloazedez a-vras b., den gloazet grevus g., den gloazet don g., den gwall c'hloazet g., den gloazet fall g., den gwall c'houliet g., den gwall dizhet g., den gwall bistiget g. ; *die Schwerverletzten,* ar c'hloazidi a-vras ls.

Schwerwasser n. (-s) : dour pounner g.

Schwerwasserreaktor g. (-s,-en) : dazgwereder dour pounner g.

Schwerwerden n. (-s) : pounneradur g.

schwerwiegend ag. : a bouez bras, gourfouezus, pouezek, pouezus, ... a denn da vraz ; *schwerwiegende Vorwürfe,* rebechoù bras ls. ; *ein schwerwiegendes Ereignis,* un dra vras g. ; [mezeg.] *schwerwiegende Komplikationen,* rouestladoù grevus ls.

Schwester b. (-,-n) : **1.** c'hoar b. [*liester* c'hoarezed], P. fraiez b. [*liester* fraiezed] ; *meine kleine Schwester,* va c'hoar yaouank b. ; *eine Schwester von Paul,* ur c'hoar da Baol b. ; *das ist Pauls Schwester,* honnezh a zo c'hoar da Baol ; *Vollschwester, leibliche Schwester,* c'hoar-gompez g. [*liester* c'hoarezed-kompez] ; *Halbschwester,* hanterc'hoar b., lezc'hoar b., c'hoareg b. ; *Halbschwester mütterlicherseits,* lezc'hoar a-berzh mamm b. ; *Halbschwester väterlicherseits,* lezc'hoar a-berzh tad b. ; *Milchschwester,* c'hoar-vager b. [*liester* c'hoarezed-mager], c'hoar-vagerez b. [*liester* c'hoarezed-magerez], c'hoar-laezh b. ; **2.** klañvdiourez b. ; **3.** [relij.] seurez b. [*liester* seurezed], c'hoar b. [*liester* c'hoarezed], leanez b. ; *barmherzige Schwester,* merc'h ar garantez b., merc'h a garitez b. (Gregor) ; *die weißen Schwestern,* ar c'hoarezed gwenn ls. ; *meine Brüder und Schwestern in Christus,* va breudeur ha va c'hoarezed kristen ; *liebe Schwestern im Glauben,* va c'hoarezed kristen ls. ; *Schwestern Unserer Lieben Frau von der Zuflucht auf dem Kalvarienberg,* leanezed ar Minic'hi ls. ; **4.** [dre skeud., istor] *unsere Brüder und Schwestern im Osten,* hor breudeur ha c'hoarezed er Reter ; **5.** [stered.] *die sieben Schwestern,* ar Pleiades ls., ar Pleiadezed ls., ar Yar hag hec'h evned ls., Yarig-hec'h-evned b., ar Yarad-Poñsined b., ar Yar Wenn b., ar Yarig wenn he c'hwec'h evn b. ; **6.** [louza.] *ungleiche Schwestern,* louzaouenn-ar-skevent b., bara-an-ozhac'h-kozh g.

Schwesterchen n. (-s,-) : c'hoarig b. [*liester* c'hoarezedigoù].

Schwesterherz n. (-ns) : P. c'hoarig b.

Schwesterlein n. (-s,-) : c'hoarig b.

schwesterlich ag. : a c'hoar, ... ur c'hoar, ... c'hoar, ... c'hoarezed. Adv. : evel c'hoarezed, evel ur c'hoar.

Schwesterngemeinschaft b. (-,-en) : [relij.] kumuniezh leanezed g.

Schwesternhelferin b. (-,-nen) : adklañvdiourez b., skoazellerez-prederierez b.

Schwesternkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] louzaouenn-ar-skevent b., bara-an-ozhac'h-kozh g.

Schwesternorden g. (-s,-) : [relij.] urzh leanezed g.

Schwesternschaft b. (-,-en) : **1.** perzh bezañ c'hoar g. ; **2.** [relij.] kumuniezh seurezed b.

Schwesternwohnheim n. (-s,-e) : bod klañvdiourezed g., oaled klañvdiourezed b.

Schwesterpartei b. (-,-en) : strollad politikel gevell g.

Schwesterschiff n. (-s,-e) : lestr gevell g.

Schwibbogen g. (-s,-/-bögen) : [tisav.] gwareg-vount b., skor-bolzek g., skoaz-pleg b., skoazell-bleg b., skoazell-volz b.

Schwiegereltern ls. : tud-kaer ls., kerent-kaer ls. ; *meine Schwiegereltern,* va zud-kaer ls.

Schwiegerfamilie b. (-,-n) : familh-gaer b.

Schwiegermutter b. (-,-mütter) : **1.** mamm-gaer b., mammeg b. ; **2.** [dre fent] [tekn.] digrafer g. [*liester* digraferioù], digraferez b. [*liester* digraferezioù].

Schwiegeronkel g. (-s,-) : eontr-kaer g.

Schwiegersohn g. (-s,-söhne) : mab-kaer g. [*liester* mibien-gaer], mabeg g. [*liester* mabeged], deuñv g. [*liester* deuñvien] ; *meine Schwiegersöhne und -töchter,* va bugale-gaer ls.

Schwiegertante b. (-,-n) : moereb-kaer b.

Schwiegertochter b. (-,-töchter) : merc'h-kaer b., merc'heg b., gouhez b. ; *meine Schwiegersöhne und -töchter,* va bugale-gaer ls.

Schwiegervater g. (-s,-väter) : tad-kaer g. [*liester* tadoù-kaer], tadeg g. [*liester* tadeged] ; *mein zukünftiger Schwiegervater,* danvez va zad-kaer g.

Schwiele b. (-,-n) : porc'hellez b., kaledenn b., marzenn b. ; *entzündete Schwiele,* kaledenn danailhet b. ; *zur Schwiele verhärten, zur Schwiele werden,* kaledenniñ ; *an meinem linken Fußballen hat sich eine Schwiele gebildet,* ur borc'hellez a zo savet din e plant va zroad kleiz ; *Schwielen unter dem Schwanz von Pferden und im Gedärme von Kühen,* c'hwibez str.

schwielig ag. : kaledennek, kaledennet, porc'hellet ; *er hat schwielige Hände,* kaledennoù a zo war e zaouarn ; *schwielig werden,* kaledenniñ, marzennañ.

schwierig ag. : **1.** diaes, diaes da ober, amaes, anaes, start, grevus, kalet, poanius, tenn, reut, brevus, teuc'h, chastreüs, kargus, labourus, trevellus, serzh, skars, diblaen, garv ; *äußerst schwierig,* diaes-ral, diaes-bras, diaes-tre, forzh diaes, gwall ziaes ; *schwierig zu verstauen,* disklenk ; *das Leben ist schwierig,* kalet eo bevañ, start eo bevañ, start eo ar vuhez, pounner eo ar vuhez, tenn eo warnomp, ar bevañ a zo tenn ; *früher war das Leben schwieriger,* gwechall e oa fall ar bed ; *die Aufzucht dieser Tiere ist äußerst schwierig,* al loened-se a zo tener da sevel ; *eine schwierige Arbeit,* ul labour diaes (grevus, kalet, start, poanius, tenn, reut) g. ; *das ist es, was ich als schwierigste Aufgabe empfinde,* setu diaesañ a gavan da ober ; *das Schwierigste für mich,* diaesañ a gavan da ober ; *das Schwierigste ist getan, das Schwierigste liegt hinter uns,* graet eo ar pep gwashañ, ar pep gwashañ 'zo bet graet, ar pep diaesañ 'zo bet graet ; *das Schwierigste bleibt zu tun, das Schwierigste kommt noch, das Schwierigste liegt vor uns,* ar pep gwashañ a chom d'ober c'hoazh, ar pep diaesañ a chom d'ober c'hoazh, n'omp ket erru c'hoazh er vourellenn startañ, ar pep gwashañ 'zo d'ober ; *das ist ein schwieriges Studienfach,* un danvez studi garv eo, ur materi garv eo ; *schwierige Situation,* plegenn diaes b., pleg diaes g., gwall blegenn b. ; *eine schwierige Situation überwinden,* en em dennañ a wall blegenn, en em dennañ eus ur pleg diaes ; *Altwerden ist zwar schwer, Verjüngen noch schwieriger,* n'eo ket aes kozhaat, diaesoc'h eo yaouankaat ; **2.** amjestr, skoemp, skeudik, bubuik, hegazus, hegaz, hegus, kazus, liboudennek, tener, pitouilh, diaezus ; *schwierige Frage,* goulenn skoemp (amjestr, pitouilh) g. ; *jetzt wird's schwierig,* dont a ra an afer da luziañ ; **3.** [dre astenn.] amjestr, diaezus ; *er ist schwierig im Umgang,* hennezh a zo ur pezh diaes, hennezh a zo ur spered diaes a zen, n'eo ket brav kaout d'ober outañ, n'eo ket brav kaout d'ober gantañ, n'eo ket aes c'hoari gantañ, n'eo ket brav rannañ fav gantañ, hennezh a zo un den diskombert, hennezh a zo un den amjestr, P. hennezh a zo ur penn tortis ; *schwierig sein,* bezañ milzin, pismigañ, bezañ figus, bezañ blizidik, bezañ blizik, bezañ pismigus, bezañ pitilh, bezañ pitouilh ; *schwierige Kundschaft,* pratikoù (prenerien) figus ls., pratikoù pismigus ls., prenerien bismigus ls., pratikoù pitilh ls., pratikoù pitouilh ls., pratikoù diaes da zic'hoantañ ls. ; *schwieriges Kind,* gwall vugel g., bugel disent g., bugel amsent g., bugel amjestr g., bugel disentus g., bugel disuj g. ; *schwieriges Pferd,* marc'h amjestr g., marc'h ristu g., marc'h mouzher g., marc'h direizh g.

Schwierigkeit b. (-,-en) : diaester g., diaezamant g., diaes g., reuz g., bec'h g., kudenn b., poan b., darbar g., diaested b., poaniusted b., bulari g., enkter g., enkted b., treuzhent g., treuzkerzh g., dalc'h g., chastre g., draen g., skoilh g., harz g.,

harp g., stank g., sparl g., diarbenn g., dizarbenn g., sparlenn b., strob g., strobell b., harzell b., treuzell b., ampech g., fardell b., sternaj g., stoc'h g., dalc'h g., draen g. [*liester* drein], kael b., kontroliezh b., rouestl g., rouestlad g., luziadenn b. ; *die Schwierigkeit damals beim Bau dieser Brücke ...,* an diaes ma voe sevel ar pont-se … ; *Schwierigkeiten haben, etwas zu tun,* kaout bec'h oc'h ober udb, kaout poan oc'h ober udb, kaout mizer oc'h ober udb, kaout d'ober o klask ober udb, kaout abadenn oc'h ober udb, kaout c'hoari oc'h ober udb, kaout gwe oc'h ober udb, kaout deur gant udb, ober udb deur d'an-unan, kaout poan gant udb, bezañ darev d'an-unan ober udb, bezañ poan gant an-unan ober udb ; *Schwierigkeiten beseitigen,* plaenaat diaesterioù, renkañ diaesterioù 'zo, kompezañ diaesterioù 'zo, dont a-benn eus diaesterioù 'zo, troc'hañ ar skoulm, reiñ lamm da gudennoù 'zo, skarat ur gudenn ; *alle Schwierigkeiten beseitigigen,* bezañ trec'h d'an holl gontroliezhoù ; *Schwierigkeiten machen (bereiten),* bezañ ur reuz en an-unan (gant an-unan), kagalat, degas reuz, lakaat reuz, degas kudennoù, reiñ neud da zirouestlañ, reiñ koad-tro d'u.b., reiñ fred, ober fred, lakaat u.b. diaes, ober diaez d'u.b., ober bec'h d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., lakaat bec'h war u.b., lakaat kalet d'u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ darbar d'u.b., danzen darbar d'u.b., reiñ plouz da chaokat d'u.b., reiñ raou d'u.b., darbariñ u.b., teuler bec'h gant u.b., ober gaol, jabliñ, strobelliñ, ober minoù, miniñ ; *das hat mir nie die geringste Schwierigkeit bereitet,* morse ne'm eus bet an disterañ diaezamant gant an dra-se ; *in Schwierigkeiten geraten,* degouezhout plegennoù diaes gant an-unan, bezañ lakaet diaes, kaout diaez, kemer diaez, kaout gwask, bezañ lakaet nec'het, dont bec'h war an-unan, kouezhañ bec'h war an-unan, kavout avel a-benn, kaout mor hag avel, kavout avel gwall ha mor diaes, kavout avel drouk, kavout avel fall, kavout mor diaes, kavout koad-tro, kavout harz ; *in Schwierigkeiten stecken,* bezañ e bec'h, bezañ e gwask, bezañ bec'h war an-unan, bezañ e-touez diaesterioù, kaout diaezamantoù (diaesterioù, drein, mizer, bec'h, darbar, poan, poan ha trevell, gwask), bezañ e-kreiz ar poanioù ; *sich mit großen Schwierigkeiten herumschlagen,* tremen a-dreuz drez ha spern, bezañ e-kreiz ar poanioù ; *ohne Schwierigkeiten,* a-aes-vat, aes, ken aes ha tra, ken aes all, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, war blaen, hep bec'h ebet ; *jemanden in Schwierigkeiten bringen,* gwalldapout u.b., lakaat u.b. nec'het, lakaat u.b. diaes, lakaat poultr e soubenn u.b., reiñ neud da zirouestlañ d'u.b., reiñ koad-tro d'u.b., reiñ dibun d'u.b., lakaat kalet d'u.b., reiñ darbar (bec'h, koad a-benn, safar) d'u.b., danzen darbar d'u.b., reiñ plouz da chaokat d'u.b., reiñ raou d'u.b., lakaat bec'h war u.b., darbariñ u.b., degas reuz (nec'hamant, trubuilh, kudennoù, trabas, trechal) d'u.b., kagalat u.b., daoubenniñ u.b., jabliñ u.b., ober diaez d'u.b., ober enk d'u.b., reiñ fred d'u.b., ober fred d'u.b., ober bec'h d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., teuler bec'h gant u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b. ; *die Schwierigkeiten wachsen der Regierung über den Kopf,* e penn e spered emañ ar gouarnamant hep gouzout petra ober evit dont a-benn eus an diaesterioù a sav un tammig e pep lec'h, ar gouarnamant n'en deus ket mui a grog war an diaesterioù a sav un tammig e pep lec'h, n'eo ket barrek mui ar gouarnamant ouzh an diaesterioù a sav un tammig e pep lec'h, aet eo ar gouarnamant dreistpenn gant an diaesterioù ; *er wurde ohne Schwierigkeit gewählt,* aet e oa don e-barzh, aet e oa a-zoug e-barzh ; *eine Schwierigkeit umgehen, einer Schwierigkeit ausbeugen, einer Schwierigkeit ausweichen, einer Schwierigkeit aus dem Weg gehen,* klask an dro diwar ur gudenn, tremen dreist ur gudenn (Gregor), tremen hebiou d'ur gudenn, treiñ diwar ur gudenn, treiñ diwar ar bec'h, lammat dreist ar spern, lammat dreist an drez, lammat dreist ar c'harzh, sigotañ ur gudenn ; *Schwierigkeiten bezwingen, Schwierigkeiten überwinden,* dispegañ diouzh diaesterioù 'zo ; *die Schwierigkeit besteht darin, den Beweis zu erbringen,* an abadenn eo degas ar brouenn ; *auf Schwierigkeiten stoßen,* teukañ ouzh diaezamantoù (diaesterioù, drein, mizer, bec'h, darbar, poan, poan ha trevell, gwask), kaout gwe, kaout soubenn, kavout diaesterioù war e hent, kavout koad a-benn, kavout avel a-benn, kaout mor hag avel, kavout koad-tro, kavout skoilhoù war e hent, kavout stankoù war e hent, kavout sav war e hent, kavout harp, kaout harp, kavout harz, kavout lug, kavout drein, dont udb da gontroliañ an-unan, kavout kontroliezhoù da c'houzañv ; *sollet ihr auf Schwierigkeiten stoßen,* ma kouezh bec'h war ho korre, mar deu un dra bennak a-dreuz ; *auf keinerlei Schwierigkeiten stoßen,* na gavout diaez ebet, na gaout diaez ebet ; *du steckst in Schwierigkeiten, wie ich sehe,* bec'h a zo warnout evit doare, e bec'h emaout evit doare, e gwask emaout evit doare, bec'h a zo warnout hervez a welan (war a welan, diouzh ma welan) ; *ich werde es schaffen, gleich welche Schwierigkeiten sich mir in den Weg stellen,* dont a raio ganin, ne vern pe ziaester a gavin war va hent - dont a raio ganin, ne vern peseurt diaesterioù a gavin war va hent - dont a raio ganin, pe ziaester bennak a gavin war va hent ; *diese Arbeit war mit ein paar Schwierigkeiten verbunden,* poan a-walc'h hor boa bet o kas al labour-se da benn ; *er will nicht von seinen Schwierigkeiten sprechen,* ne gonto ket e zoareoù ; *falls Schwierigkeiten auftreten,* ma sav bec'h, ma teu udb a-dreuz deomp, ma teu udb da gontroliañ ac'hanomp, ma kavomp lug, mar stourm udb ouzhimp, mar c'hoarvez ur rouestl bennak ; *Schwierigkeiten tauchen auf, Schwierigkeiten zeichnen sich ab,* diaesterioù a zo o tont war wel ; *wenn keine Schwierigkeiten die Realisierung dieses Plans erschweren,* ma ne zeu netra a-dreuz deomp, ma ne gavomp ket a lug, ma ne zeu netra da gontroliañ ac'hanomp. ; *in Schwierigkeiten bringen,* ober diaez da, lakaat diaes ; *das würde die landwirtschaftlichen Betriebe in finanzielle Schwierigkeiten bringen,* kement-se a lakafe start teñsorerezh an atantoù, kement-se a lakafe diaes an atantoù ; *eben darin liegt die Schwierigkeit,* eno emañ an dalc'h, ouzh ar poent-se emañ an dalc'h, aze emañ ar skoulm, eno emañ ar gempenn, aze emañ an dailh, aze emañ an taol evidomp.

Schwierigkeitsgrad g. (-s,-e) : live diaested g., live poaniusted g., derez diaested g., derez poaniusted g.

Schwimmanstalt b. (-,-en) : poull-neuial g., poull-neuñviñ g.

Schwimmaufbereitung b. (-,-en) : [kimiezh] arneuñverezh g.

Schwimmbad n. (-s,-bäder) : poull-neuial g., poull-neuñviñ g., poull-neuñvial g.

Schwimmbagger g. (-s,-) : ravanell b., lestr-ravaneller g., ravaneller g., lestr traezh g. [*liester* listri traezh].

Schwimmbahn b. (-,-en) : [sport] roudenn-neuial b.

Schwimmbecken n. (-s,-) : poull-neuial g., poull-neuñviñ g.

Schwimmbein n. (-s,-e) : [loen.] pav neuñviñ g.

Schwimmblase b. (-,-n) : [loen.] neuñvenn b.

Schwimmblattpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant neuennus str.

Schwimmbrille b. (-,-n) : lunedoù neuial ls.

Schwimmbrücke b. (-,-n) : pont war-neuñv g., pont-neuñv g., pont neuñvus g., pont bigi g.

Schwimmdock n. (-s,-s) : dok-neuñv g., dok war-neuñv g.

schwimmen V.gw. (schwamm // ist geschwommen / hat geschwommen) : **1.** [fiñv, sport] neuñviñ, neuñvial, neuial, en em angellat, mont war neuñv ; *über (durch) einen Fluss schwimmen,* (ist) : treuziñ ur stêr war-neuñv, treuziñ ur stêr war an neuñv (war neuñv, diwar neuñv), treuziñ ur stêr dre neuñv, treizhañ ar stêr war neuñv ; *ich bin durch den Fluss geschwommen,* treuzet em boa ar stêr war-neuñv ; *die Frösche schwimmen,* (sind/haben) : roeñvat a ra ar gleskered ; *ans Land schwimmen,* (ist) : mont

war-neuñv (war an neuñv, diwar neuñv, dre neuñv) betek an aod ; *auf dem Rücken schwimmen,* (ist/hat) : neuñviñ war e gein, neuñviñ a-c'hwen ; *er schwimmt wie ein Stück Blei, er schwimmt wie eine bleierne Ente,* (ist/hat) : hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, ur pailhoker dour a zo anezhañ, pailhokat dour a ra e-lec'h neuial, neuial a ra evel ur pichon buoc'h ; *wie ein Fisch schwimmen,* (ist/hat) : neuñviñ evel ur pesk ; *sich (ak.) warm schwimmen,* (hat) : neuñviñ un tamm evit en em dommañ, neuñviñ un tamm evit tommañ d'an-unan, neuñviñ un tamm evit eouliañ e izili, neuñviñ un tamm evit divorzañ e zivesker, neuñviñ evit ober un tamm divorzañ d'e izili, neuñviñ un tamm evit dihunañ e gorf, neuñviñ un tamm evit divavañ e izili, neuñviñ un tamm evit lakaat e wad da labourat ; *man muss nicht tiefer ins Wasser gehen, als man schwimmen kann,* arabat c'hwitellat uheloc'h eget ar genoù ; *ich habe die Strecke in fünf Minuten geschwommen,* graet em boa an hent war-neuñv e pemp munutenn ; *ich habe eine Stunde geschwommen,* chomet e oan da neuñviñ e-doug un eurvezh ; *ich bin ans Land geschwommen,* aet on bet war-neuñv betek an aod, neuiet em boa betek an aod ; *P. geh unter oder schwimm !* harz pe grev ! ; **2.** *obenauf schwimmen,* (ist/hat) : chom war-neuñv, bezañ war-neuñv, chom war gorre an dour, gourneuñviñ, neuennat, neuñvennat, flodañ, neuñviñ, arneuñviñ ; *das Holz schwimmt auf dem Wasser,* (hat) : neuñviñ (gourneuñviñ, neuennat, neuñvennat, flodañ) a ra ar c'hoad war gorre (war-benn, war) an dour, chom a ra ar c'hoad war-neuñv ; *die Muscheln, die beim Abwaschen, auf dem Wasser schwimmen, sind ungenießbar,* (haben) : ar meskl a sav war-benn (war-lein, war gorre) an dour pa vezont gwalc'het, n'int ket mat da zebriñ ; **3.** *der Boden schwimmt,* (hat) : distremp eo an douar ; **4.** *mit dem Strom schwimmen,* (ist/hat) : **a)** [ster rik] mont war-neuñv gant red an dour, mont war-neuñv gant kas an dour, mont war-neuñv gant ar gasenn ; **b)** [dre skeud.] c'hwezhañ gant (e tu) an avel, mont gant red an dour ; *gegen den Strom schwimmen,* (ist/hat) : **a)** [ster rik] mont a-enep red an dour, mont a-enep an dour, mont a-benn da red an dour ; **b)** [dre skeud.] roeñvat a-benn da red ar mor ; **5.** [dre astenn.] *er schwamm in seinem Blut,* (hat) : war e c'hourvez e oa en ur poullad gwad, gourvezet e oa en e wad (en ur poullad gwad), o veuziñ e oa en e wad, edo e wad o poulladiñ dindanañ ; **6.** [dre skeud.] *in eitel Wonne schwimmen, in eitel Freude schwimmen, im Glück schwimmen,* (hat) : bezañ beuzet e-barzh al levenez, bezañ beuzet e-barzh al laouenidigezh, bezañ gwenn e ved, nijal (tridal) gant al levenez, bezañ ouzhpenn laouen, bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ azezet (beuzet) en e seizh plijadur warn-ugent, bezañ e barr al levenez, bezañ barr gant al levenez, bezañ barrleun e galon gant al levenez, bezañ e galon barr gant al levenez, bezañ e barr e levenez, bezañ barr e levenez, souriñ al levenez war an-unan, nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ leun-barr a levenez, bezañ barret a levenez, bezañ barrleun (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ meurbet a joa en an-unan, na zougen mui an douar an-unan, bezañ dibradet, bezañ an traoù war ar pevarzek-kant gant an-unan, na vezañ evit e levenez, bezañ fest en an-unan, bezañ en e laouenañ, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ seder evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ digor d'an-unan, bezañ evel Yann en e wele, bezañ evel en ur pred eured, bezañ barrek ; *in Tränen schwimmen,* (hat) : bezañ beuzet gant an daeroù / bezañ goloet a zaeroù / bezañ e zaoulagad war flod (Gregor), bezañ beuzet en e zaeroù, dougen gouelvan bras (Gregor), bezañ daeroù leizh e zaoulagad ; *im Geld schwimmen,* (hat) : bezañ an aour war ar raden gant an-unan, bezañ an arc'hant war ar raden gant an-unan, kaout arc'hant da grabanata forzh pegement, dastum arc'hant evel ur mengleuzier, gronnañ arc'hant gant ar rozell, berniañ arc'hant gant ar rastell, rozellat arc'hant, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, gounit arc'hant bras, gounit arc'hant ruz, dastum aour gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, dastum arc'hant a-vozadoù, ober aour gant morzholioù, kaout arc'hant d'armerzh, kaout arc'hant da ziouerin, kaout arc'hant d'ober teil, kaout arc'hant da stlepel diouzh an-unan, kaout moaien, bezañ moaienet, bezañ leveet mat, kaout arc'hant hardizh, kaout moulloù, kaout kregin, kaout ur madoù bras, bezañ pinvidik-mor (pinvidik evel ar mor, pinvidik-pounner, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, pinvidik-bras, pinvidik-dreist), bezañ hollbinvidik, bezañ brein gant an arc'hant, ober arc'hant war an oaled, bezañ danvez d'an-unan, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, ober e graf, ober god, ober godell, ober yalc'h, ober e eost, ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, gounit arc'hant gant ar rozell, bevañ war an ton bras, ober ritenn, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ arc'hantet bravik, bezañ frank an arc'hant gant an-unan, bezañ frank an traoù gant an-unan, bezañ foenn er rastell gant an-unan, ren ur vuhez pompus, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, bezañ barrek, bezañ gouest, kaout madoù, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, heoliañ gant e arc'hant, bezañ war flod e-kreiz ar pinvidigezhioù (Gregor), bezañ an arc'hant o ruilhal etre e zaouarn, P. bezañ mellek ; *hier schwimmt man nicht im Geld,* (hat) : amañ ne vez ket graet arc'hant war an oaled, amañ n'emañ ket ar vammenn ; **7.** *mir schwimmt es vor den Augen,* (hat) : ne welan ket sklaer, teñval eo va gweled, savet ez eus ur vorenn d'am daoulagad, va daoulagad a zo evel koc'hennet a vogidell ; **8.** [dre skeud.] P. *er schwimmt,* (hat) : boud eo, e douet (en arvar, en amzivin, war var, war vordo) emañ, chom a ra en entremar, chom a ra da arvariñ, chom a ra war an entremar, dall eo e gazh, dall eo e saout.

Schwimmen n. (-s) : **1.** neuial g., neuñv g., neuierezh g., neuerezh g., neuñverezh g., neuñviadenn b., neuiadenn b. ; *bei Fischen sind die Flossen die Organe des Schwimmens,* organoù an neuñverezh eo angelloù ar pesked ; *wir trainieren uns im Schwimmen,* klask a reomp gwellaat da neuiñ, pleustriñ a reomp war an neuial, pleustriñ a reomp an neuñverezh ; *beim Schwimmen Wasser schlucken,* mont dour en e doull gaou (en e doull kontrol, en e doull enep), lonkañ mor ; *sich durch Schwimmen retten,* en em lakaat diogel dre neuñviñ ; *Rückenschwimmen,* neuñv a-c'hwen g. ; *Freistilschwimmen,* neuñv dibabet g. ; *Brustschwimmen,* neuñv a-vriad g., angellat g. ; **2.** neuennerezh g., neuennadur g.

schwimmend ag. : war-neuñv, war flod, neuñvus, neuennus ; [tekn.] *schwimmende Wasserströmungsturbine,* dourluzell c'horre b. ; *schwimmender Estrich,* leur simant war flod b. (Gregor) ; [kegin.] *schwimmende Insel,* enezenn war-neuñv b.

Schwimmente b. (-,-n) : [loen.] houad gorre g. [*liester* houidi gorre].

Schwimmer g. (-s,-) : **1.** neuier g., neuer g., neuñvier g. ; *er war kein guter Läufer, aber doch ein guter Schwimmer,* ne oa ket pipi (ne oa ket mat) da redek, da neuial ne lavaran ket - fallik e oa da redek, met ur gwall neuñvier e oa ; *schlechter Schwimmer,* pailhoker dour g. ; **2.** [tekn. ha pesketaerezh] flojenn b., flodell b., neuenner g. [*liester* neuennerioù], jibardell b. ; *Schwimmer aus Kork,* spoueenn b., lij str. [*unander* lijenn b.], skorj str. [*unander*

skorjenn b.] ; *Netzschwimmer mit Identifizierungsangaben des Inhabers,* merkezenn b. ; *Korkschwimmer an einem Netz befestigen,* lijañ ur roued, skorjañ ur roued.
Schwimmerbecken n. (-s,-) : poull an neuierien g., poull an neuñvierien g., poull bras g.
Schwimmerleine b. (-,-n) : [pesketaerezh] kordenn flojennoù b. [*liester* kordennoù flojennoù, kerdin flojennoù], kordenn lij b. [*liester* kordennoù lij, kerdin lij].
schwimmfähig ag. : neuñvus, neuennus, ... a oar neuial, barrek da neuial.
Schwimmfähigkeit b. (-) : [tekn.] neuñvusted b., neuñvuster g., neuennusted b., neuennuster g.
Schwimmflosse b. (-,-n) : **1.** [loen.] askell b. [*liester* askilli], angell b. ; **2.** [sport] palvez g., botez palvezek b. ; *seine Schwimmflossen anziehen,* lakaat e balvezioù, palvezañ e dreid ; *seine Schwimmflossen ausziehen,* tennañ e balvezioù, dibalvezañ, dibalvezañ e dreid.
Schwimmflügel g. (-s,-) : flojenn b., flodell b., neuenner g. [*liester* neuennerioù].
Schwimmfuß g. (-es,-füße) : [loen.] troad palvezek g., troad roeñvek g., pav palvezek g., pav roeñvek g.
Schwimmfüßer g. (-s,-) : [loen.] roeñveg g. [*liester* roeñveged], palvezeg g. [*liester* palvezeged], palvdroadeg g. [*liester* palvdroadeged], pavroeñveg g. [*liester* palvroeñveged].
Schwimmgürtel g. (-s,-) : gouriz neuial g., gouriz neuñviñ g.
Schwimmhalle b. (-,-n) : poull-neuial toet g., poull-neuñviñ toet g.
Schwimmhaut b. (-,-häute) : [loen.] palvezenn b., kroc'henenn un troad palvezek b. ; *mit Schwimmhaut versehen sein,* bezañ roeñvek, bezañ palvezek, bezañ palvdroadek, bezañ pavroeñvek.
Schwimmhäuter g. (-s,-) : [loen.] roeñveg g. [*liester* roeñveged], palvezeg g. [*liester* palvezeged], palvdroadeg g. [*liester* palvdroadeged], pavroeñveg g. [*liester* palvroeñveged].
Schwimmhose b. (-,-n) : bragez-neuial b.
Schwimmkäfer g. (-s,-) : [loen.] mammig-zour b., c'hwil-dour g.
Schwimmkörper g. (-s,-) : flojenn b., flodell b., neuenner g. [*liester* neuennerioù], spoueenn b.
Schwimmkrabbe b. (-,-n) : [loen.] *wollige Schwimmkrabbe,* gweltaz g. [*liester* gweltazed], meltaz g. [*liester* meltazed], krank-silioù g. [*liester* kranked-silioù], krank-skuit g. [*liester* kranked-skuit], krank-avel g [*liester* kranked-avel], chichalvenn b. [*liester* chichalvenned], krank-reder g. [*liester* kranked-reder], reder g. [*liester* rederien].
Schwimmkraft b. (-) : [fizik] neuñvusted b.
Schwimmkran g. (-s,-kräne/-krane) : ponton-gavr g.
schwimmkundig ag. : ... a oar neuial.
Schwimmkunst b. (-) : neuial g., neuierezh g., neuñverezh g.
Schwimmleine b. (-,-n) : [peskataerezh] kordenn lij ar roued b. [*liester* kordennoù lij, kerdin lij]., kordenn flojennoù b. [*liester* kordennoù flojennoù, kerdin flojennoù].
Schwimmlehrer g. (-s,-) : monitour neuial g.
Schwimmlehrerin b. (-,-nen) : monitourez neuial b.
Schwimmlinie b. (-,-n) : linenn-flod b., linenn-dour b., linenn an dour b.
Schwimmmeister g. (-s,-) : mestr-neuñvier g., mestr neuñvier saveteer g.
Schwimmpanzer g. (-s,-) : karr-emgann dour ha douar g., karr-argad dour ha douar g., karr hobregonek dour ha douar g.
Schwimmpartie b. (-,-n) : neuñviadenn b., neuiadenn b., abadenn neuial b.
Schwimmreifen g. (-s,-) **/ Schwimmring** g. (-s,-e) : boue g.
Schwimmsand g. (-s,-e) : bouktraezh str., lonktraezh str., traezh bouk str., traezh gwak str., traezh lonker str., traezh krenegellek str., traezh-kren str. ; *in Schwimmsand einsinken,* lonktraezhiñ ; *mit seinem Wagen im Schwimmsand stecken bleiben,* lonktraezhiñ e garr.
Schwimmschnecke b. (-,-n) : [loen.] maligorn-dour eus ar spesad *Neritæ* g.
Schwimmschwanz g. (-s,-schwänze) : [loen.] lost neuñviñ g., lost neuial g.
Schwimmsport g. (-s) : neuierezh g., neuerezh g., neuñverezh g., neuial g.
Schwimmstängel g. (-s,-) : [louza.] garenn neuennus b.
Schwimmstil g. (-s,-e) : doare neuial g.
Schwimmstoß g. (-es,-stöße) : briad neuial b.
Schwimmstrecke b. (-,-n) : *zurückgelegte Schwimmstrecke,* neuñviad g.
Schwimmunterricht g. (-s) : kentelioù neuial ls.
Schwimmvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] roeñveg g. [*liester* roeñveged], palvezeg g. [*liester* palvezeged], palvdroadeg g. [*liester* palvdroadeged], pavroeñveg g. [*liester* palvroeñveged], evn roeñver g. [*liester* evned roeñver].
Schwimmweste b. (-,-n) : jiletenn-saveteiñ b., droged-saveteiñ g.
Schwimmwettkampf g. (-s,-wettkämpfe) : neuiadeg b.
schwind ag. [rannyezh.] : herr, herrus, herrek, mibin, fonnus, prim, difrae, pront, dilas, dillo, dilloüs.
Adv. : trumm-ha-trumm, en un hunvre, prim-ha-prim, buan, prim, dibilh, mibin, a-hast, a-dizh, a-brez, a-herr, evel an tan, d'an tan ruz, fonnus, fonnapl, dillo, a-zillo, a-dro-skañv, e berr amzer, fresk, prest, a-fo.
Schwindel g. (-s,-) : **1.** fatadenn b., falladenn b., mezvamant g./b., mezevellidigezh b., mezevell b., mezevelladur g., mezvadur g., fallaenn b., bad g., badinell b., trelladur g., trelladenn b., bamizon g., valgori g., veudadur g., pennfoll g., troadur-penn g., turleban g., mezevenn b. ; *vom Schwindel befallen (ergriffen) werden,* trelliñ ar penn d'an-unan (*e benn dezhañ, he fenn dezhi h.a.*), mezevelliñ, mezevenniñ, dont ar mezvamant (ar vezvamant, ar vezevellidigezh) e penn an-unan (*en e benn, en he fenn h.a.*), bezañ e benn o vezevelliñ, bezañ e benn o vadaouiñ, bezañ e benn o vadinelliñ, bezañ badet, badañ, trolerniñ, kouezhañ ur fallaenn (ur bad) war an-unan, bezañ e benn e balbouz, pennfolliñ, sevel bec'h war an-unan, bezañ aet fall ken e fell d'an-unan kouezhañ ; *Höhenschwindel erregen, Höhenschwindel verursachen,* mezevelliñ, mezevenniñ ; *Schwindel erregend,* mezevellus, mezevennus, mezvus, badinellus, badaouus, badaouellus ; *Schwindel erregende Höhe,* uhelder mezevellus g., uhelder mezevennus g. ; *an Höhenschwindel leiden,* bezañ klañv gant ar vezevell, bezañ techet da vezevelliñ, bezañ techet da vezevenniñ.
2. c'hwiberezh g., skraperezh g., touellerezh g., touelladenn b., touelladur g., lorberezh g., lorbaj g., douilh g., tro-bleg b., bratellerezh g., fliperezh g., korbinerezh g., fazierezh g., tromplerezh g., tromplezon b., truflerezh g., skobarderezh g., skobardiñ g., strobinell b., strobinellerezh g., stranerezh g., darrizherezh g., darrizhañ g., darrizhad g. ; *Schwindel treiben,* flipañ, truchañ, touellañ, bratellat, korbinat, truflat, sklankenniñ, sklankal, toupinat, c'hwibañ, tromplañ, stranañ, bezañ ur c'hwiblaer, ober almanagoù, houperigañ tud 'zo (Gregor), darrizhañ.
3. P. tres g., tro b., stok g. ; *den Schwindel kennen,* gouzout an dro (ar stok, an tres, ar gartenn, ar ribouloù).
4. [tro-lavar] *was kostet der ganze Schwindel ?* pegement e vo etre-holl (en holl, etre tout, gwitibuntamm) ? ; *und der ganze Schwindel,* ha kement 'zo ! ha tout ar stal da heul !
Schwindelanfall g. (-s,-anfälle) : fatadenn b., falladenn b., mezevellidigezh b., bad g., fallaenn b., mezvamant g., badinell

b., trelladur g., trelladenn b., mezvadur g., veudadur g., troadurpenn g., mezevenn b. ; *sich von einem Schwindelanfall erholen,* divadaouiñ.

Schwindelei b. (-,-en) : c'hwiberezh g., skraperezh g., touellerezh g., lorberezh g., lorbaj g., bratellerezh g., fliperezh g., korbinerezh g., korvigellerezh g., troidellerezh g., troidellegezh b., truflerezh g., skobarderezh g., skobardiñ g., strobinellerezh g., stranerezh g., darrizherezh g., darrizhañ g., darrizhad g.

Schwindelfirma b. (-,-firmen) : [kenwerzh] embregerezh dizonest ha flodus g., embregerezh brein g., embregerezh touellus g., embregerezh troidellus g.

schwindelerregend ag. : mezevellus, mezevennus, mezvus, badinellus, badaouus, badaouellus ; *schwindelerregende Höhe,* uhelder mezevellus g., uhelder mezevennus g.

schwindelfrei ag. : … n'eo ket sujet d'ar vezevellidigezh ; *ich bin nicht schwindelfrei,* klañv on gant ar vezevell, me a zeu va fenn da vezevelliñ alies a-walc'h, techet on da vezevenniñ, techet on da vezevelliñ.

Schwindelgefühl n. (-s) : fatadenn b., falladenn b., mezevellidigezh b., bad g., fallaenn b., mezvamant g., badinell b., trelladur g., trelladenn b., mezvadur g., veudadur g., troadurpenn g., mezevenn b. ; *sich von seinen Schwindelgefühlen erholen,* divadaouiñ.

Schwindelgeschichte b. (-,-n) : ribardenn b. ; *Schwindelgeschichten erzählen,* ribardennat.

schwindelhaft ag. : **1.** mezevellus, mezvus, badinellus, badaouus ; **2.** touellus, dizonest, trellus, flodus, korvigellus, troidellus, troidellek, strobinellus.

schwindelig ag. : **1.** mezevellet, badinellet, badet, badaouet, pennfoll, mezv e benn, klañv gant ar vezevell ; *mir wird schwind(e)lig,* trelliñ (badaouiñ, badañ) a ra va fenn, badinellet eo va fenn, me a zo mezv va fenn, deuet eo ar vezvamant em fenn, emaon (emañ va fenn) o vezevelliñ, mezevenniñ a ra va fenn, dont a ra ar vezevellidigezh em fenn, e balbouz emañ va fenn, badinelliñ a ra va fenn, pennfolliñ a ran, me a zo aet fall ken e fell din kouezhañ, trolerniñ a ran ; *ich bin schwind(e)lig,* me a zeu va fenn da vezevelliñ alies a-walc'h, techet on da vezevelliñ, badet e vezan a-wechoù, sevel a ra bec'h warnonalies a-walc'h, fallaennoù (badoù) a gouezh warnon alies a-walc'h ; *jemanden schwind(e)lig machen,* lakaat u.b. da vezevelliñ, badaouiñ u.b. ; *er wird leicht schwindelig,* peñver eo e galon ; [dre skeud.] *seine Erfolge haben ihn schwind(e)lig gemacht,* e daolioù berzh kaer a sko d'e benn, erru ez eus ur penn outañ gant e daolioù berzh kaer.

2. mezevellus, mezevennus, badinellus, badaouus ; *schwind(e)liger Pfad,* hent uhel spontus, hent mezevellus g., torrgouzoug g.

3. [dre astenn.] touellus, dizonest, trellus, flodus, fazius, strobinellus.

schwindeln V.gw. (hat geschwindelt) : flipañ, baratañ, truchañ, touellañ, bratellat, korbinat, sklankenniñ, sklankal, truflat, toupinat, faziañ, tromplañ, stranañ ; *er schwindelt,* emañ o tennañ siklezonoù deomp, emañ o klask sorc'henniñ ac'hanomp, emañ o klask kac'hat en hor godell, emañ oc'h ober almanagoù ; *beim Wiegen schwindeln,* krennañ diwar ar pouez, P. krignat diwar ar pouez.

V.dibers. ha V.gw. (hat geschwindelt) : *es schwindelt mir, mir schwindelt, ich schwindle,* me a zo mezv va fenn, e balbouz emañ va fenn, trelliñ a ra va fenn, badañ a ra va fenn, emañ va fenn o vezevelliñ, mezevennin a ra va fenn, emaon o vezevelliñ, badaouiñ a ra va fenn, badinelliñ a ra va fenn, badinellet eo va fenn, treiñ a ra va fenn, me a zo aet fall ken e fell din kouezhañ, trolerniñ a ran ; *ihm schwindelt davon,* trelliñ a ra e benn gant an dra-se, mezevellet eo gant an dra-se, badinelliñ a ra e benn gant an dra-se.

schwindelnd ag. : mezevellus, mezevennus, badinellus, badaouus ; *schwindelnde Höhe,* uhelder mezevellus g., uhelder mezevennus g.

schwinden V.gw. (schwand / ist geschwunden) : **1.** bihanaat, digreskiñ, gwanaat, semplañ, dinerzhañ, mont war zizeriañ, dizeriañ, semplaat, gwanañ, fallaat, fatañ, flakaat, strishaat, skoanañ, mont bihan, mont en diminu, mont war ziminu, izelaat, koazhañ, laoskaat, distanañ, klouaraat, koll e nerzh, gwevnaat, koll e lañs, koll e startijenn, dont da voredin ; *der Schmerz schwindet,* emañ ar boan o terriñ ; *seine Kräfte schwinden,* gwanaat (semplañ, dinerzhañ, semplaat, gwanañ, blankaat, blinaat, izelaat, divalavaat) a ra, fallaat a ra, dont a ra da vezañ fall, mont a ra falloc'h-fallañ, disteraat a ra, toc'horaat a ra, ar sempladurezh a zeu d'e c'hounit nebeut-da-nebeut, mont a ra e nerzh digantañ, mont a ra e nerzh dioutañ, koazhañ a ra e nerzh, toc'horoc'h-toc'horañ e teu da vezañ, tec'hel a ra ar vuhez diouzh e gorf, diskar a ra, mont a ra da fall, diskar a ra, war an diskar e ya ; *mein Geld schwindet schnell,* buan e koazh va arc'hant, ar re-se a zo berr o lostoù ; *die Vorräte schwinden,* koazhañ a ra ar pourvezioù ; **2.** steuziañ, steuziñ, disparisañ, mont diwar-wel, mont a-ziwar-wel, mont er-maez a wel, mont diouzh gwel, mont en disgwel, dianadiñ, teuziñ, fatañ, mont da get, mont da netra, mont war netra, mont da vann, mont da hesk, mont d'an hesk, mont da goll, mont er c'hostez, mont da neuz, dismantrañ, negezañ, mont gant an avel, nijal gant an avel, nijal kuit ; *die Farben schwinden,* fatañ a ra al livioù ; *er schwand aus unseren Augen,* mont a reas a-ziwar-wel (diouzh gwel, diwar-wel, er-maez a wel, en disgwel), teuziñ a reas dirazomp ; *sein Ruhm schwindet,* koll a ra e vrud tamm-ha-tamm, deuet eo an dichal evitañ, war ziskar emañ e vrud vat, war ziribin emañ e vrud, tennañ a ra e vrud d'e fin, tamm-ha-tamm e ya ar vrud anezhañ da get, tamm-ha-tamm e ya ar vrud anezhañ e puñs an avel, mont a ra e vrud da goll, mont a ra e vrud er c'hostez ; *die Erinnerung an dieses Erlebnis schwindet langsam,* tamm-ha-tamm e teuz an eñvor eus an dra-se, tamm-ha-tamm e ya ar c'houn eus an dra-se da get, tamm-ha-tamm e nij an eñvor eus an dra-se diouzh spered an dud ; *sein Name ist mir aus dem Gedächtnis geschwunden,* n'em eus ket dalc'het soñj eus e anv, aet eo e anv diwar va spered, aet eo e anv eus va spered ; *wie bald schwindet Schönheit und Gestalt,* pegen buan e c'hoeñv kened ar c'horf, tra nebeut eo kened ar c'horf ; **3.** *die Hoffnung schwinden lassen,* koll an disterañ fiziañs, koll an disterañ spi, koll pep spi ; **4.** *die Sinne schwinden mir,* emaon o vont da fatañ (da semplañ, da fatikañ), deuet on da vezañ fall, aet on fall, emaon o vont d'an tu all, prest on da fatikañ, sevel a ra bec'h warnon ; **5.** [mezeg.] skoanañ.

Schwinden n. (-s) : **1.** [fizik] strizhadur g. ; *Schwinden des Holzes durch Trocknen,* skarp g. ; **2.** steuziadur g., steuzidigezh b., diskar g., diskaridigezh b.

Schwindflechte b. (-) : [mezeg.] daroued losk str.

Schwindler g. (-s,-) : toueller g., lourin g. [*liester* lourined], lapin g., lubaner g., luban g., brateller g., c'hwiblaer g., trufler g., flutrenn [*liester* flutrenned] b., skraper g., korbiner g., taper g., paker g., toupiner g., bamer g., bamour g., daofennour g., fazier g., lorber g., korvigeller g., troideller g., trompler g., sklanker g., touzer g., filouter g., strobineller g., tuner g., flip-arc'hant g., darrizher g., P. Fañch an Trompler g.

Schwindlerin b. (-,-nen) : touellerez b., lubanerez b., bratellerez b., c'hwiblaerez b., skraperez b., korbinerez b., toupinerez b., daofennourez b., fazierez b., korvigellerez b., troidellerez b., tromplerez b., truflenn b., sklankerez b., strobinellerez b.

schwindlig ag. : *sellit ouzh* **schwindelig**.

Schwindsucht b. (-) : [mezeg.] **1.** droug-skevent g., torzhellegezh b., krinderzhienn b., terzhienn-grin b., kleñved-sec'h g., tanijenn skevent b., tizik g. ; **2.** [dre astenn.] dizeriadur

g., koazhadur g., kastizadur g., treutidigezh b., langis b. ; *er ist an Schwindsucht gestorben,* marvet eo gant al langis.
schwindsüchtig ag. : **1.** [mezeg.] klañv gant an droug-skevent, klañv gant ar c'hleñved-sec'h, torzhellek ; **2.** [dre astenn.] klañv gant al langis.
Schwindung b. (-) : [fizik] strizhadur g. ; *Schwindung des Holzes durch Trocknen,* skarp g.
Schwingachse b. (-,-n) : [tekn.] ahel paoellus g.
Schwingarm g. (-s,-e) : [tekn.] brec'h lusk-dilusk b., brec'henn lusk-dilusk b., brec'hennig b., brec'h luskellus b., brec'henn luskellus b.
Schwingbaum g. (-s,-bäume) : gwint b., gwinterez b., gwinterez-puñs b.
Schwingbewegung b. (-,-en) : daskren g., daskrenadenn b., luskelladur g., luskellerezh g., luskell b., lusk-dilusk g., froum g., froumad g., froumadenn b.
Schwinge b. (-,-n) : **1.** askell b. ; **2.** [dre skeud.] *die Schwingen des Geistes,* divaskell ar spered ls. ; **3.** [tekn., labour-douar] kant g., gwenter g. [*liester* gwenterioù], gwenterez b. [*liester* gwinterezioù], nizerez b. [*liester* nizerezioù], tilherez b. [*liester* tilherezioù], milin-wenterez b., meilh nizat b. ; **4.** [tekn., gwikefre] brañsellerez b. [*liester* brañsellerezioù] ; **5.** [labour-douar] *Flachsschwinge, Hanfschwinge,* diganastrer g. [*liester* diganastrerioù].
Schwingel g. (-) : [louza., *Festuca ovina*] *der eigentliche Schwingel, der gemeine Schwingel,* ar geot maout str.
schwingen V.k.e. (schwang / hat geschwungen) : **1.** hejañ, hejañ-dihejañ, horellañ, fichañ, gwintañ, lavigañ ; *das Schwert schwingen,* lakaat e gleze da fraoñval, hejañ (horellañ) e gleze, hejañ e gleze a-benn-brec'h, ober milinig gant e gleze, treiñ ar vilin gant e gleze, c'hoari gant e gleze, c'hoari ar c'hleze, treiñ e gleze savet en aer, c'hoari gant an dir ; *den Hut schwingen,* hejañ (hejañ-dihejañ, fichañ) e dog ; *eine Fahne schwingen,* hejañ-dihejañ ur banniel, lavigañ ur banniel ; *die Fahne der Revolution schwingen,* sevel banniel an dispac'h ; *die Sense schwingen,* luskañ ar falc'h ; *die Flügel schwingen,* labourat e zivaskell, flapañ e zivaskell, divaskellañ, en em zivaskellañ, stlakañ e zivaskell, dispafalat e zivaskell (Gregor) ; *das Tanzbein schwingen,* dañsal, dañsellat, dañsigellat, [dre fent] hejañ e c'hwen, tripal, frikañ bolc'h, fringal, pilat melc'hwed, hejañ e bilhoù, riblañ ; *beim Gehen schwingt sie die Hüften,* hejañ a ra he revr pa vez o vale, kerzhet a ra en ur hejañ he revr, kerzhet a ra en ur weañ he revr, rodal a ra he revr pa vez o kerzhet, frejañ a ra pa vez o kerzhet, rodellat (rodellañ) a ra pa vez o kerzhet, jorgellat a ra pa vez o kerzhet.
2. *Korn schwingen,* krouerian (tamouezat, kantañ, gwentañ, nizañ, nizat) gwinizh, nizat gwinizh gant ur c'hant ; *Flachs schwingen,* tilhañ lin, dedilhañ lin, kanastrennañ lin, diganastrañ lin ; *Hanf schwingen,* diganastrañ kanab, tilhañ kanab.
3. *große Reden schwingen,* diskoural, ober prezegennoù keit hag ac'hanen d'al loar, na vezañ berr da gaozeal, ober prezegennoù hag a bad ur viken, treiñ avel, malañ avel, ragachiñ, aradennañ, na vezañ prenn ebet d'e latenn, marvailhat.
V.gw. : **1.** luskañ-diluskañ, fiñval, luskellat, brañsellat, brañsigellat, brañskellat, bezañ e brall, hoskellat ; *das Pendel schwingt hin und her,* luskañ-diluskañ a ra ar momeder, hoskellat a ra ar momeder, luskellat a ra ar momeder.
2. froumal, fraoñval, daskrenañ ; *eine Saite zum Schwingen bringen,* lakaat ur gordenn da fraoñval, lakaat ur gordenn da froumal ; *die Saiten der Geige schwingen,* fraoñval a ra kerdin ar violin, froumal a ra kerdin ar violin ; *eine Glocke schwingend läuten,* boleañ ur c'hloc'h, brallañ ur c'hloc'h.
V.em. : **sich schwingen** (schwang sich / hat sich (ak.) geschwungen) : **1.** en em strinkañ, fardiñ ; *sich in den Sattel schwingen,* en em strinkañ (bezañ en ul lamm) war dibr e varc'h ;. *mit einem Sprung schwang er sich aufs Pferd,* en ul lamm edo gwintet war ar marc'h, rampañ a reas a-lamm-kaer war ar marc'h ; *der Junge schwang sich auf sein Motorrad und knatterte davon,* ar paotr a lammas war e varc'h-tan, ha strak ar mil gurun d'o heul ; *sich in die Lüfte schwingen,* kemer e nij, nijal kuit, sevel d'an nec'h ; **2** [dre skeud.] *sich auf den Thron schwingen,* dont er galloud, dont da vezañ mestr ar vro, kemer ar galloud en tu diouzh an-unan, krapat war an tron.
Anv-gwan verb : **geschwungen** gwall war, gwall gromm ; *geschwungene Augenbrauen,* divabrant gwar ls. ; *geschwungene Nase,* fri sparfell g., fri kamm g., fri kromm g., fri skoulm g., fri krogek g..
Schwingen n. (-s) : **1.** hoskell g., luskell b., luskañ-diluskañ g., luskelladur g., luskellerezh g., brall g., bralladur g., brañsell g., brañsellerezh g., brañselladur g., brañskellerezh g., bole g., brall g., hoskellerezh g., lusk-dilusk g., fiñv lusk-dilusk g., fiñv luskellus g., lusk mont-dont g. ; **2.** [labour-douar] **a)** [lin, kanab] tilhadeg b., tilherezh g. ; *Raum zum Schwingen,* tilhadeg b. [*liester* tilhadegoù] ; **b)** [greun] gwenterezh g., gwentañ g., nizañ g., ur wentadenn b., un nizadenn b. ; **3.** stlaperezh eskell g. ; **4.** [fizik] froumadur g., daskren g.
schwingend ag. : **1.** lusk-dilusk, luskelladek, luskellus ; *wild schwingende Nadel,* nadoz warellek peuzfoll b., nadoz-vor pennfollet b. ; *schwingende Bewegung,* loc'h luskelladek g., fiñv luskelladek g., fiñv palantier g., lusk-dilusk g., luskellad g., luskellerezh g., luskell b., luskelladur g., brañselladur g. ; **2.** [akoustik] daskrenus, froumus ; *ein schwingender Ton,* ur son daskrenus g. (Gregor) ; *schwingende Membran, Schwingmembran,* kennenn froum b.
Schwinger g. (-s,-) : **1.** [sport, boks] souing g. ; **2.** [gwiad., lin, kanab, den] tilher g. [*liester* tilherien] ; *Team von Schwingern bei der Arbeit,* tilhadeg b. ; **3.** [labour-douar, den] gwenter g. [*liester* gwenterien], nizer g. [*liester* nizerien].
Schwinghangeln n. (-s) : [bev., loen.] brec'hiata g.
Schwinghebel g. (-s,-) : **1.** balañser g. [*liester* balañserioù], balañsinenn b., hoskeller g. [*liester* hoskellerioù], momeder g. [*liester* momederioù], palantier g. [*liester* palantieroù] ; **2.** [kirri-tan] gwinter g. [*liester* gwinterioù].
Schwingkreis g. (-es,-e) : **1.** [elektronik] amred luskellat g., rehent luskelladek g. ; **2.** [tredan.] amred stouv g., amred dassonat g.
Schwinglaut g. (-s,-e) : [yezh.] froumenn b., kensonenn froumus b.
Schwingmaschine b. (-,-n) : tilherez b. [*liester* tilherezioù].
Schwingmembran b. (-,-en) : [akoustik] kennenn froum b.
Schwingpflug g. (-s,-pflüge) : arar digilhor g. [*liester* erer digilhor].
Schwingsaite b. (-,-n) / **Schwingsaitenaufnehmer** g. (-s,-) : [kaptor] kordenn froum b.
Schwingschleifer g. (-s,-) : [tekn.] brikerez ezkreizek b.
Schwingtür b. (-,-en) : dor lusk-dilusk b., dor luskellus b.
Schwingung b. (-,-en) : **1.** hoskell g., luskell g., luskellerezh g., luskañ-diluskañ g., lusk-dilusk g., luskellad g., luskelladur g., brall g., bralladur g., brañsellerezh g., brañselladur g., brañskellerezh g., bole g., hoskellerezh g., lusk mont-dont g., loc'h pebeilat g. ; *Schwingungen eines Pendels,* hoskelloù ur momeder ls., luskelloù ur momeder ls., bole ur momeder g., hoskellerezh ur momeder g., loc'h pebeilat ur momeder g., loc'h ha morloc'h ur momeder ; *etwas in Schwingung versetzen,* lakaat udb e brall, lakaat udb war vole, lakaat udb e bole, plantañ bole en udb, lakaat bole en udb ; *eine Glocke in Schwingung bringen,* plantañ bole en ur c'hloc'h, lakaat bole en ur c'hloc'h, lakaat ur c'hloc'h e bole, lakaat ur c'hloc'h war vole, reiñ bole d'ur c'hloc'h, boleañ ur c'hloc'h,

horellañ ur c'hloc'h, horjellat ur c'hloc'h, brallañ ur c'hloc'h, brimbalat ur c'hloc'h, lakaat ur c'hloc'h e brall, brac'hitellat ur c'hloc'h ; *die Glocke kommt in Schwingung,* en em lakaat a ra ar c'hloc'h war vole, brac'hitellat a ra ar c'hloc'h ; *in Schwingung kommen,* loc'hañ, diloc'hañ, luskañ, kregiñ da vont en-dro, brac'hitellat ; **2.** [fizik] **a)** dastos g., daskren g., daskrenadenn b., froum g., froumadenn b., froumad g. ; *Schwingungsfrequenz, Schwingungszahl,* talm dastos g. ; *Lichtschwingung,* froum luc'h g. ; *Molekülschwingung,* froum molekulel g. ; *Grundschwingung,* bonfroum g., bondalm g. ; **b)** luskelladur g., luskellad g., brañselladur g. ; *eine Schwingung dämpfen,* traolañ ul luskellad ; *gedämpfte Schwingung,* luskellad traolet g. ; *die Energie der Schwingung erhalten,* azgrenaat al luskellad ; *Dauerschwingung,* luskellad azgrenaet g. ; *freie Schwingungen,* luskelladoù dizalc'h ls. ; *periodische Schwingungen,* luskelladoù trovezhiek ls.

Schwingungsbahn b. (-,-en) : [fizik] maezienn ar luskelladur b.

Schwingungsbauch g. (-s,-bäuche) : [fizik] tor g. ; *die Schwingungsbäuche und -knoten einer stehenden Welle,* torioù ha klomoù ur wagenn ls.

Schwingungsdauer b. (-) : [fizik] trovezhiad al luskelladur b.

Schwingungserscheinung b. (-,-en) : [fizik] anadenn froumal b.

Schwingungsfrequenz b. (-,-en) : [fizik] talm dastos g.

Schwingungsknoten g. (-s,-) : [fizik] klom g. ; *die Schwingungsbäuche und -knoten einer stehenden Welle,* torioù ha klomoù ur wagenn arsavel ls.

Schwingungskreis g. (-es,-e) : [skingomz] rehent luskellat g., amred luskellat g.

Schwingungsmesser g. (-s,-) **/ Schwingungsmessgerät** n. (-s,-e) : [fizik] oskillometr g., froumventer g. [*liester* froumventerioù], vibrometr g.

Schwingungsmittelpunkt g. (-s,-e) : [fizik] kreiz darsko g.

Schwingungsphänomen n. (-s,-e) : [fizik] anadenn froumal b.

Schwingungsspektrum n. (-s,-spektren) : [fizik] skalfad froumal g.

Schwingungsweite b. (-,-n) : [fizik] heled al luskellad g.

Schwingungszahl b. (-,-en) : [fizik] talm dastos g.

Schwingungszeit b. (-,-en) : [fizik] trovezh al luskelladur b., trovezhiad al luskelladur b.

Schwippe b. (-,-n) : gwial str., kelastrenn b., gwalenn b.

schwippen V.gw. (hat geschwippt / ist geschwippt) : **1.** (hat) brañsellat, brañsigellat, brañskellat ; **2.** (hat/ist) : fennañ, zrodiñ, fotañ, saflikañ, saflikat ; *das Wasser schwippt über den Rand,* (ist) : mont a ra an dour dreist e varr leun, fennañ (zrodiñ, fotañ) a ra an dour ; *das Wasser schwippt aus dem Glas,* (ist) : fennañ a ra an dour dreist ar werenn ; *das Wasser schwippt im Eimer,* (hat) : saflikañ a ra an dour er sailh.

V.k.e. (hat geschwippt) : reiñ un taolig skañv gant e skourjez da, reiñ un taolig skañv gant ur vazh da.

Schwippschwager g. (-s,-schwäger) : kar dre zimeziñ g., kar da-heul g.

Schwips g. (-es,-e) : pifadig g., pifad g. ; *einen Schwips haben,* bezañ tomm d'e fri (tommet d'an-unan, badaouet, lañset-mat, digadao, mezvet), bezañ kazeg, bezañ hanter gazeg, bezañ goudommet, bezañ loufok, bezañ ar ouenn gant an-unan, bezañ erru gleb e c'henoù, bezañ ur banne e-barzh e fas, bezañ suilhet, bezañ a-strew, bezañ ur banne dindan e fri, bezañ ur banne war an-unan, bezañ tomm d'e benn, bezañ penndommet, bezañ trenk e doull, bezañ tomm d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, bezañ avel gant e letern, kaout ur picherad, kaout ur garrigellad, bezañ karrigellet, bezañ evet d'an-unan, bezañ ur pifad gant an-unan, bezañ ganti, bezañ e-barzh, bezañ lous e fri ha druz e c'henoù, bezañ erru lous e fri, bezañ damvezv (krakvezv, rousvezv, gouvezv, brizhvezv, tarvezv, luron, hanter vezv, enaouet, bistrenket, tarlichet, strumet, un tammig lipet, un tammig frev, chokolad, abafet), bezañ un toulladig gant an-unan, kaout ur mouchig avel en e letern, bezañ damdomm d'an-unan, bezañ evedik d'an-unan, bezañ tommedik d'an-unan ; *er hat dauernd einen Schwips,* hennezh a vez mezv-divezv atav, dalc'hmat e vez goret e forn.

Schwirl g. (-s,-e) : [loen., labous] fouin g. [*liester* fouined].

schwirren V.gw. (hat geschwirrt / ist geschwirrt) : **1.** (ist/hat) : fraoñval, sutal, c'hwibanat, sourral, sarac'hañ, boudal, safroniñ, sardoniñ, boubouál, froniñ, froumal ; *das Pfeil schwirrt durch die Luft,* (ist) : regiñ a ra ar bir an aer en ur sutal (en ur c'hwibanat, en ur froumal) ; **2.** *die Lerche schwirrt,* (hat) : kanañ a ra an alc'hweder ; **3.** [dre astenn.] (hat) : *mir schwirrt der Kopf,* badaouiñ (trelliñ, mezevelliñ, mezevenniñ, badañ) a ra va fenn, me a zo mezv va fenn, e balbouz emañ va fenn, badinelliñ a ra va fenn, me a zo aet fall ken e fell din kouezhañ, ur voudinell a zo em fenn, boudinell a zo em fenn, boudinellan a ra va fenn ; *mein Kopf schwirrte vor Ideen, mir schwirrten allerlei Gedanken durch den Kopf,* ur froudad mennozhioù a dorimelle em spered, mennozhioù a ribote em fenn, mennozhioù a oa o tañsal em fenn, mennozhioù a gorolle kein-dre-gein em fenn, mennozhioù a bep seurt a rodelle em fenn, ur froudad mennozhioù nevez a oa o tarzhañ em spered, ur revriad traoù a oa em fenn ; *immer wieder schwirren mir diese Worte im Kopf herum,* ar c'homzoù-se a chom da boudinellañ em fenn, ar c'homzoù-se ne bouezont ket da voudinellañ em divskouarn, bepred e vez ar c'homzoù-se o ribotat em fenn, bepred e vez ar c'homzoù-se o rodellañ em fenn ; **4.** [dre skeud.] (ist) : *Gerüchte schwirren,* lakaet ez eus bet gedon da redek, klevet e vez kaozioù a bep seurt, bez ez eus kaozioù o ren, voltennoù a zo o ren.

schwirrend ag. : boudinellus, boudus, safronus, fraoñvus, froumus.

Schwirrflug g. (-s,-flüge) : [loen.] nij froumet g.

Schwitzbad n. (-s,-bäder) : **1.** stoufailh g., hammam g., c'hwezlec'h g. ; **2.** soub burezh g., soubadenn vurezh b.

Schwitze b. (-,-n) : [kegin.] rouz g.

schwitzen V.gw. (hat geschwitzt) : **1.** c'hweziñ ; *ich habe sehr geschwitzt,* c'hwezet brein (c'hwezet dourek, c'hwezet dourek divat) em boa, c'hwezet em boa evel un touilh, c'hwezet em boa nouspegement, c'hwezet em boa e-leizh, tapet em boa tommoù, deverañ a rae an dour diouzhin gant an tomm e oa din, ruilhal a rae an dour diwarnon, an dour a ziruilhe diwarnon, ruilhal a rae an dour diouzhin, ar c'hwezenn a ziruilhe bilh-bilh diouzh va zal ; *am ganzen Körper schwitzen,* c'hweziñ evel un touilh, c'hweziñ brein, c'hweziñ dourek, c'hweziñ divat, bezañ c'hwez-dour-dispenn, bezañ gleb-brein gant ar c'hwezour, bezañ dour-c'hwez-holl, bezañ an dour o redek diouzh an-unan, bezañ an dour o tiruilhal diouzh an-unan, bezañ an dour o tiverañ diouzh an-unan, bezañ e c'hwez, bezañ c'hwez-brein, bezañ brein gant ar c'hwez, bezañ brein o c'hweziñ, bezañ c'hwez-holl ; **2.** berañ, deverañ, dourasenniñ, gouelañ, dourenniñ, c'hweziñ ; *bei feuchtem Wetter schwitzt die Wand,* c'hweziñ a ra ar voger pa vez glebor.

V.k.e. (hat geschwitzt) : **1.** *Häute schwitzen,* pilat c'hwez, bazhata korf al loened lazhet ; **2.** *er schwitzt große Tropfen,* emañ ar c'hwezenn o redek (o ruilhal, o tiruilhal, o teverañ) dioutañ, emañ ar c'hwez o teredek bilh-bilh diouzh e dal ; [tr-l] P. *Blut schwitzen, Blut und Wasser schwitzen,* c'hweziñ gwad, c'hweziñ dour ha gwad, c'hweziñ an dour hag ar gwad, diverañ c'hwezour ha gwad war un dro diouzh an-unan, diverañ ar c'hwezenn ruz diouzh an-unan, tapout tommoù ; *sie ließen uns zu ihrer eigenen Bereicherung Blut und Wasser schwitzen,* dastumet o deus o madoù dre hor c'hwezenn-ni ha dre hor gwad, dastumet o deus o madoù o sunañ hor gwad hag hor c'hwezenn.

Schwitzen n. (-s) : c'hweziñ g., c'hwezadur g. ; *ganz schön ins Schwitzen kommen, kräftig ins Schwitzen geraten,* serriñ ur c'hwezadenn, tapout ur c'hwezadenn, tapout tommoù ; [mezeg.]

c'hwezadur g. ; *vermehrtes Schwitzen, erhöhtes Schwitzen,* gourc'hweziñ g.

schwitzend ag. : **1.** o c'hweziñ, dour-c'hwez-holl, dour-c'hwez-tout, e c'hwez, gleb gant ar c'hwezenn, c'hwez-brein, c'hwez-holl, brein gant ar c'hwez, brein o c'hweziñ, gleb (mouest, moeltr, leizh, delt, poukr) gant ar c'hwezenn, tommet ; *nicht schwitzend,* dic'hwez ; **2.** [moger h.a,] dourasennek, o c'hweziñ, o tourasenniñ, o c'houelañ, o tourenniñ.

schwitzig ag. : dour-c'hwez-holl, dour-c'hwez-tout, e c'hwez, gleb gant ar c'hwezenn, ur c'hwezenn warnañ, c'hwez-brein, brein gant ar c'hwez, brein o c'hweziñ, c'hwez-holl, gleb (mouest, moeltr, leizh, delt, poukr) gant ar c'hwezenn ; *nicht schwitzig,* dic'hwez.

Schwitzkasten g. (-s,-kästen) : **1.** stoufailh g., hammam g., c'hwezlec'h g. ; **2.** [dre skeud.] *jemanden in den Schwitzkasten nehmen,* tagañ u.b. dre e c'houzoug, stankañ e dreuz-gouzoug (sutell e c'houzoug) d'u.b., troc'hañ e alan d'u.b., mougañ e alan d'u.b.

Schwitzkur b. (-,-en) : mezegadur dre c'hweziñ g., kur c'hweziñ g.

Schwitzmittel n. (-s,-) : louzoù c'hwezus g., c'hwezuzenn b.

Schwitzstube b. (-,-n) : stoufailh g., hammam g., c'hwezlec'h g.

schwob estl. : hak !

Schwof g. (-s,-e) : [rannyezh.] pante g., bal g.

schwofen V.gw. (hat geschwoft) : [rannyezh.] dañsal, ruzañ e dreid, hejañ e c'hwen, tripal, frikañ bolc'h, fringal, pilañ melc'hwed, hejañ e bilhoù.

schwören V.gw. ha V.k.e. (schwor / hat geschworen) : touiñ, feizañ, leañ, reiñ e zalc'he ; *schwören, etwas zu tun,* ober le d'ober udb, ober al le d'ober udb, touiñ war e le e rajed udb ; *einen Eid schwören,* ober ul le, touiñ le, touiñ war e le, touiñ dre e le, touiñ war e feiz, feizañ, leañ ; *ich schwöre es,* m'en tou, touiñ a ran, reiñ a ran deoc'h va dalc'he ; *Rache schwören,* ober le d'en em veñjiñ, ober le da reiñ kemm-ouzh-kemm, ober le da dalvezout e wall d'u.b. (da gaout digoll eus un dismegañs graet ouzh an-unan, da gas ar fresk da di Yann) ; *Treue schwören, Gefolgschaft schwören, Loyalität schwören,* touiñ lealded, touiñ fealded (Gregor), leañ fealded, ober gwazoniezh ; *jemandem Treue schwören,* touiñ lealded e-keñver u.b., touiñ lealded d'u.b., leañ fealded d'u.b. ; *er schwor ihm Rache,* touiñ a reas e talvezfe e wall dezhañ, touiñ a reas en dije e zigoll ; *Sie haben es mir geschworen,* touet hoc'h eus an dra-se din dre o le, roet o deus din o dalc'he ; *auf die Bibel schwören,* gervel (kemer) ar Bibl da dest, touiñ war ar Bibl, feizañ war ar Bibl ; *bei Gott und allen Heiligen schwören, Stein und Bein schwören,* touiñ e holl zoueoù, touiñ ruz, touiñ ruz-glaou-tan, touiñ dre an neñv, touiñ war e le, touiñ dre e le ; *falsch schwören,* ober fals ledoued, touiñ e fals, ober ur falstesteni, touiñ e gaou, feizañ e gaou, feizañ war ar gaou, stagañ ur gaou ouzh al le a reer, falsleañ, gaoufeizañ, ober falsle / ober le faos / touiñ e faos / falstouiñ (Gegor) ; *ich hätte darauf schwören können, seinen Bruder zu sehen,* sac'h an dienn ! (pod an dienn !) touet em bije a-walc'h em boa gwelet e vreur gant an touellus ma'z eo an heñvelidigezh ; *geschworener Feind,* enebour touet (marvel, anat) g. (Gregor) ; *kannst du es schwören ?* touiñ a rez ez eo gwir ar pezh a lavarez ? pe e vi daonet ? ; *er hatte ihr geschworen, dass er keine andere heiraten würde,* touet en doa dezhi n'en dije ken pried.

V.em. **sich schwören** (schwor sich / hat sich (dat.) geschworen) : *sich (dat.) etwas schwören,* touiñ udb d'e jakedenn ; *er hatte sich geschworen, nicht mehr zu rauchen,* touet en doa ennañ e-unan e ehanje da vutunat, touet en doa d'e jakedenn e ehanje gant ar butun ; *sich gegenseitig etwas schwören,* touiñ udb an eil d'egile.

Schwören n. (-s) : touadenn war e le b., touadenn dre e le b.

Schwuchtel b. (-,-n) : [dismegañsus] pich melen g., pich kaoc'h g., pich pri g., paotr-plac'h g., paotr an douar melen g., paotr melen g., paotr ar pri melen g., paotr-e-Ber g., gogez g. [*liester* gogizien], gogezig g. [*liester* gogeziged], chuchuenn b., lallaig g., lellik g., katell b., polez b., kateller g., kateg g., katekouilheg g., krazenn b., tarzheller g., pitell g., piteller g., goroer-saout g., diener g., siler-yod g., siler laezh dre e lostenn g., siler-koaven g., katell an dar b., mesker d'ar yod g.

schwul ag. : [dismegañsus a-wechoù] kar-e-reizh, heñvelreizh, troet gant ar baotred, hag en devez darempredoù revel gant paotred, P. [dismegañsus] pich melen g., pich kaoc'h g., pich pri g., paotr-plac'h g., paotr an douar melen g., paotr melen g., paotr ar pri melen g., paotr-e-Ber g., gogez g. [*liester* gogizien], gogezig g. [*liester* gogeziged], chuchuenn b. ; P. [dismegañsus] *er ist schwul,* hennezh a zo eus ar walenn, hennezh a zo eus al lagad.

schwül ag. : **1.** pounner, mouk, pouer, touforek, arnevek, mac'h, mac'hus, bac'h, broutac'hus, bouk, bec'hius, blot, bouc'h, mougus, gwaskus, fouist, fouest, moug, poukr, lug ; *schwüles Wetter,* amzer bounner b., amzer bouer b., amzer varv b., amzer vac'h b., amzer vouk b., touforenn b., tommder pounner ha mougus g., gwrez vrout b., amzer douforek b., amzer arnevek b., amzer fouist b., amzer fouest b., amzer lor b., amzer lug b. ; *schwül und düster,* lug, luget, mouk, pout ha lug ; *es ist schwül,* ur vougenn a zo en amzer, tommañ a ra poukr, mac'h eo an amzer, marv eo an amzer, amzer varv a ra, pounner eo an amzer, amzer vouk a ra, mouk eo an amzer, mougus eo an amzer, fouist (fouest) eo an amzer ; *gewittrig schwüles Wetter,* broutac'h g., toufor g. ; *es ist gewittrig schwül,* broutac'h a zo gant an amzer, broutac'hus eo an amzer, touforek eo an amzer, amzer lug a ra, lug (luget) eo an amzer ; *es wird gewittrig schwül,* lugañ a ra an amzer ; *wegen des schwülen Gewitterwetters verdirbt die Milch,* arneviñ a ra al laezh, broutac'hiñ a ra al laezh ; **2.** [dre skeud.] gwaskus, mougus ; *schwüle Stimmung,* aergelc'h gwaskus g., aergelc'h mougus g.

Schwüle b. (-) : broutac'h g., toufor g., touforenn b., amzer bounner b., amzer varv b., amzer vac'h b., amzer vouk b., tommder pounner ha mougus g., gwrez vrout b., amzer douforek b., amzer arnevek b., tez g. ; *diese Schwüle legt mich völlig lahm,* mac'h eo an amzer ken ez on faezh, me a zo faezh gant ar broutac'h-mañ, gant an toufor-mañ on deuet da vezañ flakik, dinerzhet on gant ar broutac'h-mañ, lazhet on gant an toufor-mañ, lazhet on gant ar broutac'h-mañ, motet on gant an toufor-mañ, arnevet eo va gwad gant an toufor-mañ.

Schwule(r) ag.k. g. : **1.** [dismegañsus a-wechoù] paotr hag en devez darempredoù revel gant paotred g., heñvelreizhiad g., heñvelreviad g., homoseksad g. ; **2.** P. [dismegañsus] pich melen g., pich kaoc'h g., pich pri g., paotr-plac'h g., paotr an douar melen g., paotr melen g., paotr ar pri melen g., paotr-e-Ber g., gogez g., chuchuenn b., lallaig g., lellik g., katell b., polez b., kateller g., kateg g., katekouilheg g., krazenn b., tarzheller g., pitell g., piteller g., goroer-saout g., diener g., siler-yod g., siler laezh dre e lostenn g., siler-koaven g., katell an dar b., Yann-Vari Gogez g., mesker d'ar yod g

Schwulität b. (-,-en) : P. diaester g., reuz g., bec'h g., kudenn b., poan b., darbar g., rouestl g., trubuilh, chigarderezh g. ; *in Schwulitäten stecken,* bezañ evel ur pesk en ur bod lann, bezañ tapet brav ha kempenn, bezañ paket propik, bezañ fresk, bezañ riñset, bezañ fresk e gased, chom luget, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid an ogedoù, bezañ gwall dapet (en ur gempenn, kempenn ganti, brav ganti, el lagenn, en ur grenegell, sac'het en ur gaoc'henn, gwall strobet, e viz er wask, e viz e gwask, e fri er wask), bezañ paket er wask, chom e fri er wask, bezañ trist ar jeu gant an-unan, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ en ur stad skeudik, bezañ en ur pleg berr, bezañ e gwall zoare, bezañ er vouilhenn (er

vizer), bezañ berr war e sparl, bezañ en avel d'e voue, bezañ paket fall, bezañ en ur gwall blegenn, bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, bezañ tapet fall, bezañ paket en ur pleg berr, na vezañ en un eured, na vont rust an traoù gant an-unan, bezañ en un enkadenn, bezañ en ur soubenn vrav, tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bezañ tenn an taol gant an-unan, bezañ tapet e droug ; *jemanden in Schwulitäten bringen,* c'hoari diaes d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., reiñ darbar d'u.b., danzen darbar d'u.b., reiñ plouz da chaokat d'u.b., reiñ raou d'u.b., lakaat u.b. gwall nec'het, lakaat u.b. gwall ziaes, luziañ (nec'hañsiñ, nec'hiñ) u.b., ober diaes d'u.b., ober bec'h d'u.b., teuler bec'h gant u.b., reiñ fred d'u.b., ober fred d'u.b.

Schwulst g. (-es, Schwülste) : stambouc'h g., stambouc'helezh b., c'hwez g., c'hwezadur g., dantelez g. ; *Schwulst des Spätbarocks,* dantelez ar c'hiz varok diwezhañ g., stambouc'helezh ar c'hiz varok diwezhañ b.

schwulstig ag. [Bro-Aostria] / **schwülstig** ag. : pompus, c'hwezet, stambouc'h ennañ, stambouc'hek, rouflus, sklokus ; *schwülstige Worte,* komzoù sklokus ls., komzoù rouflus ls., komzoù leun a stambouc'h lies, komzoù pompus ls., komzoù leun a c'hwez ls., komzoù pompoulik ls., komzoù c'hwezigell ls. ; *schwülstig schreiben,* bezañ un tamm stambouc'h en e skridoù, bezañ stambouc'het e zoare skrivañ, bezañ stambouc'h gant e zoare skrivañ, bezañ ur skrivagner randoner ; *er redet schwülstig,* un tamm mat a stambouc'h (un tamm mat a c'hwez) a zo en e gomzoù, pompus eo en e gomzoù, komzoù c'hwezigell a zeu gantañ ; *schwülstiger Stil,* stil c'hwezet g., stil stambouc'het g., stil pompoulik g.

Schwülstigkeit b. (-) : stambouc'h g., stambouc'helezh b., c'hwez g.

Schwulstkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] brulu str., beskenn-an-Itron-Varia b., bisig an diaoul g., P. boked strak g., [yezh ar vugale] nunu str.

Schwund g. (-s) : koll g., digresk g., skoanadur g., dishilh g., teuzidigezh b., steuziadur g., steuzidigezh b., koazhadur g., kurzh g., kurzhañ g., kurzhadur g., koazh g. ; [mezeg.] *Narbenschwund,* isteñv kleizhennel g.

Schwung g. (-s, Schwünge) : **1.** lusk g., luskad g., lañs g., lañs-krec'h g., lañsadenn b., gwint g., brall g., bralladur g. brañsellerezh g., brañselladur g., brañskellerezh g., bole g. ; *die Glocke läutet mit vollem Schwung,* brallañ a ra ar c'hloc'h a-vole-vann, seniñ a ra ar c'hloc'h da vat, war vole emañ ar c'hloc'h, seniñ a ra ar c'hloc'h en daou du, seniñ a ra ar c'hloc'h d'an daou daol, seniñ a ra ar ar c'hloc'h a-herr, en e vrasañ bole emañ ar c'hloc'h, en e gaerañ bole emañ ar c'hloc'h, seniñ a ra ar ar c'hloc'h a-gloc'had, seniñ a ra ar ar c'hloc'h war vrañskell ; *etwas (ak.) in Schwung bringen, etwas (dat.) Schwung verleihen,* reiñ lusk d'udb, reiñ lañs d'udb, reiñ fiñv (berv, buhez, startijenn) d'udb, lakaat udb e brall, reiñ brall d'udb (Gregor), lakaat udb e bole, reiñ bole d'udb, plantañ bole en udb, lakaat bole en udb, lakaat herr en udb, lakaat tizh en udb, lakaat kas en udb, lakaat lusk (fiñv, berv, buhez) en udb, ober ul lañsadenn d'udb, bevaat udb, luskañ udb ; *etwas wieder in Schwung bringen,* reiñ ul lusk nevez d'udb, adlañsañ udb, azlañsañ udb ; *die Wirtschaft wieder in Schwung bringen,* azlañsañ an armerzh, adlañsañ an armerzh, aznerzhañ an armerzh ; *den Kreisel in Schwung bringen,* reiñ buhez d'ar gornigell, reiñ lañs d'ar gornigell, plantañ tro er gornigell, lakaat ar gornigell da dreiñ, lakaat ar gornigell da vont en-dro, lañsañ ar gornigell, lakaat tro er gornigell ; *in Schwung kommen,* **a)** dilec'hiañ, loc'hañ, diloc'hañ, kregiñ da vont kuit, kregiñ da vont en-dro, dont da vrac'hitellat ; **b)** [dre skeud.] kregiñ e empenn da dommañ ha da virviñ, dont imor en an-unan, dont startijenn (buhez, gred, birvilh, deltu) en an-unan ; *der Schwung der Handlung,* fo an ober g., lañs an ober g. ; *etwas Schwung verleihen,* lakaat lusk (fiñv, berv, buhez, herr) en udb, reiñ lusk (fiñv, berv, buhez, herr) d'udb ; *im Schwunge sein,* **a)** bezañ diouzh ar c'hiz, bezañ er c'hiz, bezañ ar c'hiz vras eus an dra-mañ-tra, ober brud, ober berzh ; **b)** bezañ startijenn (birvilh, begon, gred, tan) en an-unan, bezañ lañs gant an-unan, bezañ lusk gant an-unan, spletusaat ; *seinen Schwung verlieren,* dilañsañ, koll e lañs ; *jemandem allen Schwung nehmen,* terriñ e dizh d'u.b. ; *mit dem gleichen Schwung weiterfahren,* kenderc'hel war e lañs, kendelc'her e lusk ; *vom eigenen Schwung mitgerissen,* diwar e herr ; [lenn.] *der Schwung eines Satzes,* lusk ur frazenn g.

2. jourdoul g., begon g., lañs g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., bervidanted b., birvidigezh b., berv g., ernez b., entan g., gred g., nerzh-youl g., deltu g., youl b., mendro g., tan g. ; *voller Schwung,* fo ennañ, fo en e benn, tan ennañ, mendro ennañ, gredus, startijennek, leun a verv, leun a dan ; *in etwas (ak.) Schwung bringen, etwas (dat.) Schwung verleihen,* buhezekaat udb, bevaat udb, buhezañ udb, birvidikaat udb, lakaat buhez en udb, lakaat berv en udb, lakaat herr en udb, lakaat tizh en udb, lakaat lusk en udb, lakaat fiñv en udb, reiñ buhez d'udb, luskañ udb, reiñ lusk d'udb, reiñ fiñv d'udb, reiñ berv d'udb, reiñ herr d'udb, reiñ buhez d'udb, sartaat udb, sederaat udb, broudañ udb, atizañ udb, nerzhekaat udb, enaouiñ udb, reiñ startijenn d'udb, reiñ begon d'udb, lakaat fiñv ha berv en udb, lakaat buhez ha berv en udb ; *er hat Schwung,* lañs a zo ennañ, startijenn a zo ennañ, deltu a zo gantañ, birvilh a zo ennañ, gred en deus, startijenn en deus, begon en deus, deltu en deus, kasentez en deus, leun a c'hred eo, ur paotr drant ha bagol eo, gwiv eo evel ur c'hant tachoù, gwad bev a zo ennañ, hennezh a zo bev ar gwad en e wazhied, gwad en deus en e wazhied, gwrez a zo ennañ, hennezh a zo gwrez en e wad, ur paotr fonnus eo, ur paotr diskuizh eo, hennezh ez eus nerzh ennañ, fourradus eo, lavig a zo ennañ, leun a vuhez eo, leun a fistilh a zo gantañ, bev-buhezek eo, bev-kann eo, bev-kel eo, bev-buhez eo ; *diese jungen Leute sind voller Schwung,* ar re yaouank-mañ a zo tan enno, ar re yaouank-mañ a zo gred enno, ar re yaouank-mañ a zo leun a c'hred, ar re yaouank-mañ a zo bev ar gwad en o gwazhied, ar re yaouank-mañ o deus gwad en o gwazhied ; *er hat keinen Schwung,* n'eus moned ebet gantañ, ur morgousket a zen eo, un allazig a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur bladorenn, tremen a ra ar pep gwellañ eus e amzer o voredin, ne ra ket kalz tra, ne ra ket kalz a dra, lizidant eo, diek (lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk) eo, lugut eo da labourat, labourat a ra dibalamour, ober a ra e labour diwar neuz, n'eus ket a wad en e wazhiennoù, n'eus ket a wad en e wazhied, un toull diboan a zo anezhañ, n'eo ket lamprek warni, buzhugenniñ a ra e labour, alabistriñ a ra en e labour, eñ a labour alabistr, al labour hag eñ n'int ket ostizien gaer, n'eo ket gwall ruz war al labour, mont a ra pouer ganti, laosk eo da labourat, ober a ra gwak e labour, n'en deus ket lañs da labourat, dour eo a zo en e wazhied, gwad pouloudet en deus, hennezh a red gwad irvin (gwad panez) en e wazhied, n'eus dalc'h ebet ennañ, n'eus startijenn ebet ennañ, n'eus deltu ebet gantañ, ne ra neuz ebet, dilañs a zo ennañ, divegon eo, gwevn eo, diegus eo, gwad mors a zo ennañ, mors eo, lizidour eo, kousket eo evel an naer er goañv, ur vuzhugenn a zo anezhañ, lugut eo evel ur velc'hwedenn, bouk eo evel ur velc'hwedenn, gourt eo, lugudus eo, luguder eo, n'en devez na da vont na da zont, ne vez na da vont na da zont ennañ, ne vez mont ebet gantañ, n'eus tamm sap ennañ, n'eus nemet dour irvin en e wazied, n'eus nemet dour karotez en e wazhied, n'en deus tamm mel en e eskern, hennezh a zo ur varvadenn (ur varvasenn, ur veuzelenn, ul labaskenn, ul labaskenneg, ur glouarenn, ur gouskedenn, ul lugudenn) anezhañ, hennezh a zo ur gorzenn wak anezhañ, hennezh a zo ur c'hrank gwak anezhañ, hennezh a zo ul luduenn, n'eus netra

ennañ, hennezh a zo evel un tamm koad ; *mit viel Schwung,* gant friantiz, gant intampi, gant herrder, a-lañs, gant kalz a dan hag a zispleg ; *mit Schwung bei der Sache sein,* mont da vat-kaer ganti, mont da vat ha kaer ganti, mont a-zevri-kaer ganti, mont a-zevri-kaer dezhi, mont parfet dezhi, bezañ a-zevri-kaer ganti, bezañ ganti korf hag ene, stourm gant ur gred birvidik (gant un ene birvidik) evit ar pezh a zifenner, bezañ gwir wellañ o stourm evit ar pezh a zifenner, bezañ gwir wellañ o labourat, kaout dibun en e labour, bezañ prim gant e labour, kaout dillo da labourat, ampletiñ gant e labour, kaout diere gant e labour, labourat gant diere, dibolotennañ labour, labourat c'hwek, dibradañ labour, draogiñ labour, dic'hastañ labour, fonnañ, kaout fonn, teurel fonn, labourat gant gred bras, bezañ gredus da labourat, lakaat gred evit labourat, lakaat kalz a jourdoul d'ober e labour, bezañ ar vourell en e gerc'henn, bezañ er wakol.
3. [sport] lañs g., randon g., herr g., penn herr g., gwint g., tizh g. ; *Schwung holen,* kemer e randon, klask e randon, kemer e lañs, kemer lañs, kemer e herr, kemer herr, kemer penn herr, kemer tizh, kemer e dizh, ober ul lañsadenn, lañsañ ; *ich hatte nicht genug Schwung geholt,* ne oan ket lañset a-walc'h.
4. [fizik] lankad ur fiñvad g.
Schwungbrett n. (-s,-er) : plankenn lamm g., plankenn lammat g.
Schwungfeder b. (-,-n) : [loen.] stuc'h eskell g., stuc'henn askell b., pluñv askell str.
schwunghaft ag. : lañs gantañ, bleunius, herrus, herrek.
Schwungkraft b. (-) : **1.** nerzh luskañ g., herr g., lañs-krec'h g., gwint g., gwevnded b. ; **2.** [dre skeud.] jourdoul g., begon g., lañs g., startijenn b., kasentez b., fringantiz b., lusk g., birvilh g., tan g., bevder g., birvidigezh b., ernez b., entan g., nerzh-youl g., deltu g. ; **3.** [fizik] nerzh kreiztec'h g.
schwunglos ag. : divegon, dilañs, lizidant, diek, lezirek, disaour, dibreder, landreant, laosk, lugudus, luguder, dizintrudu, diboan, gourt, divalav, gwevn, lent, yeuek.
Schwunglosigkeit b. (-) : digasted b., dinerzh g., dinerzhded b., dilañs g., lizidanted b., landreantiz b., luguderezh g., lugud g., leziregezh b., yeuaj g., labaskennegezh b., diegi b., landrenn b., lentegezh b., belbeterezh g., lure g., lizouregezh b., didalvez g., didalvoudegezh b., didalvedigezh b., stranerezh g., lentegezh b., mored g.
Schwungrad n. (-s,-räder) : [tekn.] rod-lañs b., rod-herr b.
Schwungscheibe b. (-,-n) : [poderezh] marchenn b. [*liester* marchoù].
schwungvoll ag. : birvidik, divorfil, lañs ennañ, fonnus, fourradus, frev, leun a startijenn, startijennek, begon ennañ, diskuizh, brezik-brezek, lec'h-lec'h, leun a fistilh, bev-buhezek, bev-kann, bev-kel, bev-buhez, leun a intrudu, un den a intrudu anezhañ, leun a isprid, leun a c'hred, gredus, luskus, tan ennañ, fo ennañ, fo en e benn, startijenn ennañ, deltu gantañ, lavig gantañ, kas-war-raok, divank, fou, fou dezhañ, fringus, dizoac'het, blim, gren, mendro ennañ ; *schwungvoll vorgetragen, schwungvoll dargestellt,* tapet c'hwek ; *schwungvolle Musik,* sonerezh lañsus g.
schwupp estl. **/ schwuppdiwupp** estl. : dao ! yao !
Schwur g. (-s, Schwüre) : ledoued [*liester* ledouedoù, leoùdoued] g., le g., touadenn b., touadell b., tou g., touerezh g., dalc'he g. ; *einen Schwur leisten,* ober ul le, touiñ le, touiñ war e le, touiñ dre e le, touiñ war e feiz, feizañ, leañ ; *einen Schwur brechen,* terriñ e le / mankout d'e le (Gregor), mont en e votoù, mankout d'e c'her, na vezañ den d'e c'her, na vezañ gwirion d'e c'her, diouestlañ, kaout e lavar hag e zilavar, terriñ e feiz, terriñ e c'her, mont a-enep d'e c'her, bezañ ganas d'e le, ober daou c'her eus unan, P. dislonkañ e c'her, dislonkañ e lavar ; *durch einen Schwur gebunden sein,* bezañ endalc'het gant ul le ; *seinem Schwur treu bleiben,* delc'her mat d'e le, chom feal d'e le.
schwurbrüchig ag. : torr e le, gaoufeizer, fell, ganas, yudas ; *schwurbrüchig werden,* terriñ e le, mankout d'e le, mankout d'e c'her, mont en e votoù, na vezañ den d'e c'her, diouestlañ, kaout e lavar hag e zilavar, terriñ e feiz, terriñ e c'her, na vezañ gwirion d'e c'her, mont a-enep d'e c'her, bezañ ganas d'e le, ober daou c'her eus unan, P. dislonkañ e c'her, dislonkañ e lavar.
Schwurgericht n. (-s,-e) : lez vras ar breudoù b., ar breudoù bras ls., lez-asizoù b., lez-varn asizoù b., Lez an Asizoù b., lez-torfedoù b.
schwurvergessen ag. : torr e le, gaoufeizer, fell, ganas, yudas.
Schwyz n. (-) : [Bro-Suis] Schwyz b., Schwytz b., kanton Schwyz g., kanton Schwytz g.
Science-Fiction b. (-) : skiant-faltazi b.
Science-Fiction-Roman g. (-s,-e) : romant skiant-faltazi g., romant faltazi erveziadour g., romant dervantel g., romant diaweladel g.
Scientismus g. (-) : skiantelouriezh b., gouizielouriezh b.
Scientist g. (-en,-en) : skiantelour g., gouizielour g.
Scilly-Inseln ls. : *die Scilly-Inseln,* an Inizi Sillan ls.
Scirocco g. (-s) : [avel] siroko g.
Sclaverandventil n. (-s,-e) : begel rod Sclaverand® g., begel rod Presta® g.
Scopolamin n. (-s) : [kimiezh, mezeg.] skopolamin g.
Scotch g. (-s-s) : wiski skosat g., skotch g. ; *ein Scotch pur und ohne Eis,* ur banne wiski dizour ha diskorn g.
Scotismus g. (-) : [preder.] skotouriezh b.
Scotist g. (-en,-en) : [preder.] skotour g.
scotistisch ag. : [preder.] skotour.
Scrapie b. (-) : [loenvezegiezh] krenerezh g.
Screening n. (-s,-s) : [mezeg.] diournadeg b., diournadur g., diournat g.
Screeningtest g. (-s,-s/-e) : [mezeg.] prouad diournat g.
Screeningzentrum n. (-s,-zentren) : [mezeg.] kreizenn diournat b.
Screenshot g. (-s,-s) : [stlenn.] skrammlenad g., lenad skramm g., tapadenn-skramm b.
Script n. (-s) **/ Scriptsprache** b. (-,-n) : [stlenn.] areg gouleviñ g., yezh programmiñ b., yezh skript b.
Scrollbalken g. (-s,-) : [stlenn.] barrenn dibunañ b., ruzerez b.
Scrollen n. (-s) : [stlenn.] dibunañ g., dibun g.
Scrollgeschwindigkeit b. (-) : [stlenn.] tizh dibunañ g.
Scrollrad n. (-s,-räder) : [stlenn.] rodig logodenn b., rodig dibunañ b.
Scutellum n. (-s, Scutella) : [loen., amprevaned] skoedenn b.
Scylla b. (-) : *sellit ouzh* **Szylla**.
SD-Arzt g. (-es, SD-Ärzte) : [mezeg.] mezeg-apotiker g.
S.D.I. b. (-) : [*berradur evit* **Strategic Defense Initiative**] kentodenn bellouriezhel emzifenn b., P. brezel ar stered g.
Seal g./n. (-s,-s) : kroc'hen reuniged g., feur reuniged b.
Sealmantel g. (-s,-mäntel) : mantell feur reuniged b.
Séance b. (-,-n) : abadenn spiritegezh b., abadenn spiritouriezh b., abadenn hudsperedouriezh b.
SEATO b. (-) : [*berradur evit* **Southeast Asia Treaty Organisation**] Aozadur Feur-emglev Azia ar Gevred g.
Sebastian g. : Bastian g., Sebastian g.
Sebenstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] savigne g.
Seborrhö b. (-,-en) **/ Seborrhoea** b. **/ Seborrhoe** b. : [mezeg.] soavred g.
seborrhoisch ag. : [mezeg.] soavredel.
Sebum n. (-s) : [bev.] sebom g., soav g. ; *die Ausscheidung von Sebum,* an degorzhañ sebom g.
sec : [*berradur evit* **Sekunde**] eilenn b., eilvedenn b.

Sech n. (-s,-e) : [labour-douar] koultr g., kaoutr g., kontell-vomm b., kontell b.
sechs niv. : c'hwec'h ; *sechs schöne Pferde,* c'hwec'h vrav a gezeg ls., c'hwec'h marc'h brav ls. ; *alle sechs,* o-c'hwec'h, holl o-c'hwec'h a-bezh ; *zu sechsen,* c'hwec'h-ha-c'hwec'h ; *durch sechs teilen, durch sechs dividieren,* c'hwec'hvedenniñ ; *mit sechs multiplizieren,* c'hwec'hkementiñ.
Sechs b. (-,-en) : **1.** *die Sechs,* an niver c'hwec'h g., ar c'hwec'h g., an niverenn c'hwec'h b. ; **2.** [kartoù] *eine Sechs,* ur c'hwec'h g. ; **3.** [treuzdougen] *die Sechs,* al linenn c'hwec'h b., ar c'hwec'h g. ; **4.** [skol.] **a)** notenn fallañ b., mann diwar ugent g. ; *eine glatte Sechs bekommen,* kaout ur moulleg er skol, tapout ur mann, kaout ur rod ; **b)** [Bro-Suis] notenn wellañ b., ugent diwar ugent g.
Sechsachtel g. (-s,-) : [sonerezh] mentad c'hwec'h-eizh g.
sechsbändig ag. : c'hwec'h levrenn oc'h ober anezhañ.
Sechseck n. (-s,-e) : c'hwec'hkogn g., c'hwec'hkogneg g., c'hwec'hkorn g., c'hwec'hkorneg g., c'hwec'htueg g.
sechseckig ag. : hegzagonal, c'hwec'hkognek, c'hwec'hkornek.
sechseinhalb Adv. : c'hwec'h hanter.
Sechsender g. (-s,-) : [loen.] karv c'hwec'h korn war e vrankoù g., karv c'hwec'h korn g., karv c'hwec'hkornek g., c'hwec'hkorneg g.
Sechser g. (-s,-) : **1.** pezh pemp pfennig g. ; .**2.** moneiz bihan g., moneiz rous g., pezhioù bihan ls. ; **3.** niver c'hwec'h g., c'hwec'h g. ; **4.** [skol] **a)** mann diwar ugent g.; **b)** [Bro-Suis] ugent diwar ugent g. ; **5.** [loto] c'hwec'h niverenn vat ls. ; **6.** [diñsoù] *der sechser Pasch,* an doublenn c'hwec'h g. ; **7.** [domino] *der sechser Pasch,* ar par c'hwec'h g.
sechserlei Adv. : c'hwec'h seurt.
Sechserpack g. (-s,-s) : pakad c'hwec'h g.
sechsfach / 6fach ag. : c'hwec'hkement, c'hwec'h gwech.
Sechsfache(s) ag.k. n. : c'hwec'hkement g., c'hwec'hkementad g.
Sechsflächner g. (-s,-) : [mat.] c'hwec'htalbeg g. [*liester* c'hwec'htalbegoù].
Sechsfüßer g. (-s,-) : **1.** [loen.] c'hwec'htroadeg g. [*liester* c'hwec'htroadeged], heksapod g. [*liester* heksapoded] ; **2.** c'hwec'htroadeg g. [*liester* c'hwec'htroadegoù], gwerzenn c'hwec'htroadek b.
sechsfüßig ag. : **1.** [barzh.] c'hwec'htroadek ; *sechsfüßiger Vers*, c'hwec'htroadeg g. [*liester* c'hwec'htroadegoù], gwerzenn c'hwec'htroadek b. ; **2.** [loen.] heksapodek, c'hwec'htroadek.
sechshundert niv. : c'hwec'h-kant.
sechshundertjährig ag. : ... c'hwec'h-kant vloaz.
sechshundertste(r,s) ag. : c'hwec'hkantvet.
sechshunderttausend niv. : c'hwec'h-kant mil.
sechsjährig ag. : … a c'hwec'h vloaz, ... a bad c'hwec'h bloavezh, c'hwec'hvloaziek, c'hwec'h vloaz dezhañ, c'hwec'hvloaziat, ... c'hwec'h vloaz. ; *ein sechsjähriges Kind,* ur bugel c'hwec'h vloaz g.
Sechsjährige(r) ag.k. g./b. : bugel c'hwec'h vloaz g., loen c'hwec'h vloaz g.
sechsjährlich ag. : bep c'hwec'h vloaz, c'hwec'hvloaziek.
Sechskant n./g. (-s,-e) : [tekn.] c'hwec'hpañs g.
Sechskantmutter b. (-,-n) : [tekn.] kraouenn c'hwec'hpañsek b., bouster c'hwec'h pañs g.
Sechskantschraube b. (-,-n) : [tekn.] tenn-foñs g.
Sechsling g. (-s,-e) : unan eus ar c'hwec'had bugale g. ; *sie hat Sechslinge zur Welt gebracht, sie hat Sechslinge bekommen,* ur c'hofad c'hwec'h he deus bet, c'hwec'h bugel he deus bet en ur c'hofad.
sechsköpfig ag. : c'hwec'hpennek.
Sechs-Liter-Weinflasche b. (-,-n) : impalaerenn b.
sechsmal Adv. : c'hwec'h gwech ; *sechsmal mehr,* c'hwec'hkement.
sechsmalig ag. : graet c'hwec'h gwech.
sechsmonatig ag. : .... c'hwec'h miz, ... a bad c'hwec'h miz.
sechsmonatlich ag. : bep c'hwec'h miz, c'hwec'hmiziek.
sechsseitig ag. : **1.** ... c'hwec'h pajenn, ... c'hwec'h pajennad ; **2.** c'hwec'htuek.
sechsstellig ag. : ... c'hwec'h sifr.
sechsstöckig ag. : ... c'hwec'h estaj, ... a c'hwec'h estaj.
sechsstündig ag. : ... c'hwec'h eurvezh, ... a bad c'hwec'h eurvezh.
sechsstündlich ag. : bep c'hwec'h eur.
sechst Adv. : c'hwec'h ; *wir kommen zu sechst,* c'hwec'h ac'hanomp a vo (a zeuio), a-c'hwec'h e vimp.
Sechstagerennen n. (-s) : [sport] redadeg c'hwec'h devezh b.
sechstägig ag. : ... c'hwec'h devezh, ... a bad c'hwec'h devezh.
sechstausend niv. : c'hwec'h mil.
Sechstausender g. (-s,-) : menez hag a dremen c'hwec'h mil metrad uhelder g.
sechste(r,s) ag. : c'hwec'hvet.
Sechste(r,s) ag.k. g./b./n. : c'hwec'hvet g./b.
Sechsteiler g. (-s,-) : film kinniget e c'hwec'h pennad g., film kinniget e c'hwec'h rann g., c'hwec'hpezh g., hegsalogiezh b.
sechsteilig ag. : e c'hwec'h pennad, evit c'hwec'h den, c'hwec'h tamm (c'hwec'h elfenn) oc'h ober anezhañ.
Sechstel n. (-s,-) : c'hwec'hvedenn b. ; *drei Sechstel,* teir c'hwec'hvedenn ls.
sechstens Adv. : da c'hwec'hvet, d'ar c'hwec'hvet.
sechstletzte(r,s) ag. : c'hwec'hvet diwezhañ.
sechstönig ag. : [sonerezh] c'hwec'hderezek ; *sechstönige Tonleiter,* c'hwec'hderezeg g. [*liester* c'hwec'hderezegoù].
sechsundzwanzig niv. : c'hwec'h warn-ugent.
sechswöchentlich ag. : bep c'hwec'h sizhun, a c'hwec'h-e-c'hwec'h sizhun.
sechswöchig ag. : ... c'hwec'h sizhun, ... a bad c'hwec'h sizhun.
Sechszeiler g. (-s,-) : [lenn.] c'hwec'hgwerzenn b., c'hwec'hadenn b.
sechszeilig ag. : ... c'hwec'h gwerzenn.
Sechszimmerwohnung b. (-,-en) : randdi c'hwec'h pezh b.
Sechszylinder g. (-s,-) : **1.** keflusker c'hwec'h sailh g., keflusker c'hwec'h bailh g. ; **2.** karr-tan c'hwec'h sailh g., karr-tan c'hwec'h bailh g.
sechzehn niv. : c'hwezek ; *durch sechzehn teilen,* c'hwezekvedenniñ ; *sechzehn schöne Pferde,* c'hwezek vrav a gezeg ls., c'hwezek marc'h brav ls. ; *mit sechzehn ging ich von der Schule ab und blieb zu Hause,* c'hwezek am boa pa oan chomet er gêr eus ar skol.
sechzehnhundert niv. : c'hwezek-kant.
sechzehnte(r,s) ag. : c'hwezekvet.
Sechzehntel n. (-s,-) : **1.** c'hwezekvedenn b. ; **2.** [sonerezh] hantergrogenn b.
Sechzehntelformat n. (-s) : ment en c'hwezek b.
Sechzehntelnote b. (-,-n) : [sonerezh] hantergrogenn b.
Sechzehntelpause b. (-,-n) : [sonerezh] hanter boent tav g., hanterdav g.
sechzig niv. : tri-ugent, c'hwegont ; *etwa sechzig,* un tri-ugent bennak ; *das Alter von sechzig Jahren überschreiten,* fourchadiñ skalier an tri-ugent vloaz ; *er ist gut sechzig Jahre alt, er ist locker sechzig Jahre alt, er hat gut sechzig Jahre auf dem Buckel,* tri-ugent vloaz kreñv eo ; *um die sechzig Menschen, um die sechzig Menschen herum,* un tri-ugent bennak a dud g., un triugentad a dud g. ; *um die sechzig (Jahre alt) sein,* bezañ un tri-ugent vloaz den bennak, bezañ un tri-ugent vloaz bennak a zen, bezañ a-rez da dri-ugent vloaz, bezañ sa tri-ugent vloaz, bezañ war-dro tri-ugent vloaz ; *beim gleichseitigen Dreieck betragen alle drei*

Winkel 60° (sechzig Grad), kornioù un tric'horn keittuek a zo 60° pep hini (tri-ugent derez pep hini).
Sechzig b. (-,-en) : tri-ugent g., an niver tri-ugent g., an niverenn tri-ugent b. ; *die Sechzig überschreiten,* fourchadiñ skalier an tri-ugent vloaz.
sechziger / 60er ag. : *die sechziger Jahre,* ar bloavezhioù tri-ugent ls. ; *in den sechziger Jahren sein,* bezañ gant e deirvet steudad, bezañ aet dreist d'e dri-ugent vloaz, kaout un dra bennak war tri-ugent vloaz, kaout tri-ugent vloaz bennak.
Sechziger[1] g. (-s,-) : **1.** gwin eus ar bloaz 1960 g. ; **2.** *er ist in den Sechzigern,* dreist d'e dri-ugent vloaz emañ, aet eo dreist d'e dri-ugent vloaz.
Sechziger[2] g. (-s,-) : c'hwegontad g., triugentvloaziad g. ; *er wird bald zu den Sechzigern gehören,* krog eo en e dri-ugentvet bloavezh, emañ o fourchadiñ skalier an tri-ugent vloaz.
Sechzigerin b. (-,-nen) : c'hwegontadez b., triugentvloaziadez b.
Sechzigerjahre ls. : *die Sechzigerjahre,* ar bloavezhioù tri-ugent ls.
Sechzigjahrfeier b. (-,-n) : triugentveder g., gouel tri-ugent vloaz g.
sechzigjährig ag. : … a bad tri-ugent vloaz, tri-ugent vloaz dezhañ, en e dri-ugent vloaz, en e driugentvet bloaz, c'hwegontat.
Sechzigjährige(r) ag.k. g./b. : den en e dri-ugent vloaz g., paotr en e dri-ugent vloaz g., plac'h en he zri-ugent vloaz b., c'hwegontad g. [*liester* c'hwegontaded], c'hwegontadez b.
sechzigmal Adv. : tri-ugent gwech.
sechzigste(r,s) ag. : triugentvet, c'hwegontvet.
Sechzigstel n. (-s,-) : triugentvedenn b.
Secondhandgeschäft n. (-s,-e) / **Secondhandladen** g. (-s,-läden) / **Secondhandshop** g. (-s,-s) : **1.** stal dilhad a eil dorn b., takonerezh b. ; **2.** stal fiziañ-gwerzhañ b.
SED b. (-) : [*berradur evit* **Sozialistische Einheitspartei Deutschlands**] strollad sokialour peurunvan Bro-Alamagn g.
sedativ ag. : [mezeg.] hezus, … hezañ, habaskaus, distan, … distanañ.
Sedativ n. (-s,-e) / **Sedativum** n. (-s, Sedativa) : [mezeg.] louzoù habaskaus g., louzoù distan g., louzoù distanañ g., hezer g. ; *Sedativa,* P. kamizolenn gimiek b.
Sedez n. (-es,-e) : [moull.] mentrezh en c'hwezek g., ment en c'hwezek b.
Sedezband g. (-s,-bände) : [moull.] levrenn en c'hwezek b.
sedieren V.k.e. (hat sediert) : [mezeg.] hezañ.
Sedierung b. (-,-en) : [mezeg.] hezañ g.
Sediment n. (-s,-e) : **1.** [mezeg., kimiezh] gouzed g., gouzedad g. ; **2.** [douarouriezh] gouelezenn b., gouelezennad b., liñvaj g., lec'hidad g., lec'hidenn b. ; *Ablagerungsssedimente, detritische Sedimente,* gouelezennoù atredek ls.
sedimentär ag. : [douarouriezh] gouelezennek, gouelezek, gouelezennel ; *sedimentäre Schicht,* gwiskad gouelezennek g., gwelead gouezelennek g., gouezelennad b. ; *sedimentäre Enstehung,* furmidigezh ouelezennel b. ; *sedimentärer Ursprung,* orin gouelezennel g.
Sedimentärgestein n. (-s,-e) : roc'h ouelezennek b., karregad ouelezennek b., gouelezenn b. ; *klastisches Sedimentärgestein,* roc'h klastek b., karregad klastek b.
Sedimentation b. (-,-en) : **1.** [douarouriezh] gouelezennadur g., gouelezenniñ g. ; *detritische Sedimentation,* gouelezennadur atredel g. ; **2.** [mezeg., kimiezh] gouzedadur g., gouzediñ g.
Sedimentationsgeschwindigkeit b. (-) / **Sedimentationsrate** b. (-) : [mezeg.] tizh gouzediñ ar gwad g.
Sedimentaufschüttung b. (-,-en) : [douarouriezh] atredadur gouelezennek g., atredadur gouelezennel g.
Sedimentbecken n. (-s,-) : [douarouriezh] diazad gouelezennek g.
Sedimentgestein n. (-s,-e) : [douarouriezh] roc'h ouelezennek b., karregad ouelezennek b., gouelezenn b. ; *klastisches Sedimentgestein,* roc'h klastek b., karregad klastek b.
sedimentieren v.gw. (har sedimentiert) : **1.** [mezeg., kimiezh] gouzediñ ; **2.** [douarouriezh] gouelezenniñ.
Sedimentologe g. (-n,-n) : [douarouriezh] gouelezennour g.
Sedimentologie b. (-) : [douarouriezh] gouelezennouriezh b.
sedimentologisch ag. : [douarouriezh] gouelezennel.
Sedimentschicht b. (-,-en) : [douarouriezh] gwiskad gouelezennek g.
See[1] b. (-,-n) : **1.** *die See,* ar mor g., [dre skeud.] park ar silioù g., ar gazeg c'hlas b., kezeg Ler ls., [gwashaus] ar bannac'h gwelien g. ; *auf See,* war vor, er mor ; *Ostsee,* Mor Baltel g. ; *die Irische See,* Mor Iwerzhon g. ; *die Keltische See,* ar Mor Keltiek g. ; *die Iroise-See,* Kanol-Iz b., Kanol-Irez b. ; *arktische See,* Mor Arktikel g., Meurvor skornek Arktika g., Meurvor Arktika g., Meurvor Arktikel g. ; *die weite See,* ar mor-bras g. ; *die hohe See, die offene See, die raume See,* an dour digor g., ar mor digor g., an donvor g., ar c'heinvor g., ar mor bras g., ar mor-don g., ar mor diaod g., ar c'hreiz g., ar maez g. ; *auf hoher See, auf offener See,* en donvor, war an donvor, war ar mor diaod, er c'heinvor, war ar c'heinvor, war ar mor bras, er mor bras, er mor, war ar mor digor, war ar mor dispak, er mor digor, en dour digor, war an dour digor, war an don, en don, er maez, e-kreiz ar mor, er c'hreiz ; *in See gehen, in See stechen,* mont er-maez, mont d'ar mor, skeiñ d'an donvor, skeiñ war-zu an donvor, skeiñ etrezek an donvor, pennañ da greiz, skeiñ da greiz, mont da greiz, mont war vor / mont er mor (Gregor), mont war ar mor don, mont kuit (dizouarañ) eus ar porzh, dizouarañ a'r porzh, diborzhiañ, digaeañ ; *in hohe See stechen,* skeiñ d'an donvor, skeiñ war-zu an donvor, skeiñ etrezek an donvor, skeiñ war-zu ar c'heinvor, pennañ da greiz, skeiñ da greiz, mont penn da greiz, ober hent etrezek an donvor, mont er c'heinvor ; *auf die hohe See zu !* penn da greiz ! ; *zur See fahren,* morvageal, merdeiñ [*anv-gwan-verb* mordoet], bageal, c'hoari e gi war ar mor ; *wieder zur See fahren,* advorañ ; *spiegelglatte See,* mor kompez evel ur melezour g., mor lufr evel ur sklasenn g., mor diroufenn evel ur melezour g., mor sioul (plaen, dous, kalm, kalm-gwenn, lor, flour, dihoul, habask, hedenn) g., mor laezh g., mor plaen-dis g., mor mik g., mor reizh evel un oan g., kalmien g., mor gwenn g. ; *die See war spiegelglatt,* ne oa ket an disterañ roufenn war ar mor, diroufenn e oa ar mor ; *bewegte See,* mor gwall wagennek g., mor hag a vergn g., mor houlennek g., mor houlek g., gwall vor g. ; *grobe See, schwere See, raue See,* mor lourt g., mor garv g., mor pounner g., mor rust g., mor ratre gantañ g., mor gwall wagennek g., mor bras g., mor gros g., gwall vor g., mor treboulet g., mor bras g., mor divergont g., mor drailh g., mor drailhet g. ; *trübe See,* mor brein g. ; *hohle See,* houl g., lavagnon g., ourl g., redere g., mor houlek g., mor houlennek g., mor bras g., mor rust g. ; *kabbelige See,* mordrailh g., kalapi g., dibennoù-mor ls., mor berr g. ; *die See kabbelt,* deñvedigoù a zo war ar mor, pilhennek eo ar mor, drailh a zo war ar mor, mordrailh a zo, eonennek eo ar mor, kizhierañ a ra ar mor, frizañ a ra ar mor, kalapi a zo, mor berr a zo ; *die See geht hoch, die See ist aufgewühlt,* emañ rust (bras, houlek, divergont, gros, lourt, pounner, garv) ar mor, meskañ a ra ar mor, drailh a zo er mor, pilhennek eo ar mor, rust (gros, diroll, dirollet, fuloret, kounnaret, dichadennet, direizhet, gouez, diaes) eo ar mor, gwall vor a zo, treboulet eo ar mor, gwall wagennek eo ar mor, mor a dri zarzh a zo, ruziañ a ra ar mor, c'hwezañ a ra ar mor, berniañ a ra ar mor, ratre a zo gant ar mor, gwinkal a ra ar gazeg c'hlas, mor a zo ; *die Sturmböe ließ die See hochgehen,* ar gaouad fallamzer a lakeas ar mor da sevel ; *die See geht hohl,*

gwallvor a zo, rust (houlek, houlennek, bras, treboulet) eo ar mor, lavagnon a zo, mor a zo ; *die See wird stürmisch,* diaezañ a ra ar mor, rustoc'h e teu ar mor da vezañ, dirollañ a ra ar mor, mont a ra droug er mor, foll e teu ar mor da vezañ, fourrañ a ra ar mor, rustaat a ra ar mor, mont a ra ar mor war rustaat, dont a ra ar mor da fuloriñ, gwashaat a ra ar mor, sevel a ra ar mor, c'hwezañ a ra ar mor ; *die See ebbt,* mare tre a zo, emañ ar mor o trec'hiñ, emañ ar mor o treañ, emañ ar mor o tichalañ, emañ ar mor o vont a-dreñv, emañ ar mor o tiskenn, ober a ra tre, ober a ra trec'h ; *Leutnant zur See,* letanant-mor g. ; *Handel zur See,* kenwerzh mor g. (Gregor) ; *zur See gehörig,* -mor, … mor, morek, morel, a aparchant ouzh ar mor ; *See halten,* bezañ barrek diouzh ar mor (d'ar mor), bezañ mat diouzh ar mor, bezañ bageüs, bezañ merdeüs ; [touristerezh] *an die See fahren,* mont d'an aod.

2. *Seen übernehmen,* bezañ bernioù (gwazhioù, barroù-mor, taolioù-mor) o terriñ war pont ar vag ; *wir haben raume See,* a-lev emañ ar gwagoù-mor, dont a ra ar gwagennoù a-ziadreñv ar vag.

See² g. (-s,-n) : lenn b., lenn-dour b., loc'h g., lagenn b., P. lañs g. ; *Inhalt eines Sees,* lennad b. ; *Genfer See*, lenn Geneva b., lenn Leman b. ; *Bodensee*, lenn Konstanz b. ; *ein See mit einer Fläche von zwölf Quadratkilometer,* ul lenn daouzek kilometr-karrez azindani b. ; *dieser See hat einen Umfang von fünf Kilometern,* al lenn-se zo pemp kilometr tro dezhi, al lenn-se zo pemp kilometr a dro dezhi ; *um den See herumgehen, den See zu Fuß umrunden,* klask an dro d'al lenn, ober an dro d'al lenn, ober tro al lenn, treiñ en-dro d'al lenn, c'hoari tro al lenn ; *Zulauf eines Sees,* penn ul lenn g. ; *Ablauf eines Sees,* lost ul lenn g. ; *von Schilf umsäumter See,* lenn bevennet gant raoskl b. ; *einen See trockenlegen,* disec'hañ ul lenn, heskañ ul lenn ; *der See trocknet aus,* emañ al lenn o tisec'hañ ; *der Pegel des Sees ist nach heftigen Regenfällen deutlich angestiegen,* goude ar barradoù glav puilh eo brasaet mat al lenn ; *der Pegel des Sees sinkt,* izelaat a ra an dour el lenn.

Seeaal g.(-s,-e) : [loen.] sili-mor str., sili-bras str., sablienn b. [*liester* sablied] ; *kleiner Meeraal,* labistr g. [*liester* labistred], labistr str., kastrouilhenn b. [*liester* kastrouilhenned], kurzhenn b. [*liester* kurzhenned].

Seeadler g. (-s,-) : [loen.] morerer g. [*liester* morerered], erer-mor g., erer-pesketaer g.

Seeanemone b. (-,-n) : [loen.] morvronn str., friz dour b., paourez b., flemmerez b., bronn-vor b., buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], kouilhenn-gazh b., linad-mor str.

Seeangriff g. (-s,-e) : [lu] argadenn dre vor b.

Seeanker g. (-s,-) : [merdead.] trenour g.

Seeausdruck g. (-s,-ausdrücke) : termen merdeadurezh g., tro-lavar merdeadurezh b.

Seeauswurf g. (-s,-auswürfe) : gourlen g., gourlenad g., rasklenn b., pellkas g., peñse g., tammoù flodet ls., lanvad tammoù flodet g., lanvad bezhin g.

Seebad n. (-s,-bäder) : **1.** kouronkadenn er mor b. ; **2.** [dre astenn.] traezhenn b., kouronklec'h g., kêr gouronkañ b.

Seebär g. (-en,-en) : **1.** [loen.] otarienn b. [*liester* otaried], reunig-skouarnek g., morleon g. ; **2.** [dre skeud., den] *alter Seebär,* ki-mor g., bleiz-mor g., morreder g., gwall reder-mor g.

Seebarbe b. (-,-n) : [loen.] meilh g., lankreg g. ; *rote Seebarbe,* meilh-ruz g. ; *ein Netz voll Seebarben,* un taolad meilhed g. ; *Seebarben fangen,* meilheta.

Seebarbennetz n. (-es,-e) : roued meilhata b.

Seebarsch g. (-es,-e) : [loen.] barz g., draeneg g., dreineg g., kloian g., lebin g., braog g., malbar g., broc'h g. ; *gefleckter Seebarsch,* draeneg brizh g.

Seebeben n. (-s,-) : barr-reverzhi g.

Seebeine ls. : [tr-l] *Seebeine haben,* bezañ dour mor en-dro d'e galon.

Seebecken n. (-s,-) : diazad meurvor g.

Seebeute b. (-,-n) : [merdead.] preizh g., preizhadenn b.

Seebrief g. (-s,-e) : [merdead.] paper-anavout g., lizher fard g.

Seebrücke b. (-,-n) : kae-dilestrañ g., kae divagañ g.

Seedienst g. (-es,-e) : labour er verdeadurezh g., labour e bourzh ul lestr g.

Seeeinhorn n. (-s,-einhörner) : [loen] narwal g. [*liester* narwaled].

Seeelefant g. (-en,-en) : [loen] olifant-mor g. [*liester* olfanted-mor], morolifant g. [*liester* morolfanted]

Seefach n. (-s,-fächer) : [loen., koural] spern-mor str., spernenn-vor b.

seefähig ag. : ... a c'hall merdeiñ, mat da vont war vor, barrek diouzh ar mor (d'ar mor), mat diouzh ar mor ; *seefähiges Schiff,* bag verdeüs b., lestr bageüs g.

seefahrend ag. : ... a ya war vor.

Seefahrer g. (-s,-) : moraer g., merdead g. [*liester* merdeidi], bageer g.

Seefahrt b. (-,-en) : **1.** merdeadurezh b., merdeiñ g., merdeerezh g., bageerezh g., moraerezh g., dezougen dre vor g., dezougerezh dre vor g., dezougerezh dre vag g. ; *Katastrophe der Seefahrt,* feud-mor g. [*liester* feudoù-mor] ; **2.** beaj war vor b., merdeadenn b., morvaleadenn b., bageadenn b.

Seefahrtsweg g. (-s,-e) : [merdead.] hent-dour g., dourhent g., kanol b., morlinenn b., hent-mor g., morhent g., hent merdeiñ g., trepas merdeiñ g.

Seefahrzeug n. (-s,-e) : batimant b.

Seefenchel g. (-s,-) : [louza.] fanouilh-mor g., kroazig-an-aod b., louzaouenn-an-aod b., louzaouenn-droug-sant-Pêr b., louzaouenn-sant-Pêr b., skaouarc'h str.

seefest ag. : mat war vor, en e vleud war ar mor, en e jeu war ar mor, barrek diouzh ar mor, barrek d'ar mor, mat diouzh ar mor ; *seefestes Schiff,* bag verdeüs b., lestr bageüs g. ; *er ist seefest,* dour mor a zo en-dro d'e galon.

Seefisch g. (-es,-e) : pesk mor g. ; *zum Verkauf angebotene fangfrische Seefische und Meeresfrüchte,* mareaj g./b., morad g., moriad g., marevezh g. ; *gesalzener Seefisch,* vergadell b.

Seefischerei b. (-) : ar pesketa er mor g. ; *die Binnen- und Seefischerei,* ar pesketa er stêrioù hag ar pesketa er mor.

Seefischgroßhändler g. (-s,-) : mareour g., kokanier g., korbeller g., P. kourie g., kourier g. [*liester* kouriered].

Seefischhandel g. (-s) : kokanierezh g., korbellerezh g.

Seeflagge b. (-,-n) : [merdead.] banniel g.

Seeflotte b. (-,-n) : [merdead., lu] lestraz g., flodad g., flodad-listri g., listri ls., morlu g., strollad listri-brezel g.

Seeflugzeug n. (-s,-e) : hidraerlestr g., dournijerez b.

Seeforelle b. (-,-n) : [loen] dluzh-mor g. [*liester* dluzhed-mor].

Seefracht b. (-,-en) : karg b., kargad b., morfred g.

Seefrachtbrief g. (-s,-e) : [merdead.] paper-anavout g., lizher fard g.

Seefrau b. (-,-en) : merdeadez b., moraerez b.

Seegang g. (-s,-gänge) : kas ar mor g., houl g., lavagnon g., ourl g., redere g. ; *hoher Seegang,* mor rust g., mor ratre gantañ g., gwall vor g., mor treboulet g., mor lourt g., mor garv g., mor pounner g., mor gwall wagennek g. ; *schwacher Seegang,* mor treboulet nebeut g. ; *es herrscht Seegang,* gwagennañ a ra ar mor, houlennañ a ra ar mor, lavagnon 'zo.

Seegebiet n. (-s,-e) : parzh-mor g. [*liester* perzhier-mor], rannvor b. [*liester* rannvorioù].

Seegefecht n. (-s,-e) : emgann war vor g.

Seegemälde n. (-s,-) : [arz] taolenn vor b., taolenn a bled gant ar mor b., livadur mor g., morlivadur g.

Seegesetzbuch n. (-s,-bücher) : [gwir] lezennaoueg vor b., kod mor g.

seegestützt ag. : [lu] mor-douar.

Seegewächs n. (-es,-e) : [louza.] plant mor str.

Seegras n. (-es) : [louza.] glazid str., bezhin-glas str., bezhin-evned str., goumon g., gwez-mor str., felu g., felu-mor g., glanmor g., gloan-mor g., gwalaz g. ; *Seegras zum Füllen von Matratzen,* melez-rous str. ; *gewöhnliches Seegras (Zostera marina),* melezenn [*liester* melezennoù, melez] b., lec'hid str.
Seegrasfeld n. (-s,-er) : [louza.] gwalaz g., glazideg b. [*liester* glazidegoù], glazidenn b., takad dindan velez g., lec'hidenn b.
Seegrasgewächs n. (-es,-e) : [louza.] zostereg g. [*liester* zostereged].
Seegraswiese b. (-,-n) : [louza.] gwalaz g. [*liester* glazidegoù], glazideg b., glazidenn b., takad dindan velez g., lec'hidenn b.
Seegurke b. (-,-n) : [loen.] anduilh-mor str., morvlokenn b. [*liester* morvlokenned], pidenn-vor b. [*liester* pidennoù-mor] ; *schwarze Seegurke [Holothuria forskali],* buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], pich-marc'h g. [*liester* pichoù-kezeg].
Seehafen g. (-s,-häfen) : porzh-mor g., havr g. ; *die Seehäfen haben eine hohe Bedeutung für die Weltwirtschaft,* ar porzhioù-mor a zo dezho ur pouez bras en armerzh ar bed ; *Güter in einem Seehafen zum Weitertransport umschlagen lassen,* treizhidañ marc'hadourezh dre ur porzh.
Seehafenspediteur g. (-s,-e) : mordreizhider g. [*liester* mordreizhiderien].
Seehafer g. (-s) : [louza.] morhesk str., korz-mor str., segal-aod str.
Seehahn g. (-s,-hähne) : [loen.] korn g. [*liester* korned], kourn g. [*liester* kourned], hoc'h-mor g. [*liester* hoc'hed-mor].
Seehandel g. (-s) : kenwerzh dre vor g.
Seehase g. (-n,-n) : [loen.] **1.** [*Cyclopterus lumpus*] meilh-karreg g. [*liester* meilhi-kerreg] ; **2.** [*Aplysia sp.*] buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], pich-marc'h g. [*liester* pichoù-kezeg] ; *kalifornischer Seehase,* buoc'h-vor Kalifornia b. ; *gemeiner Seehase,* buoc'h-vor vrizh b.
Seehecht g. (-es,-e) : [loen.] merluz g. [*liester* merluzed] ; *Seehechte fangen,* merluzeta.
Seeherrschaft b. (-) : mestroni war ar morioù b., dreistbeli war ar morioù b.
Seehund g. (-s,-e) : [loen.] reunig g. [*liester* reuniged], leue-mor g. [*liester* leueoù-mor], morleue g. [*liester* morleueoù].
Seehundsfell n. (-s,-e) : kroc'hen reuniged g., feur reuniged b.
Seeigel g. (-s,-) : [loen.] **1.** [kerentiad] ekinideg g. [*liester* ekinideged] ; **2.** [spesad] teureug-mor str. [*stumm-unan* teureugenn-vor], teureug str. [*stumm-unan* teureugenn], vi-teureug g. [*liester* vioù-teureug], kistin-mor str. [*stumm-unan* kistinenn-vor], vi-kistinenn-vor g. [*liester* vioù-kistin-mor], aval-mor g. [*liester* avaloù-mor], bokirinenn b. [*liester* bokirinenned], morgirinenn b. [*liester* mogirinenned], pod saoz g. [*liester* podoù saoz], P. pod-mor g. [*liester* podoù-mor], poch-kistin g. [*liester* pochoù-kistin] ; *Seeigel suchen,* teureuka ; *Gehäuse eines Seeigels, Schale eines Seeigels, [ger skiantel] Kalk-Innenskelett eines Seeigels,* kogenn vi-teureug b. [*liester* kogoù vioù-teureug].
Seejungfer b. (-,-n) : **1.** dourverc'h b., morverc'h b., gwrac'h-vor b., gwreg-vor b. [*liester* gwragez-mor], Mari-Vorgan b. / morwreg [*liester* morwragez] (Gregor) b., boudig-an-dour b., korriganez-dour b. ; **2.** [loen.] agrion g., dimezell b.
Seekabel n. (-s,-) : fun danvor b.
Seekadettenschule b. (-,-n) : skol an arme-vor b., skol ar morlu b.
Seekarpfen g. (-s,-) : [loen.] pirono g. [*liester* pironoed].
Seekarte b. (-,-n) : kartenn vor b., kartenn verdeiñ b. ; *eine Seekarte lesen,* lenn ur gartenn vor.
Seekatze b. (-,-n) : [loen.] razhenn-vor b. [*liester* razhed-mor], razhedenn-vor b. [*liester* razhed-mor].
Seekiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.
Seekiefernwald g. (-s,-wälder) : [louza.] pineg-vor b. [*liester* pinegi-mor].
seeklar ag. : [bigi] prest da loc'hañ, prest da ziloc'hañ, darev da loc'hañ, pare da loc'hañ.
Seeklima n. (-s) : hin broioù an arvor b., hinad an arvor b., hinad veurvorel b.
Seekompass g. (-es,-e) : kompaz g., nadoz-vor b.
seekrank ag. : krog an droug-mor ennañ, an droug-mor gantañ, morglañv, klañv mor ; *seekrank sein,* kaout droug-mor, bezañ klañv gant an droug-mor, bezañ krog an droug-mor en an-unan, bezañ morglañv, bezañ klañv mor ; *er wird nie seekrank,* dour mor a zo en-dro d'e galon.
Seekrankheit b. (-) : droug-mor g., kleñved-mor g., kleñved ar mor g.
Seekrebs g. (-es,-e) : [loen.] legestr g. [*liester* ligistri].
Seekrieg g. (-s,-e) : brezel war vor g.
Seekröte b. (-,-n) : [loen.] raskasenn b. [*liester* raskased].
Seekuckuck g. (-s,-e) : [loen.] korn ruz g. [*liester* korned ruz] ; *Seekuckuck von ansehnlicher Größe,* kardinal g. [*liester* kardinaled], kardinal-ruz g. [*liester* kardinaled-ruz], talgorn g. [*liester* talgorned].
Seekuh b. (-,-kühe) : [loen.] ejen-dour g. [*liester* ejened-dour], ejen-mor g. [*liester* ejened-mor], morejen g. [*liester* morejened], sireneg g. [*liester* sireneged].
Seekunde b. (-) : okeanografiezh b., moroniezh b.
Seelachs g. (-es,-e) : [loen.] eog g. [*liester* eoged].
Seeland n. (-s) : Zeland b.
Seelaterne b. (-,-n) : letern b.
Seele b. (-,-n) : **1.** ene g., bred g. ; *gequälte Seele,* ene trubuilhet g. ; *der Körper und die Seele,* ar c'horf hag an ene ; *man verkauft seine Arbeitskraft, nicht seine Seele,* gwerzhañ a c'heller an divrec'h, ne c'heller ket gwerzhañ an ene ; *eine reine Seele,* un ene glan g. ; *seine Seele aushauchen,* mont d'an Anaon, paeañ e zle d'an Ankoù, tremen, mont d'ar c'hloar, rentañ e vuhez, rentañ e galon, rentañ e ene da Zoue, rentañ e ene d'e Grouer, tennañ e huanad(enn) diwezhañ, rentañ e huanad(enn) diwezhañ, reiñ e huanad(enn) diwezhañ, leuskel e huanad(enn) diwezhañ, daskor e spered, daskor e ene ; *seine Seele Gott befehlen, seine Seele in Gottes Hand legen, seine Seele Gott empfehlen,* erbediñ e ene gant Doue, erbediñ e ene ouzh Doue, erbediñ e ene da Zoue, en em erbediñ da Zoue, en em erbediñ ouzh Doue, ober e c'hourc'hemennoù ouzh Doue, gourc'hemenn e ene da Zoue, kinnig e ene da Zoue, kinnig e vuhez da Zoue ; *die Seelen der Verstorbenen,* an Anaon ls., an Anaonoù ls. ; *für die armen Seelen im Fegefeuer beten,* pediñ evit ar c'heizh eneoù a zo er purgator ; *die Seelen der Verdammten,* Anaon an ifern ls., an Anaon daonet ls., an eneoù kollet ls. ; *seine Seele erlösen, seine Seele erretten, seine Seele retten,* salviñ e ene, ober e silvidigezh, en em salviñ ; *die Seelen der frommen Menschen wird Er retten,* an eneoù santel a raio salv ; *unzählige Seelen retten,* salviñ ar c'halz ; *ohne göttliche Gnade kein Heil für die Seele,* anez gras Doue, an ene a ya da goll - anez gras Doue n'eus silvidigezh ebet ; *seine Seele beflecken,* lezel ar pec'hed da gramenniñ e ene, louzañ e ene, saotrañ e ene ; *die Seele von Sünden reinwaschen,* purañ e ene, naetaat e ene diouzh stlabez ar pec'hed, dinammañ an ene diouzh stlabez ar pec'hed, diouennañ ar pec'hed eus e ene, harluañ ar pec'hed eus e ene, gwalc'hiñ e ene eus ar pec'hed, koueziañ e ene kailharet, lemel diwar e ene pouez ar pec'hedoù, dibec'houriñ ; *betet für das Heil seiner Seele,* pedit evit e Anaon, pedit gant e ene ; *die ewige Verdammnis der Seele,* kollidigezh an ene b. ; *Trockenheit der Seele,* skarnil an ene g., sec'hor an ene b. ; *die Erhebung der Seele, der Aufschwung der Seele,* lusk an ene g., luskoù an ene ls. ; *die Seelen der Ertrunkenen,* ar chouerien ls., ar grierien ls. ;

[metempsikoz] *die Seelen wandern,* treuzannezañ a ra an eneoù ; [dre skeud.] *die Seele baumeln lassen,* en em vignoniñ, en em vitoniñ, ober c'hoari gaer, c'hoarigaerat, chom da vignonellat, bezañ brav war e gorf, bezañ ebat e zoare, bevañ kaer, bezañ brav e zoare, ober e ran, c'hoari anezhi, ober anezhi, ober landigedon, bevañ en e aez, ober he fladorenn, ober e luduenn, ruilhal koutik-koutik e voulig, ruilhal koul e voul, ruilhal koulik e voulig, ruilhal kempennik e voul, ruilhal plarik e voul, ober e damm treuz ken distrafuilh ha tra, mont bravik ganti ken dinec'h ha tra, tremen kempennik ha brav e damm buhez, ruilhal e voul war e oarig (war e bouezig, war e sklavig, war e zres, war e zresig, war e nañv, war e nañv-kaer, war e nañvig, war e nañvigoù, war e boz, war e vadober, war e blaen, dousik ha plaen).

2. kalon b., kreiz g., kaouded b., kreizon g., kerc'henn b., askre b., spered g., ene g. ; *er ist von ganzer Seele Kinderarzt,* mezeg evit ar vugale eo penn-kil-ha-troad (betek mel e eskern, leizh ar gudenn, leizh an neud, hed an neudenn, en e had), hennezh a zo ur mabour glez ; *Essen und Trinken hält Leib und Seele zusammen,* ur sac'h goullo ne chom ket en e blom - kofoù diroufenn, kofoù seder - an tamm hag al lomm a zalc'h an den en e blom ; *der Wein belebt die Seele,* ar gwin a zo hael da galon an den, ar gwin a sikour da reiñ lusk d'ar galon, ar gwin ruz hag ar gwin gwenn a gas kuit ar soñjoù du ; *das tut der Seele gut,* kement-se a zo flour da galon an den ; *die Trunksucht verdirbt die Seele,* al lonkerezh a lourta an ene, al lonkerezh a beurgoll an ene ; *es tut mir in der Seele weh,* rannet (mantret) eo va c'halon gant ar glac'har (diwar c'hlac'har), poan a ra da'm ene gwelet seurt traoù, mantrañ a ra va c'halon, malet e vez va c'halon gant ar gloaz, emaon o valañ enkrez ha glac'har, poan a ra da'm daoulagad gwelet seurt traoù ; *einer Sache mit ganzer Seele ergeben sein,* en em reiñ korf hag ene d'udb, ober udb a nerzh ene, difenn udb gant ur gred birvidik, ober udb gant un ene birvidik ; *mit ganzer Seele, aus ganzer Seele, von ganzer Seele, mit leidenschaftlicher Seele,* a-nerzh-kalon, a-nerzh va c'halon ; *mit Leib und Seele,* korf ha kalon, korf hag ene, a-boulz-korf, a-boulz e gorf ; *er ist mit Leib und Seele bei der Sache,* emañ korf ha kalon ganti, da vat-kaer e ya ganti, mont a ra a-zevri-kaer ganti, mont a ra a-zevri-kaer dezhi, a-zevri-kaer emañ ganti, mont a ra parfet dezhi, emañ ganti korf hag ene, stourm a ra gant ur gred birvidik (gant un ene birvidik, a-boulz-korf, a-boulz e gorf) evit ar pezh a zifennomp, emañ gwir wellañ o stourm evit ar pezh a zifennomp ; *sich in der Seele freuen,* santout ul levenez vras en e greiz ; *er spricht mir aus der Seele,* fonnañ a ra da'm mennozh (Gregor), lavaret a ra dres ar pezh a soñjan ; *seine Seele bloßlegen,* diskouez e ene en noazh ; *sich bis in seine Seele hinein schämen,* bezañ treantet e galon gant ar vezh, teuziñ (fontañ) gant ar vezh, bezañ goloet a vezh, bezañ karget a vezh, bezañ ken mezhek ha tra, flaeriañ gant ar vezh, bezañ un torad mezh (un troc'had mezh, ur c'horfad mezh, ur revriad mezh, ur vrozhad vezh) gant an-unan, bezañ ur saead vezh gant an-unan, bezañ prest da fontañ gant ar vezh, bezañ mezh d'an-unan da fontañ, kaout mezh da fontañ, bezañ devet gant ar vezh, bezañ rostet gant ar vezh, bezañ mezh an diaoul gant an-unan, kaout mezh hardizh, tapout ur c'haouad mezh, kaout ul lostennad vezh ; *jemandem in die Seele sprechen,* gelver u.b. da zistreiñ war al lezenn vat, mont da goustiañs u.b., mont d'u.b. dre e goustiañs, ober ur galv da goustiañs u.b. ; *jemandem etwas auf die Seele binden,* **a)** erbediñ udb da goustiañs u.b., fiziout udb en u.b., gourc'hemenn udb da goustiañs u.b. ; **b)** [dre skeud.] stourm ouzh u.b. evit ma rafe u.b., derc'hel war u.b. evit ma rafe udb, c'hoari war u.b. evit ma rafe udb, ober ouzh u.b. a-benn e lakaat d'ober udb, ober war u.b. a-benn e lakaat d'ober udb, kargañ war u.b. evit ma rafe udb, pouezañ war u.b. evit ma rafe udb, mont d'u.b. dre guzulioù evit ma rafe udb, bountañ war u.b. d'ober udb, kefluskañ u.b. d'ober udb, karnajal u.b. d'ober udb, arabadiñ war u.b. ober udb, ober gwask war u.b. evit ma rafe udb, taeriñ war u.b. evit ma rafe udb, diferañ udb d'u.b., plantañ don udb e penn u.b., bountañ udb e penn u.b., diazezañ udb e spered u.b., gennañ start udb e kreiz u.b., gennañ don udb e kalon u.b. ; *jetzt hat die liebe Seele endlich Ruh, jetzt hat die arme Seele endlich Ruh,* spi am eus ez eo dic'hoantet bremañ ; *sich die Seele aus dem Leib weinen,* gouelañ a-walc'h-kalon, blejal evel ul leue, gouelañ evel ul leue, gouelañ dourek (druz, forzh, gwalc'h e galon, a-nerzh e galon, leizh e galon, leun e galon, evel ur vadalen, evel ur feunteun, a-boullad, a-boulladoù, tenn, leizh e gof), sklankat, skuilhañ daeroù puilh (stank, druz, c'hwerv), skuilhañ ur mor a zaeroù, skuilhañ pezh a gar daeroù, leñvañ evel ur glazard hag a zo kouezhet en ur grugell verien, gouelañ e walc'h, gouelañ e-leizh e varv, ober ur c'hofad garmiñ, garmiñ evel ur vadalen, dont tev an dour eus e zaoulagad, dougen gouelvan bras (Gregor), bezañ beuzet en ur mor a zaeroù ; *sich die Seele aus dem Leib reden,* disec'hañ e skevent o klask kendrec'hiñ kousto pe gousto, disec'hañ e skevent o klask gounit u.b. d'e vennozh, koll glaour e c'henoù o klask displegañ udb, tagañ o klask displegañ udb, komz betek ar moug ; *der wird sich wohl die Seele nicht aus dem Leib singen,* hemañ n'eo ket prest da zivarc'hañ e c'houzoug o kanañ ; *sie sind ein Herz und eine Seele,* en em ober a reont evel gwenn ha melen, ar re-se a zo tout en un dorn, ar re-se a zo an eil dindan egile, kar ha kilhoroù int, gwall gamaladiaj a zo etrezo, en em ingalañ a reont mat, kalz a gevredigezh a zo etrezo, fri ha revr int an eil gant egile, en em glevet a reont mat-dispar, en em gordañ a reont mat-dispar, tomm int an eil ouzh egile, ar re-se a zo evel kein ha roched, ne reont nemet unan, en em glevet a reont evel daou vi en un neizh, a-drak emaint an eil gant egile ; *die Seele quälen,* bloñsañ ar galon, gloazañ ar galon ; *was liegt dir denn auf der Seele ?* petra a laka du da benn ? petra a ra dit bezañ ken maleürus ? ; *seine Seele verlieren,* koll e spered orin, koll e ene, disleberiñ, disneuziañ, en em zisleberiñ, dinaturiñ, breinañ, en em zireizhañ, bezañ kontammet ; *durch die Vorherrschaft des Französischen verliert die bretonische Sprache allmählich ihre Seele,* kontammet e vez tamm-ha-tamm ar brezhoneg gant dreistbeli ar galleg ; P. *jemandem auf der Seele knien,* fourgasiñ u.b., amprouiñ u.b., distranañ u.b., lakaat u.b. e penn e son, kas u.b. d'ar par pellañ, kas u.b. betek ar par pellañ, lakaat u.b. da bennsaoutiñ, arloupiñ war u.b., mont dizamant d'u.b., mont d'u.b. hep damant, bouc'halañ u.b., kas u.b. betek ar pal, mont dreist ar pal gant u.b., lakaat kalet d'u.b., atahinañ u.b., hegal ouzh u.b., hegaziñ u.b. hep paouez, poursu u.b. hep diskrog, bezañ war korf u.b., bezañ war buhez u.b., bezañ dalc'hmat war-lerc'h u.b., arabadiñ war u.b., pouezañ war u.b., ober gwask war u.b., derc'hel war u.b., ober ouzh u.b., ober war u.b., ober divalav d'u.b., handeiñ u.b., gaiañ u.b., ouroulat d'u.b., burutellañ u.b., heskinañ u.b. ; *es brennt mir auf der Seele,* me a zo krignet va c'halon gant an dra-se, devet on gant an dra-se ; *die verschlungenen Wege, die die menschliche Seele nehmen kann,* plegoù ha displegoù kalon mab-den.

3. temz-spered g. ; *empfindliche Seele,* den kizidik g., kalon kizidik a zen g., kalon vouk a zen g., kalon dener b. ; *er ist eine Seele von Mensch,* ur paotr eus ar c'hentañ eo hennezh - un den madelezhus eo, mard eus unan (mard eus hini) - hennezh 'zo madelezhus, ken ez eo - hemañ a zo pennskouer an den mat - un den Doue eo - hennezh a zo ar gwellañ den a zebr bara - gwellañ den a daol troad war an douar eo - madelezhus eo mar boe den biskoazh - un den mat eo mard eus bet biskoazh un unan - gwellañ den 'zo o vale eo - ur gwiad a vadelezh a zo oc'h ober anezhañ - mat eo betek mel e eskern - mat eo evel un tamm bara ; *eine schöne Seele,* **a)** un den nes d'e goustiañs (Gregor) g. ; **b)** [Hegel, gwashaus] un ene chiboud g.

4. den g., gour g., kristen g., kristen-Doue g., penn kristen g., penn den g. ; *es ist nicht eine Seele da, es ist keine*

Sterbensseele da, n'eus penn-kristen amañ, n'eus den amañ, n'eus gour en holl amañ, n'eus ket ur c'hristen amañ, n'eus ket ur c'hristen-Doue amañ, n'eus ket ur penn-ki amañ, n'eus den ganet ebet amañ, n'eus den krouet ebet amañ, n'eus foeltr den amañ, ned eus ket a nep re, n'eus den bev amañ ; *diese Stadt zählt hunderttausend Seelen,* kant mil den a zo o chom er gêr-mañ ; *die guten Seelen,* an dud a goustiañs vat ls.
5. nerzh g., ene g., lusker g., luskerez b. ; *die Seele des Widerstandes,* ene ar stourm g., [dre skeud.] marc'h-kleur ar stourm g., marc'h-blein ar stourm g., lusker ar stourm g., bleiner speredel ar stourm g.
6. [tekn.] kalonenn b. ; *Seele eines Seils,* mechenn b.
Seelenadel g. (-s) : haelded b., meurded a spered b.
Seelenamt n. (-s,-ämter) : [relij.] ofis an Anaon g. ; *Seelenamt für die Verstorbenen der Woche,* servij eizhtez g., eizhvetez b. ; *das letzte Seelenamt einer Messreihe,* an oferenn drantell b.
Seelenangst b. (-) : gwall anken b.
Seelenblindheit b. (-) : [mezeg.] breddallentez b.
Seelenbraut b. (-,-bräute) : [relij.] danvez pried speredel b.
Seelendurchmesser g. (-s,-) : [lu] kavnez b., treuzkiz diabarzh g.
Seelenforscher g. (-s,-) : bredoniour g., psikologour g., eneonour g.
Seelenfreund g. (-s,-e) : mignon fidel g. / mignon ar galon g. / mignon bras g. / mignon ar sekredoù g. (Gregor), mignon nes-kar g., mignon neshentek g., nesañ mignon g.
Seelenfriede g. (-ns) **/ Seelenfrieden** g. (-s) : peoc'h ar spered g., peoc'h ar goustiañs g., peoc'h an ene g., didrubuilh g.
seelenfroh ag. : laouen-ran, laouen-dreist, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol, seder evel ul laouenan, lirzhin evel ul laouenanig, seder evel ul laouenanig, lirzhin evel ul laouenan, lirzhin evel ur vleunienn, fest ennañ, azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, azezet (beuzet) en e seizh plijadur warn-ugent, o nijal gant ar stad a zo ennañ, dibradet, e barr al levenez, barr gant al levenez, leun-barr a levenez.
Seelenführer g. (-s,-) : reizher koustiañs g.
Seelengröße b. (-) : haelded b., meurded a spered b.
seelengut ag. : mat en e had, ur gwiad a vadelezh oc'h ober anezhañ, mat betek mel e eskern.
Seelenheil n. (-s,-e) : [relij.] silvidigezh an ene b., salvder g., salvded b. ; *sein Seelenheil verwirken,* koll silvidigezh e ene, koll e silvidigezh ; *sein Seelenheil durch vorbildliche Lebensführung sichern,* ren ur vuhez silvidik.
Seelenhirt g. (-en,-en) : [relij.] pastor an eneoù g., rener eneoù g., pastor g.
Seelenkraft b. (-) : **1.** galloud an ene g. ; **2.** nerzh ene g., nerzh spered g., nerzh-kalon g., mennerezh g., youlegezh b., youl b., starter g., started b.
Seelenkunde b. (-) : bredoniezh b., psikologiezh b., eneoniezh b.
Seelenlage b. (-) : imor b., stad spered b., tu g., stad vred b.
Seelenleben n. (-s) : buhez speredel b.
Seelenlehre b. (-) : bredoniezh b., psikologiezh b., eneoniezh b.
Seelenleiden ls. : poan spered b., rec'h g., azrec'h g., chagrin g., niñv g., glac'har g., bihanez b., nec'h g., nec'hamant g., chal g., margalon b., anken b., doan b., gouli g., kalonad b., poan-galon b., ranngalon b., diframm g., bles g., ambloari g., gwalañjer g., malañjer g.
seelenlos ag. : diene ; *die Menschen zu seelenlosen Robotern pervertieren,* ober eus an dud robotoù diene, lakaat an dud war renk ar robotoù, lakaat an dud e renk ar robotoù, lakaat an dud e par ar robotoù.
Seelenmesse b. (-,-n) : [relij.] oferenn an Anaon b., obid g., servij deiz-ha-bloaz g., servij-bloaz g., oferenn deiz-ha-bloaz evit un den marv b., oferenn penn-bloaz b., servij penn-bloaz g.
Seelennot b. (-) **/ Seelenpein** b. (-) **/ Seelenqual** b. (-,-en) : gwall anken b., rec'h g., azrec'h g., chagrin g., niñv g., glac'har g., bihanez b., nec'h g., nec'hamant g., chal g., margalon b., doan b., gouli g., kalonad b., poan-galon b., bles g., ranngalon b., ambloari g., gwalañjer g., malañjer g., diframm g.
Seelenruhe b. (-) : peoc'h ar spered g., peoc'h ar goustiañs g., peoc'h an ene g., emdidrubuilh g., habaskted ene b., habaskter g., kalm g., kalmijenn b., parfeted b., dinec'hañs b. ; *in aller Seelenruhe,* ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, ken habask ha tra, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, hep ober ur van, hep ober van ebet, hep ober na mik na man, ken distrafuilh hag un tamm koad, ken dinec'h ha tra, digomplimant, netra dreist, hep sellet blaz ebet, hep sellet blaz na kont ebet eus kement-mañ, diskorpul-kaer, dizouj-kaer, plarik, a-dro-vat, a-fiziañs-kaer, gant ar brasañ fiziañs, gant fiziañs ; *seine Seelenruhe wiederfinden,* kavout gwasked diouzh kint ha broud ar c'herse, adkavout e gempouez spered, adkavout e gempouez bred.
seelenruhig ag. : distrafuilh, dinec'h, aes e spered, dibrez e spered.
Adv. : ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, ken habask ha tra, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, hep ober ur van, hep ober van ebet, hep ober na mik na man, ken distrafuilh hag un tamm koad, ken dinec'h ha tra, digomplimant, netra dreist, hep sellet blaz ebet, hep sellet blaz na kont ebet eus kement-mañ, diskorpul-kaer, dizouj-kaer, plarik, a-dro-vat, a-fiziañs-kaer, gant ar brasañ fiziañs, gant fiziañs, trankilik-kaer, dijabl-kaer, koul, koulik, koulik a-walc'h, koutik-koutik.
Seelenschmerz g. (-es,-en) : rec'h g., azrec'h g., chagrin g., niñv g., glac'har g., bihanez b., nec'h g., nec'hamant g., chal g., margalon b., anken b., doan b., gouli g., kalonad b., poan-galon b., ranngalon b., bles g., ambloari g., gwalañjer g., malañjer g., diframm g.
Seelenstärke b. (-) : nerzh ene g., nerzh spered g., nerzh-kalon g., mennerezh g., youlegezh b., youl b., starter g., started b.
Seelenstille b. (-) : peoc'h ar spered g., peoc'h ar goustiañs g., peoc'h an ene g., didrubuilh g.
Seelentag g. (-s,-e) : gouel an Anaon g.
Seelentaubheit b. (-) : [mezeg.] bredbouzarded b., bredbouzarder g.
Seelentränker g. (-s,-) : [merdead.] kozh bag vrein b., penton g., skiff g., skaf g., skuit g., skuitenn b., silwinkenn b., bag lespos b., bag c'hadal b., pod toupin g.
seelenvergnügt ag. : laouen-ran, laouen-dreist, ken laouen ha tra, laouen evel an heol, ken laouen hag an heol, seder evel ul laouenan, lirzhin evel ul laouenan, seder evel ul laouenanig, lirzhin evel ul laouenanig, lirzhin evel ur vleunienn, fest ennañ, azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, azezet (beuzet) en e seizh plijadur warn-ugent, o nijal gant ar stad a zo ennañ, dibradet, e barr al levenez, barr gant al levenez, leun-barr a levenez.
Seelenverkäufer g. (-s,-) : [merdead.] kozh bag vrein b., kozh penton g., skiff g., skaf g., skuit g., skuitenn b., silwinkenn b., bag c'hadal b., bag lespos b., pod toupin g.
seelenverwandt ag. : nes-kar.
Seelenverwandtschaft b. (-,-en) : nesañded spered b.
seelenvoll ag. : tomm, kalonek, karadek, karantezus, karantek.
Seelenwanderung b. (-) : treuzvuhez b., adenkorfadur g., metempsikoz g., treuzannerezh-ene g., treuzannezadur g., enetreuzkorferezh g., treuzkorferezh an ene g. ; *Mensch, der an*

die Seelenwanderung glaubt, metempsikozour g. ; *die Seelenwanderung betreffend,* metempsikozel.
Seelenwärmer g. (-s,-) : [dre skeud.] mouchouer-gouzoug g., jiletenn-stamm b.
Seelenzustand g. (-s,-zustände) : imor b., stad spered b., tu g., stad vred b.
Seeleopard g. (-en,-en) : [loen.] morloupard g. [*liester* morlouparded].
Seeleuchte b. (-,-n) : letern b.
Seeleute ls. : merdeidi ls., tud a vor ls., moraerien ls., martoloded ls.
Seeleuteregister n. (-s,-) : roll an dud a vor g. ; *jemandes Namen aus dem Seeleuteregister streichen,* ezrollañ ur martolod.
Seelilie b. (-,-n) : [loen.] stered-pluñvek str., steredenn-bluñvek b., krinoid g. [*liester* krinoided].
seelisch ag. : speredel, bredel, ... bred, eneel ; *seelische Struktur eines Romanhelden,* bredadur haroz ur romant g., bredegezh haroz ur romant b. ; *seelische Entwicklung,* diorreadur bredel g., diorroadur bredel g. ; *seelisch und körperlich zusammengebrochen,* dinerzhet a gorf hag a ene - skuizh-lovr, korf hag ene - skuizh, ken a gorf, ken a spered ; *das körperliche und das seelische Wohl,* ar mad korfel hag ar mad speredel, mad ar c'horf ha mad an ene ; *seelisches Weh,* poan spered b., poan a spered b., poan galon b. ; *seelische Ausgeglichenheit, seelisches Gleichgewicht,* kempouez bred g. ; *seelische Schmerzen sind schlimmer als körperliche,* poanioù ar galon a zo gwashoc'h eget re ar c'horf ; *seelische Stärke,* nerzh ene g., nerzh spered g., nerzh-kalon g., mennerezh g., youlegezh b., youl b., starter g., started b.
Seelotse g. (-n,-n) : [merdead.] derouder g. [*liester* derouderien], loman-rouder g.
Seelöwe g. (-n,-n) : [loen.] otarienn b. [*liester* otaried], reunig-skouarnek g. ; *südamerikanischer Seelöwe [Otaria flavescens],* morleon g., otarienn voueek b. [*liester* otaried moueek] ; *Stellerscher Seelöwe,* morleon Steller g. ; *australischer Seelöwe,* morleon Aostralia g. ; *neuseeländischer Seelöwe,* morleon Zeland-Nevez g. ; *kalifornischer Seelöwe,* morleon Kalifornia g.
Seelsorge b. (-) : [relij.] pastorelezh b., aluzenerezh g. ; *in der Seelsorge tätig sein,* intent ouzh an eneoù, kaout karg a eneoù ; *bei jemandem Seelsorge treiben,* reizhañ koustiañs u.b.
Seelsorger g. (-s,-) : [relij.] pastor an eneoù g., rener eneoù g., den en deus karg a eneoù g., reizher ar c'halonoù g., reizher koustiañs g., tad speredel g.
Seelsorgerin b. (-,-nen) : [relij.] pastorez an eneoù b., renerez eneoù b., reizherez ar c'halonoù b., reizherez koustiañs b.
seelsorgerisch ag. : [relij.] pastorel, … pastor, … pastorelezh, … aluzenerezh.
Seeluft b. (-) : aer an aod g./b., aer ar mor g./b., aer vor g./b. ; *von Salz geschwängerte Seeluft,* aer ar mor he lod a holen ganti b., aer vor karget a holen g./b., hal ar mor g. ; *die Seeluft an der Küste zehrt,* aer an aod a zo naonus, divouedañ a ra aer an aod ; *am meisten vermisste sie die Seeluft an der Küste,* aer an aod a rae ar muiañ diouer dezhi, aer an aod a rae muiañ diouer dezhi, aer an aod a rae aliesañ diouer dezhi ; [mezeg.] *auf der Heilkraft von Sonne und Seeluft basierend, die Heilkraft von Sonne und Seeluft nutzend,* heolvorel ; *auf Sonnenbestrahlung und Seeluft basierende Heilkur,* kur heolvorel b.
Seemacht b. (-,-mächte) : riez galloudus he flodad-listri b., riez galloudus he arme-vor b., riez galloudus he morlu g.
Seemangold g. (-s,-e) : [louza.] beotez-aod str.
Seemann g. (-s,-leute) : den a vor g., merdead g. [*liester* merdeidi], moraer g., martolod g. ; *er ist Seemann,* moraer eo diouzh e vicher, c'hoari a ra e gi war ar mor ; *arbeitsloser Seemann,* martolod diroll g. ; *beim Seemannsamt gemeldeter Seemann,* enskrived-mor g. [*liester* enskrividi-vor] ; *Seemann werden,* mont da labourat war ar mor, mont war ar mor, mont da vartolod, mont da redek mor, kemer roll war ur vag ; *Seemann bei der Handelsmarine,* moraer kenwerzh g. ; *er war nicht lange genug Seemann gewesen, um eine Rente zu bekommen,* n'en doa ket trawalc'h a roll evit kaout e leve ; *die Seeleute,* an dud a vor ls.
seemännisch ag. : ... merdead, ... moraer, ... martolod, ... ar vartoloded.
Seemannsamt n. (-s,-ämter) : burev an enskrividi-vor g., gwazadur an enskriverezh-mor g. ; *beim Seemannsamt gemeldeter Seemann,* enskrived-mor g. [*liester* enskrividi-vor] ; *die vom Seemannsamt aus dem Seeleuteregister gestrichenen Seeleute,* an ezrollidi ls.
Seemannsart b. (-) : [kegin.] *nach Seemannsart,* giz ar vartoloded ; *Aal nach Seemannsart,* martolodenn sili b.
Seemannsausdruck g. (-s,-ausdrücke) : termen tud a vor g., tro-lavar tud a vor b.
Seemannschaft b. (-,-en) : [merdead.] martolodaj g.
Seemannsgarn n. (-s) : P. ribardenn b., koñchoù born ls. ; *Seemannsgarn spinnen,* ribardennat, dornañ koñchoù born, dornañ koñchennoù born, dibunañ kontoù pikous, tariellañ, paribolennat, dibunañ paribolennoù.
Seemannsjacke b. (-,-n) : kaban g., krez martolod g.
Seemannskunst b. (-) : merdeadurezh b., merdeiñ g., merdeerezh g., skiant ar merdeerezh b., skiant ar bageerezh b.
Seemannslied n. (-s,-er) : kanaouenn vartolod b.
Seemannssprache b. (-) : langaj an dud a vor g., parlant an dud a vor g., jagouilhaj an dud a vor g., safar an dud a vor g., luc'haj an dud a vor g., brizhyezh an dud a vor b., gregach an dud a vor g.
Seemeile b. (-,-n) : milmor g.
Seemine b. (-,-n) : [lu] min g.
Seemöwe b. (-,-n) : [loen.] gouelan g., oriav g. ; *die (großen) Seemöwen,* ar gouelaned ls., ar gouelini ls., P. ar Yanned ls. ; *das Gekrächze der Seemöwen,* karnaj ar gouelini g., kriadeg c'harv ar gouelini b., leñvadennoù skiltr ar gouelini ls.
Seenadel b. (-,-n) : [loen.] *große Seenadel,* naer-vor b.
Seenebel g. (-s,-) : morlusenn b. ; *mit Seenebel bedeckt,* morlusennek ; *es herrscht Seenebel,* morlusenniñ a ra.
Seenelke b. (-,-n) : [loen.] morvronn str., friz dour b., paourez b., flemmerez b., bronn-vor b., buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], kouilhenn-gazh b., linad-mor str.
Seenot b. (-) : argoll g. ; *Schiff in Seenot,* lestr en argoll g., lestr o vont da goll g., lestr o vont d'ober peñse g.
Seenotrakete b. (-,-n) : [merdead.] fuzeenn argoll b.
Seenotrettung b. (-) : ar saveteiñ war vor g.
Seenotrettungsdienst g. (-es) : krevredad ar saveteiñ war vor g. ; *das Geld fließt dem Seenotrettungsdienst zu,* ar arc'hant-se a ya da bourvezañ kont krevredad broadel ar saveteiñ war vor.
Seenotrettungskreuzer g. (-s,-) : herrvag saveteiñ b.
Seenotsignalrakete b. (-,-n) : [merdead.] fuzeenn argoll b.
Seenplatte b. (-,-n) : bro baludennek b., bro lennoù b.
Seenymphe b. (-,-n) : [mojenn.] nereidenn b. [*liester* nereidezed].
Seeoffizier g. (-s,-e) : ofiser-a-vor g.
Seeohr n. (-s,-en) : [loen.] mormilh str., mormilhenn b., ourmel str., ourmelenn b., pesk-ourmel g., skouarn-vor b. [*liester* skouarnioù-mor] ; *ein Zentner Seeohren,* ur c'hant pouez a ourmel g. ; *Seeohren sammeln, Seeohren suchen,* ourmela ; *Mensch, der Seeohren sammelt,* ourmelaer g.
Seeotter g. (-s,-) : [loen.] dourgi-mor g. [*liester* dourgon-mor].
Seepferd n. (-s,-e) : [loen.] kole-mor g., reunig-hirzantek g.
Seepferdchen n. (-s,-) : [loen.] marc'h-mor g. [*liester* kezeg-mor].
Seepocke b. (-,-n) : [loen.] kravan str., koural bihan str., koural bagoù str., koural kerreg str., rogn-kerreg g.
Seepost b. (-) / **Seepostdienst** g. (-es) : morbost g.

Seepräfekt g. (-en,-en) : prefed mor g.
Seepräfektur b. (-,-en) : prefeti mor g.
Seequappe b. (-,-n) : [loen.] kerluz g., kalpan str. ; *fünfbärtelige Seequappe,* leogenn ruz b. [*liester* leogenned ruz] ; *dreibärtelige Seequappe,* leogenn b. [*liester* leogenned], blonteg g. [*liester* blonteged], loch g., lochenn b. [*liester* loched].
Seerabe g. (-n,-n) : [loen.] morvran b. [*liester* morvrini], morvaout g. [*liester* morvaouted], boku g., louac'h b. [*liester* louec'hi]
Seeratte b. (-,-n) : [dre skeud., den] ki-mor g., bleiz-mor g., morreder g.
Seeräuber g. (-s,-) : morlaer g., laer-mor g., morbreizher g., preizher-mor g., forbann g. ; *die an der Küste ansässigen Ligurer waren ausgezeichnete Fischer und kühne Seeräuber,* al Ligured eus an aod a oa pesketaerien ampart ha morlaeron her.
Seeräuberei b. (-) : morbreizherezh g. ; *Seeräuberei betreiben,* morbreizhañ, morlaerata, morlaerezh, preizhañ war vor.
Seeräuberin b. (-,-nen) : morlaerez b., morbreizherez b., laerez-vor b., preizhererez-vor b.
Seeraubzug g. (-s,-züge) : morbreizhadeg b. [*liester* morbreizhadegoù], morbreizhadenn b.
Seerecht n. (-s) : [gwir] gwir ar mor g.
Seeregenpfeifer g. (-s,-) : [loen.] nouelig pikous g.
Seereise b. (-,-n) : beaj war vor b., beaj dre vor b., beaj diwar vor b., merdeadenn b., morvaleadenn b. ; *lange Seereise,* beaj war an uhelvor b. ; *eine Seereise unternehmen,* beajiñ dre vor, beajiñ diwar vor, mont dre vag ; *eine dreitägige Seereise,* tri devezh mor ls. ; *die letzten Tage einer Seereise,* an devezhioù diwezhañ mor ls.
Seeriese g. (-n,-n) : morzen g. [*liester* morzened].
Seeringelwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] boued rous g., garvedenn ruz b., garved ruz str.
Seerose b. (-,-n) : **1.** [louza.] loa-zour b., skudell-dour b., loa-ran b., kaol-dour str., loa-skignan b. ; *weiße Seerose,* tule dour str., lugustr-gwenn str., rederez wenn b. [*liester* rederezed gwenn] ; **2.** [loen.] morvronn str., friz dour b., paourez b., flemmerez b., bronn-vor b., buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], kouilhenn-gazh b., linad-mor str.
Seerosengewächs n. (-es,-e) : [louza.] nimfeeg g. [*liester* nimfeeged].
Seesack g. (-s,-säcke) : sac'h martolod g.
Seesaibling g. (-s,-e) : [loen.] dluzh ruz g. [*liester* dluzhed ruz].
Seesaline b. (-,-n) : palud-holen g., holenenn b.
Seesalinenarbeiter g. (-s,-) : holenaer g., gweran g., paluder g.
Seesalz n. (-es) : holen mor g.
Seeschaden g. (-s,-schäden) : avari g., streñjadenn g.
Seescheide b. (-,-n) : [loen.] askidi str., askidienn b.
Seeschifffahrt b. (-) : moraerezh g., merdeadurezh b., merdeiñ g., merdeerezh g., bageerezh g.
Seeschlacht b. (-,-en) : emgann war vor g., emgann listri g.
Seeschlange b. (-,-n) : [mojenn., loen.] naer-vor b.
Seeschule b. (-,-n) : skol verdeiñ b.
Seeschwalbe b. (-,-n) : **1.** [mojenn.] morvoualc'h b., moualc'h-vor b. ; **2.** [loen.] skrav g. [*liester* skraved], skravig g. [*liester* skraviged], skrev g. [*liester* skreved] ; *die Seeschwalben und Möwen,* an evned gwenn ls.
Seeschwein n. (-s,-e) : [loen.] dugong g. [*liester* dugonged], morvuoc'h b. [*liester* morsaout].
Seeskorpion g. (-s,-e) : [loen.] touseg-mor g. [*liester* touseged-mor], diaoul-mor g. [*liester* diaouled-mor], lonteg g. [*liester* lonteged].
Seesperre b. (-,-n) : [polit., lu.] blokus ar porzhioù-mor g., kaeladur ar porzhioù-mor g.
Seespinne b. (-,-n) : [loen.] **1.** [kerentiad] majideg g. [*liester* majideged] ; **2.** [spesad] kevnid-mor str., kevnid-toroselliñ str., morgevnid str., krank-kevnid g. [*liester* kranked-kevnid], pusunenn-vor b. [*liester* pusuned-mor] ; *männliche Seespinne,* tarv-kevnidenn g. [*liester* tirvi-kevnid], tarv-kevnidenn-vor g. [*liester* tirvi-kevnid-mor] ; *kleine Seespinne, junge Seespinne,* morgevnid-blev str., krank blev g. [*liester* kranked blev], barveg-aod g. [*liester* barveged-aod].
Seestachelbeere b. (-,-n) : [loen.] kerez-mor str., kerezenn-vor b.
Seestadt b. (-,-städte) : kêr eus bord ar mor b., kêr war bord ar mor b.
Seestern g. (-s,-e) : [loen.] trebez-mor g. [*liester* trebezioù-mor], stered-mor str. [*stumm-unan* steredenn-vor], mordrebez g. [*liester* mordrebezioù].
Seestichling g. (-s,-e) : [loen.] keindraeneg g. [*liester* keindraeneged].
Seestrandkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.
Seestreitkräfte ls. : [lu] arme-vor b., morlu g.
Seestrich g. (-s,-e) : [merdead.] parzh-mor g., rannvor b.
Seestück n. (-s,-e) : [arz] taolenn vor b., livadur mor g., morlivadur g.
Seesturm g. (-s,-stürme) : reklom g., kaouad-avel b./g., froud-avel g., skourrad-avel g., rugenn b., barr-avel g., barramzer g., barrad-amzer g., gwallamzer b., taol amzer g., taol amzer fall g.
Seetang g. (-s) : **1.** [louza.] bezhin str., goumon g., gwez-mor str., felu g., felu-mor g., glanmor g., gloan-mor g., teil-aod g., teil-mor g. ; *gestrandeter Seetang,* bezhin-rasklenn str., bezhin-torr str., bezhin-peñse str., bezhin flodet ls., bezhin-avel str., bezhin-distag str., bezhin-dalc'h str., fes g., lanvad bezhin g., goumon-torr g., torraj g., bezhin torraj str., bezhin tonnet str., mareaj bezhiñ g., gourlenad bezhin g. ; *loser schwimmender Seetang,* bezhin-tonn str. ; *durch Wellengang oder Sturm abgerissener Seetang,* bezhin-skign str. ; *Seetang zum Verbrennen,* bezhin-tan str., keuneud-bezhin g. ; *Seetang zum Ernten,* bezhin-troc'h str., bezhin-med str., goumon-troc'h g. ; *Seetang von der Küste herausholen,* galziñ, aocha bezhin, bezañ en aod ; *Seetang an der Küste sammeln,* dastum bezhin a-hed ar c'hostez ; *Seetang ernten,* bezhina, aota, goumona, ober bezhin, ober goumon, mediñ bezhin, troc'hañ bezhin, dastum bezhin, derc'hel bezhin ; *mit Seetang düngen,* bezhinañ, goumonañ ; *Seetang aus dem Meer ziehen,* divorañ bezhiñ, diboullañ bezhiñ, divorañ goumon, diboullañ goumon ; *Steinofen an der Küste zum Verbrennen des Seetangs [Jodgewinnung],* klegereg b. [*liester* klegeregoù] ; *Hebegurt zum Tragen des Seetangs,* laoskenn b., karkan g. ; *… mit reichen Seetangbeständen, …* bezhinek ; *reiche Seetangvorkommen begünstigend,* bezhinus ; *verrottender Seetang,* bezhin chomet da zispeuriñ str. ; *auf dem Seetang ausrutschen,* rampañ war ar bezhin, riklañ war ar bezhin ; **2.** *Seetang als Düngemittel, Seetang zum Düngen,* bezhin g., tremp-bezhin g., tremp-mor g., teil-aod g., teil-mor g. ; *Seetang eignet sich nicht als Düngemittel für Weizenerde,* ar bezhin (an teil-mor, an teil-aod) n'eo ket mat da winizh.
Seetangindustrie b. (-) : bezhinerezh g., ijinerezh ar bezhin g.
Seetaucher g. (-s,-) : [loen.] plomerig g. [*liester* plomeriged], ploñjer g. [*liester* ploñjerien], ploñjerig g. [*liester* ploñjeriged], pluierig g. [*liester* pluieriged], splujer g. [*liester* splujered, splujerien].
Seeteufel g. (-s,-) : [loen.] **1.** boultouz g. [*liester* boultouzien, boultouzed], mordouseg g. [*liester* mordouseged], touseg-mor g. [*liester* touseged-mor], P. [moranv] mari-vorgan b. ; *Seeteufel fangen,* tousegeta ; **2.** [kerentiad, *lophiidæ*] lofiideg g. [*liester* lofiideged].

Seetier n. (-s,-e) : [loen.] loen-mor g. ; *die Seetiere,* faona ar mor b., al loened-mor ls.
Seetonne b. (-,-n) : balizenn b.
Seetransport g. (-s) : dezougen dre vor g., dezougerezh dre vor g., dezougerezh dre vag g.
Seetransportgesellschaft b. (-,-en) : kompagnunezh treuzdougen morfred b.
Seetriften ls. : peñseoù ls., tammoù flodet ls.
seetüchtig ag. : … a c'hall merdeiñ, mat da vont war vor, barrek diouzh ar mor, barrek d'ar mor, mat diouzh ar mor, bageüs, merdeüs ; *seetüchtiges Schiff,* bag verdeüs b., lestr bageüs g.
Seetüchtigkeit b. (-) : [lestr] bageüsted b., merdeüsted b.
Seetüchtigkeitszeugnis n. (-ses,-se) : testeni merdeüsted g.
Seeüberfahrt b. (-,-en) : treizh-mor g., mordreizh g., mordreizhadenn b.
Seeufer n. (-s,-) : [lennoù] glann b., ribl g., ribl ul lenn g., bord g.
Seeufersiedlung b. (-,-en) : [henoniezh] kêr war lenn b., kêr war zour b., prenneg b.
Seeunfall g. (-s,-unfälle) : gwallzarvoud mor g.
Seeungeheuer n. (-s,-) : euzhvil mor g. [*liester* euzhviled mor], morvarc'h g. [*liester* morgezeg, morvirc'hed].
seeuntüchtig ag. : … na c'hall ket merdeiñ, divarrek diouzh ar mor, divarrek d'ar mor, divageüs, diverdeüs ; *seeuntüchtiges Schiff,* bag diverdeüs b., lestr divageüs g.
Seeuntüchtigkeit b. (-) : [lestr] divageüsted b., diverdeüsted b.
Seeverkehrskorridor g. (-s,-e) : trepas merdeiñ g.
Seeverkehrsverbindung b. (-,-en) : kehent dre vor g.
Seeverschmutzung b. (-,-en) : saotradur ar mor g.
Seevogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous-mor g., evn-mor g., P. labous gwenn g., evn gwenn g., P. poch paper g. ; *bei der Ölpest starben ölverschmierte Seevögel zu Tausenden,* evned-mor paket gant eoul al lanv du a varvas a-viliadoù ; *ein Schwarm Seevögel,* ur gaouad evned-mor b. ; *Schwarm fliegender futtersuchender Seevögel,* barr krenn g. ; *Schwarm schwimmender Seevögel,* bank evned g., bankad evned g.
Seevolk n. (-s,-völker) : poblad tud a vor b.
Seewalze b. (-,-n) : [loen.] anduilh-mor str., morvlokenn b. [*liester* morvlokenned], pidenn-vor b. [*liester* pidennoù-mor] ; *Forskals Seewalze* [*Holothuria forskali*], buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor], pich-marc'h g. [*liester* pichoù-kezeg].
Seewarte b. (-,-n) : gedva g., arsellva ar mor g.
seewärtig ag. : etrezek an donvor, etramek an donvor, war-zu an donvor, da greiz ; [douarouriezh] *seewärtiges Zurückweichen der Küstenlinie,* argilerezh ar mor g., argizadur ar mor g.
seewärts Adv. : etrezek an donvor, etramek an donvor, da-geñver an donvor, war-zu an donvor, da greiz.
Seewasser n. (-s) : **1.** dour ul lenn g. ; **2.** dour mor g.
Seeweg g. (-s,-e) : morlinenn b., hent-mor g., morhent g., trepas merdeiñ g. ; *auf dem Seewege,* diwar vor (Gregor), dre vor, gant ur vag ; *Beförderung auf dem Seeweg, Transport auf dem Seeweg,* dezougen dre vor g., dezougerezh dre vor g., dezougerezh dre vag g.
Seewehrbereich g. (-s,-e) : [lu] rannvor vilourel b.
Seewesen n. (-s) : merdeadurezh b.
Seewind g. (-s,-e) : avel vor g., avel vaez g., avel c'houziz g., avel eus ar maez g., avel diwar vor g. ; *leichter Seewind,* aezhenn-vor b., aezhennig-vor b. ; *morgendlicher leichter Seewind,* regulantenn b. ; *wenn Seewind ist,* pa vez an avel diwar ar mor, pa vez avel vaez, pa vez toull an avel en donvor.
Seezeichen n. (-s,-) : arhent mor g., sinal mor g.
Seezunge b. (-,-n) : [loen.] **1.** [kerentiad, *Soleidæ*] soleideg g. [*liester* soleideged] ; **2.** [spesad, *Solea solea*] garlizenn b. [*liester* garlized], seilhenn b. [*liester* seilhenned, seilhed] ; *Cuneata-Seezunge,* teod-kazh g. [*liester* teodoù-kizhier] ; **3.** [kegin.] *eine Seezunge filetieren,* tanavañ ur c'harlizenn, dispilhennañ ur c'harlizenn, sevel tanavennoù diwar ur c'harlizenn, sevel spilhennoù diwar ur c'harlizenn ; *Seezunge Müllerinart,* garlizenn ar miliner b., garlizenn e doare ar miliner b.
Sefistrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] savigne g.
Segel n. (-s,-) : gouel b., lien-gouel g. ; *die Segel,* al lien g., ar gouelioù ls., al lienaj g. ; *mit vollen Segeln,* a-ouel-tout, hatoup, e holl ouelioù gantañ digor, digor-frank e ouelioù gantañ, digor al lienaj, skoud a-raok, lark kaer, dindan ouel, dindan lien, dispak e holl ouelioù, savet e holl ouelioù, savet e lien gantañ, goloet a lien ; *unter Segeln am Kai anlegen,* kostezañ ouzh ar c'hae dindan ouel ; *die Segel regieren, alle nötigen Veränderungen mit den Segeln vornehmen,* embreger ar gouelioù ; *die Segel setzen, die Segel hissen, die Segel hochziehen, die Segel aufziehen, die Segel beisetzen, die Segel aufholen, die Segel aufspannen, die Segel aufsetzen,* goueliañ, lakaat da ouel, difarleañ ar gouelioù, diferlinkiñ ar gouelioù, mont da ouel, sevel al lien-gouel, gorren al lien-gouel, astenn e lien, astenn ar ouel, stignañ ar gouelioù, sevel al lienaj d'an nec'h, gorren ar gouelioù, dispakañ ar gouelioù, sevel ar gouelioù, hiñsiñ ar gouelioù, sevel al lien, dispakañ (digeriñ, sevel, hiñsiñ) e holl ouelioù, sevel e holl ouelioù d'al laez ; *Segel setzen !* taolit d'al laez ! ; *ein Segel vorheißen,* kas ur ouel d'he foent ; *die Segel stellen,* lakaat ar gouelioù diouzh an avel ; *die Segel beiholen, die Segel anholen, die Segel einholen, die Segel dichtholen, die Segel einziehen,* bordañ al lien, palankiñ al lien ; *vor dem Wind treiben, nachdem alle Segel eingezogen wurden,* mont diouel-kaer ; *auf einem Am-Wind-Kurs werden die Segel dichtgeholt und flach getrimmt, bei schralendem Wind werden die Segel dichtgeholt und flach getrimmt,* pa vez avel verr e vez bordet al lien evit delc'her muioc'h a-benn d'an avel ; *das Segel fieren,* chokiñ ar ouel, largañ ar ouel ; *das Segel fieren und dann wieder dichtholen,* chokiñ ar ouel hag advordañ goude, largañ ar ouel hag advordañ goude ; *die Segel einnehmen, die Segel bergen, die Segel streichen,* amenañ (Gregor), ameniñ ar gouelioù, diskenn ar gouelioù, diskenn al lien-gouel, diskenn al lien, dioueliañ, diskar ar gouelioù, teuler al lien en traoñ ; *die Segel aufgeien, die Segel festzurren,* kargañ ar gouelioù, pakañ al lien, farleañ ar gouelioù, ferlinkiñ ar gouelioù, serriñ al lienoù ; *die Segel abschlagen, die Segel von den Segelstangen herabnehmen, die Segel von den Rahen herabnehmen,* dizeleziñ ar gouelioù ; *Segel an Rahen setzen,* delezañ gouelioù ; *die Segel aus dem Wind setzen,* dizaveliñ ar gouelioù ; *das Schiff wird durch Segel getrieben,* al lestr a gerzh dre lien, mont a ra al lestr dindan gouelioù displeget, al lestr a ya en-dro dre lien ; *das Segel killt, das Segel flattert im Wind, das Segel schlägt lose im Wind,* strakal a ra ar ouel, fichal a ra ar ouel en avel, flapañ a ra ar ouel en avel, flipata a ra ar ouel en avel, stlakañ a ra ar ouel, dizaveliñ a ra ar ouel ; *lose hängende Segel, schlaff hängende Segel,* gouelioù a-zivilh ls., lien a-zivilh g. ; *bei Windstille hängen die Segel schlaff,* pa 'vez dizavel an amzer e chom laosk ar gouelioù (Gregor), pa vez dizavel an amzer e chom distenn gouelioù ar vag ; *der Wind bauscht die Segel auf,* an avel a c'hwez ar gouelioù, an avel a ronta ar gouelioù, rontaat a ra ar gouelioù gant an avel, c'hwezet e vez gouelioù ar vag gant an avel, emañ an avel o koeñviñ gouelioù ar vag, dont a ra reut ar gouelioù gant an avel, emañ an avel o foeñviñ gouelioù ar vag, emañ an avel o c'hwezañ gouelioù ar vag, kregiñ a ra an avel er gouelioù ; *die Segel waren backgebrasst,* paniñ a rae al lien ; *ein Segel mit der Buline trimmen,* boulinañ ur ouel ; *ein Segel aufschürzen, ein Segel einbinden,* serriñ (farleañ, pakañ, ferlinkiñ) ur ouel ; *die Segel streichen,* **a)** kargañ ar gouelioù / farleañ / pakañ ar gouelioù (Gregor), diskenn ar gouelioù, diskenn al lien, pakañ al lien, ameniñ ar gouelioù, diskar ar gouelioù, serriñ al lienoù ; **b)** [dre skeud.] plegañ touchenn, plegañ e douchenn, lezel e zivrec'h da gouezhañ, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, koazhañ, diskanañ, diskar e gribell, kac'hat en e vragez,

kodianañ, kodianañ gant u.b., dilezel ar stourm, chom a-dreuz gant e hent, lezel pep tra war e revr, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar sklisenn, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar vasin ; *die Segel reffen,* lakaat ur riz, tailhañ al lien, krizañ ar gouelioù, krizañ al lien, pakañ al lien, ober ur c'hriz, ober ur grizadenn, krougañ al lien, rizañ, riziñ ; *die Segel waren zerrissen und die Takelage in Unordnung,* ar fardaj hag ar gouelioù a oa en istribilh ; *die Segel einziehen,* [dre skeud.] plegañ touchenn, koazhañ, diskanañ, diskar e gribell ; *alle Segel aufbieten,* [dre skeud.] ober bec'h bras, ober (c'hoari) an diaoul hag e bevar, ober diouzh e wellañ, ober e wir wellañ, ober e seizh posupl, ober e c'halloud, lakaat e holl spi, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, ober e seizh gwellañ, ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober e walc'h, klask e walc'h en em ziluziañ anezhi, bale war ar mor, en em aketiñ e pep doare, ober kement ha ma c'haller, ober muiañ ma c'haller, ober ar muiañ ma c'haller, ober herrañ ma c'haller, ober her da ma c'haller, ober pezh ma c'haller ; *jemandem den Wind aus den Segeln nehmen,* **a)** [ster rik, merdead., sport] troc'hañ an avel d'u.b., lemel an avel d'u.b., mont en avel d'u.b., bezañ en avel d'u.b., tremen en avel d'u.b., dizaveliñ u.b ; **b)** [dre skeud.] troc'hañ an avel d'u.b., lemel an avel d'u.b., terriñ e dizh d'u.b., arbennañ u.b., sparlañ ouzh u.b., lakaat harz d'u.b., lakaat diwezh da oberoù u.b., toullañ dindan u.b., tennañ (distreiñ) an dour diwar prad u.b., falc'hat e brad d'u.b., troc'hañ ar foenn dindan treid u.b., troc'hañ d'u.b. ; [ardamezouriezh] *mit geblähten Segeln,* dispak e oueliou.

Segel- : … lien, … gouel, … ar ouel, … ar gouelioù, … dre lien, … bageal, … merdeiñ.

Segelboot n. (-s,-e) : bag-dre-lien b. [*liester* bigi-dre-lien, bagoù-dre-lien], gouelier g. [*liester* gouelieroù] ; [merdead., sport] *einem Segelboot den Wind wegfangen,* dizaveliñ ur vag-dre-lien, troc'hañ an avel d'ur vag-dre-lien, lemel an avel d'ur vag-dre-lien, mont en avel d'ur vag-dre-lien, bezañ en avel d'ur vag-dre-lien, tremen en avel d'ur vag-dre-lien.

Segelclub g. (-s,-s) : kleub morvaleerezh g., kreizenn vageal b., kreizenn verdeiñ b.

Segeldruckpunkt g. (-s,-e) : [merdead.] kreiz aervount g.

Segelfalter g. (-s,-) : [loen., *Iphiclides podalirius*] balafenn flamm b.

segelfertig ag. : [merdead.] prest da ziloc'hañ, prest da loc'hañ, darev da loc'hañ, pare da loc'hañ.

Segelfläche b. (-,-n) : goueliadur g., gouelioù ls., lien-gouel g., lien g. ; *die Segelfläche verringern,* lakaat ur riz, tailhañ al lien, krizañ ar gouelioù, krizañ al lien, pakañ al lien, ober ur c'hriz, ober ur grizadenn, krougañ al lien, rizañ, riziñ.

segelfliegen V.gw. [anv-verb nemetken] : [sport, nij.] plavañ.

Segelfliegen n. (-s) : [sport, nij.] plaverezh g.

Segelflieger g. (-s,-) : **1.** [sport, nij.] levier plaverez g., plaver g. ; **2.** [loen.] labous plaver g. [*liester* laboused plaver], evn plaver g. [*liester* evned plaver].

Segelfliegerclub g. (-s,-s) / **Segelfliegerklub** g. (-s,-s) : kleub plaverien g.

Segelflug g. (-s,-flüge) : [sport, nij.] **1.** plaverezh g., plavañ g., nij plavet g., plavadenn b. ; **2.** nij gant ur blaverez g.

Segelflugplatz g. (-es,-plätze) : [sport, nij.] tachenn blaverezh b., nijva plavañ g.

Segelflugzeug n. (-s,-e) : plaverez b.

Segelhals g. (-es,-en) : [merdead., gouel] **1.** poent an amur g. ; **2.** penn-fard amur g. ; *den Segelhals straffen,* amuriñ.

Segeljacht b. (-,-en) : lestr-bale dre lien g., gouelier-bale g.

segelklar ag. : [merdead.] prest da ziloc'hañ, prest da loc'hañ, darev da loc'hañ, pare da loc'hañ.

Segelklub g. (-s,-s) : kleub morvaleerezh g., kreizenn vageal b., kreizenn verdeiñ b.

Segelkopf g. (-s,-köpfe) : [merdead.] poent al laez g., poent delez olavent g.

Segellinie b. (-,-n) : linenn heñvel ouzh stumm ur ouel pa vez c'hwezet gant an avel b.

segellos ag. : [merdead.] diouel, diouel-kaer ; *segelloser Mast,* gwern sec'h b. ; *segellos lenzen,* tec'hel diouel-kaer a-raok ar gorventenn.

Segelmacher g. (-s,-) : gouelier g. [*liester* gouelierien].

Segelmacherei b. (-) : gouelierezh g.

Segelmacherhandschuh g. (-s,-e) : pommellenn b.

Segelmacherin b. (-,-nen) : gouelierez b.

Segelmacherwerkstatt b. (-,-werkstätten) : gouelierezh b.

Segelmanöver n. (-s,-) : [merdead., gouelioù] embregadenn b., embreg g., embregad g. ; *Segelmanöver durchführen,* embreger gouelioù ur vag.

segeln V.gw. (ist gesegelt / hat gesegelt) : **1.** bageal dre lien, mont a-ouel, mont dindan ouelioù displeget, merdeiñ [*anv-gwan-verb* mordoet], redek, kerzhet dre lien, mont en-dro dre lien ; *nach Westen segeln,* (ist) : skeiñ war-zu ar c'hornog, redek war-zu ar c'hornog ; *über die Meere segeln,* hentañ ar mor, lopañ mor, mont dre ar morioù, galoupat ar morioù, redek ar morioù, redek mor, redek ar mor, regiñ mor, regiñ ar mor, morañ, morredek ; *er hat den ganzen Tag gesegelt, er ist den ganzen Tag gesegelt,* chomet e oa da vageal a-hed (hed, dre hed) an deiz. ; *unter fremdem Namen segeln,* merdeiñ gant un anv faos ; *hart am Wind segeln, hoch am Wind segeln, dicht am Wind segeln, scharf am Wind segeln,* pikiñ, delc'her kloz d'an avel, delc'her tost-tost d'an avel, mont kloz d'an avel, bezañ tost d'an avel, bezañ kloz d'an avel, delc'her ar vag a-benn, delc'her ar vag a-benn d'an avel, mont a-benn d'an avel, mont eeun d'an avel, mont a-benn-kaer d'an avel, mont a-fas, reiñ fas, kaout avel enep (avel penn, avel a-benn, avel stourm), pennata ; *gegen den Wind segeln,* (ist) : loveañ ; *vorm Wind segeln,* **a)** bezañ lusket gant an avel vat, kaout avel gein (avel a-dreñv, avel a-gein, avel a-vad, avel a-du), mont lark ganti, mont a-vat gant an avel, sturiañ avel a-dreñv ; **b)** [dre skeud.] bezañ avel a-du (avel vat) gant an-unan, bezañ ar voul o treiñ a-du gant an-unan ; **2.** [dre skeud.] *in die Katastrophe segeln,* en em goll, mont da goll, mont da beurgoll, mont d'an argoll, mont d'ar bern, mont da wallfin, mont e drouziwezh, bezañ war an hent a gas da zrouziwezh, mont war e gement all, mont e blouz da ludu, mont d'e gollidigezh, mont d'ar baz a-ruilhoù hag a-lammoù bras, treiñ fall an traoù gant an-unan, kas e stal da stalig hag e stalig da netra, mont e vleud da vrenn, kas e stal e skuilh hag e ber, kas e stal d'an dour, mont war e benn, mont e soc'h da vinaoued, kerzhet en hent ar gollidigezh (Gregor).

Segeln n. (-s) : [sport, merdead.] bageal dre lien g., yakerezh g. ; *er kennt sich im Segeln aus,* barregezh en deus war ar bageal dre lien.

Segelohr n. (-s,-en) : [dre skeud.] P. *Segelohren,* divskouarn podez ls., divskouarn distoket ls., divskouarn sparfell ls., divskouarn diskolpet ls., divskouarn diflaket ls., divskouarn a-divilh ls. (Gregor).

Segelregatta b. (-,-regatten) : [sport] regata g.

Segelriss g. (-es,-e) : **1.** [merdead.] arenkadur ar goueliadur g., arenkadur ar gouelioù g. ; **2.** [a-wechoù] rogadenn ouel b.

Segelschiff n. (-s,-e) : bag-dre-lien b., lestr-dre-lien g., gouelier g. [*liester* gouelieroù] ; [ardamezouriezh] *Segelschiff mit beflaggten Masten,* lestr flammet g.

Segelschule b. (-,-n) : skol vageal b., kreizenn vageal b., kreizenn verdeiñ b.
Segelschulschiff n. (-s,-e) : gouelier-skol g. [*liester* gouelierioù-skol].
Segelspannweite b. (-,-n) : [merdead.] gouelled g.
Segelsport g. (-s) : [sport] bageal dre lien g., yakerezh g.
Segelstange b. (-,-n) : delez b. ; *die Segel von den Segelstangen herabnehmen,* dizeleziñ ar goueliou.
Segelstellung b. (-,-en) : goueliadur g., arenkadur ar goueliadur g., arenkadur ar goueliou g.
Segeltörn g. (-s,-s) : merdeadenn war ur gouelier b., bageadenn b.
Segeltour b. (-,-en) : troiad war ur gouelier b., bageadenn dre lien b., tro-vageal b.
Segeltuch n. (-s,-tücher) : [gwiad.] leien da fardañ goueliou g.
Segelverein g. (-s,-e) : kreizenn vageal b., kreizenn verdeiñ b.
Segelwagen g. (-s,-) : [sport, dudi] karr-dre-lien g.
Segelwerk n. (-s,-e) : goueliou ls., goueliadur g., lien g., lien-gouel g., lienaj g.
Segelwind g. (-s,-e) : avel a-du g., avel vat g., avel a-vad g.
Segen g. (-s,-) : **1.** [relij.] bennozh b./g., bennigadenn b., binnigadenn b., bennigadur g., binnigadur g., grasoù ls. ; *seine Segen erteilen, seine Segen spenden,* skuilhañ e vennozhioù ; *den Segen erteilen,* reiñ ar vennozh ; *den Segen über jemanden sprechen,* reiñ e vennozh d'u.b., bennigañ (binnigañ, binnizien, kroaziañ) u.b., skuilhañ e vennozh war u.b., skuilhañ e c'hrasoù war u.b. ; *den Segen über etwas (ak.) sprechen,* binnizien udb, bennigañ (binnigañ) udb ; *den Segen vor Tisch sprechen,* lavaret e venedisite kent ar pred (Gregor), lavaret ar benedisite, lavaret ar grasoù, bennigañ an daol, binnigañ an daol ; *Segen bringen,* degas gras kaer, degas chañs ; *an Gottes Segen ist alles gelegen,* plijet gant Doue, c'hoant Doue ha c'hoant den a zo daou, an Aotrou Doue a raio hervez e youl ; *unter Gottes Segen,* dindan bennozh an Aotrou Doue ; *die Kinder sind ein Segen Gottes,* ar vugale a zo ur vennozh a-berzh Doue ; *Fluch und Segen vom Himmel,* mallozhioù ha bennozhioù an neñv ; *der sakramentale Segen, der eucharistische Segen,* bennozh ar Sakramant g./b. ; *der bischöfliche Segen,* bennozh an aotrou 'n eskob g./b.
2. [dre skeud.] *auf seiner Arbeit ruht kein Segen,* kregiñ a ra fall (treiñ a raio fall) an traoù gantañ, gwall ziwezh a vo gant e labour, mont a raio e labour e drouziwezh, ne raio netra a-zoare, n'emañ ket bennozh an neñv war e labour ; *das ist ein wahrer Segen,* pebezh apoue vrav b., pebezh bevez g., pebezh misi g., bara gwenn eo evidomp, bara benniget eo evidomp, pebezh taol kaer deomp, ur vennozh eo ; *die Regentschaft dieses Königs war ein wahrer Segen für sein Land,* ren ar roue-se a voe ur frouezhenn gaer evit e vro ; *sein frühes Eintreffen ist ein wahrer Segen,* ur misi eo mend eo deuet koulz a-walc'h.
Segenerteilung b. (-,-en) : bennigadenn b., binnigadenn b., binnigadur g.
Segenfülle b. (-) : puilhentez b., puilhder g., fonnusted b., pinvidigezh b.
Segenslied n. (-s,-er) : [relij.] asperjez g.
Segensmantel g. (-s,-mäntel) : [relij.] kap g., chap g.
Segenspendung b. (-,-en) : bennigadenn b., binnigadenn b., binnigadur g.
segensreich ag. : benniget, pinvidik, eürus, mat ar stal gantañ.
Segensspruch g. (-s,-sprüche) : gerienn vennigañ b., binnigadenn b., bennozh b.
Segenswunsch g. (-es,-wünsche) : binnigadenn b., bennozh b.
Segge b. (-,-n) : [louza.] heskenn b., hesk str.
Seggenrohrsänger g. (-s,-) : [loen.] rouzegan dour g.
Segler g. (-s,-) : **1.** bag-dre-lien b. [*liester* bigi-dre-lien, bagoù-dre-lien], lestr-dre-lien g. [*liester* listri-dre-lien], gouelier g. [*liester* gouelieroù].
2. morvaleer g., baleanter g., bageer dre lien g., levier ur gouelier g.
3. [loen.] **a)** [spesad] glaouer g. [*liester* glaouered], martinig g. [*liester* martiniged], labous sant Varzhin g. [*liester* laboused sant Varzhin], gwennili sant Varzhin b. [*liester* gwennilied sant Varzhin], skendilig sant Varzhin b. [*liester* skendiliged sant Varzhin], morian g. [*liester* morianed] ; **b)** [kerentiad, Apodidæ] apodideg g. [*liester* apodideged].
4. [nij.] plaverez b. [*liester* plaverezioù].
Seglerin b. (-,-nen) : bageerez dre lien b., levierez ur gouelier b.
Segment n. (-s,-e) : **1.** [mat., mentoniezh] regenn b. ; **2.** [yezh.] parzh g. ; *parataktisches Segment,* parzh keveldrevn g. ; *hypotaktisches Segment,* parzh kevrandrevn g. ; **3.** [korf.] skizhad g. ; **4.** [loen.] mell g. ; **5.** [kenwerzh] *Marktsegment,* rann nevid b., rummad prizioù g. ; *unteres Marktsegment, unteres Preissegment,* traoñ skalfad g.
segmentär ag. : dazrannek ; [kevredadouriezh] *segmentäre Struktur,* framm dazrannek g.
Segmentbogen g. (-s,-/-bögen) : [tisav.] gwareg dreistizelaet b., gwareg volzennek b.
segmentieren V.k.e. (hat segmentiert) : dazrannañ, krennennañ.
Segmentierung b. (-,-en) : dazrannañ g., krennennañ g.
segnen V.k.e. (hat gesegnet) : **1.** reiñ ar vennozh, bennigañ, binnigañ, binnizhien, bennozhiñ, kroaziañ, avielañ ; *jemanden segnen,* reiñ e vennozh d'u.b., bennigañ (binnigañ, binnizien, kroaziañ) u.b., skuilhañ e vennozh war u.b., skuilhañ e c'hrasoù war u.b. ; *ein Kind segnen,* avielañ ur bugel, kroaziañ ur bugel ; *gesegnete Mahlzeit !* kalon vat deoc'h ! debrit a galon zigor ! merenn (lein, koan h.a.) vat ra vezo ! ; *Gott segne Sie ! möge Gott Sie segnen !* Doue d'ho pennigo ! Doue r'ho pennigo ! kit gant bennozh Doue ! bennozh Doue warnoc'h ! bennozh Doue a bedan deoc'h ! ra zeuio bennozh an neñv warnoc'h !
2. *mit Gütern gesegnet sein,* bezañ frank war an-unan, kaout madoù e-leizh, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, bezañ karget a vadoù (Gregor), bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ barrek, bezañ gouest, bezañ mat ar bed gant an-unan, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bezañ klok, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, bezañ mat da geinañ ; *ein reich gesegnetes Land,* ur vro kreñv an traoù ganti b., ur vro binvidik b.
3. [dre skeud.] *das Zeitliche segnen,* rentañ e ene da Zoue, mont d'ar bed all, rentañ e ene d'e Grouer, daskor e spered, daskor e ene, mont da Anaon, mont d'an Anaon, paeañ e zle d'an Ankoù, tremen, tennañ e huanad(enn) diwezhañ, rentañ e huanad(enn) diwezhañ, reiñ e huanad(enn) diwezhañ, leuskel e huanad(enn) diwezhañ, ober e huanad(enn) diwezhañ ; *der wird auch bald das Zeitliche segnen,* hennezh ne ray ket kozh kroc'hen, dibunet eo e gudenn, n'en deus ket pell meur da vevañ, aet eo betek ar mouch, ne zalc'ho ket pell, ne bado ket pell ken, ned ay ket pell ganti ken, ne vo ket pell e abadenn, sklaer eo e stal, arouez plankenn a zo gantañ, arouez plankenn a zo warnañ, c'hwezh an arched a zo gantañ, ne bado ket pell gantañ, war e ziwezhadoù (war an diwezhañ, en e sach diwezhañ) emañ, tostaat a ra e dermen, pell emañ ganti, tost echu eo gantañ, echu eo gantañ da vevañ, aet eo betek e sachadenn ziwezhañ, erru eo an hiraañ ma c'hall mont, erru eo pell ganti, straket eo e graoñenn, ne raio ket ruskenn vat, n'emañ ket pell an diwezh gantañ, lipet eo, du eo e revr, debret eo e goan, aet eo er sac'h, echu pizh eo.
4. *gesegnetes Leibes sein, in gesegneten Umständen sein,* bezañ brazez, bezañ keloù ganti, bezañ keloù mat (keloù nevez,

keloù bugel, keloù riz) ganti, bezañ dougerez, bezañ o tougen, bezañ traoù nevez ganti, bezañ war he fedennoù, bezañ ar soubenn o virviñ, bezañ war he chaosonoù.
Segnen n. (-s) : binnigadenn b., bennigadenn b., binnigadur g., bennigidigezh b., bennigadur g., bennigañ g. ; *das Segnen der Pferde,* bennigadenn ar c'hezeg b.
segnend ag. : benniger.
Segnung b. (-,-en) : **1.** binnigadenn b., bennigadenn b., binnigadur g., bennigidigezh b., bennigadur g., bennigañ g., bennozh b./g.
2. madober g., madelezh b. ; *die Segnungen des Friedens,* madoberoù ar peoc'h ls.
3. [dre astenn.] eürusted b.
Segregation b. (-,-en) : hanbarzh g., dispartiadur g., diforc'hidigezh b., gwallziforc'hidigezh b., disparti g., dispartiañ g. ; *soziale Segregation, gesellschaftliche Segregation,* hanbarzh kevredigezhel g., diforc'hadur kevredigezhel g.
segregieren V.k.e. (hat segregiert) : hanbarzhañ.
segregiert ag. : hanbarzhet.
Segregierte(r) ag.k. g./b. : hanbarzhed g. [*liester* hanbarzhidi].
Seguidilla b. (-,-s) : [dañs] segedilhenn b.
Sehbahn b. (-,-en) : [korf.] forzhioù gweled ls.
sehbar ag. : gwelus, anat, hewel.
Sehbarkeit b. (-) : gwelusted b., hewelded b.
sehbehindert ag. : dister e weled, teñval e weled, teñval e zaoulagad, skort e weled.
Sehbehinderte(r) ag.k. g./b. : den skort e weled g., den dister e weled g., den teñval e weled g., den teñval e zaoulagad g. ; *die Sehbehinderten,* an dud teñval o gweled ls.
Sehbrille b. (-,-n) : lunedoù gwelet ls.
Sehempfindlichkeit b. (-) : eraeziñ gweledel g., santout gweledel g.
sehen (sieht / sah / hat gesehen)

I. V.gw. ha V.k.e. : gwelout, gwelet, merzout
II. V.gw. ha V.k.e. : sehen + araogenn (an, auf, aus, durch, in, nach)
III. P. hañvalout
IV. bevañ, ren
V. klask, strivañ, poaniañ
VI. sehen + anv-verb
VII. A.g.v : **sehend, gesehen**
VIII. V.em. **sich sehen**

I. 1. V.gw. : gwelout, gwelet, merzout, skeiñ e lagad war ; *gut sehen,* gwelet fraezh (spis, reizh, sklaer, bouilh), bezañ mat e zaoulagad, bezañ mat e lagad, bout splann a lagad ; *schlecht sehen,* bezañ aet izel (bezañ fall, bezañ erru teñval) e zaoulagad, bezañ teñval e weled, bezañ teñval e zaoulagad, bezañ dister e weled, bezañ pikous e zaoulagad, bezañ tarluch ; *wieder sehen können,* dizallañ, adkavout ar gweled, dont ar gweled en-dro d'an-unan ; *immer schlechter sehen,* teñvalaat da welet, fallaat da welet, mont ar gweled digant an-unan, bezañ e zaoulagad o fallaat, bezañ e zaoulagad o tiskediñ, dont e zaoulagad da deñvalaat ; *ich sehe nicht mehr so gut wie früher,* dont a ra va daoulagad da vezañ fall, berraat a ra va gweled, teñvalaat a ran da welet, fallaat a ran da welet, erru eo teñval va daoulagad, erru eo teñval va lagad, mont a ra ar gweled diganin, emañ va daoulagad o fallaat, emañ va daoulagad o tiskediñ, fallaat a ra va brennigennoù, fallaat a ra va div vrennigenn, teñvalaat a ra va daoulagad, teñvalaat a ra va daoulagad da welet ; *ich sehe nicht richtig,* pikouzet on, mezevennet on, ul lusenn a zo war va daoulagad, mesket eo va daoulagad, mezevellet eo va daoulagad, burlutek on, trolerniñ a ran, lizennet eo va daoulagad, strafuilhet eo va daoulagad, koc'hennet eo va daoulagad, gwelet a ran mouk, gwelet a ran brumennek ; *doppelt sehen*, gwelet e doubl ; *undeutlich sehen,* bezañ mesket e zaoulagad ; *wie ich sehe,* war a welan, hervez a welan, diouzh ma welan ; *wie man sieht,* war a weler, diouzh ma weler, hervez a weler ; *du steckst in Schwierigkeiten, wie ich sehe,* bec'h a zo warnout evit doare, bec'h a zo warnout hervez a welan (war a welan, diouzh ma welan) ; *siehe weiter oben,* sellit un tammig uheloc'h ; *siehe unten, siehe weiter unten,* sellit ouzh traoñ ar bajenn, sellit pelloc'h, sellit amañ da heul, sellit amañ war-lerc'h, sellit izeloc'h, sellit amañ dindan, sellit amañ a-is, sellit un tammig pelloc'h, lennit an notenn amañ izeloc'h ; *siehe Seite 13,* sellit ouzh ar bajenn 13, ho taveiñ a ran d'ar bajenn 13 ; [dre skeud.] *wenn ich recht sehe,* ma komprenan mat, ma ne fazian ket, mard eo gwir ar pezh a welan, ma n'on ket pikouzet ; *wir werden (ja) sehen,* gwelet e vo ; *sieh(e) da !* sell 'ta ! ac'hanta ! gwel ! ; *sehen Sie mal !* sellit 'ta ! ne c'hall ket bezañ ! ; *ich will sehen, was sich machen lässt,* gwelet a rin petra 'zo d'ober, gwelet a rin penaos renkañ an traoù ; *rot sehen,* taeriñ ruz ; *in solchen Fällen sehe ich rot,* ne bad ket va spered (va skiant) o welet seurt traoù, dont a ra buan va gwad da virviñ pa welan ur seurt tra, me a ya va gwad e dour (me a ya diouzhtu er-maez eus va c'hroc'hen, me a ya diouzhtu e gouez) pa welan traoù-se, n'on ket pell da daeriñ pa welan kement-se ; *man sah, wie die Augen der Katzen in der Dunkelheit glänzten,* gwelet e veze daoulagadoù ar c'hizhier o lugerniñ en deñvalijenn ; *ich habe keinen Menschen zu sehen bekommen,* n'em boa ket gwelet kristen, n'em boa ket gwelet ur c'hristen, n'em boa ket gwelet ur c'hristen-Doue, n'em boa ket gwelet ur penn-kristen, n'em boa ket gwelet ur penn-ki, n'em boa gwelet den ganet ebet, n'em boa gwelet den krouet ebet, n'em boa ket gwelet un den bev ; *keiner war zu sehen, da war niemand zu sehen,* ne oa den ebet war-wel ; P. *mal sehen ! sehen wir mal !* gwelomp, eme an dall, pa oa aet e fri e revr un' all.
2. V.k.e. : gwelet ; *ich habe ihn nur zwei- oder dreimal besoffen gesehen,* n'em eus e welet mezv nemet div pe deir gwech ; *man sieht gar nichts,* ne weler banne, ne weler takenn, ne weler siseurt ebet, ne weler lomm, ne weler tapad, ne weler pikad, ne weler berad, ne weler ket ur c'heuz, ne weler gour, ne weler grik, ne weler tra, ne weler seurt, ne weler grik ; *ich sehe gar nichts,* ne welan banne, ne welan netra ebet, ne welan ket netra ebet, ne welan ket netra tout ebet, ne welan mann ebet, ne welan ket mann ebet, ne welan takenn, ne welan siseurt ebet, ne welan netra ebet, ne welan netra en holl, ne welan netra krenn, ne welan lomm, ne welan tapad, ne welan pikad, ne welan tra, ne welan tra ebet, ne welan tamm, ne welan berad, ne welan seurt, ne welan grik, ne welan ket gour, ne welan ket ur c'heuz ; *ich sehe nichts mehr,* ne welan mui ; *lass mich mal deine Jacke sehen,* gwel din da chupenn, diskouez din da chupenn ; *nichts sehen können,* na vezañ evit gwelet tra ebet ; *und schließlich konnte er nichts mehr sehen,* ha dont a reas ne wele berad ; *so finster war die Nacht, dass sie nichts sehen konnte,* ne wele netra gant an teñval ma oa an noz ; *sie sah etwas, was die anderen nicht sahen,* un dra bennak a oa a-wel dezhi ha na oa ket a-wel d'ar re all ; *durch diese Gardine hindurch kann man alles ziemlich klar sehen,* prest e weler sklaer dre ar rideoz-se ; *alles verworren sehen, alles unscharf sehen,* bezañ ul lusenn war e zaoulagad, bezañ mesket e zaoulagad, bezañ mezevellet e zaoulagad, bezañ burlutek, trolerniñ, bezañ lizennet e zaoulagad, bezañ strafuilhet e zaoulagad, bezañ koc'hennet e zaoulagad, gwelet mouk, gwelet brumennek ; *ich habe sie mit eigenen Augen gesehen,* o gwelet am eus gant va daoulagad va-unan, o gwelet am eus gant an daou lagad a zo em fenn, o gwelet am eus gant va daoulagad o-daou ; *ich sehe ihn nur undeutlich,* mouk e welan anezhañ ; *etwas flüchtig sehen, etwas*

im Vorübergehen sehen, kaout un damskeud diouzh udb ; *ich habe ihn nur flüchtig gesehen,* ne'm eus gwelet nemet an damskeud anezhañ, ne'm eus gwelet nemet al liv anezhañ, gwelet 'm eus un damskeud dioutañ ; *etwas verschwommen sehen, etwas undeutlich sehen,* damwelet udb, gouwelet udb, hanterwelet udb, dremmwelet udb, anadiñ udb, gwelet moug udb, gwelet dispis udb, gwelet displann udb, gwelet brumennek udb, spurmantañ udb, merzout udb ; *er hat Indien gesehen,* graet en doa un droiad e Bro-India, bez eo bet e Bro-India ; *das kann man von Weitem sehen,* gwelet e vez a-bell, e welet a reer a-bell ; *wenn man ihn (so) sieht,* pa vez gwelet anezhañ, da welet anezhañ ; *so etwas hat man (noch) nie gesehen,* biskoazh Doue kement all ! biskoazh em buhez kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! kement-se a zo un nevezenti ! biskoazh kement all, pevar lagad d'ar marc'h dall ! sada biskoazh ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vout balpet ! peadra a zo da vamañ ! nag ul lanfas tra ! ; *ich hatte noch nie so etwas gesehen,* ken ne welis evel-henn ; *etwas ganz gut sehen, etwas deutlich sehen,* gwelet spis udb, gwelet a-walc'h udb ; *ich habe ihn gar nicht gesehen,* n'em eus ket gwelet al liv anezhañ ; *das möchte ich doch einmal sehen,* mat (ur brav) e vefe din gwelet an dra-se ! ; *ich würde es ungern sehen, wenn ...,* ne blijfe ket din gwelet ... o … ; *ich hatte nichts Besonderes gesehen,* n'em boa ket kavet peadra da estlammiñ, n'em boa gwelet netra iskis, n'em boa gwelet netra divoas ; *dein Vater war der lustigste Kerl, den ich je gesehen habe,* morse n'em eus bet gant den kement a fent evel m'em eus bet gant da dad ; *ich sehe, dass er recht hat,* ar gwir zo gantañ war a welan (hervez a welan, diouzh ma welan) ; *es ist leicht zu sehen, dass ...,* aes eo gwelet e ..., anat eo e … ; [dre skeud.] *alles schwarz sehen,* gwelet an traoù war an tu fall, bezañ bepred war-nes damant, bezañ bepred o tebriñ e spered (o kemer merfeti, o livañ du ar vuhez, o tiarbenn nec'hamant, o chaokat e ivinoù, oc'h ober tachoù), bezañ ur spered chalus a zen, gwelet bepred tu fallañ an traoù ; *etwas nicht sehen wollen,* na vennout gwelet udb, serriñ an daoulagad war udb ; *man konnte die Hand nicht vor den Augen sehen,* ne veze gwelet banne ebet, ne weled tamm (seurt ebet, netra, banne, berad), ne weled ket gour, ne weled ket ur c'heuz, ne oa ket tu da welet palv e zorn zoken ; *man sieht den Wald vor lauter Baümen nicht,* ne weler ket kêr gant an tiez a zo eno ; [c'hoari toull-kuzh] *ich sehe Anna hinter der Mauer,* setu Anna, yod ! ; *jeder sieht die Dinge, wie er sie sehen möchte (und handelt danach),* pep hini a anavez e loen pa rank e vevañ ; P. *Sterne sehen,* gwelet kant steredenn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), gwelet mil heol o tarzhañ a dammoù en e benn, gwelet seizh steredenn, bezañ trellet e zaoulagad.

II. V.gw. ha V.k.e. : sehen + araogenn (**an, auf, aus, durch, in, nach**).

1. an (dat.) : *man sieht es an seinen Kleidern, dass er Geschmack hat,* diouzh e zilhadoù e vez gwelet diouzhtu n'eo ket ur porc'hell anezhañ, diouzh e zilhadoù e weler diouzhtu ez eo hennezh un den jolif (un den a zoare).

2. auf (ak.) : *er sieht auf seine Uhr,* sellet a ra ouzh an eur (ouzh e eurier), sellet a ra pet eur eo ; *auf jemanden sehen,* chom paret e selloù war u.b., bezañ e zaoulagad o parañ war u.b., bezañ e zaoulagad o plavañ war u.b. ; [dre skeud.] *nur auf seinen Vorteil sehen,* na glask nemet e aezamant, klask atav sachañ an dour d'e vilin, bezañ douget d'e c'hounid, na glask nemet e vad (e c'hounid), bezañ ur sacher d'e du, na ober nemet diouzh e lazioù, na ober netra evit netra, difenn e lod (e grog) nemetken, ober evit an-unan, ober evit mad an-unan, bezañ un den evitañ e-unan, bezañ emgar, bezañ pemoc'h, toullañ evitañ e-unan, na gaout ken preder nemet evit ar pezh a zo mat ha talvoudek evit an-unan, klask mad an-unan (*e vad e-unan, he mad hec'h-unan h.a.*), bezañ stag ouzh tra an-unan (*ouzh e dra e-unan, ouzh he zra hec'h-unan h.a.*), sellet a-bezh ouzh mad an-unan (*ouzh e vad e-unan, ouzh he mad hec'h-unan h.a.*), bezañ un den d'e sac'h ; *aufs Geld sehen,* derc'hel tost d'e arc'hant, sellet berr, bezañ sellus, bezañ amsellus, amsellet ; *sie sieht nicht aufs Geld,* ne sell ket berr, ne zamant ket d'he dispignoù (d'he gwenneien), silañ a ra ar yod dre lost he hiviz, silañ a ra ar yod dre lostenn he hiviz, ne sell tamm ouzh an dispignoù ; *jemandem auf die Finger sehen,* sellout a-dost ouzh u.b., derc'hel tost d'u.b., diskantañ u.b., dibluskañ u.b., furchal e kalon u.b., fuketal e kalon u.b., palvata u.b. war e nav zu, mont e-barzh bouzellenn u.b. ; *das Fenster sieht auf den Garten,* skeiñ a ra ar prenestr war al liorzh, kouezhañ a ra ar prenestr war al liorzh, ar prenestr a zistro ouzh al liorzh, troet eo ar prenestr ouzh al liorzh, ar prenestr a zigor war al liorzh, ar prenestr a ro digor war al liorzh.

3. aus (dat.) : *aus dem Fenster sehen,* sellet dre ar prenestr ; *die Schlauheit sieht ihm aus den Augen,* luc'hañ a ra e zaoulagad gant ar c'hoad-tro a zo ennañ ; *vor Müdigkeit kann er nicht aus den Augen sehen,* dallet eo gant ar c'hoant-kousket, marv eo e zaoulagad gant ar c'hoant-kousket, lazhet eo gant ar c'hoant-kousket (gant ar morgousk), eok eo gant ar c'housked, kabac'h eo gant ar skuizhder, riñset eo, gourdet eo gant ar skuizhder, skuizh-brein (-divi, -marv) eo, asik eo, asiket eo, flep eo, rentet eo, krevet eo, gell eo.

4. durch (ak.) : *durch seine Brille sehen,* sellet gant e lunedoù ; [dre skeud.] *alles durch eine rosarote Brille sehen,* gwelet tu mat an traoù nemetken, gwelet an traoù war an tu mat nemetken.

5. in (ak.) : *in die Sonne sehen,* chom paret e selloù ouzh an heol, sellet ouzh an heol ; *in den Spiegel sehen,* sellet ouzh e gorf en ur melezour, sellet ouzh e zremm en ur melezour ; *ins Buch sehen,* ober ur sell e-barzh ul levr ; *jemandem in die Augen (ins Gesicht) sehen,* sellet a-benn ouzh u.b., sellet a-dal ouzh u.b., reiñ penn d'u.b., sellet eeun ouzh u.b., sellet eeun ouzh dremm u.b., sellet ouzh u.b. e-kreiz e zaoulagad, sellet ouzh u.b. etre e zaoulagad (Gregor), bezañ e barv u.b., sellet a-bik e daoulagad u.b., sellet pizh ouzh u.b. ; *er konnte keinem in die Augen sehen,* ne oa evit reiñ penn da gristen ebet ; *der Gefahr ins Auge sehen,* talañ ouzh an dañjer ; *der Realität ins Auge sehen,* gwelet an traoù evel m'emaint ; *das muss im Kontext seiner Zeit gesehen werden, das muss in seinem geschichtlichen Kontext gesehen werden,* ret eo lec'hiañ an dra-se en e amzer, bez e ranker lakaat an dra-se en e amzer ; [dre skeud.] *jemandem ins Herz sehen,* furchal kalon u.b., fuketal e kalon u.b. ; *jemandem ins Spiel sehen,* tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, diskuliañ iriennoù (c'hoari) u.b. ; *weit in die Zukunft sehen,* raksellet ouzh an traoù a zo da zont d'an-unan, raksellet ouzh ar pezh a zo en hent dirak an-unan (a zo o c'hortoz an-unan).

6. in (dat.) : *man sieht in ihm einen Deserteur,* hennezh a zo kontet dezertour.

7. nach (dat.) : *nach oben sehen,* sellet d'an nec'h, sellet er vann ; *nach der Uhr sehen,* sellet pet eur eo ; *nach jemandem sehen,* teuler ur sell war u.b., teuler e sell ouzh u.b., ober ur gwel d'u.b., ober un tamm eveshaat ouzh u.b. ; *das Fenster sieht nach dem Garten,* skeiñ a ra ar prenestr war al liorzh, kouezhañ a ra ar prenestr war al liorzh, ar prenestr a zistro ouzh al liorzh, troet eo ar prenestr ouzh al liorzh, ar prenestr a zigor war al liorzh, ar prenestr a ro digor war al liorzh ; [dre skeud.] *nach dem Rechten sehen,* lakaat an traoù da vont reizh hag en urzh, lakaat reizh an traoù.

8. zu (t-db) : *das Fenster sieht zur Straße,* skeiñ a ra ar prenestr war ar straed, kouezhañ a ra ar prenestr war ar straed, ar prenestr a zistro ouzh ar straed, troet eo ar prenestr ouzh ar straed, ar prenestr a zigor war ar straed, ar prenestr a ro digor war ar straed.

III. V.gw. : P. hañvalout ; *freundlich sehen,* bezañ hegarat war a seblant, bezañ an doare gant an-unan (ar stumm war an-unan) da vezañ hegarat, diskouez bezañ hegarat ; *mürrisch sehen,* bezañ teuc'h e c'henoù, bezañ rust an troc'h gant an-unan ; *jemandem ähnlich sehen,* bezañ heñvel ouzh u.b., tennañ (teurel, dougen) d'u.b. ; P. *das sieht ihm ähnlich,* roud e zorn a zo war an dra-se, anaout a reer lec'h e zorn, se 'zo tre doare an den, n'eus nemetañ evit ober traoù seurt-se.

IV. V.k.e. : bevañ, ren ; *gute Tage sehen,* bevañ devezhioù eürus.

V. V.k.e. : klask, strivañ, poaniañ ; *ich will sehen, dass ich mit der Arbeit fertig werde,* lakaat a rin va foan da gas al labour-se da benn ; *sehen Sie (sehen Sie zu), dass ...,* grit ma ... / grit en hevelep feson ma ...(Gregor), grit en hevelep doare ma ..., grit diouzh ma ..., grit en doare ma ..., taolit evezh e [+ doare-sujal] …, taolit evezh na ..., diwallit na ..., diwallit a ..., diwall a reot a ..., lakait evezh (aket) da ...., eveshait ma ..., prederit ober udb, poagnit da ..., bezit dik da ... ; *soll er sehen, wie er damit zurechtkommt,* dezhañ da gavout an tu d'en em zibab (d'en em lipat), dezhañ d'ober diouti, dezhañ da sachañ e ibil, dezhañ da zirouestlañ e neud.

VI. sehen + anv-verb : V.k.e. : *ich sehe die Sonne aufgehen,* gwelet a ran an heol o sevel ; *ich habe den Zug ankommen sehen,* gwelet em boa an tren o tegouezhout ; *ich sehe die Kinder kommen,* gwelet a ran ar vugale o tont.

VII. A.gw.v : **sehend** *mit sehenden Augen blind,* dall dre ma ne fell ket dezhañ digeriñ e zaoulagad, lakaet gantañ ul lunedoù koad war e zaoulagad, ur penn luch anezhañ, dall a spered ; *jemanden wieder sehend machen,* dizallañ u.b., reiñ ar gwel en-dro d'unan dall ; **gesehen a)** *ein gern gesehener Gast,* ur c'houviad deuet mat (erru mat) g. ; *ungern gesehen,* deuet (erru) fall, muioc'h a joa ouzh e seulioù eget ouzh beg e dreid, mall-e-goll ; **b)** Adv. : *… gesehen,* e-keñver ..., evit a sell ouzh ... ; *so gesehen,* er c'heñver-se, er feur-se, d'ar feur-se, ouzh ar feur-se ; *rechtlich gesehen,* e-keñver al lezenn, evit a sell ouzh al lezenn, e gwir, dre wir, hervez lezenn, hervez ar gwir.

VIII. V.em. : **sich sehen** (sieht sich / sah sich / hat sich gesehen) : **1.** *er sah sich (ak.) betrogen,* merzout a reas e oa bet louzet (touellet) ; *ich sehe mich genötigt (veranlasst, gezwungen), …,* ar rekiz a ra din …, diouzh a welan ez on rediet da …, diouzh a welan ez eo ret din …, diouzh a welan e rankan … ; *er sah sich (ak.) schon als Minister,* maodiern e oa dija en e benn ; **2.** *sich (ak.) sehen lassen,* difourkañ, en em ziskouez, en em reiñ da welet, dispakañ e benn, en em lakaat en heol, tennañ e fri er-maez, diskouez beg e fri ; *er lässt sich (ak.) nicht sehen,* ne vez ket gwelet mui, n'en em ziskouez e nep lec'h, n'en em ziskouez neblec'h, chom a ra skoachet, disgwel (diwel) eo ; *komm, lass dich doch mal sehen,* tenn da fri er-maez un tammig, dispak da benn 'ta ; *das lässt sich (ak.) sehen,* n'eo ket ken fall-se da welet, n'eo ket pec'hed diskouez an dra-se, n'eo ket un droug diskouez an dra-se, n'hon eus ket pec'hed o tiskouez an dra-se, nend eo ket truek, n'eo ket un hanter hini, n'eo ket un hanter unan, n'emañ ket tout al lorc'h e Pariz ; *sich (ak.) einen Augenblick sehen lassen,* tremen evel ur barrad avel ; *er lässt sich nur selten sehen,* ne vez ket gwelet gwall alies, n'eo ket gwall alies e vez skubet war e lerc'h ; *man kann sich (ak.) mit ihm nirgends sehen lassen,* ne c'heller ket mont gantañ da-douez an dud ; **3.** *er sieht sich (ak.) nicht mehr gleich,* kemm a zo ennañ, cheñchet eo, n'eo ket ken an hevelep hini, deuet eo evel unan all en e blas ; **4.** *sich (ak.) satt sehen,* chom da c'henaouegiñ ; *sich (ak.) nicht satt sehen können,* na skuizhañ nepred o vamiñ ouzh udb (Gregor) ; *sich (dat.) die Augen aus dem Kopf sehen,* dispourbellañ (dislontrañ, difoupañ, dipoupañ, disgwennañ, disloagal) e zaoulagad, astenn e zaoulagad, dislonkañ e zaoulagad en e benn, diskalfañ e zaoulagad, dispourbellañ, bezañ balc'h e lagad ; **5.** en em welet ; *wann sehen wir uns (ak.) wieder ?* peur en em welimp adarre ? ; *falls wir uns nicht noch einmal sehen, gebe ich dir den Schlüssel gleich,* reiñ a ran dit an alc'hwez diouzhtu betek-gouzout n'en em welimp ket en-dro ; **6.** *sich nach Trödelwaren sehen,* traoua, mont da draoua.

Sehen n. (-s) : gwelerezh g., gwel g., gweled g., gweladur g., gweladurezh b., gweledigezh b. ; *wenn es so weit kommt und mir Hören und Sehen vergangen ist, …,* pa vin aet na welin ha na glevin ... ; *ihm verging Hören und Sehen,* **a)** koll a reas ar gweled hag ar c'hleved ; **b)** [dre skeud.] chom a reas war e gement all, kouezhañ a reas war e gement all, miget e oa, chom a reas sabatuet (evel badaouet), kouezhañ a reas an alvaon warnañ, kouezhañ a reas ar sabatur warnañ, chom a reas badet, chom a reas sonnet ganz ar souezh ; *ich kenne ihn nur vom Sehen,* anavezout a ran anezhañ evit ur gwel (diwar ur gwel, diouzh e welet, diwar welet, a-wel, dre sell), anavezout a ran anezhañ da welet, n'anavezan hennezh nemet kement ha gwelet ; [mezeg.] *verschwommenes Sehen,* gweled morennek g. ; *monokulares Sehen, Monukularsehen,* gweled unlagadel g. ; *Binokularsehen,* gweled daoulagadel g. ; *das Nah- und Fernsehen,* ar gweled a-dost hag a-bell g. ; *das Sehen in die Ferne,* ar gweled a-bell g. ; *das Sehen bei Tageslicht,* ar gweled deizel g., ar gweled diouzh an deiz g. ; *Zapfensehen, photopisches Sehen,* gweled fotopek g. ; *skotopisches Sehen,* gweled skotopek g. ; *stereoskopisches Sehen,* gweled stereoskopek g. ; *teleskopisches Sehen,* gweled teleskopek g.

Sehende(r) ag.k. g./b. : gweler g. [*liester* gwelerien], gwelerez b. ; *die Blinden und die Sehenden,* an dalled hag ar welerien, an dalleien hag ar welerien.

sehenswert ag. / **sehenswürdig** ag. : da welet, selladus, danvez ur sell ennañ, arvestus, heverk ; *neben der Kirche ist auch das Rathaus sehenswert (sehenswürdig),* estreget an iliz 'zo da welet, an ti-kêr a dalv ar boan (a dalv ur sell) ivez - estreget an iliz 'zo da welet, an ti-kêr a zo danvez ur sell ennañ ivez - e-skeud an iliz e talvez an ti-kêr ur sell ivez ; *etwas Sehenswertes, etwas Sehenswürdiges,* ur c'haer-kaer a dra da welet g.

Sehenswürdigkeit b. (-,-en) : dibarder g., disparadenn b., tra a dalv ar boan bezañ gwelet g., tra danvez ur sell ennañ g., tra selladus g., esparadenn b., kaerder g. ; *dieses Land bietet herrliche Sehenswürdigkeiten in Hülle und Fülle,* leun a gaerderioù eo ar vro-se ; *eine Sehenswürdigkeit,* ur c'haer-kaer a dra da welet g.

Seher g. (-s,-) : **1.** divinour g., spiswelour g., gweler g., diaweler g., dreistgweler g., diouganer g., dreistgwelour g., rakweler g., rakwelour g., darlavariad g., urisin g., urisinour g., nadweler g., vatisiner g. ; **2.** [Bro-Aostria] pellarvester g., arvester skinwel g., P. seller g.

Seherblick g. (-s,-e) : selloù diaweler ls., selloù diouganer ls.

Sehergabe b. (-,-n) : spiswelouriezh b., diaweled g., diawel g., diouganerezh g., divinouriezh b., divinerezh g., dreistgwelerezh g., urisinerezh g., rakwelouriezh b., nadwelerezh g.

Seherin b. (-,-nen) : divinourez b., spiswelourez b., gwelerez b., diawelerez b., dreistgwelerez b., diouganerez b., dreistgwelourez b., rakwelerez b., rakwelourez b., darlavariadez b., urisinourez b., nadwelerez b., vatisinerez b.

seherisch ag. : diouaganus, divinus.

Sehfähigkeit b. (-) : gweled g., eraeziñ gweledel g., santout gweledel g.

Sehfehler g. (-s,-) : dizurzh ar gweled g., gweled nammet g., gweled siek g., prinder ar gweled g., gweled prin g., direizhder ar gweled g.

Sehfeld n. (-s,-er) : maez ar gweled g., gwelvaez g., maezienn ar gweled b., maezienn ar sell b., ec'honder-gweled g.

Sehgrube b. (-,-n) : [korf., *Fovea centralis*] rioul greiz b.

Sehhilfe b. (-,-n) : [mezeg.] gwerenn dereizhañ b.
Sehkraft b. (-,-kräfte) : barregezh-weled b., lemmder an daoulagad g., lemmder ar gweled g. ; *seine Sehkraft nimmt ab, seine Sehkraft wird geringer, seine Sehkraft lässt nach,* berraat a ra e weled, dont a ra e zaoulagad da vezañ fall, teñvalaat a ra da welet, fallaat a ra da welet, erru eo teñval e zaoulagad, erru eo teñval e lagad, mont a ra ar gweled digantañ, emañ e zaoulagad o fallaat, emañ e zaoulagad o tiskediñ, fallaat a ra e vrennigennoù, fallaat a ra e ziv vrennigenn, teñvalaat a ra e zaoulagad, teñvalaat a ra e zaoulagad da welet.
Sehkreis g. (-es,-e) : park ar gweled g., gwelvaez g., maez ar gweled g., maezienn ar gweled b., ec'honder-gweled g., dremmwel g.
Sehleistung b. (-,-en) : eraeziñ gweledel g., santout gweledel g.
Sehlinse b. (-,-n) : [korf.] strinkenn al lagad b., gwerenn al lagad b., ferenn-lagad b., lentil-lagad b.
Sehloch n. (-s,-löcher) : [korf.] toull al lagad g., bivig g., mab-lagad g., mab-al-lagad g., pupilhenn b., ibil-lagad g., mammenn-lagad b.
Sehne b. (-,-n) : **1.** kordenn [*liester* kordennoù, kerdin] b. ; **2.** [korf.] stirenn b., penn-kigenn g. ; **3.** [mentoniezh] tant g. ; *gemeinsame Sehne, gemeinsame Kreissehne,* kendant g. ; *die Sehne eines Kreisbogens bilden,* goustennañ ur warenn gelc'h.
sehnen V.em. : **sich sehnen** (hat sich (ak.) gesehnt) : *sich nach jemandem sehnen,* kaout hiraezh d'u.b., hirvoudiñ d'u.b., kaout keuz bras d'u.b., kaout kerse dioueriñ u.b., dioueriñ u.b., bezañ enoeet bras defot gwelet u.b., bezañ enoeet bras e defot gwelet u.b. ; *sich nach etwas sehnen,* c'hoantaat kenañ udb, kaout hiraezh d'udb, kaout hiraezh d'ober udb, skuizhañ o c'hedal udb, kavout hirnezh o c'hortoz udb, hiraezhiñ d'udb, hirvoudiñ d'udb, bezañ sorc'hennet gant udb, bezañ droug-hirnezh en an-unan d'udb, kaout naon d'ober udb, bezañ hiraezhet d'udb, kaout keuz bras d'udb, kaout kerse dioueriñ udb, bezañ gwasket e spered a hiraezh d'udb, dioueriñ udb, trueziñ d'udb, mennout udb ; *sich nach der Heimat sehnen,* bezañ krog kleñved ar gêr (kleñved ar vro, droug ar vro, droug ar gêr) en an-unan, kaout keuz d'e vro, hiraezhiñ d'e vro, kaout hiraezh d'e vro, kaout dienez eus e vro, kaout dienez d'e vro ; *es gab nichts, wonach sie sich mehr sehnte,* edo e sorc'henn eus an dra-se, sorc'hennet e oa gant c'hoant-se, n'he doa ken c'hoant (mennad, dezev, youl) nemet d'ober an dra-se ; *sich nach einem eigenen Kind sehnen,* bezañ klañv gant ar c'hoant kaout bugale ; *sich nach Ruhe sehnen,* kaout c'hoant bras da gaout peoc'h, bezañ c'hoant bras d'an-unan da gaout peoc'h ; *er sehnt sich,* despailh bras a zo gantañ (Gregor), mall bras a zo warnañ (gantañ) ; *er sehnt sich fort,* n'en deus ken c'hoant nemet da vont kuit, c'hoant mont kuit n'en deus ken, n'en deus ken c'hoant mont kuit, e spered a venn mont kuit, despailh (mall) bras a zo gantañ mont kuit, mall-mall a zo gantañ mont kuit, ne bad ket mui gant ar mall da vont kuit, hirvoudiñ a ra da vont kuit, skuizhañ a ra gant ar prez da vont kuit ; *sich zu Tode sehnen,* mervel gant an hiraezh (an hirnezh, ar velkoni), langisañ, disec'hañ gant ar boan-spered.
Sehnen n. (-s) : hiraezh b., hirnezh b., droug-hirnezh g., keuz bras g., mall bras g., despailh bras g., c'hoant bras g., engortoz g., naon g.
Sehnenband n. (-s,-bänder) : [korf.] bourlas stirennek str., bourlask stirennek str., stagell stirennek b.
Sehnenentzündung b. (-,-en) : [mezeg.] stirennad b.
Sehnenfaser b. (-,-n) : [korf.] gwienn stirennek b.
Sehnenhaut b. (-,-häute) : [korf.] aponevroz g., lienstirenn b.
Sehnenplatte b. (-,-n) : [korf.] kreizenn stirennek b.
Sehnenpolyeder n. (-s,-) : [mat.] liestaleg kaeet g., liestaleg kaeadus g.
Sehnenpolygon n. (-s,-e) : [mat.] liestueg kaeet g., liestueg kaeadus g.
Sehnenriss g. (-es,-e) : [mezeg.] rogadenn stirenn b.
Sehnenvieleck n. (-s,-e) : [mat.] lieskorneg kaeet g., lieskorneg kaeadus g.
Sehnenviereck n. (-s,-e) : [mat.] pevarzueg kaeet g., pevarzueg kaeadus g.
Sehnerv g. (-s,-en) : [korf.] nervenn ar gweled b.
Sehnervenkanal g. (-s,-kanäle) **/ Sehnervkanal** g. (-s,-kanäle) : [korf.] kanol ar gweled b.
Sehnervenkreuzung b. (-) **/ Sehnervkreuzung** b. (–) : [korf.] gweltre ar gweled b.
sehnig ag. : **1.** neudennet, neudennek, lêrek ; *sehniges Fleisch,* kig neudennet g., kig neudennek g., kig lêrek g., kig korreek g., kig korreok g., kig storeek g., kig kalet d'an dent g., kig kalet da zebriñ g., kig start da droc'hañ g., kig start da chaokat g., kig a dri lonk hag un astenn gouzoug g., kig sach g., flegenn b., flañch g., fleñch g., flech g., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] tamm kig gwevn g. ; **2.** nerzhus, kigennek ; *sehniger Arm,* brec'h nerzhus b., brec'h kigennek b.
sehnlich ag. : c'hoantek, hiraezhus, hiraezhek ; *sehnliches Verlangen,* hirnezh b., hiraezh b., naon g. ; *sehnlichst erwarten,* kaout hiraezh da welet [u.b. / udb], kaout hiraezh [d'u.b. / d'udb], kaout mall-mall da welet [u.b. / udb], bezañ gant ar prez da welet [u.b. / udb], kavout hirnezh o c'hortoz [u.b. / udb], bezañ despailh bras (mall bras) gant an-unan gwelet [u.b. / udb], skuizhañ o c'hedal [udb / u.b.], hirvoudiñ da welet [u.b. / udb], bezañ ar brasañ mall gant an-unan da welet [u.b. / udb], na badout gant ar mall da welet [u.b. / udb], gortoz [u.b. / udb] gant hiraezh, gortoz [u.b. / udb] gant jourdoul bras ; *Sie werden sehnlichst erwartet,* hiraezh a zo deoc'h ; *sich sehnlich etwas wünschen,* c'hoantaat kenañ udb, bezañ e galon war udb, kaout c'hoant bras da gaout udb, kaout naon d'ober udb, bezañ hiraezhet d'udb, bezañ c'hoant bras d'an-unan da gaout udb, glaourenniñ war-lerc'h udb ; *das wünsche ich mir sehnlich,* di eo e tenn va c'halon, war an dra-se eo emañ va c'halon, c'hoantaat a ran kenañ an dra-se ; *mein sehnlichster Wunsch ist hinzugehen,* n'em eus ken c'hoant nemet mont di, n'em eus ken mennozh nemet mont di, va spered a venn mont di, di eo e tenn va c'halon, birviñ a ran gant ar c'hoant da vont di.
Sehnsucht b. (-,-süchte) : hiraezh b., hirnezh b., droug-hirnezh g., hirder g., keuz bras g., mall bras g., despailh bras g., c'hoant bras g., langis b., ivouloù ls. ; *Sehnsucht nach der Heimat,* kleñved ar vro g., kleñved ar gêr g., droug ar gêr g., droug ar vro g., dienez eus e vro b., dienez d'e vro b., keuz d'e vro g. ; *Sehnsucht nach etwas haben (empfinden),* c'hoantaat kenañ udb, sevel hiraezh gant an-unan d'udb, bezañ hiraezhet d'udb, hiraezhiñ d'udb, kaout keuz bras d'udb, kaout kerse dioueriñ udb, bezañ gwasket e spered a hiraezh d'udb, dioueriñ udb, hiraezhiñ d'udb, kaout hiraezh d'udb, bezañ droug-hirnezh en an-unan d'udb, trueziñ d'udb, na gaout ken mall nemet kaout udb ; *Sehnsucht nach jemandem haben (empfinden),* sevel hiraezh gant an-unan d'u.b., kaout hiraezh d'u.b., kaout keuz bras d'u.b., kaout kerse dioueriñ u.b., dioueriñ u.b., bezañ enoeet bras defot gwelet u.b., bezañ enoeet bras e defot gwelet u.b. ; *mit Sehnsucht erwarten,* kaout hiraezh da welet [u.b. / udb], kaout hiraezh [d'u.b. / d'udb], kaout mall-mall da welet [u.b. / udb], bezañ gant ar prez da welet [u.b. / udb], kavout hirnezh o c'hortoz [u.b. / udb], kavout hirnezh o c'hedal [u.b. / udb], skuizhañ o c'hedal [u.b. / udb], hirvoudiñ da welet [u.b. / udb], bezañ despailh bras (mall bras) gant an-unan gwelet [u.b. / udb], bezañ poazh gant ar c'hoant da welet [u.b. / udb], gortoz [u.b. / udb] gant hiraezh, gortoz [udb] gant jourdoul, na gaout ken mall nemet gwelet udb ; *Sie werden mit Sehnsucht erwartet,* hiraezh a zo deoc'h, despailh bras (mall bras) 'zo gant an dud gwelet ac'hanoc'h, mall-mall 'zo gant an dud gwelet ac'hanoc'h, emañ an dud gant ar prez d'ho kwelet, ne bad ket an dud gant ar mall

d'ho kwelet, poazh eo an dud gant ar c'hoant da welet ac'hanoc'h, tridal a ra an dud gant ar mall d'ho kwelet, disec'hañ a ra an dud diwar o zreid gant ar mall d'ho kwelet, ar brasañ mall a zo gant an dud d'ho kwelet, gortoz a ra an dud gant hiraezh ho tonedigezh, gortoz a ra an dud gant jourdoul bras ho tonedigezh, diskouez a ra an dud hiraezh bras d'ho kwelet, hiraezh bras o deus an dud d'ho kwelet, an dud a zo en hiraezh deoc'h, an dud a zo hiraezhet deoc'h, kavout a ra an dud hirnezh ouzh ho kedal, hirnezhet eo an dud ouzh ho kedal, hirvoudiñ a ra an dud d'ho kwelet, n'ho deus an dud ken mall nemet ho kwelet ; *das Erscheinen dieses Buches wurde seit geraumer Zeit mit großer Sehnsucht erwartet,* al levr-se edod e sorc'henn anezhañ pell 'zo ; *er hatte Sehnsucht nach seinem früheren Leben als Korsar und den damit verbundenen Abenteuern,* hirnezh (hiraezh) en doa d'an amzer pa oa kourser ha d'ar chañsoù a veze da-heul, trueziñ a rae d'an amzer pa oa kourser ha d'ar chañsoù a veze da-heul ; *sich vor Sehnsucht verzehren,* disec'hañ gant an hirnezh, disec'hañ gant an hiraezh ; *groß ist im Winter die Sehnsucht nach den sonnigen Tagen des Sommers,* d'ar goañv e vez keuz hag ezeved d'an deizioù heol ; [relij.] *Sehnsucht nach Gott,* luskoù trema Doue ls.

sehnsüchtig ag. / **sehnsuchtsvoll** ag. : hiraezhus, hiraezhek, gwasket e spered a hiraezh ; *das Erscheinen dieses Buches wurde seit geraumer Zeit sehnsüchtig erwartet,* al levr-se edod e sorc'henn anezhañ pell 'zo ; *Sie werden schon sehnsüchtig erwartet,* hiraezh a zo deoc'h, despailh bras (mall bras) 'zo gant an dud gwelet ac'hanoc'h, mall-mall 'zo gant an dud gwelet ac'hanoc'h, emañ an dud gant ar prez d'ho kwelet, ne bad ket an dud gant ar mall d'ho kwelet, poazh eo an dud gant ar c'hoant da welet ac'hanoc'h, tridal a ra an dud gant ar mall d'ho kwelet, disec'hañ a ra an dud diwar o zreid gant ar mall d'ho kwelet, ar brasañ mall a zo gant an dud d'ho kwelet, gortoz a ra an dud gant hiraezh ho tonedigezh, gortoz a ra an dud gant jourdoul bras ho tonedigezh, diskouez a ra an dud hiraezh bras d'ho kwelet, hiraezh bras o deus an dud d'ho kwelet, an dud a zo en hiraezh deoc'h, an dud a zo hiraezhet deoc'h, kavout a ra an dud hirnezh ouzh ho kedal, hirnezhet eo an dud ouzh ho kedal, hirvoudiñ a ra an dud d'ho kwelet, n'ho deus an dud ken mall nemet ho kwelet ; *sehnsüchtig an etwas (ak.) zurückdenken,* hiraezhiñ d'udb.

Sehorgan n. (-s,-e) : skiantenn ar gweled b. ; *die Sehorgane,* organoù ar gweled ls.

Sehprobleme ls. : [mezeg.] strafuilhoù gweled ls.

Sehprüfung b. (-,-en) : [mezeg.] enselladenn ar gweled b.

sehr 1. (dirak un anv-gwan) : gwall ..., forzh …, mil …, -tre, -kenañ, -bras, -dreist, -kaer, -meur, -daonet, -espar, -meurbet, -spontus, -dispar, -daonet, -abominapl, -pitoaiapl, -kruel, -barbar, -eston, pase ..., … ken ez eo ; *sehr gut,* mat-tre, mat-kenañ, mat-kaer, mat-eston, dispar, mat-mat, pase mat, gwall vat, forzh vat ; *sehr alt,* kozh-meurbet, kozh-tre, kozh-kenañ, kozh-bras, kozh-kozh ; *sehr schlecht,* fall-iskis, fall-put ; *er war sehr alt,* aet e oa bras war an oad, kozh-bras e oa ; *sehr groß,* bras-kenañ, bras-tre, bras-bras, bras ken-ken, bras-pikol, dreistment, dreistmuzul, forzh vras, gwall vras ; *sehr schön,* brav-tre, brav-kenañ, brav-brav, brav-distailh, brav-meurbet, gwall vrav, koant-barbar ; *sehr gut,* mat-tre, mat-kaer, mat-kenañ, mat-eston, dispar, mat-mat, pase mat, gwall vat ; *sehr schwierig, sehr schwer,* diaes-ral, diaes-bras, diaes-tre, forzh diaes, gwall ziaes ; *sehr langweilig,* enoeüs-tre, enoeüs-kenañ, gwall enoeüs, arabadus, borodus, fastus, darnaouüs, torr-penn, moredus, dizudi, euver, hirvoudus ; *sehr lang,* hir-mat, hir-hir, hir-espar ; *ein sehr hoch gelegener Ort,* ul lec'h an uhelañ g. ; *ein sehr übler Gestank,* ur c'hwezh ar fallañ b., ur c'hwezh an diaoul b., ur c'hwezh da ziskar ur marc'h b., ur c'hwezh da ziskar ar c'hezeg b., c'hwezh ar bouc'h b., c'hwezh ar gouez b., c'hwezh ar pemp kant b., c'hwezh kazel b., c'hwezh ar foeltr b., c'hwezh ar foec'h b., c'hwezh an diaoul b., c'hwezh an didie g., c'hwezh an dision b., c'hwezh an nondedie b., flaer an tri mil g., un aezhenn flaerius b. ; *sehr weit entfernt, sehr weit weg,* pell-bras, pell-pell, pell-mantrus ; *vor sehr langer Zeit,* gwechall-gozh, gwechall-wechall, en amzer wechall-wechall ; *sehr interessiert,* dedennet-tre, troet-tre, gwall droet, gwall zedennet, douget-tre, tik, sot, angoulet, lorc'het, touellet, dedennet ken ez eo, ran ; *sehr reich,* pinvidik-mor, pinvidik evel ar mor, pinvidik-pounner, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, brein gant an arc'hant, pinvidik-bras, pinvidik-dreist, gwall binvidik, hollbinvidik, pinvidik ken ez eo, pitaod, P. mellek, rup, richaod ; *sehr arm,* paour-razh, paour-du, paour-ran, gwall baour, paour ken ez eo, paour evel ur razh iliz, paour evel ur razh dour, paour evel ur razh touzet ; *sehr schmutzig,* lous da vat, lous ken ez eo ; *sehr traurig,* trist-marv, trist ken ez eo, trist-meurbet, meurbet trist, trist evel ur pesk en ur bod lann, heñvel ouzh Doue Pleuveur, mantret (trist) evel Doue Pleuveur p'en devez bet ur c'hofad yod ed-du d'e goan, trist evel ar marv, trist evel an Ankoù, trist evel pa vefed e kañv, sart evel gouel an Anaon, karget e vazh a spern ; *sehr warm,* tomm-mat ; *sehr heiß,* tomm-pared, tomm-berv, tomm-bervet, tomm-gor, tomm-ruz, tomm-skaot, tomm-devet, tomm-grizias, tomm-lor, tomm-brout, tomm-mantrus, bouilh, brout, gor, gwres, gwrezek, gwrezus, gor, losk, loskus, berv, bervet, bervant, poazhant ; *sehr dumm,* diot-magn, sot a-bezh, sot a-yoc'h, pase sot, sot-magn, sot-nay, sot-pitilh, sot-plaen, sot-ran, sot-pik, sot-permilh, sot da stagañ, peursot, droch-pitilh, diot-pitilh, droch-yar ; *er blieb nur sehr kurze Zeit auf dem Thron,* chom a reas nebeut-bras a amzer war an tron ; *nach einer sehr kurzen Regierungszeit,* goude bezañ renet nebeut-bras a amzer ; *sehr früh,* abred-abred, abred-kenañ, abred-mat, abred-kaer, gwall abred, a-vintin-mat, mintin-mat, beure-mat ; *er ist bei den Leuten sehr beliebt,* karet kenañ eo gant an dud, prizet kenañ eo gant an dud ; *sie ist sehr schwach,* meurbet eo fallez ; *es ist sehr kalt,* gwall yen eo ; *die Giraffe hat einen sehr langen Hals,* ar jirafenn a zo dezhi ur gouzoug hir-espar ; *er war nicht sehr groß,* ne oa ket gwall vras, ne oa ket bras dreistkemm, krennik e oa, P. ne oa ket bras ar bern outañ, ne oa ket uhel diouzh an douar, ne oa ket pell etre e zaou benn ; *dieser Weg ist sehr schlammig,* an hent-se a zo lous eus al lousañ, an hent-se n'en defe ket ur bleiz an hardizhegezh da baseal drezañ g., an hent-se n'o defe ket ar bleizi an hardizhegezh da vont da stlabezañ o zreid drezañ g. ; *er ist nicht sehr mutig,* n'eo ket re galonek, n'eo ket gwall galonek ; *er ist nicht sehr gebildet,* n'eo ket desket-kaer.

2. (dirak un adverb) : *sehr viel,* kalz, kalzik, leun, ur bern, ur c'halz a, meur a, forzh, e-leizh, helaezh, dreist, meurbet, ur pezhiad, ur maread, un toullad, ur bochad, mat, kaer, gwall ; *sehr oft,* alies, meur a wech, lies gwech, aliesik a-walc'h, liesik, lies-bras / alies-meurbet / n'ouzon ket pet gwech (Gregor) ; *ich kenne ihn nicht sehr gut,* n'anavezan ket kaer anezhañ.

3. (gant ur verb) : *diese Leute hatten mir sehr gefallen,* ar re-se a oa gwall blijet din, kenañ e oa plijet ar re-se din ; *er liebt das Meer sehr,* ar mor a blij bras dezhañ, kenañ e plij mor dezhañ ; *seine Frau hängt sehr an ihm,* karet kenañ eo gant e wreg ; *das gefällt ihm sehr,* plijet dreist eo gant an dra-se, plijet bras eo gant an dra-se ; *es schmerzt mich sehr,* poan vras am eus ; *er mochte diesen Ort sehr,* al lec'h-se a blije bras dezhañ ; *er mag seinen Hund sehr,* joa en devez ouzh e gi, eñ a gar bras e gi ; *ich freue mich sehr,* laouen-kenañ on, gwall blijet on, plijet on kenañ ; *er würde sich allzu sehr freuen,* re laouenn-holl e vefe ; *sehr im Rückstand sein,* kaout dale spontus, bezañ kalz a zale gant an-unan, bezañ gwall foulet, bezañ foul war an-unan, bout herr labour war an-unan, bezañ diwezhat-tre gant e labour, bezañ

dalc'het gant an eur, bezañ dalc'het gant an amzer ; *er gefällt mir sehr,* hennezh a blij din dreist, hennezh a blij din kenañ, e gavout a ran dreist ; *ich mag es sehr, nachts spazieren zu gehen,* bourrañ kenañ a ran o vale dindan an noz, bourrañ bras a ran o vale dindan an noz ; *es schmerzt uns sehr, so etwas zu sehen,* ur boan dreist hon eus o welet kement-se, un hirvoud bras hon eus o welet kement-se ; *sie liebt ihn sehr,* e garet a ra meurbet, kenañ e kar anezhañ, e garet a ra bras.

4. [tr-l] *danke sehr !* mersi bras ! trugarez vras ! bennozh Doue deoc'h ! ; *bitte sehr !* mar plij ganit (ganeoc'h) ; *wie sehr ich das bedauere, können Sie sich nicht vorstellen,* n'eo ket posupl deoc'h kompren pegen diaes e kavan ar pezh a zo c'hoarvezet ; *er ließ ihr nicht anmerken, wie sehr er sie liebte,* ne ziskouezas dezhi merk ebet eus e garantez en hec'h andred ; *du weißt nicht, wie sehr ich dich liebe,* n'ouzez ket pegen kreñv eo ar garantez a vagan evidout ; *es ist unglaublich, wie sehr sie sich lieben,* mantrus eo pegement en em garont ; *sosehr er auch Kenner ist, so ...,* daoust dezhañ bezañ ur mailh war an dachenn, e ..., daoust dezhañ bezañ ki war an dachenn, e ... ; *wie sehr du auch schiltst, unrecht hast du doch !* kaer ec'h eus ober trouz, ar gaou 'zo ganit memes tra ; *so sehr,* kement all ; *so sehr, dass,* kement ma ..., kement ken …, ken ma ..., ken ... ken ma … , kement ha ken bihan ma …, kement ha ken brav ma …, kement ha ken kaer ma …, kement ha ken brav ken …, kement ... ken ..., kement ... ma ..., ken e …, ken a …, ken na …, ken … ; *kein fremdes Land gefällt mir so sehr wie Irland,* n'eus bro estren a blij kement din ha ma ra lwerzhon ; *er liebt sie so sehr, dass er ohne sie nicht leben kann,* kement he c'har ma ne c'hall ket bevañ hepti ; *er bat sie so sehr, dass sie schließlich nachgab, er bat sie so sehr, dass sie letztendlich nachgab,* he fediñ a reas kement ha ken brav ma rankas asantiñ, kement a reas ouzh he fediñ ma asantas erfin ; *sie hatte so sehr geweint, dass sie krank wurde,* gant he doa graet o ouelañ e klañvas, gouelet he doa ken kleñvel, kement he doa gouelet ken na glañvas, kement a ouelas ken e klañvas, kement a ouelas ken a glañvas, kement a ouelas ma klañvas ; *so sehr hatte er geweint,* kement en doa graet o ouelañ ; *er gefällt mir nicht so sehr,* ne blij din nemet ur somm ; *zu sehr, als dass,* re evit ..., re evit ma ...

Sehraum g. (-s,-räume) : park ar gweled g., gwelvaez g., maez ar gweled g., maezienn ar gweled b., ec'honder-gweled g.

Sehrinde b. (-,-n) : [korf.] pluskenn weledel b. ; *primäre Sehrinde,* leur rizennek b.

Sehrohr n. (-s,-e) : [listri-spluj] trosellerez b. [*liester* trosellerezioù], periskop g.

Sehschärfe b. (-) : lemmder an daoulagad g., lemmded ar gweled b., lemmidigezh ar gweled b., eraeziñ gweledel g., santout gweledel g. ; *seine Sehschärfe lässt nach,* fallaat a ra e zaoulagad, fallaat a ra da welet, dont a ra e zaoulagad da vezañ fall, erru eo teñval e zaoulagad, erru eo teñval e lagad, diskediñ a ra e zaoulagad, fallaat a ra e vrennigennoù, fallaat a ra e ziv vrennigenn.

sehschwach ag. : fall e zaoulagad, dister e weled, teñval e weled, teñval e zaoulagad.

Sehschwäche b. (-,-n) : [mezeg.] prinder ar gweled g., gweled prin g., ambliopiezh b., skorted ar gweled b.

Sehsinneszelle b. (-,-n) : [korf.] hinkin al luc'hsae g.

Sehspalt g. (-s,-e) : [lu] kranell b.

Sehstärke b. (-) : barregezh-weled b., lemmder an daoulagad g., lemmder ar gweled g.

Sehstörung b. (-,-en) : dizurzh ar gweled g., gweled nammet g., gweled siek g., prinder ar gweled g., gweled prin g., direizhder ar gweled g., strafuilhoù gweled ls.

Sehtäuschung b. (-,-en) : touellwel g.

Sehvermögen n. (-s) : gweled g., eraeziñ gweledel g., santout gweledel g. ; *sein Sehvermögen wiedererlangen,* dizallañ, askavout ar gweled, dont ar gweled en-dro d'an-unan ; *nächtliches Sehvermögen,* galloudegezh da welet en noz (en deñvalijenn) b., niktalopiezh b., nozwelerezh g. ; *sein Sehvermögen lässt nach,* fallaat a ra e zaoulagad, fallaat a ra da welet, dont a ra e zaoulagad da vezañ fall, erru eo teñval e zaoulagad, erru eo teñval e lagad, diskediñ a ra e zaoulagad, fallaat a ra e vrennigennoù, fallaat a ra e ziv vrennigenn.

Sehwahrnehmung b. (-) : gwelerezh g.

Sehweise b. (-,-n) : doare da sellet ouzh an traoù g., doare da welet an traoù g., gwel g.

Sehweite b. (-,-n) : hed-gwel g., doug ar selloù g. ; *in Sehweite,* a-hed gwel d'u.b., war-hed-gwel d'u.b.

Sehweitebestimmer g. (-s,-) / **Sehweitemesser** g. (-s,-) : [mezeg.] optometr g.

Sehwinkel g. (-s,-) : [optik] gavael gweled g.

Sehzeichen n. (-s,-) : arhent gweledel g., sinal gweledel g.

Seich g. (-s) / **Seiche** b. (-) : P. **1.** staot g. ; **2.** [dre skeud.] randon g., randonenn b., glabous g., glabouserezh g., kaketerezh g., ragellerezh g., flap g., flaperezh g., flapaj g., flep g., klakenn b., fistilh g., fistilherezh g., chaok g., chaokerezh g., gragailh g., ragach g., ragacherezh g., faragouilh g., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., komzoù gwrac'h ls., kontoù pikous ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., kaozioù ls., frazennoù ls., krakoù ls., kaozioù toull ls., siklezonoù ls., kaotigelloù ls., stranerezh g., ranellerezh g., rimostelloù ls., rimadelloù ls., rimadellerezh g.

Seicherl n. (-s,-/-n) : [Bro-Aostria] kac'her er goudor g., klemmer er goudor g., kozh yar b., yar dilostet b., yar dibluñvet b., yar beliet b., yar-zour b., kazh born g., kazh aonik a zen g., kazh gleb a zen g., foerer g., toull-foer g., klouarenn b., krener e revr g., krener gwak g., krener g., revr aonik a zen g. ; *Seicherl !* makez krener gwak ! pezh digalon ! pezh digalon ac'hanout !

seicht ag. : **1.** bas, dizon ; *seicht pflügen,* regañ an douar, arat tanav, arat bas, arat diwar-c'horre, kignat an douar, labourat bas ; *seichter pflügen,* basaat e arat ; *seichtes Wasser,* dour bas g. ; *seichte Stelle eines Wasserlaufes,* roudour g., roudouz b., klosenn b., bazenn b. *[liester* bazennoù, bazinier] ; *seichte Stelle im Meer,* bazenn b. [*liester* bazennoù, bazinier], baz b./g., klosenn b., uhelbazenn b., pladur g., pladenn b. ; *seichter Ackerboden,* douar bas g., douar skars g., douar berr g., douar krakik g. ; **2.** [dre skeud.] divlaz, disaour, dister, goular, milis, goullo ; *seichter Kopf,* penn brell (divoued, avelet) g., brell g., penn-skañv g., penn-brenn g., spered bas a zen g. ; *seichtes Gerede,* kaozioù dister ls., kaozioù patatez ls., kaozioù flak ls., komzerezh goullo g., komzoù divlaz ls., komzoù goular ls., komzoù aner ls., komzoù didalvez ls., gerioù gwan ls., komzoù goullo ls., komzoù ven ls., komzoù plat ls., komzoù skañv ls., plataj g., komzoù gwan ls., glabouserezh g., orogell b., fistilh g., fistilherezh g., flaperezh g., flapaj g., flap g., kaozioù toull ls., klakennerezh g., komzoù hep poell na dalc'h ls., ravoderezh g., gwrac'herezh g., gwrac'hellerezh g., gwrac'hajoù ls., kontoù pikous ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., storlok g., strak g., komzoù gwrac'h ls., pifoù ls., arabad g., komzoù kollet ls., bourouell g., ranezennerezh g., kozh fardaj g. ; *seichter Roman,* romant goular g., romant divlaz g., romant milis g., romant skañv g.

Seichte b. (-) / **Seichtheit** b. (-) / **Seichtigkeit** b. (-) : **1.** [ster rik ha dre skeud.] perzh bezañ diwar-c'horre g., perzh bezañ bas g., diouer a zonder g. ; **2.** [dre skeud.] plataj g., milisted b., milister g., divlazder g., goularder g., goularded b.

Seide[1] b. (-,-n) : seiz g., sidan g. ; *aus reiner Seide sein,* bezañ bet graet gant seiz digemmesk, bezañ seizh-holl ; *rohe Seide, ungekochte Seide, ungeschälte Seide,* seiz kriz (Gregor) g. ; *das Kochen der rohen Seide im Seifenwasser, das Sieden der rohen Seide, das Entschälen der Seide, das Degummieren der Seide,*

das Entbasten von Naturseide, an digrizadur g., an digrizañ g. ; *Naturseide degummieren, Naturseide entschälen, Naturseide entbasten,* digrizañ seiz ; *Seide verzerren,* treilhiñ seiz ; *grobe Seide,* seiz grognonek g. ; *gezwirnte Seide,* seiz (sidan) nezet g. ; *Kunstseide,* falsseiz g. ; *in Samt und Seide gekleidet,* gwisket gant seiz ha voulouz, gwisket-pinvidik, fichet en e granañ (en e vravañ), stipet ha lipet, gwisket-klok, war e begement, pinfet en e granañ, aet en e c'hloria mundi, gwisket en e c'hloria sifoc'hell, en aotrou, en e vrav, en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, en e faroañ, en e gaerañ gre, gwisket en e faroañ, gwisket-faro, greiet, fichet-kaer ; [dre skeud.] *keine Seide bei etwas spinnen,* na c'hounit gwerzh e boan gant udb, na dennañ netra vat (gounid ebet, mann vat ebet) eus udb.

Seide² b. (-,-n) : [louza.] blev-diaoul str., louzaouenn-an-dirig b., neud-gad str.

Seidel n. (-s,-) : pint g., pintad g., chopenn b., chopennad b., chopin g., chopinad g., pod-bier g. ; *kleines Seidel,* brikenn b., picher g.

Seidelbast g. (-es,-e) : [louza.] gwezennig Dafne b.

Seidelbeere b. (-,-n) : [louza.] bouloù-aerouant ls., chapeled-an-naer g., frond g.

seiden ag. : **1.** seizek, sidanek, seizus, e seiz, ... seiz ; *seidene Laken,* liñselioù seiz ls. ; **2.** [dre skeud.] *sein Leben hängt nur noch an einem seidenen Faden,* hennezh n'eo ket ken stag ouzh an douar-mañ nemet gant un drailhenn vuhez, emañ o nezañ e neudenn ziwezhañ, krog-digrog eo e vuhez ouzh un neudenn stoub, e vuhez a zalc'h a-ispilh ouzh un neudenn stoub / e vuhez n'eo stag nemet gant un neudennig (Gregor), tro en deus en e chabl, emañ oc'h ober e gozh lien.

Seidenaffe g. (-n,-n) : [loen.] ouistiti g. [*liester* ouistitied], marmouz-gwiñver g.

Seidenarbeit b. (-,-en) : aozerezh ar seiz g.

seidenartig ag. : seizek, sidanek, seizheñvel, seizennek, e doare ar seiz, a-zoare gant ar seiz, a-seurt gant ar seiz.

Seidenatlas g. (-es) : [gwiad.] satin g.

Seidenband n. (-s,-bänder) : seizenn b., lurell seiz b. ; *mit Seidenbändern schmücken,* seizennañ ; *mit Seidenbändern geschmückt,* seizennek.

Seidenbau g. (-s) : sidanerezh g.

Seidenbauindustrie b. (-) : ijinerezh ar seizh g., ijinerezh ar sidan g., sidanerezh g.

Seidenbettwäsche b. (-) : liñselioù seiz ls.

Seidendamast g. (-es,-e) : damas g., lien damas g., lien-damask g.

Seidenfabrik b. (-,-en) : sidanerezh b.

Seidenfabrikant g. (-en,-en) : sidaner g.

Seidenflor g. (-s) : [gwiad.] kotoñs seizheñvel g.

Seidengarn n. (-s) : [gwiad.] neud seiz g.

Seidengehäuse n. (-s,-) : [loen.] stoubenn seiz b., gronnad seiz g., gronnenn seiz b., poupenn preñv-seiz b., stoub-seiz g.

Seidengeschäft n. (-s,-e) : stal traezoù seiz b.

Seidengespinst n. (-es,-e) : [loen.] stoubenn seiz b., gronnad seiz g., gronnenn seiz b., poupenn preñv-seiz b., stoub-seiz g.

Seidengewebe n. (-s,-) : danvez seiz g., gwiad seiz g./b., seizad g., sidanad g. ; *bedrucktes Seidengewebe,* seiz moullet g.

Seidenglanz g. (-es) : lufr sidanek g., sked ar seizh g., lugern ar seiz g., lugern seizheñvel g., lintr seizheñvel g., lintr ar seiz g., luc'h ar seiz g., luc'h seizheñvel g.

seidenhaft ag. : ... seiz, seizek, sidanek, seizhennek, seizheñvel.

Seidenhandel g. (-s) : sidanerezh g.

Seidenhändler g. (-s,-) : sidaner g., marc'hadour seiz g.

Seidenhase g. (-n,-n) : [loen.] lapin blevek g.

Seidenkleid n. (-s,-er) : dilhad seiz g.

Seidenkraut n. (-s) : [louza.] blev-ruz str., blev-diaoul str., neud-gad str., neud-ruz str.

Seidenkultur b. (-) : sidanerezh g.

Seidenmalerei b. (-,-en) : livadur war ar seiz g.

Seidenpapier g. (-s) : paper seiz g.

Seidenplüsch g. (-es) : [gwiad.] pan g.

Seidenpuppenhaus g. (-es,-häuser) : savadur da sevel preñved-seiz g., sidanerezh b.

Seidenraupe b. (-,-n) : [loen.] biskoul sidaner str., biskoulenn sidaner b., preñv-seiz g., preñv bombiks g., preñv seizus g. ; *der Faden der Seidenraupe,* neud ar preñv-seiz g. ; *die Seidenraupen vor dem Schlüpfen aus der Puppe mit Heißwasser oder Wasserdampf töten,* mougañ ar preñved-seiz ; *das Töten der Seidenraupen mit Heißwasser oder Wasserdampf,* mougadur ar preñved-seiz g., ar mougañ g. ; *die Spinnendrüsen der Seidenraupen,* gwagrennoù sidaniñ ar preñved seiz ls.

Seidenraupenpuppe b. (-,-n) : [loen.] poupenn preñv-seiz b., stoubenn preñv-seiz b., gronnad preñv-seiz g., gronnenn preñv-seiz b., stoub-seiz g.

Seidenraupenzucht b. (-) : sidanerezh g.

Seidenraupenzüchter g. (-s,-) : sidaner g.

Seidenreiher g. (-s,-) : [loen.] herlegon bihan g.

Seidenschwanz g. (-es,-schwänze) : [loen.] seizeg-sterenn g. [*liester* seizeged-sterenn].

Seidensträhne b. (-,-n) : gwedenn seiz b.

Seidenspinner g. (-s,-) : **1.** nezer seiz g., nezour seiz g. ; **2.** [loen.] bombiks g. [*liester* bombiksed], bombiks mouar g., balafenn ar preñv-seiz b., balafenn ar preñv seizus g.

Seidenstoff g. (-s,-e) : danvez seiz g., gwiad seiz g./b., seizad g., sidanad g.

Seidenstraße b. (-) : hent ar seiz g.

Seidenwaren ls. : traezoù seiz ls., seizennoù ls.

Seidenweber g. (-s,-) : sidaner g.

Seidenweberei b. (-,-en) : **1.** [labour] gwiaderezh ar seiz g., sidanerezh g. ; **2.** [stal-labour] gwiaderezh seiz b., sidanerezh b.

seidenweich ag. : ken flour ha seiz, flour evel ar seiz, flour evel ur c'hoz.

Seidenwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] biskoul sidaner str., biskoulenn sidaner b., preñv-seiz g., preñv bombiks g., preñv seizus g.

Seidenzucht b. (-) : sidanerezh g.

Seidenzüchter g. (-s,-) : sidaner g.

seidig ag. : ... seiz, seizek, sidanek, seizennek, flour evel ar seiz ; *seidig glänzend,* satinheñvel.

Seiende(s) ag.k. n. : [preder.] beziad g., reveziad g. ; *die Seienden,* ar beziadoù ls.

Seiendheit b. : [preder.] beziadelezh b.

Seife b. (-,-n) : **1.** soavon g., soavonetez b. ; *flüssige Seife,* soavon liñvel g. ; *Schmierseife,* soavon du g. ; *Olivenölseife,* soavon eoul olivez g. ; *weiße Olivenölseife,* soavon gwenn g. ; *Rasierseife,* soavon barv g. ; *Seife kochen, Seife sieden,* oberiañ soavon ; *Stück Seife,* soavonetez b., brikenn soavon b., tamm soavon g. ; *voller Seife,* soavonek ; **2.** [douarouriezh] plasad g.

seifen V.k.e. (hat geseift) : soavoniñ.

seifenartig ag. : soavonek, soavonheñvel, e doare ar soavon, a-zoare gant ur soavon, a-seurt gant ar soavon.

Seifenbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kasia Kergustentin g.

Seifenbehälter g. (-s,-) : pladig-soavonetez g.

Seifenbereitung b. (-) / **Seifenbildung** b. (-) : [kimiezh] saponifiañ g., saponifiadur g., soavonaat g., soavonadur g.

Seifenblase b. (-,-n) : klogor soavon str., klogorenn soavon b., c'hwezigenn soavon b.

Seifenfabrik b. (-,-en) : soavonerezh b., labouradeg oberiañ soavon b.

Seifenflocken ls. : pailhur soavon str., malzennoù soavon ls., soavon pailhur g.
Seifenherstellung b. (-) : soavonerezh g.
Seifenkraut g. (-s,-kräuter) : [louza.] louzaouenn-ar-soavon b., louzaouenn-ar-c'homm b.
Seifenlagerstätte b. (-,-n) : [douarouriezh] plasad g. [*liester* plasadoù].
Seifenlauge b. (-,-n) : dour lisiv alkaliek g., dour lijoù alkaliek g., dour soavon g.
Seifenoper b. (-,-n) : abadennoù „soap" ls., heuliadenn skinwel difin b.
Seifenpulver n. (-s,-) : soavon poultr g.
Seifenriegel g. (-s,-) : torzh soavon b.
Seifenschale b. (-,-n) : **1.** pladig-soavonetez g., doug-soavon g. ; **2.** bolenn soavon-barv b., plad-barver g.
Seifenschaum g. (-s,-schäume) : spoum soavon g., eon soavon g.
Seifensieder g. (-s,-) : **1.** soavoner g. ; **2.** [dre skeud.] P. *ihm geht endlich ein Seifensieder auf,* sevel a ra sklêrijenn dezhañ, kroget eo da gompren, dont a ra da gompren a-benn ar fin, gwelet a ra sklaeroc'h bremañ, divogediñ a ra e spered, digoc'hennañ a ra e zaoulagad, dizallañ a ra.
Seifensiederei b. (-,-en) : soavonerezh b., labouradeg oberiañ soavon b.
Seifenspender g. (-s,-) : ingaler soavon g. [*liester* ingalerioù soavon].
Seifenstein g. (-s,-e) : [maenoniezh] steatit g., saponit g., maen-soavon g., maen-druz g., kleiz Briançon g.
Seifenstoff g. (-s) : [kimiezh] saponin g.
Seifenwasser n. (-s) : dour soavon g.
Seifenwurz b. (-) : [louza.] louzaouenn-ar-soavon b., louzaouenn-ar-c'homm b.
seifig ag. : soavonek, soavonet.
Seiflappen g. (-s,-) : maneg-emwalc'hiñ b.
Seifnapf g. (-s,-näpfe) : bolenn soavon-barv b., plad-barver g.
Seiger g. (-s,-) : **1.** eurier g. ; **2.** eurier-traezh g. ; **3.** sil g.
seiger ag. : [mengleuz.] serzh, sonn, a-blom, a-bik, a-serzh, a-darzh.
seigerfallend ag. : [mengleuz.] ... a gouezh a-serzh.
Seigergang g. (-s,-gänge) : [mengleuz.] gwazhenn a-serzh b., gwazhennad a-serzh b.
Seigerhütte b. (-,-n) : [metal.] purerezh b.
seigerrecht ag. : [mengleuz.] serzh, sonn, a-blom, a-bik, a-serzh.
Seigerschacht g. (-s,-schächte) : [mengleuz.] poull mengleuz a-serzh g.
Seihe b. (-,-n) : sil g.
seihen V.k.e. (hat geseiht) : silañ, darsilañ, arsilañ, tremen ; *Milch seihen,* silañ laezh.
Seihen n. (-s) : silerezh g., siladenn b.
Seiher g. (-s,-) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] sil g.
Seihgefäß n. (-es,-e) : sil g.
Seihpapier n. (-s) : paper sil g.
Seihsack g. (-s,-säcke) : sil g., lien silañ g., entamin g.
Seihschnabel g. (-s,-schnäbel) : [loen.] pigos siler g.
Seihtuch n. (-s,-tücher) : sil g., lien silañ g., entamin g.
Seil n. (-s,-e) : **1.** kordenn b. [*liester* kordennoù, kerdin], fun b., funienn b., fard g., siblenn b., rord g., sug b., tortis g., penn-fard g. ; *schlaffes Seil,* fun distign b., fun laosk b. ; *die zwei Enden eines Seils,* daou benn ur gordenn ls. ; *das Ende eines Seils,* lost ur gordenn g. ; *ein Seil,* ur gordenn b. ; *ein Stück Seil,* ur penn kordenn g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; *dreisträngiges Seil, dreilitziges Seilstück,* kordenn a dri gor b., bitor g. ; *Seil zur Befestigung einer Wagenladung,* liamm-karr g. ; *ein Seil aufwickeln,* punañ ur gordenn, rollañ ur gordenn, kuilhañ ur fun ; *ein aufgewickeltes Seil,* ur rollad kerdin b. ; *ein Seil abrollen,* dibunañ ur gordenn ; *ein Seil binden, ein Seil knüpfen,* skoulmañ ur gordenn ; *ein Seil verlängern,* astenn ur fun ; *ein Seil durchschneiden,* troc'hañ ur gordenn ; *mit einem Seil binden,* funiañ, fardañ, kordennañ, rordañ ; *eine Last mit einem Seil festbinden,* rordañ ur garg, kordennañ ur garg ; *etwas an einem Seil ziehen,* sachañ udb diwar-bouez ur gordenn ; *am Seil ziehen,* sachañ war ar gordenn, ober ur sach war ar gordenn, frapañ war ar gordenn ; *kurz und heftig am Seil ziehen,* ober un taol sach-frap war ar gordenn, ober un taol sach krenn war ar gordenn, ober ur frapadenn vat war ar gordenn, ober ur sachadenn grenn war ar gordenn, ober ur vec'hadenn war ar gordenn ; *gefühlvoll und mit gleichbleibender Kraft am Seil ziehen,* sachañ a-varv war ar gordenn ; *das Seil loslassen,* leuskel ar fun da vont ; *sich am Seil ohne Beinunterstützung hochziehen,* sevel a-nerzh e zivrec'h gant ar gordenn (ouzh ar gordenn), sevel a-harzoù gant ar gordenn (ouzh ar gordenn), sevel war-bouez e harzoù gant ar gordenn (ouzh ar gordenn), sevel diwar-bouez e harzoù gant ar gordenn (ouzh ar gordenn) ; *am Seil hochklettern,* krapañ gant ar gordenn, krimpañ gant ar gordenn ; *Seil springen, übers Seil springen, Seil hüpfen,* lammat gant ar gordenn, c'hoari gant e gordenn lammat, c'hoari kordenn ; *ein Seil spannen,* stegnañ (stignañ) ur fun, stegnañ (stignañ) ur gordenn, [merdead.] ardantiñ, terkañ ur gordenn, rennañ [un obank] ; *ein Seil lockern,* chokañ ur gordenn, distardañ ur gordenn, ditiriñ ur gordenn ; *straff gespanntes Seil,* fun stegn b. ; *starkes Seil,* fard g., tortis g., fun b. ; *mit einem Zug am Seil,* gant ur sach war ar gordenn ; *Seile drehen (herstellen),* treiñ kerdin, kordañ kerdiñ, kordennañ, gweañ kerdin, ober kerdiñ, fardañ kerdiñ ; *ein Seil schlagen, Kardeele zu einem Seil verdrillen, Litzen zu einem Seil verdrillen, Kardeele zu einem Seil verlitzen,* gorañ ur fun ; *die Stränge eines Seils auseinanderdrehen,* disgorañ ur gordenn, digordennañ ; *Seele eines Seils,* mechenn b. ; *zwei Seile durch einen Knoten verbinden,* kenjuntañ div gordenn ; [sport, alpaerezh] *das Seil abziehen,* desachañ ar gordenn ; **2.** [dre astenn.] *am Seile führen,* derc'hel gant ar roll ; **3.** [dre skeud.] *sich am Seile führen lassen,* bezañ kaset war-bouez (diwar-bouez, dre benn, dre veg) e fri ; *an demselben Seil ziehen,* bezañ a-dra an eil gant egile, bezañ war al lazh gant u.b., bezañ war an hevelep askorn (war an hevelep neudenn), gwriat war an hevelep torchenn, gwriat war ar memes liñsel, bountañ (sachañ) war an hevelep ibil, bountañ (sachañ) war an hevelep tu, bezañ a-vouezh, kanañ ar gousperoù war ar memes ton.
Seilabzug g. (-s,-züge) : [sport, alpaerezh] desach kordenn g.
Seilakrobat g. (-en,-en) : fungoroller g., baleer war fun g., dañser war fun g., kerzher war fun g.
Seilakrobatin b. (-,-nen) : fungorollerez b., baleerez war fun b., dañserez war fun b., kerzherez war fun b.
Seilauge n. (-s,-n) : strob g., lagadenn ur gordenn b.
Seilbahn b. (-,-en) : **1.** fundezouger g. [*liester* fundezougerioù] ; *Luftseilbahn,* fungarr g., funlogell b. ; **2.** *Schienenseilbahn, Standseilbahn,* tren dre fun g., fundren g.
Seilbahn- : … fundezougen.
Seilbahnkabine b. (-,-n) : funlogell b.
Seilbringung b. (-) : fundezougerezh g.
Seilbrücke b. (-,-n) : pont-skourr g., pont-stenn g., pont-a-ispilh g., pont-orjal g.
Seiler g. (-s,-) : **1.** kordenner g., troer kerdin g., kakouz g. [*liester* kakouzed, kakouzien] ; **2.** [dre skeud.] *des Seilers Tochter heiraten,* bezañ o vont da vezañ krouget, pignat gant diri ar chafod, mont d'ar groug, mont da gaout e gravatenn ganab.
Seilerbahn b. (-,-en) : kordennerezh b., kakouzeri b.
Seilerei b. (-,-en) : **1.** [stal] kordennerezh b., kakouzeri b., sifelerezh b. ; **2.** [labour, micher] kordennerezh g., sifelerezh g.
Seilfähre b. (-,-n) : [bag] bag-treizh dre fun b., funvag [*liester* funvagoù / funvigi].
Seilerin b. (-,-nen) : kordennerez b., troerez kerdin b.

Seilerwaren ls. : kerdin ls. ; *Herstellung von Seilerwaren,* kordennerezh g., sifelerezh g.
Seilfuhre b. (-,-n) : bag-treizh dre fun b.
seilhüpfen V.gw. (anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken : ist seilgehüpft) : lammat gant ar gordenn, c'hoari gant e gordenn lammat, c'hoari kordenn.
Seilhüpfen n. (-s) : c'hoari gant ar gordenn lammat g., c'hoari kordenn g., lammerezh kordenn g.
Seilklettern n. (-s) : [sport] ar c'hrapañ gant ar gordenn g.
Seilklemme b. (-,-n) : [tekn.] gwasker-fun g., gwasker-kordenn g.
Seilkurve b. (-,-n) : [mat.] chadennenn b.
Seilmacher g. (-s,-) : kordenner g., troer kerdin g., kakouz g. [*liester* kakouzed, kakouzien].
Seilmannschaft b. (-,-en) : **1.** [sport] kordennad b. ; **2.** [dre skeud] kavailhad g., strollad gwask g.
Seilrolle b. (-,-n) : pole g., meliodenn b. ; *Seilrollen herstellen,* poleañ ; *mit einer Seilrolle hochheben,* poleat.
Seilrollenhersteller g. (-s,-) : meliodenner g., poleer g.
Seilrutsche b. (-,-n) : tirolianenn b.
Seilschaft b. (-,-en) : **1.** [sport] kordennad b. ; **2.** [dre skeud] kavailhad g., strollad gwask g.
Seilscheibe b. (-,-n) : pole g., meliodenn b., [merdead.] davied g. ; *Seilscheiben herstellen,* poleañ ; *mit einer Seilscheibe hochheben, mit einer Seilscheibe hochziehen,* poleat, [merdead.] daviedañ.
Seilscheibenhersteller g. (-s,-) : meliodenner g., poleer g.
Seilschwebebahn b. (-,-en) : fungarr g., fundezouger g.
seilspringen V.gw. (anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken : ist seilgesprungen) : lammat gant ar gordenn, c'hoari gant e gordenn lammat, c'hoari kordenn.
Seilspringen n. (-s) : c'hoari gant ar gordenn lammat g., c'hoari kordenn g., lammerezh kordenn g.
Seilstrang g. (-s,-stränge) : gor g., post g., pañs g. ; *geflochtener Seilstrang,* gor plañson g.
Seilstück n. (-s,-e) : tamm kordenn g., penn kordenn g., pennad kordenn g. ; [merdead.] *dreisträngiges Seilstück, dreilitziges Seilstück,* penn kordenn a dri gor g., bitor g.
Seiltanz g. (-es) : fungorollerezh g.
Seiltänzer g. (-s,-) : fungoroller g., baleer war fun g., dañser war fun g., kerzher war fun g., silwinkad g. [*liester* silwinkaded / silwinkidi].
Seiltänzerin b. (-,-nen) : fungorollerez b., baleerez war fun b., dañserez war fun b., kerzherez war fun b., silwinkadez b.
Seiltänzerstange b. (-,-n) : balañsinenn fungoroller b., bazh-kempouez ar fungoroller b.
Seiltrieb g. (-s) : treuzkas dre fun g.
Seiltrommel b. (-,-n) : taboulin eztennañ g./b., taboulin punañ g./b.
Seilumlenkrolle b. (-,-n) : pole askas g.
Seilwaren ls. : kerdin ls. ; *Herstellung von Seilwaren,* kordennerezh g., sifelerezh g.
Seilwerk n. (-s) : fardaj g., kerdin-lestr ls., fardoù ls.
Seilwinde b. (-,-n) : traouilh g., [merdead.] gwindask g.
Seilziehen n. (-s) : [sport] sachadeg fun b., sachadeg kordenn b., c'hoari sachañ war ar fun g., sach fun g.
Seilzug g. (-s,-züge) : **1.** *ein Seilzug,* ur palank g., ur poleoù g. ; *Holzabfuhr mit dem Seilzug,* fundezougerezh g. ; **2.** sachadenn diwar-bouez ur fun b.
Seim g. (-s,-e) : lec'hi g., siros g., sirop g., mel g., koaven g., dienn g.
seimig ag. : lec'hiek, gludennek, gludek ; [kegin.] *seimige Soße,* hilienn fetis b.

sein[1] (anv-gwan-perc'hennañ) : e ; *seine Uhr,* e eurier g., e eurier dezhañ g., e eurier-eñ g. ; *sein Vater,* e dad g., e dad dezhañ g., e dad-eñ g. ; *sein Buch,* e levr g., e levr dezhañ g., e levr-eñ g. ; *seine Kinder,* e vugale ls., e vugale dezhañ ls., e vugale-eñ ls. ; *alles zu seiner Zeit,* pep tra en deus e goulz ; *einer seiner Freunde,* unan eus e vignoned ; *mein und sein Lehrer,* va c'helenner hag e hini ; *sein Glück machen,* ober e dreuz (e graf, e fagodenn), ober e hent er vuhez, ober fortun, ober ur fortun, ober mat, ober krazadenn, lardañ, lartaat, kreoñañ, ober e dreuziad dre ar vuhez, ober e dreuziad dre ar bed, bastañ mat pep tra evit an-unan ; *dieses Land hat hohe Gebirge, sein Klima ist rau,* menezioù uhel a zo er vro-se, garv eo an amzer du-hont ; *das Haus und seine Mauern,* an ti hag ar mogerioù anezhañ ; *sellit ivez ouzh ar raganvioù perc'hennañ* **seiner / seine / seines**.
sein[2] V.gw. (ist / war / ist gewesen) :

I. bezañ + doareenn, en em gavout + doareenn
II. bezañ, bout, bezout, bevañ
III. bezañ, degouezhout, en em gavout
IV. mont (yec'hed, plegenn)
V. talvezout
VI. bezañ (amzer)
VII. stummoù divoas :
1) sein + gen. pe dat.
2) sein + **zu** hag anv-verb
3) sein + anv-verb
VIII. doare sujal : **sei**
IX. verb skoazell

I. bezañ + doareenn, en em gavout + doareenn ; *mutig sein,* bezañ kalonek ; *er ist zehn (Jahre alt),* dek vloaz eo ; *entschlossen sein,* bezañ dichipot ; *sie war völlig niedergeschmettert,* en em gavout a reas digalonekaet-naet ; *ein Mensch sein,* bezañ un den ; *seien Sie ein Mensch !* bezit madelezhus ! bezit truez ! ; *sei still und iss !* ro peoc'h ha debr da voued ! ; *es ist Herbst,* erru eo an diskar-amzer, en diskar-amzer emaomp, emañ an diskar-amzer o ren ; *was ist das ?* petra eo an dra-se ? ; [dre fent] *man ist, was man isst, der Mensch ist, was er isst,* lavar din petra a zebrez hag e lavarin dit petra out, ar bevañs a ra al loened hag an dud - diwar boued mat e teu neuz vat - yec'hed an den a glev ouzh e vagadurezh ; *besser kann es nicht sein,* ma vije gwelloc'h e vije re vat ; *es ist ein großer Unterschied zwischen ihnen,* kalz a gemm (kemm bras, kalz a ziforc'h, diforc'h bras, herr bras) a zo etrezo, ur c'hemm bras a ren etrezo, disheñvel-krenn int an eil diouzh egile, n'int ket da dostaat, kalz a zo da lavaret etrezo, n'eus enheñvel ebet etrezo, bout ez eus kemm a-yoc'h etrezo, pebezh disheñvel etrezo ! ; *sie sind zu zweit,* daou emaint, div emaint ; *die Katze ist ein Säugetier,* ur bronneg a zo eus ar c'hazh, ur bronneg eo ar c'hazh ; *die Birnen sind eine gute Obstart,* frouezhioù mat a zo eus ar per, frouezhioù mat eo ar per ; *das ist mein Bruder,* hemañ a zo breur din ; *Hans ist mein Bruder,* breur din eo Yann ; *er ist Zimmermann von Beruf,* kalvez eo a-vicher, kalvez eo dre vicher, kalvez eo dre e vicher, kalvez eo diouzh e vicher ; *er ist von Beruf Arzt,* mezeg eo dre vicher (dre e vicher, a-vicher, diouzh e vicher), ober a ra mezeg, e vicher a zo mezeg, mezegañ a ra ; *was bist du von Beruf ?* war betore micher emaout ? war beseurt micher emaout ? petra out diouzh da vicher (dre da vicher, dre vicher, a vicher) ? a be vicher out ? pe vicher out ? ; *du bist noch zu jung,* re yaouank eo da varv, re verr eo da varv ; *für Gott ist nichts unmöglich,* n'eus netra re da Zoue ; *egal wie gut sie sind,* n'eus forzh pegen koulz e vezint ; *in diesem Haus sind Vertreterbesuche verboten,* difenn a zo da chinañ en ti-mañ, n'eus ket droed da chinañ er c'hendi-mañ, chinañ 'zo difennet en ti-mañ ; *die Straße ist ja breit !* ledan an hent ! ; *das Wetter ist ja herrlich !*

brav an amzer ! ; *der Beutel war voll davon,* leun e oa ar sac'h ganto ; *heute ist Freitag,* hiziv emañ ar Gwener, hiziv emaomp ar Gwener, ar Gwener a zo hiziv, deuet eo ar Gwener ; *das sind meine !* va re int ! din int ! va re eo ar re-se ! ; *ich bin's,* me eo, me an hini eo, me 'ni eo, setu me ; *ich bin es, der ...,* me an hini eo a … ; *ich war es nicht,* n'eo ket ganin eo bet graet an taol ; *sind Sie nicht müde ? - Doch, ich bin's*, n'oc'h ket skuizh ? - Gon ! ; *er ist wirklich dumm !* sot eo hag ez eo ! ; [c'hoarioù] *du bist dran !* dit da c'hoari ! ; *das wäre alles,* setu tout ! n'eus ket ken ! pik echu ! ; *ist das alles !?* n'eus ken !?

II. bezañ, bout, bezout, bevañ ; *ich denke, also bin ich (Descartes),* bez' e tezevan, rak-se bez' ez on / meizout a ran, gant-se ez eus ac'hanon ; *wenn wir nicht mehr von dieser Welt sind,* pa ne vo mui ac'hanomp ; *er ist nicht mehr,* n'eus ket mui anezhañ, marv eo, straket eo e graoñenn ; *die Sache gut sein lassen,* leuskel an afer evel m'emañ (an traoù evel m'emaint), leuskel da vont, lezel da gas, lezel d'ober, lezel da fritañ, lezel da dremen, lezel da vont, leuskel da redek, lezel an traoù en avantur Doue ; [dre skeud.] *er ließ es gut sein,* chom a reas hep eilgeriañ ; *wir wollen es gut sein lassen,* laoskomp se, disoñjomp an dra-se, n'ez aimp ket larkoc'h ganti, echu eo ha mat pell 'zo, ha mat pell 'zo Mari-Jo ! da be vad distreiñ gant kement-se, lakaomp an dra-se en ankounac'h, taolomp an dra-se e puñs an ankounac'h, peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno, peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno, torromp war ar gaoz-se (Gregor) ; *lass gut sein,* na fors ket warni ; *lass das sein,* na laka ket da fri aze ! na sank ket da fri en dra-se ! n'ay ket da fri aze ! chom er-maez eus an dra-se ! emell eus ar pezh a sell ouzhit ! n'a ket da emellout (d'en em emellout) eus an dra-se (Gregor) ; *er sollte es lieber sein lassen,* falloc'h eget paouez a ra ; *wir wollen es gut sein lassen,* laoskomp se, disoñjomp an dra-se, n'ez aimp ket larkoc'h ganti, echu eo ha mat pell 'zo, ha mat pell 'zo Mari-Jo ! lakaomp an dra-se en ankounac'h, taolomp kement-se e puñs an ankounac'h, peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno, peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno, torromp war ar gaoz-se (Gregor) ; *das Eichkätzchen, oder das Eichhörnchen, wenn es Ihnen lieber ist, gehört zu den Nagetieren,* ar gwiñver, pe ar c'hazh-koad, mard eo gwell ganeoc'h (mar kavit gwell), a zo ur bronneg krigner ; *Ordnung muss sein !* pep tra en e blas hag ar bec'h e-kreiz ar c'hravazh - an traoù gant an traoù, an nez gant al laou ; *auch Spaß muss sein,* mat eo c'hoarigaerat a-wechoù, mat eo ober ober landigedon a-wechoù ; P. *das ist alles schon da gewesen,* kement-se n'eo ket un nevezenti, kement-se n'eo ket nevez evidomp-ni ; *es kann sein, dass ...,* marteze a-walc'h e … ; *das kann sein, kann sein, kann gut sein,* marteze, bez' e c'hallfe bezañ, e c'hallfe bezañ, a c'hallfe bezañ, e c'hall bezañ, a c'hall bezañ, a c'hall bezañ a-walc'h, bezañ a-walc'h, bez' a-walc'h, bez' e c'hell bezañ, marteze a-walc'h, n'eo ket dibosupl, emichañs, marse, gallout a-walc'h ! ; *kann gut sein, dass es zu Krawallen kommt,* gouest eo e vefe reuz ! ; *das ist nichts für dich,* ne vo ket mat dit, kement-se n'eo ket diouzhit ; *es ist keine Hoffnung mehr,* n'eus ket mui an disterañ spi da gaout, n'eus esper ebet ken ; *es ist eine lange Zeit her,* dijaik ez eus pell amzer (Gregor), pell 'zo dija, pellik 'zo dija, pell amzer 'zo dija.

III. bezañ, bout, degouezhout, en em gavout ; *in Berlin sein,* bezañ e Berlin ; *er ist schon zwei Jahre in Deutschland,* bremañ ez eus daou vloaz ez eo deuet da chom e Bro-Alamagn, daou vloaz 'zo ez eo deuet da chom e Bro-Alamagn, emañ o chom e Bro-Alamagn abaoe daou vloaz ; *und dann war Weihnachten,* ha Nedeleg a zegouezhas, ha Nedeleg a zeuas, ha Nedeleg a erruas, ha Nedeleg en em gavas ; *diese Zeit ist vorüber, diese Zeit ist vorbei,* an amzer-se n'emañ mui ; *hier ist er,* amañ emañ ; *ich war schon mehrmals dort,* eno on bet c'hoazh meur a wech ; *warst du schon dort,* bet out eno ur wech bennak ? ; *hier ist nicht gut bleiben,* n'eo ket brav chom re bell dre amañ ; *es sind noch Schüler auf dem Schulhof,* chom a ra skolidi er porzh ; *du warst nicht dort,* ne oa ket da fri er stal-se ; *der Arzt ist bei ihm,* emañ ar medisin war e dro ; *der Arzt war bei ihm,* bet eo ar mezeg war e dro.

IV. mont (yec'hed, plegenn) : *wie ist Ihnen ?* penaos e ya an traoù (penaos emañ ar gont) ganeoc'h ? ; *es ist mir besser,* mont a ra gwelloc'h ganin ; *es ist mir kalt,* yen eo din, riv am eus ; *was ist mit ihm ?* petra zo o c'hoari gantañ ? petra a zo peg ennañ ? petra a zo peget ennañ ? war beseurt louzoù en deus staotet ? war beseurt louzaouenn fall en deus staotet ? war beseurt louzoù en deus kerzhet ? war beseurt louzaouenn en deus kerzhet ? war beseurt geotenn en deus kerzhet ? ; *wie ist es ?* penaos emañ ar gont (an traoù) ? ; *so ist es,* 'mod-se 'mañ - evel-se emañ ar bed (Gregor) - e-giz-se emañ an traoù - evel-se emañ ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se krak ! ; *es ist mir, als ob ...,* ... 'm eus aon ; *mir war, als ob ich einen Schädelbruch hätte,* me a soñje din e oa digrogennet va fenn ; *ihr war, als ob sie frei in der Luft schwebte,* kavout a rae dezhi edo dibrad diouzh an douar, kavout a rae dezhi edo o flodañ en aer ; *wenn dem so ist,* m'emañ an traoù e-giz-se, p'emañ kont evel-se, m'emañ ar bed evel-se, pep tra o vezañ e-giz-se (Gregor), neuze da vihanañ.

V. talvezout : *das ist (d.i),* da lavarout eo, da lavaret eo ; [dre astenn.] *es ist die Rede von diesen Ereignissen,* ger (anv, kaoz, brud) a zo eus an darvoudoù-se ; [mat.] *sechsmal drei ist achtzehn,* c'hwec'h gwech tri a zo triwec'h.

VI. bezañ, bout (amzer) : *es ist kalt,* yen eo ; *es war kalt,* yen e oa bet ; *es ist nie so warm gewesen,* biskoazh c'hoazh n'e oa bet ken tomm an amzer ; *es ist Nacht,* noz eo (Gregor), emañ noz, noz eo anezhi, serret (deuet) eo an noz, du-dall eo anezhi ; *es ist drei, es ist drei Uhr,* teir eur eo, teir eur a zo anezhi, emañ teir eur ; *es ist halb vier, es ist halb vier Uhr,* teir eur hanter eo, teir eur hanter a zo anezhi, emañ teir eur hanter ; *es ist jetzt ein paar Minuten nach fünf,* pemp eur hag un draig bennak eo.

VII. stummoù divoas.

1. sein + gen. pe t-db : *ich bin der Meinung, dass wir so vorgehen müssen,* me a gred eo mat ober evel-se, kavout a ra din eo evel-se e tleomp ober ; *ich bin Ihrer Meinung,* me a zo ali ganeoc'h, ali on ganeoc'h, a-du emaon ganeoc'h ; *man war der Ansicht, dass dieser Schriftsteller ketzerische Meinungen vertrat,* kavout a raed e oa c'hwezh ar fagodiri gant ar skrivagner-se ; *hoher Herkunft sein,* bezañ un den a lignez uhel, diskenn eus ul lignez uhel, bezañ a lec'h uhel ; *Sie sind des Todes (Schiller),* un den echu (marv) a zo ac'hanoc'h, sklaer eo hoc'h abadenn, n'eus ket a warc'hoazh evidoc'h ; *es ist meines Amtes,* karg am eus evit ober war-dro an dra-se, em dalc'h emañ an traoù-se, e dalc'h ganin eo d'ober war-dro an traoù-se ; *euch ist ein Kindlein heut geboren (kanaouenn Nedeleg),* hiziv ez eus bet ganet ur bugel deoc'h.

2. sein + **zu** mui anv-verb : *damit ist nicht zu spaßen,* arabat ober goap gant an dra-se, gwelloc'h e vefe chom hep ober goap eus an dra-se ; *dieses Übel ist zu bekämpfen,* **a)** tu 'zo da ziarbenn an droug-se ; **b)** ret eo diarbenn an droug-se, bez e ranker diarbenn an droug-se ; *er ist nicht zu beklagen,* n'eo ket da glemm, n'eo ket drouk e draoù, n'eo ket fall dezhañ, barrek eo ; *von ihm ist nichts Gutes zu erwarten,* n'eus netra a vat da c'hortoz digantañ ; *er ist nicht zu trösten,* diskoñfort eo (Gregor), n'emañ ket evit en em zisglac'hariñ ; *wenn er anfängt zu spinnen, ist er nicht mehr zu bremsen,* pa en em laka da c'hregachiñ, ne vez pare ebet - pa en em laka da c'hregachiñ, ne vez prenn ebet d'e latenn - pa grog da alkaniñ, ne vez mui a harz dezhañ ; *dieses Haus ist zu verkaufen,* an ti-se a zo e gwerzh, e gwerzh emañ an ti-se, an ti-se a zo da vezañ gwerzhet, an ti-se a zo da werzhañ, an ti-se a zo da brenañ ; *rigoroses Schweigen ist einzuhalten,* tevel 'zo ret ; *kein Baum war zu sehen,* ne oa gwezenn ebet tro-war-dro ; *ihre Stimme war zu hören, ohne dass man sie sah,* klevet a reer he mouezh hep na weler anezhi ; *ist der Herr Minister zu sprechen ?*

ha tu 'zo da gomz ouzh an aotrou Maodiern ? ; *wem nicht zu raten ist, dem ist auch nicht zu helfen,* an neb a sent ouzh e benn a zo sotoc'h eget un azen, un ali mat zo mat bepred ha pa vez degaset gant un den sot, n'eus gwashañ den er bed eget an hini a zo dall dre ma ne fell ket dezhañ digeriñ e zaoulagad, hiziv evel gwechall an hini a zo dall ne wel ket, an hini a lavar e oar pep tra a ziskouez eo an azenañ, sotoc'h eget an den en kelenn.

3. sein + anv-verb : *alle fünf waren spazieren,* o-femp int bet o vale ; *am Wochenende waren wir baden,* e-pad an dibenn-sizhun omp bet o neuial.

VIII. doare sujal : **sei :** *es sei !* mat ! bezet ! (Gregor) ; *so sei es !* evel-se bezet graet ! evel-henn bezet graet ! (Gregor) ; *du willst mich nicht begleiten, und sei es nur, um mir eine Freude zu machen,* ha ne zeui ket ganin evit ober plijadur din, paneveken ; *sei es auch noch so wenig,* n'eus forzh pegen dister e vefe ho skodenn ; *wie dem auch sei,* foeltr petra vo, ne ra forzh penaos vo an traoù, forzh petra vo, n'eus forzh penaos, forzh petailh, forzh peseurt mod, daoust-pe-zaoust, bezet pe vezet, bezet na vezet, bezet a vezo, bezet pe vezo, bezet pezh a garo, evel ma vo e vo, c'hoarvezet a c'hoarvezo, c'hoarvezet pezh a garo, c'hoarvezet pe c'hoarvezo, deuet a zeuy, koustet a gousto, e feson pe feson, mod pe vod, e mod pe vod, dre hent pe hent, a-dreuz pe a-hed ; *wie dem auch sei, er hat recht,* ar gwir 'zo gantañ, feiz ! - ar gwir zo gantañ n'eus forzh penaos - bezet a vezo (bezet pe vezet, daoust-pe-zaoust), gantañ emañ ar gwir ; *wie dem auch sei, keiner kommt an mir vorbei,* den ne dremeno em raok, forzh penaos ! ; *wer du auch seist,* n'eus forzh piv out ; *es sei denn, dass .....,* a-vihanoc'h …, keneve ma ..., anez ..., nemet ..., anez ma..., nemet hag-eñ …, sepet ma …, sepet e ... ; *es sei denn, dass etwas passiert ist,* nemet un dra bennak a vefe erruet, nemet hag-eñ e vefe erruet un dra bennak, keneve ma vefe erruet un dra bennak ; *es sei denn, es kommt mir etwas dazwischen,* nemet un harz bennak a ve, nemet un dra bennak a virfe ouzhin ; *er wird bestimmt kommen, es sei denn, dass er krank ist,* sur e teuio, nemet klañv e vefe - sur e teuio, nemet hag-eñ e vefe klañv ; *es sei denn, dass er kommen würde,* nemet ha dont a rafe ; *ich glaube dir nicht, es sei denn du zeigst mir den Brief,* ne gredan ket ac'hanout nemet diskouez a rafes din al lizher ; *es sei denn ihr seid beide einverstanden,* nemet asant e vec'h ho-taou ; *es sei denn, Sie hätten den anderen Weg eingeschlagen,* nemet aet e vefec'h gant an hent all ; *es sei denn, er hat den Kopf verloren,* ret eo e vefe kollet e benn gantañ, nemet kollet e vefe e benn gantañ ; *es sei denn, man gehört zu den nächsten Angehörigen des Beschuldigten,* nemet nes-tost e vefed d'an hini tamallet ; *dann sei es so, so sei es, dann soll es so sein,* e-giz-se bezet graet, evel-se bezet graet, ra vo graet evel-se, evel-se ra vo graet.

IX. verb skoazell.

1. gant ar verboù *sein, werden, bleiben*.

es ist kalt gewesen, yen e oa bet ; *er ist mutiger geworden,* deuet eo da vezañ kalonekoc'h, kalonekaat en deus graet ; *er ist zu Hause geblieben,* chomet eo er gêr.

2. gant ar verboù gwan hag ar verboù kreñv dieeun a verk ur cheñchamant lec'h pe ur cheñchamant stad.

ich bin nach Wien gefahren, bet on bet e Vienna ; *die Blume ist aufgeblüht,* deuet eo ar vleunienn da zigeriñ (Gregor) ; *er ist erkrankt,* klañvet eo, skoet eo bet gant ur c'hleñved ; *er ist diesen Weg gegangen,* aet eo gant an hent-se.

Evezhiadenn : bez' e c'hall ar verboù a verk ur cheñchamant lec'h bezañ implijet gant ar verb 'haben' evit pouezañ war padelezh an ober pe war an ober nemetken.

er ist bis ans Ufer geschwommen, aet e oa war-neuñv betek an aod ; *er hat stundenlang geschwommen,* chomet e oa da neuñviñ e-pad eurvezhioù hag eurvezhioù ; *wir sind über den Strom gesetzt,* treuzet hor boa ar stêr ; *wir hatten über die Maas gesetzt (Goethe),* treuzet hor boa ar stêr Meuz.

3. implijet gant fatadur pe lamidigezh an anv-gwan-verb :

er ist nach Deutschland, aet eo da vro-Alamagn ; *sie ist hinunter,* diskennet eo, aet eo d'an traoñ, hi 'zo aet d'an traoñ ; *die Zeit ist vorbei,* tremenet eo an amzer, echu eo.

Sein n. (-s) : **1.** [preder.] *das Sein,* ar bout g. ; *das Sein und das Nichtsein,* ar bout hag an anvout ; *die Lehre vom Sein,* ar voudoniezh b., an ontologiezh b. ; *Art des Seins,* doare ar bout g. ; *das Sein bestimmt das Bewusstsein,* ar bout a zo pennkaoz d'an emskiant ; *die Frage nach dem Sinn von Sein stellen,* dodiñ argraf ar bout ; [Heidegger] *Sein zum Tode,* bout-evit-ar-marv g. ; **2.** bezañ g., boud g. ; *Sein oder Nichtsein, das ist hier die Frage (Shakespeare),* bezañ pe divezañ, eno emañ an dalc'h.

Seine b. (-) : [stêr] Saena b.

seiner[1] / seine / seines (raganv perc'hennañ) : e hini, e re ; *dieses Auto ist neu, seines ist alt,* ar c'harr-tan-mañ zo nevez, e hini a zo kozh ; *die Seinen,* e dud, e diegezh, e re ; *zu den Seinen zurückkehren, zu den Seinen zurückfinden,* distreiñ da-douez e re nes, distreiñ da-vesk e dud nes, distreiñ da-douez an dud nesañ d'e galon, distreiñ da-vesk e garidi ; *das Seine dazu beitragen,* ober e damm lod, ober e damm lodenn, kas ar c'harr a-raok, reiñ un tamm skoazell, reiñ e daol skoaz ; [kr-l] *jedem das Seine,* da bep re e eur - e hini da bep hini / da bep hini e dra (Gregor) - pep hini e lod - pep hini e hini - pep hini e gont - panerig da verserig - ar baner hervez ar merser - ouzh pep stad eo stag he foan - e stad a zo da bep unan, darn a labour, darn all a gan - da bep hini hervez e oberoù.

seiner[2] raganv-gour : *gen. evit* **er** *hag* **es**. ; *gedenkt seiner !* dalc'hit soñj anezhañ !

Seiner[3] g. (-s,-) : [pesketaerezh] lestr seulenner g. ; *Seiner zum Thunfischfang,* lestr-touneta seulenner g.

Seinerboot n. (-s,-e) : [pesketaerezh] lestr seulenner g.

seinerseits Adv. : diouzh e du, eus e du, en tu dioutañ, diouzh e bart, eus e bart, diouzh e gostez.

seinerzeit Adv. : d'e amzer-eñ, pa oa bev, en e goulz.

seinesgleichen raganv digemm : e genseurted ls., e getpared ls., ar seurt dezhañ, ar seurt gantañ ; *er hat nicht seinesgleichen,* n'eus den ebet o talvezout dezhañ, n'eus den ebet a seurt gantañ, n'eus den ebet heñvel outañ, n'eus ket par dezhañ, n'eus ket dezhañ, n'eus den ebet a vefe par na tost dezhañ, n'eus ket un den re da hemañ, hennezh a zo un disparadenn, dibar eo, dindan tro an heol (dindan an Neñv) n'eus den a ve war-dost par dezhañ, ne c'haller kavout par dezhañ, n'en deus ket e bar (Gregor), hennezh a zo hep e bar, hennezh a zo eus ar seurt ne barti ket, hennezh a zo hep e hañval, hennezh a zo hep hañval, n'eus den ebet en tu all dezhañ, n'eus nikun evit e bakañ, n'eus den gouest d'e bakañ, n'eus den a gement a vije gouest outañ, ned eo ket ganet e bar evit c'hoazh, n'en deus ket e gendere, n'en deus ket e gevatal, n'en deus ket e goulz, n'eus ket eveltañ, n'eus den a gement a vije gouest da gevezañ ouzh hennezh, n'eus gour par dezhañ ; *das sucht seinesgleichen*, n'eus tra ebet a vefe en tu all d'an dra-mañ, par d'an dra-se n'eus ket c'hoazh, an dra-se a zo hep e hañval ; *mit jemandem wie mit seinesgleichen umgehen,* c'hoari par-ouzh-par gant u.b., mont par-ouzh-par gant u.b. ; *er betrachtet sie als seinesgleichen,* mont a ra par-ouzh-par ganti ; *Umgang mit seinesgleichen pflegen,* hentiñ e genseurted, hentiñ e gendere, hentiñ tud eus e gendere, hentiñ tud ag e gouch ; *von seinesgleichen verurteilt werden,* bezañ barnet gant e getpared.

seinethalben Adv. / **seinetwegen** Adv. : **1.** abalamour dezhañ, evitañ, d'e wall, en e faot, en e wall, dre e faot, dre e wall, dre an abeg dezhañ, en e giriegezh, en e wallegezh ; **2.** ma c'hallfe ober pezh a gar.

seinetwillen Adv. : **um seinetwillen** abalamour dezhañ, evitañ.

Seinige(n) raganv perc'hennañ : *der (das, die) Seinige,* e hini ; *die Seinigen,* e dud, e diegezh ; *das Seinige (dazu) tun,* ober kement ha ma c'haller, ober muiañ ma c'haller, ober ar muiañ ma c'haller, ober herrañ ma c'haller, ober her da ma c'haller, ober e seizh posupl (e wir wellañ, diouzh e wellañ, diouzh e wellañ-holl, gwellañ ma c'haller, gwellikañ ma c'haller, e seizh gwellañ, pezh ma c'haller), ober e c'halloud, lakaat e holl spi, ober e bosupl, ober e holl bosupl, ober e walc'h, klask e walc'h en em ziluziañ anezhi, bale war ar mor, ober a-nerzh-kalon kement a zo en e c'halloud, ober kement a zo en e holl c'halloud, en em aketiñ e pep doare, ober evit ar gwellañ (Gregor).
seins raganv perc'hennañ : e hini ; *das ist seins,* dezhañ eo.
Seismik b. (-) : seismouriezh b., krendouarouriezh b.
seismisch ag. : seismek, krendouarel ; *seismische Aktivität,* krenerezh douar g. ; *seismische Quelle,* dangreizenn seismek b. ; *seismische Welle,* gwagenn grendouarel b.
Seismizität b. (-) : krendouarelezh b.
Seismofon n. (-s,-e) : geofon g.
Seismograf g. (-en,-en) **/ Seismograph** g. (-en,-en): sismograf g., krendouarverker g. [*liester* krendouarverkerioù], krendresenner g. [*liester* krendresennerioù]
Seismografie b. (-) **/ Seismographie** b. (-) : sismografiezh b., krendresennerezh g.
seismografisch ag. **/ seismographisch** ag. : sismografek, … krendresennañ.
Seismologe g. (-n,-n) : krendouaroniour g., sismologour g.
Seismologie b. (-) : seismologiezh b., krendouaroniezh b.
seismologisch ag. : krendouaroniel, sismologek.
Seismometer n. (-s,-) : seismometr g., krendouarventer g. [*liester* krendouarventerioù].
Seismophon n. (-s,-e) : geofon g.
seit[1] araog. (dat.) : abaoe, dibaoe, aba, adalek, adal, a-c'houde, a-ziwar, a-zrebi, a-gichen, [dispredet] aba ; *seit wann ?* pegeit 'zo ? abaoe peur ? abaoe pevare ? abaoe pegeit ? abaoe pegoulz ? a-begoulz ? pegeit 'zo abaoe ? a-c'houde pegoulz ? a-c'houde pegeit ? abaoe pe amzer ? ; *seit wann sind sie weg ?* pegeit 'zo int aet kuit ? ; *seit vier Stunden,* abaoe peder eur, adalek peder eur ; *seit einem Jahr,* bloaz 'zo, a-vloaz 'zo ; *seit zwei Tagen plage ich mich mit einem steifen Nacken,* emañ ar penngamm daou zeiz 'zo ganin ; *seit sechs Uhr morgens,* a-gichen c'hwec'h eur diouzh ar beure, adalek c'hwec'h eur veure ; *diese Jacke trage ich schon seit einem Jahr,* bloaz 'zo emañ ar chupenn-se o vont en-dro ganin ; *seit zwei Jahren ist er krank,* daou vloaz 'zo ez eo klañv, klañv eo abaoe daou vloaz ; *er hat sich seit letztem Sonntag nicht blicken lassen,* n'eus bet gwelet liv ebet anezhañ abaoe ar Sul diwezhañ, n'eo ket bet gwelet abaoe disul ; *seit seiner Rückkehr sind zwei Jahre vergangen,* daou vloaz 'zo tremenet a-c'houde e zistro d'ar vro ; *er war bloß seit etwa vier Stunden tot,* ne oa nemet war dro ur peder eur abaoe ma oa marv ; *seit langem, seit langer Zeit,* a-bell-amzer, a-bell-kent, a-bell-gozh, a-bell 'zo, pell 'zo, pellik 'zo, forzh pell 'zo, pelloù bras 'zo, ur pelloù bras a zo, mil bell 'zo, abaoe ez eus kozh amzer, abaoe ur gozh amzer, abaoe kozh amzer, ur gwall pennad 'zo, ur pennad brav 'zo, keit all 'zo, dibaoe keit all, abaoe pell, abaoe pell amzer, pell amzer zo dija, ur geit vras a amzer 'zo dija, a-wechall, gwerso, a-werso, a-c'houde gwerso, a-c'houde gwerso bras, a-c'houde pell 'zo, a-c'houde pell amzer, a-c'houde un tazoù amzer, a-gozh, a-gozh-amzer, dijaik ez eus pell amzer (Gregor) ; *die beiden sind seit langem miteinander verheiratet,* kozh-dimezet int, dimezet int a-bell-kent ; *er ist seit langem wieder gesund,* deuet eo da vad a-c'houde gwerso ; *seit Kurzem, seit kurzem,* n'eus ket pell, n'eus ket paot, a-c'houde berramzer, a-c'houde un nebeud 'zo, a-nevez 'zo, nevezik 'zo, un tammig 'zo, nend eus nemeur / abaoe nemeur (Gregor), abaoe un nebeudig, abaoe nebeut ; *die beiden sind seit Kurzem miteinander verheiratet,* nevez-dimezet int ; *sie ist seit Kurzem schwanger,* pistiget eo, keloù mat a zo ganti, keloù nevez a zo ganti, P. krog eo ; *seit heute,* adalek bremañ, adalek hiziv, diwar vremañ, diwar hiziv, a-hiziv ; *seit der Zeit, da ...,* abaoe an amzer ma ... (Gregor) ; *seit dem Tage, da ...,* adalek an deiz ma ..., a-ziwar an deiz ma ... ; *seit jeher, seit eh und je,* a-vepred, a-viskoazh, a-holl-viskoazh, a bep amzer, a bep mare, dalc'hmat, abaoe ez eus koun, aba 'z eus koun, evit (a-hed, e-doug, a-zoug) ar wech, abaoe an amzerioù koshañ, a bep memor den / en tu-hont da soñj Mabden (Gregor) ; *so ist es seit eh und je und so bleibt es auf ewig,* se a zo bet a viskoazh hag a vo da viken ; *wie eh und je,* evel ma vez graet a-holl-viskoazh, evel ma'z eus bet biskoazh ; *seit eh und je und auf ewig,* a viskoazh da viken ; *seit einiger Zeit, seit geraumer Zeit, seit längerer Zeit,* abaoe un abadenn, abaoe ur pennad, ur pennad 'zo, un abadenn 'zo, abaoe ur prantad ; *seit zehn Jahren krank,* klañv a-c'houde dek vloaz kent.
seit[2] stagell isurzhiañ : *sellit ouzh* **seitdem**[1].
seitab Adv. : a-gostez, war ar c'hostez, war-gaout ar c'hostez.
seitdem[1] **/ seit** (stagell isurzhiañ) : abaoe ma, abaoe ar geit ma, a-c'houde ma, adalek ma, adal ma ; *seit(dem) ich ihn kenne, ist er Nichtraucher,* nannbutuner eo abaoe ar geit ma anavezan anezhañ ; *seit(dem) sie auf dem Lande wohnt, geht es ihr besser,* abaoe m'emañ o chom war ar maez e ya gwelloc'h ganti, mont a ra gwelloc'h ganti a-c'houde m'emañ o chom war ar maez, emañ o chom war ar maez hag a-c'houdevezh e ya gwelloc'h ganti ; *seit(dem) er aus dem Krankenhaus entlassen ist, arbeitet er in einem anderen Betrieb,* skarzhet eo bet eus ar c'hlañvdi hag a-c'houdevezh e labour en un embregerezh all, labourat a ra en un embregerezh all a-c'houde ma'z eo bet skarzhet eus ar c'hlañvdi, abaoe ma'z eo bet skarzhet eus ar c'hlañvdi e labour en un embregerezh all ; *nichts Neues, seit sie weg sind,* n'eus netra a-nevez abaoe m'o deus kuitaet ; *seit(dem) seine Frau gestorben war, ging er zu keiner Veranstaltung mehr,* abaoe ma oa marvet e wreg digantañ ne 'z ae ket ken d'an abadennoù sevenadurel.
seitdem[2] Adv. : abaoe, abaoe neuze, a-c'houde, a-c'houde se, a-c'houdevezh, diwar an amzer-se, abaoe an amzer-se, diwar neuze ; *seitdem hat er nicht mehr geschrieben,* diwar neuze (abaoe neuze) n'en doa ket skrivet mui (n'en doa ket skrivet ken), diwar neuze (a-c'houde) e chomas hep skrivañ, abaoe e chom hep skrivañ ; *seitdem habe ich keinen Alkohol getrunken,* abaoe n'em eus ket evet a voeson.
Seite b. (-,-n) : **1.** kostez g., tu g., tuad g., tal g., riblenn b., fas b., pañs g. ; *die Seiten eines Viereckes,* kostezioù ur skouergorneg ls., tuioù ur skouergorneg ls. ; *die Seiten eines Würfels,* talioù un diñs ls., pañsoù un diñs ls. ; *aus allen Seiten, von allen seiten,* a bep tu, tu-ha-tu, tu-ouzh-tu, a-zre-holl, a bep lec'h, a bep hent, a bep kostez, forzh pelec'h, eus pep lec'h, krec'h-ha-traoñ ; *sie griffen das Land aus allen Seiten an,* sailhañ a rejont tu-ha-tu war ar vro ; *aus beiden Seiten kommen,* dont diouzh kavout pep penn ; *auf jeder Seite, auf allen Seiten,* a bep tu [da], tu-ha-tu [da], tu-ouzh-tu [da] ; *auf einer Seite,* diouzh un tu, eus un tu ; *auf der anderen Seite,* diouzh an tu all, eus an tu all ; *auf der einen Seite hereinkommen und auf der anderen Seite hinausgehen,* dont tre dre un tu ha mont er-maez dre an tu all ; *auf beiden Seiten,* diouzh an daou gostez, diouzh an daou du, eus an daou du, diouzh an eil tu ha diouzh egile, eus an eil tu hag egile, a bep tu ; *auf beiden Seiten des Weges, an beiden Seiten des Weges,* a bep tu d'an hent ; *auf der anderen Seite der Mauer,* en tu all d'ar voger ; *nach allen Seiten hin,* da bep tu, da bep lec'h, pep hini diouzh e du, war bep tu, pep hini en e roud, pep hini en e avel, dre-holl, dre bep lec'h, tu-mañ ha tu-hont, amañ-hag-ahont, dre gleuz ha garzh, a-hed hag a-dreuz ; *sich nach allen Seiten absichern,* en em wareziñ diouzh pep droug, en em wareziñ diouzh pep gwall ; *sich nach allen Seiten abgesichert haben,* bezañ kuit ha pare diouzh pep droug, bezañ

kuit ha pare diouzh pep gwall ; *die linke Seite,* **a)** an tu kleiz g., ar c'hostez kleiz g.; **b)** [dilhad] an tu-gin g., an tu-enep g., an amdu g., an amgin g., an tu garenep g., ar gareneb g., an eneb g., an tu diabarzh g., an tu dindan g. ; *die linke Seite des Tuchs,* an tu-gin eus ar mezher g., ar gareneb g. ; *leg die Tischdecke auf die linke Seite,* tro an doubier war an tu enep, laka an doubier war enep ; *die rechte Seite,* **a)** an tu dehou g., ar c'hostez dehou g. ; **b)** [dilhad] an tu mat g. ; *die rechte Seite des Tuchs,* an tu mat eus ar mezher g. ; *die raue Seite und die glatte Seite eines Gewebes,* ar garv hag ar flour ; *vordere Seite,* talbenn g., tal g., araog g., tu a-raok g., tu diaraok g. ; *hintere Seite,* tu a-dreñv g., tu diadreñv g., adreñv g., penn-adreñv g. ; *ein Schwert an der Seite tragen,* bezañ ur c'hleze ouzh e gostez ; *Stich in der Seite,* pistig e-barzh e gostez g., poan en e gostez b., pistig e korn e gof g., droug kostez g., poan-gostez b. ; *es sticht mich in der Seite,* kroget eo ar ber ennon, berioù am eus em c'hostez, poan am eus em c'hostez, santout a ran ur pistig em c'hostez, ur pistig am eus e korn va c'hof, paket em eus droug kostez, poan a sko din em c'hostez, skoet on gant ur flemm dindan va c'hostoù ; *zur Seite treten,* mont a-gostez (Gregor), ober plas, ober lec'h, mont diwar hent, mont diwar an hent, mont a-ziwar hent, mont a-ziwar an hent, ober hent, digeriñ hent, tec'hel diwar hent, tec'hel diwar an hent, tec'hel a-ziwar hent, tec'hel a-ziwar an hent, mont war ar c'hostez, diac'hubiñ an hent, reiñ hent (lec'h, plas), mont da glask kostez an hent, reiñ plas d'u.b. da dremen, distreiñ diwar hent u.b., tec'hel diwar hent u.b., mont diwar hent u.b. ; *geh zur Seite !* bount war gostez ! kae war gostez ! kemer kostez an hent ! kae da glask kostez an hent ! ; *rutsch mal ein Stück zur Seite !* gwask war gostez ! bount war gostez ! ; *die zwei Seiten des Körpers,* an digostez ls., an daougostez ls. [*unander* kostez] ; *ein Schwert hing an seiner Seite,* ur c'hleze a oa ouzh e gostez ; *von der Seite,* a-gostez / war hanter (Gregor), a-veskell, a-dreuz, a-gorn, [lu] dre ar c'hostez (Gregor) ; *jemanden von der Seite ansehen,* sellet a-gorn (dre guzh, dre zindan, dre laer, a-viziez, a-dreuz) ouzh u.b. sellet a-gorn-lagad ouzh u.b., ober ur sell a-gorn d'u.b., sellet gant freilh e lagad ouzh u.b., blinkañ etrezek u.b., sellet dindan e dav ouzh u.b., sellet dindan e dao ouzh u.b. ; *auf der Seite liegen*, bezañ gourvezet war e gostez, [bag] bezañ moñsellet ; *das Schiff neigt sich zur Seite,* kostez a zo gant ar vag, kosteziñ a zo gant ar vag, moñselliñ a ra ar vag, kosteziñ a ra ar vag, plegañ a ra ar vag, plavañ a ra ar vag, soublañ a ra ar vag ; *zwei Sturzwellen hatten das Schiff auf die Seite gelegt,* daou daol-mor o doa tumpet ar vag war ar mor ; *auf die Seite legen,* kosteziañ, kosteziñ ; *ein Schiff auf die Seite legen,* moñselliñ ur vag ; *der Sturm drückt das Schiff auf die Seite,* torimellet e vez ar vag gant an taolioù-amzer, skoet-diskoet e vez ar vag gant an taolioù-amzer, lakaet e vez ar vag da voñselliñ gant an taolioù-amzer ; *auf die Seite treten (fahren),* mont a-gostez (Gregor), mont diwar an hent, mont war ar c'hostez, kemer kostez an hent, diac'hubiñ an hent, reiñ hent (lec'h, plas), mont da glask kostez an hent ; *jemanden auf die Seite nehmen,* tennañ u.b. a-du ; *zur Seite springen, auf die Seite springen,* ober ul lamm-treuz, lammat a-gostez ; *den Kopf zur Seite beugen*, kostezañ e benn ; *mit zur Seite geneigtem Kopf,* gant e benn war e gostez ; *er hat einen schräg zur Seite hängenden Kopf,* hennezh a zo penngamm, ur penngamm a zen eo ; *sie hat einen schräg zur Seite hängenden Kopf,* honnezh a zo penngamm, ur benngammez a zo anezhi ; *den Körper zur Seite beugen,* kostezañ, plegañ e gorf war ar c'hostez ; *den Körper leicht zur Seite beugen,* ilgostezañ ; *zur Seite gebeugt,* war e gostez ; *mit zur Seite geneigtem Oberkörper gehen,* kerzhet war e gostez, penngammiñ ; *von der anderen Seite des Meeres,* eus an tu all d'ar mor, eus ar c'hostez all d'ar mor.

2. [dre skeud.] *etwas auf die Seite legen,* lakaat udb a-gostez ; *jemanden bei seiner schwachen Seite nehmen,* gwaskañ war gwiridig u.b., gwaskañ war arroud kizidik u.b., gwaskañ war kaledenn u.b., mont d'u.b. dre e du gwak, pouezañ war ar gwan en u.b., gwaskañ war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, mont d'u.b. dre e du gwan ; *eine Sache von der guten Seite nehmen,* kemer udb a berzh vat (war an tu mat), kemer an traoù dre ar penn mat ; *das hat eine (seine) gute Seite,* perzhioù mat a zo en dra-se memes tra, n'eus droug ebet a gement na servij d'ur mad bennak, n'eus droug na servij da vad, un tu mat a zo d'an dra-se memes tra, tu diouzh tu a zo memes tra ; *dem Leben die schönsten Seiten abgewinnen,* c'hoari anezhi, kas warni, ober anezhi, c'hoarigaerat, en em vignoniñ, en em vitoniñ, chom da vignonellat, ober landigedon, kas an ton, kas anezhi, ober bourraplted, na vezañ ur penn trist, kemer ar vuhez dre ar penn mat, kemer an traoù dre ar penn mat, fringal, ober e ran, saouriñ ouzh ar vuhez, c'hoari e roll, kemer ar vuhez diouzh an tu mat, tremen kempennik ha brav e damm buhez, bezañ gwell diouzh e vuhez, ren ur vuhez distrafuilh, bevañ en (diouzh) e roll ; *nur eine Seite hören,* na glevet nemet ur son ; *jede Sache hat ihre zwei Seiten,* nend eus menez hep traoñienn - nend eus ket menez hep deval - n'eus pesk hep drein - ar wreg, an arc'hant hag ar gwin o deus o mad hag o binim - dibaot hent kaer na ve meinek ha gwenodenn na ve dreinek - ret eo kemer an droug gant ar mad - daou du en deus ar bod - daou benn he deus pep bazh - ne vez ket savet ur c'hleuz eus un tu nemetken - ur voger ne vez ket graet eus un tu hepken - n'emañ ket ar boutonoù hag an toulloù diouzh ar memes kostez - pep tra en deus e zroug hag e vad - pep tra en deus e fall ha mad - pep medalenn he deus he zu rekin - pep tra en deus un tu diouzh tu ; *sich von seiner besten Seite zeigen,* ober e baotr brav ; *das Wetter zeigt sich von seiner besten Seite,* alum eo an amzer, amzer yac'h a zo ; *er hat keine guten Seiten,* hennezh n'en deus tu diouzh tu, hennezh n'eus danvez mat ebet ennañ, hennezh n'eus tu mat ebet ennañ.

3. [tud] *starke Seite,* kreñv g., krog g., kraf g., taol g. ; *das ist eben seine starke Seite,* eno emañ e greñv, eno emañ e graf, eno emañ e daol, eno emañ e grog ; *das ist nicht meine starke Seite,* er poent-se n'on ket ur mailh (ur mestr, un tad den) / hennezh n'eo ket va c'hrog (n'eo ket ar c'hraf m'emaon em c'hreñvañ) / er poent-se n'emaon ket em c'hrog / gant ar c'hraf-se n'emaon ket em flom (em zaol) (Gregor), gant ar c'hraf-se n'emaon ket em boued (em bleud, em butun, em dour hag em geot), n'on ket gourdon bras ouzh an dra-se, n'on ket gwall bipi d'ober an dra-se.

4. kichen g. ; *an meiner Seite,* ouzh va c'hostez, em c'hichen, em c'heñver, em metoù ; *an jemandes Seite stehen,* bezañ e kostez u.b., bezañ ouzh kostez u.b., bezañ e-kichen u.b. ; *Seite an Seite,* **a)** kichen-ha-kichen, harp-en-harp, harp-ouzh-harp, chouk-ha-chouk, skoaz-ha-skoaz, skoaz-ouzh-skoaz, troad-ouzh-troad, paz-ouzh-paz, en ur gichen, kostez-ouzh-kostez, keñver-ha-keñver, keñver-ouzh-keñver, ribl-ha-ribl, en ur geñver, a-skoaz, ilin-ouzh-ilin ; **b)** [bigi] bourzh-ouzh-bourzh, bourzh-ha-bourzh, bourzhell-ha-bourzhell, moñsell-ouzh-moñsell, harp-en-harp, harp-ouzh-harp, krap-ha-krap ; **c)** [dre skeud.] skoazh-ouzh-skoazh, ent-kengret ; *wir saßen Seite an Seite,* azezet e oamp en ur gichen ; *an jemandes Seite gehen,* mont troad-ouzh-troad gant u.b., mont paz-ouzh-paz gant u.b., bale e-keñver u.b., mont keñver-ha-keñver (kostez-ha-kostez) gant u.b. (Gregor) ; *nicht von jemandes Seite gehen, jemandem nicht von der Seite gehen, nicht von jemandes Seite weichen, jemandem nicht von der Seite weichen,* chom war seulioù u.b., na zispegañ diouzh u.b., derc'hel tost d'u.b. (kloz war u.b., stag ouzh u.b., tenn d'u.b., tenn war u.b., tost war u.b.), heuliañ u.b. kammed-ha-kammed, ober

ki bihan d'u.b., bezañ evel ur c'hi bihan war-lerc'h u.b., bezañ atav a-istribilh ouzh u.b., chom peg ouzh seulioù u.b., mont (bezañ) war seulioù u.b., heuliañ u.b. a-dost, derc'hel stag ouzh u.b.

5. [moull.] pajenn b., pajennad b., enebenn b. ; *die ersten Seiten des Buches,* ar pajennoù kentañ eus al levr ls. ; *Vorderseite,* enebenn b., reizhenn b., tu reizh g. ; *Rückseite,* tu gin g. ; *rechte Seite eines Buches,* pajenn gaer b., pajenn ampar b., pajenn dehou b. ; *linke Seite eines Buches,* pajenn faos b., pajenn bar b., pajenn gleiz b. ; *dieses Buch ist siebenhundert Seiten stark,* seizh kant pajenn a ya d'ober al levr-se, ul levr a seizh kant pajenn eo ; *die Seiten umschlagen,* treiñ ar pajennoù ; *Seite zwanzig,* er bajenn ugent ; *schlagt Seite elf auf, schlagt die Seite elf auf, öffnet das Buch auf Seite elf,* digorit ho levrioù er pajenn unnek ; *die Seiten eines Buches durchnumerieren,* pajennañ ul levr, pajennaouiñ ul levr ; *Seiten und Seiten füllen, eine Seite nach der anderen vollschreiben,* duañ paper ; *ein Wörterbuch Seite für Seite lesen,* lenn ur geriadur pajennad goude pajennad, lenn ur geriadur pajenn ha pajenn ; *eine handgeschriebene Seite,* ur bajennad dornskrivet b. ; [moull.] *die Seiten ausschießen,* kenlakaat ar pajennoù ; *die Seiten erneut ausschießen,* adkenlakaat ar pajennoù.

6. tu g., kostezenn b., kostez g., perzh g. ; *von meiner Seite,* diouzh (eus) va zu, en tu diouzhin, eus va ferzh ; *von väterlicher Seite her,* eus tu e dad, a-berzh tad, a-berzh e dad; *von jemandes Seiten,* a-berzh u.b. ; *laut offizieller Seite,* a berzh kefridiel, a-berzh-Stad ; *auf jemandes Seite stehen,* bezañ en un tu gant u.b., bezañ en tu gant u.b., bezañ a-du gant u.b., bezañ eus tu u.b., difenn krog u.b. ; *auf derselben Seite sein,* bezañ a-du, bezañ war an hevelep neudenn, bezañ a-vouezh, kanañ ar gousperoù war ar memes ton, bezañ asant an eil gant egile ; *sie sind auf unserer Seite,* ar re-se a zo tud eus hon tu, ar re-se a zo tud eus hor c'hostez, ar re-se a zo eus hor c'hostez, ar re-se a zo en tu ganeomp ; *ich bin auf deiner Seite,* me a zo eus da gostez, a-du emaon ganit, a-du on ganit, en tu ganit emaon ; *keiner wird dir zur Seite stehen,* ne gavi nikun ez metoù ; *jemanden auf seine Seite bringen,* gounit u.b. d'e vennozh, sachañ u.b. war e du, gounit spered u.b. ; *sich auf die stärkere Seite schlagen,* mont gant ar re greñvañ (gant an tu kreñv), treiñ (c'hwezhañ) gant an avel, c'hwezhañ e tu an avel, mont gant red an dour ; *er weiß nicht, auf welche Seite er sich schlagen soll,* ne oar ket war be du treiñ ; *jemandem zur Seite stehen,* reiñ skoazell (sikour, harp) d'u.b., difenn krog u.b., bezañ en un tu gant u.b., bezañ eus tu u.b., bezañ e kostez u.b., bezañ eus kostez u.b. ; *sich auf jemandes Seite schlagen,* kevrediñ gant u.b., kevrediñ ouzh u.b., mont (sevel) en tu gant u.b., mont (sevel) en un tu gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., treiñ a-du gant u.b., tuiñ gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., en em glevet (mont a-du, sevel a-du, ober emglev) gant u.b. ober kevredigezh gant u.b., intent gant u.b., kordañ gant u.b., kouezhañ e lamm u.b.

7. [gwir] kevrenn b., kostezenn b. ; *die zwei Seiten,* ar c'hevrennoù enep (Gregor) ls., an div gostezenn enep ls. ; *nur für eine Seite verbindlicher Vertrag,* kevrat untuel b., kevrat gant diferadennoù ret evit ur gevrenn nemetken b., enkoulmidigezh hep gourzhtu b., enkoulmidigezh hep gourzhkevrenn g.

8. [mat.] kazel b. [*liester* kazelioù], termen g. ; *die linke und die rechte Seite einer Gleichung,* kazelioù un atalad ls., termenoù ur gevatalenn ls. ; *die linke Seite einer Gleichung,* kentañ kazel ur gevatalenn b., kazel gleiz ur gevatalenn b., kentañ termen ur gevatalenn g., termen kleiz ur gevatalenn g.; *die rechte Seite,* an eil kazel b., ar gazel dehou b., an eil termen g., an termen dehou g.

Seitenabnutzung b. (-) : uz kostez g., uzadur kostez g.

Seitenabriss g. (-es,-e) : trolinenn b., tres a-gostez g., tres war gostez g., tres a-letu g.

Seitenallee b. (-,-n) : alez kostez b., adalez b., kenalez b.

Seitenaltar g. (-s,-altäre) : aoter gostez b.

Seitenänderung b. (-,-en) : [lu, kanolierezh] reizhadenn an driv b., reizhamant an driv g.

Seitenanfang g. (-s,-anfänge) : deroù ar bajenn g.

Seitenangabe b. (-,-n) : dave d'ur bajenn g., menegadur ur bajenn g., menegadur ar pajennoù g.

Seitenansicht b. (-,-en) : **1.** gwel a-gostez g., gwel a-letu g., trolinenn b. ; **2.** [stlenn.] patromenn bajenn b., maketenn bajenn b.

Seitenarm g. (-s,-e) : [stêr] brec'henn ur stêr b.

Seitenaufprallschutz g. (-es,-e) : [kirri-tan] kreñvadur kostez gwareziñ g.

Seitenaus n. (-,-) : [sport] gwrimenn b. ; *Schuss ins Seitenaus,* tenn er wrimenn g. ; *ins Seitenaus spielen, den Ball ins Seitenaus kicken,* skeiñ er wrimenn.

Seitenausgang g. (-s,-ausgänge) : **1.** hent-maez kostez g., isuenn gostez b., isu kostez g. ; **2.** P. [mezeg.] adfraezh g.

Seitenbau g. (-s,-bauten) : kazel b., adti g.

Seitenbefestigung b. (-) : [hentoù] kreñvadur ar ribloù-hent g., stabiladur ar ribloù-hent g.

Seitenbett n. (-s,-en) : gwele-kostez g.

Seitenbewegung b. (-,-en) : [sonerezh] keflusk beskellek g.

Seitenbezifferung b. (-) : pajennadur g.

Seitenblech n. (-s,-e) : panell gostez b.

Seitenblick g. (-s,-e) : sellig dre laer g., sell a-gorn (a-viziez, a-dreuz, dre zindan, dre guzh, dre laer, a-gostez) g., sell a-gorn-lagad g., sell gant freilh al lagad g., sell korn g., sell a-gorn g., sellad g., selladenn b., lagadad g. ; *jemandem einen Seitenblick zuwerfen,* sellet a-gorn-lagad ouzh u.b., sellet a-dreuz ouzh u.b., ober ur sell a-gorn d'u.b., sellet gant freilh e lagad ouzh u.b.

Seitenbühne b. (-,-n) : [c'hoariva] leurenn gostez b.

Seitendeck n. (-s,-s) : [merdead.] plabourzh g.

Seitendeckung b. (-,-en) : [lu] gwarezadur kostez g., gwarezadur ar c'hostezioù g.

Seitendruck g. (-s,-drücke) : gwask war ar c'hostez g., moustr war ar c'hostez g., gwaskadenn war ar c'hostez b.

Seiteneinsteiger g. (-s,-) : profitour g., frikoter g.

Seiteneinsteigerin b. (-,-nen) : profitourez g., frikoterez b.

Seitenende n. (-s,-n) : traoñ ar bajenn g.

Seitenerbe g. (-n,-n) : [gwir] hêr a-gostez g.

Seitenerhöhung b. (-,-en) : [korf.] tosenn gengostezel b.

Seitenfenster n. (-s,-) : [nij.] lomber g.

Seitenfläche b. (-,-n) : **1.** tal kostez g., talbenn kostez g., pañs g. ; *die Seitenflächen einer Schraubenmutter,* pañsoù ur graouenn ls. ; *Seitenfläche eines Brettes,* kant g., silh g. ; *ein Brett auf seine Seitenfläche stellen,* lakaat ur plankenn war e gant, lakaat ur plankenn war e silh, kantañ ur plankenn ; *auf seine Seitenfläche gestellter Stein,* silhard g. ; *auf seine Seitenfläche gestellter Durchbinder,* maen lakaet war hup g. ; **2.** [mentoniezh] tal a-stlez g., stlez g., goreenn a-stlez b. ; *Seitenflächen eines Prismas,* talioù a-stlez ur c'hengereg ls., stlezioù ur c'hengereg ls.

Seitenflosse b. (-,-n) : [nij.] stabilaer g.

Seitenflügel g. (-s,-) : [tisav.] kazel b., korn g. ; *der Seitenflügel des Schlosses,* kazel ar c'hastell b., korn ar c'hastell g.

Seitenfuß g. (-es,-füße) : [moull.] lost ar bajenn g., traoñ ar bajenn g.

Seitengang g. (-s,-gänge) : [tisav.] trepas kostez g., alez kostez b., adalez b., kenalez b.

Seitengebäude n. (-s,-) : kazel b., adti g.

Seitengespräch n. (-s,-e) : diviz a-gostez g., kaozeadenn a-gostez b.

Seitengestalter g. (-s,-) : pajennaozer g.

Seitengestaltung b. (-,-en) : pajennaozañ g., pajennaozadur g., an aozañ pajennoù g.
Seitengewehr n. (-s,-e) : baionetez b., baionetez str., kleze-fuzuilh g., broud-fuzuilh g. ; *das Seitengewehr aufpflanzen,* lakaat ar vaionetezenn ouzh kanol e fuzuilh, klenkañ e vaionetez war e fuzuilh, lakaat e vaionetez e penn e fuzuilh.
Seitenhalbierende ag.k. b. : [mentoniezh] kreiztuenn b.
Seitenhieb g. (-s,-e) : **1.** taol war ar c'hostez g., dargreizad g. ; **2.** [dre skeud.] flipadenn b., flipad g., flemmad g., flemmadenn b., piñsadenn b., pebrasenn b., teodad g., begad g.
Seitenkanal g. (-s,-kanäle) : [douaroniezh] kanol-hedañ b., kenganol b.
Seitenkante b. (-,-n) : ker a-stlez g.
Seitenkapelle b. (-,-n) : [tisav., relij.] chapel b., kambr b. ; *Seitenkapelle zur Ehre der heiligen Jungfrau,* kambr ar Werc'hez b.
Seitenkiemer g. (-s,-) : [loen.] pleurobrenkeg g. [*liester* pleurobrenkeged], blodeg pleurobrenkek g. [*liester* blodeged pleurobrenkek].
Seitenknospe b. (-,-n) : [louza.] broñs kostez g.
Seitenkraft b. (-,-kräfte) : [fizik] kednerzh g., komponant g.
Seitenlage b. (-,-n) : **1.** stumm war ar c'hostez g., lec'hiadur war ar c'hostez g. ; **2.** [sport, mezeg.] gourvez a-gostez g.
Seitenlähmung b. (-,-en) : [mezeg.] hanterseizi g.
seitenlang ag. : pajennoù ha pajennoù oc'h ober anezhañ, hir-meurbet.
Seitenlänge b. (-,-n) : **1.** hirder ar c'hostez g. ; **2.** hirder ur bajenn g.
Seitenlaut g. (-s,-e) : [yezh.] tuenn b., kensonenn duel b.
Seitenlehne b. (-,-n) : brenk g., brec'h [ur gador-vrec'h] b., iliner g.
Seitenleitwerk n. (-s,-e) : [nij.] angell b.
Seitenlicht n. (-s,-er) : [kirri-tan] gouloù-bihan kostez b.
Seitenliek n. (-s,-e) : [merdead.] ravalink diavaez b., ravalink olavent b.
Seitenlinie b. (-,-n) : **1.** lignez a-gostez b. ; **2.** [hentoù-houarn] eil linenn b. ; **3.** [sport] linenn wrimenn b., linenn gostez b.
Seitenloge b. (-,-n) : [c'hoariva] logell rakleurenn b.
Seitennumerierung b. (-) : pajennadur g.
Seitenordner g. (-s,-) : [moull.] pajennaozer g.
Seitenpalle b. (-,-n) : [merdead.] marc'h-koad g., tint g.
Seitenpeilung b. (-,-en) : [merdead.] hanle g.
Seitenrand g. (-s,-ränder) : marz ar bajenn g., marzad g., marz kostez g. ; *einen Text am Seitenrand ausrichten,* marzañ un destenn ; *mit einem Seitenrand versehen sein,* bezañ marzek ; *den Seitenrand entfernen,* divarzañ ur pennad-skrid ; *etwas in den Seitenrand schreiben,* enmarzañ udb, skrivañ udb er marz.
Seitenriss g. (-es,-e) : [mentoniezh] plaenenn a-letu b.
Seitenrebe b. (-,-n) : [louza.] taolaj str.
Seitenruder n. (-s,-) : [nij.] stur durc'haat g.
Seitenruderhebel g. (-s,-) : [nij.] loc'henn ar stur durc'haat b.
seitens araog. (gen.) : a-berzh, eus tu [u.b./udb], eus perzh [u.b./udb] ; *ohne Garantie seitens des Staates,* hep gwarant a-berzh ar Stad.
Seitenschiff n. (-s,-e) : [tisav.] adnev b., adkostez g.
Seitenschlag g. (-s) : [tekn.] *Seitenschlag des Rades,* gwar kostezel ar rod g. ; *das Rad hat einen Seitenschlag,* gwe a zo aet er rod, gwar a zo aet er rod, gwariet (gwar, gwaret) eo ar rod ; *den Seitenschlag aus einem Rad herausmachen,* diwariañ ur rod.
Seitenschmerz g. (-es,-en) : [mezeg.] pistig g., berioù ls., poan-gostez b., droug kostez g., fiker g.
Seitenschneider g. (-s,-) : gevell droc'h b.
Seitenschoss g. (-es,-e) : [louza.] taolaj str.
Seitenschotterung b. (-,-en) : bord an hent g., ribl an hent g., lez an hent g., riblenn-hent b., ribl-hent g., rizenn b., isu g.
Seitenschritt g. (-s,-e) : **1.** kammed a-gostez g./b., paz a-gostez g., paz treuz g. ; **2.** [dre skeud.] debordamant g., direolamant g., bringoñsadenn b., follezhenn b., galoupadenn b., ouilhad g., tec'hadenn b., achap g., achapadenn b., dichapadenn b.
Seitenschwert n. (-s,-er) : [merdead.] angell gostez b.
Seitenspitze b. (-,-n) : [ardamezouriezh] briadenn b.
Seitensprung g. (-s,-sprünge) : **1.** lamm-treuz g., lamm a-dreuz g., treuzlamm g., lamm a-gostez g., paz trumm g., kammigell b. ; *das Pferd macht einen Seitensprung,* ar marc'h a ra ul lamm-treuz, ar marc'h a ra ur gammigell, treizlammat a ra ar marc'h ; **2.** [dre skeud.] debordamant g., , direolamant g., brigoñsadenn b., follezhenn b., galoupadenn b., ouilhad g., tec'hadenn b., achap g., achapadenn b., dichapadenn b. ; *einen Seitensprung machen,* ober ur vrigoñsadenn, ober ur c'haloupadenn, mont da c'haloupat, mont d'ober ur c'haloupadenn, ober un dec'hadenn, ober un achap, ober un achapadenn, mont da redek, mont da vreskenn, ober avoultriezh, kouezhañ en avoultriezh, avoultriñ.
Seitenständer g. (-s,-) : [tekn.] harpell b.
seitenständig ag. : ... kostez, a-gostez.
Seitenstechen n. (-s) : [mezeg.] pistig g., berioù ls., poan-gostez b., droug kostez g., fiker g., friker g., flemm g. ; *Seitenstechen haben,* bezañ beriet, santout ur pistig en e gostez, bezañ gant ar boan-gostez, bezañ krog ar ber en an-unan, bezañ skoet gant ur flemm, kaout ur pistig e korn e gof, kaout ur pistig en e gostez, kaout poan en e gostez, bezañ pistiget gant ar boan-gostez.
Seitensteuer n. (-s,-) : stur durc'haat g.
Seitenstich g. (-s,-e) : [mezeg.] pistig g., berioù ls., poan-gostez b., droug kostez g., fiker g., friker g., flemm g. ; *Seitenstiche haben,* bezañ beriet, santout ur pistig en e gostez, bezañ gant ar boan-gostez, bezañ krog ar ber en an-unan, bezañ skoet gant ur flemm, kaout ur pistig e korn e gof, kaout ur pistig en e gostez, kaout poan en e gostez, bezañ pistiget gant ar boan-gostez.
Seitenstoß g. (-es,-stöße) : peuk g., peukadenn g., taol-peuk g.
Seitenstrang g. (-s,-stränge) : [korf., *Funiculus lateralis*] pañs kostezel g.
Seitenstraße b. (-,-n) : straed kostez b., ru treuz b., straed treuz b., treuzstraed b., treuzhent g., hent dister g.
Seitenstreifen g. (-s,-) : bord an hent g., ribl an hent g., riblenn an hent b., lez an hent g., riblenn-hent b., ribl-hent g., rizenn b., isu g., [dre fent] park an erv hir g. ; *Seitenstreifen nicht befahrbar,* ribl-hent gwak !
Seitenstück n. (-s,-e) : **1.** par g., parez b., patrom buhez g., adskeudenn b. ; **2.** traezenn lec'hiet war ar c'hostez b. ; **3.** [kegin., kig] kig kof g.
Seitensumme b. (-,-n) : [kenwerzh] sammad da asteurel g.
Seitental n. (-s,-täler) : kendraoñienn b.
Seitentau n. (-s,-e) : [peskataerezh] kordenn dal ar roued b.
Seitenteil n. (-s,-e) : kostez g.
Seitentrieb g. (-s,-e) : [louza.] taolaj str. ; *aus der Bestockung hervorgehender Seitentrieb,* kefiad g. [*liester* kefiadoù].
Seitenumbruch g. (-s,-umbrüche) : [stlenn.] lamm pajenn g., dispajennañ g.
Seitenventrikel g. (-s,-) : [korf.] kambr gostezel b.
seitenverkehrt ag. : **1.** eilpennet, a-eilpenn, war eilpenn, amginet, amgin ; *seitenverkehrtes Bild,* skeudenn a-eilpenn b. ; **2.** e gin, war an tu gin, troet war an tu gin, tu evit tu, war an tu enep, a-vestu.
Seitenverschiebung b. (-,-en) : [lu, kanolierezh] driv b.
Seitenverwandte(r) ad.k. g./b. : kar a-gostez g. [*liester* kerent a-gostez].
Seitenwagen g. (-s,-) : adkarr g., sitkarr g., botez b.

Seitenwand b. (-,-wände) : **1.** speurenn gostez b. ; **2.** [c'hoariva] kostezioù ls., stirelloù ls. ; **3.** [kirri] gorz b. [*liester* gorzioù / gerzier], klozenn b. [*liester* klozennoù / klozinier] ; *Seitenwand eines Leiterwagens,* karzell b., karzell-garr b., reilh b., rastell-garr b. [*liester* restell-karr / rastelloù-karr], klouedenn-gostez b.,, klouedenn-garr b., kloued-karr b., klozenn b. [*liester* klozennoù / klozinier].
Seitenwandaufsatz g. (-es,-sätze) : [kirri] adc'horz b. [*liester* adc'horzioù / adc'herzier] ; *mit Seitenwandaufsätzen versehen sein,* bezañ gerziet uhel.
Seitenwechsel g. (-s,-) : **1.** cheñchamant kostez g. ; **2.** [stlenn.] lamm pajenn g., dispajennañ g.
Seitenweg g. (-s,-e) : hent kostez g., treuzhent g., hent dister g.
Seitenwendung b. (-,-en) : **1.** distekiñ g., diskartañ g., diarroudennadur g. ; **2.** [iskrim] krenndro b.
Seitenwind g. (-s,-e) : avel dreverz g., avel gostez g., avel a-dreuz g., avel a-gorn g., avel-voulin g.
Seitenwinkel g. (-s,-) : **1.** azimut g. ; **2.** [merdead.] ankl e-keñver an norzh g., hanle g.
Seitenwirkung b. (-,-en) : eildazgwered g., amwered g., ledwered g., gwered a-gostez g.
Seitenwurzel b. (-,-n) : [louza.] eilgwrizienn b. [*liester* eilgwrizioù].
Seitenzahl b. (-,-en) : **1.** niver ar pajennoù g. ; **2.** niverenn-bajenn b. ; *ein Buch mit Seitenzahlen versehen,* pajennañ ul levr, pajennaouiñ ul levr.
Seitenzahn g. (-s,-zähne) : dant-malañ g., kildant g., dant chagellek g. ; *die Seitenzähne,* an dent kostez ls.
Seitenzweig g. (-s,-e) : skourr a-gostez g. brankad a-gostez g.
seither Adv. : abaoe, abaoe neuze, diwar an amzer-se ; *seither hat er nicht mehr geschrieben,* diwar (abaoe) neuze n'en doa ket skrivet mui (ken), diwar neuze (a-c'houde) e chomas hep skrivañ, abaoe e chom hep skrivañ*; seither habe ich keinen Alkohol getrunken,* abaoe n'em eus ket evet a voeson.
-seitig ag. : *sechsseitig,* **a)** c'hwec'h pajenn oc'h ober anezhañ, ... c'hwec'h pajennad ; *ein 16-seitiger Druckbogen,* ur c'haierad c'hwezek pajenn g. ; **b)** c'hwec'htuek.
seitlich ag. : ... kostez, kostezel, tuel, a-gostez, a-dreuz, a-gorn, a-veskell, a-zinaou ; [korf.] *Zisterne der seitlichen Gehirngrube,* oglenn poull kostezel an empenn b.
Adv. : a-gostez ; [mat.] a-stlez.
Seitling g. (-s,-e) : [louza.] skouarnog g. [*liester* skouarnoged, skouarnogoù].
seitlings Adv. : a-gostez, war-gaout ar c'hostez.
Seitlpfeife b. (-,-n) : [sonerezh] pif g. ; *auf der Seitlpfeife blasen,* pifal.
Seitpferd n. (-s,-e) : [sport] marc'h korbellek g.
Seitsitz g. (-es) : *im Seitsitz reiten,* mont d'an az, mont war varc'h evel ur vaouez, bezañ marc'het evel ur vaouez, bezañ azezet war varc'h evel ur vaouez.
seitwärtig ag. : ... kostez, a-gostez.
seitwärts Adv. : a-gostez, war-gaout ar c'hostez, a-zinaou ; *seitwärts gehen,* bale evel ur c'hrank, bale a-dreuz, beskellañ, mont a-we, mont a-viziez ; *seitwärts einparken,* kranellañ e garr, ober ur granell, kranellañ.
Seitwärtsgleiten n. (-s) : riklerezh treuz g.
seitwegs Adv. : en distro, a-gostez.
Seit-zu-Seit-Anastomose b. (-,-n) : [mezeg.] anastomoz tu-ouzh-tu g.
sek. / Sek. : [*berradur evit* **Sekunde**] eilenn b., eilvedenn b.
Sekans g. (-,-/Sekanten) : [mat.] sekant g. [*liester* sekantoù].
Sekante b. (-,-n) : [mat.] skejenn b.
sekkant ag. : [Bro-Aostria] hegazus, hegaz, hegus, arabadus, torr-revr, torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, tregasus, diaezus, re hardizh, tagus, dalc'hus, atahinus, harellus.
sekkieren V.k.e. (hat sekkiert) : [Bro-Aostria] *jemanden sekkieren,* arabadiñ (borodiñ, garchennat, trubuilhañ, nec'hañsiñ, diaezañ, enoeiñ, fourgasiñ, hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, jabliñ, jahinañ, ifamañ, ampoezoniñ, kontroliañ, hegal) u.b., garchennat ouzh u.b., tarabazhiñ u.b., dichekal u.b., trabasat u.b., ober trabas d'u.b., tregasiñ u.b., eogiñ u.b., darbariñ u.b., imoriñ u.b., inzrougiñ u.b., heskinañ u.b., gaiañ u.b., ouroulat d'u.b., burutellañ u.b., chifañ u.b., hegal ouzh u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober heg d'u.b., ober diaez d'u.b., ober bisk d'u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., hegañ d'u.b., lakaat droug en u.b., harellat u.b., siguriñ u.b., daoubenniñ u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b., atahinañ u.b., bezañ dic'hrad ouzh u.b., isañ u.b.
Sekond b. (-,-en) : [iskrim] eilvet linenn b.
Sekret n. (-s,-e) : **1.** dourennadur g., deveradur g., diskarg g., diskargadur g., ezwagrennadur g., ezveradur g. ; *eitriges Sekret,* linwad g. ; **2.** kevrin g., tra guzh g., kuzhiadenn b., sekred g., rin g., moliac'h g.
Sekretär g. (-s,-e) : **1.** sekretour g., skriver g. ; *Direktionssekretär, Bürohauptsekretär,* sekretour merañ g. ; *erster Sekretär,* pennsekretour g. ; *ständiger Sekretär,* sekretour pad g. ; *Sekretär auf Lebenszeit,* sekretour hed-buhez g. ; *Staatssekretär,* sekretour Stad g., [Breizh-Veur] sekretour pad g. ; **2.** [pezh arrebeuri] tabler g. [*liester* tablerioù], burev g., taol-skrivañ b., taol sekretour b. ; **3.** [loen., *Sagittarius serpentarius*] naerataer g.
Sekretärin b. (-,-nen) : sekretourez b., skriverez b. ; *ich habe sie als Sekretärin angestellt,* choazet em eus anezhi da sekretourez, kemeret em eus anezhi da sekretourez ; *als Sekretärin arbeiten, als Sekretärin angestellt sein,* ober evit sekretourez.
Sekretariat n. (-s,-e) : **1.** [karg] sekretouriezh b. ; **2.** [lec'h] sekretourva g.
Sekretarius g. (-, Sekretarii) : sekretour g., skriver g.
sekretieren V.k.e. (hat sekretiert) : ezverañ, ezwagrennañ, diverañ, diwagrennañ, dourennaouiñ, borc'hañ.
Sekretion b. (-,-en) : dourennadur g., deveradur g., diskarg g., diskargadur g., borc'hadur g., borc'hañ g., ezwagrennadur g., ezveradur g., diwagrennerezh g. ; [bev., mezeg.] *endokrine Sekretion,* enborc'hadur g., enborc'had g., enborc'hañ g. ; *exokrine Sekretion,* ezvorc'hadur g., ezvorc'had g., ezvorc'hañ g. ; *Ulzeration mit eitriger Sekretion,* gouliez dislinus b. ; *die Milchsekretion,* an ezwagrennadur laezh g., al laezherezh g., al laezhañ g., ar borc'hañ laezh g.
Sekretions- : [mezeg., bev.] … borc'hañ.
sekretorisch ag. : [mezeg., bev.] … borc'hañ.
Sekt g. (-s,-e) : gwin bouilh g. ; *Sekt in Eis kühlen,* lakaat gwin-spoum er skorn, rivañ gwin-spoum ; *der Sekt perlt in den Gläsern,* bouilhañ a ra ar gwin spoum er gwerennoù, birviñ (greunenniñ) a ra ar gwin bouilh er gwerennoù.
Sekte b. (-,-n) : **1.** sektenn b. ; **2.** [relij.] kevrennad-kredenn b., skarenn b., ranngredenn b. ; *Anhänger einer Sekte,* kredennour stag ouzh ur gevrennad-kredenn g., ranngredennour g.
Sektenbeauftragte(r) ag.k. g./b. : dileuriad e karg eus aferioù ar sektennoù g.
Sektflöte b. (-,-n) : flutenn champagn b. ; *Inhalt einer Sektflöte,* flutennad b.
Sektierer g. (-s,-) : **1.** sektennour g. ; **2**. [relij.] strizhkredennour g., skarennour g., ranngredennour g. ; **3.** [polit.] kavailhour g.
Sektiererin b. (-,-nen) : **1.** sektennourez b. ; **2.** [relij.] strizhkredennourez b., skarennourez b., ranngredennourez b. ; **3.** [polit.] kavailhourez b.
sektiererisch ag. : **1.** sektennour, andamantek, strizhsperedet, skarennek, speredet strizh, strizh a spered, strizh e spered ; **2.** [relij.] strizhkredennour, strizhkredik, ranngredennel ; **3.** [polit.] kavailhour, … kavailhañ.
Sektierertum n. (-s) : **1.** sektennouriezh b. ; **2.** [relij.] skarennegezh b., strizhkredennouriezh b., ranngredennelezh b. ;

3. [dre astenn.] andamantegezh b., strizhded a spered b., strizhder a spered g. ; **4.** [polit.] kavailhouriezh b.
Sektion b. (-,-en) : **1.** kevrenn b., rann b. ; [skol] *bilinguale Sektion, zweisprachige Sektion,* hentad divyezhek g. ; *Parteisektion,* kevrenn ur strollad politikel b. ; **2.** [mezeg.] korfskejerezh g., skejadur g., pizhskejadur g., flañchadenn b., diskejadur g., diskejañ g.
Sektionschef g. (-s,-s) : [Bro-Aostria] rener kabined g.
Sektionschefin b. (-,-nen) : [Bro-Aostria] renerez kabined b.
Sektkellerei b. (-,-en) : kavioù gwin spoum ls.
Sektkübel g. (-s,-) **/ Sektkühler** g. (-s,-) : sailh ar gwin spoum b., sailh skorn evit ar champagn b., sailh rivañ b.
Sektkorken g. (-s,-) : stouv champagn g.
Sektor g. (-s,-en) : **1.** [armerzh.] gennad g., rannad b. ; *Tertiärsektor*, trede gennad g. ; *der öffentliche Sektor,* ar gennad Stad g., ar gennad foran g. ; *der Privatsektor,* ar gennad prevez g. ; *der öffentliche und der privatwirtschaftliche Sektor, der öffentliche und der private Sektor,* ar foran hag ar prevez ; *zukunftsorientierter Sektor,* gennad blein g. ; *Industriesektor,* gennad greantel g. ; **2.** [mat.] *Winkelsektor,* gennad korn g. ; *Kreissektor,* gennad kelc'h g. ; **3.** [Berlin, istor] tolead-aloubiñ g.
sektoral ag. **/ sektorbezogen** ag. **/** [Bro-Suis] **sektoriell** ag. : [armerzh.] gennadel ; *sektorale Analyse, sektorbezogene Analyse, sektorielle Analyse,* dezrann gennadel g.
sektorisieren V.k.d. (har sektorisiert) : gennadiñ.
Sektorisierung b. (-,-en) : gennadiñ g.
sektorspezifisch ag. : [armerzh.] gennadel ; *sektorspezifische Analyse,* dezrann gennadel g.
sektorübergreifend ag. : [armerzh.] etregennadel.
Sekund b. (-,-en) : **1.** [Bro-Aostria] eilenn b., eilvedenn b. ; **2.** [sonerezh] eilvedell b. ; *große Sekund,* eilvedell vuiañ b. ; *kleine Sekund,* eilvedell leiañ b.
Sekunda b. (-, Sekunden) : [liseoù] eilvet klas g.
Sekundaner g. (-s,-) : [liseoù] lisead eus an eilvet klas g., eilvead g. [*liester* eilveidi].
Sekundanerin b. (-,-nen) : [liseoù] liseadez eus an eilvet klas b., eilveadez b.
Sekundant g. (-en,-en) : **1.** [sport] akeder g., dorloer g. ; **2.** [duvell, istor] test g., eiler g.
Sekundantin b. (-,-nen) : **1.** [sport] akederez b., dorloerez b. ; **2.** [duvell, istor] test g., eilerez b.
sekundär ag. : **1.** eil, eilel, a-eilrenk, eilrenk, bihan ; *sekundärer Hafen,* adporzh g. ; **2.** [bev.] *sekundäres Geschlechtsmerkmal,* divneuziegezh revel b. ; *sekundärer Embryo,* adrizhell b. ; **3.** [stlenn.] *sekundärer Speicher,* advemor b. ; **4.** [maenoniezh] *sekundäres Mineral,* eilmaenad g. ; **5.** [bred., René Le Senne] eilvedek ; *primäre und sekundäre Effekte der Repräsentationen,* azgwerc'hoù kentaek ha eilvedek an derc'hadoù ls. ; **6.** [skolioù] *der sekundäre Bildungsbereich,* ar gelennadurezh eil-derez b., P. an eil-derez g. ; **7.** [temz-spered] eilvedek, hiramplidik.
Sekundär- / Sekundar- : eil, eilel, eilañ, a-eilrenk, eilrenk, bihan.
Sekundarbildung b. (-) : [skolioù] *die Sekundarbildung,* ar gelennadurezh eil-derez b., P. an eil-derez g.
Sekundäre(r) ag.k. g. : [bred.] hiramplidig g. [*liester* hiramplidiged], eilvedeg g. [*liester* eilvedeien].
Sekundäremission b. (-,-en) : [fizik] adec'hodiñ g.
Sekundärenergie b. (-) : energiezh eil-renk b.
Sekundärfarbe b. (-,-n) : eilliv g., liv eil renk g.
Sekundärfunktion b. (-) : [bred.] hiramplidigezh b., elvedegezh b.
Sekundaria b. (-) : [skolioù] *die Sekundaria,* ar gelennadurezh eil-derez b., P. an eil-derez g.
Sekundärkreis g. (-es,-e) : [fizik, tredan.] amred dereet g.
Sekundarlehrer g. (-s,-) : [Bro-Suis] kelenner skolaj g., kelenndiour g.
Sekundärliteratur b. (-) : [lenn.] lennegezh eilañ b., lennegezh ambroug b.
Sekundarschule b. (-,-n) : [Bro-Suis] skolaj g., kelenndi g.
Sekundärsektor g. (-s,-en) : eil gennad g.
Sekundarstufe b. (-,-n) : [Bro-Suis] kelennadurezh eil-derez b., P. eil-derez g. ; *Sekundarstufe I,* kentañ kelc'hiad studioù an eil-derez g. ; *Sekundarstufe II,* eil kelc'hiad studioù an eil-derez g. ; *Schüler der Sekundarstufe I,* skolajiad g. ; *Unterricht in der Sekundarstufe,* kelennadurezh eil-derez b.
Sekundärtrieb g. (-s,-e) : luzad a-eilrenk g., poulzad a-eilrenk g.
Sekundärzeit b. (-) : krennoadvezh ar maen g., eil hoalad g.
Sekunde b. (-,-n) : **1.** eilenn b., eilvedenn b., P. segondenn b. ; *Bruchteil einer Sekunde,* darn eus un eilenn b. ; *ein Abfluss von 5 m³ [Kubikmeter] pro Sekunde,* 5 m³ *[metrad diñs]* fonnder bep eilenn ; **2.** [sonerezh] eilvedell b. ; *große Sekunde,* eilvedell vuiañ b. ; *kleine Sekunde,* eilvedell leiañ b. ; **3.** [mentoniezh] eilenn g.
Sekundenbruchteil g. (-s) : darn eus un eilenn b.
sekundenlang ag. : ... a bad un nebeud eilennoù.
Adv. : e-pad un nebeud eilennoù.
Sekundenschnelle b. (-) : *in Sekundenschnelle,* en un netra, ken prim ha tra, en ur ober un netra, en ur vann a amzer, en ul lommig amzer, en ur ober mann ebet a amzer, en un hunvre, en ur redadenn, en ur sailhadenn, en ur c'hwitelladenn, en un taol lagad, ken buan ha lavaret "chou" d'ar yar, en ur red, ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, propik, en un taol dorn, en un taol krenn, amzer sutal, a-raok kaout amzer da lavaret ba, ribus, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, en un taol-kont / en un dro-zorn / en un hanter dro / prim / trumm / e spas ur serr-lagad / en ur serr-lagad (Gregor), [dispredet] en ur gaouad ; *und in Sekundenschnelle verschlang der Tiger das Kaninchen,* ha plaouf ! lonket al lapin gant an tigr en e bezh pikol ! - ha plaouf ! lonket al lapin a-bezh-kaer gant an tigr ! - ha plaouf ! lonket al lapin gant an tigr stripoù hag all ! - ne voe ket pell an tigr o pakañ al lapin.
Sekundenzeiger g. (-s,-) : nadoz an eilvedennoù b., nadoz an eilennoù b., nadozenn an eilvedennoù b., biz an eilennoù g.
sekundieren V.k.e. ha V.gw. (hat sekundiert) : **1.** eilañ ; **2.** [duvell] bezañ test, bezañ eiler ; **3.** [sonerezh] eilañ, eiltoniañ.
sekundlich ag. : ... a c'hoarvez bep eilenn.
Adv. : bep eilenn, bep eilvedenn.
Selachier g. (-s,-) : [loen.] selakian g. [*liester* selakianed].
selbdritt ag. : [relij.] *Anna selbdritt*, Anna, Maria ha Jezuz.
selbe(r,s) ag. : hevelep, memes, memp, unvan ; *zur selben Zeit (um dieselbe Zeit)*, *im selben Augenblick,* er memes amzer, en hevelep amzer, war ar memes taol, war un dro, war an dro, war ar memes tro, en un troc'h, en un taol, d'an hevelep koulz, d'an hevelep mare, en ur ser, e-ser, a-geñver, en ur geñver, en hevelep eilenn, en ul lod (gant), d'ar memes mare, war an taol ; *wir schliefen zu dritt im selben Bett,* tri e oamp en ur gwelead ; *derselbe (dieselbe, dasselbe),* an hevelep hini, ar memes hini, an hevelep ..., ar memes … ; *wir sprechen dieselbe Sprache wie sie,* komz a reomp un hevelep yezh hag int, komz a reomp ar memes yezh ganto, komz a reomp an hevelep yezh ganto ; *wir üben beide denselben Beruf aus,* emañ war ar memes micher ganiñ, emaomp ni hon-daou war an hevelep micher ; *dann haben wir nicht denselben Beruf !* n'emaon ket war ar memes micher ganeoc'h neuze ! ; *sie wurden beide in dasselbe Grab beigesetzt,* aet int o-daou en ur poullad ; *dasselbe gilt für ihn,* heñvel dra eo gantañ, heñvel eo gantañ, heñvel eo evit a sell outañ ; *es kommt auf ein und dasselbe heraus, das ist doch ein und dasselbe !* un

heñvel dra eo, ar memes tra eo, ne zegaso kemm ebet en afer, ne cheñcho netra, ar memes tra e vo a benn ar fin, an eil a denn d'egile, kenkoulz an eil hag egile, kenkoulz an eil evel egile, koulz tra eo, tuig ha talig eo kement-se holl, se 'zo tuig ha talig, tuig 'zo talig, n'eus ket a gemm etre bara-laezh ha laezhbara, er givijeri e vez an ejened buoc'hed, ur maout a zo un dañvad, marv eo ar gwez-avaloù ha disec'het plant ar sistr, hemañ hag hennezh a zo ur memes tra / par eo hemañ da hennezh / hemañ hag hennezh a zo ingal / ur memes eo / un heñvel eo (Gregor).

selber Adv. : an-unan ; *ich selber,* me va-unan, me end-eeun ; *wir selber,* ni hon-unan, ni end-eeun ; *ich habe es selber gehört,* klevet em eus an dra-se me va-unan (gant an divskouarn a zo em fenn) ; *ich selber habe diese Mauer errichtet,* va-unan am eus savet ar voger-se, me va-unan am eus savet ar vur-se ; *sich selber waschen,* en em walc'hiñ an-unan ; *für sich selber,* evitañ e-unan, eviti hec'h-unan, evito o-unan, evit an-unan ; *zu sich selber sprechen, mit sich selber reden,* embrezeg, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, komz ouzh an-unan, lavaret udb etre Doue hag an-unan (*etre Doue hag eñ h.a.*) ; *von selber,* **a)** e-unan penn, diouzh e benn, hep sikour den, eus e benn e-unan, anezhañ e-unan ; **b)** ez emgefreek, war blaen, ken bravik ha tra, brav-bras, aes-ral ; *das versteht sich von selber,* evel-just, se 'zo e-barzh, na petra 'ta, un dra anat eo, anat eo, roet eo da glevet, kement-se a ya da-heul, un dra anat d'an holl eo kement-se, ne dalv ket lavaret an dra-se ; *er ist selber schuld, er hat selber Schuld,* dezhañ eo da voustrañ war e galon, kac'het en deus en e dog ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn, kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ, pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ, dre e faot eo ha n'en deus den da damall, pennkaoz eo eus e valeur, n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ.

Selbermachen n. (-s) : *zum Selbermachen,* da ober gant an-unan, da frammañ gant an-unañ, da vontañ gant an-unan.

selbig ag. : hevelep, memes, memp ; *der selbige Mann,* hemañ diwezhañ g., an hevelep den g., ar memes hini g., an hevelep hini g., hon den g. ; *zur selbigen Zeit,* d'ar memes mare, d'an hevelep ampoent, er memes amzer.

selbige / selbiger / selbiges rag. disk. : an hevelep hini, ar memes hini, an hevelep re, ar memes re, hennenn g., honnenn b., ar re-henn ls.

Selbigkeit b. (-) : [preder.] unded b.

selbst Adv. : **1.** an-unan ; *ich selbst,* me va-unan, me end-eeun ; *wir selbst,* ni hon-unan, ni end-eeun ; *Sie selbst,* c'hwi hoc'h-unan ; *ihr selbst,* c'hwi hoc'h-unan ; *ich habe es selbst gehört,* klevet em eus an dra-se me va-unan, klevet em eus an dra-se gant an divskouarn a zo em fenn ; *ich selbst habe diese Mauer errichtet,* va-unan am eus savet ar voger-se, me va-unan am eus savet ar vur-se ; *für sich selbst,* evitañ e-unan, eviti hec'h-unan, evito o-unan, evit an-unan ; *sich selbst waschen,* en em walc'hiñ an-unan ; *er war sich selbst überlassen,* den ne rae war e dro, den ne veze war e dro ; *sich in sich selbst versenken,* diskenn en an-unan, diskenn e goueled kalon an-unan (e goueled e galon, e goueled he c'halon h.a.) ; *zu sich selbst sprechen, mit sich selbst reden,* embrezeg, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), komz d'e roched, lavaret udb d'e vañch, komz ouzh an-unan (outañ e-unan h.a.), lavaret udb etre Doue hag an-unan (*etre Doue hag eñ h.a.*) ; *von selbst,* **a)** e-unan penn, diouzh e benn, hep sikour den, eus e benn e-unan, anezhañ e-unan, dre ijin an-unan ; **b)** ez emgefreek, war blaen, hep reiñ bec'h, ken bravik ha tra, brav-bras, ken aes ha tra, aes-kenañ, aezet-kaer, a-aes-vat, aes-ral ; *das versteht sich von selbst (von selber),* evel-just, se 'zo e-barzh, na petra 'ta, un dra anat eo, anat eo, roet eo da glevet, kement-se a ya da-heul, un dra anat d'an holl eo kement-se, ne dalv ket lavaret an dra-se ; *er ist selbst schuld, er hat selbst Schuld,* dezhañ eo da voustrañ war e galon, kac'het en deus en e dog ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn, kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ, pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ, dre e faot eo ha n'en deus den da damall, pennkaoz eo eus e valeur, n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ ; *selbst ist der Mann,* da bep hini d'en em drepanañ, da bep hini da zirouestlañ e neud, da bep hini da zibrouilhañ e lasenn, ar gwellañ kammed a ra ar bleiz eo an hini a ra e-unan, gwellañ ma oufe d'ober ar bleiz, eo mont e-unan war-lerc'h e breizh ; *selbst eingebrockt, selbst ausgelöffelt,* pennkaoz eo mard eo bremañ kouezhet ar bec'h warnañ - kac'het en deus en e dog ha ret eo dezhañ bremañ e lakaat war e benn - dezhañ eo da voustrañ war e galon - kaoz eo ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warnañ - n'en deus nemet lakaat en e gichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warnañ - evel ma rit ho kwele e vo ret deoc'h e gavout mat - ra vezo war o reuz - ra vezo kement-se evit o c'holl - dre e faot eo ha n'en deus den da damall - pennkaoz eo eus e valeur ; *jeder ist sich sebst der Nächste,* stag eo ar c'hroc'hen d'ar c'hein - stagetoc'h e vezer ouzh ar c'hroc'hen eget ouzh ar roched - nesoc'h eo ilin eget dorn - pep manac'h a gomz evit e sac'h - e pep tra e klask pep den tennañ begig e spilhenn - ur micherour diouzh an deiz a garfe 've noz da greisteiz - pep hini war e besk - pep hini evit e gont - pep hini evit e sac'h - pep hini a bed evit e sac'h - pep den ne glask nemet e vad e-unan - pep hini a skrap d'e veg gwellañ ma c'hell - truez zo marv ha karantez zo interet - n'eus ket a garantez na mann ebet etre an dud - emañ an traoù diouzh krap, an neb a dap a dap, an neb na dap ket a skrap - erru eo an holl dud fall pe falloc'h ; *wer anderen eine Grube gräbt fällt selbst hinein,* lies a wech e vez tizhet fall neb a gustum tizhout re all - diouzh ma ri e kavi - hervez ma ri e vo graet dit - an hini a grañch fae a grañch war e sae - an hini a ra goap ouzh e revr e stag - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - neb a zo e doenn e soul arabat teurel ur c'hef-tan war hini e amezeg - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all ; *man macht am besten alles selbst,* ar gwellañ kammed a ra ar bleiz eo an hini a ra e-unan.

2. end-eeun ; *er ist die Güte selbst,* un den madelezhus eo, mard eus unan (mard eus hini) - hennezh 'zo madelezhus, ken ez eo - hemañ a zo pennskouer an den mat - un den Doue eo - hennezh a zo an den gwellañ a zebr bara - ur gwiad a vadelezh a zo oc'h ober anezhañ - mat eo betek mel e eskern ; *er kam selbst,* deuet e oa eñ end-eeun (e-unan kaer, e-unan penn).

3. zoken, zokenoc'h, zo-mui-ken, memes, memp ; *selbst er,* eñ zoken ; *selbst unsere Freunde verraten uns,* trubardet e vezomp gant hor mignoned zoken, trubardet e vezomp gant hor mignoned memes, betek gant hor mignoned e vezomp trubardet ; *selbst seine eigenen Kinder haben Angst vor ihm,* betek d'e vugale e ra aon, d'e vugale memes e ra aon ; *selbst die Kranken sind der Meinung, dass sie noch lange leben können,* ar re glañv zo-mui-ken, a gav dezho o deus meur a zevezh da vevañ c'hoazh ; *selbst beim Dreh verändert er immer wieder die Story,* pa vezer gant ar filmañ zoken e vez hennezh o cheñch ingal tra pe dra er senario ; *selbst unter diesen Umständen,* en degouezhioù seurt-se zoken.

4. *selbst wenn ...,* ha goude ma …, ha …, mat ha pa … , mat ha ma …, ha pa …, daoust pegen …, pegen bennak …, ha pa … zoken, ha bezañ e …, na pa …, nag e … ; *selbst wenn es regnet,* ha glav a rafe, ha goude ma rafe glav, ha pa rafe glav, ha bezañ

e rafe glav, na pa raje glav, nag e rafe glav ; *ich setze mich hierhin, selbst wenn es Schlangen gibt,* azezañ a rin amañ, mat ha ma'z eus naered ; *selbst wenn sie es wollten, würden sie es nicht wagen,* ha p'o dije c'hoant ne gredjent ket en ober, ha bezañ o dije c'hoant ne gredjent ket en ober.
Selbst n. (-) : *das eigene Selbst,* ar me g.
Selbst- : em-.
Selbstablehnung b. (-) : [bred.] monead-c'hwitañ g., ersav c'hwitañ g.
Selbstabtastung b. (-,-en) : [mezeg.] emdeuta g.
Selbstachtung b. (-) : emvri g., emvriegezh b., emzoujañs b., karantez-an-unan b., emgarantez b., emgariadezh b. ; *Selbstachtung haben,* kaout doujañs ouzh an-unan.
selbstaggressiv ag. : [bred.] emargadus.
Selbstaggressivität b. (-) : [bred.] emargadusted b.
Selbstanalyse b. (-,-n) : [bred.] emelfennerezh g., emelfennañ g. ; *eine Selbstanalyse vornehmen,* emelfennañ.
selbständig ag. : **1.** dizalc'h, war e gont e-unan, en e gont e-unan, en e beadra, distag, emren, emskor, dieil ; *selbständiger Erwerbstätiger,* frankvicherour g., labourer angopret g., angopred g. [*liester* angopridi], labourer dizalc'h g., labourer war e gont e-unan g. ; *selbständiger Beruf,* frankvicher b. ; *die Kinder zu selbständigem Handeln befähigen,* lakaat ar vugale e doare (e tro, e tu, e par, e stad) da vezañ emren ; *selbständig sein,* bezañ dizalc'h, bezañ emren, ober e stal e-unan, bezañ war e gont e-unan, bezañ en e gont e-unan, bezañ war e dra, bezañ en e beadra, bezañ emskor ; [kenw.] *sich selbständig machen,* sevel (krouiñ) un afer, en em ziazezañ, mont war e gont, mont war e stal ; **2.** [mezeg.] *selbständiger Patient,* klañvour diamzalc'h g.
Selbständige(r) ag.k. g./b. : frankvicherour g., frankvicherourez b., angopred g. [*liester* angopridi], angopredez b., labourer dizalc'h g., labourerez dizalc'h b., labourer war e gont e-unan g., labourerez war he c'hont hec'h-unan b.
Selbständigkeit b. (-) : **1.** dizalc'h g., dizalc'hiezh b., dizalc'hted b., dizalc'hter g., emrenerezh g., emreizherezh g., emrended b., emren g., emrenadur g., emvelestrerezh g. ; *finanzielle Selbständigkeit,* emrended kelligel b. ; **2.** [mezeg.] diamzalc'h g.
Selbstanklage b. (-,-n) : emdamall g., emdamalladenn b. ; *Erheber einer Selbstanklage,* emdamaller g.
Selbstansteckung b. (-,-en) : [mezeg.] unanbore g.
Selbstantrieb g. (-s) : emerlusk g., emerluskañ g. ; *mit Selbstantrieb,* … emerlusk, … emerluskañ ; *Maschine mit Selbstantrieb,* emerlusker g. [*liester* emluskerioù], ijinenn emerlusk b.
selbstantreibend ag. : … emerluskañ.
Selbstanzeige b. (-,-n) : emziskuliadur g.
Selbstauflösung b. (-,-en) : emfreuz g.
Selbstaufopferung b. (-) : emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emroüster g., emroidigezh b., emro g., emouestlerezh g., emouestl g., emginnig g.
Selbstauslöser g. (-s,-) : distigner emgefre g., spletenn emgefre b.
Selbstausschalter g. (-s,-) : [tekn.] afell emgefre b., spanaer emgefre g., disjunter emgefre g., troc'h-red emgefre g.
Selbstbedienung b. (-) : emservij g.
Selbstbedienungswarenhaus n. (-es,-häuser) : hipermarc'had g.
Selbstbedienungsladen g. (-s,-läden) : *ein Selbstbedienungsladen,* ur stal pak-ha-pae b., ur stal emservij b., ur gouvarc'had g., ur c'hourstalig b., un emservij g.
Selbstbedienungsmarkt g. (-es,-märkte) : gourmarc'had g., gourstal b. ; *mittelgroßer Selsbstbedienungsmarkt,* krennstal b.
Selbstbedienungsrestaurant n. (-s,-s) : preti emservij g.
Selbstbeeinflussung b. (-) : ematiz g., emvouskinnig g., emc'houdreiñ g.
Selbstbefleckung b. (-) : masturbiñ g., masturbadur g., pitouchal g., pitoucherezh g., emvoloiñ g.
Selbstbefriedigung b. (-) : boloiñ g., pitouchal g., pitoucherezh g., emvoloiñ g.
selbstbefruchtend ag. : [bev.] emhiliaus, emsperius, emstrujus, aotogam.
Selbstbefruchtung b. (-) : [bev.] emhiliadur g., emhiliañ g., aotogamiezh b.
Selbstbehauptung b. (-) : **1.** [bred.] haeradur an-unan g. ; **2.** emfiziañs b., disaouzan g., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., hardizhegezh b.
Selbstbeherrschung b. (-) : emvestroni b., emvestroniezh b., mestroni war ar c'horf b., mestroni war e gorf b., emouarn g., emreol b., dalc'h g., emzalc'h g., poell g. ; *die Selbstbeherrschung wahren,* derc'hel ar c'hreñv war an-unan (*e greñv warnañ, he c'hreñv warni h.a.*), en em vestroniañ, chom mestr war an-unan, derc'hel plaen e spered, chom mestr war e imor, kabestrañ e imor, plegañ e imor, padout, chom difrom, menel difrom, gwaskañ war an-unan, bezañ mestr d'e gorf (d'e imor), bezañ mestr war e imor, pouezañ war e imor, derc'hel (moustrañ, gwaskañ) war e imor, reizhañ barradoù e galon ; *er hatte die Selbstbeherrschung verloren,* dic'halloud e oa evit pouezañ war e imor, trec'h e oa e gorf warnañ, ne oa ket mui evit kabestrañ e imor, ne oa ket mui evit plegañ e imor, ne oa ket mui evit derc'hel e greñv warnañ e-unan, ne oa ket mui evit en em vestroniañ, ne oa ket mui evitañ, ne c'halle ket mui derc'hel plaen e spered, dic'halloud e oa evit gwaskañ warnañ e-unan, ne oa ket mui mestr d'e gorf (d'e imor), ne oa ket mui mestr war e imor, ne oa ket mui evit derc'hel (moustrañ, pouezañ, gwaskañ) war e imor, ne oa ket mui evit reizhañ barradoù e galon, ne oa ket mui evit padout, kregiñ a reas da ziskiantañ.
Selbstbekenntnis n. (-ses,-se) : anzav emyoulek g., anzavadenn emyoulek b.
Selbstbeobachtung b. (-,-en) : emsellerezh g., emsell g., imbroud-spered g., emc'hwiliañ g.
Selbstbeschuldigung b. (-) : emdamall g.
Selbstbesinnung b. (-) : emsell g., emziviz an den gant e askre g., distro d'ar vammenn g./b.
Selbstbespiegelung b. (-) : narkisegezh b.
Selbstbestätigung b. (-) : emdalvoudekadur g., talvoudekadur an-unan g.
Selbstbestäubung b. (-) : [bev.] embollenizañ g., embollenizadur g.
Selbstbestimmung b. (-) : emdermeniñ g., emsavelañ g., emrenerezh g., emreizherezh g., emrended b., emren g., emrenadur g., emvelestrerezh g.
Selbstbestimmungsrecht n. (-s) : reizhgwir d'en em zermeniñ g., gwir d'en em savelañ g., gwir d'en em ren g. ; *Selbstbestimmungsrecht der Völker,* gwir ar pobloù d'en em ren o-unan g., gwir ar pobloù d'en em savelañ o-unan g. ; *einem Volk das Selbstbestimmungsrecht zugestehen,* reiñ d'ur bobl ar vestroni war he zonkadur.
Selbstbestrafung b. (-,-en) : emgastiz g.
Selbstbeteiligung b. (-) : [kretadurioù] frañchiz g., lodenn frejoù na vez ket digollet b., emgretadur g.
Selbstbetrachtung b. (-) : emsellerezh g.
Selbstbetrug g. (-s) : emdouellerezh g., goanag dall g.
selbstbewegend ag. : emfiñvus, emlusk.
Selbstbewirtschaftung b. (-) : [labour-douar] korvoiñ dihanterat g., trevidigezh dihanterat b.
Selbstbewunderung b. (-) : narkisegezh b., emgarantez b., karantez an-unan b., emlorc'h g., emvrud g./b., sell uhel war an-unan g. ; *Selbstbewunderung kann die anderen nur ärgern,* kasaus eo ar me.

selbstbewusst ag. : **1.** emskiantek ouzh e bersonelezh ; *selbstbewusst werden,* emskiantekaat ; **2.** emfizius, disaouzan, dizaon, dispont, hardizh, her, dilent, asur ; *er ist selbstbewusst,* disaouzan eo, n'en deus ket aon rak e anv (rak e skeud), dizaon (dispont, hardizh, her, dilent) eo, nerzh-kalon en deus, n'eo ket moan e galon, blev en deus war e jave, n'eus ket poultr war e zaoulagad, dir a zo war e dal, ne red ket gwad irvin en e wazhied, ne red ket gwad panez en e wazhied, kribell en deus.
Selbstbewusstsein n. (-s) : **1.** emverzoud g., emskiant an-unan b. ; **2.** emfiziañs b., asur g., asurded b., disaouzan g., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., hardizhegezh b., dilentegezh b. ; *er gewinnt an Selbstbewusstsein,* kemer a ra asurded, kemer a ra muioc'h-mui a hardizhegezh ; *jemandes Selbstbewusstsein anknacksen,* divarc'hañ (abafiñ, lentaat, strafuilhañ) u.b., strafuilhañ spered u.b. ; *mit gestiegenem Selbstbewusstsein,* gant muioc'h a asur.
Selbstbezichtigung b. (-,-en) : emdamall g., emdamalladenn b.
Selbstbildnis n. (-ses,-se) : emboltred g.
Selbstbildung b. (-) : emstummadur g., emstummañ g., emzeskiñ g.
Selbstbinder g. (-s,-) : **1.** [labour-douar] eosterez-liammerez b., mederez-liammerez b. ; **2.** [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] kravatenn b., frondenn b.
Selbstbiographie b. (-,-n) : emvuhezskrid g., danevell vuhez b., emvuheziadur g.
Selbstbräunungs- : … rouzus, … rouzañ.
Selbstdarstellung b. (-,-en) : emboltred g., emvruderezh g., emskeudennerezh g.
selbstdispensierend ag. : [Bro-Suis, Liechtenstein] [mezeg.] *selbstdispensierender Arzt,* mezeg-apotiker g.
Selbstdisziplin b. (-) : emgenurzh g., emouarn g., emreol b., emgenreizh b., emgenreizhadur g., emvestroni b., emvestroniezh b., mestroni war ar c'horf b., mestroni war e gorf b., dalc'h g.
selbstdiszipliniert ag. : emgenreizhek.
selbsteigen ag. : d'an-unan.
Selbsteingenommenheit b. (-) : emgarantez b., karantez an-unan b., meañs b., emvrud b./g., emc'hloar b., bosac'h g., ourgouilh g., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., bugad g., roufl g., randon g., rogoni b., rogentez b., revalc'hded b., revalc'hder g., fouge g., brabañs g., gloar b., kañfarderezh g., kañfardiz b., gwaskonerezh g., kankal g., morgañs b., morganted b., lorc'hentez b., lorc'haj g., uhelegezh b., trolle g., balc'hder g. ; *Selbsteingenommenheit kann die anderen nur ärgern,* kasaus eo ar me.
Selbsteinrede b. (-) : emc'houdreiñ g.
Selbsteinsteller g. (-s,-) : [tekn.] reizher g., reolier g., ardivink reoliañ g.
Selbstentfaltung b. (-) : emziorreadur g., emziorroadur g., emziorren g., bleuniadur ar bersonelezh g., diorroadur ar bersonelezh g., bleuñvadur ar bersonelezh g.
Selbstenthüllung b. (-) : emziskuliadur g.
Selbstentleibung b. (-) : emlazh g., emlazhadenn b., emlazherezh g., emzistruj g., emzistrujadenn b.
Selbstentsagung b. (-) : emzizalc'h g., dilez g., dilezidigezh b.
selbstentwertend ag. : emzibrizius.
Selbstentwertung b. (-,-en) : emzibriziañ g.
Selbstentzündung b. (-,-en) : emloskidigezh b., loskidigezh emdarzh b.
Selbsterhaltung b. (-) : emgemmirout g., emvirout g., emvirerezh g., emgenderc'hel g.
Selbsterhaltungstrieb g. (-s) : anien emvirout b., doug-emvirout g., doug d'en em ziwall g., bondoug emgenderc'hel g., anien emgenderc'hel b., luzad a vuhez g., poulzad a vuhez g., anien da saveteiñ e vuhez b., lusk emzifenn g., doug-natur da zifenn e vuhez g.
Selbsterhebung b. (-) : emlorc'h g., emvrud g./b.
Selbsterkenntnis b. (-) : emanaoudegezh b., emanaoud g., anaoudegezh an-unan b.
selbsternannt ag. : emanvet.
Selbsternennung b. (-,-en) : emanvadur g.
selbsterniedrigend ag. : emzibrizius.
Selbsterniedrigung b. (-) : emzibriziañ g.
Selbsterregung b. (-,-en) : **1.** ematiz g. ; **2.** [fizik] unanderen g.
Selbsterschießung b. b. (-,-en) : emlazh gant un arm-tan g.
Selbsterzeugung b. (-) : ganadur diwar netra g., genel emdarzh g.
selbstfahrend ag. : emlusk, … emerlusker.
selbstfertil ag. : [bev.] emstrujus.
Selbstfertilisation b. (-) : [bev.] emstrujusaat g.
Selbstfertilität b. (-) : [bev.] emstrujusted b.
Selbstfinanzierung b. (-) : emgelliderezh g., emarc'hantaouerezh g., emarc'hantadur g., emgellidañ g., emarc'hantaouiñ g., emarc'hantañ g., emarc'hantekaat g.
Selbstfinanzierungsmarge b. (-,-n) : marz kriz an emarc'hantaouiñ g., marz gros an emarc'hantaouiñ g.
selbstfruchtbar ag. : [bev.] emhiliaus, emsperius, emstrujus, aotogam.
Selbstfruchtbarkeit b. (-) : [bev.] emstrujusted b., aotogamiezh b.
selbstgebildet ag. : emzesket, emstummet.
Selbstgebrutzelte(s) ag.k. n. : [kegin.] frigousenn b., tamm frigousenn g.
selbstgefällig ag. : karg gantañ e-unan, douget dezhañ e-unan, laouen gantañ e-unan, … a ra kalz a stad anezhañ e-unan, karget a vended, leun a avel hag a voged, pennboufet gant an ourgouilh, brasonius, c'hwezet dezhañ, foeñvet gant an ourgouilh, revalc'h, rok, rouflus, glorius, tonius, gobius, lorc'hus, lorc'hek, gaolek, keinek, ourgouilhus, brabañsus, pompus, pompadus, pompoulik, c'hwezigell, randonus, leun a avel, leun a fouge hag a lorc'h, lorc'hoù ennañ, lorc'h en e doull, lorc'h en e foñs, teil gantañ, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, avel gantañ leizh e benn, re vat ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), brasaet dezhañ, P. mok ; *selbstgefällig sein,* kaout ur sell uhel war an-unan, en em lakaat trec'h d'an holl, bezañ uhel an tamm en an-unan, bezañ laouen gant an-unan (*gantañ e-unan, ganti hec'h-unan h.a.*), bezañ re vat ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), ober e veuleudi e-unan, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ an-unan, bezañ karg gant an-unan (*gantañ e-unan, ganti hec'h-unan h.a.*), bezañ c'hwezet gant an-unan (*gantañ e-unan, ganti hec'h-unan h.a.*), ober kalz a stad eus an-unan (*anezhañ e-unan, anezhi hec'h-unan h.a.*), bezañ c'hwezet e galon gant ar bosac'h, bezañ leun a lorc'h, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, en em gontañ, bezañ douget d'an-unan (*dezhañ e-unan, dezhi hec'h-unan h.a.*), dougen roufl, dougen randon, plantañ c'hwez en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), bezañ fouge en an-unan evel un targazh er ribod, bezañ rok (otus, dichek, glorius, tonius, bras, uhel) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ al leue o treiñ en an-unan (*e leue o treiñ ennañ, he leue o treiñ enni h.a.*), rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, en em c'hwezañ, bezañ c'hwezet evel un touseg, bezañ c'hwezet gant ar vrasoni, bezañ kollet gant gloar, mont gant ar fru, bezañ leun a fouge hag a lorc'h, bezañ lorc'hoù en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, bezañ ur breser kaoc'h eus an-unan, bezañ nemet emc'hloar, bezañ foeñvet gant an ourgouilh,

bezañ leun e benn a c'hloriusted / bezañ karget a vended / bezañ leun a avel hag a voged / bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor).
Adv. : gant lorc'h, gant fouge, lorc'h ennañ, fouge ennañ.
Selbstgefälligkeit b. (-) : emvoz g., emvrud b./g., emc'hloar b., bosac'h g., ourgouilh g., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., bugad g., gloar b., lorc'haj g., lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., uhelegezh b., roufl g., randon g., avel g. ; *Selbstgefälligkeit kann die anderen nur ärgern,* kasaus eo ar me.
Selbstgefühl n. (-s) : emvri g., emvriegezh b.
Selbstgeißelung b. (–,-en) : [relij.] disiplinañ g.
selbstgenügsam ag. : karg gantañ e-unan, laouen gantañ e-unan, … a ra kalz a stad anezhañ e-unan, douget dezhañ e-unan, karget a vended, leun a avel hag a voged, leun a fouge hag a lorc'h, lorc'hoù ennañ, lorc'h en e doull, lorc'h en e foñs, teil gantañ, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, foeñvet gant an ourgouilh, pennboufet gant an ourgouilh, emfizius.
Adv. : gant lorc'h, gant fouge, lorc'h ennañ, fouge ennañ.
selbstgerecht ag. : farizian, brasonius, c'hwezet, foeñvet, revalc'h, rok, rouflus, gobius, orbidus, otus, dichek, balc'h, glorius, tonius, emfizius, lorc'hus, lorc'hek, faeüs, grobis, fier, groñs, ourgouilhus, brabañsus, pompus, pompadus, pompoulik, leun a fouge hag a lorc'h, lorc'hoù ennañ, lorc'h en e doull, lorc'h en e foñs, teil gantañ, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, rouflus, randonus, uhel, leun a avel, uhel an tamm ennañ, avel gantañ leizh e benn, rok ha morgant, brasaet dezhañ, P. mok ; **.** *selbstgerecht sein,* kaout ur sell uhel war an-unan, en em lakaat trec'h d'an holl, bezañ c'hwezet gant an-unan (*gantañ e-unan, ganti hec'h-unan h.a.*), bezañ uhel an tamm en an-unan, ober kalz a stad eus an-unan (*anezhañ e-unan, anezhi hec'h-unan h.a.*)), ober e veuleudi e-unan, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, en em veuliñ an-unan, bezañ karg gant an-unan (*gantañ e-unan, ganti hec'h-unan h.a.*), bezañ leun a lorc'h, bezañ lorc'h leizh e gorf, en em c'hwezañ, bezañ c'hwezet, bezañ c'hwezet d'an-unan, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, bezañ douget d'an-unan (*dezhañ e-unan dezhi hec'h-unan h.a.*), plantañ c'hwezh en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), bezañ fouge en an-unan evel un targazh er ribod, bezañ rok (otus, glorius, tonius, gwintet, dichek, uhel, bras) an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ al leue o treiñ en an-unan (*e leue o treiñ ennañ, he leue o treiñ enni h.a.*), rodal e revr, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ un tamm tro en an-unan, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, bezañ c'hwezet evel un touseg, bezañ c'hwezet gant ar vrasoni, bezañ kollet gant gloar, mont gant ar fru, bezañ leun a fouge hag a lorc'h, bezañ lorc'hoù en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, bezañ foeñvet gant an ourgouilh, bezañ leun e benn a c'hloriusted / bezañ karget a vended / bezañ leun a avel hag a voged / bezañ pennboufet gant an ourgouilh (Gregor).
Adv. : gant lorc'h, gant fouge, lorc'h ennañ, fouge ennañ.
Selbstgerechtigkeit b. (-) : lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., fouge b., tro b., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., rogentez b., rogoni b., randon g., balc'hder g., balc'hded b., morgañs b., morganted b., ourgouilh g., lorc'haj g., gloriusted b., gloar b., lorc'hig moan g., fae g., brabañs g., revalc'hder g., kañfarderezh g., kañfardiz b., kankal g., roufl g., modoù bras ls., modoù randonus ls.
selbstgeschrieben ag. : [gwir] diazorn, emzornskridel.
Selbstgespräch n. (-s,-e) : unangomz b., embrezeg g. ; *Selbstgespräche führen,* embrezeg, unangomz, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, lavaret udb etre Doue hag an-unan (*etre Doue hag eñ h.a.*), komz ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*).
selbstgesteuert ag. : unanvleinet.
Selbstheilungskraft b. (-,-kräfte) : **1.** difennoù naturel an organeg ls. ; **2.** barregezh emreoliñ b.
Selbstheit b. (-) : **1.** personelezh b., me g., hiniennelezh b. ; **2.** [gwashaus] hiniennegezh b., emgarantez b., karantez an-unan b., meañs b. ; **3.** [preder.] identelezh b., unded b.
selbstherrlich ag. : **1.** groñsveliek, tidel, mac'hom, mac'homus, mac'hus, aotrouniek, mestronius, tirantus, damani ; **2.** rok, balc'h, otus, kaoc'hek, teilek, bras, emfizius, dichek, uhel, glorius, tonius, gobius, rouflus, lorc'hek, lorc'hus, brasonius, leun a fouge hag a lorc'h, lorc'hoù ennañ, lorc'h en e doull, lorc'h en e foñs, teil gantañ, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, groñs, grontek, morgant, ourgouilhus, brabañsus, randonus, pompus, pompadus, pompoulik, leun a valc'hder, uhel an tamm ennañ, brasaet dezhañ, P. mok.
Adv. : gant lorc'h, gant fouge, lorc'h ennañ, fouge ennañ.
Selbstherrlichkeit b. (-) : **1.** groñsveli b., tiranterezh g., mac'homerezh g., gwaskerezh g., mac'herezh g., damani b. ; **2.** lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., fouge b., tro b., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., rogentez b., rogoni b., randon g., balc'hder g., balc'hded b., morgañs b., morganted b., ourgouilh g., lorc'haj g., gloriusted b., gloar b., lorc'hig moan g., fae g., brabañs g., revalc'hder g., kañfarderezh g., kañfardiz b., kankal g., roufl g., modoù bras ls., modoù randonus ls.
Selbstherrschaft b. (-) : unveliezh b., unveli b., pennroueelezh b., unpenniezh b.
Selbsthilfe b. (-) : **1.** emzifenn g. ; **2.** strivoù hiniennel ls. ; *zur Selbsthilfe greifen,* en em zibab, en em lipat, en em embreger, klask e ziluzioù, ober diouti, sachañ e ibil, dirouestlañ e neud, dibrouilhañ e lasenn, ober e dreuz e-unan, en em sachañ an-unan.
Selbsthilfegruppe b. (-,-n) : strollad kenskoazell g.
Selbstimmunisierung b. (-,-en) : [mezeg.] unanhangaeañ g.
Selbstimmunität b. (-) : [mezeg.] unanhangae g.
Selbstinduktion b. (-,-en) : [tredan.] unanderen g.
Selbstinduktionsspule b. (-,-n) : [tredan.] kanell unanderen b., beni unanderen b.
selbstisch ag. : [gwashaus] meañsus - emgar - digar - kar-e-unan - evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ - sach d'e du - karg gantañ e-unan – a ra kalz a stad anezhañ e-unan - douget dezhañ e-unan - fallakr - atav kontant da gemeret, mes james kontant da ziouerat - a c'houlenn kalz hag a ro gwall nebeut - brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all.
Selbstjustiz b. (-) : dial g., veñjañs b., raveñch g., distro-gwall g., heñvelboan b., emjustis b.
Selbstkastration b. (-,-en) **/ Selbstkastrierung** b. (-,-en) : emspazhadur g., emspazhañ g.
Selbstkenntnis b. (-) : emanaoudegezh b., emanaoud g., anaoudegezh an-unan b.
selbstklebend ag. : embeg.
Selbstkosten ls. **/ Selbstkostenpreis** g. (-es,-e) : priz-koust g. ; *zum Selbstkostenpreis verkaufen,* gwerzhañ d'ar priz-koust, gwerzhañ d'ar priz m'eo koustet.
Selbstkontrolle b. (-) : emouarn g., emreol b., emgenreizh b., emgenreizhadur g., emvestroni b., emvestroniezh b., mestroni war e gorf b., dalc'h g., emzalc'h g., poell g.
Selbstkostenanteil g. (-s,-e) **/ Selbstkostenbeteiligung** b. (-,-en) : [kretadurioù] frañchiz g., lodenn frejoù na vez ket digollet b., emgretadur g.
Selbstkostenpreis g. (-es,-e) : priz-koust g. ; *zum Selbstkostenpreis verkaufen,* gwerzhañ d'ar priz-koust, gwerzhañ d'ar priz m'eo koustet.

Selbstkostenverlag g. (-s) : *Veröffentlichung über einen Selbstkostenverlag,* embannadur war-goust an aozer g.
Selbstkritik b. (-,-en) : emzezvarn b., emvarn b., emvarnadenn b. ; *Selbstkritik üben,* en em zezvarn, emzezvarn.
selbstkritisch ag. : emzezvarn, leun a skiant emvarn, emvarn.
Selbstlader g. (-s,-) : pistolenn emgefre b.
Selbstlaut g. (-s,-e) : [yezh.] vogalenn b. ; *nasaler Selbstlaut,* vogalenn fri b., vogalenn friet b., frienn b. ; *oraler Selbstlaut,* vogalenn c'henoù b. ; *palataler Selbstlaut,* vogalenn staon b. ; *kurzer Selbstlaut,* vogalenn verr b. ; *langer Selbstlaut,* vogalenn hir b. ; *gerundeter Selbstlaut,* vogalenn rontet b. ; *ungerundeter Selbstlaut,* vogalenn dironT b. ; *offener Selbstlaut,* vogalenn digor b. ; *geschlossener Selbstlaut,* vogalenn serr b. ; *latenter Selbstlaut,* vogalenn enkel b. ; *einen Selbstlaut schließen,* serriñ ur vogalenn ; *zwei Selbstlaute getrennt sprechen,* distagañ ar vogalenn gentañ dijunt diouzh ar vogalenn a zo war-lerc'h.
Selbstlenkung b. (-) : unanvleinañ g.
Selbstlernen n. (-s) : emzeskiñ g.
Selbstlerner g. (-s,-) : emzeskad g. [*liester* emzeskidi], emzesker g.
Selbstlernerin b. (-,-nen) : emzeskadez b., emzeskerez b.
Selbstliebe b. (-) : emgarantez b., karantez ouzh an-unan b., narkisegezh b., meañs b. ; *morbide Selbstliebe,* karantez kleñvedel ouzh an-unan b.
selbstlos ag. : diemunanek, diemzamant, hael, largentezus, diemgar, emroüs, emouestlus, emginnigus, diarboell, dilorc'h, hentezkarour, tudkarour, arallgar, profus.
Selbstlosigkeit b. (-) : diemunanegezh b., diemzamant g., emaberzh g., emzinac'h g., emnac'h g., emroüsted b., emroüster g., emroidigezh b., emro g., emouestl g., emouestlerezh g., emouestlusted b., emginnig g., diarboell g., hentezkarouriezh b., tudkarouriezh b., arallgarouriezh b., profusted b.
Selbstlötung b. (-,-en) : [tekn.] souderezh aotogenek g., keveldeuziñ g.
Selbstmedikation b. (-) : [mezeg.] emvezegadur g., emvezegañ g., emlouzaouiñ g.
Selbstmitleid n. (-s) : trueziñ ouzh an-unan g. ; *von Jammern und Selbstmitleid stirbt man nicht,* klemm-klemm a bad pell, klemm-klemm a ya da gozh, klemmus n'eo ket marvus.
Selbstmord g. (-s,-e) : emlazherezh g., emlazhañ g., emlazhañ a-youl g. ; *ein Selbstmord,* un emlazh g., un emlazhadenn b., un emzistruj g., un emzistrujadenn b. ; *Massenselbstmord, kollektiver Selbstmord,* emlazhadeg b. ; *Selbstmord begehen,* en em zistrujañ, en em zistruj, en em lazhañ, emlazhañ, en em wallañ, en em ober, en em berisañ, en em grougañ, en em veuziñ, en em bersekutiñ, en em forsiñ war gein an Aotroù Doue, lakaat termen d'e vuhez, ober fin eus e vuhez ; *Selbstmord mit einer Feuerwaffe begehen,* en em dennañ ; *eher Selbstmord als Sklaverei,* va emlazh kentoc'h eget bezañ sklav, gwell eo ganin mervel eget bezañ sklav ; *Neigung zum Selbstmord,* tuedoù emlazhañ ls.
Selbstmordanschlag g. (-s,-anschläge) **/ Selbstmordattentat** n. (-s,-e) : gwalldaol emlazh g.
Selbstmörder g. (-s,-) : emlazher g., emzistrujer g., emlazhed g. [*liester* emlazhidi], den emlazhet g.
Selbstmörderin b. (-,-nen) : emlazherez b., emzistrujerez b., emlazhedez b.
selbstmörderisch ag. : emlazhus, emzistrujus, … emlazhañ ; *selbstmörderisches Verhalten,* emzalc'h emlazhiat g. ; *selbstmörderische Gedanken,* c'hoantoù (broudoù, luskoù) emlazhañ ls., tuedoù emlazhañ ls.
Selbstmordgedanken ls. **/ Selbstmordneigung** b. : c'hoantoù (broudoù, luskoù) emlazhañ ls., tuedoù emlazhañ ls.
selbstmordgefährdet ag. : emlazhvariat ; *selbstmordgefährdete Person,* emlazhvariad g. [*liester* emlazhvariaded].
Selbstmordkandidat g. (-en,-en) : emlazhiad g. [*liester* emlazhiaded].
Selbstmordversuch g. (-s,-e) : argeziad emlazhañ g., arnod en em zistrujañ g., esae en em lazhañ g., gwechad klask en em lazhañ b. ; *einen Selbstmordversuch begehen,* klask en em zistrujañ, klask en em lazhañ, klask en em wallañ, klask en em ober, klask lakaat termen d'e vuhez, klask ober fin eus e vuhez, klask en em forsiñ war gein an Aotroù Doue.
Selbstopferung b. (-) : emzinac'h g., emnac'h g., emnac'hañ g., emroüsted b., emro g., emroidigezh b.
Selbstporträt n. (-s,-s) : emboltred g.
Selbstprüfung b. (-,-en) : emvarn b., emvarnadenn b., emsellerezh g., emsell g., imbroud-spered g., enklask war e goustiañs g.
selbstredend Adv. : evel-just, e-giz m'emañ-hi just, evel just ha rezon, a-dra-sklaer, anat dit ! anat deoc'h ! forset mat, sañ ! aes eo gouzout ! sklaer eo gouzout ! brav eo gouzout ! kaer eo gouzout ! se 'zo e-barzh !
Selbstregierung b. (-) : emrenerezh g., emrenadur g., emreizherezh g., emrended b. ; *keine Selbstregierung besitzen,* bezañ diemren.
Selbstregulation b. (-,-en) : **1.** emreoliata g. ; **2.** [skiantoù] homeostaz g., rezdalc'h g. ; **3.** [sturoniezh] emarouleviadur g., emarouleviañ g.
selbstregulierend ag. : … emreoliata.
Selbstregulierung b. (-) : **1.** emreoliata g. ; **2.** [skiantoù] homeostaz g., rezdalc'h g. ; **3.** [sturoniezh] emarouleviadur g., emarouleviañ g.
selbstreinigend ag. : … emnaetaat, … emburaat.
Selbstreinigung b. (-) : emburadur g., emnaetadur g.
Selbstreinigungskraft b. (-,-kräfte) : barregezh emburaat b., barregezh emnaetaat b.
selbstschuldnerisch ag. : *selbstschuldnerische Bürgschaft,* kengretadenn warantiñ b.
selbstschreibend ag. : ... enroller.
Selbstschutz g. (-es) : emziwall g., emzifenn g., emzifennerezh g.
Selbstsein n. (-) : [preder.] unded b.
selbstsicher ag. : emfizius, disaouzan, dizaon, dispont, hardizh, her, dilent, distag ; *er ist selbstsicher,* disaouzan eo, ur paotr distag eo, n'en deus ket aon rak e anv (rak e skeud), dizaon (dispont, hardizh, dilent, her, diabaf) eo, nerzh-kalon en deus, n'eo ket moan e galon, blev en deus war e jave, n'eus ket poultr war e zaoulagad, dir a zo war e dal, ne red ket gwad irvin en e wazhied, ne red ket gwad panez en e wazhied, kribell en deus, hennezh a zo den ; *ein selbstsicheres Auftreten haben,* bezañ disaouzan, kaout un neuz distag, bezañ dilent, na vezañ gwall lent anezhañ, na gaout aon rak e anv (rak e skeud), bezañ dizaon (dispont, hardizh, her), mont dezhi gant asurded, kaout nerzh-kalon, na vezañ moan e galon, kaout blev war e jave, na vezañ poultr war e zaoulagad, kaout gwad dindan e ivinoù, na redek gwad irvin en e wazhied, na redek gwad panez en e wazhied, bezañ dir war e fas, bezañ dir war e dal, kaout kribell, bezañ hardizh ouzh an dud, bezañ den (*liester* bezañ tud).
Selbstsicherheit b. (-) : emfiziañs b., asur g., asurded b., disaouzan g., dilentegezh b., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., hardizhegezh b. ; *er gewinnt an Selbstsicherheit,* kemer a ra asurded, kemer a ra muioc'h-mui a hardizhegezh, hardishaat a ra bemdez, diabafiñ a ra, dilentañ a ra ; *Selbstsicherheit im Auftreten haben,* bezañ disaouzan, kaout un neuz distag, bezañ dilent, na vezañ gwall lent anezhañ, na gaout aon rak e anv (rak e skeud), bezañ dizaon (dispont, hardizh, her),

mont dezhi gant asurded, kaout nerzh-kalon, na vezañ moan e galon, kaout blev war e jave, na vezañ poultr war e zaoulagad, kaout gwad dindan e ivinoù, na redek gwad irvin en e wazhied, na redek gwad panez en e wazhied, bezañ dir war e fas, bezañ dir war e dal, kaout kribell, bezañ hardizh ouzh an dud, bezañ den (*liester* bezañ tud).

selbstständig ag. : **1.** dizalc'h, war e gont e-unan, en e gont e-unan, en e beadra, distag, emren, emskor, dieil ; *selbstständiger Erwerbstätiger,* frankvicherour g., labourer dizalc'h g., labourer war e gont e-unan g. ; *selbstständiger Beruf,* micher dizalc'h b., micher frank b., frankvicher b. ; *selbstständig sein,* bezañ dizalc'h, bezañ war e dra, bezañ emren, ober e stal e-unan, bezañ war e gont e-unan, bezañ en e gont e-unan, bezañ en e beadra, bezañ emskor ; *die Kinder zu selbstständigem Handeln befähigen,* lakaat ar vugale e doare (e tro, e tu, e par, e stad) da vezañ emren ; [kenw.] *sich selbstständig machen,* sevel (krouiñ) un afer, en em ziazezañ, mont war e gont, mont war e stal ; *ich habe vor, mich selbstständig zu machen,* me 'zo e sońj mont war va stal ; **2.** [mezeg.] *selbstständiger Patient,* klañvour diamzalc'h g.

Selbstständige(r) ag.k. g./b. : frankvicherour g., frankvicherourez b., labourer dizalc'h g., labourerez dizalc'h b., labourer war e gont e-unan g., labourerez war he c'hont hec'h-unan b.

Selbstständigkeit b. (-) : **1.** emrenerezh g., emreizherezh g., emrended b., emren g., emrenadur g., emvelestrerezh g. ; *finanzielle Selbstständigkeit,* emrended kelligel b. ; **2.** [mezeg.] diamzalc'h g.

Selbststeueranlage b. (-,-n) : stignad emstur g., stignad unanvleinañ g., stur emgefreek g.

Selbststeuerung b. (-) : unanvleinañ g.

Selbststudium n. (-s) : emzeskiñ g.

Selbstsucht b. (-) : emgarantez b., karantez an-unan b., meañs b., kleñved an emgarantez g., emgreizadezh b. ; *Selbstsucht kann die anderen nur ärgern,* kasaus eo ar me.

selbstsüchtig ag. : meañsus, emgar, digar, kar-e-unan, evel ar bleiz : kontant da gaout kuit da reiñ, sach d'e du, dihegar, fallakr, a c'houlenn kalz hag a ro gwall nebeut, brokus outañ e-unan ha pizh e-keñver ar re all, emgreizat.

selbsttätig ag. : emgefre, emgefreek, emlusk, emfiñv, emfiñvus. ; *selbsttätige Aufziehleine,* siblenn digeriñ emgefreek b., senklenn digeriñ emlusk b.

Selbsttätigkeit b. (-) : emfiñverezh g.

Selbsttäuschung b. (-,-en) : emdouellerezh g.

Selbsttötung b. (-,-en) : emlazh g., emlazhadenn b., emlazherezh g., emzistruj g., emzistrujadenn b., emlazhañ g., emlazhañ a-youl g. ; [bred., Durkheim] *altruistische Selbsttötung,* emlazh allgar g. ; *anomische Selbsttötung,* emlazh anomek g. ; *fatalistische Selbsttötung,* emlazh tonkelour g. ; *egoistische Selbsttötung,* emlazh emgar g.

selbsttragend ag. : emzoug.

Selbstüberhebung b. (-) : emfiziañs b., gloriusted b., lorc'hig moan g., emlorc'h g., gloar b., emvrud g./b., sell uhel war an-unan g., lorc'hentez b., uhelegezh b., roufl g. ; *Selbstüberhebung kann die anderen nur ärgern,* kasaus eo ar me.

Selbstüberschätzung b. (-) : dreistprizadur talvoudegezh an-unan g. ; *voller Ehrgeiz und Selbstüberschätzung,* leun e spered a uhelegezh hag a ourgouilh.

Selbstüberwindung b. (-) : luskoù evit trec'hiñ war an-unan ls., luskoù evit trec'hiñ war pistigoù e galon ls., luskoù evit stourm enep lañs e galon ls., luskoù evit trec'hiñ war froudoù e galon ls., strivoù evit trec'hiñ war lusk e galon ls., strivoù evit moustrañ war luskadoù e galon ls., strivoù evit moustrañ e ziegi ls., luskoù evit gwellaat ls. ; *das hat mich viel Selbstüberwindung gekostet,* ur bec'h e oa bet din ober an dra-se, gwall ziaes em boa kavet ober an dra-se, ur gwall reuz e oa bet din ober an dra-se, kavet em boa da gochañ gant an dra-se, an dra-se em eus bet da badout gantañ, kavet em boa da gochañ ouzh an dra-se, kavet em boa da gochañ oc'h ober an dra-se, krog am boa bet d'ober an dra-se, krog a-walc'h am boa bet d'ober an dra-se, gwall grog am boa bet d'ober an dra-se, kavet em boa krog d'ober an dra-se, kavet em boa krog a-walc'h d'ober an dra-se, kavet em boa gwall grog d'ober an dra-se, peadra da vrammsac'hat am boa bet, abadenn am boa bet o kas da benn an dra-se, gwe am boa bet oc'h ober an dra-se.

Selbstunterricht g. (-s) : emzeskerezh g.

Selbstuntersuchung b. (-,-en) : [mezeg.] *Selbstuntersuchung durch Abtasten,* emdeuta g.

Selbstursache b. (-,-n) : [preder.] abeg an-unan g., arbenn an-unan g., kaoz an-unan b.

Selbstverachtung b. (-) : emzispriz g., dispriz evit an-unan g., re vras izelegezh b.

Selbstverblendung b. (-) : emzallidigezh b.

Selbstverbrauch g. (-s) : unanveverezh g., unanveveziñ g. ; *zum Selbstkverbrauch bestimmen,* derannañ evit unanveveziñ.

Selbstverbrennung b. (-) : tanemlazh g., emlazh dre an tan g.

selbsvergessen ag. : o rambreal, beuzet en e sońjoù, kollet en e sońjezonoù, beuzet (kollet) en e brederiadennoù, o lonkañ sońjoù, gant e hunvreoù, en ifernioù, o sońjal e lec'h all, e spered o treiñ e lec'h all, azezet war e spered, aet e spered da stoupa, er c'houmoul, dibrad diouzh trubuilhoù ar bed-mañ.

Selbstvergessenheit b. (-) : emnac'h g., emnac'hañ g., emroüsted b., emouestlusted b.

Selbstvergiftung b. (-,-en) : [mezeg.] embistriadur g., embistriañ g.

Selbstvergötterung b. (-) : emazeulidigezh b., narkisegezh b. ; *Selbstvergötterung kann die anderen nur ärgern,* kasaus eo ar me.

Selbstverlag g. (-s) : [skrivagner] *Veröffentlichung über einen Selbstverlag,* embannadur war -goust an aozer g.

Selbstverleugnung b. (-) : emzinac'h g., emnac'h g., emnac'hañ g., emroüsted b., emro g., emroidigezh b.

Selbstvernichtung b. (-) : emzistruj g., emzistrujerezh g., emzistrujidigezh b.

Selbstverschluss g. (-es,-verschlüsse) : prenner emgefre g.

Selbstverschulden n. (-s) : kiriegezh ar c'hretaad b.

selbstverschuldet ag. : c'hoarvezet dre giriegezh ar c'hretaad.

Selbstversenkung b. (-,-en) : kasidigezh bag an-unan d'ar strad b., goueledadur bag an-unan g.

Selbstversorger g. (-s,-) : den a vev e klozarmerzh g., emvaster g.

Selbstversorgung b. (-) : **1.** [armerzh] emwalc'h g., emvasterezh g., emvastañ g. ; **2.** [tekn.] unanborzherezh g., unanborzhiñ g.

Selbstversorgungsland n. (-s,-länder) : bro emwalc'h b., bro emvastus b., bro a emvast d'hec'h ezhommoù b.

selbstverständlich ag. : anat, splann ; *das ist ja selbstverständlich,* na petra 'ta, anat eo, anat deoc'h, un dra anat eo, roet eo da glevet, kement-se a ya da-heul, un dra anat d'an holl eo kement-se, ne dalv ket lavaret an dra-se, se 'zo e-barzh, sklaer eo gouzout.

Adv. : evel-just, evel-reizh, e-giz m'emañ-hi just, evel just ha rezon, a-dra-sklaer, anat dit ! anat deoc'h ! forset mat, sañ ! aes eo gouzout ! sklaer eo gouzout ! brav eo gouzout ! kaer eo gouzout ! pardistac'h ! pardiac'h ! ; *selbstverständlich werden sie noch einige Zeit hier bleiben,* anat eo e vanint ur pennad amañ c'hoazh ; *und dann hat er selbstverständlich mit dem Saufen weitergemacht,* ne dalv ket lavaret en doa dalc'het da doulladiñ evel a-raok.

Selbstverständlichkeit b. (-) : anadurezh b.

Selbstverständnis n. (-ses) : emskeudennerezh g., skeudenn an-unan b.

Selbstverstümmelung b. (-,-en) : emc'hloazañ g., emc'hloaziadur g., emvac'hagnadur g., emvuturniezh b., emvuturniañ g.
Selbstversuch g. (-s,-e) : taol-arnod war an-unan g.
selbstversunken ag. : o rambreal, beuzet en e soñjoù, kollet en e soñjezonoù, beuzet (kollet) en e brederiadennoù, o lonkañ soñjoù, gant e hunvreoù, en ifernioù, o soñjal e lec'h all, e spered o treiñ e lec'h all, azezet war e spered, aet e spered da stoupa, er c'houmoul, dibrad diouzh trubuilhoù ar bed-mañ.
Selbstverteidigung b. (-) : emzifenn g., emzifennerezh g., emzifennadur g., emziwall g.
Selbstvertrauen n. (-s) : emfiziañs b., asur g., asurded b. ; *jemandes Selbstvertrauen stärken,* sershaat u.b. war e gilhoroù, silañ emfiziañs e kalon u.b., tommañ kalon u.b., reiñ ton d'u.b., reiñ emfiziañs d'u.b., kreskiñ emfiziañs u.b.
Selbstverwalter g. (-s,-) : emverour g.
selbstverwaltet ag. : emveret.
Selbstverwaltung b. (-) : emvelestrerezh g., emvererezh g., emveradur g., emveraň g., emrenerezh g., emrended b., emreizherezh g., emrenadur g., frankvererezh g. ; *etwas persönlich in Selbstverwaltung führen,* emveraň udb.
Selbstverwaltungskörperschaft b. (-,-en) : strollegezh tiriadel emren b.
Selbstverwaltungssystem n. (-s,-e) : [polit.] reizhiad emverour b., reizhiad emveraň b.
Selbstverwirklichung b. (-) : emziorreadur g., emziorroadur g., emziorren g., bleuniadur ar bersonelezh g., diorroadur ar bersonelezh g., bleuñvadur ar bersonelezh g.
Selbstwählerfernverkehr g. (-s) : [dispredet] pellgomzadennoù etrekêrel war-eeun ls.
Selbstwertgefühl g. (-s) **/ Selbstwertschätzung** b. (-) : emvri g., emvriegezh b., karantez-an-unan b., emgarantez b., emgariadezh b.
Selbstwiderspruch g. (-s,-sprüche) : emzislavar g.
selbstwidersprüchlich ag. : emzislavarus.
selbstwillig ag. : pennek, kilvers, dibleg, aheurtet, beuz, ... a ya da-heul e benn, ... a ya da-heul, techet da sentiň ouzh e benn, amjestr, treuz, kilpennek, tev e voned, diaes ober outañ.
selbstwirkend ag. : emgefreek, emgefre, emlusk.
Selbstzahlverlag g. (-s) : [skrivagner] *Veröffentlichung über einen Selbstzahlverlag,* embannadur war -goust an aozer g.
selbstzeichnend ag. : ... enroller.
Selbstzensur b. (-) : **1.** emgontrollerezh g. ; *Selbstzensur betreiben, Selbstzensur üben,* emgrontrolliň ; **2.** [bred.] emgarez b. ; *Selbstzensur betreiben, Selbstzensur üben,* emgareziň.
selbstzerstörerisch ag. : emzistruj, emzistrujus, emzispennus.
Selbstzerstörung b. (-) : emzistruj g., emzistrujerezh g., emzistrujidigezh b.
selbstzufrieden ag. : karg gantañ e-unan, douget dezhañ e-unan, laouen gantañ e-unan, a ra kalz a stad anezhañ e-unan, karget a vended, leun a avel hag a voged, leun a fouge hag a lorc'h, lorc'hoù ennañ, lorc'h en e doull, lorc'h en e foñs, teil gantañ, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, foeñvet gant an ourgouilh, pennboufet gant an ourgouilh.
Adv. : gant lorc'h, gant fouge, lorc'h ennañ, fouge ennañ.
Selbstzufriedenheit b. (-) : emvoz g., emvrud b./g., emc'hloar b., bosac'h g., ourgouilh g., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., bugad g., gloar b., lorc'haj g., lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., uhelegezh b., roufl g., randon g., avel g.
Selbstzündung b. (-) : unanenaouadur g., enaou emgefre g., enaouadur emgefreek g., enaouerezh emgefre g.
Selbstzweck g. (-s,-e) : [preder.] pal en unan g., amkan anezhañ e-unan g., pal evitañ e-unan g., amkan evitañ e-unan g., pal dizave g., amkan dizave g.
Selbstzweifel g. (-s,-) : [bred.] monead-c'hwitañ g., ersav c'hwitañ g.
selchen V.k.e. (hat geselcht) : [kegin.] mogediň.
Selcher g. (-s,-) : [rannyezh.] marc'hadour boued mogedet g.
Selchfleisch n. (-es) : [kegin.] kig mogedet g., kig saoz g., [dre fent] moru Menez-Are g.
selektieren V.k.e. (hat selektiert) : **1.** dibab ar re wellañ, rakdibab, diuzañ, diuz, choaz, diveskañ, selektiň ; **2.** [sevel-loened] diuzouennañ ; *die Muttertiere für die Zucht selektieren,* diuzouennañ ar mammoù.
Selektion b. (-,-en) : dibab g., dibabadur g., dibaberezh g., rakdibab g., diuz g., diuzerezh g., choaz g., selektiň g., selektadur g. ; *quantitative Selektion,* dibaberezh kementadel g. ; [bev.] *natürliche Selektion,* diuzouennañ naturel g. ; *künstliche Selektion,* gouenndibabadur g., diuzouennerezh kalvezel g., diuzouennañ kalvezel g.
selektionieren V.k.e. (hat selektioniert) : **1.** dibab, rakdibab, diuzañ, diuz, choaz, diveskañ, selektiň ; **2.** [sevel-loened] diuzouennañ ; *die Muttertiere für die Zucht selektionieren,* diuzouennañ ar mammoù.
selektiv ag. : **1.** dibabus, ... dibab, diuzel, diuzus, divesk ; [stlenn.] *selektiver Datenzugang,* haeziň diuzel g. ; **2.** [mezeg.] hanbarus, hanbarek ; *selektiver Mangel,* negez hanbarek b. ; *selektive Amnesie,* ankoun hanbarus g., ezkounañ g.
Adv. : **1.** dre zilenn, a-ziuz ; **2.** [mezeg.] ent-hanbarek.
Selektivität b. (-) : diuzelezh b., diuzusted b.
Selen n. (-s) : [kimiezh] seleniom g.
Selenat n. (-s,-e) : [kimiezh] hal an drenkenn selenek g., selenit g.
Selene b. (-) : [mojenn.] Selene b., Luna b.
Selenid n. (-s,-e) : [kimiezh] selenidenn b.
selenig ag. : [kimiezh] selenek ; *selenige Säure,* trenkenn selenek b., trenkenn selenius b.
Selenit[1] n. (-s,-e) : [kimiezh] hal an drenkenn selenek g., senelit g.
Selenit[2] g. (-s,-e) : [maenoniezh] gips g., maen-plastr g., senelit g.
Selenograf g. (-en,-en) : loarour g., selenour g.
Selenographie b. (-) : loarouriezh b., selenouriezh b.
selenographisch ag. : loarouriel, selenouriel.
Selenologe g. (-en,-en)) : loarour g., selenour g.
Selenologie b. (-) : loaroniezh b., selenoniezh b.
selenologisch ag. : loaroniezhel, selenoniezhel.
Selensäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn selenek b., trenkenn selenius b.
Selett n. (-s,-e) : [kezeg] toser g.
Selfie n. (-s,-s) : emboltred g., P. selfi g. [*liester* selfioù].
Selfmademan g. (-s, Selfmademen) : den deuet pinvidik diwar-bouez e labour e-unan g.
selig ag. : **1.** gwenvidik, gwenved, gwenn e ved, eürus, fortunius ; *selig sind, die da geistig arm sind,* eürus ar re baour er spered ; *selig sind, die Verfolgung leiden um der Gerechtigkeit willen,* eürus ar re a zo gwallgaset abalamour d'ar reizhder ; [dre fent] *selig sind, die nicht sehen und doch glauben,* eürus ar re n'o deus ket gwelet hag o deus kredet ; *wer's glaubt, wird selig,* un inosant neb a gred an dra-se ! va botez ! va chakot ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! ya, war lost al leue ! ya da, kae 'tav ! ; *„ich bin bald wieder da ! " - „ wer's dir glaubt, wird selig !",* ne vin ket pell gant va zro ! - nann da ! ; *selig sprechen*, disklêriañ gwenvidik, gwenvidikaat, lakaat war roll an dud eürus, lakaat e renk ar wenvidien, lakaat e renk an eüruzien, lakaat e renk an dud eürus ; *jemanden selig preisen,* kavout d'an-unan ez eo u.b. eürus, disklêriañ gwenvidik u.b. ; *selig werden,* gwenvidikaat, ober e silvidigezh ; *selig sterben,* finvezhañ e stad vat (Gregor), mervel evel ur gwir gristen ; *Gott hab ihn selig !* Doue d'e bardono !

bennozh Doue war e anv ! ; *die Seligen, die Seliggesprochenen,* an eüruzien ls., ar re wenvidik ls., ar wenvidien ls., meuriad gwenvidik ar re zivarvel g., an eneoù gwenvidik ls., ar speredoù gwenvidik ls. ; *die seligen Geister,* ar speredoù gwenvidik ls. ; *das Gefilde der Seligen,* ar Gwenva g., ar Gwenved g. ; *allein der Glaube macht selig,* er-maez eus ar feiz silvidigezh ebet ; *nur in der Kirche kann man selig werden,* er-maez eus an iliz n'eus silvidigezh ebet ; *selig machend,* gwenvedikaus, santifius, gwenvidik ; *die selig machende Gnade,* ar c'hras santifius b. (Gregor) ; *Insel der Seligen,* porzh ar joa g., gwenva g., gwenved g. ; *das selige Anschauen Gottes,* ar weledigezh wenvidik b. ; *selige Wiedergeburt,* adc'hanedigezh wenvidik b. ; *Tanz der seligen Geister,* korolladenn ar speredoù gwenvidik b.

2. *mein seliger Großvater,* va zad-kozh, Doue e (d'e, r'e) bardono - va zad-kozh, Doue d'e bardoniñ - va zad-kozh, dirak Doue ra vezo e ene - va zad-kozh, bennozh Doue war e anv - va zad-kozh a zo bet ; *die Seligen,* ar re varv ls., ar re dremenet ls., an Anaon ls., ar re a zo bet ls.; *mein Vater selig,* va zad, Doue d'e bardono - va zad, bennozh Doue war e anv.

3. *jeder soll nach seiner Art selig werden,* pep hini a vev hervez e blijadur, pep hini a vev evel ma plij gantañ, pep hini a vev diouzh diouzh ma plij gantañ, pep hini en e ziviz, pep hini diouzh e ziviz, pep hini diouzh e roll, pep hini en e roll, pep hini a ra e c'hiz, pep hini en e c'hiz, pep hini a gav mat evel ma ra ; *ganz selig sein,* **a)** bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ azezet (beuzet) en e seizh plijadur warn-ugent, bezañ dibradet, bezañ e barr al levenez, bezañ leun-barr a levenez, bezañ e galon barrleun gant al levenez, bezañ e galon barr gant al levenez, bezañ e galon barr a levenez, bezañ e galon barr a joa, bezañ en e laouenañ, bezañ e-kreiz e levenez, bezañ beuzet el levenez, nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ laouen evel an deiz, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ seder evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol ; **b)** bezañ tomm d'e fri, bezañ digadao, bezañ kazeg, bezañ hanter gazeg, bezañ goudommet, bezañ loufok, bezañ un toulladig gant an-unan, bezañ ar ouenn gant an-unan, bezañ erru gleb e c'henoù, bezañ ur banne e-barzh e fas, bezañ suilhet, bezañ a-strew, bezañ tommet d'an-unan, bezañ ur banne dindan e fri, bezañ bezañ trenk e doull, bezañ lañset-mat, bezañ e ratre vat, bezañ tomm d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, bezañ avel gant e letern, kaout ur picherad, kaout ur garrigellad, bezañ karrigellet, bezañ evet d'an-unan, bezañ ur friad gant an-unan, bezañ ganti, bezañ e-barzh, bezañ lous e fri, bezañ erru lous e fri, kaout ur mouchig avel en e letern, bezañ damvezv (krakvezv, rousvezv, gouvezv, brizhvezv, tarvezv, luron, hanter vezv, enaouet, bistrenket, tarlichet, strumet, un tammig lipet, un tammig frev, penndommet, chokolad, abafet), bezañ damdomm d'an-unan, bezañ evedik d'an-unan, bezañ tommedik d'an-unan.

... selig ag. : *vertrauensselig,* leun a fiziañs, fizius ; *saumselig,* dale (dilerc'h) gantañ, diwezhat.

Selige(r) ag.k. g./b. : [relij.] gwenvidig g. [*liester* gwenvidien], eüruz g., eüruzez b. ; *die Seligen,* an eüruzien ls., ar re wenvidik ls., ar wenvidien ls., meuriad gwenvidik ar re zivarvel g., an eneoù gwenvidik ls., ar speredoù gwenvidik ls.

Seligkeit b. (-) : **1.** eürusted b., gwenvidigezh b. ; **2.** [relij.] eürusted b., gwenvidigezh b., joaioù ls., silvidigezh b., salvder g., salvded b., klod Doue g., klod an uhelderioù g., peoc'h an Neñv g., gloar ar baradoz b. ; *ewige Seligkeit,* eürusted peurbadel b., silvidigezh an ene b., joaioù ls. ; *die ewige Seligkeit erlangen (gewinnen),* ober (tizhout) e silvidigezh, kas e silvidigezh da benn.

Seligmachung b. (-,-en) : [relij.] gwenvidikadur g.

Seligpreisung b. (-,-en) : [relij.] gwenvidigezh b. ; *die acht Seligpreisungen,* an eizh gwenvidigezh ls.

Seligsprechung b. (-,-en) : [relij.] gwenvidikadur g.

Sella turcica b. (-) : [mezeg., korf.] dibr turkek g.

Sellerie g. (-,-/-s) / b. (-,-) : [louza.] ach str., achenn b.

selten ag. : digunvez, digustum, divoas, rouez, dibaot, difonn, divoutin, iskis, ral, distank, gloev, boull, tanav, skars, ken rouez hag an aour, n'eus ket nemeur eveltañ, evel ma ne weler ket nemeur ; *höchst selten, äußerst selten, extrem selten,* hollrouez, tremen rouez, tremen ral, ral bras, dibaot bras, peurzibaot, gwall danav ; *ziemlich selten,* rouezik, gloevik, dibaodik ; *je seltener eine Ware ist, desto höher steigt ihr Preis,* ar rouezded a laka priz ar marc'hadourezhioù da greskiñ ; *selten wie ein weißer Rabe,* ken rouez hag un neizh logod e skouarn ur c'hazh, ken rouez hag ur maout pemp pav ; *es gibt nichts Seltenes daran,* n'eo ket iskis tamm ebet, n'eo ket un dra iskis da welet ; *seltener werden,* dibaotaat, rouesaat, tanavaat, gloevaat, skarsaat, boullaat, skortaat, distankaat, mont war danavaat, mont war zistankaat, mont war zibaotaat, mont war rouesaat ; *seltener werden lassen,* dibaotaat, rouesaat, tanavaat, gloevaat, teuziñ, skarsaat, skortaat, distankañ, distankaat ; *ihre Besuche bei ihm wurden immer seltener,* rouesaat a reas da zont war e dro ; *ein seltener Vogel,* ur paotr ral g., ur paotr n'eus ket nemeur eveltañ g., ur paotr evel ma ne weler ket nemeur g., un ibil g., ul labous g., ul labous a jav g., ur c'hwil g., un evn g., ul labous iskis a zen g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., un tamm paotr iskis g., un oristal g., un oristal a zen g., ur pichon g., ur brav a bichon g., ur pitaouenneg g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., un orin g., un orin den g., un orin a zen g., ur pipi g., ur gwall bipi g., ur mailhard g., un istañsour g., un istrelog g., ur gwikefre g., ur c'halkenn g., ur galkenn b., ur papigo g., ur pitouch g., un diaoul a zen g., un aotrou g., un den dioutañ e-unan g., un den dezhañ e-unan g., un den espar g. ; *seltener Fall,* kaz hag a zo dibaot g. (Gregor), tra rouez g., degouezh divoas g., afer espar b. ; *seltene Energie,* startijenn divoas b., startijenn espar b., deltu divoas g. ; [mezeg.] *seltene Krankheit, seltene Erkrankung,* kleñved rouez g., kleñved emzivat g. ; [kimiezh] *Metalle der seltenen Erden,* douaroù prin ls.

Adv. : dibaot, dibaot a wech, ral a wech, dre ral, gloev, a-wechoùigoù, a-wechigoù, nemeur, divat ; *Fledermäuse lassen sich am hellen Tag selten blicken,* ur ral eo gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, ral eo gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, ral eo ma vez gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, ral eo ma weler un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, ral eo e vefe gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, dibaot eo gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz, dibaot a wech e vez gwelet un askell-groc'hen bennak e-kreiz an deiz ; *er geriet nur selten in Wut,* dibaodik [e oa] ar gwechoù ma fache ; *hierhin verirrt sich selten ein Fremder,* rouez e vez gwelet unan a-vaez-bro o tremen dre amañ, ur ral eo gwelet unan a-vaez-bro o tont du-mañ, dibaot eo gwelet unan a-vaez-bro o tont du-mañ, dibaot a wech e vez gwelet unan a-vaez-bro o tont du-mañ, dibaot eo d'unan a-vaez-bro dont du-mañ, ne zeu nemet dre ral unan a-vaez-bro du-mañ, amañ e vez ur ral gwelet tud a-vaez-bro ; *nicht selten,* alies a-walc'h, aliesik a-walc'h ; *das hört man selten,* dibaot eo klevet an dra-se, ur ral eo klevet an dra-se ; *das findet man selten,* dibaot eo kavout an dra-se, ur ral eo kavout an dra-se ; *er geht selten in die Stadt,* dibaot eo dezhañ mont e kêr, ne ya nemet ral e kêr, ral a wech e ya e kêr, ne ya nemet dre ral e kêr, dibaot a wech e ya e kêr, n'eo ket boas da vont e kêr ; *er lässt sich nur selten blicken,* ne vez ket gwelet divat, ne vez ket gwelet gwall alies, n'eo ket gwall alies e vez skubet war e lerc'h ; *Sie lassen sich aber selten blicken !* ne vezit ket gwelet divat ! ; *er lässt sich selten in der Kirche blicken,* ne dosta ket pikol d'an iliz ; *er kommt nur selten zu Besuch,* ne vez ket skubet war e lerc'h gwall alies, ne zeu nemet ral d'hor gwelet, ne zeu ket gwall alies betek hon ti ; *er*

kommt jetzt nur selten zu Besuch, ne vez ket amañ ken alies ha gwechall, evit alies ne zeu ket mui bremañ, ne vez ket skubet war e lerc'h ken alies ha gwechall, rouesaat a ra e weladennoù, rouesaet en deus e weladennoù ; *er schreibt uns immer seltener,* rouesaat a ra e lizheroù ; *er geht immer seltener in die Kneipe,* nebeutaat a ra da vont d'an ostaleri, rouesaat a ra da vont d'an ostaleri ; *er war selten nüchtern,* ur ral e oa e welet divezv ; *seine religiösen Pflichten immer seltener erfüllen,* koazhañ d'ober e relijion, koazhañ d'ober e zevosion, rouesaat d'ober e relijion, rouesaat d'ober e zevosion ; *er geht nur selten in die Kneipe,* ne vez ket gwelet divat en davarn, ne vez (ket) gwelet nemeur en ostaleri ; *er lacht selten,* ne c'hoarzh nemeur, ne c'hoarzh nemet dre ral ; *warum denke ich so selten an sie ?* perak e soñjan ken gloev enni ? ; *warum denkst du so selten an mich ?* perak e soñjez ken gloev ennon ? ; *eine Stiefmutter bringt selten die gleichen Gefühle für fremde Kinder auf, wie für eigene,* dibaot lezvamm a gar bugale all keit hag he re, dibaot eo e garfe ul lezvamm bugale all keit hag he re ; *wahre Freunde findet man sehr selten,* ar vignoned vat a zo tanav, ur gwir vignon a zo ur pezh ral war an douar, peurzibaot eo ar gwir vignoned, hollrouez eo ar gwir vignoned ; *selten vorkommendes Wort,* ger rouez g. ; *so selten wie möglich, möglichst selten,* an nebeutañ ar gwellañ, bihanañ ma c'hallan, an nebeutañ ma c'hallan ; *er trinkt nur selten Wein,* ar gwin a ev a zo tanav, ne ev nemeur a win, n'eo ket boas da evañ gwin ; *ich trinke nur selten Kaffee,* ne evan nemeur a gafe, n'on ket boas da evañ kafe, ar c'hafe a evan a zo tanav ; *er bekommt selten Besuch,* rouez eo an dud a ya d'e welet ; *er kehrte selten nach Hause,* ne zistroe d'ar gêr nemet dre ral, ne zistroe nemet ral a wech d'ar gêr ; *er schlief selten im eigenen Bett,* ur ral e oa dezhañ kousket en e wele.

Seltenheit b. (-,-en) : rouezded b., rouezder g., dibaoted b., ralentez b., skarster g., skarsted b., tra dibaot g., istrogell b., ardigell g./b., tra souezhus g., tra iskis g., istrogell tra g., estrañjeri b., esparadenn b., gwikefre b. ; *eine Seltenheit,* ur ral g. ; *in der Bretagne sind romanische Kirchen eine Seltenheit,* rouez eo an ilizoù romanek e Breizh.

Seltenheitswert g. (-s) : *von Seltenheitswert sein, Seltenheitswert haben,* bezañ un dra rouez, bezañ un ardigell, bezañ un dra iskis.

Selters n. (-,-) / **Selterswasser** n. (-s) / **Selterwasser** n. (-s) : dour-flistr g., dour gazek naturel g.

seltsam ag. : **1.** digunvez, digustum, divoas, divoutin, diordinal, iskis, iskis e neuz, iskis da welet, espar, droch, drol, kurius, estrañch, pitaouennek, kuladus, souezhus, amc'hiz, iskriv, loukes, pampes, sebezus, estonus, dic'hiz, chin, dizeur, ivin, dispar, eveek ; *seltsame Geschichten erzählen,* reiñ paribolennoù drol da glevet ; *das ist doch selsam !* un dra da gompren eo ! un dra sebezus eo ! un dra estonus eo ! se 'zo kurius ! un dra zrol eo ! drol eo ! un dra iskis eo ! ; *was für eine seltsame Idee !* na peseurt soñj ! nag ur soñj ! pebezh soñj eveek ! ; **2.** [fizik] *seltsamer Attraktor,* hoaler espar g. ; *seltsame Materie,* danvez espar g., esparan g. [*liester* esparanoù] ; *seltsames Teilchen,* rannig espar b.

Adv. : iskis, kurius, drol, eveek, en un doare iskis, en un doare souezhus.

seltsamerweise Adv. : iskis, kurius, drol, eveek, en un doare iskis, en un doare souezhus.

Seltsamkeit b. (-,-en) : **1.** iskisted b., iskister g., esparded b., esparder g., souezhuster g. ; **2.** [fizik] esparded b.

Sem g. : [Bibl] Sem g.

Semantem n. (-s,-e) : [yezh.] sterad g.

Semantik b. (-) : [yezh.] steroniezh b., semantik g., steradur g.

Semantiker g. (-s,-) : [yezh.] steroniour g., steradurour g.

Semantikerin b. (-,-nen) : [yezh.] steroniourez b., steradurourez b.

semantisch ag. : [yezh.] steroniel, steradel, semantikel ; *semantisches Signifikat,* arganteul steradel g. ; *semantisches Feld,* sterva g., tachenn-ster b. ; *semantisches Bewusstsein,* emskiant steroniel b.

Semaphor n./g. (-s,-e) : **1.** semafor g. [*liester* semaforioù] ; **2.** [stlenn.] semafor g.

Sematologie b. (-) / **Semeologie** b. (-) : arouezoniezh b., semiologiezh b., semiotik g.

Semester n. (-s,-) : c'hwec'hmiz g., c'hwec'hmiziad g., c'hwec'hmizvezh g., hantervloaz g., pennbloaz g.

Semesterferien ls. : vakañsoù c'hwec'hmiziek ls., vakañsoù hantervloaziek ls.

Semesterprüfung b. (-,-en) : [skol-veur] arnodenn c'hwec'hmiziek b.

Semi- : dam-, hanter-, led-.

semiarid ag. : damgrin, damouelec'hiek, damouelec'hiel, damzezerzhiek, damzezerzhiel ; *semiarides Klima,* hinad damgrin b. ; *semiarides Milieu,* metoù damgrin g., metoù damzezerzhel g.

Semidominanz b. (-) : [hiloniezh] damdrec'helezh b.

Semifinale n. (-s,-/-s) : [sport] hanterc'hourfenn g., eil tro ziwezhañ b. ; *Teilnehmer am Semifinale,* hanterc'hourfenner g.

Semikolon n. (-s,-s) : [moull., yezh.] pik-skej g., pik-virgulenn g., gourskej g.

semilunar ag. : hanterloarel.

Semilunarklappe b. (-,-n) : [korf.] trapig sigma g.

Seminar n. (-s,-e) : **1.** [skol-veur] bodad-studi g., kendael b., kendiviz g. ; **2.** staj g., seminar g., prantad stummadur g. ; **3.** [skol-veur] ensavadur g., rann b., rannad b., rannadur g., kevrenn b., kevrennad b. ; **4.** [relij.] kloerdi g. ; *Knabenseminar,* kloerdi bihan g. ; *Priesterseminar,* kloerdi bras g.

Seminararbeit b. (-,-en) : rentañ-kont seminar g., rentañ-kont stummadur g.

Seminarist g. (-en,-en) : **1.** kloareg g. [*liester* kloareged, kloarien, kloer] ; *er ist Seminarist,* war ar studi beleg emañ, emañ war ar studi da vont da veleg ; **2.** [Bro-Suis] studier en ur skol-vistri g.

Seminarschein g. (-s,-e) : testeni stummadur g., testeni-studi g.

Semiologie b. (-) : **1.** arouezoniezh b., semiologiezh b., semiotik g. ; **2.** [mezeg.] azonouriezh b., semiotik g.

semiologisch ag. : semiologel, semiotikel.

Semiotik b. (-) : **1.** arouezoniezh b., semiologiezh b., semiotik g. ; **2.** [mezeg.] azonouriezh b., semiotik g.

Semiotiker g. (-s,-) : **1.** semiotikour, semiologour g. ; **2.** [mezeg.] semiotikour, azonour g.

semiotisch ag. : **1.** semiologel, semiotikel ; **2.** [mezeg.] azonel, semiotikel.

semipermeabel ag. : handreuz.

Semipermeabilität b. (-) : handreuzded b.

Semit g. (-en,-en) : Semit g. [*liester* Semited].

Semitin b. (-,-nen) : Semitez b.

semitisch ag. : **1.** semit ; *ein semitisches Volk,* ur bobl semit b. ; **2.** [yezh.] semitek ; *eine semitische Sprache,* ur yezh semitek b.

Semitismus g. (-) : **1.** [yezh.] (-, Semetismen) semitegadur g. ; **2.** [dre asten.] semitegezh b.

Semitist g. (-en,-en) : [yezh.] semitegour g.

Semitistik b. (-) : [yezh.] semitegouriezh b., studioù ar yezhioù semiteg hag ar pobloù semit ls.

Semivokal g. (-s,-e) : [yezh.] hantervogalenn b., damvogalenn b., damgensonenn b., hantergensonenn b.

Semmel b. (-,-n) : **1.** baraig g. ; **2.** [dre skeud.] *das geht weg wie frische Semmeln, das geht ab wie warme Semmeln,* hewerzh eo ar varc'hadourezh-se ken ez eo, ar varc'hadourezh-se a ya er-maez, gwerzh vat a zo d'ar varc'hadourezh-se, an diskrap (foar an arigrap, ar beilh, ar skrap, prez, mall) a vez war ar varc'hadourezh-se, an dud a lamm war ar varc'hadourezh-se, firbouch a zo en-dro d'ar varc'hadourezh-se, en em skeiñ a ra an dud a-dreuzoù war ar varc'hadourezh-se, skeiñ a ra an dud war

ar varc'hadourezh-se, an dud a beg war ar varc'hadourezh-se, ar varc'hadourezh-se a gav fred diouzhtu, ar varc'hadourezh-se a vez kalz a fred warno, ar varc'hadourezh-se a gav sav diouzhtu, evel krampouezh ez a an traoù-se gant an dud, se a vez gwerzhet evel krampouezh, herrek e ya an dud d'ar varc'hadourezh-se, an traoù-se a ya e skrap.
semmelblond ag. : melen-sklaer.
Semmelbrösel ls. : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] paladur g., dibaladur g., digreunadur g.
Semmelklößchen n. (-s,-) : [kegin.] boulig kig ha bara b., pouloudenn kig ha bara b.
Semmelknödel g. (-s,-) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] boulig kig ha bara b., pouloudenn kig ha bara b.
Semmelmehl n. (-s) : [kegin.] paladur g., dibaladur g., digreunadur g. ; *weißes Semmelmehl,* paladur gwenn g. ; *braunes Semmelmehl,* paladur melen g.
Semmelpilz g. (-es,-e) : [louza.] broudog g.
Semmelstoppelpilz g. (-es,-e) : [louza.] broudog gwenn g., troad-dañvad g. [*liester* treid-deñved].
Semnon g. (-s) : [stêr] *der Semnon,* ar Sevnon g.
Semtex® n. (-) : [danvez tarzh] semteks g.
sen. ag. : [*berradur evit* **senior**] tad g.
Senat g. (-s,-e) : **1.** [polit., istor] sened g., senez b. ; **2.** [gwir] lez-varn b. ; **3.** [skolioù-meur] kuzul-merañ g.
Senat- : senedourel, … ar sened.
Senator g. (-s,-en) : [polit., istor] senedour g.
Senatorenstand g. (-s) **/ Senatorenschaft** b. (-) : [Henamzer, Roma] urzh ar senedourien g., stad a senedour b.
Senatorin b. (-,-nen) : [polit.] senedourez b.
senatorisch ag. : [polit., istor] senedourel.
Senatsbeschluss g. (-es,-beschlüsse) : [polit., istor] dekred ar sened g. ; *auf Senatsbeschluss,* dre dekred ar sened.
Senatswahlen ls. : dilennadeg ar senedourien b.
Send g. (-s,-e) : [relij.] sinod g., senez b.
Sendbote g. (-n,-n) : **1.** dileuriad g., kannad g. ; **2.** [relij., dre astenn.] misioner g., abostol g.
Sendbrief g. (-s,-e) : lizher digor g., lizher digor d'an holl g.
Sendeanlage b. (-,-n) : [skingomz] skingaser g. [*liester* skingaserioù], pellgelaouer g. [*liester* pellgelaouerioù], pellgelaouerez b. [*liester* pellgelaouerezioù], kaser skinoù g. [*liester* kaserioù skinoù].
Sendeanstalt b. (-,-en) : savlec'h skingomz g., savlec'h skinwel g.
Sendebereich g. (-s,-e) : emled ur skingaser g., tolead goloet g., tolead pakañ g.
Sendefolge b. (-,-n) : **1.** roll ar skingasadennoù g., roll an abadennoù g. ; **2.** heuliadenn b., heuliad g., feilheton g., stirad skingasadennoù g.
Sendegebiet n. (-s,-e) : tolead goloet g., tolead pakañ g.
Sendegerät n. (-s,-e) : [skingomz] skingaser g. [*liester* skingaserioù], pellgelaouer g. [*liester* pellgelaouerioù], pellgelaouerez b. [*liester* pellgelaouerezioù], kaser skinoù g. [*liester* kaserioù skinoù].
Sendeleiter g. (-s,-) : [skingomz] kenwerc'her g. , sevenour g., realizatour g.
Sendemast g. (-s,-en/-e) : peul skingas g.
Senden n. (-s) : **1.** kasidigezh b., kas g., kasadur g., kasadenn b. ; **2.** [skingomz, skinwel] kaserezh g., skingaserezh g. ; *das Senden und das Empfangen,* kaserezh ha pakerezh.
senden¹ V.k.e. (sandte / sendete // hat gesandt / hat gesendet) : kas, daveiñ, postañ ; *noch einmal senden,* adkas ; *ein Paket als Eilgut senden,* kas (daveiñ) ur pakad a-dizh (a-herr-bras, gant herr bras) ; *einen Gruß an jemanden senden,* kas e c'hourc'hemennoù d'u.b. ; *eine E-Mail senden,* posteliñ ; *nach dem Arzt senden,* kas davit ar mezeg.
senden² V.k.e. (sendete / hat gesendet) : **1.** [skingomz] skingas, skignañ, bannañ ; *im Rundfunk senden,* skingas ; *als Aufzeichnung senden, in einer Aufzeichnung senden, zeitversetzt senden,* skignañ war-zilerc'h ; *noch einmal senden,* kinnig un eil gwech, adskignañ ; **2.** [fizik] ec'hodiñ ; *Wellen senden,* ec'hodiñ gwagennoù.
V.gw. : skingas, pellgelaouiñ, skingelaouiñ, skingomz.
Senden n. (-s) : **1.** [skingomz] skingas g. ; **2.** kasadur g. ; *erneutes Senden von Briefen,* adkasadur lizheroù g.
Sendepause b. (-,-n) : ehan g.
Sendeplan g. (-s,-pläne) : roll ar skingasadennoù g., roll an abadennoù g.
Sender g. (-s,-) : **1.** [den] kaser g. [*liester* kaserien], treuzkaser g. [*liester* treuzkaserien] ; **2.** [klev-gwel] skingaser g. [*liester* skingaserioù], pellgelaouer g. [*liester* pellgelaouerioù], pellgelaouerez b. [*liester* pellgelaouerezioù], kaser skinoù g. [*liester* kaserioù skinoù], P. radio g. ; *auf einen anderen Sender umschalten,* cheñch skingaser ; *Reichweite eines Senders,* emled ur skingaser g. ; *etwas über die Sender bekannt geben,* skingas udb, reiñ keal eus udb dre ar skingomz, diskuliañ udb dre ar skingomz, reiñ anaoudegezh eus udb dre ar skingomz, reiñ keloù eus udb dre ar skingomz, reiñ udb da c'houzout (da anavezout) dre ar skingomz, kemenn udb dre ar skingomz, ditourañ diwar-benn udb dre ar skingomz, titouriñ diwar-benn udb dre ar skingomz, kelaouiñ diwar-benn udb dre ar skingomz, reiñ liv eus udb dre ar skingomz, reiñ disaouzan eus udb dre ar skingomz, bannañ udb dre ar skingomz ; **3.** [yezh.] kemennour g. [*liester* kemennourien] ; **4.** [fizik] ec'hoder g. ; *Wellensenden,* ec'hoder gwagennoù g.
Senderaum g. (-s,-räume) : [skingomz, skinwel] studio skingaserezh g., skinlec'h g.
Sendereihe b. (-,-n) : heuliad g., heuliadenn b., feilheton g., stirad skingasadennoù g.
Sendesaal g. (-s,-säle) : studio skingaserezh g., skinlec'h g.
Sendeschluss g. (-es) : diwezh an abadennoù g.
Sendestation b. (-,-en) : kaslec'h g., skinlec'h g., skingaser g., skinva g.
Sendezeit b. (-,-en) : tellad amzer b., troc'had amzer g. ; *die Sendezeit überziehen,* mont dreist an amzer skignañ rakwelet, chom war skign en tu all d'an amzer rakwelet ; *Sendezeit mit der höchsten Einschaltquote,* [skingomz] barr selaou g., [skinwel] barr sellet g. ; *beliebte Sendezeit, günstige Sendezeit,* [skingomz] eur selaouidigezh vras b., [skinwel] eur arvestidigezh vras b.
Sendgericht n. (-s,-e) : [relij.] sinod g., senez b.
Sendling g. (-s,-e) : dileuriad g., kannad g.
Sendrecht n. (-s) : [relij.] gwir sinodel g., gwir senezel g.
Sendschein g. (-s,-e) : kemenn kasidigezh g.
Sendschreiben n. (-s,-) : lizher digor g., lizher digor d'an holl g.
Sendung b. (-,-en) : **1.** kasadenn b., pakad g. ; *unzustellbare Sendung,* kasadenn na vez ket kavet he degemerer b., kasadenn reputuet b. ; *Einschreibesendung,* kasadenn erbedet b. ; *Sendung mit Wertangabe,* kasadenn gant talvoudegezh disklêriet b. ; *die Sendung wird noch vom Zoll zurückgehalten,* azdalc'het e vez ar gasadenn gant ar valtouterien evit c'hoazh ; **2.** abadenn skingomz b., abadenn skinwel b., skingasadenn b., kasadenn skinwel b., kasadenn skingomz b. ; *eine Sendung übertragen,* skingas un abadenn, skignañ un abadenn ; *eine Sendung live übertragen,* skingas un abadenn war-eeun, skignañ un abadenn war-eeun ; *eine Sendung anbieten, eine Sendung ankündigen, eine Sendung ansagen,* kinnig un abadenn ; *Sendung nach Mittelosten,* skingasadenn etrezek ar Reter-Kreiz b., skingasadenn da-geñver ar Reter-Kreiz ; *eine*

Sendung moderieren, durch eine Sendung führen, kas un abadenn en-dro ; *eine Sendung vorher aufzeichnen,* ragenrollañ un abadenn ; *die Aufzeichnung einer Sendung,* ragenrolladur un abadenn g. ; *eine Sendung zusammenstellen und leiten,* kenwerc'hañ un abadenn skingomz ; *eine Sendung um eine halbe Stunde verlängern,* lakaat un hantereurvezhiad astenn d'un abadenn ; *eine zeitversetzte Sendung,* un abadenn derenet b., un abadenn war-zilerc'h b. ; **3.** [dre skeud.] kefridi b., kefridiezh b., emell g., karg b., taol-kefridi g., galvedigezh b., planedenn b. ; *er glaubte fest an seine Sendung,* krediñ a rae kalonek en e blanedenn.

Senegal n./g. (-s/-) : **1.** [bro] *der Senegal g. (-), Senegal n. (-s),* Senegal b. ; **2.** [stêr] *der Senegal (-),* ar Senegal g.

Seneschall g. (-s,-e) : [istor] senesal g. [*liester* senesaled].

Seneschallat n. (-s,-e) : [istor] **1.** [karg] senesaliezh g. ; **2.** [bro] senesalerezh b.

Seneschallamt n. (-s,-ämter) : [istor] senesaliezh g.

seneszent ag. : [bev.] argozhat.

Seneszenz b. (-) : [bev.] argozhañ g.

Senf g. (-s,-e) : **1.** [danvez, kegin.] sezv g. ; *etwas mit Senf würzen, etwas mit Senf anmachen,* sezvañ udb ; **2.** [louza.] sezv str. ; *wilder Senf, Ackersenf,* sezv gouez str. ; *weißer Senf,* sezv gwenn str. ; *schwarzer Senf,* sezv du str. ; **3.** [dre skeud.] *seinen Senf dazugeben,* lakaat e damm pebr e-barzh ar soubenn, lakaat e damm bleud, lakaat war ar barr c'hoazh, saotrañ eoul war an tan, skuilhañ eoul war an tan, rustaat an traoù, c'hwezhañ e lodenn a drouz etre an dud, lavaret e damm ivez, lavaret e gomz ivez, distagañ e glapad ivez, digeriñ e flapenn evit begata ivez, digeriñ he forn evit gwrac'hellat ivez, digeriñ he beg evit gwrac'hiñ ivez, digeriñ e doull evit begata ivez.

Senfbüchse b. (-,-n) : pod-sezv g.

Senffabrik b. (-,-en) : sezverezh b.

senffarben ag. **/ senffarbig** ag. : a-liv gant ar sezv, el liv d'ar sezv, kenliv gant ar sezv, hag a zoug liv ar sezv.

Senfgas n. (-es,-e) : [istor, lu] iperit g., gaz brezel g., gaz sezv g.

Senfgurke b. (-,-n) : [kegin.] kokombrez-bihan dre winegrenn str.

Senfhersteller g. (-s,-) : sezver g.

Senfkorn n. (-s) : **1.** [danvez] greun sezv g. ; **2.** [louza.] greun sezv str. ; *ein Senfkorn,* ur c'hreunenn sezv b.

Senfmehl n. (-s) : [kegin.] bleud sezv g.

Senfpapier n. (-s,-e) **/ Senfpflaster** n. (-s,-) : [mezeg.] tarchelad g., palastr g., [dre fent] kataflam g. ; [kr-l] *das ist ein Senfpflaster auf ein hölzern Bein,* se 'zo evel palastr ar wrac'h, se 'zo evel palastr ar wrac'h na ra na droug na vad.

Senfsoße b. (-,-n) : [kegin.] soubilh sezv g.

Senfumschlag g. (-s,-umschläge) **/ Senfwickel** g. (-s,-) : [mezeg.] tarchelad g., palastr g., [dre fent] kataflam g.

Senge b. (-,-n) : P. lordadenn b., laz taolioù g., bazhadenn b., roustad druz g., pilad g., kempenn g./b., fustadenn b., fustadoù ls., fustad g., freilhadoù ls., trell b., bodennad b., c'hwistadoù ls., keuneudennadoù ls., fest ar vazh g/b., fest ar geuneudenn g/b., kefestad g., distoupad g., distokadenn b., pulloc'h g., lard g., abadenn vazhadoù b., piladeg b., distres g., dres g., sifel g., foetadenn b., grizilhad taolioù bazh g., gwiskad fustadoù g., pred bazhadoù g., predad g., chupennad taolioù b., gwiskad bazhadoù g., trepan g., saead vazhadoù b., frotadenn b., prad g., pred g., repaz g., fraead g., fraeadenn b., roustadenn b., flum g., flumad g., kroc'henad g., lardenn b., lardadenn b., lord g., lordad g., ognad g., pradadenn b., rapenn b., toufad g., laz bazhadoù g., pred bodennadoù g., saead b., eoul garzh g. ; *Senge kriegen,* pakañ (tapout) taolioù, pakañ (tapout) lopoù, bezañ boufonet, kaout an drell, pakañ ur repaz, tapout ul lazh, kaout war e groc'hen, kaout ar fust, pakañ korreenn, bezañ boureviet a daolioù, bezañ malet a daolioù, bezañ brevet a daolioù, bezañ broustet a daolioù, bezañ flastret a daolioù, bezañ maoutet, kouezhañ koad war an-unan, kaout fest ar vazh (fest ar geuneudenn, koad, kerc'h, kerc'h Spagn, segal, ul lard, ur c'hefestad, ur pred, ur predad), pakañ kerc'h, pakañ ur roustad eus ar gwashañ tout, kaout ur roustad druz, tapout ur roustad druz, kaout ur peilh, tapout fest ar geuneudenn, tañva fest ar geuneudenn, tañva blaz ar geuneudenn, tapout ul lardenn, tapout ul lip, tapout ur gempenn, tapout ur c'hempenn, tapout kerc'h, tapout e gerc'h, pakañ ur grizilhad taolioù bazh (ur grizhilhad fustadoù) (Gregor), bezañ frotet kaer (kivijet a-zoare, fiblet a-dailh), tapout frot, tapout sifel, pakañ sifel, pakañ un dres, tapout ur freilhad, kaout beuz, tapout ur vodennad, tapout ur pred bodennadoù.

sengen V.k.e. (hat gesengt) : gouleskiñ, suilhañ, krazañ, simuc'hiñ ; *die Sonne sengt die Blätter,* an heol a graz an delioù ; *die Haare sengen,* suilhañ ar blev.

V.gw. (hat gesengt) : rouzañ, suilhañ, krazañ, gouleskiñ, deviñ a-nebeudoù, glaouenniñ, glaouañ ; [dre skeud.] *sengen und brennen,* lakaat an tan hag ar gwall en ur vro, gwastañ ur vro dre an tan hag ar c'hleze, diskar ur vro dre an dir hag an tan, dizalbadiñ, reuziañ ur vro, entanañ ha lazhañ (Gregor).

sengend ag. : grizias, tomm-gor, tomm-grizias, gwrezus, leskidik, tanus, devus, suilhus ; *sengende Hitze,* gwrez tomm-grizias b., gratadenn b., tommder kriz g., pulluc'h b., pulluc'h tan b., fornez b., krazadenn b., krazien g.

sengerig ag. : c'hwezh an dev (ar grat, al losk, ar suilh, ar suilhet) gantañ, rouzet, suilhet, suilh, krazet, goulosket.

senil ag. : **1.** kabac'h, deuet gourt gant an oad, gourdet gant ar gozhni, diskaret gant ar gozhni ; **2.** [gwashaus] kripon, pampes, impopo, luo ; *senil gewordener Greis,* kripon pampes g., kripon impopo g., kripon luo g., magadenn b. ; *er ist senil,* hennezh a zo magadenn ; **3.** [mezeg.] kozhiadel ; *senile Demenz,* envedi gozhiadel b.

Senilismus g. (-) : [mezeg.] kozhiadegezh b.

Senilitas præcox b. (-) : [mezeg.] henizilded kentrat b.

Senilität b. (-) : henizilded b., oad kripon g., kriponerezh g., kabac'hded b., kabac'hder g., eil bugaleaj g.

senior ag. *digemm* : henañ, koshañ, tad.

Senior g. (-s,-en) : **1.** [sport] henad g. [*liester* henidi], henaour g. [*liester* henaoured, henaourion] ; **2.** den kozh g., den oadet g. ; *die Senioren,* ar re gozh ls., an dud kozh ls., an dud deuet war an oad ls., an dud erru war an oad ls., an dud erru oadet ls., an dud oadet ls. ; *wir gehören jetzt zu den Senioren,* erru omp e renk ar re gozh, erru omp tud oadet, paket hon eus un tamm mat a oad, erru ez eus un tamm mat a oad deomp ; **3.** tad g.

Seniorchef g. (-s,-s) : **1.** tad g. ; **2.** dean g.

Seniorchefin b. (-,-nen) : **1.** mamm b. ; **2.** deanez b.

Seniorenheim n. (-s,-e) : ti ar re gozh g., ti ar retredidi g., ti-retred g., ospital ar re gozh g.

Seniorenmannschaft b. (-,-en) : [sport] skipailh henaourien g.

Seniorenpass g. (-es,-pässe) : kartenn distaol evit an dud oadet b.

Seniorität b. (-) : henadelezh b.

Seniorpartner g. (-s,-) : dean g.

Seniorpartnerin b. (-,-nen) : deanez b.

Senium n. (-s) : [mezeg.] kozhni b., diskar-oad g., pevare oad g., pevare hoal g., oad kripon g. ; *Senium præcox,* henizilded kentrat b.

Senkblei n. (-s) : **1.** plomenn skouer b., neudenn blom b., plom g., plomenn b. ; **2.** [merdead.] gourhederez b., sonterez b., sont g. ; *Senkblei am Ende der Lotleine,* plomenn sont b., plomenn sontañ b., kailh-sont g.

Senke b. (-,-n) : **1.** [douarouriezh] diazezenn b., izelenn b., izelder g., gwaflez b., gwafleg b., gwantenn b., toullenn b., toull g., traoñ g., pukadenn b., kleuzenn b. ; **2.** [pesketaerezh] roued don difiñv b. ; **3.** [labour-douar] skoultr-red g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b., skourr-gouennañ g., redenn b.

Senkel g. (-s,-) : **1.** las g., lietenn b., kordennig b. ; *Schuhsenkel,* las botoù g. ; **2.** plomenn-skouer b., neudenn-blom b., plom g. ; **3.** [dre skeud.] *jemanden in den Senkel stellen,* adsterniañ u.b., lakaat u.b. en e renk, delc'her u.b. en e renk, lakaat reizh en u.b., degas reizh en u.b., ober un dres d'u.b., dihopañ u.b., eeunañ u.b., eeunañ e dort d'u.b., eeunañ e sugelloù d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, lakaat u.b. en e blas, kenteliañ u.b., ober un tamm kroz d'u.b., plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., disorc'henniñ u.b., kas u.b. d'e goch, kas u.b. d'e doull, lakaat u.b. brav en-dro en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., ober e varv d'u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., dilorc'hañ u.b., difougeañ u.b., diskar ourgouilh u.b., diskar al lorc'h a zo en u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., divarc'hañ u.b., bontañ u.b., diblasañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b., distekiñ u.b., diarbenn u.b., reiñ avel a-benn d'u.b., ober un dañs hep soner gant u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., kannañ e gouez d'u.b., kannañ e roched d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., ober ur rez d'u.b. ; *die gehen mir auf den Senkel,* me a zo lor gant ar re-mañ, ar re-mañ a zo un torr-penn, ar re-mañ a dorr va revr din, ar re-mañ a zo torr-penn ha torr-revr ouzhpenn, ar re-mañ a zo amerdourien, me a zo erru droug em c'horf gant ar re-mañ, heg am eus ouzh ar re-mañ, me 'zo erru dotu gant ar re-mañ, ar re-mañ a dorr din va fevarzek real, kas a reont ac'hanon da sot, divontañ a reont va spered din, terrñ a reont va fenn din, me 'zo erru dotu ganto, lakaat a reont ac'hanon da vont war bilbotig, lakaat a reont ac'hanon da dreiñ da sot, lakaat a reont ac'hanon da goll va buoc'h vrizh, lakaat a reont ac'hanon da vont e belbi, daoubenniñ a reont ac'hanon, arabadiñ a reont ac'hanon, ganto ez eus peadra da goll e benn (peadra d'an den da vezañ troet), aet on tremen skuizh gant ar re-mañ, ar re-mañ 'zo traoù, ar re-mañ 'zo traoù heskinus, gaiañ a reont ac'hanon, ouroulat a reont din, borodiñ a reont ac'hanon, va zarabazhiñ a reont gant o glabous, skeiñ a ra ar re-mañ war va elvaj, lakaat a reont va gwad da dreiñ e gwelien, leizh va lêr am eus gant ar re-se, leizh va c'hof am eus gant ar re-se ; *der geht mir langsam auf den Senkel,* hennezh a gresk em daoulagad.

Senkelknüpfen n. (-s) : ereerezh-hud g.

Senkelnadel b. (-,-n) : klaoutenn b., klaouenn b.

Senkelstift g. (-es,-e) : klaoutenn las b., pennklav las g.

senken V.k.e. (hat gesenkt) : **1.** stouiñ, plegañ, gouzizañ, diskenn, digreskiñ, izelaat, soublañ, sankañ, diwintañ, leiaat ; *den Kopf senken,* stouiñ (soublañ, plegañ, deval) e benn, ober ur stou d'e benn, ober ur pleg d'e benn ; *gesenkten Hauptes, mit gesenktem Kopf,* stouet e benn gantañ, soublet e benn gantañ, e benn pleget izel, en e zaoubleg, war zaoubleg, izel e benn ; *die Stimme senken,* komz izeloc'h, izelaat e vouezh ; *mit gesenkter Stimme sprechen,* komz a hanter vouezh, mouskomz ; *den Blick senken,* soublañ e zaoulagad, sellet war-draoñ, sellet a-bouez-traoñ, sellet davit bro ar saout, plegañ e zaoulagad ; *seine Lanze senken,* gouzizañ e c'hoaf ; *seine Waffe senken,* gouzizañ e arm, divukañ ; *jemanden in die Erde senken,* douarañ u.b., lakaat u.b. en douar ; *die Preise senken,* izelaat (diskenn, digreskiñ, leiaat, divenviñ) ar prizioù, lakaat diskenn war ar prizioù, marc'hadmataat e brizioù, disteurel (disteuler) war ar prizioù ; *die Kosten senken,* krennañ ar mizoù, bihanaat ar mizoù ; *er hat die Miete gesenkt,* digresket en deus ar feurm, marc'hadmataet en deus ar feurm, leiaet en deus ar feurm ; *die Löhne senken,* lakaat diskenn war ar goproù, diskenn ar goproù, krennañ ar goproù ; *gesenkte Lage,* diskenn g., naou g., dinaou g., dirabañs b., diribañs b., diriblañs b., roz g., tachenn war-naou b., gwantenn b. ; *sein Lohn wurde auf tausend Euro gesenkt,* degaset eo bet e c'hopr e mil euro ; *Steuern senken,* devidañ telloù, skañvaat telloù ; *die Arbeitslosigkeit senken,* deloezañ an dilabour, lakaat an dilabour da goazhañ, lakaat an dilabour da gilañ, lakaat an dilabour da steuziañ ; **2.** [tekn.] peurdoullañ, toullañ-didoullañ, kleuzañ, keviañ, sonteal, sontañ ; **3.** [labour-douar] plantañ skoultroù-red ; **4.** *das Fieber senken,* lakaat an derzhienn da derriñ, lakaat an derzhienn da goazhañ, troc'hañ an derzhienn, terriñ an derzhienn, terriñ nerzh an derzhienn, diflammañ an derzhienn, distanañ an derzhienn, amenat an derzhienn, abafaat an derzhienn ; *Fieber senkend,* diderzhiennus.

V.em. : **sich senken** (hat sich (ak.) gesenkt) : **1.** ober e goazh, mont koazh en dra-mañ-tra, koazhañ, gwantañ, gouzizañ, flakañ, izelaat, dont da bukañ, dont da goazhañ ; *der Boden senkt sich,* dont a ra an dachenn da goazhañ, dont a ra an douar da bukañ ; *der Boden hat sich gesenkt,* deuet eo an douar da bukañ, deuet eo an douar da goazhañ ; *der Fußboden hat sich gesenkt,* deuet eo al leur-zi da bukañ ; *die Mauer senkt sich,* koazhañ (gouzizañ) a ra ar voger ; **2.** stouiñ ; *die Fahnen senken sich,* stouiñ a ra ar bannieloù ; **3.** [leur, douar] disac'hañ, gwantañ, bezañ gwak, gouzizañ, flakañ, gwanañ, koazhañ, pukañ ; **4.** [hentoù] diskenn, mont war-draoñ.

Senken n. (-s) : [tekn.] trogleuziñ a-gern g.

Senker g. (-s,-) : **1.** [labour-douar] skoultr-red g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b., skourr-gouennañ g., redenn b., skoultr daoubennek g., skourr daoubennek g. ; **2.** [tekn.] trogleuzer kernennek b. [*liester* trogleuzerioù kernennek].

Senkfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù war draoñ ls., tennadeg war draoñ b.

Senkfuß g. (-es,-füße) : troad plat g., pukadur gwareg ar sol g., P. pukadur kalon an troad g.

Senkgarn n. (-s,-e) : [pesketaerezh] roued don difiñv b.

Senkgrube b. (-,-n) : puñs-diskarg g., foz aes b., foz kac'hat b., fozell-vreinañ b., poull blezañ g., poull-brutug g., P. toull-staot g., toull-kaoc'h g.

Senkkasten g. (-s,-kästen) : **1.** [tekn., tisav.] kambr-splujañ b., kambr diamwaskañ b., kaelog diamwaskañ g. ; **2.** genoù ur c'han-skarzhañ g.

Senkloch n. (-s,-löcher) : puñs-diskarg g., toull-diskarg g., toull-brutug g., poull blezañ g., distrouilh g., toull-distrouilh g.

Senklot n. (-s,-e) : plomenn skouer b., neudenn blom b., plom g., plomenn b.

Senknadel b. (-,-n) : sont g., sonterez b.

Senkrebe b. (-,-n) : [labour-douar] skoultr-red g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b., skourr-gouennañ g., redenn b.

senkrecht ag. : eeun, pik, sonn, plom, serzh, sont, diaskouer, diazerc'h, a-skouer, a-darzh, a-zerc'h, a-bik, a-blom, a-serzh, a-sonn ; *senkrechter Querschnitt,* skejad serzh g. ; *eine senkrechte Linie fällen,* tresañ un eeunenn skouer ; *senkrechte Projektion,* projektadur ortogonel g., bannadur a-skouer g., bannadur diaskouer g. ; *senkrechte Stellung,* sonnder g., diazerc'h g., diazerc'hded b., plom g., dres g., sav g. ; *senkrechter Zylinder,* kranenn serzh b. ; *senkrechter Kreiszylinder,* kranenn gelc'htreiñ b. ; [lizherennoù] *senkrechter Strich, senkrechter Hauptstrich,* post g. [*liester* pester] ; [tisav.] *senkrechter Stil, [saozneg : perpendicular Style, rectilinear Style]* goteg a-darzh g. ; [moull.] *senkrechte geschweifte Klammer,* briataenn sonn b., briatadur sonn g.

Adv. : sonn, a-blom, a-bik, a-sav-sonn, a-serzh, a-zerc'h, a-sonn, d'ar pik, plom-ha-plom, en e sav sonn, en e sav plom ; *das Flugzeug zieht senkrecht nach oben,* sevel a ra ar c'harr-nij a-blom (a-bik) d'an nec'h ; *bei Windstille steigt der Rauch senkrecht*

empor, pa vez an amzer mik e sav ar moged pik ; *senkrecht nach oben werfen,* serzhvannañ ; *etwas senkrecht aufstellen,* lakaat udb en e blom ; *senkrecht gestellter Stein in einem Mauerwerk,* maen war e silh g., maen war e silhenn g., maen war e sid g., P. bigoudenn b. [*liester* bigoudennoù] ; [mat.] *auf einer Geraden senkrecht stehen,* bezañ a-skouer gant un eeunenn, bezañ a-skouer d'un eeunenn, bezañ kenserzh d'un eeunenn, bezañ diaserzh ouzh un eeunenn, bezañ a-darzh war un eeunenn, bezañ a-sonn war un eeunenn, bezañ a-serzh war un eeunenn.
Senkrechte ag.k. b. : [mat.] eeunenn skouer b., skouerenn b., serzhenn b., kenserzhenn b., derc'hlinenn b.
Senkrechtstart g. (-s,-s) : [nij.] dibradañ a-serzh g., dibradañ a-zerc'h g.
Senkrechtstarter g. (-s,-) : **1.** [nij.] nijerez dibradañ a-serzh b., nijerez dibradañ a-zerc'h b. ; **2.** [dre skeud., den] **a)** [bugel] bugel dreistbarrek g., marzhenn b., meuliezh b. ; **b)** [micher] *du bist ja ein Senkrechstarter,* pignet out gwall vuhan ez karg, ur marzh !
Senkrechtstarterin b. (-,-nen) : [dre skeud.] **1.** [bugel] plac'hig dreistbarrek b., marzhenn b., meuliezh b. ; **2.** [micher] *du bist ja eine Senkrechstarterin,* pignet out gwall vuhan ez karg, ur marzh !
Senkreis n. (-es,-er) : [labour-douar] skoultr-red g., bod-gouennañ g., bout g., boutenn b., skourr-gouennañ g., redenn b., skoultr daoubennek g., skourr daoubennek g.
Senkrücken g. (-s,-) : [kezeg] kein puñset g., kein kleuz g., kein izel g., keinbant g. ; *Pferd mit Senkrücken,* marc'h keinbant g., marc'h baskein g., marc'h puñset g., marc'h puñset e gein g., marc'h izel e gein g., marc'h kleuz e gein g. ; *das Pferd bekommt einen Senkrücken,* dont a ra kein ar marc'h da gleuzañ ; *das Pferd hat einen Senkrücken,* keinbant eo ar marc'h, baskein eo ar marc'h, kein ar marc'h a zo puñset, kein ar marc'h a zo kleuz.
Senkschnur b. (-,-schnüre) : linenn sont b., linenn blom b.
Senkschraube b. (-,-n) : [tekn.] biñs sanket don b.
Senkspindel b. (-,-n) : hidrometr g., pouezer siros g.
Senkung b. (-,-en) : **1.** flakadur g., gwantañ g., gouzizadenn b., izelidigezh b., koazhadur g. ; *Senkung der Sterberate,* koazhadur ar feur mervel g. ; **2.** diazezenn b., izelenn b., izelder g., gwaflez b., gwafleg b., gwantenn b., toullenn b., toull g., traoñ g. ; **3.** bihanadur g., digresk g., disteraat g., diskar g., diskenn g., izelidigezh b., rabat g. ; *Preissenkung,* rabat war ar priz g., diskenn war ar priz g., diskar a briz g., raval war ar priz g. ; *Senkung des Lebensstandards,* izelidigezh ar barr bevañ b., digresk ar barr bevañ g. ; **4.** [mezeg.] *Blutsenkung,* gouelezennadur (dilavadur) ar gwad g. ; *Senkung der Gebärmutter,* tarzh mammoù g., mammdilerc'h g., avelenn ar mammoù b., avelenn ar grozh b. ; **5.** [barzh.] silabenn didon b. ; **6.** [douarouriezh] gwantenn b., gwaflenn b.
Senkwaage b. (-,-n) : areometr g., hidrometr g., pouezer siros g., menter ar bec'h alkool en ul likor g.
Senna b. (-) : [louza.] *alexandrinische Senna,* sena g., sene g.
Senn g. (-s,-e) / **Senne[1]** g. (-n,-n) : [Alpoù] bugul g., maesaer g., paotr-saout g.
Senne[2] b. (-,-n) : brugeg b., lanneg b., peurvan-alpenn g., alpenn b.
Senner[1] g. (-s,-) : [Alpoù] bugul g., maesaer g., paotr-saout g.
Senner[2] g. (-s,-) / **Sennerboot** n. (-s,-e) : [merdead.] lestr-touneta seulenner g.
Sennerei b. (-,-en) : [Alpoù] lochenn vaesaer b., lochenn vêsaer b.
Sennerin b. (-,-nen) : [Alpoù] maesaerez b., mêsaerez b.
Sennesblätter ls. : [louza.] delioù sena ls., delioù sene ls.
Sennesstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] sena g., sene g. (Gregor).
Sennhütte b. (-,-n) : [Alpoù] lochenn vaesaer b., lochenn vêsaer b.
Senologe g. (-n,-n) : [mezeg.] bronnour g.
Senologie b. (-) : [mezeg.] bronnouriezh b.
senologisch ag. : [mezeg.] bronnouriel.
Sensal g. (-s,-e) : [Bro-Aostria] kourater g.
Sensalin b. (-,-nen) : [Bro-Aostria] kouraterez b.
Sensation b. (-,-en) : **1.** sebez g., sebezenn b., sebezadur g., ansouezh g., souezhadenn b., trid-kalon g., darvoud sebezus g., degouezhadenn sebezus b., trivliadenn b., burzhud g., souezhadeg b., P. kridiennig b., skrijadennig b., hirisadennig b. ; *eine Sensation sein,* ober trouz bras, lakaat sebez, skeiñ speredoù an dud, souezhañ, sebezañ, sebezenniñ, esmaeañ ; **2.** [mezeg.] eraezad g., eraezadenn b., eraeziñ g. ; *Geräuschsensation,* eraezadenn glevedel b. ; *Geschmackssensation,* eraezadenn tañvael b. ; *Lichtsensation,* eraezadenn weledel b. ; *Geruchssensation,* eraezadenn c'hweshael b. ; *taktile Sensation,* eraezadenn stokadel b. ; **3.** [preder.] haezad g., haezadur g., haeziñ g.
Sensationalismus g. (-) : kelaouennerezh sebeziñ g., kazetennerezh sebeziñ g., kazetennerezh flapaj g., kazetennerezh brudailhoù g.
sensationell ag. : sebezus, trivlius, trivliadus, ansouezhus, disheñvel, tridus, dispar, dreist ; *sensationeller Preis,* priz skog g.
Sensationismus g. (-) : [preder.] haezelouriezh b.
Sensasionist g. (-en,-en) : [preder.] haezelour g.
sensasionistisch ag. : [preder.] haezelour.
sensationsbedürftig ag. : c'hoant trivliadennoù gantañ, c'hoant kridiennoùigoù gantañ, c'hoant skrijadennoùigoù gantañ, c'hoant hirisadennoùigoù gantañ, ... a blij dezhañ kridiennañ, ... a blij dezhañ kaout kridiennoù, ... a blij dezhañ skrijadenniñ, ... a blij dezhañ hirisadenniñ.
Sensationsblatt n. (-s,-blätter) : kazetenn flapaj b., kazetenn sebeziñ b., kazetenn vrudailhoù b., torch-revr g., tabloid g. poull-kanañ g., toull ar c'helajoù g.
Sensationslust b. (-) : kuriusted vil b., ranellerezh displed g., c'hoant kridiennoùigoù g., c'hoant skrijadennoùigoù g., c'hoant hirisadennoùigoù g., c'hoant trivliadennoù g.
sensationslüstern ag. : c'hoant trivliadennoù gantañ, c'hoant kridiennoùigoù gantañ, c'hoant skrijadennoùigoù gantañ, c'hoant hirisadennoùigoù gantañ, ... a blij dezhañ kridiennañ, ... a blij dezhañ kaout kridiennoù, ... a blij dezhañ skrijadenniñ, ... a blij dezhañ hirisadenniñ.
Sensationsnachrichten ls. : keleier sebeziñ ls., brudailhoù ls., flapaj g., kelajoù g.
Sensationsprozess g. (-es,-e) : prosez brudet bras g., kaoz brudet bras b.
Sensationsreporter g. (-s,-) : kelaouenner sebeziñ g., kazetenner sebeziñ g., P. mesker kaoc'h g.
Sense b. (-,-n) : **1.** falc'h b. [*liester* filc'hier] ; *Korbsense, Reffsense,* falc'h gant ur stern-falc'h b. ; *mit der Sense mähen,* falc'hat, mediñ gant ar falc'h, lakaat ar falc'h dindan ar gwinizh ; *beim Mähen mit der Sense weit ausholen,* falc'hat a-dro-hir ; *Schneide einer Sense,* gwel g., plankenn g. [*liester* plankennoù, plenk], dremm ur falc'h b., grem ur falc'h g., barvenn ur falc'h ; *eine Sense dengeln,* gwelat ur falc'h, goulazhañ ur falc'h, teneraat barvenn ur falc'h, ober barvenn d'ur falc'h, goveliañ ur falc'h, kargañ ur falc'h ; *Hamme einer Sense,* stag etre lavnenn ha troad ar falc'h g., lagad ur falc'h g., ruilhenn ur falc'h b., gouzoug ur falc'h g. ; *eine mit einer Hamme versehene Sense,* ur falc'h lagadek b. ; *die Hamme einer Sense brechen,* dic'houzougañ ur falc'h ; *die Sense schwingen,* luskañ ar falc'h ; *Sense für die Algenernte auf See,* gilhotin b. ; **2.** [dre skeud.] *jetzt ist Sense !* trawalc'h ! a-walc'h eo ! brenn ! va gaol ! va revr gant an dra-se ! ; **3.** [dre skeud.] falc'h an Ankoù b., [e Breizh] morzhol an Ankoù g., kloc'h an Ankoù g. ; *das Todesgespenst mit seiner Sense hatte sich mir zugewandt,* erruet e oa an Ankoù gant e falc'h em

c'heñver, edo skeud an Ankoù oc'h en em ledañ warnon, edo skeud paotr e falc'h oc'h en em ledañ warnon.

Sensenbaum g. (-s,-bäume) **/ Sensengriff** g. (-s,-e) : charre-falc'h g., troad-falc'h g., kerv-falc'h g. ; *oberster Griff am Sensenbaum,* krommetenn b. ; *am untereren Ende des Sensenbaums angebrachter Holzpflock (Holzkeil),* morailh g. ; *unterer Teil des Sensenbaums,* pitoez g. ; *einen Sensenbaum festkeilen,* gennañ ur charre g., klaviañ un troad-falc'h g., gennañ ur c'herv-falc'h.

Sensenhieb g. (-s,-e) : falc'had b. ; *mit einem Sensenhieb abgemähtes Schnittgut,* falc'had b.

Sensenmann g. (-s,-männer) : **1.** meder g., eoster g., falc'her g., falzer g., troc'her g. ; **2.** [lenn.] *der Sensenmann,* an Ankoù g., paotr e falc'h g., ar falc'her-noz g., ar falc'her dall g., ar falc'her bras g., ar falc'her kozh g., hor Breur ar Marv g., an dognez vrizh b. ; *der Sensenmann hatte sich mir zugewandt,* erruet e oa an Ankoù gant e falc'h em c'heñver, edo skeud an Ankoù oc'h en em ledañ warnon, edo skeud paotr e falc'h oc'h en em ledañ warnon.

Sensenrücken g. (-s,-) : kil gwel ar falc'h g., kein plankenn ar falc'h g.

Sensenstein g. (-s,-e) : higolenn b., maen-higolenn g., maen-lemmañ g., maen-falc'h g., maen-lemmer g., maen-goulazh g.

Sensenstiel g. (-s,-e) : charre g., troad-falc'h g., kerv-falc'h g. ; *oberster Griff am Sensenstiel,* krommetenn b. ; *am unteren Endes des Sensenstiels angebrachter Holzpflock (Holzkeil),* morailh g. ; *unterer Teil des Sensenstiels,* pitoez g. ; *einen Sensenstiel festkeilen,* gennañ ur charre g., klaviañ un troad-falc'h g., gennañ ur c'herv-falc'h.

Sensenstrich g. (-s,-e) : andell b., steudad ed pe foenn falc'het ha lakaet war an douar b.

sensibel ag. : **1.** [bred.] fromidik, santidik, kizidik, trivlidik, tener, bouk e galon ; *mit jemandem nicht sensibel umgehen,* mont d'u.b. a-c'hin d'e vlev, mont dre heg d'u.b. ; **2.** blizik, blazidik, santidik, dilikat, soutil, fin ; **3.** [mezeg.] gwiridik, kizidik, kizidik ouzh ar boan, tener ouzh ar boan, hege, hegeuz, eidik, pitouilh, tener ouzh an droug. ; **4.** [fizik, kimiezh, tekn.] respontus, santidik ; *sensible Waage,* pouezerez likant b., mentel likant b., balañs likant b. ; *hochsensible Waage,* mentel likant-kenañ b., mentel usgizidik b. ; **5.** skoemp, amjestr, skeudik, bubuik ; *das ist eine sensible Angelegenheit,* un afer skoemp (amjestr, skeudik) an hini eo, ur gwall afer an hini eo, ur gwall c'hoari an hini eo, n'eo ket ur gudenn aes, setu aze ur gempenn, skeudik eo an taol ganeomp, bubuik eo ar jeu.

Sensibelchen n. (-s,-) : P. santidig g., kizidig g. [*liester* kizidien], den kizidik-kaer g., den kizidik (santidik) betek re g., den kizidik dreist-kemm (dreist dalc'h) g., den peñver e galon g., den hag a lamm evit an disterañ tra g., kalon dener a zen g., chuchuenn b.

Sensibilisator g. (-s,-en) : [kimiezh] kizidikaer g. [*liester* kizidikaerioù].

sensibilisieren V.k.e. (hat sensibilisiert) : **1.** kelaouiñ ha kizidikaat ; *für etwas sensibilisieren,* kizidikaat ouzh udb, emskiantekaat ouzh udb ; **2.** [mezeg.] gwiridikaat, kizidikaat, santidikaat.

sensibilisierend ag. : kizidikaus, … kizidikaer.

Sensibilisierung b. (-,-en) : **1.** kelaouiñ-kizidikaat g., kizidikaat g., kizidikadur g., emskiantekaat g. ; **2.** [mezeg.] gwiridikaat g., gwiridikadur g., kizidikaat g., kizidikadur g., santidikaat g., santidikadur g.

Sensibilisierungs- : … kizidikaer.

Sensibilismus g. (-) : kizidigezh b., blizidigezh b., santidigezh b., dilikatiri b., kourtezi b., soutilded b., finded b., finder g.

Sensibilist g. (-en,-en) : blizig g. [*liester* bliziged], blazidig g. [*liester* blazidien], kizidig g. [*liester* kizidien], fromidig g. [*liester* fromidien].

Sensibilistin b. (-,-nen) : blizigez b., blazidigez b., kizidigez b., fromidigez b.

Sensibilität b. (-) : **1.** [bred.] santidigezh b., kizidigezh b., fromidigezh b., trivlidigezh b., kantaezidigezh b. ; *mangelnde Sensibilität,* digasted b. ; **2.** [korf.] skiantaerezh g. ; **3.** [mezeg.] eraeziñ g., santerezh g., santout g., gwiridigezh b., kizidigezh b. ; *Hautsensibilität,* eraeziñ kroc'henel g., santout kroc'henel g. ; *taktile Sensibilität,* eraeziñ stokadel g. ; *Geräuschsensibilität,* eraeziñ klevedel g. ; *Geschmackssensibilität,* eraeziñ tañvael g. ; *Lichtsensibilität,* eraeziñ gweledel g. ; *Geruchssensibilität,* eraeziñ c'hweshael g. ; **4.** [fizik, kimiezh, tekn.] kizidigezh b., respontuster g. ; *Sensibilität einer Waage,* likantiz ur ventel b. ; **5.** [preder.] haezelezh b.

sensitiv ag. : **1.** santidik ; **2.** kizidik dreist-kemm, kizidik dreist dalc'h, santidik betek re, fromidik, trivlidik, bouk e galon, dreistkizidik, gourc'hizidik, gwall gizidik, kizidik betek re, anoazus betek re, kizidik e lêr ; *ein sensitives Herz,* ur galon dener b.

Sensitive b. (-,-n) : [louza.] **a)** [*Mimosa pudica*] louzaouenn-an-onestiz b., gwiridig g. ; **b)** [*Impatiens noli-tangere*] louzaouenn-ar-Werc'hez b.

Sensitivität b. (-) : [bred.] santidigezh b., kizidigezh b., gwiridigezh b., fromidigezh b., trivlidigezh b., kantaezidigezh b.

Sensor g. (-s,-en) : **1.** [tekn.] taper [*liester* taperioù] g., resever [*liester* reseverioù] g., paker g. [*liester* pakerioù], kaptor g. [*liester* kaptorioù], detekterez b. [*liester* detekterezioù], enanker g. [*liester* enankerioù], santer g. [*liester* santerioù], teutaer g. [*liester* teutaerioù], dinoer g. [*liester* dinoerioù] ; *piezoelektrischer Sensor,* enanker gwasktredanel g. ; *optischer Sensor,* teutaer luc'hel g. ; **2.** [korf., bev.] fraouva skiantennel g.

Sensorbildschirm g. (-s,-e) : [stlenn.] skramm stekiñ g., skramm touch g.

Sensorialität b. (-) : skiantennelezh b., skiantennegezh b., skiantaerezh b., barregezh skiantennel b.

Sensorium n. (-s, Sensorien) : **1.** [korf.] skiantenneg b., sensoriom g. ; **2.** santerezh g., santidigezh b., kizidigezh b., fromidigezh b., barregezh santout b.

sensoriell ag. **/ sensorisch** ag. : skiantennel, santadel, santadurel ; *sensorische Funktion,* arc'hwel skiantennel g. ; *sensorischer Rezeptor,* fraouva skiantennel g. ; *sensorische Nerven,* nervennoù santout ls., nervennoù degas ls.

Sensortaste b. (-,-n) : stokell spinañ b.

Sensualismus g. (-) : **1.** blizonielezh b., blizoniezh b., friantegezh b. ; **2.** [preder.] santadennouriezh b., santadelouriezh b.

Sensualist g. (-en,-en) : **1.** blizoniour g., friantour g. ; **2.** [preder.] santadennour g., santadelour g.

sensualistisch ag. : [preder.] santadennour, santadelour.

Sensualität b. (-) : **1.** kreudegezh b. ; **2.** [rev.] blizoni b., likentez b., friantiz b.

sensuell ag. : **1.** kreudek ; **2.** [rev.] blizoniel, blizoniek, friant, lik, plijadus.

sensu lato : [bev.] er ster ledan, en e ster ledan.

sensu stricto : [bev.] er ster strizh, en e ster rik, er ster rik, ent strizh.

Sentenz b. (-,-en) : setañs b., berrlavarenn b., sturienn b., stur g., ger-stur g., lavarenn-stur b., lavar-stur g., sturlavar g., krennlavarenn b., reolskrid g., sturreolenn b.

sentenzenreich ag./Adv. **/ sentenziös** ag./Adv. : setañsus.

sentimental ag. : **1.** fromidik, santidik, kizidik, trivlidik, tener, bouk e galon ; **2.** serc'honiel karantezel, P. santimantel ; *sentimentale Liebe,* karantez-santad b.

Sentimentalität b. (-,-en) : esmaeüsted b., trivliadelezh b., santidigezh b., santimantelezh b. ; *affektierte Sentimentalität,* fromidigezh vilis b., teneridigezh vilis b., falsteneridigezh b., brizhtenerded b. ; *Liebessentimentalität,* serc'honi b.
Sentimentalwert g. (-s,-e) : talvoud kantaezel g.
separat ag./Adv. : distag, disrann, disparti, diforc'h, a-ziforc'h, a-unanoù, digemmet diouzh ar re all, en e bart e-unan ; *die einzelnen Bände sind separat erhältlich,* tu 'zo da brenañ al levrennoù a-unanoù ; *die Milch wird separat gekocht,* bervet e vez al laezh en e bart e-unan ; *Wolle und Baumwolle separat waschen,* gwalc'hiñ ar c'hoton disparti diouzh ar gloan ; [moull.] *separat abgedruckt,* moullet a-ziforc'h, moullet distag ; [lizher] *separat, mit separater Post,* gant ul lizher distag, en ul lizher distag.
Separatabdruck g. (-s,-e) **/ Separatabzug** g. (-s,-abzüge) : moulladenn a-ziforc'h b., moulladenn distag b.
Separatfriede g. (-ns,-n) : peoc'h en e anv e-unan g. (Gregor), peoc'h a-ziforc'h g.
Separation b. (-,-en) : disrann g., disparti g., diforc'h g., diforc'hidigezh b., disrannadur g.
Separatismus g. (-) : [polit.] disrannouriezh g.
Separatist g. (-en,-en) : [polit.] disrannour g.
Separatistin b. (-,-nen) : [polit.] disrannourez b.
separatistisch ag. : [polit.] disrannour.
Separator g. (-s,-en) : [tekn.] tronizherez b. [*liester* tronizherezioù].
Séparée n. (-s,-s) **/ Separee** n. (-s,-s) : saloñsig g., saloñs prevez g.
separieren V.k.e. (hat separiert) : distagañ, disrannañ, rannañ, dispartiañ, digevreañ, digevrediñ, diforc'h, diforc'hiñ.
Sepharde g. (-n,-n) **/ Sephardi** g. (-,Sephardim) : Yuzev sefarad g. [*liester* Yuzhevien sefarad], Sefarad g. [*liester* Sefaraded].
sephardisch ag. : sefarad.
Sepia b. (-,Sepien) : **1.** [loen.] morgad str., morgadenn b. ; *der hornige Schnabel der Sepien,* begoù karn ar morgad lies. ; *die schmiegsamen Fangarme der Sepien,* pivier gwevn ar morgad ls., brec'hioù gwevn ar morgad ls. ; *die Saugnäpfe der Sepien,* bronnoù ar morgad ls., spegoù ar morgad ls. ; **2.** duad morgad g., sepia g.
sepiabraun ag. : a-liv gant ar sepia, el liv d'ar sepia, sepia.
Sepia-Eier ls. : [loen.] rezin-mor str., had morgad str., pochoù morgad ls.
Sepiaknochen g. (-s,-) : [loen.] gwerc'hez-vor b. [*liester* gwerc'hizi-mor], gwerc'hez b. [*liester* gwerc'hizi], pibid b., kein-morgad g., skouarn-vorgad b. [*liester* skouarnioù-morgad], askorn morgad g. [*liester* eskern-morgad].
Sepiasturmtaucher g. (-s,-) : [loen.] tort glas g.
Sepiatinte b. (-) : duad morgad g., sepia g.
Sepiazeichnung b. (-,-en) : [arz] tresadenn sepia b.
Sepiole b. (-,-n) : [loen.] morgad bihan str., morgadenn vihan b.
Sepp g. : Jop g., Jos g.
Sepsis b. (-, Sepsen) : [mezeg.] septikemiezh b., gwadlestegezh b. ; *Sepsis verursachende Keime,* hadennoù lestus ls. ; *Sepsis verursachende Bakterien,* bakteri lestus str.
September g. (-s,-) : Gwengolo g., miz Gwengolo g., miz Mendem g. ; *der 10. (der zehnte) September,* an 10 (an dek) a viz Gwengolo g., an 10 (an dek) a Wengolo g.
Septembersonne b. (-) : heolig Gwengolo g.
September-Springtide b. (-,-n) : mare bras Gwengolo g., morad bras Gwengolo g., nevez bras Gwengolo g., nevez Gwengolo g., reverzhi Wengolo b., reverzi Gwengolo g.
Septennat n. (-s,-e) : **/ Septennium** n. (-s, Septennien) : seizhvloaziad g.
Septett n. (-s,-e) : [sonerezh] seizhad g., seizhbenveg g.
Sept-Îles ls. ; *die Sept-Îles,* ar Jentilez b.
Septim b. (-,-en) : **1.** [iskrim] seizhvet linenn b., seizhvedenn b. ; **2.** [Bro-Aostria] *sellit ouzh* **Septime**.
Septima b. (-, Septimen) : [dispredet] seizhvet klas g.
Septimaner g. (-s,-) : [dispredet] skoliad eus ar seizhved g.
Septime b. (-,-n) : [sonerezh] **1.** seizhenn b. ; **2.** notenn likant b.
septisch ag. : lestel, lestek ; *septische Erkrankung,* anaez lestel g. ; *septische Embolie,* enfroù lestek g. ; *septischer Schock,* bleuz lestel g.
Septole b. (-,-n) : [sonerezh] seizhverked g.
Septuagesima b. (-) : [relij.] *Sonntag Septuagesima,* Sul ar Seizh-Sizhun g., Sul Tad-Kozh al Lard g., Sul-al-Lard g., Kentañ Sul al Lard g., Sul ar Puch g., Sul ar Peuz g., Sul ar Puch-Dibuch g., Sul ar peuzdibeuz g.
Septuaginta b. (-) : [relij.] troidigezh ar Bibl e gresianeg kaset da benn gant dek doktor ha tri-ugent b., Bibl septuaginta g.
Septum n. (-s, Septa/Septen) : [korf.] tilhenn b. [*liester* tilhennoù] ; *Nasenseptum,* stagell-fri b., stagell ar fri b., speurenn ar fri b., tilhenn an divfron b.
Septum- : [korf.] … tilhennel, … an dilhenn.
sequentiell ag. : heuliantel, kemalat, a-laziadoù, a-gemal, a-stell ; [stlenn.] *sequentielle Speicherung,* treterezh heuliantel g., tretadur heuliantel g., keweriañ kemalat g., keweriañ a-gemal g., keweriañ a-stell g. ; *sequentieller Zugriff,* haeziñ a-gemal g., haeziñ kemalat g.
Adv. : a-gemal, a-stell, a-laziadoù.
Sequenz b. (-,-en) : **1.** laziad g., lajad g., pennad g., heuliad g., amsteudad b., rann b. ; **2.** [kartoù] pempkartenn b., teirc'hartenn b., heuliadenn b. ; *Sequenz von vier Karten,* pedervedenn b. ; *Sequenz von fünf Karten,* pempvedenn b. ; **3.** [skiantoù, tekn.] sekañs b., kemalenn b. ; [bev.] *kodierende Sequenz,* kemalenn vonegus b. ; **4.** [mat.] heuliad g. ; *konstante Sequenz,* heuliad arstalek g. ; *konvergente Sequenz,* heuliad kengerc'hus g. ; *alternierende Sequenz,* heuliad pebeilat g. ; *endliche Sequenz,* heuliad bevennek g.
Sequenzanalyse b. (-,-n) : [skiantoù, tekn.] sekañsañ g., kemalañ g., kemaladur g., sekañserezh g., studiadenn sekañsial b.
Sequenzer g. (-s,-) : kemaler g. [*liester* kemalerioù].
Sequenzialität b. (-) : [yezh.] kemaladezh b.
sequenziell ag. : heuliantel, kemalat, a-laziadoù, a-gemal, a-stell ; [stlenn.] *sequenzielle Speicherung,* treterezh heuliantel g., tretadur heuliantel g., keweriañ kemalat g., keweriañ a-gemal g., keweriañ a-stell g. ; *sequenzieller Zugriff,* haeziñ a-gemal g., haeziñ kemalat g.
Adv. : a-gemal, a-stell, a-laziadoù.
sequenzieren V.k.e. (hat sequenziert) : kemalañ, sekañsañ.
Sequenzierung b. (-) : [skiantoù, tekn.] sekañsañ g., kemalañ g., kemaladur g., sekañserezh g., studiadenn sekañsial b. ; *Genomsequenzierung,* kemaladur ur genom g.
Sequester g. (-s,-) : **1.** [gwir] dalc'h g., krog g., seziz b., sezi g., amskarad g. ; *jemandes Vermögen unter Sequester stellen,* amskarañ madoù u.b., lakaat krog war madoù u.b., lakaat seziz war madoù u.b., ober ur bragoù paper d'u.b., rekizañ madoù u.b. ; **2.** [mezeg.] amskar g., enkaledenn b., nozelenn b.
Sequestration b. (-,-en) : **1.** amskarad g., tredeogiezh b., dalc'h g., krog g., seziz b., sezi g. ; **2.** daskaezhadur g., bac'hañ g., bac'hidigezh b. ; **3.** [mezeg.] enkaledenniñ g., nozelenniñ g.
Sequestrator g. (-s,-en) : amskaradour g., tredeog g. [*liester* tredeoged], tredeeg g., abienner g.
sequestrieren V.k.e. (hat sequestriert) : **1.** rekizañ, lakaat seziz war, lakaat dalc'h war, lakaat krog war, ober ur bragoù paper d'u.b., lakaat e tredeog (Gregor), amskarañ ; **2.** daskaezhañ, bac'hañ ; **3.** [mezeg.] enkaledenniñ, nozelenniñ.
Sequestrierung b. (-,-en) : *sellit ouzh* **Sequestration**.

Sequoia b. (-,-s) **/ Sequoia-Baum** g. (-s,-Bäume) **/ Sequoie** b. (-,-n) : [louza.] sekoiaenn b. [*liester* sekoiaenned], sekoia str., gwez-sekoia str. ; *Küstensequoia,* sekoia dizibourc'h str.
Sérac g. (-s,-s) : [menezioù] serak g. [*liester* serakoù].
Serail g. (-s,-s) : [gwiad.] mezher gloan skañv g.
Serail n. (-s,-s) : [savadur] serailh g., saray g.
Seraph g. (-s,-e/Seraphim) : [relij.] serafin g. [*liester* serafined].
seraphisch ag. : ... serafek.
Serbe g. (-n,-n) : Serb g. [*liester* Serbed].
Serbien n. (-s) : Serbia b.
Serbin b. (-,-nen) : Serbez b.
serbisch ag. : **1.** serb ; **2.** [yezh.] serbek.
Serbokroatisch n. : [yezh.] serbkroateg g.
Serenade b. (-,-n) : nozkan g., serenadenn b., selinadenn b., abadenn noz b.
Serenissimus g. (-, Serenissimi) : e Veurdez seder-eston b., e Veurdez hollseder b.
Serenität b. (-) : sederoni b.
Serge b. (-,-n) : [gwiad.] serj g. ; *Wollserge,* serj gloan g. ; *Baumwollserge,* serj koton g.
Sergenweber g. (-s,-) : [gwiad.] serjer g.
Sergenweberei b. (-) : [gwiad.] **1.** [labour] serjerezh g. ; **2.** [stal] serjerezh b.
Sergeant g. (-en,-en / (-s,-s)) : [lu] serjant g. [*liester* serjanted].
Sergius g. : Serj g.
Serialität b. (-) **/ Serialismus** g. (-) : [sonerezh] steudelezh b.
Seriation b. (-,-en) : diasteudañ g., steudata g., rummata g.
Serie b. (-,-n) : **1.** steudad b., steudennad b., heuliad g., reuziad g., rumm g., rummad g., stardigennad b., stlejennad b., aradennad b., aridennad b., chadennad b., chapeled g., chapeledad g., stuc'had g. ; *begrenzte Serie,* produadur bevennet g., steudad vihan b. ; *Fernsehserie,* stirad skinwel g., feilheton skinwel g., film skinwel a-heuliadennoù g., film skinwel kinniget e taolennoù distag g. ; *Krimiserie,* stirad polis g. ; *Pflegeserie,* **a)** [mezeg.] rummad intentoù g. ; **b)** [kenederezh] stuc'had gwezeladoù g. ; **2.** dastumad g. ; *die komplette Serie,* an dastumad klok g., an dastumad leun g.
seriell ag. : steudel, a-steud, heuliantel, a-laziadoù ; *serielle Musik,* steudelezh b., sonerezh steudel g. ; [stlenn.] *serieller Zugriff,* moned heuliantel g., haeziñ kemalat g., haeziñ a-gemal g. ; *serieller Addierer, serielle Addiereinrichtung, serielles Addierwerk,* sammer a-steud g. ; *serielle Übertragung, serielle Datenübertragung,* treuzkas a-steud g.
Parallel-Seriell-Umsetzer g. (-s,-) **/ Parallel-Serien-Wandler** g. (-s,-) : [stlenn.] amdroer a-stur g., amdroer a-steud g.
Serien- : steud-, … steudadel, … a-steudad.
Serienerzeugung b. (-,-en) **/ Serienherstellung** b. (-) : kenderc'h a-steudad g., kenderc'h steudadel g.
Serienkiller g. (-s,-) : steudlazher g.
serienmäßig ag. : steudadel, … a-rummadoù, … a-frapadoù, … a-laziadoù, … a-steudad, ... steudad, ... rummad.
Serienmörder g. (-s,-) : steudlazher g.
Serienreife b. (-) : stad azas evit ar c'henderc'h a-steudad b.
Serienschaltkreis g. (-es,-e) **/ Serienschaltung** b. (-,-en) : [tredan.] stignad en arsteud g., amred a-steud g.
Serienschwingkreis g. (-es,-e) : [elektronik] amred luskellat digendoniet g.
Serienstromkreis g. (-es,-e) : [tredan.] stignad en arsteud g., amred a-steud g.
Serienwagen g. (-s,-) : karr-tan kenderc'het a-steudad g.
serienweise Adv. : a-frapadoù, a-laziadoù, a-steudad, a-rummadoù.
Serife b. (-,-n) : [moull.] troad g., serif g. [*liester* serifoù].
serifenlos ag. : [moull.] didroad, kuit a serifoù ; *serifenlose Schriftzeichen,* arouezennoù didroad ls.
Serikultur b. (-) : sidanerezh g.
Serinette b. (-,-n) : [sonerezh] seranell b. [*liester* seranelloù].
seriös ag. : **1.** sirius, parfet, poellus, eeun, leal, feal, prop ; *er ist seriös,* un den en e jeu eo ; **2.** [kenwerzh] a fiziañs, fiziadus, sur, a c'heller fiziout ennañ.
Seriosität b. (-) : **1.** siriusted b., lealded b., eeunded b., parfeted b. ; **2.** [kenwerzh] fiziadusted b.
Sermon g. (-s,-e) : **1.** [dispredet] sarmon g., prezegenn b. ; **2.** komzerezh goullo hep fin na difin g., foerell a gomzoù goullo b., stlejad komzoù goullo g., komzoù goullo a-stlabez (a-drak, forzh pegement, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, mui-pegen-mui, gwazh-pegen-gwazh) ls., kaozioù goullo a-drojouez (ken-ha-ken) ls., mor a gomzoù goullo g., morad a gomzoù goullo g.
Sero- : sero-, gwadveiz-, … gwadveiz, … gwadveizel.
Serodiagnostik b. (-) : [mezeg.] deznaou gwadveizel.
Serologe b. (-) : [mezeg.] gwadveizour g., serologour g.
Serologie b. (-) : [mezeg.] gwadveizouriezh b., serologiezh b.
serologisch ag. : [mezeg.] gwadveizourel, serologek.
seropositiv ag. : [mezeg.] seropozitivel, gwadveizyaek.
Seropositive(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] klañvour seropozitivel g., klañvourez seropozitivel b., gwadveizyaeg g. [*liester* gwadveizyaeged], gwadveizyaegez b.
Seropositivität b. (-) : [mezeg.] gwadveizyaegezh b.
serös ag. : [mezeg.] serus, levrus ; *seröse Flüssigkeit,* levruzenn b.
Serovakzination b. (-,-en) : [mezeg.] hangaeañ gouzañvat g., gwadveizvaksinadur g., serovaksinadur g.
Serpel b. (-,-n) : [loen.] serpulideg g. [*liester* serpulideged].
Serpent g./n. (-s,-e) : [sonerezh] kammgorn g. [*liester* kammgornoù].
Serpentin n. (-s,-e) : [maen.] sarpantin g., serpentin g., naerell b.
Serpentine b. (-,-n) : korn-tro g., diskorn-tro g., tro-gorn b., pleg g., pleg-hent serzh g., plegenn b., tro-bleg b., displeg g., korn-pleg g., troigell b., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kornblegenn b., kildroenn b., kildro b., kammigell b.
Serpentinenweg g. (-s,-e) : hent a-gilwe g., hent leun a gildroennoù g., hent leun a droioù hag a zistroioù g., hent kalz a blegennoù ennañ g., hent kamm-digamm (gweüs, pleg-dibleg, kammigellek, jilgamm, troidellek, kammigellus, troidellus, gwidilus, kildroennus, kildroennek, kammdro, kammdroiek, korntroiek, korvigellek, krammdro(i)ennek) g., hent plegus g. / hent distroüs g. (Gregor).
serpentinisieren V.gw. (hat serpentinisiert) : [maenoniezh] serpantinekaat.
Serpentinisierung b. (-) : [maenoniezh] serpantinekadur g., serpantinekaat g.
Serpentinit g. (-s,-e) : [maenoniezh] serpantinit g.
Serpentinstein g. (-s,-e) : [maenoniezh] sarpantin g., serpentin g., naerell b.
Serradella b. (-, Serradellen) / **Serradelle** b. (-,-n) : [louza.] serradell str.
Sersche b./[Bro-Aostria] g. (-,-n) : [gwiad.] serj g. ; *Wollsersche,* serj gloan g. ; *Baumwollsersche,* serj koton g.
Serschweber g. (-s,-) : [gwiad.] serjer g.
Serschweberei b. (-) : [gwiad.] **1.** [labour] serjerezh g. ; **2.** [stal] serjerezh b.
Serum n. (-s, Seren/Sera) : serom g. ; *Blutserum,* gwadveiz g., P. dourwad g. ; *präventive Anwendung eines Serums,* arver erguradel ur gwadveiz g. ; *im Serum enthaltene Antikörper,* antikorfoù gwadveiz ls.

Serum- : serom-, gwadveiz-, … gwadveiz, … gwadveizel.
Serumalbumin n. (-s,-e) : [bev., mezeg.] seromalbumin g.
Serumglobulin n. (-s,-e) : [bev.] seromglobulin g.
Serumheilkunde b. (-) / **Serumtherapie** b. (-) : [mezeg.] gwadveizkuraň g., seroterapiezh b.
serumtherapeutisch ag. : [mezeg.] gwadveizkuradel, seroterapek.
Serval g. (-s,-e/-s) : [loen.] serval g. [*liester* servaled].
Servela g./b. (-,-s) / **Servelatwurst** b. (-,-würste) : [kegin.] pennsac'henn b.
Server g. (-s,-) : [stlenn.] servijer g. [*liester* servijerioù], dafariad g. [*liester* dafariaded].
Service[1] g. / [Bro-Aostria] n. (-/-s,-s) : **1.** [kenwerzh.] servij b., gwazadenn b., gougor gwazadoù g., gougorad gwazadoù g., pourchas servijoù g. ; **2.** [kenwerzh.] servij goude gwerzh g., gwazerezh goude gwerzh g., goudegwerzh g. ; **3.** [tekn.] trezalc'h g., trezalc'herezh g., kempenn g., kempennerezh g., kempennidigezh b., kempennadur g. ; **4.** [preti] servij pred g., diazez g. ; *erster Service,* servij pred kentañ g., diazez kentañ g. ; **5.** [tennis] taol kregiñ g., servij g.
Service[2] n. (-/-s,-) : rikoù taol ls., reizhoù taol ls., taoliad b., listri-taol ls., lestroù taol ls., ul lestroù taol g. ; *ein Teeservice,* ur rummad listri-taol evit an te g., ur servij te g., ul lestroù te g. ; *ein Zinnservice,* ur rumm staen g., ul lestroù staen g.
Servierbrett n. (-s,-er) : pladenn-goad b., pladenn b.
servieren V.k.e. (hat serviert) : **1.** servijañ, servijout ; *bei Tisch servieren,* servijañ ouzh taol (Gregor), servijout ouzh taol, servijout taol ; *jemandem noch etwas zu essen servieren,* adservijout u.b., adservijañ u.b. ; *jemandem etwas zu trinken servieren,* diskenn ur banne d'u.b., diskar ur banne d'u.b., skarzañ ur banne d'u.b. ; *jemandem noch etwas zu trinken servieren,* addiskenn (addiskar, adskarzhañ) ur banne d'u.b. ; *das Gemüse getrennt servieren,* servijout al legumaj disparti ; *jemandem das Abendessen servieren,* koaniañ u.b., reiñ d'u.b. da goaniañ ; *das Essen ist serviert, Madam,* servijet eo an itron ! ; *eiskalt servieren,* servijout yen-sklas, servijout yen-skorn ; *würzige Sauce, die zum Fleisch serviert wird,* soubika g. ; [kegin.] *Trüffeln in der Serviette serviert,* truf er serviedenn str. ; **2.** [dre skeud.] *jemandem etwas auf dem Silbertablett servieren,* reiñ udb d'u.b. war ar billig aour, kinnig udb d'u.b. war ar billig aour.
Serviererin b. (-,-nen) : [Bro-Suis] servijourez b., matezh b.
Servierfenster n. (-s,-) : pase-meuzioù g., gwiched pladoù b./g.
Servierfräulein n. (-s,-) : [nij.] ostizez karr-nij b., aerostizez b.
Serviermädchen n. (-s,-) : servijourez b., matezh b., plac'h b.
Serviertisch g. (-es,-e) : [kegin.] taol-servij b.
Serviertochter b. (-,-töchter) : [Bro-Suis] servijourez b., matezh b., plac'h b.
Servierwagen g. (-s,-) : [kegin.] karrig-servij g., taol-ruilh g.
Serviette b. (-,-n) : serviedenn b., servied g. [*liester* serviedoù, servidi] ; *Deckserviette,* toalig b. [*liester* toalioùigoù], doubierig b. [*liester* doubieroùigoù], touzierig b. [*liester* touzieroùigoù] ; [kegin.] *Trüffeln in der Serviette serviert,* truf er serviedenn str.
Serviettenring g. (-s,-e) : ruilhenn serviedenn b., rolled g., ailhedenn b., ailhedenn serviedenn b.
servil ag. : mevelek, tostenner, tostennus, lubaner, luban.
Adv. : mevelek.
Servilismus g. (-) : / **Servilität** b. (-) : mevelegezh b., tostennerezh g., flanerezh g., moumounerezh g., fistoulerezh g., lubanerezh g.
Servitut n. (-s,-e) : [gwir] gwizad g.
Servobedienung b. (-,-en) : lankerezh ameilet g., sturierezh skoazellet g.
Servobremse b. (-,-n) : starderez ameilet b., stard ameilet g., starderez skoazellet b., stard skoazellet g.
Servoeinrichtung b. (-,-en) : [elektronik] trevnad yevañ g.
Servolenkung b. (-,-en) : sturiañ ameilet g., sturiañ skoazellet g.
Servomechanismus g. (-,-mechanismen) : [elektronik] trevnad yevañ g.
Servomotor g. (-s,-en) : yevreolier g. [*liester* yevreolieroù].
Servopumpe b. (-,-n) : pomp ameiliet g., pomp skoazellet g.
Servosystem n. (-s,-e) / **Servovorrichtung** b. (-,-en) : [elektronik] trevnad yevañ g.
servus estl. : [bro-Aostria, su Bro-Alamagn] salud ! salud dit ! salud deoc'h ! ; *servus alle miteinander !* salud deoc'h-holl ! salud tout an dud !
Serwing b. (-,-en) : [merdead.] plañson fardoù g., plezhenn fardoù b., klouedenn b., torchenn fardoù b.
Sesam[1] g. (-s,-s) : **1.** [louza.] sezam str. ; [danvez] sezam g. ; **2.** *Sesam, Sesam, öffne dich !* ro digor, Sezam ! ; **3.** *ein Sesam öffne dich,* un diskonterezh hud g., ur sezam g.
Sesambein n. (-s,-e) / **Sesamknochen** g. (-s,-) : [mezeg.] migorn sezamek g.
Sesamöl n. (-s,-e) : eoul sezam g.
Sesquilinear- : [mat] … unledlinennek.
Sessel g. (-s,-) : **1.** azezenn b., kador-vrec'h b., kador-vourret b. ; *runder Sessel,* torchenn-azezañ b., torchenn-azezenn b. ; *sich bequem in seinem Sessel zurechtsetzen,* azezañ klok en e gador-vrec'h, en em glenkañ klok en e gador-vrec'h ; *aus seinem Sessel hochkommen,* dihoubañ diouzh e gador-vrec'h, sevel e foñs diwar e gador-vrec'h, sevel e revr diwar e gador-vrec'h ; *aus seinem Sessel nicht hochkommen,* chom da luduenniñ en e gador-vrec'h ; *wie angenagelt im Sessel sitzen,* bezañ stag ouzh e azezenn ; *sich in einen Sessel flegeln, sich in einen Sessel lümmeln,* pladorenniñ war ur gador-vourret, plavañ war ur gador-vourret, bezañ braket en e gador-vourret, en em vrakañ en e gador-vourret ; *in einem Sessel lümmeln, sich in seinem Sessel rekeln,* chom pladorennet war ur gador-vourret, menel pladorennet war ur gador-vourret, bezañ plavet war ur gador-vourret, bezañ braket en e gador-vrec'h ; *sich in einen Sessel plumsen lassen, sich in einen Sessel wuchten,* teuler e bouez en ur gador-vrec'h ; *niedriger Sessel,* skaoñ g./b., skabell b., tous g. ; *einen Sessel mit Stroh ausstopfen,* plouzañ un azezenn, koloañ un azezenn ; **2.** [Bro-Aostria] kador b.
Sesselbahn b. (-,-en) : fungador b.
Sesselfurzer g. (-s,-) : P. louf-torchenn g. [*liester* loufoù-torchenn], skridajer g., paotr e bluenn g., kozh skriver g., burever g., burokrat g., paperajer g., pluenner g.
Sessellift g. (-s,-e) : fungador b.
Sesselträger g. (-s,-) : leterer g., portezer leter g., portezer kador-doug g., portezer kador-dougerez g.
sesshaft ag. : **1.** divonedus, chomidik, arsezat ; *sesshaft machen,* arsezadekaat ; *sesshaft werden,* arsezadekaat, ober e annez, dont da vezañ divonedus, annezañ, dont da lec'hiañ en un tu bennak, dont d'ul lec'h bennak da chom da vat ; *sesshafter Handel,* kenwerzh arsezat g. ; *sesshafter Stamm,* meuriad arsezat g. ; *die sesshafte Bevölkerung,* an annezidi divonedus ls., ar boblañs divonedus b., ar boblañs arsezat b., an arsezaded ls. ; **2.** o chom, annezet, diazezet ; *sesshaft in Berlin,* o chom e Berlin, annezet e Berlin, diazezet e Berlin.
Sesshafte(r) ag.k. g./b. : arsezad g. [*liester* arsezaded], arsezadez b.
Sesshaftigkeit b. (-) : **1.** divonedusted b., arsezadegezh b. ; **2.** [dre astenn.] dalc'husted b.
Sesshaftmachung b. (-) : arsezadekaat g.
Sesshaftwerden n. (-s) / **Sesshaftwerdung** b. (-) : arsezadekaat g.
sessil ag. : **1.** [loen., mezeg.] ansez ; **2.** [louza.] antroad.
Session b. (-,-en) : dalc'h g., estez g., studiadeg b. ; *reguläre Session, ordentliche Session,* estez ordinal g., dalc'h ordinal (kustum, boas, standur) g. ; *außerordentliche Session,* estez

dreistordinal g., dalc'h dreistordinal g. ; [polit.] *die laufende Session des Parlaments suspendieren, die laufende Session des Parlaments abbrechen,* astaliñ ar parlamant.
Sester g. (-s,-) : [muzul] menad g., sester g.
Sesterz g. (-es,-e) : [moneiz] sesters g. [*liester* sestersoù].
Seston n. (-s) : [bev.] seston g.
Set g./n. (-s,-s) : **1.** rumm g., rummad g., dibab g. ; *unvollständiges Set,* rumm dispar g., rumm diglok g. ; **2.** [gwiad.] toalig b. [*liester* toalioùigoù], doubierig b. [*liester* doubieroùigoù], touzierig b. [*liester* touzieroùigoù].
Seth g. : **1.** [Bibl] Sez g. ; **2.** [doue] Seth g.
Setzbord g. (-s,-e) : [merdead.] bordajenn b.
Setzbrett n. (-s,-er) : [moull.] tablezenn lizherenniñ b.
Setzeier ls. : [kegin.] vioù war ar plad ls.
setzen (hat gesetzt / ist gesetzt) :

I. V.k.e.
1. (d.b an dud) : **a)** lec'hiañ, lakaat. **b)** lakaat. **c)** kas.
2. (d.b an traoù) : **a)** lakaat, lec'hiañ, loañ. **b)** stagañ. **c)** tresañ, plantañ h.a...
3. troioù-lavar
4. sterioù divoutin
5. P. *da setzt es was ! sonst setzt es was !*
II. V.gw. **a)** lammat ; **b)** klaoutreañ
III. Anv-gwan-verb II : **gesetzt**
IV. V.em. : **sich setzen**
1. azezañ, en em lakaat war e azezoù.
2. plavañ, kludañ.
3. lakaat.
4. mont, diloc'hañ.
5. en em lakaat.
6. sterioù divoutin

I. V.k.e. (hat gesetzt) :
1. (d.b an dud) **a)** lec'hiañ, lakaat, azezañ ; *wohin soll dieser Gast gesetzt werden ?* peseurt plas 'vo roet d'ar c'houviad-mañ ? pelec'h 'vo lakaet ar c'houviad-mañ ? pelec'h 'vo graet d'ar c'houviad-mañ azezañ ? ; *ein Kind auf seinen Schoß setzen,* lakaat ur bugel war e varlenn, barlennañ ur bugel ; *jemanden in eine Stelle setzen,* gelver u.b. d'ur garg, lakaat u.b. en ur garg ; [dre skeud.] *jemanden auf den Thron setzen,* lakaat u.b. war an tron ; *sich zwischen zwei Stühle setzen,* en em silañ etre an horzh hag ar c'henn.
b) lakaat ; *in die Welt setzen,* genel, reiñ buhez da, dispakañ eus, lakaat er bed, gwilioudiñ diwar, [gwashaus] dozviñ, flutañ ; *Kinder in die Welt setzen,* ober (genel) bugale, gwilioudiñ ; *jemanden festsetzen,* herzel (dastum) u.b., tapout krog en u.b. ; *jemanden auf freien Fuß setzen,* lezel hed e c'har gant u.b., reiñ e frankiz en-dro d'u.b., digarc'hariañ u.b., leuskel u.b. da vont ; *jemanden auf Diät setzen,* lakaat u.b. da reoliañ e emzalc'h bevidigezh ; *jemanden auf schmale Kost setzen,* lakaat u.b. war yun (war hanter voued, war ar skudell vihan) ; *jemanden auf knappe Rationen setzen,* krennañ ar peuriñ d'u.b., tailhañ e voued d'u.b. ; *jemanden auf halbe Ration setzen,* lakaat u.b. war ar skudell vihan (war hanter voued), hantervagañ u.b., hantervoueta u.b. ; *den Feind außer Gefecht setzen,* ledañ an enebourien ouzh torgenn, skeiñ an enebourien ouzh torgenn, reiñ lamm d'an enebourien, faezhañ an enebourien, trec'hiñ an enebourien, disparfoeltrañ lu an enebourien, kas lu an enebourien e drougatred, lakaat lamm an enebourien, reiñ o lazh d'an enebourien, flastrañ rac'h an enebourien, daoubenniñ an enebourien, pilat an enebourien, pladañ an enebourien ; *jemanden in Schrecken setzen,* lakaat ar spouron da sevel gant u.b., teuler spouron e kalon u.b., kas ul lorc'had d'u.b., ober ur c'hofad aon d'u.b. ; *alles in Schrecken setzen,* lakaat ar spouron e pep lec'h, teuler spouron e kalonoù an holl, spontailhañ an dud, teurel ar spont, teurel ar spouron, fennañ ar spont, strewiñ ar spont, skignañ ar spont, skuilhañ ar spont, lakaat ar spont e-touez an dud.
c) kas ; *jemanden über den Fluss setzen,* kas (treuzkas, treuzdougen) u.b. d'an tu all d'ar stêr ; [bigi] *jemanden an Land setzen,* kas u.b. d'an douar ; *jemanden vor die Tür setzen, jemanden auf die Straße setzen,* teurel u.b. er-maez, skarzhañ u.b., skarzhañ kuit u.b., stlepel (bannañ, teurel, bountañ, lakaat) u.b. er-maez, diskouez d'u.b. pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, bale u.b., sevel e dreid d'u.b., reiñ foet an nor d'u.b., skubañ u.b., batalmiñ u.b., teuler u.b. war al lann, lakaat u.b. war ar beoz, lakaat sav dindan botoù u.b., P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, foutrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez, sirañ e votoù d'u.b., lardañ e dreid d'u.b. ; *er wurde auf die Straße gesetzt,* bet en devoa herr.
2. (d.b. an traoù) **a)** lakaat, lec'hiañ, loañ, P. plasañ ; *den Fuß auf die Schwelle setzen,* lakaat e droad war treuzoù an nor ; *dort setze ich keinen Fuß mehr über die Schwelle,* birviken troad ne daolin mui eno ; *einen Fuß in ein Haus setzen,* teuler troad en un ti, lakaat e dreid en un ti, plantañ e dreid en un ti ; *sie hat keinen Fuß ins Haus gesetzt,* n'eo ket bet he zreid en ti, n'he deus ket taolet troad en ti, n'he deus ket plantet he zreid en ti, n'eo ket bet he revr en ti ; *den Fuß auf heimatlichen Boden setzen,* pleustriñ douar e vro ; *die Suppenschüssel auf den Tisch setzen,* lakaat ar pod-soubenn war an daol ; *die Pfanne aufs Feuer setzen,* fardiñ ar billig war an tan ; *etwas in eine Ecke setzen,* kognañ udb ; *Land unter Wasser setzen,* lakaat douaroù dindan dour, beuziñ douaroù ; *der Regen setzte das Land unter Wasser,* ar glav a veuze ar vro ; *jemandem das Messer an die Kehle setzen,* lakaat e gontell ouzh gouzoug u.b.
b) stagañ, sevel, lakaat ; *den Grundstein setzen,* digeriñ ez ofisiel ur chanter, diazezañ ar maen kentañ ; *jemandem ein Denkmal setzen,* sevel un delwenn e koun u.b., sevel ur maen-koun en enor u.b. ; *Knöpfe an eine Jacke setzen,* stagañ nozelennoù ouzh ur chupenn ; *Spitzen an ein Kleid setzen,* lakaat dantelez war ur vrozh ; *eine Scheibe in ein Fenster setzen,* lakaat ur werenn ouzh ur prenestr ; *ein Wort an die Stelle eines anderen setzen,* lakaat ur ger e-lec'h unan all.
c) tresañ, plantañ, lakaat h.a... ; *eine Grenze setzen,* lakaat ur vevenn, lakaat harzoù, bevenniñ un dachenn (un implij) ; *Grenzsteine setzen,* maenharzañ ; *Grenzen setzen,* lakaat ur vevenn (da), distanañ da c'hred u.b., lakaat harzoù (da), lakaat ur maen-harz da, bevenniñ (udb), lakaat u.b. d'ameniñ ; *der Dummheit sind keine Grenzen gesetzt,* n'eus moull ebet d'ar sotoni ; *eine Frist setzen,* lakaat termen d'ober udb, merkañ deiziad un termen ; *wer hat dir diese Gedanken in den Kopf gesetzt ?* piv zo aet da blantañ (da vountañ, da fourrañ, da droadañ, da c'hwezhañ, da lakaat) ar pennadoù-se ennout ? ; *einen hohen Preis auf etwas (ak.) setzen,* lakaat udb e penn kont, ober stad vras eus udb ; *einen Preis auf den Kopf des Verbrechers setzen,* prometiñ ur garedon (ur gopr) da nep piv (da biv bennak) a bako an torfedour, lakaat ur priz war benn un torfedour ; *hundert Euro setzen,* lakaat kant euro war an taol, lakaat kant euro e klaoustre, brokañ kant euro, avanturiñ kant euro, lakaat kant euro war ar c'haloch, lakaat kant euro e-barzh ar pod ; [labour-douar] *Kartoffeln setzen,* plantañ avaloù-douar, lakaat avaloù-douar, hadañ avaloù-douar, lakaat douaroù dindan avaloù-douar.
d) [merdead.] *die Segel setzen,* goueliañ, lakaat da ouel, difarleañ ar goueliou, diferlinkiñ ar goueliou, mont da ouel, sevel al lien-gouel, gorren al lien-gouel, astenn e lien, astenn ar ouel, stignañ ar goueliou, sevel al lienaj d'an nec'h, gorren ar goueliou,

dispakañ ar gouelioù, sevel ar gouelioù, hiñsiñ ar gouelioù, sevel al lien, dispakañ (digeriñ, sevel, hiñsiñ) e holl ouelioù, sevel e holl ouelioù d'al laez ; *Segel setzen !* taolit d'al laez !

3. troioù-lavar

etwas in Bewegung (in Gang) setzen, reiñ herr d'udb, luskañ udb, loc'hañ udb, diloc'hañ udb, lañsañ udb, dibradañ udb, reiñ lañs d'udb, reiñ al lusk d'udb, reiñ ar brall d'udb, brac'hitellat udb, lakaat tro en udb, plantañ tro en udb, sankañ tro en udb, lakaat udb da vont en-dro, kas udb en-dro, lakaat udb da vale, lakaat udb e bole, reiñ bole d'udb, plantañ bole en udb, lakaat bole en udb, lakaat udb da vont war-raok, lankañ udb ; *etwas in Brand setzen,* lakaat an tan war udb, c'hwezhañ an tan en udb, c'hwezhañ an tan war udb, lakaat an tan en udb, tangwallañ udb, tanflammañ udb, flammañ udb, entanañ udb, tanañ udb, strinkañ an tan war udb, bountañ an tan war udb (en udb), leskiñ udb ; *etwas wieder in Brand setzen,* adtanañ udb ; *jemandes Haus in Brand setzen,* c'hwezhañ an tan war u.b. ; *alles in Brand setzen,* lakaat an tan dre-holl ; *den Druck in Gang setzen,* lankañ ar moullañ ; *den Motor eines Schiffes in Gang setzen,* luskañ ul lestr, reiñ lañs da geflusker ul lestr, plantañ tro e keflusker ul lestr, lakaat keflusker ul lestr da labourat, lakaat keflusker ul lestr da vont en-dro, lañsañ keflusker ul lestr, lakaat tro e keflusker ul lestr ; *in Stand setzen,* lakaat en e reizh, degas e ratre vat, ratreañ, lakaat e ratre, kempenn, dresañ, greiañ, feuzañ, difallañ, adaozañ, renkañ, kas da blom, peñseliat, rapariñ ; *in Umlauf setzen,* lakaat e gwerzh, lakaat en implij, lakaat da redek, lakaat en amred, monañ, reiñ mon da, diboullañ ; *ein Gesetz außer Kraft setzen,* freuziñ (nullañ, terriñ) ul lezenn, lakaat ul lezenn da vezañ didalvoud ; *einer Sache ein Ende setzen,* lakaat diwezh d'udb, lakaat harz d'udb, lakaat harz war udb, echuiñ gant udb, lakaat disoc'h d'udb, lakaat fin d'udb, lakaat penn d'udb, lakaat termen d'udb, finañ d'udb ; *dem muss ein Ende gesetzt werden,* ret eo kaout fin, an dra-mañ a rank echuiñ ; *einer schlechten Gewohnheit ein Ende setzen,* terriñ ur c'hiz fall ; *der Benachteiligung der Frau ein Ende setzen,* lakaat termen d'ar gwallziforc'hoù a ra gaou ouzh ar merc'hed ; *einem Krieg ein Ende setzen,* echuiñ ur brezel, echuiñ gant ur brezel, finañ d'ur brezel ; *sein Tod setzte dem Krieg ein Ende,* e varv a finas d'ar brezel, gant e varv ez echuas ar brezel ; *ins Werk setzen,* lakaat da dremen er pleustr, lakaat er pleustr ; *aufs Spiel setzen,* brokañ, avanturiñ, risklañ, arvrokañ, arvariñ ; *alles auf eine Karte setzen, alles aufs Spiel setzen,* en em lakaat e-tailh da goll pep tra / c'hoari kuit pe zoubl (Gregor) - c'hoari an taol tu-pe-du - c'hoari tu-pe-du - c'hoari koll pe c'hounit - c'hoari kas tout - brokañ pep tra, sec'h ha glas - lakaat tout e dammoù wenneien war ar c'haloch - avanturiñ pep tra (Gregor) - risklañ pep tra ; *sein Leben aufs Spiel setzen,* risklañ e vuhez, lakaat e vuhez en arvar, lakaat e vuhez war var, arvariñ e vuhez, avanturiñ e vuhez, klask e varv, mont dezhi hep damant d'e vuhez, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vervel, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vezañ lazhet, en em lakaat war riskl (war var) da goll e vuhez, en em lakaat e riskl e vuhez (er riskl a goll e vuhez), en em lakaat e dañjer (e-tailh, e pirilh) da goll e vuhez, avanturiñ e vuhez ha pep tra / balañsiñ e vuhez (Gregor) ; *alles an eine große Sache setzen,* en em ouestlañ d'udb, lakaat ur gaoz vras bennak e penn kont, lakaat e holl breder gant ur gaoz vras bennak, aberzhiñ e vuhez d'un uhelvennad bennak ; *er setzt seinen Stolz darin, zu ...,* lakaat a ra e striv hag e lorc'h o ..., ur pezh fouge a zo ennañ o ..., kemer a ra fouge o …, kemer a ra lorc'h ha fouge o … ; *etwas auf die Probe setzen,* amprouiñ udb ; *jemandem ein Ziel setzen,* reiñ ur pal da dizhout d'u.b. ; *seinen Ehrgeiz daran setzen, dass ...,* ober e seizh gwellañ evit ma ..., en em aketiñ e pep doare evit ma …, ober e walc'h evit ma …, klask e walc'h [ober udb] ; *alles daran setzen, dass …,* ober kement so ret evit ma ... ; *in Szene setzen* [c'hoariva], leurennañ, lakaat (kas) war al leurenn.

4. sterioù divoutin ; *setzen wir, dass ...,* lakaomp e ..., goulakaomp e ..., lakaomp e kaz e ..., kemeromp ar c'haz e … ; *setzen wir den Fall …,* lakaomp e kaz e c'hoarvezfe an dra-mañ-tra ; [mat] *eine Gleichung setzen,* lakaat ur gevatalenn ; [sonerezh] *Noten setzen,* skrivañ (lakaat) notennoù ; *ein Gedicht in Musik setzen,* aozañ ur sonerezh evit ur varzhoneg ; [moull.] *ein Buch setzen,* lizherennañ ul levr ; *einen Text noch einmal setzen,* adlizherennañ un destenn, adlizherennañ ur pennad-skrid ; [c'hoarioù arc'hant] *viel Geld auf eine Nummer setzen,* lakaat un dornad mat a arc'hant e klaoustre war un niverenn bennak, brokañ arc'hant bras (arc'hant mat) war un niverenn, podañ arc'hant bras (arc'hant mat) war un niverenn ; *wieder Geld setzen,* adlakaat arc'hant e klaoustre, adklaoustreañ ; *das Doppelte setzen,* doublañ ; *ein Pfand setzen,* lakaat e kred, reiñ udb e kred (e gouestl, da ouestl) ; [dre skeud.] *aufs falsche Pferd setzen,* skeiñ hebiou, bourdiñ, en em vourdañ, en em lorbiñ, poazhañ e viz, lakat e zorn en e zisheol, lakaat e zorn en e c'houloù, lakaat an tamm e-kichen an toull ; [louza.] *in einen Topf setzen,* lakaat e-barzh ur pod, podañ.

5. P. *da setzt es was !* start eo al lasenn ! start (rust, tenn, tomm) eo an abadenn ! ; *und jetzt Ruhe, sonst setzt's was !* roit peoc'h din bremañ pe e viot diskroc'henet ganin ! siardi evidoc'h ! ; *Vorsicht, sonst setzt's was !* diwall da revr ! siardi evidout ! ; *es wird was setzen !* bez 'vo jeu ! ur gwall soubenn 'zo da gaout !

II. V.gw. : **a)** (hat gesetzt / ist gesetzt) : lammat, treuziñ, gaoliata, P. tourc'ha ; *er setzte mit einem Sprung über die Mauer,* gwintañ a reas ul lamm dreist ar voger, lammat a reas dreist ar voger, en ul lamm edo en tu all d'ar voger, mont a reas en ur sailhadenn en tu all d'ar voger ; *über einen Graben setzen,* lammat dreist un douflez, gaoliata un douflez, rampañ dreist un douflez ; *über einen Bach setzen,* lammat dreist ur c'houer, gaoliata ur c'houer ; *über einen Fluss setzen,* treuziñ ur stêr, mont d'an tu all d'ur stêr, tremen ur stêr, distremen ur stêr, treizhañ ur stêr ; **b)** (hat gesetzt) : klaoustreañ, pariañ, lakaat klaoustre, lakaat arc'hant e klaoustre, sevel klaoustre, mont klaoustre, dont klaoustre, mont e klaoustre, podañ arc'hant, kouchañ, lakaat arc'hant war ar c'haloch, mont e-barzh.

III. Anv-gwan-verb II : **gesetzt** *sellit ouzh* **gesetzt**.

IV. V.em. **sich setzen** (hat sich gesetzt) :

1. *sich (ak.) setzen,* teuler e bouez, azezañ, goursezal, choukañ, choukiñ, ober e goazez, mont en e goazez, mont war e goazez, koazezañ, en em lakaat war e azezoù, en em lakaat en e azez, ober un azezig, ober un azez, ober un azezenn, kemer un azezenn, lakaat un azezig, lakaat un azez, mont war e chouk, mont en e chouk, lakaat e revr war e c'henoù, lakaat ar born war e c'henoù, [yezh ar vugale] ober dakig, ober daday ; *sich wieder setzen,* advont en e goazez, advont war e goazez, en em adlakaat war e azezoù, en em adlakaat en e azez ; *sich (ak.) auf einen Stuhl setzen,* kemer kador, kemer da azezañ, teuler e bouez war ur gador, azezañ en (war) ur gador, lakaat e revr war ur gador, pikañ e revr war ur gador ; *sich auf ein Kissen setzen,* torchenniñ ; *sich an den Tisch setzen, sich (ak.) zu Tisch setzen,* azezañ (mont) ouzh taol (e stern an daol), choukañ ouzh taol, sterniañ ouzh taol, taoliañ, taoliata ; *setzt euch !* azezit ! goursezit ! taolit ho pouez ! grit un azezig ! lakait un azez ! mar plij ganeoc'h azezañ ! kemerit kador ! kemerit da azezañ ! kit en ho koazez ! lakait o revrioù war o genaouioù ! ; *sich (ak.) zu jemandem setzen,* mont da azezañ e-kichen u.b., goursezal e-kichen u.b., mont da-gichen u.b. da azezañ ; *sich (ak.) aufs Pferd setzen,* pignat war e varc'h, marc'hañ e varc'h, en em strinkañ war dibr e varc'h, sevel war e jav.

2. plavañ, kludañ ; *die Fliege setzte sich (ak.) auf meinen Kopf,* ar gelienenn a ziskennas war va fenn, ar gelienenn a zeuas da ziazezañ war va fenn, ar gelienenn a zeuas da blavañ war va fenn ; *der Vogel setzte sich (ak.) auf einen Ast,* al labous a blavas

war ur skourrig, al labous en em stignas war ur skourrig, al labous a gludas war ur barr, al labous a bintas war ur barr, al labous a vrankas, al labous a barras war ur skourrig, mont a reas al labous da lojañ war ur skourrig.
3. [dre astenn.] lakaat ; *sich (dat.) etwas in den Kopf setzen,* lakaat udb don en e benn, lakaat udb kalet en e benn, lakaat udb en e gredenn, ober e sońj ober udb, lakaat en e benn d'ober udb, sikañ udb en e empenn, troadañ sońjoù, troadañ mennozhioù, fourrañ udb en e benn, plantañ udb en e benn ; *sich (dat.) etwas zum Ziel setzen,* lakaat udb da bal.
4. mont, diloc'hañ ; *sich (ak.) in Trab setzen,* mont d'ar paz (d'an trot), mont d'an tus ; *sich in Bewegung setzen,* loc'hañ, diloc'hañ, diflach, diplas, diplasañ, dilec'hiañ, mont war lusk, reiñ lusk d'e zivesker, dibradañ, lañsañ, diharpañ, dont fiñv en an-unan, stagañ da ruilhal ; *der Zug setzt sich in Bewegung,* stagañ a ra an tren da ruilhal, loc'hañ a ra an tren, emañ an tren o vont kuit, dibradañ a ra an tren, diharpañ a ra an tren, distokañ a ra an tren ; *der Zug setzt sich langsam (sachte, sanft, ganz leise) in Bewegung,* an tren a zistok gorrek ; *sich (ak.) zur Ruhe setzen,* dont war e leve, retrediñ, dispegañ diouzh e labour, dispegañ, disterniañ, en em dennañ eus an aferioù ; [sport] *sich als Boxer zur Ruhe setzen,* dilezel ar manegoù.
5. en em lakaat ; *sich (ak.) zur Wehr setzen,* kemer e zifennoù (e ziwalloù), diarbenn an enebourien, reiñ fas d'an enebour, en em zifenn, talañ ouzh an enebour, ober e gempennoù, klask e zifennoù (ouzh u.b.).
6. [sterioù divoutin] : **a)** koazhañ, ober e goazh, mont koazh en dra-mañ-tra, gwantañ, disac'hañ, diazezañ, en em vac'hañ ; *der Teig setzt sich,* koazhañ a ra an toaz ; *die Erde setzt sich, der Erdboden setzt sich, der Boden setzt sich,* an douar en em vac'h ; **b)** digoeñviñ ; *die Beule setzt sich,* digoeñviñ a ra ar bos ; **c)** dilaviñ, diazezañ, gouelezenniñ ; *der Wein setzt sich,* dilaviñ a ra ar gwin, diazezañ a ra ar gwin.
Setzen n. (-s) : **1.** lakidigezh b., lakadur g. ; *das Setzen der Grenzsteine,* ar maenharzañ g., ar bevennerezh g. ; **2.** [louza.] planterezh g. ; **3.** [moull.] lizherennañ, lizherennadur g.
Setzer g. (-s,-) : **1.** lakaer g., aozer g., aozour g. ; *Tonsetzer,* sonaozour g. ; **2.** [moull.] lizherenner g., linotipour g., linennlizherenner g.
Setzerei b. (-,-en) : lizherennerezh b.
Setzerin b. (-,-nen) : [moull.] lizherennerez b., linotipourez b., linennlizherennerez b.
Setzfehler g. (-s,-) : fazi lizherennañ g., vi-koukoug g.
Setzholz n. (-es,-hölzer) : [labour-douar] piketaer g. [*liester* piketaerioù], pik g., pech g., pikerom g., piked jardin g.
Setzerkasten g. (-s,-kästen) / **Setzkasten** g. (-s,-kästen) : [moull.] boest lizherennoù b., boest arouezennoù b., tirenneg b., lizherenneg b.
Setzkugel b. (-,-n) : [bouloù] mestr g. [*liester* mestroù], mestr bihan g. [*liester* mestroù bihan], pinaou g. [*liester* pinaoued] ; *die Setzkugel anspielen,* boulañ d'ar mestr bihan ; *schieß die Setzkugel weg !* ro ur vazhad d'ar mestr ! ro dain d'ar mestr ! boul d'ar mestr ! ; *eine Kugel von der Setzkugel wegschießen,* distokañ diwar-dro ar mestr ; *den Abstand zweier Kugeln zu der Setzkugel messen,* muchañ ; *Werfer, der versucht, möglichst nahe an die Setzkugel anzulegen [Leger],* tenner a-ruilh g.
Setzkunst b. (-) : **1.** [moull.] lizherennerezh g., lizherennañ g. ; **2.** [sonerezh] sonaozouriezh b.
Setzling g. (-s,-e) : **1.** [louza.] plant da bikañ str. ; *Tomatensetzlinge,* plant tomatez da bikañ str. ; *Salatsetzlinge,* plant saladenn da bikañ str. ; **2.** [loen., pesked] *Setzlinge,* munus str., lambaj g., balav g. ; *das Besetzen mit Setzlingen, das Aussetzen von Setzlingen,* ar munusañ g., ar munusadur g., ar peskedusaat g., ar peskedusadur g. ; *Setzlinge in einem Teich aussetzen,* munusañ ul lenn, peskedusaat ul lenn ; *noch einmal Setzlinge in einem Teich aussetzen,* advunusañ ul lenn, adpeskedusaat ul lenn ; *das erneute Aussetzen von Setzlingen,* an advunusañ g., an advunusadur g., an adpeskedusaat g., an adpeskedusadur g.
Setzmaschine b. (-,-n) : **1.** [moull.] linotype® b., mekanik lizherennañ g., lizherennerez b. [*liester* lizherennerezioù] ; **2.** [labour-douar] piketaer g. [*liester* piketaerioù].
Setzreis n. (-es,-er) : [labour-douar] redenn b., skoultrig g., koad-red g., bouturenn b., lagad g.
Setzschiff n. (-s,-e) : [moull.] gale g. [*liester* galeoù].
Setzschild g. (-s,-e) / **Setztarsche** b. (-,-n) : [lu, istor] daez brezel g. [*liester* daezioù brezel].
Setzteich g. (-s,-e) : pesklenn b.
Setzwaage b. (-,-n) : live mañsoner g.
Seuche b. (-,-n) : [mezeg.] pore g., poread g., kleñved-red g., barrad-red g., darreuziad g., gwall gleñved g. ; *Tierseuche,* kleñved-red war al loened g. ; *Maul- und Klauenseuche,* terzhienn vurbuennek b. ; *eine Seuche ist ausgebrochen,* ur pore a zo o redek nevez 'zo, ur c'hleñved pegus a zo o ren er vro nevezik 'zo ; *die Seuche wütet,* emañ ar c'hleñved-red oc'h ober (o c'hoari) e reuz par ma c'hall, emañ ar c'hleñved-red oc'h ober (o c'hoari) e reuz pellañ ma c'hall, emañ ar c'hleñved-red o c'hwistañ ken a ra, emañ ar c'hleñved-red o c'hoari ar vazh, emañ ar c'hleñved-red en e nerzh ; *zu dieser Zeit wütete eine verheerende, scheußliche Seuche, die Pest,* er mare-se e tirolle, e c'hwiste ur c'hleñved brein, ar vosenn ; *die Seuche befällt das ganze Dorf,* erialañ a ra ar c'hleñved-red ar barrez a-bezh, ar c'hleñved-red a zo war ar barrez a-bezh, ti ebet er barrez a zo bet espernet gant ar c'hleñved-red, emañ ar poread oc'h ober e reuz er barrez a-bezh, krog eo ar c'hleñved-red er barrez a-bezh, pegañ a ra ar c'hleñved-red er barrez a-bezh ; *das Land wurde von einer Seuche befallen,* ur c'hleñved pegus a blavas war ar vro, ur c'hleñved pegus a gouezhas war ar vro, ur c'hleñved pegus a redas dre ar vro, ur c'hleñved pegus a oa o ren er vro, ur c'hleñved pegus a grogas er vro, gwazh e voe ar vro eus ur c'hleñved pegus ; *die Seuche begünstigend,* erialus.
seuchenartig ag. : [mezeg.] pegus, stagus, poreek, poreüs, e doare ur pore, a-zoare gant ur pore, a-seurt gant ur pore.
Seuchenbekämpfung b. (-) : [mezeg.] profilaksiezh b., diarbennoù enepkleñvedoniezh ls., diarbennoù erguradel ls., ergurañ g.
Seuchenherd g. (-s,-e) : [mezeg.] poent-kreiz ar c'hleñved-red g.
Seuchenschutzsperrgürtel g. (-s,-) / **Seuchensperre** b. (-,-n) : [mezeg.] kael yec'hedel b.
Seuchenstoff g. (-s,-e) : [mezeg.] viruz g.
seufzen V.gw. (hat geseufzt) : huanadiñ, hirvoudiñ, garmiñ, leñvañ, morleñvañ, kestal, kouignal, kunuc'henniñ, kunuc'hañ, gouerouzat, mousklemm, mousklemmañ, gwigourat, termal, toreañ, chalañ, leuskel (lezel, tennañ, ober, teuler) huanadoù, leuskel (tennañ, ober, teuler) huanadennoù, leuskel siwadennoù ; *über etwas seufzen,* hirvoudiñ abalamour d'udb, kaout keuz d'udb, kavout diaes udb, sevel hiraezh gant an-unan d'udb ; *um etwas seufzen, nach etwas seufzen,* kaout keuz d'udb, kavout diaes udb, hirvoudiñ d'udb, sevel hiraezh gant an-unan d'udb ; *schwer seufzen,* leuskel (lezel, tennañ, ober, teuler) huanadoù hirvoudus, leuskel (tennañ, ober, teuler) huanadennoù hirvoudus, leuskel siwadennoù.
Seufzen n. (-s) : klemmvan g., hirvoud g., hirvoudennoù ls., huanadoù ls., huanadennoù ls., siwadennoù ls., kunuc'hennoù ls., klemmuskerezh g., klemmuskadennoù ls., leñv g., leñvadenn b., leñvadeg b., leñverezh g., mousklemmoù ls., tore g., siwadennoù ls., gwigour g., damant g.

seufzend ag. : huanadus, kunuc'hus ; *der Seufzende,* an huanader g., al leñver g.
Seufzer g. (-s,-) : taol klemm g., taol damant g., huanad g., huanadenn b., siwadenn b., leñvadenn b., leñv g., hirvoud g., mousklemm g., gwigour g., tore g., klemmuskadenn b. ; *einen Seufzer ausstoßen,* tennañ un huanadenn, leuskel ur siwadenn, ober un taol klemm, ober un taol damant, ober ur glemmadenn, lezel un taol klemm, lezel un taol damant, lezel ur glemmadenn ; *tiefe Seufzer ausstoßen, schwere Seufzer ausstoßen,* leuskel (lezel, tennañ, ober, teuler) huanadoù hirvoudus, leuskel (tennañ, ober, teuler) huanadennoù hirvoudus, leuskel siwadennoù ; *seinen letzten Seufzer tun,* leuskel (rentañ, reiñ) e huanad diwezhañ, leuskel (rentañ, reiñ) e huanadenn diwezhañ, tennañ e huanad diwezhañ, tennañ e huanadenn diwezhañ, ober e huanad diwezhañ, ober e huanadenn diwezhañ ; *zwischen zwei Seufzern,* etre daou daol damant ; *er versuchte vergeblich, einen Seufzer zu unterdrücken,* ne voe ket evit parraat a hirvoudiñ, ne c'hallas ket parraat a hirvoudin.
Severn g. (-s) : [Bro-Gembre, stêr] *der Severn,* an Havren b., ar stêr Havren b.
Sevibaum g. (-s,-bäume) : [louza.] savigne g.
Sevilla n. (-s) : Sevilha b.
Sèvre b. (-) : [stêr] *die Sèvre,* ar Sevr g.
Sex g. (- *pe* -es) : rev b., seks g., pec'hed lous g., P. reizh b., traoù ar rev ls., traoù ar revr ls., c'hoari g., jeu bich b., orged g. ; *was Sex betrifft, ist jeder frei,* pep hini a ra pezh a gar gant e revr, pep den a ra pezh en deus c'hoant gant e revr, pep hini a ra pezh a blij dezhañ gant e revr ; *Lust auf Sex, Appetit auf Sex,* c'hoant maouez g., c'hoant plac'h g., c'hoant paotr g., c'hoant gwaz g., c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù ls., c'hoant g., c'hoant kig g., friantiz b., orged g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., c'hwiti, goudig, kastr ar c'hig g., c'hoant friko fourch g. ; *sie hat Lust auf Sex,* honnezh he deus c'hwiti, honnezh a zo leun a c'hwiti, honnezh a zo savet c'hwiti dezhi, c'hoant paotr a zo savet ganti, c'hoant he deus e vefe piket he zoull dezhi, fellout a ra dezhi c'hoari, kroget eo ar big en he skouarn, paket he deus ar c'hin-c'han (ar c'hign-c'hagn), emañ o klask friko fourch g., c'hoant he deus tennañ ur gae-gae, friantiz a zo enni, savet ez eus friantiz enni (ouzh u.b.), krog eo an tan en he brozh, emañ an tan dindan he brozh, emañ an tan en he revr, emañ an tan en he zoull, emañ an tan en he gaol ganti, e gwentl tarv emañ, gwentl tarv a zo enni, kroget eo an orged enni, kroget eo gant an orged, homañ a zo leun a orged, honnezh e chom ar c'heler en he feñsoù ; *meiner Freundin ist der Appetit auf Sex vergangen,* va mignonez a zo aet ar friantiz diouti ; *im Bett wollte die Frau keinen Sex, sie drehte ihrem Mann den Rücken zu,* ar vaouez a reas tu ar vorc'h d'he fried ; *kein Potenzproblem beim Sex haben,* ober vailhantiz ; *er ist scharf auf Sex,* gwalldroet eo war ar feskenniñ, hennezh a gar ar c'hoari, hennezh n'eo mat nemet da friantañ ; *Sex mit jemandem haben,* orgediñ gant u.b., tennañ un taol gant u.b., tennañ ur flipad gant u.b., tennañ ur frap gant u.b., ober ur flipadenn, c'hoari daou gant u.b., c'hoari gant u.b., c'hoari lapavan gant u.b., fouzhañ gant u.b., chourañ gant u.b., kaout un tammig c'hoari gant u.b., c'hoari koukoug gant u.b. ; *sie willigte ein, mit ihm Sex zu haben,* reiñ a reas alc'hwez he jardin dezhañ, asantiñ a reas kaout darempredoù rev gantañ, asantiñ a reas ober ur ruzadenn (ur frotadenn) gantañ, asantiñ a reas orgediñ gantañ, asantiñ a reas c'hoari gantañ ; *mit seiner Ehefrau Sex haben,* ober ar briedelezh ; *auf Sex drängen, jemanden zum Sex drängen,* goulenn poazhañ ha kouchañ ken-ha-ken, goulenn poazhañ ha kouchañ mui-pegen-mui, goulenn poazhañ ha kouchañ gwazh-pegen-gwazh ; *Sex auf französisch,* broud revel ar c'halc'h dre ar genoù g., chukadenn b., kalc'hsunerezh g.
Sexaffäre b. (-,-n) : [gwir] afer a vuhezegezh b.
Sexagesima b. (-) : [relij.] *Sonntag Sexagesima,* Sul Tad al Lard g., Sul an Dibuch g., Sul ar Peuzlard g.
Sexagesimalsystem n. (-s) : niveradur c'hwegontredel g., niveriñ dre dri-ugent g., niveriñ dre c'hwegont g., niveriñ c'hwegontredel g., c'hwegontred g.
Sexappeal g. (-s) : broud g., atiz g., krampinell b., chalm g., hoaladur revel g., hoal revel g.
sexbesessen ag. : orget, troet gant an traoù rev, trelatet gant an orged, klañv gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), sot gant ar revr, mac'hvredet gant ar revr, darvredet gant ar rev ; *sie ist sexbesessen,* honnezh he deus c'hwiti, honnezh a zo leun a c'hwiti, homañ n'eus ket ur c'haol sec'h ganti, homañ eo lijer he gaol, ur plac'h tomm eo, ur plac'h gwintik eo, e gwentl tarv emañ, gwentl tarv a zo enni, lupr eo, honnezh a gar ar c'hoari, honnezh a flut, prest eo da sevel he fav, emañ an tan dindan he brozh, krog eo an tan en he brozh, emañ an tan en he gaol ganti, emañ an tan en he revr, emañ an tan en he zoull, honnezh e chom ar c'heler en he feñsoù, c'hoant paotr a zo savet ganti, c'hoant he deus e vefe piket he zoull dezhi, fellout a ra dezhi c'hoari, kroget eo ar big en he skouarn, paket he deus ar c'hin-c'han (ar c'hign-c'hagn), emañ o klask friko fourch g., c'hoant he deus tennañ ur gae-gae, friantiz a zo enni, savet ez eus friantiz enni (ouzh u.b.), kroget eo an orged enni, kroget eo gant an orged, homañ a zo leun a orged ; *er ist sexbesessen,* gantañ n'eus ken soñj nemet feskenniñ, sot eo gant ar revr, darvredet eo gant ar revr, mac'hvredet eo gant ar revr, sorc'hennet eo gant ar c'hoari-daou, hennezh n'eo mat nemet da friantañ, trelatañ a ra gant an orged, klañv eo gant an orged, kroget eo gant an orged, kroget eo an orged ennañ, hemañ a zo leun a orged, klañv eo gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), leun a c'hwiti eo, klañv eo gant ar c'hoant friko fourch, hemañ a zo orget war-lerc'h ar merc'hed, hennezh e vez atav an tan en e vazh.
Sexbombe b. (-,-n) : kurun a blac'h b., ur gaer a blac'h b., pakad brav a blac'h b., ur vouilhez plac'h b., loskadenn b., plac'h hoalus-meurbet b., plac'h lubanus-kenañ b., plac'h kaer-distailh b., plac'h kaer-eston b., plac'h kaer-meurbet b., plac'h kenedus-espar b., plac'h lorbus b., plac'h koant da lazhañ b., plac'h koant da lipat b., plac'h seksi b., plac'h koant da fouzhañ b., plac'h kas c'hoant b., plac'h kas koad er vragoù b., plac'h trefuus b., tamm brav a blac'h b., farodez b., labousell b., sukenn b., plac'h gwall vrav b., garsalenn b., femelenn b., karvez b., fulenn b., tamm friant g., lipadenn b., plantenn b., kouarc'henn b., koantenn b., kaerenn b., tekenn b., chevrenn b., hadenn b., boked g., babig koant g., plac'h diouzh ar moull b., plac'h stipet b., stipadenn b., tarinenn a blac'h b., fleurenn ar merc'hed b., beuf g., c'hwenenn b., keurenn b., gogez g.
Sexen n. (-s) : *das Sexen,* ar reva g.
sexen V.k.e. : reva ; *Küken sexen,* reva poñsined.
Sexgeschichte b. (-,-n) : istor revr g.
Sexgöttin b. (-,-nen) : **1.** aktourez kas c'hoant b. ; **2.** [istor, arzoù] doueez kas c'hoant b.
sexhungrig ag. : *sexhungrig sein,* **a)** [merc'hed] bezañ krog an tan en he brozh, bezañ an tan dindan he brozh, bezañ an tan en he revr, bezañ an tan en he zoull ; *sie ist sexhungig,* honnezh he deus c'hwiti, honnezh a zo leun a c'hwiti, c'hoant paotr a zo savet ganti, c'hoant he deus e vefe piket he zoull dezhi, fellout a ra dezhi c'hoari, kroget eo ar big en he skouarn, paket he deus ar c'hin-c'han (ar c'hign-c'hagn), emañ o klask friko fourch g., c'hoant he deus tennañ ur gae-gae, friantiz a zo enni, savet ez eus friantiz enni (ouzh u.b.), krog eo an tan en he brozh, emañ an tan dindan he brozh, emañ an tan en he revr, emañ an tan en he zoull, emañ an tan en he gaol ganti, e gwentl tarv emañ, gwentl tarv a zo enni, kroget eo an orged enni, kroget eo gant an orged, homañ a zo leun a orged, honnezh e chom ar c'heler en he feñsoù ; **b)** [paotred] bezañ an tan en e vazh ; *er ist sexhungrig,* hennezh en deus c'hwiti, hennezh a zo leun a c'hwiti, gantañ n'eus ken

soñj nemet feskenniñ, darvredet eo gant ar revr, mac'hvredet eo gant ar revr, sorc'hennet eo gant ar c'hoari-daou, hennezh n'eo mat nemet da friantañ, trelatañ a ra gant an orged, klañv eo gant an orged, kroget eo gant an orged, kroget eo an orged ennañ, hemañ a zo leun a orged, klañv eo gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), klañv eo gant ar c'hoant friko fourch, hemañ a zo orget war-lerc'h ar merc'hed, hennezh e vez atav an tan en e vazh .

Sexidol n. (-s,-e) : **1.** aktour kas c'hoant g., aktourez kas c'hoant b. ; **2.** [istor, arzoù] doue kas c'hoant g., doueez kas c'hoant b.

Sexismus g. (-) : revelouriezh b., falokratiezh b., strizhded spered hep damant evit ar reizh all b., kredenn e digevatalded ar revioù b.

Sexist g. (-en,-en) : revelour g., P. falokrat g., macho g., tourc'h g.

sexistisch ag. : revelour, P. falokrat, macho.

Sexladen g. (-s,-läden) : sex-shop g.

Sexologe g. (-n,-n) : revoniour g., reizhoniour g., seksologour g.

Sexologie b. (-) : revoniezh b., reizhoniezh b., seksologiezh b.

Sexologin b. (-n,-n) : revoniourez b., reizhoniourez b., seksologourez b.

Sexopathie b. (-) : reizhkleñved g., revgleñved g., kleñved ar reizh g.

Sexorgie b. (-,-n) **/ Sexparty** b. (-,-s) : fouzhadeg b., ribotadeg b., gastaouadeg b. ; *an einer Sexorgie teilnehmen, bei einer Sexparty mitmachen,* c'hoari tri, c'hoari pevar (hag all), kemer perzh en ur fouzhadeg (en ur ribotadeg, en ur c'hastaouadeg).

Sexshop g. (-s,-s) : sex-shop g.

Sexsucht b. (-) : oriadezhmania g., c'hoant fouzhañ dreistmuzul g., egar fouzhañ g., doug d'ar merc'hed dreistmuzul g., doug d'ar baotred dreistmuzul g.

sexsüchtig ag. : orget, troet gant an traoù rev, trelatet gant an orged, klañv gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), mac'hvredet gant ar revr, darvredet gant ar rev ; *sie ist sexsüchtig,* honnezh he deus c'hwiti, honnezh a zo leun a c'hwiti, homañ n'eus ket ur c'haol sec'h ganti, homañ eo lijer he gaol, ur plac'h tomm eo, ur plac'h gwintik eo, e gwentl tarv emañ, gwentl tarv a zo enni, lupr eo, honnezh a gar ar c'hoari, honnezh a flut, prest eo da sevel he fav, emañ an tan dindan he brozh, krog eo an tan en he brozh, emañ an tan en he gaol ganti, emañ an tan en he revr, emañ an tan en he zoull, honnezh e chom ar c'heler en he feñsoù, c'hoant paotr a zo savet ganti, c'hoant he deus e vefe piket he zoull dezhi, fellout a ra dezhi c'hoari, kroget eo ar big en he skouarn, paket he deus ar c'hin-c'han (ar c'hign-c'hagn), emañ o klask friko fourch g., c'hoant he deus tennañ ur gae-gae, friantiz a zo enni, savet ez eus friantiz enni (ouzh u.b.), kroget eo an orged enni, kroget eo gant an orged, homañ a zo leun a orged ; *er ist sexsüchtig,* gantañ n'eus ken soñj nemet feskenniñ, darvredet eo gant ar revr, mac'hvredet eo gant ar revr, sorc'hennet eo gant ar c'hoari-daou, hennezh n'eo mat nemet da friantañ, trelatañ a ra gant an orged, klañv eo gant an orged, kroget eo gant an orged, kroget eo an orged ennañ, hemañ a zo leun a orged, klañv eo gant ar c'hin-c'han (gant ar c'hign-c'hagn), leun a c'hwiti eo, klañv eo gant ar c'hoant friko fourch, hemañ a zo orget war-lerc'h ar merc'hed, hennezh e vez atav an tan en e vazh.

Sexsymbol n. (-s,-e) : **1.** aktour kas c'hoant g., aktourez kas c'hoant b. ; **2.** [istor, arzoù] doue kas c'hoant g., doueez kas c'hoant b.

Sexta b. (-, Sexten) : [skolioù] c'hwec'hvet klas g., c'hwec'hved g.

Sextaner g. (-s,-) : [skolioù] skoliad eus ar c'hwec'hvet klas g., c'hwec'hvead g. [*liester* c'hwec'hveidi].

Sextanerin b. (-,-nen) : [skolioù] skoliadez eus ar c'hwec'hvet klas b., c'hwec'hveadez b.

Sextant g. (-en,-en) : [merdead.] sekstant g., lec'hierez b. [*liester* lec'hierezioù], c'hwedant g.

Sexte b. (-,-n) : [sonerezh] **1.** [notenn] c'hwec'hvedell b. ; **2.** [esaouenn, klotad] c'hwec'hvedellad b.

Sextett n. (-s,-e) : [sonerezh] **1.** [laz] c'hwec'hbenveg g., c'hwec'had g. ; **2.** [sonaozadenn] c'hwec'hadenn b.

Sextherapeut g. (-en,-en) : revoniour g., reizhoniour g., seksologour g.

Sextole b. (-,-n) : [sonerezh] c'hwec'hverked g.

Sextourismus g. (-) : beajoù fouzhañ ls., beajoù gastaouiñ ls., touristerezh revel g.

Sextupel n. (-s,-) : [mat.] c'hwec'hac'h b.

sexual ag. : ... rev, ... reizh, reizhel, revel, gwenerel.

Sexualbegier b. (-) **/ Sexualbegierde** b. (-,-n) : c'hoant revel g., c'hoant paotr g., c'hoant plac'h g., hoal revel g., c'hoantad revel g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù ls., friantiz b., libido b., c'hoant fouzhañ g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., c'hwiti, goudig, kastr ar c'hig g., c'hoant friko fourch g., orged g.

Sexualdimorphismus g. (-,-dimorphismen) : [bev.] divneuziegezh revel b.

Sexualerziehung b. (-) : deskadurezh rev b., desavadur revel g.

Sexualforscher g. (-s,-) : revoniour g., reizhoniour g., seksologour g.

Sexualforscherin b. (-,-nen) : revoniourez b., reizhoniourez b., seksologourez b.

Sexualkontakt g. (-s,-e) : [mezeg.] darempredoù revel ls. ; *Transmission durch Sexualkontakt, Übertragung durch Sexualkontakt,* tredizh revel g., trezoug revel g.

Sexualhormon n. (-s,-e) : [bev.] hormon revel g. ; *Sexualhormone der Frau,* hormonoù benevel ls. ; *Sexualhormone des Mannes,* hormonoù gourevel ls.

sexualisieren V.k.e. (hat sexualisiert) : revelaat.

Sexualisierung b. (-) : revelaat g.

Sexualität b. (-) : revelezh b., reizhelezh b., sekselezh b., seksualegezh b. ; [bred.] *die Verdrängung der Sexualität,* ar moustrañ revel g.

Sexualkunde b. (-) : deskadurezh rev b., revoniezh b., reizhoniezh b., seksologiezh b.

Sexualkundeunterricht g. (-s) : kentelioù deskadurezh rev ls., kentelioù desavadur revel ls., kentelioù seksologiezh ls.

Sexualleben n. (-s) : oberiezh revel b., buhez revel b., aferioù revr ls., darempredoù rev ls.

Sexualobjekt n. (-s,-e) : maouez c'hoariell b., korf-tra g.

Sexualorgane ls. : [korf.] kaezourenn b., kevrennoù ls., benvegad gouennañ g., benvegad genel g., benvegenn ouennañ b., organoù revel ls., organoù engehentiñ ls., takadoù ganadel ls., tachadoù ganadel ls., gaol b., fourchad g., kof bihan g.

Sexualpädagogik b. (-) : deskadurezh rev b., seksologiezh b.

Sexualtäter g. (-s,-) : argadour rev g., tager rev g.

Sexualtäterin b. (-,-nen) : argadourez rev b., tagerez rev b.

Sexualtherapeut g. (-en,-en) : revoniour klinikour g., reizhoniour klinikour g., seksologour klinikour g.

Sexualtherapie b. (-,-n) : seksoterapiezh b., revvezegerezh g.

Sexualtrieb g. (-s,-e) : luzad revel g., luzad libidinel g., poulzad revel g., c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoant g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù ls., orged g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., kastr ar c'hig g., c'hoant friko fourch g., c'hwiti g., goudig g., c'hoant paotr g., c'hoant plac'h g.

Sexualunterricht g. (-s) : kentelioù desavadur revel ls.

Sexualverkehr g. (-s) : oberiezh revel b., darempredoù rev ls., darempredoù natur ls., pleustroù rev ls., darempredoù lik ls., darempredoù jener ls., darempredoù kig ls., darempredoù hudur ls., pec'hed lous g., kediadenn b., kediadenn revel b., embaradur g., embaradenn b., gread ganadel g., gread revel g., c'hoari g.,

darempred korf g., P. pikadenn b., fouzhadenn b., flemmadenn b., gromadenn b. ; *vorehelicher Sexualverkehr,* dimeziñ dre gig a-raok an eured g., darempredoù rev a-raok an eured ls., darempredoù rev hep bezañ dimezet c'hoazh ls., gastaouerezh g. ; *Sexualverkehr mit Penetration,* darempred rev gant sankadur g.

Sexualverlangen g. (-) : c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù ls., friantiz b., libido b., c'hoant fouzhañ g., orged g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., kastr ar c'hig g., c'hwiti g., goudig g., c'hoant paotr g., c'hoant plac'h g., c'hoant friko fourch g. ; *meine Freundin hat überhaupt kein Sexualverlangen mehr,* va mignonez a zo aet ar friantiz diouti.

Sexualverbrechen n. (-s,-) : torfed revel g., argad revel g., tagadenn revel b.

Sexualwissenschaft b. (-) : revoniezh b., reizhoniezh b., seksologiezh b.

Sexualwissenschaftler g. (-s,-) : revoniour g., reizhoniour g., seksologour g.

Sexualwissentschaftlerin b. (-,-nen) : revoniourez b., reizhoniourez b., seksologourez b.

sexuell ag. : gwenerel, revel, reizhel, seksel, ... rev, ... revr ; *sexuell übertragbare Krankheit,* kleñved revdredizhus g., kleñved tredizhus dre ar rev g., kleñved tapet dre zarempredoù rev g., kleñved degaset gant an darempredoù rev g., kleñved revel (gwenerel) g., [dispredet] kleñved vil g., kleñved lous g. ; *sexuelle Enthaltsamkeit, sexuelle Abstinenz,* emziouer revel g. ; *sexuelle Exzesse,* dirollerezh revel g. ; *sexuelle Perversion,* direizhadur revel g. ; *das sexuelle Elend, die sexuelle Not, die sexuelle Misere,* an dienez revel b. ; *sexuelles Verlangen,* c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoantegezh revel b., c'hoantegezhioù ls., friantiz b., libido b., c'hoant fouzhañ g., orged g., P. c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., kastr ar c'hig g., c'hwiti g., goudig g., c'hoant paotr g., c'hoant plac'h g., c'hoant friko fourch g. ; *sexueller Trieb,* luzad revel g. ; *sexuelle Befreiung,* frankizadur revel g. ; *die sexuelle Revolution,* an dispac'h revel g. ; *meine Freundin hat überhaupt kein sexuelles Verlangen mehr,* va mignonez a zo aet ar friantiz diouti ; *sexuelle Aktivität, sexuelle Betätigung, sexuelle Handlung, sexueller Verkehr,* oberiezh revel b., darempredoù rev ls., darempredoù natur ls., pleustroù rev ls., darempredoù lik ls., darempredoù jener ls., darempredoù kig ls., darempredoù hudur ls., pec'hed lous g., kediadenn b., kediadenn revel b., embaradur g., embaradenn b., gread ganadel g., gread revel g., c'hoari g., darempred korf g., P. pikadenn b., fouzhadenn b., flemmadenn b., gromadenn b. ; *sexuelle Funktion,* arc'hwel revel g. ; *sich jeder sexuellen Aktivität enthalten,* emzioueriñ, [paotred] ober ur skoulm en e lost ; *sexuelle Identität,* hevelepted revel b. ; *eine Frau sexuell bedrängen,* goulenn poazhañ ha kouchañ ken-ha-ken, goulenn poazhañ ha kouchañ mui-pegen-mui, goulenn poazhañ ha kouchañ gwazh-pegen-gwazh ; *sexuelles Vergnügen, sexuelle Lust,* plijadurezhioù ar c'horf ls. / plijadurezhioù ar c'hig (Gregor) ls., plijadurioù ar c'horf ls., plijadurioù ar c'hig ls., plijadurioù revel ls. ; [gwir] [Bro-Alamagn] *sexueller Missbrauch von Kindern,* [Bro-Aostria] *sexueller Missbrauch von Unmündigen,* [Bro-Suis] *sexuelle Handlungen mit Kindern,* filenerezh minored g. ; *Kinder sexuell missbrauchen, Unmündige sexuell missbrauchen,* fileniñ bugale, fileniñ minored ; *die sexuelle Diskriminierung,* an disparzhañ revel g.

Sexus g. (-,-) : **1.** [bev.] reizh b., rev b., jener g. ; *Sexus des Mannes,* reizh parel b., reizh c'hourevel b. ; *Sexus der Frau,* reizh parezel b., reizh benevel b. ; **2.** [yezh.] reizh b.

sexy ag. : P. seksi, hoalus-meurbet, lubanus-kenañ, kaer-distailh, kaer-eston, kaer-meurbet, koant-hardizh, koant-ifam, brav-hardizh, brav-ifam, brav-kruel, lorbus, strobinellus, boemus, marzhus, estlammus, bamus, sorc'hennus, hoalus dreist, koant-barbar, koant da lazhañ, koant da fouzhañ, ... kas c'hoant, trefuus, broudus, kenedus-espar, un hoal anezhañ ; *sie hat sich sexy angezogen,* greiet eo evel un dommderenn, gwisket evel ma'z eo e savo d'ar baotred, gwisket eo da gas koad d'ar baotred, emañ oc'h ober he c'hañfardez ; *sexy Unterwäsche,* krezioù kas-c'hoant ls.

Seyal-Akazie b. (-,-n) : [louza.] setim g.

Seyal-Holz n. (-es) : koad setim g.

Sezession b. (-,-en) : [polit.] digevrediñ g., disrannidigezh b., disparti g., disrann b.

Sezessionismus g. (-) : digevredouriezh b.

Sezessionist g. (-en,-en) : [polit., istor] digevredour g., disranner g., disrannour g., disranneler g.

sezessionistisch ag. : digevredour, disrannour ; *sezessionistische Politik,* politikerezh digevrediñ g.

Sezessionskrieg g. (-s) : [istor] brezel an Digevrediñ g., brezel digevrediñ g., brezel diabarzh amerikan g.

sezierbar ag. : diskejadus.

sezieren V.k.e. (hat seziert) : skejañ, diskejañ, pizhskejañ, korfskejañ, flañchañ ; *sezieren, um die Todesursache festzustellen,* kelanskejañ evit savelañ abeg ar marv.

Sezieren n. (-s) : skejadur g., pizhskejadur g., flañchadenn b., diskejadur g., diskejañ g., skej-korf g.

sezierend ag. : diskejus.

Sezierer g. (-s,-) : [mezeg.] diskejer g. [*liester* diskejerien].

Seziermesser n. (-s,-) : kontell skejañ b., kontell flañchañ b., skejer g. [*liester* skejerioù].

Seziersaal g. (-s,-säle) : sal gorfskejañ b.

Sezierung b. (-,-en) : skejadur g., pizhskejadur g., flañchadenn b. ; *Sezierung eines Toten,* skejadur korf un den marv g., korfskejerezh g., diskejañ g., skej-korf g.

S-förmig ag. / **s-förmig** ag. : a-stumm gant un S, stummet evel un S, kamm-digamm, e doare un S, e doare S-où.

S-Funktion b. (-,-en) : [mat.] krommen sigma b., krommenn e sigma b., krommen sigmaheñvel b.

Sgraffito g. (-s,-s/Sgraffiti) : murlivadur g., tresadenn-voger b.

S-Haken g. (-s,-) : [tekn.] gwiber g., es g. [*liester* esoù].

Shaker[1] g. (-s,-) : kreher g. [*liester* kreherioù], mesker koktelioù g. [*liester* meskerioù koktelioù], hejerez koktelioù b. [*liester* hejerezioù koktelioù].

Shaker[2] g. (-s,-) : [relij.] krener g. [*liester* krenerien].

Shampoo n. (-s,-s) / **Shampon** n. (-s,-s) / **Shampoon** n. (-s,-s) : champouenn g.

Shampooneur g. (-s,-e) : [den, istor] champouenner g. [*liester* champouennerien].

shamponieren V.k.e. (hat shamponiert) / **shampoonieren** V.k.e. (hat shampooniert) : champouennañ.

Shampoonierer g. (-s,-) : **1.** [den, istor] champouenner g. [*liester* champouennerien] ; **2.** [mekanik] champouenner g. [*liester* champouennerioù].

Shampun n. (-s,-s) : champouenn g.

Shareware b. (-,-s) : [stlenn.] eskemmant g., shareware g.

Sheabutter b. (-) : amanenn karite g., karite g.

Sheanussbaum g. (-,-bäume) : [louza.] gwez-karite str.

Shepherd's Pie g. (-) : [kegin.] hacheiz mod Parmentier g.

Sheriff g. (-s,-s) : cherif g. [*liester* cherifed].

Sherpa[1] ls. : *die Sherpa,* pobl ar Cherpaed b., ar Cherpaed ls.

Sherpa[2] g. (-s,-s) : Cherpa g. [*liester* Cherpaed] ; [dre astenn., heñcher *pe* douger en Himalaya] cherpa g. [*liester* cherpaed].

Sherpani b. (-,-s) : Cherpaez b. [liester Cherpaezed].

Sherry g. (-s,-s) : sherry g.

Shetlandpony n. (-s,-s) : [loen.] pone inizi Shetland g., bidochenn Shetland b., pone Shetland g.

Shift-Taste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell “Pennlizherenn” b.

Shintō g. (-) / **Shintoismus** g. (-) : [relij.] sintoegezh b., chintoouriezh b.
Shintoist g. (-en,-en) : [relij.] sintoad g. [*leister* sintoiz], chintoour g. [chintoourien].
shintoistisch g. (-en,-en) : [relij.] sintoat, chintoour.
Shisha b. (-,-s) : nargile g. [*liester* nargileoù].
Shit happens ! : [tro-lavar] petra 'ri ! petra 'ri, Jañ-Mari ! e-mod-se 'mañ ar vuhez ! pebezh kaoc'henn ! pebezh krenegell ! kaoc'h ! kaoc'h ki ! kaoc'h ki du ! kaoc'h ki du kac'het gant ar c'hi gwenn ! kaoc'h louarn ! kaoc'h razhed ! daonet !
Shoah b. (-) / **Schoah** b. (-) : Shoah g.
Shockwave n. (-s) : [stlenn.] meziant Shockwave g.
Shōgun g. (-s,-e) : shogun g.
Shooting n. (-s) : luc'hwezañ g., skeudtapout g.
Shop g. (-s,-s) : [kenw.] stal b., stal-werzh b., ti-kenwerzh g., boutikl g./b., koñvers g., magazenn b.
shoppen V.gw. (hat geshoppt) : genaouegiñ ouzh ar stalioù, lipat stalioù, staliaoua.
Shopping n. (-s,-s) : tro-vale e kêr evit lipat stalioù b., baleadenn e kêr evit genaouegiñ ouzh ar stalioù b., pourmenadenn e kêr evit genaouegiñ ouzh ar stalioù b., staliaoua g.
Shopping-Mall b. (- -, - -s) : [stlenn.] sibermarc'had g., marc'had enlinenn g.
Shortcut g. (-s,-s) : [stlenn.] berradenn b.
Shorts ls. : bragoù berr g., short g.
Show b. (-,-s) : abadenn diduañ b., c'hoariadenn b., arvest g. ; *eine Show aufführen,* reiñ un arvest da welet ; *sich (dat.) eine Show ansehen,* arvestiñ ouzh un abadenn ; [dre skeud.] P. *eine Show abziehen,* bragal, brageiñ, pauniñ, inkaneañ, rodal, rodal e revr, torodelliñ ; *er zieht eine Show ab,* emañ oc'h ober tron, kankalat (fougasiñ, brabañsal, paboriñ, tonal) a ra, emañ o poufal, emañ oc'h ober e babor, emañ o c'hoari e baotr, emañ oc'h ober e gañfard, emañ o klask bamañ an dud ; *er tut es nur zur Show,* ober a ra an dra-se kement ha paboriñ.
Show-down g. (-/-s,-s) / **Showdown** g. (-/-s,-s) : freuz fregañ g.
Showgeschäft n. (-s) / **Showgewerbe** n. (-s) : greanterezh diduañ g., greanterezh an arvestoù g. ; *die Arbeitnehmer im Showgewerbe mit kurzfristigen Engagements,* spanaerien an arvestoù ls.
Showmaster g. (-s,-) : [kleweled] lusker g.
Shuttle g./n.: bulzun b., karr-boutin bulzun g., karr-boutin monedone g., karr-boutin kas-degas g.
Siam n. (-s) : Siam b.
Siamese g. (-n,-n) : Siamad g. [*liester* Siamiz].
Siamesin b. (-,-nen) : Siamadez b.
siamesisch ag. : **1.** siamat, ... Siam ; *siamesischer Kampffisch,* pesk rioter g. ; **2.** *siamesische Zwillinge,* gevelled siamat ls., gevelled bet ganet stag o c'horfoù an eil ouzh egile ls. ; *siamesische Brüder,* breudeur siamat ls. ; *siamesische Schwestern,* c'hoarezed siamat ls. ; **3.** [mezeg.] *siamesische Krankheit,* terzhienn velen b.
Siamkatze b. (-,-n) : kazh Siam g., kazh siamat g.
Sibesiech g. (-s,-e) : [Bro-Suis] P. **1.** *ein Sibesiech,* un diaoul (ur mailh) a baotr g., ur c'hole g., ur maout a zen g., un hinkin g., ur c'hwil g., ur paotr a foeltr forzh g., un tad den g., un den mat-krak g., un dreistijin a zen g., ur spered dreist-dispar a zen g., un ijin dreist-dispar a zen g., un den a zreistijin g., un den dreistbarrek g., un den dreist g., un den ijinus-dreist g., un dañvad g., un houad g., ur c'hi g., un tad den g., ur mestr d'ober g., ur mestr meur g., un tarin g. ; **2.** [gwashaus] alvokad brezhonek g. - den en deus respont da bep tra g. - par dube g. - brizhouizieg g. [*liester* brizhouizieien] - paotr a oar pet lost en deus ar yar g. - den a zo muioc'h a gagal eget a c'hloan gantañ g. - den a ra muioc'h a voged eget a dan g. - den taer en e gomzoù ha gwak pa sav kaoz da stagañ ganti g. - den re vras e benn evit deskiñ tra g. - den teodet hir ha dornet berr g. - den a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer g. - den a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz) g. - penn boultouz : bras ar genoù, bihan al lost g. - lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan g. - futuer g. - poufer g. - poc'hon g. [*liester* poc'honed] - brogoier g. - brogolier g. - pompader g. - brabañser g. - pezh glorius g. - bugader g. - boufon g. - pabor g. - fougeer g. - brammer g. - braller g. - braller e gloc'h g. - mailhard g. - breser g. - breser kaoc'h g. - kagaler g. - Yann beg-araok g. - fri-furch g. - fri savet g. - sav-e-fri g. [*liester* saverien-o-fri] - feker g. - fourdouilh g. - lavarer g. - prezeger daonet g. - Yannig ar mil micher g.
Sibilant g. (-en,-en) : [yezh.] kensonenn chuchuet b. ; *etwas in einen Sibilanten verwandeln,* c'hwibanusaat udb.
Sibirien n. (-s) : Siberia b.
Sibirier g. (-s,-) : Siberian g. [*liester* Siberianed], Siberiad g. [*liester* Siberianiz].
sibirisch ag. : ... Siberia, siberian, siberiat ; [douarouriezh] *Sibirischer Schild,* skoed siberiat g.
Sibylle b. (-,-n) : [Henamzer] sibilla b., sibillenn b. [*liester* sibilled].
sibyllenhaft ag. / **sibyllinisch** ag. : sibillek, amguzh, kevrinus, kevrinleun, kevrinek, kevrinel, misterius, rinek, iskis, divinadellek, luziet, rouestlet, kudennek, teñval.
sich raganv-gour emober : **1.** en em ; *sich (ak.) waschen,* en em walc'hiñ ; *sich selber waschen, sich selbst waschen,* en em walc'hiñ an-unan ; *sich gegenseitig waschen,* en em walc'hiñ an eil egile ; *sich (dat.) die Hände waschen,* gwalc'hiñ e zaouarn, ober ur gwalc'h d'e zaouarn, ober un tamm gwalc'hadenn d'e zaouarn, ober ur walc'hadenn d'e zaouarn, ober un tamm gwalc'h d'e zaouarn ; *sich (ak.) kämmen, sich (dat.) das Haar kämmen,* kribañ e vlev, kribañ e benn, ober ur gribadenn d'e vlev, ober ur gribadenn d'e benn, ober un taol krib d'e vlev, ober un tamm kribañ d'e vlev, renkañ e vlev, fichañ e vlev, kempenn e vlev, aozañ e vlev, ober un tamm kempenn d'e vlev, alejiñ e vlev, ingalañ e vlev, en em goefañ, P. ober un tamm kribañ d'e reun, ober un tamm kribañ d'e bennad blev ; *sich (ak.) freuen*, bourrañ, kemer bourd, kaout plijadur, ober [udb] gant plijadur, kaout goust, bezañ da gant an-unan, bezañ laouen, ambuziñ ; *freuen Sie sich !* grit bourrus ! bezit laouen ! ; *sie freut sich,* emañ laouen ; *sich (ak.) begrüßen,* en em genderviñ, saludiñ an eil egile ; *sich (ak.) betrinken, sich (ak.) besaufen,* mezviñ ; *sich (ak.) mit Absicht betrinken, sich (ak.) mit Absicht besaufen,* en em vezviñ ; *er lässt sich (dat.) ein Haus bauen,* lakaat a ra sevel ti evitañ ; **2.** *er hatte kein Geld bei sich (dat.),* ne oa tamm arc'hant ebet (gwenneg ebet) gantañ ; *an sich, an und für sich,* en e henn, e kement ha henn, evit gwir, ent sur, e gwirionez, hed-ha-hed an neudenn ; *die Sache an und für sich,* an afer anezhi (eviti) hec'h-unan, an afer dre natur ; *jeder für sich betrachtet,* pep hini en e bart ; *das hat nichts auf sich,* n'eo ket marv mil den, ne'n em drubuilhit ket evit ken nebeut a dra, n'emañ ket ar mor o tont war an douar, n'eus ket a ziaez, n'eus ket a forzh, ne denn ket da vraz, ne denn ket da wall dra, n'eo ket pouezus, avel traken, an dra-se ne ra ket ! ne rit ket kalz a forzh ! ne rit ket paot a forzh ! forzh ebet ! ne rit forzh ebet ! ne rit ket a forzh ! ne rit ket forzh ! ne rit forzh a netra ! n'eo ket kalz tra ! n'eo ket pikol tra ! n'eo ket pikol ! n'eo ket kalz a dra ! ; *er denkt nur an sich (dat.),* pizh eo ouzh pep unan nemet outañ e-unan, ur sacher d'e du a zo anezhañ, un den d'e sac'h a zo anezhañ, klask a ra atav sachañ an dour d'e vilin, klask a ra atav sachañ an dour d'e lenn, klask a ra atav sachañ an dour war e brad, douget eo d'e aezamant nemetken, hennezh 'zo porc'hell, un den evitañ e-unan eo, emgar eo, pemoc'h eo, karg eo gantañ e-unan, douget eo dezhañ e-unan ; *sie kommt wieder zu sich (dat.),* dont a ra enni hec'h-unan, difallañ (difatañ, dialvaoniñ, disemplañ, divadaouiñ, diabafiñ, divatorelliñ, divorfilañ) a ra, dont

a ra en-dro en hec'h anaoudegezh, en em anavezout a ra, dont a ra hec'h anaoudegezh dezhi en-dro, emañ oc'h addont e-barzh, emañ o tistreiñ e-barzh ; *als er wieder zu sich kam,* pa zeuas d'en em intent, pa zistroas e-barzh, pa zifallaas ; [preder.] *das Ding an sich,* an dra anezhañ e-unan / an dra dre natur (Gregor), an dra evitañ e-unan, ar gourbezoud g. ; *durch sich selbst,* dre an-unan, drezañ e-unan, drezi hec'h-unan, drezo o-unan ; *für sich,* evit an-unan, evitañ, eviti, evito ; *er lebt für sich allein,* emañ o chom e-unan-penn, emañ o chom e-unan-kaer, bevañ a ra en e bart e-unan ; *eine Kategorie für sich,* ur rumm distag g. ; *das Landhaus liegt für sich,* a-gostez (en ul lec'h distro, en he digenvez, en un trogorn, en digenvez, en distro) emañ ar genkiz ; *jeder für sich,* pep hini war e besk, pep manac'h a bed evit e sac'h, pep manac'h evit e sac'h, pep hini evit e sac'h, pep hini evit e gont, pep hini evitañ e-unan (Gregor) ; *etwas Nahrung zu sich (dat.) nehmen,* debriñ un tamm, debriñ un tamm boued bennak, debriñ un elfenn voued, kas udb da Gergof, lakaat un tamm boued war pondalez e ene, kemer un tamm boued da stankañ e greizenn ; *er hat den ganzen Tag keinen einzigen Tropfen Alkohol zu sich genommen,* chomet eo divanne a-hed an deiz, chomet eo didakenn a-hed an deiz ; *Rauschgift zu sich nehmen,* en em strujañ, en em zrammañ, tapout dramm.

Sichabfinden n. (-s) : emglev g., emglevadenn b.

Sichabreagieren n. (-s) : [bred.] breddiskarg g., pellezvannañ g., divoustrañ g.

Sicheinprägen n. (-s) : enkounañ g.

Sichgehenlassen n. (-s) : lezober g.

Sichel b. (-,-n) : **1.** falz b., falc'h-aotenn b., falz-aotenn b. ; *Hausichel,* falz stropañ b., falz-kamm b., falz-kontell b., falz-strop b., falz-trañch b., falz dic'harzhañ b., strep g., strop g. ; *Mähsichel,* falz-eost b., falz-taol b., falz-ved b. ; *Zahnsichel,* falz-dentek b. ; *kleine Sichel zum Abschneiden der Stoppeln,* strep g., inglod g., beon b. ; *Stoppeln mit der Sichel abschneiden,* strepañ soul, inglodañ, beoniñ soul ; *Sichel der Algenbauern,* falz-aod b. ; *kleine Sichel,* skousell b. ; *die Klinge der Sichel,* houarn ar strop g., lavnenn ar falz b. ; *Mensch, der mit einer Sichel arbeitet,* falzer g. ; **2.** *Mondsichel,* prim al loar g., kresk al loar g., loargresk g., loar gornek b., loarbrim g., kerniel al loar ls. ; *die Sichel des Mondes wird sichtbar,* kregiñ a ra al loar da ziskouez he frim, emañ al loar o vont war he falz, mont a ra al loar war e c'horn, kentroù al loar a zeu da vezañ lemm, emañ al loar o vont war he c'hein.

Sichelfeder b. (-,-n) : [plu al laboused] stuc'h-sturiañ str., stuc'h-lost str., stuc'henn-sturiañ b., stuc'henn-lost b.

sichelförmig ag. : falzheñvel, e doare ur falz, e doare filzier, a-zoare gant ur falz, a-zoare gant filzier, a-seurt gant ur falz, a-seurt gant filzier ; [pesked] *sichelförmige Flosse,* angell falzheñvel b.

Sichelleiste b. (-,-n) : [korf., *Crista transversa*] kribenn dreuz b.

Sichelhieb g. (-s,-e) : stropad g., falzad b. ; *mit einem Sichelhieb abgemähtes Schnittgut,* stropad g., falzad b.

sicheln V.k.e. (hat gesichelt) : troc'hañ gant ar falz, falziñ, stropañ, stropata, distropañ, strepañ ; *trockener Farn lässt sich nur schwer sicheln,* raden sec'h a zo teuc'h da droc'hañ gant ar falz, raden sec'h n'int ket traoù karantezus da droc'hañ gant ar falz, raden sec'h a zo teuc'h da stropañ ; *kleine Astgabel zum Sicheln der Heidegewächse,* fichell lann b.

Sichelrücken g. (-s,-) : kil ar falz g., kein ar falz g.

sicher ag. : **1.** sur, asur, serten, sur ha serten, sigur, divarteze, divar, diarvar, diogel, divank, hep fazi, difazi, hep mank, hep mank ebet, a-daol-sur, a-dra-sur, a-dra-wir, a hent vat, a berzh vat, distag, me a bari, pariañ ; *sicher werden,* suraat ; *sicher machen,* suraat ; *er ist seiner Sache sicher,* sur eo eus e jeu, sur eo eus e grog, sur eo eus e daol, barrek eo war e daol, n'eus douetañs ebet evitañ e teuio a-benn ouzh e daol, c'hoari a ra d'ar sur (Gregor), diarvar eo dezhañ, divarteze eo dezhañ, ken sur ha tra (ken sur ha graet) eo evitañ, touiñ a rafe war an dra-se, n'eo ket deuet amañ war skoulmoù balan ; *hundertprozentrig sicher, absolut sicher, ganz sicher,* **a)** tremen anat, sur ha serten, sur ha n'eo ket marteze, asur-divrall, peursur, divarteze, tremen diarvar, splann ha diarvar, ken sur ha tra, sigur, difazi, divank, hep mank, hep c'hwitañ, e-tailh, me a bari, pariañ ; **b)** mat-asur ; *es ist jetzt hundertprozentig sicher, dass er sein Geld bekommt, es ist jetzt absolut sicher, dass er sein Geld bekommt,* bremañ eo krog en e arc'hant ; *es ist hundertprozentrig sicher, dass ich komme,* dont a rin, divarteze eo an dra-se - dont a rin, bezit sur - dont a rin, sur e c'hallit bezañ - dont a rin, ken sur ha tra eo - dont a rin, kement-se 'zo sur - dont a rin, hep mar na digarez - dont a rin, n'eus na mar na marteze - dont a rin, m'en tou - dont a rin hep fazi - dont a rin hep mank ebet - dont a rin hep ket fellel - ne fallin ket da zont - ne c'hwitin ket da zont - dont a rin e-tailh - dont a rin ha n'eo ket marteze eo ; *bist du ganz sicher ?* sur-mat out ? sur out a se ? ; *wir sind uns keineswegs sicher,* n'eo ket diarvar, tamm ebet - n'eo ket lavaret - diasur omp eus an dra-se - diasur omp a se ; *das Gelingen des Unternehmens war so gut wie sicher,* koulz ha sur e oa an taol da zont da vat, tremen anat e oa deomp e vije deuet an taol da vat ; *ich bin mir dessen nicht so sicher,* n'on ken sur-se ; *ich bin mir nicht sicher,* en entremar emaon, n'asurin ket ez eo gwir, ne lavarin ket ez eo gwir, diasur on eus an dra-se ; *ich bin mir ganz sicher, dass alle es wissen,* tremen sur on (tremen anat eo din) e oar an holl an dra-se, n'emaon ket a-zindan-zivin e oar an holl an dra-se, kred am eus e oar an holl an dra-se, me a bari e oar an holl an dra-se, pariañ e oar an holl an dra-se ; *es ist nicht sicher, ob er kommt,* n'eo ket lavaret e teuio, n'eo ket da lavaret e teuio ; *es ist nicht sicher, dass es dann besser wird,* n'eo ket lavaret e vo gwelloc'h an traoù neuze, n'eo ket da lavaret e vo gwelloc'h an traoù neuze ; *etwas aus sicherer Quelle wissen,* gouzout udb a hent vat / gouzout udb a berzh vat (Gregor), gouzout a-dra-sur udb ; *ich halte es für sicher,* n'eus mar ebet war an dra-se evidon, me a bari, pariañ, un dra sur eo da'm soñj, tremen anat eo din, touiñ a rafen war gement-se, derc'hel a ran an dra-se da wir, derc'hel a ran an dra-se evit gwir, sellet a ran ouzh an dra-se evel un dra sur, asur on, tremen diarvar on diwar-benn kement-se, splann ha diarvar eo din, m'en lavar gant gwarant ; *so viel ist sicher,* kement-se a zo sur-mat bepred, un dra diarvar eo kement-se bepred ; *um sicher zu sein,* evit mont diarvar, evit mont d'ar sur, evit ober diouzh ar furañ, evit ho surentez, evit hor surentez, evit abegoù a surentez, evit bezañ sur, evit kemer e surentez, betek-gouzout ; *auf Nummer sicher gehen,* ober diouzh ar furañ, na gemer riskl ebet, chom hep tennañ riskloù ebet war an-unan, mont d'ar sur (Gregor) ; *um auf Nummer sicher zu gehen,* evit bezañ sur ne c'hoarvezo droug ebet, evit bezañ diwallet a nep gwall fortun, evit bezañ en tu all da bep droug ; P. *er ist in Nummer sicher,* er c'hloz (er goudor, er voest) emañ, kraouiet eo bet, lakaet eo bet dindan brenn, er bidouf emañ, emañ o vañsonat an diabarzh, kaset eo bet da vañsonat an diabarzh, en disglav emañ, en disheol emañ, emañ o tebriñ bara ar roue, klenk eo warnañ, emañ o freuzañ stoub e Lannuon, emañ er sac'h maen.

2. a fiziañs, sur, asur, diogel, diarvar, diarvarus, suraet ; *eine sichere Stellung,* ul lec'h diarvar (diogel, sur) g. ; *ein sicherer Arbeitsplatz,* ur post-labour asur g. ; *eine sichere Hand,* un dorn digren g., un dorn asur g. ; *sicheres Gleichgewicht,* kempouez divrall (stabil) g. ; *sicheres Gedächtnis,* memor vat b., eñvor diorroet mat b., koun mat g. ; *ich bin seiner sicher,* fiziañs am eus ennañ, fiziout a ran ennañ ; *diese Maschine ist betriebssicher,* kred a c'haller reiñ d'ar mekanik-se ; *sicherer Schuldner,* dleour a fiziañs g., dleour fiziadus g. ; *sichere Zahlung,* paeamant suraet g. ; *sicherer Blick,* selloù disaouzan ls. ; *ein sicherer Beweis,* ur

brouenn diarvar b., ur brouenn na c'haller ket diarbenn b. ; *sicherer werden,* suraat ; *ein sicheres Auftreten haben,* bezañ disaouzan, kaout un neuz distag, bezañ dilent, na vezañ gwall lent anezhañ, na gaout aon rak e anv (rak e skeud), bezañ dizaon (dispont, hardizh, her), mont dezhi gant asurded, kaout nerzh-kalon, na vezañ moan e galon, kaout blev war e jave, na vezañ poultr war e zaoulagad, kaout gwad dindan e ivinoù, na redek gwad irvin en e wazhied, na redek gwad panez en e wazhied, bezañ dir war e fas, bezañ dir war e dal, kaout kribell, bezañ hardizh ouzh an dud, bezañ den (*liester* bezañ tud).

3. klet, goudor, diogel, e surentez, er-maez a zañjer, dizañjer, diriskl, diarvar, diarvarus, a du vat, en diogel, e savete, er goudor, er gwarez, en aior, en andor, er gwasked, diwall, gwarez ; *seines Lebens nicht sicher sein,* na vezañ diarvar eus e vuhez, na vezañ dienkrez eus e vuhez ; *etwas an einen sicheren Ort bringen,* lakaat udb en diogel (er gwasked, e savete, er goudor, er-maez a zañjer, e surentez, en ul lec'h klet, en ul lec'h goudor, a du vat), lakaat udb en herberc'h ; *vor jemandem sicher sein,* bezañ er goudor (er gwarez, en diogel, e savete) diouzh u.b. ; *hier sind wir vor Schnüffelnasen sicher,* amañ ne zeuio ket fri an dud ; *sie haben genug Geld, um vor Armut sicher zu sein,* arc'hant a-walc'h o deus evit mirout ouzh an dienez ; *sicher ist sicher,* gwelloc'h bezañ sur eget bezañ war var, kordenn a dri gor a vec'h a dorrer - arabat lakaat da benn en draf gant aon na chomfe da benn a-dreñv e gwask - bale skañv ha gwelet a-bell eo merk un den a boell - kerse ne zeu nemet goude - keuz a-raok ne vez ket, keuz war-lerc'h ne dalv ket - keuz war-lerc'h ne dalv netra, teurel evezh eo ar gwellañ - keuz re ziwezhat ne dalv da netra - ar mekanikoù da lazhañ laou, gwelloc'h prenañ daou diouzhtu - re ziwezhat skeiñ war ar vorzhed pa vez laosket ar bramm da redek - pa vez aet an amann e gouzoug ar c'hi e vezer war-lerc'h - gwelloc'h distreiñ diwar hanter hent eget ober gwall veaj - gwell eo retorn diwar hanter hent eget ober ur gwall veaj - mank a lakaat an tach, lies e vez kollet an houarn - dre faot un tach e koll ar marc'h e houarn - ar c'heuz 'zo war-lerc'h - an aon eo boulc'h ar furnez - pa vez aet (pa vez troc'holiet) ar c'harr en douflez e weler an hent mat - aes eo riklañ ha kouezhañ, sevel goude an diaesañ ha bloñs al lamm da bareañ.

4. [mat.] kaougant g. ; *sicheres Ereignis,* darvoud kaougant g.

Adv. : **1.** sur, a-dra-sur, a-dra-wir, a-daol-sur, a-dra-sklaer, sur a-walc'h, sur-mat, ken sur a tra, moarvat, membri, douetus, diarvar, d'ar sur, c'honvat, e-tailh, sertenamant, leal, el leal, me a bari, pariañ ; *es ist sicher windig,* avel a rank bezañ, me a bari ez eus avel, pariañ ez eus avel ; *er kommt ganz sicher,* dont a raio, se 'zo sur - dont a raio hep fazi (hep c'hwitañ, hep mank, divank) - dont a raio, se 'zo divarteze - dont a raio, nebaon - un dra asur eo e teuio - dont a ray a-dra-sur - dont a raio hep ket fellel - ne c'hwito ket da zont - ne fallo ket da zont - ne fazio ket da zont - dont a ray, sur ha serten eo - dont a raio e-tailh - dont a raio hep mank ebet - me a bari e teuio - pariañ e teuio ; *insofern hat sie sicher recht, insoweit hat sie sicher recht,* emañ ar gwir ganti war ar poent-se hep mar ebet ; *etwas sicher wissen,* gouzout ez eo gwir udb, bezañ sur eus udb, gouzout udb en un doare distag, gouzout udb da sur ; *ich weiß es ganz sicher,* sur-mat on, diarvar on diwar-benn kement-se, me a lavar deoc'h ! sur ha serten on ! kredit asur ! n'emaon ket a-zindan-zivin ! nebaon ! gouzout a ran an dra-se da sur ! gouzout a ran an dra-se d'ar sur ! gouzout a ran an dra-se dre sur ! ; *willst du sicher gehen, so ...,* m'ec'h eus c'hoant mont diarvar e ..., ma fell dit mont d'ar sur e ...., ma fell dit ober diouzh ar furañ e … ; *aber sicher !* ya a-walc'h ! ; *um sicher zu gehen,* evit mont diarvar, evit mont d'ar sur, evit ober diouzh ar furañ, evit ho surentez, evit hor surentez, evit abegoù a surentez, evit bezañ sur, evit kemer e surentez, betek-gouzout ;

2. e surentez, er-maez a zañjer, a du vat, en diogel, e savete, er goudor, er gwarez, en aior, en andor, er gwasked, diarvar ; *ich habe nichts, worin ich es sicher aufbewahren könnte,* ne'm eus netra evit lakaat an dra-se en diogel (e surentez, er goudor, e savete) ; *sich sicher glauben,* krediñ d'an-unan bezañ e surentez, krediñ d'an-unan bezañ en diogel, krediñ d'an-unan bezañ en tu all da bep droug, krediñ emeur dizañjer, krediñ d'an-unan bezañ diwallet a nep gwall fortun ; *jemanden sicherstellen,* **a)** lakaat u.b. en diogel (e savete), lakaat u.b. en herberc'h ; **b)** [dre astenn.] herzel u.b., lakaat u.b. dindan ward, lakaat u.b. en toull-bac'h, skeiñ u.b. er prizon, bac'hañ (toullbac'hañ, karc'hariañ, koufrañ, kraouiañ, klozañ) u.b., lakaat u.b. dindan vorailh, plantañ u.b. en toull, lakaat klenk war u.b., [dre fent] lakaat u.b. er goudor (en disglav, en disheol, er voest, er sac'h-maen), teurel u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er c'hloz, kas u.b. d'ar c'hloz ; *sicher zu Werke gehen,* kemer e surentez a-raok ober udb, ober e ziarbennoù a-raok stagañ gant ul labour bennak (a-raok lakaat udb da dremen er pleustr, a-raok lakaat udb er pleustr), kemer e ziwalloù (ober e gempennoù, ober e zifennoù) a-raok ober udb ; *sicher leben,* bevañ diarvar (en diogel, e savete, e surentez, diarvar eus e vuhez) ; *jemanden sicher machen,* dinec'hañ (dizaoniñ) u.b., lakaat aes spered u.b., disaouzanañ u.b. (Gregor) ; *sich sicher stellen,* mont d'en em glenkañ, mont en andor, mont en aior, en em lakaat en herberc'h, mont er gwasked, mont er goudor, mont er gwarez (en diogel).

sichergehen V.k.e (ging sicher / ist sichergegangen) : kemer e surentez, ober e ziarbennoù, kemer e ziwalloù, ober e ziwalloù, ober e zifennoù, ober e gempennoù, mont diarvar, mont d'ar sur, ober diouzh ar furañ.

Sicherheit b. (-,-en) : **1.** emfiziañs b., disaouzan g., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., hardizhegezh b. ; *Sicherheit im Auftreten haben,* diskouez emfiziañs, kaout un neuz distag, mont disaouzan, bezañ dilent, na vezañ gwall lent an tamm eus an-unan, na gaout aon rak e anv (rak e skeud), mont dezhi gant asurded, bezañ dizaon (dispont, hardizh, her, disaouzan, dizoan), kaout nerzh-kalon, kaout blev war e jave, na vezañ poultr war e zaoulagad, kaout gwad dindan e ivinoù, bezañ dir war e fas, bezañ dir war e dal, na redek gwad irvin en e wazhied, na redek gwad panez en e wazhied, na vezañ moan e galon, kaout kribell, bezañ asur, bezañ hardizh ouzh an dud, bezañ den (*liester* bezañ tud) ; *ihre Sicherheit gründet auf Erfahrung,* diazezet eo o emfiziañs war o skiant-prenet ; *mit Sicherheit sagen,* diogeliñ, asuriñ ; *ich kann nicht mit Sicherheit sagen, wann er eintreffen wird,* n'ouzon ket distag peur e teuio, n'ouzon ket difazi a-walc'h peur e teuio, n'ouzon ket pizh peur e teuio, n'ouzon ket kaer peur e teuio, n'ouzon ket war-eeun peur e teuio.

2. kretadenn warantiñ b., fiziad gwarantiñ g., kredoniezh b., arouestl g., gouestl g., gwarant g., kred g. ; *hypothekarische Sicherheit*, madoù lakaet da ouestl (da warant, da gred) ; *Sicherheit leisten, Sicherheit geben,* reiñ kredoniezh / reiñ gouestl (Gregor), reiñ gouestloù, reiñ kretadenn, kretadennañ ; *einem Gläubiger Sicherheit leisten,* goudoriñ ur c'hredour ; *Vorschuss gegen Leistung einer Sicherheit,* astenn ouzh gwarant g. ; *als Sicherheit dienen,* bezañ lakaet da ouestl (da arouestl, da warant, da gred).

3. diogelroez g., diogel g., surentez b., goudor g., gwarez g., gwasked g., aior g., andor g., kled g., kledour g., kledourenn b., diarvar g., distav g., golo g., goloadurezh b., herberc'h g. ; *Sicherheit am Arbeitsplatz,* surentez war al lec'h labour b. ; *jeder hat das Recht auf Sicherheit der Person,* gwir a zo gant pep hini da gaout diogelroez evitañ, gwir a zo gant pep hini da vezañ dienkrez eus e vuhez ; *soziale Sicherheit,* gwarez sokial g., gwarezerezh kevredigezhel g. ; *jeder hat das Recht auf soziale Sicherheit,* pep den en deus gwir da vezañ gwarezet gant ar c'hedskor ; *in Sicherheit bringen,* lakaat en diogel (e surentez, er

goudor, e savete, er gwarez, er gwasked, en aior, a du vat), lakaat en ul lec'h goudor, lakaat en herberc'h, lakaat en ul lec'h klet (Gregor) ; *in Sicherheit sein,* bezañ asur, bezañ diogel, bezañ en diogel (e surentez, er goudor, e savete, er gwarez, er gwasked, en aior, a du vat, en distav), bezañ diwall eus pep dañjer, bezañ en ul lec'h gwarez, bezañ en ul lec'h klet, bezañ en ul lec'h goudor, bezañ dizañjer, bezañ gwarant, bezañ diarvar eus e vuhez, bezañ dienkrez eus e vuhez ; *sich in Sicherheit bringen,* mont d'en em glenkañ, mont en andor, mont en aior, mont er gwasked, mont er goudor, mont en diogel, mont er gwarez, mont en ul lec'h gwarez, en em lakaat en herberc'h, mont da c'houdoriñ ; *es wurde uns geraten, uns in Sicherheit zu bringen, bevor der Sturm losbricht,* aliet ez eus bet deomp mont da goachañ ac'hann ma vo echuet ar barr ; *sie brachten sich in einem ruhigen Hafen in Sicherheit vor dem Sturm,* aet e oan da c'houdoriñ (da glask goudor) diouzh ar gorventenn en ur porzh lor ; *sich vor einem Auto in Sicherheit bringen,* treiñ diwar ur c'harr-tan, tec'hel diwar hent ur c'harr-tan, diwall diwar hent ur c'harr-tan, mirout a vezañ ruilhet gant ur c'harr ; *zur größeren Sicherheit,* evit bezañ suroc'h c'hoazh ; *sich in Sicherheit wiegen,* krediñ d'an-unan bezañ en diogel, krediñ d'an-unan bezañ en tu all da bep droug, krediñ emeur dizañjer, krediñ d'an-unan bezañ diwallet a nep gwall fortun ; *öffentliche Sicherheit,* surentez foran b., kensurentez b., diogelroez g. ; *öffentliche Ruhe und Sicherheit,* peoc'h an dud g., urzh vat g., reizh ar vuhez foran b., urzh foran g. ; *die öffentliche Ruhe und Sicherheit stören, die öffentliche Ruhe und Sicherheit gefährden, gegen die öffentliche Ruhe und Sicherheit verstoßen,* direnkañ an urzh foran, direizhañ ar peoc'h hag an urzh vat ; *auf Sicherheit gerichtete Politik,* leviadurezh diogelroezour b.

4. asur g., divarded b., divarder g., diarvar g., starter g., started b., gwarant g., serteniezh b. ; *Sicherheit der Kenntnisse,* gouiziadurioù azezet mat (asur) ls. ; *etwas mit Sicherheit wissen,* gouzout udb da sur, gouzout udb d'ar sur, gouzout udb dre sur ; *mit absoluter Sicherheit,* sur ha serten, asur-divrall, peursur, divarteze, ken sur ha tra, sigur, ha n'eo ket marteze eo, difazi ; *mit Sicherheit,* a-daol-sur, a-dra-sur ; *so kommen Sie mit absoluter Sicherheit zu Ihrem Ziel,* an hent-mañ a gaso ac'hanoc'h difazi (divank, a-daol-sur, a-dra-sur) betek ho pal - an hent-mañ a gaso ac'hanoc'h betek ho pal, m'en lavar deoc'h gant gwarant.

Sicherheitsabkommen n. (-s,-) : [polit.] feur-emglev war ar surentez g., feur-emglev war an diogelroez g.

Sicherheitsabstand g. (-s,-abstände) : **1.** [kirri] hed surentez g., esaouenn surentez b. ; **2.** marz surentez g.

Sicherheitsbeamte(r) ag.k. g. : gwazour surentez g., gwazour diogelroez g.

Sicherheitsbeamtin b. (-,-nen) : implijadez e karg eus ar surentez b., implijadez e karg eus an diogelroez b.

Sicherheitsbehälter g. (-s,-) : [nukl.] klozenn surentez b.

Sicherheitsberater g. (-s,-) : kuzulier war ar surentez g.

Sicherheitsbehörden ls. : polis g., organoù surentez lies.

Sicherheitsbewusstsein n. (-s) : emouezded ouzh ar c'hudennoù liammet gant ar surentez b.

Sicherheitsbindung b. (-,-en) : strapenn surentez b., stagell surentez b., stagenn surentez b.

Sicherheitsdienst g. (-es,-e) : servij surentez g., gwazadur surentez g.

Sicherheitseinlage b. (-,-n) : [arc'hant.] fiziad goudoriñ g., fiziad gwarantiñ g., kredoniezh b., arouestl g., gouestl g., gwarant g., kred g.

Sicherheitsexperte g. (-n,-n) **/ Sicherheitsfachkraft** b. (-,-kräfte) **/ Sicherheitsfachmann** g. (-s,-leute/-männer) : arbennigour evit a sell ouzh ar surentez g.

Sicherheitsfonds g. (-,-) : [arc'hant.] font gwarantiz g., kef gwarantiz g.

Sicherheitsgeleit n. (-s,-e) : heuliad g., amheuliad g., amheuliadeg g., ambrougadeg b.

Sicherheitsglas g. (-es,-gläser) : gwer surentez str.

Sicherheitsgeschirr n. (-s,-e) : harnez surentez g.

Sicherheitsgrund g. (-s,-gründe) : abeg a surentez g. ; *aus Sicherheitsgründen,* evit abegoù a surentez, evit mont diarvar, evit mont d'ar sur, evit ober diouzh ar furañ, evit ho surentez, evit hor surentez, evit bezañ sur, evit kemer e surentez, betek-gouzout, bete-gouzout.

Sicherheitsgurt g. (-s,-e) **/ Sicherheitsgürtel** g. (-s,-) : gouriz-surentez g., lêrenn b., P. sternaj g. ; *seinen Sicherheitsgurt anschnallen,* prennañ e c'houriz-surentez, lakaat al lêrenn.

sicherheitshalber Adv. : evit mont diarvar, evit mont d'ar sur, evit ober diouzh ar furañ, evit ho surentez, evit hor surentez, evit abegoù a surentez, evit bezañ sur, evit kemer e surentez, betek-gouzout, bete-gouzout.

Sicherheitshülle b. (-,-n) : [nukl.] klozenn surentez b.

Sicherheitskamera b. (-,-s) : kamera evezhiañ g.

Sicherheitskette b. (-,-n) : chadenn surentez b.

Sicherheitskontrolle b. (-,-n) : **1.** kontroll surentez g. ; **2.** kontroll teknikel ar c'hirri g.

Sicherheitskopie b. (-,-n) : [stlenn.] eilad saveteiñ g.

Sicherheitskräfte ls. : nerzhioù polis ls., nerzhioù surentez ls., nerzhioù urzh ls.

Sicherheitskugel b. (-,-n) : [nukl.] klozenn genfinañ b.

Sicherheitsleistung b. (-,-en) : [arc'hant.] fiziad gwarantiñ g., fiziad goudoriñ g., kredoniezh b., arouestl g., gouestl g., gwarant g., gouestlad goudoriñ g., goudoradur g., kred g., arc'hant-kred g., yalc'h-kretaat b., arrez g.

Sicherheitsmaßnahme b. (-,-n) **/ Sicherheitsmaßregel** b. (-,-n) : diarbenn surentez g., diwall g., darbar gwareziñ g., kempenn surentez g., darbar diogelroez g., darbar diwall g., dizarbenn diwall g., darbaradenn diwall b., darbardadur diwall g., darbarerezh diwall g., darbaridigezh diwall b., pourchas diwall g., ragaoz diwall b., ragaozadur diwall g., ragaozidigezh diwall b. ; *die üblichen Sicherheitsmaßnahmen, die allgemeinen Sicherheitsmaßnahmen,* an diarbennoù diwall boas ls. ; *die nötigen Sicherheitsvorkehrungen treffen,* kemer an diwalloù (an evezhioù) ret, ober ar c'hempennoù diwall (an diarbennoù diwall, an difraeoù diwall) rekis, ober e bourchasoù war tachenn ar surentez ; *alle Sicherheitsmaßregeln getroffen haben,* bezañ kuit ha pare diouzh pep droug, bezañ kuit ha pare diouzh pep gwall ; *als Sicherheitsmaßnahme,* betek-gouzout, bete-gouzout, evit ho surentez, evit hor surentez, evit abegoù a surentez.

Sicherheitsnadel b. (-,-n) : spilhenn-alc'hwez b. [*liester* spilhoù-alc'hwez], spilhenn war alc'hwez b. [*liester* spilhoù war alc'hwez], spilhenn-grap b. [*liester* spilhoù-krap], spilhenn-grog b. [*liester* spilhoù-krog] ; *ein Bund Sicherheitsnadeln,* un duilhad spilhoù war alc'hwez g.

Sicherheitsnorm b. (-,-en) : reolad surentez b.

Sicherheitspakt g. (-s,-e) : [polit] feur-emglev war ar surentez g., feur-emglev war an diogelroez g.

Sicherheitspfand n. (-s,-pfänder) : [gwir] fiziad goudoriñ g., fiziad gwarantiñ g., kredoniezh b., arouestl g., gouestl g., gwarant g., arc'hant-kred g., kred g., yalc'h-kretaat b.

Sicherheitspfändung b. (-,-en) : [gwir] seziz kendalc'hekaat b.

Sicherheitspolizei b. (-) : **1.** polis surentez g. ; **2.** [nazi] gestapo g.

Sicherheitsrat g. (-s) : [polit.] kuzul-surentez g., kuzul diogelroez g.

Sicherheitsrisiko n. (-s,-risiken) : riskl g.

Sicherheitsschalter g. (-s,-) : [tredan.] disjunter g., troc'h-red g.

Sicherheitsschloss n. (-es,-schlösser) : potailh digrimandellus g./b., kadranas g., krabotinell b., torzhell surentez b., potailh surentez g./b.
Sicherheitsschneise b. (-,-n) : [koadoù] harz-tan g., digoadenn surentez b.
Sicherheitsspanne b. (-,-n) : marz diogeliñ g.
Sicherheitsstift g. (-s,-e) : genn surentez g., gennig surentez g., ibil surentez g.
sicherheitstechnisch ag. : … war tachenn ar surentez.
Sicherheitstrakt g. (-s,-e) : [toull-bac'h] karter surentez g. ; *Hochsicherheitstrakt,* karter uhelsurentez g.
Sicherheitsventil n. (-s,-e) : klapedenn surentez b., trapig surentez g.
Sicherheitsverriegelung b. (-,-en) : [stlenn.] etreprennañ g.
Sicherheitsverschluss g. (-es,-verschlüsse) : prenn surentez g., prenner surentez g. [*liester* prennerioù surentez], kloched surentez g., hual surentez g.
Sicherheitsvorkehrung b. (-,-en) : diarbenn surentez g., diwall g., darbar gwareziñ g., kempenn surentez g., darbar diogelroez g., darbar diwall g., dizarbenn diwall g., darbaradenn diwall b., darbardadur diwall g., darbarerezh diwall g., darbaridigezh diwall b., pourchas diwall g., ragaoz diwall b., ragaozadur diwall g., ragaozidigezh diwall b. ; *die üblichen Sicherheitsvorkehrungen, die allgemeinen Sicherheitsvorkehrungen,* an diarbennoù diwall boas ls. ; *die nötigen Sicherheitsvorkehrungen treffen,* kemer an diwalloù (an evezhioù) ret, ober ar c'hempennoù diwall (an diarbennoù diwall, an difraeoù diwall) rekis, ober e bourchasoù war tachenn ar surentez ; *alle Sicherheitsvorkehrungen getroffen haben,* bezañ kuit ha pare diouzh pep droug, bezañ kuit ha pare diouzh pep gwall.
Sicherheitsvorrichtung b. (-,-en) : stignad surentez g., trevnad surentez g.
Sicherheitswachdienst g. (-es,-e) : polis-sikour g.
Sicherheitszone b. (-,-n) : **1.** takad gwarezet g., takad dizañjer g. ; **2.** takad dañjerus gant diarbennoù diogelroez strizh g.
Sicherinnern n. (-s) : eñvoridigezh b., kounaidigezh b.
sicherlich Adv. : sur a-walc'h, a-dra-sur, a-dra-wir, a-daol-sur, a-dra-sklaer, sur-mat, ken sur a tra, moarvat, membri, medest, mar karan, leal, el leal, ret eo, ret ma vefe, ret ha ma vefe, ret eo ma ve, ret eo ma vije, hep mar ebet ; *du weißt es sicherlich,* n'emaout ket hep gouzout kement-se, gouzout a rez a-walc'h an dra-se ; *Sie wissen sicherlich, dass ...,* n'emaoc'h ket hep gouzout e ... ; *dort geht es ihm sicherlich gut,* eno e tle bezañ en e vleud, eno e tle bezañ en e jeu.
sichern V.k.e (hat gesichert) : **1.** diwall, diogeliñ, diogelaat, goudoriñ, gwaskediñ, gwareziñ, gwarediñ, gwarantiñ, startaat, kreñvaat, stabilaat, stabiliañ, kadarnaat, suraat ; *die Anerkennung und Achtung der Rechte und Freiheiten aller Bürger sichern,* diogeliñ ma vo anavezet ha doujet gwirioù ha frankizioù an holl geodediz, diogelaat gwirioù ha frankizioù an holl geodediz, gwarantiñ gwirioù ha frankizioù an holl geodediz ; *gesicherter Frieden,* peoc'h stabil g., peoc'h divrall g. ; *die Weiterführung einer Hilsaktion sichern,* derc'hel un embregadenn skoazell en he flom, diogeliñ kendalc'h un embregadenn skoazell ; *dauerhaft sichern, nachhaltig sichern,* trebadekaat ; *wir müssen alle nötigen Vorkehrungen treffen, um unseren Sieg zu sichern,* bez e rankomp en em gemer diouzh kaout an trec'h ; *jemandem die Ruhe sichern,* diwall (diogeliñ, goudoriñ, gwaskediñ, gwareziñ) peoc'h u.b. ; *gesicherte Zukunft,* amzer-da-zont diarvar (diogel, digoumoul) ; *gesichert sein,* bezañ en em renket evit na gouezho ket ar bec'h war an-unan, bezañ gwarantet (gwarezet) ; *nicht eindeutig gesicherte etymologische Herkunft eines Wortes,* gerorin diasur g., gerdarzh diasur g. ; [lu] *gesichertes Gewehr,* fuzuilh prennet ar c'hliked surentez warni b. ; *die Kaufkraft der Arbeitnehmer sichern,* gwarantiñ ar c'hopridi ouzh diskar o galloud-prenañ ; *die Löhne sichern,* gwarantiñ ar goproù ; [merdead.] *gesicherte Schiffe,* bigi (listri) ambrouget ls. ; [stlenn.] *Daten sichern,* gwareziñ (gwarediñ, saveteiñ, enrollañ) stlennadoù, gwareziñ (gwarediñ, saveteiñ, enrollañ) roadennoù ; *eine Datei sichern,* gwareziñ (gwarediñ, saveteiñ) ur restr ; **2.** [tekn.] lakaat un ibil surentez, sparlañ, blokañ ; **3.** [tredan.] lakaat un deuzell, lakaat ur plom, lakaat un disjunter, lakaat un troc'h-red.
V.em. : **sich sichern** (hat sich gesichert) : *sich (ak.) vor einer Gefahr sichern,* kemer e surentez (e ziwalloù, e ziarbennoù), ober e ziarbennoù, ober e ziwalloù, ober e zifennoù, ober e gempennoù, en em ziwall diouzh un dañjer, kaeañ ouzh un dañjer, rageveshaat ouzh udb, kemer e renkoù rak aon ouzh ur gwall bennak, rakdiwall diouzh un dañjer ; *sich (dat.) die Übermacht sichern,* kemer an diwalloù evit ma chomo an dreistbeli gant an-unan.
V.gw. (hat gesichert) : *das Wild sichert,* emañ ar jiber o ruflañ an aer en-dro dezhañ, emañ ar jiboez o fronañ (o fronal) an avel.
Sichern n. (-s) : diogeladur g., diogelaat g.
sicherstellen V.k.e. (hat sichergestellt) : **1.** goudoriñ, gwaskediñ, gwareziñ, gwarediñ, lakaat e surentez, lakaat er-maez a zañjer, lakaat a du vat, lakaat en diogel, lakaat e savete, lakaat er goudor, lakaat er gwarez, lakaat en aior, lakaat en andor, lakaat er gwasked, lakaat en herberc'h, suraat ; *die öffentliche Ordnung sicherstellen,* diogeliñ an urzh foran ; *sichergestellte Zahlung,* paeamant suraet g. ; *jemanden sicherstellen,* **a)** lakaat u.b. en diogel (e savete) ; **b)** [dre astenn.] herzel u.b., lakaat u.b. dindan ward, lakaat u.b. en toull-bac'h, skeiñ u.b. er prizon, bac'hañ (toullbac'hañ, karc'hariañ, koufrañ, kraouiañ, klozañ) u.b., lakaat u.b. dindan vorailh, plantañ u.b. en toull, lakaat klenk war u.b., [dre fent] lakaat u.b. er goudor (en disglav, en disheol, er voest, er sac'h-maen), teurel u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er c'hloz, kas u.b. d'ar c'hloz ; **2.** *um sicherzustellen, dass nichts passiert,* evit bezañ sur ne c'hoarvezo droug ebet, evit bezañ diwallet a nep gwall fortun, evit bezañ en tu all da bep droug.
Sicherstellung b. (-,-en) : **1.** diogeliñ g., goudoriñ g., gwaskediñ g., gwareziñ g., gwarediñ g., lakidigezh en diogel b. ; **2.** [arc'hant.] kretadur g.
Sicherung b. (-,-en) : **1.** diwall g., surentez b., diogelroez g., diogel g., goudor g., gwarez g., gwasked g., diarvar g., mirerezh g. ; *soziale Sicherung,* surentez sokial b., kedskor g. ; **2.** diogeladur g., diogelaat g., asur g. ; **3.** [arm] kliked surentez g. ; **4.** [merdead.] ambroug g., ambrougadenn b., ambrougadeg b. ; **5.** [lu] goloadurezh b., goloerezh g. ; **6.** [tredan.] teuzell b., teuzenn b., plom g., troc'h-amred g., troc'her-tredan g., disjunter g., disreder g. ; *die Sicherung brennt durch, die Sicherung schmilzt durch,* teuziñ a ra ar plom-surentez, tarzhañ a ra an deuzell ; *die Sicherung ist durchgeschmolzen,* tarzhet eo an deuzell ; **7.** [stlenn.] saveteiñ g. gwareziñ g., gwarediñ g. ; **8.** kreñvadur g., stabiladur g., nerzhadur g., startadur g.
Sicherungsautomat g. (-en,-en) : [tredan.] disjunter g., troc'h-red g.
Sicherungsbeschlagnahme b. (-,-en) : [gwir] seziz kendalc'hekaat b.
Sicherungsmaßnahme b. (-,-n) : [gwir] diarbenn kendalc'hekaat g., darbaroù kendalc'hekaat ls., gread kendalc'hekaat g., diarbenn diogelroez g., diarbenn surentez g., darbaroù gwareziñ ls., darbaroù diwall ls.
Sicherungsmutter b. (-,-n) : [tekn.] bouster-blokañ g., bouster klaviañ g., kraouenn surentez b.
Sicherungskopie b. (-,-n) : [stlenn.] eilad saveteiñ g.
Sicherungspfändung b. (-,-en) : seziz kendalc'hekaat b.
Sicherungsring g. (-s,-e) : [tekn.] gwalenn glaviañ b.

Sicherungsverwahrung b. (-,-en) : [gwir] toullbac'hañ diarbenn g., toullbac'hañ dizarbenn g.
Sichlegen n. (-s) : terriñ g., sioulaat g., tevel g., peoc'haat g., habaskaat g., bravaat g., sederaat g.
Sichler g. (-s,-) : [loen.] *Sichler, brauner Sichler,* ibiz du g.
Sichsetzen n. (-s) : koazañ g., koazadur g.
Sicht b. (-) : **1.** gwel g., digor g., gweled g., taol-lagad g. ; *Nahsicht,* gweled a-dost g. ; *Fernsicht,* gweled a-bell g. ; *in Sicht haben,* gwelet ; *der Sicht entziehen,* kas (tennañ) diwar wel, lemel a-ziwar wel, lemel diouzh gwel, lakaat er-maez a wel ; *die Küste in Sicht behalten,* bageal a-wel d'an aod, merdeiñ hep koll gwel a'n aod, merdeiñ a-zouar ; *auf Sicht navigieren,* **a)** [merdead.] merdeiñ diouzh ar sell, sturiañ diouzh ar sell ; **b)** [nij.] nijal diouzh ar sell, leviañ diouzh ar sell ; [ster rik ha dre skeud.] *in Sicht sein,* bezañ a-wel, bezañ war-wel ; *in Sicht kommen,* en em ziskouez, dont war wel, dont a-wel ; *Sicht auf das Tal,* gwel war an draoñienn g., digor war an draoñienn g., taol-lagad war an draoñienn g. ; *mit Sicht aufs Meer,* a-dal d'ar mor, gant gwel war ar mor, gant digor war ar mor, tro ouzh ar mor, digor war ar mor ; [ster rik ha dre skeud.] *außer Sicht,* er-maez a wel, a-ziabell-gweled, a-zisgwel ; *die Schiffe sind jetzt außer Sicht,* ar bigi a zo aet diwar-wel, ar bigi a zo aet a-ziwar-wel, ar bigi a zo aet a-ziawel, ar bigi a zo aet diouzh gwel, ar bigi a zo aet koll-gwel, emañ bremañ ar bigi er-maez a wel, aet eo ar bigi a-zisgwel deomp, dianadet eo ar bigi ; *der Neubau versperrt die Sicht,* ar savadur nevez a stank (a zispenn) ar gwel ; *die hohen Bäume versperren die Sicht auf das Haus,* ar gwez bras a zo o vouchañ an ti.
2. gweluster g., gwelusted b., gweladusted b., hewelded b., hed-gwel g., diraez-gweled g., doug ar gweled g., doug ar selloù g. ; *schlechte Sicht,* hed-gwel fall g., hed-gwel berr g. ; *eingeschränkte Sicht, begrenzte Sicht,* hed-gwel berr g. ; *stark eingeschränkte Sicht, stark begrenzte Sicht,* hed-gwel berr-kenañ g. ; *klare Sicht, freie Sicht,* hed-gwel mat g., hed-gwel hir g., amzer divrumenn b., dremmwel digatar g. dremmwel ec'hon g. ; *diesige Sicht,* amzer voredet b., dremmwel moredet g., hed-gwel skort g., hed-gwel dister g. ; *die Sicht verhüllen,* mouchañ ar gwel ; *dichter Nebel verhüllt die Sicht,* garzhet eo an dremmwel gant ur vougenn, mouchet eo ar gwel (ar gweled) gant ur vougasenn ; *Nebel schränkt die Sicht ein, Nebel vermindert die Sicht,* pa vez brumenn e tigresk an hed-gwel, berraet e vez an hed-gwel gant ar vrumenn ; [hentoù] *Sicht unter 50 Meter,* hed-gwel dindan hanter-kant metr g.
3. [dre skeud.] termen g. ; *auf kurze Sicht,* war verr dermen ; *auf lange Sicht, auf längere Sicht,* war hir dermen ; *auf mittlere Sicht,* war grenn dermen ; *Politik auf weite Sicht,* politikerezh war hir dermen g. ; *Politik auf kurze Sicht,* politikerezh war verr dermen g., politikerezh berrwel g.
4. savboent g. ; *aus jemandes Sicht,* hervez unan bennak ; *aus politischer Sicht,* pa vez sellet ouzh an dra-se en un doare politikel ; *aus meiner Sicht ist es nicht vorstellbar, dass...,* anat eo din e … ; *aus dieser Sicht,* er c'heñver-se, er feur-se, d'ar feur-se, ouzh ar feur-se.
5. [arc'hant.] *bei (auf, nach) Sicht zahlbar,* taladus ouzh gwel, da vezañ paeet d'an hini a ziskouezo anezhañ, da vezañ paeet d'an dalc'her, … a c'hall bezañ paeet da neb piv bennak en diskouezo, ... a c'hall bezañ paeet kerkent (kenkent) ha degemeret.
Sichtachse b. (-,-n) : gwelahel g.
Sichtanzeiger g. (-s,-) : merker dre arhentoù gweledel g., merker dre sinalioù gweledel g.
sichtbar ag. : gwelus, gweladus, anat, hewel ; *nicht sichtbar,* disgwel, diwel, diwelus, diverz, diverzus ; *kaum sichtbar,* dihewel, amhewel ; *sichtbare Zeichen von Reichtum,* anadoù pinvidigezh ls. ; *sichtbar sein,* bezañ a-wel, bezañ war-wel ; *gut sichtbar sein,* bezañ a-wel-kaer d'an holl ; *sichtbar werden,* en em ziskouez, diwanañ, dont war wel, dont a-wel, en em lakaat en heol, diskoachañ, dihoubañ, diflukañ, tarzhañ, anadiñ ; *der sichtbare Teil einer Sache,* an diwarc'horre eus udb g. ; *ohne sichtbaren Anlass,* diabeg, hep abeg, hep digarez ; [armerzh.] *sichtbare und unsichtbare Ausfuhr,* ezporzhadurioù hewel ha disgwel ls. ; [preder., Merleau-Ponty] *das Sichtbare und das Unsichtbare,* an hewel hag an diwel.
Adv. : *etwas für alle sichtbar ausstellen,* lakaat udb war-wel d'an holl, lakaat udb a-wel d'an holl, lakaat udb a-wel-kaer d'an holl ; *sichtbar hinlegen, sichtbar hinstellen,* lakaat war wel, lakaat war zizolo, reiñ an dizolo [war udb], lakaat a-wel-kaer, lakaat war ziskouez, gwereañ, P. lakaat war ar chipod-holen.
Sichtbarkeit b. (-) : gweluster g., gwelusted b., gweladusted b., hewelded b., hewelusted b., anadurezh b.
Sichtbarkeitsschwelle b. (-,-n) : [fizik] gwehin gweladusted g.
sichtbarlich Adv. : en un doare anat, a-wel-kaer.
Sichtbarmachung b. (-) : hewelaat g.
Sichtbereich g. (-s,-e) : maezienn ar gweled b., maez ar gweled g., gwelvaez g.
Sichteinlage b. (-,-n) : [bankoù] fiziad ouzh gwel g.
sichten V.k.e. (hat gesichtet) : **1.** dizoleiñ, merzout, gwelet, spurmantañ ; **2.** digejañ, didoueziañ, c'hwennat, follennata, nizañ, nizat ; *Papiere sichten,* didoueziañ (diforc'h) paperioù, follennata paperioù.
Sichtfeld n. (-s,-er) : maez ar gweled g., gwelvaez g., maezienn ar gweled b., maezienn ar sell b., ec'honder-gweled g. ; [film] *außerhalb des Sichtfeldes,* er-maez stern.
Sichtfenster n. (-s,-) : *das Sichtfenster der Waschmaschine,* lomber ar walc'herez g.
Sichtfläche b. (-,-n) : **1.** tu war ziskouez g. ; **2.** [tisav.] *Sichtfläche eines Werksteins,* bevenn b., tal g.
Sichtflug g. (-s,-flüge) : [nij.] merdeadurezh diouzh ar sell b., nij diouzh ar sell g.
Sichtgerät n. (-s,-e) : hewel g., monitor g., heweler g. [*liester* heweleriou].
Sichtgeschäft n. (-s,-e) : [arc'hant.] oberiadenn war dermen b.
Sichtguthaben n. (-s) : [arc'hant.] kaoudoù ouzh gwel ls.
sichtig ag. : sklaer, hinon ; *sichtiges Wetter,* amzer sklaer b., gweluster mat g., gwelusted vat b., hed-gwel mat g., hed-gwel hir g., amzer divrumenn b., dremmwel digatar g. dremmwel ec'hon g.
Sichtkorn n. (-s,-körner) : [lu, armoù] biz b.
Sichtkorrekturglas n. (-es,-gläser) : gwerenn dereizhañ b.
Sichtkorrekturlinse b. (-,-n) : ferenn dereizhañ b.
sichtlich ag. : anat, hewel, fraezh, sklaer, gwelus, splann.
Adv. : splann, anat, en un doare anat, un tamm mat, kalzik, a wel da zaoulagad an dud ; *er war sichtlich betrunken,* anat e oa e vanne warnañ, anat e oa warnañ e oa mezv ; *er war davon sichtlich berührt,* anat e oa e oa bet gwall skoet gant an dra-se.
Sichtmarke b. (-,-n) : daveer g., merk g.
Sichtnavigation b. (-) : **1.** [nij.] merdeadurezh diouzh ar sell b. ; **2.** [merdead.] merdeadurezh diouzh ar sell b., bageerezh diouzh ar sell g.
Sichtprüfung b. (-,-en) : arsell g., arselladenn b., enselladenn b.
Sichttratte b. (-,-n) : lizher anzav da vezañ paeet diouzhtu d'an hini a ziskouezo anezhañ g.
Sichtung b. (-) : **1.** [merdead.] gwel g., gweled g., gweladur g., gweladurezh b. ; *nach Sichtung des Landes,* goude gwelet an douar, goude bezañ gwelet an aod.
2. didouezhiadur g. ; [dre astenn.] *genaue Sichtung,* enselladenn bizh b., enselladenn dre ar munud b., nizañ g., arsell pizh g., arselladenn bizh b.
Sichtverhältnisse ls. : amveziad ar gweluster g., doare ar gweluster g., stad ar gweluster b., gweluster g., gwelusted b.,

gweladusted b., hewelded b., hed-gwel g., diraez-gweled g., doug ar gweled g., doug ar selloù g.
Sichtvermerk g. (-s,-e) : viza g. ; *etwas mit einem Sichtvermerk versehen,* vizañ udb.
Sichtverpackung b. (-,-en) : pakadur blister g., blister g.
Sichtwechsel g. (-s,-) : lizher-paeañ g., lizher anzav da vezañ paeet diouzhtu d'an hini a ziskouezo anezhañ g.
Sichtweise b. (-,-n) : savboent g., sellboent g., doare-gwelet an traoù g., aviz g., gwel g., gweladur g. ; *funktionalistische Sichtweise,* gweladur arc'hwelelour g. ; *theoretische Sichtweise,* sell damkanek g. ; *sich der Sichtweise eines anderen anschließen,* fonnaat kaoz u.b., fonnaat mennad u.b., harpañ komzoù u.b., skorañ komzoù u.b., harpañ lavaroù u.b., skorañ lavaroù u.b., mont en avel u.b., sevel (mont) a-du gant u.b., en em lakaat en tu gant u.b., dont a-du gant u.b., dont (mont, sevel) en tu gant u.b., sevel en un tu gant u.b., bezañ gounezet gant mennozh u.b. ; *seine Sichtweise erläutern, seine Sichtweise erörtern, seine Sichtweise darlegen,* displegañ e savboent ; *das ist nun mal meine Sichtweise,* evel-se emañ va veno.
Sichtweite b. (-,-n) : **1.** gwelvaez g., maezienn ar gweled b., maez ar gweled g., hed-gwel g., diraez-gweled g., doug ar gweled g., doug ar selloù g. ; *die Sichtweite einschränken, die Sichtweite reduzieren,* berraat an hed-gwel ; *Nebel schränkt die Sichtweite ein, Nebel vermindert die Sichtweite,* pa vez brumenn e tigresk an hed-gwel, berraet e vez an hed-gwel gant ar vrumenn ; *eingeschränkte Sichtweite, begrenzte Sichtweite,* hed-gwel berr g., hed-gwel fall g. ; *stark eingeschränkte Sichtweite, stark begrenzte Sichtweite,* hed-gwel berr-kenañ g., hed-gwel dister g., hed-gwel skort g. ; *Sichtweite unter 200 Metern,* hed-gwel dindan 200 metrad g. **2.** [tr-l] *sich in Sichtweite des Schlosses befinden,* bezañ a-hed gwel d'ar c'hastell, bezañ war-hed gwel d'ar c'hastell, bezañ a-wel d'ar c'hastell, bezañ ar c'hastell a-hed gwel d'an-unan, bezañ ar c'hastell war-hed gwel d'an-unan, bezañ ar c'hastell a-wel d'an-unan ; *in Sichtweite des Schlosses kommen,* erruout war-wel ouzh ar c'hastell ; *außer Sichtweite,* er-maez a wel, a-ziabell gweled, a-zisgwel ; *die Schiffe sind jetzt außer Sichtweite,* ar bigi a zo aet diwar-wel, ar bigi a zo aet a-ziwar-wel, ar bigi a zo aet a-ziawel, ar bigi a zo aet diouzh gwel, ar bigi a zo aet koll-gwel, emañ bremañ ar bigi er-maez a wel, aet eo ar bigi a-zisgwel deomp, dianadet eo ar bigi.
Sichtzeichen n. (-s,-) : arhent gweledel g., sinal gweledel g.
Sichüberschlagen n. (-s) : troc'holiañ g.
Sichverschulden n. (-s) : endleañ g.
Sich-Warm-Laufen n. (-s) : [sport] emdommañ g.
Sichwellen n. (-s) **/ Sichwerfen** n. (-s) : [tekn.] gwelchadur g., gwariadur g., doliñ g., gwariell g., gwariellañ g.
Sickergraben g. (-s,-gräben) : kan-dizourañ g.
Sickergrube b. (-,-n) : puñs-diskarg g., fozell-vreinañ b., beol-vrutug b., poull brutug g., poull blezañ g., P. toull-staot g., toull-kaoc'h g.
sickern V.gw (ist gesickert) : **1.** en em silañ, diverañ, berañ, beradañ, deverañ, deverañ a-sil ; *Wasser ist in den Keller gesickert,* en em silet ez eus dour er c'hav, an dour en deus kavet toull da zont er c'hav ; **2.** [dre skeud.] *von dem Plan sind Einzelheiten nach draußen gesickert,* un heklev eus ar raktres hon eus bet, dispaket (diskuliet) ez eus bet ul lodenn vihan eus ar raktres, un nebeud diskuliadennoù o deus roet un alberz (un damskeud, un distrap bennak) eus ar raktres-se.
Sickern n. (-s) : ensil g., ensilerezh g., ensiladur g.
Sickerschacht g. (-s,-schächte) : puñs-diskarg g., fozell-vreinañ b., beol-vrutug b., poull brutug g., poull blezañ g., P. toull-staot g., toull-kaoc'h g.
Sickerwasser n. (-s) : dour-sil g.
siderisch ag. : sterennel, steredel, sideral ; *siderisches Jahr,* bloavezh steredel g. ; *siderischer Tag,* deiz steredel g. ; *der siderische Monat,* ar miz steredel g. ; *siderische Periode,* kelc'htrovezh steredel b. ; *siderischer Umlauf, siderische Rotation,* c'hweladur siderek g.
Siderit g. (-s,-e) : [maenoniezh] siderit g. [*liester* sideritoù].
Siderium n. (-s) : [douarouriezh] siderian g. ; *das Siderium betreffend,* siderian.
Siderografie b. (-,-n) / **Siderographie** b. (-,-n) : **1.** [obererezh] dirvoullerezh g., dirvoullañ g. ; **2.** [disoc'h an obererezh] dirvoulladenn b.
Siderophilie b. (-) : [mezeg.] hemokromatoz g.
Siderose b. (-) : [mezeg.] sideroz g. ; *primäre Siderose,* hemokromatoz g.
Siderostat g. (-s/-en,-en) : [stered.] sterarstaler g. [*liester* sterarstalerioù].
sie raganv-gour : **1.** hi, homañ, honnezh, an tamm anezhi, he, anezhi, P. he jez ; *sie kommt,* dont a ra, emañ-hi o tont ; *ich sehe sie,* he gwelet a ran, gwelet a ran anezhi ; *ich höre sie,* he c'hlevet a ran, m'he c'hlev, klevet a ran anezhi, me a glev anezhi ; *ich werde sie und ihre Eltern morgen treffen,* hi hag he zud a welin warc'hoazh ; *sie, nicht er,* honnezh, ket hennezh ; *nimm sie !* kemer anezhi ! kemer hi ! ; *wir haben sie gerufen,* galvet hon eus anezhi, he galvet hon eus, ni hon eus hi galvet ; *wir haben sie nicht gesehen,* n'hon eus ket gwelet anezhi, n'hon eus hi ket gwelet ; *du bist fast so groß wie sie,* bremaik emaout ken bras hag hi ; **2.** int, i, int-i, ar re-mañ, ar re-se, an tamm anezho, o, anezho, P. o jezoù ; *sie selbst, sie selber,* int o-unan, int-i o-unan, int end-eeun, int-i end-eeun ; *da kommen sie,* setu int o tont ; *sie kommen,* dont a reont, emaint o tont ; *ich sehe sie,* o gwelet a ran, gwelet a ran anezho ; *ich habe sie gerufen,* o galvet em eus, me am eus-i galvet, galvet em eus anezho ; *sie alle,* an holl anezho, kement hini 'zo anezho ; *sie haben angerufen, ich nicht,* int-i o doa pellgomzet, me n'em boa ket graet ; *haltet sie !* harzit int ! harzit i ! harzit o ! ; *ich habe sie gelesen,* bez' em eus int lennet, bez' em eus lennet anezho, o lennet em eus ; *was suchen sie denn ?* petra a glaskont-int ? ; *sie beide, ,* int o-daou, o-daouig, int o-div, o-divig ; *er ist so groß wie sie,* ken bras eo hag i ; *er ist kleiner als sie,* bihanoc'h eo egeto.
Sie[1] raganv-gour : c'hwi, ho, ac'hanoc'h, -hu, -hu-hu, P. ho jez, ho jezoù ; *Sie alle,* an holl ac'hanoc'h ; *wer sind Sie denn ? wer sind Sie eigentlich ?* piv oc'h-hu-hu ? ; *was suchen Sie denn ?* petra a glaskit-hu ? ; *ich werde Sie anrufen,* ho kelver a rin, gelver a rin ac'hanoc'h ; *wie Sie wünschen !* evel ma kavo deoc'h e vezo mat ! ra vo graet evel ma youlit ! diouzh ma fell deoc'h ! diouzh ho tiviz (hervez ho c'hoant, en ho tere, diouzh ho tere, d'ho krad, en ho toare, diouzh ho toare) e vo ! evel a garot ! evel ma karot ! evel a hetot ! evel a blijo ganeoc'h ! evel ma plijo deoc'h ! diviz deoc'h ! / diuz deoc'h ! (Gregor) ; *wenn Sie es wünschen,* mar karit, mar fell deoc'h ; *wenn Sie singen,* pa ganit ; *werden Sie kommen ?* dont a reot ? ; *was sagen Sie ?* petra emezoc'h-hu ? petra emezit-hu ? ; *Sie sind jetzt dran !* deoc'h-c'hwi da c'hoari ! deoc'h da c'hoari ! ; *Sie selbst,* c'hwi hoc'h-unan ; *Sie alle,* an holl ac'hanoc'h, kement hini 'zo ac'hanoc'h ; *ich danke Ihnen,* trugarez deoc'h, ho trugarekaat a ran ; *ich denke an Sie*, soñjal a ran ennoc'h ; *was haben Sie mitgebracht ?* petra 'zo deuet ganeoc'h ? ; *das gehört Ihnen doch,* deoc'h-hu-hu eo an dra-se ; *ich werde Sie anrufen,* ho kervel a rin, gervel a rin ac'hanoc'h ; *und Sie werden mich oder meinen Bruder anrufen ?* ha me pe va breur eo a c'halvot ? ; *er liebt Sie,* ho karout a ra ; *wir werden Sie überwachen,* hoc'h evezhiañ a raimp ; *für Sie,* evidoc'h, evidoc'h-c'hwi, evidoc'h-hu ; *mit Ihnen*, ganeoc'h, ganeoc'h-c'hwi, ganeoc'h-hu ; *wie Sie, wie Ihnen,* eveldoc'h.

Sie² n. (-) : *jemanden Sie nennen, jemanden per Sie anreden,* komz (kaozeal) dre "c'hwi" ouzh u.b., mont dre "c'hwi" gant (ouzh) u.b., mont dre "c'hwi" d'u.b., lavaret "c'hwi" d'u.b., c'hwial u.b. ; *er redet mich mit Sie an,* mont a ra ouzhin dre "c'hwi".
Sie³ b. (-) : *eine Sie,* **a)** [den] ur vaouez b. ; **b)** [loen.] ur barez b.
Sieb n. (-s,-e) : **1.** krouer g., kreur g., tamouez g., sil g., kroelard g. ; *grobes Sieb,* grell g., gourner g., ridell b., krouer-ridell g., tamouez-ridell g., kac'heler g., kac'her g., sil boull g., krouer boull g., tamouez boull g., sil rouez g., krouer rouez g., tamouez rouez g., sil gros g., krouer gros g., tamouez gros g., sil fraost g., krouer fraost g., tamouez fraost g. ; *feines Sieb, feinmaschiges Sieb,* purer g., burutell b., tamouez stank g., krouer tanav g. ; *trichterförmiges Sieb, Spitzsieb,* kernsil g. ; *durch ein Sieb treiben,* krouerіañ, krouerat, tamouezat, silañ, bleutaat, burutellañ, gourneriañ, gournat, ridellat ; *ein Sieb voller Sand,* ur ridellad traezh b., un tamouezad traezh g., ur c'hrouerad traezh g., ur gourneriad traezh g. ; *ein Sieb voll Mehl,* ur vurutellad vleud b. ; *das Sieb lässt das Mehl durch und hält die Kleie zurück,* an tamouez a laosk ar bleud da vont kuit hag a c'houarn ar brenn ; *Passiersieb,* [kegin.] malouer g. [*liester* malouerioù], malerez legumaj b. [*liester* malerezioù legumaj] ; **2.** [tr-l] *Wasser mit einem Sieb schöpfen,* kerc'hat dour gant ur bouteg, skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, klask derc'hel ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi.
Siebanalyse b. (-,-n) : dielfennadur granulometrek g., elfennerezh greunventerel g.
Siebarbeit b. (-,-en) : krouerat g., burutelladenn b.
siebartig ag. : doare un tamouez dezhañ, e doare un tamouez, a-zoare gant un tamouez, a-seurt gant un tamouez ; *siebartig durchlöchert,* toull-didoull, mil-doullet.
Siebbein n. (-s,-e) : [korf.] sileg g. ; *das Siebbein ist ein Knochen des Hirnschädels, der am Ende der Nasenhöhle an der Grenze zur Schädelhöhle liegt,* ar sileg a zo un askorn eus ar c'hlopenn a zisparti foñs kavenn ar fri diouzh an empenn.
Siebbelag g. (-s,-beläge) **/ Siebboden** g. (-s,-böden) : foñs an tamouez g., roued an tamouez b., entamin g., lien tamouezat g., leien g., treilheris g.
Siebdruck g. (-s,-e) : **1.** g. (-s) : [obererezh] serigrafiezh b., sidanvoullerezh g. ; **2.** g. (-s,-e) : [disoc'h an obererezh] serigrafienn b., sidanvoulladenn b.
Siebdrucker g. (-s,-) : sidanvouller g.
Siebdruckverfahren n. (-s) : serigrafiezh b., sidanvoullerezh g. ; *im Siebdruckverfahren drucken,* sidanvoullañ.
sieben¹ V.k.e. (hat gesiebt) : **1.** krouerіañ, krouerat, silañ, tamouezat, tamouezañ, kroelardiñ, tremen, boullaat ; *fein sieben,* burutellañ, bleutaat ; *grob sieben,* gourneriañ, gournat, grellat, ridellat, kac'helat ; *Sand sieben,* krouerіañ (tamouezat) traezh ; *Korn sieben,* krouerіañ (tamouezat, kantañ, gwentañ, nizañ, nizat, ridellat) gwinizh ; *Mehl sieben,* tamouezat bleud, aozañ bleud gant ar c'hrouer ; **2.** [dre skeud.] digejañ (Gregor), dilenn, dibab, diuzañ, dispartiañ, c'hwennat, ober un dibab da, ober dilenn da, krouerіañ ; *Nachrichten sieben,* kontrollañ ar c'heleier, silañ ar c'heleier, krouerіañ ar c'heleier ; **3.** *das Licht sieben,* silañ ar gouloù, brizhañ ar gouloù ; *gesiebtes Sonnenlicht,* brizhheol g.
sieben² niv. : seizh ; *halb sieben,* c'hwec'h eur hanter ; *mit sieben multiplizieren,* seizhkementiñ ; *durch sieben teilen,* seizhvedenniñ ; *alle sieben,* holl o-seizh a-bezh ; *alle sieben waren gleich hübsch,* ken koant ha ken koant e oant o-seizh ; *es waren ihrer sieben,* seizh a oa anezho, a-seizh e oant, seizh a dud a oa ; [stered.] *die sieben Schwestern,* ar Pleiades ls., ar Pleiadezed ls., ar Yar hag hec'h evned ls., Yarig-hec'h-evned b., ar Yarad-Poñsined b., ar Yar Wenn b., ar Yarig wenn he c'hwec'h evn b. ; [mojenn., relij.] *die Sieben Schläfer von Ephesus,* Seizh Huner Efezoz ls., breudeur ar seizh hun ls. ; [relij.] *die sieben Schmerzen,* ar seizh glac'har ls., ar seizh kleze a geuz ls. ; *Kirche zum Gedächtnis der sieben Schmerzen Mariens,* iliz Itron-Varia ar Seizh Kleze b. ; *unsere liebe Frau der sieben Schmerzen,* Itron-Varia ar Seizh Kleze b. ; *die Sieben Freuden Mariens,* ar seizh levenez ls. ; [Bibl] *sieben fette und sieben magere Jahre,* seizh bloavezh frouezh ha seizh bloavezh kernez ; [dre skeud.] *das ist mir ein Buch mit sieben Siegeln,* gregach eo evidon-me / hebraeg pur eo evidon-me (Gregor), ne gomprenan seurt ebet en dra-se, ne gomprenan ur siseurt en dra-se, ne gomprenan notenn en dra-se, ne gomprenan takenn en dra-se, ne gomprenan ket ur boulifrenn en dra-se, n'em eus intent ebet e kement-mañ, ne gomprenan ket ur c'heuz en dra-se, ne gomprenan foeltr Doue seurt en dra-se ; [tr-l] *ein Gesicht wie sieben Tage Regenwetter machen,* bezañ kozh e benn, ober kozh vin, bezañ izel e gribell, bezañ izel e glipenn, bezañ hir e vailh, bezañ hir e fri, bezañ moan e benn, bezañ hir beg e vinaoued, bezañ kruel e vin, ober e benn mousklenn, c'hoari e benn bihan, ober ur penn kozh, bezañ stag ur moulbenn ouzh e fas, bezañ teñval e benn, bezañ teñval e dal, bezañ war e du fall, bezañ trist evel ur pesk en ur bod lann, bezañ o c'hoeñviñ, bezañ koeñvet e boch, bezañ kintoù en an-unan, astenn e vuzelloù, mourrennañ, na vezañ doare ar friko war an-unan, bezañ heñvel ouzh Doue Pleuveur, bezañ mantret (trist) evel Doue Pleuveur p'en devez bet ur c'hofad yod ed-du d'e goan, bezañ trist evel ar marv, bezañ trist evel an Ankoù, bezañ trist-marv, bezañ trist evel pa vefed e kañv, bezañ sart evel gouel an Anaon, bezañ karget e vazh a spern, bezañ nec'h hag enkrez en e gerc'henn, ober beg a-dreuz, ober beg kamm, ober ur beg treuz, ober ur beg kamm, ober begoù ; P. *er ist auf Wolke sieben,* aet eo e spered da stoupa, er c'houmoul emañ, emañ e spered o nijal, azezet eo war e spered, lezel a ra kabestr gant e spered, balafenniñ a ra, en ifernioù emañ, emañ o lonkañ soñjoù, soñjal a ra e lec'h all, treiñ a ra e spered e lec'h all, mont a ra e spered a-zehoù hag a-gleiz, n'emañ ket ganti, n'emañ ket gant e jeu, e soñj a zo war veaj, disoñj eo e spered, treiñ a ra a bep tu gant avel e hunvreoù.
Sieben¹ n. (-s) : krouerad g., krouerіañ g., krouerat g., ridellat g., riedelladur g., ridellerezh g., tamouezat g., tamouezañ g., tamouezerezh g., silañ g., siladur g., silerezh g. ; *feines Sieben,* burutelladur g., burutellañ g.
Sieben² b. (-,-/-en) : **1.** seizh g., niverenn seizh b., niver seizh g., seizhveder g. ; **2.** [treuzdougen] *die Sieben,* al linenn seizh b. ; **3.** [kartoù] seizh g. ; **4.** *eine böse Sieben,* ur gevnidenn b., ur geben b., ur sarpant g., ur sarpantez b., ur wespedenn b., ur vleizez b., ur bikez du b., ur gegin b., ur ganell b., un diaoulez b., ur yar b.
siebenarmig ag. : seizhskourrek ; *siebenarmiger Leuchter,* kantolor seizh brank dezhañ g.
Siebenbürgen n. (-s) : Treuzsilvania b.
Siebenbürger g. (-s,-) : Treuzsilvaniad g. [*liester* Treuzsilvaniz].
Siebenbürgerin b. (-,-nen) : Treuzsilvaniadez b.
siebenbürgisch ag. : treuzsilvaniat, ... Treuzsilvania.
Siebeneck n. (-s,-e) : [mat.] heptagon g., seizhkorn g., seizhkorneg g., seizhkogneg g.
siebeneckig ag. : seizhkornek, seizhkognek.
siebeneinhalb Adv. : seizh … hanter ; *siebeneinhalb Stunden,* seizh eurvezh hanter ls.
Siebener g. (-s,-) : **1.** seizh g., niver seizh g., seizhveder g. ; **2.** gwin eus 1907 pe 2007 g.
siebenerlei Adv. : seizh seurt.
Siebenerreihe b. (-,-n) : seizhvedad g.
siebenfach ag. **/ 7fach** ag. : seizhkement, seizh gwech.
Siebenfache(s) ag.k. n. : seizhkement g.
siebenfältig ag. : seizhkement, seizh gwech.
siebenfarbig ag. : seizhliv, seizhlivek.
Siebenfinger g. (-s,-) : [louza.] seizhdelienn b.

Siebenflach n. (-s,-e) **/ Siebenflächner** g. (-s,-) : [mat.] seizhtaleg g. [*liester* seizhtalegoù], seizhgorreeg g. [*liester* seizhgorreegoù], seizhtalbenn b., heptaedr g.
siebenflächig ag. : seizhtalek.
siebenfüßig ag. : seizhtroadek, seizhveder.
siebengeschossig ag. : ... seizh estaj.
Siebengestirn n. (-s) : [stered.] *das Siebengestirn,* ar Pleiades ls., ar Pleiadezed ls., ar Yar hag hec'h evned ls., Yarig-hec'h-evned b., ar Yarad-Poñsined b., ar Yar Wenn b., ar Yarig wenn he c'hwec'h evn b.
siebenhundert niv. : seizh-kant.
siebenhundertjährig ag. : ... seizh-kant vloaz.
siebenhundertste(r,s) ag. : seizhkantvet.
siebenhunderttausend niv. : seizh-kant mil.
siebenjährig ag. : … seizh vloaz, … a seizh vloaz, … a bad seizh bloavezh, seizh vloaz dezhañ, seizhvloaziek ; *siebenjähriges Kind,* bugel seizh vloaz g. ; *siebenjähriger Krieg,* brezel seizh vloaz g. ; *siebenjährige Amtszeit,* karg seizh bloavezh b., seizhvloaziad g.
Siebenjährige(r) ag.k. g./b. : bugel seizh vloaz g.
Siebenjährigkeit b. (-) : seizhvloaziegezh b.
Siebenkampf g. (-s,-kämpfe) : [sport] heptatlon g.
Siebenkämpfer g. (-s,-) : [sport] heptatlonour g.
siebenköpfig ag. : seizhpennek ; *die siebenköpfige Hydra,* an aerouant seizh penn g.
siebenmal Adv. : seizh gwech.
siebenmalig ag. : seizh, seizh gwech.
siebenmalklug ag. : ... a zo muioc'h a gagal eget a c'hloan gantañ, ... a oar pet lost en deus ar yar, ... a ra muioc'h a voged eget a dan - ... a vez taer en e gomzoù ha gwak pa sav kaoz da stagañ ganti - ... a zo re vras e benn evit deskiñ tra - ... a zo teodet hir ha dornet berr - ... a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer - ... a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz) - penn boultouz : bras ar genoù, bihan al lost - lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan - ar rod fallañ a wigour ar muiañ.
Siebenmeilenstiefel g. (-s,-) : [mojenn.] botoù dillo ls.
Siebenmeterbrett n. (-s,-er) : plankenn-splujañ seizh metr g.
Siebenmonatskind n. (-s,-er) : rakganad seizh miz g., rakvugel seizh miz g., rakkoulzeg seizh miz g. [*liester* rakkoulzeien seizh miz].
Siebenpunkt g. (-s,-e) : [loen.] c'hwilig-Doue g., bivig-Doue b., buoc'hig an Aotrou Doue b., buoc'h-Doue b., buoc'hig-Doue b., yarig-Doue b., yarig an Aotrou Doue b.
Siebensachen ls. : stalabard g., stalikerezh g., stalikaj g., stalikez b., staliad traoù b., boutikl g./b., stramm g., traoùajoù ls. ; *seine Siebensachen packen,* pakañ (dastum) e fleütoù, pakañ e draoù, pakañ e draoùajoù, pakañ e rabotoù, fardañ (danzen, aveiñ, aozañ, prientiñ) mont kuit, troñsañ (dastum, pakañ) e damm stal, pakañ e stal, ober e bak, ober e droñsad, koufrañ e draoù, ober e bakadenn, dastum e stal, ober e bak da vont en hent ; *ich packte meine Siebensachen und schon war ich weg,* pakañ a ris va zraoù ha me mont kuit (ha me ha mont kuit, ha me em zro).
siebensaitig ag. : … seizh kordenn ; *siebensaitige Lyra,* lourenn seizh kordenn b.
Siebenschläfer g. (-s,-) : [loen.] hunegan g. [*liester* huneganed] ; *der Siebenschläfer hält Winterschlaf,* emañ an hunegan gant e gousk goañv, o c'hoañvaat emañ an hunegan.
siebenseitig ag. : **1.** ... seizh pajenn, ... seizh pajennad ; **2.** seizhtuek.
siebensilbig ag. : seizhsilabennek.
siebenstellig ag. : ... seizh sifr.
siebenstöckig ag. : ... seizh estaj, ... a seizh estaj.
siebenstrophig ag. : ... seizh poz.
siebenstufig ag. : [sonerezh] seizhderezel ; *siebenstufige Tonleiter,* skeulenn seizhderezel b.
siebenstündig ag. : ... seizh eurvezh.
siebenstündlich ag. : bep seizh eur.
Siebentagefieber n. (-s) : [mezeg.] deng g.
siebentägig ag. : ... seizh devezh.
siebentäglich ag. : bep seizh deiz.
siebentausend niv. : seizh mil.
Siebentausender g. (-s,-) : menez a dremen seizh mil metrad uhelder g.
siebente(r,s) ag. : seizhvet ; *der siebente April,* ar seizh a viz Ebrel g. ; *siebentes Kapitel,* pennad seizh g.
Siebenteiler g. (-s,-) : **1.** [skinwel] heuliadenn kinniget e seizh rann b., feilheton kinniget e seizh rann g., feilheton e seizh rann g. ; **2.** [sonerezh, lenn.] seizhpezh g., heptalogiezh b.
Siebentel n. (-s,-) : seizhvedenn b. ; *vier Siebentel,* peder seizhvedenn ls.
siebentens Adv. : da seizhvet, d'ar seizhvet.
siebenthalb Adv. : c'hwec'h ... hanter [= sechseinhalb, sechs und ein halbes].
siebenundzwanzig niv. : seizh warn-ugent ; *siebenundzwanzig Millionen,* seizh milion warn-ugent.
Siebenzeiler g. (-s,-) : [barzh.] seizhadenn b.
siebenzeilig ag. : ... seizh gwerzenn, ... seizh linenn.
Siebenzimmerwohnung b. (-,-en) : ranndi seizh pezh b.
Sieber g. (-s,-) : [micherour] [dispredet] tamouezer g., buruteller g., krouerer g. ; *Getreidesieber,* gwenter g., nizer g.
Sieberei b. (-,-en) : burutellerezh b.
Siebfabrik b. (-,-en) : tamouezerezh b.
Siebhaut b. (-,-häute) : [bev.] kollgenn g.
Siebhersteller g. (-s,-) : ridellaer g., tamouesaer g.
Siebmaschine b. (-,-n) : **1.** mekanik krouerat g., boullerez b. [*liester* boullerezioù], rideller g. [*liester* ridellerioù] ; **2.** gwenter g. [*liester* gwinterioù], gwenterez b. [*liester* gwinterezioù], nizerez b. [*liester* nizerezioù], tilherez b. [*liester* tilherezioù], kant g., milin-wenterez b., meilh nizat b.
Siebmaschinenarbeiter g. (-s,-) : rideller g. [*liester* ridellerien].
Siebmehl n. (-s) : bleud burutell g.
Siebplatte b. (-n) : [korf.] lavnenn groueriek b.
Siebrand g. (-s,-ränder) **/ Siebreifen** g. (-s,-) : kant an tamouez g., kantenn b. ; *einen Siebrand anbringen,* kantañ un tamouez ; *einen Siebrand anfertigen,* kantañ.
Siebröhren ls. : [louza.] tuellennoù krouerik ls.
Siebrückstände ls. : boskon g., uzor str., pell str., troien str., gwentajoù ls., uzien ls., usmol g.
Siebschrank g. (-s,-schränke) : burutelleg b. [*liester* burutellegoù].
Siebstaub g. (-s) : boskon g., uzor str., pell str., troien str., gwentajoù ls., uzien ls., usmol g.
siebt Adv. : *zu siebt,* a-seizh ; *wir kommen zu siebt,* seizh ac'hanomp a vo (a zeuio), a-seizh e vimp.
siebte(r,s) ag. : seizhvet ; *der siebte April,* ar seizh a viz Ebrel g. ; *siebtes Kapitel,* pennad seizh g.
Siebte(r) ag.k. g./b. : seizhvet g./b.
Siebtel n. (-s,-) : seizhvedenn b. ; *vier Siebtel,* peder seizhvedenn ls.
siebtens Adv. : da seizhvet, d'ar seizhvet.
siebtletzte(r,s) ag. : seizhvet diwezhañ.
Siebtrichter g. (-s,-) : founilh-sil g., trezer-sil g.
Siebtuch g. (-s,-tücher) : entamin g., lien tamouezat g., leien g., treilheris g.
Siebung b. (-,-en) : **1.** krouerad g., krouerian g., krouerat g., ridellat g., riedelladur g., ridellerezh g., tamouezat g., tamouezañ g., tamouezerezh g., silañ g., siladenn b., siladur g., silerezh g. ; *feine*

Siebung, burutelladur g., burutellañ g. ; **2.** [dre astenn.] dibab g., dilenn g., choaz g.
Siebwerk n. (-s,-e) : krouer g., kreur g., tamouez g., sil g., kroelard g.
Siebzarge b. (-,-n) : kant g., kantenn b. ; *eine Siebzarge anbringen,* kantañ un tamouez ; *eine Siebzarge anfertigen,* kantañ.
siebzehn niv. : seitek.
siebzehnhundert niv. : seitek-kant.
siebzehnte(r,s) ag. : seitekvet.
siebzig niv. : dek ha tri-ugent, seikont.
siebziger / 70er ag. digemm : *die siebziger Jahre,* ar bloavezhioù dek ha tri-ugent ls., ar bloavezhioù etre 1970 ha 1980 ls., ar bloavezhioù etre 1870 ha 1880 ls.
Siebziger[1] ls. : *die Siebziger,* ar bloavezhioù dek ha tri-ugent ls.
Siebziger[2] g. (-s,-) : **1.** gwin eus ar bloaz 1970 g. ; **3.** *er ist in den Siebzigern,* dreist d'e zek vloaz ha tri-ugent emañ, aet eo dreist d'e zek vloaz ha tri-ugent, ur seikontad a zo anezhañ.
Siebziger[3] g. (-s,-) : den en e zek vloaz ha tri-ugent g., den en e zekvet bloaz ha tri-ugent g., den dek vloaz ha tri-ugent g., seikontad g. ; *er wird bald zu den Siebzigern gehören,* krog eo en e dekvet bloavezh ha tri-ugent, emañ o fourchadiñ skalier an dek vloaz ha tri-ugent, eñ a ray dek vloaz ha tri-ugent tuchant.
Siebzigerin b. (-,-nen) : maouez en he dek vloaz ha tri-ugent b., maouez en he dekvet bloaz ha tri-ugent b., maouez dek vloaz ha tri-ugent b., seikontadez b.
Siebzigerjahre ls. : bloavezhioù dek ha tri-ugent ls.
siebzigjährig ag. : dek vloaz ha tri-ugent.
Siebzigjährige(r) ag.k. g./b. : den en e zek vloaz ha tri-ugent g., den en e zekvet bloaz ha tri-ugent g., den dek vloaz ha tri-ugent g., seikontad g., seikontadez b.
siebzigste(r,s) ag. : dekvet ha tri-ugent, seikontvet.
siech ag. : klañvidik, klañv-diglañv, gwall glañvus, ampalaeret-fall, atav vi pe labous gantañ, fall e gorf, … en deus korf fall, … a gouezh alies en arwez ar yer, bepred klañvigoù, blank, izil, ur galon voñselin dezhañ, sempl e yec'hed, bresk e yec'hed, flour an temz anezhañ, tener an temz anezhañ.
Siechbett n. (-s,-en) : gwele a reuzeudigezh g., gwele a dourmantoù hag a boanioù g.
siechen V.gw. (hat gesiecht) : dizeriañ, koazhañ, kastizañ, disec'hañ, negezañ, mont e wad e dour, treiñ e wad e dour, ober ruskenn fall, chartiñ, langisañ, landrenniñ, izilañ, teuskaat, teuskiñ, P. perianiñ, .
Siechenhaus n. (-es,-häuser) : marvdi g., ospis g.
Siechtum n. (-s) : langis b., dizeriañs b.
Siedebereich g. (-s,-e) : [fizik.] poent berv g., gwrezverk birviñ g., bervverk g.
Siededruckkurve b. (-,-n) : [fizik] krommenn virviñ b.
Siedegrad g. (-s,-e) : derez berv g., derez birviñ g.
Siedehitze b. (-,-n) : **1.** temperadur berv g., gwrezverk birviñ g. ; **2.** [dre astenn.] tommder kriz g., pulluc'h b., pulluc'h tan b., fornez b.
Siedehütte b. (-,-n) : salpestrerezh b.
Siedekessel g. (-s,-) : kaoter b., pod-berver g.
Siedekurve b. (-,-n) : [fizik] krommenn virviñ b.
Siedelei b. (-,-en) : [dispredet] ti-annez en ur drevadenn g.
Siedelinie b. (-,-n) : [kimiezh] krommenn virviñ b.
siedeln V.gw. (hat gesiedelt) : ober e annez, diazezañ, en em ziazezañ, en em staliañ, kevannezañ, trevadenniñ ; *sich in einem Land ansiedeln,* ober e annez en ur vro, diazezañ en ur vro, en em ziazezañ en ur vro, en em staliañ en ur vro, kevannezañ en ur vro, trevadenniñ ur vro.
Siedemeister g. (-s,-) : purer g.
sieden[1] V.k.e. (siedete / sott // hat gesiedet / hat gesotten) : **1.** poazhañ, ober ur berv (ur vervadenn) da, birviñ, lakaat da virviñ, birviñ dour war udb, ober tan dindan udb ken na vervo, kas udb d'an trot ; *kurz sieden,* redisañ ; *Gemüse sieden,* ober ur berv d'al legumaj, poazhañ al legumaj ; *gesottenes Fleisch,* kig berv g., berv g. ; *blau gesottener Karpfen,* karpenn poazh-glas b. ; **2.** [tekn.] *Seife sieden,* oberiañ soavaon ; *Zucker sieden,* glanaat sukr, puraat sukr (Gregor) ; *in Alaun sieden,* alumiñ ; *Silber weiß sieden,* gwennañ arc'hant.
Anv-gwan-verb II : **gesotten 1.** *weich gesottene Eier,* vioù poazh-tanav ls., vioù tanav ls., vioù tener ls., vioù krenn ls. / vioù bihan-boazh ls. / vioù fri-boazh ls. (Gregor) ; *hart gesottene Eier,* vioù poazh-kalet ls., vioù kaletpoazh ls. ; **2.** *ein hart gesottener Sünder,* ur pec'her aheurtet (a-dreist par) g., ur pec'her engravet g., ur pec'her kilhourzet g., ur pec'her kaledet g. (Gregor), ur pec'her a chom da vreinañ en e bec'hed g., ur pec'her a chom da ginviañ en e bec'hed g.
sieden[2] V.gw. [verb digemm : hat gesiedet] : birviñ, berviñ, postal, rollvirviñ, birvilhañ ; *das Wasser siedete,* birviñ kaer a rae an dour ; *zum Sieden kommen,* redisañ.
Sieden n. (-s) : berv g., bervadur g., bervadenn b., bervenn b., bourbouilh g., bourbouilhenn b., birvilh g., bouilh g. ; *das Sieden der rohen Seide im Seifenwasser,* an digrizadur g., an digrizañ g. ; *Wasser zum Sieden bringen,* birviñ dour, lakaat dour da virviñ ; *zum Sieden kommen,* redisañ.
siedend ag. : berv, bervant, bervus, bervidant ; *siedend heiß,* berv, tomm-berv, bouilh ; *siedendes Wasser,* dour o virviñ g., dour o virvilhañ g.
Siedepunkt g. (-s,-e) : **1.** [fizik] gwrezverk birviñ g., bervverk g. ; *der Siedepunkt von Wasser liegt bei hundert Grad Celsius,* birviñ a ra an dour pa sav d'ar c'hantvet rizenn dommder ; **2.** [dre skeud.] *die Aufregung hatte den Siedepunkt erreicht,* en e vrasañ e oa bremañ ar c'has e-touesk an dud, erru en e uhelañ e oa ar birvilh.
Siedepunktkurve b. (-,-n) / **Siedepunktskurve** b. (-,-n) : [fizik] krommenn virviñ b.
Sieder g. (-s,-) : kaoter b. [*liester* kaoterioù], pod-berver g.
Siederei b. (-,-en) : purerezh b., uzin soavon b.
Siederohr n. (-s,-e) : [tekn.] tuellenn pod-berver b., korzenn pod-berver b.
Siedesaline b. (-,-n) : silin dre verviñ b., silin dre virviñ b.
Siedesalz n. (-es,-e) : holen puraet dre verviñ g., holen puraet dre virviñ g.
Siedetemperatur b. (-,-en) : gwrezverk birviñ g.
Siedeverzug g. (-s) : [kimiezh] diwresteriñ g., daleadur ar berviñ g., bervadur a-zilerc'h g.
Siedewasserreaktor g. (-s,-en) : [nukl.] reaktor dour berv g., dazgwereder dour berv g.
Siedler g. (-s,-) : trevadenner g., trevidig g. [*liester* trevidien], entrevad g. [*liester* entrevidi].
Siedlerstelle b. (-,-n) : lodenn zouar b.
Siedlung b. (-,-en) : **1.** trevadenn b., trevadennad b., kevannez g. ; **2.** [dre astenn .] karter g., kêrig b., keoded b., keodedad b., lodennaoueg b. ; *Arbeitersiedlung,* karter micherourien g., keoded vicherourien b. ; **3.** kêriadennig b., ham g., hamell g., touinell b., kêr b., bilajenn b. ; **4.** annezadur g. ; *geschlossene Siedlung,* annezadur gronnet g. ; *Streusiedlung,* annezadur a-strew g., annezadur strewet g.
Siedlungsform b. (-,-en) : doare annezadur g.
Siedlungsgebiet n. (-s,-e) : takad annez g., takad kenannez g.
Siedlungsweise b. (-,-n) : doare annezadur g.
Sieg g. (-s,-e) : trec'h g., trec'hadenn b., gounid g., emgann-trec'h g., levezon b., tu-gounit g., tu kreñv g., [dispredet] buz g., viktor b., krog g. ; *den Sieg davontragen,* bezañ an tu gounit gant an-unan, bezañ ar gounid gant an-unan, mont ar c'hrog gant an-unan, bezañ ar gounid d'an-unan, gounit an trec'h, kaout an trec'h, bezañ an tu kreñv gant an-unan, bezañ trec'h, bezañ

gounit, kaout an tu kreñv, kaout an tu gounit, mont an tu kreñv gant an-unan, kemer an tu war-c'horre, pakañ an tu war-c'horre, kemer an tu kreñv, tapout e droad er par, bezañ bet ar boked, ober nav, sevel ar maout ; *wir müssen alle nötigen Vorkehrungen treffen, um unseren Sieg zu sichern,* bez e rankomp en em gemer diouzh kaout an trec'h ; *den Sieg über jemanden erringen (davontragen),* dont da drec'hiñ war u.b., bezañ trec'h d'u.b. (war u.b.), kaout (gounit) an trec'h war u.b., kaout ar gounid war u.b., souriñ war u.b., bezañ sour war u.b., kaout al levezon war u.b., mont an trec'h gant an-unan, mont an tu kreñv gant an-unan, kemer e greñv war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kemer an hol war u.b., kavout pleg war u.b., sevel war varr, dont a-benn eus u.b., gounit war u.b. ; *eines Sieges feierlich gedenken,* eñvoriñ un trec'h ; *mit seinen Truppen von Sieg zu Sieg eilen,* bleinañ e soudarded war hent ar gounidoù ; *dem Recht zum Sieg verhelfen,* lakaat ar reizh da gaout trec'h, lakaat ar gwir da dalvezout ; *ich hatte irrtümlicherweise mit unserem Sieg gerechnet,* bez' e oan e-sell e vijemp bet trec'h ; *bis zu einem möglichen Sieg wird es lange dauern,* n'omp ket domino c'hoazh ! ; [sport] *Sieg durch Aufgabe,* trec'h dre zilez ar c'hevezer g., trec'h dre emdenn an eneber g.

Siegel n. (-s,-) : **1.** siell b., kached g. ; *amtliches Siegel,* siell a-berzh Stad b., siell ofisiel b. ; *Privatsiegel,* kached g. ; *fliegendes Siegel, offenes Siegel,* siell distag b. ; *sein Siegel auf etwas (ak.) setzen,* lakaat e siell war udb ; *etwas mit Siegeln versehen, etwas mit Siegeln verschließen,* lakaat udb dindan siell ; *ein Siegel aufbringen, sein Siegel aufdrücken (mit seinem Siegel versehen),* siellañ, lakaat ar siell, lakaat e siell (e gached), tennañ siell war goar ; *ein Siegel aufbrechen,* diskoulmañ ur siell, disiellañ / lemel ur siell / lemel ur c'hached / digachediñ (Gregor) ; [gwir] *die Amtssiegel anbringen,* lakaat ar siell, siellañ ; *die Siegel abnehmen, die Siegel entfernen,* lemel ar sielloù, sevel ar siell, disiellañ ; **2.** [dre skeud.] *unter dem Siegel der Verschwiegenheit,* en diviz ma chomo an dra-se kuzh / war an diviz ma vo tavet war an dra-se (Gregor), war-bouez ma chomo kuzh an dra-se, dindan siell an tav ; *ein Buch mit sieben Siegeln,* un dra hep penn na lost, un dra diveizus g., gregach / hebraeg pur g. (Gregor) ; *das ist mir ein Buch mit sieben Siegeln,* gregach eo evidon-me / hebraeg pur eo evidon-me (Gregor), ne gomprenan seurt ebet en dra-se, ne gomprenan ur siseurt en dra-se, ne gomprenan notenn en en dra-se, ne gomprenan takenn en dra-se, n'em eus intent ebet e kement-mañ, ne gomprenan ket ur boulifrenn en dra-se, ne gomprenan ket ur c'heuz en dra-se, ne gomprenan foeltr Doue seurt en dra-se.

Siegel- : … siell, … siellañ, … siellek.

Siegelanbringung b. (-,-en) : sielladur g.

Siegelaufbringer g. (-s,-) : sieller g. [*liester* siellerien].

Siegelbewahrer g. (-s,-) : Sieller meur g., Sieller bras g.

Siegelbruch g. (-s,-brüche) : torr ar sielloù g.

Siegelerde b. (-) : [mezeg., kimiezh] bolus g., bouliermini g., douar siellek g., kourrez Armenia g.

Siegelkunde b. (-) : siellouriezh b.

Siegelkundler g. (-s,-) : siellour g.

siegelkundlich ag. : siellouriel.

Siegellack g. (-s) : koar siellañ, koar siell g., koar kachediñ g., koar Spagn g.

siegeln V.k.e. (hat gesiegelt) : siellañ, kachediñ ; *amtlich siegeln,* lakaat ar siell [war udb].

Siegeln n. (-s) : sielladur g., siellañ g., kachediñ g. ; *zum Siegeln gehörig,* siellek.

Siegelring g. (-s,-e) : gwalenn-anv b., gwalenn-siell b., sined g.

Siegelwachs n. (-es) : koar siellañ g., koar kachediñ g., koar Spagn g.

siegen V.gw. (hat gesiegt) : gounit an trec'h, kaout an trec'h, bezañ an tu gounit gant an-unan, mont ar c'hrog gant an-unan, bezañ ar gounid gant an-unan, bezañ ar gounid d'an-unan, bezañ an tu kreñv gant an-unan, bezañ trec'h, bezañ gounit, kaout an tu kreñv, kaout an tu gounit, mont an tu kreñv gant an-unan, mont an tu gounit gant an-unan, tapout e droad er par, kemer an tu war-c'horre, pakañ an tu war-c'horre, kemer an tu kreñv, bezañ bet ar boked, ober nav ; *über jemanden siegen,* faezhañ (trec'hiñ) u.b., trec'hiñ war u.b., gounit an trec'h war u.b., kaout an trec'h war u.b., kaout an tu gounit war u.b., bezañ trec'h d'u.b. (war u.b.), gounit war u.b., kaout ar gounid war u.b., souriñ war u.b., bezañ sour war u.b., kannañ u.b., mont ar c'hrog gant an-unan, kaout al levezon war u.b., kemer e greñv war u.b., kemer an tu kreñv war u.b., kemer an hol war u.b., kavout pleg war u.b., reiñ lamm d'u.b., astenn u.b. war an dachenn, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, astenn u.b. war ar bratell, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, pilat u.b. ; *wer hat gesiegt ?* piv a zo gounit ? piv a zo trec'h ? gant piv eo aet ar c'hrog ? daoust ha piv en deus gounezet ? P. gant piv eo deuet ar maout ? gant piv eo deuet ar priz ? ; gant piv eo aet ar maout ? ; *beim Rennen spielend siegen,* gounit ar redadeg evel war ur marc'h inkane ; *wir haben gesiegt,* en tu diouzhomp emañ an trec'h, trec'h omp, gounit omp, an tu gounit a zo aet ganeomp ; *vor Ablauf der vereinbarten Runden siegen, durch Knockout siegen,* gounit kent an dibenn ; *durch Aufgabe des Gegners siegen, durch Ausfall des Gegners siegen,* gounit dre emdenn an eneber, bezañ trec'h dre zilez ar c'hevezer, bezañ trec'h dre emdenn an eneber g. ; *das Unterbewusstsein siegt immer,* atav e vez trec'h an isemouez.

siegend ag. : trec'h, trec'hus, gounidek ; *die siegende Tugend,* ar mad trec'h d'an droug g.

Sieger g. (-s,-) : **1.** trec'her g., trec'hour g., gounezer g., gounideg g., faezher g., faezhour g. ; *aus einem Kampf als Sieger hervorgehen,* dont an tu-gounit (an trec'h) gant an-unan, mont ar c'hrog gant an-unan, bezañ trec'h, gounit ur stourm, bezañ gounit da-geñver ur stourm, kaout an trec'h war e enebourien, kaout al levezon war e enebourien, bezañ bet ar boked ; *sein Name erscheint nicht unter den Siegern,* n'emañ ket e-touez ar re gentañ ; *der Sieger über jemanden,* faezher unan bennak g. ; **2.** [sport] *Sieger im Wasserspringen,* kampion splujañ g.

Siegerehrung b. (-,-en) : roidigezh ar prizioù b., lid loreañ g., trec'hlid g.

Siegerin b. (-,-nen) : trec'herez b., trec'hourez b., gounezerez b., faezhourez b., faezherez b.

siegerisch ag. : trec'h, trec'hus, gounidek.

Siegerliste b. (-,-n) : [sport] roll ar re gentañ g. ; *sein Name steht nicht auf der Siegerliste,* n'emañ ket e-touez ar re gentañ.

Siegertreppchen n. (-s,-) : [sport] podiom g.

Siegerurkunde b. (-,-n) : [sport] diplom g., testeni trec'h g.

Siegesaufzug g. (-s,-aufzüge) : trec'hlid g., dibunadeg da-geñver un trec'h b.

Siegesbeute b. (-) : preizh g., preizhenn b., preizhadenn b., preizhadur g.

siegesbewusst ag. : sur ez aio an trec'h gantañ.

Siegesbogen g. (-s,-/-bögen) : bolz-enor b.

Siegesdenkmal n. (-s,-denkmäler) : **1.** savadur enor e koun an trec'h g. ; **2.** [dre astenn.] arouez-trec'h b., eñvor-drec'h b., eñvorenn-drec'h b., koun-trec'h g.

siegesfähig ag. : gouest da vezañ trec'h.

Siegesfeier b. (-,-n) : trec'hlid g.

Siegesfreude b. (-) : hevoud da-heul an trec'h g., levenez da-heul an trec'h b.

Siegesgeschrei n. (-s) : cholori a levenez da-heul un trec'h g., youc'hadeg a levenez da-heul un trec'h b.

siegesgewiss ag. : sur ez aio an trec'h gantañ.
Siegesgöttin b. (-) : [mojenn.] doueez an Trec'h b.
Siegeskranz g. (-es,-kränze) : kurunenn lore b., kurunenn an trec'h b., lore an trec'h g., kurunenn a c'hloar b.
Siegeslauf g. (-s) : strobad trec'hioù lerc'h-ouzh-lerc'h g.
Siegeslied n. (-es,-er) : kanenn d'an Trec'h b.
Siegeslorbeer g. (-s) : kurunenn lore b., lore an trec'h g., kurunenn an trec'h b., kurunenn a c'hloar b.
Siegespalme b. (-) : [dre skeud.] *die Siegespalme davontragen,* sevel ar maout, bezañ an tu gounit gant an-unan, bezañ ar gounid gant an-unan, mont ar c'hrog gant an-unan, bezañ ar gounid d'an-unan, gounit an trec'h, kaout an trec'h, bezañ an tu kreñv gant an-unan, bezañ trec'h, bezañ gounit, kaout an tu kreñv, kaout an tu gounit, mont an tu kreñv gant an-unan, kemer an tu war-c'horre, pakañ an tu war-c'horre, kemer an tu kreñv, tapout e droad er par, bezañ bet ar boked, ober nav.
Siegespreis g. (-es,-e) : maout g.
siegessicher ag. : sur ez aio an trec'h gantañ.
siegestrunken ag. : o nijal gant al levenez en abeg d'an trec'h, ouzhpenn laouen gant an trec'h.
Siegeswagen g. (-s,-) : karr an trec'hour meur g.
Siegeszeichen n. (-s,-) : arouez-trec'h b., eñvor-drec'h b., eñvorenn-drec'h b., koun-trec'h g.
Siegeszug g. (-s,-züge) : **1.** ergerzh-brezel peurdrec'h g. ; **2.** berzh dreist g., berzh forzh pegement g., berzh ken-ha-ken g., berzh ken-ha-kenañ g., berzh mui-pegen-mui g.
sieggewohnt ag. : boas da vezañ trec'h, ... a gustum gounit.
sieghaft ag. **/ siegreich** ag. : trec'h, trec'hus.
Siegmarswurz b. (-,-en) : [louza.] kaol-malv str.
Siegwurz b. (-,-en) : [louza.] elestr str.
Siel g./n. (-s,-e) : **1.** kanol-skarzh b., kan-skarzh g., kan-distrouilh g. ; **2.** ouf g.
Sielbord g./n. (-s,-e) : [merdead.] plabourzh g. ; *die Sielborde,* ar falkoù ls., ar farkaj g.
Siele b. (-,-n) : **1.** harnez g., sternaj g., stern g., brikolenn b., brikol g., petral g. ; **2.** [dre skeud.] *in den Sielen ergrauen,* gwennañ dindan an harnez (Gregor), koshaat ouzh ar stern ; *in den Sielen sterben,* mervel ouzh ar stern, mervel en ant, mervel ouzh ar boan ; *wieder in die Sielen gehen,* dont dezhi en-dro, adstagañ gant al labour.
Sielengeschirr n. (-s,-e) **/ Sielenwerk** n. (-s,-e) **/ Sielenzeug** n. (-s,-e) : harnaj g.
Sielschacht g. (-s,-schächte) : genoù kan-skarzh g., genoù ur c'han-skarzhañ g., genoù ur c'han-distrouilh g., genoù an distrouilh g., distrouilh g., toull-distrouilh g., puñs-diskarg g.
Siemens-Martin-Ofen g. (-s,-Öfen) : [metalouriezh] forn Vartin b., forn Siemens-Martin b.
siena ag. digemm : a-liv gant douar Siena, el liv da zouar Siena, ruz-brikenn, ruz-brik.
Siena b. (-) : douar Siena g.
Siesta b. (-, Siesten) : kousk-kreisteiz g., kousk-aez g., kousk-lein g., hun-kreisteiz g., aez g., tamm souchadenn goude kreisteiz g., tamm morenn g., pennad kousket g., pennadig g., ec'hoaz g., hun-ec'hoaz g., jar g., chop g., P. morisadenn b. ; *Siesta halten,* ober e aez (e gousk-kreisteiz, e gousk-aez, un aez, un tamm souchadenn goude kreisteiz, e damm morenn), distagañ ur pennad kousket, distagañ ur pennadig, ober ur pennadig, ec'hoazañ, ober ec'hoaz, ober un hun-ec'hoaz, ober un tammig chop ; *jeden Tag nach dem Mittagessen halte ich Siesta,* me a oar ober ur pennadig goude merenn.
Sievert n. (-s,-) : [fizik] sievert g.
siezen V.k.e. (hat gesiezt) : *jemanden siezen,* komz (kaozeal) dre "c'hwi" ouzh u.b., mont dre "c'hwi" gant (ouzh) u.b., mont dre "c'hwi" d'u.b., lavaret "c'hwi" d'u.b., c'hwial u.b.
Siezer g. (-s,-) : c'hwier g. [*liester* c'hwierien].
Sigel n. (-s,-) : teskanv g., sigl g. ; *etwas durch ein Sigel ersetzen, etwas zu einem Sigel verkürzen,* teskanviñ udb.
Sightseeing n. (-s,-s) : [touristelezh] tro weladenniñ b.
Sigle b. (-,-n) : teskanv g., sigl g.
Sigma n. (-/-s,-s) : sigma g.
Sigmadarm g. (-s,-därme) **/ Sigmaschlinge** b. (-,-n) **/ Sigmoid** g. (-s,-e) : [korf.] kolon sigma g.
Sigmoidfunktion b. (-,-en) : [mat.] krommen sigma b., krommenn e sigma b., krommen sigmaheñvel b.
Signal n. (-s,-e) : **1.** sinal g., arouez b., arouezenn b., arhent g., merk g., sin g. ; *optisches Signal,* sinal gweledel g., arhent gweledel g. ; *Lichtsignal,* sinal gouloù g., arouez-gouloù b., arhent gouloù g. ; *Alarmsignal, Warnsignal,* arhent diwall g., kloc'h-galv g., galv-diwall g. ; *Notsignal,* arhent argoll g. ; [hentoù-houarn] *Armsignal,* **a)** arhent semaforek g. ; **b)** semafor g. ; *durch ein Signal auslösen,* delankañ gant un arhent ; *das Signal zum Aufstand geben,* sevel banniel an dispac'h ; *ein Signal beachten,* sentiñ ouzh un arouez (ur c'hel, ur c'hemenn, un arhent, ur sinal) ; *ein Signal überfahren,* tremen daoust d'ur c'hemenn kontrol, chom hep sentiñ ouzh un arouez ; *das Signal steht auf 'Halt',* emañ an arouez war 'stop' ; *das Signal zu etwas geben,* ober sin d'ober udb, reiñ an arouez d'ober udb ; [elektronik, fizik] *Zufallssignal,* arhent dargouezhek g. ; *elektrisches Signal,* arhent tredan g. ; *ein elektrisches Signal beschneiden, ein elektrisches Signal abschneiden, ein elektrisches Signal begrenzen, die Amplitude eines elektrischen Signals abkappen, die Amplitude eines elektrischen Signals modulieren,* digerniañ un arhent tredan ; **2.** [bred.] atizenn b., brouduzenn b. ; **3.** [dre astenn.] diougan g., arouez b., ragarouez b., raksin g., seblant g., spurmant g., sinad g., sin g., titenn b., ditour g., keal g., reze g., asaouer g. ; *es ist ein gutes Signal,* an dra-se a zo diougan keloù mat deomp, kement-se a lusk diskouez ez echuo mat an traoù, an dra-se a zo keal a geloù mat, an dra-se a zo ur sin vat deomp, seblant vat eo ; *schlechtes Signal, böses Signal,* gwall sin g., gwall sinad g., sin gwall fin g., gwall sinadoù ls., seblant fall g., feson fall b., seblant a zrougoù g., gwall seblant g., droukziougan g., drougarouez b., gwallarouez b. ; *das ist kein gutes Signal, das ist ein böses Signal,* sin gwall fin eo an dra-se, an dra-mañ a zo gwall sinadoù dimp, kement-se a lusk diskouez ez echuo fall an traoù, an dra-mañ a zo ur sin fall deomp, n'eo ket ur seblant vat, seblant a zrougoù eo an dra-se, se a zo un dra a wall seblant, feson fall ! feson fall eo !
Signalanlage b. (-,-n) : stignad arhentañ g.
Signalapparat g. (-s,-e) : sutell-kemenn b., korn-kemenn g., lamp-kemenn g.
Signalarm g. (-s,-e) : brec'henn arouezva b.
Signalbrücke b. (-,-n) : [hentoù-houarn] porched arhentoù gouloù g., porched sinalioù gouloù g.
Signalbuch g. (-s,-bücher) : arhentaoueg b., levr kod sinalioù g.
Signalement n. (-s,-s) : [Bro-Suis] diskuliadenn b., diskuliadur g.
Signalgeber g. : arhenter g. [*liester* arhenterien].
Signalgebung b. (-) : arhentadur g., kemenn g., kemennadenn b., kemennadur g., kemennerezh g.
Signalglocke b. (-,-n) : kloc'h-kemenn g.
Signalhorn n. (-s,-hörner) : korn-kemenn g., korn-boud g., korn-bual g., kornell b., korned g., trompilhig b., [merdead.] buoc'h-vor b. [*liester* saout-mor] ; *das Signalhorn heult,* boudal a ra ar c'horn-kemenn, [merdead.] blejal a ra ar vuoc'h-vor.
signalisieren V.k.e. (hat signalisiert) : aroueziañ, merkañ, kemenn, arhentañ.
Signallampe b. (-,-n) : **1.** lamp godell g. ; **2.** [hentoù-houarn] lamp kemenn g. ; **3.** lutig g., gouloù-test g., gouloù-evezhiañ g., gouloù diwall g., gouloù-galv g., gweler g.
Signalleuchte b. (-,-n) : lutig g., gouloù-test g., gouloù-evezhiañ g., gouloù diwall g., gouloù-galv g., gweler g.

Signalmann g. (-s,-männer) : [lu] arouezier g.
Signalmast g. (-es,-en) : **1.** [hentoù-houarn] arouezva g. ; **2.** [hentoù] post panellerezh goulaouek g. ; **3.** [merdead.] gwern arhentañ b.
Signalmittel n. (-s,-) : doare arhentañ g. [sutell-kemenn b., korn-kemenn g., gouloù-kemenn g.].
Signalpegel g. (-s,-) : [fizik] live arhent g.
Signalpfeife b. (-,-n) : sutell-kemenn b.
Signalrakete b. (-,-n) : fuzeenn gemenn b.
Signalrauschverhältnis n. (-ses,-se) : kenfeur sinal son/adtrouzioù g., argement son g.
Signalruf g. (-s,-e) : garm arenkiñ g./b., garmadenn arenkiñ b., youc'h arenkiñ g.
Signalscheibe b. (-,-n) : [hentoù-houarn] kant kemennoù g., kantenn c'hourc'hemenn b., pladenn c'hourc'hemenn b.
Signalstange b. (-,-n) : arouezva g.
Signalstärke g. (-s,-) : [fizik] live arhent g.
Signalverstärker g. (-s,-) : songresker g., amplaer g.
Signalverzerrung b. (-,-en) : [akoustik] distummadur un arhent g., distresadur un arhent g.
Signalwesen n. (-s) : arhentadur g.
Signalwirkung b. (-) : [dre skeud.] *Signalwirkung haben,* diskouez an hent.
Signans n. (-es) : [yezh.] kanteul g.
Signatar g. (-s,-e) : siner g.
Signatarin b. (-,-nen) : sinerez b.
Signatarmacht b. (-,-mächte) : [polit.] riez siner b., Stad siner b., bro siner b.
Signatur b. (-,-en) : **1.** sin g., sinadur g. ; *digitale Signatur,* sinadur niverel g. ; **2.** merk g., arouez b., louc'h g. ; *die Signatur einer Zeit,* merk (arouez b., louc'h g.) ur marevezh g. ; **3.** [kenwerzh] tiketenn b., skritellig b., merk g., merkezenn b.
Signet n. (-s,-s/-e) : **1.** merk g., arouez b., logo g. ; *Verlagssignet,* arouez an ti-embann b. ; **2.** [dre astenn.] ardamezioù ls.
signieren V.k.e. (hat signiert) : sinañ.
Signierung b. (-,-en) : sinadur g.
signifikant ag. : **1.** pouezus, a bouez bras, a bouez ; **2.** arouezius, arouezus, heverk, merkidik, perzhek ; **3.** [yezh.] euladek ; *nicht signifikant, insignifikant,* aneuladek ; [mat., fizik] *signifikante Stellen,* sifroù lazek ls.
Signifikant g. (-en,-en) : [yezh., bred.] kanteul g., arouesaer g. ; *phonologischer Signifikant, fonologischer Signifikant,* kanteul mouezhiadel g.
Signifikanz b. (-,-en) : **1.** pouez g., pouezusted b., pouezuster g. ; **2.** arouezegezh b., arouezded b., arouezusted b., arouezusted b., steriegezh b., merkidigezh b., perzhegezh b.
Signifikat n. (-s,-e) : [yezh., bred.] arganteul g., arouesaed g. ; *semantisches Signifikat,* arganteul steradel g.
Sigrist g. (-en,-en) : [relij., Bro-Suis] sakrist g., kloc'her g., bedell g., regresten g.
Sikahirsch g. (-es,-e) : [loen.] karv sika g. [*liester* kirvi sika].
Sikh g. (-/-s,-s) / b. (-,-s) : Sik g. / Sikez b.
Sikkativ n. (-s,-e) : danvezenn sec'hus g., sec'huzenn b.
Silage b. (-) : [labour-douar] boued-chatal silo g., boued-chatal ensiloet g.
Silbe b. (-,-n) : **1.** silabenn b. ; *lange Silbe,* silabenn hir b. ; *kurze Silbe,* silabenn verr b. ; *betonte Silben,* silalennoù toniet ls. ; *betonte Silbe,* silabenn pouezmouezhiet b. ; *die vorletzte Silbe betonen,* taolmouezhiañ an eil silabenn diwezhañ, skeiñ ar vouezh war an eil silabenn diwezhañ ; *Wort, bei dem die vorletzte Silbe betont wird,* ger belost-toniet g. ; *Wort, bei dem die letzte Silbe betont wird,* ger lost-toniet g. ; *Silben verschlucken,* lonkañ silabennoù, bezañ stag e deod ouzh e vouzelloù, lonkañ lod eus e gomzoù (Gregor) ; [yezh.] *eine Silbe verdoppeln,* azdoublañ ur silabenn ; **2.** [dre skeud.] *er hatte sein Vorhaben mit keiner Silbe erwähnt,* n'en doa toullet da zen eus e raktres, n'en doa komzet anv da zen eus e raktres, n'en doa komzet anv da zen diwar-benn e raktres ; *er hat mit keiner Silbe erwähnt, dass er aufhören wollte,* n'eus bet mouezh ebet dezhañ da ehanañ, n'eus bet morse meneg gantañ da ehanañ, n'eus bet morse keal gantañ da ehanañ, n'eus bet anv ebet gantañ da ehanañ, n'eus bet ger ebet gantañ da ehanañ ; *ich verstehe keine Silbe davon,* kement-se a zo dreist va meiz (dreist va spered), divarrek ha dizesk on war traoù seurt-se, n'em eus intent ebet e kement-mañ, n'ouzon seurt war an dachenn-se, hep intent seurt on war an dra-mañ, n'ouzon na tailh na bailh war an traoù-se, dall eo va c'hazh, kement-se a zo dreist va maner (dreist va c'hompren, dreist va intentamant, dreist va foell), n'on ket barrek diouzh an traoù-se tamm ebet, kement-se a dremen va spered, ne gomprenan grik e kement-se, ne gomprenan notenn e-barzh an dra-se, ne gomprenan foeltr Doue seurt en dra-se, ne gomprenan ket ur siseurt e-barzh an dra-se.
Silben- : silabennek, silabennel.
Silbenakzent g. (-s,-e) **/ Silbenbetonung** b. (-,-en) : [yezh.] taol-mouezh g., pouez-mouezh g.
Silbenbuch n. (-s,-bücher) : kroaz-Doue g.
Silbenfall g. (-s,-fälle) : [yezh.] mentadur g., lusk g.
Silbenmessung b. (-) : [yezh.] prozodiezh b., darlez g., darlezañ g.
Silbenrätsel n. (-s,-) : charadenn b.
Silbentrennung b. (-,-en) : [yezh.] rannadur ar silabennoù g., rannadur silabennek g.
silbenweise Adv. : silabenn-ha-silabenn.
Silber n. (-s) : **1.** arc'hant g., argant g. ; *legiertes Silber,* kendeuzad arc'hant g., arc'hant kendeuzet g. ; *geschlagenes Silber,* arc'hant follennet (follennek) g., arc'hant kannet g. ; *vergoldetes Silber,* arc'hant alaouret g. (Gregor) ; *mit Silber überziehen,* goleiñ gant arc'hant / arc'hantañ (Gregor) ; *Silber auswalzen,* dekachañ argant ; *aus Silber,* arc'hant, en arc'hant ; *lebendiges Silber,* arc'hant-bev g., bevargant g. ; [tr-l] *Reden ist Silber, Schweigen ist Gold,* ma talv va c'homz ur pezh arc'hant, chom sioul a dalv ouzhpenn ur c'hant - ar gwellañ mevel eo tevel - an hini a zigor e glap a bak atav un dra bennak - tavit ha prennit ho kenoù ma n'eo ket fur ho komzoù - gwelloc'h ur ger tavet eget daou lavaret - re gravat a boazh, re gaozeal a noaz - re gravat a boazh, re brezeg a noaz - gwashoc'h un taol teod eget un taol kleze - gwazh ur rikladenn deod eget ur rikladenn droad - ur skoulm graet gant an teod ne vez ket diliammet gant an dent - gwelloc'h un oberer eget kant lavarer - un oberer a dalv kant lavarer - lavaret mat 'zo un dra hag ober 'zo ar gwellañ - n'eo ket tout lavaret heñ-heñ - evit bevañ e peoc'h bepred sellet, selaou, tevel 'zo ret - tevel hag ober - ober ha tevel - neb a oar tevel a zo un den, nep a oar komz ur sod hepken - brizhdiod hag a oar tevel, ouzh un den fur a zo heñvel - dreist ar prezeg petra vez gwell ? goude tevel, tevel, tevel - an oberoù a dalv gwell eget ar prezegoù - digant selaou kent lavaret eo deskiñ tevel pa vez ret - kentañ 'zo a-raok prezeg : reiñ skouer vat ha komz brezhoneg - darn gerioù a zo lemmoc'h eget begoù ur forc'h.
2. listri arc'hant ls., rikoù taol arc'hant ls. ; *auf Silber speisen,* debriñ gant rikoù arc'hant.
3. arc'hant kontet g./ls. ; *mit Silber bezahlen,* paeañ rik-ha-rik war an ivinoù, paeañ war an tomm (diouzhtu, war an tach, war al lec'h, gant arc'hant diouzhtu, gant arc'hant dizolo, gant arc'hant a-benn, gant arc'hant kontet), paeañ blank ha liard, paeañ diouzhtu gwenneg evit gwenneg, paeañ tout pizh-razh en un taol - paeañ tout, riget mat, en un taol - paeañ betek an diner ruz (hep termen, betek an diner diwezhañ) (Gregor).
4. [istor, SUA] *freies Silber,* frankiz kognañ b.

Silberader b. (-,-n) : [mengleuz.] gwazhenn argant b., gwazhenn arc'hant b.
silberähnlich ag. : argantheñvel, arc'hantheñvel, e doare an argant, e doare an arc'hant, a-zoare gant an argant, a-zoare gant an arc'hant, a-seurt gant an argant, a-seurt gant an arc'hant.
Silberanstrich g. (-s,-e) : argantadur g., arc'hantadur g.
Silberappretur b. (-,-en) : brizharc'hant g. ; *Stoff mit Silberappretur,* kotoñs brizharc'hant g.
Silberarbeit b. (-) : arc'hanterezh g.
silberartig ag. : argantheñvel, arc'hantheñvel, e doare an argant, e doare an arc'hant, a-zoare gant an argant, a-zoare gant an arc'hant, a-seurt gant an argant, a-seurt gant an arc'hant.
Silberbergwerk n. (-s,-e) : arganteg b. [*liester* argantegi, argantegoù], arc'hanteg b. [*liester* arc'hantegi, arc'hantegoù], mengleuz argant b., mengleuz arc'hant b.
Silberbeschläge ls. : kinkladurioù arc'hant ls.
silberbeschlagen ag. : lavnennet a arc'hant.
Silberbesteck n. (-s,-e) : loaioù arc'hant ls. ; *ein Silberbesteck,* ul loaioù argant g.
Silberbesteckgarnitur b. (-,-en) : arc'had loaioù arc'hant b., arc'had loaioù argant b.
silberblank ag. : arc'hantet.
Silberblatt n. (-s) : [louza.] **1.** [*Jacobaea maritima*] louzaouenn-al-ludu b. ; **2.** [*lunaria annua*] *einjähriges Silberblatt,* yalc'h-ar-person b.
Silberblech n. (-s) : arc'hant lavnennet g.
Silberblick g. (-s) : *einen Silberblick haben,* bezañ un tammig loakr.
Silberborte b. (-,-n) : [lu] galoñs arc'hant g.
Silberbromid n. (-s) : [kimiezh] bromidenn arc'hant b., bromidenn argant b.
Silberdachs g. (-es,-e) : [loen.] broc'h Amerika g.
silberfarben ag. **/ silberfarbig** ag. : arc'hantet, arc'hant, argant.
Silberfeld n. (-s,-er) : arganteg b. [*liester* argantegi, argantegoù]
Silberfiligran n. (-s,-e) : [orfebrezezh] rouedigell argant b.
Silberfischchen n. (-s,-) : [loen., amprevan, *Lepisma saccharina*] pesk arc'hant g.
Silberfolie b. (-,-n) : staen-melezour g.
Silberfuchs g. (-es,-füchse) : [loen.] louarn arc'hant g.
Silbergehalt g. (-s,-e) : kementad arc'hant g., bec'h arc'hant g.
Silbergeld n. (-es) : moneiz arc'hant g., pezhioù arc'hant ls.
Silbergeräte ls. **/ Silbergeschirr** n. (-s,-e) : listri-arc'hant ls., arc'hantiri b.
Silberglanz g. (-es) : [kimiezh] argantit g., sulfidenn arc'hant b., arginoz g.
Silberglätte b. (-) : [kimiezh] protoksidenn arc'hant b.
Silberglimmer g. (-s) : mika arc'hantet g.
silbergrau ag. : gris-arc'hant ; *silbergraues Haar,* blev arc'hant str.
Silber-Greiskraut n. (-s) : [louza.] louzaouenn-al-ludu b.
Silbergrube b. (-,-n) : mengleuz argant b., arganteg b. [*liester* argantegi, argantegoù].
silberhaltig ag. : arc'hantus, arc'hantek, arc'hant ennañ.
silberhell ag. : **1.** skedus evel an arc'hant, sklaer evel an arc'hant, ken gwenn hag arc'hant ; **2.** [son] arc'hantet, sklintin, sklint, lirzhin ; *silberhell erklingen,* sklintinañ ; *silberhelles Geklingel,* sklinterezh g.
Silberhochzeit b. (-,-en) : pempvet deiz-ha-bloaz warn-ugent an dimeziñ g., eured arc'hant g./b.
silberig ag. **/ silbrig** ag. : arc'hantet, arc'hant ennañ ; *Haare mit silbrigem Glanz,* blev arc'hant str.
Silberkarausche b. (-,-n) : [loen.] pesk-aour g., pesk ruz g.
Silberklang g. (-s,-klänge) : son sklintin g., son sklint g.
silberklar ag. : **1.** sklaer evel an arc'hant ; **2.** [son] arc'hantet, sklintin, sklint, lirzhin ; *silberklar erklingen,* sklintinañ ; *silberklares Geklingel,* sklinterezh g.
Silberlager n. (-s,-) : arganteg b. [*liester* argantegi, argantegoù], gwelead argant g.
Silberlicht n. (-s,-er) : gouloù arc'hant g.
Silberling g. (-s,-e) : **1.** diner g., pezh arc'hant g. ; *dreißig Silberlinge,* tregont pezh arc'hant, tregont diner ; **2.** [louza., *Lunaria annua*] yalc'h-ar-person b.
Silberlöffel g. (-s,-) : loa arc'hant b. ; *er ist mit dem Silberlöffel im Mund geboren,* fardet eo bet e votoù a-raok e dreid, graet eo bet dezhañ e votoù a-raok e dreid gant kolo fresk e-barzh ouzhpenn-se, fardet eo bet e vragoù a-raok e revr.
Silberlöwe g. (-n,-n) : [loen., dispredet] kougouar g. [*liester* kougouared], puma g. [*liester* pumaed].
Silbermedaille b. (-,-n) : medalenn arc'hant b. ; *er gewann bei den Olympischen Spielen eine Silbermedaille,* ur vedalenn arc'hant en deus bet er C'hoarioù Olimpek ; *alle Gold- und Silbermedaillen einheimsen,* riñsañ an holl veladennoù aour hag arc'hant, rastellat an holl veladennoù aour hag arc'hant.
Silbermine b. (-,-n) : arganteg b. [*liester* argantegi, argantegoù], mengleuz argant b.
Silbermöwe b. (-,-n) : [loen.] gouelan gris g., [*liester* gouelini gris], oriav g. [*liester* oriaved] ; *die Silbermöwen,* ar gouelaned ls., ar gouelini ls., P. ar Yanned ls. ; *Silbermöwe im Jugendkleid,* gouelan rous g. ; *das Krächzen der Silbermöwen, das Kreischen der Silbermöwen,* karnaj ar gouelini g., kriadeg c'harv ar gouelini b., leñvadennoù skiltr ar gouelini ls.
Silbermünze b. (-,-n) : pezh arc'hant g.
silbern ag. : **1.** arc'hant, en arc'hant ; *silberne Hochzeit,* pempvet deiz-ha-bloaz warn-ugent an dimeziñ g., eured arc'hant g./b. ; [dre skeud.] *jemandem etwas auf dem silbernen Tablett servieren,* reiñ udb d'u.b. war ar billig aour, kinnig udb d'u.b. war ar billig aour ; **2.** [son] arc'hantet, sklintin, sklint ; *silbernes Lachen,* c'hoarzh sklintin g.
Silberpapier n. (-s,-e) : follenn aluminiom b.
Silberpappel b. (-,-n) : [louza.] elv gwenn str., pupli-gwenn str.
Silberplattierer g. (-s,-) : argantwisker g., plaker argant g.
silberplattiert ag. : argantwisket.
Silberplattierung b. (-,-en) : plakadur arc'hant g., gwiskadur arc'hant g.
Silberputzmittel n. (-s,-) : gwenner arc'hant g., gwenn Spagn g.
Silberregen g. (-s,-) : [louza.] robinenn b., gwez-robin str., gwezenn-robin b.
silberreich ag. : kreñv an arc'hant ennañ.
Silberreiher g. (-s,-) : [loen.] herlegon bras g.
silberrein ag. : [son] arc'hantet, sklint, sklintin.
Silberreserve b. (-,-n) : mirad arc'hant g., enkef arc'hant g. ; *Gold- und Silberreserven,* mirad aour hag arc'hant g., enkef aour hag arc'hant g.
Silberring g. (-s,-e) : gwalenn arc'hant b., bizoù arc'hant g., organell arc'hant b.
Silbersalz n. (-es) : [kimiezh] hal argant g.
Silberschlagen n. (-s) : kannañ argant g.
Silberschläger n. (-s) : kanner argant g.
Silberschmied g. (-s,-e) : orfebour g.
Silberschmiedin b. (-,-nen) : orfebourez b.
Silberschrank g. (-s,-schränke) : listrier g., besier g.
Silberschüssel b. (-,-n) : diskell arc'hant b.
Silberstoff g. (-s,-e) : brokard arc'hant g.
Silberstreif g. (-s) **/ Silberstreifen** g. (-s) : [dre skeud.] *ein Silberstreifen am Horizont,* un tamm spi dister g., un tamm goanag dister g., ur brizhesper g., / ur skleurig a esperañs g. (Gregor), un euflenn esper b., un elfenn spi b., un elfenn esper

b., ur fulenn spi b., ur brizhspi g., ur bann spi g., ur vogedenn a spi b.
Silberstück n. (-s,-e) : pezh arc'hant g.
Silbertablett n. (-s,-s/-e) : **1.** pladenn arc'hant b. [*liester* pladennoù arc'hant, pladinier arc'hant], plad arc'hant g. ; **2.** [dre skeud.] *jemandem etwas auf dem Silbertablett servieren,* reiñ udb d'u.b. war ar billig aour, kinnig udb d'u.b. war ar billig aour.
Silbertaler g. (-s,-) : [louza., *lunaria annua*] yalc'h-ar-person b.
Silberton g. (-s,-töne) : son sklintin g., son sklint g., son arc'hantet g.
Silberwaren ls. : listri-arc'hant ls., arc'hantiri b.
Silberweide g. (-,-n) : [louza.] bondilh str., haleg gwenn str., halegenn wenn b.
silberweiß ag. : arc'hantet, arc'hant, ken gwenn hag an arc'hant.
Silberwerk n. (-s) **/ Silberzeug** n. (-s) : listri-arc'hant ls., arc'hantiri b.
Silberzwiebel b. (-,-n) : [louza.] ognon bihan gwenn str.
-silbig ag. : -silabennek ; *zweisilbiges Wort,* ger divsilabennek g.
silbrig ag. : *sellit ouzh* **silberig**.
Silen g. (-s,-e) : Silen g.
Silentium n. (-s) : peoc'h g.
Silex g. (-,-e) : sileks g., maen-tan g., maen-fuzuilh g., maen-delin g., maen-kurun g., maen-kailhastr g., kailhaouenn b., kailhastr g.
Silhouette b. (-,-n) : trolinenn b., linenn-dro b., tres g.
silhouettieren V.k.e. (hat silhouettiert) : trolinennañ.
Silicium n. (-s) : *sellit ouzh* **Silizium**.
Siliciumdioxid n. (-s,-e) : [kimiezh] trenkenn silikek b.
Silicon n. (-s,-e) : [kimiezh] silikon g.
siliconisieren V.k.e. (hat siliconisiert) : silikonañ.
silieren V.k.e. (hat siliert) : [labour-douar] siloañ, siloiñ, ensiloañ.
Silierung b. (-,-en) : [labour-douar] ensiloadur g., ensiloañ g.
Silikagel n. (-s) : [kimiezh] jel silik g.
Silikat n. (-s,-e) : [kimiezh] silikat g.
Silikon n. (-s,-e) : [kimiezh] silikon g.
silikonisieren V.k.e. (hat silikonisiert) : silikonañ.
Silikose b. (-,-n) : [mezeg.] silikoz b.
Silizium n. (-s) : [kimiezh] silikiom g.
Siliziumdioxid n. (-s,-e) : [kimiezh] trenkenn silikek b.
Siliziumplättchen n. (-s,-) : [stlenn.] wafer g., galetezenn silikiom b.
Silo g./n. (-s,-s) : silo g. ; *in einem Silo einlagern,* siloañ, siloiñ, ensiloañ.
Silofutter n. (-s) : [labour-douar] boued-chatal silo g., boued-chatal ensiloet g.
Silt g. (-s,-e) : douar-liñv g., morfank g., lec'hid g.
Silur n. (-s) : [douarouriezh] silurian g.
silurisch ag. : [douarouriezh] silurian, siluriat.
Silvaner g. (-s,-) : [gwin] silvaner g.
silvatisch ag. : koadel ; [mezeg.] *silvatische Wut,* kounnar al lern b.
Silvester¹ g. : Jelvestr g.
Silvester² g./n. (-s,-) **/ Silvesterabend** g. (-s,-e) : noz diwezhañ ar bloaz b., noz Kalanna b., nozvezh Kalanna b.
Silvesteressen n. (-) **/ Silvesterfeier** b. (-,-n) : fiskoan b., adkoan b., askoan b. ; *ein Silvesteressen machen,* fiskoaniañ, adkoaniañ, askoaniañ ; *zweites Silvesteressen,* adadkoan b.
Silvesternacht b. (-,-nächte) : noz diwezhañ ar bloaz b., noz Kalanna b., nozvezh Kalanna b.
Silvia b. : Silvia b.
Sima n. (-/-s) : [douarouriezh] sima g.
Sima b. (-,-s / Simen) : [Henamzer, tisav.] : noed g., kan g., san b.
Simarre b. (Simarra,-n) : [dilhad., istor] simarenn b.
Simeon g. : Simeon g. ; [relij.] *Simeon, der Stylit, Simeon Stylites,* sant Simeon war e biler g., Simeon e beulvan g.
Simili g. (-s) : seblant g.
Similidiamant g. (-en,-en) **/ Similistein** g. (-s,-e) : seblant diamant g., peuzdiamant g.
Similischmuck g. (-s) : danvez faos g., drevez g., seblantoù ls.
simmern V.gw. (hat gesimmert) : birviñ, berviñ, rollvirviñ, postal, bezañ war an tan, poazhañ, P. trotal.
Simon g. : Simon g.
Simonie b. (-,-n) : simoniezh b.
simonisch ag. : ... simoniezh, simoniek.
Simonist g. (-en,-en) : simoniad g. [*liester* simonidi].
simonistisch ag. : ... simoniezh, simoniat.
simpel ag. : **1.** eeun, plaen, didro ; *das ist doch ganz simpel,* ken aes ha tra eo, n'eus ket aesoc'h tra, aesoc'h n'eus ket, aes-kenañ eo, aezet-kaer eo, aes-ral eo ; **2.** eeun-drochik, eeunik, pampes, disterik, brell, loñsek, nigoudouilh, magn, nouch, sot-nay, sot-pik, panenn, kropet.
Simpel g. (-s,-) : *ein Simpel,* ur pennsod g., un darsod g., un diskiant g., ur genaoueg g., ur genaoueg echu g., ur podig g., ur pothouarn g., un impopo g., ur glaourenneg g., ur pampez g., un nouch g., ul loñseg g. [*liester* loñseged], ur genoù klapez g., ur glapez g., ur genoù da bakañ kelien g., ur genoù patatez g., ur genoù gwelien g., un alvaon g., un houperig g., ur bourjin g., ur geolieg g., ur genoù bras g., ur beg don g., ur beg bras g., ur genoù frank g., ul louad g., buoc'hig an Aotrou Doue b., ur c'haezh g. [*liester* kaezhed], ur c'haezh-Doue g., ur makez cheulk g., ur makez tamm paotr fin g., ur makez penn leue g., ul leue dour g., ul leue brizh g., ul leue geot g., ur beg leue g., ur mell baja g., ur banezenn b., ur batatezenn b., ur paganad g., ur mab-azen g., ur magn g., un inosant g., droch ar pardon g., ur penn maout g., ul loufer g., ur paourkaezh nouch g., ur paourkaezh penn brell g., ur brell g., ur pav-kaol g., ul loukez g., ur c'hloukez g., ur gogez g., ur penn luch g., ur magn g., ur penn nouch g.
simpeln V.gw. (hat gesimpelt) : louadiñ.
Simplex n. (-,-e/Simplizia) : [mat.] unplezh g. [*liester* unplezhioù].
Simplexübertragung b. (-,-en) : [stlenn.] treuzkas unank g., unank g. [*liester* unankoù].
simplizial ag. : [mat.] unplezhel.
Simplizialkomplex g. (-es,-e) : [mat.] kemplezh unplezhel g.
Simplifikation b. (-,-en) : eeunadur plaenour g.
simplifizieren V.k.e. (hat simplifiziert) : eeunaat betek re, plaenaat betek re ; *simplifizierende Denkweise, simplifizierende Einseitigkeit,* plaenouriezh b.
Simplifizierung b. (-,-en) : eeunadur plaenour g.
Simplizismus g. (-) : plaenouriezh b.
Simplizist g. (-en,-en) : plaenour g.
simplizistisch ag. : plaenour.
Simplizität b. (-) : eeunded b., plaended b.
Sims g./n. (-es,-e) : barlenn b., bardell b., stern g., riz g., rizenn b., pousadur g., gouriblenn b., gouribl g., kordenn-voger b., mouleür g. ; *Sims am Fenster,* barlenn ar prenestr b. ; *Sims über der Tür,* stern an nor g. ; *Sims an einer Mauer,* riz (rizenn b.) ur voger g., pousadur g., kordenn-voger b. ; *mit einem Sims versehene Mauer,* moger rizennek b. ; *etwas mit einem Sims versehen,* moulleüriñ udb.
simsalabim estl. : abrakadabra.
Simsbehang g. (-s,-behänge) : lambrikin g., pastelleg b., dantelezenn b.
Simse b. (-,-n) : [louza.] broen-hesk str. ; *von Simsen überwuchert,* broenek ; *von Simsen überwuchertes Gelände,* broeneg b. [*liester* broenegi] ; *die Simsen auf einem Grundstück beseitigen,* divroenañ un dachenn ; *Simsen einsammeln,* broena ;

deine Wiese ist beinahe völlig mit Simsen überwuchert, emañ goloet da brad bremaik gant ar broen-hesk.
simsen V.k.e. (hat gesimst) : *eine Nachricht simsen,* kas ur pellgerig gant an SMS, P. kas un SMS.
Simsengewächs n. (-es,-e) : [louza.] jonkeg g. [*liester* jonkeged].
Simsenhalm g. (-s,-e) : [louza.] broenenn b. [*liester* broenennoù], breunenn vroen [*liester* breunennoù broen] b.
Simshobel g. (-s,-) : [tekn.] rabot gwilhom g.
Simson g. : [Bibl] Samzun g.
Simswerk n. (-s) : moulleürioù ls., pousadurioù ls. ; *mit einem Simswerk schmücken,* moulleüriñ.
Simulant g. (-en,-en) : kamm-ki-pa-gar g., term-term g., fentour g., marmouzer g. ; *er ist ein Simulant,* kamm ki pa gar, e gi a vez kamm pa gar, hemañ a vez kamm e gi pa gar, ober a ra e gamm, c'hoari a ra e glañv, un den klañv eo ha n'en deus droug nemet e penn e viz, un den klañv eo ha n'en deus nemet daou liardad poan e penn e viz, hennezh a zo klemm-klemm, hennezh a zo klemm-diglemm, pebezh klemm-klemm ! hennezh a zo term-term, e erbediñ a zlefed da sant Diboan, bez en deus ar paz hag ar sifern hag ar strak-revr tout a-vern, aesoc'h eo klemm evit kaout poan.
Simulantin b. (-,-nen) : kamm-ki-pa-gar g., term-term g., fentourez b.
Simulation b. (-,-en) : **1.** darvanerezh g., darvanadur g., darvanañ g., darvanadenn b. ; *Simulation eines Raumfluges,* darvanerezh un nijadenn dre an egor g. ; **2.** neuz b., azvan g.
Simulationsmodell n. (-s,-e) : patrom darvanañ g.
Simulationsprüfung b. (-,-en) : [skol.] arnodenn wenn b.
Simulationssoftware b. (-,-s) : meziant darvanañ g.
Simulator g. (-s,-en) : [tekn.] darvaner g. [*liester* darvanerioù] ; *Fahrsimulator,* darvaner bleinañ g. ; *Flugsimulator,* darvaner nijal g.
simulieren V.k.e. ha V.gw. (hat simuliert) : **1.** ober an neuz da, ober neuz da, ober an neuz, ober neuz, kaout an aer da, ober van da, ober an azvan da, ober sin a, ober min da, ober ar mod da, neuziañ, fentiñ, marmouzañ ; *er simuliert nur,* evit ober neuz eo, ober a ra an neuz, ober a ra e gamm, c'hoari a ra e glañv, un den klañv eo ha n'en deus droug nemet e penn e viz, un den klañv eo ha n'en deus nemet daou liardad poan e penn e viz, e erbediñ a zlefed da sant Diboan, bez en deus ar paz hag ar sifern hag ar strak-revr tout a-vern ; *eine Krankheit simulieren,* c'hoari e glañv, ober van da vezañ klañv, ober an asvan da vezañ klañv, ober an ezvan da vezañ klañv, ober ar mod da vezañ klañv, ober min da vezañ klañv, ober sin a vezañ klañv ; **2.** [tekn., skiantoù] darvanañ, P. drevezañ ; *einen Raumflug simulieren,* darvanañ un nijadenn dre an egor.
simuliert ag. : **1.** [tekn., skiantoù] darvanet ; **2.** fent, fals-.
simultan ag. : kempred, kenbred, kendegouezhus, diaser, diaheul ; [mat.] *simultane Gleichungen,* ataladoù diaser ls.
Adv. : diaser, er memes amzer, en hevelep amzer, war ar memes taol, war un dro, war ar memes tro, war an dro, er skeud-se, en un troc'h, en un taol, d'an hevelep koulz, d'an hevelep mare, en ur ser, e-ser, a-geñver, en ur geñver, e-skeud, en hevelep eilenn, en ul lod, keit-ha-keit.
Simultandolmetschen n. (-s) : jubennerezh diaser g., jubennerezh kempred g.
Simultandolmetscher g. (-s,-) : jubennour kempred g., jubennour diaser g.
Simultandolmetscherin b. (-,-nen) : jubennourez kempred b., jubennourez diaser b.
Simultaneität b. (-) / **Simultanität** b. (-) : kempredelezh b., kenbredelezh b., kendegouezh g., diaser g., diaserded b.
Simultanrechner g. (-s,-) : [stlenn.] urzhiataer a-stur g.
Simultanschule b. (-,-n) : skol liesrelijiel b., skol stag ouzh iliz ebet b. [a zegemer an holl vugale hep sellet ouzh o c'hredennoù].
Simultanunterricht g. (-s) : kengelennadur g.
sin. : [*berradur evit* **Sinus**] sinus g.
Sinago-Boot n. (-s,-e) / **Sinagot-Boot** n. (-s,-e) : [merdead.] sinago g. [*liester* sinagoioù].
Sinai-Halbinsel b. (-) : *die Sinai-Halbinsel,* Sinai b., ledenez Sinai b.
Sinanthropus g. (-, Sinanthropi) : [antropologiezh] sinantrop g. [*liester* sinantroped].
Sinekure b. (-,-n) : **1.** karg dilabour b. ; **2.** [dre skeud.] labour didorr g., labour aes g., labour diskuizh g., ebat g., P. bertim b.
sine anno Adv. : divloaz, divloaziad, hep meneg eus bloaz an embann..
sine tempore Adv. : e poent hag e mare, e poent hag en amzer, e poent hag e koulz, e pred hag e kentel, e koulz hag e kentel.
Sinfonie b. (-,-n) : [sonerezh] sinfonienn b., kensonadeg b.
Sinfonie- : … sinfonek, … kensonadegel.
Sinfonieorchester n. (-s,-) : [sonerezh] laz-seniñ sinfonek g., orkestra sinfonek g.
Sinfoniker g. (-s,-) : [sonerezh] sinfoniennour g.
sinfonisch ag. : [sonerezh] sinfonek, kensonadegel.
Singakademie b. (-,-n) : skol-ganañ b.
Singapur n. (-s) : Singapour b., Singapoura b. ; *Singapur ist der bedeutendste Handelshafen der Welt,* kentañ porzh-mor ar bed eo Singapour e-keñver ar c'henwerzh.
singbar ag. : … a c'heller kanañ, kanadus ; *nicht singbar,* … na c'heller ket kanañ, … n'eus ket a ganañ dezhañ.
Singchor g. (-s,-chöre) : [sonerezh] laz-kanañ g., kor g., korad g., kerlenn b. [*liester* kerlennoù, kerlad], kanadeg b.
Singdrossel b. (-,-n) : [loen.] drask-sut b. [*liester* driski-sut] b.
Singekreis g. (-es,-e) : [sonerezh] laz-kanañ g., kor g., korad g., kerlenn b. [*liester* kerlennoù, kerlad], kanadeg b.
Singemesse b. (-,-n) : [relij.] oferenn war gan b.
singen V.k.e. ha V.gw. (sang / hat gesungen) : **1.** kanañ, diskanañ, seniñ ; *singen und nachsingen,* kanañ ha diskanañ ; *noch einmal singen, erneut singen, wieder singen,* adkanañ ; *schön singen,* kanañ brav, dont brav ar c'hanaouennoù gant an-unan, dispakañ brav ar c'hanaouennoù ; *beim Wandern singen,* kanañ en ur gerzhet ; *es hat mal eine Zeit gegeben, da konnte ich gut singen,* me 'zo bet hag e ouien kanañ brav ; *sie singt ziemlich gut,* kanañ a ra propik, reizhik-mat eo he mouezh ; *falsch singen,* kanañ faos, distonañ, bezañ fall da ganañ ; *Mensch, der falsch singt,* distoner g. ; *total daneben singen, falsch und unmelodisch singen,* kanañ evel ur votez faout, kanañ gant ur vouezh kastelodenn, kanañ evel ur gastelodenn, kanañ evel ur gastelodenn faout, kanañ evel faout ur votez ; *er singt doch nicht so schlecht,* ne gan ket ket fallik, ne gan ket ken fallik-se ; *gut (rein, richtig) singen,* kanañ just, kanañ kaer, bezañ reizh e vouezh, bezañ reizh da ganañ, kanañ reizh ; *laut singen,* kanañ a vouezh uhel, kanañ a vouezh kreñv, kanañ kaer ; *er singt weder gut noch falsch, ganz schön laut aber,* ne gan na mat na fall met kanañ kaer a ra ; *aus voller Kehle singen, aus vollem Hals singen,* kanañ a-bouez-penn, kanañ a-bouez e benn, kanañ a-boulz-penn, kanañ a-boulz e benn, kanañ a-leizh korzenn, kanañ eus holl nerzh e gorzenn, kanañ a-leizh e gorzailhenn, kanañ leizh e veg, kanañ gant kalon, kanañ a-greiz-kalon, kanañ a nerzh ene, P. leuskel warni, sachañ warni ; *er singt nicht mehr so schön,* fallaet eo da ganañ, ne gan ket mui ken brav ; *und nun fing er an zu singen,* ha setu ma krogas da ganañ ; *früher konnte er ganz schön singen,* hennezh 'zo bet hag e ouie kanañ brav ; *es hat mal eine Zeit gegeben, da konnte ich schön singen,* me 'zo bet hag e ouien kanañ brav ; *immer besser singen,* gwellaat da ganañ ; *munter singen, fröhlich singen,* kanañ gae, kanañ gwiv, kanañ lirzhin, kanañ seder, kanañ joaius ; *Bass singen,* kanañ gant ur vouezh pounner ; *den Bass singen,* ober ar vouezh pounner, kanañ al lodenn evit ar vouezh pounner, kanañ ar

voudenn ; *er kann in extrem tiefen Lagen singen,* gouest eo da ganañ war notennoù izel-tre ; *in extrem hohen Lagen singen,* kanañ war notennoù skiltr-tre ; *mit dumpfer Stimme singen,* boudal ; *mit zittriger Stimme singen,* kanañ gant ur vouezh daskrenus, kanañ gant un daskren en e vouezh, daskrenañ o kanañ ; *er singt auch Volkslieder,* kanaouennoù-pobl a gerzh gantañ ivez, kanaouennoù-pobl a zeu gantañ ivez ; *ein Lied singen,* kanañ ur ganaouenn, kanañ ur sonenn, seniñ ur sonenn, displegañ ur ganaouenn ; *zum Tanz singen,* kanañ da zañsal ; *Lieder zum Zuhören singen,* kanañ a-boz ; *jemanden darum bitten, ein Lied zu singen,* goulenn digant u.b. kanañ ; *sing uns doch ein Lied !* kas unan deomp ! displeg deomp ur ganaouenn ! ; *Weihnachtslieder singen,* nouelat, kanañ noueloù ; *er kann überhaupt nicht singen,* hemañ ne oar na ton na son ; *mehrstimmig singen*, kanañ gant meur a vouezh disheñvel ; *mit Kopfstimme singen,* kanañ gant ur vouezh c'hourskiltr, kanañ gant ur vouezh falsed, kanañ gant ur vouezh kilhogig (Gregor) ; *sie singt wie eine Nachtigall,* kanañ a ra evel un eostig ; *ein Lied nicht bis zum Ende singen,* darniñ e ganaouenn, dilostañ e ganaouenn, chom e-pign gant e ganaouenn ; *ab und zu singt er,* dont a ra kanaouennoù gantañ bep an amzer ; *vor sich hin singen,* sobonat, fringoliñ, sardonenniñ, sardoniñ, mouskanañ, gouganañ ; *ein Liedchen vor sich hin singen,* fringoliñ, sardonenniñ, sardoniñ, mouskanañ un ton, kanañ ur ganaouenn dre vouskan, boudal ur ganaouenn, gouganañ un ton, fraoñval ur pennig sonenn ; *der wird sich wohl die Seele (die Lungen) nicht aus dem Leib singen,* hemañ n'eo ket prest da zivarc'hañ e c'houzoug o kanañ ; *das Lied lässt sich leicht singen,* aes eo kanañ ar ganaouenn-se ; *das Lied lässt sich nicht singen, das Lied ist nicht zu singen,* ne c'heller ket kanañ ar ganaouenn-se, n'eus ket a ganañ d'ar ganaouenn-se ; *sich heiser singen,* raouliañ dre forzh kanañ, raouliañ dre fin kanañ, raouliañ dre hir ganañ, dont da vezañ divouezh kement en deus kanet an-unan ; *jemanden in den Schlaf singen,* kanañ ul luskellerez da lakaat u.b. da gousket ; *der Dichter singt von der Liebe,* ar barzh a gan meuleudi d'ar garantez ; *singen und sagen,* kanañ ha kontañ gwerzioù, kinnig gwerzioù dre gomz ha war gan ; *die Vögel singen,* kanañ (geizañ, richanañ) a ra al laboused ; *die Drossel singt,* emañ an drask oc'h ober lien, emañ an drask o kanañ ; *die Drossel singt hervorragend,* an drask a zo ur c'haner distagellet ; *Wale singen,* ar balumed a gan ; [relij.] *gesungene Messe,* oferenn war gan b., oferenn-lid b., oferenn-bred b., oferenn veur b. ; *eine feierliche Messe singen,* kanañ an oferenn ; *die Epistel singen,* apostoliñ ; **2.** *ich kann ein Lied davon singen,* gouzout a ran a-walc'h an dra-se ; *die Ohren singen mir,* boudal a ra em divskouarn, boudinellañ a ra va divskouarn ; *das ward ihm nicht an der Wiege gesungen,* ne oa ket bet diouganet dezhañ e rafe berzh er vuhez ; **3.** [dre skeud.] tintal, dispakañ (disac'hañ, distripañ) ar wirionez, anzav ar wirionez, anzavout ar wirionez, anzav e wall, P. diskargañ e c'hor, dislonkañ e dorfed, dont e-barzh, dont d'ar gêr, dont d'an dosenn ; *na los, sing doch !* disac'h 'ta ! distrip 'ta ! lavar da stal 'ta ! skop din ar pezh ac'h eus da skopañ ! dispak da grampouezh !

Singen n. (-s) : **1.** kan g., kaniri b., kanerezh g., kanadeg b. ; *das Singen und Nachsingen,* ar c'han-ha-diskan g. ; **2**. tint g., tinterezh g., diñserezh g.

singend ag. : **1.** kanus, mouskanus ; *eine singende Sprechweise,* un doare kanus da gomz g., un doare mouskanus da gomz g. ; **2.** [sonerezh] *singende Säge,* heskenn seniñ b.

Singer g. (-s,-) : [dispredet] kaner g.

Singerei b. (-) : kanaouennoù ls., kanaouennoù Mari-bladenn ls., kanadeg b., kaniri b., bommoù-kan ls., bommoù kanañ ls.

Singfabel b. (-,-n) : [lenn.] fablenn war gan b.

Singgedicht n. (-s,-e) : kanadenn b., tenergan g.

Single[1] b. (-,-s) : [sonerezh] pladenn vihan b.

Single[2] g. (-/-s,-s) : dizimeziad g., paotr dizimez g., paotr yaouank kozh g. ; *das Leben als Single,* ar bevañ dizimez g.

Single[3] n. (-/-s,-/-s) : [tennis] match simpl g., match unan-ouzh-unan g., krogad unan-ouzh-unan g.

Singlehrer g. (-s,-) : kelenner kan g.

Singleton g. (-,-s) : [mat.] undañv g. [*liester* undañvoù].

Singmeister g. (-s,-) : kelenner kan g.

Singoper b. (-,-n) : c'hoarigan meur g.

Singpult n. (-s,-e) : letrin g.

Singrün n. (-s) : [louza.] berwenk g., rouanez vras b. ; *kleines Singrün,* rouanez b.

Singsaite b. (-,-n) : [sonerezh] kordenn skiltr b.

Singsang g. (-s) : mouskan g., ribourtadenn b., nañv-nañv-nañvig g., dibungan g. ; *die Großmutter beruhigte das Kind durch leisen, einschläfernden Singsang,* ar vamm-gozh a sioulaas ar bugel dre vouskanañ kanaouennoù dous ha kouskus (kanaouennoù moredus), nañv-nañv-nañvig kouskus ar vamm-gozh a sioulaas ar bugel.

Singschlüssel g. (-s,-) : [sonerezh] alc'hwez g.

Singschule b. (-,-n) : **1.** skol-ganañ b. ; **2.** hentenn ganañ b.

Singschwan g. (-s, -schwäne) : [loen.] alarc'h-kristilh g. [*liester* elerc'h-kristilh].

Singspiel n. (-s,-e) : c'hoariganig g.

Singstimme b. (-,-n) : mouezh b. ; *seine Singstimme trainieren,* pleustriñ war ar c'han.

Singstück n. (-s,-e) : frapad kan eilet gant sonerezh g.

Singstunde b. (-,-n) : kentel gan b.

Singübung b. (-,-en) : filiennoù ls. ; *Singübungen machen,* filiennañ.

Singular g. (-s,-e) : [yezh] unander g., furm unan b., stumm unan g., niver unan g. ; *im Singular stehend,* unan, en unander, er furm unan ; *die erste Person des Singulars,* ar c'hentañ gour unan g. ; *die zweite Person des Singulars,* an eil gour unan g.

singulär ag. : **1.** digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, iskriv, amc'hiz, loukes, espar, droch, pampes, pitaouennek, kuladus, souezhus, sebezus, estonus, dibar, diseurt ; *eine singuläre Gestalt,* un esperadenn a zen b., un den dioutañ e-unan g. ; **2.** unveziat, unveziadel, unveziadek ; *singuläre Tatsache,* devoud unveziat g. ; *universell und singulär zugleich,* war un dro hollveziadel hag unveziadel ; **3.** [mat., stlenn.] *singulärer Punkt,* poent kestal g.

Singularetantum n. (-s,-/Singulariatantum) : [yezh] anv hollek g.

Singularform b. (-,-en) : [yezh] unanderenn b., furm unan b., stumm unan g. ; *die Singularform eines Wortes,* furm unan ur ger b., stumm unan ur ger g., unanderenn ur ger b.

singularisch ag. : [yezh] unan, en unander, er furm unan.

Singularität b. : **1.** unveziadegezh b. ; **2.** esparder g., esparded b., souezhuster g., dibaregezh b.

Singulativ g. (-s,-e) : [yezh] unanderenn b.

Singulativsuffix n. (-es,-e) : [yezh.] lostger unanderiñ g.

Singulativum n. (-s, Singulativa) : [yezh] unanderenn b.

Singverein g. (-s,-e) : laz-kanañ g., kerlenn b. [*liester* kerlennoù, kerlad], kor g., korad g.

Singvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous-kaner g., evn-kaner g., P. fistilher askellek g. ; *die Drossel ist ein hervorragender Singvogel,* an drask a zo ur c'haner distagellet

Singweise b. (-,-n) : **1.** ton g., kerzenn b., sonenn b. ; **2.** doare kanañ g.

Singzikade b. (-,-n) : [loen.] skrilh-wez b.

sinisieren V.k.e. (hat sinisiert) : sinaekaat ; *sinisiert werden,* sinaekaat, mont war sinaekaat.

Sinisierung b. (-) : sinaekaat g.

sinister ag. : **1.** gwalldonkus, gwallblanedennus, gwallziouganus, gwallseblantus, skrijus, hirisus, foeltrus, distrujus, dismantrus,

dispennus, gwastus, drastus, reuzus, gwallreuzus ; **2.** gwaskedennek, kañvaouus, trist, melkonius, doanik, doanius, tristidik, beunek, amalek, hurennek, klouhanek, kudennek, koumoulet, pok.

sinistral ag. : [skiantoù, tekn.] a-gleiz ; [loen.] *sinistrale Schale,* krogenn a-gleiz b.

Sinität b. (-) : sinaegezh b.

sinken V.gw. (sank / ist gesunken) : **1.** goueledin, izelaat, kouezhañ, fontañ, mont donoc'h-don, fourrañ, plantañ ; *das Schiff sinkt in die Fluten,* emañ ar vag o vont d'ar strad (o vont d'ar sol, o soliñ, o vont d'ar goueled, o ouelediñ), lonket e vez ar vag gant ar mor, emañ ar vag o plantañ er mor ; *die Sonne sinkt am Horizont,* izelaat a ra an heol en dremmwel, diskenn a ra an heol en dremmwel, emañ an heol o vont da guzh, P. erru eo izel ar gantol ; *der Nebel sinkt,* kouezhañ a ra ar vrumenn ; *sinkende Nacht,* serr-noz g., digor-noz g., rouz-noz g., toullig an noz g., peuznoz b., mare ar rouedoù g., abardaez-noz g. ; *zu Boden sinken,* kouezhañ d'an douar, ruilhal war an douar ; *in die Knie sinken,* kouezhañ d'an daoulin, mont war e zaoulin, mont war bennoù e zaoulin ; *in einen tiefen Schlaf sinken,* distagañ un tamm c'hwek a gousk, distagañ ur c'horfad kousket, menel kousket c'hwek, en em reiñ da vorvitellañ, mont don en e gousk, distagañ ur c'housk tenn ha pounner, pakañ ur c'housk tenn ha pounner, mont da Gerroc'h, mont da Gerhun, mont d'ar Roc'h, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont er vallin.

2. izelaat, gouzizañ, digreskiñ, diskenn, disteurel, nebeutaat, mont war rabat, difonnaat, mont en diminu, mont war ziminu, koazhañ, digouezhañ ; *wieder sinken,* izelaat en-dro, izelaat a-nevez ; *die Anzahl der Schüler ist gesunken,* nebeutaet eo ar vugale er skol, diskennet eo niver ar skolidi ; *die Preise sinken,* izelaat (gouzizañ, digreskiñ, diskenn, disteurel) a ra ar prizioù, laoskaat a ra war ar prizioù, laoskaenn a zo war ar prizioù, marc'hadmataat a ra an traoù, rabat a zo war ar prizioù, raval a zo war ar prizioù, mont a ra ar prizioù en diminu, mont a ra ar prizioù war ziminu, ar prizioù a zeu d'an traoñ, ar prizioù a zeu war-draoñ, ar prizioù a zeu a-dreñv ; *die Lebenskosten sinken,* ar bevañ a zistaol ; *um fünfzig Prozent sinken, um die Hälfte sinken,* mont da hanter, diskenn war an hanter ; *der Preis ist um die Hälfte gesunken,* diskennet eo ar priz war an hanter ; *die Preise sind wieder gesunken,* digresket eo ar prizioù en-dro, digresket eo ar prizioù a-nevez ; *bei sinkenden Preisen kaufen,* prenañ war-zigresk ; *bei sinkenden Preisen verkaufen,* gwerzhañ war-zigresk ; *sinkende Tendenz,* tuadur war zigresk g., tuadur war-ziskenn g., enkil g. ; *sinkende Arbeitslosenraten,* digresk an dilabour g. ; *die Mieten sinken,* gouzizañ (izelaat, digreskiñ, diskenn) a ra ar feurmioù ; *die Kurse sinken,* izelaat (gouzizañ, digreskiñ, diskenn, koazhañ) a ra ar feurioù, laoskaat a ra war ar feurioù, laoskaenn a zo war ar feurioù, war ziskenn emañ ar feurioù, distaol a zo war ar feurioù ; *die Steuerlast sinkt,* difonnaat a ra an tailhoù ; *die Lebenshaltungskosten sinken,* ar bevañ a zistaol ; *die Holzpreise sinken,* fall ez a war ar c'hoad ; *falls die Schweinepreise sinken,* mar diskenn priz ar moc'h, mar deu laosk war ar moc'h ; *die Getreidepreise sind gesunken,* laoskaet eo bet war an ed, laoskaenn a zo war an ed ; *im Preise sinken,* bezañ diskenn (digresk, rabat) war e briz, dibriziañ, disteraat, bezañ war zigresk, koll talvoudegezh, koll eus e briz, dont war-draoñ, dont d'an traoñ, dont a-dreñv ; *die Produktion sinkt,* digreskiñ a ra ar c'henderc'h ; *der Hochwasserspiegel sinkt,* digreskiñ a ra an dour-beuz, dichalañ a ra an dour-beuz, koazhañ a ra an dour-beuz.

3. diskenn ; *das Thermometer sinkt,* diskenn a ra ar gwrezverker ; *das Barometer sinkt,* diskenn a ra an aerbouezer.

4. [dre skeud.] gwashaat, fallaat, koazhañ, diskenn, izelaat ; *er ist in meiner Achtung gesunken,* kollet en deus un tamm mat eus an doujañs am boa outañ, kollet en deus ur bechad mat eus an doujañs am boa outañ, koazhet eo an istim am boa evitañ, izelaet eo an doujañs am boa en e geñver ; *seine Kräfte sinken,* gwashaat (fallaat, izelaat, divalavaat) a ra, gwanaat a ra e nerzh, falloc'h-fallañ e ya gant e yec'hed, mont a ra e nerzh kuit, diskar a ra, war an diskar e ya ; *das Fieber sinkt,* distanañ (terriñ, sioulaat, esmoliñ, kouezhañ, kizañ, koazhañ) a ra an derzhienn, terriñ a ra war e derzhienn, terriñ a ra war an derzhienn ; *den Mut sinken lassen,* mont e skoultrenn diwar e dro, koll kalon, fallgaloniñ, mont bihan e galon, mont izel e galon, mont gant an diskalon, diskalonekaat, digalonekaat, laoskaat, diskoñfortiñ, en em c'hlac'hariñ, en em lezel, en em leuskel, en em leuskel da vont, lezel da vont, digaloniñ, bezañ krog an digalon en an-unan, bezañ kouezhet e veudig en e zorn, bezañ strinket an trebez war-lerc'h ar billig ; *mir sank das Herz,* kregiñ a reas ur fallgalonadenn ennon, ur fallgalonadenn a gouezhas warnon, ur fallgalonadenn a savas ennon, ur fallgalonadenn a zenijas warnon, ur fallgalonadenn a zeuas warnon ; *er ist tief gesunken,* pegen izel eo kouezhet, diskennet eo da netra, aet eo e-mesk ar re izelañ, hennezh a zo aet divalav e damm standilhon, erru eo fallañ ma c'haller bezañ, setu pelec'h en em gav bremañ, setu e pe stad en em gav, kouezhet eo e pod ar gwelien, erru eo war voued moc'h ; *die Stimme sinken lassen,* komz izeloc'h, izelaat e vouezh ; *ich könnte vor Scham in die Erde sinken,* karout a rafen diskenn war-eeun-tenn e kalon an douar gant ar vezh, karout a rafen koñfontañ en douar gant ar vezh, treantet eo va c'halon gant ar vezh, teuziñ (fontañ) a ran gant ar vezh, goloet on a vezh, karget on a vezh, ken mezhek ha tra on, flaeriañ a ran gant ar vezh, un torad mezh (un troc'had mezh, ur c'horfad mezh, ur revriad mezh, ur vrozhad vezh) a zo ganin, ur saead vezh a zo ganin, prest on da fontañ gant ar vezh, mezh a zo din da fontañ, mezh am eus da fontañ, devet e vezan gant ar vezh, rostet e vezan gant ar vezh, mezh an diaoul a zo ganin, mezh am eus hardizh, tapet em eus ur c'haouad mezh, ul lostennad vezh am eus ; *sein Stern sinkt,* war an diskar emañ e blanedenn vat, emañ ar chañs vat o treiñ diwarnañ, krog eo an dichal, divrudañ a ra, krog eo ar c'hwil ennañ, emañ e vleud o vont da vrenn.

Sinken n. (-s) : **1.** dibriziadur g., laoskaenn b., digresk g., diskenn g., rabat g., raval g. ; *das Sinken der Preise,* an digresk (an diskenn, ar rabat) war ar prizioù g., ar raval war ar prizioù g., an dibriziadur g., al laoskaenn b. ; *das Sinken der Weizenkurse,* al laoskaenn a zo war an ed b., an diskar a zo war an ed g. ; **2.** diskar g., diskaridigezh b., distroenn b. ; [dre skeud.] *sein Stern ist im Sinken,* war an diskar emañ e blanedenn vat, emañ ar chañs vat o treiñ diwarnañ, krog eo an dichal, divrudañ a ra, krog eo ar c'hwil ennañ, emañ e vleud o vont da vrenn ; **3.** flakadur g., gwantañ g., gouzizadenn b., izelidigezh b., koazhadur g. ; *Sinken des Hochwasserspiegels,* digresk an doureier g., dichal an dour-beuz g.

Sinkgeschwindigkeit b. (-) : [mezeg.] tizh gouzediñ ar gwad g.

Sinkhöhle b. (-,-n) : [douarouriezh] dolin g.

Sinkhöhlenkomplex g. (-es,-e) : [douarouriezh] ouvala g.

Sinkkasten g. (-s,-kästen) : puñs-diskarg g., toull-diskarg g., toull-brutug g.

Sinkstoffe ls. : arlugennoù lies., gouzedoù en arlug ls.

Sinn g. (-s,-e) : **1.** spered g., kalon b., temz-spered g., soñj g., dezev g. ; *edler Sinn, hoher Sinn,* uhelder a spered g., uhelded a spered b., uhelder (uhelded b.) a galon g., haelder (haelded b., meurded b.) a galon g., haelder (haelded b., meurded b.) a spered g. ; *gemeiner (niedriger) Sinn,* viloni b., distervez (disterded b., disterder g., displeted b.) a spered b., distervez (disterded b., disterder g., displeted b.) a galon b. ; *leichten Sinnes,* **a)** diwar c'hoari, dreist-penn-biz, a-flav, diwar skañv, a-skañv, a-ziwar skañv ; **b)** ur penn skañv anezhañ, bourlik-ha-bourlok ; *demütigen Sinnes,* uvel, izelek ; *etwas im Sinn haben,* kaout udb dindan e soñj, mennadiñ udb, arvennout udb, tennañ e vennozh d'ur pal bennak, kaout dezev d'ober udb, bezañ e

zezev ober udb, bezañ en e vennozh ober udb, bezañ e gwel d'ober udb, bezañ er gwel d'ober udb, bezañ gant ar soñj d'ober udb, bezañ e soñj ober udb, bezañ en e soñj d'ober udb, kaout soñj d'ober udb, lakaat e soñj d'ober udb, bezañ en e benn d'ober udb, bezañ e-sell d'ober udb, kaout mennozh d'ober udb, bezañ mennet d'ober udb, bezañ en e vennad ober udb, soñjal ober udb, bezañ keloù gant an-unan d'ober udb, bezañ ger gant an-unan d'ober udb, bezañ kistion gant an-unan d'ober udb, bezañ kont gant an-unan d'ober udb, bezañ keal gant an-unan d'ober udb, bezañ en aviz ober udb, prederiañ ober udb ; *ich habe etwas anderes im Sinn,* n'eo ket hennezh eo va mennozh, n'eo ket hennezh eo va mennad ; *wir haben nichts anderes im Sinne,* n'hon eus ken youl ; *Böses im Sinne haben,* bezañ bizet fall, bezañ en e soñj d'ober an droug, bezañ mennet fall, bezañ en aviz ober droug, bezañ gant ar soñj da seveniñ ur gwalldaol bennak, bezañ o nezañ ur gordenn, goriñ un taol bennak, prientiñ un taol gwidre bennak, itrikañ udb, itrikañ un dro gamm bennak, itrikañ un taol kamm bennak, karet droug da (ouzh) u.b., pediñ droug d'u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., klask an dro ag u.b., klask en-dro ag u.b., kaout c'hoant c'hoari ur jeu bennak a-enep u.b., bezañ en e benn ober un dro fobiez bennak, bezañ un dro c'hanas bennak o treiñ en e benn ; *er hat nichts Böses im Sinne,* n'en deus ket an disterañ rat d'ober droug ; *er hat nur Gutes im Sinne,* n'emañ ket e poan d'ober droug, n'emañ ket en aviz ober droug ; *mit jemandem Böses im Sinne haben,* karet droug d'u.b., karet droug ouzh u.b., pediñ droug d'u.b., klask an dro ag u.b., klask en-dro ag u.b. ; *seinen Sinn auf etwas richten,* stagañ e soñj ouzh udb, bezañ e soñj gant udb ; *es liegt mir beständig im Sinne (es kommt mir nicht aus dem Sinne),* gant an debr-spered-se e vezan atav, ne zistag ket ar soñj-se diouzhiñ, ne lam ket ar soñj-se ganin, nasket eo va spered gant ar soñj-se, darvredet e vezañ gant ar soñj-se, ne c'hallan ket kaout peoc'h diouzh an debr-spered-se, n'on ket evit kas va soñj diouzh an dra-se, an debr-spered-se ne ro peoc'h ebet din, ar soñj-se a labour va spered, debret e vez va spered gant ar soñj-se, ne c'hallan ket tennañ va spered diwar ar soñj-se, n'emaon ket evit distagañ va soñj diouzh an dra-se, n'emaon ket evit argas ar soñj-se diwar va spered, n'eus nemet ar soñjenn-se em fenn, ne ya ket ar soñj-se diwar va spered, ne ya ket ar soñj-se diganin, karget eo va spered gant ar mennozh-se, gwasket eo va spered gant ar mennozh-se, ar soñj-se a jahin va spered, ne ya ket ar soñj-se diwarnon, bepred e vez ar mennozh-se o ribotat em fenn, bepred e vez ar mennozh-se o rodellañ em fenn, ar mennozh-se a zo o virviñ va spered, ar soñj-se a chom peg ouzh va c'halon, ar soñj-se a chom peg ouzhin, n'em eus ken c'hoant (mennad, dezev, youl) nemet d'ober an dra-se, va spered a venn ober an dra-se, n'em eus ken preder, sorc'hennet on gant ar mennozh-se, P. an debr-spered-se a ya da greviñ ac'hanon ; *es ging ihm durch den Sinn,* ar soñj-se a dremenas dre e spered, dont a reas ar soñj-se dezhañ, ar soñj-se a ziwanas en e benn ; *sich etwas durch den Sinn gehen lassen,* distremen udb en e benn, daskiriat udb en e benn ; *sich etwas aus dem Sinn schlagen,* distagañ e soñj diouzh udb, argas ur soñj diwar e spered, distreiñ diwar e vennozh, distreiñ a-ziwar e vennozh, distreiñ diwar e veno, kemm soñj, cheñch santimant, treiñ kordenn, treiñ banniel, treiñ e bastell, cheñch tu d'e grampouezhenn, treiñ meno, lentaat, lentañ, treiñ mennozh ; *etwas kam ihm in den Sinn,* dont a reas udb da soñj dezhañ, tremen a reas udb dre e spered, dont a reas udb war e spered, dont a reas udb en e spered, diwanañ a reas ur mennozh bennak en e benn, diwanañ a reas ur soñj bennak en e benn, ur soñj bennak a zideñvas en e spered, ur soñj bennak a zinodas en e benn, itrikañ a reas ober udb ; *das will mir nicht in den Sinn,* dreist va meiz (va maner) emañ kement-se, ne c'hallan ket kompren kement-se, kement-se a dremen va spered, kement-se a zo dreist va spered ; *aus den Augen, aus dem Sinn,* aet diouzh lagad, aet diouzh spered, marv out, ankounac'haet - karantez dost, karantez well, karantez bell, karantez laosk ; *Wahnsinn,* katar g., follentez b., follezh b. ; *Scharfsinn,* lemmded (lemmder g., eskuited b., eskuiter g.) a spered b. ; *Blödsinn,* sotoni b., sotonioù, sotajoù, diotajoù, diotiezh b., diotiz b., drocherezh g., bleuperezh g., pavkaolerezh g.

2. mennozh g., meno g., savboent g. ; *anderen Sinnes werden,* distreiñ diwar e vennozh, distreiñ a-ziwar e vennozh, distreiñ diwar e veno, treiñ mennozh, kemm soñj, cheñch santimant, treiñ kordenn, treiñ banniel, treiñ e bastell, treiñ penn d'e vazh, cheñch tu d'e grampouezhenn, treiñ meno, lentaat, lentañ ; *mit jemandem eines Sinnes sein,* bezañ a-du gant u.b., bezañ ali gant u.b., bezañ aviz ag u.b. ; *es geht nach meinem Sinn,* an doare ma ya an traoù a zo mat din, grad eo din an doare ma ya an traoù ; *in jemandes Sinn sprechen,* fonnañ da vennozh u.b., breutaat evit u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., mont en avel u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., sevel a-du gant u.b. ; *viele Köpfe, viele Sinne,* pep hini e vlaz : logod d'ar c'hazh, eskern d'ar chas - kant sant, kant santimant - seul benn, seul veno - pep hini en deus e benn pa rank en dougen - pep hini a anavez doare e loen pa rank en bevañ - un doue e pep iliz ha pep hini a ra e c'hiz.

3. doug spered g., tuadur spered g., skiant b., skiantenn b. ; *Sinn für Geschäfte haben,* gouzout diouzh ar graoù, kaout intrudu er graoù, kaout skiant an aferioù, gouzout pelec'h lakaat e gazh da logota ; *Sinn für Musik haben,* kaout skiant ar sonerezh en e galon, gouzout (klevet, santout) diouzh ar sonerezh, bezañ kizidik ouzh ar sonerezh ; *Sinn für das Praktische,* skiant ar pleustr b. ; *Farbensinn,* skiant al livioù b. ; *der Sinn für das Schöne,* skiant ar gened b. ; *nur Sinn für das Geld haben,* bezañ devet e galon gant an arc'hant, bezañ troet war an dastum, bezañ troet war ar serr, bezañ troet war an danvez, bezañ troet war an arc'hant, bezañ troet da zastum, bezañ ur marc'h an arc'hant eus an-unan, bezañ ur c'hoz eus an-unan, bezañ dalc'het gant arwez an aour, bezañ dalc'het gant ur garantez dreistmoder evit an arc'hant, bezañ ur galon arc'hant, na vezañ e albac'henn nemeti rastellat arc'hant evel ur mengleuzier, na vezañ atapiet ken nemet gant an arc'hant, bezañ krafek war an arc'hant, bezañ e holl breder gant an arc'hant, bezañ sorc'hennet gant an arc'hant, kaout itik da c'hounit arc'hant, bezañ sot gant an arc'hant, ober un doue eus e yalc'h.

4. [yezh.] ster g., talvoudegezh b., kemeradur g., intent g. ; *wörtlicher Sinn,* ster diarlenn g., ster kewer g. ; *der wörtliche Sinn und der übertragene Sinn eines Wortes,* ster kewer ha ster dre skeudenn-lavar ur ger ; *im wahrsten Sinn des Wortes,* e ster leun ar ger, e ster kewer ar ger, ent-diarlenn ; *im weitesten Sinn des Wortes, im vollen Sinn des Wortes,* en holl gemeradurioù ar ger, e ster ledanañ ar ger ; *im bildlichen Sinn, im übertragenen Sinn,* dre skeudenn-lavar ; *eigentlicher Sinn, engster Sinn,* ster strizh g., ster kewer g. ; *Sinn eines Satzes,* ster ur frazenn g., talvoudegezh ur frazenn b., intent ur frazenn g. ; *im engeren Sinn,* er ster strizh, en ur ster strishoc'h ; *im eigentlichen Sinn,* er ster strizh, en e ster rik, er ster rik, ent strizh, er ster dik, e ster kewer ar ger, en e dalvoudegezh (en e ster) natur (Gregor), ent-strizh, ent-diarlenn ; *im weiteren Sinn,* dre astenn-ster ; *im weiten Sinn,* en e ster ledan ; *im weitesten Sinn des Wortes,* en holl gemeradurioù ar ger, e ster ledanañ ar ger ; *im engeren Sinn,* ent-strizh, ent-diarlenn ; *leicht abweichender Sinn,* arster g. ; *verkehrter Sinn,* kammster g., eilpennadur ster g., eilpenn-ster g. ; *das ergibt keinen Sinn,* n'eus na penn na lost d'an dra-se, n'eus na penn na revr d'an dra-se, n'eus na tu na feson d'an dra-se, an dra-se n'en deus na penn na lost, an dra-se n'en deus na

penn na troad, n'eus na poell na dalc'h en dra-se, an dra-se n'eo na du na gwenn, penn diouzh penn eo an dra-se, se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat, ne vez penn diouzh lost en dra-se (Gregor).
5. pal g., poell g., intent g., ster g., talvoudegezh b. ; *Sinn einer Handlung,* ster (pal g., talvoudegezh b., poell g.) un ober g. ; *nach dem Sinn einer Sache suchen,* klask ar poell eus udb ; *Sinn des Lebens,* ster bezoud mab-den g., ster ar vuhez g. ; *über den Sinn des Lebens nachdenken,* prederiañ war ster ar vuhez ; [preder., Kant] *die Suche nach dem Sinn,* holc'h d'ar ster g. ; *es ergibt keinen Sinn,* n'eus na penn na lost d'an dra-se, n'eus na penn na revr d'an dra-se, an dra-se n'en deus na penn na lost, an dra-se n'en deus na penn na troad, an dra-se n'eo na du na gwenn, hep dalc'h na poell eo kement-se, se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat, n'eus rezon ebet d'an dra-se ; *es hat keinen Sinn,* n'eo ket ar boan, ne dalv ket ar boan ; *das hat wenig Sinn,* kement-se ne dalv ket da nemeur ; *Verbrechen ohne Sinn und nachvollziebare Motivation,* torfed disol g. ; *in diesem Sinne habe ich ihm geschrieben,* setu spered al lizher am eus kaset dezhañ ; *Sinn der Geschichte,* ster an istor g. ; [tr-l] *ohne Sinn und Verstand,* hep penn na reizh, hep penn na lost, hep penn na revr, hep penn na troad, hep dalc'h na poell, n'eus forzh penaos, forzh peseurt mod, a vil vallozh kaer, war an tu ma tiskrab ar yar, evel ma kac'h ar saout en noz.
6. *im rechtlichen Sinne, im Sinne des Gesetzes,* e-keñver al lezenn, evit a sell ouzh al lezenn, e gwir, dre wir, hervez lezenn, hervez ar gwir, e spered al lezenn.
7. skiant b., skiantaerezh g. ; *die fünf Sinne,* ar pemp skiant ; *scharfe Sinne haben,* bezañ lemm e skiantoù ; *Gesichtssinn,* skiant ar gweled b. ; *olfaktorischer Sinn,* skiant ar c'hwesha b., c'hwesha g., mus g. ; *der innere Sinn,* ar skiant diabarzh b., an emskiant b. ; [bred.] *Lagesinn,* skiantaerezh emstummel g.
8. skiant b., skiant-vat b., poell g., anaoudegezh b., meiz g. ; *seiner Sinne mächtig sein,* bezañ an holl skiant-vat gant an-unan (*e holl skiant-vat gantañ, he holl skiant-vat ganti h.a.*), bezañ tout e skiant gant an-unan (*tout e skiant gantañ, tout he skiant ganti h.a.*) ; *er ist nicht recht bei Sinnen,* hennezh n'eo ket libr a-walc'h, n'emañ ket e holl skiant-vat gantañ, n'emañ ket tout e skiant gantañ, kollet eo e skiant-vat gantañ, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, paket en deus anezho, pennsodiñ a ra, aet eo e benn digantañ, aet eo tok-tok, aet eo gant ar c'hatar, kollet eo gantañ e skiant-vat, trevariet eo e benn (e skiant-vat), diank eo e spered, ganet eo bet war-lerc'h e dad, laban eo, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, kollet eo e sterenn gantañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, hennezh a vank ur berv dezhañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ ; *ihm vergingen die Sinne,* koll a reas e anaoudegezh, mont a reas e anaoudegezh digantañ, koll a reas ar skiant anezhañ e-unan, semplañ a reas, fatañ a reas, fatikañ a reas, fallaat a reas, vaganiñ a reas, dont a reas ur sempladenn (ur fallaenn) dezhañ, ur fallaen en devoe, kouezhañ a reas e sempladurezh, kouezhañ a reas e badoù, kouezhañ a reas e paramoutig, kouezhañ a reas en eterjidi, kouezhañ a reas e barr, mont a reas er bord all, mont a reas d'an tu all ; *wieder zu Sinnen kommen,* dont en e anaoudegezh, difatañ, disemplañ, difallañ, difatikañ, dialvaoniñ, divaganiñ, divatorelliñ, dont an anaoudegezh d'an-unan (*e anaoudegezh dezhañ, hec'h anaoudegezh dezhi h.a.*), dont d'e veiz en-dro, en em anavezout, dont en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*) eus ur fallaenn ; *als er wieder zu Sinnen kam,* pa zeuas d'en em intent, pa zistroas e-barzh, pa zifallaas.
sinnbetörend ag. : strobinellus, achantus.
Sinnbezirk g. (-s,-e) : [yezh.] sterva g., gerva g.
Sinnbild n. (-s,-er) : arouez b., kenarouez b., ardamez g., argel g.
sinnbildlich ag. : arouezius, arouezel, arouezek, kenarouezek, ardamezek, argelek, argelel ; *sinnbildlich darstellen,* aroueziañ, kenaroueziañ.
sinnen V.gw. (sann / hat gesonnen) : prederiañ, en em soñjal, bezañ e prederi, dezevout ; *über etwas (ak.) sinnen (nachsinnen),* en em gompren war udb, kompren en udb, kompren ouzh udb, lakaat meiz da gompren udb, derc'hel e spered a-gaer gant udb, sipañ e spered da gompren udb, sipañ e spered da soñjal en udb, chom da gompren udb, chom da gompren en udb, soñjal war udb., en em soñjal (prederiañ) diwar-benn udb, prederiañ war udb, prederiañ udb, prederiañ en udb, ober preder war udb, en em bleustriñ war udb, pleustriñ gant udb., poelladiñ war udb, poellañ war udb, pouezañ war udb., rezoniñ war udb, hirsoñjal ; *über jemandes Worte sinnen,* pleustriñ komzoù u.b., prederiañ komzoù u.b. ; *über den Tod sinnen,* prederiañ ar marv, prederiañ er marv ; *er sinnt, was er tun könnte,* prederiañ a ra war ar pezh a c'hallfe ober, en em soñjal a ra war ar pezh a vefe tu dezhañ ober ; *auf Böses sinnen,* bezañ bizet (mennet, ratozhiet) fall, bezañ e soñj ober an droug, bezañ en e soñj ober an droug, bezañ en aviz ober droug.
Anv-gwan verb II : **gesonnen** troet da, douget da, tuet da, techet da, mennet da, ratozhiet da, bizet da, mennozhiet da ; *ich bin nicht gesonnen zu kommen,* me n'eus ket a geloù ganin mont di, n'emaon ket en aviz mont di ; *ich bin gesonnen, das Möglichste zu tun,* mennet-start on, ober a rin diouzh va gwellañ, ober a rin va seizh gwellañ, ober a rin va gwalc'h, klask a rin va gwalc'h en ober, en em aketiñ a rin e pep doare, ober a rin endra c'hallin, ober a rin muiañ ma c'hallin, ober a rin ar muiañ ma c'hallin, ober a rin herrañ ma c'hallin, ober a rin her da ma c'hallin ; *er ist mir übel gesonnen,* deuet fall on gantañ, n'emaon ket war e lizheroù, n'emaon ket en e c'hras, droug en deus ouzhin, drougiezh en deus ouzhin, karet a ra droug din.
Sinnen n. (-s) : preder g., poellad g., bukad g., mennad g., albac'henn b., sorc'henn b., dezev g. ; *all sein Sinnen und Trachten,* holl e albac'henn, e albac'henn a-bezh, e holl breder ; *all sein Sinnen und Trachten geht nur aufs Geld hinaus, all sein Sinnen und Trachten ist aufs Geld gerichtet,* dallet eo gant sorc'henn ar berniañ arc'hant, devet eo e galon gant an arc'hant, n'en deus ken albac'henn nemet rastellat arc'hant, n'en deus ken soñj nemet rastellat arc'hant, lakaat a ra e holl albac'henn da zastum ur bern arc'hant, n'en deus nemet ur sorc'henn : dastum arc'hant, n'eo atapiet ken nemet gant an arc'hant, krafek eo war an arc'hant, n'emañ e breder nemet war-dro an arc'hant, troet eo war an dastum, troet eo war ar serr, troet eo war an danvez, troet eo war an arc'hant, troet (taolet) eo gant an arc'hant, troet eo da zastum, ur galon arc'hant a zo anezhañ, ur marc'h an arc'hant a zo anezhañ, ur c'hoz a zo anezhañ, dalc'het eo gant arwez an aour, dalc'het eo gant ur garantez dreistmoder evit an arc'hant, sorc'hennet eo gant an arc'hant, itik en devez da c'hounit arc'hant, gwashat ma'z eo sot gant an arc'hant ! hennezh a ra un doue eus e yalc'h ! redek a ra atav war-lerc'h an disterañ interest hag an disterañ gounidegezh, klask a ra atav ar brasañ korvo, hennezh a zo segal segal !
Sinnenfreude b. (-) : plijadurezh b., orged g., karantez ar c'hig b. ; *sie träumen die ganze Zeit von Sinnenfreuden aller Art, von Ehrungen und von Reichtümern,* ne hunvreont nemet plijadurioù, enorioù ha madoù.
sinnenfreudig ag. : licher, friant, friant war plijadur ar c'horf, lik, blizoniek.

Sinnengenuss g. (-es,-genüsse) : plijadur ar c'horf g., plijadurezh ar c'horf b.
Sinnenlust b. (-) : kastr ar c'hig g., plijadurezh b., orged g., karantez ar c'hig b. ; *die Sinnenlust abtöten,* kastizañ e gorf evit lakaat e zroukyouloù da sujañ, kastizañ e gorf evit trec'hiñ e c'hoantegezhioù fall, kastizañ e gorf evit mougañ e zroukyouloù.
Sinnenmensch g. (-en,-en) : den taolet da blijadurezhioù ar c'horf g., den lik g., den licher g., den friant war plijadur ar c'horf g., den douget da blijadurezhioù ar c'hig g.
Sinnenrausch g. (-es,-e) : mezvidigezh skiantoù ar c'horf b., mezvidigezh ar santadurioù b.
Sinnenreiz g. (-es) : blizoni b.
sinnentstellend ag. : fazius, faos, ... a findaon ar ster, ... a zistres ar ster, ... a fals ar ster.
Sinnenwelt b. (-) : bed ar santadoù g.
Sinnesänderung b. (-,-en) : cheñchamant mennozh g., distro a-grenn b.
Sinnesart b. (-,-en) : temz-spered g., doug spered g., tuadur spered g., tro-spered b.
Sinnesdatum n. (-s,-daten) : [preder.] roadenn haezel b.
Sinneseindruck g. (-s,-eindrücke) : santad g., santadenn b., merzadenn b., merzad g., merzerezh g., merz g., merzout g., merzadur g., merzadurezh b., merzidigezh b., degemeridigezh b., eraezad, eraezadenn b. ; *taktiler Sinneseindruck,* eraezadenn stokadel b.
Sinnesempfindung b. (-,-en) : merzerezh dre santout g., merzerezh skiantennel g., merzidigezh b.
Sinnesenergie b. (-) : energiezh ar skiantoù b., gremm ar skiantoù g. ; [Johannes Peter Müller] *Gesetz der spezifischen Sinnesenergie,* savelenn energiezh spesadek ar skiantoù b., savelenn gremm spesadek ar skiantoù b.
Sinnesfunktion b. (-,-en) : arc'hwel skiantennel g.
Sinnesillusion b. (-,-en) : [bred.] falsverzerezh g., trezerc'h ar merzout g., kammzerc'h ar merzout g.
Sinneslust b. (-) : luksur b., kastr ar c'hig g., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., c'hoantadenn ar c'horf b., orged g., orgediz b., gadaliezh b., gadalezh b., gadalerezh g., c'hoant fouzhañ g., c'hoant ar c'hig g., c'hoant maouez g., c'hwiti, goudig, c'hoant paotr g., c'hoant plac'h g., c'hoant gwaz g., c'hoant revel g., c'hoantad revel g., c'hoant g., gwallyouloù (droukyouloù, plijadurezhioù, galvoù, broudoù) ar c'hig ls., plijadurioù ar c'horf lies, c'hoant lik g., friantiz b., c'hoant friko fourch g., c'hwiti, goustig.
Sinnesnerv g. (-s/-en,-en) : [korf.] nervenn santout b., nervenn degas b.
Sinnesorgan n. (-s,-e) : organ skiantennel g., skiantenn b. ; *die Sinnesorgane,* organoù ar skiantoù ls., an organoù skiantennel ls. ; *das Sinnesorgan des Geschmacks,* organoù an tañva ls., skiantenn an tañva b. ; *das Auge ist das Sinnesorgan des Sehens,* skiantenn ar gweled eo al lagad.
Sinnesstörungen ls. : [mezeg.] direizh santadel g.
Sinnestäuschung b. (-,-en) / **Sinnestrug** g. (-s) : [bred.] falsverzerezh g., trezerc'h ar merzout g., kammzerc'h ar merzout g.
Sinneswahrnehmung b. (-) : merzout skiantennel g., merzerezh skiantennel g., merzidigezh skiantennel b., skiantennelegezh b.
Sinneswandel g. (-s,-) : cheñchamant mennozh g., distro a-grenn b.
Sinneszelle b. (-,-n) : [korf.] fraouva skiantennel g.
sinnfällig ag. : anat, splann.
Sinnfehler g. (-s,-) : kammster g., enepster g. ; *ihm unterlaufen oft Sinnfehler,* kammsteriañ a ra aliesik.
Sinngebung b. (-,-en) : steradur g., degomprenadur g., dezintentadur g., deveizadur g., desteriadur g.
Sinngedicht n. (-s,-e) : epigramm g.
sinngemäß ag. : peuzheñvel, damheñvel, dre beuzhevelebiezh, dre leteñvelañ, dre leteñvel ; *sinngemäße Anwendung finden,* gallout bezañ implijet dre beuzhevelebiezh (dre zamhevelebiezh, dre leteñvelañ, dre leteñvel).
sinngetreu ag. : … na zistres ket ar ster, … na fals ket ar ster. Av. : hep distresañ ar ster.
sinnieren V.gw. (hat sinniert) : prederiañ, soñjal, rezal, bezañ e prederi, pleustriñ soñjoù ; *über etwas sinnieren,* en em gompren war udb, kompren en udb, kompren ouzh udb, lakaat meiz da gompren udb, derc'hel e spered a-gaer gant udb, sipañ e spered da gompren udb, sipañ e spered da soñjal en udb, chom da gompren udb, chom da gompren en udb, soñjal war udb., en em soñjal (prederiañ) diwar-benn udb, prederiañ war udb, prederiañ udb, prederiañ en udb, ober preder war udb, en em bleustriñ war udb, pleustriñ gant udb., poelladiñ war udb, poellañ war udb, pouezañ war udb., rezoniñ war udb ; *über jemandes Worte sinnieren,* pleustriñ komzoù u.b., prederiañ komzoù u.b. ; *über den Tod sinnieren,* prederiañ ar marv, prederiañ er marv.
sinnig ag. : **1.** soñjus, prederiek ; **2.** poellus, poellek, skiant vat dezhañ, diazez, a boell, fur, evezhiek, speredek, ijinus, ijinet mat, dilu, a benn, a skiant, skiantek.
Sinnigkeit b. (-) : **1.** perzh an hini a zo soñjus g., perzh an hini a zo prederiek g. ; **2.** skiant-vat b., speredegezh b., digoradur spered g., ijin g., poell g.
sinnlich ag. : **1.** skiantennel, merzidik, santidik ; *sinnliche Warnehmung,* merzout skiantennel g., merzerezh skiantennel g., merzidigezh skiantennel b. ; *sinnliche Funktion,* arc'hwel skiantennel g. ; *das sinnlich Wahrnehmbare,* ar verzadelezh b. ; *sinnlich wahrnehmbare Eigenschaft,* doaread haezel g. ; *die sinnlich wahrnehmbare Realität,* ar werc'helezh haezel b. ; [yezh.] *Verben der sinnlichen Wahrnehmung,* verboù merzadel ls. ; **2.** lik, gadal, friant, friant war plijadurioù ar c'horf, blizoniek, orgedus, plijadurezhus ; *sinnlicher Mensch,* den lik g., den licher, den friant war plijadur ar c'horf, den douget da blijadurezhioù ar c'hig g. ; *sinnliche Liebe,* karantez dre ar c'hig b., karantez ar c'hig b., karantez c'hanadel b., orged g. ; *die sinnlichen Freuden,* plijadurezhioù ar c'horf ls. / plijadurezhioù ar c'hig (Gregor) ls., plijadurioù ar c'horf ls., plijadurioù ar c'hig ls., plijadurioù revel ls.
Sinnlichkeit b. (-) : **1.** barregezh skiantennel b., skiantennelezh b., skiantennegezh b. ; **2.** blizoni b., likentez b., friantiz b., gadaliezh b.
sinnlos ag. : diskiant, diboell, diaviz, hep penn na lost, hep penn na revr, hep penn na troad, hep dalc'h na poell, goullo a ster, droch, direzon, displed, displet, ven, didalvez, … na dalvez da netra, flav, disol ; *sinnlose Tat, sinnloser Akt, sinnlose Aktion,* diskianterezh g. ; *die sinnlose Welt,* ar bed hag e vogidelloù, avel ha moged ar bed ; *sinnloses Verbrechen,* torfed disol g. ; *sinnlos betrunken,* dotu, mezv-dall, mezv-dotu, mezv-du, mezv-du-dall, mezv-marv, mezv-mik, mezv-mik-dall, mezv-poch, mezv-put, mezv-dall-put, toulladet tre-ha-tre, mezv evel ur soner (evel ur maltouter, evel ur soner kloc'h, evel un toton, evel ur soubenn), moñs, bruket, kras, kras-mat, leun e revr, ur pezh revriad gantañ, ur sac'had lous gantañ, bourr da greviñ, moñs-dall, mezv-moñs, … na c'hall ket mui dougen e gig, … na wel mui nemet gant e c'henoù, … a wel pesked el laezh, poazh.
Sinnlose(s) ag.k. n. : anster g. ; *das Absurde vom Sinnlosen unterscheiden,* digemmañ an emsiv diouzh an anster.
Sinnlosigkeit b. (-) : **1.** [dispredet] sempladurezh b., sempladur g., semplaenn b., fallaenn b., falladenn b. ; **2.** diotaj g., leuegaj g., diskianterezh g., follentez b., follezh b., brizherezh g., dibennaj g., diavizded b. ; **3.** avel g., moged g., didalvoud g., didalvoudegezh b., vender g., vended b., gwakter g., gwakted b. ; **4.** [preder.] anster g. ; *die Sinnlosigkeit des Lebens,* anster ar vuhez g.

Sinnpflanze b. (-,-n) : [louza.] **a)** [*Mimosa pudica*] *schamhafte Sinnpflanze,* louzaouenn-an-onestiz b., gwiridig g. ; **b)** [*Impatiens noli-tangere*] louzaouenn-ar-Werc'hez b.
sinnreich ag. : ijinek, speredek, poellus, poellek, fin, ampart, skiant vat dezhañ, diazez, a boell, a benn, a skiant, fur, evezhiek, a skiant, spiswel, lemm a spered, avizet, gwevn.
Sinnrestriktion b. (-,-en) : [yezh.] strishadur ster g.
Sinnspruch g. (-s,-sprüche) : setañs b., berrlavarenn b., sturienn b., stur g., ger-stur g., lavarenn-stur b., lavar-stur g., sturlavar g., krennlavarenn b., reolskrid g., sturreolenn b., lezenn b.
Sinnsuche b. (-) : [preder.] holc'h d'ar ster g.
sinnverwandt ag. : [yezh.] damheñvelster, damgenster, nes an eil ouzh egile a-fet ster.
Sinnverwandtschaft b. (-,-en) : [yezh.] nested ster b., damheñvelsterelezh b., damheñvelsteriezh b.
sinnverwirrend ag. : pennfollus, trelatus, mezevellus, mezvus, diskiantus.
sinnvoll ag. : ijinek, speredek, poellek, heboell, skiantek.
Adv. : gant poell ha skiant, gant poellegezh, gant preder, entalvoudek ; *etwas sinnvoll benutzen, etwas sinnvoll nützen,* ober un implij mat eus udb, ober implij mat eus udb, ober implij mat gant udb ; *nutzt es sinnvoll !* grit implij mat anezhañ ! grit implij mat gantañ ! ; *seine Freizeit sinnvoll verwenden,* kavout un implij talvoudus d'e eurioù dibrez, ober un implij mat eus e amzer vak, gouzout petra ober eus e amzer vak, gouzout kas e amzer vak.
sinnwidrig ag. : emsivek, emsivel, direizhpoell.
Sinnwidrigkeit b. (-,-en) : emsivegezh b., direizhpoell g., kammster g., enepster g.
Sinologe g. (-n,-n) : sinologour g., sinaegour g.
Sinologie b. (-) : sinologiezh b., sinaegouriezh b.
Sinologin b. (-,-nen) : sinologourez b., sinaegourez b.
Sinter g. (-s,-) : **1.** hinkin-maen g., bolzhinkin g., fetisenn b., fetisad g., torpezad razek g. ; **2.** kaoc'h-houarn g., kenn g., koc'hion str., koc'hien str., kenn-houarn g., skant-houarn str., potinaj g. ; **3.** [maen.] tufev g.
sintern V.k.e. (hat gesintert) : [tekn.] [metaloù, priouriezh] fritañ, kevanstagañ dre dommañ.
Sintflut b. (-) : **1.** [Bibl] *die Sintflut,* al Liñvadenn-Veur b., al Liñvad-Meur g., an diluj g. ; *die Arche Noah überstand die Sintflut,* arc'h Noe ne beñseas ket el Liñvadenn-Veur ; **2.** [dre skeud.] glav-beuz g., dourbil a c'hlav g. ; *an diesem Freitag haben wir eine wahre Sintflut erlebt,* aze e oa bet ur gwenervezh dour ; *nach uns die Sintflut,* ar pezh a c'hoarvezo war hol lerc'h n'eo ket hor stal eo ; *Nach-mir-die-Sintflut-Haltung,* doare foeltr-forzh g., doare foutre-kaer g., doare foeltr-kaer g., diseblanted e-keñver ar rummadoù da zont b.
sintflutartig ag. : ... beuz, liñvadennel, liñvadel, e doare ul liñvadenn, a-zoare gant ul liñvadenn, a-seurt gant ul liñvadenn ; *sintflutartiger Regen,* glav-beuz g., dourbil a c'hlav g.
Adv. : a-liñvadoù.
sintflutig ag. : liñvadennel, liñvadel, ... beuz.
Sinto g. (-, Sinti) : Manouch g., Sinto g., (*unander evit* Sintiz), [dismegañsus] laer yer g.
Sinti ls. : Sintiz ls. (*liester evit* Sinto) ; *bretonische Sinti,* Sintiz Breizh ls., Manouched Breizh ls. ; *Zentralrat Deutscher Sinti und Roma,* Kuzul-Meur ar Sintiz ha Romed Alaman g.
Sinuosität b. (-) : pleg-dibleg g., kildroennegezh b., kammdroiegezh b.
Sinus g. (-,-/-se) : **1.** [korf.] kev g., god g. ; **2.** [mat.] sinuz g. [*liester* sinuzioù].
Sinus- : … ar sinuzioù, … sinuzoidel.
Sinusachse b. (-,-n) : [mat.] ahel ar sinuzioù g.
sinusal ag. : [mezeg.] … a sell ouzh ar c'hevioù pe ar godoù.
Sinus epididymis g. (-) : [korf.] god an argell g.
sinusförmig ag. : [mat., fizik] sinuzoidel ; *sinusförmige Welle,* gwagenn sinuzoidel b.
Sinushaar n. (-s,-e) : [tud, loen.] blevenn-fri b. [*liester* blev-fri].
Sinusitis b. (-, Sinusitiden) : [mezeg.] sinuzit g., kevfo g.
Sinuslinie b. (-,-n) : sinuzoidenn b., sinuzoid g.
Sinusoid g. (-s,-e) : sinuzoid g. [*liester* sinuzoidoù].
sinusoidal ag. : [mat., fizik] sinuzoidel.
Siphon g. (-s,-s) : pibenn b., S an duellenn g., S ar gorzenn g., [korzenn stummet evel un S hag a vir ouzh ar c'hwezh fall b.], harz-c'hwezh g.
Siphonbier n. (-s,-e) : bier diwar wask b., bier eus dindan ar gwask g., bier dindan ar gwask g.
Sippe[1] b. (-,-n) : **1.** klan g., koskoriad b, meuriad g., smala b. ; **2.** lignez b., rummad tud g., kerentiezh b. ; *die ganze Sippe,* ar c'herentiad g. - an holl diad g. - ar familhad b. - an tiegezhiad g., - kar, par ha yar - kar ha karrigell ; *sie schleppen die ganze Sippe mit,* degas a reont o bugale d'o foursu - degouezhout a reont gant karr ha karrigell - degouezhout a reont gant karr ha kilhoroù d'o heul - erruout a reont gant kar, par ha yar ; **3.** [bev.] rummad g.
Sippe[2] g. (-n,-n) : kar g., den kar g.
Sippenforschung b. (-) : nestedouriezh b., lignezouriezh b., enklask ac'hadurel g.
Sippenhaft b. (-) : [gwir, nazi.] **1.** bac'hidigezh tiegezhiad an enkabled b. ; **2.** atebegezh stroll tiegezhiad an enkabled b., kenatebegezh tiegezhiad an enkabled b.
Sippenhaftung b. (-) : [gwir, nazi.] atebegezh stroll tiegezhiad an enkabled b., kenatebegezh tiegezhiad an enkabled b.
Sippenherrschaft b. (-) : oligarc'hiezh b., nemeurveliezh b., beli ur c'hlan b.
Sippschaft b. (-,-en) : **1.** *die ganze Sippschaft,* ar c'herentiad g. - an holl diad g. - ar familhad b. - an tiegezhiad g. - kar, par ha yar - kar ha karrigell – karr, karrigell, kilhoroù hag all ; **2.** orintud ls., gouenn ar re fallakr b., lastez str., gagnoù ls., tud foei ls., livastred ls., lagailhoù ls., lorgnez str., truilhenned ls., hailhoned ls., hailhoneged ls., maraoded ls., standilhoned ls., peñselioù fall ls., noueañs b., ravalidi ls., reilhaj g., strailhaj g., ragoustailh g., torfedourien en o had ls., gisti ls., haras g., lignez b., tud didalvez ls.
Sirene b. (-,-n) : **1.** [mojenn.] morwreg b. [*liester* morwragez], gwreg-vor b., gwrac'h-vor b., morganez b., morverc'h b., dourverc'h b., mari-vorgan b., boudig-an-dour b., korriganez-dour b. ; **2.** c'hwitellerez b., c'hwitellerez-tro b., korn-boud g., bouder g. ; [brezel] *Luftschutzsirene,* galv-diwall ouzh ar c'hirrinij g. ; [gwechall] *ein langes Sirenengeheul meldete ihnen das Ende des Arbeitstages,* un taol c'hwitellerez hir a gemennas dezho e oa echu o devezhiad labour ; *der Heulton der Sirenen, das Aufheulen der Sirenen,* bouderezh ar c'hwitellerezoù g., klemmadennoù ar c'hwitellerezoù ls., leñvadennoù ar c'hwitellerezoù ls., mouezh klemmichus ar c'hwitellerezoù b. ; **3.** [fizik] *Cagniard-Latour-Sirene,* bekerez b. [*liester* bekerezioù].
Sirenenalarm g. (-s,-e) : galv-diwall ar c'hwitellerez-tro g.
Sirenengeheul n. (-s) : bouderezh ar c'hwitellerezoù g., klemmadennoù ar c'hwitellerezoù ls., leñvadennoù ar c'hwitellerezoù ls., mouezh klemmichus ar c'hwitellerezoù b.
sirenenhaft ag. : hoalus, ... morganez, ... mari-vorgan.
Sirius g. (-s) : [stered.] Steredenn-ar-C'hi b., Sirius g.
Sirocco g. (-s) : [avel] siroko g.
sirren V.gw. (hat gesirrt) : fraoñval, sardoniñ, safroniñ.
Sirup g. (-s,-e/-s) : siros g., sirop g. ; *beim Kochen zu zähflüssig gewordenen Sirup mit Wasser strecken,* diboazhañ siros ; *Obst in Sirup, Früchte in Sirup,* frouezh dre siros str. ; [mezeg.] *Hustensirup,* siros ouzh ar paz g., siros eneppaz g., lazh-paz® g.
sirupartig ag. : sirosek.
Sirupfabrik b. (–,-en) : siroserezh b.

Siruphersteller g. (-s,-) : siroser g.
Sisal g. (-s) : [danvez] gwiennoù sisal ls., sisal g., pita g.
Sisalagave b. (-) : [louza., *Agave sisaliana*] sisal str., pita g.
SISD-Architektur b. (-) / **SISD-Rechnerarchitektur** b. (-) : [stlenn.] urzhiataer skeuliadel g.
Sissi b. : Eliza b., Lizaig b.
sistieren V.k.e. (hat sistiert) : **1.** astalañ ; *die Feindseligkeiten sistieren,* ober treverz (Gregor), ober un arsav-brezel ; **2.** [polis] *jemanden sistieren,* kas u.b. d'ar c'homiserdi polis evit gwiriañ e bivelezh.
Sistierung b. (-,-en) : **1.** astal g., arsav g. ; **2.** [polis] kasadur u.b. d'ar c'homiserdi polis u.b. evit ur gwiriadur pivelezh g.
Sisyphusarbeit b. (-,-en) : labour difin g., poan gollet b.
Sitar g. (-/-s,-/-s) / **Sitar** b. (-,-/-s) : [sonerezh] sitar g. [*liester* sitaroù].
Sitarspieler g. (-s,-) : [sonerezh] sitarour g.
Sitcom b. (-,-s) : [skinwel] sitkom g. [*liester* sitkomoù].
Site b. (-,-s) : [stlenn.] lec'hienn b., load g. ; *Web-Site einer Bibliothek,* load ul levraoueg g., lec'hienn ul levraoueg b. ; *Web-Site einer Firma,* load un embregerezh g., lec'hienn un embregerezh b.
Sit-in n. (-/-s,-s) / **Sitin** n. (-/-s,-s) : sit-in g., koazezadeg b.
sitt ag. : disec'hed.
Sitte b. (-,-n) : arver g., boaz g., boaz boutin g., boazamant g., kustum g., kustumañs b., giz b., doare g., mod g., bividigezh b., doare-bevañ g., [*el liester hepken*] stuzioù ls., buhezegezh b. ; *feine Sitten,* doareoù dilikat ls., doareoù cheuc'h ls., doareoù blizidik ls. ; *die Sitten verfeinern,* digrizañ doareoù an dud, blizikaat doareoù an dud, blizikaat an dud ; *die Sitten bessern,* lakaat reizhded e doareoù an dud, divezekaat doareoù an dud ; *bei uns herrscht die Sitte ...,* bez emañ ar boaz ganeomp da … ; *diese alten Sitten wurden aufgegeben,* aet eo ar gizioù kozh-se d'an traoñ, aet eo ar gizioù kozh-se war o c'hostez, aet eo ar gizioù kozh-se er c'hostez, aet eo ar gizioù kozh-se er-maez ; *gegen Brauch und Sitte verstoßen,* dic'hizañ ; *gegen die guten Sitten verstoßen,* mont a-enep ar vuhezegezh vat (ar vividigezh vat), pec'hiñ, mont a-enep reolennoù ar vuhezouriezh, bezañ amzere (hudur) e emzalc'h ; *die Auflösung der Sitten, der Verfall der Sitten,* filidigezh ar vuhezegezh b. / laoskentez an doareoù-bevañ b. (Gregor), dileberidigezh an doareoù-bevañ b., disolited b., dirollamant g. ; *es ist die Sitte, dass ...,* kustum eo an dud da ..., ar c'hiz a zo gant an dud da ..., boas eo an dud da ..., ar boaz eo [ober udb], ar mod eo [ober udb] ; *die Sitten und Bräuche eines Volkes,* stuzegezh ur bobl b. ; *was sind denn das für Sitten ! das sind ja feine Sitten !* sell aze ur c'hiz avat ! se n'eo ket doareoù ! ; [kr-l] *fremde Länder, fremde Sitten,* pep bro he giz - ken lies broioù, ken lies doareoù - kant sant, kant santimant - un doue e pep iliz ha pep hini a ra e c'hiz (Gregor) - kant bro kant giz - kant parrez, kant iliz - kant plac'h, kant hiviz - kant horolaj, kant eur - seul benn, seul veno - pep hini en deus e benn pa rank en dougen - pep bro he deus he giz ha pep plac'h he hivizh - ken alies gwrac'h, ken alies a geusteur - pep hini e vlaz : logod d'ar c'hazh, eskern d'ar chas - d'ar sparfell ul laouenan, d'ar bleiz un dañvad pe un oan, d'ar c'hazh ul logodenn, hag a re a zebr a vez laouen - da bep labous e gan ; *andere Zeiten, andere Sitten,* gwechall diouzh gwechall, hag hiziv diouzh hiziv ; *Sitten und Bräuche,* , boazioù ha kustumoù, uz ha kustum, boaz ha kustum, boazamantoù ls., giz ha kustum, boazioù ar vro ls.
Sitten n. (-s) : [Bro-Suis] Sion b.
Sittenapostel g. (-s,-) : divezegour g., gwarezer an urzh divezek g., buhezegezhour g., reizher g., kentelier g., sarmoner g.
Sittenbild n. (-s,-er) : [arz] taolenn a ziskouez ar vuhez voutin b.
Sittendezernat n. (-s,-e) : brigadenn an urzh divezek b.
Sittengemälde n. (-s,-) : [arz] taolenn a ziskouez ar vuhez voutin b. ; *komisches Sittengemälde,* [c'hoariva, lennegezh] komedienn fentus diwar-benn boazamantoù an dud b., komedienn vuhezegezh b.
Sittengeschichte b. (-) : istor ar vuhezegezh g.
Sittengesetz n. (-es,-e) : lezenn vuhezegezhel b.
Sittenlehre b. (-) : divezelouriezh b., buhezegezhouriezh b.
Sittenlehrer g. (-s,-) : buhezegezhour g., divezelour g.
sittenlos ag. : divuhezegezhel, direol, dizereat, debordet, disolit, dizonest, mezhus, divat, disolit, direizh, direizhet, dirollet, didailh, dinasket, kollet gant an diroll.
Sittenlosigkeit b. (-) : divuhezegezh b., direoliezh b., dizonestiz b., disolited b., direizh g./b., diroll g., dirollerezh g., direolamant g., dirollamant g., buhez direol b., gwallvuhez b., buhez fall b.
Sittenpolizei b. (-) : polis an urzh divezek g.
Sittenprediger g. (-s,-) : sarmoner g., kenteliour g., divezegour g., buhezegezhour g., reizher g.
Sittenpredigt b. (-,-en) : sarmon kenteliata g., sarmon kelennata g., prezegenn gentelius b.
Sittenregel b. (-,-n) : reolenn a vuhezegezh vat b., reolenn a zereadegezh b.
sittenrein ag. : eeun, onest, reizh e-keñver ar vuhezegezh vat, direbech en e vuhezegezh.
Sittenrichter g. (-s,-) : kontroller ar vuhezegezh g., eveshaer ar vuhezegezh g.
Sittenspruch g. (-s,-sprüche) : sturienn vuhezegezhel b.
sittenstreng ag. : puritan, strizh, rigolius, P. strizh a vañch.
Sittenstrolch g. (-s,-e) : serc'hvread g. [*liester* serc'hvreaded], maniak revel g., argadour revel g., tager revel g.
sittenverderbend ag. : ... a vrein ar vuhezegezh vat, breinus.
Sittenverderbnis b. (-) : enepdivezekaat g., breinerezh g., dirollerezh g., diroll g., direolamant g., dirollamant g.
Sittenverfall g. (-s) : enepdivezekaat g., diskar ar vuhezegezh vat g., breinerezh g., direolamant g., dirollerezh g., dirollamant g., diroll g., gwastadur ar vuhezegezh vat g., breinadurezh b.
Sittenverfeinerung b. (-) : uhelidigezh live ar sevenadur b., sevenidigezh b., blizidigezh b.
sittenwidrig ag. : kontroll d'ar vuhezegezh vat, kontroll d'an dereadegezh, dizonest.
Sittenwissenschaft b. (-) : buhezegezhoniezh b.
Sittenzeugnis n. (-ses,-se) : testeni a vuhezegezh vat g., testeni dereadegezh g.
Sittenzwang g. (-s) : reol b., reizh b., dereadegezh b.
Sittich g. (-s,-e) : [loen.] krakperoked g. [*liester* krakperokeded].
sittlich ag. : **1.** fur, dereat, onest ; *ländlich, sittlich,* ken lies broioù, ken lies doareoù - kant bro, kant giz, kant parrez, kant iliz, kant plac'h, kant hiviz, kant horolaj, kant eur - da bep labous e gan ; **2.** reizh e-keñver ar vuhezegezh, a vuhezegezh vat, direbech en e vuhezegezh, vertuzius, fur, eleveziek, dic'hadal, buhezoniezhel, buhezegezhel, buhezel ; *sittlicher Wert,* talvoud divezel g. ; *sittliche Reife,* skiant an droug hag ar mad b., skiant divezel b., divezegezh b. ; *sittlich verderben,* V.gw. : en em zireizhañ, direizhañ, en em vreinañ, diheñchañ, droukaat, gwalarniñ, disleberiñ, bezañ war hent an dirollerezh ; *jemanden sittlich verderben,* droukaat u.b., gwallsiañ u.b., breinañ u.b., direizhañ u.b., kas u.b. war hent an dirollerezh, koll u.b. gant ur gelennadurezh fall ; *ein sittlich verwahrlostes Individuum,* un den a vuhez fall g., un den debordet g., un den kordet a fallagriezh g., un den kordet e gorf a fallagriezh g., un den korvigellet e galon a fallagriezh g., un den pezhell e galon gant ar fallagriezh g., un den vis ar gordenn ennañ g., un den fallakr g., ur sac'h malis g., un den n'eus netra a vat ennañ g., un den n'eus ket ur vlevenn gristen warnañ g., ur paotr a zo kement si fall 'zo tout ennañ g., un den gwall dechet g., un dra milliget g., un toull visoù g., ur

paotr lavis g., ul loen brein g., ul loen vil g., ul loen lous g., ul loen fall g., ul loen gars g., ul loen mut g., un den diboellet g., un den direizhet g., un den dinasket g., un den direnk g., un den kollet gant an diroll g. ; *die Natur kennt kein sittliches Gesetz,* ambuhezoniezhel eo an natur.

Sittlichkeit b. (-) : dereadegezh b., buhezegezh vat b., onestiz b., elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b. ; *die öffentliche Sittlichkeit,* an urzh divezek g.

Sittlichkeitsgefühl n. (-s) : skiant an dereadegezh b., skiant ar vuhezegezh b., skiant an droug hag ar mad b., skiant divezel b., divezegezh b.

Sittlichkeitsverbrechen n. (-s,-) / **Sittlichkeitsvergehen** n. (-s,-) : felladenn a-enep an urzh divezek b.

sittsam ag. : fur, dereat, direbech en e vuhezegezh, vertuzius, eleveziek, dic'hadal, onest ; *sittsame Leute,* tud a vuhezegezh vat ls. ; *die Sittsame spielen,* ober van da vezañ fur, ober ar mod da vezañ fur, ober neuz bezañ fur, ober an neuz bezañ fur, ober neuz da vezañ fur, ober an neuz da vezañ fur, ober sin a vezañ fur, ober min da vezañ fur, c'hoari he seurez frank peder botez dindan ar bank, c'hoari ar seurez peder botez, c'hoari he seurez pil-pave, c'hoari he flac'h tanav, ober e Werc'hez Vari, ober he mitaouig, c'hoari ar plac'h fur ; *übertrieben sittsam,* re fur, re vertuzius, fur sañset.

Sittsamkeit b. (-) : dereadegezh b., onestiz b., elevez b., mezh-natur b., mezh-dleet b., mezh-fur b., furnez b.

Situation b. (-,-en) : **1.** plegenn b., pleg g., stad an traoù b., parezon b./g., saviad g., staelad g., doare g., aoz b., stuz g., stad b., etad b., kendere g., dere g., degouezh g., tro b., apoue b., stal b., pal g., traoù ls., stad an traoù b. ; *in unserer Situation*, er blegenn m'emaomp ; *Logik der Situation, Situationslogik,* poell ar blegenn g. ; *eine Situation analysieren,* dezrannañ ur saviad ; *die Situation unter Kontrolle bringen, die Situation stabilisieren, die Situation aufbessern,* adlakaat an traoù war o reizh, adlakaat an traoù en o flom, gwellaat an traoù ; *die Situation beginnt sich zu klären,* sklaeraat a ra an traoù ; *die Situation wäre anders gewesen,* disheñvel e vije bet an traoù ; *die Situation entschärfen, die Situation beruhigen,* sioulaat an traoù ; *die Situation retten,* disac'hañ an denn ; *die Situation ist nicht mehr zu retten,* n'eus ket doare da wellaat an traoù ; *die Situation kippen, die Situatuion umkehren,* cheñch penn d'ar vazh ; *die Situation verschlechtert sich,* war fallaat e ya an traoù, war washaat e ya an traoù ; *unsere Situation verschlechtert sich,* hor stad a ya war washaat ; *in einer prekären Situation sein,* bezañ en diasur, bezañ en ur parezon trist, bezañ en ur barezon trist ; *kritische Situation,* eizigenn b., saviad enkadennek g., plegenn eizik b. ; *sich in einer kritischen Situation befinden,* bezañ en ur gwall blegenn, bezañ en ur blegenn gwall arvarus, bezañ en un enkadenn, bezañ en ur blegenn lous, bezañ en ur blegenn enkadennek, bezañ en ur blegenn eizik, bezañ arvarus e zoare, bezañ en arvar da vat, bezañ war horjell, bezañ en avel d'e voue, bezañ paket fall, bezañ berr war e sparl, bezañ etre beuziñ ha neuñviñ, bezañ tenn an taol gant an-unan, bezañ tapet e droug ; *er befindet sich in einer ungünstigen Situation,* n'emañ ket an traoù a-du gantañ ; *wir sind der einhelligen Ansicht, dass die Situation gefährlich ist,* an holl ac'hanomp gwitibunan a soñj dezho ez eo gwall arvarus hon doare, an holl ac'hanomp gwitibunan a zifenn e vo start an abadenn (ez eo gwall arvarus hon doare), kordañ a ra hor mouezhioù evit lavaret e vo start an abadenn, en ur soñj emaomp evit lavaret e vo start an abadenn ; *motivierende Situation,* plegenn luskedus b. ; *schwierige Situation,* plegenn diaes b., pleg diaes g., gwall blegenn b. ; *traumatische Situation,* plegenn daraezek b., plegenn c'hloazadek b. ; *sich (dat.) die Situation zunutze machen,* ober e vad eus ar blegenn, tennañ akuit eus ar blegenn ; *alle erdenklichen Situationen in Erwägung ziehen, alle erdenklichen Situationen in Betracht ziehen,* amwelet an holl blegennoù ; *eine schwierige Situation überwinden,* en em dennañ a wall blegenn, en em dennañ eus ur pleg diaes ; *in der gegenwärtigen Situation,* o welet penaos emañ saviad an ampoent, diouzh red an traoù hiziv, o vezañ penaos emañ kont hiziv, o welet penaos e tro ar bed hiziv, o vezañ penaos e tro ar stal bremañ, o welet penaos emañ stad an traoù hiziv, er pal emaomp hiziv, en degouezh-mañ, er blegenn-mañ ; *die Situation Europas nach dem zweiten Weltkrieg,* saviad Europa goude an eil brezel-bed g., degouezh Europa goude an eil brezel-bed g. ; *die politische Situation*, stad an traoù war tachenn ar politikerezh b., stad politikel an traoù b., doare ar politikerezh g. ; *die Situation des Menschen,* aoz Mab-den b. ; *gesellschaftliche Situation, soziale Situation,* staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel b. ; *die Situation der Frauen*, stad ar merc'hed b., stuz ar merc'hed g. ; *künstliche Lebensverlängerung in aussichtsloser Situation,* arloup yac'hadel g. ; [mezeg.] *phobische Situation,* plegenn arurek b. ; **2.** [douar.] ardremez an dachenn g. ; **3.** [mat.] plegenn b. ; *Zufallssituation,* plegenn dargouezhel b.

situationell ag. : saviadel, saviadek.

Situationismus g. (-) : [polit., preder., bred.] saviadelouriezh b.

Situationist g. (-en,-en) : **1.** [polit., preder., bred.] saviadelour g. ; **2.** koulzataer g.

Situationistin b. (-,-nen) : **1.** [polit., preder., bred.] saviadelourez b. ; **2.** koulzataerez b.

situationistisch ag. : [polit., preder., bred.] saviadelour.

Situationskomik b. (-) : komik a blegenn g. ; *die Komik einer Situation,* komegezh ur blegenn b., fentusted ur blegenn b.

Situationslogik b. (–) : poell ar blegenn g.

Situationsplan g. (-s,-pläne) : tresadenn dre vras b., tresadur dre vras g.

situativ ag. : saviadel, saviadek ; [yezh.] *situative Form des Imperfekts,* amdremened lec'hiañ g.

situieren v.k.e. (hat situiert) : lakaat, lec'hiañ, plasañ, loañ.

situiert ag. : *gut situiert,* fortuniet, moaienet mat, leveet mat, postet mat, plaset mat, diazezet mat, en e aez, reut e jeu, mat ar jeu gantañ, mat e jeu, brav-kenañ e stad, brav an apoue evitañ, barrek, [dorn leun, diogel e berc'henn] ; *er ist gut situiert,* diazezet mat eo er vuhez, ober a ra e dreuz er vuhez, ober a ra e dreuziad dre ar vuhez, ober a ra e dreuziad dre ar bed, dastum a ra danvez, ober a ra e graf, ober a ra krazadenn, barrek eo, hennezh eo mat ar bed gantañ, mat eo ar jeu gantañ, mat eo e jeu, reut eo e jeu, hennezh a ra berzh, hennezh a sav e graf, tapout a ra gantañ, savet eo e graf gantañ, graet en deus fortun, graet en deus mat, mat eo e gerz, n'eo ket drouk e draoù.

Sitz g. (-es,-e) : **1.** azezenn b., kador b. [*liester* kadorioù, keder], sez g., sich g., skaon g./b., pased b. ; *Sitz im Theater*, kador (azezenn) ur sal c'hoariva b. ; *gepolsterter Sitz,* kador-vrec'h bourellet b., kador vourret b. ; *stufenweise erhöhte Sitze,* daezioù (Gregor) ls., renkadoù bankoù lakaet derez-ha-derez, derezioù ls. ; *die Autositze entstauben,* ober un tamm diboultrennañ da azezennoù an oto.

2. sich g., plas g. ; *Sitz in der Akademie,* sich en akademiezh g., plas e-barzh an akademiezh g. ; *ständiger Sitz,* plas dibaouez g., sich roet a-viken g. ; [dre astenn.] *Sitz und Stimme haben,* bezañ ar gwir gant an-unan da gemer perzh er breutadegoù, kaout gwir da reiñ e vouezh (Gregor), bezañ ar gwir gant an-unan da gemer perzh ha da votiñ en dalc'hioù-azez ; *ein Sitz in der Regierung,* ur sich er gouarnamant g., ur plas e-barzh ar gouarnamant g. ; *er hat bei der letzten Wahl seinen Sitz verloren,* emañ e skaon er porzh.

3. annez g., sez b./g., poent-kreiz g. ; *seinen Sitz aufschlagen,* ober e annez ; *Sitz der Regierung,* sez ar gouarnamant b./g. ; [kenw.] *Sitz einer juristischen Person,* sez ur c'hevredad b./g. ; *mit Sitz in Hamburg,* e sez e Hamburg, diazezet e Hamburg ; *Sitz*

einer Handelsgesellschaft, sez ur c'hevredad b./g. ; *Brest ist Sitz einer Unterpräfektur,* Brest a zo un isprefeti ; *der Sitz einer Krankheit,* poent-kreiz ur c'hleñved g. ; *der Sitz des Schmerzes,* lec'h an droug g.
4. [dilhad] dalc'h g. ; *dieses Kleid hat einen guten Sitz,* ar vrozh-se a ya mat deoc'h, dereout a ra ar vrozh-se deoc'h / ar gwiskamant-se a zo dereat deoc'h (Gregor).
5. [marc'hegerezh] azez g. ; *im festen Sitz,* start (mat, divrall) en e azez, start war e zibr, marc'het-mat.
Sitzanker g. (-s,-) : eor pad g., eor lakaet da chom g., eor lakaet a-varv g., eor marv en e blas g.
Sitzarbeit b. (-,-en) : post-labour ma chom an implijad en e azez g., labour divonedus g., labour vurev g., labour na ro ket kalz a lavig g.
Sitzbad n. (-s,-bäder) : **1.** kouronkadenn graet war ar c'hoazez (en e goazez) b. ; **2.** kibelladenn graet war ar c'hoazez (en e goazez, en ur gibell-votez) b.
Sitzbadewanne b. (-,-n) : kibell-votez b.
Sitzbank b. (-,-bänke) : azezenn b., bank g., skaon g./b.
Sitzbein n. (-s,-e) : [korf.] iskion g., askorn koazez g.
Sitzbeindorn g. (-s,-en/-dörner) : [korf.] spernenn a-goazez b.
Sitzbeinhöcker g. (-s,-) : [korf.] bos a-goazez g.
Sitzbeinnerv g. (-s,-en) : [korf.] nervenn-vavigamm b., nervenn siatik b., nervenn a-goazez b.
Sitzbeinstachel g. (-s,-n) : [korf.] spernenn a-goazez b.
Sitzbezug g. (-s,-bezüge) : [kirri-tan] gwiskadur azezenn g., goloadur azezenn g., gwiskadur an azezennoù g., goloadur an azezennoù g.
Sitzblockade b. (-,-n) : sit-in g., koazezadeg b.
sitzen (saß / hat gesessen) :

I. bezañ azezet, bezañ en e azez
II. [dre astenn-ster] bezañ o chom, bezañ, bezañ lec'hiet
III. dereout, mont mat, degouezhout mat
IV. tizhout ar pal, skeiñ e-barzh
V. implijet gant un anv-verb : **sitzen bleiben, sitzen lassen**
VI. V.em implijet gant un anv-gwan
VII.V.k.e. : **Modell sitzen**

I. V.gw. : *sitzen,* bezañ azezet, bezañ en e azez, bezañ gousezet, bezañ en e goazez, bezañ war e chouk, bezañ en e chouk, bezañ gant e revr war e c'henoù, bezañ ar revr war e c'henoù gant an-unan (*e revr war e c'henoù gantañ, he revr war e c'henoù ganti h.a.*), bezañ war genoù e revr, P. bezañ aet ar born war e c'henoù ; *auf dem Boden sitzen,* bezañ azezet war an douar, bezañ azezet war al leurenn ; *auf einer Bank sitzen,* bezañ azezet war ur bank, bezañ goursezet war ur bank, bezañ en e goazez war ur bank ; *wie angenagelt im Sessel sitzen,* bezañ stag ouzh e azezenn ; *an einem Tisch sitzen,* bezañ azezet ouzh un daol ; *am Tisch sitzen,* bezañ azezet ouzh taol ; *mit Freunden bei Tisch sitzen,* taoliata gant mignoned ; *oben am Tisch sitzen,* bezañ azezet e penn an daol, bezañ azezet e penn uhelañ an daol ; *zwischen Wand und Tisch sitzen,* bezañ azezet ouzh gwask an daol ; *dicht gedrängt nebeneinander sitzen,* bezañ azezet enk an eil e-kichen egile, bezañ azezet enk mat an eil ouzh egile ; *ich saß dir gegenüber,* ez keñver e oan ouzh taol ; *er saß mit den anderen zusammen,* azezet e oa e-touez ar re all ; *auf dem Ehrenplatz sitzen,* bezañ e penn an daol ; *dieser Stuhl lässt ihn zu niedrig sitzen,* re izel eo dindanañ war ar gador-se ; *hier sitzt man bequem,* ur gador aes an hini eo, an azezenn-mañ a zo aezet, brav eo bezañ er gador vourret-se ; *bequem sitzen, gemütlich sitzen,* bezañ azezet klok, bezañ azezet en e aez, bezañ azezet brav ; *sie saßen beim Mittagessen,* edont gant o merenn ; *zu Pferde sitzen,* bezañ war varc'h ; *er saß auf einem schwarzen Pferd,* ur marc'h du a oa dindanañ ; *mit angezogenen Beinen sitzen,* bezañ puchet, bezañ kluchet, bezañ war e gluchoù, bezañ en e gluch, bezañ e kluch, bezañ war e buchoù, bezañ en e buch, bezañ war e buch, bezañ àr e flutigoù, bezañ flutet, bezañ ramblet, bezañ azezet gant e bavioù pleget dindan ar c'horf ; *kniend auf den Fersen sitzen,* bezañ azezet war e seulioù ; *im Kreis um das Feuer sitzen, rund ums Feuer sitzen,* bezañ azezet tro-distro d'an tan, bezañ azezet e kelc'h en-dro d'an tan, bezañ azezet a-gelc'h en-dro d'an tan, bezañ azezet en ur c'helc'hiad en-dro d'an tan ; *der Hund sitzt,* emañ ar c'hi war kab e revr, emañ ar c'hi war e gab, chouket eo ar c'hi war e gil, emañ ar c'hi war genoù e revr, azezet eo ar c'hi war e blanedenn ; *die Katze sitzt,* emañ ar c'hazh war kab e revr, emañ ar c'hazh war e gab, chouket eo ar c'hazh war e gil, emañ ar c'hazh war genoù e revr, azezet eo ar c'hazh war e blanedenn ; *fest im Sattel sitzen,* **a)** bezañ azezet mat war dibr ar marc'h, bezañ start war e zibr, bezañ marc'het mat ; **b)** [dre skeud.] bezañ start war e sichenn (war e dachoù), bezañ start war e elloù, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, bezañ keinet mat, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, bezañ kreñv e chouk ; *der Typ sitzt fest im Sattel,* hennezh 'zo dizistroadus ; *sitzende Arbeit,* post-labour ma chom an implijad en e azez g., labour divonedus g., labour vurev g., labour na ro ket kalz a lavig g. ; *über jemanden zu Gericht sitzen,* barn u.b. ; *im Rate sitzen,* bezañ ezel eus ar c'huzul ; *zu Rate sitzen,* derc'hel kuzul ; *auf dem Throne sitzen,* bezañ war an tron ; *der König saß über den Fürsten,* ar roue a oa a-us d'ar briñsed (a-dreist ar briñsed) ; *er sitzt mit im Stadtrat,* **a)** er c'huzul-kêr emañ ganeomp ; **b)** ezel eus ar c'huzul-kêr eo ; *ein Vogel sitzt auf dem Dach,* ul labous a zo kludet war an doenn, ul labous a zo gwintet war an doenn, ul labous a zo pintet war an doenn, ul labous a zo lojet war an doenn ; *der Vogel sitzt auf einem Zweig,* kludet eo an evn war ur skourr, pintet eo al labous war ur brank, gwintet eo al labous war ur brank, lojet eo al labous war ur brank, branket eo al labous ; *auf Eiern sitzen,* bezañ e gor, bezañ o (war) c'horiñ, goriñ vioù ; *die Amsel sitzt auf ihrem Gelege,* emañ ar voualc'h o c'horiñ he vioù, emañ ar voualc'h e gor, emañ ar voualc'h war c'horiñ ; [merdead.] *auf Grund sitzen,* bezañ sko, bezañ chomet sko, bezañ aet da skeiñ ; [dre skeud.] *zwischen zwei Stühlen sitzen,* bezañ paket (tapet) etre an horzh hag ar c'henn, bezañ tapet etre an nor hag an draped, bezañ etre lost ar bleiz ha toull e revr, bezañ etre lost an diaoul ha toull e revr, bezañ tapet etre an dour hag ar c'hler, bezañ gweget etre div gostezenn, bezañ etre daou bleg lous ; *über den Büchern sitzen,* bezañ gant e levrioù ; *er sitzt immer über seinen Büchern,* ne zistag penn diouzh e levrioù, hennezh a vez atav o tebriñ e levrioù.
II. V.gw. : [dre astenn-ster] bezañ o chom, bezañ, bezañ lec'hiet : *die Germanen saßen jenseits des Rheins,* ar C'hermaned a oa o chom en tu all d'ar Roen ; *der Papst sitzt in Rom,* bez emañ sez ar Pab e Roma ; *Karl der Große saß in Aachen,* Karl-Veur a oa e gêr-benn e Aac'hen ; *immer zu Hause sitzen,* chom souchet er gêr, bezañ luduek (yeuek), en em glenkañ en e di ; *über einer Arbeit sitzen,* bezañ (bezañ krog) gant ul labour, bezañ peg ouzh ul labour ; *über seinen Büchern sitzen,* bezañ gant e levrioù ; *im Gefängnis sitzen,* bezañ en toull-bac'h, bezañ toullbac'het (karc'hariet), bezañ en disglav, bezañ en disheol, bezañ er c'hloz ; *er hat zwei Jahre (im Knast) gesessen,* daou vloaz eo bet dalc'het en toull ; *hinter Schloss und Riegel sitzen,* bezañ dastumet er c'hloz, bezañ en toull-bac'h (er goudor, er voest), bezañ er c'hloz, bezañ en disheol, bezañ en disglav, bezañ kraouiet, bezañ er sac'h maen, bezañ er bidouf, bezañ en toull, bezañ o vañsonat an diabarzh, bezañ dindan brenn, bezañ o freuzañ stoub e Lannuon, bezañ klenk war an-unan, bezañ o tebriñ bara ar roue ; *bei Wasser und Brot sitzen,* yunañ diwar bara

ha dour, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, mont bara sec'h ha dour sklaer gant an-unan, ober gant bara sec'h ha dour sklaer, bezañ ret d'an-unan tremen gant dour ha bara sec'h, bevañ diwar bara ha dour, bevañ gant bara ha dour ; *auf einem Pulverfass sitzen,* bezañ azezet war ur varilhad poultr, bezañ etre daouarn e ankoù, bezañ skeudik an taol gant an-unan, bezañ gwall arvarus e zoare, bezañ war var e vuhez ; *(wie) auf glühenden Kohlen sitzen,* bezañ war ar glaou ruz, bezañ war ar glaou ruz-tan, bezañ war ar c'hrilh, bezañ e galon war ar c'hrilh, bezañ enk war e lasoù ; P. *auf der Anklagebank sitzen,* bezañ bet lakaet war bedenn ar Sul, bezañ tapet e kaoz, bezañ dindan lagad an holl, na vezañ anv nemet eus an-unan, bezañ kaoz vras eus an-unan, bezañ war teod an dud, bezañ dindan teod an dud, bezañ ar gaoz war e lerc'h, bezañ e-kreiz ar gaoz, bezañ chaok diwar e benn, na vezañ na chaok na stran a ra diouer diwar e benn, magañ ar gaoz ; *der Saal saß voller Zuschauer,* leun-barr e oa ar sal ; *hier sitzt das Übel,* amañ emañ lec'h an droug ; *auf dem hohen Ross sitzen,* bezañ fae ha rogentez war e vourrennoù, bezañ glorius an tamm eus an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ tonius an tamm eus an-unan, bezañ balc'h ; P. *jemandem auf dem Hals sitzen,* **a)** bezañ just a-dreñv u.b., bezañ war seulioù u.b. ; **b)** bezañ bepred war vuhez (war-lerc'h) u.b. ; *auf seinen Ohren sitzen,* serriñ e zivskouarn, prennañ e zivskouarn, stankañ e zivskouarn, distreiñ e zivskouarn, ober ar bouzar, ober skouarn vouzar, ober skouarn goad, P. ober skouarn gaoc'h, bezañ spoue en e zivskouarn ; *in der Klemme (in der Patsche, in der Tinte) sitzen,* bezañ tapet brav ha kempenn, bezañ riñset, bezañ paket propik, bezañ fresk, bezañ fresk e gased, chom luget, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid an ogedoù, bezañ gwall dapet, bezañ kempenn ganti, bezañ brav ganti, bezañ en ur gempenn, bezañ el lagenn, bezañ en ur grenegell, bezañ sac'het en ur gaoc'henn, bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, bezañ gwall strobet, bezañ e viz er wask, bezañ e viz e gwask, bezañ e fri er wask, bezañ berr war e sparl, na vezañ en un eured, na vont rust an traoù gant an-unan, bezañ e lost er vrae ; *in der Wolle sitzen,* **a)** bezañ (bevañ) en e aez, bezañ reut e jeu, bezañ mat ar jeu gant an-unan, bezañ mat e jeu, bezañ brav-kenañ e stad, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ barrek, bezañ gouest ; **b)** bezañ azezet (beuzet) en e bemp plijadur warn-ugent, bezañ azezet (beuzet) en e seizh plijadur warn-ugent, bezañ e barr al levenez, bezañ barr gant al levenez, bezañ barrleun (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ e galon barr gant al levenez, bezañ meurbet a joa en an-unan, bezañ leun-barr a levenez, bezañ barret a levenez, bezañ e-kreiz e levenez, bezañ beuzet el levenez, bezañ an traoù war ar pevarzek-kant gant an-unan, na vezañ evit e levenez, bezañ fest en an-unan, bezañ en e laouenañ, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ seder evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ digor d'an-unan, nijal gant ar stad a zo en an-unan, bezañ dibradet, bezañ evel Yann en e wele, bezañ evel en ur pred eured, bezañ laouen-dreist ; *der hat einen sitzen,* karget en deus un tammig re, digadao eo, loufok eo, kazeg emañ, hanter gazeg emañ, goudommet eo, bez' emañ ar ouenn gantañ, erru eo gleb e c'henoù, erru eo lous e fri, ur banne a zo e-barzh e fas, suilhet eo, a-strew emañ, ur banne a zo dindan e fri, savet eo e vanne d'e benn, trenk eo e doull, tomm eo d'e fri (d'e benn), lañset-mat eo, ur banne zo warnañ, hennezh en deus ur mouchig avel en e letern, emañ ganti, damvezv (krakvezv, rousvezv, gouvezv, brizhvezv, tarvezv, luron, hanter vezv, enaouet, bistrenket, tarlichet, strumet, un tammig lipet, un tammig frev, penndommet, chokolad, abafet) eo, damdomm eo dezhañ, tommedik eo dezhañ, evedik eo dezhañ ; *er hat dauernd einen sitzen,* hennezh a vez mezv-divezv atav, dalc'hmat e vez goret e forn ; *er hat ganz schön einen sitzen,* tapet en deus ur garg, ur sac'had lous a zo gantañ, ur pezh revriad a zo gantañ, paket en deus ur ribotad, mezv eo evel ur soner (evel ur maltouter, evel un toton, evel ur soubenn, evel ur soner kloc'h), kras eo, kras-mat eo ; *das Latein sitzt bei ihm,* derc'hel a ra soñj mat (derc'hel a ra eñvor) eus al latin ; *das Messer sitzt ihm locker,* ne vez ket pell evit dic'houinañ e gontell (evit lakaat e gontell da c'hoari), pront e vez da zic'houinañ e gontell ; *mein Zahn sitzt locker,* va dant a loc'h, laosk eo va dant, brallañ a ra va dant ; *wer im Glashaus sitzt, sollte nicht mit Steinen werfen,* gwelet a ra ar blouzenn e lagad e nesañ ha ne wel ket an treust en e hini, perak e sellez-te ouzh ar blouzenn a zo el lagad da amezeg ha ne welez ket an treust a zo ez hini-te ? ar billig o tamall ar pod-houarn, te 'zo (eñ 'zo h.a.) evel ar gaoter oc'h ober goap eus ar pothouarn, klev ar gaoter o sarmonal d'ar pod-houarn ! te 'zo (eñ 'zo h.a.) evel an eil billig o chaokat rebechoù d'ar billig all, te 'zo (eñ 'zo h.a.) evel ar billig o seniñ d'ar pothouarn, podez verenn a ra goap ouzh podez koan hag emaint o-div war ar memes tan ! sell ouzh da votoù (ouzh da seulioù) hag e weli toull da loeroù - war stad ar re all neb a gomzo, en em sellet, hag e tavo - war stad re all neb a gomzo mar kar en em sellet a davo - na damallit ket ar re all mar n'oc'h ket hoc'h-unan didamall.

III. V.gw. : dereout, mont mat, degouezhout mat ; *dieses Kleid sitzt ihr gut,* ar vrozh-se a ya mat dezhi, dereout a ra ar vrozh-se dezhi / ar gwiskamant-se a zo dereat dezhi (Gregor) ; *das sitzt ihm wie angegossen,* mont a ra brav dioutañ, an dra-se a zo bet dibabet dezhañ, an dilhad-se a zo rik-ha-rak dioutañ ; *ein eng sitzendes Kleid,* un dilhad hag a glot brav (hag a zegouezh brav-tre) g. ; *sein Hut saß etwas schief,* e dog a oa a-dreuz, un disterañ ; *mein Gürtel sitzt locker,* laosk eo va gouriz, frank eo va gouriz ; *dieses Hemd sitzt so eng wie eine Wurstpelle,* an hiviz-mañ n'en deus ket (n'eus ket) a-walc'h a dro enni, gweget e vezan en hiviz-mañ.

IV. V.gw. : tizhout ar pal, skeiñ e-barzh, skeiñ mat, ober mil ; *der Schuss saß,* an tenn en doa skoet e-barzh ; *jeder meiner Schüsse saß,* ne raen tenn gwenn ebet, pep tenn e pilen va den.

V. V.gw. : implijet gant un anv-verb : **sitzen bleiben, sitzen lassen ;** *bleiben Sie sitzen !* chomit war hoc'h azez ! chomit war (en) ho koazez ! chomit azezet ! ; *sitzen gebliebene Ware,* marc'hadourezh dihewerzh b., marc'hadourezh chomet hep sav b. ; *in einer Klasse sitzen bleiben,* doublañ ur c'hlas, doublañ, eilañ e glas, ober un eil bloavezh en hevelep klas ; *ein Sitzengebliebener,* ur skoliad hag a eil e glas g., un doubler g. ; *jemanden sitzen lassen,* **a)** lezel u.b. da sec'hañ, derc'hel u.b. war vrank, lezel u.b. war e revr da c'hortoz ; **b)** dilezel u.b., lezel u.b. war e revr (e-unanig, war e gement all, a-gostez), lezel u.b. e perch, treiñ kein d'u.b., mont diwar-dro u.b., dispegañ diouzh u.b., disleukel u.b., rouzañ ar bloneg d'u.b., reiñ distro d'u.b., reiñ e sac'h d'u.b.; *seine Freundin ließ ihn sitzen und gabelte sich einen anderen auf,* e vignonez a zilezas anezhañ evit mont gant unan all, e vignonez a droc'has ur jak dezhañ ; *einen Schimpf auf sich sitzen lassen,* na c'hallout en em zidamall.

VI. V.em. : implijet gant un anv-gwan ; *sich krumm sitzen,* dont e gein da vezañ tort (dont da vezañ kromm e gein) dre forzh chom

azezet ; *hier sitzt es sich gut,* an azezenn-mañ a zo aezet, brav eo bezañ azezet er gador vourret-se, ur gador aes an hini eo.
VII. V.k.e. : *Modell sitzen,* poziñ, paouezadenniñ, en em reiñ da batrom, kemer an dalc'h.
Sitzen n. (-s,-) : **1.** koazez g., azez g., chouk g. ; *jemandem einen Stuhl zum Sitzen anbieten,* kinnig ur gador d'u.b. da azezañ ; *zum Sitzen kommen,* gallout ober un azez, gallout ober un azezig, gallout en em lakaat war e azezoù, kaout tro da azezañ, kaout tro da vont en (war) e goazez ; *ich bin gar nicht zum Sitzen gekommen,* n'em boa ket bet a renk da azezañ ; *jemanden zum Sitzen bringen,* ober d'u.b. azezañ ; *jemanden wieder zum Sitzen bringen,* lakaat u.b. da advont en e goazez, lakaat u.b. da advont war e goazez, adlakaat u.b. en e azez, adlakaat u.b. en e goazez ; *vom Sitzen aufstehen,* sevel diwar e goazez, sevel diwar e azez, sevel e revr, sevel e foñs, dihoubañ diouzh e gador-vrec'h, sevel diwar e gador ; *im Sitzen,* diouzh e goazez, diwar e goazez, diwar e azez, eus e goazez ; *im Sitzen schlafen,* diroc'hal en e vrennigenn, kousket en e azez ; *er schlief im Sitzen und hatte dabei den Kopf auf die Arme gelegt,* kousket a rae en e azez, e benn chouket gantañ war e zivrec'h ; **2.** [arz] dalc'h g.
Sitzenbleiben n. (-s) : [skol] doubladur ar c'hlas g., eilañ g.
Sitzenbleiber g. (-s,-) : [skol] skoliad a eil e glas g., doubler g.
sitzend ag. : azezet, en e goazez, war e goazez, eus e goazez, diouzh e goazez, diwar e goazez, diwar e azez, war e azezoù, war e azez, en e azez, a-grap e revr, chouket ; *artig sitzend, brav sitzend,* azezet fur ; *sitzende Position,* azez g., koazez g., chouk g. ; *sitzende Arbeit*, post-labour ma chom an implijad en e azez g., labour divonedus g., labour vurev g., labour na ro ket kalz a lavig g. ; [sport] *der sitzende Anschlag,* emlakad an tenner azezet g., azez evit tennañ g., koazez evit tennañ g.
Sitzendstellung b. (-) : azez g., koazez g. ; *die Sitzendstellung beim Schießen,* emlakad an tenner azezet g., azez evit tennañ g., koazez evit tennañ g.
Sitzenlassen n. (-s) : dilez g., dilezidigezh b., dilezel g., dilaosk g.
Sitzfläche b. (-,-n) : diadreñv g., penn-adreñv g., revr g., kab ar revr g., chouk g., azezoù ls., koazez g., planedenn b.
Sitzfleisch n. (-es) : [tro-lavar] *kein Sitzfleisch haben,* na gaout ur revr da azezañ, na badout neblec'h, na badout e revr e nep lec'h, na badout e revr neblec'h, bezañ atav war orjal, bezañ atav o fichfichal (o lavigañ, o lammat), bezañ ar fistoul en an-unan, bezañ un tarlasker (ur breser, ur mesker, ur breskenner, ur revr bervet, un turmud, ur fiñvetaer, ur fiñver, ur ficher, un drapikell, ur fich-e-doull, ur reder-e-doull) eus an-unan, bezañ un toull-reuz, bezañ atav o redek war-lerc'h e fri, bezañ lavig atav gant an-unan, bezañ kemenerien en e dreid, bezañ mesk en an-unan, na vezañ evit e izili, bezañ ar vi en e revr, bezañ holen kras en e revr, bezañ poazh a revr, bezañ atav mont-dont, bezañ atav lec'h-lec'h, bezañ fiñv-difiñv, bezañ fiñv-fiñv, bezañ loc'h-loc'h, bezañ gwidal, bezañ atav fich-fich, bezañ atav war voulj, bezañ atav war lusk, bezañ forzh vouljant, bezañ forzh vouljus, bezañ laveant.
Sitzgelegenheit b. (-,-en) : tu da azezañ g., plas da azezañ g., kador b., azezenn b.
-sitzig : *dreisitzig*, tri flas ennañ.
Sitzkarussell n. (-s,-s/-e) : manej g. ; *Sitzkarussel fahren,* ober un droiad war ar manej.
Sitzkissen n. (-s,-) : **1.** torchenn azezenn b. ; **2.** [azezenn] pouf g.
Sitzklotz g. (-es,-klötze) : tous g.
Sitzkrieg g. (-s) : [istor, 1939/40] *der Sitzkrieg,* un iskis a vrezel g., an iskis a vrezel-se g.
Sitzlage b. (-) : azez g., koazez g., chouk g.
Sitzplatz g. (-es,-plätze) : **1.** plas da azezañ g., kador b., azezenn b. ; *um einen Sitzplatz bitten,* goulenn plas da azezañ ; *Bus mit neunundfünfzig Sitzplätzen,* karr-boutin nav ha hanter-kant azezenn ennañ g. ; *dieser Sitzplatz ist nicht besetzt, dieser Sitzplatz ist frei,* diberc'henn eo an azezenn-mañ ; *ich werde uns schon ein paar gute Sitzplätze organisieren, ich werde schon dafür sorgen, dass wir gute Sitzplätze bekommen,* ober a rin diouzh tapout plasoù mat evidomp ; **2.** [laboused] klud g. ; *einen Vogel von seinem Sitzplatz vertreiben,* digludañ ul labous.
Sitzposition b. (-) : azez g., koazez g., chouk g.
Sitzraum g. (-s,-räume) : koban b., post leviañ g., logell vleinañ b.
Sitzreihe b. (-,-n) : renk azezennoù b.
Sitzschale b. (-,-n) : kavell g. [*liester* kavelloù, kevell].
Sitzstange b. (-,-n) : klud g., bazh-klud b. ; *die Zeit, wo die Hühner ihre Sitzstange verlassen,* an diglud g. ; *ein Huhn von der Sitzstange vertreiben,* digludañ ur yar ; *die Sitzstange verlassen,* digludañ.
Sitzstellung b. (-) : azez g., koazez g., chouk g.
Sitzstreik g. (-s,-s) : harz-labour war an tach g., harz-labour war ar post-labour g., sit-in g., koazezadeg b.
Sitzterrasse b. (-,-n) : leurenn ostaleri b.
Sitztruhe b. (-,-n) : nev b., bank g. ; *kleine Sitztruhe,* chipot g.
Sitzung b. (-,-en) : emvod g., estez g., dalc'h g., dalc'h-azez g., breujoù ls., breudoù ls., dalc'h justis g., dalc'h lez-varn g., displegadeg b., emguzuliadeg b., breutadeg b., azezoù ls. ; *reguläre Sitzung, ordentliche Sitzung,* estez ordinal g., bodadeg ordinal b., dalc'h-azez ordinal (kustum, boas, standur) g. ; *Sondersitzung, außerordentliche Sitzung,* estez dreistordinal g., dalc'h dreistordinal g., dalc'h dreiststandur g. ; *Plenarsitzung,* emvod meur g., bodadeg veur b., dalc'h hollek g., kevangor g. ; [istor] *Sitzung des Parlements in Anwesenheit des französischen Königs,* gwele-justis g. ; *öffentliche Sitzung,* dalc'h foran g. ; *Sitzung hinter verschlossenen Türen, Sitzung unter Ausschluss der Öffentlichkeit,* dalc'h disforan g. ; *in geheimer Sitzung,* prennet an dorioù warnañ, an dorioù serret (Gregor), disforan ; *die Sitzung findet morgen um zehn Uhr statt,* dalc'het e vo an emvod warc'hoazh da zek eur ; *Sitzung halten, eine Sitzung abhalten,* delc'her kuzul, delc'her e azezoù, divizout, kuzuliata, emguzuliata, breujata, sezañ ; *die Sitzung eröffnen,* digeriñ an emvod (an estez, an dalc'h, an dalc'h-azez), digeriñ kuzul ; *die Sitzung für eröffnet erklären,* disklêriañ digor an dalc'h-azez ; *die Sitzung schließen, die Sitzung aufheben,* echuiñ an emvod, klozañ an dalc'h, klozañ an dalc'h-azez lakaat disoc'h d'an emvod, klozañ an emvod ; *die Sitzung ist aufgehoben,* klozet eo an dalc'h, echu eo an abadenn (an emvod, an dalc'h-azez) ; *eine Sitzung unterbrechen, eine Sitzung aussetzen,* astalañ un dalc'h ; *eine Sitzung auf später vertagen,* daveiñ un emvod, kas un emvod da belloc'h ; *während der Sitzung, während die Sitzung stattfand,* e-pad an dalc'h (Gregor), e-pad dalc'h ar breudoù, e-kerzh an dalc'h, e-kerzh an dalc'h-azez ; [dre skeud.] *eine lange Sitzung,* ur banvez g., ur friko g., un evadeg b., ur genevadeg b., kouignaoua g.
Sitzungsaufhebung b. (-,-en) : klozadur an dalc'h g.
Sitzungsbericht g. (-s,-e) : danevell an estez b., rentañ-kont an emvod g., danevell an dalc'h-azez b. ; *ungekürzter Sitzungsbericht,* lavarad g.
Sitzungsgeld n. (-s,-er) : digoll evit ar c'hemer-perzh en un emvod g.
Sitzungsniederschrift n. (-,-en) : rentañ-kont an emvod g., danevell an estez b.
Sitzungsperiode b. (-,-n) : estez g., dalc'h g., dalc'h-azez g. ; *Zeit zwischen zwei Sitzungsperioden,* etreestez g.
Sitzungsprotokoll n. (-s,-e) : danevell emvod b.
Sitzungsrecht n. (-s) : [istor] gwir sezañ g.
Sitzungssaal g. (-s,-säle) : sal-emvod b., sal an emvodoù b., sal ar C'huzul b.

Sitzungsteilnehmer g. (-s,-) : emvoder g.
sitzungswütig ag. : *er ist sitzungswütig,* paket en deus terzhienn ar vodañ-divodañ, gant terzhienn ar vodañ-divodañ emañ.
Sitzungszimmer n. (-s,-) : sal-emvod b., sal an emvodoù b., sal ar C'huzul b.
Sitzvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous kluder g., evn kluder g.
Sitzwechsel g. (-s,-) : **1.** [post-labour, kefridi] cheñchamant karg g. ; **2.** dilec'hiadur un embregerezh g.
Six estl. : *meiner Six ! mein Sixchen !* fidamdoue ! fidamdoustik ! fidam ! fidambiche ! fidambie ! fidambue ! fidamchig ! fidamdoulla ! fidadaoula ! fidamdoulle ! fidedoulle ! fidamdoullig ! fidamdoukou ! fidamdoumen ! fidamdouen ! fidamdoupik ! fidamdousik ! fidamdoustac'h ! fididouic'h ! fidambutun ! fidampret ! fidanderv ! fidandouchenn ! fidazomen ! fidezouar ! fidezouchenn ! fidezoupenn ! fidou ! fidoue ! fidouenn ! fidouac'h ! fidoupenn ! fidoustac'h ! fidoustik ! fedam ! fedadouac'h ! fedamdouac'h ! fedamdoulle ! fedamzoupenn ! fedamdousig ! fedamdoustek ! fedazouilher ! jarnigodik ! feiz da'm botoù ! feiz da'm daou vloaz ! feiz da'm distag ! feiz da'm douchig ! vantremorgenn ! vantredistag ! nondedistag ! nondedie ! nondegast ! mordouseg ! kordenn ! korn-butun ! Jezuz ! Jezuz-Doue ! Salver Jezuz ! mil krampouezhenn ! atoue ! daonet ! foeltr ! foutre ! tanfoeltr ! ha-dall daonet ! arsa ! manac'h da vin ! mil manac'h toull ! mil mallozh ! mallozh Doue ! mallozh va Doue ! mardouen ! mardiac'h ! mardoust ! mardoustac'h ! mardoustik ! mallozh gast ! tri mil c'hast ruz ! mil c'hast ! gast a c'hast ! gast ar c'hast ! putenn ar c'hast ! gast a vicher ! seizh kant luc'hedenn gamm ! tri mil barrad luc'hed ! double barrikenn ! seizh kant barrikennad kurun ! gagnig an ognon ! gast an ognon ! doubl-chas ! doubl-derv ! mil gurun ! gast alato ! mallach toull ! mallach douar ! mallistoull ! mallin rous ! mallech ti ! mil mallozh ruz ! mallozh ar foeltr ! foeltr an diaoul ! mil mallozh an tan hag ar c'hurun ! dampret 'vin ! daonet e vin ! daonet ne vin ket ! daonet 'vo ken ! daonet 'vo va ene ! daonet 'vo va ereoù ! daonet 'vo mil va ereoù ! daonet 'vo chipot-holen va mamm-gozh ! daonet 'vo chipot-holen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen va ene ! non de va ene ! daonet 'vo kroc'hen va c'hazh ! daonet 'vo kroc'hen kurunoù va ene ! pennad kroc'hen ! pennad ! kroc'hen kurunoù !
Six-Nations-Turnier n. (-s,-e) : [sport] tournamant ar c'hwec'h bro g.
Sixpack g. (-s,-s) : pakad c'hwec'h g.
Sixt b. (-,-en) : [iskrim] c'hwec'hvet linenn b., c'hwec'hvedenn b.
Sixtinisch ag. : ... Sikst ; *die Sixtinische Kapelle,* Chapel Sikst b.
Sixtus g. (-) : Sikst g. ; *Sixtus der fünfte*, Sikst pemp.
Sizilianer g. (-s,-) : Sikilian g. [*liester* Sikilianed].
Sizilianerin b. (-,-nen) : Sikilianez b.
sizilianisch ag. : **1.** sikilian ; **2.** [yezh.] sikilianek.
Sizilien n. (-s) : Sikilia b.
Skabies b. (-) : [mezeg.] rogn b./g., gal b./g.
skabiös ag. : [mezeg.] galus, galous.
Skabiose b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-ar-c'hal b., louzaouenn-ar-gal b., louzaouenn-ar-verranal b., louzaouenn-ar-vrec'h b., penn-glas g.
skabrös ag. : **1.** skoemp, amjestr, skeudik ; **2.** diwisk, druz, hudur, dizolo, lous, pebret lik, chip, ordous, lourt, distrantell, distres, gadal, gadalus, lik, lor, ramp, skoemp, liboudennek, dizabolu, divezh, hakr, kailh, kras, orgedus.
Skala b. (-, Skalen/Skalas) : **1.** [sonerezh] skeulenn b., skeul b. ; *Tonskala,* skeulenn diatonek b., skeuliad b., skeul-gan b. ; *modale Skala,* skeul vozel b. ; **2.** *soziale Skala,* skeul gevredigezhel b. ; **3.** skeuliad b., skalfad g., barem g. ; *Lohnskala,* skeuliad ar goproù b., kael c'hoproù b. ; *Kelvinskala,* skeuliad Kelvin b. ; **4.** dremm dereziet b., dremm dereziek b., kadran dereziet g., kadran dereziek g. ; **4.** *geologische Zeitskala,* skeul an amzervezhioù douarouriel b.
skalar ag. : [mat.] skalarel, skeuliadel.
Skalar g. (-s,-e) : [mat.] skeuliadell b.
Skalarkomponente b. (-,-n) : [mat.] kedrann skeuliadel b.
Skalarprodukt n. (-s,-e) : [mat.] produ skalarel g., produ skeuliadel g.
Skalde g. (-n,-n) : [lenn.] skald g. [*liester* skalded], barzh g. [*liester* barzhed].
Skaleneffekt g. (-s,-e) : [armerzh.] armerzhegezh diouzh ar skeul b., armerzhegezh skeulel b., espern arc'hant diouzh ar skeul g. ; *negative Skaleneffekte,* diarmerzhegezh skeulel b., diarmerzhegezh diouzh ar skeul b.
Skalengang g. (-s,-gänge) : [sonerezh] *chromatischer Skalengang,* frapad kromatek g., koulzad kromatek g.
Skalenscheibe b. (-,-n) : dremm dereziet b., kadran dereziet g.
Skalp g. (-s,-e) : skalp g., tonenn ar penn b., lêr ar penn g., pennkign g.
Skalpell n. (-s,-e) : skalpel g., skejer g., [mezeg.] flañchell b., lañsetez b.
skalpieren V.k.e. (hat skalpiert) : skalpañ, pennkignat, pennmoalañ, kignat lêr ar penn, kignat tonenn ar penn.
Skandal g. (-s,-e) : **1.** skandal g., gwallskouer b., droukskouer b., sav-kalon g., afer wallskouerius b., gwarzh g. ; *politisch-finanzieller Skandal,* gwarzh politikel-hag-arc'hantel g., droukskouer politikel-hag-arc'hantel b. ; *aller Welt zum Skandal,* ar pezh 'zo ur gwallskouer a sko spered an holl, ar pezh 'zo ur skrij hag un euzh evit an holl ; *einen Skandal vertuschen,* mougañ ur gwarzh ; *einen Skandal aufdecken,* diskuliañ ur gwarzh ; *um keinen Skandal zu provozieren,* bete-gouzout a zroukskouer ; *das ist ja ein ausgewachsener Skandal !* bras eo gwelet seurt traoù ! gwashat ! euzhusat ! mezh ar chas eo ! ur vezh ruz ! ur vezh ruz eo ! gant ar vezh ! mezh eo ! koustiañs ! ur mantr eo gwelet an dra-se ! ur vezh eo gwelet an dra-se ! ur vezh eo da welet ! ; **2.** skandal g., trouz bras g., tousmac'h g., diframm g., cholori g., boulorgn g., streuvell vras b., talabard g., talabao g., todion g., sabat g., ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat, jibas g., karbac'h g., kabal b., estlamm g., aroun g., tabac'h g., salamantenn b. ; *einen Skandal machen, einen Skandal schlagen,* ober un taol strak, ober ar sod, ober ur skandal, ober trouz bras, tousmac'hat, salamantiñ ; *es kam zum öffentlichen Skandal,* trouz bras a savas diwar-se er vro a-bezh, an afer a reas trouz bras er vro ; *Heidenskandal,* freuz ha reuz g., cholori b., talabao g., jabadao g., tabac'h g., sabat g., ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat, diframm g., tousmac'h g., tourni b., todilhon g., toumpi b., fourgas g., ur you hag un hemolc'h spontus, karnaj g., bosenn b., un todion an diaoul, un trouz an diaoul g., salamantenn b.
Skandalaufdecker g. (-s,-) : sacher-evezh g.
skandalhaft ag. : gwallskouerius, droukskouerius, mezhus, ifamus, a wallskouer, gwarzhus, mantrus.
skandalieren V.gw. (hat skandaliert) : **1.** ober ar sod, ober ur skandal, ober trouz bras, tabac'hañ, tabutal ; **2.** *auf jemanden skandalieren,* skandalat u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., leuskel un aridennad mallozhennoù war u.b., leuskel un aridennad ledouedoù war u.b., delazhiñ kunujennoù taer war u.b., lezel mallozhioù war u.b., lezel mallozhioù gant u.b., teuler ar seizh seurt ruz war u.b., rendaeliñ u.b., langachiñ u.b., todioniñ war u.b., ober trouz d'u.b.
skandalisieren V.k.e. (hat skandalisiert) : feukañ, droukskoueriañ, gwallskoueriañ, sevel kalon u.b., ereziñ, euzhiñ, ober gwarzh da.

Skandalmacher g. (-s,-) : **1.** tabac'her g., sabater g., hegazer g., chigarder g., paotr-ar-sabat g., fich-trubuilh g., tregaser g., fich-c'hoari g., trouzer g., trabaser g., fri-butun g., ki droch g., atahiner g. ; **2.** mesker kaoc'h g.
skandalös ag. : gwallskouerius, droukskouerius, mezhus, ifamus, a wallskouer, gwarzhus, mantrus.
Skandalpresse b. (-) : kazetennoù flapaj ls., stlenn-a-skandal g., meskerien gaoc'h ls.
Skandalreporter g. (-s,-) : kelaouenner sebeziñ g., kazetenner sebeziñ g., P. mesker kaoc'h g.
skandieren V.k.e. (hat skandiert) : hedata, mentadañ.
Skandieren n. (-s) : hedata g., mentadañ g.
Skandinavien n. (-s) : Skandinavia b., Lec'hlenn b.
Skandinavier g. (-s,-) : Skandinaviad g. [*liester* Skandinaviz], Lec'hlennad g. [*liester* Lec'hlenniz].
Skandinavierin b. (-,-nen) : Skandinaviadez b., Lec'hlennadez b.
skandinavisch ag. : **1.** skandinaviat, lec'hlennat ; **2.** [yezh.] skandinavek, lec'hlennek.
Skandinavisch n. : [yezh.] skandinaveg g., lec'hlenneg g.
Skansion b. (-) : hedata g., mentadañ g.
Skapulier n. (-s,-e) : [relij.] skapular g. [*liester* skapularioù].
Skarabäus g. (-, Skarabäen) : **1.** [loen.] c'hwil g. ; *Skarabäen fangen, Skarabäen suchen,* c'hwileta ; **2.** [arzoù] c'hwil sakr g.
Skarifikation b. (-,-en) : [mezeg.] krabisadenn gorre ar c'hroc'hen b., krafignadenn gorre ar c'hroc'hen b., krafadenn gorre ar c'hroc'hen b., ribiñsadenn gorre ar c'hroc'hen b., klisiadenn b., spinadur g., graspadur g., araskañ g., araskad g.
skarifizieren V.k.e. (hat skarifiziert) : [mezeg.] krabisat diwar-c'horre, krabisat a-ziwar-c'horre, krafignat diwar-c'horre, krafignat a-ziwar-c'horre, ribiñsat diwar-c'horre, ribiñsat a-ziwar-c'horre, spinañ, graspiñ, klisiañ, araskañ ; *die Haut skarifizieren,* graspiñ ar c'hroc'hen, klisiañ ar c'hroc'hen, araskañ ar c'hroc'hen.
skarifizierend ag. : spinus.
Skat g. (-s) : [kartoù] skat g., difouilh g.
Skateboard n. (-s,-s) : [sport] plankenn-ruilh g.
Skatologie b. (-) : **1.** [mezeg.] skatologiezh b. ; **2.** [dre astenn.] skatologiezh b., yezh skatologek b.
skatologisch ag. : skatologek.
skatophag ag. : [mezeg., bred] kaoc'hezat, kaoc'hdebrer.
Skatophage[1] g. (-n,-n) : [mezeg., bred.] kaoc'hezad g. [*liester* kaoc'hezaded], kaoc'hdebrer g. [*liester* kaoc'hdebrerien].
Skatophage[2] b. (-n,-n) : [mezeg., bred.] kaoc'hezadez b. [*liester* kaoc'hezadezed], kaoc'hdebrerez b. [*liester* kaoc'hdebrerezed].
Skatophagie b. (-) : kaoc'hezadezh b., kaoc'hdebrerezh g.
Skatophagin b. (-,-nen) : [mezeg., bred.] kaoc'hezadez b. [*liester* kaoc'hezadezed], kaoc'hdebrerez b. [*liester* kaoc'hdebrerezed].
skatophil ag. : [mezeg., bred.] kaoc'hvlisaer.
Skatophilie b. (-) : kaoc'hvlisa g., kaoc'hvlisadezh b.
Skatspiel n. (-s,-e) : [c'hoari kartoù] skat g., difouilh g.
Skatspieler g. (-s,-) : [kartoù] c'hoarier skat g., c'hoarier difouilh g.
Skatspielerin b. (-,-nen) : [kartoù] c'hoarierez skat b., c'hoarierez difouilh b.
Skeg g./n. (-s,-s) : [merdead.] soc'h g., pichod g., kentren g.
Skelett n. (-s,-e) : relegenn b., korf-eskern g., skeledenn b., atell b., relegenn-eskern b. ; *das Skelett eines Dinosauriers wieder zusammenfügen,* adframmañ skeledenn un dinosaor ; P. *er gleicht einem wandelnden Skelett,* hennezh a zo evel un Ankoù krignet (evel ur relegoù), treut eo evel ar marv, treut-marv eo, n'eus anezhañ nemet ar pevar askorn, n'eus nemet ar relegoù anezhañ hag ar c'hroc'hen d'o goleiñ, kastiz eo evel un den prest da vervel, hennezh a zo hudur da welet, n'eus mui nemet kroc'hen war e eskern, ar paourkaezh den a zo aet sec'h evel ur geuneudenn, hennezh n'eo ket tev ar gwenn en e revr, treut-keuneudenn eo, dismantr eo evel ur spes, n'eus mui nemet ur spes anezhañ, n'eus nemet ur sac'had eskern anezhañ, disec'het eo evel ar foenn, disec'het eo evel ur spes, n'eus nemet ar c'hroc'hen war e eskern, n'eus mui nemet kroc'hen war e eskern, n'eus nemet un tammig parich stegnet war ur sac'had eskern oc'h ober anezhañ (Gregor), n'eus nemet ar spes anezhañ, treut-eskern eo, aet eo da relegenn, ur sac'h eskern 'zo anezhañ.
skelettartig ag. : skeledennek, heñvel ouzh ur c'horf-eskern, e doare ur c'horf-eskern, a-zoare gant ur c'horf-eskern, a-seurt gant ur c'horf-eskern, treut-eskern, skeledennek ; *skelettartige Magerkeit,* treuted an ankoù b., sac'h-eskern g., treuter ur c'horf-eskern g., treuter da spontañ ar chas g.
Skelettmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn loc'hañ b.
Skelettschrift b. (-,-en) : [moull.] skritur danav b., skritur tanav g., tanavenn b.
Skepsis b. (-) : amgredoni b., skeptegezh b. ; [preder.] *pyrrhonische Skepsis,* pirronouriezh b., amgredoni pirronian b., arvarouriezh Pirron b., arvarouriezh pirronouriezhel b.
Skeptiker g. (-s,-) : skepteg g. [*liester* skepteien], hollarvarour g., den amgredik g., arvarour g., pirrhonour g.
Skeptikerin b. (-,-nen) : skeptegez b., hollarvarourez b., plac'h amgredik b., arvarourez b., pirrhonourez b.
skeptisch ag. : **1.** skeptek, diskredik, diskredus, amgredik, amgred, disfizius, amgredonius ; *ich bin skeptisch,* poan 'm eus o krediñ ; **2.** [preder.] skeptegouriezhel, pirrhonouriezhel, hollarvarouriezhel, arvarouriezhel.
Skeptizismus g. (-) : **1.** [emzalc'h] skeptegezh b. ; **2.** [preder.] skeptegouriezh b., pirrhonouriezh b., hollarvarouriezh b., arvarouriezh b.
Sketch g. (-es,-e) / **Sketsch** g. (-es,-e) : sketch g., berrarvest g., pezhig-c'hoari g., pezhig g. ; *witzige Sketche,* sketchoù fentus ls.
Ski g. (-s,-,-er) : ski g. ; *ein Paar Ski, ein Paar Skier,* ur skioù g. ; *Ski fahren (laufen),* skiañ, mont (riklañ) war skioù ; *auf Skiern,* war skioù ; *Ski alpin,* ski alpat g. ; *Ski nordisch,* ski norzhat g. ; *Wasserski,* ski-dour g.
Skiausrüstung b. (-,-en) : rikoù skiañ ls., dafar ski g.
Skibindung b. (-,-en) : strapenn ski b., stagell ski b., stagenn ski b.
Skibrett n. (-s,-er) : plankenn-ski g. ; *Skibretter,* plankennoù-ski ls., skioù ls.
Skibrille b. (-,-n) : lunedoù skiañ ls.
Skier ls. : plankennoù-ski ls., skioù ls. ; *auf Skiern,* war skioù.
skiern V.gw. (hat geskiert / ist geskiert) : skiañ.
Skifahren n. (-s) : **1.** ski g., skierezh g., skiañ g. ; *Skifahren im freien Gelände,* ski louarn g. ; *zum Skifahren geeignetes Gelände,* tachenn skiadus b. ; **2.** ski-diskenn g.
Skifahrer g. (-s,-) : skier g., skier-diskenn g.
Skifahrerin b. (-,-nen) : skierez b., skierez-diskenn b.
Skigebiet n. (-s,-e) : tachenn ski b., tachenn skiañ b.
Skikante b. (-,-n) : kant ski g.
Skilanglauf g. (-s) : ski-bale g., ski treuz bro g.
Skilangläufer g. (-s,-) : skier-bale g., skier treuz bro g.
Skilangläuferin b. (-,-nen) : skierez-vale b., skierez treuz bro b.
Skilaufen n. (-s) : ski g., skierezh g., skiañ g. ; *Skilaufen im freien Gelände,* ski louarn g. ; *zum Skilaufen geeignetes Gelände,* tachenn skiadus b.
Skiläufer g. (-s,-) : skier g.
Skiläuferin b. (-,-nen) : skierez b.
Skilehrer g. (-s,-) : monitour ski g.
Skilehrerin b. (-,-nen) : monitourez ski b.
Skilift g. (-s,-e) : pign-skierien g., teleski g., sach skierien g., sach revr g., fun-revr g.

Skimmer g. (-s,-) : [tekn.] dastumer g. [*liester* dastumerioù], rasteller g. [*liester* rastellerioù].
Skinhead g. (-s,-s) : skinhead g., P. penn moal g., penn disto g., faskour g.
Skioptikon n. (-s, Skioptiken/-s) : letern hud g.
Skipass g. (-es,-pässe) : treziad ski g., kartenn skier b.
Skipiste b. (-,-n) : roudenn skiañ b.
Skipper g. (-s,-) : [merdead.] kabiten yak g., penn bourzh g.
Skischanze b. (-,-n) : roudenn lammat gant skioù b., roudenn skilammat b.
Skischuh g. (-s,-e) g. : botez-skiañ b.
Skisport g. (-s) : ski g., skierezh g., skiañ g.
Skispringen n. (-s) : skilammat g., lammat gant skioù g.
Skispringer g. (-s,-) : skilammer g., lammer gant skioù g.
Skispringerin b. (-,-nen) : skilammerez b., lammerez gant skioù b.
Skisprung g. (-s,-sprünge) : skilamm g., lamm gant skioù g.
Skistock g. (-s,-stöcke) : bazh skiañ b.
Skiträger g. (-s,-) : doug-skioù g.
Skiwachs n. (-es) : fard g.
Skizze b. (-,-n) : brastres g., brastresadenn b., ardresadur g., damdresadenn b., damdres g., damdresadur g., berrdres g., berrskeudenn b., pennlinennoù ls., brasskeudenn b., braslinennadur g., damskeud g., damskeudenn b., maketenn b. ; **.** *flüchtige Skizze,* primdres g., primdresadenn b., raklivadur g., raktresadenn b. ; **.** *eine Skizze entwerfen,* brastresañ, braslinennañ, brasskeudenniñ, brasluniañ, damskeudenniñ, damdresañ, raktresañ ; **.** *eine flüchtige Skizze entwerfen,* primdresañ.
Skizzenblock g. (-s,-blöcke) : strobad-tresañ g., bloc'h-tresañ g.
Skizzenbuch n. (-s,-bücher) : dastumad brastresoù g., teskad brastresoù g.
skizzenhaft ag. : brastreset, damdreset.
Adv. : dre vrastresañ.
skizzieren V.k.e. (hat skizziert) : brastresañ, braslinennañ, brasluniañ, brasskeudennañ, damskeudenniñ, damdresañ, raktresañ, berrdresañ, berrdaolennañ, kreioniñ ; **.** *die Grundlinien skizzieren, die Grundzüge skizzieren,* braslinennañ ; **.** *einen Plan skizzieren,* brastresañ ur raktres.
Skizzierer g. (-s,-) : brasskeudenner g., brastreser g.
Skizzierung b. (-,-en) : brastres g., damdresadenn b., raktresadenn b.
Sklave g. (-n,-n) : **1.** sklav g., sklavour g., dalc'hiad g. ; **.** *der Herr und seine Sklaven,* ar mestr hag e sklaved ; **.** *jemanden zum Sklaven machen,* sklavaat u.b., ober e sklav eus u.b., sklavañ u.b. ; **.** *Sklave werden,* sklavaat ; **.** *Jagd auf Sklaven machen,* sklaveta ; **.** *einen Sklaven freilassen,* frankizañ ur sklav, frañchizañ ur sklav, disujañ ur sklav, reiñ e frankiz d'ur sklav, digabestrañ ur sklav ; **.** *freigelassener Sklave,* sklav frankizet g., sklav digabestret g., frankiziad g., frankizad g. ; **.** [istor] *entlaufener Sklave,* sklav simarron g. ; **.** *die Sklaven einer Galeere,* ar galead g., ar c'haleourien ls. ; **.** *als Tierkämpfer eingesetzter Sklave,* sklav loenetaer g. ; **.** *und würden Sie es zulassen, dass aus ihnen Sklaven werden, und würden Sie es dulden, wenn aus ihnen Sklaven werden,* ha gouzañv a rafec'h e teufent d'ober sklaved ? hag asantiñ a rafec'h ma teufent d'ober sklaved ? ; **2.** [dre skeud.] **.** *ein Sklave der Mode sein,* bezañ sklav d'ar gizioù nevez, bezañ trelatet gant ar gizioù nevez, bezañ sorc'hennet gant ar gizioù nevez, bezañ dindan gazel-ge ar gizioù nevez, bezañ dindan gazel-ge gant ar gizioù nevez, bezañ gwall droet e benn gant ar gizioù nevez, ober un Doue eus ar gizioù nevez, en em atahinañ ouzh ar gizioù nevez ; **.** *er ist der Sklave seiner Frau,* ober a ra torchenn d'e wreg, pont ha plankenn eo d'e wreg, pont ha pavez eo d'e wreg, ober a ra pont ha plankenn dindan e wreg, pont ha plankenn eo gant e wreg, e wreg a vani anezhañ evel a gar, sentiñ a ra d'e wreg da vezañ gwelien, hennezh a zo dindan gazel-ge gant e wreg, mont a ra da c'houzer dindan treid e wreg, gouzer eo dindan treid e wreg, gouzer ha skabell eo dindan treid e wreg, e wreg a dro hag a zistro anezhañ ; **.** *in diesem Betrieb arbeiten sie wie die Sklaven,* emaint e-barzh ar galeoù el labouradeg-se.
Sklavenarbeit b. (-,-en) : **1.** [istor] labour ar sklaved g. ; **2.** [dre skeud.] gast a vicher b., labour lazhus g., lazh tud g., labour dreistpenn g., torr-korf g., labour tenn g., klogor str., lazh-korf g., gwall grogad g., gwall reuziad g., gwall gaouad g., aner g., lazh g., kouez g., disec'h-tud g., kole d'ober g., bourellenn b., charre g., chastre g.
Sklavendienst g. (-es) : sklaverezh g.
Sklavenfort n. (-s,-s) : morianerezh b.
Sklavenhalterordnung b. (-,-en) : reizhad sklavelour b.
Sklavenhandel g. (-s) : sklavetaerezh g., sklaveta g., gwerzhañ-sklaved g., trafikerezh sklaved g., morianetaerezh g., trafik ar re zu g. ; **.** *Sklaverei und Sklavenhandel sind von nun an in allen ihren Formen verboten,* berzet e vo kement stumm a sklaverezh hag a werzhañ-sklaved ; **.** *Sklavenhandel treiben,* morianeta.
Sklavenhändler g. (-s,-) : morianetaer g., marc'hadour sklaved g., trafiker sklaved g.
Sklavenhändlerin b. (-,-nen) : morianetaerez b., marc'hadourez sklaved b., trafikerez sklaved b.
Sklavenjagd b. (-,-en) : sklavadeg b.
Sklavenjäger g. (-s,-) : sklavetaer g.
Sklavenschiff n. (-s,-e) : bag vorianeta b.
Sklavenstaat g. (-s,-en) : Stad sklaver b., Stad sklavelour b.
Sklaventreiber g. (-s,-) : [gwashaus] morianetaer g.
Sklaventreiberin b. (-,-nen) : [gwashaus] morianetaerez b.
Sklaventum n. (-s) : sklavelezh b.
Sklaverei b. (-) : sklavelezh b., sklavaj g. ; **.** *jemanden in Sklaverei halten,* delc'her u.b. er sklavelezh ; **.** *Gegner der Sklaverei,* enepsklavelour g. ; **.** *Anhänger der Sklaverei,* sklaveler g., sklavelour g.
sklavereifeindlich ag. : enepsklavelour.
Sklavin b. (-,-nen) : sklavez b., sklavourez b. ; **.** *er behandelt seine Frau wie eine Sklavin,* e wreg a zo pont ha plankenn dezhañ, e wreg a vez pont ha pavez dezhañ, ober a ra e wreg pont ha plankenn dindanañ, pont ha plankenn e vez e wreg gantañ ; **.** *sie ist die Sklavin ihres Mannes,* ober a ra torchenn d'he gwaz, pont ha plankenn eo d'he gwaz, he gwaz a vani anezhi evel a gar, sentiñ a ra d'he gwaz da vezañ gwelien, honnezh a zo dindan gazel-ge gant he gwaz, mont a ra da c'houzer dindan treid he gwaz, gouzer eo dindan treid he gwaz, gouzer ha skabell eo dindan treid he gwaz, he gwaz a dro hag a zistro anezhi.
sklavisch ag. : sklavel, mevelek ; **.** *sklavischer Gehorsam*, sentidigezh-sklav b., spered heul-heul g., spered sentidik g., sentidigezh displed b. (Gregor), sentidigezh da vezañ gwelien b.
Sklavismus g. : sklavelouriezh b.
Sklera b. (-, Skleren) : [korf.] lêrsae b.
skleral ag. : [korf.] … al lêrsae.
Sklerose b. (-,-n) : [mezeg.] skleroz g. ; **.** *multiple Sklerose,* skleroz strewek g.
sklerosieren : [mezeg.] V.gw. (hat sklerosiert) : skleroziñ.
V.k.e. (hat skleroziert) : sklerozañ.
sklerotisch ag. : [mezeg.] sklerozek.
Skoliose b. (-,-n) : [mezeg.] skolioz b.
Skolopender g. (-s,-) : [loen.] teledez b. [*liester* teledezed], senk g [*liester* senked], P. milkraban g. [*liester* milkrabaned].
skontieren V.k.e. (hat skontiert) : [kenwerzh] diskontañ.
Skonto g./n. (-s,-s) : [kenwerzh] distaol g., diskont g.
skontrieren V.k.e. (hat skontriert) : sevel stad ur gont.
Skontro n. (-s,-s) : [kenwerzh] mentelad kont b.
Skopolamin n. (-s) : [kimiezh, mezeg.] skopolamin g.

Skorbut g. (-s) : [mezeg.] kleñved an douar g., droug-douar g., droug-an-douar g., skorbut g.
skorbuthemmend ag. : enepskorbut.
skorbutisch ag. : [mezeg.] skorbutek.
Skorbutkranke(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] skorbuteg g. [*liester* skorbuteien], skorbutegez b.
Skorbutkraut n. (-s) : [louza., *Cochlearia officinalis*] louzaouenn-an-droug-douar b., louzaouenn-ar-skorbut b., beler aod str.
Skore n. (-s,-s) : [Bro-Suis, sport] skor g., kont b.
skoren V.gw. (hat geskort) : [Bro-Suis, sport] plantañ e-barzh, plantañ ar volotenn e-barzh, skeiñ e-barzh, skeiñ ar vell er gaoued, merkañ ur pal, plantañ unan.
Skorpion g. (-s,-e) : **1.** [loen.] krug-vras b. ; **.** *der Stachel des Skorpions,* flemm ar grug-vras g., kastr ar grug-vras g. ; **.** *mich hat ein Skorpion gestochen,* flemmet (gwanet, kastret, piket) on bet gant ur grug-vras ; **.** *die Scheren des Skorpions,* meudoù ar grug-vras ls. ; **2.** [stered.] **.** *der Skorpion,* ar Grug b., steredeg ar Grug b. ; **3.** [astrologiezh] **.** *das Tierkreiszeichen Skorpion,* azon ar Grug g. ; **4.** [lu, istor] bangounell b.
Skorpion-Krustenechse b. (-,-n) : [loen.] glazard perlezek g.
Skorzonere b. (-,-n) : [louza.] sarsifi-du str., sarsifi-Spagn str.
Skote g. (-n,-n) : Gouezel g. [*liester* Gouezeled].
Skotom n. (-s,-e) : [mezeg.] skotom g.
Skotomation b. (-) : [bred.] skotomadur g.
skotomisieren V.gw. (hat skotomisiert) : [bred.] skotomiñ.
skotopisch ag. : [mezeg.] skotopek ; *skotopisches Sehen,* gweled skotopek g., skotopiezh b.
Skribent g. (-en,-en) **/ Skribifax** g. (-es,-e) **/ Skribler** g. (-s,-) : [gwashaus] skridajer g., paotr e bluenn g., kozh skriver g., burever g., burokrat g., paperajer g., louf-torchenn g. [*liester* loufoù-torchenn], pluachenner g.
Skript n. (-s,-s/-e/-en) : **1.** [skol-veur] **a)** notennoù savet e-pad ar c'hentelioù ls. ; **b)** liesskrid g. ; **2.** reolad b., patrom g., skouer b., stalon g. ; *soziales Skript,* reolad kevredigezhel b. ; **3.** [film] n. (-s,-s) : skript g. ; **4.** [stlenn.] areg gouleviñ g., yezh programmiñ b., yezh skript b.
Skriptgirl n. (-s,-s) : skriptourez b.
Skriptor g. (-s,-en) : **1.** [istor] skriver g. ; **2.** [relij.] skriver builhoù g. [*liester* skriverien vuilhoù].
Skriptsprache b. (-,-n) : [stlenn.] areg gouleviñ g., yezh programmiñ b., yezh skript b.
Skripturen ls. : skridoù ls., paperioù ls.
Skrofeln ls. : [mezeg.] droug-ar-roue g., droug-an-ampereur g., droug-sant-Kadou g.
skrofelkrank ag. : [mezeg.] klañv gant droug-ar-roue, taget gant droug-ar-roue, klañv gant droug-sant-Kadou.
Skrofelkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] baskig g., louzaouenn-droug-sant-Kadoù b., louzaouenn-droug-ar-Roue b.
skrofulös ag. : [mezeg.] klañv gant droug-ar-roue, taget gant droug-ar-roue, klañv gant droug-sant-Kadoù.
Skrofulose b. (-) : [mezeg.] droug-ar-roue g., droug-sant-Kadoù g.
skrotal ag., **Skrotal-** : [korf., mezeg.] … ar gousac'h.
Skrotum n. (-s, Skrota) : [korf.] skrotom g., gousac'h g., kalloc'henn b., P. sac'h g.
Skrupel g. (-s,-) : **1.** morc'hed g./b., morc'hedenn b., skorpul g., nec'hamant g. ; **.** *ohne jeden Skrupel,* hep ket a vezh, hep ma vefe strafuilhet e spered an disterañ gant an dra-se, hep rebech a goustiañs ebet, hep na zeufe ur bannac'h dour war e zaoulagad, hep sellet blaz ebet, hep sellet kont ebet, hep sellet blaz na kont ebet eus kement-mañ, hep ober ur van, hep ober an disterañ seblant, ken distrafuilh ha tra, ken dinec'h ha tra, hep na rafe ur serr-lagad, hep ober esmae ebet, hep alamant, hep bezañ seizhdaleetoc'h evit ober an dra-se, dizamant, diskorpul-kaer, hep balc'heg ebet ; **.** *seine Neugier überwog alle Skrupel,* kreñvoc'h e oa bet e c'hoant gouzout eget e holl skorpuloù, trec'h e voe e c'hoant gouzout d'e holl skorpuloù ; **.** *er kennt keine Skrupel,* diskorpul-kaer eo, ne ra kaz a netra, n'eus ket a gaz dezhañ ober droug, ne sell blaz ebet, ne sell kont ebet ; **2.** preder g., prederi b., aket g.
skrupellos ag. : diskorpul, divorc'hed, digoustiañs, peurzivezh, divezh-ki, divezh-krenn, dibalamour, difoutre, dizamant, hep sellet blaz ebet, hep balc'heg ebet, hep sellet kont ebet, hep sellet blaz na kont ebet eus kement-mañ, dizonest ; **.** *er ist völlig skrupellos,* diskorpul-kaer eo, ne ra ket kaz a netra, n'eus ket a gaz dezhañ ober droug.
Skrupellosigkeit b. (-) : divorc'hed g., digoustiañsusted b., dizonestiz b., peurzivezhded b., spered-ki g., diouer a skorpuloù g., doare diskorpul g.
skrupulös ag. : **1.** koustiañsus, tost d'e goustiañs, skorpulus, morc'hedus, morc'hedek ; **2.** pervezh, rik, aketus, spis.
Skrupulosität b. (-) : rikter g., rikted b., dikted b., dikter g., resister g., resisted b., pervezhder g., pervezhded b., reizhded b., reizhder g., spister g., spisted b., pizhder g., pizhded b., rikelezh b.
Skua b. (-,-s) : [loen.] sparfell-vor vras b. [sparfelled-mor bras].
Skull n. (-s,-s) : [merdead.] roeñv b., roeñvenn b. ; **.** *Satz Skulls,* roeñvaoueg b. ; **.** *mit Skulls ausgestattet,* roeñvek, roeñvoù outañ ; **.** *die Skulls einziehen,* dizourañ ar roeñvoù.
Skullboot n. (-s,-e) : [merdead.] skif g., skaf g., skuitenn b.
skulptieren V.k.e. (hat skultiert) : kizellañ, skultañ.
Skulptur b. (-,-en) : **1.** [oberenn] kizelladur g., skultadur g. ; **.** *freistehende Skulptur, rundum betrachtbare Skultur,* peurvos g. ; **2.** [arz] kizellerezh g., skulterezh g., skultouriezh b.
Skulptur- : skulterezhel, kizelladurel.
Skunk g. (-s,-e/-s) : [loen.] skoñs g. [*liester* skoñsed], pudask g. [*liester* pudasked, pudiski], piteoz g. [*liester* piteozed] ; **.** *Skunks spritzen ihren potenziellen Angreifern ein streng riechendes Sekret entgegen,* teuler flaer a ra ar pudasked pa vezont en dañjer.
Skunkfell n. (-s,-e) : skoñs g., feur skoñs b., foulinenn skoñs b.
skurril ag. : bourdus, chin, lu, furlukinus.
S-Kurve b. (-,-n) : korn-tro kamm-digamm g., pleg kamm-digamm g., korn-pleg kamm-digamm g.
Skyphos g. (-s, Skyphoi) : skifos g., hanaf g.
Slacker g. (-s,-) : leozenn b. [*liester* leozenned], moriser g., chuchuenn b., teteiour g., labask g., luguder g., c'hoarieller g., chuchuer g., ruzer g., goulerc'her g., kac'higeller g., belbeter g., kalficher g., buzhugenn b. [*liester* buzhugenned], luduenn b., buzhugenner g., beuzelenn b., peul g.
Slalom g. (-s,-s) : [sport] slalom g. ; *Slalom fahren,* slalomiñ ; [dre skeud] *Slalom fahren, Slalom rennen, Slalom gehen,* slalomiñ, mont a-skerb, mont a-gleiz hag a-zehou, gourgammañ, mont a-c'hourgammoù.
Slalomfahrer g. (-s,-) : [sport] slalomer g.
Slalomtor [sport] porzh slalom g.
Slalomspezialist g. (-en,-en) : [sport] slalomer g.
Slam g. (-s,-s) : [lenn.] slam g. [*liester* slamoù].
slammen V.gw. (hat geslammt) : [lenn.] slamiñ.
Slammer g. (-s,-) : [lenn.] slamer g. [*liester* slamerien].
Slang g. (-s,-s) : [yezh.] jagouilhaj g., safar g., luc'haj g., brizhyezh b., gregach g., langaj g. ; **.** *Slang aus La Roche-Derrien,* tunodo g., luc'haj ar Roc'h-Derrien g. ; *Slang sprechen,* luc'hajiñ.
Slangausdruck g. (-s,-ausdrücke) : [yezh.] gerienn luc'haj b., troienn luc'haj b.
Slangspezialist g. (-en,-en) : [yezh.] luc'hajour g.
Slapstick g. (-s,-s) : film bourdus g., film lu g., film chin g.

Slawe g. (-n,-n) : Slav g. [*liester* Slaved].
Slawenfreund g. (-s,-e) : slavgarour g.
slawenfreundlich ag. : slavgar.
Slawentum n. (-s) : **1.** slavadelezh b. ; **2.** Slaved ls.
Slawin b. (-,-nen) : Slavez b.
slawisch ag. : **1.** slavat, slav ; **2.** [yezh.] slavek.
Slawisch n. : [yezh.] slaveg g.
slawisieren V.k.e. (hat slawisiert) : slavaat ; [yezh] slavekaat.
V.em. : **sich slawisieren** (hat sich (ak.) slawisiert) : slavaat ; [yezh] slavekaat.
Slawist g. (-en,-en) : slavegour g.
Slawistik b. (-) : slavegouriezh b.
Slawistin b. (-,-nen) : slavegourez b.
Slawonien n. (-s) : **1.** Slavonia b. ; **2.** [istor] Sklavonia b.
Slawonier g. (-s,-) : **1.** Slavoniad g. [*liester* Slawoniz] ; **2.** [istor] Sklavon g. [*liester* Sklavoned].
slawonisch ag. : **1**. slavoniat ; **2.** [istor] sklavonat, … Sklavonia ; [yezh.] sklavonek.
Sliding Tackling n. (-s,-s) : [sport, mell-droad] takl g. [*liester* takloù].
Slip g. (-s,-s) : **1.** [dilhad.] slip g. [*liester* slipoù], bragez vihan b., bragoù bihan g. ; **2.** [merdead.] flour g.
Slipanlage b. (-,-n) : [merdead.] flour g.
Slipeinlage b. (-,-n) : [yec'hedouriezh] tapon-slip g., stepon amzerioù g., serviedenn amzerioù b.
slippen V.gw. (hat geslippt) : [nij.] nijal a-skizh e-keñver an ahel-nij, nijal a-dreuz, nijal war e grank.
V.k.e. (hat geslippt) : [merdead.] *ein Schiff ins Wasser slippen,* lakaat ur vag war flod, lakaat ur vag war neuñv, morañ ur vag, bountañ ur vag war an dour ; *es gelang uns nicht das Schiff ins Wasser zu slippen,* boud e voemp da vorañ ar vag.
Slipper g. (-s,-/-s) : mokasin g. [*liester* mokasinoù].
s.l.n.d. : [moull.] h.l.n.d., hep lec'h na deiziad.
Slogan g. (-s,-s) : lugan g., ger-gourc'hemenn g., slogan g., ger-stur g.
Slot g. (-s,-s) : [stlenn.] hosk lugañ g., kennasker g.
Slotmaschine b. (-,-n) : mekanik c'hoarioù arc'hant g., c'hoarierez wenneien g., lonkerez wenneien b.
Slowake g. (-n,-n) : Slovak g. [*liester* Slovaked].
Slowakei b. (-) : *die Slowakei,* Slovakia b.
Slowakin b. (-,-nen) : Slovakez b.
slowakisch ag. : **1.** slovak ; **2.** [yezh.] slovakek.
Slowakisch n. : [yezh.] slovakeg g.
Slowene g. (-n,-n) : Sloven g. [*liester* Slovened].
Slowenien n. (-s,-) : Slovenia b.
Slowenin b. (-) : Slovenez b.
slowenisch ag. : **1.** sloven ; **2.** [yezh.] slovenek.
Slowenisch n. : [yezh] sloveneg g.
Slowfox g. (-/-es,-e) : dañs kof-ha-kof g.
Slum g. (-s,-s) : foukennaoueg b., lastez kêr b., lochennaoueg b., slum g., P. Kervidon b., Kerfoukenn b. ; *in einem Slum wohnen,* bezañ o chom e Kervidon.
Slup b. (-,-s) : [merdead.] skloup g. [*liester* skloupoù].
Smalltalk g./n. (-s,-s) **/ Small Talk** g./n. (- -s,- -s) : komzerezh goullo g., komzoù dister ls., komzoù patatez ls., plataj g., komzoù plat ls., pifoù ls., arabad g., komzoù kollet ls., komzoù didalvez ls., kozh fardaj g., komzoù goullo ls., komzoù aner ls., gerioù gwan ls., komzoù ven ls., bourouell g., kaozioù ls.
Smaragd g. (-s,-e) : gwervaen g., emrodenn b., emrodezenn b., emrodez str., maen beril g., beril g. ; *kleine Smaragde,* emrodez morilhon str.
Smaragdeidechse b. (-,-n) : [loen.] gurlaz g./b. [*liester* gurlazi, gurlazed].
smaragden ag. : ... gwervaen, … emrodenn, ... emrodezenn, glas-emrodenn.
smaragdgrün ag. : glas-emrodenn.
smart ag. : (digemm) : mistr, faro, cheuc'h, kran, strak, turgn, moust, nifl, lipet, stipet, a-stroñs, tonius, kempenn, gwisket mistr ha mibin, gwisket brav, gwisket kaer, gwisket koant, paket cheuc'h, paket brav, feul.
Smartcard b. (-,-s) : kartenn grug b.
Smartphone n. (-s,-s) : poellgomzer g., pellgomzer naouek g.
Smash g. (-/-s,-s) : [sport] c'hwistad g.
Smegma n. (-s) : [mezeg.] smegma g.
Smilodon g. (-/-s) : [henloenoniezh] smilodon g. [*liester* smilodoned].
Smog g. (-/-s,-s) : smog g.
Smogalarm g. (-s,-e) : kemenn diwall ouzh ar smog g.
Smoking g. (-s,-s) **/ Smokinganzug** g. (-s,-anzüge) : smoking g.
SMS®1 g. (-) : berradur evit **Short Message Service** : *eine Nachricht per SMS versenden,* kas ur pellgerig gant an SMS.
SMS² b. (-,-) (Bro-Aostria/Bro-Suis n. -,-) **/ SMS-Nachricht** b. (-,-en) : pellgerig g. ; **.** *eine SMS versenden,* kas ur pellgerig ; **.** *eine SMS bekommen,* degemer ur pellgerig, kaout ur pellgerig, resev ur pellgerig.
Smyrna n. (-s) : Smirna (Izmir) b. ; *Smyrnaer Teppich*, *Smyrnateppich,* pallenn Smirna g.
Sniff g. (-s) : [dramm] ruflañ g.
sniffen V.k.e. / V.gw. (hat genifft) : [dramm] ruflañ.
Sniffing n. (-s) : [dramm] ruflañ g.
Snob g. (-s,-s) : snob g. [*liester* snobed], farod g. [*liester* faroded], paotr flammik g., pipi g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g. [*liester* gweerien-o-revr], ardaouer g., orbidour g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., fring-foar g., poufer g., pompader g., kankaler g., arvezier g., Yann an ardoù g.
Snobismus g. (-s, Snobismen) : snobiezh b., snobegezh b., emzalc'h snob g., kañfarderezh g., kañfardiz b., kankal g.
snobistisch ag. : snob, faro, flammik.
Snowboard n. (-s,-s) : [sport] unski g., plankenn-erc'h g.
Snowbike n. (-s,-s) : [sport] beloski b.
so

I. e-giz-se, er c'hiz-se, evel-se, mod-se, evel-henn, evel-hont, evel-mañ, en doare-se, en hent-se, dre an hent-se, setu pegiz, setu penaos
II. (amzer) neuze. (doare) m'emañ an traoù e-giz-se
III. (derez kevatal) ken, kel, ker, keit, kenkoulz, kement, kerkent, kenkent ...
IV. (kementad, fonnder) ken, kement, ken .... all
V. (stagell isurzhiañ) **so .... dass, so dass (sodass)**
VI. implijoù divoutin pe gozh

I. Adv. : e-giz-se, er c'hiz-se, evel-se, er mod-se, en doare-se, evel-henn, evel-hont, evel-mañ, en hent-se, dre an hent-se, setu pegiz, setu penaos, en dailh-se, e-giz-mañ, er c'hiz-mañ, er mod-mañ, er stad-mañ, en hent-mañ, dre an hent-mañ ; **.** *etwa so, irgendwie so, ungefähr so,* damdost evel-henn ; **.** *so ist es recht !* mat e-giz-se ! gwell a se ! aze emañ an dailh ! ; **.** *so muss es sein !* e-giz-se e tle bezañ ! E-giz-se e tle bezañ graet ! dleet eo e vefe an traoù evel-se ! ; **.** *dem ist nun einmal so ! so ist es eben !* 'mod-se 'mañ - e-giz-se emañ ar bed - evel-se emañ ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se emañ an traoù - setu giz ar bed - doare ar bed eo - se 'zo evel-se - evel-se emañ kont etre va moereb ha va eontr - evel-se emañ, petra a reot ? - e-giz-se emañ an traoù - e-giz-se emañ kont - e-mod-se emañ an traoù, pa vez kamm ar c'heuneud ne vez ket eeun ar glaou - evel-se krak ! ; **.** *wenn dem so ist,* m'emañ an traoù e-giz-se, p'emañ kont evel-se, m'emañ ar bed evel-se, pep tra o vezañ e-giz-se (Gregor), neuze da vihanañ ; **.** *so sind die Leute nun einmal !* evel-se emañ an dud ! ; **.** *so ist der Mensch,* evel-se emañ mab-den ; **.** *da dem so ist, so*

wie jetzt die Dinge stehen, so wie die Dinge nun einmal stehen, da es nun einmal so ist, o vezañ m'emañ an traoù e-giz-se, pep tra o vezañ er c'hiz-se (Gregor), dre m'emañ an traoù e-giz-se, peogwir emañ kont evel-se, gant stad an traoù er mod 'zo, p'emañ kont evel-se, p'emañ evel-se ar stal ; **.** *sie haben nicht weiter danach gefragt, so wie ihre Nachbarn,* n'o doa ket klasket gouzout hiroc'h kennebeut ha ma rae o amezeien ; **.** *dann sei es so, so sei es, dann soll es so sein,* e-giz-se bezet graet, evel-se bezet graet, ra vo graet evel-se, evel-se ra vo graet ; **.** *ich hatte nichts gehört, so wie meine Nachbarn,* ne'm boa klevet netra na va amezeien kennebeut ; **.** *so werden wir es machen,* setu pegiz e raimp, setu penaos e raimp, en doare-se e raimp ; **.** *so sprach er,* setu ar pezh a lavaras ; **.** *ich habe so genug,* trawalc'h 'zo bremañ, va gwalc'h am eus gant kement-se ; **.** *so als ob nichts wäre, so als wäre nichts passiert,* evel mann ebet ; **.** *er tut so, als bemerke er nichts, er tut so, als würde er nichts bemerken,* ne ra ezvan ebet ; **.** *und so weiter / und so fort,* h.a., hag all, hag e-se, ha kement tra 'zo c'hoazh, ha kement tra 'zo holl, ha kement tra 'zo tout, ha kement a zo, ha kement a vez, ha me oar me, ha n'ouzon dare, hag ar rest, ha n'ouzon pet all, ha pet tra-holl, ha traoù evel-se, hep komz eus mil dra all ; **.** *es ist so seine Art,* en dailh-se ez a ganti (Gregor), en dailh-se emañ, e-giz-se (evel-se) emañ, ar stumm a zo gantañ d'ober seurt traoù ; **.** *bald so ..., bald so,* gwech en doare-mañ, gwech en un doare all - a-wechoù en doare-mañ, a-wechoù en un doare all - bremañ en doare-mañ, goude en un doare all ; **.** *so oder so*, mod pe vod, e mod pe vod, dre hent pe hent, a-dreuz pe a-hed, stag pe zistag, forzh penaos, n'eus forzh penaos, forzh peseurt mod, n'eus kaz e pezh feson, e doare pe zoare, evit ur perzh, en ur c'heñver bennak, e pep stad, e pep doare, e pep hent, e pep giz, e pep feur, e nep doare, e nep stumm, e nep giz, e nep stad, e stumm pe stumm, e giz pe c'hiz, en un tu bennak, en un doare pe zoare, en ur c'hiz pe c'hiz, dre an nor pe dre ar prenestr, ne vern dre be hent, ne vern pe dre hent, ne vern dre beseurt doare, evel-henn pe evel-hont ; **.** *der eine macht so, der andere so,* an eil a ra evel-henn, egile evel-hont ; **.** *so enstehen die Gerüchte,* sell aze penaos e vez savet ar c'haozioù (ar voltennoù), setu penaos e vez savet ar c'haozioù ; **.** *wenn ich das so sagen darf, wenn ich so sagen darf,* mar kredan lavaret ; **.** *wenn man so sagen darf,* koulz lavaret, evel pa lavarfed ; **.** *so was habe ich noch nie gesehen,* biskoazh kement all n'em eus gwelet, biskoazh em buhez n'em boa gwelet kement-se, biskoazh em buhez n'em eus gwelet seurt traoù, biskoazh em buhez kement all, n'em eus gwelet biskoazh pezh evel an dra-se, sada biskoazh ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vout balpet ! peadra a zo da vamañ ! ; **.** *ich hatte noch nie so etwas gesehen,* kent ne welis evel-henn ; **.** *so, wie es ist,* evel m'emañ, 'vel-'vel, evel-evel, hevelep-hevelep ; **.** *ich verkaufe das Haus so, wie es ist,* gwerzhañ a ran an ti 'vel-'vel, gwerzhañ a ran an ti evel-evel ; **.** *er nimmt das Leben so, wie es kommt,* bevañ a ra kontant evel m'emañ ; **.** *so etwas,* traoù seurt-se, ar seurt traoù-se, ur seurt tra, kement-se ; **.** *wie konntest du so etwas tun ?* perak out aet d'ober ur seurt tra ? ; **.** *so etwas ist in der Stadt üblich,* e kêr emañ ar c'hiz-se ; **.** *er behauptete steif und fest, dass ihm so etwas nicht zugestoßen wäre,* eñ a zalc'he groñs ne vefe ket erruet kement-se gantañ ; **.** *so etwas wie Unruhe,* evel ur stumm nec'hamant - nec'hamant, pe n'ouzon ket petra ; **.** *das ist so etwas wie deins,* un tamm evel da hini eo ; **.** *so etwas wie ein Pferd,* ur menestin marc'h - un asez marc'h g. - ur meni marc'h g. - ur marc'h, pe n'ouzon ket petra ; **.** *Margarine ist so etwas wie Butter,* ur menestin amanenn (ur meni amanenn, un asez amanenn, un tammig evel an amanenn) eo ar margarin, un dra karr pe gilhoroù d'an amanenn eo ar margarin, doare an amanenn a zo gant ar margarin, un doare amanenn a zo eus ar margarin, re-bar d'an amanenn eo ar margarin ; **.** *so ein Mann,* ur gwaz seurt-se g., ur gwaz evel-se g. ; **.** *wenn Sie es so nehmen wollen,* ma'z eo evel-se emañ ar bed / en dailh-se eta / d'ar gont-se / en dailh-se (Gregor), m'emañ an traoù evel-se, pa'z eo evel-se eo ganeoc'h, kent a se ; **.** *ich hatte es nur so gesagt,* lavaret 'm boa kement-se diwar beg va zeod ; **.** *es mochte so vier Uhr sein,* war-dro peder eur e oa, ma 'm eus soñj mat ; **.** *so !* sell 'ta ! ac'hanta ! dal 'ta ! ; **.** *ach so !* e-giz-se emañ an traoù, ma ! ; **.** *wie so ?* penaos 'ta ? ; *so ?* n'eo ket gwir ! c'hwi 'lâr ! ya, war lost al leue ! ya, moarvat ! ya da, moarvat ! ha gwir ? va botez ! ; **.** *„ich bin bald wieder da ! “ - „so ?“,* ne vin ket pell gant va zro ! - nann da ! ; **.** *wie du mir, so ich dir,* n'eo nemet kas an dorzh en-dro d'ar gêr - roerig kaverig - evel ma komzit e vezit respontet - eus ar skudell a roez e resevez - diouzh ma ri e kavi - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - hervez ma ri e vo graet dit - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all - kraf evit kraf - krog evit krog - ivin evit ivin ; **.** *wie der Vater, so der Sohn,* mab d'e dad eo Kadioù pe a vent pe a liv - mab d'e dad eo ar C'hadioù pe a vent pe a liv - mab d'e dad eo Kadioù, diouzh e ouenn e ra / mab d'e dad eo Kadioù nemet e vamm a lavare gaou / mab diouzh tad / hevelep tad, hevelep mab (Gregor) - laer diwar laer, mezvier diwar mezvier.

II. 1. (amzer) Adv. : neuze ; **.** *es dauerte nicht lange, so regnete es,* hep dale nemeur e krogas d'ober glav ; **.** *kaum war er da, so schwiegen alle,* a-vec'h e oa deuet tre ma chomas an holl mik, ne oa ket degouezhet mat c'hoazh ma oa miget an holl.

2. (doare) Adv. : e-giz-se ; **.** *suchet, so werdet ihr finden,* klaskit, hag e kavot - n'eus park born ebet ; **.** *wenn du kannst, so komm heute,* deus hiziv ma'z eus tu dit (ma c'hallez), deus feteiz ma c'hallez ; **.** *hätte er gewusst, so wäre er nicht gekommen,* m'en dije gouezet ne vije ket deuet.

III. (derez kevatal) Adv. : ken, kel, ker, keit, kenkoulz, kement, kerkent, kenkent ... ; **.** *er ist so alt wie ich,* kenoad omp, a oad emañ ganin ; **.** *er ist so groß wie Peter,* ken bras ha Pêr eo, kement ha Pêr eo ; **.** *er ist jetzt fast so groß wie du,* tost ken bras ha te eo bremañ, tost kement ha te eo bremañ, ober a ra ur boulc'h mat dit, bremaik emañ ken bras ha te ; **.** *du bist nicht so krank, wie du sagst,* n'out ket ken klañv ha ma lavarez ; **.** *er ist so dumm wie er lang ist,* bez' eo ken sot ha ma'z eo bras ; **.** *er ist so dumm wie er böse ist,* ken sot eo, ken drouk eo - bez' eo ken sot ha ma'z eo drouk ; **.** *er ist nicht so dumm wie ich dachte,* n'eo ket ken sot ha ma kave din ; **.** *so gut wie,* koulz ha, kenkoulz ha, kenkoulz evel, kazi, kazimant, koulz lavaret, evel pa lavarfed ; **.** *so gut es geht,* evel ma teu e teu ; **.** *so gut wie neu,* koulz ha nevez ; **.** *es war so gut wie niemand da, es war so gut wie keiner da,* ne oa kazi hini ebet - tri o tañsal, pevar o son a oa eno ; **.** *du spielst so gut wie er,* c'hoari a rez kenkoulz hag eñ, c'hoari a rez kenkoulz eveltañ ; **.** *er ist so gut wie tot,* peuzvarv eo, damvarv eo, heñveloc'h eo ouzh un den marv eget ouzh un den bev (Gregor), kazimant eo marv, marv eo koulz lavaret, marv eo evel pa lavarfed ; **.** *das ist so gut wie sicher,* kazimant sur eo, kazi sur eo, koulz ha sur eo ; **.** *das Gelingen des Unternehmens war so gut wie sicher,* koulz ha sur e oa an taol da zont da vat ; **.** *sie sind so gut wie verlobt,* dindan an embannoù emaint koulz lavaret ; **.** *so gut wie trocken,* koulz ha sec'h, tost da sec'h, tost sec'h, sec'h koulz lavaret, sec'h tost da vat, kazimant sec'h ; **.** *so gut wie nichts,* burzhud netra - kazimant netra - ken nebeut ha tra - ken nebeut ha mann - netra, koulz lavaret - an hanter eus netra - un netraig bennak - ar ouenn 'zo bet - hogos netra - hogozik tamm ; **.** *so gut wie nie,* burzhud morse ; **.** *er arbeitet so gut wie nie,* ne

labour hogozik tamm ; **.** *das kannst du so gut wie jeder andere,* ober a rez an dra-se koulz ha nikun ; **.** *es war so gut wie durchsichtig,* prest e weled sklaer drezañ ; **.** *und seien sie noch so gut,* n'eus forzh pegen koulz e vezint ; **.** *so wahr ich lebe,* d'an diaoul da'm lonkañ ma n'eo ket gwir, se zo ken gwir ha m'emaon amañ, ken gwir eo evel ma lavaran deoc'h, kement-mañ a zo ken gwir ha ma'z eus pemp biz war va dorn ; **.** *dreimal so viel,* tri c'hement-se, keit teir gwech all / teir c'heit all / teir gwech kement all (Gregor) ; *er arbeitet so viel wie zwei zusammen,* labour daou a ra ; **.** *sät so viel wie nötig,* hadit ar pezh a zo ezhomm ; **.** *nehmen Sie so viel, wie Sie möchten,* kemerit kement ha ma karot, kemerit pezh a garot, kemerit ar pezh a garot, kemerit ar pezh ho po c'hoant ; **.** *so viel oder so wenig, wie man möchte,* pezh a garer, kement ha ma karer ; **.** *warten wir so lange ab !* gortozomp ac'hanen di ! ; **.** *endlich fand er den Mann, den er so lange gesucht hatte,* a-benn fin ar gont e kavas an den a glaske keit all a oa ; **.** *bleibt doch so lange, wie ihr wollt !* chomit keit-ha-keit all c'hoazh ! ; **.** *ein Dollar ist so viel wie sechs Franc,* talvoudegezh c'hwec'h lur gall a zo gant un dollar ; **.** *so weit die Augen reichen, so weit das Auge reicht, so weit der Blick reicht,* betek pennig an dremmwel / a-zremmwel / keit ha ma c'haller gwelet / ken hir ha ma tizh al lagad / ken hir ha tra / hirañ ma c'haller gwelet (Gregor), pellañ ma c'heller gwelet en diabell, betek koll gwel, keit ha ma tap al lagad, pellañ ma toug ar selloù, keit ha ma c'hall pakañ hon daoulagad, bete keit ha ma tap ar selloù, a-hed-gwel ; **.** *so weit die Stimme reicht,* keit ha ma tizh ar vouezh, war-hed un hopadenn, war-hed un huchadenn, war-hed ur c'halvadenn, un hopadenn ac'hann, un huchadenn ac'hann, ur c'halvadenn ac'hann ; **.** *so weit wie du kannst,* keit ha ma c'halli, pellañ ma c'halli, hirañ ma c'halli ; **.** *so weit wie möglich,* keit ha ma c'haller, hirañ ma c'haller, pellañ ma c'heller ; **.** *so weit ist er gegangen ! das ist ja unerhört !* kement-se ! betek keit-se ! keit-se ! betek keit all ! keit all ! ; **.** *so ... so*, kement ha ma ... kement ha ma (Gregor) - ken … ha ma …, ken … ; **.** *so hochfliegende Pläne er einmal hatte, so verzweifelt war er nun,* ken bras e oa bet e youl da gas e uhelvennadoù da benn ma oa plaouiet diwar-neuze gant an dic'hoanag - ken bras ha ma oa bet e youl da gas e uhelvennadoù da benn, ken plaouiet e oa diwar-neuze gant an dic'hoanag.

umso + derez uheloc'h. ; **.** *er war umso trauriger,* tristoc'h a se e oa, tristoc'h c'hoazh e oa a-c'houdevezh ; **.** *er war umso weniger dazu geneigt, es anzunehmen,* un abeg ouzhpenn e oa kement-se evitañ evit nac'hañ.

IV. (kementad, fonnder) Adv. : ken, kement, ken .... all ; **.** *so viele Leute hatte ich noch nie gesehen,* biskoazh c'hoazh n'em boa gwelet kement a dud ; **.** *es sind nicht so viele Leute da wie gestern,* n'eus ket kement a dud ha dec'h ; **.** *es waren in den letzten Tagen nicht einmal halb so viele Leute in den Geschäften wie sonst,* ne oa ket hanter a dud er stalioù evit an deizioù, ne oa ket an hanter kement a dud er stalioù evit an deizioù, an hanter nebeutoc'h a dud a oa er stalioù evit an deizioù, tremen an hanter nebeutoc'h a dud a oa er stalioù evit an deizioù ; **.** *im Sommer regnet es nicht so viel wie im Herbst,* ne ra ket kement a c'hlav en hañv hag en diskar-amzer ; **.** *so viel wie du willst, so viel als du willst,* pezh a gari ; **.** *er schafft am Tag zweimal so viel wie sein Kollege,* ober a ra d'e zevezh hanter muioc'h eget e genseurt, ober a ra d'e zevezh daou labour e genseurt ; **.** *ich wäre so froh, Sie zu sehen,* ken laouen all e vefen o welet ac'hanoc'h ; **.** *ich bin so frei, Ihre Einladung einzunehmen,* hardizh a-walc'h on evit asantiñ d'ho kouviadenn ; **.** *ich kann nicht arbeiten, so groß ist die Hitze,* ne c'hallan ket labourat gant an tomm ma'z eo an amzer (tomm evel ma'z eo an amzer) ; **.** *ich konnte es nicht hochheben, so schwer war es,* ne oan ket evit e zibradañ, pounner evel ma oa - ne oan ket evit e zibradañ, re bounner e oa diouzhin - ne oan ket evit e zibradañ, gant ar pounner ma oa ; **.** *wohin gehen Sie so schön gekleidet ?* da belec'h emaoc'h o vont, gwisket-kaer evel ma'z oc'h.

gant **noch** hag **auch** Adv. : **.** *jeder noch so mächtige Mann,* pep den n'eus forzh pegen galloudus e vefe ; **.** *so reich er auch sein mag,* ne vern pegen pinvidik e c'hall bezañ, daoust pegen pinvidik e ve / pegen pinvidik bennak e ve (Gregor) ; **.** *so reich ich auch bin,* bezañ ma'z on pinvidik, ha me bezañ pinvidik, petra bennak ma'z on pinvidik, evidon da vezañ pinvidik ; **.** *so aufgeblasen er auch sei,* n'eus forzh pegen c'hwezigell dezhañ da vezañ ; **.** *so stark er auch ist, er schafft es nicht,* gant bras eo e nerzh ne dizh ket, daoust pegen bras eo e nerzh ne dizh ket, n'eus forzh pegen kreñv eo ne dizh ket ; **.** *er mag noch so bitten, ich gebe es ihm nicht,* kaer en deus pediñ hag aspediñ ac'hanon, n'en roin ket dezhañ ; **.** *so klein er auch sei,* pegen bihan bennak e ve, daoust pegen bihan e ve, n'eus forzh pegen bihan e vefe, ne vern pegen bihan e vefe ; **.** *so schnell er auch läuft,* pegen buan bennak e c'hall mont.

dirak **bei** Adv. : **.** *so bei tausend Mann,* ur mil den bennak, mil den bennak, war-dro mil den, e-tro mil soudard, mil den tost-da-vat, bordik mil den, war vordik mil den, sa mil den, mil den pe war-dro (pe evel-se, pe kalz ne fell, pe dost, pe dostik, well-wazh).

V. (stagell isurzhiañ) **so .... dass, so dass (***sellit ivez ouzh* **sodass)** ; en arouez ma ... / en hevelep doare ma ... (Gregor), en doare ma ..., en hevelep feson ma …, kement ha ken bihan ma ..., kement ha ken brav ma (ken) ..., kement ... ken ..., kement ... ma ... , ken e …, ken a …, ken ma …, ken na …, betek ma … ; **.** *ich war so müde, dass ich nicht mehr lesen konnte,* gant a skuizh e oan ne c'hallen ket lenn ken, ken skuizh e oan na c'hallen ket lenn ken ; **.** *er war abends nach der Arbeit so müde, dass er es genoss, zu Hause zu bleiben,* plijout a rae dezhañ chom er gêr war an abardaez, skuizh ma veze diouzh e zevezh labour ; **.** *so verhasst ist er,* ken kasaet eo ; **.** *so alt ist er, dass er die Treppe nicht mehr hochgehen kann,* gant ar c'hozh ma'z eo, n'eo ket mui evit pignat gant an diri ; **.** *er blutete so stark, dass wir einen Krankenwagen rufen mussten,* gant a rae o tiwadañ hor boa ranket gervel ur c'hlañvgarr war e dro ; **.** *so winzig klein waren sie,* gant a vunut e oant ; **.** *ich hatte sie so aufgestellt, dass sie weder auf die eine noch auf die andere Seite umkippen konnten,* kempouezet em boa anezho en hevelep doare ma ne gouezhint na war un tu na war egile ; **.** *so klar war das Wetter, dass man die Insel von der Küste aus erblicken konnte,* gant ar sklaer e oa an amzer e weled an enez eus an aod, gwelet e veze an enez eus an aod ken sklaer e oa an amzer ; **.** *so viele waren es,* d'an niver a oa anezho ; **.** *es waren so viele Leute gekommen, dass ich mir die Namen der Anwesenden nicht merken konnte,* ne oan ket evit derc'hel soñj eus anvioù an dud a oa deuet, d'an niver a oa anezho ; **.** *es waren so viele Leute gekommen, dass im Saal kein einziger Platz frei war,* gant ar c'hement a dud a oa deuet, ne oa ket plas ken er sal ; **.** *es war mir so heiß, dass ich völlig verschwitzt war,* ruilhal a rae ar c'hwez diouzhin gant an tomm e oa din ; **.** *er ist so gutherzig, dass er dem kleinen Jungen nicht nein sagen kann,* gant a vat eo e galon ne c'hall ket nac'h e c'houlenn d'ar paotrig ; **.** *er war so lange unterwegs, dass es oft Nacht war, wenn er nach Hause zurückkam,* keit e chome da gerzhet ma veze noz alies pa zeue en-dro d'ar gêr ; **.** *so finster war die Nacht, dass sie nichts sehen konnte,* ne wele netra gant an teñval ma oa an noz, ken du e oa an noz na wele takenn ; **.** *es war so kalt, dass man jeden Hauch sehen konnte,* gant ar yen ma oa an amzer e veze gwelet ar vorenn o tont eus anal an dud ; **.** *sie ist so dick, dass man sich für sie schämen muss,* honnezh a zo ur vezh he gwelet gant al lart m'eo, n'eo ket permetet bezañ ken tev ; **.** *er ist so verblendet, dass er die Gefahr nicht sieht,* ken stouvet eo e spered ken na wel ket an dañjer ; **.** *es fror so, dass alle Teiche zugefroren waren,* skornañ a rae ken e oa krog ar skorn e kement poull-dour 'zo ; **.** *er aß so viel, dass er krank*

wurde, debret en doa ken kleñvel, kement en doa debret ken na glañvas, kement a zebras ken e klañvas, kement a zebras ken a glañvas, kement a zebras ma klañvas, klañv e voe gant ar re gofad, klañv e voe goude re gofad ; **.** *man hatte das Schiff so überladen, dass es nun drohte unterzugehen,* karget e oa bet ar vag betek m'edo war-nes gouelediñ, karget e oa bet ar vag kement m'edo war-nes gouelediñ, karget e oa bet ar vag kement ken edo war-nes gouelediñ, re vras fard a oa bet lakaet el lestr ken e kinnige gouelediñ ; **.** *ich bin so traurig, dass ich nicht tanzen kann,* re drist on evit dañsal ; **.** *der Wagen ist so teuer, dass er ihn nicht kaufen kann,* re ger eo ar c'harr-tan-se evit ma prenfe anezhañ ; **.** *die Mauer ist so hoch, dass ich nicht darüber springen kann,* gant uhel eo ar voger ne c'hallan ket lammat dreisti, gant uhel eo ar voger ne c'hallan ket gwintañ ul lamm dreisti ; **.** *so dass sie mit ihrem Haus viel Geld machen konnte,* setu he doa graet arc'hant eus he zi ; **.** *es war kalt, so dass wir froren,* yen e oa, ken m'hor boa riv - yen e oa, kement m'hor boa riv - yen e oa, kement ken hor boa riv - riv hor boa ken yen ha ma oa anezhi ; **.** *in der Nacht hatte es geregnet, so dass die Waldwege schlammig waren,* glav a oa bet e-pad an noz, ken ma oa an hentoù er c'hoad leun a lagenn - glav a oa bet e-pad an noz, kement ma oa kailharek (leun a fank, fankek, priek, druz, fank-ki) an hentoù er c'hoad - kement a c'hlav a oa bet e-pad an noz ma oa kailharek (leun a fank, fankek, priek, druz, fank-ki) an hentoù er c'hoad ; **.** *ich habe sie ziemlich derb angefahren, so dass ich jetzt ein schlechtes Gewissen habe,* komzoù garv am eus lavaret dezho, ken e chom pik em c'halon ; **.** *dort geht der Ackerboden nicht sehr tief, sodass man seine Zuflucht zu reichlicherer Düngung nehmen muss,* eno n'eus ket kalz a doullañ ken e ranker trempañ kalz gwelloc'h ar parkeier, eno n'eus ket kalz a gondon ken e ranker trempañ kalz gwelloc'h ar parkeier, eno n'eus nemet douar krakik (douar bas, douar berr) ken e ranker trempañ ar parkeier gant largentez, eno n'eus nemet bazidi ken e ranker trempañ ar parkeier gant largentez ; **.** *so sehr, dass / so gut, dass / so lange, bis ... / so dass schließlich / so dass letztendlich,* kement ma … / kement ken … / ken ma ... / ken ... ken ma … / kement ha ken bihan ma … / kement ha ken brav ma … / kement ha ken kaer ma … / kement ha ken brav ken … / kement ... ken ... / kement ... ma ... / ken e … / ken a … / ken na … / ken … ; **.** *er liebt sie so sehr, dass er ohne sie nicht leben kann,* kement he c'har ma ne c'hall ket bevañ hepti ; **.** *er bat sie so sehr, dass sie schließlich nachgab, er bat sie so sehr, dass sie letztendlich nachgab,* he fediñ a reas kement ha ken brav ma rankas asantiñ, kement a reas ouzh he fediñ ma asantas erfin ; **.** *ich schätze ihn so sehr, dass ich an diese Verleumdung nicht glauben kann,* kement a vri a zougan dezhañ ma n'on ket evit krediñ ar gwallgomzoù-se ; **.** *sie hatte so sehr geweint, dass sie krank wurde,* gant he doa graet o ouelañ e klañvas, gouelet he doa ken kleñvel, kement he doa gouelet ken na glañvas, kement a ouelas ken e klañvas, kement a ouelas ken a glañvas, kement a ouelas ma klañvas, kement he doa graet o ouelañ ken e klañvas.

VI. Implijoù divoutin pe dispredet ; **.** *(wenn) so Gott will !* en avantur Doue ! d'an avantur Doue ! mar bez youl Doue ! gant sikour Doue ! mar bez bolontez Doue ! plijet gant Doue ! mar plij gant Doue ! gant gras Doue ! Doue a-raok ! ; [raganv-stagañ dispredet] **.** *die, so Gott liebt,* ar re a zo karet gant Doue ; **.** *der, so es sagen konnte,* an hini a c'halle lavarout kement-se.

s.o. [*berradur evit* **siehe oben**] sellit uheloc'h.

SO : [*berradur evit* **Südosten**] gevred g.

sobald stag. isurzh. : kerkent (kenkent) ha ma, kerkent (kenkent) ma, kentizh ha ma, kentizh ma, ken buan ha ma, ken buan ma, diouzhtu ma, kentañ ma, kentañ gwech ma, kentañ tro ma, kentre ma, ur wech ma, a-benn ma, hogen ma, adal ma, adalek ma, raktal ma, a-gichen ma, dabord ma, dambrest goude ma, diwar ma, an disterañ ma, adalek ma, adal ma, diwar ar mare ma ; *sobald er dies erfuhr,* kerkent (kenkent) ha ma oa lavaret ar c'heloù-se dezhañ, kentre ma voe lavaret ar c'heloù-se dezhañ, kerkent (kenkent) ha klevet ar c'heloù-se gantañ ; *sobald sie die Ernte eingefahren hatten,* diouzhtu ma oa ganto o eost dastumet ; *sobald er sie sah,* kerkent (kenkent) ha ma welas anezhi, raktal ma welas anezhi, kentañ ma he gwelas ; *sobald er gefrühstückt hatte,* kerkent (kenkent) ha dijunet gantañ, kerkent (kenkent) ha ma oa dijunet gantañ ; *sobald wir mit dem Abendessen fertig sind, gehen wir ins Theater,* diouzhtu goude koan ez aimp d'ar c'hoariva, kerkent (kenkent) ha debret koan ganeomp ez aimp d'ar c'hoariva, mont a raimp d'ar c'hoariva kentizh hor c'hoan, pa vo bet debret koan ganeomp ez aimp d'ar c'hoariva ; *sobald er weg war,* diouzhtu goude ma oa aet kuit ; *sobald er da ist, fangen wir mit der Arbeit an,* kerkent (kenkent) ha ma tegouezho amañ e stagimp da labourat, kentizh ha ma tegouezho amañ e stagimp da labourat ; *sobald du weg bist, gehe ich nach Hause,* ken buan ha ma vi aet kuit ez in d'ar gêr, kentizh ma vi aet kuit ez in d'ar gêr ; *sobald er sich umgedreht hatte, schlich ich mich weg,* kerkent (kenkent) ha ma oa tro e gein, e troc'his kuit - diouzhtu ma oa tro e benn, e troc'his kuit - ur wech ma oa tro e benn, e troc'his kuit ; *sobald ich von der Schule nach Hause zurückkam, half ich meinem Vater bei der Feldarbeit,* ur wech chomet er gêr eus ar skol e labouren an douar asambles gant va zad ; *sobald sie in Schussnähe sind,* pa zeuint a-zindan tenn deomp ; *sobald er wieder gesund war,* kerkent ha pare ; *sobald er seinen Durst gestillt hatte, stand er vom Stuhl auf,* gwech torret e sec'hed e savas diwar e gador, kentizh ha torret e sec'hed e savas diwar e gador, ur wech torret e sec'hed e savas diwar e gador ; *sobald die Soße bis zur Hälfte eingedickt ist,* pa vo aet an hanter eus an hilienn e koazh ; *sobald der Tidenhub zurückfällt, werden die Fische da sein,* pa vano ar mor e vo pesked ; *ich fahre hin, sobald ich kann,* mont a rin di kentañ ma kavin va zro, mont a rin di kentañ ma c'hellin, mont a rin di kentañ ma kavin va zu ; *sobald er erschien,* diouzhtu pa erruas ; *sobald er auftritt, applaudiert der Saal,* trawalc'h e vez dezhañ mont war al leurenn evit ma krogfe an dud er sal da strakal o daouarn, n'en devez nemet mont war al leurenn d'ober evit ma strakfe an dud er sal o daouarn, an disterañ ma ya war al leurenn e krog an dud da strakal o daouarn ; *sobald die Schüler in das Klassenzimmer eintraten, bekamen sie ihre Bücher,* bep ma tegouezhe ar skolidi er sal-glas e veze roet o levrioù dezho, evel ma tegouezhe ar skolidi er sal-glas e veze roet o levrioù dezho ; *sobald ich ihn sehe, sage ich ihm Bescheid,* kentañ tro ma welin anezhañ, e lavarin ar c'heloù dezhañ - kentañ gwezh ma welin anezhañ, e lavarin ar c'heloù dezhañ - kentañ ma welin anezhañ, e lavarin ar c'heloù dezhañ ; *sobald ich kann,* kentañ ma c'hellin.

Söckchen n. (-s,-) : berrloer b. [*liester* berrloeroù, berrloereier] ; *ein Paar Söckchen kaufen,* prenañ ur berrloeroù, prenañ ur re verrloeroù ; *mehrere Paare Söckchen, mehrere Sorten Söckchen,* berrloereier ls..

Socke b. (-,-n) : **1.** berrloer b. [*liester* berrloeroù, berrloereier]., loer b. [*liester* loeroù, loereier]., loer b. ; *ein Paar Socken kaufen,* prenañ ur berrloeroù, prenañ ur re verrloeroù ; *mehrere Paare Socken, mehrere Sorten Socken,* berrloereier ls. ; *seine Socken anziehen,* gwiskañ e dreid gant e verrloeroù, lakaat e verrloeroù en e dred, gwiskañ e verrloeroù en e dreid, lakaat e verrloeroù ; *seine Socken ausziehen,* diwiskañ e verrloeroù, tennañ e verrloeroù ; *Socken ausbessern,* paseadenniñ berrloereier, didoullañ berrloereier, ober un tamm kraf e berrloereier, peñseliat berrloereier, ober ur steredenn e berrloereier, steredenniñ berr loereier, takonañ berrloereier, dresañ berrloereier, freselat berrloereier, krafañ berrloereier ; *die Füßlinge von Socken ausbessern,* talfasat berrloeroù, chafatañ loeroù ; *Socken grob*

stopfen, chafatañ berrloereier ; *eine Socke links drehen, eine Socke nach links drehen, eine Socke auf links drehen,* garenebiñ ul loer ; *die dazugehörige Socke,* parez ar verrloer-mañ b. ; *Socken paarweise ordnen,* parañ berrloeroù ; *wo ist die zweite Socke ?* daoust pelec'h emañ parez ar verrloer-mañ ? ; *nicht zusammenpassende Socken anhaben,* kaout ur verrloer a bep foar ; *eine Socke mit einem Füßling versehen,* pennadañ ur verrloer, troadañ ur verrloer ; *eine Socke mit einer Ferse versehen,* seuliañ ur verrloer ; *auf Socken gehen,* mont divotoù war soledennoù e loeroù ; *Socken anhaben,* bezañ loeret ; *dicke, warme Socken anziehen,* gronnañ e dreid ; *meine Socken sind durchlöchert, meine Zehen blicken aus den Socken heraus,* patatez nevez am eus em berrloeroù, treuzet em eus va berrloeroù, toull eo va berrloeroù ; **2.** [dre skeud.] *wie auf Socken gehen,* mont sioulik / kerzhout goustadik / selaou e bazioù (Gregor), bale sioul evel ul logodenn, mont a bazoù kazh, mont evel ar c'hazh war an erc'h, mont sioul-riboulenn evel ul laer, mont kempennik, mont plarik, kerzhet war-dav ; P. *sich auf die Socken machen,* mont el lev, mont en hent, en em lakaat en hent, kemer penn an hent, kemer e hent, sevel da vale, sterniañ da vont, lavaret yao, distaliañ, kemer foet an nor, sachañ e freilhoù eus an ti ; P. *die Polizei war ihm auf den Socken,* bez e oa an archerien war e roudoù (o klask war e lerc'h), bez e oa an archerien war e seulioù treid (Gregor) ; P. *von den Socken sein,* bezañ sabadac'het, bezañ saezhet, bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom beg, bezañ e beg, chom da zigeriñ e glap, rampañ e c'henoù, chom batet e c'henoù, chom sabaturet, chom manet, chom genaouek (abaf, war e gement all, abafet-holl, saezhet, mantret), bezañ o stonkañ gant ar sebez, bezañ troc'het ar c'hwitell d'an-unan (*e c'hwitell dezhañ, he c'hwitell dezhi h.a.*), kouezhañ war e gement all, menel batet, chom bamet, bezañ skoet mik gant ar souezh, bezañ souezhet mik (souezhet marv, sabatuet, sabaturet, alvaonet holl, divarc'het, divontet, notet, batorellet, boemet, kalmet), bezañ kouezhet ar sabatur war an-unan, chom badet, chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, bezañ beiet, bezañ beudet, bezañ beziv, bezañ bezivet, bezañ balzek, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom en estlamm, ober estlammoù, ober souezhoù bras, estlammiñ, sebeziñ, mantrañ, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ taolet en alvaon, bezañ bac'het ar genoù d'an-unan (*e c'henoù dezhañ, he genoù dezhi h.a.*), chom balc'h, chom beg ha razh, chom a-bann, balpiñ, motiñ, chom e spered e bili-bann, chom d'ober yezhoù, chom pof ; *ich bin völlig von den Socken !* sac'het on ! pilet on ! o stonkañ emaon gant ar sebez ! minellet eo va zeod ! chom a ran beg ! ; P. *das wird dich aus den Socken hauen,* peadra a vo da bilat ac'hanout, chom a ri war da gement all, chom a raio balc'h da c'henoù, taolet e vi en alvaon, kement-se a raio dit stonkañ gant ar sebez, ne vi ket evit disaouzanañ, peadra da estlammiñ az po, chom a ri da sellet gant da c'henoù, mantrañ a ri, chom a ri pof ; *marschieren (laufen), bis einem die Socken qualmen,* lazhañ e dreid o vale, kerzhet ken e foeltr e dreid ; *mir qualmen die Socken !* fontet eo va zreid ! porc'hellet eo va divesker ! lazhet eo va divesker ! mankout a ra va divesker dindanon ! mankout a ra va divesker din ! va divesker a c'houlenn ehanañ ! erru eo skuizh koubloù va divhar ! marv eo va divhar ouzhin ! va zreid a zo aet lor gant ar skuizhder ! skuizhet eo va divesker ouzhin !

Sockel g. (-s,-) : **1.** sichenn b., sich g., solenn b., mas g., tousenn b. ; *Sockel einer Mauer,* penn traoñ ur voger g. ; *Sockel eines Bienenstockes,* pont g., pontenn b., torchenn b., barlenn b. ; **2.** rizenn-draoñ b. ; **3.** [tekn.] envez g., strad g., lost g., skod g. ; *Gewindesockel,* skod biñs g. ; **4.** [douarouriezh] sichenn b. ; *cadomischer Sockel,* sichenn gadomian b. ; **5.** [dre skeud.] *jemanden von seinem Sockel heben, jemanden vom Sockel stoßen,* distroadañ u.b., didroadañ u.b., skubañ dindan botoù u.b., riñsañ e dreid d'u.b., sevel e dreid d'u.b., sevel dindan u.b.

Sockelbetrag g. (-s,-beträge) : sammad diazez ha digemm ar c'hresk war ar goproù g.

Socken g. (-s,-) : [Bro-Suis, Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] berrloer b.

socken V.gw. (ist gesockt) : P. skampañ, fustañ, skarzhañ, karzhañ, skarañ, mont diwar skizh, ober gaol, sachañ e skasoù.

Sockenblume b. (-,-n) : [louza. *Epimedium*] louzaouenn-an-elfed b.

Sockenhalter g. (-s,-) : stirenn verrloeroù b.

Sod[1] g. (-s,-e) : **1.** poazhad g. ; *Sod Bier,* beoliad vier b. / bresad bier g. (Gregor) ; **2.** [kegin.] bouilhoñs g., soubenn b., chaous g. ; **3.** berv g., bervadur g., bervadenn b., bervenn b., bourbouilh g., bourbouilhenn b., birvilh g., bouilh g. ; **4.** [dre skeud.] *aus einem Sode sein,* bezañ kenkoulz an eil hag egile, bezañ eus ar memes tremp, bezañ tuig ha talig, bezañ ur memes / bezañ un heñvel (Gregor).

Sod[2] g. (-s) [liester ebet] : [mezeg.] breze g., kalondev b., kalonlosk b., devadur g., avel-drenk g., avel-fri g., poazh g.

Soda[1] b. (-) / n. (-s) : [kimiezh] soda b., P. soud p.

Soda[2] n. (-s) : [died] dour-flistr g., dour gazek naturel g.

Sodafabrik b. (-,-en) : uzin soud b., sodaerezh b.

sodahaltig ag. : sodet.

Sodaindustrie b. (-) : ijinerezh ar soda g.

Sodale g. (-n,-n) : [relij.] breuriezhour g., kenvreuriad g. [*liester* kenvreuridi].

Sodalität b. (-) : [relij.] breuriezh b., breudeuriezh b., kenvreuriezh b., kenseurtiezh b.

sodann Adv. : neuze, d'ar goude, da c'houde, da boursu.

Sodasalz n. (-es) : holen soud g.

sodass stag. isurzh. : en arouez ma ... / en hevelep doare ma ... (Gregor), en doare ma ..., en hevelep feson ma …, kement ha ken bihan ma, kement ha ken brav ma (ken), kement ... ken ..., kement ... ma ... , ken e …, ken a …, ken ma …, ken na …, betek ma … ; *sodass sie mit ihrem Haus viel Geld machen konnte* setu he doa graet arc'hant mat eus he zi, setu he doa bet arc'hant mat eus he zi, setu he doa tennet arc'hant bras eus he zi, setu he doa savet arc'hant bras diwar gwerzh he zi, setu he doa graet krazadenn gant gwerzh he zi ; *es war kalt, sodass wir froren,* yen e oa, ken m'hor boa riv - yen e oa, kement m'hor boa riv - yen e oa, kement ken hor boa riv - riv hor boa ken yen ha ma oa anezhi ; *in der Nacht hatte es geregnet, sodass die Waldwege schlammig waren,* glav a oa bet e-pad an noz, ken ma oa an hentoù er c'hoad leun a lagenn - glav a oa bet e-pad an noz, kement ma oa kailharek (leun a fank, leun a libistr, fankek, priek, druz, fank-ki) an hentoù er c'hoad - kement a c'hlav a oa bet e-pad an noz ma oa kailharek (leun a fank, leun a libistr, fankek, priek, druz, fank-ki) an hentoù er c'hoad ; *ich habe sie ziemlich derb angefahren, sodass ich jetzt ein schlechtes Gewissen habe,* komzoù garv am eus lavaret dezho, ken e chom pik em c'halon ; *dort geht der Ackerboden nicht sehr tief, sodass man seine Zuflucht zu reichlicherer Düngung nehmen muss,* eno n'eus ket kalz a doullañ ken e ranker trempañ kalz gwelloc'h ar parkeier, eno n'eus ket kalz a gondon ken e ranker trempañ kalz gwelloc'h ar parkeier, eno n'eus nemet douar krakik (douar bas, douar berr) ken e ranker trempañ ar parkeier gant largentez, eno n'eus nemet bazidi ken e ranker trempañ ar parkeier gant largentez.

Sodawasser n. (-s) : [died] dour-flistr g., dour gazek naturel g.

Sodbrennen n. (-s) : [mezeg.] breze g., kalondev b., kalonlosk b., devadur g., avel-drenk g., avel-fri g., poazh g. ; *er hat davon Sodbrennen,* poazhañ e galon dezhañ a ra an dra-se ; *von diesem Arzneimittel bekomme ich Sodbrennen,* poazhañ va c'halon din a ra al louzoù-se, devadur am bez gant al louzoù-se, me a zev va c'halon gant al louzoù-se, kalonlosk (kalondev) am

bez gant al louzoù-se ; *ich habe Sodbrennen,* me a zev va c'halon, devadur am eus, kalonlosk (kalondev) am eus, breugeudiñ louet a ran.

Sode b. (-,-n) : moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù], moudenn c'hlas b. [*liester* mouded glas, moudennoù glas], moudenn varr b. [*liester* mouded marr, moudennoù marr], moudenn leton b. [*liester* mouded leton, moudennoù leton], motenn b. [*liester* motennoù, motad], torpez str., klochenn b. [*liester* klochad] ; *die Soden zerschlagen, die Soden zerdrücken,* pilprennat ar mouded, dibouloudañ an douar, divosañ gant ar c'hrog, boseal, terriñ ar motad ; *mit der Breithaue herausgerissene Sode,* moudenn-gign b. [*liester* mouded-kign], moudenn-varr b. [*liester* mouded-marr] ; *Haufen Grassoden, die mit der Breithaue herausgerissen wurden,* kalzad-marr g. ; *Soden abstechen, Soden ausstechen,* diskantañ an douar, tennañ kuchennoù leton, troc'hañ mouded glas ; *Soden bilden,* moudennañ ; *Torfsode,* taouarc'henn b., moudenn b. [*liester* mouded, moudennoù], moudenn daouarc'h b. [*liester* mouded taouarc'h, moudennoù taouarc'h], moudenn zu b. [*liester* mouded du, moudennoù du], moudenn loc'h b. [*liester* mouded loc'h, moudennoù loc'h].

Sodom n. (-s) : Sodom b. ; *Sodom und Gomorra hatten sich der Wollust hingegeben,* Sodom ha Gomora a oa en em roet d'an Hudurniezh, Sodom ha Gomora a oa en em roet d'al likaouerezh an hudurañ.

Sodomie b. (-) : **1.** [istor] sodomiezh b., revrfouzherezh g. ; **2.** [hiziv] loengarouriezh revel b., miloriadezh b., loeniaj g., chatalerezh g., zoofiliezh b., sodomiaj g.

sodomisieren V.k.e. (hat sodomisiert) : sodomañ.

Sodomit g. (-en,-en) / **Sodomiter** g. (-s,-) : [Bibl] Sodomad g. [*liester* Sodomiz, Sodomidi] ; **2.** [rev.] **a)** [istor] sodomad g. [*liester* sodomiz, sodomidi] ; **b)** [bremañ] sodomour g. [*liester* sodomourien].

Sodomiterverfolgung b. (-,-en) : [istor] hande a-enep ar sodomiz g.

sodomitisch ag. : sodomek.

soeben Adv. : nevez 'zo, a-nevez 'zo, n'eus ket gwall bell, n'eus ket pell bras, n'eus ket gwall bell-maleürus, n'eus ket gwall belloù, nevezik 'zo, o paouez, o tont a, na vezañ ken o, oc'h ehanañ, a-baouez, bremaik, na ober nemet, erruout a ; *eine soeben entbundene Frau,* ur vaouez nevez-wilioudet b. ; *das hat sich soeben zugetragen, das ist soeben passiert,* nevez-c'hoarvezet eo ; *soeben erschienen,* deuet nevez 'zo er-maez, nevez deuet er-maez ; *er ist soeben passiert,* o nevez tremen eo, o nevez tremen emañ, o paouez tremen emañ, a-baouez tremen emañ, a-nevez vet eo, a-nevez 'zo eo bet du-mañ, ne ra nemet tremen hebiou, a-bouez em eus e welet ; *es ist nicht mehr acht, acht ist soeben vorbei !* n'eo ket eizh eur, ouzhpennik eo ! ; *er ist soeben zwanzig Jahre alt geworden,* deuet eo d'e ugent vloaz, erru eo en e ugent vloaz, erruet eo en e ugent vloaz, o paouez tapout e ugent vloaz emañ ; *ich habe soeben das Feuer ausgelöscht,* o paouez lazhañ an tan emaon, o tont a lazhañ an tan emaon, ne ran nemet lazhañ an tan ; *er kommt soeben von dorther,* bez' emañ oc'h ehanañ dont alese ; e*r ist soeben angekommen,* o paouez erruout emañ, ne ra nemet erruout, n'emañ ken oc'h erruout c'hoazh, a-baouez erruout emañ ; *er war soeben hier,* amañ e oa n'eus tamm 'zo ebet, amañ e oa n'eus ket gwall bell, amañ e oa n'eus ket gwall bell-maleürus, amañ e oa bremaik, a-nevez vet eo, a-nevez 'zo e oa du-mañ, o nevez tremen eo, o nevez tremen emañ, o paouez tremen emañ, n'emañ ken o tremen c'hoazh, a-baouez tremen emañ, amañ e oa n'eus tamm 'zo ebet, bez' edo amañ kentaou ; *er ist soeben gegangen,* ne ra nemet mont kuit, emañ o paouez mont kuit ; *wir haben soeben von ihm einen Brief bekommen,* emaomp o nevez resev ul lizher digantañ.

Sofa n. (-s,-s) : gourvezvank g., sofa g. [*liester* sofaoù] ; *ausziehbares Sofa,* gwele-pleg g. ; *sich auf ein Sofa kuscheln,* en em damolodiñ war ur gourvezvank ; *das Sofa hat sich rasch durchgesessen,* ar sofa-se n'en deus ket harzet pell ouzh an uz.

Sofakissen n. (-s,-) : torchenn b.

Sofer g. (-s,-) : [yuzeviezh, *sofer sta"m*] skrib g. [*liester* skribed].

sofern stag. isurzh. : **1.** ma, mar, gant ma ; *wir werden den Zug noch erreichen, sofern wir uns beeilen,* pakañ a raimp an tren mar hastomp ; *sofern der Pass noch gilt, kannst du am Montag reisen,* mard eo mat c'hoazh da dremen-hent, e vo tu dit mont da veajiñ dilun o tont ; *sofern Schnee liegt, können wir Schi fahren,* mar bez erc'h e vo tu deomp mont da skiañ ; **2.** panevet, panevet ma, nemet pa, nemet, nemet ha, anez ma, anez ; *sie verlässt nie ihr Haus, sofern sie keine Arzneimittel holen muss,* ne guita morse he zi, panevet evit mont da brenañ he louzoù ; *jeden Sonntag unternehmen wir eine Wanderung, sofern es nicht regnet,* bep Sul e zeomp da vale, nemet pa vez glav ; *er wird kommen, sofern er nicht krank ist,* dont a raio, nemet klañv e vefe ; *sofern es möglich ist,* mar bez tu, mar bez gallet, mar bez gellet, mar be gallet, mar gallfe, mar gellit ; *sofern nicht unbedingt erforderlich,* nemet ret-holl e ve, nemet ur red ar brasañ a vefe.

Soff g. (-s) : P. **1.** mezverezh g., ivragnerezh g. ; **2.** evadeg b., mezvadeg b.

Soffitte b. (-,-n) : **1.** dindan kinklet ur gourzreust rizennet g., dindan kinklet ur c'horbell-dizourañ g. ; **2.** sel kinklet g. ; **3.** [c'hoariva] frizenn b., friz str. ; **4.** [tredan.] P. korzenn c'houloù b.

Soffittenlampe b. (-,-n) : [tredan.] korzenn c'houloù b.

Sofia n. (-s) : Sofia b.

sofort Adv. : diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu da c'houde, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, dabord, raktal, a-benn, a-benn-kaer, a-benn goude, tre-kaer, trumm, kerkent, kenkent, kerkent all, kerkent ha bremañ, kerkent goude, kerkent war-lerc'h, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun, war-eeun-tenn, rag-eeun, end-eeun, war an taol, en un taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war an tach, a-daol-dak, a-drak, war ar prim, war an tizh, war an trumm, tomm-ha-tomm, hardizh, a-daol, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, prest, pront, eskuit, timat, bremañ-souden, bremañ-souden-Doue, bremañ-tuchant, bremañ a-benn, kerkent (kenkent) ha gwelet, kerkent (kenkent) ha klevet, hep ober seizh soñj, diwar zifrae, diwar vall ; *fast sofort, nahezu sofort,* peuzkerkent ; *ab sofort,* kerkent ha bremañ, evit a-benn kaer ; *dann können wir eben sofort losgehen,* kenkoulz mont kuit diouzhtu, kenkoulz eo mont kuit diouzhtu ; *kommen Sie sofort nach dem Gottesdienst zum Mittagessen,* deuit war-eeun eus an oferenn d'ho lein, deuit war-eeun eus an oferenn d'ho merenn ; *ich fahre sofort zu meinem Freund,* mont a ran diouzhtu da gaout va mignon ; *er dachte sofort, dass sie ganz bestimmt erkrankt sei,* soñjal a reas pront e dlee homañ bezañ klañvaet ; *er gibt alles, was er verdient, sofort wieder aus,* foranañ a ra diouzhtu kement a c'hounez, dispign a ra dre ma c'hounez, dispign a ra bep ma c'hounez, dispign a ra a-gentizh ma c'hounez, dispign a ra a-feur ma c'hounez, dispign a ra e-keñver ma c'hounez ; *er musste sofort operiert werden,* oberataet e voe war an tomm, oberataet e voe diwar zifrae, oberataet e voe diwar vall ; *seine Mutter wurde sofort wieder gesund,* e vamm a aesaas dezhi a-benn ; *sofort danach,* trumm goude, trumm da-c'houde, tamm ebet goude, kerkent (kenkent) goude, raktal goude, ken buan,

diouzhtu da c'houde, peuzkerkent, peuzkenkent, prest goude, prestik goude, neuze-souden, nebeut goude, un nebeud goude, un nebeud amzer goude, nebeut a amzer war-lerc'h, damdost goude, damc'houde, dambrest, dambrestik goude, ne voe ket pell an dale, dindan un nebeud amzer, tostik goude, dizale goude, ur pennadig goude, a-barzh nemeur goude, a-benn un nebeut goude, nebeut amzer goude, ur predig goude, un netraig goude, ur mannig amzer goude, ur poulzadig goude, diouzhtu krak ; *verschwinde aus meinem Haus und zwar sofort !* krib er-maez va zi !

Sofortbildkamera b. (-,-s) : polaroid® g., luc'hskeudennerez diskuliadur prim b.

Soforthilfe b. (-) : skoazell vallusted b., skoazell diwar vall b., skoazell diwar zifrae b., skoazell war an tomm b., skoazell brim b., sikour pront g., sikour raktal g.

sofortig ag. : prim, pront, raktal, kentizhek, diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, rag-eeun, ribus, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, raktal, war an tomm, diwar zifrae, diwar vall ; *sofortige Abfahrt,* disparti hep dale tamm g. (Gregor), loc'hidigezh hep ket a zale b., loc'hidigezh evit a-benn-kaer b. ; *sofortige Entlassung,* ezfredadur raktal g., skarzh hep rakkemenn g.

Sofortigkeit b. (-) : kentizhegezh b.

Sofortmaßnahme b. (-,-n) : darbar difraeañ g., darbar difrae g., diarbenn difraeañ g., diarbenn difrae g.

Softdrink g. (-s,-s) **/ Soft Drink** g. (- -s,- -s) : evaj dialkool g.

Softeis n. (-es) : [kegin.] dienn-skorn g., koaven-skorn g.

Softie g. (-s,-s) : den dous g., den koulik g., den jentilik g.

Software b. (-,-s) : [stlenn.] meziant g., goulev g., urzhiad g., poellad g. ; *pädagogische Software,* deskiant g. ; *kollaborative Software,* strollant g. ; *kompatible Software,* meziant keverlec'h g. ; *Spielsoftware,* c'hoariant g. ; *integrierte Software,* meziant kevanek g. ; *spezifische Software,* meziant spesadel g. ; *portable Software,* meziant amloadus g. ; *Simulationssoftware,* meziant darvanañ g. ; *Hartware-Komponenten und Softwares,* periantoù ha meziantoù.

Softwarefehler g. (-s,-) : [stlenn.] fazi gouleviñ g., draen g. [*liester* drein].

Softwareingenieur g. (-s,-e) : goulever g.

Softwaremodul n. (-s,-e) : [stlenn.] mollad meziantel g.

Softwarepaket n. (-s,-e) : [stlenn.] prestiant g., meziant kevanek g., pakad g.

Softwarepiraterie b. (-) : preizherezh stlennegel g., stlennbreizherezh g.

Softwareschlüssel g. (-s,-) : klav meziantel g.

Softwaretechnik b. (-) : ijin meziantel b., meziantouriezh b., kalvezder meziantel g.

Softwareumsetzung b. (-,-n) : [stlenn.] degempenn ur meziant g., treuzlakadur ur meziant g.

Softwaretechnologie b. (-) : ijin meziantel b., meziantouriezh b., kalvezder meziantel g.

Softwareversion b. (-,-en) : [stlenn.] handelv ur meziant b. ; *neue Softwareversion,* handelv nevez ur meziant b. ; *vorläufige Softwareversion,* handelv ersezat b.

Sog g. (-s,-e) : **1.** sunadur g., sunerezh g. ; **2.** [merdead.] roud g., roudenn b. ; **3.** *der Sog des Feuers,* c'hwezh sunañ an tan g. ; **4.** [dre skeud.] levezon greñv b., levezon didrec'hus b., levezon c'houdroüs b.

sogar Adv. : zo-mui-ken, zoken, zokenoc'h, memes, memp, end-eeun ; *sogar den eigenen Eltern würden sie nicht helfen,* ne rofent ket sikour d'o zud o-unan zoken ; *er würde alles opfern, sogar sein Leben,* reiñ a rafe pep tra, ha pa ve e vuhez e ve ; *die Kranken sogar sind der Meinung, dass sie noch lange leben können,* ar re glañv zo-mui-ken a gav dezho o deus meur a zevezh da vevañ c'hoazh ; *er musste sogar sein Bett verkaufen,* betek e wele en doa ranket gwerzhañ, ranket en doa gwerzhañ e wele memes ; *man ist an dem Punkt angelangt, dass sogar das Arbeitsrecht in Frage gestellt wird,* mont a reer bremañ betek lakaat gwir al labour e bili-bann ; *sogar seine eigenen Kinder haben Angst vor ihm,* betek d'e vugale e ra aon, d'e vugale memes e ra aon ; *ich habe sogar keine Ahnung, wohin er gegangen ist,* n'ouzon ket da belec'h eo aet memes ; *genauso gut oder sogar besser als früher,* koulz ma n'eo ket gwelloc'h eget a-raok, koulz pe welloc'h eget a-raok ; *man sagt sogar ...,* ha lavaret e vez zoken … ; *ja sogar*, war ar marc'had, war ar priz, war ar bern, war an holl, war ar barr, ouzhpenn-se, ouzhpenn da se, ha ... zoken, zo-mui-ken, ha c'hoazh ; *hunderte, ja sogar tausende,* kantadoù, milieroù zokenoc'h - kantadoù, milieroù pa lavarin mat ; *er verabreichte ihm sogar eine Ohrfeige,* distagañ a reas ur skouarnad dezhañ (ur palvad gantañ) end-eeun, bountañ a reas ur mojad gantañ end-eeun, fasadiñ a reas anezhañ end-eeun, e fasadiñ a reas end-eeun, e javedata a reas end-eeun, e jodadiñ a reas end-eeun, e jodata a reas end-eeun, e cholpata a reas end-eeun, e flankadiñ a reas end-eeun, reiñ a reas dezhañ end-eeun moull e vaneg da lipat, difoeltrañ a reas ur skouarnad gantañ end-eeun, dic'hourdañ (diasten, diharpañ, disvantañ) a reas ur javedad gantañ end-eeun, astenn a reas ur skouarnad dezhañ end-eeun, ur javedad en doa bet digantañ end-eeun, distagañ a reas ur palvad dioutañ (un avenad dezhañ) end-eeun, diaveliñ a reas ur voc'had gantañ (ur fasad gantañ, ur javedad dioutañ, ur vousellad gantañ) end-eeun, reiñ a reas ur vougennad dezhañ end-eeun, e voc'hata (e fasata, e garvanata) a reas end-eeun ; *sogar wenn,* ha …, mat ha pa …, mat ha ma …, ha pa …, daoust pegen …, pegen bennak …, ha pa … zoken, ha bezañ e, na pa, nag e ; *sogar wenn es regnet,* ha glav a rafe, ha pa rafe glav, ha bezañ e rafe glav, na pa raje glav, nag e rafe glav ; *ich setze mich hierhin, sogar wenn es Schlangen gibt,* azezañ a rin amañ, mat ha ma'z eus naered ; *sogar wenn sie es wollten, würden sie es nicht wagen,* ha p'o dije c'hoant ne gredjent ket en ober, ha bezañ o dije c'hoant ne gredjent ket en ober.

sogenannt ag. : **1.** anvet, evel ma vez graet anezhañ ; *die sogenannten Schwellenländer,* ar broioù war eskoriñ evel ma vez graet anezho ls. ; **2.** mard eo, war a lavar, gouez dezhañ, a-hervez, hervez, sañset, war a seblant, hervez kont, war a hañval, lavaret, war a gonter, hervez a lavarer, diouzh e glevet, war e glevet, war e veno, seurtanvet.

sogleich Adv. : diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, kerkent ha bremañ, kerkent goude, kerkent war-lerc'h, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, rag-eeun, end-eeun, ez-eeun, war an taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war an tach, a-daol-dak, a-drak, war ar prim, war an trumm, war an tizh, tomm-ha-tomm, hardizh, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep ober seizh sońj, hep sońjal larkoc'h, hep sońjal hiroc'h, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat ; *sogleich ward das Band seiner Zunge gelöst,* kerkent e tistagellas e deod, kerkent e tiskoulmas e deod, kerkent e tiluzias e deod, kerkent en em zistagas liamm e deod.

Sōgō Shōsha n. (- -,- -) : sogoshosha g., embregerezh kenwerzh japanat g.

sohin Adv. : ha setu perak, neuze, da c'houde, d'ar goude, war se, war gement-se, da-heul an dra-se, war-bouez kement-se.
Sohlbank b. (-,-bänke) : [tisav.] barlenn diavaez ar prenestr b., bardell b., rizenn ar prenestr b., treuzoù ar prenestr ls.
Sohle b. (-,-n) : **1.** [botez] sol b., solenn b., soledenn b., koarell b., sodenn ; *rutschfeste Sohle,* koarell dirampus b. ; *eine doppelte Sohle an einen Schuh anbringen,* daousoliañ ur votez, doubsoliañ ur votez ; *von der Sohle bis zum Scheitel,* adalek lein e benn betek plantoù e dreid / adalek an treid betek ar penn (Gregor), eus seul e droad betek e glopenn, penn-kil-ha-troad, penn-ha-troad, penn-ha-korf, penn-ha-korf-ha-troad, leizh ar gudenn, eus ar penn d'an treid, eus beg e dreid betek penn, eus beg e dreid betek krec'h, eus penn an traoñ betek krec'h, glez ; **2.** [dre skeud.] *auf leisen Sohlen,* goustadik, sioulik, o selaou e bazioù, o kontañ e gammedoù, sioul-ser, sioul-sibouron, sioul evel ul logodenn, a bazioù kazh, a bazoù kazh, didrouz evel un naer, sioul-riboulenn evel ul laer, a-dakot, a-davik, dre souch ha sioul, plarik, kempennik, evel ar c'hazh war an erc'h, didrouz war kapichoù e votoù ; *auf leisen Sohlen gehen,* kerzhet war-dav ; *er legt eine kesse (eine tolle) Sohle aufs Parkett,* hennezh a ya brav en-dro, gwashat ma tañs brav ! ; **3.** foñs g., goueled g., sol g., deun g., parfont g., strad g., lost g., dan g. ; *Talsohle,* dan an draonieñ g., strad an draoñienn g., deun an draoñienn g., foñs plat an draoñienn g., goueled plat an draoñienn g. ; *Brunnensohle,* foñs (lost) ar puñs g., goueled ar puñs g. (Gregor) ; **4.** [korf.] sol an troad g., sol-troad g., solenn an troad b., plant an troad g., palv-troad g. ; **5.** [dre astenn., doare botez] solenn b., sandalenn b., soledenn b. ; **6.** [diabarzh ar botoù] *Sohle, Einlegesohle, Brandsohle, Innensohle,* korniell b. [*liester* kerniell], sol diabarzh g., soledenn diabarzh b., solenn diabarzh b. ; *mit einer Einlegesohle versehen,* korniellañ ; **7.** [kezeg] rozenn b. [*liester* rozennoù] ; **8.** *Bügelsohle,* seul ar fer g.
sohlen V.k.e. (hat gesohlt) : **1.** soledenniñ, soliañ, koarellañ ; **2.** P. bourdañ, farsal.
Sohlenabstreifer g. (-s,-) : skraber-treid g. [*liester* skraberioù-treid], difanker g., barr-botoù g.
Sohlenbeschlag g. (-s,-beschläge) : minell b. ; *Sohlenbeschläge an Schuhen anbringen,* minellañ botoù.
Sohlengänger g. (-s,-) : [loen.] palvgerzher g. [*liester* palvgerzherien] ; *der Bär ist ein Sohlengänger,* palvgerzherien a zo eo an arzhed, ul loen palvgerzher eo an arzh, ul loen palvgerzher a zo eus an arzh.
Sohlenleder n. (-s) : lêr soledenniñ g., lêr soliañ g., lêr koarellañ g.
Sohlenlinie b. (-,-n) : linenn izelañ b. [enebet ouzh ***Scheitellinie***].
Sohlenpflug g. (-s,-pflüge) : henarar g. [*liester* henerer], arar digilhor g. [*liester* erer digilhor].
Sohlenspuren ls. : roudoù boteier ls., roudoù botoù ls., louc'hoù boteier ls., louc'hoù botoù ls.
söhlig ag. : [mengleuz.] a-blaen, a-led.
Sohn g. (-s, Söhne) : **1.** mab g. [*liester* mabed / mibien] ; *mein Sohn,* va mab g., va faotr g., an hini yaouank du-mañ g. ; *das ist einer meiner Söhne,* ur mab din eo ; *ist es dein Sohn ?* dit eo ar paotrig-se ? da vab eo ? da baotr eo ? ; *ich weiß nicht, wessen Sohn er ist,* n'ouzon ket da biv eo mab ; *das ist Peters Sohn,* mab da Bêr eo ar paotr-mañ ; *der älteste Sohn,* ar mab henañ g., an henaour g. ; *der jüngste Sohn,* ar mab yaouañ b., ar yaouaer g. ; *Adoptivsohn,* advab g. ; *unehelicher Sohn,* mab avoultr b., avoultr g. ; *Einzelsohn,* unvab g. [*liester* unvibien], mab unganet g., pennhêr g., mab unel g., mab nemetañ g., P. plog koukoug g. ; *sein ältester Sohn,* e vab henañ g., ar mab henañ dezhañ g., e vab kentañ ganet g. ; *treuer Sohn,* mab kar d'e dud g. ; *ein entarteter Sohn,* ur mab kriz g., ur mab disleber g., ur mab fall g., ur mab dinatur g. (Gregor) ; *geistiger Sohn,* mab speredel g. ; *vom Vater an den Sohn, vom Vater an die Söhne, vom Vater auf den Sohn, vom Vater auf die Söhne,* a-rumm-da-rumm, a-re-da-re ; *sie hat von ihrem Grobian von Mann einen netten Sohn bekommen,* honnezh he deus bet un aval dous eus ur wezenn trenk ; *andere Mütter haben auch schöne Söhne,* pa serr un nor e tigor div ; [relij.] *der verlorene Sohn,* ar bugel trezer g., ar mab trezer g. / ar mab trezenner g. (Gregor), ar Mab Foran g. ; *Euer Euch liebender Sohn !* ho mab hag ho kar ! ; **2.** [dre skeud.] *die Söhne des Gebirges,* paotred (annezidi, bugale) ar menezioù ls. ; *die Söhne der Freiheit,* mibien ar frankiz ls. ; *vierzig Jahre lang wurde Manna die Nahrung der Söhne Israels,* mibien Israel a zebras ar Mann e-pad daou-ugent vloaz ; *Irrtum ist Sohn der Übereilung,* mat ha buan n'int ket unan - re a herr n'eo ket mat - arabat mont primoc'h eget ar marc'h hon doug - ne dalv ket mont d'ar red, gwelloc'h eo mont abred - gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - ne gresk ket ar geot en ur sachañ warno - mont a-lamm ne dalv netra nemet c'hwen a ve da bakañ - gant ar boan hag an amzer a-benn eus pep tra e teuer - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yannoù - tamm-ha-tamm e vez graet e vragoù da Yann ha buan-ha-buan e vez divragezet Mari-Jan - ar prez ne servij da netra - nebeut-ha-nebeut hinkin a ra neud - hirañ amzer, aesañ labour - a-van-da-van ez a merenn da goan - tammig-ha-tammig ez a ar marc'h gant ar big - tamm-ha-tamm e teu ar verc'h da vamm - kammed-ha-kammed e reer tro ar bed ; *wie der Vater, so der Sohn,* mab d'e dad eo Kadioù pe a vent pe a liv - mab d'e dad eo ar C'hadioù pe a vent pe a liv - mab d'e dad eo Kadioù, diouzh e ouenn e ra / mab d'e dad eo Kadioù nemet e vamm a lavare gaou / mab diouzh tad / hevelep tad, hevelep mab (Gregor) - laer diwar laer, mezvier diwar mezvier.
Söhnchen n. (-s,-) : **1.** mabig g. ; **2.** paotrig g., hadenn b.
Sohnemann g. (-s,-männer) : [rannyezh.] mabig g.
Sohnes- : mabel, … ar mab, … mab.
Sohnesfrau b. (-,-en) : merc'h-kaer b., merc'heg b., gouhez b.
Sohnesliebe b. (-) : karantez ur mab ouzh e dud b., karantez ur mab evit e dud b.
sohnlos ag. : divab.
Sohnschaft b. (-) : perzh bezañ mab g., mabelezh b. ; **2.** [gwir] maberezh g.
Soiree b. (-,-n) : nozvezh b., abadenn diouzh noz b., nozad b., noziad b., beilhadeg b., filaj g., gala g.
Soja b. (-, Sojen) / n. (-s, Sojen) **/ Sojabohne** b. (-,-n) : [louza.] soja g.
Sojabohnenkeimlinge ls. : [kegin.] kellidoù soja ls., eginoù soja ls., kellidoù mungo ls.
Sojadrink g. (-s,-s) **/ Sojamilch** b. (-) : laezh soja g.
Sojasprossen ls. : [kegin.] kellidoù soja ls., eginoù soja ls., kellidoù mungo ls.
Sojasoße b. (-,-n) : [kegin.] soubilh soja g.
Sokrates g. : Sokrates g.
Sokratiker g. (-s,-) : sokratad g. [*liester* sokratiz, sokratidi].
sokratisch ag. : sokratek, sokratat, … Sokrates.
Sol n. (-s) : [kimiezh] sol g., disolvadenn goloidel b., dileizhenn goloidel b.
Solanazeen ls. : [louza.] solanakeged ls., solaneged ls.
solang / solange stag. isurzh. : e-keit ma, e-keit ha ma, keit ha ma, keit evel ma, endra, endra ma, tra ma, a-bad ma, kement ma, e-tro ma, etre ma, her, her dre, her ma, par ma ; *solange seine Börse prall gefüllt war,* tra ma oa reut ha diroufenn e yalc'h, tra ma oa bolzet e yalc'h, endra ma padas e arc'hant ; *solange Sie gesund sind,* endra m'emaoc'h war o yec'hed, endra viot war o yec'hed ; *solange Sie hier sind,* keit ha ma viot amañ ; *solange sie krank ist, werde ich für sie sorgen,* me en em gargo d'ober war he zro keit ha ma pado he c'hleñved, me en em gargo d'ober

war he zro keit evel ma pado he c'hleñved, me en em gargo d'he c'hempenn par ma pado he c'hleñved, kemer a rin kur anezhi keit ha ma pado he c'hleñved, prederi am bo outi keit ha ma pado he c'hleñved ; *solange er noch einen Funken Leben in sich hat,* keit ha ma vo un aezhenn vuhez ennañ, keit ha ma vo ur c'hwezhadenn vuhez ennañ, keit ha ma vo ur strilh buhez ennañ, keit ha ma vo un euflenn vuhez ennañ, keit ha ma c'hwezho anal en e greiz ; *solange der Sohn studierte, hat der Vater finanziell für seinen Unterhalt gesorgt,* keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het anezhañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het dezhañ peadra da vevañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kontradet dezhañ peadra da vevañ ; *solange ich Märchen vorlas, waren die Kinder ruhig,* keit ha m'em boa lennet kontadennoù dezho e oa chomet sioul ar vugale ; *du musst im Bett bleiben, solange du Fieber hast,* ret e vo dit chom er gwele keit ha ma vi gant an derzhienn ; *er gönnte sich keine Ruhe, solange er an dem Buch schrieb,* ne deurvezas ket diskuizhañ an disterañ keit ha ma oa o skrivañ e levr ; *ich bleibe hier, solange du hier bist,* chom a rin amañ keit ha ma vi amañ ; *sie werden den Boden bearbeiten, solange er noch ertragsfähig ist,* labourat a raint an douar keit ha ma tougo eost ; *solange ich mich zurückerinnern kann,* keit ha ma c'hallan memoriñ, diouzh a eñvoran, hervez a eñvoran, ma ne fazian ket, m'em eus koun (soñj) mat, e kement ha ma 'm eus koun, kement ha ma 'm eus soñj (Gregor) ; *solange dieses Amt unbesetzt war,* keit ha ma oa goullo ar garg ; *solange wir leben,* keit ha ma vimp bev, keit ha ma chomimp bev, keit ha ma c'hwezho alan en hor c'hreiz, keit ha ma vo ur mouch buhez ennomp, etre ma vimp bev, etre ma vimp war ar bed, endra vevimp, endra vezimp er bed-mañ, tra ma vezimp bev, tra m'omp bev, kement ma'z imp, e-tro ma vimp bev, en hor bev, keit ha ma vo un elfenn vuhez ennomp, ken na varvimp, her ma vevimp, her dre vevimp ; *solange sich nichts Besseres findet,* e defot gwell, e faot gwell ; *solange es Kriege gibt, ist die Existenz der Völker bedroht,* keit ha ma vo brezelioù e vo lakaet en arvar bezañs ar pobloù ; *solange die Welt besteht, wird es Kriege geben,* padout a raio ar brezelioù keit evel ar bed, padout a raio ar brezelioù keit hag ar bed.

Solanin n. (-s) : [louza., kimiezh] solanin g.

solaninisch ag. : [louza., kimiezh] solanek.

Solaninsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn solanek b.

solar ag. : ... heol, ... an heol, ... heolel.

Solarauto n. (-s,-s) : karr heoldredan g.

Solarbatterie b. (-,-n) : pod heoldredan g., ganer heoldredan g., kaptor heolel g., luc'hgell b., luc'hdredaner g. [*liester* luc'hdredanerioù].

Solarboot n. (-s,-e) : bag heoldredan b.

Solarelement n. (-,-g) : kaptor heolel g., ganer heoltredan, pod heoldredan g., panell heoldredan b.

Solarenergie b. (-) : energiezh an heol b., gremm an heol g., energiezh diwar an heol b., gremm diwar an heol g., gremm heolel g., energiezh heolel b., heoldredan g.

Solarisation b. (-) : [luc'hskeudennerezh, labour-douar] heoliata g.

solarisieren V.k.e. : [luc'hskeudennerezh, labour-douar] heoliata.

Solarium n. (-s, Solarien) : **1.** [Henamzer] solariom g. ; **2.** [mezeg.] heolienn b., bank heolgurañ g.

Solarkollektor g. (-s,-en) : [tekn.] ganer heoldredan g. [*liester* ganerioù heoldredan], panell heoldredan b., kaptor heolel g.

Solarmodul n. (-s,-e) : [tekn.] modul fotovoltaek g., mollad fotokelligoù g., ganer heoltredan [*liester* ganerioù heoldredan], panell heoldredan b., kaptor heolel g.

Solarpaneel n. (-s,-e) / **Solarpanel** n. (-s,-s) : ganer heoldredan g. [*liester* ganerioù heoldredan], panell heoldredan b., kaptor heolel g.

Solarplexus g. (-) : [korf.] pleksuz neurovejetativel ar c'hof g., plezhad nervstruzhel ar c'hof b., plezhad ar poullkreuz g.

Solarpumpe b. (-,-n) : pomp fotovoltaek g., pomp heol g., pomp heoldredan g.

Solarschiff n. (-s,-e) : bag heoldredan b.

Solarstrahlung b. (-) : [stered.] skinadur an Heol g.

solarthermisch ag. : … heoldredan ; *solarthermisches Kraftwerk,* kreizenn heoldredan b.

Solarwagen g. (-s,-) : karr heoldredan g.

Solarwärmekraftwerk n. (-s,-e) : kreizenn heoldredan b.

Solarwind g. (-s) : [stered.] avel heolel g., heolwent g.

Solarzelle b. (-,-n) : kellig fotovoltaek b., ganer heoldredan g. [*liester* ganerioù heoldredan], kaptor heolel g., luc'hgell b., luc'hdredaner g. [*liester* luc'hdredanerioù] ; *Solarzellen,* panell heoldredan b.

Solarzellenplatte b. (-,-n) : panell heoldredan b.

Solarzellengenerator g. (-s,-en) : panell heoldredan b., ganer heoldredan b. [*liester* ganerioù heoldredan]

Solawechsel g. (-s,-) : [arc'hant.] lizher anzav g.

Solbad n. (-s,-bäder) : **1.** kurva dour sall g. ; **2.** [mezeg.] soubadenn en dour sall b.

solch ag. : **1.** hevelep, eus ar seurt-se, a seurt-se, eus ar seurt, seurt-se, evel-se, seurt, ur seurt ; *ein solcher Mensch*, *solch ein Mensch,* un den eus ar seurt-se (a seurt-se, eus ar seurt, seurt-se, evel-se) g., ur seurt den g. ; *in einem solchen Fall, bei solcher Gelegenheit, bei einer solchen Gelegenheit,* en ur seurt degouezh ; *solche Nachricht,* ur seurt keloù g. ; *nach solchen Worten ..., auf solche Worte hin ...,* goude un hevelep komzoù ; *solche Möglichkeiten,* seurt gallusterioù ls., posublentezioù a seurt-se ls., gallusterioù eus ar seurt ls. ; *als solcher,* evel m'emañ, dre natur, dioutañ e-unan, anezhañ e-unan ; *als ein solches gelten, als solches gelten,* tremen evit un den (un dra) a seurt-se ; *auf solche Art,* e-giz-se, evel-se ; *ich hätte solche Lust, ihn zu sehen !* ken laouen all e vefen ma welfen anezhañ ! ; *sie hatten noch nie ein solches Wunder erlebt,* n'o doa ket gwelet hevelep burzhud biskoazh, n'o doa ket gwelet un hevelep lanfas tra biskoazh ; *ein Jahr würde nicht ausreichen, um eine solche Arbeit zu Ende zu führen,* ne vefe ket trawalc'h gant ur bloavezh evit peurechuiñ un hevelep trevell (evit sevel un hevelep labour, evit peurgas un hevelep labour da benn, evit kunduiñ un hevelep labour da benn, evit ober ouzh un hevelep labour, evit ober diouzh un hevelep labour, evit erruout gant ur seurt labour), ne vefe ket trawalc'h gant ur bloavezh evit lakaat al labour-se klok ; *er war in solchem Maße überrascht, dass …,* gant ar souezhet ma oa e ... **2.** [raganv] *solches,* traoù seurt-se, ar seurt traoù-se ; *ich habe auch solche,* bez em eus eus ar seurt-se (eus ar re-se) ivez ; *es gibt eben solche und solche,* gant a bep seurt leueoù e vez graet foarioù.

solchergestalt, dass stagel. isurzh. : en hevelep doare ma, ken e, ken na, ken ma, ma, kement ma.

solcherlei Adv. : traoù seurt-se, traoù evel-se, … seurt-se, … evel-se.

Sold g. (-s) : gopr g., pae g./b., P. pochadenn b. ; *jemanden in seinem Solde haben,* bezañ u.b. en e servij, gopraañ u.b., gouestlaouiñ u.b. (Gregor) ; *in jemandes Solde stehen,* bezañ e dorn u.b., bezañ gouestlaouet (gopret) gant u.b., bezañ diouzh dorn u.b., bezañ gouestlaouad u.b., bezañ e servij (e gourc'hemenn) u.b., bezañ e damani u.b., bezañ e gopr gant u.b. ; *in Sold nehmen,* gouestlañ, gouestlaouiñ, engouestlañ, enrollañ, gopraañ, gopraat, enfredañ, implijout.

Soldat g. (-en,-en) : [lu] soudard g., milour g., brezelour g., den a vrezel g., P. skalf g. [*liester* skalfed] ; *erprobter Soldat, erfahrener Soldat,* barouder g. ; *sich als Soldat herumtreiben,* baroudiñ ; *Soldat werden,* mont da soudard ; *alter (ausgedienter) Soldat,* soudard bet g., soudard kozh g., soudard war e leve g.,

soudard bet lakaet war e dorchenn vihan g. ; *Soldat auf Zeit,* soudard dindan kevrat termenet g. ; *gemeiner Soldat, einfacher Soldat,* Yann soudard g., soudard eil klas g., soudard eus ar renk izelañ g., paourkaezh soudard g., soudard plaen g., skalf g. [*liester* skalfed] ; *stramm stehender Soldat mit Waffen,* soudard sonn en armoù g. ; *der einfache Soldat ist nur ein Bauer im Schachspiel der Generäle,* ur jedouer eo Yann soudard etre daouarn ar jeneraled ha netra ken ; *Soldat, der einem unteren Dienstgrad angehört,* reziad g. [*liester* reziaded] ; *Soldaten rekrutieren,* sevel soudarded ; *Soldaten besolden,* gouestlaouiñ soudarded ; *die Anzahl der Soldaten verringern,* digreskiñ niver ar soudarded ; *Soldaten spielen,* c'hoari soudardig ; *die Soldaten des französischen Revolutionsheeres,* ar Re C'hlas ls., ar C'hlazarded ls., soudarded ar Republik ls. ; *ausgemusterter Soldat, aus der Armee entlassener Soldat,* soudard dic'hopret g., soudard disluet g., dislued g. [*liester* disluidi] ; *für die Essenszubereitung verantwortlicher Soldat,* paotr ar soubenn g. ; *einen Soldaten ausmustern, einen Soldaten aus der Armee entlassen,* disluañ ur soudard ; *die Soldaten drückten sich flach an den Boden, um sich vor den Kugeln zu schützen,* douarañ (pladañ) a rae ar soudarded evit kuzhat diouzh an tennoù (evit kuzhat diouzh ar mindrailh) ; *schwarzer Kaffee und Rotwein halten die Soldaten bei Laune,* kafe du ha gwin ruz, setu kerc'h ar soudard ; *Grabmal des unbekannten Soldaten aus dem ersten Weltkrieg,* bez ar soudard dianav lazhet e-kerzh ar brezel-bed kentañ g. ; *Soldaten zur Schlachtbank führen, Soldaten in den Tod schicken,* kas soudarded d'an drailh, kas soudarded d'al lazhadeg, kas soudarded d'ar marv ; *Bleisoldaten, Zinnsoldaten,* soudarded plom ls.

Soldatenart b. (-) : [lu] doare ar soudarded g. ; *nach Soldatenart,* evel ma vez boas el lu, evel ur soudard, e doare ar soudarded.

Soldatenberuf g. (-s) : micher soudard b.

Soldatenbrot n. (-s,-e) : [lu] bara soudard g.

Soldatenbund g. (-s,-bünde) : kevredigezh ar vrezelourien gozh b.

Soldatendienst g. (-es) : [lu] servij-soudard g., amzer-soudard g., amzer servij g., amzer g., koñje g., bloaz g., gwazerezh milourel g.

Soldatenfriedhof g. (-s,-höfe) : [lu] bered soudarded b., bered an arme b.

Soldatengeist g. (-es) : [lu] spered milour g.

Soldatengesinsel n. (-s) : [lu] brizhsoudarded ls., soudardaj g., lanfreidi ls.

soldatenhaft ag. : [lu] soudardel, ... soudard, ... milour, evel ma zere d'ur soudard.

Soldatenkind n. (-s,-er) : [lu] bugel hag a zo en arme g., soudardig g.

Soldatenkönig g. (-s) : [istor] Roue-Serjant g.

Soldatenkost b. (-) : [lu] tinell b., keusteurenn b.

Soldatenmantel g. (-s,-mäntel) : [lu] hirvantell b., mantell soudard b., kapotenn b.

Soldatenrock g. (-s,-röcke) : [lu] lifre g., sae-soudard b., gwiskamant soudard g., unwisk g. ; *den Soldatenrock anziehen,* mont da soudard.

Soldatenschenke b. (-,-n) : [lu] kantina b.

Soldatenschüssel b. (-,-n) : [lu] skudell-houarn b.

Soldatenstand g. (-s) : [lu] stad a soudard b.

Soldatentum n. (-s) : [lu] soudardelezh b., perzh bezañ soudard g.

Soldatenwesen n. (-s) : [lu] **1.** soudarded ls., lu g., arme b. ; **2.** doareoù soudard ls.

Soldateska b. (-, Soldatesken) : gwallsoudarded ls., brizhsoudarded ls., soudardaj g., lanfreidi ls.

Soldatin b. (-,-nen) : [lu] soudardez b.

soldatisch ag. : [lu] soudardel, ... soudard, ... milour, brezelek ; *soldatische Haltung,* doare ur soudard g., emzalc'h ur soudard g., neuz vrezelek b.

Adv. : evel ur soudard, e doare ar soudarded ; *soldatisch aussehen,* bezañ neuz ur soudard war an-unan, bezañ doare ur soudard war an-unan, bezañ neuz war an-unan da vezañ brezelour.

Soldbuch n. (-s,-bücher) : [lu] levrig-soudard g.

Soldgeber g. (-s,-) : gopraer g., goprer g.

Söldling g. (-s,-e) **/ Söldner** g. (-s,-) : [lu] soudard diwar c'hopr g., gouestlaouad g. [*liester* gouestlaouidi], goprad g. [*liester* gopridi], goprsoudard g., brezeliad diwar c'hopr g. [*liester* brezelidi diwar c'hopr], den a vrezel diwar c'hopr g., harper g.

Söldnerhauptmann g. (-s,-männer) : [lu] kabiten ur vandennad c'houestlaouidi g., kabiten ur vandennad brezelidi diwar c'hopr g.

Söldnerin b. (-,-nen) : [lu] soudardez diwar c'hopr b., gouestlaouadez b., gopradez b., goprsoudardez b., brezeliadez diwar c'hopr b.

Söldnertum n. (-s) : gopradouriezh b., goprsoudardelezh b.

Sole b. (-,-n) : hili g., dour sall g., dour-hal g.

Solei n. (-s,-er) : [kegin.] vi poazh-kalet bervet en dour sall g.

Soleil-Doppelplatte g. (-,-n) : [fizik] daougouarz g.

solenn ag. : lidus, lidek, lidel, solenn.

Solennität b. (-,-en) : lid g., ton g., pompad g., solenniezh b.

Solenoid n. (-s,-e) : [tredan.] kanell hir b., solenoid g.

Solenoidform b. (-,-en) : stumm solenoidel g., furm solenoidel b. ; *in Solenoidform,* solenoidel.

Solequelle b. (-,-n) : eienenn dour sall b.

solfeggieren V.k.e. (hat solfeggiert) : sonlenn, solfata.

Solfeggio n. (-s, Solfeggien) : sonlennadur g., solfadurezh b.

solid ag. **/ solide** ag. : **1.** start, sonn, postek, solut ; *ich baute ein neues Floß, das leichter und solider war,* sevel a ris ur radell all, skañvoc'h ha muioc'h a startijenn enni eget eben ; **2.** [dre astenn.] *solid sein,* bezañ un den diazez (un den a boell, un den a benn, un den a skiant, un den poellek, un den fur, un den evezhiek, un den etre daou, un den pozet, un den parfet, ur den a boell hag a furnez, un den prop, un den sirius) eus an-unan ; *einen soliden Lebenswandel führen,* ren ur vuhez renket mat, ren ur vuhez plaen ha reoliet mat, ren ur vuhez reizhet mat, kundu ur vuhez reizhet mat ; *solid werden,* furaat, distanañ d'an-unan, habaskaat d'an-unan, sioulaat, en em barfediñ, parfediñ, parfetaat, siriusaat ; **3.** *solides Haus,* ti a fiziañs g. ; *solide Bürgschaft,* kred gouest g. ; **4.** [dre skeud.] *solid gebaut,* start war e sichenn, simantet mat (Gregor).

Solidarbeitrag g. (-s,-beiträge) : skodenn gengred b.

Solidarbürge g. (-n,-n) : [gwir] kengred g.

Solidarbürgschaft b. (-) : [gwir] kengretadenn b.

Solidargemeinschaft b. (-,-en) : kevredigezh diazezet war ar c'hengred b.

Solidarhaftung b. (-,-en) : kenatebegezh b.

Solidarschuldner g. (-s,-) : [gwir] kendleour g.

solidarisch ag. : kengret, kengredek ; *sich mit jemandem solidarisch erklären,* mont kengret gant u.b., kengredekaat gant u.b., sevel gant u.b. / sevel en tu gant u.b. (Gregor), sevel (mont) a-du gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., mont krenn a-du gant u.b., kengretaat gant u.b., en em unaniñ gant u.b. ; [kenw.] *solidarische Haftung, solidarische Bürgschaft,* kenatebegezh b., gwarant kengret g., kengretadenn b.

Adv. : kengret, ent-kengret ; *solidarisch verbürgter Schuldschein,* lizher-dle dindan warant an holl dre gengred g., lizher-dle kengret g. ; *für etwas solidarisch haften,* bezañ kenatebek war udb.

solidarisieren V.em. : **sich solidarisieren** (hat sich (ak.) solidarisiert) : *sich mit jemandem solidarisieren,* mont kengret

gant u.b., kengredekaat gant u.b., sevel gant u.b. / sevel en tu gant u.b. (Gregor), sevel (mont) a-du gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., mont krenn a-du gant u.b., kengretaat gant u.b., en em unaniñ gant u.b.

Solidarismus g. (-) : [preder.] kenskoazellouriezh b.

Solidarist g. (-en,-en) : [preder.] kenskoazellour g.

solidaristisch ag. : [preder.] kenskoazellour.

Solidarität b. (-) : kengred g., kengrediezh b., kenskoazell b., karantez b., kengarantez b. ; *fehlende Solidarität,* digengred g. ; *Solidarität mit der dritten Welt,* tredebedelouriezh b. ; *an die Solidarität mit der dritten Welt appellieren,* ober ur c'halvadenn evit an Trede Bed ; *die Solidarität unter den Arbeitern fördern,* annouezh d'ar c'hengred etre ar vicherourien [*pennrann* annoug-], reiñ lañs d'ar c'hengred etre ar vicherourien.

Solidaritätsbeitrag g. (-s,-beiträge) : skodenn gengred b., skodenn genskoazell b.

Solidaritätskasse b. (-,-n) : kef kenskoazell g.

solide ag. : *sellit ouzh* **solid**.

Solidität b. (-) : **1.** starter g., started b., kadarnded b., kadarnder g., dalc'h g., startijenn b., soluted b. ; **2.** fiziusted b. ; **3.** [kenwerzh] gouested-paeañ b.

Solikasse b. (-,-n) : kef kenskoazell g.

Solipsismus g. (-) : [preder.] emunanegezh b.

Solist g. (-en,-en) : unkaner g., unsoner g.

Solistenquartett n. (-s,-e) : *ein vokales Solistenquartett,* ur peder mouezh g., ur pevarad mouezhioù g.

Solistin b. (-,-nen) : b. : unkanerez b., unsonerez b.

Solitär g. (-s,-e) : [bravigoù] diamant en e unan g., diamant e-unan-kaer hep ken all g., diamant war e unanig g.

solitär ag. : en e unan, e-unanig, war e unanig, en e bart e-unan, e-unan, digompagnun, chomet etre treid ar bed, pell diouzh darempred an dud, chomet e-unan evel ul lakez pikez, e-unan evel ur c'hi, e-unan evel ur penn-ki, evel ur wezenn divarret, distok diouzh an dud all, digenvez, digavandenn, diamezek, digevannez.

Soll n. (-/-s,-/-s) : **1.** dleoù ls., dleoud g. ; *Soll und Haben,* kaoudoù ha dleoù, dleoud ha kaoud ; *Soll an Material,* dafar da reiñ c'hoazh g. ; *in das Soll einschreiben,* lakaat war an tu dle ; *ich stehe im Soll, ich bin im Soll,* trazennet eo va c'hont, dic'houdor eo va c'hont ; **2.** dlead g., dever g., endalc'h dereiñ g. ; *sein Soll erfüllen,* ober ervat e garg (e zever) / en em akuitañ ervat en e garg (en e zever) (Gregor), seveniñ e zlead.

Sollausgabe b. (-,-n) : dispign arlakadek g., dispign rakwelet g.

Sollbestand g. (-s,-bestände) : boniad arlakadek g., stok arlakadek g., derannad rakwelet g.

sollen Verb skoazellañ doareañ (soll / sollte // hat gesollt / hat (anv-verb +) sollen) : **I.** redi a-zalc'h ouzh ar vuhezegezh : dleout, rankout ; *du sollst gestehen,* dleout a rez anzav, dleet eo dit anzav, rankout a ra dit anzav, P. ret eo dit diskargañ da c'hor ; *er hätte es schon lange tun sollen,* pellik 'zo e tleje bezañ graet an dra-se c'hoazh, hennezh a oa dleet dezhañ bezañ graet an dra-se abaoe pell ; *du hättest nicht gesollt, du hättest das nicht tun sollen,* ne zlejes ket bezañ graet se, gwelloc'h e vije bet dit chom hep en ober, furoc'h e vije bet chom hep en ober, ne oa ket a boan dit ober an dra-se, fall ac'h eus graet ober an dra-se, gwashoc'h eget paouez az poa graet, ne oa ket dleet dit ober an dra-se, n'az poa ket ezhomm da vezañ graet an dra-se, ken dit bezañ chomet hep ober an dra-se ; *ich hätte früher sterben sollen als sie,* me a zleje bezañ bet marvet en he raok ; *ich habe nicht die Frau bekommen, die ich hätte bekommen sollen,* n'em eus ket bet ar vaouez a zlejen bezañ bet ; *du hättest das lieber nicht sagen sollen,* gwashoc'h eget paouez az poa lavaret, furoc'h e vije bet chom hep lavaret an dra-se, ne oa ket a-boan lavaret kement-se dirak an dud, ne oa ket dleet dit bezañ lavaret an dra-se, n'az poa ket ezhomm da vezañ lavaret an dra-se, ken dit bezañ chomet hep digeriñ da forn ; *du hättest also deine Bücher mitbringen sollen,* bezañ degaset da levrioù ganit neuze ! dleet e oa dit bezañ degaset da levrioù ganit neuze ! dav e oa dit degas da levrioù ganit neuze ! ; *du hättest nicht kommen sollen,* ne oa ket dleet dit bezañ deuet ; *wen sollen wir hinschicken ?* piv da gas di ? ; *wem sollen wir glauben ? wem soll man glauben ?* piv da grediñ ? ; *wen sollen wir ernennen ?* piv da envel ? ; *sie hätten ihn doch lieber mitnehmen sollen,* gwelloc'h e vije bet deoc'h bezañ e gaset ganeoc'h, 'karfe deoc'h bezañ e gaset ganeoc'h ; *du sollst nicht töten,* lazhañ na ri biken, arabat dit lazhañ ; *du sollst deinen Vater und deine Mutter ehren,* azaoueziñ ouzh tad ha mamm az pez d'ober, dleout a rez doujañs da'z tad ha da'z mamm, da dad ha da vamm a enori ; *die Kinder sollen ihre Eltern lieben,* ret eo d'ar vugale karet o zud.

II. redi dre vras : *du sollst gehorchen,* rankout a rez sentiñ, ret eo dit sentiñ, sent ouzhin ! ; *er soll unmittelbar fort,* ra 'z aio kuit diouzhtu ! ; *man soll um die Erlaubnis bitten,* ret eo goulenn an aotre da gentañ ; *ruf ihnen zu, sie sollen nach Hause,* kri anezho en ti, kri dont d'ar gêr, hop dezho dont d'ar gêr, youc'h warno ma teuint d'ar gêr ; *ich habe ihm gesagt, dass er nicht zu viel essen soll,* goulennet em eus digantañ pas debriñ re ; *sie sollen herein,* ra zeuint tre ! ; *den soll der Teufel holen !* d'an diaoul d'e lonkañ ! ; *was soll ich tun ?* n'ouzon ket petra zo da ober (petra ober), petra a zlean da ober ? petra a fell deoc'h e rafen ? petra a vankfe deoc'h e rafen ? petra a jaoj din ober ? ; *Sie sollen wissen,* gwelloc'h eo deoc'h gouzout, brav (kaer) eo gouzout ; *was soll ich damit tun ?* ha petra a rafen-me gant an dra-se ?

III. evit menegiñ an dazont : *sie sollen ihn nicht haben,* ne vo ket roet dezho ; *damit sollen Sie zufrieden sein,* dic'hoantet e viot gant kement-se ; *man soll nicht sagen, dass ...,* ne vo ket lavaret goude-se e ..., ne vo ket tu da lavaret goude-se e … ; *er soll mich heute Abend anrufen,* emañ da bellgomz din fenoz ; *sie sollen uns anrufen,* bez' emaint da bellgomz deomp ; *meine Töchter sollen dich warten schön (Goethe),* va merc'hed a ray brav dit ; *der Friede sollte nicht lange dauern,* ar peoc'h ne oa ket diouzh padout ; *um wie viel Uhr soll der Zug abfahren,* da bed eur ez aio kuit an tren, da bed eur e rank an tren mont kuit, da bed eur eo dleet d'an tren mont kuit ; *er soll bald heiraten,* a-barzh nemeur e vezo dimezet, bremaik e kemero ur verourez, war zimeziñ emañ, dindan dimeziñ emañ, keloù a zo dezhañ da zimeziñ, meneg a zo gantañ da zimeziñ, keal a zo dezhañ da zimeziñ, anv a zo gantañ da zimeziñ ; *das Mädchen, das er heiraten soll,* ar plac'h da zimeziñ gantañ b. ; *es sollen auch Leute aus Berlin kommen,* dont a zle tud a Verlin ivez ; *ihr Kind soll im März zur Welt kommen,* e miz Meurzh emañ he bugel da vezañ, e miz Meurzh e tle he bugel genel, e miz Meurzh e rank he bugel genel ; *das Licht soll die ganze Nacht brennen,* ar gouloù a zle chom war elum e-pad an noz pad, ar gouloù a rank chom war elum e-pad an noz pad.

IV. evit menegiñ ur vartezeadenn, un het : *dieses Gesetz soll abgeschafft werden,* keal a zo da derriñ al lezenn-se ; *wenn es regnen sollte,* ma teufe d'ober glav, ma teufe glav d'ober, e ken kaz ma rafe glav ; *sollte er krank sein, so ...,* ma teufe dezhañ kleñvel ..., e ken kaz e vefe paket gant ur c'hleñved bennak ..., ma teufe da vezañ klañv ... ; *sollte ich dabei sterben,* **a)** ma teufe din mervel, mar deu din mervel, e ken kaz e varvfen, mar degouezh din (ganin) mervel, ma tegouezh din mervel ; **b)** ha pa rankfen mervel, hag e rankfen mervel, ha mervel a rankfen, ha pa goustfe an dra-se va buhez din, ha pa gollfen-me va buhez o seveniñ an dra-se, ha pa tapfen-me va marv o seveniñ an dra-se, mat ha ma kollfen va buhez ; *sollte er kommen,* ma teufe, e ken kaz e teufe ; *sollte es möglich sein ?* daoust hag-eñ e vefe posupl ? ; *man sollte meinen,* da grediñ ez eus e …, abegoù 'zo

da soñjal e …, peadra 'zo da grediñ e … ; *die Tiere sollte man nicht schlagen,* n'eo ket dleet skeiñ gant al loened, al loened n'int ket da vezañ skoet, arabat skeiñ gant al loened, ne vank ket d'an dud skeiñ gant al loened ; *sie hätten dich doch aufhängen sollen,* gwell e vije ganin e vijes bet krouget, ken dezho bezañ da grouget ! ; *in jedem Bauernhof sollte man Bienen züchten,* dleet e vefe kaout gwenan e pep tiegezh war ar maez ; *die hätten doch aufpassen sollen,* dleet e oa dezho ober evezh, int a zleje bezañ bet war ziwall, ken dezho bezañ bet war ziwall ; *der hätte tiefer eingesteckt werden sollen,* dleet e oa lakaat anezhañ donoc'h ; *ihr hättet es mir vorher sagen sollen,* dleet e vije deoc'h bout lavaret se din a-raok, ken deoc'h bout lavaret se din a-raok ; *das hättest du mir lieber sagen sollen,* 'karfe dit bout lavaret din, ken dit bout lavaret an dra-se din ; *du hättest doch deinen Mantel anziehen sollen,* te a zleje bezañ lakaet da vantell ; *ich sollte es nicht erfahren,* ne oa ket bet lakaet din da vezañ gouezet, n'em boa ket da c'houzout an dra-se ; *da wir vor seinem Haus stehen, sollten wir doch rein,* betek m'emaomp (betek p'emaomp) e-kichen e di eo kenkoulz deomp mont tre, p'emaomp e-kichen e di eo kenkoulz ganeomp mont tre, m'emaomp (betek p'emaomp) e-kichen e di eo kenkoulz tra mont tre, p'emaomp e-kichen e di eo koulz tra mont tre ; *dorthin hättest du normalerweise gehen sollen,* di e oa dit bezañ aet, di e oa dleet dit bezañ aet ; *das hätte doch mein Misstrauen wecken sollen,* kement-se a zleje bezañ va lakaet war va evezh ; *du solltest vor Scham erröten,* ruziañ a zlefes gant ar vezh ; *mein Bruder hätte mich abholen sollen,* va breur a zleje bezañ deuet da glask ac'hanon ; *es hätte alles glatt laufen sollen,* ne zleje ket bezañ bet a gudennoù ; *er hätte doch zu Hause bleiben sollen, zumal er krank war,* ken meur rak-se pa oa klañv, e oa dezhañ bezañ chomet er gêr ; *ihr solltet lieber aufhören !* gwell eo deoc'h paouez ! ; *du solltest lieber hierher kommen !* gwell e vefe dit dont amañ ! ; *du sollest lieber verschwinden,* gwell e vefe dit mont kuit ; *wir sollten am liebsten (lieber) nicht hingehen,* gwelloc'h (reishañ 'zo, furoc'h) eo chom hep mont di, kuitañ (gwellañ, reishañ, furañ) tra hon eus d'ober eo chom hep mont di, kuitañ hon eus d'ober eo chom hep mont di, kuitañ mad hon eus d'ober eo chom hep mont di, fall e rafemp mont di, ne vefe ket a boan deomp mont di, n'eo ket arabat chom hep mont di, dleet e vefe chom hep mont di ; *du solltest doch lieber zum Arzt gehen,* te a zlefe mont da gavout ur mezeg ; *du solltest ihn nicht herausfordern,* ne zlejes ket mont a-enep dezhañ ; *man sollte darauf schwören, seinen Bruder zu sehen,* sac'h an dienn ! touiñ a rafen a-walc'h ez eo e vreur gant an touellus ma'z eo an heñvelidigezh ; *man sollte ihnen den Hals abschneiden,* ar re-se e vije dleet dic'houzougañ anezho ; *er soll reich sein,* pinvidik eo da lavaras an dud (evel ma lavaras an dud, war a lavarer, gouez d'an dud, diouzh ar mod, hervez ar mod, da lavaras ar gaoz, hervez ar gaoz, diouzh al lavarioù, hervez a lavarer, hervez kont, hervez klevet, hervez ar vrud), tremen a ra evit un den pinvidik ; *er soll schon abgereist sein,* aet eo kuit dija hervez an dud (da lavaras ar gaoz) ; *er soll gesagt haben, dass ...,* a-hervez (war a gonter, hervez a lavarer, poz da dud 'zo) en dije lavaret e … ; *es soll hundert Euro kosten,* a-hervez e koust an dra-se kant euro ; *er soll wohl vierzig sein,* me a ra va c'hont ez eo daou-ugent vloaz ; *es heißt, es soll hier ein Haus gebaut werden,* meneg a zo da sevel un ti amañ.

V. evit menegiñ ur goulezadenn : *sollte es mir auch teuer zu stehen kommen, meine Kinder werden die Schule besuchen,* skoliañ a lakain ober va bugale ha goude ma koustfe ker din ; *sollten sie es auch wollen, sie würden es nicht wagen,* ha p'o dije c'hoant ne gredjent ket en ober, ha bezañ o dije c'hoant ne gredjent ket en ober ; *sollte es regnen,* mar deu glav da ober, ma teufe glav da ober, e ken kaz ma rafe glav, betek-gouzout na zeufe glav da ober, rak na zeufe glav da ober ; *sollte es auch regnen, wir werden kommen,* na bout 'zo Doue 'vo glav, ni 'zeuio - mont a raimp d'ho kwelet goude ha ma vefe glav - ha glav a rafe e teuimp d'ho kwelet - ha pa rafe glav e teuimp d'ho kwelet - ha bezañ e rafe glav e teuimp d'ho kwelet - na posupl e rafe glav e teufemp d'ho kwelet - ha posubl e rafe glav e teufemp d'ho kwelet - na pa raje glav e teujemp d'ho kwelet - nag e rafe glav e teufemp d'ho kwelet ; *sollte er mir seinen Wagen auch umsonst schenken, nähme ich ihn nicht an,* ha goude e rofe din e garr-tan evit netra, n'er c'hemerfen ket - ne gemerfen ket e garr-tan hag e rofe anezhañ din evit netra - ne gemerfen ket e garr-tan ha bezañ e rofe anezhañ din evit netra - na bout e rofe din e garr-tan evit netra, n'er c'hemerfen ket - na posupl e rofe din e garr-tan evit netra, n'er c'hemerfen ket .

VI. gant un anv-verb laosket da intent : *was soll das ?* daoust petra a dalv an dra-se ? ; *was soll mir das ?* pe vern din-me ? / pe forzh (pe kaz) a ran-me ? / pe kaz a ra din-me ? (Gregor), petra a vern din ? pe forzh a ra din ? pe forzh a zo din ? pe forzh din ? ha forzh a ra din ? ha forzh a zo din ? un taol-kaer 'vat ! ; *was soll diese Arbeit ?* da betra e talvez (e servij, eo mat) al labour-se ?

VII. Troioù-lavar :

soll er sehen, wie er damit zurechtkommt, dezhañ da gavout an tu d'en em zibab, dezhañ d'en em lipat, dezhañ d'ober diouti, dezhañ da sachañ e ibil, dezhañ da zirouestlañ e neud ; *ich sollte auf meines Kindes Haupt zielen !* hag emaoc'h o c'hortoz diganin e vukfen va arbalastr war penn va bugel ! ; *ich sollte dich verraten !* me, trubardiñ ac'hanout ! ; *hoch soll er leben !* ra vevo ! ; *da soll einer noch freigebig sein,* ma ! ha goude-se e vo goulennet diganeomp bezañ madelezhus c'hoazh ; *da soll man noch drüber staunen, wenn ...,* ma ! n'eo ket souezh e (+ doare divizout), ma ! arabat goude-se ober souezh o welet ..., n'eus ket ezhomm goude-se da vezañ souezhet evit gwelet ..., n'hon eus ket da vezañ souezhet o welet …, n'eo ket souezh e vefe gwelet … ; *wie soll man bei solchen Behauptungen nicht lachen ?* daoust penaos chom sirius o klevet seurt komzoù diboell ? daoust penaos chom sirius o klevout unan o komz ken bourlik-ha-bourlok ? ; *was soll ich ?* ha petra 'zo ganin ? ha petra am eus d'ober-me ? ha petra 'rin-me ? ; *was soll aus mir werden ?* petra 'vo ac'hanon ? ; *was soll's, wir werden schon zurechtkommen !* ne vern ! ober a raimp hep ! - ne vern ket ! ober a raimp hep ! - ne ra forzh ! tremen a raimp hep ! ; *sollte er etwa krank sein ?* daoust hag-eñ e vefe klañv ?

Söller g. (-s,-) : **1.** sanailh b., solier b., grignol b., kalatrez b. ; **2.** [Bro-Suis] leur b., leur-zi b., leur-di b.

Sollkurseinsteller g. (-s,-) : [merdead.] stur emgefreek g.

Sollposition b. (-) : [kont-vank, kontouriezh] saviad dleour g.

Sollsaldo g. (-s,-s) : [kont-vank, kontouriezh] mentelad dle b., mentel dleek b.

Sollseite b. (-,-n) : [kont-vank, kontouriezh] tu dle g.

Sollstärke b. (-) : niver rakwelet g.

Sollstellung b. (-) : [kont-vank, kontouriezh] saviad dleour g.

Sollzinsen ls. : kampi da baeañ g., kampi dleek g.

Solmisation b. (-) : [sonerezh] solmierezh g.

solmisieren V.gw. (hat solmisiert) : [sonerezh] sonlenn, solfata.

Solo n. (-s,-s/Soli) : **1.** [sonerezh] solo g., unbenveg g., unbenvegad g., unkan g., unkanad g. ; *Gitarrensolo,* solo gitar g. ; **2.** [sport] *zu einem Solo ansetzen,* **a)** distokañ diouzh an duilhad ; **b)** klask an-unan-kaer [e-unan-kaer] distremen difennourien ar skipailh enep ; **3.** [kartoù] c'hoariadenn unan a-enep an holl b.

solo ag. (digemm) : **1.** [sonerezh] solo ; **2.** e-unan, an-unan ; *er kommt solo,* dont a raio e-unan-kaer hep ken all.

Soloflucht b. (-,-en) : [sport] achapadenn b.

Solosänger g. (-s,-) : [sonerezh] unkaner g.

Soloinstrument n. (-s,-e) : [sonerezh] unbenveg g.
Solokonzert n. (-es,-e) : koñserto g., kengerzad g.
Solorepetitor g. (-s,-en) : [sonerezh] pianoour pleustradennoù g.
Solospieler g. (-s,-) : [sonerezh] unsoner g.
Solostimme b. (-,-n) : [sonerezh] mouezh hec'h-unan b., unkan g., unkanad g.
Solostück n. (-s,-e) : [sonerezh] solo g., unbenveg g., unbenvegad g.
Solothurn n. (-s) : [Bro-Suis] Solothurn b.
Solözismus g. (-, Solözismen) : [yezh.] lavar a-dreuz g., kammdrevnad g. ; *einen Solözismus-Fehler machen,* kammdrevnañ.
Solstitial- : [stered.] … goursavheolel.
Solstitialpunkt g. (-s,-e) : [stered.] poent goursavheolel g.
Solstitium n. (-s, Solstitien) : [stered.] goursav-heol g.
solubilisierbar ag. : [kimiezh] dileizhadus.
Solubilisierbarkeit b. (-) : [kimiezh] dileizhadusted b.
solubilisieren V.k.e. (hat solubilisiert) : [kimiezh] dileizhadusaat.
Solubilisation b. (-) **/ Solubilisieren** n. (-s) **/ Solubilisierung** b. (-) : [kimiezh] dileizhadusaat g.
Solutréen n. (-s) : solutreeg g. ; *… des Solutréens, … aus dem Solutréen, …* solutreek, … solutreat ; *Mensch aus dem Solutréen,* Solutread g. [*liester* Solutreiz] ; *Frau aus dem Solutréen,* Solutreadez b.
solvabel ag. : **1.** [kimiezh] dileizhadus, enteuzadus, enteuzus, teuzus, teuzadus ; **2.** [dispredet] gouest, gouest da baeañ, barrek, talus.
Solvat n. (-s,-e) : [kimiezh] dileizhid g. [*liester* dileizhidoù].
Solvatation b. (-) **/ Solvatisierung** b. (-) : [kimiezh] amleizhiñ g.
solvent ag. : gouest, gouest da baeañ, barrek, talus.
Solvenz b. (-,-en) : gouested-baeañ b., talusted b.
Solvolyse b. (-,-n) : [kimiezh] dileizhrannañ g.
Solwasser n. (-s) : dour sall g.
Soma n. (-s, Somata) : **1.** [bev.] soma g. ; *Keimbahn und Soma,* germen ha soma ; **2.** [bred.] kreud g. ; *Psyche und Soma,* bred ha kreud.
Somal g.(-en,-en) **/ Somale** g. (-n,-n) : [dispredet] *sellit ouzh **Somali***.
Somali g. (-s,-s) : Somaliad g. [*liester* Somaliz].
Somalia n. (-s) **/ Somalien** n. (-s) : Somalia b.
somatisch ag. : **1.** [bev.] somatek ; **2.** [bred.] kreudel, somatek ; *psychosomatisch,* bredkorfel, bredkreudel, psikosomatek ; *somatisches Entgegenkommen,* deblegusted kreudel b.
Somatisation b. (-) **/ Somatisieren** n. (-s) :[bred.] kreudelaat g., somatekaat g.
somatisieren V.k.e. (hat somatisiert) : [bred.] kreudelaat, somatekaat.
Somatogamie b. (-) : [bev.] somatogamiezh b.
somatogen ag. : [bred.] kreudien.
somatotrop ag. : [mezeg.] somatotropek.
Sombrero g. (-s,-s) : [tog] sombrero g. [*liester* sombreroioù].
somit Adv. : rak-se, e-se, dre-se, gant-se, kent-se, gant an dra-se, neuze.
Sommation b. (-,-en) : **1.** [gwir] gourgalv g. ; **2.** kemenn g., gourc'hemenn g., gourc'hemennidigezh b., devennadur g., devennadenn b. ; **3.** ultimatom g.
Sommelier g. (-s,-s) : boutailher g., mestr boutailher g., paotr ar c'hog g. ; *der Beruf des Sommeliers,* ar boutailherezh g.
Sommelière b. (-,-n) : boutailherez b.
Sommer g. (-s,-) : **1.** hañv g., hañvad g., hañvezh g., hañvezhiad g. ; *Sommer mit extremer Dürre,* hañv kras g. ; *den Sommer im Gebirge verbringen,* tremen an hañvezh er menezioù, hañviñ er menezioù ; *ein sonniger Sommer,* un hañvezhiad heol g., un hañvad heol g. ; *ein regnerischer Sommer,* un hañv kailharek g., un hañvezhiad glav g., un hañvad glav g. ; *im Sommer,* e-kerzh an hañv, e-pad an hañv, en hañv, war an hañv ; *im Sommer haben wir warmes Wetter gehabt,* tomm e oa an amzer evit an hañv, evit ar bloaz hon eus bet un hañvezh tomm, tomm e oa an amzer en hañv-mañ ; *im Hochsommer, mitten im Sommer,* e-kreiz (dre greiz, gant kreiz, e kalon) an hañv, e barr an hañv, e gor an hañv, en hañv bras ; *bei Beginn des Sommers,* e deroù (e penn kentañ, pa grogas) an hañv, e-tro an hañv digor, e digor an hañv, war dreuzoù an hañv, e toull an hañv, e boulc'h an hañv, e kentaoù an hañv ; *am Ende des Sommers,* e-tro penn an hañv, e-tro lost an hañv, e dilost an hañv, war zibenn an hañv ; *vor Ende des Sommers,* kent tremen an hañv ; *es wird Sommer,* krog eo an hañv, komañset eo an hañv, emañ beg an hañv o tont, gouenn hañv a zo ganti, liv an hañv a zo war an amzer, santet e vez diouzh an hañv, emañ an hañv o tigeriñ, erru eo an hañv, en em gavet eo an hañv, degouezhet eo an hañv ; *im Sommer sind die Tage am längsten,* e-pad an hañv e vez an deiz en e hirañ ; *groß ist im Winter die Sehnsucht nach den sonnigen Tagen des Sommers,* d'ar goañv e vez keuz hag ezeved d'an deizioù heol ; *im Sommer regnet es nicht so viel wie im Herbst,* ne ra ket kement a c'hlav en hañv hag en diskar-amzer ; *den ganzen Sommer über als Saisonarbeiter tätig sein,* hañviñ ; *Arbeitsleistung eines Sommers,* hañvezh g., hañvad g. ; *Sommer wie Winter, im Sommer wie im Winter,* hañv-c'hoañv, hañv-ha-goañv ; **2.** [dre skeud.] *im Sommer des Lebens,* e kreiz e vrud ; **3.** *eine Schwalbe macht noch keinen Sommer,* n'eo ket ur skendilig a ra an hañv nag ur barr-avel ar goañv - n'eo ket ur wennili a ra an hañv nag ur barr-avel ar goañv - ar seblant zo brav, neoazh n'en em fiziit ket - n'eo ket un devezh heol tomm a ra an hañv - ur wech n'eo ket atav (n'eo ket dalc'hmat, n'eo ket giz) ; **4.** [dre astenn.] *fliegender Sommer,* gwennig g. [*liester* gwennigoù], krañch-koukoug g.
Sommeranfang g. (-s,-anfänge) : deroù an hañv g., boulc'h an hañv g., tarzh an hañv g., beg an hañv g., diwan an hañv g., treuzioù an hañv ls., digor an hañv g.
Sommerapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] aval hañv g.
Sommeraster b. (-,-n) : [louza.] bozenn Japan b. [*liester* bozennoù Japan], tro-an-heol-vras b., boked Marc'harid g. [*liester* bokedoù Marc'harid / bokidi Marc'harid].
Sommerausverkauf g. (-s,-verkäufe) : pilwerzh-hañv b., dibennwerzh hañv b., taol balaenn hañv g., peurwerzh hañv b.
Sommerbeginn g. (-s) : deroù an hañv g., boulc'h an hañv g., tarzh an hañv g., beg an hañv g., diwan an hañv g., treuzioù an hañv ls., digor an hañv g.
Sommerbräune b. (-) : spelc'h an hañv g., kramenn an hañv b., rouster an hañv g., kramenn-eost b. ; *seine Sommerbräune verblasst,* emañ o tirouzañ.
Sommerdormanz b. (-) : [loen.] kousk hañv g., hañvaat g.
Sommereiche b. (-,-n) : [louza.] derv-garzh str., dervenn-c'harzh b.
Sommerfäden ls. : neud-kevnid str. (Gregor), gwennig b., krañch-koukoug g. ; *Sommerfäden hängen in der Heide rum,* steuñvet eo ar wennig war al lann.
Sommerfell n. (-s,-e) : [loen.] feur an hañv b., foulinenn an hañv b., porpant an hañv g., chupenn an hañv b., blevenn an hañv b. ; *das Hermelin im Sommerfell,* erminig an hañv g.
Sommerferien ls. : vakañsoù hañv ls., ehanoù bras an hañv ls.
Sommerfleck g. (-s,-e) **/ Sommerflecken** g. (-s,-) : *Sommerflecke, Sommerflecken,* pikoù-panez ls., pikoù-brenn ls., pikoù rous ls., brizhennoù ls., brizhelloù ls., brizhoù ls., brizhadurioù ls., lentiligoù ls., brenn-Yuzaz str., letin str. ; *er hat Sommerflecke, er hat Sommerflecken,* brizhennoù (brizhelloù, brizhadurioù, pikoù-panez, pikoù-brenn, pikoù rous, lentiligoù, brenn-Yuzaz, letin, letinad) en deus, ur penn brizh en deus, ur fas brizhoù en deus, goloet a vrizhennoù eo ; *ich habe Sommerflecken auf den Armen,* merglet eo va divrec'h,

brizhelloù a zo ganin leizh va divrec'h, goloet a vrizhennoù eo va divrec'h ; *Sommerflecken bekommen,* brizhennañ.
Sommerfrische b. (-) : hañvadur g., hañvidigezh b. ; *in die Sommerfrische fahren,* mont da hañviñ war ar maez.
Sommerfrischler g. (-s,-) : hañvour g. [*liester* hañvourien], hañvad g. [*liester* hañvidi].
Sommerfutter n. (-s) : boued-chatal hañv g., boued-loened hañv g., bouetaj hañv g., pasturaj hañv g., magadur hañv g., magadurezh hañv b., pask hañv g., paskadur hañv g.
Sommergast g. (-es,-gäste) : hañvour g. [*liester* hañvourien], hañvad g. [*liester* hañvidi].
Sommergerste b. (-) : heiz hañv str./g.
Sommergetreide n. (-s) : ed miz Meurzh str./g.
Sommergoldhähnchen n. (-s,-) : [loen., *Regulus ignicapillus*] dreolan-kabell-flamm g., dreolan teirroudenn g.
sommergrün ag. : [louza.] **1.** [delioù] dibad, kouezhus, kouezhidik ; *sommergrüne Blätter, sommergrünes Laub,* delioù kouezhidik ls., delioù kouezhus ls., delioù dibad ls. ; **2.** [plant] dibourc'hidik ; *sommergrüner Laubwald,* forest dibourc'hidik g./b., koadeg gwez dibourc'hidik b.
Sommerhafer g. (-s) : [louza.] kerc'h hañv str.
Sommerhalbjahr n. (-s,-e) : c'hwec'hmiziad an hañv g.
Sommerhaus n. (-es,-häuser) : hañvdi g., kenkiz g./b., ti-hañv g., eilannez g.
Sommerhitze b. (-) : gor an hañv g.
Sommerkleid n. (-s,-er) **/ Sommerkleidung** b. (-) : dilhad hañv g./ls. ; [loen.] *das Hermelin im Sommerkleid,* erminig an hañv g.
Sommerknotenblume b. (-,-n) : [louza., *Leucojum aestivum*] grizilhon gwenn bras g.
Sommerkollektion b. (-,-en) : [dilhad.] gizioù an hañv ls., giziaoueg an hañv b.
sommerlich ag. : hañvel, hañvek, ... hañv, hañvus.
Sommerlaube b. (-,-n) : pratell b.
Sommerloch n. (-s,-löcher) : marvamzer an hañv g., mare-bloaz dilañs an hañv g., koulzad dibrez an hañv g., maread rouez an hañv g.
Sommermode b. (-) : [dilhad.] gizioù an hañv ls., giziaoueg an hañv b.
Sommermonat g. (-s,-e) : miz hañv g., mizvezh hañv g.
Sommermonsun g. (-s,-e) : [hin.] monson hañv g.
Sömmern n. (-) : [labour-douar] an hañviñ tropelloù g.
Sommerobst n. (-es) : frouezh hañv str., frouezh hañvek str.
Sommerolympiade b. (-,-n) : C'hoarioù Olimpek an hañv ls.
Sommerpause b. (-,-n) : vakañsoù hañv ls., ehan bloaz e-pad an hañv g., etrekoulzad g.
Sommerportulak g. (-s,-e/-s) : [louza.] pipoul g., pourpi g.
Sommerreifen g. (-s,-) : [kirri] bandenn-rod hañv b., aezhanro hañv g.
Sommerresidenz b. (-,-en) : hañvdi g., kenkiz g./b., ti-hañv g., eilannez g.
Sommerruhe b. (-) : [loen.] kousk hañv g., hañvaat g.
sommers Adv. : en hañv, e-pad (e-kerzh, e-doug, e-tro, da vare) an hañv ; *sommers wie winters,* hañv-c'hoañv, hañv-ha-goañv.
Sommersaat b. (-,-en) : haderezh an nevez-amzer g., here an nevez-amzer g. ; *ein Feld für die Sommersaat vorbereiten,* hañvat an douar.
Sommersaison b. (-,-s) : maread touristel an hañv g., koulzad touristel an hañv g., mizvezhioù hañv ls.
Sommerschlaf g. (-s) : [loen.] kousk hañv g., hañvaat g.
Sommerschlussverkauf g. (-s,-verkäufe) : pilwerzh-hañv b., dibennwerzh hañv b., taol balaenn hañv g., peurwerzh hañv b.
Sommerseite b. (-) : tu troet ouzh heol kreisteiz g., tu dihell d'ar c'hreisteiz g., dinaou dihell d'an heol g., dinaou durc'haet d'ar c'hreisteiz g.
Sommersemester n. (-s,-) : c'hwec'hmiziad an hañv g.
Sommersitz g. (-es,-e) : hañvdi g., kenkiz g./b., ti-hañv g., eilannez g.
Sommerspiele ls. : *Olympische Sommerspiele,* C'hoarioù Olimpek an hañv ls. ; *die Olympischen Sommerspiele 2012 fanden in London statt,* e Londrez e voe dalc'het C'hoarioù Olimpek an hañv 2012.
Sommersonnenwende b. (-,-n) : goursav-heol an hañv g., goursav an hañv g., goursav-heol Mezheven g., goursav Mezheven g., an hirañ deiz hag ar berrañ noz.
Sommersprosse b. (-,-n) : *Sommersprossen,* pikoù-panez ls., pikoù-brenn ls., pikoù rous ls., brizhennoù ls., brizhelloù ls., brizhoù ls., brizhadurioù ls., brizhardennoù ls., lentiligoù ls., brenn-Yuzaz str., letin str. ; *er hat Sommersprossen,* brizhennoù (brizhelloù, brizhadurioù, pikoù-panez, pikoù-brenn, pikoù rous, lentiligoù, brenn-Yuzaz, letin, letinad) en deus, ur penn brizh en deus, ur fas brizhoù en deus, goloet a vrizhennoù eo ; *ich habe Sommersprossen auf den Armen,* merglet eo va divrec'h, brizhelloù a zo ganin leizh va divrec'h, goloet a vrizhennoù eo va divrec'h ; *Sommersprossen bekommen,* brizhennañ.
sommersprossig ag. : brizh, brizhennek, brizhellek, brizhellet, merglet, letinek, goloet a vrizhennoù ; *sie hat ein sommersprossiges Gesicht,* ur penn brizh he deus, ur fas brizhoù he deus, bet eo bet o rouzañ gant ur sil ; *meine Arme sind stark sommersprossig,* merglet eo va divrec'h, brizhelloù a zo ganin leizh va divrec'h, goloet a vrizhennoù eo va divrec'h ; s*ommersprossig werden,* brizhennañ ; s*ommersprossig machen,* brizhennañ.
Sommertag g. (-s,-e) : devezh hañv g.
Sommer- und Winterzeit b. (-) : an eur nevez hag an eur gozh, an eur hañv hag an eur c'hoañv.
Sömmerung b. (-) : peuriñ hañv g.
Sömmerungsgebiet n. (-s,-e) : glazenn-hañv b., peurvan hañv g., peuriñ hañv g.
Sommerurlauber g. (-s,-) : hañvour g., hañvad g.
Sommerurlaubsort g. (-s,-e) : hañvlec'h g.
Sommervogel g. (-s,-vögel) : [loen.] golvaneg g. [*liester* golvaneged].
Sommerwärme b. (-) : tommder an hañv g., anal an hañv b. ; *dank der Sommerwärme zur Reife kommen,* hañviñ, azviñ gant anal an hañv.
Sommerweg g. (-s,-e) : bord an hent g., ribl an hent g., lez an hent g., isu g.
Sommerweide b. (-,-n) : glazenn-hañv b., peurvan hañv g., peuriñ hañv g.
Sommerweideplatz g. (-es,-plätze) : lec'h hañviñ evit ar chatal g.
Sommerweihnacht b. (-) : gouel Yann g.
Sommerweizen g. (-s) : gwinizh miz Meurzh str./g.
Sommerwetter n. (-s) : amzer hañv g./b.
Sommerwurz b. (-,-en) : [louza.] bara-gad g., lost-louarn g.
Sommerwurzgewächs n. (-es,-e) : [louza.] asperjez str.
Sommerzeit b. (-) : **1.** hañv g., hañvezh g. ; **2.** eur hañv b.
somnambul ag. : … hunvaleer, … hunvaleerezh.
Somnambule(r) ag.k. g./b. : hunvaleer g., hunvaleerez b.
Somnambulismus g. (-) : hunvaleerezh g.
sonach Adv. : rak-se, e-se, dre-se, neuze.
Sonagraf g. (-en,-en) : stenluner g. [*liester* stenlunerioù].
Sonagramm n. (-s,-e) : stenlun g. [*liester* stenlunioù].
Sonagraph g. (-en,-en) : stenluner g. [*liester* stenlunerioù], sonograf g.
Sonant g. (-en,-en) : [yezh.] hantervogalenn b., damvogalenn b., damgensonenn b., hantergensonenn b.

Sonar n. (-s,-e) / **Sonargerät** n. (-s,-e) : sonar g. [*liester* sonarioù].
Sonate b. (-,-n) : [sonerezh] sonadenn b. ; *Kantaten und Sonaten,* kanadennoù ha sonadennoù ; *eine Sonate schreiben,* sevel ur sonadenn.
Sonatine b. (-,-n) : [sonerezh] sonadennig b.
Sonde b. (-,-n) : sonterez b., sont g., plom g. ; *Ballonradiosonde,* aersonterez b.
sonder araog. (ak.) : [dispredet] hep, kuit a ; *sonder Tadel,* direbech.
Sonder- : ... ispisial, ... divoas, ... digustum, ... dibar, ... dibarek, ... dreistordinal, … a-ziforc'h, … divoutin, … ouzhpenn, … nemedel, … nemedennek, … a-ratozh, ... esevded b., … ezreol, … dreistklas, … gwellvezel, … diuzel, … a-ziuz, … espar, … iskis, … amc'hiz, … arbennik.
Sonderabdruck g. (-s,-e) : moulladenn a-ziforc'h b.
Sonderabkommen n. (-s,-) : kevrat ispisial b., kevrat dibarek b.
Sonderabteilung b. (-,-en) : [lu] rannad b., bagad-arsailh g., bagad-stourm g., unvez stourm b., unvez argadiñ b.
Sonderaktion b. (-,-en) : [kenwerzh] gwezhiad herouezañ g., gwezhiadenn herouezañ b., gwerzhadenn herouezañ b.
Sonderanfertigung b. (-,-en) : oberouriezh a-ziforc'h b., oberouriezh dibarek b. ; *in Sonderanfertigung hergestelltes Modell,* patrom e-maez steudad g.
Sonderangebot n. (-s,-e) : kinnig dibarek g., kinnig dreistordinal g., gwerzhadenn herouezañ b. ; *als Sonderangebot verkaufen,* gwerzhañ war zistaol ; *als Sonderangebot verkauft werden,* bezañ distaol war an dra-mañ-tra, bezañ e gwerzh gant distaol ; *im Sonderangebot,* e pilwerzh.
sonderartig ag. : digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, espar, amc'hiz, souezhus, iskriv, loukes, estrañch.
Sonderauflage b. (-,-n) **/ Sonderausgabe** b. (-,-n) : [moull.] embann dreistordinal g., niverenn dreistordinal b., adniverenn b.
Sonderausgaben ls. : dispignoù ispisial ls., dispignoù divoas ls.
Sonderausführung b. (-,-en) : **1.** oberouriezh a-ziforc'h b., oberouriezh dibarek b. ; **2.** patrom e-maez steudad g.
Sonderausschuss g. (-es,-ausschüsse) : kengor arbennik g., kengor dreistordinal g., strollad-barn dreistordinal g., juri dreistordinal g.
sonderbar ag. : digunvez, digustum, divoas, divoutin, iskis, iskis e neuz, iskis da welet, espar, amc'hiz, souezhus, iskriv, loukes, estrañch, ivin, droch, drol, kurius, eveek ; *was für eine sonderbare Idee !* na peseurt soñj ! nag ur soñj ! pebezh soñj eveek ! ; *ein sonderbarer Mensch,* un den espar g., un den dioutañ e-unan g. ; *er ist eine sonderbare Type,* un den dioutañ e-unan eo ; *sonderbare Geschichten erzählen,* reiñ paribolennoù drol da glevet ; *ein sonderbarer Kauz,* un ibil g., ul labous g., ul labous iskis a zen g., ul labous a jav g., ur c'hwil g., un evn g., ur pichon g., ur brav a bichon g., un oristal g., un oristal a zen g., un orin g., un orin den g., un orin a zen g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., ur pipi g., ur gwall bipi g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., ur mailhard g., un tamm paotr iskis g., ur pitaouenneg g., ur paotr ral g., un istrelog g., ur gwikefre g., un diaoul a zen g. ; *das Sonderbare an dieser Sache*, ar pezh souezhusañ en dra-mañ g.
Adv. : iskis, kurius, drol, eveek, en un doare iskis, en un doare souezhus ; *das kommt mir sonderbar vor,* iskis e kavan an dra-se.
sonderbarerweise Adv. : iskis, kurius, drol, eveek, en un doare iskis, en un doare souezhus.
Sonderbarkeit b. (-,-en) : iskisted b., iskister g., esparded b., esparder g. souezhuster g.
Sonderbeauftragte(r) ag.k. g./b. : kefridiad g., kefridiadez b., kargiad a gefridi g., kargiadez a gefridi b., dileuriad a-ratozh g., dileuriadez a-ratozh b. ; *er wurde von der Regierung als Sonderbeauftragter ins Ausland abgeordnet,* dileuriet e oa bet da gannad d'ur vro estren gant ar gouarnamant.
Sonderbeilage b. (-,-n) : [kelaouennoù] stagadenn dreistordinal b.
Sonderberichterstatter g. (-s,-) : [kelaouennoù] doaretaer a-ratozh g., kelaouaer war gefridi g., dileuriad a-ratozh g.
Sonderbestimmung b. (-,-en) : diarbenn dibarek g., diferadenn dibarek b., dirojañs b., disdalc'h g.
Sonderbestrebung b. (-,-en) : strivoù disrannel ls., tuadur d'an dibarelezh g., goubarzhegezh b.
Sonderbund g. (-s,-bünde) : kevre disrannerien g., kevre goubarzhelourien g.
Sonderbündler g. (-s,-) : disranner g., disranneler g., goubarzhelour g.
Sonderbündelei b. (-) : disrannelezh b., dibarelezh b., goubarzhelezh b.
Sonderbus g. (-ses,-se) : bus divoutin g., bus divoas g., karr-boutin ouzhpenn g., karr-boutin dreistordinal g.
Sonderdeponie b. (-,-n) : diskarg evit al lastez dañjerus g., diskarg evit an dilerc'hioù pistrius g.
Sonderdruck g. (-s,-e) : moulladenn a-ziforc'h b.
Sondereinsatz g. (-es,-einsätze) : [lu, polis] emell a-ratozh g., oberatadenn divoas b., gwezhiadenn dibarek b.
Sonderfach n. (-s,-fächer) : danvez arbennik g., diskiblezh arbennik b.
Sonderfahrspur b. (-,-en) : [hentoù] forzh amberzet b.
Sonderfall g. (-s,-fälle) : degouezh a-ziforc'h g., degouezh dibar g., degouezh dibarek g.
Sonderfriede g. (-ns,-n) : peoc'h en e anv e-unan g. (Gregor), peoc'h a-ziforc'h g.
Sondergenehmigung b. (-,-en) : aotre ispisial g., aotre dreistordinal g., dirojañs b., disdalc'h g.
Sondergericht n. (-s,-e) : lez-varn esevded b., lez-varn dreistordinal b.
Sondergerichtshof g. (-s,-höfe) : lez-dreist b.
Sondergesandte(r) ag.k. g./b. : kefridiad g., kefridiadez b., kargiad a gefridi g., kargiadez a gefridi b., dileuriad a-ratozh g., dileuriadez a-ratozh b. ; *er wurde von der Regierung als Sondergesandter ins Ausland abgeordnet,* dileuriet e oa bet da gannad d'ur vro estren gant ar gouarnamant.
Sondergesetz n. (-es,-e) : lezenn esevded b., lezenn dreistordinal b.
sondergleichen [anv-gwan digemm] : dibar, hep e bar, dreist-par, n'eus ket par dezhañ, eus ar seurt ne barti ket, hep e hañval, hep hañval, na voe gwelet nag a-raok na goude, a-dreist par, ispisial, dreistordinal.
Sondergut n. (-s) : [gwir] madoù dreist-argouroù ls.
Sonderkommando n. (-s,-s) : [lu] rannad b., bagad-arsailh g., bagad-stourm g., unvez stourm b., unvez argadiñ b.
Sonderkommission b. (-,-en) : kengor arbennik g.
Sonderkonto n. (-s,-konten) : kont-vank ispisial b.
Sonderkorrespondent g. (-en,-en) : [kelaouennoù] doaretaer a-ratozh g., kelaouaer war gefridi g., dileuriad a-ratozh g.
sonderlich ag. : **1.** digunvez, digustum, divoas, divoutin, diordinal, iskis, iskriv, espar, souezhus, kurius, amc'hiz, droch, drol, eveek, loukes, estrañch, dizeur, ivin ; *es ist nichts Sonderliches daran,* n'eus ket peadra da estlammiñ, n'eus ket peadra d'an den da vezañ souezhet ; *was für eine sonderliche Idee !* na peseurt soñj ! nag ur soñj ! pebezh soñj eveek ! ; *ein sonderliches Gefühl,* ur santadenn espar b. ; **2.** gwall, dispar, dreistordinal, bras-bras ; *ohne sonderliche Lust, zu ...,* hep friantiz ebet evit ober udb, hep c'hoant kaer da … ; *er hat es ohne sonderliche Mühe geschafft,* deuet eo a-benn hep strivañ re.
Adv. : **1.** gwall, dispar, dreistordinal, bras-bras ; *er ist nicht sonderlich geschickt,* n'eo ket gwall ampart ; *das war nicht*

sonderlich gescheit, ne oa ket gwall fin ober an dra-se ; *ich freue mich nicht sonderlich auf ihren Besuch,* n'emaon ket e chal d'he c'haout em zi ; *ihre Lust, bei ihm zu bleiben, war nicht sonderlich groß,* ne c'houlenne ket kaer chom gantañ, n'he doa ket c'hoant kaer da chom gantañ ; *ihre Lust, hinzugehen, war nicht sonderlich groß,* n'he dije ket torret he rañjenn da vont di, lure he doa da vont di, lure he doa o vont di, karnañ a rae da vont di, en em derriñ a rae da vont di, drouk e oa ganti mont di, garv e oa ganti mont di, n'he doa ket lañs da vont di, ne oa ket lamprek evit mont di, aet e oa di evel ur c'hi o vont d'ar groug, ne oa ket gwall droet da vont di, ne c'houlenne ket kement-se mont di, ne c'houlenne ket kaer mont di ; *das ist nicht sonderlich gut,* n'eo ket gwall vat ; *er hatte es nicht sonderlich eilig,* ne oa ket pikol prez warnañ ; *er war nicht sonderlich groß,* ne oa ket gwall vras, ne oa ket bras dreistkemm, krennik e oa, P. ne oa ket bras ar bern outañ, ne oa ket uhel diouzh an douar, ne oa ket pell etre e zaou benn ; *er war nicht sonderlich böse,* ne oa ket gwall zroug, ne oa ket re-holl zroug, ne oa ket ur gwall zen anezhañ ; **2.** [dispredet] dreist-holl, pergen, peurgetket ; *sonderlich im Herbst,* e-pad an diskar-amzer dreist-holl.

Sonderling g. (-s,-e) : *ein Sonderling,* un den espar g., un esperadenn a zen b., un ibil g., ul labous g., ul labous iskis a zen g., ul labous a jav g., ur c'hwil g., un evn g., ur pichon g., un oristal g., un oristal a zen g., un orin g., un orin den g., un orin a zen g., un abostol g., ur boufon g., un ebeul g., ur fouin g., ur pipi g., ur gwall bipi g., un istrogell g., ur marc'h-lu g., ur mailhard g., un tamm paotr iskis g., ur pitaouenneg g., ur paotr ral g., un istrelog g., ur gwikefre g., un hinkin g., ur c'halkenn g., ur galkenn b., ur papigo g., un istañsour g., ur pitouch g., un termaji g., un diaoul a zen g., un aotrou g., un den dioutañ e-unan g.

Sondermarke b. (-,-n) : [post] timbr dreistordinal g., timbr a-ratozh g.

Sondermaschine b. (-,-n) : ijinenn arbennik b.

Sondermüll g. (-s) : lastez dañjerus g., dilerc'hioù pistrius ls.

sondern[1] Adv. : *dies ist keine Bitte sondern ein Befehl,* n'eo ket ur ped eo, ur c'hemenn ne lavaran ket ; *er ist nicht arm, sondern reich,* hennezh n'eo ket paour, pinvidik ne lavaran ket - hennezh n'eo ket paour, pinvidik eo kentoc'h - hennezh n'eo ket paour, pinvidik ya ! ; *nicht nur ... sondern auch ...,* neket hepken … met ivez …, estreget … hogen ... ivez, en tu all ma …, en tu-hont ma …, ouzhpenn ma … ; *sie ist nicht nur schön sondern auch reich,* koantik eo ha pinvidik zokennoc'h, koantik eo en tu-hont ma'z eo pinvidik, koantik eo estr ma'z eo pinvidik, koantik eo ouzhpenn ma'z eo pinvidik, koantik eo-hi ha pinvidik war ar marc'had (ha gwellañ 'zo : pinvidik eo, hag ouzhpenn 'zo : pinvidik eo, ha c'hoazh eo pinvidik), koantik eo ha pinvidik gant an dra-se ; *nicht nur der Schuldirektor hat es gesagt, sondern auch der Klassenlehrer,* lavaret e oa bet an dra-se neket hepken gant rener ar skol met ivez gant ar penngelenner ; *ich habe nicht nur einen Hund sondern auch eine Katze,* ouzhpenn ur c'hi am eus, ur c'hazh a zo ivez - ma ne vefe nemet ur c'hi, ur c'hazh a zo c'hoazh ; *er hat nicht nur zu viel gegessen sondern auch zu viel getrunken !* ouzhpenn kargañ e vouzelloù en deus graet, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - kargañ e vouzelloù en deus graet, ha gwashoc'h 'zo, lonkañ e walc'h en deus graet ivez ! - kargañ e vouzelloù en deus graet, ha lonkañ e walc'h zokennoc'h ! ; *nicht nur die Presse, sondern auch das Fernsehen hat über das Ereignis berichtet,* muiget ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ar skinwel en doa graet ivez - ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud, ha gwelloc'h 'zo, ar skinwel en doa graet ivez - ar c'hazetennoù o doa meneget an darvoud hag ar skinwel zokennoc'h.

sondern[2] V.k.e. (hat gesondert) : **1.** didoueziañ, dibab, diforc'hiñ, dispartiañ ; **2.** [dre skeud.] *die Spreu vom Weizen sondern,* dispartiañ ar bleud diouzh ar brenn, lakaat disparti etre an ed hag an dreog, didoueziañ ar greun douzh ar c'holo, dibab ar greun douzh ar pell, dibab ar greun douzh ar c'holo, lakaat diforc'h etre ar pezh 'zo gwir hag ar pezh 'zo faos, diforc'hiñ ar wirionez diouzh ar gaou.

V.em. : **sich sondern** (hat sich (ak.) gesondert) : dispartiañ, en em zistagañ, diforc'h, diforc'hiñ, tec'hel diouzh an dud, en em dennañ pell diouzh safar ar bed, en em dennañ en distro, bevañ digavandenn, chom pell diouzh darempred an dud.

sonders Adv. : *alle samt und sonders,* kement hini a zo anezho, tout-razh, tout-pizh-razh, holl-razh, holl-razh-ribus, holl-pizh-razh, razh a-bezh, an holl gwitibunan, holl gwitibunan, an holl dud tout, an holl hep diskontañ nikun, an holl hep esevañ nikun, an holl hep na vankas gour, an holl hep faot ebet, holl a-bezh, holl en ur bagad, holl a-gevret, holl d'un dro, holl e-kevret, holl asambles, an holl en ur ser, an holl ser-ha-ser, an holl e-ser, holl a-genstroll, holl a-geñver, holl a-gor, holl a-unan, holl a-unvan, holl a-unstroll, holl asambles hep digarez ebet, kement den a zo tout, an dud holl gwitibunan, pizh an dud.

Sondernummer b. (-,-n) : niverenn dreistordinal b.

Sonderprämie b. (-,-n) : dreistskodenn b.

Sonderpreis g. (-es,-e) : priz dreistordinal g.

Sonderrecht n. (-s,-e) : gwir-dreist g., brient g., dreistgwir g., gwallziforc'h g., gwir miret g.

Sonderregelung b. (-,-en) : reoliadur dibarek g., reoliadur dreistordinal g., dirojañs b., disdalc'h g.

Sonderschule b. (-,-n) : skol deskadurezh azasaet b.

Sonderschullehrer g. (-s,-) : kelenner stummet evit an deskadurezh azasaet g.

Sonderschullehrerin b. (-,-nen) : kelennerez stummet evit an deskadurezh azasaet b.

Sondersitzung b. (-,-en) : dalc'h dreistordinal g., dalc'h dreiststandur g.

Sonderstellung b. (-,-en) : **1.** post brientekaet g., post a-ziuz g., post gwellvezel g., post diuzel g. ; **2.** post a-ziforc'h g., plas a-ziforc'h g., plas dibarek g.

Sonderstempel g. (-s,-) : **1.** siell ispisial b., kached ispisial g. ; **2.** [post] flammenn-bost b.

Sondersteuer b. (-,-n) : dreisttell b.

Sondertransport g. (-s,-e) : karbed dreistment g.

Sondertrupp g. (-s,-s) : [lu] rannad b., bagad-arsailh g., bagad-stourm g., unvez stourm b., unvez argadiñ b.

Sonderung b. (-,-en) : dispartiañ g., disparti g., diforc'hidigezh b., didoueziañ g., didoueziadur g., disrannadur g.

Sonderurlaub g. (-s,-e) : diskarg labour dreistordinal g., ehan labour dreistordinal g., vakañsoù dreistordinal ls.

Sondervergütung b. (-,-en) : dreistpae g.

Sonderverkauf g. (-s,-verkäufe) : [kenwerzh] gwerzhadenn herouezañ b., gwezhiad herouezañ g., gwezhiadenn herouezañ b.

Sonderwünsche ls. : c'hoantoù a-ziforc'h ls., c'hoantoù dreistordinal ls.

Sonderzeichen n. (-s,-) : [stlenn.] arouezenn arbennik b.

Sonderziehungsrechte ls. [**SZR**] : [arc'hant.] gwirioù tennañ arbennik *ls.* [G.T.A.].

Sonderzimmer n. (-s,-) : kambr gant antre distag b., kambr gant antre prevez b.

Sonderzug g. (-s,-züge) : tren divoutin g., tren ouzhpenn g., tren dreistordinal g., tren divoas g.

Sonderzuwendungen ls. : skorenn dreistordinal b.

sondierbar ag. : sontadus, … a c'heller sontañ ; *nicht sondierbar,* disontadus, … na c'heller ket sontañ.

sondieren V.k.e. (hat sondiert) : **1.** sonteal, sontañ, ober ur sontadenn ; **2.** fleütiñ ; *die Butter mit einem Sticheisen sondieren,*

fleütiñ an amanenn ; *einen Käselaib mit einem Sticheisen sondieren,* fleütiñ ur greunenn geuz, fleütiñ ur rod keuz ; **2.** [dre skeud.] *das Terrain sondieren, die Lage sondieren,* studiañ stad an traoù, sellet penaos emañ kont, sontañ an dachenn ; *jemanden sondieren,* sellout a-dost ouzh u.b., furchal kalon u.b., diskantañ u.b., dibluskañ u.b., fuketal e kalon u.b., mont e-barzh bouzellenn u.b., palvata u.b. war e nav zu, sontañ u.b., sonteal u.b.

Sondieren n. (-s) : sontadur g. ; *akustisches Sondieren,* sontadur stenel g.

Sondiergerät n. (-s,-e) : sonter g. [*liester* sonterioù].

Sondierung b. (-,-en) : sontadenn b., sontadur g. ; *Radiosondierung,* skinsontadenn b.

Son-et-Lumière-Vorstellung b. : abadenn tan-ha-kurun b.

Sonett n. (-s,-e) : [lenn.] sonedenn b., soned g.

Sonettdichter g. (-s,-) : [lenn] sonedennour g., sonedour g.

Song g. (-s,-s) : kanaouenn b., kanenn b., son b., sonenn b.

Sonnabend g. (-s,-e) : Sadorn g., sadornvezh g., sadornvezhiad g., [Adv.] disadorn ; *am Sonnabend,* beb Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *heute haben wir Sonnabend, heute ist Sonnabend,* hiziv emañ ar Sadorn, ar Sadorn 'zo hiziv, hiziv emaomp ar Sadorn, deuet eo ar Sadorn ; *bis Sonnabend,* kenavo disadorn, ken disadorn, a-benn disadorn ; *er hat sich seit letztem Sonnabend nicht blicken lassen,* n'eo ket bet gwelet abaoe ar Sadorn diwezhañ, n'eo ket bet gwelet abaoe disadorn ; *am nächsten Sonnabend,* **a)** ar Sadorn kentañ, ar Sadorn all ; **b)** disadorn all, disadorn kentañ, disadorn a zeu, disadorn o tont, disadorn tostañ, a-benn disadorn ; *nächsten Sonnabend, kommenden Sonnabend,* disadorn all, disadorn kentañ, disadorn a zeu, disadorn o tont, disadorn tostañ, a-benn disadorn ; *manche Sonnabende,* sadornvezhiennoù ls. ; *jeden Sonnabend,* bep Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *einen ganzen Sonnabend,* un devezh Sadorn a-bezh g., ur sadornvezh a-bezh g., ur sadornvezhiad a-bezh g. ; *Sonnabend in einer Woche, Sonnabend in acht Tagen,* disadorn penn sizhun, disadorn a-benn eizhtez ; *am Sonnabend dem 16. (sechzehnten) November, am Sonnabend, den 16. (sechzehnten) November,* d'ar Sadorn c'hwezek a viz Du ; *ihre Heirat fand am Sonnabend vorher statt,* hec'h eured a oa d'ar Sadorn a-raok ; *er ist bis zum nächsten Sonnabend geblieben,* chomet e oa betek ar Sadorn war-lerc'h ; *an einem Sonnabend,* un devezh Sadorn, ur sadornvezh ; *an jenem Sonnabend,* d'ar Sadorn-se, ar sadornvezh-se, er Sadorn-se ; *an diesem Sonnabend haben wir eine wahre Sintflut erlebt,* aze e oa bet ur sadornvezh dour, aze e oa bet ur sadornvezhiad glav. ; [dispredet] *am Sonnabend vorgetragene Schularbeit,* sadornenn b. ; [relij.] *Karsonnabend,* Sadorn-Fask g.

Sonnabendmittag g. (-s,-e) : *am Sonnabendmittag, Sonnabendmittag,* disadorn da greisteiz ; *am Sonnabendmittag, jeden Sonnabendmittag,* d'ar Sadorn da greisteiz, ar Sadorn da greisteiz.

Sonnabendmorgen g. (-s,-) : *an einem Sonnabendmorgen,* ur sadornvezh vintin, ur sadornvezh da veure ; *am Sonnabendmorgen, Sonnabendmorgen,* disadorn vintin, disadorn veure, disadorn ar beure ; *am Sonnabendmorgen, jeden Sonnabendmorgen,* d'ar Sadorn beure, ar Sadorn beure, d'ar Sadorn vintin, ar Sadorn vintin.

Sonnabendnachmittag g. (-s,-e) : *am Sonnabendnachmittag, Sonnabendnachmittag,* disadorn goude kreisteiz ; *am Sonnabendnachmittag, jeden Sonnabendnachmittag,* d'ar Sadorn goude kreisteiz, ar Sadorn goude kreisteiz.

Sonnabendnacht b. (-,-nächte) : disadorn da noz ; *jede Sonnabendnacht,* d'ar Sadorn da noz.

sonnabendnachts Adv. : d'ar Sadorn da noz.

sonnabends Adv. : bep Sadorn, da Sadorn, d'ar Sadorn ; *sonnabends wird hier Markt abgehalten,* bep Sadorn e vez dalc'het ar marc'had amañ.

sonnabendvormittags Adv. : d'ar Sadorn beure, ar Sadorn beure, d'ar Sadorn vintin, ar Sadorn vintin.

Sonne b. (-,-n) : **1.** heol g., Heol g., lagad an heol g., lagad an deiz g., [dre fent] kantol b., poch-tan g., [lesanv] Huonig g. ; *die Atmosphäre der Sonne,* aezhkelc'h an Heol g. ; *die Wirkung von Sonne und Mond auf die Gezeiten,* levezon an Heol hag al Loar war an tre hag al lanv b. ; *Anziehungskraft der Sonne,* dedennerezh an Heol g. ; *die Erde dreht sich um die Sonne,* treiñ a ra an Douar en-dro d'an Heol, amestezañ a ra an Douar en-dro d'an Heol ; *Eigenbewegung der Sonne,* loc'h dien an heol g. ; *Halo um die Sonne,* kelc'h gourheoliek g., rod-heol b. ; *sich entgegen der Sonne drehen,* treiñ en eskemm d'an Heol, treiñ en tu kontrol d'an Heol ; *die Sonne geht auf,* emañ an heol o sevel, sevel a ra an heol, saludiñ a ra an heol, tarzhañ a ra an heol, tarzhañ a ra an deiz, sevel a ra ar gouloù-deiz, emañ an deiz o c'houlaouiñ, emañ an deiz o verkañ, sevel a ra ar beure ; *die Sonne geht immer früher auf,* emañ tarzh-an-deiz oc'h abretaat, emañ tarzh-an-deiz o veureaat da sevel, emañ tarzh-an-deiz o veureekaat ; *die Sonne steigt,* pignat a ra an heol, uhelaat a ra an heol ; *die Sonne sinkt,* diskenn a ra an heol, izelaat a ra an heol ; *die Sonne geht unter,* emañ an heol o vont da guzh, emañ an heol o vont dindan guzh, darev eo an heol da guzhat, emañ an heol o vont da guzhat, mont a ra an heol d'e wele, mont a ra an heol da gousket, emañ an heol o serriñ e lagad, P. erru eo izel ar gantol ; *die untergehende Sonne*, an heol o vont da guzh (o vont da guzhat, o vont da vervel, o vont da gousket, o serriñ e lagad) g., ar c'huzh-heol g., kuzh an deiz g. ; *die Sonne ist im Meer versunken,* aet eo an heol en dour, splujet eo an heol er mor ; *die glühenden Farben der im Meer versinkenden Sonne,* livioù tan ar c'huzh-heol o splujañ er mor ls. ; *die Sonne wandelt ihre Bahn,* mont a ra an heol gant e hent, ober a ra an heol e dro, an heol a ya en e roud, an heol a gerzh en oabl ; *die Sonne steht niedrig,* izel emañ an heol ; *die Sonne steht tief am Horizont,* emañ an heol war rizenn an dremmwel ; *die Sonne scheint,* parañ a ra an heol, dispak eo an heol, heol a zo, lugerniñ a ra an heol, lugern a zo gant an heol ; *die Sonne scheint warm,* tomm eo an heol, fennañ a ra an heol e dommder ; *die Sonne scheint klar,* dispak eo an heol, dispak eo lagad an heol, splann eo an heol, spis eo an heol ; *die Sonne scheint trübe,* toull eo an heol, ur banne heol a zo nemetken, an heol a zo lagad bleiz gantañ, digar eo an heol ; *gestern regnete es, heute aber scheint die Sonne,* glav a oa bet dec'h, hiziv avat e par an heol - kement a c'hlav ma oa dec'h, ken splann e par an heol hiziv ; *die Sonne scheint ins Zimmer,* goulaouet e vez ar sal gant splannder an heol, parañ a ra an heol er gambr ; *es regnet und die Sonne scheint,* emañ an heol o parañ hag ar glav o kailharañ, glav a ra ha tomm an heol, emañ an diaoul o pilat e wreg ; *eine dunkle Wolke verdeckte die Sonne,* ur waskadenn zu a guzhe an heol, mouchet e oa an heol gant ur waskadenn zu ; *die Sonne dringt durch einen Spalt in den Wolken,* parañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, tarzhañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, luc'hañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, emañ ar marc'h glas o sevel e lost ; *die Sonne bricht aus den Wolken,* tarzhañ (diflukañ) a ra an heol a-douez ar c'houmoul, tarzhañ (diflukañ) a ra an heol a-vetoù ar c'houmoul, dispakañ a ra an heol ; *die Sonne kommt zum Vorschein,* diskoachañ a ra an heol, diguzhat a ra an heol, dizoleiñ a ra an heol, dispakañ a ra an heol, dispakañ e benn a ra an heol, en em zispakañ a ra an heol, diskouez a ra an heol beg e fri ; *die erste Sonne wird den Regen vertreiben,* pa zeuio an heol da darzhañ e raio d'ar glav karzhañ ; *die Sonne versteckt sich hinter Wolken,* kuzhet eo an heol e-touez ar c'houmoul, n'en deus ket savet an heol e vec'h,

mouchañ a ra an heol, moug eo an heol, an heol ne c'houll ket dispakañ ; *die Sonne durchschien das Zimmer,* goulaouet e voe ar sal gant splannder an heol, parañ a reas an heol er gambr, strinkañ a reas an heol e splannder er gambr ; *die Sonne strömt Wärme aus,* fennañ a ra an heol e dommder, skuilhañ a ra an heol e dommder, an heol a skuilh gor ; *die Sonne spendet Licht und Wärme,* an heol a skuilh e sklaerder hag e c'hor ; *in der Sonne,* ouzh an heol, en heol, ouzh gwrez an heol, dindan lagad an deiz, e-kreiz an heol ; *die Sonne bringt die Ernte zum Reifen,* meüriñ a ra an heol an eost, hañviñ a ra an eost, azviñ a ra an eost gant anal an hañv, an heol a ra d'an eost azviñ ; *die Sonne blendet,* trellañ a ra an heol, dallañ a ra an heol, trellet (dallet, brumennet) e vez an daoulagad gant an heol ; *Hof um die Sonne,* rod-heol b., kelc'h Heol g., rodenn-heol b. ; *die Sonne hat einen Hof,* kelc'hiet eo an heol, ur c'helc'h (ur rod, ur rodenn, ul lizenn) a zo en-dro d'an heol, ur c'helc'h (ur rod, ur rodenn, ul lizenn) a zo war an heol, ur c'helc'h (ur rod, ur rodenn, ul lizenn) a zo deuet en-dro d'an heol ; *unter der Glut der Sonne, in der prallen Sonne, in der stechenden Sonne,* en heol splann, dre (en, ouzh an, dindan an) heol tomm, dindan an heol berv, dindan an heol bervant, dindan an heol bervet, dindan an heol gor, dindan an heol goret, dindan an heol suilh, e gwrez (e gor) an heol, en heol gor, ouzh an heol grilh, dindan an heol kalet, e lagad an heol, en heol pik, dindan nerzh an heol, dindan gor an heol, e-kreiz an heol, edan un heol poazhus ; *der Einwirkung der Sonne steht jeder hilflos gegenüber,* n'eus ket a harz ouzh an heol ; *die vernebelte Morgensonne,* heol ar miliner g. ; *der Sonne aussetzen, in die Sonne stellen,* heoliañ, heoliata, heolata, dispakañ en heol ; *sich der Sonne aussetzen, sich in die Sonne stellen,* mont en heol ; *in der Sonne liegen, in der Sonne braten, sich in der Sonne aalen,* ober grallig en heol, tommheoliañ, heoliañ, heolata, heoliata, heolikañ, sorañ, ober kofig rous, ober kof rous, rouzañ, chom da rouzañ en heol, rouzañ e vegel, c'hoari krampouezh war an aod, bezañ o tommañ e-kreiz an heol, bezañ e baradoz ar gwrac'hed, c'hoari e lonker-heol ; *sich in der Sonne trocknen lassen,* en em sec'hañ en heol, chom en heol da sec'hañ ; *in der Sonne warm werden,* heoliañ ; *von der Sonne gebräunt,* erru rouz, rouzet, rouzet evel ur c'hwil, kramennet, kramennek e groc'hen, losket gant an heol, duet e zremm gant an heol, erru du e groc'hen gant an heol, spelc'het, skarnilet, arnevet ; *vor der Sonne Schutz suchen,* mont en disheol, mont d'an disheol, mont da zisheoliañ, emgledouriñ diouzh an heol, klask gwaskedenn, klask un disheolienn ; *sich (ak.) vor der Sonne schützen,* **a)** mont en disheol, mont d'an disheol, mont da zisheoliañ, emgledouriñ diouzh an heol, klask gwaskedenn, klask un disheolienn ; **b)** lakaat dienn heol war e gorf ; *etwas vor der Sonne schützen,* diwall udb diouzh an heol, lakaat udb en disheol, disheoliañ udb ; *die Bäume bieten Schutz vor der Sonne,* disheoliañ a ra ar gwez, disheol a ra ar gwez, disheol a ro ar gwez, disheol a daol ar gwez, reiñ a ra ar gwez gwaskedenn, teurel a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ziwall diouzh an heol ; *die Sonne sticht, die Sonne brennt,* skaotañ a ra an heol, leskidik (grizias, berv, bervant, suilh, tomm-grizias, tomm-lor, poazhus, poazh, gor, goret) eo an heol, tomm-devet eo an heol, poazhañ a ra an heol, poazhañ a ra, heol suilh a zo, an heol a sko a-darzh (a sko a-sonn, a sko a-blom, a sko a-bik) war hor pennoù, krazañ a ra an heol, tarzhañ a ra an heol, skaotañ a ra an heol, pilat a ra an heol, pokat a ra an heol àr glopenn an dud, parañ a ra an heol a-bik, parañ a ra an heol a-blom ; *brennend heiße Sonne,* heol leskidik g., heol tomm-grizias g., heol tomm-devet (gwrezus, grizias, tanus, berv, bervet, bervant, poazhus, poazh, gor, goret, suilh, pik) g. ; *die Sonne sendet ihre Strahlen aus,* strinkañ a ra an heol e vannoù grizias, tarzhañ a ra an heol, saezhenniñ a ra an heol, o terriñ e c'houzoug emañ an heol, skeiñ a ra an heol a-blom war hor pennoù, parañ a ra an heol a-darzh warnomp ; *die Sonne strahlt mit voller Kraft,* parañ a ra an heol a-darzh (a-bik, a-blom) warnomp ; *die glühende Junisonne,* heol poazh Mezheven g. ; *unter der Einwirkung der Sonne werden sich die Fassdauben lockern,* skarpañ a ray ar varrikenn dindan an heol, skarbodañ a ray ar varrikenn dindan an heol ; *es ist angenehm, bei Sonne spazieren zu gehen,* ebat e vez pourmen pa vez heol ; *bei Sonne wie bei Regen,* dre vrav pe dre c'hlav ; *es gibt nichts Neues unter der Sonne,* n'eus netra a nevez war an tamm douar patatez-mañ, n'eus netra a nevez dindan tro an heol, n'eus netra a nevez edan tro an heol, n'eus netra a nevez dindan an Neñv, n'eus nevezded ebet dindan an heol ; *rote Sonne,* heol fuloret g. ; [stered.] *scheinbare Bewegung der Sonne,* loc'h manat an heol g. ; *Okkultation der Sonne durch den Mond, Verfinsterung der Sonne durch den Mond, Bedeckung der Sonne durch den Mond,* amguzhadur an heol gant al loar g. ; [mezeg.] *auf der Heilkraft von Sonne und Seeluft basierend, die Heilkraft von Sonne und Seeluft nutzend,* heolvorel ; *auf Sonnenbestrahlung und Seeluft basierende Heilur,* kur heolvorel b.

2. *du stehst mir in der Sonne,* em gouloù emaout, war va hent emaout ; *an die Sonne kommen,* dont da vezañ anat d'an holl (anavezet gant an holl), bezañ embannet war ar groaz (embannet d'ar seizh avel), bezañ roet da c'houzout, bezañ diskuliet ; *ans Licht der Sonne bringen,* diskuliañ, reiñ da c'houzout, brudañ, reiñ avel (anaoudegezh) eus udb, lakaat anat d'an holl (a-wel d'an holl), diskouez splann hag anat d'an holl, diskouez anat d'an holl, embann war ar groaz, embann d'ar seizh avel ; *Platz an der Sonne,* aezamant er vuhez g., doare ebat g. ; *die Sonne bringt es an den Tag,* abred pe ziwezhat e vo tennet ar c'hazh a-zindan ar gwele, pig pe vran a gan, abred pe ziwezhat e vo roet avel d'ar c'had ; *es ist nichts so fein gesponnen, es kommt doch endlich an die Sonnen,* ul lagad a zo hag a wel pep tra - pig pe vran a gan - pig pe vran a ouezo - en don eus ar puñs kuzhet, ar wirionez a vezo laosket - nend eus tra ken kuzhet ha na anavezor un deiz ; *wo Sonne ist, ist auch Schatten,* an neb a zebr stripoù a zebr kaoc'h a-wechoù, n'eus pesk ebet hep e zrein, ur bern drein a zo tro-dro ar gaerañ rozenn, pep medalenn he deus he zu rekin, ne vez ket savet ur c'hleuz diouzh un tu hepken, n'emañ ket ar boutonoù hag an toulloù eus ar memes kostez, dibaot hent kaer na ve meinek ha gwenodenn na ve dreinek, an neb na glev nemet ur c'hloc'h ne glev nemet ur son.

3. arouezkelc'h g., zodiak g. ; *die Häuser der Sonne*, lodennoù an arouezkelc'h ls., kambroù-an-Heol ls., daouzek rann an arouezkelc'h ls. ; [mojenn., polit., tu dehou pellañ] *schwarze Sonne,* rod-heol b., heol du g.

4. [tekn.] heureuchin da skarzhañ (da garzhañ) ar siminalioù g.

5. [tekn.] parabolenn dommañ g.

sonnen V.k.e. (hat gesonnt) : heoliañ, heoliata, heolata, lakaat en heol, dispakañ en heol.

V.em. : **sich sonnen** (hat sich (ak.) gesonnt) : **1.** ober grallig en heol, tommheoliañ, heoliañ, heolata, heoliata, heolikañ, tommheoliañ, sorañ, ober kofig rous, ober kof rous, rouzañ, chom da rouzañ en heol, rouzañ e vegel, c'hoari krampouezh war an aod, bezañ o tommañ e-kreiz an heol, bezañ e baradoz ar gwrac'hed ; **2.** *sich in seinem Ruhm sonnen,* kousket war al lore.

Sonnen- : … heol, … an heol, … heolel.

Sonnenaktivität b. (-) : gwerederezh an Heol g.

Sonnenanbeter g. (-s,-) : **1.** [relij.] heolazeuler g. ; **2.** [dre skeud.] karour an heol g., karer an heol g., den troet gant an heol g., paotr an heol g.

Sonnenanbeterin b. (-,-nen) : **1.** [relij.] heolazeulerez b. ; **2.** [dre skeud.] karourez an heol b., karerez an heol b., plac'h troet gant an heol b., plac'h an heol b.
Sonnenaufgang g. (-s,-aufgänge) : sav-heol g., tarzh-heol g., sav an deiz g., sevel-heol g. ; *beim Sonnenaufgang,* da sav-heol, da vare sav-heol, da sav an deiz, da c'houloù-deiz, kerkent (kenkent) ha gouloù-deiz, kerkent (kenkent) ha tarzh an deiz, d'an taol a sav-heol, [rouez e bzh] war-dro ar pellgent ; *von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang,* eus ar sav-heol da guzh-heol, adalek sav-heol betek kuzh-heol, a-sav-heol d'ar c'huzh-heol, a veure da noz, eus an eil sklêrijenn d'eben, etre an div sklêrijenn, etre daou benn an deiz, etre daou benn an devezh, eus an eil heol d'egile, eus an eil penn d'an deiz d'egile, eus gouloù-deiz da serr-noz, eus gouloù-deiz betek serr-noz, adal gouloù-deiz betek serr-noz, eus ar mintin betek an noz, abaoe ar mintin betek an noz, a vintin betek an noz, a-hed an deiz, a-hed-pad an deiz, hed an deiz, dre hed an deiz, hed-da-hed d'an deiz, hed-ha-hed d'an deiz, a-bad an deiz, a-dro an deiz, e-doug an deiz, a-zoug an deiz, e-pad an deiz gouloù, a-dreuz an devezh, e-pad Doue an deiz, e-pad an deiz Doue, an deiz-Doue, an deiz-Doue-pad, an devezh penn-da-benn, deiz-pad, an devezh-pad, stok an deiz, a-zevezh, e-tro-pad an deiz, an deiz-pad-astenn, dre gavastenn an deiz, abred ha diwezhat ; *warum wollt ihr so früh vor Sonnenaufgang aufbrechen ?* da betra mont en hent keit-mañ a-raok an deiz ? da betra mont en hent keit-mañ a-barzh deiz na tarzhenn ? ; *morgen beim Sonnenaufgang,* warc'hoazh da c'houloù-deiz, warc'hoazh da darzh an deiz, warc'hoazh d'an taol a sav-heol ; *in Richtung Sonnenaufgang wandern,* kerzhet a-enep d'an heol, kerzhet en eskemm d'an heol.
Sonnenaustrocknung b. (-) : skarnil g., spelc'h g.
Sonnenbad n. (-s,-bäder) : heoliadenn b., tamm sorañ g. ; *ein Sonnenbad nehmen,* ober grallig en heol, tommheoliañ, heoliañ, heolata, heoliata, heolikañ, sorañ, ober kofig rous, ober kof rous, rouzañ, chom da rouzañ en heol, rouzañ e vegel, c'hoari krampouezh war an aod, bezañ o tommañ e-kreiz an heol, bezañ e baradoz ar gwrac'hed.
sonnenbaden V.gw. (anv-verb hag anv-gwan verb nemetken, rannadus : hat sonnengebadet) : ober grallig en heol, tommheoliañ, heoliañ, heolata, heoliata, heolikañ, sorañ, ober kofig rous, ober kof rous, rouzañ, chom da rouzañ en heol, rouzañ e vegel, c'hoari krampouezh war an aod, bezañ o tommañ e-kreiz an heol, bezañ e baradoz ar gwrac'hed.
Sonnenbahn b. (-,-en) : kelc'htro an Heol b., kelc'htrova g. ; *scheinbare jährliche Sonnenbahn,* ekliptik g.
Sonnenball g. (-s) : boul an Heol b.
Sonnenbank b. (-,-bänke) : **1.** bank rouzañ g. ; **2.** [mezeg.] heolienn b., bank heolgurañ g.
Sonnenbatterie b. (-,-n) : luc'hgell b., luc'hdredaner g. [*liester* luc'hdredanerioù].
sonnenbeglänzt ag. / **sonnenbeschienen** ag. : sklêrijennet gant an heol, heoliet, heoliek, alaouret gant an heol.
Sonnenbestrahlung b. (-) : heoliadur g., heoliadenn b. ; *auf Sonnenbestrahlung und Seeluft basierende Kur,* kur heolvorel b.
Sonnenbild n. (-s) : spektr an Heol g., skalfad an Heol g.
Sonnenblende b. (-,-n) : erien g., disheoler g. [*liester* disheolerioù].
Sonnenblendscheibe b. (-,-n) : [kirri-tan] disheoler g. [*liester* disheolerioù].
Sonnenblick g. (-s,-e) : barr-heol g., gorenn-heol b.
Sonnenblume b. (-,-n) : [louza.] tro-heol g. [*liester* troioù-heol].
Sonnenblumenöl n. (-s) : [kegin.] eoul tro-heol g.
Sonnenbrand g. (-s,-brände) : gratadenn-heol b., gor-heol g., krazadenn b., taol-heol g. ; *ich habe einen Sonnenbrand bekommen,* me a zo kroget an heol ennon, paket em eus ur c'hratadenn-heol, tapet em eus ur grazadenn, tapet em eus an heol, paket em eus un taol-heol.
Sonnenbräune b. (-) : kramenn b., rouster g., skarnil g., spelc'h g., spelc'h an hañv g., kramenn an hañv b., rouster an hañv g., kramenn-eost b. ; *seine Sonnenbräune verblasst,* emañ o tirouzañ, emañ o tispelc'hañ.
Sonnenbrille b. (-,-n) : lunedeier-heol ls., lunedoù-heol ls.
Sonnencreme b. (-,-s) : dienn heol g., dourenn-rouzañ b.
Sonnendach n. (-s,-dächer) : **1.** stign g., apoueilh g., baled g., doublet g., velom g., telt g., markizenn b. ; **2.** [kirri-tan] toenn-red b.
Sonnendeck g. (-s,-s) : [merdead.] pont heoliañ g.
Sonnendruck g. (-s) : [moull.] helioengraverezh g., heolengraverezh g., luc'hengraverezh g., luc'hengravañ g.
Sonnendurchbruch g. (-s,-durchbrüche) : barr-heol g., gorrenn-heol b., bravadenn b., fraeshaenn b., kaeradenn b., sklaeraenn b., splannadenn b., tavadenn b., spanaenn b., spisadenn b.
Sonneneinstrahlung b. (-) : heoliadur g., heoliañ g.
Sonneneinwirkung b. (-) : gwered an heol g., labour an heol g.
sonnenempfindlich ag. : kizidik ouzh an heol.
Sonnenenergie b. (-) : gremm an heol g., energiezh an heol b., gremm diwar an heol g., energiezh diwar an heol b., gremm heolel g., energiezh heolel b., heoldredan g., gremm aour g.
Sonneneruption b. (-,-en) : didarzh heolel g.
Sonnenferne b. (-) : [stered.] pellheolvan g., afelienn b.
Sonnenfinsternis b. (-,-se) : **1.** gwaskadenn war an Heol b., gwaskadenn-heol b., mougadenn war an Heol g., mougadenn en Heol b., mougadenn-heol b., moug-heol g., fallaenn war an Heol b., fallaenn en Heol b., fallaenn-heol b., marv-heol g. ; *totale Sonnenfinsternis,* fallaenn leun b., fallaenn glok b. ; *partielle Sonnenfinsternis,* fallaenn dileun b., fallaenn damleun b., fallaenn darnel b. ; **2.** [ardamezouriezh] moug-heol g.
Sonnenfisch g. (-es,-e) : [loen.] yar-vor b. [*liester* yer-mor], pesk Sant-Pêr g.
Sonnenfleck g. (-s,-e) / **Sonnenflecken** g. (-s,-) : **1.** [stered.] tarch heol g., tarch war an Heol g. ; **2.** *Sonnenflecke,* takadoù heol ls., takadoù sklêrijennet ls. ; **3.** *Sonnenflecke,* pikoù-panez ls., pikoù-brenn ls., pikoù rous ls., brizhennoù ls., brizhelloù ls., brizhoù ls., brizhadurioù ls., brizhardennoù ls., lentiligoù ls., brenn-Yuzaz str., letin str.
sonnengebräunt ag. : rouzet gant an heol, rouzet evel ur c'hwil, rous evel ur c'hwil-derv, rous evel ur c'hwil, rous evel ur c'had, kramennet, kramennek, kramennek e groc'hen, losket gant an heol, duet e zremm gant an heol, erru du e groc'hen gant an heol, spelc'het, skarnilet, arnevet, skarnilek, karnet edan an heol, erru rous, kalet e liv, livet kalet.
Sonnengeflecht n. (-s,-e) : [korf.] pleksus neurovejetativel ar c'hof g., plezhad nervstruzhel ar c'hof b., plezhad ar poullkreuz g.
Sonnenglanz g. (-es) : splannder an heol g., sked an heol g.
Sonnenglas n. (-es,-gläser) : gwer duet str.
Sonnenglut b. (-) : fo an heol g., gwrez an heol b., nerzh an heol g., gor an heol g., heol berv g.
Sonnengott g. (-s) : [mojenn.] Foebus g., doue heolel g.
sonnenhaft ag. : heñvel ouzh an Heol, kar d'an Heol.
Sonnenhang g. (-s,-hänge) : gwennaod b. ; *Sonnenhang und Schattenhang,* gwennaod ha duaod.
sonnenhell ag. : **1.** sklêrijennet gant an heol, heoliet, heoliek ; **2.** [dre astenn.] sklaer evel an heol, sklaer evel an deiz, sklaer evel al loar, splann evel al loar, sklaer evel dour feunteun, sklaer evel dour stivell, sklaer evel dour bev, sklaer evel dour-sav, anat, splann, peursklaer, sklaer-bev, flamm evel an heol, lintrus evel an heol, lugernus evel an heol, skedus evel an heol, splann evel an heol.

Sonnenhitze b. (-) : gwrez an heol b., fo an heol g., nerzh an heol g., gor an heol g., heol berv g. ; *die Sonnenhitze lässt nach,* terriñ a ra da nerzh an heol, emañ nerzh an heol o terriñ, dinerzhañ a ra an deiz, terriñ a ra an deiz ; *die Sonnenhitze hat nachgelassen,* torret eo an heol.
Sonnenhöchststand g. (-s) : uhelboent an Heol g.
Sonnenhof g. (-s,-höfe) : rod-heol b., kelc'h en-dro d'an Heol g., rodenn-heol b.
Sonnenhöhe b. (-) : uhelder an heol g.
Sonnenjahr n. (-s,-e) : [stered.] bloavezh heol g.
Sonnenkäfer g. (-s,-) / **Sonnenkalb** n. (-s,-kälber) : [loen.] buoc'han b. [*liester* buoc'haned], c'hwilig-Doue g. [*liester* c'hwiliged-Doue], bivig-Doue b. [*liester* biviged-Doue], buoc'hig-Doue b. [*liester* buoc'higed Doue], buoc'hig an Aotrou Doue b. [*liester* buoc'higed an Aotrou Doue], buoc'h-Doue b. [*liester* buoc'hed-Doue], yarig-Doue b. [*liester* yerig-Doue], yarig an Aotrou Doue b. [*liester* yerig an Aotrou Doue], aelig-Doue g. [*liester* aeledigoù-Doue].
sonnenklar ag. : sklaer evel an heol, sklaer evel an deiz, sklaer evel al loar, splann evel al loar, sklaer evel dour feunteun, sklaer evel dour stivell, sklaer evel dour bev, sklaer evel dour-sav, anat, splann, peursklaer, sklaer-bev, flamm evel an heol, lintrus evel an heol, lugernus evel an heol o parañ, skedus evel an heol, splann evel an heol.
Sonnenkollektor g. (-s,-en) : [tekn.] ganer heoldredan g., panell heoldredan b., kaptor heolel g., kellig fotovoltaek b.
Sonnenkönig g. (-s) : [istor] Roue-Heol g.
Sonnenkorona b. (-) : [stered.] kurunenn an Heol b.
Sonnenkörper g. (-s,-) : astr heñvel ouzh an Heol g.
Sonnenkraftwerk n. (-s,-e) : kreizenn heoldredan b.
Sonnenkugel b. (-) : boul an Heol b.
Sonnenlauf g. (-s) : redadenn an Heol b., red an Heol g.
Sonnenlicht g. (-s) : sklêrijenn an heol b., lagad an heol g., splannder an heol g., sklaerder an heol g., gouloù naturel g. ; *gesiebtes Sonnenlicht,* brizhheol g. ; *mehr Sonnennlicht in ein Zimmer hereinlassen,* divouchañ ur gambr ; *der Altar erstrahlte im Sonnenlicht,* lugerniñ a rae an aoter gant an heol ; *das Sonnenlicht fokussieren,* stiañ luc'h an heol ; *im Sonnenlicht, bei Sonnenlicht,* ouzh sklêrijenn an heol.
Sonnenlichtheilverfahren n. (-s) : [mezeg.] heolvezegiezh b., heolgurañ g.
Sonnenlichtsphäre b. (-) : luc'hgelc'h g.
sonnenlos ag. : diheol, disheol.
Sonnenlosigkeit b. (-) : diheol g.
Sonnenmesser g. (-s,-) : heolventer g., heliometr g.
Sonnennähe b. (-) : nesheolvan g., perihelienn b., poent tostañ d'an heol g.
Sonnenoberfläche b. (-) : luc'hgelc'h g.
Sonnenofen g. (-s,-öfen) : [tekn.] forn heoldredan b.
Sonnenöl n. (-s,-e) : dourenn-rouzañ b., dienn heol g.
Sonnenpaddel n. (-s,-) : panell heoldredan b., panell fotovoltaek b., ganer heoldredan g.
Sonnenphotosphäre b. (-) : luc'hgelc'h g.
Sonnenquadrant g. (-en,-en) : horolaj-heol g., eurier-heol g., kadran-heol g., kalander g.
Sonnenrad n. (-s,-räder) : rod-heol b.
sonnenreich ag. : heoliet, heoliek.
Sonnenröschen n. (-s,-) : [louza., *Helianthemum*] roz-roc'h str.
Sonnentag g. (-s,-e) : **1.** devezh heol g., devezhiad heol g., devezh amzer brav-Doue ; **2.** [stered.] deiz heolel g. ; *wahrer Sonnentag,* deiz heolel gwirion g. ; *mittlerer Sonnentag,* deiz heolel keitat g.
Sonnenscheibe b. (-) : kant skedus an heol g., lagad an heol g., kantenn an heol b. ; *rote Sonnenscheibe,* heol fuloret g.
Sonnenschein g. (-s) : **1.** sklaer an heol g., sked an heol g., skleur an heol g., sklaerder an heol g., sklêrijenn an heol b., splannder an heol g., lagad an heol g. ; *feiner Staub tänzelt im Sonnenschein,* gwelet e vez poultrennoùigoù o tañsigellat e bannoù an heol, gwelet e vez eufl o plavañ e bannoù an heol ; **2.** barr-heol g. ; *im Sonnenschein,* ouzh an heol, dindan lagad an deiz, dindan lagad an heol ; *es ist angenehm, bei Sonnenschein spazieren zu gehen,* ebat e vez pourmen pa vez heol, kavout a ran gratis pourmen pa vez heol, nag eo gradus pourmen pa vez heol ; ; **3.** [kr-l] *auf Regen folgt Sonnenschein, nach Regen kommt Sonnenschein,* goude ar glav, an disglav - n'eus ket d'an amzer evit en em bakañ - n'eus ket par d'an amzer evit en em bakañ - n'eus koumoulenn ebet hag a c'hellfe padout da viken - neñv koumoulet, avel krinet, gwreg kozh kinklet ne badont ket - n'eus droug (n'eus bec'h) ebet a bad bepred - a bep seurt amzer en devez an den - an deiz hizv gwech a zegas un dra hag a ya gant warc'hoazh - war-lerc'h ar glac'har e teu al levenez - goude an enkrez e teu levenez - goude an daeroù e teu ar c'hoarzh - ar glac'har a dro e levenez - padout a ra ar vuhez hiroc'h eget ar boan - an eil amzer a vev an all - pa deuy an heol da darzhañ, e ray d'ar glav karzhañ - biskoazh glav n'eus graet na davfe, nag avel greñv na gouezhfe - netra re morse n'en deus padet pell - war-lerc'h an triñchin e teu ar pour.
Sonnenscheindauer b. (-) : heoliadur g., heoliañ g.
Sonnenschirm g. (-s,-e) : disheolier g. ; *den Sonnenschirm aufspannen*, digeriñ e zisglavier, difoupañ e zisheolier ; *aufgespannter Sonnenschirm,* disheolier digor g., disheolier difoupet g. ; *den Sonnenschirm zuklappen, den Sonnenschirm zumachen,* serriñ an disheolier.
Sonnenschirmstrebe b. (-,-n) : gwalenn disheolier b.
Sonnenschutz g. (-es) : **1.** disheolier g. ; **2.** gwaskedenn b., gwasked g. ; *breitkrempige Hüte bieten einen guten Sonnenschutz,* togoù ledan a daol gwaskedenn ; **3.** dienn heol g., dourenn-rouzañ b.
Sonnenschutzblende b. (-,-n) : disheolier g.
Sonnensegel n. (-s,-) : **1.** stign g., apoueilh g., baled g., doublet g., velom g., telt g., markizenn b. ; **2.** [sterdeadurezh, loarelloù] ganer heoldredan g., panell heoldredan b.
Sonnenseite b. (-) : tu-heol g., tu troet ouzh heol kreisteiz g., tu dihell d'ar c'hreisteiz g., tu dihell d'an heol g., dinaou durc'haet d'ar c'hreisteiz g. ; *Sonnenseite eines Berges,* gwennaod b. ; *Sonnenseite und Schattenseite,* gwennaod ha duaod.
Sonnenspektrum n. (-s) : spektr an Heol g., skalfad an Heol g.
Sonnenstand g. (-s,-stände) : lec'hiadur an Heol g.
Sonnenstanddiagramm n. (-s,-e) : gwareg heolel b.
Sonnenstich g. (-s,-e) : **1.** gratadenn-heol b., gor-heol g., krazadenn b., taol-heol g. ; *ich habe einen Sonnenstich bekommen,* me a zo kroget an heol ennon, paket em eus ur c'hratadenn-heol, tapet em eus ur grazadenn, tapet em eus an heol, paket em eus un taol-heol ; **2.** [dre skeud.] *einen Sonnenstich haben,* mankout ur berv d'an-unan, c'hoari gant e voned, bezañ kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), bezañ darngollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ cheñchet war an-unan, bezañ tec'het e spered, bezañ skañvaet e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, mankout ul loaiad d'an-unan, bezañ droch, bezañ pampes, bezañ laban, bezañ sot-nay, bezañ sot-pik, bezañ panenn, bezañ tapet war ar portolof, bezañ kollet ar

sterenn gant an-unan (*e sterenn gantañ, he sterenn ganti h.a.*), bezañ bet ganet war-lerc'h e dad.
Sonnenstillstand g. (-s,-stillstände) : [stered.] goursav-heol g.
Sonnenstrahl g. (-s,-en) : skin an heol g., bann an heol g., terenn heol b., gwazhenn an heol b., gwazhenn heol b., andenn an heol b., bann-heol g., skeul an heol b., malvenn b., gorenn b, skinenn heol b., saezhenn heol b. / stuc'henn an heol b. / lagadenn an heol b. (Gregor) ; *die ersten Sonnenstrahlen erobern nach un nach das Innere des Hauses,* tamm-ha-tamm e vez leuniet an ti gant kentañ bannoù an heol ls. ; *Widerspiegelung der Sonnenstrahlen im Wasser,* distaol skedus gouloù an heol en dour g. ; *die Sonnenstrahlen streichelten sanft seine Haut,* bannoù an heol a floure e groc'hen ; *einzelne Sonnenstrahlen, die die Wolkendecke durchbrechen,* skeulioù an heol ls., kerdin an heol ls.
Sonnenstrahlung b. (-) : [stered.] skinadur an Heol g., skinerezh an Heol g.
Sonnensturm g. (-s,-stürme) : stourm gwarellel g.
Sonnensystem n. (-s,-e) : koskoriad an Heol g., reizhiad heolel b.
Sonnentag g. (-s,-e) : **1.** devezh heol g. ; *Sonnentage,* devezhioù amzer vrav ls. ; **2.** [stered.] deiz heolel g. ; *wahrer Sonnentag,* deiz heolel gwirion g.
Sonnentau g. (-s, Sonnentaupflanzen) : [louza.] drozera g. [*liester* drozeraed].
Sonnentaugewächs n. (-es,-e) : [louza.] drozereg g. [*liester* drozereged].
Sonnenuhr b. (-,-en) : horolaj-heol g., eurier-heol g., kadran-heol g., kalander g.
Sonnenuhrzeiger g. (-s,-) : gwalenn an horolaj-heol b., barrennig an eurier-heol b.
sonnenumlaufend ag. : troheolel.
Sonnenuntergang g. (-s,-untergänge) : kuzh-heol g., kuzh an deiz g. ; *bei Sonnenuntergang,* pa vez an heol o vont da guzh, da vare ar c'huzh-heol ; *von Sonnenaufgang bis Sonnenuntergang,* eus ar sav-heol da guzh-heol, adalek sav-heol betek kuzh-heol, a-sav-heol d'ar c'huzh-heol, eus an eil sklêrijenn d'eben, etre an div sklêrijenn, etre daou benn an deiz, etre daou benn an devezh, eus an eil heol d'egile, eus an eil penn d'an deiz d'egile, eus gouloù-deiz da serr-noz, eus gouloù-deiz betek serr-noz, adal gouloù-deiz betek serr-noz, eus ar mintin betek an noz, abaoe ar mintin betek an noz, a vintin betek an noz, a-hed an deiz, a-hed-pad an deiz, hed an deiz, dre hed an deiz, hed-da-hed d'an deiz, hed-ha-hed d'an deiz, a-bad an deiz, a-dro an deiz, e-doug an deiz, a-zoug an deiz, e-pad an deiz gouloù, a-dreuz an devezh, e-pad Doue an deiz, e-pad an deiz Doue, an deiz-Doue, an deiz-Doue-pad, an devezh penn-da-benn, deiz-pad, an devezh-pad, stok an deiz, a-zevezh, e-tro-pad an deiz, an deiz-pad-astenn, dre gavastenn an deiz, abred ha diwezhat ; *wenn beim Sonnenuntergang der Horizont wolkenlos ist, bedeutet das schönes Wetter für morgen,* mar sav an heol e vec'h (e vec'h a goumoul) e vo brav warc'hoazh, mar sav an heol e vec'h (e vec'h a goumoul) e vo amzer gaer warc'hoazh ; *wir werden vor Sonnenuntergang abreisen,* mont a raimp kuit a-raok kuzh-heol ; *in Richtung Sonnenuntergang wandern,* kerzhet a-vat gant an heol.
sonnenverbrannt ag. : rouzet gant an heol, rouzet evel ur c'hwil, kramennet, kramennek, losket gant an heol, duet e zremm gant an heol, erru du e groc'hen gant an heol, spelc'het, karnet, disec'het gant an heol.
Sonnenwärme b. : gwrez an heol b., nerzh an heol g. ; *von der Sonnenwärme an heißen Tagen erzeugter Wind,* buared g., morsuilh g.
Sonnenwelt b. (-) : koskoriad an Heol g.
Sonnenwende b. (-,-n) : **1.** goursav-heol g., goursav g. ; *Sommersonnenwende,* goursav-heol an hañv g., goursav an hañv g., goursav-heol Mezheven g., goursav Mezheven g., an hirañ deiz hag ar berrañ noz, ar berrañ noz hag an hirañ deiz ; *Wintersonnenwende,* goursav-heol ar goañv g., goursav ar goañv g., ar berrañ deiz hag an hirañ noz ; **2.** [louza.] tro-heol b., bleunienn tro-heol b., louzaouenn ar gwenaennoù b.
Sonnenwendkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] huelenn-wenn b., avron str., louzaouenn-an-draen b., louzaouenn-sant-Yann b.
Sonnenwiese b. (-,-n) : heolienn b., glazenn b., letonenn b.
Sonnenwind g. (-s) : [stered.] avel heolel g., heolwent g.
Sonnenwolke b. (-,-n) : kog-heol g. [*liester* kogoù-heol].
Sonnenzeit b. (-) : **1.** eur diouzh an heol b., eur an heol b. ; *es ist elf Uhr Sonnenzeit,* unnek eur heol eo, unnek eur d'an heol eo ; *nach der Sonnenzeit ist es Mittag,* kreisteiz eo diouzh an heol ; **2.** [mentawouriezh] amzer heolel g. ; *wahre Sonnenzeit,* amzer heolel gwirion g. ; *mittlere Sonnenzeit,* amzer heolel keitat g.
Sonnenzyklus g. (-,-zyklen) : trovezh an Heol b.
sonnig ag. : **1.** heoliek, heoliet, ... heol ; *ein sonniger Tag,* un devezh heol g., un devezhiad heol g., un devezh amzer brav-Doue g. ; *warmer sonniger Tag,* devezh heol tomm g. ; *an einem schönen sonnigen Tag,* dre un devezh eus ar re gaerañ ; *ein sonniger Strand,* un draezhenn heoliek b., un draezhenn heoliet b. ; *groß ist im Winter die Sehnsucht nach den sonnigen Tagen des Sommers,* d'ar goañv e vez keuz hag ezeved d'an deizioù heol ; *ein sonniges Plätzchen,* un heolienn b., un heoligenn b., baradoz ar gwrac'hed g. ; **2.** *ein sonniges Gemüt haben,* bezañ gae (seder, drant, bagol, bagos, gailhart, dibreder, gwiv).
Sonnseite b. (-) : [Bro-Suis, Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] tu troet ouzh heol kreisteiz g., tu dihell d'ar c'hreisteiz g., tu dihell d'an heol g., dinaou durc'haet d'ar c'hreisteiz g.
Sonntag g. (-s,-e) : Sul g., sulvezh g., sulvezhiad g., suliad g., disul ; *am Sonntag,* bep Sul, da Sul, d'ar Sul, war ar Sul ; *am gleichen Sonntag,* ar memes sulvezh, d'ar memes sulvezh ; *der darauf folgende Tag war ein Sonntag, der Tag darauf war ein Sonntag, der nächste Tag war ein Sonntag,* antronoz edo ar Sul, antronoz edo Sul ; *ich wünsche Ihnen einen angenehmen Sonntag,* hetiñ a ran deoc'h ur sulvezh plijus, hetiñ a ran deoc'h ur sulvezh plijadurus ; *heute haben wir Sonntag, heute ist Sonntag,* hiziv emañ ar Sul, hiziv emaomp ar Sul, ar Sul 'zo hiziv, deuet eo ar Sul ; *keiner ist gekommen, und wir haben doch heute Sonntag,* n'eus deuet den ebet, hag ar Sul anezhi ; *von Sonntag an, ab Sonntag,* diwar zisul, adalek disul ; *bis Sonntag sind wir damit fertig,* prest e vo ac'hanen da zisul, a-benn disul e vo prest ; *bis Sonntag,* kenavo disul, ken disul, a-benn disul ; *er hat sich seit letztem Sonntag nicht blicken lassen,* n'eo ket bet gwelet abaoe ar Sul diwezhañ, n'eus bet gwelet liv ebet anezhañ abaoe disul ; *letzten Sonntag,* disul tremenet, disul diwezhañ ; *am nächsten Sonntag,* **a)** ar Sul kentañ, ar Sul all ; **b)** disul all, disul nesañ, disul kentañ, disul a zeu, disul o tont, disul tostañ, a-benn disul ; *nächsten Sonntag, kommenden Sonntag,* disul kentañ, disul nesañ, disul a zeu, disul-mañ a zeu, disul tostañ, a-benn disul ; *am Sonntag der übernächsten Woche,* disul war-lerc'h, disul a-benn pemzektez ; *am Sonntag voriger Woche,* disul a-raok, disul diwezhañ, disul tremenet ; *jeden Sonntag,* bep Sul, da Sul, d'ar Sul, war ar Sul ; *einen ganzen Sonntag,* un devezh Sul a-bezh g., ur sulvezh a-bezh g., ur suliad a-bezh g., ur sulvezhiad a-bezh g. ; *Sonntag in einer Woche,* disul penn sizhun, disul a-benn eizhtez ; *am Sonntag dem 16. (sechzehnten) November, am Sonntag, den 16. (sechzehnten) November,* d'ar Sul c'hwezek a viz Du ; *an jenem Sonntag,* d'ar Sul-se, ar sulvezh-se ; *ihre Heirat fand am Sonntag vorher statt,* hec'h eured a oa d'ar Sul a-raok ; *er ist bis zum nächsten Sonntag geblieben,* chomet e oa betek ar Sul war-lerc'h ; *an Wochen- und*

Sonntagen arbeiten, labourat war ar Sul hag war ar pemdez ; *er arbeitet jeden Tag, abgesehen von den Sonntagen,* labourat a ra bemdez nemet da Sul ; *manche Sonntage,* sulvezhiennoù ls. ; *letzten Sonntag sind wir spazieren gegangen,* disul diwezhañ e oamp bet o pourmen ; *an einem Sonntag,* un devezh Sul, ur sulvezh ; *an diesem Sonntag haben wir eine wahre Sintflut erlebt,* aze e oa bet ur sulvezh dour, aze e oa bet ur sulvezhiad glav ; *an Sonn- und Festtagen,* da Sul ha d'an deizioù gouel, e-kerzh ar sulvezhioù hag an devezhioù gouel, Sul-ouel, Sul-gouel, da Sul ha da ouel ; *an Wochen-, Sonn- und Festtagen arbeiten,* labourat Sul-ouel-pemdez, labourat Sul, gouel ha pemdez, labourat Sul ha gouel hag oberad ; *sie war entrüstet, weil er am Sonntag gearbeitet hatte,* droug a oa ganti m'en doa labouret d'ar Sul ; *der Palmsonntag,* Sul al Lore g., Sul ar Beuz g., Sul ar Bleunioù g., ar Sul-Bleunioù g., Sul-al-Lard g., ar Sul-Ened g. ; *der weiße Sonntag,* Sul ar C'hasimodo g., Sul ar C'hozh Podoù g., Sul Fask vihan g. ; *der Pfingstsonntag,* ar Pantekost g., ar Sul-Gwenn g. ; *der Sonntag Septuagesima,* Sul ar Seizh-Sizhun g., Sul Tad-Kozh al Lard g., Kentañ Sul al Lard g., Sul-al-Lard g., Sul ar Puch g., Sul ar Peuz g., Sul ar Puch-Dibuch g., Sul ar peuzdibeuz g. ; *der Sonntag Sexagesima,* Sul Tad al Lard g., Sul an Dibuch g., Sul ar Peuzlard g. ; *der Ostersonntag,* ar Sul Fask g. ; *am Ostersonntag,* da Sul Fask ; *den Sonntag ehren, den Sonntag heilig halten, den Sonntag heiligen,* mirout ar Sul gant santelezh (Gregor), santelaat ar Sul ; *gedenke, dass du den Sonntag heiligst,* miret a ri an holl Sulioù gant euvroù mat ha pedennoù / mirout a ri an holl Sulioù gant ober vat ha pedennoù.

Sonntagabend g. (-s,-e) : *am Sonntagabend, Sonntagabend,* disul d'abardaez, d'ar Sul d'abardaez, d'ar Sul da noz ; *an einem Sonntagabend,* ur sulvezh d'abardaez ; *jeden Sonntagabend,* bep Sul da bardaevezh.

sonntagabends Adv. : d'ar Sul d'abardaez, d'ar Sul da noz.

sonntägig ag. : suliek, eus ar Sul, ... Sul.

sonntäglich ag. : ... Sul, suliek, evel d'ar Sul, evel da Sul ; *sonntäglich angezogen,* gwisket evel da Sul, gwisket evel d'ar Sul, stipet evel da Sul, stipet evel d'ar Sul, an dilhad Sul gantañ, en e zilhad Sul, en e zilhad suliek, war e sulieg, gwisket war e sulieg, gwisket en e sulieg ; *sich sonntäglich anziehen,* lakaat Sul, gwiskañ e zilhad Sul, mont war e sulieg, en em wiskañ war e sulieg ; *wenn sie sonntäglich angezogen waren,* pa vezent gwisket en o sulioù, pa vezent gwisket en o sulieg.

Sonntagmittag g. (-s,-e) : *am Sonntagmittag, Sonntagmittag,* disul da greisteiz ; *am Sonntagmittag, jeden Sonntagmittag,* d'ar Sul da greisteiz, ar Sul da greisteiz.

Sonntagmorgen g. (-s,-) : *an einem Sonntagmorgen,* ur sulvezh vintin, ur sulvezh da veure ; *am Sonntagmorgen, Sonntagmorgen,* disul vintin, disul veure, disul ar beure ; *am Sonntagmorgen, jeden Sonntagmorgen,* d'ar Sul beure, ar Sul beure, d'ar Sul vintin, ar Sul vintin.

Sonntagnachmittag g. (-s,-e) : *am Sonntagnachmittag, Sonntagnachmittag,* disul goude kreisteiz ; *am Sonntagnachmittag, jeden Sonntagnachmittag,* d'ar Sul goude kreisteiz, ar Sul goude kreisteiz.

Sonntagnacht b. (-,-nächte) : disul da noz ; *jede Sonntagnacht,* d'ar Sul da noz.

sonntagnachts Adv. : d'ar Sul da noz.

sonntags Adv. : bep Sul, da Sul, d'ar Sul ; *sonntags wird hier Markt abgehalten,* bep Sul e vez dalc'het ar marc'had amañ ; [kenwerzh] *jeden Tag geöffnet außer sonntags,* digor bemdez war-bouez ar Sul.

Sonntagsandacht b. (-,-en) : [relij.] ofis ar Sul g.

Sonntagsarbeit b. (-) : labour Sul g. ; *Sonntagsarbeit, nichtige Arbeit,* labour Sul, labour null.

Sonntagsdienst g. (-es,-e) : servij Sul g., servij diouzh tro d'ar Sul g.

Sonntagsfahrer g. (-s,-) : [dre fent] tamm bleiner g., bleiner Sul b., bleiner landrammus g.

Sonntagsfahrerin b. (-,-nen) : [dre fent] tamm bleinerez g., bleinerez Sul b., bleinerez landrammus b.

Sonntagsfrage b. (-,-n) : sontadeg diwar-benn soñj an dud e-keñver ar votadegoù b.

Sonntagsgebet n. (-s,-e) : pedenn Sul b.

Sonntagsgebot n. (-s) : [relij.] lezenn ar Sul b.

Sonntagsgesicht n. (-s,-er) : aer a laouenidigezh g., neuz-dremm laouen b.

Sonntagsgottesdienst g. (-es,-e) : oferenn ar Sul b. ; *dem Sonntagsgottesdienst fernbleiben,* mont da oferenn sant Tremen.

Sonntagsjäger g. (-s,-) : tamm chaseour g., brizhchaseour g., krakchaseour g.

Sonntagskind n. (-s,-er) : chañser g. ; *ein Sonntagskind sein,* kaout un dorn a chañs, bezañ ar voul gant an-unan, bezañ ar rod vras o treiñ a-du gant an-unan, bezañ bet ganet dindan ur blanedenn vat, bezañ un den chañsus, bezañ chañsus, bezañ ar mel o tiverañ war an-unan.

Sonntagskleider ls. : dilhad Sul *ls.*, sulieg g., dilhad suliek ls. ; *seine Sonntagskleider anziehen,* lakaat Sul, gwiskañ e zilhad Sul, mont war e sulieg, en em wiskañ war e sulieg.

Sonntagspredigt b. (-,-en) : [relij.] prezegenn suliek b.

Sonntagsrede b. (-,-n) : [dre fent] sergon g., prezegenn doull b.

Sonntagsruhe b. (-) : diskuizh ar Sul g., mirerezh ar Sul g. ; *die Sonntagsruhe stören,* trubuilhañ repoz ar gristenien.

Sonntagsspaziergang g. (-s,-gänge) : baleadenn Sul b.

Sonntagsstaat g. (-es) : dilhad Sul *ls.*, sulieg g., dilhad suliek ls., braverioù ls. ; *im Sonntagsstaat*, en e gaerañ, en e granañ, stipet ha lipet, stipet evel da Sul, stipet evel d'ar Sul, gwisket war e sulieg, gwisket en e sulieg, gwisket-klok, gwisket en e gaer, gwisket en e gaerañ, gwisket en e gaerañ gre, gwisket en e vravañ, en e faro, en e faroañ, gwisket evel da Sul, gwisket evel d'ar Sul, an dilhad Sul gantañ, en e zilhad Sul, gwisket gant e zilhad bravañ, gwisket kempenn ha dilastez ; *seinen Sonntagsstaat anziehen,* lakaat Sul, en em wiskañ en e sulieg, mont war e sulieg ; *wenn sie im Sonntagsstaat waren,* pa vezent gwisket en o sulioù, pa vezent gwisket en o sulieg.

sonntagvormittags Adv. : d'ar Sul beure, ar Sul beure, d'ar Sul vintin, ar Sul vintin.

sonn- und feiertags Adv. : da Sul ha d'an deizioù gouel, e-kerzh ar sulvezhioù hag an devezhioù gouel, Sul-ouel, Sul-gouel, da Sul ha da ouel.

Sonnwendfeier b. (-,-n) : gouel sant Yann g.

Sonnenwendkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] huelenn-wenn b., avron str., louzaouenn-an-draen b., louzaouenn-sant-Yann b.

Sonnyboy g. (-s,-s) : bouilh den g.

Sonograf g. (-en,-en) : stenluner g. [*liester* stenlunerioù], sonograf g. [liester sonografoù].

Sonogramm n. (-s,-e) : stenlun g. [*liester* stenlunioù].

Sonograph g. (-en,-en) : stenluner g. [*liester* stenlunerioù], sonograf g. [liester sonografoù].

Sonografer g. (-s,-) : [mezeg.] dassonwezour g.

Sonografie b. (-) : [mezeg.] dassonwezañ g.

sonografisch ag. : [mezeg.] … dassonwezañ.

Sonometer n. (-s,-) : stenventer g. [*liester* stenventerioù], sonometr g. [*liester* sonometroù].

Sonometrie b. (-) : stenventerezh g., sonometriezh b.

sonor ag. : **1.** sonus, heglevus, dassonus, heson, skeltr, heglev. ; **2.** [yezh.] mouezhiek, mouezhiet, mouezhel, vogalennek, heglev, hevouezh ; *sonorer Konsonant,* kensonenn vouezhiet b.,

kensonenn hevouezh b., kensonenn heglev b. ; *sonorer Plosiv,* tarzhenn hevouezh b., stankenn hevouezh b..
Sonorant g. (-en,-en) : [yezh.] kensonenn hevouezh b., kensonenn dasson b., kensonenn heson b., dassonenn b.
Sonorisation b. (-,-en) : [yezh.] hevoueshaat g.
sonorisieren V.k.e. (hat sonorisiert) : [yezh.] hevoueshaat.
Sonorisierung b. (-,-en) : [yezh.] hevoueshaat g.
Sonorität b. (-,-en) : **1.** [yezh.] mouezhded b. ; **2.** [sonerezh] sonusted b.
Sonoritätsschwund g. (-s) : [yezh.] divouezhiadur g., divouezhiañ g.
Sonorlaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn hevouezh b., kensonenn heson b., kensonenn dasson b., dassonenn b.
sonst Adv. : **1.** peotramant, anez, e-giz-all, a-c'hiz-all, e-mod-all, mod-all, anez da se, anez-se, a-hend-all, pe a-hend-all, pe anez, panevez-se, paneve-se, panevet-se, panevet da se, keneve-se, a-berzh-all, evit ac'hano, a-du-arall, ken, en degouezh kontrol ; *beeilen Sie sich, sonst kommen Sie zu spät,* hastit buan peotramant e viot re ziwezhat (pe anez e viot re ziwezhat, e-giz-all e viot diwar-lerc'h, e-mod-all e viot diwar-lerc'h, anez da se e viot re ziwezhat, pe a-hend-all e viot re ziwezhat, panevez-se e viot diwar-lerc'h) ; *halt still, sonst kriegt du eins !* chom trankil, e-giz-all e paki ! gra diouzh chom sioul, pe a-hend-all e paki ! diwall na zifretfes, peotramant e paki ! evesha a zifretañ, e-giz-all e paki ! ro peoc'h pe ez in dit ! ; *sonst noch etwas ?* ha ken a fell deoc'h ? un dra all a faot deoc'h ? un dra all c'hoazh ? un dra all ho po c'hoazh ? un dra all a vefe ken ? ; *sonst noch was ?* ha petra c'hoazh ?! ; *und sonst nichts, sonst nichts,* kentra, tra ken, netra ken, ha netra ken, tra all ebet, netra mui, netra ken c'hoazh, ha netra all, ha netra ouzhpenn, setu tout, ha mat pell 'zo, ha mat pell 'zo Mari-Jo ! ha setu eno, ha fin dre eno, ha kuit ha fin dre eno, echu dre eno, ha netra all panevez-se, la ! ; *keiner sonst,* hini ebet ken ; *wer sonst außer ihm ?* ha piv ken nemetañ ? ha piv ken panevetañ ? ; *was hätte er sonst tun können ? was hätte er sonst noch machen können ?* petra en dije graet ken ? ; *wohin würde ich sonst gehen?* da belec'h ez afen ken ? ; *sonst niemand,* hep ken all, den all ebet, den all ebet panevetañ (paneveto, estregetañ, estregeto, nemetañ, nemeto), ken den nemetañ, ken den nemeto, nep den all ; *wo sonst,* pelec'h ken, e pe lec'h all ; *wenn es sonst nichts ist,* ma n'eus nemet ken dister dra (ken nebeut a dra, ken nebeut all), ma n'eus ken nemet se ; *wer sonst als ich hatte darunter zu leiden ?* da biv ken e oa da reuziñ nemet din ? ; *wer sonst könnte mir helfen ?* piv nemetañ a c'hallfe sikour ac'hanon ? piv all a c'hallfe sikour ac'hanon ? ; *wer denn sonst als er ?* piv all e vefe panevetañ ? ; *sonst nirgends, nirgendwo sonst,* neblec'h all ebet, e ken lec'h nemet du-hont ; *überall sonst,* e pep lec'h all ; *die und sonst keine !* ken plac'h nemeti n'a fell din kaout ! ; *ich kenne ihn wie sonst keiner,* gouzout a ran dioutañ gwelloc'h eget hini ; *was willst du sonst noch ?* ha ken a fell dit ? petra a fell (a vank, a faot) dit c'hoazh ? ; *wir sollten doch jetzt lieber zu ihnen, sonst könnten sie noch die Geduld verlieren und weggehen,* deomp d'o c'havout bremañ betek-gouzout na c'hortozfent ket pelloc'h, deomp d'o c'havout bremañ rak na c'hortozfent ket pelloc'h ; *ich muss jetzt aufbrechen, sonst komme ich noch zu spät nach Hause,* gwelloc'h eo din mont d'ar gêr bremañ gant aon (en aon, rak aon) na c'hallfen ket erruout abred a-walc'h ; *ihr habt die Gelegenheit verpasst und jetzt ist es zu spät,* neuze e oa deoc'h ober se, ha neket bremañ.
2. *sonst wo,* e lec'h all, en ul lec'h all ; *sonst wie,* en un doare all ; *ich hätte fast sonst was gesagt,* lavaret em bije piv oar petra.
3. ordinal, d'an ordinal, diouzh boaz, dre voaz, peurliesañ, peurvuiañ, ar fonn muiañ, ar fonn vuiañ ; *er handelt sonst nicht auf diese Weise,* n'eo ket kustum d'ober traoù seurt-se ; *wie sonst,* evel kustum, hervez kustum, evel boaz, evel pep tro, evel a ra bemdez, evel an ordinal, evel d'an ordinal ; *die Veranstaltung hatte länger gedauert als sonst,* padet e oa an abadenn hiroc'h eget kustum, padet e oa an abadenn hiroc'h eget an ordinal ; *mehr als sonst,* muioc'h eget boaz, muioc'h eget kustum, muioc'h eget an ordinal ; *es sterben dieses Jahr mehr alte Menschen als sonst,* digozhañ a reer er bloaz-mañ muioc'h eget kustum ; *größer als sonst,* mentet brasoc'h eget an ordinal.
4. *sonst ist heute,* gwechall diouzh gwechall ha hiziv diouzh hiziv.
sonstig ag. : all ; *seine sonstigen Einkommen,* e gorvooù all, e gorvoderoù all, e leveoù all ; *sonstige Ausgaben, sonstige Kosten,* dispignoù all, mizoù a bep seurt ls., advizoù ls. ; *Joghurt ohne Zucker oder sonstige Zusätze,* yaourt plaen g. ; *Kaffee ohne Zucker oder sonstige Zusätze,* kafe drezañ e-unan g.
sooft stag. isurzh. : bewech ma, bep gwech ma, bep tro ma, ken alies gwech ma, ken alies ha ma, kellies ha ma, kellies ma, ken lies ha ma, ken lies ma, ken alies gwech ha ma, ken lies gwech ha ma, kel lies gwech ha ma, ken lies gwech ma, kel lies gwech ma, ken lies a wech ma, kel lies a wech ma, ken lies taol ha ma, kel lies taol ha ma, ken lies a daolioù ha ma, seul wech ma, seul gwech ma, ken lies tro ma, kel lies tro ma, ken alies tro ma ; *da sein Sohn sich auch dort aufhielt, konnte er ihn besuchen, sooft er wollte,* e-skeud ma oa e vab eno ivez e c'halle mont d'e gaout ken alies ha ma felle dezhañ, pa oa e vab eno ivez e c'halle mont d'e gaout ken alies ha ma felle dezhañ ; *sooft er kam, erhielt er Prügel,* kel lies gwech e teue, kel lies a daolioù a dape - kel lies tro ma teue e tape taolioù ; *man kann ihn rufen, sooft man will, er rührt sich nicht,* kaer 'zo hopal dezhañ (kaer 'zo huchal dezhañ, kaer hon eus huchal warnañ, kaer hon eus hopal warnañ, kaer hon eus choual warnañ), ne loc'h ket - kaer 'zo huchal dezhañ (kaer hon eus huchal dezhañ, kaer hon eus choual warnañ), ne ra van ebet ouzh (evit) hor c'hlevet - arabat hon eus hopal dezhañ (arabat hon eus huchal dezhañ), ne loc'h ket - arabat eo dimp hopal dezhañ (arabat eo dimp huchal dezhañ), ne loc'h ket ; *kommen Sie, sooft Sie nur können,* deuit liesañ ma c'hallot.
Soor g. (-s,-e) **/ Soorpilz** g. (-es,-e) : [mezeg.] borb g.
Sophie b. : Sofia b.
Sophismus g. (-s, Sophismen) : sofegezh g., seblant poelloniezh g., sofistadenn b., P. remistenn b., P. risklenn b.
Sophist g. (-en,-en) : **1.** [preder.] sofist g., sofegour g. ; **2.** [gwashaus] brizhpoellonour g., risklennour g.
Sophisterei b. (-,-en) : brizhpoellonaj g., chipoterezh g., risklennoù ls., remistennoù ls., krakdaelerezh g.
Sophistik b. (-) : **1.** [kelennadurezh, emzalc'h] sofistouriezh b., sofegouriezh b. ; **2.** [logik] sofistoniezh b.
Sophistin b. (-,-nen) : **1.** [preder.] sofistez b., sofegourez b. ; **2.** [gwashaus] brizhpoellonourez b., risklennourez b.
sophistisch ag. : sofistek, sofegour.
Sophokles g. : Sofokles g.
Sophrologe g. (-n,-n) : [bred.] sofrologour g.
Sophrologie b. : [bred.] sofrologiezh b.
sophrologisch ag. : [bred.] sofrologek.
Sopran g. (-s,-e) : [sonerezh] **1.** [pennad sonerezh] sopranenn b. ; **2.** [kaner/kanerez] sopran g./b. [*liester* sopraned], sopranour g. [*liester* sopranourien], sopranourez b. ; **3.** mouezh sopran b.
Sopraninstrument n. (-s,-e) : [benveg] sopran g. [*liester* sopranoù].
Sopranist g. (-en,-en) : [sonerezh, kaner] sopran g. [*liester* sopraned], sopranour g. [*liester* sopranourien].
Sopranistin b. (-,-nen) : [sonerezh, kanerez] sopran b. [*liester* sopraned], sopranourez b.
Sopranpartie b. (-,-n) : [pennad sonerezh] sopranenn b.
Sopransänger g. (-s,-) : [sonerezh, kaner] sopran g. [*liester* sopraned], sopranour g. [*liester* sopranourien].
Sopransaxophon n. (-s,-e) : [sonerezh] saksell sopran b.
Sopranstimme b. (-,-n) : **1.** mouezh sopran b. ; **2.** [pennad sonerezh] sopranenn b.

Sopraporte b. (-,-n) : [tisav.] pezh-lein g.
Sorabist g. (-en,-en) : sorabegour g.
Sorabistik b. (-) : studioù ar sorabeg hag ar sevenadur sorab ls., sorabegouriezh b.
sorabistisch ag. : sorabegouriezhel, … sorabegouriezh, … a sell ouzh ar sorabegouriezh, … a sell ouzh studioù ar sorabeg.
Sorbe[1] g. (-n,-n) : Sorab g. [*liester* Sorabed].
Sorbentum n. (-s) : sorabelezh b. ; [Jakub Bart-Ćišinski] *wer Sorbe sein will, der soll arbeiten, damit das Sorbentum erblühe,* bezañ Sorab a dalv strivañ start evit kas ar sorabelezh da vleuniañ.
Sorbet g./n. (-s,-s) **/ Sorbett** g./n. (-s,-e) : [kegin.] sorbed g.
Sorbin b. (-, Sorbinnen) : Sorabez b. [*liester* Sorabezed].
Sorbinsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn sorbek b.
sorbisch ag. : **1.** sorab ; **2.** [yezh] sorabek.
Sorbisch n. : sorabeg g. ; *lieber sterben als mein Sorbisch verlernen,* me a droc'ho va zeod em beg kentoc'h eget dizeskiñ ar sorabeg, gwell eo ganin mervel eget dizeskiñ ar sorabeg, mervel a rafen kent eget dizeskiñ ar sorabeg.
Sordine b. (-,-n) **/ Sordino** g. (-s,-s / Sordini) : [sonerezh] mougell b. ; *die Sordine aufsetzen,* lakaat ar vougell ; *con sordino,* mouget ar son.
Sorge b. (-,-n) : **1.** rec'h g., niñv g., poan-galon b., poan-spered b., bles g., glac'har g., bihanez b., enkrez g., enkrezenn b., bec'h g., nec'h g., nec'hamant g., nec'hañs b., chal g., soursi g., preder g., prederi b., trubuilh g., strafuilh g., trabas g., tregas g., trevell g., anken b., doan b., gouli g., chif g., turlut g., chastre g., charre g., chane g., bulari g., melre g., trechal g., trefu g., tregas g., sorb g., maritell b., malañjer g., deur g., fleuskeur g., pened g., stourm g., anoaz g., torr-spered g., darbar g., diframm g., pik g. ; *metaphysische Sorge,* nec'h trabedel g. ; *verschiedene Sorgen,* lies anken ; *kleine Sorge, geringe Sorge, geringfügige Sorge,* merfeti g. ; *kleine Sorgen,* trubuilhoù bihan ls., merfetioù ls. ; *die kleinen Sorgen, die wir zur Zeit haben,* merfetioù ar c'houlz-mañ ls. ; *schwere Sorgen, große Sorgen,* trubuilhoù bras ls., nec'hamantoù bras ls., ur morad a dourmant g., ezwar g., esgoar g., kañvoù lies, delazhoù ls., traoù o hegal ls. ; *meine allererste Sorge war es, sie am Leben zu erhalten,* va c'hentañ preder a voe ober va seizh gwellañ evit he derc'hel bev ; *jemandem Sorgen bereiten,* degas bec'h d'u.b., degas chastre d'u.b., reiñ chal d'u.b., lakaat poultr e soubenn u.b., malañjeriñ u.b., kargañ war u.b., trabasat u.b., ober trabas d'u.b., tregasiñ u.b., darbariñ u.b., heskinañ u.b., siguriñ u.b., anoaziñ u.b., reiñ darbar d'u.b., danzen darbar d'u.b., reiñ plouz da chaokat d'u.b., reiñ raou d'u.b., reiñ fred d'u.b., reiñ blev gwenn d'u.b., sorbiñ u.b. ; *jemanden mit Sorgen erfüllen,* sorbiñ u.b. ; *die Sorgen des Alltags, die Sorgen des alltäglichen Lebens,* ar chastreoù pemdeziek ls. ; *ihn plagt immer irgendeine Sorge,* ur stourm bennak en devez dalc'hmat, ne vez morse aes e spered, un dra bennak a vez atav o hegal outañ ; *ich mache mir Sorgen um ihn,* en em chalañ a ran gantañ, nec'het on diwar e benn, nec'het on war e zivout, nec'het on àr e zivout, nec'het on war e sigur, atapi am eus gantañ, aon am eus na c'hoarvezfe droug gantañ ; *sie machte sich die allergrößten Sorgen, sie machte sich schreckliche Sorgen,* nec'het pizh e oa, he gwad a droe e gwelien ; *meine Kinder bereiten mir große Sorgen,* soursi bras am bez gant va bugale, trubuilh am bez gant va bugale, kalz a boan hag a soursi am bez gant va bugale, koad a-benn (darbar, charre, mizer, d'ober, c'hoari, deur) am bez gant va bugale, atapi am bez gant va bugale, kavout a ran da gochañ gant va bugale, kemer a ran atapi gant va bugale, reiñ a ra va bugale blev gwenn din, nec'h (bec'h, braoz) am bez gant va bugale, enkrez am bez gant va bugale, luziasennoù am bez gant va bugale, va bugale n'eus ken nemet rouestl anezho, krog am bez gant va bugale, krog a-walc'h am bez gant va bugale, gwall grog am bez gant va bugale, kavout a ran krog gant va bugale, kavout a ran krog a-walc'h gant va bugale, kavout a ran gwall grog gant va bugale ; *das bereitet mir große Sorgen,* kement-se a ra diaez din, trubuilh am bez gant an dra-se, kement-se a ra chal din, koad a-benn (darbar, mizer, charre, c'hoari, d'ober, deur) am bez gant an dra-se, atapi am bez gant an dra-se, kemer a ran atapi gant an dra-se, ur gempenn am bez gant an dra-se, reiñ a ra an dra-se blev gwenn din, reiñ a ra an dra-se deur din, chati am bez gant an dra-se, an dra-se a garg warnon, nag a bredadoù anken am bez gant an dra-se, lakaat a ran va spered gant an dra-se, prederiet-kenañ on en abeg d'an dra-se, kement-se a ra chal din, diaes e kavan an dra-se, ur gwall reuz eo din an dra-se, kavout a ran da gochañ gant an dra-se, kavout a ran da gochañ ouzh an dra-se, luziasennoù am bez gant an dra-se, krog am bez gant an dra-se, krog a-walc'h am bez gant an dra-se, gwall grog am bez gant an dra-se, kavout a ran krog gant an dra-se, kavout a ran krog a-walc'h gant an dra-se, kavout a ran gwall grog gant an dra-se, bez' e rankan gouzañv meur a bik gant an dra-se, nec'h am bez gant an dra-se, enkrez am bez gant an dra-se, anken am bez gant an dra-se, soursi bras am bez gant an dra-se, kalz a standur a zo gant an traoù-se ; *es gibt keinen Anlass zur Sorge,* n'eus ket ezhomm da nechiñ ; *machen Sie sich keine Sorgen !* n'hoc'h eus ket ezhomm da dregasiñ ! ne'n em drubuilhit ket ket evit ken nebeut a dra ! ne'n em lakait e poan gant netra ! n'hoc'h eus ket ezhomm da gaout nec'h ! bezit dinec'h war gement-se ! bezit dichal ! bez e c'hallit kousket dibreder ! lezit da gas ! laoskit da redek ! n'it ket da gaout nec'hamant ! n'ho pezit aon ebet war gement-se ! n'it ket d'ober bil ! n'it ket d'ober biloù ! 'rit ket bil ! 'rit ket biloù ! arabat trikamardiñ ho poulienn ! bezit dizaon ! n'hoc'h eus ket morc'hed da gaout ! arabat ho pefe aon ! bezit dibreder ! paouezit en hoc'h aez ! bezit distrafuilh ! arabat ho pefe nec'h ! deuit 'ta ! bez' e c'hallit bezañ asur ! n'eo ket dav deoc'h bezañ nec'het gant an dra-se ! na vezit ket war enkrez ! nebaon ! ; *sich (dat.) Sorgen machen*, en em chalañ, en em zaoubenniñ, daoubenniñ, en em reveulziañ, en em lakaat e poan, morc'hediñ, bezañ morc'hedus, enkreziñ, en em enkreziñ, sevel enkrez en an-unan, sevel enkrez gant an-unan, kaout enkrez, mont e benn e gin, mont diaes e benn, en em ziaezañ, ober e ziaezamant, en em rouestlañ, lakaat e benn diaes, bezañ diaes e benn, bezañ diaes e spered, bezañ lakaet diaes e benn, bezañ lakaet diaes e spered, kaout diaez, kemer diaez, kaout gwask, en em chaokat, chalañ, chifañ, bezañ e chal, prederiañ, kaout preder, kaout (kemer) charre, kemer anoaz, kemer reuz, kemer steuvell, kaout poan-spered, kaout nec'hamant, kemer nec'hamant, kemer safar, bezañ bec'hiet gant an nec'hamant, kemer nec'h, kaout nec'h, soursial, dont nec'h d'an-unan, bezañ nec'het, bezañ nec'hek, nec'hiñ, nec'hañsiñ, en em nec'hañsiñ, bezañ nec'hañset, kemer enkrez, kemer trabas, bezañ diaes e galon, bezañ enkrezet (trubuilhet, ankeniet, strafuilhet, prederiet, tregaset, trechalet, trefuet), tregasiñ, en em dregasiñ, en em drubuilhañ, bezañ mesket e spered, bezañ rouestlet, bezañ war enkrez, bezañ un enkrez war e spered, bezañ koumoul war e spered, bezañ ur galonad en e greiz, bezañ ur bec'h pounner war e spered, bezañ ur pouez war e spered, malañjeriñ, maritellañ, turlutañ, bezañ sammet e spered, bezañ en trubuilh, bezañ melre gant an-unan, kaout tregas, bezañ strafuilh en e greiz, bezañ c'hwen en e loeroù, klevet c'hwen en e loeroù, santout c'hwen en e loeroù, sevel c'hwen en e loeroù, en em ambreniñ, en em zoaniañ, tapout kalonad, en em chagrinañ, en em zebriñ, en em zrailhañ, en em dreboulíñ, en em drechalañ, ober tachoù, ober bil, ober biloù, trikamardiñ e voulienn, bezañ bec'h war an-unan, bezañ karget e vazh a spern ; *sich unnütz Sorgen machen, sich unnötig Sorgen machen,* bezañ nec'hañset gant ket, kemer merfeti,

trikamardiñ e voulienn evit ket ha netra, ober biloù evit netra ; *ich machte mir Sorgen,* erru e oa bec'h warnon, e chal e oan ; *krank vor Sorgen werden,* ober bil, ober biloù ; *vor Sorge erstarrt,* sonnet gant an nec'h ; *in Sorge(n) um (wegen) etwas sein,* bezañ e chal gant udb, kemer tregas gant udb, en em ambreniñ gant udb, kemer preder gant udb, prederiañ gant udb, kaout nec'h (bezañ bec'hiet e spered, kemer preder, bezañ nec'het, nec'hiñ, bezañ sammet e spered, bezañ prederiet, kaout atapi, kemer atapi, bezañ chalet, bezañ merfetiet) gant udb, kaout prederi eus udb, nec'hañsiñ a-zivout udb, en em nec'hañsiñ a-zivout udb, bezañ nec'hañset a-zivout udb, kemer feur war-dro udb, kaout anoaz gant udb, diarbenn nec'h en abeg d'udb, en em lakaat e poan gant udb, en em chalañ en abeg d'udb, ober e ziaezamant en abeg d'udb, en em rouestlañ gant udb, en em chaokat en abeg d'udb, tapout kalonad gant udb, bezañ en trubuilh abalamour d'udb, bezañ trechalet gant udb, bezañ lakaet diaes e benn gant udb, bezañ lakaet diaes e spered gant udb, bezañ tregaset gant udb, bezañ trefuet gant udb, bezañ balbouez gant udb, kemer albac'henn gant udb ; *das hatte ihn in größere Sorge versetzt,* neuze avat e oa gwashoc'h ankeniet ; *in Sorge um die eigene Zukunft sein,* bezañ nec'het gant e amzer da zont, bezañ nec'het rak an amzer da zont ; *der hat Sorgen,* koumoul a zo war e spered, c'hwen a zo en e loeroù, traoù a zo war e spered, trubuilhoù en deus e vec'h, e walc'h a chane en deus, pikoù en deus e vec'h, meur a drubuilh a zo o hegal outañ, ur bec'h pounner a zo war e spered, bec'h a zo warnañ, emañ o tremen a-dreuz drez ha spern, e-kreiz ar poanioù emañ, burutellet eo gant pep seurt trubuilhoù, burutellet eo gant un euzh a drubuilhoù, e zelazhoù en deus, plaouiet eo gant an enkrez hag an doan, burutellet eo gant ur morad a dourmant, beuzet eo e galon en ur morad a dourmant, o c'houzañv ezwar emañ, o c'houzañv esgoar emañ, o tougen kañvoù emañ, e-kreizh an delazhoù emañ, e-kreiz ar stokadoù emañ ; *sie haben zur Zeit andere Sorgen,* n'emaint ket gant se, chalet int gant traoù all, n'eo ket gant an dra-se int darbaret ; *das war die geringste ihrer Sorgen,* an dra-se ne rae ket kalz a chal dezho, n'eo ket gant an dra-se e oant darbaret, ne oant ket gwall nec'het gant an dra-se, ne oant ket klañv gant an dra-se, ne oant ket nemeur e pennad da se, n'edont ket nemeur e chal gant se, n'edont ket gant se, ne vezent ket merfetiet gant kement-se ; *das ist die geringste meiner Sorgen,* ne ran ket a fed eus traoù a seurt-se - tanfoeltr forzh ne ran eus an dra-se ! - ingal (heñvel, hañval, euver, unvan) eo din - heñvel dra eo din - ne ran forzh - 'ran ket foutr kaer - 'ran ket foeltr forzh - ne ran nemeur van eus an dra-se - ne lakaan van ebet gant an dra-se - ne ran na forzh na brall eus kement-se - ne ran foeltr forzh ebet - se ne ra mann din-me - ne ran ket kaz a gement-se - n'eus ket a gaz din - ne ran foeltr-kaer gant an dra-se - ma'z erru, mat, mar n'erru ket, mat ivez - ne c'hwitan ket - koulz tra eo din - dichastre on diouzh an traoù-se - pe vern din ? - pe vern ouzhin ? - pe laz din-me ? - pe forzh a ran-me ? - pe forzh a ra din ? - pe forzh a zo din ? - pe forzh din ? - ha forzh a ra din ? - ha forzh a zo din ? - petra a ra se din ? - petra eo an dra-se din ? - pe kaz a ra din ? - ne ran na van na kaoz ouzh kement-se - ne ran forzh a netra - ne ran forzh gant netra - ne ran foutre kaer gant netra - foeltr forzh ne ran - n'emaon ket e chal gant kement-se - diseblant on ouzh kement-se holl - ne ran na man na mordo ouzh kement-se holl - ne ran foutre kaer eus kement-se holl - ne vern ket din - ne laz ket din - evit kelo ar pezh a dalvez kement-se ! - va botez ! - n'eo ket gant an dra-se on darbaret - n'on ket gwall nec'het gant an dra-se - n'in ket klañv gant an dra-se - n'on ket chalet tamm ebet gant ken nebeut a dra - n'on ket chalet neudenn ebet gant ken nebeut all - n'emaon ket en trubuilh evit ken dister dra - n'on ket nec'hetoc'h gant an dra-se eget gant va botez kentañ - ne zeuio ket blev gwenn din kelo ken nebeut-se a dra - n'emaon ket e chal gant an dra-se - me 'ra forzh ! - ne ra evidon na kriz na poazh - ne ra ket na pouez na bann din - ne ran na mik na man - ne vezan ket merfetiet gant kement-se ; *eine Sorge loswerden,* kaout fin gant un trubuilh bennak, kaout an disamm eus un trubuilh bennak, kaout an dizober eus un nec'hamant bennak, frankaat gant ur gudenn, skarat ur gudenn ; *eine Sorge los sein,* bezañ disammet e spered eus un trubuilh bennak, bezañ divec'hiet e galon eus un nec'hamant bennak, bezañ divec'hiet diouzh un trabas bennak ; *jetzt bin ich aller Sorgen ledig,* distlabez(et) on bremañ, dispeg emaon bremañ, disamm on bremañ, distrob on bremañ, dilu on bremañ, divec'h on bremañ a bep anken, disorbet on bremañ a bep anken, disorb on bremañ, libr ha disamm on bremañ a bep anken, aet eo bremañ pep anken diwarnon, setu aet pezh va zregase diwar va c'hein, setu aet trechal ha trefu diwar va c'hein, diank a bep anken ha disoursi e vevan bremañ, dieub on bremañ eus pep anken, dieub on bremañ diouzh pep anken, peoc'h am eus bremañ diouzh va zrubuilhoù, dijabl on bremañ diouzh pep anken, frank a anken on bremañ, kuit diouzh pep anken on bremañ, dijabl-kaer on bremañ, diank on bremañ diouzh pep anken, ken dinec'h ha tra on bremañ, aes eo va spered bremañ, ren a ran bremañ ur vuhez kuit a bep droug, echu eo gant va zrubuilhoù, echu on ouzh va zrubuilhoù, pare on gant va zrubuilhoù, diskarg on bremañ eus pep trubuilh, dirouestl on bremañ, barrek on bremañ ; *jemandem seine Sorgen anvertrauen,* lavaret e nec'hañs d'u.b. ; *seine Sorgen im Wein ertränken,* lonkañ evit dic'hlac'hariñ, mont da veuziñ er gwin evit dic'hlac'hariñ, dont da dremen e boan dre ar gwin.

2. damant g., preder g., soursi g., emell g., aket g. ; *für etwas Sorge tragen,* ober war-dro udb, ober en-dro d'udb, ober diouzh udb, ober ouzh udb, ober evit udb, kemer damant gant udb, kemer preder gant udb, kaout damant d'udb, damantiñ d'udb, kemer soursi eus udb, kaout an emell war udb, kaout emell eus (ouzh) udb, soursial ouzh udb ; *die Sorge für etwas übernehmen,* kemer preder d'ober udb, sammañ udb war e chouk, sammañ un atebegezh bennak, kemer an emell eus udb ; P. *lassen Sie das meine Sorge sein !* lezit da fritañ, ne vin ket pell evit renkañ an traoù - lezit da fritañ, mont a ray ganin - n'ay ket ho fri aze, ober a rin war-dro va-unan penn.

sorgeberechtigt ag. : ... a zo e karg eus ar bugel (eus ar vugale) dre wir.

sorgen 1. V.k.d. ha V.em. (hat gesorgt) : kaout nec'h gant, kemer preder gant, bezañ nec'het gant, nec'hañsiñ, bezañ prederiet gant, kemer feur war-dro [udb], bezañ e chal gant ; *sich (ak.) um jemandes Gesundheit sorgen, um jemandes Gesundheit sorgen,* kaout nec'h (kemer preder, bezañ nec'het, bezañ prederiet, bezañ e chal) gant yec'hed u.b., en em chalañ (bezañ en trubuilh, bezañ trechalet, maritellañ, ober e ziaezamant, en em chaokat) en abeg da yec'hed u.b., kemer albac'henn gant yec'hed u.b. ; *sich (ak.) zu Tode sorgen,* ober tachoù, ober gwad fall, debriñ e spered, debriñ soñjoù, lonkañ soñjezonoù, en em zebriñ, lonkañ (malañ, magañ, tennañ, chaokat) soñjoù du, malañ glaou, bezañ e galon war ar c'hrilh, bezañ morennet e ene gant ar glac'har, bezañ o tisec'hañ gant an anken, lakaat e wad da dreiñ e gwelien, fallgaloniñ, ober bil, ober biloù, trikamardiñ e voulienn, bezañ pounner e benn ; [dispredet] *ich sorge, dass ...,* 'm eus aon bras e ...

2. V.k.d. (hat gesorgt) : *sorgen (für),* intent ouzh, ober war-dro, soursial ouzh, soursial, bezañ war-dro [u.b.], kemer soursi eus, kemer preder gant, bezañ e preder gant [udb], kaout preder gant [udb], kaout preder ouzh, prederiañ gant, prederiañ ouzh, kemer aket gant, kundu [u.b.], kunduiñ [u.b.], kempenn [u.b.], kemer kur a, kaout prederi ouzh, teurel evezh, ober e ziampech, ober e ziampechoù, ober en doare ma, ober diouzh ma, kemer an tu da, kavout an tu da ; [polis] *für Ordnung sorgen,* kêrreizhañ ; *füreinander sorgen,* kemer poan an eil gant egile, intent mat an

eil ouzh egile ; *solange sie krank ist, werde ich für sie sorgen,* me en em gargo d'ober war he zro keit ha ma pado he c'hleñved, me en em gargo d'he c'hempenn keit ha ma pado he c'hleñved, kemer a rin kur anezhi keit ha ma pado he c'hleñved, prederi am bo outi keit ha ma pado he c'hleñved ; *diese Kinder mussten sehr früh für sich selbst sorgen,* ar vugale-se a veze lakaet abred a-walc'h war ar stign (war ar stegn), ar vugale-se a veze lezet abred a-walc'h en o roll o-unan, ar vugale-se a veze lezet abred a-walc'h en o unan, abred a-walc'h e ranke ar vugale-se ober o zreuz o-unan, abred a-walc'h e ranke ar vugale-se en em sachañ o-unan ; *für jemandes Unterhalt sorgen,* bastañ da ezhommoù u.b., fonnañ da ezhommoù u.b., pourvezañ da ezhommoù u.b. ; *solange der Sohn studierte, hat der Vater finanziell für seinen Unterhalt gesorgt,* keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het anezhañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kontradet dezhañ peadra da vevañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het dezhañ peadra da vevañ ; *für das Essen sorgen,* bastañ ar predoù ; *für Brot sorgen,* baraiñ ; *dafür haben wir gesorgt,* graet hon eus bet war-dro an dra-se, kemeret hon eus bet soursi eus an dra-se, soursiet hon eus bet ouzh an dra-se, prederiet hon eus bet ober an dra-se ; *für alles sorgen,* ober war-dro pep tra, soursial diouzh pep tra, ober diouzh pep tra ; *ich kann doch nicht für alles sorgen,* ne c'hallan ket bastañ da bep tra, n'on ket evit pakañ e pep lec'h, n'on ket evit tizhout e pep lec'h, n'on ket evit tapout e pep lec'h, n'on ket evit bezañ e pep lec'h, ne c'hallan ket tapout e pep lec'h, ne c'hallañ ket pakañ e pep lec'h, ne c'hallañ ket tapout dre-holl ; *für den Lebensunterhalt der Familie sorgen,* lakaat ar pod da virviñ ; *ich werde für seinen Lebensunterhalt sorgen,* me a gontrado dezhañ peadra da vevañ ; *ich werde schon dafür sorgen, dass wir gute Sitzplätze bekommen,* ober a rin diouzh tapout plasoù mat evidomp ; *für Stimmung sorgen,* reiñ startijenn d'an dud, ober diouzh lakaat birvilh (buhez, berv, lusk, fiñv, herr) en dud, ober diouzh lakaat fiñv ha berv en ti, ober diouzh lakaat buhez ha berv en ti, kas buhez d'an dud, lakaat fiñv en-dro d'an-unan, lakaat bourraplted, lakaat bourrapl ; [tekn.] *für Druckausgleich sorgen,* gwaskaozañ ; *dafür sorgen, dass das Gespräch nicht versiegt,* magañ ar gaoz ; *sorgen Sie dafür, dass sich Derartiges nicht wiederholt,* taolit evezh na c'hoarvezfe mui ; *wir müssen dafür sorgen, dass wir auch in der Zukunft ein fleißiges und fähiges Personal bewahren,* deomp-ni da gavout an tu da genderc'hel implijidi aketus ha barrek ; *sorgt dafür, dass nichts angerührt wird,* diwallit na vefe stoket ouzh mann ebet ; *sorg dafür, dass dem Jungen nichts passiert,* taol pled e c'hoarvezfe mann ebet gant ar paotrig ; *sorgt dafür, dass sie schnellstens begraben werden,* grit ho tiampech evit o interiñ, grit ho tiampechoù evit o interiñ ; *sorg dafür, dass ...,* gra ma ... / gra en hevelep feson ma ...(Gregor), gra en hevelep doare ma ..., gra en doare ma ..., gra diouzh ma …, taol evezh e [doare-sujal], taol evezh na ..., diwall na ..., diwall a ..., diwall a ri a ..., laka evezh (laka aket) da ...., evesha ma ..., preder ober udb, poagn da ..., bez dik da ..., evesha da …, kemer an tu da ... ; *er sorgte dafür, dass ich seine Worte hören konnte,* ober a reas diouzh bezañ klevet ganin ; *sorg dafür, dass du mir nie widersprichst,* kemer an tu da asantiñ bepred ganin ; *sorgt dafür, dass alles gut läuft,* grit ma kerzho an traoù ! grit diouzh ma kerzho an traoù ! ; *sorg dafür, dass er sich nicht rührt !* gra diouzh ma chomo sioul ! diwall na zifretfe ! ; *sorgt dafür, dass die uns nichts klauen,* diwallit na laerfent tra, lakait evezh na laerfent tra ; *sorgt dafür, dass er nichts davon erfährt,* mirit na glevfe ger ebet a-zivout kement-se ; *sorgt dafür, dass das Essen pünktlich fertig zubereitet ist,* grit ma vo darev ar pred d'an eur ganeoc'h, grit diouzh ma vo darev ar pred d'an eur ganeoc'h, eveshait ma vo darev ar pred d'an eur ganeoc'h ; *ich werde dafür sorgen, dass die Milch nicht überkocht,* lakaat a rin evezh na zeufe al laezh d'an tan, teurel a rin evezh na zeufe al laezh war an tan, diwall a rin na zeuio al laezh d'an tan, diwall a rin evezh ma teuio al laezh d'an tan, diwall a rin evezh mat na zeuio al laezh d'an tan, lakaat a rin evezh evit mirout na zeufe al laezh war an tan, preder am bo da virout na zeufe al laezh war an tan, lakaat a rin prederi na zeuio al laezh d'an tan ; [relij.] *Gott wird dafür sorgen !* Doue a bourvezo !

Sorgenbrecher g. (-s) : P. gwin e-giz remed da ziboaniañ ar spered g.

sorgenfrei ag. : disorb, disamm diouzh pep anken, diank a bep anken, libr ha disamm a bep anken, diank diouzh pep anken, dieub eus pep anken, distrob diouzh pep anken, dijabl diouzh pep anken, frank a anken, kuit diouzh pep anken, dijabl-kaer, dieub diouzh pep anken, diskarg eus pep trubuilh, dilu, didrabas, dichastre, diliamm, dibreder, divorc'hed, dienkrez, disoursi, dinec'h, disafar, didrubuilh, distrafuilh, dilas, divec'h a boan, diboan, aes e spered, ken dinec'h ha tra, dichal, barrek, digoumoul e galon, dirouestl, kuit a zroug, kuit a bep droug ; *nicht deshalb wirst du jetzt sorgenfrei sein,* ne vi ket kuit evit-se da gaout trubuilhoù c'hoazh, ne vi ket kuit a zroug evit-se, n'eus ket touet dit evit-se n'az po netra ken da c'houzañv, n'eus ket touet dit evit-se e tremeni hep pikoù a-benn bremañ, n'eus ket touet dit evit-se e vi a-benn neuze en tu all da bep trubuilh ; *er ist nie sorgenfrei,* ur stourm bennak en devez dalc'hmat, ne vez morse aes e spered.

Sorgenkind n. (-s,-er) : **1.** bugel gwall ziaes g., Kerdrubuilh g. ; **2.** [dre skeud.] gwall gudenn b.

sorgenlos ag. : disorb, disamm diouzh pep anken, diank a bep anken, libr ha disamm a bep anken, diank diouzh pep anken, dieub eus pep anken, dieub diouzh pep anken, distrob diouzh pep anken, dijabl diouzh pep anken, frank a anken, dijabl-kaer, diskarg eus pep trubuilh, dilu, didrabas, dichastre, diliamm, dibreder, divorc'hed, dienkrez, disoursi, dinec'h, ken dinec'h ha tra, disafar, didrubuilh, dilas, digoumoul e galon, divec'h a boan, diboan, dichal, barrek, dirouestl, kuit a zroug, kuit a bep droug, distrafuilh, skañv e spered ; *nicht deshalb wirst du jetzt sorgenlos sein,* ne vi ket kuit evit-se da gaout trubuilhoù c'hoazh, n'eus ket touet dit evit-se e tremeni hep pikoù a-benn bremañ, n'eus ket touet dit evit-se n'az po netra ken da c'houzañv ; *ein sorgenloses Leben führen,* bezañ aes ar vuhez d'an-unan (*e vuhez dezhañ, he buhez dezhi h.a.*), ren ur vuhez didrabas, bevañ disoursi, ren didrabas e vuhez, bevañ dienkrez, bevañ en didrubuilh, bevañ didrubuilh, ren ur vuhez dirouestl, ren ur vuhez kuit a bep droug, bezañ barrek ; *sorgenlos sein,* bezañ aes e spered, bezañ barrek.

sorgenschwer ag. : nec'het bras, nec'het marv, diaes, enkrezet bras, chalet bras, trubuilhet bras, strafuilhet bras, prederiet bras, prederiek-kenañ, prederius-kenañ, eferet, karget e vazh a spern, du e benn, du e zremm.

sorgenvoll ag. : **1.** nec'het bras, nec'het marv, diaes, enkrezet bras, chalet bras, trubuilhet bras, strafuilhet bras, prederiet bras, prederiek-kenañ, prederius-kenañ, eferet, karget e vazh a spern, du e benn, du e zremm, sorbet ; *warum siehtst du denn so sorgenvoll aus ? warum machst du ein so sorgenvolles Gesicht ?* petra a laka du da benn ? petra a ra dit bezañ ken nec'het ? ; **2.** leun a dregas, leun a dourmant, gant kalz a breder.

Sorgerecht n. (-s,-e) : [gwir] karg eus ar bugel b., karg eus ar vugale b., gwardoniezh b. ; *das Sorgerecht für die Kinder haben,* mirout ar vugale ; *jemandem das Sorgerecht für seinen Sohn entziehen,* divabañ u.b. ; *jemandem das Sorgerecht für seine Kinder entziehen,* divabañ u.b., tennañ e vugale digant u.b. ; *wem werden wir das Sorgerecht für das Kind zusprechen ?* e piv e vo fiziet ar garg eus ar bugel ? ; *für sie habe ich das Sorgerecht,* me 'm eus an diwall anezho.

Sorgfalt b. (-) : prederi b., preder g., evezh bras g., kempennadurezh b., pervezhder g., pervezhded b., pizhder g., pizhded b., soursi g., deur g., aket g. ; *Sorgfalt im Kleinen,* pervezhidigezh b., pervezhded b. ; *mit Sorgfalt,* ervat, tost, d'ar pizh (Gregor), gant aket, gant prederi, gant preder, gant evezh, gant soursi, pizh-kempenn, c'hwek, klenk, pervezh, a-zetri, aketus, gant aket, pizh, pervezh ; *stetige Sorgfalt, beharrliche Sorgfalt,* preder aketus g. ; *sich mit besonderer Sorgfalt kämmen,* keuriñ e vlev ; *ein mit größter Sorgfalt angefertigtes Kleidungsstück,* un dilhad kodardennet g. ; *Sorgfalt auf etwas verwenden,* ober udb gant evezh bras (gant mil evezh, gant evezh mat, gant preder, gant aket), ober ervat udb, bezañ prederius eus udb (Gregor), kemer deur gant udb, kemer aket gant udb ; *schnell und ohne besondere Sorgfalt in seine Kleider hineinschlüpfen,* en em wiskañ buan-ha-buan, en em wiskañ prim-ha-prim, lammat en e vragoù, en em silañ dre hast en e zilhad, en em houstañ, en em endrammañ (en em ensac'hañ) gwellañ ma c'haller ; *berufliche Sorgfalt,* koustiañs vicherel b.

sorgfältig ag. : kempenn, pizh, aketus, dik, jurdik, klenk, pergen, pervezh, pichot, prederiek, soursius, evezhet, evezhius, evezhiek, prop, reizh, sirius, damantus ; *sorgfältige, geduldige Kleinarbeit,* labour manac'h g. ; *er ist sorgfältig bei seiner Arbeit,* pizh-ha-pizh eo e labour, pizh eo en e labour, pizh-ha-pizh e ra e labour, labourat a ra difestur, dik eo da labourat, ur pichod eo a-fet labour, ober a ra e labour gant preder, kemer a ra deur gant e labour, kemer a ra aket gant e labour, labourat a ra ervat, labourat a ra gant evezh, labourat a ra gant aket, ober a ra labour brop, ober a ra labour gempenn, prop e vez graet al labour gantañ, hennezh a zo reizh diouzh al labour.

Adv. : ervat, tost, d'ar pizh (Gregor), gant aket, gant prederi, gant preder, gant evezh, gant soursi, pizh, pizh-kempenn, c'hwek, klenk, pervezh, a-zetri, aketus, gant aket ; *sorgfältig gekleidet sein,* bezañ gwisket kempenn, bezañ gwisket mistr, bezañ dilhadet mat, bezañ stipet-mat, bezañ gwisket prop ; *sie ist immer sorgfältig gekleidet,* honnezh a zo ur plac'h fich, honnezh a zo ur plac'h fichet, honnezh a zo ur plac'h nifl, honnezh a zo ur plac'h turgn-kenañ, honnezh a zo ur plac'h a neuz, honnezh a vez gwisket kempenn atav, honnezh a vez dilhadet kempenn atav, honnezh a zo paket cheuc'h atav, honnezh a vez paket brav atav, honnezh a zo ur bompinell anezhi, honnezh a zo ur bompinenn anezhi, fichet kaer e vez atav, stipet kaer e vez atav, gwisket kran e vez atav, bepred e vez gwisket koant, gwisket tonius e vez atav, bepred e vez gwisket mistr ha mibin, bepred e vez dilhad kaer ganti, digoradur a vez atav ganti, digoradur a vez atav dezhi ; *sorgfältig aussuchen, sorgfältig auswählen,* dibab pizh, didoueziañ pizh ; *sorgfältig ausarbeiten,* kinklañ, peurober brav-kenañ, lipat ha peurlipat, peurgribañ, peurvegañ, turgnañ, flourañ, ober ervat, ober gant aket ; *sorgfältig gearbeitet, sorgfältig gefertigt,* lipet ha peurlipet, peurgribet, peurveget, graet gant aket ; *er arbeitet sorgfältig,* pizh-ha-pizh eo e labour, pizh eo en e labour, pizh-ha-pizh e ra e labour, labourat a ra difestur, dik eo da labourat, ur pichod eo a-fet labour, ober a ra e labour gant preder, kemer a ra deur gant e labour, kemer a ra aket gant e labour, labourat a ra ervat, labourat a ra gant evezh, labourat a ra gant aket, ober a ra labour brop, ober a ra labour gempenn, prop e vez graet al labour gantañ, hennezh a zo reizh diouzh al labour ; *sammle sie alle sorgfältig auf,* dastum anezho tost, serr anezho tost, bez evezhet da serriñ anezho tost ; *er geht mit seinen Werkzeugen sorgfältig um,* kempenn eo war e vinvioù, klenk eo war e vinvioù, klenk ha kempenn eo war e vinvioù, pervezh eo war e vinvioù, pizh eo gant e vinvioù, pizh eo war e vinvioù, damantus eo d'e vinvioù ; *etwas sorgfältig machen,* kemer deur gant udb, kemer aket gant udb, ober ervat udb ; *Holzscheite sorgfältig aufeinander stapeln,* berniañ an etivi brav pennek-ha-pennek, lakaat an etivi klenk, berniañ hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, lakaat koad hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, pennegiñ an etivi, pennegiñ hanoch faoutet, pennegiñ koad hanoch faoutet ; *sorgfältig aufgeräumt,* kloz, renket pervezh, renket pizh, renket brav, regennet ; *ein sauber gehaltenes und sorgfältig aufgeräumtes Haus,* un ti turgn g., un ti kempenn g., un ti kempenn ha dilastez g.

Sorgfältigkeit b. (-) : munuted b., pervezhded b., dalc'h g., rikted b., parfeted b., siriusted b., parfetegezh b. ; *die Sorgfältigkeit seiner Arbeit,* siriusted e labour b.

Sorgfaltspflicht b. (-,-en) : endalc'hioù micherel ur marc'hadour e-keñver e bratikoù ls., endalc'hioù micherel un artizan e-keñver e bratikoù ls., endalc'hioù micherel un implijer e-keñver e implijidi ls. ; *Verletzung beruflicher Sorgfaltspflichten,* fazi micher g., fazi a-enep reizh ha reol ar vicher g., faziadenn a-enep reizh ha reol ar vicher b., mank a-enep reizh ha reol ar vicher g., faot a-enep reizh ha reol ar vicher b., faziadenn vicher b., mank micher g., faot micher g.

Sorgho g. (-s,s) **/ Sorghum** n. (-s,-s) **/ Sorghumhirse** b. (-) : **1.** [louza.] sorgo str. ; **2.** [danvez] sorgo g.

sorglich ag. : **1.** nec'het, diaes, diaes e galon, enkrezet, war enkrez, un enkrez war e spered, koumoul war e spered, ur galonad en e greiz, ur bec'h pounner war e spered, chalet, trubuilhet, mesket e spered, rouestlet, strafuilhet, prederiet, karget e vazh a spern ; **2.** kempenn, pizh, aketus, evezhet, evezhius, evezhiek, soursius, pervezh ; **3.** [dispredet] nec'hus, morc'hedus, enkrezus, chalus, chifus, ankenius, doanius, glac'harus, trubuilhus, strafuilhus, rec'hus, trabasus.

Sorglichkeit b. (-) : damant g., preder g., aked g., evezh g.

sorglos ag. : **1.** dievezh, diaked, dibreder gant e labour, digas, lezirek, disaour, lizidant, lezober, gwallek, dibalamour, dizamant, lantous, laosk, lizidour, lureüs, diboan, disoñj en e labour, disoursi, difoutre ; **2.** disorb, didrabas, dichastre, dibreder, disoursi, divorc'hed, disoursius, dinec'h, dinec'hañs, ken dinec'h ha tra, dichal, distrafuilh, dic'hlac'har, dienkrez, disamm diouzh pep anken, diank a bep anken, libr ha disamm a bep anken; diank diouzh pep anken, dieub eus pep anken, dieub diouzh pep anken, distrob diouzh pep anken, dijabl diouzh pep anken, frank a anken, kuit diouzh pep anken, dijabl-kaer, diskarg eus pep trubuilh, dianken, dilu, diliamm, disafar, didrubuilh, dilas, digoumoul e galon, divec'h a boan, barrek, dizoan, dirouestl, kuit a zroug, kuit a bep droug ; *nicht deshalb wirst du jetzt sorglos sein,* ne vi ket kuit evit-se da gaout trubuilhoù c'hoazh, n'eus ket touet dit evit-se e tremeni hep pikoù a-benn bremañ, n'eus ket touet dit evit-se n'az po netra ken da c'houzañv ; *ein sorgloses Leben führen,* bezañ aes ar vuhez d'an-unan (*e vuhez dezhañ, he buhez dezhi h.a.*), ren ur vuhez didrabas, bevañ disoursi, ren didrabas e vuhez, bevañ dienkrez, bevañ en didrubuilh, bevañ didrubuilh, ren ur vuhez dirouestl, ren ur vuhez kuit a bep droug, bezañ barrek ; *sorglos sein,* bezañ aes e spered, bezañ barrek.

Sorglosigkeit b. (-) : **1.** dievezhded b., dibrederi b., dibrederezh g., dibled g., digasted b., lizidanted b. ; **2.** didrubuilh g., disoursi g., dienkrez g., dianken g., aested b., aezoni b., aez g., frankiz b.

sorgsam ag. : kempenn, pizh, aketus, damantus, evezhet, evezhius, evezhiek, pervezh, prop, reizh ; *er geht mit seinen Werkzeugen sorgsam um,* kempenn eo war e vinvioù, klenk eo war e vinvioù, klenk ha kempenn eo war e vinvioù, pervezh eo war e vinvioù, pizh eo gant e vinvioù, pizh eo war e vinvioù, damantus eo d'e vinvioù.

Sorgsamkeit b. (-) : aked g., evezh g., preder g., prederiusted b.

Sorites g. (-,-) : [preder.] sorit g., heulrakdiviz g., liessilogism berraet g.

Sorites-Argument n. (-s) **/ Sorites-Paradoxie** b. (-) : [preder.] arguzenn ar bern ed b.

Sorption b. (-) : [fizik, kimiezh] kesunañ g.

Sorte b. (-,-n) : **1.** seurt g., rumm g., rummad g., gouenn b., gouennad b., seurtad g., spesad g. ; *Apfelsorte,* gouenn avaloù b. ; *diese Sorte Tulpe, diese Sorte von Tulpe,* ar seurt tulipez-se g., ar seurtad tulipez-se g., ar ouenn dulipez-se b. ; *mittlere Sorte,* seurt etre g., rumm etre g., seurt a galite etre g. ; *beste Sorte,* dreistdibab g., bleuñv g., diuz g., dibab g., begenn b., boked g., marc'hadourezh eus ar gurunenn (eus ar vegenn, eus an dibab, diouzh an dibab, eus an diuz, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, kentañ troc'h, dibab, a-zibab) b. ; *mehrere Sorten,* lies seurt, meur a seurt ; *ich habe mehrere Weinsorten probiert,* tañvaet em eus lies gwin ; **2.** stumm g., gouenn b., darn b., had g., sper g., spes g., spesad g., goradenn b., tremp g., orin g., seurt g., siseurt g., doare g., rañs b. ; *diese Sorte Mensch, diese Sorte von Mensch,* ar siseurt tud g. ; *diese Sorte Frau (diese Sorte von Frau) kann ich nicht leiden,* n'on ket evit aveliñ ar stumm merc'hed-se (an darn merc'hedoù-se, ar siseurt merc'hed, an orin merc'hedoù-se), n'on ket evit ahelañ gant ar stumm merc'hed-se, n'on ket evit ahelañ gant merc'hed eus ar seurt, n'on ket evit en em ahelañ gant an darn merc'hedoù-se, an orin merc'hedoù-se a zo kasaus-bras din, malis am bez ouzh ar stumm merc'hed-se ; *ein Ganove der schlimmsten Sorte,* ul lakepod diouzh ar penn g., ul lampon diouzh ar penn g. ; *ein Dummkopf seiner Sorte,* un diod a'r seurt gant hennezh g. ; *von der gleichen Sorte sein,* bezañ eus an hevelep tremp (eus an hevelep temz, eus an hevelep bleud, eus ar memes bleud, eus ar memes gobari), bezañ kendoare gant .., bezañ kenseurt gant …

Sorten ls. : [RDA, arc'hant.] moneiz estren g., arc'hant estren g.

sortenmäßig ag. : seurtadel.

Sortenmutation b. (-,-en) : [bev.] dargenad seurtadel g., dargenadur seurtadel g.

sortieren V.k.e. (hat sortiert) : **1.** didoueziañ, dibab [ar re vat diouzh ar re fall], digejañ, dispartiañ, c'hwennat, dilenn ; *Kartoffeln sortieren,* ober dilenn d'an avaloù-douar, ober un dibab d'ar patatez, dibab avaloù-douar, dilenn avaloù-douar, dispartiañ avaloù-douar ; *sortierte Kohle,* glaou puraet str. ; **2.** diforc'hiñ, rummañ ; *nach Gewichtsklasse sortieren, nach Größe sortieren,* diforc'hiñ.

Sortieren n. (-s) : *sellit ouzh* **Sortierung**.

Sortierer g. (-s,-) : dibaber g. [*liester* dibaberien].

Sortiermaschine b. (-,-n) : rummerez b. [*liester* rummerezioù], dibaberez b. [*liester* dibaberezioù], dibaber g. [*liester* dibaberioù].

Sortierraum g. (-s,-räume) : sal didoueziañ b.

Sortiertrommel b. (-,-n) : [tekn.] taboulin didoueziañ b., ruilhenn didoueziañ b., dibaber kranek g.

Sortierung b. (-,-en) : diforc'hidigezh b., dilenn g., dibab g., dibaberezh g., dibabidigezh b., rummañ g., didoueziadur g., didoueziañ g. ; *Sortierung nach Bestimmungsorten,* diforc'hidigezh ar c'hasadennoù-post hervez o lec'hioù pal b.

Sortiment n. (-s,-e) : **1.** dibab g. ; **2.** stal-levrioù liesembanner b., levrdi liesembanner g. ; **3.** [dre skeud.] arsanailh g., stalikerezh g., meskad g.

Sortimenter g. (-s,-) : levrier a-vunut g.

Sortimentsbuchhandlung b. (-,-en) : stal-levrioù liesembanner b., levrdi liesembanner g., levrstal liesembanner b.

SOS n. (-,-) : S.O.S. g., kemennad argoll g., skingemennad argoll g.

sosehr stag. isurzh. : daoust pegen bras e ; *sosehr ich Ihnen helfen kann,* daoust pegen bras e c'hallfe bezañ ar skoazell a c'hallfen reiñ deoc'h ; *sosehr er auch Kenner ist, so ...,* daoust dezhañ bezañ ur mailh war an dachenn, e ..., daoust dezhañ bezañ ki war an dachenn, e ... ; *sosehr er sich auch bemühte, er erreichte nichts,* kaer en doa labourat, ne araoge ket kalz an traoù gantañ - daoust d'e holl strivoù ne dizhas ober netra - daoust d'e holl strivoù ne zeue netra ebet da vat gantañ - daoust d'e holl strivoù ne zeue netra da vat dezhañ - pegement bennak a strive ne zeue netra ebet da vat gantañ - ne vern pegen bras e oa e strivoù ne zeue netra da vat gantañ - kaer en doa ober, ne dizhe ober netra - kaer ober en doa, ne dizhe ober netra ; *sosehr wir uns auch bemühen, wir werden es nicht verhindern können,* n'oufemp ket, kaer hor be, mirout ouzh an dra-se ; *sie behielt ihre Fassung, sosehr sie dieser Vorwurf traf,* chom a reas hep ober seblant ebet, daoust pegen poaniet e oa bet gant ar rebech-se.

soso Adv. : sell ta ! - ac'hanta ! - hama ! - alo 'ta ! - hola ! - hola 'vat ! - hopala ! - dal, eme an dall, pa oa aet e fri e revr un all ! ; *soso lala*, evelseik, evel-evel, 'vel-'vel, war-nes damant, etre an div lezenn, madik-madik, etre daou, etre an daou, etre kriz ha poazh ; *es ging ihm soso lala,* mont a rae evelseik (evel-evel, madik-madik) gantañ, war-nes damant e oa, etre an div lezenn e oa, etre kriz ha poazh e oa, derc'hel a rae da ruzañ anezhi gant poan vras ; *wie geht's ? - soso lala !* mont mat a ra ? - pas re holl ! / mont a ra ? - ya, ruzañ ! / mont a ra ? - evel lost al leue : war draoñ ordin !

Soße b. (-,-n) : hilienn b., hili g., lipig g., chaous g., saos g., saosenn b., soubilh g., soubinell b., soub g., chugon g. ; *dünne Soße, ungebundene Soße,* chaous tanav g., hilienn danav b., chaous tanav g., chaous gloev g. ; *dicke Soße,* hilienn fetis b. ; *scharfe Soße, pikante Soße,* hilienn vrout b., hili brout g., hili grizias g. ; *würzige Soße, die zum Fleisch serviert wird,* soubika g. ; *weiße Soße,* hilienn wenn b., chaous gwenn g. ; *eine legierte Soße,* un hilienn fetisaet b., un hilienn fetizet b. ; *Tatarensoße*, *Tatarsoße*, hilienn dardar b., chaous tartar g. ; *Tomatensoße,* hilienn domatez b. ; *die Soße mit Mehl binden, die Soße mit Mehl eindicken,* lakaat bleud da fetisaat an hilienn, fetizañ an hilienn gant bleud ; *die Soße hat zu lange geköchelt,* re a goazh 'zo aet en hilienn ; *die Soße wird sauer,* distresañ a ra an hilienn ; *sobald die Soße bis zur Hälfte eingedickt ist,* pa vo aet an hanter eus an hilienn e koazh ; *kurze Soße,* hilienn verr b. ; *holländische Soße,* hilienn hollandat, chaous hollandat g. ; *braune gebundene Grundsoße,* hilienn c'hell b. ; *emulgierte Soße,* hilienn livrizhet b., livrizhad g. ; *stabile emulgierte Soße,* livrizhad stabil g. ; *instabile emulgierte Soße,* livrizhad distabil g. ; *kalte emulgierte Soße,* livrizhad yen g. ; *warme emulgierte Soße,* livrizhad tomm g. ; *die Soße mit Butter aufschlagen,* sevel an hilienn gant amanenn ; *eine Soße verdünnen,* difetisaat un hilienn, astenn un hilienn gant dour, tanaviñ un hilienn, tanavaat un hilienn, tanavaat hili, hiraat un hilienn ; *den Geschmack einer Soße verstärken,* blazañ un hilienn, reiñ muioc'h a vlaz d'un hilienn, reiñ muioc'h a saour d'un hilienn ; *aus welchen Zutaten ist diese Soße bereitet ?* gant petra eo aozet ar chaous-se ? ; *Bratensoße,* hili kig-rost g. ; *fettige Bratensoße,* lipig g., larjez g. ; *die Bratensoße ist fest geworden, die Bratensoße ist steif geworden, die Bratensoße ist erstarrt,* koarennet eo al lipig, sonnet eo al lipig ; *mit Soße übergießen,* soubinellañ, soubilhañ, hiliennañ, chaousañ, saosañ ; *eine Soße mit dem Finger kosten (versuchen, probieren),* tañva ur chaous diwar e viz.

Soßenkoch g. (-s,-köche) : hilienner g. [*liester* hiliennerien].

Soßenlöffel g. (-s,-) : loa lipig b.

Soßenrührgerät n. (-s,-e) : chaoser g. [*liester* chaoserioù], saoser g. [*liester* saoserioù].

Soßenschale b. (-,-n) / **Soßenschüssel** b. (-,-n) : [kegin.] lestr-hili g., lestr-hilienn g. ; *lange, schmale Soßenschüssel ohne Untertasse,* kondolenn hili b.

Soßenzubereiter g. (-s,-) : [benveg] chaoser g. [*liester* chaoserioù], saoser g. [*liester* saoserioù].

Soteriologie b. (-) : [relij.] dasprenouriezh b.

Sott n. (-es) : huzil g.

Sou g. (-,-/-s) : gwenneg g. [*liester* gwenneien], blank g. [*liester* blankoù] ; *drei Sou,* tri gwenneg ls., tri blank ls.
Soufflé n. (-s,-s) **/ Soufflee** n. (-s,-s) : [kegin.] souflez b., gwastell-c'hwezh b., gwastell c'hwezhet b. ; *Käsesoufflee,* souflez gant keuz b. ; *Likör-Soufflé, Likör-Soufflee,* souflez gant likor b.
Souffleeform b. (-,-en) **/ Souffléform** b. (-,-en) : [kegin.] moull souflezioù g.
Souffleur g. (-s,-e) : [c'hoariva] divanker g., kuzuliker g.
Souffleurkasten g. (-s,-kästen) : [c'hoariva] toull an divanker g., toull ar c'huzuliker g.
soufflieren V.k.e. (hat souffliert) : **1.** [c'hoariva] kuzulikat, divankañ ; **2.** [dre astenn.] *jemandem ein Wort (die richtige Antwort) soufflieren,* divankañ u.b, disac'hañ u.b.
Souk g. (-/s,-s) : souk g. [*liester* soukoù].
Soule b. (-) : [sport, istor] mell b., mellad b., c'hoari ar vell g. ; *der Folk Football war in Frankreich unter dem Namen "Soule" bekannt. Im deutschen Sprachraum war er anscheinend nicht verbreitet,* "soule" a veze anvet c'hoari ar vell er gallegva ha "folk football" er saoznegva. Ne oa ket anavezet en alamanegva war a seblant ; *Soule spielen,* c'hoari ar vell, c'hoari mellad, mellañ.
Soule-Spieler g. (-s,-) : meller g.
Soule-Veranstaltung b. (-,-en) : mellad b., melladeg b.
Soul Patch g. (Soul Patch / Soul Patchs, Soul Patchs) : [barv] kuchig g.
Sound g. (-s,-s) : son g. ; *den Sound abmischen,* unodiñ, sonveskañ.
Soundbibliothek b. (-,-en) : steniaoueg b.
Soundcheck g. (-s,-s) : [sonerezh] *einen Soundcheck vornehmen,* kempouezhañ ar son, ober ar c'hempouez son.
Soundkarte b. (-,-n) : [stlenn.] kartenn son b.
soundso Adv. : **1.** ken ... an eil hag egile ; **2.** nouspet ; *soundso oft,* pet ha pet gwech, pet ha pet gwech all, na pet gwech, nag a wech, nag a bet gwech hag a bet gwech, pet gwech warn-ugent, nouspet gwech, tremen kant gwech, kant ha kant gwech, kant gwech ha kant all, ugent-kant gwech an deiz, n'ouzon ket pet kant warn-ugent**,** n'ouzon ket pet mil warn-ugent ; **3.** kement ; *soundso viel,* **a)** kement-mañ-kement ; **b)** forzh pegement, na pegement, ken ha ken, muioc'h eget bihanoc'h ; *soundso viele* …, kement ha kement a … ; *soundso oft,* c'hoazh hag adarre, pet ha pet gwech, pet ha pet gwech all, na pet gwech, nag a wech, nag a bet gwech hag a bet gwech, pet gwech warn-ugent, pet kant warn-ugent, pet mil warn-ugent, nouspet gwech, [pet gwech, n'on ket evit o c'hontañ !]
Soundso g. (-s,-s) : *Herr Soundso,* ar piv din-me g. - ar peanv-se g. - an n'onn piv - an n'onn peseurt g. - an n'ouzon piv g. - an n'ouzon piv eus n'ouzon pelec'h g. - an n'ouzon petra eus an n'ouzon pelec'h, dimezet d'an n'ouzon piv g. - ar piv din-me eus pelec'h din-me, dimezet da biv din-me g. - henn-ha-henn g. - hemañ-henn g. - an aotroù n'onn peseurt g. - an aotrou n'ouzon piv g. - an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" - ur peanv bennak g. - ur peden bennak g. ; *Frau Sowieso,* an itron n'ouzon piv b., an itron "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" b., homañ-honn b.
soundsovielte(r,s) ag. : nouspetvet.
Soundstage b. (-,-s) : leurenn filmañ.
soupieren V.gw. (hat soupiert) : predañ, koaniañ, debriñ koan.
Sous-Amendement n. (-s,-s) : [polit., gwir] adenkemmad g.
Soutane b. (-,-n) : [relij.] soutanenn b., lost-du g., sae-veleg b., P. gwiskamant raton g. ; *eine Soutane anhaben,* bezañ dindan soutanenn, bezañ soutanennet ; *jemanden mit einer Soutane ankleiden,* soutanenniñ u.b.
Soutanelle b. (-,-n) : [relij] soutanell b., soutanenn verr b.
Souterrain n. (-s,-s) : [tisav.] danzouar g., dan g.
Souvenir n. (-s,-s) : tra-eñvor g., eñvorenn b., eñvordra g.
Souvenirladen g. (-s,-läden) : stal eñvorennoù b., stal eñvordraoù b.
souverän ag. : **1.** mestr, riek, emveliek, damani ; *souveräner Staat,* stad riek, riez b. ; *souveräne Macht,* emveli b., beli diharz b. ; **2.** [dre skeud.] peurampart, gant peurampartiz, dreist, dreist pep tra.
Souverän g. (-s,-e) : **1.** rieg [*liester* rieien] g., ri g., mestr g., penndiern g., pentiern g., pennroue g. ; *das Volk ist der Souverän der Schweiz,* rieg Bro-Suis eo ar bobl ; **2.** [Bro-Suis] dilennerien enskrivet ls., korf dilenn g., voterien ls., mouezhierien ls., dilennerien ls.
Souveränität b. (-) : **1.** riegezh b., tiriegezh b., damani b., pennroueelezh b. ; *die staatliche Souveränität, die territoriale Souveränität,* ar riegezh tiriadel b., [*superioritas territorialis*] dreistbeli diriadel b. ; *das Prinzip der nationalstaatlichen Souveränität,* pennaenn ar riegezh vroadel b. ; *proletarische Souveränität,* riegezh proleterel b. ; **2.** dizalc'hiezh b., aotrouniezh b. ; *in seiner Souveränität eingeschränkt sein,* bezañ bevennet e aotrouniezh ; **3.** dreistelezh b., mestroni b., aezoni b., peurampartiz b.
Souveränismus g. (-) : [polit.] riegouriezh b.
Souveränist g. (-en,-en) : riegour g.
souveränistisch ag. : [polit.] riegour.
Sovereign g. (-/-s,-s) : [moneiz] souveren g. [*liester* souverened].
soviel stag. isurzh; : a gement ha ma, kement ha ma, kement ha, gant ma, endra, diouzh a, hervez a, keit ha ma, par ma ; *soviel ich mich entsinne,* diouzh a eñvoran, hervez a eñvoran, ma ne fazian ket, m'em eus koun mat, m'em eus soñj mat, e kement ha ma'm eus koun, kement ha ma'm eus soñj (Gregor) ; *soviel ich gehört habe,* diouzh em eus klevet, war a zo bet lavaret din, war a gonter, a-hervez ; *soviel ich sagen kann, soviel ich weiß*, *soviel ich informiert bin, soviel mir bekannt ist,* din da c'houzout, war a ouzon, diouzh a ouzon, hervez a ouzon, war a glevan, em anaoudegezh, a gement ha ma ouzon, a gement a ouzon, gant ma oufen, pa ouzon, a gement am befe soñj, gant va gouiziegezh, kement ha ma oufen, kement a oufen, a gement a oufen, a gement ha ma oufen, da c'houzout ; *soviel ich sehe,* war a welan, diouzh ma welañ, hervez a welan ; *soviel er nur konnte,* endra c'halle, her da ma c'halle, keit ha ma c'halle, kement ha ma c'halle, par ma c'halle, pellañ ma c'halle, gwashañ ma c'halle, diouzh e washañ, muiañ ma c'halle, ar muiañ ma c'halle, herrañ ma c'halle ; *schuftet, soviel ihr nur könnt,* labourit par ma c'hellit ; *nehmen Sie soviel Sie wollen,* kemerit kement ha ma karot, kasit ganeoc'h kement a garot, kemerit pezh a garot, kemerit ar pezh a garot, kemerit ar pezh ho po c'hoant ; *soviel du willst,* pezh a gari ; *man kann ihn rufen, soviel man will, er rührt sich nicht,* kaer 'zo hopal dezhañ (kaer 'zo huchal dezhañ, kaer hon eus huchal warnañ, kaer hon eus hopal warnañ, kaer hon eus choual warnañ), ne loc'h ket - kaer 'zo huchal dezhañ (kaer hon eus huchal dezhañ, kaer hon eus choual warnañ), ne ra van ebet ouzh (evit) hor c'hlevet - arabat hon eus hopal dezhañ (arabat hon eus huchal dezhañ), ne loc'h ket - arabat eo dimp hopal dezhañ (arabat eo dimp huchal dezhañ), ne loc'h ket.
sovielmal stag. isurzh. : ken alies ha ma, kellies ha ma, ken alies gwech ha ma, ken lies gwech ha ma, ken lies a wech ma, ken lies taol ha ma, seul wech ma, ken lies tro ma, ken alies tro ma.
Sowchos g. (-,-e) **/ Sowchose** b. (-,-n) : sovc'hoz g. [*liester* sovc'hozioù].
soweit stag. isurzh. : **1.** a gement ha ma, kement ha ma, e kement ha, kement ha, gant ma, endra, diouzh a, hervez a ; *soweit wir gehen können,* keit ha ma c'hallimp bale ; *soweit ich mich entsinne, soweit ich zurückdenken kann, soweit ich mich zurückerinnern kann,* keit ha ma c'hallan memoriñ, diouzh a eñvoran, hervez a eñvoran, ma ne fazian ket, m'em eus koun

(soñj) mat, e kement ha ma'm eus koun, kement ha ma'm eus soñj (Gregor) ; *soweit ich weiß, soweit ich informiert bin, soweit mir bekannt ist,* din da c'houzout, war a ouzon, diouzh a ouzon, hervez a ouzon, war a glevan, em anaoudegezh, a gement ha ma ouzon, a gement a ouzon, pa ouzon, a gement am befe soñj, gant va gouiziegezh, kement ha ma oufen, kement ha oufen, a gement a oufen, gant ma oufen, da c'houzout ; **2.** war-bouez ma, war an diviz ma ; *soweit ich davon sprechen kann,* war-bouez ma vin gouest da gaozeal diwar-benn an dra-se, war an diviz ma c'hallan komz diwar-benn an dra-se ; *soweit ich das beurteilen kann, soweit ich mir ein Bild davon machen kann,* mar gallan dezvarn drezon va-unan.

sowenig stag. isurzh. : daoust pegen dister, daoust pegen nebeut ; *sowenig er davon versteht, er will doch mitreden,* c'hoant en deus lavaret e damm ivez, daoust dezhañ gouzout na tailh na bailh war an dachenn-se - c'hoant en deus lavaret e damm memes tra daoust pegen nebeut e oar war an dachenn-se.

sowie stag. isurzh. : **1.** kerkent (kenkent) ha ma, kentizh ha ma, ken buan ha ma, diouzhtu ma, kentañ ma, kentre ma, a-benn ma, adal ma, adalek ma, a-gichen ma, dabord ma, dambrest goude ma, diwar ma, hogen ma ; *sowie er sie sah,* kerkent (kenkent) ha ma welas anezhi, kentañ ma he gwelas ; *sowie er da ist, fangen wir mit der Arbeit an,* kerkent (kenkent) ha ma tegouezho amañ e stagimp da labourat ; **2.** stag. kenurzh. : hag ivez, c'hoazh, kenkoulz ha, kenkoulz evel, koulz ha, ha, hag ; *sie hatten Mitleid mit dem Mädchen sowie mit demjenigen, der sie Tag und Nacht pflegte,* truez o doa ouzh ar plac'h kenkoulz hag ouzh an hini a oa noz-deiz war he zro, truez o doa ouzh ar plac'h kenkoulz evel ouzh an hini a oa noz-deiz war he zro ; *ein Offizier wurde verletzt, sowie vier weitere Soldaten,* un ofiser a zo bet gloazet, ha pevar soudard all war ar bouez anezhañ ; *die Toten sowie die Lebenden,* ken marv, ken bev - ar re varv koulz hag ar re vev ; *Arme sowie Reiche,* ken paour, ken pinvidik ; *Menschen sowie Tiere,* ken tud, ken loened - ken an dud, ken al loened ; *auf Bretonisch sowie auf Deutsch,* ken e brezhoneg, ken en alamaneg - e brezhoneg koulz hag en alamaneg.

sowieso Adv. : **1.** n'eus forzh penaos, forzh penaos, forzh petailh, forzh peseurt mod, bepred, mod pe vod, e mod pe vod, dre hent pe hent, a-dreuz pe a-hed, n'eus kaz e pezh feson, e pep stad, e pep doare, e pep hent, e pep giz, e pep feur, e nep doare, e nep stumm, e nep giz, e nep stad, e doare pe zoare, e stumm pe stumm, e giz pe c'hiz, en un tu bennak, en un doare pe zoare, e feson pe feson, dre an nor pe dre ar prenestr, ne vern pe dre hent, ne vern dre be hent ; *ob er mitkommt oder nicht, ich gehe sowieso hin,* daoust ha dont a raio pe ne raio ket, emaon o vont koulskoude ; **2.** *Herr Sowieso,* ar piv din-me g. - ar peanv-se g. - an n'onn piv - an n'onn peseurt g. - an n'ouzon piv g. - an n'ouzon piv eus n'ouzon pelec'h g. - an n'ouzon petra eus an n'ouzon pelec'h, dimezet d'an n'ouzon piv g. - ar piv din-me eus pelec'h din-me, dimezet da biv din-me g. - henn-ha-henn g. - hemañ-henn g. - an aotroù n'onn peseurt g. - an aotrou n'ouzon piv g. - an aotrou "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" - ur peanv bennak g. - ur peden bennak g. ; *Frau Sowieso,* an itron n'ouzon piv b., an itron "n'eus-forzh-piv-eus-n'eus-forzh-pelec'h" b., homañ-honn b.

Sowjet g. (-s,-s) : [istor] sovied g. ; *alle Macht den Sowjets !* ar galloud a-bezh d'ar soviedoù ! ; *oberster Sowjet,* Sovied meur g.

Sowjet- : [istor] … soviedel, … soviedek, … ar soviedoù.

sowjetisch ag. : [istor] soviedel, soviedek.

sowjetisieren V.k.e. (hat sowjetisiert) : soviedekaat, soviedelaat. V.k.e. : **sich sowjetisieren** (hat sich (ak.) sowjetisiert) : soviedekaat, soviedelaat.

Sowjetisierung b. (-,-en) : soviedekadur g., soviedeladur g.

Sowjetologe g. (-n,-n) : soviedelour g.

Sowjetologie g. (-n,-n) : soviedelouriezh b.

Sowjetrepubliken ls. : [istor] republikoù soviedel ls.

Sowjetrusse g. (-n,-n) : [istor] Rusian eus an Unvaniezh Soviedel g.

Sowjetrussin b. (-,-nen) : [istor] Rusianez eus an Unvaniezh Soviedel b.

Sowjetunion b. (-) : [istor] Unvaniezh Soviedel b., Unaniezh Soviedel b., Unaniezh ar Republikoù Sokialour Soviedel b. ; *die Sowjetunion und ihre Satellitenstaaten,* an Unvaniezh Sovietel hag he Stadoù amheuliat.

sowohl stagell : *sowohl ... als auch, sowohl ... wie auch,* neket hepmuiken ... hogen ivez ... (Gregor) - ken ..., ken ... - ... koulz ha ..., - kenkoulz ha - kenkoulz evel - ha (hag) ; *alle, sowohl Männer als auch Frauen - alle, sowohl Männer wie auch Frauen,* an holl, ken ar baotred, ken ar merc'hed - an holl, ken merc'hed, ken gwazed - an holl, koulz merc'hed evel maled - an holl, koulz plac'hed evel paotred ; *sowohl in der Stadt wie auch auf dem Land, sowohl in der Stadt als auch auf dem Land,* ken er c'herioù ken war ar maez, e kêr koulz ha war ar maez ; *er kann sowohl mit der linken als auch mit der rechten Hand schreiben,* gouest eo da skrivañ gant e zaou zorn, gouest eo da skrivañ kenkoulz gant e zorn kleiz ha gant e zorn dehoù, gouest eo da skrivañ kenkoulz gant e zorn kleiz evel gant e zorn dehoù ; *ich schreibe sowohl mit der linken Hand wie mit der rechten,* skrivañ a ran ken gant an dorn kleiz, ken gant an dorn dehou ; *er hat nicht aufgehört zu schreiben, sowohl auf Deutsch als auch auf Englisch,* n'en deus ket paouezet a skrivañ, ken en alamaneg ken e saozneg ; *die Toten sowohl als auch die Lebenden,* ken marv, ken bev ; *die Armen sowohl als auch die Reichen,* ken paour, ken pinvidik ; *die Menschen sowohl als auch die Tiere,* ken tud, ken loened - ken an dud, ken al loened ; *Ermittlung sowohl der belastenden als auch der entlastenden Fakten,* enklask tamall ha didamall g. ; *auf Bretonisch sowohl als auch auf Deutsch,* ken e brezhoneg, ken en alamaneg ; *sowohl er als auch ich,* hennezh kenkoulz ha me, hennezh kenkoulz eveldon.

Sozi g. (-s,-s/Sozen) : [*berradur evit* **Sozialdemokrat**] sokialdemokrat g., sokialour g., [gwashaus] brizhsokialour g.

Sozia b. (-,-s) : **1.** kenezel g., kevelerez b., kenseurtez b. ; **2.** [marc'h-tan] treizhadez a-dreñv b., pasajourez a-dreñv b.

soziabel ag. : kevredus, darempredus, lavariant, kaozeüs, farlaot, amc'hraus, hegarat, hegar, ouesk.

Soziabilität b. (-) : kevreduster g., kevredusted b., darempredusted b., lavariantiz b., hegarated b., oueskted b., oueskter g.

sozial ag. : **1.** sokial, kevredigezhel, kevredel, kevredadel, kevarzhel, kedvuhezel ; *soziale Norm, soziales Skript,* reolad kevredigezhel b. ; *soziales Phänomen, sozialer Tatbestand (Durkheim),* anadenn gevredadel b. ; *soziale Basis,* diaz kevredadel g. ; *soziale Schichtung, soziale Gliederung,* haenadur kevredigezhel g. ; *soziale Dynamik,* dialusk kevredadel g. ; *soziale Sicherheit,* gwarez sokial g., gwarezerezh kevredadel g. ; *jeder hat das Recht auf soziale Sicherheit,* pep den en deus gwir da vezañ gwarezet gant ar c'hedskor ; *sozialer Konsens,* kenglev kevredigezhel g. ; *den sozialen Fortschritt fördern,* kas war-raok an araokaat kevredadel, kas war-raok an diorroadur kevredigezhel, luskañ war-raok an diorroadur kevredigezhel, erluskañ an diorroadur kevredigezhel, annouezh d'an diorroadur kevredigezhel ; *soziale Leistungen,* pourchasoù sokial ls., skoazell sokial b., skorennoù sokial ls. ; *soziale Schutzmaßnahmen,* diarbennoù war tachenn ar gwarezerezh kevredigezhel ls., darbaroù war tachenn ar gwarezerezh kevredigezhel ls. ; *soziales Netz,* rouedad ar gwarezerezh kevredigezhel b. ; *soziales Band, soziales Gewebe, soziales*

Bündnis, gwiad kevredigezhel g./b., liammoù kedvuhezel ls., simant kedvuhezel g. ; *mangelnde soziale Anpassung,* diazasted kedvuhezel b. ; *soziale Eingliederung, soziale Einbindung, soziale Einbeziehung, soziale Integration,* kenemprañ kevredigezhel g., kenemprenadur kevredigezhel g., kenemprerezh kevredigezhel g., kevanekadur kevredigezhel g. ; *soziale Kategorie, soziale Gruppe,* rummad kevredigezhel g., strollad kevredigezhel g. ; *soziale Klasse,* renkad kevredigezhel b. ; *soziale Durchmischung, soziale Vermischung, soziale Mischung,* kemmesk ar renkadoù g., kemmesk renkadel g. ; *sozialer Zusammenhalt,* kenemglev sokial g., kenstag kedvuhezel g. ; *soziale Einrichtungen,* aozadurioù a warezerezh kevredigezhel ls. ; *soziale Infrastruktur,* danemframm kevredadel g. ; *soziale Vergüngstigungen,* spletoù sokial ls. ; *soziale Unruhen,* difreterezh kevredadel g., reuzioù sokial ls., reuz ha trouz (freuz ha reuz, ur freuz hag un dispac'h) war an dachenn sokial, sachoù kevredadel ls. ; *große soziale Unterschiede aufweisend,* digevarzh, digevarzhel ; *Gesellschaft, die große soziale Unterschiede aufweist,* kevredigezh digevarzhel b. ; *soziale Gerechtigkeit,* justis sokial b., yonez kevredigezhel b. ; *sozialer Aufstieg,* herouezañ kevredigezhel g., P. berzh-mat kevredigezhel g. ; *soziale Förderung,* herouezañ kevredigezhel g. ; *soziale Ausgrenzung,* dispell g., ezperzhiadur g., ezperzhiañ g. ; *soziale Stellung, sozialer Stand, soziale Lage, soziale Situation, sozialer Status,* staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel b. ; *soziale Skala, soziale Leiter,* skeul gevredigezhel b. ; *mit Leuten aus den gleichen sozialen Verhälnissen verkehren,* hentiñ tud eus e gendere, hentiñ e gendere, hentiñ tud eus e veuriad, hentiñ tud eus e galite ; *sie hat einen Mann aus den gleichen sozialen Verhältnissen geheiratet, sie hat einen Mann aus ihrem sozialen Milieu geheiratet,* fortuniet he deus gant he c'hendere, dimezet he deus gant he c'hendere, dimezet he deus hervez he c'hendere, dimezet he deus gant unan diouzh he c'hendere, dimezet he deus gant unan diouzh he dere, dimezet he deus gant unan eus he c'halite, dimezet he deus gant unan eus he meuriad, dimezet he deus gant unan eus he renk, dimezet he deus gant unan eus he c'houch, P. dimezet he deus gant unan eus he c'houchigoù, dimezet he deus gant unan eus he sklisenn ; *Leute aus allen sozialen Verhältnissen, Leute aus allen sozialen Milieus, Leute aus allen sozialen Schichten,* tud a bep renk ls. ; *soziale Schicht,* haenad kevredigezhel b., haenad renkadel b., renkad b., rummad kevredigezhel g., gwiskad kevredigezhel g., sklisenn b. ; *das soziale Leben,* ar gedvuhez b., ar vuhez sokial b. ; *Berufe mit dem niedrigsten sozialen Status,* micherioù izelañ ls. ; *Vertreter beruflicher und sozialer Gruppen,* kedvicheriad g. [*liester* kedvicheriaded], sokiomichereg g. [*liester* sokiomichereien] ; [bred.] *soziale Trägheit,* anniñv kevredadel g. ; **2.** kevredus, kevarzhek ; *soziale Insekten,* amprevaned kevredus ls. ; *soziale Säuger,* bronneged kevredus ls. ; *der Mensch ist seinem Wesen nach ein soziales Tier,* mab-den a zo kevredus dre natur, an den a zo ul loen kevarzhek anezhañ, kevarzhek eo an den.

Adv. : ent-kevredigezhel, ent-kedvuhezel, ent-renkadel ; *jemanden sozial ausgrenzen,* ezperzhiañ u.b., dispellaat u.b., lakaat u.b. en dispell, lakaat dispell war u.b. ; *sozial abgleiten*, *sozial herabsinken, sozial herunterkommen,* mont divalav e damm standilhon, izelaat (disteraat) e gendere, kouezhañ diwar (diouzh, eus) lost ar c'harr, kouezhañ eus e stad diaraok, izelaat (disteraat) e stad, mont eus ar foenneg d'ar menez, mont eus ar park d'al lanneg, mont eus ar melchon ruz d'ar brug, kouezhañ eus e renk, koll e renk er gevredigezh, mont da baour, mont d'ar baz, mont e vleud da vrenn, mont da raz, paouraat, na c'hallout derc'hel e droad er par ; *sozial aufsteigen,* sevel gant skeul an urzhaz kevredigezhel, sevel e renk, sevel war-varr, mont eus ar menez d'ar foenneg, mont eus al lanneg d'ar park, mont eus ar brug d'ar melchon ruz, uhelaat e stad, uhelaat e gendere.

Sozialabbau g. (-s) : diskaridigezh ar gwirioù sokial b., diskaridigezh ar pourchasoù sokial b.

Sozialabgaben ls. : kargoù sokial ls.

Sozialamt n. (-s,-ämter) : burev ar gwarederezh kevredigezhel g., burev ar skoazell sokial g., burev an aferioù sokial g.

Sozialarbeit b. (-) : labour sokial g.

Sozialarbeiter g. (-s,-) : skoazeller sokial g., skorour kevredik g.

Sozialarbeiterin b. (-,-nen) : skoazellerez sokial b., skorourez kevredik b.

Sozialbeiträge ls. : skodennoù kedskor ls.

Sozialberuf g. (-s,-e) : micher sokial b., micher gevredik b.

Sozialbezüge ls. : kevuziadoù kevredigezhel ls.

Sozialdarwinismus g. (-) : darwinouriezh kevredadel b.

Sozialdemokrat g. (-en,-en) : demokrat sokialour g., sokialdemokrat g., P. [gwashaus] brizhsokialour g.

Sozialdemokratie b. (-) : **1.** [reizhiad politikel] sokialdemokratelezh b., P. [gwashaus] brizhsokialouriezh b. ; **2.** [bro] sokialdemokratiezh b.

Sozialdemokratin b. (-,-nen) : sokialdemokratez b., P. [gwashaus] brizhsokialourez b.

sozialdemokratisch ag. : sokialdemokratel, P. [gwashaus] brizhsokialour.

Sozialdynamik b. (-) : dialusk kevredadel g.

Sozialeinrichtungen ls. : **1.** aozadurioù a warezerezh kevredigezhel ls. ; **2.** pourchasoù sokial ls., skorennoù sokial ls.

Sozialfall g. (-s,-fälle) : den heuliet gant burev ar skoazell sokial g., paourkaezh den g., reuzeudig g., skored g. [*liester* skoridi], [gwashaus] koustadenn b. [*liester* koustadennoù].

Sozialfürsorge b. (-) : gwared kevredigezhel g., gwarederezh kevredigezhel g., skoazell sokial b., skorañ kevredik g.

Sozialfürsorger g. (-s,-) : skoazeller sokial g., skorour kevredik g.

Sozialfürsorgerin b. (-,-nen) : skoazellerez sokial b., skorourez kevredik b.

Sozialgesetz n. (-es,-e) : lezenn sokial b., lezenn c'hweliadel b.

Sozialgesetzgebung b. (-) : *die Sozialgesetzgebung,* al lezennoù c'hweliadel ls., lezennoù al labour ls.

Sozialhilfe b. (-) : gwared kevredigezhel g., gwarederezh kevredigezhel g., skoazell sokial b., skorañ kevredik g.

Sozialhilfeempfänger g. (-s,-) : degemerer skorennoù ar skoazell sokial g., degemerer ar c'horvoder kenemprañ izek g., gouzeuladour g., skorennadour g., skored g. [*liester* skoridi].

Sozialhilfeempfängerin b. (-,-nen) : degemererez ar skoazell sokial b., degemererez ar c'horvoder kenemprañ izek b., skoredez b.

Sozialindikator g. (-s,-en) : merker sokial g., meneger kevredigezhel g.

Sozialintegration b. (-) : kenemprañ kevredigezhel g., kenemprenadur kevredigezhel g., kenemprerezh kevredigezhel g., kevanekadur kevredigezhel g.

Sozialisation b. (-) : [bred.] sokialaat g., kevredikaat g., sokialekadur g., kenemprañ sokial g., kenemprerezh sokial g., kevredeladur g. ;

sozialisieren V.k.e. (hat sozialisiert) : **1.** sokialaat, kevredikaat, kenemprañ, kevredelaat ; **2.** [polit.] strollañ, kenberc'hennañ, lakaat dindan ar Stad, stadelañ, stadelaat, sokialekaat, kevredikaat ; *die Medizin sozialisieren,* kevredikaat ar vezekniezh.

Sozialisierung b. (-) : **1.** sokialaat g., kevredikaat g., sokialekadur g., kenemprañ sokial g., kenemprerezh sokial g., kevredeladur g. ; **2.** [polit.] strollerezh g., kenberc'hennidigezh b., stadeladur g., sokialekadur g., kevredikadur g.

Sozialismus g. (-) : [polit.] sokialouriezh b., kevarzhelouriezh b., sokialegezh b. ; *der reale Sozialismus,* ar sokialouriezh werc'hel b. ; *die vehementesten Anhänger des Sozialismus, die*

glühendsten Verfechter des Sozialismus, die überzeugtesten Befürworter des Sozialismus, an dud dougetañ d'ar sokialouriezh ls.
Sozialist g. (-en,-en) : sokialour g., kevarzhelour g.
Sozialistin b. (-,-nen) : sokialourez b., kevarzhelourez b.
sozialistisch ag. : sokialour, kevarzhelour, kevarzhelouriezhel ; *das sozialistische System,* ar renad sokialour g. ; *sozialistischer Realismus,* gwerc'hegezh sokialour b., realouriezh sokialour b. ; *sozialistischer Staat,* Stad sokialour b. ; *sozialistische Partei,* strollad sokialour g. ; *er war der sozialistischen Revolution treu geblieben,* dalc'het en doa da vanniel ruz an dispac'h, chomet e oa fidel d'an dispac'h sokialour.
Sozialkategorie b. (-,-n) : rummad kevredigezhel g.
Sozialleistungen ls. : skoazelloù sokial ls., gouzeuladoù kevredigezhel ls., spletoù kevredigezhel ls., pourchasoù sokial ls., skorennoù sokial ls. ; *Sozialleistungen zugunsten der Familien,* goproù tiegezh ls.
Sozialleistungsträger g. (-s,-) : gougorer gwazadoù sokial g., P. pourchaser skorennoù sokial g., aozadur pourchas servijoù sokial g.
Sozialnetz n. (-es) : skoazell sokial b., aozadurioù a warezerezh kevredigezhel ls.
Sozialökonomie b. (-) : armerzhouriezh politikel b.
Sozialordnung b. (-,-en) : urzh sokial g., reizhiad kevredigezhel b., renad politikel g.
Sozialpädagoge g. (-n,-n) : desaver sokial g., desaver kevredik
Sozialpädagogie b. (-) : pedagogiezh sokial b., deskerezh ar bevañ er gevredigezh g.
Sozialpädagogin b. (-,-nen) : desaverez sokial b., desaverez kevredik b.
Sozialpakt g. (-s,-e) : feur-emglev c'hweliadel g.
Sozialpartner g. (-s,-) : keveler sokial g., keveler c'hweliadel g. ; *die Sozialpartner,* ar gevelerien c'hweliadel ls.
Sozialplan g. (-s,-pläne) : steuñv sokial g., raktres sokial g.
sozialpolitisch ag. : kevredadel-politikel, sokiopolitikel.
Sozialprestige n. (-s) : lufr sokial g., sked sokial g., lufr kevredigezhel g., sked kevredigezhel g.
Sozialpsychologe g. (-n,-n) : bredkevredadour g., psikosokiologour g.
Sozialpsychologie b. (-) : strollbredoniezh b., bredoniezh stroll b., bredkevredadouriezh b., psikosokiologiezh b.
sozialpsychologisch ag. : bredkevredadel, psikosokial.
Sozialrecht n. (-s,-e) : gwir sokial g.
Sozialreform b. (-,-en) : adreizh sokial b.
Sozialrente b. (-,-n) : leve paeet gant an aozadurioù kedskor g.
Sozialrentner g. (-s,-) : retredad paeet gant an aozadurioù kedskor g.
Sozialrentnerin b. (-,-nen) : retredadez kedskor b.
Sozialschutz g. (-es) : gwarezerezh kevredigezhel g.
Sozialstaat g. (-es,-en) : [Bismarck] Stad sokial b., Stad vager b., Stad warediat b., Stad-providañs b., Stad warezer b.
Sozialstruktur b. (-) : emframm ar gevredigezh g., emframm kevredadel g., emframm kevredigezhel g.
Sozialverhalten n. (-s) : emzalc'h er gevredigezh g., kevreduster g.
sozialversichert ag. : *sozialversichert sein,* bezañ gwarezet gant ar "surentez sokial", bezañ dindan gwarez ur c'hretadur sokial bennak, bezañ ur c'hretadur sokial bennak war e anv.
Sozialversicherte(r) ag.k. g./b. : diogeled g. [*liester* diogelidi], diogeledez b.
Sozialversicherung b. (-,-en) : "surentez sokial" b., gwarez sokial g., kretadur sokial g., asurañs sokial b., kedskor g., kenskor g., skoazell sokial b., kretadurezh sokial b.
Sozialversicherungsausweis g. (-es,-e) : kartenn "surentez sokial" b., kartenn gedskor b.
Sozialwerk n. (-s,-e) : aozadur kenskoazell g.
Sozialwissenschaft b. (-) : sokiologiezh b., kevredadouriezh b., skiantoù mab-den ls. ; *die Sozialwissenschaften,* ar skiantoù kevredadel ls. ; *die Geistes- und Sozialwissenschaften, die Human- und Sozialwissenschaften,* skiantoù an den ls., ar skiantoù buhezel ls.
Sozialwissenschaftler g. (-s,-) : sokiologour g., kevredadour g.
Sozialwohnung b. (-,-en) : lojeiz sokial g., lojeiz dereat e feurm g., LODEF g., annez izelfeur g., AIF g.
Soziatrie b. (-) : [bred.] sokiatriezh b.
Soziobiologe g. (-n,-n) : kevredadvevoniour g., sokiobiologour g.
Soziobiologie b. (-) : kevredadvevoniezh b., sokiobiologiezh b.
soziobiologisch ag. : kevredadvevoniel, sokiobiologek.
Soziodrama n. (-s,-dramen) : [bred.] sokiodrama g. [*liester* sokiodramaoù].
Soziodynamik b. (-) : dialusk kevredadel g.
Soziografie b. (-,-n) : sokiografiezh b.
Soziogramm n. (-s,-e) : [bred.] sokiotres g., sokiogramm g.
Soziographie b. (-,-n) : sokiografiezh b.
soziokulturell ag. : sokiosevenadurel, sokiokulturel.
Soziolinguist g. (-en,-en) : sokioyezhoniour g., kevredadyezhoniour g.
Soziolinguistik b. (-) : sokioyezhoniezh b., kevredadyezhoniezh b.
soziolinguistisch ag. : sokioyezhoniel, kevredadyezhoniel.
Soziologe g. (-n,-n) : sokiologour g., kevredadour g., kevredigezhour g.
Soziologie b. (-) : sokiologiezh b., kevredadouriezh b., kevredigezhouriezh b. *;* [Rudolf Steinmetz] *Soziologie des Krieges,* brezeloniezh b.
Soziologin b. (-,-nen) : sokiologourez b., kevredadourez b., kevredigezhourez b.
soziologisch ag. : **1.** [o tennañ d'ar gevredigezh] kevredigezhel, sokial, sokiologek, kevredadel ; **2.** [o tennañ d'ar sokiologiezh] sokiologourel, sokiologouriezhel, kevredigezhouriezhel, kevredigezhourel, kevredadouriezhel, kevredadourel.
Soziologismus g. (-) : kevredadelouriezh b., sokiologouriezh b.
soziologisieren V.k.e. (hat soziologisiert) : kevredigezhelekaat.
Soziometrie b. (-) : [bred.] kevredadventouriezh b., sokiometriezh b.
soziometrisch ag. : [bred.] kevredadventel, sokiometrek.
sozioökonomisch ag. : kevredadel-armerzhel ; *sozioökonomische Veränderungen,* kemmoù kevredadel hag armerzhel ls. ; *sozioökonomische Gruppe,* rumm kevredadel-micherel g. ; *sozioökonomisch steht er nicht schlecht da, sozioökonomisch ist er nicht schlecht gestellt,* n'eo ket drouk e draoù, n'en deus ket da glemm, mat eo an traoù gantañ, mat eo e jeu, mat eo e gerz, mat eo ar bed gantañ, barrek eo, ur vicher vat en deus, ebat eo e zoare, en e aez emañ, reut eo e jeu, frank eo an traoù gantañ, hennezh a ra berzh, hennezh a sav e graf, tapout a ra gantañ, brav-kenañ eo e stad.
sozioprofessionell ag. : kevredadel-micherel, sokiomicherel ; *sozioprofessionelle Gruppe, sozioprofessionelle Kategorie,* rumm kevredadel-micherel g. ; *sozioprofessionelle Verteilung,* dasparzh kevredadel-micherel g. ; s*ozioprofessioneller Akteur,* oberer sokiomicherel g., kedvicheriad g. [*liester* kedvicheriaded], sokiomichereg g. [*liester* sokiomichereien].
Sozius g. : **1.** g. (-, Sozien/Sozii) : [armerzh] kenlodeg g. [*liester* kenlodeien], keveler g. [*liester* kevelerien], keveliad g. [*liester* kevelidi], kenberzhiad g. [*liester* kenberzhidi], kevranneg g. [*liester* kevranneien] ; **2.** [marc'h-tan] g. (-, Soziusse) : treizhad

a-dreñv g. [*liester* treizhidi a-dreñv], pasajour a-dreñv g. ; **3.** [marc'h-tan] g. (-, Soziusse) : azezenn a-dreñv b. ; **4.** g. (-, Soziusse) : kamalad g. [*liester* kamaladed], kile g. [*liester* kileed], keneil g. [*liester* keneiled], kenseurt g. [*liester* kenseurted], mignon g. [*liester* mignoned], komper g. [*liester* komperien/kompered], kompagnun g. [*liester* kompagnuned], kenvreur g. [*liester* kenvreudeur], kavandad g. [*liester* kavandidi].
Soziusfahrer g. (-s,-) : [marc'h-tan] treizhad a-dreñv g., pasajour a-dreñv g.
Soziussitz g. (-es,-e) : [marc'h-tan] azezenn a-dreñv b.
sozusagen Adv. : koulz lavaret, evel pa lavarfed, dam-, hogos, koulz ha, pe-dost, pe-dostik ; *das Leben einer Ordensschwester sozusagen,* ur vuhez pe-dost hañval ouzh hini ul leanez b. ; *der Mantel war neu, sozusagen,* ar vantell a oa nevez koulz lavaret.
Spachtel g. (-s,-) / b. (-,-n) : **1.** spatulenn b., spanell b. [*liester* spanelloù] ; **2.** indu g., lindrenn b., simant g., mel-munuzer g., mastik g.
spachtelartig ag. **/ spachtelförmig** ag. : spanellek.
Spachtelkitt g. (-s) **/ Spachtelmasse** b. (-) : indu g., lindrenn b., simant g., mel-munuzer g., mastik g.
spachteln V.k.e. (hat gespachtelt) : **1.** stankañ ha flouradañ gant ur spatulenn ; **2.** P. kloukañ, bourouniñ, gousañ, en em dafañ, en em varrañ, ober e borc'hell, ober ur foeltr-bouzelloù, choukañ traoù da foeltrañ e vouzelloù, ober ur rontad, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, en em gargañ a voued, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegel, mont traoù en e gorf, pilat boued, kordañ boued, debriñ alfant, debriñ dislangour, debriñ a-leizh e zent, pegañ war ar boued a-leizh e zent, kofata, korfata, ober meurlarjez, pegañ war an traoù a-leizh e zent, debriñ da darzhañ, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober (tapout) ur c'hofad, ober ur c'horfad, ober ur geusteurennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont, debriñ evel ur marlonk, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, lakaat traoù e-barzh e fas, debriñ leizh e gof.
Spachteln n. (-s) : [tekn.] simantañ g., mastikadur g., mastikañ g., kalafetiñ g.
Spagat g./n. (-s,-e) : dic'haoliadenn g., rampadenn vras b., skar bras g. ; *den Spagat machen, in den Spagat gehen,* ober ar skar bras, ober d'e zivesker rampañ betek lakaat e c'haol war an douar, ober un dic'haoliadenn.
Spagetti ls. **/ Spaghetti** ls. : [kegin.] spaghetti ls., spageti str. ; *Spaghetti bolognese, Spaghetti mit Sauce bolognese,* spageti giz Bologna str.
spähen V.gw. (hat gespäht) : spiañ, gedal ; *nach jemandem spähen*, bezañ e spi war u.b., sellout pizh ouzh an endro evit kavout u.b., klask u.b. gant e zaoulagad, spiañ u.b.
spähend ag. : spius.
Späher g. (-s,-) : **1.** spier g., paotr-ged, ged g., gedour g., geder g. ; **2.** anaouder g., diaraoger g.
Späherblick g. (-s,-e) : selloù spiek ls.
Späherei b. (-) : spierezh g.
Späherin b. (-,-nen) : spierez b.
Spähtrupp g. (-s,-s) : [lu] strollad diaraogerien g., strollad anavezadenniñ g., strollad anaoudaduriñ g.
Spähwagen g. (-s,-) : [lu] karr-anavezadenniñ g., karr-anaoudaduriñ g.
Spalier n. (-s,-e) : **1.** [louza.] spalierenn b., spalier g., treilh b., treilhenn b., treilheris g. ; *die Birnbäume sind am Spalier gezogen,* graet ez eus bet spalierennoù eus ar gwez-per, lakaet eo bet ar gwez-per d'ober spalier ; *Zweige an ein Spalier binden,* plezhenniñ skourroù, plioniñ skourroù ; *Zweige von einem Spalier losbinden,* diblezhenniñ skourroù, diblioniñ skourroù ; *das Ausrichten und Festbinden der Reben und Triebe am Spalier,* ar plezhenniñ gwini g., ar plioniñ gwini g. ; **2.** [dre skeud.] kae g., kaead g., renkad b., renkennad b., steudad b. ; *Spalier bilden, Spalier stehen,* bezañ war div renkad a enor, bezañ war div steudad a enor, ober kae d'u.b.
Spalierbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez plionet ouzh spalieroù str., gwez plezhennet ouzh spalieroù str.
Spaliererziehung b. (-) : plezhenniñ g., plioniñ g.
Spalierform b. (-,-en) : [louza.] stumm ar gwez plezhennet ouzh spalieroù g., stumm ar gwez plionet ouzh spalieroù g.
Spaliertraube b. (-,-n) : [louza.] rezin treilh str., rezin treilhenn str.
Spalierrebe b. (-,-n) : [louza.] gwini skeuliet str., treilh b., treilhenn b.
Spalierwand b. (-,-wände) : treilh b., treilhenn b.
Spallation b. (-,-en) : [fizik] druilhañ g.
Spalm g. (-s,-e) : [merdead.] kourrez g. ; *ein Schiff mit Spalm reiben, ein Schiff mit Spalm kalfatern,* soaviñ ul lestr.
Spalmkalfaterer g. (-s,-) : soaver g.
Spalt g. (-s,-e) : **1.** tarzh g., gwask g./b, frailh g., frailhadenn b., faout g., brizhfaout g., rann b., rannenn b., faoutadur g., faoutenn b., silabrenn b., silienn b., skarr g., skalf g., skalfenn b., streadenn b., nodadur g., kreiz-etre g., tarzhad g., garan b., grem g., goullo g. ; *die Tür einen Spalt öffnen,* didantañ an nor, reiñ un tarzh d'an nor, digeriñ ur seblantig an nor, damzigeriñ an nor, kornzigeriñ an nor, tarzhdigeriñ an nor, gouzigeriñ an nor ; *einen Spalt offen, einen Spalt weit offen,* damzigor, damgloz, damserr, gouzigor, kornzigor, tarzhdigor ; *die Tür stand einen Spalt offen,* damzigor e oa an nor, kornzigor e oa an nor, damgloz e oa an nor, damserr e oa an nor, gouzigor e oa an nor, tarzhdigor e oa an nor, gouserr e oa an nor ; *durch den Türspalt,* dre darzh an nor, dre wask an nor, dre greiz-etre an nor, dre c'hrem an nor ; *in der einen Spalt weit offenen Tür,* e gwask an nor ; *das Fenster einen Spalt öffnen,* reiñ un tarzh d'ar prenestr, digeriñ ur seblantig ar prenestr, damzigeriñ ar prenestr, kornzigeriñ ar prenestr, tarzhdigeriñ ar prenestr, gouzigeriñ ar prenestr ; *die Tür öffnet sich einen Spalt,* digeriñ a ra an nor war he gouserr ; *Spalt in den Wolken,* marc'h glas g., askell-big en oabl b., toull glas er gwiskad koumoul g., freg er c'houmoul g., bragoù kemener g. ; *die Sonne dringt durch einen Spalt in den Wolken,* parañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, tarzhañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, luc'hañ a ra an heol dre ur freg er c'houmoul, emañ ar marc'h glas o sevel e lost ; **2.** [kleuk] rann b., faout g., muzelleg g., moudenn b., mougnous g., mezenn b., kont g., kokezenn [*liester* kokezennoù] b., neizh g., kleuzenn b., troc'h g., c'hwil g., bigorn g. [*liester* bigorned, bigerniel, bigornoù], krogenn [*liester* krogennoù] b., ourmelenn [*liester* ourmelennoù] b., kouch g., kokouzenn [*liester* kokouzennoù] b., koukourouzenn [*liester* koukourouzennoù] b., forn b., hoc'hig g., rigenn [*liester* rigennoù] b., bouteg g., kanol b., kiez b., kazh g., pich g., pich plat g., pech g., chaflutenn b., siflutenn b., siminal b., toull g., toull tag g., tog kistin g., pillig b., plad g., pizenn b., ribod g., pod ribod g., riboul g., roudenn b., sakredie g., paradoz b., paradozig b., paradoz vihan b., morlukenn b., mesklenn b., kreiz g., kreuzenn b., lantigenn b., lapin g., loutenn b., lukarn b., Mari-vuzelloù b., marjan b., maner ar blijadur g., krakilinenn b., feunteun kreiz-kêr b., gwaremm ar glizh b., boest-lizheroù b., sal ar gouelioù b. ; **3.** [dre skeud.] *ein Spalt klafft zwischen diesen beiden Anschauungen,* kalz a gemm (kemm bras) a zo etre an daou veno, un islonk a zisrann an daou veno.
Spaltader b. (-,-n) : [louza.] gwazhienn er c'hoad b.

Spaltaxt b. (-,-äxte) : horzh-vouc'hal b. [*liester* horzhioù-bouc'hili, herzhier-bouc'hili].
spaltbar ag. : **1.** faoutadus, disfaoutadus, torrus, disrannus, faoutus ; **2.** [fizik] skiriedik ; *spaltbarer Kern,* derc'han skiriedik g. ; *spaltbarer Stoff, spaltbares Material,* danvez torrus g., danvez skiriedik g.
Spaltbarkeit b. (-) : **1.** faoutadusted b., disfaoutadusted b. ; **2.** [fizik] skiriedigezh b., torrusted b. ; **3.** [tekn.] disfaout g.
Spaltbarkeitsebene b. (-,-n) / **Spaltbarkeitsfläche** b. (-,-n) : [maenoniezh] talenn disfaout b.
Spaltbeil n. (-s,-e) : bouc'hal vihan b., bouc'halig b.
Spaltbildung b. (-,-en) : frailhat g., skarrañ g., faoutiñ g.
spaltblätterig ag. : skarrdeliek.
Spaltboden g. (-s,-böden) : klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b., trantell b.
Spaltbreit g. (-) : tarzh g. ; *das Fenster einen Spaltbreit öffnen,* reiñ un tarzh d'ar prenestr, digeriñ ur seblantig ar prenestr, damzigeriñ ar prenestr, kornzigeriñ ar prenestr, tarzhdigeriñ ar prenestr, gouzigeriñ a prenestr.
Spaltbruch g. (-s,-brüche) : frailh g., frailhadenn b., faout g., faoutenn b., skarr g., skalf g., skalfenn b.
Spalte b. (-,-n) : **1.** frailh g., frailhadenn b., frailhadur g., frailhder g., faout g., faoutadur g., faoutenn b., brizhfaout g., rann b., rannenn b., silabrenn b., silienn b., jel g., jelenn b., skarnil g., aeradenn b., skarr g., frizenn b., skalf g., skalfenn b., flaouiadenn b., flaviadenn b., grem g., tarzh g., sanell b., sanenn b., boulc'h g., gwask g./b., garan b., gaolienn b. ; *hier ist eine Spalte,* amañ ez eus jel ; *Spalten bekommen*, faoutañ, skarnilañ, dont da frailhañ, skarrañ, dont da skarrañ, dont skarroù (frailhoù, rannoù, skalfoù) en dra-mañ-tra, dont gwaskoù da zigeriñ en dra-mañ-tra, aeradenniñ, flaviañ, silabrenniñ, silienniñ ; **2.** [moroniezh] *hydrothermale Spalte,* kiminell dourwrezel g. ; **3.** [moull., kazetennoù, taolennoù] bann g. ; [mat.] *Spalte Einheit,* bann an unanennoù g. ; **4.** [kleuk] rann b., faout g., muzelleg g., moudenn b., mougnous g., mezenn b., kont g., kokezenn [*liester* kokezennoù] b., neizh g., kleuzenn b., troc'h g., c'hwil g., bigorn g. [*liester* bigorned, bigerniel, bigornoù], krogenn [*liester* krogennoù] b., ourmelenn [*liester* ourmelennoù] b., kouch g., kokouzenn [*liester* kokouzennoù] b., koukourouzenn [*liester* koukourouzennoù] b., forn b., hoc'hig g., rigenn [*liester* rigennoù] b., bouteg g., kanol b., kiez b., kazh g., pich g., pich plat g., pech g., chaflutenn b., siflutenn b., siminal b., toull g., toull tag g., tog kistin g., pillig b., plad g., pizenn b., ribod g., pod ribod g., riboul g., roudenn b., sakredie g., paradoz b., paradozig b., paradoz vihan b., morlukenn b., mesklenn b., kreiz g., kreuzenn b., lantigenn b., lapin g., loutenn b., lukarn b., Mari-vuzelloù b., marjan b., maner ar blijadur g., krakilinenn b., feunteun kreiz-kêr b., gwaremm ar glizh b., boest-lizheroù b., sal ar gouelioù b.
spalten V.k.e. (spaltete // hat gespaltet / hat gespalten) : **1.** faoutañ, disfaoutiñ, brizhfaoutañ, frailhañ, askloediñ, nodiñ, regiñ, tarzhañ, skalfañ, daouhanteriñ, ober ur rann e ; *einen Felsblock spalten*, faoutañ un dousenn vaen, ober ur rann en un dousenn vaen ; *Schieferblöcke spalten,* faoutañ mein-glas ; *Holz der Länge nach spalten*, heskennat ar c'hoad a-benn / heskennat ar c'hoad a-hed (Gregor), faoutañ koad war e hed ; *jemandem den Schädel spalten,* faoutañ e benn d'u.b., daouhanteriñ e benn d'u.b., faoutañ u.b. evel un irvinenn, faoutañ penn u.b. evel un irvinenn, terriñ e benn ouzh u.b. ; *etwas kreuzweise spalten,* faoutañ udb e kroaz ; *gespaltene Haarspitzen,* blev beget ls. ; **2.** [fizik] *den Lichtstrahl spalten,* disrannañ ar skin gouloù ; **3.** [tekn.] *einen Kristall spalten,* skiriañ kristal, skerat strink, skerat un tamm strink ; *den Atomkern spalten,* digevanañ an atomenn, terriñ an atomenn, skiriañ an derc'han ; **4.** [dre skeud.] disrannañ, dizunaniñ, dizunvaniñ, digevreañ, digevrediñ, rannañ ; *diese Frage, die die Partei spaltet,* ar c'hraf-se a laka freuz er strollad g. ; **5.** *die Haare spalten,* pismigañ, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, spazhañ laou, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket.
V.em. : **sich spalten** (spaltete sich // hat sich (ak.) gespaltet / hat sich (ak.) gespalten) : **1.** faoutañ, frailhañ, skarnilañ, dont da frailhañ, skarrañ, dont da skarrañ, dont skarroù (frailhoù, rannoù, skalfoù) en dra-mañ-tra, dont gwaskoù da zigeriñ en dra-mañ-tra, silabrenniñ, silienniñ, aeradenniñ, flaviañ, nodiñ, tarzhañ, daouhanteriñ, skalfañ, siliennañ ; *mein Haar spaltet sich an den Spitzen,* skalfañ a ra va blev ; **2.** en em rannañ, daouhanteriñ, difloskiñ ; *sich in zwei Gruppen (ak.) spalten,* en em rannañ etre div lodenn ; *sich in mehrere Gruppen spalten,* lodennañ ; [brezel yen] *die Welt spaltet sich in zwei Lager,* en em rannañ a ra ar bed etre daou gamp enep ; *sich weiter spalten,* en em rannañ diwar rannañ, en em rannañ adarre ; **3.** [bred., personelezh] dizoublañ ; *Persönlichkeit, die sich spaltet,* personelezh daouek b., personelezh o tizoublañ b. ; **4.** [fizik] digevanañ ; *der Atomkern spaltet sich und strahlt dabei Radioaktivität aus,* digevanañ a ra an derc'han en ur leuskel skinadoù.
Evezhiadenn : bez ez eus daou stumm evit an anv-gwan-verb II :
gespaltet : [ster rik] *eine gespaltete Mauer,* ur voger faout b., ur voger rannet b.
gespalten : [dre skeud.] *die Meinungen sind gespalten,* dizunvan eo ar mennozhioù, pep hini en deus e soñj, ne wel ket an dud an traoù dre an hevelep lomber, n'emañ ket an dud en ur soñj, n'emañ ket an dud a-unan e-keñver kement-se, n'emañ ket an dud er memes soñj ; [ster rik] faout, faoutet, forc'hek, skalfek, forc'hellek, rannet ; *gespaltenes Holz,* koad faoutet g., koad faout g. ; *mit gespaltenen Klauen,* skalfek (forc'hellek) e dreid, treid skalfek dezhañ, palfas e dreid ; *gespaltene Zunge,* teod forc'hek a zaou veg g. ; *gespaltene Persönlichkeit,* personelezh daouek b.
Spalten n. (-s) : faouterezh g., faoutadur g., faoutañ g.
Spaltenbildung b. (-,-en) : frailhadur g., frailhañ g.
Spaltenboden g. (-s,-böden) : klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b., trantell b.
Spaltenbreite b. (-,-n) : [stlenn.] marzekadur g., linennadur g.
Spalteneruption b. (-,-en) : [menez-tan] didarzh frailhel g.
spaltenreich ag. : skarnilet, leun a frailhoù, leun a faoutoù, leun a faoutennoù, leun a skarroù, leun a skalfoù, leun a skalfennoù, skarnilek.
Spaltenumbruch g. (-s,-umbrüche) : [stlenn.] lamm bann g.
Spalter g. (-s,-) : **1.** [den] faouter g. [*liester* faouterien], disfaouter g. [*liester* disfaouterien] ; **2.** [benveg] faouter g. [*liester* faouterioù] ; **3.** [dre skeud., den] parfoeltrer g., peurfoeltrer g. ; **4.** [polit.] disrannour g.
Spalterbsen ls. : [kegin.] piz-faout str.
Spalterei b. (-,-en) : **1.** [ober] faouterezh g., faoutadur g., faoutañ g. ; **2.** [stal-labour] faoutadeg b. [*liester* faoutadegoù].
spalterisch ag. : [polit.] disrannour.
Spaltfläche b. (-,-n) : [maenoniezh] talenn disfaout b.
Spaltfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] skizokarp g. [*liester* skizokarpoù].
Spaltfuß g. (-es,-füße) : troad skalfek g., troad forc'hek g., troad palfas g.
spaltfüßig ag. : [loen.] skalfek e dreid, forc'hek e dreid, palfas e dreid ; *spaltfüßiges Tier,* artiodaktil g. [*liester* artiodaktiled], daougarneg g. [*liester* daougarneged], loen palfas e dreid g.
Spalthammer g. (-s,-hämmer) : horzh-vouc'hal b. [*liester* horzhioù-bouc'hili, herzhier-bouc'hili].

Spaltholz g. (-es,-hölzer) : **1.** prenn heskennet a-benn g., prenn heskennet a-hed g., koad heskennet a-benn g., koad heskennet a-hed g. ; **2.** koad-faout g., keuneud str., koad-tan g.
spaltig ag. : **1.** skalfek, skarnilet, skarnilek ; **2.** [dre astenn.] torrus, disrannus, aes da faoutañ, faoutus, skalfant.
-spaltig ag. : [moull.] *zweispaltig,* war daou vann.
Spalthuf g. (-s,-e) : troad skalfek g., troad forc'hek g., troad palfas g.
Spaltkeil g. (-s,-e) : [tekn.] genn faoutañ g./b.
Spaltklaue b. (-,-n) : troad skalfek g., troad forc'hek g., troad palfas g.
Spaltklinge b. (-,-n) : horzh-vouc'hal b., horzh vosañ b.
Spaltleder n. (-s) : lêr a galite fall g., lêr a berzh fall g., lêr skarnilus g.
Spaltlüftung b. (-,-en) : [tekn.] kornzigorer g. [*liester* kornzigorerioù].
Spaltmaschine b. (-,-n) : disfaouter g. [*liester* disfaouterioù].
Spaltmaterial n. (-s) : [fizik] danvez torrus g., danvez skiriedik g.
Spaltmesser n. (-s,-) : **1.** kontell imboudañ b., kontell da imboudañ b., kontell imboud b., imbouder g. [*liester* imbouderioù] ; **2.** faouter g. [*liester* faouterioù].
Spaltmündung b. (-,-en) : [louza.] stomat str., stomatenn b.
Spaltneutron n. (-s,-en) : [nukl.] neutron diwar dorradur str., neutron diwar skiriadur str.
Spaltpfropfen n. (-s) : [louza.] *das Spaltpfropfen,* an imboudañ e faout g.
Spaltpilz g. (-es,-e) : bakteri str., bakterienn b.
Spaltprodukt n. (-s,-e) : [nukl.] produ diwar dorradur g., produ diwar skiriadur g.
Spaltrate b. (-,-n) : [nukl.] feur dorradur g., feur skiriadur g.
Spaltstoff g. (-s,-e) : [fizik] danvez torrus g., danvez skiriedik g.
Spaltung b. (-,-en) : **1.** disrann g./b., disranniezh b., trubuilh g., diflosk g., difloskadur g. ; *innere Spaltungen,* trubuilhoù diabarzh ls., dizunvaniezh diabarzh b. ; **2.** [fizik] torradur g., skiriadur g. ; *Spaltung des Atomkerns,* skiriadur an derc'han g., skiriadur derc'hanel g., torradur an atom g., digevanidigezh an atom b., digevanañ an atom g. ; **3.** [kimiezh] *homolytische Spaltung,* homoliz g. ; **4.** [bev.] emrannañ g. ; *mehrfache Spaltung,* emrannañ liesparzh g. ; *sich durch Spaltung fortpflanzende Würmer,* preñved emrannus ls. ; **5.** faouterezh g., disfaout g. ; **6.** [bred.] dizoubladur ar bersonelezh g. ; *Ichspaltung,* disfaout ar me g.
Spaltungsabwehr b. (-) : [bred.] dizoubladur ar bersonelezh g., disfaout ar me g.
Spaltungsenergie b. (-) : gremm diwar dorradur g., energiezh diwar dorradur b., gremm diwar skiriadur g., energiezh diwar rannadur b.
Spaltungsirresein n. (-s) : [mezeg., bred.] skizoz g.
Spaltungsrückstände ls. : [kimiezh, fizik] dilerc'hiadoù ar skiriañ ls.
Spaltwerk n. (-s,-e) : faoutadeg b. [*liester* faoutadegoù].
Spam g./n. (-s,-s) : [stlenn.] strob g., spam g. [*liester* spamoù].
Spamfilter g./n. (-s,-) : [stlenn.] dispamer g.
Spamtest g. (-s,-s) : [stlenn.] *E-Mails einem Spamtest unterziehen,* dispamañ lizheroù elektronek.
Span g. (-s, Späne) : **1.** diskolpadenn b., paladur g., skolp str., skolpad str., skolpadenn b., askloed str., drailh g., drailhenn b. ; *Späne,* brevadur g., drailhoù diwar vreviñ ls. ; *Holzspäne,* kalfich g. ; *Hobelspan,* freluch str., skolp str., skolpad str., rubanenn-goad b., sklisenn b., skirienn b., askloed str., klimich str. ; *von deinen Brettern werden nur noch Späne übrig bleiben,* da blenk a yelo tout a grennadur ; [tekn.] *Holzspäne verpressen,* torpezañ koad ; **2.** *Metallspäne,* bleud-livn g., bleud-houarn g., drailhajoù-houarn, livnaj houarn g., livnadur houarn g., pailhur houarn str. ; **3.** P. *dünn wie ein Span sein,* bezañ treut evel an Ankoù (evel ar marv, evel un askell-groc'hen, evel ur vazh-kloued, evel ur gioc'h, evel ur vazh-gwisket), bezañ treut-eskern (-askorn, -ki, -gagn, -gioc'h, -kign), bezañ treut-marv, bezañ kras evel ur geuneudenn, bezañ treut evel ur geuneudenn, bezañ treut-keuneudenn, na vezañ tev ar gwenn en e revr, bezañ treut ha kastiz, bezañ aet e gof en e gein ; *er ist dünn wie ein Span,* spontañ ar chas a rafe ken treut ez eo, aet eo e gof en e gein, treut eo evel ar marv, treut-marv eo, treut eo evel ur gioc'h, treut-gioc'h eo, treut-gagn eo, treut evel ur c'hagn eo, treut ha kastiz eo, treut evel ur vazh-kloued eo, evel ur relegoù eo, n'eus anezhañ nemet ar pevar askorn, n'eus nemet an askorn anezhañ, kastiz eo evel un den prest da vervel, nend eus nemet ur sac'had eskern anezhañ, n'eus mui nemet ur spes anezhañ, disec'het eo evel ar foenn, disec'het eo evel ur spes, n'eus nemet ar c'hroc'hen war e eskern, n'eus mui nemet kroc'hen war e eskern, hennezh a zo sec'h evel un askorn, hennezh a zo treut-eskern (treut evel an Ankoù, treut evel un askell-groc'hen, treut evel ur vazh kloued, treut evel troad ar forc'h hir, treut evel pav ur forc'h, moan evel troad ar forc'h hir, moan evel pav ur forc'h, treut evel ur vazh gwisket), n'eus nemet relegoù anezhañ hag ar c'hroc'hen d'o goleiñ, evel ur relegoù eo, hennezh n'eus nemet ar relegoù anezhañ hag ar c'hroc'hen d'o goleiñ, evel un askorn (un ankoù) krignet eo, aet eo treut evel ur geuneudenn (ur gioc'h, ur skoul), treut-keuneudenn eo, hennezh n'eo ket tev ar gwenn en e revr, ar paourkaezh den a zo aet sec'h evel ur geuneudenn, dismantr eo evel ur spes, hennezh a zo ur skrilh, hennezh a zo un dreudasenn, hennezh a zo ur Jakez-Kroc'hen, un eonenn a zo anezhañ, n'eus mann outañ, n'eus netra outañ, un tammig parich stignet war ur sac'had eskern a ya d'ober anezhañ (Gregor), n'eus nemet ar spes anezhañ, aet eo da relegenn, ur sac'h eskern 'zo anezhañ ; **4.** *wo gehobelt wird, fallen Späne,* an hini ne labour ket e roñsed ne uz ket e foet, ret eo kemer an droug gant ar mad, daou benn he deus pep bazh, war-dro ar moc'h e vez soroc'h, ret eo terriñ ar graoñenn evit kaout ar vouedenn, ret eo terriñ ar graoñenn kent kavout ar vouedenn, eus vi torret da alumenn ne zigloro labous biken ; **5.** [goapaus] *einen Span haben,* bezañ un tammig droch, bezañ kollet ar sterenn gant an-unan (*e sterenn gantañ, he sterenn ganti h.a.*), c'hoari gant e voned, bezañ kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), bezañ darngollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ cheñchet war an-unan, bezañ tec'het e spered, bezañ skañvaet e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaiad d'an-unan, bezañ tapet war ar portolof, bezañ laosket an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, bezañ mat da dreiñ ar rod, bezañ laosket un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, bezañ laban, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad ; **6.** *Späne haben,* dastum arc'hant evel ur mengleuzier, gronnañ arc'hant gant ar rozell, berniañ arc'hant gant ar rastell, rozellat arc'hant, dastum arc'hant a-vozadoù, bezañ arc'hantet bravik, bezañ frank an arc'hant gant an-unan, bezañ frank an traoù gant an-unan, ober aour gant morzholioù, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ mat ar bed gant an-unan, ober arc'hant war an oaled, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, kaout arc'hant d'armerzh, kaout arc'hant da zioueriñ, kaout arc'hant d'ober teil, kaout arc'hant da stlepel diouzh an-unan, kaout arc'hant hardizh, bezañ pinvidik-mor, bezañ pinvidik evel ar mor, bezañ pinvidik-pounner, bezañ pinvidik-peurfonn, bezañ

pinvidik-brein, bezañ hollbinvidik, bezañ brein gant an arc'hant, bezañ pinvidik-parfont, bezañ pinvidik-lous, bezañ pinvidik-bras, bezañ pinvidik-dreist, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ an arc'hant war ar raden gant an-unan, kaout arc'hant da grabanata forzh pegement, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, ober e graf [savet eo e graf gantañ], ober krazadenn, ober e eost, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, ober god, ober godell, ober yalc'h, gounit arc'hant bras, gounit arc'hant gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, kaout moulloù, kaout kregin, kaout ur madoù bras, bezañ danvez d'an-unan, bevañ war an ton bras, ober ritenn, ren ur vuhez pompus, heoliañ gant e arc'hant, bezañ war flod e-kreiz ar pinvidigezhioù (Gregor), bezañ barrek, bezañ gouest, kaout madoù, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, P. bezañ mellek ; **7.** skourj g., blod g., skor g., skoilh g. ; **8.** P. [rannyezh.] tabut g., tabuterezh g., trouz g., jeu b., chav g., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroz g., diskrap g., breud g., dael b., reuz g., c'hoari g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., bec'h g., diskrap g., diskrog g., distok g., arguz g. ; **9.** *machen Sie keine Späne !* arabat deoc'h ober kamambre (ober ardoù, ober ismodoù, ober tailhoù, ober yezhoù, ober ho fagodenn) ! n'it ket d'ober jestroù ! paouezit gant hoc'h arvezioù !

Spandrille b. (-,-n) : [tisav.] enkognad g., maen-kogn g.

spänen V.k.e. (hat gespänt) : **1.** brikañ gant pailhur houarn, frotañ gant pailhur houarn, taravat gant pailhur houarn, rimiañ gant pailhur houarn ; **2.** [dispredet] sunañ, chugal, denañ.

Spanferkel n. (-s,-) : [loen.] porc'hellig-laezh g. [*liester* perc'hellig-laezh], porc'hell-laezh g. [*liester* perc'hell-laezh].

Spange b. (-,-n) : **1.** boukl g., blouk g., brochenn b. ; **2.** spilhenn-alc'hwez b., spilhenn-alc'hwezet b., spilhenn-grog b. ; **3.** *Haarspange,* sparlenn vlev b., barretenn b., gwask vlev b., spilhenn vlev b. ; **4.** prenner g., kloched g., fremailh g., fremouer g., morailh-torzhell g. ; **5.** tro-vrec'h b., kelc'h-brec'h g. ; **6.** [dent, mezeg.] rastell-dent b. ; **7.** *Ordensspange,* treuziad medalinier g.

Spanholz n. (-es) : koad torpez g., torpezad g., P. koad formaj g.

Spaniel g. (-s,-) : [loen.] ki-Spagn g. [*liester* chas-Spagn], ki-spagnol g. [*liester* chas-spagnol], spagnolig g. [*liester* spagnoledigoù] ; *langhaariger Spaniel,* ki foutouilhek g., barbed g. ; *Brittany-Spaniel,* ki rous g., spagnolig rous g., spagnolig Breizh g.

Spanien n. (-s) : Spagn b., Bro-Spagn b. ; *Spanien befindet sich auf der Neuseeland entgegengesetzten Seite des Globus,* emañ Bro-Spagn en eilpennvan da Zeland-Nevez.

Spanier g. (-s,-) : Spagnol g. [*liester* Spagnoled], Spagnad g. [*liester* Spagniz].

Spanierin b. (-,-nen) : Spagnolez b., Spagnadez b.

Spaniol g. (-s,-e) : butun Bro-Spagn g., butun Spagn g.

spanisch ag. : **1.** spaniat, spagnol, spagnolat, … Spagn, spagnek, [yezh.] kastilhanek, spagnolek ; *spanische Spracheigentümlichkeit,* perzh dibar ar c'hastilhaneg (ar spagnoleg) g., kastilhanegadur (spagnolegadur) g. ; *spanisch-amerikanisch,* spagnamerikan, [yezh.] spagnamerikanek ; *von spanischer Herkunft,* a hil spagnat, a orin spagnat, Spagnol a orin, Spagnad a orin ; **2.** [dre skeud.] *spanischer Stiefel,* garwaskoù ls., brodikin-prenn g., brodikin-jahin g. (Gregor) ; **3.** *spanische Wand,* andorenn b., troc'h-avel g. ; **4.** *spanischer Spiegel,* melezour ledargantet g., melezour ledaluminet g. ; **5.** *spanische Fliege,* c'hwil-glas g. [*liester* c'hwiled-glas] (Gregor) ; **6.** [lu] *spanischer Reiter*, paluc'h hiriset b., paluc'henn hiriset b., marc'hoù-harz ls. ; **7.** *spanischer Pfeffer,* **a)** [louza.] pebr-Spagn str., pebrenn-Spagn b., pimant str., pimant-ruz str. ; **b)** [kegin.] pimant g., pimant-ruz g., pebr-Spagn g., paprika g. ; **8.** [kegin.] *spanischer Wind,* meureng g., meurengenn b. ; **9.** [louza.] *spanische Schwarzwurzel,* sarsifi-du str., sarsifi-Spagn str. ; **10.** [merdead.] *spanisches Takel,* etak g. ; **11.** *spanischer Kragen,* **a)** [mezeg.] gwalenn dag b. ; **b.** [dilhad., istor] gouzougenn spagnol b. ; **12.** [sonerezh] *spanische Kadenz,* kaskouezh linennek g. ; **13.** [tr-l] P. *das kommt mir spanisch vor,* gregach eo evidon / hebraeg pur eo (Gregor), n'em eus intent ebet e kement-mañ, ne gomprenan seurt ebet, ne gomprenan ur siseurt en dra-se, ne gomprenan notenn en en dra-se, ne gomprenan foeltr Doue seurt en dra-se, kement-se a ya dreist va maner.

Spanisch n. : [yezh.] kastilhaneg g., spagnoleg g. ; *Spanisch sprechend,* kastilhaneger, spagnoleger.

spanisch-maurisch ag. : [arz] spagnvaourek.

spanischsprachig ag. : kastilhanek, spagnolek.

Spanischsprechende(r) ag.k. g./b. : kastilhaneger g., kastilhanegerez b., spagnoleger g., spagnolegerez b.

Spanischweiß n. (-es) : gwenner arc'hant g., gwenn Spagn g.

Spann g. (-s,-e) : chouk an troad g., chouk-troad g., souk-troad g., gouzoug-an-troad g., kil-troad g. ; *ein Fuß mit hohem Spann,* un troad chouket mat g.

Spannabzug g. (-s,-abzüge) : [arm] pluenn b., draenenn b., draen g.

Spannader b. (-,-n) : [korf.] stirenn b., penn-kigenn g.

Spannbacke b. (-,-n) : [tekn.] karvan b., javed b.

Spannbalken g. (-s,-) : [tisav.] gwelteñv b.

spannbar ag. : astennus, astennadus, astenn ennañ, war astenn, war astenn-diastenn, emledus, ... a c'heller stegnañ, ... a c'haller stignañ, ... a c'heller bantañ.

Spannbeton g. (-s) : betoñs rakforset g., beton diougorzhet g.

Spannbettlaken n. (-s,-) **/ Spannbetttuch** g. (-s,-tücher) : liñsel dindan da stegnañ war ar vatalasenn b., liñsel-doagenn b. [*liester* liñselioù-toagenn].

Spannbogen g. (-s,-/-bögen) : [tisav.] gwareg penngamm b.

Spanndraht g. (-s,-drähte) : [merdead., h.a.] fun-stignañ b., fun-skor b., pantilhon g., obant b., obank b., stign g., stenner g. [*liester* stennerioù].

Spanne b. (-,-n) : **1.** rahouenn b., rahouennad b., palvad g. ; *nach der Spanne messen, mit Spannen messen,* rahouennañ (Gregor), rahouenniñ, muzuliañ a-rahouennadoù ; **2.** [dre skeud.] koulzad g. ; *eine Spanne Zeit,* ur pennad amzer g., un herrad amzer g., un hirnezh amzer b., ur wers b. ; *kurze Spanne,* pennadig amzer g., herradig amzer g. ; **3.** marz g. ; *Handelsspanne,* marz kenwerzhel g., marz buzad g., marz gounid g., buzvarz g. ; *Preisspanne¹,* marz g., gavael ar prizioù g., ur gavaelad prizioù g. ; **4.** skeuliad b., skalfad g. ; *Preisspanne²,* skalfad prizioù g., skeuliad prizioù b. ; *eine breite Preisspanne,* ur skalfad bras a brizioù g. ; *Lohnspanne,* skeul ar goproù b., skeuliad ar goproù b., kael c'hoproù b. ; **5.** tammig frankiz ober g., lec'hed ober g. ; **5.** hed g., distag g., distok g., esaouenn b., disparti g., tarzh g., gwask g., skarr g., skalf g., skalfenn b., difouilh g.

spannen V.k.e. (hat gespannt) : **1.** stegnañ, stignañ, stennañ, bantañ, antellañ, reutaat, reudañ, sonnañ, sonnaat ; *etwas wieder spannen,* adstignañ udb ; *ein Seil spannen,* stegnañ (stignañ) ur fun, stegnañ (stignañ) ur gordenn, [merdead.] ardantiñ, terkañ ur gordenn, rennañ [un obank] ; *seine Muskeln spannen,* stegnañ (reudiñ) e gigennoù, strizhañ e gigennoù, argrezañ e gigennoù ; *einen Bogen spannen,* stignañ ur wareg, stegnañ ur wareg, antellañ ur wareg, bantañ ur wareg ; *eine Feder spannen,* stignañ ur winterell ; *den Hahn einer Flinte spannen,* stegnañ ki ur fuzuilh ; *das Gewehr spannen,* stegnañ e fuzuilh ; *einen Fotoapparat spannen,* stegnañ ul

luc'hskeudenner ; [sonerezh] *Saiten spannen,* lakaat kerdin war ur benveg sonerezh ; *Saiten hoch spannen,* stignañ kerdin ur benveg sonerezh ; [dre skeud.] *alle Kräfte (an)spannen,* dastum e holl nerzh ; *seine Forderungen zu hoch spannen,* mont re bell gant e rekedoù ; [merdead.] *ein(e) Want mit der Jungfer spannen, ein(e) Want mit der Wantschraube spannen,* rennañ un obank.
2. [tekn.] *ein Rad spannen,* klask kreiz ur rod, kreizañ ur rod.
3. sterniañ, aveiñ ; *Pferde an einen Wagen spannen, Pferde vor einen Wagen spannen,* lakaat kezeg ouzh ur c'harr, sterniañ kezeg ouzh ur c'harr, aveiñ kezeg, sterniañ ur c'harr, stagañ kezeg war ur c'harr ; *die Pferde vor den Pflug spannen,* sterniañ ar c'hezeg ouzh an arar ; *das Pferd an die Schere spannen,* lakaat ar marc'h el limon, lakaat ar marc'h er c'hleurioù ; *Ochsen ins Joch spannen,* lakaat ejened ouzh ar yev, sterniañ oc'hen ; *zwei Pferde hintereinander spannen, zwei Pferde hintereinanderspannen,* ambilhañ kezeg ; [dre skeud.] *die Pferde hinter den Wagen spannen,* lakaat an arar a-raok ar c'hezeg, debriñ e gig a-raok e soubenn, kregiñ ganti dre ar penn foerell, sevel an tour a-raok an aoter, troc'hañ e gerc'h a-raok e foenn, lakaat an arar a-raok ar c'hilhoroù, lakaat lost ar c'harr a-raok, mont war e benn, bezañ maout da lakaat spilhoù e revr ar saout, labourat evel ma kac'h ar saout en noz, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, klask tapout skrilhed gant bazh ar yod, skarzhañ al lenn gant un hanaf toull, ober udb war an tu ma tiskrab ar yar, brellañ, ober labour beleg, plamoustiñ, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, ober an traoù a-bempoù, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, mont da besketa goude ar mare, mont da ourmela goude ar vareaj, klask vioù fresk e neizhioù warlene, klask vioù fresk e neizhioù kozh.
4. [dre astenn.] *jemanden auf die Folter spannen,* reiñ ar jahin (an touch-tan) d'u.b. / tanañ e dreid d'u.b. / jahinañ u.b. (Gregor), lakaat u.b. war ar gazeg-koad, boureviañ u.b., lakaat u.b. da c'houzañv ar jahin, enkreziñ u.b. ; [dre skeud.] *spannen Sie mich doch nicht auf die Folter,* paouezit ouzhin mar plij ! paouezit mar plij da jahinañ va spered ! na zaoubennit ket ac'hanon evel-se ! ; *er spannt mich auf die Folter,* hennezh a jahin va spered, hennezh ne baouez ket ouzhin, hennezh a laka ac'hanon da zisec'hañ gant ar c'hoant gouzout, hennezh a laka kaoc'h kras em bragoù.
5. [tekn.] *in den Schraubstock spannen,* stardañ e-barzh ar viñs-taol (ar viñsell) ; *einen Wagen spannen,* stagañ mat ha tenn karg ur c'harr ; *über die Form spannen,* stignañ war ar moull.
V.gw. (hat gespannt) : **1.** *dieses Kleid spannt über den Schultern,* re start eo an dilhad-mañ en-dro d'an divskoaz.
2. *die Katze spannt auf die Maus,* bez emañ ar c'hazh e spi da gregiñ el logodenn, emañ ar c'hazh e spi o c'hedal al logodenn ; P. *auf einen Gewinn spannen,* bezañ e-sell d'ober un tamm gounid, bezañ en gortoz a ober un tamm gounid.
3. *dieses Flugzeug spannt fünfzig Meter,* hanter-kant metrad hed-eskell a zo gant ar c'harr-nij-mañ.
V.em. : **sich spannen** (hat sich gespannt) : **1.** reutaat, reudiñ, sonnaat, sonnañ, en em stignañ ; *seine Muskeln spannen sich,* en em stignañ a ra e gigennoù ; **2.** *die Brücke spannt sich (ak.) über den Fluss,* a-c'haoliad emañ ar pont war ar stêr ; *über den Himmel spannt sich (ak.) ein Regenbogen,* stignet eo gwareg-ar-glav ; *der Himmel spannt sich (ak.) über uns,* an oabl a zispak e volz a-uc'h dimp.
gespannt : **1.** stignet, a-stign, dilaosk, tenn, reut, reudet, stenn, stegn, stign, stir ; *straff gespanntes Seil,* fun stegn b. ; [merdead.] *das Großsegel ist perfekt gespannt,* terket a-zoare eo ar ouel vras ; **2.** [dre skeud.] war evezh, evezhiek, stignet, a-stign, a-ispilh, tenn ; *gespannte Aufmerksamkeit,* brasañ evezh g. ; *die Zuschauer hörten den Vortrag gespannt zu,* an holl dud a oa a-ispilh evit selaou ar brezegenn, bez' edo ar selaouerien dindan gazel-ge gant ar brezegenn, hoalet e oa ar selaouerien gant ar brezegenn, stignet (a-stign) e oa ar selaouerien o selaou ar brezegenn, dedennet dreist e oa ar selaouerien gant ar brezegenn, skoet dreist e oa ar selaouerien gant ar brezegenn ; *eine gespannte Lage,* ur blegenn denn b., ur blegenn gwall ziaes, glazentez b., un dro arvarus b., ur blegenn gwall ziaes b., ur saviad enkadennek g., ur saviad eizik g. ; *die Lage ist gespannt,* tenn eo an traoù, start eo an traoù ; *mit jemandem auf gespanntem Fuß stehen,* bezañ e luz gant u.b., bezañ e yenien d'u.b., kaout yenien ouzh u.b., bezañ an debr hag an dag etre an-unan hag unan all, bezañ fachet ruz, bezañ glazentez (droukrañs, treuflez, erez) etre an-unan hag unan all, bezañ trenket ar soubenn etre an-unan hag unan all, bevañ e drougiezh gant (ouzh) u.b., bezañ evel ki ha kazh, en em giañ, bezañ evel bleiz hag oan, bezañ tenn an traoù etre an-unan hag unan all, bezañ tenn an darempredoù etre an-unan hag unan all, [emaint ganti lazh-da-lazh, emaint ganti sach-da-sach] ; *gespannte Beziehungen,* darempredoù tenn (stign) ls. ; *die Beziehungen der beiden zueinander waren sehr gespannt,* tenn e oa an traoù etre an daou ; *seine Nerven sind zum Zerreißen gespannt,* gant e elvaj emañ, fioun 'zo ennañ, kintoù 'zo ennañ ; *ich bin gespannt, ob er kommt,* m'en dare hag-eñ e teuio ; *hoch gespannte Hoffnungen,* c'hoantoù re vras (dreistmuzul) ls. ; *allzu gespannt,* o virviñ war e dreid, o virviñ gant ar brasañ dibasianted, birvilh ennañ, a-stign, e spered stignet e-giz ur wareg ; *ich bin darauf gespannt,* dibasiantiñ a ran o c'hedal an dra-se, gortoz a ran an dra-se gant hast bras, despailh a zo ganin gwelet an dra-se, mall am eus da welet an dra-se, mall a zo ganin (din) gwelet an dra-se, skuizhañ a ran o c'hedal an dra-se ; *er ist darauf gespannt,* P. kaoc'h kraz a zo en e vragoù.
Spannen n. (-s) : **1.** reutidigezh b., reudadur g., stegnadur g. ; **2.** stardadenn b., starderezh g. ; **3.** [merdead.] *das Spannen der Wanten mit einer Jungfer, das Spannen der Wanten mit einer Wantschraube,* ar rennañ g.
spannend ag. : **1.** hoalus, dedennus, entanus, boemus, marzhus, estlammus, dudius-dreist, dudius, teogus, lubanus, atizus, mezevellus, mezvus, trelatus ; *spannende Erzählung,* danevell dedennus-tre b., danevell lubanus b. ; **2.** stegnus, tennderus ; **3.** startaus ; **4.** [tr-l] *es spannend machen,* klask tro, klask tro en e gaoz, klask kornioù-tro en e gaoz, ober kant tro d'ar pod, klask kant ha kant tro, klask kammdroioù, klask un dro-bleg, klask tro da ziverrañ, tortilhañ, tortal, troiata ; *mach's nicht so spannend !* disac'h 'ta ! distrip 'ta ! lavar da stal 'ta ! skop deomp ar pezh ac'h eus da skopañ ! dispak da grampouezh hep klask tro !
Spannenlänge b. (-,-n) : rahouennad b.
spannenweise Adv. : a-rahouennadoù ; *spannenweise messen,* rahouennañ (Gregor), rahouenniñ, muzuliañ a-rahouennadoù.
Spanner g. (-s,-) : **1.** stigner g. [*liester* stignerioù], stenner g. [*liester* stennerioù] ; *Schuhspanner,* stign-botoù g., furm-votez b., moull-botoù g. ; **2.** P. sellataer g. [*liester* sellataerien] ; **3.** [loen.] falenn b. [*liester* falenned] ; **4.** doug-kelaouenn g. ; **5.** starder skinoù-rod g. [*liester* starderioù skinoù-rod] ; **6.** [sport] stigner palikedoù g. [*liester* stignerioù palikedoù] ; **7.** [korf.] kigenn stenner b. [*liester* kigennoù stenner] ; **8.** [istor] *königlicher Spanner,* douger-akebut g. [*liester* dougerien-akebut].
Spannerraupe b. (-,-n) : [loen.] rahouenner g. [*liester :* rahouennered].
Spannerin b. (-,-nen) : P. sellataerez b.
Spannfeder b. (-,-n) : gwinterell b.
Spannfutter n. (-s,-) : [tekn.] beg-stardañ g.
Spanngewicht n. (-s,-s) : [tekn.] pouez stennañ g.
Spanngurt g. (-s,e) : senklenn b.
Spannhebel g. (-s,-) : stign g., stegner g. [*liester* stegnerioù], stigner g. [*liester* stignerioù], stenner g. [*liester* stennerioù] ;

[hemolc'h] *Spannhebel zum Spannen der Federn von Abzugeisen,* stigner gripedoù g.
Spannholz g. (-es,-hölzer) : strilh str., tortis g.
Spannkraft b. (-) : **1.** lastikelezh b., stirennegezh b., tonikelezh b. ; **2.** [fizik] gwask burezh g. ; **3.** [gwer] emledusted b.
spannkräftig ag. : stirennek, lastikennek.
Spannlack g. (-s) : [tekn.] lakenn stignañ b.
Spannlaken n. (-s,-) : liñsel dindan da stegnañ war ar vatalasenn b., liñsel-doagenn b. [*liester* liñselioù-toagenn].
Spannmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn stenner b. [*liester* kigennoù stenner].
Spannnagel g. (-s,-nägel) : b. (-,-n) : ibil houarn kenstagañ g., ibil-sterniañ g.
Spannrahmen g. (-s,-) : stern stigner g.
Spannriemen g. (-s,-) : senklenn b., stleug-kere g.
Spannring g. (-s,-e) : kolier stardañ g., envez stardañ g.
Spannrippe b. (-,-n) : [kegin.] kostezenn blat b. [*liester* kostezennoù plat].
Spannschiene b. (-,-n) : ruzerez b., risklerez b., rakled g.
Spannschloss n. (-es,-schlösser) **/ Spannschraube** b. (-,-n) : [merdead.] rennell b. ; *das Spannen der Wanten mit einer Spannschraube,* ar rennañ g.
Spannschutz g. (-es,-e) : [botoù-koad] choukenn b., bourr g.
Spannseil n. (-s,-e) : fun-stignañ b., fun-stennañ b., pantilhon g., stign g., renn g.
Spannstock g. (-s,-stöcke) : [tekn.] biñs-taol b., krog-bank g.
Spannstoß g. (-es,-stöße) : [sport] tenn gant chouk an troad g.
Spannstück n. (-s,-e) : [tekn.] **1.** spletenn b., pluenn b., draen g. ; **2.** pezh stardañ g.
Spanntau n. (-s,-e) : fun b., bos g., stag g., fard g., renn g.
Spannteppich g. (-s,-e) : [Bro-Suis] moketenn b.
Spannung b. (-,-en) : **1.** stegnadur g., stignadur g., stennadur g., reutidigezh b., reutadur g., reutadenn b., reudadur g., reudadenn b. ; *Spannung eines Seiles,* stegnadur ur fun g. ; *Spannung des Bogens,* stegnadur ar wareg g. ; *zu große Spannung,* dreiststegnadur g., soulstegnadur g. ; *zu geringe Spannung,* isstegnadur g. ; *die Spannung der Bogensehne drosseln, die Spannung der Bogensehne lockern,* distennañ kordenn ar wareg, dizantellañ ur wareg ; *die Spannung der Saiten einer Gitarre drosseln, die Spannung der Saiten einer Gitarre lockern,* distennañ kerdin ur gitar.
2. hed-gaol g., treuziad g. ; *Spannung eines Gewölbes,* hed-gaol ur volz g. ; *Spannung einer Brücke,* hed-gaol ur pont g.
3. [bred.] tennder g., stennadur ; *psychische Spannung,* bredtennder g., stennadur bred g., tennder bredel g. ; *affektive Spannung,* tennder kantaezel g. ; *emotionale Spannung,* tennder fromel g. ; *ein Buch mit Spannung lesen,* lenn ul levr a-greiz-kalon (a-galon, a-wir-galon), bezañ a-zevri-kaer (a-zevri-bev, da vat-kaer, da vat ha kaer) gant ul levr ; *die Zuschauer hörten den Vortrag mit Spannung zu,* an holl dud a oa a-ispilh evit selaou ar brezegenn, bez' edo ar selaouerien dindan gazel-ge gant ar brezegenn, hoalet e oa ar selaouerien gant ar brezegenn, stignet (a-stign) e oa ar selaouerien o selaou ar brezegenn, dedennet dreist e oa ar selaouerien gant ar brezegenn, skoet dreist e oa ar selaouerien gant ar brezegenn ; *Spannung der Willenskraft,* luskoù a spered ls., strivoù spered ls., dastumadur e holl youl (e nerzh-youl) g. ; *in atemloser Spannung sein,* chom balc'h e c'henoù - chom war e gement all - kouezhañ war e gement all - bezañ sabatuet (alvaonet holl) - bezañ o stonkañ gant ar sebez - chom digor e c'henoù, digor-bras e zaoulagad - chom beg ha razh - bezañ kalmet ; *Spannung verursachend,* tennderus, stegnus ; [korf.] *Spannung des Muskelgewebes,* tennder ar gwiad kaher g.
4. *politische Spannungen,* darempredoù tenn war tachenn ar politikerezh ls., aergelc'h politikel broutac'hus g., stad an traoù eus ar re washañ (trouz trubuilhoù bras) war tachenn ar politikerezh b., tennderioù politikel ls. ; *Spannungen in den Beziehungen zwischen Arbeitgebern und Arbeitnehmern,* tennderioù etre implijerien hag implijidi ls. ; *im Saal herrscht elektrische Spannung,* berv a zo (an tan a zo) en dud er sal, war rustaat e ya an traoù er sal, tommañ a ra an traoù er sal, pebr a zo gant ar soubenn, er sal ez eo krog an dud da virvilhañ (da vreskenn), emañ an traoù er sal o kinnig tarzhañ.
5. [tredan] voltadur g., tredanvarr g., barr g. ; *Spannung von 220 volt,* tredanvarr a 220 volt, 220 volt tredanvarr ; *eine Spannung einlegen,* ober gant un tredanvarr ; *die Spannung in etwas (dat.) herabsetzen, die Spannung in etwas (dat.) erniedrigen, die Spannung in etwas (dat.) mindern,* isvarrañ udb. ; *die Spannung erhöhen,* usvarrañ ; *Niederspannung,* tredanvarr izel g., barr izel g. ; *Hochspannung,* tredanvarr uhel g., barr uhel g.
6. [burezh] gwask g., barr g. ; *Dampfspannung,* gwask burezh g. ; *Niederspannung,* barr izel g. ; *Hochspannung,* barr uhel g.
7. [fizik] gwask g., barr g., tennder ; *interne Spannungen,* destrizhoù diabarzh ls. ; *Niederspannung,* barr izel g. ; *Hochspannung,* barr uhel g. ; *Oberflächenspannung,* tennder gorre g.
Spannungsabfall g. (-s,-abfälle) : [tredan.] digresk voltadur g., digresk tredanvarr g., lammdigresk voltadur g., lammdigresk tredanvarr g., isvarr g.
Spannungsabwärtswandler g. (-s,-) : [tredan.] izelaer g. [*liester* izelaerioù].
Spannungsausgleicher g. (-s,-) : [tredan.] reolier voltadur g. [*liester* reolieroù voltadur], reolier tredanvarr g., tredanvarreolier g., reolier tredan g.
Spannungsdifferenz b. (-,-en) : [tredan.] kemm barr g., kemm tredanvarr g.
Spannungserhöher g. (-s,-) : [tredan.] usvarrer g. [*liester* usvarrerioù].
Spannungserhöhung b. (-,-en) : [tredan.] usvarrañ g.
Spannungserniedriger g. (-s,-) : [tredan.] isvarrer g. [*liester* isvarrerioù].
Spannungsgebiet n. (-s,-e) : [polit.] takad gwall denn an darempredoù politikel ennañ g., takad trouz brezel ennañ g.
spannungsgeladen ag. : tenn, start ; *die Beziehungen der beiden zueinander waren spannungsgeladen,* tenn e oa an traoù etre an daou, start e oa an traoù etre an daou, fall e oa an traoù etre an daou, P. tarzhet e oa ar soubenn etre an daou, trenket e oa ar soubenn etre an daou, troet e oa an traoù d'ar put etre an daou ; *die Beziehungen wurden spannungsgeladen,* krog e oa an traoù da stardañ etrezo, an traoù etrezo a oa deuet da vezañ tennoc'h-tennañ.
Spannungsherabsetzung b. (-,-en) : [tredan.] isvarrañ g., digresk voltadur g., digresk tredanvarr g.
Spannungsirresein n. (-s) : [mezeg.] katatoniezh b.
spannungslösend ag. : [retorik] *spannungslösender Bestandteil,* eilorad g. ; *spannungsschaffender und spannungslösender Bestandteil,* kentorad hag eilorad.
Spannungsmesser g. (-s,-) : **1.** [tredan.] voltmetr g. ; **2.** jaoj gwask g.
Spannungsminderung b. (-,-en) : [tredan.] isvarrañ g., digresk voltadur g., digresk tredanvarr g.
Spannungsprüfer g. (-s,-) : **1.** [tredan.] reolier tredan g. [*liester* reolieroù tredan], kontroller tredanvarr g. [*liester* kontrollerioù tredanvarr], kontroller voltadur g. ; **2.** reolier gwask g. [*liester* reolieroù gwask], kontroller gwask g. [*liester* kontrollerioù tredanvarr].
Spannungsquelle b. (-,-n) : [fizik] tarzh barr g.

spannungsschafend ag. : [retorik] *spannungsschaffender Bestandteil,* kentorad g. ; *spannungsschaffender und spannungslösender Bestandteil,* kentorad hag eilorad.
Spannungssprung g. (-s,-sprünge) : [tredan.] lamm barr g.
Spannungsteiler g. (-s,-) : [skingomz] tredanvarreolier g. [*liester* -reolieroù], barreolier g. [*liester* -reolieroù].
Spannungsverstärker g. (-s,-) : [tredan, fizik] barramplaer g. [*liester* barramplaerioù], amplaer barr g. [*liester* amplaerioù barr].
Spannvorrichtung b. (-,-en) : [tekn.] stigner g. [*liester* stignerioù], stenner g. [*liester* stennerioù], stegner g., stignad stardañ g.
Spannweite b. (-,-n) : **1.** [laboused] hed-eskell ul labous g., digorentez b., digorded b., eskelled g. ; *mit breiter Spannweite,* askellet ledan ; *Vögel mit großer Spannweite,* evned uhelnij ls., uhelnijerien ls. ; **2.** treuziad g., gavael g., gaoliad b. ; *Spannweite eines Gewölbes,* hed-gaol ur volz g. ; *Spannweite einer Brücke,* hed-gaol ur pont g. ; **3.** [tekn.] distok g., digorder g., skarv g. ; **4.** [nij.] digorentez b., hed-eskell g., eskelled g.
Spannzange b. (-,-n) : [tekn.] gwask stardañ g.
Spanplatte b. (-,-n) : panell dorpez b., panell prenn torpez b., torpezad g., P. panell koad formaj b.
Spansau b. (-,-säue) : [loen.] gwiz-laezh b.
Spanschachtel b. (-,-n) : boest graet gant plankennoù skañv (gant prenn torpez, P. gant koad formaj) b.
Spant [merdead.] n. (-s,-en) / [nij.] n./g. (-s,-en) : koad-kamm g., azen b. [*liester* ezen], gourivin g. ; [merdead.] *Hauptspant,* gourazen b. [*liester* gourezen].
Spanten ls. : [merdead., nij.] ezen ls., koadoù-kamm ls., gourivinoù ls. ; *die Spanten anbringen,* lakaat ar c'hoadoù-kamm.
spanweise Adv. : [tekn.] a-ziskolp, a-skolp.
Sparbrenner g. (-s,-) : dever tan bihan g. [*liester* deverioù tan bihan], lutig g.
Sparbrett n. (-s,-er) : [mañsonerezh] sparfell b. [*liester* sparfelloù].
Sparbrief g. (-s,-e) : testeni postadenn war feur kampi digemm g., madenn espern b.
Sparbuch n. (-s,-bücher) : levrig espern g., levrig ar fiziadoù g.
Sparbüchse b. (-,-n) : pod-espern g., podig-espern g., bionenn b. ; *Sparbüchse voll Kleingeld,* pod-espern leun a laboused melen g.
Spardeck n. (-s,-s) : [merdead.] gorre-bourzh g.
Spardose b. (-,-n) : pod-espern g., podig-espern g., bionenn b. ; *Spardose voll Kleingeld,* pod-espern leun a laboused melen g.
Spareinlage b. (-,-n) : fiziad g. ; *Spareinlage mit fester Laufzeit,* fiziad war dermen g.
sparen V.k.e. ha V.gw. (hat gespart) : **1.** espern, erbediñ, arboellañ, armerzhañ, armerzhout, restañ, arbenniñ, arrelajiñ arc'hant ; *für das Alter sparen,* lakaat arc'hant a-gostez (tuañ arc'hant, gorren arc'hant, kostezañ arc'hant, gouarn arc'hant, restañ arc'hant, arboellañ arc'hant, kosteziañ arc'hant, espern arc'hant, sevel arc'hant, erbediñ arc'hant, arrelajiñ arc'hant, ober boujedenn, ober yalc'h a-dreñv) e-sell ar gozhni, dastum arc'hant evit ar gozhni ; *Geld sparen,* dastum (berniañ) arc'hant, armerzhañ arc'hant, ober ur yalc'hadig, teñzoriañ, arrelajiñ arc'hant, arrelajiñ, erbediñ e wenneien, lakaat arc'hant a-gostez, lakaat arc'hant en armerzh, tuañ arc'hant, gorren arc'hant, kostezañ arc'hant, gouarn arc'hant, restañ arc'hant, arboellañ arc'hant, espern arc'hant, sevel arc'hant, erbediñ arc'hant, ober boujedenn, ober yalc'h a-dreñv ; *am unrechten Ort sparen, am falschen Ende sparen,* lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, bezañ pizh war ar brenn ha foran war ar bleud, kerzhet war e benn evit erbediñ e dreid ; *an allen Ecken sparen,* bevañ divisañ ma c'haller, dispign an nebeutañ ar gwellañ, justinañ, bitañ muiañ ma c'haller, mont d'ar jol vihan, tremen gant nebeut, ober e dreuz gant nebeut a dra, bezañ nebeut a dra a-walc'h d'an-unan da vevañ, en em vagañ gant nebeut a dra, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, bevañ diwar nebeut a dra, bevañ diwar bara ha dour, bevañ gant bara ha dour, bevañ gant pizhoni, bezañ pizh ouzh an-unan ; *er sparte an allen Ecken,* bevañ a rae divisañ ma c'halle, hennezh a justine, hennezh a vite muiañ ma c'halle, hennezh a zae d'ar jol vihan, bitañ a rae muiañ ma c'halle.
2. damantiñ, kaout damant da, erbediñ, arboellañ, espern ; *seine Mühe sparen,* marc'hata e boan, espern e boan, kaout kerteri d'e boan, damantiñ d'e boan ; *sparen Sie sich die Mühe,* na gollit ket ho poan gant kement-se (Gregor), espernit ho poan, espernit ho amzer ; *seine Mühe nicht sparen,* na zamantiñ d'e boan (d'e gorf), na espern e boan, bezañ dizamant eus e boan, na gaout damant d'e boan, na sellet ouzh e boan, na gaout a gerteri d'e boan, bezañ ki ouzh e gorf, lakaat e holl nerzh, plantañ e holl nerzh d'ober udb, poaniañ evel an diaoul kamm, ober labour tri, dic'hwistañ, dic'hastañ, bountañ ganti, plantañ e-barzh, krugañ ouzh al labour, lakaat kas war e gorf, terriñ e gein, foeltrañ e revr, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, turkañ, stardañ outi, stardañ warni, korfañ, labourat a-nerzh, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, lardañ, lorgnañ, kordañ da vat gant al labour, bouc'halañ, skrabañ, en em zrastañ, en em hersal da labourat, bezañ kalet ha didruez ouzh e gorf, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, ruilhal ha merat e gorf, labourat evel ur c'hi, na ober goap a labourat, reiñ poan ha n'eo ket ober goap, reiñ poan ha n'eo ket ober an neuz eo, bezañ ur gounnar labourat en an-unan, c'hwezhañ e-barzh, difretañ, diskrapañ, diskrabañ, en em zibilhonañ, daoubenniñ war al labour, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, bezañ didruez ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), labourat a-lazh-korf, en em darzhañ gant al labour, bezañ kefridi war an-unan, bezañ war ar charre, strivañ a-dro-vat, ober bec'h bras, kemer bec'h, poursuiñ, lakaat bec'h war al labour, merat, na vouzhañ ouzh al labour ; *mit dem Lobe nicht sparen,* [dispredet] *des Lobes nicht sparen,* na baouez d'ober meuleudioù - mont amplik gant ar meuleudioù - reiñ mel gant al loa-bod - reiñ pour, gwrizioù hag all - reiñ kaol - reiñ kaol d'ar c'havr - bezañ brokus gant e veuleudioù - meuliñ dreistpenn - na armerzhañ e veuleudioù d'u.b. ; *ihr könnt euch eure Bemerkungen sparen !* chomit ho kaozioù ganeoc'h ! tavit din ho evezhiadennoù ! lezit hoc'h evezhiadennoù a-dreuz, mar plij ! ; *eure weisen Ratschläge könnt ihr euch (dat.) sparen,* n'em eus kelenn da gaout digant den ebet ; **3.** [stlenn.] *Energie sparen,* lakaat war-c'hed.
Sparen n. (-s) : espern g., espernerezh g., espernidigezh b., armerzh g., arboellerezh g., arboell g., erbed g. ; *das Sparen fördern,* annouezh d'an espern [*pennrann* annoug-] ; *ich bin klar fürs Sparen und gegen Verschwendung,* me e vez gwell ganin dastum eget skuilhañ, me e vez gwell ganin espern eget foranañ ; *Sparen schützt vor Armut,* an arboellentez a stank an hent ouzh ar baourentez, ar foranerezh a gas an den da baour.
-sparend ag. : -arboellus ; *energiesparend,* gremmarboellus, damantus a-fet bevezadur gremm, damantus a-fet bevezadur energiezh ; *wassersparend,* dourarboellus, damantus a-fet bevezadur dour.
Sparer g. (-s,-) : erbeder g., arboeller g., esperner g., armerzher g. ; *kleine Sparer,* erbederien vihan ls., arboellerien vihan ls. ; *dem Sparer gehört ein Zehrer,* tad ha mamm vailhant, bugale feneant - goude ar rastell e teu ar forc'h - war-lerc'h un dastumer e teu un dispigner - war-lerc'h un daspugner e teu un dispigner - àr-lerc'h an tolpour e teu ar strewour - goude ar serrer e teu an diserrer - henhont a zo o verniañ gant ar rastell e-pad m'emañ e vugale o ledañ gant ar forc'h.
Sparerin b. (-,-nen) : erbederez b., arboellerez b., armerzherez b., espernerez b.

Sparflämmchen n. (-s,-) : tan bihan g., tan damvouget g., lutig g.
Sparflamme b. (-,-n) : **1.** tan bihan g., tan damvouget g., lutig g. ; **2.** P. [dre skeud.] *auf Sparflamme,* war e c'horregezh, ent habaskik, dousik, en arouar ; *auf Sparflamme laufen, auf Sparflamme kochen,* treiñ en arouar, mont war e c'horregezh, mont dousik war-raok, mont goustadik war-raok.
Spargang g. (-s) : [tekn.] uskefloc'h g., overdrive® g.
Sparganggetriebe n. (-s,-) : [kirri-tan] rodaoueg uskefloc'h b., rodaoueg overdrive® b.
Spargel g. (-s,-) : [louza.] asperjez str., asperjuz str., sparf g., louzaouenn ar sparf b. ; *ein Bund Spargel,* un duilh asperjez g. ; *wildwachsender Spargel,* asperjez gouez str. ; *Blätterteig mit Spargel,* feilhetez asperjez b.
Spargelblume b. (-,-n) : [louza.] brouskaol str.
Spargelcremesuppe b. (-) : [kegin.] mignoc'henn asperjez b., voulouzenn asperjez b.
Spargeld n. (-es,-er) : arc'hant dibrez g., arboell g., arboellad g., arboelladenn b., espern g., espernadenn b., armerzh g., boujedenn b., arc'hant lakaet a-gostez g., arc'hant arboellet g., arc'hant en arboell g., arc'hant espernet g., bern b. ; *von seinem Spargeld kann er sich (dat.) jetzt einen neuen Wagen kaufen,* deuet eo a-benn da arboellañ gwerzh ur c'harr-tan nevez.
Spargelkohl g. (-s) : [louza.] brikoli str., penn-brikoli g.
Spargelpilz g. (-es,-e) : [louza.] monog blevek g. [*liester* monogoù blevek].
Spargelspitze b. (-,-n) : [kegin.] beg asperjez g.
Spargelzeit b. (-) : *die Spargelzeit,* mare an asperjez g.
Spargroschen g. (-s,-) : arboellig g., espernig g., yalc'hig a-dreñv b., yar gozh b., assac'h g.
Sparguthaben n. (-s) : kaoud war ul levrig espern g.
Sparheft n. (-s,-e) : [Bro-Suis] levrig espern g.
Sparkalk g. (-s) : plastr g., maen-plastr g., gips g.
Sparkasse b. (-,-n) : kef-espern g., esperndi g.
Sparkassenbuch n. (-s,-bücher) : levrig espern g.
Sparkästchen n. (-s,-) : pod-espern g., podig-espern g., bionenn b.
Sparkonto n. (-s,-konten) : kont-espern b. ; *den Erlös aus der verkauften Wohnung hatte er auf sein Sparkonto überwiesen,* treuzkaset en doa gwerzh ar ranndi war e gont-espern.
Sparkurs g. (-es,-e) : strizhentez e-keñver an dispignoù b., strizhded e-keñver an dispignoù b., strizhder e-keñver an dispignoù g.
spärlich ag. : dister, skañv, rouez, ral, difonn, distank, gloev, dibaot, tanav, teusk, skort, skars ; *spärliche Mahlzeit,* pred dister g. ; *spärliche Geldmittel,* yalc'h skañv b., yalc'had dister b., leveoù dister ls., arc'hant ken just ha fri ar c'hazh g., boujedenn gwall verr b. ; *spärliches Haar,* blev gloev str. ; *dieser Roggen wächst spärlich,* gloev eo ar segal-mañ, skeltr eo ar segal-mañ ; *spärliches Feuer,* tammig tan g., tan dister g., banne tan g., bannac'h tan g., begad tan g., begad tan dister g., tan intañvez g., tan flut g. ; *spärliches Licht,* skleur g., damskleur g., skleurenn b., banne gouloù g., banne sklêrijenn g., banne deiz g., gouloù bleiz g., tamm gouloù dister g., tamm gouloù pikous g., gouloù blin g., lutig g., gouloù dister g. ; *in der spärlichen Zeit, die zur Verfügung steht,* e-pad ar berrig amzer a chom ; *spärlich beleuchtet,* goulaouet dister ; *ein spärlich belaubter Baum,* ur wezenn dibaot delienn outi str., ur wezenn nemeur a zelioù outi str., ur wezenn zibourc'h str. ; *spärlich bevölkert,* amdudek, … n'eus nemeur a dud o chom ennañ, poblet rouez, tudet rouez ; *spärlicher werden,* disteraat, rouesaat, tanavaat, gloevaat, distankaat, dibaotaat ; *hier kommen die Sardinen nur spärlich vor,* evit ar sardin n'eus nemet ul livadenn amañ, evit ar sardin n'eus ket pikol amañ, evit ar sardin n'eus ket ur bern amañ, evit ar sardin n'eus ket bernioù bras anezho amañ, evit ar sardin n'eus ket dirañj diouto amañ, war-dro amañ eo distank ar sardin, ne vez ket rust ar sardin amañ, evit ar sardin n'eus ket nemeur amañ, n'eus nemeur a sardin amañ ; *spärlich besucht,* dibleustr, dizarempred, digevannez, distro ; *eine spärlich besuchte Kirche,* un iliz difoul b. ; *spärlich besuchtes Schauspiel,* abadenn na ra ket berzh b. ; *vor einem spärlichen Publikum,* dirak nebeut a dud, dirak ur sal didud ; *seine Vorlesungen waren spärlich besucht,* darempredet nebeut e veze e gentelioù ; *von seiner Frau bekommt er nur spärlich Geld,* arc'hant a vez roet dezhañ a sil da sil gand e wreg, arc'hant a vez roet dezhañ diouzh kont gand e wreg.
Spärlichkeit b. (-) : disterder g., disterded b., rouezder g., rouezded b.
Sparmarke b. (-,-n) : timbr distaol g., timbr espern g.
Sparmaßnahme b. (-,-n) : diarbenn arboellañ b., darbaroù arboellañ ls. ; *Sparmaßnahmen,* krennadur an dispignoù g. ; *drastische Sparmaßnahmen treffen,* krennañ groñs war an dispignoù, krennañ groñs an dispignoù (ar budjed), mont d'ar jol vihan, justinañ.
Sparpackung b. (-,-en) : pakad espernus g., pakad arboellus g.
Sparpfennig g. (-s,-e) : tammoù gwenneien lakaet a-gostez ls., yalc'hadig b., yalc'hadig a-dreñv b., assac'h g.
Sparplan g. (-s,-pläne) : steuñv espern g.
Sparpolitik b. (-) : politikerezh strizh e-keñver an dispignoù g., strizhentez e-keñver an dispignoù b., strizhded e-keñver an dispignoù b., strizhder e-keñver an dispignoù g., politikerezh a ruster g.
Sparprämie b. (-,-n) : skoaziadenn espern b.
Sparprogramm n. (-s,-e) : steuñv espern g., steuñv krennañ an dispignoù g.
Sparquote b. (-,-n) : [arc'hant.] feur espern g.
Sparren g. (-s,-) : **1.** kebr g., kebrienn b., gwifl g., gwiflenn b. ; *Sparren legen,* gwiflañ, kebrañ ; *Sparren herstellen,* gwiflañ ; *mit Sparen ausgestattet,* gwiflek, kebret, kebrek ; *unterster Sparren,* lost-koubl g. ; *Mauerfalz zur Aufnahme eines Sparrens,* gwal-gebr b. ; **2.** [ardamezouriezh] kebrenn b. ; *gestürzter Sparren, Sturzsparren,* kebrenn war-enep b. ; *gebrochener Sparren, ausgebrochener Sparren, unterbrochener Sparren,* kebrenn faoutek b. ; *Wappen mit Sparren,* skoed-ardamez kebrennek g. ; **3.** P. *einen Sparren zu viel haben,* na vezañ mat e benn, na vezañ mat anezhañ, bezañ klañv e benn, dougen banniel sant Laorañs, bezañ eus fin ar sizhun, bezañ eus fin ar bloaz, bezañ faout e girin, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaiad d'an-unan, kaout e lod e park ar Brizh, kaout ul lodenn e park ar Brizh, bezañ eus Kerwazi, bezañ gad diwar c'had, kaout kig leue, bezañ e spered o kerzhout war flac'hioù, bezañ kollet ar sterenn gant an-unan (*e sterenn gantañ, he sterenn ganti h.a.*), bezañ tapet war ar portolof, c'hoari gant e voned, bezañ kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), bezañ darngollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ cheñchet war an-unan, bezañ tec'het e spered, bezañ skañvaet e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, bezañ treid leue en e votoù, kaout kig leue en e votoù, bezañ laban, bezañ un tammig droch, mankout d'an-unan ur c'hreunenn er chapeled, faziañ ur c'hreunenn d'e chapeled, kuzhat al loar en e c'henoù, parañ al loar en e c'henoù, bezañ bet ganet da Sadorn da noz, bezañ bet ganet da Sadorn goude koan, bezañ bet ganet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, bezañ bet ganet goude ar

c'hrampouezh, bezañ eus dibenn ar bloaz, bezañ eus deizioù diwezhañ ar sizhun, bezañ eus penn diwezhañ ar sizhun, na vezañ eus penn kentañ ar sizhun, na vezañ bet meret e bleud an tanavañ, na vezañ ur sklêrijenn, na vezañ eus ar c'horadenn gentañ, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad.
Sparrenbau g. (-s) : gwiflaj str., kebriad str. [*stumm unan* kebrienn].
Sparrenfuß g. (-es,-füße) : belk g.
Sparrenholz n. (-es) : [tisav.] kebroù ls., gwifloù ls.
Sparrenkopf g. (-s,-köpfe) : belk g.
Sparrenlage b. (-,-n) : kebriad str. [*unander* kebrienn : *Sparren*].
Sparrenlegen n. (-s) : gwiflañ g., kebrañ g.
Sparrenleiste b. (-,-n) : [ardamezouriezh] tintenn b.
Sparrenwerk n. (-s,-e) : kebriad str. [*unander* kebrienn : *Sparren*].
Sparring n. (-s) : [sport, *saozneg*] gourdonerezh g., embregerezh g.
sparsam ag. : arboellus, dizispign, kempenn, kempenn war e arc'hant, kempenn ouzh e arc'hant, kempenn war e wenneien, kempenn ouzh e wenneien, pervezh, pervezh war e arc'hant, fur gant e wenneien, pizh, pizh ha kempenn, berrsellus, espernus, arboeller, erbedus, amsellus, sellus ; *sparsame Hausfrau,* tiegez vat b. (Gregor), menajerez vat b., menajerez dizispign b. ; *sparsames Auto,* karr-tan arboellus d'ar strilheoul g., karr-tan espernus evit ar pezh a sell ouzh ar bevezerezh strilheoul g. ; *sich sparsam ernähren,* en em vagañ dizispign ; *sparsam leben,* dispign gant moull, dispign gant erbed, arboell (armerzh) e arc'hant, erbediñ e wenneien, kaout damant d'e wenneien, damantiñ d'e zispignoù, damantiñ d'e zanvez, bezañ pervezh war e arc'hant, bezañ kempenn war e arc'hant, bezañ kempenn ouzh e arc'hant, bezañ kempenn war e wenneien, bezañ kempenn ouzh e wenneien, mont klenk dre an hent, mont d'ar jol vihan, justinañ, malañ munut e vleud, malañ munut, bezañ fur gant e wenneien, bevañ pizh, mont pizh ganti, bezañ pizh ha kempenn, derc'hel pizh d'e wenneien, bezañ dizispign, bevañ dizispign, bevañ hep nemeur a zispign, derc'hel tost d'e arc'hant, ober kalz gant nebeut, erbediñ e beadra, bitañ ; *er lebte so sparsam wie möglich,* bevañ a rae divisañ ma c'halle, hennezh a justine, hennezh a vite muiañ ma c'halle, hennezh a zae d'ar jol vihan, bitañ a rae muiañ ma c'halle ; *wer arm ist, muss sparsam leben,* ar paour a vank dezhañ malañ munut, nebeut e ranker dispign pa ne c'hounezer ket kalz ; *extrem sparsam leben,* bevañ divisañ ma c'haller, dispign an nebeutañ ar gwellañ, justinañ, bitañ muiañ ma c'haller, mont d'ar jol vihan, tremen gant nebeut, ober e dreuz gant nebeut a dra, bezañ nebeut a dra a-walc'h d'an-unan da vevañ, en em vagañ gant nebeut a dra, tremen gant soubenn an tri zraig, tremen gant soubenn ar pouezioù horolaj, bevañ diwar nebeut a dra, bevañ diwar bara ha dour, bevañ gant bara ha dour, bevañ gant pizhoni, bezañ pizh ouzh an-unan ; *wenn wir äußerst sparsam leben, dann können wir ...,* gant mont d'ar jol vihan e vo tu deomp … ; *sehr sparsam sein,* derc'hel pizh (bezañ tost) d'e wenneien, bezañ pizh ha kempenn, bezañ amsell, bezañ amsellus, bezañ stag e groc'hen ouzh e gein, bezañ tost e groc'hen d'e gein, bezañ sec'h a gein, bezañ kras e revr, sellet berr ouzh bleud ha brenn, na stagañ e chas diwar-goust silzig, berrsellet ; *er ist nicht gerade sparsam,* kalz a arc'hant a ya gant hennezh, hennezh ne sell ket berr ; [dre astenn.] *mit etwas sparsam umgehen,* sellet berr ouzh udb, sellet pizh ouzh udb, damantiñ d'udb, arboellañ (erbediñ, armerzhañ, marc'hata) udb, kaout damant d'udb, mont dousik d'udb, ober damant ouzh udb, bezañ damantus d'udb, bezañ pizh gant udb, bezañ pizh war udb, ober pizh war udb, espern udb, tailhañ udb, implijout udb gant erbed, bezañ kempenn war udb, bezañ pervezh war udb, bezañ fur gant udb, malañ munut e vleud ; *mit seiner Zeit sparsam umgehen,* marc'hata e amzer, bezañ pizh war e amzer, bezañ pizh eus e amzer ; *mit seinem Lob sparsam umgehen,* bezañ pizh eus e veuleudioù, ober pizh war e veuleudioù ; *mit der Butter nicht sehr sparsam umgehen,* lakaat amanenn war e vara a-gontelladoù, na zamantiñ d'an amanenn, ober diskempenn war an amanenn, lakaat amanenn frank war e vara, P. priellañ bara ; *mit seinen Kräften sparsam umgehen,* mont diouzh e nerzh, erbediñ e nerzh, arboellañ e nerzh hag e yec'hed, en em virout ; *er geht mit seinen Worten sparsam um,* hennezh a zo berr da gaozeal, hennezh a zo arboeller en e gomzoù, hennezh a zo arboellus en e gomzoù, hennezh a zo berr e lañchenn, hennezh a zo kerterius en e gomzoù, hennezh a zo kerterius war e gomzoù, ne lavar ket pikol tra, n'eo ket gwall gaozeüs, P. hennezh ne yelo ket c'hwibu en e c'henoù, hennez a zo sparlet e deod ; *von einer Erlaubnis sparsam Gebrauch machen,* ober un implij fur eus un aotre bennak, implijout un aotre bennak gant erbed.
Sparsamkeit b. (-) : arboell g., arboellentez b., arboelladurezh b., arboellerezh g., armerzh g., espernegezh b. ; *aus Sparsamkeitsgründen,* dre zamant, evit krennañ an dispignoù, evit krennañ war an dispignoù, evit ober un tamm krennañ d'an dispignoù, evit arbenniñ an dispignoù ; *kleinliche (übertriebene) Sparsamkeit,* pervezhded b., pervezhder g., tostoni b., pizhder g., pizhded b., pizhoni b.
Sparsamkeitsprinzip n. (-) : [preder.] pennaenn an arboellañs b., pennaenn an eeunder g.
Sparschwein n. (-s,-e) : podig-espern g., bionenn b., yalc'hig a-dreñv b., yar gozh b. ; *Sparschwein voll Kleingeld,* pod-espern leun a laboused melen g.
Sparstrumpf g. (-es,-strümpfe) : P. yalc'h a-dreñv b., assac'h g., yar gozh b., barlennad arc'hant b., tousegad arc'hant g.
Spart n. (-es) : [louza. *Lygeum spartum*] broen-palud str.
Sparta n. (-s) : [istor] Sparta b.
Spartakiade b. (-,-n) : [sport] spartakiadenn b.
Spartakismus g. (-) : [istor] spartakouriezh b.
Spartakist g. (-en,-en) : [istor] spartakour g.
Spartakistin b. (-,-nen) : [istor] spartakourez b.
spartakistisch ag. : [istor] spartakour.
Spartakusbund g. (-) : [istor] kevre spartakour g.
Spartaler g. (-s) : P. tammoù gwenneien lakaet a-gostez ls., yalc'hadig a-dreñv b.
Spartaner g. (-s,-) : [istor] Spartaad g. [*liester* Spartaiz].
Spartanerin b. (-,-nen) : [istor] Spartaadez b.
spartanisch ag. : spartaat, spartaek ; *spartanisch erziehen,* desevel e giz Sparta, desevel en un doare reut ; *spartanisch erzogene Kinder,* bugale savet garv ls.
Sparte b. (-,-n) : **1.** rummad g., rann b., rannad b. ; **3.** [kazetennoù] rubrikenn b., rubrik g.
Sparterie b. (-,-waren) : [kenwerzh] traezenn broen-palud b., treilheris g., treilh b., treilhenn b. ; *Fertigung von Sparteriewaren,* sparterezh g.
Spartgras n. (-es) : [louza. *Lygeum spartum*] broen-palud str.
Spartoware b. (-,-n) : [kenwerzh] traezenn broen-palud b., treilheris g., treilh b., treilhenn b. ; *Fertigung von Spartowaren,* sparterezh g.
Spartrieb g. (-s) : arboellentez b., espernegezh b.
Sparvertrag g. (-s,-verträge) : steuñv espern g., kevrat espern b.
Sparzins g. (-es,-en) : kampi degaset gant ar gont-espern g.
spasmisch ag. / **spasmodisch** ag. : [mezeg.] kridek, spasmodek, andagek, andagel.
spasmophil ag. : [mezeg.] spasmofil, spasmofilek.
Spasmophile(r) ag.k. g./b. : [mezeg.] spasmofilad g. [*liester* spasmofilidi], spasmofiladez b., spasmofil g. [*liester* spasmofiled], spasmofilez b.
Spasmophilie b. (-) : [mezeg.] spasmofiliezh b.
Spasmus g. (-, Spasmen) : [mezeg.] krid g., spasm g., andag g. [*liester* andagoù].

Spaß g. (-es, Späße) : **1.** bourd g., bourderezh g., baoch g., fent g., farsadenn b., fars g., farsellerezh g., farserezh g., fentigell b., fentigellerezh g., taol jilibourdiñ g., taol farserezh g., jangloù ls., wignavaou g., c'hoari gaer g., tro gaer b. ; *schlechter Spaß,* tro divalav b., tro lous b., tro gamm b., bourd divalav g., c'hoari fall g., tro fall b. ; *roher Spaß,* bourd hudur g., bourd diwisk g., bourd pebret lik g. ; *Späße machen,* ober gennoù, ober bourdellajoù, ober farsoù, ober farsig-farsoù, ober jangloù, ober troioù-kamm, farsal, farsellat, ober fent, ober bourd, fentigellañ, gogeal, furlukinat, ober furlikinerezh, farouellañ, bourdigellat, boufoniñ ; *aus Spaß, zum Spaß,* **a)** dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars, diwar farsal, diwar c'hoari, dre c'hoari, kement a farsal, kement ha badinat, dre vourd, diwar c'hoarzhin ; **b)** evit ar blijadur, evit e blijadur ; *halb im Spaß, halb im Ernst,* gwech dre fars, gwech dre zevri - gwech a-fars, gwech a-zevri - etre fars ha devri - gant komzoù a zaou fas (Gregor) - bourd ha gwirionez kement-ha-kement en e gomzoù - gant komzoù daou du ; *das war nur Spaß !* evit ober van ne oa ken, ur c'hoari e oa ha netra ken, ur c'hoari ne oa ken, graet hor boa kement-se evit farsal, ur farsadenn an hini e oa, fellout a rae deomp bourdañ, o farsal e oamp, ne oa ket sirius, kement-se ne oa nemet c'hoariell ; *mit jemandem seinen Spaß treiben,* droukc'hoapaat u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, c'hoarzhin goap war (ouzh, a, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., sodiñ u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, a, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, a, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober fent gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *darin versteht er keinen Spaß,* n'eus ket tu da farsal gantañ war an dra-se ; *Späße machen,* fentigellat, bourdal ; *den Spaß beiseitelassen, den Spaß beiseite lassen,* dic'hoarzhin, pozetaat, adkavout e siriusted ; *Spaß beiseite !* fin d'ar pardon, echu eo ar fest-noz ! hep fars / hep fars ebet / fars a-gostez / pep fars er-maez (Gregor), hep farsal bremañ, divadin, ent dic'hoarzh, kuit a fent, kuit a farsoù, kuit a vourdoù, evit gwir, ent sirius, hep ober goap ; *bei Spaß und Possenspiel, sagt man der Wahrheit viel,* etre bourd (c'hoari) ha fars e vez lavaret ar wirionez da galz.

2. plijadur b., plijadurezh b., pleustr g., bourd g., joa b., goust g., ebat g., dudi g./b., didu g., diduamant g., diduell b., diduañs b., diverrañs b., fent g., misi g., [ober e] ran, deur g., sac'had plijadur g., fourrad plijadur g., korfad plijadur g., reuziad plijadur g., revriad plijadur g., barrad plijadur g. ; *allerlei Spaß,* lies plijadur ; *auch Spaß muss sein,* mat eo c'hoarigaerat a-wechoù, mat eo ober ober landigedon a-wechoù ; *mir geht es dabei um den Spaß und nicht ums Geld,* ober a ran an dra-se evit va flijadur (evit ar blijadur) ha neket evit an arc'hant ; *es macht mir Spaß,* bourrañ a ra an dra-se din, bourrañ a ran gant an dra-se, bourrañ a ran a'n dra-se, bourrañ a ran ouzh an dra-se, bourrañ a ra din ober an dra-se, bourrañ a ran an dra-se, bourrañ a ran ober an dra-se, bourrañ a ran oc'h ober an dra-se, diduet-bras e vezan oc'h ober an dra-se, kavout a ran berr va buhez oc'h ober an dra-se, goust am eus, goust am eus d'ober an dra-se, ur misi eo evidon ober an dra-se, ur misi am eus ober an dra-se, kemer a ran bourd en dra-se, kemer a ran goust oc'h ober an dra-se, kavout a ran va fleustr gant an dra-se, em flijadur e vezan gant an dra-se, un abadenn blijadur eo evidon ober an dra-se, se a ro plijadur din, ur mor a blijadur am bez gant an dra-se, kavout a ran plijus an dra-se, an dra-se a blij din, ebat eo ganin ober an dra-se, kemer a ran va ebat gant kement-se, kavout a ran dudi (kemer a ran dudi, en dudi e vezan) gant an dra-se, kavout a ran ur pezh ober an dra-se, kavout a ran ebat ober an dra-se, en em hetiñ a ran gant an dra-se, en em blijout a ran oc'h ober an dra-se, da eo an dra-se din, kement-se a ra vat da'm c'halon, joa am eus ouzh an dra-se, friantañ a ran pa vezañ oc'h ober an dra-se, fent am bez gant an dra-se, kemer a ran fent gant an dra-se, ur fent eo din ober an dra-se, fent am bez oc'h ober an dra-se, karet a ran ober an dra-se, ne zigaran ket ober an dra-se ; *seinen Spaß haben,* c'hoari anezhi, ober anezhi, kas anezhi, c'hoarigaerat, ober landigedon, kavout ur misi, kas an ton, kas anezhi, ober bourraplted, ober bourrapl, ober bourrus, kas bourrusted, ober joausted, ober e ran, kaout berr amzer, kavout berr e amzer, kemer berramzer, kemer diverr-amzer, kemer diverrañs, en em ziduellañ, en em ziduiñ, bezañ en e zudi, bezañ en e blijadur, kemer bourd en udb, kemer plijadur, kemer un tamm plijadur, kemer fent, kaout fent, en em zudiañ, kemer e ebat ; *er hat seinen Spaß an der Musik,* kavout a ra e bleustr gant ar sonerezh, deur en devez gant ar sonerezh, kemer a ra goust o seniñ, ran eo gant ar sonerezh, hennezh a vourr dezhañ ar sonerezh, dudiet eo gant ar sonerezh, joa en deus ouzh ar sonerezh ; *es hat Spaß gemacht,* plijadur 'zo bet ; *es hat furchtbar viel Spaß gemacht,* plijadur dreist 'zo bet, plijadur ruz 'zo bet ; *es macht mir überhaupt keinen Spaß,* se ne ra tamm fent ebet din, se ne ro tamm fent din, ne gavan dudi ebet gant an dra-se, ne gavan an dra-se tamm plijadurus ebet ; *der Spaß beim Zelten,* plijadurioù ar c'hampiñ ls. ; *ich habe immer noch meinen Spaß am Leben,* un tammig bourrusted am eus en armerzh ; *er hat keinen Spaß mehr am Leben,* ne gav mui saour gant netra, ne gav ken joausted ebet, netra ne blij dezhañ ken, netra ne het gantañ ken ; *der Tanzabend hat ihnen Spaß gemacht,* karet o doa ar fest-noz, diduellañ o doa graet e-pad ar fest-noz, bourrañ o doa graet e-pad ar fest-noz, o ran o doa graet e-pad ar fest-noz, graet o doa bourrus er fest-noz, fent o doa kemeret er fest-noz, en dudi e voent er fest-noz ; *es macht keinen Spaß, bei strömendem Regen zu wandern,* divourrus (displijus, dihetus) eo bale dindan ar glav puilh, n'eo ket ur brav bale dindan ar glav-pil, ne garan ket mont da vale pa vez glav-stok, ne blij ket kaer din mont da vale pa vez glav-pil ; *jemandem den Spaß verderben,* trefuiñ (trubuilhañ) e blijadur d'u.b., gwalañjeriñ plijadur u.b., c'hoari e zistaner, dismantrañ (dispenn) levenez u.b., c'hoari ar c'hi droch, ober e gi droch, c'hoari ar c'housi fest (e gousi plijadur, e gousi levenez, e harz-a-joa, e harz-a-ebat, e drabaser, e dristadenn, e benn kozh), ober e fich-c'hoari (e fich-trubuilh, e dregaser, e drompler c'hoari, e sparler-dudi, e benn-teñval), terriñ (dispenn) plijadur u.b., kas da get plijadur u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b. ; *viel Spaß !* kalz a blijadur deoc'h ! grit bourrus ! ; *der Spaß war aber von kurzer Dauer,* buan e troas al levenez da joa vil, buan e cheñchas ar blijadur e tourmant hag e glac'har, goude ar c'hoari e teuas buan an dic'hoari.

Späßchen n. (-s,-) : bourdig g., fentig g., farsadennig b., farsig g.

spaßen V.gw. (hat gespaßt) : farsal, ober fent, ober bourd, fentigellañ, farouellañ, gogeal, bourdal, furlukinat, ober

furlikinerezh, ober bourdellajoù, bourdigellat, gragailhat, diverrañ, drujal, badinat, nodal, bourdañ, lakaat fent ; *Sie spaßen !* emaoc'h o farsal ! c'hwi a lavar traoù 'vat ! na c'hwi a lavar traoù ! ; *damit ist nicht zu spaßen !* arabat c'hoari gant an dra-se ! arabat ober fent (bourd) gant an dra-se ; *er lässt nicht mit sich spaßen,* diaes eo ober gantañ (kaout afer outañ), n'eo ket un ebat kaout darempred gantañ, n'eo ket brav mont da c'hoari gantañ, hennezh 'zo rust an troc'h gantañ, hennezh a zo du e staon, hennezh ne oar ket petra eo farsal ; *mit dem ist nicht zu spaßen,* n'eo ket yac'hus mont da glask afer outañ.

Spaßerei b. (-,-en) : farsellerezh g., drujerezh g., bourderezh g., fentigellerezh g., farouellerezh g., boufonerezh g., badinerezh g.

spaßeshalber Adv. : evit kemer un tamm ebat, evit ar blijadur d'en ober, dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars, diwar farsal, diwar c'hoari, dre c'hoari, kement ha badinat, dre vourd, diwar c'hoarzhin.

spaßhaft ag. : plijus, bourrus, fentus, bourdus, farsus, dudius, diduellus, diverrus, dihuedus, ebat.

Spaßhaftigkeit b. (-) : bourrusted b., fentusted b., plijusted b.

spaßig ag. : fentus, bourdus, farsus, c'hoarzhus, lu, ribardennus, bourjin ; *spaßiger Hund,* marmouz a gi g.

Spaßmacher g. (-s,-) : legestr g., farser g., kampinod g., bidaneller g., bourjin g., boufon g., farouell g., ibil g., bourder g., baocher g., ribardenner g., Yann vourdoù g., fentigeller g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., tezenner g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., kantolor g., hailhon g., c'hwil g., lampon g., furlukin g., rampono g., boufoner g., drujer g., istorier g., noualant g., cholori g., dañvad g., fouin g., ebeul g., pabor g., diduer g., badiner g.

Spaßmacherin b. (-,-nen) : farserez b., bourderez b., baocherez b., fentigellerez b., boufonerez b., dañvadez b., paborez b.

Spaßverderber g. (-s,-) : garchenn g., trompler c'hoari g., distaner g., kousi levenez [*liester* kousierien levenez] g., kousi plijadur [*liester* kousierien blijadur] g., kousi fest [*liester* kousierien fest] g., harz-a-joa g., harz-a-ebat g., ripompi g., trabaser g., tristadenn b., penn kozh g., fich-c'hoari g., fich-trubuilh g., trubuilher g., jablour g., bourouell g., freuz-ebat g., sparler-dudi g., penn-teñval g., den dibropoz g., kagaleg g. [*liester* kagaleien].

Spaßverderberin b. (-,-nen) : tromplerez c'hoari b., distanerez b., trabaserez b., tristadenn b., penn kozh g., jablourez b., freuzerez-ebat b., sparlerez-dudi b., penn-teñval g., trubuilherez b., kagalerez b.

Spaßvogel g. (-s,-vögel) : legestr g., farser g., kampinod g., bidaneller g., bourjin g., farouell g., ibil g., bourder g., fentigeller g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., baocher g., ribardenner, Yann vourdoù g., tezenner g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., konikl g., hailhon g., c'hwil g., lampon g., kantolor g., furlukin g., rampono g., boufon g., boufoner g., drujer g., istorier g., marc'h-kaneller g., dañvad g., fouin g., ebeul g. ; *übler Spaßvogel,* noualant g. [*liester* noualanted].

spaßweise Adv. : dre fent, evit farsal, a-fars, dre fars.

Spasti g. (-s,-s) : P. amiod g., imobil g., imobil a zen g., arsod g., darsod g., amoed g., genaoueg g. [*liester* genaoueien], genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], loñseg g. [*liester* loñseged], bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., balbouzer g., arziod g., aneval g., pennsod g., diskiant g., arc'henaoueg g., geolieg g., beg don g., beg bras g., genoù bras g., genoù frank g., genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], houperig g., papelod g., droch g., penn droch g., badaouer g., bader g., bajaneg g., begeg g., louad g., buzore g., balteg g. [*liester* balteien], inosant g., sod g., leue g., leue dour g., leue brizh g., leue geot g., beg leue g., barged g., beulke g., diod g., loukez g., kloukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn-bailh g., penn-bazh g., penn peul g., penn leue g., penn beuz g., penn azen g., brichin a zen g., brichin g., brizh g., buredenneg g., pav-kaol g., plankenn g., glep g., jalod g., beg glep g., genoù glep g., klapez g., penn luch g., magn g., takezenn b., krampouezhenn b., tarieller g., feson tartez b., genoù tartez g., skiant verr a zen g., alvaon g., alvaoneg g., amboubal g., sac'h panez g., luguder g., andell b., berrboell g.

Spastiker g. (-s,-) : [mezeg.] den nammet e gorf hag e empenn g., nammed loc'hadel hag empennel g. [*liester* nammidi loc'hadel hag empennel].

Spastikerin b. (-,-nen) : [mezeg.] plac'h nammet he c'horf hag hec'h empenn b., nammedez loc'hadel hag empennel b.

spastisch ag. : [mezeg.] spastek, spastel ; *spastische Lähmung,* diskeneziezh b. ; *spastisch Gelähmte(r),* nammed loc'hadel g. [*liester* nammidi loc'hadel].

Spat[1] g. (-s,-e/Späte) : [maen.] spat g.

Spat[2] g. (-s) : [loenvezegiezh] korbezenn b.

Spat- : [maen.] … spatek.

spät [*sellit ivez ouz* **später**] ag. : diwezhat ; *späte Stunde,* eur ziwezhat b., pardaezh diwezhat g. ; *der späte Nachmittag,* an abardaevezh g., an enderv-noz g. ; *zu später Stunde,* gwall ziwezhat, d'un eur dibred, diwezhat-mezh, war an diwezhadoù ; *es ist später Abend, es ist schon spät,* diwezhataat a ra, pardaeziñ a ra, kozh eo an deiz, pardaez-kloz eo anezhi, diwezhat eo anezhi, erru eo diwezhat ; *am späten Abend,* d'ar pardaezh diwezhat, war an diwezhad, war an diwezhadoù, d'ar pardaez-kloz, da serr-noz, war-dro serr-noz ; *Frühstück zu später Stunde,* lein ziwezhat b., lein d'un eur ziwezhat b. ; *bis in die späte Nacht hinein,* betek pell an noz, betek diwezhat en noz ; *späte Jahreszeit,* lost an hañv g., dilost-hañv g., diskar-amzer g. ; *ein spätes Glück erleben,* bezañ eürus war e ziwezhadoù (en e gozhni, war ar c'hozh), bezañ eürus war e finvezh (Gregor) ; *Kornisch wurde bis ins späte 18. Jahrhundert gesprochen,* ar c'herneveureg a badas da vezañ komzet betek fin an XVIII[vet] kantved ; [istor] *spätes Mittelalter,* Krennamzer diwezhañ b. ; *in späteren Zeiten,* en amzer da zont.

Adv. : diwezhat, war an diwezhad, war an diwezhadoù ; *es ist schon spät,* erru eo pell an amzer, diwezhat eo anezhi, erru eo pell an deiz, emañ kozh an deiz ; *wie spät ist es ?* pet eur eo ? pet eur eo anezhi ? pet eur emañ ? ; *wie spät ist es nach Ihrer Uhr ?* pet eur eo deoc'h ? ; *zu spät dran sein, zu spät kommen,* kaout dilañs, dilerc'hañ, bezañ dilerc'het, bezañ dilerc'h gant an-unan, bezañ diwezhat, bezañ war-lerc'h, P. bezañ a-revr ; *ihr seid ganz schön spät dran,* gwall ziwezhat emaoc'h, dilerc'h da vat a zo ganeoc'h ; *die Weinlese ist in diesem Jahr sehr spät,* gwall ziwezhat emañ ar vendem er bloaz-mañ, gwall ziwezhat e krog ar vendem er bloaz-mañ ; *du kommst zu spät, du bist zu spät dran,* emaout re ziwezhat ; *etwas zu spät, ein bisschen zu spät,* diwezhadik ; *übereile dich nicht, du kommst sowieso zu spät ! übereile dich nicht, du kommst noch früh genug zu spät !* ar prez ne servij da netra, dale az po n'eus forzh penaos ! n'eo ket ret dit bresañ kement-se, re ziwezhat e vi n'eus forzh penaos ! mont a-lamm ne dalv netra, abred a-walc'h e vi evit erruout re ziwezhat ! ; *es war schon spät am Tag,* pell a-walc'h e oa an deiz, gwall ziwezhat e oa dija ; *es war schon spät, die Mutter arbeitete aber noch,* diwezhat e oa dija, ar vamm avat a laboure c'hoazh ; *es ist doch noch nicht sehr spät,* n'eo ket keit-se an amzer ivez, n'emañ ket ken diwezhat-se c'hoazh, n'eo ket gwall ziwezhat c'hoazh, n'eo ket re ziwezhat-holl ; *es ist schon spät,* diwezhat eo, diwezhat eo anezhi, erru eo diwezhat ; *es ist schon sehr spät,* diwezhat-bras eo, gwall ziwezhat eo, diwezhat brein eo, diwezhat-noz eo ; *es wird spät,* diwezhataat a ra ; *früh oder spät,*

früher oder später, deiz pe zeiz - ur peur bennak - koulz pe ziwezhat - mare pe vare - mont hir, mont berr - ur mare pe vare - abred pe ziwezhat - un deiz pe zeiz - un deiz bennak - en devezhioù all - koulz pe goulz - kent pe c'houde - pe gent pe c'houde - forzh peur - war hir pe hiroc'h termen ; *ich werde früh oder spät diese Arbeit beenden müssen, ich werde früher oder später diese Arbeit* beenden müssen, mont hir, mont berr e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe goulz e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe ziwezhat e rankin echuiñ al labour-se ; *früh und spät,* diouzh ar mintin ha diouzh an abardaez ; *von früh bis spät, von früh morgens bis spät abends,* a-hed an deiz, a-hed-pad an deiz, hed an deiz, dre hed an deiz, hed-da-hed d'an deiz, hed-ha-hed d'an deiz, a-bad an deiz, a-dro an deiz, e-doug an deiz, etre daou benn an deiz, etre daou benn an devezh, a-zoug an deiz, eus an eil sklêrijenn d'eben, eus an eil heol d'egile, etre an div sklêrijenn, eus gouloù-deiz betek serr-noz, eus sav-heol da guzh-heol, adal gouloù-deiz betek serr-noz, e-pad an deiz gouloù, a-dreuz an devezh, e-pad Doue an deiz, e-pad an deiz Doue, an deiz-Doue, an deiz-Doue-pad, an devezh penn-da-benn, deiz-pad, an devezh-pad, eus an eil penn d'an deiz d'egile, eus ar mintin betek an noz, abaoe ar mintin betek an noz, a vintin betek an noz, stok an deiz, a-zevezh, e-tro-pad an deiz, an deiz-pad-astenn, dre gavastenn an deiz, abred ha diwezhat ; *möglichst spät,* diwezhatañ ar gwellañ, an diwezhatañ ar gwellañ ; *spät am Abend, am späten Abend,* d'ar pardaezh diwezhat, war an diwezhad, war an diwezhadoù, d'ar pardaez-kloz, da serr-noz, war-dro serr-noz ; *er kam spät am Abend nach Hause,* abardaez mat e oa pa zistroas d'ar gêr, pardaez-kloz e oa anezhi pa zistroas d'ar gêr ; *spät in der Nacht,* diwezhat en noz ; *er kam spät in der Nacht nach Hause,* diwezhat-noz e oa anezhi pa zistroas d'ar gêr ; *er kommt immer spät in der Nacht nach Hause,* mil fenoz e vez atav a-raok ma teu d'ar gêr, diwezhat-noz e vez atav pa zeu d'ar gêr, hennezh a laka an noz da askouezhañ (da astenn) an deiz ; *bis spät in die Nacht hinein,* betek pell en noz, betek diwezhat en noz, betek an noz diwezhat ; *er arbeitet immer bis spät in die Nacht,* hennezh a zo un dever gouloù, hennezh a zo ul losker gouloù ; *die Unterhaltung zog sich bis spät in die Nacht hin,* kenderc'hel diwezhat a reas ar gaoz ; *ich werde heute Nacht sehr spät heimkommen,* boudal a raio ar c'hwil ganin fenoz, mil fenoz e vo a-raok ma tistroin d'ar gêr hiziv ; *spät nach dem Abendessen,* diwezhat goude koan ; *wenn ein Kind spät dran ist fürs Laufenlernen,* pa zale ar c'herzhed da zont d'ur bugel ; *es ist zu spät,* re ziwezhat eo, tremenet eo ar c'houlz ; *spät im Jahr,* war an diwezh eus ar bloaz ; *die Uhr geht um fünf Minuten zu spät,* paket en deus an eurier pemp munut dale, pemp munutenn war-lerc'h emañ an horolaj ; *er ist um einen Tag zu spät angekommen,* erruet e oa gant un devezh dale ; *es ist noch nicht zu spät,* e mare emaoc'h c'hoazh d'ober kement-se, n'eo ket re ziwezhat c'hoazh, n'eo ket c'hoazh digoulz ; *zum Säen ist es noch nicht zu spät,* n'eo ket digoulzet hadañ c'hoazh ; *zu spät kommen,* erruout re ziwezhat, bezañ re ziwezhat o tont, mont da besketa goude ar mare, mont da ourmela goude ar vareaj, klask vioù fresk e neizhioù warlene, klask vioù fresk e neizhioù kozh ; *wer zu spät kommt, wird das Nachsehen haben,* gwazh d'an dilerc'herien ! ; *dass wir zu spät gekommen sind, haben wir deinem Trödeln zu verdanken,* da luguderezh a zo kaoz deomp da vezañ degouezhet re ziwezhat ; *er hatte es noch nie erlebt, dass sie so spät nach Hause kam,* biskoazh n'en doa he gwelet ken diwezhat ; *warum kommst du so spät ?* perak emaout ken diwezhat all oc'h en em gavout ? ; *spät aufstehen,* sevel diwezhat, chom da sac'hañ en e wele, ober grallig en e wele, diveureiñ, chom da ziveureiñ, ober kousk-mintin, chom d'ober laou, ober laou, chom da vreinañ war e c'holc'hed, chom da flaeriañ, chom da vuzuliañ lin, chom da lipat an tomm, kousket hed ar mintinvezh, kousket betek pell an deiz / betek uhel an deiz (Gregor), chom d'ober teil tomm en e wele, ober teil, ober teil tomm, chom da vagañ ar c'hwen war e wele, sevel e mare vrav, kemer ar c'hraz ; *besser spät als nie,* an amzer a bad pell ha pep hini a ya pa c'hell - ar pezh a zo ampellet n'eo ket kollet - an hini a c'hed en devez - gedal n'eo ket koll - karrig a red ne bad ket - gortoz pell, gortoz gwell - pa zeu ar mor e teu ar pesked - gant ar mor e teu ar pesked - gant kolo hag amzer e veüra ar mesper - dre bediñ ha dre aspediñ e vez graet ar gefridi ; *für Sie ist alles zu spät,* n'eus moaien ebet mui evidoc'h ; *zu spät ist zu spät,* pa vez aet an amann e gouzoug ar c'hi e vezer war-lerc'h ; *egal, wie spät es war,* pe abred pe ziwezhat e vefe ; [louza.] *spät blühend, ...* a zo diwezhat da vleuñiañ ; *der Tag bricht immer später an und endet immer früher,* an deiz a zale bep beure evit echuiñ abretoc'h diouzh an abardaez ; *einige Tage später,* a-benn un dervezh bennak goude se, un nebeud devezhioù war-lerc'h ; *drei Wochen später,* a-benn teir sizhun da c'houde ; *wenig Zeit später,* un netraig goude, ur mannig amzer goude, ur poulzadig goude, ur poulzadig war-lerc'h ; *keinen Monat später, nicht einmal einen Monat später,* kentoc'h eget ur miz goude se ; *wir werden später sehen,* gwelet e vo diwezhatoc'h ; *jetzt oder später,* a-benn bremañ pe a-benn goude ; *auf später verschieben,* kas a-benn diwezhatoc'h, kas da ziwezhatoc'h, goursezañ, daleañ, daveiñ, dilerc'hiañ, diferañ, diferañ ober udb, lezel d'ober, ampellañ, tardañ, teuler termen d'ober udb, deren, dereniñ, warlerc'hiañ, asteurel, deport, diwezhataat, kas da belloc'h, lezel a-benn diwezhatoc'h ; *du wirst wohl deine Anreise auf später verschieben müssen,* ret e vo dit diwezhataat da zont, ret e vo dit daleañ da zont ; *einen Termin auf später verschieben,* ampellañ un emgav ; *eine Versammlung auf später verschieben,* daveiñ un emvod, kas un emvod da belloc'h, ampellañ un emvod.

spätabends Adv. : pardaez-kloz anezhi, diwezhat-noz anezhi, d'ar pardaezh diwezhat, war an diwezhad, war an diwezhadoù, diouzh an diwezhadoù ; *er kommt immer spätabends nach Hause,* mil fenoz e vez atav a-raok ma teu d'ar gêr, diwezhat-noz e vez atav pa zeu d'ar gêr, hennezh a laka an noz da askouezhañ (da astenn) an deiz, abardaez mat e vez atav pa zistro d'ar gêr, atav e vez pardaez-kloz anezhi pa zistro d'ar gêr.

Spätapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] aval diwezhat g.

Spätaufsteher g. (-s,-) : gwall gousker g., saver diwezhat g., P. hunegan g. [*liester* huneganed].

Spätaussiedler g. (-s,-) : [istor] den advroet war an diwezhad g.

Spätaussiedlerin b. (-,-nen) : [istor] plac'h advroet war an diwezhad b.

Spätbirne n. (-,-n) : [louza.] per diwezhat str.

spätblühend ag. : [louza.] ... a zo diwezhat da vleuñiañ.

Spätdienst g. (-es) : servij diouzh an abardaez g., labour diouzh an abardaez g.

Spatel g. (-s,-) / b. (-,-n) : spatulenn b., astell b., spanell b. [*liester* spanelloù].

spatelförmig ag. : a-stumm gant ur spatulenn, stumm ur spatulenn dezhañ, e doare ur spatulenn, e doare spatulennoù, a-zoare gant ur spatulenn, a-zoare gant spatulennoù, a-seurt gant ur spatulenn, a-seurt gant spatulennoù.

Spaten g. (-s,-) : pal b. [*liester* palioù, pili], pal don b., rañv b ; *mit dem Spaten umgraben,* palat ; *mit dem Spaten tief umgraben,* palarat, endonañ ; *ein voller Spaten Erde,* ur rañvad b., ur balad b. ; *Spaten zum Rasenstechen,* heskenn-brad b.

Spatenblatt n. (-s,-blätter) : skouarn ar bal b.

Spatengabel b. (-,-n) : [labour-douar] forc'h da balat b. [*liester* forc'hioù da balat, ferc'hier da balat].

Spatenkönig g. (-s,-e) : [kartoù] roue pikez g.

Spatenkultur b. (-) : gounidegezh-douar dre labour-dorn b. (dre balat).

Spatenschaufel b. (-,-n) : pigell b., trañch g., marr b., pal-dol b.
Spatenstich g. (-s,-e) : paladenn b.
Spätentwickler g. (-s,-) : bugel warlerc'hiet g.
Spätentwicklerin b. (-,-nen) : plac'h warlerc'hiet b.
später ag./Adv : **1.** da zont, warlerc'hel, da-heul, a-heul, warlerc'h, diac'houde, P. da-c'houde, goude ; *die späteren Generationen,* ar rummadoù goude ls., ar rummadoù da-heul ls., ar remziadoù war-lerc'h ls. ; **2.** diwezhatoc'h, goude, goudevezh, goude-se, a-c'houde, a-c'houde se, da c'houde, d'ar goude, war lerc'h se, war-lerc'h, pelloc'h, a-benn goude, a-c'houdevezh, er goudevezh ; *ein Jahr später,* a-benn bloaz war-lerc'h, bloaz war-lerc'h, bloaz goude, goude bloaz, a-benn bloaz ; *ein Jahr später erhielt er eine Botschaft von seinem Freund,* a-benn bloaz e oa deuet kemennadurezh dezhañ a-berzh e vignon ; *drei Monate später,* tri miz diwezhatoc'h, a-benn tri miz ; *dreizehn Tage später,* trizek deiz d'ar goude, a-benn trizek deiz ; *früher oder später,* deiz pe zeiz - ur peur bennak - koulz pe ziwezhat - mont hir, mont berr - mare pe vare - ur mare pe vare - abred pe ziwezhat - un deiz pe zeiz - un deiz bennak - en devezhioù all - koulz pe goulz - kent pe c'houde ; *ich werde früher oder später diese Arbeit beenden müssen,* mont hir, mont berr e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe goulz e rankin echuiñ al labour-se - koulz pe ziwezhat e rankin echuiñ al labour-se ; *auf später verschieben,* goursezañ, daleañ, daveiñ, diferañ, dilerc'hiañ, diferañ ober udb, ampellañ, tardañ, teuler termen d'ober udb, lezel d'ober, deren, dereniñ, warlerc'hiañ, asteurel, deport, diwezhataat, kas da belloc'h, lezel a-benn diwezhatoc'h ; *ich möchte später Matrose werden,* pa vin bras e vin war ar mor ; *jemanden auf später vertrösten,* lezel u.b. da sec'hañ, daveiñ u.b., lavaret d'u.b. e vo graet diwezhatoc'h war e dro, magañ u.b. gant esperañs, lakaat u.b. da basiantiñ, ober d'u.b. pasiantiñ ; *bis später !* ken bremaik ! ken emberr ! a-benn emberr ! ken bremañ-souden ! bete-goude ! kenavo bremaik ! ken tuchantik ! P. ken tuch !
späterhin Adv. : diwezhatoc'h.
Späterliegen n. (-s) **/ Spätersein** g. (-s) : goudeelezh b.
spätestens Adv. : d'an diwezhataañ, da ziwezhataañ, evit an diwezhataañ, d'an hiraañ, da hiraañ ; *spätestens morgen,* warc'hoazh kentañ, warc'hoazh d'an hiraañ.
Spätfolge b. (-,-n) : dilerc'h g., droukheuliad g.
Spätfrost g. (-es,-fröste) : rev diwezhat g., revadenn diwezhat b.
Spätglazial n. (-s) : [henhinadouriezh] skornvezh diwezhat g.
Spätgotik b. (-) : stil flammek g., goteg flammek g.
Spätheimkehrer g. (-s,-) : [istor] prizionad a vrezel dibrizoniet war an diwezhad g., prizionad brezel dibrizoniet pell war-lerc'h fin ar brezel g.
Spätheimkehrerin b. (-,-nen) : [istor] prizionadez a vrezel dibrizoniet war an diwezhad b., prizionadez vrezel dibrizoniet pell war-lerc'h fin ar brezel b.
Spätherbst g. (-es,-e) : dilost an diskar-amzer g., diwezh-amzer g., kozhamzer b.
spatig ag. : [loenvezegiezh] … korbezenn ; *spatiges Pferd,* marc'h korbezenn g.
spatiieren V.k.e. (hat spatiiert) **/ spationieren** V.k.e. (hat spationiert) : [moull.] esaouiñ.
Spatium n. (-s, Spatien) : [moull.] esaou g. [*liester* esaouioù].
spatkrank ag. : [loenvezegiezh] … korbezenn ; *spatkrankes Pferd,* marc'h korbezenn g.
Spätlatein n. (-s) : latin izel g., izellatin g.
Spätlatinität b. (-) : izellatinelezh b.
Spätlese b. (-,-n) : [gwin] mendem diwezhat b.
Spätling g. (-s,-e) : **1.** [louza.] frouezh diwezhat str. ; **2.** [loen.] loen ganet war an diwezhad g., dilerc'hadenn b. ; **3.** [dre astenn.] lostig-an-ti g., gwidoroc'h g./b., gwidoroc'hig g./b., bidorc'hig ar familh g., bidoc'hig ar familh g., kalonadig b., diwezhañ g., yaouankañ g., gorrikin g., gourig g., belostig g., dilerc'hadenn b., toullig g., [dre fent] skubadur ar c'hrignol g., mevel bihan g., daleer g., dilerc'hier g., derener g.
Spätmittelalter n. (-s) : Krennamzer izel b., Krennamzer diwezhañ b.
Spätobst n. (-es) : [louza.] frouezh diwezhat str.
spätreif ag. : [louza.] diwezhat.
Spätschicht b. (-,-en) : skipailh labour an abardaez g.
Spätschnee g. (-s) : erc'h diwezhat g., P. skoulad ar goukoug g.
Spätsaison b. (-,-s) : dilost an diskar-amzer g., diwezh-amzer g., kozhamzer b.
Spätsommer g. (-s,-) : hañvig Foar-an-Nec'h g., hañvig Foar-Vikael g., hañvig Gouel-Mikael g., lost an hañv g., dilost-hañv g.
Spätstadium n. (-s,-stadien) : fazenn diwezh b., fazenn dibenn b., fazenn diwezhañ b., derez diwezhañ g., stad diwezhañ b.
Spatz g. (en/-es,-en) : **1.** [loen.] golvan g. [*liester* golvaned, golveni, gelven, golvinier], filip g. [*liester* filiped] ; *Spatzen fangen,* filipeta ; **2.** [dre skeud.] *er ist ein munterer Spatz,* drant eo evel ul labous, sichant eo evel heol miz Mae, joaius eo evel un alc'hweder, ken laouen ha tra eo, laouen eo evel an heol, ken laouen hag an heol eo, seder eo evel un eostig, laouen eo evel un eostig, drant eo evel ur pintig, seder eo evel ur pintig, laouen eo evel ur pintig, seder eo evel ul laouenan, seder eo evel ul laouenanig, lirzhin eo evel ul laouenanig, seder eo evel an deiz, seder eo evel an heol, seder eo evel pemp gwenneg, sart eo evel pemp gwenneg, gwiv eo evel ur c'hant tachoù, drant eo evel ur sut binioù, lirzhin eo evel ur vleunienn, bliv eo evel ur c'hazh-koad ; *das pfeifen die Spatzen von den Dächern,* n'eus ken kont, n'eus brud nemet eus se, ne gomzer a gen, emañ ar brud-se a bep tu (Gregor), klevet e vez anv eus kement-se un tammig e pep lec'h, kaoz vras a zo eus an dra-se, war teod an dud emañ, war an teod emañ, gwerzhet eo bet ar bistolenn abaoe pell, ne oa ket dorojoù war an holl doulloù, an holl er goar, toull e oa an ti, enkantet e vez un tammig e pep lec'h, tra guzh un ti toull eo an dra-se ; *lieber den Spatz in der Hand als die Taube auf dem Dach,* daou skoed em dorn a dalvez din-me muioc'h eget daou o vale, gwelloc'h ur c'had paket eget div o redek, gwelloc'h ur banne paket eget daou o redek, gwell eo ur c'had dalc'het evit teir o redek, gwell eo ur voualc'h evit ur vran, gwelloc'h kaout eget gortoz, gwelloc'h eo kaout en dorn eget en hunvre ; *Gutes tun und die Spatzen pfeifen lassen,* ober ha tevel.
Spätzchen n. (-s,-) : [dre skeud.] va evn bihan g., kalonig b., menon g., pokiol g., mennig g., logodennig b., ranig b., bravig g., bouchig, loulig g., lellig g., loutig va c'halon g., loenig g., moumounig g., moutig g., koulouch g., pichonig g., poupig va c'halon g., bravig e vamm g., bugelig e vamm g. ; *komm zu mir, Spätzchen !* deus ganin, va moutig ! deus ganin, kalonig ! deus ganin, koulouchig-me !
spatzenhaft ag. : dichek, divergont, digoll, her, balc'h, hardizh evel chas, divezh, dibalamour, difoutre, diskramailh, ront dezhañ, … na vank ket avel dezhañ.
Spatzenhirn n. (-s,-e) : pennglaouig g., penn kefeleg g., penn gad g., penn disoñj g., penn goullo g., penn diboell g., penn avel g., penn avelet g., penn skañv g., penn brell g. ; *er hat ein Spatzenhirn,* nebeut a gelorn en deus, nebeut en deus en e gelorn, gwall nebeut a zo en e gelorn, n'eus netra en e gokenn, n'eus netra dindan e gokenn, ur penn divoued (ur penn skañvig, ur penn kefeleg, ur penn gad, ur penn disoñj, ur penn goullo, ur penn diboell) a zo anezhañ, hennezh a oa bet roet fav dezhañ en deiz ma oa bet ganet, ne oar ket pet fav a ya d'ober teir, ne oar ket pet fav a ya d'ober nav, lourt eo e spered, lourt a spered eo, lourt a benn eo, un tamm difournis a spered eo ar paotr-mañ.
Spatzensweibchen n. (-s,-) : [loen.] golvanez b. [*liester* golvanezed].
Spätzle ls. : [kegin.] spetzle ls.
Spätzünder g. (-s,-) : [lu] bannadell daleet b.

Spätzündung b. (-,-en) : **1.** [kirri-tan] dale enaouiñ g., enaouerezh gant dale g., enaouerezh re ziwezhat g. ; **2.** [dre skeud.] *der hat Spätzündung,* ul lastez hir eo e skouarn, tev eo e voned, ne ya ket herrus gantañ, toulloù talar a zo en e benn, gorrek eo da gompren, gorrek a spered eo, ur spered gorrek a zen a zo anezhañ, ur spered pouer a zen a zo anezhañ, ur spered diwezhat en deus, divaoue eo, teuc'h a spered eo, pout a spered eo, pout eo e spered, pouer a spered eo, hennezh zo berr da gompren, toull eo e vurutell, lourt eo e spered, lourt a spered eo, lourt a benn eo, bouc'h eo da gompren, hennezh a zo kalet a benn, hennezh a zo kalet e benn, hennezh n'eo ket stank e damouez, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, hennezh a zo tapet war ar portolof, lakaet eo bet e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, ur skiant verr a zen eo, n'eo ket lemmoc'h e spered eget ul loaiad primañsonat.

spazieren V.gw. (ist spaziert) : bale, baleadenniñ, pourmen, ober un dro, ober un droiad, ober un tamm tro, ober un dro vale, ober ur frapad bale, ober ur pourmen, ober un tamm pourmen, ober ur bourmenadenn, turlutañ, bezañ war ar pourmen, bezañ war e bourmen, bezañ war bourmen, bale hent, gwelet bro, kantren, lonkañ avel, pourmen e galite, bezañ war ar bale, straniñ, galvagnat, fleisat ; *alle fünf waren spazieren,* o-femp int bet o vale ; *eng umschlungen durch die Straßen spazieren,* kudenniñ, ober al liñs ; *spazieren gehen,* mont da bourmen, mont da vale, mont da gantren, mont d'ober ur bale, mont d'ober un dro vale, mont d'ober un droiad, mont da durlutañ, ([e yezh ar vugale] mont ada, mont da lala), bezañ war e bourmen, bezañ war ar pourmen, bezañ war bourmen, baleadenniñ, bezañ o vale, bezañ war ar bale, bezañ war vale, bezañ er bale, bale hent, gwelet bro, mont da bourmen e galite, lonkañ avel ; *es ist angenehm, bei Sonnenschein spazieren zu gehen,* ebat e vez pourmen pa vez heol, kavout a ran gratis pourmen pa vez heol, nag eo gradus pourmen pa vez heol ; *ich mag es sehr nachts spazieren zu gehen,* bourrañ bras a ran o vale dindan an noz ; *nachts spazieren gehen,* komozat ; *sie geht gern spazieren,* pourmen a blij dezhi, kavout a ra gratis mont da bourmen ; *er ist spazieren gegangen,* aet eo d'ober e dammig tro ; *mit den Kindern spazieren gehen,* mont da aveliñ e vugale, mont da bourmen gant e vugale, mont da bourmen e vugale, mont da vale e vugale ; *wenn es regnet, gehen wir nicht spazieren,* **a)** mar bez fall an amzer ned aimp ket da vale ; **b)** pa vez fall an amzer ne zeomp ket da vale ; *im Wald spazieren gehen,* mont da bourmen er c'hoad ; *an der Küste spazieren gehen,* mont da bourmen war an aod ; *spazieren fahren,* mont da bourmen gant ar c'harr, ober un droiad gant e garr, mont da bourmen (ober un dro) gant e garr-tan, mont da bourmen (ober un dro) war varc'h-houarn, gwelet bro ; *spazieren reiten,* mont da bourmen war varc'h, ober un dro war varc'h ; *jemanden spazieren führen,* pourmen u.b., kas u.b. d'ober un dro vale, bale u.b., kantren u.b. ; *jemanden durch die Stadt spazieren führen,* pourmen u.b. dre gêr, bale u.b. dre gêr ; *seinen Hund spazieren führen,* kas ar c'hi d'ober e dro, ober un tammig tro gant e gi, mont da bourmen e gi, mont da vale e gi, mont da gantren e gi ; *ein Baby (mit dem Kinderwagen) spazieren fahren,* bale ur babig, pourmen ur babig ; *vor dem Haus spazieren,* pilpazañ dirak an ti.

Spazierfahrt b. (-,-en) : pourmenadenn gant ur c'harr-tan b., troiad gant ur c'harr-tan b., pourmenadenn war varc'h-houarn b., troiad war varc'h-houarn b., pourmenadenn e bourzh ur vag b., pourmenadeg e bourzh ur vag b., troiad e bourzh ur vag b., bageadenn b., ermaeziadenn b. ; *eine kleine Spazierfahrt machen,* ober un droiadig gant e garr, ober un tamm tro gant e garr.

Spaziergang g. (-s,-gänge) : pourmenadenn b., pourmenadenn war droad b., pourmenadeg b., baleadenn b., baleadenn war droad b., balead g., bale g., tro-vale b., frapad bale g., pourmen g., tamm pourmen g., tamm tro g., baleadeg b., troiad b., troidell b., ermaeziadenn b., aveladenn b., lonkad avel g. ; *kurzer Spaziergang,* tamm tro g., troiadig b. ; *ein langer Spaziergang,* un hir a valeadenn b., un hir a bourmenadenn b. ; *ein ziemlich langer Spaziergang,* ur frapad mat a vale g. ; *ein wohltuender Spaziergang,* ur bourmenadenn mat evit ar yec'hed b. ; *ein kleiner Spaziergang würde dir wohl tun, glaub mir !* un tamm bale ne raio ket droug dit, eus na raio ! un tamm bale a raio vad dit ! un tamm bale a raio kant vad dit ! un tamm bale a raio mil vad dit ! ; *er macht seinen üblichen Spaziergang,* emañ war e bourmenadenn, emañ oc'h ober e dammig tro ; *einen Spaziergang machen,* bale, baleadenniñ, pourmen, ober un dro, ober un droiad, ober un tamm tro, ober un dro vale, ober ur frapad bale, ober ur pourmen, ober un tamm pourmen, ober ur bourmenadenn, turlutañ, bezañ war ar pourmen, bezañ war e bourmen, bezañ war bourmen, bale hent, lonkañ avel, pourmen e galite, bezañ war ar bale ; *wir haben das richtige Wetter für unseren Spaziergang erwischt,* ne vo ket divalav deomp mont da bourmen gant an amzer a ra ; *habt ihr keine Lust, einen kleinen Spaziergang zu machen ?* daoust ha ne blijfe ket deoc'h mont da vale ? daoust ha ne blijfe ket deoc'h mont d'ober ur bale ? ; *anschließend fragten sie ihn, ob er Lust auf einen Spaziergang hätte,* goude-se e c'houlennjont outañ hag-eñ e vije plijet da vont da bourmen ; *einen kleinen Spaziergang bis zum Hafen machen,* ober un tamm tro d'ar porzh, ober ur frapad bale betek ar porzh, ober ur bale betek ar porzh ; *einen kleinen Spaziergang mit den Kindern machen,* mont da aveliñ e vugale, mont da bourmen gant e vugale, mont da bourmen e vugale, mont da vale e vugale ; *Sie machen wohl einen kleinen Spaziergang ?* emeur war ar bale ?

Spaziergänger g. (-s,-) : baleer g., pourmener g., baleantour g., baleant g., straner g., fleiser g.

Spaziergängerin b. (-,-nen) : baleerez b., pourmenerez b., stranerez b., fleiserez b.

Spazierplatz g. (-es,-plätze) : kerzhva g., lec'h-pourmen g., pourmenadenn b., hent-bale g.

Spazierritt g. (-s,-e) : baleadenn war varc'h b., pourmenadenn war varc'h b., tro-vale war varc'h b., marc'hekadenn b., tamm pourmen war varc'h g., tamm tro war varc'h g.

Spazierstock g. (-s,-stöcke) / **Spazierstöckchen** n. (-s,-) : bazh-vale b., bazh-pourmen b., kanenn b., bazh-hent b., bazh-penn-kamm b., bazh-kamm b., kanenn b.

Spazierweg g. (-s,-e) : hent-bale g., pourmenadenn b.

SPD b. (-) : [*berradur evit* **Sozialdemokratische Partei Deutschlands**] strollad sokialdemokratel Alamagn g.

Specht g. (-es,-e) : [loen.] ebeul-koad g., kazeg-koad b. [*liester* kezeg-koad, kezekenned-koad], faoutennig-koad b. [*liester* faoutenniged-koad], poker-koad g., kilhog-koad g., pil-koad g., pilkoad g. ; *echter Specht,* speg g. ; *der Specht klopft im Wald,* pilat a ra ar gazeg-koad er c'hoad ; *die Rinde hat ein Specht behackt,* pigoset eo bet ar rusk gant ur gazeg-koad.

Spechtmeise b. (-,-n) : [loen.] krimper-liorzhoù g., pokerig g., kraperig-koad g., kraperig-gwez g., torr-mein-glas g., poker kraoñ g., pokerig-kraoñ g., pokerig-mañson g.

Speck g. (-s,-e) : **1.** [kegin.] kig-sall g., kig-moc'h g., P. kongo g., nikol turgn g. ; *grüner Speck,* kig-sall (kig-moc'h) fresk g., freskad g. ; *geräucherter Speck,* kig-sall (kig-moc'h) mogedet g. ; *durchwachsener Speck,* kig-moc'h (kig-sall) dazlardet g., brizhkig g., hantergig g., hanterlard g., dazlard g. ; *das Fett im*

durchwachsenen Speck, ar c'hig-gwenn g. ; *das Fleisch im durchwachsenen Speck,* ar bevin g. ; *fetter Speck,* lard gwenn g. ; *frischer Speck,* freskad g. ; *mit Speck umwickeln,* brizhlarjezañ ; *Speck zum Spicken,* larjounez b., larjezenn b., larjezennoù ls., larjez str. ; *Speck einsalzen, Speck einpökeln,* lakaat kig-moc'h e sall ; **2.** [dre skeud.] P. *Speck ansetzen,* lardañ, lartaat, dont ur c'horfad kig en an-unan, dont da vezañ tev (teurennek), strujañ, profitañ, kreñvaat, darc'hav ; *unser Schwein will keinen Speck ansetzen,* hor pemoc'h ne ra skritur vat ebet ; *im Speck leben,* bezañ frank an traoù gant an-unan, na sec'hañ e fri gant delioù kaol, kaout fonnder a bep tra (Gregor), bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ ebat e zoare, bevañ kaer, bezañ brav e zoare, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, bezañ en e aez, bezañ en e aezamant, kas e vuhez war don, bevañ en e aez, bezañ reut e jeu, bezañ mat ar jeu gant an-unan, bezañ mat e jeu, bezañ brav-kenañ e stad, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, bezañ eürus evel ul logodenn er bleud (en ur sac'had bleud), bezañ kontant evel ur roue war e dron, bezañ barrek, bezañ gouest, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ ; *den Speck riechen,* ruflañ un afer vat ; *mit Speck fängt man Mäuse,* an dousañ liper, ar gwashañ taper - chomit sioul hag e pakoc'h logod - n'eo ket gant an daboulin e vez paket ar c'had - n'eo ket gant an daboulin e vez paket ur marc'h spontet - ne vez ket paket kezeg gant taboulinoù - n'eo ket gant eskern e vez paket al lern - n'eo ket gant taolioù foet e paker kezeg spontet - ober strakal e skourjezig ne zastum ket kezeg spontik - pasianted hag hiramzer a dalv dek gwech nerzh ha koler - gant ar c'han kaerañ eo e vez kaouedet al labous ar gwellañ - e-lec'h ma vez meulerezh e vez atav kalz gevierezh - ne vez ket tapet ar pesked gant ar stouv.

Speckbauch g. (-es,-bäuche) : bigof g., kof tev g., teurenn b., tor g., teur g., begeliad g., pezh kof g., P. kof yod g.

Speckdeckel g. (-s,-) : P. [tog] boumboum g., kastor g. [*liester* kastorioù].

Speckgeschwulst b. (-,-geschwülste) : [mezeg.] lipom g.

Speckgürtel g. (-s,-) : P. [kêrioù] tro-kêr bell b., diardro amgêrel b., tolpad tro g.

Speckhaut b. (-) : tonenn b.

speckig ag. : **1.** druz, behinek, lart, larjezek ; **2.** lous, kramennek, kailharek, moustrouilh, plamoustrek, brennek.

Speckkuchen g. (-,-s) : [kegin.] fars-druz g., kichezenn b., kichenn b. ; *lothringischer Speckkuchen,* fars-druz giz Loren g., kichezenn giz Loren b., kichenn giz Loren b.

Speckscheibe b. (-,-n) : [kegin.] lardenn b., skejenn kig-sall b., skejenn kig-moc'h b. ; *mit Speckscheiben umwickeln, mit Speckscheiben belegen, mit Speckscheiben bedecken,* brizhlarjezañ, lardwiskañ.

Speckschnitte b. (-,-n) : [kegin.] larjezenn b., larjounez b., larjez str., kig-larjez g.

Speckschwarte b. (-,-n) : tonenn b.

Speckseite b. (-,-n) : **1.** bandenn kig-sall b., kartel kig-sall g., karter kig-sall g. ; **2.** [tro-lavar] *mit der Wurst nach der Speckseite werfen, die Wurst nach der Speckseite werfen,* klask lakaat ar bed-holl en e votez, klask kaout ar marc'h hag an arc'hant, klask kaout an toull hag ar boutonoù, kaout c'hoant da zastum ar bed-mañ en ur votez-koad (en ur grogenn), paeañ gant marvailhoù, paeañ gant ur votez torret, paeañ gant ur fuzuilh dorret, paeañ gant diwiskoù tog.

Speckstein g. (-s,-e) : [maenoniezh] steatit g., saponit g., maen-soavon g., maen-druz g., kleiz Briançon g.

Speckwürfel g. (-s,-) : [kegin.] larjezenn b., larjounez b., larjez str., kig-larjez g. ; *angebratene Speckwürfel,* krazlard g., markinajoù ls., rouzigoù ls. ; *Speckwürfel auslassen,* fritañ krazlard, fritañ rouzigoù, fritañ markinajoù

spedieren V.k.e. (hat spediert) : kas.

Spedierung b. (-,-en) : kasidigezh b., dezougerezh g.

Spediteur g. (-s,-e) : treuzdouger marc'hadourezh g., chalboter g., dezouger g., sammer g., karger g.

Spediteurin b. (-,-nen) : treuzdougerez varc'hadourezh b., chalboterez b., dezougerez b.

Spedition b. (-,-en) : **1.** kasidigezh b., dezougerezh g., treuzdougen g. ; **2.** embregerezh dezougen g., embregerezh treuzdougen marc'hadourezh g.

Speditionsgeschäft n. (-s,-e) : embregerezh dezougen g., embregerezh treuzdougen marc'hadourezh g., chalboterezh g.

Speditionsplatz g. (-es,-plätze) : dastumlec'h g., mirlec'h g., etrepaouez g.

Speditionswesen n. (-s) : treuzdougerezh g., dezougerezh g., chalboterezh g.

speditiv ag./Adv. : [Bro-Suis] difraeüs, buan, fonnus, dilloüs, pront, gant dillo ; *die Angelegenheit wurde speditiv erledigt,* ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket an afer, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer, renket e voe an afer en un netra, renket e voe an afer ken prim ha tra, ne voe ket pell ar frapad ; *er hat die Angelegenheit speditiv erledigt,* hennezh n'eo bet pennad ebet evit reiñ lamm d'ar gudenn.

Speer g. (-s,-e) : **1.** goafig g., goaf-bann g., dared g., speg g., gavelod b., birvazh b., lañs b., sparr g., javelinenn b., gouzifiad g. ; *Speere werfen,* darediñ, sinklañ daredoù, strinkañ daredoù, bannañ spegoù, sinklañ ar spegoù, disvantañ spegoù, bannañ goafioù ; **2.** [sport] goaf g., speg g.

Speerfalle b. (-,-n) : [hemolc'h] darederez b. [*liester* darederezioù].

Speerfisch g. (-es,-e) : [loen.] marlin g. [*liester* marlined]. ; *Speer-, Säge- und Schwertfische,* pesked broudek ls.

Speerfischen n. (-s) : **1.** pesketaerezh dindan vor gant ur fuzuilh treantiñ g. ; **2.** pesketaerezh dre vann-goaf g., treanterezh g., treantiñ g. ; *Speerfischen treiben,* **a)** pesketa gant ur fuzuilh treantiñ ; **b)** pesketa gant ur goaf.

Speerminze b. (-,-n) : [louza.] bent glas g.

Speerschleuder b. (-,-n) : bazh sinklañ b. [*liester* bizhier sinklañ].

Speerspitze b. (-,-n) : **1.** houarn lañs [*liester* hern lañs] g., houarn goaf [*liester* hern goaf] g., houarn sparr [*liester* hern sparr] g., beg ar goaf g., broudenn ar goaf b. ; **2.** [dre skeud.] begenn b., penn a-raok g.

Speerträger g. (-s,-) : goafeg g. [*liester* goafeien], goafer g., lañser g.

Speerwerfen n. (-s) : [sport] bannañ goaf g., sinklañ speg g.

Speerwerfer g. (-s,-) : **1.** [lu, istor] dareder g., banner spegoù g., banner gavelodoù g., banner daredoù g. ; **2.** [sport] banner goaf g., sinkler speg g.

Speerwerferin b. (-,-nen) : **1.** bannerez spegoù b., bannerez c'havelodoù b., bannerez daredoù b ; **2.** [sport] bannerez c'hoaf b., sinklerez speg b.

Speerwurf g. (-s,-würfe) : **1.** bann-goaf g., sinkladenn speg b. ; **2.** [sport] bannañ goaf g., sinklañ speg g.

Speiballen g. (-s,-) : [loen.] pouloud distaol str. ; *einen Speiballen auswürgen,* dilonkañ ur bouloudenn distaol.

Speibecken n. (-s,-) : krañchouer g., pod-krañch g.

speiben V.gw. (spieb / hat gespieben) : [Bro-Aostria] **1.** skopañ, krañchat, tufañ, tufat ; **2.** dislonkañ, skeiñ, teurel, strinkañ diwar e galon, daskoriñ, c'hwediñ, rechetiñ, rentañ.

Speiche b. (-,-n) : **1.** skin g., emprenn b. [*liester* emproù, emprennoù], bazh-rod b., rezenn b. ; *Speichen an ein Rad montieren,* emprennañ ur rod, empraouiñ ur rod, skinañ ur rod ; **2.** [korf.] eilwerzhid b., gwerzhid b., gwerzhid vihan an arvrec'h b., eil gwerzhid an arvrec'h b. ; **3.** [kinkladur] *spindelförmige Speiche,* gwerzhid b. ; **4.** *Regenschirmspeiche,* gwalenn disglavier b. ; *klappbare Regenschirmspeichen,* gwalinier plegus un disglavier ls. ; *starre Regenschirmspeichen,* gwalinier dibleg un disglavier ls. ; **5.** [dre skeud.] *in die Speichen greifen,* reiñ skoaz, reiñ un tamm skoaz, kregiñ e-barzh.

Speichel g. (-s) : halv g., hal g., glaourenn b., babouzenn b., glaour g., babouz g., bavitell b., skopitell b., skop g., skopadenn b., tufadenn b., krañch g., krañchad g., kranchadenn b., tuf g. ; *ihm trieft der Speichel aus dem Mund,* ar c'hlaourenn a ziver diouzh e c'henoù, ur c'hlaourenn (ur vabouzenn) a zo ouzh e c'henoù, emañ glaour o tont er-maez eus e c'henoù, glaour a zo ouzh e c'henoù, babouz a zo ouzh e veg, glaourenniñ (glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, dourenniñ) a ra ; *einem Kind den Speichel vom Mund abwischen,* dic'hlaourenniñ ur bugel, divav ur bugel, divaviñ ur bugel, divabouzañ ur bugel, sec'hiñ e vabouz d'ur bugel ; *seinen Speichel schlucken,* lonkañ e halv ; *Speichel produzieren,* halviñ, glaourenniñ, glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, divav, divaviñ, dourenniñ.

Speichel- : … halv, … halvel.

Speichelabsonderung b. (-) : b. (-) : [mezeg.] halviñ g.

speichelartig ag. : halvek, glaourek, glaourennek, glaourus.

Speichelbildung b. (-) : [mezeg.] halviñ g.

Speicheldrüse b. (-,-n) : [korf.] gwagrenn halv b.

Speichelfaden g. (-s,-fäden) : glaourenn b., babouzenn b., bavitell b., neudenn b.

Speichelfluss g. (-es) : halvadur g., halviñ g.

Speichellatz g. (-es,-lätze) : babouzenn b., lien-groñj g., pateled b.

Speichellecker g. (-s,-) : liper botoù g., lip-revr g., fistouler g., lesaour g., tostenner g., flaner g.

Speichelleckerin b. (-,-nen) : liperez votoù b., liperez-revr b., fistoulerez b., tostennerez b., flanerez b.

Speichelmangel g. (-s) : [mezeg.] asialiezh b., anhalv g.

speicheln V.gw. (hat gespeichelt) : halviñ, glaourenniñ, glaouriñ, babouzañ, neudenniñ, divav, dourenniñ.

speichelnd ag. : babouzek, glaourek, glaourus, glaourennek.

speichen V.k.e. (hat gespeicht) : [rodoù] *ein Rad speichen,* emprennañ ur rod, empraouiñ ur rod, skinañ ur rod.

Speichen n. (-s) : [tekn.] skinadur g., skinañ g., emprennañ g., empraouiñ g.

Speichenarterie b. (-,-n) : [korf., *Arteria radialis*] gwazhienn a-werzhid b.

speichenlos ag. : diemprenn.

Speichenmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn balvsaver b., kigenn a-werzhid b.

Speichennerv g. (-s,-en) : [korf.] nervenn a-werzhid b.

Speichenrad n. (-s,-räder) : rod emproù b., rod skinoù b.

Speicher g. (-s,-) : **1.** grignol b., solier g., sanailh b., kalatrez b., greunier g., stlank g., krec'h an ti g. ; *Inhalt eines Speichers,* sanailhad b., solierad g., grignoliad b. ; *den Weizen in den Speicher häufen,* grignoliañ ar gwinizh, solierañ ar gwinizh, kouañ ar gwinizh ; *in den Speicher hinaufsteigen,* pignat er c'hrignol, sevel da grec'h an ti, mont d'ar solier ; *den Speicher verlassen,* disolierañ ; *einen Schrank in den Speicher wuchten,* en em arastiñ ouzh un armel evit he bountañ hag he sachañ a-zibrad betek ar c'hrignol ; *wir haben vor, im Speicher zwei Zimmer einzurichten,* soñj a zo da sevel div gambr er solier ; *einen Speicher bauen,* solierañ un ti ; *der alte Plunder im Speicher nimmt nur Platz weg,* ar c'hozh traoù-se ne reont nemet strumiñ ar solier ; **2.** [stlenn.] memor b./g. ; *primärer Speicher,* pennvemor b./g. ; *sekundärer Speicher, äußerer Speicher, peripherer Speicher, externer Speicher,* advemor b./g. ; *statischer Speicher,* memor statek b./g. ; *virtueller Speicher,* memor c'halloudel b. ; *realer Speicher,* memor revoudel b./g. ; *dynamischer Speicher,* memor dialuskel b./g., deranner memor g. ; *flüchtiger Speicher,* memor steuzidik b./g. ; *Magnetblasenspeicher,* memor warellnez b. ; *den Zugang zum Speicher eines Rechners sperren,* prennañ memor un urzhiataer ; **3.** daspugner tredan g. [*liester* daspugnerioù tredan] ; *einen Speicher laden,* kargañ un daspugner, bec'hiañ un daspugner ; **4.** ti-dastum g., dastumlec'h g., mirlec'h g., sanailh b., skiber g., magazenn b., magazennad b., grignol b., etrepaouez g.

Speicheranforderung b. (-,-en) : [stlenn.] derannañ g. ; *dynamische Speicheranforderung,* derannañ dialuskel g. ; *statische Speicheranforderung,* derannañ diasavel g.

Speicherausdruck g. (-s,-e) / **Speicherauszug** g. (-s,-auszüge) : [stlenn.] dezrann ar vemor g.

Speicherbereich g. (-s,-e) : [stlenn.] maez memor g.

Speicherblock g. (-s,-blöcke) : [stlenn.] bloc'h memor g.

Speicherdichte b. (-) : [stlenn.] douester memor g.

Speicherfeld n. (-s,-er) : [stlenn.] maez memor g.

Speichergerät n. (-s,-e) : [stlenn.] bloc'h memor g.

Speicherheizung b. (-,-en) : [tekn.] tommerezh dre zaspugn g.

Speicherkapazität b. (-,-en) : [stlenn.] barregezh vemor b., barr kadaviñ g., barr kadaviñ stlennadoù g.

Speichermedium n. (-s,-medien) : [stlenn.] skor kadaviñ g., skor stlenn g., skor roadennoù g.

Speichermodul n. (-s,-e) : [stlenn.] barrennig vemor b.

speichern V.k.e. (hat gespeichert) : **1.** magazennañ, etrepaouezañ, boniañ, grignoliañ, grignoliñ, sanailhañ, solierañ, daspugn, kendaspugn, gronnañ, kouañ ; *Waren speichern,* magazennañ marc'hadourezh, grignoliañ marc'hadourezh, grignoliñ marc'hadourezh, sanailhañ marc'hadourezh, solierañ marc'hadourezh ; *Energie speichern,* daspugn gremm ; *Wasser speichern,* lennañ dour ; *gespeichertes Tierfutter,* bouedeg b. [*liester* bouedegoù] ; **2.** [stlenn.] enrollañ, gwarediñ, saveteiñ, ebarzhiñ, kadaviñ ; *Daten speichern,* enrollañ stlennadoù, gwarediñ stlennadoù, gwareziñ stlennadoù, saveteiñ stlennadoù, enrollañ roadennoù, ebarzhiñ roadennoù, kadaviñ roadennoù, euvriñ roadennoù ; *ein Programm speichern,* ebarzhiñ ur goulev er vemor.

Speichern n. (-s) : [stlenn.] kadaviñ g.

Speicherplatte b. (-,-n) : [stlenn.] kantenn b. ; *optische Speicherplatte,* kantenn luc'h b.

Speicherplatz g. (-es,-plätze) : [stlenn.] memor dieub g./b. ; *freien Speicherplatz zuteilen,* derannañ memorioù.

Speicherraum g. (-s,-räume) : [stlenn.] spas memor g.

speicherresident ag. : [stlenn.] trigat ; *speicherresidentes Programm,* goulev trigat g., trigad g. [*liester* trigadoù].

Speicherriegel g. (-s,-) : [stlenn.] barrennig vemor b.

Speicherschreibmaschine b. (-,-n) : skriverez gant memor b., mekanik da skrivañ gant memor g.

Speicherstelle b. (-,-n) : [stlenn.] lec'h memor g.

Speicherung b. (-,-en) : **1.** sanailhañ g., daspugn g., kendaspugn g., etrepaouezañ g., magazennañ g. ; *Schneespeicherung,* azdalc'h erc'h g. ; **2.** [stlenn.] enrolladur g., gwarediñ g., saveteiñ g., kadavadur g., kadaviñ g., euvradur g., euvridigezh b., euvriñ g. ; *sequentielle Speicherung,* treterezh heuliantel g., tretadur heuliantel g., keweriañ kemalat g., keweriañ a-gemal g., keweriañ a-stell g.

Speicherzelle b. (-,-n) : [stlenn.] kellig vemor b.

speien V.k.e. ha V.gw. (spie // hat gespieen / hat gespien) : **1.** skopañ, krañchat, tufañ, tufat, sklabousat, rechetiñ, rentañ ;

jemandem ins Gesicht speien, skopañ etre e zaoulagad d'u.b., skopañ e-kreiz e zaoulagad d'u.b., krañchat e-kreiz bizaj u.b., krañchat war u.b. en e fas ; *Blut speien,* teurel gwad, skopañ gwad, tufañ gwad, krañchat gwad, krañchat e skevent, rechetiñ gwad, rentañ gwad ; *er fing plötzlich an, Blut zu speien,* dirollañ a reas da deurel gwad, dirollañ a reas da rechetiñ gwad a-leizh e c'henoù ; [dre skeud.] *Gift und Galle speien,* binimañ, diskargañ e vinim, diskargañ e imor, skeiñ tan ha moged, kalkennañ, mallozhiñ ken na spont ar brini, diskargañ (dileuskel) e gounnar, dornañ kunujennoù ; **2.** dislonkañ, skeiñ, teurel, strinkañ diwar e galon, c'hwediñ ; *Feuer und Flammen speien,* skeiñ (teurel, leuskel) tan ha moged ; *der Vulkan speit,* emañ ar menez-tan o tislonkañ ; **3.** [dre skeud.] *es ist zum Speien,* ur skrij eo gwelet kement-se ! dislonk am eus o welet seurt traoù ! c'hoant dislonkañ am eus o welet seurt traoù ! c'hoant am eus da zislonkañ o welet seurt traoù ! un euzh eo kement-se ! kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon (Gregor).

Speien n. (-s) : **1.** skopadur g., tuferezh g., tufadur g. ; **2.** [mezeg.] dislonkakenn b., c'hwedadenn b., c'hwedenn b., dislonk g., distaol g., distaoladenn b.

speiend ag. : *Feuer speiender Berg,* menez-tan g., tanvenez g.

Speierling g. (-s,-e) : **1.** [louza.] mar str., marenn b., gwez-mar str., kormelenn b., kerzhinenn b., kerzhin str., gwez-hiliber str., hiliber str., hiliberenn b. ; *Früchte des Speierlings,* hiliber str., hiliberennoù ls., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str. ; **2.** sistr hiliber g.

Speierlingholz n. (-es) : hiliber g.

Speigat n. (-s,-s/-en) **/ Speigatt** n. (-s,-s/-en) : [merdead.] baojer g., dalod g.

Speik g. (-s,-e) : [louza.] beler-moger str., louzaouenn-ar-miliner b., louzaouenn-ar-c'hazh b. ; *echter Speik, großer Speik,* nardi gall g. ; *indischer Speik,* spikanardenn b.

Speiklavendel g. (-s) : [louza.] nardi gall g.

Speikobra b. (-,-s) : [loen.] kobra skoper g.

Speil g. (-s,-e) **/ Speile** b. (-,-n) : ibil koad g.

Speinapf g. (-s,-näpfe) : krañchouer g., pod-krañch g.

Speiröhre b. (-,-n) : gargoul g.

Speis g. (-es) : [rannyezh.] pri-raz g., pri-touseg g., pri mañsonat g., morter g.

Speise b. (-,-n) : meuz g., meuz-boued g., meuziad g., boued g. ; *ungenießbare Speise,* meuz-boued fall da zebriñ g. ; *süße Speise, Mehlspeise,* traoùigoù sukret ls., etremeuz g., boued sukret g. ; *delikate Speisen, erlesene Speisen,* meuzioù blizidik ls., meuzioù c'hwek ls., meuzioù friant ls., meuzioù flour ls., meuzioù eus an dibab ls., meuzioù diouzh an dibab ls., boued dibab g. ; *diese Speise bekommt mir gut,* ar meuz-se a flour va c'halon ; *Speise und Trank,* an tamm hag al lomm, ar boued hag an evajoù, ar meuzioù hag an diedoù ; *Speis und Trank genießen,* ober chervad / ober fest (Gregor), chervata, chervadiñ, ober chegenn, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, festañ, festal, kenfestañ, ober bos, c'hoari las, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotañ, frikoañ, banveziañ, banveziñ, bankediñ, panteiñ, festailhiñ, en em segaliñ, lipouzañ, ober banvez, ober lapavan, c'hoari lapavan, debriñ hag evañ leizh e walc'h, debriñ hag evañ gwalc'h e galon ; *die Speisen abtragen,* distaliañ (disterniañ, disternañ, sevel, diwiskañ, divec'hiañ, dieubiñ, distrollañ, distlabezañ, diac'hubiñ, distalagenniñ, distaliata, dijabliñ, diservijout, diservijañ) an daol, distaoliañ, diservijout ; *die Speisen vor dem Auftragen kosten,* raktañva ar meuzioù, ober un tañva d'ar meuzioù a-raok diazezañ anezho war an daol (Gregor) ; *diese Speise habe ich schon mal gekostet,* n'emaon ket war va c'hentañ tañva eus ar meuz-se ; *eine Speise zubereiten,* ober ur meuz, fardañ ur meuz, aozañ ur meuz, fichañ ur meuz, terkañ ur meuz, kempenn ur meuz, prientiñ ur meuz ; *die Speisen, die er mir vorbereitete, ekelten mich an,* rukun am boa o tebriñ ur boued aozet gantañ.

Speiseanstalt b. (-,-en) : sal-debriñ b., tinell b.

Speisebrei g. (-s) : [bev.] chim g., youstenn b., kir boued g.

Speiseeis n. (-es) : [kegin.] dienn-skornet g., koaven-skorn g.

Speiseerbse b. (-,-n) : [louza.] piz-munut str., piz-bihan str., [dre fent] kagal g.

Speisehaus n. (-es,-häuser) : ti-debriñ g., predva g.

Speisekäfig g. (-s,-e) : gradailh b.

Speisekammer b. (-,-n) : sal ar pourvezioù boued b., sanailh b., skiber g., selier g.

Speisekarte b. (-,-n) : roll-meuzioù g., roll-pred g., kartenn-bred b. ; *die Speisekarte für das Abendessen,* ar roll-meuzioù da goan g. ; *Essen nach Wahl aus der Speisekarte,* pred diwar ar gartenn g.

Speisekelch g. (-s,-e) : [relij.] kustod g.

Speisekorb g. (-s,-körbe) : bourdilhon b., paner ar bitailh b.

Speiseleitung b. (-,-en) : [tekn., tredan.] fun bourchas b., fun bourvezañ b., san bourchas b., san bourvezañ b., kan pourchas g., kan pourvezañ g., kan darbariñ g.

Speisemeister g. (-s,-) : mestr-keginer g., pourvezer g., [relij.] pitañser g.

Speisemorchel b. (-,-n) : [louza.] morukl str., moruklenn b.

speisen V.gw. (hat gespeist) : debriñ, predañ, pakañ boued, bezañ gant e voued, bezañ gant e bred ; *hier speist man gut !* mat eo ar boued amañ ! brav eo chom da bredañ (da zebriñ) amañ ; *wünsche, wohl zu speisen !* kalon vat deoc'h ! debrit a galon zigor ! merenn (lein, koan h.a.) vat ra vezo ! ; *zu Mittag speisen,* bezañ gant e lein (e verenn), debriñ lein (merenn), leinañ, merennañ ; *mit Freunden gemeinsam speisen,* taoliata gant mignoned ; *gut speisen, wohl speisen,* ober chervad / ober fest (Gregor), chervata, chervadiñ, ober chegenn, ober korfadoù boued, ober meurlarjez, festañ, festal, kenfestañ, ober bos, c'hoari las, ober kilhevardon, ober lip-e-bav, korfata, kofata, ober ur c'hofad, ober ur c'horfad, frikotañ, frikoañ, banveziañ, banveziñ, bankediñ, panteiñ, festailhiñ, en em segaliñ, lipouzañ, ober banvez, ober lapavan, c'hoari lapavan, debriñ hag evañ leizh e walc'h, debriñ hag evañ gwalc'h e galon.

V.k.e. (hat gespeist) : **1.** predañ, magañ, paskañ, boueta ; *jemanden mit Brot speisen,* predañ (magañ) u.b. gant bara ; [dre skeud.] *jemanden mit leeren Worten (ab)speisen,* bevañ u.b. gant esperañs ha promesaoù goullo, paeañ u.b. gant marvailhoù, paeañ u.b. gant ur votez torret, paeañ u.b. gant ur fuzuilh torret, paeañ u.b. gant diwiskoù tog, hejañ per melen d'u.b., kinnig d'u.b. trouz arc'hant ha c'hwezh vat d'ober yalc'h ha kofad, reiñ d'u.b. ar vazh-yod da lipat, bevañ u.b. gant promesaoù kaer ha paemantoù laosk ; **2.** boueta, pourvezañ, pourchas, darbariñ ; *eine Quelle speist einen Teich,* un eienenn a gas dour d'ul lenn, ur vammenn a zarbar dour d'ul lenn ; **3.** [arc'hant] pourvezañ, darbariñ ; *eine Kasse speisen,* pourvezañ ur c'hef gant arc'hant.

Speisenaufzug g. (-s,-aufzüge) : pign-meuzioù g., saver pladoù g.

Speisenfolge b. (-,-n) : roll ar meuzioù g.

Speiseöl n. (-s,-e) : [kegin.] eoul-debriñ g.

Speiseopfer n. (-s,-) : [Bibl] prof boued kinniget da Zoue g.

Speisepilz g. (-es,-e) : [louza., kegin.] boued-touseg debradus g., kabell-touseg debradus g., tog-touseg debradus g., skabell-douseg mat da zebriñ b.

Speisepumpe b. (-,-n) : pomp boueta g., pomp pourchas g., pomp pourvezañ g.

Speisequark g. (-s) : [kegin.] keuz gwenn 40% a zruzoni ennañ g.

Speiseraum g. (-s,-räume) : sal-debriñ b., predva g.

Speisereste ls. : **1.** *die Speisereste,* ar ramagnoù ls., ar ramagnantoù ls., ar restajoù ls., an dilerc'hioù ls., ar relegoù ls.,

ar restoù ls., ar restadoù ls., ar restaoloù ls., an dilerc'h pred g., ar bruzunajoù ls., bruzunadur ar pred g., al lipaj g., an demorantoù ls., an nemorant g., ar pailhouroù ls. P. an dilostajoù ls., [gwashaus] tamm ar c'hi g. ; *mit den Speiseresten vom Vortag zubereitete Mahlzeit,* interamant ar relegoù g. ; *die Speisereste vom Vortag essen,* ober interamant ar relegoù ; *Speisereste liegen lassen,* ober pailhouroù gant ar boued, pismigañ ar boued ; *die Speisereste verwerten,* kempenn ar restajoù ; *die Kunst der kreativen Verwertung von Speiseresten beherrschen,* gouzout penaos kempenn ar restajoù ; **2.** tammoù boued chomet etre an dent ls.

Speiseröhre b. (-,-n) : [korf.] treizher g., korzenn-voued b., bouzellenn-ruz b., kanol vezhur b., kan boued g.

Speiserübe b. (-,-n) : [louza.] irvin str., irvinenn b.

Speisesaal g. (-s,-säle) : sal-debriñ b., predva g.

Speisesaft g. (-s) : [bev.] chil g., sugenn b.

Speiseschrank g. (-s,-schränke) : armel ar pourvezioù boued b., kabared b.

Speiseservice n. (-/-s,-s) : rikoù taol ls., reizhoù taol ls., taoliad b., listri-taol ls., lestroù taol ls., ul lestroù taol g.

Speisetäubling g. (-s,-e) : [louza.] laezhog g.

Speisestärke b. (-) : [kegin., bev.] fekul g.

Speisewagen g. (-s,-) : [trenioù] bagon-bredañ b. [*liester* bagonioù-predañ].

Speisewärmer g. (-s,-) : tommer-meuzioù g.

Speisezimmer n. (-s,-) : sal-debriñ b., predva g.

Speisung b. (-,-en) : paskadur g., bouetadurezh b. ; [relij.] *die Speisung der Fünftausend, die Speisung der Viertausend,* kresk ar bara g.

speiübel ag. : *mir ist speiübel,* sevel a ra va c'halon, heugiñ a ra va c'halon, c'hoant am eus da strinkañ diwar va c'halon, c'hoant dislonkañ am eus, c'hoant am eus da zislonkañ, dislonk am eus, klañv on evel ur c'hi, klañv-ki on.

Speiz g. (-es) : [louza.] yell g., gwinizh-bouron str., gwinizh-blouc'h str.

Spektakel[1] n. (-s,-) : arvest g., abadenn b.

Spektakel[2] g. (-s,-) : skandal g., trouz bras g., tousmac'h g., diframm g., cholori g., boulorgn g., streuvell vras b., talabard g., talabao g., jabadao g., todion g., sabat g., ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat, jibas g., karbac'h g., kabal b., estlamm g., aroun g., bioc'henn b., foar b., hobit g., toumpi b., tabac'h g., safar g., intampi g., reuz g. ; *Spektakel machen,* turmudañ, ober frank a reuz, bezañ un talabao hag ur cholori bras gant an-unan, cholorial, bezañ foar (ur sabat, cholori, boulorgn, un talabard, un todilhon, un todion, un doumpi, ur streuvell vras, ur you hag un hemolc'h spontus, ur jabadao, ur charre, un huch hag ur youc'h, karnaj) gant an-unan, lakaat fourgas, ober brud (trouz, reuz, freuz, freuz ha reuz, ur vosenn, jabadao, tousmac'h, patati, noaz), tousmac'hat, ober karnaj, tarabazhiñ, taraniñ, kas karbac'h, kabalat, kas trouz, kas safar, c'hoari e loen, ober trouz (cholori, talabao, jabadao), c'hoari (ober) an diaoul hag e bevar, ober ar seizh diaoul hag e benn, bezañ trouzus, safariñ, magañ e cholori, daoubenniñ, trouzal, bouboual, ober ur stal, ober e zen gars, kanañ gousperoù ar raned, karnajal, kas cholori, kornial, tabac'hañ, tabutal, skandalat, plantañ freuz, plantañ freuz, plantañ freuz ha reuz, ober todion, tournial, toumpial, cholorial, todioniñ, sabatiñ, c'hoari e benn bihan (e benn fall, e reuz), ober e reuz, ober e reuz hag e freuz, ober ar sod, ober trouz bras, chabousat, c'hoari an taol, c'hoari buhez, ober ur skandal ; *die Kinder machen einen Spektakel,* savet ez eus boulorgn gant ar vugale, emañ ar vugale o turmudañ, un tolompi spontus a zo gant ar vugale, ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat a zo gant ar vugale.

spektakeln V.gw. (hat spektakelt) : c'hoari e benn bihan (e benn fall, e reuz), ober e reuz, ober reuz, ober e reuz hag e freuz, ober ar sod, ober trouz bras, chabousat, c'hoari an taol, c'hoari buhez, ober ur skandal, tabac'hañ, tabutal.

spektakulär ag. : **1.** arvestus, ur brav da welet anezhañ, skodegus, sabatuus, sabaturus, saezhus, sebezus, disheñvel, bamus, estlammus, mantrus ; **2.** arvestek ; *spektakuläre und theatralische Wirkung,* efed arvestek ha c'hoarivaek g.

spektral ag. : [fizik] skalfadel, … skalfad ; *spektrale Ausstrahlung,* skinadur skalfadel g., skinuster skalfadel g., *spektrale Zusammensetzung,* kenaoz skalfadel g. ; *das Licht in seine spektralen Anteile zerlegen,* ec'haozañ ar gouloù gwenn.

Spektralanalyse b. (-,-n) : [fizik] elfennerezh skalfadel g.

Spektralband n. (-s,-e) **/ Spektralbereich** g. (-s,-e) : [fizik] bann skalfad g.

spektralbreitbandig ag. : [fizik] lieskromatek.

Spektralfarbe b. (-,-n) : [fizik] liv skalfadel g. ; *weißes Licht in seine Spektralfarben zerlegen,* ec'haozañ ar gouloù gwenn.

Spektralfotometer n. (-s,-) : [fizik] spektrofotometr g., skalfadluc'hventer g.

Spektralfotometrie b. (-) : [fizik] spektrofotometriezh b., skalfadluc'hventerezh g.

spektralfotometrisch ag. : [fizik] spektrofotometrek, skalfadluc'hventerel.

Spektralintervall n. (-s,-e) : [mat., fizik] entremez skalfadel g.

Spektralklasse b. (-,-n) : [stered.] rumm skalfadel g.

Spektrallinie b. (-,-n) : [fizik] reg skalfadel g. ; *Umkehr der Spektrallinie,* tuginadur ar reg skalfadel g.

Spektraltyp g. (-s,-en) : [stered.] rumm skalfadel g.

Spektrograf g. (-en,-en) : [fizik] spektrograf g. [*liester* spektrografoù], skalfadluner g. [*liester* skalfluneriou].

Spektrografie (-,-n) : [fizik] skalfadlunerezh g., spektrografiezh b.

spektrografisch ag. : [fizik] skalfadlunel, spektrografek.

Spektrogramm n. (-s,-e) : skalfadlun g., spektrogramm g.

Spektrologie b. (-) : **1.** skalfadoniezh b. ; **2.** [amguzhouriezh] spesouriezh b.

Spektrometer n. (-s,-) : [fizik] spektrometr g., skalfadventer g.

Spektrometrie b. (-) : [fizik] spektrometriezh b., skalfadventerezh g.

spektrometrisch ag. : [fizik] spektrometrek, skalfadventerel.

Spektroskop n. (-s,-e) : [fizik] spektroskop g., skalfadseller g.

Spektroskopie b. (-,-n) : [fizik] spektroskopiezh b., skalfadsellerezh g.

spektroskopisch ag. : [fizik] spektroskopek, skalfadsellel.

Spektrum n. (-s, Spektren/Spektra) : **1.** liesseurted b., skeuliad b., skalfad g. ; **2.** [fizik] skalfad g. ; *kontinuierliches Spektrum,* skalfad kendalc'hek g. ; *Reflexionsspektrum,* skalfad disvannañ g. ; *Schwingungsspektrum,* skalfad froumal g. ; *Streuspektrum,* skalfad amstrewiñ g. ; *das für den Menschen sichtbare Spektrum (Licht), das Lichtspektrum, das Farbspektrum,* ar skalfad gweladus g.

Spektrumanalysator g. (-s,-en) : [fizik] elfenner skalfad g.

Spekulant g. (-en,-en) : broker g., arvroker g., trafiker arc'hant g., brokaiger g., agioter g. ; *diese sakrischen Spekulanten, diese verdammten Spekulanten, diese verfluchten Spekulanten, diese verflixten Spekulanten,* an arvrokerien daonet-se ls., an diaouled-se a arvrokerien ls., an diaeled-se a arvrokerien ls.

Spekulantin b. (-,-nen) : arvrokerez b., trafikerez arc'hant b., brokaigerez b., agioterez b.

Spekulation b. (-,-en) : **1.** trafikerezh arc'hant g., arvrokerezh g., arvrokadur g., arvrokañ g., brokerezh g., brokadur g., brokaigañ g., agioterezh g. ; *Waren zu Spekulationszwecken horten und hamstern,* lakaat kernez da zont, rastellat marc'hadourezh en

amboaz arvrokañ ganto ; **2.** [preder.] poellad g., guparadur g., guparañ g., tebouezadur g., tebouezañ g. ; **3.** goulakadenn b., martezeadenn b. ; **4.** [gwashaus] krakpoellad g., krakguparadur g.

Spekulationskapital n. (-s) : [armerzh] kevalaoù o kantreal eus ur Yalc'hdi d'egile hervez ar feurioù kinniget ls., kevalaoù grizias ls., kevalaoù arvrokel ls.

Spekulationsobjekt n. (-s,-e) : **1.** abeg an arvrokerezh g. ; **2.** abeg goulakadennoù g., abeg martezeadennoù g.

Spekulationsvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat arvarek b.

spekulativ ag. : **1.** ... arvrokañ, ... brokañ, war vrokañ, diazezet war an arvrokerezh, trafikerel, arvrokel ; *spekulative Landwirtschaft,* labour-douar trafikerel g., labour-douar war vrokañ g. ; **2.** [preder.] poelladel, poelladek, gupar, tebouezek, tebouezel ; **3.** martezeüs, goulakaus, martezeadel.

spekulieren V.gw. (hat spekuliert) : **1.** arvrokañ, trafikañ, brokañ, brokaigañ ; *an der Börse spekulieren,* arvrokañ en eskemmdi, arvrokañ er Yalc'h ; *auf das Steigen spekulieren, auf Hausse spekulieren,* brokañ war-gresk, arvrokañ war-gresk ; *auf Baisse spekulieren,* brokañ war-zigresk, arvrokañ war-zigresk ; *mit Immobilien spekulieren,* brokañ war madoù-leve ; *mit Grundstücken spekulieren,* brokañ war zouaroù ; **2.** [preder.] poelladiñ, guparañ, tebouezañ ; **3.** goulakaat, martezeañ ; **4.** [gwashaus] krakpoelladiñ, krakguparañ ; **5.** [dre astenn.] *auf eine Erbschaft spekulieren,* lugerniñ ouzh un hêrezh, steredenniñ ouzh un hêrezh (Gregor), sellet a-gorn ha gant c'hoant bras ouzh un hêrezh, luchañ ouzh un hêrezh.

Spekulum n. (-s, Spekula) : [mezeg.] spekulom g. [*liester* spekulomoù].

Speläologe g. (-n,-n) **/ Speleologe** g. (-n,-n) : speleologour g., mougevoniour g., [sport] mougevour g.

Speläologie b. (-) **/ Speleologie** b. (-) : speleologiezh b., mougevoniezh b., [sport] mougevouriezh b. ; *Speläologie als Sport treiben,* mougeviañ.

Speläologin b. (-,-nen) **/ Speleologin** b. (-,-nen) : speleologourez b., mougevoniourez b., [sport] mougevourez b.

speläologisch ag. **/ speleologisch** ag. : speleologek, mougevoniel, … ar mougevioù.

Spelt g. (-s,-e) : [louza.] yell g., gwinizh-bouron str., gwinizh-blouc'h str.

Spelunke b. (-,-n) : toull g., foukenn b., P. kaborell b., kozh tavarn b., tavarn vorn b., toull tavarn b., trapig g., kozh toull ostaleri g. ; *Räuberspelunke,* griped g., groc'h laeron g., toull-laeron g., toull al laeron g. / stoker g. (Gregor), troc'h-yalc'h g.

Spelunkenwirt g. (-s,-e) : tarzheller g.

Spelz g. (-es,-e) : [louza.] yell g. ; *kleiner Spelz,* yell bihan g.

Spelze b. (-,-n) : pell str., barv str., uzien str.

spelzenlos ag. : [louza.] bouroun, dibell.

spendabel ag. : brokus, largentezus, lark, frontal.

Spende b. (-,-n) : donezon g./b., donezonad g., donezonadur g., aluzen b., prof g., ro g., road g., roadenn b., roadur g. ; *um Spenden für jemanden bitten, zu Spenden für jemanden aufrufen,* sevel arc'hant evit u.b., dastum arc'hant evit u.b. ; *Getreidespenden kollektieren,* eta, ober un dro eta ; *Milchspenden kollektieren,* laesha, ober un dro laesha ; *allerlei Sachen als Spenden kollektieren,* traoua ; *von Spenden leben,* bevañ diwar an aluzen ; *reichliche Spenden,* brokuster g., brokusted b., largentez b., frontalite b., difouliañs b. ; [Henamzer] *Weinspenden an die Götter,* profoù gwin kinniget d'an doueed ls. ; [mezeg.] road g., roadenn b. ; *Blutspende,* road gwad g., roadenn wad b. ; *Organspende,* roadenn organ b., road organ g.

spenden V.k.e. (hat gespendet) : **1.** reiñ, profañ, donezoniñ, reiñ e ro ; *Almosen spenden,* reiñ an aluzen ; *jemandem etwas aus Mitleid spenden,* reiñ udb d'u.b. gant truez outañ ; *einem Armen etwas aus Mitleid spenden,* reiñ udb d'un ezhommeg war an aluzen ; *Geld spenden,* reiñ arc'hant ; *Blut spenden,* reiñ e wad ; *jemandem Lob spenden,* meuliñ u.b., dougen meuleudi d'u.b., reiñ (ober) meuleudioù d'u.b., ober meuleudi eus u.b., reiñ kaol d'u.b., reiñ pour d'u.b. ; *jemandem Beifall spenden,* strakal e zaouarn d'u.b. ; *jemandem stürmischen Beifall spenden,* na armerzhañ e vravadennoù hag e strakadennoù daouarn d'u.b. ; *wenn Sie schon spenden wollen, spenden Sie viel !* betek ma roit, roit kalz ! betek reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ, roit kalz ! kement ha reiñ koulz reiñ kalz ! kenkoulz ha reiñ roit kalz ! ; *die Bäume spenden Schatten,* ar gwez a daol skeud en-dro dezho, disheoliañ a ra ar gwez, gwaskedenniñ a ra ar gwez, gwaskediñ a ra ar gwez, disheol a ra ar gwez, disheol a ro ar gwez, disheol a daol ar gwez, reiñ a ra ar gwez gwaskedenn, ar gwez a ro gwasked, teurel a ra ar gwez gwaskedenn tro-ha-tro, skeudiñ a ra ar gwez ; *die Sonne spendet Licht und Wärme,* an heol a skuilh e sklaerder hag e c'hor ; *der Haut Feuchtigkeit spenden,* gouzourañ ar c'hroc'hen ; *Quelle, die nur wenig Wasser spendet,* mammenn bihan an dour enni b., mammenn berr an dour enni b., andon difonn an dour enni b. ; *die Quellen spenden nur wenig Wasser,* bihan eo an andonioù, difonn eo an andonioù ; [relij.] *seine Segen spenden,* skuilhañ e vennozhioù ; *seine Gnaden spenden,* skuilhañ e c'hrasoù ; *dem heiligen Erwan eine Opferkerze spenden,* lakaat ur c'houlaouenn-goar d'an aotrou sant Erwan ; *jemandem die Kommunion spenden,* komuniañ u.b., ministrañ ar gomunion d'u.b. ; *jemandem das Aschenkreuz spenden,* luduañ tal u.b. ; **2.** degas, plantañ, skuilhañ ; *Freude spenden,* skuilhañ levenez, degas levenez, lakaat levenez er c'halonoù ; *Trost spenden,* degas (reiñ) frealz, lakaat frealz da sevel er c'halonoù, bezañ ur vadelezh, kizañ ar boan.

Spendenaufruf g. (-s,-aurufe) : galv da roadennoù g., galv da reiñ e ro g.

Spendensammler g. (-s,-) : kester g.

Spendenwaschanlage b. (-,-n) : aozadur gwennañ arc'hant ar strolladoù politikel g., kenreizhiad gwennañ arc'hant b., gwennerezh arc'hant b.

Spender[1] g. (-s,-) : **1.** ingaler g. [*liester* ingalerioù] ; **2.** [porfum] difruer g. [*liester* difruerioù].

Spender[2] g. (-s,-) : donezoner g., profer g., roer g., madoberour g. ; [mezeg.] *Spender und Empfänger bei einer Transplantation,* roer ha roadour un imboud.

Spenderin b. (-,-nen) : donezonerez b., proferez b., roerez b., madoberourez b.

spendieren V.k.e. (hat spendiert) : profañ ; *gern spendieren,* bezañ largentezus (brokus, lark, frontal) ; *jemandem etwas spendieren,* paeañ udb d'u.b., profañ udb d'u.b. ; *sich (dat.) etwas spendieren,* profañ udb d'an-unan, pegañ war udb ; *jemandem einen Drink spendieren,* gwalc'hiñ e gorzhailhenn d'u.b., paeañ da evañ d'u.b., lakaat ur banne d'u.b. ; *ein Gläschen spendiert bekommen,* tapout ur banne lagout, tapout ur banne bouzar ; *jemandem ein paar Drinks spendieren,* soubilhañ e gorzhailhenn d'u.b., gwalc'hiñ e gorzhailhenn d'u.b., eouliañ e gorzhailhenn d'u.b., glebiañ bos-lagout u.b.

Spendierhosen ls. : [tro-lavar] *die Spendierhosen (an)haben,* bezañ en e benn da vezañ brokus, bezañ tuet da vezañ lark, bezañ troet da vezañ largentezus, bezañ troet da vezañ frontal.

Spendung b. (-,-en) : roidigezh b., roadenn b., roadur g. ; [relij.] *die Spendung des Aschenkreuzes,* luduadur an tal g.

Spengler g. (-s,-) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] plomer g., zinker g., toler g.

Spenglerin b. (-,-nen) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] plomerez b., zinkerez b., tolerez b.

Sperber g. (-s,-) : [loen.] sparfell c'hlas b., logotaer g.

Sperberbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] mar str., marenn b., gwez-mar str., kormelenn b., gwez-hiliber str., hiliber str., hiliberenn b.

Sperbereule b. (-,-n) : [loen.] kaouenn an taiga b.
Sperbergrasmücke b. (-,-n) : [loen.] devedig rizennek g., devedig lagad aour g.
Sperberkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] pemparnel-bras g., primpinella g.
Sperbermännchen n. (-s,-) : [loen.] liketaer g. [*liester* liketaered].
Sperenzchen ls. **/ Sperenzien** ls. : P. *Sperenzchen (Sperenzien) machen,* ober kamambre, ober e fagodenn, ober ismodoù, ober ardoù, bezañ ardoù gant an-unan, ober minoù, ober jestroù, ober chistroù, ober tiekoù, ober tresoù, ober chiboudoù, ober geizoù, ober yezhoù, ober tailhoù, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan.
Spergel g. (-s,-) : [louza.] nadoz-ar-maesaer b., balboc'h g.
Sperling g. (-s,-e) : **1.** [loen.] golvan g. [*liester* golvaned, golveni, gelven, golvinier], filip g. [*liester* filiped] ; *Sperlinge fangen,* filipeta ; **2.** *ein Sperling in der Hand ist besser als eine Taube auf dem Dach,* gwelloc'h ur c'had paket eget div o redek, gwell eo ur c'had dalc'het evit teir o redek, gwelloc'h ur banne paket eget daou o redek, gwell eo ur voualc'h evit ur vran, daou skoed em dorn a dalvez din-me muioc'h eget daou o vale, gwelloc'h kaout eget gortoz, gwelloc'h eo kaout en dorn eget en hunvre.
Sperlingsvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] golvaneg g. [*liester* golvaneged], paserifurm g. [*liester* paserifurmed], [dispredet] evn kluder g.
Sperlingsweibchen n. (-s,-) : [loen.] golvanez b. [*liester* golvanezed].
Sperma n. (-s, Spermen) : sper g., had g., natur b., P. laezh-paotr g., laezh-kog g., laezh-anduilhenn g., laezh-bouc'h g., laezh-maout g., laezh-tarv g., dienn g., mic'hi g., millig g.
Sperma- : speriek, speriel, ... sper, … had.
Spermabank b. (-,-en) : bank sper g.
Spermaceti n. (-s) : laezh balum g., gwenn-balum g.
Spermatium n. (-s, Spermatien) : [louza.] spermati str., spermatienn b.
Spermatogenese b. (-) : spermatogeniezh b.
Spermatozoid n. (-en,-en) **/ Spermatozoon** n. (-s, Spermatozoen) : sperloenigan g. [*liester* sperloeniganed], spergellig b. [*liester* spergelligoù], sperenn b. [*liester* sperennoù], spermatozoid g. [*liester* spermatozoidoù] ; *die Spermatozoen werden in den Hoden produziert,* ar spergelligoù a vez furmet en divgell.
Spermazet n. (-s) **/ Spermazeti** n. (-s) : laezh balum g., gwenn-balum g.
Spermienwege ls. : [korf.] forzhioù sper ls.
Spermium n. (-s, Spermien) : [korf.] sperloenigan g. [*liester* sperloeniganed], spergellig b. [*liester* spergelligoù], sperenn b. [*liester* sperennoù], spermatozoid g. [*liester* spermatozoidoù].
spermizid ag. : [mezeg.] lazh-sper, sperlazher.
Spermizid n. (-s,-e) : [mezeg.] danvez lazh-sper g., sperlazher g. [*liester* sperlazherioù].
sperrangelweit Adv. : digor-frank, digor-bras, digor-ledan, digor war e hed ; *den Mund sperrangelweit aufreißen,* digeriñ frank e c'henoù, rampañ e c'henoù, reiñ muzul d'e c'henoù, chom a-bann, chom da sellet gant e c'henoù, mont e genoù, bezañ (chom) balc'h e c'henoù, chom da c'henaouiñ, chom genaouek, chom ar forn digor gant an-unan (*e forn digor gantañ, he forn digor ganti h.a.*), chom ar beol digor gant an-unan (*e veol digor gantañ, he beol digor ganti h.a.*), chom e c'henoù digor war c'hwec'h eur (war nav eur, war nav eur hanter, war greisteiz hanter), chom ar genoù digor gant an-unan war nav eur hanter ; *die Tür steht sperrangelweit auf,* digor-frank (digor-bras, digor-ledan, digor frank-kaer) eo an nor, digor eo an nor war he hed.
Sperrbaum g. (-s,-bäume) : kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b., kef-harz g.
Sperrbezirk g. (-s,-e) : **1.** takad berzet g., takad difennet g. ; **2.** takad berzet al louvigezh ennañ g., takad difennet al louvigezh ennañ g.
Sperrdruck g. (-s) : [moull.] esaouennoù bras etre an arouezennoù ls., skritur boull g., skritur voull b.
Sperre b. (-,-n) : **1.** stankadur g., fardell b., bardell b., bloc'had g., harz g., stoc'h g. ; *Verkehrssperre,* hent stanket g., stankell bolis b., bloc'had polis g., bloc'had hent g.
2. [dre skeud.] enkelc'hiadur g., gronn g., seziz b., blokus g., kaeladur g. ; *die Sperre aufheben,* sevel an enkelc'hiadur (ar gronn, ar seziz, ar c'haeladur), sevel ar blokus, lemel ar c'haeladur, digaelata.
3. boikot g., boikoterezh g. ; *Nachrichtensperre,* black-out g., embargo war ar c'helaouiñ g., tav lakaet war keleier 'zo g.
4. [arc'hant.] sparl g. ; *Schecksperre,* kaeladur ouzh ur chekenn g., skoilhañ ouzh ur chekenn g., sparl lakaet war ur chekenn g., stankadur (dianzavadur) ur chekenn g. ; *eine Kontosperre aufheben,* distankañ war ur gont-vank, diskornañ ur gont-vank, disparlañ ur gont-vank.
5. dorikell b., draf g., kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b. ; [dispredet] *durch die Sperre gehen,* [ti-gar] mont war ar c'hae *pe* kuitaat ar c'hae, tremen an dorikell (an draf).
6. [stlenn.] prenn g.
7. [sport] *Ausschluss und Sperre für die drei nächsten Treffen bekommen,* bezañ astalet evit an tri match a zeu.
sperren V.k.e. (hat gesperrt) : **1.** stankañ, bontañ, troc'hañ, kaeañ, berzañ, diforanañ, kaelat, sparlañ, stouvañ, tolc'hañ, bardellañ, steviañ ; *gesperrte Straße,* hent stanket g., hent stouvet g., hent sparlet g. ; *eine Grenze sperren,* stankañ an hentoù war an harzoù, stankañ an harzoù ; *einen Hafen sperren,* enkelc'hiañ ur porzh, gronnañ ur porzh, stankañ antre ur porzh, lakaat ar seziz war ur porzh, kaelata ouzh ur porzh ; *den Weg sperren,* bontañ an hent, stankañ (troc'hañ) an hent, sparlañ an hent, mirout [ouzh u.b.] da dremen, bac'hañ ouzh an dud, bezañ a-dreuz hent, diarbenn [u.b.] ; *jemandem den Zugang sperren,* alc'hwezañ an nor ouzh u.b., bac'hañ ouzh u.b., stankañ ouzh u.b., kaeañ ouzh u.b., herzel ouzh u.b. da zont en ti.
2. bac'hañ ; *jemanden ins Gefängnis sperren,* lakaat u.b. en toull-bac'h, skeiñ u.b. er prizon, bac'hañ u.b., toullbac'hañ u.b., koufrañ u.b., kraouiañ u.b., lakaat u.b. dindan vorailh, klozañ u.b., lakaat klenk war u.b. ; *jemanden in ein Zimmer sperren,* bac'hañ u.b. en ur gambr, prennañ dor ur sal war u.b., serriñ u.b. en ur sal.
3. mirout, sparlañ, troc'hañ, serriñ, skornañ ; *ein Guthaben sperren,* sparlañ an arc'hant postet, skornañ an arc'hant postet ; *einen Scheck sperren lassen,* lakaat kaelat ouzh ur chekenn, lakaat skoilhañ ouzh ur chekenn, lakaat sparlañ ur chekenn, dianzavout ur chekenn ; *gesperrter Scheck,* chekenn kaelet outi b. ; *ein Konto sperren,* sparlañ ur gont, skornañ ur gont ; *gesperrtes Konto,* kont sparlet b., kont skornet b. ; *den Strom sperren,* disporzhiñ, troc'hañ an tredan, troc'hañ ar red tredan, digevreañ an tredañ, disredañ ; *Gas und Licht wurden ihm gesperrt,* troc'het e oa bet dezhañ ar bourvezañs tredan hag hini an aezhenn-leskiñ, serret e voe outañ gouloù hag aezhenn-leskiñ.
4. boikotiñ.
5. [stlenn.] prennañ ; *den Zugang zum Speicher eines Rechners sperren,* prennañ memor un urzhiataer.
6. *gesperrter Druck,* arouezennoù boull ls., arouezennoù esaouet ls., arouezennoù distank ls.
7. [sport] astalañ, skarzhañ eus an dachenn evit ur mare ; *einen Spieler für die drei nächsten Treffen sperren,* astalañ ur c'hoarier evit an tri match a zeu.
V.gw. (hat gesperrt) : *die Tür sperrt,* aet start eo an nor, start eo an nor da zigeriñ, hek eo an nor.

V.em. : **sich sperren** (hat sich (ak.) gesperrt) : **1.** reutaat, stardaat, mont start ; **2.** talañ ouzh udb, rebekat, nac'hañ ober udb, ourzal udb d'an-unan, sevel e gribell, digareziñ ober udb, bezañ digarezioù gant an-unan evit ober udb, klask digarezioù evit chom hep ober udb, mouzhañ ouzh udb, ourzal ouzh udb, ober begoù ouzh udb ; **3.** *sich innerlich sperren,* sourdañ.

Sperren n. (-s) : [stlenn.] prennañ g., prennadur g.

Sperrfeuer n. (-s,-) : [lu] tennadeg kaeañ ouzh an enebourien b., tennadeg-harz b., tennadeg stankus b., tennadeg sparlus b.

Sperrfrist b. (-,-en) : **1.** [arc'hant.] termen kaelañ g., termen sparlañ g. ; **2.** prantad gortoz g., gedvezh g. ; **3.** termen anoberiegezh g.

Sperrgebiet n. (-s,-e) : tachad berzet g., takad difennet g.

Sperrgeld n. (-s,-er) : [arc'hant.] arc'hant postet sparlet g., arc'hant postet skornet g.

Sperrgesetz n. (-es,-e) : lezenn verzañ b., lezenn verzus b.

Sperrgürtel g. (-s,-) : [lu, mezeg.] gouriz bac'h g., gouriz kaelañ g.

Sperrgut n. (-s,-güter) : marc'hadourezh landrammus b., pakadoù lastrus ls., pakadoù strobus ls., pakadoù ac'hubus ls., strob g., fardaj g.

Sperrguthaben n. (-s,-) : [arc'hant.] arc'hant postet sparlet g., kont skornet b.

Sperrhaken g. (-s,-) : distegner g. [*liester* distegnerioù], diskrog g., mastin g. [*liester* mastinoù], biz g. [*liester* bizied], ki g. [*liester* kioù].

Sperrhebel g. (-s,-) : [tekn.] loc'henn stankañ b., loc'henn sparlañ b., ki g. [*liester* kioù], ki-foll g. [*liester* kioù-foll], pluenn b., draen g., draenenn b., mastin g., biz g. [*liester* bizied].

Sperrholz n. (-es) : darbrenn g.

sperrig ag. : **1.** landrammus, strobus, strobellus, chastreüs, strammus, fardellek, lastrus, ac'hubus ; **2.** diaes, troet fall, troet fall ar bramm en e gof, ur bramm a-dreuz gantañ en e gof, tuet fall, amjestr, tenn ober outañ, rust an troc'h gantañ ; **3.** tenn, start, skoemp.

Sperrklausel b. (-,-n) : diviz strishaat g.

Sperrklinke b. (-,-n) : [tekn.] ki g. [*liester* kioù], ki-foll g. [*liester* kioù-foll], pluenn b., draen g., draenenn b., mastin g., biz g. [*liester* bizied] ; [merdead.] *Sperrklinke an einem Spill* [*siehe* Pall], hinged g.

Sperrklinkeneffekt g. (-s,-e) : [armerzh] gwered an drezenn g.

Sperrklinkenrad n. (-s,-räder) : [tekn.] rod-drezenn b.

Sperrknüppel g. (-s,-) / **Sperrknüttel** g. (-s,-) : kefarzh g., kezarzh g.

Sperrkonto n. (-s,-konten) : [arc'hant.] kont-amskaradoù b., kont skornet b., kont-vank sparlet b.

Sperrkreis g. (-es,-e) : **1.** sil g., didouezier g. [*liester* didouezieroù], dibaber g. [*liester* dibaberioù] ; **2.** [tredan.] amred stouv g.

Sperrlinie b. (-,-n) : [*Menschenkette*] listenn b., chadenn b., renkennad b., kaead g., kudennad b. ; *eine Sperrlinie bilden,* ober listenn, ober chadenn, kudenniñ.

Sperrminorität b. (-,-en) : [arc'hant., polit.] bihanniver sparlañ g., bihanniver skoilhañ g.

Sperrmüll g. (-s) : lastez landrammus g., lastez lastrus g., lastez strobus g., lastez fardellek g., strob g., fardaj g.

Sperrmüllabfuhr b. (-) : dastum al lastez landrammus g., dastum al lastez lastrus g., dastum al lastez strobus g., dastum ar strob g.

Sperrrad n. (-s,-räder) : [tekn.] drezenn b., rod-drezenn b., rod dentek ur c'hi warni b., rod dantek ur c'hi warni b. ; *Klinke eines Sperrrades,* ki ur rod-drezenn g.

Sperrriegel g. (-s,-) : morailh surentez g., prenn surentez g., krouilh surentez g.

Sperrsatz g. (-es,-sätze) : [moull.] lizherennadur gant esaouioù bras etre an arouezennoù g., skritur boull g., skritur voull b.

Sperrschicht b. (-,-en) : gwiskad difuiñ g., gwiskad stankañ g.

Sperrsitz g. (-es,-e) : [c'hoariva] azezenn rakleur b., kador rakleur b.

Sperrstein g. (-s,-e) maen sparlañ g., fardell b. : *Sperrstein am Eingang eines bretonischen Friedhofs,* kellann b., tremenvan b., pazenn b., skalier g., P. strob an diaoul g., P. strob Jakez g.

Sperrstunde b. (-,-n) : eur serriñ b., eur glozañ b.

Sperrtaste b. (-,-n) : stokell brennañ b.

Sperrung b. (-,-en) : **1.** prennadur g., serridigezh b., stankerezh g., stankadur g., stankañ g., tolc'hañ g. ; **2.** [kont] skornadur g. ; **3.** [chekenn] kaeladur g. ; **4.** berzidigezh b. ; **5.** lizherennadur gant esaouioù bras etre an arouezennoù g., skritur boull g., skritur voull b.

Sperrvorrichtung b. (-,-en) : stignad sparlañ g.

Sperrzahn g. (-s,-zähne) : [tekn.] ki g. [*liester* kioù], pluenn b., draen g., draenenn b., mastin g., biz g. [*liester* bizied].

Sperrzeit b. (-,-en) : **1.** prantad gortoz g., gedvezh g. ; **2.** prantad anoberiegezh g.

Sperrzoll g. (-s,-zölle) : gwirioù maltouterezh digalonekaus ls., gwirioù maltouterezh dibennadiñ ls., kael valtoutel b.

Sperrzone b. (-,-n) : tachad berzet g., takad difennet g.

Spesen ls. : mizoù ls., frejoù ls. ; *Frachtspesen,* mizoù kas ; *die Spesen teilen,* lakaat ar mizoù e boutin, lodennañ ar frejoù etre an holl, ingalañ ar frejoù, rannañ ar mizoù ; *nach Abzug sämtlicher Spesen,* goude bezañ lamet an holl vizoù.

Spesenabrechnung b. (–,-en) : notenn vizoù b.

spesenfrei ag. : digoust, kuit a vizoù.

Speyer n. (-s) : Speyer b.

Spezerei b. (-,-en) : temz-boued g., ispis g., spis g., louzaouenn saouriñ b., louzaouenn sasun b., louzoù blazañ str.

Spezi[1] g. (-s,-/-s) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] mignon g., kenseurt g., kamalad g., mignon fidel / mignon ar galon / mignon bras / mignon ar sekredoù g. (Gregor), mignon nes-kar g., mignon neshentek g., nesañ mignon g.

Spezi[2]® n. (-s,-/-s) : [died] koka-soda g.

spezial ag. : ispisial, a-ziforc'h, dibar, dibarek, arbennik, dreistordinal, spesiel.

Spezial- : ... ispisial, ... divoaz, ... digustum, ... dibar, ... dibarek, ... dreistordinal, … a-ziforc'h, … divoutin, … ouzhpenn, … arbennik.

Spezialarzt g. (-es,-ärzte) : mezeg arbennigour g.

Spezialausführung b. (-,-en) : patrom dibar g.

Spezialeffekt g. (-s,-e) : [film] manaozad g./b., touellaoz g./b.

Spezialfach n. (-s,-fächer) : danvez arbennik g., diskiblezh arbennik b.

Spezialfall g. (-s,-fälle) : afer a-ziforc'h b., degouezh a-ziforc'h g.

Spezialfreund g. (-s,-e) : mignon g., kenseurt g., kamalad g., mignon fidel / mignon ar galon / mignon bras / mignon ar sekredoù g. (Gregor), mignon nes-kar g., mignon neshentek g., nesañ mignon g.

Spezialgebiet n. (-s,-e) : arbennigiezh b. ; *medizinisches Spezialgebiet,* arbennigiezh vezegel b.

Spezialisation b. (-,-en) : arbennikadur g., arbennikaat g.

spezialisieren V.k.e. (hat spezialisiert) : arbennikaat, kombodiñ, strizhkefridiañ.

V.em. : **sich spezialisieren** (hat sich (ak.) spezialisiert) : *sich auf etwas (ak.) spezialisieren,* arbennikaat war udb (en udb).

spezialisiert ag. : arbennik, arbennikaet ; *spezialisierter Arbeiter,* micherour arbennik g., micherour grazuet g., micherour perzhek g. ; *spezialisierte Maschine,* ijinenn arbennik b. ; *auf Stoßnähte spezialisierter Bildwirker,* gouremer g. ; *auf Standortuntersuchung und -schutz spezialisierter Urbanist,* lec'hiennour g.

Spezialisierung b. (-,-en) : arbennikadur g., arbennikaat g., kombodadur g., strizhkefridouriezh b. ; [bev.] *funktionelle*

Spezialisierung, arbennikadur palgerzhel g., arbennikadur arc'hwelel g.
Spezialist g. (-en,-en) : arbennigour g., ispisialour g., spezielour g., spiskefridiour g., strizhkefridiour g. ; *Spezialist für,* arbennigour war g. ; *Spezialist für Kommunikation,* kehentaer g. ; *Spezialist im öffentlichen Recht,* gwiraour foran g. ; *Spezialist für das emeute Aufziehen von Gemälden auf Leinwand,* azliener g.
Spezialistin b. (-,-nen) : arbennigourez b., ispisialourez b., spezielourez b., spiskefridiourez b., strizhkefridiourez b.
Spezialität b. (-,-en) : **1.** handaol g. ; *lokale Spezialität,* handaol ar vro g. ; *das Gebäck „kouign amann" ist eine Spezialität aus Douarnenez,* ar gouign amann 'zo un handaol eus Douarnenez ; **2.** [tekn.] arbennigiezh b. ; *„kouign amann" ist seine Spezialität,* hennezh 'zo ur mestr da fardañ kouign amann.
Spezialkommission b. (-,-en) : kengor arbennik g.
Spezialmaschine b. (-,-n) : ijinenn arbennik b.
Speziation b. (-,-en) : [bev., kimiezh] spesata g. ; *chemische Speziation,* spesata kimiek g. ; *stattfindende Speziation,* spesata war ober g.
Speziationsphase b. (-,-en) : [bev., kimiezh] lankad spesata g.
Speziationsstadium n. (-s,-stadien) : stad spesata b. ; *Unterarten im Speziationsstadium,* isspesadoù o spesata ls.
speziell ag. : ispisial, a-ziforc'h, dibar, dibarek, arbennik, dreistordinal, spesiel ; *spezielle Bedingungen,* divizoù dibarek ls. ; *spezielle Relativitätstheorie,* arlakadenn ar geñverelezh arbennik b. ; *spezieller Fall,* degouezh a-ziforc'h g., degouezh dibarek g. ; *spezielles Modell,* patrom digen g. ; *zu diesem speziellen Punkt,* war ar c'hraf-se end-eeun ; *spezielle Kommission,* kengor arbennik g. ; *spezielle Maschine,* ijinenn arbennik b.
Adv. : **1.** a-ratozh, a-ratozh-vat, a-ratozh-kaer, a-benn-kaer, espres-kaer, a-ziforc'h, ispisial ; *ein speziell dazu bestimmtes Zimmer,* ur gambr a-ratozh b., ur gambr graet ispisial evit an dra-se b. ; **2.** *speziell angeben, speziell bezeichnen,* spisaat, erspizañ, diferañ, pervezhañ, resisaat, spisverkañ, arbennikaat, goubarzhelañ ; **3.** *speziell du solltest das wissen, du speziell solltest das wissen,* te end-eeun a rankfe gouzout an dra-se.
Spezies b. (-,-) : **1.** spesad g., spes g., gouenn b., gouennad b., seurtad g. ; *einer Spezies eigen,* spesius, spesadel ; *die Spezies ist die Grundeinheit der biologischen Systematik,* ar spesad eo rummad diazez rummatadur ar bevien ; *schädliche Spezies,* spesad gwaster g., spesad noazus g. ; *fossile Spezies,* henspesad g. ; *dominante Spezies,* spesad trec'h g. ; **2.** [kimiezh] spesad kimiek g. ; **3.** [mat] oberiadenn b. ; *die vier Spezies,* ar peder oberiadenn ; **4.** [dre skeud.] den espar g., ibil g., labous g., labous iskis a zen g., labous a jav g., c'hwil g., evn g., pichon g., brav a bichon g., oristal g., oristal a zen g., abostol g., boufon g., ebeul g., fouin g., orin g., orin den g., orin a zen g., pipi g., gwall bipi g., istrogell g., marc'h-lu g., mailhard g., tamm paotr iskis g., pitaouenneg g., paotr ral g., istrelog g., diaoul a zen g., den dioutañ e-unan g., den dezhañ e-unan g.
Spezifikation b. (-,-en) : spisverkañ g., spisverkadur g., diferadenn b., diferadur g., munud g., spisadenn b., spisadur g., resisadur g., erspizadur g. ; *technische Spezifikation,* fichenn naouus b., naouuzenn b.
spezifisch ag. : spesius, spesadel, spesadek, difer, spisverkus, rummel, tolzel ; *spezifisches Merkmal,* unperzh g. ; *spezifische Besonderheit,* spesadelezh b., spesadegezh b., spisverk g., spesiuster g. ; *spezifische Aktivität,* oberiegezh tolzel b. ; [mezeg., Johannes Müller] *Gesetz der spezifischen Sinnesenergien,* redienn spesadelezh ar skiantoù b. ; [fizik] *spezifisches Gewicht,* pouezder rummel g., pouezder ec'honel g. ; *spezifische Wärme, spezifische Wärmekapazität,* gwrezder rummel g., gwrezder tolzel g. ; *spezifischer magnetischer Widerstand, spezifische Reluktanz,* souzokted b. ; [bev.] *spezifische Rangstufe,* derez spesadel g. ; *spezifische Differenz,* diforc'h spesadel g. ; [hinouriezh] *spezifische Luftfeuchtigkeit,* glebor spesadel g. ; [bred., S. Freud] *spezifische Aktion,* gwered spesadek g. ; [mezeg.] *spezifische Mikrobe,* garvev spesadel g. ; *spezifische Antikörper,* antikorfoù spesadel ls. ; *spezifische Krankheit,* kleñved spesadel g. ; [stlenn.] *spezifische Software,* meziant spesadel g.
-spezifisch ag. : spesadel ouzh … ; *marktspezifisch,* spesadel ouzh an nevid ; *branchenspezifisch,* spesadel ouzh ar skourr obererezh ; *milieuspezifisch,* spesadel ouzh ur metoù ; *die problemspezifischen Daten,* roadennoù spesadel ar gudenn ls.
Spezifität b. (-,-en) : spesadelezh b., spesadegezh b., spisverk g., spesiuster g.
spezifizieren V.k.e. (hat spezifiziert) : **1.** spisaat, erspizañ, resisaat, spisverkañ, diferañ, pervezhañ, arbennikaat, goubarzhelañ ; **2.** [bev.] *die Arten einer Gattung spezifizieren,* isrummañ ur genad etre spesadoù, spesadekaat ; *die Art eines einzelnen Tieres spezifizieren,* spesadiñ ul loen.
spezifizierend ag. : erspizus, … spisaat, … resisaat, … goubarzhelañ.
Spezifizierung b. (-,-en) : erspizadur g., goubarzhelañ g.
speziieren V.gw. (hat speziiert) : [bev., kimiezh] spesata.
Speziierung b. (-,-en) : [kimiezh] spesata kimiek g. ; *stattfindende Speziierung,* spesata war ober g.
Spezimen n. (-s, Spezimina) : standilhon g., standilh g., santilhon g., spekimen g., skouerenn b.
speziös ag. : **1.** gwelus, skedus, heverk, brav, a neuz vat, a neuz kaer ; **2.** brizhwir, brizhpoellek, arrizhus.
Sphalerit g. (-s) : maen-zink g.
Sphäre b. (-,-n) : **1.** boul b., boulenn b., pellenn b., sferenn b. ; **2.** renk b., renkad b., metoù g. ; *die höheren Sphären der Gesellschaft,* meteier ar pennoù bras ls., meteier uhelañ ar gevredigezh ls., meteier an dud vrav ls., meteier an dud cheuc'h ls. ; **3.** kant g., amgant g. ; *Privatsphäre, Intimsphäre,* amgant prevez g., amgant ar vuhez prevez g., buhez prevez b. ; *Verletzung der Privatsphäre,* emelladenn e buhez prevez u.b. b., emelladenn en amgant prevez u.b. b., emelladenn en amgant buhez prevez u.b. b., emell en aferioù privez u.b. g., gaou (noaz) ouzh buhez prevez u.b. g. ; **4.** [goapaus] *er schwebt in höheren Sphären,* aet eo e spered da stoupa, kollet (beuzet) eo en e brederiadennoù, aet eo gant e soñjoù iskis, emañ adarre gant e sorbiennoù, emañ o lonkañ soñjoù, emañ gant e hunvreoù, emañ en ifernioù, emañ o plavañ e lec'h all, emañ e spered o nijal, azezet eo war e spered, lezel a ra kabestr gant e spered, balafenniñ a ra, soñjal a ra e lec'h all, treiñ a ra e spered e lec'h all, treiñ a ra a bep tu gant avel e hunvreoù, n'emañ ket gant e jeu, e soñj a zo war veaj, mont a ra e spered a-zehoù hag a-gleiz, disoñj eo e spered ; *er schwebt oft in den Sphären,* hennezh a zo ur pesketaer loar.
Sphärenmusik b. (-) : sonerezh dudius an neñvoù g.
sphärisch ag. : sferek, sferennek, boulek, pellennek, pellennel, boulheñvel ; [optik] *sphärische Aberration,* aberradenn sferek b., gouskoevad pellennel g. ; [mat.] *sphärisches Zweieck,* gwerzhid pellenn b., gwerzhid pellennel b.
Sphärizität b. (-) : pellennegezh b., boulegezh b.
Sphäroid n. (-s,-e) : [mat.] sferoid g.
sphäroidal ag. : sferoidek, boulheñvel, pellennek, boulek.
sphäroidisch ag. : [mat.] sferoidek.
Sphärometer n. (-s,-) : [optik] sferometr g.
Sphinkter g. (-s,-) : [korf.] kigenn gelc'hstrishaer b.
Sphinx b./g. (-,-e/Sphingen) : sfiñs g. [*liester* sfiñsed] ; *die russische Sphinx,* ar sfiñs rusian g., sfiñs ar Rusianed g.
Sphragistik b. (-) : siellouriezh b.

Sphragistiker g. (-s,-) : siellour g.
sphragistisch ag. : siellouriel.
Sphygmomanometer n. (-s,-) : [mezeg.] tennventer g., [istor] oskillometr g.
Spiccato n. (-s,-s/Spiccati) : [sonerezh] spiccato g.
Spickaal g. (-s,-e) : [kegin.] sili mogedet str.
spicken V.k.e. (hat gespickt) : **1.** [kegin.] larjezañ, dazlardañ, brizhlarjezañ ; *einen Braten spicken,* brizhlarjezañ un tamm kig-rost (Gregor), larjezañ (dazlardañ) un tamm kig-rost ; *etwas mit Knoblauch spicken,* kigneniñ udb, pikañ udb gant kignen ; [dre astenn.] *ein mit stacheligen Nägeln gespicktes Brett,* ur plankenn tachoù a-bik warnañ ; *mit Fallen gespickt,* tagellus.
2. [dre skeud.] *eine gespickte Börse,* ur yalc'h kreñv g., ur yalc'h leun-tenn g. ; *eine mit lateinischen Zitaten gespickte Rede,* ur brezegenn leun a arroudennoù e latin (leun a vommoù latin) b., ur brezegenn mesket a arroudennoù e latin b. ; *seine Rede mit Anekdoten spicken,* hanezennañ e brezegenn.
3. P . *jemanden spicken,* reiñ manegoù d'u.b., reiñ ur vanegad d'u.b., reiñ spilhoù d'u.b., reiñ gwin ar marc'had d'u.b., reiñ arc'hant dre zindan d'u.b., reiñ un tamm mat a werzh-butun dreist marc'had d'u.b., gouestlaouiñ u.b., prenañ u.b., gwalc'hiñ e zaouarn d'u.b. gant arc'hant ; *den Pförtner spicken,* lardañ ar morzhol.
V.gw. (hat gespickt) : [skol] P. truchañ, kopiañ.
Spickgans b. (-,-gänse) : [kegin.] gwaz vogedet b.
Spickhering g. (-s,-e) : [kegin.] harink mogedet g.
Spicknadel b. (-,-n) : larjouer g., larjezer g., larjezerez b., krog-kig g.
Spickzettel g. (-s,-) : [skol] follennig truchañ b.
Spiegel g. (-s,-) : **1.** melezour g., sklasenn b., miloer g., drec'h g., [dre fent] gaouiad g., marvailher g. ; *Wandspiegel,* pastell-velezour b., melezour moger g. ; *Taschenspiegel,* melezour godell g. ; *sich im Spiegel betrachten,* en em sellet er melezour, melezourañ ; *in den Spiegel sehen,* sellet ouzh e zremm (ouzh e gorf) en ur melezour ; *Einwegspiegel, halbdurchlässiger Spiegel, venezianischer Spiegel, spanischer Spiegel, Spionspiegel, Polizeispielgel,* melezour ledargantet g., melezour ledaluminet g. ; [fizik] *ebener Spiegel*, melezour plaen g. ; *magnetischer Spiegel,* melezour gwarellek g. ; [optik] *konvexer Spiegel, Konvexspiegel, Wölbspiegel, Zerstreuungsspiegel,* melezour argeinek g. ; *Hohlspiegel, Konkavspiegel,* melezour argevek g., melezour kleuziek g. ; *Brennpunkt eines Konkavspiegels, Fokus eines Konkavspiegels, Brennpunkt eines Hohlspiegels, Fokus eines Hohlspiegels,* sti ur melezour argevek g. ; **2.** live g., rez g. ; *Meeresspiegel,* live ar mor g., rez ar mor g. ; **3.** [merdead.] tal g., talbenn g., talbenn-lestr g. ; **4.** [dre skeud.] *die Kunst ist ein Spiegel ihrer Zeit,* an arz eo melezour e varevezh ; *Pressespiegel,* brassell war ar c'hazetennoù g. ; P. *sich (dat.) etwas nicht hinter den Spiegel stecken,* derc'hel udb kuzh gant ar vezh ; P. *sich (dat.) etwas hinter den Spiegel stecken,* merkañ mat udb, derc'hel soñj eus udb, derc'hel koun eus udb, derc'hel eñvor eus udb, lakaat udb don en e spered, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ) don udb en e benn, sanailhañ udb en e spered, sanailhañ udb en e eñvor, lakaat udb don en e benn, moullañ udb en e spered, moullañ udb en e galon, en em leunaat ag udb. ; **5.** [loen.] *Spiegel an den Federn der Raubvögel,* mailhenn b.
Spiegelbelag g. (-s) : staen-melezour g., livarzin g.
Spiegelbeleger g. (-s,-) : staener melezourioù g.
Spiegelbild n. (-s,-er) : **1.** adskeudenn b., enebañs b. ; **2.** [bredoniezh] skeudenn a-zrec'h b., skeudenn amgin b., skeudenn a-eilpenn b. ; **3.** [dre astenn.] touellwel g., touell-lagad g.
Spiegelbildisomer n. (-s,-e) : [kimiezh] enantiomer g.
spiegelbildlich ag. : a-zrec'h, amginet, amgin, eilpennet, war eilpenn, a-eilpenn.
spiegelblank ag. : luc'h evel ur melezour, luc'hus evel ur melezour, flamm evel an heol, lintrus evel an heol, lugernus evel an heol, skedus evel an heol, splann evel an heol ; *spiegelblank sein,* luc'hañ evel ur goarenn, luc'hañ evel ur melezour, luc'hañ evel melezourioù.
Spiegelei n. (-s,-er) : [kegin.] vi fritet g., vi liset g., vi war ar billig g.
Spiegelfabrik b. (-,-en) : melezourerezh b., sklasennerezh b.
Spiegelfabrikant g. (-en,-en) : melezourer g., miloeraour g., sklasenner g.
Spiegelfechter g. (-s,-) : orbider g., ardaouer g., andeller g., bombarder g., toueller g., toull ardoù g., sac'h-ardoù g.
Spiegelfechterei b. (-,-en) : orbidoù ls., ardoù ls., geizoù ls., chiriboujoù ls., kludajoù ls., chistroù ls., tiekoù ls., andelloù ls., tresoù ls., yekoù ls., charterezh g. ; *Spiegelfechterei der Hölle,* ardoù an diaoul ls., lasoù an droukspered ls., lorberezh an diaoul b., barad an droukspered g.
Spiegelfernrohr n. (-s,-e) : teleskop disvannadel g.
Spiegelfestplatte b. (-,-n) : [stlenn.] kantenn zrec'h b. [*liester* kantennoù drec'h].
Spiegelfolie b. (-,-n) : staen-melezour g.
Spiegelfrequenz b. (-,-en) : [skingomz] talm-skeudenn g. [*saozneg* image frequency].
Spiegelgießerei b. (-,-en) / **Spiegelhütte** b. (-,-n) : melezourerezh b., sklasennerezh b.
Spiegelglas n. (-es,-gläser) : sklasenn b.
Spiegelglaserei b. (-,-en) : melezourerezh b., sklasennerezh b.
spiegelglatt ag. : **1.** lufr evel ur sklasenn, kompez evel ur melezour, plaen evel ur melezour, diroufenn evel ur melezour, gourlufr, kompez-kaer, plat evel ul lizenn, plaen evel ul lenn, plaen evel ur billig, ken plaen hag un daol, plaen-mik ; *spiegelglatte See,* mor kompez evel ur melezour g., mor lufr evel ur sklasenn g., mor plaen evel ur melezour g., mor diroufenn evel ur melezour g., mor sioul (plaen, dous, kalm, kalm-gwenn, lor, flour, dihoul, habask, hedenn) g., mor laezh g., mor plaen-dis g., mor mik g., mor reizh evel un oan g., kalmien g., mor gwenn g. ; *die See war spiegelglatt,* ne oa ket an disterañ roufenn war ar mor, diroufenn e oa ar mor ; **2.** lampr-kenañ, ramp, rampus, risklus, riklus, link, linkus, lenkr, ruzus, lampr, lamprus, flibous, diribin, frimet, lufr, kleret.
spiegelgleich ag. : kemparzh, kemparzhek, simetrek.
Spiegelhandel g. (-s) : melezourerezh g., sklasennerezh g.
Spiegelhändler g. (-s,-) : melezourer g., miloeraour g., sklasenner g.
Spiegelhersteller g. (-s,-) : melezourer g., miloeraour g., sklasenner g.
spiegelig ag. : skedus, lugernus, luc'hus, lufr, lufrus, lufrennaouus.
Spiegelindustrie b. (-) : melezourerezh g., sklasennerezh g.
Spiegelkarpfen g. (-s,-) : [loen.] karpenn-velezour b. [*liester* karped-melezour].
Spiegelkreis g. (-es,-e) : [merdead.] sekstant g., c'hwedant g.
Spiegellampe b. (-,-n) : lamp disvannus g.
Spiegellehre b. (-) : katoptrik g., disvannouriezh b.
Spiegelmacher g. (-s,-) : melezourer g., miloeraour g., sklasenner g.
spiegeln V.k.e. (hat gespiegelt) : **1.** disteurel, dasskediñ, melezouriñ, kas en-dro, dameuc'hañ, disvannañ ; *ein Bild spiegeln,* disteurel ur skeudenn (Gregor), dasskediñ ur skeudenn, melezouriñ (kas en-dro) ur skeudenn ; **2.** [mat.] *gespiegelte Matrix,* treuzlec'hiedenn b.
V.gw. (hat gespiegelt) : luc'hañ, skediñ, skediñ-diskediñ, bezañ sked-disked, dazluc'hañ, lugerniñ, steredenniñ, lufrennaouiñ.
V.em. : **sich spiegeln** (hat sich (ak.) gespiegelt) : **1.** *sich im Wasser spiegeln,* melezouriñ en dour, skeudenniñ en dour ; **2.**

[dre skeud.] *Traurigkeit spiegelt sich in seinen Augen,* e zaoulagad a ziskouez tristidigezh e ene, tristidigezh e ene a bar en e zaoulagad.
spiegelnd ag. : **1.** skedus, lugernus, luc'hus, lufr, lufrus, lufrennaouus, sked-disked, steredennus, lintrus, lintr, luc'hek ; **2.** … drec'hel, … a-zrec'h.
Spiegelnetz n. (-es,-e) : [pesketaerezh] tramailh g., roued amailh b. ; *ein Spiegelnetz verwenden,* tramailhat.
Spielgelnetzfischerei b. (-) : tramailhat g. ; *Trawler, der Spiegelnetzfischerei treibt,* bag tramailhat b. ; *Trawlerfischer, der Spiegelnetzfischerei treibt,* tramailher g.
Spiegelpfeiler g. (-s,-) : melezour tumenn g.
Spiegelrand g. (-s,-ränder) : skerb sklasenn g., beskell sklasenn b.
Spiegelreflexkamera b. (-,-s) : kamera disvannadel g.
Spiegelrochen g. (-s,-) : [loen.] rae zous b. [*liester* raeed dous].
Spiegelsamt g. (-s) : [gwiad.] pan g.
Spiegelschrank g. (-s,-schränke) : armel velezour b.
Spiegelschrift b. (-) : ar skrivañ a-zrec'h g.
Spiegelstadium n. (-s) : [bred.] pazenn ar melezour b., pazenn an drec'h b., pazenn ar miloer b.
Spiegelstein g. (-s,-e) : [maenoniezh] senelit g.
Spiegelstrich g. (-s,-e) : [moull.] barrennig b.
Spiegelstufe b. (-) : [bred.] pazenn ar melezour b., pazenn an drec'h b., pazenn ar miloer b.
Spiegelsymmetrie b. (-) : [mat.] kemparzh ahelel g., kemparzhiñ ahelel g.
Spiegelteleskop n. (-s,-e) : teleskop disvannadel g.
Spiegeltisch g. (-es,-e) : taol-voger gant melezour b., taolig-harp gant melezour b.
Spiegelung b. (-,-en) : dasskedadur g., melezouradur g., dameuc'h g., disvannadur g., disvann g. ; [fizik] *vollständige Spiegelung*, peurzisvannañ g.
Spiegelungswinkel g. (-s,-) : korn disvannañ g.
spiegelverkehrt ag. : ginel, amgin, amginet, a-zrec'h.
Spieglein n. (-s,-) : *Spieglein, Spieglein an der Wand, wer ist die Schönste im ganzen Lande ?* melezour, melezour bihan, piv eo an hini gaerañ er vro ?
Spiel n. (-s,-e) : **1.** c'hoari g., ebat g., jeu b., c'hoariadenn b., c'hoariadeg b., match g., abadenn b., abadennad b., taol g., krogad g., troiad b., mañchad g., parti b., partiad b., match g. ; *das Spiel hat begonnen,* krog eo an abadenn ; *das Spiel ist bei Kindern eine natürliche Veranlagung,* a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari, natur eo d'ar vugale karet c'hoari, ar vugale a zo douget dre natur da c'hoari, nes eo d'ar vugale kaout c'hoant da c'hoari ; [stlenn.] *ein Spiel neu starten,* adlañsañ ur c'hoari ; [kr-l] *erst die Arbeit, dann das Spiel,* labourat ha n'eo ket c'hoari - ouzhpenn c'hoari a zo d'ober, labourat ivez - diwar c'hoari ne zeu netra d'ar gêr - ar c'hentañ ar gwellañ, na zale 'ta d'ober da dra - laerezh e amzer hag e voued, brasañ pec'hed 'zo er bed ; *Ballspiel,* c'hoari gant ur volotenn g., c'hoari mell g., mellad b. ; *an einem Spiel teilnehmen,* kemer perzh en ur c'hoari ; *das Spiel wurde in Kiel ausgetragen,* e Kiel eo bet c'hoariet ar match ; *das Spiel eröffnen,* digeriñ ar match ; *ein neues Spiel beginnen,* kregiñ gant ur barti all ; *bei einem Spiel verlieren,* mont ar c'hazh gant an-unan e-lec'h ar mil, bezañ koll en ur c'hoari, bezañ an tu koll gant an-unan ; *ein Spiel gewinnen,* kaout an trec'h (gounit an trec'h, bezañ trec'h, bezañ gounit, trec'hiñ) en ur c'hoari, gounit da-geñver ur match, gounit da-geñver ur c'hoari ; *das Ergebnis spiegelt den Verlauf des Spiels nicht richtig wider,* n'emañ ket ar gont diouzh ar c'hoari ; *gewonnenes Spiel haben,* bezañ tost deuet gant an-unan, bezañ ken sur ha graet, bezañ divarteze an trec'h, bezañ krog ar c'hrog, bezañ graet an taol koulz lavaret, bezañ gounezet an taol evel pa lavarfed, bezañ an taol koulz ha sur da vont da vat, bezañ gounezet an taol evit an-unan koulz lavaret ; *leichtes Spiel haben (etwas zu tun, um etwas zu tun),* kaout ur c'hrog aes, bezañ un ebat evit an-unan, bezañ aes d'an-unan ober udb, bezañ ur c'hoari evit an-unan ober udb, bezañ brav d'an-unan ober udb, bezañ bihan d'an-unan ober udb, bezañ divec'h d'an-unan ober udb, bezañ en amen d'ober udb, na vezañ nemet un tañva d'an-unan ; *das Spiel verloren geben,* koazhañ, kodianañ, stlepel ar billig goude an trebez, kac'hat en e vragoù, stlapañ ar boned war-lerc'h an tog, koll an disterañ fiziañs e teufe an trec'h gant an-unan, koll an disterañ fiziañs da vezañ trec'h ; *Hasardspiel,* c'hoari chañs g. (Gregor), c'hoari arc'hant g. ; *verbotene Spiele,* c'hoarioù difennet ls. ; *das ist für ihn ein Spiel,* n'eo nemet ur c'hoari evitañ ober kement-se, n'eo nemet ur c'hoariadenn evitañ, ober a raio an dra-se ken aes ha tra, war blaen e raio an dra-se, dont a raio gantañ ken bravik ha tra (aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi), brav-bras e teuio gantañ, a-aes-vat e teuio gantañ, aes-ral e teuio gantañ, kement-se a zo dezhañ evel ur c'hoari, n'eo nemet un ebat evitañ, n'eo nemet ur pleg evitañ, ur farsite eo evitañ ober an dra-se, n'eo nemet ur c'hoariadenn evitañ, dont a raio gantañ evel farz gant ar paotr kozh, dont a raio gantañ evel toaz er forn, dont a raio gantañ evel dour dre ur sil, hennezh a vo plaen an dra-se dezhañ, bihan eo dezhañ ober an dra-se, n'eo nemet un tañva dezhañ ; *etwas wie im Spiel machen,* bezañ ur c'hoari evit an-unan ober udb, ober udb en ur ebatal (en ur c'hoari, en ur farsal) (Gregor), ober udb ken aes ha tra, ober udb aes-kenañ, ober udb aezet-kaer, ober udb hep reiñ bec'h, ober udb evel un dudi, ober udb a-aes-vat, ober aes-ral udb, ober udb war blaen, ober udb ken bravik ha tra, ober brav-bras udb ; *süchtig machendes Spiel, Sucht erzeugendes Spiel,* c'hoari estoueiat g. ; *sie sprachen über die Schlacht, als wäre es nur ein Spiel gewesen,* edont o komz eus an emgann evel pa ne vije bet nemet ur bugaleaj ; *mit jemandem sein Spiel treiben,* droukc'hoapaat u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, c'hoarzhin goap war (ouzh, ag, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., sodiñ u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober al lu gant u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *es war nur Spiel,* evit ober van ne oa ken, ur c'hoari e oa ha netra ken, ur c'hoari ne oa ken, graet hor boa kement-se evit farsal, ur farsadenn an hini e oa, fellout a rae deomp bourdañ, o farsal e oamp, ne oa ket sirius, kement-se ne oa nemet c'hoariell ; [sonerezh] *Spiel eines Instruments,* c'hoari ur benveg-seniñ g. ; *mit klingendem Spiel,* gant biniou ha bombard, gant ul laz-seniñ e penn a-raok an dibunadeg, gant lid bras, gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz

a zigoroù, gant foet bras, war an ton bras, war an ton uhelañ ; *das Spiel eines Schauspielers,* c'hoari un aktor g., doare ur c'hoarier war al leurenn g., dalc'h ur c'hoarier war al leurenn g., dremmouriezh b. ; *Spiel eines Musikers,* doare seniñ g. ; [sonerezh] *gebundenes Spiel,* seniñ link g. ; [kr-l] *der Katzen Spiel ist der Mäuse Tod,* pa vez ker al lêr e c'hoarzh ar botaouer, ar mañsoner a gar an hini a zo iliav-red ouzh e di.

2. [dre astenn.] *geistliches Spiel, liturgisches Spiel,* mister g., c'hoari-santel g., drama sakr g. ; *ritterliches Spiel,* tournamant g., stourmerezh (rederezh) gant lañsoù diveget g. (Gregor) ; *Lustspiel,* komedienn b. ; *Trauerspiel,* tragedienn b. ; *Olympische Spiele,* C'hoarioù Olimpek ls. ; *paralympische Spiele,* C'hoarioù Paralimpek ls. ; *er gewann bei den Olympischen Spielen eine Silbermedaille,* ur vedalenn arc'hant en deus bet er C'hoarioù Olimpek.

3. *das Spiel ist aus !* graet eo ar gra ! ; *ins Spiel kommen,* antren el lis (Gregor), emellout, en em emellout, erruout war an dachenn, dont war wel ; *im Spiel sein,* bezañ lodek, bezañ kenlodek, kemer perzh, bezañ war al lec'h (war al leur, war an dachenn) ; *aufs Spiel setzen,* brokañ, avanturiñ, risklañ, arvrokañ, arvariñ, lakaat en arvar ; *sein Leben aufs Spiel setzen,* risklañ e vuhez, lakaat e vuhez en arvar, lakaat e vuhez war var, arvariñ e vuhez, avanturiñ e vuhez, klask e varv, mont dezhi hep damant d'e vuhez, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vervel, en em lakaat e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vezañ lazhet, en em lakaat war riskl (war var) da goll e vuhez, en em lakaat e riskl e vuhez (er riskl a goll e vuhez), en em lakaat e dañjer (e-tailh, e pirilh) da goll e vuhez, avanturiñ e vuhez ha pep tra / balañsiñ e vuhez (Gregor) ; *alles aufs Spiel setzen,* en em lakaat e-tailh da goll pep tra / c'hoari kuit pe zoubl (Gregor) - c'hoari an taol tu-pe-du - c'hoari koll pe c'hounit - brokañ pep tra, sec'h ha glas - avanturiñ c'hoari koll pe c'hounit - lakaat tout e dammoù gwenneien war ar c'haloch - avanturiñ pep tra (Gregor) - risklañ pep tra ; *jemanden im Spiel tüchtig rupfen, jemanden beim Spiel tüchtig ausnehmen,* peilhañ u.b., kignat u.b., skarzhañ yalc'h u.b., krazañ u.b., sac'hlutañ u.b., lutañ u.b., sklutañ u.b., stunañ u.b., stuntellañ u.b., diboubañ u.b., silc'hañ u.b., ripañ u.b., supañ u.b., stradañ u.b., c'hwennat u.b. ; *er wurde beim Spiel tüchtig gerupft, er wurde beim Spiel tüchtig ausgenommen,* c'hwennet e voe, ripet e voe, lutet e voe, sklutet e voe, sac'hlutet e voe, riñset e voe, stunet eo bet, diboubet eo bet ; *auf dem Spiel stehen,* bezañ en arvar ; *unser Leben steht hier auf dem Spiel,* hor buhez a zo e-barzh - etre bev ha marv, aze emañ an dalc'h - e balañs ar vuhez emaomp - e balañs da vervel emaomp - war var hor buhez emaomp - neuiñ pe veuziñ a vo ret ober, unan a zaou - keal a varv a zo gant an afer - aze ez eus peadra da dapout e varv ; *sein Leben steht auf dem Spiel,* e vuhez a zo e-barzh, dañjer a zo na gollfe e vuhez, e dañjer da vervel emañ, e riskl (e pirilh) e vuhez emañ, darev eo dezhañ mervel, war riskl (e riskl, e-tailh) da goll e vuhez emañ, er riskl a goll e vuhez emañ, emañ e vuhez en arvar, e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vervel emañ, emañ e-tailh (a-du, e tres, e tu, war an tu, e tro) da vezañ lazhet, emañ war var da goll e vuhez, emañ e riskl e vuhez, emañ er riskl a goll e vuhez, emañ e dañjer (e-tailh, e pirilh) da goll e vuhez, war-horjell emañ e vuhez ; *es steht viel auf dem Spiel,* n'eo ket un dra zister an hini eo ; *etwas aus dem Spiel lassen,* chom hep menegiñ udb, na blediñ gant udb, lezel udb a-gostez ; *jemanden aus dem Spiel lassen,* na lakaat u.b. en taol, derc'hel u.b. er-maez eus an taol ; *das ist ein gewagtes Spiel,* añchal eo an abadenn ; *ein gewagtes Spiel treiben,* kemer ur riskl bras, sachañ bec'h war e gein, sachañ ar c'harr war e gein, kas ar c'harr war e gein, sachañ ar c'hravazh war e gein, sachañ ar moc'h war e dreid, tennañ riskloù bras war an-unan, sammañ riskloù bras ; *jemanden mit ins Spiel ziehen,* ober u.b. lodek, kenlodegañ u.b., kemer u.b. da genseurt, degemer u.b. en e ser da genlabourat ; *bei etwas die Hand im Spiel haben, bei etwas die Finger im Spiel haben,* **a)** bezañ lodek en un afer bennak, bezañ e fri en un afer bennak, bezañ roud e zorn war udb, bezañ lec'h e zorn war udb ; **b)** kaout e damm da lavaret ivez, kemer lod en udb, kaout da welet en un afer bennak ; **c)** bezañ kiriek d'udb, delc'her ar sac'h, bezañ kenlodek en udb ; *jemandem freies Spiel lassen,* lezel pep frankiz gant u.b. d'ober e c'hiz, lezel frankiz gant u.b. d'ober pezh a gar, reiñ galloud leun d'u.b., leuskel u.b. en e roll, lezel u.b. en e ziviz, lezel u.b. d'ober e roll, leuskel e vrid war e voue gant u.b., leuskel u.b. d'ober e c'hiz, lezel u.b., lezel kabestr (kabestr hir, kabestr laosk) gant u.b., lezel kordenn gant u.b., leuskel herr gant u.b., lezel u.b. da heul e santimant, lezel u.b. en e vadober ; *freies Spiel haben,* gallout ober pezh a garer, kaout pep frankiz d'ober pezh a blij d'an-unan, bezañ diliamm (dispeg) d'ober pezh a garer, bezañ lezet en e ziviz, bezañ d'an-unan da zivizout hervez ma kavo gwelloc'h, bezañ dinask evit ober ar pezh a zo en e garg, bezañ frank war an-unan, bezañ lizher digor gant an-unan, bezañ e gabestr war e voue, bezañ lezet en e vadober, bezañ lezet da heul e santimant, na gaout luz ebet, bezañ en e aez, bezañ en e ec'hon, bezañ frank war an-unan / bezañ e frankiz / kaout frankiz / bezañ ec'hon d'an-unan (Gregor) ; *ein abgekartetes Spiel,* ur c'havailh bet punet a-bell zo g., un irienn bet punet a-bell zo b., un taol itriket g. ; *gute Miene zum bösen Spiel machen,* dougen e blanedenn hep fallgaloniñ, dougen e blanedenn ha kiañ outi, dougen ar groaz e-lec'h he ruzañ, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, ober e gorniad diouzh e vutun, ober e lenn diouzh e drezenn, ober tan diouzh ma vez keuneud, sec'hañ e ruskenn goude un taol kriz, lakaat e ouel diouzh e avel, ober e samm diouzh e dorchenn, malañ diouzh an dour.

4. *Spiel der Hände*, lusk an daouarn g., jestroù ls. ; *Spiel der Wellen,* lusk fiñv-difiñv ar gwagennoù g., fiñv lusk-dilusk ar gwagennoù g., fiñv luskellus ar gwagennoù, lusk-dilusk ar gwagennoù g., luskell ar gwagennoù b. ; [dre skeud.] *ein Spiel der Winde sein,* bezañ kaset ha digaset gant ar pevar avel evel ur c'hoariell, bezañ kaset-degaset a-youl ar pevar avel, bezañ taol-distaol gant an avel ; *das Wrack wurde dem Spiel der Wellen ausgeliefert,* goude bezañ graet peñse gantañ e voe kaset-degaset al lestr a-youl mor hag avel (e voe taolet ha distaolet al lestr gant ar c'hoummoù evel ur c'hoariell) ; *er ist ein Spiel des Zufalls, er ist ein Spiel der Umstände, er ist ein Spiel des Glücks, das Glück treibt sein Spiel mit ihm,* ruilhet-diruilhet e vez gant ar vuhez evel piz er pod (evel piz dre ar pod), kaset ha digaset (troet ha distroet) e vez gant ar fortun (Gregor).

5. *Kartenspiel,* c'hoari gartoù g., pakad kartoù g., ur re gartoù g., jeu gartoù b., stek g. ; *ein Kartenspiel,* ur re gartoù g., ur c'hartoù g., ur c'hoari gartoù g., ur pakad kartoù g., ur jeu gartoù b. ; *Kegelspiel,* c'hoari gilhoù g., rummad kilhoù g.

6. [tekn.] trec'houllo g., laoskijenn b. ; *Spiel haben,* kaout erru jeu, bezañ evel va biz em genoù, bezañ laosk, kaout trec'houllo, bezañ trec'houllo gant an dra-mañ-tra, bezañ laoskijenn gant an dra-mañ-tra, bezañ gadal, [kleuk] bezañ evel biz Fañch en e revr ; *die Achse hat zu viel Spiel,* an ahel en deus erru jeu, emañ an ahel evel va biz em genoù, laosk eo an ahel, trec'houllo a zo gant an ahel, laoskijenn a zo gant an ahel, gadal eo an ahel, [kleuk] emañ an ahel evel biz Fañch en e revr.

Spielanfang g. (-s,-anfänge) : [sport] deroù ar match g., deroù ar c'hrogad g., boulc'h ar match g.

Spielannullierung b. (-,-en) : freuz-c'hoari g.

Spielanzug g. (-s,-anzüge) : [bugale] sae-foutouilhat b.

Spielart b. (-,-en) : **1.** argemm g., argemmad g., argemmadur g., argemmenn b., adstumm g., eilstumm g. ; **2.** [louza.] seurtad g.

Spielausfall g. (-s,-fälle) : freuz-c'hoari g.

Spielausgleich g. (-s,-e) : [tekn.] kempouezadur an trec'houllo g., kempouezadur al laoskijenn g.

Spielautomat g. (-en,-en) : mekanik c'hoarioù arc'hant g., c'hoarierez wenneien g., mekanik lonk gwenneien g., lonkerez wenneien b.
Spielball g. (-s,-bälle) : **1.** pellenn b., bolod g., polod g., polotenn b., mell b. ; *Basketball ist eine Sportart, bei der zwei Mannschaften versuchen, einen Spielball in den Korb des Gegners zu werfen,* bez' eo ar basket-ball ur sport ma klask daou laz bannañ ur vell e paner ar strollad enep ; **2.** [tennis] polotenn set b. ; **3.** [dre skeud.] c'hoariell b., pont ha plankenn, jedouer g. ; *in den Händen der Generäle ist der einfache Soldat nur ein Spielball,* ur jedouer eo Yann soudard etre daouarn ar jeneraled ha netra ken ; *das Wrack wurde ein Spielball der Wellen,* goude bezañ graet peñse gantañ e voe kaset-degaset al lestr a-youl mor hag avel (e voe taolet ha distaolet al lestr gant ar c'hoummoù evel ur c'hoariell).
Spielbank b. (-,-en) : kazino g., ti-c'hoari g., tablez g.
spielbar ag. : c'hoariadus, … a c'heller c'hoari ; *nicht spielbar,* anc'hoariadus, … na c'heller ket c'hoari.
Spielbarkeit b. (-) : c'hoariadusted b.
Spielbeginn g. (-s) : [sport] deroù ar match g., deroù ar c'hrogad g., boulc'h ar match g.
Spielbrett n. (-s,-er) : damer g., tablez g., marell b.
Spielbude b. (-,-n) : kuriozite b., stand g.
Spielbühne b. (-,-n) : leurenn b., leurenn-c'hoari b., leur-c'hoari b., c'hoarilec'h g.
Spielchen n. (-s,-) : **1.** tamm c'hoari g. ; **2.** korvigell b., itrik g., finesa b., ijin g., gwidre g., filenn b., troidell b., siklezon b., stek g., touellaoz g./b., ardivinkoù ls., jeu g., troioù ls.
Spielcomputer g. (-s,-) : c'hoari video g., c'hoari elektronek g., letrin c'hoari g.
Spieldose b. (-,-n) : boest-seniñ b.
Spieleinsatz g. (-es,-sätze) : [c'hoarioù] skod g., skodenn b., klaoustre g., gouestl g., lakadenn b., P. arc'hant ar pod g.
spielen V.k.e. ha V.gw. (hat gespielt) : **1.** c'hoari, ebatal, bragal, c'hoariellat, c'hoariellañ ; *kommst du spielen ?* erru out da c'hoari ? dont a rez da c'hoari ? ; *komm doch spielen !* deus 'ta da c'hoari ! ; *mit den Kindern spielen,* fistoulat gant ar re vihan ; *mit einem Spielzeug spielen,* c'hoariellat ; *Karten spielen,* c'hoari ar c'hartoù, c'hoari kartoù, ober un taol kartoù, ober un taolig kartoù g., ober ur bartiad kartoù, ober un dro c'hartoù, meskañ kartoù ; *eine Karte spielen,* c'hoari ur gartenn, darc'haouiñ ur gartenn ; *eine Partie Schach spielen,* ober un taol echedoù, ober un dro echedoù ; *eine Partie Domino spielen,* ober un taol domino, ober un taol strak ; *um Punkte spielen,* c'hoari da vat ; *erbärmlich schlecht spielen,* c'hoari fall-mantrus ; [bugale] *Doktor spielen,* c'hoari revrig, c'hoari pitetig, c'hoari kokolut ; *Vater-Mutter-Kind spielen,* c'hoari tiegezhig, c'hoari ti bihan ; *Krieg spielen,* c'hoari brezelig, c'hoari brezel bihan ; *Soldaten spielen,* c'hoari soudardig ; *Himmel und Hölle spielen,* c'hoari garig-kamm, c'hoari troadig (troadig-kamm, derezioù, regenn, marell, sklas) ; *Waage spielen, [Rücken an Rücken stehen, sich gegenseitig bei den Armen einhängen und sich abwechseln in die Höhe heben],* pouezañ butun ; *blinde Kuh spielen, Blindekuh spielen,* c'hoari mouchig-dall (Gregor) ; *beim Blinde-Kuh-Spiel werden einem der Kinder die Augen verbunden,* mouchañ daoulagad unan anezho a vez graet gant ar vugale pa vezont o c'hoari mouchig-dall ; *Versteck spielen,* c'hoari koukou, c'hoari koukoug, c'hoari toull-kuzh, c'hoari kuzh-kuzh logodenn, c'hoari koach-koukoug, c'hoari koach-koukou, c'hoari koach-koach, c'hoari lavig ; *mit der Puppenküche spielen,* c'hoari ti bihan, c'hoari debraik, c'hoari tinellig, c'hoari tiegezhig ; *Knöchelchen spielen,* c'hoari bili-bann, c'hoari meinigoù, c'hoari pempigoù, c'hoari pempig, c'hoari mein pempig, c'hoari kailhoù ; *mit Murmeln spielen,* c'hoari kanetenn, c'hoari an deñvioù, c'hoari deñv, c'hoari an deñv, c'hoari bouloù-piti, c'hoari gant kanetennoù ; *mit glühenden Holzscheiten spielen,* c'hoari marv Barbaig, c'hoari bizibul, c'hoari bichabalaoñ, ober bichabalaoñ ; *was wollen wir spielen ?* peseurt c'hoari a vo graet ? ; *nach Herzenslust spielen,* c'hoari e roll ; *falsch spielen,* **a)** truchañ ; **b)** [sonerezh] distonañ ; *wer spielt ?* tro biv eo bremañ ? tro biv eo da c'hoari ? gant piv emañ an dorn ?
2. [dre skeud.] *mit dem Feuer spielen,* kemer ur riskl bras, en em forsiñ, sachañ bec'h war e gein, sachañ ar c'harr war e gein, kas ar c'harr war e gein, sachañ ar c'hravazh war e gein, sachañ ar moc'h war e dreid, tennañ ur riskl bras war an-unan, tennañ reuz war-an-unan, en em lakaat dindan vec'h ; *mit offenen Karten spielen,* bezañ onest e c'hoari, mont eeun ouzh an dud, bezañ eeun a bep hent, bezañ eeun e pep hent, na vezañ koad-tro ebet en an-unan, na vezañ koad a-dreuz ebet en an-unan, bezañ diwidre, bezañ ront a galon, bezañ frank ha ront, bezañ un den frank ha libr, na vezañ netra gamm en e gordenn, mont gant ar wirionez plaen ha netra ken, mont gant an eeun, mont eeun ganti, na vezañ a veskelloù gant an-unan, na vezañ gwe ebet (tro ebet) en e gordenn, na glask kuzhat ar pod, na glask kuzhat peseurt mennozh a zo en e spered, bezañ didro, bezañ didroidell, bezañ displeg, na vezañ gwidre ebet en an-unan, mont dezhi hep kuzh seurt ebet, bezañ ur paotr diouzhtu eus an-unan, bezañ ur paotr raktal eus an-unan ; *mit verdeckten Karten spielen,* na lavaret e oferenn war gan, kuzhat ar pod, kuzhat peseurt mennozh a zo en e spered, lakaat e letern dindan e vantell, ober e souchet, kaout (lakaat, skeiñ) ludu da c'holeiñ e dan, bezañ sioul evel ur sac'had minaouedoù, bout kerc'h e-mesk e segal ; *mit den Worten spielen, mit Worten spielen,* c'hoari gant ar gerioù ; *mit jemandem spielen,* **a)** c'hoari gant u.b. ; **b)** c'hoari an troad leue gant u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., ober an ogn gant u.b., ober goap ouzh u.b. ; *Streiche spielen,* ober gennoù, ober tapoù, ober trikonoù, ober baochoù, baochal, ober hailhonerezh, ober taolioù lakepoderezh, ober garzajoù, ober jangloù, ober bourdellajoù, bourdigellat, bourdañ, ober bourdoù, c'hoari e baotr, lakoniñ, lankoniñ, lamponat, hailhonat, chalvantat, tennañ tapadennoù ; *jemandem einen Streich spielen,* c'hoari (kempenn, tennañ) un dro-gamm d'u.b., c'hoari (ober) un dro d'u.b., tennañ un taol fin d'u.b., ober bourd gant u.b., ober bourd àr-goust u.b., ober ur fars d'u.b., ober ur pezh d'u.b., tennañ ur fent d'u.b., ober doan d'u.b., ober ur bourd (c'hoari un taol-bourd) d'u.b., reiñ bourd d'u.b., baochal ouzh u.b., tennañ ur blegenn d'u.b., ober taolioù d'u.b., ober jeuioù d'u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., plantañ ur rozenn gaer d'u.b., plantañ ur rozenn d'u.b., plantañ pour d'u.b., c'hoari un dapadenn d'u.b., c'hoari un tizh d'u.b., tennañ un tizh d'u.b., ober un tizh d'u.b., ober un tizhadenn d'u.b., ober un tap d'u.b., ober ur brav a dap d'u.b. ; *üble Streiche spielen,* ober troioù krougapl, ober krougaj ; *jemandem Streiche spielen,* ober tapoù d'u.b., ober taolioù d'u.b., ober jeuioù d'u.b., ober boutikoù d'u.b., boachal ouzh u.b. ; *jemandem einen üblen (bösen, gemeinen) Streich spielen,* ober vil d'u.b., ober divalav gant u.b., ober divalav d'u.b., ober lous d'u.b., ober divalaverezh d'u.b., ober divalaventez d'u.b., c'hoari un taol fobiez d'u.b., c'hoari un taol kamm d'u.b., c'hoari un dro-gamm d'u.b., c'hoari un dreuflezenn d'u.b., tennañ un dreuflezenn d'u.b., ober un dreuflezenn d'u.b., ober an dall (ur gwall dro, un dro fall, un dro lous, un dro vil) d'u.b., c'hoari an dall (un dro-dall, un dro lous, un dro divalav, an troad leue) d'u.b., tennañ un dro-dall (un dro-bleg) d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., c'hoari un taol gast d'u.b., gwalldapout u.b., straniñ u.b. ; *jemandem in die Hand spielen,* reiñ lañs d'u.b., mont en avel u.b., toullañ evit u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., pouezañ a-du gant u.b., c'hoari aes d'u.b. ; *eine Rolle spielen,*

c'hoari ur roll, ober ur roll (Gregor) ; *das Zwerchfell spielt bei der Einatmung eine wesentliche Rolle,* a bouez bras eo roll ar gelc'hspeurenn en enanaladur ; *das spielt keine Rolle,* ne vern, ne vern ket, ne ra forzh, n'eus tamm forzh ebet, n'eo ket grevus, ne denn ket da vraz, n'eo ket tener, n'eo ket strikt, n'eo ket drouk, ne laz ket, n'omp ket war-bouez an dra-se, se ne ra mann, se ne ra mann ebet, heñvel eo, n'eo ket kalz tra, n'eo ket kalz a dra, n'eo ket pikol tra, n'eo ket pikol, avel traken ; *die Farbe spielt keine Rolle,* pep seurt liv 'zo mat, a bep liv marc'h mat, a bep liv gwin mat, ur vuoc'h zu a ro laezh gwenn ; *wo sie arbeiten, spielt für sie keine Rolle,* forzh 'zo dezho pelec'h labourat ; *ob klein oder groß, das spielt für mich keine Rolle,* mat pe fall din pe ez eo bihan pe ez eo bras ; *im sozialen Leben eines Landes spielt die Kultur eine bedeutende Rolle,* pouezus eo ar sevenadur e buhez ur vro ; *ein Lächeln spielte um ihren Mund,* ur mousc'hoarzh a bare war he diweuz, ur mousc'hoarzh a skede war he dremm ; *für jemanden seine guten Beziehungen spielen lassen,* ober evit u.b. ; *sein Haar spielt im Winde,* emañ an avel o fuilhañ e vlev, fuilhañ a ra e vlev gant an avel, emañ an avel o c'hoari gant e vlev, hejañ a ra he blev en avel, luskañ a ra he blev en avel, luskellañ a ra he blev ouzh c'hwezh an avel ; *verrückt spielen,* ober e baotr fistoulik, mont e breskenn, breskenn, folliñ, pennsodiñ, treiñ da sot, diskiantiñ, mont e belbi (e berlobi), ober un tamm diroll, garzhenniñ, mont tok-tok, pakañ anezho, mont gant ar c'hatar, ober ar jirfoll, ober e jirfoll, jirfollañ, ober e jostram, ober e istrogell, ober e Yann, ober e Juluan, diotal, diotat, c'hoari e loa, c'hoari al loa, c'hoari e baotr, bezañ an diaoul gant an-unan, bezañ diroll, bezañ dirollet, bezañ perc'hennet gant an diaoul, kas warnezi, ober an diaoul hag e gern, ober an diaoul hag e gerniel, ober an diaoul hag e bevar, ober ar seizh diaoul hag e benn, diaoulat, ober jabadao, magañ cholori ar mil diaoul, ober karnaj an droukspered, ober un trouz an diaoul, ober un todion an diaoul, sabatiñ, bezañ ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat ganto, c'hoari ar vazh, ober e zen gars, krial evel un egaret, c'hoari e reuz ; *das Geiger-Müller-Zählrohr spielt verrückt,* pennfolliñ a ra ar muzulier Geiger ; *der Motor spielt verrückt,* arakiñ a ra ar c'heflusker, emañ ar c'heflusker o c'hoari ar vazh ; *das Wetter spielt verrückt,* krog eo an amzer da sodiñ, bez' e vez glav forzh pegoulz, aet eo ar c'houmoul e breskenn, aet eo an amzer war e gement all, dizingalet eo an amzer.

3. [sport] *gegeneinander spielen,* kevezañ, keñveriañ ; *gegen jemanden spielen,* c'hoari diouzh u.b., c'hoari ouzh u.b., c'hoari a-enep u.b. ; *allein gegen alle spielen,* bezañ e-barzh ; *auswärts spielen,* c'hoari en diavaez ; *Fußball spielen,* c'hoari mell-droad, foetañ ar vell, melldroadañ ; *in der ersten Liga spielen,* c'hoari er rummad kentañ ; *Tennis spielen,* tennisañ, c'hoari tennis ; [tennis] *Einzel spielen,* c'hoari penn-ouzh-penn ; [tennis] *Doppel spielen,* c'hoari daou-ouzh-daou ; *beim Tennis lange Bälle spielen,* c'hoari hir ; *Lacrosse spielen,* c'hoari dotu, dotuañ, grollañ, horellañ, horellat, krosal, foetañ groll ; *Pelota spielen,* polotañ ; *Kricket spielen,* krikediñ ; *Ball spielen,* melladañ, mellañ, mellat, polodiñ, c'hoari pellenn, c'hoari polotenn, c'hoari bolod (Gregor) ; *sie wurden in Grund und Boden gespielt,* tapet o doa ul louzenn, tapet o doa ur pur, tapet o doa ur guchenn, distrilhet e voent brav ha kempenn, distrilhet e voent a-blad-kaer, paket o doa ur chupennad, tapet o doa ur skouarnad, tapet o doa o lip, paket o doa ur strilh, paket o doa un dornad, paket o doa un distrilh, lopet e voent, terket e voent, lakaet e voent war o genoù, degaset o doa ur penn leue d'ar gêr, distoket e voent, disparfoeltret e voent, krazet naet e voent, minmalet e voent, trec'het e voent treuz-ha-hed, roet e voe dezho un distres eus ar re wellañ, bazhataet e voent, pilet e voent, barrskubet e voent, peurdrec'het e voent, peurfaezhet e voent, dic'hastet e voent, klaviet e voent, razhet e voent, dornet a-blad e voent, diskolpet e voent, flastret rac'h e voent, lamm sonn o doe digant ar skipailh enep, paket o doa o zamm diganto, n'o doa graet nemet ur pleg, lakaet e voen lamm, roet e voe o lazh dezho, dont ar reas ar c'hrogad da vezañ ur gwir beñse evito ; *wieder spielen, noch einmal spielen,* adc'hoari.

4. [sonerezh] seniñ [*pennrann* son-], siniñ [*pennrann* son-], son, c'hoari, musikat ; *wieder spielen, noch einmal spielen,* adseniñ [*pennrann* adson-], adc'hoari ; *Musik spielen,* seniñ, P. muzikat, muzikal, muzikañ ; *ein Instrument spielen,* seniñ (c'hoari) ur benveg-sonerezh ; *Klavier spielen,* seniñ piano, pianoañ ; *Harfe spielen,* telennañ, herpañ, seniñ war an delenn, seniñ gant an delenn, c'hoari gant an delenn, c'hoari telenn, c'hoari war an delenn ; *Geige spielen,* c'hoari bioloñs, seniñ bioloñs, c'hoari violoñs, seniñ violoñs, rebediñ, rebetal, seniñ biolin (ar violin, gant ar violin), c'hoari gant ar violoñs (gant ar rebed) (Gregor) ; *der spielt gut Orgel,* hennezh a oar diouzh an ograoù ; *Dudelsack spielen,* biniaouañ, seniñ biniou, seniñ gant ar binioù, fleütal gant ur binioù, c'hwezhañ en e vinioù ; *Bombarde spielen,* bombardañ, c'hwezhañ en e vombard, c'hwezhañ er beuz ; *falsch spielen,* distonañ ; *während das Orchester spielte,* e-pad ma c'hoarie ar muzikoù ; *etwas zur Einleitung spielen,* rakc'hoari udb ; *die Töne voneinander abgesetzt spielen,* perlezennañ ur pezh.

5. [c'hoariva] dezerc'hañ, kinnig, leurennañ, c'hoari ; *wieder spielen, noch einmal spielen,* adc'hoari, adkinnig, adleurennañ ; *ein Theaterstück spielen,* dezerc'hañ ur pezh, c'hoari pezh, displegañ ur pezh-c'hoari, kinnig ur pezh-c'hoari ; *gut spielen,* c'hoari mat ; *steif spielen,* bezañ reut e c'hoari war al leurenn, bezañ reut e zoare war al leurenn ; *heute wird 'Wallenstein' gespielt,* kinniget (c'hoariet, dezerc'het) e vo 'Wallenstein' feteiz ; *heute wird nicht gespielt,* ne vo kinniget abadenn ebet hiziv ; *eine Rolle spielen,* c'hoari ur roll, ober ur roll (Gregor) ; *die Starrolle spielen,* bezañ e penn ar skritell ; *vor ausverkauftem Haus spielen,* c'hoari dirak ur sal leun-chouk ; *vor einem leeren Haus spielen, vor leerem Haus spielen, vor leeren Bänken spielen,* c'hoari dirak ur sal c'houllo.

6. [emzalc'h] c'hoari e, ober e, en em lakaat da ; *den großen Herrn spielen,* c'hoari e aotroù, c'hoari e damm aotroù, c'hoari e vestr, ober brasoni, ober ar grobis, ober e c'hrobis, ober e vraz, en em lakaat da vraz, ober e aotrou ; *den Mutigen spielen,* ober e baotr ; *den Kenner spielen,* c'hoari e vailh, ober an den intentet-mat (Gregor), ober an hini a anavez mat an danvez, ober e vailh ; *den Kranken spielen,* c'hoari e glañv, ober e gamm ; *mit jemandem den Schlauen spielen,* klask dastum u.b. en e lasoù, klask korvigellañ (toazañ) u.b., klask tremen lost al leue dre c'henoù u.b., klask paseal lost al leue hebiou da veg u.b., klask tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., klask c'hoari an troad leue d'u.b., klask c'hoari an nouch gant u.b., c'hoari e vitouik gant u.b., c'hoari e louarn gant u.b., klask c'hoari e baotr fin gant u.b., finesiñ ouzh u.b.

7. [darvoudoù] c'hoarvezout, tremen, dibunañ, bezañ lec'hiet, kemer plas e ; *das Stück spielt im Mittelalter,* ar pezh a dremen er Grennamzer, ar pezh a zo lec'hiet er Grennamzer, an traoù a c'hoarvez er Grennamzer ; '*Don Carlos' spielt in Spanien,* an darvoudoù e 'Don Carlos' a dremen e Bro-Spagn, an darvoudoù e 'Don Carlos' a zo lec'hiet e Bro-Spagn ; *die Szene spielt 1936 in Madrid,* an traoù a c'hoarvez e 1936 e Madrid ; *der Autor lässt seinen Roman in Berlin spielen,* lec'hiet en deus ar skrivagner e romant e Berlin.

8. [arc'hant] brokañ, arvrokañ, klaoustreañ ; *um Geld spielen,* lakaat arc'hant e klaoustre, c'hoari da vat, c'hoari da arc'hant ; *ohne Einsatz spielen, spielen nur so als ob,* c'hoari da fall, c'hoari bizig-ha-bizig ; *hoch spielen, mit hohem Einsatz spielen,* brokañ kalz a arc'hant ; *niedrig spielen,* brokañ nebeut a arc'hant ; *sie spielen diesmal um viel Geld,* kalz a arc'hant a zo bet lakaet er pod ar wech-mañ ; *an der Börse spielen,* brokañ arc'hant en eskemmdi, brokañ er Yalc'h, arvrokañ er Yalc'h ; *in der Lotterie spielen,* c'hoari mil ha kazh, c'hoari sac'h ; *sich arm spielen,* koll e holl beadra o c'hoari, bezañ kaset da baour gant ar c'hoari.

9. [livioù] tennañ war, tennañ da ; *diese Farbe spielt ins Grünliche,* tennañ war ar gwer a ra al liv-se, tennañ a ra al liv-se d'ar gwer ; *ins Weiß spielen,* tennañ war ar gwenn, tennañ d'ar gwenn, tennañ war wenn, bezañ arwenn ; *diese Farbe spielt ins Gelb,* al liv-se a denn war ar melen.

Spielen n. (-) : obererezh c'hoari g., obererezh c'hoarius g., c'hoari g. ; *das Spielen mit glühenden Holzscheiten,* c'hoari an etev g., c'hoari marv Barbaig g., ar c'hoari bizibul g., ar c'hoari bichabalaoñ g. ; *mit Spielen Geld gewinnen,* gounit arc'hant dre c'hoari ; *hier haben wir genug Platz zum Spielen,* pezh a gar eo an dachenn-se evit c'hoari, pealec'h 'zo da c'hoari amañ, moaien 'zo da c'hoari amañ, ichoù 'zo da c'hoari amañ, amañ ez eus frankiz a-walc'h da c'hoari, amañ ez eus isu a-walc'h da c'hoari ; *pathologisches Spielen, zwanghaftes Spielen,* estoue ouzh ar c'hoari g. ; *durch Spielen Wissen vermitteln,* diwar c'hoari, kelenn ; [sport] *das Spielen mit fliegenden Bällen,* ar c'hoari en aer g.

spielend Adv. : ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, war blaen, en ur c'hoari / en ur ebatal / en ur farsal (Gregor) ; *alles spielend erledigen,* dont a-benn eus pep tra aes-tre, bezañ pep tra d'an-unan evel ur c'hoari ; *er erledigte es spielend,* evel c'hoari e teuas an taol-se gantañ, hennezh a voe plaen dezhañ ober an dra-se ; *beim Rennen spielend siegen,* gounit ar redadeg evel war ur marc'h inkane.

Spielende n. (-s,-n) : [sport] diwezh ar match g., diwezh ar c'hrogad g.

Spieler g. (-s,-) : **1.** [sport h.a.] c'hoarier g. ; *die Positionen der Spieler auf dem Spielfeld,* lec'hiadur ar c'hoarierien war an dachenn g. ; *jedem Spieler eine Position auf dem Spielfeld zuweisen,* renkañ ar c'hoarierien war an dachenn ; *Falschspieler,* trucher g. ; **2.** [sonerezh] soner g., sonour g.

Spielerei b. (-,-en) : **1.** c'hoariadenn b., farsite b., disterdra g., diduamant g., didu g., diverr-amzer g., mibiliaj g., mibiliezh b., belbi g., belbiaj g., bugaleadur g., bugaleaj g., jirfollezh b., jirfollerezh g., bihan dra g. ; *diese Arbeit ist für ihn nur eine Spielerei,* n'eo nemet ur c'hoari evitañ ober kement-se, n'eo nemet ur c'hoariadenn evitañ, ober a ra an dra-se ken aes ha tra (aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi), war blaen e ra an dra-se, dont a ra gantañ ken bravik ha tra, brav-bras e teu gantañ, a-aes-vat e teu gantañ, aes-ral e teu gantañ, kement-se a zo dezhañ evel ur c'hoari, n'eo nemet un ebat evitañ, n'eo nemet ur pleg evitañ, ur farsite eo evitañ ober an dra-se, n'eo nemet ur c'hoariadenn evitañ, dont a ra gantañ evel farz gant ar paotr kozh, dont a ra gantañ evel toaz er forn, dont a ra gantañ evel dour dre ur sil, hennezh a vez plaen al labour-se dezhañ, bihan eo dezhañ ober an dra-se, n'eo nemet un tañva dezhañ ; *seine Zeit mit Spielereien vergeuden,* bagajiñ, en em reiñ da blijadurioù goullo, bezañ dalc'het hepmuiken gant mibiliezhoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant traoù netra, kaout amzer gollet, ober traoù a get, chom da c'hoariellat gant kac'herezhioù, bezañ ranell gant disterajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant lugudajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbiajoù, koll e amzer (dispign e amzer) gant abuzetezioù, c'hoari an abuzetez, c'hoari lallaig, c'hoari lallig, c'hwileta, kalfichat un ibil re voan, ober beg d'un ibil re voan, brochañ laou, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, tremen e amzer o treiñ mein ar stêr da sec'hañ, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbeterezh, glapezenniñ, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, koll e boan, lugudiñ, lantouzat, chom da velc'hweta, chom da glask triñchin e-lec'h na vez nemet geot, chom da zastum an tachoù, ober almanagoù, turlutañ, laerezh e amzer, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) oc'h ober netra, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, sachañ da c'hennañ, abuziñ e amzer, digalzañ e amzer, foranañ e amzer, dismantrañ e amzer, drouziviañ e amzer, chom da gontañ pet bran a ya hebiou, chom da vuzhugenniñ (da lonkañ avel, da c'hoariellañ, da c'henaouegiñ, da valafenniñ, da lantouzat, da lugudiñ), rodal evel ur gazhez lizidant, chom da logota, chom da c'horiñ vioù, goriñ vioù, klask kokologig, en em deuler dezhi, falaoueta, belbiañ, bitrakiñ, na ober glad, na ober netra vat gant e zaou zorn, na ober mann vat ebet gant e zaou zorn, na beuriñ ha na zaskiriat, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, na vezañ mat nemet da dreiñ ar vein da sec'hañ, firbouchal, pismigañ, pismigellat ; **2.** *technische Spielerei,* bitrak g., gadjed g.

Spielergebnis n. (-ses,-se) : disoc'h ar match g., disoc'had ar match g., degouezh ar match g., skor e fin ar match g., kont e fin ar match b.

Spielerin b. (-,-nen) : c'hoarierez b.

spielerisch ag. : **1.** … a vourr c'hoari, … a blij dezhañ c'hoari, douget da c'hoari, c'hoarier, c'hoarius ; **2.** distriv ; *mit spielerischer Leichtigkeit,* ken aes ha tra, ken aes all, a-aes-vat, aes-ral, aes-kenañ, aezet-kaer, hep reiñ bec'h, evel un dudi, koulz all, ken bravik ha tra, brav-bras, ken lip ha tra, propik, evel farz gant ar paotr kozh, evel toaz er forn, evel dour dre ur sil, plaen ha brav, war blaen, en ur c'hoari / en ur ebatal / en ur farsal (Gregor).

Spielerpass g. (-es,-pässe) : [sport] lañvaz g., [mell-droad] lañvaz mell-droad g.

Spielfeld n. (-s,-er) : tachenn-c'hoari b., tachenn b. ; *Spielfeld beim Pelotaspiel,* talbennva polot euskarat g. ; *einen Spieler vom Spielfeld verweisen,* kas ur c'hoarier er-maez, skarzhañ ur c'hoarier eus an dachenn ; *die Positionen der Spieler auf dem Spielfeld,* lec'hiadur ar c'hoarierien war an dachenn g. ; *jedem Spieler eine Position auf dem Spielfeld zuweisen,* renkañ ar c'hoarierien war an dachenn ; *das Feld betreten, das Spielfeld betreten,* dont war an dachenn ; *die Spielfeldlinie übertreten,* mont dreist al linenn, distremen al linenn, mont dreist ar ritenn, distremen ar ritenn.

Spielfilm g. (-s,-e) : hirfilm g., film faltazi g., film handerc'hat g. ; *politischer Spielfilm,* film politikerezh faltazi g.

spielfrei ag. : [c'hoariva] *spielfreier Tag,* devezh dic'hoari g.

Spielfortsetzung b. (-,-en) : adkrog c'hoari g.

Spielführer g. (-s,-) : **1.** kabiten g. ; **2.** mestr an dachenn g., penngeflusker g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g., den muiañ g.

Spielgefährte g. (-n,-n) : kenc'hoarier g., kamalad c'hoari g., kenseurt c'hoari g., keneil c'hoari g.

Spielgefährtin b. (-,-nen) : kenc'hoarierez b., kamaladez c'hoari b., kenseurtez c'hoari b., keneilez c'hoari b.

Spielgeld n. (-s) : bilhedoù faos ls., pezhioù moneiz faos ls., jedouer g., jedaouer g., jedenn b., arc'hant c'hoari dambrez g.

Spielgrenze b. (-,-n) : [sport] linenn foñs b.

Spielhalle b. (-,-n) : kazino g., ti-c'hoari g., tablez g.

Spielhallenbesitzer g. (-s,-) : tablezer g.

Spielhölle b. (-,-n) : tablez g.

Spielhöllenbesitzer g. (-s,-) : tablezer g.

Spielkamerad g. (-en,-en) : kenc'hoarier g., kamalad c'hoari g., kenseurt c'hoari g., keneil c'hoari g.

Spielkameradin b. (-,-nen) : kenc'hoarierez b., kamaladez c'hoari b., kenseurtez c'hoari b., keneilez c'hoari b.

Spielkarte b. (-,-n) : kartenn b. [*liester* kartoù], kartenn-c'hoari b. [*liester* kartoù-c'hoari] ; *seine Spielkarten auffächern,* displegañ (renkañ, arenkiñ) e gartoù evel un aveler.

Spielkartenhersteller g. (-s,-) : kartaouer g.

Spielkartenverkäufer g. (-s,-) : kartaouer g.
Spielkasino n. (-s,-s) : kazino g., ti-c'hoari g., tablez g.
Spielklasse b. (-,-n) : [sport] rummad g.
Spielkonsole b. (-,-n) : letrin c'hoari g.
Spielleidenschaft b. (-) : arzoug da c'hoari g., terzhienn ar c'hoari b., albac'henn ar c'hoari b., sorc'henn ar c'hoari b., arloup ar c'hoari g., kounnar ar c'hoari b., araj ar c'hoari g., egar ar c'hoari g., preñv ar c'hoari g.
Spielleiter g. (-s,-) : **1.** [c'hoariva] rener g., leurenner g. ; **2.** [kazino] penn rann g., penn taol g.
Spielmacher g. (-s,-) : mestr war an dachenn g., penngeflusker g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g., den muiañ g.
Spielmacherin b. (-,-nen) : mestrez war an dachenn b.
Spielmann g. (-s,-leute) : [istor] barzh-kaner g., soner-baleer g., sonour g., jangler g.
Spielmannschaft b. (-,-en) : **1.** [sport] skipailh g., laz g. ; **2.** [arzoù] laz-c'hoari g.
Spielmannskultur b. (-) : janglerezh g.
Spielmarke b. (-,-n) : jedouer g., jedaouer g., jedenn b.
Spielminute b. (-,-n) : munutenn c'hoari b., munut c'hoari g.
Spielmünze b. (-,-n) : jedouer g., jedaouer g., jedenn b.
Spielothek b. (-,-en) : **1.** c'hoariaoueg b. ; **2.** kazino g., ti-c'hoari g., tablez g.
Spielpartner g. (-s,-) : kenc'hoarier g.
Spielpause b. (-,-n) : [sport] **1.** [e-kerzh ur match] troc'h g. ; **2.** [e-kerzh ar bloaz] etrekoulzad g.
Spielpfeife b. (-,-n) : [biniou] c'hwitell b., levriad g.
Spielplan g. (-s,-pläne) : roll an abadennoù g., roll ar c'hoariadennoù g., programm an abadennoù g., roll ar filmoù g., rollad g. ; *etwas auf den Spielplan setzen,* lakaat udb er programm (war ar rollad, war roll an abadennoù), programmiñ udb.
Spielplatz g. (-es,-plätze) : tachenn-c'hoari b., leur c'hoari b., tachenn dudi b.
Spielprogramm n. (-s,-e) : [stlenn.] c'hoariant g., meziant c'hoari g.
Spielraum g. (-s,-räume) : **1.** lec'h evit c'hoari g., sal-c'hoari b. ; **2.** tamm frankiz g., tammig frankiz g., tammig frankiz ober g., lec'hed ober g., frankiz ober b., marz surentez g., kabestr hir g., kabestr laosk g. ; *freien Spielraum haben,* kaout hed e c'har, bezañ frank war an-unan, bezañ pep frankiz gant an-unan d'ober e c'hiz (d'ober pezh a gar), kaout pep frankiz d'ober pezh a blij d'an-unan, bezañ e gabestr war e voue, bezañ kabestr (kabestr hir, kabestr laosk) gant an-unan, bezañ d'an-unan da zivizout hervez ma kavo gwelloc'h, bezañ lizher digor gant an-unan, bezañ lezet en e vadober, bezañ lezet da heul e santimant, na gaout luz ebet, ober e stal e-unan, bezañ diliamm d'ober pezh a garer, ober udb hervez e zorn, bezañ ar brid gant an-unan war ar moue (*e vrid gantañ war e voue, he brid ganti war he moue h.a.*), gallout ober e roll, gallout heuliañ e roll, gallout bevañ en e ziviz, bezañ (gallout bevañ) en e roll, bezañ lezet en e ziviz, gallout ober pezh a garer, gallout ober pep tra evel ma plij gant an-unan, gallout ober pep tra diouzh ma plij gant an-unan, gallout ober pep tra hervez e blijadur, gallout bevañ hervez e blijadur ; *jetzt habe ich ein bisschen mehr Spielraum,* bremañ em eus un tammig muioc'h a gabestr, astennet eo bet va nask din ; *er hat aber nicht viel Spielraum,* gwall verr eo e nask, nasket-berr eo ; **3.** hed g., distag g., distok g., esaouenn b., disparti g., tarzh g., gwask g., skarr g., skalf g., skalfenn b., difouilh g. ; **4.** [tekn.] trec'houllo g., laoskijenn b. ; **5.** [skiantoù] aotrevarz g., marz faziañ g.
Spielregel b. (-,-n) : reolenn ar c'hoari b.
Spielreifen g. (-s,-) : kelc'h-c'hoari g. ; *Reifen spielen,* ruilhal e gelc'h, c'hoari gant e gelc'h.
Spielsachen ls. : c'hoarielloù ls., bravigoù ls.
Spielsalon g. (-s,-s) : kazino g., ti-c'hoari g., tablez g.
Spielschuld b. (-,-en) : dle c'hoari g., dle diwar c'hoari g.
Spielsoftware b. (-,-s) : [stlenn.] c'hoariant g., meziant c'hoari g.
Spielstation b. (-,-n) : letrin c'hoari g.
Spielstand g. (-s) : skor g., kont b.
Spielstein g. (-s,-e) : **1.** [echedoù] pezh g. ; **2.** [sportoù ha c'hoarioù all] paled g. [*liester* paledoù], maen-pal g., pezh g.
Spielstopp : [estlammadenn] *Spielstopp !* bann !
Spielsucht b. (-) : *sellit ouzh* **Spielteufel**.
spielsüchtig ag. : estoueat ouzh ar c'hoarioù arc'hant, arzouget d'ar c'hoarioù arc'hant, alteret da vont d'ar c'hoarioù, gwrac'h gant ar c'hoarioù, her war ar c'hoarioù, sot gant ar c'hoarioù, pitilh gant ar c'hoarioù, troet gant ar c'hoarioù, ur bouc'h gant ar c'hoarioù, terzhienn ar c'hoari gantañ, tik war ar c'hoari, albac'henn ar c'hoari gantañ, sorc'henn ar c'hoari gantañ.
Spielsüchtige(r) ag.k. : c'hoarier estoueat g., c'hoarier touet g., c'hoarier pomet g., c'hoarier kinviet g., c'hoarier echu g., c'hoarier peurechu g., c'hoarierez touet b., c'hoarierez pomet b., c'hoarierez kinviet b., c'hoarierez echu b., c'hoarierez peurechu b.
Spielteufel g. (-s) : diaoul ar c'hoari g., estoue ouzh ar c'hoarioù arc'hant g., arzoug da c'hoari g., terzhienn ar c'hoari b., kleñved ar c'hoari g., albac'henn ar c'hoari b., sorc'henn ar c'hoari b., arloup ar c'hoari g., preñv ar c'hoari g., kounnar ar c'hoari b., preñv ar c'hoari g., an araj c'hoari g., an egar c'hoari g., namm ar c'hoarioù arc'hant g. ; *er ist vom Spielteufel besessen,* perc'hennet eo gant diaoul ar c'hoari, pozitet eo gant diaoul ar c'hoari, kemeret eo gant diaoul ar c'hoari, dalc'het eo gant diaoul ar c'hoari, diaoul ar c'hoari a zo gantañ.
Spieltheorie b. (-) : [mat.] teorienn ar c'hoarioù b.
Spieltisch g. (-es,-e) : tabier g., tablier g.
Spieltrieb g. (-s,-) : doug da c'hoari g. ; *der Spieltrieb ist den Kindern angeboren,* a ouenn eo d'ar vugale karet c'hoari, natur eo d'ar vugale karet c'hoari, ar vugale a zo douget dre natur da c'hoari, nes eo d'ar vugale kaout c'hoant da c'hoari.
Spieltuch n. (-s,-tücher) : tabier g., tablier g.
Spieluhr b. (-,-en) : boest-seniñ b. ; *der Mechanismus einer Spieluhr,* gwikefre ur voest-seniñ b.
spielunfähig ag. : dic'houest da c'hoari ; *jemanden spielunfähig machen,* sparlañ d'u.b., stankañ an hent d'u.b., lakaat genn d'u.b., herzel ouzh u.b. a c'hoari, [domino] boudañ u.b.
Spielunterbrechung b. (-,-en) : ehan-c'hoari g., rank g., arsav e-kerzh ur c'hoari g., ehan e-kerzh ur c'hoari g. ; *um eine Spielunterbrechung bitten, eine Spielunterbrechung verlangen,* goulenn rank.
Spielverbot n. (-s,-e) : **1.** [sport.] astal g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b., argasadenn b., argaserezh g. ; ein *Spielverbot für die drei nächsten Treffen bekommen,* bezañ astalet evit an tri match a zeu ; **2.** difenn da c'hoari g., berz c'hoari g., berzidigezh c'hoari b., difenn c'hoari g.
Spielverderber g. (-s,-) : garchenn g., trompler c'hoari g., distaner g., kousi levenez [*liester* kousierien levenez] g., kousi plijadur [*liester* kousierien blijadur] g., kousi fest [*liester* kousierien fest] g., kousier fest g., harz-a-joa g., harz-a-ebat g., trabaser g., tregaser g., tristadenn b., ripompi g., penn kozh g., fich-c'hoari g., fich-trubuilh g., trubuilher g., freuz-ebat g., jablour g., bourouell g., sparler-dudi g., penn-teñval g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], den dibropoz g., ampech g.
Spielverderberin b. (-,-nen) : tromplerez c'hoari b., kousierez fest b., kousierez plijadur b., distanerez b., trabaserez b., tristadenn b., penn kozh g., jablourez b., freuzerez-ebat b., sparlerez-dudi b., penn-teñval g., trubuilherez b., kagalerez b., plac'h dibropoz g.
Spielwaren ls. : c'hoarielloù ls., bravigoù ls., bravigellerezh g.

Spielwarengeschäft n. (-s,-e) : bravigellerezh b., stal c'hoarielloù b.
Spielweise b. (-,-n) : doare c'hoari g. ; *Spielweise eines Schauspielers,* c'hoari un aktor g., doare ur c'hoarier war al leurenn g., dalc'h ur c'hoarier war al leurenn g., dremmouriezh b. ; *Spielweise eines Musikers,* doare seniñ g. ; *gebundene Spielweise,* seniñ link g.
Spielwiese b. (-,-n) : **1.** tachenn-c'hoari geotek b., prad-c'hoari g., prad dudi g. ; **2.** [dre skeud.] tachenn an dommañ da galon u.b., tachenn a blij ar muiañ d'u.b.
Spielzeit b. (-,-en) : **1.** [film] koulzad kinnig g. ; **2.** [c'hoariva] koulzad c'hoariva g. ; **3.** [sport] prantad c'hoari g.
Spielzeug n. (-s, Spielsachen/Spielwaren) : **1.** c'hoariell b., bravig g., bravigell b., bitrak g., P. [yezh ar vugale] brabrav g., kekaer g. ; *als Spielzeug hatte jeder ein Schwert bekommen,* bet o doa pep a gleze evel c'hoariell ; *du machst dein Spielzeug noch kaputt, wenn du weiter darauf einschlägst,* terriñ a ri da c'hoariell o skeiñ ganti e-giz-se ; *Lehrspielzeug,* c'hoariell desavadurel b. ; **2.** [dre skeud.] c'hoariell b. ; *er war ihr Spielzeug,* graet o deus bet goap outañ, stranet e voe ganto, kaset-digaset e voe ganto, ober a rae torchenn dezho, pont ha plankenn e oa dezho, pont ha pavez e oa dezho, ober a rae pont ha plankenn dindano, pont ha plankenn e oa ganto, gouzer ha skabell e oa dindan o zreid, ar re-se a vanie anezhañ evel a garent, ur jedouer e oa etre o daouarn.
Spielzeughändler g. (-s,-) : marc'hadour c'hoarielloù g.
Spielzeugkiste b. (-,-n) : arc'h c'hoarielloù b. [*liester* irc'hier c'hoarielloù], koufr c'hoarielloù g.
Spielzeugrevolver g. (-s,-) : revolver plastik g.
Spiere b. (-,-n) : [merdead.] sparr g.
Spierapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] hiliber str., hiliberenn b., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str.
Spierling g. (-s,-e) : [louza.] **1.** [louza.] [gwez] hiliber str., hiliberenn b., mar str., kerzhinenn b., kerzhin str., kormelenn b. ; **2.** [louza.] [frouezh] hiliber str., hiliberenn b., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str. ; **3.** [loen., pesk] perlezeg g. [*liester* perlezeged], beleg g. [*liester* beleien].
Spierlingholz n. (-es) : hiliber g.
Spierstaude b. (-,-n) : [louza.] *knollige Spierstaude,* kehid g.
Spieß g. (-es,-e) : **1.** [kegin.] ber g., berig g., beriad g., beriadig g. ; *am Spieß,* er ber, ouzh ar ber ; *ein Stück Fleisch an den Spieß stecken, ein Stück Fleisch auf den Spieß stecken,* beriaouañ un tamm kig, enberiañ un tamm kig, lakaat un tamm kig ouzh ar ber (er ber), beriañ un tamm kig (Gregor) ; *ein Stück Fleisch am Spieß grillen, ein Stück Fleisch am Spieß braten,* rostañ un tamm kig ouzh ar ber ; *einen ganzen Ochsen am Spieß braten,* poazhañ un ejen en e bezh pikol ouzh ar ber ; *ein Stück Fleisch vom Spieß nehmen,* diveriañ un tamm kig ; *Lammspieß,* beriad kig dañvad g., beriadig kig dañvad g. ; *Hammel am Spieß, am Spieß gebratener Hammel,* mechoui g. [*liester* mechouioù] ; *Rindfleischspieß,* beriad kig-bevin g., beriadig kig-bevin g. ; *Jakobsmuscheln am Spieß,* beriadoù kalipez ls., beriadoùigoù kalipez ls. ; *den Spieß abnehmen,* diveriañ ar rost ; *den Spieß drehen,* treiñ ar ber ; *den Spieß einmal drehen,* ober un dro ver, ober un dro gant ar ber ; *den Spieß zweimal drehen,* ober div dro ver, ober div dro gant ar ber ; **2.** [loen.] brog g., brank karv gourbloaz g., brank karv daou vloaz g. ; **3.** [arm] javelinenn b., goafig g., goaf-bann g., speg g., gavelod b., birvazh b., gouzifiad g., impiod g., pik g. ; **4.** [dre skeud.] *den Spieß umdrehen, den Spieß umkehren,* **a)** distreiñ ur gaoz, distreiñ arguzennoù u.b. ; **b)** [dre astenn.] kas ar fresk da di Yann, kas an dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e grampouezhenn d'u.b., distreiñ e dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., reiñ e begement d'u.b., talvezout ur gaou d'u.b., reiñ kemm-ouzh-kemm ; *wie am Spieß schreien,* youc'hal forzh pegement, youc'hal ken-ha-ken, youc'hal ken-ha-kenañ, youc'hal kenañ-kenañ, youc'hal mui-pegen-mui, youc'hal gwazh-pegen-gwazh, youc'hal evel ur bleiz skaotet (evel ur broc'h), blejal evel ur vuoc'h kollet he leue ganti.
Spießbock g. (-s,-böcke) : [loen.] oriks g.
Spießbraten g. (-s,-) : [kegin.] rost ouzh ar ber g.
Spießbürger g. (-s,-) : bourc'hiz bihan g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., pipi g.
spießbürgerlich ag. : filistin, berrsperedek, berrsperedet, gleuroù dezhañ.
Spießbürgertum n. (-s) : bourc'hizelezh vihan b., krakaotrounez ls., krakaotrouien ls.
Spießdreher g. (-s,-) : [kegin.] tro-ber g.
spießen V.k.e. (hat gespießt) : **1.** brochañ, peuliañ ; **2.** [kegin.] enberiañ, beriañ, beraouañ, lakaat ouzh ar ber, lakaat er ber ; **3.** [jahin] *jemanden spießen,* peuliañ u.b., peulveriañ u.b., beriañ u.b. penn-dre-benn.
Spießen n. (-s) : [jahin] peulveriadur g.
Spießente b. (-,-n) : [loen.] houad lostek g.
Spießer g. (-s,-) : bourc'hiz bihan g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., pipi g., beotian g. [*liester* beotianed].
Spießerin b. (-,-nen) : bourc'hizez vihan b., krakitron b.
spießförmig ag. : goafheñvel, a-stumm gant houarn ur goaf, stumm houarn ur goaf dezhañ, e doare houarn ur goaf, e doare goafioù, a-zoare gant houarn ur goaf, a-zoare gant goafioù, a-seurt gant houarn ur goaf, a-seurt gant goafioù.
Spießgerte b. (-,-n) : gwialenn b., kelastrenn b.
Spießgeselle g. (-n,-n) : kenseurt g., kenwaller g., komper g.
Spießglanz g. (-es) : [kimiezh] stibiom g., antimoan g.
Spießhirsch g. (-es,-e) : [loen.] karv gourbloaz g., karv daou vloaz g.
spießig ag. : **1.** goafheñvel, stumm houarn ur goaf dezhañ ; **2.** filistin, berrsperedek, berrsperedet, gleuroù dezhañ.
Spießkraut n. (-kräuter) : [louza.] stlañvesk str., dibennoatez str., louzaouenn-ar-pemp-roudenn b., louzaouenn-an-troc'h b.
Spießträger g. (-s,-) : piker g.
Spießrute b. (-,-n) : **1.** gwialenn b., kelastrenn b. ; **2.** *Spießruten laufen,* **a)** [kastiz el lu prusian] : redek etre div renkennad soudarded evit bezañ bazhataet ganto, bezañ skourjezet (bezañ fustet) kaer (Gregor) ; **b)** [dre skeud.] bezañ graet an hu war an-unan (ouzh an-unan), mont etre div renkennad klapezeien ; *jemanden Spießruten laufen lassen,* **a)** skourjezañ (fustañ) kaer u.b. ; **b)** hual u.b., lakaat an hu war u.b., ober an hu ouzh u.b.
Spikes ls. **1.** [botoù-sport] krapoù ls. ; **2.** [bandennoù-rod] tachoù ls.
Spikulum n. (-s, Spikula) : [loen., louza., bev., stered.] spikulenn b. [*liester* spikulennoù].
Spill n. (-s,-e) : [merdead.] gwindask g. ; *Sperrklinke an einem Spill* [*siehe* Pall], hinged g. ; *Welle eines Spills,* mechenn b.
Spillbaum g. (-s,-bäume) : **1.** [merdead.] barrenn ar gwindask b. ; **2.** [louza.] koad-gwerzhidi g., boned-kornek g., skav-gwrac'h str., gwez-gwerzhidi str.
Spille b. (-,-n) : gwerzhid b., hinkin g.
Spillenmacher g. (-s,-) : gwerzhider g.
Spillhaspel b. (-n) : [merdead.] gwindaskig g. [*liester* gwindaskigoù].
Spin g. : (-s,-s) : **1.** [fizik] spin g. ; *Kernspin,* spin derc'han g. ; **2.** [sport] tro b. ; *dem Ball mit Spin schlagen, dem Ball richtig Spin geben,* reiñ tro d'ar vell, plantañ tro er vell.
Spina ischiadica b. (-) / **Spina ossis ischii** b. (-) : [korf.] spernenn a-goazez b.
spinal ag. : [korf.] spinal, ... al livenn-gein, a-livenn, … al livenn.
Spinalganglion n. (-s,-ganglien) : [mezeg., korf.] kangrenn a-livenn b.

Spinalkanal g. (-s,-kanäle) : [korf.] kanol an dargreiz b., kanol ar mellkein b.
Spinallähmung b. (-) : [mezeg.] dizurzh an emzilec'hiañ g.
Spinalnerv g. (-s/-en,-en) : [korf.] nervenn a-livenn b., adnervenn b.
Spinat g. (-s,-e) : **1.** [louza.] pinochez str., pinochezenn b., spinard str., spinardenn b. ; *spanischer Spinat, wilder Spinat,* kaol-gwenn str., kaol-Herodez str. ; **2.** [kegin.] pinochez g., spinard g. ; *Blattspinat,* delioù pinochez str. ; *Rahmspinat,* pinochez dre zienn str.
Spinatpflanze b. (-,-n) : pinochezenn b., pinochez str., spinardenn b., spinard str.
Spinattorte b. (-,-n) : [kegin.] pastez pinochez g.
Spind g. (-s,-e) : armel b., pres g.
Spindel b. (-,-n) : **1.** gwerzhid b., hinkin g. ; *Inhalt einer Spindel,* gwerzhidad b. ; *an der Spindel spinnen,* nezañ gant ur werzhid ; *der Spindel neues Material zuführen,* kargañ ar werzhid ; *eine Spindel abwickeln,* dibunañ ur werzhidad ; **2.** [mojenn.] *Spindel der Parzen,* **a)** gwerzhid ar Parkezed b. ; **b)** [dre skeud.] karr an Ankoù g., karrig an Ankoù g., karrigell an Ankoù b., falc'h an Ankoù b., morzhol an Ankoù g. ; **3.** [korf.] gwerzhid b. ; *Muskelspindel,* gwerzhid nervgaherel b. ; **4.** [tekn.] ahel g., marbr g., paoell g., piped g. ; *Hahnspindel,* pin g., mouch g., mouchenn b., alc'hwez kog g., pluenn b., touchenn b. ; **5.** [tisav., diri] *Treppenspindel,* gwalenn-viñs b., gwalenn ar viñs b. ; **6.** [ardamezouriezh] gwerzhidenn b.
Spindelbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] koad-gwerzhidi g., boned-kornek g., skav-gwrac'h str., gwez-gwerzhidi str.
Spindelbeine ls. : divhar evel bizhier ls., divhar evel ibilien ls., divesker gwerzhidi ls., divhar gwerzhidi ls., divhar evel treid palioù ls., divesker treut ha sec'h ls., divesker askornek ls., firitelloù ls.
Spindeldrechsler g. (-s,-) **/ Spindeldreher** g. (-s,-) : gwerzhider g.
spindeldürr ag. : treut-ki, diflaket, treut-bras, treut-gagn, treut-kign, treut-askorn, treut-eskern, treut-gioc'h, treut evel ar marv, treut-marv, treut evel ur vazh-kloued, treut evel troad ar forc'h hir, treut evel pav ur forc'h, treutoc'h eget ur sklisenn, kastiz evel an Ankoù, moan evel troad ar forc'h hir, moan evel pav ur forc'h, treut evel ur c'hant tachoù, moan evel un drezenn, moan evel un delienn, tanav evel un delienn, n'eus mann outañ, n'eus netra outañ, n'eus anezhañ nemet ar pevar askorn, n'eus nemet an askorn anezhañ, kras evel ur geuneudenn, treut evel ur geuneudenn, treut-keuneudenn, distruj ; *er ist spindeldürr,* hennezh a zo treut ha sec'h evel un harink (Gregor), hennezh a zo treut evel ur gioc'h, treut-gioc'h eo, kras eo evel ur geuneudenn, hennezh n'eo ket tev ar gwenn en e revr, treut evel ur brank eo, treut-ki eo, treutoc'h eo eget ur sklisenn, hennezh a zo kras evel ur geuneudenn, treut eo evel ar marv, treut-marv eo, kastiz eo evel an Ankoù, aet eo e gof en e gein, treut-gagn eo, treut ha kastiz eo, evel ur relegoù eo, n'eus anezhañ nemet ar pevar askorn, n'eus nemet relegoù anezhañ hag ar c'hroc'hen d'o goleiñ, hennezh n'eus nemet ar relegoù anezhañ hag ar c'hroc'hen d'o goleiñ, kastiz eo evel un den prest da vervel, nend eus nemet ur sac'had eskern anezhañ, n'eus mui nemet ur spes anezhañ, disec'het eo evel ar foenn, disec'het eo evel ur spes, n'eus nemet ar c'hroc'hen war e eskern, n'eus mui nemet kroc'hen war e eskern, hennezh a zo sec'h evel un askorn, hennezh a zo treut-eskern (treut evel an Ankoù, treut evel ur vazh-kloued, treut evel un ankoù, treut evel un askell-groc'hen, treut evel troad ar forc'h hir, treut evel pav ur forc'h, moan evel troad ar forc'h hir, moan evel pav ur forc'h, evel ur vazh gwisket), spontañ ar chas a rafe ken treut eo, evel un askorn krignet eo, evel un Ankoù krignet eo, treut eo evel ur c'hant tachoù, aet eo treut evel ur geuneudenn (ur gioc'h, ur skoul), treut-keuneudenn eo, ar paourkaezh den a zo aet sec'h evel ur geuneudenn, dismantr eo evel ur spes, hennezh a zo ur skrilh, un eonenn a zo anezhañ, hennezh a zo ur Jakez-Kroc'hen ; *spindeldürre Beine,* divhar evel bizhier ls., divhar evel ibilien ls., divesker gwerzhidi ls., divhar gwerzhidi ls., divhar evel treid palioù ls., divesker treut ha sec'h ls., divesker askornek ls., firitelloù ls.
spindelförmig ag. **/ spindelig** ag. : gwerzhidek, gwerzhidheñvel, e doare ur werzhid, e doare gwerzhidi, e doare gwerzhidoù, a-zoare gant ur werzhid, a-zoare gant gwerzhidi, a-seurt gant ur werzhid, a-seurt gant gwerzhidi ; *etwas spindelförmig gestalten,* gwerzhidañ udb.
Spindellappen g. (-s,-) : [horolajerezh] pouez an achaperez g.
Spindelmacher g. (-s,-) : gwerzhider g.
Spindelringscheibe b. (-,-n) : pouez-plom g., troell-nezañ b., troell-blom b.
Spindelsäule b. (-,-n) : [tisav.] kolonenn werzhidek b., kolonenn gofek b.
Spindelschaft g. (-s,-schäfte) : hinkin g. ; *das auf den Spindelschaft aufgewickelte Garn,* ar werzhidad neud b.
Spindelschnecke b. (-,-n) : [loen.] kog-karreg [*liester* kegi-karreg] g., kog-kerreg [*liester* kegi-kerreg] g.
Spindelstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] koad-gwerzhidi g., boned-kornek g., skav-gwrac'h str., gwez-gwerzhidi str.
Spindeltreppe b. (-,-n) : biñs b., skalier a-dro g., skalier graet a-dro g., biñs a-dro b., diri war-viñs g., diri a-viñs g. ; *zentrale Säule der Spindeltreppe,* gwalenn-viñs b., gwalenn ar viñs b.
Spindler g. (-s,-) : gwerzhider g.
Spinell g. (-s,-e) : [maenoniezh] spinell g.
Spinett n. (-s,-e) : [sonerezh] spinetez b., krav-kerdin g., klavisimig g. [*liester* klavisimigoù].
Spinnabend g. (-s,-e) : filaj g., beilhadeg b., nezadeg b., bodadeg nezañ-noz b. ; *an einem Spinnabend teilnehmen,* filajiñ ; *Teinehmer an einem Spinnabend,* filajour g.
Spinnaker g. (-s,-) : [merdead.] spinaker g. [*liester* spinakerioù].
Spinnangeln n. (-s) : [sport] lazheta g.
spinnbar ag. : nezadus, gwiadennus, … a c'heller nezañ.
Spinndrüse b. (-,n) : [loen.] gwagrenn sidaniñ b. ; *die Spinnendrüsen der Seidenraupen,* gwagrennoù sidaniñ ar preñved seiz ls.
Spinndüse b. (-,n) : [tekn.] dironner g. [*liester* dironnerioù].
Spinne b. (-,-n) : [loen.] kevnid str., kevnidenn b. ; *Spinne am Morgen bringt Kummer und Sorgen, Spinne am Abend erquickend und labend,* ur gevnidenn diouzh ar mintin sin gwall fin, ur gevnidenn diouzh an noz sin vat evit antronoz (sin a geloù mat antronoz) ; *die Spinne webt ihr Netz,* emañ ar gevnidenn o steuñviñ he gwiad, stignañ a ra ar gevnidenn he gwiad ; *die Kieferklauen der Spinne,* krogoù ar gevnidenn ls.
spinnefeind ag. : *jemandem spinnefeind sein,* bezañ enebour touet u.b., kaout kas da vat ouzh u.b., magañ (goriñ, derc'hel) ur gasoni verv (kasoni an ifern, kas ar marv, ur gasoni diremed) ouzh u.b., dougen ur gasoni bras-meurbet (un droug bras-meurbet) ouzh u.b. / kasaat u.b. evel ar marv (Gregor), na vezañ evit aveliñ u.b., na vezañ evit ahelañ gant u.b., na vezañ evit en em ahelañ gant u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b. ; *sie sind sich spinnefeind,* emañ ar vouch o karzhañ etrezo, an diam a zo etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo, bec'h bras a zo etrezo, en em vresañ hag en em gignat a reont didruez, emaint e malis an eil ouzh egile, troet eo d'ar put etrezo, emañ an debr hag an dag etrezo, emaint ganti lazh-da-lazh, emaint ganti sach-da-sach ; *die Pfaffen und er sind sich spinnefeind,* ar veleien hag eñ n'int ket ostizien gaer.
spinnen V.k.e. (spann, hat gesponnen) : **1.** nezañ, gwriat, steuñviñ, neudenniñ ; *Flachs spinnen,* nezañ lin ; *Hanf spinnen,* nezañ kanab ; *Wolle spinnen,* nezañ gloan ; *am Rad spinnen,* nezañ gant ar c'harr (Gregor) ; *die Spinne spinnt ihr Netz,* emañ

ar gevnidenn o steuñviñ he gwiad, stignañ a ra ar gevnidenn he gwiad ; *seinen Kokon spinnen,* nezañ e glozenn ; **2.** [butun] kordennañ, filennañ ; **3.** [kegin.] *gesponnener Zucker,* koumoul sukr str., barv tad-kozh g. ; **4.** [dre skeud.] *ein Lügengewebe spinnen,* troadañ (livañ, pentañ, displañtañ, dornañ, gwriat, disac'hañ, dibunañ, paskañ, pennegiñ, dispakañ, aozañ, steuñviñ, fentañ, stignañ) gevier, gwiskañ bonedoù d'u.b., kontañ poulc'hennoù, kontañ poulc'had, reiñ poulc'had da grediñ, tennañ karotez d'u.b., kontañ karotez d'u.b., tennañ ur gaer a garotezenn d'u.b., imbroudellañ ; *Ränke spinnen,* punañ iriennoù (steuennoù), irienniñ, kavailhañ, itrikañ, steuñviñ iriennoù, antellañ iriennoù, atizañ un irienn, penefiañ, farbotañ, troidellañ, lakaat an toaz e go, kempenn iriennoù ; *Luftgespinste spinnen,* sevel (ober) kestell el Loar ; *seine Gedanken weiter spinnen,* kenderc'hel da zibunañ neudenn e soñjoù ; *das Gespräch spinnt sich in die Länge,* n'eus diwezh ebet (ne vez ket lakaet diwezh) d'ar gaozeadenn ; *es ist zu grob gesponnen,* re anat eo ar jeu en deus c'hoant c'hoari a-enep deomp, re anat eo ar pezh en deus ijinet a-enep deomp, re anat eo peseurt jeu a zo gantañ, re anat eo ar pezh a zo o treiñ en e benn ; *Seide spinnen,* tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, ober e eost (e graf, e fagodenn, e ran), ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, lardañ, lartaat, ober berzh, ober fortun, ober ur fortun, redek an dour d'e vilin, ober mat, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ foenn er rastell gant an-unan, na sec'hañ e fri gant delioù kaol, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ frank an traoù gant an-unan, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, ober arc'hant war an oaled, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bastañ mat pep tra evit an-unan, bezañ barrek, bezañ gouest, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ ; [dre skeud.] *keine Seide bei etwas spinnen,* na c'hounit gwerzh e boan gant udb, na dennañ netra vat (gounid ebet, mann vat ebet) eus udb ; *sie spinnen keinen guten Faden miteinander,* en em gasaat a reont, en em ereziñ a reont, ne c'hellont ket en em yeviñ, n'int ket evit en em c'houzañv, n'int ket evit aveliñ an eil egile, savet ez eus dizunvan ganto, n'int ket evit pakañ an eil egile, n'int ket evit en em bakañ, n'int ket evit en em ahelañ, n'int ket evit padout an eil ouzh egile, n'int ket evit ahelañ an eil gant egile, emaint e malis an eil ouzh egile, n'int ket evit tremen an eil diouzh egile, bec'h bras a zo etrezo, evel ki ha kazh int, evel bleiz hag oan int, en em ober a reont evel an tan hag an dour, bevañ a reont evel tan ha kler, en em vresañ hag en em gignat a reont bepred, emaint atav o krignat fri an eil egile, en em glevet a reont e-giz daou gi war ar memes askorn, evel daou gi war an hevelep askorn e vezont, traoù kozh a zo etrezo, fachiri ruz a zo etrezo, fachirioù a zo etrezo, rannet int gant an dizunvaniezh, fontet eo an traoù etrezo, torret eo ar votez etrezo, echu eo tout etrezo, n'o deus afer ebet mui an eil ouzh egile, aet eo ar moc'h en ed-du etrezo, fall eo an traoù etrezo, droug (fachiri, glazentez, mouzherezh, broc'h, c'hoari, jeu, butun, rouestl) a zo etrezo, savet ez eus broc'h (trouz, treuflez, bec'h, imor, reuz) etrezo, savet 'zo etrezo, savet ez eus droukrañs etrezo, droukrañs a zo etrezo, imoret int an eil enep egile, e droukrañs emaint, emaint e droug an eil ouzh egile, rous int an eil ouzh egile, tarzhet eo ar soubenn etrezo, trenket eo ar soubenn etrezo, trenket eo an traoù etrezo, broc'het int, onglennet int, fachet int, fachet int an eil ouzh egile, mouzhet int an eil ouzh egile, en arvell emaint, emaint e treuflez, deuet int d'en em giañ, deuet int d'en em vroc'hañ, rouzet eo ar bloneg, emañ ar vouch o karzhañ etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo, emañ an debr hag an dag etrezo, troet eo d'ar put etrezo.

V.gw. (spann, hat gesponnen) : **1.** [gwin] filenniñ, neudenniñ, dont ur c'houlezenn neudheñvel en dra-mañ-tra ; **2.** [kizhier] lavaret e Bater, rouzmouzat, paterat, nezañ ; **3.** P. glabousañ a bep seurt diotajoù, batouilhat evel piged born, dirabañsiñ, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, dornañ kaozioù, dibunañ kaozioù, direzoniñ, belbiañ, brizhañ, louadiñ, berlobiañ, brellañ, na vezañ nemet traoù displet er gaoz gant an-unan, kontañ flugez (flugezennoù, krakoù, bidennoù, bitrakoù, koñchoù born, koñchennoù born, kaozioù, lerbaj), kontañ pifoù, tennañ siklezonoù, bezañ kaozioù treuflez gant an-unan, tennañ koñchoù born eus e gelorn, tennañ koñchennoù born eus e gelorn, mont gant kaozioù iskis, trevariañ, trevagoriñ, mont dreist-penn, gallegañ, gallegat, rambreal, treuzfaltaziañ, treuzkomz, diskiantañ, na vezañ yac'h e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, bezañ kollet ar skiant-vat gant an-unan (*e skiant-vat gantañ, e skiant-vat ganti h.a.*), bezañ droch en e benn, bezañ an traoù un tammig a-dreuz en e benn, alkaniñ, [mezvier] dizatiñ ; *du spinnst ja wohl,* erru out sot be betra ? war dri zroad emaout, diahelet eo da spered, direizhet eo da spered, distrañset eo da spered, trevariañ a ra da skiant, emaout o c'hoari gant da voned, diskiantiñ a rez, n'emañ ket mat da benn, n'out ket mat gant da benn, n'out ket mat ? kollet eo da benn ganit ? kollet eo da spered ganit ? ha deuet out sot ? aet out e belbi (e berlobi), paket ac'h eus anezho, aet out ganto, loariañ a rez, trelatet (alfoet, alteret, troet) eo da spered, goap a rez, te a gont traoù 'vat, direzoniñ a rez, brizhañ a rez ; *wenn er anfängt zu spinnen, ist er nicht mehr zu bremsen,* pa en em laka da c'hregachiñ, ne vez pare ebet - pa grog da alkaniñ n'eus mui a harz dezhañ ; *der spinnt ein bisschen,* hennezh a zo foll un disterañ, krog eo da barfediñ ; *dieser Typ spinnt total,* aet eo ganto - hennezh a zo pitilh, hag a zo - hennezh a zo brizh da vat - mat eo da dreiñ ar rod - hennezh a zo tremen sot - [dre eilpenn-ster e brezhoneg] aet eo er-maez a sod - hennezh a zo pase sot - hennezh a zo sot-magn (-nay, -pitilh, -ran, -plaen, -pik) - hennezh a zo sot da stagañ - hennezh a zo mat da stagañ - hennezh a zo diot-magn - hennezh a zo tok-tok - kollet eo gantañ e skiant-vat - aet eo gant ar c'hatar - foll-bras eo - foll-tremenet eo - foll-mik eo - foll-magn eo - paket en deus anezho - stagapl eo ; **4.** *ich glaube, ich spinne,* biskoazh kement all ! biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh ! ne c'hallan ket krediñ, pezh a welan ! diaoul biskoazh ! lost ar spanell ! lost ar c'hazh er sac'had farz ! n'eo ket gwir alato ! biskoazh kement all, pevar lagad d'ar marc'h dall ! nag ul lanfas tra !

V.em. : **sich spinnen** (spann sich, hat sich (ak.) gesponnen) : *das Gespräch spinnt sich in die Länge,* n'eus diwezh ebet (ne vez ket lakaet diwezh) d'ar gaozeadenn.

Spinnen n. (-) : nezañ g., nezerezh g., nezadeg b.

spinnenartig ag. : kevnidennek, kevnidennheñvel, e doare ur gevnidenn, e doare ar c'hevnid, a-zoare gant ur gevnidenn, a-zoare gant ar c'hevnid, a-seurt gant ur gevnidenn, a-seurt gant ar c'hevnid.

Spinnengewebe n. (-s,-) / **Spinnennetz** n. (-es,-e) : gwiad-kevnid g./b., blev-kevnid str., gwiadenn-gevnid b., steuñvenn-gevnid b., kaoc'h-kevnid g., gwele-kevnid g., dilhad-kevnid g., lien-kevnid g. ; *die Fäden eines Spinnennetzes,* neudoù ur wiadenn-gevnid ls. ; *von Spinnengeweben bedeckt,* kevnidet ; *vom Spinnengewebe befreien,* digevnidañ ; *die Spinne webt ihr Netz,* emañ ar gevnidenn o steuñviñ he gwiad, stignañ a ra ar gevnidenn he gwiad.

Spinnentiere ls. : [loen.] araknided ls. [*unander* araknidenn], araknid str.

Spinner g. (-s,-) : **1.** [micher] nezer g., neudenner g. ; **2.** [dre skeud.] penn brell a baotr g., brell g., penn-droch g., beulke g., bajaneg g., balteg g., bleup g., jaodre g., nouch g., loñseg g. [*liester* loñseged], louad g., loukez g., kloukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn-rambre g., rambreer g., berlobi g., sorbiennour g., sorc'henner g., baraneg g., alkaner g., oristal g., darsod g. [*liester* darsodien] ; *wer ist dieser Spinner ?* piv eo ar meurlarjez-mañ ? piv eo an istrogell-mañ ? ; **3.** [loen.] bombiks g., balafenn ar preñv-seiz b., balafenn ar preñv seizus b.
Spinnerdelfin g. (-s,-e) : [loen.] delfin beg hir g.
Spinnerei b. (-,-en) : **1.** [ober] neudennerezh g., nezerezh g., nezadeg b., neudenniñ g., nezañ g. ; **2.** [stal-labour] nezerezh b., ti-nezañ g., milin-wiaderezh b., nezadeg b. ; **3.** [dre skeud.] diotiezh b., sotoni b., diotiz b., amoedigezh b., diskiantegezh b., diskianterezh g., bleuperezh g., brizherezh g., belbi g., diotaj g., noucherezh g., louaderezh g., tariell b., jaodreoù ls., amiodaj g., rambre g., rambreerezh g., treuzfaltazioù ls., trevari g., sorc'hennerezh g., alkanaj g.
Spinnereibesitzer g. (-s,-) : patrom nezour g.
Spinnereiprodukt n. (-s,-e) : danvez gwiadel g., gwiadenn b.
Spinnerin b. (-,-nen) : **1.** [micher] nezerez b., neudennerez b. ; **2.** [dre skeud.] penn brell a blac'h b., penn-droch a blac'h b., brizhenn b., sorbiennourez b., sorc'hennerez b., baranegez b.
Spinngewebe n. (-s,-) : gwiad-kevnid g./b., blev-kevnid str., gwiadenn-gevnid b., steuñvenn-gevnid b., gwele-kevnid g., dilhad-kevnid g., lien-kevnid g. ; *die Fäden eines Spinngewebes,* neudoù ur wiadenn-gevnid ls. ; *von Spinngeweben bedeckt,* kevnidet ; *vom Spinngewebe befreien,* digevnidañ.
Spinnmaschine b. (-,-n) : neudennerez b.
Spinnrad n. (-s,-räder) : karr-nezañ g. [*liester* kirri-nezañ], karr-gloan g. [*liester* kirri-gloan], karr-neud g. [*liester* kirri-neud], karr g. [*liester* kirri], rod b., rod-nezañ b., rodenn b.
Spinnradbauer g. (-s,-) **/ Spinnradhersteller** g. (-s,-) : roder g.
Spinnradtritt g. (-s,-e) : marchenn b., marchenn-rod b.
Spinnrocken g. (-s,-) : kegel b. ; *dem Spinnrocken neues Material zuführen,* tleuñviñ ar gegel ; *an dem Spinnrocken befestigte unversponnene Fasern,* yarenn b., keved b., kegeliad b., tleuñv g., tleuñvad g., stec'hennad b., lanfas g. ; *mit dem Rocken spinnen,* kegeliat.
Spinnrute b. (-,-n) : [sport] gwalenn lazheta b., gwalenn pesketa gant kelien b. ; *mit einer Spinnrute angeln,* lazheta gant kelien, pesketa gant kelien.
Spinnspule b. (-,-n) : kanell nezañ b.
Spinnstoff g. (-s,-e) : danvez gwiadel g.
Spinnstube b. (-,-n) : **1.** sal an nezerezed b., sal nezañ b., sal filajiñ b., nezadeg b. ; **2.** [dre astenn.] filaj g., beilhadeg b., nezadeg b.
Spinnwarze b. (-,-n) : [loen.] toull-steuñviñ g.
Spinnwebe b. (-,-n) : gwiad-kevnid g./b., blev-kevnid str., gwiadenn-gevnid b., steuñvenn-gevnid b., gwele-kevnid g., dilhad-kevnid g., kaoc'h-kevnid g., lien-kevnid g. ; *die Fäden eines Spinnwebes,* neudoù ur wiadenn-gevnid ls. ; *von Spinnweben bedeckt,* kevnidet ; *von den Spinnweben befreien,* digevnidañ.
Spinnwebenhaut b. (-,-häute) : [korf.] kevnidegenn b., pilhonenn gevnidek b.
Spinnwirtel g. (-s,-) : pouez-plom g., troell-nezañ b., troell-blom b.
Spinnwolle b. (-) : [gwiad.] gloan gros g.
Spin-Off g./n.(-/-s,-s) : efed g., heuliadenn b., dilerc'h g.
Spinole b. (-,-n) : [arm, istor] spingolenn b., fuzuilh founilh b.
Spinor g. (-s,-en) : [mat.] spiner g. [*liester* spinerioù].
spinös ag. : amjestr, skoemp, soutil.
Spinoza g. : *Baruch Spinoza,* Baruch Spinoza g.
spinozaisch ag. : spinozek.
Spinozismus g. (-) : [preder.] spinozegezh b.
Spinozist g. (-en,-en) : [preder.] spinozour g.
spinozistisch ag. : [preder.] spinozour.
Spint g. (-s,-e) : [loen.] gwespetaer g.
spintisieren V.gw. (hat spintisiert) : gwall rezoniñ.
Spion[1] g. (-s,-e) : [tisav., dorioù] judaz g., panell g.
Spion[2] g. (-s,-e) : kelaouaer g., spier g., P. sigoter g.
Spionage b. (-) : kelaoua g., spierezh g., spiañ g. ; *die Wirtschaftsspionage,* ar c'helaoua armerzhel g., ar spiañ armerzhel g. ; *die Industriespionage,* ar c'helaoua greantel g., ar spiañ greantel g.
Spionageabwehr b. (-) : enepspierezh g. ; *in die Spionageabwehr treten,* emouestlañ e servijoù an enepspierezh.
Spionageagent g. (-en,-en) : kelaouaer g., spier g.
Spionageangst b. (-) : aon ruz rak ar spierien g.
spionieren V.k.e. (hat spioniert) : spiañ, garjata, ranellat, P. sigotañ.
Spionieren n. (-s) : spierezh g.
Spionin b. (-,-nen) : spierez b.
Spionspiegel g. (-s,-) : melezour ledargantet g., melezour ledaluminet g.
Spiralarm g. (-s,-e) : [stered.] brec'h troellennek b. ; *Spiralarme einer Galaxie,* brec'hioù troellennek ur c'halaksienn ls.
Spiralbinder g. (-s,-) **/ Spiralbindung b. (-,-en)** : [kaieroù, teulioù] tortigell b., ur rodelloù g.
Spiralbohrer g. (-s,-) : [tekn.] argoured biñsek g., mouched biñsek g., argoured aegoù ouzh e c'har g., mouched aegoù ouzh e c'har g.
Spirale b. (-,-n) : **1.** troellenn b., kildroenn b. ; *in einer Spirale aufsteigen,* troellennañ ; *nach rechts gewundene Spirale,* troellenn a-zehou b., troellenn dihellat b. ; *nach links gewundene Spirale,* troellenn a-gleiz b. ; **2.** [tisav.] troellenn b., rodell b. ; **3.** [eurier] gwinterell viñsek b., ur rodelloù g. ; **4.** [mezeg.] linkell b., stignadell enkrozhel b. ; **5.** [kimiezh] troellenneg b. ; **6.** [mat.] *zylindrische Spirale,* biñs b.
Spiralfeder b. (-,-n) : gwinterell droellenn b. ; *eine Spiralfeder,* ur rodelloù g., ur winterell droellenn b.
spiralförmig ag. : bigorniek, a-ruilh, troellek, troidellet, troidellek, troellennek, kildroennek, rodellek, rodellaouek, biñsek ; *spiralförmig aufsteigen, sich spiralförmig winden,* troellennañ ; [tekn.] *spiralförmige Bewegung,* biñsadur g.
Spiralgalaxie b. (-,-n) : [stered.] galaksienn droellennek b., nivlennad droellennek b., nivlenn droellennek b.
Spiralganglion n. (-s,-ganglien) : [mezeg., korf.] kangrenn viñsek b.
spiralig ag. : bigorniek, a-ruilh, troellek, troidellet, troidellek, troellennek, kildroennek, rodellek, rodellaouek, biñsek ; [louza.] *spiralige Knospenlage, spiralige Vernation,* rakdeliadur kammellek g.
Spirallinie b. (-,-n) : troellenn b., kildroenn b.
Spiralnebel g. (-s,-) : [stered.] galaksienn droellennek b., nivlennad droellennek b., nivlenn droellennek b.
Spiralröhrenwurm g. (-s,-würmer) : [loen.] spirobrenkeg [*liester* spirobrenkeged], petiz spirobrenkek str.
Spiralrüssel g. (-s,-) : [loen.] trompilh droellennek b.
Spiralscheibe b. (–,-n) : [stered.] kantenn droellennek b.
Spiralwulst g. (-es,-wülste) / b. (-,-wülste) : *Spiralwulst aus Ton,* rolled pri g.
Spirans b. (-, Spiranten) **/ Spirant** g. (-en,-en) : [yezh.] kensonenn dre daravat b., c'hwezhenn b., kensonenn-c'hwezh b., kensonenn-c'hwezhiñ b., rimienn b., kensonenn ruz b.
spirantisieren V.k.e. (hat spirantisiert) : [yezh.] c'hwezhadenniñ.
Spirantisierung b. (-,-n) : [yezh.] c'hwezhadenniñ g.

spirisch ag. : [mat.] *spirische Kurve, spirische Kurve des Perseus, spirische Linie,* korelenn b.
Spiritaner g. (-) : [relij.] speredour g., misionar breuriezh ar Spered Santel g., misioner breuriezh ar Spered Santel g.
Spiritismus g. (-) : spiritouriezh b., hudsperedouriezh b.
Spiritist g. (-en,-en) : spiritour g., hudsperedour g.
Spiritistin b. (-,-nen) : spiritourez b., hudsperedourez b.
spiritistisch ag. : spiritour, hudsperedour.
spiritual ag. : **1.** speredel ; **2.** ijinus, ijinet mat, dilu, speredek.
Spiritual g. (-s/-en,-en) : [relij.] tad speredel g., tad kofesour g.
Spiritual n./g. (-s,-s) : [kanaouenn] kanaouenn relijiel afroamerikan b., spirituol g., spirituolenn b.
Spiritualien ls. : reizhoù relijiel ls.
spiritualisieren V.k.e. : speredelaat, speredelañ, treüc'hañ, gouruhelaat.
Spiritualisierung b. (-) : speredeladur g., speredelaat g., treüc'hañ g.
Spiritualismus g. (-) : speredelouriezh b.
Spiritualist g. (-en,-en) : speredelour g.
spiritualistisch ag. : speredelour.
Spiritualität b. : speredelezh b., bredelezh b., dizanvezelezh b.
spirituell ag. : … spered, speredel, dizanvezel, bredel ; *das spirituelle Leben und das materielle Leben,* ar vuhez speredel hag ar vuhez danvezel ; [relij.] *eine spirituelle Intuition,* ur speredad g.
Spirituose b. (-,-n) : hini kreñv g., boeson kreñv g., cholori g., odivi g., gwin-ardant g., died alkoolek kreñv g., died kreñv g. ; *Spirituosen,* alkooloù ls., diedoù alkoolek kreñv ls., boesonioù kreñv ls., evajoù kreñv ls., traoù kreñv ls., P. zoursilh tan g., boerenn b., char g., char-pebr g., charin-gourd g.
Spiritus[1] g. (-,-se) : alkool g., alkool etilek g., etilalkool g., etanol g. ; *denaturierter Spiritus,* alkool dinaturet g.
Spiritus[2] g. (-,-) : **1.** *Spiritus familiaris,* mignon g. ; *Spiritus rector,* **a)** [relij.] reizher koustiañs g. ; **b)** [dre astenn.] awener g., rener g., marc'h-blein g., marc'h-kleur g., annouger g., enaouer g., brouder g., atizer g., bleiner g., diaraoger g., degaser g., lañsadenn gentañ b., pennlusker g., lusker g., enhenter g., kentradour g.
2. [yezh., moull.] speredenn b. ; *Spiritus asper,* speredenn c'harv b. ; *Spiritus lenis,* speredenn flour b.
spiritusartig ag. : alkoolek, alkoolheñvel, e doare an alkool, a-zoare gant an alkool, a-seurt gant an alkool.
Spirituskocher g. (-s,-) : gwrezer dre alkool g. [*liester* gwrezerioù dre alkool], tommerig dre alkool g.
Spirituslampe b. (-,-n) : lamp alkool g./b., kleuzeur dre alkool b.
Spirituswaage b. (-,-n) : areometr g., alkoolventer g.
Spirke b. (-,-n) : [louza., *Pinus mugo subsp. uncinata*] gwez-pin ar menezioù str., krakpin str.
Spirsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn salikilek b.
Spital n./g. (-s, Spitäler) **/ Spittel** n./g. (-s,-) : [Bro-Aostria, Bro-Suis] klañvdi g., ospital g.
spitz ag. : **1.** lemm, begek, beget, beget-lemm, beget-pik, lemmvegek, begek, bechek, begant, hirvoan, poentennek, pikek, pik, flemmus ; *spitz zugeschnitten,* beget ; *spitz schneiden,* begañ ; *spitz und dünn,* pikmoan ; *spitze Nadel,* nadoz beg lemm b., spilhenn lemm b. ; *ein mit spitzen Nägeln gespicktes Brett,* ur plankenn tachoù a-bik warnañ ; *spitzes Messer,* kontell beg lemm b., kontell vegek b. ; *spitze Zähne,* dent lemm ls. ; *spitzes Gesicht,* dremm hirvoan b. ; *spitze Nase,* fri minaoued g., fri ibil g., fri peul g., fri beget g. ; *spitze Ohren,* **a)** [loened war evezh] divskouarn sonn ; **b)** [tud ha loened] divskouarn bechek ls., divskouarn begek ls. ; *spitzer Busen,* bronnoù pik ls. ; *spitzer Winkel,* korn lemm g. ; *etwas mit spitzen Fingern anfassen,* kregiñ en udb gant pennoù e vizied (Gregor), kregiñ en udb gant begoù e vizied, meudata udb ; *spitz zulaufen,* bezañ begek e benn, mont war rabat ; *etwas spitz zulaufen lassen,* rabatiñ udb. ; *spitz werden,* begañ ; *jemanden mit dem spitzen Ende eines Stockes stechen,* feukañ u.b. gant ur vazh.
2. [dre astenn.] *spitzer Wein,* gwin digalon (dinerzh) g. ; *er sieht spitz aus,* fesoniñ fall a ra, hennezh ne ra ket ruskenn vat, n'eo ket gwall yac'h, ned a ket herrus gantañ, ned a ket herrus an traoù gantañ, emañ o fesoniñ fall, liv fall a zo warnañ ; *spitz wiegen,* reiñ ar pouez rik ; *etwas spitz nehmen,* kemer udb a berzh fall (a wall berzh), gwallgemer udb (Gregor), kavout bras udb, kavout togn udb, kavout kalz udb, en em gemer (bezañ feuket, bezañ chalet) abalamour d'udb, anoaziñ diwar udb ; *spitze Worte,* komzoù drouk (lemm, flemmus, pounner, put, trenk, bouilh, taer, hek, berius) ls., flipadoù hag a stag du ls., teodadoù ls. ; *spitze Bemerkung,* flipad g., flipadenn b., flemmad g., flemmadenn b., freilhad g., piñsadenn b., lañchennad b., kaozioù pounner ls., teodad g., bazhad b., begad flemmus g., begad lemm g., taol-flemm g., distaoladenn naer-wiber b., gwalennad b. ; *jemandem spitze Bemerkungen an den Kopf werfen,* darc'haouiñ bazhadoù (teodadoù) d'u.b., darc'haouiñ distaoladennoù naer-wiber d'u.b., skeiñ tachoù gant u.b., skeiñ gwalennadoù gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., flemmadennañ u.b., ober ur c'hrog lemm d'u.b. ; *spitze Zunge,* teod fall g., teod lemm g., beg lemm g., beg trenk g., piler-beg g., teod da dennañ an diaoul eus an ifern g., teod kiger g., teod naer g., teod milliget g., teod binimus g., teod gouest da ijinañ ar vosenn g., teod bet lemmet war breolim an ifern g., teod balc'h g., teod fall a zen prest atav da ziswriat gwellañ pezh-dilhad nevez e amezeg g., gwir bistri g., pezh hek g., poezon g. ; *einen spitzen Mund machen,* begañ e ziweuz, astenn e vuzelloù, ober ur fri minaoued ; *eine spitze Feder,* ur bluenn lemm b., ur bluenn flemmus b.
3. [dre skeud.] *spitze Blicke,* daoulagad lemm ls., daoulagad bliv ls., daoulagad bouilh ls., daoulagad krak ls. / daoulagad evel re ar goulm ls. (Gregor), daoulagad lins ls., daoulagad lemm evel re an naer e-barzh ar c'hleuz ls., daoulagad ken krak hag hini ur goulm ls. ; *etwas spitz kriegen (herausbekommen),* dizoleiñ ar penaos hag ar perag eus udb, kavout penn diouzh lost d'udb, kaout keloù eus udb, klevet anv (meneg) eus udb, kaout avel eus udb.
Spitz g. (-es,-e) : **1.** [loen., ki] spitz g. [*liester* spitzed] ; **2.** *es steht auf Spitz und Knopf, es steht Spitz auf Knopf,* emañ an traoù e-kroug c'hoazh war-bouez un neudennig (Gregor), e-ispilh e chom an traoù c'hoazh war-bouez un neudenn voan ; **3.** P. *einen Spitz haben,* bezañ ur banne dindan e fri, bezañ erru lous e fri, bezañ tomm d'e benn (tomm d'e fri, lous e fri, lañset-mat, tommet d'an-unan, ur banne war an-unan, savet e vanne d'e benn), bezañ un toulladig gant an-unan, bezañ trenk e doull, bezañ badaouet, bezañ un tammig digadao, bezañ kazeg, bezañ hanter gazeg, bezañ goudommet, bezañ loufok, bezañ ar ouenn gant an-unan, bezañ erru gleb e c'henoù, bezañ ur banne e-barzh e fas, bezañ suilhet, bezañ a-strew, bezañ tomm d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, bezañ avel gant e letern, kaout ur picherad, kaout ur garrigellad, bezañ karrigellet, bezañ evet d'an-unan, bezañ ur pifad gant an-unan, bezañ ganti, bezañ e-barzh, kaout ur mouchig avel en e letern, bezañ damvezv (krakvezv, rousvezv, gouvezv, brizhvezv, tarvezv, luron, hanter vezv, enaouet, bistrenket, tarlichet, strumet, un tammig lipet, un tammig frev, penndommet, chokolad, abafet), bezañ damdomm d'an-unan, bezañ tommedik d'an-unan, bezañ evedik d'an-unan ; *er hat dauernd einen Spitz,* hennezh a vez mezv-divezv atav, dalc'hmat e vez goret e forn.
Spitzahorn g. (-s,-e) : [louza.] skav-gwrac'h platan str.

Spitzamboss g. (-es,-e) : [tekn.] *zweihörniger Spitzamboss,* annev gornek b., bigorn g. [liester bigornoù] ; *etwas auf dem Spitzamboss schmieden, etwas auf dem Spitzamboss bearbeiten,* stummañ (goveliañ) udb war an annev gornek (Gregor), bigornañ udb.
Spitzbart g. (-s,-bärte) : barbistell b., barbouskenn b., bouch g., bouchad g. ; *einen Spitzbart tragen,* bezañ ur bouchad barv ouzh e c'hroñj, bezañ barv dindan e elgezh, bezañ barv ouzh e elgezh.
Spitzbärtchen n. (-s,-) : bouchig g., barbouchoù ls.
Spitzbauch g. (-s,-bäuche) : bigof g., kof tev g., teurenn b., tor g., teur g., begeliad g., pezh kof g., bidon g., P. kof yod g.
spitzbekommen V.k.e. rannadus (bekam spitz / hat spitzbekommen) : *etwas spitzbekommen,* dizoleiñ ar penaos hag ar perag eus udb, kavout penn diouzh lost d'udb, kaout keloù eus udb, klevet anv (meneg) eus udb, kaout avel eus udb.
Spitzbergen n. (-s) : **1.** Spitsbergen b., enez Spitzbergen b. ; **2.** Svalbard b., inizi Svalbard ls.
Spitzblattern ls. : [mezeg.] brec'h-nij b.
Spitzbogen g. (-s,-/-bögen) : [tisav.] krommvegenn b., gwareg-kroazigell b., gwareg torr b.
Spitzbogengewölbe n. (-s,-) : [tisav.] bolz krommvegek b.
Spitzbogenstil g. (-s) : [tisav.] giz krommvegek b., stil krommvegek g.
spitzbogig ag. : krommvegek.
Spitzbohrer g. (-s,-) : [tekn.] argoured g., mouched g.
Spitzbube g. (-n,-n) : fripon g., friponer g., hubot g., gardin g., saltin g., c'hwib g., skraper g., friper g., touzer g., rober g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], c'hwiblaer g., flip-arc'hant g., lourin g. [*liester* lourined], filouter g., kalkenn g./b., labous treut g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], ganaz g., lakepod g., lavagnon g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., hailhevod g., hailhevodeg g., jalod g., stronk g., ravailhon g., hailhon g., maraod g., renavi g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., hailhoneg g., standilhon g., lourin g., milon g., penndog g., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri lous g., tamm fri-lor g., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g. [*liester* loueged, loueien], glaoureg g., glaourenneg g., babouzeg g., kañfard a baotr g., konikl g., higolenn b., freilhenn b., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., mousig fall g., tamm mous flaer g., monandour g., poñsin g., ampouailh g., korvigeller g.
Spitzbubengesicht n. (-s,-er) : neuz ur filouter b., penn fripon g., neuz ur paotr gwidreüs b. ; *er hat ein Spitzbubengesicht,* liv ar groug a zo warnañ.
Spitzbubenleiter b. (-,-n) : [tro-lavar] *für jemanden die Spitzbubenleiter machen,* ober kein d'u.b., ober tousig kein d'u.b., keinañ d'u.b.
Spitzbubenstreich g. (-s,-e) / **Spitzbüberei** b. (-,-en) : filouterezh g., fliperezh g., korbinerezh g., friponaj g., friponerezh g., diaoulerezh g., hailhevodaj g., jalodaj g., hailhonerezh g., taol hailhonerezh g., lakepoderezh g., taol lakepoderezh g., taol hailhevoderezh g., huboterezh g. ; *Spitzbübereien,* monandoù ls., bourdellajoù ls. ; *Spitzbübereien verüben,* ravailhoniñ, lavagnonañ, ganazañ, gidaziñ ; *jemandem die Spitzbübereien abgewöhnen,* dihailhonañ u.b.
Spitzbübin b. (-,-nen) : friponell b., hailhevodegenn b.
spitzbübisch ag. : gwidreüs, beskellek, dizeeun, ganas, kamm, gwidal, gidas, korvigellek ; *ein spitzbübisches Gesicht,* neuz ur filouter b., neuz ur paotr gwidreüs b., liv ar groug g. ; *spitzbübische Augen,* daoulagad krakik ls., daoulagad kailh g.

Spitze[1] b. (-,-n) : **1.** gorre g., barr g., lein g., beg g., begenn b., penn g., laez g., penn-laez g., nec'h g., kribenn b., kern b., bleñchenn b., bleñch g., blein g., bleinenn b., broudenn b., pik g., fri g. ; *Spitze eines Kegels,* beg ur pikern g. ; *Spitze eines Berges,* beg (pikern, barr, gorre, lein, blein) ur menez g. ; *Spitze eines Kirchturms,* beg ur c'hloc'hdi (un tour-iliz) g., gwalenn an tour b., korzenn b. ; *dem Kirchturm eine Spitze aufsetzen,* begañ un iliz ; *Spitze einer Ähre,* barv ar gwinizh g., barv un danvouezenn g. ; *Spitze einer Feder,* beg ur bluenn g. ; *die Spitze eines Messers abstumpfen,* tognañ beg ur gontell, diveglemmañ ur gontell ; *die Spitze eines Werkzeuges wieder scharf schleifen,* advegañ ur benveg ; *Spitze einer Angelrute,* penn-gwalenn g. ; *jemanden mit der Spitze eines Stockes stechen,* feukañ u.b. gant ur vazh ; *die Spitzen der Mondsichel,* kentroù al loar ls., kerniel al loar ls. ; *sich mit der Spitze berührend,* kenvegek ; *ein auf der Spitze stehendes rotes Viereck kennzeichnet die Farbe Karo,* ar rummad karo a zo ul lankell ruz da arouez dezhañ ; *mein Haar spaltet sich an den Spitzen,* skalfañ a ra va blev ; *ich habe die Spitze meiner Nadel abgebrochen,* diveget em eus va nadoz ; *einer Sache die Spitze abbrechen,* **a)** divegañ udb. ; *die Bleistiftspitze abbrechen,* divegañ ur c'hreion ; **b)** [dre skeud.] sioulaat an traoù, terriñ nerzh (fo, birvidigezh) udb, distanañ d'ar soubenn ; [kegin.] *Spitze einer zusammengefalteten Crêpe,* begenn ur grampouezhenn b.
2. penn g., penn a-raok g., kab g. ; *Spitze des Zuges,* penn a-raok an dibunadeg g., strollad ambilh an dibunadeg g., strollad penn an dibunadeg g. ; *an der Spitze des Zuges marschieren,* bezañ da gentañ ; *sich an die Spitze des Zuges stellen,* kemer penn a-raok an dibunadeg, en em lakaat e penn a-raok an dibunadeg, mont e penn an dibunadeg ; *an der Spitze sein,* bezañ er penn a-raok (e penn an traoù, dirak ar re all, e-touez ar re gentañ), leuskel a-raok, bezañ barr, bezañ war ar barr, bezañ e blein, digeriñ an hent ; *an der Spitze des Fortschritts sein,* bezañ e blein an araokaat, bezañ e penn a-raok an araokaat ; *an der Spitze des Landes,* e penn ar vro ; *an der Spitze der Hierarchie,* e laez an urzhaz ; *die Spitzen der Gesellschaft,* ar pennoù bras ls., an darined ls., an dud vrav ls., an dud cheuc'h ls. ; *die Spitze der gesellschaftlichen Pyramide,* blein ar gevredigezh g. ; *an der Spitze eines Unternehmens stehen*, bezañ e penn un embregerezh, ren un embregerezh, gouarn un embregerezh.
3. [dre skeud.] *einem Gegner die Spitze bieten,* derc'hel penn (reiñ fas) d'un enebour, derc'hel penn ouzh un enebour, rentañ penn ouzh un enebour, enebiñ (talañ) ouzh ur c'hevezer, pennañ ouzh u.b., pennañ d'u.b., ober an harp ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., harpañ a-enep u.b., reiñ dao d'u.b., ober ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *eine Sache auf die Spitze treiben,* plantañ ar brasañ reuz a-zivout un afer bennak, ober ar brasañ trouz en-dro d'un afer ; *die Spitze umkehren,* **a)** distreiñ ur gaoz, distreiñ arguzennoù u.b. ; **b)** [dre astenn.] kas ar fresk da di Yann, kas an dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., distreiñ e dorzh en-dro d'ar gêr d'u.b., reiñ e begement d'u.b., talvezout ur gaou d'u.b., reiñ kemm-ouzh-kemm ; *es steht auf Spitz und Knopf, es steht Spitz auf Knopf,* emañ an traoù e-kroug c'hoazh war-bouez un neudennig (Gregor), e-ispilh e chom an traoù c'hoazh war-bouez un neudenn voan.
4. begenn b., tarin g., tarinez b., beuf g., dreist, dispar, euzhus mat, disheñvel, a-stroñs, kabidan, forzh vat, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, gwellat, mat-krak, P. gagn, … n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ, ... n'emañ ket ar sifern gantañ ; *das ist absolute Spitze !* n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! dreist ! dispar ! biskoazh gwell ! biskoazh bravoc'h tra ! ur marvailh eo ! brav ! gwellat ! diouzh ar c'hentañ ! setu ur meuz kaer ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra a zo da vout balpet ! peadra

a zo da vamañ ! fiskal eo an dra-se ! ; *als Lehrer ist er einfach spitze,* [dre eilpenn-ster e brezhoneg] gwashat kelenner eo, ur gwall gelenner eo, ur mailh da gelenn eo, gwellat kelenner ! ur c'helenner mat-krak a zo anezhañ ! hennezh a zo ur c'helenner eus ar penn, hennezh a zo ur c'helenner diouzh ar penn ; *das Buch ist einfach spitze,* emañ al levr en e barfeted ; *als Näherin ist sie absolute Spitze,* ne vefe ket kavet par dezhi evit gwriat, honnezh a zo pipi da wriat ; *wenn's drum geht, in ein Fettnäpfchen zu treten, bist du wirklich einsame Spitze !* te a oar anezhi, te !

5. *Spitzen,* eurvezhioù ar brasañ prez (ar brasañ labour) ls., eurioù barr ls.

6. flemmadenn b., taol teod g., bomm lemm g., begad lemm g., begad flemmus g., flipad g., bazhad b., teodad g., brouderezh g., flemmad g., broudadenn b., piñsadenn b. ; *eine Spitze gegen jemanden loslassen,* ober ur c'hrog lemm d'u.b., distagañ un taol teod (ur bomm lemm, ur begad lemm, ur flipad, ur walennad, ur flemmad) gant u.b., darc'haouiñ ur vazhad (un teodad) d'u.b., flemmadennañ u.b., skeiñ tachoù gant u.b.

7. [dañserez] *auf der Spitze tanzen,* ober begoù.

8. [ardamezouriezh] kabell g. [*liester* kabelloù] ; *mit Spitze,* kabellet ; *gestürzte Spitze,* lavreg g. ; *mit gestürzter Spitze,* lavreget ; *mit Spitze beschlagend,* klaouennet.

9. [korf.] *die Herzspitze,* [*Apex Cordis*] kern ar galon b. ; *die Zungenspitze,* beg an teod g., penn an teod g. ; *die Nasenspitze*, beg ar fri g., penn ar fri b. (Gregor) ; *die Fingerspitzen,* bleñchoù an daouarn ls., begoù ar bizied ls., pennoù ar bizied ls. ; *die Zehenspitzen, die Fußspitzen,* bleñchoù an treid ls., begoù an treid ; *sich auf die Fußspitze stellen,* sevel war beg e droad, en em wintañ war beg e droad ; *sich auf die Zehenspitzen stellen,* en em wintañ war begoù e dreid, sevel war begoù e dreid, en em wintañ war bleñchoù e dreid, sevel war bleñchoù e dreid ; *auf Zehenspitzen gehen,* mont war beg e droad, mont war begoù e dreid, mont war bleñchoù e dreid.

10. [mat.] poent ildro g. ; *die Spitze eines Konus, die Spitze eines Kegels,* kern ur gernenn b.

Spitze[2] b. (-,-n) : dantelez b., dantelenn b., dantell b. ; *Brüsseler Spitze,* dantelez Vrusel b. ; *Spitzen häkeln, Spitzen klöppeln, Spitzen wirken, Spitzen herstellen,* krochediñ dantelez, gwriat dantelezioù, fardañ dantelez, danteleziñ ; *mit Spitze besetzen,* dantelezañ ; *mit Spitze bedecktes Haar,* penn dantelezet g. ; *mit Spitze gesäumt, am Rand mit Spitze besetzt,* bevennet gant dantelez.

spitze[3] ag. digemm : dreist, dispar, euzhus mat, disheñvel, a-stroñs, kabidan, forzh vat, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, gwellat, mat-krak, brav-bras, tremen mat, pase mat, P. gagn, ... n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ, ... n'emañ ket ar sifern gantañ ; *ein spitze Buch,* ul levr dreist g., ul levr a zo euzhus mat g., ul levr disheñvel g., ul levr fiskal g., ul levr forzh vat g. ; *eine spitze Idee,* un mennozh dreist g., ur mennozh forzh vat g. ; *das sieht spitze aus,* brav eo da welet, n'eo ket ur vezh da welet, neuz en deus an dra-se, tres en deus an dra-se ; *ein spitze Auto,* ur c'harr-tan a-stroñs g., ur pabor a garr-tan g., un tarin a garr-tan g., ur c'harr-tan n'emañ ket ar sifern gantañ, ur c'harr-tan n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ g.

Spitzel g. (-s,-) : flatrer g., hibouder g., pakajer g., flatouller g., flatoull g., toupiner g., lardouzenn b., lardigenn b., rester g., ditourer polis g. ; *einen Betrieb mit Spitzeln durchsetzen,* ensilañ flatrerien en un embregerezh.

spitzeln V.gw. (hat gespitzelt) : spiañ, flatrañ, toupinañ, hiboudiñ, flatoullat, restañ.

spitzen V.k.e. (hat gespitzt) : **1.** lemmañ, lemmaat, begañ ; *einen Bleistift spitzen,* begañ ur c'hreion, lemmañ ur c'hreion ; *den Bleistift erneut spitzen,* advegañ e greion, adlemmañ e greion ; *Pfeile spitzen,* lemmañ biroù, begañ biroù ; *eine Nadel spitzen,* begañ un nadoz.

2. *die Ohren spitzen,* seboutiñ e zivskouarn, sonnañ e zivskouarn (e skouarn), reudiñ e skouarn, plomañ e zivskouarn, [tud] astenn (sevel, digeriñ) e skouarn da selaou, [loen.] krizañ e zivskouarn, bezañ skeltr an divskouarn gant an-unan (*e zivskouarn dezhañ, he divskouarn dezhi h.a.*), bezañ an divskouarn er vann gant an-unan (*e zivskouarn er vann gantañ, he divskouarn er vann ganti h.a.*), krugañ e zivskouarn, [V.gw., tud] tanavaat e skouarn da glevet udb (an dud a danavaas o skouarn da glevet ar galv a zeue betek enno) ; *das Pferd spitzt die Ohren*, savet eo e zivskouarn gant ar marc'h ; *der Hase spitzt die Ohren, der Hase spitzt die Löffel, der Hase spitzt die Lauscher,* pichet eo he diskouarn gant ar c'had, ar c'had eo pichet e lorikennoù gantañ.

3. *die Lippen spitzen,* begañ e ziweuz, astenn e vuzelloù, ober ur fri minaoued, rontaat e c'henoù.

4. *das war auf mich gespitzt,* se a dalveze din.

V.em. : **sich spitzen** (hat sich (ak.) gespitzt) : **1.** *sich auf etwas spitzen,* bezañ e-sell (bezañ en engortoz, bezañ e ged) eus udb. ; **2.** *die Lage spitzt sich zu,* rustaat (gwashaat) a ra an traoù, pebr a zo e-barzh ar soubenn, war washaat (war drenkaat) e ya an traoù, emañ ar jeu o treiñ e jeu gi, krog eo ar soubenn da drenkañ, emañ an traoù o korboniñ, treiñ a ra an traoù d'ar put.

Spitzen- : **1.** … a-zibab, … eus an dibad, … eus ar c'hentañ, … a'r gwellañ, … kentañ troc'h, … eus ar vegenn, … blein, … ambilh, … pennaraok, … dreistdibab ; **2.** … dantelerezh, … dantelez ; **3.** … uc'hek, … uhelañ, gour-, penn …, … barr.

Spitzenarbeit b. (-,-en) : dantelerezh g.

Spitzenbegrenzer g. (-s,-) : [elektronik] digernier g.

Spitzenbelastung b. (-,-en) : **1.** [tredan.] karg uc'hek b., karg uhelañ b., barr beveziñ tredan g. ; **2.** [endro] barr saotradur g.

Spitzenbereich g. (-s,-e) : gennad blein g., gennad lusker g.

Spitzenbesatz g. (-es,-besätze) : kinkl dantelez g. ; *mit Spitzenbesatz,* dantelezet ; *ohne Spitzenbesatz, plaen ; Haube ohne Spitzenbesatz,* koef plaen g.

Spitzenbesucherzahl b. (-,-en) : barr darempredin g.

Spitzeneinsatz g. (-es,-einsätze) : lurell dantelez b., dantelezenn b., dantelezennad b. ; *Schürze mit Spitzeneinsatz,* tavañjer dañtelezet b.

Spitzenfabrikant g. (-en,-en) : farder dantelez g., dantelezer g.

Spitzenfahrer g. (-s,-) : mailh war ar bleinañ g., mestr bleiner g., tad bleiner g.

Spitzenfeld n. (-s,-er) : [sport] strollad ambilh g., duilhad ambilh g., druilhad ambilh g., strollad penn g.

Spitzengänger g. (-s,-) : [loen.] karngerzher g.

Spitzengeschwindigkeit b. (-,-en) : tizh uc'hek g., tizh uhelañ g. ; *auf Spitzengeschwindigkeit gehen,* sankañ ur pennad tizh.

Spitzengewinn g. (-s,-e) : gourgounid g., gourbuzad g., gourhelv g.

Spitzengruppe b. (-,-n) : [sport] duilhad ambilh g., druilhad ambilh g., strollad ambilh g., strollad penn g.

Spitzenhaube b. (-,-n) : koef dantelezet g.

Spitzenherstellung b. (-) : dantelezerezh g.

Spitzenindustrie b. (-,-n) : greanterezh pennaraok g., ijinerezh pennaraok g., ijinerezh eus ar vegenn g., ijinerezh blein g.

Spitzenkandidat g. (-en,-en) : [polit.] penn listenn g.

Spitzenklasse b. (-,-n) : begenn b.

Spitzenklöppel g. (-s,-) : kegel dantelerezh b., gwerzhid dantelerezh b.

Spitzenklöppler b. (-s,-) : dantelezer g.

Spitzenklöpplerei b. (-) : dantelezerezh g.

Spitzenklöpplerin b. (-,-nen) : dantelezerez b.

Spitzenknopf g. (-s,-knöpfe) : [iskrim] boulig surentez e beg ar fleured b. ; *das Florett mit einem Spitzenknopf versehen,* mouchetañ ar fleured, gwarnisañ beg ar fleured.
Spitzenkönner g. (-s,-) : maout a zen g., tarin g., beuf g., mailh g., c'hwil g., hinkin g., dañvad g., houad g., ki g., kole g., tad den g., mestr d'ober g., pabor g.
Spitzenkragen g. (-s,-) : frezenn b., gouzougenn frezennek b.
Spitzenlast b. (-,-en) : [tredan] barr beveziñ tredan g.
Spitzenleistung b. (-,-en) : **1.** [tekn.] brasañ kerzh labour g. ; **2.** barr an ampled g. ; **3.** [sport] rekord g.
Spitzenlohn g. (-s,-löhne) : gopr uc'hek g., gopr uhelañ g., gopr uhel-kenañ g.
spitzenmäßig ag. : dreist, dispar, eus ar penn, diouzh ar penn, diouzh ar c'hentañ.
Spitzenmeißel g. (-s,-) : [tekn.] minaoued g., poentell b., toullerkartennoù g.
Spitzennachfrage b. (-,-n) : barr beveziñ g. ; *Spitzennachfrage an Strom,* barr beveziñ tredan g.
Spitzenniveau n. (-s,-s) : live uhel-kenañ g., live uc'hek g., live uhelañ g.
Spitzenprädation b. (-,-en) : [loen.] gourfreizherezh g., gourfreizhañ g.
Spitzenprädator g. (-s,-en) : [loen.] gourfreizher g. [*liester* gourfreizhered].
Spitzenprodukt n. (-s,-e) : kenderc'had eus ar vegenn g., kenderc'had kabidan g., aozad eus ar vegenn g.
Spitzenqualität b. (-,-en) : begenn b., marc'hadourezh a-zibab b., marc'hadourezh dreistdibab b., dibab g., kentañ troc'h g., diuz g., dilenn g., dreistdibab g., bouf g.
Spitzenräuber g. (-s,-) : [loen.] gourfreizher g. [*liester* gourfreizhered].
Spitzenreiter[1] g. (-s,-) : traezenn en e vog b., traezenn a ra berzh b.
Spitzenreiter[2] g. (-s,-) : **1.** *die Spitzenreiter,* ar strollad ambilh g., ar strollad penn g. ; **2.** penn kentañ g., marc'h-blein g., ambilher g.
Spitzenreiterin b. (-,-nen) : penn kentañ g., marc'h-blein g., ambilherez b.
Spitzenschuh g. (-s,-e) : botez vegek b. [*liester* botoù begek].
Spitzensportler g. (-s,-) : gourc'hampion g. [*liester* gourc'hampioned].
Spitzensteuersatz g. (-es,-sätze) : skoed kemedel g., feur tellañ uc'hek g.
Spitzenstickerei b. (-,-en) : dantelezerezh g., brodeür g. ; *durch Spitzenstickerei verziertes Kleid,* dilhad dantelezet g.
Spitzentanz g. (-es,-tänze) : dañs war begoù an treid g. ; *Spitzentanz tanzen,* ober begoù.
Spitzenunternehmen n. (-s,-) : embregerezh blein g.
Spitzenverkehrszeit b. (-,-en) : eurvezhioù ar brasañ tremeniri ls., mare ar brasañ tremen-distremen g., koulzad ar brasañ tremeniri g., eurvezhioù soulgreskoù an dremeniri ls., soulgreskoù mareadek an dremeniri ls., eurioù barr ls., mareoù ar barr tremeniri ls., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g.
Spitzenwerk n. (-s) : dantelez b.
Spitzenwert g. (-s,-e) : barr g. ; *Spitzenwert im Bereich Umweltverschmutzung,* barr saotradur g.
Spitzenzeit b. (-,-en) : eurvezhioù ar brasañ prez ls., eurioù barr ls., eurioù prez ls., mare ar brasañ prez g., koulzad ar brasañ prez g., [treuzdougen] eurvezhioù ar brasañ tremeniri ls., mare ar brasañ tremen-distremen g., koulzad ar brasañ tremeniri g., eurvezhioù soulgreskoù an dremeniri ls., soulgreskoù mareadek an dremeniri ls., eurioù barr ls., mareoù ar barr tremeniri ls., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g. ; *außerhalb der Spitzenzeit,* d'an eurioù dibrez.
Spitzer g. (-s,-) : *(Bleistift)spitzer,* troc'h-kreion g., begerkreionoù g.
Spitzfindelei b. (-) : pismigerezh g, ingenn b., chipoterezh g., brizharguzin g., brizharguzoù ls., bizantouriezh b., nagennerezh g., arguzerezh g., troidell-lavar b.
spitzfindeln V.gw. (hat gespitzfindelt) : pismigañ, figuzañ, brizharguziñ, pigosat, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, spazhañ laou, spazhañ buzhug, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, ingenniñ, chipotal, nagenniñ.
spitzfindig ag. : **1.** priminik, link, tanav, soutil ; **2.** pismiger, pismigus, ingennus, bindeder ; *spitzfindig sein,* bindedañ, pismigañ, chipotal ; *er ist spitzfindig,* n'eo mat nemet da gaoc'hañ ar stal - ur ripompi tagnous a zo anezhañ - hennezh ne deuz ket ar sukr en e c'henoù - mar lavarer ya dezhañ, eñ a respont naren - hennezh a gav atav abeg e kement tra a zo tout - ar gaster-se a vez atav oc'h abegiñ hennezh pe honnezh - hennezh ne ra nemet dispenn e nesañ - klask a ra abeg bepred - ne oar nemet chaokat pep labour graet gant ar re all - ne gav nemet rebechoù d'ober - atav e kav abeg e pep tra - hennezh a gav atav tro da abegiñ - kavout a ra bepred drezenn da stagañ ouzh pep tra - ne gav netra vat - ne gav nep tra vat - bepred e kav da lavaret e kement bramm 'zo tout - eñ a gav da lavaret enep kement tra 'zo - kant rebech ha kant all a gav e kement tra 'zo tout - klask a ra atav c'hwen e loeroù ar re all - tremen a ra e amzer o tivrudañ ar re all - tremen a ra e amzer o tispenn labour ar re all - kas a ra e amzer o tispenn labour ar re all - kas a ra e vuhez o tivrudañ ar re all - ne gav gras gant den ebet - kaer 'zo ober, morse ne reer e c'hrad - kaer 'zo, morse ne reer e c'hrad - kaer hon eus ober, morse ne vez graet e c'hrad - klask a ra kant si d'an holl - ne baouez ket da abegiñ ouzh an dud - atav e fell dezhañ kaout gwell pe well - ne wel netra nemet a-dreuz - eñ a blij dezhañ rezoniñ - ur spered rekin eo - hennezh a zo ur penn tortis - ur penn-treuz eo - hennezh a zo ur spered kamm - atav e vez o figuzañ - atav e vez o pismigañ - atav e vez o pigosat - atav e vez oc'h ober beg bihan - ur beg m'en argarzh a zo anezhañ - ur pismiger eo - ur bagajer eo - ur c'hac'her diaes a zo anezhañ - ur chaoker-laou eo - ur flemmer eo - un nagenner eo - ur chikaner eo - un noazour eo.
Spitzfindigkeit b. (-,-en) : **1.** linkted b., soutilded b. ; **2.** pismigerezh g, brizharguzin g., brizharguzoù ls., ingenn b., chipoterezh g., bizantouriezh b., nagennerezh g., troidell-lavar b., arguz g. ; *sich in Spitzfindigkeiten ergehen,* ingenniñ, nagenniñ, pismigañ, chipotal.
Spitzfuß g. (-es,-füße) : [mezeg.] troad rakkamm g.
Spitzfuß-Deformität b. (-) : [mezeg.] rakkamm g., rakkammded b.
Spitzgewölbe n. (-s,-) : [tisav.] bolz krommvegek b.
Spitzglas n. (-es,-gläser) : [gwerenn] flutenn b.
Spitzhacke b. (-,-n) / **Spitzhaue** b. (-,-n) : langede g. [*liester* langedeoù, langedeioù], pigell b. [*liester* oigelloù], pi g. [*liester* pioù], pig g. [*liester* pigoù].
Spitzhammer g. (-s,-hämmer) : pik g. [*liester* pikoù], horzhig b.
Spitzhut g. (-s,-hüte) : tog begek g., tog pintek g.
spitzig ag. : **1.** lemm, begek, beget, beget lemm, beget pik, lemmvegek, begant, pikek, pik ; *spitzige Pfeile,* biroù lemm ls., biroù begant ls. ; *spitzige Nase,* fri begek g., fri minaoued g., fri ibil g., fri peul g., fri da blantañ kaol g., fri beget g. ; **2.** [dre skeud.] *spitzige Worte,* komzoù drouk (lemm, flemmus, binimus, put, bouilh, taer, hek, berius) ls., flipadoù a stag du ls., teodadoù ls.
Spitzigkeit b. (-) : **1.** perzh bezañ lemm g., perzh bezañ begek g. ; **2.** [dre skeud.] flemmusted b., puted b., puter g., lemmded b.
Spitzkant g. (-s,-e) : piramidenn b., kerndaleg g.
Spitzkehre b. (-,-n) : **1.** pleg-hent serzh g. ; **2.** [ski] hanterdro en arsav b.

Spitzklette b. (-,-n) : [louza.] louzaouenn-an-tign b., lapadenn b.
Spitzkopf g. (-s,-köpfe) : **1.** penn begek g. ; **2.** [dre skeud.] louarn a baotr g., paotr gwriet a finesaoù g., paotr en deus fil g., paotr a zo tro en e gordenn g., paotr fin g., korvigeller g. ; **3.** [istor, relij.] ki du g. / parpailhod g. (Gregor).
Spitzkopf-Siebenkiemerhai g. (-s,-e) : [loen.] ki-mor g.
Spitzkorb g. (-s,-körbe) : [sport] *Spitzkorb beim Pelotaspiel,* chistera b.
spitzkriegen V.k.e. rannadus (hat spitzgekriegt) : *etwas spitzkriegen,* dizoleiñ ar penaos hag ar perag eus udb, kavout penn diouzh lost d'udb, kaout keloù eus udb, klevet anv (meneg) eus udb, kaout avel eus udb.
Spitzmaulnashorn n. (-s,-hörner) : [loen.] frikorneg du g.
Spitzmaus b. (-,-mäuse) : [loen.] **1.** [kerentiad] sorikideg g. [*liester* sorikideged] ; **2.** [spesad] minoc'h g. [*liester* minoc'hed], bovelen b. [*liester* bovelened] ; *iberische Spitzmaus,* minoc'h Spagn g.
Spitzname g. (-ns,-n) : goapanv g., lesanv-godis g. lesanv goapaus g. (Gregor), lesanv goapaer g., lesanv goap g., lesanv godisus g., moranv g., flemmanv g. ; *jemandem einen Spitznamen geben,* morenvel u.b. [*pennrann* moranv-], envel u.b. [*pennrann* anv-], reiñ ur moranv d'u.b. ; *ich mag es nicht, wenn man mir Spitznamen gibt,* ne blij ket din bezañ anvet ; *er hat seinen Spitznamen behalten,* dalc'het eo bet e lesanv warnañ ; *einen Spitznamen bekommen,* tapout ul lesanv, pakañ ul lesanv.
Spitznase b. (-,-n) : **1.** fri begek g., fri minaoued g., fri ibil g., fri peul g., fri da blantañ kaol g., fri beget g. ; **2.** [dre skeud.] konoc'her g., fri-furch g., fri savet g., spered kurius a zen g., c'hweshaer g., fri-c'hweshaer g., furcher g., firboucher g., firbouch g., furiker g., fourdouilh g., c'hwiletaer g., c'hwilier g.
Spitzpfeiler g. (-s,-) : obeliskenn b.
Spitzrochen g. (-s,-) : [loen.] beg-du g.
Spitzsäule b. (-,-n) : obeliskenn b.
Spitzschädel g. (-s) : [mezeg.] tourbennegezh b.
Spitzschnabel g. (-s,-schnäbel) : [loen.] kernbigoseg g. [liester kernbigoseged], beg-pikern g. [*liester* begoù-pikern].
Spitzsieb n. (-s,-e) : kernsil g.
Spitzturm g. (-s,-türme) : [tisav.] **1.** tour begek g. ; **2.** pinakl g., nadoz b.
Spitztüte b. (-,-n) : korned g., kornedad g.
Spitzwegerich g. (-s,-e) : [louza.] stlañvesk str., dibennoatez str., louzaouenn-ar-pemp-roudenn b., louzaouenn-an-troc'h b.
spitzwinkelig ag. / **spitzwinklig** ag. : lemmgorn, lemmgornek, lemm e gorn.
Spitzwort n. (-s,-e) : flemm g., flemmadenn b., flipadenn b., teodad g.
Spitzzahn g. (-s,-zähne) : [korf.] dant-lagad g.
splanchnisch ag. : [mezeg.] splanknek.
Splanchnologie b. (-) : [mezeg.] splanknegouriezh b.
Spleen g. (-s,-e/-s) : maniezh b., albac'henn b., boazenn b. ; *sein neuer Spleen,* e albac'henn nevez b. ; *diesen Spleen hat er schon ewig gehabt,* a-viskoazh en deus bet an atapi-se ; *er hat einen Spleen,* un tammig droch eo, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, paket en deus anezho, hennezh a zo tok-tok ; P. *er hat einen ganz schönen Spleen,* c'hwezet eo e galon gant ar vosac'h, pennboufet eo gant ar vosac'h, n'eo nemet un aotrou bihan, avel a zo en e benn, leun a avel eo, hennezh a zo nemet emc'hloar, hennezh a zo uhel an tamm ennañ, hennezh en em dalvez, hennezh en em gont, hennezh en em gav, hennezh en em zoug.
spleenig ag. : toket, skoet, pampes ; *er ist spleenig,* un tammig droch eo, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, paket en deus anezho, hennezh a zo tok-tok.
Spleiß g. (-es,-e) / **Spliss**[1] g. (-es,-e) : [merdead.] spis g.
spleißen V.k.e. (spliss / spleißte // hat gesplissen / hat gespleißt) : **1.** [merdead.] spisañ ; **2.** *Holz spleißen,* faoutañ koad ; **3.** *Kupfer spleißen*, puraat kouevr.
V.gw. (spliss / spleißte // ist gesplissen / ist gespleißt) : faoutañ, frailhañ, skarnilañ, skarrañ, skalfañ.
Spleißen n. (-s) : [merdead.] spisañ g.
Spleißhorn n. (-s,-hörner) : [merdead.] spisour g. [*liester* spisourioù], speg g. [*liester* spegoù], beskorn g. [*liester* beskornioù].
spleißig ag. : hag a faout aes.
Spleißnagel g. (-s,-nägel) : spisour g. [*liester* spisourioù], speg g. [*liester* spegoù], beskorn g. [*liester* beskornioù].
Spleißung b. (-,-en) : spis g.
splendid ag. : **1.** splann, hollskedus, hollgaer, kaer-dreist ; **2.** brokus, lark, largentezus, frontal.
Splint[1] g. (-s,-e) : [tekn.] ibil g., ibil-houarn g., gwiber g., ibil-ahel g., ibil-alc'hwez g., genn g., tenailh g., tenailhenn b. ; *mit Splinten befestigen,* gennañ, klaviañ gant ibilioù, ibiliañ.
Splint[2] g. (-s,-e) / **Splintholz** n. (-es) : [louza.] gwignen g., gwenngoad g., koad gwenn g., P. bloneg-gwez g., bloneg-derv g., koad gwak g. ; *den Splint vom Stammholz entfernen,* diwignenañ kefioù, diwenngoadañ kefioù.
Splinttreiber g. (-s,-) : [tekn.] skarzh-genn g., skarzh-gennoùigoù g.
Spliss[1] g. (-es,-e) : **1.** [merdead.] spis g. ; **2.** skilfenn b., sklisenn b., sklerenn b., skolpenn b., skolpad str., diskolpadenn b., skirienn b., askloed str., astell b. [*liester* estell], skeltrenn b., strimpenn b.
Spliss[2] g. (-es, liester ebet) : blev beget str., blev skalfek str., skalfoù ls.
Spliss-Cut g. (-s,-s) : divleñchañ g. ; *einen Spliss-Cut machen,* divleñchañ ar blev beget.
splissen V.k.e. (hat gesplisst) : [merdead.] spisañ.
Splisshorn n. (-s,-hörner) : [merdead.] spisour g. [*liester* spisourioù], speg g. [*liester* spegoù], beskorn g. [*liester* beskornioù].
Splitscreen g. (-s,-s) : [stlenn.] parzhadur ar skramm g.
Splitt g. (-s, [seurtoù]-e) : grozol g./str., grouan str., grell str., grell-maen str., grell-mein str., grae b., gregailh g., grotilh g., mein-ruilh ls. ; *der Passant bekam eine Ladung Splitt ab,* an tremeniad en doa paket ur strink grouan.
splitten V.k.e. (hat gesplittet) : **1.** teilen ; **2.** [polit.] barenniñ anvioù, brizhellañ.
Splitter g. (-s,-) : **1.** skilfenn b., skiltenn b., sklisenn b., sklerenn b., skolpenn b., skolp g., skolpad str., diskolpadenn b., skirienn b., askloed str., askloedenn b., astell b. [*liester* estell], skeltr str., skeltrenn b., strimpenn b., drailh g., drailhenn b. ; *Splitter ls.,* brevadur g., drailhoù diwar vreviñ ls. ; *sich (dat.) einen Splitter in den Fuß treten,* mont d'an-unan ur skilfenn en troad (*dezhañ ur skilfenn en e droad, dezhi ur skilfenn en he zroad*), tapout ur skilfenn en e droad, pakañ ur skilfenn en e droad ; *sich einen Splitter in den Finger jagen,* mont d'an-unan ur skilfenn er biz

(*dezhañ ur skilfenn en e viz, dezhi ur skilfenn en he biz*), tapout (pakañ) ur skilfenn en e viz ; **2.** skolp str./g., sklisenn b., strinkad g. ; *Glassplitter,* skolp gwer str./g. ; *Granatsplitter,* skolp obuz str./g., strinkadenn obuz b., strinkad obuz g. ; *in tausend Splitter brechen, in Splitter springen,* mont e skolp, mont a-skolp, mont a-ziskolp, mont e tammoù, mont a-dammoù, tarzhañ e skolpoù, tarzhañ e tammoù, tarzhañ a-dammoù, tarzhañ e mil damm, didammañ, disklopenniñ, disklipañ, difloskiñ, difloskañ, sklisennañ, skilfennañ, drailhañ, strimpiñ, strinkañ, terriñ a-darzh, bruzunañ, mont e bruzun, freuzañ, mont e mil damm, mont etre mil damm, diskolpañ, kreviñ, terriñ krak ; **3.** pailhour str. ; *Diamantsplitter,* pailhour diamant str. ; **4.** *den Splitter in des Nächsten Auge sehen, aber nicht den Balken im eigenen,* gwelout pelec'h eo kouezhet ar c'hleuz e park an nesañ, gwelet a ra ar blouzenn e lagad e nesañ ha ne wel ket an treust en e hini, perak e sellez-te ouzh ar blouzenn a zo el lagad da amezeg ha ne welez ket an treust a zo ez hini-te ? ar billig o tamall ar pod-houarn, bezañ evel ar gaoter oc'h ober goap eus ar pothouarn, klev ar gaoter o sarmonal d'ar pod-houarn ! bezañ evel an eil billig o chaokat rebechoù d'ar billig all, bezañ evel ar billig o seniñ d'ar pothouarn, podez verenn a ra goap ouzh podez koan hag emaint o-div war ar memes tan ! sell ouzh da votoù (ouzh da seulioù) hag e weli toull da loeroù - war stad ar re all neb a gomzo, en em sellet, hag e tavo - war stad re all neb a gomzo mar kar en em sellet a davo - na damallit ket ar re all mar n'oc'h ket hoc'h-unan didamall.

Splitterbombe b. (-,-n) : [lu] bombezenn-strink-skolpoù b.

Splitterbruch g. (-s,-brüche) : [mezeg.] torr bruzhunek g., torr sklisennet g., torr skilfennet g., torr skolpet g., torr skolpennet g.

Splitterfang g. (-s,-fänge) **/ Splitterfänger** g. (-s,-) : harz-skolpoù g., harz-strinkadoù g.

splitterfasernackt ag. : diwisk-kaer, en abid ar c'hi, dibrenn, noazh-putiran, noazh-pilh, noazh-bev, noazh-bloc'h, noazh-kaer, noazh-pidibourc'h, noazh-dibourc'h, noazh-pourc'h, noazh-puilh-pourc'h, en e blusk, en noazh-bev, noazh evel ur ran, noazh evel ur ranig, noazh-ran, en noazh-ran, en noazh-glan, war e ranig, en e ranig, en noazh-ganet, noazh evel pa oa ganet, en noazh-blouc'h, en e beskig, noazh evel ur pesk, en noazh-glez, en noazh-barbilh, en noazh-dibitilh, en noazh-dibourc'h, en noazh-grizilh, en noazh-puilh, en noazh-pourc'hen, hep strilh dilhad, na dilhad na mann en dro dezhañ, na dilhad na mann war e dro, hep neudenn dilhad en dro dezhañ, hep neudenn dilhad war e dro ; *sie waren splitterfasernackt,* war o ranig e oant.

Splitterfraktur b. (-,-en) : [mezeg.] torr bruzhunek g., torr sklisennet g., torr skilfennet g., torr skolpet g., torr skolpennet g.

splitterfrei ag. : … na ya ket e skolp ; *splitterfreies Glas,* gwer surentez str.

Splittergruppe b. (-,-n) : strolladig g., gronnadig politikel g. [*liester* gronnadoùigoù politikel].

splitterig ag. : **1.** ... a sklisenn aes, ... a skilfenn aes, ... a ya aes e skolp, skalfant ; **2.** sklisennet, skilfennet.

splittern V.k.e. (verb-skoazell **haben** : hat gesplittert) : sklisennañ, skilfennañ, skolpañ, skolpennañ, diregiñ.

V.gw. (verb-skoazell **haben** pe **sein**: hat gesplittert / ist gesplittert) : sklifennañ, tarzhañ e skolpoù, mont e skolp / sklisennañ (Gregor), mont e (etre) mil damm, terriñ krak, askloediñ.

splitternackt ag. : diwisk-kaer, en abid ar c'hi, noazh-putiran, noazh-pilh, noazh-bev, noazh-bloc'h, noazh-kaer, noazh-pidibourc'h, noazh-dibourc'h, noazh-pourc'h, noazh-puilh-pourc'h, war e ranig, en e ranig, en e blusk, en noazh-bev, noazh evel ur ran, noazh evel ur ranig, noazh-ran, en noazh-ran, en noazh-glan, en noazh-ganet, noazh evel pa oa ganet, en noazh-blouc'h, en e beskig, noazh evel ur pesk, en noazh-glez, en noazh-barbilh, en noazh-dibitilh, en noazh-dibourc'h, en noazh-grizilh, en noazh-puilh, en noazh-pourc'hen, hep strilh dilhad, hep neudenn dilhad en dro dezhañ, na dilhad na mann en dro dezhañ ; *sie waren splitternackt,* war o ranig e oant.

Splitterpartei b. (-,-en) : [polit.] strolladig g., gronnadig politikel g. [*liester* gronnadoùigoù politikel].

Splitterschutzweste b. (-,-n) : chupenn harz-strinkadoù b.

splittersicher ag. : **1.** gwarezet ouzh ar skolpoù ; **2.** didorrus.

Splitterstein g. (-s,-e) : tarzh-maen g., tarzhad g., skolpenn vaen b.

Splitterwirkung b. (-,-en) : [lu] nerzh ar skolpoù g., nerzh-skolpañ g., nerzh-strink ur vombezenn g.

Splitting n. (-s) : **1.** [tailhoù] disklêriadur kemedel dispartiet g. ; **2.** [polit.] bareniñ anvioù g., brizhelladur g.

Splittingtarif g. (-s) : feur tellañ evit un disklêriadur kemedel dispartiet g.

splittrig ag. : *sellit ouzh* **splitterig**.

Splittstreuer g. (-s,-) : [tekn.] strewerez c'hrouan b. [*liester* strewerezioù grouan].

SPÖ b. (-) : [*berradur evit* **Sozialistische Partei Österreichs**] strollad sokialour Bro-Aostria g.

Spoiler g. (-s,-) : **1.** [nij., kirri-tan] distrujer an nerzh pign g. [*liester* distrujerioù an nerzh pign] ; **2.** [film, lenn.] rakdiskuliadur noazus g.

Spoliant g. (-en,-en) : [den] diranner g., P. skraper g., dibourc'her g.

Spondäus g. (-, Spondäen) **/ Spondeus** g. (-, Spondeen) : [barzh.] sponde g., spondeenn b.

spondäisch ag. **/ spondeisch** ag. : [barzh.] spondeek.

Spongia b. (-, Spongien) : [bev., loen.] spoueeg g. [*liester* spoueeged].

spongiform ag. : [mezeg.] spoueheñvel.

spongiös ag. : [mezeg.] spoueek.

Spongiosa b. (-) : [mezeg.] gwiad spoueek g./b.

Sponsalien ls. : goulennadeg dimeziñ b.

sponsern V.k.e. (hat gesponsert) : sponsorañ, paeroniañ, patromañ.

Sponsion b. (-,-en) : [Bro-Aostria] gouel roidigezh an diplomoù g.

Sponsor g. (-s,-en) : sponsor g. [*liester* sponsored], paeron g., skoazeller brokus g., skorer g., harper g., profour g.

Sponsorin b. (-,-nen) : sponsorez b., maeronez b., skoazellerez vrokus g., skorerez b., harperez b., profourez b.

Sponsoring n. (-s) : sponsorañ g., sponsorerezh g., paeroniezh b., paeronadur g., paeroniañ g., harperezh g., skoradur g.

spontan ag. : emyoul, emlusk, emdarzh, emdarzhek, raktal, diouzhtu ; *überall im Lande kommt es zu spontanen Kundgebungen,* un tamm e pep lec'h er vro en em vod an dud war ar prim.

Adv. : a-emdarzh, diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent all, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, a-benn-kaer, war-eeun-tenn, war an taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war an tach, a-daol-dak, a-drak, hardizh, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, hep ober seizh soñj, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, a-zelazh, a-zelac'h, eus e benn e-unan, anezhañ e-unan, dioutañ e-unan.

Spontaneismus g. (-) : [polit.] emdarzhelouriezh b.

Spontaneist g. (-en,-en) : [polit.] emdarzhelour g.

spontaneistisch ag. : [polit.] emdarzhelour.

Spontaneität b. (-) **/ Spontanität** b. (-) : trummded b., raktalder g., emdarzh g., emdarzhegezh b., emyoul b.

Spontankauf g. (-s,-käufe) : pren froudennek g., prenadenn froudennek b.

Spontanzeugung b. (-) : ar genel emdarzh g., ar ganadur diwar netra g., an emgrou g.
Sponton g. (-,-s) : [arm, istor] sponton g. [*liester* spontonoù].
Spoolen n. (-s) / **Spool-Verfahren** n. (-s) : [stlenn.] moullañ ampellet g., spoulañ g.
Spooler g. (-s,-s) : [stlenn.] spouler g. [*liester* spoulerioù].
Spoonerismus g. (-, Spoonerismen) : derlinkañ g., derlinkad g. [*liester* derlinkadoù].
sporadisch ag. : **1.** skignek, dasstrewet, strewet, strewek, amstrew ; [bev.] *sporadische Arten,* spesadoù skignek ls. ; [mezeg.] *sporadische Erkrankung,* kleñved skignek g. ; **2.** mareadek, taoladek ; **3.** [mat.] areskant ; *sporadische Gruppe,* stroll areskant g.
Adv. : **1.** a-skign, a-dachadoù, a-strew, a-strouilh, war-skign, war-strew ; **2.** a-frapadoù, taol-ha-taol, taol-ha-tailh, a-daoladoù, a-daolioù, a-lajadoù, a-vareadoù, a-vomandoù, a-abadennoù, a-reuziadoù, gwech ha gwech all, mare-mare, mare-ha-mare, bep a vare, bep an amzer, bep en amzer, mareoù a vez, dre bep div wech ; *sporadisch auftreten,* dont war-wel mare-mare, c'hoarvezout mare-mare ; *er kommt nur sporadisch zu Besuch,* ne vez ket skubet gwall alies war e lerc'h, ne zeu nemet ral d'hor gwelet, ne zeu ket gwall alies betek hon ti.
Sporadischsein n. (-s) : **1.** skignegezh b. ; **2.** mareadegezh b., taoladegezh b.
Sporangium g. (-s, Sporangien) : [louza.] sporañj str., sporañjenn b.
Sporapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] **1.** [gwez] mar str., marenn b., gwez-mar str., kormelenn b., kerzhinenn b., kerzhin str., gwez-hiliber str., hiliber str., hiliberenn b. ; **2.** [frouezh] hiliber str., hiliberennoù ls., per-hiliber str., per-mar str., per-kormel str., kerzhin str.
Spore b. (-,-n) : [louza.] sporenn b., spor str. ; *Sporen bildend,* sporus ; *Sporen tragend,* sporek ; *Vermehrung über Sporen, Vermehrung durch Sporen,* sporouennañ g. ; *sich über Sporen vermehren, sich durch Sporen vermehren,* sporouennañ ; *Sporen bilden,* sporañ.
Sporenbehälter g. (-s,-) : [louza.] sporañj str., sporañjenn b.
Sporenbildung b. (-,-en) : [bev.] sporadur g.
Sporenhändler g. (-s,-) / **Sporenmacher** g. (-s,-) : kentrer g.
Sporentierchen ls. : [bev.] sporozoed ls. [*unander* sporozoenn b.].
Sporenzelle b. (-,-n) : [louza.] bolc'h spor str./g.
Sporer g. (-,-) : kentrer g.
sporizid ag. : sporlazh.
Sporizid n. (-s,-e) : sporlazher g. [*liester* sporlazherioù].
Sporn g. (-s, Sporen / Sporne) : **1.** [*liester* **Sporen**] **a)** kentr b. ; *einem Pferd die Sporen geben,* reiñ kentr d'e varc'h, reiñ un taol kentr d'e varc'h, reiñ ur gentradenn d'e varc'h, reiñ ur gentrad d'e varc'h, kentraouiñ ur marc'h, touch ur marc'h gant ar c'hentroù, poursuiñ ur marc'h, postañ ur marc'h ; *beide Sporen geben,* reiñ kentroù (ar c'hentroù) d'ur marc'h (Gregor), kentraouiñ ur marc'h eus an daou du ; *Stiefel mit Sporen,* heuzoù kentrek ls. ; *Stiefel mit Sporen versehen,* kentrañ heuzoù ; *Sternrad des Sporns,* broud-kentr g., rod-kentr b. ; **b)** [paotr-saout] garzhou g./b., garzhouin b., gwalenn-c'harzhou b., gwalenn-vroud b., broud g. ; **c)** [dre skeud.] *seine Sporen verdienen, sich die Sporen verdienen,* bezañ dellezek da sammañ ur garg bennak en abeg d'e oberoù, bezañ dellezek eus e garg ; **d)** *der Sporn des Ehrgeizes,* broud ar c'hoant sevel g., atiz ar c'hoant uhelaat g.
5. [loen., kilhog] [*liester* **Sporne**] *Fußsporn,* ell g., kentr g. ; *mit kräftigen Fußsporen,* ellek ; *mit Sporen ausgestattet,* ellet.
6. [tekn.] [*liester* **Sporne**] harpell b., branell b., skor g. ; [nij.] *Hecksporn,* harpell a-dreñv b., branell a-dreñv b., skor a-dreñv g.
7. [merdead., istor] [*liester* **Sporne**] kentr-lestr g., kentr g., tourterez b., ligorn g. ; *ein Schiff mit dem Sporn rammen,* mont a-benn en ul lestr.
spornen V.k.e. (hat gespornt) : **1.** kentraouiñ ; *Reiter, der sein Pferd spornt,* kentraouer g.
2. *gestiefelt und gespornt,* heuzet ha kentret (Gregor).
3. [dre skeud.] kentraouiñ, atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, reiñ gred da, aliañ, erbediñ, bountañ, poulzañ, alej, divorfilañ.
Spornhändler g. (-s,-) / **Spornmacher** g. (-,-) : kentrer g.
Spornrad n. (-s,-räder) / **Spornrädchen** n. (-s,-) : rod-kentr b., broud-kentr g.
spornstreichs Adv. : gant mall bras, gant hast bras, gant herr bras, gant prez vras, war vall, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, hast gantañ, gant hastidigezh vras, dre brez, gwall brez ennañ, gwall brez gantañ, gant herr, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, d'an druilh, diwar dizh, diwar brim, war ar prim, war an tizh, difrae-kaer, diwar zifrae, gant difrae bras, buan-ha-buan, dre hast, trumm-ha-trumm, prim-ha-prim, en un hunvre, dipadapa, gant pep tizh, en ur flipad, eus e vuanañ, a-brez-kaer, a-hast-kaer, a-benn herr, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant dillo bras, evel an tan, d'an tan ruz ; *spornstreichs davoneilen,* reiñ kentr d'e varc'h, mont d'ar red-tan (d'ar red-tan-ruz, d'ar red-tan-put, dre lamm ha dre red, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, gant pep tizh, endra c'haller, en ur bann, evel an tan, d'an tan ruz), mont d'ar post, posta, mont d'ar pimperlamm, redek evel un tenn (evel an avel), redek evel ur c'had, redek evel an tan, redek ken e strink an tan war e lerc'h, skeiñ kaoc'h en avel, teurel kaoc'h en avel, ober gaol, lakaat aer en e gilhoroù, lakaat tizh, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, regiñ hent, mont d'an daoulamm, daoulammat, firitellat, brigoñs, brigoñsal, ferañ, fiseliñ ; *er nahm die Beine unter die Arme und ist spornstreichs davongerannt, so schnell er nur konnte, sage ich euch !* m'ho pije gwelet anezhañ o kravañ gantañ ! hag eñ da redek, mar gouie, me lar deoc'h !
Sporobiont g. (-en,-en) / **Sporophyt** g. (-en,-en) : [bev.] sporofit g. [*liester* sporofited].
sporophytisch ag. : [bev.] sporofit, sporifitek.
Sporozoen ls. : [bev.] sporozoed ls. [*unander* sporozoenn b.].
Sport g. (-s,-e/-sportarten) : sport g. ; *Sport treiben,* ober sport ; *immer weniger Sport treiben,* koazhañ d'ober sport, rouesaat d'ober sport ; *immer öfter Sport treiben,* kreskiñ d'ober sport, stankaat d'ober sport ; *einen Sport ausüben,* ober ur sport ; *Mannschaftssport, Teamsport,* sport a-stroll g. ; *Individualsport,* sport a-hiniennoù g. ; *Amateursport,* amatouriezh b., sport amatour g. ; *Profisport, Berufssport,* sport a vicher g. ; *Wintersport,* sportoù goañv ls. ; *Kampfsport,* sport emgannañ g. ; *der Schießsport, das Sportschießen,* an tennañ sportel g. ; *sein Interesse für Sport,* e atapi ouzh ar sport g. ; *als er unser starkes Interesse für Sport bemerkte,* o welet an troet ma oamp war ar sport.
Sport- : … sport, … sportel.
Sportabzeichen n. (-s,-) : arouez sport b.
Sportakrobatik b. (-) : oueskerezh g., jiminas ouesk g.
Sportaktivität b. (-,-en) : obererezh sportel g.
Sportanlagen ls. : aveadurioù sport ls.
Sportart b. (-,-en) : diskiblezh sport b., sport g. ; *harte Sportarten, heftige Sportarten,* sportoù taer ls. ; *Basketball ist eine Sportart, bei der zwei Mannschaften versuchen, einen Spielball in den Korb des Gegners zu werfen,* bez' eo ar basket-ball ur sport ma klask daou laz bannañ ur vell e paner ar strollad enep ; *eine Sportart treiben,* ober ur sport ; *… für allerlei Sportarten, …* liessport.

Sportartikel g. (-s,-) : traezenn sport b. [*liester* traezoù sport, rikoù sport, reizhoù sport].
Sportbeilage b. (-,-n) : [kelaouennoù] stagadenn sport b., pajenn ar sportoù b.
Sportbeutel g. (-s,-) : sac'h-sport g.
Sportblatt n. (-s,-blätter) : kelaouenn sport b.
Sportbund g. (-s,-bünde) : kengevredigezh sport b., kevread sport g.
Sporteln ls. : briwerzhioù ls., briwerzh b., gopr g., kevuziadoù ls. ; *Sporteln der Notare,* paeamant dleet d'un noter g. (Gregor), gopr an noterien g. ; *gerichtliche Sporteln,* mizoù justis.
Sportfest n. (-es,-e) : gouel sport g.
Sportfischen n. (-s) : ar pesketa pikoled g.
Sportflugzeug n. (-s,-e) : karr-nij dudi g.
Sportgeist g. (-es) : sportelezh b.
Sportgeräte ls. : paramantoù ls.
Sportgeschäft n. (-s,-e) : stal-werzh traezoù sport b., stal rikoù sport b., stal reizhoù sport b.
Sportgymnastik b. (-) : *rhythmische Sportgymnastik,* jiminas luskek g.
Sporthalle b. (-,-n) : sal liessport b., sal sport b., sal jiminas b., ti-jiminas g., sal embregerezh-korf b., embleustrva g., pleustrva g.
Sporthemd n. (-s,-en) : polo g., chemizetenn b.
Sporthochschule b. (-,-n) : skol-uhel ar sport b.
sportinteressiert ag. : troet gant ar sport, troet war ar sport, atapiet kenañ gant ar sport.
sportiv ag. : [gwiad.] ... sport.
Sportkleidung b. (-,-en) : dilhad sport ls.
Sportklub g. (-s,-s) : kleub sport g., kevredigezh sport b.
Sportkolumnist g. (-en,-en) **/ Sportkommentator** g. (-s,-en) : kelaouenner sport g., displeger sportoù g.
Sportlehrer g. (-s,-) : kelenner sport g., kelenner war ar sport g.
Sportlehrerin b. (-,-nen) : kelennerez sport b., kelennerez war ar sport b.
Sportleistung b. (-,-en) : disoc'hoù sportel ls.
Sportler g. (-s,-) : sportour g., sporter g. ; *Hochleistungssportler,* sportour a live uhel g., sportour uhel g. ; *Sportler trainieren,* gourdonañ sportourien ; *Sportler mit starkem Finish, Sportler mit starkem Endspurt,* echuer g. ; *behinderter Sportler, Sportler mit körperlicher Behinderung,* nammsportour g.
sportlich ag. : ... sport, ... sportoù, sportel ; *sportliche Meisterleistung,* nove sportel b., taol-kaer sportel g. ; *die sportiche Betätigung,* ar pleustriñ sportoù g., an ober sport g., an ober sportoù g. ; *eine sportiche Betätigung,* ur bleustradenn sport b. ; *sportliche Aktivitäten,* obererezhioù sportel ls. ; *ein sportliches Spiel,* un doare reizh ha sportel da c'hoari g.
Sportlichkeit b. (-) : sportelezh b.
Sportlerin b. (-,-nen) : sportourez b., sporterez b.
sportliebend ag. : troet gant ar sport, troet war ar sport, atapiet kenañ gant ar sport.
Sportmedizin b. (-) : mezegiezh sport b., mezegiezh ar sport b.
Sportnachrichten ls. : keleier sport ls.
Sportpalast g. (-es,-paläste) : palez ar sportoù g., palez liessport g.
Sportplatz g. (-es,-plätze) : sportva g., tachenn-sport b., tachenn ar sportoù b., leur c'hoari b., embleustrva g., pleustrva g.
Sportredakteur g. (-s,-e) : kroniker sport g.
Sportreporter g. (-s,-) : kelaouenner sport g., displeger sportoù g.
Sportsachen ls. : traoù sport ls., dafar sport g., rikoù sport ls., reizhoù sport ls.
Sportschießen n. (-s) : an tennañ sportel g.
Sportschriftleiter g. (-s,-) : skridaozer sport g.
Sportschuh g. (-s,-e) : botez sport b.
sportsegler g. (-s,-) : morvaleer g., baleanter g.
Sportseite b. (-,-n) : [kelaouenn] pajenn ar sportoù b.
Sportsfreund g. (-s,-e) : P. mignon g., paotr kozh g., kamalad g.
Sportsgeist g. (-es) : sportelezh b.
Sportsmann g. (-s,-männer/-leute) : sportour g., sporter g.
Sporttasche b. (-,-n) : sac'h-sport g.
Sporttreiben n. (-s) : ar pleustriñ sportoù g., an ober sport g., an ober sportoù g.
Sporttreffen n. (-s,-) : emgav sportel g., emvod sportel g., abadenn sport b., c'hoariadeg b.
Sportturnier n. (-s,-e) : kevezadenn sport b., kevezadeg sport b., tournamant g.
Sportunfall g. (-s,-unfälle) : gwallzarvoud sport g.
Sportunterricht g. (-s) : kentelioù sport ls., prantadoù sport ls., deskadurezh sport ha korf b., korfembregerezh ha sport ; *was mich daran hindert, am Sportunterricht teilzunehmen,* ar pezh a vir ouzhin a gemer perzh er prantadoù sport, ar pezh am strum a gemer perzh er prantadoù sport.
Sportveranstaltung b. (-,-en) : abadenn sport b., c'hoariadeg b., emgav sportel g., emvod sportel g.
Sportverein g. (-s,-e) : kleub sport g., kevredigezh sport b.
Sportwagen g. (-s,-) : karr-tan sport g., karr sport g.
Sportwart g. (-s,-e) : komiser ar redadeg g.
Sportzeitung b. (-,-en) : kelaouenn sport b.
Sportzentrum n. (-s,-zentren) : kreizenn sport b.
Sporulation b. (-,-en) : [bev.] sporadur g., sporañ g.
Spot g. (-s,-s) : **1.** bomm bruderezh g. ; **2.** [gouloù] **a)** spot g. [*liester* spotoù] ; **b)** goulaouer-luc'hvanner g. ; **3.** [sport] takad g.
Spotgeschäft g. (-es,-e) : [arc'hant.] marc'had war an tach g., gwezhiadenn war an tach b., gwezhiadenn gant arc'hant a-benn b., gwezhiadenn gant arc'hant dizolo b., gwezhiadenn gant arc'hant diouzhtu b., gwezhiadenn gant arc'hant kontet b.
Spotlight n. (-s,-s) : [gouloù] spot g. [*liester* spotoù].
Spotmarkt g. (-s,-märkte) : [arc'hant.] marc'had war an tach g., marc'had gant arc'hant a-benn g., marc'had gant arc'hant dizolo g., marc'had gant arc'hant diouzhtu g., marc'had gant arc'hant kontet g.
Spott g. (-s) : godis g., taol godis g., godisadur g., godiserezh g., goap g., goapaerezh g., goapadenn b., goapaenn b., mousc'hoap g., dejan g., flemmad g., flemmadenn b., goge g., luerezh g., luadenn b., pikailhez str. ; *beißender Spott,* droukc'hoap g., komzoù flemmus ls., komzoù pegus ls., komzoù hek ls., komzoù put ls., flemmoù ls., flemmadennoù ls. ; *feiner Spott,* godis g., godiserezh g. ; *witziger Spott,* godiserezh flemmus g. ; *er erntete nur Spott und Hohn,* ne zastumas nemet goap ha dispriz ; *jemanden dem Spott preisgeben,* droukc'hoapaat u.b., flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, c'hoarzhin goap war (ouzh, ag, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., sodiñ u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., pikailhat u.b., flemmadennañ u.b., flemmata u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat

ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *mit jemandem Spott treiben,* droukc'hoapaat u.b., godisat u.b., godisal u.b., dejanal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., skeiñ tachoù gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober fent (bourd) gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b. ; *mit etwas Spott treiben,* luiñ udb, ober goap eus (ouzh) udb, c'hoarzhin goap ouzh (war, diouzh, ag, eus, da) udb, ober al lu gant (eus) udb, c'hoari al lu gant udb, ober goap gant udb, farsal diwar-benn udb, distagañ fentigelloù a-zivout udb, diskolpañ bommoù diwar-benn udb, goapaat (godisat, gogeal) udb, ober fent (bourd) gant udb, godisal war udb, treiñ udb e dejan, dejanal gant udb, dejanal ouzh udb, dejanal udb. ; *der Spott der Gesellschaft sein,* na vezañ graet nemet goapaerezh ouzh an-unan, bezañ goapaet gant an holl ; *etwas zum Spott sagen,* lavaret udb evit ober goap, bezañ goap gant an-unan o lavaret udb, lavarout udb dre c'hoap (dre dre c'hodis, c'hodiserezh, dre zejan, evit godisal, evit farsal, gant goap, gant goapaerezh) (Gregor), lavaret udb diwar c'hoap (diwar vousc'hoap, war ton ar godiserezh) ; *argloser Spott,* goap hep malis g. ; *jemandes Spott in den Wind schlagen,* lezel goapaerezh u.b. da vont gant an avel ; *ihr Spott konnte ihn nicht aus der Ruhe bringen,* lezel a rae o goapaerezh da vont gant an avel, ne rae ket an disterañ seblant ag o goapaerezh.

Spottbild n. (-s,-er) : ludresadenn b., luskeudenn b., flemmskeudenn b., tresadenn c'hodisus b.

spottbillig ag. : evit ur priz dister, evit un dister briz, evit an hanter eus netra, evit daouhanter netra, marc'had-mat-lous, marc'had-mat-vil, kazi evit netra, gwall varc'had, re varc'had, a-stok-varc'had, da gaout evit ur bouton ; *spottbillig verkaufen,* lezel da vont evit ur priz dister (evit ur priz marc'had-mat-lous, evit ur priz marc'had-mat-vil, evit ur priz gwall varc'had, evit ur priz re varc'had, evit an hanter eus netra, evit daouhanter netra), gwerzhañ a-stok-varc'had ; *er hat mir alles spottbillig verkauft,* lezet en deus pep tra ganin evit ur bouton.

Spottdichter g. (-s,-) : barzh flemmataer g., luadenner g.

Spottdrossel b. (-,-n) : [loen.] risweer stourmidik g. [*liester* risweered stourmidik].

Spöttelei b. (-,-en) : godis g., taol godis g., godiserezh g., goap g., goapaerezh g., goapadennoù ls., godiserezhioù ls., mousc'hoap g., dejan g., flemmad g., flemmadennoù ls., pikailhez str., tatin g., tatinerezh g.

spötteln V.gw. (hat gespöttelt) : mousfentiñ, pikailhat , flemmañ, flipata, komz dre zejan, lavaret traoù war ton ar godiserezh ; *über jemanden spötteln,* flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, flemmata u.b., flemmadennañ u.b, c'hoarzhin goap war (ouzh, ag, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., sodiñ u.b., droukc'hoapaat u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., ober fent gant u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., flemmañ / dantañ / pikailhat u.b. (Gregor), P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b.

Spötteln n. (-s) : godiserezh g., goapaerezh g., dejan g., luerezh g., luiñ g., tatinerezh g.

spotten V.gw. (hat gespottet) : **1.** *über jemanden spotten,* flemmañ u.b. diwar farsal, flemmañ u.b. dre zejan, flemmañ u.b. dre c'hodis, c'hoarzhin goap war (ouzh, ag, da, diouzh) u.b., goapaat (godisat, dejanal, gogeal) u.b., godisal u.b., dejanal gant u.b., dejanal ouzh u.b., kemer dihued gant u.b., kaout un taol c'hoarzhin diwar-goust u.b., ober an diod gant u.b., ober ar sod gant u.b., diodiñ u.b., sodiñ u.b., droukc'hoapaat u.b., defoeiañ u.b., ober foei d'u.b., godisal diwar-goust u.b., ober goap ouzh (diouzh, ag, gant, diwar) u.b., stagañ goap ouzh (diouzh, ag, da, war) u.b., farsal diwar-bouez (diwar goust) u.b. (Gregor), ober anezhi gant u.b., ober goap ouzh genoù u.b., ober fent gant u.b., ober bisk d'u.b., ober bisk gant u.b., hejañ e gerc'h d'u.b., ober al lu gant u.b., ober al lu eus u.b., c'hoari al lu gant u.b., ober ar Yannig gant u.b., ober lallaig gant u.b., c'hoari an dall d'u.b., ober an dall d'u.b., ober an ogn gant u.b., skeiñ tachoù d'u.b. (gant u.b.), ober goapaerezh diwar-goust u.b., ober goapaerezh ouzh u.b., ober fent eus u.b., diskolpañ tammoù bihan gant u.b., hegal u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., añjinañ u.b., tunañ u.b., heskinañ (hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, atahinañ, garchennat) u.b., garchennat ouzh u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., pikailhat u.b., flemmata u.b., flemmadennañ u.b., ober kaozioù diwar-benn u.b., rouzañ e gased d'u.b., bezañ gant u.b., ober gant u.b., P. frotañ kaoc'h ouzh genoù u.b. ; *über etwas spotten,* luiñ udb, ober goap eus (ouzh) udb, c'hoarzhin goap ouzh (war, diouzh, ag, eus, da) udb, ober al lu gant (eus) udb, c'hoari al lu gant udb, ober goap gant udb, farsal diwar-benn udb, distagañ fentigelloù a-zivout udb, diskolpañ bommoù diwar-benn udb, goapaat (godisat, gogeal) udb, ober fent (bourd) gant udb, godisal war udb, treiñ udb e dejan, dejanal gant udb, dejanal ouzh udb, dejanal udb. ; *der Gefahren (gen.) spotten,* ober forzh eus an dañjerioù, na gaout aon dirak mann ebet, bezañ ur paotr a foeltr forzh, bezañ ur paotr diouzh an druilh, bezañ ur paotr disaouzan, bezañ ur paotr diskramailh, bezañ ur paotr diramailh g., bezañ ur paotr diflav, bezañ un amgrener ; *über die Religion spotten,* sakreal, disakreal, touiñ Doue, ober goap eus ar relijion, ober goap gant ar relijion, gallegañ a-enep ar relijion ; *du hast leicht spotten,* te a zo ebat dit ober goap, brav eo dit ober goap ; *spottet nur ! das lässt mich kalt !* e c'hallit krediñ ! ; *spottet nicht !* na rit ket a c'hoap ! ; **2.** [dre astenn.] *das spottet jeder Vernunft,* sot-mat ha direizhpoell eo an dra-se - sot ha diboell eo an dra-se - diskiant eo kement-se - un dra diskiant eo, mard eus unan - un dra diskiant eo, mard eus hini - se 'zo pell diouzh gwel ar skiant-vat - amañ e koll ar meiz poell e gudenn ; *es spottet jeder Beschreibung,* en tu all d'ar pezh a c'hell bezañ danevellet emañ, n'eus ket tu da gontañ an dra-se, dreistlavar eo kement-se, n'eus ger ebet evit danevelliñ an dra-se, dilavarus eo, kement-se a zo en tu all d'ar pezh a c'hellfed lavaret, n'eus netra da lavaret diwar-benn an dra-se, n'oufe den kompren an dra-se, n'eus ket tu da grediñ an dra-se, ne c'hall ket spered Mab-den dre e faltazi ijinañ

un dra e-giz-se, kement-se a ya en tu-hont da bep faltazi, un dra digompren eo.
Spotten n. (-s) : dejanerezh g.
Spötter g. (-s,-) : **1.** goapaer g., godiser g., dejaner g., pikailher g., flemmer g., flemmadenner g., gogeer g., risigner g., tatiner g., richaner g. ; **2.** [loen.] goapaer melen g.
Spötterei b. (-,-en) : godis g., taol godis g., godiserezh g., godisadur g., goap g., goapaerezh g., goapadennoù ls., godiserezhioù ls., mousc'hoap g., dejan g., goge g., gogeadennoù ls., tatin g., tatinerezh g.
Spötterin b. (-,-nen) : goapaerez b., godiserez b., dejanerez b., tatinerez b.
Spottgeburt b. (-,-en) : P. euzhden g., krank-saoz g., euzhadenn b., penn-sac'h g., urupailh g., traouilh g., sioc'han g., speñv g., bouilh g., stronkig g.
Spottgedicht n. (-s,-e) : flemmgan g., flemmskrid g., luadenn b.
Spottgeld n. (-s) : [tro-lavar] *er hat es für ein Spottgeld erstanden,* gwerzhet e oa bet dezhañ evit ur priz marc'had-mat-lous (evit ur priz gwall varc'had, evit ur priz re varc'had, evit ur priz marc'had-mat-vil, evit an hanter eus netra, evit daouhanter netra, a-stok-varc'had).
spöttisch ag. : tatin, godisus, droukc'hoapaus, goapaus, goap, goapaer, gogeer, dejanus, tagellus, tatinus, dibalamour, war ton ar godiserezh ; *spöttisch lachen,* dejanal, c'hoarzhin yud, risignal, skrignal, godisat, godisal, c'hoarzhin goap, c'hoarzhin en un doare faeüs, brizhc'hoarzhin, richanañ, ober ur c'hoarzh ki, ober ur c'hoarzh gadal (Gregor) ; *spöttisches Lachen,* c'hoarzh yud (droukc'hoapaus, goapaus, goapaer, goap, faeüs, gadal, blech) g., brizhc'hoarzh g., c'hoarzh ki g., risign g., richan g. ; *ein spöttisches Lächeln,* ur mousc'hoarzh ki g., ur mousc'hoarzh gadal g., ur mousc'hoazh dibalamour g., ur mousc'hoazh goapaus g., ur mousc'hoazh goap g., ur mousc'hoazh goapaer g., ur mousc'hoazh godisus g. ; *spöttisches Grinsen,* skrign goapaer g. ; *spöttisch nachahmen,* luadenniñ ; *sie folgte mit spöttischer Miene den Ausführungen des Vortragenden,* goap a oa ganti o selaou displegadurioù ar prezegenner.
Spottlied n. (-s,-er) : flemmgan g.
spottlustig ag. : droukc'hoapaus, goapaus, goapaer, dejanus, godisus, tatin, tatinus, tanellus.
Spottname g. (-ns,-n) : goapanv g., lesanv-godis g. lesanv goapaus g. (Gregor), lesanv goapaer g., lesanv goap g., lesanv godisus g., moranv g., flemmanv g.
Spottpreis g. (-es,-e) : priz marc'had-mat-lous g. ; *er hat es zu einem Spottpreis erstanden,* gwerzhet e oa bet dezhañ evit ur priz marc'had-mat-lous (evit ur priz gwall varc'had, evit ur priz re varc'had, evit ur priz marc'had-mat-vil, evit an hanter eus netra, evit daouhanter netra, a-stok-varc'had) ; *zu einem Spottpreis (zu Spottpreisen) verkaufen,* gwerzhañ evit an hanter eus netra, gwerzhañ evit daouhanter netra, gwerzhañ marc'had-mat-lous, gwerzhañ a-stok-varc'had, reiñ evit ur priz dister, lezel da vont evit an hanter eus netra, difoarañ diouzh, stropañ, gwerzhañ evit ur bouton ; *Verkauf zu Spottpreisen,* difoar b.
Spottreden ls. : godis g., godiserezh g., goap g., goapaerezh g., goapadennoù ls., godiserezhioù ls., mousc'hoap g., dejan g.
spottschlecht ag. : argarzhus, euzhus, fallakr.
Spottschrift b. (-,-en) : libell b., flemmskrid g.
Spottsucht b. (-) : spered tatin g., spered godisus g., spered droukc'hoapaus g., spered goapaus g., spered goapaer g., spered dejanus g.
Spottvogel g. (-s,-vögel) : goapaer g., godiser g., dejaner g., pikailher g., flemmer g., gogeer g., risigner g., tatiner g.
spottweise Adv. : evit ober goap, dre c'hoap, dre c'hodiserezh, evit godisal, evit farsal, gant goap, gant goapaerezh, diwar c'hoap, diwar vousc'hoap, war ton ar godiserezh.
Sprachatlas g. (-/-ses,-se/-atlanten) : atlas ar yezhoù g., atlas ar yezh g., atlas yezhel g.
Sprachausgabe b. (-,-n) : [stlenn.] daskor son g.
Sprachaufenthalt g. (-s,-e) : staj evit deskiñ ur yezh g., chomadenn evit deskiñ ur yezh b.
Sprachbarriere b. (-,-n) : skoilh ar yezh g., skoilh ar yezhoù g.
Sprachbau g. (-s) : [yezh.] ereadurezh g., kevreadurezh g., kevreadur g.
sprachbegabt ag. : *er ist sprachbegabt,* deskiñ a ra ken aes ha tra kement yezh a zo, deskiñ a ra a-aes-vat kement yezh a zo, deskiñ a ra aes-ral kement yezh a zo, kreñv eo war ar yezhoù, ur mailh eo war ar yezhoù, ki eo war ar yezhoù, gouenn a zo ennañ da zeskiñ yezhoù, barrek eo war ar yezhoù.
Sprachbegabung b. (-) : donezonoù kaer da zeskiñ ar yezhoù ls., donezon ar yezhoù g./b.
Sprache b. (-,-n) : **1.** komz b./g., prezeg g., lavar g. ; *die Sprache verlieren,* koll ar prezeg, koll ar gomz, koll ar c'homz, bezañ skoet gant ar simud, mudañ ; *er fand seine Sprache wieder,* ar gomz a zeuas dezhañ en-dro, ar c'homz a zeuas dezhañ en-dro, ar prezeg a zeuas dezhañ en-dro, askavout a reas ar prezeg, askavout a reas ar gomz, askavout a reas ar c'homz, adkavout a reas ar prezeg, adkavout a reas ar gomz, adkavout a reas ar c'homz, distaget e voe e deod, dont a reas e deod da zistagellañ, liamm e deod a ziskoulmas, divudañ a reas ; *den Stummen ihre Sprache zurückgeben,* adreiñ ar prezeg d'ar re vut ; *er hat die Sprache nicht mehr in der Gewalt,* n'eo ket mestr mui war e imor (d'e imor, d'e gomzoù) ; *der Sprache beraubt,* skoet gant ar simud, mut, kollet ar gomz gantañ, kollet ar c'homz gantañ, kollet ar prezeg gantañ ; *sich der Sprache des gemeinen Mannes bedienen,* kaozeal evel ar bobl ; *er hatte eine grobe Sprache, er führte eine ordinäre Sprache,* kaozeal a rae gast, kaozeal a rae vil, lous e oa e c'henoù, un teod lous a zen e oa, ur genoù lous a zen a oa anezhañ, ur beg vil a oa anezhañ, mont (komz) a rae rust (dibalamour) ouzh an dud, komz a rae ken gros hag ur mevel, boull e oa e grouer, gwallgaozeal a rae d'an dud, lourt e oa e barlant, lardañ a rae e gomzoù gant gerioù gros, techet e oa da lavaret tourc'haj ; *eine deutliche Sprache sprechen,* komz fraezh ha distag ; *er hat eine stotternde Sprache,* berr eo e deod un tamm da gaozeal, un tamm e vez dalc'het (un dalc'h en devez) en e gomz, dalc'het eo en e gomz, dalc'het eo en e lavar, dalc'het eo en e c'her, stag eo e deod ouzh e vouzelloù, mannous eo, emañ ar strakouilhon gantañ ; *jemandem die Sprache verschlagen,* troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., batañ u.b., lakaat u.b. berr ; *das verschlug mir die Sprache,* stouvañ a reas va mouezh - kouezhañ a reas ar sabatur warnon - chom a ris badet - menel a reas ar gomz ennon - chomet e oan war va c'hement all - chomet e oan skodeget o klevet kement-se – sabatuet mik e oan o klevet an dra-se - chom a ris abafet lip - stabanet e oan - tapet lopes e oan - badaouet e oan o welet an dra-se - chom a reas balc'h va genoù o welet kement-se - kement-se a daolas ac'hanon en alvaon - ha pa vefe kouezhet an neñv warnon, ne vije ket bet gwashoc'h - ansouezh bras a oa ganin - chomet e oan d'ober yezhoù - chomet e oan miget - minellet e oa va zeod - ne oan ket evit lavaret grik - ne oan ket evit rannañ ger - chomet e oan berr ; *verwaschene Sprache,* distagadur laosk g.
2. yezh b., parlant g., langaj g., lavar g. ; *ausgestorbene Sprache,* yezh aet da get b. ; *tote Sprache,* yezh varv b. ; *gefährdete Sprache, bedrohte Sprache,* yezh en arvar da vont da get b. ; *moribunde* Sprache, yezh toc'hor b. ; *lebende Sprache, moderne Sprache,* yezh vev b. ; *die Feinheiten der Sprache, die Nancen der Sprache, die Subtilitäten der Sprache,* soutilderioù ar yezh ls. ; *eine Sprache sprechen,* komz ur yezh, dont mat (dont aes) ur yezh gant an-unan ; *eine Sprache beherrschen,* dont mat (brav, aes) ur yezh gant an-unan, bezañ reizh war ur yezh, dont riel ha

fraezh ur yezh gant an-unan, bezañ akuit war ur yezh, bezañ barrek war ur yezh, bezañ gourdon ouzh ur yezh, mestroniañ ur yezh ; *fremde Sprache, Fremdsprache,* yezh estren b. ; *menschliche Sprache,* yezh Mab-den b. ; *Muttersprache, Erstsprache,* yezh-vamm b., yezh c'henidik b., yezh kentañ b. ; *Vernakularsprache, Vernakulärsprache,* yezh kendiñvel b., yezh ar vro b., yezh-pobl b., teodyezh b., yezh tud ar vro b., yezh an henvroiz b. ; *Umgangssprache,* kenyezh b. ; *alte Sprache,* henyezh b. ; *Landessprache,* yezh ar vro b., yezh vroadel b. ; *Sprache des Volkes, Volkssprache,* yezh ar bobl b. ; *Bühnensprache,* yezh ar c'hoariva b. ; *Gaunersprache,* jagouilhaj g., safar g., luc'haj g., brizhyezh b., gregach g. ; *die Tiersprachen,* yezhoù al loened ls. ; *rudimentäre Sprache,* yezh distuz b. ; *eine gehobene Sprache, eine gewählte Sprache, eine gepflegte Sprache,* ul live yezh uhel g., un doare komz lipet g., un doare komz tonius g., ul langaj mistr g., ur yezh cheuc'h b., ur yezh uhel b., ur yezh lennegel b. ; *seine Sprache verfeinern,* glanaat e yezh ; *eine Sprache läutern,* didrefoediñ ur yezh, c'hwennat an trefoedadurioù diouzh ur yezh, reizhañ ur yezh ha skarzhañ diouti ar gerioù estren, ober karzhadenn en ur yezh ; *er hielt seine Vorträge immer in einfacher Sprache, was allgemein verständlich war,* e brezegennoù a veze atav plaen hag aes da gompren ; *kaufmännische Sprache,* yezh ar genwerzh b. ; *Ausgangssprache,* yezh kein b. ; *Zielsprache,* yezh tal b. ; *blumenreiche Sprache,* yezh skeudennek b. ; *die Beschreibung des strukturellen Aufbaus der menschlichen Sprache,* an deskrivañ strukturelour eus ar yezh g. ; *grammatisch unkorrekte Sprache, verstümmelte Sprache,* yezh trefoet b., yezh diforch b. ; *Schriftsprache,* yezh lennegel b., yezh skrivet b., yezh lennek b. ; *gesprochene Sprache,* teodyezh b., yezh komzet b., parlant g. ; *die geschriebene Sprache und die gesprochene Sprache,* ar yezh skrivet hag ar yezh komzet ; *poetische Sprache, dichterische Sprache,* lavar barzhel g. ; *eine Sprache verstümmeln, eine Sprache verhunzen,* eskaoutiñ ur yezh, drailhañ ur yezh, distripañ ur yezh, faoutañ ur yezh ; *eine Rede in englischer Sprache halten,* delc'her ur brezegenn e saozneg ; *filmische Sprache, Sprache des Kinos,* pluennerezh filmel g. ; [polit.] *Betonsprache, Holzsprache, hölzerne Sprache,* touellyezh b. ; *keltische Sprachen,* yezhoù keltiek ls. ; *die Mutationen bilden eines der wesentlichen Merkmale der keltischen Sprachen,* ar c'hemmadurioù a zo unan eus perzhioù dibarañ ar yezhoù keltiek ; *Bretonisch und Walisisch sind zwei verwandte Sprachen,* bez' eo ar brezhoneg hag ar c'hembraeg div yezh nes an eil d'eben, bez' eo ar brezhoneg hag ar c'hembraeg yezhoù kar ; *nicht die Sprache ist es, die man verachtet, sondern das Volk, das sie spricht,* n'eo ket ar yezh an hini eo a vez disprizet, met ar bobl a gomz anezhi ; *mein Land, meine Sprache und meine Freiheit,* va bro, va yezh ha va frankiz ; *die alte Sprache unserer Väter,* lavar kozh hon tadoù g. ; *die bretonische Sprache,* ar yezh vreton b., ar brezhoneg g., ar yezh vrezhonek b. ; *das Wiederaufblühen der bretonischen Sprache,* adsav ar brezhoneg g. ; *der bretonischen Sprache wurde in den Schulen einen lächerlich winzigen Platz zugestanden,* digoret e voe gant pizhoni dorioù ar skolioù d'ar brezhoneg ; *die bretonische Sprache verachten,* ober ruz war ar brezhoneg, ober teil gant ar brezhoneg ; *viele Bretonen verfügen über keinerlei Kenntnisse der bretonischen Sprache,* dianav eo ar brezhoneg da veur a zen e Breizh ; *das Aufgeben der bretonischen Sprache,* dilez ar brezhoneg g., dilezidigezh ar brezhoneg b. ; *die vorsätzliche Vernichtung einer Sprache ist ein Verbrechen,* un torfed eo klask lazhañ ur yezh ; *ein Volk durch gezielte politische Maßnahmen von seiner Sprache abbringen,* seveniñ ur yezhlazh, ober ur yezhlazh ; *seit zweihundert Jahren ist die bretonische Sprache einer gezielten Politik der Sprachunterdrückung unterworfen, die letztlich durchaus zum Linguizid führen wird,* abaoe daou-c'hant vloaz e vez gwasket ar brezhoneg gant ur politikerezh a-ratozh a gaso a-benn ar fin d'ur yezhlazh peurglok ; *keine andere Sprache als Französisch war erlaubt,* ne veze aotreet ken yezh nemet ar galleg, ne veze aotreet yezh all ebet estreget ar galleg ; *alle festen Bewohner der Bretagne, egal welcher Hautfarbe, Religion, Abstammung oder Sprache sie sind, sind Bretonen,* Breizhiz eo an holl dud a chom ingal e Breizh hep diforc'h a liv kroc'hen, a relijion, a orin pe a yezh ; *unsere Sprache muss unbedingt in allen Bereichen ständig angewandt werden,* ezhomm a zo da verat hor yezh dalc'hmat war bep tachenn ; *durch die Vorherrschaft des Französischen verliert die bretonische Sprache allmählich ihre Seele,* kontammet e vez tamm-ha-tamm ar brezhoneg gant dreistbeli ar galleg.

3. komzoù ls. ; *eine urwüchsige Sprache,* komzoù diskramailh ls. ; [dre astenn.] *was für eine Sprache sprechen Sie da ?* petra 'dalv ar c'homzoù-se ? ; *er will nicht recht mit der Sprache heraus,* n'en deus ket c'hoant da zispakañ (da zisac'hañ) ar pezh a oar ; *los, raus mit der Sprache !* dispak 'ta ! respont 'ta ! distrip 'ta ! komzit bremañ ! lavarit ho sonj 'ta ! disac'h 'ta ! disac'hit 'ta ! lavar da stal 'ta !

4. kaoz b. ; *die Sache kam zur Sprache,* lakaet e voe ar gaoz war ar c'hraf-se, kaoz a voe eus (diwar-benn) an dra-se, komzet e voe eus an dra-se, dont a reas an dra-se war an tabier, sevel a reas kaoz eus (diwar-benn) an dra-se ; *etwas zur Sprache bringen,* lakaat (tennañ) ar gaoz war udb, lakaat udb war an doubier, lakaat udb war an tabier ; *eine Frage zur Sprache bringen,* lakaat ar gaoz war udb ; *wozu sollten wir diese alten Geschichten wieder zur Sprache bringen ?* perak degas an traoù-se war-c'horre ?

5. [yezhouriezh] *verbundene Sprache,* steuñvenn ar prezeg b., steuñvenn ar gomz b. ; *natürliche Sprache,* yezh naturel b. ; *agglutinierende Sprachen,* yezhoù dazgludadek ls. ; *flektierende Sprachen,* yezhoù plegadek ls. ; *Klicksprache,* yezh kliket b. ; *Deklinationssprache,* yezh troel b. ; *die Gebärdensprache,* ar yezh veidel b., yezh an arouezioù b., ar bouzareg g., ar yezh vouzarek b. ; *dominierte Sprachen und dominierende Sprachen,* yezhoù suj ha yezhoù trec'h ; *Ausgangssprache,* yezh kein b. ; *Zielsprache,* yezh tal b.

6. [stlenn.] areg g. ; *konstruierte Sprache, Kunstsprache, künstliche Sprache,* areg kalvezadel g. ; *Programmiersprache,* areg gouleviñ g., yezh programmiñ b. ; *Assemblersprache,* areg kuntellañ g. ; *Maschinensprache,* areg ijinenn g.

Spracheigenheit b. (-,-en) : perzh dibar ur yezh g. ; *bretonische Spracheigenheit,* brezhonegadur g., perzh dibar ar brezhoneg g. ; *deutsche Spracheigenheit,* perzh dibar an alamaneg g., alamanegadur g.

Spracheigentümlichkeit b. (-,-en) : perzh dibar ur yezh g. ; *spanische Spracheigentümlichkeit,* perzh dibar ar c'hastilhaneg (P. ar spagnoleg) g., kastilhanegadur (P. spagnolegadur) g. ; *ionische Spracheigentümlichkeit,* ionegadur g.

Spracheingabe b. (-,-n) : [stlenn.] mouezhlankerezh g.

Spracheinheit b. (-,-en) : [yezh.] unvez b. ; *bedeutungstragende Spracheinheit,* unvez eulek b. ; *diskrete Spracheinheit,* unvez arskarek b.

Sprachenlehrer g. (-s,-) : kelenner yezhoù estren g.

Sprachenlehrerin b. (-,-nen) : kelennerez yezhoù estren b.

Sprachenmord g. (-s,-e) : yezhlazh g., yezhlazhañ g., yezhlazherezh g., yezhlazhadenn b. ; *kennst du das Land, wo Sprachenmord blüht ?* hag anavezout a rez ar vro a vleugn ar yezhlazherezh enni ? ; *seit zweihundert Jahren ist die bretonische Sprache einer gezielten Politik der Sprachunterdrückung unterworfen, die letztlich durchaus zum Sprachenmord führen wird,* abaoe daou-c'hant vloaz e vez gwasket ar brezhoneg gant ur politikerezh a-ratozh a gaso a-benn ar fin d'ur yezhlazh peurglok ; *an einem Sprachenmord aktiv teilnehmen,* yezhlazhañ.

Sprachentwiclungsstörung b. (-) : [mezeg.] *spezifische Sprachentwicklungsstörung,* migomz g., [dispredet] klevmuderezh g.
Sprachenverwirrung b. (-) : **1.** kemmesk ar yezhoù g. ; **2.** [tr-l] *babylonische Sprachenverwirrung,* babelegezh b., stad vabelek an traoù b.
Spracherkennung b. (-,-en) : [stlenn.] *automatische Spracherkennung,* naouaerezh ar gomz g., naouaat ar vouezh g.
Spracherwerb g. (-s) : akuizitadur ar gomz g., tapadur ar yezh g., piaouekaat al lavar g.
sprachfähig ag. : barrek da gomz ; *der Mensch ist das einzige sprachfähige Lebewesen,* bez' eo an den al loen nemetañ barrek da gomz.
Sprachfähigkeit b. (-,-en) : **1.** barregezh da gomz b. ; **2.** live yezh g. ; *ich hatte meine Sprachfähigkeiten verbessert,* barrekaet e oan da gomz ar yezh.
Sprachfamilie b. (-,-n) : [yezh.] kerentiad g. ; *die indogermanische Sprachfamilie,* ar c'herentiad indezeuropek g.
Sprachfehler g. (-s,-) : **1.** [mezeg.] strafuilh ar gomz g., direizhamant ar gomz g., dizurzh ar gomz g., trubuilh ar gomz g., direizhder ar gomz g., ; *er hatte einen Sprachfehler,* un tamm e oa dalc'het (un dalc'h en doa) en e gomz, dalc'het e oa en e gomz, dalc'het e oa en e lavar, dalc'het e oa en e c'her, stag e oa e deod ouzh e vouzelloù, mannous e oa, edo ar strakouilhon gantañ ; **2.** fazi e-keñver reolennoù ar yezh reizh g., fazi yezh g., fazi distagadur g., fazi g., rampadenn b., risklkomz g., riskledenn deod b., gouskomz g.
sprachfertig ag. : helavar, helavar da brezeg, beget mat, teodet mat, teodet kaer, latennet kaer, latennet mat, lañchennet mat, un teod helavar dezhañ, dilu a deod, hir e deod, ur c'haozeer brav anezhañ, ur mestr kaozeer anezhañ, ur gwir brezeger anezhañ, ur c'homzer brav anezhañ, un den a lokañs anezhañ, ur c'homzer flour anezhañ, un distager kaer anezhañ, ur beger mat anezhañ, un teod kaer a zen anezhañ, brokus a gomzoù, aes ha fraezh ar prezeg gantañ.
Sprachfertigkeit b. (-) : barregezh da gomz b., komz b., donezon ar gomz g./b.
Sprachforscher g. (-s,-) : yezhoniour g., yezhour g.
Sprachforschung b. (-) : yezhoniezh b., yezhouriezh b. ; *vergleichende Sprachforschung,* yezhoniezh dre geñveriañ b.
Sprachführer g. (-s,-) : sturlevr yezh pleustrek g.
Sprachfunktion b. (-,-en) : [yezh.] arc'hwel al lavar g. ; *referentielle Sprachfunktion,* arc'hwel ergeñveriñ al lavar g.
Sprachgebiet n. (-s,-e) : tachenn yezh b., takad yezh g., yezhva g. ; *gälisches Sprachgebiet,* gouezelegva g., gouezelva g., yezhva ar gouezeleg g. ; *englisches Sprachgebiet,* saoznegva g., yezhva ar saozneg g. ; *bretonisches Sprachgebiet,* brezhonegva g., yezhva ar brezhoneg g.
Sprachgebrauch g. (-s,-gebräuche) : implij ar yezh g., doare da gaozeal g. ; *im allgemeinen Sprachgebrauch eingebürgert,* degemeret e-barzh ar yezh gant ar boaz ; *falscher Sprachgebrauch,* drougimplij ar yezh g. ; *der Sprachgebrauch soll entscheiden,* an arver a skaro.
Sprachgefühl n. (-s) : skiant ar yezh b.
Sprachgelehrte(r) ag.k. g./b. : lizheregour g., lizheregourez b.
Sprachgemeinschaft b. (-,-en) : **1.** kenyezhegezh b. ; **2.** kumuniezh yezhel b.
Sprachgenie n. (-s,-s) : mailh war ar yezhoù g., ki war ar yezhoù g.
Sprachgeografie b. (-) / **Sprachgeographie** b. (-) : yezhdouaroniezh b., douaryezhoniezh b.
sprachgeografisch ag. / **sprachgeographisch** ag. : yezhdouaroniezhel, douaryezhoniezhel.
Sprachgeschichte b. (-) : istor ar yezhoù g., istor ar yezh g.
sprachgewandt ag. : helavar, helavar da brezeg, beget mat, teodet mat, teodet kaer, latennet kaer, latennet mat, lañchennet mat, un teod helavar dezhañ, hir e deod, dilu a deod, ur c'haozeer brav anezhañ, ur c'haozeer plaen anezhañ, ur mestr kaozeer anezhañ, ur gwir brezeger anezhañ, ur c'homzer brav anezhañ, un den a lokañs anezhañ, ur c'homzer flour anezhañ, un distager kaer anezhañ, ur beger mat anezhañ, un teod kaer a zen anezhañ, brokus a gomzoù, aes ha fraezh ar prezeg gantañ ; *ein sprachgewandter Mensch,* ur c'haozeer dibabet g., ur c'haozeer plaen g., ur c'haozeer brav g., ur c'homzer brav g., un den a lokañs g., ur c'homzer flour g., un distager kaer g., ur beger mat g., un teod kaer a zen g., ur mestr kaozeer g., ur gwir brezeger g., unan hag a oar kaozeal ken brav ma tennfe laezh digant un tarv g., unan a oar treiñ krampouezh g., unan a oar treiñ brav ar grampouezhenn g., unan a oar treiñ brav e grampouezhenn g., unan a oar dispakañ brav e gaoz g.
Sprachgrenze b. (-,-n) : bevenn ur yezhva b., bevenn yezhel b.
Sprachheilkunde b. (-) : [mezeg.] ortofoniezh b., mouezheeunerezh g.
-sprachig ag. : *dreisprachig,* teiryezhek, e teir yezh, … teir yezh ; *zweisprachig,* divyezhek, e div yezh, … div yezh ; *deutschsprachig,* alamanek, alamanegour, alemanek, alemanegour.
Sprachimperialismus g. (-) : impalaerouriezh yezhel b.
Sprachinsel b. (-,-n) : [yezh.] enklozadur yezh g., sankenn yezh b.
Sprachkenner g. (-s,-) : yezhoniour g., yezhour g., lizheregour g.
Sprachkenntnisse ls. : gouiziegezhioù war ur yezh ls., gouiziegezhioù war meur a yezh ls.
Sprachkunde b. (-) : yezhoniezh b., yezhouriezh b.
sprachkundig ag. : barrek war ar yezh, gourdon ouzh ar yezh.
Sprachkurs g. (-es,-e) : kentelioù yezh ls.
Sprachlabor n. (-s,-s) : labourva yezhoù g., labourva yezh g.
Sprachlaut g. (-s,-e) : [yezh.] soniad g. ; *eingefügter Sprachlaut, eingeschobener Sprachlaut, eingeschalteter Sprachlaut,* soniad dazlec'hiet g., epentezenn b., dazlec'hiadur g.
Sprachlehre b. (-) : [yezh.] yezhadur g., yezhadurezh b., gramel g., gramadeg b.
Sprachlehrer g. (-s,-) : kelenner yezh estren g.
Sprachlehrerin b. (-,-nen) : kelennerez yezh estren b.
sprachlich ag. : yezhel, yezhoniel, a-fet yezh, lavarel, … lavar ; *bedeutungstragende sprachliche Einheit,* unvez eulek b. ; *das Wort „Digital-Analog-Umsetzer“ ist eine sprachliche Neuprägung,* ar ger “niverelaer” a zo un nevezc'her anezhañ.
Adv. : a-fet yezh, dre gomz ; *sprachlich entgleisen,* mont re bell gant e gomzoù.
sprachlos ag. : dilavar, divouezh, digomz, mik, miget, mut, balc'h e c'henoù, amlavar, paf, simut, abaf, sabadac'het, saezhet, sabatuet, sabaturet, alvaonet, alvaon, o stonkañ gant ar sebez, skoelfet, stouvet, treboulet, trejeboulet, baduellet, daoubennet, dineuz, divarc'het, diskaret, skodeget, stravaget, kalmet, stonket, ger ebet gantañ, kouezhet ar sabatur warnañ, badet, notet, bamet ; *sprachlos sein,* bezañ dilavar, bezañ divouezh, na c'hallout ober yezh, na vezañ evit lavaret grik, na vezañ evit rannañ ger ; *sprachlos dastehen,* bezañ skoet-mik gant ar souezh, chom gak gant ar souezh, chom e c'henoù war nav eur (war nav eur hanter, digor war c'hwec'h eur, digor war greisteiz hanter), bezañ berr war e c'her, na gavout dafar da respont, na c'houzout mui petra lavaret, na gavout takenn da lavaret, chom lug, bezañ lug, chom berr war e c'her, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ kalmet, chom war e gement all, bezañ kouezhet ar sabatur war an-unan, chom badet, kouezhañ war e gement all, chom balc'h e c'henoù, chom beg ha razh, chom divouezh, chom stouvet, chom saezhet, chom miget,

chom mik, chom bouc'h, chom boud da respont, bezañ troc'het ar c'hwitell d'an-unan (*e c'hwitell dezhañ, he c'hwitell dezhi h.a.*), chom krenn, chom dilavar, chom amlavar, chom paf, chom motet, chom abaf, stonkañ gant ar sebez, koll penn e gudenn, sac'hañ, na vezañ evit lavaret grik, na vezañ evit rannañ ger ; *ich bin sprachlos !* sac'het on ! ne ouzon mui petra lavaret ! pilet on ! ; *ich war völlig sprachlos,* stouvañ a reas va mouezh - kouezhañ a reas ar sabatur warnon - chom a ris badet - menel a reas ar gomz ennon - chomet e oan war va c'hement all - chomet e oan skodeget o klevet kement-se – sabatuet mik e oan o klevet an dra-se - chom a ris abafet lip - stabanet e oan - tapet lopes e oan - badaouet e oan o welet an dra-se - chom a reas balc'h va genoù o welet kement-se - kement-se a daolas ac'hanon en alvaon - distroadet e voen dic'hortoz penn-kil-ha-troad gant an dra-se - distroadet glez e voen gant an dra-se - ha pa vefe kouezhet an neñv warnon, ne vije ket bet gwashoc'h - ansouezh bras a oa ganin - chomet e oan d'ober yezhoù - chomet e oan miget - minellet e oa va zeod - ne oan ket evit lavaret grik - ne oan ket evit rannañ ger.

Sprachlosigkeit b. (-) : sebez g., sabatur g., saouzan g., simud g., dilavar g., dibrezeg g., tav g., alvaon g., bamadur g.

Sprachmord g. (-s,-e) : yezhlazh g., yezhlazhañ g., yezhlazherezh g., yezhlazhadenn b. ; *kennst du das Land, wo Sprachmord blüht ?* hag anavezout a rez ar vro a vleugn ar yezhlazherezh enni ? ; *seit zweihundert Jahren ist die bretonische Sprache einer gezielten Politik der Sprachunterdrückung unterworfen, die letztlich durchaus zum Sprachmord führen wird,* abaoe daou-c'hant vloaz e vez gwasket ar brezhoneg gant ur politikerezh a-ratozh a gaso a-benn ar fin d'ur yezhlazh beurglok ; *an einem Sprachmord aktiv teilnehmen,* yezhlazhañ.

Sprachmord-Aktivist g. (-en,-en) : yezhlazher g.

Sprachneuerung b. (-,-en) : ger nevez g., nevezc'her g.

Sprachniveau n. (-s,-s) : live yezh g.

Sprachpolitik b. (-,-en) : leviadurezh yezhel b.

Sprachpurismus g. (-) : glanyezherezh g., glanyezhouriezh b.

Sprachraum g. (-s,-räume) : yezhva g. ; *gälischer Sprachraum,* gouezelegva g., gouezelva g., yezhva ar gouezeleg g. ; *englischer Sprachraum,* saoznegva g., yezhva ar saozneg g. ; *bretonischer Sprachraum,* brezhonegva g., yezhva ar brezhoneg g. ; *der Folk Football war in Frankreich unter dem Namen "Soule" bekannt. Im deutschen Sprachraum war er anscheinend nicht verbreitet,* "soule" a veze anvet c'hoari ar vell er gallegva ha "folk football" er saoznegva. Ne oa ket anavezet en alamanegva war a seblant.

Sprachregel b. (-,-n) : reolenn yezhadur b.

Sprachregelung b. (-,-en) : doare ofisiel da lavaret (da skrivañ) an traoù g.

Sprachreiniger g. (-s,-) : glanyezhour g.

Sprachreinigungseifer g. (-s) : glanyezherezh g., glanyezhouriezh b.

Sprachrohr n. (-s,-e) : **1.** korn-youc'hal g., korn-mouezh g. ; **2.** korzenn gengomz b. ; **3.** [dre skeud.] degemennour g., degemenner g., mouezh aotreet b.

Sprachschatz g. (-es,-schätze) : geriaoueg b.

Sprachschnitzer g. (-s,-) : fazi yezh g., lavar a-dreuz g., kammdrevnad g., fazienn b., fallvarch g., beiadur g., fazi g., rampadenn b., risklkomz g., riskledenn deod b., gouskomz g., louaderezh g., bourd g., glepaj g. ; *einen Sprachschnitzer machen,* kammdrevnañ.

Sprachschule b. (-,-n) : skol yezhoù b.

Sprachstimulation b. (-) / **Sprachstimulierung** b. (-) : kentraouiñ ar gomz g., broudañ ar gomz g., fraouaat ar gomz g.

Sprachstörung b. (-,-en) : [mezeg.] direizhamant ar gomz g., dizurzh ar gomz g., trubuilh ar gomz g., direizhder ar gomz g., strafuilh ar gomz g.

Sprachstudium g. (-s,-studien) : studi war ar yezhoù g.

Sprachsynthese b. (-,-n) : [stlenn., akoustik] kevanaoz ar gomz b., kevanaozadur ar gomz g.

Sprachtherapie b. (-,-n) : [mezeg.] addiorren al lavar g., ortofoniezh b., mouezheeunerezh g., distilhouriezh b.

Sprachübersetzer g. (-s,-) : [stlenn.] troer elektronek g. [*liester* troerioù elektronek].

Sprachübung b. (-,-en) : pleustradenn war ur yezh b.

Sprachunterdrückung b. (-,-en) : gwaskerezh yezhel g. ; *seit zweihundert Jahren ist die bretonische Sprache einer gezielten Politik der Sprachunterdrückung unterworfen, die letztlich durchaus zum Linguizid führen wird,* abaoe daou-c'hant vloaz e vez gwasket ar brezhoneg gant ur politikerezh a-ratozh a gaso a-benn ar fin d'ur yezhlazh peurglok.

Sprachunterricht g. (-s) : kentelioù yezh ls.

Sprachverleugner g. (-s,-) : nac'her ar yezh g.

Sprachverlust g. (-es) : [mezeg.] afaziezh b., simud g., ankomz g.

Sprachvermögen n. (-s) : barregezh da gomz b., komz b., donezon ar gomz g./b., lavar g., prezeg g. ; *das Sprachvermögen verlieren,* mudañ, koll ar prezeg, koll ar gomz.

Sprachverstümmelung b. (-,-en) : barbaregadur g., ger-diforch g.

Sprachverwirrung b. (-) : [tr-l] *babylonische Sprachverwirrung,* babelegezh b., stad vabelek an traoù b.

sprachwidrig ag. : direizh a-fet yezh.

Sprachwidrigkeit b. (-,-en) : barbaregadur g., ger-diforch g.

Sprachwissenschaft b. (-) : yezhouriezh b., yezhoniezh b., lizheregouriezh b. ; *vergleichende Sprachwissenschaft,* keverata yezhel g., kenyezhoniezh b. ; *angewandte Sprachwissenschaft,* sturyezhoniezh b. ; *strukturalistische Sprachwissenschaft,* yezhoniezh frammadurel b., frammyezhoniezh b. ; *synchronische Sprachwissenschaft,* yezhoniezh kenamzerel b. ; *diachronische Sprachwissenschaft,* yezhoniezh treamzerel b.

Sprachwissentschaftler g. (-s,-) : yezhour g., yezhoniour g., lizheregour g.

Sprachwissentschaftlerin b. (-,-nen) : yezhourez b., yezhoniourez b., lizheregourez b.

sprachwissentschaftlich ag. : yezhoniel, lizheregouriezhel.

spratzen V.gw. (hat gespratzt) : **1.** disteurel klogor aezhenn ; **2.** P. [ezflistrañ e sper, kleuk] diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ, teurel stronk.

Spray g./n. (-s,-s) : **1.** aerosol g., sprae g., difruer g. [*liester* difruerioù], nivlenner g. [*liester* nivlennerioù] ; **2.** dourenn fru b., porfum fru g.

Spraydose b. (-,-n) : difruer g. [*liester* difruerioù], bombell aerosol b.

sprayen V.gw. (hat gesprayt) : livañ gant ur vombell.

V.k.e. (hat gesprayt) : strinkañ gant ur vombell, difruañ, glizhennañ.

Sprayen n. (-s) : difruañ g., glizhennadur g.

Sprechakt g. (-s,-e) : [yezh.] dezgeriad g., dezgeriadur g., dezgeriañ g., lavarad g., lavaradur g., lavariañ g. ; *performativer Sprechakt,* digonadell b.

Sprechanlage b. (-,-n) : [tekn.] kengomzer g. [*liester* kengomzerioù] ; *direktes Ansprechen über Sprechanlagen,* kengomz g., kengomzerezh g.

Sprechblase b. (-,-n) : [moull.] lagadenn b., filakterenn b.

Sprechchor g. (-s) : *im Sprechchor,* a-unan, a-gor, en ur gevret.

Sprechdurchfall g. (-s,-fälle) : foerell a gomzoù b., stambouc'h g., komzoù a-stlabez (a-drak, forzh pegement) ls., kaozioù a-

drojouez (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, gwazh-pegen-gwazh) ls., mor a gomzoù g., morad a gomzoù g., ranezennerezh g., flus teod g., orogell b., gourfonngeriad g., stardigennad b., tenn g., aridennad kaozioù b.

sprechen V.gw. (spricht / sprach / hat gesprochen) : **1.** komz, kaozeal, prezeg, safarat, savariñ, ober kont, parlant, parlantiñ, parlantal, parlantat, digeriñ e c'henoù, digeriñ e veg ; *das Kind kann noch nicht sprechen,* dilavar eo ar bugel c'hoazh, ar bugel ne oar ket prezeg c'hoazh, ar bugel ne gomz ket c'hoazh, ar bugel ne ra nemet saoznegañ ha gallegañ c'hoazh ; *ich hatte nicht einmal zu Ende gesprochen,* ne oan ket echu a gomz ; *sprechen lernen,* deskiñ komz ; *sprechen Sie ungescheut !* komzit dinec'h ! ; *er spricht schnell,* hennezh a zo mibin a deod, un teod mibin a zen eo ; *abgehackt sprechen,* bezañ stroñs gant e gomzoù, lakaat stroñs en e gomzoù, kaozeal evel taolioù horzh, bezañ ur faouter-keuneud eus an-unan ; *laut und abgehackt sprechen,* komz gouez ; *mit norddeutschem Akzent sprechen,* kaozeal stumm norzh Bro-Alamagn, kaozeal e-giz norzh Bro-Alamagn ; *mit deutschem Akzent sprechen,* P. drailhañ plouz ; *dort sprechen die Leute anders als wir,* an dud du-hont n'o deus ket ar memes kaoze eveldomp ; *kehlig sprechen,* komz kraoñennek, kraonañ ; *schleppend sprechen,* ganuzañ, ganuziñ, bezañ pouer da gaozeal, bezañ pounner e zistagadur, P. chom da velc'hweta war ar gerioù ; *halblaut sprechen, mit halber Stimme sprechen, mit halblauter Stimme sprechen, mit gesenkter Stimme sprechen,* komz a hanter vouezh, mouskomz ; *laut sprechen,* bezañ kreñv e vouezh, komz kreñv, komz a vouezh uhel, komz kaer, safarat ; *in der Kirche lautstark sprechen,* komz gant ur vouezh spontus da lakaat ar brenn da gouezhañ diouzh revr ar sent ; *mit rauer Stimme sprechen, mit heiserer Stimme sprechen, mit brüchiger Stimme sprechen,* groilhañ ; *mit näselnder Stimme sprechen,* komz gant ur vouez vannous, ranouziñ, monkliñ, bezañ mannous, mannouzat, bezañ safronellus, safroniñ, froniñ, fronal, marmouzat, bezañ monklus / fronellañ / bezañ fronellus (froneller) / komz dre ar fri / safronelliñ (Gregor) ; *mit deutlicher Aussprache sprechen,* komz distagell ; *eine deutliche Sprache sprechen,* komz fraezh ha distag ; *mit entschlossener Vehemenz sprechen,* komz start ; *ruhig sprechen, gleichmäßig sprechen,* komz plaen, komz war e blaen, komz war un ton plaen, komz dibrez-kaer, komz parfet ; *er spricht nicht sehr laut,* hennezh ne ro da glevet nemet d'e votoù ; *er spricht schnell,* hennezh a zo mibin a deod, un teod mibin a zen eo ; *er spricht mit einer Weiberstimme, er spricht wie ein Weib, er spricht mit effeminierter Stimme,* hennezh a gomz katik ; *er spricht mit Bedacht,* komz a ra fur, komz a ra gant furnez, lavaret a ra traoù fur ; *mehr sprach er nicht,* ne lavaras ket hiroc'h, ne'z eas ket larkoc'h ; *durch den Rundfunk sprechen,* komz er skingomz ; *heute ist nicht gut mit ihm sprechen,* n'eo ket brav klask afer outañ (kaout d'ober gantañ) hiziv, en e benn fall emañ hiziv, n'emañ ket e holl voc'h er gêr gantañ hiziv ; *er ist schlecht auf mich zu sprechen,* deuet fall on gantañ, n'emaon ket war e lizheroù, n'emaon ket en e c'hras, droug en deus ouzhin ; *die Waffen sprechen lassen,* lakaat ar poultr da grozal ; *frei sprechen,* **a)** komz e pep frankiz ; **b)** komz hep skridoù dirak e zaoulagad, ober e brezegenn war an taol, ober e brezegenn diwar sav, sevel ur brezegenn war an tomm, sevel ur brezegenn war an tach, sevel ur brezegenn war ar prim, sevel ur brezegenn war an trumm ; *frei von der Leber weg sprechen,* dont didroidell gant an-unan, mont dezhi eeun-hag-eeun, lavaret an traoù rube-rubene, kaout ur gomz krak, bezañ dichek en e gomzoù, komz a galon frank, komz didro-kaer, komz didroidell, komz displeg (eeun ha didroell, diguzh, berr-ha-groñs, berr-ha-krenn, hep biziez, diflatr), bezañ diflatr en e gomzoù, komz distag, lavaret diwisk e soñj, lavaret hardizh e soñj, komz her, lavaret e soñj gant herded, lavaret e soñj hep klask tro, bezañ distlabez da lavaret an traoù, na gaout treuzoù ebet war e zor, na gaout kambr a-dreñv ebet, bezañ solud en e gomzoù, na ober kant tro d'ar pod, na reiñ tro d'e gomzoù, na chom da chaokat e c'henoù, lavaret eeun e soñj, lavaret berr-ha-groñs (berr-ha-krenn) e soñj (Gregor), bezañ groñs en e vennozh, lavaret groñs e vennozh, lavaret krak e soñj, lavaret krenn e soñj, lavaret e soñj krak-ha-berr (krenn-ha-kras, krenn-ha-krak, krak-ha-krenn, ken diflatr ha tra), lavaret anezho distag, na vezañ sac'h an diaoul, na vezañ sac'h d'an diaoul ; *er spricht frei von der Leber weg,* hennezh a zo frank a veg, hennezh n'eo ket sparlet e deod, hennezh a zo un den atout.

2. *zu jemandem sprechen,* komz ouzh u.b., prezeg ouzh u.b., kaout safar ouzh u.b. ; *zu sich selbst sprechen,* embrezeg, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, komz ouzh an-unan (outañ e-unan h.a.), lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, lavaret udb etre Doue hag an-unan (*etre Doue hag eñ, etre Doue hag hi h.a.*).

3. *mit jemandem sprechen,* komz gant (da) u.b., prezeg gant (da) u.b., ober un tamm kaoz gant u.b., ober un troc'h kaoz gant u.b., rannañ kaoz gant u.b., marvailhat gant u.b., kontañ kaoz gant u.b., kontañ ar gaoz gant u.b., toullañ kaoz gant u.b., ober ur gaozeadenn gant u.b. ; *mit sich selbst sprechen,* embrezeg, komz en e bart e-unan, komz e-unan-penn, komz e-unan-kaer, komz ouzh an-unan (outañ e-unan h.a.), lavaret e oferenn, komz d'e dog (d'e chupenn, d'he c'hoef), lavaret udb d'e vañch, lavaret udb etre Doue hag an-unan (*etre Doue hag eñ, etre Doue hag hi h.a.*) ; *mit jemandem über etwas (ak.) sprechen (von etwas sprechen),* komz gant (da) u.b. eus (diwar-benn, diwar-bouez, ag) udb, prezeg gant (da) u.b. eus (diwar-benn, diwar-bouez, ag) udb, kaozeal gant u.b. eus (diwar-benn, a-zivout, ag) udb, bezañ gant udb ; *sie sprechen nicht mehr miteinander,* ne brezegont ket mui an eil gant egile, broc'het int ; *ich habe kein Wort mehr mit ihm gesprochen,* ne voe mui rannet grik etrezomp ; *sie sprechen wieder miteinander,* adkomz a reont an eil gant egile, adprezeg a reont an eil gant egile, komz a reont adarre an eil gant egile, prezeg a reont en-dro an eil gant egile.

4. *von etwas sprechen, über etwas sprechen,* komz eus (diwar-benn, diwar-bouez, ag) udb, prezeg eus (diwar-benn, diwar-bouez, ag) udb, kaozeal eus (diwar-benn, a-zivout, ag) udb, bezañ gant udb ; *von wem sprecht ihr ?* gant piv emaoc'h ? ouzh piv emaoc'h ? ; *von jemandem sprechen,* komz diwar-benn u.b., komz eus u.b., komz diwar-bouez u.b. ; *worüber sprecht ihr ?* peseurt kaoz a zo ganeoc'h ? eus petra ez eus kaoz ganeoc'h ? eus petra e komzit kenetrezoc'h ? gant peseurt kaoz emaoc'h ? ; *über Politik sprechen,* politikañ ; *wir sprechen von den Wahlen,* kaoz a zo ganeomp diwar-benn ar votadegoù, kaoz a zo ganeomp eus ar votadegoù, hon diviz a denn d'ar votadegoù, tennañ a ra hon diviz d'ar votadegoù, anv a zo en hon diviz eus ar votadegoù, marvailhat a reomp diwar-benn ar votadegoù, ar gaoz etrezomp a zo diwar-benn ar votadegoù, gant kaoz ar votadegoù emaomp ; *über dieses und jenes sprechen,* kaozeal diwar-benn ket ha netra, kaozeal dilokez, kaozeal jore-dijore, komz diwar-benn tra-pe-dra ; *er will nicht von seinen Problemen sprechen,* hennezh ne gonto ket e zoareoù, hennezh ne lavaro ket e stal ; *es wurde darüber gesprochen,* lakaet e voe ar gaoz war ar c'hraf-se, kaoz a voe eus (diwar-benn) an dra-se, komzet e voe eus an dra-se, komz a oa bet eus an dra-se, sevel a reas kaoz eus (diwar-benn) an dra-se, lavaret e voe anv diwar-benn an dra-se ; *sie spricht dauernd von ihrer Mutter,* ne vez kaoz ganti nemet eus he mamm, n'eus ken pennkomz ganti nemet eus he mamm, n'he deus ken pennkomz nemet eus he mamm, atav e vez gant kaoz he mamm, dalc'hmat atav e vez he fenn gant e vamm ; *man spricht von nichts anderem,* n'eus ken kont, n'eus brud nemet eus se, ne gomzer a gen, emañ ar brud-se a bep tu (Gregor), klevet e vez anv eus kement-se un tammig e pep lec'h,

kaoz vras a zo eus an dra-se, war teod an dud emañ, war an teod emañ.
5. parañ ; *aus seinem Gesicht spricht die Güte,* parañ a ra e vadelezh war e zremm, diskouez a ra un dremm seder hag hegarat ; *tiefer Schmerz spricht aus seinen Augen,* liv ar boan a zo war e zremm, diouzh e zremm e weler e c'houzañv kalz.
6. [troioù-lavar] *das spricht mir zum Herzen,* ar c'homzoù-se a sank don em c'halon ; *das spricht für ihn,* kement-se a ziskouez ez eo paotr mat, kement-se a gomz evitañ.
7. *ich bin für niemand zu sprechen,* ne fell ket din bezañ direnket.
8. *auf ein Thema zu sprechen kommen,* lakaat ar gaoz war udb, sevel kaoz diwar ur c'hraf bennak, dont da gaozeal diwar-benn udb, stagañ war ur c'hraf bennak.
9. *pro domo sprechen, in eigener Sache sprechen,* prezeg evit e sac'h, pediñ evit e sac'h, komz evit e c'hodell ; *er spricht in eigener Sache,* komz (pediñ, prezeg) a ra evit e sac'h, komz a ra evit e c'hodell.
V.k.e. (spricht / sprach / hat gesprochen) : **1.** [yezh.] komz, kaozeal, prezeg, distripañ, disklipañ, distrobañ, safarat ; *gesprochene Sprache,* teodyezh b., yezh komzet b., parlant g. ; *die geschriebene Sprache und die gesprochene Sprache,* ar yezh skrivet hag ar yezh komzet ; *hier wird Deutsch gesprochen,* amañ e vez komzet alamaneg ; *Latein sprechen,* latinat ; *Griechisch sprechen,* komz gresianeg, gresianegañ, gregachiñ, gresimañ ; *Slang sprechen,* luc'hajiñ, jagouilhat, trefoedajañ, trefoediñ, P. gregachiñ, komz hebraeg pur ; *Deutsch sprechen,* komz alamaneg, alamanegañ, komz en alamaneg, dont alamaneg gant an-unan, mont en alamaneg, bezañ alamaneg gant an-unan, ober gant an alamaneg, chaokat alamaneg, distripañ alamaneg, kaozeal alamaneg, prezeg alamaneg, prezeg en alamaneg, safarat alamaneg, disklipañ alamaneg ; *Englisch sprechen,* komz saozneg, saoznegañ ; *Französisch sprechen,* komz galleg, gallegañ ; *schlechtes Französisch sprechen,* kignat ar galleg, gallegajañ, komz galleg evel ur gazeg, drailhañ galleg, komz ur galleg fall, komz ur galleg trefoet, komz galleg saout, komz galleg jav, komz ur galleg palefarzh (ur galleg podoù, ur galleg togn, ur brizh c'halleg), komz ur galleg distrantell, dont ul lastez galleg gant an-unan, pakañ ur stlabez galleg, komz galleg treuflez, bezañ ur gallegajer, gouzout drailhañ tammoù galleg, diskolpañ pezhioù galleg, komz ur galleg pampes, disklipañ ul lastez galleg, disklipañ ur c'hozh tamm galleg, troc'hañ galleg a-dreuz hag a-hed, dont galleg tro an ti gant an-unan, chaokat galleg fall, faoutañ galleg ; *sprechen Sie Französisch ?* komz a rit-hu galleg ? gouzout a rit galleg ? ; *er spricht perfekt Englisch,* un den eo hag a zo gantañ saozneg mat, un den eo hag a zo gantañ saozneg yac'h, un den eo hag a zo gantañ saozneg fraezh ha digatar, komz a ra diroufenn saozneg, komz a ra ur saozneg disi, komz a ra saozneg dirodell, komz a ra saozneg difestur, komz a ra saozneg yac'h, dont a ra saozneg flour gantañ, hennezh a zo ur saozneger eus ar penn, hennezh a zo ur saozneger diouzh ar penn, hennezh a zo reizh war ar saozneg, dont a ra saozneg reizh gantañ, hemañ ne vo ket gwerzhet e saozneg ; *ein gewähltes Englisch sprechen,* bezañ glan e saozneg, komz ur saozneg dibab, dont saozneg brav gant an-unan, dont ur saozneg yac'h gant an-unan, dont saozneg kador gant an-unan, dont ur saozneg dinamm (disaotr, digatar, dirodell, difestur, diroufenn) gant an-unan, dont saozneg bras gant an-unan, dont saozneg uhel gant an-unan, bezañ ur saozneger ampart eus an-unan, dont saozneg flour gant an-unan, dont saozneg fraezh ha digatar gant an-unan ; *ich spreche besser Deutsch als Englisch,* reishoc'h on war an alamaneg eget war ar saozneg ; *ein rudimentäres Englisch sprechen,* gouzout tammoù saozneg, na vezañ gwall greñv war ar saozneg, dont krog-diskrog ar saozneg gant an-unan ; *ich spreche lieber Deutsch,* gwell eo ganin mont en alamaneg ; *er sprach ziemlich gut Französisch,* madik e oa en e c'halleg, madik a-walc'h e teue ar galleg gantañ ; *er sprach ziemlich schlecht Französisch,* ne oa ket gwall greñv war ar galleg, krog-diskrog e teue ar galleg gantañ, ur galleg tro an ti a zeue gantañ ; *sie sprechen Deutsch miteinander, sie sprechen Deutsch untereinander,* komz a reont alamaneg etrezo (kenetrezo), prezeg a reont alamaneg etrezo (kenetrezo) ; *sie sprechen (jetzt) Deutsch miteinander,* alamaneg a zo etrezo ; *sie sprechen (gewöhnlich) Deutsch miteinander,* alamaneg a vez etrezo ; *Kornisch wurde bis ins späte 18. Jahrhundert gesprochen,* ar c'herneveureg a badas da vezañ komzet betek fin an XVIII^{vet} kantved ; *es kommt mal vor, dass er Bretonisch spricht,* brezhoneg a zeu gantañ ur wech an amzer ; *er spricht Bretonisch mit französischem Akzent,* komz a ra brezhoneg gant an taol gallek ; *Bretonisch langsam und gedehnt sprechen,* komz ur brezhoneg ledan - komz ur brezhoneg kompez, gorrek ha fraezh ; *zu Hause sprechen wir Bretonisch,* brezhoneg eo yezh ar gêr ; *in dieser Gemeinde sprach die Hälfte der Bevölkerung Französisch und die andere Hälfte Bretonisch,* er barrez-se e oa war hanter brezhoneg ha galleg ; *er hatte aufgehört, Bretonisch zu sprechen,* dihanet e oa da gomz brezhoneg, lezet en doa ar brezhoneg, paouezet e oa a ober gant ar brezhoneg ; *damals, als ich in der Schule war, durfte ich kein Bretonisch sprechen,* neuze, pa oan er skol, e veze difennet ouzhin komz brezhoneg - neuze, pa oan er skol, e reer difenn ouzhin da gomz brezhoneg ; *den Kindern, die dabei erwischt wurden, in der Schule Bretonisch zu sprechen, wurde ein alter Holzschuh um den Hals gehängt. Die Schüler nannten ihn „die Kuh",* lakaet e veze e kerc'henn ar vugale tapet o vrezhonegañ er skol ur votez koad kozh. Ar skolidi a rae „ar vuoc'h" eus ar votez-koad-se.
2. *jemanden sprechen,* komz ouzh (gant, da) u.b., prezeg ouzh (gant, da) u.b., kaout safar ouzh u.b. ; *ich wünsche, Sie zu sprechen,* ha tu vefe din kaozeal deoc'h eus traoù 'zo ? ha tu vefe din komz deoc'h eus traoù 'zo ? ; *ich möchte Sie unter vier Augen sprechen,* me a garfe ho kwelet hoc'h-unan, me a garfe komz ouzhoc'h ent prevez, me a garfe komz ouzhoc'h penn-ouzh-penn (e kuzulig) ; *ich muss ein Wörtchen mit dir sprechen,* c'hoant am eus da lavaret ur gomz dit ; *wir sprechen uns noch !* n'em eus ket talaret ganeoc'h c'hoazh, me 'dalaro ganeoc'h, gwregon a zo da lodennañ etrezomp c'hoazh, gwregon am eus da lodennañ ganeoc'h c'hoazh.
3. lavaret, embann ; *ein Urteil sprechen,* dougen ur varnedigezh, dougen un devarn, dougen ur setañs, dougen ur varnadenn, setañsiñ, embann ur varnadenn ; *ein Richter, der einen Verbrecher für unschuldig erklärt, spricht sich selbst sein Urteil,* barner a zidamall torfed a zo e-unan en em varnet ; *die Wahrheit sprechen,* mont gant ar wirionez, lavaret ar wirionez ; *Recht sprechen,* rentañ (ober) ar justis, dougen ur varn ; *jemanden schuldig sprechen,* embann en e varnadenn ez eo kablus an tamallad ; *jemanden freisprechen,* didamall (gwennañ) u.b. ; [relij.] *jemanden heilig sprechen,* lakaat u.b. war roll ar sent, santelezhañ u.b., gwenvidikaat u.b., lakaat u.b. da sant.
4. distilhañ, distagañ ; *zwei Vokale getrennt sprechen,* distagañ ar vogalenn gentañ dijunt diouzh ar vogalenn a zo war-lerc'h ; *kein Wort sprechen,* na lavaret (na rannañ, na faoutañ, na seniñ, na saniñ, na wikal, na dintal, na zihostal) grik, na rannañ ger, na zic'hwezhañ ger, na zihostal ger, na dintal ger, na zaouhanteriñ ur ger, na zihostal ur ger, na zistagañ an disterañ ger, na faoutañ ur ger, na rannañ un dister ger, na lavaret an disterañ ger, na lavaret ger, na lavaret un dister ger zoken, na lavaret un hanter c'her zoken, na leuskel ur wikadenn, na leuskel gwik ebet, na zigeriñ e c'henoù, na zigeriñ e veg, na lavaret poz ebet, na lavaret na ger na mik, na lavaret na grik na mik, na ober na mik na mak, na drinkañ ur ger, na

zistagañ ur grik, na ziserriñ grik, na ziserriñ e rann, na ziserriñ e c'henoù, na zivegañ grik, na lavaret na deus na meus, tevel mik, tevel krenn ; [tr-l] *das spricht Bände,* **a)** kentelius meurbet eo an dra-se, diskulius eo an dra-se, kement-se a ziskouez splann stad an traoù ; **b)** [diwar oberioù an dud] diouzh ar pezh a ra e vez gwelet splann eus peseurt spered eo buhezet, diouzh ar pezh a ra e vez gwelet splann peseurt spered a geflusk anezhañ, kement-se a ziskouez splann peseurt mennozh a zo en e spered, diouzh ar pezh a ra e c'haller gouzout, e zoare a ziskouez mat petra zo en e benn, e jeu a ziskouez mat piv eo, kement-se a ziskouez mat peseurt jeu a zo en e benn, kement-se a ziskouez anat pet kompren a zo ennañ ; *ihre Taten sprechen ihren Worten Hohn,* dislavaret a reont o c'homzoù dre o oberoù, enebadur (eneberezh, disklotadur) a zo etre o c'homzoù hag o oberoù, o oberoù ne gordont ket gant o lavaroù, o oberoù a zo kontrol d'o lavaroù.

Sprechen n. (-s) : **1.** yezh b., lavar g., prezeg g. ; *richtiges Sprechen,* yezh reizh b., doare reizh da gaozeal b. ; *das Sprechen fällt ihm schwer,* amlavar eo, komz a ra gant poan, poan en devez o komz, darev eo dezhañ prezeg, darev eo dezhañ komz, un tamm eo dalc'het (un dalc'h en deus) en e gomz, dalc'het eo en e gomz, dalc'het eo en e lavar, dalc'het eo en e c'her, stag eo e deod ouzh e vouzelloù, mannous eo, emañ ar strakouilhon gantañ ; *das Sprechen fällt ihm jetzt leichter,* gwellaet eo da gomz ; *beim Sprechen bestimmte Konsonanten mouillieren,* kaozeal gleb.

2. [dre skeud.] *zum Sprechen ähnlich,* heñvel-poch, heñvel-vi, heñvel-mik, heñvel-buhez, heñvel-bev, heñvel-pakret.

3. *jemanden zum Sprechen bringen,* divudañ u.b., lampraat e deod d'u.b., distagellañ e deod d'u.b., tennañ c'hwibez d'u.b., tennañ kaoz digant u.b., lakaat u.b. da gaozeal, diennañ (diskantañ, dibluskañ, distagellañ) u.b., goro u.b., goro komzoù diouzh u.b., tennañ panez (amanenn) eus gouzoug ar c'hi, deskiñ an doareoù digarez d'ober al leue, tennañ laezh digant an tarv, tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, tennañ ar vioù a-zindan ar yar, lakaat u.b. da dreiñ e grampouezhenn, ober d'u.b. lavaret e stal, diframmañ gloan ha pitrouilhez digant u.b.

sprechend ag. : **1.** helavar, tremen anat, splann, skeudennus ; *sprechender Blick,* selloù helavar ls. ; **2.** [ardamezouriezh] komzant ; *sprechendes Wappen,* ardamezioù komzant ls.

Sprecher g. (-s,-) : **1.** prezeger g., prezegenner g., komzer g., prezegour g., kaozeer g. ; *die Sprecher und die Schreiber,* ar gomzerien hag ar skriverien ; **2.** degemennour g., degemenner g., mouezh aotreet b. ; *Regierungssprecher,* mouezh aotreet ar gouarnamant b. ; *Amt des Sprechers,* degemenneriezh b. ; **3.** [skingomz, skinwel] kinniger g., displeger g., komzer g., komzour g. ; **4.** *Sprecher einer Sprache,* yezher g., komzer g. ; *natürlicher Sprecher,* yezher genidik g., den a gomz ur yezh a-vihanik g., komzer a-vihanik g. [d.sk. brezhoneger a-vihanik g.], den en deus desket e yezh war barlenn e vamm g. ; *die Bretonischsprecher,* ar yezherien vrezhonek ls. ; *die Französischsprecher,* ar yezherien c'hallek ls. ; *die Deutschsprecher,* ar yezherien alamanek ls. ; *letzter Sprecher einer Sprache,* dibennyezher g. [*liester* dibennyezherien].

Sprecheramt n. (-s) : degemenneriezh b.

Sprecherin b. (-,-nen) : **1.** prezegerez b., prezegennerez b., prezegourez b., komzerez b., kaozeerez b. ; **2.** degemennourez b., degemennerez b., mouezh aotreet b. ; *Regierungssprecherin,* mouezh aotreet ar gouarnamant b. ; **3.** [skingomz, skinwel] kinnigerez b., displegerez b., komzerez b., komzourez b. ; **4.** [yezh.] yezherez b., komzerez b.

Sprecherposten g. (-s) : degemenneriezh b.

Sprecherziehung b. (-) : distilhouriezh g.

Sprechfehler g. (-s,-) : **1.** fazi g., rampadenn b., risklkomz g., riskledenn deod b., gouskomz g. ; **2.** [mezeg.] strafuilh ar gomz g., direizhamant ar gomz g., dizurzh ar gomz g., trubuilh ar gomz g., direizhder ar gomz g.

Sprechfilm g. (-s,-e) : film komz g., film gant komzoù g.

Sprechfunk g. (-s) : radiopellgomz g., radiotelefon g.

Sprechfunkgerät n. (-s,-e) : radiopellgomzer g., radiopellgomzerez b.

Sprechgebühr b. (-,-en) : [dispredet] taos pellgomz g.

Sprechhandlung b. (-,-en) : [yezh.] dezgeriad g., dezgeriadur g., dezgeriañ g., lavarad g., lavaradur g., lavariañ g. ; *performative Sprechhandlung,* digonadell b.

Sprechmembrane b. (-,-n) : [mezeg.] higiafon® g., toull-komz g., toull-mouezh g.

Sprechmuschel b. (-,-n) : [pellgomzer, dispredet] klevell b., mikro g.

Sprechöffnung b. (-,-en) : toull-komz g.

Sprechoper b. (-,-n) : operetenn b.

Sprechstörung b. (-,-en) : [mezeg.] strafuilh ar gomz g., direizhamant ar gomz g., dizurzh ar gomz g., trubuilh ar gomz g., direizhder ar gomz g.

Sprechstunde b. (-,-n) : eur guzuliañ b. ; *Sprechstunde halten,* bezañ o kuzuliañ.

Sprechstundenhilfe b. (-,-n) : sekretourez vezegel b., sekretour vezegel g., skoazeller mezegel g., skoazeller mezegiezh g., skoazellerez vezegel b., skoazellerez vezegiezh b.

Sprechtherapie b. (-,-n) : [mezeg.] addiorren al lavar g., ortofoniezh b., mouezheeunerezh g., distilhouriezh b.

Sprechübung b. (-,-n) : pleustradenn gendivizout b.

Sprechverbot n. (-s,-e) : difenn da gomz g. ; *ein strenges Sprechverbot wurde ihnen auferlegt,* difenn groñs o doa da gomz ; *sie haben Sprechverbot,* difenn o deus da gomz.

Sprechweise b. (-,-n) : doare-komz g., doare da gomz g., lavar g., lavarerezh g., doare kaozeal g., distilherezh g., distilh g., distilhañ g., distag g., displegerezh g., giz prezeg b. ; *eine singende Sprechweise,* un doare kanus da gomz g., un doare mouskanus da gomz g. ; *Prediger mit klarer Sprechweise,* sarmoner fraezh g.

Sprechzeit b. (-,-en) : **1.** pad ar guzuliadenn g. ; **2.** pad ar bellgomzadenn g.

Sprechzelle b. (-,-n) : log pellgomz b., logell bellgomz b., pellgomzlec'h g.

Sprechzimmer n. (-s,-) : komzva g., komzlec'h g., kabined g., kuzulva g.

Spree b. : Spree b.

Spree-Athen n. (-s) : Aten ar Spree [*lezanv Berlin*] b.

Sprehe b. (-,-n) : [loen.] dred g. [*liester* dridi].

Spreigel g. (-s,-) : [louza.] mar str., gwez-mar str., marenn b., kormelenn b., gwez-hiliber str., hiliber str. hiliberenn b.

Spreißel g. (-s,-) : *sellit ouzh* **Splitter**.

Spreite b. (-,-n) : [louza.] korf an delienn g.

Spreitenrand g. (-s,-ränder) : bord an delienn g. ; *gekerbter Spreitenrand eines Blattes,* bord kranellek un delienn g.

spreiten V.k.e. (hat gespreitet) : dispakañ, astenn, distennañ ; *die Flügel spreiten,* dispakañ e zivaskell.

spreizbeinig Adv. : e zivesker stampet ledan gantañ, garbet, frakellek.

Spreizbirne b. (-,-n) : [benveg jahin, istor] per trelonk str., per tagus str., per-tag str.

Spreizdübel g. (-s,-) : [tekn.] ibil g., tarval g. ; *mit einem Spreizdübel versehenes Bohrloch,* toull ibiliet g.

Spreize b. (-,-n) : **1.** treuzellenn b., treuzell b. ; **2.** [sport] rampadenn vras b., divc'har stampet ledan ls., dic'haoliadenn g., skar bras g. ; *eine Spreize machen,* ober ar skar bras, ober d'e zivesker rampañ betek lakaat e c'haol war an douar, ober un dic'haoliadenn.

spreizen V.k.e. (hat gespreizt) : **1.** dispakañ, astenn, distennañ ; **2.** distokañ, diskartañ, diskalfañ, skalfañ, rampañ ; *die Beine spreizen,* stampañ ledan e zivesker, ober d'e zivesker rampañ, rampañ e zivesker, digeriñ e zivesker, divhariñ, skarañ e zivesker ; *die Finger spreizen,* diskalfañ e vizied, skalfañ e vizied ; *mit gespreizten Beinen,* stampet ledan e zivesker gantañ, garbet, frakellek ; *mit gespreizten Beinen gehen,* bezañ kravazhek, bezañ ramp e zivesker, rampañ ; **2.** *gespreizte Rede,* prezegenn leun a stambouc'h b., prezegenn ar foerell ganti b., prezegenn leun a gomzoù c'hwezigell b.

V.em. : **sich spreizen** (hat sich (ak.) gespreizt) : **1.** *sich gegen etwas spreizen,* rebarbiñ ouzh udb, enebiñ ouzh udb, spiriñ ouzh udb, kaeañ ouzh udb, kas a-enep udb, talañ ouzh udb, reiñ fas d'udb, reiñ bec'h d'udb, herzel ouzh udb, pennañ ouzh udb, stourm ouzh udb, ober an harp ouzh udb, harpañ ouzh udb, harpañ a-enep udb, derc'hel penn d'udb, derc'hel penn ouzh udb, rentañ penn ouzh udb, ober penn ouzh udb. ; **2.** torodelliñ, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, lorc'henniñ, en em ourgouilhiñ, kemer ourgouilh, ober e vraz, pompadiñ, ober re vras gaoliad, ober pompad, rodal evel ur paun, rodal e revr, bezañ c'hwezet e bluñv, bezañ sonn e gribell, bezañ fier-ruz, bezañ un torkad lorc'h en an-unan, bezañ lorc'h en an-unan evel en ur c'hog war ur bern teil, en em dalvezout, en em zougen, en em gavout, en em gontañ.

Spreizhaken g. (-s,-) : [mezeg.] distoker g.

Spreizklappe b. (-,-n) : [nij.] stalaf askell gwintus war-draoñ g./b., stalaf askell enkein g./b.

Spreizmelde b. (–,-n) : [louza.] kaol-gwenn str., troad-gwazi g.

Spreizung b. (-,-en) : **1.** distokadur g., distokañ g. ; **2.** [elektronik] strewadur mentoniel g. ; **3.** [tekn.] kammadur g. ; **4.** [tisav.] bos g.

Sprengberechtigte(r) ag.k. g./b. : poultrer g., poultrerez b., miner g., minerez b., tarzher g., tarzherez b.

Sprengbombe b. (-,-n) : bombezenn-darzh b., tarzherez b.

Sprengbüchse b. (-,-n) : [lu, tekn.] strakenn b., tarzhell b., min g., tarzh-tan g., tenn-tarzh g.

Sprengel g. (-s,-) : **1.** [relij.[1]] **a)** eskopti g. ; **b)** parrez b. ; **2.** [dre astenn.] distrig g., bann g., pastell-vro b. ; **3.** [relij.[2]] sparf g., barr dour benniget g.

sprengen[1] V.k.e. (hat gesprengt) : **1.** lakaat da darzhañ, freuzañ, terriñ, dispenn gant un taol-min, dispenn gant un tenn-min ; *Felsen sprengen,* lakaat reier da darzhañ, dispenn reier gant taolioù-min, dispenn reier gant tennoù-min ; *etwas mit Dynamit sprengen,* dinamitañ udb. ; *eine Tür sprengen,* divarc'hañ un nor, skeiñ un nor en ti, bountañ un nor en ti (Gregor) ; *seine Fesseln (seine Ketten) sprengen,* terriñ e ereoù (e chadennoù), breviñ e ereoù (e chadennoù), strinkañ a dammoù an ereoù diouzh an-unan (*e ereoù dioutañ, hec'h ereoù diouti h.a.*), dichadennañ, en em zichadennañ, terriñ e nask ; *eine Tür sprengen,* forzhañ un nor, divarc'hañ un nor hep he dibrennañ, skeiñ un nor en ti, bountañ un nor en ti / terriñ un nor (Gregor), tanfoeltrañ un nor, tanfoestrañ un nor.

2. [lu] *eine Festung sprengen,* freuzañ ur c'hreñvlec'h, lakaat ur c'hreñvlec'h da darzhañ, dispenn ur c'hreñvlec'h gant taolioù-min, dispenn ur c'hreñvlec'h gant tennoù-min ; *die Einkesselung sprengen,* freuzañ (dont a-benn eus) an enkelc'hiadur.

3. [mezeg.] *das Trommelfell sprengen,* regiñ (toullañ) taboulin ar skouarn.

4. [dre skeud.] *die Bank sprengen,* dont ar gounid bras gant an-unan, dont holl ouestloù ar glaoustre gant an-unan, fregañ ar bank, riñsañ ar pod.

5. *eine Versammlung sprengen,* plantañ reuz en un emvod, freuzañ un emvod.

sprengen[2] V.k.e. (hat gesprengt) : **1.** douraat, doura, strimpiñ, strimpiñ dour war, lakaat dour da zelammat gant, skeiñ ur strinkadenn zour war, distrempañ, flistrañ dour war, sparfañ ; *ein Blumenbeet sprengen,* flistrañ dour (strimpiñ dour) war un dachennig bleunioù, skeiñ ur strinkadenn zour war un dachennig bleunioù, doura un dachennig bleunioù ; *Wäsche vor dem Bügeln sprengen,* strinkañ (strimpiñ, sparfañ) dour war an dilhadoù a-raok feriñ anezho ; *den Staub sprengen,* lazhañ ar boultrenn gant dour.

2. [relij.] sparfañ ; *mit einem Buchsbaumzweig Weihwasser auf die Felder sprengen,* beuzañ an douaroù.

3. [dre astenn.] *Salz auf etwas sprengen,* lakaat holen war udb, holeniñ udb, strinkañ un tamm holen war udb.

V.dibers. (es hat gesprengt) : *es sprengt,* lugachenniñ a ra, libistrennañ a ra, glav bihan a ra, glav-kemener a ra, avel lart a zo, glavenniñ (glizhañ, glizhenniñ) a ra, ailhenn (glav tanav, glav plaen, glav bihan, glav munut, glav tamouezet, glizhaj, glizhetez, lusenn) a zo.

sprengen[3] V.gw. (ist gesprengt) : galoupat ; *der Reiter sprengt durch Wiesen und Felder,* emañ ar marc'heger o c'haloupat dre ar maezioù ; *herangesprengt kommen,* erruout d'ar pimperlamm, degouezhout evel un tarzh avel, degouezhout trumm.

Sprengen n. (-s) : **1.** dourerezh g. ; **2.** [relij.] sparfadur g., sparferezh g. ; **3.** tarzhidigezh b., tarzherezh g., distrujadenn gant danvez-tarzh b., taol-min g., tenn-min g.

Sprenger g. (-s,-) : [tekn.] *Rasensprenger,* douraer leton g., douraer-tro g.

Sprengkanne b. (-,-n) : douraer g., douraerez b.

Sprengkapsel b. (-,-n) : straker g., tarzher g., emors g., strakadenner g.

Sprengkessel g. (-s,-) : [relij.] piñsin dour benniget g.

Sprengkopf g. (-s,-köpfe) : penn tarzh g. ; *nuklearer Sprengkopf,* penn tarzh nukleel g.

Sprengkraft b. (-,-kräfte) : nerzh-tarzh g.

Sprengkörper g. (-s,-) : ijin-tarzh g., tarzh-tan g., tenn-tarzh g., min g.

Sprengladung b. (-,-en) : kargad danvez-tarzh b., tarzh g., min g.

Sprenglaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn-darzh b.

Sprengloch g. (-s,-löcher) : toull min g.

Sprengmaschine b. (-,-n) : [dourerezh] glebier g.

Sprengmeister g. (-s,-) : poultrer g., miner g., tarzher g.

Sprengmeisterin b. (-,-nen) : poultrerez b., minerez b., tarzherez b.

Sprengmittel n. (-s,-) : **1.** danvez-tarzh g., tarzh g. ; **2.** [dre astenn.] benveg distrujañ g.

Sprengöl n. (-s) : [kimiezh] nitroglikerin g.

Sprengsatz g. (-es,-sätze) : karg danvez-tarzh b., kargad danvez-tarzh b., tarzh g., min g.

Sprengschnur b. (-,-schnüre) : kordenn darzh b.

Sprengstoff g. (-s,-e) : **1.** danvez-tarzh g., tarzh g., bloskuzenn b. ; *plastischer Sprengstoff,* plastik g. ; *brisanter Sprengstoff, Brisanzsprengstoff,* bloskuzenn vrevus b. ; *Druckwellensprengstoff,* bloskuzenn c'hwezhus b. ; **2.** [dre skeud.] danvez gwall zañjerus g.

Sprengstoffanschlag g. (-s,-anschläge) : gwalldaol ma implijer danvez-tarzh g., plastikañ g., plastikadur g.

Sprengstoffattentäter g. (-s,-) : lakaer bombezennoù g., plastiker g., sponter g.

Sprengstofffabrik b. (-,-en) : milin-boultr b., poultrerezh b.

Sprengstoffkunde b. (-) : tarzhouriezh b.

Sprengstück n. (-s,-e) : skolp obuz str./g.

Sprengtrichter g. (-s,-) : **1.** toull ijin-tarzh e stumm ur founilh g., krater tarzhadenn g. ; **2.** toull doura g.

Sprengung b. (-,-en) : **1.** tarzhidigezh b., tarzherezh g., distrujadenn gant danvez-tarzh b., taol-min g., tenn-min g. ;

Dynamitsprengung, dinamitadur g., dinamitañ g. ; **2.** tarzh g., tarzhadenn b. ; **3.** [relij.] sparfadur g., sparferezh g.
Sprengwagen g. (-s,-) : dourerez b., douraerez b.
Sprengwedel g. (-s,-) : [relij.] sparf g., barr dour benniget g.
Sprengwerk n. (-s) : danvezioù-tarzh ls.
Sprengwirkung b. (-,-en) : gwagenn darzh b., gwered an tarzh g.
Sprengzünder g. (-s,-) : straker g., tarzher g., emors g., strakadenner g.
Sprenkel g. (-s,-) : **1.** skoulm red g., skoulm rikl g., skoulm war rikl g., skoulm war riskl g., skoulm lagadek g., skoulm lagadenn g., skoulm lagadennek g., skoulm redennek g., rinell b., las g., las-kroug g., gwedenn b. [*liester* gwedinier], krouglas g., tagell-groug b., kordenn-groug b., lindag g., antell b., tagell b. ; **2.** brizhelladur g., marelladur g., marigelladur g., merk g., saotr g., brondu g., bronduadur g., brizhell b.
sprenkelig ag. / **sprenklig** ag. : brizh, brizhet, briket, marellet, marellek, marigellek, brizhellet, brizhellek, brikailh, dluzhet.
sprenkeln V.k.e. (hat gesprenkelt) : brizhellañ, brizhellat, brizhañ, brizhennañ, marellañ, marigellañ, dluzhañ.
Sprenkeln n. (-s) : brizherezh g., marellerezh g.
Sprenkelung b. (-,-en) : brikailh g., brikailhadur g., brizhadur g., brizhelladur g., brizherezh g., marelladur g., marell g., marigelladur g., marellerezh g.
sprenklig ag. : brizh, brizhet, briket, marellet, marellek, marigellek, brizhellet, brizhellek, brikailh, dluzhet.
Spreu b. (-) : **1.** pell str., troien str., gwentajoù ls., uzor str., boskon g., lostajoù ls., lostoù ls., nizadur g., gwentadur g., uzien str., usmod g., pellajoù ls., pailhouroù ls., pailhour str. ; *Stückchen Spreu,* pellenn b., pailhourenn b. ; *nach der Erntezeit die Haferspreu im Bettbezug erneuern,* ober gwele gwenn, lakaat pell nevez er c'holc'hed, lakaat pell fresk er c'holc'hed ; *Spreu als Viehfutter, Spreu als Füllmittel,* pell g. ; **2.** *die Spreu vom Weizen sondern,* dispartiañ ar bleud diouzh ar brenn, lakaat disparti etre an ed hag an dreog, didoueziañ ar greun douzh ar c'holo, dibab ar greun douzh ar pell, dibab ar greun douzh ar c'holo, lakaat diforc'h etre ar pezh a zo gwir hag ar pezh a zo faos, diforc'hiñ ar wirionez diouzh ar gaou.
Spreufüllung b. (-) : pell g. ; *nach der Erntezeit die Spreufüllung der Zieche erneuern,* ober gwele gwenn, lakaat pell nevez er c'holc'hed, lakaat pell fresk er c'holc'hed.
Spreufutter n. (-s) : pell g.
Spreuhaufen g. (-s,-) : pelleg b.
spreuig ag. : pellennek, pellek.
spreulos ag. : [louza.] bouroun, dibell.
Spreuzieche b. (-,-n) : golc'hed pell b. ; *nach der Erntezeit die Spreuzieche erneuern,* ober gwele gwenn, lakaat pell nevez er c'holc'hed, lakaat pell fresk er c'holc'hed.
sprich [tro-lavar] : **1.** da lavaret eo, gant gerioù all, eleze ; **2.** pa lavarin mat, pa vo komzet fraezh.
Sprichwort n. (-s,-wörter) : **1.** krennlavar g., krennlavarenn b., krennc'her g., ditour g., lavar g. ; *eine zum Sprichwort gewordene Redensart,* un dro-lavar deuet da vezañ krennlavar (troet da grennlavar, aet da grennlavar) ; *gereimtes Sprichwort,* rimostell b. ; **2.** [lennegezh] *dramatisches Sprichwort,* komedienn tro-dro d'ur c'hrennlavar b.
Sprichwörtersammlung b. (-,-en) : krennlavariaoueg b.
Sprichwortkunde b. (-) : [yezh.] krennlavarouriezh b., paremiologiezh b.
sprichwörtlich ag. : **1.** hollvrudet, soulvrudet, brudet bras ; *sein Pech ist sprichwörtlich,* e daolioù dichañs a zo anavezet-mat, brudet eo evit e daolioù dichañs, hollvrudet eo evit e daolioù dichañs ; **2.** krennlavarel ; *sprichwörtliche Redensart,* krennc'her g., troienn grennlavarel b., lavar g.
Adv. : e doare ur c'hrennlavar.
Spriegel g. (-s,-) : sklisenn b., plankennig g. [*liester* plenkigoù].
Sprieß g. (-es,-e) : [tisav.] treuzellenn b., treuzell b. g.
Sprieße b. (-,-n) : stañson g., skor g., harp g., harpell b., speurell b.
Sprießel n. (-s,-/-n) : [Bro-Aostria] P. bazh-skeul b.
sprießen¹ V.gw. (spross / ist gesprossen) : [louza.] kreskiñ, broñsañ, diwanañ, diwan, diflukañ, broustañ, bouilhasiñ, lagadenniñ, sapiñ, broudañ, divroudañ, dideñviñ, joliñ, korzenniñ, teñvañ, nodiñ, divorfilañ, eginañ, strujañ, poulzañ, diboulzañ, dont, sevel, labourat, dizouarañ, kellidañ, reiñ kellid, brageziñ ; *aus der Erde sprießen,* broudañ, diwanañ ; *die Saat ist gesprossen,* diwan eo an had ; *das Getreide sprießt aus dem Boden,* kroget eo an ed da c'hlazañ, diwanañ a ra ar gwinizh, dizouarañ a ra ar gwinizh, emañ an ed o reiñ kellid (o kellidañ, o tont, o sevel, o labourat), krog eo an ed da gorzenniñ ; *die Hörner des Kalbes fangen an zu sprießen,* krog eo kerniel al leue yaouank da ziwanañ war e benn.
sprießen² V.k.e. (verb digemm : hat gesprießt) : stañsoniñ, skorañ, harpañ, speurellañ.
Sprießen n. (-s) : [louza.] bragezadur g., bragezerezh, diwan g., dideñv g., kellidadur g., eginadur g., brouderezh g., kresk g., kreskidigezh b., kreskadurezh b., kreskadur g., diwanidigezh b.
Spriet n./g. (-s,-e) : [merdead.] stae g.
Sprietsegel n. (-s,-) : [merdead.] gouel stae b.
Springapparat g. (-s,-e) : [amprevaned h.a.] benvegad lammat g.
Springbock g. (-s,-böcke) : [loen.] antilopenn b. [*liester* antiloped].
Springbrunnen g. (-s,-) : strinkadoù dour ls., strinkadennoù dour ls., plomenn b.
springen V.gw. (sprang / ist gesprungen) : **1.** lammat, sailhañ, draskañ, draskal, strimpiñ, ober ul lamm, dispakañ e loaioù, plomañ ; *wieder springen,* adlammat, lammat a-nevez, lammat en-dro, lammat adarre ; *über einen Bach springen,* lammat dreist ur c'houer, gaoliata ur c'houer ; *über einen Graben springen,* lammat dreist un douflez, gaoliata un douflez, rampañ dreist un douflez ; *aus dem Fenster springen,* plomañ dre ar prenest ; *in die Höhe springen,* piklammat, lammat a-serzh, gourlammat, lammat da laez, gwintañ ul lamm, gwintañ lemmen ; *ins Wasser springen,* lammat e-barzh an dour, lammat en dour, splujañ (en em strinkañ, en em skeiñ, en em stlepel, en em deurel) en dour ; *kurz mal ins Wasser springen,* ober soubig en dour ; *vom Schiff ins Meer springen,* lammat eus ar vag e-barzh ar mor, lammat eus ar vag er mor, splujañ (en em strinkañ) eus ar vag er mor ; *kopfüber ins Meer springen,* en em skeiñ war e benn er mor, en em deurel war e benn er mor, plomañ war e benn er mor ; *kopfüber ins Wasser springen,* ober ur splujadenn, plomañ en dour, mont war e benn en dour, splujañ a-blom, pluiañ, en em deurel war e benn en dour, en em skeiñ war e benn en dour, en em stlepel war e benn en dour ; *hin und her springen,* lammat ha dilammat, lammedikat ; *mit geschlossenen Füßen springen, beidfüßig springen,* lammat gant an treid a-stok, ober ul lamm-krenn, ober ul lamm-pik, lammat a-lamm-plom, ober ul lamm plom, ober ul lamm junt ; *im Scherensprung springen,* lammat a-sizailh ; *auf die Seite Seite springen, zur Seite springen,* ober ul lamm-treuz, lammat a-gostez ; *du bist zu kurz gesprungen,* re verr e oa da lamm ; *die Mauer ist zu hoch, als dass ich darüber springen könnte,* gant uhel eo ar voger ne c'hallan ket lammat dreisti, gant uhel eo ar voger ne c'hallan ket gwintañ ul lamm dreisti ; *er sprang gelenkig über den Zaun,* lammat a reas gwevn dreist ar gael ; *jemandem an die Kehle springen,* kregiñ e kolier (e kolieroù, e kerc'henn) u.b., lammat e barv u.b., sailhañ ouzh gouzoug u.b., lammat da gerc'henn ur re (Gregor) ; *Seil springen, seilspringen,* lammat gant ar gordenn, c'hoari gant e gordenn lammat, c'hoari kordenn ; *Kieselsteine springen lassen, Steine*

über das Wasser springen lassen, spazhañ dour, skejañ an dour gant mein plat, kristinennañ, ober galetez, spazhañ houidi, spazhañ ar person, spazhañ ar c'hure, spazhañ ar c'hog, ober krampouezh war an dour ; *der Wind springt (um),* emañ an avel o treiñ ; *der Funke springt aus dem Stein,* strinkañ a ra an elfenn diouzh ar maen ; *ein Knopf ist von meinem Rock gesprungen,* un nozelenn zo aet kuit diwar va chupenn ; *die Taler springen lassen,* bezañ brokus (largentezus, lark, frontal), mont frank d'e yalc'h, na vezañ amsellus, stagañ e chas diwar-goust silzig ; *vor Freude an die Decke springen,* strimpiñ gant al levenez, ober lammoù gant ar fouge a zo en an-unan, sailhañ gant ar joa, lammat-dilammat gant ar joa ; *aus der Haut springen mögen,* birviñ war e dreid, draskal / draskañ / birviñ e wad en e greiz (en e wazhied) (Gregor).

2. [tr-l] *die Ampel springt auf Grün,* treiñ a ra ar gouloù da wer ; *die Preise springen in die Höhe,* kanañ a ra an traoù, keraat a ra an traoù buan-ha-buan, trummgreskiñ a ra ar prizioù, kreskiñ a ra ar prizioù a-wel-dremm, trumm e kresk ar prizioù, a-bik e kresk ar prizioù ; *jemanden über die Klinge springen lassen,* **a)** lazhañ u.b. gant ar c'hleze, lazhañ u.b. gant lemm ar c'hleze, treuziñ u.b. gant e gleze, tremen u.b. dre an armoù (Gregor), lazhañ u.b., ober e stal (e afer) d'u.b., ober e varv d'u.b., reiñ e lod d'u.b., diskar u.b. dre lavnenn ar c'hleze ; **b)** [dre skeud.] skarzhañ u.b., reiñ ar skar d'u.b., terriñ e garg d'u.b., lemel e garg digant u.b., didroadañ (pellaat) u.b. ; *sie springen von einem Thema zum anderen,* mont a reont eus ar c'hazh d'ar razh, da gentañ e sav ur gaoz ganto ha goude e sav ur gaoz all ; *ins Auge springen,* **a)** bezañ anat, bezañ un dra anat, bezañ aes (brav, kaer, sklaer) gouzout ; **b)** bezañ dastrannus, bezañ likaouus, bezañ temptus, bezañ hoalus, bezañ loavus, bezañ dedennus, bezañ lorbus, bezañ sev, bezañ lubanus ; P. *das ist gehüpft wie gesprungen, das ist gehupft wie gesprungen,* maout ha dañvad eo din, tuig ha talig eo kement-se, er givijeri e vez an ejened buoc'hed, tuig a zo talig, n'eus ket a gemm etre bara-laezh ha laezhbara, marv eo ar gwez-avaloù ha disec'het plant ar sistr, ur memes eo / un heñvel eo (Gregor) ; [kr-l] *niemand kann über seinen Schatten springen,* Yann eo, Yann e vo - c'hwezh an harink a chom atav gant ar varazh - en e groc'hen louarn e varvo nemet kignet 'vije ez vev ; *man muss manchmal über den eigenen Schatten springen,* mat eo a-wechoù en em ziwiskañ eus an den kozh a zo en an-unan, mat eo a-wechoù en em ziwiskañ eus e gig (eus e gorf) ; *über seinen Schatten springen,* moustrañ war e ziegi (e gerteri, e lure), en em derriñ d'ober udb, en em rediañ d'ober udb, en em balforsiñ d'ober udb, ober udb en desped d'an-unan, ober udb daoust d'an-unan, ober udb en enep d'an-unan, ober udb enep e youl, ober udb a-enep e youl, ober udb a-enep e c'hoant, ober udb a-gasoni, ober udb dre heg.

3. tarzhañ, strinkañ, frailhañ, skalfañ, groilhañ, nodiñ, brizhfaoutañ, damfaoutañ, streañ ; *in Stücke springen, in Splitter springen,* mont e skolp, mont a-skolp, mont a-ziskolp, mont e tammoù, mont a-dammoù, tarzhañ e skolpoù, tarzhañ e tammoù, tarzhañ a-dammoù, tarzhañ e mil damm, didammañ, disklopenniñ, difloskiñ, difloskañ, disklipañ, sklisennañ, skilfennañ, drailhañ, strimpiñ, strinkañ, terriñ a-darzh, terriñ krak, strinkañ, bruzunañ, mont e bruzun, freuzañ, mont e mil damm, mont etre mil damm, diskolpañ, strimpiñ,kreviñ ; *das Glas springt,* tarzhañ (strinkañ, frailhañ) a ra ar gwer ; *das Glas ist in tausend Stücke gesprungen,* puzuilhet eo ar werenn, mildammet eo ar werenn, drailhet eo ar werenn, torret-groñs eo ar werenn, aet eo ar werenn e mil damm, aet eo ar werenn etre mil damm ; *die Knospen springen,* emañ ar broñs (ar broñsoù) o tarzhañ, emañ ar broñs (ar broñsoù) o tedarzhañ ; *gesprungener Topf,* pod faout g. pod groilh (brizhfaoutet, damfaoutet, tarzhet, darnet, nodet, street) g. ; *eine gesprungene Glocke,* ur c'hloc'h faout g., ur c'hloc'h groilh g., ur c'hloc'h street g., ur c'hloc'h nodet g. ; *wie eine gesprungene Glocke scheppern,* ober trouz ar groilh.

4. dilammat ; *die Feder ist gesprungen,* dilammet eo ar winterell.

5. *die Brunnen springen,* strinkañ a ra an dour eus ar feunteunioù, dont a ra an dour a-strink diouzh ar feunteunioù.

V.k.e. [*verb-skoazell* **haben** *pe* **sein** : sprang // ist gesprungen / hat gesprungen] : lammat, sailhañ ; *er springt zwei Meter hoch und sieben Meter weit,* lammat a ra daou vetrad a-serzh ha seizh metrad a-hed.

Springen n. (-s) : **1.** lammerezh g., sailherezh g., lammat g., sailhañ g., dazlammat g. ; **2.** [sport] lammerezh g., lamm g., lammat g. ; *Bungeespringen,* benji g., lammat gant ur stirenn g. ; **3.** strink g., strinkadur g., tarzh g., torr g., torridigezh b.

springend ag. : **1.** lammus ; **2.** lammer ; *springendes Insekt,* amprevan lammer g. ; **3.** *der springende Punkt,* ar pep pouezusañ g., ar c'hentañ pezh eus udb g., an dalc'h g., ar c'hraf g., ar c'hoari g., mudurun an afer b., ar skoulm g., an tailh (an dailh) b./g., an amanenn g., ar gempenn b., ar penn g. ; **4.** [hiloniezh] *springendes Gen,* transpozon g. [*liester* transpozonoù] ; ; **5.** [ardamezouriezh] luskant ; *springender Hirsch,* karv luskant g.

Springer[1] g. (-s,-) : [echedoù] marc'heg g.

Springer[2] g. (-s,-) : **1.** lammer g., sailher g. ; **2.** [sport] lammer g. ; **3.** [sport, dour] plomer g., splujer g., pluier g. ; **4.** termaji g., furlukin g.

Springerin b. (-,-nen) : **1.** lammerez b., sailherez b. ; **2.** [sport] lammerez b. ; **3.** [sport, dour] plomerez b., splujerez b., pluierez b. ; **4.** furlukinez b.

Springerstiefel ls. : rangers ls.

Springfeder b. (-,-n) : gwinterell b.

Springflut b. (-,-en) : mare bras g., morad bras g., mor-bras, brasvor g., nevez bras g., nevez g., reverzhi vras b., reverzhi b., landarzh g., bouc'h g., liñvadenn-vor b. ; *wir haben Springflut,* en e vog emañ ar mor, mor-bras a zo, en e nerzh emañ ar mor ; *bei Springflut,* pa vez ar mor en e nerzh, pa vez ar mor en e vog, pa vez mor-bras, pa vez brasvor ; *schwache Springflut,* mor-bras bihan g., reverzhi voan b.

Springform b. (-,-n) : [kegin.] moull da vankout g.

Springfrosch g. (-s,-frösche) : [loen.] skignan g. [*liester* skignaned].

Springfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] frouezh dihilius str.

Springglas n. (-es,-gläser) : daerenn wer tarzhus b., daerenn vatavek b.

Springhengst g. (-es,-e) : [loen.] marc'h-servij, marc'h kalloc'h g., marc'h antier g., marc'h anterin g., marc'h-sailher g.

Springheuschrecke b. (-,-n) : [loen.] lammerez b.

Springhochwasser n. (-s) : uhelvor d'ar morioù-bras g., mare bras g., morad bras g., mor-bras g., nevez bras g., nevez g., reverzhi vras b.

Springinsfeld g. (-s,-e) : penn skañvik a baotr g., skañvbenneg g., skañvelard g.

Springkraft b. (-,-kräfte) : lastikelezh b., stirennegezh b.

Springkraut n. (-s,-kräuter) : [louza., *Impatiens noli-tangere*] louzaouenn-ar-Werc'hez b., tarzhell-brim b.

Springkrebs g. (-es,-e) : [loen.] *langarmiger Springkrebs,* stlap-e-lost g. [*liester* stlap-o-lost].

Springkunst b. (-) : lammoù ouesk ls., skournij g.

springlebendig ag. : dizoac'het, fringus, faro, feul, friant, leun a friantiz.

Springmaus b. (-,-mäuse) : [loen.] jerboaz b. [*liester* jerboazed].

Springmeeräsche b. (-,-n) : [loen.] link g. [*liester* linked].

Springmesser n. (-s,-) : kontell-bleg gant distegner b., kontell dre zistegn b.

Springniedrigwasser n. (-s) : izelvor d'ar morioù-bras g., marvor g., mor en e varvañ g., mor en e vihanañ g., mare bihan g., morad bihan g., nevez bihan g., kontrec'h g., mor-bihan g., mor marv g. ; *bei Springniedrigwasser kann man zu Fuß auf die Insel gehen,* d'an izelvor d'ar morioù-bras e c'haller mont war droad betek an enezenn, pa vez ar mor en e varvañ (en e vihanañ) e c'haller mont war droad betek an enezenn.
Springquelle b. (-,-n) : stivell b., eien bouilh str., tarzh g., geizer g., strink dour g.
Springreiten n. (-s) : marc'hekadenn-lamm b., redadenn lamm-skoilhoù b., redadeg-lamm b., redadeg dreist kili b., redadeg girzhier b., lamm-garzh g., kenstrivadeg lamm-skoilhoù b., redadeg lammat b.
Springrollo n. (-s,-s) : stign rolladur emgefre g., stign punadur emgefre g.
Springschnur b. (-,-schnüre) : kordenn-lammat b.
Springschrecke b. (-,-n) : [loen.] ortopter g. [*liester* ortoptered], eeunaskelleg g. [*liester* eeunaskelleged].
Springseil n. (-s,-e) : kordenn-lammat b.
Springspiel n. (-s) : lammoù ouesk ls., skournij g.
Springtanz g. (-es,-tänze) : dañs a-sailhoù g.
Springteufel g. (-s,-) : Yann-blev g.
Springtide b. (-,-n) : mare bras g., morad bras g., nevez bras g., nevez g., reverzhi vras b., mor-bras g. ; *wir haben Springtide,* en e vog emañ ar mor, mor-bras a zo, en e nerzh emañ ar mor ; *bei Springtide,* pa vez ar mor en e nerzh, pa vez ar mor en e vog, pa vez mor-bras, pa vez brasvor ; *schwache Springtide,* mor-bras bihan g.
Springtier n. (-s,-e) : [loen.] lammer g. [*liester* lammerien].
Springturnier n. (-s,-e) : [sport, kezeg] kenstrivadeg lamm-skoilhoù b., redadeg-lamm b., redadeg dreist kili b., redadeg girzhier b., lamm-garzh g., redadeg lammat b.
Springwelle b. (-,-n) : **1.** mare bras g., morad bras g., nevez bras g., nevez g., reverzhi b./g., landarzh g., bouc'h g. ; **2.** taol-mor g., bern dour g., gwazh b., barr-mor g., redele g., toenn-vor b., houladenn b., kole g., pakad mor g.
Springwolfsmilch b. (-) : [louza.] flamoad g.
Springwurm g. (-s,-würmer) : biskoul piraled str., biskoulenn ur biralenn b.
Springwurmwickler g. (-s,-) : [loen.] piralenn b. [*liester* piraled].
Springwurz b. (-,-en) **/ Springwurzel** b. (-,-n) : [louza.] lili-naer str., lilienn-naer b.
Springzeit b. (-,-en) : mare ar moradoù bras g., mare an nevezioù bras g.
Sprinkler g. (-s,-) : **1.** dourerez b., dourer g. ; **2.** dourerez emgefre enep tan-gwall b.
Sprinkleranlage b. (-,-n) : **1.** reizhiad doura b., stignad doura g. ; **2.** stignad dourerezioù emgefre enep tan-gwall g.
Sprint g. (-s,-s) : [sport] sprint g., taol-tizh g., pennad tizh g. ; *einen Sprint legen,* sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sankañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red, P. plantañ tizh, sankañ tizh.
sprinten V.gw. (ist gesprintet) : **1.** [sport] sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sankañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red, P. plantañ tizh, sankañ tizh ; **2.** diflipat, skarzhañ, karzhañ, c'hwistañ, tizhañ, plantañ tizh, sankañ tizh, lakaat tizh, sachañ e skasoù, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent, mont gant un tizh an diaoul (gant ar foeltr, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken na yud, gant tizh ken a friz, gant tizh ken na ziaoul, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant tizh ken na strak, gant tizh ken a findaon, endra c'haller, herrañ ma c'haller, her da ma c'haller, evel ur c'hurunoù), reiñ kentr d'e varc'h, lakaat aer en e gilhoroù, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, redek evel un dremedal, redek evel un tenn, redek evel an avel, redek d'ar pevarlamm, regiñ hent, pevarlammat, plantañ d'ar pevar zroad, redek evel ur c'had, nijal, kantenniñ, kidellat, kravañ, kravañ gantañ, fiseliñ, frizañ, frizañ d'an druilh-drast, fustañ, mont d'ar post, postal, mont d'ar pimperlamm.
V.k.e. (ist gesprintet / hat gesprintet) : redek udb.
Sprinter g. (-s,-) : [sport] sprinter g.
Sprinterin b. (-,-nen) : [sport] sprinterez b.
Sprit g. (-s,-e) : **1.** P. alkool g., alkool etilek g., etilalkool g., etanol g. ; **2.** P. dour-tan g.
Spritessig g. (-s,-e) : gwinêgr alkool g.
Spritzbad n. (-s,-bäder) : strinkadenn b., strimpadenn b., breliñsadenn b.
spritzbar ag. : glizhennadus.
Spritzbesteck n. (-s,-e) : rikoù emzrammañ ls., rikoù embikañ ls.
Spritzbeutel g. (-s,-) : [kegin.] sac'h envez g. ; *Spritzbeutel mit Sterntülle,* sac'h envez dentek g.
Spritzbewurf g. (-s) : indu g.
Spritzblech n. (-s,-e) **/ Spritzbrett** n. (-s,-er) : difankell b.
Spritzdüse b. (-,-n) : flistrer g. [*liester* flistrerioù], enflister g. [*liester* enflisterioù], enstrinker g. [*liester* enstrinkerioù], ensiler g. [*liester* ensilerioù]
Spritze b. (-,-n) : **1.** pikadenn b., pik g. ; *jemandem eine Spritze geben, jemandem eine Spritze verabreichen,* ober ur bikadenn d'u.b., ober ur pik d'u.b., pikañ u.b. ; *jemandem eine Spritze in den Unterarm applizieren,* ober ur bikadenn d'u.b. en e arvrec'h , ober ur pik d'u.b. en e arvrec'h, pikañ arvrec'h u.b. ; *er bekam eine Spritze,* ur bikadenn a voe graet dezhañ, ur pik a voe graet dezhañ ; *jemanden mit einer Spritze betäuben,* ober ur bikadenn d'u.b. evit mervel e boanioù ; *die Spritze hatte nichts bewirkt, abgesehen davon, dass nun der Zahn schmerzte,* ar bikadenn n'he doa graet netra nemet kizidikaat an dant.
2. strinkell b., strinkerez b., flistrerez b. [*liester* flistrerezioù], glizhenner g. [*liester* glizhennerioù].
3. *Feuerspritze,* strinker dour g. [*liester* strinkerioù dour].
spritzen V.k.e. (hat gespritzt) : **1.** strinkañ, strimpiñ, strimpiñ dour war, flistrañ, lakaat dour da zelammat gant, skeiñ ur strinkadenn war, injektiñ, enstrinkañ, enstrinkellat, strinkellat, glabousañ ; *Blumen spritzen,* flistrañ dour (strimpiñ dour) war ar bleunioù, doura bleunioù, skeiñ ur strinkadenn zour war ar bleunioù ; *die Kartoffeln spritzen,* louzaouiñ ar patatez ouzh ar c'hleñved, skeiñ ur strinkadenn louzoù war an avaloù-douar, diastuziñ an avaloù-douar ; *die Elefanten spritzen sich mit dem Rüssel Wasser über,* an olifanted a strink friadoù dour war o c'horfoù ; *eine Wand spritzen,* pentañ ur speurenn gant ur bistolenn ; *sie wurden voll gespritzt,* un tamm mat a strink o doa bet ; *jemanden voll spritzen,* touilhañ u.b. ; *der Wagen hat mich nass gespritzt,* un tamm mat a strink am boa paket gant ar c'harr-tan o tremen, paket ez eus bet ur revriad dour ganin gant ar c'harr-tan o tremen, strink am eus bet gant ar c'harr-tan o tremen, tapet ez eus bet ur riñsenn ganin gant ar c'harr-tan o tremen, ur c'hlebiadenn a-zoare am eus bet gant ar c'harr-tan o tremen, tapet em boa strink gant ar c'harr-tan o tremen, ar c'harr-tan en doa strimpet ur bern dour warnon ; *sich gegenseitig nass spritzen,* en em douilhañ ; *Tinte auf seine Hose spritzen,* ober glabousoù liv-skrivañ war e vragoù, glabousañ liv-skrivañ war e vragoù ; *Gift spritzen,* **a)** strinkañ binim ; **b)** [dre skeud.] droukprezeg, skignañ e vinim, binimañ, diskargañ e vinim ; **2.** [mezeg.] strinkellat, enstrinkellat, ensinklañ ; **3.** *spritzen, Heroin spritzen, sich (dat.) Heroin spritzen,* P. en em strujañ, en em zrammañ, en em bikañ, tapout heroin.

V.gw. (ist gespritzt / hat gespritzt) : **1.** (ist) : strinkañ, flistrañ, plomañ, diflistrañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, disailhañ, delammat, strimpiñ, sinklañ, chugal, chintrañ, dilañsañ, distronkañ ; *Blut spritzt aus seiner Nase,* strinkañ (flistrañ, plomañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, sinklañ, strimpiñ, chugal, chintrañ, difronkañ, dilañsañ) a ra ar gwad eus e fri ; *jemanden so heftig auspeitschen, dass die Haut aufplatzt und Blut spritzt,* tennañ korreenn d'u.b. ; **2.** (hat) : ober ur bikadenn, ober pikadennoù, pikañ ; P. [dre astenn.] en em zrammañ, en em bikañ ; *sich noch einmal spritzen,* en em adpikañ ; **3.** (hat) : glabousañ, glabousat ; *hör auf zu spritzen !* paouez a c'hlabousañ dour ! ; **4.** (ist) : diflipat, skarzhañ, karzhañ, c'hwistañ, tizhañ, plantañ tizh, sankañ tizh, lakat tizh, sachañ e skasoù, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent, mont gant un tizh an diaoul (gant ar foeltr, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken na yud, gant tizh ken a friz, gant tizh ken na ziaoul, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant tizh ken na strak, gant tizh ken a findaon, endra c'haller, herrañ ma c'haller, her da ma c'haller, evel ur c'hurunoù), reiñ kentr d'e varc'h, lakaat aer en e gilhoroù, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, redek evel un dremedal, redek evel un tenn, redek evel an avel, redek d'ar pevarlamm, regiñ hent, pevarlammat, plantañ d'ar pevar zroad, redek evel ur c'had, nijal, kantenniñ, kidellat, kravañ, kravañ gantañ, frizañ, frizañ d'an druilh-drast, fustañ, mont d'ar post, postal, skeiñ, strimpiñ ; *er spritzt ins Haus,* evel un tarzh avel e teu en ti ; *zum Bahnhof spritzen,* skeiñ etrezek ar porzh-houarn endra c'haller (herrañ ma c'haller) o klask tapout an tren, strimpiñ d'ar porzh-houarn, nijal d'ar porzh-houarn ; **5.** [hat] [ezflistrañ e sper] P. diskargañ, diskargañ e sac'h, skopañ, strujañ, tufañ, strinkañ, teurel stronk ; **6.** [labour-douar] *mit Kupferkalkbrühe spritzen ,* sulfatiñ.

Spritzen n. (-s) : **1.** enstrink g., ezflistradur g., difluk g., flistradenn b., flistradur g., flistr g., flistrad g., flistrerezh g., strink g., strinkadenn b., strinkad g., strinkadur g., strinkerezh g., sinklad g., froud g. ; [labour-douar] *Spritzen mit Kupferkalkbrühe,* sulfatiñ g. ; **2.** [mezeg.] strinkellat g., injektadur g., pikurenn b., strinkelladenn b.

spritzend ag. : flistrus, strinkus.

Spritzenhaus n. (-s,-häuser) : mirlec'h ar pompoù eneptan g.

Spritzenmeister g. (-s,-) : kabiten pomperien g.

Spritzenschlauch g. (-es,-schläuche) : korzenn strinker dour g., korzenn eneptan b.

Spritzer g. (-s,-) : **1.** strink g., strinkad g., strinkadenn b., flistr g., flistrad g., flistradenn b., kailharenn b., brizhadur g., flipennad b., glabous g., bomm dour g., bouilh dour g., bouilhad dour g., breliñsadenn ; *Schlammspritzer,* strinkad pri g. ; *ein Spritzer Essig,* ur strilhig gwinêgr g., ur strilhennig winêgr b., un diveradenn winêgr b., ur splet gwinêgr g., un netraig a winêgr g., ur mannig gwinêgr g., ur beradig gwinêgr g., ul lomm gwinêgr g. ; *Blutspritzer,* strinkad gwad g., strinkadenn wad b. ; **2.** [merdead.] fru g., morniz g., strink-mor str., glavennig b.

spritzfähig ag. : glizhennadus.

Spritzfahrt b. (-,-en) : tamm tro g., tamm gweladenn g.

Spritzfisch g. (-es,-e) : [loen., *Toxotes jaculatrix*] pesk tenner g.

Spritzflasche b. (-,-n) : difruer g. [*liester* difruerioù], strimper g. [*liester* strimperioù], bombell aerosol b., flistrerez b. [*liester* flistrerezioù], glizhenner g. [*liester* glizhennerioù].

Spritzfleck g. (-s,-e) : strink g., strinkad g., strinkadenn b., flistr g., flistrad g., flistradenn b., kailharenn b.

Spritzgerät n. (-s,-e) : glizhenner g. [*liester* glizhennerioù] ; [labour-douar] *Spritzgerät für Kupfersulfat,* sulfaterez b. [*liester* sulfaterezioù].

Spritzgurke b. (-,-n) : [louza.] kokombrez azen str.

spritzig ag. : **1.** bouilh, berv, bervus, birvidik, pik-pik, pikant, aezhennek, klogorennus ; **2.** birvilhus, fo ennañ, fo en e benn.

Spritzkanal g. (-s,-kanäle) **/ Spritzkanälchen** n. (-s,-) : [korf.] san strinker b.

Spritzkanne b. (-,-n) : [Bro-Suis] douraer g. [*liester* douraerioù], douraerez b. [*liester* douraerezioù], doursil g.

Spritzkrug g. (-s,-krüge) : [Bro-Aostria] douraer g. [*liester* douraerioù], douraerez b. [*liester* douraerezioù], doursil g.

Spritzkuchen g. (-s,-) : skaotenn b.

Spritzkuchenverkäufer g. (-s,-) : skaotenner g.

Spritzlackierung b. (-,-en) : livadur pistolenn g., livadur bombell g., livadur difruer g.

Spritzlappen g. (-s,-) : [kirri-tan] flipenn b.

Spritzleder n. (-s,-) : difankell b.

Spritzleute ls. : pomperien ls., paotred-an-tan ls.

Spritzloch n. (-s,-löcher) : [loen.] toull-strink ar morviled g.

Spritzmalerei b. (-,-en) : livadur pistolenn g., livadur bombell g., livadur difruer g.

Spritzpistole b. (-,-n) : pistolenn livañ b., pistolen bentañ b. ; *mit der Spritzpistole lackieren,* livañ gant ur bistolenn, pentañ gant ur bistolenn.

Spritzregen g. (-s,-) : lugachenn b., litenn b., ailhenn b., glav tanav g., glav plaen g., glav bihan g., mastarenn b., mouestijenn b., libistrenn b., glizhenn b., glav-kemener g., avel lart g., glavig g., glav munut g., glav tamouezet g., glebiadenn b., glizhaj g., glizhetez b., lusenn b., amzer lous b., amzer vrein b., amzer dampous b., amzer dampouzek b., amzer c'hleb b.

Spritzrohr g. (-s,-e) : [korf.] kan ezflistrañ g., san strinker b.

Spritzsack g. (-s,-säcke) : [kegin.] sac'h envez g. ; *Spritzsack mit Sterntülle,* sac'h envez dentek g.

Spritztour b. (-,-en) : tamm tro g., tamm gweladenn g., troiad b.

Spritztülle b. (-,-n) : [kegin.] envez g. ; *gezackte Spritztülle,* envez dentek g. ; *glatte Spritztülle,* envez plaen g.

Spritzung b. (-,-en) : enstrink g., ezflistradur g., difluk g., flistradenn b., flistradur g., flistr g., flistrad g., flistrerezh g., strink g., strinkadenn b., strinkad g., strinkadur g., strinkerezh g., sinklad g., froud g. ; [labour-douar] *Spritzung mit Kupferkalkbrühe,* sulfatiñ g.

Spritzvergaser g. (-s,-) : [kirri-tan] karburator dre ensinklañ g. [*liester* karburatorioù dre ensinklañ], trelosker dre ensinklañ g. [*liester* treloskerioù dre ensinklañ], treloskell dre ensinklañ b.

Spritzwagen g. (-s,-) : dourerez b. [*liester* dourerezioù], douraerez b. [*liester* douraerezioù], karr strinker dour g.

Spritzwasserzone b. (-) **/ Spritzzone** b. (-) : [aod] traezh marv str., kerreg marv ls., live dreistarvorel g.

spröd ag. **/ spröde** ag. : **1.** bresk, torrus, hedorr, skalfant ; *sprödes Eisen,* houarn bresk (torrus) g. (Gregor) ; **2.** skarnilus ; *spröde Haut,* kroc'hen skarnilus g. ; **3.** *spröder Stoff,* entof diaes d'ober gantañ g. ; **4.** *spröde Stimme,* mouezh voug (raouliet, raouet, goloet, groilhet, teñval) b. ; *mit spröder Stimme sprechen,* groilhañ, komz kraoñennek, kraoñañ ; *spröder Klang,* trouz ar groilh g., son ar groilh g. ; **5.** [dre skeud.] rok, kintus, kinteüs, kinte ennañ, fioun ennañ, razailher, diaes, ginus, gin, ginet, rekin, dichek, otus.

Adv. : **1.** *spröde tun,* ober van da vezañ ur plac'h fur, ober ar mod da vezañ ur plac'h fur, ober neuz bezañ fur, ober an neuz bezañ fur, ober neuz da vezañ fur, ober an neuz da vezañ fur, ober min da vezañ ur plac'h fur, ober sin a vezañ ur plac'h fur, c'hoari he seurez frank peder botez dindan ar bank, c'hoari ar seurez peder botez, c'hoari ar plac'h fur, ober he mitaouig, c'hoari he flac'h

tanav, ober he Gwerc'hez Vari, c'hoari he seurez pil-pave, ober he c'hiez poazh, ober he beg mitaou ; **2.** *spröde klingen,* ober trouz ar groilh.
Sprödheit b. (-) **/ Sprödigkeit** b. (-) : **1.** torrusted b., breskter g., breskted b., breskadurezh b. ; **2.** [dre skeud.] kintusted b., brizhelevez b.
Spross g. : **1.** g. (-es,-e/-en) : [louza.] nevez str., nevezenn b., taol g., taol nevez g., taolad g., taoladenn b., broñs g./str., broñsenn b., broust str., bout g., kellid g., kreskenn b., kresk g., azdiwanaj g., bouilhastr str., broustenn b., glastrenn b., struj str., bann g., poulz str., poulzenn b., lañsadenn b., bount g., bountadenn b. ; *voll Sprosse,* strujek ; *Sprosse treiben,* teurel strujoù, brankañ, skourrañ, ober bodadoù, bodenniñ, strujañ, dont struj (strujoù, azdiwanajoù) d'ar blantenn-mañ-plantenn, teuler kreskennoù, ober taol, reiñ taol, bountañ, kefiañ, broustañ ; *der Baum hat keine Sprosse getrieben,* ar wezenn n'he deus graet taol ebet ; *die eingerollten Farnsprosse,* nevezennoù punet ar raden ls. ; **2.** g. (-es,-e) : P. [dre skeud.] diskennad g., distaoladenn b.
Sprossabschnitt g. (-s,-e) : [louza.] *Sprossabschnitt zwischen zwei Blattknoten,* taol g.
Sprossachse b. (-,-n) : [louza.] garenn b., garennig b. [*liester* garennigoù], gar b., korzenn b., korz str., gwalenn b., taolpenn g., treujenn b., trojenn b., breunenn b. [*liester* breunennoù, breun] ; *einfache Sprossachse,* garenn unek b. ; *verästelte Sprossachse, ästige Sprossachse,* garenn skoultrek b. ; *flutende Sprossachsen,* garennoù neuennus ls. ; *niederliegende Sprossachse, kriechende Sprossachse,* garenn red b. ; *Sprossachse einer krautigen Pflanze,* garenn c'heotek b. ; *holzige Sprossachse,* garenn goadek b. ; e*ine Sprossachse hervortreiben, in Sprossachsen schießen,* gwalennañ, gwalenniñ, korzennañ, bazhouliñ, garzhenniñ, bazhiñ ; *eine dickere Sprossachse bekommen,* ober korz ; *Sprossachse des Sauerampfers,* bazhoul str., bazhoulenn b. ; *Sprossachse des Schilfrohres,* garenn raoskl b., garenn gorz b.
sprossbürtig ag. : [louza.] *sprossbürtige Wurzel,* adwrizienn b. [*liester* adwrizioù] ; *sprossbürtige Wurzeln bildend,* adwriziennus.
Sprosse[1] b. (-,-n) : **1.** bazh-skeul b. [*liester* bizhier-skeul], pazenn b. [*liester* pazennoù, pazenned, pazinier] ; *eine Leiter mit Sprossen versehen,* bazhañ ur skeul ; **2.** [prenestr] bann-kroaz g. ; **3.** [karr] spar g. ; **4.** *spindelförmige Sprosse,* gwerzhid b.
Sprosse[2] b. (-,-n) : tarch teñval g. ; [korf.] *Sommersprossen,* pikoù-panez ls., pikoù-brenn ls., brizhennoù ls., brizhoù ls., brizhelloù ls., lentiligoù ls., brenn-Yuzaz str.
Sprosse[3] b. (-,-n) : [loen.] beg brankoù ar c'harv g., blench brankoù ar c'harv g.
sprossen V.gw. (ist gesprosst) : reiñ kellid, ober taol, reiñ taol, kreskiñ, broñsañ, diflukañ, broustañ, bouilhasiñ, lagadenniñ, sapiñ, glazañ, broudañ, diwanañ, dont, dizouarañ, korzenniñ, kellidañ, labourat.
Sprossenbildung b. (-) : broñsadur g., taoladur g.
Sprossenkohl g. (-s) : [louza.] **1.** kaol-Brusel str., kaol-bihan str., kaol-broust str. ; **2.** brikoli str., penn-brikoli g.
Sprossentau n. (-s,-e) : skeul-gordenn b.
Sprossenwand b. (-,-wände) : spalier g., spalierenn b.
Sprosser g. (-s,-) : [loen.] eostig bras g., eostig-Rusia g.
Sprössling g. (-s,-e) : **1.** [louza.] taol g., taolad g., nevezenn b., plant str. ; *Eichensprösslinge,* plant derv str. ; *Kiefernsprösslinge,* plant pin str. ; **2.** P. [dre fent] diskennad g., distaoladenn b., bugel g., mab g.
Sprossscheide b. (-,-n) : [louza.] koleoptil g.
Sprossung n. (-,-en) : [louza.] broñsadur g., broñsañ g., taoladur g., sapadur g. ; [bev.] *Vermehrung durch Sprossung,* gouennañ dre vroñsañ g.
Sprott g. (-s,-e) **/ Sprotte** b. (-,-n) : [loen.] glizig g. [*liester* gliziged, glizigoù].
Sprottennetz n. (-es,-e) : roued c'hliziged b., roued c'hlizigeta b.
Spruch g. (-s, Sprüche) : **1.** *Spruch des Schicksals,* planedenn tonket b., planedenn merket b., tonkad g. ; **2.** lavar g., setañs b., barn b., barnedigezh b., distaoladenn b., komzenn b., lavared g., ditour g., bomm-lavar g., sturienn b., ger-stur g., lavarenn-stur b., lavar-stur g., krennlavarenn b., krennlavar g., krennc'her g., kaoz b., diton g. ; *Bibelspruch,* pennad eus ar Bibl g. ; *Sprüche Salomonis,* setañsoù Salaun ar Fur (Gregor) ls. ; *Kernspruch,* setañs b., sturienn b., stur g., ger-stur g., lavarenn-stur b., lavar-stur g., sturlavar g., sturreolenn b. ; **3.** *Sprüche klopfen,* **a)** paboriñ, ober e babor, tonal, ruflañ avel ha moged, rual gant an avel, bezañ fougasoù gant an-unan leizh ar genoù *(… leun e c'henoù, … leun he genoù h.a.)* ; **b)** komz dilokez, komz jore-dijore, tariellañ, paribolennat, drailhañ paribolennoù, drailhañ komzoù goullo, parlikanat, storlokat, latennat, glabousañ, glabousat, fistilhañ, raskañ, langajal, drailhañ langaj, glaourenniñ, babouzañ, pilat e c'henoù, chaokat e c'henoù, flabotal e c'henoù, klakenniñ, grakal, dic'hourdañ e latenn, diverglañ e deod, diroufennañ e deod, flapañ, drailhañ kaozioù, drailhañ e c'henoù evel ur vilin-baper, bezañ puilh e gaoz, bezañ e deod e-giz ur vilin avel, treiñ e deod e goullo, chaokat avel, ribotat dour, bezañ glabous war e c'henoù, trabellat, bezañ un drabell, treiñ (malañ) avel, sorc'henniñ, randoniñ, orogellat, rahouenniñ, chaokat, ravodiñ, borodiñ, toronal, rac'hoaniñ, rambreal, ranezenniñ, gwrac'hellat, gwrac'hiñ, ouroulat.
spruchartig ag. : berrlavarennek.
Spruchband n. (-s,-bänder) : filakterenn b., lietenn b., skritell b., banderolenn b., flammenn b.
Spruchbinde b. (-,-n) : [ardamezouriezh] lietenn b.
Spruchdichter g. (-s,-) : saver lavarioù berr g., saver lavaredoù g., saver barzhonegoù kelenn g.
Spruchdichtung b. (-) : barzhoniezh kelenn b.
Sprücheklopfer g. (-s,-) : drailher lañgaj g., drailher kaozioù g., flaper g., glabouser g., storloker g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker babouz g., plapenn a baotr g., klakenner g., klakenn b., pil-beg g., pil-genoù g., piler-beg g., piler-e-c'henoù g., pil kaozioù g., strap-latenn b., ourouler g., diskourer g., kaketer g., babouzeg g. [*liester* babouzeien], fringer g., farouell g., brabañser g., pezh glorius g., boufon g., bugader g., pabor g., fougaser g., balpour g., fougeer g., kankaler g., toner g., kañfard g., straker g., poufer g., poc'hon g. [*liester* poc'honed], brogoier g., brogolier g., pompader g., brammer g., braller g., braller e gloc'h g., mailhard g., breser g., breser kaoc'h g., foeñvour g., toull-ourgouilh g., toull-lorc'h g., kagaler g., c'hwezher g., bern trein g., beg abred g., beg a-raok g., P. sac'h-ourgouilh g., sac'h-c'hwezh g., sac'h-moged g., bod-avel g., brammsac'h g., marc'h-kaoc'h g., marc'h-mel g., teileg g., bern teil g., hejer-e-doull g., fougaser brein g., lorc'heg g., lorc'henn b., stadenn b., pompoulig g., koantat pabor g., kac'her polos g., kac'her kanetinier g.
Sprücheklopferei b. (-) : ideologiezh toull b., komzoù toull ls., frazennoù ls., flugez str., flugezennoù ls., pifoù ls., siklezonoù ls., krakoù ls., bidennoù ls., bitrakoù ls., koñchoù born ls., komzerezh goullo g., komzoù goullo ls., komzoù didalvez ls., komzoù kollet ls., komzoù aner ls., komzoù patatez ls., plataj g., komzoù plat ls., arabad g., gerioù gwan ls., kontoù pikous ls., paribolennoù ls., tarielloù ls., kaozioù ls., kozh fardaj g., komzoù ven ls.
Sprücheklopferin b. (-,-nen) : trutell b., klakenn b., flaperez b., glaouregez b., pil-beg a vaouez g., begegez b., begegenn b., begasenn b., plapenn b., plapenn a blac'h b., bardell b., drailherez he genoù b., pilerez-he-genoù b., fringerez b., brabañserez b., lorc'hegez b., lorc'henn b., stadenn b., fougaserez b., lustrugenn b., glabouserez b., fougeerez b., kankalerez b., kañfardez b., strakerez b., pouferez b., foeñvourez b., c'hwezherez b., beg abred g., beg a-raok g., Mari

latenn b., Mari-strap-he-latenn b., Mari strap-latenn b., Mari glakenn b., Mari-flav b., Mari-pil-beg b., Mari beg a-raok b., Mari strapaplenn b.

spruchfähig ag. : **1.** ... a c'hall tremen dirak al lez-varn ; **2.** ... a c'hall setañsiñ.

Sprüchlein n. (-s,-) : **1.** *sein Sprüchlein sagen,* dibunañ e brezegennig, lavaret e damm ; **2.** *gereimtes Sprüchlein,* rimostell b..

spruchreich ag. : leun a lavaredoù berr kentelius.

spruchreif ag. : prest evit ur setañs.

Spruchreim g. (-s,-e) : lavar berr klotennet g., lavared klotennet g.

Sprudel g. (-s,-) : **1.** bouilh-dour g., strabouilh g., bervenn b. ; **2.** [dre astenn.] evaj birvidik g. (Gregor), died pik-pik b., died aezhennek b., died pikant b., dour klogorennus g., dour nez g., dour gazek g.

sprudelig ag. : **1.** ... strink, strinkus, birvidik, klogorennus ; **2.** [dre skeud.] trabellek.

Sprudelkopf g. (-s,-köpfe) : spered birvidik g., spered birvidant g., spered bouilh g.

sprudeln V.gw. (hat gesprudelt / ist gesprudelt) : **1.** (hat) : **a)** birviñ, birvilhañ, bouilhañ, bourbouilhañ, klogorennañ, klogoriñ ; **b)** [kegin.] birviñ a-verv-bras, birviñ kaer, birviñ a vouilhoù bras, postañ, bourbouilhat ; *schäumend sprudeln,* bouilhañ ; *die Suppe sprudelt,* birviñ kaer a ra ar soubenn, ar pod a verv evel soubenn al laeron, postañ a ra ar soubenn, redek a ra ar soubenn er pod, kantren a ra ar soubenn er pod, tizh a zo war ar soubenn er pod ; *die Suppe sprudeln lassen,* kas ar soubenn d'an drot ; *Blasen an der Oberfläche einer sprudelnden Suppe,* toull ar berv g. ; **2.** (ist) : strinkañ, distrinkañ, flistrañ, plomañ, diflistrañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, disailhañ, delammat, strimpiñ, tarzhañ, dedarzhañ, flinkañ, mammenniñ, sinklañ, dilañsañ ; *ein Feuerregen sprudelte aus dem Vesuvio,* ar Vesuvio a zislonke ur glav tan ; **3.** (hat) *vor Lebensfreude übersprudeln, vor Lebenslust sprudeln,* birviñ gant ar vuhez a zo en an-unan ; **4.** *vor Witz sprudeln,* bezañ atav ur fentigell prest da lammat diwar beg e deod, bezañ ur goroer tirvi eus an-unan, bezañ maout da reiñ melladoù, bezañ un diaoul da farsal, bezañ fentigelloù leizh ar genoù gant an-unan [*leizh e c'henoù gantañ, leizh he genoù ganti h.a.*], na vezañ morse berr e deod evit respont gant ur bomm spered bennak, bezañ bouilhus e spered (Gregor).

Sprudeln n. (-s) : ezflistradur g., difluk g., flistradenn b., flistradur g., flistr g., flistrad g., flistrerezh g., strink g., strinkadenn b., strinkad g., strinkadur g., strinkerezh g., froud g., strabouilh g., bouilh g., bourbouilh g., bervenn b.

sprudelnd ag. : **1.** bouilh, birvidik, pik-pik, pikant, aezhennek, klogorennus ; *sprudelnder Quell,* stivell b., eienenn vouilh b., bouilh-dour g. ; *sprudelndes Getränk,* evaj birvidik g. (Gregor), died pik-pik b., died aezhennek b., died pikant b., dour klogorennus g., dour bouilh g., dour nez g. ; *sprudelnde Wasseroberfläche,* bervenn b., bourbouilh str. ; *sprudelnd schäumen,* bouilhañ ; **2.** flistrus, strinkus ; **3.** [dre skeud.] *sprudelnder Witz,* komzoù puilh ha farsus ls., latenn b. ; **4.** [kimiezh] bouilhus.

Sprudelquelle b. (-,-n) : stivell dour-melar aezhennek b., eien dour-melar aezhennek str., andon dour-melar aezhennek b., mammenn dour-melar aezhennek b., feunteun dour-melar aezhennek b., tarzh dour-melar aezhennek g., soursenn dour-melar aezhennek b.

Sprudeltablette b. (-,-n) : [mezeg.] moustrad bervus g.

Sprudelwasser g. (-s,-wässer) : evaj birvidik g. (Gregor), died pik-pik b., died aezhennek b., died pikant b., dour pik-pik g., dour bouilh g., dour aezhennek g., dour klogorennus g., dour nez g. ; *die Perlen im Sprudelwasser,* nez an dour aezhennek str., pikoùigoù an dour aezhennek ls.

sprühbar ag. : glizhennadus.

Sprühdose b. (-,-n) : difruer g. [*liester* difruerioù], strimper g. [*liester* strimperioù], bombell aerosol b., flistrerez b. [*liester* flistrerezioù], glizhenner g. [*liester* glizhennerioù], nivlenner g. [*liester* nivlennerioù].

sprühen V.gw. (hat gesprüht / ist gesprüht) : **1.** (hat/ist) : aezhelaat ; **2.** [tan] fulenniñ, elfenniñ, elieniñ, strinkañ ; *Funken sprühen, es sprühen Funken,* fulenniñ a ra an tan, elfenniñ a ra an tan, elieniñ a ra an tan, fulennoù a strink, sklisennoù tan a strink, gwrac'henniñ a ra an tan, eufl a sav en aer ; *ein Feuerregen sprühte aus dem Vesuvio,* ar Vesuvio a zislonke ur glav tan ; **3.** [glav] (hat) : *es sprüht,* berañ a ra, lugachenniñ a ra, libistrennañ a ra, litenniñ a ra, ailhenniñ a ra, uzenniñ a ra, brumachenniñ a ra, stufagnal a ra, glav tanav (glav bihan) a ra, glav-kemener (avel lart, glavig, glav munut, glav plaen, ailhenn, glav tamouezet, glizhaj, glizhetez, lusenn) a zo, lous eo an amzer, brein eo an amzer, gleb eo an amzer, glavenniñ (glizhañ, glizhenniñ) a ra, ober a ra glizhetez ; **4.** [dre skeud.] (hat) : *seine Augen sprühen vor Hass,* kasoni a luc'h en e zaoulagad ; *seine Augen sprühten vor Wut,* leun a dan e oa e zaoulagad, rous e oa e zaoulagad, berviñ (flamminañ, tanflammiñ) a rae e zaoulagad gant an droug a oa ennañ, e zaoulagad a skede enno luc'hedennoù kounnar, fulor a luc'he en e zaoulagad, selloù targazh a oa gantañ, daoulagad skoelf a oa en e benn, mesket e oa e zaoulagad, en e lagad e lugerne ar gounnar, tanflammiñ a rae e zaoulagad gant an droug ; *vor Witz sprühen,* bezañ farsus ha speredek-kenañ, bezañ un den farsus ha lemm e spered, bezañ atav ur fentigell prest da lammat diwar beg e deod, bezañ teodet-mat, bezañ latennet-kaer, bezañ dilu a deod, bezañ distagellet-mat, bezañ dic'hlud e lañchenn, kaout teod, bezañ un teod kaer a zen, bezañ un teod mat a zen.

V.k.e. (hat gesprüht) : lakaat da strinkañ, strinkañ, strinkañ gant ur vombell, difruañ, flistrañ gant un difruer, glizhennañ, glizhenniñ, nivlennañ, aezhelaat ; *Funken sprühen,* strinkañ tan, fulenniñ, flamijenniñ, elfenniñ, strinkañ elfennoù, teuler fulennoù, stlepel fulennoù, strinkañ sklisennoù houarn tomm (sklisennoù tan) ; *Parfüm sprühen,* glizhenniñ porfum ; *Graffiti sprühen,* tagiñ.

Sprühen n. (-s) : glizhennadur g.

sprühend ag. : [dre skeud.] birvilhus, fo ennañ, bouilh, berv, bervus, feul ; *sprühende Augen,* daoulagad luc'hedus ls., daoulagad lufr ls., daoulagad birvidig ls., daoulagad bouilh ls., daoulagad leun a dan ls., daoulagad ar bervig enno ls.

Sprühfeuer n. (-s,-) : tan strinkus g., tan fulennus g., tan flammijennus g.

Sprühfläschchen n. (-s,-) : difruer g. [*liester* difruerioù], strimper g. [*liester* strimperioù], bombell aerosol b., flistrerez b. [*liester* flistrerezioù], glizhenner g. [*liester* glizhennerioù].

Sprühfunken ls. : ful str., fulennoù ls.

Sprühgerät n. (-s,-e) : glizhenner g. [*liester* glizhennerioù] ; *Sprühgerät zum Applizieren von Kupfersulfat,* sulfaterez b. [*liester* sulfaterezioù].

Sprühregen g. (-s) : lugachenn b., litenn b., ailhenn b., uzenn b., stufagn g., brum g., brumachenn b., brumenn c'hlav b., glav tanav (bihan, munut, plaen) g., libistr g., libistrenn b., glizhenn b., glizh g., glebiadenn b., glizhaj g., glizhetez b., lusenn b., glav-kemener g., mastarenn b., mouestijenn b., avel lart g., glavig g., glav munut g., glav-sil g., glav tamouezet g., nivlenn-rev b., strouilhenn b., strouilh g., lizenn b., amzer lous g., amzer dampous b., amzer dampouzek b., amzer vrein g., amzer c'hleb g., boued avel g. ; *Sprühregen hervorrufend,* litennus, strouilhennus ; *ein dichter Sprühregen,* ur c'hlizhenn stank b.

Sprühregenwolke b. (-,-n) : *Sprühregenwolke bei Windstille,* reolenn b. ; *Sprühregenwolke bei Wind,* skeutrenn b.
Sprühwasser n. (-s) : dour-glizh g., fru g.
Sprung g. (-s, Sprünge) : **1.** lamm g. [*liester* lammoù, lemmen], sailh g., lamm-sailh g., [sport] lammerezh g., lamm g., lammat g. ; *ein Sprung,* ul lammadenn b., ur sailhadenn b., un draskadenn b. ; *Kopfsprung,* splujadenn b., spluj a-darzh g., splujadenn a-darzh b., lamm-penn g., pluiadenn b., pluj g. ; *Schraubensprung,* splujadenn droellennek b. ; *kurzer Sprung ins Wasser,* soubig g. ; *Weitsprung,* **a)** [sport] lamm a-hed g. ; **b)** lamm pell g., lamm-sailh g., lamm hir g. ; [sport] *Hochsprung,* lamm a-serzh g. ; [sport] *Scherensprung,* lamm a-sizailh g. ; *einen Scherensprung machen, im Scherensprung springen,* lammat a-sizailh ; [sport] *Dreisprung,* trilamm g. ; [sport] *Gummiseil-Sprung,* benji g., lamm gant ar stirenn g. ; *Sprung in die Höhe,* piklamm g., lamm a-serzh, gourlamm g. ; *beidfüßiger Sprung, Sprung mit geschlossenen Füßen,* lamm-pik g., lamm plom g., lamm junt g. ; *Seitensprung, Sprung zur Seite,* lamm-treuz g., lamm a-dreuz g., treuzlamm g., lamm a-gostez g., paz trumm g., kammigell b. ; *das Pferd macht einen Seitensprung,* ar marc'h a ra ul lamm-treuz, ar marc'h a ra ur gammigell ; *kühner Sprung,* lamm hardizh g. ; *zum Sprung ansetzen,* **a)** [sport] kemer e lañs a-raok lammat, kemer herr a-raok lammat, kemer e randon, klask e randon, ober ul lañsadenn, lañsañ ; **b)** [loen] en em zastum evit lammat, bezañ war lammat, kouchañ, pladañ ouzh an douar a-raok lammat, lañsañ ; *Sprünge machen,* lammat ha dilammat, gwintañ lemmen, gwintañ lammoù ; *er setzte mit einem Sprung über die Mauer,* gwintañ a reas ul lamm dreist ar voger, lammat a reas dreist ar voger, en ul lamm edo en tu all d'ar voger, mont a reas en ur sailhadenn en tu all d'ar voger ; *mit einem Sprung,* en ul lamm, a-lamm-kaer ; *mit einem Sprung schwang er sich aufs Pferd,* en ul lamm edo gwintet war ar marc'h, rampañ a reas a-lamm-kaer war ar marc'h, en em strinkañ a reas a-lamm-kaer war kein ar marc'h ; *sich in Sprüngen bewegen,* mont a-lamm, mont a-lemmen, mont a-lammoù, mont a-sailhoù ; *es ist nur ein (Katzen)sprung bis dorthin,* emañ war-hed div gammed ac'hanen, hed un taol maen a zo ac'hanen di, tost ac'hanen emañ ; *den Ball im Sprung fangen,* tapout krog er volotenn diwar lamm ; *auf einen Sprung vorbeikommen,* ober un tamm gweladenn (gwel, gweled) d'u.b. diwar dremen, ober ur pennad tizh di ; [sport] *die Weite eines Sprunges messen,* bukañ hed ul lamm ; [dre skeud.] *Gedankensprung,* prepos-dibrepoz g., distroell b., diskerzh g., distro-prezeg g., tec'hadenn b., laeradenn b. *Gedankensprünge machen,* treiñ diwar ar gaoz, distreiñ diwar e gaoz, treiñ diwar e dorchenn, ober distroioù-kamm, na chom en e erv, tec'hel diwar e erv, mont diwar e graf, mont diwar e gaoz, mont diwar ar gont, pellaat diouzh e gezeg, mont pell diouzh e gazeg, mont pell diouzh ar gêr da wriat, treiñ yod da grampouezh, treiñ krampouezh da yod, tec'hel diwar an arroudenn, mont eus ar c'hazh d'ar razh, mont eus an eil kaoz d'eben, P. dibarkañ ; *er hat den Sprung gewagt,* en em risklet en deus, aet eo dezhi, en em daolet eo en dour, graet en deus e sonj da vat ; [dre skeud.] *Sprung nach vorn, Quantensprung,* pezh mell lamm war-raok g. ; *dies ist ein kleiner Schritt für einen Menschen, ein riesiger Sprung für die Menschheit* [Neil Armstrong, 1969], kement-mañ a zo ur gammed vihan evit un den hag ur pezh mell lamm war-raok evit Mab-den (evit an denelezh).
2. [stlenn.] lamm g. ; *bedingter Sprung,* lamm amplegadek g. ; *unbedingter Sprung,* lamm diamplegad g.
3. [mat.] lamm g.
4. [fizik] lamm g. ; *Potentialsprung, Potenzialsprung, Spannungssprung,* lamm barr g.
5. [sonerezh] lamm g. ; *Terzsprung,* lamm teirvedell g. ; *Quintensprung,* lamm pempedell g.
6. [yezh.] lamm g. ; *metaphorischer Sprung,* lamm leterc'hadek g.
7. [dre skeud.] *keine großen Sprünge machen können,* rankout mont d'ar jol vihan, rankout justinañ, rankout malañ munut e vleud, malañ munut, bezañ berr war e gezeg (berr ar c'hrog gant an-unan, berr gant an arc'hant, berr an arc'hant gant an-unan), bezañ just an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en arc'hant, bezañ berrek gant an-unan, bezañ berr en e skeuliad, bezañ staget berr, bezañ gwall verr ar voujedenn gant an-unan, bezañ skort an arc'hant gant an-unan, bezañ bihan pep tra gant an-unan, bezañ teusk an traoù gant an-unan, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan ; *jemandem auf die Sprünge kommen,* tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, dizoleiñ iriennoù u.b., en em gavout da c'houzout ribouloù u.b., dont da c'houzout ribouloù u.b., dont da c'houzout troidelloù u.b., kouezhañ war an tres ; *jemandem auf die Sprünge helfen,* lakaat spered u.b. war an tres, reiñ un tamm sklêrijenn d'u.b., degas un tamm sklêrijenn d'u.b. ; *auf dem Sprunge sein, etwas zu tun,* bezañ war-nes (war-dost, tost d'an-unan) ober udb, bezañ war ar bord d'ober udb, bezañ prest d'ober udb, bezañ dindan ober udb, bezañ war bar d'ober udb, bezañ e par d'ober udb, bezañ war ar pare d'ober udb, bezañ war ar mare d'ober udb ; *auf dem Sprunge sein,* bezañ pare da loc'hañ, bezañ pare da ziloc'hañ, bezañ war-nes mont kuit, bezañ darev da vont kuit, bezañ dibret e varc'h da vont, bezañ war ar pare da vont kuit, bezañ dindan mont kuit, bezañ war lusk ; *ich bin immer auf dem Sprung,* ne'm eus na peoc'h nag ehan ebet.
8. faout g., brizhfaout g., damfaout g., krakfaout g., flaviadenn b., frailh g., frailhadenn b., frailhadur g., grem g., jel g., jelenn b., boulc'h g., boulc'henn b., boulc'hadur g., nodadur g., streadenn b., rannenn g., tarzh g., tarzhad g., torr g., torradur g., silabrenn b., silienn b., skarr g. ; *dieser Teller hat einen Sprung,* faout (groilh, brizhfaoutet, damfaoutet, krakfaoutet, tarzhet, nodet) eo an asied-mañ, ur rannenn a zo en asied-mañ, an asied-se a zo ur streadenn ennañ ; [tekn.] *Sprung im Stahl,* mank (skarnil) en dir g. ; *einen Sprung in etwas (ak.) machen,* nodiñ udb, groilhañ udb, streañ udb, damfaoutañ udb, brizhfaoutañ udb, krakfaoutañ udb ; *Sprünge bekommen,* regiñ, fregañ, flaviañ, faoutañ, dont da faoutañ, frailhañ, digeriñ faoutoù (flaouiadennoù, flaviadennoù, jeloù, jelennoù) en dra-mañ-tra, skarillañ, skarnilañ, skarrañ, dont da skarrañ, groilhañ, nodiñ, damfaoutañ, brizhfaoutañ, krakfaoutañ, streañ, silabrenniñ, silienniñ, skalfañ ; *einen Sprung bekommen,* dizeeunañ, streañ ; P. [dre skeud.] *er hat einen Sprung in der Schüssel,* faout eo e girin, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, kollet eo e sterenn gantañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, aet eo ganto, laban eo, un tammig lod en deus e park ar Brizh, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, lakaet eo bet dezhañ e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, paket en deus anezho, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, ganet eo bet war-lerc'h e dad, eñ a sonj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an

hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, dougen a ra banniel sant Laorañs, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, hennezh n'eo ket gwall stank e damouez, toull eo e vurutell, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù, faziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled.
9. [douarouriezh] balir ur frailh g., frailh g., frailhadenn b., frailhadur g., faout g.
10. [loen] *Sprünge des Hasen,* pavioù diadreñv ar c'had ls.
Sprunganlage b. (-,-n) : [sport] lammlec'h g.
Sprunganweisung g. (-,-en) : [stlenn.] kemennadur „go to“ g., torr kemalenn g.
Sprungball g. (-s,-bälle) : [sport] etredaou g.
Sprungbefehl g. (-s,-e) : [stlenn.] kemennadur „go to“ g., torr kemalenn g.
Sprungbein n. (-s,-e) : **1.** [sport] gar lammat b., gar lusker b., troad lusker g. ; **2.** [korf.] askorn ar fer g., askorn fer g.
Sprungbeinrolle b. (-,-n) : [korf.] poleenn an askorn fer b.
sprungbereit ag. : **1.** prest da lammat, darev da lammat, prest da sailhañ, pare da lammat ; **2.** [dre skeud.] pare da ziloc'hañ, pare da loc'hañ, war-nes mont kuit, dindan mont kuit, darev da vont kuit, dibret e varc'h da vont, war lusk, war ar bord da vont kuit, prest da vont kuit.
Sprungbrett n. (-s,-er) : **1.** plankenn-lamm g., plankenn-lammat g., gwintell b., splujell b. ; **2.** [dre skeud.] taol lañs g., taol skoazell g. ; *das diente ihm als Sprungbrett, das war ihm ein Sprungbrett,* kement-se a roas loc'h dezhañ, kement-se a zo bet lañsus dezhañ, kement-se a lañsas anezhañ.
Sprungfeder b. (-,-n) : gwinterell stirennek b.
Sprungfedermatratze b. (-,-n) : matarasenn war winterelloù b., matarasenn winterellek b., gwinterelleg b.
Sprungfederrahmen g. (-s,-) : [gwele] sommier g. [*liester* sommieroù].
sprungfertig ag. : prest da lammat, darev da lammat, prest da sailhañ, pare da lammat.
Sprunggelenk n. (-s,-e) : [korf.] ufern g. [*liester* daouufern], ibil-troad g., aval-troad g., tarval-troad g.
Sprunggelenksgabel b. (-,-n) : [korf.] gevell an ufern b.
Sprunggrube b. (-,-n) : [sport] foz lammat b., foz degemer b.
sprunghaft ag. : **1.** krenn, trumm ; *der sprunghafte Kursanstieg des Dollars,* kresk a-bik feur an dollar g., lamm war-raok feur an dollar g. ; **2.** loariek, loariadek, loarius, loariadenn a spered, loariadenn, froudennus, froudennek, stultennus, pennadus, kamambre, furluok, kemm-digemm, hedro, breskik, bresk, bouljant, tro-distro, valigant, kildro, dizalc'h, gwenno, ur wiblenn anezhañ ; *er ist sprunghaft,* loariañ (loariadiñ) a ra, imorioù en devez, loariek (loariadek, loarius, loariadenn a spered, loariadenn,) eo, a-wechoù en devez reuziadoù, mont a ra a-wechoù a-raok e benn, a-wechoù e laosk e froudennoù d'e leviañ, stultennoù en devez a-wechoù leizh e benn, froudennañ a ra a-wechoù, diouzh al loar e ra a-wechoù, pennadiñ a ra a-wechoù, ul loarier a zo anezhañ, hennezh a zo ur wiblenn anezhañ ; **3.** [sonerezh] *sprunghafte Bewegung,* pellzerez g.
Adv. : a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-daol-dak, a-drak, a-daol-krenn, a-daol-krak, a-daol-tarzh, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, a-benn-krak, brusk, krak, krenn, trumm, pik, a-bik ; *die Anzahl der Abonnennten ist sprunghaft angestiegen,* niver ar goumananterien en deus graet ul lamm kaer, kresket kalz ha buan eo pare ar goumananterien.
Sprunghaftigkeit b. (-) : hedro g., skañvbennegezh b., berrboellded b., berrboellegezh b., valigañs b., valigerezh g.
Sprunglatte b. (-,-n) : [sport] barrenn b.
Sprungmarke b. (-,-n) : [stlenn.] eor g.
Sprungmesser n. (-s,-) : kontell-bleg gant distegner b.
Sprungpferd n. (-s,-e) : [sport] marc'h-dibr g., marc'h korbellek g.
Sprungriemen g. (-s,-) : [kezeg] lêrenn vruched b.
Sprungschanze b. (-,-n) : [ski] roudenn lammat g., roudenn-lamm b.
Sprungschritt g. (-s,-e) : [dañs] paz sailhet g., sailhadenn b. ; *mit Sprungschritten,* a-sailhoù.
Sprungschwall g. (-s,-e) : froud-beuz g., froud-veuz b.
Sprungseil n. (-s,-e) : kordenn-lammat b.
Sprungstab g. (-s,-stäbe) : [sport] perchenn b.
Sprungtuch n. (-s,-tücher) : ballin saveteiñ b., balliñ lammat b., goloenn saveteiñ b., goloenn lammat b.
Sprungturm g. (-s,-türme) : [sport] splujell b.
sprungweise Adv. : **1.** a-lamm, a-lemmen, a-lammoù, a-sailhoù ; *sprungweise gehen,* mont a-lamm, mont a-lemmen, mont a-lammoù, mont a-sailhoù ; **2.** a-grogadoù, krog-diskrog, taol-ha-taol, taol-ha-tailh, a-dachadoù, a-stroñs, a-stroñsoù, a-stroñsadoù, a-stokadoù, a-frapadoù, a-bennadoù, a-abadennoù, bep eil penn, a-daoladoù, a-daolioù, a-vareadoù, a-vomandoù, a-reuziadoù, a-roadoù (Gregor).
Sprungwelle b. (-,-n) : [merdead.] landarzh g., bouc'h g.
Spucke b. (-) : **1.** halv g., hal g., glaourenn b., babouzenn b., glaour g., babouz g., krañchad g., krañchadenn b., krañch g., skop g., skopadenn b., tufadenn b., skopitell b., tuf g., kroz g. ; *seine Spucke schlucken,* lonkañ e halv ; **2.** P. *da bleibt mir die Spucke weg !* souezhet mik on ! souezhet marv on ! biskoazh kement-all ! sebezet mik on ! chom a ran war va c'hement all ! chom a ran lug ! chom a ran divouezh ! ne ouzon mui petra lavaret ! sac'het on ! pilet on ! ; *mit Geduld und Spucke fängt man eine Mucke,* pasianted hag hiramzer a dalv dek gwech nerzh ha koler - karrig a dro a denn bro, karrig a red ne bad ket - a-dammoù, a-dammoù e vez graet e vragoù da Yannou - chom sioul hag e paki logod - an hini a ya buan a-wechoù a ya pell met an hini a zalc'h da vont a ya gwell - gant hir amzer e teuer a-benn eus pep tra - gant poan hag amzer a-benn eus pep tra e teuer - gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - ne gresk ket ar geot en ur sachañ warno - gant kolo hag amzer e veüra ar vesper - o terc'hel stenn e vez kaset an traoù da benn - a-van-da-van ez a merenn da goan - tammig-ha-tammig ez a ar marc'h gant ar big - tamm-ha-tamm e teu ar verc'h da vamm - kammed-ha-kammed e reer tro ar bed.
spucken V.gw. ha V.k.e. (hat gespuckt) : **1.** skopañ, tufat, tufañ, krañchat, skopigellat, sklabousat, skopitellañ, ober tuf, ober un dufadenn, strinkañ un dufadenn, stlepel babouz, glaouriñ, teuler krañch, [yezh ar vugale] ober puf ; *erneut spucken,* adtufañ, adskopañ ; *jemandem ins Gesicht spucken,* skopañ etre e zaoulagad d'u.b., skopañ e-kreiz e zaoulagad d'u.b., krañchat e-kreiz bizaj u.b., krañchat war u.b. en e fas ; *er spuckt immerzu,* emañ atav skop-skop, emañ atav o skopitellañ, emañ atav o skopigellat ; *schleimige Auswürfe spucken,* strogeal ; *Blut spucken,* teurel gwad, skopañ gwad, tufañ gwad, krañchat gwad, krañchat e skevent, rechetiñ gwad, rentañ gwad ; *er fing plötzlich an, Blut zu spucken,* dirollañ a reas da deurel gwad, dirollañ a reas da rechetiñ gwad a-leizh e c'henoù ; *Schleim spucken,* teuler kraost, skopañ kraost, tufañ kraost, krañchat kraost ; *er spuckt beim Sprechen,* skopigellat a ra pa vez o komz, sklabousat a ra pa vez o komz, ur flistrer a zo anezhañ, skop-skop eo pa vez o komz ; *der*

Vulkan spuckt stoßweise Feuer und Flammen, an tanvenez a daol kaouadoù tan ha flamm ; **2.** [dre skeud.] *Gift und Galle spucken,* binimañ, diskargañ e vinim, diskargañ e imor, skeiñ tan ha moged, teurel tan ha moged, kalkennañ, mallozhiñ ken na spont ar brini, diskargañ (dileuskel) e gounnar, teuler e vinim, dornañ kunujennoù ; *auf etwas spucken,* disprizañ (disprizout) udb, krañchat fae (ober fae, ober dismegañs) war udb, kaout dispriz evit udb, dismegañsiñ udb ; P. *er spuckt große Bogen,* lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan - hennezh a dro e leue ennañ - hennezh a chom sac'het ar c'haoc'h en e revr - hennezh a zo savet ar c'herc'h en e c'houzoug - fouge zo ennañ evel un targazh er ribod - ne ouzer ket penaos e c'hell plegiñ da gac'hat - hennezh 'zo leun a gagal - hennezh a gred dezhañ bezañ pevare person an Dreinded - hennezh a gred dezhañ e sav an heol en e revr - hennezh a zo ur marc'h-kaoc'h - hennezh ne oar ket bale ken gant ar c'hwez a zo en e gorf - ur revr en deus na fontfe ket un tamm sukr ennañ - ne fontfe ket un tamm sukr en e revr ; *in die eigene Suppe spucken,* ober tuf d'ar mouar, ober tuf war ar mouar, ober e valapa, bezañ enebour da vab e dad, mont a-enep e vara ; *jemandem in die Suppe spucken,* gwalañjeriñ u.b., c'hoari e gi droch gant u.b., trubuilhañ plijadur u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b., teurel dour e laezh u.b., lakaat (c'hwezhañ) trubuilh e kalon u.b., terriñ e vuhez d'u.b., mazaouiñ e vuhez d'u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, iferniñ gant u.b., ober ur vuhez poanius-meurbet d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., ampoezoniñ e vuhez d'u.b., ober e walc'h a boan d'u.b., ober buhez d'u.b., ober gwall vuhez d'u.b., reiñ dibun d'u.b., ober vil d'u.b., lakaat kalet d'u.b., ober gwallamzer d'u.b., ober charre d'u.b., ober buhezioù d'u.b., dismantrañ spered u.b., reiñ trenk ha c'hwerv d'u.b., tregasiñ (eogiñ, nec'hiñ, nec'hañsiñ, trabasiñ) u.b., reiñ tregas (degas soursi) d'u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober grimoù d'u.b., degas fleuskeur d'u.b., reiñ fred d'u.b., ober bec'h d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., teuler bec'h gant u.b., bezañ ur bern charterezh gant an-unan, daoubenniñ u.b. ; **3.** *der Motor spuckt,* mont a ra ar c'heflusker a-stroñs (a-stroñsadoù, a-dourtadoù, a-stokadoù, a-frapadoù, bramm-bramm), c'hwitañ a ra ar c'heflusker, sklokal a ra ar c'heflusker, storlokañ a ra ar c'heflusker, arakiñ a ra ar c'heflusker, diblaen e tro ar c'heflusker.

Spucken n. (-s) : skopadur g., tuferezh g., tufadur g., krañchadur g., skopigelladur g.

Spucker g. (-s,-) : skopigeller g., skoper g., krañcher g.

Spucknapf g. (-s,-näpfe) : krañchouer g., pod-krañch g.

Spuk g. (-s,-e) : **1.** spes g. [*liester* spesoù], teuz g. [*liester* teuzed, teuzien], tasmant g. [*liester* tasmantoù], spontailh g. [*liester* spontailhoù], skouer g. [*liester* skouerioù], spurmant g. [*liester* spurmantoù], hoper-noz g. [*liester* hoperien-noz], asaouer g. [*liester* asaoueroù], seblant g. [*liester* seblantoù], spered g. [*liester* speredoù], moustr g. [*liester* moustroù], semeilh g. [*liester* semeilhoù], viltañs g. [*liester* viltañsoù] ; **2.** tourni b., todion g., sabat g., ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat, safar g., cholori g., boulorgn g., streuvell vras b., talabard g., turmud g., chao g., fourgas g., mesk g., firbouch g. ; **3.** hurlink g.

spuken V.gw. (ist gespukt) : spurmantañ, satanaziñ, tasmantiñ, c'hoari e dasmant.

V.dibers. (hat gespukt) : **1.** *es spukt,* viltañsoù (teuzed, bleizi-garv) a zo amañ, gobelined a zo dre amañ, satanazet eo an ti, tasmantet eo an ti, enkelerien a zo oc'h ober o reuz dre amañ, bugelien-noz a ra o reuz dre amañ, a-wechoù e vez klevet Mestr-Yann (paotr e voutoù-koad, Paskou e roched gwenn) oc'h ober e dro, an ti-mañ a vez gwallhentet gant viltañsoù ; **2.** *bei ihm spukt es,* faout eo e girin, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, tec'het eo e spered, cheñchet eo warnezhañ, skañvaet eo e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, kollet eo e sterenn gantañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, aet eo ganto, laban eo, un tammig lod en deus e park ar Brizh, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, lakaet eo bet dezhañ e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, paket en deus anezho, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, ganet eo bet war-lerc'h e dad, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, dougen a ra banniel sant Laorañs, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, hennezh n'eo ket gwall stank e damouez, toull eo e vurutell, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù, faziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled.

Spukerei b. (-) : emziskouezidigezh tasmantoù b., emziskouezidigezh spesoù b., emziskouezidigezh seblantoù b.

Spukgeist g. (-es,-er) : spes g. [*liester* spesoù], teuz g. [*liester* teuzed, teuzien], tasmant g. [*liester* tasmantoù], spontailh g. [*liester* spontailhoù], skouer g. [*liester* skouerioù], spurmant g. [*liester* spurmantoù], hoper-noz g. [*liester* hoperien-noz], asaouer g. [*liester* asaoueroù], seblant g. [*liester* seblantoù], spered g. [*liester* speredoù], moustr g. [*liester* moustroù], semeilh g. [*liester* semeilhoù], viltañs g. [*liester* viltañsoù].

Spukgeschichte b. (-,-n) : istor viltañsoù g., istor spesoù g., istor tasmantoù g., istor seblantoù g., istor teuzed g.

Spukgestalt b. (-,-en) : spes g. [*liester* spesoù], teuz g. [*liester* teuzed, teuzien], tasmant g. [*liester* tasmantoù], spontailh g. [*liester* spontailhoù], skouer g. [*liester* skouerioù], spurmant g. [*liester* spurmantoù], hoper-noz g. [*liester* hoperien-noz], asaouer g. [*liester* asaoueroù], seblant g. [*liester* seblantoù], spered g. [*liester* speredoù], moustr g. [*liester* moustroù], semeilh g. [*liester* semeilhoù], viltañs g. [*liester* viltañsoù].

spukhaft ag. : ... spes, ... tasmant, ... teuz, … viltañsoù, tasmantheñvel.

Spukhaus n. (-es,-häuser) : ti tasmantet g., ti leun a viltañsoù g.

Spukschloss n. (-es,-schlösser) : kastell tasmantet g., kastell satanezet g., kastell leun a viltañsoù g.

Spülautomat g. (-en,-en) : skaoterez b. [*liester* skaoterezioù].

Spülbecken n. (-s,-) : bailh skaotañ un dar g., dar b. ; *Abflussloch eines Spülbeckens,* toull-dar g., riboul an dar g.

Spule b. (-,-n) : **1.** beni b., beniad b., kanell b., kanellad b. ; *eine Spule Garn, eine Spule Zwirn,* ur ganellad neud b. ; *eine Spule abwickeln,* dibunañ ur ganell ; *Wolle von der Spule abwickeln,* dibunañ gloan ; [stern-gwiader] *Schussspule,* beni b., skavenn b., kanell b. ; *eine Schussspule Garn,* ur veniad neud b., ur skavennad neud b., ur ganellad neud b. ; **2.** [tredan.] beni b.

Spüle b. (-,-n) : dar b., skaotlec'h g.

spulen V.k.e. (hat gespult) : kanellañ, punañ ; *Garn spulen,* punañ neud war ur ganell, kanellañ (punañ) neud.
Spulen n. (-s) : kanellañ g., pun g., punadur g.
spülen V.k.e. (hat gespült) : **1.** riñsañ, disgwalc'hiñ, gwalc'hiñ, karzhañ, riboulat, stribouilhañ, kempenn ; *erneut spülen, noch einmal spülen,* adwalc'hiñ ; *heiß spülen,* skaotañ, ober ar skaotaj ; *sich den Mund spülen,* ober un tamm gargouilh d'e c'henoù, riñsañ e c'henoù ; *die Gläser spülen,* ober un tamm tremen d'ar gwerennoù, ober un tamm riñs d'ar gwerennoù, riñsañ ar gwerennoù ; *das Geschirr heiß spülen,* skaotañ, skaotañ al listri, cholc'hiñ al listri, gwalc'hiñ al listri, ober ar skoataj, gwalc'hiñ ar stalioù, gwalc'hiñ ar stalikerezh, skaotañ an traoù, gwalc'hiñ an traoù ; *mit reichlich Wasser spülen,* riñsañ gant kalz a zour ; **2.** kas war-neuñv.
V.gw. (hat gespült) : **1.** ober ar skoataj, skaotañ, skaotañ al listri, gwalc'hiñ al listri, gwalc'hiñ ar stalioù, gwalc'hiñ ar stalikerezh, cholc'hiñ al listri, skaotañ an traoù, gwalc'hiñ an traoù ; **2.** [privezioù] sachañ war ar c'has-dour.
Spülen n. (-s) : **1.** gwalc'h g., gwalc'herezh g., gwalc'hadurezh b., gwalc'hadur g.,, riñs g., riñsadenn b., gwalc'hidigezh b., gwalc'hadenn b., gwalc'hadeg b., gwalc'hiñ g., skaot g., skaotaj g., naetadur g., kempennadurezh b., kempenn g., kempennerezh g., kempennidigezh b., riñsañ g., disgwalc'hiñ g. ; **2.** [privezioù] sachañ war ar c'has-dour g., skarzhidigezh b., karzhidigezh b.
Spulengatter n. (-s,-) / **Spulengestell** n. (-,-e) : [tekn., gwiad.] marc'h-kaneller g.
Spuler g. (-s,-) : **1.** [den] kaneller g., puner g. ; **2.** [mekanik gwriat] doug kanelloù g.
Spüler g. (-s,-) : skaoter g., cholc'her g., riñser g., P., paotr skaotiñ g.
Spülfrau b. (-,-en) : skaoterez b., gwalc'herez b., riñserez b., P. plac'h skaotiñ b.
Spülicht n. (-s,-e) : dour druz diwar al listri bet gwalc'het g., gwalc'hinajoù ls., gwelien g., dour skaotañ g.
Spüljunge g. (-n,-n) : skaoter g., gwalc'her g., P. paotr skaotiñ g.
Spülkasten g. (-s,-kästen) : [privezioù] kibenn ar c'has-dour b., lestr ar c'has-dour g.
Spülküche b. (-,-n) : adkegiñ b.
Spüllappen g. (-s,-) : lapas g., leien g., bouchon listri g., tarner g., torchouer g., toailhon g., sec'her g. [*liester* sec'herioù], torch g., torch-listri g., torch-skudelloù g., torch-skaotañ g., pilh g., pilhenn b., pilhot g., liboudenn b., gwalc'houerig g. [*liester* gwalc'houeroùigoù], lien g., lienenn b.
Spulmaschine b. (-,-n) : [tekn.] kanellerez b. [*liester* kanellerezioù], puner g. [*liester* punerioù].
Spülmaschine b. (-,-n) : [tekn., kegin.] skaoterez b. [*liester* skaoterezioù], P. mekanik da skaotañ g.
spülmaschinenfest ag. : … a c'haller gwalc'hiñ en ur skaoterez.
Spülmittel n. (-s,-) : danvez skaotañ g., dourenn-skaot b.
Spülsaum g. (-s,-säume) : [aodoù] rasklenn b., gourlennad g., ar pezh a zeu gant al lanv hag a chom war e lerc'h g.
Spülstein g. (-s,-e) : dar b.
Spülsystem n. (-s) : reizhad skarzhañ b., kanioù-skarzh ls.
Spültrank g. (-s,-tränke) : dour druz diwar al listri bet gwalc'het g., gwalc'hinajoù ls., gwelien g., dour skaotañ g.
Spültrog g. (-s,-tröge) : [Bro-Suis] dar b.
Spültuch n. (-s,-tücher) : bouchon listri g., tarner g., torchouer g., torch g., torch-listri g., torch-skudelloù g., torch-skaotañ g., gwalc'houerig g. [*liester* gwalc'houeroùigoù].
Spülung b. (-,-en) : **1.** [mezeg.] gwalc'h g., gwalc'herezh g. ; *Spülung des Mundraumes,* gargouilh g., grogoliañ g. ; **2.** [privezioù] **a)** kas-dour g. ; **b)** skarzhidigezh b., karzhidigezh b. ; **3.** [blev] traet difuilhañ g. ; **4.** gwalc'h g., gwalc'herezh g., gwalc'hadurezh b., gwalc'hadur g., gwalc'hidigezh b., gwalc'hadenn b., gwalc'hadeg b., gwalc'hiñ g., skaot g., skaotaj g., naetadur g., riñs g., riñsadenn b.
Spülwanne b. (-,-n) : dar skaotañ b.
Spülwasser n. (-s,-wässer) : dour skaotaj g., riñsadur g., dour skaotañ g. ; *fettiges Spülwasser,* dour druz diwar al listri bet gwalc'het g., gwelien g., gwalc'hinajoù ls.
Spulwurm g. (-s,-würmer) : [loen., mezeg.] lenkernenn b. [*liester* lenkernennoù, lenkern str.].
Spund[1] g. (-s, Spünde/-e) : **1.** bont g., stouvell b., boustouv g. ; *den Spund aus einem Fass herausziehen,* divontañ ur varrikenn, distouvellañ ur varrikenn ; **2.** steudenn b., filenn b. ; *Nute und Spund,* garan ha steudenn, garan ha filenn.
Spund[2] g. (-s,-e) : [dispredet] *junger Spund,* beg-melen g.
Spundbohle b. (-,-n) : [mengleuz.] gourdreust g. [*liester* gourdreustoù], gourdreust-dizisac'hañ g.
spunden V.k.e. (hat gespundet) : **1.** *ein Brett spunden,* rabotañ kantoù ur plankenn da gaout ur c'haran hag ur steudenn ; **2.** garanañ plenk, juntañ plenk war-bouez garanoù ha filennoù, kenstrollañ plenk dre filennoù ; **3.** stouvellañ, bontañ.
Spundenzieher g. (-s,-) : tenn-bont g.
Spundhahn g. (-s,-hähne) : kog g. [*liester* kogoù], pin g., mouch g., beg-alc'hwez g., skavenn b.
Spundloch n. (-s,-löcher) : toull ar bont g., toull-bont g.
Spundpfahl g. (-s,-pfähle) : gourdreust g. [*liester* gourdreustoù], [mengleuz.] gourdreust-dizisac'hañ g., [stankelloù] gourdreust-chaoser g.
spundvoll ag. : leun betek ar bond.
Spundwand b. (-,-wände) : speurenn c'hourdreustoù b. [*liester* speurennoù gourdreustoù].
Spundzapfen g. (-s,-) : bont g., stouvell b., boustouv g.
Spunten g. (-s,-) : [Bro-Suis] **1.** bont g., stouvell b., boustouv g. ; **2.** ti-chopin g., trapig g., tavarn b., kafedi g., ostaleri b.
Spur b. (-,-en) : **1.** louc'h g., louc'had g., louc'hadur g., louc'hadenn b., roudenn b., merk g., roud g., enlouc'had g., enlouc'hadur g., enlouc'hadenn b., engwask g., engwaskadur g., tres g., tresad g., ster g., kalemarc'henn b., arroudenn b., lerc'h g. ; *frische Spuren eines Wildschweines,* roudoù fresk ur pemoc'h-gouez lies ; *Fußspuren,* louc'hoù treid ls., roudoù treid ls. ; *Spuren hinterlassen,* lezel merkoù war e lerc'h, lezel roudoù war e lerc'h, chom merkoù war e lerc'h, chom roudoù war e lerc'h, louc'hañ, lakaat e lec'h en udb ; *der Bär hat am Stamm Kratzspuren hinterlassen,* lezet en deus an arzh merk e grabanoù war kef ar wezenn ; *Blutspuren,* aridennadoù gwad ls., tresoù gwad ls. ; *Spuren von Schlägen am Körper,* bronduennoù ls. ; *auf jemandes Spur sein, jemandes Spur verfolgen,* bezañ war roudoù u.b., bale dre roudoù u.b., dispenn (heuliañ) roudoù u.b., heuliañ tresad u.b., dispenn roudenn u.b., kas war-lerc'h u.b., heuliañ u.b. diouzh e roudoù, bezañ o klask u.b., bezañ war-lerc'h u.b., redek u.b., redek war-lerc'h u.b., klask war-lerc'h u.b., enklask u.b., poursuiñ u.b., poursu u.b., treseal u.b., hetaat u.b. ; *einer Spur folgen, einer Spur nachgehen,* heuliañ roudoù ; *der Hund hat eine Spur gewittert,* tres a zo gant ar c'hi ; *auf dem Boden der Tasse sind Kaffeespuren zu sehen,* ur gramenn a zo e foñs ar volenn kafe, kramennet eo foñs ar volenn gafe ; *Spuren verwischen, Spuren vertilgen,* diverkañ roudoù, dismantrañ merkoù ; *falsche Spur,* roud fall g. ; *jemanden auf eine falsche Spur bringen,* **a)** diroudañ u.b., diroudennañ u.b., divarchiñ u.b., dihenchañ u.b., diheñchañ u.b., dihentañ u.b., lakaat u.b. da vont diwar an hent mat ; **b)** ober e gamm, ober an neuz, korvigellañ u.b. ; *um seine Verfolger auf eine falsche Spur zu bringen,* evit diheñchañ ar re a zo ouzh e redek ; *jemandem auf die Spur kommen,* kavout roud u.b., kavout tresad u.b. ; *in jemandes Spuren treten,* kerzhout war roudoù u.b. (Gregor), bale war (dre) roudoù u.b., dispenn

roudoù u.b., mont war heul u.b., ober diouzh skouer u.b., kemer pleg diwar u.b., dispenn hent u.b. ; *einer Sache auf die Spur kommen,* reiñ avel d'ar c'had, tennañ ar c'hazh a-zindan ar gwele, tapout ar c'had war he ched, kouezhañ war ar pik ; *jemandem auf die Spur helfen,* reiñ avel d'u.b. eus udb, lakaat spered u.b. war an tres, reiñ un tamm sklêrijenn d'u.b., degas un tamm sklêrijenn d'u.b., lakaat u.b. war an hent mat, henchañ u.b., diskouez d'u.b. an hent mat, lakaat u.b. da gompren udb ; [kimiezh] *Spuren von Schwefel,* tresoù (roudoù) sulfur ls. ; P. *keine Spur !* tamm tout ebet, tamm bihan ebet, ket an disterañ, naren, nann avat, nann 'vat, nann da, e giz ebet, nag a-bell nag a-dost, e nep keñver, e keñver ebet, war nep feur, teuteuteut – to-to-to – ta-ta-ta - pop ! pop ! pop !, griñsenn, ket ur boulifrenn, e nep tro / war nep tro / tamm / tamm-tamm / tra-tra / eskenn / brienenn / e nep feson / e nep hent / a nep hent (Gregor) ; [dre skeud.] *er ist neben der Spur,* n'emañ ket ganti, n'emañ ket en e lec'h, n'emañ ket en e jeu, n'emañ ket en e goch, n'emañ ket en e vleud, dall ha mezv eo, kollet en deus mik e benn, trevariet eo e benn, aet eo e benn e gin, diank eo e spered, gwalañjeret eo, skeltr eo e benn, kollet eo da vat, aet eo dall, skoelfet eo, alvaonet eo, emañ o stonkañ gant ar strafuilh, trelatet eo, divarc'het eo, trejeboulet eo, daoubennet eo, mesket eo e spered, rouestlañ a ra e spered en e benn, difoc'h eo, n'en deus ardremez ebet, ne oar ardremez ebet ken, hennezh a zo kollet an ardremez gantañ, war dri zroad emañ, trevariañ a ra e skiant, c'hoari a ra gant e voned, diskiantiñ a ra, aet eo e belbi (e berlobi), aet eo ganto, loariañ a ra, trelatet (alfoet, alteret, troet) eo e spered, n'emañ ket mat e benn, n'eo ket mat gant e benn, kollet eo e benn gantañ, kollet eo e spered gantañ, deuet eo sot, paket en deus anezho.

2. dilerc'h g., aspadenn b., liv g., ditour b., doare g., skeud g., ster g., tres g., moull g., anad g., merk g., arouez b., roud g., roudenn b., sin g., ardremez g. ; *Spuren des Krieges,* dilerc'hioù (roudoù) ar brezel ; *Spuren einer Zivilisation,* roudoù a chom eus ur sevenadur ls., aspadennoù ur sevenadur ls. ; *es bleibt keine Spur davon,* kollet eo al liv eus an dra-se, ne chom na roud na tres (na roud na liv) eus an dra-se, ne chom roudenn ebet eus kement-se, ne chom ditour ebet eus kement-se, ne chom doare ebet d'an dra-se, ne chom skeud ebet (ardremez ebet) eus an dra-se, ne chom ster ebet eus an dra-se, ne chom anad ebet a'n dra-se ; *in den Fossilien findet man Überreste, Abdrücke und Spuren von Pflanzen und Tieren,* er fosiloù e kaver relegoù, moull pe tres plant ha loened ; *vom früheren, sauber gehaltenen Garten bleiben nur noch Spuren,* ne chom nemet ar roud eus al liorzh kempenn a oa eno gwechall.

3. seblant g., alberz g., begad g., euflenn b., euflennig b., elfennig g., griñsenn b., eskenn b., eskenenn b., poulifrenn b., fulenn b., kuchennig b., liv g., mogedenn b., netra g., netraig g., mannig g. ; *er besitzt keine Spur von Großmut,* n'eus gantañ seblant ebet a galon vat, n'eus gantañ mogedenn ebet a galon vat, n'en deus ket un elfennig a haelded en e galon ; *der hat keine Spur von Vernunft,* n'eus ket chomet ur c'hriñsenn boell gantañ, n'eus liv skiant-vat ebet gantañ, n'eus ket ur boulifrenn boell gantañ, n'eus ket ur vogedenn a boell gantañ, n'en deus ket ur begad spered en e glopenn, n'eus begad spered ebet en e glopenn, n'en deus ket ur begad skiant-vat, n'eus ket daou wennegad skiant-vat en e glopenn, n'en deus ket daou realad skiant-vat, hennezh a zo ur skiant verr a zen ; *keine Spur von Mitleid,* euflenn ebet a drugarez b., euflenn ebet a druez b., fulenn druez ebet b., mogedenn ebet a druez b. ; *eine Spur zu groß,* un dister dra re vras, un netraig re vras, un tammig re vras, un draig re vras.

4. [hentoù] forzh b., roudenn b. ; *Bus- und Taxispur, Busspur,* forzh ar busoù b., roudenn ar busoù b. ; [hentoù-houarn] etreroudenn b. ; *schmale Spur,* hent strizh g. ; *weite Spur,* hent ledan g.

5. [son] roudenn b.

6. [stlenn.] loabr g. ; *Magnetspur,* loabr gwarellek g. ; *CD-Spur,* loabr kantenn g.

6. [kegin.] *eine Spur,* un netraig g., ur mannig g., un disterañ g., un diveradennig b., ur veskennad b., ul livadenn b., ur vintradenn [*str.* : mintrad], un euflenn b., un elfenn b., ur begad g., ur beradig g., ur veradennig b., ul lommig g.

7. [karbedoù, kirri-tan] etrerod b.

8. [sport] roudenn ski-bale b., roudenn skiañ b.

9. [mat.] louc'h g. ; *die Spur einer Matrix,* louc'h un oged g.

10. [bred.] lerc'h g. ; *Erinnerungsspur, Gedächtnisspur,* kounlerc'h g. [*liester* kounlerc'hioù].

spürbar ag. : merzus, merzadus, merzidik, santidik, heverz, anat, splann, santadus ; *kaum spürbar,* damziverzus, diheverz.

Adv. : splann, anat, un tamm mat, kalzik.

Spürbarkeit b. (-) : heverzuster g., heverzusted b., merzadusted b., merzaduster g.

Spurbreite b. (-,-n) : [hentoù-houarn] distok etre ar roudennoù g., distok etre ar reilhoù g.

Spurbus g. (-ses,-se) : bus sturiet g. [*saozneg :* guided bus].

spüren V.gw. (hat gespürt) : klask ; *der Hund spürt nach dem Wild,* emañ ar c'hi o klask roudoù ar jiber.

V.k.e. (hat gespürt) : santout, klevet, klevet ouzh, klevet diouzh, spurmantiñ, nadiñ, trivliañ, merzout, gwelet, tañva, anadiñ ; [dre skeud.] *Müdigkeit spüren,* santout ar skuizhder ; *Schmerzen spüren,* klevet droug, klevet poan, santout ur boan bennak (Gregor), diwaskañ ur boan bennak, reuziñ ur boan bennak, bezañ gwasket gant ur boan bennak, kaout erru poan ; *er spürt überhaupt keine Schmerzen,* ne glev poan ebet, ne glev droug ebet ; *den Pfeil im Herzen spüren,* santout ur bir berv o treuziñ e galon ; *ich spüre noch die Nachwirkungen meines Sturzes,* me am boa bet ul lamm ouesk ha n'eo ket dispeg diouzhin c'hoazh ; *ich spüre noch Schmerzen im Bein,* n'eo ket aet ar boan eus va gar, n'eo ket aet ar boan diouzh va gar ; *er spürt, dass es lange dauern wird, bevor er zurückkann,* ne wel ket distreiñ ken buan ; *er spürt nicht mehr, dass er einen Hut aufhat,* ne glev mui e dog war e benn ; *er spürt sofort, wo es hapert,* klevet a ra war an taol an ibil a wigour ; *die Kälte spüren,* santout ar yenijenn, klevet diouzh anoued, klevet ouzh an anoued, klevet an anoued ; *kein Hauch war zu spüren,* ne c'hwezhe mouchig-avel (banneig avel, mouch-avel, strilh avel) ebet, ne c'hwezhe ket an disterañ suc'hadenn, kalm-gwenn e oa ar mor, ne oa mouchig-avel ebet, ne oa ket ur berad avel zoken, ne oa ket ur begad avel zoken, ne oa ket ur strilh avel zoken ; *ständig spüre ich ihn hinter mir,* a-istribilh ouzhin e vez atav ; *die Rute zu spüren bekommen,* tañva blaz ar wialenn ; *ihr werdet schon zu spüren bekommen, was Ungehorsam bedeutet !* m'ho tesko da zisentiñ ! ; *sie spürte in ihrem Bauch, wie sich ihr Baby bewegte,* he bugel a verzas o tridal enni.

spuren V.gw. (hat gespurt) : **1.** sentiñ hep ober ur van, sentiñ hep souzañ, sentiñ hep karnañ, bale (charreat, kerzhet) moan, sentiñ rik, mont eeun gant e hent, mont eeun gant an hent, kerzhet eeun, bale eeun, kerzhet gant an neudenn eeun, kerzhet gant an neudenn war-eeun, mont klenk gant e hent, mont tre gant e hent ; *er spurt bei seiner Frau,* diflach eo dirak e wreg ; *wer nicht spurt, muss spüren,* an hini na sent ket a santo, an hent hag ar samm a zegas ar marc'h e-barzh ; **2.** [ski] digeriñ ar roudenn, tresañ ar roudenn ; **3.** [hentoù-houarn, reilhoù, roudennoù] bezañ un distok (un treuz) bennak ganto.

Spurenelement n. (-s,-e) : [kimiezh] oligoelfenn b.

Spurengas n. (-es,-e) : louc'had ur gaz g., louc'had un aezhenn g.

Spurensicherung b. (-) : [gwir] antropometriezh b., savad tresoù g., savad roudoù g., savad louc'hoù g.

Spürer g. (-s,-) : konoc'her g., fri-furch g., fri savet g., spered kurius a zen g., c'hweshaer g., fri-c'hweshaer g., furcher g., firbouch g., firboucher g., fourdouilh g., c'hwiletaer g., c'hwilier g., furiker g.
spurgerade Adv. : war-eeun, war-eeun-tenn, ez eeun, rag-eeun.
Spurgeschoss n. (-es,-e) : [lu] boled roudenner g./b., boled nozvukañ g./b.
Spürhund g. (-s,-e) : ki polis g., liammer g. ; *guter Spürhund,* fri tanav a liammer g.
-spurig ag. : *vierspurige Autobahn,* gourhent peder forzh g.
Spürkraft b. (-) : spiswelded b., lemmded-spered b.
Spurkranz g. (-es,-kränze) : kant rodoù ar c'harbedoù a ya war roudennoù g.
Spurlager n. (-s,-) : [tekn.] kib ahel a-serzh b., kador ahel a-serzh b., palier ahel a-serzh g.
Spurlehre b. (-,-n) : kalibr g., gobari g., jaoj g., patrom g., gwirier g.
spurlos ag./Adv. : … na laosk roud ebet war e lerc'h, … n'en deus laosket roud ebet war e lerc'h ; *spurloses Verschwinden,* steuziadur hep leuskel na roud na tres g., steuziadur hep leuskel na roud na liv g., steuzidigezh hep leuskel na roud na tres b., steuzidigezh hep leuskel na roud na liv b. ; *er ist spurlos verschwunden,* aet eo e puñs an avel, aet eo gant an avel, steuziet eo hep leuskel na roud na tres (na roud na liv), n'eus c'hwezh ebet ken anezhañ, n'eus liv (ster, skeud, ditour, anad, ardremez) ebet ken anezhañ, ne weler roudenn ebet ken anezhañ, n'eus doare ebet ken dezhañ, ne weler doare ebet dezhañ, aet eo da foar an diaoul, aet eo d'an n'ouzon pelec'h, aet eo da belec'h din-me.
Spürnase b. (-,-n) : fri tanav g. ; *er hat eine feine Spürnase,* hennezh a zo tanav e fri, ur fri tanav en deus.
Spurrille b. (-,-n) : [hentoù] garan b., andennadur g., roudennadur g., rizennadur g., rodlec'h g., rollec'h g., rollaj g., roud-karr g., poull-rod g., anrod g., skoasell b., sodell b., gamberotenn b., stokell b. ; *in einer Spurrille stecken bleiben,* sodellañ ; *aus einer Spurrille herauskommen,* disodellañ, diskoasellañ, dirollec'hiañ ; *aus einer Spurrille herausziehen,* disodellañ, diskoasellañ, dirollec'hiañ.
Spürsinn g. (-s) : mus g., fri g. ; *er hat einen guten Spürsinn,* hennezh a zo tanav e fri, ur fri tanav en deus.
Spurt g. (-s,-s) : [sport] sprint g., taol-tizh g., pennad tizh g. ; *Endspurt,* sprint dibenn g., sprint (taol-tizh) e fin ar redadeg g., pennad tizh diwezhañ g. ; *einen Spurt einlegen,* sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sankañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red, mont d'an druilh, mont d'an druilh-drask, P. plantañ tizh, sankañ tizh.
spurten V.gw. (ist gespurtet / hat gespurtet) : **1.** [sport] (ist gespurtet / hat gespurtet) sprintañ, plantañ ur sprint, plantañ un taol-tizh, sankañ ur pennad tizh, ober ur pennad redek, ober ur pennad red ; **2.** [dre astenn.] (ist gespurtet) diflipat, skarzhañ, karzhañ, c'hwistañ, tizhañ, plantañ tizh, sankañ tizh, lakaat tizh, sachañ e skasoù, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent, mont gant un tizh an diaoul (gant ar foeltr, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken na yud, gant tizh ken a friz, gant tizh ken na ziaoul, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant tizh ken na strak, gant tizh ken a findaon, endra c'haller, herrañ ma c'haller, her da ma c'haller, evel ur c'hurunoù), reiñ kentr d'e varc'h, lakaat aer en e gilhoroù, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, redek evel un dremedal, redek evel un tenn, redek evel an avel, redek d'ar pevarlamm, regiñ hent, pevarlammat, plantañ d'ar pevar zroad, redek evel ur c'had, nijal, kantenniñ, kidellat, kravañ, kravañ gantañ, frizañ, frizañ d'an druilh-drast, fustañ, mont d'ar post, postal.
Spurweite b. (-,-n) : **1.** [hentoù-houarn] treuz g. ; *Normalspurweite,* treuz unvan g. ; **2.** [karbedoù, kirri-tan] etrerod b.
sputen V.em. : **sich sputen** (hat sich (ak.) gesputet) : difraeañ, hastañ buan, kabalat d'ober udb.
Sputnik g. (-s,-s) : [nij.] spoutnik g., loarell b., satellit g.
Sputum n. (-s, Sputa) : [mezeg.] kraostadenn b., kraostad g., kraost g., skopad g. ; *perlenartiges Sputum,* skopad perlezek g. ; *Sputum mit rostartiger Färbung,* skopad merglek g. ; *Sputum von münzenartiger Form, nummuläres Sputum,* skopad moneizek g.
Squalodon n. (-s,-s / Squalodonten) : [henloen.] skoualodon g. [*liester* skoualodoned].
Square g./n. (-/-s,-s) : skouar g.
Squash n. (-s) : [sport] squash g., skouach g.
Squashhalle b. (-,-n) : [sport] sal squash b., sal skouach b.
Sqashspieler g. (-s,-) : squasher g., skouacher g.
Squatter g. (-s,-) : skouater g., skwater g.
Squatterin b. (-,-nen) : skouaterez b., skwaterez b.
Squeeze g. : [kartoù : bridj, whist] skouiz g. ; *den Squeeze machen,* skouiziñ.
Sri Lanka n. (- -s) : Sri Lanka b. ; *auf Sri Lanka,* e Sri Lanka.
sri-lankisch ag. : srilankat.
ß n. (-,-) : [yezh.] estsett g., ß g.
SS b. (-) : [istor, nazi.] [*berradur evit* **Schutzstaffel**] SS b. ; *die bretonische SS,* ar bezen Perrot g.
SS-Mann g. (-s,-männer/-leute) : [istor, nazi.] ezel eus an SS g., SS g.
s.t. Adv. : [*berradur evit* **sine tempore**] gant dale aotreet a-wechoù.
St. 1. [*berradur evit* **Stück**] pezh g. ; **2.** [*berradur evit* **Sankt**] sant g.
st ! estl. : chik ! grik ! mik ! tav ! peoc'h ! kuzulig !
Staat g. (-s,-en) : **1.** Stad b., riez b., bro b. ; *souveräner Staat,* Stad dizalc'h b., stad riek b., riez b. ; *assoziierter Staat,* Stad kevelek b. ; *der jakobinisch organisierte Staat,* ar Stad jakobin b. ; *die Führung des Staates übernehmen,* kemer penn ar Stad ; *die Familie hat Anspruch auf Schutz durch Gesellschaft und Staat,* gwir en deus an tiegezh da gaout gwarez ar gevredigezh hag ar Stad ; *das ist ein Staat im Staate,* ur Stad e-barzh ar Stad a zo anezhañ ; *ohne Garantie seitens des Staates,* hep gwarant a-berzh ar Stad ; *die Vereinigten Staaten von Amerika,* Stadoù-Unanet Amerika ls. ; *die europäischen Staaten,* broioù Europa ls., Stadoù Europa ls. ; *Nation ohne Staat,* broad distad b.
2. [loen.] kevredigezh aozet b., kludad b. ; *Bienenstaat,* kevredigezh aozet ar gwenan b., kludad wenan b. ; *Ameisenstaat,* kevredigezh verien b., meuriad merien g., kludad verien b. ; *Ameisen sind Staaten bildende Insekten,* ar merien a vev e kevredigezhioù aozet, ar merien a vev a-veuriadoù, ar merien a zo amprevaned kevredus anezho ; *Bienen sind Staaten bildende Insekten,* ar gwenan a vev e kevredigezhioù aozet, ar gwenan a zo amprevaned kevredus anezho ; [dre astenn.] *Staat der Ameisen,* gouenn ar merien b.
3. fich g., digoroù ls., ton g., lid g. ; *in vollem Staat,* war an ton bras, gant lid ; *großen Staat machen,* bezañ digoroù gant an-unan, ober digorded, ober digoroù, ober un dra bennak war an ton uhelañ, ober an traoù gant lid bras, bezañ modoù bras gant an-unan, bezañ modoù randonus gant an-unan ; P. *mit etwas Staat machen,* sachañ evezh an dud war an-unan gant udb, esmaeañ an dud gant udb, sebeziñ an dud gant udb., skeiñ ar speredoù gant udb, ober efed gant udb.

4. stiperezh g., piñferezh g., ficherezh g. ; *im vollen Staat (angezogen) sein,* bezañ gwisket brav, bezañ gwisket kran, bezañ gwisket mistr ha mibin, bezañ en e gaerañ, bezañ en e granañ, bezañ stipet ha lipet, bezañ gwisket klok, bezañ gwisket en e gaer, bezañ en e vrav, bezañ en e faro, bezañ en e faroañ, bezañ gwisket en e gaerañ gre, bezañ gwisket en e faroañ, bezañ en aotrou, bezañ gwisket gant e zilhad bravañ, bezañ gwisket faro, bezañ gwisket cheuc'h, bezañ paket cheuc'h, bezañ paket brav, bezañ greiet, bezañ fichet kaer, bezañ gwisket brav, bezañ gwisket kaer, bezañ gwisket koant.
5. *Staaten ls.,* breujoù ls. ; *Generalstaaten,* breujoù meur ls.
6. [dispredet] *Staat der Dinge,* stad an traoù b.
7. [Bro-Suis] kanton g.
Staatenbund g. (-s,-bünde) : kengreriad g., kengevread stadoù g.
staatenlos ag. : distad, divro, anvroat, divroad ; *staatenlose Nation,* broad distad b.
Staatenlose(r) ag.k. g./b. : [gwir] anvroad g. [*liester* anvroidi], anvroadez b., divroad g., divroadez b.
Staatenlosigkeit b. (-) : anvroadezh b.
Staatenmosaik n. (-s) : mozaikenn Stadoù b.
Staatenrecht n. (-s) : [gwir] gwir etrebroadel g., gwir an holl dud (an dud, an holl bed, ar bed-holl) g. (Gregor).
staatlich ag. : a-berzh Stad, stadel, … Stad ; *die staatliche Souveränität,* ar riegezh tiriadel b. ; *ohne staatliche Bürgschaft,* hep gwarant a-berzh ar Stad ; *staatliche Kontrolle,* enselladur a-berzh Stad g. ; *staatliche Verwaltung, staatliche Regie,* meradur Staat g. ; *staatliche Rente,* leve Stad g. ; *staatliches Unternehmen,* embregerezh dindan meradur ar Stad g. ; *sich unter staatlicher Regie befinden,* bezañ dindan meradur ar Stad, bezañ dindan renerezh ar Stad ; *die Wirtschaft staatlich lenken,* steuñvekaat an armerzh.
Staatlichkeit b. (-) : stadelezh b.
Staats- : … Stad, … ar Stad, stadel.
Staatsabgaben ls. : kargoù foran ls., kargoù ar Stad ls.
Staatsaffäre b. (-) : afer Stad b.
Staatsakt g. (-s,-e) : lid ofisiel g. ; [dre skeud.] *einen Staatsakt aus etwas machen,* ober trouz bras en-dro d'un afer bennak, ober gwelien gant udb.
Staatsaktion b. (-,-en) : [c'hoariva] *Haupt- und Staatsaktion,* danvez istorel a bouez bras g. ; [dre skeud.] *Haupt- und Staatsaktion,* abadenn bompadus gant prezegennoù goullo leun a stambouc'h b., digoroù bras ls., modoù bras ls., modoù randonus ls. ; *ich werde daraus doch keine Staatsaktion machen,* ne lakain ket brasoc'h pod-houarn war an tan evit-se, ne lakain ket brasoc'h pod-houarn war an tan evit kelo, ne rin ket gwelien gant an dra-se 'vat, ne rin ket charre gant an dra-se 'vat.
Staatsamt n. (-s,-ämter) : karg ofisiel b., karg a-berzh Stad b., karg dindan ar Stad b. ; *höchstes Staatsamt,* karg a bennreizher b., karg a bennrener-Stad b., karg a benn-Stad b., karg a stadrener b.
Staatsangehörige(r) ag.k. g./b. : riezad g. [*liester* reziaded], riezadez b., keodedour g., keodedourez b.
Staatsangehörigkeit b. (-,-en) : stadadelezh b., keodedourelezh b., [dre astenn] broadelezh b. ; *doppelte Staatsangehörigkeit,* divvroadelezh b. ; *mit doppelter Staatsangehörigkeit,* divvroat ; *Person mit doppelter Staatsangehörigkeit,* divvroadour g. ; *jemandem seine Staatsangehörigkeit entziehen,* tennañ e geodedourelezh digant u.b., lemel ar geodedourelezh digant u.b., ezwiriañ u.b. eus e geodedourelezh ; *jemandem die Staatsangehörigkeit wieder verleihen,* dazbroadelañ u.b. ; *seine Staatsanghörigkeit wechseln,* kemmañ e geodedourelezh, treiñ keodedourelezh ; *ohne Beschränkung auf Grund der Rasse, der Staatsangehörigkeit oder der Religion,* ne vern o gouenn, o broadelezh, pe o relijion.
Staatsangehörigkeitsantrag g. (-s,-anträge) / **Staatsangehörigkeitsgesuch** n. (-s,-e) : goulenn broadiñ g.
Staatsangestellte(r) ag.k. g. : kargiad dindan ar Stad g. ; *das sind Staatsangestellte,* ar re-se a zo dindan ar gouarnamant ; *hoher Staatsangestellter,* mevel ar gouarnamant g., uhelgargiad g.
Staatsanleihe b. (-,-n) : amprest Stad g.
Staatsanwalt g. (-s,-anwälte) : [gwir] prokulor g., reizhaouer g.
Staatsanwältin b. (-,-nen) : [gwir] prokulorez b., reizhaouerez b.
Staatsanwaltschaft b. (-) : [gwir] prokulorien ar Republik ls., prokulor ar Republik g., erlenerezh g. ; *die Staatsanwaltschaft,* ar varnouriezh war sav b., an erlenerezh g.
Staatsanzeiger g. (-s,-) : kazetenn ofisiel b., kannadig ofisiel g.
Staatsapparat g. (-s,-e) : organoù ar Stad ls., benvegadur Stad g.
Staatsbeamte(r) ag.k. g. : kargiad dindan ar Stad g. ; *das sind Staatsbeamte,* ar re-se a zo dindan ar gouarnamant ; *hoher Staatsbeamter,* mevel ar gouarnamant g., uhelgargiad g., uhelreizhaouer g., reizhaouer uhel g.
Staatsbeamtin b. (-,-nen) : kargiadez dindan ar Stad b.
Staatsbegräbnis n. (-ses,-se) : obidoù Stad ls., interamant Stad g.
Staatsbehörde b. (-,-n) : pennadurezh b.
Staatsbesitz g. (-es) : perc'henniezh Stad b. ; *Landwirtschaftsbetrieb im Staatsbesitz,* atant Stad g.
Staatsbesuch g. (-s,-e) : gweladenn ofisiel b.
Staatsbetrieb g. (-s,-e) : embregerezh broadelaet g., embregerezh Stad g., embregerezh dindan meradur ar Stad g.
Staatsbürger g. (-s,-) : stadad g., keodedour g., broad g., broadour g.
Staatsbürgerin b. (-,-nen) : stadadez b., keodedourez b., broadez b., broadourez b.
Staatsbürgerkunde b. (-) : deskadurezh keodedel b., stummadur keodedel g., keodedouriezh b.
staatsbürgerlich ag. : keodedegezhel, ... keodedour ; *staatsbürgerliches Pflichtgefühl,* keodedegezh b.
Staatsbürgerschaft b. (-) : keodedourelezh b., keodedouriezh b. ; *Wiederverleihung der Staatsbürgerschaft,* dazbroadeladur g., dazbroadelañ g. ; *jemandem die Staatsbürgerschaft wieder verleihen,* dazbroadelañ u.b. ; *jemandem die Staatsbürgerschaft aberkennen,* lemel e geodedourelezh digant u.b., ezwiriañ u.b. eus e geodedourelezh.
Staatsbürgersinn g. (-s) : keodedegezh b.
Staatsbürgertum n. (-s) : stadadelezh b., keodedourelezh b., perzh bezañ keodedour.
Staatschef g. (-s,-s) : pennrener-Stad g., pennrener ar Stad g., penn-Stad g., stadrener g., pennreizher g., pennadurezh uhelañ ar Stad b.
Staatschefin b. (-,-nen) : pennrenerez-Stad b., pennrenerez ar Stad b., stadrenerez b., pennreizherez b., pennadurezh uhelañ ar Stad b.
Staatsdienst g. (-es,-e) : servij publik g. ; [uhelgargidi, politikourien] *vom Staatsdienst in die freie Wirtschaft überwechseln,* pantoufliñ.
Staatsdomäne b. (-,-n) : domani ar Stad g.
staatseigen ag. : ... Stad, dindan ar Stad.
Staateigentum n. (-s) : perc'henniezh Stad b.
Staatseinrichtung b. (-,-en) : ensavadur Stad g., ensavadur publik g.
Staatsempfang g. (-s,-empfänge) : degemer ofisiel g.
Staatsetat g. (-s,-s) : kellidsteuñv ar Stad g.
Staatsexamen n. (-s,-/-examina) : **1.** diplom Stad g. ; **2.** testeni perzhegezh evit kelenn g., skolveuriegezh b.

staatsfeindlich ag. : a-enep ar Stad ; *staatsfeindliche Umtriebe,* kavailhoù a-enep ar Stad ls., iriennoù a-enep ar Stad ls. ; *staatsfeindliche Äußerung,* felladenn dezevout b., komzoù enepbroadel ls.
Staatsfinanzen ls. : kellidoù foran ls., arc'hanterezh Stad g., arc'hanterezh foran g., P. gwenneien ar Stad ls.
Staatsflagge b. (-,-n) : banniel ofisiel ar Stad g., banniel broadel g.
Staatsform b. (-,-en) : renad politikel g., reizhiad politikel b. ; *eine demokratische Staatsform,* ur renad demokratel g.
Staatsforst g. (-s,-e/-en) : koadeg domani ar Stad b., koadeg domaniel b.
Staatsführung b. (-,-en) : gouarnadur g., gouarnerezh g., levierezh ar Stad g., leviadur ar Stad g., renerezh ar Stad g., mererezh-bro g. ; *an der Staatsführung beteiligt sein,* kemer perzh e levierezh ar Stad ; *verantwortungsvolle Staatsführung,* gouarnadur mat g., gouarnerezh avizet g.
Staatsführungslehre b. (-) : renouriezh b.
Staatsfunktionen ls. : [gwir, polit] *die Staatsfunktionen,* arc'hwelioù ar Stad ls.
Staatsgebiet n. (-s,-e) : tiriad dindan riegezh ar Stad g., tiriegezh b. ; *Integrität eines Staatsgebietes*, anterinded ur Stad b., kevanded un diriegezh b., kevanded ur Stad b. ; *aus dem Staatsgebiet ausweisen,* eztiriañ.
Staatsgefährdung b. (-) : felladenn a-enep surentez ar Stad b.
Staatsgeheimnis n. (-ses,-se) : sekred Stad g., rin Stad g.
Staatsgelder ls. : fontoù publik ls., arc'hant publik g., kellidoù foran ls., arc'hanterezh Stad g., arc'hanterezh foran g., P. gwenneien ar Stad ls.
Staatsgeschäft n. (-s,-e) : *die Staatsgeschäfte,* an aferioù foran ls.
Staatsgewalt b. (-) : beli gevredik b., aotrouniezh foran b., emveli b. ; *die Staatsgewalt geht vom Volke aus,* youl ar bobl eo diazez aotrouniezh ar veli gevredik ; *Übergriffe der Staatsgewalt,* kammarver beli g., rec'halloud g., reñverioù a c'hoarvezh gant ar veli gevredik ls.
Staatsgrenze b. (-,-n) : harzoù ar Stad ls.
Staatsgrundgesetz n. (-es,-e) : [polit] Bonreizh b., Lezenn Vonreizh b., Lezenn-Veur b., lezenn-diazez b., mammlezenn b., kenreizhiadur g., lezennadur-diazez g.
Staatsgut n. (-s,-güter) : atant Stad g.
Staatshaushalt g. (-s) : kellidsteuñv ar Stad g., budjed ar Stad g., boujedenn ar Stad b., standur ar Stad b., kellidoù ar Stad ls., teñzor g.
Staatshoheit b. (-) : riegezh b.
Staatskanzlei b. (-,-en) : kañsellerdi [ul Land] g.
Staatskapitalismus g. (-) : kevalaouriezh Stad b., kapitalouriezh Stad b.
Staatskarosse b. (-,-n) : karr-tan ofisiel g., gwetur ofisiel b.
Staatskasse b. (-) : kef ar Stad g., teñzor Stad g., Echeder g. ; *Gelder aus der Staatskasse beziehen,* resev arc'hant eus kef ar Stad.
Staatskirche b. (-,-n) : Iliz Stad b., Iliz vroadel b., Iliz ofisiel b.
Staatskleid n. (-s,-er) : dilhad gala ls., uhelwisk g.
Staatsknete b. (-) : P. arc'hant an tailhoù g.
Staatskosten ls. : *auf Staatskosten,* **a)** [ster rik] diwar-goust ar Stad ; **b)** [dre skeud.] war gont ar barrez.
Staatslehre b. (-) : skiant ar politikerezh b., politikouriezh b.
Staatsmann g. (-s,-männer) : den-a-Stad g. [*liester* tud-a-Stad], rener-Stad g., brorener g., stadour g., stadrener g. ; *er hat das Zeug zum Staatsmann,* gobari un den-a-Stad en deus.
staatsmännisch ag. : ... rener-Stad, … brorener.
Staatsmonopol n. (-s,-e) : unwerzhouriezh stadel b.
Staatsoberhaupt n. (-s,-häupter) : pennrener-Stad g., pennrener ar Stad g., penn-Stad g., pennreizher g., stadrener g., pennadurezh uhelañ ar Stad b. ; *als Staatsoberhaupt fungieren,* pennreizhañ ; *er würde sich als Staatsoberhaupt eignen,* gobariet mat eo da vezañ penn-Stad, gobari ur penn-Stad en deus.
Staatsordnung b. (-) : urzh stadel g.
Staatsorgane ls. : *die Staatsorgane,* ar galloudoù foran ls., ar galloudoù kevredik ls.
Staatspächter g. (-s,-) : [istor] feurmer meur g., feurmer bras g.
Staatspapier n. (-s,-e) : talvoudenn an teñzor publik b.
Staatspolizei b. (-) : [istor, nazi.] *geheime Staatspolizei,* gestapo g., polis kuzh an nazied g.
Staatspräsident g. (-en,-en) : prezidant ar Republik g.
Staatsprüfung b. (-,-en) : **1.** diplom Stad g. ; **2.** testeni perzhegezh evit kelenn g., testeni gouested da gelenn g.
Staatsräson b. (-) : abeg a Stad g., gourlaz Stad g., lazioù uhelañ ar Stad ls., sigur a Stad g.
Staatsrat g. (-s,-räte) : **1.** kuzul-Stad g. ; **2.** kuzulier-Stad g.
Staatsrecht n. (-s) : gwir broadel g., gwir publik g., gwir kevredik g.
Staatsrente b. (-,-n) : leve Stad g.
Staatsschatz g. (-es) : teñzor Stad g., teñzor publik g.
Staatsschuld b. (-,-en) : dle publik g., dle ar Stad g. ; *schwebende Staatsschulden,* dle laosk g.
Staatsschuldpapier n. (-s,-e) : testeni amprest publik g.
Staatsschuldschein g. (-s,-e) : talvoudenn an teñzor Stad b., talvoudenn an teñzor publik b.
Staatssekretär g. (-s,-e) : sekretour Stad g., [Breizh-Veur] sekretour pad g. ; *Staatssekretär für,* sekretour Stad evit ... g.
Staatssekretärin b. (-,-nen) : sekretourez Stad [evit] b.
Staatssicherheit b. (-) : **1.** diogelroez ar Stad g. ; **2.** [RDA] surentez Stad b. ; *Ministerium für Staatssicherheit,* ministrerezh ar surentez Stad g., Stasi b.
Staatssicherheitsdienst g. (-es,-e) : [RDA] aozadur ar surentez Stad g., Stasi b.
Staatssouveränität b. (-) : riegezh vroadel b.
staatstragend ag. : **1.** a-du gant ar gouarnamant ; **2.** a bouez bras evit ar Stad.
Staatstrauer b. (-) : kañv broadel g.
Staatsstreich g. (-s,-e) : taol-Stad g., taol-reveulzi g., freuz-Stad g., taol-strap g. (oberidigezh kemer ar galloud a-enep al lezenn, graet gant tud o deus ur garg er benvegadur Stad b.).
staatstreu ag. : feal d'ar Stad ; [istor] *staatstreuer Klerus,* kloer douer ls., beleien intru ls., intrued ls.
Staatsunternehmen n. (-s,-) : embregerezh broadelaet g., embregerezh Stad g., embregerezh dindan meradur ar Stad g.
Staatsverband g. (-s,-verbände) : Stad b. ; *ein Gebiet aus einem Staatsverband ausgliedern,* distagañ ur c'hom-bro diouzh ur Stad
Staatsverbrechen n. (-s,-) : uhelvarad g., uheldreitouriezh b.
Staatsverdrossenheit b. (-) : yenijenn e-keñver ar Stad b., digarantez ouzh ar Stad b.
Staatsverfassung b. (-,-en) : [polit] Bonreizh b., Lezenn Vonreizh b., Lezenn-Veur b., lezenn-diazez b., mammlezenn b., kenreizhiadur g., lezennadur-diazez g.
Staatsvermögen n. (-s) : domani ar Stad g.
Staatsverschuldung b. (-) : dleoù publik ls.
Staatsvertrag g. (-s,-verträge) : feur-emglev etrebroadel g., skrid-feur g.
Staatswald g. (-s,-wälder) : koadeg domaniel b.
Staatswesen n. (-s) : Stad b., riez b.
Staatswirtschaft b. (-) : gennad foran g.
Staatswirtschaftlehre b. (-) : skiantoù an armerzh hag ar politikerezh ls., amerzhouriezh b.

Staatswissenschaften ls. : skiantoù ar politikerezh ls., politikouriezh b., stadouriezh b., stadrenouriezh b.
Staatswohl n. (-s) : hevoud foran g., mad an holl g.
Staatszugehörigkeit b. (-,-en) : stadadelezh b., keodedourelezh b., [dre astenn] broadelezh b.
Stab g. (-s, Stäbe) : **1.** bazh b. [*liester* bizhier], bann g., barrenn b. [*liester* barrennoù, barrinier], sparl g., perchenn b., lañsenn b., gwalenn b., gwialenn b., gwial str., kelastrenn b., gwal b., kefienn b. ; *spindelförmiger Stab,* gwerzhid b. ; *den Wanderstab nehmen,* mont da foetañ (da redek, da vale) bro, mont da foetañ (da bilat, da vale, da zornañ, da fustañ, da rahouennata, da regiñ) hent, kregiñ e penn e vazh, mont da roulat ar bed, mont da ruilhal dre an hentoù, mont war ar champolu, kemer ar valetenn hag ar penngod ; *Stab am Gitter,* bazh ar gloued b., bann ar gael g., barrenn ar porrastell b. ; *mit Stäben versehen,* barrennañ, bazhañ ; *eine Schranke mit Stäben versehen,* bazhañ ur gloued ; [mojenn.] *Merkurs geflügelter Stab,* bazh askellek an doue Merc'her b. ; [relij.] *bischöflicher Stab,* bazh-eskob b., kammell-eskob b., kros g., gros g.
2. [dre skeud.] *den Stab über jemanden brechen,* barn u.b., barn u.b. d'ar marv, kemer un diviz dic'halv a-zivout u.b., teuler ar bec'h war u.b., kondaoniñ u.b. hep eskemm.
3. [lu] penngarter g., sturvod g.
4. skipailh g.
5. [tisav.] moulleür g.
6. [sport] perchenn b. ; *Staffelstab,* bazh-eilañ b. [*liester* bizhier-eilañ].
Stäbchen n. (-s,-) : **1.** [kegiñ.] gwalig b. [*liester* gwaligoù], bazhig b. [*liester* bizhierigoù] ; *mit Stäbchen essen,* debriñ gant gwaligoù ; **2.** [mezeg.] bakteri str., bazhennig b. ; **3.** [korf., lagad] kegel al luc'hsae b. ; **4.** P. [sigaretenn] tareadenn b., tariagenn b.
Stäbchensehen n. (-s) : [mezeg.] gweled skotopek g., skotopiezh b.
Stäbchenzelle b. (-,-n) : [korf., lagad] kegel al luc'hsae b.
Stabeisen n. (-s) : houarn e barrennoù g.
Staberrad n. (-s,-räder) : [rod-vilin] tourlant loaioù g.
stabförmig ag. : a-stumm gant ur vazh, stummet evel ur vazh, stummet evel bizhier, e doare ur vazh, e doare bizhier, a-zoare gant ur vazh, a-zoare gant bizhier, a-seurt gant ur vazh, a-seurt gant bizhier, bazhheñvel.
Stäbelerbsen ls. : [louza.] piz krap str., piz perchet str.
stäbeln V.k.e. (hat gestäbelt) : perchañ.
Stabgold n. (-s) : aour e barrennoù g., aour e tolzennoù g.
Stabhalter g. (-s,-) : [istor] provost g. [*liester* provosted].
Stabheben n. (-s) : [sport] sevel al loc'henn g., sevel ar berchenn g., gwerniañ ar berchenn g., perchennañ g., plomañ al lañsenn g.
Stabhochspringen n. (-s) : [sport] al lammat gant ar berchenn g. ; *Stabhochspringen betreiben,* lammat gant ar berchenn, bezañ perchenner.
stabhochspringen V.gw. (anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken : ist stabhochgesprungen) : lammat gant ar berchenn.
Stabhochspringer g. (-s,-) : [sport] perchenner g., lammer gant ar berchenn g.
Stabhochspringerin b. (-,-nen) : [sport] perchennerez b., lammerez gant ar berchenn b.
Stabhochsprung g. (-s) : [sport] lamm gant ar berchenn g., al lammat gant ar berchenn g.
Stabholz n. (-es) : koad tuf g., tuf str.
stabil ag. : divrall, start, stabil, postek, dic'hadal, parfet, digouezh, sonn, kempouez, kestal ; *die Preise sind stabil geblieben,* stabil eo ar prizioù, P. ar prizioù a zo chomet e van van, ar prizioù a zo chomet evel-evel ; [kegin.] *stabile emulgierte Soße,* livrizhad stabil g. ; [fizik, kimiezh] stabil ; *stabiles Gleichgewicht,* kempouez stabil g. ; *stabiles Isotop,* izotop stabil g. ; [mezeg.] *stabiler Zustand eines Patienten,* stad kestal ur c'hlañvour b.
Stabilisator g. (-s,-en) : **1.** [nij.] stabilaer nij g. [*liester* stabilaerioù nij] ; **2.** [kirri-tan] barrenn disruilh b., barrenn stabilaat b. ; **3.** [kimiezh] aozenn stabilaat b., stabilaer g. [*liester* stabilaerioù].
stabilisieren V.k.e. (hat stabilisiert) : stabilaat, stabiliañ, kantañ, startaat, kreñvaat, kadarnaat, diazezañ mat, parfediñ, parfetaat ; *die Lage stabilisieren,* adlakaat an traoù war o reizh, adlakaat an traoù en o flom ; *eine Düne stabilisieren,* stabilaat un tevenn ; *stabilisierte Düne,* tevenn marv g., tevenn stabilaet g.
V.em. : **sich stabilisieren** (hat sich (ak.) stabilisiert) : stabilaat, startaat, kreñvaat, kadarnaat, parfetaat.
stabilisierend ag. : stabilaus ; *stabilisierende Wirkung,* gwered stabilaat g.
Stabilisierung b. (-) : stabilaat g., stabiladur g., adsavadur g., adsavidigezh b., adsav g., adsevel g.
Stabilisierungsfläche b. (-,-n) : [nij.] stabilaer nij g. [*liester* stabilaerioù nij].
Stabilisierungsflosse b. (-,-n) : [merdead.] stabilaer g. [*liester* stabilaerioù].
Stabilität b. (-) : stabilded b., stabilder g., startijenn b., soluted b., started b.
Stablampe b. (-,-n) **/ Stableuchte** b. (-,-n) : etev tredan g. [etivi tredan, etevien tredan]., etev-goulaouiñ g. [etivi-goulaouiñ, etevien-goulaouiñ].
Stabmagnet g. (-en/-s,-e/-en) : gwarell vazhheñvel b.
Stabreim g. (-s,-e) : [lenn.] kenganez b.
stabreimend ag. : [lenn.] kenganezel.
Stabsarzt g. (-es,-ärzte) : [lu] mezeg kabiten g.
Stabsärztin b. (-,-nen) : [lu] mezegez kabiten(ez) b.
Stabschef g. (-s,-s) : [lu] rener ar penngarter g., penn ar sturvod g.
Stabschefin b. (-,-nen) : [lu] renerez ar penngarter b., penn ar sturvod g.
Stabsfeldwebel g. (-s,-) : [lu] mestr adjudant g., pennadjudant g.
Stabsichtigkeit (-) : [mezeg.] amstiwel g.
Stabsoffizier g. (-s,-e) : [lu] ofisour eus ar penngarter g., ofisour eus ar sturvod g., ofiser uhel g.
Stabsoffizierin b. (-,-nen) : [lu] ofisourez eus ar penngarter b., ofisourez eus ar sturvod b., ofiserez uhel b.
Stabsquartier n. (-s,-e) : [lu] penngarter g., sturvod g.
Stabsunteroffizier g. (-s,-e) : [lu] pennserjant g.
Stabsunteroffizierin b. (-,-nen) : [lu] pennserjantez b.
Stabträger g. (-s,-) : [relij.] douger kammell g. [*liester* dougerien gammell].
Stabübergabe b. (-) : [sport] roidigezh ar vazh-eilañ b.
Stab-und Gespenstschrecke b. (-,-n) : [loen.] fasm g. [*liester* fasmed], keleutopter g. [*liester* keleutoptered], P. bazh-an-diaoul b.
Stabwanze b. (-,-n) : [loen.] pugnez-dour str., pugnezenn-zour b., pugnezenn-dour b.
Stabwechsel g. (-s,-) : [sport] roidigezh ar vazh-eilañ b.
Stabwerk n. (-s) : [tisav.] bannoù-etre gotek ls.
Staccato n. (-s,-s/Staccati) : [sonerezh] staccato g., brouded g. ; *Note mit Staccato-Punkt,* notenn distag b., notenn vroudet b., broudedenn b. ; *die Töne staccato spielen,* perlezennañ ur pezh ; *eine Note staccato spielen,* broudañ un notenn.
Stachanow-Bewegung b. (-) : [istor] stac'hanovañ g., stac'hanovegezh b.
Stachanow-Aktivist g. (-en,-en) **/ Stachanowist** g. (-en,-en) : stac'hanoveg g. [*liester* stac'hanoveien].
Stachel g. (-s,-n) : **1.** draen g., draenenn b., broud g., flemm g., pik g., kastr g. ; *der Igel sträubt die Stacheln,* an avalaouer a sav e zrein a-bik war e gein ; *der Stachel der Biene,* flemm ar wenanenn g., kastr ar wenanenn g. ; *einer Wespe den Stachel*

abnehmen, einer Wespe den Stachel ausreißen, diflemmañ ur wespedenn ; [louza.] *Stacheln,* drein g., barv str., pikoù ls. ; *die Stacheln des Stechginsters,* pikoù al lann ls. ; *sich (dat.) einen Stachel in den Fuß treten,* tapout un draen en e droad, pakañ un draen en e droad, mont d'an-unan un draen en troad (*dezhañ un draen en e droad, dezhi un draen en he zroad*) ; *sich (dat.) einen Stachel in den Finger einreißen, sich (dat.) eine, Stachel in den Finger einziehen,* mont d'an-unan un draen er biz (*dezhañ un draen en e viz, dezhi un draen en he biz*).

2. [dre skeud.] *wider den Stachel löcken (lecken),* divanegañ e ivinoù, mont e-barzh blev kriz, mont droug en e goukoug (en e gentroù), sevel war e gentroù, sevel war e elloù, sevel war e dach, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, sevel droug en an-unan, sevel broc'h en an-unan, broc'hañ, mont tro en e voned, kounnariñ, arfleuiñ, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, sevel e gribell, sevel e gribenn, rual el limonoù, rebarbiñ ouzh ar c'hentroù, ourzal, taeraat, buanekaat, buanegezh, feulzañ, broueziñ, imoriñ, diskouez imor, rebekat, rebekat ouzh ar c'hentroù (Gregor) ; *ein Stachel im Fleisch,* ur pik er galon g., ur pik (ur pistig) en e galon g., ur binijenn b. ; [tr-l] *im Stachel ist das Gift / im Stachel das Gift, (in cauda venenum),* e lost ar foet emañ an douchenn.

Stachelbeere b. (-,-n) : [louza.] grenozell b., spezad str., prunjad str. ; *Stachelbeeren pflücken,* spezata.

Stachelbeerstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] bod spezad g.

Stacheldraht g. (-s,-drähte) : orjal-dreinek g., orjal-pik g. ; *zwei Reihen Stacheldraht,* div regennad orjal-dreinek ls. ; *er blieb mit der Hose im Stacheldraht hängen,* e vragoù a chomas lug en orjal-dreinek, e vragoù a lugas en orjal-dreinek, luget en doa e vragoù en orjal-dreinek.

Stacheldrahtverhau g. (-s,-e) : rouedad orjal-dreinek b.

Stachelfisch g. (-es,-e) : [loen.] beverez b. [*liester* beverezed], braog-lanv g. [*liester* braoged-lanv], eskob-an-ivinenn g. [*liester* eskibien-an-ivinenn], pesk-mare g. [*liester* pesked-mare], pesk mare-mor g. [*liester* pesked mare-mor], flemmer g. [*liester* flemmered], morzer g. [*liester* morzered], touseg-mor g. [*liester* touseged-mor, tousegi-mor].

Stachelfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] frouezh dreinek str.

Stachelhäuter g. (-s,-) : [loen.] ekinoderm g. [*liester* ekinodermed].

stachelig ag. : dreinek, draenek, gouzreinek, spernek, daredek, pik, pikek, pikus, begek, begant, broudus, flemmus, garv, hek ; *stachliges Haar,* blev pikek str., blev garv ls., blev kriz str. ; *stachelige Kastanienhülle,* tolgen b., tolgad g., pok-kistin g., bolc'h str./g., bolc'h kistin str., balog g., klor kistin str. ; *stachelige Pflanze,* pikerez b. ; *ein mit stacheligen Nägeln gespicktes Brett,* ur plankenn tachoù a-bik warnañ g.

Stacheling g. (-s,-e) : [louza.] *semmelgelber Stacheling,* broudog gwenn g., troad-dañvad g. [*liester* treid-deñved].

Stachel-Lattich g. (-s,-e) : [louza.] letuz-gouez str., laezhegez str.

Stachelmakrele b. (-,-n) : [loen.] karangenn b. [*liester* karangenned].

stacheln V.k.e. (hat gestachelt) : **1.** flemmañ, pikañ, skaotañ, gwanañ, broudañ, pistigañ ; **2.** [dre skeud.] atizañ, broudañ, brochañ, kennerzhañ, reiñ gred da, aliañ, erbediñ, bountañ, poulzañ, kentraouiñ, alej, divorfilañ, flemmañ.

Stachelschnecke b. (-,-n) : [loen.] korlusk str., korluskenn b.

Stachelschwein n. (-s,-e) : [loen.] hoc'h-dreinek g. [*liester* hoc'hed-dreinek], hoc'h-daredek g. [*liester* hoc'hed-daredek], heureuchin-reunek g. [*liester* heureuchined-reunek].

Stachelstock g. (-s,-stöcke) : garzhoù g. [*liester* garzhier], garzhouin b. ; *Ochsen mit dem Stachelstock antreiben,* broudañ ejened, broudañ oc'hen.

Stachelwalze b. (-,-n) : torrer-mouded g. [*liester* torrerioù-mouded], ruilhenn bikek b., huruson g. [*liester* hurusoned], heureuchin g. [*liester* heureuchined].

Stachelwort n. (-s,-e) : ger feukus g., ger flemmus g., ger broudus g., ger hek g.

stachlig ag. : *sellit ouzh* **stachelig**.

Stack[1] n. (-s,-e/-s) : [merdead.] chaoser a-enep ar barradoù-mor g., diwagenner g., rakkae g.

Stack[2] g. (-s,-s) : [stlenn.] torn g. [*liester* tornioù].

stad ag. : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] P. sioul.

Stadel g. (-s,-) : [Bro-Aostria, Bro-Suis, su Bro-Alamagn] grañj b., lab g.

Staden g. (-s,-) : [dispredet] kae g., glann b., ribl g., bord g.

Stadion n. (-s, Stadien) : **1.** [Henamzer, unanenn hed] stad g. ; **2.** [sport] sportva g., stad g., stadion g. ; *Olympiastadion,* stad olimpek g., sportva olimpek g. ; *das Stadion glich einem brodelden Hexenkessel,* diroll e oa an arvesterien er sportva, dirollet naet e oa an arvesterien er sportva, foar (ur sabat, cholori, talabao, un todilhon, un todion, ur you hag un hemolc'h spontus, un huch hag ur youc'h, un talabao hag ur cholori ar gwashañ, ur jabadao, un doumpi) a oa gant an arvesterien er sportva, toumpial a rae an arvesterien er sportva, ur c'harnaj spontus a rae an arvesterien er sportva, tournial a rae an arvesterien er sportva, kas karbac'h a rae an arvesterien er sportva, kas safar a rae an arvesterien er sportva, safariñ (magañ o cholori, daoubenniñ, todioniñ, cholorial) a rae an arvesterien er sportva, ur chaok hag un tourni ken skiltrus ha youc'herezh paotred ar sabat a oa gant an arvesterien er sportva, loeniñ a rae an arvesterien er sportva.

Stadion-Paradoxon n. (-s) : [preder., Zenon eus Elea] arguzenn ar sportva b.

Stadium n. (-s, Stadien) : stad b., pazenn b., derez g., lankad g., fazenn b., periodenn b., prantad g. ; *Anfangsstadium der Verwesung,* derez kentañ an dispeuriñ g. ; *Aas im Anfangsstadium der Verwesung,* gagn o linkrañ b. ; *Aas im fortgeschrittenen Stadium der Verwesung,* gagn o tezañ b., gagn o tistronkañ b., gagn o peurvreinañ b., gagn brein-polu b. ; *Endstadium der Verwesung,* derez diwezhañ an dispeuriñ g. ; *Aas im Endstadium der Verwesung,* gagn o poluañ b. ; [bev.] *Larvenstadium,* stad larvel b. ; *Nymphenstadium,* stad nimfel b. ; *Imaginalstadium,* stad imagoel b. ; [preder., Auguste Comte] *das theologische Stadium, das fiktive Stadium,* ar stad doueoniezhel b. ; *das metaphysische Stadium, das abstrakte Stadium,* ar stad dreistnaturouriezhel b. ; *das positive Stadium, das wissenschaftliche Stadium,* ar stad soliadel b. ; [mezeg.] *Embryonalstadium,* stad rizhellel b. ; *amphiboles Stadium,* pazenn amzurc'hadek b. ; [bred.] *projektives Stadium,* pazenn ervannadel b.

Stadt b. (-, Städte) : **1.** *die Stadt,* kêr b., ar gêriad b., ar geoded b., ar geodedad b. ; *in der Stadt,* e kêr, edan gêr, e-barzh kêr ; *diese Stadt,* ar gêr-mañ b. ; *die Stadt Brest,* kêr Vrest b. ; *die Stadt Berlin,* kêr Verlin b. ; *die Stadt München,* Kêr Vünchen b. ; *in die Stadt gehen, in die Stadt fahren,* mont e kêr ; *in die Stadt zurückkehren, in die Stadt zurückfahren,* distreiñ e kêr ; *er ist aus der Stadt,* un den a gêr eo, un den eus kêr eo ; *in die Stadt ziehen,* divaeziañ, mont e kêr da chom, ober e annez e kêr ; *die Bewohner dieser Stadt,* tud ar gêr-se ls., re ar gêr-se ls. ; *die Bewohner der Stadt Quimper,* kêriz Kemper ls., Kemperiz ls. ; *die Honoratioren der Stadt,* ar pennoù-kêr ls. ; *in einer Großstadt wohnen,* bevañ en ur gêr vras, bezañ o chom en ur gêr vras ; *eine hübsche Kleinstadt,* ur gêr vihan ha bravik b., ur gêr-vihan vravik b. ; *eine ruhige Kleinstadt,* un tammig kêr didurmud ; *Nantes ist die größte Stadt der Bretagne,* Naoned a zo anezhi brasañ kêr Breizh ; *Rom, die ewige Stadt,* Roma, kêr beurbadus

b. ; *die Unterstadt,* goueled-kêr g. ; *die Oberstadt,* gorre-kêr g., lein-kêr g. ; *Stadt mit Stadtmauer,* kêr-gloz b. ; *eine Stadt ummauern,* muriañ ur gêr, mogeriañ ur gêr ; *reich an Städten,* kêriek, kêrius, stank ar c'herioù ennañ ; *innerhalb der Stadt,* e-barzh kêr ; *außerhalb der Stadt,* en diavaez eus kêr, er-maez eus kêr, a-ziavaez da gêr, e-maez kêr, er-maez a gêr (Gregor) ; *in der Nähe der Stadt,* tost da gêr, nepell diouzh kêr, war-dro kêr ; *weit weg von der Stadt, weit von der Stadt entfernt,* pell diouzh kêr, distro diouzh kêr ; *am anderen Ende der Sadt wohnen,* bezañ o chom er penn all a gêr ; *aus dem Boden schießende Stadt, schnell wachsende Stadt,* trummgêr b. ; *von der Dachterrasse hatte man einen Blick auf die ganze Stadt,* eus al leur-doenn e veze gwelet kêr a-bezh ; *in Stadt und Land,* e kêr ha war ar maez, e kêr ha war ar ploue, ken er c'herioù ken war ar maez ; *in der Stadt wie auf dem Land,* ken er c'herioù ken war ar maez, e kêr koulz ha war ar maez ; *ich ziehe die Stadt dem Land vor,* gwelloc'h e kavan bezañ o chom e kêr eget war ar maez, gwell eo ganin bezañ o chom e kêr eget war ar maez ; *die Stadt ist nicht besonders groß,* kêr n'eo ket gwall vras ; *er hatte etwas in der Stadt zu erledigen,* ur gefridi en doa d'ober e kêr ; *ihr Haus stand an der Straße, die die Stadt mit dem Hafen verband,* he zi da honnezh a oa war bord an hent a oa eus kêr d'ar porzh-mor ; *von Stadt zu Stadt reisen,* mont a gêr da gêr ; *so etwas ist in der Stadt üblich,* e kêr emañ ar c'hiz-se ; *das Wachsen der Städte,* kresk ar c'herioù g. ; *durch die Stadt bummeln,* mont dre ruioù kêr, bale kêr, bale dre kêr, bale dre gêr, baleata, rodellañ dre gêr, turlutañ, c'hoari e ruz-e-revr (e ruz-e-votoù), c'hoari e ruz botoù, ober kozh votoù, lardañ ar pavez, lonkañ avel, rodal evel ur gazhez lizidant, riblañ / redek ar ruioù / foetañ ar pavezioù (Gregor), straniñ, fleisat, galvagnat, braeat, tortañ, toulbabañ, garjata, lostenniñ, lugudiñ, lantouzat, c'hwileta, c'hwilostat, lostigellat, flechat, luduenniñ, ruzañ, ruzañ e dreid, ruzata, debriñ an hent, chom dre an hent, chom da ruzañ e kêr, lonkañ avel e kêr ; *die Huren aus der Stadt vertreiben,* dic'hastañ kêr ; *von der Stadt blieb kein Stein auf dem anderen, die Stadt wurde ausradiert, die Stadt wurde dem Erdboden gleichgemacht,* skubet e voe kêr diwar an douar ; **2.** [istor] keoded b., keodedad b.

städt. ag. : [*berradur evit* **städtisch**] ... kêr, kêrel.

Stadtamt n. (-s,-ämter) : ti-kêr g.

stadtauswärts Adv. : war-zu an diavaez eus kêr, er-maez eus kêr, a-ziavaez kêr, e-maez kêr, er-maez a gêr (Gregor).

Stadtautobahn b. (-,-en) : gourhent-kêr g.

Stadtbahn b. (-,-en) : tren kêr g., tren bannlev g.

Stadtbahnnetz n. (-es,-e) : rouedad hentoù-houarn kêr ls.

Stadtbauplan g. (-s,-pläne) : steuñv kêraozañ g.

stadtbekannt ag. : mil anavezet e kêr, anavezet gant an holl e kêr, gouezet gant an holl e kêr.

Stadtbevölkerung b. (-) : *die Stadtbevölkerung,* ar geodedad b., ar gêriad b., ar geodediz ls., keodediz ls., keriz lies, poblañs ar c'hêrioù b., poblañs kêr b., tud kêr ls.

Stadtbewohner g. (-s,-) : kêriad g. [*liester* kêriz], den a gêr g., den eus kêr g ; *die Stadtbewohner,* tud kêr ls., tud ar c'hêrioù ls., kêriz ls., re kêr ls. ; *alle Stadtbewohner,* kêriz-holl ls. ; *die Mehrheit der Bretonen sind Stadtbewohner,* an darn vrasañ eus poblañs Breizh a zo o chom er c'hêrioù, an niver bras eus ar Vretoned a zo o chom er c'hêrioù ; *die Anzahl der Stadtbewohner übertrifft jetzt die der Landbewohner,* muioc'h a dud a zo e kêr bremañ eget war ar maez.

Stadtbezirk g. (-s,-e) : arondisamant g., karter g., karter-kêr g., ranngêr b., ranngêriad b., taread g., kontre g. ; *wir wohnen nicht im selben Stadtbezirk,* n'emaomp ket er memes karter, n'emaomp ket o chom er memes kontre ; *in einen anderen Stadtbezirk umziehen,* digarteriañ.

Stadtbibliothek b. (-,-en) : levraoueg-kêr b., lenndi-kêr g.

Stadtbild n. (-s,-er) : gweledva kêr g., ardremez kêr g.

Stadtbücherei b. (-,-en) : levraoueg-kêr b., lenndi-kêr g.

Stadtbummel g. (-s) : tro-vale e kêr b., baleadenn e kêr b., pourmenadenn e kêr b. ; *einen Stadtbummel machen,* ober un dro-vale e kêr, bale kêr, bale dre kêr, bale dre gêr, ober ur valeadenn e kêr, ober ur bourmenadenn e kêr, lonkañ avel e kêr, boulouardañ, mont dre ruioù kêr.

Stadtbürger g. (-s,-) : keodedad g. [*liester* keodediz].

Stadtbürgerrecht n. (-s) : [istor] keodedadelezh b.

Stadtbus g. (-ses,-se) : karr-straed g., karr-boutin kêr g., bus g.

Städtchen n. (-s,-) : kêriadenn b., bourc'h b., bourk g., bourc'hadenn b., bourgadenn b., bourc'hig b., kêrig b. ; [goapaus, martoloded] *andere Städtchen, andere Mädchen,* kant kêr, kant plac'h ; *ein hübsches im Grünen gelegenes Städtchen,* ur gêrig koant kludet e-kreiz ar glasvez b., ur gêrig koant neizhiet e-kreiz ar glasvez b.

Stadtdirektor g. (-s,-en) : rener servijoù an ti-kêr g., sekretour ti-kêr g.

Stadtdirektorin b. (-,-nen) : renerez servijoù an ti-kêr b., sekretourez ti-kêr b.

Städtebau g. (-s) : kêraozañ g., kêraoz b., kêraozadur g., kêraozerezh g., terkerezh-kêr g.

Städtebauer g. (-s,-) : kêraozour g.

städtebaulich ag. : kêraozel ; *städtebaulich erschließen,* kêriekaat.

Städtebauplan g. (-s,-pläne) : steuñv kêraozañ g.

Städtebund g. (-s,-bünde) : [istor] Hansa b., kengevread kêrioù g.

stadteinwärts Adv. : war-zu kreiz-kêr.

Städtenetz n. (-es,-e) : rouedad kêrioù b.

Städtepartnerschaft b. (-,-en) : gevelladenn b., P. dimeziñ g.

Städteplaner g. (-s,-) : kêraozour g.

Städteplanung b. (-) : kêraozañ g., kêraoz b., terkerezh-kêr g.

Stadtflucht b. (-) : bannlevadur g., bannlevaat g.

Städter g. (-s,-) : kêriad g., den a gêr g., den kêr g., den eus kêr g. ; *die Städter,* tud kêr ls., kêriz ls., re kêr ls. ; *zu dieser Zeit waren die Landbewohner besser dran als die Städter,* d'ar mare-se e oa klokoc'h an dud diwar ar maez eget an dud eus kêr.

Städtereise b. (-,-n) : beaj a gêr da gêr b.

Städterin b. (-,-nen) : kêriadez b., [gwashaus] mokêrenn b.

Stadterneuerung b. (-,-en) : advarrekadur-kêr g.

Städtetag g. (-s,-e) : kendalc'h ar vaered g.

Stadtfestung b. (-,-en) : gwikadell b.

Stadtflucht b. (-) : digêriadeg b.

Stadtführung b. (-,-en) : tro heñchet dre gêr b., troiad heñchet dre gêr b., tro kêr b. ; *an einer Sadtführung teilnehmen,* ober tro kêr gant un heñcher.

Stadtgarten g. (-s,-gärten) : liorzh-kêr b., gourliorzh b., kenliorzh b., liorzh-veur b., liorzh foran b.

Stadtgebiet n. (-s,-e) : tiriad stag ouzh kêr g. ; *Ausdehnung eines Stadtgebiets,* emastenn ur gêr g.

Stadtgefüge n. (-s) : ardremez kêr g., gwiad kêrel g./b., ar gwiad kêrel g., ar wiad kêrel b.

Stadtgemeinde b. (-,-n) : kêr b., kumun b., keoded b., keodedad b.

Stadtgespräch n. (-s,-e) : **1.** voltenn b., brud g./b., kaoz b. ; **2.** [dispredet] pellgomzadenn en diabarzh kêr b.

Stadtgrenze b. (-,-n) : bevenn gêr b., harzoù kêr ls.

Stadthalle b. (-,-n) : sal-veur b., kreizenn sevenadurel b.

Stadthaus n. (-es,-häuser) : **1.** ti-kêr g. ; **2.** *herrschaftliches Stadthaus,* ostel prevez g., ti aotrounez g., porzh g.

Stadtinnere(s) ag.k. n. : kreiz-kêr g.

städtisch ag. : ... kêr, , … ar c'hêrioù, kêrel, giz kêr, mod kêr ; *städtisch angezogen,* levitennek, gwisket gant dilhad pastellek, gwisket giz kêr, gwisket mod kêr ; *städtisch angezogene Frau,* [gwashaus] mokêrenn b. [*liester* mokêrenned] ; *städtische*

Funktion, kefridi gêrel b. ; *die städtischen Behörden, die städtischen Einrichtungen,* ar gwazadurioù-kêr ls., gwazadurioù ar gumun ls. ; *städtische Straßenverwaltung, städtische Straßenmeisterei,* henterezh kêr g. ; *der städtische Campingplatz,* an dachenn-gampiñ-kêr b., tachenn-gampiñ kêr b. ; *das städtische Gefüge, das Stadtgefüge,* ar gwiad kêrel g., ar wiad kêrel b. ; *das städtische Leben,* mod kêr g., modoù kêr ls., gizioù kêr ls., buhez kêr b., ar vuhez e kêr b., ar vuhez er c'herioù b. ; *einen städtischen Charakter verleihen,* kêriekaat ; *städtisch werden,* kêriekaat.

Stadtkämmerer g. (-s,-) : tailhanter an ti-kêr g.

Stadtkämmererin b. (-,-nen) : tailhanterez an ti-kêr b.

Stadtkasse b. (-,-n) : teñzorerezh an ti-kêr b., resevlec'h an ti-kêr g.

Stadtkern g. (-s,-e) : *der Stadtkern,* kreiz-kêr g. ; *im Stadtkern,* e kreiz-kêr ; *wenn man sich ein Stückchen vom Stadtkern entfernt, findet man schon billigere Unterkünfte,* trawalc'h eo pellaat eus kreiz-kêr evit kavout lojeiz gwelloc'h marc'had ; *im Stadtkern wimmelt es von Taschendieben,* kreiz-kêr 'zo karg a skarzherien-c'hodelloù.

Stadtkommandant g. (-en,-en) : [lu] komandant al lec'h g.

Stadtkleidung b. (-,-en) : dilhad pastellek g./ls., dilhad mod kêr g./ls., dilhad giz kêr g./ls.

Stadtkreis g. (-es,-e) : kanton g., ranngêr b.

Stadtleben n. (-s) : *das Stadtleben,* buhez kêr b., ar vuhez er c'herioù b.

Stadtmobiliar n. (-s) : annezoù kêr ls.

Stadtmauer b. (-,-n) : moger-dro b., ramparzh kêr g., mogerioù kêr ls., mogeriad b., mogerennoù ls., gourizad g. ; *hohe und dicke Stadtmauern,* ramparzhioù mogeriet uhel ha tev ls. ; *Stadt mit Stadtmauer,* kêr-gloz b. ; *außerhalb der Stadtmauern,* en diavaez eus kêr, er-maez eus kêr, a-ziavaez da gêr, e-maez kêr, er-maez a gêr (Gregor) ; *innerhalb der Stadtmauern,* en diabarzh kêr.

Stadtmensch g. (-en,-en) : kêriad g., den a gêr g., den kêr g., den eus kêr g

Stadtmitte b. (-,-n) : kreiz-kêr g. ; *in der Stadtmitte wohnen,* bezañ o chom e kreiz-kêr ; *in die Stadtmitte fahren,* mont betek kreiz-kêr ; *wenn man sich ein Stückchen von der Stadtmitte entfernt, findet man schon billigere Unterkünfte,* trawalc'h eo pellaat eus kreiz-kêr evit kavout lojeiz gwelloc'h marc'had.

Stadtpark g. (-s,-s) : liorzh-kêr b., gourliorzh b., kenliorzh b., liorzh-veur b., liorzh foran b.

Stadtplan g. (-s,-pläne) : tres kêr g., kartenn-gêr b.

Stadtplaner g. (-s,-) : kêraozour g.

stadtplanerisch ag. : kêraozel.

Stadtplanung b. (-) : kêraozañ g., kêraoz b., kêzaozerezh g., kêraozadur g., terkerezh-kêr g. ; *Stadtplanung betreiben,* kêraozañ.

Stadtrand- : … tro-gêr, … trogêrel.

Stadtrand g. (-s) : bevenn gêr b., trobarzh g. ; *am Stadtrand,* lez kêr, tost da gêr ; *am Stadtrand wohnen,* bezañ o chom war vevenn gêr.

Stadtrandgebiet n. (-s,-e) : bannlev b., tro-gêr b. ; *die Stadtrandgebiete,* an amgêr b., ar gurunenn drogêrel b., an takad trogêrel g.

Stadtrat g. (-s,-räte) : **1.** kuzul-kêr g. ; *Beschlüsse des Stadtrates,* divizoù ar c'huzul-kêr ls. ; *er sitzt mit im Stadtrat,* **a)** er c'huzul-kêr emañ ganeomp ; **b)** ezel eus ar c'huzul-kêr eo ; **2.** kuzulier-kêr g. ; *Funktion eines Stadtrats,* kuzulierezh g.

Stadträtin b. (-,-nen) : kuzulierez-kêr b.

Stadtratsitzung b. (-,-en) : emvod ar c'huzul-kêr g. ; *heute findet eine Stadtratsitzung statt,* bez' e vo ti-kêr hiziv.

Stadtregion b. (-,-en) : tolpad kêrioù g., tolpad kêrel g., tolpadur kêrioù g., kengêriad b., kreizenn gêrel b.

Stadtrundfahrt b. (-,-en) / **Stadtrundgang** g. (-s,-gänge) : tro heñchet dre gêr b., tro kêr b., troiad heñchet dre gêr b. ; *an einer Stadtrundfahrt teilnehmen, an einem Stadtrundgang teilnehmen,* ober tro kêr gant un heñcher.

Stadtschwalbe b. (-,-n) : [loen.] gwennili-doenn b., gwennili-vein-to b.

Stadtsekretär g. (-s,-e) : sekretour ti-kêr g.

Stadtstaat g. (-s,-en) : [istor] kêr-Stad b., republik b., keoded b.

Stadtstreicher g. (-s,-) : sklanker g., landruilhenn b., sklevard g., kloc'her g.

Stadtstreicherin b. (-,-nen) : sklankerez b., kloc'herez b.

Stadtteil g. (-s,-e) : karter g., ranngêr b., taread g. ; *in einen anderen Stadtteil umziehen,* digarteriañ.

Stadtteilinitiative b. (-,-n) : poellgor karter g., komite karter g.

Stadttor n. (-s,-e) : porzh kêr g., dor gêr b., isu kêr g. ; *die Stadttore öffnen,* digeriñ dorojoù kêr, digeriñ porzhioù kêr ; *vor den Stadttoren,* ouzh porzhioù kêr.

Stadtväter ls. : kuzulierien-gêr ls., bourc'hvistri ls., pennoù-kêr ls., floc'helleien ls., floc'hed ls., pennoù-tev ls., tud a-stroñs ls., an tev g.

Stadtverband g. (-s,-verbände) : kumuniezh tolpad-kêrioù b., kumuniezh-kumunioù b., kumuniezh-kêr b..

Stadtverkehr g. (-s) : tremenerezh e kêr g.

Stadtverwaltung b. (-,-en) : melestradurezh kêr b.

Stadtviertel n. (-s,-) : karter-kêr g., ranngêr b., ranngêriad b., taread g., kontre g. ; *wir wohnen nicht im selben Stadtviertel,* n'emaomp ket er memes karter, n'emaomp ket o chom er memes kontre ; *in ein anderes Stadtviertel umziehen,* digarteriañ ; [polis] *ein Stadtviertel abriegeln,* kelc'hiañ ur c'harter ; *ein Stadtviertel in Planquadrate einteilen,* kombodiñ ur c'harter ; *Einteilung eines Stadtviertels in Planquadrate,* kombodadur ur c'harter g. ; *ein Stadtviertel mit Bulldozern platt walzen,* dic'hastañ ur c'harter, diskar ur c'harter rez an douar gant tourterioù, lakaat ur c'harter rez ar sol gant tourterioù, diskar ur c'harter a-blad gant tourterioù, diskar ur c'harter a-benn-font gant tourterioù, rezañ ur c'harter gant tourterioù, razhañ ur c'harter gant tourterioù, dismantrañ ur c'harter a-gren gant tourterioù, dismantrañ ur c'harter holl-razh gant tourterioù, distrujañ ur c'harter prop ha naet gant tourterioù, peurvantrañ ur c'harter gant tourterioù, freuzañ tiez ur c'harter gant tourterioù, kas tiez ur c'harter d'an traoñ gant tourterioù, teuler tiez ur c'harter d'an traoñ gant tourterioù, peurziskar ur c'harter gant tourterioù.

Stadtwaage b. (-,-n) : pouezerez foran b., mentel foran b., balañs foran b.

Stadtwappen n. (-s,-) : ardamezioù kêr ls.

Stadtwerke ls. : servijoù teknikel an ti-kêr ls.

Stadtwohnung b. (-,-en) : ranndi e kêr b.

Stadtzentrum n. (-s,-zentren) : kreiz-kêr g. ; *im Stadtzentrum wohnen,* bezañ o chom e kreiz-kêr ; *in das Stadtzentrum fahren,* mont betek kreiz-kêr ; *das Stadtzentrum ist verstopft,* strobet eo kreiz-kêr gant ar c'hirri ; *die Verkehrsstauungen im Stadtzentrum beseitigen,* distoc'hañ kreiz-kêr, distankañ kreiz-kêr ; *die Tauben aus dem Stadtzentrum vertreiben,* dizubeañ kreiz-kêr ; *das Stadtzentrum verwaist,* niver an dud e kreiz-kêr a zigouezh meurbet, nebeutaat a ra an dud e kreiz-kêr ; *wenn man sich ein Stückchen vom Stadtzentrum entfernt, findet man schon billigere Unterkünfte,* trawalc'h eo pellaat eus kreiz-kêr evit kavout lojeiz gwelloc'h marc'had ; *im Stadtzentrum wimmelt es von Taschendieben,* kreiz-kêr 'zo karg a skarzherien-c'hodelloù.

Stadtzoll g. (-s,-zölle) : [istor] **1.** telldi g. ; **2.** telloù-antre ls., antreoù (Gregor) ls.

Stafette b. (-,-n) : [lu] kasour lizheroù g., douger-lizheroù g., kaser-lizheroù g., postilhon g., kannadour g., reder g.

Stafettenlauf g. (-s,-läufe) : [sport] redadeg a-eiladoù b., redadeg pebeilañ b.
Staffage b. (-,-n) : **1.** kinkladurioù ls., kinkloù ls., reizhoù ls., rikoù ls. ; **2.** [dre skeud., gwashaus] diavaezioù ls., digoroù ls., modoù bras ls., modoù randonus ls.
Staffel[1] b. (-,-n) : **1.** [lu] skouadrenn b., skouadrennad b., skouadrennig b. ; *Jagdstaffel,* skouadrennig nijerezoù hemolc'h b., skouadrennig kirri-nij kaeañ b., pare aerlistri brezel b. ; **2.** derez g. ; **3.** [sport] skipailh redadeg a-eiladoù g. ; **4.** pebeil g., redadeg a-eiladoù b., redadeg pebeilañ b. ; *die vier mal hundert Meter Staffel, die 4-mal-100-Meter-Staffel,* ar pebeil peder gwech kant metrad g. ; **5.** skipailh g., pare b., laz g.
Staffel[2] g. (-s,-n) : [Bro-Austria] treuzoù ls.
Staffelbesteuerung b. (-) : telladur dereziet g., telladur tregemmat g.
Staffelei b. (-,-en) : marc'h-koad livour g., marc'h-livañ g.
Staffelentgelt g. (-s) : skodenn kemm-digemm b., skodenn dereziet b., skodenn dregemmat b.
staffelförmig ag. : skleuliadet, dereziet, dereziek, e doare derezioù, a-zoare gant derezioù, a-seurt gant derezioù, e skalier, skalierheñvel, e doare un diri, a-zoare gant un diri, a-seurt gant un diri, en ur skalierad.
Staffellauf g. (-s,-läufe) : [sport] redadeg a-eiladoù b., redadeg pebeilañ b. ; *der vier mal hundert Meter Staffellauf, der 4-mal-100-Meter-Staffellauf,* ar pebeil peder gwech kant metrad g.
Staffelläufer g. (-s,-) : [sport] pebeiler g. [*liester* pebeilerien] ; *erster, zweiter, dritter, vierter Staffelläufer,* kentañ, eil, trede, pevare pebeiler.
staffeln V.k.e. (hat gestaffelt) : skeuliadañ, pazennañ, derezata, dereziañ ; *die Löhne staffeln,* skeuliadañ ar goproù ; *etwas zeitlich staffeln,* daskoulzañ udb.
Staffelschwimmen n. (-s) : [sport] neuiadeg a-eiladoù b., neuiadeg pebeilañ b.
Staffelstab g. (-s,-stäbe) : [sport] bazhig-eilañ b. [*liester* bizhierigoù-eilañ], bazh-eilañ b. [*liester* bizhier-eilañ].
Staffelstellung b. (-,-en) : skeuliaderezh g., pazennadur g., dereziadur g., dereziadenn b.
Staffeltarif g. (-s,-e) : feurbriz tregemmat g.
Staffelung b. (-,-en) : skeuliaderezh g., skeuliadañ g., pazennadur g., dereziadur g., skeuliad b., skeulenn b., dereziad g., dereziadenn b. ; *Tiefenstaffelung,* skeuliaderezh war don g. ; *die zeitliche Staffelung der Ferientermine,* an daskoulzañ vakañsoù g.
staffelweise Adv. : pazenn-ha-pazenn, derez-ha-derez, en ur skalierad, e skalier.
staffieren V.k.e. (hat staffiert) : **1.** gwarnisañ, stipañ, kinklañ, fichañ ; **2.** [arz] livañ drekleur un daolenn.
Staffierer g. (-s,-) : gwarniser g.
Staffierung b. (-,-en) : *Ausstaffierung*, **a)** argouroù ls. ; **b)** [dre fent] fardaj, gitaj g.
Stafflung b. (-,-en) : *sellit ouzh* **Staffelung**.
Stag n. (-s,-e/-en) : [merdead.] **1.** stae g. ; *die Stage, die Stagen,* ar fardaj-dalc'h g., ar siblennoù chag ls. ; *die Stagen anlegen,* kabellañ ; *die Stagen abnehmen,* digabellañ ; **2.** *über Stag gehen,* cheñch hent, treiñ bourzh, cheñch roud, diroudañ, diheñchañ.
Stägel g. (-s,-) : [norzh Bro-Alamagn] skalier g., tremenell b., tremengae g.
Stagflation b. (-,-en) : [armerzh] chagc'hwez g., monc'hwez chagadurel g.
Stagfock b. (-,-en) : [merdead.] trinked g. [*liester* trinkedoù].
Stagliek n. (-s,-e) : [merdead.] ravalink uhelañ b., ravalink laez b.
Stagnation b. (-,-en) : **1.** chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g. ; **2.** [dre skeud.] morgousk g., dilañs g. ; *demographische Stagnation,* chagadur poblañsel g.
stagnieren V.gw. (hat stagniert) : sac'hañ, chagañ, chom a-sac'h, chartiñ, rousinat ; *die Geschäfte stagnieren,* ne ya ket ar c'henwerzh en-dro, marv eo ar c'henwerzh, ne dro ket mat ar c'henwerzh, morgousket eo an aferioù, rousinat a ra ar marc'had, dilañs eo an aferioù, chagañ a ra an aferioù ; *das Wasser stagniert,* sac'het eo an dour, chagañ a ra an dour, dired emañ an dour, chom a ra an dour da vervel ; *Wasser stagnieren lassen,* lakaat dour da vervel.
Stagnieren n. (-s) : chag g., chagadur g., sac'hadur g., sac'h g.
stagnierend ag. : [dour] sac'h, sac'het, dired, marv, chag, gwern, poull, sioul, lor, eoget ; *stagnierendes Wasser,* dour-marv g., dour-chag g., dour-sac'h g., dour-gwermin g., dour-skoilh g., dour-poz g., dour chaget (gwern, poull, sioul, lor, brein) g.
Stagnierung b. (-,-en) : **1.** chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g. ; **2.** [dre skeud.] morgousk g., dilañs g.
Stagsegel n. (-s,-) : [merdead.] gouel stae b.
Stahl g. (-s, Stähle/Stahle) : **1.** dir g. ; *Stahl ist eine Eisen-Kohlenstoff-Legierung,* dir a zo ur c'hendeuzad houarn ha karbon ; *Stahl härten,* temzañ dir, trempañ dir, tempraañ dir ; *Stahl nochmals härten,* astemzañ dir ; *gehärterter Stahl,* dir temzet g., dir trempet g. ; *gehärteter Stahl guter Qualität,* dir temzet mat g. ; *Stahl weichglühen,* soublañ dir ; *rostfreier Stahl, nicht rostender Stahl,* dir disvergl g. ; *brüchiger Stahl,* dir pailhurek g., dir bresk / dir torrus / dir trenk (Gregor) ; *mit Stahl beschlagen,* dirañ, direnañ, lavnennañ a houarn ; **2.** [lenn.] kleze g., goustilh g.
Stahlarbeiter g. (-s,-) : direr g.
Stahlarmierung b. (-,-en) : houarnadur g.
stahlartig ag. : direk.
Stahlbad n. (-s,-bäder) : **1.** teuz an dir g., teuzerezh an dir g., teuzidigezh an dir b. ; **2.** kurdi dour mergl g., kurva dour mergl g.
Stahlband n. (-s,-bänder) : [tekn.] feilh g.
Stahlbau g. (-s,-bauten) : **1.** savadur metal g. ; **2.** savaduriñ dre vetal g., savadurezh dre vetal b.
stahlbepanzert ag. : hobregonet, hobregonek.
stahlbeschlagen ag. : lavnennet a houarn ; *stahlbeschlagene Beinröhre,* garwisk lavnennet a houarn g.
Stahlbeton g. (-s) : betoñs houarnet g., simant-houarnet g., simant-kreñvaet g.
Stahlbetonplatte b. (-,-n) : dar betoñs houarnet b.
stählen V.k.e. (hat gestählt) : **1.** [tekn.] temzañ, trempañ, tempraañ ; **2.** [dre skeud.] nerzhekaat, kaletaat, kalediñ ; *dieses Unglück hat ihn gestählt,* nerzh en deus adkavet en e walleur, ar glac'har bras-se en deus graet e galedenn en e ene, ar reuz-se en deus lakaet e galon da galetaat evel an houarn, kreñvoc'h a se eo en em dennet ; *seinen Willen stählen,* nerzhañ e vennerezh ; *seinen Körper stählen,* kaletaat e gorf.
Stählen g. (-s) : [tekn.] temzadur g.
stählern ag. : **1.** e dir, ... dir ; **2.** [dre skeud.] *stählerner Wille,* youl start (disaouzan, dibleg, divrall, rankles, didrec'h, didrec'hus) b., bolontez didrec'h b., mennerezh kreñv-meurbet g. ; *er hat stählerne Muskeln,* hennezh a zo houarn.
Stahlerz n. (-es) : houarn spatek g.
Stahlfabrik b. (-,-en) : teuzerezh-dir b., direrezh b.
Stahlfach n. (-s,-fächer) : armel-houarn b., koufr-kreñv g.
Stahlgegenstand g. (-s,-gegenstände) : direnn b.
stahlgrau ag. : gris-dir.
stahlhart ag. : kalet evel an dir, kalet-mat.
Stahlhelm g. (-s,-e) : **1.** tokarn dir g., tog-houarn g., helm g., tokarn pounner g., kaskenn b. ; **2.** [istor] Stahlhelm g.
Stahlhersteller g. (-s,-) : direr g.
Stahlhütte b. (-,-n) : direrezh b., teuzerezh-dir b.
Stahlindustrie b. (-) : siderurgiezh b., houarnouriezh b., direrezh g., ijinerezh an dir g. ; *in Meeresnähe niedergelassene Eisen- und Stahlindustrie,* houarnouriezh aod b.

Stahlkammer b. (-,-n) : [tiez-bank] sal ar c'houfroù-kreñv b., sal an armelioù-houarn b.
Stahlkerngeschoss n. (-es,-e) : [lu] bannadell beurdoullañ b., bannadell drebarzhus b.
Stahlklinge b. (-,-n) : direnn b.
Stahlkocher g. (-s,-) : metalour g., micherour metaler g.
Stahlmarkt g. (-s) : nevid an dir g.
Stahlmatratze b. (-,-n) : gwinterelleg houarn b.
Stahlpakt g. (-s) : [istor] pakt dir g.
Stahlplatte b. (-,-n) : plakenn barlak b., tamm parlak g., plakenn dir b., direnn b.
Stahlproduzent g. (-en,-en) : direr g.
Stahlrohr n. (-s,-e) : korzenn dir b., tuellenn dir b.
Stahlrohrgerüst n. (-es,-e) : chafot graet gant korzennoù dir g.
Stahlrohrmöbel ls. : arrebeuri graet gant korzennoù dir ls.
Stahlross n. (-es,-e) : P. [belo] marc'h-treut g., traouilh g., pezh traouilh g., kozh vistrakenn b.
Stahlschmelzanlage b. (-,-n) : direrezh b., teuzerez-dir b.
Stahlschneide b. (-,-n) : direnn b.
Stahlseil n. (-s,-e) : fun dir b.
Stahlstück n. (-s,-e) : pezh dir g., tamm dir g., direnn b.
Stahlstich g. (-s,-e) : dirvoulladenn b.
Stahkstichkunst b. (-) : dirvoullerezh g., dirvoullañ g.
Stahlträger g. (-s,-) : treust dir g., goudreust dir g., sol dir g.
Stahlwaren ls. : traezoù kontellerezh ls., traezoù kinkailherezh ls.
Stahlwerk n. (-s,-e) : direrezh b., teuzerezh-dir b.
Stahlwerker g. (-s,-) : direr g.
Stahlwolle b. (-) : torch houarn g.
Stake b. (-,-n) : **1.** [labour-douar] perch g., perchenn b., palich g. ; **2.** [merdead.] goaf g., bidev b., sparr g., pregan g., bazh-krog b., krogell b., perchenn b.
Stakeholder g. (-s,-) : [armerzh.] deuried g. [*liester* deuridi].
Staken g. (-s,-) : **1.** [labour-douar] perch g., perchenn b., palich g. ; **2.** [merdead.] goaf g., bidev b., sparr g., pregan g., bazh-krog b., krogell b., perchenn b.
staken V.gw. (ist gestakt) : stampañ, kerzhet en ur bouezañ war e dreid bep kammed, bezañ pounner e gerzhed, toumpañ.
V.k.e. (hat gestakt) : *ein Boot staken,* kas ur vag war-raok gant ur goaf, goafañ ur vag.
Staket n. (-s,-e) : peulgae g., peulieg b.
Stakkato n. (-s,-s/Stakkati) : [sonerezh] staccato g., brouded g. ; *Note mit Stakkato-Punkt,* notenn distag b., notenn vroudet b., broudedenn b. ; *die Töne staccato spielen,* perlezennañ ur pezh ; *eine Note stakkato spielen,* broudañ un notenn.
staksen V.gw. (ist gestakst) : kerzhet reut e gorf, mont gant ur c'horf reut.
staksig ag. : reut, gourt.
Stalag n. (-s,-s) : [lu] stalag g. [*liester* stalagoù], kamp prizonidi a vrezel g., kamp-bac'h g., kamp-dalc'hañ g.
Stalagmit g. (-s/-en,-e/-en) : leurhinkin g., hinkin leur g., hinkin-maen leur g., stalagmit g.
Stalagmometer n. (-s,-) : [fizik] stalagmometr g.
Stalagmometrie b. (-) : [fizik] stalagmometriezh b.
Stalaktit g. (-s/-en,-e/-en) : bolzhinkin g., hinkin bolz g., hinkin-maen bolz g., stalaktit g.
Stalin- : ... Stalin, … stalinour.
Stalinära b. (-) : [istor, polit.] *die Stalinära,* amzervezh Stalin g., marevezh Stalin g.
Stalingrad n. : [istor] Stalingrad b. ; *der Kessel von Stalingrad,* sankenn Stalingrad b., enserradenn Stalingrad b., chakot Stalingrad g.
Stalinismus g. (-) : stalinouriezh b., stalinegezh b., P. bosenn ruz b. ; *Gräueltaten des Stalinismus,* torfedoù skrijus ar stalinourien ls., taolioù kriz a-berzh ar stalinourien ls., krizderioù ar stalinourien ls. ; *Stalinismus und Nationalsozialismus sind Verbrecherregime,* stalinouriezh ha broadelsokialouriezh a zo anezho renadoù torfedourien.
Stalinist g. (-en,-en) : stalinour g. ; *Gräueltaten der Stalinisten,* torfedoù skrijus ar stalinourien ls., taolioù kriz a-berzh ar stalinourien ls., krizderioù ar stalinourien ls.
Stanilistin b. (-,-nen) : stalinourez b. ; *Gräueltaten der Stalinistinnen,* torfedoù skrijus ar stalinourezed ls., taolioù kriz a-berzh ar stalinourezed ls., krizderioù ar stalinouriezed ls.
stalinistisch ag. : stalinour.
Stalinorgel b. (-,-n) : [lu] ograoù Stalin ls.
Stall g. (-s, Ställe) : **1.** kraou g. [*liester* krevier], staol b. ; *Pferdestall,* marchosi b., kraoù ar c'hezeg g. ; *Kuhstall,* kraou g. [*liester* krevier], kraou-saout g., staol b. ; *in den Stall sperren,* marchosiañ, kraouiañ, staoliañ ; *die Kühe in den Stall bringen,* lakaat ar saout en o c'hraou, kraouiañ ar saout, staoliañ ar saout ; *die Kühe in den Stall zurückbringen,* durc'haat ar saout, kerc'hat ar saout d'o c'hraou ; *den Stall ausmisten,* skarzhañ dindan ar saout, skarzhañ ar c'hraou, karzhañ ar c'hraou, ober karzhadenn er c'hraou, digaoc'hañ ar c'hraou, disaotrañ ar c'hraou, goulloiñ ar c'hraou, riñsañ ar c'hraou, karzhañ ar staol, ober karzhadenn er staol, skarzhañ ar staol, riñsañ ar staol ; *Inhalt eines Stalles,* kraouiad g., staoliad b. ; *Anbindeplatz im Stall,* nask g. ; *ein Tier an seinem Anbindeplatz im Stall füttern,* naskañ ul loen ; *wir brauchen einen zusätzlichen Stall,* ezhomm 'zo da sevel ur c'hraou ouzhpenn ; **2.** lab g. ; **3.** [dre skeud.] *sie haben einen ganzen Stall Kinder,* ur ribitailhad bugale o deus ; **4.** [dre skeud.] kaoc'heg b., kraoù-moc'h g., kozh ti g., neizh touseg g., foukenn hudur b., klotenn lous b., ti-gutez g., ti brein g., lastez ti g., tamm toull ti g., klud g., siklud g., kozh kraou-porc'hell g., kozh toull ki g., kozh toull brein g., toull-dispac'h g., toull lous g., moc'herezh, g., tamm brav a flav-flav g., ti a-borc'hell an traoù ennañ g., ti a-benn-porc'hell an traoù ennañ g., Kerwazi b., Kerdrabas b., Kerflav b., foar-an-doumpi b.
Stallbaum g. (-s,-bäume) : [marchosi] kezarz g., plankenn disparti g.
Stallbursche g. (-n,-n) : palafrinier g. [*liester* palafriniered], paotr-kezeg g., paotr-marchosi g., paotr-marc'h g.
stallen V.k.e. (hat gestallt) : marchosiañ, kraouiañ, staoliañ.
V.gw (hat gestallt) : **1.** bezañ marchosiet, bezañ kraouiet, bezañ staoliet ; **2.** [kezeg] staotañ, ober ur staotadenn, ober un dizour, skuilhañ ur banne dour, dizourañ.
Stallfütterung b. (-) : kraouiadur g., bouetadur er c'hraou g.
Stallgeschwindigkeit b. (-) : [nij.] tizh diskregiñ g.
Stallhase g. (-n,-n) : lapin g.
Stallhafter g. (-s,-) : kabestr g.
Stallhaltung b. (-,-en) : staoliañ g., kraouiadur g., kraouiata g. ; *Stallhaltung mit freiem Auslauf,* staoliañ dinask ha digor g., krevier digor ls. *Anbindehaltung,* staoliañ nasket g.
Stalljunge g. (-n,-n) : palafrinier g. [*liester* palafriniered], paotr-kezeg g., paotr-marchosi g., paotr-marc'h g.
Stallknecht g. (-s,-e) : palafrinier g. [*liester* palafriniered], paotr-kezeg g., paotr-marchosi g., paotr-marc'h g.
Stalllaterne b. (-,-n) : penn gouloù g.
stalllos ag. : digraou, distaol.
Stallmeister g. (-s,-) : floc'h g. [*liester* floc'hed, flec'h].
Stallmiststreuer g. (-s,-) : skuilher teil g. [*liester* skuilheroù teil], stlabezer teil g. [*liester* stlabezerioù teil].
Stalltierhaltung b. (-) : *die Stalltierhaltung,* ar magañ loened ezdouar g.
Stallung b. (-,-en) : **1.** marchosi b., kraou g., staol b. ; **2.** kraouiadur g., marchosiañ g., kraouiañ g., staoliañ g.

Stallverschlag g. (-s,-verschläge) : kel g., speurenn b., loch g., kombod g.
Stamm g. (-s, Stämme) : **1. a)** poblad b., pobladenn b., meuriad g., kenel b., broad b., broadelezh b., gouenn b., lignez b., noueañs b., had g., sper g. ; *nomadischer Stamm, umherziehender Stamm,* meuriad kantreat g. ; *sesshafter Stamm,* meuriad arsezat g. ; *die gallischen Stämme,* ar meuriadoù galian ls. ; *die Kelten waren in Stämme aufgeteilt,* rannet e oa ar Gelted e meuriadoù ; *einen Stamm begründen,* gouennañ ; *beduinische Stämme,* meuriadoù bedouin ls. ; **b)** [dre skeud.] *der Stamm unserer Kundschaft,* ar braz eus hon arvalien (eus hor pratikoù) g.
2. [louza.] kef g., fust g., garenn b., gar b., kelf g., treujenn b. [*liester* treujennoù, treujoù], trojenn b. [*liester* trojennoù, trojoù], solenn b., pilgos g. ; *der Stamm ist der dickste Teil des Baumes,* ar c'hef eo rann devañ ar gwez ; *der Stamm gabelt sich in zwei Äste,* mont a ra ar c'hef d'ober daou skourr ; *die gewundenen Stämme der Olivenbäume,* kefioù korvigellek ar gwez-olivez ls. ; *einen Stamm ausbilden, einen Stamm treiben,* kefiañ, teurel ur c'hef, treujenniñ, ober korf ; *Stämme zu Rundholz verarbeiten,* bilhoniñ kefioù, hanochañ, hanochañ koad ; [tekn.] *Baumstämme rücken,* diboullañ kefioù ; *einen Baumstamm zuschneiden,* depailhañ ur c'hef ; *gefällter Baumstamm,* koadenn b., kef gwezenn diskaret g. ; *der gefallene Stamm diente als Brücke,* ar goadenn kouezhet a-dreuz war ar wazh a oa aet d'ober ur pont (a oa aet d'ober evit pont), kef ar wezenn diskaret a oa oc'h ober pont war ar richer (a oa oc'h ober evit pont war ar richer) ; *der Bär hat am Stamm Kratzspuren hinterlassen,* lezet en deus an arzh merk e grabanoù war kef ar wezenn ; [kr-l] *der Apfel fällt nicht weit vom Stamm,* hevelep tad, hevelep mab : mab diouzh tad - mab d'e dad eo Kadioù pe a vent pe a liv - merc'h d'he mamm eo Katell - merc'h d'he mamm eo Katell, mard eo koulz ned eo ket gwell - diwar gazh kazh, diwar logod ne vez ket razh - ar ouenn a denn - ar ouenn a denn, diwar al laou ne vez ket c'hwen - ar ouenn a denn, diwar ki ne vez ket kazh - ar ouenn a denn, diwar logod ne vez ket razh - diwar ki, ki, diwar kazh, kazh, diwar logod ne vez ket razh - tomm an heol, glav a ra, poent eo mont da blac'heta - mab d'e dad eo Kadioù nemet e vamm a lavare gaou - n'eo ket ret kaout skeul d'ar c'hazh evit pakañ logod pe razh - un dra ha n'eus ket bet gwelet biskoazh eo un neizh logod e skouarn ar c'hazh - el lec'h m'emañ an danvez emañ an traoù, el lec'h ma'z eus nez ez eus laou - laer diwar laer, mezvier diwar mezvier.
3. [ardamezouriezh] *Stamm mit Aststummeln,* eilhon g.
4. [yezh.] **a)** pennrann b. ; **b)** penngef g., gwrizienn b., gerorin g., gerdarzh g., kefger g. ; **c)** bonad g. ; *Vokalstamm,* bonad sonennek g. ; *Konsonantenstamm,* bonad kensonennek g.
5. [bevoniezh] skourrad g. ; *in der Hierarchie der biologischen Systematik steht der Stamm oberhalb der Klasse und unterhalb des Reiches,* er rummatadur ar bevien emañ ar skourrad dindan ar riezad hag a-us d'ar gevrennad ; *ein Stamm ist in Klassen unterteilt,* ur skourrad a zo rannet e kevrennadoù, ar gevrennad a zo ur rannad eus ur skourrad.
Stammabschnitt g. (-s,-e) : lodenn distagadus ur bilhed b., seulenn b.
Stammaktie b. (-,-n) : kevrann diazezer b., kevrann ordinal b., kevrann standur b.
Stammalternation b. (–,-en) : [yezh.] plegad diabarzh g.
Stammanteil g. (-s,-e) : [armerzh.] lodenn gevredad b.
Stammausschlag g. (-s,-ausschläge) : [louza.] taolaj str.
Stammbaum g. (-s,-bäume) : **1.** gwezenn ar gerentiezh b. [*liester* gwezennoù ar gerentiezh], gwezenn gerentiezh b. [*liester* gwezennoù kerentiezh], taolenn-lignez b. ; **2.** [loen., louza.] hilverk g.
Stammbaumforschung b. (-,-en) : enklask ac'hadurel g.
Stammbetrieb g. (-s,-e) : [armerzh] sez orin ar c'hevredad g., penngevredad g., stal greiz b., stal vamm b.
Stammbuch n. (-s,-bücher) : levrig-familh g., levrig tiegezh g.
Stammdatei b. (-,-en) : [stlenn.] diaz roadennoù g., stlennvon g., bon stlennadoù g., bon roadennoù g.
stammeln V.gw. (hat gestammelt) : azenañ, balbouzañ, balbouzat, haketal, tatouilhat, satouilhat, gagouilhat, hakal, hakiñ, hakata, besteodiñ, gagiñ, gagilhaodiñ, gagilhodiñ, gagilhat, gagilhiñ, saozañ, saozilhat, saoznegañ, gallegañ, gallegat, gregachiñ, drailhañ plouz, balbouzat, batouilhat, brigouilhat, gragagailhat, glabousañ, glabousat, bezañ gagouilh da gaozeal, ober ur genoù kropet, bezañ loc'het ar gerioù e toull e c'houzoug.
V.k.e. (hat gestammelt) : simudiñ [udb] etre e zent, azenañ, balbouzañ, chaokat, faoutañ, jagouilhat, mouskomz [un nebeud gerioù], drailhañ [ur ger bennak] ; *eine Entschuldigung stammeln,* simudiñ un digarez etre e zent, balbouzañ un digarez bennak, jagouilhat un digarez bennak, mouskomz un digarez bennak, saoznegañ un digarez bennak.
Stammeln n. (-s) : gagouilhadennoù ls., gagouilh g., tatouilherezh g., besteoderezh g., gagouilherezh g., gagerezh g., haketerezh g., satouilherezh g., balbouzerezh g., balbouzadennoù ls.
stammen V.gw. (stammte / *anv-gwan-verb ebet*) : **1.** bezañ genidik eus, bezañ dedarzhet diouzh, dont eus, deverañ eus, dedarzhañ eus, dont diwar, deredek eus, deredek diouzh, ober chadenn gant, sevel eus, bezañ orin u.b./udb eus ; *er stammt aus einer armen Familie,* hennezh a ziskenn eus tud paour, dont a ra eus un tiegezh ezhommek, hennezh a ziskenn diouzh un tiegezh paour, hennezh a zo savet a lec'h izel (Gregor), hennezh a zo savet a dud paour (Gregor), hennezh a zo savet a dud izelek, hennezh a zo dister e ouenn ; *sie stammt aus einer anderen Gegend,* honnezh a zo eus ar c'hostezioù all, n'eo ket diwar-dro amañ, honnezh n'eo ket diwar chas ar vro, honnezh n'eo ket diwar saout ar vro ; *er stammt aus der Gegend um Hamburg,* hennezh a zo eus kichen Hamburg, hennezh a zo a-harz Hamburg, hennezh a zo a-gichen Hamburg, ur paotr kostez Hamburg eo, genidik eo a geñverioù Hamburg ; *aus dem Rheinland stammen,* bezañ genidik eus bro ar Roen, bezañ dedarzhet diouzh bro ar Roen ; *aus welchem Land stammen diese Leute ?* daoust eus peseurt rouantelezh eo an dud-se ? daoust eus pe vro eo an dud-se ? ; *aus welchem Land stammen Sie ?* a betore bro ez oc'h ? ; *woher stammt er ?* a belec'h eo ? ; *er stammt aus Bern,* eus Bern eo ; *woher stammt dieses Gerücht ?* pe orin a zo d'ar brud-se ? ; *das stammt nicht aus seinem Kopf,* an dra-se n'eo ket eus dour e buñs ; *diese Idee stammt von ihm,* eñ a zo er penn kentañ eus an dra-se, war e intrudu eo hon eus graet an dra-se ; *von Schiller stammen viele Zitate,* ur bern arroudennoù a zo digant Schiller ; *dieses Wort stammt aus dem Griechischen,* deverañ a ra ar ger-se eus ar gresianeg, dedarzhañ a ra ar ger-se eus ar gresianeg, deveret eo ar ger-se eus ar gresianeg, tennet eo ar ger-se eus ar gresianeg.
2. bezañ bet savet ; *diese Burg stammt aus dem Mittelalter,* savet e voe ar c'hastell-se da vare ar Grennamzer ; *diese Kapelle stammt aus dem zwölften Jahrhundert,* ar chapel-mañ a zo bet savet en daouzekvet kantved ; *die beiden Kirchen stammen aus verschiedenen Epochen,* an div iliz a zo bet savet da goulzoù disheñvel.
Stammende n. (-s,-n) : [louza.] traoñ ur c'hef g., skod g., skosenn b., skos g., penn-skod g.
Stammerbe g. (-n,-n) : hêr ul lignez g.
Stammes- : … meuriadel, … ar meuriad, … al lignez.
Stammesführer g. (-s,-) : mac'htiern g., penn meuriad g., roueig g., [Indianed] sachem g. [*liester* sachemed].
Stammesfürstentum n. (-s,-fürstentümer) : penniezh b.
Stammesgeschichte b. (-) : istor al lignez g.

Stammesgebiet n. (-s,-e) : douar ar meuriad g.
Stammeskunst b. (-) : arzoù kentidik ls.
Stammfolge b. (-,-n) : gouenn b., lignez b.
Stammform b. (-,-en) : [yezh.] pennrann b., gwrizienn b., penngef g., pennlodenn b., kefger g.
Stammfunktion b. (-,-en) : [mat.] kentegenn ar gevreizhenn b.
Stammgast g. (-es,-gäste) : pratik fidel g., darempreder g., boazier g., boazer g., pleustrer g., ostiz g.
Stammgut n. (-s,-güter) : glad g.
Stammhalter g. (-s,-) : mab henañ g., henaour g.
Stammhaus n. (-es,-häuser) : [kenwerzh] penngevredad g., stal-vamm b., sez orin ar c'hevredad g.
Stammhirn n. (-s,-e) : [korf.] kef empenn g.
Stammholz n. (-es) : koad bras g., koad-uhel g., koad-diskoultr g., kef-prenn g. ; *Stammholz entsplinten,* diwignenañ kefioù, diwenngoadañ kefioù ; *Stammholz mit Rinde,* bilh g. [*liester* bilhoù].
stämmig ag. : piltosek, krapok, tagos, tagosek, krenn, krenndev, berrdev, berraod, goñs, koujorn, postek, torgos, targos, bouroun, tourtellek, toupard, tobios, reut, doubl, blouc'h, galloudus, tev ha berr, tev hag iziliet berr, karrez, paket mat ; [gwez] *dickstämmig,* ur c'hef dev dezhañ, tev e gef ; *stämmige Frau,* krennardez b., krennardenn b., berraodenn b., boudoupenn b., fardelladenn b., lardonenn b., mandrogenn b., mandore b., tevasenn b., plac'h kuilh b., plac'h korfet kuilh b., kigenn vat a blac'h b., palvad mat a blac'h b., fetizenn a blac'h b., plac'h temzet mat b., temz vat a blac'h b., kigenn vat a vaouez b., troc'had mat a vaouez b., maouez a droc'had mat b., maouez troc'het mat b., ment vrav a vaouez b., sac'had kig g., pezh kig g., pezh toaz g., groilhenn b., drouilhenn b., frañjolenn b., paborenn b., boutell b., fardajenn b., sac'h yod g., farlaodenn b., turumell b., blonegenn b., denez b., maouez fonnus b., kofegez b. ; *ein stämmiger Bursche,* ur c'hrennard g., ur c'hrennden g., un tamm toupard a baotr g., ur pezhiad den g., ur pezhiad hini g., ur galedenn a zen b., ur c'horf den g., ur bouilh g., ur bouilh paotr g., ur palvad mat a baotr g., ur strapennad vat a zen b., ur bilh den g., un dornek mat a zen g., ur podad mat a zen g., ur podig a zen g., ur paotr tev ha berr g., ur paotr karrez g., ur paotr doubl g., ur paotr krenn g., ur paotr krenndev g., ur boustouv g., ur paotr krapok g., un tagos a baotr g., ur berraod g., un trapard den g., un tarin a baotr g., un targos a baotr bruchedet ledan g. ; *stämmige Burschen,* paotred an terruplañ ls., paotred sonn ls., paotred start ls. ; *ein stämmig gebauter Mann,* ur c'horfeg [*liester* korfeien].
Stämmigkeit b. (-) : nerzh g., started b., kreñvder g.
Stammkapital n. (-s) : kevala diazez g., kevala orin g.
Stammkunde g. (-n,-n) : pratik feal g., pratik a-gozh g., pratik aketus g., darempreder feal g., pratik fidel g., darempreder fidel g., ostiz g., boazier g., boazer g., pleustrer g. ; *neue Stammkunden gewinnen,* gounit arvalien feal, gounit pratikoù aketus, fealaat e arvalien, ostizekaat arvalien, ostizekaat pratikoù, ober ostizien, ostizañ ; *ich bin dort Stammkunde,* ober a ran va diskenn en ti-se.
Stammkundenkarte b. (-,-n) : kartenn dalc'husted b., kartenn fealded b.
Stammkundin b. (-,-nen) : arvalez feal b., arvalez a-gozh b., arvalez aketus b., darempreder feal b., arvalez fidel b., darempreder fidel b., ostizez b., boazierez b., pleustrerez b.
Stammkundschaft b. (-) : ostizerezh g., arvalien a-gozh ls., arvalien feal ls., arvalien fidel ls., pratikoù aketus ls., darempreder feal ls., darempreder fidel ls., boazierien ls., pleustrerien ls. ; *eine Stammkundschaft erschließen,* gounit arvalien feal, gounit pratikoù aketus, fealaat e arvalien, ostizekaat arvalien, ostizekaat pratikoù, ober ostizien, ostizañ.
Stammlager n. (-s,-) : [lu] [Stammlager für Kriegsgefangene] stalag g. [*liester* stalagoù], kamp prizonidi a vrezel g., kamp-bac'h g., kamp-dalc'hañ g.
Stammland n. (-s,-länder) : bro orin b.
Stammler g. (-s,-) : paotr darndeodek g., gagaod g., gagilhaod g., gagouilh g., besteod g., balbouz g., balbouzer g., tatouilher g., satouilh g., satouilher g.
Stammlinie b. (-,-n) : lignez b.
Stammlösung b. (-,-en) : [kimiezh] dourenn-vamm b.
Stammmiete b. (-,-n) : [c'hoariva] koumanant g.
Stammmodulation b. (–,-en) : [yezh.] plegad diabarzh g.
Stammmutter b. (-,-mütter) : gourvamm b., henvamm b.
Stammordner g. (-s,-) : [stlenn.] penngavlec'h g., kavlec'h gwrizienn g.
Stammplatz g. (-es,-plätze) : **1.** plas boas g. ; **2.** lec'h annez g.
Stammregister n. (-s,-) : **1.** marilh seulennek g., marilh gant seulennoù g. ; **2.** [lu] marilh g., roll g.
Stammrolle b. (-,-n) : [lu] marilh g., roll g.
Stammsilbe b. (-,-n) : [yezh.] silabenn bennrann b.
Stammsitz g. (-es,-e) : **1.** bro orin al lignez b. ; **2.** [armerzh] sez orin ar c'hevredad g., penngevredad g., stal greiz b., stal vamm b. ; **3.** [c'hoariva] plas koumanantad g.
Stammsprache b. (-,-n) : mammyezh b., yezh orin b.
Stammtafel b. (-,-n) : taolenn ar gerentiezh b., gwezenn ar gerentiezh b. [*liester* gwezennoù ar gerentiezh].
Stammteil g. (-s,-e) : tos g., hanoch g., treujenn b., bilhon g.
Stammtisch g. (-es,-e) : [ostalerioù] taol an arvalien aketus b., taol an arvalien a-gozh b., taol an arvalien feal b., taol ar voazierien b., taol ar bleustrerien b.
Stammtischpolitik b. (-) : komzoù patatez diwar-benn ar politikerezh ls., plataj diwar-benn ar politikerezh g., komzoù plat diwar-benn ar politikerezh ls., komzoù kollet diwar-benn ar politikerezh ls., komzoù ven diwar-benn ar politikerezh ls., politikaj g., politikailherezh g., pifoù politikel ls., arabad politikel g., kozh rimostelloù politikel ls.
Stammtischpolitiker g. (-s,-) : rambreer g., randoner g., rahouenn b., brae b., brae c'houllo b., penn-rambre g., berlobi g., politikajer g., Yann Bastiz g.
Stammvater g. (-s,-väter) : kendad g., gourdad g., hendad g., kef g. ; *Josef wurde Stammvater eines edlen Geschlechts,* Job a zeuas da vezañ ar c'hef eus ul lignez kaer.
Stammvermögen n. (-s,-) : peadra g., font g., kevala g., arc'hant-sol g.
stammverwandt ag. : kar, eus an hevelep lignez.
Stammverzeichnis n. (-ses,-se) : [stlenn.] penngavlec'h g., kavlec'h gwrizienn g.
Stammwähler g. (-s,-) : dilenner feal d'ur strollad g., elektour feal d'ur strollad g.
Stammwählerin b. (-,-nen) : [polit.] dilennerez feal d'ur strollad b., elektourez feal d'ur strollad b.
Stammwort g. (-s,-wörter) : [yezh.] **1.** pennrann b. ; **2.** penngef g., gwrizienn b., gerorin g., gerdarzh g., kefger g.
Stammzelle b. (-,-n) : [bev.] bongellig b. ; *adulte Stammzelle,* bongellig oadourel b. ; *embryonale Stammzelle,* bongellig rizhellel b. ; *fetale Stammzelle, fötale Stammzelle,* bongellig krouellel b. ; *Keimstammzelle,* bongellig eginel b.
Stamperl n. (-s,-n) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] gwerenn evit an odivi b., gwerenn odivi b.
Stampfbau g. (-s) : **1.** saverezh gant pri g. ; **2.** ti-pri g., barrasenn b.
Stampfe b. (-,-n) : [tekn.] pilouer g.
stampfen V.gw. (hat gestampft / ist gestampft) : **1.** (hat) : gwintañ-diwintañ, brallañ ; *das Schiff stampft auf den Wellen,* gwintañ-diwintañ a ra ar vag gant ar gwagennoù ; *stampfen und*

schlingern, brallañ ha ruilhal, bezañ war vordo ; **2.** (hat) : tripal, trapikellat, champalat, pasepiañ, pavata an douar ; *mit den Füßen stampfen,* toumpañ, lopata gant e dreid, pigosat gant e dreid ; *mit dem Fuß stampfen,* skeiñ e droad en douar, lopañ gant e droad war al leur, lopata gant e droad, pigosat gant e droad, pokañ ; **3.** (hat) : *vor Ungeduld stampfen,* pilpazañ, chom da bilpazañ, tripal gant an dibasianted, birviñ war e dreid, dibasiantiñ o c'hortoz, dibasiantiñ dre hir c'hortoz, gedal dibasiant, tankeal, draskal / draskañ / birviñ e wad en e greiz (en e wazied) (Gregor), en em chalañ o teport / enoeiñ o c'hortoz (Gregor), ober kof-gar, chom da c'hortoz evel ur penn-peul, ober strapenn, chom da zisec'hañ diwar e dreid, gedal mil bell, chom war vrank, chaokat e ivinoù o teport, chom da lonkañ avel, gortoz hep penn na difin, gortoz un hirnezh, hirnezhiñ, chom ur viken da c'hortoz, chom da c'hortoz ken na vo lidet gouel sant Bikenig, chom da c'hortoz betek trompilh ar Varn ; *vor Wut stampfen,* tripal gant ar fulor, tripal gant ar vuanegezh ; **4.** (hat) : *das Pferd stampft,* karnata (pavata, bragal, fringal, pilpaza, tripal, lopata, tankeal) a ra ar marc'h ; **5.** (ist) : stampañ, kerzhet en ur bouezañ war e dreid bep kammed, bezañ pounner e gerzhed, toumpañ, lopañ gant e dreid war al leur en ur gerzhet.
V.k.e. (hat gestampft) : **1.** moustrañ, bresañ, frikañ, gwaskañ, mac'hañ, pilat, flastrañ, kalemarc'hiñ, baltriñ, foulañ, fraeañ, gourfouliñ, pasepiañ, piloueraň, pladañ, palumat, palumañ, dimezellat ; *klein stampfen,* braeiñ, braeat, pilat, flastrañ, frikañ ; *gestampfter Boden,* douar palumet g. ; *die Erde mit den Füßen stampfen,* kailhotiñ an douar, kalemarc'hiñ an douar, mac'hañ an douar, lopañ gant e dreid war al leur, morzholat al leur gant e votoù, moustrañ an douar gant e votoù, palumañ an douar ; *den Boden einer neuen Tenne fest stampfen,* palumañ al leur-nevez ; *um die Erde nicht zu stampfen,* evit divresañ an douar ; *gestampfte Weintrauben,* jaodradur g. ; *Weintrauben mit den Füßen stampfen,* jaodriñ rezin, foulañ rezin, fraeañ rezin gant e dreid, mac'hañ ar rezin, moustrañ rezin gant e dreid ; *Weintrauben erneut stampfen,* adjaodriñ rezin, adfoulañ rezin, adfraeañ rezin gant e dreid, advac'hañ rezin, advoustrañ rezin gant e dreid ; **2.** [dre skeud.] *etwas aus dem Boden stampfen,* krouiñ udb diwar netra, krouiñ udb eus (gant) netra (Gregor), ober udb gant netra.

Stampfen n. (-s) : **1.** toumpi b., pilpazerezh g., pavataerezh g., trapikellerezh g., tripadurezh b., tripadur g., triperezh g., kalemarc'h b/g., draskadennoù ls. ; *das Stampfen der Füße,* an treid o lopañ war al leur ls. ; **2.** bres g., mac'h g., mac'herezh g., moustrerezh g., piloueradur g., piloueraň g., gwaskadurezh b., palumat g., pilat g. ; *gemeinsames Stampfen,* piladeg b. ; *Bottich zum Stampfen der Weintrauben,* jaodrer g. [*liester* jaodrerioù] ; **3.** [merdead.] gwint g., gwintadur g., brall g., horell g., horelladur g. ; *das Stampfen und Schlingern,* ar brall hag ar ruilh, ar mordo g. ; **4.** [tekn.] stamperezh g. ; **5.** [kezeg] *ungeduldiges Stampfen,* pavataerezh g., pilpaz g. ; *Pferd, das zum ungeduldigen Stampfen neigt,* pavataer g.

Stampfer g. (-s,-) : **1.** [kegin.] pilouer g. [*liester* piloueroù] ; **2.** [tisav., hentoù] dimezell-brenn b. [*liester* dimezelled-prenn], dimezell b. [*liester* dimezelled].

Stampferde b. (-) : douar palumet g. ; *der Fußboden war aus Stampferde,* e douar palumet e oa al leur-zi.

Stampfgerät n. (-s,-e) : [tisav., hentoù] dimezell-brenn b. [*liester* dimezelled-prenn], dimezell b. [*liester* dimezelled].

Stampfhammer g. (-s,-hämmer) : morzholierez b.

Stampflehm g. (-s,-e) : [tisav.] pri g.

Stampflehmbau g. (-s,-bauten) : [tisav.] ti pri g.

Stampfmaschine b. (-,-n) : [tisav., hentoù] dimezell b. [*liester* dimezelled].

Stampfmühle b. (-,-n) : braeerez b., frikerez b., pilerez b.

Stampftrog g. (-s,-tröge) : mortez g., nev-bil b.

Stand g. (-s, Stände) : **1.** savlec'h g., lec'hiadur g. ; *Stand der Sonne,* savlec'h an Heol g., lec'hiadur an Heol g. ; *der Stand der Gestirne,* kevlun ar sterennoù g.

2. live g. ; *Wasserstand*, live an dour g. ; *auf den neusten Stand bringen,* lakaat a-live (a-renk) gant stad nevez an traoù, hizivaat, bremanaat ; *auf dem höchsten Stand der Technik, auf dem neuesten Stand der Technik,* e blein an araokaat, e penn a-raok an araokaat.

3. stad b. ; *Stand der Dinge,* stad an traoù b., kont b. ; *bei diesem Stand der Dinge,* pep tra o vezañ er c'hiz-se (Gregor), dre m'emañ an traoù e-giz-se, peogwir emañ kont evel-se ; [relij.] *Stand der Gnade,* stad a c'hras b.

4. stad b., ratre b. ; *in Stand halten,* trezerc'hel, delc'her kempenn, delc'her e ratre, delc'her e ratre vat, delc'her e ratre vrav, delc'her e stad, delc'her e stad vat, delc'her a-ratre, delc'her a-blom, mirout ; *gut in Stand gehalten,* dalc'het mat, dalc'het kempenn ; *in Stand setzen,* lakaat en e reizh, degas e ratre vat, ratreañ, lakaat e ratre, kempenn, dresañ, greiañ, feuzañ, difallañ, adaozañ, renkañ, kas da blom, peñseliat, rapariñ ; *die Mauer wird in Stand gesetzt,* war ratreañ emañ ar voger ; *jemanden in Stand setzen, etwas zu tun,* stummañ u.b. evit ma ve barrek d'ober udb.

5. plegenn b., kont b. ; *er hat einen schweren Stand,* gwall ziaes eo e blegenn, fall eo e gont.

6. renk b., renkad b., stuz g., staelad g., saviad g., stad b., stad vuhez b., lec'h g., kendere g., dere g., etad b., kouch g., gouenn b., jaoj g., lignez b., urzh g., troc'h g., meuriad g., P. sklisenn b. ; *Familienstand,* saviad familh g. ; *gesellschaftlicher Stand, sozialer Stand,* staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel b. ; *dritter Stand,* Trede-Stad b. ; *die bretonischen Stände,* Stadoù Breizh ls. ; *Mittelstand,* renkadoù etre ls. ; *ein Mann von hohem Stand,* un den a renk uhel, un den uhel e stuz g., un den uhelouenn g. ; *bürgerlichen Standes,* eus ar vourc'hizelezh, a diegezh vat ; *lediger Stand,* stad an dud dizimez b. (Gregor) , dizimez g. ; *seinen Stand wahren,* derc'hel e renk, derc'hel d'e renk, derc'hel e droad er par, difenn e renk, [plac'h] derc'hel uhel he banniel ; *jemanden von gleichem Stand heiraten,* fortuniañ gant e gendere, dimeziñ gant unan eus e gendere, dimeziñ gant e gendere, dimeziñ hervez e gendere, dimeziñ gant unan eus e renk, dimeziñ gant unan diouzh e zere, dimeziñ gant unan diouzh e gendere, P. dimeziñ gant unan ag e gouchigoù, dimeziñ gant unan ag e gouch, dimeziñ gant unan eus e veuriad, dimeziñ gant unan eus e galite ; *unter seinem Stand heiraten,* droukzimeziñ, dimeziñ dindan e renk, dimeziñ gant unan eus ur sklisenn izeloc'h, dimeziñ da Janed truilhenn, dimeziñ da Yann bilhenn, ober ur fortun amzere, ober un dimeziñ amzere (dijaoj, dilignez) ; *über seinem Stand heiraten,* kavout fortun vat, dimeziñ unan a diegezh vat, ober ur fortun, ober fortun, fortuniañ ; *von niedrigem (geringem) Stand,* eus ar werin, eus an eil (eus an trede) troc'h, dister e zoare, dister e ouenn, savet a dud izelek, a lec'h izel / partapl a ouenn / bilen a lignez (Gregor) ; *der weltliche Stand,* an dud lik, al liked (Gregor) ls. ; *der Stand der Arbeiter,* kendere al labourerien g., kendere al labourizien g.

7. *in den Stand der Ehe treten,* dimeziñ, eurediñ, priediñ, prietaat, fortuniañ, ober euredenn.

8. plas g., post g. ; *an einem Ort seinen Stand haben,* bezañ lakaet en ul lec'h bennak.

9. [dre astenn.] stal b., stand g., tinell b. ; *Stand des Fleischers,* stal ar c'hig b. ; *Schießstand,* tennadeg b., stand tennañ g.

10. *Stand der Preise,* feur g.

11. [korf.] sav g., stumm-korf a-sav g.

12. [loen.] bertim b., ched g. ; *seinen Stand verlassen,* dibuchañ, dichedañ.

13. kel g. [*liester* kelioù, kili], speurenn b., loch g., kombod g.

14. [tr-l] *aus dem Stand,* a-daol-dak, a-drak, war ar plas, tomm-ha-tomm, war an taol, war an trumm, war an tomm, war an tach,

war an tizh, war ar prim ; *etwas zu Stande bringen,* kas udb da benn (da wir, da vat), seveniñ udb, lakaat klok udb, pengenniñ udb, kas udb da bennvat, sevel ul labour bennak ; *im Stand, im Stande,* barrek, gouest, e-tailh, e doare, e tro, e tres, e stad, e galloud, en amen, el lec'h, e-tu, kap ; *er ist im Stande, es zu tun,* barrek eo d'ober an dra-se, barrek eo evit ober kement-se, barrek eo d'an dra-se, barrek eo diouzh an dra-se, kap eo d'an dra-se, gouest eo d'ober kement-se, emañ en araez d'ober al labour-se, mat eo d'ober al labour-se, troc'h en deus d'ober kement-se, emañ e-tailh d'ober an dra-se, e doare emañ d'ober an dra-se, e tro emañ d'ober an dra-se, tro a zo ennañ evit ober an dra-se, den a-walc'h eo evit ober kement-se, a-walc'h eo hennezh evit ober se, micherour a-walc'h eo evit ober kement-se, el lec'h emañ d'ober an dra-se, e-tu emañ d'ober an dra-se, e tres emañ d'ober kement-se, en amen emañ d'ober an dra-se, emsav eo da zont a benn eus al labour-se, e stad emañ d'ober kement-se / e galloud emañ d'ober kement-se (Gregor) ; *wenn er dazu im Stande ist,* mar gall, mard eo gallus dezhañ ; *er ist der Einzige, der im Stand ist, so was zu tun,* eñ hepken a zo gouest d'ober se, n'eus nemetañ a gement a ve gouest d'ober se.

Standableser g. (-s,-) : [micher] saver konterioù g. [*liester* saverien gonterioù].

Standalone-Betrieb g. (-s) **/ Standalone-Modus** g. (-) : [stlenn.] mod ezlinenn g.

Standalone-Software b. (-, -s) : [stlenn.] meziant amloadus g.

Standanzeiger g. (-s,-) : [tekn.] merker live g., jaoj g.

Standard g. (-s,-s) : standard g., skouer b., stalon g. ; *das gehört zum Standard in jedem Haushalt,* terket eo pep ti gant an aesterioù-se ; *sich nach einem Standard richten,* kemer udb da stalon ; *Lebensstandard,* live bevañ g., barr bevañ g.

Standard- : standart, skoueriek, skouer, unvan.

Standardabweichung b. (-,-en) : forc'had standart g., forc'had rizh g.

Standardaustausch g. (-es,-e) : eskemm pezh ouzh pezh g.

standardisieren V.k.e. (hat standardisiert) : standardizañ, standardekaat, skoueriekaat, unvanaat.

standardisiert ag. : skoueriek, standart, unvan.

Standardisierung b. (-,-en) : skoueriekadur g., skoueriekaat g., standardizañ g., standardizadur g., standardekadur g., unvanidigezh b., unvanadur g.

Standardmodell n. (-s,-e) : patrom skouer g., patrom boutin g.

Standardsituation b. (-,-en) : [sport, mell-droad] tenn a-sav g.

Standartsprache b. (-,-n) : yezh skouriekaet b., yezh standart b., yezh unvan b., yezh lennegel b.

Standardvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat standart b., kevrat skoueriek b.

Standardwerk n. (-s,-e) : skouer b., stalon g., oberenn skouer b., oberenn stalon b., daveer g.

Standarte b. (-,-n) : giton g. [*liester* gitonioù], astandard g., standard g., banniel g., flammenn b., seizenn b.

Standartenträger g. (-s,-) : giton g. [*liester* gitoned], douger-banniel g. ; *römischer Hauptstandartenträger,* douger-erez g. [*liester* dougerien-erez].

Standbild n. (-s,-er) : **1.** delwenn b. ; *ein Standbild in eine Kirche hinstellen,* troniñ un delwenn en un iliz ; *einem Standbild einen Kopf aufsetzen,* pennañ un delwenn ; *ein Standbild aufstellen,* sevel un delwenn ; *Aufstellen eines Standbilds,* savidigezh un delwenn b. ; *den ganzen Körper darstellendes Standbild,* delwenn a-bezh b. ; **2.** [stlenn.] arsav war skeudenn g. ; **3.** skeudenn sonn b.

Stand-by n. (-/-s,-s) : **1.** [nij.] listennad c'hortoz b., roll gortoz g. ; **2.** [elektronegezh] *auf Stand-by schalten, in Stand-by-Betrieb setzen, in Stand-by-Modus setzen,* lakaat war-c'hed ; *auf Stand-by sein, im Stand-by-Betrieb sein, im Stand-by-Modus sein,* bezañ war-c'hed.

Ständchen n. (-s,-) : serenadenn b., selinenn b., sonig b. [*liester* sonoùigoù].

Ständehaus n. (-es,-häuser) : palez ar breujoù g., palez ar breudoù g.

Stander g. (-s,-) : giton g.

Ständer g. (-s,-) : **1.** post g. [*liester* postoù, pester], peul g. ; **2.** doug g., douger g., skor g., dalc'her g., palier g., erouezva g. ; *Verkaufsständer,* diskouezer g. [*liester* diskouezerioù] ; *Bücherständer,* palier levrioù g. [*liester* palieroù levrioù], diskouezer levrioù g. [*liester* diskouezerioù levrioù] ; *Ständer für einen Bienenstock,* pont g., pontenn b., torchenn b., barlenn b. ; **3.** [tisav.] poeñson g. ; **4.** *Kleiderständer,* ispilherezh tuellennek b., doug-dilhad troadek g., doug-mantilli g. ; **5.** *Fahrradständer,* harpell ur marc'h-houarn b., harpell b. ; *das Motorrad steht auf seinem Ständer,* a-sav emañ ar marc'h-tan war e harpell ; **6.** [dre skeud.] kalc'h sonnet g., kalc'h sonn g., kalc'h reut g., kalc'h kalet g., kastr g. ; *er hat einen Ständer,* emañ e lost war sav, sevel a ra gantañ, o kalkenniñ emañ, reut eo e vazh ; *einen Ständer kriegen,* sevel d'an-unan, sevel serzh d'an-unan, dont koad d'an-unan, dont d'an-unan, mont e lost war sav, sevel gant an-unan, digastrennañ, dispakañ, kalediñ, kalkenniñ, pichañ, pichat, reudiñ, reutaat, kemer koad ; *ich habe einen Ständer,* deuet ez eus koad din, emaon o koata ; **7.** rastell armoù b., palier armoù g. ; **8.** [ardamezouriezh] barlenn b.

Ständerat[1] g. (-s) : [Bro-Suis] kuzul ar Stadoù g.

Ständerat[2] g. (-s,-räte) : [Bro-Suis] ezel eus kuzul ar Stadoù g.

Ständerätin b. (-,-nen) : [Bro-Suis] ezelez eus kuzul ar Stadoù b.

Ständerlampe b. (-,-n) : [Bro-Suis] kleuzeureg b., post-lamp g.

Ständesaal g. (-s,-säle) : sal ar Stadoù b., sal ar Breujoù b., sal ar Breudoù b.

Standesadel g. (-s) : noblañs a-viskoazh b. (Gregor), noblañs a-gozh b.

Standesamt n. (-s,-ämter) : burev marilh ar boblañs g., burev rolloù ar geoded g.

standesamtlich ag. : … eus burev marilh ar boblañs, keodedel ; *standesamtliche Eheschließung, standesamtliche Trauung,* dimeziñ-dre-lezenn g., dimeziñ keodedel g., dimeziñ en ti-kêr g. Adv. : *standesamtlich heiraten,* dimeziñ ent-keodedel, dimeziñ en ti-kêr.

Standesamtsregister n. (-s,-) : kaier ar bev ha kaier ar marv - kaier ar bev hag ar marv g. - marilh ar marvioù, ar bevioù hag an dimezioù g. - marilh ar boblañs g. - rolloù keodediz ls. - [istor] rolloù parrez ls. ; *eine Geburt ins Standesamtsregister eintragen,* kaierañ ur bugel.

Standesbeamte(r) ag.k. g. : ofiser marilh ar boblañs g.

Standesbeamtin b. (-,-nen) : ofiserez marilh ar boblañs b.

Standesehe b. (-,-n) : dimeziñ etre tud kendere g.

Standesehre b. (-,-n) : enor ar c'horfuniad g., enor micherel g.

Standeserhebung b. (-,-en) / **Standeserhöhung** b. (-,-en) : nobladur g., nobladurezh g. / noblidigezh b. (Gregor)

Standesgeist g. (-es) : spered korfuniad g., strizhded spered hep damant evit ar renkadoù all b., spered a gasta g.

standesgemäß ag. : evel ma'z eo dleet evit un den en e renk, evel ma tere da dud eus e renkad, evel ma faot, hervez e renk ; *standesgemäß leben,* derc'hel d'e renk, derc'hel e renk, chom en e renk, derc'hel e droad er par, [plac'h] derc'hel uhel he banniel ; *nicht standesgemäß leben,* dilignezañ, bezañ trec'h d'e ouenn, trec'hiñ gouenn, terriñ ar ouenn, na chom en e renk ; *nicht standesgemäß heiraten,* droukzimeziñ, dimeziñ dindan e renk, dimeziñ da Janed truilhenn, dimeziñ da Yann bilhenn, ober ur fortun amzere, ober un dimeziñ amzere (dijaoj) (Gregor).

Standesgenosse g. (-n,-n) : par g. [*liester* pirien].

Standesherr g. (-n,-en) : aotrou bras g., uheliad g.

Standesherrschaft b. (-,-en) : [istor] aotrouniezh b.
standesmäßig ag. : evel ma'z eo dleet evit un den en e renk, evel ma tere da dud eus e renkad, evel ma faot, hervez e renk.
Standesperson b. (-,-en) : uheliad g. [*liester* uhelidi], aotrou bras g., den a renk uhel g.
Standesregister n. (-s,-) : kaier ar bev ha kaier ar marv, kaier ar bev hag ar marv g., marilh ar boblañs g., rolloù keodediz ls., [istor] rolloù parrez ls.
Ständestaat g. (-s,-en) : Stad diazezet war ar c'horfuniadoù b., Stad diazezet war reizhad ar c'hastaoù b., Stad korfuniadour b.
Standesvorurteil n. (-s,-e) : strizhded spered hep damant evit ar renkadoù all b., spered a gasta g.
standeswidrig ag. : **1.** dilignez. ; **2.** [labour] *standeswidriges Verhalten,* fazi micher g., fazi a-enep reizh ha reol ar vicher g., faziadenn a-enep reizh ha reol ar vicher b., mank a-enep reizh ha reol ar vicher g., faot a-enep reizh ha reol ar vicher b., faziadenn vicher b., mank micher g., faot micher g.
Ständeversammlung b. (-,-en) : kuzul g., dael b., breud g.
Standfähigkeit b. (-) : stabilded b., divrallded b.
standfest ag. : divrall, start, stabil, postek, kempouez, parfet ; *standfest machen,* stabilaat, kantañ, startaat, kreñvaat, kadarnaat, diazezañ mat, parfediñ, parfetaat.
Standfestigkeit b. (-) : **1.** stabilded b., kadarnded b., kadarnder g., divrallded b., starter g., started b. ; **2.** starter g., started b., nerzh-spered g., divrallded b., dalc'h g., dalc'husted b., kendalc'husted b.
Standfläche b. (-,-n) : liestueg harpañ g. [*liester* liestuegoù harpañ].
Standgeld n. (-es,-er) : **1.** gwirioù da baeañ evit staliañ e varc'hadourezh ls. ; **2.** taos parkañ g.
Standgericht n. (-s,-e) : [gwir] kuzul brezel g., lez-vrezel b., lez-varn-vrezel b.
standhaft ag. : postek, serzh, divrall, sonn, start, dalc'hus, kendalc'hus, kadarn, asur, didro, parfet, start en e vennozhioù, ferv ; *er ist standhaft,* un den start eo, postek eo, serzh eo, un den asur eo.
Adv. : hep fellel, hep fellel ket, hep mankout, gant dalc'hegezh, gant kadarnded, start, ferv ; *ein Unglück standhaft ertragen,* kiañ (herzel) ouzh ur gwalleur, sec'hañ e ruskenn goude un taol kriz, dougen bec'h e vuhez hep klemm ; *standhaft bleiben,* delc'her start (mat, yud, gwevn, tomm, krog), derc'hel mort, derc'hel peg, derc'hel e grog, pegañ outi, na dec'hel rak e skeud, chom start, chom ferv ; *standhaft kämpfen,* stourm gant dalc'hegezh, bezañ kadarn, stourm gant kadarnded, stourm kalonek, stourm diflach, stourm gwevn.
Standhaftigkeit b. (-) : starter g., started b., nerzh-spered g., kendalc'helezh b., kendalc'hidigezh b., kendalc'husted b., kendalc'huster g., kendalc'h g., dalc'h g., dalc'hadur g., dalc'hegezh b., dalc'husted b., dalc'hidigezh b., padusted b., pennegezh b., divrallder g., kadarnder g., kadarnded b., fervded b.
standhalten V.gw. (hält stand / hielt stand / hat standgehalten) : **1.** herzel, spiriñ, kaeañ, enebiñ, harpañ, derc'hel mat, derc'hel tomm, derc'hel e grog, derc'hel krog ouzh udb/u.b., derc'hel mort, derc'hel peg, pennañ ; *der Damm hält den Fluten stand,* herzel (spiriñ, kaeañ, derc'hel, pennañ, harpañ) a ra mat ar chaoser ouzh ar mor, enebiñ a ra ar chaoser kreñv ouzh ar mor ; *ein Deich konnte dem Wasserdruck nicht standhalten,* ur chaoser en doa talpet dindan gwask an dour ; *vor der Unmöglichkeit hält nichts stand,* n'eus ket tu da dennañ amann eus gouzoug ur c'hi, lezel a ranker da ober ar pezh n'eus den evit miret ; *jemandem standhalten,* talañ ouzh u.b., mont a-benn-kaer d'u.b., ober pezh d'u.b., ober ouzh u.b., derc'hel meiz ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., derc'hel penn ouzh u.b., rentañ penn ouzh u.b., ober penn d'u.b., pennekaat ouzh u.b., pennañ ouzh u.b., pennañ d'u.b., daeañ (faeañ, dichekal, hegal) u.b., en em aroziñ ouzh u.b., em glask ouzh u.b., klask penn ouzh u.b., mont a-benn d'u.b., reiñ fas d'u.b., diarbenn u.b., arbenniñ ouzh u.b., herzel ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *nichts kann ihm standhalten,* ne bad netra outañ ; *einer Belagerung standhalten,* herzel ouzh ur seziz.
2. *diese Fuchsien halten dem Frost nicht stand,* ar c'hleier-se a ya gant ar skorn, ar c'hleier-se a zo kizidik ouzh ar skorn, ar c'hleier-se a zo tener ouzh ar skorn, ar c'hleier-se a zo gwak ouzh ar skorn, ar c'hleier-se a zouj ar skorn, lipet e vez ar c'hleier-se gant ar skorn, ar c'hleier-se ne harzont ket ouzh ar skorn, riñset e vez ar c'hleier-se gant ar skorn ; *die Blumen haben dem Frost nicht stangehalten,* rostet eo bet ar fleur gant ar skorn, skaotet eo bet ar fleur gant ar skorn, lipet eo bet ar fleur gant ar skorn, aet eo ar fleur gant ar rev ; *die Knospen haben dem Frost nicht standgehalten,* ar rev en deus suilhet ar broñsoù ; *die jungen Bäume konnten der Dürre nicht standhalten,* aet eo ar gwezig gant ar sec'hor.
3. *dem Vergleich mit etwas / mit jemandem standhalten,* c'hoari par-ouzh-par gant udb/u.b. ; *diese Pferde halten jedem Vergleich mit den besten Renntieren stand,* emañ ar c'hezeg-se en dalvoudegezh d'ar re wellañ, redek a ra ar c'hezeg-se kenkoulz ha marc'h ebet, redek a ra ar c'hezeg-se kenkoulz ha forzh peseurt marc'h, re-bar eo ar c'hezeg-se ouzh ar re wellañ, redek a ra ar c'hezeg-se koulz pe well ha forzh peseurt marc'h, c'hoari a ra ar c'hezeg-se par-ouzh-par gant ar re wellañ ; *er wusste wohl, dass er, was die Arbeitsleistung betraf, jedem Vergleich standhalten konnte,* ne grene ket evit ober e lod dirak n'eus forzh peseurt den ; *das hält keinem Vergleich stand,* n'eus ket tu da lakaat an dra-se keñver-ha-keñver gant ar reoù all, ne c'haller ket lakaat an dra-se en ur geñver gant ar reoù all, an traoù-se n'eus heñvel ebet etrezo, an traoù-se n'eus kemm ebet etrezo, ne c'haller ket lakaat an traoù-se e kemm, an traoù-se ne dennont tamm an eil d'egile, n'eus enheñvel ebet etre an traoù-se, n'eo ket da dostaat.
Standheizung b. (-,-en) : [kirri-tan] eil tommerez b., tommerez distag eus ar c'heflusker b.
ständig ag. : **1.** didermen, dibaouez, hollbad, pad ; *ständiges Einkommen,* leve didermen g., korvoder dibaouez g. ; *ständiger Ausschuss, ständige Kommission,* kengor pad g. ; *ständiger Sekretär,* sekretour pad g. ; *etwas zu einer ständigen Einrichtung werden lassen, etwas zu einer ständigen Einrichtung machen,* trebadekaat udb.
2. boas ; *ständiger Wohnsitz,* chomlec'h boas, chomlec'h pennañ g.
3. dibaouez, dizehan, diastal, dispan, peurzalc'hus ; *wir lebten in ständiger Angst,* dalc'hmat e vezed en aon ; *in diesem Haus herrscht ein ständiges Kommen und Gehen,* kas-digas a zo en ti-mañ, kas a zo a bep tu en ti-mañ, emeur atav mont-dont en ti-mañ ; *durch ständigen Druck auf jemanden,* a-bouez ober a-walc'h war u.b. ; *durch ständiges Telefonklingeln gestört werden,* bezañ direnket gant ar pellgomzer o seniñ dibaouez.
Adv. : an holl amzer-pad, e-pad razh an amzer, a-hed an amzer, e-pad an amzer, etre an daou benn eus an amzer, etre daou benn an amzer, a-drebad, bepred, atav, biken-atav, dalc'hmat, dalc'hmat-atav, dalbec'h, dalberz, ingal, dizehan, diehan, hep ehan, dibaouez, hep diskrog, diastal, dispan, hep spanaenn, taol-ha-taol, da bep mare, hep distenn, hep disterniañ, hep ehanañ, hep paouez tamm, hep ec'hoaz, harz-diharz, sav-taol, ingal, ingal-ingal, bep frap, tro-distro, taer-ha-taer, en deiz hag en noz, noz-ha-deiz, deiz ha noz, noz-deiz, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, hep digeinañ, hep remzi, ordinal ; *ständig in Bewegung,* riboul-diriboul, red-dired ; *ständig auf der Hut sein,* bezañ evezhiek evel un naer, bezañ war evezh e pep mare ; *ständig spüre ich ihn hinter mir,* a-istribilh ouzhin e vez atav ; *er kommt ständig zu spät,* diwezhat e vez ingal, seul daol e vez

diwezhat ; *ständig zwischen Bett und Kamin hin- und hergehen,* treuzeurel [treuzeuler] e-pad an daou benn eus an amzer etre ar gwele hag an tan ; *der Wind blies ständig aus der gleichen Richtung,* chomet e oa an avel er memes arroud ; *dem Bassin fließt ständig frisches Wasser zu,* dour ar poull a vez nevezet diehan ; *er knabbert ständig an etwas,* atav e vez debr-debr, ne ra ken nemet debriñ ; *er wechselt ständig den Beruf,* ne chom war vicher ebet, ur Yann a vil vicher (mil micher, mil vicher, ar mil vicher, e vil vicher) a zo anezhañ, hennezh a zo ur Yannig a vil vicher (mil micher, mil vicher, ar mil vicher, e vil vicher) anezhañ, hennezh ne zalc'h e gopr ebet, hennezh ne c'hell remziñ neblec'h, hennezh ne bad neblec'h, dalc'hmat e vez etre ar c'hrog hag an diskrog ; *und diese Kinder, die ständig etwas wünschen !* hag ar vugale o son' deoc'h e-pad an deiz-Doue ! ; *er beklagt sich ständig,* bepred e vez o klemm, ne ra ken nemet klemm, klemm-diglemm a ra dalc'hmat, klemm a ra dalc'hmat, hennezh a vez ordinal o klemm, ur revr war wigour a zo anezhañ, emañ atav o wigourat, e erbediñ a zlefed da sant Diboan, klemm-klemm eo, klemm-diglemm eo, kest-kest eo, kunuc'henniñ a ra evit kement bramm 'zo tout, pebezh klemm-klemm ! kunuc'henniñ a ra evit ket ha netra, hennezh a vez ingal o klask chikan abalamour da blouz e votoù, ne ro ket ur peoc'h gant e glemmicherezh, ne baouez ket a ober e druantoù, ne baouez ket a druantal, hennezh a vez ordinal o truantal, ne baouez ket gant e yezhoù fall, aesoc'h eo klemm evit kaout poan ; *er hackt ständig auf mir herum,* ne'm eus ket rank gantañ gant e flemmadoù, emañ atav war va chouk, klask a ra abeg bepred ennon, ne oar nemet chaokat pep labour graet ganin, ne gav nemet rebechoù d'ober din, atav e kav abeg e kement tra a ran, kavout a ra bepred drezenn da stagañ ouzh pezh a ran, bepred e kav da lavaret e kement tra a ran, eñ a gav da lavaret enep kement tra a ran, kant rebech ha kant all a gav d'ober din, klask a ra atav c'hwen em loeroù, tremen a ra e amzer o tispenn va labour, kas a ra e amzer o tispenn va labour, kas a ra e vuhez o chaokat pep labour graet ganin, klask a ra kant si din, ne baouez ket da abegiñ ouzhin, emañ atav a-istribilh ouzhin.

ständisch ag. : **1.** a sell ouzh ur renkad ; **2.** a sell ouzh ur c'horfuniad ; **3.** a sell ouzh ar Breujoù, a sell ouzh ar Breudoù.

Standleitung b. (-,-en) : [pellgomz., stlenn.] linenn eeun b.

Standlicht n. (-s) : [liester ebet] [kirri-tan] gouleier parkañ ls., gouloù lutig g., gouloù bihan g., gouloù arsav g. ; *das Standlicht anschalten,* lakaat e c'houloù lutig, lakaat gouloù bihan, lakaat e c'houloù arsav.

Standlinie b. (-,-n) : [stered., merdead.] eeunenn geideror b.

Standmesser g. (-s,-) : [tekn.] merker live g., jaoj g.

Standort g. (-s,-e) : **1.** diazezlec'h g., lec'hienn b., sez g., hanva g. ; *nuklearer Standort,* diazezlec'h nukleel g., kreizenn nukleel b. ; **2.** [merdead.] lec'hiadur g., savlec'h g. ; *Standort eines Schiffes,* lec'hiadur ul lestr ; *den eigenen Standort ermitteln,* merkañ (spisaat) e lec'hiadur, klask gouzout pelec'h emeur war ar mor, kemer e verkoù, en em savlec'hiañ ; *den Standort des Schiffes oder des Flugzeuges bestimmen (feststellen, ermitteln),* desezañ, emsavlec'hiañ, sevel ar poent, [merdead.] poentañ ar gartenn ; **3.** [louza.] lec'h annez g., lec'h annezadur g., annezva g. ; *feuchte Standorte entwässern,* dizourañ douaroù gleb, disec'hañ douaroù gleb ; **4.** [lu] kêr warnizon b. ; *Truppen in Standorte legen,* kantonañ soudarded.

Standortkommandant g. (-en,-en) : [lu] major g.

Standortkriterien ls. : dezverkoù evit dibad an diazezlec'h ls.

Standortwahl b. (-,-en) : dibad an diazezlec'h g.

Standpauke b. (-) : P. teñsadenn b., kroz g., krozadenn b., tabut g., bazhad b., kelenn c'hwerv b. ; *jemandem eine Standpauke halten,* lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., kannañ e gouez d'u.b., kannañ e roched d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., gourdrouz u.b., lavaret ar seizh seurt ruz d'u.b., lavaret ar seizh mil d'u.b., lavaret e sant Nikodem d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b.

Standplatz g. (-es,-plätze) : lec'h parkañ evit an taksioù g., taksilec'h g.

Standpunkt g. (-s,-e) : savboent g., sellboent g., doare-gwelet g., aviz g., gwel g. ; *persönlicher Standpunkt,* savboent personel g. ; *sich dem Standpunkt eines anderen anschließen,* fonnaat kaoz u.b., fonnaat mennad u.b., harpañ komzoù u.b., skorañ komzoù u.b., harpañ lavaroù u.b., skorañ lavaroù u.b., mont en avel u.b., sevel (mont) a-du gant u.b., en em lakaat en tu gant u.b., dont a-du gant u.b., dont (mont, sevel) en tu gant u.b., sevel en un tu gant u.b., bezañ gounezet gant mennozh u.b. ; *einen neutralen Standpunkt vertreten,* chom neptu, en em zerc'hel e nep tu, bezañ hep tu diouzh tu, bezañ hep doug na dizoug ; *seinen Standpunkt erläutern, seinen Standpunkt erörtern, seinen Standpunkt darlegen,* displegañ e savboent ; *das ist nun mal mein Standpunkt,* evel-se emañ va veno ; *Rassismus ist kein Standpunkt, ein Verbrechen ist es,* ar ouennelouriezh n'eo ket un doare da welet an traoù, un torfed an hini eo ; *operationeller Standpunkt, operativer Standpunkt,* savboent oberatael g., savboent gwezhiadel g. ; *von diesem Standpunkt aus,* diouzh ar savboent-se ; *vom rechtlichen Standpunkt aus,* e-keñver al lezenn, evit a sell ouzh al lezenn, e gwir, dre wir, hervez lezenn, hervez ar gwir, e spered al lezenn.

Standquartier n. (-s,-e) : [lu] gwarnizon g., kantonadur g.

Standrecht n. (-s) : lezennoù-brezel ls., justis vrezel b. ; *das Standrecht verhängen,* lakaat al lezennoù-brezel da dalvezout.

standrechtlich ag. : Adv. : dre berzh al lezennoù-brezel ; *standrechtlich erschossen,* fuzuilhet dre berzh al lezennoù-brezel ; *standrechtliche Exekution,* andishadur divarn g.

Standrede b. (-,-n) : prezegenn b.

Standrohr n. (-s,-e) : [arm, istor] skloped g.

Standseilbahn b. (-,-en) : tren dre fun g., fundren g.

standsicher ag. : divrall, start, stabil, postek, didro.

Standsicherheit b. (-) : stabilded b. ; [fizik] *Polygon der Standsicherheit,* liestueg harpañ g. [*liester* liestuegoù harpañ].

Standspur b. (-,-en) : [hentoù] gwrimenn arsav trumm b., bandenn arsav prim b.

Standuhr b. (-,-en) : horolaj g., horolaj dre bouezioù g., pandulenn b.

Standwild n. (-s) : [loen.] jiber divoneer g./str., jiboez chomidik g./str., gouezaj divonedus g., gouezaj arsezat g.

Standwind g. (-s,-e) [= *stärkemäßig beständiger Wind,* avel blaen g. ; *richtungsmäßig beständiger Wind,* avel reizh g.] : avel ingal g., avel dibaouez g.

Stange b. (-,-n) : **1.** gwalenn b. [*liester* gwalennoù, gwalinier], barrenn b. [*liester* barrennoù, barrinier], loc'h g., loc'henn b., perchenn b., lazh b., triklenn b., sparl g., kefienn b., pennad ibil g. ; *Bohnenstange,* gwalenn (lazh b., perchenn b., perch g.) evit ar fav b. ; *etwas mit einer Bohnenstange stützen, Erbsen an Stangen anbinden,* perchañ piz ; *Gardinenstange, Stange für Vorhänge,* triklenn rideozioù b. ; *Vorhänge mit einer Gardinenstange versehen,* triklennañ rideozioù ; *Eisenstange,* barrenn houarn b., loc'h houarn g., gwalenn houarn b. ; *eine*

dicke Eisenstange, un houarn bras g. ; *er hat die Stange durch die Eisdecke durchgestoßen, er hat mit seiner Eisenstange die Eisdecke durchstoßen,* trebarzhet en doa ar gwiskad skorn gant e varrenn houarn ; *Holzstange,* loc'h prenn g., sparl g. ; *Nüsse mit einer Stange abschlagen,* palichat kraoñ, diskar kraoñ gant ur palich ; *Stange Siegellack,* koarennig siellañ b., torzhig koar siellañ b. (Gregor) ; *eine Stange Gold,* un dolzenn (ur varrennad) aour b. ; *Regenschirmstange,* gwalenn disglavier b. ; *klappbare Regenschirmstangen,* gwalinier plegus un disglavier ls. ; *starre Regenschirmstangen,* gwalinier dibleg un disglavier ls. ; **2.** post [*liester* postoù, pester] g., peul g. ; *Telegrafenstange,* post an telegraf g. ; *mit einer Stange versehen,* barrennañ ; **3.** [dre skeud.] *jemandem die Stange halten,* astenn ar skeul d'u.b., ober (toullañ) evit u.b., dougen dorn d'u.b., reiñ biz d'u.b., degas u.b. en e jeu ; *bei der Stange bleiben,* **a)** derc'hel mat ; **b)** na vont diwar e graf, chom hep cheñch kaoz, derc'hel krog en e neudenn ; *einen Anzug von der Stange kaufen,* prenañ un dilhad graet ; P. *das kostet eine Stange Geld,* koustañ a ra un dornad mat (un tousegad brav, ur pochad mat, ur voujedenn bravik a-walc'h) a arc'hant, kement-se a goust un tamm mat a voujedenn, kement-se a goust arc'hant bras, kement-se a goust ur garrigellad arc'hant, kement-se a goust arc'hant mat, kement-se a goust ur pezhiad moneiz, kement-se a goust ur varlennad arc'hant, kement-se a goust ur sammad gouest, kement-se a goust ur sammad bravik a-walc'h, kement-se a goust ur somm vras a arc'hant, kement-se a goust pikez, ker-ruz eo, ker-du eo, ker-daonet eo, ker-divalav eo, dreist da ger emañ an dra-se, ker dreist eo an dra-se, ruz eo, an tan a zo war an dra-se, divezh eo ar priz anezhañ, direzon eo ar priz anezhañ, ken ker ha pebr da veurlarjez eo, ur rivin eo, an hanter re ger eo, er-maez a briz emañ an dra-se, dibriz eo an dra-se, un dirañson e koust an dra-se, koustañ a ra ker, koustañ a ra hir, mont a ra da ger, mont a ra ker, sevel a ra da ger, dont a ra da ger ; **4.** [kirvi] brank g., brog g. ; **5.** gwerenn uhel hag eeun b. ; **6.** [sigaretennoù] kartouchenn b. ; **7.** [laboused] *Stange, Sitzstange,* klud g., bazh-klud b. ; *sich auf eine Stange setzen,* mont war e glud, kemer e glud, dont war ur c'hlud ; *das Huhn sitzt auf seiner Stange,* kludet eo ar yar, emañ ar yar war he c'hlud ; *ein Huhn von der Hühnerstange vertreiben,* digludañ ur yar ; **8.** [sport] perchenn b., lañsenn b., loc'henn b. ; *die Stange heben,* sevel al loc'henn, sevel ar berchenn, gwerniañ ar berchenn, aveliñ ar berchenn, reiñ avel d'ar berchenn, plomañ ar berchenn, gorren ar berchenn, gwerniañ, perchennañ, plomañ al lañsenn.

Stänge b. (-,-n) : [merdead.] gwern gastell b.

Stängel g. (-s,-) : **1.** [louza.] garenn b., garennig b. [*liester* garennigoù], gar b., koloenn b., plouzenn b., korzenn b., korz str., gwalenn b., taolpenn g., treujenn b., trojenn b., breunenn b. [*liester* breunennoù, breun] ; *einfacher Stängel,* garenn unek b. ; *verästelter Stängel, ästiger Stängel,* garenn skoultrek b. ; *niederliegender Stängel, kriechender Stängel,* garenn red b. ; *holziger Stängel,* garenn goadek b. ; *Stängel einer krautigen Pflanze,* garenn c'heotek b. ; *flutende Stängel,* garennoù neuennus ls. ; *einen Stängel hervortreiben, in Stängel schießen,* gwalennañ, gwalenniñ, korzennañ, bazhouliñ, garzhenniñ, bazhiñ ; *einen dickeren Stängel bekommen,* ober korz ; *Stängel des Sauerampfers,* bazhoul str., bazhoulenn b. ; *Stängel des Schilfrohres,* garenn raoskl b., garenn gorz b. ; **2.** [dre skeud.] *vom Stängel fallen,* **a)** mont gant an disvoued ; **b)** chom pof, bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom beg, bezañ e beg, chom da zigeriñ e glap, rampañ e c'henoù, chom batet e c'henoù, chom sabaturet, chom manet, bezañ troc'het ar c'hwitell d'an-unan (*e c'hwitell dezhañ, he c'hwitell dezhi h.a.*), bezañ souezhet-marv, chom da luchañ ouzh udb evel ar yer ouzh an erc'h, chom miget, chom mik, chom abafet lip, bezañ stabanet, bezañ kalmet, bezañ ken bras e zaoulagad ha brammoù saout, bezañ ken bras e zaoulagad ha pentonioù, chom da vamañ evel ur genaoueg, chom en estlamm, chom gak gant ar souezh, ober estlammoù, ober souezhoù bras, estlammiñ, sebeziñ, mantrañ, chom bamet, chom genaoueg, bezañ tapet lopes, chom abaf evel ur yar displuñvet, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, chom war e gement all, kouezhañ war e gement all, chom balc'h e c'henoù, chom beg ha razh, chom da sellet gant e c'henoù, mont e genoù, dic'henaouiñ [dirak udb, ouzh udb], genaouiñ ouzh udb, menel batet, chom berr da respont, bezañ gwall nec'het evit kaout ur respont da reiñ d'u.b., chom lug, chom boud da respont, bezañ bac'het ar genoù d'an-unan (*e c'henoù dezhañ, he genoù dezhi h.a.*).

stängelbürtig ag. : [louza.] *stängelbürtige Wurzel,* adwrizienn b. [*liester* adwrizioù] ; *stängelbürtige Wurzeln bildend,* adwriziennus.

Stängelerbsen ls. : [louza.] piz-bihan krap str., piz-bihan perch str.

Stängelglas n. (-es,-gläser) : gwerenn-sich b.

stängelig ag. : [louza.] korzennek.

Stängelknoten g. (-s,-) : [louza.] kombant g. [*liester* kombantoù], hosk g. [*liester* hoskoù], mell g. [*liester* melloù].

Stängelkohl g. (-s) : [louza.] brikoli-rabez str.

stängellos ag. : [louza.] dic'harenn, digorzenn.

stängelreich ag. : [louza.] gwalennek.

stängeltragend ag. / **stängeltreibend** ag. : [louza.] korzennek.

stangenartig ag. : gwalennheñvel, e doare ur walenn, e doare gwalinier, a-zoare gant ur walenn, a-zoare gant gwalinier, a-seurt gant ur walenn, a-seurt gant gwalinier.

Stangenbesen g. (-s,-) : [tekn.] heureuchin da skarzhañ (da garzhañ) an tuellennoù g.

Stangenbohnen ls. : [louza.] fav krap str., fav perch str.

Stangenbohrer g. (-s,-) : [tekn.] tarar g., talar g.

Stangenbrot n. (-s,-e) : [bara] fleütenn b., baget str., mouchenn b. ; *Stück Stangenbrot,* hanochenn vara b.

Stangenbüchse b. (-,-n) : [arm, istor] skloped g.

Stangenerbsen ls. : [louza.] piz-bihan krap str., piz-bihan perch str.

stangenförmig ag. : e barrennoù, e tolzennoù, e doare ur walenn, e doare gwalinier, a-zoare gant ur walenn, a-zoare gant gwalinier, a-seurt gant ur walenn, a-seurt gant gwalinier, gwalennheñvel.

Stangengebiss n. (-s,-e) : [kezeg] houarn-gweskenn g., barrenn-c'henoù b.

Stangengold n. (-s) : aour e barrennoù (Gregor) g., aour e tolzennoù g.

Stangenhebenspiel n. (-s) : sevel al loc'henn g., sevel ar berchenn g., gwerniañ ar berchenn g., perchennañ g., plomañ ar berchenn g.

Stangenholz n. (-es,-hölzer) : bilbod g., krennenn b., hanoch str., tos g.

Stangenholzpflanzung b. (-,-en) : [koadc'hounezerezh] percheg b. [*liester* perchegi].

Stangenkugeln ls. (-) : [lu, istor] bolidi sparlet ls., bolidi rollet ls.

Stangenpferd n. (-s,-e) : marc'h-kleür g., marc'h-kleur g., marc'h-leur g., marc'h-limon g., marc'h-tirleur g., limoner g.

stangenreich ag. : gwalennek.

Stangensellerie g. (-,-/-s) / b. (-,-) : [louza.] ach-gar str.

Stangenwaffe b. (-,-n) : [lu, istor] arm fustek g.

Stangenweißbrot n. (-s) : [kegin.] baget bara str., baget str., bagetenn b. [*liester* bagetennoù, bagetinier].

Stanislaus g. : Stanislaz g.

Stänker[1] g. (-s,-) : den flaerius g., loen flaerius g., flaerier g., louveg g., louvidig g.

Stänker[2] g. (-s,-) / **Stänkerer** g. (-s,-) : *ewiger Stänker,* ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], kaoc'her g., soroc'her g., grozmoler g., arc'hour g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad

den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., chilper g., dismantr-spered g., tourmant a zen g., nagenner g., chipoter g., chikaner g., noazour g., nagenn b. [*liester* nagenned], ampoezon g., diskol g., disuj g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor) ; *er ist ein ewiger Stänker,* un den eo na blij netra dezhañ - ur ripompi tagnous a zo anezhañ - n'eo mat nemet da gaoc'hañ ar stal - hennezh ne deuz ket ar sukr en e c'henoù - mar lavarer ya dezhañ, eñ a respont naren - hennezh a gav atav abeg e kement den a zo tout - ar gaster-se a vez atav oc'h abegiñ hennezh pe honnezh - hennezh ne ra nemet dispenn e nesañ - klask a ra abeg bepred - ne oar nemet chaokat pep labour graet gant ar re all - ne gav nemet rebechoù d'ober - atav e kav abeg e pep tra - hennezh a gav atav tro da abegiñ - kavout a ra bepred drezenn da stagañ ouzh pep tra - ne gav netra vat - ne gav nep tra vat - bepred e kav da lavaret e kement bramm 'zo tout - eñ a gav da lavaret enep kement tra 'zo - kant rebech ha kant all a gav e kement tra 'zo tout - klask a ra atav c'hwen e loeroù ar re all - tremen a ra e amzer o tispenn labour ar re all - tremen a ra e amzer o tivrudañ ar re all - kas a ra e amzer o tispenn labour ar re all - kas a ra e vuhez o tivrudañ ar re all - ne gav gras gant den ebet - kaer 'zo ober, morse ne reer e c'hrad - kaer 'zo, morse ne reer e c'hrad - kaer hon eus ober, morse ne vez graet e c'hrad - klask a ra kant si d'an holl - ne baouez ket da abegiñ ouzh an dud - atav e fell dezhañ kaout gwell pe well - ne wel netra nemet a-dreuz - eñ a blij dezhañ rezoniñ - ur spered rekin eo - hennezh a zo un den diskombert - hennezh a zo un den amjestr - hennezh a zo ur penn tortis - ur penn-treuz eo - hennezh a zo ur spered kamm - atav e vez o figuzañ - atav e vez o pismigañ - atav e vez o pigosat - atav e vez oc'h ober beg bihan - ur beg m'en argarzh a zo anezhañ - ur pismiger eo - ur bagajer eo - ur c'hac'her diaes a zo anezhañ - ur chaoker-laou eo - ur flemmer eo - un nagenner eo - ur chikaner eo - un noazour eo.

Stänkerei b. (-,-en) : **1.** c'hwezh fall b., flaer g., mouezh flaer g. ; **2.** [dre skeud.] tabut g., tabuterezh g., trouz g., frot g., jeu b., chav g., stag g., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroz g., diskrap g., diskrog g., distok g., breud g., reuz g., c'hoari g., fred g., riot g., chikan g., chikanerezh g., dael b., kastrilhez str., patati g., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., chabous g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., hennon g., dispeoc'h g., bec'h g., butun g., grozmol g., arguz g.

Stänkerer g. (-s,-) : sellit ouzh **Stänker**[2].

Stänkerin b. (-,-nen) : kac'herez wasket b., kac'herez diaes b., kac'herez b., kagalerez b., chaokerez b., mamm an ardoù fall b., strapad plac'h g., torr-penn g., dismantr-spered g., tourmant a blac'h b., kouskerez diaes b., kouskerez fall b., soroc'herez b., grozmolerez b., nagennerez b.

stänkern V.gw. (hat gestänkert) : **1.** flaeriañ**,** teuler c'hwezh fall, mouezhañ, leuskel flaer war e lerc'h, fallvlaziñ, gwallvlazañ ; **2.** [dre skeud.] klask afer, klask abeg, klask tabut, klask trouz, klask fred, klask riot, klask chikan, klask dael, klask frot, klask kastrilhez, klask heskin, klask kann, klask kavailh, klask abeg, klask rev, klask jeu, grozmolat, soc'horat.

Stanniol n. (-s) : follenn staen b., [dre fazi] follenn aluminiom b.

stante pede Adv. : hep gortoz, hep dale tamm, diouzhtu, war an taol, war al lec'h, kentizh, ribus, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep ober seizh sonj, hep sonjal larkoc'h, hep sonjal hiroc'h, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat.

Stanze b. (-,-n) : **1.** [lenn.] poz g., pozenn b., koublad g. ; **2.** [tekn.] **a)** stampell b., stamper g., genn-stampiñ g./b., mammstamperez b. ; **b)** didammer g., didroc'her g. ; *Lochstanze,* toullerez b., minaouederez b., toullerez-kartennoù b.

stanzen V.k.e. (hat gestanzt) : **1.** stampiñ ; **2.** didroc'hañ.

Stanzen n. (-s) : **1.** stamperezh g. ; **2.** didroc'herezh g., didroc'hañ g.

Stanzer g. (-s,-) : **1.** stamper g. [*liester* stamperien] ; **2.** didroc'her g. [*liester* didroc'herien].

Stanzmaschine b. (-,-n) : **1.** toullerez b., minaouederez b., toullerez-kartennoù b., merker g. [*liester* merkerioù] ; **2.** didroc'herez b.

Stanzstempel g. (-s,-) : stamper g. [*liester* stamperioù], stampell b., stamp g., genn-stampiñ g./b.

Stapel g. (-s,-) : **1.** chafod g., marc'h-koad g., tint g.

2. bern g., berniad g., gwrac'hell b., kalzenn b., kalzad g., kalzadenn b., kalz g., yoc'h b., yoc'had b., arosod g., pilerad g., tes g., troc'had g., krug b. ; *ein Stapel Betttücher,* ur plegad liñselioù g. ; *ein Stapel Briefe,* ur strobad lizheroù g., un troc'had lizheroù g., un treuziad lizheroù g.

3. kal-morañ g., poull sec'h g. ; *ein Schiff auf den Stapel setzen,* lakaat ur vag er c'hal (war ar c'hal) (Gregor), lakaat ur vag war ar c'hal-morañ (en ur poull sec'h) ; *ein Schiff vom Stapel lassen,* morañ ul lestr ; *vom Stapel laufen,* bezañ moret.

4. dastumlec'h g., magazenn b.

5. [dre astenn.] ehanlec'h g., kêr ehanañ b., kêr arsav b., porzh ehanañ g.

6. [gwiad.] hirder gwienn g.

7. [stlenn. *Stapelspeicher*] torn g.

8. [dre skeud.] *vom Stapel lassen,* divegañ, kontañ, tennañ eus e gelorn ; *Blödsinn vom Stapel lassen, Unsinn vom Stapel lassen,* divegañ konirioù, kontañ konirioù, lavaret traoù diskiant, lavaret diotajoù, lavaret dioterezh, diotal, batouilhat evel piged born, glabousañ a bep seurt diotajoù, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, kontañ kantikoù, lavaret n'eus forzh petra, lavaret forzh petra, jaodreañ, kontañ flugez, kontañ flugezennoù, kontañ pifoù, kontañ lerbaj, kontañ kantikoù, pentañ lern, tennañ siklezonoù, tennañ koñchoù born eus e gelorn, tennañ koñchennoù born eus e gelorn, dornañ kaozioù, dibunañ kaozioù, bezañ kaozioù treuflez gant an-unan, bezañ ur chaoker-e-c'henoù (ur chaoker-e-spered) eus an-unan, bezañ ur chaoker kaozioù, kontañ sorc'hennoù lu, lavaret drocherezh, kontañ kaozioù, dibunañ aridennadoù komzoù flav, dibunañ aridennadoù komzoù besk, dinotenniñ.

stapelbar ag. : arosodadus, dreistlakadus.

Stapelblock g. (-s,-blöcke) : [merdead.] tint g., marc'h-koad g.

Stapellauf g. (-s,-läufe) : [merdead.] moradur ul lestr g., morañ g., moridigezh ul lestr b.

Stapellauframpe b. (-,-n) : [merdead.] kal morañ g.

stapeln V.k.e. (hat gestapelt) : berniañ, lakaat a-vern, lakaat en ur yoc'h, gwrac'hellat, pennegiñ, arosodiñ, dreistlakaat ; *Holz zum Raummeter stapeln,* ensterañ keuneud ; *etwas kreuzweise stapeln,* berniañ udb a-bilgroaz ; *Holzscheite ordentlich aufeinander stapeln,* lakaat an etivi brav pennek-ha-pennek, lakaat an etivi klenk, lakaat hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, lakaat koad hanoch faoutet brav pennek-ha-pennek, pennegiñ an etivi, pennegiñ hanoch faoutet, pennegiñ koad hanoch faoutet ; *zu hoch gestapelt,* beget ; *wieder stapeln,* adverniañ, adlakaat a-vern, adlakaat en ur yoc'h, adwrac'hellat.

V.gw. (ist gestapelt) : skarañ, gaoliata, ober gaol.

Stapeln n. (-s) : berniadur g., berniañ g.

V.em. : **sich stapeln** (hat sich gestapelt) : kalzennañ, en em verniañ, ober bern, mont d'ober ur bern, mont d'ober bernioù, mont d'ober ur yoc'h, mont d'ober yoc'hoù ; *dutzendweise stapelten sich (ak.) die Exemplare auf dem Tisch,* bernioù skouerennoù a oa war an daol.

Stapelort g. (-s,-e) **/ Stapelplatz** g. (-es,-plätze) : dastumlec'h g., mirlec'h g., etrepaouez g. ; [istor] *Stapelplätze in der Levante,* diazezlec'hioù kenwerzh ar Sav-Heol ls., kontlec'hioù ar Sav-Heol ls.

Stapelspeicher g. (-s,-) : [stlenn.] torn g.

Stapelstadt b. (-,-städte) : ehanlec'h g., kêr ehanañ b., kêr arsav b., porzh ehanañ g.
Stapelung b. (-,-en) : **1.** berniadur g., berniañ g. ; *Stapelung zum Raummeter,* ensterañ g. ; **3.** bern g., berniad g., gwrac'hell b., kalzenn b., kalzad g., kalzadenn b., kalz g., yoc'h b., yoc'had b., pilerad g.
Stapelverarbeitung b. (-,-en) : [stlenn.] keweriañ dre lodoù g.
Stapfe b. (-,-n) / **Stapfen** g. (-s,-) : roud troad g. [*liester* roudoù treid], roud botez g. [*liester* roudoù botoù].
stapfen V.gw. (ist gestapft) : **1.** stampañ, kerzhet en ur bouezañ war e dreid bep kammed, bezañ pounner e gerzhed, toumpañ, bezañ pouez gant an-unan da gerzhet ; **2.** patouilhat, kalemarc'hiñ ; *durch den Schlamm stapfen,* fritañ fank, fankigellañ, krenial er fank, plapouziñ, torimellat er fank, patouilhat dour ha fank, foetañ fank ; *durch den Schnee stapfen,* patouilhat e-barzh an erc'h, kalemarc'hiñ (patouilhat) erc'h, foetañ erc'h, frikañ erc'h.
Staphyle b. (-,-n) : [mezeg.] hugenn b., huged g., hugedenn b., ankoue g.
Staphylococcus aureus g. (-) : [mezeg.] stafilokok aourliv str.
Staphylokokkus g. (-, Staphylokokken) : [mezeg.] stafilokok str. ; *die Staphylokokken betreffend,* stafilokokel.
Stapler g. (-s,-) : [tekn.] karrigenn gorre-gouziz b., saverez b. [*liester* saverezioù], bernier g. [*liester* bernieroù], bernierez b. [*liester* bernierezoù].
Star[1] g. (-s,-e) : [mezeg.] *grauer Star,* denedeo g., banne g. / koc'henn savet war ibil al lagad b. / gwennenn b. (Gregor) ; *grüner Star,* glazenn b., glaokom g. ; *schwarzer Star,* kleñved nervenn ar gweled g., kleñved an nervenn optikel g., amaoroz g. ; *jemandem den Star stechen,* **a)** lemel ar banne diwar lagad u.b. ; **b)** [dre skeud.] digoc'hennañ daoulagad u.b., digoc'hennañ e zaoulagad d'u.b., dizallañ u.b., dizallañ spered u.b., divleupañ u.b. [evit ur gwaz], divleupezañ u.b. [evit ur vaouez], sklêrijennañ u.b., dileueiñ u.b., dilouadiñ u.b., disodiñ u.b., divouchañ e zaoulagad d'u.b., difaziañ u.b., didouellañ u.b., dibikouzañ spered u.b., dibikouzañ u.b., dilabaniñ u.b., diziodiñ u.b., P. diseitegañ u.b., digleizañ u.b.
Star[2] g. (-s,-e) : [loen.] **1.** [spesad] dred g. [*liester* dridi], tred g. [*liester* tridi] ; *die Stare schlafen in den Bäumen,* kousket a ra an dridi war ar gwez, kousket a ra an tridi e-barzh ar gwez ; **2.** [kerentiad *Sturnidæ*] sturnideg g. [*liester* sturnideged].
Star[3] g. (-s,-s) : [film, sport h.a] penn g., steredenn b. [*liester* steredennoù], esparadenn b. [*liester* esparadennoù], idol g. [*liester* idoled] ; *die Musicalstars,* pennoù ar muzikol ls., steredennoù ar muzikol ls. ; *zum Star werden,* dont da steredenn ; *aus jemandem einen Star machen,* lakaat u.b. da steredenn.
Staraufgebot n. (-s,-e) : [filmoù, abadennoù skinwel] leurennad b. ; *ein tolles Staraufgebot,* ul leurennad dispar b.
starblind ag. : deuet da vezañ dall gant ar wennenn.
stark ag. : **1.** kreñv, nerzhus, nerzhek, bagol, bagos, gardis, gailhart, start, a-greñv, gwevn, reut, postek, solut, sonn, yac'h, ampart, difall, galloudus, rust, reut, gouest, kapop, startijenn ennañ ; **.** *er ist stark,* nerzh a zo ennañ, kreñv eo, yac'h eo, sklosenn en deus ; **.** *er ist zwar klein aber stark,* n'eo ket bras met e gont a zo ennañ, n'eo ket un den bras nemet eo kreñv, n'eo ket bras mes kapop, bihan eo da welout met kreñv da c'houzout, bihan eo hep da-dra bezañ gwan, bihan eo hep bezañ gwan evit kelo, bihan eo hep bezañ gwan evit an dra-se ; **.** *die starken Männer,* ar baotred kreñv ls., ar baotred sonn ls., ar baotred vat ls. ; **.** *ein starker Kerl,* ur paotr kreñv, ur paotr yac'h g., un troc'h den g., ur gwaz reut g., un troc'had den g., un troc'had mat a zen g., un den a droc'had mat g., ur paotr troc'het mat g., ur vent vrav a baotr b., ur galedenn a zen b., ur palvad mat a baotr g., ur strapennad vat a zen b., un dornek mat a zen g., ur paotr temzet mat g., un tamm toupard a baotr g., ur pezhiad den g., ur pezhiad hini g., ur c'horf den g., ur paotr difall g., ur paotr gwevn g., un tarin a baotr g., ur bilh den g., un dornek mat a baotr g., ur paotr reut g., ur paotr gouest g., ur gwaz gouest g., un tamm mat a baotr g., un ampart g., ur paotr ampart g., un temz vat a zen g. / ur gigenn vat a zen g. (Gregor) ; **.** *starke Kerle,* paotred an terruplañ ls., paotred sonn ls., paotred start ls., paotred kapop ls. ; **.** *ein Mensch von starkem Knochenbau,* un den askornet kalet g. ; **.** *er hat breite starke Hände,* un dorneg a zo anezhañ, ur paotr dornek eo, melloù daouarn en deus ; **.** *er ist ziemlich stark,* gwaz a-walc'h eo an den-se, kreñv a-walc'h eo, galloud en deus en e izili ; **.** *gleich stark,* ken kreñv ha ken kreñv, ken nerzhek ha ken nerzhek ; **.** *wärest du nicht so stark, hätte er dich zu Brei geschlagen,* panevet ar c'hreñv ma'z out e vefes bet brevet gantañ ; **.** *wenn ich stärker wäre als er,* ma vijen trec'h dezhañ, ma'm bije lañs warnañ en nerzh-korf, ma vijen kreñvoc'h egetañ ; **.** *du bist stärker als er,* koll eo ganit, trec'h out dezhañ, lañs ac'h eus warnañ en nerzh-korf, lañsañ a rez warnañ en nerzh-korf, kreñvoc'h out egetañ, neket evidout ; **.** *die Stärksten,* ar re greñvañ ; **.** *er ist stark wie ein Bär, er ist stark wie ein Bulle, er ist stark wie ein Ochse,* hennezh a zo ken nerzhus hag ur marc'h, hennezh a zo kreñv evel un tarv, ur paotr difall a zo anezhañ, hennezh a zo kreñv evel un ejen, hennezh a zo kreñv evel ur marc'h, hennezh a zo kreñv marc'h, hennezh a zo kreñv evel un dervenn, hennezh a zo ken kreñv ha pevar, hennezh a zo houarn, hennezh n'eus muzul ebet d'e nerzh, hennezh a zo un den kreñv a'r c'hrenvañ, sklosenn en deus ; **.** *ein großes starkes Pferd,* ur marc'h galloudus g. ; **.** *starker Charakter,* temz-spered plomet mat g. ; **.** *starker Geist,* spered start g. ; **.** *stark am Geist, am Leibe schwach,* eskuit eo ar spered hogen diyoul eo ar c'hig - ar spered a zo buan, met ar c'hig a zo dinerzh ; **.** *starker Kaffee,* kafe kalet (kreñv, marc'h, tev) g. ; **.** *starkes Getränk,* boeson kalet g., boeson kreñv g. ; **.** *starker Apfelwein,* sistr kreñv g., P. sistr tarv g. ; **.** *ein starkes Gift,* un ampoezon rik g. ; **.** *seine Wut war stärker als sein Verstand,* kreñvoc'h e oa bet e fulor eget e skiant, trec'h e voe e fulor d'e skiant ; **.** *der Stärkere hat immer Recht,* petra a dalv da bod pri, ouzh kaoter en em stekiñ - an nerzh a dalvez a-enep ar gwir hag ar reizh - digarez ar c'hreñvañ eo bepred ar gwellañ - al laer brasañ a groug ar bihanañ - al laeron vihan a vez krouget, al laeron vras a vez enoret - an nerzh a c'hounez atav - an nerzh a vez atav trec'h d'ar gwir - emañ an traoù diouzh krap, an neb a dap a dap, an neb na dap ket a skrap ; **.** *starkes Papier,* paper dalc'hus, paper fetis g. ; **.** *eine starke Säule,* ur golonenn dev b. ; **.** *eine starke Persönlichkeit besitzen,* bezañ un den dioutañ e-unan, kaout ur bersonelezh kreñv ; **.** *starke Stimme,* mouezh kreñv b., mouezh korzennet mat b. ; **.** *starker Wind,* avel vras g., avel greñv g., avel bounner g., avel reut g. ; **.** *der Wind weht immer stärker,* fourrañ a ra an avel, freskaat a ra an avel, gwashaat a ra an avel, rustaat a ra an avel, kreskiñ a ra an avel, kargañ a ra an avel, war greñvaat ez a an avel, lañsañ a ra an avel, glaziñ a ra an avel ; **.** *starker Wind wehte,* c'hwezhañ a rae, kreñv e c'hwezhe an avel, ur goueliad reut a avel a oa, avel vras a oa, avel bounner a oa, skeiñ a rae an avel, stourm a rae an avel, c'hwistañ a rae an avel, foetañ a rae an avel, aveliñ a rae divat, fraeañ a rae an avel ; **.** *starker Sturm,* reklom g., barr-amzer fourradus g., barr-amzer kivioul g., rugenn b., barr tourmant g., tourmant ruz g., tourmant bras g. ; **.** *starker Frost,* rev kalet g. (Gregor) ; **.** *starke Schneefälle,* kaouadoù erc'h fonnus ls., kaouadoù erc'h puilh ls., kaouadoù erc'h ken-ha-ken ls., kaouadoù erc'h ken-ha-kenañ ls., kaouadoù erc'h mui-pegen-mui ls., kaouadoù erc'h gwazh-pegen-gwazh ls., kaouadoù erc'h forzh pegement ls., kaouadoù erc'h n'eus forzh pegement ls. ; **.** *es regnet stark,* glav a ra kenañ, dour a ra da vat, glebiañ a ra da vat, ar glav a beg, glav a ra a-rec'hin, glav a ra a-rehin, glav a ra a-vratell, kouezhañ a ra ar glav a-vratell, glav bras a ra, druz eo an traoù, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra

par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, teurel a ra dour, glav touseg a ra ; **.** *es hat stark geregnet,* dour en deus graet da vat ; [kr-l] **.** *Einigkeit macht stark / zusammen sind wir stark,* unaniezh a zo nerzh - un neudenn a dorr krenn, kant a ra ur gordenn - kant neudenn a ra kordenn - kant neudenn a ra ur gordenn - un neudenn ne grougo den, met kant a ra kordenn - daou louarn kamm a ra bec'h da unan eeun - daou louarn kamm a zo trec'h da unan eeun - muiañ keuneud, brasañ tantad - un neudenn a zo aesoc'h da derriñ eget ur gudenn, en em unanit eta ; **.** *sich stark vermehren,* dont puilh, puilhañ, puilhaat, dont da vezañ puilh, fonnaat, fonnusaat, paotañ, bordilhañ, paotaat, mont buan da baotaat, neriñ, neradiñ, nodiñ, na vezañ pell o ouennañ, eleizhañ, ober struj, strujañ, fonnañ, bezañ frouezhus ; **.** *falls sie sich zu stark vermehren,* mar deufent da speriañ re ; **.** *starker Spieler,* c'hoarier touet g., c'hoarier daonet g., c'hoarier kinviet g., c'hoarier echu g., c'hoarier peurechu g. ; **.** *starker Geist,* spered start g. ; *starker Raucher,* gwall vutuner g., butuner daonet g., butuner touet g., butuner pomet g., butuner kinviet g., butuner echu g., butuner peurechu g., butuner eus ar penn g., butuner diouzh ar penn g. ; **.** *starker Trinker,* ever sonn g., gwall ever g., plomer g., trezer g. ; **.** *die Bretonen gelten als starke Trinker,* ar vrud o deus ar Vretoned da vezañ everien sonn, brudet eo ar Vretoned evit bezañ everien sonn ; **.** *er trinkt stark,* plijout a ra e vanne dezhañ, hennezh a gar e vanne, kavout a ra mat e vanne, kavout a ra mat e chopinad, hennezh a zistag banneoù, hennezh a chopin start, hennezh a zo ramp e gorzailhenn, hennezh a zo frank e gorzailhenn, hennezh a zo frank e c'hourlañchenn, hennezh a zo frank e c'houzoug, hennezh a zo kreñv war ar boeson, boesoniñ a ra, hennezh a zo kreñv war an evañ, evañ a ra brav, evañ a ra kreñv, hennezh a zo un den reizh da evañ, ne laka ket en e votoù, ne daol ket en e votoù, ur mignon d'ar gwin eo, brav a-walc'h e ya e vanne gantañ, n'eo ket lipat chadenn ar puñs a ra, evañ a ra hardizh, evañ a ra kaer, unan mat eo da charreat gwin, hennezh a garg e doull, hennezh a zo atahinet d'ar gwin, hennezh a oar distagañ banneoù, ned a ket fall an evañ gantañ, ne vez pell o tisec'hañ gwer, troet eo da voesoniñ, hennezh a zo un ever fall a zour, hennezh a zo ur plomer, hennezh a zo ur c'hof dour, dizonet eo bet e miz Eost, en em boazhañ a ra oc'h evañ traoù yen, en em reiñ a ra d'an evañ, en em deurel a ra d'an evañ ; **.** *ein starker Esser sein,* bezañ ur bouetaer, bezañ ur brifer, bezañ ur flouper, bezañ ur c'harger, bezañ ur c'hof-stamm, bezañ ur piler-boued, bezañ un debrer bras / bezañ un debriad [*liester* debridi] / bezañ un danter kaer / bezañ ur brifaod (Gregor), bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, kordañ boued, pegañ war ar boued, bezañ rankles, bezañ marlonk, bezañ ur c'hof don, bezañ don e gof, bezañ debrus, bezañ hir e zent, bezañ hir ha lemm e zent ; **.** *die starken Esser können sich nicht mäßigen,* ne c'hall ket an dud lontek en em voullañ, ne c'hall ket an dud lontek renabliñ gant o boued ; **.** *stark essen,* debriñ kreñv, debriñ evel ul loen (evel ur marlonk), debriñ evel ur roñfl, debriñ a-leizh e zent, pegañ war ar boued a-leizh e zent, kordañ boued, pilat, pilat boued ; *eine starke Steigung,* ur grapenn start b., ur grapenn sonn b., un tarroz serzh g., ur grec'henn serzh b., un tamm krec'hienn mat g., ur savenn serzh b., ur sav sonn g., ur sav tenn g. ; **.** *ein starkes Gefälle,* un tamm mat a bantenn g., un tamm mat a bouez-traoñ g., un tamm mat a bouez-krec'h g., un diarroz gwall sonn g. ; **.** *starker Geruch,* c'hwezh pounner b., c'hwezh kreñv b., c'hwezh trenk b., mouezh pounner g. ; **.** *starker Rauch,* moged tev g. ; **.** *starke Schmerzen,* poanioù kriz ls., poanioù kalet ls., poanioù skrijus ls., poanioù garv ls. ; **.** *stark werden,* kreñvaat, nerzhekaat, nerzhusaat, startaat, kreskiñ e kreñvder hag e nerzh ; **.** *äußerst starke Schmerzen,* ur boan iskis b., ar gwashañ poan b., ur boan araj b., droug braouac'h g., bazhadoù ls., poanioù kriz-diremed ls., poanioù disaour ls., poanioù grizias ls., poanioù dreist ls., poanioù terrupl ls., poanioù grevus ls., poanioù divat ls., gloazioù kreñv ls., ur boan ifern b., un araj poan g., poanioù da grial ls., poanioù skrijus ls., poanioù garv ls., poanioù dreistpenn ls., poanioù kalet ls., poanioù kriz ls.; [tud] **.** *starke Seite,* kreñv g., krog g., kraf g., taol g. ; **.** *das ist eben seine starke Seite,* eno emañ e greñv, eno emañ e graf, eno emañ e daol, eno emañ e grog ; **.** *das ist nicht meine starke Seite,* er poent-se n'on ket ur mailh (ur mestr, un tad den) / hennezh n'eo ket va c'hrog (n'eo ket ar c'hraf m'emaon em c'hreñvañ) / er poent-se n'emaon ket em c'hrog / gant ar c'hraf-se n'emaon ket em flom (em zaol) (Gregor), gant ar c'hraf-se n'emaon ket em boued (em bleud, em butun, em dour hag em geot), n'on ket gourdon bras ouzh an dra-se, n'on ket gwall bipi d'ober an dra-se ; **.** *stark in einer Wissenschaft,* ur mailh war ur skiant bennak, kreñv war ur skiant bennak ; **.** *das ist etwas stark !* se 'zo mont un tammig re bell ganti (lakaat war ar barr, mont re lark ganti, mont amplik dezhi, mont amplik ganti, lavaret un tammig ampl) ; **.** *das Recht des Stärkeren,* lezenn ar c'hreñvañ b., gwir an hini kreñvañ g. ; **.** *der Starke gegen den Schwachen,* an hini kreñv a-enep an hini blank ; **.** *starker Strick,* tamm mat a gordenn greñv g. ; **.** *die Familie ist sieben Personen stark,* seizh a zo anezho e-barzh an tiegezh, c'hoarvezout a ra an tiegezh-se eus seizh den ; **.** *zahlenmäßig gleich stark,* hegement ; **.** *wenn wir zahlenmäßig stärker gewesen wären,* mar bijemp bet ouzhpenn ; **.** *dieses Buch ist siebenhundert Seiten stark,* seizh kant pajenn a ya d'ober al levr-se, ul levr a seizh kant pajenn eo ; **.** *bis dahin ist es eine starke Stunde,* kreñv d'un eur e viot o vont di, un eur greñv a lakaot da vont di, ac'hanen di e vo ret bale un eur greñv, ac'hanen di ez eus un eurvezh vat a hent ; **.** *stark bevölkert,* stank ar boblañs ennañ, stank ar bobl ennañ / forzh poblet / poblet kaer (Gregor), poblek, poblet stank, stank an dud ennañ ; **.** *er hinkt immer stärker,* gwashaat a ra da gammañ, kreskiñ a ra da gammañ, kammoc'h-kammañ e teu da vezañ, kammañ a ra gwazh-ouzh-gwazh, kammañ a ra gwazh-àr-wazh, kammañ a ra gwashoc'h-gwazh, kammañ a ra gwashoc'h-gwashañ, souriñ a ra da gammañ, podekaat a ra muioc'h-mui, kammañ a ra muioc'h-mui ; **.** *er leidet stark,* ur boan vras a zo warnañ ; **.** *er blutete stark,* dont a rae ar gwad a vervadennoù eus e c'houli, e wad a ruilhe a-flav, e wad a rede a-boullad (a-radenn, a-riolenn, puilh), koll a rae e wad ken a silhe, redek a rae fonnus e wad eus e c'houli, redek a rae nerzhus e wad eus e c'houli, e wad a rede evel ur vammenn, skuilhañ a rae e wad a-boullad, skuilhañ a rae puilh e wad, diruilhal a rae ar gwad diwar e c'houli, plomañ a rae e wad evel ur gorzenn, bouilhoù gwad (bouilhadoù gwad) a strinke eus e c'houli, ar gwad a zerede a vouilhoù bras eus e c'houli, strinkañ a rae e wad gant puilhentez, gwall galz a wad a golle ; **.** *stark besucht,* darempredet-stank, diskenn ennañ ; **.** *stark hoffen,* bezañ leun a fiziañs, magañ ar brasañ fiziañs, magañ ur fiziañs hep muzul, magañ fiziañs vras (fiziañs a-dro-vat) ; **.** *stark arbeiten,* labourat tenn (start, evel ur c'hi, evel ur marc'h, evel ul loen), tramailhat evel ul loen, stardañ outi, stardañ warni, kiañ ouzh al labour, en em giañ ouzh al labour, kiañ d'al labour, kiañ, kiañ outi, kiañ e gorf, kolierañ, dosañ, dosiñ, turkañ, korfañ, labourat a-nerzh, lakaat leizh ar vourell, sachañ hardizh warni, reiñ bec'h d'ar c'hanab, reiñ bec'h dezhi, lakaat bec'h, plantañ bec'h, lardañ, kordañ da vat gant al labour, loeniñ, loeniñ e gorf, lopañ, poaniañ, c'hwezhañ e-barzh, daoudortañ war an tach, en em arastiñ ouzh al labour, breviñ e gorf ouzh al labour, bezañ a-stenn gant e labour, labourat a-dro-vat, na vouzhañ ouzh al labour ; **.** *stark verschuldet,* sammet a zle, gwriet a zle, bec'hiet gant an dleoù, Fañch ar Berr gantañ, stag e vag dre-holl, karget a zle (Gregor), dastumet kalz a zle gantañ, berniet a zle, taget a zle, dalc'het a bep lec'h ; **.** *er ist nicht so stark von der Wahrheit abgewichen wie sein Mittäter,* n'eo ket aet

keit eus ar wirionez hag e genwaller ; **.** *sich für eine Sache stark machen,* difenn ur gaoz bennak gant un ene abostol, sevel krog (bezañ difennour gredus) ur gaoz bennak, kabaliñ evit udb, taeriñ evit ur gaoz bennak ; **.** *die starke Präsenz der Kriegsmarine in Brest hat die Entwicklung von Handel und Fischerei stark gehemmt,* pouez ar morlu e Brest a zo bet ur skoilh bras da ziorroadur ar c'henwerzh hag ar pesketaerezh er porzh-mor ; [armerzh.] **.** *der starke Kursanstieg des Dollars,* kresk a-bik feur an dollar g. ; **.** *starker Preisanstieg,* kresk a-bik ar prizioù g. ; [kimiezh] **.** *starke Base,* bazenn greñv b., ; *starke Säure,* trenkenn greñv b. ; **2.** dreist, dispar, espar, euzhus mat, disheñvel, a-stroñs, kabidan, fiskal, forzh vat, a'r gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar penn, diouzh ar penn, eus ar gwellañ, P. gagn, ... n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ, ... n'emañ ket ar sifern gantañ, fiskal, entanus ; **.** *das ist echt stark !* n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! dispar eo ! dreist eo an dra-se ! biskoazh gwell ! biskoazh bravoc'h tra ! un ebat Doue eo ! ; **.** *das sieht stark aus,* brav eo da welet, n'eo ket ur vezh da welet, neuz en deus an dra-se, tres en deus an dra-se ; **3.** [yezh.] kemmus ; **.** *starkes Zeitwort, starkes Verb,* verb kemmus e bennrann g., verb direizh g.

starkbeleibt ag. : danzeat, korfet tev, korfek, teurennek, kofek, begeliek, bigofek, bidonek, bourounek, teuc'h, teuc'hek, hag en deus korf.

starkbesetzt ag. : leun a dud, leun-barr.

Starkbier n. (-s,-e) : [boued] bier kreñv g.

Starke(r) ag.k. g. : kreñv g., unan kreñv g., paotr gouest g., paotr reut g., paotr sonn g., paotr kapop g., paotr difall g., tarin a baotr g. ; *der Starke gegen den Schwachen,* an hini kreñv a-enep an hini blank.

Stärke b. (-,-n) : **1.** kreñvder g., kreñvded b., nerzh g., nerzhder g., kreñvadurezh b., kadarnded b., kadarnder g., starter g., started b., startijenn b., damani b. ; *die Stärke seiner Schläge,* nerzh e daolioù g. ; *an Stärke gewinnen,* mont war greñvaat, kreñvaat, nerzhañ, nerzhusaat, nerzhekaat, kadarnaat, dont da vezañ kreñvoc'h (fonnusoc'h), startaat ; *Intelligenz ist besser als Stärke,* gwelloc'h ijin eget nerzh ; *die Stärke eines Gefühls,* nerzh ur santad g. ; *die industrielle Stärke eines Landes,* damani c'hreantel ur vro b. ; **2.** kreñv g., krog g., kraf g., taol g. ; *das ist eben seine Stärke,* eno emañ e greñv, eno emañ e graf, eno emañ e daol, eno emañ e grog, hennezh eo e graf, hennezh eo e grog ; *das ist nicht meine Stärke,* er poent-se n'on ket ur mailh (ur mestr, un tad den) / hennezh n'eo ket va c'hrog (n'eo ket ar c'hraf m'emaon em c'hreñvañ) / er poent-se n'emaon ket em c'hrog / gant ar c'hraf-se n'emaon ket em flom (em zaol) (Gregor), gant ar c'hraf-se n'emaon ket em boued (em bleud, em butun, em dour hag em geot), n'on ket gourdon bras ouzh an dra-se, n'on ket gwall bipi d'ober an dra-se ; **3.** tevder g., tevded b., treuz g. ; *Stärke einer Mauer,* tevder ur voger g. (Gregor), treuz ur vur g. ; **4.** [gwiad.] ampez g. ; *mit Stärke kleistern,* ampezañ ; *die Stärke von etwas entfernen,* diampezañ udb, digaotañ udb ; *Entfernung der Stärke,* diampezadur g., diampezañ g. ; **5.** [bev., kegin.] fekul g. ; *aus Maniok Stärke gewinnen,* fekulañ maniok, eztennañ fekul eus ar maniok ; *tierische Stärke,* glikogen g. ; **6.** *Pferdestärke,* gremm kezeg (GK) g., marc'h-nerzh g., marc'h g. ; **7.** [lu] niver soudarded g., nerzh g.

stärkeartig ag. : ampezheñvel, amilek, e doare an ampez, a-zoare gant an ampez, a-seurt gant an ampez.

Stärkefabrik b. (-,-en) : **1.** uzin ampez b., ampezerezh b. ; **2.** fekulerezh b.

Stärkegewinnung b. (-) : **1.** ampezerezh g. ; **2.** fekulerezh g.

Stärkegummi n. (-s) : [kimiezh] dekstrin g.

stärkehaltig ag. : ampez ennañ, amilek, fekulek ; *stärkehaltiges Nahrungsmittel,* fekuleg g. [*liester* fekuleged] ; *stärkehaltige Wesensart,* fekulegezh b.

Stärkekleister g. (-s,-) : peg ampez g., kaot ampez g.

Stärkeleim g. (-s,-e) : ampez g. ; *den Stärkeleim von etwas entfernen,* diampezañ udb ; *Entfernung des Stärkeleims,* diampezadur g., diampezañ g.

Stärkemehl n. (-s) : [kegin.] bleud ampez g., fekul g. ; *in eine Speise Stärkemehl hinzutun,* fekulañ ur meuz, lakaat fekul e-barzh ur meuz.

stärken V.k.e. (hat gestärkt) : **1.** kreñvaat, nerzhekaat, nerzhusaat, nerzhañ, kadarnaat, sershaat, souten, sonnaat, startaat, bevaat, gwevnaat, kreskiñ ; *erneut stärken,* adstartaat ; *Butter stärkt mehr als Fleisch,* fonnusoc'h eo an amanenn eget ar c'hig, kalonekoc'h eo an amanenn eget ar c'hig, gremmusoc'h eo an amanenn eget ar c'hig, kreñvoc'h eo an amanenn eget ar c'hig ; *Arbeit macht das Leben süß, Faulheit stärkt die Glieder,* el labour emañ ar yec'hed, gwelloc'h koulskoude tec'hel - anez labourat, brec'h didorr ; *das Herz stärken,* kreñvaat ar galon ; *den Frieden stärken,* startaat ar peoc'h, kadarnaat ar peoc'h, lakaat da vont war gresk ar peoc'h e-touez an dud ; *jemandes Selbstvertrauen stärken,* sershaat u.b. war e gilhoroù, silañ emfiziañs e kalon u.b., tommañ kalon u.b., reiñ ton d'u.b., reiñ emfiziañs d'u.b., kreskiñ emfiziañs u.b. ; *die Muskeln stärken,* kigennañ ; *die Muskeln seiner Waden stärken,* ober kof-gar ; [armerzh.] *die Währung stärken,* sintrañ ar moneiz ; **2.** [gwiad.] ampezañ ; *einen Kragen stärken,* ampezañ ur c'houzougenn ; **3.** [dre skeud.] *jemandem das Rückgrat stärken,* reiñ harp d'u.b., reiñ skoazell d'u.b.

V.em. : **sich stärken** (hat sich (ak.) gestärkt) : **1.** nerzhekaat, nerzhusaat, kreñvaat, startaat, kadarnaat, nerzhañ, bevaat, en em greñvaat ; **2.** debriñ un tamm (un draig), krignat un tamm, boueta.

Stärken n. (-s) : [gwiad.] ampezerezh g., ampezañ g.

stärkend ag. : nerzhus, adnerzhus, … adnerzhañ, … nerzhekaat, nerzhekaus, startaus, kreñvaus, kalonek, kalonus, gremmus, reut, bividik, buhezekaus, hael da galon an den, ... a sikour da reiñ lusk d'ar galon ; *stärkende Nahrung,* magadur sonn g., magadur da reiñ nerzh, boued kreñvaus (nerzhekaus, gremmus, nerzhus, adnerzhus, startaus) g., magadur adnerzhañ g., boued reut g., boued fonnus g., boued a ra fonn vat g., boued kreñv g., boued kalonek g. ; *stärkende Luft,* aer a ro nerzh ha startijenn b./g. ; *ein stärkendes Mittel,* ul louzoù da reiñ nerzh en-dro g., ul louzoù nerzhekaat g., ul louzoù da reiñ begon en-dro g., ul louzoù kreñvaus (adnerzhus, nerzhekaus, gremmus, startaus) g., ul louzoù-kreñvaat g., ul louzoù adnerzhañ g., ul louzoù da zerc'hel an den en e blom g., ul louzoù hael da galon an den g., ul louzoù a sikour da reiñ lusk d'ar galon g.

Stärker g. (-s,-) : [gwiad.] ampezer g. [*liester* ampezerien].

Stärkewäsche b. (-,-n) : lienaj ampezet g.

Stärkezucker g. (-s) : [kimiezh] glukoz g., dekstroz g.

Starkgas n. (-es,-e) : [kimiezh] aezhenn uhelvec'h b.

starkgliederig ag. / **starkgliedrig** ag. : iziliek, iziliet kreñv.

starkknochig ag. : askornet mat.

starkleibig ag. : danzeat, korfet tev, korfek, teurennek, kofek, begeliek, bigofek, bidonek, bourounek, teuc'h, teuc'hek, kapop, ... en deus korf.

Starkleibigkeit b. (-) : korfelezh b., kuilhder g., kigder g., korfigell b., korfegezh b., teuregezh b., teuc'hded b., teuc'hder g., kapopted b.

Starkregen g. (-s) : tarzhad-dour g., rec'hin glav g., barrad-glav g., barr-glav g., kaouad c'hlav b., kaouad glav g., bodad glav g., rizennad c'hlav b., strañsad-glav g., striflad g., strinkad-glav g., skourrad-glav g., taolad dour g., torrad-glav g., barr-dour g., pil-dour g., pilad-dour g., pilad-glav g., dour-bil g., un dourbil a c'hlav g., glav puilh g., bouilhard g., struilh-dour g., struilhad-dour g., glav beuz g., glav dour-bil g., glav-pil g., glav-stok g.

starkschenkelig ag. : gaolek, morzhedek.

Starkstrom g. (-s,-ströme) : uhelvarr g., tredan uhelvarr g., tredanvarr uhel g., tredan voltadur uhel g. ; *an Starkstrom anschließen,* lugañ ouzh an uhelvarr.
Starkstromstecker g. (-s,-) : lugell uhelvarr g.
Stärkung b. (-,-en) : **1.** kreñvadur g., startadur g., souten g. ; **2.** harzell b., tamm harzell g., pred war ar prim g., predig g., gortozenn b.
Stärkungsmittel n. (-s,-) : louzoù da reiñ nerzh en-dro g., louzoù da reiñ begon en-dro g., louzoù kreñvaus (adnerzhus, adnerzhañ, gremmus, nerzhekaus, nerzhus) g., louzoù-kreñvaat g., danvez nerzh g., louzoù hael da galon an den g., louzoù a sikour da reiñ lusk d'ar galon g.
Stärkungstrunk g. (-s,-trünke) : banne startijenn g., banne hael da galon an den g., banne kalonek g., banne da reiñ begon en-dro g., banne a sikour da reiñ lusk d'ar galon g., banne adnerzhañ g.
Starlet n. (-s,-s) / **Starlett** n. (-s,-s) : steredennig b. [*liester* steredennigoù]
Starmatz g. (-es,-mätze) : P. *sellit ouzh* **Star²**.
starr ag. : **1.** sonn, sonnet, reut, dibleg ; *starre Seide,* seiz reut g. ; *starre Regenschirmstreben,* gwalinier dibleg an disglavier ls. ; *eine Crêpe so lange backen, bis sie starr wird wie ein Brett,* lezel ur grampouezhenn da boazhañ reut evel ur plankenn ; *eine starre Regel,* ur reolenn dir b., ur reolenn rust b., ur reolenn strizh b.
2. gourt, bav, bavet, kropet, kruget, nodet, seizet, morzet, mors, soret, sonnet, hourzet, mank, dibalamour, reut ; *starres Bein,* gar morzet b., gar soret b., gar kropet b., gar nodet b., gar morzet evel kegel ar vamm-gozh b., gar reut b. ; *mein Bein ist ganz starr,* deuet eo ar c'housk em gar, deuet eo va gar da vervel ouzhin, me a zo morzet va gar ouzhin, me a zo marv va gar ouzhin, me a zo morzet va gar evel kegel va mamm-gozh, mors-mors eo va gar, morzet (kropet, bav, gourt, nodet, seizet, soret, reut) eo va gar, sonnet eo va gar ouzhin, aet eo gourt va gar, gourdet eo va gar (Gregor) ; *starre Finger,* bizied bav(et), bizied gourt, bizied kropet (nodet, seizet, kleret, kruget, pistiget, reut), bizied aet an ivinrev enno, bizied krog an ivinrev enno, bizied morzet evel kegel ar vamm-gozh, bizied mors-mors ; *mein Arm ist ganz starr,* mank eo va brec'h, marv eo va brec'h ouzhin, deuet eo va brec'h da vervel ouzhin, morzet eo va brec'h ouzhin ; *meine Hand ist ganz starr,* mank eo va dorn, marv eo va dorn ouzhin, deuet eo va dorn da vervel ouzhin, morzet eo va dorn ouzhin ; *starr vor Kälte,* kleret, sonnet gant ar riv, treantet gant ar riv, kruget gant ar riv, kropet gant ar riv evel an naeron e-pad ar goañv, pintet gant ar riv, pistiget gant ar riv, rividik.
3. sonn, difiñv, par, diflach, difich, dilusk ; *starre Augen,* daoulagad sonn ls., daoulagad difiñv ls. ; *er hat einen starren Blick,* daoulagad sonn a zo en e benn ; *sein Blick war starr auf mich gerichtet,* e selloù a blave warnon, dislugerniñ a rae ouzhin, e zaoulagad a bare warnon, e selloù a bare warnon, e zaoulagad a chome paret warnon, chom a rae e lagad warnon, ne denne lagad ebet diwarnon, ne lame lagad ebet diwarnon, ne dec'he ket e zaoulagad diouzhin, derc'hel a rae e zaoulagad warnon, sellet a rae a-bann ouzhin, sellet a rae a-bik ouzhin, sellet a rae par ouzhin, derc'hel a rae e zaoulagad par warnon, daoulagata a rae ac'hanon, ne zibare ket e zaoulagad diwarnon, ned ae ket e selloù diwarnon, ne dec'he ket e selloù diwarnon, e zaoulagad a oa a-spi ganiñ, e zaoulagad a oa a-spi warnon.
4. [fizik] *starrer Körper, idealisierter starrer Festkörper,* sonnenn skouerel b., sonnenn andistummadus b.
5. *starr vor Staunen,* sebezet, sabatuet, sabaturet, alvaonet holl, kouezhet ar sabatur warnañ, badet, o stonkañ gant ar sebez, kalmet, mantret ; *starr vor Schreck,* sonnet gant an euzh, treantet gant an aon, mantret gant ar spont, hanter nodet gant ar spont, seizet gant ar spont, sonn gant ar spont, sklaset e wad en e wazhied gant ar spont, sklaset gant ar spont, stennet gant ar spont ; *starr vor Schüchternheit,* paorek.
6. dibleg, kalet, strizh, start ; *starre Prinzipien,* reolennoù buhez dibleg, pennaennoù dibleg ls. ; *starrer Charakter,* penn kalet a zen g., spered dibleg a zen g., reutvredeg g. [*liester* reutvredeien], den start g., den diaes ober outañ g., den teuc'h en em ober outañ g., mulgen b. [*liester* mulgened], penn koad g., mul bras g., paotr Kerbennek g., marc'h-mul a zen g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g., paotr pennek evel ur mul g., penn beuz g.
7. [polit.] *starre Wahlliste,* listenn sparlet b.
Starre b. (-) : **1.** reuter g., reuted b., tennder g., sonnder g., sonnded b. ; **2.** difiñv g., difiñvded b., fested b. ; **3.** pennegezh b., penverzegezh b., penverzerezh g., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., diblegusted b., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., kilhourzerezh g., kilverzerezh g. ; **4.** [mezeg.] ankiloz g., krop g., kropadur g., gourdadur g., morz g., morzadur g., bav g., bavadur g., nodadur g. ; **5.** [bred.] reudoni b.
starren V.gw. (hat gestarrt) : **1.** bezañ leun a, paotañ gant, fonnañ gant ; *eine Schlucht, wo nur totes Gestein starrt,* ur ganienn leun a reier sonn ha divuhez.
2. bezañ goloet-holl gant, bezañ bordilhet gant ; *von Schmutz starren, vor Schmutz starren, vor Dreck starren, von Dreck starren,* luc'hañ gant an hudurnez, bezañ lous evel un targazh, bezañ lous evel un hoc'h, bezañ lous evel un pemoc'h, bezañ lous-mezhus, bezañ ken hudur hag ar seizh pec'hed, bezañ hudur evel ar seizh pec'hed g., bezañ du ken na gomz, bezañ tarasennet-holl, bezañ ur gramenn (un ounezer) war an-unan, na vezañ nemet loustoni eus an-unan, bezañ kac'hus, bezañ lous-gagn, bezañ lous-brein, bezañ lous-pemoc'h, bezañ lous-lous, bezañ lous-teil, bezañ lous-spontus, bezañ lous evel ul laouenn, bezañ lous evel ar seizh pec'hed ; *bei ihm herrscht Unordnung und alles starrt vor Schmutz,* pep tra 'zo a-borc'hell en e di, pep tra 'zo a-benn-porc'hell en e di ; *von Gold starren,* **a)** pasamantet-holl gant aour, goloet-holl a vravigoù aour ; **b)** [dre skeud., sport] aet gantañ ur bern medalennoù aour ; *von Lanzen starren,* bezañ goafioù a-bik e pep lec'h ; *ganz Europa starrt in Waffen, ganz Europa starrt vor Waffen, ganz Europa starrt von Waffen,* armoù dreistpenn a zo en Europa, armoù a zo en Europa ken na wic'h.
3. [dre astenn.] *auf etwas (ak.) starren,* bezañ e zaoulagad o parañ war udb, chom e lagad war udb, na dennañ lagad ebet diwar udb, na lemel lagad ebet diwar udb, na dec'hout e zaoulagad diouzh udb, sellet a-bik ouzh udb, sellet par ouzh udb, derc'hel e zaoulagad par war udb, daoulagata udb, bezañ e selloù o parañ war udb, sellet a-bann ouzh udb, debriñ udb gant e selloù, chom da alvaoniñ ouzh udb, sellet pik ouzh udb, bezañ e zaoulagad o rigadella war udb ; *ins Leere starren,* bezañ beuzet en e brederiadennoù, bezañ kollet en e soñjoù, lonkañ soñjoù.
Starrflügler g. (-s,-) : [loen.] paleopter g. [*liester* paleoptered], amprevan paleopter g.
Starrheit b. (-) : **1.** reuter g., reuted b., tennder g., sonnder g., sonnded b., reudadenn b. ; **2.** difiñv g., difiñvded b., fested b. ; **3.** pennegezh b., penverzegezh b., penverzerezh g., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., diblegusted b., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., kilhourzerezh g., kilverzerezh g. ; **4.** [mezeg.] ankiloz g., krop g., kropadur g., gourdadur g., morz g., morzadur g., bav g., bavadur g., nodadur g. ; **5.** [bred.] reudoni b.
Starrkopf g. (-s,-köpfe) : penneg g. [*liester* penneien], klopenneg g. [*liester* klopenneien], penn maout g., skouarn gaoc'h b. [*liester* skouarnioù kaoc'h], skouarn gaoc'h a zen, kilhourz g. [*liester* kilhourzed], kilhourzenn b. [*liester* kilhourzenned], penn kalet a zen g., spered dibleg a zen g., reutvredeg g. [*liester* reutvredeien], den diaes ober outañ g., den teuc'h en em ober outañ g., den start g.,

penn tev g., penn touilh g., penndolog g., penn fall g., penn kalet g., penn du g., tourc'h-dall g., penn heurt g., penn beuz g., penn koad g., mulgen b. [*liester* mulgened], tarin a baotr g., mul bras g., paotr Kerbennek g., marc'h-mul a zen g., paotr pennek evel ur mul g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g. ; *das ist ein echter Starrkopf,* hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom - pennek eo evel ur marc'h-koad - hennezh a zo pennek evel ur mul - hennezh en deus lod e Kerbennek - ur marc'h-mul a zen a zo anezhañ.

starrköpfig ag. : **1.** aheurtet, pennek, penvers, dibleg, amjestr, reutvred, reutvredek, treuz, kilpennek, kilvers, start, moulbenn, moulbennek, empennadet, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, klopennek, kuladus, kilhours, kilhourzet, ourzet, ginet, beuz, eus Kerbennek, ur marc'h-mul a zen anezhañ, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, diaes ober outañ ; **2.** [kezeg] rach, kuladus, pennek, amjestr, direizh, amsent, kilvers ; *starrköpfiger Esel,* azen pennek g., azen rach g.

Starrköpfigkeit b. (-) : **1.** pennegezh b., penverzegezh b., penverzerezh g., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., kilverzerezh g., diblegusted b., kilhourzerezh g., reutvredegezh b. ; **2.** [kezeg] rach g.

Starrkrampf g. (-s) : [mezeg.] tetanoz g.

Starrleinen n. (-s) : [gwiad.] lien kreñv ha reut g., bougaran g.

Starrluftschiff n. (-s,-e) : aerlestr reut e framm g.

Starrolle b. (-,-n) : [film] pennroll g., roll pennañ g. ; *die Starrolle spielen,* bezañ e penn ar skritell.

Starrsinn g. (-s) : pennegezh b., penverzegezh b., penverzerezh g., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., pennad g., kilverzerezh g., diblegusted b., kilhourzerezh g., reutvredegezh b. ; *jemandem den Starrsinn vertreiben,* diaheurtiñ u.b., dibennadiñ u.b., diempenniñ u.b.

starrsinnig ag. : aheurtet, kilhourzet, pennek, penvers, dibleg, amjestr, treuz, kilpennek, kilvers, start, empennadet, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, klopennek, kuladus, kilhours, kalet, strizh, start, kilvers, ourzet, beuz, … na ra ken ar pezh a gar, eus Kerbennek, ur marc'h-mul a zen anezhañ, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, diaes ober outañ, reutvred, reutvredek ; *der ist ja ein starrsinniger Dummkopf,* pebezh penn-beuz diskiant ! ; **2.** [kezeg] rach, kuladus, pennek, amjestr, direizh, amsent, kilvers.

Starrsucht b. (-) : [mezeg.] katalepsia b., katalepsiezh b., darsonn g., P. kousked-foll g.

starrsüchtig ag. : [mezeg, dispredet] darsonnek, kataleptek.

Start g. (-s,-s/-e) : **1.** dibradadur g., dibradañ g., loc'h g., loc'hañ g., loc'hadur g. ; *Senkrechtstart,* dibradañ a-serzh g., dibradañ a-zerc'h g. ; *zum Start ansetzen,* bezañ war lusk, bezañ tost da loc'hañ ; **2.** [sport] **a)** linenn-loc'h b., aplud g., linenn an aplud b., par g. ; *fünf Pferde gehen an den Start,* pemp marc'h a zo war ar renk ; [redadeg, tud] *an den Start gehen,* klask e aplud ; *bei den 100 Metern an den Start gehen,* mont da redek ur c'hant metrad ; **b)** loc'h g., loc'hañ g. ; *Frühstart, Fehlstart,* loc'h c'hwitet g., loc'hañ toull g., loc'hañ didalvez g. ; *Blitzstart,* loc'hañ diwar dizh g. ; *einen schlechten Start haben,* loc'hañ fall.

Startbahn b. (-,-en) : **1.** [sport] leurenn loc'hañ b. ; **2.** [nij.] leurenn dibradañ b., roudenn dibradañ b., roudenn dinijal b.

Startband g. (-s,-bänder) : [sport] linenn-loc'h b., aplud g., linenn an aplud b.

startbereit ag. : prest da ziloc'hañ, pare da loc'hañ, darev da loc'hañ.

Startblock g. (-s,-blöcke) : [sport] **1.** [tachenn-sport] bloc'h-loc'hañ g., aplud g. ; **2.** [poull-neuñvial] bonn-loc'hañ g., tous-loc'hañ g.

starten V.gw. (ist gestartet) : loc'hañ, diloc'hañ, dibradañ, mont kuit, distekiñ, dizouarañ ; *das Flugzeug ist gerade gestartet,* dibrad eo ar c'harr-nij ; [sport] *blitzschnell starten,* loc'hañ diwar dizh ; *schlecht starten,* loc'hañ fall.

V.k.e. (hat gestartet) : **1.** kregiñ gant, stagañ gant, digeriñ, boulc'hañ, luskañ ; *eine Militäroperation starten,* luskañ ur wezhiad vilourel ; **2.** [fuzeenn] *eine Rakete starten,* bannañ ur fuzeenn ; **3.** [stlenn.] loc'hañ, lañsañ, luskañ, lankañ ; *den Druck starten,* lankañ ar moullañ, kregiñ gant ar moulladur ; *ein Programm starten,* luskañ ur goulev ; *die Suche starten,* luskañ an arglask ; *den Computer starten,* loc'hañ an urzhiataer, lañsañ an urzhiataer ; *den Computer neu starten,* adloc'hañ an urzhiataer, adlañsañ an urzhiataer ; *ein Spiel neu starten,* adlañsañ ur c'hoari ; **4.** *einen Coup starten,* c'hoari e daol.

Starten n. (-s) : [stlenn.] loc'hañ g., boulc'hañ g.

Starter g. (-s,-) : **1.** [kirri-tan] lañser g. [*liester* lañserioù], lañserez b., loc'her g. [*liester* loc'herioù], lusker g. [*liester* luskerioù], ardivink-lusker g. ; *den Starter betätigen,* sachañ war al lañserez, reiñ lañs d'ar c'heflusker, lakaat ar c'heflusker da vont en-dro, lañsañ ar c'heflusker, lakaat tro er c'heflusker ; **2.** [sport[1]] barner al linenn-loc'h g., lañser g. [*liester* lañserien] ; **3.** [sport[2]] kevezer g.

Starterlaubnis b. (-,-se) : [nij.] aotre da zibradañ g.

Startfeld n. (-s,-er) : [nij.] takad dibradañ g.

Startflagge b. (-,-n) : banniel al loc'hañ g.

Startfreigabe b. (-,-n) : [nij.] aotre da zibradañ g.

Startgeld n. (-es,-er) : yalc'had evit kregiñ b.

Starthilfe b. (-,-n) : **1.** skoaziadenn staliañ b. ; **2.** [kirri-tan] sikour evit loc'hañ b.

Starthilfekabel n. (-s,-) : fun loc'hañ b.

Startkapital n. (-s) : kevala postet e deroù an afer g.

startklar ag. : prest da ziloc'hañ, pare da loc'hañ, darev da loc'hañ.

Startlänge b. (-,-n) : hed dedreuzet gant un nijerez a-raok dibradañ g.

Startlinie b. (-,-n) : [sport] linenn-loc'h b., aplud g., linenn an aplud b., par g.

Startloch g. (-s,-löcher) : [sport] aplud g.

Startnummer b. (-,-n) : [sport] niverenn b.

Startplatz g. (-es,-plätze) : **1.** [nij.] tachenn dibradañ b. ; **2.** [sport] par g.

Startpunkt g. (-s,-) : poent-deroù g., poent loc'hañ g., lec'h loc'hañ g., penn hent g., diazez deraouiñ g., bon loc'hañ g.

Startrampe b. (-,-n) : [nij.] dinaou-bannañ g.

Startpistole b. (-,-n) : pistolenn lañsañ b.

Startprogramm n. (-s,-e) : [stlenn.] goulev deraouek g.

Startschuss g. (-es,-schüsse) : [sport] tenn al loc'hañ g., tenn lañsañ g.

Startverbot n. (-s,-e) : **1.** [sport] karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b. ; **2.** [nij.] difenn dibradañ g., berz dibradañ g., berzidigezh dibradañ b.

Startvorbereitungen ls. : [sport] *seine Startvorbereitungen treffen,* klask e aplud.

Stasi b. (-) : [*berradur evit* **Staatssicherheitsdienst**] [RDA] surentez diabarzh ar Stad b., Stasi b.

Statement n. (-s,-s) : kemennadenn ofisiel b.

Stater g. (-s,-e) : [moneiz, istor] stater g. [*liester* staterioù].

Statik b. (-) : **1.** savoniezh b. ; *Hydrostatik,* doursavoniezh b., hidrostatik g. ; *Fluidstatik,* savoniezh an heverennoù b. ; *Aerostatik,* aerostatik g., aersavoniezh b., savoniezh an

aezhennoù b. ; [preder.] *soziale Statik,* savoniezh ar gevredigezh b. ; **2.** diasav g. ; **3.** diasavelezh b., diasavegezh b.
Statiker g. (-s,-) : ijinour eus ar sevel tiez hag al labourioù foran arbennikaet war ar savoniezh g.
Statikerin b. (-,-nen) : ijinourez eus ar sevel tiez hag al labourioù foran arbennikaet war ar savoniezh b.
Station b. (-,-en) : **1.** arsavlec'h g., arsav g., ehan g., lec'h-ehan g., ehanlec'h g. ; *auf jeder Station halten,* ober un arsav e pep ti-gar.
2. ehan g., arsav g., chomadenn b., tard g., harp g., lojadenn b. ; *irgendwo Station machen,* ober ul lojadenn en ul lec'h bennak ; *eine lange Station in einer Stadt,* un ehan hir en ur gêr, ur pennad mat a amzer (un herrad mat a amzer) e-barzh ur gêr.
3. *freie Station haben,* kaout ti hag aoz digoust, debriñ ha lojañ digoust.
4. [relij.] **1.** arsav Hent ar Groaz g. ; **2.** taolenn b. ; *Stationen des Kreuzweges,* taolennoù Hent ar Groaz.
5. [klañvdi] rann b., unvez klañvdiañ b.
6. [skingomz] skingaser g., skinva g.
7. hanva g. ; *Wetterstation,* hanva hinouriezh g., hanva hinadouriezh g. ; [stlenn.] *Workstation,* hanva labour g.
stationär ag. : **1.** arsavel, difiñv ; *stationäres Hochdruckgebiet,* uhelvan pad g. ; *relativ stationäres Hochdruckgebiet,* uhelvan dambad g. ; **2.** [mezeg.] en ospital ; *jemanden stationär behandeln,* intent ouzh u.b. en ospital, prederiañ ouzh u.b. en ospital, ober war-dro u.b. (ober diouzh u.b.) en ospital ; *stationäre Behandlung,* intentoù en ospital ls., prederioù en ospital ls. ; **3.** [bev.] : *stationärer Parasitismus,* arvevadezh padek b. ; **4.** [mat.] kestal ; *stationäre Folge, stationäre Sequenz, stationäre Reihe,* heuliad kestal g. ; *stationärer Punkt,* poent kestal g. ; **5.** [armerzh.] *stationäre Wirtschaft,* armerzh kestal g. ; **6.** [fizik] *stationärer Vorgang, stationärer Zustand,* stad kestal b.
Stationarität b. (-) : kestalezh b., kestalded b. ; *Stationarität der Wirtschaft,* kestalded armerzhel b. ; *Stationarität der Bevölkerung,* kestalded poblañsel b.
Stationenweg g. (-s) : [relij.] hent ar Groaz g.
stationieren V.k.e. (hat stationiert) : **1.** lakaat en ul lec'h bennak, staliañ, enstaliñ, diazezañ ; **2.** [lu] lakaat en arsav.
stationiert ag. : [lu] en arsav ; *stationierte Truppen,* rejimantoù en arsav ls.
Stationierung b. (-,-en) : **1.** staliadur g., enstaladur g., diazezadur g., lakidigezh b. ; **2.** [lu] arsavadur g.
Stationsaltar g. (-s,-altäre) : [relij.] *Stationsaltar zur Aufstellung des Allerheiligsten bei Prozessionen,* telt g.
Stationsarzt g. (-es,-ärzte) : [mezeg.] pennvezeg g., penn ar rann g.
Stationsärztin b. (-,-nen) : [mezeg.] pennvezegez b., penn ar rann g.
Stationsassistent g. (-en,-en) : eil rener an ti-gar g.
Stationskaplanei b. (-,-en) : [relij.] iliz-trev b., iliz trevel b.
Stationsschiff n. (-s,-e) : [merdead.] lestr stag ouzh ur rannvor g.
Stationsschwester b. (-,-n) : [mezeg.] evezhierez b.
Stationsvorsteher g. (-s,-) : rener an ti-gar g.
statisch ag. : **1.** arsavel, diflach, dilusk, diasavel, diasavek, savoniel, savoniezhel ; *statische Elektrizität,* tredan diasavel g. ; [fizik] *statischer Druck,* gwask diasavel g. ; *statische Unwucht,* dodromm diasavel g. ; *statischer Zustand,* diasav g. ; [stlenn.] *statische Speicheranforderung,* derannañ diasavel g. ; **2.** statek, stadel ; [yezh.] *statisches Verb,* verb stadel g. ; [stlenn.] *statischer Speicher, statisches RAM,* memor statek b. ; **3.** [armerzh.] kestal ; *statische Wirtschaft,* armerzh kestal g. ; **4.** [kirri-tan] *statische Vorspur,* kensturegezh ar rodoù a-raok b.
stätisch ag. : [kezeg] amjestr, direizh, amsent, kilvers, rach, pennek.
Statist g. (-en,-en) : [film] ledaktor g., ledc'hoarier g., c'hoarier a-eilrenk g., dremmour eilroll g. ; *Arbeit als Statist,* ledc'hoari g.
Statistenrolle b. (-,-n) : eilroll g.
Statisterie b. (-) : [film] *die Statisterie,* al ledc'hoarierien ls., an dremmourien eilroll ls.
Statistik b. (-,-en) : **1.** feurjed g., feurjedadenn b., stadegenn b. [*liester* stadegoù], feurdaolenn g. ; **2.** stadegouriezh b., feurjedoniezh b., feurjedouriezh b. ; *soziale Statistik,* stadegouriezh kevredadel b.
Statistiker g. (-s,-) : stadegour g., feurjedour g.
Statistikerin b. (-,-nen) : stadegourez b., feurjedourez b.
Statistin b. (-,-nen) : [film] ledaktorez b., ledc'hoarierez b., c'hoarierez a-eilrenk b., dremmourez eilroll b.
statistisch ag. : stadegel, feurjedek ; *statistisches Amt,* burev (servij g., gwazadur g.) ar feurjed g. ; *statistisches Gesetz,* savelenn stadegel b. ; *statistische Methode,* hentenn feurjedek b., hentenn stadegel b. ; *statistische Analyse,* dezrann stadegel g. ; *statistische Verteilung,* dasparzh stadegel b. ; *statistische Gesetzmäßigkeit, statistische Regelhaftigkeit,* reoliegezh stadegel b.
Adv. : ent-stadegel ; *statistisches Bild, statistische Aufstellung, statistische Tabelle,* taolenn stadegel b.
stativ ag. : [yezh.] stadel ; *statives Verb,* verb stadel g.
Stativ n. (-s,-e) : marc'h-koad g., marc'h g., trebez g.
Statokonie b. (-/-n) : [korf., bev.] otolit g. [*liester* otolitoù].
Statolith g. (-en/-s,-en/-e) : **1.** [korf., bev.] otolit g. [*liester* otolitoù] ; **2.** [louza., bev..] statolit g. [*liester* statolitoù].
Stator g. (-s,-en) : [tekn.] stator g. [*liester* statorioù].
Statt / statt[1] b. (-) : lec'h g. ; *an seiner statt,* en e lec'h, evitañ, en e anv ; *an Kindes statt annehmen*, kemer da vugel (da vab, da verc'h) ; [gwir] *Annahme eines Kindes, Annahme als Kind, Annahme an Kindes statt,* advugelañ g., advabañ g., advabadur g., adverc'hañ g., advugelerezh g., advaberezh g., adverc'herezh g., perc'hennadenn b., perc'hennadur g., perc'hennidigezh b. ; *Kindesverhältnis durch Annahme an Kindes statt,* advabelezh b. ; *an Eides statt,* e lec'h ul le, e plas ul le ; *ein gutes Wort findet eine gute Statt,* ur gomz lavaret e poent vat a zo gwelloc'h eget div re ziwezhat.
statt[2] araog. (gen.) : e-lec'h, e plas ; *statt meiner,* em lec'h, em flas, evidon ; *statt aller Antworten,* e-lec'h respont, e-giz respont.
statt[3] zu stag. isurzh. : e-lec'h, e plas, kentoc'h eget ; *statt zu weinen,* e-lec'h gouelañ, e-lec'h leñvañ, e plas gouelañ, e plas leñvañ, kentoc'h eget gouelañ, kentoc'h eget leñvañ.
statt[4] dass stag. isurzh. : e-lec'h, e plas ; *statt dass du heute kommst,* e-lec'h dont hiziv.
Stätte b. (-,-n) : **1.** lec'h g., lec'hienn b., load g. ; *keine bleibende Stätte finden,* bevañ baleant, na badout neblec'h, na badout e revr e nep lec'h, na badout e revr neblec'h, na gaout ur revr da azezañ, na c'hallout remziñ neblec'h, bezañ atav o vont du-mañ du-hont dre ar vro evel ar Boudedeo, na badout e lec'h ebet, bezañ kemenerien en e dreid, bezañ holen kras en e revr, bezañ poazh a revr, bezañ atav o vale dre ar broezioù (Gregor) ; *historische Stätte,* lec'h istorel g., lec'hienn istorel b. ; *archäologische Stätte,* lec'hienn henoniel b., lec'hienn arkeologek b. ; *Fortpflanzungsstätte,* lec'h gouennañ g. ; [relij.] *die Heiligen Stätten,* al lec'hioù santel ls. ; *heilige Stätte, Kultstätte,* neved g., nevedenn b., santual g., gourneved g., lec'h sakr g., lec'h devot g. ; **2.** [mengleuz.] gwiskad g., gwelead g., gwazhenn b.
stattfinden V.gw. (fand statt / hat stattgefunden) : darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dichañsañ, chañsañ, en em gavout, erruout, kouchañ, kouezhañ, paseal, bezañ dalc'het, tremen,

bezañ ; *dort soll das Festessen stattfinden,* du-mañ eo emañ hor banvez da vezañ ; *wann findet die nächste Versammlung statt ?* pegoulz e vo an emvod kentañ ? ; *die Olympischen Sommerspiele 2012 fanden in London statt,* e Londrez e voe dalc'het C'hoarioù Olimpek an hañv 2012 ; *die Sitzung findet morgen um zehn Uhr statt,* dalc'het e vo an emvod warc'hoazh da zek eur ; *ihre Heirat fand am Mittwoch vorher statt,* hec'h eured a oa d'ar Merc'her a-raok ; *der Kongress findet in Düsseldorf statt,* dalc'het e vo ar c'hendalc'h e Düsseldorf, e Düsseldorf emañ ar c'hendalc'h da vezañ ; *die Wahlen finden nächsten Sonntag statt,* disul emañ ar votadeg ; [tennerezh d'ar bilh] *die Auslosung findet morgen statt,* an tennañ a vo graet warc'hoazh, an tenn a vo graet warc'hoazh, warc'hoazh e vo savet an tenn ; *während die Tagung stattfand,* e-pad an dalc'h (Gregor), e-pad dalc'h ar breudoù, e-kerzh an dalc'h, e-kerzh an dalc'h-azez ; *Land, in dem keine Kriegshandlungen stattfinden,* bro divrezel b. ; *zweimal wöchentlich stattfindend,* divsizhuniek, ... a c'hoarvez div wech ar sizhun ; *was danach stattfand,* ar pezh a voe goude ; *alle vier Jahre stattfindend,* pevarbloaziek.

Stattfinden n. (-s) : dalc'h g.

stattgeben V.gw. (dat.) (gibt statt / gab statt / hat stattgegeben) : seveniñ, aotren, reiñ e asant da, asantiñ da, darbenn ; *einem Gesuch stattgeben, einer Bitte stattgeben,* reiñ e asant d'ur goulenn, klevet ouzh goulenn u.b., reiñ e c'houlenn d'u.b., reiñ respont vat d'u.b., aotren ur goulenn, aotren d'u.b. ar pezh a c'houlenn, asantiñ d'ur goulenn, asantiñ da c'hoant u.b., grataat ur goulenn, reiñ e c'hrad d'ur goulenn, asantiñ d'ur reked, seveniñ ur reked, seveniñ ur c'hoant, ober e zivizoù d'u.b., klevet ouzh goulenn u.b., darbenn ur goulenn.

statthaben V.gw. (hat statt / hatte statt / hat stattgehabt) : darvezout, c'hoarvezout, degouezhout, dichañsañ, en em gavout, erruout.

statthaft ag. : aotreet, degemeradus, da gemer e kont, darbennadus, … a c'heller degemer, lañvas.

Statthaftigkeit b. (-) : [gwir] darbennadusted b., degemeradusted b., degemeraduster g. ; *Statthaftigkeit der Klage,* darbennadusted ar c'hlemm b.

Statthalter g. (-s,-) : gouarnour a-berzh ar roue g., gouarner a-berzh ar roue g., besroue g., prokoñsul g.

Statthalterschaft b. (-,-en) : [istor] letanañs b., gouarnaour g.

stattlich ag. : **1.** ec'hon, mentek, bras-bras, bras-meurbet, bras-kenañ, bras-divent, dirveur, pezh foeltrenn, mell, pikol, pikolenn, mellad, pezhiad, pezh mell, pikoloù, pikolennoù, pezhioù, moñs, moñsoù ; *ein stattliches Gebäude,* ur pezh mell savadur g., ur savadur a-zoare g., ur savadur mentek g.

2. [dre skeud.] kaer, mat, a-zoare, a-feson, ouesk, stummet mat ; *stattliches Aussehen, stattliche Haltung,* doare-vras g., tres kaer g., neuz kaer b., neuz vat b., feson vat b., stad b., troc'h g., diskouez kaer g. ; *seine stattliche Haltung, sein stattliches Aussehen,* an neuz vat anezhañ b. ; *er ist eine stattliche Erscheinung, er sieht stattlich aus,* difediñ a ra, un den stummet mat eo, tres kaer a zo warnañ, neuz kaer en deus, hennezh a zo askornet mat ha livet kaer, doare-vras en deus, stad a zo ennañ, un den a stad eo, un den a droc'h eo, un den a-stroñs eo, un den brav e dreuz eo, ur paotr lipet eo, un tres kaer a zen eo, un den a dres eo, un den treset mat eo, un den kaer an taol anezhañ eo, un neuz vat a zen eo, ur stumm mat a zen eo, un arvez brav a zen eo, diskouez kaer en deus ; *eine stattliche Geldsumme,* un dornad (un tousegad, ur c'hementad) mat a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g., un dailhenn vat a arc'hant b., ur bern arc'hant g., ur pezhiad moneiz g., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., ur somm vras a arc'hant b., arc'hantoù bras ls., arc'hant bras g., arc'hant mat g., ur yalc'hadig vat a arc'hant b., un dornad brav a arc'hant g., ur poullad brav a arc'hant g., arc'hant e-leizh g., meur a wenneg, peadra en arc'hant g., ur sammad bravik a arc'hant g. ; *in stattlicher Anzahl,* pezh a garer, forzh pegement, ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, mui-pegen-mui, niverus-meurbet.

Stattlichkeit b. (-) : tres kaer g., diskouez kaer g., neuz vat b., doare-vras g., feson vat b., stad b., troc'h g., oueskter g., oueskted b.

statuarisch ag. : **1.** skulterezhel, kizelladurel, kizellet ; **2.** *statuarischer Marmor,* marbr delwenniñ g. ; *Jupiter statuarisch darstellen,* delwenniñ Yaou.

Statue b. (-,-n) : delwenn b., P. skeudenn vein b. [*liester* skeudennoù mein] ; *eine Statue meißeln,* kizellañ un delwenn ; *ein Statue in eine Kirche hinstellen,* troniñ un delwenn en un iliz ; *eine Statue aufstellen,* sevel un delwenn ; *Aufstellen einer Statue,* savidigezh un delwenn b. ; *Christusstatuen aus Elfenbein,* kristoù olifant ls., kristoù ivor ls. ; *ikonische Statue,* delwenn ikonek b. ; *eine grob behaute Statue, eine grob behauene Statue,* ur skeudenn patromet gros b. ; *den ganzen Körper darstellende Statue,* delwenn a-bezh b. ; *sie stemmten die Statue in die Höhe, um ihre Kraft zu erproben,* dibradañ a raent an delwenn a-grog-brec'h evit klask o nerzh.

Statuette b. (-,-n) : delwennig b. [*liester* delwennigoù], boulomig g. [*liester* boulomigoù] ; *Statuette aus Elfenbein,* delwennig ivor b., delwennig olifant b.

statuieren V.k.e. (hat statuiert) : **1.** divizout, reizhennañ, statudañ ; **2.** *ein Exempel statuieren,* kastizañ u.b. evit deskiñ skiant d'ar re all, kastizañ u.b. evit plantañ kentel gant ar re all, kastizañ u.b. evit reiñ kentel d'ar re all (evit kenteliañ ar re all, evit ober skol d'ar re all, evit skoueriañ ar re all) (Gregor), reiñ udb da gentel d'an holl.

Statur b. (-,-en) : savder g., ment b., mentelezh b., korfadur g., korfadurezh b., korfegezh b., gobari g., tailh g./b. ; *zierlich von Statur,* mentet dister ; *von mittlerer Statur,* krennik, krenn, krennvent, mentet krenn, etre daou, etre an daou, a vent etre, a vent krenn, na bras na bihan ; *ein Mensch von mittlerer Statur,* ur c'hreiz denig g., ur c'hreiz den g., ur c'hreiz unan g., ur c'hrennden g. ; *von großer Statur,* uhelventek, bras e vent, mentek, a vent vrav, bras a vent, mentet uhel, eus un dailh vrav, bras ar bern anezhañ, galloudus, mentet bras ; *ein Mensch von großer Statur,* un den postek-brav g., un den a vent vras g.

Status g. (-,-) : stad b., saviad g., statud g., dezvad g., staelad g. ; *gesellschaftlicher Status, sozialer Status,* staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel g. ; *der Status der Frau im Islam und im Katholizismus,* dezvad ar vaouez en islam hag er gatoligiezh g. ; *Berufe mit dem niedrigsten sozialen Status,* micherioù izelañ ls. ; *Status einer nicht Krieg führenden Macht,* anvellerezh g.

Status quo g. (-,-) : stad an traoù evel m'emaint b., stad 'zo b. ; *den Status quo aufrechterhalten,* derc'hel d'ar stad 'zo.

Statussymbol n. (-s,-e) : arouez ar staelad kevredigezhel b., arouez ar saviad kevredigezhel b., anad pinvidigezh g.

Statuszeile b. (-,-n) : [stlenn.] linenn stad b., linenn statud b.

Statut n. (-s,-en) : **1.** saviad g., statud g., reizhenn b., dezvad g., reolenn-diazez b., reoladur g. ; *die Statuten eines Vereins aufstellen, die Statuten eines Vereins aufsetzen,* sevel reizhennoù ur gevredigezh, sevel dezvad ur gevredigezh, reizhennañ ur gevredigezh ; **2.** [armerzh., Bro-Suis] *Statuten,* dezvad gwirel g.

statutarisch ag. : statudel, reoladurel, dezvadel.

statutengemäß ag. : diouzh ar statudoù, hervez ar statudoù, diouzh ar reizhennoù, hervez ar reizhennoù.

statutenwidrig ag. : kontrol d'ar statudoù, kontrol d'ar reizhennoù.

Stau g. (-s,-s/-e) : **1.** stank g., stankad g., stankadur g., bardell b., stankell b., fardell b., stoc'h g. ; *das Wasser im Stau halten,*

stankañ (mirout ouzh) red an dour, fardellañ, lakaat an dour da vervel ; **2.** [tremenerezh kirri] strobadur g., strobad-kirri g., rouestl-kirri g., luziasenn girri b., stouv g., stouvadenn b., stankadenn b. ; **3.** *Aggressionsstau,* diarbennerezh ar c'hoant tagañ g., arvoustrañ ar c'hoant tagañ g.

Stauanlage b. (-,-n) : stignad stankañ g.

Staub g. (-s, *ls. tekn. :* -e/Stäube) : **1.** poultr g., poultrenn b., uloc'h g., huan g., hue g., uzien str., bleud g., bleudenn b., brennenn b., eufl str. ; *feiner Staub,* dumenn b. ; *den Staub abwischen,* diboultrañ, diboultrennañ ; *Staub einatmen,* lonkañ poultrenn, lonkañ huan, lonkañ uloc'h ; *den Staub von seinem Mantel abschütteln,* ober un tamm hej (un tamm difretañ) d'e vantell d'he diboultrennañ ; *zu Staub werden, zu Staub zerfallen,* kouezhañ e ludu, mont e poultr, mont da boultrenn (da vleud), poultrenniñ, bezañ brein-puzuilh, bezañ kozh-puzuilh ; *Wasser bindet Staub,* gant dour e vez lazhet ar boultrenn ; *den Staub besprühen,* lazhañ ar boultrenn, strimpiñ dour war ar boultrenn, skeiñ ur strinkadenn zour war ar boultrenn ; *der Regen hat gerade gereicht, den Staub zu besprühen,* n'eus ket graet kalz a c'hlav met kement ha lazhañ ar boultrenn ; *sich mit Staub bedecken,* poultrenniñ, hueiñ, huaniñ ; *feiner Staub tänzelt im Sonnenschein,* gwelet e vez poultrennoùigoù o tañsigellat e bannoù an heol, gwelet e vez eufl o plavañ e bannoù an heol ; *der Staub legt sich,* kouchañ a ra ar boultrenn ; *Straßenstaub,* fuienn b. ; [fizik] *kosmischer Staub,* uzien kosmek str., eufl kosmek str. ; *radioaktiver Staub,* poultr skinoberiek g., brennennoù skinoberiek ls. ; *der Staub vertrocknete mir die Kehle,* sec'h e veze va c'horzailhenn gant ar boultrenn ; *Asche zu Asche, Staub zu Staub / ihr seid Staub und zu Staub sollt ihr wieder werden,* ned oc'h nemet poultr ha distreiñ a reot e poultr. **2.** [dre skeud.] *etwas in den Staub treten,* disprizañ (disprizout) udb, ober fae war (ouzh, eus) udb ; *jemanden in den Staub ziehen,* kailharañ enor u.b., divrudañ (gwallvrudañ, fallvrudañ) u.b., ober anv fall ouzh u.b., reiñ gwallvrud d'u.b., dichekal u.b., mastariñ brud vat u.b., duañ brud vat u.b., louzañ brud vat u.b., diskar (dispenn) brud u.b., binimañ u.b., chaokat u.b., chaokat brud u.b., chaokat a-enep u.b., gwashaat u.b., lakaat brud u.b. da vont da ludu ; *sich aus dem Staube machen,* ober botoù kazel, lakaat e seulioù en e c'hodell, rankout he c'hribat, kribat anezhi, kribat er-maez, skarzhañ er-maez, skubañ er-maez, dilorañ an dachenn, riñsañ an dachenn, ober gar, karzhañ fonnusañ ma c'haller, skampañ kuit, fourchiñ, skrabañ kuit, fardiñ kuit, sachañ gantañ, tennañ gantañ, skarañ, mont diwar skizh, ober gaol, fanisañ, diloriñ, kanellat, diskampañ, troc'hañ kuit, diriñsañ kuit, riñsañ, kantenniñ, terriñ e nask, sevel ar c'hamp, disvantañ kuit, jilgammañ, skarañ mibin, skarañ douar, skarañ er ouinell, en em dennañ, en em sachañ, sachañ e skasoù, sachañ e c'har, sachañ e dreid, sachañ e loaioù, sachañ ar c'har (ar c'hroc'hen, al lêr, ar revr, an skasoù, an ivinoù) gant an-unan (*e c'har, e groc'hen, e lêr, e revr, e skasoù, e ivinoù gantañ / he gar, he c'hroc'hen, he lêr, he revr, he skasoù, hec'h ivinoù ganti h.a.*), ober gardenn, gallout kavout hed e c'har, kemer hed e c'har, gallout kavout hed e votez, rahouenniñ kuit, kravat, kravat kuit, kravat gantañ, kribañ, kavout e ribouloù da dec'hel, klask e ribouloù, klask e ribinoù, en em skrabañ, flipat er-maez, mont diwar skizh, skijañ, mont d'an tarv, mont d'an tarv-ruz, partial d'an tarv, partial evel un tenn, en em riklañ, en em riklañ kuit, ripañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em ziskrapañ ; *er hat sich aus dem Staube gemacht,* kantennet eo, skubet en deus ar ouinell, harpet en deus ar vanell, skaret en deus douar, kravet kuit eo, ranket en deus he c'hribat, kribet en deus anezhi, kribet eo er-maez, diloret en deus an dachenn, riñset en deus an dachenn ; *viel Staub aufwirbeln,* ober trouz bras, ober reuz, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, ober un trouz ar mil diaoul en-dro d'udb, ober ur bern reuz en-dro d'udb, ober ur bern charre en-dro d'udb, ober ur bern charre gant udb, ober gwelien gant udb, ober c'hoari gaer gant udb, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, ober kalz a reuz evit netra, loeniñ, ober ur vosenn, c'hoari (ober) an diaoul hag e bevar, ober e zen gars ; *jemandem Staub in die Augen streuen,* teurel ludu e daoulagad u.b., reiñ ludu d'u.b. e lec'h butun, ober muioc'h a deil eget a blouz, alaouriñ an neudenn d'u.b., reiñ kañvaled da blomañ d'u.b., lakaat da grazañ, reiñ kelien (kañvaled, poulc'hennoù, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., paskañ lus d'u.b, reiñ treujoù e-lec'h bleñchoù d'an hini 'zo bras e c'henoù.

Staubabscheider g. (-s,-) : [tekn.] diboultrenner g. [*liester* diboultrennerioù].

Stauband n. (-s,-bänder) : [mezeg.] sparl-berr g.

staubbedeckt ag. : poultrennek, poultrek, hueek, goloet a boultrenn, goloet a huan.

Staubbesen g. (-s,-) : barr-plu g., barr-pluñv g., balaennig-plu b.

Staubbeutel g. (-s,-) : [louza.] anter g., bleudgell b., goaf g., blev str. ; *extrorse Staubbeutel,* anteroù diavaezek ls.

Staubblatt n. (-s,-blätter) : [louza.] bleudgell b., anter g., goaf g., blev str. ; *Staubblätter und Stempel, Staubblätter und Pistille,* daredoù ha goafioù ; *mit Staubblättern versehen, mit Staubblättern ausgerüstet,* goafek.

Staubblatt- : [louza.] … goaf.

Staubblüte b. (-,-n) : [louza.] bleunienn bar b.

Staubbürste b. (-,-n) : barr-skuber g.

Stäubchen n. (-s,-) : **1.** eufl str., poultrenenn b., hueenn b., elfenn boultr b., elfenn uloc'h b., elfenn huan b., mouchad g. ; **2.** [dre skeud.] *kein Stäubchen Wahrheit,* ger gwir ebet, gaou leizh an neud, gaou hed an neudenn, tri gaou bep daou c'her.

Staubdeckel g. (-s,-) : [eurieroù] golo gwarez g., goulc'her gwarez g.

staubdicht ag. : didreuzus d'ar boultrenn, didreuzus d'ar poultr.

Staubecken n. (-s,-) : stank b.

stauben V.dibers. (hat gestaubt) : *es staubt,* uloc'h (huan, poultr, poultrenn) a zo, fuiñ a ra.

stäuben V.k.e. (hat gestäubt) : **1.** diboultrennañ, diboultrañ ; **2.** gwentañ, nizañ, nizat ; *die Spreu von den Körnern stäuben,* dibellañ ar greun ; **3.** poultrennañ, strewiñ a gementadoù bihan ; *Pfeffer auf etwas stäuben,* lakaat pebr war udb., strinkañ un tamm pebr war udb.

Stäuber g. (-s,-) : barr-plu g., barr-pluñv g., balaennig-plu b.

Staubfaden g. (-s,-fäden) : [louza.] anter g., bleudgell b., goaf g., blev str.

staubfein ag. : munutoc'h eget eufl, bihan-meurbet, munut evel un euflennig, munut evel pell, munut evel ur bellenn, ken munut ha ludu.

Staubflocke b. (-,-n) : uloc'h str./g., uloc'henn b., stloagenn b., pilpouz g.

staubfrei ag. : naet a boultrenn, diboultrenn.

Staubflügler g. (-s,-) : [loen.] lepidopter g. [*liester* lepidoptered], skantaskelleg g. [*liester* skantaskelleged].

Staubgefäß n. (-es,-e) : [louza.] bleudgell b., anter g., goaf g., blev str.

staubig ag. : poultrennek, poultrek, hueek, goloet a boultrenn, goloet a huan ; *staubig werden,* poultrenniñ, hueiñ, huaniñ. ; *die Hühner hatten sich auf den staubigen Boden gelegt,* edo plavet (kluchet) ar yer e-touez ar boultrenn.

Staubinde b. (-,-n) : [mezeg.] sparl-berr g.

Staubkamm g. (-s,-kämme) : krib tanav b., krib stank b., krib stank ar gwaskoù enni b.

Staubkittel g. (-s,-) : mantell skañv gwarez b., flotantenn b.

Staubkohle b. (-) : poultr-glaou g.

Staubkorn n. (-s,-körner) : poultrenenn b., hueenn b., elfenn boultr b., elfenn uloc'h b., elfenn huan b.
Staublaus b. (-,-läuse) : [loen.] psokopter g. [*liester* psokoptered].
Stäubling g. (-s,-e) : [louza.] louf-bleiz g., puferig g., puferig-an-douar g., vi-douar g., kalon-douseg b., kaoc'h-bleiz g.
staublos ag. : naet a boultrenn, diboultrenn.
Staublunge b. (-,-n) : [mezeg.] silikoz b., pneumokonioz g.
Staubmantel g. (-s,-mäntel) : mantell skañv gwarez b., flotantenn b.
Staubmühle b. (-,-n) : [labour-douar] gwenter g. [*liester* gwenterioù], gwenterez b. [*liester* gwenterezioù], gwentell b. [*liester* gwentelloù], nizerez b., tilherez b., milin-wenterez b., meilh nizat b., avelerez b. ; *Öffnung einer Staubmühle,* toull-avel g.
Staubpartikel n. (-s,-) : pilpouz g., poultrenenn b., hueenn b., elfenn boultr b., elfenn uloc'h b., elfenn huan b.
Staubregen g. (-s) : lugachenn b., libistrenn b., litenn b., ailhenn b., uzenn b., stufagn g., glav tanav g., glav plaen g., glav bihan g., glizhenn b., glav-kemener g., avel lart g., glavig g., glav munut g., glav tamouezet g., glebiadenn b., glizhaj g., glizhetez b., lusenn b., mastarenn b., mouestijenn b., amzer lous g., amzer dampous b., amzer dampouzek b., amzer vrein g., amzer c'hleb g.
Staubrett n. (-s,-er) : rañvell b., pal b. [*liester* palioù, pili].
Staubsand g. (-s) : sabron str.
staubsaugen V.k.e. (staubsaugte / saugte Staub // hat gestaubsaugt / hat Staub gesaugt) : tremen ar sunerez e, tremen ar sunerez war.
V.gw. (staubsaugte / saugte Staub // hat gestaubsaugt / hat Staub gesaugt) : tremen ar sunerez, sunañ.
Staubsauger g. (-s,-) : sunerez b. [*liester* sunerezioù], sunerez-poultr b., suner-poultr g.
Staubschicht b. (-,-en) : gwiskad poultrenn g.
Staubteufel g. (-s,-) : korventad uloc'h g., korc'hwezhad uloc'h g., korventenn b.
Staubtuch n. (-s,-tücher) : pilh diboultrennañ g., pilhenn diboultrañ b., torch diboultrennañ g.
Staubwedel g. (-s,-) : barr-plu g., barr-pluñv g., balaennig-plu b.
Staubwischen n. (-s) : diboultrañ g., diboultrennañ g.
Staubwolke b. (-,-n) : fulac'henn b., koumoulennad poultr b., bomm-poultr g., kalzenn boultr b.
Staubzucker g. (-s) : sukantin g., sukr lindr g., bleud sukr g.
Stauche b. (-,-n) : [rannyezh.] **1.** boutell b., tortell b., tortellenn b., duilh g., hordenn b. ; **2.** mitonenn b., miton g.
stauchen V.k.e. (hat gestaucht) : **1.** skeiñ, dornañ.
2. [labour-douar] braeañ, munudañ.
3. P. skandalat, noazout, rezoniñ [u.b.], en em rezoniñ [ouzh u.b.], gourdrouz.
4. moustrañ, stardañ, mac'hañ, gwaskañ ; *einen Sack stauchen,* moustrañ (stardañ, mac'hañ) ur sac'had, moustrañ war ur sac'h, gwaskañ war ur sac'h.
5. [tekn.] *ein Eisen stauchen,* morzholiañ un tamm houarn teuz evit e c'hwezañ, c'hwezañ un houarnenn a daolioù morzhol.
V.k.e : **sich stauchen** (hat sich (dat.) etwas gestaucht) : diaozañ, gweañ, distresañ ; *sich (dat.) den Arm (ver)stauchen,* diaozañ (gweañ, distresañ) e vrec'h.
Staucher g. (-s,-) : P. langaj g., skandal g., skandaladenn b., krozadenn b., kroz g., tabut g., bazhad b., kelenn c'hwerv b., trouz g., gourdrouz g., teñsadenn b., teñsadur g., teñsadurezh b., kuchenn b.
Staudamm g. (-s,-dämme) : chaoser g./b., bardell b., stankell b., fardell b., stoc'h g. ; *hydroelektrischer Staudamm,* stankell dourdredan b.
Staudruck g. (-s) : bec'h g., bount g., bountadenn b., bountad g., mac'h g., mac'herezh g., poulz g., poulzad g., poulzadenn b. ; *Staudruck des Windes,* bec'h an avel g., bount an avel g.
Staude b. (-,-n) : [louza.] bod g., bodenn b., bodennad g., bochad g., bouchad g., dardenn b. [*liester* dardennoù], brousgwez str.
stauden V.em. **sich stauden** (hat sich (ak.) gestaudet) : [louza.] **1.** bodenniñ ; **2.** pomañ, pomeañ.
Staudenfeuerkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] ivan tañvouezennek str.
Staudenknöterich g. (-s,-e) : [louza.] milskoulm g.
Staudenkohl g. (-s) : [louza.] kaol-saout str., kaol-stlej str. ; *Staudenkohlblätter pflücken,* gwelchañ, gwelchat.
stauen V.k.e. (hat gestaut) : **1.** stankañ, stoc'hañ, kanoliañ ; *einen Bach stauen,* stankañ ur wazh ; *Wasser stauen,* lennañ dour ; [dre astenn.] *die Menge stauen,* herzel ouzh an engroez a zo.
2. renkañ klenk, kargañ klenk, klenkañ, koujournañ, kouchañ ; [merdead.] *die Ladung in Trennräumen stauen,* stivajiñ ar c'hargamant ; *die Ladung gleichmäßig auf beiden Seiten des Rumpfes stauen,* kargañ ar vag a-stiv ; *schlecht gestaute Fracht, wackelig gestaute Fracht,* kargamant klenket fall g.
V.em. : **sich stauen** (hat sich (ak.) gestaut) : **1.** stankañ, chagañ ; *der Verkehr staut sich (ak.),* stankañ a ra an tremenerezh, dont a ra an tremenerezh da stankañ ; *das Blut staut sich (ak.),* stankañ a ra ar gwad ; **2.** [dour] lennañ, stankennañ, sac'hañ, chagañ, chom a-sac'h, chartiñ, poulladañ, ober gardenn, chom da vervel.
Stauen n. (-s) : [merdead.] klenkerezh g., klenkañ g., stivajiñ g. ; *das Stauen in Trennräumen,* ar stivajiñ g.
Stauer g. (-s,-) : klenker g., simiad g. [*liester* simidi], douger g., portezer g., karger g., dibouller g., difarder g., choukataer g.
staufrei ag. : *staufreier Verkehr,* tremeniri heruilh b.
Staugefahr b. (-,-en) : riskl a stankadennoù kirri war an hent g., riskl a luziasennoù kirri war an hent g., riskl a rouestl-kirri war an hent g.
Staumauer b. (-,-n) : chaoser g./b., sav-mein g., stankell b.
staunen V.gw. (hat gestaunt) : bezañ souezhet, en em ansouezhiñ, kemer souezh, souezhiñ, saouzaniñ, marvailhañ, sebezañ, bezañ souprenet, bezañ souezhet bras ; *über etwas staunen,* bezañ souezhet gant udb, estlammiñ ouzh udb, souezhiñ o welet udb, souezhiñ o klevet udb, ober marzh war udb, ober marzh o welet udb ; *ich staunte über die saubere Ordnung, die in so einem ärmlichen Haus herrschte,* souezhet e voen o welet koulz neuz en un ti ken paour ; *über jemanden staunen,* bezañ souezhet gant u.b. ; *da staunst du wohl, mich hier zu sehen / da staunst du, dass ich plötzlich so da bin,* ne oas ket war soñj gwelet ac'hanon amañ ; *da soll man noch drüber staunen, wenn ...,* ma ! n'eo ket souezh e (+ doare divizout), ma ! arabat goude-se ober souezh o welet ..., n'eus ket ezhomm goude-se da vezañ souezhet evit gwelet ..., n'eus ket lec'h goude-se da vezañ souezhet evit gwelet ..., n'eus ket da vezañ souezhet o welet …, n'hon eus ket da vezañ souezhet o welet … ; *wer kann noch darüber staunen ?* piv a gavfe souezh en dra-se ? ; *etwas staunend betrachten,* sellet a-bann ouzh udb, sellet gant souezh ouzh udb, chom abaf o sellet ouzh udb, alvaoniñ ouzh udb, ober estlammoù gant udb ; *ich staunte, als ich sah, dass sie weinte,* estonet e oan bet o welet anezhi o ouelañ, n'eo ket hep souezh e welis anezhi o ouelañ ; *ihr werdet staunen,* souezh a vo ganeoc'h ; *da kann man nur staunen,* tro 'zo da vezañ souezhet ; *da kann ich nur staunen,* kavout a ran burzhud an dra-se, an dra-se a zo burzhud evidon, en em gavout a ran souezhet war gement-se, kement-se va ra souezhet, kement-se va laka souezhet, kemer (ober) a ran souezh o klevet an dra-se, lakaet on souezhet gant ar pezh a lavarez, kement-se a souezh ac'hanon, souezh on (Gregor), souezhet on gant an dra-se,

souezhañ a ran ouzh kement-se, eston eo ganin, ur serzh eo din klevet an dra-se.

Staunen n. (-s) : souezh g., souezhadenn b., souezhenn b., ansouezh g., eston g., estlamm g., sebezenn b., sebez g., sebezadur g., skodegenn b., bam g., marzh g., serzh g. ; *Ausruf des Staunens,* estlammadenn a dalvez da zec'heriañ ar souezh b. ; *sie stieß einen Schrei des Staunens aus,* lezel a reas ur griadenn diwar hec'h estlamm ; *mit Staunen (zu seinem Staunen) erfuhr er, dass ...,* souezhet e voe (ober a reas souezh, kemer a reas souezh) o klevet e ..., n'eo ket hep souezh e klevas e ..., klevet a reas gant souezh e …, lakaet e voe souezhet o klevet e ..., ur serzh e voe dezhañ klevet e … ; *sich von seinem Staunen erholen*, *aus dem Staunen herauskommen,* disouezhiñ, disaouzanañ, diabafañ, dont war e du, dialvaoniñ, disebeziñ, disabatuiñ, disabaturiñ, disaezhiñ, diskodegiñ ; *sie kam aus dem Staunen nicht heraus,* ne oa ket evit disaouzanañ, ne zeue ket eus he souezhenn, ne oa ket evit diskodegiñ, ne ouie ket diouzh he skodegenn ; *jemanden aus dem Staunen herauskommen lassen,* disouezhiñ u.b., disaouzanañ u.b., diabafañ u.b., dialvaoniñ u.b., disebeziñ u.b., disabatuiñ u.b., disabaturiñ u.b., disaezhiñ u.b., diskodegiñ u.b. ; *sein Staunen wuchs noch mehr,* mont a reas war souezhetaat.

staunend ag. : souezhet, sebezet.

Adv. : gant souezh ; *etwas staunend betrachten,* sellet gant souezh ouzh udb, chom abaf o sellet ouzh udb, alvaoniñ ouzh udb, ober estlammoù gant udb, sellet a-bann ouzh udb.

staunenswert ag. / **staunenswürdig** ag. : souezhus, eston, estonus, amc'hiz, iskriv, espar, loukes ha pampes, sebezus, marvailhus.

Staupe b. (-,-n) : **1.** skourjerezh g., skourjezidigezh b. ; *jemanden zur Staupe schlagen,* gwalennata (skourjezata) u.b., fustañ kaer u.b., skourjezañ kaer u.b., skourjezañ start u.b., boureviañ u.b. a daolioù, malañ u.b. a daolioù, breviñ u.b. a daolioù, broustañ u.b. a daolioù, flastrañ u.b. a daolioù, reiñ ur ur fustad (ur saead taolioù skourjez, ur gwiskad taolioù skourjez) d'u.b., sevel (tennañ, tailhañ) korreenn da (diouzh, diwar) u.b., sevel akuilhetenn diwar u.b., distremen u.b. a daolioù skourjez ; **2.** [loenvezegiezh, kezeg] morm g.

stäupen V.k.e. (hat gestäupt) : skourjezañ, gwalennata, kelastrennañ, reiñ lêrenn [d'u.b.], reiñ kerc'h [d'ub] gant lêrenn e skourjez, lêrennañ.

Staupunkt g. (-s,-e) : [fizik] poent arsav g.

Staurolith g. (-s) : [maenoniezh] staorotidenn b. [*liester* staorotidennoù], staorotid str., P. maen-kroaz g.

Stauschlauch g. (-es,-schläuche) : [mezeg.] sparl g., sparl-berr b.

Stauschleuse b. (-,-n) : skluz hiris g., hiris g.

Stausee g. (-s,-n) : stank b., stankad b., mirlenn b.

Staustrahl- : … gwrezerluskus.

Staustrahlantrieb g. (-s) : gwrezerluskañ g.

Staustrahlflugzeug n. (-s,-e) : [nij.] nijerez statoreaktorioù b.

Staustrahltriebwerk n. (-s,-e) : [nij.] statoreaktor g. [*liester* statoreaktorioù].

Staustrecke b. (-,-n) : rannganol b.

Staustufe b. (-,-n) : stankell b.

Stauung b. (-,-en) : stouv g., stouvadenn b., stankadenn b., chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g., strobadur g. ; *Verkehrsstauung,* stouvadenn war an hent b., stankadenn an tremenerezh war an hent b., stankadur an tremenerezh g., strobadur g., strobad-kirri g., rouestl-kirri g., luziasenn girri b., stouv g., stouvadenn b., stankadenn b. ; *Stauung von Paketen,* daspugnadur (berniad) pakadoù g., pakadoù a-vil-vern ls. ; *Stauung des Wassers,* chag an dour g., chagadur an dour g.

Stauwasser n. (-s) : **1.** dour-chag g., dour-sac'h g., dour-skoilh g., dour chaget g. ; **2.** [mor] distro ar mare g. ; *Stauwasser bei Hochwasser, Stauwasser bei Flut,* gourlen g., gourlanv g., uhelvor g., mor uhel g., barr ar mor g. ; *Stauwasser bei Niedrigwasser, Stauwasser bei Ebbe,* daere g., izelvor g., mor izel g.

Stauwerk n. (-s,-e) : chaoser g./b., bardell b., stankell b., fardell b.

Steak n. (-s,-s) : [kegin.] stek g., bifstek g. ; *das Steak brutzelt in der Pfanne,* kanañ a ra ar stek war ar billig, feulañ a ra ar stek war ar baelon ; *Steakfleisch aus dem oberen Teil des Bauchlappens,* bavet g.

Steamer g. (-s,-) : [merdead.] steamer g., lestr-dre-dan g., P. bapeur b.

Stearin n. (-s,-e) : [kimiezh] stearin g.

Stearinkerze b. (-,-n) : goulaouenn stearin b.

Stearinsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn stearek b.

Steatopygie b. (-) : [mezeg.] behinbeñsegezh b.

steatopygisch ag. : behinbeñsek.

Stechapfel g. (-s,-äpfel) : [louza.] *Stechapfel, gemeiner Stechapfel, weißer Stechapfel,* mezverez b., aval-spern g., jenegrel str., jilegre str.

Stechbahn b. (-,-en) : [istor] lis b., kloz g.

Stechbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] kelenn str., gargel str.

Stechbecken n. (-s,-) : [mezeg.] pillig-wele b., lestr plat g.

Stechbeitel g. (-s,-) : [tekn.] kizell dev b.

Stechdorn g. (-s,-e) : [louza.] spern-ar-C'hrist str.

Stecheiche b. (-,-n) : [louza.] kelenn str., gargel str.

Stecheisen n. (-s,-) : **1.** minaoued g., kizell b. ; **2.** [metal.] pifon g.

stechen V.k.e. (sticht / stach / hat gestochen) : **1.** flemmañ, pikañ, begañ, gwanañ, kastrañ, sankañ, broudañ, pistigañ, feukañ, brochañ ; *noch einmal stechen,* adpikañ ; *eine Biene hat ihn gestochen,* flemmet (gwanet, kastret, piket, broudet) eo bet gant ur wenanenn ; *mich hat eine Wespe gestochen,* flemmet (gwanet, kastret, piket, broudet) on bet gant ur wespedenn ; *jemanden mit einer Nadel stechen,* feukañ u.b. gant ur spilhenn, broudañ u.b. gant ur spilhenn, pikañ u.b. gant ur spilhenn ; *jemanden mit der Spitze eines Stockes stechen,* feukañ u.b. gant ur vazh.

2. [poan] talmañ, pistigañ, broudañ, flemmañ, beriañ, reiñ pistigoù da ; *es sticht mich,* pistiget on gant va droug, pistigoù am eus, berioù am eus ; *es sticht mich in der Seite,* kroget eo ar ber ennon, berioù am eus em c'hostez, santout a ran ur pistig em c'hostez, paket em eus droug kostez, paket em eus ur pistig, skoet on gant ur flemm dindan va c'hostoù, poan am eus em c'hostez, ur pistig am eus e korn va c'hof, pistiget on gant ar boan-gostez.

3. [dre skeud.] *was für eine Laus hat ihn gestochen ?* war beseurt louzoù en deus staotet ? war beseurt louzaouenn fall en deus staotet ? war beseurt louzoù en deus kerzhet ? war beseurt louzaouenn en deus kerzhet ? war beseurt geotenn en deus kerzhet ? petra 'zo peg ennañ ? petra 'zo peget ennañ ? petra an diaoul 'zo peg en e revr ? petra 'zo o c'hoari gant ar penn pikous-se ?

4. plantañ, sankañ, fourrañ, sikañ, choukañ ; *jemandem den Dolch tief ins Herz stechen,* plantañ e c'houstilh noazh betek goueled kalon u.b.

5. tennañ ; *Wein aus dem Fass stechen,* tennañ gwin eus ar varrikenn, goro ar varrikenn.

6. *jemandem den Star stechen,* **a)** [mezeg.] lemel ar banne diwar lagad u.b. ; **b)** [dre skeud.] digoc'hennañ daoulagad u.b., digoc'hennañ e zaoulagad d'u.b., dizallañ u.b., dizallañ spered u.b., [gwaz] divleupañ u.b., [maouez] divleupezañ u.b., sklêrijennañ u.b., dileueiñ u.b., dilouadiñ u.b., disodiñ u.b., divouchañ u.b., difaziañ

u.b., didouellañ u.b., dibikouzañ spered u.b., dibikouzañ u.b., dilabaniñ u.b., diziodiñ u.b., P. diseitegañ u.b., digleizañ u.b.
6. troc'hañ ; *Spargel stechen,* troc'hañ asperjuz (asperjez) ; *Torf ausstechen,* taouarc'ha, troc'hañ moudennoù taouarc'h (moudennoù du, moudennoù loc'h) gant an heskenn-brad.
7. skeiñ ; *jemanden vom Pferde stechen,* diskar u.b. diwar e varc'h gant un taol lañs, tumpañ u.b. diwar e varc'h gant un taol lañs, divarc'hañ u.b. gant un taol goaf.
8. engravañ, garanañ ; *in Kupfer stechen,* engravañ er c'houevr ; *er schreibt wie gestochen,* skrivañ kaer a ra, turgnet brav eo pezh a skriv ; *gestochene Arbeit,* kizelladur g.
9. *Silben in einem Text stechen,* dibluskañ pizh ur pennad-skrid, diskantañ pizh ur pennad-skrid (Gregor).
10. *Fische stechen,* pilevat ; *Aale stechen,* siliaoua, sontañ, pakañ silioù gant ur c'hrog siliaoua, pakañ silioù gant ur vazh siliaoua, pakañ silioù gant ur morve, pakañ silioù gant ur bac'h, pakañ silioù gant ur vac'h, pilevat.
11. [merdead.] *die Kabeltaue an den Ankerring stechen,* intalinkañ ar funioù.
V.gw. (sticht / stach / hat gestochen) : **1.** flemmañ, pikañ, begañ, gwanañ, kastrañ, sankañ, broudañ ; *Bienen und Wespen stechen,* gwenan ha gwesped a flemm (a bik, a gastr, a wan) ; *manche Pflanzen stechen,* plant 'zo a flemm, plant 'zo a bik.
2. strinkañ e vannoù, tarzhañ, pilat ; *die Sonne sticht,* leskidik (grizias, berv, bervant, suilh, tomm-grizias, tomm-lor, poazhus, poazh, gor, goret) eo an heol, strinkañ a ra an heol e vannoù, tomm-devet eo an heol, poazhañ a ra an heol, poazhañ a ra, heol suilh a zo, an heol a sko a-darzh (a-sonn, a-blom, a-bik) war hor pennoù, krazañ a ra an heol, tarzhañ a ra an heol, skaotañ a ra an heol, pilat a ra an heol, pokat a ra an heol àr glopenn an dud, parañ a ra an heol a-bik, parañ a ra an heol a-blom.
3. *in See stechen,* mont er-maez, mont d'ar mor, skeiñ d'an donvor, mont war vor / mont er mor (Gregor), mont da greiz, mont war ar mor don, mont kuit (dizouarañ) eus ar porzh, dizouarañ a'r porzh, skeiñ war-zu an donvor, skeiñ etrezek an donvor, skeiñ da greiz, pennañ da greiz, mont penn da greiz, ober hent etrezek an donvor, mont er c'heinvor, diborzhiañ, digaeañ ; *in hohe See stechen,* mont er c'heinvor, skeiñ d'an donvor, skeiñ war-zu an donvor, skeiñ war-zu ar c'heinvor, skeiñ da greiz, mont da greiz, pennañ da greiz, mont penn da greiz.
4. ober un tarch splann, difediñ, flammañ ; *er sticht unter allen anderen hervor,* kalz a gemm a zo (bras eo an diforc'h) etre eñ hag ar re all, un tarch a ra e-touez ar re all, difediñ a ra dreist ar re all.
5. tennañ war ; *das sticht ins Grüne,* tennañ war ar gwer a ra al liv-se.
6. skeiñ, entokañ ; *stechen und hauen, hauen und stechen,* skeiñ a-feuk hag a-droc'h, skeiñ a-feuk hag a-faout, skeiñ gant ar beg ha gant al lemm (Gregor), c'hoari ar c'hleze ; [dre skeud.] *in ein Wespennest stechen,* reiñ avel d'ar c'had, lakaat an traoù da strakal, lakaat an tan war ar bern plouz, mont e-barzh botoù-koad ha tout, mont e-barzh botoù-koad hag all, ober un taol strak, en em arastiñ ouzh ur c'hraf bubuik, stagañ gant ur c'hraf bubuik, digeriñ ur gaoz gwall skoemp.
7. [deroù al labour] poeñtañ, pikañ e gartenn.
V.em. : **sich stechen** (sticht / stach / hat gestochen) : en em bikañ ; *die Schneiderin sticht sich (ak.) mit der Nadel,* en em bikañ a ra ar gemenerez gant he nadoz, pikañ a ra ar gemenerez he biz gant an nadoz.
Stechen n. (-s) : **1.** flemmad g., flemmadenn b., broudadenn b., broudadur g., brouderezh g. ; **2.** pistigadur g., pistigoù ls., pikadurezh g., broud g., pistig foeltrus g., poan vantrus b., poan sankus b., poan bistigus b., poan lemm b. (Gregor), berioù ls., bir g./b., flemmoù ls., bazhad b., lañsadennoù ls. ; *Seitenstechen,* pistig en e gostez (er c'hostez) g., poan en e gostez b., droug kostez g., flemm g. ; **3.** engraverezh g., engrav g. ; **4.** [dre skeud.] *sie stehen miteinander auf Hauen und Stechen,* emañ ar vouch o karzhañ etrezo, karzhañ a ra ar vouch etrezo, bec'h bras a zo etrezo, en em vresañ hag en em gignat a reont didruez, en em giañ a reont, emaint ganti lazh-da-lazh, emaint ganti sach-da-sach, emañ an debr hag an dag etrezo, troet eo d'ar put etrezo.
stechend ag. : **1.** leskidik, tomm-grizias, gwrezus, grizias, suilh ; *stechende Sonne,* heol leskidik g., heol tomm-grizias g., heol tomm (gwrezus, grizias, suilh, poazh) g., heol gor g., heol grilh g., heol kalet g. ; *in der stechenden Sonne,* en heol splann, dre (en, ouzh an, dindan an) heol tomm, dindan an heol berv, dindan an heol bervant, dindan an heol bervet, dindan an heol gor, dindan an heol goret, dindan an heol suilh, e gwrez (e gor) an heol, en heol gor, ouzh an heol grilh, dindan an heol kalet, e lagad an heol, en heol pik, dindan nerzh an heol, dindan gor an heol, e-kreiz an heol, edan un heol poazhus **2.** put, trenk ; *stechender Geruch,* c'hwezh put b., c'hwezh ar put b., c'hwezh trenk b., c'hwezh an trenk b., mouezh put g., mouezh trenk g. ; **3.** lemm, krak, bliv, bouilh, talarek ; *ein stechender Blick,* daoulagad lemm ls., daoulagad talarek ls., ur sell krak g., selloù talarek ls., ul lagad ken krak hag hini ur goulm g., ur sell krak evel lagad un naer er c'hleuz g., daoulagad bliv ls., daoulagad lins ls., daoulagad bouilh ls. ; *stechende Augen,* daoulagad talarek ls., daoulagad lemm ls., selloù lemm ls., selloù treantus ls., selloù talarek ls., selloù pizh ls. ; **4.** sankus, pistigus, lemm, foeltrus, flemmus, broudus, pikus, berius, treantus ; *stechender Schmerz,* pistig foeltrus g., poan vantrus b., poan sankus b., poan dreantus b., poan verius b., poan bistigus b., poan lemm b. (Gregor), berioù ls., bir g./b., flemm g., broudoù lemm ls., lañsadennoù ls. ; *dieser Abszes erregt stechende Schmerzen im Arm,* ar gor-se a sko em brec'h a daolioù, ar gor-se a sko taolioù em brec'h, ar gor-se a zegas broudoù lemm da'm brec'h, pistiget e vezañ em brec'h gant ar gor-se, berioù am eus em brec'h gant ar gor-se ; **5.** flemmer ; *stechende Insekten,* amprevaned flemmer ls. ; *die stechend-saugenden Mundwerkzeuge bei Insekten,* pezhioù ar broud ls.
Stecher g. (-s,-) : **1.** engraver g. ; *Kupferstecher,* engraver kouevr g. ; **2.** [arm-tan] pluenn b., draenenn b. ; **3.** beg g., pigos g. ; **4.** diwrizienner askol g. [*liester* diwriziennerioù askol], diaskoler g. [*liester* diaskolerioù askol] ; **3.** [pesketaerezh] pilev g.
Stecherkunst b. (-) : engraverezh g., engrav g.
Stechfliege b. (-,-n) : [loen.] pikerez b., moui str., kelien-varc'h str., kelien-dall str., kelien-mors str.
Stechginster g. (-s,-) : [louza.] lann str., lann-gallek str. ; *die Dornen des Stechginsters, die Stacheln des Stechginsters,* pikoù al lann ls. ; *Stechginster zermahlen, Stechginster häckseln, Stechginster zu Pferdefutter zerstampfen,* pilat lann, kommañ lann, pigosat lann ; *angepflanzter Stechginster,* lann-ben str., lann-ivin str., lann-med str. ; *von Stechginstern bewachsenes Gelände,* lannell b., lanneg b. [*liester* lannegi / lanneier], pezh lannegad lann g. ; *Gelände, auf dem Stechginster gesät wurde,* lanneg-had b. ; *von Stechginstern bedeckt,* lannek ; *Mensch, der Stechginster erntet,* lanner g. ; *Stechginster zum Heizen der Brotöfen,* lann-gor str. ; *Stechginster, der im Frühling erblüht, Zwergstechginster,* [*Ulex minor*] lann krak str., lann kraket str., lann gwenn str., lann ki str., lann kibin str. ; *Stechginster, der im September erblüht, europäischer Stechginster,* [*Ulex europeus*] lann bil str., lann pil str., lann kezeg str., lann gallek str. ; *gallischer Stechginster, westlicher Stechginster, französischer Stechginster, [Ulex gallii]* lann brezhonek str., lann gwrac'h str., lann gibin str. ; *ein Büschel Stechginster,* ur vodenn lann b.
Stechginstergebüsch n. (-s,-e) : [louza.] strouezheg lann b. [*liester* strouezhegi lann].
Stechginstersamen g. (-s,-) : [louza.] had-lann str. ; *Stechginstersamen sammeln,* hadlanna.

Stechginsterstrauch g. (-s,-sträucher) : [louza.] lannenn b., bod-lann g., bodenn lann b., bodennad lann b., bochad lann g., bouchad lann g. ; *eine Hecke aus Stechginstersträuchern,* ur c'harzhad lann b.
Stechginsterwurzel b. (-,-n) : [louza.] gwrizienn lann b. [*liester* gwrizioù lann] ; *Gelände mit nicht beseitigten Stechginster- und Farnwurzeln,* kranneg b., tachenn grannek b. ; *im Boden gebliebene Ginster- und Stechginsterwurzeln,* krakoù ls. ; *die im Boden gebliebenen Ginster- und Stechginsterwurzeln beseitigen,* digrakañ un dachenn.
Stechheber g. (-s,-) : tas tañva gwin g., pibell b., piped g., pibenn b.
Stechinsekt n. (-s,-en) : [loen.] amprevan flemmer g. [*liester* amprevaned flemmer].
Stechkarre b. (-,-n) : [tekn.] diaoul g., bleiz g.
Stechkarte b. (-,-n) : kartenn boentañ b.
Stechkörner ls. (-) : [louza.] askol-brizh str.
Stechmaschine b. (-,-n) : [tekn.] minaouederez b.
Stechmesser n. (-s,-) : kontell diwadañ b.
Stechmücke b. (-,-n) : [loen.] pikerez b., moustik g., fubu-flemm str., c'hwibu-moui str. ; *die Stechmücken aus einem Ort vertreiben,* divoustikañ ul lec'h ; *der Paludismus wird von Stechmücken übertragen,* ar moustiked eo a drezoug ar baludegezh ; *Mittel gegen Stechmücken,* divoustiker g. [*liester* divoustikerioù].
stechmückenfrei ag. : divoustik.
Stechmyrte b. (-,-n) : [louza.] beuz-bleiz str., bug str., bugelenn str., freskon str., garbig g., gouegelenn str. ; *von Stechmyrten bewachsener Ort,* gouegelenneg b.
Stechnadel b. (-,-n) : nadoz pikañ b., pikouer g.
Stechpalme b. (-,-n) : [louza.] kelenn str., gargel str. ; *gelbbunte Stechpalme,* kelenn bailh str. ; *mit reichem Stechpalmenvorkommen,* kelennek.
Stechpalmenbeere b. (-,-n) : [louza.] boul-gelenn b., boul ruz b., kok g., kokenn b. [*liester* kokoù], hugenn gelenn b.
Stechpalmenbesen g. (-s,-) : garvenn b.
Stechpalmenhain g. (-s,-e) : kelenneg b. [*liester* kelennegi].
Stechpalmenholz n. (-es) : kelenn g., koad kelenn g., prenn kelenn g. ; *Gerte aus Stechpalmenholz, Rute aus Stechpalmenholz,* kelennenn b. [*liester* kelennennoù].
Stechpalmenstrauch g. (-s,-sträucher) : kelennenn b., bod kelenn g, bodenn gelenn b.
Stechplatz g. (-es,-plätze) : [istor] lis b., kloz g.
Stechrochen g. (-s,-) : [loen.] rae zu b. [*liester* raeed du], P. poch du g.
Stechrüssel g. (-s,-) : [loen., amprevaned] stil g.
Stechschritt g. (-s) : [lu] paz-moustr g., paz-pokañ g.
Stechuhr b. (-,-en) : poenterez b. [*liester* poenterezioù].
Stechwarze b. (-,-n) : [mezeg.] gwenaenn ouzh sol an troad b., gwenaenn ar sol b. ; *von Stechwarzen befallen sein,* kaout gwenaennoù en e dreid.
Stechwinde b. (-,-n) : [louza.] *raue Stechwinde,* salsaparella b.
Stechzirkel g. (-s,-) : kelc'hier begoù sec'h g.
Steckamboss g. (-es,-e) : annev da blantañ en ur piltos b.
steckbar ag. : [tredan.] lugelladus, lugadus.
Steckbecken n. (-s,-) : [mezeg.] pillig-wele b., lestr plat g.
Steckbrief g. (-s,-e) : **1.** fichenn naouus b. ; **2.** [polis.] kemenn klask war-lerc'h un den g., kemenn enklask g., urzh-herzel g. ; *einen Steckbrief erlassen,* statudañ un urzh-herzel (Gregor), embann un urzh-herzel, kas ar polis war-lerc'h u.b.
steckbrieflich ag. : dre urzh-herzel ; *jemanden steckbrieflich verfolgen,* reiñ kefridi d'ar polis da herzel u.b., kemenn dre urzh-herzel ma vo harzet u.b., kas archerien war u.b. d'e gemer, kas ar polis war-lerc'h u.b.
Steckdose b. (-,-n) : genoù-tredan g., tap tredan g., kiez ar stokell dredan b. ; *Steckdose und Stecker,* lugell-dredan b. ; *Kraftstromsteckdose,* lugell uhelvarr b. ; *Kindersicherung für Steckdosen,* kuzh lugell g. ; *den Stecker in die Steckdose stecken,* lugellañ.
Steckdosenadapter g. (-s,-) : [tredan.] azasaer g.
Steckdosenleiste b. (-,-n) : [tredan.] liestap g., lieslugell b.
Steckdosenschutz g. (-es) : kuzh lugell g.
stecken V.gw. (steckte / stak // hat gesteckt) : bezañ sanket, bezañ siket, bezañ fichet ; *der Schlüssel steckt in der Tür,* emañ an alc'hwez war an nor, fichet eo an alc'hwez en e doull ouzh an nor ; *die Axt steckte fest im Holzklotz,* gennet e oa ar vouc'hal er piltos ; *unterwegs stecken bleiben,* chom dre an hent, chom a-dreuz gant e hent, kavout ur skoilh war e hent, chom sac'het, bezañ skoilhet war e hent ; *seine Waden steckten in Gamaschen,* ur bodreoù a gloze e zaou gof-gar ; *im Schlamm stecken bleiben,* chom sac'het el lagenn, chom luget el lagenn, chom bourdet (bourt, houbet, luget) en ul lagenn, bezañ gludet el lagenn, bezañ chanet en ul lagenn, bezañ sac'het er pri, bezañ lagennet, bezañ fontet el lagenn, en em c'hourdigenniñ, chanañ, bourdiñ, lonktraezhiñ, bouktraezhiñ, sac'hañ el lagenn, sac'hañ en ur wagenn, loc'hañ el lagenn, fontañ el lagenn, lagennañ, sodellañ, houbañ el lagenn ; *in einem Schlammloch stecken bleiben,* chom sac'het en ur gaotigell, menel er fankigell, chom luget el lagenn ; *im Sand stecken bleiben,* chom sac'het en traezh, chom luget en traezh, chom bourdet (bourt, houbet) en traezh, bezañ gludet en traezh, bezañ chanet en traezh, bezañ sac'het en traezh, bezañ fontet en traezh, sac'hañ en traezh, loc'hañ en traezh, fontañ en traezh, houbañ en traezh, kontraezhiñ, lonktraezhiñ, bouktraezhiñ ; *die Kugel blieb in der Tür stecken,* an tenn a yeas da lojañ en nor ; *der Pfeil blieb im Balken stecken,* aet e oa ar saezh d'en em stekañ en treust ; *der Wagen steckt im Schlamm,* sac'het (fontet, bourdet, bourt, luget, chanet, gourdigennet, houbet) eo ar c'harr el lagenn, lagennet eo ar c'harr, gludet emañ ar c'harr el lagenn ; *das Wort blieb mir in der Kehle stecken,* chomet e oa berr ar gomz em gourlañchenn, chomet e oan berr war va ger, manet e oan berr, lonkañ a ris va c'haoz, en em gavout a ris sac'het a-greiz va c'homz, stouvañ a reas va mouezh, manet e oa ar gomz ennon ; *in seiner Rede stecken bleiben,* bourdiñ en e brezegenn, chom krenn e-kreiz e brezegenn, koll e neudenn, koll e oremuz, bezañ kollet penn an neudenn gant an-unan (*penn e neudenn gantañ, penn he neudenn ganti h.a.*), chom bourdet, bourdiñ, chom bourt, bezañ troc'het ar speredenn d'an-unan (*e speredenn dezhañ, he speredenn dezhi h.a.*), bezañ troc'het neudenn ar soñjoù d'an-unan (*neudenn e soñjoù dezhañ, neudenn he soñjoù dezhi h.a.*), chom koubet, chom lug, chom berr war e c'her, koll poell e gudenn, koll poell e neudenn, koll penn e gudenn, chom boud, chom bouc'h, sac'hañ, bezañ lug, mont war voem, bezañ chalmet ; *er liest, ohne stecken zu bleiben,* lenn a ra war e blaen, lenn a ra riel, lenn a ra fraezh hag aes ; *der Katze ist eine Gräte im Hals stecken geblieben,* ar c'hazh a zo sac'het un draen en e c'houzoug, ar c'hazh a zo lug un draen e toull e c'houzoug ; *der Brief, den ich ihm geschrieben habe, wird ihm im Hals stecken bleiben,* al lizher am eus kaset da hennezh a bego ouzh e c'henoù ; *was steckt dir im Kopf ?* petra ac'h eus lakaet ez penn ? ; *mit jemandem unter einer Decke stecken,* bezañ a-dra gant u.b., bezañ war al lazh gant u.b., kavailhat gant u.b., bezañ fri ha revr gant u.b., bezañ o-daou war an hevelep neudenn, en em glevet gant u.b. d'ober droug, en em glevet gant u.b. d'ober troioù-kamm, bezañ ken gwazh hag an hini all, bezañ kenlodek, bezañ lodek e aferioù unan all, gwriat o-daou war an hevelep torchenn, gwriat o-daou war ar memes liñsel, bountañ (sachañ) o-daou war an hevelep ibil, bountañ (sachañ) o-daou war an hevelep tu, bezañ a-vouezh an eil gant egile, kanañ o-daou ar

gousperoù war ar memes ton ; *er steckt immer in der Kneipe,* ne denn ket e fri eus an davarn ; *in Schwierigkeiten stecken,* bezañ e-touez diaesterioù, kaout diaezamantoù (diaesterioù, drein, mizer, bec'h, darbar, poan, poan ha trevell, gwask), tremen a-dreuz drez ha spern ; *er steckt in der Scheiße,* sac'het eo en ur gaoc'henn, en ur gempenn emañ, kempenn eo ganti, el lagenn emañ, setu eñ paket propik, tenn eo an taol gantañ, fallik a-walc'h emañ ar stal gantañ, kouezhet eo etre kebr ha toenn, emañ evel un touseg etre treid an ogedoù, en ur grenegell emañ, gwall strobet eo, emañ e fagodenn ha kant gantañ, emañ e viz er wask, emañ e viz e gwask, emañ e fri er wask, emañ e lost er vrae, diaes eo evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h, paket eo er gwask, er vouilhenn emañ, en ur soubenn vrav emañ, emañ o tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bez' emañ fresk, fresk emañ e gased 'vat, berr eo war e sparl, en avel d'e voue emañ, paket fall eo, dindan ar bec'h emañ, n'emañ ket en un eured, ne ya ket rust an traoù gantañ, paotr brav eo ; *in Schulden stecken,* bezañ karget a zle, bezañ sammet a zle, bezañ gwriet a zle, bezañ taget a zle, bezañ berniet a zle, bezañ dastumet kalz a zle gant an-unan, chom (bezañ) dindan dle, bezañ gant dle, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ stag e vag dre-holl, bezañ dalc'het a bep lec'h ; *ich möchte nicht in seiner Haut stecken,* ne garjen ket bezañ en e groc'hen (en e blas), ne garjen ket bezañ en e roched (en e lec'h, en e votoù) ; *das steckt ihm im Blut,* an dra-se a zo en e wad, e-giz-se emañ, un tech a ouenn eo, natur eo dezhañ bezañ e-giz-se, ne ra nemet heuliañ e ouenn, ar ouenn a denn, diouzh e ouenn e ra / en dailh-se ez a ganti / an dra-se a denn d'e natur / an dra-se a denn d'e had (Gregor), evel-se eo an dailh anezhañ, evel-se eo an dro anezhañ, an dra-se a zo ennañ, an danvez a zo ennañ da vezañ e-giz-se, e-giz-se eo dre natur, en e had emañ an dra-se, ar pleg a zo gantañ da vezañ e-giz-se ; *in jedem Menschen stecken gute und böse Anteile,* hor mad hag hor fall hon eus holl ; *was steckt dahinter ?* petra dalv an dra-se ? ; *da steckt doch etwas dahinter,* toull eo ar billig tu pe du, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, koad-tro zo en afer-se, amsklaer eo an afer, vi pe labous a zo gant ar yar, pig pe vran a zo ; *es steckt nichts dahinter,* **a)** komzoù goullo nemet komzoù goullo nend int, komzoù didalvez int holl, gerioù gwan int holl, avel traken eo kement-se ; **b)** didroell eo an afer, n'eus kuzhmuz ebet en dra-se ; *da steckt nichts Böses dahinter,* n'eus droug ebet ; *wo steckst du ?* pelec'h emaout ? ; *die Hose ist nichts, was drin steckt, alles !* pezh a gont n'eo ket ar vragoù, met pezh a zo e-barzh ! ; *in ihm steckt etwas,* danvez a zo ennañ.

Evezhiadenn : amzer dremenet ur stumm dispredet a chom c'hoazh : *der Kopf stak ihm voller Ideen,* hennezh a oa itrikoù tout, ijin en doa forzh pegement, ijin en doa ken-ha-ken, ijin en doa mui-pegen-mui, ijin en doa ken-ha-kenañ, ijin en doa kenañ-kenañ, mennozhioù en doa pezh a garer.

V.k.e. (steckte / hat gesteckt) : **1.** lakaat, sankañ, sikañ, fourrañ, choukañ, kouchañ, plantañ, kas don, lojañ, punañ, puniñ, kognañ ; *noch einmal stecken, wieder stecken,* adlakaat, adsankañ, adsikañ, adfourrañ, adchoukañ, adkouchañ, adplantañ, adlojañ, adpunañ, adpuniñ, adkognañ ; *die Hand in die Tasche stecken,* mont d'e c'hodell, lakaat e zorn en e c'hodell ; e*twas in die Tasche stecken,* sikañ udb en e c'hodell, choukañ udb en e c'hodell, punañ udb en e c'hodell, puniñ udb en e c'hodell, lakaat udb en e c'hodell (en e chakot), plantañ udb en e c'hodell (en e chakot), godellañ udb, chakodiñ udb, chakotañ udb ; *den Schlüssel ins Schloss stecken,* lakaat an alc'hwez e krogenn an nor, lakaat an alc'hwez war an nor (e potailh an nor) ; *sich (dat.) einen Ring an (auf) den Finger stecken,* lakaat ur walenn en e viz, lakaat ur walenn war e viz, lakaat ur walenn d'e viz, lakaat ur walenn ouzh e viz, lakaat ur walenn war e zorn, gwalenniñ e viz ; *einen Brief in den Briefkasten stecken,* silañ ul lizher er voest-lizheroù ; *einen Stock in die Erde stecken,* fourrañ ur vazh en douar, sankañ ur vazh en douar, plantañ ur vazh en douar ; *in einen Käfig stecken,* kaouediñ, kaouidelliñ ; *ins Kloster stecken,* kloastrañ, kouentiñ ; *er trug fünf Messer hinter den Gürtel gesteckt,* hennezh a oa gantañ pemp kontell e gwask e c'houriz.

2. [dre skeud.] *sein Geld in eine Unternehmung stecken,* postañ arc'hant en un embregerezh, lakaat arc'hant en un afer, lakaat arc'hant gant un afer ; *sich (dat.) ein hohes Ziel stecken,* lakaat en e benn tizhout ur pal uhel, klask tizhout ur pal uhel ; *er hat selbst den Kopf in die Schlinge gesteckt,* dezhañ e-unan en deus graet ar gwashañ taol ; *etwas in Brand stecken,* lakaat an tan war udb, lakaat an tan en udb, c'hwezhañ an tan en udb, c'hwezhañ an tan war udb, tangwallañ udb, tanflammañ udb, flammañ udb, entanañ udb, tanañ udb, strinkañ an tan war udb, bountañ an tan war udb (en udb), leskiñ udb ; *jemandes Haus in Brand stecken,* c'hwezhañ an tan war u.b. ; *alles in Brand stecken,* lakaat an tan dre-holl ; P. *in alles seine Nase stecken,* bezañ ur fri-furch a zen, bezañ ur spered kurius a zen, lakaat (sankañ, bountañ, fourrañ) e fri e kement tra 'zo, mont da beuriñ e park ar re all, emellout eus pep tra, bezañ kurius evel ur marmouz, bezañ kurius evel ur fured, bezañ ranell, ranelliñ, fourrañ e fri moan e pep tra ; *jemanden ins Gefängnis stecken,* lakaat u.b. en toull-bac'h, skeiñ u.b. er prizon, plantañ u.b. en toull-bac'h, toullbac'hañ (karc'hariañ, koufrañ, kraouiañ, klozañ, serriñ) u.b., lakaat u.b. dindan vorailh, lakaat klenk war u.b., teurel u.b. er c'hloz, lakaat u.b. er c'hloz ; *stecken Sie mir all diese Protestler ins Gefängnis !* plantit ar c'hozh nagennerien-se en toull ! ; *ich werde Sie ins Loch stecken lassen, da wo die Ratten Ihnen Gesellschaft leisten werden,* me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed da zerc'hel mat deoc'h, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed d'ober kavandenn deoc'h, me a raio ho lakaat en toull gant ar razhed d'ober kavandenn ouzhoc'h ; *sich (dat.) etwas hinter den Spiegel stecken,* merkañ mat udb, derc'hel soñj eus udb, derc'hel koun eus udb, derc'hel eñvor eus udb, lakaat udb don en e spered, garanañ (plantañ, bountañ, sikañ, troadañ) don udb en e benn, sanailhañ udb en e spered, sanailhañ udb en e eñvor, lakaat udb don en e benn, moullañ udb en e spered, moullañ udb en e galon, en em leunaat ag udb ; *sein Haar zu einem Knoten stecken,* moullañ e vlev d'ober un torkad ; P. *es jemandem stecken,* komz didro-kaer (displeg, didroidell, distag, eeun) ouzh u.b., mont didro-kaer d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., lavaret (reiñ) e begement d'u.b., reiñ e stal d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b. ; P. *jemandem etwas stecken,* kelaouiñ u.b. diwar-benn udb, kemenn udb d'u.b., daveiñ un doare bennak d'u.b., daveiñ udb d'u.b., reiñ anaoudegezh eus udb d'u.b., reiñ d'u.b. udb da c'houzout (da anavezout), ditourañ u.b. diwar-benn udb, titouriñ u.b. diwar-benn udb, reiñ liv d'u.b. eus udb, reiñ disaouzan d'u.b. eus udb. ; [dre skeud.] *die Sache steckt noch in den Kinderschuhen,* war e gentañ lamm (war e dro gentañ, o teraouiñ) emañ an dra-se c'hoazh, nevez-voulc'het eo an afer.

3. [labour-douar] piketa, plantañ, pikañ, fourrañ lakaat ; *Zwiebeln stecken,* piketa ognon, plantañ ognon, lakaat ognon ; *Kohl stecken,* piketa kaol, pikañ kaol, fourrañ kaol, lakaat kaol.

Stecken g. (-s,-) : **1.** bazh b. ; **2.** [dre skeud.] e*r hat Dreck am Stecken,* peadra (meur a walldaol) en deus war e goustiañs, n'eo ket glan a dorfed, ur bern kerc'h a zo e-mesk e segal.

Steckenknecht g. (-s,-e) : [dispredet] jolier g., karc'harour g., gward-prizon g.

Steckenkraut n. (-s) : [louza., *Ferula communis*] falsfanouilh g.

Steckenpferd n. (-s,-e) : froudenn voas b., sorc'henn b., stultenn b., rambre g., boemenn b., albac'henn b. ; *das ist sein Steckenpferd,* e froudenn voas eo, sorc'hennet eo gant an dra-se, lakaat a ra e voemenn gant an dra-se, atapiet kenañ eo gant an dra-se ; s*ein Steckenpferd reiten,* bezañ gant e stultenn (e rambre, e albac'henn, e sorc'henn, e voemenn).
Stecker g. (-s,-) : fichell b., ki g. [*liester* kioù], sankell b., tap tredan g., stokell dredan b. ; ; *Steckdose und Stecker,* lugell-dredan b. ; *den Stecker der Lampe herausziehen,* dilugañ ar gleuzeur, dilugellañ ar gleuzeur ; *den Stecker der Lampe einstecken,* lugañ orjalenn ar gleuzeur, lugellañ ar gleuzeur ; *den Stecker in die Steckdose stecken, den Stecker einstecken,* lugellañ ; *herausragender Stift eines Steckers,* sankell ur c'hi g., sankell ur stokell dredan b.
Steckgabel b. (-,-n) : [pesketaerezh] bazh-forc'h b.
Steckholz n. (-es,-hölzer) : **1.** [labour-douar] piketaer g. [*liester* piketaerioù] ; **2.** [louza.] bod-gouennañ g., bout g., bount g., bountenn b., boutenn b., skourr-gouennañ g., troc'hadenn b., troc'henn b.
Steckkarte b. (-,-n) : [stlenn.] kartenn lugelladus b.
Steckkissen n. (-s,-) : torchennig b.
Steckkontakt g. (-s,-e) : [tredan.] enstok dre fichelloù g., enstok dre sankelloù g.
Steckling g. (-s,-e) : [louza.] bod-gouennañ g., bout g., bount g., bountenn b., boutenn b., skourr-gouennañ g., troc'hadenn b., troc'henn b., pellu g., souchenn b., plañson str. ; *Vermehrung durch Stecklinge,* boutañ g., bountañ g., pelluañ g. ; *eine Pflanze durch Stecklinge vermehren,* bountañ ur blantenn, boutañ ur blantenn, pelluañ ur blantenn ; *abgemooster Steckling,* brankig bet pleget evit kaout strujennoù dre an douar g., drezenn daoubennek b., skoultr-red g., pourvegn g.
Stecklingsvermehrung b. (-) : [louza.] boutañ, bountañ g.
Steckmuschel b. (-,-n) : [loen.] pal-vor b. [*liester* palioù-mor].
Stecknadel b. (-,-n) : spilhenn b. [*liester* spilhoù, spilhennoù] ; *jemanden mit einer Stecknadel stechen,* feukañ u.b. gant ur spilhenn, broudañ u.b. gant ur spilhenn, brochañ u.b. gant ur spilhenn ; *es ist mucksmäuschenstill, man könnte eine Stecknadel fallen hören,* klevet e vefemp o chaokat laou ; *ebenso gut könnte man eine Stecknadel in einem Heuhaufen suchen,* kenkoulz klask ur spilhenn en ur galzenn blouz, kenkoulz klask ur spilhenn e-touez bernioù-foenn, kenkoulz klask ur spilhenn e-touez ur bern foenn, kenkoulz klask ur spilhenn e-barzh ar sanailh, kenkoulz deomp klask eur bramm digant eun azen marv.
Steckplatz g. (-es,-plätze) : [stlenn.] hosk lugañ g., kennasker g. [*liester* kennaskerioù].
Steckreis n. (-es,-er) : [louza.] bod-gouennañ g., bout g., bount g., bountenn b., boutenn b., skourr-gouennañ g., troc'hadenn b., troc'henn b.
Steckrübe b. (-,-n) : [louza.] rabez str., rabezenn b., irvin-saoz str., kaol-irvin str., brikez str., rutabaga str. ; *Steckrüben sind die besten Futterwurzeln überhaupt,* ar rabez eo ar fonnusañ brouskon.
Steckschlüssel g. (-s,-) : [tekn., benveg] alc'hwez korzennek g., korzenn alc'hwez b.
Steckschuss g. (-es,-schüsse) : boled chomet lojet er c'horf b./g.
Steckverbinder g. (-s,-) : [tekn.] kennasker g. [*liester* kennaskerioù] ; *die Steckverbinder normen,* skoueriekaat ar c'hennaskerioù.
Steckzwiebel b. (-,-n) : [louza.] ivin g., oeñs g.
Stefan g. : Stefan g.
Stefanie b. (-) : Stefania b.
Steg g. (-s,-e) : **1.** gwenodenn b., minotenn b., ribin g./b. ; **2.** [dre skeud.] *alle Wege und Stege kennen,* gouzout an holl hentoù ha gwenodennoù (an holl ribouloù, e ziluzioù, ar gartenn, an dibenn eus an dra, an tres, ar stok), bezañ gouest da gavout ar poell e pep kudenn, gouzout en em ober, gouzout ober ganti ; **3.** *Steg der Brille,* gwareg al lunedoù b.; **4.** [violoñs] pontig g. ; **5.** treuzell b., treuzenn b., treuz g., treuzadenn b., pontenn b. ; **6.** [merdead.] adkae g., ponton g. ; **7.** treuzellenn un daol b., pont-kazh g. ; **8.** [tekn., moull.] distokell b., speur b., speurenn b., speurell b. ; *mit Stegen getrennt,* speurennek ; **9.** barrenn ur gador b. ; *einen Stuhl mit Stegen versehen,* barennañ ur gador ; **10.** [tisav.] jambetenn b. [*liester* jambetinier].
Stegbrücke b. (-,-n) : treuzell b., treuzenn b., treuzadenn b., pontenn b.
Steghose b. (-,-n) : [dilhad.] loeroù-bragoù ls.
Stegkette b. (-,-n) : chadenn speurellet he lagadennoù b.
Stegosaurier g. (-s,-) : [henloen.] stegosaor g. [*liester* stegosaored].
Stegozephale g. (-n,-n) : [henloen.] stegosefal g. [*liester* stegosefaled].
Stegreif g. (-s) : [tr-l] *aus dem Steigreif,* a-daol-dak, war ar prim, war an trumm, war an taol, war an tomm, diwar sav, war an tach ; *aus dem Stegreif sprechen,* ober e brezegenn war an taol, ober e brezegenn diwar sav, ober e brezegenn war an trumm, sevel ur brezegenn war an tomm, sevel ur brezegenn war an tach, sevel ur brezegenn a-daol-dak, sevel ur brezegenn war an trumm, sevel ur brezegenn war ar prim ; *aus dem Stegreif komponieren,* primaozañ ; *aus dem Stegreif dichten,* sevel ur brimawenadenn, sevel ur brimawen, sevel ur varzhoneg war ar prim, sevel ur varzhoneg war an trumm, sevel ur varzhoneg tomm-ha-tomm.
Stegreifdichter g. (-s,-) : primawenad g. [*liester* primawenidi].
Stegreifgedicht n. (-s,-e) : primawenadenn b., primawen b., barzhoneg savet war ar prim b./g., barzhoneg bet savet war an trumm b./g., barzhoneg bet skrivet tomm-ha-tomm b./g.
Stegreifrede b. (-,-n) : prezegenn savet war an tomm b., prezegenn savet war an tach b., prezegenn savet a-daol-dak b., prezegenn savet war ar prim b.
Stehaufmännchen n. (-s,-) : **1.** [c'hoariell] pousa g., budaoweng g., pimpoeller g. ; **2.** [dre skeud.] kaledenn a zen b. (ur galedenn a zen).
Stehbierhalle b. (-,-n) : bierdi g., ti-chopin g., trapig g., tavarn b., ostaleri b.
stehen V.gw. (stand / hat gestanden) :

I. bezañ a-sav, bezañ
II. chom da c'hortoz, bezañ difiñv ; [dre astenn.] chom, padout
III. skeudennoù-lavar, troioù-lavar
IV. gant un anv-gwan pe un adverb : bezañ
V. gant an araogennoù *auf, für, zu*
VI. mont, degouezhout, bezañ dereat, dereout
VII. chom a-sav
VIII. V.Em. **sich stehen**
  1. en em glevout
  2. sich gut stehen
  3. troioù-lavar
IX. V.k.e.

I. bezañ a-sav, bezañ war bav, bezañ war-sav, bezañ ; *er steht am Fenster,* **a)** e-kichen ar prenestr emañ ; **b)** en e brenestr emañ ; *er stand auf einem Stuhl,* gwintet e oa war ur gador ; *auf den Füßen stehen,* bezañ war e dreid, bezañ en e sav, bezañ en e sav-sonn, bezañ a-sav-sonn, bezañ sonn war e dreid, bezañ war bav, en em zerc'hel war e dreid (Gregor) ; *ich kann nicht mehr stehen,* n'emaon ket mui evit en em zerc'hel war va zreid, laosk on war va divesker, horellañ (brallañ, charigellañ) a ran war va zreid, bouilh-bouilh on, charigell on, n'emaon ket re blom war va c'hilhoroù, n'emaon ket re sonn war va fipedoù, branskellat a ran war va divesker, gwak eo va divesker dindanon, va divesker a vank dindanon,

laosk on em sav ; *der Turm steht auf einer Anhöhe,* bez emañ an tour sonn en e sav war beg un dorgenn, pintet eo an tour war beg un dorgenn ; *Blumen stehen in der Vase,* bez ez eus bleunioù el lestr ; *die Lampe steht auf dem Schreibtisch,* emañ ar gleuzeur war ar burev ; *das Hotel steht mitten im Wald,* goursezet eo al leti e-kreiz ar c'hoad ; *die Vase steht verkehrt herum, die Vase steht auf dem Kopf,* emañ al lestr war e c'henoù, eilpennet eo al lestr, emañ al lestr o c'hounit e gerc'h ; *diese Gebäude stehen auf einem zehn Hektar großen Areal,* dek hektar a zo dindan ar savadurioù-se ; *die Sonne steht am Himmel,* dispak eo an heol ; *hoch oben auf etwas stehen,* bezañ pintet-uhel e beg udb ; *im Kreis um das Feuer stehen, rund um das Feuer stehen,* bezañ kelc'hiet a-sav en-dro d'an tan ; *fest stehen,* bezañ en e blom, bezañ start war e dachoù, delc'her start, delc'her ervat, delc'her en e sav, bezañ stabil ; *der Tisch steht fest,* stabil eo an daol ; [dre skeud.] *er stand unter einem guten Stern,* ganet e oa dindan ur blanedenn vat.

II. chom da c'hortoz, bezañ difiñv ; *wir standen drei Stunden vor dem Schalter,* chomet omp bet teir eurvezh dirak dorikell an tikidi, chomet omp bet teir eurvezh dirak draf an tikedoù ; *die Uhr steht,* an eurier a zo chomet a-sav, an eurier ne ya ket mui, sac'het eo an eurier ; *die Flut steht,* ar mor ne ra na tre na lanv ; **a)** emañ ar mor en e zaere, emañ ar mor en e izelañ ; **b)** emañ ar mor en e c'hourlen, emañ ar mor en e uhelañ ; [dre astenn.] chom, padout ; *nur eine Mauer stand noch,* chom a rae ur c'hozh moger nemetken ; *so lange die Welt steht,* keit ha ma vo eus ar bed-mañ, e-tro ma vo eus ar bed-mañ ; *das ganze Geschäft steht und fällt mit ihm,* etre e zaouarn emañ dazont an embregerezh.

III. skeudennoù-lavar, troioù-lavar :

das Haus steht in Flammen, krog eo an tan en ti, emañ an ti o tangwallañ ; *die Wiesen stehen unter Wasser,* dour-beuz a zo war ar pradoù, beuzet eo ar pradeier ; *niedrig steht das Wasser im Brunnen,* an dour a zo izel er puñs, an dour a zo bas er puñs, an dour a zo bihan er puñs ; *im zwanzigsten Jahr stehen,* bezañ en e ugentvet bloaz ; *Tränen standen ihm in den Augen,* daeroù a oa leizh e zaoulagad (en e zaoulagad) ; *in ärztlicher Behandlung stehen, unter ärztlicher Betreuung stehen,* bezañ dindan vezegadur ; *das Thermometer steht zehn Grad unter Null,* diskouez a ra ar gwrezverker dek derez dindan mann ; *die Ampel stand auf Gelb,* melen e oa ar gouloù ; *die Ampel stand auf Rot,* ruz e oa ar gouloù ; *der Wind steht nach Süden,* avel norzh (avel sterenn, avel serzh, avel uhel) a zo ganti, tro eo an avel ouzh e su ; *nach ihm steht all mein Herz und Sinn,* lammat (talmañ) a ra va c'halon evitañ, frailhañ a ra va c'halon a garantez evitañ, n'eus nemetañ em fenn hag em c'halon ; *beim Heer (beim Militär) stehen,* bezañ soudard, ober e goñje ; *bei jemandem im Dienst stehen,* bezañ e gourc'hemenn (e servij) u.b., bezañ gopret gant u.b. ; *sie stand im sechsten Monat,* dougerez e oa a c'hwec'h miz, war e c'hwec'h miz dougerez e oa, c'hwec'h miz bugel a oa ganti, edo c'hwec'h miz oa o tougen bugel ; *in Verdacht stehen, ein Verbrechen begangen zu haben,* bezañ diskred war an-unan da vezañ sevenet un torfed, bezañ un diskred a dorfed war an-unan, bezañ diskredet un torfed war an-unan ; *er steht unter Mordverdacht,* diskred a vuntr a zo warnañ ; *im Wege stehen,* bezañ a-dreuz-hent, bezañ a-strob war al leur, ampusturiñ an hent, bezañ war hent, lastrañ an tremen, strumiñ an tremen, chastreañ an tremen, strobañ an tremen, ; *jemandem im Wege stehen,* bezañ war hent u.b., diarbenn u.b., c'hoari ar c'hontrol d'u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., bezañ e gouloù u.b., stankañ an hent ouzh u.b., stankañ hent ouzh u.b., stankañ ouzh u.b., strobañ u.b., stromiñ u.b., sparlañ d'u.b., bezañ war-dreuz hent u.b., strobañ an tremen d'u.b., lastrañ an tremen d'u.b. ; *der steht mir dauernd im Wege,* en deiz e vez war hent hag en noz er gouloù, hennezh a vez atav o lastrañ ; *wir stehen unserer eigenen Freiheit im Wege,* mirout a reomp hor frankiz ouzhomp hon-unan, stankañ a reomp ouzhomp hon-unan hent ar frankiz ; *ich weiß nicht, wo mir der Kopf steht,* n'ouzon ket pelec'h skeiñ va fenn (eus pe goad ober loaiaoù, eus pe goad ober ibil, gant pe goad ober ibil, gant pe goad ober gennoù, gant pe goad ober tan), penn va spered on evit gouzout petra ober, penn va spered on petra ober, dall on gant al labour, war vordo emaon, boud on, en em gavet boud on, lutet on ; *es steht in Frage, ob ...,* bez ez eus arvar e .., emeur o klask gouzout ha ... , chom a ra an dud en entremar da c'houzout ha ..., n'ouzer ket c'hoazh ha … ; *es steht außer Zweifel, dass …,* n'eus mar ebet e …, n'eus na mar na marteze e … ; *das steht im Widerspruch zu seinen früheren Behauptungen,* kement-se a zislavar ar pezh a roe da wir a-ziagent ; *es steht nicht in meiner Absicht, zu ...,* n'on ket e sell (e soñj) da ..., n'emaon ket en aviz [ober udb], n'eo ket va soñj [ober udb], n'eus ket keloù (ger) ganin da … ; *vor großer Verantwortung stehen,* bezañ sammet un atebegezh vras war e chouk ; *das steht in meiner Hand,* emañ kement-se dindan va dorn, kement-se a zo e dalc'h ganin, bez emañ kement-se em dalc'h, en emell eus an dra-se emaon ; *es steht nicht in meiner Macht, zu ...,* n'emañ ket e dalc'h ganin [ober udb], n'emañ ket em c'hefridi [ober udb], n'emañ ket em galloud [ober udb], er blotoù emaon, en dic'halloud emaon, n'em eus perzh ebet en dra-se ; *wenn es in meiner Macht steht,* mar bez em galloud, mar bez e dalc'h ganin ; *ihm steht der Sinn nach Geld,* dallet eo gant sorc'henn ar berniañ arc'hant, troet eo war an dastum, troet eo war ar serr, troet eo war an danvez, troet eo war an arc'hant, troet eo da zastum, hennezh 'zo ur galon arc'hant, dalc'het eo gant arwez an aour, dalc'het eo gant ur garantez dreistmoder evit an arc'hant, itik en devez da c'hounit arc'hant, devet eo e galon gant an arc'hant, ur marc'h an arc'hant a zo anezhañ, ur c'hoz a zo anezhañ, redek a ra atav war-lerc'h an disterañ gounidegezh, prederiet eo gant an arc'hant nemetken, lakaat a ra e vrasañ albac'henn da rastellat arc'hant, n'eo atapiet ken nemet gant an arc'hant, krafek eo war an arc'hant, sorc'hennet eo gant an arc'hant, gwashat ma'z eo sot gant an arc'hant ! hennezh a ra un doue eus e yalc'h ! hennezh a zo segal segal ! ; *bei jemandem in Gunst stehen,* bezañ deuet mat d'u.b., bezañ deuet mat gant u.b., bezañ erru mat gant u.b., bezañ war lizheroù u.b., bezañ war kaieroù u.b., bezañ e gras u.b., bezañ e vañch u.b. ; *in bösem Ruf stehen,* bezañ brudet fall, bezañ fallvrudet ; *unter einer Obrigkeit stehen,* bezañ e gourc'hemenn (dindan beli, dindan aotrouniezh) ur bennadurezh bennak ; *er steht unter dem Pantoffel,* dimezet eo gant ur jeneral faoutet (gant ur Vari bragoù, gant ur geben, gant un tourc'hpaotr, gant ur wreg-ozhac'h, gant ur c'hrakozac'h), e wreg a zoug ar vrozh hag ar bragoù, e wreg a zo ganti ar bragez hag al lostenn, e wreg a zo ganti an tog hag ar c'hoef, e wreg eo a staot ouzh ar voger ; *er steht über mir,* emañ en ur garg uheloc'h eget va hini, hennezh a zo mestroc'h egedon, dindanañ emaon ; *in Verbindung mit jemandem stehen,* bezañ e darempred gant u.b., bezañ e kehent gant u.b. ; *das steht in der Bibel geschrieben,* douget eo kement-se e-barzh ar Bibl ; *es stand in der Zeitung,* kement-mañ a oa douget e-barzh ar gazetenn ; *auf unserem Heiratsvertrag steht doch, dass du nicht fremdgehen darfst,* war hol lizher-feurm (war hor c'hevrat dimeziñ) ez eo douget n'afes ket da redek ; *es steht ganz bei Ihnen,* deoc'h-c'hwi eo da welet (da reiñ an disentez) ; *es steht schlecht um den Euro,* mont a ra fall ar bed gant an euro ; *es steht schlecht um ihn, es steht schlecht mit ihm,* ne ya ket mat an traoù gantañ, fall emañ e gont, dister eo an traoù gantañ, fall eo an traoù gantañ, mont a ra fall gantañ, trist eo an traoù gantañ, krog eo d'ober neuz fall, c'hoari a ra gant e voued, erru eo nezet e gerdin, emañ o nezañ e gevre, bremaik emañ nezet, krog eo da c'hoari da fall, hennezh a zo erru pell gantañ ; *wie steht's mit deinem Großvater ?* ha da dad-kozh ? ha da dad-kozh, penaos emañ kont gantañ ? ha da dad-kozh, derc'hel a ra da vont en-dro ? ; *wie steht's mit Ihnen ?* penaos ez a ho tamm buhez ? ; *seinen Mann stehen,* bezañ mat war an dachenn, derc'hel e droad er par, difenn e renk, en em zifenn mat, kaout nerzh ha difennoù, bezañ rebarb en

an-unan, kaout beg hag ivinoù, kaout e zifenn ; *einem Gegner stehen,* reiñ fas d'un enebour, derc'hel penn ouzh un enebour, derc'hel penn d'un enebour, rentañ penn ouzh un enebour, ober penn d'un enebour, pennañ d'un enebour, pennañ ouzh un enebour, ober ouzh un enebour, ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *Pate stehen,* bezañ paeron ; *alles stehen und liegen lassen,* teuler (lezel) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, lezel pep tra a-dreuz-foran, lezel pep tra da foran, lezel pep tra war e gement all, lezel pep tra e perch, mont kuit a-daol-trañch (a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep ober seizh soñj, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat) ; *ein Essen stehen lassen,* tremen (chom) hep debriñ tamm ; *seinen Regenschirm stehen lassen,* chom e zisglavier war e lerc'h, disoñjal e zisglavier, disoñjal kemer an disglavier gant an-unan (*e zisglavier gantañ, he disglavier ganti h.a.*) ; *einen Fehler stehen lassen,* chom hep merzout (hep reizhañ) ur fazi ; *jemanden stehen lassen,* **a)** lezel u.b. da sec'hañ, derc'hel u.b. war vrank ; **b)** dilezel u.b., disleukel u.b., lezel u.b. war ar beoz, lezel u.b. war e revr (e-unanig, war e gement all, a-gostez), treiñ kein d'u.b., mont diwar-dro u.b. ; *ich hatte große Lust, ihn stehen zu lassen,* c'hoant du am boa da vont digantañ, gourvenn am boa da vont digantañ, c'hoant bras am boa (c'hoant bras a oa din) da vont digantañ, va gwalc'h a c'hoant am boa da vont digantañ, mennet start e oan da vont digantañ.

IV. gant un anv-gwan pe un adverb : bezañ ; *die Sonne steht schon hoch am Himmel,* emañ uhel an heol war an dremmwel dija, deiz bras eo anezhi, uhel eo an deiz ; *das Barometer steht hoch,* an aerbouezer a ziskouer amzer vrav, an aerbouezer a verk amzer vrav ; *die Tür steht weit offen,* digor-frank (digor-bras, digor-ledan, digor frank-kaer) eo an nor, digor eo an nor war he hed ; *der Stall steht offen,* digor eo war ar c'hraou ; *der Hühnerstall steht offen,* digor eo war ar yer ; *mein Haus steht ihm jederzeit offen,* va zi a vo bepred digor dezhañ ; *diese Wohnung steht schon lange leer,* abaoe pell dija eo diac'hub (diannez) ar ranndi-se, pell 'zo dija n'eus den ebet o chom er ranndi-se ; *die Ernte steht gut,* fonnus e vo an eost, sin vat 'zo gant an eost, ditour 'zo eus un eost mat, doareet mat eo an eost, fesonet mat eo an eost, kreñv e vo an eost, blezad a vo a-leizh ; *es steht schlecht mit seinem Geschäft,* emañ e stal o vont da fall, treiñ a ra fall e stal, fall e ya e stal ; *es steht dir frei, zu ...,* frankiz ac'h eus da ..., n'ec'h eus tamm redi ebet evit … ; *diese Ware steht hoch im Preise,* uhel eo priz ar varc'hadourezh-se, kanañ a ra ar varc'hadourezh-se, priz 'zo war ar varc'hadourezh-se ; *eins wenigstens steht fest,* un dra 'zo sur d'an nebeutañ ; *so steht es,* 'mod-se 'mañ - e-giz-se emañ ar bed - evel-se emañ ar bed, a-dreuz hag a-hed - evel-se emañ an traoù ; *so wie jetzt die Dinge stehen, so wie die Dinge nun einmal stehen,* o vezañ m'emañ an traoù e-giz-se, pep tra o vezañ er c'hiz-se (Gregor), dre m'emañ an traoù e-giz-se, peogwir emañ kont evel-se, gant stad an traoù er mod 'zo, p'emañ kont evel-se, p'emañ evel-se ar stal ; *dieser Irrtum kommt uns teuer zu stehen,* ar fazi-se a gousto ker deomp ; *in Anbetracht der Sachlage wird Ihnen dieser Fehler teuer zu stehen kommen,* diouzh m'emañ an traoù ganeoc'h e kouezho truez ouzhoc'h, diouzh m'emañ an traoù ganeoc'h e vo fall-daonet ar geusteurenn evidoc'h, staotet he deus ar c'havr en ho lavreg ; *das wird ihm teuer zu stehen kommen,* kement-se a gousto ker dezhañ, e lêr a zamanto, koustañ a ray ker d'e lêr, ker e kousto dezhañ, e groc'hen a baeo, m'en talvezo dezhañ, en em zigoll a rin warnañ, me a lardo e billig dezhañ, damantiñ a raio dezhañ, fall-daonet e vo ar geusteurenn evitañ, staotet he deus ar c'havr en e lavreg ; *die Leute standen um ihn herum,* tolpet e oa an dud en-dro dezhañ (tro-dro dezhañ), bolzet e oa an dud en-dro dezhañ, bodet e oa an dud en-dro dezhañ, gronnet e oa an dud en-dro dezhañ, kuilhañ a rae an dud war e dro, sternet e oa gant ur bobl a dud, kelc'hiañ a rae an dud anezhañ, kelc'hiet e oa an dud en-dro dezhañ, e kelc'h e oa an dud en-dro dezhañ ; P. *mir steht's bis oben,* rez va boned am eus, me 'zo rentet ôg, me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant an dra-se, aet on dreist-penn gant an dra-se, me 'zo leun va c'hased gant an dra-se, me 'zo leun va rastell gant an dra-se, re eo din, trawalc'h da'm lêr ! me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, va gwalc'h am eus a gement-se, va gwalc'h am eus eus an dra-se, aet on tremen skuizh gant an dra-se, deuet on nec'het-marv gant an dra-se, skuizh on (erru on skuizh, tremen skuizh on, me a zo eok, me a zo ôg, erru on heug, erru on heuget, faezh on) gant an dra-se, darev on gant an dra-se, eok ha tremen eok on gant an dra-se, heug a ro an dra-se din, heug on gant kement-se, heuget on gant kement-se, leizh va lêr am eus diouzh an dra-se, leizh va lêr am eus gant an dra-se, gwasket on evel un torch-listri, aet eo al loa dreist ar skudell, erru on poazh gant an dra-se, brenn ! va revr gant an dra-se ! va gaol !

V. gant an araogennoù *auf, für, zu* :

auf : *das Barometer steht auf Regen,* diougan glav 'zo gant an aerbouezer ; *die Uhr steht auf zehn nach acht,* an horolaj a verk eizh eur dek ; *viel steht hier auf dem Spiel,* ar pezh a c'hoarvez amañ a denn da vraz (a zoug pouez bras) ; *die Todesstrafe steht darauf,* kement-se a gouezh dindan ar boan a varv, evit kement-se e vezer kondaonet d'ar marv, n'eus nemet ar marv evit digoll un torfed a seurt-se, n'eus nemet ar marv da gastiz evit an dra-se ; *er steht fest auf seinen Beinen,* start eo war e arzelloù, start eo war e gilhoroù, sonn eo war e barlochoù, sonn eo war e bipedoù, start eo war e elloù, hennezh a zo krog start en e zouar, aes eo war e dachoù, sonn eo war e dachoù, hennezh a zo start war e dreid, hennezh a zo serzh war e dreid, hennezh a zo serzh war e zivhar, hennezh a zo start war e zivesker, plom eo war e dachoù, hennezh a zalc'h da rodal c'hoazh, serzh eo c'hoazh, postek eo, stamp a zo gantañ ; *auf eigenen Füßen stehen, auf eigenen Beinen stehen,* bezañ war e gont e-unan, bezañ en e beadra, bezañ emren, bezañ dizalc'h, bezañ en e dra, bezañ war e dra, bezañ en e roll, bevañ en (diouzh) e roll (Gregor), bevañ en e ziviz, ober e dreuz e-unan, nijal gant e zivaskell, bezañ frank war an-unan, ober e stal e-unan, bezañ en e c'hiz, bevañ en e yezh (Gregor), bezañ mestr war e dra, gallout ober evel ma plij gant an-unan, gallout ober diouzh ma plij gant an-unan, bevañ hervez e blijadur ; *ich stehe auf Austern (ak.),* pitouilh on war an istr, latous on gant an istr, ruz on war an istr, taer on war an istr, ur gwall zebrer istr a zo ac'hanon, sot on gant an istr, me a zo ur gwall baotr war an istr, troet on gant an istr, pa vez tu din e skoan war an istr, ur c'hrog bras am eus ouzh an istr, gwrac'h on da zebriñ istr, gwrac'h on gant an istr, pitilh on gant an istr, me a zo paotr an istr ; *er steht nicht auf Schnaps,* hennezh n'eo ket kamalad d'ar gwin-ardant, hennezh n'eo ket paotr ar gwin-ardant.

für : *für jemanden Bürge stehen, für jemanden stehen,* kretaat evit u.b. (Gregor), bezañ kred (mont da gred) evit u.b. ; *ich stehe für nichts,* nac'hañ a ran pep kiriegezh er pezh a c'hoarvezo ; *alle standen für einen Mann,* pep hini a oa gwarant evit an holl e-giz evit an-unan (Gregor) ; *er steht für sein Wort,* gouzout a ra derc'hel e c'her, derc'hel a ra d'e c'her, n'en deus nemet ur ger, ma lavar unan ne lavar ket daou, n'eo ket paotr da vont en e votoù ; *dafür gerade stehen müssen,* kouezhañ ar bec'h war an-unan, kaout mizoù, koustañ ker d'an-unan, bezañ en e c'haou, paeañ diwar-bouez e groc'hen, en em gavout gwazh eus udb, en em gavout diaes eus udb, dougen an toaz d'ar forn, pakañ.

zu : **1.** gant un anv-kadarn : *dieses Gut steht zum Kauf,* an domani-se a zo e gwerzh ; *ich stehe zu Ihren Diensten,* emaon en ho kourc'hemenn / emaon en ho servij (Gregor), gourc'hemennit hag e sentin ; *ich stehe ganz zu Ihrer Verfügung,* me a zo holl deoc'h, en ho kourc'hemenn emaon, dibrez-kaer on evidoc'h ; *zu jemandem stehen,* bezañ a-du (en un tu) gant u.b., bezañ en tu gant u.b. (Gregor), reiñ skoazell d'u.b. ; *zu einer Partei stehen,* bezañ a-

du (sevel, mont) gant ur gostezenn bennak, bezañ a-sav gant ur gostezenn bennak, bezañ eus un tu politikel bennak ; *zu Gebote stehen,* gortoz an urzhioù, bezañ e gourc'hemenn u.b. ; *zu seinen Taten stehen,* respont evit e oberoù, ensammañ e oberoù, dougen toaz d'ar forn ; *man sollte zu seinen Taten stehen,* n'eo ket a-walc'h dañsal, ret eo paeañ ar soner - n'eo ket a-walc'h staotañ er piñsin ha mont er-maez da c'hoarzhin - rankout a ra pep hini respont evit e oberoù - rankout a ra pep hini ensammañ e oberoù.

2. gant un anv-verb : *es steht zu hoffen,* peadra zo da gaout spi ; *es steht zu fürchten*, *dass... ,* 'm eus aon ..., peadra 'zo da grediñ e ...

VI. mont, degouezhout, bezañ dereat, dereout ; *das steht ihm gut zu Gesicht,* an dra-se a zegouezh mat dezhañ (a zere mat outañ, a ya mat dezhañ), an dra-se a zo bet dibabet dezhañ ; *dieses Kleid steht ihr gut,* ar vrozh-se a zegouezh mat dezhi (a zere mat outi, a ya mat dezhi, a ya brav diouti) ; *dieses Kleid steht ihr schlecht,* ar vrozh-se ne zegouezh ket dezhi (ne zere ket outi, ne ya ket dezhi).

VII. bezañ en arsav, chom a-sav , chom en e sav, harpañ, herzel, hezañ, ehanañ, tardañ ; *der Wagen steht still,* emañ ar c'harr en arsav ; *meine Uhr steht,* va eurier a zo chomet a-sav, en arsav emañ va eurier, va eurier ne labour ket ; [dre skeud.] *mir steht der Verstand still,* chom a ran war va c'hement all (sebezet-mik), skodeget on, sabatuet on, sabaturet on, evel badaouet on, kouezhet eo ar sabatur warnon, chom a ran badet, kouezhet eo an alvaon warnon, taolet on en alvaon, sonnet on gant ar souezh, abafet on, motet on, chom a ran mik ; *stehen bleiben,* **a)** chom a-sav, chom a-bik, chom a-boz, menel a-sav, chom en e sav, tardañ, herzel, herpel, harpañ, hezañ, sac'hañ, chom a-bann, chanañ, arsaviñ, ehanañ, ehanañ da vale, ober un harp, loc'hañ, chom mik, na labourat mui ; *stehen bleiben und nicht weiter voranschreiten heißt zurückweichen,* chom hep mont war-raok a zo dont a-dreñv ; *der Zug blieb stehen,* an tren a chomas a-sav, ehanañ a reas an tren, arsaviñ a reas an tren, loc'hañ a reas an tren ; *der Pferdewagen bleibt stehen,* strañjiñ a ra ar c'harr, loc'hañ ra ar c'harr [nota bene : hervez an degouezh e talvez *loc'hañ* kement ha *kregiñ da vont kuit* pe dre eilpenn-ster *chom a-sav*] ; *wo waren wir stehen geblieben ?* betek pelec'h e oamp erru ? betek pelec'h e oamp degouezhet ganti ? betek men e oamp erru ? ; *wir sind bei dem dritten Kapitel stehen geblieben,* chomet e oamp a-sav gant ar pennad tri ; *hier waren wir stehen geblieben,* amañ eo e oamp chomet a-sav ; *die Uhr blieb stehen,* chom a reas an eurier a-sav, menel a reas an eurier a-sav, an eurier a chomas mik ; *die Uhr ist um halb drei stehen geblieben,* manet eo an horolaj war div eur hanter ; *abrupt stehen bleiben, jäh stehen bleiben,* chom pik, chom pik a-sav, chom krenn a-sav, chom a-sav-pik, chom a-sav klok *; nicht stehen bleiben !* dalc'hit da vont ! ; **b)** [keflusker] chom sac'het, chom a-sac'h, sac'hañ, bourdiñ, bezañ bourdet, chom bourdet, chom gludet, chom houbet, houbañ, streñjañ, chom streñjet, chanañ, bezañ chanet, bezañ direnket, chom lug, lutiñ, bezañ lutet, chom boud, boudañ ; *der Motor ist stehen geblieben,* chanet (sac'het, boudet, lutet) eo ar c'heflusker, direnket eo ar c'heflusker, mouzhet eo ar c'heflusker, boudañ a ra ar c'heflusker ; *die Dreschmaschine würde dann stehen bleiben,* boudañ a rafe an dornerez neuze.

VIII. V.em. : **sich stehen** (stand sich / hat sich gestanden) :

1. en em glevout ; *sich (ak.) mit jemandem schlecht stehen,* bezañ e yenien d'u.b., kaout yenien ouzh u.b., na badout e spered o welet u.b., na badout e skiant o klevet u.b., na vezañ evit aveliñ u.b., na vezañ evit ahelañ gant u.b., na vezañ evit en em ahelañ gant u.b., bezañ e malis ouzh u.b., endevout malis ouzh u.b., bezañ u.b. kasaus-bras d'an-unan.

2. *sich (ak.) gut stehen,* bezañ frank an traoù gant an-unan, bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, bezañ (bevañ) en e aez, bezañ reut e jeu, bezañ mat ar jeu gant an-unan, bezañ mat e jeu, bezañ brav-kenañ e stad, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ en e aezamant, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ mat an traoù gant an-unan, bezañ plousaet mat e votoù, bezañ plouzet mat e votoù, bezañ aes e borpant, bezañ aes d'an-unan, kaout aez, bezañ uhel an dour gant an-unan, bezañ klok, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ druz ar geusteurenn gant an-unan, na sec'hañ e fri gant delioù kaol, bezañ barrek, bezañ gouest, kaout madoù, kaout ur madoù bras, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ.

3. troioù-lavar : *sich (ak.) müde stehen,* skuizhañ dre forzh chom en e sav ; *sich (dat.) die Beine in den Leib stehen, sich (dat.) die Beine in den Bauch stehen,* ober kof-gar, chom da c'hortoz evel ur penn-peul, ober strapenn, chom da zisec'hañ diwar e dreid, morc'hedal, reuziñ, morfontiñ, gedal mil bell, pilpazañ, chom war vrank, dibasiantiñ o c'hortoz, dibasiantiñ dre hir c'hortoz, en em chalañ o teport, chaokat e ivinoù o teport, chom da lonkañ avel, chom da bilpazañ, gortoz hep penn na difin, gortoz un hirnezh, hirnezhiñ, chom ur viken da c'hortoz, chom da c'hortoz ken na vo lidet gouel sant Bikenig, chom da c'hortoz betek trompilh ar Varn ; P. *sie steht gut im Fleisch,* honnezh a zo peg war he gorre, tastorn he deus-hi.

IX. V.k.e. : *Modell stehen,* poziñ, paouezadenniñ, en em reiñ da batrom, kemer an dalc'h ; *Wache (Posten) stehen,* ober gward, bezañ ouzh gward ; *Schlange stehen,* goztoz renk en ul lostennad tud, gortoz e dro en ul lostennad tud, lostenniñ, gortoz tro, gedal tro, bezañ lost-ouzh-lost, ober lostig-al-louarn ; *für jemanden Bürge stehen,* kretaat evit u.b. (Gregor), bezañ kred (mont da gred) evit u.b.

Stehen n. (-s) : sav g. ; *senkrechtes Stehen, aufrechtes Stehen,* sonnder g., sonnded b., diazerc'h g., diazerc'hded b., plom g., dres g. ; *das Stehen fällt ihm schwer,* ur gwall reuz (diaes) eo dezhañ chom en e sav, gwe en devez o chom en e sav ; *du arbeitest im Stehen ! ?* te a labour diouzh da sav ! ? te a labour diwar da sav ! ? te a labour eus da sav ! ? ; *im Stehen schlafen,* kousket diwar e sav, kousket diouzh e sav ; *etwas im Stehen tun,* **a)** ober udb diwar sav, ober udb diwar e sav, ober udb diouzh e sav ; **b)** [dre astenn.] ober udb ken aes ha tra, ober udb aes-kenañ, ober udb aezet-kaer, ober udb hep reiñ bec'h, ober udb evel un dudi, ober udb a-aes-vat, ober aes-ral udb, ober udb ken bravik ha tra, dont brav-bras udb gant an-unan, dont udb gant an-unan evel farz gant ar paotr kozh, dont udb gant an-unan evel toaz er forn, dont udb gant an-unan evel dour dre ur sil, ober udb plaen ha brav, ober udb war blaen ; *rasch im Stehen etwas zu sich nehmen,* debriñ un tamm dindan e veud, debriñ udb diwar e sav ; [lu] *einen Angriff zum Stehen bringen,* herzel ouzh un argad (un argadenn), diarbenn an argaderien, skodiñ un argad, sparlañ d'an argaderien, lakaat harz d'an argaderien, kaeañ ouzh un argad, terriñ un argadenn.

stehend : ag. : **1.** a-sav, er sav, en e sav, war e sav, war-sav, eus e sav, diouzh e sav, diwar e sav ; [sport] *das stehende Schießen,* an tennañ a-sav g. ; *der stehende Anschlag,* emlakad an tenner en e sav g., ar sav evit tennañ g. ; *stehende Position,* sav g. ; **2.** *stehendes Heer,* lu-pad g., lu da chom g. ; **3.** *bei stehendem Motor,* sac'het e geflusker gantañ ; **4.** *stehendes Holz,* koad bev g., koad war e sav g. ; *stehendes Stroh,* plouz-gar str. ; *noch auf dem Halm stehendes Korn verkaufen,* gwerzhañ ed diwar droad, gwerzhañ ed diwar o gar, gwerzhañ ed diwar o sav ; **5.** *stehendes Wasser,* dour-marv g., dour-chag g., dour-sac'h g., dour-poz g., dour-skoilh g., dour-gwermin g., dour chaget (gwern, poull, sioul, lor, brein, eoget) g. ; **6.** *stehende Redensart, stehende Redewendung,* tro-lavar sonnet b., troienn sonnet b. ; **7.** *fest stehende Brücke,* pont diloc'h g., pont a-varv g., pont marv en e blas g. ; **8.** *stehendes Theater,* c'hoariva pad g., c'hoariva divonedus g. ; **9.** *stehenden Fußes,* diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, kerkent (kenkent) hag ar ger, war an tomm, war an tach, kerkent all, kerkent (kenkent) ha lavaret, kerkent ha bremañ, war al lec'h, war an taol, a-daol-trañch, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, raktal, hep chipotal, hep breutaat, hep marc'hata,

diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, hep gortoz, hep dale tamm, kentizh, ribus ; *die Angelegenheit wurde stehenden Fußes erledigt,* ne voe ket pell an abadenn, pront e voe renket an afer, ne voe ket hir an abadenn, ne reas nemet ur moull, ne voe ket pell an afer ; **10.** *stehender Preis,* priz digemm g. ; **11.** *leer stehende Wohnung,* ranndi c'houllo b., ranndi diac'hub b., ranndi diannez b., ranndi diloj b., ranndi vak b. ; **12.** *mit weit offen stehendem Hemd,* difarle, diferlink, difraoul, difurlu, diskalavr, diskrelu, diskrepez, diskrubuilh, disparbuilh ; **13.** [merdead.] *stehendes Gut,* fardaj-dalc'h g., siblennoù chag ls. [enebet ouzh : *laufendes Gut,* fardaj-red g., siblennoù link ls., terk g.] ; **14.** [fizik] *stehende Welle,* gwagenn arsavel b. ; **15.** [ardamezouriezh] drafet ; *stehender Hirsch,* karv drafet g.

Adv. : en e sav, diwar sav, diouzh e sav.

Stehendschießen n. (-s) : [sport] *das Stehendschießen,* an tennañ a-sav g.

Stehendstellung b. (-) : sav g. ; *die Stehendstellung beim Schießen,* emlakad an tenner en e sav g., ar sav evit tennañ g.

Steher g. (-s,-) : **1.** [sport, marc'hhouarner] stayer g., marc'hhouarner redadegoù hanter-hir g. ; **2.**[tisav.] poeñson g.

Stehgeiger g. (-s,-) : violoñser jipsian g.

Stehgeigerin b. (-,-nen) : violoñserez jipsian b.

Stehkarussell n. (-s,-s/-e) : manej g. ; *Stehkarussel fahren,* ober un droiad war ar manej.

Stehkneipe b. (-,-n) : ti-chopin g., trapig g., tavarn b., kafedi g., ostaleri b.

Stehkragen g. (-s,-) : gouzougenn sonn b., kolier sonn g.

Stehlampe b. (-,-n) : kleuzeureg b., post-lamp g.

Stehleiter b. (-,-n) : skabell b., brich b., divskeul b.

stehlen V.k.e. (stiehlt / stahl / hat gestohlen) : **1.** laerezh, droukkemer, gwallgemer, razhañ, skrapañ, divorañ, tapout dre laer, dibradañ, flipañ, fripañ, robañ, silc'hañ, P. spoeñsañ, falzigañ, mougañ, pokañ ; *wieder stehlen,* adlaerezh ; *sein Wagen ist ihm gestohlen worden,* aet eo e garr gant al laer ; *jemandem Geld stehlen,* laerezh arc'hant digant (diouzh, diwar, war, diwar-goust) u.b., ober ar skrap war arc'hant u.b., kammañ e vizied war arc'hant u.b., droukkemer arc'hant u.b., flipañ u.b., flipañ arc'hant diwar u.b. ; *jemandem das Geld aus der Tasche stehlen,* rinsañ godelloù u.b., ober chakotig d'u.b., skarzhañ godelloù u.b. ; *Hühner stehlen,* redek ar yar ; *Geld stehlen,* touzañ ur gelienenn, laerezh arc'hant ; *gestohlenes Gut,* madoù gwall berc'hennet ls., madoù deuet dre an hent fall ls., madoù deuet dre wall hent ls., madoù deuet a berzh fall ls., madoù deuet a wall hent ls., madoù danzeet-fall ls., madoù na zeuont ket a-berzh-vat ls., laeradenn b., skrapadenn b., traoù laeret ls., traoù fripet ls. ; *jemand hat Geld aus der Kasse gestohlen,* krapig en deus kammet e vizied war arc'hant ar c'hef, krapig en deus touzet ur gelienenn er c'hef ; *stehlen wie ein Rabe,* bezañ laer evel frav (evel ur frav, evel an dour, evel ur c'hazh, evel ul Leonad) ; *er hat das Geld gestohlen, er hat die Kohle gestohlen,* an arc'hant a zo aet a-skrab gantañ, falziget en deus ar grifoù, spoeñset en deus ar bilheoz, mouget en deus ar grifoù ; *wenn wir schon stehlen wollen, sollen wir doch große Summen stehlen !* betek laerezh, koulz laerezh a-vras ! kement ha laerezh, koulz laerezh a-vras !

2. [dre skeud.] *jemandem einen Kuss stehlen,* kemer ur pok digant u.b., laerezh ur pok digant u.b. ; *jemandem die Zeit stehlen,* abuziñ u.b., lakaat u.b. da zebriñ e amzer, lakaat u.b. da zaleañ (da goll e amzer), divarchiñ u.b. ag e labour ; *dem lieben Gott den Tag stehlen,* landreantiñ, leozenniñ, morisañ, ober e voris, [dre eilpenn-ster] ober aner, bezañ feneant evel chas, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, lureiñ, ober grallig, ober e gorf didalvez, erbediñ e revr, na ober ur c'heuz eus e zaouarn, na ober ur siseurt, lakaat e zaouarn an eil en egile ; *dem lieben Gott die Zeit stehlen,* bagajiñ, reiñ e amzer da draoù netra, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant traoù netra, kaout amzer gollet, bezañ dalc'het hepmuiken gant mibiliezhoù, ober traoù a get, chom da c'hoariellat gant kac'herezhioù, bezañ ranell gant disterajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant lugudajoù, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbiajoù, koll e amzer (dispign e amzer) gant abuzetezioù, c'hoari an abuzetez, c'hoari lallaig, c'hoari lallig, c'hwileta, kalfichat un ibil re voan, ober beg d'un ibil re voan, brochañ laou, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, tremen e amzer o treiñ mein ar stêr da sec'hañ, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) gant belbeterezh, glapezenniñ, melc'hwedenniñ, chom da vaoutenniñ, bezañ ganet skuizh, koll e boan, lugudiñ, lantouzat, chom da velc'hweta, chom da glask triñchin e-lec'h na vez nemet geot, chom da zastum an tachoù, ober almanagoù, turlutañ, laerezh e amzer, koll e amzer (dispign e amzer, debriñ e amzer) oc'h ober netra, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, sachañ da c'hennañ, abuziñ e amzer, digalzañ e amzer, foranañ e amzer, dismantrañ e amzer, drouziviañ e amzer, chom da gontañ pet bran a ya hebiou, chom da vuzhugenniñ (da lonkañ avel, da c'hoariellañ, da c'henaouegiñ, da valafenniñ, da lantouzat, da lugudiñ), rodal evel ur gazhez lizidant, chom da logota, chom da c'horiñ vioù, goriñ vioù, klask kokologig, en em deuler dezhi, falaoueta, belbiañ, bitrakiñ, na ober glad, na ober netra vat gant e zaou zorn, na ober mann vat ebet gant e zaou zorn, na beuriñ ha na zaskiriat, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, na vezañ mat nemet da dreiñ ar vein da sec'hañ, firbouchal, pismigañ, pismigellat.

V.gw. : stehlen, pegañ : *wer lügt, stiehlt, und wer stiehlt, bringt auch Leute um,* an neb a drompl gant spilhoù a dromplo gant skoedoù ; *wer einmal stiehlt, stiehlt immer,* ne vez ket laer un den a hanter - nend eus ket a vrizhlaer - an neb a laer un u a laer ur jav pa gav an tu ; *ich würde nie stehlen,* gwell e ve din bout mankart eget mont da laerezh ; [Bibl] *du sollst nicht stehlen,* en em ziwall diouzh laeroñsi na domaj da hentez ne ri / en em ziwall diouzh laeroñsi na gaou ouzh an hentez na ri ; P. *der kann mir gestohlen bleiben !* d'an diaoul d'e lonkañ ! ur mall-e-goll 'zo anezhañ ! ra gerzho gant an diaoul ! muioc'h a joa am bez ouzh e seulioù eget ouzh begoù e votoù ! moged a ya em sac'h, ne c'hallan ket en nac'h ! fontet eo an traoù etrezomp ! ne fell ket din e welet pelloc'h dirak va daoulagad !

V.em. : **sich stehlen** (stiehlt sich / stahl sich / hat sich (ak.) gestohlen) : en em laerezh, en em laerezh kuit, mont kuit evel ul laer, flipañ, diflipañ, troc'hañ kuit, en em ripañ, en em ripañ kuit, en em riklañ, en em riklañ kuit, en em ziskrapañ, kuitaat didrouz ; *sich aus dem Haus stehlen,* kuitaat an ti dre laer, en em silañ dre guzh er-maez eus an ti.

Stehlen n. (-s) : skraperezh g., laerezh g., P. falzigerezh g., falzigañ g., plaou g., spoeñsañ g. ; *zwanghaftes Stehlen, neurotisches Stehlen, Neigung zum pathologischen Stehlen,* laervar g. ; *Neigung zum Stehlen,* doug da laerezh g. ; *wehe dem, der beim Stehlen erwischt wurde !* gwazh d'an hini a vije bet tapet o laerezh ! gwazh d'an hini a vije bet tapet o skrapañ traoù ! ; *er hat sich zum Stehlen verleiten lassen,* truchet e oa bet da laerezh, tud all eo o deus roet hol dezhañ da laerezh, laeret en deus bet diwar drucherezh unan all, poulzet (douget, broudet, brochet, atizet, alejet, heget) e oa bet da laerezh, laeret en deus bet war (dre, diwar) atiz unan all, distroet e oa bet gant tud all da laerezh, ar pezh a zo kiriek dezhañ da vezañ aet da laerezh eo e oa bet distroet gant tud all, tud all o deus e gunduet da laerezh.

Stehler g. (-s,-) : laer g., dorn-skrap g., skraper g., friper g., rober g., silc'her g., riper g., paotr rip g., c'hwiber g., c'hwib g., c'hwiblaer g., tuner g., flip-arc'hant g., lourin g. [*liester* lourined], spoeñser g., falziger g. ; *Hehler und Stehler,* riblerien ha laeron, skoacherien ha laeron ; *der Hehler ist so gut als der Stehler, der Hehler ist so gut wie der Stehler, der Hehler ist nicht besser als der Stehler,* ken gwazh eo

an hini a zalc'h ar sac'h hag an hini a laka e-barzh, ken fall (ken laer) eo an hini a zalc'h ar sac'h evel an hini a laka e-barzh.
Stehlsucht b. (-) / **Stehltrieb** g. (-s) : kleptomaniezh b., laervar g., kleñved-ar-skrapañ g., kleñved-al-laerezh g., tech da laerezh g.
Stehplatz g. (-es,-plätze) : plas a-sav g.
Stehpult n. (-s,-e) : marc'h-levr g., letrin g.
Stehsätze ls. : [moull.] lizherennadurioù miret ls.
Stehspiegel g. (-s,-) : hirvelezour troadek g., melezour heloc'h g.
Stehvermögen n. (-s) : dalc'husted b., dalc'huster g.
Stehversuch g. (-s,-e) : [marc'h-houarn] *einen Stehversuch unternehmen,* klask chom a-blas.
Stehwelle b. (-,-n) : [fizik] gwagenn arsavel b.
Steiermark b. (-) : *die Steiermark,* Stiria b.
Steiermärker g. (-s,-) : Stirian g. [*liester* Stirianed], annezad Stiria g.
steif ag. : **1.** gourt, gourdet, bav, bavet, kropet, nodet, seizet, morzet, mors, soret, sonnet, hourzet, mank, sonn, reut, reudet, tenn, dibleg, diblegus, diwevn, pistiget, morzet evel kegel ar vamm-gozh, stegn, sonn evel ur peul, reut evel ur peul, dibalamour, feret ; *steif werden,* reutaat, sonnaat, reudiñ, sonnañ ; *steif machen,* sonnañ, sonnaat, reudañ, reutaat ; *ziemlich steif,* reudik ; *steifer Hals, steifer Nacken,* torgamm g., penngamm g. ; *einen steifen Hals haben,* bezañ marc'het e c'houzoug, bezañ torgamm, bezañ penngamm, bezañ ar penngamm gant an-unan, bezañ aet penngamm, penngammiñ ; *seit zwei Tagen plage ich mich mit einem steifen Nacken,* emañ ar penngamm daou zeiz 'zo ganin ; *steifer Brei,* yod fetis g., kaot tev g. ; *das Schmalz ist steif geworden,* sonnet eo al lard teuz, koarennet eo al lard teuz ; *steif vor Kälte,* kleret, sonnet gant ar riv, kruget gant ar riv, kropet gant ar riv evel an naeron e-pad ar goañv, pintet gant ar riv, pistiget gant ar riv, reut gant ar riv, feret, bav, bavet ; *steif gefrorene Finger haben,* bezañ kropet e vizied, bezañ morzet (nodet, seizet, kleret, kruget, mors-mors, pistiget) e vizied gant ar yenijenn, bezañ reut e vizied gant ar riv, bezañ aet an ivinrev en e vizied, bezañ krog an ivinrev en e vizied, bezañ morzet e vizied evel kegel e vamm-gozh, bezañ deuet ar bizied da vervel ouzh an-unan gant ar riv (*e vizied da vervel outañ, he bizied da vervel outi h.a.*), bezañ marv ar bizied ouzh an-unan gant ar riv (e *vizied outañ, he bizied outi h.a.*), bezañ feret (bav, bavet) e vizied ; *mein Bein ist ganz steif,* deuet eo ar c'housk em gar, deuet eo va gar da vervel ouzhin, me a zo morzet va gar ouzhin, me a zo marv va gar ouzhin, me a zo morzet va gar evel kegel va mamm-gozh, morzet (kropet, bav, gourt, nodet, seizet, soret, mors-mors, reut) eo va gar, sonnet eo va gar ouzhin, aet eo gourt va gar, gourdet eo va gar (Gregor) ; *mein Bein ist immer mehr oder weniger steif,* ingal e vez morz-divorz va gar ; *mein Arm ist ganz steif,* mank eo va brec'h, marv eo va brec'h ouzhin, deuet eo va brec'h da vervel ouzhin, morzet eo va brec'h ouzhin ; *mit diesen Handschuhen bekommst du keine steifen Finger,* gant ar manegoù-se e chomo dibav da vizied ; *meine Hand ist ganz steif,* mank eo va dorn, marv eo va dorn ouzhin, deuet eo va dorn da vervel ouzhin, morzet eo va dorn ouzhin ; *jung hatte ich vier geschmeidige Glieder und ein steifes, jetzt, wo ich alt bin, habe ich vier steife und ein geschmeidiges,* a-benn ma oan yaouank em boa pevar ezel soupl hag unan reut, ha bremañ ma'z on deuet kozh em eus pevar reut hag unan soupl ; *steif machen,* sonnañ, sonnaat, stegnañ, stignañ, reudiñ, reutaat, gourdañ ; *steif werden,* sonnañ, sonnaat, reudiñ, reutaat, gourdañ, nodiñ ; *die Ohren steif halten,* **a)** bezañ e zivskouarn er vann gant al loeñ-mañ-loen, seboutiñ e zivskouarn, sonnañ e zivskouarn (e skouarn), reudiñ e skouarn, sevel (astenn, digeriñ) e zivskouarn, plomañ e zivskouarn, krizañ e zivskouarn, krugañ e zivskouarn ; **b.)** derc'hel mat d'ar belost, derc'hel an taol, derc'hel mort (yud, gwevn), derc'hel d'e grog, derc'hel e grog, derc'hel start, kenderc'hel, derc'hel betek penn, padout, herzel, chom en e sav ha plom ; *die Ohren steif halten !* chomit sonn ! arabat koll kalon ! uhel ar c'halonoù ! stardit ho kalonoù ! lakait striv ennoc'h ! krogit start ! bec'h warnoc'h tudoù ! poan ha bec'h, paotred ! isa 'ta, paotred ! gwaskomp, paotred ! dalc'hit mat ! ; *harter, unbequemer, steifer Stoff,* danvez dic'hras g., danvez boc'hus g. ; *hart, unbequem und steif wie ein neues Hemd,* boc'hus evel ur roched nevez, dic'hras evel ur roched nevez ; *steifer Hut,* tog pompad g. ; *steif wie eine Bohnenstange, steif wie ein Stock,* reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil), sonn evel ur ganabenn, sonn war e gilhoroù evel ur c'hilhog, sonn evel ur roc'h, ken sonn hag ur vazh kloued, sonn evel ur peul, reut evel ur peul, reut evel ur post-kleud, reut evel ur pipi, sonn evel ur pipi, sonn evel ur pikerom, reut evel ur pikerom, eeun evel un tach ; [mezeg.] *steif machen, steif werden lassen,* ankilozañ.
2. kalet, kreñv, sonn, reut ; *steifer Grog,* banne mat a zour tomm g., grog sonn g., banne sonn g., grog marc'h g., grog kalet g., grog kreñv g. ; *steifer Wind,* gwall avel g. ; *es bläst ein steifer Wind,* aveliñ a ra divat, ruz eo gant an avel, fraeañ a ra an avel.
3. [gwiad.] ampezet ; [dre skeud.] *er schreibt einen steifen, gekünstelten Stil,* ampezañ a ra e stil ; *steifer Stil,* stil ampezet g., stil reut g.
4. [dre skeud.] reut, sonn, strizh, dibleg, start, patellek, pestuek, gourt, sparlet, inkazet ; *steifes Benehmen,* emzalc'h reut g. ; *er ist sehr steif,* hennezh a zalc'h gantañ, berr eo da gaozeal, ur varrenn houarn a zo en e c'houzoug, lakaet en deus kegel e vamm en e gein, emañ kegel e vamm-gozh oc'h ober gwalenn-gein dezhañ, sonn eo evel ur pipi, sonn eo evel ul lakez pikez, sonn eo evel ur c'hefeleg, ur revr strizh a zen eo, tres c'hoant kac'hat a zo war e zremm, kloz e vez e veg evel ur gokouzenn, ur fas-koad a zo anezhañ, hennezh ne yelo ket c'hwibu en e veg, ur beg m'en argarzh a zo anezhañ, reut eo evel un ibil er bleud, reut eo evel un tamm koad, reut ha sonn eo evel un tonton besk, sonn eo evel ur roc'h, reut eo evel ur vazh, reut eo evel ur ganabenn ; *steif und fest glauben,* bezañ don en e benn e ... (Gregor), krediñ start e .... ; *er glaubt steif und fest daran,* gwir bater eo evitañ, ken gwir hag an Aviel eo evitañ ; *etwas steif und fest behaupten,* derc'hel start d'ur mennozh, derc'hel groñs udb, chom divrall e veno, diogeliñ kreñv hag uhel udb, difenn uhel ha kreñv udb, difenn groñs ha start udb, haeriñ udb, lavaret a-dro-vat udb ; *er wird Ihnen gegenüber steif und fest behaupten, dass keine Kirche schöner sei als die seines Dorfes,* stourm a raio ouzhoc'h, ha start, n'eus iliz ebet ken kaer hag hini e barrez ; *er behauptete steif und fest, dass ihm so etwas nicht zugestoßen wäre,* eñ a zalc'he groñs ne vefe ket erruet kement-se gantañ.
Steife b. (-,-n) : **1.** ampez g. ; **2.** [tekn.] stañson g., skor g., harp g., harpell b., speurell b.
Steife(r) ag.k. g. : [rev] P. kalc'h sonnet g., kalc'h sonn g., kalc'h reut g., kalc'h kalet g., kastr g. ; *einen Steifen kriegen,* sevel d'an-unan, sevel serzh d'an-unan, dont koad d'an-unan, dont d'an-unan, mont e lost war sav, sevel gant an-unan, digastrennañ, dispakañ, kalediñ, kalkenniñ, pichañ, pichat, reudiñ, reutaat, kemer koad ; *er hat einen Steifen,* emañ e lost war sav, sevel a ra gantañ, o kalkenniñ emañ, reut eo e vazh ; *ich habe einen Steifen,* deuet ez eus koad din, emaon o koata.
steifen V.k.e. (hat gesteift) : **1.** sonnañ, stegnañ, stignañ, reudiñ, reutaat ; *seinen Nacken steifen,* reutaat e gilpenn, reutaat e chouk ; **2.** [dilhad.] ampezañ ; *gesteifter Kragen,* gouzougenn ampezet b. ; **3.** [dre skeud.] *jemandem den Nacken steifen,* sevel e bouezioù d'u.b., lakaat u.b. war e du, reiñ kalonegezh d'u.b., reiñ ton d'u.b., sershaat u.b. war e gilhoroù.
V.em. : **sich steifen** (hat sich (t-r) gesteift) : kilverziñ, kilhourziñ, penverziñ ; *sich auf etwas (ak.) (ver)steifen,* aheurtiñ (lakaat imor) d'ober udb, derc'hel start (yud, mat, mort, gwevn, tomm) d'udb, aheurtiñ en udb, pegañ ouzh udb, na lakaat brasoc'h pod war an

tan evit-se, fonnañ en e veno, derc'hel mat d'e askorn, chom mort war e sońj.

Steifen n. (-s) : ampezerezh g.

Steifheit b. (-) : **1.** reuter g., reuted b., tennder g., sonnder g., sonnded b., diblegusted b., reudadenn b. ; **2.** difiñv g., difiñvded b. ; **3.** [dre skeud.] pennegezh b., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., kilhourzerezh g., diblegusted b., dibleguster g. ; **4.** [mezeg.] ankiloz g., krop g., kropadur g., gourdadur g., morz g., morzadur g., bav g., bavadur g., nodadur g., kig-torr g., torridigezh b.

Steifigkeit b. (-) : [fizik] reuted b. ; *absolute Steifigkeit,* peurreuted b.

Steifleinen n. (-s) : [gwiad.] bougaran g.

Steifseil n. (-s,-e) : fun stegn b.

Steifwerden n. (-s) : stegnadur g., stignadur g., reutadur g., reudadur g., reudadenn b.

Steig g. (-s,-e) : **1.** gwenodenn b., gwenojenn b., ravent g., minotenn b., andenn b., gardenn g., istreved b., arroudenn b., rañved g., ribin g./b. ; **2.** alez b.

Steigbügel g. (-s,-) : **1.** stleug g. ; *den Fuß in den Steigbügel setzen,* stleugañ, lakaat e droad er stleug ; *die Füße aus den Steigbügeln nehmen,* distleugañ ; *Fußplatte des Steigbügels,* diaz ar stleug g. ; **2.** [dre skeud.] *jemandem den Steigbügel (die Steigbügel) halten,* ober kein d'u.b., ober tousig kein d'u.b., keinañ d'u.b. ; **3.** [korf.] stleug g. ; *die Gehörknöchelchen : der Hammer, der Amboß und der Steigbügel,* eskernigoù ar c'hleved : ar morzhol, an annev hag ar stleug.

Steigbügelhalter g. (-s,-) : **1.** doug-stleug g. ; **2.** [dre skeud.] skoazeller damguzh g., liper botoù g., lip-revr g., fistouler g., flaner g., tostenner g.

Steigbügelhalterin b. (-,-nen) : [dre skeud.] skoazellerez damguzh b., tostennerez b., fistoulerez b., flanerez b., P. liperez votoù b., liperez-revr b., lip-revr a blac'h b.

Steigbügelriemen g. (-s,-) : lêrenn-stleug b.

Steige b. (-,-n) : **1.** skalier g., diri g., skeul b. ; **2.** grav b., sav g., savenn b., krec'h g., krec'henn b., krec'hienn b., krapenn b., laezenn b., pign g. ; *die Zaberner Steige,* ode Zabern b., ode Saverne b. ; **3.** *eine Steige Eier,* un ugentad vioù g., un ugentad a vioù g., ugent vi ls. ; **4.** [Bro-Aostria] kased g., kasedad g., karched g., karchedad g., karchedig g. ; *eine Steige Äpfel,* ur c'harchedad avaloù g., ur c'hasedad avaloù g.

Steigeisen n. (-s,-) : krap g., krapinell b., krapon g.

steigen V.gw. (stieg / ist gestiegen) : **1.** gorren, kreskiñ, uhelaat, pignat, mont war-grec'h, mont d'an nec'h, mont war gresk, mont war greskiñ, sevel, souriñ, liesaat, aliesaat, amplaat, muiaat, stankaat ; *die Sonne steigt,* pignat a ra an heol, uhelaat a ra an heol ; *die Preise steigen,* gorren (keraat, kreskiñ, uhelaat) a ra ar prizioù, mont a ra ar prizioù war-raok, mont a ra ar prizioù war a-raok, mont a ra ar prizioù d'an nec'h, mont a ra ar prizioù war gresk, war-gresk emañ ar prizioù ; *der Preis ist ganz schön gestiegen !* kresket eo ar priz, ha lous c'hoazh ! ; *wird das Getreide knapp, steigen die Preise,* pa vez berr ar greun e sav ar priz ; *die Getreidepreise sind gestiegen,* keraet eo an ed, P. loc'het eo an ed ; *die Getreidepreise steigen weiter,* derc'hel a ra da wellaat war an ed ; *die Benzinpreise steigen,* kresk a zo war ar strilheoul, mont a ra priz ar strilheoul d'an nec'h, mont a ra priz ar strilheoul war gresk, kreskiñ a ra war ar strilheoul, war-gresk emañ priz ar strilheoul ; *die Produktion steigt,* kreskiñ a ra ar c'henderc'h ; *die Ausgaben steigen immer weiter,* kreskiñ ha kreskiñ a ra an dispignoù ; *zahlenmäßig steigen,* niverusaat ; *Tag für Tag steigt ihre Anzahl,* stankaat a ra bemdez an niver anezho ; *die Anzahl der Abonnennten ist sprunghaft gestiegen,* niver ar goumananterien en deus graet ul lamm, kresket kalz eo pare ar goumananterien ; *die Anzahl der Leute, die lesen können, ist stark gestiegen,* stankaet kaer eo ar gouzout lenn ; *die Anzahl der Verkehrsunfälle steigt,* liesaat (aliesaat, niverusaat, stankaat, muiaat) a ra ar gwallzarvoudoù war an hentoù ; *je seltener eine Ware ist, desto höher steigt ihr Preis,* ar rouezded a laka priz ar marc'hadourezhioù da greskiñ ; *der Preis ist um das Doppelte gestiegen,* graet en deus ar priz lamm-chouk-e-benn, hanter keroc'h eo bremañ ; *die Lebenshaltungkosten steigen,* kêroc'h e teu ar bevañ ; *der Preis für Butter ist auf vier Euro pro Pfund gestiegen,* deuet eo al lur amanenn e pevar euro ; *das Fieber steigt,* an derzhienn a greñva ; *die Verkäufe steigen,* kreskiñ a ra ar werzh ; *bei Fieber steigt die Temperatur,* gor ar c'horf a gresk pa vez terzhienn ; *die Milchproduktion pro Kuh ist gestiegen,* kresket eo al laezh gant ar saout, kresket eo an dever gant ar saout, gwellaet eo ar saout da reiñ laezh, fonnusoc'h eo an dever gant ar saout ; *der Weg steigt,* an hent a ya war-grec'h, mont a ra an hent war-laez, pignat a ra an hent war-grec'h (war-laez, d'al laez, d'an nec'h), war sevel e ya an hent, sav a zo gant an hent, pouez-krec'h a zo gant an hent, an hent a zo krap gantañ, krec'h a zo gant an hent, war-grec'h emañ an hent, war-bign emañ an hent, emañ an hent war-sav ; *der Weg steigt allmählich,* un tamm bihan a bouez-krec'h (a bouez-laez) a zo gant an hent ; *die Temperatur steigt,* **a)** kreskiñ a ra (war greskiñ emañ) ar wrez ; **b)** [mezeg.] gwashaet eo d'e derzhienn ; *das Pferd steigt,* gwintañ a ra ar marc'h ; *die Flut steigt,* sevel a ra ar mor, pignat a ra al lanv, lanv emañ ar mor, mare lanv a zo, c'hwezañ a ra ar mor (Gregor).

2. [gant un araogenn] **a)** diskenn, diskenn d'an traoñ, pignat d'an traoñ, krapat d'an traoñ, dont d'an traoñ ; *ins Tal steigen,* diskenn d'an draoñienn ; **b)** pignat, krapat, sevel, krimpañ, skrapañ ; *in den Bus steigen,* sevel er c'harr-boutin, pignat er c'harr-boutin ; **auf** : pignat ouzh, pignat gant, pignat war, krapat e, skrapañ e, krimpañ gant, krimpañ ouzh, sevel e, sevel gant, sevel war, gwintañ war ; *auf einen Baum steigen,* pignat ouzh (gant) ur wezenn, krapat en ur wezenn, krimpañ en ur wezenn, krimpañ ouzh ur wezenn, sevel en ur wezenn ; *auf die Leiter steigen,* pignat er skeul, sevel er skeul, sevel gant ar skeul, skeuliañ, krimpañ ouzh ur skeul ; *auf der Karriereleiter nach oben steigen,* sevel gant skeul an urzhaz micherel ; *aufs Pferd steigen,* marc'hañ e jav, pignat (gaoliañ, mont a-c'haoliad, mont a-fourch, rampañ, gaoliata) war e varc'h, pignat war varc'h, sevel war e jav ; *er stieg aufs Pferd und schon war er weg,* rampet en doa war e varc'h hag eñ kuit (hag eñ a-raok, hag eñ gant e hent), pignat a reas war e varc'h ha ploup ! kuit diouzhtu ! ; *der Preis für Butter ist auf vier Euro pro Pfund gestiegen,* deuet eo al lur amanenn e pevar euro ; *auf den Berg steigen,* krimpañ ar menez, krimpañ war ar menez, pignat ar menez, pignat gant ar menez, pignat war ar menez, krapañ gant tor ar menez, krapañ gant ar menez, krapadenniñ ar menez ; *steig schnell auf die Mauer !* gwint buan war ar voger ! ; *auf einen Stuhl steigen,* pignat war ur gador, sevel war ur gador ; *auf den Thron steigen,* dont war an tron, pignat war an tron, mont da azezañ war an tron, mont war an tron, sevel war an tron ; **aus** : *aus dem Wagen steigen,* diskenn eus ar c'harr ; *aus dem Zug steigen,* didreniañ, didreniñ, diskenn eus an tren ; P. *aus der Hose steigen,* divragaouiñ, divragezañ, dilavregañ, diwiskañ e vragoù ; *aus dem Blätterhaufen stieg Rauch,* dont a rae moged eus ar bern delioù, dont a rae moged diwar ar bern delioù ; *aus dem Bett steigen,* strimpiñ, ober fraoñv-lostenn, diweleiñ, sevel, sevel ag e wele, sevel eus e wele, lemel ag e wele, didoullañ, digludañ, dibradañ, diblouzañ, dichoukañ, dic'hwenañ, didortañ, dihoubañ diouzh e wele, diglozañ ; **durch** : *durch das Fenster steigen,* pignat dre ar prenestr ; *es ist doch anständiger, durch die Tür hereinzutreten als durchs Fenster zu steigen,* dre an nor eo klokoc'h mont e-barzh eget dre ar prenestr ; **in** : *im Preise steigen,* keraat, mont war-raok, mont war a-raok, lañsañ, bezañ lañs gant dra-mañ-tra, bezañ ur c'hresk

gwerzh d'an dra-mañ-tra, kreskiñ a briz (Gregor), kanañ, bezañ kresk war an dra-mañ-tra, mont war uhelaat, mont war-grec'h, P. loc'hañ ; *ins Bad steigen,* mont da gibellañ ; *in die Höhe steigen,* mont d'al laez (d'an nec'h, war-grec'h), sevel d'an uhel ; *bis zu den Schultern ins Wasser steigen,* mont en dour betek e zivgazel, mont en Dour betek e gazelioù ; *ins Tal steigen,* diskenn d'an draoñienn ; *in den Bus steigen,* sevel er c'harr-boutin, pignat er c'harr-boutin ; *er stieg in den erstbesten Bus,* kentañ karr-boutin a gavas a savas ennañ ; *ins Flugzeug steigen,* pignat en nijerez ; [dre skeud.] *die Röte stieg ihm ins Gesicht,* ur ruster (ar ruz) a zeuas en e benn ; *das Blut steigt ihm in den Kopf,* sevel a ra e wad d'e benn, dont a ra ar gwad dindan e ivinoù, mont a ra diwar re ; *er ist in meiner Achtung gestiegen,* kresket eo ar bri a zougan evitañ ; *ins Bett steigen,* gweleata, gweleiñ, mont d'e wele, mont da glask e wele, en em lakaat en e wele, mont en e wele, mont da gousket, P. mont da blouzañ, mont da biochiñ, mont da gludañ, mont da loñchañ, mont d'e riboul, mont d'e ched, mont d'e glud, mont d'e gel, mont d'e gloz, mont da zebriñ bara gwenn d'ar Roc'h, mont da glask arc'hoazh beure, mont da glask arc'hoazh ar beure, mont da Gerhun (da Gerroc'h), mont da flutañ, mont er vallin, mont da vagañ c'hwen, mont da voueta ar c'hwen *;* **von** : *von einem Pferd steigen,* diskenn diwar ur marc'h, diskenn diwar varc'h ; **über** *: über eine Mauer steigen,* gaoliata ur voger, rampañ dreist ur vur ; **zu** : *dieser Wein steigt zu Kopf,* ar gwin-se a sko buan er penn, drevaat a ra ar gwin-se, ar gwin-se a droñs an dud, ar gwin-se a sko d'ar penn, nerzh ar gwin-se a ya er penn ; *der Ruhm ist ihm zu Kopf gestiegen,* skoet eo e vrud d'e benn.

Steigen n. (-s) : **1.** kresk g., kreskidigezh b., kreskadurezh b., kreskadur g., kreskañs b. ; *Steigen des Wassers,* kresk live an dour g., kresk an dour g. ; *im Steigen begriffen* sein, bezañ war-gresk ; **2.** *Bergsteigen,* kraperezh g., alpaerezh g. ; *beim Steigen,* o pignat, o krapañ.

steigend ag. : **1.** war gresk, a-gresk, war greskiñ, war-bign, war-grec'h, war-sav ; *steigender Weg,* hent war-bouez krec'h g. ; *steigender Hang,* sav g., grav g., pouez-krec'h g. ; [mengleuz.] *steigende Strecke,* ribin war-bign g., ribin war-bouez krec'h g., toullenn war-bign b., toullenn war-bouez krec'h b. ; *steigende Erbitterung,* c'hwervoni hag a ya war gresk b. ; [kenwerzh.] *bei steigenden Preisen verkaufen,* gwerzhañ war-gresk ; *bei steigenden Preisen kaufen,* prenañ war-gresk ; *steigende Tendenz,* tuadur war gresk g., hewerzhekadur g. ; *steigende Arbeitslosenraten,* kresk an dilabour g. ; [mat.] *monoton steigende reelle Funktion,* kevreizhenn unton war gresk b. ; [yezh.] *steigender Ton,* ton arskiltra g. ; **2.** [ardamezouriezh] **a)** skoelf ; *steigendes Einhorn,* unkorneg skoelf g. ; **b)** savant ; *steigender Löwe,* leon savant g.

Steiger g. (-s,-) : **1.** *Bergsteiger,* alpaer g., krimper g., kraper g. ; **2.** [mengleuz] *Obersteiger,* mestr-mengleuzier g., pennvestr-mengleuzier g. ; *Untersteiger,* eilmestr-mengleuzier g.

Steigerer g. (-s,-) : imbouder g., dreistkresker g.

steigern V.k.e. (hat gesteigert) : **1.** uhelaat, kreskiñ, lakaat da sevel, lakaat da greskiñ, meuraat, meurekaat, muiaat, muiañ ; *den Luftdruck steigern,* uhelaat an aerwask ; *jemandes Furcht steigern,* lakaat spont u.b. da greskiñ, kreskiñ spouron u.b. ; *die Produktivität steigern,* kreskiñ ar genderc'husted ; *seine Ansprüche steigern,* uhelaat e c'hoantoù, uhelaat e zarvennadoù ; *eine Miete steigern,* kreskiñ ur feurm, kreskiñ priz ur feurm ; *das steigerte erheblich ihre ablehnende Haltung gegen meinen Vorschlag,* kement-se a rae dezhi argilañ kalz muioc'h, kement-se ne reas nemet kreñvaat hec'h emzalc'h nac'hus ; *seinen Verdienst um das Doppelte steigern,* gounit hanter-ouzh-hanter, gounit hanter muioc'h, gounit div wech muioc'h ; **2.** [yezh.] *ein Beiwort steigern,* lakaat un anv-gwan en un derez uhelaat, keverata dre uhelaat : **a)** lakaat un anv-gwan en e zerez uheloc'h ; **b)** lakaat un anv-gwan en e zerez uhelañ.

V.em. : **sich steigern** (hat sich (t-r) gesteigert) : **1.** kreskiñ, pignat, meuraat, souriñ, startaat ; *sein Zorn steigert sich,* fuloriñ a ra gwashoc'h-gwazh, arfleuiñ a ra e fulor, egariñ a ra gwashoc'h c'hoazh, kreskiñ a ra e fulor ; **2.** mont war well, mont war wellaat, mont gwell-ouzh-gwell, kreskiñ, startaat, gwellaat.

Steigerung b. (-,-en) : **1.** sav g. ; **2.** kresk g., kreskidigezh b., kreskadurezh b., kreskadur g., kreskañs b., uheladur g., uhelidigezh b., sav g., savidigezh b., c'hwezadur g., amplaat g., ampladur g., amplidigezh b., muiadur g. ; *Preissteigerung,* kresk war ar prizioù g., c'hwezadur ar prizioù g. ; *stufenweise Steigerung,* argreskusted b. ; **3.** [yezh., skeul an doareañ] keverata dre uhelaat g.

Steigerungsform b. (-,-en) / **Steigerungsgrad** g. (-s,-e) / **Steigerungsstufe** b. (-,-n) : [yezh.] derez ar c'heverata g. ; *die Steigerungsstufen,* rezioù an adanv ls., skeul an doareañ b.

Steigfähigkeit b. (-,-en) : [nij.] barregezh pignat b.

Steigfell n. (-s,-e) : [ski] kroc'hen reunig g.

Steigflug g. (-s,-flüge) : [nij.] nij war-bign g., nijadenn war-bign b.

Steiggeschwindigkeit b. (-,-en) : tizh pignat g.

Steighöhe b. (-,-n) : [tekn.] spar an aegouioù g.

Steigleiter b. (-,-n) : skeul difiñv b., skeul lakaet a-varv b., skeul marv en he flas b.

Steigleitung b. (-,-en) : [tredan.] linenn dredan evit an estajoù a-us b.

Steigriemen g. (-s,-) : lêrenn-stleug b.

Steigung b. (-,-en) : **1.** sav g., savenn b., krec'h g., krec'henn b., krec'hienn b., laezenn b., grav b., gravienn b., krapenn b., pign g. ; *er nimmt die Steigung,* sevel a ra gant ar c'hrec'h, graviañ a ra, pignat a ra gant ar c'hrav ; *eine starke Steigung,* ur grapenn start b., ur grapenn sonn b., un tarroz serzh g., ur grec'henn serzh b., un tamm krec'hienn mat g., un tamm mat a grec'hienn g., ur savenn serzh b., ur sav sonn g., ur sav tenn g. ; *eine atemberaubende Steigung,* ur sav torr-anal g. ; **2.** pantenn b., dinaou g., gwantenn b., diskenn g. ; *leichte Steigung,* ildraoñ g.

Steigungsmesser g. (-s,-) : klinometr g.

Steigungsregen g. (-s,-) : [hinouriezh] glav diwar doros g.

Steigungsrelais n. (-,-) : [tredan.] amplaer g. [*liester* amplaerioù], barramplaer g.

Steigwind g. (-s,-e) : red-aer war-bign g., red-aer war-grec'h g., redenn bign b.

steil ag. : sonn, serzh, start, pik, plom, a-bik, a-serzh, a-blom, a-sonn, reut, rust, tenn, diaes ; *ein steiler Berg,* ur menez plom g. ; *eine steile Felsenküste,* un tornaod a-serzh g. ; *ein steiler Hang,* ur serzhenn b., un diribin g., un dinaou sonn g., un dinaou serzh g., ur bantenn sonn b., ur bantenn serzh b., ur roz sonn g., ur roz serzh g., ur roz plom g., un diarnaou g., un diarroz g., ur grapenn start b., ur grapenn sonn b., un tarroz serzh g., ur grec'henn serzh b., un tamm krec'hienn mat g., un tamm mat a grec'hienn g., ur grugell serzh b., ur run serzh g./b., un dorgenn serzh b., un dosenn serzh b., un duchenn serzh b., ur grec'hienn a-bik b., ur sav tenn g., ur savenn serzh b., ur c'hrav sonn b., un torr-alan g., un torr-anal g., ur pign tenn g. ; *steile Felsen,* tornaod, reier a-serzh ls. ; *steiler Weg,* hent sonn g., hent serzh g., hent a-serzh g., hent rust g., hent diaes g., gwenodenn ziaes b. ; *je enger die Höhenlinien beieinander liegen, umso steiler ist das Gelände,* seul dostoc'h e vez ar c'hrommennoù-live an eil ouzh eben, seul sershoc'h e vez an dachenn ; *es ist ganz schön steil,* start eo ar grapenn, amañ eo a-serzh, kalz a grec'h a zo gant an hent, kalz a c'hrav a zo gant an hent, kalz a bouez-krec'h a zo gant an hent ; *steiler werden,* sershaat ; *die Felsenküste fällt steil ins Meer,* kouezhañ a ra an tornaod a-blom er mor.

Steile b. (-,-n) : krapenn b., krec'h g., krec'hienn b., krec'henn b., grav b.

Steilfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù kromm ls., tennoù a-spluj ls.

Steilhang g. (-s,-hänge) : serzhenn b., tarroz serzh g., krec'henn serzh b., krec'henn bik b., grav sonn b., savenn serzh b., krugell serzh b., run serzh g./b., torgenn serzh b., tosenn serzh b., tuchenn

serzh b., dinaou sonn g., dinaou serzh g., pantenn sonn b., pantenn serzh b., roz sonn g., roz serzh g., diarnaou g., diarroz g., krapenn start b.

Steilheck n. (-s,-e/-s) : [kirri-tan] tu a-dreñv brek g., tu a-dreñv ur brek g.

Steilheit b. (-) : sonnder g., sonnded b., serzhder g., serzhded b.

Steilküste b. (-,-n) : tornaod uhel ha serzh g., bri b., tevenn b., aod tevennek g./b., aod b./g., torrod g. ; [baleer] *am Fuß der Steilküste spazieren,* [bag] *längs der Steilküste fahren,* mont dindan an aod, mont e-harz an tornaod.

Steilschrift b. (-,-en) : skritur sonn g./b.

Steiltrudeln n. (-s) : [nij.] kornigellerezh a-serzh g., biñsellerezh a-serzh g., troellenn a-serzh b.

Steilwand b. (-,-wände) : bri serzh b., tor sonn g., torenn b., torrod g., pored g., serzhenn b.

Steilweg g. (-s,-e) : hent serzh g., hent sonn g., hent a-serzh g.

Stein g. (-s,-e) : **1.** maen [*liester* mein] g., kailhenn [*liester* kailhennoù, kailhoù] b., kailh str., kailhaouenn b., [dre fent] bugel ar c'hantonier g., kouign sant Steven b. ; *die Steine,* ar mein ls., ar vein ls., [dre fent] bugale ar gantonierien ls., kouignoù sant Steven ls. ; *grobe Steine,* meinaj g. ; *Bruchstein,* maen mengleuz g., maen-pastur g., maen-boueta g., maen-boued g., maen-materi g., mañson g., pastur g. ; *Bruchsteine,* pasturaj g. ; *Lesestein, Feldstein,* maen a vez kavet war gorre an douar g. ; *Werkstein, behauener Stein, gehauener Stein,* maen-ben g., maen-benerezh g., maen-dailh g., maen e benadurezh g. ; *Werksteine, behauene Steine,* benerezh g., benadurezh b. ; *Treppe aus behauenen Natursteinen,* diri graet gant benadurezh g. ; *leicht behaubarer Stein,* maen gwak g., maen aes da venañ g. ; *Unterseite eines Steins,* gwele-maen g. ; *senkrecht gestellter Stein in einem Mauerwerk,* maen war e silh g., maen war e silhenn g., maen war e sid g. silhard g., P. bigoudenn b. [*liester* bigoudennoù] ; *geschliffener (polierter) Stein,* maen lufr g., maen flouret g. ; [ragistor] *das Zeitalter des geschliffenen Steins,* oadvezh ar maen flouret g. ; *Schleifstein,* maen-lemmer g. (Gregor), breolim b., maen-higolenn g., maen-lemmañ, maen-goulazh g., higolenn b. ; *Baustein,* maen-materi g., maen-bouetañ g., maen-pastur g. ; *Steine schleudern,* batalmañ (talmañ, teuler, skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ, chetiñ, rual) mein, keitañ mein, ober ul lañsadenn vein ; *jemanden mit Steinen bewerfen,* teuler (skeiñ, stlepel, strinkañ, bannañ, darc'haouiñ, chetiñ) mein ouzh u.b., gwintañ mein gant u.b., sakiñ mein gant u.b., keitañ mein gant u.b., meinata (labezañ, brañskailh) u.b., teurel mein gant u.b., plantañ mein war u.b. ; *bewerfen wir sie mit Steinen !* mein dezho ! taolomp mein outo ! taolomp mein ganto ! plantomp mein warno ! ; *sich mit Steinen bewerfen,* en em gannañ a daolioù mein, en em veinata, stekiñ mein an eil ouzh egile ; *Steine über das Wasser hüpfen lassen, Steine über das Wasser springen lassen,* spazhañ dour, skejañ an dour gant mein plat, kristinennañ, ober galetez, spazhañ houidi, spazhañ ar person, spazhañ ar c'hure, spazhañ ar c'hog, ober krampouezh war an dour ; *in Stein verwandeln,* maenañ, maenaat, maenekaat, cheñch e maen (Gregor) ; *von Steinen säubern,* diveinañ ; *der Stein der Weisen,* ar skiant da cheñch ar metaloù en aour b. (Gregor), ar maen glas g., maen an aour g., maen ar Furien g., ar maen filozofel g. ; *kein Stein wird hier auf dem andern bleiben,* amañ ne chomo ket maen war vaen, amañ e vo diskaret pep tra a-benn-font, amañ e vo distrujet pep tra penn ha pilhon, amañ e vo distrujet pep tra holl-razh-ribus, amañ e vo peurzistrujet pep tra, amañ e vo peurzispennet pep tra, amañ e vo peurvantret pep tra ; *kein Stein ist auf dem anderen geblieben,* ne chomas ket maen war vaen, diskaret e voe pep tra a-benn-font, diskaret e voe pep tra rez an douar / lakaet e voe pep tra rez ar sol (Gregor), rezet (peurvantret, dismantret, gwastet, drastet, peurziskaret) e voe pep tra ; *von der Stadt blieb kein Stein auf dem anderen,* skubet e voe kêr diwar an douar ; *zur Wiederverwertung bestimmte ausgebaute Natursteine,* diwanoù ls. ; [bravigerezh] *lydischer Stein [lapis Lydius]*, maen diskulier g., maen-touch g., maen-arnod g. ; [ragistor] *das Zeitalter des geschlagenen Steins,* aodvezh ar maen benet g. ; *das Zeitalter des geschliffenen Steins,* aodvezh ar maen flouret g.

2. [dre astenn.] maen prizius g. ; *Steinschneidekunst,* kizelladurezh mein-sked b.

3. [dre skeud.] *da fällt dir kein Stein aus der Krone,* ne vo ket diframmet (dispennet) da anv kaer gant kement-se, kement-se ne ray droug ebet da'z prud vat ; *Stein des Anstoßes,* tra gasaus g., asoup g. / bunt g. (Gregor), maen-bunt g., maen-skoilh g., tra feukus g., droukskoilh g., abeg da faziañ g., abeg da fazi g. ; *ein Stein fiel mir vom Herzen,* disammet e voe va c'halon, un disamm kaer e oa bet din, divec'hiet e voe va spered, va c'halon a zisammas un tamm mat, mont a reas ur bec'h bras diwarnon, mont a reas ur bec'h bras diwar va c'hein, kavout a ris gras o santout ar bec'h o vont diwar va c'halon, neuze e oan skañvaet ; *ein Herz aus Stein haben,* kaout ur galon vaen, bezañ dir war e galon, kaout ur galon dir, kaout ur galon houarn, kaout ur galon evel dir, bezañ skornet e ene (Gregor), bezañ kalet e galon, bezañ skornet e galon, bezañ spelc'het e galon, bezañ disec'het-pizh e galon, bezañ krin e galon, bezañ krinet e galon, bezañ kaledet e galon ; *den Stein ins Rollen bringen,* **a)** reiñ avel d'ar c'had ; **b)** reiñ ar brall d'an traoù ; *der Stein kommt ins Rollen, der Stein des Geschickes kommt ins Rollen,* emañ rod an tonkadur o treiñ, emañ ar rod vras o vont da dreiñ tu pe du ; *er weint zum Steinerweichen,* leñvañ a ra ken dourek ma'z eo un druez e glevet ; *auf jemanden den ersten Stein werfen,* teuler ar maen kentañ gant u.b., sakiñ ar maen kentañ gant u.b. ; *einen Stein über jemanden werfen,* labezañ u.b., teuler ar bec'h war u.b., teuler ar vallin war u.b. ; *jemandem Steine in den Weg legen,* lakaat skoilhoù (sevel stankoù) war hent u.b., lakaat skoselloù war hent u.b., kaeañ ouzh u.b., kaelat ouzh u.b., stankañ ouzh u.b., bezañ war hent ouzh u.b., lakaat kaeoù d'u.b., ober beskelloù e park u.b., lakaat sav dindan kilhoroù u.b., teuler dour e laezh u.b., reiñ dibun d'u.b., reiñ darbar d'u.b. ; *über Stock und Stein springen,* ferañ, redek a-dreuz koad ha douaroù, redek dre gleuz ha garzh ; [kr-l] *am rollenden Stein wächst kein Moos,* Yannig a vil vicher a varvas gant an naon - mil micher, mil mizer - Daniel mil micher a varvas gant ar vizer - naontek micher, ugent mizer - dibaot an dud a binvidika o rankout alies dilojañ - bili war ziribin ne zastumont ket a vezhin - n'eo ket gwellaat a ra ar marc'h pa vez ret e varc'hegezh alies - maen-ruilh, maen-ki ne zastumont ket a ginvi ; *wer im Glashaus sitzt, sollte nicht mit Steinen werfen,* gwelet a ra ar blouzenn e lagad e nesañ ha ne wel ket an treust en e hini, perak e sellez-te ouzh ar blouzenn a zo el lagad da amezeg ha ne welez ket an treust a zo ez hini-te ? ar billig o tamall ar pod-houarn, te 'zo (eñ 'zo h.a.) evel ar gaoter oc'h ober goap eus ar pothouarn, klev ar gaoter o sarmonal d'ar pod-houarn ! te 'zo (eñ 'zo h.a.) evel an eil billig o chaokat rebechoù d'ar billig all, te 'zo (eñ 'zo h.a.) evel ar billig o seniñ d'ar pothouarn, podez verenn a ra goap ouzh podez koan hag emaint o-div war ar memes tan ! sell ouzh da votoù (ouzh da seulioù) hag e weli toull da loeroù - war stad ar re all neb a gomzo, en em sellet, hag e tavo - war stad re all neb a gomzo mar kar en em sellet a davo - na damallit ket ar re all mar n'oc'h ket hoc'h-unan didamall ; *das ist nur ein Tropfen Wasser auf einen heißen Stein,* se 'zo evel palastr ar wrac'h, se 'zo evel palastr ar wrac'h na ra na droug na vad, se 'zo ur blouzenn e-kichenn ur bern plouz ; *ich habe bei ihm einen Stein im Brett,* deuet mat on gantañ, erru mat on gantañ, emaon war e lizheroù, war e gaieroù emaon, en e c'hras emaon, en e vañch emaon, prizet on gantañ ; *Stein und Bein schwören,* touiñ e holl zoueoù, touiñ ruz, touiñ ruz-glaou-tan ; *es friert Stein und Bein, es friert, dass die Steine zerspringen,* skornet eo ar c'hoad hag ar mein (Gregor), skornañ a ra ken na frailh ar vein, skornañ a ra ken na ziskolp ar vein, skornañ

a ra ken na frailh ar gwez, skornañ taer a ra, skornañ du a ra, skorn bras a ra, skorn du a zo, skorn ruz a ra, yen-du eo, yen-du eo an amzer, skornañ a ra kalet, krazañ a ra, yen eo ken a skarnil, ripañ a ra, rip eo an amzer, amzer rip a ra, un amzer da gac'hat tachoù a zo, fraeañ a ra ar skorn ; *wie ein Stein schlafen,* kousket c'hwek (mik, kalet, kloz, evel ur roc'h, evel ur broc'h, evel ur maen, evel pigos, divorfil, mort), kousket evel pigos, bezañ kousket-mort, distagañ un tamm c'hwek a gousk, morvitellañ, kousket evel ur varrikenn, kousket evel ur bleiz ; *er schläft wie ein Stein,* kousket-mik eo evel ur broc'h en e doull, kousket a ra evel pigos, kousket-mort eo, kousket a ra evel ur maen, kousket moñs eo.
4. [louza., frouezh] maen g. [*liester* mein], askorn g. [*liester* eskern], kraoñenn b. [*liester* kraoñ str.] ; *Steinobst,* frouezh askornek str.
5. [mezeg.] *Nierenstein,* maenig-lounezh g., gravell g., lounezhell b., maen-gravell g., maen-troazh g., droug ar maen g., grouan str., grouanenn b. ; *Gallenstein,* maen-gravell bestlel g., gravell bestlel g., grouan bestlel str., grouanenn vestlel b.
6. [c'hoari damoù h.a.] pezh g.
Stein- : maen-, … maen, e maen, … mein, meinek, meinel.
Steinabdruck g. (-s,-e) : **1.** maendresadenn b., maendresadur g. ; **2.** maendreserezh g.
Steinacker g. (-s,-äcker) : park meinek g., rukagn g., rukagnaj g.
Steinader b. (-,-n) : [douarouriezh] gwazhenn garregenn b. ; *senkrechte Steinader,* rouzenn b.
Steinadler g. (-s,-) : [loen.] erer meur g.
steinalt ag. : kozh-ebestel, kozh-Douar, kozh evel an Douar, kozh evel ar bed, kozh-Noe, kozh-gagn, mil gozh.
Steinanker g. (-s,-) : [merdead.] maeneor g., penn-maen g., maen-mouilh g., kiez b., maen evac'h g., maen evarn g.
Steinart b. (-,-en) : maenad g., danvezenn veinel b.
Steinartefakt n. (-s,-e) : [henoniezh] benveg maen g. ; *einseitig geschliffenes Steinartefakt,* untueg g. [*liester* untuegoù], benveg maen untu g. ; *die Herstellung von Steinartefakten durch die Abschlagtechnik,* ar benañ a-skolp g.
Steinartefakteindustrie b. (-) : [henoniezh] henijinerezh ar vein g.
steinartig ag. : meinek, maenek, maenheñvel, e doare ur maen, e doare ar vein, a-zoare gant ur maen, a-zoare gant ar vein, a-seurt gant ur maen, a-seurt gant ar vein.
Steinausbruch g. (-s,-ausbrüche) : diruilhad-mein g., disac'hadur-mein g., rikl mein g.
Steinbach g. (-s,-bäche) : froud b., froud-dour g.
Steinbank b. (-,-bänke) : menk g. ; *er saß auf der Steinbank vor dem Haus,* azezet e oa war ar menk dirak an ti.
Steinbehauen n. (-s) : benadur g., benerezh g., ben g., pikañ g., maenvenerezh g., maenvenouriezh b.
Steinbeil n. (-s,-e) : morzhol benañ g.
Steinbeißer g. (-s,-) : [loen.] kouchourenn b., loch g., lochenn b. [*liester* loched].
Steinbibernelle b. (-,-n) : [louza. *Pimpinella saxifraga*] pempiz str., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b., urlaoueg maendarzh g., urlaoueg torr-maen g.
Steinbild n. (-s,-er) : delwenn vaen b., delwenn vein b., P. skeudenn vein b.
Steinbildung b. (-) : [mezeg.] grouanegezh b.
Steinblock g. (-s,-blöcke) : tousenn vaen b., tolzenn vaen b. ; *die Steinblöcke werden mit Hilfe einer Winde hochgezogen,* ar sevel mein a vez graet gant un traouilh.
Steinbock g. (-s,-böcke) : **1.** [loen.] kragvouc'h g. [*liester* kragvouc'hed] ; **2.** [stered.] steredeg ar C'havr b. ; **3.** [douaroniezh] *Wendekreis des Steinbocks,* trovan ar C'havr g.
Steinbohrer g. (-s,-) : [tekn.] trepan g. [*liester* trepanoù].
Steinbrech g. (-es,-e) : [louza.] maendarzh g., torr-maen g., boked sant Weltaz g., arc'hme g., gremilh g., louzaouenn-an-aod b., perisilh-aod str., perisilh-mor str.
Steinbrecher g. (-s,-) : **1.** [micherour] friker mein g., piler mein g., torrer-mein g., mengleuzier g., drailher mein g., bruzuner mein g. ; **2.** [mekanik] pilerez vein b., breverez vein b., frikerez vein b., drailherez vein b.
Steinbrechgewächs n. (-es,-e) : [louza.] saksifrageg g. [*liester* saksifrageged].
Steinbrechwurz b. (-,-en) : [louza. *Pimpinella saxifraga*] pempiz str., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b., urlaoueg maendarzh g., urlaoueg torr-maen g.
Steinbruch g. (-s,-brüche) : mengleuz b., mengleuz digor b., mengleuz dindan an deiz b. ; *einen Steinbruch betreiben,* mengleuziañ ; *aufgelassener Steinbruch, stillgelegter Steinbruch, verlassener Steinbruch,* mengleuz nac'het b., mengleuz dilezet b.
Steinbrucharbeiter g. (-s,-) : mengleuzier g., miner g., tenner-mein g.
Steinbruchwasser n. (-s) : dour-maen g.
Steinbrücke b. (-,-n) : pont maen g.
Steinbuche b. (-,-n) : [louza.] faou-put str.
Steinbüchse b. (-,-n) : [arm, istor] kanol-mein g.
Steinbutt g. (-s,-e) : [loen.] tulbodenn b., tulbod str., tulbozenn b., tulboz str.
Steinchen n. (-s,-) : **1.** maenig g. [*liester* meinigoù] ; [petank, kilhoù] *da ist immer irgend ein Steinchen, das die Kugel von ihrer Bahn abbringt,* atav e vez ur c'hrouanenn bennak da ziborzhiañ ar voul ; **2.** [mezeg.] maenig-lounezh g., gravell g., lounezhell b., maen-gravell g., maen-troazh g., droug ar maen g., grouan str.
Steindattel b. (-,-n) : [loen.] datez-mor str., datezenn-vor b.
Steindruck g. (-s,-e) : **1.** maendresadenn b., maendresadur g. ; **2.** maendreserezh g., litografiezh b.
Steindrucker g. (-s,-) : maendreser g., litografour g.
Steinehüpfen n. (-s) : ar spazhañ dour g., ar skejañ dour gant mein plat g., ar c'hristinenniñ g., ar spazhañ houidi g. ; *Aufprall eines Steines auf das Wasser beim Steinehüpfen,* kristinenn b. [*liester* kristinennoù].
Steineiche b. (-,-n) : [louza.] glastann str., tann str., dervenn-zu b., derv-du str., derv-Spagn str., glasten str., glastenenn b., taouz str., taouzenn b.
Steineklopfer g. (-s,-) : friker mein g., piler mein g., torrer-mein g., breser-mein g., drailher mein g., bruzuner mein g.
steinern ag. : maen, e maen, mein, kalet ; *steinernes Herz,* kalon vaen b., ene skornet g. (Gregor), kalon dir b., kalon houarn, kalon galet b., kalon dir warni b., kalon skornet b., kalon spelc'het, kalon disec'het-pizh b., kalon grin b., kalon kaledet b. (Gregor) ; *ein steinernes Herz haben,* kaout ur galon vaen, bezañ dir war e galon, kaout ur galon dir, kaout ur galon houarn, kaout ur galon evel dir, kaout ur galon grin, bezañ skornet e ene (Gregor), bezañ kalet e galon, bezañ skornet e galon, bezañ spelc'het e galon, bezañ disec'het pizh e galon, bezañ kaledet e galon.
Steinerweichen n. (-s) : *er weint zum Steinerweichen,* leñvañ a ra ken dourek ma'z eo un druez e welet, leñvañ a ra a-rann-galon, ur ranngalon eo e glevet o leñvañ, un diframm eo e glevet o leñvañ.
Steinesel g. (-s,-) : [loen.] azen Thüringen g.
Steinewerfen n. (-s) : meinata g.
Steinfalke g. (-n,-n) : [loen.] falc'hun moan g.
Steinfarn g. (-s) : [louza.] raden-derv str., raden-gwez str., gouezraden str.
Steinfassung b. (-,-en) : [gwalenn] sterniadur ur maen-sked, sterniadur ur maen prizius g., lagad ur bizoù g., lagadenn ur bizoù b. ; *ein Ring mit Steinfassung,* ur walenn benet b., ur walenn lagadek b., ur bizoù g. [*liester* bizeier].
Steinfliege b. (-,-n) : [loen.] plekopter g. [*liester* plekoptered].
steinfrei ag. : divein.
Steinfraß g. (-es) : kleñved ar mein g., krignerezh g.
Steinfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] drupenn b. [*liester* drupennoù], frouezh askornek str.

Steinfuchs g. (-es,-füchse) : [loen.] louarn Arktika g. [*liester* lern Arktika].
Steinfußboden g. (-s,-fußböden) : daroù ls.
Steingalle b. (-) : [kezeg., mezeg.] blemmoù ls.
Steingebäude n. (-s,-) : savadur mein g.
Steingerät n. (-s,-e) : [henoniezh] benveg maen g.
Steingeräteindustrie b. (-) : [henoniezh] henijinerezh ar vein g.
Steingrab n. (-s,-gräber) : [istor] karn b., krugell vein b.
Steingrube b. (-,-n) : mengleuz b., mengleuz digor b., mengleuz dindan an deiz b. ; *eine Steingrube betreiben,* mengleuziañ ; *aufgelassene Steingrube, stillgelegte Steingrube, verlassene Steingrube,* mengleuz nac'het b., mengleuz dilezet b.
Steingrundierung b. (-,-en) : [tekn.] roc'hekadur g.
Steingut n. (-s) : traezoù krag pri ls., traezoù feilhañs ls.
Steingutfabrik b. (-,-en) : feilhañserezh b.
Steingutfabrikant g. (-en,-en) : feilhañser g.
Steingutgeschirr n. (-s) : listri-taol feilhañs ls.
Steinguthändler g. (-s,-) : feilhañser g.
Steingutindustrie b. (-) : feilhañserezh g.
steinhart ag. : kalet-maen, kalet evel ar vein, ken kalet hag ar maen, kalet-mat.
Steinhauer g. (-s,-) : bener g., maengizeller g., piker-mein g., kizeller mein g., bener-mein g., kalvez-mein g., piker g.
Steinhauerwerkstatt b. (-,-stätten) : benadeg b. [*liester* benadegoù].
Steinhaufen g. (-s,-) : **1.** [istor] karn b., krugell vein b.; **2.** bern mein g., berniad mein g., yoc'h vein b., yoc'had vein b., strobad mein g., roc'hellaj g., blokad mein g., krug vein b., krugell vein b. ; *einen Steinhaufen abtragen,* diverniañ mein, diwrac'hellañ mein.
Steinhuhn n. (-s,-hühner) : [loen.] klujar-roc'h b. [*liester* klujiri-roc'h].
steinig ag. : **1.** meinek, leun a vein, kalz a vein ennañ ; *steiniger Boden,* douar meinek g. ; *steiniges Gelände,* maeneg b. [*liester* maenegi], meineg b. [*liester* meinigi], rukagn g., tachenn veinek b. ; **2.** [mezeg.] gravellek, gravellel, grouanel, grouanek.
steinigen V.k.e. (hat gesteinigt) : *jemanden steinigen,* meinata (labezañ, brañskailh, brañskailhat) u.b., lazhañ u.b. a daolioù mein.
Steiniger g. (-s,-) : labezer g.
Steinigung b. (-,-en) : labezadur g., labezerezh g., labezañ g.
Steinkalk g. (-s) : raz-maen g.
Steinkauz g. (-es,-käuze) : [loen.] kaouenn gorr b.
Steinkiefer b. (-,-n) : [louza.] *italienische Steinkiefer,* pin disheolier str.
Steinklee g. (-s) : [louza.] melaouenn b.
Steinklopfer g. (-s,-) : friker mein g., piler mein g., torrer-mein g., breser-mein g., drailher-mein g., bruzuner mein g.
Steinkohle b. (-) : glaou-douar str.
Steinkohlengas n. (-es) : gaz glaou-douar g.
Steinkohlengebiet n. (-s,-e) : [douar.] glaouvaez g., diazad glaou g., glaoueg b. [*liester* glaouegoù].
steinkohlenhaltig ag. : glaouek.
Steinkohlenrevier n. (-s,-e) : [douar.] glaouvaez g., diazad glaou g., glaoueg b. [*liester* glaouegoù].
Steinkohlenteer g. (-s) : koltar g., ter glaou-douar g., ter g., ter-du g., ter-douar g., koultron g.
Steinköhler g. (-s,-) : [loen.] levneg g. [*liester* levneged], malaouenn b. [*liester* malaouenned], gouleg g. [*liester* gouleged] ; *junger Steinköhler,* malaouan g. [*liester* malaouaned], libour g. [*liester* liboured], levneg-baodrez g.
Steinkohlezeitalter n. (-s) : [douarouriezh] hoalad kentañ g., marevezh ar glaou g., glaouvezh g., karbonifer g.
Steinkoralle b. (-,-n) : [loen.] koural kalet str. ; *weiße Steinkoralle [lophohelia],* koural gwenn str. ; *gelbe Steinkoralle [dendrophyllia cornigera],* koural melen str.
steinkrank ag. : [mezeg.] gravellek, grouanek.
Steinkranke(r) ag.k. g./b. : gravelleg g. [*liester* gravelleien], gravellegez b., grouaneg g. [*liester* grouaneien], grouanegez b.
Steinkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] *goldgelbes Steinkraut,* kerniel-gavr ls.
Steinkreis g. (-es,-e) : [istor] krommlec'h g.
Steinkreuzfenster n. (-s,-) : [tisav.] prenestr-kroaz g.
Steinkrug g. (-s,-krüge) : picher krag g., picher feilhañs g., pod krag g., pod feilhañs g.
Steinkunde b. (-) : maenoniezh b., maenouriezh b., karregouriezh b., karregoniezh b., roc'honiezh b., litologiezh b., petrografiezh b.
Steinlager n. (-s,-) : maeneg b. [*liester* maenegi], meineg b. [*liester* meinigi], gwiskad mein g., maenwisk g.
Steinläufer g. (-s,-) : [loen.] litobienn b. [*liester* litobied].
Steinlinde b. (-,-n) : [louza.] filari g. [*liester* filaried].
steinlos ag. : divein.
Steinmarder g. (-s,-) : [loen.] kaerell-vras b. [*liester* kaerelled-bras], kaerenn-vras b. [*liester* kaerenned-bras], P. jodig-wenn b. [*liester* jodiged-gwenn].
Steinmauer b. (-,-n) : moger vein b., moger vaen b., pastur g.
Steinmeißel g. (-s,-) : kizell b., kizell yen b.
Steinmergel g. (-s) : marg maenek g.
Steinmetz g. (-en,-e/-en) : bener g., maengizeller g., piker-mein g., kizeller-mein g., tailher mein g., bener-mein g., kalvez-mein g., piker g., engraver war vein g.
Steinmetzhammer g. (-s,-hämmer) : bioch g., morzhol benañ g.
Steinmetzin b. (-,-nen) : benerez b., maengizellerez b., pikerez-vein b., kizellerez-vein b., benerez-vein b., pikerez b.
Steinmetzwerkstatt b. (-,-stätten) : benadeg b. [*liester* benadegoù].
Steinmetzzeichen n. (-s,-) : merk bener g.
Steinmörtel g. (-s,-) : betoñs g., beton g.
Steinmühle b. (-,-n) : marbrerezh b.
Steinnelke b. (-,-n) : [louza.] jenofl gouez str.
Steinofen g. (-s,-öfen) : forn vein b. ; *Steinofen an der Küste zum Verbrennen des Seetangs [Jodgewinnung],* klegereg b. [*liester* klegeregoù].
Steinöl n. (-s) : eoul-maen g., tireoul g., petrol g.
Steinobst n. (-es) : [louza.] frouezh askornek str.
Steinpech n. (-s) : bitum g., ter-douar g.
Steinpetersilie b. (-) : [louza., *Pimpinella saxifraga*] pempiz str., louzaouenn-ar-pemp-biz b., louzaouenn-ar-pempiz b., urlaoueg maendarzh g., urlaoueg torr-maen g.
Steinpflaster n. (-s,-) : **1.** pavez g., karrelladur g., karrezadur g. ; **2.** [douarouriezh] reg g. [*liester* regoù].
Steinpicker g. (-s,-) : [loen.] kouchourenn b., loch g., lochenn b. [liester : loched].
Steinpilz g. (-es,-e) : [louza.] bonedog saourus g., P. boned-touseg g. dimezell-vaen b. ; *schwarzhütiger Steinpilz,* bonedog penn morian g.
Steinplatte b. (-,-n) : dar b., pavez g., pladenn b. ; *hintere Steinplatte des Ofens,* maen-fornigell g. ; *Fußboden aus Steinplatten,* leur vaen b. ; *Treppe aus breiten Steinplatten,* diri mein ledan g., diri pavezioù ledan g.
Steinramme b. (-,-n) : damez b., dimezell-brenn b.
steinreich ag. : pinvidik-pounner, pinvidik-mor, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, brein gant an arc'hant, pinvidik evel ar mor, pinvidik-lous, pinvidik-dreist, pinvidik-bras, hollbinvidik, ur madoù bras dezhañ, pitaod, P. mellek, rup, richaod ; *er ist steinreich,* emañ an aour war ar raden gantañ, moaien en deus, moaienet eo,

leveet mat eo, arc'hant en deus da grabanata forzh pegement, dastum a ra arc'hant evel ur mengleuzier, gronnañ a ra arc'hant gant ar rozell, berniañ a ra arc'hant gant ar rastell, rozellat a ra arc'hant, gounit a ra arc'hant gant ar rozell, dastum a ra aour gant ar rozell, dastum a ra kregin gant ar rozell, dastum a ra arc'hant a-foziadoù, dastum a ra aour hag arc'hant, arc'hantet bravik eo, frank eo an arc'hant gantañ, frank eo an traoù gantañ, ober a ra aour gant morzholioù, plousaet mat eo e votoù, plouzet mat eo e votoù, hennezh a zo aes e borpant, hennezh a zo aes dezhañ, hennezh en deus aez, uhel eo an dour gantañ, hennezh a zo klok, arc'hant en deus gwalc'h e galon, arc'hant en deus leizh e walc'h, ober a ra arc'hant war an oaled, war ar bern emañ, hennezh a vev diwar ar bern, arc'hant d'armerzh en deus, arc'hant da zioueriñ en deus, arc'hant en deus d'ober teil, arc'hant en deus da stlepel dioutañ, arc'hant en deus hardizh, pinvidik-mor (pinvidik evel ar mor, pinvidik-pounner, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, pinvidik-bras, pinvidik-dreist) eo, hollbinvidik eo, brein eo gant an arc'hant, kreñv eo an traoù gantañ, mat eo an traoù gantañ, hennezh eo mat ar bed gantañ, hennezh a zo foenn er rastell gantañ, bez' emañ an arc'hant war ar raden gantañ, tapout a ra gantañ, ober a ra e graf, ober a ra krazadenn, ober a ra e eost, gounit a ra arc'hant bras, dastum a ra arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, druz eo ar geusteurenn gantañ, moulloù en deus, kregin en deus, ur madoù bras en deus, madoù en deus, danvez a zo dezhañ, bevañ a ra war an ton bras, ober a ra ritenn, ren a ra ur vuhez pompus, barrek eo, gouest eo, kreñv eo e chouk, kreñv eo e gein, kreñv eo an traoù gantañ, hennezh a zo kreñv e gein, hennezh a zo kreñv a gein, hennezh a oar brav keinañ, hennezh a zo mat da geinañ, heoliañ a ra gant e arc'hant, war flod emañ e-kreiz ar pinvidigezhioù (Gregor) ; *die sind steinreich,* eno 'zo segal ! eno 'z eus segal !

Steinreihe b. (-,-n) : steudad peulvanoù b., steudad meurvein b., steudad vein-meur b., meineg b. [*liester* meinigi] ; *die Steinreihen von Carnac,* steudadoù meurvein Karnag ls.

Steinrinne b. (-,-n) : gwazh-vein b. [*liester* gwazhioù-mein].

Steinrötel b. (-,-n) : [loen.] savelleg-karreg g. [*liester* savelleged-karreg].

Steinsalz n. (-es) : holen-maen g., holen-gwenn g.

Steinsame g. (-ns,-n) : [louza.] grilhig-maen g., louzaouenn-ar-perlez b.

Steinsand g. (-s) : grellsabl g., grouan str., grozol str.

Steinsarg g. (-s,-särge) : laour-vez b., laour-vaen b., sarkofagenn b.

Steinsäule b. (-,-n) : kolonenn b., piler g., peulvan g.

Steinschaf n. (-s,-e) : [loen.] mouflon g. [*liester* moufloned], gouezvaout g. [*liester* gouezveot].

Steinschicht b. (-,-en) : gwiskad mein g., maenwisk g.

Steinschlag g. (-s,-schläge) : **1.** diruilhad-mein g., disac'hadur-mein g., rikl mein g. ; **2.** [kirri] strink mein g., maenad g., strinkad mein g., strinkadenn vein b., stlapadenn vein b.

Steinschlägel g. (-s,-) : [tekn.] dotu g., horzh b. [*liester* horzhioù, herzh, herzhier], horzhenn b., mell g. ; *sich mit dem Steinschläger an eine Mauer heranmachen,* mont d'ur voger gant an horzh.

Steinschleuder b. (-,-n) : batalm b., talm b., taolerez-vein b. ; *Davids Steinschleuder,* batalm David b., talm David b. ; *Wurf mit der Steinschleuder,* talmad b., talmadenn b.

Steinschlossgewehr n. (-s,-e) : fuzuilh maen-tan b./g.

Steinschmätzer g. (-s,-) : [loen.] strakerig-lann g. [*liester* strakeriged-lann], bistrak-aod g. [*liester* bistraked-aod].

Steinschneidekunst b. (-) : kizelladurezh mein-sked b.

Steinschneider g. (-s,-) : labezour g. [*liester* labezourien], P. bener mein brizius g.

Steinschnitt g. (-s,-e) : **1.** labezouriezh b., maenvenerezh g., maenvenouriezh b. ; **2.** [mezeg.] litotomiezh b.

Steinschotter g. (-s,-) : gwiskad mein g., maenwisk g., meinadur g., solenn b., sichenn b.,

Steinschrift b. (-,-en) : engravadur g., lizherennoù onkial ls.

Steinschüttung b. (-,-en) : [tekn.] roc'hekadur g. ; *die Küste mit Blocksteinschüttungen bewehren,* roc'hekaat an aod.

Steinschwalbe b. (-,-n) : loen.] glaouer g. [*liester* glaouered], martinig g. [*liester* martinigoù], labous sant Varzhin g. [*liester* laboused sant Varzhin], gwennili sant Varzhin b. [*liester* gwennilied sant Varzhin], skendilig sant Varzhin b. [*liester* skendiliged sant Varzhin], morian g. [*liester* morianed].

Steinsetzer g. (-s,-) : pavezer g., karreller g., karrezer g.

Steinspeicher g. (-s,-) : [tisav., arz] kambr ar vein b.

Steinsplitter g. (-s,-) : tarzh-maen g., tarzhad g., skolpenn vaen b.

Steinsteg g. (-s,-e) : truk g.

Steinstrand g. (-s,-strände) : grae b., gro b., aod g./b.

Steintopf g. (-s,-töpfe) : pod krag g.

Steintreppe b. (-,-n) : diri maen g., skalier maen g. ; *Steintreppe zwischen zwei Feldern,* pazenn b.

Steinwälzer g. (-s,-) : [loen.] **1.** [genad *Arenaria*] morfedenn b. [*liester* morfedenned] ; **2.** [spesad *Arenaria interpres*] morfedenn driliv b. [*liester* morfedenned triliv], golvan-aod g. [*liester* golvaned-aod], bilidroer triliv g. [*liester* bilidroered].

Steinwand b. (-,-wände) : **1.** bri serzh b., tor sonn g., torenn b., torrod g., pored g. ; **2.** moger vein b.

Steinweg g. (-s,-e) : hent meinet g.

Steinwerfer g. (-s,-) : taoler mein g., banner mein g., stlaper mein g.

Steinwerkzeug n. (-s,-e) : [henoniezh] benveg maen g. ; *Steinwerkzeuge,* binviadur maen g., binviji maen ls., binvioù maen ls., benvegoù maen ls., ostilhoù maen ls.

Steinwerkzeugeindustrie b. (-) : [henoniezh] henijinerezh ar vein g.

Steinwolle b. (-) : gloan karreg g., gloan gwer g.

Steinwurf g. (-s,-würfe) : **1.** strink mein g., maenad g., strinkad mein g., strinkadenn vein b., stlapadenn vein b., taol maen g. [*liester* taolioù mein], lañsadenn vein b., bannadenn vein b. ; *Steinwurf mit der Schleuder,* talmad b., talmadenn b. ; **2.** *es ist nur einen Steinwurf entfernt,* ac'hanen di ez eus hed un taol maen, war-hed-taol emañ, emañ war-hed un taol maen ac'hanen, emañ war-dro hed un taol maen ac'hanen, ac'hanen di n'eus nemet ur rampadenn, emañ war-hed div gammed ac'hanen, tostik-tra ac'hanen emañ, ac'hanen di n'eus nemet hed un taol c'hwitell (ur c'hwitelladenn), ac'hanen di n'eus nemet ur c'halvadenn (ur gazeliadig-hent).

Steinwurz b. (-,-en) : [louza.] skav-ar-Werc'hez str.

Steinwüste b. (-,-n) : hamada g., gouelec'h meinek g., dezerzh mein g., dezerzh roc'hellek g.

Steinzeit b. (-) : oadvezh ar maen g., marevezh ar maen g., maenvezh g.

Steinzeithöhle b. (-,-n) : mougev ragistorel b.

steinzeitlich ag. : eus oadvezh ar maen.

steirisch ag. : ... Stiria, stirian.

Steiß g. (-es,-e) : **1.** [loen.] belost g., talier g. ; **2.** [dre astenn.] diadreñv g., penn-adreñv g., revr g., foñs g., kab ar revr g., siklutenn b., talekon g. ; **3.** [korf.] koksis g., askorn-belost g.

Steißbein n. (-s,-e) : [korf.] koksis g., askorn-belost g., belost g., talier g.

Steißfuß g. (-es,-füße) / **Steißfüßer** g. (-s,-) : [loen.] plomer g. [*liester* plomered].

Steißlage b. (-,-n) : [mezeg.] enluskadur ar babig er c'hanioù-gouennañ gant e revr da gentañ g., enluskadur revr da gentañ g. ; *in Steißlage sein,* dont a-enep e izili ; *er ist als Steißlage zur Welt gekommen,* deuet eo bet en enep, ganet eo bet en enep, deuet eo war an douar a-enep e izili, ganet eo bet a-enep e izili, ganet eo bet gant e revr da gentañ.

Steißwirbel g. (-s,-) : [korf.] mellenn-velost b. ; *die Steißwirbel,* melloù ar belost ls.
Stele b. (-,-n) : maen-sav g., maen-sonn g., stelenn b., maen-koun g., maen-kañv g.
Stellage b. (-,-n) : chafod g., stalenn b., lañsed b., treustell b., triked g. ; **2.** [Yalc'h] stellaj g.
Stellagegeschäft n. (-s,-e) : [Yalc'h] stellaj g.
Stellantrieb g. (-s,-e) : [tekn.] lusker g. [*liester* luskerioù].
stellar ag. : ... stered, steredel ; *stellare Aberration,* gouskoevad steredoniel g., aberradenn steredoniel b.
stellbar ag. : ... a c'haller reoliañ, sturius, astennus, reizhadus, koublet, heloc'h.
Stellbarkeit b. (-) : fiñvusted b., reizhadusted b.
Stellbock g. (-s,-böcke) : marc'h g., marc'h-koad g.
Stellbolzen g. (-s,-) : [tekn.] serjant harp g., serjant harz g.
Stelldichein n. (-/-s,-/-s) : emgav g., emgavadenn b., emwel g., emweladenn b., arroud g. ; *ein Stelldichein verabreden,* lakaat emgav, merkañ un deiz hag ul lec'h evit en em welet, deiziañ un emwel, deiziadañ un emwel, deiziañ un emgav, merkañ un arroud
Stelle b. (-,-n) : **1.** lec'h g., plas g., tachad g., tachenn b., andred g., arroud g. ; *an Ort und Stelle,* a-blas, war al lec'h, war an dachenn, war ar bern, war al leur ; *an Ort und Stelle bleiben,* chom a-blas ; *sich an Ort und Stelle begeben,* mont war al lec'h ; *an manchen Stellen,* a blasoù, amañ hag ahont, amañ-ahont, tu-mañ-tu-se, tu-mañ-tu-hont, a-dachadoù, lec'h-ha-lec'h, a lec'h da lec'h, e lec'hiennoù, e lec'hioù 'zo ; *die Stelle, von der der Schmerz ausgeht,* al lec'h m'emañ an droug g., lec'h an droug g. ; *die faulen Stellen an den Kartoffeln entfernen,* difallañ avaloù-douar gant ur gontell, divreinañ avaloù-douar gant ur gontell ; *an einer Stelle, wo viele Leute vorbeikommen,* en ul lec'h ma'z eus tremen ; *ich werde zur Stelle sein,* hag e vin war al lec'h ; *an erster Stelle,* da gentañ, er penn kentañ, er c'hentañ plas, da gentañ penn, da gentañ tra, da gentañ unan ; *an zweiter Stelle,* d'an eil, da eil ; *etwas zur Stelle schaffen,* degas udb ; *von der Stelle bringen,* lemel, skarzhañ, dilec'hiañ, loc'hañ, diblasañ, diboullañ, divorañ ; *das kriegen wir unmöglich von der Stelle,* ken difiñv eo an dra-se ha porzh ar baradoz, n'eus ket moaien da ziblasañ an dra-se ; *nicht von der Stelle kommen,* chom a-blas, na vont tamm war-raok, na zilec'hiañ tamm, pilpazañ ; *auf der Stelle treten,* **a)** pilpazañ, pavata, kalemarc'hiñ, tankeal, [dre skeud.] na vont tamm war-raok, chom a-blas, chom e darn, chom da ruzañ ; **b)** [kezeg] karnata, pavata, bragal, fringal, pilpaza, tripal, tankeal ; **c)** [lu] skeiñ ar paz ; *auf der Stelle,* diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, diouzhtu-krak, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, kerkent ha bremañ, kerkent goude, kerkent war-lerc'h, a-benn-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, rag-eeun, war an taol, en un taol, war an tach, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war ar prim, war an tizh, war an trumm, tomm-ha-tomm, hardizh, a-daol, a-daol-trañch, a-daol-dak, a-drak, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, pront, eskuit, timat, dihop, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, bremañ a-benn ; *das Schiff versank auf der Stelle,* aet e oa ar vag rag-eeun d'ar foñs, plantañ a reas ar vag er mor evel ur maen ; *er war auf der Stelle tot,* mervel a reas evel un tenn (trumm, war an taol, war an tach), kouezhañ a reas marv-mik, lazhet mik e voe, lazhet moust e voe, lazhet naet e voe, mervel a reas war ar plas ; *das geht nicht von der Stelle,* ne 'z a tamm ebet war-raok ; *schwache Stelle*, tu gwan g., gwiridig g., kizidig g., arroud kizidik g., klañvenn b., tu gwak g., pleg an hobregon g., ibil a wigour g. ; *jemandes verwundbare Stelle finden, jemandes schwache Stelle finden,* kavout pleg war u.b. ; *jemanden an seiner schwachen Stelle packen,* gwaskañ war gwiridig (kizidig, klañvenn, kaledenn) u.b., gwaskañ war ar c'hizidig, gwaskañ war arroud kizidik u.b, lakaat ar biz war ar c'hizidig, lakaat ar biz war ar glañvenn, gwaskañ war ar gor, mont d'u.b. dre e du gwan, mont d'u.b. dre e du gwak, pouezañ war ar gwan en u.b., kemer u.b. dre an andred gwiridik (damantus) / lakaat e zorn war hesked (gor, kaledenn) u.b. (Gregor), sachañ u.b. diwar-bouez un neudenn vrein, ren u.b. diwar-bouez un neudenn vrein ; *an der rechten Stelle,* el lec'h a zere ar muiañ, el lec'h mat ; *an Stelle einer Brücke,* e plas ur pont, e lec'h ur pont ; *an seiner Stelle,* en e lec'h, en e blas, ma vijen eñ, ma vijen-me anezhañ ; *an deiner Stelle*, ma vijen ez plas (ez lec'h, ez roched, ez potoù), ma vijen te, ma vijen-me ac'hanout (Gregor) ; *jeder an Ihrer Stelle ...,* n'eus forzh piv en ho lec'h ... ; *was würdest du tun, wenn du an meiner Stelle wärest ?* petra a rajes ma vijes em lec'h (em flas, em roched) ? ; *versetzen Sie sich in meine Stelle,* klaskit kompren ennon, klaskit kompren e pe stuzioù emaon lakaet, klaskit kompren penaos emañ ar jeu ganin ; *ich möchte nicht an seiner Stelle sein,* ne garjen ket bezañ en e blas, ne garjen ket bezañ en e lec'h, ne garjen ket bezañ en e groc'hen, ne garjen ket bezañ en e roched, ne garjen ket bezañ en e votoù ; *das gehört nicht an diese Stelle,* amzere eo kement-se, dibrepos eo an dra-se.
2. arroud g., arroudenn b., arroudennad b., pennad g., pennadenn b. ; *ich habe nur ein paar Stellen aus diesem Buch gelesen,* n'em eus lennet nemet laeradennoù eus al levr-se ; *oft zitierte Stelle,* arroudenn hag a vez klevet aliesik a-walc'h b. ; *er stützte sich dabei auf Stellen aus der Heiligen Schrift,* pantilhonet en doa e vennozhioù gant arroudoù tennet eus ar Skritur Sakr.
3. post labour g., karg b., implij g., stael g., gourc'hwel g., labour g., P. plas g. ; *die Stelle wird bald frei,* hep dale (a-benn nebeut) e vo vak (dibourvez, goullo) ar post-labour-se, vakiñ a raio ar post-labour-se a-benn nemeur, libr e vo ar post-labour-se a-benn nemeur ; *freie Stelle,* karg c'houllo b. ; *eine Stelle suchen,* klask labour, klask ur post labour ; *seine Stelle aufgeben,* dilezel e garg, reiñ e zilez eus e garg, lakaat e zilez, mont kuit eus e garg, diskouez e seulioù, reiñ e davañjer ; *offene Stellen,* kinnigoù labour ls. ; *das wäre ein Glück für sie, wenn sie diese Stelle bekommt,* ur c'hras kaer e vo dezhi mar bez roet al labour-se dezhi ; *an jemandes Stelle rücken, jemandes Stelle einnehmen,* kemer an dorn war-lerc'h u.b., gwiskañ porpant u.b., gwiskañ chupenn u.b., kemer lec'h u.b., kemer plas u.b. ; *an jemandes Stelle treten,* eilañ ouzh u.b., amsaviñ u.b. ; *mit jemandem die Stelle tauschen,* kevamsaviñ u.b. ; *über die vorgesetzte Stelle, via vorgesetzte Stelle,* dre hent an urzhaz.
4. burev g., gwazadur g., servij g., savlec'h g. ; *amtliche Stellen,* pennadurezhioù ls., gwazadurioù ls. ; *zuständige Stelle,* pennadurezh e karg eus an afer b. ; *Auskunftsstelle,* burev an titouroù g., servij titouriñ g.
5. [mat] sifr g. ; *diese Zahl hat drei Stellen,* un niver gant tri sifr eo, un niver tri sifr eo. ; *signifikante Stellen, geltende Stellen, gültige Stellen,* sifroù lazek ls.
6. [gwir] *in erster Stelle,* er c'hentañ kaz, er c'hentañ gouestlad.
stellen V.k.e. (hat gestellt) : **1.** lakaat, lakaat a-sav, lec'hiañ, loañ, P. plasañ ; *eine Lampe auf den Tisch stellen,* lakaat ur gleuzeur war an daol ; *einen Wagen in die Garage stellen,* lakaat ur c'harr er c'harrdi, karrdiañ ur c'harr ; *stell den Besen an die Wand,* harp ar skubellenn er voger, harp ar skubellenn ouzh ar voger ; *den Schrank an die Wand stellen,* keinañ an armel ouzh ar voger ; *voll gestellt,* stromet, strobet, rouestlet ; *die Fahrräder in den Schuppen stellen,* dastum ar marc'hoù-houarn el lab, laborennañ ar marc'hoù-houarn ; *etwas in eine Ecke stellen,* kognañ udb. ; *alles an seinen richtigen Platz stellen,* lakaat pep tra en e renk, lakaat pep tra en e blas, renkañ pep tra en e blas, lakaat pep tra war e rez,

lakaat an traoù war o rez, lakaat an traoù war o zu, lakaat an traoù en o rez, lakaat an traoù kempenn, lakaat an traoù a-blaen.
2. troioù-lavar : *jemandem etwas vor die Augen stellen,* diskouez sklaer hag anat udb d'u.b. ; *'Gwalarn' stellte die bretonische Literatur in ein neues Licht,* 'Gwalarn' a lakaas un arvez nevez war dremm lennegezh Breizh ; *das Essen warm stellen,* derc'hel tomm ar boued, leuskel ar pred da dommañ ; *den Wein kalt stellen,* lakaat ar voutailhad win e-barzh ar fresk ; *jemandem etwas zur Verfügung stellen,* leuskel u.b. ober gant udb, lakaat udb e gourc'hemenn u.b., reiñ ar gwir d'u.b. d'ober gant udb, kinnig d'u.b. d'ober gant udb hervez e c'hoant ; *jemanden auf die Probe stellen,* ober amprou eus galloudezh (eus vailhantiz) u.b. (Gregor), ober amprou eus kadarnded u.b., amprouiñ talvoudegezh (barregezh) u.b., amprouiñ u.b. ; *die Wahrheit auf den Kopf stellen,* findaoniñ ar wirionez, falsañ ar wirionez, distresañ ar wirionez, distummañ ar wirionez, dic'hizañ ar wirionez, livañ (treiñ, treuzlivañ, treuzfichañ, disleberiñ, gwariañ) ar wirionez ; *das ganze Haus auf den Kopf stellen,* eilpennañ kement tra 'zo en ti, eilpennañ an ti, lakaat an ti a-bempoù, lakaat an dindan war-varr en ti, lakaat an traoù bep eil penn en ti, difoeltrañ (didanfoeltrañ, tanfoeltrañ, tanfoestrañ, foeltrañ) pep tra en ti, daoubennañ pep tra en ti, freuzañ kement a zo en ti, lakaat pep tra war an tu gin en ti, diskrabañ en ti ; *jemandem einen guten Posten in Aussicht stellen,* reiñ spi d'u.b. da gaout ur post labour dedennus, reiñ spi d'u.b. en devo ur post labour dedennus ; *Posten stellen,* lakaat gedourien, lakaat tud da vaesa ; *etwas unter Beweis stellen,* (am)prouiñ udb, ober amprou eus talvoudegezh (galloudezh) udb, prouiñ ez eo gwir udb ; [gwir] *etwas unter Strafe stellen,* kastizelañ udb ; [mezeg.] *die Diagnose stellen,* diagnostikañ, sevel an diagnostik, eznaouiñ ; *harte Bedingungen stellen,* ober divizoù garv, lakaat divizoù tenn (Gregor), bezañ strizh en e ziferadennoù ; *eine Bedingung für etwas stellen,* lakaat un amplegad d'udb ; *jemandem eine Frage stellen, eine Frage an jemanden stellen,* ober ur goulenn ouzh u.b. ; *jemandem noch einmal die gleiche Frage stellen, noch einmal die gleiche Frage an jemanden stellen,* adober e c'houlenn ouzh u.b., adsevel e c'houlenn ouzh u.b. ; *hier kannst du die Fragen stellen, die dir auf der Zunge brennen,* bez e c'hellez amañ sevel ar goulennoù a darod dit da deod ; *die Frage nach dem Sinn von Sein stellen,* dodiñ argraf ar bout ; *Schlingen stellen,* stignañ lasoù-kroug ; *Netze stellen,* stignañ rouedoù ; *Fallen stellen,* aozañ stignoù, antellañ (stegnañ) gripedoù ; [dre skeud.] *jemandem eine Falle stellen,* stignañ ul lindag d'u.b., stignañ ul las d'u.b., antellañ un traped d'u.b., antellañ ur stign d'u.b. ; *jemandem ein Bein stellen,* lakaat gar d'u.b., distagañ un taol biz-troad d'u.b., ober ul luziañ pav d'u.b., ober ur c'hrog-gouren ha reiñ lamm d'u.b. / kemer an enkloch ha reiñ lamm kaer d'u.b. (Gregor), ober ur c'hrog-gouren (un taol-kliked, ur c'hliked) d'u.b. ; *eine Frage zur Diskussion stellen,* lakaat ar gaoz war udb, tennañ ar gaoz war udb, lakaat udb war an tabier, lakaat udb war an doubier ; *etwas in Frage stellen,* lakaat udb e bili-bann, adlakaat udb e kont, lakaat udb en arvar, arvariñ war udb, disuraat udb, lakaat mar war udb, stagañ drezenn ouzh udb, sevel mar war udb, arzaelañ udb, bezañ war var ag udb, diskrediñ war (disfiziout diouzh) udb, kaout disfiz (douetañs) diouzh udb, kaout diskred (douetañs) war udb, kavout abeg en udb, kavout si en udb, kavout da abegiñ diwar-benn udb, kavout da lavaret diwar-benn udb, kavout tro da abegiñ, kas brav war-lerc'h udb, douetiñ war udb, kaout douetañs war udb (Gregor), arguziñ ouzh udb ; *seine Ehrlichkeit wird in Frage gestellt,* tapet e vez e kaoz ; *sich in Frage stellen,* en em lakaat e kaoz, ober e emvarn, mont (diskenn, en em zastum, ober un dastum) en an-unan (*ennañ e-unan, enni hec'h-unan h.a.*), distreiñ ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), en em soñjal don, dirouestlañ e goustiañs, ober un distro war an-unan (*warnañ e-unan, warni hec'h-unan h.a.*), ober un dastum en an-unan evit selaou mouezh ar goustiañs, ober un enklask war e goustiañs ; [dre skeud.] *lassen wir es dahingestellt !* laoskomp se, lezomp an dra-se a-gostez, lezomp an dra-se e-skourr ! peoc'h gant an dra-se ! echu ha peoc'h ! disoñjomp an dra-se ! n'ez aimp ket larkoc'h ganti ! echu eo ha mat pell 'zo ! ha mat pell 'zo Mari-Jo ! lezomp kement-se holl ! lakaomp an dra-se en ankounac'h ! taolomp kement-se e puñs an ankounac'h ! peoc'h gant ar gaoz-se ha fin dre eno ! peoc'h gant ar gaoz-se ha kuit ha fin dre eno ! torromp war ar gaoz-se ! (Gregor) ; *er ist ganz auf sich gestellt,* hennezh a rank en em zibab e-unan, hennezh a rank en em embreger e-unan ; *sie ist finanziell auf sich selber gestellt,* n'eus den ebet da c'hounit eviti, n'eus den ebet da c'hounit dezhi ; *er ist gut gestellt, finanziell ist er nicht schlecht gestellt,* n'en deus ket da glemm, n'eo ket drouk e draoù, mat eo an traoù gantañ, mat eo e jeu, mat eo e gerz, mat eo ar bed gantañ, barrek eo, ur vicher vat en deus, ebat eo e zoare, en e aez emañ, reut eo e jeu, frank eo an traoù gantañ, hennezh a ra berzh, hennezh a sav e graf, tapout a ra gantañ, brav-kenañ eo e stad ; *er ist schlecht gestellt,* paket fall eo, dindan ar bec'h emañ, en avel d'e voue emañ, en un enkadenn emañ, en ur wall blegenn emañ, en ur blegenn fall (en ur blegenn diaes) emañ, tenn eo an taol gantañ, fallik a-walc'h emañ ar stal gantañ, tapet eo e droug ; *finanziell schlecht gestellt sein,* bezañ treut (skañv, tanav, diskantet, diblusket, disec'het, skarzhet, skarzh, diskant, goullo-sec'h, goullo, plat, ridet, moan) e yalc'h, bezañ berr gant an arc'hant, na vezañ frank an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en arc'hant, bezañ berrek gant an-unan, bezañ berr an arc'hant gant an-unan, bezañ berr an arc'hant gant an-unan etre e zaouarn, bezañ prim an arc'hant gant an-unan, bezañ just an arc'hant gant an-unan, bezañ berr war e gezeg, na vezañ e yalc'h eus ar re reutañ, bezañ berr war e sparl, bezañ berr ar c'hrog gant an-unan, bezañ bas an traoù gant an-unan, bezañ staget berr, bezañ gwall verr ar voujedenn gant an-unan, bezañ skort an arc'hant gant an-unan, bezañ berr en e skeuliad, bezañ Fañch ar Berr gant an-unan, bezañ teusk an traoù gant an-unan, bezañ bihan pep tra gant an-unan, bezañ enkrezet gant an arc'hant, bezañ roustet, bezañ kras, bezañ berrek an traoù gant an-unan, bezañ berr an traoù gant an-unan ; *jemanden (zur Rede) stellen,* goulenn e zigarez digant u.b., goulenn digant u.b. reizhabegañ e emzalc'h, goulenn digant u.b. un displegadenn a-zivout e emzalc'h, goulenn digant u.b. reiñ un displeg d'an-unan, goulenn ouzh u.b. an abalamour eus e emzalc'h ; *in Abrede stellen,* diskrediñ, nac'h, dizanavezout, dianzav, dianzavout ; *einen Antrag stellen,* **a)** kinnig ur mennad ; **b)** ober ur reked (ouzh u.b.) ; *den Gegner stellen,* kaout ur c'hrogad gant an enebourien ; *den Feind zum Kampf stellen,* rediañ an enebourien da stourm ; [hemolc'h] *der Hund stellt die Rebhühner,* war baouez emañ ar c'hi goude bezañ lec'hiet ar c'hlujiri, ar c'hi a chom sonn a-sav goude bezañ c'hwesaet ar c'hlujiri ; [gwir] *einen Zeugen stellen,* degas (diskouez, dizoleiñ) un test / reiñ anv un test da anaout (Gregor) ; *sich dem Gericht stellen,* asantiñ mont dirak al lez-varn ; *jemanden vor das Kriegsgericht stellen,* kas u.b. dirak ar c'huzul-brezel.
3. reoliañ, reizhañ, lakaat, merkañ ; *eine Uhr auf sechs stellen,* lakaat un horolaj war c'hwec'h eur ; *eine Uhr nach der genauen Zeit stellen,* lakaat un eurier d'an eur vat, lakaat un eurier d'an eur reizh, reizhañ un eurier ; *seine Uhr nach dem Radio stellen,* lakaat e eurier d'an eur diouzh ar skingomz ; *die Segel stellen,* lakaat ar gouelioù diouzh an avel ; *ein Fernglas nach seinem Auge stellen,* reoliañ ul lunedenn-dostaat diouzh e lagad ; *Irrtümer richtig stellen,* reizhañ (c'hwennat) fazioù ; [dre astenn.] *einen Termin stellen,* lakaat an termen [d'ober udb], merkañ un deiziad.
4. [kenwerzh] lakaat war ur gont ; *in Ausgabe stellen,* lakaat e-touez an dispignoù ; *in Einnahme stellen,* lakaat e-touez ar gounidoù ; *in Rechnung stellen,* lakaat e-barzh ar c'hontoù, marilhañ.
V.em. : **sich stellen** (hat sich gestellt) : **1.** en em lakaat, frammañ ; *sich (ak.) in das Fenster stellen,* en em lakaat er prenestr, mont en e brenestr, frammañ er prenestr ; *sich in die Sonne stellen,* mont en

heol ; *sich (ak.) auf die Zehen stellen, sich auf die Zehenspitzen stellen,* en em wintañ war begoù e dreid, sevel war begoù e dreid ; *sich (ak.) auf die Füße stellen,* sevel en e sav, mont en e sav, sevel war e dreid, plomañ ; *sich oben auf etwas (ak.) stellen,* en em wintañ war udb ; [dre skeud.] *sich (ak.) auf die Hinterbeine stellen,* herzel, enebiñ, divanegañ e ivinoù, mont e-barzh blev kriz, mont droug en e goukoug (en e gentroù), sevel war e gentroù, sevel war e elloù, sevel war e dach, mont e berv gant ar gounnar, bezañ gounezet gant ar gounnar, mont tro en e voned, sevel droug en an-unan, sevel broc'h en an-unan, broc'hañ, kounnariñ, arfleuiñ, pennfolliñ, tanañ, en em danañ, rebekat, sevel e gribell, sevel e gribenn, rual el limonoù, rebarbiñ ouzh ar c'hentroù, ourzal, taeraat, buanekaat, buanegezh, feulzañ, brouezíñ, imoriñ, diskouez imor, rebekat ouzh ar c'hentroù (Gregor) ; *sich (ak.) auf eigene Füße stellen,* mont war e gont e-unan, dont da vezañ dizalc'h ; *sich (ak.) jemandem in den Weg stellen,* mont a-dreuz-hent d'u.b., stankañ an hent ouzh u.b., stankañ hent ouzh u.b., sparlañ an hent d'u.b., troc'hañ hent d'u.b., troc'hañ dirak u.b., mirout ouzh u.b. da dremen, diarbenn u.b., degouezhout a-dreuz hent gant u.b., kaeañ ouzh u.b., kaelat ouzh u.b., stankañ ouzh u.b., lammat war seulioù u.b., kontroliañ u.b., enebiñ ouzh u.b. ; **2.** *wie stellen Sie sich (ak.) dazu ?* ha petra a lavarit-hu diwar-benn an dra-se ? ha petra a soñjit-hu a-zivout an dra-se ? ; **3.** [lu] *sich (ak.) stellen,* en em reiñ da anaout / en em ziskouez (Gregor), sentiñ ouzh ur galv ; *sich (ak.) dem Feind stellen,* argadiñ an enebourien, dont da stagañ gant an enebour, arbenniñ ouzh an enebourien ; *sich (ak.) zum Kampf stellen,* asantiñ stourm, dont d'ar c'hrogad, dont da stagañ gant an enebour ; *sich (ak.) einer Herausforderung stellen,* talañ ouzh un dae ; **4.** *sich (ak.) dem Gericht stellen,* asantiñ mont dirak al lez-varn ; *sich (ak.) der Polizei stellen*, en em zaskoriñ (en em reiñ, en em rentañ) d'an archerien ; *sich zur Wahl stellen,* lakaat e anv war listenn an danvez dilennidi, mont (bezañ, en em lakaat) war ar renk da-geñver un dilennadeg, en em zougen, en em ginnig, dont da zanvez dilennad, dont da zanvez kannad, mont da zanvez dilennad, mont da zanvez kannad ; *sich erneut zur Wahl stellen,* advont war ar renk ; **5.** *sich (ak.) als ... stellen,* ober van da, ober an asvan da, ober an ezvan da, ober neuz, ober an neuz, ober neuz da, ober an neuz da, ober sin a, ober min da, ober ar mod da, ober ar ..., ober e ..., c'hoari ar (e) .... ; *er stellte sich (ak.), als sähe er mich nicht,* ne reas van ebet da'm gwelet, ober a rae van da chom hep gwelet ac'hanon ; *sich (ak.) taub stellen,* ober skouarn vouzar, ober skouarn goad, stankañ e zivskouarn [ouzh u.b.], P. ober skouarn gaoc'h, bezañ spoue en e zivskouarn ; *sich (ak.) stumm stellen,* mudañ, ober van da vezañ mut ; *sich (ak.) dumm stellen,* ober e leue, ober an alvaon, ober an azen, ober e vrichin, ober e c'henaoueg, ober e zen sot, brichinañ ; *sich dumm stellen, um etwas zu erfahren,* ober an azen evit kaout kerc'h ; *sich (ak.) tot stellen,* ober marv-bihan, ober ar marv-bihan, ober e varv-bihan, ober van da vezañ marv, ober an asvan da vezañ marv, ober an ezvan da vezañ marv, ober ar mod da vezañ marv, ober an neuz da vezañ marv, ober neuz da vezañ marv, ober an neuz bezañ marv, ober neuz bezañ marv, ober min da vezañ marv, ober sin a vezañ marv, chom hep jestr ebet, ober e zen marv, chom evel ur maen en ur c'hleuz ; *sich krank stellen,* c'hoari e glañv, ober van da vezañ klañv, ober an asvan da vezañ klañv, ober an ezvan da vezañ klañv, ober ar mod da vezañ klañv, ober min da vezañ klañv, ober sin a vezañ klañv ; **6.** *sich (ak.) mit jemandem gut stellen,* mont dre gaer d'u.b., mont dre gaer gant u.b., mont dre du d'u.b., mont dre du gant u.b., mont brav d'u.b., ober brav d'u.b., ober flourig d'u.b., ober chalantiz d'u.b., bezañ mat ouzh u.b., bezañ mat d'u.b., bezañ mat gant u.b., bezañ mat e-keñver u.b., ober ervat ouzh u.b. ; **7.** *es stellt sich die Frage, ob …,* da c'houzout eo ha …

Stellen n. (-s) : lakidigezh b., lakadur g.

Stellenangebot n. (-s,-e) : kinnig labour g.

Stellenanzeige b. (-,-n) : **1.** goulenn labour g. ; **2.** kinnig labour g.

Stellenausschreibung b. (-,-en) : kemenn post labour vak g.

Stellenbeschreibung b. (-,-en) : deskriv ar post labour g.

Stellenbesetzung b. (-,-en) : **1.** lakidigezh war ur post-labour b. ; **2.** pourvezadur ur post labour g.

Stellengesuch n. (-s,-e) : goulenn labour g.

Stellenhandel g. (-s) : gwerzhañ kargoù g.

Stellenjäger g. (-s,-) : sacher d'e du g., bleiz g., goprad gwall droet gant ar c'hoant sevel g.

stellenlos ag. : dilabour.

Stellenplan g. (-s,-pläne) : aozlun ar servijoù g.

Stellentausch g. (-s,-e) : kevamsavadur postoù g. ; *an einem Stellentausch Beteiligter,* kevamsavad g. [*liester* kevamsavaded].

Stellenvermittlung b. (-,-en) : ajañs tuta b.

stellenweise Adv. : a-blasoù, a-dachadoù, a-gornadoù, amañ hag ahont, amañ-ahont, tu-mañ-tu-se, tu-mañ-tu-hont, lec'h-ha-lec'h, a lec'h da lec'h, e lec'hiennoù, e lec'hioù 'zo, amañ-ahont, a-dakadoù.

Stellenwert g. (-s,-e) : **1.** pouez g., talvoudegezh b. ; *einer Sache einen hohen Stellenwert einräumen,* bezañ evit an-unan un dalvoudegezh vras gant udb, ober stad vras eus udb. ; *eine Entdeckung von hohem Stellenwert,* ur gavadenn talvoudus-meurbet b. ; **2.** [mat.] talvoud pozadennel g. ; **3.** [stlenn.] *Bit mit dem niedrigsten Stellenwert,* bit leiañ pouez g. ; *Bit mit dem höchsten Stellenwert,* bit muiañ pouez g.

Steller g. (-s,-) : **1.** [tekn.] reolier g. [*liester* reolieroù], reizher g. [*liester* reizherioù] ; **2.** [sport, volley-ball] lec'hier g. [*liester* lec'hierien], plaser g. [*liester* plaserien].

Stellfeder b. (-,-n) : [tekn.] gwinterell harz b.

Stellhaken g. (-s,-) : distegner g.

Stellhebel g. (-s,-) : loc'henn reoliañ b., loc'henn reizhañ b.

Stellhölzchen n. (-s,-) : *Stellhölzchen einer Vogelfalle,* spletenn b.

Stellite®-Legierung b. (–,-en) : stellit® g. [*liester* stellitoù] ; *etwas mit Stellite abdecken,* stellitañ udb.

Stellknopf g. (-s,-knöpfe) : nozelenn reoliañ b., nozelenn reizhañ b.

Stellkurs g. (-es,-e) : [arc'hant.] stellaj kreizet g.

Stellladen g. (-s,-läden) : stalaf g., abavant g.

Stellmacher g. (-s,-) : karrer g.

Stellmacherei b. (-) : karrerezh g.

Stellmesser n. (-s,-) : [Bro-Suis] kontell-bleg gant distegner b.

Stellmittel n. (-s,-) : [nukl.] organ lankañ g., lanker g.

Stellnetz n. (-es,-e) : [pesketaerezh] roued don difiñv b.

Stellnetzblatt n. (-s,-blätter) : [pesketaerezh] tenn-roued g.

Stellplatz g. (-es,-plätze) : **1.** parklec'h g., tuva g. ; **2.** plas parkañ g., plas tuañ g.

Stellrad n. (-s,-räder) : [tekn., horolajerezh] saver-pouezioù g., rodig reizhañ b.

Stellrechen g. (-s,-) : reolier g. [*liester* reolieroù], reoliataer g. [*liester* reoliataerioù]

Stellring g. (-s,-e) : [tekn.] gwalenn reizhañ b.

Stellschiene b. (-,-n) : [tekn.] ruzerez b., risklerez b., rakled g.

Stellschmiege b. (-,-n) : [tekn.] kornventer g.

Stellschraube b. (-,-n) : [tekn.] biñs-reizhañ b., rodig g.

Stellspiegel g. (-s,-) : melezour troadek g., melezour heloc'h g.

Stellung b. (-,-en) : **1.** dalc'h g., emzalc'h korf g., emstumm g., stumm g., emlakad g., emlakadur g., lakadur g. ; *fötale Stellung, Fötusstellung, Embryonalstellung,* lakadur krouellek g. ; *in zusammengekauerter Stellung,* en e gluch, en e buchoù ; *senkrechte Stellung, aufrechte Stellung,* sonnder g., sonnded b., diazerc'h g., diazerc'hded b., plom g., dres g., sav g.

2. [dre skeud.] aviz g., ali g., soñj g., mennozh g., meno g. ; *zu einem Problem Stellung nehmen,* lavarout e soñj diwar-benn un afer

bennak ; *Stellung nehmen, Stellung beziehen,* reiñ e aviz da c'houzout, reiñ e sońj da c'houzout, reiñ e vennozh da anaout, lavarout (displegañ) e sońj, diskuliañ peseurt mennozh a zo en e spered, en em savlec'hiañ, emsavlec'hiañ, reiñ e zisentez ; *für etwas Stellung nehmen,* sevel a-du gant udb, mont a-du gant udb, treiñ a-du gant udb, tuiñ gant udb, entuañ gant udb ; *für jemanden Stellung nehmen,* sevel gant u.b., sevel a-du (en tu, en un tu) gant u.b., treiñ gant u.b., treiñ a-du gant u.b., kouezhañ e lamm u.b., mont en tu (en un tu, a-du) gant u.b., mont gant u.b., dont a-du gant u.b., dont en tu gant u.b., tuañ gant u.b., entuañ gant u.b., harpañ komzoù u.b., skorañ komzoù u.b., harpañ lavaroù u.b., skorañ lavaroù u.b., brallañ war-zu u.b., pouezañ a-du gant u.b., dont da bouezañ a-du gant u.b., skeiñ e park u.b., bezañ erru e park u.b., mont en avel u.b., sevel krog u.b., difenn krog u.b., sevel lamm u.b., en em lakaat en tu gant u.b., kordañ gant u.b., emsavlec'hiañ a-du gant u.b. ; *gegen etwas Stellung nehmen,* sevel enep udb, sevel a-enep udb, treiñ enep udb, treiñ a-enep udb, mont enep udb, mont a-enep udb ; *sie haben dagegen Stellung genommen,* aet e oant en enep, savet e oant a-enep an dra-se.

3. karg b., post g., renk b., lec'h g., stael g., staelad g., saviad g., stad b. ; *eine hohe Stellung einnehmen,* bezañ en ur garg uhel, kaout ur garg uhel ; *wichtige Stellung,* karg pounner b. ; *eine Stellung innehaben,* bezañ en ur garg, embreger ur garg, derc'hel ur garg ; *er hat eine gute Stellung inne,* labour vat en deus, ur stael gopret mat en deus ; *bei jemandem in Stellung sein,* bezañ e gourc'hemenn (e servij) u.b., bezañ e gopr gant u.b. ; *leitende Stellung,* karg a rener b., stael divizout g. ; *gesellschaftliche Stellung, soziale Stellung,* staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel g., stad b. ; *seine Stellung verlieren,* koll e blas, koll e labour ; *führende Stellung,* **a)** karg uhel b., karg a rener b., karg ren b., uhelgarg b. ; *eine führende Stellung innehaben,* bezañ en ur garg uhel, embreger ur garg ren, derc'hel un uhelgarg, bezañ er c'hargoù ; **b)** mestroni b., damani b., sujite b., dreistbeli b., pennaotrouniezh b., pennvestroniezh b., dreistelezh b., gourfouez g., pennholierezh g. ; *seine Stellung behaupten, seine Stellung bewahren,* delc'her d'e renk, delc'her e renk, difenn e renk, delc'her e droad er par ; [gwir] *die rechtliche Stellung eines Kontos gesetzlich regeln,* kantreolaat ur gont.

4. *in Stellung gehen,* mont d'al linenn-dan, mont war linenn an tan, mont d'e savlec'h stourm ; *ein Geschütz in Stellung bringen,* lakaat ur c'hanol war e reizh evit tennañ.

5. savlec'h g. ; *zentrale Stellung,* savlec'h kreiz g. ; [lu] *Schlüsselstellung, strategische Stellung,* savlec'h bellourel g. ; *wir müssen unsere Stellung halten,* ret e vo ober diouzh padout ; *die Feinde zur Aufgabe einer Stellung zwingen,* diboufañ an enebourien eus ur savlec'h dalc'het ganto ; *seine Stellung ändern, seine Stellung verändern,* dilec'hiañ.

6. [yezh] plas g., lakadur g., lec'hiadur g. ; *Stellung des Verbums im Satz,* plas ar verb e-barzh ar frazenn.

7. plas g., roll g. ; *die Stellung des Menschen in der Natur,* plas an den en natur g.

Stellungnahme b. (-,-n) : emzalc'h g., aviz g., emlec'hiadur g., emlec'hiañ g., savlec'hiadur g., emsavlec'hiadur g. ; *eine Stellungnahme abgeben,* reiñ e aviz da c'houzout, reiñ e vennozh da anaout, lavarout (displegañ) e sońj, diskuliañ peseurt mennozh a zo en e spered ; *ablehnende Stellungnahme, negative Stellungnahme,* ali kontrol g.

Stellungsbefehl g. (-s,-e) : [lu] galv g., galvadenn b., lizher-enrolliñ g., enrolladur g., enrollidigezh b.

Stellungskrieg g. (-s,-e) : [lu, istor] brezel war-blas g., brezel ar savlec'hioù g.

Stellungswechsel g. (-s,-) : cheñchamant post labour g.

stellvertretend ag. : eil-, is-, bes- ; *stellvertretender Direktor,* eilrener g., isrener g., besrener g. ; *stellvertretender Vorsitzender,* eilprezidant, isprezidant g., besprezidant g., eilkadoriad g., bezkadoriad g. ; *stellvertretender Bürgermeister,* eilmaer g. ; *stellvertretender Richter,* eilbarner g.

Stellvertreter g. (-s,-) : derc'houezour g., dileuriad g., etrekargiad g., lec'hdalc'hour g., erlec'hiad g. [*liester* erlec'hiaded], amsavad g. [*liester* amsavaded], eil g., eiler g., eilrener g. ; *durch einen bevollmächtigten Stellvertreter,* dre dredeog ; [relij., *Vicarius Filii Dei*] *Stellvertreter Christi auf Erden,* vikel Jezuz-Krist g.

Stellvertreterin b. (-,-nen) : derc'houezourez b., dileuriadez b., lec'hdalc'hourez b., erlec'hiadez b., amsavadez b., eilrenerez b.

Stellvertretung b. (-,-en) : derc'houezadur g., etreadegerezh g., erlec'hiadur g. ; *in Stellvertretung,* dre brokul, dre dredeog.

Stellvorrichtung b. (-,-en) : [tekn.] stignad reizhañ g.

Stellwagen g. (-s,-) : [istor] rederig g. [*liester* rederigoù].

Stellwerk n. (-s,-e) / **Stellwerkhäuschen** n. (-s,-) : [hentoù-houarn] post nadozennerezh g., post nadozennañ trenioù g.

Stellwinkel g. (-s,-) : [tekn.] faosskouer heloc'h war ahel b.

Stelzbein n. (-s,-e) : **1.** gar goad b., pav koad g. ; **2.** skas g.

stelzbeinig ag. : orbidus, fesonius, kontenañsus, leun a ardoù.

Stelze b. (-,-n) : **1.** skas g., jurumell b., branell-dreid b. ; *auf Stelzen gehen,* bale war skasoù, mont war skasoù, skasañ ; *er hat so lange Beine, dass er auf Stelzen zu gehen scheint,* gant a hir eo e zivesker e c'hellfed krediñ e ya war skasoù, hennezh a zo hir e skasoù ; **2.** P. [gar] loa b., peul g., ibil g., freilh g., kanell b., kilh b., kilhor g., skas g., ell g., karavell b., ahel g., piped g. ; *Stelzen,* **a)** karavelloù ls., aheloù ls., elloù ls., skasoù ls., kilhoroù ls., kanelloù ls., kilhoù ls., freilhoù ls., ibilioù ls., ibilien ls., loaioù ls., pipedoù ls. ; **b)** divesker (divhar) gwerzhidi ls., divhar evel bizhier ls., divhar evel treid palioù ls., divhar evel ibilien ls., firitelloù ls., divhar hirvoan ls. ; **3.** [loen.] kannerez b. [*liester* kannerezed], hej-e-lost g.

stelzen V.gw. (ist gestelzt) : **1.** bale war skasoù, mont war skasoù, skasañ ; **2.** [dre skeud.] stampañ ; **3.** *gestelzt,* fesonius, kontenañsus, orbidus, leun a ardoù ; *gestelzter Stil,* stil ampezet g.

Stelzenbau g. (-s,-bauten) : savadur diazezet war bilochoù g., savadur peuliaouek g. ; *Stelzenbauten,* tiez war bilochoù (war bostoù, war beulioù) ls., tiez diazezet war bilochoù (Gregor) ls., kêr war lenn b., kêr war zour b., prenneg b. [*liester* prennegi, prennegoù].

Stelzenbausiedlung b. (-,-en) : kêr war lenn b., kêr war zour b., prenneg b. [*liester* prennegi, prennegoù].

Stelzenläufer g. (-s,-) : [loen.] skaseg kof gwenn g. [*liester* skaseged kof gwenn].

Stelzfuß g. (-es,-füße) : **1.** gar goad b., pav koad g. ; *einen Stelzfuß haben,* dougen ur pav koad ; **2.** [dre astenn.] kamm g. ; **3.** [loen.] louezae dour g., pugnez dour str., kemener-dour g.

Stelzvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] hirc'hareg g. [*liester* hirc'hareged], P. labous treid-hir g.

Stemmaxt b. (-,-äxte) : bouc'hal b. [*liester* bouc'hili].

Stemmbogen g. (-s,-/-bögen) : [ski] stemkristiana g., stemm g., kammdro c'horrekaat b.

Stemmeisen n. (-s,-) : kizell b.

stemmen V.k.e. (hat gestemmt) : **1.** sevel, disevel, dibradañ, dibouezañ, gorren, choupañ, houpañ, ober un houpad da ; *etwas in die Höhe stemmen,* sevel udb a-benn brec'h, sevel udb a-grog-brec'h, sevel udb war-bouez e zivrec'h, dibradañ udb a-grog-brec'h, houpañ udb, choupañ udb ; *ein Kind mit beiden Armen in die Höhe stemmen,* ober houp d'ur bugel, ober pintig d'ur bugel, dibradañ ur bugel, houpañ ur bugel, choupañ ur bugel, bezañ ur bugel war zibrad gant an-unan ; *sie stemmten die Statue in die Höhe, um ihre Kraft zu erproben,* dibradañ a raent an delwenn a-grog-brec'h evit klask o nerzh ; **2.** skorañ, harpañ ; *die Hände in die Hüften stemmen, die Arme in die Hüften stemmen,* lakaat e zaouarn war e zivgroazell, bezañ an daou zorn gant an-unan war ar c'hornioù-klun (*e zaou zorn gantañ war e gornioù-klun, he*

daou zorn ganti war he c'hornioù-klun h.a.) ; **3.** *einen Fluss stemmen,* stankañ ur stêr ; **4.** *Löcher stemmen,* ingochañ, kizellañ.
V.gw. (hat gestemmt) : **1.** [sport, ski] ober ur stemkristiana, skarzhañ erc'h, ober ur gammdro c'horrekaat ; **2.** [rev., kleuk] P. mont ouzh ar bouteg, ober ar bouteg, ober gae-gae, tennañ ur gae-gae, feskenniñ, lemmañ e vinaoued, plantañ unan, c'hoari ar vaouez, c'hoari lapavan (filifala, lallig, piti, pitiklou, pitouch, chiboud, c'hwiti, kornigell, pipeloch, ruilhaig), c'hoari al legon, ober ur ruilh gant u.b., ruilhal e gorf gant u.b., en em dourtañ, c'hoari daou, c'hoari koukoug, ribotat, fouzhañ, bourikañ, c'hwilañ, tennañ un taolad, tennañ un taol, tennañ ur flupad, tennañ ur frap, tennañ ur frapad, chourañ, ober chiboud, fistoulat, kempenn ar jardin, skignañ polos war ar c'harotez, terriñ ur graoñenn, aozañ krampouezh, kaout e damm lipadenn, ober ur frotadenn, ober ur ruzadenn, heskennañ.
V.gw. : **sich stemmen** (hat sich gestemmt) : *sich (ak.) gegen etwas stemmen,* **a)** enebiñ ouzh udb, sevel a-enep udb, spiriñ ouzh udb, kaeañ ouzh udb, kas a-enep udb, derc'hel ouzh udb, derc'hel penn d'udb, derc'hel penn ouzh udb, rentañ penn ouzh udb, pennekaat ouzh udb, talañ ouzh udb, reiñ fas d'udb, reiñ bec'h d'udb, herzel ouzh udb, ober penn ouzh udb, pennañ ouzh udb, stourm ouzh udb, ober an harp ouzh udb, harpañ ouzh udb, harpañ a-enep udb, en em reudañ ouzh udb ; **b)** bountañ war udb gant e skoaz, keinañ udb.
Stemmmeißel g. (-s,-) : kizell b.
Stemmtor n. (-s,-e) : [skluzioù] rañvell daou stalaf b.
Stempel g. (-s,-) : **1.** timbr g., merk g., siell b., kached g., merk-gwiriañ g., stampilh g. ; *der Brief trägt den Stempel von Berlin,* kached ti-post Berlin a zo war al lizher ; *Fabrikstempel,* merk oberierezh g. ; *zweiter Stempel,* adverk g. ; *etwas mit einem Stempel versehen,* stampilhañ udb ; **2.** [dre skeud.] *den Stempel der Wahrheit tragen,* bezañ gwir-Bater (gwir evel ar Bater, gwir-diarvar, gwir-bev) ; **3.** [benveg stampañ] stamper g. [*liester* stamperioù] ; **4.** [benveg timbrañ] timbr g. [*liester* timbroù] ; **5.** [arc'hant., benveg skeiñ moneiz] genn-moneizañ g., genn-voneizañ b., moull g. ; **6.** [tekn.] bountell b., ribouler g. ; **7.** [tisav.] poeñson g. ; **8.** [mengleuz] stañson g., skor g., harp g., harpell b., tint g., speurell b. ; **9.** [louza.] speg g., dared g. [*liester* daredoù] ; *Stempel und Staubblätter,* daredoù ha goafioù ; **10.** [dre skeud.] lec'h-dorn g. ; *etwas (dat.) seinen Stempel aufdrücken,* lakaat lec'h e zorn war udb. ; **11.** P. [dre skeud.] *sie hat zwei dicke Stempel,* honnezh a zo un divhar outi kement a ribodoù, pezhioù peulioù a zo outi.
Stempel- : ... timbrañ, ... siellañ, ... kachediñ, ... merkañ, ... stampañ.
Stempelabgabe b. (-,-n) : gwir timbr g.
Stempelblüte b. (-,-n) : [louza.] bleuñv daredek str.
Stempelbogen g. (-s,-/-bögen) : follenn paper-timbr b.
Stempelfarbe b. (-,-n) : liv timbrañ g., liv siellañ g., liv kachediñ g.
Stempelgebühr b. (-,-en) : gwir timbr g.
Stempelkarte b. (-,-n) : kartenn boentañ b.
Stempelkissen n. (-s,-) : tapon g., tapon-huzañ g., tapon-huz g.
Stempelmarke b. (-,-n) : timbr-kuitezañ g., timbr kuitañs g.
Stempelmaschine b. (-,-n) : stamper g. [*liester* stamperioù].
Stempelmeister g. (-s,-) : timbrour g.
stempeln V.k.e. (hat gestempelt) : siellañ, merkañ, timbrañ, poentañ, pikañ ; **2.** stampiñ.
V.gw. (hat gestempelt) : **1.** [deroù al labour] poeñtañ, pikañ e gartenn ; **2.** [tikiji] pikañ e vilhed, poeñtañ, lakaat siellañ e vilhed, lakaat toullañ e vilhed, lakaat stampañ e vilhed, lakaat deiziadañ e vilhed ; **3.** P. *stempeln gehen,* bezañ dilabour, bevañ diwar goproù an dilabour, bezañ o klask ul labour bennak, bezañ war kein ar wiz, P. pikañ e gartenn.
Stempeln n. (-s,-) : **1.** sielladur g., siellañ g., kachediñ g., merkadur g., merkerezh g., merkañ g., timbradur g., timbrañ g., poenterezh g., poentañ g., pikerezh g., pikañ g. ; **2.** stampadur g.
Stempelpapier n. (-s,-e) : paper aroueziet g., paper-timbr g. ; [istor Breizh] *Aufstand gegen die neue Steuer auf Stempelpapier,* emsavadeg ar paper timbr b., emsavadeg ar Bonedoù Ruz b.
Stempelpapier-Aufstand g. (-s) / **Stempelpapier-Revolte** b. (-) : [istor Breizh] emsavadeg ar paper timbr b., emsavadeg ar Bonedoù Ruz b.
stempelpflichtig ag. : ... a ranker timbrañ, ... a ranker poentañ, ... a ranker pikañ.
Stempelpresse b. (-,-n) : [tekn.] mekanik timbrañ g., mekanik siellañ g., mekanik kachediñ g., mekanik poentañ g., merker g. [*liester* merkerioù].
Stempelrevolte b. (-) : [istor Breizh] emsavadeg ar paper timbr b., emsavadeg ar Bonedoù Ruz b.
Stempelschneider g. (-s,-) : [micher] medalenner g.
Stempelstelle b. (-,-n) : burev siellañ g., burev kachediñ g.
Stempelsteuer b. (-,-n) : gwir timbr g.
Stempeluhr b. (-,-en) : horolaj poentañ g., horolaj pikañ g., poenterez b. [*liester* poenterezioù].
Stempelzeichen n. (-s,-) : merk g., siell b., kached g.
Stempler g. (-s,-) : **1.** [mekanik] mekanik timbrañ g., mekanik siellañ g., mekanik kachediñ g., mekanik poentañ g., mekanik pikañ g., merker g. [*liester* merkerioù] ; *Datum- und Uhrzeitstempler,* eurdeizier g. [*liester* eurdeizierioù] ; **2.** [den] timbrour g. [*liester* timbrourien].
Stendelwurz b. (-,-en) : [louza.] evorenn b.
Stenge b. (-,-n) : [merdead.] gwern gastell b., gwern vre b.
Stengel g. (-s,-) : *doare-skrivañ dispredet evit* **Stängel**.
Steno¹ b. (-) : berrskriverezh g., berrskrivadur g.
Steno² n. (-s,-s) : rentañ-kont berrskrivet g.
Stenograf g. (-en,-en) : berrskriver g. [*liester* berrskriverien].
Stenografie b. (-) : berrskriverezh g., berrskrivadur g., berrskrivañ g. ; *Maschinenstenografie,* berrskriverezh mekanikel g.
stenografieren V.k.e. (hat stenografiert) : berrskrivañ.
Stenografiemaschine b. (-,-n) : berrskriverez b. [*liester* berrskriverezioù].
Stenografin g. (-,-nen) : berrskriverez g. [*liester* berrskriverezed].
stenografisch ag. : berrskrivet, … berrskrivañ, dre verrskriverezh ; *stenografisches Zeichen,* arouezenn verrskrivañ b.
Stenogramm n. (-s,-e) : rentañ-kont berrskrivet g.
Stenogrammblock g. (-s,-blöcke) : bloc'h berrskrivañ g.
Stenokardie b. (-) : [mezeg.] kevenkez kalon g., kevenkez bruched g.
Stenokontoristin b. (-,-nen) : berrskriverez-fakturennerez b. [*liester* berrskriverezed-fakturennerezed].
Stenose b. (-,-n) : [mezeg.] stenoz g., isvoll g., strishadur g. ; *Aortenklappenstenose, Aortenstenose,* strishadur aortek g., isvoll klapedenn an aortenn g.
stenotypieren V.k.e. (hat stenotypiert) : berrskriverezañ.
Stenotypieren n. (-s) : berrvizskriverezh g., berrskriverezañ g.
Stenotypist g. (-en,-en) : berrvizskriver g., berrskriverezer g.
Stenotypistin b. (-,-nen) : berrvizskriverez b., berrskriverezerez b.
Stentor g. : [mojenn.] Stentor g.
Stentorstimme b. (-,-n) : mouezh evel hini Stentor b., P. ur vouezh kurun b.
Stenz g. (-es,-e) : **1.** houlier g., tarkouilh g. [*liester* tarkouilhed] ; **2.** P. pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g. [*liester* gweerien-o-revr], ardaouer g., orbidour g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., malord g., mordok g., fri teil g., fri mitenn g., stervenneg g., mic'hieg g., P. bramm kog g., Yann an ardoù g.
stenzen V.k.e. (hat gestenzt) : P. *jemandem Geld stenzen,* truantal ouzh u.b., goro arc'hant digant u.b., truflañ arc'hant diwar u.b., diwadañ u.b., goro u.b. betek ar gwad, sunañ u.b., peilhat

(kignat) u.b., diskantañ (dibluskañ) e yalc'h d'u.b., krignat u.b., sunañ e wenneien digant u.b., dispegañ gwenneien diouzh yalc'h u.b., displuñvañ (touzañ) u.b., debriñ u.b., ober yalc'h diwar-goust u.b., diorbliñ u.b., ober godell diwar-goust u.b., laerezh u.b. ; *er hat mir eine Kippe gestenzt,* touzet 'n deus din un dareadenn.

Stephan g. : Stefan g.

Stephanskraut n. (-s,-kräuter) **/ Stephanskorn** n. (-s) : [louza.] fleur laou str., delfinez b., delfin g., louzaouenn-al-laou b.

Stephenson-Spur b. (-) : [hentoù-houarn] hent-houarn treuz unvan g.

Steppbett n. (-s,-en) : matarasenn-boent b., matarasenn-biket b.

Steppdecke b. (-,-n) : golc'hedenn-boent b., golc'hed-poent g., golc'hed dum b., pallenn-piket g. (Gregor), pluñveg-treid b.

Steppe b. (-,-n) : stepenn [*liester* stepennoù, stepinier] b. ; *die Steppen bewässern,* kanouc'hellañ ar stepinier.

steppen V.k.e. (hat gesteppt) : gwriat, pikañ ; *gesteppte Tagesdecke,* golc'hed-poent g.

Steppen- :

steppen V.gw. (hat gesteppt) : ober stlakerezioù ; [tro-lavar] *da steppt der Bär im Kettenhemd !* chouket (peg-ha-peg, stok-ha-stok, genoù ouzh genoù, an eil e genoù egile, krog an eil en egile, yoc'het, gwasket, ur re ouzh ar re all) emañ an dud amañ, sac'h-àr-vac'h (mac'h-àr-vac'h, a-vac'h, bodet start-ha-start) emaomp amañ, kouchet emaomp amañ evel foenn er solier, ken start emaomp amañ ha gliziged sall en ur varilh.

Steppen- : … stepennek, … ar stepinier, … ar stepennoù.

Steppensalbei g. (-s) / b. (-) : [louza.] saoj gouez g.

steppenartig ag. : stepennek.

Steppenweihe b. (-,-n) : [loen.] skoul gwenn g.

Stepperin b. (-,-nen) : gwrierez b., pikerez b.

Steppnadel b. (-,-n) : nadoz pikañ b.

Steppstich g. (-s,-e) : poent g., kraf gwriat g., pik g.

Stepptanz g. (-es,-tänze) : stlakerezioù ls.

Stepptänzer g. (-s,-) : stlakerezour g.

Ster g. (-s,-e/-s) : ster g., sterad g. ; *Holz sterweise stapeln,* sterañ keuneud, ensterañ keuneud.

Sterbebett n. (-s,-en) : gwele diwezhañ g., gwele a varv g. ; *auf dem Serbebett liegen,* bezañ war e wele diwezhañ, ober e gañvoù, bezañ war e dremenvan (e par ar marv, er par pellañ, e par e varv, e pred ar marv, en e zigarez diwezhañ, e stuz ar marv, en e amzer diwezhañ, en e ziwezhañ kleñved, war e amzer diwezhañ, edan mervel), bezañ war dreuzoù ar bed all, bezañ toc'hor, bezañ toc'hor bras, bezañ gwall doc'hor, bezañ klañv-toc'hor, toc'horaat, tennañ ouzh ar marv, tennañ d'ar marv, bezañ en e angoni, kouezhañ en angoni, mont en angoni, antren en e basion, bezañ pell ganti, bezañ dindan dalc'h ar marv, bezañ o kinnig mervel, antren en ankoù, antren en e ankoù, bezañ en ankoù, bezañ en e ankoù, kaout an ankoù, stourm ouzh e ankoù.

Sterbebuch n. (-s,-bücher) : kaier ar marv g., marilh ar marvioù g.

Sterbefall g. (-s,-fälle) : marv g. ; *die Geburten, die Sterbefälle und die Trauungen,* ar bevioù, ar marvioù hag an dimezioù ; *wegen Sterbefall geschlossen,* serr dre-benn marv.

Sterbegeld n. (-es,-er) : gwared marv g., kevala marvidigezh g.

Sterbegeldversicherung b. (-,-en) : asurañs marv b.

Sterbeglocke b. (-,-n) : glaz b./g., lezoù ls., kloc'h-glaz g., kloc'h an Anaon g., kloc'h ar marv g., bob g., tremenvarv g., tremeniad g., kleier kañv ls. ; *die Sterbeglocke läuten,* bobiñ, gobiñ, tintal ar c'hañv, seniñ kañvoù, seniñ kañv, seniñ glaz, seniñ glazoù, seniñ ar c'hlaz, seniñ ar begin, seniñ al lezoù, seniñ an tremeniad, seniñ lezoù (Gregor), kanañ kañv d'an hini marv ; *die Sterbeglocke ertönt,* emañ ar c'hloc'h o seniñ glaz, emañ ar c'hloc'h o seniñ glazioù.

Sterbehaus n. (-es,-häuser) **/ Sterbeheim** n. (-s,-e) : marvdi g.

Sterbehemd n. (-s,-en) : lien-sebeliañ g.

Sterbehilfe b. (-) : eutanaziezh b., skoazell-emlazh b., skoazell-dremenvan b. ; *aktive Sterbehilfe,* helazherezh g., skoazell-emlazh dre ober b., [dispredet] implij ar mell-marvel g., implij ar mell binniget g. ; *passive Sterbehilfe,* skoazell-emlazh dre lezober b. ; *jemandem Sterbehilfe leisten,* krennañ poanioù tremenvan u.b., dehandizhañ u.b., eutanaziañ u.b.

Sterbejahr n. (-s) : bloaz ar marv g., bloaz marvidigezh g.

Sterbelied n. (-s,-er) : kan kañv g.

sterben V.gw. (stirbt / starb / ist gestorben) : **1.** mervel, dont da vervel, kavout e varv, kavout e Ankoù, paeañ e zle d'an Ankoù, finvezhañ, tremen, tremen ar pont, tremen eus ar bed-mañ d'ar bed all, mont eus ar bed, mont kuit eus ar bed, mont diwar ar bed, mont diouti, bezañ war ar fin, bezañ pare gant an-unan, mont alese, mont ac'hann, mont diwar an douar-mañ, mont diwar ar vuhez, mont diwar tachenn ar bed, mont d'an Anaon, mont d'ar c'hloar, mont d'an douar, paseal, mont kuit, mont, mont da goll, reiñ e spered, leuskel (tennañ, rentañ, reiñ, ober) e huanad diwezhañ, leuskel (tennañ, rentañ, reiñ, ober) e huanadenn diwezhañ, migañ, mankout, pirilhañ, soetiñ, c'hwitañ dindan ar bec'h, bezañ c'hwennet, bezañ tumpet ganti, bezañ sammet gant an Ankoù, mont gant an Ankoù, mont d'ar c'hae, rankout he c'hribat, finvezhiñ, mankout, mont ac'hann, P. dialanañ, mont da droadañ, treiñ e lagad, foeltrañ, foeltriñ, ober e dro, tremen dreist kae ar vuhez, distaliañ diwar ar bed, mont er bord all, mont d'an tu all, mont en tu all, serriñ e levr (e doull, e revr), ober (leuskel) e vramm diwezhañ, mont d'ar gevred, lipat (lonkañ) e loa, lonkañ e vabouzenn, lonkañ e chik, lonkañ e deod, pakañ anezhi, pakañ, serriñ e baraplu, ridañ e baraplu, serriñ e baiplu, ridañ e baiplu, terriñ e neudenn, ober e lamm gwashañ, ober al lamm, ober e astenn gar diwezhañ, koll e groc'hen, koll e c'hwitell, kreñviñ, kreviñ, pibidañ, disgweañ, talpiñ, c'hwitañ, menel, mont d'ober un ibil e revr an Ankoù, mont en tu all da vro ar bara, mont war ar bedenn Sul, pakañ e fleütoù, pakañ e rabotoù, skosiñ, mont d'e boull, mont d'ar bern, reudiñ, sailhañ er bailh, tortañ, tapout e varv, mont da vutunat e gorn en oaled sant Pêr, butunat e segalenn ziwezhañ, lakaat e garnaj en driñs ; *friedlich leben und friedlich sterben, in Frieden leben und sterben,* bevañ ha mervel e peoc'h ; *ich werde bald sterben,* va buhez ne bado mui pell, n'in ket da bell, erru on an hirañ ma c'hallan mont ; *er war nicht einmal zehn, als er starb,* ne oa ket c'hoazh dek vloaz hollik pa zeuas da vervel, ne oa ket dek vloaz fournis c'hoazh pa zeuas da vervel (pa zichañsas dezhañ mervel) ; *wie man gelebt hat, so stirbt man,* mervel a reer evel ma vez bevet, diouzh ar vuhez e vez ar marv ; *jeder Mensch muss sterben,* mervel 'zo ret, pep den a rank mervel, ar marv ne espern den ; *er ist im Alter von 82 Jahren gestorben,* marvet eo d'e zaou vloaz ha pevar-ugent ; *er ist mit fünfzig gestorben,* marvet eo d'e hanter-kant vloaz ; *wo ist er gestorben ?* pelec'h e oa marvet ? ; *mein Hund ist gestorben,* manket eo va c'hi ; *sieben Monate nach dem Tod ihres Bruders starb sie auch,* seizh miz e varvas d'he zro war-lerc'h he breur ; *er starb kurz danach,* mervel a reas tamm ebet goude ; *ihr Mann ist gestorben, ihr Mann ist ihr gestorben,* marvet eo he fried dezhi, marvet eo he fried diganti, distrujet eo diouzh he fried, kollet he deus he fried, aet eo e fried diouti, aet eo e fried diganti ; *er ist zu jung zum Sterben,* re dost emañ e vez d'e gavell ; *er war noch recht jung, als er starb,* berr e voe e dro war an douar, marvet eo a-raok e goulz, forzh yaouank e oa pa varvas, troc'het e voe an neudenn eus e vuhez ha ne rae nemet komañs ar wiadenn anezhi, sammet e voe berrhoalek gant ar falc'her dall, marvet eo gwall abred ; *als seine Eltern starben, zog er in die Stadt um,* war marv e dud ez eas e kêr da chom ; *er ist letztes Jahr gestorben,* marvet eo warlene ; *in diesem Winter sind viele alte Menschen aus unserer Gemeinde gestorben,* amañ eo bet digozhet ar barrez er goañv-mañ, er goañv-mañ ez eus bet c'hwennet (lipet, sammet,

distroadet, skubet, tumpet, skoet) meur a gozhiad eus ar barrez, ar goañv-mañ en deus graet ur riñs war kozhidi ar barrez, ar goañv-mañ en deus graet e rumm war kozhidi ar barrez ; *es sterben dieses Jahr mehr alte Menschen als sonst,* digozhañ a reer er bloaz-mañ muioc'h eget kustum ; *an einer Krankheit sterben,* bezañ diskaret gant ur c'hleñved, mervel diwar (gant) ur c'hleñved, mont gant ur c'hleñved, bezañ kaset betek ar mouch gant ur c'hleñved, bezañ kaset d'ar vered gant ur c'hleñved ; *er ist an Herzversagen gestorben,* marvet eo gant ul lamm-kalon ; *er verlor so viel Blut, dass er starb,* mervel a reas er penn ag e wad ; *sie starben an der Pest,* marvet int gant ar vosenn ; *an Altersschwäche sterben,* mervel dre gozhni, mervel dre gozhijenn ; *er ist an Auszehrung gestorben, er ist an Schwindsucht gestorben,* marvet eo gant al langis ; *er wird an seinen Leibschmerzen nicht sterben,* ne frizo ket an avel diwar e gof ; *beim Gebären sterben, bei der Entbindung sterben,* chom en ur ober he zro, mervel o c'henel, mervel en ur wilioudiñ, mervel e gwilioud, mervel diwar wilioud, mervel diwar he c'hrouadur ; *seine Mutter starb bei seiner Geburt,* mervel a reas e vamm diwarnañ, marvet eo e vamm diwarnañ ; *er ist an Krebs gestorben,* aet eo gant ar c'hrign-bev ; *an seinen Verletzungen sterben, an seinen Wunden sterben,* mervel diwar e c'houlioù (diwar e c'hloazioù) ; *vor Kälte sterben,* mervel gant ar riv, kaout ur marv gwenn ; *er ist vor Schreck gestorben,* mervel a reas diwar e spont (gant un taol-spont, gant ar spont, gant e aon), mervel a reas war an taol ken skoet ma voe gant ar spont ; *vor Hunger sterben, Hungers sterben,* **a)** mervel gant an naon, mervel gant ar faot, kreviñ gant an naon ; **b)** [dre skeud.] glaouriñ du gant an naon, glaouriñ gant an naon du, duañ gant an naon, bezañ du gant an naon, bezañ naon du krog en an-unan, bezañ ur gounnar debriñ eus ar re zuañ krog en an-unan, disec'hañ gant an naon, krazañ gant an naon, kaout naon ruz, ruziañ gant an naon, kaout naon da zebriñ bili, bezañ divouedet gant an naon, tortañ gant ar granig, klevet kleier an Naoned, bezañ broudet gant an naon, bezañ disnaonet, bezañ marnaoniet, bezañ darev gant an naon, tarzhañ gant an naon ; *damit sie nicht vor Hunger sterben,* evit miret outo da vervel gant an naon ; *an Entkräftung sterben,* mervel dre uz ; *vor Durst sterben,* mervel gant ar sec'hed ; *eines natürlichen Todes sterben,* mervel dre natur (Gregor), mervel dre gozhni, mervel dre gozhijenn, mervel a varv naturel, kaout ur marv ordinal, mervel a glañv wele, mervel gant ar marv brav en e wele ; *eines gewaltsamen Todes sterben,* mervel dre lazh, mervel dre dorfed, mervel dre wallzarvoud, mervel dre reuz, mont e drouziwezh ; *einen schrecklichen Tod sterben,* kaout ur marv rust (ur marv kriz) (Gregor), gouzañv ur marv kriz, gouzañv ur marv estlamm ; *einen sanften Tod sterben,* kaout ur marv mat ; *einen kläglichen Tod sterben, einen elenden Tod sterben, einen grausamen Tod sterben,* droukfinvezhiñ, gwallfinvezhiñ ; *auf tragische Weise sterben, tragisch sterben,* kaout ur marv skrijus ; *einen schnellen Tod sterben,* mervel evel un tenn, mervel trumm ; *in einem weichen Bett sterben,* mervel war ar pluñv ; *aus Gram sterben,* mervel gant ar glac'har ; *an Armut sterben,* mervel gant an dienez, mervel gant ar vizer, kreviñ gant an dienez hag ar vizer, bezañ dismantret gant ar vizer ; *im Elend sterben,* mervel war an teil, mervel er vizer ; *fast vor Angst sterben,* bezañ marv gant an aon ; *in den Sielen sterben, mitten in der Arbeit sterben,* mervel ouzh ar stern, mervel en ant, mervel ouzh ar boan ; *im Dienst sterben,* mervel e karg ; *für den Fall, dass er stürbe,* e ken kaz ma teufe dezhañ mervel, e ken kaz ma tegouezhfe dezhañ (gantañ) mervel, e ken kaz ma teufe da vankout ; *wie die Fliegen sterben,* mervel diouzh an druilh, mervel a-druilhadoù, mervel a-zruilhadoù, mervel a-zruilh, mervel a-zruilhoù, mervel a-steioù, kouezhañ a-steioù, mervel puilh-ha-puilh, mervel a-builh, mervel a-fonn, mervel fonnus, mervel evel kelien, mervel a-viliadoù ; *bei der Ölpest starben ölverschmierte Seevögel zu Tausenden,* evned-mor paket gant eoul al lanv du a varvas a-viliadoù ; *einer von ihnen wäre beinahe gestorben,* unan anezho a oa bet prestik da vervel, tost-kaer e oa bet unan anezho mont da goll, unan anezho a vennas en em goll ; *er wäre beinahe gestorben,* darbet e oa dezhañ bezañ c'hwitet, tost-kaer e oa bet dezhañ mervel, war-hed un netraig e vije marvet, ne oa bet nemet treuz un neudenn ned eo bet marvet, ne oa bet nemet treuz ul linenn all ned eo bet marvet, tost e oa bet dezhañ mervel ; *er muss sterben,* lakaet eo da vervel, tonket eo da vervel, barnet eo da vervel, o c'hortoz e varv emañ ; *es ist an der Zeit, dass er stirbt,* poent eo dezhañ mont d'e boull ; *nicht jeder, der in den Krieg zieht, muss sterben,* ne vez ket lazhet kement hini a ya d'ar brezel, kement a ya d'ar brezel ne vezont ket lazhet ; *wenn er sterben muss, dann wird er sterben,* ma vez warnañ mervel, e varvo ; *als guter Christ sterben, in Frieden sterben,* mervel e peoc'h, mont e peoc'h, mervel evel ur gwir gristen, mervel e karantez Doue, mervel e stad vat ; *im Geruch der Heiligkeit sterben,* tremen evel ur sant, ober ur marv santel ; *als frommer Christ sterben,* ober ur marv mat ; *unbußfertig sterben,* mervel en e bec'hed, mervel digofes ; *ohne kirchlichen Beistand sterben,* mervel hep beleg war e dro ; *und sollte ich auch dabei sterben,* ha pa vefe mont d'ar marv e vefe, ha pa deufen da vervel ; *sollte ich sterben,* **a)** ma teufe din mervel, mar deu din mervel, e ken kaz e varvfen, mar degouezh ganin (din) mervel, ma tegouezh din mervel ; **b)** ha pa rankfen mervel, hag e rankfen mervel, ha mervel a rankfen ; *sollte ich dabei sterben,* ha pa goustfe an dra-se va buhez din, ha pa gollfen-me va buhez o seveniñ an dra-se, ha pa tapfen-me va marv o seveniñ an dra-se, mat ha m'em befe va marv ; *er erkrankte gesund und starb krank,* yac'h e oa pa glañvas ha klañv pa varvas ; *nicht immer sterben die Ältesten zuerst,* alies e varv ar blantenn a-raok ar wezenn ; *von Jammern und Selbstmitleid stirbt man nicht,* klemm-klemm a bad pell, klemm-klemm a ya da gozh, klemmus n'eo ket marvus ; [kr-l] *friss, Vogel, oder stirb,* harz pe grev ; **2.** [dre skeud.] *vor Liebeskummer sterben,* disec'hañ diwar e dreid gant ar boan-galon ; *vor Langeweile sterben,* bezañ enoeet-marv, debriñ hiraezh, bezañ debret (en em zebriñ) gant an enoe, mervel gant an enoe, ruzañ e enoe, bezañ debret (en em zebriñ) gant an enoe, chom d'en em zebriñ, ruzañ e enoe.

Sterben n. (-s) : **1.** kleñved mervel g., paouezvan g., tremenvan b./g., tremen g., pasion b., ankoù g., marvidigezh b. ; *Sterben und Tod akzeptieren,* degemer an tremen ; *sich auf das Sterben vorbereiten,* en em bourchas d'ober an treizh diwezhañ, en em bourchas da vervel, en em brestañ da vervel, en em lakaat e par da vervel, kempenn mont diouzh ar bed, en em brientiñ d'ar marv, pourchas e ene a-benn ar marv ; *zum Sterben hast du mich hierher gebracht,* va digas ac'h eus graet amañ da vervel ; *am Sterben sein, im Sterben liegen,* bezañ o vervel, bezañ war e varv, mont d'ar marv, na gaout mui nemet ur c'hwezhadenn vuhez, bezañ hogos manet, bezañ edan mervel, ober e gañvoù, bezañ toc'hor da vervel, bezañ en e gleñved diwezhañ, bezañ en e bore diwezhañ, bezañ war e dremenvan (e par ar marv, er par pellañ, e par e varv, e pred ar marv, en e zigarez diwezhañ, e stuz ar marv, en e amzer diwezhañ, war e amzer diwezhañ), bezañ toc'hor, bezañ toc'hor bras, bezañ gwall doc'hor, bezañ klañv-toc'hor, toc'horaat, tennañ ouzh ar marv, tennañ d'ar marv, bezañ en e angoni, kouezhañ en angoni, mont en angoni, antren en e basion, bezañ pell ganti, bezañ en e ziwezhañ kleñved, bezañ war dreuzoù ar bed all, bezañ dindan dalc'h ar marv, bezañ o kinnig mervel, antren en ankoù, antren en e ankoù, bezañ en ankoù, bezañ en e ankoù, kaout an ankoù, stourm ouzh e ankoù, bezañ war e wele diwezhañ, bezañ e poent ar marv, bezañ en ampoent da vervel, bezañ o serriñ e levr, bezañ ar marv tost d'e seulioù, bezañ rentet tost-ha-tost d'ar marv, bezañ o roeñvat war gornôg, roeñviñ (roeñvat) d'ar maez, bezañ o vont d'ar c'hloar, bezañ war e dermen, bezañ oc'h ober e hakoù, bezañ oc'h ober

e hakoù diwezhañ, bezañ o pourchas mervel, bezañ war-nes mervel, bezañ nes da vervel, bezañ o vont da baseal, bezañ en e basion, mont en e basionoù, bezañ o vont da bakañ, bezañ paket, bezañ war e dalaroù, bezañ gant e dalaroù, ober e dalaroù, bezañ war e veskelloù, bezañ gant e veskelloù, tennañ e viskilli, bezañ war an diwezhañ, bezañ aet betek ar mouch, bezañ er mouch, bezañ en e sach diwezhañ, bezañ o nezañ e sae (e neudenn ziwezhañ, e gevre, he brozh), kaout tro en e chabl, ober e gozh lien, bezañ ar marv gant an-unan, bezañ kraban ar marv war an-unan, bezañ e-tal ar varskaon, bezañ darev da vervel, P. mont diouti, bezañ war ar fin, bezañ pare gant an-unan, bout arouez plankenn gant an-unan, bezañ arouez plankenn war an-unan, bezañ c'hwezh an arched gant an-unan ; *da er erfahren hatte, dass sein Vater im Sterben lag,* o vezañ klevet e toc'horae e zad ; *er liegt im Sterben,* n'en deus mui nemet ur c'hwezhadenn vuhez, stank an anal n'emañ ket pell, tostaat a ra e dermen, ne zaleo ket da vervel, hemañ a zo hogos manet, er mouch emañ, emañ o vont da baseal, emañ en e basion, aet eo en e basionoù, emañ o vont da bakañ, paket eo, pell emañ ganti ; *Glücksgefühl und Remission kurz vor dem Sterben,* sklaeraenn ar marv b., sederaenn ar marv b., gwellaenn ar marv b., frevenn ar marv b., frankadenn ar marv b., bravadenn b., ergan ar marv g. ; *zum Leben zu wenig, zum Sterben zu viel haben,* [etre marv ha bev e vez ret derc'hel da vont] na gaout nemet a-walc'h da vevañ disterik, ober moan wadegenn, ober gwadegenn voan da goan, bezañ treutik-eston ar geusterenn gant an-unan, bezañ an traoù ken just ha fri ar c'hazh gant an-unan, na vezañ druz ar peuriñ gant an-unan, na vezañ hir ar peuriñ gant an-unan, bezañ berr ar peuriñ gant an-unan, bezañ treut ar peuriñ gant an-unan, bezañ tanav ar peuriñ gant an-unan, chaokat mizer, fritañ mizer, fritañ paourentez, fritañ mizer gant paourentez, fritañ laou, duañ gant ar vizer, na vezañ kreñv an arc'hant gant an-unan, na vezañ kreñv an traoù gant an-unan, duañ anezhi, jastrañ gant an dienez, ober ur bevañ bihan, mont d'ar jol vihan, justinañ, c'hoari gant glac'harig, hersal mizer, hersal e vizer, stlejañ an diaoul dre e lost, bevañ-bevaik, bevañ-bevaik-bevetez, bevañ truilh, krakvevañ, bevata, darnvevañ, bevañ moan, bevañ togn, bitañ, lainañ, treuzvevañ, bezañ lakaet da beuriñ, bevañ er baourentez vras, kaout bec'h o walc'hiñ an eil dorn gant egile, kaout bec'h o lakaat an daou benn da skoulmañ, kaout gwe o skoulmañ ganti, bezañ tenn war an-unan, bezañ c'hwezh an dienez gant an-unan, spinañ gant an dienez, bezañ krog an dienez en an-unan, bevañ a-grip hag a-grap, pikognat, pikagnat ; *es geht um Leben und Sterben,* hor buhez a zo e-barzh - neuñviñ pe veuziñ, unan a zaou ! - emaomp etre bev ha marv - aze ez eus peadra da dapout e varv ; *er ist zum Sterben verurteilt,* lakaet eo da vervel, tonket eo da vervel, barnet eo da vervel, o c'hortoz e varv emañ ; **2.** [dre skeud.] *zum Sterben langweilig,* borodus-kenañ, enoeüs-kenañ, arabadus-kenañ, torr-penn, war ton an anaon (ar gousperoù, ar c'hoant-kousket, ar c'hrampouezh-mouezig), darnaouüs, fastus, moredus, dizudi, euver, hirvoudus ; *zum Sterben verliebt,* klañv gant an orged (gant an amourousted) (Gregor), trelatet gant an orged, krog tan an amourousted ennañ, krog an orged ennañ, o frailhañ a garantez, o freuziñ dre ar garantez, dall gant u.b.

sterbend ag. : **1.** o vervel, toc'hor, toc'hor bras, gwall doc'hor, klañv-toc'hor, edan mervel, e par ar marv ; *mit sterbender Stimme,* gant ur vouezh toc'hor ; *einem Sterbenden einen Besuch abstatten,* dont war tremenvan u.b. ; *bei einem Sterbenden Wache halten,* beilhañ war un den o vervel, beilhañ gant un den o vervel, beilhañ un den o vervel, arvestiñ un den o vervel, arvestiñ ouzh un den o vervel, beilhañ u.b. war e eurioù diwezhañ, ober noz-veilh gant un den o vervel, bezañ war tremenvan u.b. ; [relij.] *einem Sterbenden das Viatikum bringen,* kas an aotrou Doue d'un den toc'hor ; **2.** *ein sterbendes Feuer,* un tan flut g., ur stlabez tan g., un tan o soetiñ g., un tan o vervel g.

Sterbensangst b. (-) : souflam g.

sterbenselend ag. : [dre skeud.] *sich sterbenselend fühlen,* bezañ klañv evel ur c'hi, bezañ klañv-moñs, na vezañ en e blom, na vezañ en e lec'h tamm ebet, na vezañ en e jeu tamm ebet, na vezañ en e charreoù neudenn ebet, na vezañ war e du tamm ebet, bezañ diaes d'an-unan, bezañ diaes, bezañ klañv-diglañv, bezañ klañv-diaes, bezañ kozh-fall, bezañ gweget, bezañ kinglañv (damglañv, peuzklañv), na vont mat gant an-unan, bezañ dihet, kaout korf fall, na vezañ mat, kaout un diaezamant, bezañ kozh klañv, bezañ savet bec'h war an-unan, ober ruskenn fall, na ober ruskenn vat, na vezañ gwall yac'h, na vont herrus gant an-unan, na vont herrus an traoù gant an-unan, na vont mat an traoù gant an-unan, bezañ fall an traoù gant an-unan, mont fall gant an-unan, bezañ trist an traoù gant an-unan, ober neuz fall.

sterbenskrank ag. : klañv d'ar marv, klañv da vervel, toc'hor, toc'hor bras, gwall doc'hor, klañv-toc'hor, stag ur c'hleñved mervel outañ.

sterbenslangweilig ag. : borodus-kenañ, enoeüs -kenañ, arabadus-kenañ, torr-penn, war ton an anaon (ar gousperoù, ar c'hoant-kousket, ar c'hrampouezh-mouezig), darnaouüs, fastus, moredus, dizudi, euver, hirvoudus.

Sterbensseele b. (-) : den g., gour g., kristen g., kristen-Doue g., penn-kristen g. ; *es ist keine Sterbensseele da,* n'eus penn-kristen amañ, n'eus ket ur penn-kristen amañ, n'eus den amañ, n'eus den bev amañ, n'eus gour en holl amañ, n'eus ket ur c'hristen amañ, n'eus ket ur c'hristen-Doue amañ, n'eus ket ur penn-ki amañ, n'eus den ganet ebet amañ, n'eus den krouet ebet amañ, n'eus foeltr den amañ, ned eus ket a nep re.

Sterbenswort n. (-s) **/ Sterbenswörtchen** n. (-s) : [tro-lavar] *kein Sterbenswörtchen sagen,* na lavaret (na rannañ, na faoutañ, na seniñ, na saniñ, na wikal, na dintal, na zihostal) grik, na rannañ ger, na zic'hwezhañ ger, na zihostal ger, na dintal ger, na zaouhanteriñ ur ger, na zihostal ur ger, na zistagañ an disterañ ger, na faoutañ ur ger, na rannañ un dister ger, na lavaret an disterañ ger, na lavaret ger, na lavaret un dister ger zoken, na lavaret un hanter c'her zoken, na leuskel ur wikadenn, na leuskel gwik ebet, na zigeriñ e c'henoù, na zigeriñ e veg, na lavaret poz ebet, na lavaret na ger na mik, na lavaret na grik na mik, na ober na mik na mak, na drinkañ ur ger, na zistagañ ur grik, na ziserriñ grik, na ziserriñ e rann, na ziserriñ e c'henoù, na zivegañ grik, na lavaret na deus na meus, tevel mik, tevel krenn ; *kein Sterbenswörtchen über etwas sagen,* derc'hel war e deod evit pezh a sell ouzh udb, na doullañ da zen eus udb, derc'hel war e latenn evit pezh a sell ouzh udb, lakaat udb dindan e votoù, ober an tav (tevel) war udb, lakaat udb en ankounac'h, teuler udb e puñs an ankounac'h, teuler udb e poull an ankounac'h, sigotañ udb ; *kein Sterbenswörtchen darüber !* ger da zen ! grik da zen ! dalc'hit war ho teod ! lakait an dra-se dindan ho potoù ! arabat gwerzhañ ar bistolenn ! grik war se ! ha peoc'h en toull-se ! klozit an dra-se e-barzh ho rastelloù ! arabat reiñ avel d'ar c'had ! lakait evezh ne vo klevet roudoù ho teod diwar-benn kement-se ! tavit krenn war an dra-se ! lavaret a ran an dra-se etrezomp ! n'it ket da enkantiñ an dra-se !

Sterberate b. (-,-n) : feur mervel g. ; *Rückgang der Sterberate,* koazhadur ar feur mervel g., digresk ar feur mervel g. ; *die Geburtenrate liegt höher als die Sterberate,* ar bev a zo trec'h war ar marv.

Sterberegister n. (-s,-) : kaier ar marv g., marilh ar marvioù g.

Sterbesakrament n. (-s,-e) : nouenn vut b. ; *das Sterbesakrament bekommen,* bezañ nouennet, bezañ nouet, kaout an nouenn, resev an nouenn, kaout e urzhioù diwezhañ, kaout e reizhoù diwezhañ, kaout beleg a-raok mervel ; *er hat das Sterbesakrament bekommen,* an olev a zo bet roet dezhañ, nouennet eo bet, resevet en deus an nouenn, bet en deus e groaz-nouenn, bet en deus e reizhoù diwezhañ, P. siret eo bet e votoù dezhañ, lardet eo bet e dreid dezhañ ; *jemanden mit den Sterbesakramenten versehen,* nouiñ un

den toc'hor, nouenniñ un den toc'hor, deveriñ un den toc'hor, reiñ an nouenn d'un den toc'hor, reiñ e zeverioù d'un den toc'hor, sakramantiñ un den toc'hor, reiñ an olev d'un den toc'hor, kas e basion d'un den toc'hor ; *der Priester hat ihn soeben mit den Sterbesakramenten versehen,* emañ ar beleg o paouez reiñ an nouenn dezhañ.
Sterbestunde b. (-) : par ar marv g., poent ar marv g., eur ar marv b.
Sterbetafel b. (-,-n) : taolenn verventez b., taolenn verventi b.
Sterbeurkunde b. (-,-n) : akta a varv g., akta marvidigezh g., paper-mortuaj g., mortuaj g.
Sterbeziffer b. (-,-n) : feur mervel g.
Sterbezimmer n. (-s,-) : kambr ar re doc'hor b.
sterblich ag. : marvel ; *alle Menschen sind sterblich,* an dud a zo marvel, an holl dud a rank mervel, mervel 'zo ret, gouenn a zo e pep hini da vervel ; *die sterblichen Überreste,* korf an hini marv g., ar relegoù ls., al ludu g., P. ar c'horf g., ar vantell-den b. ; *deine sterblichen Überreste werden hier auf Erden bleiben, deine sterbliche Hülle wird hier auf Erden bleiben,* lezel a ri war an douar da vantell-den ; *mögen seine sterblichen Überreste eines Tages in der Bretagne ruhen,* ma c'hellje un deiz e gorf paour dont da veziañ e Breizh ; *die sterblichen Überreste des jungen Soldaten wurden nach Brest übergeführt (überführt),* ar soudard yaouank a oa deuet e gorf da interiñ da Vrest, ar soudard yaouank e oa deuet e gorf da veziañ e Brest.
Sterbliche(r) ag.k. g./b. : bedad g. ; *der normale Sterbliche,* an den a nep hini g., an dud voutin ls., an dud ordinal ls., an dud eus an ordinaloù ls., ar braz eus an dud g., an ordinaloù ls. ; *die Sterblichen,* an dud ls., mab-den g., ar vediz ls., bediz ls.
Sterblichkeit b. (-) : **1.** marvelezh b. ; *die Sterblichkeit des Menschen,* marvelezh mab-den b. ; **2.** merventi b., merventez b., mervent g., balvent g., marvañs b., feur mervel g. ; *geringe Sterblichkeit,* merventi dister b., mervent dister g. ; *Übersterblichkeit,* dreistmerventi b. ; *Rückgang der Kindersterblichkeit,* digresk mervent ar vugale g.
Sterblichkeitsrate b. (-,-n) **/ Sterblichkeitsziffer** b. (-,-n) : feur mervel g. ; *Rückgang der Sterblichkeitsrate,* koazhadur ar feur mervel g., digresk ar feur mervel g. ; *die Geburtenziffer liegt höher als die Sterblichkeitsziffer,* ar bev a zo trec'h war ar marv.
stereo ag. : stereo.
Stereoanlage b. (-,-n) : chadenn hi-fi b., chadenn stereo b.
Stereoaufnahme b. (-,-n) : luc'hskeudenn stereoskopek b.
Stereochemie b. (-) : stereokimiezh b.
stereochemisch ag. : strereokimiek.
Stereofonie b. (-) **/ Stereophonie** b. (-) : stereofoniezh b.
stereofonisch ag. **/ stereophonisch** ag. : stereofonek.
stereogen ag. : [kimiezh] stereogen ; *stereogenes Zentrum,* load eskidelezh g., load stereogen g.
Stereografie b. (-) **/ Stereographie** b. (-) : stereografiezh b.
stereografisch ag. **/ stereographisch** ag. : stereografek.
Stereometrie b. (-) : ec'honventouriezh b., stereometriezh b.
stereometrisch ag. : ec'honventouriel, stereometrek.
Stereomikroskop n. (-s,-e) : ferenn daoulagadel b.
stereoregulär ag. : [kimiezh] stereoreoliek.
Stereoregularität b. (-) : [kimiezh] stereoreoliegezh b.
stereoselektiv ag. : [kimiezh] stereodiuzel.
Stereoselektivität b. (-) : [kimiezh] stereodiuzelezh b..
Stereoskop n. (-s,-e) : stereoskop g.
Stereoskopie b. (-) : stereoskopiezh b., stereoskopiñ g.
stereoskopisch ag. : stereoskopek ; *stereoskopisches Sehen,* gweled stereoskopek g.
stereotyp ag. : **1.** skoueriet boutin, gwall voutin ; **2.** stereotipek, bloc'heiladek, bloc'heilet.
Stereotyp n. (-s,-e) : **1.** [bred.] stereotip g., bloc'heilad g. ; **2.** [moull.] kliched g. ; *in Stereotyp drucken,* stereotipañ, klichediñ.
Stereotypdruck g. (-s,-e) : [moull.] moullerezh dre stereotipañ g., klichediñ g.
Stereotypie b. (-,-n) : **1.** [moull.] kliched g. ; **2.** [bred.] stereotipañ g., bloc'heilañ g.
stereotypieren V.k.e. (hat stereotypiert) : **1.** [bred.] stereotipañ, bloc'heilañ ; **2.** [moull.] stereotipañ, klichediñ.
Stereovilli ls. : [mezeg.] stereokil str.
Stereozentrum n. (-s,-zentren) : [kimiezh] load eskidelezh g., load stereogen g.
Stereozilie b. (-,-n) : [mezeg.] stereokil str., stereokilenn b.
steril ag. : **1.** difrouezh, steril, anstrujus, P. dibrodu ; *steriles Ei,* vi sklaer g., vi troet g. ; **2. a)** [plac'h, parez] gaonac'h, brec'hagn ; *steriles Weibchen, sterile Frau,* gaonac'h b., sec'henn b., gaol sec'h b., gaonac'henn b. ; *diese Kuh ist steril,* ar vuoc'h-se 'zo gaonac'henn ; **b)** [paotr, par] disperius ; **3.** [mezeg., boued.] steril, divikrob, dishadenn, divakteri ; *sterile Umgebung, steriles Medium,* metoù dishadenn g.
Sterilisation b. (-,-en) : **1.** difrouezhadur g., disperiadur g., brec'hagnadur g., disgouennañ g., difrouezhiñ g. ; *eugenische Sterilisation,* an disgouennañ heouennel g. ; *Zwangssterilisation,* disgouennañ hep asant gwir ha dieub g. ; **2.** [mezeg., boued.] sterilizadur g., dishadennadur g., divakteriadur g., divikrobadur g., dishadennañ g. ; *durch Sterilisation haltbar machen,* apertaat ; *Haltbarmachung durch Sterilisation,* apertadur g., apertaat g.
Sterilisator g. (-s,-en) : [mezeg., boued.] dishadenner g. [*liester* dishadennerioù].
sterilisieren V.k.e. (hat sterilisiert) : **1.** disgouennañ, difrouezhañ, [parez] brec'hagnaat, [parez] gaonac'haat, [par] disperiañ ; **2.** [mezeg., boued.] sterilizañ, dishadennañ, divakteriañ, divikrobañ, aseptizañ, digontammiñ, divevekaat, apertaat, anlestañ.
sterilisierend ag. : **1.** disgouennus, difrouezhus ; **2.** [mezeg., boued.] dishadennus.
Sterilisierung b. (-,-en) : **1.** difrouezhadur g., disperiadur g., brec'hagnadur g., disgouennañ g., difrouezhañ g. ; **2.** [mezeg., boued.] sterilizadur g., dishadennadur g., divakteriadur g., divikrobadur g., dishadennañ g., anlestañ g., apertadur g., apertaat g.
Sterilität b. (-) : **1.** sterilder g., difrouezhuster g., difrouezhidigezh b., anstrujuster g., [plac'h, parez] gaonac'hded b., gaonac'henn b., brec'hagnder g., [paotr, par] disperiuster g. ; **2.** [mezeg.] dishadennded b., anlestegezh b. ; *Sterilität der chirurgischen Instrumente,* dishadennded ar rikoù oberata b.
Sterin n. (-s,-e) : [kimiezh] sterol g.
sterisch ag. : [kimiezh] teirment ; *sterische Formel [perspektivische Formel],* delun teirment g.
Sterke b. (-,-n) : [loen.] buoc'h b., annoar b., ounner b. ; *das Gedärm der Sterke hatte sich verknotet,* an ounner a oa deuet he bouzelloù da gordañ.
Sterling g. (-s,-e) : sterling g. ; *Pfund Sterling,* lur sterling g., lur saoz g.
Stern g. (-s,-e) : **1.** stered str., steredenn b., sterenn b., ster str., astr g. ; *um sieben Uhr konnte man die Sterne schon sehen,* da seizh eur e oa dija dispak ar stered ; *die Sterne haben begonnen, am Abendhimmel zu funkeln,* krog eo ar stered da ziwan en oabl, krog eo ar stered da virviñ en oabl ; *leuchtender (heller, strahlender) Stern,* steredenn lemm (lugernus) b. ; *ein mit Sternen übersäter Himmel,* un oabl leun a stered, un oabl steredennet, un oabl steredek, ar stergann g., un noz stergannek b., un oabl steredennus g. (Gregor), an oabl o stergenniñ g., un oabl brizh gant ar stered g., un oabl briket gant ar stered a lintr g., un oabl marellet a stered g., stered o perlezenniñ mantell an noz ls. ; *das Leuchten der Sterne, das Funkeln der Sterne,* sked ar stered g., lugern ar

stered g., ar sterganniñ g. ; *heute Nacht leuchten die Sterne am Himmel, heute Nacht prangen die Sterne am Himmel,* lugerniñ a ra ar stered evit an noz, lugern a zo gant ar stered evit an noz, lintrañ a ra ar stered en oabl evit an noz, lemm eo ar stered fenoz, dispak eo ar stered fenoz, dispak eo lagad ar stered fenoz, sterganniñ a ra an oabl fenoz, fenoz eo briket an neñv gant ar stered a lintr, lagadenniñ (parañ) a ra ar stered fenoz, lemm-lemm eo ar stered fenoz ; *die Sterne funkeln,* strinkellikat (skediñ-diskediñ, birviñ, lagadenniñ) a ra ar stered ; *mit Sternen schmücken,* steredenniñ ; *mit Sternen übersäen,* steredenniñ ; *sich mit Sternen bedecken,* steredenniñ ; *auf offener See wiesen ihnen die Sterne die Richtung,* ar stered o c'helenne pa vezent war ar mor, ar stered o levie pa vezent war ar mor, ar stered a verke o hent dezho pa vezent war ar mor, en em heñchañ a raent diouzh ar stered pa vezent war ar mor ; *zahllos wie die Sterne am Himmel,* diniver evel ar stered en oabl, diniver evel traezh ar mor, stank evel traezh ar mor, stank evel ar glizh, puilh evel ar glizh, stank evel brenn, ken stank hag an delioù, kement anezho ma n'eur ket evit anavezout an niver anezho, niver ebet dezho, hep na oufed niver ebet dezho ; [steredoniezh] *variabler Stern, veränderlicher Stern,* steredenn argemmus b. ; *eruptiv veränderlicher Stern, eruptiv variabler Stern,* steredenn didarzhat b. ; *pulsierend variabler Stern, pulsierend veränderlicher Stern,* steredenn boulzus b. ; *echte eigene Bewegung der Sterne,* loc'h dien ar stered g. ; *zwischen den Sternen befindlich,* etresteredel, etresteredek ; *unbeobachtete Sterne,* stered anarsellet str. ; **2.** [dre skeud.] *er war unter einem guten Stern geboren, er stand unter einem guten Stern,* ganet e oa dindan ur blanedenn vat ; *seinem Stern folgen,* plegañ d'e blanedenn, en em ober diouzh an amzer, en em ober diouzh e blanedenn, redek e reuz, ruilhal e voul, derc'hel da vont en-dro, derc'hel da rodal, derc'hel da vont war e blaen, derc'hel d'ober e dammig reuz ; *nach den Sternen greifen,* klask pegañ al loar, sevel (ober) kestell el Loar, klask tapout al loar gant e zent, mont da laerezh al loar, klask kerc'hat (kargañ) dour gant ur bouteg, klask skarzhañ ul lenn gant un hanaf toull, klask tennañ amanenn eus gouzoug ur c'hi, klask tennañ panez eus gouzoug ur c'hi, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, klask an doare da dreiñ an avel d'u.b., tremen e amzer o treiñ mein da sec'hañ, klask pakañ ar bleiz gant un taol boned, klask derc'hel ur bramm war beg un ibil, klask spazhañ melc'hwed, klask serriñ ar bed en ur glorenn vi ; *sein Stern ist im Sinken,* war an diskar emañ e blanedenn vat, emañ ar chañs vat o treiñ diwarnañ, krog eo ar c'hwil ennañ, krog eo an dichal, emañ e vleud o vont da vrenn ; [dre fent] *das steht noch in den Sternen geschrieben,* en hon hunvreoù emañ c'hoazh - en ifernioù emañ - n'eo ket go an toaz, pell ac'hano - e bloaz an erc'h du marteze - an devezh goude biken - dindan zivin emañ c'hoazh - pa savo ul loar nevez e ti ar gemenerien - pa nijo ar moc'h - pa'n em lako ar yer da bisat - pa gavin un neizh logod e skouarn ar c'hazh - pa ne vo ket a vleuñv el lann pe goude-se - a-benn neuze e vo erru kozh an diaoul en ifern - a-benn neuze hag ac'hanen di en do harzhet meur a gi - pell amzer a vezo ac'hann di - pell emañ Yann diouzh e gazeg c'hoazh - ur poulzad mat a amzer a vezo ac'hann di ; P. *Sterne sehen,* gwelet kant steredenn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), gwelet mil heol o tarzhañ a dammoù en e benn, gwelet seizh steredenn, bezañ trellet e zaoulagad ; **3.** [louza. hag Aviel] *der Stern von Bethlehem,* steredenn Vezleem b. ; **4.** [Aviel] *der Stern der Weisen,* steredenn Vezleem b. ; **5.** [steredouriezh] *ein glücklicher Stern,* ur blanedenn vat b.

Stern- : steredel, sterennel, … stered, … ar stered, … oabl, ster-, stered-.

Sternanhäufung b. (-,-en) : [stered.] nivlennad-stered b., nivlenn b., nivlenn-oabl b., nivlenn-egor b., stergoumoulenn b., stergoumoulennad b., druilhad stered g.

Sternanis g. (-es,-e) : [louza.] gwez-badian str., gwezenn-vadian b. ; *Früchte des Sternanis,* aniz steredennek str., badian str.

sternbesät ag. : leun a stered, steredek, steredennek, steredennet, steredet kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

Sternbild n. (-s,-er) : steredeg b., kastell g., bali b. ; *das Sternbild Stier,* steredeg an Tarv b. ; *das Sternbild Giraffe,* steredeg ar Jirafenn b. ; *das Sternbild Jungfrau,* steredeg ar Werc'hez b., P. Bali ar Werc'hez b., P. Alc'hwez Sant David g.

Sternblume b. (-,-n) : [louza.] aster g.

Sternchen n. (-s,-) : **1.** [moull.] steredennig b. ; *mit einem Sternchen versehen,* raksterennigañ, sterennigañ ; **2.** [arzourez yaouank] steredennig b. [*liester* steredennigoù] ; **3.** *Sternchen sehen,* gwelet kant steredenn o lugerniñ (tri heol o parañ, pemp heol o parañ, stered o parañ), gwelet mil heol o tarzhañ a dammoù en e benn, gwelet seizh steredenn, bezañ trellet e zaoulagad.

Sterndeuter g. (-s,-) : steredour g., hudsteredour g.

Sterndeuterei b. (-) / **Sterndeutung** b. (-) : hudsteredoniezh b., steredouriezh b., astrologiezh b.

Sterndistel b. (-,-n) : [louza.] askol-du str.

Sterndolde b. (-,-n) : [louza.] plant eus ar genad *Astrantia* str., astrant str.

Sternenbahn b. (-,-en) : kelc'htro b., orbitenn b.

Sternenbanner n. (-s,-) : banniel steredennet ar Stadoù-Unanet g.

sternenbedeckt ag. : leun a stered, steredek, steredennek, steredennet, steredet kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

Sterneruption b. (-,-en) : didarzh steredel g.

sternenhaft ag. : sterennel.

sternenhell ag. : steredek, steredennek, steredennet, steredet kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

Sternhelligkeit b. (-) : [stered.] *absolute Sternhelligkeit,* meurez dizave g. ; *scheinbare Sternhelligkeit,* meurez manat g.

Sternenhimmel g. (-s) : [barzh.] bolz ar stered b., bolz an neñv b., bolz an neñvoù b., bolz an oabl b., stergann g., ebr g., oabl steredennek (steredennet, steredek, steredet) g., neñv briket gant ar stered a lintr g., oabl brizh gant ar stered g., oabl marellet a stered g., stered o perlezenniñ mantell an noz ls., toenn an noz b.

sternenklar ag. : steredek, steredennek, steredennet, steredet kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

sternenmäßig ag. : sterennel.

Sternenschnäuzer g. (-s,-) : [bev.] nostok g. [*liester* nostokoù].

Sternensystem n. (-s,-e) : [stered.] liessteredenn b., reizhiad steredel b.

Sternenzelt n. (-s) : [barzh.] bolz ar stered b., bolz an neñv b., bolz an neñvoù b., bolz an oabl b., stergann g., ebr g., oabl steredennek (steredennet, steredek, steredet) g., neñv briket gant ar stered a lintr g., oabl brizh gant ar stered g., oabl marellet a stered g., stered o perlezenniñ mantell an noz ls., toenn an noz b.

Sternfahrt b. (-,-en) : dibunadegoù gant beloioù, marc'hoù-tan pe girri-tan o tont eus lec'hioù disheñvel evit kengejañ en ul lec'h-emgav kreiz ls.

Sternflockenblume b. (-,-n) : [louza.] askol-garv str.

sternförmig ag. : steredennek, steredheñvel, e doare ur steredenn, e doare stered, a-zoare gant ur steredenn, a-zoare gant stered, a-seurt gant ur steredenn, a-seurt gant stered ; *sternförmiger Gegenstand,* steredenn b.

Sternfrucht b. (-,-früchte) : [louza.] karambolez str.

Sternfünfeck n. (-s,-e) : pentagramm g., steredenn bempkornek b.

Sterngruppe b. (-,-n) : **1.** [stered.] steredeg b., kastell g. ; **2.** [moull.] teirsteredenn b.

sternhagelblau ag. / **sternhagelvoll** ag. : *er ist sternhagelvoll, er ist sternhagelblau,* mezv-dall (-dotu, -du, -du-dall, -marv, -mik, -mik-dall, -poch, -put) eo, mezv-dall-put eo, toulladet tre-ha-tre eo, dotu eo, ganti emañ, aet eo ganti, tomm eo d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, avel a zo gant e letern, ur garrigellad en deus, karrigellet eo, druz eo e c'henoù, erru eo ront e votoù, graet en deus ur picherad, lakaet en deus un talad, tapet en deus ur garg, ur sac'had lous a zo gantañ, ur pezh revriad a zo gantañ, leun eo e revr, paket en deus ur ribotad, mezv eo evel ur soner (evel ur maltouter, evel ur soner kloc'h, evel un toton, evel ur soubenn), ne wel mui nemet gant e c'henoù, gwelet a ra pesked el laezh, bourr da greviñ eo, moñs-dall eo, mezv-moñs eo, kras eo, kras-mat eo, ne c'hall ket mui dougen e gig, mezv eo evel ma blijont da Zoue, poazh eo, moñs eo, bruket eo, re garg eo e garg.

Sternhaufen g. (-s,-) : [stered.] gronnad stered g., nivlennad-stered b., nivlenn-oabl b., nivlenn-egor b., stergoumoulenn b., stergoumoulennad b., nivlenn b., druilhad stered g., stardigennad stered b. ; *offener Sternhaufen,* gronnad digor g. ; *Kugelsternhaufen,* gronnad boulek g.

sternhell ag. : leun a stered, steredennet, steredet kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar ; *sternhell glänzt die Nacht,* skediñ a ra ar stered en noz, lugern a zo gant ar stered, lagadenniñ a ra ar stered, lintrañ a ra ar stered en oabl, lugerniñ a ra an oabl gant ar stered, lemm-lemm eo ar stered.

Sternhöhenmesser g. (-s,-) : astralab g., steredlec'hier g.

Sternjahr n. (-s,-e) : bloavezh sterennel g.

Sternkarte b. (-,-n) : planisferenn an oabl b., kartenn an oabl b., kartenn-oabl b., kartenn steredoniezh b.

Sternkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.

sternklar ag. : leun a stered, steredennet, steredet kaer, stergannek, steredennus, brizh gant ar stered, briket gant ar stered a lintr, marellet a stered, sklaer-dispar.

Sternkoralle b. (-,-n) : [loen.] madrepor g.

Sternkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] geot-ar-Werc'hez str.

Sternkunde b. (-) : steredoniezh b., astronomiezh b.

Sternmarsch g. (-es,-märsche) : kerzhadegoù o tont eus lec'hioù disheñvel evit kengejañ en ul lec'h-emgav kreiz.

Sternmiere b. (-,-n) : [louza.] *große Sternmiere, echte Sternmiere, großblütige Sternmiere,* geot-ar-Werc'hez str., boked-ar-Werc'hez g., bleunienn-ar-Werc'hez b.

Sternpunkt g. (-s,-e) : [tredan.] poent tredanneptu g., poent tredanneptuek g.

Sternrad n. (-s,-räder) : **1.** rod skinoù b., rod emproù b. ; **2.** [kezeg] *Sternrad des Sporns,* broud-kentr g., rod-kentr b.

Sternregen g. (-s,-) : [stered.] hedad meteoritoù g., barrad stered-dared g.

Sternrochen g. (-s,-) : [loen., *Amblyraja radiata*] rae skinek b.

Sternschnuppe b. (-,-n) : stered-dared str., steredenn-dared b. ; *die Sternschnuppen,* ar stered-dared str., P. daeroù sant Laorañs ls.

Sternschnuppenregen g. (-s,-) / **Sternschnuppenschwarm** g. (-s,-schwärme) : [stered.] hedad meteoritoù g., barrad stered-dared g.

Sternstunde b. (-,-n) : **1.** eur steredel b. ; **2.** *Sternstunden der Menschheit,* prantadoù a bouez en istor an denelezh ls.

Sternsystem n. (-s,-e) : [stered.] **1.** liessteredenn b., steredenn liesek b. ; **2.** galaksi g., steredeg b. ; **3.** nivlenn b., nivlennad-stered b., nivlenn-oabl b., nivlenn-egor b., stergoumoulenn b., stergoumoulennad b., druilhad stered g.

Sterntülle b. (-,-n) : [kegin.] envez dentek g.

Sternuhr b. (-,-en) : horolaj-stered g., kadran-stered g.

Sternum n. (-s, Sterna) : [korf.] sternom g., klerenn b., P. plankenn-brusk g.

Sternverehrer g. (-s,-) : steredazeuler g.

Sternverehrung b. (-) : steredazeulerezh g.

Sternwarte b. (-,-n) : arsellva stered g., arsellva steredoniel g.

Sternwind g. (-s) : [stered.] avel steredel g.

Sternwolke b. (-,-n) : [stered.] stergoumoulenn b. [*liester* stergoumoulennoù].

Sternzeichen n. (-s,-) : arouez b., azon g., rann an arouezkelc'h b. ; *die zwölf Sternzeichen,* kambroù-an-heol, daouzek rann an arouezkelc'h.

Sternzeit b. (-) : amzer steredel b.

Steroid n. (-s,-e) : [bev.] steroid str., steroidenn b.

Sterol n. (-s,-e) : [kimiezh] sterol g.

Sterz g. (-es,-e) : **1.** hael b., haelioù ls., pavgen g., kravazh g., pog b., daouarn an arar ls., dorlostenoù ls., pavioù an arar ls., P. lavreg g., lostennoù ls., pester an arar ls., gaolienn b. ; *jeder einzelne Griff des Pflugsterzes,* dorn an arar g., hael b., pav an arar g./b., brec'h an arar b., dorlosten b., lostenn b., dornell an arar b., post g. ; **2.** [loen.] belost g., diadreñv g., penn-adreñv g., revr g., kab ar revr g. ; **3.** [Bro-Aostria, kegin.] polenta g.

stet ag. : divrall, ingal, dibaouez ; *stete Treue*, lealded divrall b., lealentez e pep degouezh b., lealder divrall g.

Stethoskop n. (-s,-e) : [mezeg.] stetoskop g., selaouenner g. [*liester* selaouennerioù], korzenn-glevet b., korn-selaou g., korzenn Laeneg b.

Stethoskopie b. (-) : [mezeg.] stetoskopiezh b.

stethoskopisch ag. (-) : [mezeg.] stetoskopek.

stetig ag. : dizehan, dibaouez, diastal, arstalek, dispan, undalc'h, ingal, peurzalc'hus, kendalc'hus, kendalc'hek, kendalc'hel, hollbad ; *stetige Sorgfalt, stetige Aufmersamkeit,* preder aketus g. ; [mat.] *stetige Funktion,* kevreizhenn gendalc'hek b. ; *gleichgradig stetig,* keitkendalc'hek ; *stetige Fortsetzung,* askouezh dre gendalc'hegezh g.

Adv. : bepred, atav, dalc'hmat, ordinal, a-drebad, hep diskrog, hep ehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, dibaouez, diehan, dizehan, diastal, dispan, harz-diharz, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniañ, taol-ha-taol, da bep mare, hep ec'hoaz, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, hep digeinañ, hep remzi, sav-taol.

Stetigförderer g. (-s,-) : [tekn.] treuzdouger a labour dizehan g., mekanik darbariñ a labour dizehan g.

Stetigkeit b. (-) : **1.** arstalegezh b., arstal g., kendalc'helezh b., kendalc'hegezh b., kendalc'hidigezh b., kendalc'husted b., kendalc'huster g., kendalc'h g., dalc'h g., dalc'hadur g., dalc'hegezh b., dalc'husted b., dalc'hidigezh b., peurzalc'husted b., peurzalc'huster g., dispander g., padusted b., padelezh b., pennegezh b., divrallder g., digemmusted b., ingalder g., ingalded b. ; **2.** [mat.] kendalc'hegezh b. ; *gleichgradige Stetigkeit,* keitkendalc'hegezh b.

stets Adv. / [Bro-Suis] **stetsfort** Adv. : bepred, atav, biken-atav, dalc'hmat, dalbec'h, dalbezh, dalberz, ordinal, a-drebad, dizehan, harz-diharz, hep diskrog, hep ehan, hep ehanañ, hep paouez tamm, dibaouez, diehan, diastal, dispan, hep spanaenn, hep distenn, hep disterniañ, hep ec'hoaz, taol-ha-taol, da bep mare, hep didorr, hep distag ebet, hep astal ebet, hep arsav, hep digeinañ, hep remzi, sav-taol, en deiz hag en noz, noz-ha-deiz, deiz ha noz, noz-deiz.

Steuer[1] n. (-s,-) : **1.** [merdead.] stur g., barrenn-stur b., paol g., baol b., pichod g., gouarnal g.

2. [kirri-tan] rod-stur b., rod-vleinañ b., rod b. ; *sich ans Steuer setzen,* azezañ ouzh ar rod-stur, mont ouzh ar rod-vleinañ, mont ouzh ar rod ; *das Steuer verreißen, das Steuer herumwerfen,* tennañ a-greiz-holl war ar rod-vleniañ ;.

3. [troioù-lavar] *am Steuer sitzen, hinter dem Steuer sitzen,* **a)** [merdead. ha dre skeud.] bezañ ar stur gant an-unan, bezañ ar stur etre e zaouarn, bezañ ouzh ar stur, derc'hel penn ar vazh, derc'hel ar varrenn, bezañ er varrenn, bezañ war ar varrenn, bezañ war ar baol ; **b)** [dre skeud.] bezañ an dorn gant an-unan, kas ar stal en-dro, bezañ e penn an traoù ; **c)** [kirri-tan] bezañ ouzh ar rod-stur, bezañ ouzh ar rod, kas ar c'harr-tan, bleinañ ; *das Steuer herumwerfen,* **a)** [merdead.] cheñch hent, cheñch tu, sachañ war ar baol ; **b)** [kirri-tan] tennañ a-greiz-holl war ar rod-vleniañ ; **c)** [dre skeud.] cheñch hent, cheñch (treiñ, trokañ) penn d'ar vazh, cheñch penn d'e vazh, cheñch bazh en daboulin (war an daboulin, d'an daboulin, d'e daboulin).

Steuer² b. (-,-n) : taos g., tell b., tailhoù ls., truaj g., karg b., kustum g., rolloù ls., gwirioù ls., deverioù ls., dlead g., droed g., kevroz b., [istor] impod g., P. truajoù ls. ; *direkte Steuern,* telloù eeun ls., kevrozioù eeun ls. ; *indirekte Steuern,* telloù ameeun ls., tailhoù dieeun ls., kevrozioù ameeun ls., taosoù ledkemedel ls. ; *städtische Steuer,* telloù antre ls., tailhoù kêr ls., gwirioù ls., rolloù ls. ; *lokale Steuern,* telloù lec'hel ls. ; *Progressivsteuer,* tell argreskus b. ; *dingliche Steuer, Realsteuer,* tell drael b. ; *die Personalsteuer und die Realsteuer,* an dell denel hag an dell drael ; *Steuer nicht inbegriffen,* pep taos er-maez ; *einschließlich sämtlicher Steuern und Abgaben / inklusive aller Gebühren, Steuern und Abgaben,* kargoù e-barzh, pep taos e-barzh ; *Gebühren, Steuern und Abgaben nicht enthalten,* pep taos er-maez, kargoù er-maez ; *Preis vor Steuer,* priz rik g., priz pep taos er-maez g., priz eztaos g. ; *Lohnsteuer,* tailhoù war ar gopr ls., tailhoù diwar ar gopr ls. ; *Steuern erheben,* sevel tailhoù, dastum telloù ; *die Steuern erhöhen,* muiaat an telloù, lakaat kresk war an tailhoù ; *Steuern senken, Steuern ermäßigen,* devidañ telloù, skañvaat telloù ; *Steuern auf etwas legen, etwas mit einer Steuer belegen, etwas zur Steuer veranlagen,* ardellañ udb, sevel tailhoù diwar udb, tailhañ udb, grevañ udb gant tailhoù, sammañ udb gant tailhoù, taosañ udb, tellañ udb, lakaat udb dindan dell, sevel truajoù diwar udb, lakaat deverioù war udb, lakaat un dell war udb ; *jemandem eine Steuer auferlegen,* enderc'hel u.b. d'un dell, kemediñ u.b. ; *jemanden mit Steuern belasten,* grevañ (sammañ) u.b. gant tailhoù, debailhañ u.b. dre dailhoù ; *die Steuern für etwas aufheben,* eztaosañ udb, didaosañ udb ; *Steuern einnehmen, Steuern eintreiben, Steuern einziehen,* dastum tailhoù, serriñ tailhoù, serriñ droedoù, enkefiañ tailhoù ; *Einziehung von Steuern,* enkefiadur tailhoù g., dastumerezh telloù g., an dastum telloù g. ; *fällige Steuern,* tailhoù dleet ls., tailhoù da baeañ ls. ; *Steuern veranlagen,* ingailhiñ an telloù, ober an ingailh, diazezañ an tailhoù, ingalañ an telloù, savelañ an azez kemedel ; *jemanden von den Steuern befreien,* ezderc'hel u.b. diouzh an telloù, eztellañ u.b., lakaat u.b. kuit a dell, lakaat u.b. kuit da baeañ tell ; [istor Breizh] *Aufstand gegen die neue Steuer auf Stempelpapier,* emsavadeg ar paper timbr b., emsavadeg ar Bonedoù Ruz b. ; [istor] *die zwei berühmtesten Steuern des französischen Königreichs : die Taille und die Salzsteuer,* an dailh hag ar gabel.

Steuerabzug g. (-s,-abzüge) : azdalc'had tailhoù g., didennadur kemedel g., didennad telloù g. ; *Steuerabzüge vom Lohn,* tailhoù lamet war-eeun diwar ar gopr ls. ; *Steuerabzug an der Quelle,* azdalc'had tailhoù en andon g.

steuerähnlich ag. : a-zoare gant an taosoù, a-seurt gant an tailhoù, damheñvel ouzh tailhoù, ledkemedel ; *steuerähnliche Abgaben,* taosoù damheñvel ouzh tailhoù ls., taosoù ledkemedel ls., ledkemederezh g.

Steueramt n. (-s,-ämter) : tailhanterezh b., resevlec'h g., tellerezh b., ti an tailhoù g., ti an telloù g.

Steueranlage b. (-,-n) : azez kemedel g., ingailh g., diazez an tailhoù g.

Steueranleger g. (-s,-) : diazezer an telloù g.

Steueranreiz g. (-es,-e) : atiz kemedel g., atizerezh kemedel g., broud kemedel g.

Steueranschläger g. (-s,-) : diazezer an telloù g.

Steueranspruch g. (-s,-ansprüche) : tailhoù da enkefiañ ls., tailhoù dleet ls., kredouriezh kemedel b.

Steueraufkommen n. (-s) : hollad eus an dedaolad kemedel g., hollad eus an tailhoù enkefiet g., hollad eus korvoderioù an telloù g.

Steuerausgleich g. (-s,-e) : daskeitadur an tailhoù g., askevarzhadur an tailhoù g., assteudadur an tailhoù g.

Steuerband n. (-s,-bänder) : [merdead.] krampon g.

steuerbar¹ ag. : aes e vleniañ, sturius, sturiadus, aes e sturiañ, maneüs.

steuerbar² ag. : telladus, tailhadus, taosadus, … a vez savet tailhoù diwarnañ, endalc'het d'an dell, dindan dell, … a zo telloù warnañ ; *steuerbare Einkünfte,* korvoder telladus g.

Steuerbarkeit b. (-) : **1.** sturiusted b., maneüster g. ; **2.** telladusted b., tailhadusted b., taosadusted b.

Steuerbeamte(r) ag.k. g. : implijad servijoù an telloù g., gwazour an telloù g.

Steuerbeamtin b. (-,-nen) : implijadez servijoù an telloù b., gwazourez an telloù b.

Steuerbefreiung b. (-,-en) : disamm diouzh tailhoù 'zo g., disamm kemedel g., eztaosadur, eztaosañ g., eztaos g., didaos g., didaosadur g., didaosañ g., kuitadurezh b.

steuerbegünstigt ag. : hag a zo bet skañvaet e dailhoù dezhañ.

Steuerbegünstigung b. (-,-en) : splet kemedel g.

Steuerbehörde b. (-,-n) : **1.** [savadur] tailhanterezh b., tellerezh b., resevlec'h g. ; **2.** [melestradur] amaezhierezh an telloù g., tellerezh g., melestradurezh kemedel b., kemederezh g.

Steuerbeitreibung b. (-,-en) : enkefiadur an tailhoù g., dastumerezh an tailhoù g., an dastum telloù g., tellerezh g.

Steuerbelastung b. (-,-en) : gwask an telloù g., bec'h an tailhoù g., gwask kemedel g.

Steuerbemessungsgrundlage b. (-,-n) : azez kemedel g., diazez tellañ g.

Steuerberater g. (-s,-) : kuzulier a-fet tailhoù g.

Steuerbescheid g. (-s,-e) : kemenn telloù g., follenn an telloù b.

Steuerbord n./g. (-s) : [merdead.] stribourzh g. ; *nach Steuerbord,* a-stribourzh ; *an Steuerbord,* e stribourzh ; *Wind von Steuerbord,* bourzhiad a-zehoù g. ; *hart Steuerbbord,* stribourzh tre ; *langsam Steuerbord,* stribourzh un tamm ; *nach Steuerbord krängen, sich nach Steuerbord neigen,* kosteziñ a-stribourzh.

steuerbord Adv. : [merdead.] war stribourzh, a-stribourzh.

Steuerbordbug g. (-s) : [merdead.] bourzhiad a-zehoù g.

Steuerbordmann g. (-s,-leute) : [merdead.] stribourzhad g.

Steuerbordmannschaft b. (-,-en) : [merdead.] stribourzhidi ls.

steuerbords Adv. : [merdead.] war stribourzh, a-stribourzh.

Steuerbordseite b. (-) : [merdead.] stribourzh g. ; *auf der Steuerbordseite,* e stribourzh.

steuerbordseitig Adv. : [merdead.] e stribourzh.

Steuerbordwache b. (-,-n) : stribourzhad g. [*liester* stribourzhidi].

Steuerbuch n. (-s,-bücher) : marilh an tailhoù g.

Steuerdüse b. (-,-n) : [nij.] leviell b. ; *Steuerflächen und Steuerdüsen,* levielloù un nijerez ls.

steuerehrlich ag. : ... a zo un truajad onest, ... a zo un tailhantad onest, onest evel truajad, onest evel tailhantad.

Steuereinforderung b. (-,-en) **/ Steuereinnahme** b. (-,-n) : tellerezh g., enkefiadur an tailhoù g., dastumerezh an tailhoù g., an dastum telloù g., ar sevel tailhoù g., savadenn an tailhoù b.

Steuereinnehmer g. (-s,-) : tailhanter g., dastumer-gwirioù g., saver gwirioù g., gwiraer g., teller g., resevour g., resever ar gwirioù g., diazezer an telloù g., [istor] impoder g., dastumer an tailhoù g.

Steuereinrichtung b. (-,-en) : [tekn.] organ lankañ g.

Steuereintreiber g. (-s,-) **/ Steuereinzieher** g. (-s,-) : tailhanter g., dastumer-gwirioù g., saver gwirioù g., gwiraer g., teller g.,

resevour g., resever ar gwirioù g., diazezer an telloù g., [istor] impoder g., dastumer an tailhoù g.
Steuererhebung b. (-,-en) : an tellerezh g., ar sevel tailhoù g., ar saverezh tailhoù g., savadenn an tailhoù b.
Steuererhöhung b. (-,-en) : kresk war an tailhoù g., muiadur telloù g.
Steuererklärung b. (-,-en) : disklêriadur kemedel g., disklêriadur telloù g. ; *Berichtigung der Steuererklärung,* azreizhadur kemedel g. ; *elektronische Steuererklärung per Internet,* pellzisklêriadur g. ; *seine Steuererklärung online abgeben,* pellzisklêriañ.
Steuererlass g. (-es,-e) : devidad telloù g., eztaosadur, eztaosañ g., eztaos g., didaos g., didaosadur g., didaosañ g., kuitadurezh b., disamm tailhoù g.
Steuererleichterung b. (-,-en) : devidad telloù g., disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., rabat war an tailhoù g. ; *Steuererleichterung für Kinderreiche,* disamm tailhoù hervez niver ar vugale en tiegezh g.
Steuerermäßigung b. (-,-en) : devidad telloù g., digresk telloù g.
Steuerexperte g. (-n,-n) : kemedour g.
steuerfähig ag. : telladus, ... a rank paeañ tailhoù.
Steuerfahndung b. (-,-en) : **1.** enklask kemedel g., enklask servij an tailhoù g. ; **2.** servij an enklaskoù kemedel g.
Steuerfeder b. (-,-n) : **1.** [nij.] stabilaerioù ls., lodenn lost b., lost g. ; **2.** [loen.] stuc'h lost g., stuc'henn lost b., pluñv lost str. ; **3.** stuc'henn-saezh b., stuc'h-saezh g.
Steuerfestsetzung b. (–,-en) : saveladur an dell g.
Steuerfläche b. (-,-n) : [nij.] leviell b. ; *Steuerflächen und Steuerdüsen,* levielloù un nijerez ls.
Steuerflucht b. (-) : fuadur kemenel g., fuadur an telloù g., tec'hadeg arc'hant an tailhoù b.
Steuerforderung b. (-,-en) : tailhoù da enkefiañ ls., tailhoù dleet ls.
steuerfrei ag. : disamm diouzh pep tailh, kuit a dailhoù, kuit a dell, kuit a delloù, kuit ; *steuerfreier Preis,* priz rik g., priz pep taos er-maez g., priz eztaos g.
Steuerfreibetrag g. (-s,-beträge) : sammad kuit a dailhoù g., rann eztell b., devidad telloù g.
Steuerfreigrenze b. (-,-n) : uhelder ar c'horvoder izek telladus g.
Steuerfuß g. (-es,-füße) : [Bro-Suis] feur tellañ g.
Steuergegenstand g. (-s,-gegenstände) : danvez telladus g.
Steuergelder ls. : korvoderioù an telloù g., arc'hant an tailhoù g.
Steuergerät n. (-s,-e) : **1.** ardivink sturiañ g., organ lankañ g. ; **2.** amplaer g. [*liester* amplaerioù].
Steuergesetz n. (-es,-e) : lezenn gemedel b.
Steuergesetzgebung b. (-) : reol kemedel g., lezennoù kemedel ls.
Steuergrundlage b. (-,-n) : azez kemedel g.
Steuerguthaben n. (-s) : lizher-kaoud kemedel g.
Steuerharmonisierung b. (-) : keidadur kemedel g.
Steuerhebel g. (-s,-) : [tekn.] loc'henn lankañ g., lanker g., dornell b.
Steuerherabsetzung b. (-,-en) : devidad telloù g.
Steuerhinterziehung b. (-,-en) : floderezh kemedel g.
Steuerinspektor g. (-s,-en) : gwirier an telloù g., enseller an telloù g.
Steuerjahr n. (-s,-e) : bloavezh kemedel g.
Steuerkarte b. (-,-n) : kartenn gemedel b., kartenn dailhoù b.
Steuerkasse b. (-,-n) : resevlec'h g.
Steuerklasse b. (-,-n) : rummad tailhoù g.
Steuerknopf g. (-s,-knöpfe) : bouton reizhañ g., nozelenn reizhañ b.
Steuerknüppel g. (-s,-) : **1.** [tekn.] loc'henn gontrollañ b. ; **2.** [nij.] treujenn valaenn b.
Steuerkommissär g. (-s,-e) : [Bro-Aostria, Bro-Suis] taoser g.
Steuerkurs g. (-es,-e) : [nij.] roud g., arroud g.
Steuerkursanzeiger g. (-s,-) : [nij.] meneger roud g.
Steuerlast b. (-,-en) : telladurezh b., P. gwask an telloù g., bec'h an tailhoù g., karg kemedel b., pouez an telloù g. ; *von der Steuerlast erdrückt,* brevet a dailhoù ; *die Steuerlast erleichtern,* skañvaat an telloù ; *die Steuerlast sinkt,* difonnaat a ra an tailhoù ; *die Steuerlast nimmt zu,* kreskiñ a ra an tailhoù ; *gleichmäßige Verteilung der Steuerlasten,* daskeitadur ar c'hargoù kemedel g.
Steuerleger g. (-s,-) : diazezer an telloù g.
steuerlich ag. : kemedel, ... an tailhoù, tellerezhel, … an telloù ; *steuerlich belastet,* dindan daos, un taos warnañ ; *steuerliche Vergünstigung,* devidad telloù g., disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., rabat war an tailhoù g. ; *etwas steuerlich veranlagen,* ardellañ udb, sevel tailhoù diwar udb, tailhañ udb, grevañ udb gant tailhoù, sammañ udb gant tailhoù, taosañ udb, tellañ udb, lakaat udb dindan dell.
steuerlos ag. : [merdead.] distur ; *steuerlos werden,* disturiañ ; *steuerlos machen,* disturiañ.
Steuermaat g. (-s,-e/-en) : [merdead.] karter-mestr sturier g.
Steuermann g. (-s,-leute) : [merdead.] sturier g., levier g., P. paotr ar vaol g.
Steuermarke b. (-,-n) : timbr kemedel g. ; *Amtspapier mit Steuermarke,* paper timbr g.
Steuerminderung b. (-,-en) : digresk telloù g.
steuern[1] V.k.e. (hat gesteuert) : leviañ, sturiañ, bleniañ, kas, kas endro, reizhañ, embreger ; *über Funk steuern,* skinleviañ ; *ein Schiff steuern,* leviañ (sturiañ, kas, embreger) ur vag ; *das Gehirn steuert den ganzen Körper,* an empenn a reizh ar c'horf a-bezh.
V.gw. (hat gesteuert / ist gesteuert) : **1.** (ist) : ober roud e, skeiñ war, skeiñ etrezek, skeiñ etramek, skeiñ war-du, mont da-geñver, pennañ e, mont penn e, durc'haat etrezek, durc'haat etramek, durc'haat da, durc'haat ouzh ; *das Schiff steuert nach Norden,* ar vatimant a ra roud e norzh, skeiñ a ra ar vag war an norzh, pennañ a ra al lestr e norzh, mont a ra ar vag penn e norzh, durc'haat a ra ar vag d'an norzh, durc'haat a ra ar vag ouzh an norzh ; *auf ein Ziel lossteuern,* mont war eeun-tenn d'ur pal ; **2.** (hat) : *einer Sache (dat.) steuern,* diarbenn un droug bennak, parraat un droug bennak ; *einem Übelstand steuern,* lakaat diwezh d'un droug (d'un droukpleg) bennak ; **3.** (hat) : leviañ, sturiañ, bezañ ouzh ar stur, bezañ o vleniañ.
steuern[2] V.gw. (hat gesteuert) : paeañ tailhoù.
Steuernachforderung b. (-,-en) : eil kemmennadur da baeañ an tailhoù dleet g.
Steuernachlass g. (-es,-nachlässe) : disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., digresk an tailhoù g., rabat war an tailhoù g.
Steuernachzahlung b. (-,-en) : azreizhadur kemedel g.
Steueroase b. (-,-n) : baradoz kemedel g., baradoz an arc'hant diboan g., baradoz didailh g.
Steuerobjekt n. (-s,-e) : danvez telladus g.
Steuerorgan n. (-s,-e) : organ lankañ g., lanker g.
Steuerpächter g. (-s,-) : [istor, Bro-C'hall] feurmer bras g. (Gregor), feurmer meur g.
Steuerpächtergesellschaft b. (-,-en) : [istor] feurm an tailhoù g.
Steuerparadies n. (-es,-e) : baradoz kemedel g., baradoz an arc'hant diboan g., baradoz didailh g.
Steuerpflicht b. (-,-en) : endalc'h d'an dell g. ; *jemanden/etwas der Steuerpflicht unterstellen,* enderc'hel u.b./udb d'an dell.
steuerpflichtig ag. : telladus, tailhadus, taosadus, … a vez savet tailhoù diwarnañ, endalc'het d'an dell, dindan dell, … a zo telloù warnañ, tellet ; *steuerpflichtige Einkünfte,* korvoder telladus g. ; [istor] *steuer- und fronpflichtig,* tailhadus hag aneradus.
Steuerpflichtige(r) ag.k. g./b. : ardelladour g., truajad g. [*liester* truajidi], tailhantad g. [*liester* tailhantidi], truajadez b., tailhantadez b., kevrozour g., kevrozourez b.
Steuerprogression b. (-,-en) : argreskusted an telloù b.
Steuerprüfer g. (-s,-) : kontroller servij an tailhoù g., gwirier an telloù g.
Steuerprüferin b. (-,-nen) : kontrollerez servij an tailhoù b., gwirierez an telloù b.

Steuerprüfung b. (-,-en) : kontrollerezh graet gant servij an tailhoù g., gwiriadur an telloù g.
Steuerpult n. (-s,-e) : [stlenn.] eskemmez ren g., penel g. [*liester* penelioù].
Steuerrad n. (-s,-räder) : **1.** [kirri-tan] stur g., rod-stur b., rod-vleinañ b., rod b. ; **2.** [merdead.] stur g., barrenn-stur b., paol b., gouarnal g.
Steuerrecht n. (-s) : gwir kemedel g.
Steuerreiz g. (-es,-e) : atiz kemedel g., atizerezh kemedel g., broud kemedel g.
Steuerrückerstattung b. (-,-en) : daskorad telloù g.
Steuerruder n. (-s,-) : [merdead.] stur g., barrenn-stur b., paol b., baol b., gouarnal g.
Steuersatz g. (-es,-sätze) : feur tellañ g.
Steuerschraube b. (-) : gwask an telloù g., gwask kemedel g., bec'h an tailhoù g.
Steuerschlupfloch n. (-s,-löcher) : log kemedel b.
Steuerschuld b. (-,-en) : dleoù e-keñver servij an tailhoù ls.
Steuersenkung b. (-,-en) : devidad telloù g., disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., rabat war an tailhoù g., digresk an tailhoù g.
Steuersetzer g. (-s,-) : diazezer an telloù g.
Steuerstab g. (-s,-stäbe) : [nukl.] barrenn lankañ b.
Steuerstufe b. (-,-n) : rummad tailhoù g.
Steuertaste b. (-,-n) : [tredan.] stokell ren b., touchenn lankañ b.
Steuertriebwerk n. (-s,-e) : [nij.] erlusker durc'hadurel g.
Steuerung b. (-,-en) : **1.** levierezh g., leviadur g., leviañ g., sturierezh g., sturiadur g., sturiañ g., bleinadur g. ; **2.** [marc'h-houarn] stur g., barrenn-stur b. ; **3.** [merdead.] sturiañ g. ; **4.** [tekn.] reolier g. ; **5.** [stlenn.] lankerezh g. ; *digitale Steuerung,* lankerezh niverel g.
Steuerungselement n. (-s,-e) : [tekn.] organ lankañ g.
Steuerungsautomat g. (-en,-en) : emstur g.
Steuerungshebel g. (-s,-) : loc'henn lankañ g., lanker g., dornell b.
Steuerung-Taste b. (-,-n) : [stlenn.] stokell „Kontrollañ“ b.
Steuerventil n. (-s,-e) : [tekn.] klaped lankañ g.
Steuerveranlager g. (-s,-) : ingailhour g., taoser g.
Steuerveranlagung b. (-,-en) : ingailh g., azez kemedel g., saveladur an dell g.
Steuervergünstigung b. (-,-en) : devidad telloù g., disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., rabat war an tailhoù g., splet kemedel g. ; *Steuervergünstigungen,* spletoù kemedel ls.
Steuervergütung b. (-,-en) : ildal telloù g., daskorad telloù g.
Steuervorauszahlung b. (-,-en) : ranndell b.
Steuervorrichtung b. (-,-en) : [tekn.] organ lankañ g.
Steuervorteil g. (-s,-e) : devidad telloù g., disamm tailhoù g., distaol war an tailhoù g., rabat war an tailhoù g., splet kemedel g. ; *Steuervorteile,* spletoù kemedel ls.
Steuerwerk n. (-s,-e) : [stlenn.] armel gontrollañ b.
Steuerwert g. (-s,-e) : **1.** talvoudegezh hervez amaezhierezh an telloù b. ; **2.** *Steuerwerte,* madoù dindan dailhoù ls.
Steuerwesen n. (-s) : reol kemedel g., telladurezh b.
Steuerzahler g. (-s,-) : ardelladour g., truajad g. [*liester* truajidi], tailhantad g. [*liester* tailhantidi]., paeer-tailhoù g., kevrozour g. ; *die Steuerzahler auspressen, die Steuerzahler ausnehmen, die Steuerzahler aussaugen,* sunañ ar gevrozourien, sunañ an ardelladourien, gwadsunañ ar gevrozourien, gwadsunañ an ardelladourien ; *er geht mit dem Geld der Steuerzahler freizügig um,* foran eo gant arc'hant an tailhoù.
Steuerzettel g. (-s,-) : kemenn telloù g., follenn an telloù b.
Steuerzuschlag g. (-s,-zuschläge) : eiltaos g., ustaos g.
Steven g. (-s,-) : [merdead.] *Vordersteven,* staon b. ; *Achtersteven,* tampot g., stambod g., rozenn b.
Stevenende n. (-s,-n) : [merdead.] *vorderes Stevenende,* bosard g.
Stevenfuge b. (-,-n) : [merdead.] **1.** rambleurenn staon b. ; **2.** rambleurenn stambod b. ; **3.** *die Stevenfugen,* rambleurennoù ar staon hag ar stambod ls.
Stevenfuß g. (-es,-füße) : [merdead.] bosard g.
Stevenknie n. (-s,-) : [merdead.] goustaon b., gourivin staon g., touseg staon g.
Stevenlauf g. (-s,-läufe) / **Stevenschuh** g. (-s,-e) : [merdead.] bosard g.
Steventotholz n. (-es,-hölzer) : [merdead.] soc'h g., pichod g., kentren g.
Steward g. (-s,-s) : [nij.] ostiz karr-nij g. [*liester* ostizien karr-nij], aerostiz g. [*liester* aerostizien].
Stewardess b. (-,-en) : [nij.] ostizez-nij b., aerostizez b.
StGB n. (-) : [*berradur evit* **Strafgesetzbuch**] lezennaoueg kastizel b., dezveg kastizel b., kod kastizel g.
stibitzen V.k.e. / V.gw. (hat stibitzt) : c'hwipat, pipat, ripañ, skrabañ ; *etwas stibitzen,* P. skrapat udb, skrapañ udb, skrabañ udb, sachañ udb d'e c'hod, divorañ udb, kemer udb a-gildorn, flipañ udb a-gildorn, tapout udb dre laer, rañvat udb, ripañ udb, sigotañ udb, tuniñ udb, c'hwibañ udb, c'hwipat udb, c'hwiblaerezh udb, sammañ udb, dibradañ udb, ober skrap war udb, pokañ udb., robañ udb, fripañ udb., riñsañ udb, silc'hañ udb, razhañ udb.
Stibitzen n. (-s) : riperezh g., c'hwipat g., silc'hañ g., flipañ g.
Stich g. (-s,-e) : **1.** flemmad g., flemmadur g., flemmadenn b., flemm g., pik g., pikadenn b., pikadur g., pistig g., pistigadur g., broudadenn b., broudadur g., broud g., brouderezh g., sankadenn b., [dre fazi] dantadur g. ; *Stich einer Wespe,* flemm ur wespedenn g., flemmadenn ur wespedenn b., flemmad ur wespedenn g., pikadenn ur wespedenn b. ; *ein Stich ins Herz,* ur pik er galon g., ur pistig en e galon g., un trid kalon g., ur c'hlaouenn b., un tarzh kalon g., ur bir berv o treuziñ ar galon g., un taolig gwask er galon g., ur gwask d'ar galon g. ; *diese Nachricht gab ihm einen Stich ins Herz,* ar c'heloù-se a bikas e galon, ar c'heloù-se a bistigas e galon, ar c'heloù-se a yeas betek bouedenn e galon, skeiñ a reas ar c'heloù-se ur c'hlaouenn en e galon, gwall boaniet e voe gant ar c'heloù-se, ar c'heloù-se a yeas leal en e galon, skeiñ a reas un taol en e galon o klevet ar c'heloù-se, pebezh bazhad en doa bet gant ar c'heloù-se, ar c'heloù-se a skoas un taol pounner en e galon, un tarzh kalon e voe ar c'heloù-se evitañ, pe drid kalon a strafuilhas anezhañ pa glevas kement-se, pebezh ur c'hloaz e oa bet ar c'heloù-se dezhañ ! pa glevas ar c'heloù-se e santas ur bir berv o treuziñ e galon, pa glevas ar c'heloù-se e santas un taolig gwask en e galon, pa glevas ar c'heloù-se e santas ur gwask d'e galon, stanket e voe e galon pa glevas kement-se, ar c'heloù-se a dreantas e galon, ar c'heloù-se a dreuzas e galon (Gregor).
2. kraf g. [*liester* krafioù, krefen], kraf nadoz g. [*liester* krafioù nadoz, krefen nadoz], pik g., pikadenn b., gwri g., poent g. ; *überwendlicher Stich,* gwri dreist-penn-biz g., kraf Jezuz g., azgwri g., sourjell b. ; *weite Stiche machen,* ober pikoù distank, ober krefen hir ; *einen Stich nähen, einen Nähstich ausführen,* ober ur c'hraf (en udb).
3. flemmadenn b., taol teod g., bomm lemm g., begad g., flipad g., bazhad b., teodad g., brouderezh g., flemmad g., broudadenn b., piñsadenn b. ; *das ist ein Stich auf mich,* se (ar flemmadenn-se) a dalv din ; *jemandem einen Stich geben,* ober ur c'hrog lemm d'u.b., distagañ un taol teod (ur bomm lemm, ur begad, ur flipad, ur walennad, ur flemmad) gant u.b., darc'haouiñ ur vazhad (un teodad) d'u.b., flemmadennañ u.b., skeiñ tachoù gant u.b.
4. [mezeg.] pistig foeltrus g., poan vantrus (sankus, bistigus) b., poan lemm b. (Gregor), berioù ls., bir g./b., flemm g., bazhad b., broud g. ; *ich verspüre Stiche in der Seite,* kroget eo ar ber ennon, berioù am eus em c'hostez, santout a ran ur pistig em c'hostez, paket em eus droug kostez, paket em eus ur pistig, skoet on gant ur flemm dindan va c'hostoù, poan am eus em c'hostez, ur pistig am eus e

korn va c'hof, pistiget on gant ar boan-gostez ; *Stich in der Seite,* pistig er c'hostez g., pistig e korn e gof g., poan en e gostez b., droug kostez g., poan-gostez b., flemm dindan ar c'hostoù g. ; *Sonnenstich,* gratadenn-heol b., gor-heol g., krazadenn b., taol-heol g.

5. [kementad] *ein Stich Butter,* un ivinad amanenn g., ur begad amanenn g. ; *Stich Wein,* banne gwin g., strinkadenn win b.

6. [dre astenn.] *das Gewitter hat der Milch einen Stich gegeben, beim Gewitter hat die Milch einen Stich bekommen,* an arnev en deus troet al laezh, an arnev en deus trenket al laezh, deuet eo al laezh da vezañ trenk gant an arnev, gant an arnev eo deuet al laezh da darzhañ ; *einen Stich haben,* **a)** [gwin] bezañ trenk ; **b)** [laezh] bezañ troet, bezañ trenk, bezañ arnevet ; *die Milch hat einen leichten Stich,* gwelv eo al laezh, arnevet eo al laezh ; *Milch mit leichtem Stich,* laezh-gwelv g. ; **c)** [kig] *einen Stich haben,* bezañ brein, bezañ arnevet ; **d)** [tud] *einen Stich haben,* mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaiad d'an-unan, bezañ tapet war ar portolof, c'hoari gant e voned, bezañ kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), bezañ darngollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ cheñchet war an-unan, bezañ tec'het e spered, bezañ skañvaet e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, bezañ droch, bezañ pampes, bezañ laban, bezañ kollet ar sterenn gant an-unan (*e sterenn gantañ, he sterenn ganti h.a.*), bezañ bet ganet war-lerc'h e dad ; *er hat einen kleinen Stich,* ur c'hreunenn a ra diouer dezhañ ; *der hat wohl einen Stich, der Typ !* aet eo ganto - hennezh a zo pitilh, hag a zo - hennezh a zo brizh da vat - mat eo da dreiñ ar rod - hennezh a zo tremen sot - [dre eilpenn-ster e brezhoneg] aet eo er-maez a sod - hennezh a zo pase sot - hennezh a zo sot-magn (-nay, -pitilh, -ran, -plaen) - hennezh a zo sot da stagañ - hennezh a zo mat da stagañ - stagapl eo - hennezh a zo diot-magn - hennezh a zo tok-tok - kollet eo gantañ e skiant-vat - aet eo gant ar c'hatar - foll-bras eo - foll-tremenet eo - foll-mik eo - foll-magn eo - paket en deus anezho.

7. [kartoù] pleg g., taol g. ; *einen Stich machen,* mont ur pleg gant an-unan, ober ur pleg ; *den letzten Stich nehmen,* mont ar pleg diwezhañ gant an-unan, ober ar pleg diwezhañ ; *wer hat den Stich gemacht ?* da biv eo an taol ? piv en deus graet ar pleg ? ; *den Stich bekommen, den Stich kriegen, den Stich machen,* bezañ mestr ; *alle Stiche machen,* leuskel ar wrac'h gant ar re all, reiñ ar wrac'h d'ar re all, lakaat ar re all da gaout ar wrac'h, lakaat ar re all halegenn ; *keinen einzigen Stich machen,* kaout ar wrac'h, bezañ halegenn, kaout ul louzenn, tapout ur pur ; *die zehn Pluspunkte für den letzten Stich,* an dek da ziwezhañ g. ; [dre skeud.] *keinen Stich kriegen, keinen Stich sehen,* chom boud penn-da-benn.

8. krafengravadur g., engravadur g., engravadenn b., engrav g. ; *Kupferstich,* krafengravadur kouevr g., moullskeudenn gouevr b.

9. liv mestr g., mestrezenn b. ; *Blaustich,* mestrezenn c'hlas b. ; *einen Blaustich haben,* tennañ war ar glaz ; *einen Stich ins Rote haben,* tennañ war ar ruz.

10. *Stich halten,* **a)** bezañ gwriet mat ; **b)** [dre skeud.] bezañ kreñv (dalc'hus, direbech), derc'hel mat.

11. *jemanden im Stich(e) lassen,* lezel u.b. e perch, lezel u.b. war ar beoz, dilezel u.b., lezel u.b. war e revr (e-unanig, war e gement all, a-gostez), treiñ kein d'u.b., mont diwar-dro u.b., dispegañ diouzh u.b., disleukel u.b., rouzañ ar bloneg d'u.b., mont a-zigant u.b., kuitaat u.b., reiñ distro d'u.b., reiñ e sac'h d'u.b. ; *seine Freundin ließ ihn im Stich und gabelte sich einen anderen auf,* e vignonez a lezas anezhañ war ar beoz evit mont gant unan all, e vignonez a droc'has ur jak dezhañ ; *als sie von allen im Stich gelassen wurde,* pa rankas chom outi hec'h-unan ; *das Gedächtnis lässt mich im Stich,* mont a ran divemor, erru on divemor, komañs a ran divemoriñ, divemoriñ a ran, aet eo va memor da stoupa ; *sein Gedächtnis lässt ihn nicht im Stich,* chom a ra ar vemor gantañ ; *meine Kraft hat mich im Stich gelassen,* aet eo va holl nerzh diganin, dinerzhet on, dinerzh on, erru on fall ; *der Motor hat uns im Stich gelassen,* mouzhañ a ra ar c'heflusker ouzhomp, aet eo ar c'heflusker da Gervouzhig, ober a ra ar c'heflusker fas koad deomp, chom a ra sac'het ar c'heflusker, chanet eo ar c'heflusker, direnket eo ar c'heflusker, mouzhet eo ar c'heflusker ; *die Gesundheit lässt ihn im Stich,* e yec'hed a zo o c'hoari da fall ; *etwas im Stich lassen,* lezel udb a-dreuz, lezel udb a-dreuz-foran, lezel udb a-stal-gostez ; *alles im Stich lassen,* lezel pep tra da foran, lezel pep tra a-dreuz-foran, lezel pep tra e-pign, lezel pep tra e-skourr, lezel pep tra ouzh torgenn, lezel pep tra a-sac'h, teuler pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh an drez, lezel pep tra e perch.

Stichaxt b. (-,-äxte) : kizell b., daladur b., taladur b., ezev g. [*liester* ezivi].

Stichbalken g. (-s,-) : [tisav.] trank g.

Stichblatt n. (-s,-blätter) : **1.** [kleze, krogenn blat] kantenn warez b., pladenn warez b. ; **2.** [kartoù] kartenn vestrezenn b., kartenn vestr b.

Stichbohrer g. (-s,-) : tarar g., talar g.

Stichdolch g. (-s,-e) : badalenn b., goustilh g., gougleze g.

Sticheisen n. (-s,-) : **1.** [metal.] pifon g. ; **2.** fleüt b. ; *die Butter mit einem Sticheisen sondieren,* fleütiñ an amanenn ; *einen Käselaib mit einem Sticheisen sondieren,* fleütiñ ur greunenn geuz, fleütiñ ur rod keuz.

Stichel g. (-s,-) : [tekn.] minaoued g., poentell b., engraver g., kizellig b. [*liester* kizelligoù], engravouer g. ; *etwas mit dem Stichel bearbeiten, etwas mit dem Stichel ritzen,* engravañ udb.

Stichelei b. (-,-en) : **1.** pikadur g. ; **2.** [dre skeud.] flemmadenn b., flemmad g., taol teod g., bomm lemm g., begad g., flipad g., freilhad g., bazhad b., chikanerezh g., teodad g., brouderezh g., dejan g., gwalennad b., heg g., hegasteri b., hegazerezh g., hegaz g., garchennerezh g., tatin g., tatinerezh g., atahinerezh g., broudadennoù ls., piñsadennoù ls., pikailhez str.

stichelhaarig ag. : rouan ; *stichelhaariges Pferd,* marc'h rouan g.

sticheln V.k.e. (hat gestichelt) : **1.** pikañ, gwriat ; **2.** *jemanden sticheln,* pikailhat u.b., hegañ u.b., broudañ u.b., pikañ u.b., flemmañ u.b., flemmata u.b., flemmadennañ u.b., flipata u.b., teodata u.b., hegaziñ u.b., chigardiñ u.b., ereziñ u.b., kilienniñ u.b., reiñ melladoù d'u.b., chikanañ u.b., regenniñ u.b., skeiñ tachoù gant u.b., darc'haouiñ bazhadoù (teodadoù) d'u.b., ober ur c'hrog lemm d'u.b., atahinañ u.b., distagañ begadoù gant u.b. [d'u.b.], diskolpañ tammoù bihan gant u.b.

V.gw. (hat gestichelt) : *gegen jemanden sticheln, auf jemanden sticheln,* darc'haouiñ bazhadoù (teodadoù) d'u.b., distagañ un taol teod (ur bomm lemm, ur begad, ur flipad) gant u.b., ober ur c'hrog lemm d'u.b., flemmadennañ u.b., flemmañ u.b., teuler mein e kaoleg u.b.

Stichelrede b. (-,-n) : bazhadoù ls., teodadoù ls., flipadoù ls., begadoù ls., flemmadoù ls., flemmadennoù ls.

Stichelung b. (-) : akupunktur g., kurwanouriezh b., nadozwanerezh g. ; *jemanden durch Stichelung behandeln,* nadozwanañ u.b., kurwanañ u.b., mezegañ u.b. dre gurwanouriezh, mezegañ u.b. dre nadozwanerezh.

Stichelwort n. (-s,-e) : flemmadenn b., taol teod g., bomm lemm g., begad g., flipad g., bazhad b., teodad g.

Stichentscheid g. (-s,-e) : [Bro-Suis] mouezh-dispartiañ b., mouezh c'hourfouezus b.

stichfest ag. : *hieb- und stichfest,* diziarbennus, diflach, didorrus, diarvar, diarvarus, start war e dachoù, divrall, dibleg, dalc'hus.

Stichflamme b. (-,-n) : flamm strinkus g., flammenn-strink b.

stichhaltig ag. / [Bro-Aostria] **stichhältig** ag. : reizhpoell, heboell, poellek, dres, … a glot, dereat, jaojapl, eus ar c'hentañ, eus an dibab, diouzh an dibab, a'r blein, a'r choaz, a'r boulc'h, … a gouezh mat, gwir, dik, kantrat, perzhek, talvoudek, dibab ; *stichhaltiges Argument,* arguzenn reizhpoell b. ; *das ist keine stichhaltige Entgegnung,* an arguzenn-se ne dalv ket, an arguzenn-se ne splet ket, gwall gamm (dijaoj, digompez, amzere, toull, disol, treuzenep) eo an arguzenn-se, an arguzenn-se ne bar ket, diwar-goust un neudenn eo an arguzenn-se ; *stichhaltige Gründe,* abegoù (digarezioù) na c'haller ket toullañ dindano ls., abegoù sonn ls., abegoù diflach ls., abegoù na c'haller ket diarbenn ls. ; *stichhaltige Gründe ins Gefecht führen,* degas arguzennoù a-feson, degas abegoù sonn g., degas abegoù diflach g., degas abegoù na c'haller ket toullañ dindano, degas abegoù na c'haller ket diarbenn ; *ohne stichhaltigen Grund, ohne stichhaltige Begründung,* hep gwir abeg.

Stichhaltigkeit b. (-) : reizhpoellegezh b., reizhded b., reizhder g., reizhidigezh b., gwirionded b., gwiriegezh b., dikted b., rikted b., rikelezh b., kantred b., perzhegezh b. ; *Stichhaltigkeit eines Arguments,* reizhpoellegezh un arguzenn b.

Stichkampf g. (-s,-kämpfe) : [sport] match dispartiañ g.

Stichler g. (-s,-) : [gwashaus] pikailher g., dejaner g., godiser g., teod fall a zen g., piler-beg g., teod kiger g., flemmer g., flemmadenner g.

Stichling g. (-s,-e) : [loen.] keindraeneg g. [*liester* keindraeneged].

Stichmaß n. (-es,-e) : [botoù] muzul g., poent g., ment b.

Stichprobe b. (-,-n) : **1.** standilhon g., standilhonadur g., standilhonerezh g., standilhonañ g., sontadur g. ; *zufällige Stichprobe,* standilhon dargouezhel g., standilhonañ dargouezhel g. ; *eine Stichprobe machen, Stichproben machen,* standilhonañ ; *Stichproben aus einem Lexikon machen,* kemer skouerioù e-barzh ur geriadur evit gwiriañ e dalvoudegezh ; **2.** [mat.] arenkad g.

Stichprobenraum g. (-s,-räume) : [mat.] teskad ar bezusterioù g.

Stichpunkt g. (-s,-e) : ger-alc'hwez g.

Stichsäge b. (-,-n) : heskennerez-penn b., heskenn lammer b., lañsardez b.

Stichtag g. (-s,-e) : devezh merket g., devezh dave g., termen darevezh g., deiz darevezh g., degouezh g., deiziad mudurun g.

Stichwaffe b. (-,-n) : arm gwenn g., arm da stekiñ gant ar beg ha gant al lemm g., arm da skeiñ a-feuk hag a-faout g., arm da skeiñ a-feuk hag a-droc'h g., arm lemm g., badalenn b., goustilh g., gougleze g.

Stichwahl b. (-,-en) : eil tro ur vouezhiadeg b., eil votadeg b., tro-skarat b., mouezhiadeg skarañ b. ; *in die Stichwahl kommen,* kaout un dro-skarat.

Stichwort n. (-s,-e/-wörter) : **1.** pennger g., pennger leun g., ger dave g., ger-gourc'hemenn g., ger alc'hwez g. ; **2.** [dre skeud.] *in Stichworten schreiben,* skrivañ e berr gerioù (e penngerioù) ; *in Stichworten,* berr-ha-berr, e berr-ha-berr, ez berr, e berr gomzoù, e berr gerioù, en ur ger, en ur ger krenn, en ur ger berr, e berr, en ur ger hag ur ger a dalv kant (Gregor) ; *unter dem Stichwort „Wahrscheinlichkeit",* dindan anv an debegezh.

stichwortartig ag. : berr-ha-berr, e berr-ha-berr, krak-ha-berr, e penngerioù, e berr gerioù, berr-ha-krenn, en ur ger krenn.

Stichwortverzeichnis n. (-ses,-se) : penngeriaoueg b., roll ar penngerioù g., roll ar gerioù alc'hwez g.

Stichwunde b. (-,-n) : taol kontell g., taol kleze g., gloaz b., gloazadenn b., gouli g.

Stichzahl b. (-,-en) : feuriader g.

Stick g. (-s,-s) : [stlenn., berradur evit *USB-Stick*] alc'hwez USB g.

Stickarbeit b. (-,-en) : broderezh g.

sticken V.k.e. (hat gestickt) : brodañ, nadoziñ, pikañ ; *goldgestickter Rock,* dilhad brodet gant neudennoù aour g.

stickend Adv. : *stickend schwül,* mougus, mouk, tagus, touforek, lug, bec'hius, bouc'h, blot, mac'h, bac'h, bouc'h, monk.

Sticker[1] g. (-s,-) : broder g.

Sticker[2] g. (-s,-) : pegenn b., pegsun g., tikedenn embeg b.

Stickerei b. (-,-en) : broderezh g., neudenneg b., brodeür g. ; *Stickerei aus der Gegend um Pont-l'Abbé,* chadenn ar bed b.

Stickereibesatz g. (-es,-besätze) : neudadur g.

Stickerin b. (-,-nen) : broderez b.

Stickfluss g. (-es,-flüsse) : [mezeg.] apopleksiezh skevent b., stoc'had er skevent g.

Stickgarn n. (-s,-e) : neud brodañ g.

Stickgaze b. (-,-n) : [gwiad.] kanavaz g., leien g., treilheris g./b.

Stickgrund g. (-s,-gründe) : [merdead.] lec'hidenn b.

Stickhitze b. (-) : tommder pounner ha mougus g., broutac'h g., gwrez vrout b., amzer bounner b., amzer varv b., amzer vac'h b., amzer vouk b., amzer arnevek b., amzer douforek b.

Stickhusten g. (-s) : [mezeg.] drev g., paz-yud g., paz-bras g., paz-moug g.

stickig ag. : mougus, mouk, tagus, bac'h, touforek, lug, bec'hius, bouc'h, blot, mac'h, monk ; *hier ist es stickig,* c'hwezh ar brein (ar c'hozh, an tuf, ar moeltr, ar stouv, al loued / al louet, an touf) a zo amañ, aer vac'h a zo amañ, amaer a zo amañ ; *stickiges Zimmer,* sal vac'h b., sal vouk b. ; *stickiges Wetter, stickige Hitze,* amzer bounner b., amzer varv b., amzer vac'h b., amzer vac'hus b., amzer vouk b., tommder pounner ha mougus g., amzer arnevet b., amzer arnevek b., amzer arnevus b., gwrez vrout b., toufor g., touforenn b., amzer douforek b., amzer fouist b., amzer fouest b., amzer lor b., amzer lug b., amzer tomm-grizias b., tommder lazhus g., tommder bras g., broutac'h g., tez g.

Stickmuster n. (-s,-) : tres broderezh g., sturdresadenn vroderezh b. ; *schneckenförmig eingedrehtes Stickmuster,* korn-maout g.

Stickmustertuch n. (-s,-tücher) : [gwrierezh] merkouer g.

Sticknadel b. (-,-n) : nadoz vrodañ b.

Stickoxid n. (-s,-e) : [kimiezh] oksidenn azot b.

Stickrahmen g. (-s,-) : stern brodañ g.

Stickstoff g. (-s) : [kimiezh] nitrogen g., azot g. ; *Stickstoff in etwas (ak.) einführen,* azotañ udb.

Stickstoffdünger g. (-s,-) : temz azotek g.

stickstoffhaltig ag. : [kimiezh] azotek, nitrogenek.

Stickstoffkreislauf g. (-s) : [kimiezh] kelc'hiad an azot g.

Stickstoffperoxid n. (-s,-e) : [kimiezh] peroksidenn azot b.

Stick-Ware b. (-, -s) : [stlenn.] meziant amloadus g.

Stickwurz b. (-,-en) : [louza.] **1.** [*Dioscorea communis*] gwinienn zu b., P. bouloù naered ls. ; **2.** *wilde Stickwurz,* [*Solanum dulcamara]* bouloù-aerouant ls., chapeled-an-naer g., frond g.

stieben[1] V.gw. (stob / stiebte // hat gestoben / ist gestoben / hat gestiebt / ist gestiebt) : **1.** (hat/ist) : strinkañ ; **2.** (hat) : *es stiebt,* **a)** fuienn (uloc'h, huan, poultr, poultrenn) a zo, fuiñ a ra ; **b)** erc'h fu a ra.

stieben[2] V.gw. (stob / stiebte // ist gestoben / ist gestiebt) : skampañ kuit pep hini diouzh e du, tec'hel pep hini d'e du, en em strewiñ d'ar red, en em skuilhañ d'ar red, divodañ d'ar red, en em zivodañ d'ar red, divandenniñ d'ar red ; *die Hühner sind nach allen Seiten gestoben,* tec'hel ar reas ar yer pep hini d'e du ; *alles stob fluchtartig von dannen, alles stob fluchtartig nach allen Seiten,* ha dillo e skampas kuit pep hini diouzh e du, ha dillo e tec'has an holl a-stlabez, ha dillo e tec'has an holl a-drefu.

Stiefbruder g. (-s,-brüder) : **1.** hantervreur g., lezvreur g., breureg g. ; **2.** [dre skeud.] reuzeudig g., paourkaezh g., ravaled [*liester* ravalidi] g., distaoladenn b.

Stiefel g. (-s,-) : **1.** botez-heuz b., heuz g., botez-kenoù b., botez-nezoù b. ; *seine Stiefel anziehen,* lakaat e heuzoù en e dreid, heuzañ e dreid, en em heuzañ, gwiskañ e heuzoù, kemer e heuzoù ; *jemandem die Stiefel anziehen,* heuzañ u.b., gwiskañ e heuzoù d'u.b., lakaat e heuzoù d'u.b. ; *seine Stiefel ausziehen,* tennañ e

heuzoù, en em ziheuzañ, diwiskañ e heuzoù, lemel e heuzoù eus e dreid ; *jemandem die Stiefel ausziehen,* tennañ e heuzoù d'u.b., diheuzañ u.b., lemel e heuzoù eus e dreid d'u.b., lemel e heuzoù d'u.b., diwiskañ e heuzoù d'u.b. ; *Stiefel mit Sporen,* heuzoù kentrek ls. ; *Stiefel herstellen,* heuzaouiñ ; *für jemanden Stiefel herstellen, jemandem Stiefel besorgen,* heuzaouiñ u.b. ; *ein Paar Stiefel,* ur re heuzoù g., un heuzoù g. ; **2.** P. *einen Stiefel trinken können,* na vezañ sont ebet d'an-unan, evañ evel un toull goz, bezañ kleuz betek begoù e dreid ; *einen Stiefel zusammenschreiben,* brizhskrivañ, bezañ ar foerell gant e bluenn, duañ paper ; **3.** *spanischer Stiefel,* garwask g., brodikin-prenn g., brodikin-jahin g. (Gregor) ; *bei jemandem den spanischen Stiefel anwenden,* garwaskañ u.b. ; **4.** [tro-lavar] *das sind zwei Paar Stiefel,* an daou dra-se a zo disheñvel-groñs (disheñvel-krak, disheñvel-krenn, disheñvel-bev, disheñvel-razh, disheñvel-bras, disheñvel-mik), n'eus ket tu da lakaat an daou dra-se en ur geñver an eil gant egile (keñver-ha-keñver), n'eo ket an daou dra-se da dostaat, ne c'haller ket lakaat an daou dra-se e kemm, an daou dra-se ne dennont tamm an eil d'egile, an daou dra-se n'eus enheñvel ebet etrezo, an daou dra-se n'eus heñvel ebet etrezo, an daou dra-se n'eus keñver ebet etrezo, an daou dra-se n'eus kemm ebet etrezo.

Stiefelanzieher g. (-s,-) : korn-botoù g.

Stiefelausziehen n. (-s) : diheuz g.

Stiefelauszieher g. (-s,-) : tenn-heuz g.

Stiefelette b. (-,-n) : botezenn b., botinez b., heuzig g. ; *ein Paar Stiefeletten,* ur botinezoù g., ur re votinezoù g., ur botezennoù g., ur re votezennoù g., un heuzoùigoù g., ur re heuzoùigoù g.

Stiefelknecht g. (-s,-e) : [benveg] tenn-heuz g.

Stiefelleckerei b. (-) : P. tostennerezh g., fistoulerezh g., flanerezh g., mevelegezh b., displedadurezh b., displedoni b., lubanerezh vil g., kudoù ls.

Stiefelleisten g. (-s,-) : furm heuzoù b., moull heuzoù g.

Stiefelmacher g. (-s,-) : heuzaouer g. ; *als Stiefelmacher arbeiten,* heuzaouiñ.

stiefeln V.k.e. (hat gestiefelt) : [lenneg.] heuzañ ; *der Gestiefelte Kater,* Kazh e heuzoù g., Bisig e heuzoù g.

V.gw. (ist gestiefelt) : P. kerzhet a-gamm-kaer, kerzhet a gammedoù bras, bale digor e zivesker, gaoliata hent, ober gaol, mont gant gaol, ober kammedoù mibin, pikañ buan, pikañ stank, stekiñ stank, en em zifretañ, stampañ kaer, bale kaer, kerzhet kaer, ober kammedoù hir, skampañ, skarañ, ober stampoù bras (Gregor).

Stiefelohr n. (-s,-en) : stolikenn b., skouarn ur votez-heuz b.

Stiefelputzer g. (-s,-) : koarajer-heuzoù g.

Stiefelschaft g. (-s,-schäfte) : korf an heuz g. (Gregor), gwalenn b.

Stiefelschuster g. (-s,-) : heuzaouer g.

Stiefelstrippe b. (-,-n) : stolikenn b., skouarn ur votez-heuz b.

Stiefelstulpe b. (-,-n) : troñsenn heuz b., troñs heuz g.

Stiefeltern ls. : lezvamm ha leztad.

Stiefelwichser g. (-s,-) : koarajer-heuzoù g.

Stiefelzieher g. (-s,-) : tenn-heuz g.

Stieffamilie b. (-,-n) : familh adframmet b.

Stiefgeschwister ls. : lezvreudeur ha lezc'hoarezed.

Stiefkind n. (-s,-er) : **1.** lezvugel g. [*liester* lezvugale] ; **2.** [dre skeud.] reuzeudig g., paourkaezh g., ravaled [*liester* ravalidi] g., distaoladenn b. ; *die Stiefkinder der Gesellschaft,* ar reuzeudien ls., ar ravalidi ls., an distaoladennoù ls.

Stiefmutter b. (-,-mütter) : lezvamm b., mamm-grampouezh b., advamm b. ; *eine Stiefmutter bringt selten die gleichen Gefühle für fremde Kinder auf, wie für eigene,* dibaot lezvamm a gar bugale all keit hag he re, dibaot eo e garfe ul lezvamm bugale all keit hag he re ; *ihre Stiefmutter konnte sie nicht ausstehen,* ne oa ket he lezvamm evit he gouzañv, ne oa ket he lezvamm evit gouzañv anezhi.

Stiefmütterchen n. (-s,-) : [louza., *Viola tricolor*] boked-an-Dreinded g., louzaouenn-an-Dreinded b.

stiefmütterlich ag. : **1.** evel ul lezvamm ; **2.** [dre skeud.] *jemanden stiefmütterlich behandeln,* mont d'u.b. gant dispriz (disprizañs dizoujañs), bezañ dizamant (dizouj) e-keñver u.b., ober fae ouzh (war, eus) u.b., dismegañsiñ u.b., dismegañ u.b., disprizañ u.b., disprizañ doujañ d'u.b., kaout dismegañs ouzh u.b., bezañ lorc'hus ouzh u.b., kaout dismegañs evit u.b., faeañ u.b., mezhekaat u.b., snobañ u.b. ; *ein Problem stiefmütterlich behandeln,* mont dibalamour d'ur gudenn ; *er wurde von der Natur stiefmütterlich behandelt,* dister eo al lodenn donezonoù roet dezhañ gant an natur, lodet fall eo bet gant an natur.

Stiefschwester b. (-,-n) : hanterc'hoar b., lezc'hoar b., c'hoareg b.

Stiefsohn g. (-s,-söhne) : lezvab g. [*liester* lezvibien].

Stieftochter b. (-,-töchter) : lezverc'h b.

Stiefvater g. (-s,-väter) : leztad g. [*liester* leztadoù], P. tad-krampouezh g. [*liester* tadoù-krampouezh]

Stieg g. (-es,-e) : hent serzh g., hent sonn g., hent a-serzh g., krapenn b., tarroz g., krec'h g., krec'henn b., grav b., gwenodenn b., gwenojenn b., ravent g., minotenn b., andenn b., gardenn g., istreved b., estreved b., arroudenn b., rañved g.

Stiege b. (-,-n) : **1.** skalier g., diri g., skeul b. ; **2.** ugentad g. ; **3.** kased g., kasedad g., karched g., karchedad g., karchedig g. ; *eine Stiege Äpfel,* ur c'harchedad avaloù g., ur c'hasedad avaloù g.

Stiegenhaus n. (-es,-häuser) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] log ar skalieroù b., toull an diri g.

Stieglitz g. (-es,-e) : [loen.] pabor g. [*liester* pabored], kanaber g. [*liester* kanabered], pabor kanaber g., evnig kanaber g.

Stiel g. (-s,-e) : **1.** fust g., troad g., treujenn b., trojenn b., truñs g. ; *Besenstiel,* treujenn skubellenn b., treujenn valaenn b., troad skubellenn g. ; *einen Stiel an einen Besen setzen, einen Besen mit einem Stiel versehen,* troadañ ur skubellen, lakaat un dreujenn d'ur skubellenn, fustañ ur valaenn ; *einen neuen Stiel an einen Besen anbringen,* adtroadañ ur skubellen, adfustañ ur valaenn ; *den Stiel eines Besens abnehmen,* didroadañ (distroadañ, difustañ) ur skubellenn ; *der Stiel des Besens geht ab,* distroadañ a ra ar skubellenn ; *Aufstecken eines Stiels auf einen Besen, Anbringen eines Stiels an einen Besen,* troadadur ur skubellenn g. ; *mit einem Stiel versehen sein,* bezañ troadek, bezañ fustet, bezañ lostek ; *mit einem kurzen Stiel versehen sein,* bezañ troadet berr ; *mit einem langen Stiel versehen sein,* bezañ troadet hir ; *Keil zum Verkeilen eines Stiels,* klukenn b. ; *der Stiel eines Schlägels,* troad ur mailh g. ; *Trichterstiel,* gar ar founilh b. ; *der Stiel einer Pfanne,* dorn ur billig g., lost ur billig g. ; **2.** [louza.] garenn b., gar b., taolpenn g., koloenn b., plouzenn b., korzenn b., korz str., gwalenn b. ; *einen Stiel hervortreiben,* gwalennañ, gwalenniñ, korzennañ, bazhouliñ, garzhenniñ ; *Mangoldstiel,* korzenn veotez b. ; *Kirschstiel,* lostig kerez g. ; *Pilzstiel,* troad un tog-touseg g. ; **3.** *der Stiel eines Glases,* garenn ur werenn b., troad ur werenn g. ; *den Stiel eines Glases brechen,* didroadañ ur werenn ; *Glas mit gebrochenem Stiel,* gwerenn didroadet b. ; **4.** *mit Stumpf und Stiel ausrotten,* diwriziennañ ha distrujañ (Gregor), kas da get (da netra, war netra, da vann, da neuz), diouennañ, dinodiñ, heskiñ, harluañ a-douez an dud, harluañ a-vetoù an dud, lemel, terriñ ; **5.** [ardamezourieh] *mit Stiel ohne Wurzel,* bouedek.

Stielansatz g. (-es,-ansätze) : [louza.] lost g. ; *von den grünen Bohnen die Spitze und den Stielansatz abschneiden,* divegañ ha dilostañ fav-munut.

Stielaugen ls. : daoulagad dispourbellek (Gregor) ls., daoulagad dislontret ls., daoulagad divarc'het ls., daoulagad kaouenn ls., daoulagad evel pentonioù ls., daoulagad glesker ls., daoulagad

brennig ls., daoulagad voulek ls., daoulagad brasbourbell lies ; [tro-lavar] *Stielaugen machen, Stielaugen kriegen,* dispourbellañ e zaoulagad, diskolpañ e zaoulagad, diskalfañ e zaoulagad, dislontrañ e zaoulagad, difoupañ e zaoulagad, dipoupañ e zaoulagad, disgwennañ e zaoulagad, dislonkañ e zaoulagad en e benn, divarc'hañ e zaoulagad, astenn e zaoulagad, disloagal e zaoulagad, dispourbellañ, bezañ balc'h e lagad ; *dort wirst du Stielaugen machen,* eno az po peadra da luc'hañ.

Stielblatt n. (-s,-blätter) : [louza.] delienn lostek b.

Stielbrille b. (-,-n) : pevar lagad troadek ls., lunedenn droadek b., lunedennig b., lunedoù-dorn ls.

Stielbürste b. (-,-n) : koter g., broust lostek g., barr troadek g., palouer lostek g., skubellig b.

Stieleiche b. (–,-n) : [louza.] derv-garzh str., dervenn-c'harzh b.

stielen V.k.e. (hat gestielt) : troadañ, lakaat un dreujenn da, fustañ.

Stielglas n. (-es,-gläser) : **1.** pevar lagad troadek ls., lunedenn droadek b., lunedennig b., lunedoù-dorn ls. ; **2.** gwerenn sich b., [dre fent] kalir g.

Stielkamm g. (-s,-kämme) : krib troadek b.

Stielkotelett n. (-es/-s,-s/-e) : [kegin.] kostezenn dizolo b.

Stiellaterne b. (-,-n) : letern troadek g.

stiellos ag. : didroad ; *stiellos sein,* bezañ didroad.

Stielmacher g. (-s,-) : troader g.

Stielmangold g. (-s,-e) : [louza., kegin.] beotez str., bluit g., kaol-beotez str.

Stielpfanne b. (-,-n) : palarenn b., paelon-lostek b., pillig-lostek b., darbod g.

Stier g. (-s,-e) : **1.** [loen.] tarv g. [*liester* terv, tirvi], kole g. [*liester* koleoù], kole-tarv g. [*liester* koleoù-tarv], P. par bounter g. ; *Zuchtstier,* tarv gouenner g., tarv oriner g. ; *rasender Stier,* tarv fuloret g., tarv feulzet g., tarv pennfollet g. ; *der Stier stürmte gegen das Pferd an,* an tarv a beusas war ar marc'h ; *die Kraft ist charakteristisch für den Stier,* an nerzh a zo doare an tarv, an nerzh a zo perzh arouezius (arouezus) an tarv, a ouenn eo d'an tirvi bezañ kreñv, lod an tirvi eo bezañ kreñv ; *das Brüllen eines Stiers,* P. korn-boud un tarv g. ; *dieser Stier eignet sich bestens für die Fortpflanzung, dieser Stier eignet sich bestens zum Zuchttier,* an tarv-se a zo mat-kenañ da ouennañ ; [arz] *Stier mit Menschenkopf,* tarv penn-den g. ; [korrida] *gegen den Stier kämpfen,* tarva ; **2.** *junger Stier, Jungstier,* kole g. [*liester* koleoù] ; [mojenn.] *der bunte Jungstier, der gefleckte Jungstier,* ar c'hole brizh g. ; **3.** [stered.] *der Stier, das Sternbild Stier,* steredeg an Tarv b. ; **4.** [astrologiezh] *das Tierkreiszeichen Stier,* azon an Tarv g. ; **5.** [dre skeud.] *wütend wie ein Stier,* fumet naet, fum gantañ, divarc'het, kounnaret ruz, diboellet gant ar gounnar, gouez-pakret ; *den Stier bei den Hörnern fassen,* kemer an ejen dre e gerniel ha reiñ lamm-chouk-e-benn dezhañ, mont dezhi a-daol-dak, mont dizamant dezhi, mont dezhi hep damant, na chom da chipotal, dic'hastañ (peurgas) udb, skarat ar gudenn, reiñ lamm d'ar gudenn, reiñ un disentez d'ur gudenn, na vezañ seizhdaleetoc'h gant ur gudenn bennak, na vezañ daleetoc'h evit renkañ ur gudenn.

stier ag. : skoelf, sonn, start, difiñv, diflach, difich, dilusk ; *stierer Blick,* daoulagad sonn ls.

stieren[1] V.gw. (hat gestiert) : [daoulagad] chom sonn, chom difiñv, chom par, chom diflach.

stieren[2] V.gw. (hat gestiert) : [buoc'h] hemolc'hiñ, tarva, bezañ dirik, goulenn kole, kolea, bezañ e c'hoant tarv, bezañ e reuz kole, bezañ e c'hoant kole, dirigezh, bezañ diriget ; *die Kuh stiert,* hemolc'hiñ a ra ar vuoc'h, tarva a ra ar vuoc'h, dirik emañ ar vuoc'h, goulenn a ra ar vuoc'h kole, kolea a ra ar vuoc'h, emañ ar vuoc'h e c'hoant tarv, emañ ar vuoc'h e reuz kole, emañ ar vuoc'h e c'hoant kole, c'hoant tarv a zo gant ar vuoc'h, ar vuoc'h a zo c'hoant tarv enni, ar vuoc'h a zo friantiz enni, ar vuoc'h a zo gwentl tarv enni, tarv-gwentl a zo war ar vuoc'h, dirigezh a ra ar vuoc'h, diriget eo ar vuoc'h, hemolc'h emañ ar vuoc'h, en hemolc'h emañ ar vuoc'h, goulenn tarv a zo gant ar vuoc'h, gwigour a zo gant ar vuoc'h ; *die Kuh hat gestiert,* ar vuoc'h he deus bet tarv.

Stierfechter g. (-s,-) : toreador g. [*liester* toreadored], torero g. [*liester* toreroed].

Stierfell n. (-s,-e) : tarvken g.

Stiergefecht n. (-s,-e) : emgann-tirvi b., korrida g., abadenn gorrida b.

Stiergehörn n. (-s,-e) : kerniel an tarv ls. ; [ardamezouriezh] *Stiergehörn mit Grind,* bann tarv g.

Stierhals g. (-es,-hälse) : gouzoug tarv g.

Stierhaut b. (-,-häute) : tarvken g.

stierig ag. : [buoc'h] diriget, dirik, e c'hoant tarv, e reuz kole, e c'hoant kole, c'hoant tarv ganti, c'hoant tarv enni, friantiz enni, gwentl tarv enni, tarv-gwentl warni, hemolc'h, en hemolc'h, goulenn tarv ganti, gwigour ganti ; *die Kuh ist stierig,* hemolc'hiñ a ra ar vuoc'h, tarva a ra ar vuoc'h, dirik emañ ar vuoc'h, goulenn a ra ar vuoc'h kole, kolea a ra ar vuoc'h, emañ ar vuoc'h e c'hoant tarv, emañ ar vuoc'h e reuz kole, emañ ar vuoc'h e c'hoant kole, c'hoant tarv a zo gant ar vuoc'h, ar vuoc'h a zo c'hoant tarv enni, ar vuoc'h a zo friantiz enni, ar vuoc'h a zo gwentl tarv enni, tarv-gwentl a zo war ar vuoc'h, dirigezh a ra ar vuoc'h, diriget eo ar vuoc'h, hemolc'h emañ ar vuoc'h, en hemolc'h emañ ar vuoc'h, goulenn tarv a zo gant ar vuoc'h, gwigour a zo gant ar vuoc'h.

Stierkalb n. (-s,-kälber) : [loen.] kole g. [*liester* koleoù].

Stierkampf g. (-s,-kämpfe) : emgann-tirvi g., korrida b., abadenn gorrida b.

Stierkampfarena b. (-,-arenen) : aren g.

Stierkämpfer g. (-s,-) : toreador g. [*liester* toreadored], torero g. [*liester* toreroed].

Stierkämpferin b. (-,-nen) : toreadorez b.

stierköpfig ag. : dibleg, amjestr, treuz, pennek, kilpennek, aheurtet, start, tev e voned, kalet a benn, kalet e benn, penn kalet, klopennek, kuladus, beuz, eus Kerbennek, ur marc'h-mul a zen anezhañ, pennek evel ur marc'h-koad, pennek evel ur mul, diaes ober outañ.

Stierlauf g. (-s,-läufe) : redadeg tirvi b.

Stiermensch g. (-en,-en) : [mojenn.] den-tarv g.

Stiernacken g. (-s,-) : gouzoug tarv g.

stiernackig ag. : ur gouzoug tarv dezhañ.

Stieropfer n. (-s,-) : [relij.] aberzh tirvi g., aberzh un tarv g.

Stifneck®-Kragen g. (-s,-) : [mezeg.] minerv g., steudell c'houzoug b.

Stift[1] g. (-s,-e) : **1.** ibil g., gwiber g., steudenn b., broch g., broud g., tach g., tarval g., filenn b. ; *mit Stiften befestigen,* stagañ gant gwiberoù, gennañ, klaviañ gant ibilioù, ibiliañ, steudennañ ; *Grammophonstift,* spilhenn ar sonskriver b. ; *Lippenstift,* bazhig ruz-muzelloù b. ; *Stiftzahn,* dant faos g., dant lakaet g., dant ibiliet g., dant war ibil g. ; *herausragender Stift eines Steckers,* sankell ur c'hi g., sankell ur stokell dredan b. ; **2.** kreion g., broud-skrivañ g. ; *mechanischer Stift,* doug-min g., kriteriom® g. ; **3.** [dre skeud.] deskard g., deskad g., paotr-micher g., mous g.

Stift[2] n. (-s,-e) : **1.** bod g., oaled b., kreizenn b. ; **2.** leandi g., chabistr g., kouent b., kloerdi g. ; *jemanden aus dem Stift entlassen,* digouentiñ u.b. ; *in ein Stift schicken, in ein Stift sperren, in ein Stift stecken,* kloastrañ, kouentiñ ; **3.** minic'hi b./g. ; **4.** skol b., diazezadur b., ensavadur g.

stiften V.k.e. (hat gestiftet) : **1.** degas, ober, c'hwezhañ, plantañ, teuler, hadañ, fennañ, fichañ ; *Frieden stiften,* degas (lakaat) peoc'h, lakaat ar peoc'h da vleuniañ, hadañ peoc'h, fennañ peoc'h ; *Gutes stiften,* ober vad, fennañ e vadelezh ; *Verwirrung stiften, Unruhe stiften,* teuler troublien, fennañ troublien ; *versucht nicht, bei uns Unruhe und Verwirrung zu stiften,* na zeuit ket da deurel troublien en hon touez ; *Händel stiften,* degas tabut (trouz, glazentez), sevel tabut, lakaat tabut da sevel, plantañ reuz, plantañ freuz, plantañ

freuz ha reuz, hadañ freuz, c'hoari e gi, lakaat disrann etre an dud, c'hwezhañ war an tan, c'hwezhañ an tan etre tud 'zo, c'hwezhañ trouz etre tud 'zo, fichañ reuz, fichañ trouz ha kasoni e-touez an dud, lakaat trouz e-mesk an dud, fichañ trouz, c'hwezhañ trouz, lakaat droug etre an dud, lakaat drougiezh etre an dud, lakaat droukrañs etre an dud ; *überall stiftet er nur Zwietracht,* n'eo mat nemet da blantañ freuz ha reuz, hennezh a lakafe ar mein d'en em zebriñ gant e emzalc'h disrannus.
2. donezoniñ, profañ.
3. diazezañ, krouiñ, savadenniñ, savelañ.
4. P. *stiften gehen,* tec'hout, sachañ al lêr (ar revr) gant an-unan (*e lêr, e revr gantañ / he lêr, he revr ganti h.a.*), achap, delammat, gounit a veg botez, ober gardenn, gallout kaout hed e c'har, kemer hed e c'har, gallout kaout hed e votez, sachañ ar c'haravelloù gant an-unan (*e garavelloù gantañ, he c'haravelloù ganti h.a.*), c'hoari a veg troad, skubañ ar ouinell, mont d'e dreid, mont er gas, mont e chil, kerzhet e chil, trasañ e chil, skarañ douar, skarañ mibin, harpañ ar vanell.
Stifter g. (-s,-) : **1.** diazezer g., krouer g., savadenner g. ; **2.** donezoner g., madoberour g., profour g., roer g. ; **3.** *Friedensstifter,* peoc'hier g., peoc'haer g., hader peoc'h g. ; *Unruhestifter,* hader drailh g., atizer g., atahiner g., hegazer g., chigarder g., kabaduilher g., heskiner g., tager g., kabaler g., irienner g., toull reuz g., mesker g., dispac'her g., dismantr-spered g., fich-trubuilh g., paotr an drailh g., ficher freuz g., ficher trubuilh g., planter reuz g., fourgaser g., c'hwezher-tan g., fri-butun g., toull-freuz g., dizurzhier g.
Stifterin b. (-,-nen) : **1.** diazezerez b., krouerez b. ; **2.** donezonerez b., madoberourez b., profourez b. ; **3.** *Friedensstifterin*, peoc'hierez b., peoc'haerez b., haderez peoc'h b. ; *Unruhestifterin*, atizerez b., atahinerez b., hegazerez b., chigarderez b., kabaduilherez b., heskinerez b., tagerez b., kabalerez b., iriennerez b., toull reuz a blac'h b., meskerez b., dispac'herez b., dismantr-spered a blac'h b., fich-trubuilh a blac'h b, plac'h an drailh g., c'hwezherez-tan b., fri-butun a blac'h b., toull-freuz a blac'h b., ficherez freuz b., planterez reuz b., dizurzhierez b.
Stiftler g. (-s,-) : kloareg g., kloer g.
Stiftsamt n. (-s,-ämter) : [relij.] chaloniezh b., beliezh ur chabistr b.
Stiftsbibliothek b. (-,-en) : levraoueg ar manati b., levraoueg ar gouent b.
Stiftsdame b. (-,-n) **/ Stiftsfrau** b. (-,-en) : [relij.] chaloniez b.
Stiftshauptmann g. (-s,-männer) : [istor] vidam g.
Stiftsherr g. (-n,-en) : [relij.] chaloni g.
Stiftskirche b. (-,-n) : [relij.] iliz-chabistr b.
Stiftspfründe b. (-) : [relij.] chaloniezh b.
Stiftsverwalter g. (-s,-) : [istor] vidam g.
Stiftung b. (-,-en) : **1.** donezon g., donezonad g., donezonadur g., profadenn b., roidigezh b., roadenn b., roadur g. ; **2.** krouidigezh b., diazezidigezh b. ; **3.** diazezadur b., ensavadur g., bonged g. ; *Stiftung für das sorbische Volk,* bonged evit ar bobl sorab g., diazezadur evit ar bobl sorab g.
Stiftzahn g. (-s,-zähne) : dant faos g., dant lakaet g., dant ibiliet g., dant war ibil g.
Stigma n. (-s, Stigmen / Stigmata) : **1.** merk g., kleizenn g. ; **2.** [loen./louza.] stigmat g. ; **3.** [relij.] gouli g., merk g. ; *die Stigmata des heiligen Franziskus von Assisi,* goulioù sant Frañzez Is. ; **4.** [istor an Henamzer] merk graet war korf ar sklaved gant an houarn ruz g.
Stigmatisation b. (-) : **1.** [relij.] donedigezh war-wel merkoù ar Basion war korf ur c'hristen b. ; **2.** [istor an Henamzer] merkerezh korf ar sklaved gant an houarn ruz g.
stigmatisieren V.k.e. (hat stigmatisiert) : gourtamall, lakaat war bedenn ar Sul, lakaat an hu war, teurel ar bec'h war.
Stigmatisierung b. (-,-en) : gourtamalladur g., karezadur g., ostrakelezh b., gwallziforc'h g., gwallziforc'hidigezh b., droukziforc'hidigezh b., droukziforc'h g., disparzh g.
stigmatisch ag. : **1.** [optik] stiek ; **2.** [louza.] stigmatek.
Stigmatismus g. (-) : [optik] stiegezh b.
Stil g. (-s,-e) : **1.** stil g., doare g., neuz b., stumm g., lec'h-dorn g., ratre b. ; *man erkennt hier seinen Stil,* anaout a reer lec'h e zorn (e lec'h-dorn), anaout a reer roud e zorn, se 'zo tre doare an den, an dra-mañ a zo diouzh e ratre, emañ roud e zorn warni ; *seinen Stil verfeinern, seinen Stil ausfeilen,* glanaat e stil ; *seinen Stil straffen, seinen Stil verknappen,* krennañ e stil, krennaat e stil ; *im alten Stil,* a c'hizh kozh, er c'hiz kozh, evel (diouzh) an henvoaz, hervez al lidoù ; **2.** [lenn.] stil g., tro-bluenn b., doare-skrivañ g., stumm-skrivañ g. ; *farbiger Stil,* doare-skrivañ livus g. ; *holpriger Stil,* stil skoasellek g. ; *aufgeblasener Stil, hochtrabender Stil, schwülstiger Stil, pompöser Stil, bombastischer Stil, gesuchter Stil,* stil c'hwezet g., stil stambouc'het g., stil pompoulik g. ; *gekünstelter Stil, gestelzter Stil, steifer Stil,* stil ampezet g., stil reut g. ; *gehobener Stil,* stil uhel g. ; *er schreibt einen steifen, gekünstelten Stil,* ampezañ a ra e stil ; *nachlässiger Stil,* stil laosk g. ; *journalistischer Stil,* stil kazetennel g. ; *narrativer Stil,* doare danevellañ g. ; **2.** [tud] *Lebensstil,* stil bevañ g., bividigezh b., bevidigezh b., buhezegezh b., emzalc'h g., mod bevañ g., doare da ren e vuhez g. ; *Stil haben,* kaout neuz, kaout tres ; *er hat Stil,* un dalc'h mat a zo warnañ, stad a zo ennañ, un den a droc'h eo, brav eo e dreuz, ur paotr lipet eo, neuz vat a zo ennañ, un arvez brav a zen eo, hennezh a zo un den a neuz, hennezh a zo ur poñsin ; **3.** [tisav.] *senkrechter Stil, geradliniger Stil, [saozneg : perpendicular Style, rectilinear Style]* goteg a-darzh g. ; **4.** *in großem Stil, im großen Stil,* **a)** a-steud, a-steioù, a-leizh, a-vordilh, a-zruilh, a-zruilhad, a-zruilhoù, a-largentez, a-flav, a-vern, a-vernioù, a-verniadoù, a-vil-vern, a-bezhiadoù, puilh, a-builh, a-fonn, fonnus, diouzh an druilh, a-druilhadoù, a-zruilhadoù, a-dolpad, a-gerzh, a-niver, a-vac'h, a-yoc'h, forzh pegement, na pegement, diouzh sour, a-vras ; **b)** gant kalz a fouge, gant digoroù kaer, gant pompad, a-stroñs, a-stok, gant sked, gant lid bras, war an ton bras, gant kalz a zidampar, gant kalz a zistalac'h, gant kalz a zigoradur, gant kalz a zigorded, gant kalz a zigoroù, gant foet bras, war ton ar c'hrampouezh gwinizh, graet gant un drein vras, gant modoù bras, gant modoù randonus.
Stilart b. (-,-en) : doare g., stumm g., tro-bluenn b., doare-skrivañ g., stumm-skrivañ g., stil g., lec'h-dorn g., ratre b.
Stilblatt n. (-s,-blätter) : [stlenn.] follenn stil b.
Stilblüte b. (-,-n) : P. louaderezh g., bourd g., glepaj g., sotoni b.
Stilblütensammlung b. (-,-en) : dastumad glepajoù g., sotoniaoueg b., bourdaoueg b.
Stilebene b. (-,-n) : live yezh g.
stilecht ag. : stilek, diouzh ar stil.
Stilelement n. (-s,-e) : elfenn stil b. ; *der Rückgriff auf Stilelemente der Gotik,* arveradur elfennoù eus an arz gotek g.
Stilett n. (-s,-e) : [arm] goustilh g.
Stilfigur b. (-,-en) : [yezh.] lunienn stil b.
Stilforscher g. (-s,-) : stilelour g.
Stilgebung b. (-) : stilekadur g., stilekaat g.
stilgerecht ag. : stilek, diouzh ar stil.
stilisieren V.k.e. (hat stilisiert) : stilekaat, linennekaat.
stilisiert ag. : stilekaet.
Stilisierung b. (-,-en) : **1.** stilekadur g., stilekaat g., linennekadur g. ; **2.** skeudennadur stilekaet g.
Stilist g. (-en,-en) : stilour g.
Stilistin b. (-,-nen) : stilourez b.
Stilistik b. (-) : stilelouriezh b., stilistik g.

stilistisch ag. : stilegel ; *stilistische Arbeit,* labour war ar stil ; *stilistisch überarbeiten,* stilekaat, linennekaat ; *stilistische Ausweichmanöver,* diarbennoù prezeg ls.
Stilkunde b. (-) : stilelouriezh b., stilistik g.
still ag. : **1.** diflach, difiñv, difich, dilusk, sioul, peoc'hleun, peoc'hus, trankil, habask, mik ; *die Uhr steht still,* an eurier a zo chomet a-sav (ne ya ket mui en-dro), sac'het eo an eurier ; *still sitzen,* chom sioul en e azez, chom difiñv en e azez (en e goazez, war e goazez) ; *stille Jahreszeit,* marvamzer g., mare-bloaz dilabour g., mare an dilabour g. ; *stilles Wetter,* amzer sioul b. ; *ein stilles Leben,* ur vuhez didrouz (sioul, peoc'hus, habask) b. ; [douaroniezh] *Stiller Ozean,* Meurvor Habask g., Mor-Habask g. ; *man legte die Fabrik still,* serret e voe al labouradeg ; *stilles Wasser,* dour marv (chag, gwern, sac'h, poull, sioul, lor, eoget) g., dour-skoilh g. ; *stille Wasser gründen tief,* e-lec'h ma vez an dour ar sioulañ e vez an donañ - el lec'h ma vez sioulañ an dour e vez donañ an eien - diwar dour-red droug ebet, diwar dour-skoilh droug d'an holl - ar gwazhioù donañ a ra an nebeutañ a drouz - [dre eilpenn-ster e brezhoneg] hennezh a zo sioul evel ur sac'had minaouedoù - disfiziout ouzh souchet o sońjal e ve kousket ; *halt still,* lez da geflusk, chom peoc'h, en em zalc'h e peoc'h, chom trankil, diwall na zifretfes, evesha a zifretañ.
2. sioul, didrouz, dison g., disafar, dinoaz, fur, parfet, pozet, reizh, habask, mik, mut, digomz, dilavar, bouzar ; *stilles Kind,* bugel fur g., bugel pozet g., bugel parfet g., bugel mik g. ; *still sein (still schweigen),* bezañ sioul, tevel ; *sei still !* tav ! chom peoc'h ! chom sioul ! lez da c'hlabouz ! lez da storlok ! ; *seid mal still !* tavit ! tavit ho kenoù ! tavit a-grenn ! tavit ho klakenn ! serrit ho kenoù ! astalit ho lañchenn ! chik ! grik ! grik ebet ken ! peoc'h ! roit peoc'h ! mik ! kuzulig ! chomit peoc'h ! lezit ho strak ! lezit ho storlok ! lezit ho fourgas ! tavit ho kenoù ! tavit ho klakenn ! list ho trouz ! war-bouez, mar plij ! peoc'h d'am fenn ! tav d'am fenn ! na rit ket a drouz ! ; *kannst du endlich nicht still sein !* ro peoc'h a-barzh ar fin ! chom a ri en habaskter diwar ar mare ! didrouz da'm fenn a-barzh ar fin ! ; *bleib still !* chom peoc'h ! chom brav ! chom reizh ! chik ! grik ! mik ! tav ! peoc'h ! ; *sei still und iss !* ro peoc'h ha debr da voued ! ; *kannst du nicht still bleiben ?!* ne serri ket da c'henoù ?! ; *still vor sich hin leiden,* gouzañv diglemm, gouzañv habask e boanioù ; *still beten,* pediñ a galon / ober an orezon (ar bedenn) a galon (Gregor) ; *stiller Schmerz,* poan dalc'het kuzh b., poan gouzañvet hep diskouez anezhi b. ; *stiller Vorbehalt,* beskebiñ g. ; *im Stillen,* **a)** hep trouz, didrouz, hep rannañ grik ; **b)** P. dre laer, dre guzh, dre souch ha didrouz, hep ma ouzer, hep gouzout dare da zen, en dic'houzout d'an holl ; *still und leise,* hep archer nag urcher, sioul-sibouroun, sioul-riboulenn evel ul laer, sioul evel ul logodenn, didrouz-kaer, hep ober brud, hep ma ouzer, e skoach, e koach, dre goach, dre laer, a-laer, dre laerezh, dre guzh, a-guzh, a-guzh-kaer, a-zindan-kuzh, dindan guzh, e kuzh, dre fil, dre skrap, diwar skrab, a-skrab, a-gildorn, dre zan dorn, dre zindan, hep gouzout da zen, hep gouzout da nikun, e kuzul, e kuzulig, a-sil, a-silik, a-sil-kaer, hep reiñ anaoudegezh, en amc'houloù (Gregor), kuzh-ha-muz, kuzhmuz, a-dakot, a-davik, dre souch ha sioul, war e souch, P. sioul-ha-sioul, choucha-moucha ; *etwas still und leise tun,* ober udb e kuzul, ober udb dre laer, mont dre laer d'udb, ober udb a-davik, ober udb a-dakot, ober udb dre souch ha sioul, ober udb dindan guzh ; *die Leute verhalten sich still und ruhig,* sioul eo an dud ; *hier ist es still und ruhig,* amañ eo sioul an traoù ; *stiller Ort,* lec'h sioul g., lec'h bouzar g. ; *stille Messe,* oferenn blaen b. (Gregor), oferenn war blaen b. ; *stille Liebe,* karantez dalc'het kuzh b., karantez chomet diziskouez b. ; *stille Übereinkunft,* emglev hep meneg ebet g., emglev dre guzh g., emglev hep test na skrid g., emglev tavel g. ; *halt still, sonst kriegt du eins !* chom trankil, e-giz-all e paki ! gra diouzh chom sioul, a-hend-all e paki ! diwall na zifretfes, peotramant e paki ! evesha a zifretañ, e-giz-all e paki ! ro peoc'h pe ez in dit ! ; [kenw.] *stiller Teilhaber,* pourchaser arc'hant g. ; *stille Reserven, stille Rücklagen,* miradoù amguzh ls.
stillbeglückt ag. : eürus dre guzh, eürus hep diskouez bezañ, eürus dre zindan, eürus en un doare didrouz.
Stille b. (-) : sioulder g., sioulded b., sioul g., didrouz g., muderezh g., kalmijenn b., dison g., sioulañs b., peoc'h g., kalm g., disafar g., habaskter g., habaskted b. ; *in aller Stille,* didrouz, hep trouz, sioul-sibouroun, sioul-ser, sioul evel ul logodenn, a bazioù kazh, a bazoù kazh, didrouz evel un naer, evel ar c'hazh war an erc'h, sioul-riboulenn evel ul laer, a-dakot, a-davik, plarik, kempennik, dre guzh, dre souch ha sioul, war e souch ; *klösterliche Stille,* sioulder kloastrel g. ; *die Stille der Nacht,* sioulded an noz b. ; *Meeresstille,* mor plaen (dous, sioul, kalm-gwenn, kalm-chok, kalm-mik, kalm-chouk, habask, diroufenn, kompez, flour) g., kalmijenn b., kalm-chok g. ; [dre skeud.] *eine Oase der Stille,* un oaziz a beoc'h g. ; *unheimliche Stille, gespenstische Stille,* sioulder bec'hius g., sioulder mac'hus g., sioulder ar bez g. ; *bedrückende Stille tritt ein,* aet an teodoù d'ar foar, miget eo an holl, an holl a chom mut, an holl a zigomz, chom a ra mik an dud, sioul e teu da vezañ, ne vez klevet na grik na mik e-pad ur pennadig ; *die Stille durchbrechen,* terriñ ar sioulder, disioulaat an didrouz ; *in diesem Zimmer werden Sie die Stille genießen können,* er gambr-mañ e vo didrouz deoc'h, er gambr-mañ e kavot ar sioul.
Stillehre b. (-) : prezegouriezh b., helavarouriezh b., retorik g., helavaroniezh b., dareulerezh g.
stillen V.k.e. (hat gestillt) : **1.** terriñ, distanañ, sioulaat, habaskaat, gwalc'hañ, tevel ; *seinen Durst stillen,* terriñ e sec'hed, distanañ e c'hourlañchenn, distanañ e sec'hed, dispelc'hiñ e sec'hed, tevel e sec'hed, souplaat e sec'hed, divalbiñ e gorzailhenn, dourañ e gorzailhenn, evañ sec'hek ; *den Durst stillen,* disec'hediñ, terriñ ar sec'hed, lakaat terriñ ar sec'hed, tevel ar sec'hed, distanañ ar sec'hed, dispelc'hiñ ar sec'hed, divalbiñ ar sec'hed ; *seinen Hunger stillen,* terriñ e naon, terriñ e ilboued, en em walc'hañ, gwalc'hañ e naon, terriñ e anken, P. klakañ un tamm ; *den Hunger stillen,* terriñ an naon, terriñ an ilboued, lakaat terriñ an naon, gwalc'hañ, dic'hoantañ, tevel an naon, reiñ ar gwalc'h a voued, dinaoniañ, bouneac'hiñ ; *Sie haben unseren Hunger gestillt,* torret hoc'h eus hon naon deomp, dinaoniet hoc'h eus ac'hanomp, ratouzet hoc'h eus ac'hanomp, bouneac'het hoc'h eus ac'hanomp, dic'hoantet hoc'h eus ac'hanomp, gwalc'het hoc'h eus ac'hanomp ; *nachdem er seinen Hunger gestillt hatte,* pa voe digarezet e naon, pa voe leizh, pa voe torret e anken dezhañ ; *seinen Hunger notdürftig stillen,* dallañ e naon ; *den Schmerz stillen,* terriñ (distanañ, sioulaat, maoutañ) ar boan ; **2.** herzel, stankañ ; *das Blut stillen,* herzel an diwad / herzel ouzh an diwadañ (Gregor), herzel ouzh ar gwad a strinkañ, stankañ ar gwad, stankañ ouzh ar gwad ; **3.** magañ, reiñ chutig da, reiñ chug da, reiñ bronn da, reiñ he c'halon da, reiñ da zenañ da, reiñ ur banne bronn da, bronnañ, lakaat war ar vronn, laeshaat, laezhañ ; *einen Säugling stillen,* reiñ chutig d'ur bugel, reiñ da zenañ d'ur babig, magañ ur bugel bihan, reiñ bronn d'ur vagadenn, reiñ ur banne bronn d'ur vagadenn, reiñ bronn d'ur bugel, reiñ he c'halon d'ur bugel, laezhañ (laeshaat) ur bugel, lakaat ur bugel war ar vronn, bronnañ ur bugel (Gregor), reiñ chug d'ur vagadenn, chugal ur vagadenn, chugiñ ur vagadenn, P. reiñ boubou, reiñ bouig ; *der Säugling wird sechs Mal am Tag gestillt,* roet e vez bronn c'hwec'h gwech an devezh d'ar vagadenn ; *gestillt werden,* denañ e vamm ; *die Mutter konnte nicht stillen,* ne oa ket ar vamm evit magañ ; *eine stillende Mutter,* ur vamm o vagañ ; *stillendes Weibchen,* parez o vagañ b. ; *Leibchen für stillende Mütter, Mieder für stillende Mütter,* korfenn-laezh b. ; **4.** *sein Bedürfnis stillen,* tapout e c'hoant, terriñ e c'hoant, en em walc'hañ.
Stillen n. (-s) : **1.** bastadur g., gwalc'h g., gwalc'hadur g., gwalc'hañ g. ; **2.** [magadenn] bronnañ g., bronnadur g., chugal g., chugiñ g., chutellad b., laezhadur g., laezhañ g., chugadenn b., frapad denañ g., frapad bronn g., banne bronn g., denadenn b. ; *der*

Säugling wird durch Stillen ernährt, emañ ar vagadenn war ar vronn, emañ ar vagadenn ouzh ar vronn ; *das Stillen,* ar bronnañ bugale g., an denañ g. ; *es ist Zeit zum Stillen,* deuet eo mare an denañ.
stillgestanden ! estl. : **1.** chik ! grik ! peoc'h ! ; **2.** [lu] war evezh, sonn !
Stillhalteabkommen n. (-s,-) : goursez g.
Stillhalten n. (-s) : arsav g., harp g., ehan g., paouez g.
Stillhütchen n. (-s,-) : [mezeg.] denell b. [*liester* denelloù].
Stillleben n. (-s,-) : [arz] divuhezenn b., anvevenn b., habaskaenn b.
stilllegen V.k.e. (hat stillgelegt) : serriñ, ehanañ, dizamkanañ ; *stillgelegter Steinbruch,* mengleuz nac'het b., mengleuz dilezet b. ; *stillgelegte Fabrik,* greanti dizamkan g.
Stilllegung b. (-,-en) : serridigezh b., paouezidigezh b., dizamkanañ g. ; *Stilllegung einer Kernkraftanlage,* serridigezh ur greizenn nukleel b.
stillliegen V.gw. (lag still / hat stillgelegen) : bezañ serret ; *die Fabrik lag still,* serret e oa al labouradeg.
Stillmesse b. (–,-n) : [relij.] oferenn war blaen b., oferenn blaen b.
stillos ag. : peñver, dic'houst, flak, digar, euver, panenn.
stillschweigen V.gw. rannadus (schwieg still / hat stillgeschwiegen) : tevel, reiñ peoc'h.
Stillschweigen n. (-s) : tav g., sioulder g., tavadenn b. ; *Stillschweigen bewahren,* chom mut, digomz, chom war-dav, tevel e c'henoù, na rannañ grik, chom dilavar, delc'her war e deod, derc'hel war e latenn, chom mik, delc'her udb er genoù, reiñ peoc'h, chom peoc'h ; *etwas unter (mit) Stillschweigen übergehen,* chom hep menegiñ udb., tevel udb., tevel war udb., ober an tav war udb.
stillschweigend ag. : sioul, didrouz, digomz, dilavar, tavel, mut, diskriv ; *stillschweigendes Einverständnis, stillschweigende Zustimmung,* emglev tavel g., asant hep meneg ebet g., asant hep test na skrid g., asant tavel g., asant diskriv g. ; *stillschweigende Verlängerung,* astalvoudekadur tavel g.
Adv. : a-dav ; *einen Vertrag stillschweigend verlängern, einen Vertrag stillschweigend weiterführen,* reneveziñ ur gevrat dre astalvoudekadur tavel ; *er ging stillschweigend davon,* ne oa ket chomet eno da c'horiñ vioù, ne oa ket chomet eno da lavaret aiou nag ha dal, ne oa ket padet eno, ne oa ket chomet eno da sorenniñ war al lec'h, ne oa ket chomet eno da zigeriñ e c'henoù, ne oa ket chomet da c'hortoz e gement all ; *stillschweigend einschließen,* dindanveizañ.
stillsitzen V.gw. (saß still / hat stillgesessen) : chom sioul en e azez, chom difiñv en e azez (en e goazez, war e goazez).
Stillstand g. (-s) : **1.** chag g., chagadur g., sac'h g., sac'hadur g., paouezidigezh b., span g., ehan g., arsav g. ; *den Krankheitsverlauf zum Stillstand bringen,* terriñ nerzh ar c'hleñved ; *Stillstand bedeutet Rückschritt,* chom hep mont war-raok a zo dont a-dreñv ; **2.** [dre skeud.] morgousk g., dilañs g. ; **3.** [mor] *Stillstand der Gezeitenströmung bei Hochwasser, Stillstand der Gezeitenströmung bei Flut,* gourlen g., gourlanv g., uhelvor g., mor uhel g., barr ar mor g. ; *Stillstand der Gezeitenströmung bei Niedrigwasser, Stillstand der Gezeitenströmung bei Ebbe,* daere g., izelvor g., mor izel g. ; **4.** *die Maschinen wurden zum Stillstand gebracht,* lazhet e voe ar c'hefluskerioù.
stillstehen V.gw. (stand still / hat stillgestanden) : **1.** sac'hañ, chagañ, chom da boulladañ, chom da vervel, chom a-sav, chom a-sac'h, chartiñ, bezañ en arsav, na labourat ; *sein Herz stand völlig still,* e galon ne dalme mui an disterañ ; **2.** [merdead., mor] bezañ plaen (dous, sioul, kalm-gwenn, kalm-chok, kalm-mik, kalm-chouk, habask) ; **3.** *stillgestanden !* **a)** chik ! grik ! peoc'h ! ; **b)** [lu] war evezh, sonn !
stillstehend ag. : **1.** [dour] sac'het, dired, marv, chag, gwern, poull, sioul, lor, eoget ; **2.** [merdead.] *stillstehendes Meer,* mor plaen (dous, sioul, kalm-gwenn, kalm-chok, kalm-mik, kalm-chouk, habask) g., kalmijenn b., kalm-chok g.
Stillung b. (-,-en) : **1.** peoc'hadur g., siouladur g., distanadur g. ; **2.** gwalc'hadur g., gwalc'hañ g. ; **3.** [magadenn] bronnadur g., laezhadur g.
Stillwasser n. (-s) : dour-marv g., dour-chag g., dour-sac'h g., dour-gwermin g., dour-skoilh g., dour-poz g., dour chaget (gwern, poull, sioul, lor, brein) g.
Stillzeit b. (-) : [mammoù] mare reiñ-laezh g., mare al laezherezh g., mare al laezhañ g.
Stillungsmittel n. (-s,-) : [mezeg.] louzoù-distanañ g., louzoù distanus g.
Stilmittel n. (-s,-) : [yezh.] lunienn stil b.
Stilübung b. (-,-en) : pleustradenn war ar stil b.
stilvoll ag. : kran, kempenn, mistr, faro, cheuc'h, mat-dreist, mat-distailh, blizidik, tonius, heneuz.
Stilvorlage b. (-,-n) : [stlenn.] follenn stil b.
Stilyt g. (-en,-en) : [relij.] stilit g.
Stimm- : … mouezh, ... ar vouezh, mouezhel.
Stimmabgabe b. (-,-n) : mouezhiañ g., mouezhiadenn b., voterezh g. ; *Stimmabgabe durch Vertreter, Stimmabgabe durch Vertretung,* mouezhiañ dre c'halloudegadur g.
Stimmapparat g. (-s,-e) : [korf.] benvegad mouezhparañ g., organoù ar mouezhparañ ls.
Stimmauszählung b. (-,-en) : konterezh ar mouezhioù g.
Stimmbänder ls. : [korf.] plegoù ar vouezh ls. ; *seine Stimmbänder überstrapazieren,* sachañ re war e vouezh.
stimmberechtigt ag. : ar gwir gantañ da votiñ, … mouezhier ; *stimmberechtigt sein,* kaout gwir da votiñ, kaout ar gwir da votiñ, kaout droed da votiñ, kaout an droed da votiñ.
Stimmberechtigte(r) ag.k. g./b. : voter g., voterez b., mouezhier g., mouezhierez b., dilenner g., dilennerez b.
Stimmbeteiligung b. (-,-en) : [Bro-Suis] perzhiadur en un dilennadeg g., kemer-perzh en un dilennadeg g.
Stimmbezirk g. (-s,-e) : pastell-vro savet evit an dilennadegoù b.
Stimmbruch g. (-s,-brüche) : kemm-mouezh g., muzadur g. ; *er befindet sich im Stimmbruch,* ur vouezh kilhog a zo gantañ ; *er hat den Stimmbruch hinter sich,* deuet eo e vouezh c'hros gantañ.
Stimmbürger g. (-s,-) : [Bro-Suis] voter g., mouezhier g., dilenner g.
Stimmbürgerin b. (-,-nen) : [Bro-Suis] voterez b., mouezhierez b., dilennerez b.
Stimmchen n. (-s,-) : *ein dünnes Stimmchen,* ur vouezh voan b., ur vouezh tanav b., ur vouezh displet b., ur vouezh sempl b., ur vouezh dister b.
Stimme b. (-,-n) : **1.** mouezh b., [dre fent] ourouler g., trompilh b., c'hwitell b., korzenn b. ; *mit leiser Stimme,* a vouezh izel, goustadik, sioul, e kuzul, disonik, plarik ; *mit lauter Stimme,* a vouezh kreñv, a vouezh uhel ; *mit halber Stimme sprechen, mit halblauter Stimme sprechen, mit gesenkter Stimme sprechen,* komz a hanter vouezh, mouskomz ; *helle Stimme, kristallklare Stimme,* mouezh sklintin b. ; *mit kläglicher Stimme, mit wehleidiger Stimme,* war un ton klemmus, gant ur vouezh hirvoudus ; *eine vertraute Stimme,* ur vouezh anavezet b. ; *schmerzvolle Stimme, schmerzerfüllte Stimme,* mouezh poaniet b. ; *tonlose Stimme, belegte Stimme,* mouezh vouk b., mouezh damvouget b., mouezh voud b., mouezh staenet b., mouezh goloet b. ; *tonlose Stimme aus zugeschnürter Kehle, erstickte Stimme,* mouezh tranket b. ; *schwache Stimme, dünnes Stimmchen,* mouezh tanav b., mouezh displet b., mouezh voan b., mouezh sempl b., mouezh dister b. ; *misstönende Stimme,* mouezh diheson b. ; *melodiöse Stimme, melodische Stimme,* mouezh flour b. ; *eine kräftige Stimme haben,* bezañ kreñv (skiltr) e vouezh, bezañ korzennet mat e vouezh, kaout ur vouezh nerzhus, kaout ur sapre korzenn, kaout korzailh, kaout korzenn ; *schmetternde Stimme, dröhnende Stimme,* mouezh trouzus-

spontus b., mouezh evel hini Stentor b., mouezh kurun b., mouezh skiltr b., mouezh skiltrus b. ; *er hat eine dröhnende Stimme,* trouzus-spontus eo e vouezh, hemañ a ra mouezh, hemañ a sav mouezh dezhañ ; *eine zitternde Simme haben, mit der Stimme zittern,* begeliat, komz gant ur vouezh daskrenus, komz gant un daskren en e vouezh, bezañ gadalik e vouezh, daskrenañ o komz, komz gant un tamm kren en e vouezh, bezañ e vouezh o krenañ ; *klare Stimme, deutliche Stimme,* mouezh distag b., mouezh distagell b., mouezh fraezh b., mouezh sklaer b., mouezh splann b., mouezh heglev b., mouezh spis b. ; *scharfe Stimme,* mouezh skiltr(us) b., mouezh reut b., mouezh c'harv b., mouezh c'hroñs b., mouezh lemm g. ; *grelle Stimme,* mouezh skiltr b., mouezh lemm b. ; *schrille Stimme, gellende Stimme, keifende Stimme,* mouezh c'hourskiltr b., mouezh skiltr b., mouezh skiltrus b., mouezh lemm b., mouezh c'harmus b. ; *piepsige Stimme,* mouezh piltrenk b., mouezh voanik b. ; *starke Stimme, laute Stimme,* mouezh kreñv b., mouezh korzennet mat b., mouezh nerzhus b. ; *tiefe Stimme,* mouezh kleuz b., mouezh don b., mouezh c'hros b. ; *mit tieferer Stimme sprechen, mit tieferer stimme singen,* grosaat e vouezh ; *raue Stimme, heisere Stimme, brüchige Stimme,* mouezh voug b., mouezh goloet b., mouezh raouet b., mouezh raouliet b., mouezh c'harv b., mouezh revet b., mouezh c'hroilh b., mouezh groilhet b., mouezh teñval b. ; *mit rauer Stimme sprechen, mit heiserer Stimme sprechen, mit brüchiger Stimme sprechen,* groilhañ, komz kraoñennek, kraoñañ ; *mit näselnder Stimme sprechen,* komz gant ur vouez vannous, ranouziñ, monkliñ, bezañ mannous, mannouzat, bezañ safronellus, safroniñ, froniñ, fronal, marmouzat, bezañ monklus / fronellañ / bezañ fronellus (froneller) / komz dre ar fri / safronelliñ (Gregor) ; *eine schleppende Stimme,* ur vouezh c'hanus b. ; *mit schleppender Stimme sprechen,* ganuzañ, ganuziñ, bezañ pouer da gaozeal, bezañ pounner e zistagadur, P. chom da velc'hweta war ar gerioù ; *mit weibischer Stimme sprechen,* komz katik ; *vom Wein krächzend gewordene Stimme,* mouezh groilhet holl diwar ar gwin b. ; *hohle Stimme,* mouezh c'hros b., mouezh voud b., mouezh kleuz b. ; *erregte Stimmen waren zu hören, heftige Stimmen waren zu hören,* skiltroù mouezh a veze klevet ; *übertrieben freundliche Stimme,* mouezh vitaouik b. ; *eine Stimme aus dem Jenseits,* ur vouezh trabez b. ; *ich habe ihn an seiner Stimme erkannt,* diouzh e vouezh (diouzh e gomz, diouzh e brezeg, diouzh e gaoz, diouzh e lavar, er mod ma komze) em boa e anavezet ; *je näher er kam, desto deutlicher hörte er die Stimmen der Sänger,* dre ma tostae e kleve fraeshoc'h mouezhioù ar ganerien, dre ma tostae e foeñve hag e strishae mouezhioù ar ganerien ; *tiefe Stimme,* mouezh don b. ; *seine Stimme strapazieren,* sachañ re war e vouezh ; *die Stimme senken,* komz izeloc'h, izelaat e vouezh ; *die Stimme erheben,* reiñ e vouezh da glevet, lavaret e gomz, mont war ar gaoz, gorren e vouezh, kas ton, sevel e vouezh ; *die Stimme heben,* komz uheloc'h, komz kreñvoc'h, ober mouezh, sevel mouezh d'an unan, sevel e vouezh, gorren e vouezh, kas ton, uhelaat e vouezh, komz war an notenn vras / komz war an noten uhelañ / komz groñs (Gregor) ; *er hob die Stimme, ohne im Geringsten zu ergrimmen,* sevel a reas e vouezh, hep tamm feulster evelato ; *jemandes Stimme hören,* klevet genoù u.b. o kaozeal ; *jemandes Stimme nachäffen, jemandes Stimme nachahmen,* delvenn mouezh u.b. ; *Stimme aus dem Bauch,* mouezh-kof b. ; *die Stimme versagte mir,* va mouezh a c'hwitas (a vankas) din, va mouezh a vankas ouzhin, stouvañ a reas va mouezh, tagañ a reas va mouezh, koll a ris va c'hwitell, chom a ris war va c'hement all, chom a ris berr war va ger, chom a reas va genoù digor war c'hwec'h eur (digor war nav eur, war nav eur hanter, war greisteiz hanter), kazh e chomas va mouezh, kouezhañ a reas an alvaon warnon, taolet e voen en alvaon, skoet e voen gant ar simud, chomet e oan mik, aet e oan dilavar ; *die aufkommenden Tränen ließen meine Stimme versagen,* va mouezh a zeuas d'en em c'holeiñ gant an daeroù o pignat da'm daoulagad ; *die Stimme verstummt,* tagañ a ra ar vouezh ; *ihre Stimme übertönte all die anderen,* klevet e veze he mouezh war-greiz tout an dud, goloet e oa kaoz ar re all gant he mouezh ; *jemandes Stimme übertönen,* lazhañ mouezh u.b. gant an trouz, huchal kreñvoc'h eget u.b., bezañ trouzusoc'h eget u.b., goloiñ kaoz u.b. gant un trouz bennak, mougañ mouezh u.b. ; *seine Stimme ist weit zu hören,* klevet e vez e vouezh a-bell, klevet e vez e vouezh a-ziabell, e vouezh a dap pell ; *in den Bergen trägt die Stimme weit,* er menezioù e vez klevet ar vouezh a-bell, tapout pell a ra ar vouezh er menezioù ; *so weit die Stimme reicht,* keit ha ma tizh ar vouezh, war-hed un hopadenn, war-hed un huchadenn, war-hed ur c'halvadenn, un hopadenn ac'hann, un huchadenn ac'hann, ur c'halvadenn ac'hann ; *ihre Stimmen harmonieren miteinander, ihre Stimmen sind perfekt aufeinander abgestimmt,* a-vouezh emaint.

2. [sonerezh] mouezh b. ; *einzelne Stimme,* solo g. ; *gleiche Stimmen,* mouezhioù kendere ls. ; *gemischte Stimme,* mouezh kemmesk b. ; *Bruststimme,* mouezh peultrin b., mouezh vrusk b. ; *Falsettstimme,* **a)** [sonerezh] falsed g., mouezh falsed b., mouezh penn b. ; **b)** [dre astenn.] mouezh skiltr b., mouezh tizhog b., mouezh c'hourskiltr b., mouezh kilhogig b. ; *die Klangfarbe seiner Stimme,* liv e vouezh g.

3. [sonerezh, benveg seniñ] ene g.

4. [polit.] mouezh b. ; *jemandem seine Stimme geben, seine Stimme für jemanden abgeben,* mouezhiañ a-du gant u.b., reiñ e vouezh d'u.b. ; *die abgegebenen Stimmen,* ar mouezhioù talvoudek ls. ; *die Ja-Stimmen,* ar mouezhioù a-du ls., ar ya g. ; *die Nein-Stimmen,* an nann g., ar mouezhioù enep ls., ar mouezhioù a-enep ls. ; *leere Stimme,* mouezh wenn b., bilhed gwenn g. ; *die Wahlstimmen der Royalisten,* mouezhioù ar roueelourien ls. ; *Sitz und Stimme haben,* bezañ ar gwir gant an-unan da gemer perzh er breutadegoù (da gemer perzh ha da votiñ en dalc'hioù-azez), kaout gwir da reiñ e vouezh (Gregor) ; *Stimmen sammeln,* kestal mouezhioù, kabaliñ, mont da glask mouezhioù ; *beratende Stimme,* mouezh kuzuliañ b. ; *mit beratender Stimme,* ar gwir gantañ da reiñ e ali, ar gwir aliañ gantañ, ar gwir kuzuliañ gantañ ; *mit allen Stimmen,* a-unvouezh ; *die Stimmen zählen, die Stimmen auszählen,* kontañ ar mouezhioù, niveriñ ar mouezhioù, debarzh ar vouezhiadeg ; *entscheidende Stimme, ausschlaggebende Stimme,* mouezh dispartiañ b. ; *sich der Stimme enthalten,* anvouezhiañ, chom hep mouezhiañ, nac'h votiñ, chom hep votiñ, nac'h kemer perzh en ur vouehiadeg ; *beschließende Stimme,* mouezh kevareizhañ b.

5. [dre skeud.] *mit einer Stimme,* a-unvouezh, en ur vouezh, an holl en ur vouezh, holl d'ur vouezh, an holl en un dorn.

6. *die Stimme des Gewissens, die innere Stimme,* mouezh ar goustiañs b., mouezh ar galon b., huanadenn ar goustiañs b. ; *Volkes Stimme, Gottes Stimme,* mouezh an dud, mouezh Doue ; *vox populi, vox Rindvieh* [Franz Josef Strauß], mouezh ar bobl, mouezh ar chatal.

Stimmeingabe b. (-,-n) : [stlenn.] enmont dre vouezh g.

stimmen V.k.e. (hat gestimmt) : **1.** [sonerezh] kendoniañ, toniañ, adtoniañ, keidañ, songeidañ ; *Musikinstrumente stimmen,* toniañ binvioù sonerezh an eil gant egile, songeidañ binvioù sonerezh an eil diouzh egile, bondoniañ ; *eine Geige stimmen,* songeidañ ur violin ; *höher stimmen,* lakaat da seniñ uheloc'h ; *niedriger stimmen,* lakaat da seniñ izeloc'h ; *ein Klavier stimmen,* toniañ ur piano, songeidañ ur piano ; *ein Musikinstrument erneut stimmen,* adtoniañ ur benveg seniñ ; **2.** [dre astenn.] *traurig stimmen,* tristaat, nec'hañsiñ, nec'hiñ ; *jemanden fröhlich stimmen,* drantaat u.b., drevaat u.b., sartaat u.b., mavaat u.b., sederaat u.b., laouenaat u.b., joausaat u.b., gwivaat u.b., bouilhaat u.b., gaeaat u.b., degas u.b. war e du ; *die Leute fröhlich stimmen,* lakaat bourrapl en dud, lakaat un tamm cholori e-touez an dud, lakaat un tamm cholori en dud ; *seine Witze stimmten uns fröhlich,* sederaat a

rae ac'hanomp gant e gontadennoù farsus ; *der Wein stimmt ihn fröhlich,* ur boeson mat en devez ; *vom Wein fröhlich gestimmt werden,* kaout ur boeson mat ; *das stimmt nachdenklich,* peadra 'zo d'en em soñjal (da zebriñ soñjoù), gwall nec'hus eo an dra-se, un dra da gompren eo, peadra 'zo d'en em gompren, kement-se a laka an den da brederiañ, kement-se a laka an den d'en em soñjal, kement-se a laka an den da skrabat e benn hep kaout debron, danvez a zo en dra-se evit prederiañ ; *sein Benehmen stimmt mich nachdenklich,* e emzalc'h a ro din da soñjal, ne gomprenan ket ennañ, n'on ket evit kompren ennañ ; *jemanden gegen etwas stimmen,* bountañ (sankañ, plantañ, fourrañ, c'hwezhañ) pennadoù en u.b. a-enep udb, c'hwezhañ pennadoù e spered u.b. a-enep udb, atizañ u.b. a-enep udb.

V.gw. (hat gestimmt) : **1.** bezañ gwir, bezañ reizh, bezañ en e reizh, bezañ just ; *nicht stimmen,* na vezañ reizh, na vezañ en e reizh, bezañ diwir, na vezañ gwir, bezañ faos, bezañ gaou ; *stimmt das ?* daoust ha gwir eo ? ; *das stimmt,* gwir eo, se 'zo gwir ; *das stimmt nur halb,* hanter wir eo nemetken, se 'zo hanter wir nemetken ; *das stimmt nicht,* n'eo ket gwir ; *das kann wohl nicht stimmen !* war lost al leue ! ; *das stimmt völlig,* re wir eo ; *wenn das stimmt,* **a)** [bremañ] mard eo gwir ; **b)** [en dazont] mar bez gwir ; *„Sie haben bloß drei Kinder, nicht wahr ?“ - „ja, das stimmt“,* c'hwi n'hoc'h eus nemet tri bugel, neketa ? – nann, nann, gwir a-walc'h a lavarit ; *„es ist heute aber nicht warm“ - „ja, das stimmt“,* n'eo ket tomm an amzer hiziv 'vat - nann ! gwir eo ! ; *„es ist aber warm heute“ - „ja, das stimmt“,* tomm eo an amzer hiziv 'vat - ya ! gwir eo ! ; *„die Musik kann man nicht gut hören“ - „ja, das stimmt“,* ne glever ket mat ar sonerezh - nann ! gwir eo ! ; *„die Musik kann man gut hören“ - „ja, das stimmt“,* klevet e vez mat ar sonerezh - ya ! gwir eo ! ; *das stimmt schon !* **a)** gwir eo ! e-giz-se emañ ! a-du ! emaoc'h ganti ! gwir a-walc'h a lavarit ! hemañ avat a zo gwir ! n'eo ket gaou a lavarit ! reizh eo ! se 'zo just ! evel-se krak ! re wir eo ! ; **b)** [paeamant] mat eo ar gont ! eeun eo ar gont ! ; *das stimmt schon so ! behalten Sie den Restbetrag !* dalc'hit ar c'hemm evidoc'h ! dalc'hit ar bruzunajoù ! ; *das stimmt doch nicht !* n'eo ket 'vat ! netra en doare-se ! gaou eo kement-se ! kement-se n'eo ket gwir ! gevier n'eo ken ! gevier a lavarit ! ; *stimmt das ?* ha gwir ? ; *davon stimmt kein Wort,* tri gaou bep daou c'her a zo gant an dra-se, n'eus nemet fardaj ha gevier en dra-se, n'eus ket ur ger a wirionez en dra-se, n'eus ger gwir ebet en dra-se ; *mit der Rechnung stimmt etwas nicht,* brouilhes a zo er gont, meskont a zo, un dra bennak ne glot ket mat er fakturenn, ur fazi bennak a zo gant ar fakturenn, n'eo ket reizh ar gont, n'eo ket ar gont just eo ; *die Rechnung stimmt,* reizh eo ar gont, ar gont just eo, mat eo ar gont, eeun eo ar gont, rik eo ar gont ; *sieh mal nach, was mit dem Pferd nicht stimmt,* kae 'ta d'ober ur c'hompren d'ar marc'h ; *wenn das nur stimmt !* **a)** [jetzt / bremañ] mard eo gwir ! **b)** [später / en dazont] mar bez gwir ! ; *mit deinem Mantel stimmt etwas nicht,* strob 'zo ez mantell ; *da stimmt etwas nicht, da stimmt was nicht,* un draen a zo, drein a zo en amanenn, un dalc'h a zo, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, n'emañ ket pep tra en e reizh, toull eo ar billig tu pe du, koad-tro a zo en afer-se, amsklaer eo en afer, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, vi pe labous a zo gant ar yar, pig pe vran a zo, un ibil bennak a zo a-dreuz, ned a ket klok, ned a ket diroufenn an traoù, n'eus ket doare vat gant kement-se, aze ez eus un dra bennak ha n'eo ket reizh-tre, feson fall a zo gant an afer, n'emañ ket kement-se diouzh ar reizh, c'hwezh ar rost zo gant an afer, c'hwezh ar suilhet a zo gant an afer ; *bei dem stimmt etwas nicht,* hennezh a zo droch e benn, hennezh n'eo ket yac'h e spered, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ ; *bei dem stimmt's es nicht ganz,* hennezh a zo foll un disterañ, krog eo da barfediñ ; *mit dem Motor stimmt etwas nicht,* arakiñ a ra ar c'heflusker, emañ ar c'heflusker o c'hoari ar vazh, direizhet eo ar c'heflusker, direnket eo ar c'heflusker, ar c'heflusker ne ya ket gwall vat en-dro ; *mit dem Motor stimmt alles,* ar c'heflusker ne c'hoari mann dezhañ ; *mit seinem Bein stimmte etwas nicht,* hemañ a c'hoarie un dra bennak gant e c'har ; *es stimmt etwas nicht,* ned a ket klok, ned a ket diroufenn an traoù ; *stimmt etwas nicht ?* un dra bennak a ra diaez dit ? un dra bennak 'zo direnk dit ? un dra bennak n'eo ket diouzhit ? un dra bennak n'eo ket mat dit ? ; **2.** *wie ist er gestimmt ?* penaos eo tuet (troet), war peseurt tu eo troet ? penaos eo imoret hiziv ? ; *froh gestimmt sein,* bezañ drant e spered, bezañ e godin ; *er ist gut gestimmt,* war e du emañ, loariet mat eo, divouzh eo, war e du mat emañ, troet mat eo, en imor vat emañ, aoz vat a zo ennañ, hiziv eo flour gantañ, emañ e holl voc'higoù er gêr gantañ, imoret mat eo, emañ e saout er gêr, emañ e voc'h er gêr, emañ e vuoc'h vrizh er gêr, a dro vat emañ, e godin emañ, en e charreoù emañ, en e blom emañ, en e benn mat emañ, en e devezhioù mat emañ ; *er ist übel (schecht) gestimmt,* en e benn fall emañ, emañ e spered a-dreuz, emañ e benn a-dreuz, troet fall eo, hennezh 'zo troet fall ar bramm en e gof, ur bramm a-dreuz a zo gantañ en e gof, imoret fall eo, gwallimoret eo, en imor fall emañ, loariet eo, en e loariad emañ, war e du fall emañ, emañ e benn e gin, n'eo ket flour gantañ hiziv, n'emañ ket war e du, brizh eo, o c'hoeñviñ emañ, koeñvet eo e boch, kintoù a zo ennañ, a dro fall emañ, n'emañ ket e holl voc'higoù er gêr gantañ, n'emañ ket e saout er gêr, n'emañ ket e voc'h er gêr, n'emañ ket e vuoc'h vrizh er gêr, kollet en deus e vuoc'h vihan pik du, aet eo ar moc'h en ed-du gantañ, n'eo ket brav kaozeal ouzh e visaj hiziv, emañ e roched e gwask e revr, emañ e leue a-dreuz gantañ, aet eo e leue a-dreuz gantañ, emañ e leue a-dreuz en e gof, emañ e leue a-dreuz ennañ, bout ez eus kogus àr an heol, fas rous a zo outañ, kamm eo e vlevenn, treuflez eo, trenk eo e valadenn, trenket eo e valadenn, trenket eo al laezh, deuet eo e laezh da drenkañ, e gwad porc'hell emañ, tev eo e vourrennoù, n'eo ket eeun e vourroù, rekin eo, n'emañ ket en e charreoù, o c'hoari e benn fall emañ, en imor fall-put emañ ; *sie ist übel (schlecht) gestimmt,* n'eo ket eeun he mouroun ; **3.** mouezhiañ, votiñ, reiñ e vouezh da ; *für etwas stimmen,* mouezhiañ a-du gant udb, mouezhiañ udb ; *gegen etwas stimmen,* mouezhiañ a-enep udb.

Stimmen n. (-s) : **1.** [sonerezh] songeidañ g., keidañ g. ; **2.** [skingomz] reizhadur g.

Stimmenanteil g. (-s,-e) : [polit.] dregantad mouezhioù g.

Stimmenanzahl b. (-,-en) : [polit.] niver a vouezhioù g.

Stimmenauszählung b. (-,-en) : [polit.] konterezh ar mouezhioù g., kontañ ar mouezhioù g.

Stimmenbuch n. (-s,-bücher) : [sonerezh] skrid-sonerezh g., kevrollenn b.

Stimmeneinheit b. (-) **/ Stimmeneinhelligkeit** b. (-) : unvouezh b. ; *mit Stimmeneinheit,* a-unvouezh.

Stimmenenthaltung b. (-,-en) : [polit.] anvouezhierezh b., emvirouriezh b., emvirerezh g., nac'h votiñ g., nac'hadenn votiñ b., anvouezhiañ g., mouezhiañ gwenn g.

Stimmenfang g. (-s) : ostizerezh politikel g., lubanerezh dilennerien g., dastrannerezh mouezhioù g., dastrann mouezhioù g., rastellerezh mouezhioù g., dilennelouriezh b. ; *eine auf Stimmenfang ausgerichtete Politik,* ur politikerezh dilennelour g.

stimmgewaltig ag. : ur vouezh evel hini Stentor dezhañ, ur vouezh kurun dezhañ.

Stimmengewinn g. (-s,-e) : gounid mouezhioù g. ; *diese Partei errang einen erheblichen Stimmengewinn,* gounidoù bras a zo bet gant ar gostezenn-se.

Stimmengewirr n. (-s) : mouezhiadeg b., tousmac'h g., diframm g., talabao g., jabadao g., chalami g., bourbl b., todilhon g., todion g., fourgas g., hemolc'h g., dasson g., dezrevellerezh g., vorm g.,

trekou g., safar g., safaradeg b., mouezhioù o troc'hañ an eil eben ls., gragailh g.
Stimmengleichheit b. (-) : kempouez-mouezhioù g., disoc'h keit-ha-keit an dilennadeg g., disoc'h rampo an dilennadeg g., disoc'h par-ouzh-par an dilennadeg g., disoc'h razh-ha-razh an dilennadeg g., razherezh g.
Stimmenmehrheit b. (-,-en) : muianiver ar mouezhioù g. ; *einfache Stimmenmehrheit,* muianiver keñverel g. ; *qualifizierte Stimmenmehrheit,* muianiver doareet g.
Stimmenthaltung b. (-,-en) : anvouezhierezh g., emvirouriezh b., emvirerezh g., nac'h votiñ g., nac'hadenn votiñ b., nac'h kemer perzh en ur vouezhiadeg g., nac'hadenn kemer perzh en ur vouezhiadeg b., anvouezhiañ g., anvouezhierezh g., anvouezh b.
Stimmenübertragung b. (-,-en) : [polit.] astaol mouezhioù g.
Stimmenzähler g. (-s,-) : konter mouezhioù g.
Stimmenzählung b. (-,-en) : konterezh ar mouezhioù g., kontañ ar mouezhioù g.
Stimmer g. (-s,-) : **1.** songeider [*liester* songeiderien] g. ; **2.** [sonerezh, tekn.] songeider [*liester* songeiderioù] g. ; **3.** [dre astenn.] voter g., mouezhier g., dilenner g.
stimmfähig ag. : ar gwir gantañ da votiñ, … mouezhier.
Stimmführer g. (-s,-) : **1.** degemenner g. ; **2.** [dre skeud.] marc'h-blein g., marc'h-kleur g., bleiner g. ; **3.** [henamzer] korrener g., bleiner laz-kanañ g.
Stimmführung b. (-,-en) : [sonerezh] korrenerezh g.
Stimmgabel b. (-,-n) : forc'h-toniañ b., tonreizher g. [*liester* tonreizherioù], bondoner g. [*liester* bondonerioù].
stimmhaft ag. : [yezh.] mouezhiek, mouezhiet, mouezhel, vogalennek, heglev, hevouezh ; *stimmhafter Laut,* kensonenn vouezhiet b., kensonenn hevouezh b., kensonenn heglev b. ; *stimmhafter Plosiv,* tarzhenn hevouezh b., stankenn hevouezh b. ; *stimmhaft machen, stimmhaft werden,* hevoueshaat, mouezhiañ.
Stimmhaftmachung b. (-,-en) : [yezh.] mouezhiadur g., hevoueshaat g.
Stimmhammer g. (-s,-hämmer) : [sonerezh, tekn.] songeider [*liester* songeiderioù] g.
Stimmhorn n. (-s,-hörner/-e) : [sonerezh, tekn.] songeider [*liester* songeiderioù] g.
stimmig ag. : *stimmig sein, in sich stimmig sein,* bezañ kevanlen, bezañ kempoell.
-stimmig ag. : *vierstimmig, ...* peder mouezh ; *ein vierstimmiger Chor,* ur bedermouezh b., ur peder mouezh b., ur pevarad mouezhioù g.
Stimmkopf g. (-s,-köpfe) : [loen., laboused] sirinks g. [*liester* sirinksoù].
Stimmlage b. (-,-n) : [sonerezh] skeuliad b., stirad g. ; *etwas in Tenorstimmlage singen,* tenorañ udb.
Stimmleiter g. (-s,-) : [sonerezh] korrener g., bleiner laz-kanañ g.
stimmlich ag. : mouezhel, mouezhiek, … ar vouezh.
stimmlos ag. : **1.** divouezh, [mezeg.] anvouezhiek ; **2.** [armerzh] *stimmlose Aktie,* kevrann na ro ket ar gwir da gemer perzh er votadegoù b., kevrann divouezh b. ; **3.** [yezh.] divouezh ; *stimmloser Laut,* kensonenn divouezh b. ; *stimmloser Plosiv,* tarzhenn divouezh b., stankenn divouezh b. ; *stimmlos machen,* divouezhiañ ; *stimmlos gemacht, stimmlos geworden,* divouezhiet.
Stimmlosigkeit b. (-) : [mezeg.] anvouezh g., P. koll mouezh g.
Stimmpfeife b. (-,-n) : bondoner g. [*liester* bondonerioù].
Stimmrecht n. (-s) : gwir da vouezhiañ g. ; *allgemeines Stimmrecht,* mouezhiadeg hollek b., mouezhiañ hollek g.
Stimmrechtsvertretung b. (-) : mouezhiañ dre c'halloudegadur g.
Stimmrechtlerin b. (-,-nen) : [istor] sufrajetez b., mouezhiajerez b.
Stimmregister n. (-s,-) : [sonerezh] linenn gerzennek b.
Stimmritze b. (-,-n) : [korf.] **1.** [ster rik] faout an tarzh g. ; **2.** [dre astenn., yezh.] tarzh g., tarzh ar c'herdin-mouezh g., tarzh plegoù ar vouezh g.
Stimmritzenlaut g. (-s,-e) : [yezh.] kensonenn darzh b., tarzhegenn b., glotalenn b., kensonenn troc'h-avel b., taol troc'h-avel g.
Stimmsatz g. (-es,-sätze) : [sonerezh] kevrollenn b., skrid-sonerezh g., skrid muzik g., kaier-seniñ g.
Stimmschlüssel g. (-s,-) : [sonerezh, tekn.] alc'hwez kendoniañ g., alc'hwez toniañ g., songeider [*liester* songeiderioù] g.
Stimmstock g. (-s,-stöcke) : [sonerezh, ludaouerezh] kalonenn b.
Stimmsynthese g. (-) : [stlenn., akoustik] kevanaoz ar gomz b., kevanaozadur ar gomz g.
Stimmton g. (-s,-töne) : [sonerezh] bondon g. ; *den Stimmton angeben,* bondoniañ, lakaat war an ton, reiñ an ton.
Stimmübung b. (-,-en) : filiennoù ls. ; *Stimmübungen machen,* filiennañ.
Stimmung b. (-,-en) : **1.** [sonerezh] ton g., kensoniezh b., keidad g., songeidad g. ; *falsche Stimmung,* disoniezh b., digenton g. ; *die Stimmung verlieren (nicht halten),* dont da vezañ diheson, disongeidañ ; *rein-harmonische Stimmung,* skeulenn a-bezh b. ; *gleichtufige Stimmung; gleichstufig temperierte Stimmung, gleichtemperierte Stimmung, gleichschwebende Stimmung,* skeulenn geidesaouek b.
2. [sonerezh] songeidañ g., keidañ ; [skingomz] reizhadur g.
3. [arz] liv g., arliv g., merk g., aergelc'h g., blaz g.
4. imor b., aoz b., temz-spered g., aergelc'h g., amva g., endro g., jeu b., [bred.] noa g. ; *in guter Stimmung sein,* bezañ war e du mat (troet mat, imoret mat, loariet mat), bezañ an holl voc'higoù er gêr gant an-unan (*e holl voc'higoù er gêr gantañ, he holl voc'higoù er gêr ganti h.a.*), bezañ en e benn mat, bezañ en e devezhioù mat, bezañ en imor vat, bezañ aoz vat en an-unan, bout flour gant an-unan, bezañ e saout er gêr, bezañ e voc'h er gêr, bezañ e vuoc'h vrizh er gêr, bezañ a dro vat, bezañ e godin, bout en e lec'h, bezañ en e blom, bezañ troet war e du mat ; *in gehobener Stimmung,* en e charreoù, war e du, en e blom, en e jeu, en e voem, en e ched ; *die Stimmung ist euphorisch,* barr eo al levenez ; *nicht in Stimmung sein,* na vezañ en e charreoù, bezañ e spered (e benn) a-dreuz, na vezañ an holl voc'higoù er gêr gant an-unan (*e holl voc'higoù er gêr gantañ, he holl voc'higoù er gêr ganti h.a.*), bezañ imoret fall, bezañ gwallimoret, bezañ en imor fall, bezañ en e loariad, bezañ aoz fall en an-unan, bezañ war e du fall, na vezañ eeun e vouroun, na vezañ plaen e bastell war e revr, bout kogus àr an heol, bezañ fumet, bezañ troet fall, bezañ troet fall ar bramm en e gof, bezañ ur bramm a-dreuz gant an-unan en e gof, na vezañ flour gant an-unan ; *sich einer depressiven Stimmung hingeben,* mont gant an diskalon ; *jemandes Stimmung aufhellen,* reiñ kalon d'u.b., reiñ nerzh-kalon d'u.b., lakaat kalon e kof u.b., kourajiñ u.b., lakaat u.b. war e du, degas u.b. war e du, degas u.b. da vad, kas u.b. da vad, adsevel e bouezioù d'u.b., reiñ ton d'u.b., reiñ kalonegezh d'u.b., kalonekaat u.b., kadarnaat u.b., kennerzhañ u.b., reiñ gred d'u.b., tommañ kalon u.b., adsevel deltu u.b. ; *für Stimmung sorgen, Stimmung machen, Stimmung bringen, Stimmung in die Bude bringen,* reiñ startijenn d'an dud, lakaat birvilh (buhez, berv, lusk, fiñv, herr) en dud, lakaat fiñv ha berv en ti, lakaat buhez ha berv en ti, kas buhez d'an dud, lakaat fiñv en-dro d'an-unan, lakaat bourraplted, lakaat bourrapl ; *er weiß Stimmung in die Bude zu bringen,* hennezh a zo ur c'hwil ma ne vez ket gwelet nemeur, hennezh a zo ur c'hwil da gas an ton, hennezh a zo ur c'hwil da gas an traoù en-dro, hennezh a zo ur pabor da farsal, hennezh a oar lakaat fiñv en-dro dezhañ, hennezh a zo un tarin da farsal, hennezh a zo un entaner, hennezh a zo paotr ar gordenn a-raok, hennezh a zo ur c'hwil da lakaat bourraplted (da lakaat bourrapl), bourrañ a reer gantañ ; *sie weiß Stimmung in die Bude zu bringen,* homañ a zo ur gorfenn, homañ a zo un darinez da farsal ; *das bringt Stimmung ! das macht Stimmung !* degas a ra begon ! ; *es*

herrscht Stimmung, es herrscht eine tolle Simmung, es herrscht eine heitere Stimmung, bourrapl a zo gant an dud ! nag a blijadur ! startijenn a zo gant an dud ! c'hoari a zo gant an dud ! n'eo ket trist ar jeu gant an dud ! ; *es herrschte eine gedrückte Stimmung,* trist e oa ar jeu ; *je mehr Leute, desto besser die Stimmung,* an dud, seul vui a vez anezho, seul vui a joa a vez diouto - forzh tud, forzh plijadur - pa vez ar muiañ tud, e vez ar brasañ plijadur - muiañ keuneud, brasañ tantad - seul vui, seul well - seul vuioc'h, seul welloc'h ; *in schlechter Stimmung sein,* bezañ en e benn fall, bezañ troet fall, bezañ war e du fall, bezañ diaes en e benn, bezañ e roched e gwask e revr, bezañ kamm e vlevenn, bezañ trenk e valadenn, bezañ troet fall ar bramm en e gof, bezañ ur bramm a-dreuz gant an-unan en e gof, bezañ e benn e gin, na vout flour gant an-unan, bezañ trenket e valadenn, bezañ al leue a-dreuz gant an-unan (*e leue a-dreuz gantañ, he leue a-dreuz ganti h.a.*), bezañ aet al leue a-dreuz gant an-unan (*e leue a-dreuz gantañ, he leue a-dreuz ganti h.a.*), bezañ e leue a-dreuz en e gof, bezañ al leue a-dreuz en an-unan (*e leue a-dreuz ennañ, he leue a-dreuz enni h.a.*), bezañ deuet e laezh da drenkañ, bezañ e gwad porc'hell, bezañ tev e vourrennoù, na vezañ eeun e vourroù, bezañ rekin, bezañ treuflez, bezañ fas rous ouzh an-unan, bezañ o c'hoeñviñ, bezañ koeñvet e boch, bezañ kintoù en an-unan, ober e benn du, bout kogus àr an heol, bezañ troet war e du fall ; *der Wein versetzt ihn in schlechte Stimmung,* gwall voeson en devez, evañ n'eo ket dioutañ ; *er ist nicht in der Stimmung zum Lesen,* n'eo ket troet (tuet) da lenn ; *Börsenstimmung,* emdroadur ar feurioù er Yalc'h g., tuadur ar feurioù er Yalc'h g., doug ar feurioù er Yalc'h g.

Stimmungsbarometer n. (-s,-) : stignad evit muzuliañ pezh a soñj an dud g., menter ar c'hedveno g.

Stimmungsbild n. (-s,-er) : damsell g., taol-lagad g., alberz g.

Stimmungskanone b. (-,-n) : tarin da farsal g., entaner g., paotr ar gordenn a-raok g. ; *er ist eine Stimmungskanone,* hennezh a zo ur c'hwil ma ne vez ket gwelet nemeur, hennezh a zo ur c'hwil da gas an ton, hennezh a zo ur c'hwil da gas an traoù en-dro, hennezh a zo ur pabor da farsal, hennezh a zo ur c'hwil da lakaat bourraplted (da lakaat bourrapl), hennezh a oar lakaat fiñv en-dro dezhañ, hennezh a zo un tarin da farsal ; *sie ist eine Stimmungskanone,* homañ a zo ur gorfenn, homañ a zo un darinez da farsal.

Stimmungslage b. (-,-n) : imor b., amva g., aergelc'h g., jeu b.

Stimmungsmache b. (-,-n) : mouslavaroù ls., empennwalc'herezh g., gwalc'herezh-empenn g., ar sujañ bred g., ar choukañ pennadoù g., ar c'hwezhañ pennadoùg., ar plantañ pennadoù g., ar bountañ pennadoù g., ar fourrañ pennadoù g., ar sankañ pennadoù g.

Stimmungsumschwung g. (-s,-umschwünge) : eilpennadur mennozh an dud, eilpennadur ar c'hedveno, eilpennadur soñj an holl g., cheñchamant krenn a vennozh gant an dud g.

stimmungsvoll ag. : **1.** awenet, awenus, awenekaus ; **2.** trivliadus, fromus, bamus, sebezus, ... a sko ar speredoù.

Stimmungswechsel g. (-s,-) : eilpennadur mennozh an dud, eilpennadur ar c'hedveno, eilpennadur soñj an holl g., cheñchamant krenn a vennozh gant an dud g.

Stimmvolk n. (-s) : [polit.] korf dilenn g., voterien ls., mouezhierien ls., dilennerien ls.

Stimmwechsel g. (-s,-) : *sellit ouzh* **Stimmbruch**.

Stimmzettel g. (-s,-) : bilhed-votiñ g., bilhed-mouezhiañ g., bilhedenn-vouezhiañ b., paperenn-votiñ b., paperenn-vouezhiañ b. ; *die Stimmzettel auszählen,* kontañ ar mouezhioù, niveriñ ar mouezhioù, debarzh ar vouezhiadeg ; *leerer Stimmzettel, unausgefüllter Stimmzettel,* bilhed gwenn g., mouezh wenn b. ; *einen leeren Stimmzettel abgeben,* mouezhiañ gwenn.

Stimmzunge b. (-,-n) : [sonerezh] añchenn eeun dieub b.

Stimulans n. (-, Stimulantia/Stimulanzien) : **1.** [mezeg.] louzoù broudañ g., louzoù atizus g., danvez broudañ g., danvez nerzh g., brouduzenn b., kentrigad g., kentrigenn b., atizenn b., kentraouer g. [*liester* kentraouerioù], fraouaer g. [*liester* fraouaerioù] ; *süchtig machende Stimulanzien, Sucht erzeugende Stimulanzien, Stimulanzien mit Abhängigkeitspotenzial,* fraouaerioù estoueiat ls. ; **2.** broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g., lañsadenn b.

Stimulation b. (-,-en) : **1.** broud g., broudadenn b., brouderezh g., keflusk g., atiz g., lañsadenn b., kentraouiñ g. ; **2.** [mezeg.] fraouaat g., fraouadur g.

Stimulator g. (-s,-en) : **1.** [mezeg.] fraouaer g. [*liester* fraouaerioù], tredanfraouaer g. [*liester* tredanfraouaerioù], brouder g. [*liester* brouderioù] ; **2.** [dre skeud.] atiz g., broud g.

stimulierbar ag. : fraouadus.

stimulieren V.k.e. (hat stimuliert) : broudañ, atizañ, kennerzhañ, reiñ gred da, aliañ, erbediñ, bountañ, poulzañ, kentraouiñ, alej, fraouaat, divorediñ, divorzañ, divorfilañ, hilligañ, ober hillig da, reiñ kas da, lakaat kas e, reiñ ul lañsadenn da, reiñ begon da, reiñ startijenn da ; [mezeg.] *den Blutkreislauf stimulieren,* lakaat ar gwad da labourat, divorediñ ar gwad ; *das Herz stimulieren, den Herzmuskel stimulieren,* fraouaat ar galon, kentrigañ ar galon ; [bev.] *einen Nerv stimulieren,* fraouaat un nervenn ; *Literatur muss die Gefühle stimulieren,* digant al lennegezh e c'hortozer from ; *jemandes Inspiration stimulieren,* broudañ awen u.b.

stimulierend ag. : atizus, broudus, annougus, lañsus, luskus, kentraouus, fraouaus.

Stimulus g. (-, Stimuli) : **1.** louzoù broudañ g., danvez broudañ g., atizenn b., brouduzenn b., kentrigad g., kentrigenn b., kentraouer g. [*liester* kentraouerioù], fraouaer g. [*liester* fraouaerioù] ; **2.** [bred.] kentrigenn b., kentrigad g., broud g., brouderezh g., keflusk g., atiz g., hillig d'ar spered g. ; *sublimaler Stimulus,* kemennad danwehinek g.

Stinkandorn g. (-s) : [louza.] gweganenn b. [*liester* gweganed], linad du str.

Stinkbaum g. (-s,-bäume) : [louza., *Sterculia foetida*] gwez kaoc'h str., gwez-olivez Java str.

Stinkbombe b. (-,-n) : boul flaer b.

stinken V.gw. (stank / hat gestunken) : flaeriañ, louviñ, teuler c'hwezh flaer, teuler c'hwezh fall, kaout c'hwezh fall, bezañ erru c'hwezh fall gant an dra-mañ-tra, mouezhañ, mouezhañ d'ar fri, leuskel flaer war e lerc'h, disleuskel ur gwall vouezh, blazañ, blaziñ, fallvlazañ, fallvlaziñ, gwallvlazañ, gwallvlaziñ, kas un aezhenn fall, teuler un aezhenn flaerius, teuler ur fall vlaz ; *die Betttücher fangen an zu stinken,* erru ez eus c'hwezh fall gant al liñselioù, al liñselioù a zo erru lous trenket, al liñselioù a vlaz dija ; *dieser verfaulte Fisch stinkt,* ar pesk brein-mañ a daol c'hwezh fall, ar pesk brein-mañ a laosk c'hwezh fall, ar pesk brein-mañ a daol ur fall vlaz, ar pesk brein-mañ a vlaz, c'hwezh fall a zo gant ar ar pesk brein-mañ, c'hwezh a zo gant ar pesk brein-mañ, c'hwezh a zeu diouzh ar pesk brein-mañ, mouezhañ a ra ar pesk-brein-mañ d'ar fri ; *ihr Atem stinkt nach Alkohol,* c'hwezh fall an alkool a zo ganti, c'hwezh an taf a zo ganti, mouezh an taf a zo ganti, honnezh a zo brein hec'h anal ; *nach Schwefel stinken,* bezañ c'hwezh fall ar sulfur gant an dra-mañ-tra ; *dieses Fleisch stinkt,* c'hwezh ar gouez a zo gant ar c'hig-mañ, ar c'hig-mañ a zo c'hwezh kreñv gantañ, c'hwezh a zo gant ar c'hig-mañ, ar c'hig-mañ a vlaz, mouezhañ a ra ar c'hig-mañ d'ar fri ; *vor Faulheit stinken,* breinañ en e leziregezh, morzañ en didalvoudegezh, bezañ lezirek evel ur martolod, bezañ lezirek evel ur bleiz, bezañ lor evel un targazh, bezañ skoet gant terzhienn an didalvez, bezañ grevet gant terzhienn al leue, bezañ un toull diboan eus an-unan ; *er stinkt vor Faulheit,* seul nebeutoc'h, seul welloc'h ; *er stinkt zum Erbrechen,* flaeriañ a ra evel ur broc'h (evel ur bouc'h), ken flaerius eo hag ul louz, ur c'hwezh ken pounner a zeu

dioutañ ma'z eo un doñjer bezañ war e dro ; *das stinkt zum Himmel !* **a)** un euzh hag ur skrij eo gwelet kement-se ! ur vezh eo ober kement-se ! un heuz hag ur skrij ! ur vezh eo da welet ! mezh ar chas eo kement-se ! ; **b)** [ster rik] c'hwezh ar mil matañ tra 'zo gant an dra-se ! ur c'hwezh da ziskar ur marc'h a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh da ziskar ar c'hezeg a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh fall-mantrus a zo gant an dra-se ! c'hwezh ar bouc'h (c'hwezh kazel, c'hwezh ar foeltr, ur c'hwezh an diaoul, c'hwezh ar foec'h, c'hwezh an dision, c'hwezh an nondedie, ur c'hwezh flaer, c'hwezh an didie, flaer an tri mil) a zo gant an dra-se ! ur c'hwezh ar fallañ a zo amañ ! flaeriañ a ra an dra-se evel ar vosenn ! flaerius eo an dra-se evel gagn ! flaeriañ a ra an dra-se evel ur c'hagn ! ec'h, pebezh c'hwezh ! c'hwezh ar pemp-kant a zo gant an dra-se, ken flaerius eo an dra-se ma'z eo un doñjer chom war e dro, an dra-se a zo flaerius evel ur pudask, an dra-se a zo flaerius evel ur broc'h ; *hier stinkt es,* aer flaerius a zo amañ, aer a zo amañ ; **2.** *Geld stinkt nicht,* an arc'hant n'o deus c'hwezh ebet, an arc'hant n'o deus liv ebet, pep hini a skrap d'e veg gwellañ ma c'hell, pa vez ker al lêr e c'hoarzh ar botaouer, ar mañsoner a gar an hini a zo iliav-red ouzh e di, al laer brasañ a groug ar bihanañ, son an arc'hant 'zo ur yezh anavezet e pep bro ; **3.** *er stinkt nach Geld,* brein eo gant an arc'hant, emañ an aour war ar raden gantañ, moaien en deus, moaienet eo, leveet mat eo, arc'hant en deus da grabanata forzh pegement, dastum a ra arc'hant evel ur mengleuzier, gronnañ a ra arc'hant gant ar rozell, gounit a ra arc'hant gant ar rozell, berniañ a ra arc'hant gant ar rastell, rozellat a ra arc'hant, dastum a ra aour gant ar rozell, dastum a ra kregin gant ar rozell, dastum a ra arc'hant a-foziadoù, dastum a ra aour hag arc'hant, arc'hantet bravik eo, frank eo an arc'hant gantañ, frank eo an traoù gantañ, ober a ra aour gant morzholioù, plousaet mat eo e votoù, plouzet mat eo e votoù, hennezh a zo aes e borpant, hennezh a zo aes dezhañ, hennezh en deus aez, uhel eo an dour gantañ, hennezh a zo klok, arc'hant en deus gwalc'h e galon, arc'hant en deus leizh e walc'h, ober a ra arc'hant war an oaled, war ar bern emañ, hennezh a vev diwar ar bern, arc'hant d'armerzh en deus, arc'hant da zioueriñ en deus, arc'hant en deus d'ober teil, arc'hant en deus da stlepel dioutañ, arc'hant en deus hardizh, pinvidik-mor (hollbinvidik, pinvidik evel ar mor, pinvidik-pounner, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, pinvidik-bras, pinvidik-dreist) eo, kreñv eo an traoù gantañ, mat eo an traoù gantañ, hennezh eo mat ar bed gantañ, hennezh a zo foenn er rastell gantañ, bez' emañ an arc'hant war ar raden gantañ, tapout a ra gantañ, ober a ra e graf, ober a ra krazadenn, ober a ra e eost, gounit a ra arc'hant bras, dastum a ra arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, druz eo ar geusteurenn gantañ, moulloù en deus, kregin en deus, ur madoù bras en deus, madoù en deus, danvez a zo dezhañ, pinvidik-bras eo, bevañ a ra war an ton bras, ober a ra ritenn, ren a ra ur vuhez pompus, kreñv eo e chouk, kreñv eo e gein, hennezh a oar brav keinañ, hennezh a zo mat da geinañ, hennezh a zo kreñv a gein, kreñv eo an traoù gantañ, barrek eo, gouest eo, heoliañ a ra gant e arc'hant, war flod emañ e-kreiz ar pinvidigezhioù (Gregor) ; **4.** *Eigenlob stinkt,* ar glipenn re uhel ne c'hall ket mont war well - diboell eo kanañ e veuleudi e-unan - diboell eo en em veuliñ an-unan - an hini ne vez lorc'het nemet gantañ hag e vagerez n'eo netra a vat - arabat eo deomp en em brizout re - an hini en em fougas e-unan ne dalv na gour nag unan - re uhel e kan ho kilhog - kasaus eo ar me ; P. *du stinkst mir,* faegaegaeg a ran warnout, n'on ket evit aveliñ ac'hanout, n'on ket evit ahelañ ganit, n'on ket evit en em ahelañ ganit, e malis emaon ouzhit, malis am eus ouzhit, te 'zo kasaus-bras din ; **5.** *das stinkt mir,* me 'zo erru dotu gant an dra-se, an dra-se a dorr din va fevarzek real, dreistpenn am eus gant an dra-se, aet on dreist-penn gant an dra-se, me 'zo leun va c'hased gant an dra-se, me 'zo leun va rastell gant an dra-se, re eo din, va gwalc'h am eus eus an dra-se, aet on eok ha tremen eok gant an dra-se, eok on (aet on tremen skuizh, erru on heug, erru on heuget) gant an dra-se, me a zo erru skuizh va revr gant an dra-se, darev on gant an dra-se, leizh va lêr am eus diouzh an dra-se, leizh va lêr am eus gant an dra-se, doñjer (rukun, euzh) am bez ouzh an dra-se, doñjer am eus oc'h ober an dra-se, hiris am bez ouzh kement-se, diegi am bez d'an dra-se, prederi am eus oc'h ober an dra-se, fae eo ganin ober an dra-se, donjeriñ (rukuniñ) a ran ouzh an dra-se, heugiñ a ran oc'h ober an dra-se, fast am bez evit an dra-se, kement-se a ro erez (heug, baleg, regred) din / kement-se a zegas doñjer (heug) din / ac'h eo an dra-se din (Gregor), kement-se a ra erez din, kement-se a ro c'hoant din da strinkañ diwar va c'halon (Gregor), an heug a sav din pa welan kement-se, un heug e vez an dra-se din, heug am bez ouzh an dra-se, kement-se a zo regred din, kement-se a zegas rukun din, baleg (hiris) am bez ouzh kement-se, dislonk am bez pa welan seurt traoù, c'hoant dislonkañ am bez pa welan seurt traoù, c'hoant am bez da zislonkañ pa welan seurt traoù, e chal emaon d'ober an dra-se, n'on ket lamprek evit ober an dra-se, n'em eus ket lañs d'ober an dra-se, drouk eo ganin ober se, garv eo ganin ober se, en em derriñ a ran d'ober an dra-se, klouaraat a ran d'ober an dra-se, diegusaat a ran d'ober an dra-se, karnañ a ran d'ober an dra-se ; **6.** *die Sache stinkt,* un draen a zo, drein a zo en amanenn, un dalc'h a zo, n'emañ ket pep tra en e reizh, toull eo ar billig tu pe du, un dra bennak a c'hoari a-dreuz, moc'h bihan a zo gant ar wiz, moc'h a zo er wiz, koad-tro a zo en afer-se, amsklaer eo an afer, vi pe labous a zo gant ar yar, pig pe vran a zo, un ibil bennak a zo a-dreuz, ned a ket klok, ned a ket diroufenn an traoù, n'eus ket doare vat gant kement-se, feson fall a zo gant an afer, n'emañ ket kement-se diouzh ar reizh, c'hwezh ar rost a zo gant an afer, c'hwezh ar suilhet a zo gant an afer.

stinkend ag. : **1.** flaerius, louvidik, blazus, blazer, louvus, mouezhus, ... a vouezh, ... a daol mouezh ; *nach Pisse stinkend,* staotek ; *stinkend werden,* dont da vezañ flaerius, erruout c'hwezh fall gant an dra-mañ-tra ; *die Jäger in der Bretagne bezeichnen Wildschweine, Füchse, Dachse, Frettchen und Iltisse als „stinkende Tiere“,* gant ar chaseourien e Breizh e vez graet „loened lous“ eus ar moc'h-gouez, al lern, ar broc'hed, ar fureged hag ar pudasked ; **2.** *stinkende Lüge,* gaou du, gaou divezh g.

Stinker g. (-s,-) : flaerier g. louveg g. [*liester* louveien], louvidig g. [*liester* louvidion], flaeriadenn b. [*liester* flaeriadenned], flaeriasenn b. [*liester* flaeriasenned].

stinkfaul ag. : didalvez evel ur c'hi, didalvez-ki, o vreinañ en e leziregezh, lezirek evel ur martolod, lezirek evel ur bleiz, lor evel un targazh, skoet gant terzhienn an didalvez, grevet gant terzhienn al leue, un toull diboan anezhañ, yeuek, ganet d'un deiz Sadorn, ganet skuizh, gourt da labourat, lugut da labourat, feneant da labourat, lezirek d'al labour, re izel an douar diouzh e vent, skoet (grevet) gant terzhienn an didalvez (gant terzhienn al leue), digalon da labourat, gwak, diboan, lezirek, disaour, pladek, dibreder, skoeñvek, feneant, landreant, didalvez, lezober, diegus, mors, diek, dilamprek, labaskennek, lifret, hualet, euver, flai, sadornek, landregennek, landrennek, landrennus, lantous, laosk, lizidant, gourt o labourat, lor, lureüs, ven ; *er ist stinkfaul,* seul nebeutoc'h, seul welloc'h.

Stinkfinger g. (-s) : *jemandem den Stinkfinger zeigen,* ober brec'h d'u.b.

Stinkfritz g. (-en,-en) : P. flaerier g., louveg g., louvidig g.

Stinkgänsefuß g. (-s,-füße) : [louza.] troad-gwazi flaerius g.

stinkig ag. : flaerius, louvidik, blazus, blazer, louvus, mouezhus.

stinklangweilig ag. : borodus-kenañ, enoeüs-kenañ, arabadus-kenañ, torr-penn, torr-revr, war ton an anaon (ar gousperoù, ar c'hoant-kousket, ar c'hrampouezh-mouezig), darnaouüs, fastus, moredus, dizudi, euver, hirvoudus, kazus.

Stinklaune b. (-,-n) : fum g., gwallimor b., imor fall b., imor b., echeve g., gin g., ingenn b.

Stinkmarder g. (-s,-) / **Stinkratz** g. (-es,-e) : [loen.] pudask g. [*liester* pudasked, pudiski].
Stinkmorchel b. (-,-n) : [louza.] morukl flaerius str.
Stinköffnung b. (-,-en) : [loen., pugnez] ostiolenn b. [*liester* ostiolennoù].
stinkreich ag. : brein gant an arc'hant, brein gant ar binvidigezh, pinvidik-mor, pinvidik evel ar mor, pinvidik-pounner, pinvidik-lous, pinvidik-peurfonn, pinvidik-parfont, pinvidik-brein, pinvidik-bras, pinvidik-dreist, hollbinvidik, pitaod, P. mellek, rup, richaod ; *stinkreich sein,* bezañ war ar bern, bevañ diwar ar bern, kaout arc'hant d'armerzh, kaout arc'hant da zioueriñ, kaout arc'hant d'ober teil, kaout arc'hant da stlepel diouzh an-unan, kaout arc'hant hardizh, kaout moulloù, kaout kregin, kaout ur madoù bras, bezañ pinvidik-bras, bezañ pinvidik-mor (pinvidik evel ar mor, pinvidik-pounner, pinvidik-peurfonn, pinvidik-dreist), bezañ hollbinvidik, bezañ pinvidik-brein, bezañ brein gant an arc'hant, bezañ pinvidik-parfont, bezañ pinvidik-lous, bezañ an aour war ar raden gant an-unan, bezañ an arc'hant war ar raden gant an-unan, bezañ kreñv an traoù gant an-unan, bezañ kreñv e chouk, bezañ kreñv e gein, bezañ kreñv a gein, gouzout brav keinañ, bezañ mat da geinañ, kaout arc'hant gwalc'h e galon, kaout arc'hant leizh e walc'h, bezañ foenn er rastell gant an-unan, bezañ mat ar bed gant an-unan, bezañ arc'hantet bravik, bezañ frank an arc'hant gant an-unan, bezañ frank an traoù gant an-unan, heoliañ gant e arc'hant, bezañ war flod e-kreiz ar pinvidigezhioù (Gregor), P. bezañ mellek.
Stinkstiefel g. (-s,-) : P. [dre skeud.] kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], kaoc'her g., ripompi tagnous g., chaoker g., tad an ardoù fall g., gwir bistri g., pezh hek g., poezon g., elemant g. [*liester* elemanted], strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., fardilhon g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., debr-spered g., tourmant a zen g., skrab-e-doull g., abuzer g., ampoezon g., añjiner g., atahiner g., trabaser g., hegazer g., chigarder g., heskiner g., heskin g., jahiner g., koll-skiant g.
Stinkstorchschnabel g. (-s,-schnäbel) : [louza.] boked-an-diaoul g., louzaouenn an divulum b., louzaouenn ar saout b.
Stinkteufel g. (-s,-) : [louza.] bouloù-aerouant ls., chapeled-an-naer g.
Stinktier n. (-s,-e) : **1.** skoñs g. [*liester* skoñsed], pudask g. [*liester* pudasked, pudiski], piteoz g. [*liester* piteozed] ; *Stinktiere spritzen ihren potenziellen Angreifern ein streng riechendes Sekret entgegen,* teuler flaer a ra ar pudasked pa vezont en dañjer ; **2.** [dre skeud.] P. flaerier g., louveg g., louvidig g.
Stink-Wacholder g. (-s,-) : [louza.] savigne g.
Stinkwanze b. (-,-n) : [loen.] louezae g. [*liester* louezaeed].
Stinkwut b. (-) : fum g., fulor ruz g., barrad imor taer g., barr kounnar g., taol brouez g., barlennad taeroni b. ; *eine Stinkwut auf jemanden kriegen,* fumañ ouzh u.b.
stinkwütend ag. : fumet naet, fum gantañ, ruz gant ar gounnar, fuloret mik, fuloret ran, fuloret ruz, fuloret naet, brizh-du, kounnaret ruz, diboellet gant ar gounnar, en imor santel, e gwalarn, o virviñ gant ar gounnar, e fulor ruz, en ur fulor, ur fulor ennañ, tost da darzhañ gant ar gounnar, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ ; *stinkwütend sein,* bezañ fumet naet, bezañ fuloret naet, bezañ fuloret ran, bezañ fuloret ruz, bezañ fuloret mik, bezañ ur barrad fulor o krozal en e greiz, bezañ krog an tan en e benn, bezañ brizh-du, bezañ kounnaret ruz, bezañ diboellet gant ar gounnar, bezañ en imor santel, bout e gwalarn, gwalarniñ, birviñ gant ar gounnar, bezañ e fulor ruz, bezañ en ur fulor, bezañ ruz gant ar gounnar, bezañ ur fulor en an-unan, bezañ tost da darzhañ gant ar gounnar, migañ, bezañ ar c'herc'h o tommañ d'an-unan (*e gerc'h o tommañ dezhañ, he c'herc'h o tommañ dezhi h.a.*), bezañ ar c'herc'h o krazañ d'an-unan (*e gerc'h o krazañ dezhañ, he c'herc'h o krazañ dezhi h.a.*) ; *jemanden stinkwütend machen,* lakaat u.b. da fumañ ; *so was macht mich stinkwütend,* fumet naet e vezan pa welan seurt traoù.
Stint g. (-s,-e) : **1.** [loen.] perlezeg g. [*liester* perlezeged] ; **2.** [dre skeud.] *sich freuen wie ein Stint,* na vezañ ket evit e levenez, bezañ er-maez eus an-unan gant al levenez, bezañ o nijal gant al levenez, bezañ ouzhpenn laouen, bezañ laouen ken-ha-ken, bezañ laouen mui-pegen-mui, bezañ laouen-ran, bezañ ken laouen ha tra, bezañ laouen evel an heol, bezañ ken laouen hag an heol, bezañ seder evel ul laouenan, bezañ lirzhin evel ul laouenan, bezañ seder evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ul laouenanig, bezañ lirzhin evel ur vleunienn, bezañ dirollet gant al levenez, bezañ barret a levenez, bezañ barrleun (barruhel) e galon gant ar joa, bezañ e galon barrleun gant al levenez, bezañ e galon barr gant al levenez, bezañ e galon barr a levenez, bezañ e galon barr a joa, bezañ en e laouenañ, bezañ e-kreiz e levenez, bezañ beuzet el levenez, bezañ meurbet a joa en an-unan, na zougen mui an douar an-unan, bezañ war ar pevarzek-kant, bezañ fest en an-unan, bezañ digor d'an-unan, bezañ kement a zo en an-unan o tridal gant al levenez ; *er freut sich wie ein Stint,* n'emañ ket tout al lorc'h e Pariz, an eskob n'eo ket kar dezhañ ; *sich ärgern wie ein Stint,* fachañ ruz, bezañ fuloret naet, bezañ fuloret ran, bezañ fuloret ruz, bezañ fuloret mik, bezañ ur barrad fulor o krozal en e greiz, bezañ krog an tan en e benn, bezañ brizh-du, bezañ en imor santel, bout e gwalarn, gwalarniñ, birviñ gant ar gounnar, bezañ e fulor ruz, bezañ en ur fulor, bezañ ruz gant ar gounnar, bezañ ur fulor en an-unan, bezañ tost da darzhañ gant ar gounnar, migañ, bezañ ar c'herc'h o tommañ d'an-unan (*e gerc'h o tommañ dezhañ, he c'herc'h o tommañ dezhi h.a.*), bezañ ar c'herc'h o krazañ d'an-unan (*e gerc'h o krazañ dezhañ, he c'herc'h o krazañ dezhi h.a.*).
Stipel b. (-,-n) : [louza.] stipul g.
Stipendiat g. (-en,-en) : [skol-veur] yalc'hadour g.
Stipendiatin b. (-,-nen) : [skol-veur] yalc'hadourez b.
Stipendist g. (-en,-en) : [Bro-Vavaria / Bro Aostria] yalc'hadour g.
Stipendium n. (-s, Stipendien) : [skol-veur] yalc'had-studi b.
Stippe b. (-,-n) : **1.** [kegiñ.] soubilh g., soubinell b., hili g., hilienn b., chaous g. ; **2.** porbolenn linek b., burbuenn b., burbuad str., burbu str., bourbon str. ; **3.** dister dra g., bihan dra g., tra a get g., netraig g., bagaj g., disteraj g., disterajoù ls., disterajigoù ls., inglodaj g., bitrakoù ls., kac'herezh g., kaoc'hajoù ls., traoùajoù ls., arabadiezh b., siklud g., avel g., belbeterezh g., belbiaj g., rambre g.
stippen V.k.e. (hat gestippt) : soubañ, soubinellañ, soubilhañ, soubouilhañ, hiliennañ, chaousañ, saosañ, glec'hiñ, glec'hiañ, trempañ.
Stippbesuch g. (-s,-e) / **Stippvisite** b. (-,-n) : bizit buan-ha-buan evel un tarzh avel g.
stipulieren V.k.e. (hat stipuliert) : diferañ, divizañ.
Stirn b. (-,-en) : **1.** tal g. ; *gewölbte Stirn,* tal bolzennek g. ; *die Stirn falten (runzeln),* krizañ e dal, krizañ e fri, kabridañ e dal, ridañ e dal, krinañ e zremm, ober ur bod spern, ober gourrennoù du, mouspenniñ, moulbenniñ, bezañ krizet e dal, bezañ roufennet e dal, bezañ rizennet e dal, bezañ prederiet e dal ; *die Stirn entfalten (entrunzeln),* digrizañ e dal, digoumouliñ e dal ; *sich (dat.) die Stirn abtrocknen, sich (dat.) die Stirn abwischen, sich (dat.) den Schweiß von der Stirn wischen, sich (dat.) die Stirn abtupfen,* ober ur sec'h d'e dal, sec'hañ ar c'hwezenn diwar e dal, sec'hañ e dal, dic'hweziñ e dal, torchañ ar c'hwezenn a bizenn war e dal ; *trockene Stirn,* tal dic'hwez g. ; *Schweiß perlt auf seiner Stirn,* war e dal e piz(enn) ar c'hwezenn, pizennañ a ra ar c'hwezenn war e dal, perlezenniñ a ra ar c'hwezenn war e dal, pizenniñ a ra e dal gant an dourc'hwez, pizennet eo ar c'hwezenn war e dal,

paterenniñ a ra ar c'hwezenn war e dal ; *jemanden an der Stirn verletzen,* ober bailh, gloazañ u.b. en e dal, bailhañ u.b. ; *jemandem die Gewehrmündung an die Stirn drücken,* lakaat beg e fuzuilh ouzh tal u.b. ; *den Hut tief in die Stirn drücken,* sankañ don e dog war e benn, sankañ don e dog war e zaoulagad, lakaat don e dog en e benn, plantañ e dog en e benn, plantañ e dog betek e zaoulagad ; *sie hatte die Stirn auf die Tischplatte gelegt,* harpet e oa ganti he fenn ouzh an daol ; *bewölkte Stirn,* tal koumoulet g., tal teñval (hurennek, klouhanek, kudennek, prederiet) g., penn teñval g., tal teñval g., penn kozh g., penn beunek g., tal koumoul warnañ g., tal ur goumoulenn warnañ g. ; *seine Stirn umwölkt sich,* duaat a ra e selloù, teñvalaat a ra e benn, kruel e teu e benn da vezañ, dont a ra koumoul war e dal, dont a ra ur goumoulenn war e dal, dont a ra ur goumoulenn da deñvalaat e dal, ober a ra kozh vin, dont a ra kozh e benn, dont a ra moan e benn, dont a ra hir e vailh, dont a ra hir e fri ; *eine breite Stirn haben,* bezañ talek.

2. kribell b., gobari g., hardison b., hardizhegezh b., hardizhañs b., hardizhder g., hardizhded b., dijen g., difoutre g. ; *die Stirn haben, etwas zu sagen,* bezañ divezh (her, balc'h) a-walc'h evit lavaret udb, kaout ar gobari da lavaret udb, kaout a-walc'h a gribell evit lavaret udb, kemer hardizhegezh da lavaret udb, em hardishaat da lavaret udb, kaout hardison (hardizhegezh) da lavaret udb, lavaret udb ken dijen ha tra, lavaret udb ken difoutre ha tra, krediñ hep mezh lavarout udb / kaout an divergontiz da lavarout udb /, kaout un tal divezh a-walc'h evit lavarout udb / kaout un tal ken divezh evit lavarout udb (Gregor) ; *er hatte die Stirn, so etwas zu behaupten, er hatte die Stirn, so etwas zu tun,* aet e oa keit all ; *mit eiserner (eherner) Stirn,* dichek-bras, fae ha rogentez war e vourrennoù, gant ur genoù babu, balc'h, uhel ar c'haoc'h en e doull, uhel ar c'haoc'h en e revr, savet ar c'herc'h en e c'houzoug, otus (rok, bras, dichek, uhel) an tamm anezhañ, bras an tamm gantañ, difoutre.

3. *mit offener Stirn,* dizolo e zremm.

4. *jemandem die Stirn bieten,* rebarbiñ ouzh u.b., talañ ouzh u.b., enebiñ ouzh u.b., mont a-benn-kaer d'u.b., derc'hel meiz ouzh u.b., derc'hel penn ouzh u.b., derc'hel penn d'u.b., rentañ penn ouzh u.b., ober penn d'u.b., pennekaat ouzh u.b., pennañ d'u.b., pennañ ouzh u.b., ober ouzh u.b., daeañ (faeañ, dichekal, hegal) u.b., reiñ fas d'u.b., en em glask ouzh u.b., en em aroziñ ouzh u.b., klask penn ouzh u.b., mont a-benn d'u.b., diarbenn u.b., herzel ouzh u.b., arbenniñ ouzh u.b., harpañ ouzh u.b., ober beskelloù e-kreiz park u.b. ; *der Armut die Stirn bieten,* kiañ ouzh ar seizh dienez.

5. *es steht ihm an der Stirn geschrieben, man kann es an seiner Stirn lesen,* an dra-se a bar war e dal, skrivet eo gant lizherennoù bras war e dal, skrivet eo gant lizherennoù bras war e zremm, ar stumm a zo warnañ, ken fall eo hennezh ha m'en deus an doare da vezañ, gwelet e vez anat warnañ ez eo un hailhon.

Stirnader b. (-,-n) : [korf.] gwazhienn an tal b.

Stirnband n. (-s,-bänder) : taledenn b., taled g., talgen g., [kezeg] lêrenn-dal b. ; *sie trug ein Stirnband,* un daledenn a gelc'hie he zal, kelc'hiet e oa he zal gant un daledenn.

Stirnbein n. (-s,-e) : [korf.] askorn tal g.

Stirnbinde b. (-,-n) : taledenn b., taled g., talgen g., lêrenn-dal b. ; *sie trug eine Stirnbinde,* un daledenn a gelc'hie he zal, kelc'hiet e oa he zal gant un dalwedenn.

Stirnbogen g. (-s,-/-bögen) : [tisav.] arc'hbolz b., rizenn-volz b.

Stirnfalte b. (-,-n) : spinenn b., ridenn b. ; *tiefe Stirnfalten,* spinennoù don ls., ridennoù don, P. neizhioù logod ls.

Stirnfläche b. (-,-n) : [fizik, nij., kirri] pennskejad g.

Stirnfleck g. (-s,-e/-en) : [loen.] bailh g., bailhenn b. ; *Tier mit weißem Stirnfleck,* bailh g., loen bailh g. ; *Kuh mit weißem Stirnfleck,* buoc'h penn bailh b., buoc'h vailh b. ; *Pferd mit weißem Stirnfleck,* marc'h penn bailh g., marc'h bailh g. ; *Pferd ohne weißen Stirnfleck,* marc'h divailh g.

Stirnglatze b. (-,-n) : *er hat eine Stirnglatze,* tarvoal eo.

Stirnhirn n. (-s,-e) **/ Stirnhirnlappen** g. (-s,-) : [korf.] tolbezenn dal b.

Stirnhöhe b. (-) : *die Augen in Stirnhöhe,* an daoulagad rez e dal ls. (Gregor).

Stirnhöhle b. (-,-n) : [korf.] kev an tal g.

Stirnhöhlenkatarrh g. (-s,-e) **/ Stirnhöhlenvereiterung** b. (-,-en) : [mezeg.] sinuzit tal g., kevfo tal g.

Stirnhügel g. (-s,-) : [korf.] bos an tal g.

Stirnkamm g. (-s,-kämme) : [korf.] kribenn an tal b.

Stirnlampe b. (-,-n) : lamp tal g.

Stirnlappen g. (-s,-) : [korf.] tolbezenn dal b.

Stirnlocke b. (-,-n) : kuch g., kuchad g.

Stirnmoräne b. (-,-n) : morena dal b., mein-tal ls., skornatred tal g.

Stirnnaht b. (-,-nähte) : [korf.] mellez an tal b.

Stirnrad n. (-s,-räder) : rod dentek dent eeun b.

Stirnreif g. (-s,-e) : taledenn b., taled g., talgen g., kelc'h-penn g. ; *sie trug einen Stirnreif,* un daledenn a gelc'hie he zal, kelc'hiet e oa he zal gant un daledenn.

Stirnriemen g. (-s,-e) : [kezeg] lêrenn-dal b. [*liester* lêrennoù-tal].

Stirnrunzeln n. (-s) : krizadenn dal b., mouspenniñ g.

Stirnseite b. (-,-n) **/ Stirnstück** n. (-s,-e) **/ Stirnwand** b. (-,-wände) : [tisav.] talbenn g., tal a-raok g., talier g., diaraog g., fasadenn b., araog an ti g.

Stoa[1] b. (-, Stoen) : [tisav.] kolonenneg b. [*liester* kolonennegoù].

Stoa[2] b. (-) : ; [preder.] prederouriezh ar porched b., stoikouriezh b.

Stöberhund g. (-s,-e) : [loen.] ki-Spagn g., ki-spagnol g.

stöbern V.dibers. (hat gestöbert) : *es stöbert,* erc'h fu ha stank a ra. V.k.e. (hat gestöbert) : **1.** *der Hund stöbert das Wild (auf),* emañ ar c'hi o tichedañ (o tivusañ, o tiboufañ, o tiskoachañ) ar jiber ; **2.** firbouchañ e, furchal, furchal e, furchata e, ober ar furch e, ober furch e, ober furch ha klask e, furediñ e, furikat e, furikat, fuketal e, fuketal, dispac'hañ, turmuch e, turlutañ e, farbotañ e, fekañ e, fiskital e, c'hwiliañ, c'hwiliañ e, brellañ e, furgutañ e, pismigañ ; *in einer Schublade stöbern,* firbouchañ (furchal, furchata, fuketal, furikat, furediñ, turmuch, c'hwiliañ, brellañ, furgutañ, farbotañ, turlutañ, fekañ, fiskital) en un diretenn, c'hwiliañ (furchal, fuketal, furikat, dispac'hañ) un diretenn ; *in Büchern stöbern,* furchal e-barzh levrioù ; *in alten Papieren stöbern,* parichaoua ; **3.** [dre astenn.] P. *jemanden aufstöbern,* diboufañ e neizh d'u.b., diskoachañ u.b.

stochastisch ag. : dargouezhek, dargouezhel.

Stocheisen n. (-s,-) : [metal.] pifon g.

Stocher g. (-s,-) : **1.** fichell b., pifon g., keniler g. ; **2.** skarzh-dent g.

stochern V.gw. (hat gestochert) : **1.** *mit dem Feuerhaken im Feuer stochern,* firbouchañ an tan / kempenn an etivi (Gregor), pifonañ an tan, brochañ ar regez, brochañ an tan, keniliñ ; **2.** [dre astenn.] P. firbouchañ, furchata, turmuch, c'hwiliañ, turlutañ ; **3.** skarzhañ, karzhañ ; *sich (dat.) in den Zähnen stochern,* skarzhañ e zent, karzhañ e zent.

Stöchiometrie b. (-) : [kimiezh] kedfeuriegezh b., stekiometriezh b.

stöchiometrisch ag. : [kimiezh] kedfeuriek, stekiometrek ; *stöchiometrisch richtiges Verhältnis,* kedfeur g.

Stock[1] g. (-s, Stöcke) : **1.** bazh b., kanenn b., penn-bazh g. [*liester* pennoù-bazh, pennoù-bizhier], pennbazh g. [*liester* pennbizhier], pennad-bazh g., bazh penndousek b., bazh pennek b., , penn-treujenn g., penngod g., kefienn b., penn-bourdon g., gwalenn b., gwial str., kelastrenn b., gwal b., keuneudenn b. ; *kurzer Stock,* krennenn b., krennvazh b., darnvazh b., bataraz b. ; *Stock zum Umrühren des Wassers,* fourdouilh g. ; *dünner Stock,* flip g. ; *ein dicker Stock,* ur vazh yac'h b., ur penn-bazh yac'h g., un tamm mat a vazh g. ; *das dicke Ende eines Stockes,* penn tev ur vazh g. ; *Stock mit gebogenem Griff,* bazh kamm b., bazh penn kamm

b., bazh krogek b. ; *Spazierstock,* bazh-vale b., bazh-pourmen b., kanenn b., bazh-hent b., bazh-penn-kamm b., bazh-kamm b., kanenn b. ; *Schlag mit einem Stock,* taol penn-bazh g., bazhad b., taol bazh g. ; *seinen Stock konnte er zur Not als Waffe gebrauchen,* e vazh koad a oa ur gwarez evitañ ; *sich auf seinen Stock stützen,* bale diwar-bouez ur vazh, mont en harp ur vazh, bale war-bouez ur vazh, kerzhet war-bouez ur vazh, en em harpañ war ur vazh, bale krog en e benn-bazh, bale daoubleget war e vazh, pouezañ war e vazh evit bale ; *dieser Stock wird Ihnen beim Gehen behilflich sein,* ar vazh-se a sikouro ouzh ho kerzhed ; *steif wie ein Stock,* reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil er bleud), sonn evel ur ganabenn, sonn war e gilhoroù evel ur c'hilhog, ken sonn hag ur vazh kloued, sonn evel ur peul, reut evel ur peul, sonn evel ur pikerom, reut evel ur pikerom, reut evel ur post-kleud, reut evel ur pipi, sonn evel ur pipi, eeun evel un tach, sonn evel ur roc'h ; *jemanden mit der Spitze eines Stockes stechen,* feukañ u.b. gant ur vazh ; *jemanden mit einem Stock schlagen,* reiñ fest ar vazh (fest ar geuneudenn, kerc'h, kerc'h Spagn, segal) d'u.b., reiñ ul laz bazhadoù d'u.b., reiñ koad d'u.b., reiñ taolioù bazh d'u.b., reiñ ur saead vazhadoù (ur pred bazhadoù, ur chupennad taolioù bazh, ur gwiskad bazhadoù) d'u.b., tapout ar vazh gant u.b., tapout ar gefienn gant u.b., reiñ ur c'hefestad (ul lard, ur grizilhad taolioù, un dres) d'u.b., bazhata u.b., fustañ u.b., koata u.b., koadata u.b., reiñ beuz d'u.b., gwalennañ u.b., gwalennata u.b., skeiñ gant u.b. a daolioù bazh, skeiñ war u.b. a daolioù bazh, boureviañ u.b. a daolioù bazh, malañ u.b. a daolioù bazh, breviñ u.b. a daolioù bazh, broustañ u.b. a daolioù bazh, flastrañ u.b. a daolioù bazh, distremen u.b. a daolioù bazh, gwiskañ ur saead vazhadoù d'u.b., plantañ kouez gant u.b., reiñ un toufad d'u.b., reiñ e rapenn d'u.b., frotañ u.b. gant eoul garzh ken na lufr, reiñ ur freilhad d'u.b., fraeañ u.b. gant ur vazh, sevel koad dreist u.b. ; *wenn du wieder nicht gehorchst, bekommst du von mir den Stock,* kentañ ma'z amsenti e tañvai blaz ar wialenn ; *sich mit Stöcken prügeln,* en em gannañ a daolioù bazh, en em vazhata ; *mit dem Stock zuschlagen,* c'hoari ar vazh ; *er geht, als ob er einen Stock verschluckt hätte,* emañ kegel e vamm-gozh oc'h ober gwalenn-gein dezhañ ; *Taktstock,* gwalenn-ventadañ b., bazh (gwalenn b.) ar pennsoner b., gwialenn ar penn orkestra b. ; *Billardstock,* bazh vilhard b. ; [merdead.] *Stock des Stockankers,* jaol b. ; *den Stock des Stockankers anbringen, den Stock des Stockankers aufklappen,* joalañ an eor ; *den Stock des Stockankers abnehmen, den Stock des Stockankers herunterklappen,* dijoalañ an eor ; [krl.] *man findet schnell einen Stock, wenn man seinen Hund schlagen will,* an hini en deus c'hoant da grougañ e gazh a lavar eo fall da logota.

2. skod-gwini g., kef-gwini g., kef gwinienn g. ; *auf dem Stock,* ouzh ar gwini.

3. skosenn b., skos g., penngos g., piltos g., pennskod g., skod g., skodenn b., kevenn b., solenn b., treujenn b., kef g. ; *mit Stock und Stiel ausrotten,* diwriziennañ ha distrujañ (Gregor), kas da get (da netra, war netra, da vann, da neuz), heskiñ, diouennañ, dinodiñ, harluañ a-douez an dud, harluañ a-vetoù an dud, lemel, terriñ ; *über Stock und Stein laufen,* ferañ, redek a-dreuz koad ha douaroù, redek dre gleuz ha garzh ; *wie ein Stock schlafen,* kousket c'hwek (mik, kalet, kloz, evel ur roc'h, evel ur broc'h, evel ur maen, divorfil, mort), bezañ kousket-mort, kousket evel pigos, distagañ un tamm c'hwek a gousk, morvitellañ, kousket evel ur varrikenn, kousket evel ur bleiz ; *er schläft wie ein Stock,* kousket-mik eo evel ur broc'h en e doull, kousket a ra evel pigos, kousket moñs eo, kousket-mort eo.

4. [jahin] kefioù ls. ; *jemanden in den Stock legen,* lakaat u.b. er c'hefioù.

5. [gwenan] ruskenn b., ruskad g., kest wenan b., kestenn wenan b., koloenn b. ; *der Stock hat abgeschwärmt,* ar gestenn he deus hedet, taolet o deus ar gwenan, taolet o deus ar gwenan o hed ; *der Stock hat ein zweites Mal abgeschwärmt,* adtaolet he deus ar gestennad ; *der Stock hat ein drittes Mal abgeschwärmt,* flac'hadet he deus ar gestennad.

Stock² g. (-s, Stockwerke) : estaj g., solier g., solieradur g., kombod g., live g. ; *der untere Stock,* an estaj dindan g. ; *die oberen Stockwerke,* an estajoù uhelañ, ar solieroù uhelañ ls., ar solieroù a-us ls., solieroù al laez ls. ; *das Haus ist drei Stock hoch,* un ti a dri estaj eo ; *im fünften Stock wohnen,* bezañ o chom er pempvet estaj, bezañ o chom er pempvet kombod, bezañ o chom er pempvet solieradur, bezañ o chom er pempvet solier ; *er wohnt im Stock direkt über uns,* emañ o chom a-uc'h (a-us, a-zioc'h) dimp, emañ o chom er solier a-us dimp, emañ o chom en estaj a-us, emañ o chom e-krec'h, emañ o chom war-laez ; *in den oberen Stock steigen,* pignat e-krec'h, mont e-krec'h, mont e laez, mont d'al laez, mont war-laez, mont d'an nec'h ; *Haus mit vorspringenden Stockwerken,* ti korbelloù g. ; *die Büroräume nahmen den ganzen Stock ein,* an estaj a-bezh a yae gant ar burevioù

Stock³ g. (-s,-s) : **1.** staliad b., pourvezioù ls., berniad g., stok g., boniad g. ; **2.** [kartoù] *Kartenstock,* pigos g., pod g., bern g. ; *eine Karte vom Stock aufnehmen, eine Karte vom Stock ziehen,* mont d'ar pigos, pigosat, kemer ur gartenn er pod, pipat.

Stockanker g. (-s,-) : eor joalek g. ; *den Stock des Stockankers anbringen, den Stock des Stockankers aufklappen,* joalañ an eor ; *den Stock des Stockankers abnehmen, den Stock des Stockankers herunterklappen,* dijoalañ an eor.

Stockausschlag g. (-s,-ausschläge) : [louza.] taolaj str., tailheris g., morgoad g., taoladur g.

Stockausschlagwald g. (-s,-wälder) : koad-med g., koad-troc'h g., koad-tailh g., tailheris g., brouskoad g., broust g.

stockbesoffen ag. / **stockbetrunken** ag. : *er ist stockbetrunken, er ist stockbesoffen,* dotu eo, mezv-dall (mezv-dotu, mezv-du, mezv-du-dall, mezv-marv, mezv-mik, mezv-mik-dall, mezv-poch, mezv-put, mezv-moñs) eo, moñs eo, moñs-dall eo, bruket eo, mezv-dall-put eo, toulladet tre-ha-tre eo, ganti emañ, aet eo ganti, tomm eo d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, avel a zo gant e letern, ur garrigellad en deus, karrigellet eo, druz eo e c'henoù, erru eo ront e votoù, graet en deus ur picherad, lakaet en deus un talad, tapet en deus ur garg, ur sac'had lous a zo gantañ, ur pezh revriad a zo gantañ, paket en deus ur ribotad, mezv eo evel ur soner (evel ur maltouter, evel ur soubenn, evel un toton, evel ur soner kloc'h), kras eo, kras-mat eo, ne wel mui nemet gant e c'henoù, gwelet a ra pesked el laezh, bourr da greviñ eo, leun eo e revr, mezv eo evel ma blijont da Zoue, ne c'hall ket mui dougen e gig, poazh eo, re garg eo e garg.

Stockbett n. (-s,-en) : gwele-estaj g.

stockblind ag. : dall-mik, dall-poch, dall-put, dall-pik, dall-pezhell, dall-poch evel ur c'hoz, groñs dall.

Stöckchen n. (-s,-) : **1.** kelastrenn b., gwial str., bazhig b. [*liester* bizhierigoù] ; **2.** [tr-l] *vom Hölzchen aufs Stöckchen kommen,* treiñ diwar ar gaoz, distreiñ diwar e gaoz, treiñ diwar e dorchenn, ober distroioù-kamm, na chom en e erv, tec'hel diwar e erv, mont diwar e graf, mont diwar e gaoz, mont diwar ar gont, pellaat diouzh e gezeg, mont pell diouzh e gazeg, mont pell diouzh ar gêr da wriat, treiñ yod da grampouezh, treiñ krampouezh da yod, tec'hel diwar an arroudenn, mont eus ar c'hazh d'ar razh, mont eus an eil kaoz d'eben, P. dibarkañ, cheñch tiretenn.

Stockdegen g. (-s,-) : bazh-kleze b., kanenn-gleze b.

stockdumm ag. : sot-paner, sot-echu, sot-ran, diot-naet, diot-nay, diot-ran, tanav e spered, amboubal evel ur votez, sot evel ur bailh, gars evel ur penton, sot evel ur pod kouez, sotoc'h eget ur banezenn, sotoc'h eget ur baner, sotoc'h eget paneroù, sotoc'h eget pevarvezk, sot evel ur Gwenedad, sot evel ur waz, diot evel ur waz, gad diwar c'had, genaouek evel ur ribod ; *er ist*

stockdumm, hennezh a zo brizh da vat, hennezh a zo en tu all da ziot, aet eo divoued e benn, ur penn ki a zo anezhañ, gars eo evel ur penton, gars eo evel e dreid, hennezh a zo tapet war ar portolof, diotañ den a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, sot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h mil gwech eget ur banezenn, hennezh a zo sotoc'h eget ur baner, hennezh a zo sotoc'h eget paneroù, hennezh a zo sotoc'h eget pevarzek, diot eo evel ur waz, genaouek eo evel ur ribod.

stockdunkel ag. : teñval-sac'h, teñval-lutin, teñval-du, teñval-dall, teñval ken ez eo, du-pod, du-pok, noz-du, noz-du-dall, noz-sac'h, noz-serret, du-holl, teñval evel ur sac'h, teñval evel en ur sac'h, teñval evel en ur forn, teñval evel ar glaou, teñval evel an noz, du evel an noz ; *es ist stockdunkel,* noz-sac'h eo, noz teñval eo, noz-du a ra, noz-du-dall a ra, noz-serret a ra, noz teñval-sac'h a ra, teñval eo ken ez eo, noz dall eo, du-pod eo, du eo evel en ur pod, teñval-sac'h eo, du-holl eo an noz, an noz a zo ken du hag ar pec'hed, ne weler banne, ne weler siseurt ebet, n'eus berad sklêrijenn ebet ; *eine stockdunkle Nacht,* un noz dall b., un noz du-dall b., un noz teñval-dall b., un noz du evel ur forn b., un noz du-pod b., un noz teñval-sac'h b., un noz ken du hag ar pec'hed b., un noz du-holl b.

Stöckelabsatz g. (-es,-absätze) : seul uhel ha moan g., seul pik g.

stöckeln V.gw. (ist gestöckelt) : mont d'ar piltrot war he seulioù pik, mont d'ar piltrot gant botoù seulioù pik, trotal, trotellat, tripal, piltrotal, piltrotat, mont d'ar piltrotig, mont d'ar piltrot, mont d'ar piklamm, mont d'ar piklammig, mont d'an drotig louarn, pilpazañ, mont a-bilpaz, mont a-bilpazig, mont d'ar pilpazig, bezañ birvilh en he divesker, ober kammedoù bihan ha mibin, skeiñ mibin, skeiñ buan he zreid en douar.

Stöckelschuhe ls. : botoù seulioù pik ls.

stocken V.k.e. (hat gestockt) : [louza.] harpañ, stañsoniñ, skorañ. V.gw. (hat gestockt) : **1.** bezañ stanket, sac'hañ, chagañ, chom a-sac'h, chartiñ, bezañ en digeflusk, houbañ ; *das Wasser stockt,* an dour ne red ket mui, stanket eo red an dour ; *ihm stockt das Herz,* hennezh a vank e galon dezhañ, c'hwitañ a ra e galon, serriñ a ra e galon, fatikañ a ra e galon, dont a ra e galon da faziañ dezhañ, houbañ a ra e galon ; *die Geschäfte stocken,* dilañs eo an aferioù, chagañ a ra an aferioù, rousinat a ra ar marc'had ; *die Unterhaltung stockte,* ar gaoz a yeas da hesk, an diviz a yeas d'an hesk, mougañ (migañ) a reas ar gaoz, mouget e oa ar gaoz, miget e oa ar gaoz, troc'het e oa ar gaoz, en digeflusk edo an diviz ; *er stockte,* chom a reas krenn, chom a reas boud, chom a reas bouc'h, sac'hañ a reas ; **2.** pouloudenniñ, pouloudañ, kaoulediñ, chalkiñ, kalediñ, sonnañ ; *gestockte Milch,* laezh kaoulet g., *gestocktes Blut,* gwad pouloudet g. ; **3.** [dilhad, paper] arneviñ, bronduañ.

Stocken n. (-s) : **1.** [traoù] chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g., sac'hadenn b., dilañs g., stoc'had g., stouv g., stouvadenn b., stankadenn b. ; **2.** [tud] *ins Stocken geraten,* chom sac'het, bezañ loc'het ar gerioù e toull e c'houzoug, azenañ, balbouzañ, glabousañ, haketal, chom boud, chom bouc'h, chom krenn, sac'hañ ; *die Unterhaltung geriet ins Stocken,* ar gaoz a yeas da hesk, an diviz a yeas d'an hesk, mougañ (migañ) a reas ar gaoz, mouget e oa ar gaoz, miget e oa ar gaoz, troc'het e oa ar gaoz, en digeflusk edo an diviz ; *die Sache ist ins Stocken geraten,* n'eus fiñv ebet en afer, sac'het eo an afer, n'eus lusk ebet en afer ; **3.** [kenw.] *Stocken der Geschäfte,* chag an aferioù g., chagadur an aferioù g. ; **4.** [gwad, laezh] kaouledadur g., kaouledigezh b., sonnadur g.

stöcken V.k.e. (hat gestöckt) : [jahin] *jemanden stöcken und pflöcken,* lakaat u.b. er c'hefioù.

stockend ag. : [dour] sac'h, sac'het, dired, marv, chag, gwern, poull, sioul, lor, eoget.

Adv. : *stockend lesen,* azenañ, bezañ kleiz da lenn, bezañ gagouilh da lenn ; *stockend reden,* bezañ berr e deod un tamm da gaozeal, bezañ dalc'het un tamm en e gaoz, bezañ dalc'het en e c'her, bezañ gagouilh da gaozeal, bezañ stag e deod ouzh e vouzelloù, balbouzañ, haketal.

Stockente b. (-,-n) : [loen.] houad-korz g.

Stöcker g. (-s,-) : [loen.] keineg g. [*liester* keineged], kazeg-vor b. [*liester* kezeg-mor, kezegenned-mor].

Stockerl n. (-s,-/-n) : [Bro-Aostria] tous g., skabell b., pased b.

stockfinster ag. : teñval-sac'h, teñval-lutin, teñval-du, teñval-dall, teñval ken ez eo, du-pod, du-pok, noz-du, noz-du-dall, noz-serret, teñval evel an noz, du evel an noz, du-holl, teñval evel en ur sac'h, du evel en ur pod, teñval evel en ur forn, teñval evel ar glaou ; *es ist stockfinstere Nacht, es ist stockfinster,* noz-du a ra, noz-du-dall a ra, noz-serret a ra, noz teñval-sac'h a ra, teñval eo ken ez eo, noz dall eo, du-pod eo, du eo evel en ur pod, teñval-sac'h eo, du-holl eo an noz, an noz a zo ken du hag ar pec'hed, ne weler banne, ne weler siseurt ebet, n'eus berad sklêrijenn ebet ; *eine stockfinstere Nacht,* un noz dall b., un noz du-dall b., un noz teñval-dall b., un noz du evel ur forn b., un noz du-pod b., un noz teñval-sac'h b., un noz ken du hag ar pec'hed b., un noz du-holl b., un noz du-dall b., un noz teñval-dall b.

Stockfisch g. (-es,-e) : **1.** [kegin.] moru sec'h (ha disall) g., merluz sec'h g. (ha disall), vergadell disall b. ; **2.** [dre skeud.] azen gornek g.

Stockfleck g. (-s,-e) : [dilhad, levrioù] brondu g., bronduadur g. ; *Stockflecke bekommen,* arneviñ, bronduiñ, duañ a-blasoù.

stockfleckig ag. : bronduet, intret, arnevet, duet, merglet ; *stockfleckig werden,* arneviñ, bronduiñ, duañ a-blasoù.

stockfremd ag. : P. *diese Leute sind mir stockfremd,* an dud-se n'int na karr na karrigell din, n'ouzon ket piv eo an traoù-se.

Stockglaube g. (-ns) : kredenn start b., kredenn divrall b.

Stockhammer g. (-s,-hämmer) : [tekn.] mailh dentek g.

stockheiser ag. : divouezh a-grenn ; *stockheiser sein,* bezañ divouezh a-grenn, bezañ gwelet ar bleiz, bezañ tapet ar bleiz, bezañ lonket ur bleiz.

Stockhieb g. (-s,-e) : bazhad b., keuneudennad b., taol bazh g., fustad g.

Stockholm n. (-s) : Stockholm b.

stockig ag. : **1.** [dilhad] bronduet, duet, merglet, arnevet ; *stockig werden,* arneviñ, bronduañ ; **2.** [laezh, gwad] kaoulet, pouloudet ; **3.** [c'hwezh] c'hwezh ar brein (ar c'hozh, an tuf, ar moeltr, ar stouv, al loued / al louet, an touf) gantañ ; **4.** koadek ; **5.** reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil er bleud), sonn evel ur ganabenn, sonn war e gilhoroù evel ur c'hilhog, ken son hag ur vazh kloued, reut evel ur post-kleud, reut evel ur pipi, sonn evel ur pipi, sonn evel ur roc'h, eeun evel un tach.

-stöckig ag. : *dreistöckig,* ... tri estaj, .. a dri estaj.

Stockkampf g. (-s) : [sport] bazhataerezh g.

stockkonservativ ag. : [polit.] dreistmirelour, mirour ken ez eo, gwenn mat.

Stockkonservative(r) ag.k. g./b. : [polit.] dreistmirelour g. [*liester* dreistmirelourien], dreistmirelourez b.

Stocklaterne b. (-,-n) : penn gouloù g., letern troadek g.

Stockleuchter g. (-s,-) : kantolor troadek g., kantolor-sich g.

Stocklösung b. (-,-en) : [kimiezh] dourenn-vamm b.

Stockmakler g. (-s,-) : kourater g.

Stockmalve b. (-,-n) : [louza.] roz-malv str., rozenn-valv b.

Stockmühle b. (-,-n) : milin-doull b., milin-grufel b.

Stockpreuße g. (-n,-n) : Prusian penn-kil-ha-troad g., Prusian betek mel e eskern g., [ur] Prusian glez g.

Stockprügel g. (-s,-) : laz taolioù g., bazhadenn b., roustad druz g., pilad g., kempenn g./b., fustadenn b., keuneudennadoù ls.,

fustadoù ls., freilhadoù ls., trell b., bodennad b., c'hwistadoù ls., fest ar vazh g/b., fest ar geuneudenn g/b., kefestad g., distoupad g., distokadenn b., lard g., abadenn vazhadoù b., piladeg b., distres g., dres g., grizilhad taolioù bazh g., gwiskad fustadoù g., pred bazhadoù g., predad g., gwiskad bazhadoù g., chupennad vazhadoù b., trepan g., frotadenn b., saead vazhadoù b., prad g., pred g., predad g., fraead g., fraeadenn b.

Stockpunkt g. (-s,-e) : [fizik] poent solutaat g., poent sonnennañ g.

Stockreis n. (-es,-er) : [louza.] taol g., taoladenn b.

Stockrose b. (-,-n) : [louza.] roz-malv str., rozenn-valv b.

stocksauer ag. : fumet naet, fum gantañ, ruz gant ar gounnar, fuloret mik, fuloret ran, fuloret ruz, fuloret naet, brizh-du, kounnaret ruz, diboellet gant ar gounnar, en imor santel, e gwalarn, o virviñ gant ar gounnar, e fulor ruz, en ur fulor, ur fulor ennañ, tost da darzhañ gant ar gounnar, o vegan, e gerc'h o tommañ dezhañ, e gerc'h o krazañ dezhañ.

Stockschlag g. (-s,-schläge) : bazhad b., keuneudennad b., taol bazh g., fustad g. ; *Stockschläge,* freilhad g., lordad g., fest ar vazh g., fest ar geuneudenn g., bazhadenn b., keuneudennadoù ls., bazhadoù ls., predad g., dres g., fraead g., fraeadenn b.

Stockschnupfen g. (-s,-) : [mezeg.] pennad sifern g., choberd g. P. revriad g./b. ; *einen Stockschnupfen haben,* bezañ sifernet (klañv gant ar sifern, dalc'het gant ar sifern, ar sifern gant an-unan), bezañ stouvet e benn, bezañ stouvet e fri, bezañ stanket e benn, bezañ gant ur friad, bezañ gant ur pennad sifern ; *einen Stockschnupfen bekommen, sich (dat.) einen Stockschnupfen holen,* dastum sifern, pakañ ur pennad sifern, tapout ar sifern, siferniñ, choberdiñ, serrañ ar goubion, P. pakañ ur revriad ; *Stockschnupfen verursachen,* siferniañ ; *seinen Stockschnupfen auskurieren,* disiferniañ ; *den Stockschnupfen vertreiben,* disiferniañ.

Stockschraube b. (-,-n) : [tekn.] biñs intrañv b., biñs ar c'hrog-bank b.

Stockständer g. (-s,-) : doug-disglavieroù g.

stocksteif ag. : reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil er bleud), sonn evel ur ganabenn, sonn war e gilhoroù evel ur c'hilhog, ken sonn hag ur vazh kloued, sonn evel ur peul, reut evel ur peul, reut evel ur post-kleud, reut evel ur pipi, sonn evel ur pipi, eeun evel un tach, sonn evel ur pikerom, reut evel ur pikerom ; *stocksteif sein,* bezañ ur varrenn houarn en e c'houzoug, bezañ lakaet kegel e vamm en e gein, bezañ kegel ar vamm-gozh oc'h ober gwalenn-gein d'an-unan (*kegel e vamm-gozh oc'h ober gwalenn-gein dezhañ, kegel he mamm-gozh oc'h ober gwalenn-gein dezhi h.a.*), bezañ reut evel ur vazh (evel ur ganabenn, evel un ibil er bleud), bezañ sonn evel ur ganabenn, bezañ sonn evel ul lakez pikez, bezañ reut evel ur post-kleud, bezañ reut evel ur pipi, bezañ sonn evel ur pipi, bezañ eeun evel un tach, bezañ sonn war e gilhoroù evel ur c'hilhog, bezañ ken sonn hag ur vazh kloued, bezañ reut ha sonn evel un tonton besk, bezañ sonn evel ur pikerom, bezañ reut evel ur pikerom, bezañ sonn evel ur roc'h ; *er steht stocksteif da,* emañ kegel e vamm-gozh oc'h ober gwalenn-gein dezhañ.

Stocksünder g. (-s,-) : pec'her aheurtet en e bec'hed g., pec'her dibened g., pec'her a chom da vreinañ en e bec'hed g., pec'her a chom da ginviañ en e bec'hed g., pec'her engravet g., pec'her kaledet g., pec'her kilhourzet g.

stocktaub ag. : *er ist stocktaub,* bouzar-put eo, bouzar-kloc'h eo, bouzar-pik eo, bouzar-sorol eo, bouzar-gres eo, bouzar-glez eo, bouzar-lech eo, bouzar evel ur c'hloc'h (evel ur c'hleuz, evel un tamm koad, evel ur penton, evel ur girin, evel ur sourd, evel ur glesker, evel ur ran, evel ul lech) eo, ne glev siseurt ebet, ne glev banne, ne glev greun, ne glev grik, ne glev berad, ne glev son, ne glev takenn ebet.

Stocktriebe ls. : [louza.] taolaj str., tailheris g., morgoad g., taoladur g.

Stockung b. (-,-en) : **1.** chagadur g., chag g., sac'h g., sac'hadur g., sac'hadenn b., dilañs g., stoc'had g., stouv g., stouvadenn b., stankadenn b., strobad g. ; **2.** kaouledadur g., kaouledigezh b., sonnadur g. ; **3.** [mezeg.] stoc'had g., krogn g., kreugn g., sonnadur g. ; *Stockung des Blutes*, taol-gwad g., sonnadur ar gwad g.

Stockwerk n. (-s,-e) : estaj g., solier g., solieradur g., kombod g. ; *das untere Stockwerk,* an estaj dindan g. ; *die oberen Stockwerke,* an estajoù uhelañ, ar solieroù uhelañ ls., ar solieroù a-us ls., solieroù al laez ls. ; *er wohnt im Stockwerk direkt über uns,* emañ o chom a-uc'h (a-us, a-zioc'h) dimp, emañ o chom en estaj a-us, emañ o chom er solier a-us dimp, emañ o chom e-krec'h, emañ o chom war-laez ; *in das obere Stockwerk steigen,* pignat e-krec'h, mont e-krec'h, mont e laez, mont d'al laez, mont war-laez, mont d'an nec'h ; *Haus mit vorspringenden Stockwerken,* ti korbelloù g. ; *die Büroräume nahmen das ganze Stockwerk ein,* an estaj a-bezh a yae gant ar burevioù.

Stockwerkstür b. (-,-en) : [saverez] dor an estaj b.

Stockzahn g. (-s,-zähne) : kildant g., dant malañ g.

Stoff g. (-s,-e) : **1.** danvez g., mezher g., gwiad g./b., gwiadenn b., lien g., gwe g., gweadur g., gwead b., gweadennoù ls., gwiadennoù ls., gwiadur g., gwiaderezh g., entof g. ; *gewirkter Stoff,* gwiad brochennet g./b., gwiad stamm g./b. ; *mit Gold durchwirkter Stoff,* entof brokardet gant neudennoù aour g., orfeilh g., entoff gweet gant aour g. ; *dicker haltbarer Stoff,* fetisenn b., gwiad fetis g./b. ; *ein haltbarer Stoff,* un danvez kreñv g. ; *dieser Stoff ist nicht sehr strapazierfähig,* an danvez-se ne bad ket pell, an danvez-se a uz buan ; *dieser Stoff ist strapazierfähig,* an danvez-se a ra e amzer, an danvez-se n'eus ket a uz dezhañ, an danvez-se a zo kalet ouzh an uz, padus eo an danvez-se ; *grober, brauner Stoff aus Wolle,* burell g., burell rous g. ; *harter, unbequemer, steifer Stoff,* danvez dic'hras g., danvez boc'hus g. ; *die raue Seite und die glatte Seite eines Stoffes,* ar garv hag ar flour ; *Stoff abmessen,* muzuliañ mehzer ; *einen Stoff weich machen,* dic'hourdañ un entof, dic'harvaat un entof ; *dieser Stoff hat überhaupt keinen Halt,* n'eus tamm dalc'h en danvez-mañ, an danvez-mañ n'en deus dalc'h ebet ; *dieser Stoff lässt sich leicht reinigen,* an danvez-se a garzh buan ; *dieser Stoff schmutzt leicht,* buan e ya lous an entof-se, an entof-se a ya lous buan, an entof-se ne vez ket pell da vezañ lous, fankus eo an danvez-se ; *dieser Stoff schmutzt nicht leicht,* distrouilh eo an entof-se ; *eine Wand mit Stoff bespannen,* stignañ ur voger.

2. materi g., danvez g., danvezenn b., dafar g. ; *Baustoffe,* dafar sevel tiez g. ; *Rohstoff,* danvez krai g., danvez diaoz g., materi krai g., materi diaoz g. ; *toxische Stoffe,* pistriennoù ls. ; *aus härterem Stoff gemacht,* **a)** dalc'hus, start ; **b)** [dre skeud.] dispont, divrall, kalet, start, dibleg, n'eo ket tanav e lêr, kroc'hen ouzh e ober, kiger a-walc'h, ur galedenn a zen anezhañ, un den en ur pezh anezhañ, ur paotr reut anezhañ, ur paotr tout en un tamm anezhañ, start war e dachoù, plom war e dachoù, kalet ouzh ar boan, start ouzh ar boan ; [bev., loen., louza.] *sich von faulenden Stoffen ernährend,* breinezat ; *sich von faulenden Stoffen ernährender pflanzlicher oder tierischer Organismus,* breinezad g. [*liester* breinezaded].

3. [kimiezh, bev.] korf g., danvezenn b. ; *einfacher Stoff,* korf eeun g. ; *organischer Stoff,* danvezenn organek b., danvez bevel g. ; *Zersetzung der organischen Stoffe,* dispeuradur an danvezioù bevel g. ; *synthetischer Stoff,* kevanaozad g. ; *chemischer Stoff,* aozad kimiek g., danvezenn gimiek b. ; *gelöster Stoff,* dileizhad g. [*liester* dileizhadoù] ; *Stoff in flüssiger Form,* danvez liñvel g., danvezenn liñvel b., liñvenn b. ; *Reinstoff,* korf pur g.

4. danvez g., peadra g., dafar g. ; *Stoff zu etwas geben,* reiñ peadra (reiñ dafar, reiñ danvez) evit ober udb ; [lenneg.] *Stoff zu einem Film,* danvez evit sevel ur film g. ; *Stoff zum Nachdenken,* danvez preder g., peadra da gompren g.

5. tem g., testenn b., kraf g., dalc'h g., danvez g., dodenn b., sujed g., kistion b., kaoz b.
6. [dramm] struj g., baduzenn b.
Stoffballen g. (-s,-) : rollad mezher g.
Stoffbehang g. (-s,-behänge) : stign g.
Stoffbesitzer g. (-s,-) : [gwir] lambiger g., poazher-sistr g.
Stoffbezeichnung b. (-,-en) : **1.** anv danvez g. ; **2.** [yezh.] anv hollek g.
Stoffdruckerei b. (-) : [gwiad.] moullerezh gwiadoù g., moulladur gwiadoù g.
Stoffel g. (-s,-) : amparfal g., lopez g., den lor g., penn lor g., balouard g., lochore g., pagan g., peizant g., kozh palastr g., den hualet g., kropet g., Yann seitek g., palod g., aneval g., chaoker patatez g., chaoker plouz g., kein-melchon g., plaou g., den diardoù (digomplimant, dibalamour, difoutre) g., buredenneg g., geolieg g., beg glep g., genoù glep g., genoù bras g., beg don g., beg bras g., genoù frank g., genaoueg g., genaoueg echu g., podig g., pothouarn g., impopo g., glaourenneg g., pampez g., nouch g. [*liester* nouched], darsod g. [*liester* darsodien], loñseg g. [*liester* loñseged], genoù klapez g., glapez g., genoù da bakañ kelien g., genoù patatez g., genoù gwelien g., alvaon g. [*liester* alvaoned, alvaoneien], bourjin g., bleup g., jaodre g., bazh-dotu b., loukez g., kloukez g., patatezenn b., patoenn b., panezenn b., Yann Banezenn g., gogez g., penn luch g., magn g., diskiant g., pennsod g., tarieller g., drailh-botoù g., drailher g., draster g.
Stofffetzen g. (-s,-) : tamm mezher g., drailhenn vezher b., pilhenn b., retailh g., ratailh g., retailhenn b., ratailhenn b.
Stoffgemisch n. (-s,-e) : [kimiezh] kediad g., korf kediat g.
Stoffgewicht n. (-s,-e) : [fizik] pouezder spesius g., pouezder rummel g.
stoffhaltig ag. : danvez ennañ.
stofflich ag. : materiel, danvezek, danvezel, dalc'hadel.
Stofflichkeit b. (-) : danvezelegezh b., danvezegezh b., danvezelezh b.
stofflos ag. : **1.** dizanvez, dizanvezel, dizanvezenn ; **2.** [dre skeud.] dizanvez, goullo, paour, flak, sklat, dister.
Stoffmangel g. (-s) : diouer a zanvez g. ; *Stoffmangel haben,* bezañ dizanvez, bezañ goullo, bezañ flak.
Stoffmengenanteil g. (-s,-e) : [kimiezh] rann volel b.
Stoffmengenkonzentration b. (-) : [kimiezh] molder ec'honel g.
Stoffmuster n. (-s,-) : retailh g., ratailh g., retailhenn b., ratailhenn b.
Stoffname g. (-ns,-n) : **1.** anv danvez g. ; **2.** [yezh.] anv hollek g.
Stoffpuppe b. (-,-n) : poupinell vezher b.
stoffreich ag. : kalz a zanvez ennañ, pinvidik.
Stoffrest g. (-es,-e) : drailhenn lien b., drailhenn vezher b., rollad g., retailh g., ratailh g., retailhenn b., ratailhenn b.
Stoffrolle b. (-,-n) : rollad mezher g.
Stoffschere b. (-,-n) : gweltre ar c'hemener b.
Stoffstreifen g. (-s,-) : bandenn b. ; *schmaler Stoffstreifen,* lurell b.
Stoffsubstantiv n. (-s,-e) : [yezh.] anv hollek g.
Stoffteil g. (-s,-e) : lodenn ur pezh dilhad ; *die Stoffteile eines Rockes zusammennähen,* frammañ ur sae.
Stofftier n. (-s,-e) : [c'hoariell] loen feurenn g., loen grognonet g., loen gloan g., loen voulouz g., loen dumed g., dumedenn b.
Stoffursache b. (-,-n) : [preder.] kehuz danvezel g.
Stoffwechsel g. (-s,-) : [bev.] metabolegezh b., kennevid g. ; *fermentativer Stoffwechsel,* kennevid goadel g.
Stoffwechselanomalie b. (-) : [mezeg.] strafuilhoù kennevidel ls., dizurzh metabolek g.
Stoffwechselkrankheit b. (-) : [mezeg.] kleñved metabolek g., dizurzh metabolek g., strafuilhoù kennevidel ls.
Stoffwechselprozess g. (-es,-e) : [bev.] prosesus metabolek g., argerzh metabolek g., argerzh kennevidel g.
Stoffwechselstörung b. (-) : [mezeg.] strafuilhoù kennevidel ls., dizurzh metabolek g.
Stoffwechselsyntheseprodukt g. (-s,-e) : [bev.] ennevidad g., anabolit g.
stöhnen V.gw. (hat gestöhnt) : termal, klemm, klemmuskat, leñvañ, klemmichal, kestal, hirvoudiñ, keinal, morleñvañ, kunudañ, gouerouzat, garmiñ, kestal, leuskel huanadoù glac'har, kouignal, kunuc'hañ, kunuc'henniñ, gwigourat, mousklemm, mousklemmañ, toreañ, termal ; *vor Schmerzen stöhnen,* klemm gant ar boan.
Stöhnen n. (-s) : hirvoudoù ls., hirvoudennoù ls., huanadoù glac'har ls., klemmvanoù ls., leñvoù ls., leñvadeg b., leñverezh g., leñvadennoù ls., kunuc'hennoù ls., klemmuskerezh g., klemmuskadennoù ls., mousklemmoù ls., tore g., gwigour g., siwadennoù ls., term g., termerezh g.
stöhnend ag. : klemmvanus, hirvoudus, klemmus, kunuc'hus.
Adv. : gant hirvoudoù, gant huanadoù, gant klemmvanoù, gant ur vouezh klemmus, o termal, o klemm, en ur glemmichal, en ur hirvoudiñ, o keinal, o kunudañ.
Stöhner g. (-s,-) : hirvouder g., leñver g., kunuc'her g., kunuder g., termer g.
Stoiker g. (-s,-) : [preder.] stoikour g.
stoisch ag. : **1.** [emzalc'h] stoikek, stoikel, difrom, didrefu, diflach ; *stoische Ruhe,* difrom g. ; **2.** [preder.] stoikour ; *stoische Philosophie,* prederouriezh ar porched b., stoikouriezh b.
Stoizismus g. (-) : [temz-spered, emzalc'h] stoikegezh b. ; **2.** [preder.] prederouriezh ar porched b., stoikouriezh b.
Stola b. (-, Stolen) : stol b., lien chouk g. ; *mit einer Stola bedecken,* stoliañ ; *mit einer Stola exorzieren,* stoliañ ; *eine Stola tragend,* stoliet.
Stolle b. (-,-n) / **Stollen**[1] g. (-s,-) : [kegin.] briochenn b., brioch g.
Stollen[2] g. (-s,-) : **1.** toullenn b., riboul mengleuz g., min g. ; *schmaler Stollen,* garidenn b. ; *einen Stollen treiben,* toullañ ur riboul mengleuz (ur c'haridenn) ; *eingestürzte Stollen,* garidennoù disac'het ls. ; *Stützpfosten für die Stollen,* post-min g. [*liester* postoù-min, pester-min] ; **2.** krap g., krapinell b., krapon g., tach-frim g. ; **3.** peul g., post g. ; **4.** [lenn.] lodenn gentañ ur poz b., lodenn gentañ ur genganez b.
Stollenarbeiter g. (-s,-) : mengleuzier g.
Stolo g. (-s, Stolonen) : **1.** [bev., louza., loen.] stolon g. [*liester* stolonoù] ; **2.** [louza.] kreskenn b., redenn b., rederez b., garenn-red b., korzenn-red b. ; *Stolonen treibend, Stolonen bildend,* stolonus.
Stolonenvermehrung : [bev.] gouennañ dre stolonoù g.
stolonial ag. [bev., louza., loen.] stolonek.
Stolper g. (-s,-) : asoupadenn b., treuzkammed g., treuzlamm g., fallvarch g., falsvarch g., falsvarchadenn b., parvarchadenn b., strebot g., kammed treuz g., kammed goullo g.
Stolperdraht g. (-s,-drähte) : orjal stignet a-rez an douar [da lakaat an dud da strebotiñ] g., orjal strebotus g.
stolperig ag. : stroñsus, skoasellek, skosellek, torosennek, torosennus, turumellek, rust, amblaen, digompez, dizingal, diblaen, garv, distrantell.
stolpern V.gw. (ist gestolpert) : **1.** lakaat e dreid er memes botez, strobañ e dreid, asoupañ, begiviniñ, bistroadañ, ober ur falsvarchadenn, falsvarchañ, falsvarchiñ, fallvarchañ, fallvarchiñ, ober ur barvarchadenn, parvarchañ, ober ur c'hammed goullo, tevarchiñ, strebotiñ, pukañ, teukañ, krabousiñ, treuziñ e votez, treuziñ e droad, mankout d'e paz ; *über einen Stein stolpern,* teukañ (strebotiñ) ouzh ur maen, stekiñ e droad ouzh ur maen (en ur maen), begiviniñ ouzh ur maen ; ; *über etwas (ak.) stolpern,* teukañ ouzh udb, strebotiñ ouzh udb, stekiñ gant e droad ouzh udb, stekiñ e droad ouzh udb ; *sie stolperte über einen Stein, konnte sich aber gerade noch fangen,* strebotiñ a reas ouzh ur maen, met gallout a reas adkavout he zreid ; *er fürchtete zu stolpern und in den Teich zu plumpsen,* doujañ a rae a strebotiñ hag a vannañ el lenn ; *beim geringsten Hindernis stolpert der Taugenichts,* an drezenn daoubennek a ziskar al lavienneg ; **2.** [dre skeud.] *über ein Wort stolpern,* na zont a-benn eus ur ger, bezañ dalc'het gant ur

ger, chom berr war ur ger, teukañ ouzh ur ger diaes ; *über Zwirnsfäden stolpern,* c'hwitañ war e grog evit bihan dra.

Stolperstein g. (-s,-e) : maen strebotus g., asoup g. / bunt g. (Gregor), maen-bunt g., maen-skoilh g., maen-stok g., droukskoilh g.

stolz ag. : faro, lorc'hus, lorc'hek, balc'h, fier, c'hwezet, otus, gwintet, glorius, tonius, faeüs, rok, bras, dichek, uhel, ourgouilhus, grontek, morgant, brabañsus, pompus, pompadus, pompoulik, c'hwezigell, randonus, randon gantañ, brasonius a galon, stad ennañ, brasaet dezhañ, P. mok ; *ein stolzes Auftreten haben,* kaout tres ; *ein stolzer Bursche,* ur paotr faro g. ; *sie ist ein stolzes Mädchen,* ur valc'henn a zo anezhi, ur bennsac'henn a zo anezhi, ur stadenn a zo anezhi, ur bebrenn a zo anezhi, honnezh a zo ul lorc'henn, honnezh a zo ur plac'h a lorc'h, honnezh a zo ur baborenn, honnezh a zo ur baborez, honnezh a zo ur plac'h bras, honnezh a zo ur gwall itron, honnezh a zo ur plac'h a-stroñs, honnezh a zo un dimezell, honnezh a zo un itron, honnezh a zo lorc'h enni, honnezh a zo uhel an avel ganti, bras eo an tamm outi, bras eo an tamm anezhi, bras eo an tamm ganti, brasonius a galon eo, un toull a zo outi ; *sie ist ein sehr stolzes Mädchen,* un tamm brav a zo enni, leun a gagal eo, leun a fouge hag a lorc'h eo, lorc'hoù a zo enni, honnezh he deus lorc'h en he zoull, honnezh he deus lorc'h en he foñs, teil a zo ganti, fier-droch eo, fier-mat eo, fier-ruz eo, fier-sot eo ; *er ist stolz auf seinen neuen Wagen,* hennezh a zo c'hwezet dezhañ gant e garr-tan nevez, hennezh a zoug randon gant e garr-tan nevez, gwall fier eo dezhañ gant e garr-tan nevez, hennezh a zo pipi gant e garr-tan nevez, hennezh a zo ul lostennad lorc'h ennañ gant e garr-tan nevez, hennezh a zo un tamm tro ennañ gant e garr-tan nevez, mont a ra e gloar gant e garr-tan nevez, hennezh a zo un tamm digor ennañ gant e garr-tan nevez, stad a zo ennañ gant e garr-tan nevez, trein a zo ennañ gant e garr-tan nevez, digor eo dezhañ gant e garr-tan nevez, digor a zo ennañ gant e garr-tan nevez, fouge a zo ennañ gant e garr-tan nevez ; *er ist stolz darauf,* ton en deus gant kement-se ; *er ist stolz auf seinen Coup,* fouge a zo ennañ gant e daol, en em veuliñ a ra da vezañ kaset an taol-se da benn ; *er ist stolz darauf, etwas getan zu haben,* en em laouenaat a ra eus ar pezh en deus graet, en em veuliñ a ra da vezañ graet udb ; *er ist stolz auf seine Freiheit,* lorc'h a zo ennañ gant e frankiz, digor a zo dezhañ gant e frankiz, stad a zo ennañ gant e frankiz, fouge a zo ennañ gant e frankiz, un tamm digor a zo ennañ en abeg d'e frankiz, dougen a ra randon gant e frankiz, dougen a ra roufl gant e frankiz ; *eine stolze Seele,* un den a lorc'h g., un den a stad g. ; *ein stolzes Gebaren,* un emzalc'h otus (balc'h, glorius, tonius, faeüs, dichek, uhel, bras, rok) g. ; *stolz gucken,* dremmel ; *die kleinsten Unteroffiziere sind die stolzesten,* an isofiserien eus ar renk izelañ a vez an uhelañ ar c'haoc'h en o zoulloù, an isofiserien eus ar renk izelañ a vez an uhelañ an tamm enno ; *stolzer werden,* dont da vezañ lorc'hus pe lorc'husoc'h, brasaat ; *… und ich bin stolz darauf,* … ha stad ennon, … ha kement-se a laka un tamm digor ennon ; *sie war nicht besonders stolz auf ihre Eltern,* ober a rae nebeut a stad eus he zud ; *die Großmutter ist stolz auf ihren Enkelsohn,* ar vamm-gozh a vez stad enni gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez ul lorc'h enni gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez lorc'hoù enni gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez ul lostennad lorc'h enni gant he mab-bihan, mont a ra ar vamm-gozh e gloar gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez digor dezhi gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a ziskouez he mab-bihan gant fouge, ar vamm-gozh a vez fouge enni gant he mab-bihan, ar vamm-gozh a vez fouge enni o tiskouez he mab-bihan ; *das ist kein Grund, stolz zu sein,* n'eus ket peadra da vezañ faro, n'eus ket peadra da vont e gloar, n'eo ket dav fougasiñ ; *ich bin stolz auf euch !* fouge am eus ennoc'h ! lec'h am eus da gaout fouge ennoc'h ! sevel a ra lorc'hoù ennon gant ar pezh hoc'h eus graet ! ; *stolz wie Oskar,* lorc'hoù ennañ evel pa vefe pevare person an Dreinded ; *stolz wie ein Pfau,* c'hwezet evel un touseg.

Adv. : gant lorc'h, gant fouge, lorc'h ennañ, fouge ennañ.

Stolz g. (-es) : **1.** lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., fouge b., tro b., ourgouilh g., lorc'haj g., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., rogentez b., rogoni b., balc'hder g., balc'hded b., morgañs b., morganted b., gloriusted b., gloar b., lorc'hig moan g., fae g., brabañs g., revalc'hder g., randon g., tamm tro g., treiñ g./b., digor g., kagal g., teil g. ; *von Stolz aufgeblasen,* c'hwezet, lorc'hoù ennañ, lorc'h ennañ da vougañ, lorc'h don ennañ, e galon foeñvet a ourgouilh, nemet ur sac'h ourgouilh anezhañ, ur fougeer brein anezhañ, leun a fouge hag a lorc'h, lorc'h en e doull, lorc'h en e foñs, teil gantañ, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, c'hwezet gant al lorc'h, ur pezh lorc'h ennañ, ur reuz ennañ, uhel ar c'haoc'h en e doull, uhel ar c'haoc'h en e revr, savet ar c'herc'h en e c'houzoug, uhel an tamm ennañ, bras an tamm gantañ, c'hwezet gant an avel / pennboufet gant al lorc'h (Gregor) ; *seinen Stolz überwinden,* plegañ e ourgouilh ; *er setzt seinen Stolz darin, zu ...,* lakaat a ra e striv hag e lorc'h o ..., ur pezh fouge a zo ennañ o ..., kemer a ra fouge o …, kemer a ra lorc'h ha fouge o … ; *jemandes Stolz anknacksen,* diskar al lorc'h a zo en u.b., diskar ourgouilh u.b., dilorc'hañ u.b., difougeañ u.b., flastrañ al lorc'h a zo en u.b., diskroc'henañ e ourgouilh diouzh u.b., diskar e glipenn d'u.b., diskar e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., kas u.b. d'e nask, lakaat u.b. en e boentoù, lakaat u.b. en erv, kas u.b. d'e doull, diskenn e gribenn d'u.b., lakaat u.b. en e stern, lakaat e ibil en e blas d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., ober d'u.b. ameniñ, diskenn e glipenn d'u.b., divarc'hañ un den rok, bontañ u.b., diblasañ u.b., tognañ u.b., gwaskañ u.b. ; *er behauptete mit Stolz, er sei Heilmagier,* fougasiñ a rae e oa diskonter ; *aus Stolz,* dre randon ; **2.** [relij.] al Lorc'hentez b. ; **3.** [louza.] *Stolz von Barbados,* gwez-flimin-roueel str.

stolzgeschwellt ag. : c'hwezet, c'hwezet gant al lorc'h, c'hwezet gant ar vrasoni, leun a fouge hag a lorc'h, lorc'hoù ennañ, lorc'h en e doull, lorc'h en e foñs, teil gantañ, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, ur fouge gantañ, kement a lorc'h ennañ evel pa vije pevare person an Dreinded, lorc'h ennañ kement ha pa vije pevare person an Dreinded ; *er ist stolzgeschwellt,* ur fouge a zo gantañ, lorc'h a zo ennañ da vougañ, lorc'h don a zo ennañ, lorc'hoù a zo ennañ, mont a ra gant ar prun, kement a lorc'h a zo ennañ evel pa vije pevare person an Dreinded, lorc'h a zo ennañ kement ha pa vije pevare person an Dreinded, c'hwezet eo evel un touseg, c'hwezet eo gant ar vrasoni, n'eus nemet fouge anezhañ, kollet eo gant gloar, mont a ra gant ar fru, en em c'hwezañ a ra, ur fougeer brein a zo anezhañ, n'eus nemet ur sac'h ourgouilh anezhañ, e galon a zo foeñvet a ourgouilh, hennezh n'en deus ket ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, e glevet a reer atav oc'h en em veuliñ, en em lakaat a ra trec'h d'an holl, hennezh en deus lorc'h en e foñs, hennezh en deus lorc'h en e doull, teil a zo gantañ, c'hwezet eo gant al lorc'h, leun a fouge hag a lorc'h eo, fier-droch eo, fier-ruz eo, fier-sot eo, leun a gagal eo, hennezh a zo un torkad lorc'h ennañ, ur pezh lorc'h a zo ennañ, hennezh a zo ur reuz ennañ, uhel eo ar c'haoc'h en e doull, uhel eo ar c'haoc'h en e revr, uhel eo an tamm ennañ, hennezh a zo savet ar c'herc'h en e c'houzoug, foeñvet eo gant an ourgouilh, c'hwezet eo gant an avel / leun eo e benn a c'hloriusted / karget eo a vended / leun a avel hag a voged eo / pennboufet eo gant an ourgouilh / ober strakal e skourjez (e foet) a ra (Gregor), ober a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer (a blouz, a golo), ober a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), hennezh ne oar ket bale ken gant ar c'hwez a zo en e gorf, ur revr en deus na fontfe ket un tamm sukr ennañ, ne fontfe ket un tamm sukr en e revr, ober a ra teil, ur bern teil a zo anezhañ, hennezh a zo c'hwezet e bluñv, hennezh a zo sonn e gribell, emañ o skeiñ war e daboulin, emañ o rodal e revr, emañ

o c'hwezhañ en e drompilh, hennezh a zo brasoni tout, leun a lorc'h eo, en em dalvezout a ra, en em zougen a ra, en em gavout a ra, douget eo dezhañ e-unan, plantañ a ra c'hwez ennañ e-unan, fouge a zo ennañ evel un targazh er ribod, rok (otus, glorius, tonius, dichek, uhel, bras) eo an tamm anezhañ, bras eo an tamm gantañ, emañ e leue o treiñ ennañ, un tamm tro a zo ennañ.
Adv. : gant lorc'h, gant fouge, lorc'h ennañ, fouge ennañ.
stolzieren V.gw. (ist stolziert) : pauniñ, torodelliñ, inkaneañ, rodellat, rodal, rodal e revr, bragal, brageiñ, dougen roufl, dougen randon, en em rollañ, ourgouilhiñ, pompadiñ, ober re vras gaoliad, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, ober e baotr, en em dalvezout, en em gontañ, en em gavout, en em zougen.
Stolzierer g. (-s,-) : rodeller g.
Stoma n. (-s, Stomata) : **1.** digor g., genoù g., P. toull g. ; **2.** [loenvezegiezh] digor ar genoù g., P. toull ar genoù g. ; **2.** [louza.] stomat str., stomatenn b.
stomachal ag. : [mezeg.] stomogel, … ar stomog, … stomog, P. … kof.
Stomachikum n. (-s, Stomachika) : [mezeg.] remed evit ar stomog g., remed hegoazhus g., hegoazhuzenn b.
Stomaschwester b. (-,-n) : [RDA] skoazellerez dentour b.
Stomatologe g. (-n,-n) : [mezeg.] genawour g. [*liester* genawourien].
Stomatologie b. (-) : [mezeg.] genawouriezh b.
stomatologisch ag. : [mezeg.] genawouriel.
stop : **1.** *stop !* arsav ! douje ! a-sav ! harz ! harzit ! harp ! harpit ! ; **2.** [pellskridoù] stop.
Stop-and-go n. (-s) : [kirri-tan] distokell-ouzh-distokell, lost-ouzh-lost, lost-ha-lost, stok-ouzh-stok.
Stopfarznei b. (-,-en) : [mezeg.] louzoù startaus g.
Stopfbuchse b. (-,-n) **/ Stopfbüchse** b. (-,-n) : [merdead., tekn.] boest-stoup b.
stopfen V.k.e. (hat gestopft) : **1.** stankañ, didoullañ, stoufañ, stouvañ, steviañ, kargañ ; *Löcher (Lücken) stopfen,* didoullañ, leuniañ toulloù, kargañ toulloù, stankañ toulloù, dallañ toulloù, stoufañ toulloù ; **2.** bourellañ, choukañ, kouchañ, barrañ ; *seine Pfeife stopfen,* kouchañ e gorn-butun, choukañ ur c'horniad-butun, lakaat butun en e gorn ; *voll gestopft,* stromet, strobet, rouestlet, bourdet, stambouc'het, houbet, leun-kouch ; **3.** [kegin.] *voll stopfen,* farsañ ; **4.** [merdead.] kalafetiñ ; *ein Leck stopfen,* stankañ war an dour, stankañ (kalafetiñ) un toull ; **5.** [gwiad.] dresañ, freselat, freseliñ, takonañ, krafañ ; *Strümpfe stopfen,* pennadañ loereier, paseadenniñ loereier, didoullañ loereier, ober un tamm kraf e loereier, peñseliat loereier, ober ur steredenn e loereier, steredenniñ loereier, takonañ loereier, dresañ loereier, krafañ loereier, freselat loereier, freseliñ loereier ; *Socken grob stopfen,* chafatañ berrloereier ; *fein stopfen,* fidelenniñ ; **6.** [sevel-gwazi] *Gänse stopfen,* bountañ boued e stomog ar gwazi, stambouc'hañ gwazi evit lardañ anezho, bourouniñ gwazi, magañ gwazi dre enkorzailhañ ; **7.** P. [dre skeud.] *jemandem das Maul (den Mund, den Schnabel) stopfen,* lakaat u.b. da devel, plantañ ur c'henn en u.b., lakaat un tach d'u.b., gennañ u.b., rentañ u.b., stankañ e draped d'u.b., stankañ e glapez d'u.b., minellañ u.b., stankañ e riboul d'u.b., stouvañ u.b., stouvañ (prennañ, stankañ) e c'henoù d'u.b., serriñ e veg d'u.b., klozañ e veg d'u.b., stouvañ e vilin d'u.b., stouvañ e veg d'u.b., c'hwezhañ e fri d'u.b., krennañ e douchenn d'u.b., ober d'u.b. tevel, lakaat u.b. da serriñ e c'henoù, stankañ e veg d'u.b., stankañ e forn d'u.b., stankañ e farouell d'u.b., stankañ e drap d'u.b., bac'hañ e c'henoù d'u.b., serriñ e stokenn d'u.b., sankañ ur c'henn en u.b., sankañ gennoù en u.b., sankañ gennoù gant u.b., diskar e gribenn d'u.b., diskenn e gribenn d'u.b., troc'hañ e c'hwitell d'u.b., reiñ ur freilhad d'u.b. ; *du wirst ihm wohl das Maul nicht stopfen können,* hennezh ne soc'ho ket ganit.
V.gw. (hat gestopft) : **1.** stambouc'hañ ; *dieser Kuchen stopft,* sammus (bec'hius, pounner, kargus, tafus, stafus) eo ar wastell-se, diaes da ziskenn eo ar wastell-se, ar wastell-se a chom war ar galon, stambouc'hus eo ar wastell-se, stambouc'hañ a ra ar wastell-se ; **2.** debriñ betek stambouc'hañ, stankañ e greizenn, kregiñ a-vegad er boued, skloufata, kargañ e benton, kargañ e jargilh, drusaat e bironenn, ober ur foeltr-bouzelloù, choukañ traoù da foeltrañ e vouzelloù, ober ur rontad, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, en em gargañ a voued, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegel, ober meurlarjez, pilat boued, debriñ alfant, debriñ dislangour, kordañ boued, debriñ a-leizh e zent, pegañ war ar boued a-leizh e zent, mont traoù en e gorf, pegañ war an traoù a-leizh e zent, debriñ da darzhañ, kargañ e sac'h betek ar skoulm, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geusteurennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont, debriñ evel ur marlonk, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, debriñ leizh e gof, ober ur c'horfad, gloutañ, gloutoniañ, korfata, kofata, gousañ, bourouniñ.
V.em. : **sich stopfen** (hat sich gestopft) : **1.** P. *sich (dat.) die Taschen (voll) stopfen,* sachañ d'e c'hodell, ober e c'hodell, ober god, ober godell, ober yalc'h, dibladañ e yalc'h, rontaat e yalc'h, reutaat e yalc'h, ober e graf (e fagodenn, e eost, e ran), ober krazadenn, kreskiñ e vern, kreskiñ e voutizell, ober e vloue, ober fortun, ober ur fortun, fortuniañ, ober berzh, ober struj, redek an dour d'e vilin, ober mat, dastum aour gant ar rozell, dastum kregin gant ar rozell, dastum arc'hant a-foziadoù, dastum arc'hant dre an nor ha dre ar prenestr, gounit arc'hant bras, tapout gant an-unan [*honnezh a oa tapet ganti, tapout a ra ganto*], tapout forzh gwenneien, lardañ, lartaat, bastañ mat pep tra evit an-unan ; **2.** *sich (dat.) den Wanst voll stopfen,* debriñ betek stambouc'hañ, stankañ e greizenn, kregiñ a-vegad er boued, skloufata, kargañ e benton, kargañ e jargilh, drusaat e bironenn, ober ur foeltr-bouzelloù, choukañ traoù da foeltrañ e vouzelloù, ober ur rontad, kargañ kaer e vouzelloù, kargañ betek toull e c'houzoug, en em gargañ a voued, bezañ ouzh taol betek toull e c'houzoug, lakaat tenn war e vegel, ober meurlarjez, pilat boued, debriñ alfant, debriñ dislangour, kordañ boued, debriñ a-leizh e zent, pegañ war ar boued a-leizh e zent, mont traoù en e gorf, pegañ war an traoù, debriñ da darzhañ, kargañ e sac'h betek ar skoulm, bezañ kreñv war ar chaokat, kaout ur malouer mat, ober kof bras, debriñ ent marlonk, debriñ evel ur roñfl, pilat boued a-c'hoari-gaer, kargañ kaer e gof / dantañ kaer / fripal / brifal / bourellañ ervat e borpant (Gregor), tennañ e gof er-maez a vizer, tennañ e galon eus ar vizer, ober (tapout) ur c'hofad, ober ur geusteurennad, bountañ un torad en an-unan, kargañ e deurenn, ober kargoù bras ouzh taol, ober ur pezh teurennad, kargañ e sac'h betek ar skoulm, kargañ betek toull ar c'hargadenn (betek ar c'hourlañchenn, betek ar gornailhenn), sachañ gant an-unan, debriñ dreist-kont, debriñ evel ur marlonk, bountañ boued en e vouzelloù, bezañ frank e vouzelloù, choukañ traoù, lakaat traoù e-barzh e fas, debriñ leizh e gof, ober ur c'horfad, korfata, kofata, gousañ, bourouniñ ; **3.** [dour] *sich (ak.) stopfen,* stankañ, chagañ, lennañ, stankennañ, sac'hañ, chom a-sac'h, chartiñ.
Stopfen[1] n. (-s) : **1.** talfas g., talfaserezh g., dresadur g., takonadur g., aozerezh g., plaenaozadur g. ; **2.** [loereier, gwrierezh] freselat g. ; **3.** bourellañ g., bourelladur g. ; **4.** [sevel-gwazi] bourouniñ g. ; *Apparat zum Stopfen von Enten und Gänsen,* bourounerez b. ; **5.** choukadur g.

Stopfen² g. (-s,-) : stouv g., taf g., bont g., stouvell b., boustouv g., stank g.
stopfend ag. : stankaus, stankus.
Stopfer g. (-s,-) : **1.** talfaser g., dreser g., peñselier g., aozer g., takoner g. ; **2.** [korn-butun] choukell b., bazhig choukañ b. ; **3.** [louza.] bod-gouennañ g., bout g., bount g., bountenn b., boutenn b., skourr-gouennañ g., troc'hadenn b., troc'henn b.
Stopferin b. (-,-nen) : talfasezez b., dreserez b., aozerez b., peñselierez b., takonerez b.
Stopfgarn n. (-s,-e) : neud freselat g., neud paseadenniñ g.
Stopfhaar n. (-s) : bourell b.
Stopfleber b. (-,-n) : [kegin.] avu druz g.
Stopfmast b. (-) : bourouniñ g.
Stopfmäster g. (-s,-) : bourouner g.
Stopfmittel n. (-s,-) : [mezeg.] louzoù startaus g.
Stopfnadel b. (-,-n) : nadoz freselat b., nadoz paseadenniñ b.
Stopfnaht b. (-,-nähte) : azgwri g., kraf g., freseladenn b.
Stopfnudel b. (-,-n) : begailh g.
Stopfwachs n. (-es) : [gwenan] propoliz g.
stopp estl. : arsav ! douje ! a-sav ! harz ! harzit ! harp ! harpit ! greomp ur paouez !
Stopp g. (-s,-s) : **1.** arsav g., ehan g., harz g., harp g., paouez g. ; **2.** skornadur g.
Stoppel¹ b. (-,-n) : **1.** soul str., plouz g., klos g. ; *die Stoppeln umpflügen, die Stoppeln ausreißen,* soula, soulañ, skolpiñ ; *Beseitigung der Stoppeln,* souladeg b. ; *ausgerissene Stoppeln,* skolp str./g. ; *kleine Sichel zum Abschneiden der Stoppeln,* strep g., inglod g., beon b. ; *Stoppeln mit der Sichel abschneiden,* strepañ soul, inglodañ, beoniñ soul ; **2.** [dre astenn.] barv garv str./g., barv rust str./g., barv reut str./g., barv ken gwevn hag un torkad orjal str./g.
Stoppel² g. (-s,-) : [Bro-Aostria] **1.** stouv g., bont g., stouvell b., boustouv g. ; **2.** [tredan.] fichell dredan b., sankell b. ; **3.** [dre skeud.] blogorn g., krotouz g., avrelod g., sioc'han g., torgos g., traouilh g., skribiton g., skoanard g., gwidoroc'h g., gwidoroc'hig g., skrilh g., speñv g., tamm mous flaer g., marmouz ken uhel hag ur bouteg g., marmouz n'eo ket brasoc'h hag ur c'horn-tont g., marmouz bihan g., boustouv g., c'hwiltouz g., c'hwitouz g., bitouz g., tamm fri lous g., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri-lor g., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g. [*liester* loueged, loueien], glaoureg g., glaourenneg g., babouzeg g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., mousig fall g., plog g., bidorc'hig g., minoc'h g., preñvig g., preñv-douar g.
Stoppelbart g. (-s,-bärte) : barv garv str./g., barv rust str./g., barv reut str./g., barv ken gwevn hag un torkad orjal str./g.
Stoppeldach n. (-s,-dächer) : toenn blouz b., toenn soul b.
Stoppelfeld n. (-s,-er) : soulad g., souleg b. [*liester* soulegi], parkad soul g., park dindan soul g. ; *ein Stoppelfeld umpflügen,* disklosañ ur souleg, soula ur park, soulañ ur park ; *die Stoppelfelder abbrennen,* deviñ ar soul.
Stoppelheide b. (-,-n) : tosoù-lann ls.
Stoppelhopser g. (-s,-) : [karr-nij] flapell b.
stoppelig ag. : rust, garv, pikus, pikek.
stoppeln V.gw. (hat gestoppelt) : strepañ soul, inglodañ, beoniñ soul ; *stoppeln gehen,* pennaouiñ, tañvoueza, tañvouesa, tañvouezennañ, teskaouiñ, teskata, toc'hata, lanvenniñ.
Stoppelsense b. (-,-n) : falc'h krommellek g.
Stoppelsturz g. (-es) : [labour-douar] soulaerezh g., soula g.
Stoppelzieher g. (-s,-) : [Bro-Aostria] distouver g., distafer g., tenn-stouv g., divonter g., P. amiegez b.
Stoppelwerk n. (-s,-e) : kendastumad fallik a-walc'h g.
stoppen V.gw. (hat gestoppt) : chom a-sav, ehanañ, arsaviñ, harpañ, paouez, stopiñ ; *jäh stoppen,* chom pik, chom pik a-sav, chom krenn a-sav, chom a-sav-pik, chom a-sav klok ; [c'hoari] *stopp mal !* bann ! ; *der Angriff stoppte,* an argadenn a chomas a-sav, sac'hañ a reas an argadenn.
V.k.e. (hat gestoppt) : **1.** *jemanden stoppen,* herzel u.b. ; *den Feind stoppen,* kaeañ ouzh an enebour ; *die Zöllner haben die Lastwagen gestoppt,* ar valtouterien o doa harzet ar c'hirri-samm ; *die Entwaldung stoppen,* lakaat harz d'an digoadañ ; **2.** [sport] *jemandes Zeit stoppen,* padventañ u.b., muzuliañ amzer u.b. ; *den Ball stoppen,* tardañ ar vell, pakañ ar vell ; **3.** P. *einen Scheck stoppen,* kaelat ouzh ur chekenn, skoilhañ ouzh ur chekenn, sparlañ ur chekenn, dianzavout ur chekenn ; **4.** *die Motoren wurden gestoppt,* lazhet e voe ar c'hefluskerioù ; **5.** *wenn er anfängt zu spinnen, ist er nicht mehr zu stoppen,* pa en em laka da c'hregachiñ, ne vez pare ebet - pa en em laka da c'hregachiñ, ne vez prenn ebet d'e latenn - pa grog da alkaniñ, ne vez mui a harz dezhañ ; **6.** [dilhad.] plaenaozañ, gwriat plaen.
Stoppen n. (-s) : [sport] mell vouget b., morzad g.
Stopper g. (-s,-) : **1.** dalc'h g., harz g., starderez b. ; **2.** [merdead.] peul-strapenn g., peul-eren g. ; **3.** [sport] drekour kreiz g.
Stoppine b. (-,-n) : [lu] poulc'henn b., poulc'henn ganol b.
Stoppler g. (-s) : [gwin, Bro-Aostria] blaz ar bont g.
Stopplicht n. (-s,-er) : gouloù-stardañ g. [*liester* gouleier-stardañ], gouloù ruz a-dreñv g. [*liester* gouleier ruz a-dreñv], gouloù-frouenañ g. [*liester* gouleier-frouenañ].
stopplig ag. : *sellit ouzh* **stoppelig**.
Stoppmutter b. (-,-n) : bouster blokañ g.
Stoppschlag g. (-s,-schläge) : [tennis] mell vouget b., morzad g.
Stoppschild n. (-s,-er) : panell stop b. ; *ein Stoppschild überfahren,* na chom a-sav daoust d'ar banell stop.
Stoppstraße b. (-,-n) : hent gant ur banell stop g.
Stoppuhr b. (-,-en) : padventer g., kronometr g.
Stöpsel g. (-s,-) : **1.** stouv g., taf g., bont g., stouvell b., boustouv g., ibil g., stank g. ; [merdead.] *Verschlussstöpsel des Lenzlochs,* spit g. ; **2.** [tredan.] fichell dredan b., sankell b. ; **3.** [dre skeud.] den skoanet g., blogorn g., krotouz g., avrelod g., sioc'han g., torgos g., traouilh g., skribiton g., skoanard g., gwidoroc'h g., gwidoroc'hig g., skrilh g., speñv g., tamm mous flaer g., marmouz ken uhel hag ur bouteg g., marmouz ha n'eo ket brasoc'h hag ur c'horn-tont g., marmouz bihan g., boustouv g., c'hwiltouz g., c'hwitouz g., bitouz g., tamm fri lous g., marmouz fall g., orin fall g., ostiz g., tamm kozh mic'hieg g., tamm fri-lor g., marmouz kaoc'h g., kac'her g., laoueg g. [*liester* loueged, loueien], glaoureg g., glaourenneg g., babouzeg g., Yann gañfard g., Yann grenn g., Yann varmouz g., Yann vous g., Yann laou g., makez brammer bihan g., makez penn laou g., fri-kreien g., fri-mic'hi g., fri-karn g., mousig fall g., plog g., bidorc'hig g., minoc'h g., preñvig g., preñv-douar g.
Stöpselflasche b. (-,-n) : boullestr g.
stöpseln V.k.e. (hat gestöpselt) : stankañ, stouvañ, tafañ, stouvellañ, bontañ.
Stör g. (-s,-e) : [loen.] sturj g. [*liester* sturjed], krea g.. [*liester* kreaed], kreia g.. [*liester* kreiaed].
störanfällig ag. : bresk, ... a chom sac'het gwall alies.
Störatom n. (-s,-e) : [fizik] strod g.
Storaxharz n. (-es) : rousin kalamitenn g.
Storch g. (-es, Störche) : **1.** [loen] c'hwibon b. [*liester* c'hwiboned] ; *die Störche klappern,* strakatal (stlakata) a ra ar c'hwiboned ; **2.** [dre skeud.] *der Storch hat dir einen kleinen Bruder gebracht,* kavet hon eus da vreur bihan e skouarn ur c'had e Menez-Are ; *sie ist vom Storch ins Bein gebissen worden,* bugel a zo ganti, en em gavet ez eus keloù ganti, traoù nevez a zo ganti, traoù a-nevez a zo ganti, keloù riz (keloù bugel) a zo ganti, keloù a zo ganti, emañ an dud da

greskiñ en he zi, emañ ar soubenn o virviñ, prenet he deus un davañjer nevez, emañ war he chaosonoù.
storchartig ag. : [loen] c'hwibonheñvel, e doare ur c'hwibon, a-zoare gant ur c'hwibon, a-seurt gant ur c'hwibon.
Storchbein n. (-s,-e) : *Storchbeine,* divhar evel bizhier ls., divhar evel ibilien ls., divhar evel treid palioù ls., divesker gwerzhidi ls., divhar gwerzhidi ls., firitelloù ls.
Storchennest n. (-es,-er) : [loen] neizh c'hwibon g.
Storchenvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] hirc'hareg g. [*liester* hirc'hareged], P. labous treid-hir g.
Störchin b. (-,-nen) : [loen] mamm c'hwibon b.
Storchschnabel g. (-s,-schnäbel) : **1.** [loen] beg c'hwibon g. ; **2.** [louza.] *stinkender Storchschnabel,* boked-an-diaoul g., louzaouenn an divulum b., louzaouenn ar saout b. ; *blutrote Storchschnabel,* greac'hel-ruz b. ; **3.** [tekn.] pantograf g. [*liester* pantografoù].
Storchschnabelgewächse ls. : [louza.] geranieged ls.
Store[1] g. (-s,-s) / [Bro-Suis] b. (-,-n) : **1.** stign g., gouel brenestr b. ; **2.** stign-roll g., stalaf-roll b./g., markizenn b.
Store[2] g. (-s,-s) : **1.** ti-dastum g., dastumlec'h g., mirlec'h g., sanailh b., skiber g., magazenn b., etrepaouez g., lab g. ; **2.** pourveziad g., pourvezioù ls., magazennad b., sanailhad b., staliad b., boniad g.
Störeier ls. : vioù sturj ls., kaviar g.
stören V.k.e. (hat gestört) : **1.** diaezañ, lakaat diaes, direnkañ, ober diaez da, ober enk da, strobañ, strobellañ, stromiñ, strumiñ, distresañ, distrañsañ, jabliñ, darbariñ, direizhañ, divarchiñ, enoeiñ, fourgasiñ, gwallañ, siguriñ, trubuilhañ, strafuilhañ, nec'hañsiñ, daoubenniñ, hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, ifamañ, ampoezoniñ, brellañ, kontroliañ, heudañ, skoilhañ, sparlañ, ampusturiñ, bezañ war hent, chom war hent, naskañ, merfetiañ ; *den fließenden Verkehr stören,* ampusturiñ ar ruilherezh ; *durch ständiges Telefonklingeln gestört werden,* bezañ direnket gant ar pellgomzer o seniñ dibaouez ; *wen's stört, der soll gehen,* an hini ne gav ket aes n'en deus nemet treiñ kein ha mont kuit d'ober hag e-giz-se e vo echu, an hini ne vo ket ervat a se n'en deus nemet en em ziavaeziñ d'ober ; *jemanden bei seiner Arbeit stören,* direnkañ (distresañ, distrañsañ, siguriñ) u.b. e-kerzh e labour, distrañsañ u.b. diwar e labour, distreiñ u.b. eus (diwar) e labour, distreiñ u.b. diouzh e labour, abuziñ u.b. e-pad e labour, lakaat u.b. da zebriñ e amzer labour, divarchiñ u.b. ag e labour ; *stört mich nicht bei der Arbeit !* va lezit gant va labour ! ; *jemanden in seiner Konzentration stören, jemandes Konzentration stören,* distreiñ evezh u.b., lakaat spered u.b. da zivarchiñ, dibarfediñ u.b., distreiñ u.b. eus (diwar, diouzh) e labour ; *jemanden beim Essen stören,* distreiñ u.b. diouzh e bred ; *dieser Verband stört mich bei der Arbeit,* n'on ket re libr da labourat gant ar vandenn-se ouzh va dorn ; *ihr stört ja nur !* a re emaoc'h amañ ! war va hent emaoc'h ! war hent emaoc'h ! er gouloù emaoc'h ! ; *ich möchte niemanden stören,* arabat eo ne vefe enk da zen ebet amañ ganin-me, n'emaon ket poan da ziaezañ den ebet ; *so etwas stört mich nicht,* me n'on ket nec'het gant an dra-se ; *entschuldigen Sie, dass ich störe,* va digarezit, mar plij, ma tirenkan ac'hanoc'h - ho tigarez, me ho ped, ne fell ket din ho tiaezañ ; *was stört dich denn ?* petra a ra diaez dit ? petra 'zo direnk dit ? petra 'zo savet ez kouloù ? petra 'zo ez kouloù ? ; *etwas stört mich dabei,* un dra a zo hag a ra diaez din ; *das stört gar nicht,* n'eus ket a ziaez, n'eus diaezamant ebet, n'eo ket strik, ne ra ket forzh ; *dieser Lärm stört mich,* diaezet on gant an trouz-se, lakaet on diaes diwar an trouz-se ; *er wurde in seinem Schlaf gestört,* troc'het e voe e gousk dezhañ, dihunet e voe diwar-greiz e gousk, dihunet e voe a-greiz e gousk ; *die öffentliche Ordnung stören,* direnkañ an urzh foran, direizhañ ar peoc'h hag an urzh vat ; *den Frieden stören*, terriñ ar sioulder, brellañ ar peoc'h, degas trubuilhoù, trefuiñ (trubuilhañ) e blijadur d'u.b., gwalañjeriñ plijadur u.b., c'hoari e zistaner, dismantrañ (dispenn) levenez u.b., c'hoari ar c'hi droch, ober e gi droch, lakaat c'hwen e loeroù ar re all, P. fichañ trouz, c'hwezhañ trouz ; *die Sonntagsruhe stören,* trubuilhañ repoz ar gristenien ; *die Alten stören nur,* ar re gozh ne reont nemet jabliñ ; *keine einzige Schäfchenwolke störte den blauen Himmel,* glas e oa an oabl hep an disterañ kaouledenn pe lost-kazh ouzh e varellañ, glas hepken e oa an oabl ; [dre skeud.] *(Goethe) in ein Wespennest stören,* reiñ avel d'ar c'had, lakaat an traoù da strakal, lakaat an tan war ar bern plouz, mont e-barzh botoù-koad ha tout, mont e-barzh botoù-koad hag all, ober un taol strak, en em arastiñ ouzh ur c'hraf bubuik, stagañ gant ur c'hraf bubuik, digeriñ ur gaoz gwall skoemp ; **2.** [tekn.] *einen Sender stören,* brellañ ur skingaser ; *die Unruh eines Uhrwerks in ihrem Gang stören,* direizhañ achaperez un horolaj ; **3.** *er ist gestört,* n'emañ ket mat e benn gantañ, damgollet eo e benn gantañ, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, semplaet eo e spered, e spered a zo nijet kuit, un den diahelet eo, trevariet eo, diank eo e spered, diskiantet eo, an traoù a zo un tammig a-dreuz en e benn, diahelet eo e spered, distrañset eo e spered, direizhet eo e spered.
störend ag. : direnkus, direnk, hegazus, hegaz, hegus, arabadus, dic'hrad, chastreüs, enoeüs, kagalek, luziadus, rouestlus, sparlus, strafuilhus, trubuilhus, strobus, diaezus, kazus, kasaus, heskinus, strobellus, dilañsus ; *sich auf etwas (ak.) störend auswirken,* strafuilhañ udb, trubuilhañ udb.
Störenfried g. (-s,-e) : kef-tan g., penn-tan g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., fardilhon g., amerdour g., brammsac'h g., garchenn g., jablour g., bourouell g., den kazus g., trabaser g., trompler c'hoari g., ripompi g., distaner g., kousi levenez [*liester* kousierien levenez] g., kousi plijadur [*liester* kousierien blijadur] g., kousi fest [*liester* kousierien fest] g., harz-a-joa g., harz-a-ebat g., hegazer g., chigarder g., tregaser g., atahiner g., tristadenn b., penn kozh g., fich-c'hoari g., fich-trubuilh g., trubuilher g., freuz-ebat g., direnker g., sparler-dudi g., penn-teñval g., den dibropoz g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], ampech g.
Störer g. (-s,-) : rouestler g., direnker g., garchenn g., garchenner g., jablour g., bourouell g., tregaser g., trabaser g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., den kazus g., brammsac'h g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], trubuilher g., andeller g., diaezer g., standilhour g.
Störerin b. (-,-nen) : rouestlerez b., direnkerez b., garchennerez b., jablourez b., tregaserez b., trabaserez b., torr-revr a blac'h b., plac'h torr-penn ha torr-revr ouzhpenn b., amerdourez b., kagalerez b., trubuilherez b., andellerez b., diaezerez b., standilhourez b.
Störfaktor g. (-s,-en) : pezh direnkus g., tra a zegas direnkamantoù g., abeg da zirenkamantoù 'zo g., harzell b., strob g., strobell b., luz g.
Störfall g. (-s,-fälle) : skoilh g., sparl g., harz g., miarc'hwel g., miarc'hwelerezh g., teukad g.
Störgeräusch n. (-es,-e) : **1.** [skingomz] grizien str., gwrac'hadoù ls., mordrouz g., ardrouz g. ; **2.** [dre astenn.] brelladur talm g.
Störmanöver n. (-s,-) : tun distabilaat g., taol distabilaat g.
stornieren V.k.e. (hat storniert) : **1.** [kenwerzh] ildougen ; **2.** [gwir, kenwerzh] diskoulmañ, terriñ, freuzañ, nullañ, foeltrañ.
Stornierung b. (-,-en) **/ Storno** g./n. (-s, Storni) : **1.** [kenwerzh] ildougen g., ildougadenn b. ; **2.** [gwir, kenwerzh] torr-lizher g., diskoulmidigezh b., freuztaol g., freuzidigezh b., freuz g., dispenn g., torridigezh b., freuz-marc'had g.
Stornierungsklausel b. (-,-n) : diferadenn disloezus b., diviz disloezus g.
Stornobuchung b. : ildougen g., ildougadenn b.
Storr g. (-en,-en) : [rannyezh.] skosenn b., skos g., penn-skod g., skod g., penngos g.
störrig ag. : *sellit ouzh* **störrisch**.

Störrigkeit b. (-) : pennegezh b., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., aheurtadur g., aheurtadurezh b., empennadur g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad, pennad g., kilhourzerezh g., amsentidigezh b.

störrisch ag. : amjestr, treuz, pennek, penvers, klopennek, kilpennek, aheurtet, beuz, moulbenn, moulbennek, empennadet, tev e voned, kilvers, kilhours, diskombert, ginus, gin, ginet, gouerus, skoemp, kintus, diaes, kivioul, ourzet, rekinus, rekin, rebours, amsent, … na ra ken ar pezh a gar, [loen] ristu, dizouj, lavis, direizh, tik, mouzher ; *störrisches Pferd,* marc'h amjestr g., marc'h ristu g., marc'h lavis g., marc'h dichañs g., marc'h mouzher g., marc'h direizh g. ; *dieses Pferd ist störrisch,* kil a zo er marc'h-se, ristu eo ar marc'h-se, ar marc'h-se a rach, ar marc'h-se a zo rach anezhañ, ar marc'h-se a zo rach ennañ, tik eo ar marc'h-se, direizh eo ar marc'h-se, ar marc'h-se a zo techet da frinkal, ar marc'h-se a zo mouzher ; *störrisch sein wie ein Esel,* rachañ evel un azen, bezañ pennek evel un azen, bezañ pennek evel ur mul, bezañ pennek evel ur marc'h-mul, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ tev e voned.

Störrogen g. (-s) : vioù sturj ls., kaviar g.

störschutzsicher ag. : gwarezet ouzh ar mordrouz (ouzh ar gwrac'hadoù, ouzh ar grizien, ouzh an ardrouzioù), … na c'haller ket brellañ.

Störsender g. (-s,-) : [skingomz] skingaser brellañ g., breller g. [*liester* brellerioù].

Störstelle b. (-,-n) : [fizik] strod g. ; *feste Störstellen,* bruzun strod str.

Störstrom g. (-s,-ströme) : [tredan.] tredan darankat g.

Störung b. (-,-en) : **1.** trubuilh g., strafuilh g., strafuilhad g., direizhamant g., direizhadenn b., direizh g., direnkadur g., direizhder g., skoilh g., teukad g., disolañs b., treuzhent g., treuzkerzh g., harz g., harzadur g., dalc'h g., sparl g., sparlenn b., stank g., diarbenn g., dizarbenn g., diarbennadur g., harzell b., strob g., strobell b., nask g., P. direnkamant g. ; *Störung der öffentlichen Ordnung,* direizhamant an urzh vat g., direnkadur an urzh foran g., direnkadur peoc'h an dud g. ; [fizik] *magnetische Störung,* direizhamant gwarellel g., daremoug gwarellel g., reustlad gwarellel g. ; [tekn.] miarc'hwel g., miarc'hwelerezh g., direizhenn b., teukad g., chanad g. ; *zufällige Störungen,* strafuilhoù dargouezhek ls. ; *Störung in der Stromversorgung,* skoilh e red an tredan g., c'hwitadenn dredan b., troc'h tredan g. ; [bred.] *geistige Störung,* direizhder spered g., trelaterezh g., digempouez g., strafuilhoù bred ls., direizhoù bred ls. ; *psychotische Störungen,* ambrenoù psikozel ls. ; *kognitive Störung,* strafuilh anaoudel g., divig anaoudel g. ; [mezeg.] *hormonelle Störung,* direizh hormonel g. ; *endoktrine Störungen,* strafuilhoù enborc'hañ ls. ; *nervöse Störungen,* strafuilhoù nervel ls. ; *neurovegetative Störung,* strafuilh nervstruzhel g. ; *Störung der Exkretion,* strafuilhoù degorzhañ ls. ; *motorische Störungen, Bewegungsstörungen,* strafuilhoù loc'hadel ls., direizhoù loc'hadel ls. ; [gwir] *Besitzstörung,* brouilhes g., harz d'ar gwirioù perc'hennañ g., harz d'ar perc'hennaj g. ; [skingomz] brelladur g. ; *Störungen,* grizien str. , gwrac'hadoù ls., mordrouz g., ardrouzioù ls., trouzioù darankat ls., trouzioù daremoug ls. ; [stlenn.] draen g. [*liester* drein] ; **2.** [hinouriezh] izelvan g., takad izelvan g., gouzizenn b., takad diwaskenn g., diwaskenn b. ; *atmosphärische Störungen,* direizhennoù atmosferek ls., strafuilhoù aergelc'h ls., direizhadennoù aergelc'h ls. ; **3.** [douarouriezh] balir ur frailh g.

störungsanfällig ag. : [tekn.] fillidik, fellat

Störungsdienst g. (-es,-e) : rann an direnkamantoù b., rann ar miarc'hwelioù b., rann ar kammarc'hwelioù b.

Störungsfeuer n . (-s,-) : [lu] tennoù atahinañ ls., tennoù heskinat ls.

störungsfrei ag. : distrafuilh, didurmud ; *störungsfreier Empfang,* abadenn selaou hep adtrouzioù (hep mordrouz, hep trouzioù darankat, hep trouzioù daremoug) b., selaouidigezh sklaer b., resevidigezh sklaer b. ; *störungsfreier Betrieb,* mont en-dro distrafuilh g., standur distrafuilh b. ; *störungsfrei funktionieren,* mont en-dro hep fellel, mont en-dro hep mankout, mont en-dro hep c'hwitañ.

störungssicher ag. : sur, solius ; *störungssicher machen,* soliusaat.

Störungssicherheit b. (-) : soliusted b., mont en-dro solius g. ; *für die Störungssicherheit einer Sache sorgen,* soliusaat udb.

Störungsstelle b. (-,-n) : rann an direnkamantoù b., rann ar miarc'hwelioù b., rann ar kammarc'hwelioù b.

Störungszone b. (-,-n) : [douarouriezh] linenn frailh b., linenn faout b., linenn an torr b.

Story b. (-,-s) : **1.** kontadenn b., hanezenn b. ; **2.** pennad g., pennad-skrid g. ; **3.** senario g. ; *selbst beim Dreh verändert er immer wieder die Story,* pa vezer gant ar filmañ zoken e vez hennezh o cheñch ingal tra pe dra er senario.

Stoß g. (-es, Stöße) : **1.** stroñs g., stroñsad g., stroñsadenn b., stok g., stokad g., stokadenn b., sak g., sakad g., hejadenn b., hej g., hejadur g., hejerezh g., frap g., frapad g., frapadenn b., lop g., taoladenn b., taolad g., bount g., bountad g., bountadenn b., taol-bount g., taol-peuk g., bleukad g., peus g., horos g., horosadur g., skosell b., torodos g., luskenn b., luskadenn b., ougnad g., poulz g., poulzad g., poulzadenn b., tos g. ; *beim geringsten Stoß würde die Vase zerbrechen,* an disterañ stok a rafed el lestr-se a dorrfe anezhañ, gant an disterañ stok e torrfe al lestr, d'an disterañ stokadenn e torrfe al lestr ; *die Tür mit einem Stoß öffnen,* ober ur boulzadenn evit digeriñ an nor ; *jemandem einen Stoß versetzen,* plantañ un taol gant u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol war u.b., kas un taol d'u.b., choukañ un taol d'u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol gant u.b., findaoniñ un taol d'u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., tanfoeltrañ un taol gant u.b., darc'haouiñ (dispegañ, disvantañ, diskargañ) un taol gant u.b., kouchañ un taol d'u.b., astenn un taol d'u.b., dic'hourdañ un taol gant u.b., diharpañ un taol gant u.b., troc'hañ un taol d'u.b., diastenn un taol d'u.b. ; *jemandem einen Stoß geben,* peusiñ u.b. ; *den letzten Stoß geben,* reiñ an taol diwezhañ, peurgas, reiñ taol ar marv ; *den Stoß dämpfen, die Wucht des Stoßes dämpfen,* morzañ ar stok ; *die Stöße abfedern,* morzañ ar stroñsoù ; *Windstoß,* avelaj g., barr-avel g., barrad-avel g., boutad-avel g., taol-avel g., taolad-avel g., kaouad avel b./g., reklom g., rugenn b., rizennad avel b., taolad avel g., fourrad g., froud-avel g., froudenn-avel b., sourrad avel g., avel-gorbell g., avel-gelc'hwid g. ; *jemandem Stöße geben,* reiñ taolioù-peuk d'u.b. ; *Erdstoß, Stoß,* stroñsadenn grenndouarel b., kren-douar g. ; [dre skeud.] *seinem Herzen einen Stoß geben,* ober un tamm sach d'e galon, kregiñ du en e galon ; *gib doch deinem Herzen einen Stoß !* bez kalonek ! uhel da galon ! ; *das war für ihn ein harter Stoß,* gwall skoet e oa bet gant an dra-se, kement-se a skoas un taol pounner en e galon, ar c'heloù se a yeas leal en e galon, ar c'heloù fall-se a bistigas e galon, gwall stroñset e voe gant an dra-se.

2. [iskrim] feuk g., feukadenn b., taol fleured g. ; *Hiebe und Stöße,* faoutennoù ha feukadennoù ; *einen Stoß ausführen,* feukañ.

3. stroñs g., stroñsadenn b., horos g., horosadur g., kurun b., draskadenn b.

4. gourem g., erion g., erionenn b.

5. bern g., yoc'h b., yoc'had b., gwrac'hell b., kalzenn b., kalzad g., kalzadenn b., kalz g., pilerad g., tes g., druilhad g. ; *ein Stoß Holz,* ur bern koad g., ur wrac'hell geuneud b.

6. strobellad b., strobad g., strob g., gronnad g., fichellad b., kordennad b. ; *ein Stoß Papier,* ur gordennad paper b., ur strobad (ur strob, ur gronnad) paper g., ur fichellad paper b. ; *Stoß Briefe,* strob lizheroù g., strobad lizheroù g., fichellad lizheroù b., kordennad lizheroù b., treuziad lizheroù g.

7. [c'hoarioù] pigos g., pod g., bern g. ; *eine Karte vom Stoß ziehen, eine Karte vom Stoß aufnehmen,* mont d'ar pigos, pigosat, kemer ur gartenn er pod, pipat ; *einen Dominostein aus dem Stoß ziehen,* mont d'ar pigos, pigosat, kemer un dominoenn er pod.
8. [mengleuz.] talbenn korvoerezh g., talbenn korvoiñ g., talbenn an troc'h g.
9. [fizik] **a)** tos g. ; *elastischer Stoß,* tos dastennek g. ; *unelastischer Stoß, inelastischer Stoß, plastischer Stoß,* tos andastennek g. ; *ideal unelastischer Stoß, vollkommen unelastischer Stoß, ideal inelastischer Stoß, vollkommen inelastischer Stoß,* tos gwak g. ; **b)** luskad g. ; *Kraftstoß,* luskad un nerzh g.
10. [yezh an hemolc'herien, laboused] stuc'hioù lost ls., stuc'hennoù lost ls., pluñv lost str.
Stoßband n. (-s,-bänder) : [bragoù] gourem traoñ faos g., bandenn draoñ gwarez b.
Stoßbetrieb g. (-s) : eurvezhioù ar brasañ prez ls., mare ar brasañ prez g., koulzad ar brasañ prez g., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g., renn g. ; *außerhalb des Stoßbetriebs,* d'an eurioù dibrez.
Stoßbutterfassdeckel g. (-s,-) : riboulenn b., tarzhell b.
Stoßdämpfer g. (-s,-) : distroñser g., distroñsaer g., gwinterelloù ls. ; *vorderer Stoßdämpfer,* distroñser a-raok g. ; *hinterer Stoßdämpfer,* distroñser a-dreñv g.
Stoßdegen g. (-s,-) : kleze g., fleured g.
Stößel g. (-s,-) : pilouer g. [*liester* piloueroù], bounter g. [*liester* bounterioù].
stoßen V.k.e. (stößt / stieß / hat gestoßen) : **1.** stekiñ, reiñ un taol da, bountañ, poulzañ, tosiñ, reiñ ur bountad da, feukañ, bleukañ, bleukata, heurtañ ; *jemanden mit den Ellenbogen stoßen,* reiñ un taol-ilin d'u.b., feukañ u.b. gant un taol-ilin ; *jemandem den Dolch ins Herz stoßen,* sankañ e c'houstilh (plantañ e c'hourgleze, choukañ e c'houstilh) e kalon u.b. ; *jemandem das Schwert in den Leib stoßen,* toullgofañ u.b. gant e gleze, difreuzañ e vouzelloù en e gof d'u.b. gant e gleze, choukañ e gleze e korf u.b., fourrañ e gleze e kof u.b., plantañ e gleze e korf u.b., sikañ e gleze e kof u.b., treuziñ u.b. gant e gleze ; *jemanden zur Erde stoßen,* reiñ douar (reiñ lamm) d'u.b., strinkañ u.b. en (d'an) douar, stlepel u.b. d'an douar, pradañ u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. war ar bratell, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b., leterniñ u.b., torgennañ u.b., taouarc'hennañ u.b., kas u.b. da rudellat, douarañ u.b. ; *mit dem Kopf stoßen,* maoutañ, terchal, tourtañ ; *jemanden ins Wasser stoßen,* torimellat u.b. en dour ; *mit den Hörnern stoßen,* tourtañ (skeiñ) gant e gerniel, broudañ, reiñ taolioù korn ; [sport] *den Ball mit der Ferse stoßen,* seulañ ; **2.** stlepel er-maez, skarzhañ, reiñ lamm da ; *einen König vom Throne stoßen,* lemel ur roue diwar e dron (Gregor), diroueañ u.b. ; *jemanden aus dem Hause stoßen,* reiñ herr d'u.b. da vont kuit, reiñ foet an nor d'u.b., skubañ u.b., batalmiñ u.b., stlepel (bannañ, bountañ, teurel, lakaat) u.b. er-maez, lakaat sav dindan botoù u.b., stlepel u.b. er-maez, skarzhañ u.b., lakaat u.b. er porzh, lakaat u.b. 'barzh ar porzh, teuler u.b. war al lann, lakaat u.b. war ar beoz, P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, foutrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez, sirañ e votoù d'u.b., lardañ e dreid d'u.b. ; *er wurde aus dem Hause gestoßen,* bet en devoa herr ; *jemanden aus einer Gesellschaft stoßen,* skarzhañ u.b. er-maez eus ur gevredigezh bennak ; *jemanden vom Sockel stoßen,* distroadañ u.b., didroadañ u.b., skubañ dindan botoù u.b., sevel e dreid d'u.b., sevel dindan u.b., riñsañ e dreid d'u.b. ; **3.** *jemanden vor den Kopf stoßen,* rustoniañ u.b., feukañ u.b., anoaziñ u.b., mont reut d'u.b., mont a-stroñs d'u.b., mont rep ouzh u.b., mont dizamant d'u.b., mont herr gant u.b., dismegañsiñ u.b., ober un dismegañs d'u.b., ober un taol dismegañs ouzh u.b., ober divalav d'u.b., dispenn u.b., mezhekaat u.b., flemmañ u.b. ; **4.** *in die Trompete stoßen,* trompilhañ, seniñ an drompilh, c'hwezhañ en e drompilh ; *ins Horn stoßen,* kornal ; [hemolc'h] *ins Horn stoßen, um die Hunde zurückzurufen,* kornal ar chas [Gregor], kornal d'ar chas, kornal diwezh ar chase ; **5.** *tiefe Seufzer (aus)stoßen,* leuskel (tennañ, ober) huanadoù hirvoudus ; **6.** [dre astenn.] *gestoßener Zucker,* sukr munut g., sukr malet g., sukr poultr g. ; **7.** [sport] bannañ ; *die Kugel stoßen,* bannañ ar pouez.
V.gw. (stößt / stieß // hat gestoßen / ist gestoßen) : **1.** (hat) : stekiñ ; *mit dem Dolch nach jemandem stoßen,* en em strinkañ ouzh u.b. (lammat gant u.b., lammat war u.b., fardiñ war u.b., frammañ war u.b., sailhañ war u.b. sailhañ ouzh u.b., sailhañ gant u.b., strimpiñ war u.b., plaouiañ war u.b.) gant e c'houstilh en e zorn, lammat d'u.b. gant e c'hourgleze en e zorn ; *mit den Hörnern stoßen,* tourtañ (skeiñ) gant e gerniel, broudañ, reiñ taolioù korn.
2. (ist) : tosiñ, teukañ, strebotiñ ; *mit dem Kopf an die Wand stoßen,* stekiñ e benn ouzh ar voger, skeiñ e benn er voger, tosiñ e benn gant ar voger ; *mit dem Fuß an (gegen) einen Stein stoßen,* strebotiñ (teukañ, stekiñ gant e droad) ouzh ur maen ; *er ist mit dem Fuß an (gegen) einen Stein gestoßen,* stoket en deus e droad ouzh ur maen (en ur maen) ; *er stieß mit dem Fuß gegen Tontöpfe,* strebotiñ a reas e podoù pri ; *das Schiff ist auf einen Felsen gestoßen,* aet eo ar vag ouzh ar garreg, aet eo ar vag a-stok gant ar garreg, aet eo ar vag a-stok d'ur penn-maen.
3. (hat) : storlokañ, stroñsañ, horosiñ, todorosal, mont stroñs-distroñs, stroñsañ ha distroñsañ, mont dre boull ha dre skosell, skoselliñ, draskañ, draskal ; *dieser Wagen stößt,* stroñs 'zo gant ar c'harr-mañ, stroñset-distroñset e vezer er c'harr-mañ, hejet e vezer er wetur-se, stroñset ha distroñset e vezer er wetur-se, lammat a ra ar wetur-se, stroñsañ ha distroñsañ a ra ar wetur-se, strilhet e vez an den er wetur-se e-giz ur wezenn bilhoù, strilhet e vez an dud er wetur-se evel ma vez graet gant gwinizh er c'houer, dotuet e vez an den er wetur-se gwasoc'h eget ur sac'had kraoñ, o torbilat e vezer er wetur-mañ, taolet e vezer a-zehou hag a-gleiz er wetur-mañ, taol-distaol e vez an dud er wetur-se, taolet ha distaolet e vezer er wetur-se.
4. (ist) : kavout, kaout, degouezhout gant, degouezhout war, disoc'h àr, disoc'h e, kouezhañ war, erruout gant, klotañ war ; *auf etwas (ak.)* stoßen, klotañ war udb ; *auf einen Platz stoßen,* disoc'h àr ur blasenn, erruout war ur blasenn, erruout gant ur blasenn ; *auf Schwierigkeiten stoßen, auf Hindernisse stoßen,* teukañ ouzh diaezamantoù (diaesterioù, drein, mizer, bec'h, darbar, poan, poan ha trevell, gwask), kaout diaezamantoù (diaesterioù, drein, mizer, bec'h, darbar, poan, poan ha trevell, gwask), kaout gwe, kaout soubenn, kavout diaesterioù war e hent, kavout skoilhoù war e hent, kavout stankoù war e hent, kavout sav war e hent, kavout lug, kavout harp, kavout kontroliezhoù da c'houzañv, kaout harp, kavout harz, kavout koad a-benn, kavout avel a-benn, kaout mor hag avel, kavout drein, dont udb da gontroliañ an-unan ; *sollet ihr auf Schwierigkeiten stoßen,* ma kouezh bec'h war ho korre mar deu un dra bennak a-dreuz ; *auf keinerlei Schwierigkeiten stoßen,* na gavout diaez ebet, na gaout diaez ebet ; *auf Widerstand stoßen,* teukañ ouzh un eneberezh taer, kavout harp, kaout harp, kavout harz, kavout avel a-benn ; *auf unerwarteten Widerstand stoßen,* en em gavout dirak un eneberezh dic'hortoz, klotañ war un eneberezh dic'hortoz ; *ohne auf Widerstand zu stoßen,* distourm, kuit a stourm ; *auf Reserve in den eigenen Reihen stoßen,* teukañ ouzh diegi e vignoned ; *diese Worte waren nicht auf taube Ohren gestoßen,* ne oa ket kouezhet ar gomz-se war an douar, ne voe ket lezet ar gomz-se da gouezhañ war an douar, n'em boa ket lezet ar gomz-se da gouezhañ war an douar, ne voe ket lezet ar gomz-se da vont e moged ; *auf jemanden stoßen,* klotañ dre zegouezh war u.b., en em gavout dre zegouezh gant u.b. ; *plötzlich auf jemanden stoßen,* en em gavout a-bann dirak u.b., en em gavout fri-ouzh-fri gant u.b., en em gavout a-dal gant u.b., en em gavout tal-ha-tal gant u.b., en em gavout tal-ouzh-tal gant u.b. ; *zufällig aufeinander stoßen,* en em gavout dre zegouezh ; *auf ein Nest stoßen,* degouezhout war un neizh ; *auf verschlossene Türen stoßen,* tognañ e fri ; *auf*

Erdöl stoßen, dizoleiñ tireoul, kavout tireoul, kouezhañ war direoul.
5. (hat) : [armoù-tan] argilañ, stroñsañ.
6. (ist) : [merdead.] *vom Land stoßen,* kuitaat an aod, mont er-maez ; *ans Land stoßen,* mont d'an aod.
7. (hat) : *an etwas (ak.) stoßen,* bezañ harp ouzh udb, bezañ sko en (ouzh) udb, bezañ stok (stag) ouzh udb, touch ouzh udb ; *aneinander stoßende Zimmer,* kambreier stok-ouzh-stok, kambreier touch ; *an die Wüste stoßend,* harp (stag) ouzh ar gouelec'h, war vevenn (war lez) ar gouelec'h ; *die Laibe Brot stoßen aneinander im Backofen,* afediñ a ra ar choanennoù er forn.
8. (ist) : diflukañ, difoupañ, kouezhañ war ; *von dem kleinen Pfad aus stößt man auf eine Lichtung,* pa zaer gant ar wenodenn-se e tifluker en ur frankizenn, pa zaer gant ar wenodenn-se e tifouper en ur frankizenn ; [lu] *zur Truppe stoßen,* mont da gavout ar braz eus an arme.
V.em. : **sich stoßen** (stößt sich / stieß sich / hat sich gestoßen) : **1.** *sich (ak.) am Fuße stoßen,* tosiñ (stekiñ) e droad, strebotiñ ; *sich (dat.) einen Splitter unter den Nagel stoßen,* mont d'an-unan ur skilfenn dindan an ivin (*dezhañ ur skilfenn dindan e ivin, dezhi ur skilfenn dindan hec'h ivin h.a.*) ; *sich (dat.) den Kopf an die Wand stoßen,* stekiñ e benn ouzh ar voger, skeiñ e benn er voger, tosiñ e benn gant ar voger ; *ich habe mir eine Beule gestoßen,* bosigernet em eus va fenn, tapet em eus ur bos war va zal ; *sich (ak.) an der Tischecke stoßen,* stekiñ ouzh korn an daol ; **2.** [dre skeud.] *sich (ak.) an etwas (dat.) stoßen,* anoaziñ diwar udb, kavout bras udb, en em gemer evit udb ; *er stößt sich (ak.) daran, dass du mitkommst,* feuket eo dre ma teui ganeomp, en em gemer a ra dre ma teui ganeomp, drouk eo gantañ (kavout a ra bras) e teufes ganeomp ; *sich an einer Kleinigkeit stoßen,* en em gemer evit nebeut a dra.
Stoßen n. (-s) : **1.** skoadur g., stroñs g., stok g., stokad g., stokadenn b., hejadenn b., frapad g., frapadenn b., hej g., lop g., taol-bount g., bount g., bountad g., bountadenn b., taol-peuk g., piloueradur g., piloueraň g., horos g., horosadur g., poulz g., poulzad g., poulzadenn b. ; **2.** [arm-tan] argil g., stroñs g.; **3.** [sport] skoaziañ-gwintañ g. ; *das Reißen und das Stoßen,* an diframmañ hag ar skoaziañ-gwintañ ; *das Umsetzen und Stoßen,* ar skoaziañ-gwintañ g., ar skoaziañ hag ar gwintañ.
stossend ag. : [Bro-Suis] dizereat, amzereat, amzere, dizoare, diwisk, lous, kleuk, garzenn, hudur, druz, kras, vil, feukus, divalav, skoemp, boufon, dizonest, a wallskouer, distres, dijaoj ; *er empfand es als stossend, von seinen Untergebenen zurechtgewiesen zu werden,* bras e voe gantañ (iskriv e voe gantañ) bezañ kenteliet gant e isurzhidi, kavet en doa bras (kalz, start, diaes) bezañ kenteliet gant e isurzhidi, drouk e voe gantañ e vefe bet kenteliet gant e isurzhidi, kavet en doa drouk e vefe bet kenteliet gant e isurzhidi.
Stößer g. (-s,-) : **1.** pilouer g. [*liester* piloueroù], bounter g. [*liester* bounterioù] ; **2.** [loen.] gwazsparfell b. [*liester* gwazsparfelled], gwazfalc'hun g. [*liester* gwazfalc'huned] ; **3.** [amanenn] bazh-ribot b. ; **4.** [Bro-Aostria] tog ar paotr-karr g.
Stoßerde b. (-) : [tisav.] pri g.
Stoßerei b. (-,-en) : bountadeg b., mesk g., meskadeg b., houl g., mac'h g., gwaskadeg b.
Stoßfalke g. (-n,-n) : [loen.] gwazsparfell b. [*liester* gwazsparfelled], gwazfalc'hun g. [*liester* gwazfalc'huned].
Stoßfänger g. (-s,-) : distokell b.
stoßfest ag. : harzus ouzh an tosoù, dalc'hus ouzh ar stokadoù ; *stoßfest sein,* herzel ouzh an tosoù.
stoßfrei ag. : difrap, distok, distokad, distroñs, plaen ha brav, dre voder.
Stoßgebet n. (-s,-e) : bomm pedenn g., pedenn virvidik b., lusk kalon g., luskenn b. ; *ein Stoßgebet zum Himmel senden,* kas ur bedenn virvidik d'an neñv.
Stoßheber g. (-s,-) : [tekn., *hydraulischer Widder*] pomp dre zournerzh b., maout dourrenel g.
stößig ag. : ... a ro taolioù, ... a sko.
Stoßkarrette b. (-,-n) : [Bro-Suis] karrigell b., kravazh rodellek g., karr-bount g.
Stoßkolben g. (-s,-) : horzh b., mell g., mailh g.
Stoßkraft b. (-,-kräfte) : **1.** nerzh poulzañ g., nerzh kas g., nerzh erluskañ g. ; **2.** nerzh darskeiñ g.
Stoßmittelpunkt g. (-s,-e) : [fizik] kreiz darsko g.
Stoßnaht b. (-,-nähte) : gouremadur g. [*liester* gouremadurioù] ; *einen Wandteppich durch Stoßnähte ausbessern,* gwriat plaen un tenneris, gouremiñ plaen un tenneris ; *Ausbesserung eines Wandteppichs durch Stoßnähte,* gwrierezh plaen un tenneris g., gouremadur plaen un tenneris g., gouremiñ g. ; *auf Stoßnähte spezialisierter Bildwirker,* gouremer g.
Stoßrapier n. (-s,-e) : fleured g.
Stoßring g. (-s,-e) : [sport] par g. ; *den Stoßring nicht übertreten,* derc'hel e droad er par.
Stoßsäge b. (-,-n) : heskenn-benn b., lañsard g., pas g.
Stoßscharre b. (-,-n) : raker g. [*liester* rakeroù], raklerez b. [*liester* raklerezoù], raklouer g. [*liester* rakloueroù], rozell b. [*liester* rozelloù].
Stoßscheibe b. (-,-n) : [tekn.] rondenn ahel b., ruilhenn ahel b.
Stoßseufzer g. (-s,-) : bomm hirvoudiñ g., huanad hirvoudus g., huanadenn hirvoudus b., lusk an ene g.
Stoßstange b. (-,-n) : distokell b.
Stoßtherapie b. (-) : [mezeg.] mezegadur gant ar stroñser-tredan g., tredangridoù ls.
Stoßtrupp g. (-s,-s) / **Stoßtruppe** b. (-n) : [lu] bagad arsailh g., bagad stourm g., bagad tagañ g.
Stoßverkehr g. (-s) : eurvezhioù ar brasañ tremeniri ls., mare ar brasañ tremen-distremen g., koulzad ar brasañ tremeniri g., eurvezhioù soulgreskoù an dremeniri ls., soulgreskoù mareadek an dremeniri ls., eurioù barr ls., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g., renn g., luziasenn girri b.
Stoßvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] evn-preizh g., labous preizhataer g.
Stoßwaffe b. (-,-n) : arm stekiñ g., arm da stekiñ gant ar beg g., arm skeiñ a-feuk g.
stoßweise Adv. : **1.** a-daolioù, a-daol-da-daol, a-daol, a-stroñs, a-stroñsadoù, a-stokadoù, a-bennadoù, a-abadennoù, a-grogadoù, a-dourtadoù, a-sachadoù, a-reuziadoù, bep eil penn, a-vare, a-frapadoù, a-vareadoù, a-vomandoù, bep eil mare, a-goulzadoù, a-gaouadoù ; *stoßweise vorgehen,* spanaat, labourat a-frapadoù, mont a-daol ; *sich stoßweise entwickeln,* emdreiñ a-frapadoù ; *der Vulkan spuckt stoßweise Feuer und Flammen,* an tanvenez a daol kaouadoù tan ha flamm ; **2.** a-yoc'h, bern-war-vern, bern-ha-bern.
Stoßwelle b. (-,-n) : [fizik] gwagenn stroñs b.
Stoßwind g. (-s,-e) : avelaj g., barr-avel g., barrad-avel g., boutad-avel g., taol-avel g., kaouad avel b./g., reklom g., rugenn b., rizennad avel b., taolad avel g., fourrad avel g., froud-avel g., froudenn-avel b., sourrad avel g., avel-gorbell g., avel-gelc'hwid g.
Stoßzahl b. (-,-en) : [fizik] gwezhiader daskoriñ g.
Stoßzahlansatz g. (-es) : [fizik] arlakadenn ar reustl molekulel b.
Stoßzahn g. (-s,-zähne) : dant-skilf g., stilhon g., skilf g. ; *mit Stoßzähnen versehen sein,* bezañ skilfek.
Stoßzeiten ls. : b. (-,-en) : eurvezhioù ar brasañ prez ls., mare ar brasañ prez g., koulzad ar brasañ prez g., eurioù barr ls., [treuzdougen] eurvezhioù ar brasañ tremeniri ls., mare ar brasañ tremen-distremen g., koulzad ar brasañ tremeniri g., eurvezhioù soulgreskoù an dremeniri ls., soulgreskoù mareadek an dremeniri ls., bogvezh b., bog b., barrvezh g., rennvezh g. ;

außerhalb der Stoßzeiten, d'an eurioù dibrez ; *in den Stoßzeiten,* d'an eurioù barr, e-pad ar prez labour.
Stoßzentrum n. (-s,-zentren) : [fizik] kreiz darsko g.
Stotterei b. (-,-en) : gagouilhadennoù ls., gagouilh g., tatouilherezh g., besteoderezh g., gagouilherezh g., gagerezh g., haketerezh g., satouilherezh g.
Stotterer g. (-s,-) : gagaod g., gagilhaod g., gagilhod g., gagouilh g., besteod g., balbouzer g., paotr darndeodek g., tatouilher g., beg saoz g., saozer g., satouilh g.
stotterig ag. : besteot, gak, gagaot, gagilhaot, gagilhot, gagouilh, saoz, gall, balbous, darndeodek.
Stotterin b. (-,-nen) : gagaodez b., gagilhaodez b., gagilhodez b., gagouilhez b., besteodez b., balbouzerez b., tatouilherez b.
stottern V.gw. (hat gestottert) : **1.** besteodiñ, gagouilhat, bezañ gagouilh da gaozeal, gagiñ, gagilhaodiñ, gagilhodiñ, gagilhat, gagilhiñ, satouilhat, hakal, hakiñ, hakata, haketal, tatouilhat, patouilhañ, saozañ, saozilhat, saoznegañ, gallegañ, gallegat, gregachiñ, drailhañ plouz, balbouzañ, balbouzat, batouilhat, gragagailhat, glabousañ, glabousat, bezañ ur beg saoz eus an-unan, bezañ gak, bezañ gagouilh, bezañ saoz, bezañ un tammig saoz, bezañ gall, bezañ besteot, bezañ gagaot, bezañ dalc'het un tamm en e gaoz, bezañ dalc'het en e c'her, bezañ berr e deod un tamm da gaozeal, ober ur genoù kropet, bezañ loc'het ar gerioù e toull e c'houzoug, azenañ, P. bezañ ar strakouilhon gant an-unan ; *er hat eine stotternde Sprache,* berr eo e deod un tamm da gaozeal, un tamm e vez dalc'het (un dalc'h en devez) en e gomz, dalc'het eo en e gomz, dalc'het eo en e lavar, dalc'het eo en e c'her, stag eo e deod ouzh e vouzelloù, mannous eo, emañ ar strakouilhon gantañ ; *er stottert immer mehr,* besteodiñ a ra gwazh-ouzh-gwazh, besteodiñ a ra gwazh-àr-wazh, besteodiñ a ra gwashoc'h-gwazh, besteodiñ a ra gwashoc'h-gwashañ, gwashaat a ra da vesteodiñ, kreskiñ a ra da vesteodiñ, gagouihoc'h-gagouilhañ e teu da vezañ, souriñ a ra da vesteodiñ, besteodiñ a ra muioc'h-mui ; *er war geheilt, außer dass er in der Erregung manchmal stotterte,* pare e oa, nemet besteodiñ a rae a-wechoù pa veze strafuilh ennañ ; *nur stotternd lesen,* azenañ, bezañ kleiz da lenn, bezañ gagouilh da lenn ; *er hat eine stotternde Sprache,* berr eo e deod un tamm da gaozeal, un tamm e vez dalc'het (un dalc'h en devez) en e gomz, dalc'het eo en e gomz, dalc'het eo en e lavar, dalc'het eo en e c'her, stag eo e deod ouzh e vouzelloù, mannous eo ; **2.** [tekn.] *der Motor stottert,* mont a ra ar c'heflusker a-stroñs (a-stroñsadoù, a-dourtadoù, a-stokadoù, a-frapadoù), mont a ra ar c'heflusker bramm-bramm en-dro, c'hwitañ a ra ar c'heflusker, sklokal a ra ar c'heflusker, storlokañ a ra ar c'heflusker, arakiñ a ra ar c'heflusker, diblaen e tro ar c'heflusker.
V.k.e. (hat gestottert) : simudiñ udb etre e zent, azenañ, balbouzañ, chaokat, faoutañ, mouskomz un nebeud gerioù.
Stottern s. (-s) : **1.** gagouilhadennoù ls., gagouilh g., tatouilherezh g., besteoderezh g., gagouilherezh g., gagerezh g., haketerezh g., satouilherezh g., azenañ g. ; *ins Stottern geraten,* azenañ, balbouzañ, haketal, tatouilhat, satouilhat, gagouilhat, hakal, besteodiñ, gagiñ, bezañ loc'het ar gerioù e toull e c'houzoug ; [mezeg.] *tonisches Stottern,* gagerezh tantek g. ; **2.** [dre skeud.] P. *etwas auf Stottern kaufen,* prenañ udb war dermen, prenañ udb war gred, ober skodenn.
stotternd ag. : besteot, gak, saoz, gall, gagouilh, gagaot ; *er hat eine stotternde Sprache,* berr eo e deod un tamm da gaozeal, un tamm e vez dalc'het (un dalc'h en devez) en e gomz, dalc'het eo en e gomz, dalc'het eo en e lavar, dalc'het eo en e c'her, stag eo e deod ouzh e vouzelloù, mannous eo, emañ ar strakouilhon gantañ.
Stövchen n. (-s,-) : tommerez pod-te b.
stowen V.k.e. (hat gestowt) : [kegin.] mougadellañ, lakaat er stoufailh, ober mougad gant, dobezañ.
StPO : [*berradur evit* **Strafprozessordnung**] kod an argerzhadur kastizañ g.
Str. : [*berradur evit* **Straße**] straed b.
strabanzen V.gw. (hat strabanzt) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] kantren, troidellat, kildreiñ, treiñ ha kildreiñ, treiñ ha distreiñ, troidellañ, galoupat, baleantañ.
Strabismus g. (-) : [mezeg.] loakrerezh g., lucherezh g., louizerezh g. ; *Strabismus convergens,* loakrerezh engwar g., engwarded lagadel b. ; *Strabismus divergens,* loakrerezh ezwar g., ezwarded lagadel b.
strack ag. : bagol, bagos, gardis, gailhart, leun a youl, mennet, youlek, disaouzan, distag ; *ein stracker Bursche,* ur paotr leun a youl g.
stracks Adv. : diouzhtu, diouzhtu-kaer, diouzhtu-dak, diouzhtu-krenn, dak-diouzhtu, diouzhtu-kentizh, raktal, kerkent, kenkent, kerkent all, a-benn-kaer, tre-kaer, hep dale tamm, hep dale, hep ket a zale, hep an disterañ dale, hep dale ken, hep ken dale, hep dale pelloc'h, hep daleañ hiroc'h, hep gortoz hiroc'h, hep gortoz hiroc'h amzer, hep ken amzeriñ, hep ken amzeriañ, hep goursezañ pelloc'h, hep mui goursezañ, war-eeun-tenn, war an taol, war al lec'h, ribus, kentizh, war an tomm, war an tach, hardizh, a-daol-trañch, a-daol-dak, a-drak, hep ober seizh soñj, hep soñjal larkoc'h, hep soñjal hiroc'h, hep tardañ, prim-ha-prim, war ar plas, diwar blaen ha barr, en un taol-red, a-droc'h-trañch, a-droc'h-mogn, pront, eskuit, timat, a-lamm, a-lemmen, a-lammoù ; *er läuft stracks zum Richter,* mont a ra hardizh da gaout (da-geñver) ar barner, mont a ra krenn da gaout ar barner, mont a ra a-droc'h-trañch da gaout ar barner, mont a ra a-benn-kaer da gaout ar barner, mont a ra war-eeun-tenn da gaout ar barner, leuskel a ra pep tra a-dreuz-foran hag eñ d'ar red da gaout ar barner, lezel a ra pep tra da foran hag eñ d'ar red da gaout ar barner.
Straddle g. (-/-s,-s) : [sport] lammadenn gof b.
Strafabteilung b. (-,-en) : [lu] batailhon kastiz g./b., batailhon reoliañ g./b., batailhon kenurzhiañ g./b.
Strafänderung b. (-,-en) : [gwir] amgemmadur ar c'hastiz g.
strafandrohend ag. : gourdrouzus.
Strafanstalt b. (-,-en) : [gwir] karc'har g., ti-kastiz g., toull-bac'h g., prizon g.
Strafantrag g. (-s,-anträge) : [gwir] prezegenn-damall b., skrid-tamall g. ; *gegen jemanden einen Strafanstrag stellen,* lakaat klemm enep u.b., sevel klemm enep u.b., ober klemm enep u.b. ; *einen Strafanstrag stellen,* lakaat klemm.
Strafanzeige b. (-,-n) : [gwir] klemm g. ; *gegen jemanden Strafanzeige erstatten,* lakaat klemm enep u.b., sevel klemm enep u.b., ober klemm enep u.b. ; *Strafanzeige erstatten,* lakaat klemm.
Strafarbeit b. (-,-en) : [skol] kastiz g., pinijenn b. ; *jemandem eine Strafarbeit aufbrummen,* bountañ ur binijenn gant u.b.
Strafaufschub g. (-s,-aufschübe) : [gwir] goursez kastiz g., dale-kastiz g.
Strafaussetzung b. (-,-en) : [gwir] gousez g. ; *drei Monate Gefängnis ohne Strafaussetzung,* tri mizvezh karc'har rust, tri mizvezh toull-bac'h start, tri mizvezh rust, tri mizvezh start ; *drei Monate Gefängnis mit Strafaussetzung zur Bewährung,* tri mizvezh toull-bac'h gant goursez.
strafbar ag. : tamalladus, kastizadus, kospadus, kondaonadus, tamallus, torfedus, torfedel, fellus ; *sich strafbar machen,* felladenniñ a-enep al lezenn, terriñ al lezenn, treiñ diwar al lezenn, mont dreist al lezenn, mont a-enep al lezenn, na zoujañ d'al lezenn, mont en tu-hont d'al lezenn, mankout d'al lezenn, tremen al lezenn / tremen dreist al lezenn (Gregor) ; *strafbare Handlung,* felladenn b., taol tamalladus g. ; *einer strafbaren Handlung beschuldigt werden,* bezañ tamallet ur felladenn d'an-unan.
Strafbarkeit b. (-) : [gwir] tamalladusted b., kastizadusted b., kospadusted b., tamallusted b., kastizelezh b.
Strafbataillon n. (-s,-e) : [lu] batailhon kastiz g./b., batailhon reoliañ g./b., batailhon kenurzhiañ g./b.
Strafbestimmung b. (-,-en) : [gwir] kastiz g., kastizadur g.

Strafe b. (-,-n) : kastiz g., kastizadenn b., kastizadur g., kosp felladennel b., pinijenn b., drasterezh g., poan b., gwanerezh g., pened g. ; *gerechte Strafe,* kastiz reizh g., kastiz diouzh ar fazi g. ; *strenge Strafe, scharfe Strafe, harte Strafe,* pinijenn galet b., pinijenn c'hardis b., pinijenn c'harv b., pinijenn but b., pinijenn rust b., pinijenn denn b., kastiz kriz g., kastiz garv g., kastiz lourt g., kastiz kruel g., kastiz start g. ; *über jemanden eine harte (schwere, strenge) Strafe verhängen,* kondaoniñ strizh u.b. ; *entehrende Strafe,* kastiz dizenorus g. ; *milde Strafe,* kastiz skañv g. ; *bei Geldstrafe,* dindan boan a dell-gastiz b. ; *bei Todesstrafe,* dindan boan a varv / dindan boan da vezañ lakaet d'ar marv / dindan boan da goll e vuhez (Gregor), dindan boan da vezañ krouget ; *es ist bei Strafe verboten,* difennet eo dindan boan a gastiz, difennet eo dindan boan a dell-gastiz ; *eine Strafe beantragen,* goulenn ur c'hastiz ; *aus Angst vor der Strafe,* gant aon rak bezañ kastizet, rak aon da vezañ kastizet ; *eine Strafe mildern,* skañvaat (dousaat) ur c'hastiz ; *eine Strafe verhängen, eine Strafe aussprechen,* dougen ur gosp, dougen ur c'hastiz, kondaoniñ d'ur c'hastiz bennak ; *eine Strafe verwirken,* kouezhañ e felladenn dindan ur c'hastiz bennak (Gregor), sachañ (tennañ) war an-unan ur c'hastiz bennak ; *eine Strafe umwandeln,* amgemmañ ur c'hastiz ; *er hat seine wohlverdiente Strafe bekommen,* kastizet eo bet evel ma telleze, kastizet e voe evel ma oa dleet, kastizet eo bet evel ma faot, ur gwiskad a-zoare en deus paket ; *jemanden in Strafe nehmen,* kastizañ u.b. ; *jemanden mit einer Strafe belegen,* kastizañ u.b., kondaoniñ (barn) u.b. d'ur c'hastiz bennak ; *seine Strafe absitzen (abbüßen, verbüßen),* P. *seine Strafe abbrummen,* dougen ar boan dleet d'e felladenn (Gregor), gouzañv kastiz an toull-bac'h, digoll e felladenn dre gastiz, peurbaeañ e felladenn dre boan, dedalvezout e gastiz ; *etwas unter Strafe stellen,* kastizelañ udb ; *Unwissenheit schützt vor Strafe nicht, Unkenntnis schützt vor Strafe nicht,* bezañ dianaoudek eus al lezenn ne c'hall ket bezañ abeg a-walc'h evit chom digastiz ; *grausamen, unmenschlichen und erniedrigenden Strafen unterworfen werden,* gouzañv kastizoù kriz ha didruez ; *zur Strafe für ...,* da zigoll da ..., [relij.] en damant glan ouzh e dorfed ; *dieses Kind ist eine wahre Strafe,* un ifern a vugel eo, ar bugel-se a zo ur groaz pounner, ar bugel-se a zo ur gwir bistri, ur pezh hek a zo eus ar bugel-se, ar bugel-se a zo ur poezon, ar bugel-se a zo diaes-meurbet da gunduiñ, diaes-meurbet eo ober diouzh ar bugel-se, diaes spontus eo tremen diouzh ar bugel-se, un uz eo ober war-dro ar bugel-se, ar bugel-se a zo un debr-spered, ne'm eus ket va bev gant ar bugel-se, un ifernite eo va buhez gant ar bugel-se, ar bugel-se a zo ur reuz ennañ, ne'm eus ket bihan labour gant ar bugel-se, ur binijenn eo ober war-dro ar bugel-se, un binijenn eo bevañ gant ar bugel-se, ur brav n'eo ket ober war-dro ar bugel-se ; *er lässt ihn zur Strafe ein Gedicht auswendig lernen,* reiñ a ra ur varzhoneg da zeskiñ dezhañ evit pinijenn ; *zu ihrem Besten müssen die Kinder die Strafe bekommen, die ihrem Vergehen entspricht,* diouzh o fazi eo kastizañ ar vugale evit o brasañ mad, evit brasañ mad ar vugale e rank ar c'hastiz bezañ kevatal ouzh grevusted o fazi ; *jemandem eine Strafe androhen,* gourdrouz ur c'hastiz d'u.b., kinnig koll d'u.b., gourdrouz kastizañ u.b. ; [relij.] *zur Strafe hat Gott die Menschen auf diese Welt verbannt,* Doue en deus lakaet an dud e kastiz er bed-mañ ; *die Pest ist eine Strafe Gottes,* ar vosenn a zo ur c'hastiz a-berzh Doue.

strafen V.k.e. (hat gestraft) : **1.** kastizañ, punisañ, kondaoniñ, barn, doktrinañ, drastañ, gwalldapout, gwanañ, kospañ ; *jemanden schwer (empfindlich, hart) strafen,* kastizañ u.b. en un doare garv, kondaoniñ u.b. d'ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz lourt, kastizañ u.b. gant garventez, kastizañ start u.b., kastizañ garv u.b., punisañ start u.b, punisañ garv u.b., bezañ kriz ouzh u.b., bezañ garv ouzh u.b. ; *am Leibe strafen,* barn da vezañ jahinet (skourjezet, bazhataet), barn da c'houzañv en e gorf, kondaoniñ da c'harventezioù korf (d'ur boan gorf, da binijennoù korf) ; *am Leben strafen,* barn d'ar marv, barn d'ar c'hastiz-lazh, marvgospañ ; *mit Gefängnis strafen,* barn d'an toull-bac'h ; *strafende Gerechtigkeit,* reizhded dre gastizañ b. ; *jemanden um hundert Euro strafen,* barn u.b. da baeañ kant euro ; *Gott strafe Deutschland !* mallozh Doue da Vro-Alamagn ! ; *Gott straft ihn für seine Sünden,* Doue a gastiz anezhañ en abeg d'e bec'hedoù, Doue en deus lakaet anezhañ da c'houzañv ar boan dleet d'e bec'hedoù ; **2.** [dre skeud.] *jemanden mit Verachtung strafen,* sellet a-gleiz ouzh u.b., bezañ fae gant an-unan darempredin u.b., disprizañ komz ouzh u.b., bezañ lorc'hus ouzh u.b., na deurvezout diwar fae kaozeal gant u.b., teurel disprizañs war u.b. ; *etwas mit Missachtung strafen,* ober teil gant udb ; *jemanden Lügen strafen,* kendrec'hiñ (faezhañ) u.b. war ur gaou (Gregor), kavout un anad a c'haou gant u.b., reiñ un dislavar d'u.b., distreiñ kaoz u.b., troc'hañ e deod d'u.b., dislavaret gevier u.b., dispenn gevier u.b., distroadañ gevier u.b., lakaat anat e liv u.b. gevier.

Strafen n. (-s) : kastizadur g., kastizañ g.

strafend ag. : *strafender Blick,* selloù tamallus ls., selloù taer ls.

Straferlass g. (-es,-e) / **Straferlassung** b. (-,-en) : [gwir] distaol kosp g., distaol kastiz g., digresk kastiz g., distaoliadenn b., lizheroù a c'hras ls. (Gregor) ; *allgemeiner Straferlass,* distaoliadeg b., distaoladeg b.

Strafexpedition b. (-,-en) : ergerzhadenn gastizañ b., dialgerc'h g., distro-gwall g., rebourserezh g., dialadeg b., tro-vrezel kastizañ b.

straff ag. : **1.** start, stegn, reut, tenn, war-stign, sonn ; *straff angezogenes Seil, straff gespanntes Seil,* fun stegn b., kordenn stegn b. ; *straff anliegende Kleider,* dilhadoù peg ouzh ar c'horf (reut en-dro d'ar c'horf, stegn en-dro d'ar c'horf) ; **2.** [dre skeud.] *straffer Stil,* doare skrivañ diginkl ; *straffe Zucht,* desaverezh strizh g. ; *eine Armee straff aufbauen,* frammañ mat un arme ; *bei jemandem die Zügel straffer anziehen,* delc'her berroc'h war sugelloù u.b., delc'her berr war (gant) u.b., stardañ ar senklenn war u.b., stardañ e nask d'u.b., na lezel ar stag gant u.b., delc'her u.b. en e roll, stardañ war u.b., delc'her reut war u.b.

Straffall g. (-s,-fälle) : [gwir] felladenn b.

straffällig ag. : [gwir] felladennek, kastizel ; *straffällig werden,* fellel, felladenniñ, faziañ ; *von neuem straffällig werden,* adfeilhañ a-enep al lezenn ; *straffällig sein,* na zoujañ d'al lezenn, fellout, felladenniñ ; *straffällige Jugendliche,* felladennerien yaouank ls., gwallgrennarded ls., lankerien yaouank ls., fellerien yaouank ls.

Straffälligkeit b. (-) : [gwir] kastizelezh b., felliezh b.

straffen V.k.e. (hat gestrafft) : **1.** reutaat, stegnañ, reudiñ, sonnaat ; *die Muskeln straffen,* reutaat (stegnañ) e gigennoù ; *jemandem die Gesichtshaut straffen,* diroufennañ dremm u.b. ; **2.** krennañ, diverrañ, dastum ; *einen Text straffen,* krennañ un destenn, diverrañ un destenn, dastum un destenn en un nebeud gerioù ; *seinen Stil straffen,* krennañ e stil, krennaat e stil.

V.em. : **sich straffen** (hat sich (ak.) gestrafft) : reutaat, reudiñ, sonnaat.

Straffen n. (-s) : stegnadur g., reutidigezh b., reudadur g.

Straffheit b. (-) : **1.** reuter g., tennder g., sonnder g., reudadenn b. ; [korf.] *Straffheit des Muskelgewebes,* tennder ar gwiad kaher g. ; **2.** [dre skeud.] strizhded b., diblegusted b., starter g., started b.

straffrei ag. : digastiz ; *jemanden für straffrei erklären,* diskargañ (didamall, disammañ) u.b.

Straffreiheit b. (-) : [gwir] digastiz g.

Strafgebühr b. (-,-en) : [gwir] tell-gastiz b.

Strafgefangene(r) ag.k. g./b. : [gwir] prizoniad g., prizoniadez b., karc'hariad g., karc'hariadez b., kondaonad g., kondaonadez b.

Strafgeld n. (-es,-er) : [gwir] tell-gastiz b.

Strafgericht n. (-s,-e) : **1.** [gwir] lez-kastiz b., lez ar felladennoù b. ; *Verweisung an das Strafgericht,* daveiñ dirak lez ar felladennoù g. ; **2.** [dre skeud.] barn b., kastizadur g.
Strafgerichtsbarkeit b. (-) : [gwir] barnerezh asizoù g., barnerezh kastizel g.
Strafgesetz n. (-es,-e) : [gwir] lezenn gastizel b.
Strafgesetzbuch n. (-es) : [gwir] lezennaoueg kastizel b., dezveg kastizel b., kod kastizel g.
Strafhäufung b. (-,-en) : [gwir] tolpadur ar c'hastizoù g.
Strafhöhe b. (-) : [gwir] uhelder ar c'hastiz g. ; *Berufung gegen die Strafhöhe,* **a)** [*minimum vocatio*] engalv da uhelaat g. ; **b)** [*maximum vocatio*] engalv da vihanaat g., engalv da izelaat g.
Strafkammer b. (-,-n) : [gwir] lez-kastiz b., kambr gastizel b., lez ar felladennoù b., kambr felladennel b. ; *Verweisung an die Strafkammer,* daveiñ dirak lez ar felladennoù g.
Strafkolonie b. (-,-n) : galeoù ls.
Straflager n. (-s,-) : [gwir] kamp-bac'hañ g., galeoù ls.
sträflich ag. : tamalladus, kastizadus, kondaonadus, tamallus, karezadus ; *sträflicher Leichtsinn,* skañvelezh dibardon b.
Sträfling g. (-s,-e) : [gwir] prizoniad g., karc'hariad g., bac'hiad g. [*liester* bac'hiaded], kondaonad g., forsal g., galeour g. ; *Trupp aneinander geketteter Sträflinge,* chadennad galeourien b.
straflos ag. : [gwir] *jemanden für straflos erklären,* diskargañ (didamall, disammañ, digabluzañ, reishaat) u.b., anzav digablusted u.b.
Straflosigkeit b. (-) : digastiz g., divec'h g., digastizded b., digastizder g.
Strafmandat n. (-s,-e) : [gwir] lizher tell-gastiz g., paperenn tell-gastiz b. ; *jemandem ein Strafmandat erteilen,* paperañ ouzh u.b., sevel paper ouzh u.b.
Strafmaß n. (-es,-e) : [gwir] kastiz g. ; *höchstes Strafmaß,* kastiz uhelañ g. ; *niedrigstes Strafmaß,* kastiz izelañ g.
Strafmilderung b. (-,-en) / **Strafminderung** b. (-,-en) : [gwir] skañvadur ar c'hastiz g., digresk-kastiz g., distaol-kastiz g., distaoliadenn b.
Strafmittel n. (-s,-) : doare kastizañ g., kastiz g., kastizadenn b., kastizadur g., pinijenn b., drasterezh g., poan b., gwanerezh g., pened g.
strafmündig ag. : [gwir] … en oad da vezañ barnet.
Strafmündigkeit b. (-) : [gwir] oadouriezh kastizel b.
Strafplage b. (-,-n) : [relij.] gwalenn a gastiz b., gwalenn Doue b. ; *die drei Strafplagen : Krieg, Pest, Hungersnot,* teir gwalenn Doue : ar brezel, ar vosenn hag ar gernez - an teir gwalenn a gastiz : ar brezel, ar vosenn hag ar gernez.
Strafporto n. (-s,-s) : eiltaos g., ustaos g.
Strafpredigt b. (-,-en) : rebechoù ls., gourdrouz g., krozadenn b., kroz g., sarmon g., teñsadenn b., kelenn c'hwerv b., pron g. ; *jemandem eine Strafpredigt halten,* ober un tamm katekiz d'u.b., kanañ e santa maria d'u.b., kanañ ar gousperoù d'u.b., plantañ kentel gant u.b., ober kelenn d'u.b., ober skol d'u.b., kenteliañ u.b., kenteliañ u.b. hir, sarmonal u.b., savantenniñ u.b., lavaret e Bater d'u.b., kontañ e Bater Noster d'u.b., chabistrañ u.b., sevel e loaioù d'u.b., reiñ e begement da glevet d'u.b., lavaret e begement d'u.b., rannañ e damm d'u.b., kontañ e damm d'u.b., reiñ e stal d'u.b., reiñ e bak d'u.b., lardañ e billig d'u.b., malañ gros d'u.b., hejañ e laou d'u.b., ober ur rez d'u.b., kanañ e jeu d'u.b., lavaret e jeu d'u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., paskañ e draoù d'u.b., stagañ boutonioù war porpant u.b., lammat war boutonioù u.b., en em arastiñ ouzh u.b., en em gemer ouzh u.b., en em lakaat ouzh u.b., en em lakaat gant u.b., kanañ ar mil seurt ruz gant u.b., kannañ e gouez (e roched) d'u.b., krozal u.b., krozal d'u.b., ronkal ouzh u.b., kribañ e benn d'u.b., gwalarniñ u.b., skandalat groñs u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., rezoniñ u.b., gourdrouz u.b., reiñ ur c'houez d'u.b., kivijañ tonenn e benn d'u.b. / koueziañ e benn d'u.b. (Gregor).
Strafprozess g. (-es,-e) : [gwir] prosez dirak al lez-kastiz g.
Strafprozessordnung b. (-,-en) : [gwir] kod an argerzhadur kastizañ g.
Strafpunkt g. (-s,-e) : [sport] kastiz g., liveradur g.
Strafraum g. (-s,-räume) : [sport] tachenn-warez b., tachenn benalti b.
Strafrecht n. (-s,e) : **1.** gwir da gastizañ g. ; **2.** [gwir] gwir kastizel g.
Strafrechtler g. (-s,-) : [gwir] kastizelour g.
Strafrechtlerin b. (-,-nen) : [gwir] kastizelourez b.
strafrechtlich ag. : [gwir] kastizel ; *strafrechtliche Haftung,* atebegezh kastizel b. ; *strafrechtliche Bestimmungen,* diferadurioù kastizel ls. ; *strafrechtliche Verfolgung,* keisiadur kastizel g. ; *strafrechtliche Einstufung,* rummadur ur felladenn g.
Adv. : ent-kastizel ; *strafrechtlich verfolgbar,* enkabladus.
Strafrede b. (-,-n) : rebechoù ls., gourdrouz g., krozadenn b., kroz g., sarmon g., teñsadenn b., kelenn c'hwerv b., pron g.
Strafregister n. (-s,-) : [gwir] marilh ar barnadennoù g., roll al lez-varn g. ; *er hat keine Einträge im Strafregister,* gwenn eo e roll, biskoazh ne oa bet barnet, diverk eo e anv e roll al lez-varn.
Strafrichter g. (-s,-) : [gwir] barner lez-kastizañ g.
Strafrichterin b. (-,-nen) : [gwir] barnerez lez-kastizañ b.
Strafsache b. (-,-n) : [gwir] afer a sell ouzh an asizoù b.
Strafstoß g. (-es,-stöße) : [sport] taol-kastiz g., tenn-kastiz g., kastiz g., tenn-digoll g., tenn a-sav g. ; *einen Strafstoß abblocken,* tardañ un taol-kastiz.
Straftat b. (-,-en) : [gwir] felladenn b., torr lezenn g. ; *eine Straftat begehen,* fellel, felladenniñ ; *eine mit dem Tode zu ahnende Straftat,* un torfed kastizadus gant ar boan a varv g., torfed marvel g., torfed dellezek eus ar moug hag ar groug g.
Straftatbestand g. (-s) : [gwir] gread karezadus g.
Straftäter g. (-s,-) : [gwir] torfedour g., felladenner g., fazier g., feller g., lanker g., torradour g.
Straftäterin b. (-,-nen) : [gwir] felladennerez b., fazierez b., fellerez b., lankerez b., torradourez b.
Strafumwandlung b. (-,-en) : [gwir] amgemmadur ar c'hastiz g., amgemmadur ar gosp g.
Strafurteil n. (-s,-e) : [gwir] kondaonidigezh douget gant al lez-kastizañ b.
Strafverfahren n. (-s,-) : [gwir] argerzhadur kastizañ g., gread g., afer b. ; *anhängiges Strafverfahren,* gread en eriol g.
Strafverfolgung b. (-) : [gwir] poursu g., keisiadur kastizel g. ; *die Strafverfolgung einstellen,* paouez gant ar c'heisiadurioù.
strafversetzen V.k.e. (anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken : wird strafversetzt) : treuzlec'hiañ evit kastizañ.
Strafversetzung b. (-,-en) : treuzlec'hiadur kastiz g.
Strafverteidiger g. (-s,-) : [gwir] breutaer g.
Strafverteidigerin b. (-,-nen) : [gwir] breutaerez b.
Strafvollstreckung b. (-,-en) : [gwir] sevenidigezh ar gastiz b.
Strafvollstreckungsbefehl g. (-s,-e) : [gwir] urzh kraouiañ g.
Strafvollstreckungsrichter g. (-s,-) : [gwir] barner erounit ar c'hastizoù g., barner erounit ar c'hospoù b.
Strafvollziehung b. (-,-en) : [gwir] sevenidigezh ar gastiz b.
Strafvollzug g. (-s) : [gwir] karc'haridigezh b., hanren argaezhel g. ; *offener Strafvollzug,* karc'haridigezh gant ar gwir da guitaat an toull-bac'h b., damgarc'haridigezh b.
Strafvollzugsanstalt b. (-,-en) : [gwir] karc'har g., ti-kastiz g. [*liester* tiez-kastiz], toull-bac'h g., prizon g.
Strafvollzugsrichter g. (-s,-) : [gwir] barner erounit ar c'hospoù g., barner erounit ar c'hastizoù g.
strafwürdig ag. : kondaonadus, kastizadus.
Strafzettel g. (-s,-) : [gwir] lizher tell-gastiz g., paperenn tell-gastiz b. ; *jemandem einen Strafzettel verpassen,* paperañ ouzh u.b.,

sevel paper ouzh u.b., strobañ un dell-gastiz ouzh u.b. ; *Vergabe eines Strafzettels,* paperañ g.

Strahl g. (-s,-en) : **1.** skin g., skinenn b., bann g., terenn b., gwazhenn b., lagadenn b., sklaeriadenn b., saezhenn b., stuc'henn b., strilh gouloù g., andenn b., goulaouenn b., malvenn b. ; *Sonnenstrahl,* skin an heol g., skinenn heol b., bann an heol g., bann-heol g., terenn heol b., gwazhenn an heol b., andenn an heol b., malvenn b., gorenn b., skeul an heol b., saezhenn heol b. / stuc'henn an heol b. / lagadenn an heol b. (Gregor) ; *die Sonne sendet ihre Strahlen aus,* strinkañ a ra an heol e vannoù, tarzhañ a ra an heol, saezhenniñ a ra an heol, o terriñ e c'houzoug emañ an heol, skeiñ a ra an heol a-blom ; **2.** [hinouriezh] *grüner Strahl,* sked gwer g. ; **3.** [fizik] skin g. ; *gebrochener Strahl,* skin gouskoget g., skin luc'htorret g. ; *die Lichtstrahlen brechen,* gouskogañ al luc'h g., luc'hterriñ ar skinoù ; *reflektierter Strahl,* skin disvannat g. ; *konvergierender Strahl,* skin kengerc'hus g. ; *divergierender Strahl,* skin kenforc'hus g. ; *Strahlen werfen,* skinañ ; *Röntgenstrahlen,* skinoù X ls. ; *Strahlen absorbieren,* lugañ skinoù ; *Strahlen emittieren, Strahlen aussenden,* ec'hodiñ skinoù ; *gebeugte Strahlen,* skinoù gwariet ls. ; *die Lichtstrahlen beugen,* gwariañ ar skinoù luc'h ; *Elektronenstrahl, Kathodenstrahl,* skin elektronek g., skin katodek g., hordenn elektron b., hordennad elektron b., hordenn gatodek b. ; *einen Elektronenstrahl bündeln,* destiañ un hordennad elektron ; *weiche Strahlen,* skinoù-X bouk ls. ; *harte Strahlen,* skinoù-X garv ls. ; *einfallender Strahl,* skin enstokus g., skin dehaezat g. ; [optik] *einfallender Strahl,* skin entreuat g. ; *austretender Strahl, ausfallender Strahl,* skin eztreuat g. ; *der Strahl tritt aus,* eztreuiñ a ra ar skin ; **4.** flistr g., flistrad g., flistradenn b., flistradur g., flistrerezh g., bomm g., difluk g., enstrink g., ezflistradur g., strink g., strinkadenn b., strinkad g., strinkadur g., strinkerezh g., sinklad g., froud g. ; *Wasserstrahl,* strink dour g., bomm dour g., flistr dour g. ; *nur ein dünner Wasserstrahl kommt aus der Leitung,* neudenniñ ne ra ken an duellenn ; *Blutstrahl,* strink gwad g., strinkad gwad g., strinkadenn wad b., flistr gwad g., flistrad gwad g., flistradenn wad b., bouilh gwad g. ; **5.** [dre skeud.] *ein Strahl von Hoffnung,* un tamm spi (un tamm goanag) dister g., un euflenn esper b., un elfenn spi b., un elfenn esper b., ur fulenn spi b., ur brizhesper g., / ur skleurig a esperañs g. (Gregor), ur brizhspi g., ur bann spi g., ur vogedenn a spi b. ; **6.** [tekn.] *die Strahlen beim Korbflechten,* ar mestrizi ls., ar mestrezennoù ls., ar mestrizi boutegi ls. [*unander* mestrezenn b.] ; **7.** [mat.] ledeeunenn serr b. ; **8.** [loen., kezeg] *Hornstrahl,* fourchetez b.

Strahlantrieb g. (-s,-e) : jetpropulserezh g., jeterlusk g., erlusk dre zazloc'h g., erlusk dre gilnerzh g., erlusk dre zazgwered g., dazloc'h g. ; *Flugzeug mit Strahlantrieb,* nijerez dre zazloc'h b., aerlestr jet g., aerlestr dre gilnerzh g., flistradell b.

Strahlbohrer g. (-s,-) : trepan distrink dour g., trepan strink dour g.

Strahldichte b. (-) : dasskinañs b., barr skinañ g., gremmgas g., gremmsked g., skinread g.

Strahldusche b. (-,-n) : **1.** strimpadenn b., strinkadenn b. ; **2.** strinkerez b., strimpell b.

Strahldüse b. (-,-n) : strinker g. [*liester* strinkerioù], flistrer g. [*liester* flistrerioù].

strahlen V.gw. (hat gestrahlt) : **1.** skediñ, lugerniñ, luc'hañ, steredenniñ, fulenniñ, lintrañ, parañ, saezhenniñ, skinañ, splannañ, dedarzhañ, tarzhañ, flammañ, lagadenniñ, andenniñ, andenniñ a sklaerder, splannañ a sklaerder, skilhennañ, gweleviñ, skinaat ; *die Sonne strahlt,* skediñ a ra an heol, tarzhañ a ra an heol, strinkañ a ra an heol e vannoù, fulenniñ a ra an heol, splann eo an heol, heol splann a ra, lagadenniñ a ra an heol, parañ a ra an heol ; *die Sonne strahlt mit voller Kraft,* parañ a ra an heol a-darzh (a-bik, a-blom) ; **2.** [dre skeud., leterc'had] lugerniñ evel ar brogon, dedarzhañ ; *sein Gesicht strahlt vor Freude,* e zremm a lintr gant ar joa, lugerniñ (steredenniñ, birviñ, luc'hañ, flamminañ, skediñ, splannañ) a ra e zaoulagad gant al levenez, skediñ a ra al levenez en e zaoulagad, al levenez a luc'h en e zaoulagad, leun a levenez eo e zaoulagad, berviñ a ra e zaoulagad gant ar stad a zo ennañ, seder eo e zaoulagad gant ar stad a zo ennañ, lugerniñ a ra e zaoulagad gant ar blijadur, al levenez a bar war e dal, skediñ a ra al levenez war e zremm, e zremm a bar warni al levenez, bleuniañ (bleuñviñ) a ra e galon gant al levenez, gwelet e vez al levenez o strinkañ dioutañ ; *sie strahlten vor Freude,* ne ziskouezent nemet a bep laouenidigezh, bleuñviñ a raent gant al levenez, al levenez a strinke diouto ; *ihre Augen strahlten vor Zufriedenheit,* seder e oa he daoulagad gant ar stad a oa enni ; *sie strahlte übers ganze Gesicht,* he dremm a splanne ; **3.** [fizik] skinañ, dasskinañ, skinata, embann skinoù, ec'hodiñ skinoù.

Strahlen n. (-s) : **1.** skinadur g., skinad g., skinerezh g. ; **2.** sked g., lufr g., luc'h g., luc'had g., lugern g., flammder g., flammded b., splannder g., splannded b., splannijenn b., kann g., lintr g. ; *sein Strahlen verlieren,* dilufrañ, diskediñ.

strählen V.k.e. (hat gestrählt) : [Bro-Suis] : kribañ, skrivellañ.

V.em. : **sich strählen** (hat sich gestrählt) : *sich (ak.) strählen, sich (dat.) das Haar strählen,* kribañ e vlev, kribañ e benn, ober ur gribadenn d'e vlev, ober ur gribadenn d'e benn, ober un taol krib d'e vlev, ober un tamm kribañ d'e vlev, renkañ e vlev, fichañ e vlev, kempenn e vlev, aozañ e vlev, ober un tamm kempenn d'e vlev, alejiñ e vlev, ingalañ e vlev, en em goefañ, P. ober un tamm kribañ d'e reun, ober un tamm kribañ d'e bennad blev

strahlenartig ag. : skinek, e doare ur skin, e doare skinoù, a-zoare gant ur skin, a-zoare gant skinoù, a-seurt gant ur skin, a-seurt gant skinoù.

Strahlenbehandlung b. (-) : [mezeg.] skingurañ g., skingur b., skinouriezh b., radioterapiezh b.

Strahlenbelastung b. (-,-en) : skinadur g., dasskinadur g., droukskinadur g., embann skinadur g., embann skinoù g., ec'hodiñ skinoù, skinatadur g., skinata g., ardizh ar skinoù g. ; *äußere Strahlenbelastung,* dasskinadur diavaez g., skinatadur diavaez g.

Strahlenbeugung b. (-) : [fizik] refraktiñ g., difraktiñ g., refraktadur g., difraktadur g., luc'htorr g., gouskog g., gouskogañ g.

Strahlenbiologie b. (-) : skinvevoniezh b., radiobiologiezh b.

Strahlenblüte b. (-,-n) : [louza.] radieg g. [*liester* radieged].

strahlenbrechend ag. : [fizik] dioptrek, gouskogus, luc'htorrus.

Strahlenbrechung b. (-) : [fizik] luc'htorr g., gouskog g., gouskogañ g.

Strahlenbrechungslehre b. (-) : [fizik] dioptrik g.

Strahlenbündel n. (-s,-) : strobad skinoù gouloù g., stuc'henn c'houloù b., hordenn luc'h b., bann gouloù g. ; *Austrittsstelle eines Strahlenbündels,* poent eztreuiñ g.

Strahlenbüschel n. (-s,-) : **1.** strobad skinoù gouloù g., stuc'henn c'houloù b., hordenn luc'h b., bann gouloù g., skinoù amheolel ls. ; *Strahlenbüschel von Elektronen,* bann moan elektron g. ; **2.** [heol] skeulioù an heol ls., kerdin an heol ls.

strahlend ag. : **1.** splann, gourlufr, lugernus, flamm, luc'h, luc'hus, luc'hek, lintrus, lintr, skedus, kann, flamm ; *strahlender Sonnenschein,* heol splann (lugernus, flamm, lintrus, skedus) g. ; *ebenso strahlend wie,* kensked gant ; **2.** skinus ; **3.** skinek, a-skin, steredennek ; **4.** [dre skeud.] *strahlendes Gesicht,* daoulagad seder evel an heol, dremm lugernus b., dremm o lintrañ gant ar joa b., dremm o skediñ gant al levenez b. ; *ein strahlendes Gesicht zeigen,* diskouez un dremm laouen, diskouez ur min laouen ; *strahlend schön in seiner Gefreitenuniform,* flamm-flim en e wiskamant brigader.

Strahlendosis b. (-,-dosen) : [nukl.] dozennad skinadur b., dozennad skinadoù b.

strahlendurchlässig ag. : [fizik] skinvoull.

Strahlendurchlässigkeit b. : [fizik] skinvoullded b.

Strahlenerzeugungssytem n. (-s,-e) : [tekn.] kanol elektron g.
Strahlenexposition b. (-,-en) : dasskinadur g., lakidigezh en ardizh ar skinoù b. ; *unfallbedingte Strahlenexposition,* droukskinadur dre wallzarvoud g.
strahlenförmig ag. : [tekn.] skinek, a-skin.
Strahlenforscher g. (-s,-) : radiologour g.
Strahlengang g. (-s,-gänge) : hent ar bann gouloù g., treug an hordenn luc'h g. ; [fizik] *Umkehr des Strahlengangs,* distro war-gil al luc'h b.
Strahlengriffel g. (-s,-) : [louza.] *chinesischer Strahlengriffel,* gwez-kiwi str., kiwienn b.
Strahlenkörper g. (-s,-) : [korf.] Corpus ciliare g., korf malgudennel g., korf ar saeoù g.
Strahlenkrankheit b. (-) : droukskinadur g., kontammerezh dre skinatadur g.
Strahlenkranz g. (-es,-kränze) : kurunenn b., skleur-gelc'h b., kelc'h a santelezh g., rod-heol b.
Strahlenkrone b. (-,-n) : **1.** kurunenn b., skleur-gelc'h b., kelc'h a santelezh g., rod-heol b. ; **2.** [ardamezouriezh] kurunenn skinek b.
Strahlenmesser g. (-s,-) : [fizik] aktinometr g., skinreadventer g. [*liester* skinreadventerioù].
Strahlenmessung g. (-) : aktinometriezh b., skinreadventerezh g.
Strahlenmüll g. (-s) : dilerc'hioù skinoberiek ls.
Strahlenopfer n. (-s,-) : [nukl.] den bet droukskinet g., reuzied ar skinoberiezh g.
Strahlenoptik b. (-) : [skiant] optik mentoniel g., optik Newton g.
Strahlenschaden g. (-s,-schäden) : *genetischer Strahlenschaden,* mank genetek da-heul un droukskinadur g., mank genetek stag ouzh ar skinoberiezh g.
Strahlenschutz g. (-es,-e) : [nukl.] skinwarezerezh g., skinwareziñ g., gwarez ouzh an droukskinadurioù g., gwarez ouzh ar skinoberiezh g.
Strahlenschutzverordnung b. (-,-en) : [nukl.] lezenn a-zivout ar gwarez ouzh an droukskinadurioù b., lezenn a-zivout ar gwarez ouzh ar skinoberiezh b.
Strahlensender g. (-s,-) : skinvanner g. [*liester* skinvannerioù].
Strahlenspätschaden g. (-s,-schäden) : [nukl.] efedoù dargouezhel an droukskinadurioù war an hir termen ls.
Strahlenteiler g. (-s,-) : [tekn.] ranner skinoù g. [*liester* rannerioù skinoù], ranner optikel g. [*liester* rannerioù optikel].
Strahlentherapeut g. (-en,-en) : skingurour g., radioterapour g.
Strahlentherapie b. (-) : [mezeg.] skingur b., skingurañ g., skinouriezh b., radioterapiezh b.
Strahlentierchen n. (-s,-) : [loen.] radiolarenn b. [*liester* radiolared].
strahlentransparent ag. : [fizik] skinvoull.
Strahlentransparenz ag. : [fizik] skinvoullded b.
Strahlenverlust g. (-es,-e) : [fizik] koll dre lugadur g., skalfad lugañ g.
Strahlenverseuchung b. (-,-en) : droukskinadur g., skinatadur g.
Strahlenwerfer g. (-s,-) : skinvanner g. [*liester* skinvannerioù].
Strahler g. (-s,-) : **1.** skiner g. [*liester* skinerioù] ; **2.** [nukl.] andon skinoù b. ; *nuklearer Strahler,* andon skinoù kloz b. ; *offener Strahler,* andon skinoù digor b. ; **3.** kleuzeur b., lamp g./b., spot g. ; **4.** [Bro-Suis] dastumer mein g. [*liester* dastumerien vein], strinker g. [*liester* strinkerien] ; **5.** [fizik] **a)** ec'hoder g. [*liester* ec'hoderioù] ; *Wellenstrahler,* ec'hoder gwagennoù g. ; **b)** *schwarzer Strahler, planckscher Strahler,* korf du g.
Strahlfurche b. (-,-n) **/ Strahlgrube** b. (-,-n) : [korf., kezeg] kombod g.
strahlig ag. : skinek, a-skin, steredennek ; [louza.] *strahlige Blume,* bleuñv skinek str., bleuñvenn skinek b. ; [ardamezouriezh] *strahlige Krone,* kurunenn skinek b.
Strahlmotor g. (-s,-en) : motor-jet g., reaktor g., dazloc'her g., keflusker dre zazloc'h g., keflusker dre gilnerzh g., keflusker dre flistr g., keflusker-jet g.
Strahlner g. (-s,-) : [Bro-Suis] dastumer mein g. [*liester* dastumerien vein], strinker g. [*liester* strinkerien]
Strahlregler g. (-s,-) : reolier strink dour g. [*liester* reolieroù strinkoù dour], reolier flistr dour g. [*liester* reolieroù flistroù dour].
Strahlrohr n. (-s,-e) : lañs dour b., strinker dour g., korzenn eneptan b.
Strahlspalte b. (-,-n) : [korf., kezeg] kombod g.
Strahlstärke b. (-) : [fizik] skinread g.
Strahlstrom g. (-s,-ströme) **/ Strahlströmung** b. (-,-en) : [hinouriezh] aergasenn b.
Strahltriebwerk n. (-s,-e) **/ Strahlturbine** b. (-,-n) : motor-jet g., reaktor g., dazloc'her g., keflusker dre zazloc'h g., keflusker dre gilnerzh g., keflusker dre flistr g., keflusker-jet g. ; … *mit mehreren Strahltriebwerken,* … liesreaktor.
Strahlung b. (-,-en) : skinaerezh g., skinadur g., skinad g., skinaat g., skinerezh g., skinadenn b. ; *kosmische Strahlung,* skinoù kosmek ls., skinadur kosmek g. ; *ionisierende Strahlung,* skinadoù ionaus ls., skinadur ionaus g. ; *monokromatische Strahlung,* skinadenn unliv b. ; *weiche Strahlung,* skinoù-X bouk ls. ; *harte Strahlung,* skinoù-X garv ls. ; *elektromagnetische Strahlung, Wellenstrahlung,* gwagenn dredanwarellel b., skinad gwagennel g. ; *durchdringende Strahlung,* skinoù trebarzhus ls.
strahlungsabschirmend ag. : … enepskinadoù.
Strahlungsabsorption b. (-) : [fizik] lugadur ar skinañ g.
strahlungsarm ag. : ... a embann nebeut a skinoù, … a ec'hod nebeut a skinoù,.
Strahlungsbereich g. (-s,-e) : **1.** [skingomz] tolead goloet g., tolead pakañ g. ; **2.** takad dindan skinadur g.
Strahlungsdetektor g. (-s,-en) : [nukl.] dinoer skinadur g.
Strahlungsdichte b. (-) : [fizik] dasskinañs b., barr skinañ g., gremmgas g., gremmsked g., skinread g.
Strahlungsenergie b. (-) : [fizik] gremm skinel g.
Strahlungsfluss g. (-es,-flüsse) : [fizik] gremmgas g.
Strahlungshitze b. (-,-n) : gwrez skinet b., gwrez skinel b.
Strahlungsintensität b. (-) : [fizik] dasskinañs b., barr skinañ g., gremmgas g., gremmsked g., skinread g.
Strahlungslebensdauer b. (-) : [fizik] hoali skinañ g.
Strahlungsleistung b. (-,-en) : [fizik] dasskinañs b., barr skinañ g., gremmgas g., gremmsked g., skinread g.
Strahlungsmesser g. (-s,-) : [fizik] aktinometr g., skinreadventer g. [*liester* skinreadventerioù].
Strahlungsnebel g. (-s,-) : brumenn skinadel b. ; *sommerlicher Strahlungsnebel,* brumenn c'hlas b., lugenn wrez b.
Strahlungspyrometer n. (-s,-) : [tekn.] pirometr danruz g., tezverker laser g.
Strahlungsschutz g. (-es) : gwarez enepskinadoù g.
Strahlungsstärke b. (-) : [fizik] dasskinañs b., barr skinañ g., gremmgas g., gremmsked g., skinread g.
Strahlungstherapie b. (-) : [mezeg.] skingurañ g., skingur b., skinouriezh b., radioterapiezh b.
Strahlungsthermometer n. (-s,-) : pirometr danruz g. g., gwerzverker laser g.
Strähnchen n. (-s,-) : kuchenn b., kizenn b., rodell b., bouchad g.
Strähne b. (-,-n) : **1.** [blev] kuchenn b., kuchennad b., kizenn b., kizennad b., rodell b., bouchad g. ; *widerborstige Haarsträhne,* lost kog g., rozenn b., blev a-bik str., bouchad diroll g. ; **2.** *Strähne Garn,* darneud g., kelad g., kudennad b., kudenn neud b. / kosad neud g. / bann-neud g. (Gregor) ; **3.** gwedenn b., tortigell b. ; *Wollsträhne,* gwedenn c'hloan b. ; **4**. [dre skeud.] *Glückssträhne,* heuliad darvoudoù eürus, heuliad taolioù-chañs g., strobab taolioù-chañs g., taolioù-chañs bern-war-vern ls., chadennad taolioù-chañs b., gwiadenn taolioù-chañs b.

strähnig ag. : [blev] gludek, pegus.
Stramin g. (-s,-e) : [gwiad.] kanavaz g., leien g., leien gros g., lien leien g., treilheris g., lien rouez g., lien fraost g., lien sklaer g.
stramm ag. : **1.** reut, start, tenn, sonn, strizh, stegn, war-stign ; *strammes Kleid,* gwiskamant strizh g. ; [lu] *stramme Haltung,* sav-sonn g. ; *stramm stehender Soldat mit Waffen,* soudard sonn en armoù g. ; **2.** *ein strammer Bursche,* un tamm mat a zen g., ur paotr reut g., ur paotr difrae g., ur paotr anterin g. ; **3.** *stramm arbeiten,* labourat tenn (start) ; **4.** *stramm anziehen,* stardañ mort ; **5.** kalet, tenn, strizh, reut ; *stramme Disziplin,* reolennoù strizh ls. ; **6.** buan, fonnus, diboan ; *ein strammer Gang,* ur bale prim g. ; **7.** *bis zu diesem Dorf sind es drei stramme Tagesmärsche,* tri devezhiad mat a vale a zo betek ar gêriadenn-se.
strammstehen V.gw. rannadus (stand stramm / hat strammgestanden) : bezan en e sav-sonn, bezañ sonn en e sav, bezañ reut en e sav ; *die Wachen stehen stramm in ihren Uniformen,* ar warded a chom reut en o dilhad, ar warded en o lifre a chom reut en o sav, ar warded en o lifre a chom sonn en o sav.
Strampelhöschen n. (-s,-) : jakedenn b., sae-foutouilhat b.
strampeln V.gw. (hat gestrampelt / ist gestrampelt) : **1.** (hat) : gwinkal, disgwinkal **2.** (hat) : fichfichal, rual, difretañ, difrinkal, frinkal ha difrinkal, disgwinkal, diskrapat, diskrapañ, difelpañ, kabalat, dispac'hañ, fringal, meskañ ; *mit den Beinen strampeln,* difretañ e zivesker ; *mit den Armen strampeln,* difretañ e zivrec'h ; **3.** (ist) : mont war varc'h-houarn, trodikellat.
strampfen V.gw. : *sellit ouzh* **stampfen**.
Strand g. (-s, Strände) : aod g./b., grae b., gro b., traezh g., traezhenn b. ; *saubere Strände,* aod naet ha kempenn g./b. ; *Sandstrand, sandiger Strand,* traezhenn b. ; *Kieselstrand,* grae b., gro b., aod g./b., bilieg b. [*liester* biliegoù] ; *am Strande,* war (a-hed) an draezhenn, en aod ; *ein Schiff auf den Strand setzen (auf den Strand laufen lassen),* lakaat ur vag war an traezh (war ar sec'h, er sec'h), entraezhiñ ur vag, lakaat ur vag a-benn en aod ; *bei Niedrigwasser am Strand liegende Schiffe,* bigi marvoret ls., bigi moñsellet war an traezh ls. ; *der Fallschirmspringer landet am Strand,* leuriañ a ra an harzlammer war an draezhenn ; *zum Strand gehen,* diskenn en aod, mont d'an aod ; *vom Strand weggehen,* sevel diouzh an aod.
Strandamt n. (-s,-ämter) : [merdead.] servij evezhiañ an aodoù g.
Strandbad n. (-s,-bäder) : traezhenn b.
Strandbach g. (-s,-bäche) : revorenn b.
Strandbewohner g. (-s,-) : arvorad g., arvoriad g.
Strandbinse b. (-,-n) : [louza.] broen aod str., broen du str.
Stranddieb g. (-es) : peñseer g., P. paotr ar c'hil-krog g.
Stranddistel b. (-,-n) : [louza.] irinjez str., irinjez aod str., irinjez glas str., askol-irinjez str.
Strandeis n. (-s,-) : skorn a-hed an aod g.
stranden V.gw. (ist gestrandet) : **1.** skeiñ, chom sko, moñselliñ, peñseañ, skeiñ war an aod ; *sein Schiff ist gestrandet,* aet eo e vag er c'hostez, lakaet en deus e vag er c'hostez ; *ein gestrandetes Schiff wieder flott machen,* diskeiñ ur vag ; *gestrandete Weinfässer von der Küste holen,* diaochañ gwin peñse ; *gestrandeter Tang,* bezhin disol str., bezhin-rasklenn str., bezhin-torr str., bezhin-peñse str., bezhin flodet str., bezhin-avel str., bezhin-distag str., bezhin-dalc'h str., fes g., lanvad bezhin g., goumon-torr g., torraj g., bezhin torraj str., bezhin tonnet str., mareaj bezhiñ g., gourlenad bezhin g. ; *gestrandetes Schiff,* bag chomet sko (aet da skeiñ, aet er c'hostez) b., bag chomet war he c'hostez war an traezh b., bag moñsellet war an traezh b., bag astennet war an traezh b. ; **2.** [dre skeud.] c'hwitañ, ober kazeg, chom kazeg, bezañ kazeg ganti, chom berr, chom dre an hent, ober kazh, chom a-sac'h, menel war ar marc'had, c'hwitout, menel warni.
Stranderholungsort g. (-s,-e) : kouronklec'h g.
Strandfischerei b. (-) : [merdead.] pesketaerezh aod g.
Strandflieder g. (-s) : [louza.] lavand-arvor str.
Strandfloh g. (-s,-flöhe) : [loen.] moc'h-aod g., moc'hig g. [*liester* moc'hedigoù], c'hwen-mor str., morc'hwen str.
Strandfluss g. (-es,-flüsse) : revorenn b.
Strandgarnele b. (-,-n) : [loen.] chevr-traezh str., chevr gris str., chifretez gris str.
Strandgrasnelke b. (-,-n) : [louza.] broen-mor str., moudez str., kalied str.
Strandgut n. (-s,-güter) : pellkas g., peñse g., tamm peñse g., tammoù peñse ls., traoù flodet ls., traoù tonnet ls., ar pezh a zeu gant ar mare lanv g. ; *Strandgut sammeln,* diaochañ traoù peñse, peñsea, peñseadiñ ; *auf die Suche nach Strandgut gehen,* mont da beñsea, mont d'ar peñse.
Strandhafer g. (-s) / **Standhalm** g. (-s,-e) : [louza.] morhesk str., korz-mor str., segal-aod str.
Strandhotel n. (-s,-s) : leti war bord ar mor g.
Strandhüpfer g. (-s,-) : [loen.] moc'h-aod g., moc'hig g. [*liester* moc'hedigoù], c'hwen-mor str., morc'hwen str.
Strandkamille b. (-,-n) : [louza.] *geruchlose Strandkamille,* aouredal g. ; *falsche Strandkamille,* fanulgon g.
Strandkiefer b. (-,-n) : [louza.] pin-Bourdel str., pinenn-Vourdel b., pin gouez str., pinenn ouez b., pin-mor str., pinenn-vor b.
Strandkorb g. (-s,-körbe) : goudorenn-draezhenn b., kador-gloz traezhenn b.
Strandkrabbe b. (-,-n) : [loen.] *gemeine Strandkrabbe,* krank glas g.
Strandlachs g. (-es,-e) : [loen.] dluzh-mor g.
Strandlaken n. (-s,-) : serviedenn draezh b.
Strandläufer g. (-s,-) : [loen.] sourouc'han g., logod-mor str.
Strandmelde b. (-,-n) : [louza.] melvoed str., malvoed-an-traezhennoù str., melc'houed str.
Strandmondschnecke b. (-,-n) : [loen.] bigorn du g.
Strandpächter g. (-s,-) : traezhenner g.
Strandportulak g. (-,-e/-s) : [louza.] pipoul-mor g., boked kalied g., bara-an-evn-arvor g.
Strandpromenade b. (-,-n) : hent-bale cheuc'h war bord ar mor g.
Strandquecke b. (-,-n) : [louza.] gwain-aod g.
Strandraub g. (-s) : peñsea eneplezenn g.
Strandräuber g. (-s,-) : peñseer g., P. paotr ar c'hil-krog g.
Strandrecht n. (-s) : gwir a sell ouzh an tammoù peñse g., gwir a sell ouzh an tammoù flodet g., gwir peñse g.
Strandresort n. (-s,-s) : kouronklec'h g.
Strandrettich g. (-s,-e) : [louza.] elvezen str.
Strandrohr n. (-s,-e) : [louza.] morhesk str., korz-mor str., segal-aod str.
Strand-Salzkraut n. (-s,-kräuter) : [louza.] bugelenn-mor str., bugelennenn-vor b., morgelenn str., morgelennenn b.
Strandsand g. (-s) : traezh aod str.
Strandschnecke b. (-,-n) : [loen.] **1.** [kerentiad] litorinideg g. [*liester* litorinideged] ; **2.** P. [spesadoù] melc'hwed-mor str., bigorn g. [*liester* bigorned, bigerniel, bigornoù], bigornenn b., bigorn togn g. [*liester* bigerniel togn] ; *graue Strandschnecke,* bili-ki str. ; *große Strandschnecke, gemeine Strandschnecke, essbare Strandschnecke,* bigorn du g. ; *Strandschnecken sammeln,* bigorneta ; [kegin.] *Strandschnecken aus ihrem Gehäuse lösen, Strandschnecken aus ihrem Gehäuse herauslösen, Strandschnecken aus ihrem Gehäuse befreien, Strandschnecken aus ihrem Gehäuse entfernen,* dibab bigerniel, dibluskañ bigerniel.
strandsegeln V.gw. [anv-verb hag anv-gwan-verb nemetken] (ist strandgesegelt) : [sport] ober karr-dre-lien.
Strandsegeln n. (-s) / **Strandsegelsport** g. (-s) : [sport] karr-dre-lien g.

Strandsegler g. (-s,-) : [sport] **1.** karr-dre-lien g. ; **2.** levier ur c'harr-dre-lien g.
Strandstein g. (-s,-e) : bili str., bilienn b.
Strandtrift b. (-) : pellkas g., peñse g., tamm peñse g., tammoù peñse ls., tammoù flodet ls.
Strandtuch n. (-s,-tücher) : serviedenn draezh b.
Strandung b. (-,-en) : skoadur g., skeiñ g., sko g., peñse g.
Strandungsordnung b. (-) : gwir a sell ouzh an tammoù peñse g., gwir a sell ouzh an tammoù flodet g., gwir peñse g.
Strandvogt g. (-s,-vögte) : enseller an aodoù g.
Strandwächter g. (-s,-) : [merdead.] gward-aod g.
Strandweizen g. (-s) : [louza.] gwain-aod g.
Strandwurf g. (-s) : pellkas g., peñse g., tamm peñse g., tammoù peñse ls., tammoù flodet ls.
Strang g. (-s, Stränge) : **1.** kordenn b. [*liester* kordennoù, kerdin], fard g., fun b., rord g., sug b., sugell b., sujenn b. ; *einen Strang abwickeln,* dibunañ ur gudenn ; *die zwei Enden eines Strangs,* daou benn ur gordenn ls. ; *das Ende eines Strangs,* lost ur gordenn g. ; *ein Strang,* ur gordenn b., ur penn kordenn g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; **2.** *Garnstrang,* darneud g., kelad g., kudennad b., kosenn b., kudenn neud b. / kosad neud g. / bann-neud g. (Gregor), kuchenn b., kuchennad b. ; *das Garnende eines Garnstranges abwicklungsbereit machen,* poellat ar bann-neud ; **3.** gor g., post g., pañs g. ; *die Stränge eines Seils,* gorioù (postoù, pañsoù) ur fun ls. ; *die Stränge eines Seils auseinanderdrehen,* disgoraň ur gordenn, digordañ ; **4.** [korf.] funell b. ; *Nervenstrang,* funell nervel b., hordennad nervennoù b., hordenn nervel b. ; **5.** [bev.] gwidenn b. ; *DNA-Strang,* gwidenn TND b. ; **6.** tennad g. ; *Schienenstrang,* hent houarn g., linenn an hent-houarn b. ; **7.** las-kroug g., las ar groug g., gwedenn b. [*liester* gwedinier], krouglas g., tagell-groug b., kordenn-groug b., P. kravatenn ganab b., las kanab g. ; *jemanden zum Tode durch den Strang verurteilen,* barn u.b. d'ar groug ; *zum Tode durch den Strang Verurteilte(r),* krougadenn b., krougenn b. ; *Hinrichtung durch den Strang,* kroug b., krougadenn b., krougerezh g. ; *jemanden mit kurzem Strang henken,* krougañ berr u.b. ; *er verdient den Strang,* dellezout a ra ar groug, dellezout a ra ar moug hag ar groug, dellezout a ra bezañ krouget, meritout a ra ar marv, meritout a ra bezañ krouget, boued ar groug a zo anezhañ, boued ar gordenn a zo anezhañ, lañs ar groug a zo anezhañ, ramagnant ar groug a zo anezhañ, rest ar groug a zo anezhañ, mat eo d'ar groug ; **8.** [dre skeud.] *wenn alle Stränge reißen,* d'ar gwashañ holl / evit ar gwashañ / d'ar muiañ-holl / evit ar muiañ (Gregor) ; *an einem Strang ziehen, am gleichen Strang ziehen, am selben Strang ziehen,* bezañ a-dra an eil gant egile, bezañ war al lazh gant u.b., bezañ o peuriñ war ar memes tachenn, sachañ war ar memes ibil, bezañ war an hevelep neudenn, gwriat war an hevelep torchenn, gwriat war ar memes liñsel, bountañ war an hevelep ibil, bountañ (sachañ) war an hevelep tu, bezañ a-vouezh, kanañ ar gousperoù war ar memes ton ; *über die Stränge schlagen, über den Strang hauen, über die Stränge hauen,* dirollañ un tamm, ober un tamm dirollañ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, c'hoari e baotr, ober e baotr fistoulik, mont re bell ganti, mont re lark ganti, lammat dreist ar c'hleuz, lammat dreist ar c'harzh, mont dreist d'an arroudenn, mont dreist d'ar roudenn, mont dreist d'ar yev, mont dreist an treuzoù, mont dreist ar bord, mont dreist-penn, mont er-maez eus ar park, ober follentezioù.
Strange b. (-,-n) : [Bro-Suis] darneud g., kelad g., kudennad b., kosenn b., kudenn neud b. / kosad neud g. / bann-neud g. (Gregor), kuchenn b., kuchennad b.
Strängel g. (-s) : [loenvezegiezh, kezeg] strakouilhon g.
strängen V.k.e. (hat gesträngt) : stemiañ.
Strangeness b. (-) : [fizik] esparded b.
Strangpressen n. (-s) : [metal] neudennerezh g.
Strangulation b. (-,-en) : tag g., tagadenn b., tagadur g., tagerezh g., tagidigezh b., moug g., mougadenn b.
strangulieren V.k.e. (hat stranguliert) : tagañ, mougañ, kafunañ ; *jemanden strangulieren,* stardañ e c'houzoug d'u.b. betek ar moug, stardañ mouk u.b. a-ere e c'houzoug, stankañ e dreuz-gouzoug (sutell e c'houzoug) d'u.b. betek ar moug, troc'hañ e alan d'u.b. betek ar moug, mougañ (tagañ, kafunañ) u.b., gwaskañ war gouzoug u.b. betek ar moug.
V.em. : **sich strangulieren** (hat sich (ak.) stranguliert) : tagañ.
Strangulieren n. (-s) **/ Strangulierung** b. (-,-en) : tagidigezh b., tag g., tagadur g., tagerezh g., moug g.
strapazfähig ag. : [Bro-Aostria] kreñv, tenn, start, nerzhus, hezalc'h, dalc'hus, sasun, padus, … n'eus ket a uz dezhañ, kalet ouzh an uz, diuz, ; *dieser Stoff ist nicht sehr strapazfähig,* an danvez-se n'en deus dalc'h ebet ; *dieser Stoff ist strapazfähig,* an danvez-se a ra e amzer, an danvez-se a zo kalet ouzh an uz, padus eo an danvez-se.
Strapaze b. (-,-n) : skuizhder g., skuizhded b., skuizhentez b., skuizhvez b., skuizhoni b., skuizhnezh b., poan b., strafuilh g., diaezamant g., bourell b., bre g., reuz g. ; *Strapazen einer Reise,* skuizhder degaset gant ur veaj g., skuizhder diwar ur veaj g., poanioù (diaezamantoù, strafuilhoù, chastreoù) ur veaj ls. ; *sich von den Strapazen ausruhen,* diskuizhañ eus e boanioù ; *an Strapazen gewöhnt,* kalet (start) ouzh ar skuizhder ; *im Winter war es eine Strapaze, sie in die Schule zu schaffen,* ur portez e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall abadenn e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, ur gwall reuz e oa bet kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa da gochañ o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwe am beze o kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, luziasennoù am beze evit kas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, krog a-walc'h am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, gwall grog am beze da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa krog a-walc'h da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv, kavet em boa gwall grog da gas anezho d'ar skol e-pad ar goañv ; *das ist ja eine Strapaze !* pebezh reuz ! ; *übertriebene Strapaze bei einem Pferd,* eurvar g.
strapazieren V.k.e. (hat strapaziert) : skuizhañ, breviñ, heskinañ, hegal ; *strapazierter Anzug,* dilhad teuc'h g. ; *ein Pferd strapazieren,* difindaoniñ ur marc'h / mont a holl nerzh ur marc'h (Gregor), regas ur marc'h, mont a-zifronk-marc'h ; *strapaziertes Pferd,* marc'h aet d'an eurvar g. ; *seine Stimme strapazieren,* sachañ re war e vouezh ; [trouz] *jemandes Ohren strapazieren,* troc'hañ e zivskouarn d'u.b., terriñ e benn d'u.b. gant e drouz ; *jemanden strapazieren,* lakaat kalet d'u.b., lakaat u.b. e penn e son, lakaat u.b. da bennsaoutiñ, kas u.b. betek ar par pellañ, kas u.b. d'ar par pellañ ; [tekn.] *einen Motor strapazieren,* goulenn re digant ur c'heflusker, gwallgas ur c'heflusker.
V.em. : **sich strapazieren** (hat sich (ak.) strapaziert) : brevañ e gorf, lazhañ e gorf ouzh al labour, en em lazhañ gant ar strivoù.
strapazierfähig ag. : kreñv, tenn, start, nerzhus, hezalc'h, dalc'hus, sasun, padus, diuz, n'eus ket a uz dezhañ, kalet ouzh an uz, startijenn ennañ, solut ; *dieser Stoff ist nicht sehr strapazierfähig,* an danvez-se n'en deus dalc'h ebet ; *dieser Stoff ist strapazierfähig,* an danvez-se a ra e amzer, an danvez-se a zo kalet ouzh an uz, padus eo an danvez-se ; *ich baute ein neues Floß, das leichter und strapazierfähiger war,* sevel a ris ur radell all, skañvoc'h ha muioc'h a startijenn enni eget eben.
Strapazierfähigkeit b. (-,-en) : dalc'husted b., dalc'huster g., kendalc'husted b., starter g., started b., paduster g., padusted b., startijenn b., soluted b.
Strapazierkleid n. (-s,-er) : dilhad labour g.
strapaziös ag. : skuizhus, tenn, poanius, gloazus, lazhus, divius, ul lazh.
Straps g. (-es,-e) : doug-arigelloù g., gouriz dougoù-loeroù g.
Strass g. (-/-es,-e) : stras g., fañfarluchoù ls.

straßab Adv. : *straßab, straßauf laufen,* mont ha dont en ur straed, lardañ ar pavez.
straßauf Adv. : *straßab, straßauf laufen,* mont ha dont en ur straed, lardañ ar pavez.
Straßburg n. (-s) : Strassburg b., Strossburi b.
Straße b. (-,-n) : **1.** straed b., straedad b., ru b., ruad b., pavez g. ; *eine belebte Straße,* ur straed tremen enni b., ur straed buhez enni b., ur straed kas-digas (kas, birvilh, berv, mesk, charre, kalz a fiñv, kalz a hej hag a brez) enni b. ; *breite bepflanzte Straße,* bali b., rabin b., alez b., mailh g., paramailh g. ; *autofreie Straße,* straed kerzhet b., straed kerzhourien b., straed vale b., straed war droad b. ; *Straße mit Gegenverkehr,* straed daoudu b. ; *in meiner Straße herrscht immer reger Autoverkehr,* kalz darempred a vez atav gant ar c'hirri em straed ; *auf der Straße,* war ar straed ; *auf offener Straße,* e-kreiz ar straed, dirak an holl, a-wel hag a-ouez d'an holl, a-wel hag anat d'an holl, dindan lagad an holl ; *der Dreck häuft sich auf den Straßen,* sevel a ra al loustoni er straedoù ; *in (an) einer Straße wohnen,* bezañ o chom en ur straed ; *er wohnt am Ende der Straße,* emañ o chom e-tro lost ar straed, emañ o chom e penn ar ru ; *am unteren Ende der Straße,* e penn izelañ ar ru ; *über die Straße gehen,* treuziñ ar straed ; *schräg über die Straße gehen,* treuziñ ar straed a-veskell ; *die Straße beschreibt einen scharfen Bogen, die Straße macht einen Knick,* treiñ krenn a ra ar straed, treiñ a-grenn a ra ar straed ; *in eine Straße einbiegen,* treiñ diwar an hent en ur straed bennak ; *die Straße hinunterlaufen,* redek d'an traoñ gant ar straed ; *Hauptstraße,* pennhent g., pennstraed b., gourstraed b., meurhent g., hent-bras g., hent-meur g., kehentva g., ru vras b. ; *Nebenstraße,* straed nes b., straed e-kichen b. ; *gesperrte Straße,* straed stanket b., hent sparlet g. ; *kombinierter Transport auf Schiene und Straße,* houarnrouta g. ; *sich in den Straßen herumtreiben, durch die Straßen bummeln,* mont dre ruioù kêr, bale kêr, bale dre kêr, bale dre gêr, baleata, rodellañ dre gêr, turlutañ, c'hoari e ruz-e-revr (e ruz-e-votoù), c'hoari e ruz botoù, ober kozh votoù, lardañ ar pavez, lonkañ avel, rodal evel ur gazhez lizidant, riblañ / redek ar ruioù / foetañ ar pavezioù (Gregor), straniñ, galvanat, stlaenañ, fleisat, braeat, tortañ, chom da dortañ, toulbabañ, garjata, lostenniñ, lugudiñ, lantouzat, c'hwileta, c'hwilostat, lostigellat, flechat, luduenniñ, ruzañ, ruzañ e dreid, ruzata, chom da ruzañ e kêr, debriñ an hent, chom dre an hent, lonkañ avel e kêr ; *ziellos durch die Straßen bummeln,* mont war-bouez e benn, mont da-heul e dreid ; *nach der Straße gelegen,* o skeiñ war ar straed, tro ouzh ar straed, troet war-du ar straed, durc'haet ouzh ar straed, o kouezhañ war ar straed ; *das Fenster sieht zur Straße, das Fenster liegt zur Straße hin,* skeiñ a ra ar prenestr war ar straed, kouezhañ a ra ar prenestr war ar straed, ar prenestr a zistro ouzh ar straed, troet eo ar prenestr ouzh ar straed, ar prenestr a zigor war ar straed, ar prenestr a ro digor war ar straed ; *die Tür geht auf die Straße,* digeriñ a ra an nor war ar straed, an nor a sko war ar straed, kouezhañ a ra an nor war ar straed.
2. hent g. ; *Straße mit Gegenverkehr, in beiden Richtungen befahrbare Straße,* hent daoudu g. ; *die Wagen fahren auf Straßen, die Züge auf Schienen,* ar c'hirri a ruilh war an hentoù hag an trenioù war ar roudennoù ; *die Straßen sind nicht mehr so gefährlich wie früher,* an hentoù n'int ket ken dañjerus ha kentoc'h ; *Fernstraße,* hent bras, hent meur g. ; *Bundesstraße,* [Bro-Alamagn] hent meur [e dalc'h ar Stad] g. ; *Schnellstraße,* oto-hent liammañ g., hent tizh bras g., hent tizh g., hent herrek g. ; *Autostraße,* oto-hent g., gourhent g. ; *gewölbte Straße,* hent bolzennek g. ; *kurvenreiche Straße,* hent kamm-digamm g. ; *ausgefahrene Straße, holprige Straße,* hent skoasellek g., hent toull-didoull (skosellek, torosennek, torosennus, turumellek, digompez, dizingal, rust, garv, stroñsus, distrantell, fontet, diblaen, displaen, digempenn) g. ; *die Straße nach Nantes,* hent Naoned g., an hent da Naoned g., an hent da vont da Naoned g., an hent a gas da Naoned g., an hent a ya da Naoned g. ; [istor] *Verpflichtung zu unbezahlten Arbeiten an den öffentlichen Straßen,* devezhioù aner ls., devezhioù hent-bras ls. ; *römische Straße,* hent roman g., hent meur g.
3. [dre skeud.] *die rechte Straße,* an hent mat g. ; *seine Straße ziehen,* mont eeun gant e hent, redek e reuz, ruilhal e voul, derc'hel da vont en-dro, derc'hel da rodal, derc'hel da vont war e blaen, derc'hel d'ober e dammig reuz ; *auf der Straße sein, auf der Straße sitzen,* bezañ war an noazh (war ar raden), bezañ diloj, na gaout na ti nag aoz, na gaout mont ebet, na gaout na ti na loj, na gaout na ti na foz, na gaout tamm ti ebet, na gaout tamm lojeiz ebet, chom (bezañ) hep ti nag aoz, bezañ hep bod nag aoz, bezañ didi, bezañ war kein ar wiz, bezañ war teod an deñved, lardañ ar pavez tu bennak, bezañ dindan an amzer ; *jemanden auf die Straße setzen (werfen),* skarzhañ (stlepel, teurel, bountañ, bannañ) u.b. er-maez, lakaat u.b. er porzh, lakaat u.b. 'barzh ar porzh, reiñ e sac'h d'u.b., reiñ distro d'u.b., reiñ an digouvi d'u.b., reiñ e begement d'u.b., distouvañ u.b., reiñ e zistag d'u.b., reiñ herr d'u.b., sevel e dreid d'u.b., diskouez d'u.b., pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, bale u.b., reiñ foet an nor d'u.b., skubañ u.b., batalmiñ u.b., lakaat sav dindan botoù u.b., lakaat u.b. en hent, teuler u.b. war al lann, lakaat u.b. war ar beoz, lakaat u.b. dindan an amzer, P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, foutrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez, sirañ e votoù d'u.b., lardañ e dreid d'u.b. ; *er wurde auf die Straße gesetzt,* bet en devoa herr ; *jemanden von der Straße auflesen,* tennañ u.b. eus ar vouilhenn, reiñ bod d'u.b. a oa hep ti nag aoz, reiñ bod d'un den diloj, reiñ herberc'h d'u.b., divankout u.b., dibeskiñ u.b. ; *der Mann von der Straße,* n'eus forzh piv, ar peanv war ar straed g. ; *Mädchen von der Straße,* plac'h diroll, plac'h a vuhez fall b., plac'h debordet b., strakell b., strakouilhenn b., paotrez b., gadalez b., kailhebodenn b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., loudourenn b., louzenn b., trutell b. ; *das ist nicht auf der Straße gefunden,* ne vez ket kavet kement-se war ar raden ; P. *die Straße messen,* mont da bokat da wreg ar c'hantonier, kaout kann ouzh bugale ar c'hantonier, mont da bokat da vugale ar c'hantonier, mont da vuzuliañ an dachenn, kouezhañ eus e sav-sonn, kouezhañ diouzh e sav-sonn, mont da bokat d'an douar, mont da lipat pri, ledañ e gorf, ledañ douar, en em ledañ, kouezhañ en e led (a-hed e gorf, a-hed e groc'hen, a-stok e gorf, a-stok-korf, a-stok e lañjer, a-blad, hed-blad e gorf) (Gregor), mont war e gement all, ober ur gwall lamm, tapout ul lamm-stok, dastum ul lamm-stok, pakañ ul lamm-stok, serriñ ul lamm-stok, kouezhañ a-dreuz e gof, kouezhañ àr e zivbav, kouezhañ a-dreuz-kof (a-lamm-gaer, a-stok e lañs, a-blad-kaer, war e gof), kouezhañ a-flav, kouezhañ sonnet war e c'henoù, astenn e groc'hen war an douar, kouezhañ a-c'hwen e groc'hen war an douar, kouezhañ war e fri, kouezhañ war e c'henoù, tapout (pakañ, serriñ) ul lamm ouesk, mont e gantolor en aer, mont e limonoù a-lost-wint, mont e garavelloù er vann, kouezhañ evel un taol c'hwist, terriñ e c'houzoug.
4. [merdead.] mulgul g., gouzoug-mor g., strizh-mor g., strizh g., ode-vor b., gwazhenn-vor b., raz g., raz-mor g. ; *die Straße von Gibraltar,* strizh-mor Jibraltar g., raz Jibraltar g.
5. [stered.] *Milchstraße,* Hent-Sant-Jakez g., Bali-Sant-Jakez b., Hent-Gwenn an neñv g.
6. [tekn.] *Walzstraße, Walzenstraße,* riboul lavnenniñ g.
7. [dramm] *eine Straße Kokain,* ul linennad kokain b.
Straßenabschnitt g. (-s,-e) : troc'had hent g., tennad hent g., pennad hent g.
Straßenanlage b. (-,-n) : tres an hent g., arroudenn an hent b.

Straßenanzug g. (-s,-anzüge) : gwiskamant kêr g., dilhad pastellek g./ls., dilhad mod kêr g./ls., dilhad giz kêr g./ls.
Straßenarbeiten ls. : labourioù war an hent ls., chanter g.
Straßenarbeiter g. (-s,-) : aozer-hentoù g., kantonier g., henter g., P. torrer-mein g.
Straßenaufseher g. (-s,-) : enseller an hentoù g., enseller gwazrann an hentoù g.
Straßenaufsicht b. (-) : gwazrann an hentoù b., henterezh g., mererezh an hentoù g.
Straßenbahn b. (-,-en) : tramgarr g. [*liester* tramgirri] ; *er fährt nicht mit dem Auto, wohl aber mit der Straßenbahn,* ne 'z aio ket gant ar c'harr-tan, gant an tramgarr gant an hini eo ez aio ; [rev] *in der Straßenzahn einem Frotteur begegnen,* en em gavout gant ur froter en tramgarr, en em gavout gant ur flac'hoter en tramgarr.
Straßenbahner g. (-s,-) : tramgarrer g., paotr-an-tram g.
Straßenbahnfahrer g. (-s,-) : **1.** bleiner tramgarr g., tramgarrer g., paotr-an-tram g. ; **2.** treizhiad tramgarr g.
Straßenbahnfahrerin b. (-,-nen) : **1.** bleinerez tramgarr b., tramgarrerez b. ; **2.** treizhiadez tramgarr b.
Straßenbahnführer g. (-s,-) : bleiner tramgarr g., tramgarrer g., paotr-an-tram g.
Straßenbahnhaltestelle b. (-,-n) : arsavlec'h tramgarr g.
Straßenbahnlinie b. (-,-n) : linenn dramgarr b.
Straßenbahnschiene b. (-,-n) : roudenn dramgarr b., reilh tramgarr g.
Straßenbau g. (-s) : **1.** labourioù foran ls. ; **2.** savidigezh hentoù b., ar sevel hentoù g.
Straßenbauamt n. (-s,-ämter) : ofis an Hentoù ha Pontoù g., mererezh an hentoù g.
Straßenbauprojekt n. (-s,-e) : [istor] *Straßenbauprojekt für die Bretagne,* steuñv hentoù Breizh g.
Straßenbaustelle b. (-,-n) : chanter war un hent g.
Straßenbauingenieur g. (-s,-e) : ijinour an Hentoù ha Pontoù g.
Straßenbelag g. (-s,-beläge) : [hentoù] gwiskad ruilhal g. ; *die Risse im Straßenbelag mit Asphalt ausgießen,* skuilhañ ter e faoutoù ar straed.
Straßenbeleuchtung b. (-,-en) : goulaouiñ foran g.
Straßenbenutzer g. (-s,-) : boazer an hent g., boazer an hentoù g., pleustrer an hent g., pleustrer an hentoù ls. ; *die Straßenbenutzer,* boazerien an hentoù ls., pleustrerien an hentoù.
Straßenbenutzungsgebühr b. (-,-en) : taos war implij an hentoù g., taos hentoù g., gwir-treizh g., treizhaj g., treizhwir g., droed g., kustum g.
Straßenbeschilderung b. (-,-en) : panellerezh g.
Straßenbewohner g. (-s,-) : ruad g. [*liester* ruiz], straedad g. [*liester* straediz].
Straßenbiegung b. (-,-en) : korn-tro g., diskorn-tro g., tro-gorn b., pleg g., pleg-hent g., plegenn b., tro-bleg b., displeg g., korn-pleg g., troigell b., troiell b., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kammigell b., kilbleg g., kornblegenn b., kildro b., kildroenn b., kildroad b., disgwe g., kamm g., tro b., tro-gamm b., distro g./b. ; *an der Straßenbiegung,* e pleg an hent.
Straßenbrunnen g. (-s,-) : bonn dour g., feunteun foran b.
Straßenbuckel g. (-s,-) : kein-gwiz g.
Straßendamm g. (-s,-dämme) : sol g.
Straßendecke b. (-,-n) : gwiskad an hent g., terad g. ; *die Risse in der Straßendecke mit Asphalt ausgießen,* skuilhañ ter e faoutoù ar straed.
Straßendirne b. (-,-n) : louvigez b., gast b. [*liester* gisti], boulenn b. [*liester* boulenned], frizenn b. [*liester* frizenned], forc'h b., bleizez b., gouin g. [*liester* gouined], gagn b., katell b., pezh fall g., gwallbezh g., pezh-lêr g., lêrgen b., marc'hken b., kroc'hen g., lovrgenn b., liboudenn b., botez-toull b., botez-lous b., friantell b., ribodell b., lousken b., kañfantenn ar vazh lous b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., baleantez b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., loudourenn b., louzenn b., flavenn b., gadalez b., kailharenn b., kalkenn b., kaloc'henn b., ruiherez-he-c'horf b., maouez an holl b., libourc'henn b., mari-voudenn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., landourc'henn b., lustrugenn b., strouilhenn b., strodenn b., bastrouilhenn b., tarzhell b., orgedenn b., fall verc'h b., plac'h fall b., oriadez b., friolez b., P. bilhez viñson b.
Straßenecke b. (-,-n) / **Straßeneinbiegung** b. (-,-en) : korn ar straed g., korn an hent g. ; *das Haus an der Straßenecke,* an ti-korn g. ; *an der Straßenecke,* e pleg ar straed.
Straßenfahrer g. (-s,-) : [sport] henter war varc'h-houarn g., marc'hhouarner henter g.
Straßenfeger g. (-s,-) : skuber straedoù g., kantonier g.
Straßenfertiger g. (-s,-) : [tekn., hentoù] peuraozer g. [*liester* peuraozerioù], peurdererez b. [*liester* peurdererezioù], peurgoultronerez b. [*liester* peurgoultronerezioù].
Straßenfront b. (-,-en) : [tisav.] talbenn a sko war ar straed g., tal a sko war ar straed g., tal a-raok g., diaraog g., tu diaraok g.
Straßengabelung b. (-,-en) : forc'h-hent b., fourch-hent g., kroashent g.
Straßengewirr n. (-s) : milendall ar straedoù g., straedoù niverus ha luziet ls.
Straßenglätte b. (-) : riell g., frim g., skorn g., hent riklus g.
Straßengraben g. (-s,-gräben) : foz b., fozell b., kleuz g., douvez b., touflez b. ; *er liegt verreckt im Straßengraben,* er fozell emañ skoset.
Straßenhändler g. (-s,-) : marc'hadour-red g., kamolod g., stalier g.
Straßenhindernis n. (-ses,-se) : skoilh war an hent g. ; *Straßenhindernis in Zickzackform,* kammigell b.
Straßenhobel g. (-s,-) : [tekn.] kompezerez b. [*liester* kompezerezioù], kompezer g. [*liester* kompezerioù].
Straßenjunge g. (-n,-n) : lampon g., ravailhon g., stronk g., hailhon g., maraod g., kampinod g., maraod g., renavi g., jibidoull g., ampouailh g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., kantolor g., truilhenn b., hailhevod g., jalod g., standilhon g., lavagnon g., louzaouenn fall b., ajez g., akariod g., alvaon g., chalvant g.
Straßenkampf g. (-s,-kämpfe) : stourm er straedoù g., stourmad straed g., emgann straed g.
Straßenkampfwaffe b. (-,-n) : fuzuilh bangounell b./g.
Straßenkarte b. (-,-n) : kartenn-hent b., kartenn-hentoù b. ; *eine Straßenkarte lesen,* lenn ur gartenn-hentoù.
Straßenkehrer g. (-s,-) : skuber straedoù g., kantonier g.
Straßenkehrmaschine b. (-,-n) : skubellerez b. [*liester* skubellerezioù], skuberez b. [*liester* skuberezioù], karr skubañ g.
Straßenkleid n. (-s,-er) : gwiskamant kêr g., dilhad pastellek g./ls., dilhad mod kêr g./ls., dilhad giz kêr g./ls.
Straßenknie n. (-s,-) : korn-tro g., diskorn-tro g., tro-gorn b., pleg g., pleg-hent g., plegenn b., tro-bleg b., displeg g., korn-pleg g., troigell b., troiell b., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kammigell b., kilbleg g., kornblegenn b., kildro b., kildroenn b., kildroad b., disgwe g., kamm g., tro b., tro-gamm b., distro g./b.
Straßenknotenpunkt g. (-s,-e) : kedlec'h hentoù g., klom kehentiñ g., klom hentoù g., kroazva g.
Straßenköter g. (-s,-) : [loen.] kozh ki g., P. sac'h laou g.
Straßenkreuzer g. (-s,-) : *ein Straßenkreuzer,* ur pezh mell karigell g., ur c'harr-tan a-stroñs g., ur pabor a garr-tan g., un tarin a garr-tan g., ur c'harr-tan ha n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ g., ur c'harr-tan ha n'emañ ket ar sifern gantañ g., ur c'harr-tan gagn g.

Straßenkreuzung b. (-,-en) : kroashent g., kroazhent g., kroazru g., forc'h-hent b., forc'h an hent b., fourch-hent g., hent-kroaz g., korn an hent g.
Straßenkrümmung b. (-,-en) : korn-tro g., diskorn-tro g., tro-gorn b., pleg g., pleg-hent g., plegenn b., tro-bleg b., displeg g., korn-pleg g., troigell b., troiell b., kammdro b., kammdroienn b., kammdroenn b., kammbleg g., kammigell b., kilbleg g., kornblegenn b., kildro b., kildroenn b., kildroad b., disgwe g., kamm g., tro b., tro-gamm b., distro g./b.
Straßenkunst b. (-) : arzoù kêr ls.
Straßenlage b. (-) : [kirri-tan] emzalc'h war an hentoù g. ; *stabile Straßenlage,* stabilder g., stabilded b.
Straßenlärm g. (-s) : trouz an tremenerezh g.
Straßenlaterne b. (-,-n) : kleuzeur-straed b., lamp-straed b./g., letern-straed g., post-gouloù g.
Straßenleistung b. (-,-en) : ruilherezh uhelañ a c'hall pakañ ar straed g.
straßenlos ag. : dihentoù.
Straßenmarkierung b. (-,-en) : panellerezh a-blaen g.
Straßenmeisterei b. (-) : henterezh g., mererezh an hentoù g. ; *städtische Straßenmeisterei,* henterezh kêr g.
Straßenmusikant g. (-en,-en) : muziker-red g.
Straßenmusikantin b. (-,-nen) : muzikerez-red b.
Straßenname g. (-ns,-n) : anv ar straed g.
Straßennetz n. (-es,-e) : rouedad hentoù b. ; *das Straßennetz verdichten,* stankaat rouedad an hentoù ; *das Gewirr des Straßennetzes,* milendall ar straedoù g., ur rouedad straedoù gwall luziet b.
Straßenpflaster n. (-s,-) : pavez g., pavezad g. ; *das Straßenpflaster aufreißen,* dibavezañ ur straed, lemel ar pavezad.
Straßenpflasterer g. (-s,-) : pavezer g.
Straßenpolizei b. (-) : polis an hentoù g.
Straßenrand g. (-s,-ränder) : bord an hent g., ribl an hent g., riblenn an hent b., lez an hent g., gwrimenn an hent b., riblenn-hent b., ribl-hent g., rizenn b., isu g., [dre fent] park an erv hir g. ; *ich stand am Straßenrand,* edon war bord an hent.
Straßenraub g. (-s) : riblerezh g., forbannerezh g.
Straßenräuber g. (-s,-) : ribler g., brigant g., forbann g.
Straßenreinigung b. (-,-en) : **1.** kempenn ar straedoù g., an digailharañ hentoù g. ; **2.** gwazrann an hentoù b., henterezh g., mererezh an hentoù g.
Straßenreinigungsmaschine b. (-,-n) : skubellerez b., skuberez b., karr skubañ g.
Straßenrestaurant n. (-s,-s) : ostaleri rouderien b.
Straßenrinne b. (-,-n) : san b., kan-dour g.
Straßensammlung b. (-,-en) : kest war ar straed b.
Straßensänger g. (-s,-) : kaner-red g., fabler g., fablour g.
Straßensängerin b. (-,-nen) : kanerez-red b., fablerez b., fablourez b.
Straßenschild n. (-s,-er) : plakenn anv ar straed b., plakennn-straed b.
Straßenseite b. (-,-n) : [savadur] talbenn a sko war ar straed g., tal a sko war ar straed g., tal a-raok g., diaraog g., tu diaraok g.
Straßensonderverkauf zu Schleuderpreisen g. (-s) : difoar b.
Straßensperre b. (-,-n) : bloc'had-hent g. ; *eine Straßensperre errichten,* stankañ an hent.
Straßensperrung b. (-,-en) : troc'h an tremenerezh evit ur mare g.
Straßenstaub g. (-s) : fuienn b.
Straßensteuer b. (-,-n) : taos war implij an hentoù g., taos hentoù g.
Straßenstreife b. (-,-n) : ged-tro polis g., ged polis g.
Straßenstreifen g. (-s,-) : **1.** panellerezh a-blaen g. ; **2.** treuzenn gerzherien b.
Straßenstrich g. (-s,-e) : karter louvigezh g.
Straßentransport g. (-s) : sammgarrañ g., dezougen dre zouar g.
Straßenüberführung b. (-,-en) : treuzenn laez b., pont g.
Straßenübergang g. (-s,-übergänge) : treuzenn gerzherien b. ; [dispredet] *genagelter Straßenübergang,* treuzenn dachet b. [*hiziv* : treuzenn gerzherien b.].
Straßenumleitung b. (-,-en) : diheñchadur g.
Straßenunterführung b. (-,-en) : treuzenn dindan b., treuzenn traoñ b., hent-kev g., riboul dindan zouar g., hent-riboul g.
Straßenverbindung b. (-,-en) : kehent dre zouar g.
Straßenverengung b. (-,-en) : strishadur an hent g.
Straßenverkauf g. (-s,-verkäufe) : gwerzh war ar straed b.
Straßenverkäufer g. (-s,-) : marc'hadour-red g., kamolod g.
Straßenverkehr g. (-s) : riboulerezh g., tremenerezh g., tremeniri b., tremen-distremen g., ruilherezh g., red-dired ar c'hirri war an hentoù g. ; *flüssiger Straßenverkehr,* tremeniri heruilh b. ; *reger Straßenverkehr,* tremenerezh (tremeniri b., tremen-distremen g.) stank g., kehenterezh doues g. ; *den Straßenverkehr aufhalten,* mirout ouzh ar c'hirri a dremen, stankañ an tremenerezh ; *den fließenden Straßenverkehr behindern,* ampusturiñ ar ruilherezh ; *den Straßenverkehr entlasten, den Straßenverkehr verdünnen,* dichoukañ an hentoù, distrobañ an hentoù, distoc'hañ red-dired ar c'hirri war an hentoù, distankañ ar ruilherezh war an hentoù ; *die Prävention im Straßenverkehr,* an dizarbenn gwallzarvoudoù war an hentoù g.
Straßenverkehrsordnung b. (-) : reolennoù an hentoù ls., lezennaoueg an hentoù b., dezveg an hentoù b., kod an hentoù g.
Straßenverkehrsschild n. (-s,-er) : panell-heñchañ b., panell hent b. ; *mehrsprachige Straßenverkehrsschilder,* panelloù-hent liesyezhek ls.
Straßenverkehrsunfall g. (-s,-unfälle) : gwallzarvoud g., krogad g., pegad g.
Straßenverwaltung b. (-) : henterezh g., mererezh an hentoù g. ; *städtische Straßenverwaltung,* henterezh kêr g., gwazrann-gêr an hentoù b.
Straßenvorschriften ls. : reolennoù an hentoù ls., lezennaoueg an hentoù b., dezveg an hentoù b., kod an hentoù g.
Straßenwalze b. (-,-n) : [tekn.] roulouer g. [*liester* roulouerioù], ruilh g., ruilher g. [*liester* ruilherioù], ruilherez b. [*liester* ruilherezioù], kran g., roll g., rolled g., P. tren chikañ mein g.
Straßenwärter g. (-s,-) : henter g., aozer-hentoù g., kantonier g., P. torrer-mein g.
Straßenwesen n. (-s) : gwazrann an hentoù b., henterezh g., mererezh an hentoù g.
Straßenwischer g. (-s,-) : [Bro-Suis] skuber straedoù g., kantonier g.
Straßenwischerin b. (-,-nen) : [Bro-Suis] skuberez straedoù b., kantonierez b.
Straßenzoll g. (-s,-zölle) : **1.** treizhaj g., gwir-treizh g., kustum g. (Gregor) ; *Straßenzölle erheben,* sevel ar c'hustum, sevel an treizhaj ; **2.** kloued b., klouedenn [*liester* klouedennoù, klouedinier] b.
Stratege g. (-n,-n) : **1.** [lu] bellour g., penngadour g. ; **2.** [dre astenn.] strategour g.
Strategie b. (-,-n) : **1.** [lu] bellouriezh b., penngadouriezh b. ; **2.** [dre skeud.] strategiezh b.
Strategiepapier n. (-s,-e) : steuñv g.
Strategiker g. (-s,-) : [arc'hant.] kuzulier war ar strategiezh g.
strategisch ag. : **1.** [lu] [a sell ouzh ar stourm] bellourel ; *strategische Stellung,* savlec'h bellourel g. ; *strategischer*

Rückzug, souzadenn vellourel b. ; *eine strategisch wichtige Brücke,* ur pont a bouez bras evit ren ar stourm ; **2.** [lu] [a sell ouzh ar vellouriezh] bellouriezhel ; *strategische Fragepunkte,* krafoù bellouriezhel ls. ; *unter strategischen Gesichtspunkten,* war tachenn ar vellouriezh ; **3.** [lu, armoù] *strategische Waffen,* armoù hirhedtenn a nerzh-tarzh bras ls. ; *strategisches Unterseeboot,* splujerez bann fuc'helloù b. ; **4.** [dre skeud.] strategel, strategek ; [armerzh.] *strategische Frühaufklärung,* dervantouriezh b., dervantiñ g. ; *strategische Planung,* steuñvekaerezh dre vras ha war hir dermen g. ; *strategische Güter,* madoù strategek ls., madoù eus broioù estren diziouerus evit an armerzh, al lu hag ar boblañs ls.

Stratifikation b. (-,-en) : **1.** gweleadur g. ; **2.** [douarouriezh] gweleadur g. ;

Stratigraf g. (-en,-en) **/ Stratigraph** g. (-en,-en) : gwiskadoniour g., stratigrafour g.

Stratigrafie b. (-) **/ Stratigraphie** b. (-) : gwiskadoniezh b., stratigrafiezh b.

stratigrafisch ag. **/ stratigraphisch** ag. : gwiskadoniel ag., stratigrafek.

Stratocumulus g. (-,-cumuli) **/ Stratokumulus** g. (-,-kumuli) : [hinouriezh] koabr str., koabrenn b., stratokumuluz g., kumulostratuz g.

Stratopause b. (-) : [hinouriezh] stratopaoz g.

Stratosphäre b. (-) : [hinouriezh] stratosfer g., stratosferenn b. ; *Übergangsschicht zwischen Stratosphäre und Mesosphäre,* gwiskad ardreuzat etre ar stratosfer hag ar mezosfer g.

Stratosphärenballon g. (-s,-s) : baloñs sonter g.

Stratosphärenflug g. (-s,-flüge) : nij stratosferek g., nijadenn stratosferek b.

stratosphärisch ag. : [hinouriezh] stratosferek.

Stratovulkan g. (-s,-e) : menez-tan gweleadek g., tanvenez gweleadek g., stratovolkan g. [*liester* stratovolkanioù].

Stratus g. (-, Strati) **/ Stratuswolke** b. (-,-n) : [hinouriezh] stratuz str., kanibl str., kaniblenn b., lizenn b., koumoul-led str., ledenn b., gwele avel g. ; *sich mit Stratuswolken bedecken,* lizennañ ; *mit Stratuswolken bedeckt,* lizennek, lizennet.

sträuben V.k.e. (hat gesträubt) : **1.** sonnañ, sevel a-bik ; *der Igel sträubt die Stacheln,* an avalaouer a sav e zrein a-bik war e gein ; **2.** *haarsträubende Geschichte,* istor spontus g., istor da lakaat ar blev da sevel a-bik war ar penn g.

V.gw. (hat gesträubt) : heureuchinat, c'hwezañ e vlev, houpiñ ; *die Katze sträubt,* ar c'hazh a sav e greoñ, reut eo e greoñ gant ar c'hazh, kriz eo blev ar c'hazh, pikek eo blev ar c'hazh, reunek eo blev ar c'hazh, a-bik emañ blev ar c'hazh, ar c'hazh a houp e vlev war e geiñ gantañ, ar c'hazh a c'hwez e gein, ar c'hazh a ra e gein, ar c'hazh a ra ar c'heineg, ar c'hazh a ra ar c'hoz, ar c'hazh a gromm e gein, ar c'hazh a heureuchin ; *mit gesträubten Haaren,* reut e vlev gantañ, a-bik e vlev gantañ, reut e greoñ gantañ, pikek e vlev gantañ.

V.em. : **sich sträuben** (hat sich gesträubt) : **1.** sonnañ, sevel a-bik, sevel pik, houpiñ, hirisiñ, reutaat, spufañ ; *ihm sträuben sich die Haare,* sevel a ra e reun war e benn, a-bik emañ e vlev war e benn, houpiñ a ra e vlev en e benn, sevel a ra blev e benn, savet eo e vlev war e benn, sonn eo e vlev war e benn, sevel a ra eeun e vlev war e benn, hirisiñ a ra e vlev àr e benn gant ar spont, sevel a ra e reun en e benn, sevel a ra e vlev a-bik en e benn gant ar morc'hed, sevel a ra e vlev a-bik en e benn gant euzh (Gregor) ; *das Haar sträubt sich (ak.),* houpiñ a ra ar blev, a-bik e sav ar blev ; *gesträubtes Haar,* blev sonn str., blev reut str., blev pikek str., blev a-bik str., kreoñ reut g., blev kriz str. ; **2.** [dre skeud.] *sich (ak.) gegen etwas sträuben, sich dagegen sträuben, etwas zu tun,* rebekat ouzh udb, rekinat ouzh udb, rebarbiñ ouzh udb, nac'hañ ober udb, ourzal udb d'an-unan, sevel e gribell, digareziñ ober udb, bezañ digarezioù gant an-unan evit ober udb, klask digarezioù evit chom hep ober udb, mouzhañ ouzh udb, ourzal ouzh udb, ober begoù ouzh udb, en em reudañ ouzh udb, argilañ dirak udb, souzañ, ginañ evit ober udb, ginañ d'ober udb, ginañ oc'h ober udb, moulbenniñ, na vezañ lamprek evit ober udb, na gaout lañs d'ober udb, karnañ d'ober udb, en em derriñ d'ober udb, bezañ drouk gant an-unan ober udb, bezañ garv gant an-unan ober udb, rual el limonoù, rebarbiñ ouzh ar c'hentroù, rebekat ouzh ar c'hentroù (Gregor).

Sträuben n. (-s) : **1.** rebarb g., rebarbadenn b. ; *da hilft kein Sträuben,* ne dalvez ket ar boan klask enebiñ, ne dalvez ket ar boan klask digarezioù ; *das steigerte erheblich ihr Sträuben gegen meinen Vorschlag,* kement-se a rae dezhi argilañ kalz muioc'h ; **2.** houpadur g., hirisadur g.

sträubig ag. : **1.** reut, kriz, pikek, reunek, a-bik ; **2.** [dre skeud.] amjestr, treuz, pennek, kilpennek, aheurtet, beuz, tev e voned, kilvers, skoemp, amsent, penn-treuz, ur spered kamm anezhañ.

Strauch g. (-s, Sträucher) : [louza.] bod g., bodenn b., bodennad b., bochad g., bouchad g., brousgwez str., plantenn roz b., dardenn b. ; *eine Hecke aus Sträuchern,* ur c'harzh vrousgwezek b. ; [laboused] *von einem Strauch wegfliegen,* divodañ ; *mit Sträuchern bewachsen,* bodennek, strouezhek, brousgwezek, broustek ; *bodendeckender Strauch,* isvrousgwezenn b., isvrousgwez str.

strauchartig ag. : brousgwezek, ... brousgwez, bodek, bodennek, e doare ur bod, a-zoare gant ur bod, a-seurt gant ur bod ; *strauchartige Bäume,* gwez izel str.

Strauchbündel n. (-s,-) : [lu, istor] feskennad b., hordenn b.

Strauchdieb g. (-s,-e) : lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., hailhon g., maraod g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., hailhevod g., jalod g., gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], akariod g., ajez g., alvaon g., stronk g., standilhon g., korvigeller g.

straucheln V.gw. (ist gestrauchelt) : **1.** lakaat e dreid er memes botez, strobañ e dreid, asoupañ, begiviniñ, ober ur falsvarchadenn, falsvarchañ, falsvarchiñ, fallvarchañ, fallvarchiñ, ober ur barvarchadenn, parvarchañ, ober ur c'hammed goullo, strebotiñ, pukañ, teukañ, krabousiñ, treuziñ e votez, treuziñ e droad ; **2.** treiñ fall, fellel, fellout, felladenniñ, faziañ.

Strauchschicht b. (-,-en) : [louza.] gwiskad brousgwezek g.

Strauch-Wegerich g. (-s,-e) : [louza.] geot-ar-c'hwen str.

Strauchwerk n. (-s) : strouezh str., brouskoad g.

Strauß[1] g. (-es, Sträuße) : **1.** [louza.] boked g. [*liester* bokedoù, bokidi], bokedad g., torkad g., blokad g. ; *Rosenstrauß,* bokedad roz g. ; **2.** [dre skeud.] jeu b., chav g., trouz g., afer b., c'hoari g. ; *einen Strauß ausfechten,* kaout jeu (trouz, afer), bezañ c'hoari etre an-unan hag unan all, klask kastrilhez ouzh u.b., klask heskin ouzh u.b., klask rev ouzh u.b.

Strauß[2] g. (-es,-e) : [loen.] struskañval g., lotrus g. ; *Flügelrudimente beim Strauß,* krakeskell ar struskañvaled ls., krakaskilli ar struskañvaled ls.

Straußenei n. (-s,-er) : [loen.] vi struskañval g.

Straußenfeder b. (-,-n) : pluñv (stuc'h) lotrus str., pluñv struskañval str., stuc'h struskañval str.

Straußenmagen g. (-s,-mägen/-) : stomog struskañval g., stomog lotrusek g.

Straußenwirtschaft b. (-,-en) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] ostaleri verrbad staliet gant ar gwiniegour da vare ar vendem b.

Straußgras n. (-es,-gräser) : geot-red str.

Straußwirtschaft b. (-) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] ostaleri verrbad staliet gant ar gwiniegour da vare ar vendem b.

strawanzen V.gw. (hat strawanzt) : [su Bro-Alamagn, Bro-Aostria] kantren, troidellat, kildreiñ, treiñ ha kildreiñ, treiñ ha distreiñ, troidellañ, galoupat, baleantañ.
Strazze b. (-) : [gwiad.] filozella b.
Streamer g. (-s,-) : [stlenn.] strimer g.
Strebe b. (-,-n) : **1.** stañson g., skor g., harp g., gwareg-vount b., skor-bolzek g., skoaz-pleg b., skoazell-bleg b., advoger b., skoazenn b., skoaz b., pantilhon g., tint g., sintr g., harpell b., speurell b., treuzell b., kefeleg g. [*liester* ?] ; *mit Streben stützen,* pantilhoniñ, stañsoniñ / tintañ / speurellañ (Gregor), treuzellañ ; [tisav.] *kleine Strebe,* jambetenn b. [*liester* jambetinier], sourivell b. ; *fliegende Strebe,* gwareg-vount b., skor-bolzek g., skoaz-pleg b., skoazell-bleg b., skoazell-volz b. ; **2.** *Regenschirmstrebe,* gwalenn disglavier b. ; *klappbare Regenschirmstreben,* gwalinier plegus an disglavier ls. ; *starre Regenschirmstreben,* gwalinier dibleg an disglavier ls.
Strebebalken g. (-s,-) : stañson g., skor g., harp g., speurell b., marc'h g. [*liester* marc'hoù], kefeleg g. [*liester* ?] ; *mit Strebebalken und Bohlen abstützen,* marc'hañ.
Strebebogen g. (-s,-/-bögen) : gwareg-vount b., skor-bolzek g., skoaz-pleg b., skoazell-bleg b., skoazell-volz b.
Strebemauer b. (-,-n) : moger-harp b., advoger b., skoazenn b., skoaz b., harpell b.
streben V.gw. (hat gestrebt / ist gestrebt) : **1.** (hat) : klask tizhout, hiraezhiñ da, strivañ da gaout, en em vertuziñ da dizhout, arglask, bezañ c'hoantek a, mennout, arvennout, mennadiñ ; *nach einem Ziel streben,* bizañ d'ur pal, bizañ da dizhout ur pal, klask tizhout ur pal bennak, lakaat e striv da dizhout ur pal bennak, tennañ e vennozh d'ur pal bennak, lakaat e youl da dizhout ur pal bennak, lakaat e nerzh da dizhout ur pal bennak, kavailhañ evit kaout udb, strivañ ouzh ar boan evit tizhout (evit tennañ etrezek) ur pal bennak, tennañ e zezev d'ur pal bennak, spiañ udb / lakaat e spi (e studi) da gaout udb / bezañ e gortoz udb / bezañ en esper eus udb (Gregor) ; *das ist das Einzige, wonach wir streben,* n'hon eus ken youl ; *nach beruflicher Verantwortung streben,* klask pignat er c'hargoù ; *nach Ehren streben,* redek gant gred war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek d'an enorioù, bezañ naonek d'an enorioù, kouvetañ enorioù, trac'hoantaat enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hloar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ lorc'het gant an enorioù, bezañ angoulet gant an enorioù, karet an enor hag ar renk ; *die ganze Menschheit strebt nach Frieden,* c'hoant brasañ an denelezh kevan eo kaout peoc'h, e pep bro e laka an dud o albac'henn gant ar peoc'h, gant ar peoc'h emañ penn an dud, nesañ tra da galon an dud eo ar peoc'h, nesañ tra d'an dud eo ar peoc'h, an dud er bed a-bezh eo o holl breder gant ar peoc'h, an dud er bed a-bezh a venn bevañ e peoc'h ; *nach Vollkommenheit streben,* redek war-lerc'h ar barfeted, bezañ c'hoantek a barfeted, klask ar barfeted, arglask ar barfeted ; **2.** (ist) mont, diruilhal, dont puilh.
Streben n. (-s) : youlstriv g., strivoù ls., strivadennoù ls., mennad g., dezev g., amkan g., finvezh b., amboaz g., uhelegezh b. ; *das Streben nach der Wahrheit,* ar c'hlask eus ar wirionez g.
Strebepfeiler g. (-s,-) : piler-harp g., harpell b., skoazenn b., skoaz b., skoaz-volz b., adpiler g. ; *kleiner Strebepfeiler,* jambetenn b. [*liester* jambetinier].
Streber g. (-s,-) : paotr-mac'hom g., sacher d'e du g., bleiz g., fistouler g., tostenner g., flaner g., lesaour g., goprad gwall droet gant ar c'hoant sevel g., krimpidig g. [*liester* krimpidien].
Streberin b. (-,-nen) : plac'h-mac'hom b., sacherez d'he zu g., bleizez b., fistoulerez b., tostennerez b., flanerez b., gopradez gwall droet gant ar c'hoant sevel b., krimpidigez b.
streberhaft ag. : [gwashaus] terzhienn ar c'hoant sevel stag outañ, uhelek, krimpidik.
Strebertum n. (-s) : [gwashaus] terzhienn ar c'hoant sevel b., uhelegezh b., krimpidigezh b., tostennerezh g., flanerezh g.
Strebeton g. (-s,-töne) : [sonerezh] notenn likant b.
strebsam ag. : strivant, strivus, aketus, lamprek, oberiant, studius, gredus, leun a c'hred.
Strebsamkeit b. (-) : aket g., pled g., gred g.
Strebung b. (-,-en) : youlstriv g., strivoù ls., strivadennoù ls., mennad g., dezev g., amkan g., finvezh b., amboaz g., uhelegezh b.
Streckbalken g. (-s,-) : stañson g., skor g., harp g., speurell b.
streckbar ag. : **1.** astennus, astennadus, astenn ennañ, war astenn, war astenn-diastenn, mezell, mezelladus ; **2.** [metal.] lavnennadus ; **3.** [fizik] stirus.
Streckbarkeit b. (-) : **1.** stiruster g., astennuster g., astennadusted b., mezellder g., mezellded b., mezelladusted b., mezelladuster g., orjalennadusted b. ; **2.** [metal.] lavnennadusted b.
Streckbett n. (-s,-en) : gwele ortopedek g., gwele korfeeunadel g.
Streckbewegung b. (-,-en) : jestr astenn g.
Strecke b. (-,-n) : **1.** hentad g., hent g., tennad-hent g., hed-hent g., pennad hent g., ribinad g./b., [nij.] aerhent g., [nij.] aerlinenn b., treizhhent g., treug g., lec'hed g. ; *ebene Strecke,* pennad hent kompez g., pennad hent plaen g., plaen g., kompez g., plad g. ; *die Länge der Strecke,* hirder an hent g. ; *eine gute Strecke Wegs,* ur pennad mat a gerzhed g., ur pennad mat a hent g., kalz bras a hent, ur broustad mat a hent g., ur c'hwistad mat a hent g., ur pezhiad mat a hent g., ur skrapad mat a hent g., ur gudennad vat a hent b., ur flipad mat a hent g., ur frapad mat a hent g., ur gwall ribinad g./b., ur fustad hent g., un tennad mat a hent g., un hentad brav g., pellhent g. ; *eine Strecke abmessen,* muzuliañ un hed bennak, mentañ un hed bennak ; *auf einer Strecke keine Pausen einlegen,* mont gant an hent hed-ha-hed en un tennad, mont gant an hent hed-ha-hed en ur sachad, mont gant an hent hed-ha-hed hep chom a-sav ; *auf einer Strecke mehrere Pausen einlegen,* mont gant un hent a-dennadoù ; *eine ziemlich lange Strecke,* ur frapad mat a vale g. ; *von Strecke zu Strecke,* a bell da bell, a-bell-da-bell, bep pell ha pell, ur wech bep pell ha pell, a-blasoù, a-rabinadoù ; *die ganze Strecke,* a-hed (hed, dre hed) an hent, war-hed an hent ; *die ganze Strecke entlang,* penn-dre-benn gant an hent, hed-ha-hed d'an hent, hed-da-hed d'an hent ; *gehen Sie die ganze Strecke entlang,* it gant an hent hed-ha-hed, it penn-dre-benn gant an hent, it gant an hent hed-da-hed ; *ich musste ihn die ganze Strecke tragen,* ranket em boa dougen anezhañ hed-ha-hed d'an hent, ranket em boa dougen anezhañ a-hed-da-hed d'an hent ; *sie blieben auf halber Strecke stehen,* chom a rejont a-sav hanter hent, chom a rejont en hanter hent ; *sie gaben auf halber Strecke auf, sie machten auf halber Strecke kehrt,* treiñ a rejont diwar hanter hent ; *eine Strecke messen,* muzuliañ un hed ; *eine Strecke abschreiten,* pazata un hed bennak ; *Maikäfer können nur kurze Strecken fliegen,* berr eo bommoù-nij ar c'hwiled-derv, berr eo taolioù-nij ar c'hwiled-derv ; *die Strecke Berlin-New-York fliegen,* mont eus Berlin da New-York gant ur c'harr-nij ; *empfohlene Strecke,* hent erbedet g. ; *touristische Strecke,* hent touristel g. ; **2.** [mat.] regenn b., eeunregenn b., ranneeunenn b. ; *die kürzeste Verbindung zweier Punkte wird als Strecke bezeichnet,* graet e vez ur regenn eus ar berrañ treug eus ur poent d'unan all ; *abgeschlossene Strecke,* regenn serr b. ; *offene Strecke,* regenn digor b. ; **3.** [mengleuz.] riboul mengleuz g., toullenn b. ; *einfallende Strecke,* riboul war-ziskenn g., riboul war-ziribin g., toullenn war-ziskenn b., toullenn war-ziribin b. ; *steigende*

Strecke, ribin war-bign g., ribin war-bouez krec'h g., toullenn war-bign b., toullenn war-bouez krec'h b. ; **4.** [dre skeud.] *auf der Strecke bleiben,* chom war an dachenn, chom ouzh torgenn, chom war ar rampev, kouezhañ ouzh torgenn, tapout lamm, na vont da benn, tapout un distokadenn, kaout un distokadenn, c'hwitañ gant e vennad, ober tro-wenn, ober un taol gwenn, ober taol gwenn, ober kazeg, chom kazeg, ober kazh, ober un tenn gwenn, ober chat, mont an taol d'ar c'hostez, c'hwitañ war e daol (war e grog), c'hwitañ e graf, en em gavout berr, chom berr, chom dre an hent, chom a-dreuz gant e hent, mont a-dreuz gant e hent, menel warni, menel war ar marc'had, c'hwitout, bezañ kazeg ganti, mont an tenn er c'hleuz gant an-unan (*e denn er c'hleuz gantañ, he zenn er c'hleuz ganti h.a.*), mont ar ribotadenn da fall ; **5.** *zur Strecke bringen,* **a)** lakaat en dic'halloud da genderc'hel gant e walloberoù, lakaat en dic'halloud da noazout d'ar gevredigezh, herzel, tapout, prizoniañ ; **b)** reiñ lamm da, douarañ, ledañ ouzh torgenn, skeiñ ouzh torgenn, ledañ, leterniñ, lakaat war e c'henoù ; *einen, der doppelt so groß ist wie ich, würde ich ohne weiteres zur Strecke bringen,* va daou vent a bilfen ; **6.** [hemolc'h] *Jagdstrecke,* hollad rummataet eus al loened bet tapet e-kerzh un hemolc'hadenn g., taolenn chase b., preizhadennoù ls. ; *ein Wildschwein zur Strecke bringen,* lazhañ (diskar) mik un hoc'h-gouez ; **7.** [tekn., gwiad.] dironner g. [*liester* dironnerioù].

strecken V.k.e. (hat gestreckt) : **1.** astenn, stiral, hedañ, hediñ ; *die Hand nach etwas strecken,* astenn e zorn evit tapout krog en udb ; *den Hals strecken,* astenn e c'houzoug, bantañ e c'houzoug, dec'houzougañ, ober tri astenn d'e c'houzoug, ober un astenn d'e c'houzoug, astenn e zaoulagad, gouzougañ, gouzougal, arc'houzougal ; *den Kopf zum Fenster hinausstrecken,* tremen e benn dre ar prenestr, bountañ e benn er-maez dre ar prenestr ; *ein Kind mit hoch gestreckten Armen tragen,* ober pintig d'ur bugel, ober houp d'ur bugel, dibradañ ur bugel, houpañ ur bugel, choupañ ur bugel, bezañ ur bugel war zibrad gant an-unan ; *mit nach vorne gestreckten Armen,* astennet e zivrec'h en e raok gantañ ; *zum Hitlergruß den rechten Arm schräg nach oben strecken,* ober ar salud hitlerour ; *die Beine strecken,* eeunañ e zivesker, astenn e zivesker, direnañ e zivesker ; *alle Viere in die Luft strecken,* mont e limonoù a-lost-wint, mont e garavelloù er vann, mont e gantolor en aer ; *alle viere von sich strecken,* **a)** bezañ erru e penn e nerzh, bezañ war e nerzh, bezañ brevet gant ar skuizhder, bezañ riñset, bezañ marv diwar e sav, bezañ tanailhet an holl izili ouzh an-unan (*e holl izili outañ, he holl izili outi h.a.*), bezañ eoget (ôget) gant ar skuizhder, bezañ broustet e gorf, bezañ distronket-holl, bezañ nezet tout an izili dindan an-unan (*tout e izili dindanañ, tout hec'h izili dindani h.a.*) ; **b)** rampañ e zivesker hag astenn e zivrec'h a-groaz diouzh e c'hourvez, rampañ e zivesker ha gourhedañ e zivrec'h a-groaz diwar e c'hourvez ; **c)** mervel, pakañ anezhi, pakañ, serriñ e baraplu, ridañ e baraplu, serriñ e baiplu, ridañ e baiplu, terriñ e neudenn, ober e lamm gwashañ, ober al lamm, ober e astenn gar diwezhañ, tennañ e huanad(enn) diwezhañ, rentañ e huanad(enn) diwezhañ, reiñ e huanad(enn) diwezhañ, leuskel e huanad(enn) diwezhañ, tremen, mont d'an tu all, mont en tu all, mont da Anaon, mont d'an Anaon, paeañ e zle d'an Ankoù, tremen eus ar bed-mañ d'ar bed all, mont eus ar bed, mont diwar ar bed, mont diouti, mont alese, mont ac'hann, mont kuit, reiñ e spered, menel ; **2.** *jemanden zu Boden strecken,* diskar u.b. d'an douar, strinkañ u.b. en (war an) douar, stlepel u.b. d'an douar (d'an traoñ), reiñ douar d'u.b., tintañ u.b., reiñ lamm d'u.b., reiñ ul lamm d'u.b., lakaat u.b. lamm, reiñ e lazh d'u.b., astenn u.b. war an dachenn, astenn u.b. ouzh torgenn, astenn u.b. war ar bratell, lakaat u.b. war e c'henoù, astenn u.b. ouzh an dorgenn, skeiñ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b. ouzh torgenn, ledañ u.b., leterniñ u.b., kas u.b. da vuzuliañ an douar, lakaat korf u.b. da vuzuliañ an douar, lakaat u.b. da vuzuliañ an douar, diskar u.b. hed-blad e gorf, kas u.b. da lipat pri, diskar (distroadañ, c'hweniañ, linkañ, douarañ, torgennañ, taouarc'hennañ, leurennañ, tumpañ) u.b., keinañ u.b., teurel u.b. en e c'hwen, diskar u.b. en e c'hwen, bannañ u.b. en e c'hwenegrann, bannañ u.b. war e c'hwenegrann, kas u.b. da rudellat, pradañ u.b., dibradañ u.b., astenn u.b. war e bevar ivin, ober d'u.b. astenn e bevar ivin, teuler u.b. d'an douar, drammañ u.b., pilat u.b., pilat u.b. d'an douar, dornañ u.b., pladañ u.b., [gouren e Breizh] kas u.b. da zebriñ brenn ; *zu Boden gestreckt werden,* lipat pri, tapout lamm, kaout lamm, kaout un douarc'hennad, kouezhañ ouzh torgenn, [gouren e Breizh] bezañ kaset da zebriñ brenn ; **3.** *alle Viere von sich strecken,* kouezhañ a-c'hwen e gein (en e c'hwen, a-c'hwen, a-c'hwen e groc'hen), kouezhañ en e c'hwenegrann, kouezhañ war e c'hwenegrann, mont e gantolor en aer, mont e limonoù a-lost-wint, mont e garavelloù er vann ; **4.** *die Waffen strecken,* **a)** teuler e armoù war an douar, disteurel e armoù, diskregiñ diouzh e armoù ; **b)** ehanañ gant ar stourm, kodianañ, kodianañ gant u.b. ; **5.** *die Beine unter den Tisch strecken,* chom da bladorenniñ, chom da blavañ, chom da yariñ, reiñ bec'h d'ar gordenn laosk, derc'hel a-dreñv, tennañ war-dreñv, sachañ da c'hennañ, chom da velc'hweta, sachañ war an ibil berr, sachañ war an ibil berraat, sachañ war an ibil a-dreñv, ober e gorf didalvez, erbediñ e revr, na ober ur c'heuz eus e zaouarn, lakaat e zaouarn an eil en egile, chom didalvez, lardañ diegi, chom da selaou ar mouilc'hi o foerat, en em deurel dezhi, filañ gant an diegi, ober e zidalvez, na ober netra gant e gorf, reiñ bronn d'ar bal, bezañ gant e benn war e forc'h, kaout lod e Kerdiboan, yeuiñ, sellet ouzh an heol, na vezañ bale an eost gant an-unan, padout pell ouzh an-unan ober pezh a zo d'ober, landreantiñ, leozenniñ, morisañ, ober e voris, [dre eilpennster] ober aner, bezañ feneant evel chas, lureiñ, labaskennañ, falaoueta, na c'hwezañ lec'h ma c'hwez ar broc'h, na ober netra gant e gorf, na ober ur c'hrogad, na ober ur c'hraf, na ober an disterañ kraf, na ober glad, na ober netra gant e zaou zorn, na beuriñ ha na zaskiriat, na ober taol ebet, na ober mann a-hed an deiz, bezañ kouezhet an didalvez war an-unan, bezañ skoet (bezañ grevet) gant terzhienn an didalvez (gant terzhienn al leue), chom da gontañ pet bran a ya hebiou, kousket diwar sav, prederiañ ar pevar avel, treiñ ar c'hi dre e lost, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar viell, treiñ ar bis, chom da sellet ouzh an oabl o tremen, delc'her a-dreñv, bezañ bouk evel ur velc'hwedenn, bezañ bouk evel ur goarenn, landregenniñ, landreiñ, didalveziñ, luchuennañ, sorañ ; **6.** [kegin., kimiezh] tanavaat, difetisaat, astenn ; *eine Soße strecken,* difetisaat un hilienn, astenn un hilienn gant dour, dourañ un hilienn, tanavaat hili ; *mit Wasser gestreckte Milch,* dourlaezh g., laezh benniget g., laezh hir g. ; *mit Wasser gestreckter Wein,* gwin farlotet g., gwin farlot g., gwin falset g., gwin badezet g., dourwin g., gouezwin g. ; *mit Wasser gestreckter Apfelwein,* doursistr g., gouezsistr g., sistr bihan g., sistr hir g., sistr pemzek g., P. sistr lotez g. ; *beim Kochen zu zähflüssig gewordenen Sirup mit Wasser strecken,* diboazhañ siros ; *eine chemische Lösung strecken,* tanavaat un dileizhenn ; **7.** [metal.] lavnennañ, follennañ, pladañ ; **8.** [gwiad.] *die Kardenbänder strecken,* difeltrañ ; *das Strecken der Kardenbänder,* an difeltrañ g.

V.em. **sich strecken** (hat sich (ak.) gestreckt) : **1.** *die Straße streckt sich nach Osten,* en em zispak a ra an hent war-zu ar reter ; **2.** *sich ins Gras strecken,* mont da dirieniñ, gourvezañ war ar geot ; **3.** *der Junge streckt sich,* bemdez e teu ar paotr da vezañ brasoc'h-brasañ, emañ ar paotr oc'h ober e gresk ; **4.** *sich im Laufe strecken,* redek d'ar pimperlamm, redek d'an daoulamm ruz, redek d'an daoulamm mut, redek d'ar pevarlamm-ruz ; **5.** *sich lang strecken, sich recken und strecken,* astenn e izili, en em astenn, divorzhediñ, dic'hourdañ, en em zic'hourdañ, bantañ e gorf, direnañ e izili ; **6.** *sich nach der Decke strecken,* ober e gorniad diouzh e vutun, ober e lenn diouzh e drezenn, ober tan diouzh ma vez keuneud, malañ diouzh an dour, lakaat e ouel

diouzh e avel, krennañ e zispignoù, mont diouzh e aez, mont diouzh e beadra, ober dispignoù diouzh e c'hounidoù, ober tan diouzh ar c'heuneud, ober ar chaoser diouzh al lenn, ober an eured gant ar pezh a vez, ober e samm diouzh e dorchenn, bezañ kempenn ouzh e wenneien, dispign gant moull, mont klenk dre an hent ; *man muss sich ja nach der Decke strecken,* nebeut e ranker dispign pa ne c'hounezer ket kalz, ar paour a vank dezhañ malañ munut, diouzh e aez eo kas ar saout er-maez, diouzh an aez eo kas ar saout er-maez, ret eo din ober gant nebeut pa 'm eus nebeut, bez' e ranker ober an eured gant ar pezh a dud 'zo.

Strecken n. (-s) : **1.** [tekn.] lavnennerezh g., lavnenniñ g. ; **2.** [korf.] *das Recken und Strecken,* an dic'hourdezon b., an dic'hourdañ g.

Streckenabschnitt g. (-s,-e) : troc'had hent g., tennad hent g., pennad hent g.

Streckenarbeiter g. (-s,-) : henthouarnour g.

Streckenführung b. (-,-en) : **1.** hentad g. ; *Streckenführung der Tour de France,* hentad Tro Frañs g. ; **2.** [nij.] deroudadur g., derouderezh g.

Streckennetz n. (-es,-e) : rouedad hentoù-houarn b.

Streckenräumer g. (-s,-) : diveiner g., skarzh-hent g.

Streckenschachtelung b. (-,-en) : [mat.] regennoù dazgannat ls.

Streckenstilllegung b. (-,-en) : serridigezh ul linenn hent-houarn b., serridigezh linennoù hent-houarn b.

Streckensymmetrale ag.k. b. : [mat., Bro-Aostria] kreizserzhenn b., eeunenn greizserzh b.

Streckenwärter g. (-s,-) : gward hent-houarn g.

Streckenwärterin b. (-,-nen) : gwardez hent-houarn b.

streckenweise Adv. : a bell da bell, a-bell-da-bell, bep pell ha pell, ur wech bep pell ha pell, a-blasoù, a-rabinadoù, a-dachadoù, a-dakadoù.

Streckenzug g. (-s,-züge) : [mat.] linenn liestuek b.

Strecker g. (-s,-) : **1.** [korf.] kigenn astenner b. ; *Unterschenkelstrecker,* kigenn bevarfennek b. ; **2.** lavnier g. [*liester* lavnierien], lavnenner g. [*liester* lavnennerien] ; **3.** stenner g. [*liester* stennerioù] ; **4.** [sport] *Strecker für Körperkultur,* astenner kigennoù g. [*liester* astennerioù kigennoù] ; **5.** [tekn., gwiad.] dironner g. [*liester* dironnerioù].

Streckgrenze b. (-,-n) : [fizik] destrizh dastenn harzat g.

Streckhammer g. (-s,-hämmer) : plader g. [*liester* pladerioù].

Strecklage b. (-) : [sport] stumm gant an divesker astennet g.

Streckmaschine b. (-,-n) : [mezeg.] ardivink ortopedek g., ardivink korfeeunadel g., ardivink da astenn g.

Streckmetall n. (-s,-e) : pezh metal stiret g., pezh metal toullek g.

Streckmuskel g. (-s,-n) : [korf.] kigenn astenner b.

Streckrichten n. (-s) : [tekn.] plaenaat g.

Streckschärer g. (-s,-) : [gwiad.] steuñver g. [*liester* steuñverien].

Streckung b. (-,-en) : **1.** emled g., emledadenn b., astenn g., astennadur g., emastenn g., astennidigezh b., astennadur g., emledigezh b., displegerezh g., displegidigezh b. ; **2.** [korf.] **a)** dic'hourdezon b., dic'hourdañ g. ; **b)** *Streckung der Arme,* gourhedañ an divrec'h g., astennadur an divrec'h g., displegadur an divrec'h g.

Streckwalze b. (-,-n) : riboul lavnenniñ g., lavnenner g. [*liester* lavnennerioù].

Streetworker g. (-s,-) : desaver straedoù g., skorour kevredik ar straedoù g., skoazeller sokial ar straedoù g.

Streetworkerin b. (-,-nen) : desaverez straedoù b., skorourez kevredik ar straedoù g., skoazellerez sokial ar straedoù g.

Streich g. (-s,-e) : **1.** taol g., taolad g., taoladenn b. ; *jemandem einen Streich versetzen,* kas un taol d'u.b., distagañ un taol gant u.b., choukañ un taol d'u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., skeiñ un taol gant u.b., findaoniñ un taol d'u.b., difoeltrañ un taol gant u.b., tanfoeltrañ un taol gant u.b., darc'haouiñ (dispegañ, disvantañ, diskargañ) un taol gant u.b., plantañ un taol d'u.b., kouchañ un taol d'u.b., astenn un taol d'u.b., dic'hourdañ un taol gant u.b., diharpañ un taol gant u.b., troc'hañ un taol d'u.b., diastenn un taol d'u.b. ; *Backenstreich,* skouarnad g., palvad g., avenad b., boc'had b., javedad g., fasad g./b., bousellad b., bougennad b., karvanad g., jodad g., flac'had b., dornad g., krabanad b., bozad b., flankad g., mojad g. ; *tödlicher Streich,* taol marvel g. (Gregor) ; *auf den ersten Streich,* d'an taol kentañ, ribus ; *auf einen Streich,* a-daol-dak, a-drak, en un taol, en un taol trumm, dre un taol trumm, gant un taol trumm, en un taol kont, en un taol krenn, en un taol krak, en un taol buan, a-sav-daol, a-droc'h-taol, a-droc'h-mogn, a-droc'h-trañch, a-daol-trañch ; [kr-l] *von einem Streiche fällt keine Eiche,* gant pasianted hag hir amzer e vez graet meur a dra - ne gresk ket ar geot en ur sachañ warno - neb na laka poan hag aked n'en devezo madoù na boued ; *Fechter, die sich großer Streiche rühmen, sind selten gute Fechter,* labour mut, labour yud - tevel hag ober - teodet hir ha dornet berr - anez labour, prezeg aner, kentañ prezeg a zo ober - gwelloc'h un oberer eget kant lavarer - un oberer a dalv kant lavarer - n'eo ket tout lavaret heñ-heñ - lavaret mat 'zo un dra hag ober 'zo ar gwellañ - ober a ra kalz a deil gant nebeut a c'houzer - ober a ra muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz) - penn boultouz : bras ar genoù, bihan al lost - lorc'hig moan, muioc'h a voged eget a dan.

2. baoch g., tro b., tro-gamm b., taol-bourd g., taol farserezh g., taol jilibourdiñ g., taol fin g., tap g., tapadenn b., tro-dall b., fars g., farsadenn b., tizh g., tizhadenn b., bourderezh g., trikon g., tunenn b., jeu b., pezh g., malis g./b. ; *genialer Streich,* taol dreist g., taol ruz g. ; *lustiger Streich,* c'hoari g., c'hoari gaer g., tro gaer b., farsadenn b. ; *Streiche spielen,* ober baochoù, baochal, ober gennoù, ober tapoù, ober trikonoù, ober hailhonerezh, ober taolioù lakepoderezh, ober garzajoù, ober jangloù, ober bourdellajoù, bourdigellat, bourdañ, ober bourdoù, c'hoari e baotr, lakoniñ, lankoniñ, lamponat, hailhonat, chalvantat, tennañ tapadennoù, ober jeuioù, ober malisoù, ober boutikoù ; *jemandem einen Streich spielen,* ober ur c'hoari gaer d'u.b., ober ur fars d'u.b., ober doan d'u.b., c'hoari (ober, tennañ) un dreflezenn d'u.b., tennañ un taol fin d'u.b., c'hoari (kempenn, tennañ) un dro-gamm d'u.b., c'hoari (tennañ, ober) un dapadenn d'u.b., c'hoari (ober, tennañ) un dro d'u.b., ober ur pezh d'u.b., tennañ ur fent d'u.b., baochal ouzh u.b., ober bourd gant u.b., ober bourd àr-goust u.b., ober ur bourd (c'hoari un taol-bourd) d'u.b., reiñ bourd d'u.b., tennañ ur blegenn d'u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., tennañ un dunenn d'u.b., plantañ ur rozenn gaer d'u.b., plantañ ur rozenn d'u.b., plantañ pour d'u.b., ober un tizh d'u.b., ober un tizhadenn d'u.b., c'hoari un tizh d'u.b., tennañ un tizh d'u.b., ober un tap d'u.b., ober ur brav a dap d'u.b. ; *jemandem Streiche spielen,* ober tapoù d'u.b., ober taolioù d'u.b., ober jeuioù d'u.b., ober boutikoù d'u.b., baochal ouzh u.b. ; *übler Streich, böser Streich, fauler Streich,* bourd divalav g., tro divalav b., taol divalav g., taol vil g., noualantez b., c'hwibez penn-da-benn str., taol gast g., rozenn gaer b., moc'herezh g., tro-gamm b., tro-dall b., tro-fall b., malis ruz g./b., malis du g./b., malis diaoulek g./b., tro lous b., troidell fall b. ; *üble Streiche spielen,* ober troioù krougapl, ober krougaj ; *jemandem einen üblen (bösen, gemeinen) Streich spielen,* ober vil d'u.b., ober divalav gant u.b., ober divalav d'u.b., ober lous d'u.b., ober divalaverezh d'u.b., ober divalaventez d'u.b., c'hoari un taol fobiez d'u.b., c'hoari un taol kamm d'u.b., c'hoari un dro-gamm d'u.b., c'hoari un dreuflezenn d'u.b., tennañ un dreuflezenn d'u.b., ober un dreuflezenn d'u.b., ober an dall (ur gwall dro, un dro fall, un dro lous, un dro vil) d'u.b., c'hoari an dall (un dro gamm, un dro-dall,

un dro lous, un dro divalav, an troad leue) d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., tennañ un dro-dall (un dro-bleg) d'u.b., c'hoari un taol gast d'u.b., gwalldapout u.b., straniñ u.b., c'hoari e baotr gant u.b., ober e baotr gant u.b. ; *böse Streiche spielen,* malisiñ, ober drougiezhoù, ravailhoniñ, ober troidelloù fall ; *er leistet sich immer dieselben Streiche,* bepred e vez an hevelep troioù gantañ, ne cheñcho biken ; *schöne Streiche machen,* ober a bep seurt traoù, reoù gamm ha reoù dort - ober a bep seurt traoù, reoù drenk ha reoù c'hwerv - ober e zen gars - garzenniñ – noualantiñ ; *ein zu Streichen aufgelegter Junge,* ur paotr farser g., ur farser a baotr g. ; *toller Streich,* **a)** direizhvennad g., follezhenn b., follinaj g. ; **b)** hardizhañs, hardizhegezh, tro vrav b., tro vat b., taol kaer g., taol ruz g. ; *das war mein tollster Streich,* ar sershañ fars graet ganin e oa ; *tolle Streiche machen,* dirollañ un tamm ; *dummer Streich,* sotoni b.

Streichbalken g. (-s,-) : [tisav.] gwiflenn b.

streichbar ag. : *leicht streichbare Butter,* amanenn hag a led g.

Streichblech n. (-s,-e) : **1.** [labour-douar] boc'h-kamm b., kignaval g., ulid g., skouarn-arar b., skouarn an arar b., P. skouarn b. ; **2.** [potailh] gwele-potailh g., krapon g.

Streichblechflügel g. (-s,-) : [labour-douar] skouarn-arar b., skouarn an arar b., P. skouarn b.

Streichbogen g. (-s,-/-bögen) : [sonerezh] gwareg-rebed b., gwareg b.

Streichbrett n. (-s,-er) : [labour-douar] kignaval g., skouarn-arar b., skouarn an arar b., P. skouarn b., boc'h-kamm b., ulid g. ; *das Streichbrett umsetzen,* disoc'h.

Streicheisen n. (-s,-) : **1.** raker g. [*liester* rakerioù], raklerez b. [*liester* raklerezioù], sklerenn b. ; **2.** [benveg tresañ, tekn.] turkin g., tuskin g., sujikebiki g., sujikesiki g. ; *Linien mit dem Streicheisen ziehen,* turkinañ.

Streicheleinheiten ls. : **1.** moumounerezh g., kouloucherezh g., kañjolerezh g., kamambrerezh g., moumounoù ls., kaezhigoù ls., kaezh g., noilh g., kamambre g./b., allazigoù ls., flouradoù ls., flouradennoù ls., flourigoù ls., sev g., chouradennoù ls., karantezioù ls., dorlo g., dorloadennoù ls., dorloiñ g., dorloterezh g., flodadennoù ls., flourigoù ls., flourikadennoù ls., tamm frot g., tamm frotadenn g., lallaigoù ls., herlinkoù ls., tammoù herlinkoù ls. ; **2.** meuleudi b., gourc'hemennoù ls.

streicheln V.k.e. (hat gestreichelt) : flourañ, chourañ, flodañ, flouretiñ, flourikat, herlinkat, pariñ, ober sev da, ober flourigoù da, ober flourig da, ober chouradennoù da, turlutañ, cherisañ, dorloañ, ober herlinkoù, ober tammoù herlinkoù, tremen e zaouarn mont-dont war ; *seinen Hund streicheln,* flourañ e gi, merat e gi, chourañ e gi, flourikat e gi, ober allazig d'e gi, ober lazig d'e gi, ober daig d'e gi, ober lid d'e gi, ober chourig d'e gi, ober chouroù d'e gi, ober flourig d'e gi, ober flourigoù d'e gi, reiñ ur flourad d'e gi ; *die Katze streicheln,* ober ton d'ar c'hazh ; *jemanden zärtlich streicheln,* ober kaezhigoù d'u.b., ober kaezh d'u.b., kaezhigañ u.b., kaeraat ouzh u.b., kaezhañ u.b., ober chalantiz d'u.b., noilhat u.b., kaeraat ouzh u.b., cherisañ u.b., flourikañ u.b., chourañ u.b., ober chouradennoù d'u.b., ober flourig d'u.b., ober flourigoù d'u.b., koulouchal u.b., flodañ u.b., ober kamambre d'u.b., kañjoliñ u.b., ober moutig d'u.b., ober sev d'u.b., ober noilh d'u.b., turlutañ u.b., mont d'u.b. gant flouradennoù, ober kuñv d'u.b., ober moumounoù d'u.b., ober moumounerezh d'u.b., ober brav-brav d'u.b., ober fistoulig d'u.b., ober allazigoù d'u.b., ober karantezioù d'u.b., ober herlinkoù d'u.b., ober tammoù herlinkoù d'u.b., moumounañ u.b., dorloañ u.b., dorlotañ u.b., glochat d'u.b., ober gloch d'u.b., loloiñ u.b., menoniñ u.b. ; *die Sonnenstrahlen streichelten sanft seine Haut,* bannoù an heol a floure e groc'hen.

Streicheln n. (-s) : moumounerezh g., moumounoù ls., kaezhigoù ls., kaezh g., noilh g., kamambre g./b., allazigoù ls., lallaigoù ls., flourad g., flouradoù ls., flouradennoù ls., flourigoù ls., sev g., chouradennoù ls., karantezioù ls., dorlo g., dorloadennoù ls., dorloiñ g., dorloterezh g., flodadennoù ls., flourigoù ls., flourikadennoù ls., chouradennoù ls., herlinkoù ls., tammoù herlinkoù ls., tamm frot g., tamm frotadenn g., lazig g. ; *das sanfte Streicheln des Gesichts durch den Wind,* flourad an avel war an dremm g. ; *das Streicheln der Haut durch die Sonne,* flourad an heol war ar c'hroc'hen g.

Streichemacher g. (-s,-) : taper g., paker g., farser g.

Streichemacherin b. (-,-nen) : taperez b., pakerez b., farserez b.

streichen V.k.e. (strich / hat gestrichen) : **1.** ledañ, astenn ; *Butter aufs Brot streichen,* ledañ amanenn war un tamm bara, amanennañ un tamm bara, lakaat (astenn) amann war un tamm bara, lakaat amanenn war e vara, lakaat ur gontellad amanenn war e damm bara ; *Schokolade (Schokocreme) aufs Brot streichen,* chokoladiñ un tamm bara ; *Sahne auf etwas streichen,* diennañ udb ; *Eigelb auf den Teig streichen,* ledañ melen-vi war an toaz ; **2.** pentañ, gwisponat, livañ ; *noch einmal streichen,* adlivañ ; *neu streichen,* livañ a-nevez ; *sein Haus neu (frisch) streichen,* adober livadur e di ; *eine Wand streichen,* pentañ ur voger, gwisponat ur voger, livañ ur voger ; *ein Haus streichen,* pentañ un ti, gwisponat un ti ; *frisch gestrichen, neu gestrichen,* livet nevez 'zo, adlivet nevez 'zo ; *Vorsicht ! frisch gestrichen !* diwallit, pentur nevez ! diwallit, nevez lakaet eo al livaj ! diwallit ! liv fresk ! / diwallit ! pentur fresk ! ; *mit Firnis streichen,* **a)** [ster rik] lakennañ, gwernisañ, lakaat gwernis gant ar barr-livañ ; **b)** [dre skeud.] alaouriñ an neudenn, propikat ; **3.** *glatt streichen,* diskuilhañ, dizober ar c'huilhoù [en ur vrozh], dijogañ, digoñchezañ, divresañ, divouchezañ, plaenañ, plaenaat, plataat, diridañ, levnañ, lintrañ, flouraat, flourañ, pladañ ; *sich (dat.) das Haar glatt streichen,* blouc'haat e vlev da lakaat anezho plaen, levnaat e vlev ; *einen Strohhaufen mit einem Rechen glatt streichen,* kribañ ur bern plouz, ober un tamm kribañ d'ur bern plouz ; *sich (dat.) das Haar glatt streichen,* blouc'haat e vlev da lakaat anezho plaen, levnaat e vlev ; **4.** *mit der Hand über die Stirn streichen,* tremen e zorn war e dal ; **5.** *sich den Bart streichen,* flourañ e varv, tremen e zaouarn mont-dont war e varv ; **6.** *seine Haare aus der Stirn streichen,* tennañ (dastum) e vlev diwar e dal ; **7.** *Geld in die Tasche streichen,* lakaat arc'hant en e c'hodell, godellañ arc'hant ; **8.** *ein Messer streichen,* tremen lavnenn ur gontell war un tamm lêr ; **9.** *Wolle streichen,* inkardañ (kribañ) gloan ; **10.** *das Maß voll streichen,* reiñ ur muzuliad rik (leun-barr, leun-tenn, leun-kreñv, leun-blouk, leun-bloup, leun-mort, leun-kouch, leun-chouk), reiñ (lakaat, ober) muzul mat (Gregor), lakaat gres, rezediñ ; *ein gestrichen volles Maß,* ur muzuliad mat g., ur muzul barr g. ; *gestrichen voll,* dreist muzul, dreist ar muzul, dreist ar barr, karget a-rez, karget a-rez ar bordoù, leun betek ar skoulm, karget da fennañ, barr-skuilh, karget leun, leun-tenn, leun-kreñv, leun-barr, leun-kouch, leun-chouk, leun-blouk, leun-bloup, leun-mort, leun-rik, leun-chek, leun-bourr, leun-brok, bourr-sank, bourr-stank, karget betek ar barr, stambouc'het, gres ; **11.** [lu, fuzuilh] *gestrichen Korn,* e-kreiz ar viz ; **12.** [paper] *gestrichenes Papier,* paper gwisket g. ; *matt gestrichenes Papier,* paper gwisket dilufr g. ; *gestrichenes Glanzpapier,* paper gwisket lufr g. ; **13.** lemel, dilemel, diverkañ, barrennañ, kroaziañ, argas, penndroc'hañ, skarzhañ, karzhañ, P. raskañ ; *einem Kind das Taschengeld streichen,* skubañ e arc'hant Sul d'ur bugel, derc'hel e arc'hant Sul ouzh ur bugel, mirout e arc'hant Sul ouzh ur bugel, nac'h e arc'hant Sul ouzh ur bugel ; [merdead.] *von der Besatzungsliste streichen,* dirollañ ; *er hat diese Erinnerung aus seinem Gedächtnis gestrichen,* kaset en deus ar soñj eus an dra-de diwar e spered, argaset en deus an eñvorenn-se diwar e spered ; [skridoù] *eine Stelle streichen,* diverkañ un nebeud gerioù, lemel un nebeud gerioù, barrennañ un nebeud frazennoù ; *einen Namen aus der Liste streichen,* raskañ un anv [diwar ur roll], lemel un anv diwar ul

listenn, lemel kuit un anv eus ur roll, kroaziañ un anv war ur roll, ezrollañ un anv, ezrollañ u.b. ; *Nichtzutreffendes bitte streichen !* disfasit ar pezh na zere ket, diverkit ar pezh na glot ket ! ; **14.** nullañ, terriñ, freuzañ, foeltrañ ; *einen Auftrag streichen,* nullañ (terriñ, freuzañ, foeltrañ) un urzh-prenañ (un urzhiad), terriñ e varc'had, ober freuztaol ; *einen Flug streichen,* nullañ un nijadenn ; **15.** krennañ ; *jemandem finanzielle Unterstützungen streichen,* krennañ ar peuriñ d'u.b., dirannañ u.b. eus skoazelloù arc'hant, dioueriñ u.b. eus skoazelloù arc'hant, lemel skoazelloù arc'hant digant u.b. ; **16.** [merdead.] *die Segel streichen,* **a)** kargañ ar gouelioù / farleañ / pakañ ar gouelioù (Gregor), diskar ar gouelioù, serriñ al lienoù, teurel al lien en traoñ ; **b)** [dre skeud.] plegañ touchenn, plegañ e douchenn, lezel e zivrec'h da gouezhañ, lezel (teuler) pep tra ouzh an drez, lezel pep tra ouzh torgenn, koazhañ, kac'hat en e vragez, kodianañ gant u.b., kodianañ, dilezel ar stourm, chom a-dreuz gant e hent, lezel pep tra war e revr, reiñ e zilez, lezel pep tra war e gement all, kemer e sac'h, diskouez e seulioù, stlepel (teuler) ar boned war-lerc'h an tog, teuler (strinkañ) an trebez war-lerc'h ar billig, teuler (stlepel) ar billig goude an trebez, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar sklisenn, teuler (stlepel, skeiñ, darc'haouiñ) an trebez war-lerc'h ar vasin ; [dre skeud.] *die Flagge streichen,* plegañ touchenn, plegañ e douchenn ; **17.** *die Flagge streichen,* diskenn e vanniel (e c'hiton), gouzizañ e vanniel (e c'hiton) ; **18.** *die Ruder streichen,* gorrekaat ur vag dre sankañ ar roeñvoù en dour.

V.gw. (strich // hat gestrichen / ist gestrichen) : **1.** (ist) : *an der Erde streichen,* tremen (nijal) a-rez an douar, tremen raz d'an douar, tremen a-raz-douar, remen a-raz d'an douar, tremen a-resed an douar, tremen a-ribl ar geot, rezañ an douar ; *dicht über der Wasseroberfläche streichen,* nijal a-rez fleurig an dour ; **2.** (ist) : *durch das Land streichen,* foetañ (bale, rahouennata) bro, galoupat bro, galoupat an hentoù, dornañ bro, fustañ bro, foetañ (pilat, bale, dornañ, fustañ, rahouennata, regiñ) hent, redek ar c'hwitell, mont dre c'hêrioù ha broioù, mont dre gêrioù ha broioù, kantreal, redek bro, mont dre an hentoù, redek hent, redek hentoù, roulat ar bed, ruilhal dre an hentoù ; **3.** (ist) : *die Katze strich mir um die Beine,* en em frotañ a reas ar c'hazh ouzh va divesker ; **4.** (ist) : *der Wind streicht über die Ebene,* emañ an avel o sailhat hag o troidellat war ar gompezenn ; **5.** (ist) : *die Zugvögel streichen nach dem Süden,* an evned tremeniat a nij etrezek ar su, an evned tremeniat a nij etramek ar su ; **6.** (ist) : [merdead.] *durch die Wellen streichen,* regiñ (digeriñ, troc'hañ) ar mor, freuzañ ar mor, gwentañ, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent ; **7.** (hat) : flourañ, tremen an dorn war : *er strich ihr sanft übers Haar,* flourañ a reas he blev, chourañ a reas e vlev. V.em. : **sich streichen** V.k.e. (strich sich / hat sich (ak.) gestrichen) : [kezeg] skarbellat.

Streichen n. (-s) : **1.** rimierezh g., tarav g., froterezh g. ; **2.** pentañ, gwisponadur g., livadur g., liverezh g., livaj g. ; **3.** lamidigezh b., lamedigezh b., freuz g., freuzidigezh b., dispenn g., dispennerezh g., torr g., torridigezh b. ; **4.** [laboused] tremenadeg b. ; **5.** [gwiad.] kribinañ g., inkardañ g. ; **6.** [teol] moulladur g., moullañ g. ; **7.** [mengleuz.] durc'hadur ar wazhennad g., tuadur ar wazhennad g.

Streicher g. (-s,-) : **1.** froter g. ; **2.** penter g., gwisponer g., liver g. ; **3.** [sonerezh] den a son ur benveg dre gerdin taravet g., den a c'hoari gant ur benveg dre gerdin taravet g.

Streicherin b. (-,-nen) : **1.** froterez b. ; **2.** penterez b., gwisponerez b. ; **3.** [sonerezh] plac'h a son ur benveg dre gerdin taravet b., plac'h a c'hoari gant ur benveg dre gerdin taravet b.

Streichfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù a-rez-douar ls., tennoù skubañ ls.

Streichfläche b. (-,-n) : rimier g., frotouer g.

Streichgarn n. (-s,-e) : **1.** gloan inkardet g., gloan kribinet g. ; **2.** [pesketaerezh] roued stlej b., roued tenn b.

Streichholz n. (-es,-hölzer) / **Streichhölzchen** n. (-s,-) : alumetezenn b., alumetez str., enaouidenn b., ibil-tan g., ibil-tenn-tan g., touchenn b., tousenn b., chimikenn b., chimik str., chimikez str. ; *eine Schachtel Streichhölzer,* ur voestad alumetez b. ; *ein Briefchen Streichhölzer, ein Heftchen Streichhölzer,* ur sac'hadig alumetez g. ; *ein Streichholz an der Schachtel entzünden, ein Streichholz anzünden, ein Streichholz anreißen,* frotañ un alumetezenn, rimiañ un alumetezenn ouzh he boest, tanañ ur chimikenn, enaouiñ un alumetezenn, trekiniñ un alumetezenn ; *ein Streichholz ausblasen, ein brennendes Streichholz ausmachen,* c'hwezhañ un alumetezenn ; *ihre Beine sind so dünn wie Streichhölzer,* he divhar a zo evel bizhier, he divhar a zo evel ibilien, divesker (divhar) gwerzhidi a zo outi, firitelloù a zo outi ; *mit Streichhölzern knobeln,* tennañ d'ar plouz berr (d'ar blouzenn, d'ar blouzenn verr, d'ar goloenn verr, d'ar blouzennig verrañ, plouz berr, plouzenn, plouzennig, plouzenn verr, ar blouzenn verr, ar blouzennig verr), tennañ d'ar bilhoù, tennañ d'ar berr, tennañ ar vrochenn, tennañ d'ar bizenn, bilhiñ, tennañ d'ar sort ; [tekn.] *Streichhölzer betupfen, Steichhölzer in die Zündmasse eintauchen,* chimikañ ; *Betupfen der Streichhölzer, Eintauchen der Steichhölzer in die Zündmasse,* chimikañ g.

streichholzdünn ag. : *ihre Beine sind streichholzdünn,* he divhar a zo evel bizhier, he divhar a zo evel ibilien, divesker (divhar) gwerzhidi a zo outi, firitelloù a zo outi.

Streichholzbriefchen n. (-s,-) : sac'hig alumetez g., sac'hadig alumetez g.

Streichholzfabrikant g. (-en,-en) : alumetezer g.

Streichholzheftchen n. (-s,-) : sac'hig alumetez g., sac'hadig alumetez g.

Streichholzschachtel b. (-,-n) : boestad alumetez b., boest alumetez b. ; *eine große Streichholzschachtel,* ur voestad vras a alumetez b., P. ur gordenn goad b., ur voest alumetez bras b.

Streichinstrument n. (-s,-e) : [sonerezh] klav dre gerdin taravet g., benveg dre gerdin taravet g.

Streichkäse g. (-s) : [kegin.] formaj da ledañ g., keuz da ledañ g.

Streichleder n. (-s,-) : tamm lêr da dremen ha distremen al lavnennoù g., tamm lêr lemmañ g., lêrenn lemmañ g.

Streichmaß n. (-es,-e) : [benveg tresañ, tekn.] turkin g., tuskin g., sujikebiki g., sujikesiki g. ; *Linien mit dem Streichmaß ziehen,* turkinañ.

Streichmesser n. (-s,-) : spanell b., palisenn b., sklisenn b.

Streichmusik b. (-) : [sonerezh] sonerezh evit binviji dre gerdin taravet g.

Streichorchester n. (-s,-) : [sonerezh] laz-seniñ binviji dre gerdin taravet g., orkestr binviji dre gerdin taravet g.

Streichplanke b. (-,-n) : [labour-douar] kignaval g., skouarn-arar b., skouarn an arar b., P. skouarn b., boc'h-kamm b., ulid g.

Streichquartett n. (-s,-e) : [sonerezh] pevarad binviji dre gerdin taravet g., pevarad kerdin taravet g., pevarrebed g.

Streichquintett n. (-s,-e) : [sonerezh] pemp a vinvioù dre gerdin taravet g., pempad binviji dre gerdin taravet g., pempad kerdin taravet g., pemprebed g.

Streichrichtung b. (-,-en) : [mengleuz., gwazhennad] durc'hadur a-blaen g., tuadur a-blaen g.

Streichriemen g. (-s,-) : tamm lêr da dremen ha distremen al lavnennoù g., tamm lêr lemmañ g., lêrenn lemmañ g.

Streichschmelzkäse g. (-s) : [kegin.] keuz teuz da ledañ g., formaj teuz da ledañ g.

Streichstein g. (-s,-e) : **1.** breolim g., higolenn b., maen-higolenn g., maen-lemmañ g., maen-falc'h g., maen-lemmer g., maen-

goulazh g. ; **2.** [bravigerezh] maen diskulier g., maen-touch g., maen-arnod g.
Streichteich g. (-s,-e) : poull-dour greuniañ g., poull had-pesked g.
Streichung b. (-,-en) : lamidigezh b., lamedigezh b., lemel g., freuz g., freuzidigezh b., dispenn g., dispennerezh g., torr g., torridigezh b., ezrolladur g., razadur g., raskadur g., diverkadur g., koazhadur g. ; *in einem Artikel Streichungen vornehmen,* c'hwennat ur pennad-skrid.
Streichungszeichen n. (-s,-) : [moull.] deleatur g.
Streichwurst b. (-,-würste) : [kegin.] pastez da ledañ g.
Streif g. (-s,-e) : bandenn b., roudenn b., regenn b., rizenn b., rizennad b., gwidennad b., ledenn b., ledennad b., stlejad g., stlejennad b.
Streifbalken g. (-s,-) : [tisav.] gwiflenn b.
Streifband n. (-s,-bänder) : bandenn b. ; [post] *unter Streifband,* bandennet ; *eine Zeitung mit einem Streifband versehen, ein Streifband mittig um eine Zeitung legen,* bandennañ ur gazetenn.
Streifblick g. (-s,-e) : taol-lagad g., taol-sell g.
Streife b. (-,-n) : **1.** ged-tro g., tro-c'hed b., troiad evezhiañ b., troiad-c'hed b., gedred g. ; *Polizeistreife,* archerien oc'h ober o zroiad ls., P. ar bagad Glazik g. ; *auf Streife sein, Streife fahren,* ober ged-tro, ober ar ged, gedrediñ ; **2.** [hemolc'h] huadeg b., hu g.
Streifen[1] g. (-s,-) : **1.** bandenn b., roudenn b., kenroudenn b., roudennadur g., regenn b., rizenn b., rizennad b., ritenn b., gwidennad b., stlejad g., stlejennad b., aridennad b., lostad g., gwazhenn b. ; *enger Streifen Land,* stec'henn b., stec'hennad b. ; *Reststreifen,* flipenn b. ; *Anzug mit grauen Streifen,* dilhad gant bandennoù (roudennoù, regennoù, rizennoù) louet g. ; *mit Streifen überziehen,* dazroudennañ, roudennañ ; *gebräunte Streifen am Körper haben,* bezañ gant ur gramenn eost ; **2.** *Lichtstreifen,* skin g., bann g., terenn b., gwazhenn b., saezhenn b., stuc'henn b., lagadenn b. ; *blauer Streifen im wolkenverhangenen Himmel,* askell big b., marc'h glas g., toull glas er gwiskad koumoul g., freg er c'houmoul g., bragoù kemener g. ; **3.** *Ärmelstreifen,* galoñs g., P. peñsel g. ; **4.** P. film g., seizenn b., bandenn b., lurell b., lietenn b. ; *Tonstreifen,* bandenn ar son b. ; **5.** [korf.] *blutrünstige Streifen,* roudennoù ls. ; **6.** [maen.] rizenn b., roudenn b. ; **7.** [moull.] amprouenn b. ; **8.** [tisav.] andennadur g., roudennadur g., rizennadur g. ; **9.** ripennad b., stec'hennad b. ; *Rasenstreifen,* ripennad leton b., stec'hennad leton b. ; **10.** [fizik] orenn b. ; *Interferenzstreifen,* orenn daremoug b. ; **11.** [dre skeud.] P. *es passt mir nicht in den Streifen,* ne zegouezh ket mat din, ne zere ket ouzhin, n'eo ket da ganin, n'eo ket mat din, n'eo ket mat ganin, ne blij ket din, kement-se ne ra ket va jeu, ne faot ket din, dijaojañ a ra ouzhin, ne gouch ket ouzhin.
Streifen[2] n. (-s) : **1.** spinadur g. ; *sanftes Streifen,* flourad g., chouradenn b. ; **2.** bale g., kantren g., kantreal g., baleantañ g., stranerezh g., fleiserezh g., luguderezh g.
streifen V.k.e. (hat gestreift) : **1.** spinañ, rezañ, raziñ, klisiañ, tremen tostik-tra da, tremen tostik-tost da, tremen a-rez udb ; *den Boden streifen,* tremen (nijal) a-rez an douar, nijal a-rez-douar, rezañ an douar, tremen a-raz d'an douar, tremen raz d'an douar ; *die Wasseroberfläche streifen, die Meeresoberfläche streifen,* rezañ fleurig an dour ; *die Wellen streifen,* nijal a-ribl an tarzhoù ; *streifendes Licht,* gouloù a-resed g. (Gregor) ; [dre skeud.] *ein Thema streifen,* damvenegiñ udb, divleviñ udb (Gregor), komz diwar dremen eus udb, komz diwar vont eus udb, komz eus udb diwar mont ha hanter vont, komz eus udb diwar nij, spinac'hañ ar materi.
2. roudennañ, rizennañ ; *grau gestreift,* bandennoù (roudennoù, regennoù, rizennoù) louet dezhañ ; *eine gestreifte Hose,* ur bragoù andennet g., ur bragoù roudennet g.
3. spinañ, kignat, graspiñ, rifiñ, rifal, reziñ, klisiañ, diruskañ ; *die Kugel hat ihn nur gestreift,* spinet (kignet, graspet, rifet) e oa bet gant ar boled nemetken ; *das Auto hat ihn nur leicht gestreift,* roet en doa ar c'harr-tan ur stokadenn vihan dezhañ nemetken, ur flouradenn en doa graet ar c'harr-tan dezhañ.
4. tennañ ; *den Ring vom Finger streifen,* tennañ ar walenn diwar e viz ; *die Ärmel in die Höhe streifen,* troñsañ e vilginoù, troñsañ e zivrec'h (Gregor) ; *das Laub von einem Zweig streifen,* dizeliañ ur skourr ; *einen Hasen (ab)streifen,* digroc'henañ (diskroc'henañ, kignat) ur c'had, dibrennañ he chupenn d'ur c'had ; *einen Aal streifen,* diskroc'henañ (kignat) ur silienn.
5. *sanft streifen,* flourañ, chourañ ; *die Sonnenstrahlen streiften sanft seine Haut,* bannoù an heol a floure e groc'hen.
6. sachañ ; *die Kapuze über den Kopf streifen,* lakaat ar c'habell (sachañ ar bichourell) war e benn.
7. [tisav.] andennañ, roudennañ, rizennañ ; *gestreifte Säule,* kolonenn andennek b., kolonen rizennet b.
V.gw. (ist gestreift) : bale, kantren, kantreal, baleantañ ; *er ist durch die ganze Gegend gestreift,* aet e oa du-mañ du-hont dre ar vro a-bezh ; *durch das Land streifen,* bale (kantren) dre ar vro.
V.em. : **sich streifen** (hat sich gestreift) : **1.** spinañ an eil egile, graspiñ an eil egile, rifiñ an eil egile, rezañ an eil egile ; **2.** kignat e groc'hen ; **3.** [kezeg] skarbellat.
Streifenbarbe b. (-,-n) : [loen.] meilh ruz karreg g. [*liester* meilhi ruz karreg].
Streifenbarsch g. (-es,-e) : [loen.] barz g. [*liester* barzed], draeneg g. [*liester* draeneged], kloian g. [*liester* kloianed], lebin g. [*liester* lebined], braog g. [*liester* braoged], malbar g. [*liester* malbared].
Streifenbildung b. (-,-en) : rizennañ g.
Streifenbrasse b. (-,-n) : [loen.] duig g. [*liester* duiged], glazenn b. [*liester* glazenned], piron g. [*liester* pironed].
Streifenbräune b. (-,-n) : kramenn eost b.
streifend ag. : spinus, a-resed, a-rez, rezus ; *streifendes Licht,* gouloù a-resed g. (Gregor).
Streifendelfin g. (-s,-e) : [loen.] delfin roudennek g. [*liester* delfined rodennek], delfin glas ha gwenn g. [*liester* delfined glas ha gwenn].
Streifendienst g. (-es,-e) : ged-tro g., tro-c'hed b.
Streifenfisch g. (-es,-e) : [loen.] beleg g. [*liester* beleien].
Streifengänger g. (-s,-) : geder-tro g.
Streifengemüse n. (-s) : [kegin.] juliana g.
Streifenhörnchen n. (-s,-) : [loen.] *sibirisches Streifenhörnchen, asiatisches Streifenhörnchen,* bouroundouk g. [*liester* bouroundouked].
Streifenhyäne b. (-,-n) : [loen.] bleiz-broc'h roudennek g. [*liester* bleizi-broc'hed roudennek].
Streifenjagd b. (-,-en) : [hemolc'h] huadeg b., hu g.
Streifenkode g. (-s,-s) : [stlenn.] kod barrennoù g., boneg varrinier b.
Streifenleinkraut n. (-s) : [louza.] lin-kegin-roudennek str.
Streifenleser g. (-s,-) : [stlenn.] lenner seizennoù g. [*liester* lennerioù seizennoù], lenner bandennoù g. [*liester* lennerioù bandennoù].
Streifenlippfisch g. (-s,-e) : [loen.] kogez b. [*liester* kogezed] ; *männlicher Streifenlippfisch,* kogez c'hlas b. ; *weiblicher Streifenlippfisch,* kogez ruz b.
Streifenlocher g. (-s,-) : mekanik trebarzhiñ g., trebarzherez b.
streifenlos ag. : diroudenn.
Streifenmuster n. (-s,-) : roudennoù ls. ; *mit Streifenmuster,* roudennek, rizennek, roudennet, andennet.
Streifenpolizist g. (-en,-en) : poliser oc'h ober e droad g.
Streifenpolizistin b. (-,-nen) : poliserez oc'h ober he zroad b., geder-tro g.
Streifenschreiber g. (-s,-) : pellvoullerez seizhennoù b., pellvoullerez vandennoù b.

Streifenwagen g. (-s,-) : karr-ged ar polis g., P. karr ar bagad Glazik g.
Streifhieb g. (-s,-e) : taol a-rez g., taol na ra nemet spinañ g., taol spinus g.
Streifhobel g. (-s,-) : rask g., parer g. [*liester* parerioù], plaen g.
streifig ag. : gant bandennoù, gant roudennoù, gant regennoù, gant rizennoù, roudennek, rizennek, roudennet, andennet.
Streifjagd b. (-,-en) : [hemolc'h] huadeg b., hu g.
Streiflicht n. (-s,-er) : **1.** gouloù a-resed g., sklêrijenn a-veskell b., damsklêrijenn b., skleur g., skleurenn b. ; *im Streiflicht,* ouzh ur sklêrijenn a-veskell, ouzh an damsklêrijenn, ouzh sklêrijenn ur gouloù a-resed ; **2.** [dre skeud.] *ein neues Streiflicht auf eine Frage werfen,* reiñ ur sklêrijenn nevez d'ur c'hraf bennak, teurel ur sklêrijenn nevez war ur c'hraf bennak.
Streifpartie b. (-,-n) : tro-vale b., baleadenn b.
Streifregen g. (-s) : rec'hin glav g., gwalc'hadenn b., barrad-glav g., barr-glav g., kaouad c'hlav b./g., bodad glav g., rizennad c'hlav b., strañsad-glav g., striflad g., taolad dour g., torrad-glav g., barr-dour g., pil-dour g., dour-bil g., glav puilh g., bouilhard g.
Streifritt g. (-s,-e) : marc'hekadenn b., marc'hekadeg b.
Streifschuss g. (-es,-schüsse) : tenn na ra nemet spinañ g., tenn spinus g.
Streifung b. (-,-en) : bandenn b., roudenn b., kenroudenn b., roudennadur g., regenn b., rizenn b., rizennad b., gwidennad b.
Streifwache b. (-,-n) : archerien oc'h ober o zroiad ls.
Streifwunde b. (-,-n) : spinadur g., diruskadur g., graspadur g., kignadenn b., kign g., kignadur g.
Streifzug g. (-s,-züge) : **1.** troiad b., tro-vale b., baleadenn b., fleiserezh g., stranerezh g. ; **2.** [istor] taol-skrap g., skrapadenn b., skrapadeg b., preizhadeg b., preizhadenn b., riñs g., arigrap g., skrap g., tro-vrezel b., brezelekadenn b. ; **3.** alberz g., damsell g., taol-lagad g., damskeud g., diskeud g., disgwel g., distrap g. ; *historischer Streifzug,* diverradur (diverrañ eus, divrazañ eus) an darvoudoù istorel g., divraz eus an darvoudoù istorel g., an darvoudoù istorel berr-ha-berr ls., taol-lagad war an istor g., damsell war an istor g.
Streik g. (-s,-s/-e) : harz-labour g., diskrog-labour g., dilabouradeg b., dilezadeg-labour b., ec'hwel g. ; *in den Streik treten,* diskregiñ diouzh al labour, diskregiñ da labourat, ec'hwelañ, disterniañ diouzh al labour, ober un harz-labour ; *sie beschlossen also, in den Streik zu treten,* divizet e voe neuze e vije paouezet gant al labour ; *einen Streik brechen,* freuzañ un harz-labour, skodiñ un harz-labour, terriñ un harz-labour ; *einen Streik ausrufen,* gervel d'an harz-labour ; *wilder Streik,* diskrog-labour hep rakkemenn (war an tach, a-daol-dak, war an tomm) g., ec'hwel gouez g., harz-labour diaotre g. ; *Generalstreik,* harz-labour hollek g., diskrog-labour hollek g., ec'hwel hollek g., harz-labour en holl c'hennadoù g. ; *Bummelstreik,* harz-labour dre c'horrekaat al labour g. ; *Sitzstreik,* harz-labour war an tach g., harz-labour war ar post-labour g., sit-in g., koazezadeg b. ; *Streik, bei dem sich die Belegschaftsgruppen abwechseln, abteilungsweiser Streik, rollender Streik, Kreiselstreik,* harz-labour tro g., diskrog-labour tro g., ec'hwel tro g. ; *unbefristeter Streik,* harz-labour azreadus g., ec'hwel azreadus g. ; *die Fortsetzung des Streiks beschließen,* azren an harz-labour, azren an ec'hwel, divizout kenderc'hel gant an harz-labour ; *der Streik legte das ganze Land lahm,* an diskrog-labour a lakeas harz da bep tra er vro, an diskrog-labour a lakeas un harp da bep tra er vro.
Streikankündigung b. (-,-en) : rakkemenn harz-labour g.
Streikbewegung b. (-,-en) : harz-labour g., diskrog-labour g., dilabouradeg b.
Streikbrecher g. (-s,-) : freuzer harz-labour g., freuzer diskrog-labour g., torrer harz-labour g., torrer diskrog-labour g.
Streikbrecherin b. (-,-nen) : freuzerez harz-labour b., freuzerez diskrog-labour b., torrerez harz-labour b., torrerez diskrog-labour b.
streiken V.gw. (hat gestreikt) : **1.** diskregiñ diouzh al labour, disterniañ diouzh al labour, ober un harz-labour, diskregiñ da labourat, ec'hwelañ ; *die Streikenden,* an harzlabourerien ls., an dilabouridi ls., ar c'hrevisted ls., an ec'hwelerien ls. ; **2.** [dre skeud.] [tekn.] c'hwitañ, bezañ sac'het, chom sac'het, chom a-sac'h, chom mik, sac'hañ, bourdiñ, bezañ bourdet, chom bourdet, chom gludet, chom houbet, houbañ, streñjañ, chom streñjet, chanañ, bezañ chanet, bezañ direnket ; *der Motor streikt,* c'hwitañ a ra ar c'heflusker, ar c'heflusker ne ya ket mui en-dro, emañ ar c'heflusker o chom mik, sac'het eo ar c'heflusker, ur skoilh a zo gant ar c'heflusker, mouzhañ a ra ar c'heflusker ouzhomp, mouzhañ a ra ar c'heflusker, mouzhet eo ar c'heflusker, aet eo ar c'heflusker da Gervouzhig, ober a ra ar c'heflusker fas koad deomp, boudañ a ra ar c'heflusker, ourzal a ra ar c'heflusker, arakiñ a ra ar c'heflusker, bouc'h eo ar c'heflusker, bourdet eo ar c'heflusker, sac'hañ a ra ar c'heflusker, houbet eo ar c'heflusker, ar c'heflusker a chom houbet, houbañ a ra ar c'heflusker, emañ gludet ar c'heflusker, streñjañ a ra ar c'heflusker, ar c'heflusker a chom streñjet, chanañ a ra ar c'heflusker, chanet eo ar c'heflusker, direnket eo ar c'heflusker.
Streikende(r) ag.k. g./b. : harzlabourer g., harzlabourerez b., dilabourad g., dilabouradez b., grevist g., grevistez b., ec'hweler g., ec'hwelerez b.
Streikführer g. (-s,-) : marc'h-blein an harzlabourerien g., marc'h-kleur an harzlabourerien g., penn an harzlabourerien g., marc'h-blein an diskrog-labour g., marc'h-kleur an diskrog-labour g., penn an diskrog-labour g., bleiner an harzlabourerien g., bleiner an ec'hwelerien g.
Streikgeld g. (-es,-er) : gopr harz-labour [*paeet gant ar sindikad*] g.
Streikkasse b. (-,-n) : arc'hant ar goproù harz-labour [*paeet gant ar sindikad*] g.
Streikposten g. (-s,-) : piked harz-labour g., kost ec'hwel g.
Streikrecht n. (-s) : gwir d'ober harz-labour g., gwir ec'hwelañ g., frankiz ec'hwelañ b.
Streikwelle b. (-,-n) : lanvad a harzoù-labour g., lanvad ec'hwelioù g.
Streit g. (-s,-e) : **1.** tabut g., tabuterezh g., trouz g., striv g., frot g., jeu b., chav g., stag g., chabous g., butun g., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroz g., riot g., diskrap g., kevenebadur g., kevenebiezh b., jel g., breud g., breutadeg b., dael b., reuz g., chak g., c'hoari g., arvell g., arvellerezh g., breudvell g., bretac'h g., brete g., breujad g., debr g., tag g., distok g., diskrog g., sinkan b., kabal b., kabalad b., kavailh g., noaz g., tatin g., gwall intent g., sach-blev g., sach-kreoñ g., kenstourm g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., arguz g., teñvalaenn b., diemglev g., dizemglev g., bec'h g., troublien b., pegad g., pigell b., salamantenn b. ; *es kam zum Streit, ein Streit brach aus,* sevel a reas trouz (bec'h, c'hoari, jeu, patati, ur gourdrouz bras, kabal, kann, kroz, grozmol, un tamm pigell, ur pezh pigell, rendael) etrezo, dont a rejont hag en em gannañ, kannoù a savas etrezo, kannoù a savas ganto, sevel a reas bekilh etrezo, sevel a reas kign ha frot etrezo, strakal a reas an traoù, war daeriñ ez eas an arguz etrezo ; *es kam zu einem furchtbaren Streit, ein furchtbarer Streit brach aus,* bec'h ruz a savas etrezo ; *einen Streit vom Zaun brechen,* dirollañ da skandalat u.b., dirollañ da chikanañ u.b., klask dael (afer, fred, rev, chikan, trouz, frot, heskin, kastrilhez, noaz, arvell, tabut) ouzh u.b. ; *es artet in Streit aus,* krog eo ar sistr da drenkañ, treiñ a ra an traoù d'ar put, emañ ar jeu o treiñ e jeu gi, krog eo ar soubenn da drenkañ, emañ an traoù o korboniñ, savet ez eus bekilh, savet ez eus kign ha frot etrezo, dont a ra al laezh da

drenkañ ; *mit jemandem Streit anfangen, mit jemandem Streit suchen,* klask afer (abeg, tabut, trouz, fred, riot, chikan, kint, kign, kaoz, jeu, noaz, kapailh, katailh, arvell) ouzh u.b., klask dael (frot, kastrilhez, heskin, kann, kavailh, trabas) ouzh u.b., klask c'hwen e loeroù unan bennak, klask c'hwen ouzh u.b., klask abeg en u.b., klask rev ouzh u.b., en em aroziñ ouzh u.b., em glask ouzh u.b., klask penn ouzh u.b., dont da c'hwitellat en-dro d'u.b., kavailhañ u.b., kapailhat ouzh u.b., ober an heg ouzh u.b., taskagnat ; *man sollte besser (lieber) mit ihm keinen Streit anfangen,* gwelloc'h chom hep klask frot outañ ; *mit jemandem im Streit liegen,* bezañ trouz (glazentez, c'hoari, jeu, diskap) etre an-unan hag unan all, kaout jeu ouzh u.b., kaout kudenn gant u.b., bezañ fall an traoù etre an-unan hag unan all, bezañ trenket ar soubenn etre an-unan hag unan all, bezañ en arvell ouzh u.b. ; *es gab öfters Streit unter den Geschwistern,* broc'hadennoù a veze alies etre bugale an ti, diskrap (tabut, breud, dael, jeu, reuz, c'hoari, kroz, rendael) a veze alies etre bugale an ti ; *in diesem Haus gibt es nur Zank und Streit,* sach-blev (sach-kreoñ, krog-blev, fich-blev, krogoù, diskrap, patati, kroz, reuz) a vez bemdez-c'houloù ganto en o ziegezh, nag a chabous a vez bemdez gant ar re-mañ, nag a ziskrap bemdez en ti-mañ, bepred c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) a vez etrezo, dael a vez bepred ganto, emaint bepred en arvell, amañ avat e strak an traoù, chao a vez du-se, ganto e vez buhezioù, atav e vezont oc'h en em zebriñ (oc'h en em zrailhañ), n'eus peoc'h diouzh o genoù na noz na deiz, pebezh reuz ganto, ganto ne vez fin ebet d'an todionoù ; *es hat nie Streit zwischen uns gegeben,* n'eus bet biskoazh ger ebet etrezomp, n'eus bet biskoazh ger distres ebet etrezomp, morse ne veze dizunvaniezh etrezomp ; *hitziger Streit,* diskrapadeg b. ; *Streit um Worte,* pismigerezh g. ; *Streit vor dem Gericht,* breud g., breutadeg b., arguz g. ; *Glaubensstreit,* tabut relijiel g. ; *Streit um des Kaisers Bart,* pismigerezh, c'hoari gaer evit nebeut a draoù g., c'hoari gaer kelo nebeut a dra g., skandal evit disterdra g., kalz a reuz evit netra, ur van evit nebeut a dra b., ur van evit ken nebeut all b., chikan evit plouz ar botoù g., skandal evit bihan dra (evit dister abeg) g. (Gregor) ; *es ist Streit im Hause,* emañ ar soubenn o trenkañ, krog eo ar soubenn da drenkañ, krog eo ar sistr da drenkañ, tost eo an tan d'ar stoub, c'hwezh ar pebr a zo gant ar wadegenn, ar gor a zeu da vegañ, digoret mat eo ar gabal, emañ an traoù o korboniñ, emañ ar jeu o treiñ e jeu gi, treiñ a ra an traoù d'ar put ; *sie sind immer auf Krawall und Streit aus,* ne c'houlennont nemet pil ha lazh ; *einen Streit abmachen, einen Streit klären, einen Streit ins Reine bringen,* plaenaat an trouz savet etre tud 'zo, renkañ un diemglev, reizhañ ur rendael, kompezañ ur rendael, kompezañ un disrann, heñvelaat ar mennozhioù ; **2.** *gelehrter Streit,* breud g., breutadenn b., breutadeg b., breutaerezh g., breudvell g., ergu g. ; *dem Streit neue Nahrung geben,* boueta an dael ; [lenn.] *Streit der Alten und der Neuen,* tabut etre an Henvediz hag ar Vremaniz g. ; **3.** [lu] argad g., arsailh g., stourm g., stourmad g., stourmadenn b., stourmerezh g., stourmadeg b. ; *sich zum Streit rüsten,* bezañ stag gant darbaroù ar stourm ; *die Trommel schlug zum Streite,* skoet e voe an arsailh war an daboulin.

Streitaxt b. (-,-äxte) : bouc'hal vrezel b., bouc'hal emgann b. ; *die Streitaxt begraben,* douarañ ar vouc'hal-vrezel, lakaat ar vouc'hal-vrezel en douar, ober (skoulmañ) ar peoc'h.

streitbar ag. : **1.** kadarn, brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik ; **2**. [gwashaus] hek, hegaz, hegazus, hegus, arbennus, rendaelus, riotus, regasus.

Streitbarkeit b. (-) : [dispredet] stourmusted b., kadarnded b., kalonegezh b., disaouzan g.

streitbegierig ag. : hek, hegaz, hegazus, hegus, arbennus, brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, rendaelus, regasus.

streiten V.gw. (stritt / hat gestritten) : **1.** *über etwas streiten,* tabutal diwar-benn udb ; *mit jemandem streiten,* tabutal ouzh u.b., arguziñ ouzh u.b., breutaat ouzh u.b. ; *miteinander streiten,* tabutal, riotal, rendaeliñ, daelañ, en em zrailhañ, en em vegata, en em chaokat, en em chikanañ, en em chabousat, en em zebriñ, bezañ butun etrezo, bezañ c'hoari etrezo, bezañ jeu etrezo, bezañ rust an troc'h ganto, en em bikailhat, en em dabutal, en em vreutaat, arvellat, bezañ en arvell, bezañ rouzet ar bloneg, kabalat ; *gegen jemanden streiten,* stourm a-enep u.b. ; *für etwas streiten,* stourm evit udb, sevel krog udb, difenn krog udb ; *um etwas streiten,* stourm evit tizhout ur pal bennak (evit kaout udb) ; *über Kleinigkeiten streiten,* en em bigailhat ; **2.** [dre skeud.] *darüber lässt sich streiten,* tu 'zo da vreutaat diwar-benn an dra-se, tu 'zo da lakaat ar gaoz war an dra-se ; **3.** [gwir] *vor Gericht streiten,* breutaat, prosezañ ; **4.** *das streitet gegen alle Billigkeit,* un dra eo evit an dislealañ, an dra-se n'eo ket reizh tamm ebet, n'eo ket kompez ar skudell tamm ebet ; **5.** stourm.

V.em. : **sich streiten** (stritt sich / hat sich (ak.) gestritten) : tabutal, riotal, rendaeliñ, en em randaeliñ, en em rezoniñ, daelañ, arvellat, bezañ en arvell, en em zrailhañ, en em vegata, en em chaokat, en em gannañ, en em chikanañ, en em chabousat, en em bigailhat, en em gatailhat, en em chakat, en em zebriñ, en em vreutaat, bezañ c'hoari etrezo, bezañ butun etrezo, bezañ jeu etrezo, bezañ rust an troc'h ganto, regasal, kas anezhi, bezañ rouzet ar bloneg, kabalat, kavailhañ ; *sich mit jemandem streiten,* bezañ e brete ouzh u.b., en em langajat gant u.b., ober ur charre d'u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., krignat fri u.b., kaout jeu ouzh u.b., kaout tabut ouzh u.b., tabutal gant u.b., tabutal ouzh u.b., kaout ger ouzh u.b., arvellat ouzh u.b., rendaeliñ u.b., rendaeliñ ouzh u.b., arguziñ ouzh u.b., bezañ c'hoari (trouz, jeu) etre an-unan hag unan all, arvellat ouzh u.b. ; *sie haben sich gestritten,* un dra bennak a zo bet etrezo ; *sie streiten sich dauemd, können aber nicht ohneeinander auskommen,* n'int ket evit en em ober nag evit en em zioueriñ ; *sich um des Kaisers Bart streiten,* pismigañ, spazhañ laou, klask chikan evit plouz e votoù, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober c'hoari gaer kelo nebeut a dra, ober kalz a reuz evit netra, en em chaokat evit nebeut a dra, en em chaokat evit ken nebeut all, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, klask digarezioù, ingenniñ, ober ur van evit nebeut a dra, ober ur van evit ken nebeut all, skandalat evit disterdra, en em rezoniñ evit disterdra, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, skandalat evit bihan dra (evit dister abeg) (Gregor) ; *sich um einen Besitz streiten,* tabutal diwar udb, tabutal diwar-benn udb, arguziñ evit gouzout da biv e vo an dra-mañ-tra, ober dael an eil ouzh egile evit an dra-mañ-tra, strivañ an eil gant egile en abeg d'udb, kaout striv an eil ouzh egile diwar-bouez udb, en em vreutaat (en em gannañ) da c'houzout da biv e vo an dra-mañ-tra, bezañ diskrap etrezo en abeg d'udb ; *die Nachbarn streiten sich wegen jeder Kleinigkeit, die Nachbarn streiten sich dauernd um nichts und wieder nichts,* sevel a ra etre amezeien evit traoù dister (evit traoù a get, evit traoù netra).

Streiten n. (-s) : emgannoù ls., tabut g., tabuterezh g., trouz g., striv g., chabous g., jeu b., chav g., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroz g., diskrap g., breud g., dael b., reuz g., c'hoari g., riot g., rioterezh g., arguz g., arguzerezh g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., bec'h g., butun g.

streitend ag. : **1.** [lu] *die streitenden Mächte,* ar broioù oc'h ober brezel ; **2.** [relij.] *die streitende Kirche,* Iliz ar re vev b., ar gristenien a zo war an Douar ls., an Iliz a zo war an Douar b. ; **3.** [gwir] *streitende Parteien,* kevrennoù kontrol ls. / kevrennoù enep ls. (Gregor) ; **4.** [ardamezouriezh] *streitender Hahn,* kilhog her g.

Streiter g. (-s,-) : **1.** stourmer g., kampion g., diwaller g., diwallour g., difenner g., difennour g. ; *Streiter für die Freiheit,* stourmer

evit ar frankiz g., kampion ar frankiz g. (Gregor) ; **2.** [gwashaus] tabuter g., sikaner g., emganner g., kanner g., dornataer g., rendaeler g., rioter g., arguzer g., kavailher g., chabouser g., penn bervet g.

Streiterei b. (-,-en) : tabut g., tabuterezh g., trouz g., striv g., chabous g., jeu b., chav g., bec'h g., rendael b., gourdrouz g., rev g., kroz g., diskrap g., breud g., distok g., dael b., reuz g., chak g., c'hoari g. [evit disterdra], chikanerezh g., debr g., riot g., rioterezh g., arguzoù ls., arguzerezh g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., butun g., diemglev g., dizemglev g., kavailhoù ls., kabaloù ls., kabaladoù ls. ; *interne Streiterei, innere Streiterei,* arvelloù diabarzh ls.

Streiterin b. (-,-nen) : **1.** stourmerez b., diwallerez b., diwallourez b. ; **2.** [gwashaus] tabuterez b., sikanerez b., emgannerez b., kannerez b., dornataerez b., rendaelerez b., rioterez b.

Streitfall g. (-s,-fälle) : diskrap g., arguz g., dizemglev g., dael b., breud g., striv g.

streitfertig ag. : prest da stourm ; [ardamezouriezh] *streitfertiger Hahn,* kilhog her g.

Streitflegel g. (-s,-) : [lu, istor] freilh-brezel g.

Streitfrage b. (-,-n) : draen-fuilh g., abeg a zizemglev g., abeg da zizemglev g., abeg a arguz g., abeg da arguz g., abeg a zael b., abeg da zael b., abeg a vreud g., abeg da vreud g., abeg a striv g., abeg da striv g., abeg a ziskrap g., abeg da ziskrap g., arguz g.

Streitgespräch n. (-s,-e) : breutadeg b., breud g., kevenebadur g., kevenebiezh b., duvell skinwel g., duvell pellwel g., diviz skinwel g., breud skinwel g. ; *Grund für Streitgespräche sein,* bezañ tabut diwar e benn.

streithaft ag. : [dispredet] *sellit ouzh* **streitbar**.

Streithahn g. (-s,-hähne) **/ Streithammel** g. (-s,-) : kef-tan g., penn-tan g., ingennour g., droukklemmer g., arveller g., nagenner g., nagenn b. [*liester* nagenned], sikaner g., chikaner g., noazour g., rendaeler g., rioter g., tabuter g., chabouser g., abeger g., teod abegus a zen g., arzaeler g., pikailher g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker trousk g., chaoker e revr g., genoù hek a zen g., soroc'her g., grozmoler g., grignouz g., gouerouz g., grumuzer g., razailher g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., ragain g., den ranous g., tagnouz g., den n'eo ket brav kaout d'ober gantañ g., den n'eo ket brav kaout d'ober outañ g., pismiger g., bagajer g., chaoker-laou g., flemmer g., chipoter g., beg m'en argarzh g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., den a vez atav e trouz gant unan bennak g., tourmant a zen g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor), dic'houiner g., taskagner g., den gwaller g., penn bervet g.

Streithammer g. (-s,-hämmer) : [istor, lu] horzh-vrezel b. [*liester* horzhioù-brezel, herzh-brezel, herzhier-brezel].

Streithansl g. (-s,-n) : kef-tan g., penn-tan g., ingennour g., arveller g., droukklemmer g., nagenner g., nagenn b. [*liester* nagenned], sikaner g., chikaner g., noazour g., rendaeler g., rioter g., chabouser g., abeger g., teod abegus a zen g., arzaeler g., pikailher g., chaoker-e-c'henoù g., chaoker trousk g., chaoker e revr g., genoù hek a zen g., soroc'her g., grozmoler g., grignouz g., gouerouz g., grumuzer g., razailher g., heureuchin g., rachouz g., ourz g., ragain g., den ranous g., tagnouz g., den n'eo ket brav kaout d'ober gantañ g., den n'eo ket brav kaout d'ober outañ g., pismiger g., bagajer g., chaoker-laou g., flemmer g., chipoter g., beg m'en argarzh g., ripompi tagnous g., kac'her gwasket g., kac'her diaes g., ki kac'her g., kac'her g., kagaleg g. [*liester* kagaleien], kaoc'her g., chaoker g., tad an ardoù fall g., strapad den g., penn-kleiz g., penn-kleiz a zen g., torr-penn g., torr-revr g., torr-penn ha torr-revr ouzhpenn g., amerdour g., brammsac'h g., chilper g., dismantr-spered g., den a vez atav e trouz gant unan bennak g., tourmant a zen g., gaster g., kousker diaes / kousker fall g. (Gregor), dic'houiner g., taskagner g., den gwaller g., penn bervet g.

Streithandel g. (-s,-händel) : diskrap g., arguz g., dizemglev g., dael b., breud g., breutadeg b., tabut g., tabuterezh g., rendael b., gourdrouz g., striv g., chabous g., butun g., riot g., rioterezh g., arvell g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., bec'h g., brete g., chav g., jeu b.

Streithelfer g. (-s,-) : [gwir] emelliad g. [*liester* emelliaded].

Streithilfe b. (-,-en) : [gwir] emelladenn b. ; *Streithilfe in erster Instanz,* emelladenn en eriol kentañ b. ; *Streithilfe in der Berufungsinstanz,* emelladenn en engalv b.

streitig ag. : war arguz, a zisparti, nagennus, breutaus, arguzek, strivadus, rendaelus ; *streitige Sache,* abeg an dizemglev g., abeg an arguz g., abeg an dael b., abeg ar breud g., abeg ar striv g., abeg an diskrap g., arguz g. ; *streitige Gerichtsbarkeit,* lezvarn an aferioù breutaus ; *jemandem etwas streitig machen,* ober dael ouzh u.b. evit an dra-mañ-tra, strivañ gant u.b. en abeg d'udb, strivañ gant u.b., diwar-benn udb, kaout striv ouzh u.b. diwar-bouez udb, bezañ daou war an hevelep askorn, bezañ daou gi war an hevelep askorn ; *jeden Fußbreit streitig machen,* **a)** difenn e grog ; **b)** difenn par da ziaouled an disterañ tachenn, na gilañ a-dreuz troad ; *mit jemandem über einen Punkt streitig werden,* sevel dizemglev etre an-unan hag unan all diwar-benn udb.

Streitigkeit b. (-,-en) : diskrap g., tabut g., tabuterezh g., chabous g., striv g., jel g., kavailh g., kabal b., kabalad b., butun g., arguz g., arguzerezh g., bec'h g., gwall intent g., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., teñvalaenn b., arvell g., salamantenn b. ; *interne Streitigkeiten, innere Streitigkeiten,* arvelloù diabarzh ls. ; *religiöse Streitigkeiten,* tabutoù relijiel ls., arvelloù relijiel ls. ; *es gab öfters Streitigkeiten unter den Geschwistern,* broc'hadennoù a oa alies etre bugale an ti, diskrap (tabut, breud, dael, jeu, reuz, rioterezh) a oa alies etre bugale an ti ; *unbedeutende lokale Streitigkeiten,* chabous parrez g., tabutoù parrez ls., tabut etre an Tregeriad hag ar C'hernevad g., tabut etre ar Gwenedour hag ar C'hernevad g. [*tabutoù n'eus ket bet morse anezho e Bro-Leon, evel-just*]

Streitkolben g. (-s,-) : [arm] horzh-vrezel b. [*liester* horzhioù-brezel].

Streitkopf g. (-s,-köpfe) : tabuter g., sikaner g., emganner g., kanner g., dornataer g., rendaeler g., rioter g., arguzer g., kavailher g., chabouser g., penn bervet g., den a vez atav e trouz gant unan bennak g.

Streitkräfte ls. : nerzhioù brezel ls., nerzhioù armet ls., nerzhioù lu ls.

Streitlust b. (-) : temz-spered hek g., temz-spered hegaz g., temz-spered hegazus g., stourmuster g., stourmusted b.

streitlustig ag. : hek, hegaz, hegazus, hegus, arbennus, brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, bellus, rendaelus, regasus.

Streitmacht b. (-) : nerzhioù brezel ls., nerzhioù armet ls.

Streitpunkt g. (-s,-e) : draen-fuilh g., abeg an dizemglev g., abeg an arguz g., abeg an dael b., abeg ar breud g., abeg ar striv g., abeg an diskrap g.

Streitrede b. (-,-n) : breutadeg b., duvell dre gomz g.

Streitross n. (-es,-e) : marc'h-brezel g., marc'h-emgann g., roñse brezel g., jav brezel g., kaval g., kourser g.

Streitrosspanzer g. (-s,-) : [istor] pallenn-marc'h hobregonet g., palañch g.

Streitsache b. (-,-n) : diskrap g., arguz g., dizemglev g., dael b., breud g., striv g., breutaerezh g.

Streitschlichter g. (-s,-) : unvaner g., kompezer g.
Streitschrift b. (-,-en) : skrid-daelañ g., flemmskrid g.
Streitsucht b. (-) : temz-spered hek g., temz-spered hegaz g., temz-spered hegazus g., tagnouster g., tagnousted b., mouzherezh g., araouster g., araousted b.
streitsüchtig ag. : hek, blech, dirukel, hegaz, hegazus, hegus, hegad, kavailhus, arbennus, araous, kintus, kinteüs, kinte ennañ, fioun ennañ, razailher, diaes, brezelgar, brezelius, stourmus, kannus, tagus, stourmidik, bellus, rendaelus, riotus, regasus, kontrolius ; *die älteren Leute sind streitsüchtig,* ar re gozh a zo traoù hek (hegaz, hegazus, hegus) ; *er ist streitsüchtig,* hennezh a zo hek, hennezh a zo heg en e gorf, hennezh a vez atav e trouz gant unan bennak, un taskagner a zo anezhañ, un den gwaller eo, hennezh en em blij o foetañ, hennezh a zo buan da skeiñ ; *sie sind streitsüchtig,* ne c'houlennont nemet pil ha lazh ; *ein streitsüchtiger Geist,* ur spered rekin a zen g., ur penn tortis g., ur spered gin a zen g., ur spered kontrol a zen g., un taskagner g., ur c'hontrolier g., un den gwaller g., un temz-spered hek a zen g., un temz-spered hegaz a zen g., un temz-spered hegazus a zen g., ur razailher g. ; *streisüchtiges Weib,* kanell b., maouez gwazh eget ar vosenn b., rachouzell b., keben b., diaoulez b., sarpantez b., bitrañsenn b., perseval b., gwesped str., bleizez b., kevnidenn b., gwrac'h b., plac'h gwazh eget ar vosenn b., pig-spern b., pikez b., pikez du b., pikez fall b. ; *ich war vielmehr so ein streitsüchtiger Typ und konnte also meine Schnauze nicht halten,* imor en em gannañ a veze atav ennon ha ne oan ket troet da bladañ.
Streitthema n. (-s,-themen) : draen-fuilh g., abeg da zizemglev g., abeg a zizemglev g., abeg da arguz g., abeg a arguz g., abeg a zael b., abeg da zael b., abeg da vreud g., abeg a vreud g., abeg da striv g., abeg a striv g., abeg da ziskrap g., abeg a ziskrap g., arguz g.
Streitwagen g. (-s,-) : karr-emgann g., karr-brezel g., karr g., karrigenn emgann b. ; *Kunst des Umgangs mit Streitwagen,* karrouriezh b.
Streitwagenlenker g. (-s,-) : karrour g., kaser-karr g.
Streitwert g. (-s,-e) : somm war arguz b., sammad arc'hant war arguz g.
streng ag. : **1.** strizh, garv, kalet, pizh, rust, reut, put, rik, groñs, krenn, dibleg, diguñv, kruel, tenn, iskis, P. [den] strizh a vañch, priminik ; *ein strenger Richter,* ur barner strizh g., ur barner tenn g. ; *strenger Mensch,* den dic'hoarzh g., den didener g. ; *strenge Sitten,* doareoù strizh ls. ; *strenges Examen,* enselladenn bizh (strizh, garv) b. ; *strenge Strafe,* pinijenn galet b., pinijenn c'hardis b., pinijenn c'harv b., pinijenn but b., pinijenn rust b., pinijenn denn b., kastiz kriz g., kastiz garv g., kastiz lourt g., kastiz kruel g., kastiz rust g., kastiz start g. ; *streng bestraft werden,* bezañ kastizet rust, bezañ kastizet start ; [gwir] *über jemanden eine strenge Strafe verhängen,* kondaoniñ strizh u.b. ; *eine strenge Strafe bekommen,* bezañ kondaonet strizh ; *strenge Diät,* reoliadur emvagañ (emvouetañ) strizh g. ; *strenges Gesetz,* lezenn denn b., lezenn c'harv b. ; *das Gesetz ist in dieser Hinsicht sehr streng,* strizh eo al lezenn war ar poent-se ; *ein strenges Reglement,* ur reizhadur houarn g., ur reizhadur dir g., ur reizhadur strizh g., ur reizhadur rust g., ur reizhadur garv g. ; *eine strenge Vorschrift, eine strenge Regel,* ur reolenn strizh b., ur reolenn rust b. ; *ein strenges Leben führen*, ren ur vuhez strizh ; *sich (dat.) eine strenge Disziplin bei Essen und Trinken auferlegen,* kaout un dalc'h strizh war an debriñ hag an evañ ; *ein strenges Fasten einhalten,* ober ur yun strizh g., yunañ strizh ; *strenges Verbot,* difenn groñs g., difenn strizh g. ; *strenges Rauchverbot,* difenn groñs da vutunat g. ; *ein strenges Sprechverbot wurde ihnen auferlegt,* difenn groñs o doa da gomz ; *er hat ein strenges Gesicht,* dremmet rust eo ; *streng mit jemandem sein, streng zu jemandem sein,* bezañ strizh war u.b., bezañ strizh àr u.b., bezañ garv ouzh u.b., bezañ rust ouzh u.b., bezañ reut e-keñver u.b., ober garv d'u.b. ; *sie ist sehr streng mit den Kindern, sie ist sehr streng zu den Kindern,* strizh eo war ar vugale, strizh-meurbet eo war ar vugale ; *streng zu den anderen sein,* bezañ strizh gant ar re all ; *er äußerte strenge Worte,* solud e voe en e gomzoù, lavaret a reas komzoù kriz ; *warum sprichtst du in so einem strengen Ton zu mir ?* perak e komzez ken reut ouzhin ? perak e komzez ken garv ouzhin ? ; *ein strenger Katholik,* ur c'hatolig hed an neudenn (strizh en e gredenn) g., ur c'hatolig leun g. ; *strenge Frau,* gwall blac'h b., gwall vaouez b. ; *strenger Sinn,* ster strizh g., ster rik g. ; *hinter seinem strengen Äußeren verbirgt sich ein gutmütiger Mensch,* e ziavaez taer a guzh un den madelezhus, e bluskenn rust a guzh un den madelezhus, n'eo ket ken drouk ha m'en deus doare da vezañ, taer eo da welout ha laosk da c'houzout, diskouez a ra bezañ droukoc'h eget ma'z eo e gwirionez ; *streng aber gerecht !* strizh met reizh ! ;[lu] *strenger Arrest,* karc'haridigezh b., bac'hidigezh b.
2. kalet, rip, rust, grizias, garv, kriz, put, digar ; *strenge Kälte,* krizaj g. ; *ein strenger Winter,* ur goañv kalet g., ur goañvezh kalet g., ur goañv kriz g., ur goañvezh kriz g., ur goañv rust-meurbet g., ur goañv rip g., ur gwall c'hoañv ; *im strengsten Winter,* pa vez ar goañv en e washañ, e-kreiz (e kalon) ar goañv, gant kreiz ar goañv, pa oa ar goañv en e yenañ, pa oa ar goañv en e rustañ, er goañv bras, gant ar goañv bras ; *der Winter wird strenger,* dont a ra ar goañv da stardañ.
3. kreñv, pounner, put, trenk ; *strenger Geruch,* c'hwezh ar put (an trenk) b., c'hwezh put b., c'hwezh pounner b., c'hwezh kreñv b., c'hwezh trenk b., mouezh pounner g., mouezh put g., mouezh trenk g., gwall vouezh g., aezhenn flaerius b., fall vlaz g.
4. kreñv, kriz ; *strenger Wein,* gwin kriz da evañ g., gwin kreñv g., gwin a dri lonk hag un astenn gouzoug g., gwin skouarn g.
5. *strenge Ungleichung,* dibarder strizh g.
Adv. : **1.** start, rust, garv, strizh, ent strizh, groñs, krenn, klenk, pizh, krak, krenn ; *jemanden streng bestrafen,* lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz garv, lakaat u.b. da c'houzañv ur c'hastiz lourt, kastizañ u.b. gant garventez, kastizañ start u.b., kastizañ rust u.b., kastizañ garv u.b., punisañ start u.b, punisañ garv u.b., bezañ kriz ouzh u.b., bezañ garv ouzh u.b. ; *streng mit jemandem umgehen, jemanden streng behandeln,* bezañ strizh war u.b., bezañ strizh àr u.b., bezañ garv ouzh u.b., bezañ rust ouzh u.b., bezañ reut e-keñver u.b., ober garv d'u.b. ; *sich (ak.) streng an die Vorschriften halten,* mirout strizh ar reolenn ; *streng gegen sich selbst vorgehen,* bezañ strizh evit an-unan (*evitañ e-unan, eviti hec'h-unan h.a.*), bezañ kriz ouzh an-unan (*outañ e-unan, outi hec'h-unan h.a.*), bezañ kriz ouzh e gorf, bezañ tenn evit an-unan (*evitañ e-unan, eviti hec'h-unan h.a.*), kaout un dalc'h strizh war an doare da ren e vuhez, ren ur vuhez strizh ; *du darfst gegen sie aber nicht zu streng vorgehen,* arabat e vefe enk diganit d'an dud-se, na gomz ket re rust outo, na gomz ket re c'harv outo, arabat dit ober re c'harv dezho ; *streng genommen,* d'ar muiañ-holl / d'ar gwashañ-holl / evit ar muiañ / evit ar gwashañ (Gregor), pa seller spis, en e dalvoudegezh (en e ster) natur (Gregor), er ster strizh, en e ster rik, er ster rik, ent strizh, hervez gwir ster ar ger, ent-diarlenn ; *streng untersagt, streng verboten !* difennet groñs ! difennet krenn ! ; *Betreten des Rasens streng verboten !* difennet groñs eo mont war al leton ! difennet krenn eo mont war al leton ! arabat mont war al leton ! arabat kerzhet war al letonenn ! ; *streng erzogene Kinder,* bugale savet garv ls. ; *streng geheim, streng vertraulich,* kuzh ken ez eo, da devel krenn warnañ ; *etwas streng befolgen, sich streng an etwas halten,* sujañ d'udb, derc'hel strizh d'udb, heuliañ pizh (strizh, klenk) udb ; *er hatte streng verboten, Leute hereinzulassen,* difennet en doa krak lezel den ebet da zont amañ ; [relij.] *die Regel streng befolgen, sich streng an die Regel*

halten, sujañ d'ar reolenn, derc'hel strizh d'ar reolenn, heuliañ pizh (strizh, klenk) ar reolenn.
2. *streng riechen,* bezañ c'hwezh ar put gant an dra-mañ-tra, bezañ c'hwezh an trenk gant an dra-mañ-tra ; *Stinktiere spritzen ihren potenziellen Angreifern ein streng riechendes Sekret entgegen,* teuler flaer a ra ar pudasked pa vezont en dañjer.
Strenge b. (-) : **1.** strizhentez b., strizhder g., strizhded b., garventez b., garv g., garvded b., garvder g., diguñvnez b., kruelder g., kruelded b., ruster g., rusted b., starter g., started b., rigoliezh b. ; *Strenge der Gesetze,* strizhder al lezennoù g., strizhded al lezennoù b. ; *die Strenge des Winters,* garventez ar goañv b. ; *der Winter verliert an Strenge,* deuet eo ar goañv da zistardañ, habaskaat a ra ar goañv, dic'harvañ a ra ar goañv ; *die Strenge eines Urteils,* strizhder ur varnedigezh g. ; [relij.] *die Strenge der Gerechtigkeit Gottes,* strizhder barnedigezh Doue g. ; *die Strenge der Regel,* strizhder ar reolenn g. ; **2.** [tud] rustoni b. ; *dieser Lehrer ist für seine Strenge bekannt,* brudet eo ar c'helenner-se evit e rustoni ; **3.** spister g., spisted b., rikted b. ; *gedankliche Strenge,* rikted dezevout b.
strengflüssig ag. : [metaloù] dalc'hus ouzh ar wrez, tanspirus.
strenggläubig ag. : [relij.] strizh en e gredenn, strizhkredennour.
Strenggläubigkeit b. (-) : [relij.] strizhkredennouriezh b., strizhder relijiel g.
Strengling g. (-s,-e) : **1.** spered strizh a zen g., sarmoner g., kenteliour g. ; **2.** [frouezh] per trelonk str., per tagus str., per-tag str., per a dri lonk hag un astenn gouzoug str., per tri lonk hag un houpadig str.
strengstens Adv. : groñs, pizh, strizh, krak, krenn ; *strengstens untersagt, strengstens verboten,* difennet groñs, difennet krenn ; *er hatte strengstens verboten, Leute hereinzulassen,* difennet en doa krak lezel den ebet da zont amañ ; *Betreten des Rasens strengstens verboten !* difennet groñs eo mont war al leton ! difennet krenn eo mont war al leton ! arabat mont war al leton ! arabat kerzhet war al letonenn !
Strenze b. (-,-n) : [louza.] plant eus ar genad *Astrantia* str., astrant str.
Streptobazillus g. (-,-bazillen) : [bev., mezeg.] streptobazhell b. [*liester* streptobazhilli]
Streptokokkus g. (-,-kokken) : [mezeg.] streptokok str., streptokokenn b.
Streptokokkenrheumatismus g. (-) : [mezeg.] remm lemm an arzoù g.
Stress g. (-es,-e) : stres g., stegnadur g., regas g., soulgas g., soulmac'h g., charre g. ; *emotionaler Stress,* tennder fromel g. ; *Stress haben,* kaout charre ; *er verdient gutes Geld bei verhältnismäßig wenig Stress,* kaer a-walc'h eo paeet evit kelo pezh a ra, bertimet ha paeet mat eo ; *Stress abbauen,* distegnañ e spered (Gregor), distennañ e spered, distennañ e nervennoù.
Stressbearbeitung b. (-) : bredskoazell b., bredskoazellañ g.
Stressbearbeitungsteam n. (-s,-s) : bodad bredskoazell g., bodad bredskoazellañ g.
stressen V.k.e. (hat gestresst) : stresañ, stegnañ, stignañ, regas, soulgas, soulmac'hañ.
stressfrei ag. : kuit a stres, distegn, distign, diwask, divec'h, disamm, digas, didrabas, dichastre, dibreder, disoursi, dinec'h, ken dinec'h ha tra, dichal, distrafuilh, didrubuilh, digoumoul e galon, disorb, dienkrez, disamm diouzh pep anken, diank a bep anken, disorb, libr ha disamm a bep anken, diank diouzh pep anken, dijabl diouzh pep anken, frank a anken, kuit diouzh pep anken, dijabl-kaer, dieub eus pep anken, dieub diouzh pep anken, dianken, diskarg eus pep trubuilh, dilu, diliamm, disafar, dizamant, dirouestl.
stressgeplagt ag. : stegn e nervennoù, gwasket, bec'h warnañ, streset.
stressig ag. : stresus, strilhus, stegnus ; *die stressige Arbeitsüberlastung ist vorbei,* difoulet omp.
Stretta b. (-,-s) : [sonerezh] strizhad g.
Streu b. (-,-en) : gouzer g., gouzeriad g., gouzeriadenn b., gouziad g., gouziadenn b., troc'h plouz g., troc'had plouz g., troc'h foenn g., troc'had foenn g., troc'h louzoù g., strewad g., baoz b. ; *auf der Streu schlafen,* kousket war ar gouzer (war ar plouz, war un troc'h plouz) ; *die Kühe mit Streu versorgen,* gouzeriañ (gouziañ) dindan ar saout, gouzeriañ ar saout, gouzeriañ kraoù ar saout, strewiñ gouzer dindan ar saout ; *Streu mähen,* gouzera, gouzeriañ, falc'hat gouzer, mediñ gouzer, troc'hañ gouzer ; *Farn als Streu,* raden g. ; *Miststreu,* kidell b., gardenn b., gardennad b., baoz b. ; *die Miststreu räumen,* sevel ar c'hardenn.
Streubüchse b. (-,-n) : poultrenner g. [*liester* poultrennerioù], poultrer g. [*liester* poultrerioù], pod-sukr g., pebrer g. [*liester* pebrerioù], pod-holen g.
Streudiagramm n. (-s,-e) : [stadegoù] gronn stadegel g., kevregad distrewadur g., diagramm distrewadur g.
Streudichte b. (-) : [bruderezh] douester fenn g., douester skign g.
Streudose b. (-,-n) : poultrenner g. [*liester* poultrennerioù], poultrer g. [*liester* poultrerioù], pod-sukr g., pebrer g. [*liester* pebrerioù], pod-holen g.
streuen V.k.e. (hat gestreut) : **1.** strewiñ, dasstrewiñ, distrewiñ, fennañ, skignañ, feltrañ, skuilhañ, stlabezañ, fuilhañ, ledañ, ingalañ ; *Blumen auf den Weg streuen,* strewiñ bleunioù war an hent, ingalañ bleunioù war an hent ; *den Vögeln Körner streuen,* teuler greun d'al laboused ; *Salz auf eine Speise streuen,* lakaat holen war ur meuz bennak, holeniñ ur meuz bennak, strinkañ un tamm holen war ur meuz bennak ; *jemandem etwas in die Augen streuen,* findallañ u.b. gant udb, stlepel udb d'u.b. a-dreuz e zaoulagad ; **2.** [dre skeud.] *jemandem Sand in die Augen streuen,* gwerzhañ brav poultr d'u.b., teurel ludu e daoulagad u.b., lubaniñ (trellañ, sorc'henniñ) u.b., reiñ traoù da grediñ d'u.b., alaouriñ an neudenn d'u.b., reiñ ludu d'u.b. e-lec'h butun, ober kalz a deil gant nebeut a blouz (gant nebeut a golo), ober muioc'h a deil eget a golo (eget a blouz), paskañ lus d'u.b, reiñ kañvaled da blomañ d'u.b., lakaat da grazañ, reiñ kelien (kañvaled, poulc'hennoù, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b. ; *Salz in die Wunde streuen,* skeiñ war an tach ; *jemandem Sand ins Getriebe streuen,* lakaat sav dindan kilhoroù u.b., teurel dour e laezh u.b., degas chastre d'u.b., sparlañ d'u.b., lakaat skoilhoù war hent u.b., lakaat genn d'u.b., lakaat harz d'u.b., darbar u.b., reiñ bec'h d'u.b., ober bec'h d'u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., kontroliañ u.b., lakaat kaeoù d'u.b., ober beskelloù e park u.b. ; [dre fent] *sich (dat.) Asche aufs Haupt streuen,* goleiñ e benn a ludu, kaout mil geuz.
Streuen n. (-s) : [lu] distrewadur an tennoù g., strewadur an tennoù g.
streuend ag. : stlabezus, strewus, … strewer.
Streuer g. (-s,-) : **1.** poultrenner g. [*liester* poultrennerioù], poultrer g. [*liester* poultrerioù], pod-sukr g., pebrer g. [*liester* pebrerioù], pod-holen g. ; **2.** [labour-douar] skuilher g. [*liester* skuilheroù], stlabezer g. [*liester* stlabezerioù] ; Düngerstreuer, skuilher temz g., stlabezer temz g.
Streufahrzeug n. (-s,-e) : [hentoù] karr-sabliñ g., karr-traezhiñ g., holenerez b. [*liester* holenerezioù].
Streufeuer n. (-s) : [lu.] tennoù strewek ls., tennoù amstrew ls.
Streufrucht b. (-,-früchte) : [louza.] frouezh dihilius str.
Streugabel b. (-,-n) : forc'h kraou b.
Streugold n. (-s) : poultr-aour g.
Streugras n. (-es) : [louza.] fion g., flach g. ; *Streugras sammeln,* fiona.

Streuhaufen g. (-s,-) : kidell b., gardenn b., gardennad b., baoz b. ; *den Streuhaufen räumen,* sevel ar c'hardenn.
Streukreis g. (-es,-e) : [bannouriezh, lu] kelc'h strewadur g.
Streulaub n. (-s) : [louza.] delioù sec'h ls., delioù kouezhet ls.
Streulinse b. (-,-n) : [optil] ferenn argevek b., ferenn gleuziek b.
Streumassenradius g. (-,-ien) : [fizik] skin c'hwel g.
streunen V.gw. (ist gestreunt / hat gestreunt) : kantren, troidellat, kildreiñ, treiñ ha kildreiñ, treiñ ha distreiñ, troidellañ, galoupat, toulbabañ, chalvantiñ, korntroiañ, straniñ, fleisat, galvagnat, c'hwilostat, baleantañ ; *streunender Hund,* ki diberc'henn g.
Streuner g. (-s,-) : sklanker g., landruilhenn b., sklevard g., foreant g., foeter-bro g., foeter-hent g., galouper g., galouper-bro g., galouper-hent g., galouper-poulloù g., Yann drotaj g., trimarder g., reder-bro g., reder-poulloù g., truilheg g., pilhaoueg g., labaskenn b., chelgenn a zen b., lousken g., beg-lor g., lanfre g. [*liester* lanfreidi], paourkaezh cheulk g., paourkaezh den g., denjentil laou g., laoueg g. [*liester* laoueged, laouien], truilheg g. [*liester* truilheien], pilhaoueg g. [*liester* pilhaoueien], klasker-bara g., leozenn b. [*liester* leozenned], moriser g.
Streupulver n. (-s,-) : *Streupulver zur Heilung von Wunden,* poultr pareüs g.
Streurechteck g. (-es,-e) : [bannouriezh, lu] reizhkorn strewadur g.
Streusalz n. (-es) : [hentoù] holen dierc'hañ g.
Streusel n. (-s,-) : krennadur g., skolp str.
Streuselkuchen g. (-s,-) : [kegin.] gwastell c'hoell b.
Streusiedlung b. (-,-en) : annezadur a-strew g., annezadur strewet g.
Streuspektrum n. (-s,-spektren) : [fizik] skalfad amstrewiñ g.
Streuung b. (-,-en) : **1.** strewadur g., skuilh g., skuilhadur g., skuilherezh g. ; *ausgewogene Streuung, ausgeglichene Streuung, gleichmäßige Streuung,* strewadur kempouez g. ; **2.** [bannouriezh, lu] strewadur an tennoù g. ; **3.** [fizik] *Streuung des Lichts,* gwaskarad ar gouloù g.
Streuungscharakteristik b. (-) : [fizik.] naouuster strewadur g.
Streuungsmaß n. (-es,-e) / **Streuungsparameter** g. (-s,-) : [stadegoù] meneger strewadur g.
Streuwind g. (-s,-e) : avel strewer g.
Streuzucker g. (-s) : sukr poultr g.
Striatum n. (-s) : [korf.] korf rizennek g.
Strich g. (-s,-e) : **1.** linenn b., linennad b., tresad g., barrenn b., barrennig b., taol pluenn g., taol livañ g., tenn g., tenn kreion g., tired g., roudenn b. ; *einen Strich ziehen,* tresañ ul linenn, linennañ ; *in groben Strichen zeichnen (entwerfen),* brastresañ ; *in einem Strich,* gant un taol pluenn (Gregor) ; *Kreidestrich,* linenn treset gant un tamm kleiz b. ; *Strich für Strich,* eeun-hag-eeun, tenn evit tenn ; *etwas (dat.) den letzten Strich geben,* peurgempenn udb, peurlipat udb, peurgribañ udb, peurvegañ udb, turgnañ udb, flourañ udb, parañ e labour ; [dre skeud.] *(machen wir einen) Strich darüber !* echu ha peoc'h ! echu ha mat pell 'zo ! ha mat pell 'zo Mari-Jo ! ha setu eno ! ha fin dre eno ! ha kuit ha fin dre eno ! echu dre eno ! la ! laoskomp se ! ; *einen Strich unter etwas machen, einen Strich unter etwas ziehen,* **a)** [ster rik] gouverkañ udb, islinennañ udb ; **b)** [dre skeud.] klozañ udb, lakaat termen d'udb ; *jemandem einen Strich durch die Rechnung machen,* c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., kontroliañ u.b., teurel dour e laezh u.b., diharpañ u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober heg d'u.b., bezañ e gouloù (war hent) u.b., diarbenn u.b., skubañ dindan botoù u.b., falc'hat e brad d'u.b., troc'hañ ar foenn dindan treid u.b., riñsañ e dreid d'u.b., toullañ dindan u.b., kas da get kombodoù u.b., lakaat u.b. boud, derc'hel u.b. en diaskren ; *unter dem Strich,* **a)** [kelaouenn] e traoñ ar bajenn ; **b)** [dre skeud.] a-benn ar fin, a-barzh fin ar gont, a-benn fin ar gont, erfont, a-benn-kont, a-benn fin an dro ; P. *ich habe ihn auf dem Strich,* n'on ket evit gouzañv anezhañ (evit aveliñ hennezh, evit pakañ anezhañ, evit ahelañ gantañ, evit en em ahelañ gantañ), ne bad ket va spered (va skiant) o welet anezhañ, n'on ket evit padout outañ, ur malis am eus outañ, me a ya en egar gant hennezh, pell emaon diouzh karet anezhañ, hennezh a zo kasaus-bras din ; [dre skeud.] *er ist nur noch ein dünner Strich in der Landschaft,* n'eus netra ken dioutañ, kastiz eo, treut-bras eo, treut-gagn eo, treut-ki eo, treut-eskern eo, treut-kign eo, digiget eo, diskarn eo, distronk eo, distruj eo, karzhet eo, digiget eo, diflaket eo, treutoc'h eo eget ur sklisenn, kastiz eo evel an Ankoù, treut-askorn eo, skarn eo, diskarn eo, distronk eo, kaset eo, distruj eo, aet eo e gof en e gein, emañ e gof en e gein, karzhet eo e gorf, treut eo evel ar marv, treut-marv eo, treut eo evel ur vazh-kloued, treut eo evel ur gioc'h, treut-gioc'h eo, kras eo evel ur geuneudenn, treut eo evel ur geuneudenn, treut-keuneudenn eo, treut eo evel ur brank, treut eo evel ur c'hagn, treut eo evel ur c'hant tachoù, treut ha kastiz eo, kastiz eo evel un den prest da vervel, disec'het eo evel ar foenn, disec'het eo evel ur spes, moan eo evel un drezenn, moan eo evel un delienn, tanav eo evel un delienn, n'eus mann outañ, n'eus anezhañ nemet ar pevar askorn, n'eus nemet an askorn anezhañ, ur sac'had eskern a zo anezhañ, n'eus mui nemet ur spes anezhañ, sec'h eo evel un askorn, treut eo evel an Ankoù, treut eo evel un askell-groc'hen, treut eo evel ur vazh gwisket, treut eo evel ur vazh kloued, treut eo evel troad ar forc'h hir, treut eo evel pav ur forc'h, moan eo evel troad ar forc'h hir, moan eo evel pav ur forc'h, n'eus nemet relegoù anezhañ hag ar c'hroc'hen d'o goleiñ, evel ur relegoù eo, evel un askorn krignet eo, evel un ankoù krignet eo, treut eo evel ur geuneudenn, treut-keuneudenn eo, treut eo evel ur skoul, treut ha sec'h eo evel un harink (Gregor), sec'h eo evel ur geuneudenn, dismantr eo evel ur spes, ur skrilh a zo anezhañ, ur Jakez-Kroc'hen a zo anezhañ, sinac'h eo, signac'h eo, un eonenn a zo anezhañ, n'eo ket tev ar gwenn en e revr.
2. P. karter a louvigezh g., karter lous g., karter fall g., karter ar gisti g. ; *auf den Strich gehen,* louvigezhiñ, en em wallañ, gastaouiñ, labourat evel gast war ribl an hent, ober he forc'h, ober he fezh lêr, ober he fezh fall, mont da c'hast ; *sie verdient sich ihren Unterhalt auf dem Strich,* gwerzhañ a ra he c'horf (gastaouiñ a ra) evit gounit he bara, [kleuk] bevañ a ra diouzh he zoull, bevañ a ra diwar he zoull.
3. [blev] *gegen den Strich,* a-c'hin d'ar blev, a-rekin d'ar blev ; *ein Strich mit der Bürste,* un tamm kempenn gant ar broust g. ; [dre skeud.] *das geht mir gegen den Strich !* kement-se a zisplij din, an dra-se a ra desped din ! rukun am bez ouzh an dra-se, hegaz am bez ouzh an dra-se, doñjer am bez ouzh kement-se, dislonk am bez pa welan seurt traoù, c'hoant dislonkañ am bez pa welan seurt traoù, c'hoant am bez da zislonkañ pa welan seurt traoù, diegi (lure, kerteri) am bez da gement-se.
4. tuadur g. ; *Strich der Wolken,* tuadur ar c'houmoul g. ; *Strich des Holzes,* tuadur gwiadoù ar c'hoad g.
5. [sonerezh] *(Bogen)strich,* [sonerezh] taol gwareg war ar violoñs g., taol-gwaregig g.
6. [a bep seurt] *dem Stoff den letzten Strich geben,* flouraat ar gwiad ; *Pinselstrich,* taol gwispon g. ; *er lügt nach Strich und Faden,* lavarout a ra tri gaou bep daou c'her, ne vez nemet gevier gantañ, un toull gevier eo hennezh, fardaj ha gevier tout ! ; *jemanden nach Strich und Faden verprügeln,* fraeañ yac'h u.b., skeiñ kaer gant u.b., bazhata u.b. hep truez ha gant largentez, pilat u.b. evel pilat c'hwez, dornañ u.b. evel pilat c'hwez, kannañ u.b. evel ur sac'h en dour ; *jemanden nach Strich und Faden betrügen,* touellañ u.b. a-zevri, bratellat u.b., c'hwennat u.b., stranañ u.b., stranigañ u.b., skobardiñ u.b., riñsañ u.b., kilhañ u.b., toazañ u.b., kabestrañ u.b., louzañ u.b., dilouzañ u.b., diharpañ u.b., divleupañ u.b., dastum u.b., pakañ brav u.b., houperigañ u.b., paltokiñ (bilhiñ, gludañ, bouc'hiñ, punañ, tizhout)

u.b., flemmañ u.b., gwerzhañ brav poultr d'u.b., gwerzhañ piz e-lec'h fav d'u.b., kignat u.b., skarzhañ u.b., korvigellañ u.b., sorc'henniñ u.b., riñsañ e dreid d'u.b., tremen troad al leue a-dreuz genoù u.b., c'hoari an troad leue d'u.b., c'hoari an nouch gant u.b., louarniñ u.b., kouilhoniñ u.b., touzañ e c'henoù d'u.b., tremen lost al leue dre c'henoù u.b., paseal lost al leue hebiou da veg u.b., paskañ lus d'u.b, reiñ kelien da blomañ d'u.b., reiñ kelien (kañvaled, poulc'hennoù, silioù, lostoù leue) da lonkañ d'u.b., finesiñ ouzh u.b., kac'hat e godell u.b., rozellat arc'hant u.b.
7. takad g., ledennad b. ; *Küstenstrich,* **a)** aod g./b., arvor g., ribl g., bord ar mor g., pennad aod g. ; **b)** pennad mor g., parzh-mor g., rannvor b. ; *Himmelsstrich,* korn-bro g., kornad-bro g., korn-douar g., kornad-douar g., kornad g., korniad g., takad g., zonenn b., zonenn hin b.
8. [laboused] tremenadeg b.
9. [merdead] *nautischer Strich, Windstrich, Kompassstrich,* roud-avel g., arroud g.
10. [lizherennoù] *senkrechter Strich, senkrechter Hauptstrich,* post g. [*liester* pester].
11. [dramm] *ein Strich Kokain,* ul linennad kokain b.
12. [mat.] *A', A Strich,* A kent ; *B', B Strich, B* kent.
Strichcode g. (-s,-s) : [kenwerzh] kod barrennoù g., boneg varrinier b.
Stricheinteilung b. (-,-en) : dereziadur milvedennel g.
stricheln V.k.e. (hat gestrichelt) : poentigaouiñ, roudennañ dre diredoù, skeudvarrenniñ ; *gestrichelte Linie,* linennad tiredoù b., linennad pikoù b., linenn bikennaouet b., linenn boentigaouet b., linennad poentigoù b.
Strichelschwirl g. (-s,-e) : [loen.] fouin brizhellek g.
Stricher g. (-s,-) : louveg g. [*liester* louveged], louvidig g. [*liester* louvidien, louvidigoù].
Stricherin b. (-,-nen) : louvigez b., gast b. [*liester* gisti], boulenn b. [*liester* boulenned], frizenn b. [*liester* frizenned], forc'h b., bleizez b., gouin g. [*liester* gouined], gagn b., katell b., pezh fall g., gwallbezh g., pezh-lêr g., lêrgen b., marc'hken b., kroc'hen g., lovrgenn b., liboudenn b., botez-toull b., botez-lous b., friantell b., ribodell b., lousken b., kañfantenn ar vazh lous b., strakouilhenn b., viltañs g., vilgen b., ribod g., ribodez b., charlezenn b., baleantez b., flaeriadenn b., flaeriasenn b., loudourenn b., louzenn b., flavenn b., gadalez b., kailharenn b., kalkenn b., kaloc'henn b., ruiherez-he-c'horf b., maouez an holl b., libourc'henn b., mari-voudenn b., libouzell b., libouzenn b., libouz g., landourc'henn b., lustrugenn b., strouilhenn b., strodenn b., bastrouilhenn b., tarzhell b., orgedenn b., fall verc'h b., plac'h fall b., oriadez b., friolez b., P. bilhez viñson b.
Strichfeuer n. (-s,-) : [lu] tennoù skubañ ls.
Strichgrafik b. (-,-en) : **1.** [ober] an tresañ a-linenn g. ; **2.** [oberenn] *eine Strichgrafik,* un dresadenn a-linenn b. ; *Strichgrafiken erstellen,* tresañ a-linenn.
Strichjunge g. (-n,-n) : louveg yaouank g. [*liester* louveged yaouank], louvidig yaouank g. [*liester* louvidien yaouank, louvidigoù yaouank].
Strichkode g. (-s,-s) : [kenwerzh] kod barrennoù g., boneg varrinier b.
strichlieren V.k.e. (hat strichliert) : [Bro-Aostria] poentigaouiñ, roudennañ dre diredoù, skeudvarrenniñ.
Strichmädchen n. (-s,-) : gast b. [*liester* gisti], louvigez b., boulenn b. [*liester* boulenned], frizenn b. [*liester* frizenned], forc'h b., bleizez b., gouin g. [*liester* gouined], vilgen b., strakouilhenn b., viltañs g., kañfantenn ar vazh lous b., lousken b., friantell b., ribodell b., botez-toull b., botez-lous b., liboudenn b.
Strichmarke b. (-,-n) : daveer g., merk g.
Strichplatte b. (-,-n) : [optik] kroazlin g., pladenn dereziek b.
Strichpunkt g. (-s,-e) : [moull., yezh.] pik-skej g., pik-virgulenn g., gourskej g.
Strichpunktsystem n. (-s) : lizherenneg Vorse b., mors g.
Strichregen g. (-s) : gwalc'hadenn b., rec'hin glav lec'hel g., barrad-glav lec'hel g., barr-glav lec'hel g., kaouad c'hlav lec'hel b., kaouad glav lec'hel g., rizennad c'hlav lec'hel b., strañsad-glav lec'hel g., striflad lec'hel g., taolad dour lec'hel g., torrad-glav lec'hel g., barr-dour lec'hel g., pil-dour lec'hel g., dour-bil lec'hel g., glav puilh lec'hel g., bouilhard lec'hel g.
Strichreproduktion b. (-,-en) : rikamanañ g., rikamanadur g.
Strichvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous tremeniat g.
strichweise Adv. : **1.** dre diredoù, dre varrinier ; **2.** a-blasoù, a-dachadoù, a-dakadoù, a-gornadoù, amañ hag ahont, amañ-ahont, tu-mañ-tu-se, tu-mañ-tu-hont, lec'h-ha-lec'h, a lec'h da lec'h, e lec'hiennoù, e lec'hioù 'zo.
Strichzeit b. (-,-en) : [loen.] **1.** [laboused] mare an dremenadeg g., tremenadeg b. ; **2.** [pesked] mare ar greuniañ g.
Strichzeichnung b. (-,-en) : **1.** [ober] an tresañ a-linenn g. ; **2.** [oberenn] *eine Strichzeichnung,* un dresadenn a-linenn b. ; *Strichzeichnungen erstellen,* tresañ a-linenn.
Strick g. (-s,-e) : **1.** kordenn b. [*liester* kordennoù, kerdin], fun b., fard g., poell g., fiselenn b., fisel str., nask g., kevre, tamm kordenn g., pennad kordenn g., [merdead.] bitor g., renn g. ; *Weidenstrick,* gwedenn b. [*liester* gwedennoù, gwedinier] ; *die zwei Enden eines Stricks,* daou benn ur gordenn ls. ; *das Ende eines Stricks,* lost ur gordenn g. ; *ein Strick,* ur gordenn b., ur penn kordenn g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; *dünner Strick,* kordennig b., fisel str. ; *mit Stricken schnüren (zusammenbinden),* lakaat ur fiselenn (en dro da), fiseliñ, lasañ ; *Stricke drehen, Stricke herstellen,* gweañ kevreoù, ober kevreoù, fardañ kevreoù, kordañ kevreoù ; *ein Pferd am Strick führen,* kas ur marc'h diwar an douar, ren ur marc'h war-bouez e rañjenn, bleinañ ur marc'h diwar an douar, kunduiñ ur marc'h diwar an douar [hep bezañ azezet warnañ neuze], bale ur marc'h, pourmen ur marc'h ; [dre skeud.] *wenn alle Stricke reißen,* d'ar muiañ-holl / d'ar gwashañ-holl / evit ar muiañ / evit ar gwashañ (Gregor) ; *jemandem einen Strick drehen,* punañ un irienn a-enep u.b., nezañ ur gordenn d'u.b., penefiañ a-enep u.b., goriñ un taol bennak a-enep u.b.
2. las-kroug g., gwedenn b. [*liester* gwedinier], krouglas g., tagell-groug b., kordenn-groug b., P. kravatenn ganab b., las kanab g. ; *er hat den Strick um den Hals,* e nask emañ ; *sich den Strick um den Hals legen,* gweañ e gordenn, nezañ e gordenn, ober d'an-unan ar gwashañ taol ; *wenn man einen hängen will, findet man auch einen Strick dazu,* an hini en deus c'hoant da grougañ e gazh a lavar eo fall da logota.
3. *er ist den Strick nicht wert,* re ger e vefe prenañ ur gordenn d'e grougañ, ne dalvez ket ar gordenn d'e grougañ, ne dalvez ket un tenn, hennezh ned eo ket muioc'h eget felc'h ur c'hi, hennezh ne dalv ket ur chik-butun bet dek vloaz e genoù ur c'hristen ; *er verdient den Strick,* dellezout a ra ar groug, dellezout a ra ar moug hag ar groug, dellezout a ra bezañ krouget, boued ar groug a zo anezhañ, boued ar gordenn a zo anezhañ, lañs ar groug a zo anezhañ, ramagnant ar groug a zo anezhañ, rest ar groug a zo anezhañ, mat eo d'ar groug, meritout a ra ar marv, meritout a ra bezañ krouget.
Strickarbeit b. (-,-en) : stamm g., labour-stamm g., broed g. ; *eine Strickarbeit wieder aufmachen,* dishiliañ ul labour-stamm, fregañ ul labour-stamm ; *ihre Strickarbeit lag auf ihrem Schoß,* edo he stamm war he barlenn ganti.
Strickbeutel g. (-s,-) : sac'h ar rikoù stammañ g.
stricken V.k.e. ha V.gw. (hat gestrickt) : **1.** stammañ, ober stamm, brochennat, c'hoari brochennoù, broediñ ; *ich stricke gern,* bourrañ a ra din ober stamm ; *Strümpfe stricken,* stammañ

loeroù, gloanañ loeroù ; *grobmaschig stricken,* stammañ laosk ; *grobmaschig gestrickt,* boull ; *ein kleines bisschen stricken,* ober un tamm broediñ ; **2.** [dre skeud.] *mit der heißen Nadel stricken,* bezañ evel o treiñ ar ber en ifern ; *mit einer heißen Nadel gestrickt,* graet a-flav, graet dreist-penn-biz, graet dre brez, graet a-bempoù.
Stricken n. (-s) **/ Strickerei** b. (-) : stammerezh g., stamm g., broediñ g., brochennerezh g.
Stricker g. (-s,-) : stammer g. [*liester* stammerien].
Strickerin b. (-,-nen) : stammerez b. [*liester* stammerezed].
Strickfaden g. (-s,-fäden) : **1.** neud brochennat g. ; **2.** brochennad b.
Strickgarn n. (-s,-e) : **1.** neud stammañ g., neud brochennat g., neud broediñ g. ; **2.** brochennad b.
Strickhüten n. (-s) : [labour-douar] ar peuriñ dre samidiñ g.
Strickjacke b. (-,-n) : stammenn b., sae-c'hloan b., sae-stamm b., broed g., paltok g., kardigan g.
Strickjäger g. (-s,-) : kouevretaer g.
Strickleiter b. (-,-n) : skeul-gordenn b., skeul-gerdin b., skeul-wern b., ur pazennoù g.
Strickmasche b. (-,-n) : mailh g., mailhenn b., poent g., brochennad b., kraf stamm g. [*liester* krafioù stamm, krefen stamm], klav g.
Strickmaschine b. (-,-n) : stammerez b. [*liester* stammerezioù].
Stricknadel b. (-,-n) : brochenn b. [*liester* brochennoù, brechin], nadoz-stamm b., broed g.
Stricksache b. (-,-n) : stammenn b.
Stricksachen ls. : stamm g., broed g., traezoù stamm ls., bonederezh g., gloaneier ls.
Strickstrumpf g. (-s,-strümpfe) : loer-stamm b. [*liester* loeroù-stamm, loereier-stamm]
Strickware b. (-,-n) : stamm g., broed g., stamm-gloan g., gloanaj g.
Strickwaren ls. : stamm g., broed g., traezoù stamm ls., bonederezh g., gloaneier ls.
Strickwarengeschäft n. (-s,-e) : bonederezh b., stal c'hloaneier b.
Strickwarenhändler g. (-s,-) : boneder g.
Strickwarenhersteller g. (-s,-) : boneder g.
Strickweidestelle b. (-,-n) : [labour-douar] suiad g., zamid g., samid g.
Strickwerk n. (-s) : **1.** stamm g. ; **2.** fard g.
Strickweste b. (-,-n) : stammenn b., sae-c'hloan b., sae-stamm b., broed g., paltok g., kardigan g.
Strickzeug n. (-s) : **1.** rikoù stammañ ls., traouegezh stammañ b., traouerezh stammañ g. ; **2.** stamm g. ; *Strickzeug wieder aufmachen,* dishiliañ stamm, fregañ stamm ; *Strickzeug aufräufeln, Strickzeug aufribbeln, Strickzeug auflösen, Strickzeug aufdröseln, Strickzeug aufdrieseln,* distammañ gloanaj ; *Strickzeug aufräufeln (aufribbeln, auflösen, aufdröseln, aufdrieseln) um die Wolle wiederzuverwerten,* difi gloan, difiañ gloan, diboubañ gloan ; *Aufräufeln von Strickzeug zum Zweck der Wiederverwertung der Wolle,* diboubadur g., difiadur g.
Stridulation b. (-,-en) : skrilhadur g.
Striegel g. (-s,-) : skrivell b., krib evit ar c'hezeg b.
striegeln V.k.e. (hat gestriegelt) : **1.** skrivellañ ; *ein Pferd striegeln,* skrivellañ ur marc'h ; **2.** [tr-l] *gestriegelt und gebügelt, geschniegelt und gestriegelt,* stipet ha lipet, gwisket klok, e-grei, en e c'hloria mundi, gwisket en e c'hloria sifoc'hell, en aotrou, en e granañ, en e vrav, en e vravañ, gwisket cheuc'h, gwisket brav, gwisket kempenn, gwisket mistr ha mibin, gwisket en e gaerañ, gwisket en e gaerañ gre, gwisket en e vravañ, paket kran, paket cheuc'h, paket brav, dilhad kaer gantañ, aet war e begement, digoradur gantañ, en e gaerañ evel Yann o vont da graoña, gwisket mat evel ar bourev pa'z a d'ober e Bask, greiet, fichet kaer, en e faroañ, en e gaerañ gre, gwisket en e faroañ, gwisket faro ; **2.** [dre skeud.] pigosat, gwallgas, anoaziñ, trabasat, darbariñ, arabadiñ, borodiñ, garchennat, garchennat ouzh, trubuilhañ, daoubenniñ, diaezañ, hegaziñ, chigardiñ, ereziñ, tregasiñ, eogiñ, imoriñ, inzrougiñ, heskinañ, gaiañ, klask trabas (ouzh u.b.), ouroulat da, burutellañ, chifañ, hegal ouzh, ober an heg ouzh, ober bisk da, hejañ e gerc'h d'u.b., hegañ da, lakaat droug e, harellat, feukañ, tarabazhiñ, atahinañ.
Striegeln n. (-s) : skrivellerezh g., skrivellañ g.
Strieme b. (-,-n) **/ Striemen** g. (-s,-) : **1.** roudenn b., roudennadur g., linenn b. ; **2.** bloñs g., brondu g., bronduenn b., bloñsadenn b., bloñsadur g., mortekinadur g. ; **3.** roudenn vrazezded b., stirgennad g., ridadur g.
striemig ag. : **1.** roudennet ; **2.** krafignet, krabiset ; **3.** bronduet, bloñset, persduet, meüret, brondu.
Striezel g. (-s,-) : [Bro-Aostria, su Bro-Alamagn] briochenn blezhennet b.
Strigilis b. (-, Strigilen) : [henamzer] skarzh-kroc'hen g.
strikt ag./Adv. : **1.** groñs, gourc'hemennus, endalc'hus, strizh, pizh, rik, pizh-ha-pizh, pervezh, jurdik ; *striktes Verbot,* difenn groñs g., difenn strizh g. ; *strikt verboten, strikt untersagt,* difennet groñs, difennet krenn ; *eine strikte Regel,* ur reolenn dir b., ur reolenn houarn b., ur reolenn rust b., ur reolenn strizh b. ; *strikter Befehl,* urzh groñs g., gourc'hemenn groñs g. ; *die strikte Einhaltung des Gesetzes,* miridigezh strizh al lezenn b. ; *strikte Bettruhe,* diskuizh ret g. ; *er hatte die strikte Anweisung bekommen, zwei Tage lang absolut keine Nahrung zu sich zu nehmen,* goulennet e oa bet outañ chom hep debriñ groñs e-pad daou zevezh, goulennet e oa bet outañ ober kof moan e-pad daou zevezh, goulennet e oa bet outañ ober bouzellenn voan (bouzelloù moan) e-pad daou zevezh, lavaret e oa bet dezhañ chom hep debriñ groñs e-pad daou zevezh ; *sich (dat.) eine strikte Disziplin bei Essen und Trinken auferlegen,* kaout un dalc'h strizh war an debriñ hag an evañ ; *sich (ak.) strikt an die Befehle halten,* mirout strizh an urzhioù ; *sich (ak.) strikt an die Vorschriften halten,* mirout strizh ar reolenn ; *das strikte Minimum,* ar pep kentañ g., ar pep retañ g., ar retañ-holl g. ; *sie wurden strikt getrennt,* disrannet int bet groñs an eil diouzh egile ; **2.** [mat.] *strikte Ungleichung,* dibarder strizh g.
strikte Adv. : pizh, rik, pizh-ha-pizh, groñs, klenk, rez.
Striktion b. (-,-en) : [fizik] muniad g., muniañ g.
Striktordnung b. (-,-en) : [mat.] daveadur urzhiañ strizh g.
String g. (-s,-s) : **1.** [stlenn.] hedad arouezennoù g. ; **2.** [berradur evit *Stringtanga*] : kuzh-rev g., string g. [*liester* stringoù].
Stringtanga g. (-s,-s) : kuzh-rev g., string g. [*liester* stringoù].
Stringtheorie b. (-) : [fizik] arlakadenn ar c'herdin b.
stringent ag. : diarvarus, direndaelus, rik ; *etwas stringent erklären,* roudennañ just ha just petra eo udb.
Stringer g. (-s,-) : [merdead.] lisenn b., listenn b. ; *die Stringer,* al loñjerioù ls.
Strip g. (-s,-s) : P. strip g.
Strippe b. (-,-n) : **1.** neudenn b., las g., sifel str. ; **2.** [dre skeud.] orjalenn ar pellgomzer b., neud ar pellgomzer g. ; *an der Strippe hängen,* bezañ o pellgomz, bezañ peg ouzh ar pellgomzer.
strippen V.gw. (hat gestrippt) : ober ur strip.
Strippen n. (-s) : **1.** striptiz g. ; **2.** [tekn.] stripañ g. ; **3.** [kimiezh] douhenniñ liñvenn da liñvenn g. ; **3.** lamidigezh al lakenn luc'hgizidik b., lamidigezh ar fotoresist b.
Stripper g. (-s,-) : P. striper g., striptizer g.
Stripperin b. (-,-nen) : P. striperez b., striptizerez b.
Strippung b. (-) : [tekn.] stripañ g.
Striptease g./n. (-) : striptiz g.
Stripteasetänzer g. (-s,-) : striper g., striptizer g.
Stripteasetänzerin b. (-,-nen) : striperez b., striptizerez b.

strittig ag. : arvarus, nagennus, daelus, breutaus, strivadus, arzaeladus, rendaelus, arguzek ; *dieser Punkt ist noch strittig,* tabut a zo c'hoazh war ar c'hraf-se, breud a zo c'hoazh war an taol-se.
Strizzi g. (-s,-s) : [Bro-Aostria] **1.** houlier g. ; **2.** kailh g., kailhenn g./b., hailhon g., maraod g., renavi g., ampouailh g., forbann g., legestr g. [*liester* ligistri], peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., lampon g., jibidoull g., stronk g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., standilhon g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], P. Lan druilhenn g.
Strobolight n. (-s) : luc'h stroboskopek g.
Stroboskop n. (-s,-e) : stroboskop g.
Stroboskopie b. (-) : stroboskopiezh b.
stroboskopisch ag. : stroboskopek.
Stroboskoplicht n. (-s) : luc'h stroboskopek g.
Stroh n. (-s) : **1.** [louza.] kolo [*plant* str. / *danvez* g.], plouz [*plant* str. / *danvez* g.], soul [*plant* str. / *danvez* g.], koloenn b. ; *feuchtes Stroh,* plouz gleb g., plouz mouest g. ; *Haferstroh,* plouz kerc'h str./g. ; *Gerstenstroh,* plouz heiz g. ; *Hirsestroh,* meliaoz g., meliar g. ; *Dachstroh,* plouz-keit g., plouz-to g., plouz-toenn g., kolo-to g., soul g. ; *stehendes Stroh,* plouz-gar str. ; *in Stroh packen,* lakaat e-barzh kolo ; *Stühle mit Stroh überziehen,* plouzañ kadorioù ; *einen Stuhl mit Stroh bespannen,* plouzañ ur gador ; *mit Stroh bespannt,* plouzet ; *Stühle erneut mit Stroh bespannen,* adkandennañ kadorioù, adplouzañ kadorioù ; *mit Stroh gefüllt, mit Stroh bespannt, mit Stroh ausgefüttert,* plouzet ; *mit Stroh umflochtene Flasche, strohummantelte Chiantiflasche,* fiaskenn b. ; *Stroh suchen,* koloa, plousa ; *Stroh holen,* koloa, plousa, plouzañ, mont davit plouz ; *die Tiere mit Stroh versorgen,* koloa dindan al loened, plousa dindan al loened, plouzañ dindan al loened, lakaat kolo fresk dindan al loened, lakaat plouz fresk dindan al loened, neveziñ ar c'holo dindan al loened, gouzeriañ dindan al loened, kaeraat dindan al loened, gouzeriañ al loened ; *Stroh einstreuen,* ober gouziadenn gant kolo (Gregor), gouzeriañ gant kolo, lakaat kolo a-skign, ledañ (skignañ, astenn) kolo, lakaat kolo dindan al loened, gouzeriañ ar c'hraou ; *Stroh häckseln,* drailhañ plouz ; *mit Stroh versehen, mit Stroh bedecken,* koloañ, plouzañ, plousa ; *das Dach eines Hauses mit Stroh decken,* plousa un ti, teiñ un ti gant kolo, teiñ un ti gant plouz, teiñ un ti gant soul ; *reich an Stroh,* koloek, plouzek ; *Stroh aufgabeln,* gwintañ forc'hadoù plouz, gwintañ forc'hadoù kolo, dibradañ forc'hadoù plouz, dibradañ forc'hadoù kolo, gwintañ plouz a-forc'hadoù, gwintañ kolo a-forc'hadoù, dibradañ plouz a-forc'hadoù, dibradañ kolo a-forc'hadoù, forc'hañ plouz, forc'hañ kolo ; *Stroh zusammenpressen,* gwaskañ plouz ; *Stroh in Ballen pressen,* boutellañ kolo, tortellañ plouz, balodiñ kolo ; *Stroh in Rundballen pressen,* rodellañ plouz ; *sich ins Stroh eingraben,* en em fourrañ er plouz, fourrañ er plouz ; *ein Lager aus Stroh trennte uns von der nackten Erde,* ur strewad plouz a zizouare hor c'horfoù ; [labour-douar] *die Abdeckung des Bodens mit Stroh, das Abdecken des Bodens mit Stroh,* ar plouzañ g., ar c'holoañ g. ; *den Boden mit Stroh abdecken,* plouzañ an douar, koloañ an douar ; *Bäume mit Stroh umwickeln,* plouzañ gwez, koloañ gwez ; **2.** [dre skeud.] *auf dem Stroh liegen,* bezañ erru war an teil, bezañ war an noazh (war ar raden, erru war an noazh, erru war an hent), bezañ kouezhet e levitenn war e votoù, mont d'ar bern ; *nur Stroh in der Birne haben,* bezañ divoued e benn, na vezañ netra en e gokenn, na vezañ netra dindan e gokenn, na gaout netra en e gelorn ; *Stroh im Kopf haben,* bezañ aet divoued e benn, bezañ ur penn ki eus an-unan, bezañ ken sot ha va botez kleiz, bezañ sotoc'h eget e votoù, bezañ sotoc'h eget pevarzek, bezañ sot evel ur penton (ur bailh, ur baner, ur c'hwil-derv, ur banezenn), bezañ diot evel ul leue, bezañ diot evel ul leue brizh, bezañ diot evel ul leue dour, bezañ diot evel ul leue geot, bezañ sot evel ur Gwenedad, bezañ sot-magn (-nay, -paner, -pik, -rik), bezañ diot-magn, bezañ gars evel ur penton, bezañ gars evel e dreid, bezañ gars ken ez eo faout bizied e dreid, bezañ diot-naet, bezañ diot-magn, bezañ diot-nay, bezañ diot-ran, mankout ur berv d'an-unan, mankout ul loaiad d'an-unan, bezañ tapet war ar portolof, c'hoari gant e voned, bezañ kranked bihan en e benn, bezañ paseet ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, na vezañ go e doaz, na vezañ ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar spered gant an-unan (*e spered gantañ, he spered ganti h.a.*), bezañ kollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), bezañ darngollet ar penn gant an-unan (*e benn gantañ, he fenn ganti h.a.*), c'hoari gant e dog, c'hoari gant he c'hoef, bezañ cheñchet war an-unan, bezañ tec'het e spered, bezañ skañvaet e spered, bezañ ur spered forc'hek a zen eus an-unan, bezañ paket anezho, bezañ divoued e benn, kaout nebeut a gelorn, kaout nebeut en e gelorn, bezañ gwall nebeut en e gelorn, na vezañ netra en e gokenn, na vezañ netra dindan e gokenn, bezañ un tamm difournis a spered, bezañ lourt e spered, bezañ lourt a spered, bezañ lourt a benn, bezañ bet roet fav d'an-unan en deiz ma oa bet ganet, na c'houzout ket pet fav a ya d'ober teir, na c'houzout ket pet fav a ya d'ober nav, bezañ un azen gornek, bezañ ken sot ma weler e voued ennañ, parañ (kuzhat) al loar en e c'henoù, dougen banniel sant Laorañs, bezañ eus fin ar sizhun, bezañ eus fin ar bloaz, bezañ faout e girin, bezañ bet ganet goude ar c'hrampouezh (en ur ribod, e fin ar sizhun pa oa ar re all o tebriñ kistin), bezañ bet ganet da Sadorn da noz, bezañ bet ganet da Sadorn goude koan, bezañ bet ganet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, bezañ bet ganet goude ar c'hrampouezh, bezañ eus dibenn ar bloaz, bezañ eus deizioù diwezhañ ar sizhun, bezañ eus penn diwezhañ ar sizhun, na vezañ eus penn kentañ ar sizhun, bezañ bet ganet war-lerc'h e dad, bezañ kollet ar sterenn gant an-unan (*e sterenn gantañ, he sterenn ganti h.a.*), bezañ aet ganto, bezañ laban, bezañ laosket un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, bezañ laosket an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, bezañ mat da dreiñ ar rod ; *er hat nur Stroh im Kopf,* n'eus netra en e gelorn ; *leeres Stroh reden, leeres Stroh dreschen,* komz dilokez - komz jore-dijore - trapañ - trapañ e deod - dibunañ sorc'hennoù - dibunañ kaozioù - raneal - parlikanat - storlokat - latennat - treiñ e deod e goullo - chaokat avel - ribotat dour - bezañ glabous war e c'henoù - drailhañ e c'henoù - drailhañ kaozioù evel ur vilin-baper - bezañ puilh e gaoz - bezañ e deod e-giz ur vilin avel - na serriñ ur genoù - trabellat - pilprenn e c'henoù - na vezañ berr da gaozeal - ober tro gant e gaoz - na vezañ fin ebet d'an-unan da gaozeal - reiñ tro d'e lavar - astenn kaozioù - sevel da gentañ ur gaoz, sevel goude ur gaoz all gant an-unan - komz a-dreuz hag a-hed - komz a-dreuz hag a-dal - komz a-dreuz hag a-benn - bezañ gant e veg abred - bezañ gant e veg a-raok - chom da valañ komzoù ven - reiñ tro d'e gomzoù - na c'houzout na komz na tevel - na c'houzout na kaozeal na tevel - kontañ pemp ha pevar (pemp pe nav) - kontañ pemp ha nav - ragellat - ragachat - pilat kaozioù - ranezenniñ - pilat e c'henoù - chaokat e c'henoù - flabotal e c'henoù - pilat e veg - mont a-dreuz eus ur gaoz d'unan all - bezañ ur gaoz hep penn na lost gant an-unan - mont eus an eil kaoz d'eben - bezañ an diviz etrezo o roulat eus an eil kaoz d'eben - bezañ un drabell - treiñ (malañ) avel - mont betek Pariz da-heul kaoz - marvaihat kaer ha sof-kont - flapañ - kaozeal a-hed hag a-dreuz - fistilhañ - raskañ - langajal - drailhañ langaj - glaourenniñ - glabousat - klakenniñ - grakal - dic'hourdañ e

latenn - diverglañ e deod - diroufennañ e deod - distagañ komzoù mesk-divesk - kontañ flugez - kontañ flugezennoù - kontañ pifoù - bezañ komzoù patatez gant an-unan - kontañ plataj - bezañ komzoù plat gant an-unan - kontañ kaozioù - komz gogez - begeliat - barbotiñ.

Strohart b. (-,-en) : seurt plouz g. ; *Stroharten,* plouzoù ls.

Strohballen g. (-s,-) : boutell golo b., tortell golo b., tortellenn golo b., duilh kolo g., duilhad kolo g., hordenn golo b., feskenn blouz b., balodad plouz g., duilh plouz g. ; *runder Strohballen,* rodell golo b., rodell blouz b. ; *Strohballen auseinanderreißen,* divoutellañ kolo.

Strohbett n. (-s,-en) : golc'hed plouz b.

Strohbinder g. (-s,-) : **1.** [mekanik] bouteller g. [*liester* boutellerioù], torteller g. [*liester* tortellerioù] ; **2.** [den] bouteller g. [*liester* boutellerien], torteller g. [*liester* tortellerien] .

strohblond ag. : melen-plouz, melen-sklaer, melenwenn, melen evel an ed darev ; *strohblondes Haar,* blev melen-plouz str., blev melen evel an ed darev str., blev melenwenn str., ur blev melen-plouz g., ur blev melenwenn g., ur pennad blev melen-plouz g., ur pennad blev melenwenn g.

Strohblume b. (-,-n) : [louza.] melenig-traezh g.

Strohboden g. (-s,-böden) : plouzeg b. [*liester* plouzegi, plouzegoù], koloeg b. [*liester* koloegi, koloegoù, koloeier], leur-golo b.

Strohbund n. (-s,-e) : tortell golo b., hordenn blouz b., feskenn blouz b., malan kolo g., kuchenn golo b., boutell blouz b., torkad kolo g., torch plouz g., torchad plouz g., duilh-plouz g., fagodenn blouz b.

Strohbüschel n. (-s,-) : torchenn blouz b., torchenn golo b., dornad kolo g., dornad plouz g., dornadig kolo g., dornadig plouz g., torch kolo g., torch plouz g., torchad kolo g., torchad plouz g., torkad kolo g., torkad plouz g., kuchenn blouz b., kuchennad plouz b.

Strohdach n. (-s,-dächer) : toenn blouz b., toenn soul b.

Strohdachfirst g. (-es,-e) : kanto g., kantoenn b.

Strohdecke b. (-,-n) : [labour-douar] klouedenn-golo b., klouedenn-blouz g.

Strohdecker g. (-s,-) : toer-plouz g., toer-soul g., toer-kolo g., P. bornier logod g.

Strohdeckermesser n. (-s,-) : inglod g. ; *mit dem Strohdeckermesser schneiden,* inglodañ.

Strohdieme b. (-,-n) **/ Strohdiemen** g. (-s,-) : plouzeg b. [*liester* plouzegi, plouzegoù], koloeg b. [*liester* koloegi, koloegoù, koloeier], bern plouz g., bern kolo g. ; *kegelförmiger Strohdiemen,* boutizell b. ; *die Schutzdecke eines Strohdiemens abnehmen,* didogañ ur bern plouz ; *nach oben hin verjüngt sich der Strohdiemen,* rabatet eo bet ar bern plouz, krizet eo bet ar bern plouz ; *einen Strohdiemen mit einem Rechen glatt streichen,* kribañ ur bern plouz, ober un tamm kribañ d'ur bern plouz ; *der Strohdiemen ist dieses Jahr recht schnell in sich zusammengesunken,* ar bern kolo 'zo diazezet gwall vuan er bloaz-mañ.

strohdumm ag. : sot-paner, sot-echu, sot-ran, diot-naet, diot-nay, diot-ran, tanav e spered, amboubal evel ur votez, sot evel ur bailh, gars evel ur penton, sot evel ur pod kouez, sotoc'h eget ur banezenn, sotoc'h eget ur baner, sotoc'h eget paneroù, sotoc'h eget pevarvezk, sot evel ur Gwenedad, sot evel ur waz, diot evel ur waz, gad diwar c'had, genaouek evel ur ribod ; *er ist wirklich strohdumm,* hennezh a zo brizh da vat, hennezh a zo en tu all da ziot, aet eo divoued e benn, ur penn ki a zo anezhañ, gars eo evel ur penton, gars eo evel e dreid, hennezh a zo tapet war ar portolof, diotañ den a oufed da welet eo evit unan, biskoazh n'em eus kemeret muzul ken bras genoù, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, sot eo evel ur waz, hennezh a zo sotoc'h mil gwech eget ur banezenn, hennezh a zo sotoc'h eget ur baner, hennezh a zo sotoc'h eget paneroù, hennezh a zo sotoc'h eget pevarzek, diot eo evel ur waz, genaouek eo evel ur ribod.

strohfarben ag. **/ strohfarbig** ag. : melen-plouz, a-liv gant ar c'holo, el liv d'ar c'holo, kenliv gant ar c'holo, melen-sklaer, melenwenn, ... a zoug ul liv melenwenn, livet e melenwenn.

Strohfeuer n. (-s,-) : **1.** tan kolo g. ; **2.** [dre skeud.] tan flip g., reuziad berrbad g., avelenn b., paseadenn b., kasadenn b., heugenn b.

Strohfirma b. (-,-firmen) : [kenwerzh] kevredad prester anv g., kevredad skramm g.

Strohflechter g. (-s,-) : plouzer g.

Strohfrau b. (-,-en) : presterez anv b., plac'h plouz b.

Strohfutter n. (-s) : bouetaj g., boued-chatal g., boued sec'h g.

strohgedeckt ag. : *strohgedecktes Haus,* ti-soul g., ti-plouz g., plouzenn b., lochenn-blouz b., klotenn-blouz b., ti toet gant plouz g.

Strohgeflecht n. (-s,-e) : plañson plouz g., plezhenn blouz b.

strohgelb ag. : melen-plouz, a-liv gant ar c'holo, el liv d'ar c'holo, melen evel an ed darev, melen-sklaer, melenwenn ; *strohgelbes Haar,* blev melen-plouz str., blev melen evel an ed darev str., blev melenwenn str., ur blev melen-plouz g., ur blev melenwenn g., ur pennad blev melen-plouz g., ur pennad blev melenwenn g. ; *das Korn wird strohgelb,* gwennaat a ra ar gwinizh.

Strohhäckseln n. (-s) : an drailhañ plouz g.

Strohhalm g. (-s,-e) : plouzenn b., koloenn b., breunenn blouz b. ; *Fruchtsaft mit einem (durch einen) Strohhalm aus einem Glas saugen,* sunañ e vanne chug-frouezh gant ur blouzenn ; [tr-l] *nach einem Strohhalm greifen, sich auf einen Strohhalm stützen,* en em harpañ war ur blouzenn, kregiñ en ur blouzenn evit mirout a veuziñ ; *mit Strohhalmen losen,* tennañ d'ar plouz berr (d'ar blouzenn, d'ar blouzenn verr, d'ar goloenn verr, d'ar blouzennig verrañ, plouz berr, plouzenn, plouzennig, plouzenn verr, ar blouzenn verr, ar blouzennig verr), tennañ d'ar bilhoù, tennañ d'ar berr, tennañ ar vrochenn, tennañ d'ar bizenn, bilhiñ, tennañ d'ar sort.

Strohhälmchen n. (-s,-) : plouzennig b., koloennig b., pailhur str., pailhurenn b. ; *Strohhälmchen ziehen,* tennañ d'ar plouz berr (d'ar blouzenn, d'ar blouzenn verr, d'ar goloenn verr, d'ar blouzennig verrañ, plouz berr, plouzenn, plouzennig, plouzenn verr, ar blouzenn verr, ar blouzennig verr), tennañ d'ar bilhoù, tennañ d'ar berr, tennañ ar vrochenn, tennañ d'ar bizenn, bilhiñ, tennañ d'ar sort.

strohern ag. : **1.** ... kolo, soulek, soulennek ; **2.** divlaz, disaour, goular.

Strohhaufen g. (-s,-) : plouzeg b. [*liester* plouzegi, plouzegoù], koloeg b. [*liester* koloegi, koloegoù, koloeier], bern plouz g., bern kolo g. ; *kegelförmiger Strohhaufen,* boutizell b. ; *die Schutzdecke eines Strohhaufens abnehmen,* didogañ ur bern plouz ; *nach oben hin verjüngt sich der Strohhaufen,* rabatet eo bet ar bern plouz, krizet eo bet ar bern plouz ; *einen Strohhaufen mit einem Rechen glatt streichen,* kribañ ur bern plouz, ober un tamm kribañ d'ur bern plouz ; *der Strohhaufen ist dieses Jahr recht schnell in sich zusammengesunken,* ar bern kolo 'zo diazezet gwall vuan er bloaz-mañ.

Strohhof g. (-s,-höfe) : plouzeg b. [*liester* plouzegi, plouzegoù], koloeg b. [*liester* koloegi, koloegoù, koloeier], leur-golo b.

Strohhülle b. (-,-n) : koloenn b.

Strohhut g. (-s,-hüte) : tog plouz g., tog kolo g. ; *einen Strohhut flechten,* kantenniñ un tog plouz.

Strohhütte b. (-,-n) **/ Strohkate** b. (-,-n) : ti-soul g., ti-plouz g., ti-kolo g., plouzenn b., lochenn-blouz b., klotenn-blouz b., ti toet gant plouz g.

strohig ag. : **1.** ... kolo, soulek, soulennek ; **2.** a-liv gant ar c'holo, el liv d'ar c'holo, melen-sklaer, melen evel an ed darev, melenwenn ; **3.** *strohiges Haar,* blev dilufr ha torrus str.
Strohkate b. (-,-n) : ti-soul g., ti-plouz g., ti-kolo g., plouzenn b., lochenn-blouz b., klotenn-blouz b., ti toet gant plouz g.
Strohkartoffeln ls. : [kegin.] fritez plouz str.
Strohkopf g. (-s,-köpfe) : penn skañvig g., penn divoued g., penn divouedet g., penn kefeleg g., penn gad g., penn disoñj g., penn goullo g., penn diboell g., penn avel g., penn avelet g., penn brell g., penn skort g., houperig g., spered balafenn a zen g., bredasour g., skañvelard g., pennglaouig g., penn-rambre g., spered dister a zen g., laouenan g.
Strohkorb g. (-s,-körbe) : koloenn b., plouzenn b.
Strohlager n. (-s,-) : **1.** gouzer g., gouzeriad kolo g., gouzeriadenn golo b., gouziad kolo g., gouziadenn golo b., plouz g., troc'h plouz g., troc'had plouz g., strewad g. ; **2.** plouzeg b. [*liester* plouzegi, plouzegoù], koloeg b. [*liester* koloegi, koloegoù, koloeier].
Strohlehm g. (-s) : plouz drailhet ha pri mesk-ha-mesk ls., ardilh g., pri ha kolo drailhet mesk-ha-mesk, barras g., tilh g., tilhenn b., tortis g.
Strohlehmwand b. (-,-wände) : speurenn savet gant plouz drailhet ha pri mesk-ha-mesk b., tilhenn b., tilh g., barras g., tortis g., speurenn dilh b., speurenn dortis b., speurenn varras b.
Strohmann g. (-s,-männer) : **1.** sant-plouz g., spontailh g., spontailh brini g., jak plouz g., marc'h-plouz g. ; **2.** den plouz g., prester anv g. ; *er hat dabei den Strohmann gespielt,* graet en deus bet e plas unan all, roet en deus bet e anv e plas unan all, graet en deus bet an den plouz.
Strohmatte b. (-,-n) : klouedenn-golo b., [*liester* klouedennoù-kolo, klouedinier-kolo], klouedenn-blouz g. [*liester* klouedennoù-plouz, klouedinier-plouz].
Strohmist g. (-es) : teil koloek g., teil plouzek g.
Strohpantoffel g. (-s,-n) : spadrilhenn b. ; *mit Schaf- oder Kaninchenfell ausgefütterter Strohpantoffel,* maoutig g.
Strohpfeife b. (-,-n) : [sonerezh] chalami g., c'hwitell-gorzh b., skavenn b.
Strohpuppe b. (-,-n) : sant-plouz g., jak plouz g., jakedenn b.
Strohsack g. (-s,-säcke) : *Strohsack zum hinlegen,* golc'hed-plouz b., golc'hed-kolo b.
Strohschlappe b. (-,-n) : spadrilhenn b.
Strohschober g. (-s,-) : plouzeg b. [*liester* plouzegi, plouzegoù], koloeg b. [*liester* koloegi, koloegoù, koloeier], bern plouz g., bern kolo g., bodenn golo b., bodenn blouz b., bodennad kolo b., bodennad plouz b.
Strohseil n. (-s,-e) : kordenn blouz b.
Strohsichel b. (-,-n) : beon g., kenklav g.
Strohsitz g. (-es,-e) : azezenn blouz b., azezenn golo b. ; *Stuhl mit einem Strohsitz,* kador blouz b. ; *einen Stulh mit einem Strohsitz versehen,* plouzañ ur gador, koloañ ur gador ; *das Stroh vom Strohsitz eines Stuhls abnehmen,* diblouzañ ur gador, digoloañ ur gador.
Strohstaub g. (-s) : uloc'h plouz g., uloc'h kolo g., uzienn str.
Strohtasche b. (-,-n) : kofin g.
Strohwein g. (-s,-e) : gwin plouz g.
Strohwisch g. (-es,-e) : torchad plouz g., torch plouz g., torchad kolo g., torkad plouz g., torchenn blouz b., dornad kolo g. ; *ein Pferd mit einem Strohwisch abreiben,* torchañ ur marc'h.
Strohwitwe b. (-,-n) **/ Strohwitwer** g. (-s,-) : [dre fent] pried war e-unanig evit ur mare g./b.
Strolch g. (-s,-e) : **1.** c'hwiletaer g., kailh g., kailhenn g./b., legestr g. [*liester* ligistri], hailhon g., renavi g., maraod g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., pikouz fall g., fallou g., fallou bihan g., gaster g., truilheg g., truilhenneg g., truilhenn b., stronk g., standilhon g., lampon g., jibidoull g., kampinod g., kantolor g., amprevan g., lanfre g. [*liester* lanfreidi], lanfread g. [*liester* lanfreidi], labous treut g., labous kailh g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., poñsin g., gwallibil g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., gwidal g., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lakon g., lankon g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], kañfard a baotr g., konikl g., c'hwiltouz g., chalvant g., lakepod g., lavagnon g., gast vihan b., paotr an troc'h-yalc'h g. ; **2.** galouper g., galouper-hent g., galouper-poulloù g., kantreer g., baleantour g., baleer-bro g., reder-bro g., foeter-hent g., garzhataer g., lousken g., roder g., truant g., distaoladenn b., chelgenn a zen b., lanfre g. [*liester* lanfreidi], paourkaezh cheulk g., paourkaezh den g., beg-lor g., denjentil laou g., laoueg g. [*liester* loueged, loueien], P. Lan druilhenn g.
strolchen V.gw. (ist gestrolcht) : kantren, troidellat, troidellañ, kildreiñ, treiñ ha kildreiñ, treiñ ha distreiñ, galoupat, toulbabañ, straniñ, fleisat, galvagnat, baleantañ.
Strom g. (-s, Ströme) : **1.** meurstêr b., stêr veur b., stêr b., red an dour g., kas g./b, kasenn b., herr g., redenn b., dourredenn b., froud g., froudad g. ; *der Strom fließt dem Meer zu,* kas a ra ar stêr he doureier war-zu ar mor ; *reißender Strom,* red kreñv-tre an dour g., red herrek-tre an dour g., stêr kas enni b., stêr herr enni b., richer turuduilhus g., froud herrus g./b., dour kas gantañ g., dour kas warnañ g., stêr tizh bras ganti b., stêr herrus b. / richer herrus (buanek) g. (Gregor), herruz g., kasenn b. ; *gegen den Strom,* a-enep an dour, a-enep ar mor, a-enep ar red, a-enep kas an dour, a-enep ar gasenn, a-benn da red an dour, a-benn da red ar stêr ; *breiter Strom,* stêr vras b. ; *Bergstrom,* froud g/b. ; *mit dem Srom treiben,* mont war-bouez an dour, mont gant red an dour, mont gant ar froud, mont gant kas an dour, mont gant ar gasenn ; *mit dem Strom schwimmen,* (ist/hat) : **a)** [ster rik] mont war-neuñv gant red an dour, mont war-neuñv gant kas an dour, mont war-neuñv gant ar gasenn ; **b)** [dre skeud.] c'hwezhañ gant (e tu) an avel, mont gant red an dour ; *gegen den Strom fahren,* mont a-benn da red an dour, enebiñ ouzh an dour, mont a-enep red an dour, mont a-enep ar red, mont a-enep an dour, mont a-benn da red ar stêr ; *gegen den Strom schwimmen,* (ist/hat) : **a)** [ster rik] mont a-enep red an dour, mont a-benn da red an dour ; **b)** [dre skeud.] roeñvat a-benn da red ar mor.
2. diruilhad g., stêriad b., flod g., dered g., froud g., froudad g. ; *es regnet in Strömen,* glav a ra a-skuilh, skeiñ a ra gant ar c'helorn, skeiñ a ra gant ar bezel, skeiñ a ra gant barazhioù, glav stank a ra, glav foll a ra, ober a ra ur barr-dour, kouezhañ a ra ar glav a-rafoll, ober a ra ur barr-amzer, foetañ a ra ar glav, ar glav a stourm, glav a ra a-rehin, glav a ra a-vratell, kouezhañ a ra ar glav a-vratell, glav a ra a c'hoari gaer, glav a ra a-skudellad, glav a ra a sailhadoù, glav puilh a ra, puilh e kouezh ar glav, ferc'hier houarn a ra, glav bras a ra, glav a ra kenañ, glav meur a ra, ober a ra dour gwashañ ma c'hell, glav a ra par ma c'hall, glav a ra pellañ ma c'hall, teurel a ra dour, druz eo an traoù, ober a ra dour da deuler gant ar varazh, ober a ra glav evel teuler dour gant barazhioù, ober a ra glav evel skeiñ gant barazhioù, ar glav a gouezh puilh evel gant ur bezel, ar glav a gouezh a-bezhiadoù, skeiñ a ra ar glav evel gant ur bezel, pilioù dour a ra, a-boullad e kouezh ar glav, ober a ra glav diouzh ar gwashañ, glav touseg a ra, glav-pil-polos a ra, glav a ra forzh pegement, ar glav a daol ken-ha-ken, ar glav a daol mui-pegen-mui, ar glav a daol gwazh-pegen-gwazh, ar glav a daol ken-ha-kenañ, ar glav a daol kenañ-kenañ, glav a ra n'eus forzh pegement, glav-pil a ra / glav a ra ken na fu / glav a ra endra c'hall / poulladañ a ra ar glav (Gregor), barradiñ a ra, barraouiñ a ra, ober a ra glav a-bil, kouezhañ a-bil

a ra ar glav, P. ober a ra lañs, P. wateriñ a ra, P. lañsañ a ra ; *das Wasser fließt in Strömen,* ruilhal a ra an dour a wazhiadoù (diouzh an druilh, a-leun, a-radenn, a-flav, a-riolenn, a-boullad, a-builh, puilh-ha-puilh), bernioù dour a ruilh, ruilhal a ra an dour gant herr, deverañ druz a ra an dour, bouilhañ a ra an dour, gwazhiadoù dour a zo o ruilhal ; *Bier floss in Strömen,* ar bier a ruilhe ; *Wasser in Strömen ausschütten,* skuilhañ dour gant ar varazh vras, skuilhañ dour puilh-ha-puilh ; *ein Strom von Schimpfworten,* un aridennad jarneoù b., un aridennad kunujennoù b., ur regennad kunujennoù b., ul las kunujennoù g., ur steud kunujennoù b., ur riblennad ledouedoù b., ur riblennad sakreoù b., ur bater b., un aridennad mallozhennoù b., un aradennad jarneoù b., ur chapeledad jarneoù g., ur regennad ledouedoù b., ur regennad leoùdoued b., ur steud kunujennoù b., un aridennad (aradennad) sakreoù b., kunujennoù stank-ha-stank ha n'eo ket diouzh kont (ha n'eo ket dre gont) ls., sakreoù ken stank hag ar grizilh ls. ; *ein Strom von Wallfahrern,* ur vostad pirc'hirinderion b. ; *ein Strom von Besuchern,* ur froud gweladennerien g., ur froud weladennerien b., ur froudad gweladennerien g., ur froudad weladennerien b., un dibunadeg weladennerien b. ; *ein Strom von Besuchern kam,* ne dorre ket an hent gant ar weladennerien, gweladennerien a zeuas forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui), a-hentadoù (a-steioù) e teuas ar weladennerien, a garradoù e teuas ar weladennerien, mac'h-àr-vac'h e teuas ar weladennerien.

3. [tekn., fizik] **a)** lanvad g. ; *Energiestrom,* lanvad gremm g. ; *Partikelstrom,* lanvad rannigoù g. ; **b.)** red g., red tredan g. ; *elektrischer Strom,* tredan g., red tredan g. ; *Wechselstrom,* red tredan pebeilat g., red pebeilat g. ; *Gleichstrom,* red untu g. ; *Drehstrom,* red tric'houlz g. ; *induzierter Strom,* red tredan dereet g. ; *grüner Strom,* gremm glas g. ; **c)** tredan g. ; *Strom erzeugen,* kenderc'hiñ tredan, genel tredan ; *der Strom ist ausgefallen,* c'hwitet eo an tredan ; *den Strom abschalten, den Strom ausschalten,* lazhañ an tredan, troc'hañ an tredan, troc'hañ ar red tredan, digevreañ an tredañ, disredañ ; *den Strom sperren,* disporzhiñ, troc'hañ an tredan, digevreañ an tredañ, disredañ.

4. [dre skeud.] P. *sich auf den Strom setzen, sich auf den Strom schwingen,* **a)** sevel en tramgarr, pignat en tramgarr ; **b)** sevel en trolle, pignat en trolle.

5. [douarouriezh] treuzredenn b., stêriad b. ; *pyroklastischer Strom,* treuzredenn biroklastek b., koabrenn dan b. ; *Lavastrom,* treuzredenn lava b. ; *Schlammstrom, Strom Schlamm,* stêriad vouilhenn b.

Stromabflussmenge b. (-,-n) : fonnder ur stêr g., kas ur stêr g.

Stromabnehmer g. (-s,-) : **1.** [tredan.] broust g., skubilli ls. ; **2.** [treuzdougen] perchenn drolle b., brec'h-pleg b., katener g., trolle g., pantograf g.

Stromabschaltung b. (-,-en) : troc'h tredan g., troc'hadenn dredan b., troc'hadur tredan g., disredañ g.

stromabwärts Adv. : *stromabwärts treiben,* mont gant ar stêr, mont gant ar froud, mont war-bouez an dour, mont gant red an dour, diskenn war-bouez an dour, mont war-zu ar mor, mont gant ar gasenn, mont gant kas an dour ; *stromabwärts gelegen,* lec'hiet izeloc'h, en traoñ, en ardraoñ, en diaz ; *stromabwärts von,* en diaz da, en traoñ da.

Stromaggregat n. (-s,-e) : ganer tredan g., tredanerez b.

Stromanschluss g. (-es) : kennask tredan g.

Stromatolith n. (-s,-e/-en) : [douarouriezh] stromatolit g. [*liester* stromatolited].

stromaufwärts Adv. : lec'hiet uheloc'h, war ar bre, e krec'h, en argrec'h ; *stromaufwärts fahren,* sevel gant ar stêr, mont a-benn da red an dour, enebiñ ouzh an dour, mont a-enep red an dour, mont war-zu an eienenn, mont a-enep ar red, mont a-enep an dour, mont a-benn da red ar stêr ; *stromaufwärts gelegen,* lec'hiet uheloc'h, war ar bre, e krec'h, en argrec'h ; *stromaufwärts von,* en argrec'h da.

Stromausfall g. (-s,-ausfälle) : troc'h tredan g., troc'hadenn dredan b., troc'hadur tredan g., c'hwitadenn dredan b.

Strombahn b. (-,-en) : [douarouriezh] talweg g., linenn poentoù izelañ un draoñienn b.

Strombecken n. (-s,-) : diazad dourioù ur stêr g., diazad doureier ur stêr g., diazad douradurel g.

Strombett n. (-s,-en) : kan g., naoz b., arroudenn b., kanol b., gwele ar froud g.

strombolianisch ag. : [tanvenezouriezh] strombolian.

Stromeinführer g. (-s,-) : [fizik] anodenn b., anod g.

strömen V.gw. (ist geströmt) : **1.** redek diouzh an druilh (a-leun, a-radenn, a-flav, a-riolenn, a-boullad, a-builh, puilh-ha-puilh), ruilhal, ruilhal gant herr, riolenniñ, ruzelenniñ ; *das Blut strömt im Kreislauf in den Adern,* amredañ a ra ar gwad er gwazhied, redek a ra ar gwad hed-da-hed d'ar gwazhied, kaset-degaset e vez ar gwad er gwazhied, treiñ a ra ar gwad er gwazhied, redek ha deredek (treiñ ha distreiñ) a ra ar gwad er gwazhied (Gregor) ; *Tränen strömen aus seinen Augen,* deredek a ra an daeroù eus e zaoulagad, redek a ra an daeroù a-riolenn ag e zaoulagad, difronkañ a ra an daeroù eus e zaoulagad, deruilhal a ra an daeroù eus e zaoulagad ; *aus den Reisebussen strömten Hunderte von Touristen,* ar c'hirri-boutin a zistaole kantadoù a douristed ; *bei strömendem Regen,* dindan ur glav a-bil, dindan ar glav-stok, dindan ar glav puilh, dindan ar glav-pil, dindan ar glav bras, dre c'hlav bras ; *strömendes Wasser,* dour bev g. ; **2.** [dre skeud.] en em oufiñ, diruilhal, dont puilh, dont a-steioù, deredek, engroeziñ ; *die Menge strömt zum Stadion,* emañ an dud o tont a-vagadoù d'an dachenn-sport, diruilhal a ra an dud war-zu an dachenn-sport, deredek a ra an dud war-zu an dachenn-sport ; *die eintretende Flut strömt durch die Meerenge,* diboukañ a ra al lanv dre ar mulgul ; [stêr] *in etwas (ak.) strömen,* dinaouiñ en udb.

Stromer g. (-s,-) : **1.** P. [gwashaus] kantreer g., baleantour g., baleer-bro g., reder-bro g., foeter-hent g., galouper g., sklanker g., treul g., labaskenn b., trimarder g., chelgenn a zen b., lousken g., lanfre g. [*liester* lanfreidi], paourkaezh treul g., paourkaezh cheulk g., paourkaezh den g., beg-lor g., denjentil laou g., laoueg g. [*liester* loueged, loueien] ; **2.** P. tredaner (a labour war-dro ar c'henderc'h tredan) ; **3.** P. karr tredan g. [*liester* kirri tredan].

stromern V.gw. (ist gestromert) : kantren, kantreal, bale bro, trimardiñ, bezañ war ar champolu, bezañ war an trimard, foetañ bro, dornañ bro, redek ar c'hwitell, mont dre c'hêrioù ha broioù, mont dre gêrioù ha broioù, redek bro, foetañ (pilat, bale, dornañ, fustañ, rahouennata, regiñ) hent, redek hent, redek hentoù, mont dre an hentoù, galoupat an hentoù, galoupat bro, baleantañ.

stromerzeugend ag. : … ganer tredan.

Stromerzeuger g. (-s,-) : dinamo b., ganer tredan g. [*liester* ganerioù tredan], tredanerez b. [*liester* tredanerezioù].

Stromerzeugung b. (-) : kenderc'h tredan g.

Stromgeber g. (-s,-) : dereer g., indukter g., tredanlusker g.

Stromgenerator g. (-s,-en) : ganer tredan g. [*liester* ganerioù tredan], tredanerez b. [*liester* tredanerezioù].

Stromgebiet n. (-s,-e) : stêrdachenn b., diazad dourioù ur stêr g., diazad doureier ur stêr g., diazad douradurel g.

Stromkabbelung b. (-,-en) : [merdead.] mordrailh g., kalapi g.

Stromkabel n. (-s,-) : fun dredan b.

Stromkarte b. (-,-n) : kartenn hidrografek b., kartenn douradurel b., kartenn an doureier b.

Stromkreis g. (-es,-e) : roudad tredan g., amred tredan g., amredad g. ; *geschlossener Stromkreis,* amred kloz g. ; *einen Stromkreis schließen,* enklozañ un amred ; *den Stromkreis ausschalten,* tolc'hañ un amred ; *aus dem Stromkreis herausschalten,* ezredañ.

Stromkreisunterbrecher g. (-s,-) : troc'h-amred g., disreder g., troc'her-tredan g., disjunter g., troc'h-red g.
Stromkunde g. (-n,-n) : bevezer tredan g., boazier an tredan g.
Stromlaufplan g. (-s,-pläne) : goulun ar roudad tredan g., goulun an amred tredan g., goulun an amredad g.
Stromleitung b. (-,-en) : linenn dredan b.
Stromlinie b. (-,-n) : **1.** [tredan.] linenn red b. ; **2.** [nerzhoniezh] linenn aerwezhel b., linenn dourwezhel b.
Stromlinienform b. (-) : aelad anharzhus g.
stromlinienförmig ag. : aerlinennek, aerstummet, anharzhus, gwerzhidek.
Strommesser g. (-s,-) : ampermetr g., amperventer g. [*liester* amperventerioù].
Stromnetz n. (-es,-e) : rouedad tredan b. ; *Anschluss an das Stromnetz,* gougediadur ouzh ar rouedad tredan g. ; *an das Stromnetz anschließen,* gougediañ ouzh ar rouedad tredan, skourrañ ouzh ar rouedad tredan, kennaskañ ouzh ar rouedad tredan.
Stromproduktion b. (-) : kenderc'h tredan g.
Stromquelle b. (-,-n) : [fizik] tarzh red g.
Stromrichter g. (-s,-) : untuaer g.
Stromrichtung b. (-) : [tredan.] tu ar red g.
Stromschalter g. (-s,-) : junter-disjunter g., spanaer g., afell b., reder-disreder g.
Stromschiene b. (-,-n) : roudenn konduer tredan g., roudenn reüs g., trede roudenn b.
Stromschnelle b. (-,-n) : froud herrus g./b., herruz g., taranoù ls. ; *der Sankt-Lorenz-Strom war wegen vieler Stromschnellen nur bis Montréal schiffbar,* o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa bageadus nemet betek Montréal hepken - o vezañ ma oa dastroc'het red ar Sant-Laorañs gant un niver mat a herruzioù, ne oa ket bageadus en tu all da Vontréal.
Stromspeicher g. (-s,-) : daspugner tredan g. [*liester* daspugnerioù tredan].
Stromsperre b. (-,-n) : troc'h tredan g., troc'hadenn dredan b., troc'hadur tredan g.
Stromstärke b. (-,-n) : **1.** kreñvder kas an dour g. ; **2.** [tredan.] read an tredan g., tredanread g., amperadur g.
Stromsteller g. (-s,-) : reostat g.
Stromstoß g. (-es,-stöße) : disvec'hiadenn dredan b., stokad-tredan g., stroñs-tredan g., stroñsad-tredan g., tredangrid g. ; *einen Stromstoß bekommen,* bezañ tredangeuziet ; *durch einen Stromstoß verletzen,* tredangeuziañ ; *durch einen Stromstoß verletzter Patient,* tredangeuzied [*liester* tredangeuzidi] ; *Verletzung durch Stromstoß,* tredangeuziad g. ; *durch einen Stromstoß töten,* tredanlazhañ.
Stromstoßbehandlung b. (-,-en) : [mezeg.] mezegadur gant ar stroñser-tredan g., mezegadur dre stokadoù-tredan g., mezegadur dre dredangridoù g.
Stromtankstelle b. (-;-n) : bon azbec'hiañ g., bon askargañ g.
Stromunfall g. (-s,-unfälle) : tredangeuziad g., tredangeuziañ g. ; *Opfer eines Stromunfalls,* tredangeuzied [*liester* tredangeuzidi] ; *Opfer eines Stromunfalls werden,* bezañ tredangeuziet.
Strömung b. (-,-en) : **1.** red an dour g., kas g./b., redenn b., dourredenn b., froud g., froudad g., mare g., herr g., tizh an dour g., ar ruilh eus an dour g., kas an dour g., kasenn b. ; *Meeresströmung,* from b., morredenn b., red-mor g., kasenn-vor b., brank g., froud-vor b., froud-mor g., morfroud b. ; *starke Strömung,* kasenn b., red kreñv g. ; *die Strömung trieb das Schiff vom Kurs ab,* diheñchet (diroudet) e voe ar vag gant ar gasenn ; *die Strömung weist eine Geschwindigkeit von acht Knoten auf,* eizh skoulm a vare a zo ; *reißende Strömung,* red kreñv-tre an dour g., red herrek-tre an dour g., stêr kas enni b., stêr herr enni b., dour kas gantañ g., dour kas warnañ g., stêr tizh bras ganti b., stêr herrus b. / richer herrus (buanek) g. (Gregor), herruz g. ; *gewaltige Strömung in einer Meerenge,* raz g., flammenn b. ; *Meerenge mit mächtiger Strömung zwischen Île de Sein und Pointe du Raz,* raz enez Sun g. ; *gegen eine Strömung kämpfen,* pennañ ouzh ur redenn ; *Zusammenfluss zweier Strömungen, Verschneidungslinie zweier Strömungen,* tagell b. ; *Luftströmung,* **a)** c'hwezhadenn avel b. ; **b)** aerredenn b., aerfroud b. ; *aufsteigende Luftströmung,* redenn bign b., redenn sav b., aerredenn war-grec'h b., red aer war-grec'h g. ; *absteigende Luftströmung,* redenn diskenn b. ; **2.** [fizik] redenn b., diver g. ; *laminare Strömung, Laminarströmung,* redenn lavnat b., diver lavnat g. ; *die Laminarströmung löst sich ab,* dic'hlenañ a ra ar redenn lavnat ; *transsonische Strömung,* redenn drostenel b., diver trostenel g. ; *turbulente Strömung,* redenn strafuilhat b., diver strafuilhat g. ; *Wirbelströmung,* redenn droennat b., diver troennat g. ; *Strömung von Fluiden,* redenn an heverennoù b., diver an heverennoù g. ; *viskose Strömung,* lanvad gludek g. ; **3.** [dre skeud.] luskad g., tuadur g., redenn b., kasenn b., froudad g./b., redenn vennozhioù b. ; *Literaturströmung, literarische Strömung,* luskad lennegel g., redenn lennegel b. ; *moderne Strömungen der Literatur,* tuadurioù nevez al lennegezh a vremañ ls., redennoù lennegel a vremañ ls., froudadoù al lennegezh a vremañ ls. ; *historische Strömung,* redenn istorek b. ; *ideologische Strömung,* redenn gealiadurel b., redenn ideologek b. ; *oppositionelle Strömung,* redenn eneb b. ; *ökonomistische Strömung,* luskad armerzhelour g.
Strömungsabriss g. (-es,-e) : [fizik] dic'hlenadur g. ; *der Strömungsabriss bringt das Flugzeug zum Abkippen,* an dic'hlenadur a ra d'ar c'harr-nij diskregiñ.
Strömungsenergie b. (-) : *Strömungsenergie des Wassers,* gremm dourluzel g. ; *die Strömungsenergie des Wassers,* an dourluzerezh g., an dourluzañ g. ; *Strömungsenergie des Meeres,* gremm morluzel g. ; *die Vorteile der Strömungsenergie des Wassers im Vergleich zur Windenergie,* spletoù an dourluzañ war an aerluzañ ls.
Strömungslehre b. (-) : [fizik] mekanikerezh an heverennoù g., loc'honiezh an heverennoù b., nerzhoniezh an heverennoù b.
strömungsliebend ag. : [loen., louza.] froudkar.
Strömungsmechanik b. (-) : [fizik] mekanikerezh an heverennoù g., loc'honiezh an heverennoù b., nerzhoniezh an heverennoù b.
Strömungsmechaniker g. (-s,-) : [fiziker] nerzhoniour an heverennoù g.
Strömungsprofil n. (-s,-e) : aelad anharzhus g.
Strömungsturbine b. (-,-n) : troellrod vareluzel b., troellrod vorluzel b.
Strömungsverhältnisse ls. : [fizik] hanren g. ; *turbulente Strömungsverhältnisse,* hanren a-strafuilh g., hanren strafuilhat g. ; *laminare Strömungsverhältnisse,* hanren a-lavn g., hanren lavnat g.
Strömungswiderstand g. (-s) : [fizik] hersad g.
Stromunterbrecher g. (-s,-) : troc'h-amred g., disreder g., troc'her-tredan g., disjunter g., troc'h-red g.
Stromverbrauch g. (-s) : bevezerezh tredan g., bevezadur tredan g. ; *der Zähler zeigt den Stromverbrauch an,* ar c'honter a verk ar bevezerezh tredan.
Stromverbraucher g. (-s,-) : bevezer tredan g., boazier an tredan g.
Stromversorgung b. (-) : tredanidigezh b., tredanerezh g., porzherezh tredan g., porzhiñ tredan g., pourvez-tredan g., pourvezañs tredan b., pourvezadur tredan g. ; *die Stromversorgung unterbrechen,* disporzhiñ, lazhañ an tredan,

troc'hañ an tredan, troc'hañ ar red tredan, digevreañ an tredañ, disredañ.
Stromversorgungskabel n. (-s,-) : fun borzhiñ b.
Stromversorgungsleitung b. (-,-en) : linenn borzhiñ b.
stromweise Adv. : a-vagadoù, a-vagad, puilh, stank, a gementadoù bras.
Stromwender g. (-s,-) : ginader g. [*liester* ginaderioù].
Stromzähler g. (-s,-) : konter tredan g. [*liester* konterioù tredan] ; *den Stromzähler plombieren, den Stromzähler verplomben,* plomañ ar c'honter tredan.
Stromzufuhr b. (-) : porzherezh tredan g., pourvez tredan g., red an tredan g. ; *die Stromzufuhr abschalten, die Stromzufuhr unterbrechen,* disporzhiñ, lazhañ an tredan, troc'hañ an tredan, troc'hañ ar red tredan, digevreañ an tredañ, disredañ.
Stromzuführer g. (-s,-) : konduer tredan g., broust g., skubilli ls., trolle g.
Strontium n. (-s) : [kimiezh] strontiom g.
Strophe b. (-,-n) : [lenn.] poz g., pozenn b., koublad g., koublennad b., poz-kan g. ; *die Strophen eines Liedes,* pozioù ur ganaouenn ls., koubladoù ur ganaouenn ls. ; *die Strophen nachsingen,* respont ouzh ar pozioù, respont d'ar pozioù ; *fünfzeilige Strophe,* pempgwerzenn b., pempadenn b.
...strophig ag. : *mehrstrophiges Gedicht,* barzhoneg meur a boz dezhañ g., barzhoneg meur a goublennad dezhañ g.
strophisch ag. : pozioù dezhañ.
Stropp g./n. (-s,-s) : [merdead.] lagadenn fard b., strop g. ; *etwas mit einem Stropp versehen,* stropañ udb.
Strosse b. (-,-n) : [mengleuz.] derez g., derezenn b.
strotzen V.gw. (hat gestrotzt) : **1.** bezañ leun a, bezañ gwriet a, bezañ gwriet gant, bezan korvigellet a, paotañ gant, fonnañ gant, bezañ bordilhet gant, bezañ bordilhet a, bezañ mesket a, [gwashaus] bezañ brein gant ; *vor (von) Gesundheit strotzen,* bezañ ar yec'hed o lintrañ war e dal, bezañ liv ar yec'hed war an-unan, bezañ ruspin ha gae, bezañ ur bouilh den, bezañ livet yac'h, bezañ en e wellañ, bezañ yac'h ha bagol (yac'h-pesk, yac'h-beuz, yac'h-kloc'h, yac'h-klok), bezañ yac'h evel ar beuz (evel un tach, evel ur pesk), bezañ e-kreiz e nerzh hag e yec'hed, bezañ e barr e nerzh hag e yec'hed, bezañ yac'h ha gren, bezañ leun a vuhez hag a yec'hed, bezañ leun a nerzh hag a yec'hed, bezañ aes war e aheloù, bezañ ur paotr fresk eus an-unan, bezañ en e ched ; *er strotzt vor Gesundheit,* liv ar yec'hed a zo warnañ, ar vuhez a darzh eus e izili, yac'h eo evel ar beuz, yac'h eo evel un tach, yac'h-pesk eo, yac'h eo evel ur pesk, yac'h eo evel ur pesk en dour, yac'h eo evel ur c'hloc'h, dibistig eo, diampech eo, distag eo diouzh pep kleñved, hennezh a ra ruskenn vat, yac'h-beuz eo, yac'h-kloc'h eo, yac'h-bloc'h eo, yac'h-bev eo, yac'h-frev eo, hennezh a zo ur bouilh den, hennezh a zo diwanderioù, hennezh a zo aes war e aheloù ; *von (vor) Fehlern strotzen,* bezañ gwriet a fazioù, bezañ brein gant ar fazioù, bezañ korvigellet a fazioù, bezañ bordilhet gant fazioù, bezañ bordilhet a fazioù ; *vor Dreck strotzen, vor Schmutz strotzen,* luc'hañ gant an hudurnez, bezañ lous evel un targazh, bezañ lous evel un hoc'h, bezañ lous evel un pemoc'h, bezañ lous-mezhus, bezañ ken hudur hag ar seizh pec'hed, bezañ hudur evel ar seizh pec'hed g., bezañ du ken na gomz, bezañ tarasennet-holl, bezañ ur gramenn (un ounezer) war an-unan, na vezañ nemet loustoni eus an-unan, bezañ kac'hus, bezañ lous-gagn, bezañ lous-brein, bezañ lous-pemoc'h, bezañ lous-lous, bezañ lous-teil, bezañ lous-spontus, bezañ lous evel ul laouenn, bezañ lous evel ar seizh pec'hed ; *bei ihm herrscht Unordnung und alles strotzt vor Schmutz,* pep tra 'zo a-borc'hell en e di, pep tra 'zo a-benn-porc'hell en e di, a-borc'hell emañ an traoù en e di, a-benn-porc'hell emañ an traoù en e di ; **2.** brabañsal, paboriñ, ober e babor, tonal, bezañ pompus en e gomzoù, ober fouge gant e ouiziegezh, fougeal, debriñ mel, sachañ dour d'e foenneg, rodal ; *von (vor) Dünkel strotzen,* bezañ c'hwezet, bezañ c'hwezet gant al lorc'h (gant an avel), bezañ ur pezh lorc'h en an-unan, bezañ ur reuz en an-unan, bezañ uhel ar c'haoc'h en e doull, bezañ uhel ar c'haoc'h en e revr, bezañ savet ar c'herc'h en e c'houzoug, bezañ uhel an tamm en an-unan, bezañ bras an tamm gant an-unan, bezañ stambouc'het (pennboufet) gant an ourgouilh (Gregor), bezañ foeñvet gant an ourgouilh, na gaout ezhomm eus ur c'hloc'her evit seniñ e gloc'h, bezañ leun a fouge hag a lorc'h, bezañ lorc'hoù en an-unan, bezañ lorc'h en e doull, bezañ lorc'h en e foñs, bezañ teil gant an-unan, bezañ leun a gagal, bezañ fier-droch, bezañ fier-ruz, bezañ fier-sot, bezañ leun a gagal, bezañ brasonius, bezañ foeñvet, bezañ revalc'h, bezañ rouflus, bezañ tonius, bezañ glorius.
strotzend ag. : leun a, gourleun a, barr ; *von französischen Wörtern und Redewendungen strotzendes Bretonisch,* brezhoneg beleg g., brezhoneg ennañ e-leizh a c'herioù hag a droiennoù gallek g, brezhoneg gant e-leizh a c'herioù hag a droiennoù gallek g, brezhoneg bordilhet gant gerioù ha troiennoù gallek g., brezhoneg bordilhet a c'herioù hag a droiennoù gallek g., brezhoneg mesket a c'herioù hag a droiennoù gallek g. ; *vor Gesundheit strotzend, von Gesundheit strotzend,* ar yec'hed o lintrañ war e dal, ruspin ha gae, ur bouilh den anezhañ, livet yac'h, en e wellañ, yac'h ha bagol, yac'h-pesk, yac'h-beuz, yac'h-kloc'h, yac'h-klok, yac'h-bloc'h, yac'h-bev, yac'h-frev, yac'h evel ar beuz, yac'h evel ur pesk, yac'h evel ur pesk en dour, yac'h evel un tach, yac'h evel ur c'hloc'h, e-kreiz e nerzh hag e yec'hed, e barr e nerzh hag e yec'hed, yac'h ha gren, leun a vuhez hag a yec'hed, leun a nerzh hag a yec'hed, aes war e aheloù, ur paotr fresk anezhañ, en e ched.
Adv. : P. *strotzend voll,* bourr-sank, leun-barr, leun-chouk, leun-blouk, leun-bloup, leun-mort, leun-tenn, leun-kreñv, leun-kouch, leun-klok.
strubbelig ag. : foutouilhek, fourdouilh, difoupet, fouilhennek, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, kreoñek, disparbuilhet, bouchek, porc'hadek, topin, luget, luziet ; *mit strubbeligem Haar,* war e benn-kuch, difoupet holl e vlev.
Strubbelkopf g. (-s,-köpfe) : **1.** penn bouchek g., kribenn luziet b., pennad blev fuilhet g., blev foutouilhek (fouilhennek, difoupet, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, fourdouilh, disparbuilhet, luget, luziet) str., penn urupailh g., penn kreouichennek g., penn porc'hadek g., porc'had-blev g., pagnotenn b., kreouichenn b., kreouichennad b., kreoñ g., kreoñad g., paltokennad vlev b., blev pikek str., krin g. ; **2.** paotr blev foutouilhek g., [plac'h] penn-kuch g.
strubblig ag. : *sellit ouzh* **strubbelig**.
Strudel[1] g. (-s,-) : **1.** bouilh g., poull-tro g., troenn b., troenn-vor b., trovorenn b., trovor str., kilredenn-dour b., poulldroenn b., remoul g., strabouilh g., treuzfroud g., treuzredenn b., troidell b., strobinell b., bervenn b., c'hwelenn b., disvarr g. ; *an der Oberfläche des Sees bildet sich ein Strudel,* al lenn e teu ur boulldroenn enni, dour al lenn a ra ur boulldroenn ; **2.** [dre skeud.] *Strudel der Geschäfte,* birvilh an aferioù g., loc'h ha morloc'h an aferioù, hej ha prez an aferioù ; **3.** [armerzh] *rezessiver Strudel,* troellenn enkilek b.
Strudel[2] g. (-s,-) : [kegin.] strudel g. ; *Apfelstrudel,* gwastell avaloù b.
strudelig ag. : **1.** troellek, troidellus ; **2.** [dre skeud.] skañvbenn, penn-skañv, dievezh, avelek, disoñj, strantal.
Strudelkopf g. (-s,-köpfe) : **1.** penn brell g., brell g., penn skañvig g., penn divoued g., penn kefeleg g., houperig g., penn gad g., penn disoñj g., penn goullo g., penn diboell g., penn avelek g., skañvbenneg g. ; **2.** spered bouilh a zen g.
strudeln V.gw. (hat gestrudelt) : bourbouilhat, berviñ, punañ, remouliñ, troellañ, troenniñ, troiata, troidellañ, troiellat, strobinellañ.

Strudeln n. (-s) : bourbouilh g., bourbouilhennoù ls., strabouilh g., bervadennoù ls., troiataerezh g., troidellerezh g.
strudelnd ag. : troellek, troidellus.
Struktur b. (-,-en) : **1.** framm g., frammad g., stern g., frammadur g., enframmadur g., struktur b. [*liester* strukturioù], kenframm g., kenframmadur g., emframm g., luniad g., luniadur g. ; *Auflösung der Strukturen, Abbau der Strukturen,* diemframmadur g. ; *irgendwelche Strukturen abbauen, irgendwelche Strukturen auflösen,* diemframmañ udb ; *verbindende Struktur, einigende Struktur, vereinigende Struktur,* framm kevreañ g. ; *hierarchische Struktur, Hierarchiestruktur,* framm an urzhaz g. ; [kevredadouriezh] *organische Struktur,* framm organek g. ; *segmentäre Struktur,* framm dazrannek g. ; **2.** [dre astenn.] struktur b. [*liester* strukturioù], tekstur g., teisadur g., doare g., gwiadezh b. ; **3.** [fizik] *Struktur der Materie, Materialstruktur,* luniad an danvez g. ; *periodische Struktur,* luniad trovezhiek g. ; *atomare Struktur, Atomstruktur,* luniad atomel g. ; *ionische Struktur,* luniad ionel g. ; **4.** [maenoniezh] *Struktur eines Kristalls,* luniadur ur strinkenn g. ; **5.** [bred.] emframm g. ; *Persönlichkeitsstruktur,* emframm ar bersonelezh g. ; **6.** [yezh.] emframm g. ; *synchronische Struktur,* emframm kevadegel g. ; **7.** [yezh., preder., kevredadouriezh] struktur b. [*liester* strukturioù].
struktural ag. : **1.** frammadel, frammadurel, emframmel, luniadel ; *strukturelle Entwicklung,* emdroadur emframmel g. ; **2.** [yezh., preder.] strukturel, struktural ; *strukturale Linguistik,* frammyezhoniezh b., yezhoniezh strukturelour b.
Strukturalismus g. (-) : **1.** frammadurelouriezh b., strukturouriezh b., strukturelouriezh b. ; **2.** [yezh.] frammyezhoniezh b., yezhoniezh strukturelour b.
Strukturalist g. (-en,-en) : **1.** frammadurelour g., strukturelour g. ; **2.** [yezh.] frammyezhoniour g.
Strukturdiagramm n. (-s,-e) : [stlenn.] aozlun g., frammlun g.
strukturell ag. : **1.** frammadel, frammadurel, emframmel, luniadel ; *strukturelle Entwicklung,* emdroadur emframmel g. ; **2.** [yezh., preder.] strukturel, strukturelour, struktural ; *strukturelle Grammatik,* gramadeg strukturelour b. ; *die Beschreibung des strukturellen Aufbaus der menschlichen Sprache,* deskrivadur strukturelour ar yezh g.
Strukturformel b. (-,-n) : [kimiezh] delun dispaket g. ; *zweidimensionale Strukturformel,* delun divvent g. ; *eine Strukturformel konstruieren,* dispakañ un delun kimiek.
Strukturgen n. (-s,-e) : [bev.] genenn frammadurel b.
Strukturgesetz n. (-es,-e) : savelenn emframmel b.
Strukturhilfe b. (-,-n) : skoazell d'an adframmadur armerzhel b.
strukturierbar ag. : emframmadus.
strukturieren V.k.e. (hat strukturiert) : frammañ, frammata, kenframmañ, strukturañ, urzhiañ, urzhiata, luniañ, luniata, adeiladiñ. V.em. **sich strukturieren** (hat sich (ak.) strukturiert) : en em frammañ.
strukturierend ag. : luniataus, … luniata ; *strukturierende Wirkung, strukturierender Effekt,* gwered luniataus g., gwered luniata g.
strukturiert ag. : frammet, emframmet, luniek ; *nicht strukturiert,* diemframm ; *straff strukturiert, gut strukturiert,* frammet mat, urzhiet strizh, urzhiet start ; *schlecht strukturiert,* frammet laosk, frammet fall ; *strukturierte Beziehung,* darempred ingal g.
Strukturierung b. (-,-en) : **1.** frammadur g., kenframm g., kenframmadur g., strukturadur g., urzhiadur g., emframmadur g., luniatadur g., luniata g. ; **2.** struktur b. [*liester* strukturioù], tekstur g., teisadur g., doare g., gwiadezh b. ; **3.** [bred.] *Strukturierung der Persönlichkeit,* luniatadur ar bersonelezh g.
Strukturisomerie b. (-) : [kimiezh] izomeriezh frammadel b.
Strukturkrise b. (-,-n) : enkadenn frammadurel b.
Strukturreform b. (-,-en) : adreizh frammadurel g.
strukturschwach ag. : isdiorreet, isaveet.
Strukturschwäche b. (-,-n) : isdiorroadur g., isaveadur g.
Strukturwandel g. (-s) : emdroadur emframmel g., kemmadur ar frammoù g., kemm frammadurel g. ; *wirtschaftlicher Strukturwandel,* adframmadur armerzhel g.
strullen V.gw. (hat gestrullt) : P. troazhigellat, skuilhañ ur banne dour, dizourañ, dizourañ avaloù-douar, ober un dizour, staotañ, staotat ur banne, dizourañ e gig, troazhañ, teurel ur banne dour, cheñch dour war ar buzhug, frigat, ober e boull, ober ur poulladig, ober poullig, ober ur staotadenn, ober, pisat, pisañ, pistolodiñ, neudenniñ, [merdead.] cheñch dour war ar pesked, cheñch dour war ar c'hranked.
Struma b. (-,-æ/ Strumen) : [mezeg.] pennsac'h g. ; *Struma multinodosa,* pennsac'h liesnozelek g.
Strumpf g. (-s, Strümpfe) : **1.** loer b. [*liester* loeroù, loereier], bazaouenn b. [*liester* bazoù, bazeier] ; *nahtlose Strümpfe,* loeroù diwri ; *Inhalt eines Strumpfes,* loerad b. ; *seine Strümpfe anziehen,* gwiskañ e dreid gant e loeroù, lakaat e loeroù en e dred, gwiskañ e loeroù en e dreid, lakaat e loeroù ; *seine Strümpfe ausziehen,* diwiskañ e loeroù, tennañ e loeroù, diloerenniñ ; *Strümpfe anhaben,* bezañ loeret ; *ein Paar Wollstrümpfe,* ul loeroù stamm g., ur re loeroù stamm g., ul loeroù gloan g., ur re loeroù gloan g., ur bazoù stamm g., ur bazoù gloan g. ; *mehrere Paare Strümpfe, mehrere Sorten Strümpfe,* loereier ls. ; *Löcher in den Strümpfen haben,* bezañ toull e loeroù ; *seine Strümpfe waren zerlöchert,* toull-didoull e oa e loeroù ; *seine Strümpfe verkehrt anziehen,* lakaat e loeroù e gin, lakaat e loeroù war an tu gin ; *einen Strumpf links drehen, einen Strumpf nach links drehen, einen Strumpf auf links drehen,* garenebiñ ul loer ; *der dazugehörige Strumpf,* parez ar loer-mañ b. ; *wo ist der zweite Strumpf ?* daoust pelec'h emañ parez al loer-mañ ? ; *nicht zusammenpassende Strümpfe anhaben,* kaout ul loer a bep foar ; *Strümpfe paarweise ordnen,* parañ loeroù ; *meine Zehen blicken aus den Strümpfen heraus,* patatez nevez am eus em loeroù ; *Strümpfe stopfen,* pennadañ loereier, paseadenniñ loereier, didoullañ loereier, ober un tamm kraf e loereier, peñseliat loereier, ober ur steredenn e loereier, stredenniñ lorereier, freselat loereier, freseliñ loereier, takonañ loereier, dresañ loereier, krafañ loereier ; *Strümpfe grob stopfen,* chafatañ loereier ; *Strümpfe stricken,* stammañ loeroù, gloanañ loeroù ; *einen Strumpf mit einem Fußling versehen,* troadañ ul loer ; *einen Strumpf mit einer Ferse versehen,* seuliañ ul loer ; *deine Strümpfe sind zusammengerutscht,* kluchet eo da loeroù ; *auf Strümpfen gehen,* mont divotoù war sodennoù e loeroù ; **2.** [dre skeud.] *sich auf die Strümpfe machen,* mont el lev, mont en hent, en em lakaat en hent, kemer penn an hent, kemer e hent, sevel da vale, sterniañ da vont, lavaret yao, distaliañ, kemer foet an nor, sachañ e freilhoù eus an ti.
Strumpfband n. (-s,-bänder) : **1.** ere-loer g., liamm-loer g., poell-loeroù g., poell-loer g., stagell-loeroù b., las-loer g. ; *Strumpfband der Braut,* kabestr-eured g. ; **2.** doug-loeroù g.
Strumpfbandfisch g. (-es,-e) : [loen.] beg-sabrenn g., sabrenn b. [*liester* sabrenned].
Strumpfbein n. (-s,-e) : gar loer b. ; *Strumpfbeine,* divhar loeroù ls., divhar loereier ls., divc'haroù loeroù ls., divc'haroù loereier ls.
Strumpffabrikant g. (-en,-en) : boneder g.
Strumpfflickerin b. (-,-nen) : talfaserez b.
Strumpfhalter g. (-s,-) : **1.** arigell-loeroù b., doug-loeroù g. ; **2.** stirenn verrloeroù b.
Strumpfhaltergürtel g. (-s,-) : doug-arigelloù g., gouriz dougoù-loeroù g.
Strumpfhose b. (-,-n) : loeroù-gaol ls., loeroù-bragoù ls., bragloeroù ls., strizhloeroù ls. ; *eine Strumpfhose mit Zwickel,* ul loeroù-bragoù gant ur gorniell g.
strumpflos ag. : diloer.

Strumpfnaht b. (-,-nähte) : gwri a-dreñv loeroù nilon 'zo g.
Strumpfmaske b. (-,-n) : loer b. [*da vasklañ an dremm*] ; *sich (dat.) das Gesicht mit einer Strumpfmaske maskieren,* masklañ e zremm gant ul loer.
Strumpfschoner g. (-s,-) : maneg-treid da wareziñ al loeroù b.
Strumpfspitze b. (-,-n) : beg al loer g.
Strumpfwaren ls. : traezoù bonederezh ls., bonederezh g., loereier ls.
Strumpfwarenhändler g. (-s,-) / **Strumpfwirker** g. (-s,-) : boneder g.
Strunk g. (-s, Strünke) : **1.** treujenn b., kef g. ; *Kohlstrunk,* treujenn gaol b. ; **2.** penngos g., penn-skod g., skod g., skodenn b., chaos g., pilgos g., P. revr gwezenn g.
Struppi g. : *Tim und Struppi,* Tintin ha Milou, troioù-kaer Tintin ls.
struppig ag. : foutouilhek, fourdouilh, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, disparbuilhet, bouchek, porc'hadek, pagnotennek, pikek, topin, truilhek, kreoñek, kriz, luget, luziet, rouestlet ; *struppiges Haar,* blev foutouilhek (difoupet, fouilhennek, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, pagnotennek, fourdouilh, disparbuilhet, truilhek, kriz, luget, luziet) str., penn bouchek g., penn urupailh g., pennad blev fuilhet g., penn porc'hadek g., porc'had-blev g., pagnotenn b., kribenn luziet b., kreouichenn b., kreouichennad b., kreoñ g., paltokennad vlev b., blev pikek str., krin g. ; *mit struppigem Haar,* war e benn-kuch, difoupet-holl e vlev ; *Frau mit struppigem Haar,* maouez he blev disparbuilhet war he zro b., penn-kuch g. ; *ein Mann mit struppigem Bart,* un den ur fasad barv gantañ g.
Struwwelkopf g. (-s,-köpfe) : **1.** blev foutouilhek (difoupet, fouilhennek, rouestlet, fuilh, fuilhet, a-fuilh, kreouichennek, fourdouilh, disparbuilhet, luget, luziet) str., penn bouchek g., penn kreoñek, penn urupailh g., penn kreouichennek g., pennad blev fuilhet g., penn porc'hadek g., porc'had-blev g., pagnotenn b., kribenn luziet b., kreouichenn b., kreouichennad b., kreoñ g., kreoñad g., paltokennad vlev b., blev pikek str., krin g. ; **2.** paotr blev foutouilhek g.
Struwwelpeter g. (-s,-) : **1.** [lenn.] Struwwelpeter g., Pêr Diskramailh g. ; **2.** paotr blev foutouilhek g.
Strychnin n. (-s) : [kimiezh] striknin g.
Strychnin- : [kimiezh] striknek.
Strychninbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] gwez-kaniram str., gwez-vomikez str.
strychninhaltig : striknek.
Stubbe b. (-,-n) / **Stubben** g. (-s,-) : **1.** skosenn b., skos g., penn-skod g., pennskod g., penngos g., skod g., skodenn b., kef g., piltos g., pilgos g., P. revr gwezenn g. ; *mit Stubben übersät,* skodek, skodennek ; *mit Stubben übersätes Gelände,* skodeg b. [*liester* skodegi], skodenneg b. [*liester* skodennegi] ; *Stubben beseitigen,* dibilgosañ, diskodañ, skidiñ [*pennrann* skod-] ; *die Stubben aus einem Gelände entfernen,* dibilgosañ un dachenn ; **2.** [dre skeud.] palod g., mordok g., beg vil g., beg lor g., bongorz g., malord g., paotr hek e c'henoù g., amparfal g., lopez g., den direspet g., loen g., loen gars g., pemoc'h badezet g., galjor g. [*liester* galjored], diaoul direzon g., beulke g.
Stube b. (-,-n) : **1.** kambr b., kambrig b. [*liester* kambroùigoù], pezh g., P. log b. ; *Schlafstube,* kambr b., kambr-gousket b. ; *Gaststube,* ostaleri b. ; *eine Stube voll,* ur gambrad b. ; *in der warmen Stube bleiben,* chom en tommder (en e dommder), en em zelc'her er c'hloz, chom er c'hloz. ; *Belegschaft einer Stube,* kambrad b. ; **2.** [dispredet] stoufailh b., krazunell b.
Stübchen n. (-s,-) : **1.** kambrig b. ; *Dachstübchen,* kambrig dindan an doenn b. ; **2.** P. *er ist nicht richtig im Oberstübchen,* c'hoari a ra gant e voned, kranked bihan a zo en e benn, paseet en deus ar C'hastell-Karr-Kamm hag an Tri Roue, n'eo ket go e doaz, n'emañ ket e spered gantañ, kollet eo e spered gantañ, kollet eo e benn gantañ, darngollet eo e benn gantañ, c'hoari a ra gant e dog, cheñchet eo warnezhañ, tec'het eo e spered, skañvaet eo e spered, n'emañ ket mat e benn, hennezh n'eo ket mat anezhañ, emañ klañv e benn, n'eo ket mat gant e benn, ur spered forc'hek a zen a zo anezhañ, badezet eo bet gant eoul gad, badezet eo bet gant soubenn wadegenn, mankout a ra ur berv dezhañ, mankout a ra ul loaiad dezhañ, skoet eo bet gant ar morzhol, hennezh a zo skoet e benn, kollet eo e sterenn gantañ, hennezh a zo tapet war ar portolof, aet eo ganto, laban eo, un tammig lod en deus e park ar Brizh, ul lodenn en deus e park ar Brizh, hennezh a zo eus Kerwazi, hennezh a zo gad diwar c'had, hennezh en deus kig leue, e spered a gerzh war flac'hioù, lakaet eo bet dezhañ e spered el lec'h ma'z eo bet lakaet he vi d'ar yar, emañ e spered el lec'h m'emañ ar vi gant ar yar, hennezh a zo brizh, paket en deus anezho, n'eo ket bet meret e bleud an tanavañ, n'eo ket ur sklêrijenn, n'eo ket eus ar c'horadenn gentañ, ganet eo bet war-lerc'h e dad, eñ a soñj dezhañ e oa e vamm a oa tad dezhañ, chomet eo ar brenn e-touez ar bleud gantañ, laosket en deus an hanter eus e vrenn gant ar Mabig Jezuz, laosket en deus un tamm mat eus e yod gant ar Mabig Jezuz, mat eo da dreiñ ar rod, dougen a ra banniel sant Laorañs, eus fin ar sizhun eo, eus fin ar bloaz eo, ganet eo bet da Sadorn da noz, ganet eo bet da Sadorn goude koan, ganet eo bet da Sadorn da noz goude koan diwezhat, ganet eo bet goude ar c'hrampouezh, eus dibenn ar bloaz eo, eus deizioù diwezhañ ar sizhun eo, eus penn diwezhañ ar sizhun eo, n'eo ket eus penn kentañ ar sizhun, faout eo e girin, hennezh n'eo ket gwall stank e damouez, toull eo e vurutell, gwelet e vez al loar en e c'henoù, kuzhat a ra al loar en e c'henoù, parañ a ra al loar en e c'henoù, faziañ a ra ur c'hreunenn d'e chapeled, mankout a ra dezhañ ur c'hreunenn en e chapeled.
Stubenarrest g. (-es,-e) : **1.** [lu] arestoù ls., arest g., inchaj g. ; *Stubenarrest haben,* bezañ dalc'het kloz en e gambr, bezañ inchajet ; *jemandem Stubenarrest verpassen, jemandem Stubenarrest aufbrummen,* bountañ inchaj gant u.b., inchajiñ u.b., derc'hel u.b. en inchaj, delc'her u.b. kloz en e gambr, rediañ u.b. da chom en e gambr ; *einen Tag Stubenarrest bekommen,* tapout (pakañ) un devezh kloz, tapout (pakañ) un devezh inchaj ; *jemandes Stubenarrest beenden,* dizinchajiñ u.b. ; **2.** bac'hidigezh en e gambr b., inchaj g. ; *ein Kind mit Stubenarrest bestrafen,* inchajiñ ur bugel, derc'hel ur bugel en inchaj, delc'her ur bugel en e gambr ; *Stubenarrest bekommen,* bezañ inchajet, bezañ dalc'het en e gambr.
Stubenbelegschaft b. (-,-en) : kambrad b.
Stubenfliege b. (-,-n) : [loen.] kelien ti str.
Stubengelehrsamkeit b. (-) : spered distag diouzh ar bed ha gwall droet gant al levrioù g.
Stubengelehrte(r) ag.k. g./b. : gouiziad distag diouzh ar bed g.
Stubengemeinschaft b. (-,-en) : kambrad b.
Stubenhocker g. (-s,-) : [dre fent] luduenn b. [*liester* luduenned], ludueg g. [*liester* ludueien], krazenn b. [*liester* krazenned], tommer g., P. kac'h-en-andor g.
stubenhockerig ag. : luduek, ludu, yeuek.
Stubenmädchen n. (-s,-) : matezh-a-gambr b., plac'h-a-gambr b.
Stubenorgel b. (-,-n) : [sonerezh] ograou hezoug g.
stubenrein ag. : **1.** [loen.] prop ; **2.** [dre skeud.] dic'hadal, darempredus.
Stubensitzer g. (-s,-) : luduenn b. [*liester* luduenned], ludueg g. [*liester* ludueien], krazenn b. [*liester* krazenned], P. kac'h-en-andor g.
Stubs g. (-es,-e) : P. poulzadenn b., taol-bount g., bountadenn b., bount g., poulz g., taol-skoaz g., peuk g., peukadenn b., taol-peuk g., bleukad g.

Stuck g. (-s) : stouk g., moulleür g., kinkladur stouk g. ; *mit Stuck versehen,* stoukañ, moulleüriñ.

Stück n. (-s,-e) : **1.** tamm g. [*liester* tammoù, temmen], pastell b., pastellad b., pezhienn b., pezh g., pezhiad g., darn b., darnenn b., troñsad g., bechad g., drailhenn b., felpenn b., sklisenn b., skolpenn b., rannad b., pennad g. ; *ein Stück Kuchen,* un tamm gwastell g. ; *Stück Eis,* skornenn b., tamm skorn g. ; *ein Stück Fleisch,* un tamm kig g., ur bastell gig b., ur bastellad kig b., un troc'had kig g., un troñsad kig g., un darnenn gig b., ur pezh kig g. ; *ein großes Stück Fleisch,* un tamm brav a gig g., ur felpenn pezh kig g., ur pezhiad kig g., un troc'had mat a gig g., ur c'hartel kig g., ur c'harter kig g., ur skolpad kig g., ur moñsad kig g., ur bastell vat a gig b., ur bastellad kig b. ; *das Stück Fleisch war so breit wie meine zwei Hände, glaubt mir !* un tamm kig e oa, kement ha va daou zorn, reut ! ; *Fleischstücke minderer Qualität,* dispouilhoù ls., bleñchoù ls., bleñchennoù ls. ; *Stück Brot,* tamm bara g., pezh bara g., torrig bara g., kuchenn vara b., genaouad bara g., begad bara g., bechad bara g., darnenn vara b. ; *ein großes Stück Brot, ein dickes Stück Brot,* un troc'had mat a vara g., ur c'horniad bara g., ur stolpad bara g., un dolzennad vara b., ur skolpadenn vara b., ur felpenn vara b., un tamm bara martolod g., ur chantellenn vara b., ur chantellennad vara b., ur mell tamm bara g., ur moñs tamm bara g., ur moñsad bara g. ; *ein sehr dickes Stück Brot,* ur pezh mell tamm bara g., ur pezh moñs tamm bara g., ur pezh moñsad bara g. ; *ich habe ein Stück von diesem Brot gegessen,* debret em eus eus ar bara-se ; *schluck dieses Stück Brot runter !* chouk hennezh e toull ar mank ! ; *Stück Kohle,* glaouenn b. ; *Stückchen, kleines Stück,* tammig g. [*liester* tammoùigoù] ; *mittelgroßes Stück,* krenndamm g. ; *großes Stück,* tamm bras g., mell tamm g., pikol tamm g., pezh tamm g., moñs tamm g. ; *ein großes Stück davon war noch übrig,* manet e oa un tamm brav ; *zylinderförmiges langes Stück,* pennad g. ; *ein großes Stück des Dünndarms,* ur pennad bras eus ar vouzellenn voan g. ; *ein Stück Kerze,* ur pennadig goulaouenn g., un tamm goulaouenn g., un darn c'houlaouenn b. ; *Stück eines Stockes,* darnvazh b. ; *ich würde gern ein Stück essen,* un tamm a yelo ganin ; *Stück Seife,* brikenn soavon b., karrezenn soavon b., tamm soavon g., bechad soavon g. ; *ein Stück Zucker,* un tamm sukr g., ur maen sukr g. ; *Stück Holz,* tamm koad g., koadenn b., pezhienn goad b., strilh str. ; *ein Stück Holz ausdünnen,* keizañ ur goadenn ; *ein Stück Metall,* un tamm metal g., ur bezhienn vetal b. ; *ein Stück Papier,* ur baperenn b., un tamm paper g. ; *zusammengedrehtes Stück Papier,* tortigell baper b. ; *ein Stück Papier zu einer Kugel zerknüllen,* tamolodiñ un tamm paper ; *ein Stück Feld, ein Stück Land,* un dachennig douar b., un tachad-douar g., un takad douar g., ur pann g., un dellad b., ul lodenn b., ur bastell douar b., ur pezhiad douar, ur pezh douar g., un douaroù g. [*liester* douareier], ur rannad douar b., un tamm tachenn g. ; *ein Stückchen Land,* ul logell b., ul lomm douar g., ur pezhig douar g., un askell douar b., un tammig tachenn g. ; *ein großes Stück Land,* ur pezhiad douar g. ; *er besaß ein Stückchen Land,* ul lomm douar a oa dezhañ, ul lomm douar a oa war e anv, un tamm douar en doa da veskañ ; *ein Stück Arbeit,* un taol labour g., ur c'hrogad labour g., ur c'houlzad g., ur bountad labour g., ur prantad labour g., un tachad labour g., ur gasadenn labour b., un tennad labour g., ur pennad labour g., ur frap g., ur frapad labour g., ur reuziad labour g. ; *ein großes Stück Arbeit,* un tamm mat a labour g., un tachad mat a labour g., ur frapad mat a labour g., ur pezhiad labour g., ur c'houlzad mat g., ur reuziad g. ; *ein schweres Stück Arbeit,* un taol-nerzh g. ; *ein Stück Arbeit im Voraus fertig machen,* lañsañ war e labour, ober ur bountad labour (ur frapad labour, ur gasadenn labour, ur prantad labour, ur reuziad labour, ur c'hrogad labour, un tennad labour, ur c'houlzad, ur pennad labour) en a-raok ; *das letzte Stück Arbeit,* ar frap diwezhañ g. ; *er macht jeden Tag ein Stück Arbeit,* ober a ra ur reuz bemdez a labour ; *ein Stück Vieh,* ur penn-chatal g. ; *zwanzig Stück Vieh,* ugent penn-chatal ls. ; *ein hübsches Stück Geld,* un dornad (un tousegad) mat a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur somm vras a arc'hant b., ur varlennad arc'hant b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., arc'hantoù bras ls., arc'hant bras g., arc'hant mat g., ur pezhiad moneiz g., ur guchenn vrav a arc'hant b., un tamm brav a arc'hant g., un tamm mat a arc'hant g., un tammig brav a beadra g., ur bechad mat a arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; *ein ganzes Stück unserer Geschichte,* ur pennad a-bezh eus hon istor g. ; *Mauerstück,* mogerenn b., pennad moger g., penn moger g. ; *jemanden ein Stück Weges begleiten,* ober ur pennad (ur gazeliadig, ur flipad, un herrad, ur c'hwistad, ur ribinad, ur fustad, un tachad, ur frapad, un tennad, ur pennadig) hent gant u.b., ober un ambroug d'u.b. ; *einen Besucher noch ein Stück Weges begleiten,* digêriañ ur gweladenner e-pad ur pennad hent, ober un tamm ambroug d'ur gweladenner, harluañ ur gweladenner ; *ein gutes Stück Weg, ein gutes Stück Weges,* ur pennad mat a gerzhed g., ur pennad mat a hent g., kalz bras a hent, ur broustad mat a hent g., ur c'hwistad mat a hent g., ur pezhiad mat a hent g., ur skrapad mat a hent g., ur gudennad vat a hent b., ur flipad mat a hent g., ur gwall flipad, ur frapad mat a hent g., ur gwall ribinad g./b., ur fustad hent g., un tennad mat a hent g., un hentad brav g., pellhent g. ; *bis dorthin ist es ein gutes Stück Weges, bis dorthin muss man ein gutes Stück Weg laufen,* hir eo an treuz ac'hanen di, ur geit vras a zo ac'hanen di, ur pennad brav a hent a zo ac'hanen di, ur gwall ribinad a zo ac'hann di, ur flipad mat a hent a zo ac'hann di, ur red mat a zo ac'hanen di, pellhent a zo d'ober ac'hanen di ; *an diesem Tag hatte er ein gutes Stück Weg zurückgelegt,* c'hwistet en doa un tamm brav a hent (un tamm mat a hent, ur pennad mat a hent, ur pezhiad mat a hent, ur gwall ribinad, pellhent) en deiz-se, graet en doa kalz bras a hent en deiz-se, graet en doa pellhent en deiz-se ; *zehn Meilen in einem Stück zurücklegen,* [war-droad] ober dek lev en ur redadenn ; [war-varc'h] ober dek lev en ur varc'hekadenn, ober dek lev en ur c'haloupadenn ; *aus einem Stück,* **a)** [tekn.] unpezh, en ur pezh ; **b)** [douaroù] bodet, stag-ouzh-stag / dalc'h-ouzh-dalc'h / douar-ouzh-douar (Gregor) ; *aus einem Stück gemacht, in einem Stück hergestellt,* unpezh, en ur pezh ; *es liegt ein Stück höher, es befindet sich ein Stück höher,* un tammig krec'hoc'h emañ, krec'hoc'hik emañ, uheloc'hik emañ ; *das schönste Stück einer Sammlung,* bravañ pezh un dastumadeg g. ; *Stück für Stück,* tamm-ha-tamm, a-damm-da-damm, unan-hag-unan, unan da unan, a unan da unan, hini-ha-hini, a-hini-da-hini, a-unanoù, tamm dre damm, a-nebeudoù, nebeut-ha-nebeut, a-dammoù, a-bezhioù, pezh-ha-pezh, pezh-e-pezh, a-bezh-e-pezh, a-bezh-da-bezh, dre bezh, a-vommoù, a-vruzunajoù, a-sil, dre sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, a-ruz, a-van-da-van, a-nebeudoùigoù, a-dost-da-dost, bep un tammig, bep a dammig, a raz e raz, tra-ha-tra, poent-ouzh-poent, a boent da boent, poent-ha-poent, kraf-ha-kraf, dre ar munud, diouzh ar munud, a-hed hag a-dreuz, ent hir, ez hir, klok ; *Kartoffeln in kleine Stücke zerschneiden,* troc'hañ patatez a bastelladoù munut, troc'hañ patatez a-dammoùigoù, troc'hañ patatez a dammoù bihan, troc'hañ patatez a-dammoù, troc'hañ patatez a-bezhioù, didammañ patatez, tammata patatez, pezhiadañ patatez, migailhiñ patatez ; *ein geschlachtetes Tier in große Stücke zerteilen,* karterennañ ul loen, palefarzhañ ul loen ; *in tausend Stücke zersplittert,* mildammet ; *in Stücke gehen,* mont a-dammoù, mont e tammoù, mont e (etre) mil damm, mont e skolp, didammañ ; *in Stücke fliegen, in Stücke springen,* tarzhañ e skolpoù, tarzhañ e tammoù, tarzhañ a-dammoù, tarzhañ e mil damm, didammañ,

disklopenniñ, disklipañ, difloskiñ, difloskañ, sklisennañ, skilfennañ, drailhañ, strimpiñ, strinkañ, terriñ a-darzh, bruzunañ, mont e bruzun, freuzañ, mont e skolp, mont a-skolp, mont a-ziskolp, mont e tammoù, mont a-dammoù, mont e mil damm, mont etre mil damm, diskolpañ, kreviñ ; *etwas in Stücke zerbrechen,* lakaat udb a-bezh-e-pezh, puzuilhañ udb, bruzunañ udb evel darbod, peurderriñ udb, drailhañ udb, munudañ udb, miñsañ udb, ober frigousenn gant udb ; *in Stücke reißen, in Stücke zerreißen, in Stücke hacken, in Stücke zerhacken,* difoeltrañ, terriñ e mil damm, dispenn, peurzispenn, drailhañ munut, munudañ, diskolpañ, findaoniñ, diframmañ (difregañ) a-bezhiadoù, dibezhiañ, diframmañ, brizhilhonañ, ober pezhioù eus, grilhañ, tammañ, tammata, didammañ, disklipañ, lakaat a-dammoù, laaat a-bezhioù, frigasañ, difreuzañ, ober depailh war, diframmañ a-bezhioù, dispenn a-bezhioù ; *der Tiger zerreißt seine Beute in Stücke*, diframmañ (dispenn, dibezhiañ, difreuzañ) a ra an tigr e breizh, ober a ra an tigr depailh war e breizh, diframmañ (difregañ) a ra an tigr e breizh a-bezhiadoù, dispenn (disklipañ) a ra an tigr e breizh kig hag eskern ; *das Glas ist in tausend Stücke gesprungen,* puzuilhet eo ar werenn, drailhet eo ar werenn, torret-groñs eo ar werenn, aet eo ar werenn e mil damm, aet eo ar werenn etre mil damm, mildammet eo ar werenn ; *er schwimmt wie ein Stück Blei,* hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, ur pailhoker dour a zo anezhañ, pailhokat dour a ra e-lec'h neuial, neuial a ra evel ur pichon buoc'h.

2. *auf Stück arbeiten,* labourat dre varc'had (dre bezh, diouzh marc'had) ; *das Stück kostet drei Euro,* koustañ a ra tri euro ar pezh (an tamm, al loen) ; *pro Stück,* dre bezh, dre unanenn ; *drei Euro pro Stück,* tri euro an tamm, tri euro ar pezh, tri euro al loen, tri euro pep hini ; *Käse am Stück kaufen,* prenañ keuz diouzh an troc'h ; *Verkaufserlös pro Stück,* buzad dre unanenn g.

3. *das ist ein starkes Stück !* kement-se a zo mont dreist ar yev (mont er-maez eus ar park, mont dreist an treuzoù, mont dreist ar bord), kement-se a ya dreist ar roudenn (an arroudenn), me a gav blaz ar c'hwerv gant an dra-se, me a gav bras an dra-se, sall eo ar soubenn, se a zo mont re bell ganti, se a zo mont re lark ganti, biskoazh c'hoazh ! biskoazh oueskoc'h ! sada biskoazh ! kur gaer ! ur gur gaer ! ; *große Stücke auf jemanden halten,* kaout (magañ, lakaat) fiziañs vras en u.b., ober stad vras eus u.b., dougen bri d'u.b., dougen doujañs d'u.b., kaout un azaouez dreist ouzh u.b. ; *er hält große Stücke auf seinen Sohn,* stad a zo ennañ gant e vab ; *aus freien Stücken handeln,* ober diouzh e vennozh (diouzh e c'hoant) e-unan, ober e renkoù, heuliañ e benn, ober e benn e-unan, ober diouzh e benn, ober udb dre e benn e-unan, ober udb anezhañ e-unan (eus e benn e-unan), ober udb drezañ e-unan, ober udb a-berzh-vat (a-youl, a-youl gaer, a-youl vat, a galon vat, a-youl-frank, gant e c'hrad vat, dre gaer, hep red, hep nep redi) ; *in diesem Stücke denkt er anders,* n'eo ket tamm ebet eus an hevelep aviz war ar poent-se ; *in allen Stücken,* e pep keñver, a bep hent, e pep hent ; *kein Stück !* blev ! seurt ebet ! mann 'bet, segal !

4. [tro-lavar] P. *falsches Stück,* gidaz g. [*liester* gidazed], ganaz g. [*liester* ganazed], gwidal g. [*liester* gwidaled], den faos g., den hep feiz na reizh / den disleal g. (Gregor), den gaou g., den gaouiat g., den ganas (gidas, gwidreüs), yudaz g., gwasker g., trubard g., treitour g., den a-zindan g., kontell a zaou droc'h b., koarenn b., pezh klufan g., milizenn b., souchadenn, ur souchet a zen g., korvigeller g. ; *das ist ein falsches Stück,* un den gaou eo hennezh, ur pezh klufan eo hennezh, ur vilizenn a zo anezhañ, ur souchadenn a zo anezhañ, ur souchet a zen a zo anezhañ, ur gwidal eo hennezh, gwidal eo, un den ganas eo hennezh, n'eo ket onest e c'hoari, n'eus nemet kildro ennañ, hennezh ne sell ket eeun ouzh Doue james, n'eo ket virjin e zaoulagad, ur skoachet a zen a zo anezhañ, ur c'hlozennek a zen a zo anezhañ, ur c'hoachet a zen a zo anezhañ, ur c'huzhet a zen a zo anezhañ, hennezh a zo ur spered besk a zen anezhañ, an den-se a zo koad-tro ouzh e ober, hennezh ez eus koad a-dreuz ennañ, c'hoari a ra e vleiz, c'hoari a ra e vitaouig, dre zindan eo, un den a-zindan eo, kildrouk eo, hennezh a zo ur gwasker, ur gontell a zaou droc'h eo, kuzh-ha-muz eo, kuzh-muz eo, un trubard eo, ur goarenn a zo anezhañ.

5. [sonerezh] *Musikstück,* pezh sonerezh g., sonadenn b., frapad sonerezh g. ; *Harfenstück,* telennadenn b. ; *Zitherstück,* kitarenn b.

6. [den] *dieses miese Stück,* an dra divergont-se g., ar pezh fall-se g., ar pezh teil-se g.

7. [c'hoariva] pezh-c'hoari g., c'hoari g. ; *ein Stück erneut auf die Bühne bringen,* adkinnig ur pezh-c'hoari, adleurennañ ur pezh-c'hoari.

8. [moull.] skouerenn b. ; *mit einer Auflage von dreitausend Stück, in einer Auflage von dreitausend Stück gedruckt,* moullet tri mil skouerenn anezhañ.

9. [lu] kanol g., pezh kanol g.

10. [frouezh] *Apfelsinenstück, Zitronenstück,* oeñs g.

Stuckarbeit b. (-,-en) : stoukañ g., stoukadur g. ; *Stuckarbeiten ausführen, Stuckarbeiten verrichten,* stoukañ.

Stückarbeit b. (-) : labour dre varc'had (dre bezh, diouzh marc'had) g.

Stuckarbeiter g. (-s,-) : stouker g.

Stückarbeiter g. (-s,-) : labourer paeet dre bezh g., treuziataer g.

Stuckateur g. (-s,-e) : stouker g. ; *Gipser und Stuckateur,* saver selioù g., saver doubloù g.

Stuckatur b. (-,-en) : **1.** stoukañ g., stoukadur g. ; **2.** kinkladur stouk g.

Stückchen n. (-s,-) : tammig g. [*liester* tammoùigoù], pezhig g. [*liester* pezhioùigoù], bomm g., brien str., brigoñsenn b., elfenn b. ; *ein Stückchen,* tamm pe damm, un tammig, un tammig bihan ; *ein Stückchen Butter,* ur pezhiadig amanenn g., ur begad amanenn g., un ivinad amanenn g. ; *ein Stückchen Hähnchen,* ur pezhiad eus ar yar g. ; *ein Stückchen Seil,* ur penn fard g., ur pennad kordenn g., un tamm kordenn g. ; *die Stückchen Zucker,* an drailhadur sukr g. ; *die Stückchen Keks,* an drailhadur kouignoù g. ; *Stückchen Land,* logell b., tachennig douar b., lommig douar g., lomm douar g., pezhig douar g., pann g., tellad b., askell douar b., tammig tachenn g. ; *er besaß ein Stückchen Land,* ul lomm douar a oa dezhañ, ul lomm douar a oa war e anv, un tamm douar en doa da veskañ ; *das Stückchen Land, das ich von meinen Eltern geerbt habe,* an tammig douar o deus lezet va zud ganin ; *aus Stückchen und Teilchen zusammengesetzt,* graet a bezhioù hag a dammoù ; *ein Stückchen weiter,* pelloc'hik, pellikoc'h, un tammig pelloc'h ; *es es liegt ein Stückchen weiter,* emañ war-hed nebeut ac'halenn, emañ war-bouez nebeut ac'halenn ; *geh ein Stückchen weiter !* bount war aze ! gwask war aze ! kae un tammig pelloc'h ! ; [dre skeud.] *jemandem ein Stückchen spielen,* c'hoari un taol-bourd d'u.b., c'hoari un dro gant u.b.

stückchenweise Adv. : a-dammigoù, a-nebeudoùigoù.

stückeln V.k.e. (hat gestückelt) : lakaat a-bezhioù, lakaat a-dammoù, brizilhonañ, lakaat a-bezh-e-pezh, puzuilhañ, peurderriñ, difoeltrañ, terriñ e mil damm, dispenn, drailhañ munut, diskolpañ, dispenn a-bezhioù, findaoniñ, dibezhiañ, diframmañ a-bezhioù, diframmañ (difregañ) a-bezhiadoù, ober pezhioù eus, tammañ, tammata, disklipañ, didammañ.

Stückelung b. (-,-en) : **1.** [arc'hant.] bilhed-bank g. ; **2.** [ardamezouriezh] kenframm g.

stuckern V.gw. (ist gestuckert / hat gestuckert) [norzh Bro-Alamagn] : storlokañ, stroñsañ, horosiñ, todorosal, mont stroñs-

distroñs, stroñsañ ha distroñsañ, mont dre boull ha dre skosell, skoselliñ, draskañ, draskal.
Stückfass n. (-es,-fässer) : barrikennad b.
Stückgut n. (-s,-güter) : pakadig g., pakadennig b.
Stückkohle b. (-) : tammoù glaou-douar ls.
Stückkosten ls. : [armerzh.] koust keitat g.
Stücklohn g. (-s,-löhne) : gopr dre bezh g. ; *im Stücklohn arbeiten,* labourat diouzh feur, labourat diouzh marc'had, labourat dre varc'had, labourat dre bezh.
Stückpforte b. (-,-n) : [merdead.] lambourzh g. ; *blinde Stückpforte, falsche Stückpforte,* faosedar g. ; *durch die Stückpforten können die Kanonen hindurchfeuern,* ar c'hanolioù a c'hall tennañ dre al lambourzhioù.
Stückpreis g. (-es,-e) : priz dre unanenn g., priz dre bezh g., P. priz dre benn g.
Stuckputz g. (-es,-e) : stoukadur g.
Stückverkauf g. (-s,-verkäufe) : kenwerzh a-vunut b., munuderezh g., gwerzh dre unanennoù b., gwerzh dre ar munud (dre ar munudoù, dre unanenn, a-nebeut, dre an nebeud, dre bezh, unan hag unan, pezh ha pezh) b.
stückweise Adv. : **1.** unan-hag-unan, a-unanoù, tamm-ha-tamm, a-nebeudoù, dre unanennoù, nebeut-ha-nebeut, a-dammoù, tamm dre damm, a-bezhioù, pezh-ha-pezh, pezh-e-pezh, a-bezh-e-pezh, dre bezh, a-vommoù, a-vruzunajoù, a-grogadoù, a-sil, dre sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, a-ruz, a-van-da-van, a-nebeudoùigoù, a-dost-da-dost, bep un tammig, bep a dammig, a raz e raz, tamm-ha-tamm, tra-ha-tra, dre gont, diouzh kont ; *stückweise verkaufen,* gwerzhañ dre ar munud (dre ar munudoù, a-hini-da-hini, dre bezh), gwerzhañ a-nebeut, gwerzhañ dre an nebeud, gwerzhañ tra-ha-tra, gwerzhañ unan-hag-unan, gwerzhañ pezh-ha-pezh, gwerzhañ hini-ha-hini, gwerzhañ dre unanennoù b., gwerzhañ dre unanenn ; **2.** [kig, bara] a-bastelloù, a-bastelladoù ; **3.** [labour] a-reuziadoù ; *er hat seine Arbeit stückweise erledigt,* a-reuziadoù eo en deus kaset e labour da benn, graet en deus e labour etre daou pe dri reuz.
Stuckwerk n. (-s) : kinkladur stouk g.
Stückwerk n. (-s,-e) : labour diglok g., oberenn digompez b., oberenn diblaen b. ; *unser Wissen ist Stückwerk,* anavezout (gouzout) a reomp en un doare diglok, gwall nebeut a draoù a anavezomp, diglok eo pezh a ouzomp, darnel eo hon anaoudegezhioù.
Stückwischer g. (-s,-) : patouilh g., skouvilhon g.
Stückzahl b. (-,-en) : niver ar pezhioù g.
Stückzahlung b. (-,-en) : rannbae b.
stud. : [*berradur evit* **studiosus**] studier g.
Student g. (-en,-en) : studier g., kloareg g. [*liester* kloareged, kloarien, kloer] ; *Student der Medizin,* studier war ar vezekniezh g., studier war ar vezegiezh g., studier war ar medisinerezh g., danvez medisin g. ; *Student an einer pädagogischen Eliteschule,* normaliad g. [*liester* normaliaded].
Studentenausschuss g. (-es,-ausschüsse) : kevread studierien g.
Studentenausweis g. (-es,-e) : kartenn studier b.
Studentenblume b. (-,-n) : [louza.] roz-lndez str.
Studentendemonstration b. (-,-en) : manifestadeg studierien b., diskeladeg studierien b.
Studentenfutter n. (-s) : [kegin.] frouezh sec'h str., ar pevar frouezh sec'h ls.
Studentenheim n. (-s,-e) : bod studierien g.
Studentenjahre ls. : bloavezhioù skol-veur evel studier ls.
Studentenleben n. (-s) : buhez evel studier b., buhez ar studierien b.
Studentenmilieu n. (-s) : metoù ar studierien g.
Studentenkopf g. (-s,-köpfe) : [stalaf prenestr] paotr kaozioù g. [*liester* paotred kaozioù].
Studentenschaft b. (-) : studierien ls.
Studentenszene b. (-) : metoù ar studierien g.
Studentenunruhen ls. : dispac'hadegoù ar studierien ls.
Studentenverbindung b. (-,-en) : kevredigezh studierien b.
Studentenwerk n. (-s,-e) : kreizenn an oberoù skolveurel b.
Studentenwohnheim n. (-s,-e) : bod studierien g., annez studierien g.
Studentin b. (-,-nen) : studierez b.
studentisch ag. : ... studier, … ar studierien.
Studie b. (-,-n) : **1.** studiadenn b., enklask g., studi g., studienn b., notenn b., notennoù ls., elfennerezh g. ; *eine ausführlich dokumentierte Studie,* ur studiadenn dafaret sonn b. ; *eingehende Studie,* peurstudi g. ; *gemeinsame Studie,* studiadeg b. ; *Studien betreiben,* studiadenniñ ; **2.** [arz.] studienn b.
Studienabbrecher g. (-s,-) : studier a laka (en deus lakaet) diwezh d'e studioù g.
Studienabbrecherin b. (-,-nen) : studierez a laka (he deus lakaet) diwezh d'he studioù b.
Studienabschluss g. (-es,-abschlüsse) : diplom skol-veur g.
Studienanfänger g. (-s,-) : studier nevez g.
Studienanfängerin b. (-,-nen) : studierez nevez b.
Studienarbeit b. (-,-en) : studiadenn b., enklask g., studi g., studienn b., elfennerezh g. ; *kollektive Studienarbeit,* studiadeg b.
Studienassessor g. (-s,-en) : kelenner stajiad g.
Studienaufseher g. (-s,-) : mestr-studi g.
Studienbeihilfe b. (-,-n) : yalc'had-studi b. ; *Empfänger einer Studienbeihilfe,* yalc'hadour g.
Studienberatung b. (-,-en) : kreizenn ditouriñ ha heñchañ evit ar skolidi b.
Studienbuch g. (-s,-bücher) : levrig testeni studioù g., karned skol-veur g.
Studiendirektor g. (-s,-en) : kelenner tizhet gantañ an derez gopr uhelañ g.
Studiendirektorin b. (-,-nen) : kelennerez tizhet ganti an derez gopr uhelañ b.
Studienfach n. (-s,-fächer) : danvez studi g., materi g. ; *das ist ein schweres Studienfach,* un danvez studi garv eo, ur materi garv eo.
Studienfahrt b. (-,-en) : beaj skol b., beaj studi b.
Studienfreund g. (-s,-e) : kamalad skol-veur g., kile skol-veur g., kendiskibl g.
Studienfreundin b. (-,-nen) : kamaladez skol-veur b.
Studiengang g. (-s,-gänge) : argerzhadur ar studioù g., argerzh ar studioù g., argerzhad ar studioù g., kelc'hiad studioù g., hentad g. ; *bilingualer Studiengang, zweisprachiger Studiengang,* hentad divyezhek g.
Studiengegenstand g. (-s,-gegenstände) : danvez studi g.
Studienkreis g. (-es,-e) : kelc'h-studi g., kerl-studi g.
Studienobjekt n. (-s,-e) : danvez studi g.
Studienordnung b. (-,-en) / **Studienplan** g. (-s,-pläne) : programm-studi g., roll-studi g.
Studienplatz g. (-es,-plätze) : plas studier er skol-veur g.
Studienplatzaustausch g. (-es,-e) : eskemm plasoù etre skolioù-meur g., eskemm plasoù etre studierien g.
Studienrat g. (-s,-räte) : kelenner lise g.
Studienrätin b. (-,-nen) : kelennerez lise b.
Studienreferendar g. (-s,-e) : kelenner stajiad g.
Studienreferendarin b. (-,-nen) : kelennerez stajiadez b.
Studienreise b. (-,-n) : beaj studi b.
Studienstunde b. (-,-n) : abadenn studi b., prantad studi g.
Studienzeit b. (-) : bloavezhioù skol-veur evel studier ls.

Studienzeichnung b. (-,-en) : [arzoù] raktresadenn b.
Studienzweck g. (-s,-e) : *zu Studienzwecken,* evit abegoù skiantel, evit ober ur studiadenn skiantel, da vezañ studiet, da vezañ dielfennet.
studieren V.k.e. ha V.gw. (hat studiert) : **1.** studiañ, bezañ war e studi, ober e studi ; *seine Kinder studieren lassen,* lakaat e vugale war ar studi ; *Jura studieren,* studiañ ar Gwir ; *Anglistik studieren,* studiañ ar saozneg ; *gemeinsam studieren,* kenstudiañ ; *weiter studieren,* poursuiñ e studioù, delc'her war e studi, kendelc'her gant e studioù, kendelc'her e studioù, kendelc'her war e studioù, kendelc'her da studiañ ; *er bringt persönliche Fähigkeiten und Dispositionen mit, um erfolgreich zu studieren,* tuet eo d'ober studioù ; *solange der Sohn studierte, hat der Vater finanziell für seinen Unterhalt gesorgt,* keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het anezhañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kendalc'het dezhañ peadra da vevañ, keit ha ma oa e vab gant e studioù en doa an tad kontradet dezhañ peadra da vevañ ; **2.** imbourc'hiñ, furchal, plediñ ouzh (gant, war), studiañ, dezvarn, dezrannañ, dielfennañ, pleustriñ war ; *etwas genau studieren,* burutellañ pizh ha kempenn udb, kroueriañ pizh udb, ridellat pizh ha kempenn udb, sellet a-dost ouzh udb, nizañ udb gant ar brasañ evezh, mont don e studi udb, sontañ udb, sonteal udb, dibluskañ udb., dihaeziñ udb ; **3.** [dre astenn.] *jemanden studieren,* sellout pizh ouzh u.b., diskantañ u.b., dibluskañ u.b., fuketal e kalon u.b., furchal e kalon u.b., palvata u.b. war e nav zu, mont e-barzh bouzellenn u.b.
Studieren n. (-s) : studi g.
Studierende(r) ag.k. g./b. : studier g., studierez b. ; *Studierende durch Wiederholung des Lehrstoffes auf das Examen vorbereiten,* askenteliañ.
Studierlampe b. (-,-n) : lamp taol-skrivañ g./b.
studiert ag. : **1.** desket-kaer, gouiziek, bet er skol-veur ; **2.** fesonius, kontenañsus, orbidus, leun a ardoù.
Studierzimmer n. (-s,-) : [dispredet] kabined labour g., sal-studi b., kambr-studi b.
Studio n. (-s,-s) : **1.** [arzoù] atalier g. ; **2.** [film] studio filmañ g., stavell b. ; **3.** ranndi ur pezh b., kambr b., studio g. ; **4.** sal sinema bihan b., sinema g.
Studioflügel g. (-s,-) : [sonerezh] piano hanterlostek g.
Studiosa b. (-, Studiosae) : [dispredet, dre fent] studierez b.
Studiosus g. (-, Studiosi) : [dispredet, dre fent] studier g.
Studium n. (-s, Studien) : studi g., studioù ls. ; *gemeinsames Studium,* kenstudi g. ; *sein Studium abschließen,* echuiñ e studioù ; *sein Studium fortsetzen,* poursuiñ e studioù, delc'her war e studi, kendelc'her gant e studioù, kendelc'her war e studioù, kendelc'her e studioù, kendelc'her da studiañ ; *sein Studium aufgeben, sein Studium abbrechen,* dilezel e studioù, dilezel e studi ; *sein Studium wieder aufnehmen,* adkregiñ gant e studioù, adstagañ gant e studioù ; *er musste sein Studium aufgeben,* rankout a reas dilezel e studi ; *im Rahmen unseres Studiums,* e stern hor studioù ; *er widmet sich ganz dem Studium,* en em ouestlañ a ra d'ar studi, n'eus nemet e studi hag a gont, gouestlañ a ra e amzer a-bezh da studiañ, reiñ a ra e amzer a-bezh da studiañ, en em reiñ a ra gant youl d'e studioù, lakaat a ra holl e albac'henn da studiañ, atapiet kenañ eo gant e studioù, kemer a ra kalz deur gant e studi ; *wie weit bist du mit deinem Studium ?* pelec'h emaout degouezhet gant da studioù ?
Stufe b. (-,-n) : **1.** derez g. [*liester* diri/derezioù], derezenn b., pazenn b. [*liester* pazennoù/pazenned/pazinier], rizenn b. ; *Achtung, Stufe !* diwallit ouzh an derez ! ; *die Stufen zum Altar,* an diribin da sevel betek an aoter g., derezioù an aoter ls. ; *von Stufe zu Stufe,* derez-ha-derez, pazenn-ha-pazenn, tamm-ha-tamm ; *Stufe für Stufe steigen wir zum Altar,* diri-ha-diri e pignomp d'an aoter, derez-ha-derez e pignomp d'an aoter, derezenn-ha-derezenn e pignomp d'an aoter, pazenn-ha-pazenn e pignomp d'an aoter ; *die Stufen herabsteigen,* diskenn gant an derezioù ; **2.** bazh-skeul b., pazenn b. ; **3.** stad b., renk b., doare g., kendere g., pazenn b., derez g. [*liester* derezioù] ; *soziale Stufe*, renk er gevredigezh b., staelad kevredigezhel g., saviad kevredigezhel g., kendere g., doare g., stad b. ; *höchste Stufe,* barr g., lein g., beg g., derez uhelañ g. ; *die höchsten Stufen erklimmen,* sevel betek ar pazennoù uhelañ, diraeziñ an derezioù uhelañ, mont en ur garg eus ar re enorusañ ; **4.** fazenn b., periodenn b., lankad g., prantad g., derez g., pazenn b., pazennad b., taolad g. ; *die letzte Stufe einer Krankheit,* prantad diwezhañ ur c'hleñved g. ; [bred.] *orale Stufe,* pazenn c'henaouel b., fazenn chugal ar vabiged hervez Freud b., prantad chugal ar vabiged hervez Freud g., taolad chugal g. ; *phallische Stufe, urethrale Stufe, phallisch-urethrale Stufe,* pazenn gastrel b., pazenn gantroazhel b. ; *anale Stufe,* pazenn fraezhel b. ; *sadistisch-anale Stufe,* pazenn fraezhel-sadek b., pazenn sadek-fraezhel b. ; **5.** live g., rez g. ; *auf einer gleichen Stufe,* war an hevelep rez, war an hevelep derez, war an hevelep pazenn ; **6.** [douarouriezh] live g. ; *Korallenstufe,* live kouralel g. ; *Hügellandstufe,* live torgennek g. ; *montane Stufe,* live meneziek g. ; *die Stufen der Kreide, die Stufen der Kreidezeit,* liveoù mare ar c'hleiz ls. ; **6.** [fuzeenn] hoskad g. ; **7.** [tekn.] tizh g., mod g. ; **8.** [sonerezh] derez g. ; *undiatonische Stufe, getrennte Stufe,* pellzerez g. ; *erste Stufe der Tonleiter,* tonegell b. ; *zweite Stufe der Tonleiter,* ustonegell b. ; **9.** [dre skeud.] *in einer Stufe,* en un tennad, en ur sachad ; *einige Stufen überspringen,* gaoliata an traoù, mont re vuan ganti, mont re brim ganti, mont primoc'h eget ar marc'h hon doug.
stufen V.k.e. (hat gestuft) : skeuliañ, dereziañ.
stufenartig ag. : derezioù dezhañ, pazennoù dezhañ, e derezioù, e savennoù, en ur skalierad, dereziek, e doare derezioù, e doare pazennoù, a-zoare gant derezioù, a-zoare gant pazennoù, a-seurt gant derezioù, a-seurt gant pazennoù.
Stufenbank b. (-,-bänke) : derez g. [*liester* derezioù].
Stufenbarren g. (-s,-) : [sport] barrennoù digemparzh ls.
Stufenbreite b. (-,-n) : [tekn.] ledander an derez g., ledander ar bazenn g.
Stufendiagramm g. (-s,-e) : histogramm g., tellin g. [*liester* tellinoù], grafik bannoù g.
Stufendifferenz b. (-,-en) : dilive g.
Stufenerz n. (-es,-e) : kailh digemmesk g., kailh pur g.
Stufenfolge b. (-,-n) : skeuliad b., skalierad g., skeulienn b., skalfad g., enraog g.
stufenförmig ag. : **1.** dereziek, derezioù dezhañ, pazennoù dezhañ, e derezioù, e savennoù, en ur skalieriad, e doare ur bazenn, e doare pazennoù, a-zoare gant ur bazenn, a-zoare gant pazennoù, a-seurt gant ur bazenn, a-seurt gant pazennoù ; *Ziegel stufenförmig anordnen,* lakaat teol levezon-ha-levezon ; **2.** [ardamezouriezh] talbennek.
Stufenführerschein g. (-s,-e) : aotre-bleinañ marc'hoù-tan lieslive g.
Stufenheck n. (-s,-e/-s) : *ein Auto mit Stufenheck,* gwetur peder-dor neuziet boutin b.
Stufenjahr n. (-s,-e) : seizhved (*pe* naved) bloavezh ur rann vuhez hervez steredourien an Henamzer g., bloavezh klimakterek g.
Stufenlandschaft b. (-,-en) : dremmvro war zerezioù b., dremmvro dereziek b.
Stufenleiter b. (-,-n) : **1.** skeul dereziek b. ; **2.** [dre skeud.] skeul-renk b., urzhaz g., renkadurezh b. ; *die Stufenleiter erklimmen,* sevel derez-ha-derez, sevel pazenn-ha-pazenn ; **3.** [sonerezh] skeulenn diatonek b., skeuliad b., skeulgan g.
stufenlos ag. : [tekn.] kendalc'hus.
Adv. : e mod kendalc'hus.

Stufenordnung b. (-,-en) : skeul-renk b., urzhaz g., renkadurezh b.
Stufenplan g. (-s,-pläne) : steuñv da lakaat er pleustr derez-ha-derez g.
Stufenrakete b. (-,-n) : fuzeenn lieshoskad b.
Stufenschalter g. (-s,-) : spanaer liesvod g., spanaer liestizh g., trec'haoler liestizh g.
Stufenscheibe b. (–,-n): [tekn.] kammenn gernennek b.
Stufenschnitt g. (-s,-e) : troc'h-blev dereziet g.
Stufentritt g. (-s,-e) : skabell derezioù b.
Stufenunterschied g. (-s,-e) : dilive g.
stufenweise Adv. : derez-ha-derez, pazenn-ha-pazenn, tamm-ha-tamm, a-damm-da-damm, a-dammoù, a-van-da-van, a-sil-da-sil, en ur skalierad, dre bazennoù, a-bazennadoù, a-nebeudoù, nebeut-ha-nebeut, bep un nebeud.
ag. : **1.** pazennek, argreskus ; *stufenweise Steigerung,* argreskusted b. ; **2.** [sonerezh] *stufenweise Bewegung,* keflusk nesderez g.
Stufenwiderstand g. (-s,-widerstände) : [tredan.] harzell argemmus b.
Stufenwinkel ls. : [mentoniezh] kornioù keñverek ls.
stufig ag. : dereziek, dereziet, derezioù dezhañ, pazennoù dezhañ, e derezioù, e savennoù, en ur skalierad, war zerezioù.
Stuhl g. (-s, Stühle) : **1.** kador b. [*liester* kadorioù, keder] ; *stell den Stuhl wieder auf !* sav ar gador ! ; *dieser Stuhl ist noch frei,* diberc'henn eo ar gador-mañ ; *sich (ak.) auf einen Stuhl setzen,* kemer kador, teuler e bouez war ur gador, azezañ en (war) ur gador, lakaat e revr war ur gador, pikañ e revr war ur gador ; *vom Stuhl aufstehen,* sevel diwar e gador, sevel diouzh e gador, dibradañ diwar e gador, dibradañ diouzh e gador, sevel e foñs diwar e gador, sevel e revr diwar e gador, diharpañ diouzh e gador ; *dieser Stuhl lässt ihn zu niedrig sitzen,* re izel eo dindanañ war ar gador-se ; *die Beine eines Stuhls,* botizi (botaouioù, troadoù, pavioù, pivier) ur gador ls. ; *ein maßgerecht angefertigter Stuhl,* ur gador graet diouzh ar moull b. ; *Stuhl mit einem Strohsitz,* kador blouz b. ; *einen Stulh mit einem Strohsitz versehen,* plouzañ ur gador, koloañ ur gador ; *das Stroh vom Sitz eines Stuhls abnehmen,* diblouzañ ur gador, digoloañ ur gador ; *einen Stuhl mit Stroh ausstopfen,* plouzañ ur gador, koloañ ur gador ; *mit dem Stuhl (auf dem Stuhl sizend) wippen, mit dem Stuhl schaukeln, mit dem Stuhl wackeln, mit dem Stuhl kippeln,* brañskellat war e gador ; *elektrischer Stuhl,* kador-dredan b., kador da dredanlazhañ b. ; *auf dem elektrischen Stuhl hinrichten,* tredanlazhañ ; **2.** [dre skeud.] *Politik des leeren Stuhls,* politikerezh ar gador c'houllo g. ; *zwischen zwei Stühlen sitzen,* bezañ paket (tapet) etre an horzh hag ar c'henn, bezañ tapet etre an nor hag an draped, bezañ etre lost ar bleiz ha toull e revr, bezañ etre lost an diaoul ha toull e revr, bezañ tapet etre an dour hag ar c'hler, bezañ gweget etre div gostezenn, bezañ etre daou bleg lous ; *sich zwischen zwei Stühle setzen,* en em silañ etre an horzh hag ar c'henn ; *jemandem den Stuhl vor die Tür setzen,* reiñ foet an nor d'u.b., skubañ u.b., batalmiñ u.b., lakaat sav dindan botoù u.b., teuler (stlepel, bountañ, bannañ, lakaat) u.b. er-maez, lakaat u.b. er porzh, lakaat u.b. 'barzh ar porzh, skarzhañ u.b., lakaat u.b. dindan an amzer, reiñ e sac'h d'u.b., reiñ distro d'u.b., reiñ an digouvi d'u.b., reiñ e begement d'u.b., distouvañ u.b., reiñ e zistag d'u.b., sevel e dreid d'u.b., reiñ herr d'u.b. da vont ac'hann, diskouez d'u.b. pelec'h eo bet faziet ar mañsoner, teuler u.b. war an hent bras, bale u.b., lakaat u.b. en hent, teuler u.b. war al lann, lakaat u.b. war ar beoz, P. plantañ u.b. er-maez, foultrañ u.b. er-maez, foutrañ u.b. er-maez, foutañ u.b. er-maez, sirañ e votoù d'u.b., lardañ e dreid d'u.b. ; *ihm wurde der Stuhl vor die Tür gesetzt,* bet en devoa herr ; P. *vom Stuhl fallen,* chom pof, bezañ souezhet evel un teuzer kloc'h (Gregor), chom beg, bezañ e beg, chom da zigeriñ e glap, rampañ e c'henoù, chom batet e c'henoù, chom sabaturet, chom manet, bezañ troc'het ar c'hwitell d'an-unan (*e c'hwitell dezhañ, he c'hwitell dezhi h.a.*), chom genaouek (abaf, war e gement all, abafet holl, mantret), kouezhañ war e gement all, bezañ kouezhet ar sabatur war an-unan, chom badet, menel batet, chom bamet, bezañ skoet mik gant ar souezh, bezañ souezhet mik (souezhet marv, sabatuet, sabaturet, alvaonet holl, divarc'het, divontet, notet, batorellet, boemet, kalmet), stonkañ gant ar sebez, chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, bezañ beiet, bezañ beudet, bezañ beziv, bezañ bezivet, bezañ balzek, koll penn e gudenn, bezañ berr war e c'her, chom berr war e c'her, chom en estlamm, ober estlammoù, ober souezhoù bras, estlammiñ, sebeziñ, mantrañ, chom berr, menel berr, bezañ berr, bezañ tapet berr-ha-berr, bezañ paket war an trumm, bezañ taolet en alvaon, bezañ bac'het ar genoù d'an-unan (*e c'henoù dezhañ, he genoù dezhi h.a.*), chom e spered e bili-bann, chom d'ober yezhoù ; P. *es haut mich vom Stuhl !* sac'het on ! pilet on ! kement-se a ra din stonkañ gant ar sebez ! minellet eo va zeod ! ; P. *das reißt mich nicht vom Stuhl,* n'eo ket eus ar gurunenn, ne dorrfen ket va stag, ne dorrin ket va stag ; P. *mit etwas zu Stuhle kommen,* kas udb da benn (da wir, da vat), seveniñ udb, lakaat udb klok, pengenniñ udb, kunduiñ udb da benn, kas udb betek penn, kas udb betek pal, degas udb tre, peurgas udb, peurseveniñ udb, peurechuiñ udb, disoc'h udb, disoc'h d'ober udb, debengenniñ udb, finisañ udb, dibennañ udb, direstañ udb, gourfenn udb, peurglokaat udb, peuraozañ udb, barrañ udb ; **3.** [skol-veur] *Lehrstuhl,* kador-gelenn b. ; **4.** [relij.] *der Heilige Stuhl, der Stuhl Petri, der päpstliche Stuhl, der apostolische Stuhl, der Stuhl zu Roma,* ar sich Abostolik g. / ar Sichenn Abostolik (Gregor) b., sez ar bibien g., ar Sez-Santel g., kador sant Pêr b. ; **5.** [frañmason.] *Meister vom Stuhle,* arc'hmestr al log g. ; **6.** [mezeg.] fank g., kaoc'h g., failhañs g.
Stuhlarm g. (-s,-e) : brec'h kador b.
Stuhlbein n. (-s,-e) : post kador g., troad kador g., botez kador b., pav kador g. ; *die Beine eines Stuhls,* botizi (botaouioù, troadoù, pavioù, pivier) ur gador ls.
Stuhldrang g. (-s,-dränge) : c'hoant kac'hat g., c'hoant mont da blegañ g., c'hoant mont war ar gador doull g., gwaskadennoù ls.
Stuhlentleerung b. (-,-en) : [mezeg.] diskarg-korf g., difankañ g.
Stuhlflechter g. (-s,-) : plouzer kadorioù g., plouzer g., adplouzer g.
Stuhlgang g. (-s,-gänge) : plegadenn b., dilas g., ar pezh ne ra ket ar c'hure evit ar person g., diskarg-korf g., difankañ g. ; *Stuhlgang haben,* difankañ, mont da blegañ, mont da zifankañ, mont d'ober ur blegadenn, mont da buchañ, mont a-gostez, treiñ a-gostez, mont war ar gador doull, mont er gador doull, mont d'ar gador, mont d'ober, ober, dozviñ ur vi hep pluskenn, ober un neizh, lakaat un tamm da yenañ, leuskel ur bouton, leuskel un huanad da gouezhañ, ober àr e gorf, ober ag e gorf, divec'hiañ e gorf, ober e ezhommoù, ober e aezamant, mont da harpañ ar c'hleuz, mont d'ober un dilas-bragez, ober un dilas, ober un dilasenn, mont da dennañ e ibil [ibil koad ar vragez eveljust !], mont en distro, stignañ e revr, mont d'ar staol, mont war-vaez, ober ur gac'hadenn, ober traoù tev, ober ur blegadenn, ober e blegadenn ; *gibt's Probleme beim Stuhlgang ?* ha lampr eo ho korf ? ; *haben Sie gestern Stuhlgang gehabt ?* ha graet ho poa ho plegadenn dec'h ? ha graet hoc'h eus bet ho plegadenn dec'h ? ha graet hoc'h eus bet dec'h ? ; *keinen Stuhlgang haben, an mangelndem Stuhlgang leiden,* bezañ kalet e gof (e gorf), bezañ start war an-unan, bezañ stanket e gorf, na vezañ lampr e gorf ; *den Stuhlgang erleichtern,* tanavaat ar c'horf, lampraat ar c'horf, leuskel ar c'hof, sikour ouzh an difankañ, aesaat an difankañ, digalediñ ar c'horf, laoskaat ar c'horf.

Stuhlgericht n. (-s,-e) : lez-varn ar Vem santel b.
Stuhlinkontinenz b. (-) : [mezeg.] dizalc'h war ar fank g., andalc'h fank g., fankandalc'h g.
Stuhlherr g. (-n,-en) : barner g.
Stuhllehne b. (-,-n) : kein kador g.
Stuhlmacher g. (-s,-) : kadorier g., farder kadorioù g.
Stuhlschiedsrichter g. (-s,-) : [tennis] tredeog ar gador g.
Stuhlvermieter g. (-s,-) : kadorier g.
Stuhlvermieterin b. (-,-nen) : kadorierez b.
Stuhlzäpfchen n. (-s,-) : [mezeg.] dianaouenn b., kilhenn b., P. obus g., louzoù revr g., boñboñ kouign g.
Stuhlzwang g. (-s) : gwaskadennoù ls.
Stuka g. (-s,-s) : [istor, nij.] stuka g., nijerez argad a-bik b.
Stukkateur g. (-s,-e) : [Bro-Aostria] stouker g.
Stulle b. (-,-n) : tamm bara-kig g., torr-naon g.
Stulpe b. (-,-n) : kil g., gin g., eneb g., kein g., troñsenn b., distroenn b., troñs g. ; *Stulpenstiefel,* heuz troñset g. ; *Handstulpe,* berrvañch g. ; *Handschuhstulpe,* advañch g. ; *Topfstulpe,* golo-pod g.
stülpen V.k.e. (hat gestülpt) : lakaat ; *die Ärmel aufstülpen,* troñsañ e zivrec'h (Gregor), troñsañ e vilginoù ; *einen Deckel auf etwas stülpen,* lakaat ur golo war udb, lakaat ur golo war-c'horre udb ; *den Filteraufsatz über die Kaffeekanne stülpen,* lakaat ar sil war ar grek ; *seinen Hut auf den Kopf stülpen,* sankañ don e dog war e benn.
Stulpenstiefel g. (-s,-) : heuz troñset g.
Stülper g. (-s,-) : [ruskenn] kouc'h g.
Stülphandschuh g. (-s,-e) : maneg gant berrvañch b., maneg gant mañchetez b.
Stülpnase b. (-,-n) : fri gwinteiz g. / fri war varc'h g. (Gregor), fri distroñset g.
stumm ag. : mut, divouezh, dilavar, digomz, dideod ; *stumm bleibend,* simudek ; *taubstumm,* bouzar-ha-mut, bouzar-mut, mut ha bouzar ; *von Geburt an stumm,* ganet mut, mut a-vihanik, mut abaoe ma'z eo bet ganet, deuet mut er bed ; *stummes Kind,* bugel mut g. ; *stummer Film,* film mut g., film digomz g., film digomzoù g. ; *stumme Rolle,* roll a-eilrenk g., roll ledaktor g. ; *stummer Neid,* gwarizi guzh (dianzavet, na vez ket diskouezet) b. ; s*tumm wie ein Fisch,* mut evel ul lakez pikez, mut evel ur pesk, mut evel ur sourd, mut evel ur peul, mut evel ur post kloued, mut a-grenn ; *stumm werden,* mudañ, koll ar prezeg, koll ar gomz ; *stumm machen,* mudañ ; *stumm gemacht, stumm geworden,* mudet ; *sich stumm stellen,* mudañ, ober ar mud, ober van da vezañ mut ; *halbstumm,* simut ; *er blieb stumm,* ne lavaras grik, ne respontas ger, tevel a reas mik ; *stumm leiden,* gouzañv habask e boanioù, gouzañv diglemm ; [yezh.] *stummes e,* e dison g., e mut g. ; *stummer Laut,* lizherenn vut b. ; [dre skeud.] *stummer Diener, stummer Heinrich,* doug-dilhad troadek g., matezh-dilhad b. [*liester* matezhoù-diihad].
Stumme(r) ag.k. g./b. : mud g., mudez b. ; *den Stummen ihre Sprache zurückgeben,* adreiñ ar prezeg d'ar re vut, rentañ ar prezeg d'ar re vut ; *der Stumme wurde geheilt,* an den mut a gavas ar prezeg ; *die Stummen machen sich durch Gebärden verständlich,* ezteurel a ra ar re vut gant jestroù.
Stummel g. (-s,-) : **1.** [louza.] brog g., brogenn b., troc'had g., troc'h g., tos g., bilbod g., hanoch str., krennenn b., treujenn b. ; **2.** [korf.] monkon g., mogn g. ; *Handstummel,* dorn mogn g. ; *Fingerstummel,* biz monkon g. ; **2.** *Zigarettenstummel,* bechad g., bechad sigaretenn g.
Stümmeladler g. (-s,-) : [ardamezouriezh] erezan b.
stümmeln V.k.e. (hat gestümmelt) : **1.** [gwez] benañ, krennañ, troc'hañ, dic'harzhañ, tailhañ, bouskalmiñ, diorbliñ, riñsañ ; *Bäume stümmeln,* benañ (krennañ, divleñchañ, divrankañ, divazhañ, divarrañ, diskoultrañ, diskourrañ, bouskalmiñ, diorbliñ, riñsañ, dilañsañ, noashaat) gwez ; **2.** [ardamezouriezh] *gestümmelter Löwe ohne Schwanz,* leon besk g. ; *gestümmelter Adler,* erezan b. ; *gestümmelter Baum,* gwezenn eilhonek b. [*liester* gwez eilhonek].
Stummelpfeife b. (-,-n) : korn-butun berr g., populo g.
Stummente b. (-,-n) : [loen.] houad mut g. [*liester* houidi mut].
Stummfilm g. (-s,-e) : film mut g., film digomz g., film digomzoù g.
Stummheit b. (-) : simud g., muderezh g. ; *jemanden von seiner Stummheit erlösen,* distagañ teod u.b., reiñ ar gomz d'unan mut, lakaat ur mud da gomz, divudañ u.b. ; *von Stummheit befallen,* mudet, kollet ar prezeg gantañ, kollet ar gomz gantañ.
Stumpen g. (-s,-) : segalenn troc'het he beg dezhi b.
Stümper g. (-s,-) : strop a zen g., tarver g., batrouzer g., mazaouer g., bodoc'her g., talfaser g., palmousteg g. [*liester* palmousteien], plamoustenn b. [*liester* plamoustenned], farloter g., kac'her g., foeltrer g., moc'hataer g., moc'her g., moc'her labour g., kalkenner g., kalkenner labour g., tarasour g., saotrer g., kousi micher [*liester* kousierien vicher] g., kousi labour [*liester* kousierien labour] g.
Stümperei b. (-,-en) : labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls.
stümperhaft ag. : mac'homet, difoc'h, dihastet, drochet, kalemarc'het, marmouzet, difurlu, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, gros, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell ; *stümperhafte Arbeit,* labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls.
stümpern V.gw. (hat gestümpert) : kaoc'hañ al labour, tarvañ (moc'hañ, moc'hata, moc'hajiñ, moc'hellat, mac'hagnañ, bousoc'hañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, bresañ, porc'hellat, porc'hellañ, pemoc'hañ, batrouzañ, strabouilhat, tourc'hañ, kouilhourañ, ribakenniñ, bastardiñ) al labour, daoulammat al labour, bodoc'hañ al labour, brellañ, ober labour beleg, plamoustiñ, ober labour denjentil, ober labour intañvez, labourat dibalamour, labourat evel mevel ar person, ober an traoù a-bempoù, labourat forzh penaos, labourat n'eus forzh penaos, treiñ ar viell, treiñ ar bis, treiñ ar c'hazh dre e lost, treiñ ar c'hi dre e lost.
stumpf ag. : **1.** dilemm, dall, taltous, togn, tougnellet, tozon, kloc'het, bouc'h, diveg, besk, ratous, soc'h, talsoc'h, tuzum, kizet ; *ein stumpfes Messer,* ur gontell dilemm, ur gontell dall b., ur gontell daltous b., ur gontell dogn b., ur gontell kizet he beg b., ur gontell mat da spazhañ melc'hwed b. ; *meine Sichel ist stumpf geworden,* aet eo ar c'hovel diwar va falz, aet eo dall va falz, aet

eo togn va falz, dallet eo va falz, kizet eo va falz ; *stumpf werden,* dallañ, dont togn, mont dall, kizañ, bouc'haat, bouc'hañ, ratouzañ, tevaat, soc'hañ, talsoc'hañ, taltouzañ, dilemmañ ; *stumpf machen,* **a)** [lavnenn] dallañ, bouc'hañ, bouc'haat, ratouzañ, kizañ, kizat, talsoc'hañ, taltouzañ, tozonañ, flastrañ ; **b)** [beg ur benveg] divegañ, diveglemmañ, tognañ, soc'hañ, ourlañ, tuzumiñ ; *die Spitze eines Messers stumpf machen,* tognañ beg ur gontell, diveglemmañ ur gontell ; *einen Bleistift stumpf schreiben,* divegañ ur c'hreion dre forzh skrivañ ; *stumpfe Zähne,* dent dilemm (tougnellet, tozon, kloc'het) ls. ; *stumpfe Nase,* fri togn g., fri bokser g., fri plat g. / fri Turk g. / fri marmouz g. (Gregor) ; *stumpfer Turm,* tour diveg g., tour besk g. ; [mat] *stumpfer Winkel,* korn amlemm g., korn digor g., korn togn g. ; *stumpfer Kegel,* kon besk g., kernenn vesk b., kernvegenn diveg b., krenngernenn b., pikern diveg g. ; *jemanden mit einem stumpfen Gegenstand bewusstlos schlagen,* badaouinañ u.b. gant ur c'hlav bloñsus.

2. dilintr, dilufr, diluc'h, disked, morfont, nepliv, neplivek, disliv, diliv, mouk, flak ; *stumpfe Seide,* sidan (seiz) dilufr g. ; *Metall stumpf machen,* pousañ metal, troñsañ metal ; *stumpf machen,* dilufrañ, pousañ, diskediñ dislivañ, dilivañ ; *stumpf werden,* dilufrañ, diskediñ.

3. divuhez, trist, dibalamour, pout, tuzum, togn, pounner, lourt, digizidik, divenn, diyoul, diyoulek, gourt, pout e spered, bouc'h e spered, togn e spered, tuzum e spered ; *stumpfer Blick,* selloù divuhez ls., daoulagad trist ls. ; *stumpf werden,* laoskaat, digizidikaat, dont diseblant, dont difrom, dont da vezañ dibalamour, koll e lañs, tuzumiñ ; *stumpfe Sinne,* skiantoù dilemm ls. ; *stumpfer Verstand,* spered pout (bouc'h, tuzum, togn, pounner, divalav, lourt) g. ; *gegen alle Schönheit stumpf,* digizidik ouzh pep stumm kened ; *alt und stumpf,* kozh ha kabac'h, gourdet gant ar gozhni, deuet gourt gant an oad, diskaret gant ar gozhni.

4. [barzh.] *stumpfe Reime,* klotennoù gourel ls.

Stumpf g. (-s, Stümpfe) : **1.** *Baumstumpf*, skosenn b., skos g., penngos g., piltos g., pilgos g., penn-skod g., skod g., skodenn b., kevenn b., tos g., chaos g., pennad gwezenn b., P. revr gwezenn g. ; *knorriger Baumstumpf,* pav-kazh g. ; *Schösslinge, die aus einem Baumstumpf wachsen,* morgoad g. ; *er saß auf einem Baumstumpf,* azezet e oa war ur revr gwezenn ; *mit Baumstümpfen übersät,* skodek, skodennek ; *mit Baumstümpfen übersätes Gelände,* skodeg b., skodenneg b. ; *Baumstümpfe beseitigen,* skidiñ [*pennrann* skod-] ; *die Baumstümpfe aus einem Gelände entfernen,* dibilgosañ un dachenn ; [dre skeud.] *mit Stumpf und Stiel vertilgen,* diwriziennañ ha distrujañ (Gregor), kas da get (da netra, war netra, da vann, da neuz), heskiñ, diouennañ, dinodiñ, harluañ a-douez an dud, harluañ a-vetoù an dud, lemel, terriñ ; **2.** [korf.] monkon g., mogn g. ; *Beinstumpf,* morzhed voñs b., moñs g., moñsad g. ; *Armstumpf,* brec'h voñs b. ; **3.** *Zahnstumpf,* skodig dent g., skarvenn-dant b., moñsenn dant b., skilfenn dant b. ; **4.** [louza.] brog g., brogenn b., troc'had g., troc'h g., tos g., bilbod g., hanoch str., krennenn b.

stumpfeckig ag. : amlemm e gorn, togn e gorn, digor e gorn.

Stumpfende n. (-s,-n) : beg kizet g., beg dilemm g., beg dall g., beg taltous g., beg togn g., beg tougnellet g., beg tozon g., beg kloc'het g.

Stumpffuß g. (-es,-füße) : troad-boul g., troad-potin g., troad botezennek g., troad plom g., troad pok g.

Stumpfheit b. (-) : **1.** bouc'hded b., bouc'hder g. ; **2.** [dre skeud.] morvitell b., tuzumded b., tuzumder g., digasted b., dilañs g., abafted b., amoedigezh b., diyoul b.

Stumpfmuschel b. (-,-n) : [loen.] bilhombanenn b. [*liester* bilhombanoù].

Stumpfnase b. (-,-n) : **1.** fri taltous (marmouz, togn, turk, plat, minouer) g. (Gregor), fri bokser g. ; **2.** [dre astenn., den] kamuz g. [*liester* kamuzed], kamuzell b. [*liester* kamuzelled], tognez b. [*liester* tognezed], fri togn g.

Stumpfnasensechskiemerhai g. (-s,-e) : [loen.] morgi g. [*liester* morchas, morgon].

stumpfnasig ag. : kamus e fri, taltous e fri, togn e fri, plat e fri.

Stumpfsinn g. (-s) : **1.** morvitell b., tuzumded b., tuzumder g., digasted b., dilañs g., abafted b., amoedigezh b., diyoul b. ; **2.** pavkaolerezh g., diotaj g., noucherezh g., louaderezh g., tariell b., jaodreoù ls., amiodaj g.

stumpfsinnig ag. : **1.** amoet, abafet, gars, diot, cheulk, bleup, gloud, louad, pout, tuzum, togn, pounner, pouer, lourt, bouc'h, divalav, beulkeet, divenn, diyoul, diyoulek, divegon ; *stumpfsinnig werden,* digizidikaat, dont diseblant, dont difrom, kalediñ, krisaat, dont da vezañ dibalamour, koll e lañs, tuzumiñ, dont e spered da vorzañ, morzañ ; *er ist stumpfsinnig geworden,* fastet eo, dizonet eo, deuet eo da vezañ digas, deuet eo da galediñ ouzh poan ar re all, deuet eo da grisaat ouzh poan ar re all, deuet eo da vezañ diseblant, deuet eo da vezañ divorc'het (divanier), kollet en deus e lañs, morzet eo e spered, deuet eo e spered da vorzañ ; **2.** [labour] borodus, asotaus, anevalaus.

Stumpfsinnigkeit b. (-) : berrentez a spered b., louaderezh g., amoedigezh b., pounnerder a spered g., lourdoni a spered b.

Stumpfwerden n. (-s) : **1.** dallañ g., kizañ g., bouc'haat g., bouc'hañ g., ratouzañ g., talsoc'hañ g., taltouzañ g., dilemmañ g. ; **2.** [liv] dilufrañ g., dilufradur g., diskediñ g., dislivañ g., diflammañ g.

stumpfwinkelig ag. / **stumpfwinklig** ag. : [mat.] tognogorn, amlemm e gorn, togn e gorn, digor e gorn ; *stumpfwinkliges Dreieck,* tric'horn tognogorn g.

Stündchen n. (-s,-) : eurvezhig b., eurvezhiadig b., euriadig b., eurig b.

Stunde b. (-,-n) : **1.** eurvezh b., eurvezh-pad b., eurvezhiad b., euriad b., eur b. ; *eine Stunde Arbeit,* [padelezh] un eurvezh labour b., [kementad labour] un eurvezhiad labour b. ; *zwei Stunden Kochzeit,* div eurvezh poazhañ ls. ; *eine ganze (volle) Stunde,* un eur-horolaj b., un eurvezh klok b., un eurvezh leun b., un eur amzer b. ; *dafür habe ich keine zwei Stunden gebraucht,* n'on ket bet div eur oc'h ober an dra-se ; *es hat bei mir keine zwei Stunden gedauert,* n'on ket bet div eur ; *Sie brauchen eine gute Stunde, um dorthin zu gehen,* kreñv d'un eur e viot o vont di, un eur greñv a lakaot da vont di ; *die Stadt liegt eine Stunde entfernt,* un eurvezhiad (un euriad) vale a zo betek kêr, emañ kêr un eurvezh ac'hanen ; *lasst mich noch eine Stunde schlafen,* va lezit da gousket un euriad c'hoazh ; *eine halbe Stunde,* un hantereur b., un hantereurvezhiad b., un hantereurvezh b. ; *jede halbe Stunde,* bep hantereur ; *eine Sendung um eine halbe Stunde verlängern,* lakaat un hantereurvezhiad astenn d'un abadenn ; *anderthalb (eineinhalb) Stunden,* un eurvezh hanter b. ; *in drei viertel Stunden, in drei Viertelstunden,* a-benn tri c'hardeur ; *in zwei Stunden ist es Nacht,* a-benn div eur e vo noz, a-barzh div eur ac'hanen e vo noz ; *er war bloß seit etwa vier Stunden tot,* ne oa nemet war dro ur peder eur abaoe ma oa marv ; *ich warte schon bald zwei Stunden,* tost da ziv eur 'zo emaon o c'hortoz ; *es hatte zwei Stunden gedauert, bevor er zurückkam,* bet e oa div eur oc'h ober e dro ; *zur festgelegten Stunde, zur festgesetzten Stunde,* d'an eur merket ; *in letzter Stunde,* war an diwezh, diouzh (war) an diwezhadoù, war an diwezhad ; *meine Stunde ist noch nicht gekommen,* va eur n'eo ket c'hoazh deuet ; *jemandem in den letzten Stunden seines Lebens beistehen,* dont war tremenvan u.b., bezañ war tremenvan u.b. ; *seine letzte Stunde hinauszögern,* diwezhataat e eur diwezhañ ; *die Stunde des Abschieds hat geschlagen,* deuet eo eur an

disparti, erruet eo an disparti, sonet eo evidomp kloc'h an digouvi, pred eo deomp kemer hor c'himiad, bremañ emaomp o vont d'ho lezel, n'hon eus mui netra d'ober nemet mont diwar ho tro ; *die Stunde schlägt,* emañ an eur o seniñ ; *von Stunde zu Stunde,* gant an eurvezhioù o tremen, eus un eur d'eben, a eur da eur / a un eur d'eben (Gregor) ; *in meinen Mußestunden,* etre keuz ha reuz, da'm eurioù vak, pa vez vak warnon, em amzerioù vak ; *zu jeder beliebigen Stunde,* da n'eus forzh pet eur, pet eur bennak a ve / daoust pe da eur (Gregor), ne laz da bet eur, n'eus forzh (n'eus kaz, ne vern) da bet eur, n'eus forzh peur, da bep eur, da bep mare, e pep mare, da bep koulz, da bep frap, da bep taol, da seul daol, da bep momed, koulz pe goulz, d'ur pe amzer, da nep mare, e nep amzer, ur peur bennak, tro-distro, poent pe boent, e poent pe boent, e mare pe vare, e pep amzer, forzh pegoulz, abred ha diwezhat, noz-deiz, a-drebad, [dispredet] e pep kentel ; *zur gelegenen Stunde kommen,* degouezhout e-koulz (e koulz hag e poent mat, e koulz vat, e koulz brav, krak d'ar c'houlz, e pred hag e kentel, e koulz hag e kentel) ; *zu ungelegener Stunde,* e gwall amzer, d'un eur amzere / d'un eur dijaoj / en digoulz (Gregor), d'un eur dibred, er-maez a goulz, d'un eur n'eo ket dleet, diwezhat-mezh ; *zu später Stunde,* gwall ziwezhat, d'un eur dibred, diwezhat-mezh, war an diwezhadoù ; *zur festgelegten Stunde,* d'an eur merket, en eur merket, d'an eur dediet ; *bis auf diese Stunde,* betek neuze / betek an eur-se (Gregor), betek-henn, betek bremañ ; *eine Stunde lang,* e-pad un eurvezh ; *an den ungeraden Stunden,* war an dis ; *eine ganze Stunde (lang),* e-pad un eurvezh a-bezh, a-hed an eur ; *Morgenstunde,* eurvezh vintin b. ; *in der Stunde der Gefahr,* pa sav bec'h, pa zeu an traoù da vezañ gwall arvarus, pa vez an traoù en o gwashañ ; *eine Arbeitsstunde,* un eurvezhiad labour b., un eurvezhiad b. ; *eine Stunde Arbeit,* un eurvezh labour b. ; *pro Stunde, in der Stunde,* an eur ; *hundert Kilometer pro Stunde,* 100 km/h g., kant kilometr an eur g., kant kilometrad an eur g. ; *zur Stunde,* evit ar mare, bremañ, evit bremañ, evit ar c'houlz, en eur hiziv, a-benn bremañ, war-benn bremañ, pelloc'h, d'ar mare-mañ, d'ar c'houlz-mañ, d'an ampoent, evit c'hoazh, evit ar pred, en devezhioù-man, evit an deizioù, en amzer-mañ, en amzer-vremañ, er mare-mañ, en amzer a vremañ, en amzer 'zo bremañ, dre an amzer a ra, en amzer a ren, en amzer a zo o ren ; *in der Stunde unseres Todes,* war hor marv ; *bitte für uns Sünder jetzt und in der Stunde unseres Todes,* pedit evidomp-ni, pec'herien, bremañ, ha da eur hor marv.

2. *er hatte eine schwache Stunde,* ar fallentez a oa kouezhet warnañ (fall ez eas gantañ) e-pad ur mareig ; *schwere Stunde,* gwilioud g., gwentloù ls., poan-vugale b.

3. [skol] *deutsche Stunde (Deutschstunde),* prantad alamaneg g., eurvezh alamaneg b., kentel alamaneg b. ; *Stunden halten,* ober skol, reiñ kentelioù, kelenn ; *Stunden geben,* reiñ kentelioù ; *Stunden nehmen,* kaout (heuliañ) kentelioù, pleustriñ kentelioù.

4. abadenn b. ; *Übungsstunde,* abadenn bleustriñ b. ; *Studienstunde,* abadenn studi b.

stunden V.k.e. (hat gestundet) : goursezañ, daleañ, daveiñ, diferañ, dilerc'hiañ, ampellañ, tardañ, teuler termen d'ober udb, deren, dereniñ, warlerc'hiañ, asteurel, deport, diwezhataat, kas da belloc'h ; *eine Schuld stunden,* astenn an termen da baeañ un dle, daleañ termen un dle.

Stundenbuch n. (-s,-bücher) : [relij.] *ein Stundenbuch,* un eurioù g. [*liester* eureier].

Stundenfrau b. (-,-en) : plac'h-ti b., plac'h-tiegezh b., plac'h ar c'hempenn b., devezhourez b. [eurvezhourez ?].

Stundengebet n. (-s,-e) : [relij.] liderezh an eurioù g., eur ganonel b. ; *das Stundengebet, die Stundengebete,* an eurioù ls., an eureier ls. ; *erstes Stundengebet,* prima g. (Gregor), prim g.

Stundengeld n. (-es) : gopr evit ur gentel g., gwerzh g., gopr dre eur g.

Stundengeschwindigkeit b. (-,-en) : tizh dre eur g., tizh-eur g.

Stundenglas n. (-es,-gläser) : eurier-traezh g.

Stundenhotel n. (-s,-s) : ti pikous g., leti an Degemer Mat g., troñs-ar-vrozh g., fouzhti g., ti a louvigezh g., ti fall g., ti lous g.

Stundenkilometer ls. : km/h g., kilometr an eur g., kilometrad an eur g. ; *mit achtzig Stundenkilometer,* pevar-ugent kilometr an eur, da bevar-ugent kilometr an eur.

Stundenkreis g. (-es,-e) : [stered.] kelc'h ledkorn g.

stundenlang ag./Adv. : e-pad eurvezhioù hag eurvezhioù, a-hed an eur.

Stundenleistung b. (-,-en) : askorad dre eur g., fonn dre eur g., ampled dre eur g., daskor dre eur g., fonnder dre eur g., kas dre eur g.

Stundenlohn g. (-s,-löhne) : gopr dre eur g., gopr un eurvezhiad labour g. ; *im Stundenlohn arbeiten,* eurvezhiata.

Stundenplan g. (-s,-pläne) : implij-amzer g., amzeriadur g., euriadur g., roll-eurioù g.

Stundenrufer g. (-s,-) : gedour-noz g., gward-noz g.

Stundensatz g. (-es,-sätze) : feur dre eur g.

Stundenschlag g. (-s,-schläge) : taol g. ; *mit dem Stundenschlag,* pa vez an eur o seniñ (o skeiñ), da dap an eur-mañ-eur, d'an taol kentañ a … eur, da ... eur rik, da dap ... eur, da ... eur dik, da ... eur war ar pik.

Stundentakt g. (-s) : *im Stundentakt,* ingal da bep eur, bep eurvezh.

stundenweise Adv. : dre eur, a eur da eur, bep eurvezh.

Stundenwinkel g. (-s,-) : [stered.] hedkorn g.

Stundenzahl b. (-) : niver a eurioù g. ; *paritätische Stundenzahl,* parelezh eurioù b.

Stundenzeiger g. (-s,-) : nadoz (biz g., nadozenn b., spletenn b.) an eurioù b.

-stündig ag. : *vierstündige Fahrt,* treu peder eurvezh g., peder eurvezh hent ls., beaj peder eurvezh b.

Stündlein n. (-s,-) : eurvezhig b., eurvezhiadig b., euriadig b., eurig b. ; *letztes Stündlein,* diwezhadoù ls., eur ziwezhañ b., par g., par ar marv g., poent ar marv g.

stündlich ag./Adv. : **1.** an eur, bep eurvezh ; *dreimal stündlich,* teir gwech an eur, teir gwech bep eurvezh ; *vier Euro stündlich,* pevar euro an eur, pevar euro bep eurvezh ; **2.** *jemanden stündlich erwarten,* bezañ e-sell eus u.b. en eurvezhioù o tont ; **3.** gant an eurvezhioù o tremen, eus un eur d'eben, a eur da eur / a un eur d'eben (Gregor).

Stundung b. (-,-en) : [kenwerzh] ampelladur g., goursez-dle g., dale g., goursez g., goursezañ g., goursezadur g., astenn termen g., astenn a dermen g., daleerezh g., daleidigezh b., daleadur g., astal g. ; *Stundung bewilligen,* asantiñ daleañ an termen evit paeañ un dle, grataat daleañ an termen evit paeañ un dle, asantiñ d'ur goursez-dle.

Stunk g. (-s,-e) : [kleuk] tabut g., tabuterezh g., gourdrouz g., trouz g., frot g., jeu b., chav g., stag g., rendael b., rev g., kroz g., diskrap g., breud g., reuz g., c'hoari g., fred g., riot g., chikan g., dael b., bec'h g., kastrilhez str., kann b., kavailh g., sach-blev g., sach-kreoñ g., krog-blev g., fich-blev g., krogadeg b., mesk g., meskadenn b., meskadeg b., krogoù ls., patati g., c'hin-c'han (c'hign-c'hagn) g., chabous g., chao g., butun g. ; *es gibt Stunk,* krog eo ar sistr da drenkañ, treiñ a ra an traoù d'ar put, emañ an traoù o korboniñ, emañ ar jeu o treiñ e jeu gi, krog eo ar soubenn da drenkañ, savet ez eus bekilh, savet ez eus kign ha frot etrezo, dont a ra al laezh da drenkañ.

Stunt g. (-s,-s) : **1.** daroueskenn b., faragoell b., gwallamm g. ; *Stunts vollführen,* daroueskañ, faragoellañ ; **2.** [sport] stunt g.

Stuntman g. (-s,-men) : [film] darouesker g., faragoeller g., gwallammer g.

Stuntwoman b. (-,-women) : [film] daroueskerez b., faragoellerez b., gwallammerez b.

Stupa g. (-s,-s) : [relij., boudaegezh] stupa g.
stupend ag. : sebezus, bamus, saezhus, sabatuus, sabaturus, skodegus.
stupfen V.k.e (hat gestupft) : [Bro-Aostria, Bro-Suis, su Bro-Alamagn] peukañ, bountañ.
stupid ag. / **stupide** ag. : sot, genaouek, geoliek, brell, amoet, gars, alvaon, divaoue, dispered, disperedek, darsot, loukes.
Stupidität b. (-,-en) : amoedigezh b., sotoni b., belbi g., diskiantegezh b.
stuporös ag. : [bred.] malouenek, malouenel ; *stuporöse Melancholie,* melankoliezh valouenel b.
Stuprum n. (-s, Stupra) : **1.** [ober] n. (-s) : palfors g., palforserezh g., palforsadur g., gwallerezh g., forzhidigezh b. ; **2.** [oberenn] n. (-, Stupra) : gwalladenn b.
Stups g. (-es,-e) : P. peuk g., peukadenn b., taol-peuk g., bount g., bountadenn b., bountad g., taol-bount g.
stupsen V.k.e (hat gestupst) : peukañ, bountañ.
Stupsnase b. (-,-n) : fri gwinteiz g. / fri war varc'h g. (Gregor), fri distroñset g.
stupsnasig ag. : ur fri gwinteiz dezhañ, ur fri war varc'h dezhañ, ur fri distroñset dezhañ.
stur ag. : dibleg, amjestr, treuz, pennek, penvers, kilpennek, kilvers, aheurtet, kilhourzet, beuz, start, empennadet, tev e voned, kilhours, ourzet, mouzher, diaes ober outañ, reutvred, reutvredek ; *er ist stur,* un den start eo, ur skouarn gaoc'h a zen a zo anezhañ, dibleg eo, aheurtet eo, ne'z pez ket rezon gantañ james, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, hennezh a zo un den diaes ober outañ ; *sturer Bock,* penneg g. [*liester* pennneien], klopenneg g. [*liester* klopenneien], skouarn gaoc'h b. [*liester* skouarnioù kaoc'h], skouarn gaoc'h a zen, kilhourz g. [*liester* kilhourzed], kilhourzenn b. [*liester* kilhourzenned], penn touilh g., penndolog g., tourc'h-dall g., penn heurt g., penn beuz g., mulgen b. [*liester* mulgened], penn koad g., penn kalet a zen g., spered dibleg a zen g., reutvredeg g. [*liester* reutvredeien], den start g., den teuc'h en em ober outañ g., den diaes ober outañ g., penn tev g., mul bras g., paotr Kerbennek g., marc'h-mul a zen g., paotr pennek evel ur mul g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g. ; *das ist ein sturer Bock,* hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, hennezh en deus lod e Kerbennek, hennezh a zo ur marc'h-mul a zen anezhañ, ne ra ken ar pezh a gar, hennezh a zo pennek evel ur mul, pennek eo evel ur marc'h-koad ; *komm mal her, du sturer Kerl !* ne deui ket amañ, penn koad ! ; *stur sein wie ein Esel,* bezañ pennek evel un azen, bezañ pennek evel ur mul, bezañ pennek evel ur marc'h-koad, bezañ tev e voned ; *wie kann man nur so stur sein !* nag ez out pennek ! penn kalet ac'hanout ! ; *stur bleiben,* pennegiñ, pennekaat, chom aheurtet, aheurtiñ, kilhourziñ, aheurtiñ en e soñj, kilhourziñ d'e bennad, en em bennadiñ hag en em aheurtiñ, en em empennañ. Adv. : gant aheurtegezh.
Sturheit b. (-) : pennegezh b., penverzegezh b., penverzerezh g., kilpennerezh g., kilpennadur g., kilpennegezh b., kilpennad g., kilpennerezh g., aheurterezh g., aheurtiz b., aheurtegezh b., kilhourzerezh g., kilverzerezh g., pennad g., reutvredegezh b.
Sturkopf g. (-s,-köpfe) : penneg g. [*liester* pennneien], klopenneg g. [*liester* klopenneien], skouarn gaoc'h b. [*liester* skouarnioù kaoc'h], skouarn gaoc'h a zen, penn kalet a zen g., kilhourz g. [*liester* kilhourzed], kilhourzenn b. [*liester* kilhourzenned], tourc'h-dall g., penn heurt g., penn beuz g., mulgen b. [*liester* mulgened], penn koad g., spered dibleg a zen g., reutvredeg g. [*liester* reutvredeien], den start g., den diaes ober outañ g., den teuc'h en em ober outañ g., penn bazh-dotu g., penn tev g., penn touilh g., penndolog g., penn fall a zen g., penn du g., tarin a baotr g., aheurtet g., mul bras g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g., paotr pennek evel ur mul g., marc'h-mul a zen g., paotr Kerbennek g. ; *das ist ein echter Sturkopf,* hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, hennezh en deus lod e Kerbennek, hennezh a zo ur marc'h-mul a zen anezhañ, ne ra ken ar pezh a gar, pennek eo evel ur marc'h-koad, hennezh a zo pennek evel ur mul, hennezh a zo un den teuc'h en em ober outañ, hennezh a zo un den diaes ober outañ.
Sturm g. (-s, Stürme) : **1.** korventenn b., korvent g., korventad g., barr-amzer g., barrad-amzer g., barr g., taol-amzer g., taol amzer fall g., taol gwallamzer g., kaouad fallamzer b., barr-avel g., barrad-avel g., barr gastamzer g., gastamzer b., gwall taol-avel g., kaouadoù avel lies, reklom ha rugenn, brazamzer b., gwallamzer b., fallamzer b., drougamzer b., rustamzer b., amzer da gac'hat tachoù b., stourm g., avel-stourm g., P. tourmant g., barr tourmant g., tourmant ruz g., tourmant bras g., tempest g. ; *heftiger Sturm, gewaltiger Sturm, schwerer Sturm, starker Sturm,* reklom g., barr-amzer fourradus g., barr-amzer kivioul g., rugenn b., barr tourmant g., tourmant ruz g., tourmant bras g. ; *kurzer, heftiger Sturm,* taol-amzer g., taol amzer fall g., taol gwallamzer g., barr gastamzer, kaouad fallamzer b./g. ; *Sandsturm,* korventenn draezh b., korventad traezh g. ; *Schneesturm,* skouflad erc'h g., skoulad erc'h g., barrad erc'h g., kaouad erc'h b./g., tourmant erc'h g., fourrad erc'h g., bouilhard erc'h g., arnev erc'h g., korventad erc'h g. ; *die letzten Zuckungen eines nachlassenden Sturms,* stokadoù diwezhañ ur barr-amzer ls. ; *es wurde uns geraten, uns in Sicherheit zu bringen, bevor der Sturm losbricht,* aliet ez eus bet deomp mont da goachañ ac'hann ma vo echuet ar barr ; *sie brachten sich in einem ruhigen Hafen in Sicherheit vor dem Sturm,* aet e oan da c'houdoriñ diouzh ar gorventenn en ur porzh lor ; *den Sturm durchfahren,* treuziñ ar barr-amzer ; *das Ende des Sturms abwarten,* lezel ar barr da dremen, gortoz lost ar barr, gortoz lost ar barrad, gortoz ar barrad amzer da dremen, gedal ar barrad amzer da dremen, gortoz ma tremeno ar barrad amzer, gedal ma tremeno ar barrad amzer ; *der Sturm hat den Baum umgekippt, der Sturm hat den Baum umgeworfen, der Sturm hat den Baum entwurzelt,* gant ar gorventenn eo bet frapet ar wezenn er-maez eus an douar ; *der Sturm hat verheerend gewirkt, der Sturm hat erhebliche Schäden angerichtet,* ar gorventenn he deus graet kalz a zistruj, glac'haret (gwatalet) eo bet ar vro gant ar gorventenn, bras eo an droug a zo c'hoarvezet e-kerzh ar gorventenn, gwalloù a-leizh a zo bet degaset gant ar gorventenn, ar gorventenn he deus taolet ar wast war ar vro, kribet rust eo bet ar vro gant ar gorventenn, bras eo ar gwalloù degaset gant ar gorventenn, bras eo ar c'holloù degaset gant ar gorventenn, drastus (gwall wastus, gwallreuzus, reuzus) eo bet an taol gwallamzer ; *der Sturm bricht los,* dirollañ a ra ar gorventenn, dedarzhañ a ra ar barr-arnev, tarzhañ a ra ar barr-amzer, krog eo an amzer da sodiñ ; *der Sturm legt sich, der Sturm lässt nach,* sioulaat (tevel, abafiñ, ameniñ, kalmiñ) a ra ar barr-amzer, emañ-hi o kalmiñ, peoc'haat a ra ar wallamzer, erru eo lost ar barrad, gwennañ a ra an amzer ; *mitten im Sturm,* e-kreiz ar gorventenn, e-kreiz an avel-stourm ; *wir sind in einen Sturm geraten,* paket hor boa kaouadoù avel, paket (tapet) hor boa un taol amzer fall, paket (tapet) e oa bet un taol amzer fall ganeomp, ur gempenn hor boa paket diouzh ur barr-arnev, paket hor boa reklom ha rugenn, ur gorventenn a oa dirollet warnomp ; *der Sturm kann jeden Moment losbrechen,* ar barr-amzer a c'hourdrouz sailhañ warnomp ; *der Krieg brach wie ein Sturm über Europa herein,* c'hwezhañ a reas dre Europa avel foll ar brezel, ar stag bras a zirollas war Europa, korventenn skrijus ar brezel a zirollas war Europa ; [stered.] *magnetischer Sturm,* stourm gwarellel g. ; [kr-l] *wer Wind sät, wird Sturm ernten,* tud fallakr, abred pe ziwezhat, ho pezo greun diwar hoc'h had - diouzh ma ri e kavi - gant ar muzul a root d'ar re all e vo roet deoc'h - eus ar skudell a roez e resevez - eostet e vez pezh a zo

bet hadet - hervez ma ri e vo graet dit - an neb a zo lemm beg e deod a rank bezañ kalet kostez e benn (a dle bezañ kalet e skouarn, a dle bezañ kalet kern e benn) - an teod a vez lemm bepred, d'e dro, a vez flemmet - da gazh mat razh heñvel - n'eus den fin n'en deus e goulz - evel a raio a gavo - un taol a dalv un all - ur farserezh a dalv un all, hag un tromplezon kement all.

2. [dre skeud.] birvilh g., entan g., diroll g. ; *Sturm der Leidenschaften,* birvilh ar c'halonoù entanet g., entan g. ; *einen Sturm der Entrüstung erregen,* lakaat an droug-santel da sevel en dud, lakaat brouez da sevel en dud, lakaat an dud da fuloriñ da vat ; [goapaus] *Sturm im Wasserglas,* ur van evit nebeut a dra, ur van evit ken nebeut all, kalz a reuz evit netra, kalz a drouz evit nebeut a dra, kalz a drouz evit ken nebeut all, c'hoari gaer evit dister abeg g., c'hoari gaer gant traoù a netra, kalz a drouz evit bihan dra (evit disterdra) / skandal evit dister abeg (Gregor), taol bouc'hal en dour g., bramm en dour g., taol bazh en dour g. ; *der Sturm und Drang,* ar Sturm und Drang [*luskad el lennegezh alaman eus diwezh an XVIII*^{ved} *kantved*].

3. *Sturm läuten,* tokañ ar c'hloc'h-galv, tokañ ar c'hleier, seniñ ar c'hloc'h-galv, seniñ ar son-galv, seniñ an tan-gwall, seniñ kloc'h an tan.

4. [lu] arsailh g., arsailhadenn b., arsailhadeg b., argad g., argadadenn b., argadenn b., argadeg b., tagadenn b., tagadeg b., stokadeg b., fard g., fardadeg b. ; *im Sturm nehmen,* kemer a-daol-nerzh, kemer a-stourm, kemer gant un arsailh (Gregor) ; *eine Stadt mit Sturm einnehmen, eine Stadt mit Sturm erobern,* forzhañ ur gêr ; *Sturm laufen,* mont d'an arsailh (Gregor), en em deuler d'an arsailh ha yao yud war an enebourien, mont d'an drailh, sailhañ d'en em gannañ, fardiñ war an enebourien, frammañ war an enebourien, diruilhañ war an enebourien, bale war an enebourien ; *Sturm auf die Bastille,* kemeridigezh ar vastilh b. ; *die Feinde setzen zum Sturm auf die Stadt an,* emañ an enebourien war var da sailhañ war gêr ; *Sturm schlagen, zum Sturm schlagen, Sturm blasen, zum Sturm blasen,* seniñ argad.

5. [Bro-Aostria] gwin nevez g., gwin foll g.

Sturmabteilung b. (-,-en) : [istor, nazi.] SA b., bagad-arsailh g., bagad-stourm g., unvez stourm b., unvez argadiñ b.

Sturmangriff g. (-s,-e) **/ Sturmanlauf** g. (-s,-anläufe) : arsailh g., arsailhadenn b., arsailhadeg b., argad g., argadadenn b., argadenn b., argadeg b., tagadenn b., tagadeg b., tourtad g., fardadeg b.

Sturmbalken g. (-s,-) : [istor] tourterez b., maout-brezel g.

Sturmband n. (-s,-bänder) : [lu] elgezhenn b., lêrenn-elgezh b.

Sturmbö b. (-,-en) **/ Sturmböe** b. (-,-n) : taol amzer fall g., barr gastamzer g., kaouad fallamzer b., kaouad avel b./g., reklom ha rugenn, taol amzer fall g. ; *wir sind in eine Sturmbö geraten,* paket hor boa kaouadoù avel, paket hor boa un taol amzer fall, paket hor boa ur barr gastamzer, paket e oa bet un taol amzer fall ganeomp, paket hor boa reklom ha rugenn, ur gorventenn a oa dirollet warnomp ; *die Sturmböe ließ die See hochgehen,* ar gaouad fallamzer a lakeas ar mor da sevel.

Sturmbock g. (-s,-böcke) : [istor] tourterez b., maout-brezel g.

Sturmdach n. (-s,-dächer) : [istor, lu] toenn-vaot graet gant skoedoù evit arsailhañ mogerioù-kreñv b.

Sturmdeck n. (-s,-s/-e) : [merdead.] pont toet g., pont gwallamzer g.

stürmen V.gw. (ist gestürmt / hat gestürmt) : **1.** (ist) : en em deurel d'an arsailh, arsailhañ, argadiñ, fardiñ war, frammañ war, diruilhañ war, emgannañ ; *gegen etwas stürmen,* mont a-raok war udb, arsailhañ (argadiñ, emgannañ) udb, fardiñ war udb, frammañ war udb, sailhañ war (ouzh, gant) udb, en em deurel war udb ; *die Feinde stürmten gegen unsere Linien,* an enebourien a ziruilhas war hol linennoù, an enebourien a frammas war hol linennoù, an enebourien a fardas war hol linennoù, an enebourien a emgannas hol linennoù ; **2.** (ist) : diflipat, skarzhañ, karzhañ, c'hwistañ, tizhañ, plantañ tizh, sankañ tizh, lakaat tizh, sachañ e skasoù, faoutañ (fustañ, koadañ, redek, troc'hañ) hent, mont gant un tizh an diaoul (gant ar foeltr, gant ur foll a dizh, d'an druilh, d'an druilh-drask, d'an druilh-drast, d'ar red-tan-put, d'ar red-tan-ruz, war dorr e chouk, gant pep tizh, tizh-ha-tizh, d'ar c'haloup, tizh-ha-taer, a-benn-herr, a-bost, a-hast-kaer, a-benn-kas, a-brez-herr, a-daol-herr, diwar herr, en herr, gant tizh ar mil diaoul, a-herr-kaer, d'ar flimin-foeltr, gant tizh ken a foeltr, gant tizh ken a finfoeltr, gant tizh ken a foec'h, gant tizh ken na yud, gant tizh ken a friz, gant tizh ken na ziaoul, a-dizh hag a-dag, a-dizh hag a-dro, gant tizh ken na strak, gant tizh ken a findaon, endra c'haller, herrañ ma c'haller, her da ma c'haller, evel ur c'hurunoù), reiñ kentr d'e varc'h, lakaat aer en e gilhoroù, dipadapañ, bezañ ramp gant an-unan, redek evel un dremedal, redek evel un tenn, redek evel an avel, redek d'ar pevarlamm, regiñ hent, pevarlammat, plantañ d'ar pevar zroad, redek evel ur c'had, nijal, kantenniñ, kidellat, kravañ, kravañ gantañ, frizañ, fustañ ; *die Zuschauer stürmten panikartig zu den Ausgängen,* an arvesterien a skampas bount-divount war-zu an dorioù ezkerzh, an arvesterien a skampas a-drefu war-zu an dorioù ezkerzh, an arvesterien en em daolas a-rafoll war-zu an dorioù ; **3.** (hat) : [sport] argadiñ.

V.dibers. (hat gestürmt) : *es stürmt,* diroll eo an amzer, tourmantiñ a ra, tourmantiñ a ra an avel, un taol amzer fall a ra ; *es stürmt wie verrückt,* un avel a zo da zilostañ ar saout, ruz eo gant an avel, krog eo an amzer da sodiñ, ruz gant an avel !

V.k.e. (hat gestürmt) : **1.** [lu] *eine Stadt stürmen,* arsailhañ ur gêr ; **2.** *die Zuschauer stürmten das Fußballfeld,* an arvesterien a ziruilhas war an dachenn vell-droad, an arvesterien a aloubas an dachenn vell-droad.

Stürmer g. (-s,-) : **1.** [sport] argader g., araoger g. ; [rugbi] *die Stürmer,* ar pak g. ; **2.** *Kreuzstürmer,* bruzuner kroazioù g. ; *Bilderstürmer,* ikonoklast g., torrer imajoù g., torrer skeudennoù g. ; **3.** [merdead.] bouc'h dreistordinal g., landarzh dreistordinal g., flammenn dreistordinal b.

Stürmerin b. (-,-nen) : [sport] argaderez b., araogerez b.

Stürmerlinie b. (-,-n) : [sport] linenn argad b., linenn argadiñ b.

sturmfest ag. : **1.** dalc'hus ouzh an taolioù-amzer ; **2.** [dre skeud.] divrall.

Sturmflut b. (-,-en) : barr-reverzhi g., raz-mare g., liñvadenn-vor b.

sturmfrei ag. : **1.** [dre fent] *sturmfreie Bude,* lojeiz paotr dizimez g., lojeiz paotr yaouank g. ; **2.** [lu] digemeradus, diarsailhus, diargadus ; *sturmfreie Stadt,* kêr digemeradus b.

Sturmgeläute n. (-s) : kloc'h-galv g., kloc'h-galv ar brezel g., kloc'h-euzh g., son-galv g., tokañ g.

Sturmgewehr n. (-s,-e) : [lu] fuzuilh arsailh b./g.

Sturmglocke b. (-,-n) : kloc'h-galv g., kloc'h-galv ar brezel g., kloc'h an tan, kloc'h-euzh g., son-galv g. ; *die Sturmglocke schlagen,* tokañ, tokañ ar c'hloc'h-galv, tokañ ar c'hleier, seniñ ar c'hloc'h-galv, seniñ ar son-galv, seniñ an tan-gwall, seniñ kloc'h an tan.

Sturmhaube b. (-,-n) : [istor] tokarn g., tog-houarn g., helm g.

Sturmhut g. (-es,-hüte) : [louza.] louzaouenn-ar-flemm b.

stürmisch ag. : **1.** avelek, arnevek, diroll, feuls, taer, rust, tempestus ; *stürmisches Wetter,* amzer greñv b., amzer ruz b., gwallamzer b., rustamzer b., gastamzer b., amzer da gac'hat tachoù b., stourm g., tourmant g., follentez amzer b., avel ha glav ken a fust ls. ; *stürmischer Wind,* avel diroll g., avel-stourm g., avel forluok g., avel fourradus g., avel dichadennet g., gwall avel g., avel foll g., avel feuls g., avel spontus g., avel da zilostañ ar saout g., follentez avel b. ; *stürmische Nacht,* nozvezh amzer diroll b., nozvezhiad amzer diroll b. ; *in der Nacht war es stürmisch,* en noz-mañ en deus graet un nozvezh ; *stürmische See,* mor a dri zarzh g., mor rust (bras, houlek, houlus, pilhennek, diroll, dirollet, fuloret, kounnaret, gwall wagennek, houlennek,

dichadennet, direizhet, divergont, gouez, diaes, foll, gros, lourt, pounner, garv) g., gwall vor g. ; *die See wird stürmisch,* diaezañ a ra ar mor, rustoc'h e teu ar mor da vezañ, dirollañ a ra ar mor, ruziañ a ra ar mor, mont a ra droug er mor, foll e teu ar mor da vezañ, fourrañ a ra ar mor, rustaat a ra ar mor, mont a ra ar mor war rustaat, dont a ra ar mor da fuloriñ, gwashaat a ra ar mor, sevel a ra ar mor, c'hwezañ a ra ar mor ; *das Tosen der stürmischen Wellen,* kroz an taolioù-mor g. ; *die Schiffe blieben im Hafen, die See war zu stürmisch,* ar bigi a chomas er porzh, re a vor a oa ; **2.** herrek, her ha taer, taer, bouilh, fourradus, intampius, herrus, diroll, entanet, frenezius, cholorius, tabac'hus, tousmac'hus, tournius, diaoulek, diaoulet, tempestus ; *stürmischer Beifall,* strakadeg daouarn da vezevenniñ ar pennoù b., strak-daouarn fonnus g., strakadeg daouarn ha youc'hadennoù ken na foeltr, youc'hadennoù a-leizh korzenn ha strakadeg daouarn entanet, youc'hadennoù tanijennet ls. ; *der Saal dröhnte von stürmischem Beifall,* tregerniñ a rae ar sal gant entan ar strakadeg-daouarn ; *er erntete stürmischen Beifall,* youc'hal brav-brav forzh pegement (ken-ha-ken, ken-ha-kenañ, kenañ-kenañ, mui-pegen-mui) a oa bet graet dezhañ, tarzhañ a reas stlakadennoù kenyouc'het dezhañ ; *jemandem stürmischen Beifall spenden,* na armerzhañ e vravadennoù hag e strakadoù daouarn d'u.b.

Adv. : her ha taer, a-daol-dall, a-boulz-korf, a-boulz e gorf, leun a verv, leun a dan ; *jemanden stürmisch feiern, jemanden stürmisch empfangen,* ober lid d'u.b., ober cher d'u.b., ober ton d'u.b. ober hast ouzh u.b., ober chalantiz d'u.b., ober kalz a joa d'u.b., diskouez joa ouzh u.b., degemer u.b. gant joa vras ; *der Hund begrüßt stürmisch seinen Herrn,* ober a ra ar c'hi hast ouzh e vestr, ober a ra ar c'hi chalantiz d'e vestr, ober a ra ar c'hi fistoulig d'e vestr, ober a ra ar c'hi lid d'e vestr, ober a ra ar c'hi cher d'e vestr, ober a ra ar c'hi ton d'e vestr, cherisañ a ra ar c'hi e vestr, ober a ra ar c'hi kalz a joa d'e vestr, diskouez a ra ar c'hi joa ouzh e vestr, joausaat a ra ar c'hi ouzh e vestr ; *nicht so stürmisch !* dousik dezhi ! it dousik ha plaen ganti ! ent habaskik ! goustadik ! habaskterit ! war ho pouez ! war da bouezig ! kit plarik dezhi ! kit dezhi dre gaerig !

Sturmklüver g. (-s,-) : [merdead.] fok a nav g.

Sturmlaterne b. (-,-n) : lamp-gwallamzer g., lamp-wallamzer b.

Sturmlauf g. (-s,-läufe) : arsailh g., arsailhadenn b., arsailhadeg b., argad g., argadadenn b., argadenn b., argadeg b., tagadenn b., tagadeg b., fardadeg b.

Sturmläufer g. (-s,-) : arsailher g., argader g.

Sturmleiter b. (-,-n) : [lu] skeul b. ; *eine Stadt mit Sturmleitern angreifen,* skeuliañ mogerioù-difenn ur gêr ; *Angriff mit Sturmleitern,* skeuliadeg b., skeuliadur g.

Sturmmöwe b. (-,-n) : [loen.] gouelan louet g., [*liester* gouelini louet], oriav g. [*liester* oriaved] ; *die Sturmmöwen,* ar gouelaned ls., ar gouelini ls., an oriaved ls., P. ar Yanned ls. ; *Sturmmöwe im Jugendkleid,* gouelan rous g.

Sturmriemen g. (-s,-) : [lu] lêrenn-elgezh b., elgezhenn b.

Sturmschaden g. (-s,-schäden) : droug degaset gant ar gorventenn g., reuz degaset gant an taol-amzer g., freuz degaset gant ar barr-amzer g., distruj degaset gant ar gorventenn g., dismantr degaset gant an taol-amzer g., gaou da-heul ar gorventenn g., gwast da-heul an taol-amzer g., gwall da-heul ar gorventenn g.

Sturmschritt g. (-s) : paz arsailh g., paz argad g., paz fardañ g. ; *im Sturmschritt*, a-stourm, d'ar paz arsailh, d'ar paz argad, d'ar paz fardañ.

Sturmschwalbe b. (-,-n) : [loen.] satanig g., labous-Pêr g., tort g.

Sturmsegel n. (-s,-) : [merdead.] tourmantin g.

Sturmsense b. (-,-n) : [arm, istor] bouj b. [*liester* boujoù].

Sturmtaucher g. (-s,-) : [loen.] tort g. [*liester* torted] ; *dunkler Sturmtaucher,* tort du g. ; *kleiner Sturmtaucher,* tort bihan g. ; *großer Sturmtaucher,* tort bras g.

Sturmtief n. (-s,-s) : [hinouriezh] diwaskenn gelc'hwidel b.

Sturmtrupp g. (-s,-s) / **Sturmtruppe** b. (-n) : [lu] bagad arsailh g., bagad stourm g., bagad tagañ g.

Sturm-und-Drang-Zeit b. (-) : [lenn.] marevezh ar Sturm und Drang g. [*luskad el lennegezh alaman eus diwezh an XVIII^{ved} kantved*].

Sturmvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] satanig g. [*liester* sataniged], labous-Pêr g., tort g. [*liester* torted].

Sturmwarnung b. (-,-en) : kemenn barr-amzer g., kemenn gwallamzer g. ; *eine Sturmwarnung ausgeben,* kemenn ur barrad gwallamzer.

Sturmwellenläufer g. (-s,-) : satanig bras g. [*liester* sataniged bras], P. fañch-ar-c'hwik g.

Sturmwetter n. (-s) : barr-amzer g., barrad-amzer g., taol-amzer g., gwallamzer b., bouilhard g., rustamzer g., gast a amzer b., gastamzer b., strapad amzer fall g., taolad amzer fall g., brazamzer b., kruelder g., kruelded b., stourm g.

Sturmwind g. (-s,-e) : avel-stourm g., reklom g., kaouad-avel b./g., froud-avel b./g., skourrad-avel g., korventenn b., korvent g., fourrad g. ; *wer gegen den Sturmwind pisst, bekommt nasse Hosen,* an hini a staot ouzh an avel a-benn a bak leun e zent.

Sturschädel g. (-s,-) : penneg g. [*liester* pennneien], klopenneg g. [*liester* klopenneien], skouarn gaoc'h b. [*liester* skouarnioù kaoc'h], skouarn gaoc'h a zen, penn kalet a zen g., kilhourz g. [*liester* kilhourzed], kilhourzenn b. [*liester* kilhourzenned], tourc'h-dall g., penn heurt g., penn beuz g., spered dibleg a zen g., reutvredeg g. [*liester* reutvredeien], den start g., den diaes ober outañ g., den teuc'h en em ober outañ g., penn bazh-dotu g., penn tev g., penn touilh g., penndolog g., penn fall a zen g., penn du g., tarin a baotr g., aheurtet g., mul bras g., paotr pennek evel ur marc'h-koad g., paotr pennek evel ur mul g., marc'h-mul a zen g., mulgen b. [*liester* mulgened], penn koad g., paotr Kerbennek g. ; *das ist ein echter Sturschädel,* hemañ a oar neuial evel ur c'hi plom : el lec'h e kouezh e chom, hennezh en deus lod e Kerbennek, ne ra ken ar pezh a gar, pennek eo evel ur marc'h-koad, hennezh a zo pennek evel ur mul, hennezh a zo ur marc'h-mul a zen anezhañ.

Sturz g. (-es, Stürze) : **1.** lamm g. [*liester* lammoù, lemmen], kouezhadenn b., kouezh g., jaousennad b., jaoutennad b., regennad b., torosennad b., loaiad b., leurennad b., freilhad g., diriboul g. ; *einen schweren Sturz erleiden,* tapout (pakañ, serriñ, dastum) ur gwall lamm, ober ur gwall lamm, kaout ur freilhad, tapout ur regennad, tapout ul lamm fall, serriñ ul lamm fall, pakañ ul lamm fall, dastum ul lamm fall, tapout ur pezh mell lamm, tapout ul lamm-faraon, tapout ul lamm ouesk, serriñ ul lamm ouesk, dastum ul lamm ouesk, pakañ ul lamm ouesk, kouezhañ evel ur freilh, kouezhañ a-freilh, kouezhañ evel ur sac'had eskern, tapout ul leurennad, ledañ douar ; *nach einem Sturz wieder aufstehen,* adsevel en e sav, P. adkavout e dreid ; *er war vom Sturz ganz benommen,* abafet e oa gant e lamm ; *Sturz vom Pferde,* lamm marc'h g., lamm diwar ur marc'h g. ; *Sturz vom Fahrrad,* lamm marc'h-houarn g. ; *zum Sturz bringen,* findaoniñ d'an douar, teuler d'an traoñ, diskar ; *ein heftigerer Windstoß hätte das Gemäuer beinahe zum Sturz gebracht,* un taol avel gwashoc'h a vennas diskar ar mogerioù ; *zu seinem Unglück hatte er sich beim Sturz die Schulter verrenkt,* ar maleur en doa bet da gouezhañ war e skoaz a voe divarc'het gant al lamm - maleürusamant evitañ e oa kouezhet war e skoaz a voe divarc'het gant al lamm - gwashañ pezh zo, diskoaziañ a reas gant e lamm ; *er war dem Sturz nahe,* hogozik dezhañ kouezhañ, hogozik e oa bet dezhañ kouezhañ, war-hed un netraig e vije

kouezhet, darbet e oa bet dezhañ kouezhañ, tost-kaer e oa bet dezhañ kouezhañ, war-hed un netra e vije kouezhet, ne oa bet nemet treuz un neudenn ned eo bet kouezhet, ne oa bet nemet treuz ul linenn all ned eo bet kouezhet, mennout a reas kouezhañ, ken buan all e vije kouezhet, ken kaer all e vije kouezhet, fellet e oa dezhañ kouezhañ, evit nebeut (evit bihan dra, un disterad ouzhpenn, prest a-walc'h) e vije kouezhet / tost e oa bet dezhañ kouezhañ (Gregor), prest a-walc'h e oa kouezhet, damdost e oa bet dezhañ kouezhañ, e-kichen kouezhañ e oa bet, war-nes kouezhañ e oa bet, prestik e kouezhe.

2. [dre skeud.] distroadur g., diskar g., diskaridigezh b. ; *Sturz eines Regimes,* distroadur ur renad g. ; *Sturz einer Regierung,* diskaridigezh ur gouarnamant b., skarzhadur ur gouarnamant g., karzhadenn ur gouarnamant, kouezhadenn ur gouarnamant b. ; *tiefer Sturz,* lamm bras g., kouezh bras g. ; *die Regierung wurde vom Wirbelsturm der Protestwelle zum Sturz gebracht,* skubet e voe ar gouarnamant gant ar barrad avel-gorbell ; [kenw.] *Preissturz,* digresk trumm ar prizioù g., diskenn trumm ar prizioù g., laoskadenn drumm war ar prizioù b.

3. [arz] korf-bras g. ; *der schöne Sturz eines antiken Jünglings (Goethe),* korf-bras kenedus (kaer) ur c'hrennard eus an Henamzer g.

4. [tisav.] gourin g., gouryev g., palatrez g., raoulin g., treustell b., pezh lein g. ; *Kaminsturz,* mantell ar siminal b., tumenn b.

5. *Sturzregen,* glav da deurel gant ar varazh g., pilad-dour g., pil-dour g., pilad-glav g., glav-pil g., glav-beuz g. ; *mit einem Sturz trinken,* evañ d'un taol-lonk, ober un taol c'hwitell, evañ en ul lonkadenn (en ur c'hrogad, stag-penn, a-stag-penn, hep distokañ, hep diskrog, en ul lamm, en ul lonkad, hep distekiñ diouzh e werenn, en un analad, en ur redadenn, en un tenn, en un tennad, en ur sachad, en un takad, en un troc'h, en ur gouzougad), klapañ e werennad, evañ kuit a zistokañ diouzh e werenn, ober toull flokon, ober toull foulin, ober toull founilh, sec'hiñ ar pod war an taol kentañ.

6. [kirri-tan] heptu g. ; *negativer Sturz,* heptu leiel g.

7. [Bro-Aostria] *Sturz aus Glas,* boul wer b.

Sturzacker g. (-s,-äcker) : park troet nevez 'zo g., park aret nevez 'zo g., park douar bev g.

Sturzangriff g. (-s,-e) : [iskrim] rampadenn b. ; *sich blitzartig zum Sturzangriff nach vorne werfen,* rampañ, emrampañ.

Sturzbach g. (-s,-bäche) : froud b./g., herruz g.

Sturzbad n. (-s,-bäder) : [mezeg.] strinkadenn b., breliñsadenn b.

Sturzbecken n. (-s,-) : besel-gwint g., kibellig-wint b.

sturzbesoffen ag. : *er ist sturzbesoffen,* dotu, mezv-dall (mezv-dotu, mezv-du, mezv-du-dall, mezv-marv, mezv-mik, mezv-mik-dall, mezv-poch, mezv-put) eo, moñs eo, bruket eo, mezv-dall-put eo, toulladet tre-ha-tre eo, ganti emañ, aet eo ganti, tomm eo d'e veg ha bec'h dezhañ o lakaat neud en nadoz, avel a zo gant e letern, ur garrigellad en deus, karrigellet eo, druz eo e c'henoù, erru eo ront e votoù, graet en deus ur picherad, lakaet en deus un talad, tapet en deus ur garg, ur pezh revriad a zo gantañ, ur sac'had lous a zo gantañ, paket en deus ur ribotad, mezv eo evel ur soner (evel ur maltouter, evel ur soubenn, evel un toton, evel ur soner kloc'h), kras eo, kras-mat eo, bourr da greviñ eo, moñs-dall eo, mezv-moñs eo, leun eo e revr, ne c'hall ket mui dougen e gig, mezv eo evel ma blijont da Zoue, ne wel mui nemet gant e c'henoù, gwelet a ra pesked el laezh, poazh eo.

Sturzblech n. (-s) : feilhenn vetal tev b.

Sturzbomber g. (-s,-) : bombezer argad a-spluj g.

Sturzbrücke b. (-,-n) : [ardamezouriezh] pont freuzek g.

Stürze b. (-,-n) : **1.** golo g., goulc'her g., mouger g., lazh-tan g. ; **2.** [sonerezh] founilh g. ; *die Stürze der Klarinette,* founilh ar glerinell g.

Sturzel g. (-s,-) / **Stürzel** g. (-s,-) : skosenn b., skos g., penn-skod g., pennskod g., penngos g., skod g., skodenn b.

stürzen V.gw (ist gestürzt) : **1.** pakañ lamm, pakañ ul lamm ouesk, serriñ ul lamm ouesk, tapout lamm, kaout lamm, kaout ul lamm, serriñ ul lamm, dastum ul lamm, tapout ul lamm ouesk, tapout un dorosennad, tapout ur regennad, kouezhañ, dont d'an traoñ, ledañ e gorf, en em ledañ, ledañ douar, pilat ; *ich bin gestürzt,* kouezhet on, tapet 'm eus lamm ; *vom Pferd stürzen,* divarc'hañ, tapout ul lamm marc'h, pakañ ul lamm marc'h, kouezhañ diwar e varc'h ; *vom Fahrrad stürzen,* tapout ul lamm marc'h-houarn, kouezhañ a-ziwar e varc'h-houarn, pakañ lamm diwar e varc'h-houarn ; *ich bin vom Fahrrad gestürzt,* tapet 'm eus ul lamm marc'h-houarn ; *dem gestürzten Radfahrer aufhelfen,* sikour an hini a zo kouezhet a-ziwar e varc'h-houarn da sevel diwar an douar ; *von einem Baum stürzen,* kouezhañ eus ur wezenn ; *von einer Leiter stürzen,* tapout lamm diwar ur skeul ; *zu Boden stürzen,* kouezhañ war al leur, kouezhañ war an douar, kaout lamm, tapout lamm, mont da bokat d'an douar, mont da lipat pri, ledañ e gorf, en em ledañ, ledañ douar ; *aus dem Fenster stürzen,* kouezhañ dre ar prenestr ; *mehrmals stürzen,* tapout lammoù ; *kopfüber stürzen,* kouezhañ a-bennbouzell, ober lamm-penn, mont a-bennbouzell, ober pennbouzell, pennbouelliñ, penndrabiñ, penndraouigelliñ, penndraouilhat ; *bäuchlings stürzen,* mont war e gov, kouezhañ eus e sav-sonn, kouezhañ diouzh e sav-sonn, ledañ e gorf, kouezhañ en e led (a-hed e gorf, hed e gorf, dre hed e gorf, a-stok e lañjer, a-hed e groc'hen, hed e groc'hen, dre hed e groc'hen, a-stok e gorf, a-stok-korf, a-blad, hed-blad e gorf) (Gregor), mont war e gement all, kouezhañ a-dreuz e gof, kouezhañ a-dreuz-kof (a-lamm-gaer, a-stok e lañs, a-blad-kaer, a-led e gorf, war e gof), kouezhañ a-flav, kouezhañ sonnet war e c'henoù, kouezhañ àr e zivbav, astenn e groc'hen war an douar, kouezhañ war e fri, kouezhañ war e c'henoù ; *er ist unglücklich gestürzt,* paket en deus ur gwall lamm ; *der Mast stürzte ins Wasser mit allem Drum und Dran,* ar wern a gouezhas er mor gouel hag all ; **2.** en em strinkañ ; *jemandem zu Füßen stürzen,* en em strinkañ ouzh treid u.b., en em strinkañ da dreid u.b. (Gregor), en em strinkañ ouzh daoulin u.b. ; **3.** strinkañ, delammat, diflipañ, diflukañ, difukañ, disailhañ, strimpiñ, plomañ, flistrañ ; *Tränen stürzten aus seinen Augen,* daeroù a strinke (a strimpe, a zifluke, a zifuke, a ziflipe, a zifronke) diouzh e zaoulagad ; *das Blut stürzt aus seinem Mund,* strinkañ (flistrañ, diflipañ, diflukañ, difukañ, strimpiñ, difronkañ) a ra ar gwad eus e c'henoù ; **4.** diruilhañ ; *der Bergstrom stürzt herab,* diruilhañ a ra ar froud gant ar menez ; *der Gießbach stürzt zu Tal,* diruilhañ a ra ar froud gant ar menez da-gaout (war-gaout) an draoñienn ; **5.** skeiñ, strimpiñ, tusañ ; *er stürzt mit der Tür ins Haus,* evel un tarzh avel e teu en ti ; *zum Bahnhof stürzen,* skeiñ etrezek ar porzh-houarn endra c'haller o klask tapout an tren, nijal d'ar porzh-houarn, strimpiñ d'ar porzh-houarn, partial d'an tarv d'ar porzh-houarn, partial evel un tenn d'ar porzh-houarn ; *aus dem Haus stürzen,* diframmañ eus an ti, tec'hel er-maez eus an ti ; *nach Hause stürzen,* hastañ karzhañ d'ar gêr, karzhañ d'ar gêr, touch d'ar gêr, tusañ trema ar gêr, partial d'an tarv d'ar gêr, partial evel un tenn d'ar gêr, mont a-benn-red d'ar gêr, mont d'ar gêr gant tizh, mont d'ar gêr gant herr, kabalat da vont d'ar gêr, lakaat herr da vont d'ar gêr ; [loen.] *aus seinem Bau stürzen, aus seinem Loch stürzen,* diriboulañ.

V.k.e (hat gestürzt) : teuler, stlepel, tanfoeltrañ, tanfoestrañ, foeltrañ, bountañ d'an traoñ, teuler d'an traoñ, skeiñ d'an traoñ, diskar, diskar a-blad, diruilhat, skeiñ ; *jemanden aus dem Fenster stürzen,* dibrenestrañ u.b. ; *jemanden in die Tiefe des Abgrunds stürzen,* stlepel u.b. e strad an isfont, skeiñ u.b. e strad an isfont ; *jemanden ins Unglück stürzen,* teurel ar bec'h war u.b., stlepel u.b. e-barzh ar walleur, gwalennañ u.b., lakaat u.b. gwalleürus ;

jemanden ins Elend stürzen, lakaat u.b. er vizer, stlepel u.b. e-barzh ar vizer, kas u.b. da baour ; *jemanden in völlige Verzweiflung stürzen,* peurdeurel u.b. en dizesper, lakaat u.b. da goll kalon, kas u.b. da goll kalon, lakaat u.b. da gouezhañ e dizesper (Gregor), kas u.b. da fallgaloniñ, lakaat u.b. da fallgaloniñ, hadañ strafuilh ha dic'hoanag e kalon u.b. ; *ins Verderben stürzen,* lakaat war an douar noazh, rivinañ, gwastañ, glac'hariñ, koll, distrujañ, kas d'e gollidigezh, kas da goll, kas d'an argoll, kas da beurgoll, kas da zrouziwezh, kas d'ar baz, kas d'ar bern, kas war ar plaen ; [polit.] *die Regierung stürzen,* distroadañ ar gouarnamant, lakaat sav dindan ar gouarnamant ; [mat.] *gestürzte Matrix,* treuzlec'hiedenn b. ; [kegin.] *gestürzte Crème, gestürzter Karamellpudding,* koaven war an tu gin g. ; [ardamezouriezh] *gestürzter Mond,* kreskenn war-enep b. ; *gestürzter Sparren,* kebrenn war-enep b. ; *gestürzte Spitze,* lavreg g. ; *mit gestürzter Spitze,* lavreget.

V.em : **sich stürzen** (hat sich (ak.) gestürzt) : **1.** fardiñ, lammat, delammat, en em deuler, en em stlepel, en em strinkañ, strimpiñ, plaouiañ, frammañ, sailhañ, plavañ, mont a-benn-kaer da, mont a-lamm war, mont a-lemmen war, mont a-lammoù war, lañsañ war, mont herrek da, pokat àr, rual ouzh ; *sich auf eine Beute stürzen,* fardiñ (lammat, delammat, en em deuler, strimpiñ, plaouiañ, frammañ, sailhañ, plavañ, sakiñ, lañsan) war e breizh, lammat gant e breizh, lammat d'e breizh, mont a-benn-kaer d'e breizh, mont a-benn-kas d'e breizh, sailhañ gant e breizh ; *der Hund stürzte sich mit wütendem Gebell auf die Katze,* ar c'hi a lammas a-razailh war ar c'hazh ; *sich ins Leere stürzen,* en em deurel er goullo, en em strinkañ er goullo ; *sich aus dem Fenster stürzen,* en em deuler dre ar prenestr, en em stlepel dre ar prenestr, en em skeiñ dre ar prenestr, en em zifenestrañ ; *sich ins Wasser stürzen,* lammat (en em stlepel, en em deurel, en em skeiñ, en em strinkañ) en dour ; *sich kopfüber ins Meer stürzen,* en em skeiñ war e benn er mor, en em deurel war e benn er mor, plomañ war e benn er mor ; *sich auf jemanden stürzen,* rual ouzh u.b., lammat gant u.b., krapat ouzh u.b., sailhañ gant u.b. ; *sich kopfüber in die Arbeit stürzen,* lammat gant al labour ; *sich auf das Essen stürzen,* lammat gant ar boued, pegañ war ar boued, pokat àr ar boued, skeiñ war ar boued, stagañ a-rafoll d'ar boued ; *sich auf die Schublade stürzen,* lammat da zigeriñ an diretenn ; *sich auf die Feinde stürzen,* fardiñ war an enebourien, frammañ war an enebourien ; *die Feinde stürzten sich auf unsere Linien,* an enebourien a ziruilhas war hol linennoù, an enebourien a frammas war hol linennoù, an enebourien a fardas war hol linennoù ; *sich ins Handgemenge stürzen,* en em deuler er brete ; **2.** *sich in Unkosten stürzen, sich in große Kosten stürzen,* digeriñ dispignoù, kemer dispign, koustamantiñ, en em goustamantiñ, ober dispignoù bras, ober dispignoù dijaoj, ober difouliañs, ober dispignoù foll, kemer frejoù bras, debriñ an diaoul hag e bevar, ober un dismantr euzhus a arc'hant, foetañ arc'hant, en em lakaat e koust hag e mizoù (Gregor) ; *sich wegen jemandem in den Ruin stürzen,* en em lakaat war an noazh (war an douar noazh, war ar plaen) evit u.b. ; **3.** *sich in Wagnisse stürzen,* kemer riskloù bras, en em forsiñ, mont ar fri war-raok hag an-unan war-lerc'h (*e fri war-raok hag eñ war-lerc'h, he fri war-raok hag hi war-lerc'h h.a.*), mont en avantur Doue, avanturiñ e vuhez ha pep tra / balañsiñ e vuhez (Gregor), lakaat e vuhez war var, sachañ ar c'harr (ar c'hravazh) war e gein, tennañ tan war e gein, mont a-benn-kaer e riskladennoù, bezañ dizamant d'e vuhez, mont diwar skañv, mont bourlik-ha-bourlok e riskladennoù ; **4.** [dour] diruilhal, en em oufiñ.

Sturzflug g. (-s,-flüge) : plomadenn b., plavadenn b., plaouiadenn b. ; *zum Sturzflug ansetzen,* kregiñ da ziskenn a-serzh (a-blom, a-bik, a-spluj) ; *im Sturzflug hinuntergehen,* diskenn a-serzh (a-blom, a-bik, a-spluj) ; *im Sturzflug angreifen,* argadiñ a-bik.

Sturzflugangriff g. (-s,-e) : [lu] argadenn a-bik b.

Sturzfurche b. (-,-n) : kentañ arat g.

Sturzgut n. (-s,-güter) : [kenwerzh] fred da gargañ ha da ziskargañ a-drak g., fred evel-evel g.

Sturzhelm g. (-s,-e) : [marc'h-tan] tokarn g.

Sturzkampfflugzeug n. (-s,-e) : [lu] nijerez argad a-bik b., stuka g.

Sturzkarren g. (-s,-) : tumporell b.

Sturzregen g. (-s,-) : glav da deurel gant ar varazh g., pilad-dour g., pil-dour g., pilad-glav g., glav-pil g., glav-beuz g.

Sturzsee b. (-,-n) : bern-mor g., bern dour g., gwazh b., gwagenn-drais b., taol-mor g., barr-mor g., taol-ratre g., sparkad g., rolladenn-vor b., rolladennad-vor b., ruilhadenn b., tarzh-mor g., tarzh g., tarzh-ruilh g., bomm mor g., toenn-vor b., houladenn b., kole g., pakad mor g., pennad g.

Sturzsparren g. (-s,-) : [ardamezouriezh] kebrenn war-enep b.

Sturzwelle b. (-,-n) **/ Sturzwoge** b. (-,-n) : taol-mor g., taol-ratre g., bern-mor g., bern dour g., gwazh b., barr-mor g., redele g., toenn-vor b., houladenn b., kole g., pakad mor g., rolladenn, tarzh-mor g., pennad g., sparkad g. ; *Sturzwellen,* ogedoù ls. ; *wir wurden von der Sturzwelle überrollt,* an tarzh-mor a zisac'has warnomp ; *die Wucht der Sturzwelle schleuderte ihn gegen die Reling,* an taol-mor en doa stropet (torimellet, strinket, foeltret) anezhañ ouzh al listenn ; *die Sturzwelle kommt von vorne,* a-benn emañ ar bern ; *die Sturzwelle kommt von hinten,* a-lev emañ ar bern ; *die Sturzwelle überspülte das Deck,* disgwalc'het e oa bet pont ar vag gant ar bern, diruilhañ a reas ar bern (ar wazh, ar barr-mor, an taol-mor) war pont ar vag ; *die Sturzwelle schlägt über,* ar bern dour a dorr war ar pont (war ar c'hae), an taol-mor a freg war pont ar vag (war ar c'hae), ar bern-mor a dorr war pont ar vag (war ar c'hae), dont a ra dour dreist ar bourzh (dreist ar c'hae) ; *zwei Sturzwellen hatten das Schiff auf die Seite gelegt,* daou daol-mor o doa tumpet ar vag war ar mor.

Stuss g. (-es) : P. kouilhonadenn b., diotiezh b., sotoni b., diotiz b., amoedigezh b., diskiantegezh b., belbi g., diotaj g., noucherezh g., bleuperezh g., louaderezh g., tariell b., jaodreoù ls., amiodaj g., kaoc'h g., kaoc'haj g., kaoc'henn b., krenegell b., alkanaj g. ; *Stuss machen,* kaoc'hmoc'hiñ, brellañ, dekoniñ, ober hailhonerezh, labourat a vil vallozh kaer, labourat war an tu ma tiskrab ar yar, ober ar brasañ sotonioù, abostoliñ, dirollañ, mont e breskenn, folliñ, pennsodiñ, treiñ da sot, diskiantiñ, mont e belbi (e berlobi), diboellañ, pennfolliñ, mont e benn e gin, koll e benn, koll ar stur, koll e oremuz, koll e sterenn, koll ar Sterenn, koll e bod-houarn bihan, mont ganto, ober un tamm mat a ziroll, garzhenniñ, c'hoari e loa, c'hoari al loa, bezañ an diaoul gant an-unan ; *Stuss reden,* alkaniñ, glabousañ a bep seurt diotajoù, glabousañ a bep seurt kaotigelloù, batouilhat evel piged born, kontañ flugez (flugezennoù, krakoù, kaozioù, bidennoù, lerbaj), kontañ pifoù, na vezañ nemet traoù displet er gaoz gant an-unan, tennañ koñchoù born (koñchoù gwrac'hed, kontoù pikous, koñchoù gwrac'h kozh) eus e gelorn, tennañ siklezonoù, lavaret drocherezh, bezañ kaozioù treuflez gant an-unan, lavaret n'eus forzh petra, brellañ, gallegañ.

Stute b. (-,-n) : kazeg b. [*liester* kezekenned] ; *trächtige Stute, tragende Stute,* kazeg kenep b., kazeg kenebet b., kazeg ebeul b., mamm-gazeg leun b., kazeg ebeul enni b. ; *Zuchtstute, Mutterstute,* kazeg-ebeul, kazeg-eal b. ; *die Stute ist brünstig,* gwentrik eo ar gazeg, marc'ha a ra ar gazeg, o c'houlenn marc'h emañ ar gazeg, emañ ar gazeg e c'hoant marc'h, gwentl marc'h a zo er gazeg, c'hoant marc'h a zo gant ar gazeg, friantiz a zo gant ar gazeg, ar gazeg a zo friantiz enni ; *unfruchtbare Stute,* kazeg yourc'h b., kazeg c'haonac'h b. ; *die Stute wird bald ihr*

Fohlen werfen, ar gazeg a zo klañv da dreiñ, prest eo ar gazeg da ebeuliñ ; *die Stute hat ihr Fohlen geworfen,* ebeuliet eo ar gazeg, diebeuliet eo ar gazeg, ealet eo ar gazeg, troet eo ar gazeg ; *die Stute starb bei der Geburt ihres Fohlens, die Stute starb beim Abfohlen,* chom a reas ar gazeg en ur ober he zro, mervel a reas ar gazeg en ur ober he zro, mervel a reas ar gazeg en ur dreiñ, mervel a reas ar gazeg oc'h ebeuliñ ; *zweijährige Stute,* kazeg daou vloaz b., daouvloazadenn b. ; *Stute mit Fohlen bei Fuß,* mamm gazeg b. [*liester* mammoù kezeg], kazeg un ebeul warni b. ; *eine Stute beschälen lassen,* lakaat marc'hañ ur gazeg, lakaat kenebiñ ur gazeg ; *eine Stute zum Decken bringen,* kas ur gazeg da varc'hañ, kas ur gazeg da genebiñ ; *die Stute ist beschält worden,* ar gazeg he deus bet marc'h, kenebet eo ar gazeg ; *bei der Stute hat die Besamung geklappt,* dalc'het he deus ar gazeg ; *bei dieser Stute bleiben alle Besamungsversuche erfolglos,* ar gazeg-se ne zalc'h ket ouzh ar marc'h-tarv ; *die Scheide einer Stute beringen,* lagadennañ ur gazeg ; *Scheidenring für Stuten,* lagadenn b. ; *eine Stute rückwärts treten lassen, eine Stute rückwärts richten,* souzañ ur gazeg ; *mit seiner Stute ging er schonungsvoll um,* damant en doa ouzh e gazeg, damant en doa d'e gazeg.

Stutenfohlen n. (-s,-) **/ Stutenfüllen** n. (-s,-) : ebeulez b., ebeul-kazeg g., eal g., bouch g.

Stuterei b. (-,-en) : gre b., ti-kezeg g.

Stutfohlen n. (-s,-) : ebeulez b., ebeul-kazeg g., eal g., bouch g.

Stutz g. (-es,-e/Stütze) : **1.** tra grennet g. ; **2.** gwerenn didroad b. ; **3.** [dre skeud.] P. *auf den Stutz,* a-daol-trumm, dipadapa, en ur flipad, a-greiz-holl, a-greiz-tout, a-greiz-pep-ober, a-greiz-taol, a-greiz-tenn, a-greiz-pep-kreiz, en un taol-kont, en un toulpaz, en ur par berr, en un taol berr, a-benn-krak, gant pep tizh, eus e vuanañ, trumm, krenn, pik, [dispredet] en ur gaouad ; **4.** [Bro-Suis] P. glazarded ls., glaou g., kailh str., kailhez str., kregin str., segal str., mouilh g., moulloù ls., kokez str., louzoù str., lut g., pesked ls., pekun g., grifoù ls., tachoù ls., kraf str., bilheoz g., mougoù ls., mell str. ; *wie viel Stutz hat das gekostet ?* pegement eo koustet an dra-se ?

Stütz g. (-es,-e) : [sport] pradañ-dibradañ gant harp war an daouarn g., sav-korf diwar-bouez an divrec'h g.

Stutzärmel g. (-s,-) : berrvañch g., advañch g., mañchetez b.

Stützbalken g. (-s,-) : **1.** sourin b., gwiflenn b., harpell b., speurell b., sintr g., pantilhon g., skor g., spek g., kefeleg g. ; **2.** [merdead.] azen g. [*liester* ezen], azenn b. [*liester* azennoù], skor g., tint g.

Stutzbart g. (-s,-bärte) : mourroù tortigellet ls., mourrennoù tortigellet ls. ; *er hat einen Stutzbart,* daou lost mailhard a zo dindan e fri, sonnet en deus e vourroù.

Stützbogen g. (-s,-/-bögen) : [tisav.] gwareg-harp b., harpell b., sintr g.

Stutzbüchse b. (-,-n) : karabinenn b., fuzuilhenn b., mouskedig g., grondin b., skloped g.

Stutzdegen g. (-s,-) : kleze berr g.

Stütze b. (-,-n) : **1.** skor g., harp g., harpell b., branell b., pantilhon g., harzell b., matezh b., mevel g., tint g., speurell b., stañson g., sintr g., souten g., apoue b., treuzell b. ; *Buchstütze,* dalc'her-levrioù g. ; *die Stütze wegnehmen, die Stütze entfernen,* diskorañ udb, diharpañ udb, dispeurellañ udb ; **2.** [tisav.] balirenn-harpañ b. ; *kleine Stütze,* jambetenn b. [*liester* jambetinier] ; **3.** [dre skeud.] skoazell b., skoaziadenn b., skor g., skoaz b., souten g., harp g., piler g., post g., skorer feal g., skoazeller feal g., harper g. ; *er hat an ihm seine beste Stütze verloren,* kollet en deus gantañ ar gwellañ dant eus e benn ; *die Nachbarn sind ihm eine Stütze im Alter gewesen,* milrekouret e voe gant e amezeien en e gozhni, rekouret e voe kalz (e-leizh) gant e amezeien en e gozhni, skoazellet e voe a-zoare gant e amezeien en e gozhni, sikour vat e voe e amezeien dezhañ en e gozhni, un dorn karantezus e voe e amezeien dezhañ en e gozhni, post e voe e amezeien dezhañ en e gozhni, e harpet o doa an amezeien en e gozhni, harpet o doa an amezeien e gozhni ; **4.** skoazellerez-ti b., plac'h-ti b. ; **5.** [louza.] gwalenn-harp b., perch g.

stutzen[1] V.gw. (hat gestutzt) : bezañ sabatuet, bezañ sabaturet, bezañ skoelfet, skoelfiñ, bezañ kouezhet ar sabatur war an-unan, chom badet, stonkañ gant ar sebez, bezañ alvaonet, chom balc'h, chom beg ha razh, chom a-bann, balpiñ, motiñ, bezañ kalmet, chom skodeget, abafaat, abafiñ, saouzaniñ, mont dall, bezañ stouvet, mont dineuz, bezañ divarc'het, bezañ diskaret, koll e oremuz (e neudenn), bezañ troc'het ar speredenn (neudenn ar soñjoù) d'an-unan (*e speredenn, neudenn e soñjoù dezhañ / he speredenn, neudenn he soñjoù dezhi h.a.*), lonkañ e gaoz, chom gak gant ar souezh, chom miget, chom mik, koll penn e neudenn, bezañ chalmet, chom berr, chom berr war e c'her, koll penn e gudenn, chom lug, bezañ lug, tevel berr, bezañ nec'het evel ur c'hi war ur c'hravazh, bezañ nec'het evel an diaoul war ur c'hravazh, chom bouc'h, chom krenn, sac'hañ, bezañ tapet lopes ; *über etwas stutzen,* bezañ souezhet o welet udb, souezhañ ouzh udb.

stutzen[2] V.k.e. (hat gestutzt) : krennañ, kourtañ, benañ, divegañ, divleñchañ, gweltreañ, tailhañ, divarrañ, ober ur c'hrenn da, dibennañ ; *Flügel stutzen,* krennañ divaskell an evned ; *das Haar stutzen*, ober un tamm diskar (ur c'hrenn, un tamm troc'h, un tamm dic'harzhañ, un tamm krennañ, un tamm divarrañ, ur peuriñ) d'ar blev, krennañ ar blev ; *sich (dat.) den Bart stutzen lassen,* lakaat ober e varv, lakaat divarrañ e varv, lakaat krennañ e varv, lakaat ober ur peuriñ d'e varv ; *Bäume stutzen,* diskoultrañ (diskourrañ, divrankañ, divleñchañ, divarrañ, bouskalmiñ, diorbliñ, riñsañ, gweltreañ, tailhañ, dilañsañ, noashaat, benañ) gwez, divegañ (dibennañ, divleinañ) gwez ; *Bäume ganz stutzen,* tagosenniñ, penndogiñ, penndoliñ, penndologiñ) gwez ; *eine Hecke stutzen,* krennañ un dreilh (ur c'harzh, ur c'hae, ur c'haead), kourtañ un dreilh (ur c'harzh, ur c'hae, ur c'haead), ober ur c'hrenn d'ur c'harzh, gweltreañ ur c'harzh, noashaat ur c'harzh ; *einem Hund die Ohren stutzen,* diskouarnañ ur c'hi ; *einem Vogel die Flügel stutzen,* krennañ e zivaskell d'ul labous ; [dre skeud.] *jemandem die Flügel stutzen,* krennañ e zivaskell d'u.b., delc'her berr war u.b., strobañ u.b. er stern, delc'her berr gant u.b. / reiñ un dalc'h da oberoù u.b. (Gregor).

Stutzen[1] n. (-s) : **1.** souezh g., eston g., estlamm g., sebez g. ; **2.** tailh b., troc'h g., ben g., benerezh g., krennadur g., gweltreañ g.

Stutzen[2] g. (-s,-) : **1.** karabinenn b., fuzuilhenn b., mouskedig g., grondin b., skloped g. ; **2.** berrvañch g., mañchetez b. ; **3.** loer grenn b. ; **4.** gwerenn didroad b. ; **5.** [tekn.] tuellenn b.

stützen V.k.e. (hat gestützt) : **1.** skorañ, harpañ, speurellañ, stañsoniñ, pantilhoniñ, spekañ, tintañ, skoaziañ, stañsoniñ, sintrañ, reiñ harp da, souten, derc'hel en e sav, derc'hel sonn ; *einen Ast stützen,* harpañ (tintañ, sintrañ) ur skourr, skorañ (stañsoniñ) ur brank, harpañ ur forc'hig en ur skourr ; *einen Baum stützen,* perchañ ur wezenn, stañsoniñ ur wezenn, sintrañ ur wezenn, harpañ ur forc'hig en ur wezenn ; *die Mauer mit einem Balken stützen,* lakaat un treust da skor d'ar voger, lakaat un treust da harpañ ar vur, derc'hel ar voger en he sav war-bouez un treust, skoazellañ ar voger gant un treust, skorañ ur voger gant un treust ; *zwei Pfeiler stützen das Haus,* daou biler a zo o harpañ hag o skorañ an ti ; *mit dem Rücken stützen,* keinañ ; [armerzh.] *die Preise stützen,* harpañ (skorañ, skoaziañ) ar prizioù, mirout ouzh ar prizioù a ziskenn ; *die Währung stützen,* sintrañ ar moneiz ; [gwir] *stützende Unterlagen,* teulioù kadarnaat ls. ; *stützen Sie mich !* harpit ac'hanon ! roit harp din ! krogit em c'hazel ! grit kazel din ! ; *den Kopf auf eine Hand stützen,* harpañ e dal war balv e zorn, alkodiñ e benn war e zorn ; *das Kinn in die Hand stützen,* harpañ e elgezh gant e zorn ; *seine Meinung auf etwas (ak.) stützen,* diazezañ e vennozh war udb, kemer sol war udb, ober font war udb, fontañ e vennozh war udb,

soliañ e vennozh war udb, pantilhoniñ e vennozh gant udb, nershaat e vennozh gant udb, en em fontañ war udb ; *die Behauptungen eines Buches auf dokumentarische Belege stützen,* teuliaduriñ ul levr ; *seine Aussagen (seine Behauptungen) auf etwas (ak.) stützen,* skorañ e gomzoù war udb, harpañ e gomzoù gant udb ; **2.** [stlenn.] ameilañ.
V.em. : **sich stützen** (hat sich (ak.) gestützt) : **1.** en em harpañ (war), harpañ (ouzh, war), en em skorañ, en em fontañ, kemer harp war, kemer harp gant, harzañ ouzh, pouezañ war ; *sich mit der Hand stützen,* kemer harp gant e zorn ; *sich beim Gehen stützen müssen,* hatiñ ; *sich auf seinen Stock stützen,* bale diwar-bouez ur vazh, mont en harp ur vazh, kerzhet war-bouez ur vazh, en em harpañ war ur vazh, bale krog en e vazh, bale daoubleget war e vazh, pouezañ war e vazh evit bale ; *sich auf einen Ellbogen stützen,* helmoiñ war un ilin ; *sich auf die Ellbogen stützen,* en em harpañ war e ilinoù (war e zaouilin), daouilinañ, en em asplediñ, en em alkodiñ war e zaouilin, alkodiñ, brankodiñ, brenkañ, bruchiñ ; *sich auf den Tisch stützen,* bezañ a-harp ouzh an daol, bezañ alkodet ouzh an daol ; *ich muss mich auf Sie stützen,* harpañ warnoc'h a rankan, en em alkodiñ warnoc'h a rankan ; [tr-l] *sich auf ein Schilfrohr stützen, sich auf einen Strohhalm stützen,* en em harpañ war ur blouzenn, kregiñ en ur blouzenn evit mirout a veuziñ ; **2.** [dre skeud.] *sich auf sein Recht stützen,* en em harpañ (en em skorañ, soliañ) war e wir mat (Gregor) ; *sich auf einen Beweis stützen,* en em harpañ (diazezañ e vennozh, en em skorañ, soliañ, kemer harp) war ur brouenn, en em fontañ war ur brouenn (Gregor) ; *er stützte sich dabei auf Stellen aus der Heiligen Schrift,* pantilhonet (skoret, soliet, harpet, nershaet) en doa e vennozhioù gant arroudoù tennet eus ar Skritur Sakr.
Stützen n. (-s) : [louza.] perchañ g., stañsoniñ g., sintrañ g.
stützenlos ag. : diharp, diharzell, diskor.
Stutzer g. (-s,-) : pipi g., krakaotrou g., tamm krakaotrou g., brageer g., tamm hej-e-revr g., tamm gwe-e-revr g. [*liester* gweerien-o-revr], ardaouer g., orbidour g., garz g., kañfard g., pabor g., farlaod g., fring-foar g., poufer g., poc'hon g. [*liester* poc'honed], brogoier g., brogolier g., pompader g., fougeer g., arvezier g., aotrou g., Yann an ardoù g.
Stützfläche b. (-,-n) : gorre harp g., gorre harpañ g.
Stutzflügel g. (-s,-) : [sonerezh] piano kardlostek g.
Stützfuß g. (-es,-füße) : troad-harp g., troad-skor g.
Stützgebälk n. (-s) : [tisav.] gwiflaj str., kebriad str. [*stumm unan* kebrienn b.].
Stutzglas n. (-es,-gläser) : gwerenn didroad g.
Stützgürtel g. (-s-) : [mezeg.] gouriz korfeeunañ g. ; *Stützgürtel für Schwangere,* gouriz brazezded g.
Stutzhandschuh g. (-s,-e) : miton g., mitonenn b., maneg veudek b.
Stützholz n. (-es,-hölzer) : stañson g., skor g., harp g., harpell b., speurell b.
stutzig ag. : sebezet, souezhet, abafet, saouzanet, esmaeet ; *sein Benehmen macht mich stutzig,* e emzalc'h a ro din da soñjal, kavout a ran iskis e emzalc'h, kavout a ran drol e emzalc'h ; *jemanden stutzig machen,* sebeziñ u.b., sabatuiñ u.b., sabaturiñ u.b., souezhañ u.b., strafuilhañ u.b., strafuilhañ spered u.b., lakaat u.b. en amzivin ; *ein kleines Detail hatte mich stutzig gemacht,* taolet 'm boa fed war un draig.
Stutzkopf g. (-s,-köpfe) : penn touz g.
Stützkurs g. (-es,-e) : kentelioù skoazell ls.
Stützlager n. (-s,-) : [tekn.] kador b., palier g.
Stützmauer b. (-,-n) : skoaz-kleuz b., harpell g., moger-harp b., azvoger b., advoger b. ; *eine Stützmauer bauen,* azvogeriañ, sevel ur voger-harp. ; *Hang-Stützmauer,* moger enep riskladur douar b.
Stutznase b. (-,-n) : **1.** fri taltous (marmouz, togn, turk, plat, minouer) g.; **2.** fri gwinteiz g. / fri war varc'h g. (Gregor), fri distroñset g..
Stutzohr n. (-s,-en) : skouarn grennet b.
Stützpfeiler g. (-s,-) : piler-harp g.
Stützpfosten g. (-s,-) : post-harp g. [*liester* postoù-harp, pester-harp] ; *Stützpfosten für die Stollen, Stützpfosten für den Bergbau,* post-min g. [*liester* postoù-min, pester-min].
Stützpolygon n. (-s,-e) : [fizik] liestueg harpañ g.
Stützpunkt g. (-s,-e) : **1.** [tekn., fizik] poent harp g. ; **2.** [lu] bon g. ; *provisorischer Stützpunkt,* kamp-skañv g. ; *Marinefliegerstützpunkt,* bon aer-mor g. ; *Mobilisierungsstützpunkt,* kreizenn gevodañ b.
Stützrad n. (-s,-räder) : stabilaer g.
Stutzschere b. (-,-n) : benerez b., bener g., gweltre b.
Stützschwanzspecht g. (-s,-e) : [loen.] speg g. [*liester* speged], [dre fazi e brezhoneg] pokerig g.
Stützstrebe b. (-,-n) : stañson g., skor g., harp g., gwareg-vount b., skor-bolzek g., skoaz-pleg b., skoazell-bleg b., advoger b., skoazenn b., skoaz b., pantilhon g., tint g., sintr g., harpell b., speurell b., treuzell b., kefeleg g.
Stütztau n. (-s,-e) : [merdead.] fun-skor b., pantilhon g., obant b.
Stutzuhr b. (-,-en) : horolaj a ya en-dro hep pouezioù na momeder g.
Stütz- und Bewegungsapparat g. (-s,-e) : [korf.] benvegad emzilec'hiañ g.
Stütz- und Bewegungsmuskeln ls. : kigennoù loc'hañ ls.
Stützung b. (-,-en) : skor g., harp g.
Stützwand b. (-,-n) : skoaz-kleuz b., harpell g., moger harp b., azvoger b., advoger b. ; *eine Stützwand bauen,* azvogeriañ, sevel ur voger harp.
StVO : [*berradur evit* **Straßenverkehrsordnung**] reolennoù an hentoù ls., lezennaoueg an hentoù b., desveg an hentoù b., kod an hentoù g.
stygisch ag. : **1.** … a denn d'ar stêr Stiks ; **2.** euzhus, skrijus, spontus.
Styleguide g. (-s,-s) : [moull.] boneg ar moullañ b.
stylen V.k.e. (hat gestylt) : stilañ, krouiñ, tresañ, neuziañ.
Stylesheet n. (-s,-s) : [stlenn.] follenn stil b.
Styling n. (-s,-s) : dizagn g., neuz b.
Stylit g. (-en,-en) : [relij.] stilit g., peulour g. ; *Simeon, der Stylit, Simeon Stylites,* sant Simeon war e biler g., Simeon e beulvan g.
Stylus g. (-,Styli) : [louza.] stil g.
Styrax g. (-/-es,-e) : rousin kalamitenn g.
Styropor® n. (-s) : polistiren deledet g.
s.u. : [*berradur evit* **siehe unten**] sellit pelloc'h en traoñ, sellit ouzh traoñ ar bajenn, sellit pelloc'h, sellit amañ da heul, sellit amañ war-lerc'h.
Suada b. (-, Suaden) **/ Suade** b. (-,-n) : **1.** kaozeerezh g., trabellerezh g. ; **2.** nerzh kendrec'hiñ g., donezon evit sachañ an dud war e du g./b.
sua sponte Adv. : a-youl, a-youl gaer, a-youl-vat, ac'hanon va-unan, a galon vat, a-youl-frank, a galon vat hag a youl frank, gant va grad vat, a-berzh-vat, a-c'hrad-vat, dre gaer, laouen, hep nep redi, hep red.
subadult ag. : [loen.] krennart.
Subadulte(r) ag.k. g./b. : [loen.] krennard g. [*liester* krennarded], krennardez b. [*liester* krennardezed]
subakut ag. : [mezeg.] goulemm.
subalpin ag. **/ subalpinisch** ag. : isalpat ; [louza.] *subalpine Höhenstufe,* live isalpat g.
subaltern ag. : isrenk, isurzhiet, isurzh.
subandin ag. : isandezat ; [louza.] *subandine Höhenstufe,* live isandezat g.

subantarktisch ag. : isantarktikel, gouantarktikel, gouantarktikat.
subäquatorial ag. : gougehederat, gougehederel.
subarktisch ag. : isarktikel, gouarktikel, gouarktikat.
subatomar ag. : [fizik] danatomel.
Subdermis b. (-,-dermen) : [korf.] goudonenn b., hipoderm g.
Subdiakon g. (-s,-e) : [relij.] abostoler g.
Subdiakonat n./g. (-s) : [relij.] abostoliezh b.
Subdialekt g. (-s,-e) : [yezh.] israннyezh b.
Subdominante b. (-,-n) : [sonerezh] **1.** ismestrezenn b., ispennderez g. ; **2.** klotad ismestrezenn g., klotad ispennderez g.
Subduktion b. (-) : [douarouriezh] islinkadur g., islinkañ g.
Subduktionsphase b. (-,-n) : prantad islinkañ g. ; *sich in einer Subduktionsphase befinden,* bezañ war islinkañ.
subduzieren V.k.e. (hat subduziert) : [douarouriezh] islinkañ.
subduziert ag. : [douarouriezh] islinket.
Suberin n. (-s,-e) : [louza., bev.] suberin g.
subfebril ag. : [mezeg.] gouderzhiennek.
Subgravitation b. (-) : [fizik] iskerc'hellder g.
Subhastation b. (-,-en) : [gwir] gwerzh diouzh ar c'hresk da-heul un disentez varnerezh b., gwerzhidigezh varnerezhel b.
subhastieren V.k.e. (hat subhastiert) : [gwir] *etwas subhastieren,* gwerzhañ udb diouzh ar c'hresk da-heul un disentez varnerezh, lakaat foar enkantiñ war udb (gwerzhañ udb diouzh ar gouloù, gwerzhañ udb diouzh ar mouch, gwerzhañ udb d'an uhelañ priz, gwerzhañ udb d'an uhelañ diner, gwerzhañ udb d'an diwezhañ diner, gwerzhañ udb d'an diwezhañ imboud, gwerzhañ udb en enkant, gwerzhañ udb e santaol, lakaat udb e sav-taol, lakaat udb dre sav-taol) da-heul un disentez varnerezh.
Subjekt n. (-s,-e) : **1.** hinienn b. ; *liederliches Subjekt, übles Subjekt,* kailh g., kailhenn g./b., labous kailh g., paotr kailh g., legestr g. [*liester* ligistri], hailhon g., maraod g., renavi g., ampouailh g., forbann g., peñsel fall g., pikouz fall g., gaster g., truilhenn b., stronk g., standilhon g., labous treut g., labous kleiz g., stronk labous g., gwall labous g., lampon g., amprevan g., lañfread g., lañfre g., ibil fall g., gwallibil g., poñsin g., ibil treut g., lakepod g., fall lakez g., noazour g., gwall bezh g., pezh lous g., pezh vil g., pezh divalav g., kailharenn g., labaskenn b., foerouz g., tamm foerouz g., boued an ifern g., boued an diaoul g., boued ar bleiz g., boued ar foeltr g., lank g. [*liester* lanked, lankidi], fallakr g., sac'h malis g., ganaz g., legestr g., divergondadell b.
2. [preder.] **a)** enboud g., dangorenn b. ; *das Objekt und das Subjekt,* an ergorenn hag an dangorenn ; *empirisches Subjekt,* enboud merzadurel g. ; *transzendentales Subjekt,* enboud trehontel g. ; *universelles Subjekt,* enboud epistemologel g. ; **b)** [logik] rener g. ; **c)** [Henamzer] solwez g.
3. [yezh.] rener g., ger-rener g. ; *Subjekt eines Satzes,* rener ur frazenn g. ; *das Subjekt erzwingt eine passende Form des Verbs,* ar rener a ren ar verb.
4. gouzrec'h g. [*liester* gouzrec'hed] ; *Wirtschaftssubjekt,* gouzrec'h armezhel g. [*liester* gouzrec'hed armezhel], armerzhiad g. [*liester* armerzhiaded].
Subjektion b. (-,-en) : kinnig g., erbedadenn b.
subjektiv ag. : **1.** dangorel, dangorek ; *das subjektive Recht,* ar gwir dangorel g. ; *ein subjektives Urteil,* ur varn dangorek b. ; *subjektive Faktoren,* gwerederioù dangorel ls. ; *subjektives Verhalten,* emzalc'h dangorek g. ; [yezh.] *subjektives Verständnis,* ental dangorel g. ; *etwas subjektiv verstehen,* konnotenniñ udb. ; **2.** [a sell ouzh an enboud] gouzrec'hel, meañsus.
subjektivieren V.k.e. (hat subjektiviert) : dangorekaat.
Subjektivierung b. (-,-en) : dangorekaat g.
Subjektivismus g. (-) : **1.** [preder.] dangorelouriezh b. ; **2.** [gwashaus] gouzrec'helezh b., meañs b., emgreizhadezh b.
Subjektivist g. (-en,-en) : [preder.] dangorelour g.
subjektivistisch ag. : [preder.] dangorelour g.
Subjektivität b. (-) : **1.** dangorelezh b., dangoregezh b. ; **2.** [a sell ouzh an enboud] gouzrec'helezh b., meañs b., emgreizhadezh b.
Subjekt-Philosophie b. (-) : prederouriezh an enboud b.
Subjektsatz g. (-es,-sätze) : [yezh.] islavarenn bennanvel rener b., islavarenn diskuliañ rener b.
Subjunktion b. (-,-en) : [mat.] emplegadur mezionel g.
subkarpatisch ag. : iskarpatat.
Subklasse b. (-,-n) : [bev.] iskevrennad b.
subklavikulär ag. : [mezeg.] … is-trebez.
Subkontinent g. (-s,-e) : iskevandir g.
subkonträr ag. : isenep ; *subkonträre Urteile,* lavarennoù isenep ls.
subkostal ag. : [korf., mezeg.] … endan-kostoù.
subkritisch ag. : [fizik] daneizik.
Subkultur b. (-,-en) : sevenadur keñverek g.
subkutan ag. : [mezeg.] … endan-groc'hen, … dindan-kroc'hen, hipodermek ; *durch Subkutaninjektion von Terpentinöl hervorgerufener steriler Abszess,* gor delenañ g. ; *subkutane Einspritzung,* ensinklad endan-groc'hen g.
Subkutangewebe n. (-s) : [korf.] goudonenn b., hipoderm g.
Subkutaninjektion b. (-,-en) : ensinklad endan-groc'hen g. ; *durch Subkutaninjektion von Terpentinöl hervorgerufener steriler Abszess,* gor delenañ g.
Subkutis b. (-) : [korf.] goudonenn b., hipoderm g.
sublim ag. : **1.** dreist, dreist da gaer, hollgaer, uhelek, eus ar c'haerañ, eus ar re gaerañ ; **2.** soutil, link.
Sublimat n. (-s,-e) : [kimiezh] **1.** [dispredet] kloridenn arc'hant-bev b., kloridenn bevargant b., kloridenn verkur b. ; **2.** sec'hdarzhad g.
Sublimation b. (-,-en) : **1.** [fizik, kimiezh] sec'hdarzh g. ; **2.** [bred.] treüc'hañ g.
Sublimationstrocknung b. (-,-en) : [tekn.] disec'hadur (krazadur) dre skornañ g., liofiladur g., liofilaat g.
sublimieren V.k.e. (hat sublimiert) : **1.** gouruhelaat ; **2.** [fizik, kimiezh] sec'hdarzhañ ; **3.** [bred.] treüc'hañ.
sublimiert ag. : **1.** gouruhelaet ; **2.** [fizik, kimiezh] sec'hdarzhet ; **3.** [bred.] treüc'hadel treüc'hadek, treüc'het ; *sublimierte Formen,* furmoù treüc'hadel ls. ; *sublimierte Triebe,* luzadoù treüc'het ls.
Sublimierung b. (-) : **1.** [fizik, kimiezh] sec'hdarzh g. ; **2.** [bred.] treüc'hañ g. ; **3.** [dre skeud.] gouruhelaat g.
subliminal ag. : [bred.] isemskiantel, isgousommel, danwehinek, danwehin ; *sublimaler Stimulus,* kemennad danwehinek g.
Sublimität b. (-) : treüc'helezh b.
sublingual ag. : endan-teod.
Sublitoral n. (-s,-e) : [bev.] live dindanarvorel g.
sublunarisch ag. : **1.** isloarel ; **2.** [dre fent] ... ar bed-mañ, eus ar bed-mañ, bedel, krouet, douarek, douarel.
submarin ag. : danvor, danvorel, ismor ; *submariner Vulkan,* menez-tan danvor g.
submental ag. : [mezeg.] … endan-elgezh.
submiss ag. : [dispredet] mevelek, sentus.
Submission b. (-,-en) : **1.** sujidigezh b., mevelegezh b., tostennerezh g., moumounerezh g., flanerezh g., lubanerezh g. ; **2.** [gwir] debarzhadur g., debarzh g., engoz g., engozad g. ; *im Wege der Submission*, diouzh ar gwellañ priz, diouzh ar gwellañ kinnig, war zebarzh, dre zebarzh, dre engoz.
Submissionsbedingungen ls. : roll ar c'hargoù g., roll an diferadurioù g., kaier an diferadennoù g.
Submissionsvertrag g. (-s,-verträge) : kevrat pourveziñ b.
Submittent g. (-en,-en) : engozer g.
Subnarkose b. (-,-n) : [mezeg.] kimivorzañ g.
Subnormale b. (-,-n) *pe* ag.k. b. **/ Subnormallinie** b. (-,-n) : [mat.] gouskoueriegenn b. ; *Polarsubnormale,* gouskoueriegenn a-vlein b.

Subokzipital- : [korf., mezeg.] … endan-gilpenn.
suborbital ag. : [sterdeerezh] danamestez, danamestezel ; *suborbitaler Flug,* nij danamestez g. nij danamestezel g.
Subordination b. (-,-en) : **1.** isurzhierezh g., isurzhiadur g., isurzhiañ g. ; **2.** [yezh.] isurzhierezh g., kevandrevnañ g.
subordinieren V.k.e. (hat subordiniert) : isurzhiañ ; [yezh.] *subordinierende Konjunktion,* stagell isurzhiañ b., kewazell b. ; *subordinierter Satz,* islavarenn b., lavarenn isurzhiet b.
Suboxid n. (-s,-e) **/ Suboxyd** n. (-s,-e) : [kimiezh] protoksidenn b.
Subprior g. (-s,-en) : [relij.] eilpriol g.
Subproletariat n. (-s) : isproleteriezh b., lumpenproleteriezh b.
Subproletarier g. (-s,-) : isproleter g. [*liester* isproleterien].
subpubisch ag. : [mezeg.] … endan-gaezour.
subrogieren V.e.k. (hat subrogiert) : amezholiñ.
Subsahara b. (-) **/ Subsahara-Afrika** n. (-s) : *die Subsahara / das Subsahara-Afrika,* Afrika issahariat b.
subsekutiv ag./Adv. : da-heul, a-heul, war-lerc'h, warlerc'hel, diac'houde, goudevezh, P. da-c'houde, goude.
Subsidenz b. (-) : [hinouriezh, douarouriezh] gouzizadur g. ; *sich in einer Subsidenzphase befinden,* bezañ war c'houzizañ.
subsidiär ag. : gousezat, gousezadel, amsavadel, a-heul, a-eilrenk, eilrenk, dister ; *subsidiäre Rolle,* adroll g. ; *subsidiäre Ressourcen,* loazioù gousezadel ls. ; *subsidiäre Zuständigkeit,* galloud gousezadel g.
Subsidiarität b. (-) : gousezadelezh b.
Subsidiaritätsgrundsatz g. (-es) **/ Subsidiaritätsprinzip** n. (-s) : [pol.] pennaenn ar c'housezadelezh b.
Subsidien ls. : skoaziadenn b., yalc'had b., pourvez-arc'hant g., skoazell-arc'hant b.
Subsistenz b. (-,-en) : bevidigezh b., bevañs g., magadur g.
Subsistenzlandwirtschaft b. (-) : labour-douar bevidik g., labour-douar emvevañ g., gounezerezh emvevañ g.
Subsistenzpolykultur b. (-,-en) : liesgounidegezh emvevañ b.
Subsistenzwirtschaft b. (-) : emvastañ g., emvasterezh g., ekonomiezh kloz b., emwalc'h g., armerzh emvevañ g. ; *polykulturelle Subsistenzwirtschaft,* liesgounidegezh emvevañ b.
Subskribent g. (-en,-en) : rakprener g., koumananter g.
Subskribentin b. (-,-nen) : rakprenerez b., koumananterez b.
subskribieren V.k.e. ha V.gw. (hat subskribiert) : **1.** [Yalc'h] isskridañ ; *auf eine Anleihe subskribieren,* isskridañ d'un amprestadeg ; **2**. rakprenañ ; *ein Buch subskribieren,* rakprenañ ul levr.
Subskription b. (-,-en) : **1.** [Yalc'h] isskridadur g., iskridad g. ; **2.** rakpren g., rakprenadenn b., koumanant g. ; *eine Subskription eröffnen, eine Subskription auflegen,* embann ur rakprenadenn ; *Auflegung einer Subskription, Eröffnung einer Subskription,* embannidigezh ur rakprenadenn b. ; **3.** [istor, lenn.] kolofon g., ourz g.
Subskriptionspreis g. (-es,-e) : **1.** [Yalc'h] priz isskridañ g. ; **2.** [embannadenn] priz rakprenañ g.
Subskriptionsschein g. (-s,-e) : paperenn rakpren b., paperenn rakprenañ b.
subsolar ag. : [stered.] danheol ; *subsolarer Punkt,* poent danheol g.
Subspezies b. (-,-) : isspesad g.
Substantiv n. (-s,-e) : [yezh.] anv-kadarn g., anv g., pennanv g. ; *bestimmtes Substantiv,* anv-kadarn divizet-strizh g. ; *zählbares Substantiv,* pennanv niveradus g. ; *der Artikel verschmilzt mit dem Subtantiv,* englenañ a ra ar ger-mel ouzh an anv-kadarn ; *ein Substantiv durch ein Personalpronomen substituieren,* amsaviñ ur pennanv gant ur raganv-gour, erlec'hiañ ur raganv-gour ouzh ur pennanv, lakaat ur raganv-gour e-lec'h ur pennanv ; *Begleiter des Substantivs,* spizer g. [*liester* spizerioù], adanv spizañ g. ; *Ergänzung zum Substantiv,* klokaenn anv b. ; *Verbalsubstantiv,* anv verbel g., anv-verb g., pennanor g. ; *Massensubstantiv,* anv hollek g.
Substantivgruppe b. (-,-n) : [yezh.] stroll anvel g.
substantivierbar ag. : [yezh.] pennanvadus.
substantivieren V.k.e. (hat substantiviert) : [yezh.] *ein Verb substantivieren,* pennanvaat ur verb ; *ein Syntagma substantivieren,* pennanvelaat ur c'hefebad.
Substantivierung b. (-,-en) : [yezh.] **1.** *die Substantivierung von Verben,* ar pennanvaat verboù g. ; **2.** *die Substantivierung von Syntagmen,* ar pennanvelaat kefebadoù g. ; **3.** pennanvadur g., pennanveladur g.
substantivisch ag. : [yezh.] **1.** ... anv-kadarn, ... an anv-kadarn, pennanvel ; **2.** *substantivisch gebrauchen,* kadarnaat.
Substantivum n. (-s, Substantiva) : [yezh.] *sellit ouzh* **Substantiv**.
Substanz b. (-,-en) : **1.** substañs b., danvez g., danvezenn b., bouedenn b., korf g. ; *toxische Substanz, giftige Substanz,* danvezenn bistrius b., pistrienn b. ; *gelbe Substanz,* korf melen g. ; *glasige Substanz,* korf gwerek g. ; *organische Substanz,* danvezenn organek b., danvez bevel g. ; *austrocknende Substanz,* sec'huzenn b. ; *chemische Substanz,* danvezenn gimiek b. ; *gelöste Substanz,* dileizhad g. [*liester* dileizhadoù] ; *einer Subtanz Opium beimengen,* opiomekaat un danvezenn ; [mezeg., bev.] *immunisierende Substanz,* hangaeüzenn b. ; *hormonaktive Substanzen, endokrin aktive Substanzen, endokrin wirksame Substanzen,* strafuilheroù enborc'hadel ls. ; **2.** [preder.] derc'hvoud g., solwez g., P. ar vouedenn vouedek b. ; **3.** [korf.] *weiße Substanz,* steuñvenn wenn b. ; *graue Substanz,* steuñvenn louet b.
Substanzausdruck g. (-s,-ausdrücke) **/ Substanzbezeichnung** b. (-,-en) : [yezh.] anv hollek g.
substanzial ag. : sellit ouzh ***substanziell***.
Substanzialismus g. (-) : solwezouriezh b.
Substanzialist g. (-en,-en) : solwezour g.
substanzialistisch ag. : solwezour.
Substanzialität b. (-) : solwezeliezh b., solwezelezh b., solwezegezh b.
substanziell ag. : **1.** [preder.] solwezel, solwezek ; *subtanzielle Form,* furm solwezel b. ; *subtanzielle Entität,* hennad solwezel g. ; **2.** bouedek, fonnus ; *eine subtanzielle Mahlzeit,* ur pred fetis g., ur pred fonnus g., ur pabor a bred g., ur bañvez g., un daol druz b., ur friko c'hagn b., kouignaoua g., farz da lein g., larjez g., P. ur foeltr-bouzelloù g. ; **3.** pennañ, talvoudus, a-bouez, pouezus. Adv. : [preder.] ent-solwezel.
Substanznomen n. (-s,-/-nomina) : [yezh.] anv hollek g.
Substanzprinzip n. (-s) : [preder., Kant] pennaenn ar solwez b.
substellar ag. : [stered.] danastr.
substellar ag. : [stered.] poent danastr g.
Substituent g. (-en,-en) : [kimiezh] amsavad g. [*liester* amsavadoù].
substituierbar ag. : amsavadus.
Substituierbarkeit b. (-) : amsavadusted b.
substituieren V.k.e. (hat substituiert) : erlec'hiañ, amsaviñ ; *ein Substantiv durch ein Personalpronomen substituieren,* amsaviñ ur pennanv gant ur raganv-gour, erlec'hiañ ur raganv-gour ouzh ur pennanv, lakaat ur raganv-gour e-lec'h ur pennanv ; [kimiezh] *asymmetrisch substituierter Kohlenstoff,* karbon eskidel g., karbon digemparzh g.
Substituierung b. (-,-en) : erlec'hiadur g., erlec'hiañ g., amsaviñ g., amsavadur g.
Substitut[1] n. (-s,-e) : erlec'hiad g. [*liester* erlec'hiadoù], amsavad g. [*liester* amsavadoù], kendanvez g., meni g., asez g., danvez divankañ g. ; *Margarine ist nur ein Substitut der echten Butter,* n'eo ar margarin nemet un divlaz eus an amanenn.

Substitut² g. (-en,-en) : **1.** skoazeller g., eiler g., erlec'hiad g. [*liester* erlec'hiaded], amsavad g. [*liester* amsavaded] ; **2.** [gwir] leuriad g. [*liester* leuriaded], galloudeg g. [*liester* galloudegidi].
Substitution b. (-,-en) : **1.** erlec'hiadur g., erlec'hiañ g., amsaviñ g., amsavadur g. ; **2.** [mat.] amsavadur g.
Substitutionseffekt g. (-s,-e) : [armerzh] gwered an erlec'hiañ g.
Substitutionsreaktion b. (-,-en) : [kimiezh] dazgwered amsaviñ g.
Substrat n. (-s,-e) : **1.** gwiskad-dindan g., endoniad g., dindanad g., seulad g. ; *ökonomisches Substrat,* endoniad ekonomikel g. ; *soziales Substrat,* endoniad kevredigezhel g. ; **2.** [yezh.] gwehaenad b. ; **3.** [douarouriezh] seulad kevandirel g., seulad naturel g.
Substruktion b. (-,-en) **/ Substruktur** b. (-,-en) : dansavadur g.
subsumieren V.k.e. (hat subsumiert) : [poelloniezh] gougevrediñ, isgronnañ ; *einen Begriff einem anderen subsumieren,* gougevrediñ ur meizad ouzh unan all ; *etwas unter eine Überschrift subsumieren / etwas unter einer Überschrift subsumieren,* gougevrediñ udb ouzh un titl.
Subsumption b. (-) **/ Subsumtion** b. (-) : [poelloniezh] gougevradur g., gougevrediñ g., isgronnadur g.
Subtangente b. (-,-n) : [mat.] gouspinenn b. ; *Polarsubtangente,* gouspinenn a-vlein b.
Subtidal n. (-s,-e) : [bev.] live dindanarvorel g.
subtil ag. : **1.** [preder.] tanav ; *subtile Materie,* danvez tanav g. ; **2.** soutil, link, ijinus, ijinet mat, lemm, speredek, fin, tanav, blizik ; **3.** [gwashaus] gwidreüs, gwidilus, beskellek, krakdaelerezhek.
Subtilität b. (-,-en) : soutilded b., soutilder g. ; *die Subtilitäten der Sprache,* soutilderioù ar yezh ls.
Subtrahend g. (-en,-en) : niver da lemel g.
subtrahieren V.k.e. (hat subtrahiert) : [mat.] lemel [*pennrann* lam-], P. diskontañ.
Subtraktion b. (-,-en) : lemel g., lamadur g., lamadenn b., lamidigezh b. ; *die Subtraktion gehört zu den Grundrechenarten der Arithmetik,* al lamadur (al lemel) a zo anezhañ unan eus pennoberiadurioù an niveroniezh ; *eine Subtraktion durchführen,* efediñ ul lamadur.
Subtraktionsangiographie b. (-) : [mezeg.] angografiezh dre zasson magnetek b., gwazhiedluniñ dre zasson gwarellel g.
Subtraktionszeichen n. (-s,-) : arouezenn nemet b.
subtraktiv ag. : lamadel.
Subtropen ls. : takad istrovanel g. takad goudrovanel g., takad goudrovanat g.
subtropisch ag. : istrovanel, goudrovanel, goudrovanat.
Subunternehmen n. (-s,-) : eilembregerezh g., embregerezh eilkevrater g. ; **a)** *Aufträge an Subunternehmen vergeben,* / **b)** *Aufträge als Subunternehmen ausführen,* eilkevratiñ.
Subunternehmer g. (-s,-) : eilembreger g., eilkevrater g. ; **a)** *Aufträge an Subunternehmer vergeben* / **b)** *Aufträge als Subunternehmer ausführen,* eilkevratiñ.
Suburbanisierung b. (-,-en) : bannlevadur g., bannlevaat g.
Subvention b. (-,-en) : skoaziad b., skoaziadenn b., yalc'had b., pourvez-arc'hant g., skoazell-arc'hant b. ; *Beibehaltung einer Subvention, Erneuerung einer Subvention, Verlängerung einer Subvention,* astalvoudekadur ur skoaziad g.
subventionieren V.k.e. (hat subventioniert) : skoaziadennañ, yalc'hadiñ, P. skoazellañ.
Subventionsgeber g. (-s,-) : skoaziadenner g.
Subversion b. (-,-en) : gourzhtreiñ g., reveulzi b., dispac'h g., taol-dispac'h g., taol-reveulzi b., eilpennadeg b., eilpennadur g.
subversiv ag. : … dispac'h, … dispac'hañ, … gourzhtreiñ, dispac'hel, dispac'hus, kabalus, kavailhus, desfailh, emsavet, disent ouzh ar pennadurezhioù, gourzhtroüs.
Subvulkanit g. (-s,-e) : [douarouriezh] dislonkadur isvolkanek g., roc'h-dislonk isvolkanek b., distaol isvolkanek g., karregad isvolkanek b.
Succubus g. (-,Succuben) : [mojenn.] sukub g. [*liester* sukubed].
Succynilsäure b. (-) : [kimiezh] trenkenn sukinek b.
Succursalkirche b. (-,-n) : iliz-trev b., iliz trevel b.
Suchaktion b. (-,-en) : furchadeg b.
Suchanzeige b. (-,-n) : [polis] kemenn klask war-lerc'h un den diank g., kemenn enklask g.
Suchbegriff g. (-s,-e) : ger-alc'hwez g.
Suchdienst g. (-es,-e) : gwazrann an enklaskoù b.
Suche b. (-) : **1.** klask g., klaskerezh g., klaskadenn g., furch g., furchadeg b., firbouch g., furchadenn b., furchadur g., furcherezh g., goulennidigezh b. ; *auf der Suche nach etwas,* oc'h ober klask war (war-lerc'h) udb, oc'h ober ur c'hlask d'udb, o klask udb, e klask eus udb, war glask udb ; *auf der Suche nach der Wahrheit,* war glask ar wirionez ; *auf der Suche nach dem Glück sein,* klask al levenez, poursuiñ al levenez, bezañ war glask al levenez ; *auf die Suche gehen,* mont da glask ; *nach langer intensiver Suche fand sie das gewünschte Buch,* dre fin klask (dre foul klask, dre forzh klask, dre sour klask, dre hed klask, dre hir klask, dre walc'h klask, dre zalc'h klask, a-sour klask, war-bouez klask, a-bouez klask) e kavas al levr he doa c'hoant kaout ; [mojenn.] *die Gralssuche,* klask ar Gral g. ; **2.** arglask g., arglaskerezh g. ; *binäre Suche,* arglask divrannañ g. ; *Suche nach neuen Märkten,* arglaskerezh marc'hadoù g. ; *Suche nach Erdölvorkommen, Suche nach Öl,* arglaskerezh tireoul g. ; [stlenn.] *assoziative Desktopsuche,* arglask strollatadel g. ; *die Suche starten,* luskañ an arglask ; **3.** [preder., Kant] holc'h g. ; *die Suche nach dem Sinn,* holc'h d'ar ster g.
Sucheisen n. (-s,-) : sont g., sonterez b. [*liester* sonterezioù].
suchen V.k.e. (hat gesucht) : klask, poursuiñ, [preder.] holc'hiñ ; *erneut suchen,* adklask ; *einen verlorenen Gegenstand suchen,* klask un dra diank ; *seine Schlüssel suchen,* klask e alc'hwezioù, ober ur c'hlask d'e alc'hwezioù, bezañ e klask eus e alc'hwezioù ; *Arbeit suchen,* klask fred, klask krog, klask labour, klask e vara, freta, klask peadra da beuriñ, P. klask sav ; *ein Unterkommen suchen,* klask bod (repu, goudor, lojeiz, herberc'h) ; *Asyl suchen,* klask repu ; *Bäcker sucht Lehrling,* baraer o klask ur mous ; *eine Köchin wird dringend gesucht,* ezhomm 'zo eus ur geginerez ; *den Eingang suchen,* klask an digor ; *sein Heil suchen,* klask e savete ; *endlich fand er den Mann, den er so lange gesucht hatte,* a-benn fin ar gont e kavas an den a glaske keit all a oa ; *den Mann, den ich suchte, habe ich gefunden,* kavet eo ganin an hini a glasken ; *Schutz suchen,* klask gwarez ; *Rat suchen,* goulenn kelenn, goulenn kuzul, kemer kuzul ; *Händel mit jemandem suchen,* klask trouz (broc'h, afer) ouzh u.b., dont da c'hwitellat en-dro d'u.b., klask frot ouzh u.b. ; *er wird gesucht,* goulenn 'zo war e lerc'h ; P. *das Weite suchen,* ober gaol, reiñ gaol dezhi, skarañ, skampañ (skarzhañ) kuit, mont diwar skizh, karzhañ, sachañ an treid (ar skasoù) gant an-unan (*e dreid, e skasoù gantañ / he zreid, he skasoù ganti h.a.*), skarañ er ouinell, sachañ e lêr (e c'har, e revr, e groc'hen, e loaioù, e ivinoù), ober gardenn, rahouenniñ kuit, kravat, kravat kuit, kravat gantañ, sachañ e revr, sachañ e skasoù, kribañ, kavout e ribouloù da dec'hel, klask e ribouloù, klask e ribinoù, en em skrabañ, flipat er-maez, partial d'an tarv, partial evel un tenn, mont d'an tarv, mont d'an tarv-ruz ; *hier haben Sie nichts zu suchen,* n'hoc'h eus klask ebet war mann ebet amañ, n'emañ ket en ho kerz emellout eus kement-se, an dra-se n'eo ket ho stal eo, n'hoc'h eus ket da welet war gement-se ; *er sucht, sein Los zu verbessern,* klask a ra sevel e chouk, klask a ra sevel eus e boull, klask a ra kreoñañ ; *Mittel und Wege suchen, etwas zu erreichen,* klask penn an tu da dizhout udb, klask an tu (an dro) da dizhout udb, klask e du (e dro, e bleg) da dizhout udb, dispakañ e ijin d'ober udb, lakaat e

ijin d'ober udb ; [krennlavar] *suchet, so werdet ihr finden,* klaskit, hag e kavot - n'eus park born ebet.
V.gw. (hat gesucht) : klask, enklask, arglask, poursuiñ, klask azav da, klasl azav war-lerc'h ; *nach jemandem suchen,* klask u.b., klask war-lerc'h u.b., klask eus u.b., klask roudoù u.b., enklask u.b., bezañ e klask eus u.b., klask penn eus u.b. ; *es wird nach ihm gesucht,* klask a zo warnañ, klask a zo dezhañ, klask a zo war e lerc'h, savet ez eus skrap warnañ, emeur ouzh e glask ; *nach der Wahrheit suchen,* arglask ar wirionez, poursuiñ ar wirionez ; *nach Worten suchen,* haketal ; *nach einer Lösung suchen,* klask penn d'ur gudenn, klask un disentez d'ur gudenn ; *nach Gold suchen,* aoura.
a.g.verb II : **gesucht 1.** klask warnañ, klask dezhañ, kas warnañ, reked warnañ, goulenn dezhañ, goulenn warnañ ; *eine gesuchte Ware,* traezoù klask (kas, reked, prez, mall) warno b., traezoù klask (kas, mall, prez, goulenn, reked) warno ls. ; **2.** flammik, orbidus, leun a orbidoù, fesonius, kontenañsus, leun a stambouc'h, pompoulik, ampezet ; *gesuchter Stil,* stil c'hwezet g., stil stambouc'het g., stil pompoulik g., stil ampezet g. ; *gesuchte Redeweise,* doare-komz flammik (orbidus, leun a orbidoù) g.
Suchen n. (-s) : klask g., enklask g., klaskadenn b., klaskerezh g. ; *erfolgreiches Suchen,* enklask frouezhus g., klask spletus g. ; *vergebliches Suchen,* enklask en aner g., klask displetus g., tro wenn b., tro c'houllo b. ; *nach langem beharrlichem Suchen fand sie das gewünschte Buch,* dre fin klask (dre foul klask, dre forzh klask, dre sour klask, dre hed klask, dre hir klask, dre walc'h klask, dre zalc'h klask, a-sour klask, war-bouez klask, a-bouez klask) e kavas al levr he doa c'hoant kaout.
Suchende(r) ag.k. g./b. : klasker g., klaskerez b., furcher g., furcherez b.
Sucher g. (-s,-) : klasker g., furcher g. ; *Pilzsucher,* klasker togoù-touseg g.
Suchgerät n. (-s,-e) : benveg diguzhat g., dinoer g.
Suchhund g. (-s,-e) : [loen.] liammer g. [*liester* liammerien], gwadgi g. [liester gwadgon].
Suchkopf g. (-s,-köpfe) : [tekn.] penn unanvleinet g.
Suchmannschaft b. (-,-en) : skipailh enklask g.
Suchmaschine b. (-,-n) : [stlenn.] lusker enklask g., lusker arglask g.
Suchmeldung b. (-,-n) : [polis] kemenn klask war-lerc'h un den diank g., kemenn enklask g.
Suchscheinwerfer g. (-s,-) : luc'hvanner durc'hadus g.
Sucht b. (-, Süchte/-en) : arzoug g., estoue g., hoal g., brizherezh g., froudenn b., debron g., kleñved g., mania b., maniezh b., terzhienn b., atapi g., follezh b., preñv g., namm g. ; *Rauschgiftsucht,* drammestoue g., estoue ouzh an dramm g., drammidigezh b., sujidigezh d'an dramm b., drammgaezh g., drammgaezhiadezh b., kaezhiadezh b., hoal an dramm g., drammboemenn b., youl didrec'hus da gemer dramm b. ; *der Übergang vom Konsum zur Sucht,* an dremenidigezh eus ar beveziñ d'an estoue b. ; *Putzsucht,* **a)** terzhienn ar stiperezh b., terzhienn ar ficherezh b., kleñved ar stiperezh g., kleñved ar ficherezh g., follezh ar ficherezh b., preñv ar ficherezh g. ; **b)** stiperezh g., ficherezh g., piñferezh g., jolifted b. ; *Gelbsucht,* terzhienn velen b. ; *Sucht fördernd, Sucht verursachend,* estoueiat ; *Sucht erzeugendes Spiel,* c'hoari estoueiat g.
Suchtau n. (-s,-e) : [merdead.] drag g., ravanell b., trech g.
Suchtbeauftragte(r) ag.k. g./b. : dileuriad e karg eus an drammgaezh g., dileuriadez e karg eus an drammgaezh b., dileuriad e karg eus an drammgaezhiadezh g., dileuriadez e karg eus an drammgaezhiadezh b., dileuriad e karg eus ar gaezhiadezh g., dileuriadez e karg eus ar gaezhiadezh b.
Suchtberater g. (-s,-) : terapeutour (yac'hadour) arbennigour war tachenn an drammgaezh g., terapeutour (yac'hadour) arbennigour war tachenn ar gaezhiadezh g.
Suchtberaterin b. (-,-nen) : terapeutourez (yac'hadourez) arbennigourez war tachenn an drammgaezh b., terapeutourez (yac'hadourez) arbennigourez war tachenn ar gaezhiadezh b.
Suchtforscher g. (-s,-) : imbouc'her-estoueour g.
Suchtforscherin b. (-,-nen) : imbouc'herez-estoueourez b.
süchtig ag. : **1.** dalc'het gant, troet gant, krafek war, taolet gant, sujet da, arloupet a-fet, angoulet gant, atapiet kenañ gant ; *schwindsüchtig,* skoet gant an droug-skevent ; *geldsüchtig,* troet war an dastum, troet war ar serr, troet war an danvez, troet war an arc'hant, troet da zastum, krafek war an arc'hant, troet (taolet) gant an arc'hant, devet e galon gant an arc'hant, ur galon arc'hant anezhañ, ur marc'h an arc'hant anezhañ, ur c'hoz anezhañ, atav o redek war-lerc'h an disterañ gounidegezh, dalc'het gant ur garantez dreistmoder evit an arc'hant, dalc'het gant arwez an aour ; *der ist ja geldsüchtig !* dallet eo hennezh gant sorc'henn ar berniañ arc'hant ! gwashat ma'z eo sot gant an arc'hant ! hennezh a ra un doue eus e yalc'h ! hennezh a zo segal segal ! hennezh en devez itik da c'hounit arc'hant ; *ruhmsüchtig sein,* bezañ c'hoantek d'an enorioù, bezañ c'hoantek (youlek) da vezañ brudet, redek gant gred war-lerc'h an enorioù (war-lerc'h ar brud), bezañ naonek d'an enorioù, bezañ troet gant an enorioù (gant ar c'hloar), bezañ terzhienn ar vrazentez gant an-unan, bezañ itik a enorioù, kouvetañ enorioù, trac'hoantaat enorioù, glaouriñ war an enorioù, glaourenniñ war-lerc'h an enorioù, bezañ c'hoantek a enorioù, bezañ c'hoant gloar en an-unan, na vezañ nemet brasoni gant an-unan, bezañ angoulet gant an enorioù, bezañ lorc'het gant an enorioù, karet an enor hag ar renk, bezañ uhelek ; *rauschgiftsüchtig,* sujet d'an dramm, estoueat ouzh an dramm, drammestoueat, drammet, hoal an dramm warnañ, dalc'het gant ur youl didrec'hus da gemer dramm, dalc'het gant ar gaezhiadezh (gant an drammboemenn), dalc'het gant an dramm ; *wir sind alle fernsehsüchtig geworden,* n'eur ket evit dioueriñ ar skinwel ken, ar skinwel a zo deuet da vezañ hon opiom ; *süchtig machendes Spiel, Sucht erzeugendes Spiel,* c'hoari estoueiat g. ; *süchtig werden,* estoueaat ; **2.** drammiadel.
Süchtige(r) ag.k. g./b. : drammgaezhiad g. [*liester* drammgaezhiaded], drammgaezhiadez b., kaezhiad g., kaezhiadez b., drammiad g., drammiadez b., drammed g. [*liester* drammidi], dramedez b., estouedad g., estoueadez b.
Süchtigkeit b. (-) : dalc'h g., sujidigezh b., sujite b., kaezhiadezh b., drammidigezh b., estoue g.
Suchtmedizin b. (-) : estoueouriezh b.
Suchtmediziner g. (-s,-) : estoueour g.
suchtmedizinisch ag. : estoueourel, … estoueouriezh.
Suchtverhalten n. (-s) : [mezeg.] real estoueat g., realezh estoueat b.
suckeln V.k.e. (hat gesuckelt) : [rannyezh.] sunañ, chugal.
Sucrose b. (-) : sakaroz g.
Sud g. (-s,-e) : **1.** berv g., bervad g., bervadenn b., bervadur g. ; *Miesmuscheln in Weinsud mit Kräutern gekocht,* meskl ar martolod str. ; **2.** beoliad b., bresad g. ; *Sud Bier,* beoliad vier b. / bresad bier g. (Gregor).
Süd- : ... kreisteiz, ... ar c'hreisteiz, kreisteizat, kreisteizek, kreisteizel, … su, … ar su.
Süd[1] g. (-s,-e) : avel su g., avel c'houziz g., avel draoñ g., avel izel g.
Süd[2] *sellit ouzh* **Süden**.
Sudan : *der Sudan g.(-), Sudan n. (-s),* Soudan b., Saoudan b.
Sudaner g. (-s,-) / **Sudanese** g. (-n,-n) : Soudanad g. [*liester* Soudaniz].
sudanesisch ag. : soudanat.

Südafrika n. (-s) : Suafrika b.
Südafrikaner g. (-s,-) : Suafrikan g.
Südafrikanerin b. (-,-nen) : Suafrikanez b.
südafrikanisch ag. : suafrikan.
Südamerika n. (-s) : Suamerika b. ; *die Entwaldung Südamerikas schreitet schnell voran,* digoadañ buan a ra Suamerika.
Südamerikaner g. (-s,-) : Suamerikan g. [*liester* Suamerikaned].
Südamerikanerin b. (-,-nen) : Suamerikanez b. [*liester* Suamerikanezed].
südamerikanisch ag. : suamerikan.
süddeutsch ag. : eus kreisteiz Bro-Alamagn, eus su Bro-Alamagn.
Süddeutschland n. (-s) : kreisteiz Bro-Alamagn g., su Bro-Alamagn g.
Sudel g. (-s,-) : **1.** [Bro-Suis] brouilhed g., raksteuñv g. ; **2.** poullad g., poull g., lag g., poull-dour g., bouilhenn-dour b. ; **3.** [liester ebet] fank g., kailhar g., loustoni b., stronk g., taras g., lapas g., mardoz g., mailhemouzenn b.
Sudelarbeit b. (-,-en) : labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., moc'herezh g., moc'haj g., kac'hidell b., doareoù dibled ls.
Sudelei b. (-,-en) : moc'herezh g., moc'haj g., magnez g., tarzhell b., trantell b., labour mac'homet (mordoket, difoc'h, dihastet, difurlu, drochet, kalemarc'het, marmouzet, graet a-flav, graet a vil vallozh kaer, graet war an tu ma tiskrab ar yar, graet a-stlap, graet a-bempoù, graet diwar skañv, graet a-skañv, graet a-ziwar skañv, graet diwar c'horre, kalkennet, talfaset, kaoc'het, tourc'het, stronket, porc'hellet, daoulammet, distrantell) g., kalficherezh g., labour gros g., labour beleg g., labour denjentil g., labour intañvez g., labour dibalamour g., tamm brizhlabourat g., plamoustiñ g., bara panenn er soubenn g., tamm mac'homañ d'al labour g., c'hoariellerezh g., kac'herezh g., moc'hataerezh g., kac'hidell b., doareoù dibled ls.
Sudeler g. (-s,-) : *sellit ouzh* **Sudler**.
Sudelkoch g. (-s,-köche) : frigaser g., friter g., tarzheller g., kozh keginer g., libouz g., loudour g., koll-micher g., koll-labour g., keginer fourdouilh g.
Sudelküche b. (-) : magnez g., tarzhell b., trantell b., kalebeutenn b., boued terket fall g., keusteurenn c'hros b., moc'haj g., kefalenn gros-fourdouilhet b., traoù gros-fourdouilhet ls., kabouilh g., boued gros ha disaour g.
sudeln V.gw. ha V.k.e. (hat gesudelt) : moc'hañ (mac'homañ, dihastañ, drochañ, kalemarc'hiñ, marmouzañ, ober a-flav, moc'hajiñ, moc'hellat, mac'hagnañ, bousoc'hañ, bodoc'hañ, batrouzañ, bresañ, kac'hidelliñ, kilbouc'hiñ, mastoc'hañ, mordokiñ, tafaniñ, talfasat, tasneuziñ, toufañ, kaoc'hañ, tourc'hañ, stronkañ, porc'hellat, porc'hellañ, daoulammat) ul tamm labour.
Süden g. (-s) : su g., kreisteiz g., dehou g., dehoubarzh g., gouziz g./b. ; *Süd zu West,* su-kard-mervent g. ; *Süd zu Ost,* su-kard-gevred g. ; *im Süden,* er su, er c'hreisteiz, [merdead.] en tu dehou ; *ein nach Süden ausgerichtetes Haus,* un ti e dalbenn tro ouzh ar c'hreisteiz g., un ti en aer vat g., un ti o skeiñ war ar c'hreisteiz g., un ti troet war-zu ar c'hreisteiz g., un ti troet etrezek ar c'hreisteiz g., un ti troet d'ar c'hreisteiz g., un ti troet ouzh ar c'hreisteiz g., un ti tro ouzh ar c'hreisteiz g., un ti tro etrezek ar c'hreisteiz g., un ti troet d'an heol g., un ti dihell d'ar c'hreisteiz g., un ti dihell d'an heol g., un ti durc'haet ouzh ar c'hreisteiz g., un ti durc'haet d'ar c'hreisteiz g., un ti er c'hreisteiz g., un ti troet ouzh heol kreisteiz g. ; *der Wind dreht nach Süden,* gouzizañ a ra an avel, suiñ a ra an avel, mont a ra an avel e gouziz, mont a ra an avel d'ar c'houziz, mont a ra an avel d'e su, dont a ra an avel d'e su, dont a ra an avel d'ar c'houziz, mont a ra an avel en izel, izelaat a ra an avel ; *der Wind kommt aus Süd,* emañ an avel en e su, an avel a zo gouziz, an avel a zo su, avel c'houziz a zo ganti, avel su a zo ganti, avel c'houziz a zo, avel su a zo, avel izel a zo, emañ an avel o c'hwezhañ diwar ar c'hreisteiz ; *der Wegweiser zeigt nach Süden,* ar banell-hent a verk ar su ; *nach Süden fahren,* mont etrezek ar c'hreisteiz ; *die Leute aus dem Süden des Landes,* an dud eus ar C'hreisteiz ls. ; [stered.] *das Kreuz des Südens,* Kroaz ar C'hreisteiz b., Kroaz ar Su b.
Sudeten ls. : [tiriad] *die Sudeten,* ar Sudetoù ls.
Sudetenland n. (-es) : *das Sudetenland,* bro ar Sudetoù b., ar Sudetoù ls., tiriad ar Sudetoù g.
Sudetendeutsche(r) ag.k. g./b. : Alaman eus ar Sudetoù g., Alamanez eus ar Sudetoù b., Sudet g. [*liester* Sudeted], Sudetez b. [*liester* Sudetezed].
Südeuropa n. (-s) : Kreisteiz Europa g., Sueuropa b.
Südfrankreich n. (-s) : su Bro-C'hall g., kreisteiz Bro-C'hall g., Okitania b., ar C'hreisteiz g.
Südfranzose g. (-n,-n) : Kreisteizad g. [*liester* Kreisteiziz].
Südfranzösin b. (-,-nen) : Kreisteizadez b.
Südfrüchte ls. : frouezh a bell-vro str., frouezh ar broioù pell str., frouezh ar broioù tomm str.
Südhalbkugel b. (-) : hantervoul su b., hanterzouar su g.
Südhang g. (-s,-hänge) : gwennaod b.
Südire g.(-n,-n) : Iwerzhonad ar su g. [*liester* Iwerzhoniz ar su], Iwerzhonad eus ar c'hreisteiz g., Suiwerzhonad g.
Süditalien n. (-s) : su Bro-Italia g., kreisteiz Bro-Italia g.
Südkaper g. (-s,-) : [loen.] balum reizh ar su g.
Südkegel g. (-s) : [douaroniezh] pikern su g.
Südkorea n. (-s) : Korea ar Su b., Sukorea b.
Südkoreaner g. (-s,-) : Korean ar Su g. [*liester* Koreaned ar Su], Sukorean g.
Südkoreanerin b. (-,-nen) : Koreanez ar Su b. [*liester* Koreanezed ar Su], Sukoreanez b.
südkoreanisch ag. : sukorean, ... Korea ar Su, … Sukorea, eus Korea ar Su, eus Sukorea.
Südküste b. (-,-n) : aod su g., aod ar c'hreisteiz g., aodoù su ls., aodoù ar c'hreisteiz ls.
Südlage b. (-) : durc'hadur d'ar c'hreisteiz g. ; *ein Haus in bester Südlage,* un ti e dalbenn tro ouzh ar c'hreisteiz g., un ti en aer vat g., un ti o skeiñ war ar c'hreisteiz g., un ti troet war-zu ar c'hreisteiz g., un ti troet etrezek ar c'hreisteiz g., un ti troet ouzh ar c'hreisteiz g., un ti tro ouzh ar c'hreisteiz g., un ti tro etrezek ar c'hreisteiz g., un ti troet d'an heol g., un ti dihell d'ar c'hreisteiz g., un ti dihell d'an heol g., un ti durc'haet ouzh ar c'hreisteiz g., un ti durc'haet d'ar c'hreisteiz g., un ti er c'hreisteiz g., un ti troet ouzh heol kreisteiz g.
Südländer g. (-s,-) : Kreisteizad g. [*liester* Kreisteiziz], Morkreizad g. [*liester* Morkreiziz].
Südländerin b. (-,-nen) : Kreisteizadez b., Morkreizadez b.
südländisch ag. : ... kreisteiz, ... ar c'hreisteiz, kreisteizat, kreisteizek, kreisteizel, morkreizel, morkreizat.
Sudler g. (-s,-) : strop a zen g., kac'her g., tarver g., batrouzer g., mazaouer g., bodoc'her g., talfaser g., palmousteg g. [*liester* palmousteien], plamoustenn b. [*liester* plamoustenned], farloter g., foeltrer g., moc'hataer g., moc'her g., moc'her labour g., kalkenner g., kalkenner labour g., tarasour g., bastrouilh g., bastrouilher g., skribouilher g., kousi micher [*liester* kousierien vicher] g., kousi labour [*liester* kousierien labour] g.

südlich ag./Adv. : **1.** ... kreisteiz, ... ar c'hreisteiz, kreisteizat, kreisteizek, kreisteizel, aostrel ; *die Insel liegt 40° südlicher Breite, die Insel liegt bei 40° südlicher Breite, die Insel liegt unter 40° südlicher Breite, die Insel liegt auf 40° südlicher Breite,* emañ an enezenn 40° ledred su ; *südlich von, südlich + gen.,* er su da, en tu kreisteiz da, er c'hreisteiz da, e dan da, en tu dehou da ; *der südliche Teil der Bretagne,* al lod kreisteiz eus Breizh g. ; *der südlichste Teil des Landes,* penn pellañ e su ar vro g. ; *die südlichsten Berge,* ar menezioù kreisteisañ ls. ; *südlicher Polarkreis,* kelc'h antartikel g. ; **2.** [douaroniezh] *südlicher Wendekreis,* trovan ar C'havr b. ; **3.** [stered.] *Südliche Krone,* kurunenn ar Su b. ; *südliches Dreieck,* tric'horn ar Su g.

Südlicht n. (-s,-er) : **1.** tarzh-gouloù aostrel g. ; **2.** [dre fent] Alaman eus su ar vro g., Alaman eus ar c'hreisteiz g.

Südost[1] g. (-s,-e) : avel c'hevred g.

Südost[2] **/ Südosten** g. (-s) : gevred g. ; *der Wind dreht nach Südosten,* gevrediñ a ra an avel, emañ an avel o c'hevrediñ, mont a ra an avel d'e c'hevred, dont a ra an avel d'e c'hevred, emañ an avel o treiñ er gevred ; *der Wind kommt aus Südost,* emañ an avel en e c'hevred, an avel a zo gevred, avel c'hevred a zo ganti, avel c'hevred a zo ; *Südost zu Süd,* gevred-izel g. ; *Südost zu Ost,* gevred-uhel g.

südöstlich ag./Adv : gevret, er gevred, eus ar gevred ; *südöstlich von,* er gevred da.

Südostwind g. (-s,-e) : avel c'hevred g.

Südpol g. (-s) : pennahel ar su g., Penn-Kreisteiz g., blein su g.

Südpolar- : antarktikel, pennkreisteizel.

Südpolargebiet n. (-s) : Antarktika b., douaroù antarktikel ls.

Südpolarkreis g. (-es) : kelc'h antarktikel g.

Südpolarmeer n. (-s) : Mor Antarktikel g., Meurvor skornek Antarktika g., Meurvor Antarktika g.

Südpolarstern g. (-s) : Sterenn ar Su b.

Südsee b. (-) : morioù ar su ls. [*Iodenn su ar Meurvor Habask*].

Südseite b. (-) : tu durc'haet d'ar c'hreisteiz g., tu ar c'hreisteiz g., tu dihell d'ar c'hreisteiz g., tu dihell d'an heol g., tu kreisteiz g., tu-heol g. ; *Südseite eines Berges,* gwennaod b.

Südstaatler g. (-s,-) : [istor, SUA] suour g. [*liester* suourien].

Südsüdost g. (-es) **/ Südsüdosten** g. (-s) : mergevred g., su-gevred g.

Südsüdwest g. (-es) **/ Südsüdwesten** g. (-s) : su-mervent g., kreisteiz-mervent g.

Südtirol n. (-s) : Tirol ar Su b., Sutirol b.

südwärts Adv. : trema ar su, etrezek ar su, war-zu ar su, etramek ar su.

Südwein g. (-s,-e) : gwin eus diardro ar Mor Kreizdouarel g.

Südwest[1] g. (-s,-e) : avel draoñ g., avel vervent g., avel kornôg-izel g., avel izel g.

Südwest[2] **/ Südwesten** g. (-s) : mervent g. ; *Südwest zu West,* mervent-uhel g. ; *Südwest zu Süd,* mervent-izel g. ; *der Wind dreht nach Südwesten,* emañ an avel o verventiñ, mont a ra an avel d'e vervent, dont a ra an avel d'e vervent, treiñ a ra an avel er mervent ; *der Wind kommt aus Südwest,* emañ an avel en e vervent, an avel a zo mervent, avel vervent a zo ganti, avel vervent a zo ; *Schnee aus dem Südwesten, Schnee aus Südwest,* erc'h a draoñ g.

Südwester g. (-s,-) : [merdead.] kabell g. [*liester* kabelloù, kebell], kabell eouliet g., kabell koaret g., kabell melen ar besketaerien g.

südwestlich ag./Adv. : er mervent, er c'hornôg-izel, eus ar mervent, eus ar c'hornôg-izel, … mervent ; *südwestlich von,* er mervent da, er c'hornôg-izel da.

Südwestwind g. (-s,-e) : avel vervent g., avel kornôg-izel g., avel draoñ g., avel izel g., mervent g. ; *heißer Südwestwind,* morsuilh g. ; *vom Südwestwind verdorrt,* morsuilhet.

Südwind g. (-s,-e) : avel su g., avel c'houziz g., avel draoñ g., avel izel g., avel ar c'hreisteiz g.

Sueskanal g. (-s) : *der Sueskanal,* kanol Suez b.

Sueven ls. : [istor] Suebiz ls., Sueviz ls., Sueved ls.

suevisch ag. : [istor] ... ar Suebiz, ... ar Sueviz, … ar Sueved.

Suff g. (-s) : mezventi b., mezverezh g., ivragnerezh g., lonkerezh g. ; [dre fent] *Hotel Suff,* kell divezviñ b., kell diabafiñ b.

süffeln V.gw. (hat gesüffelt) : **1.** P. sunañ banneoù, evañ, mezviañ, mezviñ ; **3.** tarlipañ, tarlipat ; *Wein süffeln,* tarlipat gwin.

süffig ag. : skañv, plijus da evañ, blazet-mat, didanus, distanus ; *ein süffiger Wein,* ur gwin skañv (plijus da evañ, didanus, distanus) g.

suffigieren V.k.e. (hat suffigiert) : [yezh.] lostgeriañ.

Suffigierung b. (-,-en) : [yezh.] lostgeriañ g., deveradur lostgerel g., an deverañ dre lostgeriañ g., an deverañ dre lostgerioù g.

süffisant ag. : karg gantañ e-unan, … a ra kalz a stad anezhañ e-unan, douget dezhañ e-unan, karget a vended, leun a avel hag a voged, foeñvet gant an ourgouilh, pennboufet gant an ourgouilh, brasonius, leun a fouge hag a lorc'h, lorc'hoù ennañ, lorc'h en e doull, lorc'h en e foñs, teil gantañ, fier-droch, fier-ruz, fier-sot, leun a gagal, c'hwezet dezhañ, revalc'h, rok, rouflus, tonius, glorius, randonus. Adv. : gant lorc'h, gant fouge, lorc'h ennañ, fouge ennañ.

Süffisanz b. (-) : emvoz g., emvrud b./g., emc'hloar b., bosac'h g., ourgouilh g., brasoni b., koeñv g., brazentez b., avelaj g., bugad g., gloar b., lorc'haj g., lorc'h g., lorc'hentez b., lorc'herezh b., uhelegezh b., roufl g., randon g., avel g.

Suffix n. (-es,-e) : [yezh.] lostger g., dilostger g., gourfennc'her g. ; *autonomes Suffix,* lostger diged g. ; *derivatives Suffix,* lostger deverañ g., lostger deveradel g. ; *produktives Suffix,* lostger kenderc'hus g. ; *Produktivität eines Suffixes,* kenderc'husted ul lostger b. ; *Adjektivsuffix,* lostger adanvaat g. ; *Adverbialsuffix,* lostger adverbaat g., lostger adverbaus g. ; *thematisches Suffix,* lostger bonadel g. ; *Augmentativsuffix,* lostger kreskiñ g. ; *Diminutivsuffix,* lostger bihanaat g., dilostger bihanaat g., dibenn bihanaat g. ; *Pejorativsuffix,* lostger gwashaat g. ; *Flexionssuffix,* lostger plegadel g., lostger dibenngerel g. ; *im Bretonischen kennzeichnen das Präfix „ad-“ und das Suffix „-ata“ das Wiederholen,* e brezhoneg e verk ar rakger „ad-“ hag al losger „-ata-“ an arren.

Suffixalgruppe b. (-,-n) : [yezh.] stroll lostgerel g.

Suffkopp g. (-s,-köppe) : gouzoug karn g., gouzoug staen g., lonker g., mezvier g., boesonier g., korfeg g., pantier g., ivragn g., riñser tasadoù g., skarzher tasadoù g., sac'h gwin g., toull gwin g., toull-sistr g., karg-e-doull g., lonk-e-sizhun g., beg chopin g., chopiner g., paotr glout g., glout g., rouler g., torter g., liper g., laper g., Yann-lak-e-barzh g., Yann frank-e-c'houzoug g., paotr sant Lonk g., Yann lonk g., lip-e-werenn g., liper-e-werenn g., liper-bont g., ever fall a zour g., plomer g., kof dour g., gourlañchenn frank b., reilh g., ever touet g., mezvier pomet g., mezvier eus ar penn g., mezvier diouzh ar penn g., lonker brein g., lonker echu g., lonker daonet g., lonker kinviet g., lonker peurechu g., lagoutaer g., gwinardantaer g., staoter g., paotr kollet gant ar boeson g., paotr ar c'h/KGB g. [**k**ollet **g**ant ar **b**oeson], barrikenn didalet b., mezvier arloupet g., chuker g., toullader g., trezenner g., penn boeson g., lip-ar-bont g., lip-e-vanne g., korfader g., P. kecher g., charinker g., piardour g.

Suffragan g. (-s,-e) **/ Suffraganbischof** g. (-s,-bischöfe) : [relij.] eskob-dalc'h g. [*liester* eskibien-dalc'h, eskeb-dalc'h, eskobed-dalc'h].

Suffragette b. (-,-n) : [istor] sufrajetez b., mouezhiajerez b.

Sugardaddy g. (-s,-s) : [rev] brebonell b.

suggerieren V.k.e. (hat suggeriert) : **1.** aliañ, damvenegiñ, mouslavaret, silañ [ur soñjenn] e kalon u.b., mouskinnig, dec'hervel, lakaat [udb] da ziwanañ e spered u.b. ; **2.** [bred.]

goudreiñ [*pennrann* goudro-] ; *jemandem etwas suggerieren,* goudreiñ u.b. ouzh udb ; *jemandem suggerieren, dass …,* goudreiñ u.b. e ...

suggestibel ag. : hec'houdro, … a c'haller levezonañ, mouskinnigadus, levezonadus.

Suggestibilität b. (-) : hec'houdro g., mouskinnigaduster g., mouskinnigadusted b.

Suggestion b. (-) : **1.** hoalusted b., hoaluster g., hoalerezh g., hoaladur g., droukhoaladur g., lorberezh g., desevidigezh b., desev g., likaouerezh g., lorbaj g., lorberezh g., temptadur g., bamadur g., bamerezh g. ; **2.** annougerezh g., dec'halvadur g., mouskinnig g. ; *jemanden durch Suggestion manipulieren,* merat spered u.b. dre c'houdreiñ ; **3.** [bred.] goudroad g., goudroadur g., goudreiñ g.

Suggestionsbehandlung b. (-) / **Suggestionstherapie** b. (-) : bredkurerezh dre c'houdreiñ g., bredkurañ dre c'houdreiñ g.

suggestiv ag. : **1.** awenekaus, mouskinnigus, dec'halvus ; **2.** [bred.] goudroüs.

Suggestivität b. (-) : **1.** mouskinnigusted b., annougusted b. ; **2.** [bred.] goudroüsted b.

Suggestivfrage b. (-,-n) : goulenn goudroüs g., goulenn link g., goulenn luban g.

Suhle b. (-,-n) : toull-hoc'h g., toull-rudellat g., toull-krenial g., gwele g.

suhlen V.em. : **sich suhlen** (hat sich (ak.) gesuhlt) : **1.** rudellat, en em ruilhal, krenial, torimellat, torc'hwenial, toreal, trueilhat ; **2.** [dre skeud.] *er suhlt sich im Sumpf,* n'eo nemet ur pemoc'h, en em ruilhal a ra e giz ur porc'hell lovr e bouilhenn ar pec'hed (Gregor), krenial (torimellat) a ra er fank.

Sühnaltar g. (-s,-altäre) : aoter an dibec'hadennoù b., aoter dibec'hedañ b., aoter ar grataat b.

sühnbar ag. : ... a c'haller dibec'hedañ, gwelc'hus, dic'haouus.

Sühne b. (-,-n) : dic'haouadur g., dic'haou g., digoll g., dibec'hadenn b., grataerezh g., grataenn b. ; *zur Sühne hat Gott die Menschen auf diese Welt verbannt,* Doue en deus lakaet an dud e kastiz er bed-mañ.

Sühnealtar g. (-s,-altäre) : aoter an dibec'hadennoù b., aoter dibec'hedañ b., aoter ar grataat b.

Sühnedeckel g. (-s) : [relij.] trugarezenn b.

Sühnegeld n. (-s) : priz da baeañ evit ar gwad skuilhet g.

sühnen V.k.e. (hat gesühnt) : dasprenañ, en em akuitañ, dic'haouiñ [evit udb], dibec'hedañ, paeañ [evit ur felladenn], peurbaeañ, gouzañv, dedalvezout, pinijañ ; *seine Sünden sühnen,* dic'haouiñ evit e bec'hedoù ; *ein Verbrechen sühnen,* gouzañv (dougen) ar boan dleet d'e dorfed (Gregor), digoll e dorfed dre gastiz, peurbaeañ e dorfed dre boan, dasprenañ e dorfed, dedalvezout e gastiz.

Sühneplatte b. (-) : [relij.] trugarezenn b.

Sühneritus g. (-,-riten) : [relij.] lid ar grataat g.

Sühnestein g. (-s,-e) : maen-eñvor savet er Grennamzer e koun eus ul lazh bennak g.

Sühnetermin g. (-s,-e) : [gwir] dalc'h hanterouriñ g., dalc'h kompezañ g.

Sühneverfahren n. (-s,-) : [gwir] argerzhad kompezañ g.

Sühneversuch g. (-s,-e) : [gwir] klaskadenn hanterouriñ b., argeziad hanterouriñ g., argeziad kompezañ g.

Sühngeld n. (-s) : priz da baeañ evit ar gwad skuilhet g.

Sühnopfer n. (-s,-) : dibec'hadenn b.

Suite b. (-,-n) : **1.** [sonerezh] heulienn b., heuliad g., heuliadenn b., heulbezh g. ; **2.** [leti] heuliad kambreier g., heuliad kambroù g. ; *eine Suite,* ur c'hambroù g., un heuliad g. ; **3.** P. tezenn b., bourd g., bourderezh g., bourdaj g., baoch g., farsadenn b., fentigell b., fars g., boufonerezh g., farouellerezh g., fariell b., farienn b., farsellerezh g., farserezh g., fentigellerezh g., taol-bourd g., tro b., follinaj g. ; **4.** [dispredet] amheuliadeg b., ambrougadeg b., ambrougadenn b., koskor g., koskoriad g., tren g., lostad g., lostennad g., heul g., heuliad g., heuliadeg b., lerc'h g. ; *der Prinz und seine Suite,* ar priñs hag e heul.

Suitier g. (-s,-s) : **1.** noualant g., legestr g., farser g., kampinod g., bourjin g., farouell g., ibil g., bourder g., goroer tirvi g., unan maout da reiñ melladoù g., baocher g., ribardenner g., Yann vourdoù g., tezenner g., diaoul da farsal g., korf a zen g., evn g., kañfard a baotr g., hailhon g., maraod g., c'hwil g., lampon g., kantolor g., furlukin g., drujer g., dañvad g., rampono g., fentigeller g., fouin g., ebeul g., badiner g. ; **2.** gastaouer g., gastaour g., gastaouaer g., gagnaouaer g., bordeler g., marc'h-limon g., kailh g., merc'hetaer g., flemmer g., plac'hetaer g., pitaouaer g., paotr kailh g., P. ki gaol g., chibouter g., paotr leun a c'hwiti g., gromer g., kilhoger g., siker g., c'hwiler g.

Suizid g./n. (-s,-e) : emlazh g., emlazhadenn b., emlazherezh g., emzistruj g., emzistrujadenn b. ; *Suizid durch Schusswaffen,* emlazherezh gant armoù-tan g. ; *Tendenz zum Suizid,* tuedoù emlazhañ ls.

suizidal ag. : [bred.] … emlazhañ ; *suizidale Tendenz,* tuedoù emlazhañ ls., c'hoantoù (broudoù, luskoù) emlazhañ ls.

suizidgefährdet ag. : emlazhvariat ; *suizidgefährdete Person,* emlazhvariad g. [*liester* emlazhvariaded].

Suizidgedanken ls. / **Suizidneigung** b. (-) : [bred.] tuedoù emlazhañ ls., c'hoantoù (broudoù, luskoù) emlazhañ ls.

Sujet n. (-s,-s) : testenn b., kraf g., danvez g., dodenn b., sujed g., kistion b.

Suk g. (-/s,-s) : souk g.

Sukkotfest n. (-es,-e) : [Israel, relij.] gouel an teltoù g., gouel ar goloennoù g. (Gregor).

Sukkubus g. (-, Sukkuben) : [mojenn.] sukub g. [*liester* sukubed].

sukkulent ag. : chugonus ; [louza.] *sukkulente Pflanzen,* plant chugonus str.

Sukkulente b. (-,-n) : [louza.] plant chugonus str.

Sukkurs g. (-es) : [Bro-Suis] skoazell b.

Sukzession b. (-,-en) : **1.** hêrezh b., susit g., urvadur g. ; **2.** heuliad g.

sukzessiv ag. : argreskus, pazennek, argammedek.

Adv. : tamm-ha-tamm, tamm-dre-damm, a-damm-da-damm, bep a damm, a-sil, dre sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, sil-ha-sil, a-ruz, a-van-da-van, nebeut-ha-nebeut, a nebeut da nebeut, a-nebeudoù, a-dammoù, a-dammigoù, a-nebeudoùigoù, a-bazennoù, a-gammedoù, a-dost-da-dost, a-nes-da-nes, bep un tammig, bep a dammig, a raz e raz, pep a nebeut, bep un nebeud, taol-ha-taol, a-zoug-kamm, war bouezig.

sukzessive Adv. : tamm-ha-tamm, tamm-dre-damm, a-damm-da-damm, bep a damm, a-sil, dre sil, a-silig, a-sil-kaer, a-sil-da-sil, sil-ha-sil, a-ruz, a-van-da-van, nebeut-ha-nebeut, a nebeut da nebeut, a-nebeudoù, a-dammoù, a-dammigoù, a-nebeudoùigoù, a-bazennoù, a-gammedoù, a-dost-da-dost, a-nes-da-nes, bep un tammig, bep a dammig, a raz e raz, pep a nebeut, bep un nebeud, taol-ha-taol, a-zoug-kamm, war bouezig.

Sulcus mentolabialis g. (-) : [korf., mezeg.] nant elgezh-gweuz g.

Sulfamid n. (-s,-e) : [kimiezh] sulfamid g.

Sulfat n. (-s,-e) : [kimiezh] sulfat g. ; *Calciumsulfat,* sulfat kalkiom g. ; *Kupfersulfat,* sulfat kouevrek g., sulfat kouevr g.

Sulfid n. (-s,-e) : [kimiezh] sulfidenn b. ; *Kupfersulfid,* sulfidenn gouevrek b., sulfidenn gouevr b.

Sulfit n. (-s,-e) : [kimiezh] sulfit g. ; *dem Wein das Sulfit entziehen,* disulfitañ ar gwin ; *Entziehung des Sulfits,* disulfitañ g.

Sulfon n. (-s,-e) : [kimiezh] sulfon g.

Sulfonamid n. (-s,-e) : [kimiezh] sulfamid g.

sulfonieren V.k.e. (hat sulfoniert) : [kimiezh] sulfoniñ.

Sulfonierung b. (–,-en) : [kimiezh] sulfonadur g., sulfoniñ g.

Sulfur n. (-s) : [kimiezh] sulfur g.

sulfurieren V.k.e. (hat sulfuriert) : [kimiezh] sulfurañ.
Sulfurierung b. (-,-en) : [kimiezh] sulfuradur g., sulfurañ g.
Sulfonsäure b. (-,-n) : [kimiezh] trenkenn sulfonek b.
Sulky g./n. (-s,-s) : [sport, kezeg] sulki g. [*liester* sulkioù] ; *Trabrennen mit Sulky,* trot sterniet g., trotadeg sterniet b.
Sylkyrennen n. (-s) : [sport] trot sterniet g., trotadeg sterniet b.
Süll g./n. (-s,-e) **/ Süllrand** g. (-s,-ränder) : [merdead.] lieson g., harzell b.
Sulpizianer g. (-s,-) : [relij.] sulpikian g. [*liester* sulpikianed].
Sultan g. (-s,-e) : sultan g. [*liester* sultaned].
Sultanat n. (-s,-e) : **1.** [bro] sultanelezh b. ; **2.** [dinded] sultaniezh b.
Sultane b. (-,-s) **1.** [bag] sultanenn b. [*liester* sultanennoù] ; **2.** [dilhad] sultanenn b. [*liester* sultanennoù] ; **3.** [gourvezvank] : sultanenn b. [*liester* sultanennoù].
Sultanin b. (-,-nen) : sultanez b.
Sultanine b. (-,-n) : [kegin.] rezin sultan str.
Sulz b. (-,-en) **/ Sulze** b. (-,-n) **/ Sülze** b. (-,-n) : **1.** [kegin.] formaj rous g., formaj penn g., sun-koazhet g., jel b., kaotenn b., kaoulenn b., kaot-askorn g., kaotenn-askorn b., kaotenn-besked b. ; *Geflügelsülze, Wildsülze,* tomm-ha-yen g. ; **2.** [dre skeud.] P. *eine Sülze bauen,* kouezhañ eus e sav-sonn, kouezhañ diouzh e sav-sonn, ledañ e gorf, mont da bokat d'an douar, kouezhañ en e led (a-hed e gorf, a-hed e groc'hen, a-stok e gorf, a-stok-korf, a-stok e lañjer, a-blad, hed-blad e gorf) (Gregor), mont war e gement all, ober ur gwall lamm, pakañ ul lamm-stok, serriñ ul lamm-stok, dastum ul lamm-stok, tapout ul lamm-stok, kouezhañ a-dreuz e gof, kouezhañ àr e zivbav, kouezhañ a-dreuz-kof (a-lamm-gaer, a-stok e lañs, a-blad-kaer, war e gof), kouezhañ a-flav, kouezhañ sonnet war e c'henoù, astenn e groc'hen war an douar, kouezhañ a-c'hwen e groc'hen war an douar, kouezhañ war e fri, kouezhañ war e c'henoù, tapout (pakañ, serriñ, dastum) ul lamm ouesk, mont da bokat da wreg ar c'hantonier, kaout kann ouzh bugale ar c'hantonier, mont da bokat da vugale ar c'hantonier, mont da vuzuliañ an dachenn, mont e gantolor en aer, mont e limonoù a-lost-wint, mont e garavelloù er vann, lipat pri, kouezhañ evel un taol c'hwist, terriñ e c'houzoug, ledañ e gorf, en em ledañ, ledañ douar.
sülzen V.gw. (hat gesülzt) : P. trabellat, paboriñ, ober e babor, tonal, glabousat, diskoural.
V.k.e. (hat gesülzt) : P. distilhañ, dibunañ, disklipat, dijablañ, divegiñ.
Sumatra n. (-s) : Sumatra b.
Sumatra-Nashorn n. (-s,-hörner) : [loen.] frikorneg Sumatra g.
Sumerer g. (-s,-) : [istor] Sumeriad g. [*liester* Sumeriz].
sumerisch ag. : **1.** sumeriat ; **2.** [yezh.] sumeriek ; *die sumerische Sprache,* ar sumerieg g.
Summa b. (-, Summen) : hollad g., sammad g., somm b. ; *summa summarum,* ez berr, e berr gomzoù, e berr gerioù, berr-ha-berr, e berr-ha-berr, en ur ger, e berr ; *summa cum laude,* gant hor gwellañ gourc'hemennoù, meuleudi deoc'h.
Summand g. (-en,-en) : [mat.] sammant g., termen ar sammad g. ; *zwischen den ersten und den zweiten Summanden wird ein Pluszeichen gesetzt,* lakaet e vez ur mui etre termen kentañ hag eil termen ar sammad.
summarisch ag. : berr, prim, berr-ha-berr, e berr-ha-berr, krak-ha-berr, ez berr, e berr gomzoù, e berr gerioù, en ur ger, en ur ger krenn, e berr, berr- ; *nach einem summarischen Prozess verurteilt,* barnet krak-ha-berr ; [gwir] *Richter im summarischen Verfahren,* barner an daveidigezhioù g.
Summarium n. (-s, Summarien) : diverrañ g., diverradur g.
Sümmchen n. (-s,-) : *ein nettes Sümmchen, ein schönes Sümmchen, ein hübsches Sümmchen,* un tousegad brav (un dornad mat) a arc'hant g., ur pezhiad moneiz g., ur pochad mat a arc'hant g., ur somm vras b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., ur varlennad arc'hant b., un dailhenn vat a arc'hant b., arc'hantoù bras ls., arc'hant bras g., arc'hant mat g., ur yalc'hadig vat a arc'hant b., un dornad brav a arc'hant g., ur poullad brav a arc'hant g., arc'hant e-leizh g., ur guchenn vrav a arc'hant b., un tamm brav a arc'hant g., un tamm mat a arc'hant g., ur bechad mat a arc'hant g., ur bern arc'hant g., peadra en arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g., un tammig brav a beadra g.
Summe b. (-,-n) : **1.** [kenwerzh, mat.] hollad g., sammad g., sammadur g. ; *die Summe errechnen,* sevel an hollad ; *Summe aus drei Zahlen,* sammad tri sifr enni g. ; *eine Summe abrunden,* krennañ ur sammad ; *die Summe in Buchstaben (in Worten) schreiben,* skrivañ ar sammad penn-da-benn gant lizherennoù ; *Summe von tausend Euro,* hollad a vil euro g., sammad a vil euro g., somm a vil euro b. ; *Höhe einer Summe,* hollad g., sammad g. ; *Gesamtsumme,* sammad hollek g., hollad g. ; *fehlende Summe,* mank g. ; [mat.] *die Hälfte der Summe,* an hantersammad g. ; *Partialsumme,* sammad darnel g. ; *Endsumme,* sammad disoc'hel g. ; *die Summe der Wahrscheinlichkeiten,* sammadur an tebegoù g. ; *kumulative Summe, kumulierte Summe,* dassammad g.
2. somm b., yalc'had b. ; *erhaltene Summe,* arc'hant enkefiet g., arc'hant bet (digant u.b./udb) g. ; *eine stattliche Summe, ein nettes Sümmchen, eine hübsche Summe, eine ansehnliche Summe,* un tousegad brav (un dornad mat) a arc'hant g., ur pochad mat a arc'hant g., ur pezhiad moneiz g., ur somm vras b., ur sammad gouest g., ur sammad bravik a-walc'h g., ur varlennad arc'hant b., arc'hantoù bras ls., arc'hant bras g., arc'hant mat g., ur yalc'hadig vat a arc'hant b., un dornad brav a arc'hant g., ur poullad brav a arc'hant g., arc'hant e-leizh g., ur guchenn vrav a arc'hant b., un tamm brav a arc'hant g., un tamm mat a arc'hant g., un tammig brav a beadra g., ur bechad mat a arc'hant g., un dailhenn vat a arc'hant b., peadra en arc'hant g., ur voujedenn bravik a-walc'h b., un tamm mat a voujedenn g. ; *der Umgang mit großen Summen,* ar mererezh kevalaoù g. ; *mit großen Summen umgehen,* meskañ bernioù arc'hant, merat arc'hant, meudañ gwenneien, maniañ arc'hant, embreger arc'hant, ruilhal arc'hant gant e zaouarn, bezañ an arc'hant o ruilhal etre e zaouarn, bezañ arc'hant bras o treuzeurel etre e zaouarn, bezañ arc'hant bras o treuzeuler etre e zaouarn.
4. [dre skeud.] heuliad g. ; *die Summe aus etwas ziehen,* sevel heuliadoù diwar ur c'hraf bennak, dezastum.
summen[1] V.k.e. (hat gesummt) : sammañ, kendaspugn, daspugn, dastum, kendastum, holladañ, hollañ.
summen[2] V.gw. (hat gesummt) : **1.** froumal, boudal, safroniñ, frouval, sardonenniñ, sardoniñ, sourral, bouboual, fraoñval, froniñ, hiboudiñ, bezañ fraoñv-difraoñv, moustrouzal ; *die Mücken summen,* froumal (hiboudiñ) a ra ar c'hwibu ; *die Bienen summen,* boudal (safroniñ, frouval, sardonenniñ, sardoniñ, sourral, fraoñval, hiboudiñ) a ra ar gwenan ; *die Bienen summen leise vor sich hin,* izel eo boud ar gwenan ; **2.** boudal, boudinellañ ; *es summt mir in den Ohren,* boudal a ra em divskouarn, boudinellañ a ra va divskouarn, kornal a ra va divskouarn ; **3.** *vor sich (ak.) hin summen,* fringoliñ, sardonenniñ, mouskanañ, sobonat, gouganañ, tonigenniñ, morsoniñ, boudal ; *summender Sänger,* fringolour g., fringoler g.
V.k.e. (hat gesummt) : fringoliñ, sardonenniñ, sardoniñ, mouskanañ, sobonat, gouganañ, fraoñval ; *ein Liedchen summen, ein Liedchen vor sich (ak.) hin summen,* fraoñval ur pennig sonenn, fringoliñ, sardonenniñ, sardoniñ, mouskanañ un ton, kanañ ur ganaouenn dre vouskan, boudal ur ganaouenn, boudal un ton, gouganañ un ton, tonigenniñ, kanañ un donigenn, morsoniñ ; *Lied zum Summen,* tonigenn b.

Summen n. (-s) : **1.** sourr g., sourrad g., boubouadeg b., boudinell b., boudinellerezh g., boubou g., boubouenn b., bouderezh g., hiboud g., boud g., bouderezh g., sardonerezh g., safron g., safronerezh g., hibouderezh g., vorm g., froum g., froumadenn b., fraoñv g., fraoñv-difraoñv g., fraoñverezh g., fraoñvadenn b., fraoñvadeg b., bourbouderezh g., brunellerezh g. mouskan g., moustrouz g. ; *unablässiges Summen,* fraoñv-difraoñv g. ; **2.** mouskan g., fringolioù ls., fringoloù ls., fringolerezh g.
summend ag. : **1.** boudinellus, boudus, safronus, fraoñvus, sardonennus, sardonus, sourrus, hiboudus ; **2.** mouskanus, fringolus ; *summender Sänger,* fringolour g., fringoler g.
Summenformel b. (-,-n) : [kimiezh] delun krai g.
Summenhäufigkeit b. (-) : [mat.] reveziad dassammet g.
Summenkurve b. (-,-n) : [mat.] krommenn dassammadel b.
Summer g. (-s,-) : [tekn.] fraoñver g. [*liester* fraoñverioù], froumer g. [*liester* froumerioù], krener g. [*liester* krenerioù].
summierbar ag. : sammadus.
Summierbarkeit b. (-) : sammadusted b.
summieren V.k.e. (hat summiert) : **1.** sammañ, kendaspugn, daspugn, dastum, kendastum, holladañ, hollañ ; **2.** [mat.] sammata, sammañ.
V.em. : **sich summieren** (hat sich (ak.) summiert) : en em sammañ diwar sammañ, en em verniañ, kreskiñ, mont war-gresk, ober bern, yoc'hiñ, gwrac'hellat, krugellañ, gorjañ, tolzennañ, kalzennañ, berniañ, yoc'hiñ .
Summierung b. (-,-en) : **1.** daspugnadur g., holladur g., sammadenn b., sammadur g. ; **2.** [mat.] sammata.
Summlied n. (-s,-er) : [sonerezh] tonigenn b.
Sumō n. (-) : [sport] sumo g., gouren japanat g.
Sumpf g. (-s, Sümpfe) : **1.** palud g., paludenn b., geun b., lagenn b., gwern b., no b., krenegell b., gwafleg b., gwaflez b., gwagenn b., gwazh b., lec'hidenn b., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], bouilhenn-gren b. ; *im Sumpf versinken,* mont donoc'h-don er vouilhenn, plantañ donoc'h-don er vouilhenn ; *in Sümpfen lebend,* geundrigat, … a vev er paludoù, … palud, … ar paludoù, … ar geunioù ; **2.** [dre skeud.] *er suhlt sich im Sumpf,* n'eo nemet ur pemoc'h, en em ruilhal a ra e giz ur porc'hell lovr e bouilhenn ar pec'hed (Gregor), krenial (torimellat) a ra er fank ; *sich am eigenen Schopf aus dem Sumpf ziehen, sich am eigenen Zopf aus dem Sumpf ziehen, sich an den eigenen Haaren aus dem Sumpf ziehen,* kavout e lank, kavout lank, en em gavout an-unan, en em ziluziañ an-unan, en em zisac'hañ an-unan, c'hoari e hent an-unan, en em zistrobañ an-unan, en em arat an-unan, en em dennañ an-unan eus ur gwall boull, digoliañ an-unan, disodellañ an-unan, dienkañ an-unan, dont an-unan war-c'horre, sevel an-unan war-c'horre an dour, sevel an-unan war-c'horre, en em ziboaniañ an-unan, dibunañ an-unan e gudenn, en em zinec'hiñ an-unan, en em zifretañ an-unan, en em besketa an-unan, en em geitañ an-unan, en em zivreilhiñ an-unan, digaotañ an-unan, en em lipat an-unan, en em sachañ an-unan, en em dreiñ an-unan, dont an-unan er-maez eus al lagenn, dont an-unan er-maez eus ar stloagenn.
Sumpfbiber g. (-s,-) : [loen.] avank-Spagn g.
Sumpfblüte b. (-,-n) : [dre skeud.] *das ist so eine Sumpfblüte,* koad-tro a zo ennañ, an den-se a zo koad-tro ouzh e ober, hennezh ez eus koad a-dreuz ennañ, un dra bennak kamm a zo en e gordenn, gwe (tro) a zo en e gordenn, n'eo ket doareet mat, doare fall a zo warnañ, temzet fall eo, treset fall eo, un neuz fall a zen eo hennezh, neuz divalav a zo gantañ, hennezh a zo ur minor-plouz, un den daoubleg a zo anezhañ, n'eus ket da fiziout ennañ, n'eus ket da gaout fiziañs ennañ, ne c'haller fiziout tamm ennañ, hemañ a zo da ziwall outañ (dirazañ), tro 'zo da zisfiziout dezhañ, n'eus ket tu d'en em fiziout ennañ (Gregor), ur paotr dirankontr eo.
Sumpfboden g. (-s,-böden) : krenegell b., flagenn b., lagenn b., gwagenn b., douar krenegellek g., douar krenek g., douar geun g., bouilhenn-gren b.
Sumpfboot n. (-s,-e) : bag da riklañ war an dour b., dourruzer g., dourrikler g.
Sumpfdotterblume b. (-,-n) : [louza.] soursi-dour g., rozinil-dour g., pav-bran ar geunioù g.
sumpfen V.gw. (hat gesumpft) : **1.** ober bos, ober un taol bos, c'hoari las, ober ur bordead, roulañ, riboulat, furikat, bezañ e godin, riotal, riblañ, breskenn, ober tro ar chapelioù, mont e riboul, distagañ ur rouladenn, batiñ anezhi ; **2.** [dispredet] treiñ da wern, treiñ da c'heun.
V.k.e. (hat gesumpft) : [tekn.] soubañ.
Sumpferz n. (-es) : houarn limouzek g., limonit g.
Sumpffieber n. (-s) : [mezeg.] malaria g., paludegezh b., terzhienn ar paludoù b., terzhienn baludek b., kleñved ar paludoù g. ; *Mittel gegen Sumpffieber,* eneppaludeg g. [*liester* eneppaludeier] ; *Sumpffieber wird von Stechmücken übertragen,* ar moustiked eo a drezoug ar baludegezh.
Sumpf-Gänsedistel b. (-,-n) : [louza.] laezhegenn b.
Sumpfgas n. (-es) : [kimiezh] metan g., gaz ar geunioù g.
Sumpf-Hahnenfuß g. (-es,-füße) : [louza.] pav-bran ar geunioù g.
Sumpfhirsch g. (-es,-e) : 1. [loen.] karv dour g. [*liester* kirvi dour], karv ar geunioù g. [*liester* kirvi ar geunioù].
Sumpfhuhn n. (-s,-hühner) : [loen.] rakig g. [*liester* rakiged], douryar b. [*liester* douryer]
sumpfig ag. : geuniek, lagennek, krenegellek, morfontek, paludennek, gwerniek ; *diese Wiese ist an manchen Stellen sumpfig,* er prad-se ez eus glebiennoù (lagennoù, laginier), krenegellek eo ar prad-se, bouilhenn-gren a zo er prad-se.
Sumpfkuh b. (-,-kühe) : [dre skeud.] P. sodez b., pikolenn sodez b., sodenn b., genaouegez g., begegez b., paborenn b., pebrenn b., buoc'hig b., bleupez b., louadez b., loukezenn b.
Sumpfland n. (-s) : krenegell b., flagenn b., lagenn b., gwagenn b., gwazheg b., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], douar geun g., geunioù ls., lec'hidenn b., bouilhenn-gren b.
Sumpfläufer g. (-s,-) : [loen.] sourouc'han beg-ledan g. [*liester* sourouc'haned beg-ledan].
Sumpfloch n. (-s,-löcher) : krenegell b., lagenn b., fontigell b., toull-kurun g., toull-lag g., toull lagenn g., sodrenn b., bosac'henn b., bouilhasenn b., bouilhenn b., bouilhenn-dro b., bouilhenn-gren b., bourdigenn b., goadenn b., gwagenn b., priasell b., kampoullenn b., kaotigell b., fankigell b., koufont g., krenerez b., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], lec'hidenn b., ogenn b., poull-fank g., prieg b. [*liester* priegi, priegoù], karg-botoù b., palud g., bouilhenn-gren b. ; *in einem Sumpfloch stecken bleiben,* chom sac'het en ur gaotigell.
Sumpfmeise b. (-,-n) : [loen.] pennduig ar wern g. [*liester* pennduiged ar wern].
Sumpfmoor n. (-s,-e) : palud g., geun b., lagenn b., gwern b., krenegell b., krenerez b., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], lec'hidenn b., bouilhenn-gren b.
Sumpfohreule b. (-,-n) : [loen.] toud-lann g. [*liester* touded-lann].
Sumpfotter g. (-s,-) : [loen.] vizon g. [*liester* vizoned].
Sumpfpflanze b. (-,-n) : [louza.] plant ar paludoù str.
Sumpf-Schachtelhalm g. (-s,-e) : [louza.] skilvroen str., skilvroenenn b.
Sumpfschildkröte b. (-,-n) : [loen.] baot ar gwernioù b. [*liester* baoted ar gwernioù], baot-dour-gwern b. [*liester* baoted-dur-gwern].
Sumpfschnake b. (-,-n) : [loen.] bleiz-gouel-Mikael g. [*liester* bleizi-gouel-Mikael], c'hwibu bras str., fubu bras str., mikaelig g. [*liester* mikaeliged].

Sumpfschnepfe b. (-,-n) : [loen.] gioc'h g. [*liester* gioc'hed], gioc'h-lann g. [*liester* gioc'hed-lann], gavrig-an-hañv b., kefeleg-lann g. [*liester* kefeleged-lann].
Sumpf-Schwertlilie b. (-,-n) : [louza.] boked san Jozef g., elestr str., elestr-dour str., elestr-dourek str., elestr-lagun str., elestr-palud str.
Sumpfspitzmaus b. (-,-spitzmäuse) : [loen.] minoc'h-dour Millet g. [*liester* minoc'hed-dour Millet].
Sumpfstelle b. (-,-n) : krenegell b., lagenn b., fontigell b., toull-kurun g., toull-lag g., toull lagenn g., sodrenn b., bosac'henn b., bouilhasenn b., bouilhenn b., bouilhenn-dro b., bouilhenn-gren b., bourdigenn b., goadenn b., gwagenn b., priasell b., kampoullenn b., kaotigell b., fankigell b., koufont g., krenerez b., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], lec'hidenn b., ogenn b., poull-fank g., [*liester* priegi, priegoù], karg-botoù b., palud g., bouilhenn-gren b.
Sumpfvogel g. (-s,-vögel) : [loen.] labous ar paludoù g. [*liester* laboused ar paludoù].
Sumpfwasser n. (-s) : dour bouilhennek g., dour fankigellek g., dour fankek g.
Sumpfwiese b. (-,-n) : pradenn grenegellek b., lec'hideg b. [*liester* lec'hidegi], douar geun g.
Sums g. (-es) : P. *einen großen Sums von etwas machen,* klask an Ankoù el lec'h n'emañ ket, ober kalz a drouz evit nebeut a dra, ober kalz a drouz evit ken nebeut all, ober c'hoari gaer gant traoù a netra, ober kalz a reuz evit netra, ober ur van evit nebeut a dra, ober ur van evit ken nebeut all, ober brud (trouz, reuz, freuz, freuz ha reuz, ur vosenn, un abadenn, jabadao, tousmac'h, karnaj) abalamour d'udb, tousmac'hat en askont d'udb, c'hoari (ober) an diaoul hag e bevar en abeg d'udb, bezañ gwashoc'h an trouz eget ar gloaz, toumpial en askont d'udb, tournial en abeg d'udb, kas karbac'h en askont d'udb, kas trouz en arbenn d'udb, kas safar abalamour d'udb, ober cholori (talabao) en arbenn d'udb, karnajal en abeg d'udb, ober e zen gars en abeg d'udb.
sumsen V.gw. (hat gesumst) : froumal, boudal, safroniñ, frouval, sardonenniñ, sardoniñ, sourral, fraoñval.
Sund g. (-s,-e) : mulgul g., gouzoug-mor g., strizh-mor g., strizh g., ode-vor b., raz g., raz-mor g.
Sunda-Nebelparder g. (-s,-) : [loen.] loupard brizh g. [*liester* louparded brizh].
Sünde b. (-,-n) : pec'hed g., mank g., mankadenn b., faot g., fazi g. ; *kleine Sünde,* pec'hedig g. [*liester* pec'hedoùigoù] ; *lässliche Sünde, verzeihliche Sünde,* pec'hed veniel g., pec'hed gwalc'hadus g., pec'hed gwelc'hus g., pec'hed distaolus g., pec'hed dister g., pec'hed bihan g., mankig g. ; *schwere Sünde,* pec'hed grizias g., pec'hed grevus g., pec'hed bras g., pec'hed lourt g. ; *aktuelle Sünde,* pec'hed gweredel g., pec'hed resis g. ; *Todsünde,* pec'hed marvel g., pec'hed muiañ g. ; *die widerwärtige Sünde,* ar pec'hed lous g., ar pec'hed vil g., ar pec'hed hudur g. ; *die fleischliche Sünde, die Sünde des Fleisches, die Sünde der Fleischeslust,* pec'hed ar charnalite g. ; *Erbsünde,* pec'hed a-ouenn g., pec'hed kentañ g., pec'hed-mammenn g. ; *der Makel der Erbsünde,* mastar ar pec'hed kentañ g. ; *Hauptsünde,* pec'hed kapital g., pennbec'hed g. ; *die sieben Hauptsünden,* ar seizh pec'hed kapital ls., ar seizh pennbec'hed ls. ; *eine Sünde begehen,* pec'hiñ, pec'hiñ a-enep Doue, kaout pec'hed, ober ur pec'hed ; *eine schlimmere Sünde begehen,* kaout brasoc'h pec'hed ; *eine doppelte Sünde begehen,* pec'hiñ e doubl, ober ur pec'hed doubl ; *eine Unterlassungssünde begehen,* pec'hiñ dre vankout ; *eine Sünde auf sich laden,* bec'hiañ e goustiañs gant ur pec'hed ; *Sünden auf Sünden anhäufen,* yoc'hañ pec'hedoù ; *einer Sünde schuldig,* pec'hedus, kablus ag ur pec'hed bennak ; *für seine Sünden büßen, seine Sünden sühnen,* dic'haouiñ evit e bec'hedoù ; *seine Sünden bekennen,* anzav (diskuliañ, kofes, kofesaat) e bec'hedoù ; *frei von Sünden,* dibec'h, dibec'hed, dinamm a bec'hed, naet a bec'hed, distlabez diouzh ar pec'hed, libr a bec'hed, diskuilh diouzh pep pec'hed ; *ihre Sünden wurden ihnen vergeben,* diskarg int eus o fec'hedoù, distaolet e voe o fec'hedoù diwarno, bet o deus diskarg eus o fec'hedoù, bet o deus an distaol eus o fec'hedoù, roet eo bet dezho an distaol d'o fec'hedoù, roet e voe pardon dezho eus o fec'hedoù ; *jemandes Sünden vergeben,* dibec'hedañ u.b., reiñ an absolvenn d'u.b., absolviñ u.b. eus e bec'hedoù, absolviñ pec'hedoù u.b., disteurel e bec'hedoù diwar u.b., reiñ d'u.b. an distaol d'e bec'hedoù, reiñ pardon d'u.b. eus e bec'hedoù ; *Sünden vergeben,* disteurel (pardoniñ, dilemel) pec'hedoù 'zo, reiñ distaol da bec'hedoù 'zo, dibec'hediñ ; *um Vergebung seiner Sünden bitten,* goulenn pardon eus e vankoù, goulenn pardon eus e faotoù, goulenn pardon eus e bec'hedoù, goulenn pardon eus e fazioù ; *jemanden von seinen Sünden reinwaschen,* gwalc'hiñ u.b. eus e bec'hedoù ; *die Seele von Sünde reinwaschen,* purañ e ene, naetaat e ene diouzh stlabez ar pec'hed, dinammañ an ene diouzh stlabez ar pec'hed, diouennañ ar pec'hed eus e ene, harluañ ar pec'hed eus e ene, gwalc'hiñ e ene eus ar pec'hed, peurwalc'hiñ e ene, koueziañ e ene kailharet, lemel diwar e ene pouez ar pec'hedoù, dibec'houriñ ; *die Taufe reinigt uns von der Sünde,* ar vadeziant a walc'h ar pec'hedoù ; *das Almosen löscht die Sünden aus,* aluzen a walc'h ar pec'hedoù ; *in Sünde fallen,* pec'hiñ, pec'hediñ, pec'hiñ a-enep Doue, faziañ, kouezhañ er pec'hed, kaout pec'hed, ober ur pec'hed, ober pec'hedoù, mankout ; *in Sünde zurückfallen,* adfeilhañ er pec'hed ; *seine Sünden beichten,* kofesaat e faotoù, kofesaat e bec'hedoù, kofes e bec'hedoù, kofesaat e fazioù, kofesaat e vankoù ; *die Sünden, die er nicht gebeichtet hat, die Sünden, die er zu beichten unterlassen hat,* ar pec'hedoù lezet gantañ da gofes ; *ich würde gar nicht zögern, meine Sünden zu gestehen,* ne'm befe prederi ebet o lavaret va fec'hedoù ; *aus Reue über seine Sünden weinen,* daeraouiñ d'e bec'hedoù ; *seine Sünden bereuen,* en em zamantiñ eus e bec'hedoù, keuziañ war e bec'hedoù, kaout keuz d'e bec'hedoù ; *seine Sünden bitter bereuen,* kaout ur gwir geuz d'e bec'hedoù, bezañ e bec'hedoù morc'hedus war e goustiañs ; *seine Sünden belasten sein Gewissen,* e bec'hedoù a vez morc'hedus war e goustiañs ; *die Sünde verabscheuen,* kaout euzh ouzh ar pec'hed ; *Jesus übernahm alle Sünden der Welt,* Jezuz a lamas holl bec'hedoù an dud, Jezuz a zilamas holl bec'hedoù an dud ; *die schlimmsten Sünden,* ar c'hazioù du ls., ar c'hazioù lous ls., ar pec'hedoù muiañ ls. ; *für die fünf schlimmsten Sünden genügt die Beichte nicht, sondern ist eine spezielle Dispens des Papstes nötig,* pemp kaz du a zo miret d'ar Pab ha ne c'hall ket ar beleg absolviñ anezho ; *das ist eine Sünde,* pec'hed eo ; *das wäre eine Sünde,* an dra-se a ve pec'hed ; *das ist doch keine Sünde !* ned eo pec'hed ebet ! ; *einmal nur um zu sehen wie es ist, ist doch keine Sünde,* ur wech da welet n'eo ket pec'hed, n'eo ket un droug ober an dra-se ur wech da welet ; *die Schwere der Sünde, die Größe der Sünde,* grevusted ar pec'hed b. ; *ein Beruf, der nicht zur Sünde verleitet,* ur vicher dibec'h b. ; *ein Mensch, dessen Seele von Sünden rein ist,* un den dibec'h g. ; [dre skeud.] *ich hasse ihn wie die Sünde,* kas ar marv am eus outañ, kasoni an ifern a vagan outañ.
Sündenbock g. (-s,-böcke) : **1.** [relij.] bouc'h ar pec'hedoù g., bouc'h an aberzh g., bouc'h-dibec'hedañ g., ostiv evit ar pec'hedoù g., hostiv evit ar pec'hedoù g. ; **2.** [dre skeud.] pilgos g., gouziviad g., sac'h-poan g., ki g. ; *er ist ihr Sündenbock, sie haben ihn zu ihrem Sündenbock gemacht,* pilgos eo dezho, evel ur pilgos eo ganto, pont ha pavez eo ganto, pont ha plankenn eo ganto, pont ha pavez eo dezho, ober a ra pont ha plankenn dindano,

ober a ra torchenn dezho, gouzer ha skabell eo dindan o zreid, kasaet ha droukprezeget e vez ganto.
Sündenerlass g. (-es) : [relij.] absolvenn b., distaol g., distaol d'ar pec'hedoù g., diskarg g., gwalc'h g.
Sündenfall g. (-s) : [relij.] kouezhadenn er pec'hed b., kouezh er pec'hed g.
sündenfrei ag. : dibec'h, dibec'hed, dinamm a bec'hed, glan a bec'hed, naet a bec'hed, distlabez diouzh ar pec'hed, diskuilh diouzh pep pec'hed.
Sündengeld n. (-s) : **1.** arc'hant gwall berc'hennet g., bleud an diaoul g., arc'hant danzeet-fall g., arc'hant deuet dre an hent fall g., arc'hant deuet dre wall hent g., arc'hant deuet diwar goust an diaoul g., arc'hant deuet a-berzh an diaoul g., arc'hant deuet a berzh fall g. ; **2.** priz spontus g., priz ker-daonet g., priz ker-ruz g., priz dreist da ger g., priz dreist ker g., priz ker-du g., priz uhel-spontus g., priz divezh g., priz ker-divalav g., priz ruz g., priz ken ker hag hini ar pebr da veurlarjez g., priz an hanter re ger g.
Sündenleben n. (-s) : *ein Sündenleben führen,* bevañ (kozhañ) er pec'hed - en em reiñ d'ar pec'hedoù - lezel ar pec'hed da gramenniñ e ene - breinañ e ene gant ar pec'hedoù - en em vastariñ e bouilhenn ar pec'hed - kinviañ gant ar pec'hed - kinviañ er pec'hed - bezañ gwriet e galon gant ar pec'hedoù - en em reiñ da Satan, d'e fougeoù ha d'e oberoù - ren ur vuhez diroll ha didailh - punañ ur fall vuhez - pitaouat - kas ur vuhez diroll (diroll ha didailh, direol, direizh, dirollet, direoliet, diboell, diboellet) - kas warni - riboulat noz - bezañ atav e godin - furikat - roulañ - riotal - riblañ - ribotal - breskenn - bezañ ur riboder - bezañ ur rouler - serc'haouiñ - serc'hiñ - orgediñ - pailhardiñ - reilhennat.
Sündenlohn g. (-s) : **1.** gopr evit bezañ sevenet un torfed g., gopr evit seveniñ un torfed g. ; **2.** kastiz evit bezañ graet ur pec'hed g., kastiz evit un torfed g.
sündenlos ag. : dibec'h, dibec'hed, dinamm a bec'hed, glan a bec'hed, naet a bec'hed, distlabez diouzh ar pec'hed, diskuilh diouzh pep pec'hed ; *Jesus Christus ist vollkommen sündenlos,* dibec'hus eo Jezuz-Krist, diskuilh diouzh pep pec'hed eo Jezuz-Krist.
Sündenlosigkeit b. (-) : dibec'husted b.
Sündennachlass g. (-es,-nachlässe/-e) : [relij.] induljañs b., distaol g.
Sündenpfuhl g. (-s) : bouilhenn ar pec'hed b. (Gregor), islonk ar pec'hed g.
Sündenregister n. (-s,-) : roll pec'hedoù u.b. g., renabl pec'hedoù u.b. g.
sündenrein ag. : dibec'h, dibec'hed, dinamm a bec'hed, glan a bec'hed, naet a bec'hed, distlabez diouzh ar pec'hed, diskuilh diouzh pep pec'hed.
Sündenschuld b. (-) : kablusted b.
Sündentilger g. (-s,-) : [relij.] dasprener g., redemptor g.
Sündentilgung b. (-) **/ Sündenvergebung** b. (-) : [relij.] daspren g., dasprenidigezh b., absolvenn b., distaol d'ar pec'hedoù g., distaol ar pec'hedoù g.
Sünder g. (-s,-) : pec'her g. ; *reuiger Sünder,* pec'her keuzidik g. ; *armer Sünder*, **a)** paourkaezh tra dreut g. ; **b)** [relij.] pec'her reuzeudik g., pec'her keuzidik g. ; *verstockter Sünder,* pec'her engravet g., pec'her kaledet g., pec'her kilhourzet g., pec'her aheurtet en e bec'hed g., pec'her dibened g., pec'her a chom da vreinañ en e bec'hed g., pec'her a chom da ginviañ en e bec'hed g., pec'her a chom en e bec'hed g., gwall bec'her g. ; *Heilige Maria, Mutter Gottes, bitte für uns Sünder, jetzt und in der Stunde unseres Todes,* santez Mari, mamm da Zoue, pedit evidomp-ni, pec'herien, bremañ, ha da eur hor marv ; *einen Sünder von seinem Irrweg bekehren, einen Sünder zu Gott zurückbringen,* distreiñ ur pec'her ouzh Doue ; [kr-l] *jedem Sünder wird verziehen,* nend eus pec'hed ker bras na vez pardonet da neb en devez ur gwir c'hlac'har anezhañ (Gregor).
Sünderin b. (-,-nen) : pec'herez b.
Sündflut b. (-) : *sellit ouzh* **Sintflut**.
sündhaft ag. : **1.** dizevot, fallakr, yud, hudur, pec'hus, kablus, fazius ; *sündhafte Handlung,* disprizañs evit ar feiz b. / dizoujañs a Zoue b. / ober dizevot g. (Gregor) ; *sündhafte Gedanken,* drouksoñjoù ls., gwallsoñjoù ls., soñjoù kablus ls. ; *ein sündhaftes Leben führen,* **a)** [relij.] bevañ (kozhañ) er pec'hed - en em reiñ d'ar pec'hedoù - lezel ar pec'hed da gramenniñ e ene - breinañ e ene gant ar pec'hedoù - en em vastariñ e bouilhenn ar pec'hed - kinviañ gant ar pec'hed - kinviañ er pec'hed - bezañ gwriet e galon gant ar pec'hedoù - en em reiñ da Satan, d'e fougeoù ha d'e oberoù ; **b)** [dre astenn.] ren ur vuhez diroll ha didailh - punañ ur fall vuhez - kas ur vuhez diroll (diroll ha didailh, direol, direizh, dirollet, direoliet, diboell, diboellet) - kas warni - riboulat noz - bezañ atav e godin - furikat - roulañ - riotal - riblañ - ribotal - breskenn - bezañ ur riboder - bezañ ur rouler - serc'haouiñ - serc'hiñ - pitaouat - orgediñ - pailhardiñ - reilhennat ; **2.** divezh, spontus ; *das ist ja sündhaft teuer,* koustañ a ra pikez, koustañ a ra un dirañson, ker-ruz eo, dreist da ger emañ, ker dreist eo, ker-du eo, ker-daonet eo, ker-divalav eo, ruz eo, an tan a zo war an dra-se, divezh eo ar priz anezhañ, ken ker ha pebr da veurlarjez eo, ur rivin eo, an hanter re ger eo, er-maez a briz emañ an dra-se, er-maez emañ an dra-se, dibriz eo.
Sündhaftigkeit b. (-) : [relij.] pec'husted b., kablusted b.
sündig ag. : *sellit ouzh* **sündhaft**.
sündigen V.gw. (hat gesündigt) : pec'hiñ, pec'hediñ, pec'hiñ a-enep Doue, faziañ, kouezhañ er pec'hed, kaout pec'hed, ober ur pec'hed, ober pec'hedoù, mankout ; *wiederum sündigen,* adfeilhañ er pec'hed ; *gegen die Tradition sündigen,* pec'hiñ a-enep an hengoun (Gregor) ; *an jemandem sündigen,* pec'hiñ a-enep u.b. ; *Vater, ich habe gesündigt,* va zad, pec'het em eus - va zad, manket on ; *in Gedanken sündigen,* drouksonjal.
Sündiger g. (-s,-) : pec'her g.
sündlich ag. : **1.** [relij.] dizevot, fallakr, yud, hudur, pec'hus, kablus, fazius ; **2.** [dre astenn.] divezh, spontus.
sündlos ag. : [relij.] dibec'h, dibec'hed, dinamm a bec'hed, glan a bec'hed, naet a bec'hed, diskuilh diouzh pep pec'hed, distlabez diouzh ar pec'hed ; *Jesus Christus ist vollkommen sündlos,* dibec'hus eo Jezuz-Krist, diskuilh diouzh pep pec'hed eo Jezuz-Krist.
Sündlosigkeit b. (-) : dibec'husted b.
sündteuer ag. : ... a goust pikez, ... a goust un dirañson, ker-ruz, dreist da ger, ker dreist, ker-du, ker-daonet, ker-divalav, ruz, an tan warnañ, divezh ar priz anezhañ, ken ker ha pebr da veurlarjez, an hanter re ger, er-maez a briz, dibriz.
Sunnismus g. (-) : [relij.] sunnaouriezh b.
Sunnit g. (-en,-en) : [relij.] sunnaad g. [*liester* sunnaaded].
Sunnitin b. (-,-nen) : [relij.] sunnaadez b.
sunnitisch ag. : [relij.] sunnaat.
super ag. digemm : dreist, dispar, disheñvel, beuz, fiskal, kabidan, forzh vat, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, eus ar penn, diouzh ar penn, a'r c'haerañ, gwellat, P. gagn, ... n'emañ ket c'hwezh ar preñved gantañ, ... n'emañ ket ar sifern gantañ ; *das ist ja super !* n'emañ ket ar sifern gant an dra-se ! neuz en deus an dra-se ! dreist ! dispar ! biskoazh gwell ! biskoazh bravoc'h tra ! ur marvailh eo ! gwellat ! diouzh ar c'hentañ ! setu ur meuz kaer ! un estlamm gwelet ! n'eo ket ur fall gwelet seurt arvestoù ! ur bam eo ! peadra 'zo da vamañ ! peadra 'zo da vout balpet ! fiskal eo an dra-se ! ; *das wäre super,* dreist e vefe, se 'vat a vefe ur marvailh ; *das Buch ist einfach super,* emañ al levr en e barfeted ; *als Lehrer ist er einfach super,* gwashat kelenner eo, ur mailh eo da gelenn, ur gwall gelenner eo, gwellat kelenner ! ur c'helenner mat-krak a zo anezhañ ! hennezh a zo ur c'helenner eus ar penn, hennezh a zo ur c'helenner diouzh ar penn.
Super n. (-s) : [trelosk] super g.

super- : super, dreist-, us-, tra-, gour-.
superabundant ag. : [mat.] gourfonn.
Superachtfilm g. (-s,-e) **/ Super-8-Film** g. (-s,-e) : film super-eizh g., film super-8 g.
Superachtkamera b. (-,-s) : kamera super-eizh g.; kamera super-8 g.
Superbenzin n. (-s) : [trelosk] strilheoul super g., super g.
Supercargo g. (-s,-s) : [merdead., den] dileuriad ar freder war bourzh ur vag g., soulgargiad g. [*liester* soulgargiaded].
Supercomputer g. (-s,-) : [stlenn.] gururzhiataer g. [*liester* gururzhiataerioù].
Supererogation b. (-,-en) : [divezelezh] dreistdlead g.
Superfamilie b. (-,-n) : [bev.] uskerentiad g.
superfein ag. : flour-dreist, gourfin.
Superfekundation b. (-,-en) : [bev.] liessperiadur g., liessperiañ g.
superfit ag. : en e wellañ, leun a nerzh hag a yec'hed, yac'h-beuz, e barr e nerzh, e-kreiz e nerzh, e-kreiz e ampartiz, en e ched, en e blom, bagol, bagos, en e wir wellañ, aes war e aheloù, butun gantañ, barrek.
superflach ag. : goursklat, gourflat.
superfluid ag. : [fizik] gourhever.
Superfluid n. (-s, -s/-e) : [kimiezh] gourheverenn b.
Superfluidität b. (-) : [fizik] gourheverded b.
Superflüssigkeit b. (-,-en) : [fizik] **1.** gourheverded b. ; **2.** gourheverenn b.
Supergalaxienhaufen g. (-s,-) : [stered.] gourgronnad g.
Superhaufen g. (-s,-) : [stered.] gourgronnad g.
Superinfektion b. (-,-en) : [mezeg.] dreistporeañ g., dreistporead g.
Superintendent g. (-en,-en) : [relij., protestanted] pennverour g., merour-meur g.
Superintendentur b. (-,-en) : [relij., protestanted] pennverouriezh b.
Superior g. (-s,-en) : [relij.] superior g., tad superior g. ; *die Mönche stellten sich unter die geistliche Obhut eines Superiors,* en em lakaat a reas ar venec'h dindan reizh un tad.
Superiorin b. (-,-nen) : [relij.] superiorez b., mamm superiorez b.
Superiorität b. (-) : dreistelezh b., dreisted b., gwellentez b., hol g.
Superkargo g. (-s,-s) : [merdead.] dileuriad ar freder war bourzh ur vag g., soulgargiad g. [*liester* soulgargiaded].
superkavitierend ag. : [tekn.] diskavennus.
superklug ag. : P. ... a gred dezhañ bezañ ur paotr fin, re vras e benn evit deskiñ tra.
superkurz ag. : dreistberr.
Superlativ g. (-s,-e) : **1.** [yezh., skeul an doareañ] derez-uhelañ ar c'heverata g., dreistrez g. ; *vergleichender Superlativ, einfacher Superlativ, relativer Superlativ,* dreistrez keñverel g. ; *absoluter Superlativ,* dreistrez dizave g., dreistrez tralen g. ; **2. a)** ger kreñvaet g. ; **b)** kreñvaer g. [*liester* kreñvaerioù] ; **3.** tra dreist pep tra g., tra vuiañ g. ; *ein Land der Superlative,* ur vro na anavez na ment na bevenn b., ur vro na anavez na kemm na ment b.
superlativ ag. : **1.** dreist, pase mat, peurvat, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dispar, disheñvel, kentañ troc'h, eus ar c'hentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik ; **4.** c'hwezet, gourzaoladek, re vras, re uhel, dreist dalc'h, dreistmuzul, dreistmoder, dreistreizh, amplik, direizhet, dijaoj, direizh, dreistpenn.
superlativisch ag. : **1.** … kreñvaat ; **2.** dreist, pase mat, peurvat, diouzh ar c'hentañ, eus ar penn, diouzh ar penn, dispar, disheñvel, kentañ troc'h, eus ar c'hentañ troc'h, a'r gwellañ, eus ar gwellañ, a'r c'haerañ, eus ar re wellañ, eus ar re wellaik ; **3.** c'hwezet, gourzaoladek, re vras, re uhel, dreist dalc'h, dreistmuzul, dreistmoder, dreistreizh, amplik, direizhet, dijaoj, direizh, dreistpenn.
Superlegierung b. (-,-en) : gourc'hendeuzad g.
superleicht ag. : gourskañv.
Supermacht b. (-,-mächte) : gourdamani b.
Supermann g. (-s,-männer) : **1.** Superman g. ; **2.** [dre skeud.] dreistden g. [*liester* dreisttud], superman g.
Supermarkt g. (-es,-märkte) : gourmarc'had g., gourstal b. ; *mittelgroßer Supermarkt,* krennstal b. ; *in den Supermarkt einkaufen gehen,* mont d'ar gourmarc'had da brenañ diankajoù ; *kleinerer Supermarkt,* gouvarc'had g., gourstalig b. ; *die Supermärkte,* an dasparzherezh bras g. ; *die kleineren Supermärkte,* an dasparzherezh krenn g.
supermini ag. digemm : P. ripik, rinik, bitik, tremen munut, bihan-bihan, munudik, bitous ; *sie trug ein supermini Höschen,* ur bitik-bitik a vragez dindan a oa ganti ouzh he revrig.
Supernova b. (-,Supernovæ/Supernovä) : [stered.] supernova b. [*liester* supernovaoù].
Supernumerar g. (-s,-e) **/ Supernumerarius** g. (-/Supernumerarien) : kargad dreistniver g.
Superperfekt n. (-s,-e) : [yezh.] amzer amdremenet adkevrennek b., amzer-vremañ adkevrennek b.
Superphosphat n. (-s,-e) : [labour-douar] superfosfat g.
superponierbar ag. : **1.** [mezeg.] dreistlakadus , arosodadus ; **2.** [mat., fizik] kenlec'hadus.
superponieren V.k.e. (hat superponiert) : **1.** [mezeg.] dreistlakaat, arosodiñ, gwiskañ war, lakaat an eil war egile ; **2.** [mat., fizik] kenlec'haat.
superponiert ag. : **1.** [mezeg.] dreistlakaet , en arosod ; **2.** [mat., fizik] kenlec'h.
Superposition b. (-,-en) : [mat., fizik] kenlec'haat g.
Superpräfekt g. (-en,-en) : gourfrefed g.
Superrechner g. (-s,-) : [stlenn.] gururzhiataer g. [*liester* gururzhiataerioù].
Supersäure b. (-,-n) : [kimiezh] gourzrenkenn b.
superschnell ag. : dreistherrek.
Superstar g. (-s,-s) : P. dreiststeredenn b. [*liester* dreiststeredennoù], goursteredenn b. [*liester* goursteredennoù], dreistesparadenn b. [*liester* dreistesparadennoù].
Superstrat n. (-s,-e) : [yezh.] gourhaenad b.
Supertanker g. (-s,-) : [merdead.] goureoulestr g. [*liester* goureoulistri].
Supin n. (-s,-e) : [yezh.] anv-verb g.
Supination b. (-) : [mezeg.] palvsaviñ g.
Supinationsstellung g. (-) : [mezeg.] stumm enkamm g., lakadur war-zastum g. ; *mit Supinationsstellung,* enkamm, P. war-zastum ; *Klumpfuß mit Supinationsstellung,* troad potin enkamm g., P. troad war-zastum g.
Supinator g. (-s,-en) **/ Musculus supinator** g. (-) : [korf.] kigenn balvsaver b.
Supinum n. (-s, Supina) : [yezh.] anv-verb g.
Süppchen n. (-s,-) : [tro-lavar] *jeder kocht sein eigenes Süppchen,* pep hini a ra e jeu en e bart e-unan, pep unan a ra e jeu diouzh e du, pep unan a denn d'e du.
Suppe b. (-,-n) : **1.** [kegin.] soubenn b., kefalenn b., soub g., soup-kefalenn b., iskell g., P. chilip g., trotaj g. ; *klare Suppe,* soubenn an tri zraig : dour, holen ha baraig b. - soubenn vijil - soubenn c'hloev b. - soubenn danav b. - [dre fent] soubenn ar c'hernioù brennig b. / soubenn an ibil haleg b. ; *dünne Suppe, ungebundene Suppe,* soubenn difetis g. ; *dicke Suppe,* soubenn vignoc'het b., mignoc'henn b., soubenn dev b., soubenn fetis b., P. soubenn 'mañsoner b. [soubenn ar mañsoner b.], soubenn 'beleg b. [soubenn ar beleg] ; *ein bisschen Suppe,* ul lomm soubenn g. ; *die restliche Suppe,* ar restad soubenn g. ; *dicke*

Gemüsesuppe, kaotenn b., kaot g. ; *sättigende Suppe,* soubenn walc'hadenn b. ; *Fleischsuppe,* soubenn-gig b., soubenn ar c'hig b., soubenn 'bevin b. ; *Honigsuppe,* soubenn 'mel b. ; *Klümpchensuppe, Klumpensuppe,* soubenn 'pouloud b. ; *Lauchsuppe,* soubenn ar pour b. ; *Milchsuppe,* soubenn al laezh b., soubenn laezh b. ; *Pfeffersuppe,* soubenn dre bebr b. ; *Zwiebelsuppe,* soubenn an ognon b., soubenn rous b., soubenn ar rouz b., soubenn ar jaodell b., jaodell b., P. soubenn ar vezvierien b. ; *Brotsuppe,* soubenn ar bara miod b., soub g. ; *Schwarzbrotsuppe,* soubenn chaodell b. ; *Kohlsuppe, Krautsuppe,* soubenn ar c'haol b. ; *Biersuppe,* soubenn ar bier b. ; *Weinsuppe,* soubenn ar gwin b. ; *Fischsuppe,* soubenn ar pesked b. ; *reichhaltige Fischsuppe,* kaoteriad b., kaoteriad pesked b. ; *er isst für sein Leben gern Suppe,* ur soubenner (ur sac'h-soubenn, un toull soubenn) a zo anezhañ, hemañ 'zo paotr ar soubenn, ur bleiz soubenn eo, un debrer mat a soubenn eo, hennezh a oar pakañ soubenn ; *Brot in die Suppe schneiden,* troc'hañ soub ; *die Suppe ist schlecht geworden,* blaz an treñk a zo war (gant) ar soubenn, c'hwezh an treñk a zo gant ar soubenn, treñket eo ar soubenn ; *Brot in die Suppe brocken,* lakaat tammoù bara miod er soubenn ; *Suppe über das Brot gießen,* trempañ ar soubenn, trempañ e skudellad soubenn, hezañ e skudellad soubenn, trempañ ar soub, lakaat ar soubenn da drempañ ; *die Suppe anrichten,* aozañ soubenn ; *Suppe holen,* soubenna ; *Suppe essen,* soubennañ, debriñ ur banne soubenn ; *die Suppe brodelt,* birviñ kaer a ra ar soubenn, ar pod a verv evel soubenn al laeron, postañ a ra ar soubenn, trotañ a ra ar soubenn, redek a ra ar soubenn er pod, kantren a ra ar soubenn er pod, tizh a zo war ar soubenn er pod ; *die Suppe kocht ein,* yostañ a ra ar soubenn, koazhañ a ra ar soubenn o poazhañ, mont a ra ar soubenn e koazh ; *die Suppe köcheln lassen,* mitonañ ar soubenn, lezel ar soubenn da skouzachiñ, lezel ar soubenn da goazhañ, lezel ar soubenn d'ober e goazh, lezel ar soubenn da devaat, lezel ar soubenn da fetisaat ; *geköchelte Suppe,* soubenn mitonet b. ; *die Suppe brodeln lassen, die Suppe brodelnd kochen,* kas ar soubenn d'an drot, lakaat ar soubenn da drotañ ; *Blasen an der Oberfläche einer brodelnden Suppe,* toull ar berv g. ; *der Suppe etwas Salz hinzufügen, in die Suppe eine Prise Salz hinzugeben,* lakaat ur meudad holen e-mesk ar soubenn ; *Ihre Suppe wird kalt,* na lezit ket ho soubenn da yenañ, darev eo ho soubenn da glouaraat ; *kalt gewordene Suppe,* soubenn diazez b. ; *die Suppe abschöpfen, den Schaum von der Suppe abschöpfen,* tennañ an eonenn a-ziwar ar soubenn, dizeoniñ ar soubenn, dizeonenniñ ar soubenn, dieonennañ ar soubenn, dispoumañ ar soubenn, diskumenniñ ar soubenn ; *sie schöpft die Fleischsuppe ab, sie schöpft den Schaum von der Fleischsuppe ab,* tennañ a ra an eonenn (ar vervadenn, ar vervenn, ar c'hroz) a-ziwar ar soubenn gig ; *das Fett von der Suppe abschöpfen,* dizruzañ ar soubenn.

2. [bev.] *Ursuppe, ursprüngliche Suppe,* soubenn gezivik b.

3. [dre skeud.] *von der Hand zum Mund verschüttet mancher die Suppe,* pell emañ Yann diouzh e gazeg, an toull hebiou a zo frank, arabat gwerzhañ ar vioù e revr ar yer, arabat gwerzhañ ar vi e revr ar yar, arabat ober ar youc'hadeg a-raok ar varradeg, re uhel e kan ho kilhog ; *für jemanden die Suppe auslöffeln müssen,* dougen an toaz d'ar forn evit unan all, pakañ evit unan all ; *die Suppe auslöffeln müssen,* kouezhañ ar bec'h war an-unan, kaout mizoù, koustañ ker d'an-unan, bezañ en e c'haou, paeañ diwar-bouez e groc'hen, en em gavout gwazh eus udb, en em gavout diaes eus udb, dougen an toaz d'ar forn, pakañ ; *die sollen doch jetzt bitte die Suppe auslöffeln,* ra vezo war o reuz, ra vezo kement-se evit o c'holl, dezho eo bremañ da voustrañ war o c'halon, kac'het o deus en o zokoù ha ret eo dezho bremañ o lakaat war o fennoù, dezho eo bremañ da zougen an toaz d'ar forn, kaoz int ma'z eus bremañ kouezhet ur bec'h warno, dezho eo bremañ da zirouestlañ o neud, gwazh a se evito, n'o deus nemet lakaat en o c'hichen bremañ mard eo kouezhet ar bec'h warno ; *ein Haar in der Suppe finden,* pismigañ, klask pemp troad d'ar maout, klask pevar fav d'an trebez, lazhañ laou evit gwerzhañ o c'hroc'hen, klask laou el lec'h ma ne vez ket nez, kavout traoù el lec'h ma n'eus ket, spazhañ laou, klask c'hwen e loeroù u.b. ; *ein Haar in der Suppe suchen,* klask faot gant u.b. ; *in der Suppe sitzen,* bezañ en ur soubenn vrav, tañva ur soubenn trenkoc'h eget hini an ibil derv, bezañ fresk, bezañ fresk e gased, bezañ el lagenn (tapet brav ha kempenn, kempenn ganti, brav ganti, en ur gempenn, sac'het en ur gaoc'henn, gwall strobet, e viz er wask, e viz e gwask, e fri er wask), bezañ riñset, bezañ paket propik, bezañ kouezhet etre kebr ha toenn, bezañ evel un touseg etre treid an ogedoù, bezañ en ur grenegell, na vont rust an traoù gant an-unan, bezañ degouezhet ur vriad leun hag un ere berr gant an-unan, bezañ diaes evel ur maen en ur yoc'h kaoc'h ; *in die eigene Suppe spucken,* ober tuf d'ar mouar, ober tuf war ar mouar, kaoc'hañ e stal, ober e valapa, bezañ enebour da vab e dad, mont a-enep e vara ; *jemandem in die Suppe spucken, jemandem die Suppe versalzen (sauer machen),* gwalañjeriñ u.b., c'hoari e gi droch gant u.b., teurel dour e laezh u.b., trubuilhañ plijadur u.b., lakaat c'hwen e loeroù u.b., lakaat (c'hwezhañ) trubuilh e kalon u.b., terriñ e vuhez d'u.b., mazaouiñ e vuhez d'u.b., trempañ d'u.b. eus toull ar berv, iferniñ gant u.b., ober ur vuhez poanius-meurbet d'u.b., uzañ e vuhez d'u.b., ampoezoniñ e vuhez d'u.b., ober e walc'h a boan d'u.b., ober buhez d'u.b., ober gwall vuhez d'u.b., reiñ dibun d'u.b., ober vil d'u.b., ober gwallamzer d'u.b., ober charre d'u.b., ober buhezioù d'u.b., lakaat kalet d'u.b., dismantrañ spered u.b., reiñ trenk ha c'hwerv d'u.b., tregasiñ (eogiñ, nec'hiñ, nec'hañsiñ, trabasiñ) u.b., reiñ tregas (degas soursi) d'u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh u.b., c'hoari ar c'hontrol ouzh santimant u.b., ober an heg ouzh u.b., ober an heg gant u.b., ober grimoù d'u.b., degas fleuskeur d'u.b., reiñ fred d'u.b., ober bec'h d'u.b., reiñ bec'h d'u.b., teuler bec'h gant u.b., bezañ ur bern charterezh gant an-unan, daoubenniñ u.b. ; *jemandem nicht das Salz in der Suppe gönnen,* bezañ klañv gant an avi (gant ar warizi, gant an erez) ouzh u.b., bezañ o tagañ gant an erez ouzh u.b., bezañ duet e galon gant ar warizi ouzh u.b., bezañ o tisec'hiñ gant ar jalouzi ouzh u.b., bezañ devet e galon gant ar warizi ouzh u.b.

Suppenaugen ls. : daoulagadoù ar soubenn ls., lagadoù druzoni war gorre ar soubenn ls.

Suppenbrot n. (-s) : [kegin.] soub g., bara soubenn g.

Suppenfleisch n. (-es) : [kegin.] kig-soubenn g., kig berv g., kig bervet g.

Suppengemüse n. (-s) : [kegin.] legumaj soubenn ls.

Suppengrün n. (-s) : [kegin.] louzeier soubenn ls.

Suppenhuhn n. (-s,-hühner) : [kegin.] kig-yar da virviñ g.

Suppenkelle b. (-,-n) : [kegin.] kloge b., loa-bod b., loa-gog b., klogead b., loñs b., loñsad b.

Suppenküche b. (-,-n) : [Volksküche] ar soubenn voutin b., soubenn ar bobl b.

Suppenlöffel g. (-s,-) : loa-voued b.

Suppennudel b. (-,-n) : [kegin.] vermisel str.

Suppenrest g. (-es,e) : *der Suppenrest,* ar restad soubenn g.

Suppenschaum g. (-s) : eonenn war ar soubenn b., bervadenn war ar soubenn b., bervenn war ar soubenn b., kroz war ar soubenn g. ; *brodelnder Suppenschaum,* toull ar berv g.

Suppenschüssel b. (-,-n) / **Suppenterrine** b. (-,-n) / **Suppentopf** g. (-s,-töpfe) : [kegin.] soubenneg b. [*liester* soubennegoù], soupierenn b., plad-soubenn g., pod soubenn g., terinenn b., soubennouer g.

Suppenwürfel g. (-s,-) : [kegin.] plaketenn vouilhoñs b., tablezenn vouilhoñs b., diñs bouilhoñs g., diñs soubenn g.

Suppleant g. (-en,-en) : [Bro-Suis] amsavad g. [liester amsavaded] ; *Suppleant eines Kantonsrats,* amsavad ur c'hannad g.
Supplement n. (-s,-e) : **1.** [moull.] ouzhpennadenn b., levrenn ouzhpenn b., stagadenn b. ; **2.** [mat.] skladuzenn b.
supplementär ag. : [mat.] skladus.
Supplementärwinkel lies : [mat.] kornioù skladus g.
Supplementband g. (-s,-bände) : [moull.] ouzhpennadenn b., levrenn ouzhpenn b., stagadenn b.
Supplementwinkel ls. : [mat.] kornioù skladus g.
Suppletion b. (-) / **Suppletivismus** g. (-) : [yezh.] kevelañ g., kevelad g. [*liester* keveladoù].
suppletivisch ag. : [yezh.] kevelat, keveladek ; *suppletivische Konjugation,* argenad keveladek g. ; *suppletivische Pluralform,* liester kevelat g.
Suppletivplural g. (-s,-e) : [yezh.] liester kevelat g.
supplieren V.k.e.. (hat suppliert) : [dispredet] klokaat, peurglokañ, ouzhpennañ.
V.gw. (hat suppliert) : [Bro-Aostria] [skol] erlec'hiañ u.b., amsaviñ u.b., ober eurvezhioù erlec'hiañ, ober eurvezhioù amsaviñ.
Supplierstunde b. (-,-n) : [Bro-Aostria] [skol] erlec'hiadur g.
Supplikant g. (-en,-en) : azgoulenner g., aspeder g., reketer g., ervenner g.
supplizieren V.gw. (hat suppliziert) : azgoulenn, reketiñ, aspediñ, soulbediñ.
supponieren V.k.e. (hat supponiert) : lakaat, amgrediñ, goulakaat, martezeañ.
Suppositorium n. (-s, Suppositorien) : [mezeg.] dianaouenn b., kilhenn b., P. obus g., louzoù revr g., [yezh ar vugale] boñboñ kouign g.
Suppressor g. (-s,-en) : [bev.] astaler g. ; *Tumorsuppressorgen,* genenn astaler b.
Suppuration b. (-,-en) : [mezeg.] dislinadur g.
suppurativ ag. : [mezeg.] dislinus.
suprafluid ag. : [fizik] gourhever.
Suprafluid n. (-s, -s/-e) : [kimiezh] gourheverenn b.
Suprafluidität b. (-) : [fizik] gourheverded b.
Supraflüssigkeit b. (-,-en) : [fizik] **1.** gourheverded b. ; **2.** gourheverenn b.
supraindividuell ag. : trahiniennel.
supraklavikulär ag. : [mezeg.] … us-trebez.
suprakonstitutionell ag. : [polit.] dreistbonreizhel.
supraleitend ag. : [fizik] dreistreüs.
Supraleiter g. (-s,-) : [fizik] dreistreell b.
Supraleitung b. (-) : [fizik] dreistreüsted b.
Supralitoral n. (-s,-e) : [bev.] live dreistarvorel g., riblennad dreistarvorel an tostañ d'ar gourlenn b., traezh marv str., kerreg marv ls.
Supramolekel b. (-,-n) / **Supramolekül** n. (-s,-e) : dreistmolekul str., dreistmolekulenn b.
supramolekular ag. : [kimiezh] dreistmolekulel.
supranational ag. : dreistbroadel.
Supranationalismus g. (-) : dreistbroadelouriezh b.
Supranationalist b. (-) : dreistbroadelour g.
supranationalistisch b. (-) : dreistbroadelour.
Supranationalität b. (-) : dreistbroadelezh b., dreiststadelezh b.
suprapatellar ag. : [mezeg.] … us-padelleg.
Supraporte b. (-,-n) : [tisav.] pezh-lein g.
Supratidal n. (-s,-e) : [bev.] live dreistarvorel g., riblennad dreistarvorel an tostañ d'ar gourlenn b., traezh marv str., kerreg marv ls.
Supremat g./n. (-s,-e) : dreistelezh b., kentaelezh b., preveudi g., dreisted b., renk-dreist b., ustalvoudegezh b.
Suprematie b. (-) : [polit.] dreistbeli b.
Suprematismus g. (-) : **1.** [arz, livouriezh] suprematouriezh b. ; **2.** [polit., Stadoù Unanet] *weißer Suprematismus,* suprematouriezh wenn b. ; *schwarzer Suprematismus,* suprematouriezh zu b.
Suprematist g. (-en,-en) : **1.** [arz, livouriezh] suprematour g. ; **2.** [polit., Stadoù Unanet] *weißer Suprematist,* suprematour gwenn g.
suprematistisch ag. : [arz, livouriezh] suprematour.
Suq g. (-/s,-s) : souk g.
Suramin n. (-s,-e) : [bev.] suramin g.
Sure b. (-,-n) : [relij.] pennad eus ar C'horan g., souratenn b.
Surcot g. (-/-s,-s) : doubledenn b.
Surditas b. (-) : [mezeg.] bouzarded b., bouzar g.
Surdomutitas b. (-) : [mezeg.] bouzarmuderezh g.
Surfbrett n. (-s,-er) : [sport.] **1.** [Windsurfbrett] plankenn-dre-lien g. ; *zweirädriger Handwagen für Surfbretter,* kilhoroù ls., ur c'hilhoroù g. ; **2.** plankenn seurf g.
surfen V.gw. (hat gesurft) : seurfiñ ; *im Internet surfen,* merdeiñ war ar genrouedad, seurfiñ war ar genrouedad.
Surfen n. (-s) : [sport.] seurf g., seurfiñ g.
Surfer g. (-s,-) : [sport.] seurfer g., plankenner g. ; *Windsurfer,* plankenner-dre-lien g., lienplankennour g.
Surferin b. (-,-nen) : [sport.] seurferez b.
Surfing n. (-s) : [sport.] seurf g., seurfiñ g. ; *Windsurfing,* plankenn-dre-lien g.
Surikate b. (-,-n) : [loen.] surikat g. [*liester* surikated].
Surimi n. (-s) : [boued] surimi g.
Surjektion b. (-,-en) : [mat.] arsaezhadur g., arsaezhañ g.
surjektiv ag. : [mat.] arsaezhat, … arsaezhañ ; *surjektive Funktion,* arsaezhadur g., kevreizhenn arsaezhat b., kevreizhenn arsaezhañ b. ; *surjektive Abbildung,* arloadur arsaezhañ g.
Surrealismus g. (-) : [arz] surrealouriezh b., dreistrealouriezh b., dreistgwirvoudelezh b., dreistbeziadelouriezh b.
Surrealist g. (-en,-en) : [arz] surrealour g., dreistrealour g., dreistgwirvouder g., dreistbeziadelour g.
surrealistisch ag. : [arz] surrealour, dreistrealour, dreistgwirvoudel, dreistbeziadel ; *die surrealistische Malerei,* al livañ surrealour g.
surren V.gw. (hat gesurrt (evit pouezañ war an trouz) / ist gesurrt (evit pouezañ war ar fiñv) : froumal, sutal, boudal, safroniñ, frouval, sardonenniñ, sardoniñ, sourral, boubouál, fraoñval, froniñ ; *die Kugeln surren,* klevet e vez gwenan plom o sutal e-kichen an divskouarn, fuc'hañ a ra ar boledoù, froumal a ra ar boledoù.
Surren n. (-s) : boud g., boubou b., safron g., troñ g., fraoñv g., fraoñv-difraoñv g., fraoñverezh g., fraoñvadenn b., fraoñvadeg b., froum g., froumadenn b., mouskan g., moustrouz g. ; *das Surren des Spinnrades,* fraoñv ar c'harr-nezañ g., froum ar c'harr-nezañ g.
surrend ag. : boudinellus, boudus, safronus, fraoñvus, sardonennus, sardonus, sourrus, hiboudus.
Surrogat n. (-s,-e) : **1.** erlec'hiad g. [*liester* erlec'hiadoù], amsavad g. [*liester* amsavadoù], kendanvez g., meni g., asez g., danvez divankañ g. ; *Margarine ist nur ein Surrogat der echten Butter,* n'eo ar margarin nemet un divlaz eus an amanenn ; **2.** [gwir] digoll g., dic'haou g., redimerezh g.
Surrogatmutter b. (-,-mütter) : mamm-dougen b., mamm-doug b.
Suschen n. : Suzig b.
Suse b. : Suz b., Suzig b.
suspekt ag. : disfizius, diskred warnañ, da ziskrediñ warnañ.
suspendieren V.k.e (hat suspendiert) : **1.** astalañ ; *Beamte suspendieren,* amstaelañ kargidi, lakaat kargidi en amstael, astalañ kargidi ; *jemanden vom Dienst suspendieren,* terriñ u.b. eus e garg, astalañ u.b., digargañ u.b. ; *einen Priester „a divinis“ (vom Gottesdienst) suspendieren,* dioferenniñ ur beleg ; **2.** ezderc'hel diouzh, ober kuit a, ober kuit eus, lakaat kuit a,

lakaat kuit eus, diskargañ, kuitaat eus, kuitaat diouzh ; *Schüler vom Turnunterricht suspendieren,* ezderc'hel skolidi diouzh ar prantadoù embregerezh-korf, diskargañ (lakaat kuit, ober kuit) skolidi eus ar prantadoù embregerezh-korf ; **3.** [polit.] *die laufende Session des Parlaments suspendieren,* astaliñ ar parlamant ; **4.** [mezeg.] *jemandes Bein suspendieren,* skourrañ gar u.b. ; **5.** [kimiezh, fizik] lakaat en arlug en ul liñvenn ; **6.** [sport] *einen Spieler für die drei nächsten Treffen suspendieren,* astalañ ur c'hoarier evit an tri match a zeu.

suspendiert ag. : **1.** [kimiezh, fizik] en arlug ; *suspendierte Teilchen,* arlugennoù ls. : **2.** [sport] *für die drei nächsten Treffen suspendiert sein,* bezañ astalet evit an tri match a zeu.

Suspendierung b. (-,-en) **/ Suspension[1]** b. (-,-en) : **1.** astal g., astaladur g., torridigezh b., digargadur g., amgefridiadur g., karzh g., karzhadenn b., karzhadur g., karzherezh g., skarzh g., skarzherezh g., skarzhadur g., skarzhadenn b. ; **2.** [polit.] *Suspendierung der laufenden Session des Parlaments,* astaladur ar parlamant g.

Suspension[2] b. (-,-en) : [kim.] arlugenn b. ; *schleimige von Bakterien verursachte Suspensionen in einer Flüssigkeit,* mammenn b.

Suspension[3] b. (-,-en) : [mezeg.] skourrañ g.

Suspensionsgerät n. (-s,-e) : [mezeg.] framm skourrañ g.

suspensiv ag. : astalus, daleüs, goursezus ; *suspensives Veto,* veto astalus g., gouarzh astalus g., gouarzh goursezus g. ; *suspensive Bedingung,* diviz astalus g.

Suspensorium n. (-s, Suspensorien) : **1.** [sport] jockstrap g., slip-krogenn g. ; **2.** [mezeg.] suspensoriom g. ; **3.** beg stevell b., beg kondom g.

süß ag. : **1.** dous, melus, milis, c'hwek, sukret ; *süßes Obst,* frouezh dous (melus) str. ; *süßer Wein,* gwin dous g. ; *das Süße und das Bittere,* ar c'hwek hag ar c'hwerv ; **2.** dudius, hoalus, kaer, flour, brav, kuñv, c'hwek, c'hwek d'ar galon, tener-glizh ; *süße Musik,* sonerezh dudius (hoalus, c'hwek, flour) g. ; *süßer Traum,* hunvre kaer g., hunvre gaer b. ; *süße Worte,* komzoù flour ls., komzoù brav ls., komzoù tener-glizh ls. ; *Liebe ist süß wie Honig,* c'hwek eo ar garantez e-giz ar mel ; *süße Stimme,* mouezh dous b., mouezh flour b., [gwashaus] mouezh klufan b., genoù gleb g., mouezh libistr tout b., mouezh c'hogez b., mouezh tanav b., mouezh velus b., mouezh luban b., mouezh vitaouik b., mouezh vilis b. ; *widerlich süß,* klouar, divlaz, goular, klufan, libistr tout, gogez, tanav, melus, luban, mitaouik, milis ; *das Leben war angenehm und süß,* brav e oa bevañ ; *Arbeit macht das Leben süß, Faulheit stärkt die Glieder,* el labour emañ ar yec'hed, gwelloc'h koulskoude tec'hel - anez labourat, brec'h didorr ; *Arbeit und Gebet machen das Leben süß,* al labour hag ar bedenn a vag hag a yac'ha an den ; *süßes Nichtstun,* feneantaj g., gra-netra g., landrenn b., landreantiz b., lezouregezh b., luguderezh g., lizidanted b. ; *ich möchte mein süßes Leben weiter genießen,* me n'on ket skuizh c'hoazh em flijadur ; **3.** moutik, koant, koantik, krot, menon, koant da lazhañ ; *süßer Fratz, süßer Knopf,* moutig g., lellig g., kalonig g., koulouch g. g., menon g., koulouchig g. ; *sie ist echt süß,* koantik-holl eo ; *mein süßes Kind,* pokiol g., va bouchig g., va c'haredig g., va loenig g., va fichonig g., loulig g., lellig g., loutig va c'halon g., mennig g., logodennig b., va ranig b., kalonig b., menon g., bravig g., moumounig g., va c'halonig b., moutig g., koulouch g., malamoutig g., bravig e vamm g., bugelig e vamm g., va faotr mat din-me g. ; *Ihr Baby ist so süß !* ho pabig a zo koant da lazhañ ! ; **4.** *süß tun,* ober neuzioù (jestroù, minoù, ardoù, andelloù, chiriboujoù, kludajoù, orbidoù), bezañ ardoù gant an-unan, orbidiñ ; *süß machen,* **a)** dousaat, c'hwekaat, dic'hwervaat ; **b)** [dre skeud.] gwanaat, dousaat.

süßbitter ag. : skildrenk, dous-trenk, dous-trenkik, c'hwerv-dous, c'hwerv-brizh, etre c'hwek ha c'hwerv.

Süßbrot n. (-s) : bara dic'hoell g.

Süße b. (-) : douster g., dousoni b., c'hwekter g., c'hwekted b., milister g., milisted b.

Süße(r) ag.k. g./b. : **1.** pokiol g., karedig g., loulig g., lellig g., loutig va c'halon g., loenig g., mennig g., logodennig b., ranig b., kalonig b., menon g., bravig g./b., bouchig g., moumounig g., moutig g., koulouch g., malamoutig g., pichonig g., bravig e vamm g., bugelig e vamm g. ; **2.** [Bro-Elzas] *neuer Süßer,* gwin nevez g., gwin foll g.

süßen V.k.e. (hat gesüßt) : dousaat, c'hwekaat, dic'hwervaat, sukrañ.

Süßen n. (-s) : c'hwekaerezh g., c'hwekaat g.

süßend ag. : c'hwekaus, sukrus, … sukrañ.

Süßgas n. (-es,-e) : [kimiezh] gaz dous g.

Süßgewässer n. (-s,-) : *die Süßgewässer,* stêrioù ha lennoù ; *zum Laichen kommen die Lachse in die Süßgewässer zurück,* da c'hreuniañ e tistro an eoged er stêrioù hag el lennoù.

Süßgras n. (-es,-gräser) : [louza.] poeg g. [*liester* poeged], soulegenn b. [*liester* souleged], geotenn soulek b., geotenn soulennek b., gramineg g. [*liester* gramineged], graminegenn b. [*liester* gramineged].

Süßholz n. (-es) : **1.** [louza.] regalis str. ; **2.** [danvez tennet eus ar plant] regalis g., prenn-c'hwek g. ; **3.** [dre skeud.] *Süßholz raspeln,* chourañ, klask frotañ ouzh u.b., logota(t), ober (kenderc'hel, tailhiñ) al lez, kañjoliñ, ober askellig d'u.b., kontañ flourenn, kontañ flourennig, kontañ flourig, tennañ plañ d'ur plac'h, ober e gazh gleb, douseta, turzhunelliñ, floc'hañ, lavaret komzoù flour, lavaret kaer, lavaret komzoù kaer (traoù koant) d'ar merc'hed / likaouiñ / lubaniñ / reiñ lorc'h d'ar merc'hed (Gregor).

Süßholzpulver n. (-s) : poultr regalis g.

Süßholzraspler g. (-s,-) : P. lubaner g., luban g., loaver g., lorber g., likaouer g., milizenn b., teod tanav a baotr g.

Süßigkeit b. (-,-en) : **1.** douster g., dousoni b., kuñvelezh b., c'hwekter g., c'hwekted b., milister g., milisted b. ; **2.** *die Säuerlichkeit und die Süßigkeit,* ar c'hwerv hag an dous ; **3.** *Süßigkeiten,* madigoù ls., limigoù ls., sukraj g., konfizerezh g., sukrerezh g., P. lipadurezhioù ls., lipouzerezh g.

Süßigkeitenautomat g. (-en,-en) : darbarer madigoù g.

Süßkartoffel b. (-,-n) : [louza.] patatez dous str.

Süßkirschbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] babiolenn b. [*liester* babiolenned], kbabuenn b. [*liester* babuenned], kignezenn b. [*liester* kignezenned], gwez-babu str., gwez-kignez-brizh str. ; *reich an Süßkirschbäumen,* kignezek.

Süßkirsche b. (-,-n) : [louza.] **a)** [frouezh] babiolez str., babiol str., kignez str., kignezenn b., babu str., babuenn b., kerez brizh str., kignez brizh str., kignez marellet str. ; *rote Süßkirschen,* kignez ruz str. ; *schwarze Süßkirschen,* kignez du str. ; **b)** [gwez] babiolenn b. [*liester* babiolenned], babuenn b. [*liester* babuenned], kignezenn b. [*liester* kignezenned], gwez-babu str., gwez-kignez-brizh str.

Süßkirschplantage b. (-,-n) : babioleg b. [*liester* babiolegi], babueg b. [*liester* babuegi, babuegoù], kignezeg b. [*liester* kignezegi].

Süßklee g. (-s) : [louza.] foenn gall g., foenn-Spagn g., geot-gall str.

Süßkraft b. (-) : galloud sukrañ g., c'hwekausted b. ; *die Süßkraft des Saccharins,* galloud sukrañ ar sakarin g., c'hwekausted ar sakarin b.

süßlich ag. : [gwashaus] **1.** peñver, damc'hwek, azdous, damzous, peuzdous, divlaz, euver, milis ; **2.** libistr tout, gogez, tanav, melus, luban, mitaouik, mitennek, milis, douserus, chaou, klufan, flourik.

Süßlichkeit b. (-) : milisted b., milister g.

Süßling g. (-s,-e) : mitouig g., mitaouig g., genoù gleb g., klouarenn b. ; *den Süßling machen,* ober e vitaouig, ober e veg mel, klouarenniñ.
Süßmandelbaum g. (-s,-bäume) : [louza.] alamandezenn dous b.
Süßmandelöl n. (-s,-e) : eoul alamandez dous g.
Süßmilch b. (-) : laezh dous g., laezh-livrizh g.
Süßmost g. (-es,-e) : sistr dous g.
Süßrahmbutter b. (-) : amanenn disall (dous, gwerc'h) g.
süßsauer ag. : **1.** skildrenk, dous-trenk, dous-trenkik, c'hwerv-dous, c'hwerv-brizh, etre c'hwek ha c'hwerv ; *süßsaure Milch,* laezh-bourjon g., laezh-bourjonet g., laezh-bourjonek g., laezh-gwendarzh g. ; **2.** [dre skeud.] klouar, klouarik, etre c'hwek ha c'hwerv, etre kriz ha klouar ; *süßsaure Worte,* komzoù etre c'hwek ha c'hwerv ls., komzoù etre kriz ha klouar ls. ; *jemanden süßsauer anlächeln,* mousc'hoarzhin etre c'hwek ha c'hwerv ouzh u.b.
Süßspeise b. (-,-n) : [kegin.] traoùigoù sukret ls., meuz sukret g., etremeuz g. ; *schaumige Süßspeise,* spoumenn b. ; *einer Süßspeise Zitronengeschmack geben,* reiñ blaz ar sitron d'un etremeuz, blazañ un etremeuz gant sitron.
Süßstoff g. (-s) : **1.** dousaer g., sakarin g. ; **2.** c'hwekauzenn b.
Süßstofftablette b. (-,-n) : kached dousaus g.
süßtuend ag. : koulouch, luban, lubanus, loavus, pilpous, pilpouzek, klufan, milis, katik, tanav, mitaouik, lubanek, libistr tout, gogez, melus, chaou, klouar, madek, lidour, flourik.
Süßung b. (-) : c'hwekaerezh g., c'hwekaat g.
Süßwaren ls. : lipouzerezh g., traoù lipous ls., koñfizerezh g.
Süßwarenfabrik b. (-,-en) : koñfizerezh b.
Süßwarenfabrikant g. (-en,-en) : koñfizer g.
Süßwarenhändler g. (-s,-) : koñfizer g.
Süßwarenindustrie b. (-) : koñfiserezh g.
Süßwarenladen g. (-s,-läden) : koñfizerezh b.
Süßwarenverkäufer g. (-s,-) : koñfizer g.
Süßwasser n. (-s) : dour dous g., dour disall g.
Süßwasserfisch g. (-es,-e) : [loen.] pesk dour dous g., pesk stêr g.
Süßwasserkalk g. (-s,-e) : [maenoniezh] tufev g.
Süßwassermatrose g. (-n,-n) : siler dour g., martolod paper g., martolod dour dous g.
Süßwassermuschel b. (–,-n) : [loen.] meskl dour str.
Süßwasserplankton n. (-s) : [bev.] plankton dour dous g., dourblankton g.
Süßwasserpolyp g. (-en,-en) : [loen.] polip dour dous g. [*liester* poliped dour dous].
Süßwasserquarz g. (-es,-e) : [maenoniezh] limnokouarzit g., maen-Champagn g.
Süßwein g. (-s,-e) : gwin c'hwek g., gwin dous g.
Süßwurzel b. (-,-n) : [louza.] panez sukret str.
Sutane b. (-,-n) : [relij.] soutanenn b., lost-du g., sae-veleg b., P. gwiskamant raton g. ; *eine Sutane anhaben,* bezañ dindan soutanenn, bezañ soutanennet ; *jemanden mit einer Sutane ankleiden,* soutanenniñ u.b.
Sütterlinschrift b. (-) : skritur Sütterlin g.
Sutur b. (-,-en) : [korf.] mellez b. ; *metopische Sutur,* mellez an tal b.
Suzanne b. : Suzanna b.
Suzerän g. (-s,-e) : [istor] pennaotrou g.
Suzeränität b. (-) : [istor] pennaotrouniezh b.
SW : [*berradur evit* **Südwesten**] mervent g., kornog-izel g.
Swahili n. (-s *pe* -) : [yezh.] swahileg g., swahili g.
Swapkredit g. (-s,-e) **/ Swap-Kredit** g. (-s,-e) : [arc'hant.] kredad kroaziet g., kengredad g.
Swastika b. (-,Swastiken) / g. (-/-s,-s) : **1.** svastika g., kroaz kamm b. ; **2.** [dre fazi e-keñver ar stumm rik] lauburu g., kroaz euskarat b., hevoud g., kroaz hevoud b., pederesker b. [*sellit ouzh* **Lauburu** ha **Quadriskel**].
Sweatshirt n. (-s,-s) : sweat-shirt g.
Swimmingpool g. (-s,-s) : poull-neuial g., poull-neuñviñ g.
Swing g. (-/-s,-s) : [sonerezh] souing g.
swingen V.gw. (hat geswingt) : **1.** souingiñ ; **2.** [rev] c'hoari tri, c'hoari pevar (hag all).
Swinger g. (-s,-) : **1.** [dilhad.] mantell verr souing b. ; **2.** [sonerezh] souinger g. [*liester* souingerien] ; **3.** [rev] eskemmer g.
Sybarit g. (-en,-en) : [dispredet] rouler g., bambocher g., panteer g., teñchezour g.
Sybaritismus g. (-) : teñchezoù ls.
Sykomore b. (-,-n) : [louza.] sikamorenn b., sikamor str., fiezenn-var b., skavenn-wrac'h wenn b., skav-gwrac'h gwenn str.
Sykophant g. (-en,-en) : flatrer g., diskulier g., hibouder g., pakajer g., flatouller g., toupiner g., ridell doull b., liper an darbod g., piler-beg g., lardouzenn b., lardigenn b. ; *der größte Lump im ganzen Land das ist und bleibt der Sykophant*, ar flatrer, brasañ hailhon a zo er vro - flatoull, stag ur plankenn ouzh e doull.
Syllabar n. (-s,-e) **/ Syllabarium** n. (-s, Syllabarien) : kroaz-Doue b., silabennaoueg b.
syllabieren V.k.e ha V.gw. (hat syllabiert) : silabenniñ, silabennañ.
syllabisch ag. : [yezh., sonerezh] silabennek.
-syllabus g. (-,-syllabi) : [lenn.] -silabenn b. ; Oktosyllabus, eizhsilabenn b.
Syllepse b. (-,-n) **/ Syllepsis** b. (-, Syllepsen) : [yezh.] amgemer g.
sylleptisch ag. : [yezh.] amgemerek.
Syllogismus g. (-, Syllogismen) : [preder.] prouvidigezh teirlavarenn b., silogism g., sullogismos g., poellatadenn deirlavarenn b., poellatadenn dribarr b., teirlavarennad b., tribarr g. ; *Konklusion eines Syllogismus,* dianvarr g. ; *disjunktiver Syllogismus,* tribarr disglenat g. ; *hypothetischer Syllogismus,* tribarr tebadek g. ; *das Dilemma ist ein disjuntiver Syllogismus,* un tribarr disglenat eo an aremvac'h, un tribarr disglenat a zo eus an aremvac'h ; *der Oberbegriff und der Unterbegriff eines Syllogismus,* ar barroù eizhañ un tribarr.
Syllogismenkette b. (-,-n) : liessilogism berraet g., sorit g., heulrakdiviz g.
syllogistisch ag. : [preder.] silogismek.
Syllogogamie b. (-) : [bred., mezeg.] dastumvac'henn b., mac'henn an dastum b.
Sylphe g. (-n,-n) / b. (-,-n) : [mojenn.] arc'houere g., amboubal g., silf g.
Sylvain g. : Silvan g.
Sylvester g. : Jelvestr g.
Sylvia b. : Silvia b.
Sylvinit n. (-s,-e) : [maenoniezh] silvinit g.
Symbiont g. (-en,-en) : [bev.] kedvevad g. [*liester* kedvevaded].
Symbiose b. (-,-n) : **1.** [bev.] kedveviñ g., kedveved g., kedvevadezh b. ; *mutualistische Symbiose,* kilezegezh b., kedvevadezh kilezek b. ; *in Symbiose leben,* kedvevañ, bevañ e kedveved ; **2.** [sokiologiezh] kenglokaerezh g.
symbiotisch ag. : **1.** [bev.] kedvevat ; **2.** [bred.] aruniadel, aruniat ; *symbiotische Beziehung,* darempred aruniadel g. ; *symbiotisches Paar,* koublad aruniat g.
Symbol n. (-s,-e) : **1.** arouez b., kenarouez b., ardamez g., skeudenn b., argel g. ; *Machtsymbol, Symbol der Macht,* argel galloudezh g. ; *der Triumphbogen in Paris ist ein Symbol der Republik (Macron, 2019),* Bolz-Enor Pariz a zo unan eus aroueziou ar Republik ; [yezh.] *Symbol und Zeichen,* argel hag

arouez ; [kimiezh] *Elementsymbol, Atomsymbol,* arouez kimiek b. ; **2.** [istor ar jakobinouriezh] simbol g. ; *den Kindern, die dabei erwischt wurden, in der Schule Bretonisch zu sprechen, wurde ein „Symbol" genannter alter Holzschuh um den Hals gehängt. Die Schüler nannten ihn „die Kuh",* lakaet e veze e kerc'henn ar vugale tapet o vrezhonegañ er skol ur votez koad kozh a veze anvet „simbol". Ar skolidi a rae „ar vuoc'h" eus ar votez-koad-se.
Symbolcharakter g. (-s) : ster arouezel g., talvoudegezh arouezel b., argelegezh b., arouezegezh b.
Symbolfigur b. (-,-en) : [dre skeud.] marc'h-blein g., marc'h-kleur b., ardamez g.
Symbolgehalt g. (-s) : argelegezh b., arouezegezh b.
symbolhaft ag. : arouezek, argelek, argelel.
Symbolhaftigkeit b. (-) : arouezegezh b., argelegezh b., argelelezh b.
Symbolik b. (-) : **1.** argeladurezh b., arouezelezh b., ster arouezel g., talvoudegezh arouezel b. ; **2.** [skiant] argelouriezh b. ; **3.** [relij.] arouezeg b.
symbolisch ag. : arouezius, arouezel, arouezek, kenarouezek, ardamezek, argelek, argelel ; *symbolische Bedeutung,* ster argelel g., ster arouezel g., talvoudegezh arouezel b. ; *symbolische Form,* furm argelel b. ; *symbolische Logik,* reizhpoelloniezh arouezel b., poelloniezh arouezel b. ; *symbolische Mathematik,* riñverezh g., riñvadur g., riñvañ g.
Adv. : ent-argelel.
symbolisieren V.k.e. (hat symbolisiert) : argelañ, aroueziañ, kenaroueziañ, merkañ.
Symbolisierung b. (-,-en) : argelañ g., aroueziañ g., arouezadur g., skeudennadur g.
Symbolismus g. (-) : [arz] simbolouriezh b.
Symbolist g. (-en,-en) : [arz] simbolour g.
Symbolmalerei b. (-) : [arz] al livañ simbolour g.
Symbolkraft b. (-) : talvoudegezh arouezel b., talvoudegezh argelel b.
symbolkräftig ag. : arouezius, arouezel, argelel ; *symbolkräftiges Ereignis,* darvoud arouezius g., darvoud arouezel g., darvoud argelel g.
Symbolleiste b. (–,-n) : [stlenn.] barrenn ostilhoù b.
Symbolsprache b. (-,-n) : [stlenn.] yezh arouezek b.
symbolträchtig ag. : arouezek, arouezus, argelek.
Symbolwert g. (-s) : talvoudegezh arouezel b., talvoudegezh argelel b.
Symbolsystem n. (-s,-e) : arouezeg b.
Symmetrie b. (-,-n) : **1.** kenskeudennegezh b., skeudennegezh a-zrec'h b., skeudennegezh amgin b., skeudennegezh a-eilpenn b., kemparzhter g., kemparzhted b. ; **2.** [mat.] kemparzh g., kemparzhelezh b., kemparzhadur g., kemparzhiñ g. ; *axiale Symmetrie,* kemparzhiñ diaskouer g., kemparzhiñ ahelel g. ; *Punktsymmetrie, Inversionssymmetrie, Zentralsymmetrie,* kemparzh kreizel g., kemparzhadur kreizel g., kemparzhiñ kreizel g.
Symmetrieachse b. (-,n) : [mat.] ahel kemparzh g.
Symmetriebrechung b. (-,-en) : [fizik] brevadur kemparzh g.
Symmetrieebene b. (-,-n) : [mat.] plaenenn gemparzhel b.
symmetrisch ag. : kenskeudennek, kemparzh, kemparzhel, kemparzhek ; *symmetrisch zu der Drehachse,* kemparzhat e-keñver an ahel c'hwelañ ; [mat.] *symmetrische Differenz,* diforc'h kemparzhek g. ; *symmetrische Figuren,* lunioù kemparzhek ls. ; *symmetrische Relation,* daveadur kemparzhek g.
Adv. : [mat] a-gemparzh ; *symmetrisch anordnen, symmetrisch machen,* kemparzhiñ.
symmetrisierbar ag. : kemparzhadus.
symmetrisieren V.k.e. (hat symmetrisiert) : kemparzhiñ.
sympathetisch ag. : simpatek ; *sympathetische Tinte,* liv simpatek g., liv kuzh g.
Sympathie b. (-,-n) : **1.** [gegenseitige Sympathie] kengarantez b., kenhoal g., kamaradiezh b., kensant g., kensantidigezh b., kenhoalerezh g., kendrivliañ g. ; **2.** [einseitige Sympathie] doug g., tenerder g., teneridigezh b., hegarater g., dedennadur g., hoal g. ; **3.** [dispredet, prederouriezh an natur] dedennadur g.
Sympathiekundgebung b. (-,-en) : manifestadeg skoazell b.
Sympathikus g. (-) : [korf.] reizhiad simpatek b., nervreizhiad simpatek b., reizhiad nervel simpatek b. ; *die Nerven des Sympathikus,* an nervennoù simpatek ls., an nervoù simpatek ls.
Sympathisant g. (-en,-en) : kensanter g., kenduer g., kenduad g., aduad g., dalc'hiad g., skorer g., harper g., heulier g., kredennour g., mignon g. ; *Sympathisant des Kommunismus,* adukomunour g.
Sympathisantin b. (-,-nen) : kensanterez b., kenduerez b., kenduadez b., aduadez b., dalc'hiadez b., skorerez b., harperez b., heulierez b., kredennourez b., mignonez b.
sympathisch ag. : **1.** sichant, hegarat, plijus, karadek, hoalus, bourrus, plijadurus, difier ; **2.** [korf., bev.] simpatek ; *sympathisches Nervensystem,* reizhiad simpatek b., nervreizhiad simpatek b., reizhiad nervel simpatek b.
sympathisieren V.gw. (hat sympathisiert) : **1.** kamaradiañ, kenduiñ, kensantout, mignoniñ, kamalata, kenhoalañ, kendrivliañ ; **2.** *sympathisieren (mit),* bezañ douget da, bezañ tuet da ; **3.** [polit.] *sympathisieren (mit),* kenduiñ gant, treiñ ouzh, treiñ war-du, treiñ etrezek, bezañ tuet da.
sympathisierend ag. : kenhoalus, kensantus, kenduat, kendrivlius ; *mit dem Kommunismus sympathisierend,* adukomunour.
sympatrisch ag. : [bev.] kendiriat.
sympetal ag. : [louza.] gamopetalek.
Symphonie b. (-,-n) : [sonerezh] kensonadeg b., sinfonienn b.
Symphonie- : … sinfoniek, … kensonadegel .
Symphonieorchester n. (-s,-) : [sonerezh] laz-seniñ sinfoniek g., orkestra sinfoniek g.
Symphoniker g. (-s,-) : [sonerezh] sinfoniennour g.
symphonisch ag. : [sonerezh] sinfoniek, kensonadegel.
Symposion n. (-s, Symposien) / **Symposium** n. (-s, Symposien) : simpoziom g., kendiviz g., kendael b.
Symptom n. (-s,-e) : **1.** [mezeg.] azon g., arouez-kleñved b., anad ur c'hleñved g., sintom g. ; *klinisches Symptom,* azon klinikel g. ; *neurotische Symptome,* azonoù neuroz ls., azonoù neurozel ls. ; **2.** doareenn b., dezverk g., merk spis g., arouezenn b., aroueziadur g.
symptomatisch ag. : azonus, azoniek, sintomek, sintomatek, dezverkus, heverk, spisverkus, arouezius ; *bei Grippe ist hohes Fieber symptomatisch,* azonet e vez ar grip gant terzhienn vras.
Symptomatologie b. (-) : [mezeg.] azonouriezh b.
symptomatologisch ag. : [mezeg.] azonel.
Symptombildung b. (-,-en) : [bred.] furmadur azon g.
Symptomenkomplex g. (-es,-e) : [mezeg.] azoniadurezh b., azonoù ls.
symptomfrei ag. : [mezeg.] diazon, mut, diverk ; *symptomfreier Virusträger,* douger diazon g., douger mut g., douger diverk g.
Synagoge b. (-,-n) : [relij.] sinagogenn b.
Synärese b. (-,-n) / **Synäresis** b. (-, Synäresen) : [yezh., kimiezh] sinairezenn b.
Synallage b. (-,-n) / **Synallagma** n. (-s, Synallagmen) : [gwir] kevrat kendleadek b.
synallagmatisch ag. : [gwir] kendleadek ; *synallagmatischer Vertrag,* kevrat kendleadek b.
Synapse b. (-,-n) : [bev., mezeg.] sinaps g. [*liester* sinapsoù].
Synästhesie b. (-,-n) : [mezeg.] kevelverzh g., kensantadur g., gwelkensantadur g., livkensantadur g.
synchron ag. : **1.** … goubred, … goubredek ; **2.** [yezh.] kevadegel ; *synchrone Linguistik,* yezhoniezh kevadegel b. ;

synchrone Analyse, dezrann kevadegel g. ; [stlenn.] *synchrone Übertragung,* treuzkas goubred g.
Adv. : ent-kevadegel, a-gevadeg.
Synchrondrehzahl b. (-) : [tekn.] tizh goubred g.
Synchronfassung b. (-,-en) : [film] doare eilmouezhiet g.
Synchronie b. (-) : kenamzerelezh b., kevadegezh b., kevadegelezh b.
synchronisch ag. : **1.** kenamzerel, kempred ; **2.** [yezh.] kevadegel ; *synchronische Struktur,* emframm kevadegel g.
Adv. : ent-kevadegel, a-gevadeg.
Synchronisation b. (-,-en) : **1.** goubredañ g., goubredekaat g. ; **2.** [film] eilmouezhiañ g., eilmouezhiadur g. ; *Synchronisation zwischen Bild und Ton,* sinkronaat ur film g., goubredadur ur film g., goubredekaat ur film g., lerc'heilañ g., soneilañ g.
synchronisieren V.k.e. (hat synchronisiert) : goubredañ, goubredekaat ; *einen Film synchronisieren,* advouezhiañ ur film, eilmouezhiañ ur film, lerc'heilañ ur film, soneilañ ur film ; [bev.] *das Abferkeln synchronisieren,* kempredekaat ar ganedigezhioù.
Synchronisiergerät n. (-s,-e) : [tekn.] goubreder g. [*liester* goubrederioù].
Synchronismus g. (-) : goubredegezh b. ; [yezh.] *am Synchronismus orientierter Formalismus,* furmeliezh kevadegel b.
synchronistisch ag. : **1.** kenamzerel, kempred ; **2.** [yezh.] kevadegel.
Synchronklappe b. (-,-n) : [filmañ] stlakell b.
Synchronmotor g. (-s,-en) : [tekn.] keflusker goubred g.
Synchronsprecher g. (-s,-) : [film] eilmouezhier g.
Synchronübertragung b. (-,-en) : [stlenn.] treuzkas goubred g.
Synchrotron n. (-s,-e/-s) : [fizik] sinkrotron g.
Synchrozyklotron n. (-s,-s/-e) : [fizik] sinkrokiklotron g.
syncytial ag. : [bev.] kenokitek.
Syncytium n. (-s, Syncytien) : [bev.] kenokit str., plasmod g., kenoblast g.
Syndikalismus g. (-) : c'hweluniaderezh g., sindikaderezh g., sindikadelezh b., sindikaliezh b.
Syndikalist g. (-en,-en) : sindikadour g., sindikader g., c'hweluniadour g.
Syndikat n. (-s,-e) : sindikad g., c'hweluniad g.
Syndikus g. (-,-se / Syndizi) : kuzulier gwiraour g., kuzulier gwirel g., skoazeller war ar gwir g.
Syndrom n. (-s,-e) : [mezeg.] azoniad g. ; *funktionelle Syndrome,* strafuilhoù arc'hwelel ls.
Synekdoche b. (-,-n) : ledentalad g., ledentalañ g.
Synergie b. (-,-n) : sinergiezh b., gwerc'hkenoberezh g., kedal g., kedalerezh g., kedalañ g.
Synergieeffekt g. (-es,-e) : efed sinergiezh g., gwered kedalañ g.
Synergismus g. (-) : [kimiezh, relij.] sinergiezh b., gwerc'hkenoberezh g., kedal g., kedalerezh g., kedalañ g.
Synergist g. (-en,-en) : **1.** [korf.] kigenn gedaler b. ; *Agonisten und Synergisten,* kigennoù galer ha kigennoù kedaler ; **2.** [mezeg., *liester nemetken*] *Synergisten,* louzeier kedaler ls. ; **3.** [relij.] kedaler g. [*liester* kedalerien].
synergistisch ag. : … sinergiezh, … kedalañ ; *synergistischer Effekt, synergistische Wirkung,* efed sinergiezh g., gwered kedalañ g.
syngen ag. : [mezeg., bev.] ungladien ; *syngenes Transplantat,* imboud ungladien g.
Synkategorema n. (-s, Synkategoremata) : [yezh.] ger benveg g.
synklinal ag. : [douarouriezh] sinklinal.
Synklinale b. (-,-n) / **Synkline** b. (-,-n) / **Synklinorium** n. (-s, Synklinorien) : [douarouriezh] sinklinalenn b., sinklinal g. [*liester* sinklinalioù], traoñ g. [*liester* traoñioù, trevier].
synkopal ag. : [mezeg.] fatadurel.
Synkope b. (-,-n) : **1.** [mezeg.] sinkop g., semplaenn b., fatadur g., fatadenn b., fallaenn b., vaganadur g. ; *Synkopen erleiden,* vaganellañ ; *vasovagale Synkope,* diaezad dispizel g. ; **2.** [sonerezh] sinkopenn b. ; *regelmäßige Synkope,* sinkopenn reol b. ; *unregelmäßige Synkope, gebrochene Synkope,* sinkopenn amreol b. ; **3.** [lenn.] meztroc'h etrekensonennel g.
synkopieren V.k.e. (hat synkopiert) : **1.** [sonerezh] sinkopennañ ; **2.** [lenn.] meztroc'hañ.
synkopisch ag. : **1.** [sonerezh] sinkopennel, sinkopennek ; **2.** [lenn.] meztroc'hel, meztroc'hek ; **3.** [mezeg.] fatadurel.
Synkretismus g. (-) : [bred., preder., relij.] sinkretegezh b., kembloc'houriezh b. ; *religiöser Synkretismus,* teuzkengredennouriezh b. ; *philosophischer Synkretismus,* teuzkenbrederouziezh b.
Synkretist g. (-en,-en) : [preder., relij.] kembloc'hour g.
synkretistisch ag. : [bred., preder., relij.] sinkretek, kembloc'hek.
Synkristallisation b. (–,-en) : [kimiezh] kenstrinkennadur g., kenstrinkenniñ g.
Synod g. (-s,-e) : [relij.] sened g., senez b.
synodal ag. : [relij.] senezel, senezek.
Synode b. (-,-n) : [relij.] sened g., senez b.
synodisch ag. : **1.** [relij.] senezel, senezek ; **2.** [stered.] sinodek ; *der synodische Monat,* ar miz sinodek g. ; *synodische Periode,* kelc'htrovezh sinodek b. ; *synodischer Umlauf, synodische Rotation,* c'hweladur sinodek g.
Synonym n. (-s,-e) : [yezh.] heñvelster g., kenster g. ; *Teilsynonym,* damheñvelster g.
synonym ag. : [yezh.] kenster an eil gant egile, heñvelster ; *zum Teil synonym,* damheñvelster.
Synonymie b. (-,-n) : heñvelsteriezh b. ; *Teilsynonymie,* damheñvelsteriezh b.
synonymisch ag. : [yezh.] kenster an eil gant egile, heñvelster.
Synonymwörterbuch n. (-s,-wörterbücher) : [yezh.] geriadur an heñvelsterioù g.
Synopse b. (-,-n) / **Synopsis** b. (-, Synopsen) : **1.** sinops g. [*liester* sinopsoù] ; **2.** krenngevell b., sinopsiz g.
Synoptik b. (-) : [hinouriezh] hinouriezh kevansell b.
Synoptiker (-s,-) : [relij.] unan eus an tri avielour a gaver en Aviel sinoptek : sant Yann, sant Lukaz ha sant Vazhev ; *die Synoptiker,* avielourien an Aviel sinoptek ls. ; *ein Synoptiker,* unan eus avielourien an Aviel sinoptek g.
synoptisch ag. : kevansell, sinoptek ; [hinouriezh] *synoptischer Wind,* avel sinoptek g. ; *synoptische Meteorologie,* hinouriezh kevansell b. ; *synoptische Tabelle, synoptische Tafel,* taolenn gevansell b. ; [relij.] *die synoptischen Evangelien,* an Aviel sinoptek g.
Adv. : ent-kevansell.
Synovia b. (-) : [mezeg.] iruzenn b.
Synovialerguss g. (-es,-ergüsse) : [mezeg.] fennad iruzenn g.
Synovialflüssigkeit b. (-) : [mezeg.] iruzenn b.
Synovialmembran b. (-,-en) / **Synovialschleimhaut** b. (-,-häute) : [korf.] lienenn irus b. ; *kleine finger- oder blattförmige Zotten der Synovialmembran [Villi synoviales],* plegoù irus ls.
Synsemantikon n. (-s, Synsemantika) / **Synsemantikum** n. (-s, Synsemantika) : [yezh.] ger benveg g.
synsepal ag. : [louza.] gamosepalek ; *synsepaler Kelch,* kalir gamosepalek g.
Synset n. (-s,-s) : [yezh.] sterva g.
Syntagma n. (-s, Syntagmen / Syntagmata) : [yezh.] kefebad g. ; *adjektivisches Syntagma, Adjektivsyntagma,* kefebad adanvel

g. ; *Nominalsyntagma,* kefebad anvel g. ; *Adverbialsyntagma,* kefebad adverbel g. ; *Verbalsyntagma,* kefebad verbel g. ; *ein Syntagma nominalisieren,* pennanvelaat ur c'hefebad ; *die Nominalisierung von Syntagmen,* ar pennanvelaat kefebadoù g.
Syntagmatik b. (-) : [yezh.] kefebadurezh b.
syntagmatisch ag. : [yezh.] kefebadel ; *syntagmatische Beziehungen,* keñverioù kefebadel ls.
Syntaktiker g. (-s,-) : [yezh.] kevreadurour g.
syntaktisch ag. : [yezh.] kevreadurezhel, kevreadurel, ereadurel ; *syntaktische Verdopplung,* doubladur kevreadurezhel g. ; *syntaktische Einheit,* rannfrazenn b., rummenn ger b., kenstrollad gerioù g., kenstrollad anvioù g., strollad gerioù kenaozet g., strollad anvioù kenaozet g. ; *syntaktische Funktion,* arc'hwel kevreadurel g. ; *syntaktische Agglutination,* [fed] dazgludad g., [ober] dazgludañ g. ; *syntaktische Homonymie,* heñvelstumm kevreadurel g.
Adv. : ent-kevreadurel.
Syntax b. (-,-en) : [yezh.] kevreadurezh b., kevreadur g., ereadurezh g., frazennadur g., frazennerezh g. ; *die Syntax der bretonischen Sprache,* kevreadur ar brezhoneg g.
Syntaxanalyse n. (-s) : [stlenn., yezh.] dezrann kevreadurel g.
syntektonisch ag. : [douarouriezh] sintektonek.
Synthese b. (-,-n) : **1.** [preder, Leibniz] kenlakadur g. ; [Pierre Janet] *psychische Synthesearbeit,* obererezh a genlakadur g. ; [Descartes] *historische Synthese,* kenlakadur istorouriezhel g. ; **2.** [preder., Hegel] kendezenn b., kendod g., kevandod g., kendodiñ g. ; *These, Antithese, Synthese,* dodiñ, gourzhdodiñ, kendodiñ ; **3.** [Henamzer] sintezenn b. ; **4.** [kimiezh] kevanaoz b., kevanaozadur g. ; *durch Synthese herstellen,* kevanaozañ ; **5.** [bevgimiezh] *organische Synthese,* enaoz b., enaozadur g., enaozerezh g. ; *Proteinsynthese,* enaozadur ar proteinoù g. ; *durch Synthese aufbauen,* enaozañ ; **6.** [akoustik] *Sprachsynthese, Stimmsynthese,* kevanaoz ar gomz b., kevanaozadur ar gomz g.
Synthesebericht g. (-s,-e) : danevell gendod b.
Synthesebild n. (-s,-er) : skeudenn gevanaoz b.
Synthesedokumente ls. : teulioù kendodiñ ls.
Synthesefaser b. (-,-n) : gwienn gevanaoz b., gwienn gevanaozel b., gwienn galvezadel b.
Synthesizer g. (-s,-) : [sonerezh] stokelleg b., sintetizor g.
Synthetik n. (-s) : [gwiad.] sintetik g.
synthetisch ag. : **1.** [kimiezh] kevanaoz, kevanaozel ; *synthetische Faser,* gwienn gevanaoz b., gwienn gevanaozel b., gwienn galvezadel b. ; *synthetisches Produkt,* aozad kevanaoz g., kevanaozad g. ; *synthetisches Harz,* rousin kevanaoz g., rousin kevanaozel g. ; *synthetischer Stoff, synthetisches Material,* kevanaozad g. ; **2.** [preder., poelloniezh] kendodel, kendodek ; *synthetisches Urteil,* barnad kendodek b. ; *synthetische Intuition,* nadiñ kendodel g. ; **3.** kenlakadurel, kenlakadurek ; *synthetische Methode,* hentenn genlakadurel b. ; *synthetische Beweisführung,* dienadur kenlakadurek g.
Adv. : [preder., poelloniezh] a-gendod.
synthetisieren V.k.e. (hat synthetisiert) : **1.** [kimiezh, tekn.] kevanaozañ ; *die Sprache synthetisieren,* kevanaozañ ar gomz ; **2.** [bevgimiezh] enaozañ ; *in dem Organismus synthetisiert,* enaozet gant ar bevedeg ; *in der Leber synthetisiertes Enzym,* enzim enaozet gant an avu ; **3.** [dre vras] kenlakaat ; **4.** [preder., Hegel] kendezenniñ, kendodiñ.
synzytial ag. : [bev.] kenokitek.
Synzytium n. (-s, Synzytien) : [bev.] kenokit str., plasmod g.
Syphilis b. (-) : [mezeg.] naplez g., sifiliz b., livant sifilitek g. ; *Medikament gegen Syphilis,* louzoù enepsifiliz g. ; *das Auftreten der Syphilis begünstigend,* naplezus.
syphiliskrank ag. : [mezeg.] naplezek, sifilitek, klañv gant an naplez, taget gant an naplez, klañv gant ar sifiliz, taget gant ar sifiliz.
Syphilitiker g. (-s,-) : [mezeg.] naplezeg g. [*liester* naplezeien], sifiliteg g. [*liester* sifiliteien].
syphilitisch ag. : [mezeg.] naplezek, sifilitek.
Syrien n. (-s) : Siria b.
Syrer g. (-s,-) / **Syrier** g. (-s,-) : Sirian g. [*liester* Sirianed].
Syringe b. (-,-n) : [louza.] lireu str., seringa g.
syrisch ag. : sirian.
System n. (-s,-e) : reizhiad b., kenreizhiad b., kenreizhiadur g., renad g., kenrouedad b. ; **1.** [preder.] *hegelianisches System,* reizhiad hegeliat b. ; *logisches System,* reizhiad kempoell b. ; **2.** [polit., armerzh.] *politisches System,* reizhiad politikel b. ; *das politische System pervertierte zur Diktatur,* ar reizhiad politikel a droas da ziktatouriezh ; *parlamentarisches System,* reizhiad parlamantel b. ; *das kapitalistische System,* ar reizhiad kevalaour b. ; *das liberale System,* ar reizhiad frankizour b. ; *das kommunistische System,* ar reizhiad komunour b. ; *das sozialistische System,* ar renad sokialour g. ; **3.** [bevoniezh] *geschlossenes System,* metoù enkaeet g. ; *biologisches System,* reizhiad vevedel b. ; **4.** [moroniezh] *hydrothermales System,* reizhiad dourwrezel b. ; **5.** [fizik] *reguläres System,* reizhiad reolek b. ; **6.** [tekn.] reizhiad b., gwikefre b., trevnad g. ; *Rohrleitungssystem,* korzennaoueg b. ; *Radarsystem,* reizhiad radarioù b. ; *Antiblockiersystem,* reizhiad ABS b., disklomer g. ; *Videoüberwachungssystem,* reizhiad videoevezhierezh b. ; *Alarmsystem,* stignad arhentoù-diwall g., reizhiad arhentoù-diwall b. ; *das Alarmsystem auslösen,* delankañ ar stignad arhentoù-diwall, delankañ ar reizhiad arhentoù-diwall b. ; **7.** [optik] *akromatisches optisches System,* reizhiad optikel akromatek b. ; **8.** [korf.] *Nervensystem,* nervreizhiad b., reizhiad nervel b., nervennaoueg b., nervenneg b., nerveg b. ; *Abwehrsystem,* reizhiad emzifenn b., difennoù ls. ; **9.** [maenoniezh] *Kristallsystem,* reizhiad strinkel b. ; *das kubische System,* ar reizhiad diñsek b. ; **10.** [stlenn.] *Betriebssystem,* reizhiad korvoiñ b. ; **11.** [mat.] *Gleichungssystem,* reizhiad ataladoù b. ; *Zahlensystem, Zahlsystem,* reizhiad niveriñ b. ; *Dezimalsystem, Zehnersystem, dekadisches System,* reizhiad dre zegoù b., niveradur dekvedennel g., niveradur dre zegadoù g., niveriñ dre zek g., niveriñ dekredel g., dekred g. ; **12.** [stered.] *Sonnensystem,* koskoriad an Heol g., reizhiad heolel b. ; *Sternensystem,* liessteredenn b., reizhiad steredel b. ; *Planetensystem,* koskoriad planedennel g., koskoriad planedennoù g., reizhiad planedennel b. ; *Kometensystem,* reizhiad kometennel b.
Systemanalyse b. (-,-n) : dielfennadur ar reizhiadoù g.
Systemanalytiker g. (-s,-) : analitikour-programmour g., dezrannour-goulever g.
Systemanalytikerin b. (-,-nen) : analitikourez-programmourez b., dezrannourez-gouleverez b.
Systematik b. (-) : **1.** [skiant] rummataerezh b., rummatadur g., rummataouriezh b. ; *in der Hierarchie der biologischen Systematik steht die Gattung oberhalb der Art und unterhalb der Familie,* er rummatadur ar bevien emañ ar genad dindan ar c'herentiad hag a-us d'ar spesad ; *Systematik der Tiere, zoologische Taxonomie und Systematik,* rummatadur al loened g. ; *Linnés Systematik,* ar rummata linneek g. ; **2.** [dre astenn.] reizhiadegezh b.
Systematiker g. (-s,-) : **1.** spered reizhiadek (kenreizhiadek, kenreizhek, strizhreizhek, kenreizhiadurek, urzhiek, reizhiek, reoliek, metodek, hentennek) a zen g. ; **2.** [gwashaus] spered rakreizhadek a zen g. ; *ein Systematiker sein,* bezañ techet da sujañ d'ar reizhiad ensavet, bezañ techet da sujañ d'ar reizhiad boutin, bezañ sklav d'ar rakreizhiad ; **3.** [skiantour] rummataour g., rummour g.
systematisch ag. : **1.** [a denn d'ur reizhiad] reizhiadel, kenreizhiadurel, sistematikel, hentennel, kenreizhiadel ; **2.** [a vez graet hervez ur reizhiad] reizhiadek, kenreizhiadek, kenreizhek,

strizhreizhek, kenreizhiadurek, urzhiek, reizhiek, reoliek, metodek, hentennek ; [preder.] *systematischer Zweifel,* arvariñ reizhiadek g. ; **3.** [stadegouriezh] *systematischer Fehler,* gwelchadur g.
Adv. : **1.** gant urzh ; *er geht systematisch vor,* urzh a vez gantañ, ur reol mat a vez gantañ, dibun en devez en e labour, mont a ra dezhi en un doare reizhiadek, labourat a ra gant urzh ; **2.** dre heg, dre ret, dre heulret, ouzh ret, diwar ret, diouzh ur red, dre redi, diouzh ar rekiz, dre ezhomm, rediet-mat, forset mat, ouzh ar red, gant redi, dre rankout, ken sur ha tra ; *das Wasser fließt systematisch nach unten,* an dour ne c'hall ket chom hep redek war an ardraoñ.
systematisieren V.k.e. (hat systematisiert) : rummata, reizhiata, sistematizañ, kenreizhiaduriñ, kenreizhañ.
Systematisierung b. (-,-en) : **1.** reizhiatadur g., reizhiata g., kenreizhiatadur g. ; *Methode zur Systematisierung,* hentenn reizhiata b. ; **2.** [gwashaus] rakreizhiatadur g.
Systematizität b. (-) : [yezh., Ferdinand de Saussure] reizhiadegezh b.
Systemeinheit b. (-,-en) : [stlenn.] unvez kreiz b.
Systemingenieur g. (-s,-e) : [stlenn.] ijinour pleustriñ g.
systemisch ag. : [mezeg., bev.] **1.** hollel ; *systemische Schwellung,* koeñvadur hollel g. ; **2.** [louza.] pellbistrius.
Systemkritiker g. (-s,-) : disprizer ar renad politikel er galloud g., enebour ar renad g., disrannad politikel g., rebarbour d'ar renad g., rebarbour ouzh ar renad g.
Systemkritikerin b. (-,-nen) : disprizerez ar renad politikel er galloud b., enebourez ar renad b., disrannadez politikel b., rebarbourez d'ar renad b., rebarbourez ouzh ar renad b.
systemkritisch ag. : … a oar burutellañ ar renad politikel er galloud, rebarbour.
systemlos ag. : fourdouilh, direizh, diwar skañv, a-ziwar skañv, bourlik-ha-bourlok, brell, evel ma teu e teu, forzh penaos, n'eus forzh penaos, en un doare foutouilhek.
systemmäßig ag. : reizhadek.
Systemmäßigkeit b. (-) : reizhiadegezh b.
Systemmenü n. (-s,-s) : [stlenn.] lañser reizhiad g.
Systemprogramm n. (-s,-e) : [stlenn.] programm korvoiñ g.
Systemressourcen ls. : [stlenn.] loazioù ls.
Systemsoftware b. (-,-s) : [stlenn.] meziant korvoiñ g.
Systemsteuerung b. (-,-en) : [stlenn.] panell gefluniañ b.
Systole b. (-,-n) : [bev., mezeg.] sistol g. [*liester* sistoloù].
systolisch ag. : **1.** [bev., mezeg.] sistolek, sistolel ; *systolischer Blutdruck,* ec'hongas sistolel g. ; **2.** [stlenn.] *systolischer Array, systolisches Array,* adeiladezh sistolek b.
Syzygie b. (-,-n) / **Szyzygium** n. (-s, Syzyginien) : [stered.] sizigiezh b., P. nevez g.
Szenario n. (-s,-s) / **Szenarium** n. (-s, Szenarien) : senario g., frammc'hoari g.
Szenarist g. (-en,-en) : senarioer g., senarioour g.
Szenaristin b. (-,-nen) : senarioerez b., senarioourez b.
Szene b. (-,-n) : **1.** leurenn b., leurenn-c'hoari b. ; *in Szene setzen,* leurennañ, leurenniñ ; *in Szene treten, die Szene betreten,* dont war al leurenn.
2. rannarvest g., senenn b. ; *dritte Szene des vierten Aktes,* trede senenn ar pevare arvest g., trede rannarvest ar pevare arvest g.
3. arvest g., arvestadeg b., taolennad b., senenn b., skenenn b. ; *eine herzergreifende Szene, eine rührende Szene,* un arvest teneraus g. ; *die Szene spielt sich 1936 in Madrid ab, die Szene spielt 1936 in Madrid,* an traoù a c'hoarvez e 1936 e Madrid.
4. metoù g. [*liester* meteier], bed g. ; *die Drogenszene,* metoù an dramm g., bed an dramm g. ; *die bretonischsprachige Szene,* ar meteier brezhonek ls., bed ar vrezhonegerien g. ; *Kulturszene,* bed ar sevenadur g.
5. [bred., Freud] *Urszene,* kentsenenn b.
6. [dre skeud.] *jemandem eine Szene machen,* ober un dañs hep soner gant u.b., reiñ ur skandaladenn d'u.b., rezoniñ u.b., en em rezoniñ ouzh u.b., skandalat u.b., noazout u.b., kelenn c'hwerv u.b., kas d'u.b., kavailhañ u.b., bezañ e brete ouzh u.b., ober ur charre d'u.b., [dre eilpenn-ster e brezhoneg] ober e c'hourc'hemennoù d'u.b., kaout ger ouzh u.b., ober chikan d'u.b., ober dael ouzh u.b., leuskel un aridennad mallozhennoù war u.b., leuskel un aridennad ledouedoù war u.b., teuler ar seizh seurt ruz war u.b., langajal u.b., pec'hiñ war u.b., ober trouz bras d'u.b., chabousat u.b., c'hoari an taol war u.b., c'hoari e benn war u.b., c'hoari buhez war u.b., ober buhez war u.b., ober ur vuhez war u.b., ober ur vuhez d'u.b., diskargañ ur voltenn war u.b. ; *meine Frau wird mir eine Szene machen,* me 'm bo ur vuhez gant va gwreg ; *er setzt sich in Szene,* emañ oc'h ober tron, kankalat (fougasiñ, brabañsal, paboriñ, tonal) a ra, emañ o poufal, emañ oc'h ober e babor, emañ o c'hoari e baotr, emañ o klask bamañ an dud, emañ oc'h ober e gañfard.
Szenenaufbau g. (-s,-bauten) : [film.] loadurioù ls., kinkladurioù ls.
Szenenbild n. (-s,-er) : leurginkladur g., kinkladur g., loadur g. ; *das Szenenbild gestalten,* kinklañ al loadur.
Szenenbildner g. (-s,-) : loadurour g.
Szenenrequisit n. (-s,-en) : prest g. [*liester* prestoù].
Szenerie b. (-,-n) : **1.** leurginkladur g., kinkladurioù ls., loadurioù ls. ; *die Szenerie zusammenstellen,* plantañ al loadur ; **2.** endro g.
szenisch ag. : **1.** … leurenniñ ; *szenische Anweisungen,* menegoù leurenniñ ls. ; **2.** ... c'hoariva, ... ar c'hoariva, c'hoarivael, c'hoarivaek ; *szenische Lesung,* lennadeg c'hoarivaek a vouezh uhel b., lennadeg ur pezh-c'hoari a vouezh uhel b. ; *das szenische Schreiben,* ar skridaozañ c'hoarivaek g., ar skridaozañ pezhioù-c'hoari g. ; **3.** … leurenn b., … war al leurenn ; *szenische Darstellung,* dezerc'hadur war al leurenn g., dezerc'hañ war al leurenn g.
Szenografie b. (-,-n) / **Szenographie** b. (-,-n) : **1.** leurennadur g. ; **2.** leurennadurezh b.
szenografisch ag. / **szenographisch** ag. : leurennadurel.
Szepter n. (-s,-) : bazh-veli b., bazh-roue b., gwalenn b.
Szientismus g. (-) : skiantelouriezh b., gouizielouriezh b.
Szientist g. (-en,-en) : skiantelour g., gouizielour g.
Szientizismus g. (-) : skiantelouriezh b., gouizielouriezh b.
Szintigramm n. (-s,-e) : [mezeg.] skingannlun g. [*liester* skingannlunioù].
Szintigrafie b. (-) / **Szintigraphie** b. (-) : [mezeg.] skingannluniñ g.
szintigrafieren V.k.e. (hat szintigrafiert) / **szintigraphieren** V.k.e. (hat szintigraphiert) : [mezeg.] skingannluniñ.
Szintillation b. (-) : **1.** [stered.] steredennerezh g., sterganniñ g. ; **2.** [fizik] skingannluniñ g.
Szintillationszähler g. (-s,-) : [fizik] konter dre skingannañ g.
Szintillator g. (-s,-en) : [fizik] skingannventer g.
SZR n. (-) : [arc'hant.] [*berradur evit* **Sonderziehungsrecht**] gwirioù tennañ arbennik ls., G.T.A. ls.
Szylla b. (-) : [mojenn.] Skilla b. : *zwischen Szylla und Charybdis,* paket (tapet) etre an horzh hag ar c'henn, tapet etre an nor hag an draped, paket (tapet) etre lost ar bleiz ha toull e revr, kouezhet etre kebr ha toenn, evel un touseg etre treid an ogedoù.